

AUTHOR _____

NO. 184

TITLE _____

כתובים

[KETUBIM]

RR _____

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תש"ע

IMPRINT NAPLES, 1487

These images are from the collection of the Library of the Jewish Theological Seminary (JTS). JTS holds the copyrights to these images. The images may be downloaded or printed by individuals for personal use only, but may not be quoted or reproduced in any publication without the prior permission of JTS.

CALL NO. GOFF, HEB 26

DATE MICROFILMED _____

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
C 2399

FILMED FOR THE JEWISH THEOLOGICAL SEMINARY OF AMERICA

XEROX University Microfilms, Inc.

Handwritten text at the top of the page, possibly a library call number or date, including "1411" and "1921".

LIBRARY
OF THE
JEWISH THEOLOGICAL SEMINARY
OF AMERICA

S. D. A. 11

1547

EX LIBRIS
ALFRED S. DUBOIS
1871-1947

5, 7 - 10
28th Mar 1917

JEWISH THEOLOGICAL SEMINARY OF AMERICA
LIBRARY

S. D. A. 11

~~אשר ידעתי כי ימות הקל"ו יבא~~

אמר

דוד בן יוסף קמחי הספרדי אמרו רבותי אל כי דוד מלך ישראל כתב
 ספרו זה על ידי עטרה זקנים ואלו הן אדם הראשון מלכי נדק אבד
 אברהם אסף הימן ידותון מסה וג' בני קרח אסיר ואלקנה ואביאסף ה'
 דל כי אלו העטרה אמרו המזמורים בסמס ואמר כי מזמור סיר ליום
 הסבת אדם הראשון אמרו סגברא ערב סבת ובסבת הסכים ואמר מן
 מזמור סיר ליום הסבת ואמר דול חיצן האורחיו זה אברהם אבינו וא
 ואמר כי מזמור נאם ה' לאדוני מלכי נדק חברו והסאר מפורטים הם
 בסמס ואמר מה מסה חלק ספר תורה לה ספרים כך דוד חלק ספר תהלים לה ספרים ואמר בעט-לסוכ' ס'
 סל סבי נאמר ספר זה צנון בנינוח בסיר בימרה בהסכל בהלל בתהילה בתפלה בצרכה בהודאה וא
 וזמר כי ברוח הקדש נאמר ספר זה לפי כתביהו בהלל הכתובי ולא בהלל הנביאים כי לא נאמר דביו בנביא
 בנביאה כי אש ברוח הקדש ונבאר אנחנו מעט מן ההפסד אשר בין הנביא ובין רוח הקדש כי הנביאה הוא
 דבר בא לאדם טהור חכם ושלם במדותיו ותבא לו הנביאה בלולס ובצטת קביאיה הנביאה בהקצן יתבולו כח
 כחיותו ההרגסיות ויהיה משולק מכל דרכי העולם הוא ויראה במראה הנביאה כאילו חיס מדבר עמו ויאמר
 לונך ינך אי יראה דמיונו במראה או לא יראה סיס קמוט אלא יסמע קול מדבר עמו ורוח הקדש הוא סיר
 סיראה הזדס הסלס מתעסק בדביו האלהים סלס בכל הרגסיותיו לא תבול אחת מהן ימדבר מה סמדבר
 כדרך בני אדם אלא סמע דר חיותו רוח הקדש עליונו ותופיע הדברים על לסונו דביו סבא יהודה לאלהיו
 דביו סכל ומיס-גז מדבר על העצמות שיע האלהי סל כח המדבר יסיה הכח נאמר ספר תהלים אמ'
 דוד קמחי ואספי סתנוני סקראוי נבואי כמו ס' אמ' ידותון הנביא והלל לה יכחמ לבני חספ והימן ד'
 ודותו הנביאים בעבודות ובנבלי ובמנלתי על ידי המלך מכל מקו' נביאס היתה סה הדרך כי הנביאה היא
 למדריגת זו למעלה מו ונאפי סדכאל חנה מראוי וחזיונו בלולס ידקקן לא הניע כחי וידועתו בחיצן המ
 המראית בבח המראית ככח ישעיהו וירמיהו ויחזקאל יסאר הנביאים לפיכך לא נכתב ספרו בהלל ספר הנ
 הנביאים ונכתבו בהלל הספרים הנקראים כתובים לומר סהם כתובים ברוח הקדש מה הספר חברו דוד וס'
 וכתב עס דביו דברי אלה המסידים הנזכרים ונס המזמורי ספר חברים היא נאס למס דרו לסירר צמו
 בזמנו הירו לה סנאמר חו נקן דוד בראס לסירר בד אסף ואדיו ונאמ למננח על ידוקן לדוד ויס מזמורים
 נאמרים על דבר סיה ליסרחל עס האויבים סהם תפילה והודאה לבד ואין להם זכר מעסה והמזמורים י
 סכתוב בהם בראסיה לדוד חברים דוד וכן איתס סלא נוכר בהם סס מחבר דוד חברים יגס יס לדוד ספי'
 בעביו כמו למננח מזמור לדוד יענך ה בוס סרה לדוד מזמו נאס ה' לאדוני וגס כתב בעסרו תפילה למס'
 סמאיה כתיבה והיתה כתיבה הנלס שהיתה למס' רבנו עה כמו סנאמ' תפילה למס' אים האלהי ודבר עת
 עתידות סהו אחר זמנו על גלמ' בכל יעל זה הנלית ינאמית הדבה והנביא והמזמורים והסיר מהס נאמרים
 בכלי סיר ולא נלע חנלית הים החלוק אשר בין הסמות האלה אשר בראסו המזמורי' ואמ' דול נביא יג
 ונבן לפיכך לבד אסכל על ידי הרגמן לדוד מזמור מלמד ספרתה עליו רוח הקדש יאמר כך אמ' סיריה מ
 מזמור לדוד סחמ' סיריה יחח כך סרחה רוח הקדש עליו וזה הסנין נבאר איבי בזמנו הרבעי' ואכה ח
 אצחיל לפרס כפי סכלי בעורת המלמה לאדם דבט

למח

רגשו גויס זה המזמור הוא
מזמור סני וכן מנינו אותנו
בכל הספרי המדויקים שהוא ראש מזמור ובחמנו
ביתים אותנו סני ומקצת מדבתינו אומרים כי אם
אסרי ולמה בגסו מזמור אחד הוא ואמרו כל פרסה
סיהא חביבה על דוד פתח בה באסרי וסיים באסרי
חאת פתח בה באסרי וסיי בה אסרי כל קוסי בו וטע
למה נסמך מזמור זה למזמור זה לא נודע לנו למה
סדר אותם כסדר אסריים מחיבירי כי אינם על סדר
המעטים כי המזמור הקליטי הוא על דבר אבסלוס
ואחריו כמה מזמורים שהיו קודם מעטה אבסלוס
זמן רב והנה בסוף הספר מזמור קמח בהיותו במע

למה

רגשו גויס זה המזמור הוא
ידגו ריק: יתיצבו מלכ
בלבי ארץ ורוזנים נוסדו יחד על ידו ועל כשי
בשיחו: ננתקה את מוסרותימו ונטל יכה סכנו ע
עבותימו: יושב בשמים ישחק ידוה ילעג לכו: א
או ידבר יכו באפו ובחרונו יבדל ימו: ואני ג
נסכת מלבי על ציון הר קדשי: אספרה אל חק
ידוה אבר אלי בני אתה אני היום ילדתיך: טא

במערה תפילה שהיה בימי שאלו לפיכך לא נכלל לפרס כי נסדרו המזמורים על סדר המעטים וזה המזמור ק
חסרו דוד בתחילת מלכותו סנתקבנו עליו הגויס כמו סנאמר ויסמעו פלסתיס כי מסחו את דוד למלך על י
יסראל ויעלו כל פלסתיס לבקס את דוד והיו סאמר רבאו סכל פלסתיס עלו ורגסו הוא עניין קבוץ והמין
רב כמו מרגעת פועלי און ותרגימי סל והסבתי את המון מנרים: ואבעל ית רגסת מנר יהגו ריק כי בבואם
למלחמה היו מדברי גבוהות לפי סנכחו יסראל במלחמות שאלו ובגיו ומגפה גדולה היתה בעס ועד עתה לא
היה מלך על יסראל מסמת שאלו ואמר כי ריק יהיה כל דריהם יתיצבו מלכי ארץ שהתיצבו כל סר
סרני פלסתיס בהסכמה ובצנה אחת לבוא להלחם עם דוד וקראס מלכיס ורוזניס הף
על פי סלא ראינו בסיס מקוס סקראס אלא סרני פלסתיס הם בגאותס היו מחסביס ענמס מלכיס ורוזני
וחולי גס כן סניעודו עתהס מלכיס אחריס מן הגייס נוסדו יחד כתיענו כלס כאחד וכאמרה הענה בלסן
יסוד כי כן הענה למעטה כמו היסוד לבגיון על ה יעל משיחו כי ידעו כי על פי ה מלך דוד וסמוחל נביח ה
מסרו למלך ננתקה את מוסרותימו הם היו אומרים ננתק מוסרות יסראל וקטיריו סנתקסרו
יחד והסכימו לטען את דוד לפי סעמדו סבע סניס סלח הסכימו כל יסראל להמלי
הסכימו עליו כולס אמת פלסתיס ננתק מוסרותיהס ונטליכה מיט עבותימי והוח ככל דבר במלך
הענין אלהס מנהג אלוס והעבתיס האלהס והעבתיס אלהס ונהסכמה חו
בשיחס אומר כי הם נוסדו על ידו אומר כי הוא יושב בטמיס ויס
דריהס ויסחך וילעג להס ונאמרו יסחך ילפג הוא על דרך מסל על יתברך בלסן
בני אדם סיסחך וילעג למי סביח אותי ואינו נחשב בעי לבלוס וכן ואתה ה תסחך למו תלעג לכל העיסי ה
יסחך לו ואמר יושב בטמיסיס יושב יהיה כמו ואתה ה לעלמס תסביכו כן כל ימיס על ה יתברך סניס יסמני
בטמיס אמנביח לסבת אן ידס סלימס אן כפיסמס דריהס עאותס יבדל אלימו באכו ודבריו עמהס
הס אסו וחרנו סיסלח ל סניס וימ ידס מענניכו דס כסד מאד וכן ותדס את כל זרע סמלוכה וכי א
אלימו כמו אלי הארץ סל יקויס הארץ והארץ קוינו ואני נסכתי מלבי אק יקטנו הם לעקור הם
המלכות מבית דוד וחי נסכתי אותי והמלכות ומלת נסכ
מדיו וכן אלהיהס עם נסיכיס ומלכי רל המלך סלי כי אני המלכותי כמו סנאמר כי ראיתי בבגיו לי מלך ל
לי רל לעבודתי וכן אמר מלכו ויאמר בהפך ואלהיסי מלכו מקדם המילך עלי וכן סמיס אופיות הכינוי וכן
הס מעלי נענך מנג נגני יעמדו וסמחתיס בבית תפילתי והדומיסי להס כמו סבארנו בספר מכלול בחלק
הדקדוק ואמר על ציון הר קדסי לפי סלא נכבסה מנדת ציון עד סבא דוד לפיכך נקראה ציון וידיסליסי
סני דוד ואמר סכבסה באסו פלסתיס להלחם בו אל חק זה מזמור דוד סאמר אסיס לי לחק
ולמנהג דוד סניסור ה אמר אלי בני אתה ומנו סאמר
סניסור סאמר איתי לו לבן כמו סאמר לסמחל בגמליס בבגיו לי מלך כלומר המלך הזה לי הוא יבני הוא
ועבדו וסמח אלי כי כל מי סממס לעבודת סל יקרא סג כמו סמבן נסמס לאב וממנן לעבדתי וכן בני
אתס לם אלהיכס אני אהיסי לו לאב ויהיה לי לבן ואו בני אל הי ילדתיך יוס סנמסס הוא

ב

והוא

תולדות

מוזכר
בגו: ידוע מזה רבו צרי רבים קמים עלי: רבים
אבדים לנגיש אין ישעיהו לו באלהים סלה: ו
ואתה ידוע מגן בעדי כבודי ומדים ראשי: קולו
אל ידוע אקרא ויענגי מודר קראו סלה:

דדמו רבי זל כי כסחיה עולה במעלה הזיתים אמר דו
דוד זה המזמור סכחמר דוד עולה במעלה הזיתים
עולה נצחה חס בכה למת מזמור ואם מזמור למת
ביכה אלא כיון סחמ לו הנבוא הנבי מקיס עלך כ
רעה מתוך ביתך אמר סחמ עבד או כתיב או מזמור
מבני חבית סחינו מרחס עלי כיון סרה סבג הוא
חסב סירחס עליו ואמר מזמור ועוד אמרו כך אמר
דוד יעקב ברח סכחמר ויבית יעקב מסה ברח סכח

ויברח מסה ואני ברח כמו הס הייתי סביר סנתייבתי מיתה ועכסו סחני גילה גלות מכפרת עין אמר זכר
זכרתי מסטיוך ה' ואתנחם זכרתי הרסונים והתנהגת עמי כמו הרסונים סהנהגת עמס התנחמתי וידעתו
כי בברחי כחזל לי העין התחיל ואמר מזמור לדוד ולפי דרך הססט כי המזמורים לא היו נקראים מזמורים ב
בסעת המעטה אלא היו על סס המזמורים בהס בבית המקדס וכן בבא דואג האדומי ויגר לסאול וכן בבא
הזיפים וכן ויסמרו הבית להמיתו וכן הנחמרים על לסון הגלות ועל חרבן ירוסלט כמו מזמור לסאס חלוה
באו גוים נחלתך וגו' וכלס כחמרים על דוד בסעת המעטה סהיה בהס דוד בסכנה אלא לאחר סכנל דוד מ
מכלס היו מזמורים כולס וסבז והודאה לאל ית' וכחמרים על הגלות והיו מזמורים בסוב הגלות ואסטר כי ו
המזמור נסמ לאחר לפני לפי ספלטיו באו לדוד לעורר על מלכותו ולהלח' עמו וכן אבסלו' בנ חסב לקח
לקחת המלכה מיד חביו ולהמית והוא נכח את הכל ונסחר במלכותו ורבו זל ספירסוהו על גב ומנוג הס אמ
אמר למת נסמכה פרסע אבסלוס לפרסע גוג ומנוג סחס יאמר לך אדס כלוס יס עבד סמורד ברבו אמור
לו יס בן סמירד באביו אלא הוה סכא נמי הוה ידוע כי אפי' בני כהסך לי לאויב ועמסא בן חיותו
היה עס אבסלוס ורוב יסראל סנטה לבס אחיו

וכלס הס קמים עלי ומתיעבים להלחס עמי וסמני בן גירא סהעין סניו לסרפו ולסקלו באבנים רבים
לכספי' בעביר כספי' כמו אמרו לי אחי הוא ויסאלו חנסי המקוס לחסרף הדומים להס והטעם
כי רבים מחכמי יסראל כמו אחיותכל ואחרים היו חוסבים כי היה זה העונס על דוד בנ סבז כמי ס
סיה חבל ה' חוסבים ס'ל' חסוב לי המלובה לעולם לפיכך היו אחרי' באסלוס ומדו והיו אמרו כי חיון לו
חלק לעולם הבא לפיכך אמר לכספי' ואמר חיון יסיעתה לו חיון יסיעה לו בעולם הזה סלא ינכל מיד אבסלוס
חיון יס עתה לכספו בעולם הבא לפיכך אמ' גס כן יסיעתה רל יסועה ויסיעתה כי כל כפל תוספת לכספול
ענין וכן עורתה רב עורה וכן תבאחה כפלחיה החבאחה כחמסכתי' בספר מכלול בלח הסני ממנו כ
וכן אמ' בדרס רבים אומ' רבים בצורה דואג סהיה חב בית דין כמו סכתו חבד הרועים ואחיותפל יועזכ
כחמר יסאל חיס בדב' האלה מה היו אמרו אספר אדס ססבה את הכסבה והרג את הרועה והפיל את יסרל
בחדב סיס לו תסועה חיון יסועתה לו באלה סלה ומלת סלה רוב המכרסים אמרו סהוא כמו לעולם וכן תרג
תרגמה וכתן בתפלת חבוק לעלמן וכן היא סגירה זאת המלה בתפלתיו בזה הענין והחכס ר' חבן עזרא
זל פי' כמו חמת ואני או כי חכנה מלת ענין ופרוסה לסין הגבהה מן סולג המסלה סולג לרוב כלו באותו
המקוס סהיה נקראת מלה ו היתה הרמת קול המזמור והאזיה כי לא תמנח זאת המלה אלא בסיר ובמזמור

כי לא תמנח אותה אלא בזה הספר ובתפלת חבוק סהיה סיר סכתוב סס גס כן למנח בנינתי וארת
הסך דביהס סחו סחיון לי תקוה לא בעולם הזה ולא לעולם הבא חס חוסבים ואו' כן ואתה
תעטה עמי בהסך ותהיה מגן בעדי להגילני בעולם הזה ומגן בעדי לעולם הבא וסכבד הוא חכס כמו ויגל
כבודי למען יזמר כבוד ומגן סוכר עומד במקוס סכיס מגן בעדי ומגן כבדו או פי' כבודי הסך הקלון
ס' אלו בברחי ומרים ראשי סל' אבים ולא יכלו פני בכני אויבי אלא חלך קוממיות ובהרמת ראס כי כס
כס' פלני יכירו וידעו כי אתה מחלת לי על העין בזה העונס סתעניסני קור' אלה ועכני עבד קולס
אל' ס' סחקר' לו מנרה ויענגי עבד במקוס עתיד כמו ויענגי וכמיהו רבים או הוא כי היה בטוח
בזה חן רוח הקדס אפייע על לסנו והוא חככו פי' ברות הקדס הנביאה מהר נוכל לפרס מה' מוריה חעפי'
סלא היה עדיין קדס אולי היתה קבלה חכלס כי סס יהיה בית המקדס ומכני זה עלה דוד בברחי במעלה הר
הזיתים ומסס הסתחיה לאל כי מסס אדס רוחה העקוס סהוא או פי' מהר קדסו מהר חיון ססס היה הארון
או פי' מהר קדסו מן הסמים כמו מי יסכון בהר קדסך

כבוד

ודעו בי

ודעו בי הפלה הפרי' וזכר' אותי למלך ולמה כי ח
 חסי' חני' וחפץ' סתראוכי בצר' עתה תרא' כי ה' יסמע'
 רגזו ענין סחד כמו ורגזו וחלו' פחדו מהאל'
 ית' חס' לא תפחדו ממני תפחדו ותרגזו
 מהאל' ואל' תחטאו עוד לרדוף אחרי ולמרוד בי' אמ'
 אמרו בלבבכם על מטככם כי האדם על מטכבו י'
 ימצא לבי יותיר פניו מעסקי העולם ואז תהיה כוכתו
 זכה ואמר דוד כנגד' חסבו בלבב' ודומו וכן נקר'
 נקראת מחטבת הלב אמירה האומרה בלבבה ואמר'
 ודומו טלה ספקו וחללו ממרד בי' כי הדממה ענין
 שתיקת הדבור וקול כמו וידמו למו ענתי דממה וקי'
 וקול ואסמיע ויס' שתיקת המעטה והתנועה כמו יקס'
 סערה לדממה מעני רתחו נלו' דמו וידוס הסמס' דו
 דומו עד הניעכו אליכם לזבן דומס והדימוס להס'
 ונזס הענין הוא ודומו טלה כלומר הדלו לכס ממע'
 מומע' יכס' והר' מורה נדק רבנו מסה מיימון פיר'
 טהססוק הזה מנזס למטכיל' החסוב' סוכירו הא'
 האמת ולמז' האל' בלב' כדי סלא יטנה סגיאס' ב'
 ברביר' ואין זה מענין המזמור' אעפי' טהענין ספי'

הוא טוב מאד' זכחו זכחי נדק' מאסר הרעות' עד הנה צריכים אתם כפרה חזחו לה זכחי נדק' יוס'
 וכו' זכחי נדק' סתטבו לעשות נדק' לא כזכחי הרסע' סכאמר בהס' זכח רסע'ס תועבה סיסובו לרסע'ס ח'
 אחי' הזכחים לפיכך' ואמר זכחי נדק' ובזהו חל' ה' לא על גמרת'ס על היות'ס עס רב אלא על ה' תבטחו לב'
 נדכו וקסר' הבטח' עס מלת' אל' כמו עס מלת' על אלא על ה' תבטחו לבדו' וכן בטח בה' צבל לבך חל' תבטחו
 לכס' אל' דברי' הסקר' רביס' אומריס רביס' אות'ס טאמר על' הס' צכ' ח'ס' ואמר על' הס' רביס' אומריס
 לכס' סיס'ס המת'ו'ס וכו' ירחנו טוב ס' סל' חרד אבסל'ס כנו והרע סלי טוב להס' ומת'ו'ס אות'ו'
 ואח'ס ה' כסה על'נו אור פניך' לא כפי מחסב'ר'ס ומלת' נסה צמך' במקוס סין ובה' תחת' ח' והוא כמו כס'
 ויס' לפרס' לענין טאמר ובטחו אל' ה' אמר רביס' אין דעת'ס אלא לטוב' העולם הזה ומת'ו'ס חלי'ס ואומריס
 מי ירחינו טוב אכל' חני' ועמי' רל' ואסר' עמי' אומריס כסה על'נו אור פניך' ה' כל תאות'נו לחוד פניך לעולם
 ה' כל כפת' סמחה בלבי כפת' והנה ה' גומלי'ס לי רעה תחת טובה כי חני' היה לי סמחה בלב' בטובת'ס'
 וז'ס מנע' דב' ותירוס' רבו' והס' סמחי' גרעתי ועני' כפת' בעני' ב' לטור' מסיע' אות'ו' ודרך' טובה היה לאדם
 סיסמח בטוב חב'יו' והול' צד' טוב' האל' מסיע'ו ומדריכו וזהו טע' כפת' יחדיו חני' סייתי מת'ו' טובות' וחפץ'
 סעדי' הרעו לי את'וה סנהי' בצל'ו יחדיו חני' וה' ואז אטכב' ואיס' סלא יהי' לי דבר' המטרי' אות'ו' מהסיכ' אחר'
 טה' יסובו לי כי את'ה ה' לבט' תוטיבני' בטו' חני' טאת' תסלי' חסני' ולבט' תוטיבני' ופי' לבדד' את' ה' לבד' קעסס'
 זה וכן בטוחני' לא באחר' למנכח' אל' הבחיל'ו' ככד' פירסנו טע' כחילו' וטאר' מיני' הכיג' במזמו' סלפכ' זה
 ור'ס פ' המל' הוא' מלטו' כחיל' סל' דברי' כדברי' ר'ז'ל' כי כגונו דומ' לסריק' דברי' וז' המזמו' גס' כן כנג' חויבי'
 דוד טהיו לו טוכאי' ביסר' ור' זל' אמרו כי אמרו על דואג' ואחיתופל' טוכאי' אמרי' החזינה מה סאוכי'ס
 בטי' החזינה חויכ' ומ' טאהג' בלבי בינה לפיכ' אמ' עס הגיגי' ביכ' וע' אמרי' החויכ' ואמ' הגיגי' בהכפל' עין הפו'
 יכמו לחזיו' קולות' מן חוה' הקסוב'ס תן אזכ' להיו' קסבת' כי הו' פוע' יונ' וכ' כתיב להקטיב' לחכמה חזוכך'
 יתקטיב' חזוכך' והמילה' הוא' נקסרת' עס למד' ועס' חלף' ועס' ב'ת' ופעמי' בלא קסר' חו' כמו הקסבתי' ואטמע'
 מי הקטיב' דברי' מלבי' טאת' מלך' עלי' ואני' עועק' עלי' כמו סכועקי' אל' המלך' ואלהי' טאת' טוכטי' סתו'ס עני'
 מן המרע' כי חלי' אתפלל' ולא למוסיע' אחר' כי איז' בלתיך' ה' בקר' תסמע' כי בבקר' עת' התפילה' טרס'
 סיתעסק' האד' בצרכי' העול' בקר' אשר' לך' פי' תפילתי אשר' לך' ואנפ'ס' ואחיל' לך' סתתן' לי סאלתי' ובר' סתי'
 לא למה אכפס' לך' כי ידעתי' כי לא תכפון' ברסע'
 סכלות' כמו וית'הולל' ב'דס' אמרתי' מהולל' והדומי'ס להס'

תהלים

אני סבבתי ואישתן תקינותי בי ידועתי
לא אירא סרבוות עם אשר סביב סתתי
קומה ידוע וחסעני אלהי כי תבית את סתתי
לחי סגני רשעים סבת: לידוע חיסתתני על סתתי
ברכתך סלה: למנצח סגניות
בסוד רוד: בקראי עגני אלהי עזקי עזר רוד
ודתת לי תגני וסמע תפלת: בני אים ער סת
כבודי לם לימה תארבון ריק תבקאו טוב סלה:

אני סבבתי סבבתי צבוח ואיסן בסלות כחדס
סאין לו סיד הקינותי חנני כבאל כחדס סיסן מתל
צרה סאס כבאל בקינתו כי בעודו יסן יראה חלמות
רעים כמו סחוסב בלבי מסחדו ולמה חנני ציסח כך
בל כך ידעתי כי ה סמכני כי כן רחיתי בלחי וברדי
אני סבבתי מן הגבולה חיסנה מן רוח הקדס הקינני
על ידי חסי המרכי כי ה יסמכני על ידי נתן הגביח
דל כי רוד כסלק ממנו רוח הקדס מפני העצבון ו
והפחד סהיה כי ורוח הקדס חיסנה סורה חלא מתוך
סמחה וכסרתה חסי המרכי סמח כי סידע סחוא יס
ופר ענת אחיקובל והקיץ וסרתה עליו רוח הקדס ו
ואמר ה יסמכני על ידי נתן הגביח סאמר לו גם ה

העביר חטותך לא חידא מרבבות עם כי כל ישראל היו עם אבסלוס לבד מאמר היו עם רוד ביהוסלים סיס
סינאו עמו ואותס סכתאסכו חלוי חוד כן סתו עלי סתו מלחמתס עלי או פי סתו נלחמו וכן סתו ספס ספס
וסית בגחון גליך קומה ה קומה הטעס מלרע וכל קומה אסר בזה הספר אלקי וקומה בעודתי סאס מלביל
כי הכית פעמיס רבות הוסעתני והכית הויבי כן קעסס עתה או פי על זאת המלחמה וסאס כמו ספסתי ויפ
ויענני מהר קדסו ופי לחי בלחי והיא מכת בזיון וכן סני רשעים סבת וסאס חיתס סחיו אומרי למרסו וסאס
כדרך וסאסדה מתלעית עיל לה היס עה וכאסר יסויעיני חודה ואומר לה היס עה ועל ענק סבתך סלה ס
סלה ימותו בזאת המלחמה למנצח
בסלסס מיני סבח בנצח
בגן סזומור והנראה כי המנצח סאס חסר סיה על סמסרדי
ועל ידי המנצחיס היו כאמרי המזמירים והיו נותכים חותס למנצכים ולמסורדים ולא תמנצ במוס סקוס ל
למסירר למנצן חלא למנצח וכן בתפלה לחבקיק למנצח בנבינותי וכן כתוב לנצח על מלכות בית ה וכתו
בביטורות על סמינית לנצח יס סהיה מנצח על כלי הקרא נבינות יוס על כלי הקרא סמינית ועס הכלי
היו כאמרי השירים והניניכיס והצהלות כל אחד לפי נבוכו אידוע אכלס כי חכמה גדולה איתה וסאס תענ
תעורר הנכסס החכמה והיא נסברת בכלל החכמית החיטוטת והכליס סחיו בבית המקדס להלל סס נבליס ו
וככרית ומנלתיס וסיכר וחטונות והיו הכליס נחלקיס על נבינות ידועות אכלס יס מהנבינות סקראת על
עלמות כמו סכתוב בנבליס על עלמות וכתיוב על עלמות סיר יוס סקרא נבינות וכו סאמר זה סמזמר וי
יוס מהס נקרא מסכיל יוס מהס נקרא מכתס יוס סגיון יוס מהס נחילתי יוס סגיונות יוס גינית יוס מהס
מהס נקרא עסיר יוס עיגה יוס מיניס וכל אחד חלוק בנבינותו כמו סחוא ידוע אכל בעלי החכמה ומנאנו
כתוב וארבעת אלפיס מהלליס לה בבליס חסר עסיתי להלל ולא סקדע חס חסר היו הכליס בידס והיו מוס
מזמירים ביהיס או חס היו המסיררי ביה וכנגדס חסר היו מנבל סיה ומנאנו כתו חוד אומרי וסאס
בכלי סיר חסר עסס דוד המלך להקיות לה כי לעולס חסר בהלל דוד בידס וסאסו מנצחים נגדס ועוד כ
כתו והסיר מסירר והמנצחית מנצחרי והמנצחית לבדס היו ביד סכאגיס כמו סכתו וסני אחרון סכהסיתתן
יתקעו בחנצרות וסאר הכליס היו ביד הלוי וכן כתו ויעמדו הלוי בכלי דוד וסכהני בחנצרות וסגיון סאמר
דוד זה המזמי גם כן בבחי מיני אבסלים בנו בקראי ענני סאתה ידע כי עמי הנדק ועס חס
חטר כנגדי העיל והחמס ואתה חלהיס ספוט עלינו וכל חלהיס סוכס כמו ספירסנו כי יס חלהיס ספוטס
בזרן ונקראו בשס זה בני ארס ספוטס עד חלהיס יסא דבר סניהס והגיסו אדוננו אל חלהיס סגרי
הרחבת לי כמו תרחיב כמו ספירסנו סבביות יאמר עטר במקוס עתיד סחדר כחילו נעסס וס
והנלי כי רוח הקדס היפיעה על לסיני וסמר הרחבת בני אים חמר כנגד גולי ישראל סהיו עם אבסלוס
וכן גם בני ארס גם בני אים בני ארס סהמין בני אים הגווליס וכן חלא אים חתה וכן גרסון סן י
יואס חיס ישראל ער מה כבוד לכלימה כבודי נכסי כמו סאמר מוזמור הקדס רב אומרי לבססו ס
או כי כבודי מוס סחני מלך ואתס מכלימי איתי ומכריס איתי ממלכותי וסאסבון ריק ודבר סלה יתקיס
והוא מלכות אבסלוס ופי כוב דבר סאין לו קיימא כמו חסר לא יכוב מימיו

תהלים

תאבד דוברי כוזב תאבדו מלפניך וכן איש דמים ומרמה יתעב ה' פהם נתעבים וכמאמרים וכן הוא דרך הלשון לדבר פעם לכמה פעם ולנסתר ואני בברוב חסדך הם כמאמרים לפניך אבל אני אחיבב ללפניך ולעיניך ואבוא בתיך ברוב חסדך סאני מקמקום ממך ואסתחווה אל היכל קדשך ביראתך מהיה על פני ופ' היכל כי המסתחות ימים ההיכל ומקום הקודש מגמתו וכנגדו ישתחווה לאל ופ' ביתך והיכל קדשך הוא הבית שהיה בו הארון ה' כחני זאת היא תפילתי אליך שתכחני בצדקתך כלומר שתשיעני ללכת דרך נדקה ומספספת ותכחני בה שלא אכסל ללמען סורריי שלא ישמחו בי בהכסלי היסור לפני דרכך וסורריי כמו אויביי כמו אסורני ולא קרוב לפי מהות מצט לרעה כמו ויהי שאל עניין לדוד זאת היא תפילה להצילו מסגירות ומזדונות כמו שאמר גם ממוזדים חסדך עבדך היסור בא בהנעת היוד שהיה פה הפועל שלא כמנהג כחי הפה כמו היבא אתך וההכתוב הוא ב' על המנהג כחי הפה וכן בפתח עין הפועל כמו הכתה ה' גבוריך כי אין בפייה נכונה

תאבד דברי כוזב איסורים ומרמה יתעב ידוע ואני ברוב חסדך אבוא ביתך אשתחווה אל היכל קדשך ביראתך ידוע נחני בצדקתך ללמען שורתי חסדך לפני דרכך כי אין בפיהו נכונה קרבים הוה קבר פתוח גרונם לשונם יחליקו האשימם אלדים יפלו ממועצות ידוע ברוב פשעיהם חדיהמו כי מרו בך וישמחו בך חוסי בך לעולם ירגנו ותסד עלימו ועל צו בך אויבי שמך כי אתה תברך צדיקי ידוע בעיני רצון תעשרינו למניח בנגינות על השמינית מזמור לדוד ידוע אל באפך תזכירני ואל בחסדך תיסרני ידוע כי אמרל אני

למניח

הוא טעם למה שאמר למען סורריי כי הם אנשים שאין בפי אחד מהם נכונה אלא מראש עצמם בעצמם באזהבים וקייבט הוות כלומר רעות חוסבים בלבם קבר כי מי שלא יסמר מהם ויסמע אותם כמיחלקת לטמוט ומדברים חלקות וכראים באזהבים יפול בקציהם והוא מחסבת לבם לרע וכנה הדברים לגרון כמו דוממות אל בגרונם כי מקצת האגרות יאמריו בגרון גם כן הדבר תחלתו בגרון כי הקול יוצא מהגרון ויודע הדבר לפי ג' לפי שהגרון פתוח אל הקרבים סדמה אותם לקבר אמר גרונם ומלת נכונה תאר לנכונה והמתואר חסר והיא אמירה או דבדה וכן ומאלכו בריאה בעברד הקטנות ישנה ענות והדומים להם האשימם אלהים י'מ לסוף סממה ואסס וסמס בענין אחד ויתכן לפרשו בעון אסס ופ' האשימם בעצמם כבענין שלא יתכן ולא יודמן להם מה שחטבו לעשות עלי וזהו שאמר יפלו ממועצותיה כי מיו בך בסאחתם אותי ואתה בנית עלי להיות מלך והם מרו את דבריך מענין מרייתם פי וישמחו כל חוסי בך ספך האויבים שאינם חוסים בך וכאמר תדיח אותם ישמחו החוסים בך ועלנו בך כמו בצדקתך וטעם ותסד עלימו שתגין עליהם כסוכה שלא יזיקו עליהם האויבים יעלנו העין והלמד באלו כי אתה תצדק צדיק או יעלנו בך כסתברך הצדיק ותדיח הרסע וכנונה שהיא עוונות האדם תמיד כן תעטיר הצדיק צדיק ומלת תעטירנו מוציין הקל כמו עוונות את דוד למניח בנגינות על השמינית כבד פי טעם נגינות וסמיכות וסאר טעמי הנגין במזמור בקראי עכני וי'מ סמיכות כבוד סהיו לו סמנה יצרים ובעל אותנו כגון כאמר זה המזמור והדרס על המילה סכתנה בסמיני זה רחוק והמזמור הזה אפסר שאמרנו דוד עליו ואפסר גם כן סכאמר על לסוף כל אדם המדוכה בחולים כי הדבה מזמורים שהם תפלה ובקום ה חברים דוד להיותם מזומנים לכל מתפלל וכן דעתו בזה המזמור י'א כי זה המזמור כאמר על הגלות כי יל יסר אל בגלות הם כמו חולים ומדוכאים אל באפך תזכירני בענין אל באפך אלא לאט כדי שאוכל לסבול כמו שאמר ירמיהו הנביא יסרני ה' אך במספס וג' ואל בחמדתך תיסרני כפל הענינים במלות סוכות כמנהג אומלל תאר אף על פי שהיא פתוח וכמו

פל רמעי כי רוב ישראל היו אוהבים את דוד כי הוא
 היה המוכיח והמביא אותם במי שאלו ומוכרתי אני
 מדפס אחריו במנות שאלו גם מסגו בנימין היו
 רבים אתו כמו שכתוב בדברי הימים סמאלו אל דו'
 יגמור   כא רע רמעים אמר   סהרע
 סביסין וסלסבין הרמעים יגמור ו
 וכלל אותם ותכונן דריק והנדיק תכונן דרכו ומ
 ומחפצו ותסייע אותנו ואמ' על על עצמו ועל הנד
 הנדיקי סאלו בישראל יוצאן לבית וכלי אלהי דריק
 יא' סאלו סאלו לבית וכליות ודע מחסבת האדם
 יא' יודע הנדיקי והתועי כי הרבה בני אדם מראים
 ענמס לנדיקי ואינם כן וא' אלהי דריק דל סיפט
 בנדק ויתן לכל אחד כפי דרכיו ומחפצתי כי הוא
 יודע הכל מגלג' על אלהי' היה לו לומ' מגני ע
 אלהי' מא על אף מסעני ומבטחי הוא על אלהי' סג'
 סהיה מגני סהוא מוסיע ישרי לב' אלהים מסט

בגיני על אלהים מוסיע ישרי לב' אלהים סופס
 צדיק וא' ועם בכל יום : אם לא ישוב חרבו ילש
 ילשש קשתו דרך' ויכוננה : ולו הבין בלי כות חי
 חציו לדלקים יפעל : קנה יחבל און יהרה עבד
 וילד שקר : בור כרה ויתפרה ויכל בשחית יפעל :
 ישוב עבדו בראשו ועל קדקדו חסמו ירד : אודה
 ידוח בעדקו ואומרה סם ידוח יליון :

לבינצח

על הגתית מזכור   לדוד : ידוח א
 ארגינו ביה אדיר סבך' בכל הארץ אשר תנה ח
 הודך על הסמים :

דריק כמו ספטני ה' כנדיקי ופי' אלהים סופס הנדיק כנדיקו והרסע כרסעצו וחו סאלו ואל ועם בכל יום כ
 בי לא יסיב מרסעצו ווא סאלו אחריו אס לא יסוב . ואס במקום כי כמו ואס יהיה היובל לבני ישראל סהוא
 סמקס כי כאסר ובכל יום דל' תמיד ומה היה ועם סאלו לאל סהיה מבה מעסק האל ודברו כי היה יודע כי
 על פי ה' כמסח למלך אחריו והוא היה רודף בכל מס אחריו להרגו הנה חוסב בכל יום לבטל דברי ההל ועוד
 סהיה דוד כקי ולא סאלו לו והיה רונה לספק דס נקי ועוד סנסבב חי ה' סלח ימיתו ומכל אנה היה דגוי ל
 להקרא זיעס' אס לא יסיב כטר סירסכוהו ומדובר למעלה ואמ' כי לח יסנב מרסעצו וחדבי ילטום להמיתכו
 קסצו דרך' ויכוננה לירות בי כלומ' קרו' אני למות בכל יו' כמי סעומ' נגד הקסת הדרכ' ולו הכין כלי מית
 לו ולדולקיס עמו אחריו הכין ופעל כלי מות להרגו וימ' לו עבדו כלומ' החניס אסר הכין לו לנפסו הס כי
 בהס ימות ודולקיס כמו כי דלקת אחריו דגח יחבל און ידמה מחסבת הלב להריון ונסיונאחן בפה או במע
 במעסה לחבל החסה וללדה אכ' דמיון הדבור הוא החבלוס ודמיון המעסה הוא הלדה ומה כי דבר המין בפ
 בפי' כי יסנבנו כל' בי מונחאנו בפה ומעסה ואון ועמל וסקר עכין אחד אלה סהמלות סונג' ביר נרה
 ויחפרא כפל עני' במלות סונית ואמ' כי הוא כרה ביר להפילב' בי והוא יפיל בי יתקבא סימות סאלו בחרבו ו
 ויחמ' ויפיל עבד' במקו' עתיד כמי ספירסנו יסיב עמלו בראשו סקרו סהיה עוסה בדרכו אחריו יסיב בראשו
 ועל קדקדו חסמו ירד כפל עני' במלות סונג' אודה ה' כנדיקי ואז אודה כפי נדקו ואומרה סס ה' עליון כי ה
 הוא עליון על הכל ועסה בי כרענו

לבינצח

וימ' כי כסהיה דוד בנת חבדו ויח' כי
 והוא הלל וסבא והדאה לאל וספר
 הנכריס העליונים והתחתונים מה

כי סמו הוא   סס בן ד' איתות סאינו סס תאר' ווא' אודר' בכל הארץ רל גפריתך נראית בכל האר'
 בן ביסוב בין בידבר' בין ביש' בכל הארץ נראית גפריתך האד הגול והכח הענוס נראית בסמים כי האר'
 דבר קסן בעדק' סמו' ויח' כנארה ומלת תנה הוא מקור' סמק' נפתח' כי מסתמסס' סמקו' עבד' כמו ילדה
 ועוב כמי ועובה ואחרים זולתס' וכן במקו' עתיד ובכונ' כמו סבילארנו סול' הדקד' סספר' מכלו והעני' כן ה
 מה אדיר סמך' בכל האר' ומה אדיר' אסר' נפת' סמך' על סמו' ופי' מלת' אד' סכח' וההדר' ויס' לפרס' אסר' תנה
 הודך על סמו' טעם' למח' אדיר' סמך' בכל האר' בעבד' אסר' נפת' סכח' בעליוני' להכחי' התחתוני' כי הארץ' וכל
 אסר' בה ימיו וכל אסר' בהס' הכל בהנהג' העליונים' מפי' עולל' ויכין' תחילת' הנפלאו' אסר' באדם' חמד'
 סיכא' לאור' העול' הוא היניקה' כי נריך' לאדם' להודו' לברא' ולהכי' כמו ויכלצו' מנד' מעסיו' הנראו' בסמי' ופא'
 וסארץ' ומתכוונת' גיפו' סנכר' מסכבת' הורע' אסר' תסכך' לדס' ומסס' יגדל' מעט' מעט' עד' סיס' למו' בו אכדיו' ו
 ויפאו' לאור' עילס' וכבר' זכר' זה במזמ' ה' אחריתני' ונדע' וזה המזמ' אמ' תתחלת' נאצו' לאור' העולס' ומניקתו'
 נכריס' כפללו' הבירא' וסדו' על האדם' לפי' אמ' יסדת' עון' סהיסו' תחלת' הבכח' כן היניקה' תחלת' ההכרה' בססד'
 סברא' באדם' אחר' נאצו' לאור' העולס' סעסה' לו הקבה' נקב' בסדי' בנך' המסס' דקה' לא רחב' כי חרס' סמלב'
 בלא מין' ויבא' לתוך' פיו' יוטר' מהנודך' עד' סרץ' בו ואס' יהיה' יוטר' דק' ממה' סהוא' יכבר' המין' על הילד' ויכונ'
 סכתי' אלה' הכל בסעוד' ובמר'

פן יטרוף כאריות נפשי וזה לא אמר על איוב א
אחר סתיה לו לרוד חלא על סאול סתיה מלך ועליו א
אמ פירק ואי מניל ואמ כאריות כי אה גבור סבחות
ונקרא מלך עליו ואם יפירק איז פוד ופירק מענין
ופרקה עולו ידוה אלדי אס עם קי אס עסייתי
זאת מה סהוא עוסה לי חזת מה סהוא מפרס אס גמ
גמלתי סולמי רע אס יס עול גכפי אס עסייתי בדי
רע לחדס בעול וחמס אס גמלתי סולמי רע מי סתיה
עמי בעולו אס גמלתי רע כמו סהוא עוסה עמי סה
סתייתי בעולו והייתי חתנו וכלחמתי מלחמותי והוא גו
גמל לי רעה תחת טובה ואחלצה צורדי ריקס לא
טלח גמלתי סולמי רע אבל חלנתי מי סתיה צורדי
ריקס ובחנס הייתי מניל חותו כמו סהניל סאול מיד
חביטי סתיה הורג חותו לולי סמנעו כמו טנחא חכה

פן יטרוף כאריות נפשי פירק ואין סניל ידוה א
אלהי אם עשיתי זאת אם יש עול כפמי : אם גם
גמלתי סולמי רע ואחלצה צורדי ריקס : ידוה
איוב נפשי וישג וירכס לארץ חיי וכבודי לעשרי
ישכן סלה : קיבנה ידוה באפך חנשא בעברות עו
צורדי ועורח אלי משפט ציית : ועדת לאמים ת
תסובכך ועליה למחס סובה : ידוה ידן עמיס
שפטני ידוה בעדקי ובתמי עלי : יגמד נארע רש
רשעים ותכונן צדיק ובחן לבות ובליות אלהים
צדיק :

כא בזכית ובארץ פעס אחת ולא חסנה לו וכן כסעמד במערה כחמ וססע דוד את אנשו בדברים ולא נתנס
לקיס אל סא ל ואו ואחלצה כמו ואו סל ועבדיק באו ורדו חויב נפמי המלה הזאת מורכבת מנכין הקל
ומבנין הדגים כי מן הקל יאמ ירדוף ומן הדגים יאמ ירדף והרכבה המלה הזאת מסניה ועסס ההרכבה כיה
החויב ירדפהו בענמו וירדפהו לחארי סיהא לחארי סירדפהו כן היה סאול רדפו ומידסו ואמ כפמי כי לא
ירדפני לחארכי במחסי אלא להמיתני כמו סדמה כמה פעמים להדגו בדי ומחמוס לארץ קי ואס יסניגו
ירמיוס לארץ קי כי לא ינחמי טלא יהרגני וכבדי לעפר יסכן סלה כבדי היא נפמו ומחססני סיסכן כסני
לעפר ואעפ סהנכס לא תסכון בצפר בזות האדס רק הוא על דדק מסל כמו דסיה לעפס נפס או לפי
מחסבת החויב כי לא יחטיב סיס לכפמי תקומה אחר חיות כי יחטבני סאני רסע ואיס דמיס ומלת סלה פני
פירסנ סהוא חמת קול בגגן ואיז לה טעס בצנמי סהוא צו ואיז צריך לפר חותה בכל מקו קומה ה סאני
קומה מלרע הטעס במס ואמר קומה ה על החודשים חוצי לקחת נפמי הנסא בעצרות צורדי
בעצרתך עליהס כמו סאת באפך או פו בעצרות סיס לצורדי עליו הנסא חתה עלישס והנילני מידס וצור
חלי מספס בחתה עורה חלי במספס חמר בחתה והוא המלכה ועדת לאמים חת עדת בכלל וחלל
לאומי בשרט עדת היא עדת ישראל הכוללת כולם לאומי הס יב
עמיס רבס כמו סאמר יחח ליעקב והיית לקהל עמיס וכן אמר ליעקב גו וקהל גייס יהיה ממך הנה תר
תראה כי קורא חותס גייס ועמי כנגד הסבאי וקירא חות קהל ועדה כי היב סבאי קהל אחד ועדה אחת וא
וחלי היה חומ לאומי על חומית העולם לא היה חומר ועדת כי לא יכלול חות עדה אחת כי כל לאו ולא עדה

פכמה
החומר מפרס ביהסו על מי נחא

אלה
בגבור החומר ידס על חויב אחד והוא חויב רבי היו לו וע

כחסך למלך והיא ידוע גם כן כי על פי ה מסחו סמיאל ובמקום סכמסח הכורו הכל סלח סלח
מדעצו כי בבא הגיו מחיו חמר חך נגד ה מסיו סהיה סביר סהיה יהיה המלך עד סבא הקסן
קיס מסחהו כי זה הוא ואס כן הרודף אחרי דוד כרודף אחרי האל והסבב חותו לתפסו כסבב האל
זה חמר תס בצך כדרך סאת הנביא כי הנביע בכס כנוגע בבצ עינו ומה סאת ועליה למרו כמו סאת חל
והנס והכל דרך משל כי כסיעביר האל על פסג כאילו ייד ממכון יכולתו ומתקו מספסו וכאס יפקוד פסג
עונו ויטפסו כאילו יקי חכסא חסוב למרו למקו המספס וכן נחא בצקמת פרעה כי גאה גאה ידוה ידן
הס יסרא כמו ססירסנו לאמ ופ ידי סיקח דיני מה חזו סאת ספטני ה ככדקי וכתמי עלי כי איז בי עין ו
ולא חסתי לה סיסנחאו חותי ולא אמ על כולם אלא על הרעי סבה סהיו סוכתי חותו בזכ ועליה אמ יגמדי

מפי עיללים ויזנקים יסרת עו לבען צורריך לח
 להשבת איב ובתגקם: כי אראה שמיד מעשה
 אצבעתיך ירח וכוכבים אשר כוננת: כזה אנוש כ
 כי תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו: ותחסדנו מעט
 כאלדים וכבוד וחדר תעטרו: תמשילוהו במע
 במעשי יריך כל שתח תחת רגליו: צנה ואלפי
 ואלפים כלם וגם בתכות שדי: צפור שמים וד
 ודגי הים עבר ארחת ימים: ידוה ארנונו כזה א
 אדיר שכתך בכל הארץ:

למנוחה

מזמור לדוד

על מות לבן

הסלחות מסאר בעלי חיים סנתן לאמ רחיש בנות
 במוקס בינה כמו סאמ רזל לפ אמ מפי עוללים ויוני
 וימקיס יסדת עז סיכול להכיר האדם כי הכל בכוני
 מכון לא כמו סאומ אחיב ה כי הכל בטבע ומקרה
 בלי הנהגת מנהיג והנהגת מכון וזאו סאמ להסבית
 אחיב ומתנקס ואעפ סזה חסד גב בבהמות וסחיות
 באדם כתן ה בינה להכיר מעסיו ולהודות לו ולסמט
 על הכל וכולה כשראים לתועלתו חכ עליו להתכונן
 ולהכיר מעסה האל ולהודות לו ולסבא על הכל והת
 והחכם אע זל אמר בעבור היות האדם נכבד מכל
 ברואי מטה אמר כי מעת סתל הנער לדבר וזאו ס
 טעם מפי עוללים אז הוחל מתכונתו לקבל כח הנס
 הנסמה עד סתסכל במקול דעתה כח ברחה כי תת
 תתחזק הנפס יום אחד יום וזאו טעם יסדת עזו וטע
 וטעם למע צורריך לבטל דברי המכסיסים ואמ או
 איז אלוד ודבי מסה הכתן פי מפי עוללים אמר לא

מדבס בענמס ידו על רוב חסדך כי תכלכלס ותדעס בנפס באורך וברחב
 וכר הסמס ים אומ כי בלילה אמ המזמר בעת סהיה מסתכל ברח ובכבוים ומבין נפלחות האל ויח כי ביום
 לא ידעה כי חס הסמס לבדו ובלילה יראה נבא גדול מאד לפי לא אמ הסמס ויח כי מה סאמ אמר תנה הודך
 על הסמס רמז כי היא הבריחה הגדולה כי אראה סמיד כלום כסארא הבריחות הגדולת אמר ים לך ג
 בעולם ומפין עכיוני האדם אחי תמיה ואמ מה חנים כי תזכרנו יומה חנים הוא הפך מה אדיר סמך
 כי הוא להגדיל וזה להקטין אמ כי אראה סמיד והירח והכוכבי סהס בריות גולו ומסכילו מה חנוס כי תזכ
 האנלת עלת מהוד המטכילי העליוני סאינ גוף כי חף אות סהס גיפות אחי רוחה גדל גיפס וערכ כי האנוס כ
 באי נגד וזא מעסה חבציותי וחמר כוננת להכזים דברי הכופרי האומרי סהעול קדמון לפי סאמ מעסה וכנ
 וכוננת סאתה חדסת כולס וקא אראה סמיד ואס אי כראה לנו אלא הסמיד לנו לפי סהס מחיירי כול כמו ה
 הדבר סבתו כלי הזכויות סהוא כראה מבחון וכת חפ זל כי האבצו עסרה והגלגלי עסרה ז רקיעי סבהס
 ז כוכב לכת וגלגל המולו וגלגל ספיפ למעלה מגלגל המולו והעמיד כסא הכביד כזה חנוס כי
 תזכרנו וכן אד וגו כפל העני במלו סינו או דל כי תזכרנו כי זכרתו בריחתו סהאנלת מהודך עליו ותפקדנו
 כל יומי חסר הוא חי תסגית עלי ובמעסי לתת לחיס כדרכ והזכר מעט מאלהי סהס המלאכי בעביר
 כי נסמת האדם מתכונת המלאכי סאינה גוף כמי סהס אינס גיפות והחסרון הוא לפי סהוא בגוף וכבוד והדר
 תעטרוהו במסמה העליונה סכתת בו תבשילוהו במעסה ידי היצורי ספסלי או פי חף העליותי והממסלה ה
 הוא סמבו ססכלו מהלך הגלגלי והכוכבי כל סתה תחת רגלי התחתו כולן תחתו כמו סאמ ומראכס

והחכם יהיה על כל חית הארץ ועל כל עוף השמי צנח ואלפי חלב רצנה נעלמת מהמכתב וזה צנה
 כראית במלת לנבאכ ואמ נבה ואלפי כי חס גילי עמו ומחמני למלאכתו ולמלאכיו ולמלאכיו והנחן הכבוים
 והעזי והחלפי סהס סירי ואמ כלס על סאר הבהמות הגדלו עמו הסוסי והחמורי והגמלי כהמ ס
 סהס חיו הטרה ואמ וגס דל כי נס סאינס גרילו ביסוב הוא מוסל בסכלו ובתחבולותי עליה ואמ עוד כפוי
 סמי ודגי הים גז כן אית סמי בארץ כמו הכפיר סהוא פורס באר והדגי סה בני הוא מוסל בתחבולתו עליהס
 עיב חורחו ימי כסעוס ספיכ ועוב ארחו ימי ה אדו סב ואמ להודו כאס כלה לספר חסס סעס לאד
 רהיכול סנתן לו על הכל וה קטן ונבזה נגד בריו סל מעל סהוא מסיתף בסכל עמהס להידו וזא מה ונס
 לבבצח עלמי לבן אמ ריב המסר כי אמ דוד על אחד מאויבי סמת סהי מנסיכה הגי סלחן יסרחל ה
 סמי לבן ובמיתו אמ זה המזמ ויח לבן כמו הסוף נבל ואמ כסמת נבל הכרמלי אמ והו רחיק מאד ויח כי לבן
 היא כה בור והוא גליו סנקר איס הבני ואח זל פי לבן למטורר סהי סמו בן כמו סכתו בדברי אימי ועמהס
 אחיסס המסני בן ויעזיא וכי עלמו כמו סתי מלו כמו מלה אחת מן עלמו סיר כמו עגלה יפה פיה פקח קין

בן היל רשע על תאית נפא ובצעבד טוך יד
 ידח: רשע בגבה אפו בל ידש אין אלהים בל
 מוסתיו: יחילו דרכיו בכל עת מוס. מספטיך
 מנגדו כל צורדיו יפיה בהם: אמרבלו בל א
 אמוט לחור וחור אמר לא ברע: אלה פידו בל
 בלא ומוסת ותוך תחת לשונו עבד ואון: יס
 במארב חצרים פכסתרים ידג נקי עיניו לחל
 לחלכה יצגו: יארב כמסתרים באריות בסכה י
 יארב לחטף עני יחטף עני במסכו ברשתו: ידב
 ידב ישה ונפל בעצמו חל כאים: אמר בלבו
 סכה אל חסיד פגיו בל ראח לגעש: קומה ידו
 ידח אל נשא ידך אל תשכח עניים:

בן היל רשע לפי סחא מחלל כספו על תאית ל
 לב ספוסה ואין מונע ממנו תראה חתה לו ס ס גב
 גטה עליו ויתפס בזה סחסב לעסית וביצע בך כ
 נאך ה' הרסע מברך ומסבז הביצע ומי סחוחו דרג
 ומנאך האל ואומ סאין יכולת בידו להניל העסוק
 מידו או סאין מסגוח עליו כמו סאומ אמר בלב לח
 תדרום רשע בגיבה אפו גיבה הלב מתרת
 בגנים והפנים מכוניס באף לפי סחא גבוה על ה
 הפנים כמו וסול לאפיו כמו על אפיו ויסתא חפיו
 ארצה כמו על הפנים בל ידרום מפני גבהותו וגמו
 ותאיתו לא ידרום ה ולא יתפלל לפגו חין אלהי כל
 מזמתיו כל מזמת הרסע ומחטמתיו כי אין אלהי
 סופטיס בארץ וכל מה סירצה האדס לעסות יעסה
 כי אין דרים ואין מבקס לפיכך לא ידרם חלשים יס
 חלו דרכיו מענין חיל כיולדה וחומ כי דרכו
 הרסע הרעים וחילו העניים בכל עת כי כל זמן סה

סחא בעולם יפקחו ממנו מרוס מספטיך מנגדו אמ' אס חתה מרוס ה מספטיך הס מנגדו סלח יגעו בו נפ
 לפיכך הוא מתגאה כל צורדיו יפיה בהם כמו כפיתת הפה הס לפגו חו הוה
 מענין פח ומקס כלומר סיסס להס פח ומקס ללכדס וכן יפיה קריה אגר בלבי חוסב בלבי בל ח
 חמוט לפולס לא חמוט מגולתי לדור ודור חסר לא ברע לדור ודור חתה סלח ארצה ברע לפי חתה זמן ר
 ירב אלה סיהו מלח כן דרך הרסע כסירצה לרמות אחרים יסב להס בפה מלח סירצה כי בכל כי
 כינתו נסבז וסס מרמות ותוך ותוך הוא כמו מרמה לפי סבצוך לבו מה סאיו מראה בפי ותחת לסיו סמל
 ואין כסיסבז בלמוט תחת לסונו עמל ואין והלב הוא תחת הלסוק סהוא נסתר מהנגלה ב'סין וכן וחמס
 תחת לסונו הוא חומ על הלב ומלח חייכו תאר אלה סיעל כמו וכבוד ה מלח חת המסבן רל סהוא ממלח כיו
 באלה כדי סיאמין אדס בו ומסוקר בו יסב במארב חצרי חצרי הס ערי הפרזות כמו הערי וחכריהן
 חצרי יסב קוד על דרך פרזות תסב ויוסלי במסתרי יסגו נקי כי ברוב פעמ' הרסע לא יעסה מעסה ה
 חיש בעריסחא אלה יסב במארב ומסתרי סיסמר מבני אדס סלח ירחוא ולא יסמר מה ית' ארומה כל עיכו ל
 לחלכה יפוטו לחלכה כמו חלק והיא נוספת ופי לעני אמר מעני הרסע יפגו העני ללכדו וינכנו כיעל
 צומד כלום יסס עכו במקס נסון ומסס יבט הדרכי טארוב במסתרי כאריה במסילו לאריה סהוה
 צומד סככה ומארב לחטוף חסר יעבור עליו או קרוב לו כדי סלח יסמר ממנו ויברחו מפניו כסיראווה ונס
 וכסיראיה הערף יחטוף והחטיפה היא חלקיהה במהרה כן הרסע יסב במארב במסתרי והחרכ המסילו לבניד
 אמר יסמר רסתי ועמוד רחוק מרסתי כדי סלח יסמר העוף ממנו וחבלי הרסע בידו וכסיכול העוף ברסע י

אמר יסמר רסתי ועמוד רחוק מרסתי כדי סלח יסמר רחוק מהדרכי כדי סלח
 יסמר בני אדס נקטו וכסיראיה בני אדס חלוסי ממנו ועניים בדרכי יעיון אליה או יעמיד זבני חבירתי בד
 בדרכי בלא כלי וין פוא עס אמריו מרחוק וכסיעבדו בני אדס חלוסי יעסה להס סימן והס באיס והס לה
 במו הרסע לבניד ועוד ספר דרך חקירת פעוטה הרסע והוא מה סלח ידבא יסיה ודכה כתיב סין וויו
 פיאני מתחלמי חת' בי עוד בצבוי חת' הוא דרך הרסע לתפוס העני יעסה עצמו דכא וסוח והוה וחברתו יע
 צבמו עצמס חלתי ומחכאי כדי סלח יסמר בני אדס מהס ויכאו עמה בחבירה כדרך וכססה רחיקי מן הי
 יסבז מרתי עונס וכח ותופסי חות' וזא וכפל בעצמוני חלכאי והוא מלה חת' וקרי סתי מלות חל כתי'
 פי פתי הנכאים והאלוסס ועצמוני תאר לאיבריו העצמוני ידיו ורגליו וכל אלה הדרכים סספר בעני' הרסע
 לאראות כי בכל אלה הדרכים יסמר מבני אדס ולא יסמר מה ית' ומראה עצמו כי חייכו ירא מהחל כי חמר ב
 בלב חייכו רוחה וחייכו ידע כמו סאומ אמר בלב סכח אל אס ידע סכח או פי חייכו ידע כלל כמו האד'
 סכח הדס וחייכו ידעו או האדס סודע הדבר ומסתרי פגיו וחייכו רוצה לראותו לעולם לפי אמר קומה ה
 לפי סהרע חומ סאינך רוחה קומה חתה וכסא יריך עלת ואל תסכח עני' כמו סהרעע למ סכח חל עניו כס
 בתי וקרי עניים

חגגי ידוע ראה עניי מסנאי מחסמי משערים
 מית: למען אספיה כל תולתך בשערי בת ציון
 אנילה בישועתך: טבעו גוים בשחת עשו בדת
 זו טמנו גל בדה רגלם: גודע ידוע משפט עשה ב
 בפועל בפיו נוקט רשע וגיין סלה: ישבו רשעים
 לשאולה כל גוים שכחי אלהים: גילא לגעח
 ישבח אביון תקות עניים תאבד לעד קומה ידוע
 אל יעזו אגוש ישפטו גוים על פניך: שיתה ידוע
 מזרה להם ידעו גוים אגוש חמה סלה:
 ידוע תעמוד ברחוק תעלים לעתות
 ביצרה: בגאית רשע ידלק עני ותפשו במו ימותו
 זו חטבו:

חגגי ה פתחת הקיף יורה עלת סנאי מן
 וכרסם כמו בהצחנה אלינו ראה עני
 כמו סרזיתיה מזה הסוכא ראה גליית מרומות
 מסערי מות כי הכל היו חוסכים מאסול ביד
 מסערי מות הוא קרוב למות כמו מסערי לבית
 למען אספיה כסאנבל מסנאי אספיה תה
 במערי בת ציון כי סס תהיה האדא והסודי
 ואמר ציון כי סס יסכון הכבוד הגולה
 בים יצחק במועה סתעפה עמי מכל סוכא
 סזיה לי ואמר במערי כמו הספיה אל הזקנו
 מלת תהילתך בתו בן דל תהלות רבית ופגרת
 סימן רבוי הנקבית ובח' בסיו רבוי הזכרים וכן
 כללית סרוב ענתך וכמו ואלוהיך סדוט וסנת
 ואח' כל תהילתך ובחוקו אחר אמר מי ימלל
 ה' דוד אמ' אספיה כל תהילתך על הנרות ססו
 עליו מן האויבים נתן סכח והודאה לאל סהנו
 וכאמר בא לספר הנסים סעסה לישראל בכל
 ודור אמר מי יסמיע כל תהילתו עס היחוד לב
 והגם סעסה הקבה משובת החסדים לא ווכל

כמו סאח' אגיד ואדבריה ענמו מספר כי פנמי יעסה ה' ית נם לאד' ולא ידע עד סיתבכין כי וכן אמרו
 זל חין בצל הנם מכיר בניסו וכאמר כל תהילתך על הנסים סיעסה עמו הגלמים והידועים לכל
 בזלחת האויבים טבעו גוים בשחת עשו פלסטיס סכאו להלחם עלינו ססם להפילנו והס ככל
 וברס' אסר טמני כלבדה רגלם ופי' זו כמו אסר וכן זו סנאנו לו ויס לברסס כמסמעס כמו זה
 ה' יס סס עסה כידע ה' בתלחמה כי ננחוס ישראל במעט כח ויכולת סזיה להס כנגדס ולא היו יכולים ל
 אס לח כי ה' כלחס לישראל מספט עסה בפלסטיס בפועל כפיו נוקס זה גליית סנהרג בדרם
 ניקס בברי' כמו בפח והוא מבגין כפעל מעניין מוקס מיקסיס ויס לפרס הנון סירס והוא פועל עינ
 מעניין וינקסו מבקטי כפס' ונקס ויקס ענין אחר הגיין סלה התמועה הזאת לנו הגיון והודאה יסוב
 רסעים לסחולה יסבי לקבר ואמר יסס כמו ואל עפר תסוב ויסוב הוא דרך תפילה כלומ כמו סמתו אל
 סכחי ישראל כן ימיתו כולס סהס סכחי אלהי' וברדס לסחולה הוא גהינס ואמר למה אמר לסחולה ואל
 כל ה' בס' ה' ה' הוא למד בתהילתה למה אמר לסחולה כלומ למדרג' התחונה סל סחול כי ל
 לבח אס יעמדו בברה ישראל מפלסטיס לא יהיה זה לאורך זמן ולא תקות עכוס תאבד ולא סוכר
 צמחיס סניס וכן מנהג הלסין בהרבה מקומות ועגוס כתי' ביר וקרי ביר וקרי כי העניס עניס סנו
 קורה ה' קימ' מלרע ואמר קומה כמי סאח' הנסא והכל דרך מסל סיקוס לספוט הרסעים אל יעו
 בני חדס סיס להס עיו ונברה על ישראל אל יעו עור על פניך כמו לפניך וכן אלהי' אחרס על פני
 שי' זה ה' מירח להס סיתה מלרע מודה בזה כמו בחלף ואמר סיעסה להס סמיראויא ודעו כי הס אל
 ואין בהס כח כנגד ה' ואניס כגו מעניין אנים לסכך לבזה ה' תעמיד בריחוק המזמו' הזה לא
 דיד על עניין מיוחד אלא תפילה היא סיתפלל כל אדס סהוא בברה עס אויבו וספר בו מדרכי' הרסעו
 ב: סקי' לעני ואמר חין לי כח להנבל ממנו ולפי סכירוב לא יעסה העוסק בהרהסויא ספר עסק הרסעו
 סיעטיף העני במארב ובמסתר ואין לי דרך להנבל ממנו אלא על ה' עיני וספר הרסע בייחוד וברבי' כיה
 הוא חזה ועזריו רבים וכלל בו גב העוסק סעדיתין אומות העולס לעסוק יס' בארנס לפי אמר אברו גו
 מארבי' ואח' לערוץ אנים מן הארץ למה ה' תעמוד בריחוק כי כסתרביא תמועה מאתו לעני ולגועק כאלו
 קרוב חלני ועזריו כמו סחיני חסר לו חלהי קרוב חלני וכאמר האויב מתגבר עליו כאלו ה' בריחוק ומעליס
 מן העני לפי חת למה ה' תעמוד בריחוק ובית בריחוק דל במקו רחוק לעתות ברה לעתית סהעני ברה
 בגאות רסע זהו ברהסויא סירדיף חותו בגאותו יתפסו הוא תפילה יהי רנון מלפניך סיתפסו סח
 בזמנות סחאבי לתפוס העניס ופי' זו כמו אסר וכן זו סנאנו לנ'

על מה נאץ כי על מה הוא מנאץ אלא לפי שאין
נאמר בלבו כי לא תדרוש ולא תטבח מה שהוא חו'
ועינה ראיתה חסד היות טהור במקו' למדה
הפעל מהמכתב הרשע חומר טחין חתה רוחה הצל
חתה בידחי העמל והכעס טעוטה הרשע לעניים ת
תבטחו חתה לתת בידך כמטר הרנה ולקחת מטכט
העניים מהרשע כי עליך יעזוב החלק והוא העני ד
דינו כי פעמים רבות טהיית עוזר ירוס ומי טחין לו
לכוכך הוא מוחל לך ועזב דינו עליך וח' בה האנו
נוספת כמו טכרסנו שביד זריענו ותקפו תד
תדרס רשעו שהוא יומ' כי לת תדרס כמו טחמל
למעלה הרחה לו כי חתה דורס ואס חת' כן עוס' בל
תמנה רשע בארץ כי חס תסבור זרעו הנטחרים ת
יטמנו וירחו ורשעו רע הוא ככל ידוה מלך
בטעוטה מטט ברשעים העייסקים ישראל בגלותם
או תהיה מנך עולם ועד לעיני כל ואין מורה חת' פ
פ' כמו שאמ' והיא ה' למלך על כל הארץ בוס שהוא
וג' וחו' אבדו ג' יס מחרנו ותשוב המלוכה לישראל

על מה נאץ רשע אלהים אמר בלבו לא תרוח
תדרוש: ראית כי אתה עמל וכעס תביט לתת מ'
בידך עליך יעזוב חילכה יתום אתה היית עוזר
שבור זרוע רשע ורע תדרוש רשעו כל תבוצא: יד
ידוה מלך עולם ועד אבדו גוים מארצו: תאוה
ענוים שמעת ידוה תכין לבם תקשיב אונך: לט
לשפוט יתום ודך בל יוסיף עוד לערץ אנוש מן
הארץ: לדרד בידוה חס'
למנוצח איך תאבדו לנפש'
גודי הרבם צפור: כי הגה הרשעים ידרבון קט'
קשת כוננו חצם על יתר לירוח כמו אפל לישחוס
לב: כי השתות יורסון צדיק מה פעל:

תאות ענוים שמעת כמו
רשמע וכי תשמע תפלתם כתחיתם או פי שמעתה תאותם קודם מיוניאזה צפיהם כמו שאמ' והיה טרם יקראתם
ונוני הצנה תכין לבם תסיר מלבם עבודת העולם כי לבס טרוד בעניים ומרודיהם ואתה תעזרם להכין חל'
חליך להתפלל חליך בבוכה וחו' תקטיב חונך תקטיב תמים חונך קטיבית רשבוט ומ'
הוא תפלתם לספיט יתוס ודך וכי לקחת מטפטים מהעייסקים בל יוסיף אנוס מן הארץ לערוץ חותם להפק'
ולתפחד עוד ולא ירחו ולא יערבו כי חס ממך ולערץ כעל יונא וכמיהו פועל יונא במקומו לערוץ הארץ ה'
העלה כדף תערוץ רבנוצח לדוד כודו כתובגודי קרי כתיב כנגד הגף והנפס כלומר כי אמרו סינח'
עליו כי גיסי יאבד סימות חותו סחול וכפסו גם כן כטהיו חומרים עליו שהוא רשע ותאבד נפסו ותכוד על ד'
דרך יקלענה בתוך כף הקלע והקרי הוא על כפטי כי הוא המכהנת הגף הרבם נפור חיק תאמר לה סתנת
והרשע טבחה להמלט סס בהר טלכס והרבם כמו מהרבם וכן אלחנן בן דודו בית לחס כמו מבית לחס עד
יקוס גי חויבו המגידים לסחול וקומו סהיה חוטב להמלט באותו מקוס והס היו מגלים לסחול כי יד דוד
קעילה ופי נפור כנפור מהר חל ההר וחסר כף הסמוס כמו גיר אריה יהודה יססכר אמיר גרם והדומים לה
להס וחתי דוד כנגד הטונחיים המגלים אותו ביה חסיתי מכל מקוס חעפ' סחני בירח ביה חסיתי סיוסעני חל'
חיק תאמר לנכטי טכנוד ב' הנה הרשעים ידרבון קסת כמו סאתס מגלים עלי האחרים סחוטס
חליהם כי כן דרך הרשעים לדרוך קסת ולכונן חנכ על יתר הקסת לירוח כמו חופל כלומ' בהסתר ליסרי ל'
לב כתיבי הוס סחין ב' עין וואמר לירוח ואיכן מיריס כי אין מינילים מעסיהם ומחפציהם כי חס ביה ח'
חסינו כי הנה פרסעיו והדרס מפרס הענין הזה על ישראל שמי חוקיהו בסעיה סגלו ישראל היו חומות הע'
העילס טחחי עלי להגלותם ממקמ' כודי אין כתו' כאן אלא נודו כלפי מעלה וכלפי מעלה כלפי מעל' כנפור
נוד' מקטו כן חיס נודר ממקומו ואין חיס אלא הקצה סנ' ה' חיס מלחמה ואין מקומ' אלא בית המקדס סנ' ח'
מניחתי וימ כלפ' מעה ישראל כי הנה הרשעים ד' ברכיה בסס ד' אבא חמ' זה סבחה ויחא מה עסו כתב' חג'
והכיה בחן וססוה לסנחרב בצד החלו וכתו' ביה כל ישראל מבקסו להסלים לך וחוקי' ויספי' אין מניחתי אותם:
ליירו כמו חופל ליסרי לב לטבר יסרי לב חוקיה ויסעיה כי הסתות יהרסון מה חס הנדיקו סהסתתו עולמך ו'
ומה חבו טתיה סממנה הוסתת העול' עמדו הרשעיו וכגרי' אותו כדוק מה פעל מה פעל' פעלת לפועלי המנל'
כי הסתי' הס היסודו' כמו והי' טתותיה מדוכחי' וססיפ' סת' או כי הסתו' מנודו ויהיה מסל' על האחסבו' וענו' נ'
ומחסב הרשע יהרסו ולא יודמן לה מה סחסב לעסו' והנדיק יהי' לו מה פעל כלומ' יגמלני ה' כנדיק' ו

שם פחדו פחד כי אלהים בחר צדיק: ענת עני
 תבישו כי ידוה בחסדו: מי יתן מציון ישועת ישראל
 ישראל בשוב ידוה סבות עמל יגל יעקב יסמח יש
 ישראל: מזמור לדוד
 ידוה מי יגור באהל יי ומי יסכן בחר קדשך: זה
 הולך תמים ופעל צדק ודבר אמת בלבבו: לא
 לא רגל על לסגנו לא עשה לרעהו רעה וחרפה
 לא נשא על קרבו גבוה בעיניו נכאס ואת יראי
 ידוה יכבד

שם פחדו פחד וידעו כי אלהים בחר צדיק: ענת עני
 והיה בצורתם: ענת עני תבישו: וענת עני
 ענת עני תבישו כי ה' מחסיהו לפי סמס ה' מחסיהו
 והו ענתו ודעתו להמלט מדכס כי חין לו מחסה א'
 אחר ותתם מביטים ענתו לפי סחין אתם רואי ענת
 ענתו במחרה ואומ' לענייט איה אלהיכם יקומו ויעז
 ויעזובם: בני יתן מציון: לפי מציון ראם מ
 ממלכת ישראל' וסס טכן הכבוד אומ' כי מציון תבא
 ישועת ישראל' ואומ' מי יתן סיהיה בקרוב אומ' יתן
 סנוכה ובראה היסועה בסובה' את סבית עמו: יגל י
 יעקב יסמח ישראל כי עתה יסאל בטון וסאבל בגלו
 ופי' בצוב פועל ונחא כמי בהסיב או פי' בהניח מן בט
 בצובה ונחת: מזמור לדוד ה' מי יגור באהל יי

והר קדש הוא הר המורה ססס בת המקדס לפי סהוא המקדס הנכבד בארץ וכן כנה אותם בהיכל כמו סל'
 ה' בהיכל קדשו כמו ספירסני וכן יסמע מהיכלו קולי: מי יגור ומי יסכון הוא על הנסמה העליונה ואמ' מי סס
 טעמה המעסיס האלה בחייו תטכון כסמתו במקום הכבוד אחר מותו ומה סס המעסי': דודך תמים
 חס תמים הוא תואר רל' הולך בדרך תמים: כמי הולך בדרך תמים הוא יסרתיני ואס הוא סס כמו סאמת ובת
 ובתמים רל' הולך בתמימו' כמו ואני בתומי הלכתי והעניין אחר: והתמים הוא סמתעסק בצענייני העולם הזה
 בתמימו' סלא יעמיק במחשבתו בתחבולו העול' ופי' עזק סכל מעסי' יעסה בצדק: ותורות האדס עסה ולא
 תעטה על סלסס כניס סס: ההחד במעסה והאחד בלסין והאחד בלב ונהנה זכר המעסה דובר אמת בלבבו
 וזה הלסין והלב אים' סהוא דובר אמת לעול' לא ימנח סקר בדבריו והאמת סידר' בסיו הוא בלבבו כי איני
 אים' אמת עסה ואמת בלבבו כמי סדבריו סיו אמת כן סס מחסבו לבבו: וכלל נס כן סה כסאל' דובר אמת ס
 בלבבו לעמי' טובה אי בעניין ססל ומתן כלומ' חין צדק לומ' כי מה סידר' בסיו יקיס אלא אפי' מה סמחס'
 מקיסי ויסיס אמת מהטבתו וכלל בו נס כן מניאות האל ויחדו סאל אמת ודובר אים' בסיו ומסב אים' בלבבו
 להבני על דרך המופת כמי סתורה אותו החכמה: לא רגל על לסיוי ובוה סכסוק אמ' מנות לא תעסה
 בלסין ובמעטה אבל בלב לא היה צדק להזכיר כי כבר אמ' דובר אמת בלבבו ואס מחסבותיו אמת ונדק חין
 דע במחשבותיו: ואמ' לא רגל על לסיוי ולא אמ' סאר לא תעסה סה' כמו לא תעכ' ברעך אלדו לא תקלל וה
 תדומי לה' כי אמ' איתס סהס אמת כל סכן האחרו כי הרכילו אעפ' סאל' אמ' סיבא דע גדול ממכ' ולפי סאל'
 דובר אמת אמ' כי האמת סהוא דע לא ידבר והוא הרכילו: לא עסה לרעהו דע ורעהו וקרוב הוא מי סיס' ל' מ
 עזא ומתן עמי או סכני וסאמרו לא עסה לרעהו דע אינו אומ' כי לאחרי' עסה אל' דבר הכתו על ההווה כמו
 לא קיני אים' את עמי' אינו אומ' כי מיתר להנותי אד' אחר סהוא כברי סאיני עמי' וכן לא תעכ' ברעך עד
 סקר איני אים' כי באחר סאינו דעו מות' להעיד עד' סקר אל' לפי סמסאלו ומתנו ועסקיו עמו וכן הוא מנהגה
 בלסין בהרב' מקומו' ואמרו לא עס' לרעהו דע כלל כל המנות לא תעס' סבין אד' לחברו ואמ' בתורה הלסין
 חרס' לא נסא על קרוב סלא חרף וגדף אדס אעפ' סהוא גדפו או הרע לו ואמ' נסא' בנסולת הלסין כ
 מיו לא תסא את סס אלדך לסוא לא תסא סמע סיא' ובאמרו קרובו הוא הדין על אחר אל' סדבר על סהוה
 מיו סכי וקרובו כמו רעהו: סעס סהוא קרוב אליו במסאלו ובמתנו או סכני או קרוב ססאר כי דברי האדס
 ועסקיו סרוב עס אליו: נבזה בעיניו וספר מודותיו סמוכי עיד כי אעפ' סהוא תמי' וסועל צדק ודובר
 אמ' אינו מתנח' בוה אלא נבו' הוא בעיניו וכמאלס וחסב בלבבו כי לא יעסה אמת מני אלף ממה סחובה עלת
 לבבד השרא' ואת יראי ה' יכבד הוא נבזה בעיניו ומכבד יראי ה' כי כל הטיבו סיעסה הוא אינו חוס' לכלו
 סגד מה סדס' סיס' לי לעסות והטוב' סיעס' וולתו יחסב לדברי' גדולי' חססי' סיס' ליראי ה' וילתו מעלה עליו וסס'
 יראי ה' ית' ממנו ועוסי' מעס' היום ית' ממנו וניתן לט' מעל' עליו ומכבד אות' ואמ' עוד מודותי סמוכ' נסבג

סְבִיב רַטְעִים יִתְהַלְכוּן בְּרוּם וְלֹאֵת לִבְנֵי אָדָם :

למנוצח

מוֹכּוֹר לְדוֹד : עַד אָנָּה
בִּצְחַ עַד אָנָּה תִּסְתִּיר אֶת פְּנֵיךָ מִמֶּנִּי : עַד אָנָּה אֲשִׁית עֲצוֹת בְּנַפְשִׁי יְגוֹן בְּלִבִּי יוֹכֵם עַד אָנָּה יִרְוּס אוֹיְבֵי עָלַי . הַבִּיטָה עֲנֵנִי יְדוּחַ אֱלֹהֵי הָאֵרֶץ עֵינַי פֶּן אֵישָׁן חֲמִיתוּ פֶּן יֹאמְרוּ אוֹיְבֵי יְכַלְתִּיו עָרִי יִגְיָלוּ בִּי אֲמוּט : וְאֲנִי בַחֲסֶדְךָ בִּטְחֹתִי יִגַּל לִבִּי בִּי בִישׁוּעֶתְךָ אֲשִׁירָה לְיְדוּחַ בִּי גִמְלָה עָלַי :

למנוצח

לְדוֹד אָמַר נָבִל ב
הַחֲחִיתוּ הַתְּעִיבוּ עָלַי לֹא אֵין עֵשָׂה טוֹב : יְדוּחַ נִישׁ בְּשִׁמְיִם הַשְׁקִיף עַל בְּנֵי אָדָם לְרֹאוֹת הַיֵּשׁ כִּי כִי כִי כִי כִי דוֹרֵשׁ אֶת אֱלֹהִים : הַכֹּל סֵר יְדוּחֵי נֶאֱמָרוּ אֵין עֵשָׂה טוֹב אֵין גַּם אַחַד : הֲלֹא יִדְעוּ כָּל פְּעֻלָּי אֵין אֲבֹלֵי עַמִּי אֲבֹלוּ לַחֵם יְדוּחַ לֹא קָרָאוּ :

אֲגַלּוֹת וְהוּא הַנִּכּוֹן עַד אֲכֵה כִּמוֹ עַד מִצֵּי תַסְכַּחְנוּ לִפְנֵי סִתְּיָחֵנִי בִיד אוֹיְבֵי זֶה כִּמּוֹ סָכִים יֹאמְרוּ הֲאֵין כִּי סִכְחֵתְנוּ אוֹ יוֹדַע אֶתְּהָ בַעֲנֵנִי וְתַסְתִּיר פְּנֵיךָ מִן סֵלֶל תִּרְצֶה לִפְטוֹת אֲלֵי וּבְדָרְסָם זֶהוּ סֵלֶל וְהִיָּה כֹּהֵן קִרְאֹתִי וְלֹא סָמְעוּ כֵּן יִקְרָאוּ וְלֹא אִשְׁמַע חֲמִיר דִּי יִנְחַק מִדָּה כִּכְנַג מִדָּה אֲמַר הַקְּבֵה אֲנִי אֲמַרְתִּי דִּי סַעֲמָ עַד אֲכֵה מֵאֲכַת' עַד אֲכֵה יִכְאֲזוּנִי עַד אֲכֵה לְוֹאֲמִינוּ בִּי עַר מִצֵּי לַעֲדָה כֵּךְ אֲנִי עֲתוּד לִמְכוֹר אֶת בִּיד ד' מִלְכֵינִי וְהִם נַעֲקוּ לִפְנֵי ד' פְּעַמֵּי עַד אֲכֵה עַד אֲכֵה הֵ תַסְכַּחְנוּ כִּנְחַ בַּעֲבָל עַד אֲכֵה תַסְתִּיר מִן מִמֶּנִּי בְמַדִּי עַר אֲכֵה אֲסִית עֲצוֹת בְּנַפְשִׁי בְיוֹן עַד אֲכֵה יְרוּס אוֹיְבֵי עָלַי בְּאֲדוּס' עַד אֲכֵה אֲבַטְרָךְ לִסְעֵנֹת בְּנַפְשִׁי אֵין אֲמַלְט מִהַנְּחִית סֵלֶנִי בְּקֵס יְגוֹן בְּלִבִּי יוֹמֵס אֲפִי הַיּוֹס סֵאֲרֵס מִתַּעֲסַק בְּנִרְכִי הַעֵי וְסוֹכַח יַעֲטוּ אֲנִי לֹא כֵן כָּל כֵּךְ הַס נְרִיחֵי רִבִּית כִּי לֹא יִסוּר יְגוֹן מִלְּבִי יוֹמֵס יְרוּס אוֹיְבֵי עָלַי סִזִּיא מִמִּסְלָבִי הַבִּיטָה עֲנֵנִי כִכְנַג מִה סֵאֲרֵס תַּס אֶת פְּנֵיךָ מִמֶּנִּי אֲמַר הַבִּיטָה עֲנֵנִי הֵ תִלְהִי אֶתְּהָ וְהִיכוֹלֵת בִּידְךָ לְהַאֲסִיעֵנִי וְאֶתְּהָ אֲלֵי וְסִיפֵס מִסְפָּטִי מִיַּד אוֹיְבֵי הַאִירִיה עֵינַי כִּי אֲנִי בַחֲסִיכָה וְבַתְּרַדְמַת הַגְּלוּת וְהַנְּחִית וְקוֹדֵס סֵאִיסָן סִכַּת הַעֵי עֲנֵנִי וְהַאִירִיה בֵּן יֹאמְרוּ אוֹיְבֵי יְכַלְתִּיו יְכַלְתִּיו לִּי וְלֹא יִקוּס מִתְּחִתִּי עוֹד וְאֲנִי בַחֲסֶדְךָ בַּעֲבָל הַס חוֹסֵבִס בִּי אֵין לִי מוֹסִיעַ וְאֲנִי בַחֲסֶדְךָ בַּעֲבָל סְתִימִיעֵנִי אֲעֵב סֵאִיכְנִי רֹאוּ לִכְךָ תַעֲסָה לִמְעַן חֲסֶדְךָ יִגַּל לִבִּי בִישׁוּעֶתְךָ כִכְנַג נְרִי יִגְיָלוּ בִי אֲמוּט וְכַסְפּוֹס עֵינַי יִגַּל לִבִּי וְהִם יִכְאֲזוּ אֲסִירָה לֵה וְאֹמְרוּ לֵה הוֹדֵאוֹת כִּי גִמְלָה עָלַי וְלֹא יִסְכְּתִי סִינַת הַמוֹת וּבְדָרְסָם כִּי ד' נַעֲקִית ד' נַחֲמוֹת וְאֲנִי בַחֲסֶדְךָ בַּעֲבָל יִגַּל לִבִּי בִישׁוּעֶתְךָ בְּמַדִּי אֲסִירָה לֵה בְיוֹן כִּי גִמְלָה עָלַי בְּאֲדוּס לְבַנְצַח לְדוֹד אָמַר נָבִל בְּלִבּוֹ גַם זֶה הַמְּחַמֵּד עַל לִסוֹן הַגְּלוּת וְכִבֵּל הוּא מֶלֶךְ הָאֵימִוִּית סִיִּסְרָאֵל וְבַתְּיֹכֵס וְחִסָּב בְּלִבִּי בְהִרְעִי לִיִּסְרָאֵל וּבְנַגְמוֹ אֲנִיתָ כִּי אֵין אֱלֹהִים וְאֵין סִיפֵט וְדִיין בַּעֲוֹלָס לִסְלֵס לֵאִים כִּי כַמְעַסָּהוּ הַסְחִיתוּ הוּא וְעַמּוֹ הַתְּעִיבוּ עָלַי לֵה עַסּוֹ מַעֲסָה תוֹעֵבָה אֵין עֵיטָה טוֹב אֵין גַּם אַחַד מִהֵס סִיעֵטָה טֵ אֲלֹא כָּל מַעֲסִיהָס לְרֵעֵה כִּי חֲסַב כִּי אֵין רֹחַה הֵ יְדוּחַ מִסְמִים הַסְקִיף עָלֵיהֵס וְיִסְנִיחַ הֵס יִס בְּהֵס מַסְכִּיל אַחַד סִידְרוֹס אֶת אֱלֹהִים וְחֲסוּב כִּי יִס אֱלֹהִים סִיפֵטִישׁ בְּאֶרֶץ וְהִנֵּה הַכֹּל סָבַ כִּמוֹ סָר כִּמוֹ סֵחֻמוֹ בְּהֵס הַסְכִּי הַכֹּל סָר מִן כְּסִיגוֹ אֲחֹר וְהַעֲנִי אַחַד וּמִתְּרַגְ' וְיִבְאָס וְסִדִּי וְכֵן אֲמַר יְחִדוּ נַחֲלָחוּ עֲנִיטוּ נַתְעַבִּי וְנֵן וְכַבֵּאֲסִי הַפִּיךָ מִן סִיד אֲסֵר חֲלֵאֲתָה בְּה סָסִי וְהַמְתָּה אֶף כִּי נַתְעַב וְנֵאֲלַח אֵין גַּם אַחַד וְכֵן גַּם לְרֵעֵהוּ יִסְנַח דֵס הֲדָא יִדְעוּ כָּל פְּעוּלֵי אֵין דְרַךְ תִּימָה אֵין הַס כּוֹלֵס סְכֵלִים וְלֹא יִדְעוּ וְאֵין לְהַס דִּיעָה וְכִינָה כַסֵּה אֲוִמְרִים כִּי אֵין רֹחַה וְאֵין יוֹדַע מַעֲסִיהֵם כָּל אֲלֵה סֵהֵס פְּעוּלֵי אֵין וְאֲוֹכְלִים עַמִּי כֹאֲלוּ יִחְכְּלוּ לַחֵס וְהֵ לֹא קִרְאוּ כְלִימֵר לֹא עֵלָה בְּלִבָּס כִּי הֵ רֹחַה אֲנִיתָ לִפְנֵי לֹא קִרְאוּ אֲנִיתוּ וְיִמ' לִפְנֵי סֵהֵס יִחְכְּלוּ עַמִּי וְעַדִּיין אֲכֵלֵי לֵה כְלִימֵר סֵלֶל מִצֵּו וְלֹא כַעֲנָמוּ חֲסָבִי כִי לִית דִּין וְלִית דִּיין לִפְנֵי הֵ לֹא קִרְאוּ וְיִמ' הֵ לֹא קִרְאוּ סַעוּמְדִין בְּרַסְעֵנִי וְאֵינִי חוֹרִין בַּתְּסוּבָה

תכלים נפלו לי בנעימים אף נחלת שפרו
אברך את ידוה אשר יעצב אף לילות יסוד
בריותי: שויתי ידוה לנגד תמיד כי מכוני בל
אמוט: לכן שמח לבי חגל בצודי אף בשרי ישבו
טכון לבטח: כי לא תעוב נפטי לשאל לא תתן
חסידך לראת שחת: תודיעני ארח חיים שבע ש
גמחות את פניך נעימות בימיך נצח:

תפילה לרוד שמעה יד
יה צדק הקשיכה רנתי חאוונה תפלתו בלא ש
זפתי ברמה: מלפניך מטפטי יצא עיניך תחוינ
וחונה כשרים: בוגת לבי פקדת לילה צרפת
רפתגי בל תמצא זמתי בל יעבר פי: לפעלות
דם בדבר שפתיך אני שמרתי ארחות פרוץ:

חבל נפלו לי בנעימים אף נחלת שפרו
אברך את ידוה אשר יעצב אף לילות יסוד
בריותי: שויתי ידוה לנגד תמיד כי מכוני בל
אמוט: לכן שמח לבי חגל בצודי אף בשרי ישבו
טכון לבטח: כי לא תעוב נפטי לשאל לא תתן
חסידך לראת שחת: תודיעני ארח חיים שבע ש
גמחות את פניך נעימות בימיך נצח:

תפילה לרוד שמעה יד
יה צדק הקשיכה רנתי חאוונה תפלתו בלא ש
זפתי ברמה: מלפניך מטפטי יצא עיניך תחוינ
וחונה כשרים: בוגת לבי פקדת לילה צרפת
רפתגי בל תמצא זמתי בל יעבר פי: לפעלות
דם בדבר שפתיך אני שמרתי ארחות פרוץ:

תפילה לרוד שמעה יד
יה צדק הקשיכה רנתי חאוונה תפלתו בלא ש
זפתי ברמה: מלפניך מטפטי יצא עיניך תחוינ
וחונה כשרים: בוגת לבי פקדת לילה צרפת
רפתגי בל תמצא זמתי בל יעבר פי: לפעלות
דם בדבר שפתיך אני שמרתי ארחות פרוץ:

גשכע להרע ולא ימיר: כספו לא נתן בנשך ושח
וטחר על נקי לא לקח עשה אלה לא ימוט לעול
לעולם:

מכתם

לדוד שמרני אל כי חסיתי בך: אמרת לידוח אר
אדני אתה טובתי כל עליך: לקדושים אשר בא
בארץ המדו ואדרי כל חפצי כם: ירבו עצבותם
אחר כוהרו כל אסיך נסביום כדם וכל אשא א
את שמותם על שפתי: ידוה כגת חלקי וכוסי את
אתה תומיך גורלי:

כסבע להרע ופי להרע לגופו צדוס ובמספר מן ח
התענוגים. וכך לחסר כיסו לנדקה ולמנוה ולא ימ
מה סנסבע אעפ' סמריע לגיפו ימה סחני' כסבע
כי לפי סהוא קסה נגד הגוף כסבע סלא יטרידהו י
יזר הרע סלא לעשותו וכך את דוד כסבעתי ואקו
לסמור מטפטי נדקך. בכבו לא נתן כס
חמ' לא עסה לרעהו רעה ובכללו סלא הינה חותו ל
ולא גזלו ולא נגב ממנו ועתה חומ' סחפי' ברטוט
לא לקח ממנו כדס' סיס בו חיסור והוא הנסך כי
אעפ' סנותן ברטוט מוכרח הוא ליתן לפי סנדיך
ללוות ממנו והנה הוא מחזיר ממנו והנסך מתר ו
והנה הוא לוקח ממנו חבירו סלא כדיון אעפ' סהוא
ברטוט ולפי סהמעסה חזו יהיה אדס רגיל בו כי חו
אדס קורא עליו חמס כמו הגזילה והגניבה לפי סק

החמירה עליו התורה והזהירה בו הרבה: וכבאיש כתיב חותו עם החמירות והרגיל בו יצא מעט זמן ממונו
ודוד ויחזקאל לא חסרו אלא מה שאסרה התורה: והתורה לא אסרה אל' לישראל אבל לכבדי מותר סכ' לכבדי
לכבדי תסוך: ולא נחמ' כן בגזילה וחבירה ואונאה כי חפי' לכבדי חסור לגנוב ממנו או לגזלו אבל הנסך
סחוא לוקח ממנו ברטוט ודעתי מותר. כי ישראל חייב לעסות חסד וטובה עם ישראל חבירו וההלואה בלא
נטך היא חסד וטובה ויותר טובה במקומות מן המתנה כי הרבה חנסים יביטו לקחת המתנה ולא יביטו לקח
ההלואה. ולא כן ישראל עם הגוי כי חינו חייב לעסות עמו חסד ולהלוות לו ממנו בזנס כי ברוב סס סינאי
ישראל' אבל בודאי הגוי סעיטה חסד וטובה עם ישראל אחד חייב לעסות גם כן הישראל' עמו חסד ולהטיב
לו והרחמתי לך בזה כדי סתמנח בו קטיבה לכיבדים סחומ' כי דוד לא הפריס בין ישראל' לגוי אלא כל רבי
חסור חוה לא יתכן סדוד חסד מה סהתיר מטה רעה' על פי האל' והנה אמרה התורה לא תוסף עליו ולא תג
תגרע ממנו. וסומד על נקי לא לקח גם זה הממין

לא עטה לרעהו רעה חוה בכללו אלא חפי' לא הטו הדיון כי נקי הוא בדיון אל' סהנותן לא חסב כי יעסה כן
ואעפ' כן לא לקח מבצל דיון לעולם כמו סחמ' סמוח' הגביח לפי סהיה סופט ישראל' את סיר מי לקחתי ע
עושה אלה הטובות סחמירכ' לא ימוט לעולם חפי' במותו לא ימיט כי תסכח כספו במקוס הכבוד

לדוד כסד כתיבו במזמו' בקראי עכני טעס מכתס: סמירני אל' ססין כמסכת בגיחא חתה
אל ויכול לפי חנו קורא אליך סתסמירני כי כך חסיתי ולא בזולתך: אברת לה' חתה כנגד כספוי
ידבר יחומ' חנרת והודית לה' כי הוא אליהך ואדונך וכך הדיון עליך ותחמירי לו גם כן טובתי כל עליך פי
כי הטובה סחיה עיסה לי חינו מוטל עליך לעסות כי חינו כדיון אלא הכל הוא חסד מאתך' ואדוני חבי זול'
פי' הטובה סחני עוסה חינו מנע' לך כי לא יתכן ולא יעיל לך אלא לקדושים חסר בארץ חמה וזא על דל'
לחיס כמוך רסעך: ולא חבתי חותך חני חוהב חותס סהס קדושים וחני מטיב להס' ואדירי כל חפני סס ל
לחיתס סהס אדירי כל בני אדס וטובים מהס וחפני סהס, להטיב להס בעבור סהס סומריס ועוסיס מנו
ומפני זה יקראס קדושים ואדירי ולפי' הרסוסן יפרסו כן חינוני רחי לטובתך' אלא לקדושים רחום טובתך
ולפי' דעתי כי טעס לקדוסיס דבך עם חמרת לה' כלום' אחרי סתחמירי לאל כי הוא אדונך תחמירי גם כן
לקדוסי' חסר בארץ חמה סתכנעי לסניסס ותן להס מעלה עליך ועלמדי ממעסיסס ואל לתכלית סתלמדי
חבת האל. ועל הדך חוה חמירי רזול' חת' ה' אליהך תידא לרביח תלמירי חכמים ואמר חסר בארץ כלום'
הקדוסיס סתמנחי בדרכך לבי אחרי עקבותיהס ותלמירי ממעסיסס: ואדירי חכמו סמוך לפי דעתי כי ימנ
ימנחו כמותו במו חלוני סקופי כטעי נעמני ודומי לה' ופי' קדוסי' ואדירי סכל חפני סה' לאהב' חותס ול
וללכת בדרכיה' דרך הקדוסי' עובד' האל חתתי ודרך' חלת' סעובדי' לאל אחר סנחתי ואומ' חני עליה' י
ידבו ענבתי' מאות' האנסי' סה' ממירי לאל חדי. מהרו זה לבדו מבנין הקל מענין מהר' ואופסר סיה'
מענין מהר ומתן כמו מהר ימדיכ' לו. או יהיה כי אחרי מהרו כלום' חני חתה דבך בקדוסי' ובאדירי' ו
ודבו ענבתי' האנסי' הממירי אל זולת' ללכת בדרכי' אחרי' סחיכ' דרכי' ה'. והוה הנכו' כל חסי' חליל' לי א
סחסיך ככס' סהס מדס עד וחבת' גוול כמו סחמ' זכר רסע' תיעב וכל אסח חפי' חות' האנסי' לא חפל' על
סכת' ה' מנת חלקי חילי חלק זולת' כמו אל' האנסי' חתה תומ' את עזרתך סבדית' זה חלק לעממי כמו סחמ'
הבא לטור מסיעי' חותו ומל' תומך בזירק כמ' כטרי

תמוך אשרי במעגלתך כל נמושו פעמי : אני
קראתיך כי תענני אל הט אנך לי שמע אמרתני
הפלא חסדיך מושיע חושים ממתקוממים בימי
בימיך ושמרני כאישון בת עין כצל כנפך תסת
תסתירני : מפני רטעים זו שדוני איבי בגפש יקיפ
יקיפו עלי : חל כמו סגרו פימו דברו בגאית :
אשרינו עתה סבבונו עיניהם ישיתו לנטות באר
כארץ : דמינו באריה יבסוף לטרף וככפיר ישב
במסתרים : קומה ידוה קדמה פניו הבריעהו
פלוטה גפשי מרשע חרבך : מכתים ירך ידוה
מכתים מחלד חלקם בחיים ועפונך תכלא ב
בטנם ישבעו בנים והניחו יתנם לעול ליהם :
אני בעדק אחוזה פניך אשבעה בהקיץ תמונתך :
לעבד ידוה לדוד אשר דבר לי
למנצח לידוה את דברי השירה הזאת
ביום העיל ידוה אתו מכף כל אי
איביו ומיד שאול

תמוך אשרי תמוך מקור במקום ניו כמו סמוך
לחץ יום הסבת הלך וקראת ואמ במעגלותי ובדרכי
תמוך אותם שלא ימושו ומלת כמומו מחלקת בקח
בקריאתה ים ספריס סחול דגום צות ואס כן הוא
מבעלי הכפל יום ספרי סחינו דגום ואס כן הוא כ
הוא מכחי העין אני קראתיך כי בצותי כך ס
סתעכני ואתה יכול לעזורני וזהו טעם הסלא חסדיך
הפרט כמו והפלתני ביום הוא ונפלינו אני ועמך א
חמ אתה שמושיע חושים הפר ותעביר חסדיך מאו
חנטיס טהס מתקוממים בימיך כי כולם ידעו כי ה
המלכה לי מאתך והמורדים בי מורדים כך
שכדני כאישון כמו טטומר אדם איסון עינו ו
הוא הסקור טממנו האור וכקרא איסון לפ סכראו
בו צורת איס והיו והנון להקטין לפ סחנורה קטנ
קטנה וכן תוספת יוד האמינון להקטין וכן נו כו
סבתון טענינו על תוספת קדוטה וסמיכות איסון
אל בת והוא דבר אחד בת הוא סס עכס גלגל
העין טממנו המאור ואישון הוא סס התואר
לפי סכראית בי צורת איס בפני רסעי סס
סמירני מפני אשר סדרו אותי ומלה זו בענין אשר ו
וכן זו סמאלנו לו אויב בגפס וקיפו עלי וסמירכ מס
אויב אס יקיפו ויסיבבי עלי בגפס כלומ לקחת גפסו
חדל בנו רוב סמכס סג פיהס על כן דברו בגו
מריב טעכונס אשורנו בדגס היסין וכן אס
תטה אסמרי וסבבני כתי בי וקדי בני ולס רביס עליו ועל חביו סהתלקטו עמו בצריח מכני סחיל ולסון יחי
על עכמו כי הוא העקר ואמ כסידעו דרכינו סאכא
סאכאנו בה עצה סבבנו תקף ילכו אחריכ ויסובבו עליכ עיכיה יסיתו לכטו עיכיה יסיתו על דרכיכ לכטו לנו
רטי צאר ללכדיכ דמונו כארי יכסו לטרו לסו יחד על סאו אמ כמו סאמ עליו במזמו על דברי כוס פן יטר
יטרו כאריה נפסי קבצה ה כטבא לרדכני קדם פכיו הבריעהו סלא יהיה לו כח לאיע לי מרסע קרבך
כי הקרב והפלט ממנו מאתך הכל כמו סכתו מחנתי ואני ארפ ואמ הוי אסו סבט אפי כבזים ירך
ופלטה נפסי ממתי סהס ירך רל מכתך כמו הנה יד ה הוה כמו סקרא קרבך קרא ירך ממתי מחל ממתי
סהס מח העול סכל תאות וחכנ בזה העול חלק בחיי חלק הוא בחיי העול הזה כי לא יכפו לעול הבא אלא ס
סנפוכך וטוב תמל סמנ סמנ הזה יסבבו בני יססבבו בניה עמה בחייה והניחו יתד לעולליה אחר מות וס בני
צביה ובדרס מפר הכפי על ד עקיצא וחבריו הרוג מלכו אמרו מלאכס ססר לפני הקבטה ממתי ירך ה ממתיס
מחל אמ לה הקבטה חלק בחיי חלק הוא העול הבא אמ דוד הרסעי איך לה חפך בעול הבא ולא כן אני כי אני
מיחל ומנפה לחז פניך לעול הבא בנדק סאעסה בעולס סזה לא באכול והתענג כמות סאעסה באקיך תמו
תימיכתי אמ אטבב כנגד יסבבו בני הס יסבבו בעול הזה ואני סאעסה לעול הבא באקיך כי לא תמות ותיסן
ככסי הפך ויסנו סכח עול ותמונתי ופניך עד ותמונת ה יבט והוא סגנת הסכ כי כבד ה לפי כח הנסמ אחרי
הכרדה מהגוף ומסה רעה היה לי זה עם חיי הגוף מה סלא כן לסאר נביאי כי סכלו היה סכל בפועל כסכתב
כסכתבולו לו כל הגוף כול לח לא אכל ומי לא סתה ואז תמונת ה יבט ולא כן אליהו סכאמ וילך סבח האכיל
היו כמו ספ במלכי ולסח הנביאי והחסדי יהיה לה זה אחר מית והסח אע נע פו הפסו בעול הזה וכן פו אות
יס לי חפך לחז פניך כי הנדק טסמירתי היתה סבה להתענג סחאיתי פניך והטע מהבי מעסה ה סה כללים
לו בחכמ ולבנח עומדי ואני טבב מתעכנב תמונתי לא תמלא בטכ חה אכנינו בחלו ריך בקדי ואת המחה אי
איכנ במראי העי ריך במראי סיקול הדע סה מראו אלהי לבבצח וגי מי ססס כל כונת בה כהר עבד ה וח
בכל אשר יפנה הית אלי בטאוכ כעב המכס לאדו לפי אמ לעבד וס הסיר היא בנח סמוח אל סמתחלפ הי
בבזים בחלו והעני אח וס הסיר חברה בסו ימי כסהניח ה לו מכל איבי ואמ ומיד סאו כי הי כנגד כל איבו

התקוה

עם נבד תצדי' כמו ויסבה לי פנדיק' ועם עקם
תתפת' תביא עליו כדרכו הנפתלה' ב'
אתה עם עני תוסיע לעולם אתה סומך העניים
והנרכאים ותספיל הגבאים שהם קמים על העניים
וזהו סלח' ועינים רמים תספיל וסמך הגבאות לע
לעניים כי הם סבת הגבאות והחטאי' כמו סל' ולא תה
תתור' אחרי לבבם ואחרי עיניכם וכן הוא או' ואח
עיני הלך לבי' כי כך גדוד חסדי' גדוד אויבי' וא
וארוץ מסורם רנן וסל' בסורק' כמו וידן ומ
וטמח' יסוד בהריס' או' סל' ארוץ לקדחת' גדוד אויבי'
ולא אירא' וכן אדלג סור' חמות ערו אויבי' לבבם
ואמר' אדלג למחירות' כבשו אותם בדלוג' אכנס בהם
ובמדרס' כי על כיצום ניון' כאמר' זה הפסוק' והפסוק
סל' מעלה מזה על מלחמת' עמלקי' גיים גדו' סל' עמל'
בא על דוד ודוד עסה עמהם מלחמה סני' לילות' חוש
אחד סכ' וכס' דוד מהנסף' עד הערב למחית' מי' ה
היה מאיר לו באותן' סני' לילות' אמר' ד' יאספ' בן' לגי
ברקיס' היה הקצה מאיר לו וזהו כי אתה תאיר' נרי' כי
בך ארוץ גדוד בסעה סהלך דוד אל' יבוט' לעפות' ע
עמהם מלחמה התחיל דוד ואח' סכה יבוט' יהיה

עם נבד תתפדר ועם עקם ותלפתל' כי אתה ע
עם עני תוסיע ועינים רמות תספיל' כי אתה ת
תאיר גרי' ידוה אל' הי' יגידו חסדי' כי בך ארוץ ג
גדוד וכאלהי' אדלג סור' האל' תמים דרבו' אמ
אמרת' ידוה צרופה מגן' וואל' לכל' החוסים בו' ב
כי כי אלוה' מבל' עדי' ידוה ומי' צור' ואל' תי' אל' חינו'
האל' המאורני' חיל' ויתן' תמים דרכי' מסוה רגלי'
רגלי' כאילות' ועל' במותי' יעמידני' מלמד' ידי' למ
למל' חכמה ונורתה קשת נחשה זרועותי' ותתן' לי
מגן' יסעך' וכינגך' תסעדני' וענותך' תרכני' תרח
תרחיב' צעדי' תחמי' ולא' סעדו' קרסלי' ארדוף' א
אויבי' ואסיגם' ולא' אסוב' עד' בלתי'ם אכחצם' ה
ולא' יכלו' קים' יפלו' תחת' רגלי' ותאורני' חיל' לפ
למל' חכמה תכריע' קמי' תחת':

לראם ולסר' מה עסה יואב הלך והביא ביום אחד רענן וקצצו בבר' האמה וכסף ראשו שהיה רך ונלחו בו דוד
וקפץ יואב על ראשו סל' דוד ונתלה בברזם דלג לאמה ואח' דוד יאלמני' בדיק' חסד' ויזכירני' מה עסה הקצה ק
קצר' את' האמה עד' מעלה דוד אחיו סכ' ובאלדו' אדלג סור' האל' תמים דרכו הוא אלי' סהיכולת' בזה
ומה עסוה עוסה בתמימות' ווסר' ומסלס' לכל' אים כמעשהו
ואמרתו' ברוסה סאין' בכל' דרכיו סוג' אלא הכל על קא' הוסר' והאמונה צרוף ומזקק' מכל' סוג' כי מי' אלוה' סיסר'
אמרתו' והוא מה סנוה ויסוב' גזירתו' כי איז' אלוד' ואין' צור' ואלתו' האל' המאורני' חיל' הוא בעל' הכח והוא
נותן' כח' ויתן' תמים דרכי' סלס' דרכי' סלס' כפקדו' אחד מאנסי' במלחמה' כשוה' רגלי' אס' הנרכאי' לבר'
לברית' ולמלט' סס' רגלי' כאילות' ולא' הסיוג' וכי' אויבי' ועל' במותי' יעמידני' ואח' כן' במקו' סהייתי' כמלט' סס' והס'
במותי' סס' יעמידני' בסוח' בלכוד' ידי' כסהייתי' מנלית' במלחמה' לא' שיתני' מתהלל' לבגבורתי' אלא' סהוא' ה
היה מלמד' ומרגיל' ידי' למלחמה' ונחתה' קסת' כחוסה' כל' כך' למד' יד' עד' סכפלו' קסת' מארבי' והייתה' כסברית' בור'
בורועותי' ופי' כחוסה' חוקה' כחוסה' והוא' הברזל' החזק' וכן' ואת' ארנבס' כחוסה' ובדל' סהיה' דוד' נוטל' קסת'
כחוסה' וכחוסה' דא' כח' לו' לאדס' לכוף' קסת' כחוסה' ולא' לכוף' ורועותיו' סלדוד' ותתן' לי' מגן' יסעך' ובכל'
המלחמות' יסעך' היה מגן' לי' סלס' נגבתי' באחד' מכל' המלחמות' ולא' היה זה' אלא' ססמך' תסעדני' וענותך' תרכני'
כלומ' ענותך' וחסידותך' עספה' זאת' כי' לא' היותי' ראוי' לכך' אלא' סחסידותך' הרבה' אותי' כי' אני' הייתי' בעס' מעט'
ואויבי' בעס' רב' והייתי' מנכח' כאלו' הייתי' אני' רב' מהס' תרחוב' צעדי' כמו' בלכתך' לא' יטר' צעדיך' ואס' תי'
תרוץ' לא' תכסל' זהו' ולא' מעדו' קרסולי' אס' הייתי' רץ' לכני' אויבי' ופי' קרסולי' כרעני' אסר' לו' כרעיס' תרגו' דליות'
קרסולי'ן' ארדוף' אויבי' ואסיגם' כמו' עספה' לעמלק' ואמחכס' ולא' היתה' להס' תקימה' לכנו' כי' כילס' המ'
הייתי' לבר' מארבע' מאות' אים' נערי' אסר' רכבו' על' הגמלי'ס' ויגוסו' ותאורני' חיל' אודת' מתני' בחיל' ובכח'
ולא' מעדתי' והס' מעדו' והברעתי'ס' תחת'

וירבב על כרוב ויקח ויהא על בני רוח : ויהא ח
 חסד סתח סביבותיו סבתו חסדת מים עבי שחק
 שחקים : מנגה נגזר עביו עברו פוד וגחלי אש :
 וירעם בשמים ידו ועליון יתן קולו פוד וגחלי
 אש : וישלח חיצו ויפיצם וברקים רב ויהגם : ויר
 וירא אפיקי מים וגלו מסודות תבל מגערתך י
 ידוה מגשמת רוח אפיק : וישלח ממרום יקחני ים
 ומשני מים רבים : יצילני מאיבי עז ומשגאי כי א
 איתי מבני : יקדמוני ביום אדיו ויהי ידוה למטע
 למטען לי : ויציאני למרחב ויהלעני כי חפץ בי :
 יגמלני ידוה בעדקי כבר ידי ישיב לי : כי שמרתו
 דרבי ידוה לא רשעתי מאלהי : כי כל מספסו לי
 לגדרי וחקתי לא אסיר מני : ואהי תמים עמו וא
 ואשתמר מעוני : וישב ידוה לי כמדקי כבוד ידי לי
 לגד עיני : עם חסיד תתחסד עם גבר תמים ת
 תתם :

וירבב על כרוב פה ויהא חן סקל כמו נ
 באשר ידוה הנמר עכינו ויפיק ובמחול
 פים מבניין כפעל כלום היה נראה והענין אח
 ישת רמו לנרות כמו ספי פהס להס חסד א
 פה כי האל המודד להס חסדות ישת חסד סתח
 סלח ויראו כי נפלט מהס חסרת מים ובמחול
 חסרת מים : מענין קיטור הענני מתרגו חסוק
 חסודיא והענין אחד כי כל התקסר הענני זה
 תהיה החסכה והחסרה מן המים סימלחו עבי סח
 מנגה מהוא לפניו אל אחשו עביו עברו לחיו
 הוא חסד ברד וגחלי על דרך ואם מתלקחת בתו
 הברד וירעם הרעף על הארץ ונתן קולו עליהס
 והענין סוס מורך בלבס ויראה וירעזו ממנו כי
 סירעז האדס ויהל לקול הרעס : ואם עוד ברד וג
 גחלי אש וישלח סלח חסו והפיק הארצי
 ובריק רב והאשס המה חסדות סרע עליהס ורב מ
 מן ומרדוה ורוב מענינו ירה חסו והוא סוע ענ
 מעצלי הכסל חסוקי מי הס עמקי מלחי מים כמו
 לחפיקי ולחפיקי חסוקי יס והמי הס חסו והסכנו
 סהיה בהס והתפוסה בהס על סני דרכי כאדס חנו
 הסובב בהס סחריב האל המי ויראו האפיקי ומסדו
 התבל סהו מכוסו בני זה בגמרת ה כמו ויגבר בים
 סוף וירבב וכן מנסמת רוח אש סנסב בהס וכן הוא על דרך מסל למסלת הארציס ודוד נוסע והתפוסה ל
 למנסב בים בדרך חסרת סודות לו מי סימסו מן המים וכן תפוסת דוד בלא מסלת ארציס במלחמה כמו
 סהיה בסלע המחלקית סנסב דוד ולא נפלו ארציס ועל זה אמר דוד והודה לאל סהאסינו במני דרכיס יציל
 יצילני על גלית או על יסבי בגות : יקדמוני ביום סלסולי כלומר ביום סהיה לי אד וחיותי גולה ומו
 ייטלטל ארציס הו מקדמים אחי ברעותס כמו סעמו חוסיס : ויעצאני יחלצני מן חסרה סהיותי בה וי
 ויעצאני למרחב : כי הוא ודע כי הנדק עמי לפסך גמלני כנדקי והסיב לי כבוד ידי והאסיעני מי
 מידס : כי יס לפרס בכל המנות כלמי אני סמרתו דרכו והוא סמרני מארציס ולא רשעתי מאלהי לא
 עסיתי ברעס ובדון סינחתי מדרך ה אלא אש כן הייתי סוגג ויס לפרס גם כן כי סמרתו דרכי ה על דבר
 סחול סהיותי כדף ממנו ולא סלחתי בו יד כסיכולתי עליו סאמר מי סלח ידו במסיה ה כי עין היה לו אש ה
 חיה ארציס חשב סהיה ודפנו כי סחול חלק היה : כי כל היו לבגדי תמיד לא הייתי סוכת חסודותי לא אש
 חסוד ממני סלח חסודי מפנה לבי לדרכיס אחריס אלא כל זמן הייתי כסמר מעון סכל כתי : ואדו עס
 החל ולא הייתי מהרהר אחריו כסהיה סחול רדף אחרי ולא הייתי כופר בסבחותו ואומר אדך גיה עלי האל ל
 להיית חלק יסראל וסחול עומד עלי סכל יס להרגני וכן תמים תהיה עס ה סלח תהרהר אחר מדותי ואת
 נחס תמרה מעוני מאותו עון לסלוח יד בסחול ויסב לפי סנסמרתו מעון הסיב לי ה כנדקי וסחול ומ
 ויחלצני וצני כליס יחני עמדתו ומלכותו קיימת : עם חסוד כי כן דרכך כי עס חסוד תראה חסודותי
 וי יצילני עוד מן הרשו לו עס גבר תמי תצמ ועס אים תמי תראה חסודותי ויסודך : עם גבר ועס אי
 חוט תמי תראה חסודותי ויסודך

ידוה סלח

חיים פתח לי ערוך סגור מלפני והפנתו
 ערוך יסעו הוי' מופיע על ס' כמו אל ש' וכן האתפל'
 אל ס' ולבס לא נכון עמו
 כעפר כטיט חנות אריקס
 אנת תמורת ה
 הדג' כי ס'סו רקק הנזכר בדברי רבותי זל עוף הנ
 נבילא מן הרקק ופירוט אסימס רקק כמו טיט חונג
 חונות או יהיה משניין רקות בסר ורקיקי מנות הפ
 תפלטני ובספר סמיאל מריב עמי אמר תפלטני
 ממלחמת סאול והסימנים את ידו מבני
 עמי גש אבסלוס והסר עמו תסימני אמר מריב ע
 עמי פלטני וסימני ראם לאומות העילס ועס לא
 ידעתי יעבדוני בגיס לא ידעתי סמינס מבני יסרת
 כמו הדוס והרס סהיו עבדים לדוד
 לפמע

אזן יסמעו לי כמו סכתיב ויעס דוד
 סס בס' צ' מחכות את ארס ופי יסמעו יתקצבו כמו
 ויסמע ס'אול את העס בני נכר יכחסו לי מי
 מירחטס אותי יכזב ויכחסו לי אותס סהיו במלחמה
 נגדי אמרי לא כלחמנו עליך ולא היינו נגדך או פ
 פי יכחסו לבני בייצס בנבירי כמו ארס סהיו בבירי
 עס בני עמען וכאס' ראו כי נגפו כאמר ויסלמו את

דוד ויראו ארס לה' סיע עיד את בני עמון בני
 אכ' במקיס סהס נסגריס סס הס משקדים
 ס' וברוך צורי כלומר כל הזב והכביד סיס לי למח כי ס' האז צורי כלומר חלקי והוא אלהי יסעו הוא
 ח' ס' וברוך והכל בידו להריס ולהספיל והעיסר והכביד מלפני האל הנותן נקמות לי הנקמות סאני סו
 ניקס בזויבי הוא ניצן אותס לי כלומר ניצן לי הכח וידבר תרגו חנהג ודבר מנהג העמים ממקומס אלו וס
 וניצנס תצתי או הוא מן וקדבר את זרע המלכה סהוא עניי דבר מפלטני מאויב לא די סמניל אותי
 מהס אלת סמרומס אותי עליסס וזא אף מן קמי תרוממני מאיס
 עיסה לי חמס בדכסו אחרי הנלתי ובאותה הנלה בא אלו כל הכבד ולכן ספתי באחרונה כי הנלתי מידו הית

היתה תחלת כל כבדתי על כן אהוך בגיס ס' על כן סעסית לי כל חלה אהוך בגיס לפני כל הגיס סהס
 כסמעיס אלו ועיביס אותי אודה כי הכח והגבורה מאתך הוא לי ולסמך אומרה מגיל יסיעות
 מלכו ובספר סמואל מגדל והוא תואר והענין אחד מלכו ומסימך הוא אומר על עמעו וכמו סהר
 סהגיל יסיעתי ועסה לי חסד כן יעסה לזרעו עד עולס
 משגריס ימ' כדרך או ס'ח לארץ ותורך וכן סאל נא בהמות לכניצח כי מאנפלחות והמע
 והמעסיס הגדוליס סאדס רוחה בסמים יספר האדס כבוד סאל וזא סאמר א
 חין אומר ואין דברי בלי כסמע קולס כלומר לא סהס
 מצה ס'ארה אדס בהס משגריס בני אדס כבוד האל ונוכל לפי משגרי על סמים ועל הרקיע ענמס כי
 בזה לבס ובסיביתס על סדר נכון יראה כבוד ה' ית ואלתו סספור וההגיה על דרך הסולח אמרתו ארץ ומה
 ס' אמר אין אומר ואין דברים כדברי בני אדס אלת המעסה סיעסו הס דברים והס סספור והאגדה וכן אמר
 וסבצנה תבל מליסס והרב מירה נדק החנס הגדול רבי מסה זל פי סספריס על סמים כי דעתו ודעת הס
 ס' יססי כי הג' גלי חייס מסכיליס עובדיס החל ומסכדיס אותו סבס גדול ומהללס מהללי גדולי וענמס
 ס' כן אמר סמים משגריס כביד אל ומעסה ידיו מגד הרקיע כי סספור וההגיה אינן בפה ובלסין וזה ס
 ס' אמר אין אומר ואין דברי בלי כסמע קולס אלת הסיפור וההגיה להס כמו הנזיר סינייר אדס בלבס מדברי
 ס' וזההה ת' ג' סיניאס בספה ומעסה ידיו מגד הרקיע בבל דבר כי הוא כמו סמי' מספרי כי סמים
 נ' רח רקיע ס' ו' ויתן אותס אלהי ברקיע סמים

וכן כדסיע על ידוה ולא נגס יאסחקס בענר
 על פני רוח כטיט חוצות אריקס תפלטני מרי
 מריבי עם תשיבני לראש גוים עם לא ידעתי יע
 יעבדוני לסמעו און יסמעו לי בני נכר יכחסו לי
 בני נכר יבלו ויחרגו ממסגרותיהם ח' ידוה ופ'
 וברוך צורי וירוס אלהי יסעי דאל הגיתן נקמו
 נקמות לי וידבר עמים תחתי מפלטי מאיבי אף
 כן כמי תרוממני מאיס חמס תצילני על כן א
 אורך בגוים ידוה ולסמך אומרו מגדיל יסועות
 בלכו ועססה חסד לכשיתו לדוד ה' זרעו עד עולס

למניצח

מזמור לדוד ה' ביום מספריס
 כבוד אל ומעסה ידיו מגד הרקיע

נכר מירחטס אותי הס כעלה נובל ויחרני מתסגרת
 תרגו ומחדריס אימה ומצוכיס חרבת מותח ק'
 ס' וברוך צורי כלומר כל הזב והכביד סיס לי למח כי ס' האז צורי כלומר חלקי והוא אלהי יסעו הוא
 ח' ס' וברוך והכל בידו להריס ולהספיל והעיסר והכביד מלפני האל הנותן נקמות לי הנקמות סאני סו
 ניקס בזויבי הוא ניצן אותס לי כלומר ניצן לי הכח וידבר תרגו חנהג ודבר מנהג העמים ממקומס אלו וס
 וניצנס תצתי או הוא מן וקדבר את זרע המלכה סהוא עניי דבר מפלטני מאויב לא די סמניל אותי
 מהס אלת סמרומס אותי עליסס וזא אף מן קמי תרוממני מאיס
 עיסה לי חמס בדכסו אחרי הנלתי ובאותה הנלה בא אלו כל הכבד ולכן ספתי באחרונה כי הנלתי מידו הית

היתה תחלת כל כבדתי על כן אהוך בגיס ס' על כן סעסית לי כל חלה אהוך בגיס לפני כל הגיס סהס
 כסמעיס אלו ועיביס אותי אודה כי הכח והגבורה מאתך הוא לי ולסמך אומרה מגיל יסיעות
 מלכו ובספר סמואל מגדל והוא תואר והענין אחד מלכו ומסימך הוא אומר על עמעו וכמו סהר
 סהגיל יסיעתי ועסה לי חסד כן יעסה לזרעו עד עולס
 משגריס ימ' כדרך או ס'ח לארץ ותורך וכן סאל נא בהמות לכניצח כי מאנפלחות והמע
 והמעסיס הגדוליס סאדס רוחה בסמים יספר האדס כבוד סאל וזא סאמר א
 חין אומר ואין דברי בלי כסמע קולס כלומר לא סהס
 מצה ס'ארה אדס בהס משגריס בני אדס כבוד האל ונוכל לפי משגרי על סמים ועל הרקיע ענמס כי
 בזה לבס ובסיביתס על סדר נכון יראה כבוד ה' ית ואלתו סספור וההגיה על דרך הסולח אמרתו ארץ ומה
 ס' אמר אין אומר ואין דברים כדברי בני אדס אלת המעסה סיעסו הס דברים והס סספור והאגדה וכן אמר
 וסבצנה תבל מליסס והרב מירה נדק החנס הגדול רבי מסה זל פי סספריס על סמים כי דעתו ודעת הס
 ס' יססי כי הג' גלי חייס מסכיליס עובדיס החל ומסכדיס אותו סבס גדול ומהללס מהללי גדולי וענמס
 ס' כן אמר סמים משגריס כביד אל ומעסה ידיו מגד הרקיע כי סספור וההגיה אינן בפה ובלסין וזה ס
 ס' אמר אין אומר ואין דברי בלי כסמע קולס אלת הסיפור וההגיה להס כמו הנזיר סינייר אדס בלבס מדברי
 ס' וזההה ת' ג' סיניאס בספה ומעסה ידיו מגד הרקיע בבל דבר כי הוא כמו סמי' מספרי כי סמים
 נ' רח רקיע ס' ו' ויתן אותס אלהי ברקיע סמים

תורת ידוה תמימה משיבת גפש עדות ידוה גאמ
גאמנה מחבימת פתי: פקודי ידוה ישרים משמחי
לב מצות ידוה ברה מאירת עינים יראת ידוה ט
טהורה עומדת לעד משפטי ידוה אמת צדקו יח
יהדיו: הנחמדים מזהב ומפז רב

ואמר תמימה שהיא שלימה כולה לא יחסר לדבר
הדברים שצריך האדם להם בעולם הזה ובעולם הב
הבא יואמר משיבת כפס כמו ספי ואמר עדות ה
כאמנה כי אין כוזב בה כי סכן הכבוד בישראל לעינ
לעיני כל ישראל אין מחכים ומפסק בדבר ואמר
מחכימת פתי כי כל המשכן חכמה נפלאה כי לא ד
דבר רק הוא המורה והמזבח וההיריעות וכן כל ה
הדברים כולם מורים על חכמה עד שקראו אותו ה

החכמים עולם האמצעי שהוא דמות העולם העליון ודמות העולם השפתי הוא חכמה גדו
גדולה שיחקור האדם בגללה על חדו העולם ועל מעשה בראשית והיא חכמת השבת ואמר על התורה כי ה
היא חכמתכס ובינתכס לעיני העמים ואמרין רק עם חכם וכבוד הגוי הגדול הזה ואעפ שמחלק התוארים הא
האלה ואמר לתורה תמימה משיבת כפס ולעדוה מחכימת פתי לאחריס וכן כולם טוים בתארים ולא אמר ה
התאר הזה על האחד והוא הדין על חברו חלח טסמך כל תואר אל המתואר והקרב אליו וטצריך ללמוד עליו
כפי תארו כמו ספי וכמו טנפרס פקודי ה' ישראל' הוינו מפרסי פקודי מנות כתר גימו חלח טאמ' אח'
כן מנות ה' לפי נפרס פקודי כמו והיה האוכל לפקדון שהוא ענין הגניזה וההכנה והם הדברים שהטכל מור'
עליהם ומזה הטעם הם משמחי לב' כיה חכם יסמח על סכלו ואמר יגבר על הגוף ומהיגהו בדרכי הטכל אין
טמחה בעולם כטמחה שהיא והיא טמחה הנפס לפי חמ' מסמחי לב' ולא חמ' מסמחי האדם כי האדם יסמח ל
לתאוה העול' חבל הסכל והוא הלב לא יסמח כי חס בדרכ' סכל וכן חמ' כי טסון לב' חמ' וכן חמ' מנו' ה' ביה
כל מנות ומנה במקום שהיא היא ביה וזכה מאין סיג מאירת עינים כי העם טחס בלא מנות הם הולכים ב
בז' כי המנות הם יאורו הלב והם מדרגה לעלות אל הכבוד הגדול. יראת ה' טהור' הם הדברי' טיש
ט'עס' בטצ'ר חו בלי דעת אדם כמו הגניזה והמסקלות והם הדברי' טכטו' בה' ויראת מאלדי' והיראת
הטהור' מאין סיג' כי הדברי' הרעים טחס בטצ'ר וימנע אדם מעטות מיראת בני האדם והנה הכסף ההוא חונג
טהור' כי יט' בו סיג' חבל הדברי' טחס בטצ'ר וימנע אדם לעטות מיראת האל לבדו הירא' ההיא טהור' אין
בה סג' ואמ' עומדת לעד כי ים מנות טים להם מקום חמן' חו אמ' עומדת לעד על כל סצור' טלא בזה האל
בה לזמן חלח עד עולמי עד היא ולא כדברי האומרי' כי התורה סנתנה בהר סיני היה לה זמן עד סבא יסנ'
כי עד זמנו היתה גטפית ומעט סבא הוא טוה להבין אותה רחנית כי דבריהם דברי רוח ותואו כי המנות טה
אומ' טחס מסל ולא יוצגו כמסמע' הרי טוה האל עליהם בפ' ולא על דרך מסל דלב' היו המנות בטצ'ר זה חמ'
הדבר הכסצ'ר בו כך הוא חו אומ' כך הוא והכטו' אומ' כי המונה הזאת חסר חכמי מנך' היום לא נפלאה היא
מנך' ולא רחוקה היא. ואם היו במנות דברים סלא יוצגו כמסמע' הרי הם נפלאים ורחוקים. מספטי ה' חמ'
בבר פירטנו המספטיים טחס הדינין טבין חדס לחבירו וכולם הם דיני חמת גלמי לעינים וכולם צדקו יחדו

אין צורך מהש עול' וימ' הטעם טסמך' התורה לסמם להגדיל תועלתה על תועלת הסמם כי ים דברים טחס
טהטמם מוזיק והתורה מועילה בכל הדברי' לפי חמ' תורת ה' תמימה שלימה היא כי בכל דרכי העול' הזה והע
והעולם הבא ימנח האדם תועלת בה' ואמ' משיבת כפס כי הסמם כס'ט'ט' האדם לחומו יותר מדאי שהוא יחל'
חולי מות כמו סכאמ' ביונה ותי' הסמם על ראס ימנה ויתעל' והתורה לא כן חלח מחכימת פתי. וכסיסב אדם ל
לסמם הרבה ידאג לחומו ולא כן פקודי ה' טחס מסמחי לב' והסמם כאסר יסככל האד' בעצמו תכהיכ' עיניו
מיראות ומנות ה' לא כן כי היא ביה מאיר' עיניו והסמם יכטכו עכני' ויראת ה' טהור' נככה ובריה לא יכסנ' דברי
ולא יספיר' והסמם מאיר' ביום ולא בלילה וירא' ה' עומד לעד. והסמם אי' חורו וחומו טוה כל היום כי עד חני
היום יוסיף ומחנות היום ואילך יחס' ולא כן מספטי ה' אל' צדקו יחדיו ולא מחכימין זה את זה הנחמדים
מזהב חמ' כי דברי תורה הם נחמדי יותר מזהב ופז והטו הוא הזה הטוב והטקי חוהו רב כמ' על כל רב ציתו
סה' גדול בחסיבו וצדול' וא רב צמכיו והי' טעם רב על זהב ופז כי צבי אד' יתאונו לממן' זהב רבופו וימ'
פז חבני יקרו' והאד' יתאוה אליה והמסכיל' יתאו' יות' לתור' ולחמ' וכן חמ' סלמה וכל חטני' לא יסו' בה כי חמ'
חמו' הו' בעול' הזה ולא בעול' הבא והממו' יגלוה' חו יגביה' מהאד' חו יאבד ממנו בים חו בטסה והחמ' לא

גדול כבודו לעיני כל העמים והוד תפואה עליו כי
 כיטועתך כי כל העולם יכבדוהו ויהדרוהו כמיראו כ
 כי היטועה בזה לו מאתך כי תפיתו ברכות כמו
 והיה ברכה וומר לעד כי אפי' לאחר מותו יתברכו ב
 בו כמו בך יברך ישראל לאמר או פי' לעד זרעו כי
 כמו שיתברכו בו כן יתברכו צרעו כמו שאמר לאב
 לאברהם והתברכו צרעך תחדדו בטמחה
 תטמחהו ומה שאמר בטמחה אחר תחדדו לחזק הם
 הטמח כמו וטבח טבח ומעלה מעל יצמו בטת וינס
 דוד כוס והדומי להם את פניך כמתיאיר לו פניך זו
 היא הטמחה שיהיה לו לא טיטמח ברוב חילו וברוב
 זהו וכספו חלה עם פניך שתפכה חליו כמו ופניתי
 חלכס ותאיר חליו פניך ופנות פני האל ואור פניו
 הוא ההנחה שניתן לאדם בכל אשר יעשה כי
 המלך בטוח בה כי חין לו בואו וטמחה חלה בך ו
 וחסד עליון הוא בטוח כי הוא עליון עלהכל ובידו
 להוטיע ולהטיב למי סירצה בזה צרצהן במעט ל

גדול כבודו בישועתך הוד והדר תפואה עליו כי
 תשיתוהו ברכות לעד תחדדו בשמחה את פניך
 כי המלך בטח בידו ובחסד עליון בל יבוש. ת
 תמצא ירך לבל איביך ימינך תמצא שנאיך. ת
 תשיתבו כתגור אש לעת פניך ידוה באפו יבלע
 יבלעם ותאבלם אש: פרימו מארץ תאבד וזרעם
 מבני אדם: כי נטו עליך רעה חסבו מוכה בל יו
 יבלו: כי תשיתבו שכם במתריך תכונן על גניה
 פניהם: רומה ידוה בערך נשירה ונזמרה גבורת
 גבורתיך:

למבצח

על אלה

לפי הוא בטוח בו טלח ימוט ואמ' ובחסד כי כל מה שהוא מטיב לברואי הכל הוא חסד מאתו המבצח
 ירך תספיק ירך טלח תצטרך לעזור אחר כמו רב לו אמ' כי ירך וימינך תספיק לו וילפי טהקדי' כי המלך בטוח
 בה אמר כנגד המלך כיון שבטחת בה תמצא ירך לכל חויביך וכפל הדבר ואמר ימינך תמצא סכאיך כמו ל
 לסכאיך ולמד לכל חויביך עומד במקום סניס וכמוהו רביש ותמצא עניינו תספיק כמו ומצא להם חו תמצא
 סכאיך הוא עניין אחר בלא חסרון הלאמד ויהיה פי' כמסמע' ואמר ימינך תמצא סכאיך כלומר סלח יהיה ל
 להם כח ורשות להמלט מידך וישיתבו כתגור אש כמו תכור אים בתוכו אים ועניס והאם תאכל הפ
 העניס כן תפית אתה אותם לעת כעסק עליהם סיכלו כולם ויהיו כתגור אים שמכלה מה שבתוכו ועל הד
 הדרך הזה באם תבערי יער וכלהבה תלהט הריס שאינו אמר מהם יהיו אים לצער אחרים חלה סיהיו כאם ס
 שתצא צער סיכלו ויסרפו כל עני היער כן יכלו הם וכן ככיוור אים בעניס ופניה כמו וכניה לא היו לה עוד
 פני ה חלקס ופ' כעם ה באפו יבלעם תוכל לטית אותם כתגור אים כי ה עמך סיבלעם באם ותאכלם אים
 פריעו מארץ תאבד טלח יסאר להם זכר כי נטו עליך זה יהיה להם גמולס לפי סכטו עליך לעסות רעה
 חלו היה הכח בידם והסני מויהם סלח יוכלו להביאה לידי מעסה כי היו באים להלחם עליך ולעסו לך רעה
 כי תפיתומו כי טעם למה שאמר בל יוכלו כי אתה תפית אותם לחלק אחד כולם סלח יהיה להם כח להת
 להתערב עמך וחלו יהיו לעצרי אחר כולם ואתה כנגדס במיתריך תכונן חניך במיתריך ותורה אותם על פכ
 פניהם כמו כוננו חיצם על יתר וכן במיתריך תכונן חניך והוא על דרך קצרה כי כן מכהג המקרא במקום
 שהעניין מובן רומה ה בערך העין בקבוץ טפתיס יאמרו כל ישראל רומה ה על האויבים בערך כי ה
 העו והגבורה לך ולא לנו כסירה וכזמרה גבורתיך ובערך ובעגורתיך שתתן לנו כסירה וכזמרה לך וכזרה לך
 כי מאת הכל. לבצח על אילת הסחר ים אומ' כי אילת הסחר הוא בלי מכלי הנגן. וימ' אילת מן א
 אילתי לעזרתי חוסה כלומ' כאמ' זה המזמו' בעלות הסחר וימ' כי אילת סס כוכב הבוקר וכן בדברי רז'ל קורר'
 סס כוכב הבוקר אילתא. והס אמרו כי על אסתר כאמר זה ועל ישראל סהיו בגלות באותו זמן. וימ' אותנו על
 דוד כסיהו צירח מפני סאול. והנכון כי אילת הסחר כאמ' על כנסת ישראל סהס בזה הגלות. וסוף המזמור ע
 יוכיח וקראס אילת כמו שהמסיל אותם בציר הסירים בבבאות חו באילת הסרה

וזרז לבי כדונג והוא המעשה שהיא כמסת בקלות
מפני חמימית בתוך מעני כל האברים הפנימיים כק
נקרמו מעיס יבש כחרס כחי כתב חאל מ
מדברי רזל כיון וניעו וימי הסוף כמו חכי כלומר ש
שלת אוכל לדבר כמו שאמר ולטוני מודבק מלקוחי
והחכס ר' חברהס בג' פי' כחי כמטמעו בעבור היות
חיי האדם לחת התולדת הקושרת הכל המעמדת הג
הגוף ככה הלחם בלשון כח והוא כאשר יקרה לוקן
בח' בימי ולטוני מודבק מלקוחי למד השמוס קסר ו
ומטטנו מודבק מלקוחי כי מודבק קמוץ ואינו סמ
סמוך והמלקוחי הם החככי למעלה מהלשון ותחתי
ומתחתיו ובח' בדרך ולטונס לחכס דבקה וכקראו מ
מלקוחיס לפי שלוקחיס המאכל בעת הליעסה וברר
ובררס ולטוני מודבק מלקוחי טנדבק לטוני לטונ

חיה לבי כדונג נמים בתוך מצי: יבש כחרט כח
כחי ולטוני כדבק מל: וחי ול עפר מת תשפתני:
כי סבבוני כל בים עדת מרעים הקיפוני בארי יד
ידי ורגלי: אספר כל עצמתי המה יביטו יראו בי
יחלקו בגדי להם ועל לבושי יפילו גורל: ואתה
ירוח אל תרחק אילתי לעזרתי חושש: הצילה מ
בחרב גפשי ביד בלב יחידתי: הושיענו כפי ארי
אריה ובקרגי רמים עגיתני: אספרה שמך לאחי
בתוך קהל אהלך: יראי ידוה הללוהו כל זרע
יעקב כבדוהו וגורו כמנו כל זרע ישראל:

דח' סנטלני מסני תורות תורה שבכתב ותורה שבעל פה סנ' כי לקח טוב נתתי לכם תירתי אל תעושו והל' ב
בעבו הגלות ולעשר מית תספתני כלומר קרוב אחי מן המות כאלו מוכן אחי לטימני בקבר שהוא עפר המו
תספתני מן שנות הסוד ובררס אחי דומה לכירה הנפונה בין סני דרכיס ועוצרים וסביס שופתיס עליה
בי סבבוני כלביס הם החויביס והכי בתוכס כמו שסבבהו כלביס סאין לו דרך לכס מופניהס ופי' סבבוני
חר המטל והמלינה כארי ידי ורגלי כי הקיפני כמו הארי המק' ב' בזבזי בעיר וכל היה סתרתה אותה העגל
העגילה לח' תפח מטס ממורח האריה ומסחדו ויחספני ידיהס ורגליהס וימנח האריה טורפו בתוך עגלתו כן
אכחנו בגלות בתוך העגילה לח' כוכל לבאת ממנה שלא כהיה ביד הטורפים כי אס כנח מרסית היסממאליס
כבוא ברסות ~~והנה~~ והנה אכחנו אונספיס ידינו ורגלינו ועומדיס ויראיס ופוקדיס בפניהס כי אין לנו רסות
לברוח ברגלינו ולהלכס בדינו והנה כאלו ידינו ורגלינו בנקספיתס אכבר כל עצמותי ואס אבוא לסס
לספר צרותי בפני גדוליהס ממה טיעטקוני קטניה המה הגדוליס יביטו אלי ויראו בי בעין הבין והסנחה כמו
אל תראוכי טאכי סחרתת לדאוח בך שהוא עכנין ראית בזיון ולעג ועצמותי כמו הגיסו עצמותיכס וימ ע
עצמותי כמטמעו מן עצס ויכרסו אספר מענין מספר רל מרוב כחיסתי אוכל לספר כל עצמותי והמה יבי
יביטו בי רל בבסרי ורוע תארי ולעג לי עזלקו בגדי להס יקח ממנוכנו ויגע כפיכו עד סאפי בגדינו
ולביטונו יקחו להס ויפלו גירלס עליהס ואתה ה' אל תרחק כסתראת הצרות האלה אל תרחק כי אתה
חיילות וכחי ולא בטחתי אלא בך על כן לעזרתי מוסה הצילה מחרב הגלות סלת מסכה
בגלות כלב והריה ורמיס הם מסל על מלכ' אומות העולס אשר אכחנו בגלות ביניהס וכל אחד לפי גדולתו
קורא אותו ויחידתי היא הכסמה שהיא יחידה סוכנת בבית חומר ואין דומה לה כי הנכס המפתחה הוא הגוף
השזעגני מפי אריה מקרני רמיס עכיתני כי הרהס יכגח בקרניו כמו שאמר בהס עמיס יכגח ועכיתני כמ
בינו תעככי וריבס כמזהו בדברי הכביאה או פי' כי פעמיס רבית הוסעתני מצרות גדולות שהתטועה מהס כמו
הנטיס מקרני ראמיס סתנתיאני מהגלות ותסיעני עתה מפי אריה אספרה סמך לחחי כסתוסיעני מפי אחי
ומקרני ראמיס ותנתיאני מן הגלות ואחי הם בני אדוס סאכחנו ביניהס בגלות וכן יסממאל ובני קמורה כי
כולס בני אביהס אבי' או פי' אכחנו אשר בגלות כספר הנמיס והנפלעות סעסה עמנו ה' בגלות עסרת הסב
הסבטיס סגלו בלחלח וחביר ולא היתה יד האומות סולטת עליכס כמו עלינו עראו ה' הללוהו כך יתמ
יאמר בעת התסועה ופי' וראי ה' מיסראל והחלוק הוא כמו וראי ה' ברכו את ה' בית הלוי בית אהרן בית יסר
יסראל והטעס כל אחד לפי מעלתו וסכלו ולפי קריתתו אל ה' גיעו מן היראה אל האהבה וגיור ממנו כל זר
זרע יסראל אותס סלת הגיעו עדין ובררס יראי ה' ה' סע בן לוי אמר אילו וראי סמיס ר' טמוחל בר כחמ
כחמני אמר אילו גיור הנדק לעתיד לבוא ורבין אמרו וראי ה' אילו הכהגיס כל זרע יעקב אלו הלוי וכל זרע
יסראל

השחר בזמור לרוד: אלי אלי למה עזבתני רחוק
 בישועתי דברי שאגתי: אלהי אקרא יומם ולא
 תענה ולילה ולא דומיה לי: ואתה קדוש יושבת
 תהלות ישראל: כך בטחו אבותינו בטחו ותפלי
 ותפלטמו: אליך זעקו ונמלטו כך בטחו ולא בו
 בושו: ואנכי תולעת ולא איש חרפת אדם ובזו
 עם: כל ראי ילעיגו לי ופטירו בשפה יגיעו ראש
 גל אל ידוה יפלטוהו יצילוהו כי חפץ בו: כי אתה
 גחי מבטן מבטיחו על שדי אמי: עליך השלכתי
 ברחם מבטן אמי אלי אתה: אל תרחק מבני כי
 צרה קרובה כי אין עוזר: סבבוני פרים רבים א
 אבירי בטן בתרוני. פצו עלי פיהם אריה טורף ו
 ושואג: במים נשפכתי והתפרדו כל עצמותי

ופי הסחר הזוהר והיופי סחיה להם כמו טאמ' מי זאת
 הנסקפה כמו סחר ועצ' הם בחטיכה בגלות זה כאלו
 הם נטכחים ונעזבי וקוראים מן הגלות אלי אלי למ
 למה עזבתני והוא בלשון יחיד על עש ישראל יחד ס
 טהם כאיש אחד בגלות בלב אחד אלי אלי הכפל כד
 כדרך הקוראים והנעזקים כמו טכ' ענני ה' ענני אב
 אברהם אברהם מטה מטה יאמ' אלי כמו חוקי וזורי
 מקדש ועצה למה עזבתני רחוק מושעתי ולמה תהי
 רחוק מישועתי כשתטמע דברי טאג'ני אלדי א
 אקרא יומם ביום ובלילה אקרא ולא דומיה לי מנע
 מנעקתי נאצה לא תענה ודומיה סס ולא תאר. נאצה
 קדוש ואיך לא תענה אהה טאחה קדוש יושב וקיים
 לעד והייתה פעמים רבות תהלות ישראל סהיו מהל
 מהללים חותך בהושיעך אותם מחרותם כי התהלה
 וההודאה תהי על היושעה ואיך לא תושיענו עתה כי
 אהה קיים לעד וכחך אז כוחך עתה יושב קיים ככ'
 וכן נאצה ה' לעולם תטב כך בטחו אבותינו כי
 כמה פעמי בזחו אבותינו ותפלטומו מחרותם ולא ה
 היה סקר בטחונם וכפל בטחו לחזק הבטחון כי לא היה להם בטחון אחר אלא כך. וכן אליך זעקו וכמלטו ל
 לא לחלדים תחרו לפי לא בושו מסב'ם. ואבבי תולעת ולא אום חכמי נבזה בעיני הגויים כמו תולעת ואי
 ומיכני איש בעיניה אלא חרפת אדם וצווי עש חנו בגלות. בד' דואי ילעיגו לי כן הם ישראל בגלות כי כל
 דואיהם ילעיגו להם ופטירו עליהם דברי' של לעג וקלון ויגיעו ראש עליהם. ופטירו יס' קדוש צאפה מן
 כוטר מים והטילום יבא במים כמו המטלח מעייני והטילום יבא בדברי' כמו פיך סלחת צרעה. גול על
 ה גל הוא תאר בטקל תוס מעין לתוס דרך ה' פי' טמטב דרכיו וטאלותיו ותפלותיו אל ה' יפלטוהו יצילוהו כי
 חפץ בו ושימע תפלתו כמו אס חפץ בנו ה' מו פי' כי חפץ האד' באל כמו כי פי' חסד ואפלטוהו כלומ זה ראינו
 ושמענו כמה פעמי כי מו טמטב דרכיו ותפלתו חל ה' יפלטוהו חס כן למ' לא תושיענו כי אליך עינינו כי
 אהה גחי מבטן מוציאי כמו ותגח בחרותיך חמ' ואיך לא תושיענו ותכחנו מודים לך ויודעי ומכירים כי הכ
 הכל מחתך ואתה העוזר והמוליד והמבטיח התינוק על סדי האס טאין מחייתו אלא על ידי אהרי ואתה מבט
 מבטיחו סיגדל מעט מעט ויוסיף בו כח והרגל עד טיבקט מחייתו מעצמו וגידול האדס בחכמה נפלאה ולא
 בדברי החומ כי הכל בטבע ובמקרה בלא כונת מכוני והכהגת מנהיג ואכחנו עש המודי לך. עליך הוסלכ
 ה סלכתי מרחם כי אתה המטריף לאמי מוזכ' סטטרייכני ותגדלכני הוסלכתי והמטליך האב והאס כי הוא איז
 בו דעת להטליך יהבו על האל וכן אלי אתה כי הם מודים לך עלי. אל תרחק ממני בגלות כיון סהית ק
 קרוב לי בגדולי אל תרחק ממני בעת צרתי. כי צרה קרובה ואס תקרב תהיה רחוקה כי איז עוזר בלתך וזאת
 היא הכר' הקרוב' כי סבבוני פרים הוא מסל לאויבים התקיפי והרסעים ופי' רבים גדולים בכח וכן אבירי יב
 בטן ובטן הוא מקום באר' ישראל מקום מרעה דסן וסמן והוא מקום סהבהמו הרועות סס הם דסני וחזקו'
 והמטיל הרסעים האבירי להם וכן אמ' במסל פרות הבטן על הנמים השומקות דלי והרונצות אביונים כתרי
 כתרוני סבבוני כמו טהכתר סובב הראס וכן כתרו את בנימן. פצו עלי פיהם הכזכרי' פצו עלי פ
 פיהם וטורפים אותי אעפ' סאין דרך הפרים לטרוף אלא אל' הפרים הם כמו אריה סהוא טורף וסואג ואריה
 חסר כף הדמיון וכן גור אריה יהודה יוססכר חמוד גרס והדומי להם וסאגת האריה אחר סטרף לסמחה ולגא
 לגאזה כמו טכתי' הוסאג אריה ציפר וטרף איז לו כן האויבי' אחר סהורג' ובוזי' אותנו הם סמחי ומתהללי'
 ובבים נטפכתי מפחדס דרך מסל כאלו הייתי כמס' והתפרדו כל עצמותי העצמות הם קסים לכי אמר ב
 בהס התפרדו. סכתפרדו מקטרוהס טהס קטורים זה בזה וכן כפזרו ענמינו לפי סאול.

ואמר כל זרע יעקב כבודו וגירו ממנו כי לא בזה נ
ולא טקן עכות עני ~~לפי שכתבנו~~ ~~לפי שכתבנו~~ ~~לפי שכתבנו~~
בזה המב וטקן והסתיר פניו ממנו ובטעמו אליו לא
טמע ~~לפי שכתבנו~~ ~~לפי שכתבנו~~ ~~לפי שכתבנו~~ ~~לפי שכתבנו~~
מטפות גיט ~~לפי שכתבנו~~ ~~לפי שכתבנו~~ ~~לפי שכתבנו~~
● בזמור לדוד ה' רועי לא חסר המזמו' הזה
אמר דוד על עצמו כמינח מצדה לרוחה או כאמר
צל ישראל שיאמריו כן בצאתם מהגלות לפי שמנו
למזמור שלמעלה מזה ובדרש מפרס איתו על סני
פניו בגאות דשא מדבר דוד בטענה שהיה בו
צורח מפני שאול ומה כתו סס וילך דוד ויצא יער
חרת ולמה נקרא שמו יער חרת שהיה מנוגב בחרת
והרטיבו הקצה מעין טוב של עולם הבא כנח' כמו
חלב ודסן תטבע כפסי בפשי יטובב זה המל
המלכות שלח היה עליו זכות אלה למען שמו גם

יבאו ויגידו צדקתו לעם נולד כי עשה:

לדוד ידוה רעי לא אח ^{מזמור} סר: בגאות דשא
ירביצני על בני כנוחות ינהלני: גפשי ישובב ינחג
ינחני במעגלי צדק למען שמו גם כי אלך בגי
בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי שבטך
ומשענתך הבה ינחמוני: תערך לפני שר חן נגד
צוררי דשנת בשמן ראשי בוס ריזה אך טוב וחם
וחסד ירדפוני כל ימי חיי ושבתי בבית ידוה לאר
לארך ימים:

כי אלך בגיא צלמות זה מדבר זוף לא אירא רע למ
למה כי אתה עמדי שבטך חילו היסורים ומטענתך זו הצורה הערוך לפני טבח נגד צוררי דוהג
ואחיתופל דמכת בטמן ראשי יכול על ידי יסורין תל' אך טוב יכול בעולם הזה תל' לחורך ימים בית ה' זה
בית המקדש ורצון פתרון קריח בישראל בנאות דשא ירביצני חני חרעה כחני וחני חרבינס על
מי מנוחות וכהלכני ועל הנחל יעלה מזה ומזה על טפתו ועלהו לתרופה רב ושמואל יחד חמ' לתרופות וחד המ
אח' להציר פה אלמים ור' יוחנן אח' להציר פה עקרות כפסי יטובב זה טובו של עולם הבא וענה
אפרס המזמו' על דרך פטוטו ה' רועי המטיל עצמ' לטה והאל רועה איתו ואח' ה' רועי וכיון שהיה רנ
רועה איתו לא חסר דברי בנאות דשא ירביצני פי במקום כחות דשא ואלף נאות במקום ויו' כיה כנות ומל
הרועה נקרא כיה כמו חני לקחתך מן הנוה אל כוח איתן ובתמורת היוו' באלף וכדמו נאות המלס ועל כמו
נאות מדבר קיכה כי דשאו נאות מדבר והרועה הטוב כיהג נאות רועה איתם במקום דשא וסס ינוח מהלני וי
ויריעו בבקר ובמנות היום ובעת הצהרים ירביצם במקום אהלנו סכ' איכה תרביץ בהרים ונסירנה להסקות
יכהלס על מי מנוחות כלומ' מים טילכו לאט ולא כחל טיטף כן יטטפו אותם בביאץ לסתות לפי אח' על מי מ
מנוחות וכהלכני גפשי יטובב ינוח כמו הרועה הטוב שלא יגע הכאן ולא ידחפס אלה וכהלס לחטט ע
עלות וכהל ובזרועו יקבץ טלחיס ויטובב מעכיון בגובה נחת ינחני במעגלי צדק כמו הרוע' הטוב שלא ינהג
באנו בהרים ולא יעבירם מהר אל הר ומהר אל גבעה אלה במישור במעגלי צדק וכל זה למען שמו לח טהכי
ראוי לכך גם כי אלך בגיא צלמות גם חס יקרא לי טהיה במקום סכנה טהיה דומה לגיא צלמות טהיה
הקצר ומקום החוסך כמו טהיה צדק אלך ולא אסוב לפי דמה הצדה לקבר וכטהיה דוד בסככ' מרוב בטחיו
בה לא היה ירא שיבואהו רעי' כי אתה עמדי כי בטחתי טאתה עמדי כמו טאתה עם כל דורשי ומטענתך
כי הרועה ירעה הכאן במטה ויסען עליו כשיעמוד ואח' המה אעפ' טהיה אחד לפי טזכרן בטכני מטה ויוטע'
וכן לדוד חסד ה' נדקו היו לו טבט ומטענת וינחמוהו מכל צרה הטבט בלכתו והמטענת בעמדו הערוך
לפני סלמן עתה הטיב המטל למליצה אח' תערוך לפני סלמן נגד צוררי טיראנו בכבודי וירקב עצמ' לקחת'
דשנת בטמן ראשי הוח' הטמן והלחות ואח' היה הראש דסן יהיה בן כל הגוף ודל' כי לח הסר דוד דבר
כי כל מה טהיה צריך היה מזמין לו האל בוסו ריזה טלס עם למד חפוע' כי בלי ראות למד הסועל למען סכו'
הרוה ופי' ריזה טביע' בלומ' טהיה מליאה לעול' ויהיו לעולם טבעי' הסותים בה וכל זה לרוב הטוב סנת' לו האל
ולכל עמו אך טוב וחסר חני מודה לך בזוב טנתת לי עד היום אך זה חני מבקס ממך טירדכוני טובך וח
וחסד כל ימי חיי ולא יטרידוכי מלחמו' ועסקי העיל' שאוכל לנוח בבית ה' לאור ימים ולהתב' דד טס ואכין לבי
ומחטבתי לעבודת' וליחוד' וטבתי מעכיו' בטובה נחת' או יהיה פי' כמטמעו ודל' טיתמיד הליכתו וטבכעס אחר
פעס ופי' בבית ה' מקום החרון ופי' לחורך ימים כמו טחמ' כל ימי חיי אך היה מבקס סחיון יהיו ארוכים לפי
סנת' האלס וזהו לחורך ימים

כי לא בזה ולא סקץ ענות עני ולא הסתיר פניו
ממנו ובשועו אליו שמע: מאתך תהלתי בקהל
רב נדרי אשלם נגד יראיו: יאכלו עניים וישבעו
יהללו ידוה דרשיו יחי לבבכם לעד: יזכרו וישוב
וישובו אל ידוה כל אפסי ארץ וישתחוו לפניך כ
כל משפחות גוים: כי לידוה המלוכה ומושל בגו
בגוים: אכלו וישתחוו כל דשני ארץ לפניו יברע
יברעו כל יורדי עפר ונפש לא חיה: זרע יעבדנו
יספר לידוה לדור

כי לא בזה ולא סקץ וכן יאמרו בהתודותם כפשו
כשיבאו מהגלות כשהיונו בגלות לא בזה ולא סקץ ע
ענות ינו שהיונו עניים סקץ עניין תועבה כמו חל
תסקנו את כפסותיכם ענות מעניין עני וימ ענות
עני מה טענה בפיו כמו מענה לסון סמע פועל ע
עבר בטקל כי חפץ צבת יעקב באותך תהלתי יא
יאמ כל אחד ואחד מישראל או כל ישראל כחד כמ
כמו שהס דברי המזמו תהלתי טאכני תהללך בקהל ר
רב מהאומות ואומ' מאתך היא כי אתה גרמת לי ה
הת ילה טהוטעתי כדרי אטלס כדרי סנדרתי בגלו
אטלס עתה נגד יראיו כי כל האומ' יראוהו הז כמו
סמו' יזכרו ויטובי אל ה' כל אפסי ארץ: יאבלו

עניים ויטבעו ישראל מהם עניים מהגוים יהיו גאים עד עת גחולת ישראל וכן ישראל הם דורשיו טדורטיס
חיותו בגלות וכסיהיו כגאלון יאכלו ויטבעו מטלל חויבהס ויתעכגו הפך מה טהיו ישראל בגלות ויאמרו להס
יחי לבבכם לעד וכי יחיעל דרך ותחי רוח יעקב חביהס הפך ומת לבי כי הרוח הקיה היא בלב וכטהחדס בצ
בצרה לבו הוא מת כמו סאמ' לבי חלל בקרבי וכטינח מהצרה לרוחה הכה יחיה לבצו וטעס לעד כי לא יגלו ענ
עוד חלא יהיו בארצס סמחיס וטובי לב הס וצביהס עד עולס: יזגרו ויטובי אל ה' יזכרו האומות העוני והד
והדלות טהיו בהס ישראל בארצס ויראו היטוב ויטובי אל ה' כל אפסי ארץ ו סתחונו לפסניך כל מטפחות גוים
לפסניך דבר הכביא כנגד ה' בי לה' המלוכה חז יכירו כלהגוים כי לה' המלוכה ואז יהיה מושל בגוים כמו
טכ והיה ה' למלך על כל הארץ: אבלו ויסתחונו פי חדוני אבי זל הפסוק לטני פניס כי הגוים טיטובי ח
אל ה' יהיו דמניס ורענניס כן יהיה עתה כי החל יקבל אותס בצטובת ויאכלו וישתחונו לחל ויורו לו על הטובה
אבל יס מן הגוים טאפיו יכרעו לפניו לח יקבלס אותס טהרגו ישראל טהס יורדי עפר כלמ' טיהיו צגהכס ול'
יחיה החל כפס אחד מהס כמו טכ וכקתי דמס לא כקתי: כי כל הרעיות טעטו לישראל וכלו לתת פטלומין חז
ח' מן ההרצה לפי יהיה כפסס תחת כפסס: אבל החכס ר' חצריהס בצ' פי בעניין אחר כל הפסוק וחמר דמני
ארץ הס המתענגיס בעולס הזה לאכול כל דטן ואס יתעדגו בעולס הזה באחריות הימים יכרעו וישתחונו לפני
המלאך האוסף רוחס ולא יוכל אחד מהס להחיות את כפסו וזהו כי תאבד כפסס לעולס הבח הפך הענויס ט
טאמר יחי לבבכם לעד סכ לפניו יכרעו כל יורדי עפר זרע יעבדנו אבל זרע טיעבדנו הוא זרע ישראל
טעובדיס אותנו תמיד יסופר לה' לדור הוא יקרא ויספר בפס ה' ויאמרו עליהס עס ה' כי אעפ' טסמר האומות
יטובי אל ה' לח יקרא עס ה' אלא ישראל והוא לבדו יספר לה' בכל דור ודור: יבואו ויגדו כדקתו העול'
מהגלות סיבואו מאפסי ארץ יגדו כדקתו לעס טיהיה כולד מהס כי הס לא ראו את כל מעסה ה' חמר עסה
עמהס ואצותס יגידו להס

ואומ' אלי אלי למה עזבתני וכן כל המזמו' ומלת כארי ידי ורגלי אמרו כרו מלטון כי יכר'
איש בור. וטעס פסוק וכפסו לא חיה סוכרעו לפניו כל יורדי עפר
ואמר אלי אלי למה עזבתני רחוק מסועתי ונאמר
ולא תענה ויעוד אמ' בך בטחו אצותיכו ויעוד אמ' תהלות ישראל
תולעת ולא איס. ויעוד אמ' גול אל ה' יטלטחו וגי' ונאמר
ואת חספר' סמך לחתי והספור וההלל וההודח' אחר ההנלה היא

מי זה מלך הכבוד ירוה עוזה וגבור ירוה גבור מ
 מלחמה: שאו שערים ראשיכם ושאו פתחי עול
 עולם ויבא מלך הכבוד: מי הוא זה מלך הכבו
 הכבוד ירוה צבאות הוא מלך הכבוד סלה:

לדוד

אלֵיךְ יְרוּה נַפְשִׁי אֱשָׁא אֱלֹהֵי בֶךְ בְּטַחְתִּי
 אֵל אֲבוֹשָׁה אֵל יַעֲלֶצוּ אֵיבֵי לִי: גַּם כָּל קוֹיֵךְ לֵא
 יִבְשׁוּ יְבִשׁוּ הַבְּגָדִים רִיקִם: דְּרִבֵּיךְ יְרוּה הַיּוֹדֵיעֵנִי
 אֲרוּחֶיךָ לְמַדְנִי: הִדְרִיכֵנִי בְּאַמִּיתֶךָ וְלִמְדֵנִי כִּי
 אַתָּה אֱלֹהֵי יִשְׁרָאֵל

הסני רחן לסוב הכבוד בצוא הגאל ופי ושאו פתחי עולם ראשיכם כי ראשיכם סזכר עומד במקו סני כמנהג
 הלסון מי הוא זה מלך הכבוד ובה הפסו לא הזכיר גבור מלחמה והטע לפירוטו כי אחר ססכן הא
 הארון בבית עולמי לא ינח עוד למלחמה ולפי היתה התשובה ה צבאות הוא מלך הכבוד סלה סנראה
 בבגדו בבית עולמי וכן אמר טלמה ה אמר לסכון צעיר ומת ה צבאו לפי סכל צבא ישראל היו באי צה הצי
 ול יקריב אלא בו ולפ האכ הכו הזכיר גבור מלחמה בראסונה כי בהסון הכבוד צישראל יסכנו לבטוח ואין לה
 מלחמה כי לא יפחדו מהאויבי ולא הזכיר בטחית מלחמה צעצו וכתתו חרבותם להתי והארץ ססקוט ממלחמה
 ממלחמה וטע ה צבאות סיהיו חכמי הדור כמלאכי ה כי נקרא ה ככה צעצור צבא סממי לדוד אליך
 ה כפסי אטא זה המזמו כאמ באלק בית וכן יס אחר בספר כמוהו ויס אות אחת צראס כל פסוק ויס צפסו ה
 אחד סתי אותיות ויס צפסוקי באות אחת ולא נודע אכלינו מפני מה באלה יותר מבאחרי אלא חכ כודמן ל
 לו צפיו צרנח הקדט סאמ ריס סתי פעמ ויא כי הציית היא מלך בך הסמוכה לאלהי וכן ויו ולמדני ולא נודע
 באמת וצדרט אומ בך כב אותי ופי אטא דרך תחינה כמו נסא לצביכ אל כפסי וימ דרך מנחה כמו ויסא מ
 מטאת מאת פניו אליה וצדרט כמו ואיל הוא ניסא את כפסו כמו הטכיר סמקוה סכר כן אקוה טוב ומסדך
 דב אח כפסי אטא זה סאמ ציד אפקיד רוחי כסאהד יסן מפקי רחמן אכל הקבה סמא עומ סחרי ולא מנחה
 הני ה אל אמ אמ ר אלכסנדרי בגוהג סצבול אדס מסקיד כלי אכל חצרו חדטי מחזיר יסכי אכל הקבה אינו
 כן אדס יגע במלאכתו כל היו ולצת ערב כפסו יגעה וסחוק ומטלי כפס אכל הקבה ובסחרי הי חוזרת לגפי
 חדט וכוחה דכת חדטי לבקרי וגו ר סיומן אומ ממה סאת מחדטיכ בכל בקר ובקר אכחנו יודעי סרב אמוכ
 לתחיית המתו אלדי בך בטחתי ולא באחר לפי אל חביסה סאס לא תתן לי סאלתי יס לי צפת בצבאוני וכן
 הוא אומ ביטו כי בטחתי בטחו ולא ביטו ואס תתן לי סאלתי סבטחתי בך לא אבוט ולא יעלצו אויבי גם
 כל קויך לא עלי לצדי אני מבקט אלא על כל יראי סמך המקוי בך אכל האכסיס הציגדי ביטו מסברט כי
 אין סצר ובזחוכ בך ובדר גס כל קויך אילו ישראל אמ דוד צטע סאמי עומד בתפלה לפכניק עלי ועל עמ יצדי
 אני מתפלל אל תהא תפלתו מאוס לפכניק מפני סעיכה סל כל ישראל תלויות בי ועיכו תלויו לך אס אהה סו
 סומע תפלתו כאלו סמעת תפלת דרבניך ה הודיעני ארחותיך למדני כפל העניין במלו סוכות ופי למדני
 סתלמדני עד סאדע ופי דרכי ה הודיעני כמו סבקט מטה רעה הודיעני כא את דרכי ואדע כי כסידע דרכיו
 ידעו ופי הדברי סיטיגהו הנמנאו כולס סיטסכיל טבעט והתקטר קצתס בקצת וידע הנגהו בכלל ובפר וכן
 כמו סטאל מטה רעה הראכני כא את כביד סאל גס כן דוד ואמ הדריכני ולמדני אמעת מניחות כי את אלדי
 יטעי אמ בטאל הראסוכ הודיעני סהיא חכמ טיוכל האל לדע אות ויהא חכמ הטבע וממכ ידע האד הבריא ס
 סהיא כסולס לידע חכמ האלהו וממנה ידע האד הבור מה סאפס והוא גף אכל אמת מניחותו כמו סהסיג
 הכפס לא יוכל לדעת בגוף כמו סא כי לא ירא האד ופי לפי אמ הדריככ כאד המדרי הנער ללכ מעט מע עד
 סילך מעצמו וכן פי למדני הרגילני כמו הדריככ וכן כעגל לא לימד פרא למו מדבר טעכנס הרגל כי אתה
 אלהי יסעי סתוטיעכ מזרות העולס הזה ותתן לי לב לקנות העולס הבא והוא ידיעת האמת

לְדוֹד וּמְלָאָה תִּבְלֵ וְיוֹשְׁבֵי בֵּה
 מְזוֹמֵר לְיְדוּהָ הָאֶרֶץ
 בִּי הוּא עַל יָמִים יִסְדָּה וְעַל גְּהָרוֹת יִבְוֹנְנָה׃ מִי י
 יַעֲלֶה בְּהַר יְדוּהָ וּמִי יָקוּם בְּמִקְוֵם קִדְשׁוֹ׃ נְקִי כִפִּי
 כְּפִים וּבֵר לְבַב אֲשֶׁר לֹא נִשְׂא לְשׂוֹא נִפְשִׁי וְלֹא נִשְׂ
 נִשְׁבַּע לְמַרְכּוּחַ׃ יִשָּׂא בְרַבָּה מֵאֵת יְדוּהָ וַיִּצְדָּקָה
 מֵאֲלֹהֵי יִשְׁעוֹ׃

לְמַנְצַח
 מְזוֹמֵר זֶה הַמְזוֹמֵר חֲבֵד דִּיד
 מֵאֲמֵרֵי אֲוִתוֹ כְּסִיכְנִיסוֹ הַחֲרוֹן לְבֵית קִדְשׁ הַקְדָּשִׁים
 וְהִיא זֶה אַחַר טְהַעֲלָה עוֹלָה בְּהַר הַמְּזוֹרִיָּה וְנִגְלָה חֲלוֹ
 הַמְּקוֹס וַיִּדַע כִּי טַס וְהִיא בֵּית הַכְּמוֹ סִכְתּוֹ בְּדַבְרֵי הַי
 הַיָּמִים וְחַמֵּת לֵה אֶרֶץ וּמְלֹאָה וְחַעֲפֵט טַכֵּל הַחֲרָץ לֵה
 זֶה הַהַר נִקְרָא הַר הַמְּקוֹס קִדְשׁוֹ כִּי הוּא מְקוֹס קִדְשׁ
 קִדְשׁוֹ בְּחַמֵּת כִּי הוּא מְכוּוֹן כְּנֶגֶד כַּסֵּף הַכְּבֹד וְהַחֲרָץ
 הוּא כֵל הַחֲרָץ כְּמוֹ טַחֵם אֶת הַטְּמִים וְחַמֵּת הַחֲרָץ וְחַבֵּל
 הוּא מְקוֹמוֹת הַיָּטוֹב לְפִי חַמֵּ עַם הַחֲרָץ וּמְלֹאָה וְעַם
 תִּבְלֵ וְיוֹשְׁבֵי בֵּה וְכוּכֵן הַחֲרָץ עַל יָמִים וְעַל נְהָרוֹת לֵב

לְכוֹרֶךְ הַחַדְוָאִים וְאֵף לֹא לְכֵל בְּנֵי אֲדָם לִנְקִי כְּפִים וְצֵר לְבַב וְהוּא זָרַע יַעֲקֹב טַהֵם מְבַקְשִׁי הַי וְנִכְנָסוּ טַהֵיו
 נְקִי כְּפִים וְצֵרֵי לְבַב וְכֵן הִיוּ כְּפֵי רַבִּית כְּמוֹ בְּיָמֵי יְהוֹשֻׁעַ וּבְיָמֵי הַזְּקֵנִים חֲסֵר הַאֲרִיכוֹ יָמִים אַחֲרָיו וְכְמוֹ טַחֵם
 טַחֵמֵר וַיַּעֲבְדוּ אֶת הַכֵּל יָמֵי יְהוֹשֻׁעַ וְגַם כֵּן בְּיָמֵי הַטְּוֹפְטִי כֵל יָמֵי הַטְּוֹפְטִים וּבְיָמֵי טַמּוֹחַל חַמֵּ וְהִיוּ כֵל בֵּית י
 יִשְׂרָאֵל אַחֲרָיו הַיָּמִים דוֹד וְסַלְמָה וְכֵן בְּיָמֵי הַמַּלְכִים טַהֵיו טוֹבִים וְלֹא כַמְנַח כֹּזֵה בְּחַוְמָה אַחֲרֵית לְעַבְדוֹת אֶת הַי
 יוֹד חַמֵּ כִי לֵת יַעֲלָה לְהַר הַקְדָּשׁ כִּי חַס דוֹרְשֵׁי הַי וְהַס בְּנֵי יַעֲקֹב וְצֵר לֵה אֶרֶץ וּמְלֹאָה זֶה אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כִּי הוּא
 עַל יָמִים יִסְדָּה טַיִסְבֵּת עַל טַבְעַת יָמִים וְעַל אֲרֻבַּע נְהָרוֹת עַל יָמִים יִמָּא רַבָּח יִמָּא דְסַבְבֵי יִמָּא דְטַיִבְרִיאָה יִמָּא
 דְמַלְחָא יִמָּא דְחֹלְתָא יִמָּא דְחַלְיִיתָא דְטַרְיִיתָיו יִמָּא דְחַסְפִּיתָיו דְנְהָרוֹת יִרְדֵן וְיִדְמִיָּךְ קִרְמִיּוֹן וְפִיגְמָא וְפִי עַל
 יָמִים וְעַל נְהָרוֹת סַמְךָ לְיָמִים וְנְהָרוֹת כְּמוֹ וְעַלֵיו מַטָּה מְנַסָּה וְהַמְּרוֹ כִי חֵין יָטוֹב בְּעוֹלַם רַחוֹק מִן הַיִּם חֵין יִס
 וְזֶה לְתוֹעֲלַת הַלְחָוֹת לְבַרְיָחִים וְכֵן הַנְּהָרוֹת לְתוֹעֲלַת הַבְּרִיחִים וְזֶהוּ כְּמוֹ טַחֵם לְטַבֵּת יַצְרָה סַכּוּכָן אֲוִת כְּדֵי טַהֵיו
 הַיִּצְרָחִים בֵּה וְטַעַם כִּי הִיא מֵתְחַלָּה לֹא נְבַדָּחַת כֵּךְ אֲלַח לְהַיִּיתָ תַּחַת הַמַּיִם כִּי הַמַּיִם הִיוּ טוֹבִים אֲוִתֵם מְכַל ט
 צַד טַהֲאִוִּיר טוֹבֵב הַמִּי מְכַל טַד וְהַנָּה אֶרֶץ תַּחַת הַמַּיִם וְהַחֵל כֹּזֵה טַחֵהִיָּה מַחֲכִיתָה אַחֲרַת מְגִלָּה לְטַבֵּת הַיִּצְרָחִי
 בֵּה וְחַמֵּ יָקוּוֹהַמַּיִם אֵל מְקוֹס אַחַד וְתַרְחָה הַיִּצְבָּה בִּי יַעֲלָה בְּהַר הַיָּטוֹב לְכֵל אֵד טַיִעֲלָה בִּי לְפִי טַהֵן
 מְקוֹ הַקְדָּשׁ וְהַטְּסוֹבָה נְקִי כְּפִים וְצֵר לְבַב וְהַנָּה הַזְּכוֹר טַלְטַץ תְּכוּנוֹת הַאֲדָם בְּטַסוֹק זֶה הַמַּעֲסָה וְהַדְּבוֹר וְהַמ
 וְהַמְּסַבֵּב וְבַטְלַסְתָּם יִהְיֶה הַאֲדָם טַלְטַס טַהֵהִיָּה נְקִי בְּמַעֲטָיו וְצֵר לְבַב וְנִחְמָן בְּדַבְרֵי אַחֲרָי לֹא כַסֵּף לְטוֹחַ כְּפִסִּי
 בְּיוֹד וְהוּא מַחֵם הַחֵל כְּמוֹ לֹא תַסֵּף אֶת טַס אֲלֵדִיק לְטוֹחַ וְנִכְפְּסוֹ הוּא טַמּוֹ וְכֵן חַמֵּ כַסְבַּע הַי בְּכַפְטוֹ וְכַתְּ כַפְטוֹ ב
 בְּיָיו דֵּל חַפִּי כַכְפּוֹ טַל הַנְּטַבַּע לֹא יִסֵּף לְטוֹחַ בַּטַּס הַיִּת וְלֹא טַבְעַע לְעוֹלַם לְמַרְמָה כִּי חַס בְּחַמֵּת וּבְבַדְקָה וְחֵן
 וְחֻתְמָה הַטְּבוּעָה הִיא מְנַה לִירְחֵי הַי כְּמוֹ טַכֵּ וְבַטְמּוֹ תַסְבַּע וְכַתְּוֹ אַחֲרָי חַמֵּ אֶת הַי אֲלֵדִיק תִּירָא וְאֲוִתוֹ תַעֲבֹד וְכ
 וְבַטְמּוֹ תַסְבַּע כְּסִיחֵיו בְּךְ אֲלֵה הַמְּדוֹת חֵן בַּטְמּוֹ תַסְבַּע כְּמוֹ סִכְתּוֹ וְנִטְבַּעַת חֵי הַי בְּחַמֵּת בְּמַטְט וְכַדְקִי
 יִשָּׂא בְרַכָּה מֵאֵת הַיִּם יָקַח כְּמוֹ וַיִּטְחֵו לְהַס נְפִים עַל דְרָךְ קַח נֹחַ בְּרַכָּה מֵאֵת עַבְדְּךָ חֵן פִּי יִסֵּף בְּרַכָּה ב
 טַיִתָן לְהַס בְּרַכְתּוֹ וְכַדְקֵתוֹ וַיִּטְעַם מְכַל צַרָה וְחֵן מֵאֲלֹהֵי יִשְׁעוֹ וְזֶה דוֹר דוֹרְשֵׁי מִי הוּא טַיִעֲלָה בְּהַר הַי
 וּבְמִקְוֵם קִדְשׁוֹ נְקִי כְּפִים וְצֵר לְבַב וְזֶהוּ דוֹר דוֹרְשֵׁי הַיִּם וְיִשְׂרָאֵל וְזֶה הִיָּה בְּיָמֵי סַלְמָה טַבְבַּת הַבֵּית וְכַתְּ דוֹרְשֵׁי כֵן
 כְּבֹד דוֹד טַהֵוֹ דְרָךְ כֵּלֵל בְּלַטּוֹן יָחִיד וְקִדֵי דוֹרְשֵׁי כְּנֶגֶד הַפְּרִטִי טַהֵם רַבִּי מְבַקְשִׁי פְנִיךְ כְּנֶגֶד הַחֵל יִתְּ יִדְבַר הַי
 הַמְּסוֹרֵר הַס טַיִבְקָסוֹ פְנִיךְ צַמִּית הַמְּקָדָם יַעֲקֹב כֵּל זָרַע יַעֲקֹב נִקְרָאוֹ בַטְמּוֹ כְּמוֹ וְחַתָּה אֵל תִּירָא עַבְדֵי יַעֲקֹב ו
 חֵין צַרִיךְ לֵה סִיף זָרַע כְּמוֹ טַפִּי הַמְּסַסִּים וְחַלְתָּ סַלָּה פְרַסְתִּיהָ בְּמִזְמוֹ הַסְּלִים וְחֵינֵי צַרִיךְ לְפַרְסָה בְּכֵל טַקוֹס
 טַהֵן טַעֲרִים רַחֲסוּכֵם הַדֵּר טַדְבַּקוֹ הַטְּעִירִים זֶה בֵּה בַטְעֵה טַבְקָסֵל הַכְּנִים הַחֲרוֹן בְּבֵית קִדְשׁ הַקְדָּשִׁים וְל
 וְלְפִי דְרָךְ הַטְּטַט נְרָחָה לֹמֵ דְרָךְ מַטְל כְּמוֹ דַעַם הַיִּם וּמְלֹאָה יַעֲלֹחַ הַסְּדָה וְכֵל חֲסֵר צֵי וְכֵן חַמֵּ טַהֵן טַעֲרִים
 כִּי כְּבוֹד גְּדוֹל תַּקְבְּלוּ הַיִּם טַיִפּוֹ בְּכַס מַלְךְ הַכְּבוֹד וְלְפִי טַסְכֵן יַכְבֹּד עַל הַחֲרוֹן בֵּין טַכֵי הַכְּרֻבִי קִרְחָן בַּטְט
 מַלְךְ הַכְּבוֹד וְכֵן חֲסֵר נִקְרָא טַס טַס הַי נְבַחֲוֹת וְכֵן נִקְרָא אֲדוֹן כֵּל הַחֲרוֹן וְכֵן אַחֲרָי עַלֵנו קוֹמָה הַי טוֹבָה הַי וְחַ
 וְחַמֵּר עַלֵנו עַלָּה אֲלֵדִים בְּצִרְיָוָה

ואח' פתחי עולם סעדי עתה כסע הארון ממקום למ
 למקו' מן המדבר לגבל לטילה ומן טילה גלה לאר
 לארץ פלמתיס לבית טמס ומבית טמס לקרת יערי'
 ומקרת יעריס לבית עובד אדום ומבית עובד לעיר
 דוד ועתה הכניסוה למקום טיהיה טס לעולם לפי'
 אמר פתחי עולם וכן אמר מכון לסבךך עולמיס ו
 וסערי יקרא האסקופא עם המזוזה כמו טהוא ופתח
 יקרא מה טנטאר מן הטער מן הדלתות ולחון ולכ
 ולכך נקרא פתח טהוא נפתח תמיד מן זה מלך
 כאלו סואלי הסערי' מן זה מלך הכבוד והתטובה ה
 עוון וגבור ה גבור מלחמה ואמר חלה התארי' לפי ט
 טהארון יונח עמסה למלחמה והיו מנכחי' בו אויבית
 אויבית' שאר סערי' הכפל כמנהג הלסון במ
 במלות סונות והחכ' ה' אברה' בצ' כ' פי' כי זה הססו'

מי זה מלך הכבוד ידוה עוון וגבור ידוה גבור מ
 מלחמה: שאו שערים ראשיכם ושאו פתחי עול
 עולם ויבא מלך הכבוד: מי הוא זה מלך הכבו
 הכבוד ידוה צבאות הוא מלך הכבוד סלה:

לדוד
 אליך ידוה נפשי אשא אלהי בד' בטחתי
 אל אבושה אל יעלצו איבי לי: גם כל קוויך לא
 יבשו יבשו הבגדים ריקם: דרכיך ידוה הודיעני
 ארחותיך למדני: הדרוכני באמיתך ולמדני כי
 אתה אלהי ישעי

הסני רמז לטוב הכבוד בצוא הגואל ופי' וסאו פתחי עולם ראשיכם כי ראשיכם סזכר עומד במקו' סני' כמנהג
 הלסון מן זה מלך הכבוד וצוה הפסו' לא הזכיר גבור מלחמה והטע' לפירוטיו כי אחר ססכן ה
 הארון בבית עולמי' לא ינח עיד למלחמה ולפי' היתה התטובה ה' צבאות הוא מלך הכבוד סלה סנראה
 בהגדו בבית עולמי' וכן אמר טלמה ה' אמר לטכון בערס' ואת' ה' צבאו' לפי' סכל' צבא' ישראל היו צאי' צוה הצי
 ול' יקריב' אלא בו ולפ' החכ' הכו' הזכיר גבור מלחמה צראטונה כי בהכון הכבוד צראטאל יסכנו לבטח ואין לה'
 מלחמה כי לא יפחדו מהאוויבי' ולא הזכיר בטנית מלחמה צעצו' וכתתו חרבותס להתי' והארץ הסקוט ממלחמ
 ממלחמה וטע' ה' צבאות טיהיו חנסי הדור כמלאכי' ה' כי נקרא ה' ככה בעציר צבא' הסמי' לדוד אליך
 ה' כפטי אטא זה המזמו' כאמ' באלף בית וכן יס אחר' בספר כמוהו ויס אות' אחת צראט כל פסוק ויס צפסו' ח
 אחד טתי אותיות ויס צ' פסוקי' באות אחת ולא נודע אכלינו מפני מה באלה יותר מבאחר' אלא חכ' נודמן ל
 לו בפיו צרונ הקדט טאמ' ריס סתי פעמ' ויא' כי הצי' היא מלך בך הסמוכה לאלהי וכן ויו' ולמדני ולא נודע
 באמת' ובדרט' אומ' בך כב' אותי' ופי' אטא דרך תחינה כמו נטא לבצ' אל כפיס' וימ' דרך מנחה כמו ויסא מ
 מטאת מאת פניו אליה' ובדרט' כמו ואל' הוא נטא את כפסו' כמו הסכיר סמקיה סכר' כן אקיה טוב' וחסדך
 דב' אח' כפטי אטא זה טאמ' ביד' אפקיד רוחי כסהאל' יסן מפקי' רוחו אכל' הקב' סווא עומ' סחרי' ולא מנחה
 הוי' ה' אל' אמ' ה' אלכסנדרי' בגוהג סצבול' אדס מפקיד' כלי' אכל' חביו' חדטי' מחזיר' יסכי' אכל' הקב' אינו
 כן אדס יגע במלאכתו כל היו' ולצת ערב כפסו' יגעה וסחוק' ומטלי' כפס' אכל' הקב' ובסחרי' הי' חזרת' לג'פ'
 חדס' וכוהה דכת' חדטי' לבקרי' וגו' ה' סימון אומ' ממה טאת' מחדטי' ככל בקר' ובקר' אנחנו יודעי' טרב' חמוכ'
 לתחיית' המתי' אלדי' בך בטחתי ולא צאח' לפי' אל' חציטה טאס' לא תתן לי טאלתי' יס לי בטת' צבטחוני וכן
 הוא אומ' ביטו כי בטוח' בך בטוחו ולא ביטו ואס' תתן לי טאלתי' בטחתי בך לא אבוט' ולא יעלצו אויבי' גם
 כל קוויך לא עלי' לבדי' אני מבקט' אלא על כל ידאי' טמך המקוי' בך אכל' האנסיס' הציגדי' יביטו מסבירס' כי
 אין סצר' ובזחונ' בך ובד' גס' כל קוויך אילנו ישראל' אמ' דוד צטע' טאמי עומד בתפלה לפניך עלי ועל עמ' יבדי'
 אני מתפלל אל תהא תפלת' מאוס' לפניך מפני טעיכיה' טל כל ישראל' תלויות' בי ועיני תלונו' לך אס' אתה טו
 טומע תפלת' כאלו סמעת' תפלת' דרביך ה' הודיעני ארחותיך למדני כפל העניין במלו' סונות' ופי' למדני
 טתלמדני עד טאדע ופי' דרכי' ה' הודיעני כמו טבקט' מטה רעה הודיעני נא את דרכי' ואדע כי כטודע דרכיו
 ידעו' ופי' הדבר טיטיגהו הנמנאו' כולס טיסכיל טבגס' והתקטר' קנתס' בקנת' וידע' הנהגתו' בכלל ובפר' וכן
 כמו טטאל' מטה רעה הראני' נא את כבוד' טאל' גס' כן דוד ואמ' הדריכני ולמדני אמית' מציחות' כי את' אלדי'
 יטעי' אמ' בטאל' הראטוכ' הודיעני סהיא חכמ' טיוכל' האל' לדע' אות' והיא חכמ' הטבע' וממכ' ידע' האל' הבירא' ס
 סהיא כסולס' לידע' חכמ' האלהו' וממנה ידע' האל' הצור' מה טאפס' והוא גיף אכל' אמית' מציחות' כמו סקטיג
 הכפס' לא יוכל' לדעת' צנוף כמו טא' כי לא ירא' האל' ופי' לפי' אמ' הדריכני' האל' המדרי' הנער' ללכ' מעט מע' עד
 סילך מעטמו וכן פי' למדני הרגילני כמו הדריכני וכן כעגל' לא לימד פרא' למו' מדבר טעניכס' הרגל' כי אתה
 אלהי יסעי טצוטיענ' מנרות' העולס' הזה ותתן לי לב לקנות' העולס' הבא והוא ידיעת' האמת'

מִזְמוֹר לַיהוָה הָאָרֶץ ^{לְדוֹד} וּמִלֵּאָה תִּבְלֵ וְיוֹשְׁבֵי בָהּ
 כִּי הוּא עַל יָמִים יִסְדָּהּ וְעַל גְּדוּרוֹת יִבְנֶנָּה: מִי
 יַעֲלֶה בְּהַר יְרוּשָׁה וְיָמוּ יָקוּם בַּמָּקוֹם קָדְשׁוֹ: נְקִי כַפַּי
 כַּפַּיִם וּבֵר לְבַב אֲשֶׁר לֹא נִשְׂאָ לְשׂוֹא נַפְשִׁי וְלֹא נִשְׂאָ
 נִשְׁבַּע לְמַרְמָה: יִשָּׂא בְרַבָּה מֵאֵת יְרוּשָׁה וְיִצְדָּקָה
 בְּמֵלֶּהּ יִשְׁעוּ:

לְבִנְיָמִן מִזְמוֹר זֶה הַמִּזְמוֹר חֲבִיב דָּוִד
 שִׁמְחֵנוּ אֲנִינֵנו כְּסִיכְנֵינוּ אֲחֵינוּ לְבֵית קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים
 וְהִיא זֶה אַחַר טֵהֵעֵלָה עוֹלָה בְּהַר הַמְּזוּרִיָּה וְנִגְלָה חֲלוֹנֵי
 הַמִּקְוֹס וַיִּדַע כִּי טַס יִהְיֶה בֵּית ה' כְּמוֹ סִכְנוֹ בְּדַבְרֵי הַיָּמִים
 הַיְמִיִּים וְאֵת לֵה' אֲחֵרָץ וּמִלֵּאָה וְאֵת שְׂכַל אֲחֵרָץ לֵה'
 זֶה הַהַר נִקְרָא הַר ה' וּמִקְוֹס קֹדְשׁוֹ כִּי הוּא מִקְוֹס קֹדֶשׁ
 קֹדְשׁוֹ בְּאֵמֶת כִּי הוּא מְכוּוֹן כְּנֶגֶד כֶּסֶף הַכְּבוֹד וְהַחֲרָץ
 הוּא כָל אֲחֵרָץ כְּמוֹ שֶׁאֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ וְתִבְלֵ
 הוּא מִקְוֹמוֹת הַיָּסוּב לְפָנָי אֵת עַם אֲחֵרָץ וּמִלֵּאָה וְעַם
 תִּבְלֵ וְיוֹשְׁבֵי בָהּ וְכֹכַן אֲחֵרָץ עַל יָמִים וְעַל כְּהָרוֹת לֵב

לְבָנוֹת הַצְּרוּחִים וְאֵף לֹא לְכָל בְּנֵי אֲדָם אֲלֵא לְנֶקֶד כַּפַּיִם וְצִד לְבָב וְהוּא זָרַע יַעֲקֹב שֶׁהֵם מִבְּקָשֵׁי ה' וְנִכְנָסוּ טֵהֵיוּ
 כְּקָיִ כַּפַּיִם וְצִד לְבָב וְכֵן הָיוּ כַּעֲמֵי רַבִּית כְּמוֹ צִמֵּי יְהוּסֵעַ וְצִמֵּי הַזִּקְנִים חֲסֵד הָאֲרִיכֵי יָמִים אֲחֵרֵינוּ וְכְמוֹ שֶׁאֵת
 שִׁמְחֵנוּ וְעִבְדוּ אֵת ה' כָּל יָמֵי יְהוּסֵעַ וְנִגְמַת כֵּן צִמֵּי הַשִּׁפְטִים כָּל יָמֵי הַשִּׁפְטִים וְצִמֵּי שְׂמוּאֵל אֵת וְהָיוּ כָל בֵּית יִ
 יִשְׂרָאֵל אֲחֵרֵי ה' וְצִמֵּי דוֹד וְסִלְמָה וְכֵן צִמֵּי הַמַּלְכִּים שֶׁהָיוּ טוֹבִים וְלֹא כְּמִנְחָה כֹּהַּ בְּחֹמֶה אֲחֵרָת לְעִבְדוֹת אֵת ה'
 יָחִיד אֵת כִּי לֹא יַעֲלֶה לְהַר הַקְּדוֹשׁ כִּי אֵם דוֹרְשׁוֹ ה' וְהֵם בְּנֵי יַעֲקֹב וְבָרָה לֵה' אֲחֵרָץ וּמִלֵּאָה זֶה אֲרָץ יִשְׂרָאֵל כִּי הוּא
 עַל יָמִים יִסְדָּהּ עִוְסֻבֶּת עַל טַעֲבַת יָמִים וְעַל אֲרֻבַּע כְּהָרוֹת עַל יָמִים יִמָּא רַבָּת יִמָּא דְסַבְבֵי יִמָּא דְטִיבְרִיָּא יִמָּא
 דְּמִלְחָא יִמָּא דְחֹלְתָא יִמָּא דְחֹלְיִיתָא דְטִרְיִיתָא יִמָּא דְחֹסְפִייתָא דְכְּהָרוֹת יִרְדָּן וְיִדְמִין קִרְמִיּוֹן וְפִיגְמָא וְפִי עַל
 יָמִים וְעַל כְּהָרוֹת סִמְקִי לִימִים וְכְהָרוֹת כְּמוֹ וְעַלֵּנוּ מִטָּה מְכַסֶּה וְהִמְרֵנוּ כִּי אֵין יָסוּב בְּנִזְלוֹס דְּחֹק מִן הַיָּם וְחַיִּים
 וְזֶה לְתוֹעֲבֵת הַלְחָת לְבָרוּחִים וְכֵן הַכְּהָרוֹת לְתוֹעֲבֵת הַבְּרוּחִים וְזֶהוּ כְּמוֹ שֶׁאֵת לְטַבַּת יִצְרָה סִכְנוֹן אֲנִי כְּדִי טֵהֵיוּ
 הַיִּצְרוּרִים בָּהּ וְטַעַם כִּי הִיא מִתְחַלֶּה לֹא כְּבָרָת כִּךְ אֲלֵא לְהִוֵּת תַּחַת הַיָּם כִּי הַיָּם הִיוּ מוֹבְבִים אֲנִי מְכַלֵּם
 צַד שֶׁהָיוּ מוֹבְבֵי הַיָּם מְכַלֵּם צַד וְהִכָּה אֲחֵרָץ תַּחַת הַיָּם וְהַחֵל צוּה שֶׁתִּהְיֶה מִחֲזִיתָה אֲחֵרָת מְגִלָּה לְטַבַּת הַיִּצְרוּרִים
 בָּהּ וְאֵת יְקוּוֹהֵימִים אֵל מִקְוֹס אֲחֵר וְתִרְאֶה הַיָּבֵסָה בְּיָ יַעֲלֶה בְּהַר ה' שְׁאִין רֵחוֹ לְכָל אֲדָם שִׁיעֲלָה בּוֹ לְפָנָי שֶׁהָ
 מִקְוֹס הַקְּדוֹשׁ וְהַתְּסוּבָה נְקִי כַּפַּיִם וְצִד לְבָב וְהִנֵּה הַזְּכוּר טַלְמֵץ תְּכוּכּוֹת הַאֲדָם בְּשִׁסּוֹק זֶה הַמַּעֲסָה וְהַדְּבָר וְהִמָּ
 וְהַמַּחֲסָב וְצַלְמֵתָם יִהְיֶה הַאֲדָם מְלֵס סִיִּיהֵם כְּקִי בְּמַעֲטֵנוּ וְצִד בְּלִבְנוֹ וְנִתְמַן בְּדַבְרֵינוּ אֲשֶׁר לֹא נִסָּא לְסוֹף כַּפַּיִם
 בְּיָד וְהוּא מִחֵם הַאֵל כְּמוֹ לֹא תִסָּא אֵת טַס אֲלֵדִיק לְסוֹף וְכַפְסוֹ הוּא סְמוּן וְכֵן אֵת כְּטַבַּע ה' בְּכַפְסוֹ וְכֵן כַּפְסוֹ ב'
 בְּיָדוֹ רַל אֵת כַּפְסוֹ מֵל כְּטַבַּע לֹא יִסָּא לְסוֹף בְּטַס ה' יֵת וְלֹא כְּטַבַּע לְעוֹלָם לְמַרְמָה כִּי אֵם בְּאֵמֶת וּבְדִקָּה וְחֵן
 וְחֹתֶה הַטְּבוּעָה הִיא מְזוּה לִירֵאֵי ה' כְּמוֹ סִכְנוֹ וְצַמֵּנוּ תְּסַבַּע וְכֵתוֹ אֲחֵר אֲנִי אֵת ה' אֲלֵדִיק תִּירָא וְאֲנִי תְּעִבְדוּ וְכֵן
 וְצַמֵּנוּ תְּסַבַּע כְּסִיִּיהֵם בְּךְ אֵלֶּה הַמְּדוּתֵי אֵן צַמֵּנוּ תְּסַבַּע כְּמוֹ סִכְנוֹ וְנִתְמַנְתָּ ה' בְּאֵמֶת בְּמַסְפַּט וְכַדִּיק
 יִשָּׂא צִרְכָּה מֵאֵת ה' יִסָּא יִקַּח כְּמוֹ וְיִסָּחוּ לְהַס כְּסִיִּים עַל דְּרָךְ קַח כֹּחַ צִרְכָּה מֵאֵת עִבְדֶּךָ אֵן פִּי יִסָּא צִרְכָּה ב'
 סִיִּתֵן לְהַס צִרְכָּתוֹ וְכַדִּיקָתוֹ וְיוֹסוּעַס מְכַל צִרְכָּה וְזֶהוּ מִלְּדֵי יִסְעוּ וְזֶה דוֹר דוֹרְשֵׁנוּ מִי הוּא שִׁיעֲלָה בְּהַר ה'
 וּבְמִקְוֹס קֹדְשׁוֹ נְקִי כַּפַּיִם וְצִד לְבָב וְזֶהוּ דוֹר דוֹרְשֵׁנוּ ה' אֵת יִשְׂרָאֵל וְזֶה הוּא בְּיָמֵי מְלִמָּה מְבַבָּה הַבֵּית וְכֵת דוֹרְשֵׁנוּ כֵּן
 כְּנֶגֶד דוֹד שֶׁהוּא דֶרֶךְ כָּלֵל בְּלִטוֹן יָחִיד וְקָרִי דוֹרְשֵׁנוּ כְּנֶגֶד הַפְּרִטִי שֶׁהֵם רַבִּי מְבַקְשֵׁי פְנִיךְ כְּנֶגֶד הַאֵל יֵת יִדְבֵר ה'
 הַמְּסוֹרֵר הֵם שִׁיבְקָמוּ פְנִיךְ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ יַעֲקֹב כָּל זָרַע יַעֲקֹב נִקְרָאוּ בְּשֵׁם כְּמוֹ וְאֵתָה אֵל תִּירָא עִבְדֵי יַעֲקֹב ו'
 חֵין צִרְיָךְ לְהַסִּיף זָרַע כְּמוֹ פְּנֵי הַמַּחֲסִים וְמִלֵּת סֵלֶה פְּרִסְתִּיהַ בְּמִזְמוֹ הַסְּלִיִּים וְאֵינִי צִרְיָךְ לְפָרְסָה בְּכָל טְקוּס
 שֶׁאֵן סַעֲרִים רַאסִיכֵם הַדֵּר סַדְבָּאן הַמַּעֲרִים זֶה בָּהּ בְּשֵׁם מְבַקְשֵׁי הַכְּנִים אֲחֵרֵינוּ בְּבֵית קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים וְל'
 וְלְפָנָי דֶּרֶךְ הַפְּסֵט נִרְאֶה לֹמֵ דֶרֶךְ מְסַל כְּמוֹ חֵעַס הִים וּמִלֵּאָה יַעֲלֵנוּ הַסְּדָה וְכָל אֲשֶׁר צִי וְכֵן אֵת סָאוּ סַעֲרִים
 כִּי כְּבוֹד גְּדוֹל תִּקְבְּלוּ הִים סִיבָּא בְּכַס מִלְךְ הַכְּבוֹד וְלְפָנָי מְסַכֵּן הַכְּבוֹד עַל אֲחֵרֵינוּ בֵּין סִכְנֵי הַכְּרוּבִי קִרְאָן בְּכַס
 מִלְךְ הַכְּבוֹד וְכֵן אֲשֶׁר נִקְרָא סַס סַס ה' צְבָאוֹת וְכֵן נִקְרָא אֲדוֹן כָּל אֲחֵרֵינוּ וְכֵן אֲשֶׁר עֲלָמָה ה' סוֹעָה ה' וְאֵת
 וְאֵת עַלֵּנוּ עֲלָה אֲלֵדִים בְּתִירוּעָה

צרות לבני הרחיב הצרות הרחיב מוסבם בלם
בלומר כי רצית הם ואמ' הרחיב הוא דרך צחות ולכ
ולכז אני צועק אליך מהם סתוביחני ממזוקות ונר'
ויהיה לבי פכוי לעבודתך ראה עניי עניי
כמו ספי עני ועמלי סחני עמל במלחמות וטא לכל
חטאתי טהיה עניי כפרת חטאתי כי למטה הוא עמ
עמלי סחני כלחם על ישראל ראה אויבי כי
דע פלסתי ואדום עמון ומואב וארם וסנאת חמם
סכאוכי סלא הרעותי להם וסס כלחמי צי ובדרם אס
עטו סוכא ליעקב לפי סנטל ממנו הצרכה לפלסתי
מה עטה לגטתיי מה עטה הוי וסנאת חמם סכאוכי
שמרה נפסי והצילני מידם כי הם אויבי לנפסי
לפי סלא הצלחון מעת סמלכתי תום ויוסרי
יצרוני כי עמי התום והיוסר ועמהם העול והחמם וה
והתום והיוסר יצרוני מרעתם כי בכל צרותי קויתוך
בדה אלהים את ישראל בין צמי בין לאחר מו
מותי הנני מתפלל סתפרה את ישראל מכל צרותיו
לדוד ספטני ה כי אני בצומי הלכתי ספטני ור
וראה אס לבי יסר אליך וכפי לבבי ספטני כי אני
בצומי הלכתי בכל אסר היה לי לעפות לפי איך ראוי
לי סאמעד ובדרם כתו אחד אמר ספטני וכתו אחד
אומר אל תבוא במספט את עבדך אלא כך אמר דו
דוד בצנכי ה וכפי סתמצא לבבי תדיכני צרפ'
כליותי כי הם היוענות ואמר לבי כי הוא המבין וצב

צרות לבי הרחיבו ממזוקותי הוציאני ראה ע
עניי ועמלי ושא לכל חטאתי ראה אויבי כי רבו
ושנאת חבם שנאוני שמרה נפשי והצילני אל א
אבוש כי חסיתי בך תם וישר יצרוני כי קויתוך
בדה אלהים את ישראל מכל צרותיו

לדוד

שפטני ידיה כי אני בתמי הלכתי וביד
ובידוה בטחתי לא אמעד בחנני ידוה ונסני צר
צרפה כל יותי ולבי כי חסדך לנגד עיני ודהלב
והתהלכתי באמתך לא ישכתי עם סתי שוא וע
ועם נעלמים לא אבוא שנאתי קהל מרעים וע
ועם רשעים לא אשב ארחץ בנקיון בפי ואסוב
ואכובבה את כובחד ידוה לשמיע בקול תורה
ולספר כל נפלאותי ידוה אהבתי מעון ביתך
ומקום משכן כבודך אל תאסף עם חטאים נפ
נפשי ועם אנשי דמים חיי אשר בידהם זמה וימ
וימינם מל אה שחד :

ובצל מחסבית וכתב צרפה על כל מחסבה ומחסבה סהיא צלי סוס סוג וכפי מחסבתי צרכני כי אלפי סמעטי
אינס טובים לפעמ' לבי אה יסר בכל עת ולפי המעסי אמר אל תבוא במספט את עבדך כי חסדך לכגד עיכ
עיני לפי לא נטה לבי מאחרריך כי תמיד חסדך לכגד עיני לפי התהלכתי באמתך כמו את האלהים התהלך כ
נח סהתהלך בדרכי ה באמת וציוסר לבבי לא יסבתי עם מתי סוא כדו סאלמד ממעטיהם ומדציהם
הרעים ועם בעלמים סעוסיס חט' בסתר ובעלמים מצני אדם לא אבוא כלומ' לא נכנסתי עמהם במקס סת
סתוס ועוד כפל העניין במלות סוכות ואמר סנאתי קהל מרעים הרסעים סנאתי להתחבר עמהם ולסבת א
אתס אבל מוסבי בבית אלהים וסס אלך תמיד וכסארחץ בנקיון כפי אז ססובבה את מוצחק ה להקריב סס
עולותי לא כרסעים סמציאס עולות צדיהס ודיהס דמים מלאו אבל אני ארחץ בנקיון כפי סלא יהיה צדי
סוס עון כסאבוא להקריב עולות לשביע צקול תורה כמו להטמיע וכץ לסמיד מעזניה ואמר אבוא ב
בית מוצחותיך להסמיע סס בצני קהל קדוסיס תורה צקול רס והוא סהיה מודה צכניהם על חסדיס טעס
סעסה לו האל והצילנו מכל צרה ולספר כל הנפלאות סעסה עמו בעתות צרותו ה' אהבתי מעון ביתיך
הבית סהיה צו הארון וסס הכהניס הלויס חסידויס קדוסיס מסרתי האל ומקום מסכן כבודך כי במקום סס
סהיה צי הארון סס הוא סוכן הכבוד על הנציאס ואכסוי רוח הקדס וכיון סבחרתי אני חברת הנדיקים אל ת
תאסוף עם חטאים נפסי כלומר סלא אמות מיתת חטאים ואכסוי דמים כי נפסס כמיס הנגריס ארנה אטר
לא יאספו ונפסי תאסוף אל כבודך צמותי אשר צדהס זמה כמו כי זמה עטו עניין תועבה ומעסה ה
הרע כמו ההרג והמכה אטר עטו צדיהס ועל הסוחד סיקבלו כמו סאמר וימינס מלאה סחד וצדיהס רל צ
צרוסותס כמו ויקח את כל ארצו מידו וכל טוב אדונו צדו רל צרוסותס ממון מקובץ מגול ועין והוא זמה

אתך קויתי כל היום: זכור חמייך ירוה וחסדיך
כי מעולם הקמה: חטאת נעוריי ופשעי אל תזכור
בחסדיך זכר לי אתה למען טובך ירוה: טוב וי
וישר ירוה על בן ירוה חטאים בדרך: ירדך. ענו
עניים במשפט וילמד עניים דרכו: כל ארחות ירו
ירוה חסד ואמת לבצרי בריתו ועדתיו: למען שמ
שמך ירוה וסלחת לעוני כי רב הוא: מי זה האי
האיש ירא ירוה יורנו בדרך יבחר: נפש בטובת
חלין ורעו יירש ארץ: סוד ירוה ליריאו ובריתו
להודיעם: עיני חמיר אל ירוה כי הוא יציא מר
מרשת רגלי: פנה אלי וחנני כי יחיד ועני אני:

אותך קויתי כל היום כמו סויתי ה' לנגדו תמיד ופי'
כל היום כמו כל הימים. זכור רחמיך זכור ל
לי עתה רחמיך וחסדיך שהיו לי תמיד וזהו כי מעיל'
המה כלום בעת היצירה היו לי בבטן אמי ובגדלי א'
אחר באתי וכיון שהבאתני עד הלום ראוי לך לחמול
עלי כי מעסה ידך חני כמו סאת חיוב זכור כי כאו
כחומר עשיתני וחסדיך הראסונים זכור וחטאת נענו
נעוריי אל תזכור ופי' אותם טבמי נעוריים יקראו ח
חטאות שלא שלמה דעת האדם ואין סס פסע כי הפ
הפסע הוא המרד וכשיהיה האדם מזיד בטואו מעס
מעשרים טנה ולמעלה שהוא בדעתו יקרא פסע כי
הוא מכיר ויודע ועובר על המנהג והרי הוא מורד בא
באדון המנהג אותו והתפלל על כולם שלא יזכור לו
האל לא זה ולא זה אלא יזכור לו חסדו ויגמלוו בחס
בחסדו ולא כמספטו לבען טובך ה' ולא למע
למעני אלא לקען טובך וחסדיך טאה טוב וסלח

שוב ויטר ה' לפי לא ימאס החוטאים אם ירנו לטיב ויקבלם ויורה אותם הדרך הישרה ופי' בדרך בפתחות
הבית הדרך הידועה והיא דרך התשובה והיא ידועה לבני אדם מאתו מימי בראשית שהורה דרך התשובה לקין
החוטא ואמ' לו הלא את תטיב טאת ידרך ענוים במספט אותם הנכבשי וסבים מחטאים ידריכס במספט
ויפתח להם דרך התשובה ויבין לבס מספטי האל ודרכיו והו וילמד ענוי דרכו והוא כפל עניין במלוא זכות.
וטעם במספט בפתחות הבית כי הוא ידוע בתורתו כל ארחות ה' כל דרכיו חסד ואמת הם כל הדרכים ה'
אשר בזה בתורתו ללבב בהם הם חסד ואמת אין בהם נפתל ופקס לנצח בדין ועדותיו לא למעקסי נכונ'
סלח יוכלו להכיר האמת וכך הוא אומ' כי יטריס דרכי ה' לבען סמך ה' סנקרא טוב וסלח וסלחת לעוני
כי רב הוא העון המיוקד שהוא גדול מכל העונו מעסה והוא עון בת סבב' אמ' תעס סבקסתי מלפניך מחילה
וסלח' על חטאתי ופסעי על אותנו עון חני סוכה לבקס לך מחילה. מי זה האים ירא ה' מי סירצה להו'
ירא ה' יכין לבבו כי האל יעזור אותנו ויורנו בדרך סיבחר בה האל סילך בה האדם ואם יאחו הדרך הטובה נפ
נפסו בטוב תלין במוותו והו עקר טכר האדם וורעו ירס ארץ למען נדקתו יבדך ה' בניו חמיו. סוד ה'
ליריאו לא יגלה ה' סודו כי אם ליריאו כי המתעסקי בחכמה אם לא יהיו יראי ה' וסלמי' במדותיו לא יגל' לה'
סודו ובריתו להודיעם להודיע בריתו סגלה להם סודו והברית הוא סכורת עם הנסמ' להסכילה ולחסס' אל כב
כבודו בהפרדה מהגוף. וכן קראו ברית כאלהו למהס' רפה' הנה חכמי כורת ברית עמך והברית הוא סחכנו ה'
אור הסכל ודבקה כפסו בעליונים ואמ' לו כגד כל עמך לומ' זה מעסייתי עמך הוא אות רוחני סלא יכיר אל'
בו זולתך אבל אות אחר גטמי מעטה עמך כגד כל עמך והוא קרינת עור פכני ומחאות הגסמי יכירו האות הז'
הרוחני סחכניך עיני תמיד אל ה' כי הוא מבטוי וחליו חני כוסא את עיני לא לעזור אחר כי הוא ונכיא
מרשת רגלי פי מרשת העונות או מרשת האויבי לפי מחסבתס סחוטבים ללכדני ועל האויבי מאומות העולם
דבר מהס אויבי ישראל כמו סאת בסוף המזמו ועד הנה דבר בצרכי הנפס ועתה ידבר בצרכי הגוף סיכילהו
מאויביו כמו סדבר בהס בתחלת המזמו אל יעלצו אויבי לי. וגם זה מצרכי הנפס סאס יטרודוהו האויבים בת
במלחמת' לא יהיה לו פכתי בצרכי הנפס פנה אלי וחנני אעפ' סאני מלך ויס לי עם רבי יחיד ועני חני
כי חני בוטח ברוב חיל אלא בצורת' לבד. ועני פי' ככנע כמו יחלוץ עני בעניו אעפ' סאני מלך חניכ' מתגאה
במלכותי אבל חני ספל וככנע. ובד' וכי יחיד היה דוד והלא כתי' חסס דוד סציעי. וכך וכי עני היה זה
והלא כתי' הכינותי לבית ה' זהב ככריס מחה חלף אלא אמ' דוד לפני הקצה רבונו סלעולם לפי ססמתני מל'
על בכיך ועיניה תלויות בי ואני יחיד כנגדן ועיניה תלויות בי וכולן צריכין לי ואני עיני תלויו כך מהס בני
לפיכך אמר יחיד ועני חני.

אל תתנני בנפש צרי כי קמו בי עדי שקר ויפתח ח
חמס: לולא האמנתי לראות בטוב ידוה בארץ
חיים: קוה אל ידוה חזק ויאמץ לבד וקוה אל
ידוה: לרוד אל יד
ידוה אקרא צורי אל תחרש ממני פן תחשה כמ
ממני ונמשלתי עם יורדי צור: שבע קול תחנוני
בשועי אליך בנשאי ידיו אל דביר קדשך: אל ת
תמשכני עם רשעים ועם פעלי און דברי שלום
עם רעיהם ורעה בלבבם: תן להם בפעלים וב
וברע מעלליהם במעשה ידיהם תן להם השבג
גמולם להם: כי לא יבינו אל פעולת ידוה ואל
במעשה ידיו יהרסם ולא יבגם: ברוך ידוה כי ש
שבע קול תחנוני:

אל תתנני בנפש צרי בריטון אחיבי ותאותם כמו
חס יש את כפטיכס ורכוסם שלא אהיה פנוי בעבוד
ה' אלא שאתעסן בזלמנו בעמל הגוף כל ימי כי ק
קמו בי עדי שקר ויפת חמס שמדברים ומעידים בי
דברי חמס ואומ' כי חכי רטע ואיס דמיס ואי לי חלק
בה' כמו שאמ' עליו חלדים עוצי דבר בליעל ינוק ב
בו: לולא האמנתי לראות: הם היו בי עדי ש
שקר ומדברי חמס וכמועט אבדתי מדבריה' לולא ש
שחאמנתי כך ולא חספתי לדבריהם והאמנתי סי ש
לי תקוה בה' ואראה באובי לעולם הבא וזהו בארץ ה
החיים וקרא לחיי העולם הבא ארץ חיים ואעפ' שא
שאין לכאמה מקום בארץ חלא לפי טכמטל טובה
העולם הבא לבן עדן שהוא מקום בארץ ולהבינה
השומעים כאמ' דרך מטל כמו שנקרא גם כן מטל
הרשעים גהנם והוא מקום בארץ סמוך לירושלים ו
והוא נמאס ומטליכין בו הטמאות והנבלות והיה שם
אש תמיד לשרוף הענמות והנבלות לפי נקרא על ד
דרך מטל משפט הרשעים גהנם ונקר' סכר הנדיקו

גן עדן שהוא המקום המטוב בארץ והיא נקראת ארץ הזיוס כי כאשר גרם האדם מוסס נקנסה עליו מיתה
קוה אל ה' ומרוב האמנתי בי חכי אומ' כנגד עצמי כל היום קוה אל ה' אל תחוש לדברי האויבי ותמנח חזק ו
וחומץ בלבך וקוה אל ה' פעם סכית רל' שתהיה בו התקוה תמיד לא תמוס מלבבו: לרוד חליך ה' אקרא
גד זה המזמור כאותו שלפניו ש' וראת אל ה' שיתן שאילתו להסקינו מעסקי העולם ולהניח לנו סיהיה לו פנאי ל
להתעסק בגריכי הכפט שהיא עבודת האל ובוה יתכפרו לו עונותינו ותקרב כפטו אל האלדי ואמ' נוירי אל תחרש
ממני משמוע אל שאלתי כי ירחתי פן תחשה ממני וכמטלתי עם יורדי צור כמו הרשעי יורדי גהנם שתלך לא
לאבדון כפטם בזמותי ומלת תחרש כמו תסקוט כלומ' שתעשה עמ' כחרש שלא תשמע ולא תענני בתפלתך ו
וכן פן תחשה כמו עת לחשות שבע קול תחנוני ובי' דביר קדשך הנית שהיה בו הארון כי שם הכבוד
וטעם בנשאי ידיו כמבקש עוזר מאחר שפורט לו ידיו שיקבלהו לעזרתו וכן וכפיו כדושות השמי חפרוט כפי א
אל ה' ונשאי' למעלה אל השמים ויהיה פי' אל דביר קדשך כמו וכתת אל הארון את העדות חו יהיה פי' אל דבי
במשמעו כי לנגד המקום ישא ידיו כמו אל השמים כי הוא על דרך מטל כמו סולס לעלו התפיל לכס' הכבוד
ועל דרך זה באמ' ותבא תפילת למענו קדשו השמים או דביר קדשך כמו שקראת היכל והר הקדש כמו שפיר
אל תמשכני עם רשעים שלא אמות מיתה הרשעי כמו אל תאסוף עם חטאים כפטי וכן בזה הלטון יחדיו כ
כל אדם ימטיך שפירו' ימטיך אל המיתה דוברי שלום עם רעיהם כי רוב הרשעים אינם מראי ענמס ברשע ו
והד דוברי שלום עם רעיהם ויחטבו רעה בלבבם: תן להם כפעלם כי אין יודע לבב אלא שאתה יודע
הנפתיות לפי שלם להם כמעטיה' הרעים כי אתה יודע רשעם: כי לא יבינו אל פעולות ה' אינם מתעס
מתעסקי בעבודת האל ואינם נותנים לבס כי אש להבין הבלי העולם שהם מתחכמי' ומביכים עליהם כמו שא
שאת חכמים המה להרע ולהטיב לא ידעו וההבנה וההשגחה בעולות ה' ובמעשה ידיו היא מעבודת האלדים וה
והיא להבין חכמת הטבע בעולותיו ובמעשה ידיו בשמים ומטס יתביכן מעשה ה' שהכל מאתו והוא הסבה הר
הראשונה וכן אמרו רז"ל ואת פועל ה' לא הביטו ומעשה ידיו לא ראו זה שאינו מחטב תקופות ומזלות: יהרסם ו
ולא יבגם דרך תפלה כמו שאמ' תן להם כפעלם ולא יבגם עוד אחר שיהרסם וטעם יהרסם כנגד לא יבינו פ
פעולו ה' והוא יהרוס פעולתם: ברוך ה' דרך כביאה וניתן הודאה לאל ששמע תפלתו כי באחרית ימו
שית' טבה מאת ה' והיה דוד בטכ' עם יטבי ב' וב' עד שכתבעו אנשיו שלא יבא עוד עמהם במלחמה:

ואני בתמי אלך פדני וחנני: רגלי עמדה במיש
במישור במקהלים אברך ידוה:

לדוד

ידוה אורו וישעי ממני אירא ידוה כיעו
חיי ממני אפחד: בקרב עלי מרעים לאכל את בש
בשרי צרי ואויבי לי המה בשלו ונפלו אם תחנה
עלי מחנה לא יירא לבי אם תקום עלי מלחמה
בואת אני בושח. אחת שאלתי מאת ידוה אותה
אבקש שבתי בבית ידוה כל ימי חיי: לחוות בנו
בנועם ידוה ולבקר בהיכלו: כי יצפנני בסכה ב
ביום רעה יסתירני בסתר אהלו בעור ירוממני:
ועתה ירום ראשי על אויבי סביבותי ואזבחה בא
באהלו ובחי תרועה אשירה ואזמרה לידוה: שמ
שמע ידוה קולי אקרא וחנני ועניני: לך אמר לב
לבי בקשו פני את פניך ידוה אבקש: אל תסתר
פניך ממני אל תט באף עבדך עורתי היית אל
תטשיני ואל תעזביני אלהי ישעי: כי אבי ואמו ע
עזבוני וידוה יאספני: הורגני ידוה ויהי כבודי
באורח מישור למען שוררי

ואני בתמי אלך סלא לתעסק בדברי מרמה לא
במחשבה ולא במעשה פדני וחנני פדני מהכרות וה
וחנני טובך כפי סתראת תוס לבבי ואז אודה שמך
רגלי עמדה במישור סלא מטה רגלי לפי במקהלים
אברך ה לדוד ה אורי וישעו ממני אירא חיי
לי פחד מאל ואמ אורי כי הצרה דומה לחטיכה והצ
והתשועה ממנה היא האורה והוא מענו חיי גכ' ממני
אפחד סימיתני כמו סיטוב אדס נפס' במגדל סלא
ימיתוהו כן כטגפתי חכי בו ואן לי ממני אפחד עוד
כי הנטוב במגדל עו עדיין הוא ירא ופחד פן יצור
יצורי עליו עד שימות טס ברעב ונמא מכל זה חכי
מפחד אחר סהאל מענו חיי בקרב עלי מרע
מדיני ימ בקרב עכני קרב ומלחמה כלומ' בהלחמס
עלי להמיתני זהו לאכול את צמרי לא פחדתי מהס
אחר סהאל הוא מענו חיי ורחייתי כי כן היה פעמים
רבית כסחיו בלי צרי ואיבי לי כלומ' בעצורי להכניל
להכסילני ולהמיתני ולהסילני המה כרעו וכפלו חס
תחנה עלי מחנה גדול ואני במעט פס לא ירח לב
כי חכי בושח בה חס תקום עלי מלחמה בואת חכי ב
בושח בואת החמירה סתמרתני כי ה אורי וישעי ומענו
ומצח חיי אחת סחלתי מאת ה חמ חמת הוא
כי בהנמו בו הוא יכילני מכל צרה העפכ סחלה את'
חכי סחל ממנו וכפל עוד העכני ואמ חותה אבקס
לאודיע כי בכל לב יכילנו מכל כזק העפכ לבו טר
צורח בהס ואן לו פכאוי לתעסק בצרכי הנפס וס
וסאל מאת ה סיסקיטוהו מהאלחמות סלא צטרך ל

לתעסק בהס כרי סחיה גפו ולבי פנו לסבת צבית ה והוא הבית סחיה צו הארון עם הנבואי והחסי והכנה
והלום כמו חסף ואחיו וסחר ירחי ה הצמדי טס לתעסק בצבדות ה בצרכי הנכס חסו לחות בגיעס ה ולב
ולבקר בהכלו סחיה לו פכאוי לבקר תמך בהכלו והוא הבית סחיה צו הארון חו פי צממי כמו סחמ' צנועס
ה כלומ' סחיו' לי פכאוי לבקר ולחטס בצמלי הנפדרי סחס מלואבי סמי חסר הנכס גזירה מהס וחליהס תשוב

בי יצפנני עתה בהתעסק בצרכי הגוף יעסה עמי סובה ויתן סחלתי ויצפנני בסוכה מזרס האויבים ס
סלא יסיגוני חסו ביום רעה מהס חטבו לעמות לי רעה והוא יסתירני בסתר אהלו וירוממני בצור סלא יסיגוני
יד חיי ועתה ירום ראשי על אויבי סביבותי צהבכלי מהס והזבחה באהלו ובחי תרועה כלומ' זכחיס עם קרו
תרועה סהכילני ואסירה ואזמרה לו מזה חסר סהוא עוסה עמדי אכל זאת הסחילה חני סחל ועל זה חמ' ס
סחצ ה קולי אקרא וחנני ועניני לואת הסחלה סחלתי
חמר לבי חמר תמיד פני כמו סחמ' אף לילות יסרוני כליותי לבי יסרוני בצבירך ואומ' לכפני סיבקסוך וקחיה
מנחמס חליך ובעבור זה חמר את פניך ה חבקס חאת היא הסחלה ססחלתי כי לבי יעככ כן חל תסתר פניך
ממני פניך סחבקס חל תסתירס ממני אל תט באף עבדך חל תסני חל תטרידני בעסקי העול' הזה
סחס אף וכעס למתעסק בהס כמו סחמר וירעס עמל ואן עזרתי היית עד עתה בצרכי הגוף אל תט
תטטני וחל תעזבני אלהי ישעי כמו סחוסעתכ' מצרי כן תוסיעני מעמל הגוף ומתעסק בצרכי הנכס בי ח
אבי ואמו עזבוני אחר סינחתי מגדלס אתה אספתני כלומ' זמכת לי מחייתי וצרכי וחמר סחני מעטה יריך
ואספתני עד הלום הורני ה דרכך ואורח מיטור סחיה מנקס כמו טפי למען סוררי הס האויבים המביטוס ל
לי בעין רעה כמו ויהי סחול עויין את דוד והס חוטבים סחין לי חלק בה

ובני ארץ ישראל שהם בני אברהם יצחק ויעקב
והמטיל מלכי אומות הפולס לארצו כמו שהוא מנהג
הכתוב כמו שאמר הנה ארצו בלבבון וכל
הפרטה וכן נמסלו להרי כמו שאמר כי הרי ימוסו
והצבנות תמוטנה והוא מסל על מלכי האומות וכן
כמסל חורבן האומות לחורב המיס לפי שהם סלויס
וסקטויס ומלאו מכל טיב כמיס לים מכסיס והמטיל
צחורבנס חורב המיס כמו שאמר והחריבתי את ימיה
והחריבתי את לסון ים מצריס וימי כי זהו כמסמעו כ
כי כן יהיה לעתיד ואמר קול ה על המיס על
ספע האומות ופל טובס הרב ואמר כי אל הכביר יר
ירעיש עליה בקולו כלומ יסחיתס ואז יראה צבצרו

ורקידם כמו עגל לבגון ושדיון כמו בן ראמוכ :
קול ידוה חוצב להבות אש : קול ידוה יחל כדב
מדבר יחיל ידוה מדבר קדש : קול ידוה יחולל
אילות ויחשף יערות ובהיכלו כלו אמר כבוד : יד
ידוה למבול ישב וישב ידוה מלך לעולם : ידוה
עו לעמו יתן ידוה יברך את עמו בשלום :

שיר הנבנת הבית. בזמור לדוד :

לנשארי ואמר עליו אל הכביר קול ה צבא קול ה יצא להס צבחו ובהדירו ובכבדו עד סיכרו כי כל
כחס הצל ואין לאל ידם להכביל ממנו ומה סהמטיל החבירו אותס לקול כי לא יראנו החד ולא ירגע בו כי חס
בסמע ויבזיל ויטיל וימית וכן ילחס ה עליה בלא חרב ובלא חנית ויתכן לסרס העכוני כמסמעו כי במלחמת ג
גיו ומנוג סילחס עליהס כמו סכתו וכספסתי אתו צביר וצבס ויהיה אותו הקול לאומות העונכ גבח סימיתס
ויטיל ויהיה לישראל צהדר ולא יזיק קול ה סיביר ארצו הס החזקי והתקייפי מן האומ ואמר חרצו הלצנון
לפי שהוא יער בארץ ישראל ויס בי ארצו גבוהי ולעבס סיס במקומו אחר גבוהי כמוהו או יותר ממנו הנבתי
היו מדבירי בהוות על הקרוב אליה וכן אמר הנבית על סמכרצ הנה ארצו בלבבון וכן לבגון וסריון סה
הריס בארץ ישראל וכן קביר וחרמון צמקי ירננו וטרקידם כמו עגל הארצו רקידס כמו עגל שהוא
קל צעודו קסן ורקוד ורץ ורל סיפילס חניכ' ממקומ' ס ראה סירקדו מן קול הרעס והרעס יעסס זה לארצו
הגבוהי וכן תהיה יד ה בעמי החזקי בארצו ובארצו כמו לבגון וסריון ירקיד וכן אמר על דרך מסל הארצו רקדו
כאלו כמי בן דאמי כי הראס הקטן הוא קל ורקוד כן יניע אומות העול ויסלטל ממקומ' קול ה חונ
חונב להבות אס כמו קול הרעס סחונב להבת והס הטרקי סימרטו כן יצא חרצן חף ה סימרס ויכלס
קול ה יחיל מדבר יחיל פוי יכאיב והוא דרך מסל כמו וכל חלקה טובה תכאיב בחבני וכ' חמ מלכני חרצן
חולי ארץ והזכו המדבר לפי שאין בו יסוב וצביר יראה ארכו ורחס יותר ואמר מדבר קדס לפי שהוא מדבר ג
גדול וכורא כמו שאמר המדבר הגדול והנורא הוא ואמר ותסבו. צקדס ימי רביס ורל יחיל מדבר העמי וחרצ
וארצותס. קול ה יחולל חילות הקליס ברגליהס בחילות והחזקיס המטיל לחרזיס ולהריס חו לפי טה
סהמטיל העמיס למדבר המטיל הסיכניס בו לחילות שהס סיכני מדבר. ויהסוף צבגול האות הנוסכת סלח כ
במכהג אסר הס צמוסקל יפעול בעת' כמו וחלף יעצור והדומין לה ופי' ויחסיף כי בהפיל חרצו הנה והנה היו
סיערות חסופיסי ובהיכלו כולו חומ' כמד צהיכלו בירוסלי יתנו כבוד לאל סספט חת העמי והכניע עד חוקו
היוסי ידחו למבול יסב ויחמ' הכל ה למבול יסב ואילו היומי כמו ימי מטיל כמו סיסב צגסח המלוכה חו ס
סלא היו מכירי האל ויחמרו לאל סור ממנו ומה יפעל סדי למו וכספסביא עליה מי המבוכ והסחית העול כמו
וצביו סנסאריו והבאי אחריה הכירו כי לה המלוכה והוא יסב על כסח המלוכה והוא ברס העיכ והוא מסחיתו כ
כסירצ וכן עתה לימות המסיוח יסחית החומו סהרעו ליסרת ולא יראו האל ולא הכירו אותו למכ' סהות חרצן
העול כאשר יעס' בהס מספט ויסאיר צני יסר' ואמר יסוב לאל מה ידעו ויחמרו יסב ה מלך לעול וכן הוא ח
חומ' והיה ה למלך על כל הארץ. ה' עון לעמו יתן חו וכניע כל העמי תחתיה ה' יברך וגי סלח יהיה ח
אלהס עוד מל' חמ' בזמור סיר חניכת וגו' חצרו דוד סיאמ' אותו בחנוכת בית המקד' וחעפ' סחין בזה המ
החומ' וזכר הבית הזכיר בו סליחת ספעו טהיו חוסבי חייב' סלא תקו המלוכ' לו ולרעו אחריו לעונס אותו עון'
ואעפ' סכ' לו על ידי כביחי סצבו ימלוך אחריו והוא יב' הבית לא היו מאמיני סיוכל להיות כי בן סיולד מחותה
אסיה יהיה מלך ויבנה בית המקד' ל' שהוא מקוס סליחה וכפרס'

ידוה עזי ומגני בו בטח לבי ובעזרת י ועלו לבי
ומשירי אהודנו: ידוה עזו למו ומעוז ישועות משי
משוחו הוא: הושיעה את עמך וברך את נחלתי
נחלתך ורעם ונשאם עד העולם:

לדוד הכו לידוה בני ^{מוזמר} אלים הכו לידוה
כבוד ועז: הכו לידוה כבוד שמו השתחוו לידוה
בהדרת קדש: קול ידוה על המים אל הכבוד ה
הרעים ידוה על מים רבים: קול ידוה בבית קול
ידוה בהדר: קול ידוה שובר ארזים וישבר ידוה
את ארזי הלבנון:

ידוה עזי ומגני בו בטח לבי ובעזרת י ועלו לבי
ומשירי אהודנו: ידוה עזו למו ומעוז ישועות משי
משוחו הוא: הושיעה את עמך וברך את נחלתי
נחלתך ורעם ונשאם עד העולם:

משיח ה יהיה עז להם לישראל כמו שהיה מעוזי בהתתי עמהם למלחמה ויו ומעוז עניינה כאשר כמו אס י
יסבגו ולינו ומשתי רכנות יהלל פי הושיעה חת עמך מיד אויביהם וברך אותם במעסה ידיה ורעם
כרועה עדרו ירעה ונשאם על כל העמים עד העולם תפלתו עליהם בין בימי חיי בין אחרי מותו כל ימי הע
העולם חני מתפלל עליהם שתברכם במעסה ידיהם ופי עד העולם עד סוף העולם במוזמר לדוד הכו
לה בני אלים כמו תנו לה אלהים כבוד תנו עז לאלהים והתנינה כבוד ובהודאה והכפל כמנהג הלשון לחזק
הדבר וכפל עוד ואמר הצ לה כבוד שמו המס שתתנו לו בהדרכס הכבוד והקדושה כי ההדר הוא הכבוד כמו ו
הדרת פני זקן קול ה על המים חזל דרסו זה המזמור על יום מתן תורה ואמר כי הקול הגדול שיבא
מן השמים עבר תחילה על המים ועל ארצה מים עלי מים רבים והם מי היס קול ה צבא כלומר קול ה בא על
המים צבא ואחכ בא בהדר לישראל כלומר כדי שלא ימותו ישראל מפני הקול החזק הוצא הפעולת במים תח
תחילה להתיש כמו סה ואחר כך בז לישראל בהדר טיובלו לסבלו ואעפ"י כן כדלהו לאותו קול ואמר חלל יד
ידבר עמנו אלהים פן כמות קול ה שובר ארזים שאותו הקול שבר ארזים וירקודם כמו עגל קול
ה חונק להצית אס כמו שאמר ואת הלפית קול ה יחול מדבר כי רעסו המדברות וההרים וכן האמלצ
וחיות הסדה חלו לאותו הקול ויחסיף יערות כי בצבול הארזים הנה היערות חסופים ובהכלו כלו אומר כבוד
בהר סיני וחטבו האומו כי האל היה מסחית העול כמ' טעמה במציל אמרו מלאכ הסרת ה למציל יסב ונסבצ
סלא יסחית עוד העולם וזה הקול טסמענתס הוא כי ה נתן תורה לעמו ישראל והוא סנאמר ה עז לעמו ית
יתן ואי עזו אלא תורה סכ' אן יחזק במעוזי והמפרשים פירסו המזמור דרך פסיטו על כפלאות הצירא הנרא
הבראים בארץ ובני אלים הם הככבים כי המלאכים הם אלים והככבים כבבים להם והקכס אע פי כי הטע'
להזכיר הככבים כי כפי מערכתס ירדו הגממי בצורת אלוהי האלהים ודבר על המטר ואמר קול ה על המ'
ורדת המטר הוא מהנפלאות הגדולו כמו סכתו עוטה גדולות עד אץ חקר ואמר הנותן מטר על פני ארץ וא
ואמר חליהו ירעס אל בקולו כפלאות והמטר יב' א עס הרעס והבריקים טהס להצית אס ואצבי הברד ססוד'
הארזים אן הרעס סמרעיס הארזים וירקודס כמו עגל והזכיר לבנות וסריון סה' בארץ ישראל ודבר על הים
ועל הקרוב וכן דרך הלסון וכן הרעס יחול מדבר ויחול מדבר קדם סהוא מדבר גדול והזכיר האמלות כי לת
לר' צן קטה סרחמס בר ומחזק הקול יכחדו ויחוללו ויפתח רחמן ויחסיף יערות בצבול הארזים ובהיכלו הסמ
הסמים כולו אומר כבוד כמו שאמר הצ לה בני אלים ה למציל יסב אה' כי הרעס עיס כלו במים סלא חז מכיר
מכירין מלכותו והוא סיסב מלך לעולם והמאיר נח וצביו סהיו כדיקוס וידעו הבראים אחריו כי הוא מיסל עז
עולם וברדו להמית ולהחיות ואמר ה עז לעמו יתן טיבלס מחזק הרעס והבריקים והרעס ומכל ציה סתבא ב
בעולם ולפי דעתי כי המזמור הוא לעתיד לימות המסיח

שמע ה' ומכני קראתי לך ואמרתי סמני ה' ומכני אל
 חס מטה רגלי היה עוזר לי והקימני וסלח לי הרבת
 מספדי סהימני מתחבל על כפטי חס תאבד ואתה
 אמרת לי על ידי כסף הכ ביא גז ה' העביר חטאתי
 ולא תמות יהנה הפכת מספדי למחול לי פתחת סקי
 סמורתי והתענתי על חטאי פתחת אותי בבטורתך ו
 תאזרכי סמחה פתחת ספק לבען יזמרך כבוד
 הוא הכפס כנגד מה סאת הוודך עפר אכל הכבוד
 יזמרך ויודך ולא ידום זכר הכבוד טאין לו דממה ו
 והפסק לפי ה' אלדו לעולם אוודך בעבור ססלחת לי
 ידעתי כי כבודי יסאר חמרי ויזמרך לעולם ולא ידו
 בדר' מי סמסב לעטות טובה הקבה מעל עליו כאלו
 עטאה תדע לך טכן הוא סהרי דוד כיון סמסב לבנו
 בית המקדס כאמ' מזמו סיר חכוכת הבית לדוד
 רבעצח מזמור לדוד זה המזמו חבירו דוד כסיה
 ברח מפני סאול בך ה' ססיתי וכיון סססיתי בך
 אל חביטה לעולם בנדקת לא בנדקתי היה לי לנור
 מעוז מפני רודפי טלא יטיגני ואעוז בך כמו סיעוז
 אדם בצור גבוה לבית מצודות מגדל חוק כמו ודו
 ודוד אז במצודה וכפ סלעי ומצודתי גס כן ולמען
 טמך לא למעני תכמני ותכהלני תוציאני מרסע
 זו והנה הוא לא כלכד ברסע' אללא הוא אומ' תוציאני
 לפי מחסביתס טהס חוטטס כי כצד לכדוני ולא און

שמע ידוה וחנני ידוה היה עוזר לי הרבת מספדי
 למחול לי פתחת שקי ותאזרכי שמחה לבען יזמ
 יזמרך כבוד ולא ידום ידוה אלדו לעולם אוודך

למנוצח

מזמור לדוד בך ידוה חסיתי אל
 אבושה לעולם בערמך פלטני הטה אלי אונ
 אוודך בחררה הצילני היה לי לצור מעוז לבית מ
 מצודות להושיעני כי סלעי ומצודתי אתה הולמ
 ולמען שמך תנחני ותנהלני תוציאני מרסע זו
 טמני לי כי אתה בעווי בידך אפקיד רוהו פרית
 אתי ידוה אל אמת טנאתי הסמרים הבלי טוא
 ואני אל ידוה בטחתי אגילה ואסמחה בחסדך
 אשר ראית את עניי ידעת בצרות גפסי ולא הסג
 הסגרתני ביד אויב העבדות במרחב רגלי חנני
 ידוה כי צר לי עששה בבעס עיני גפסי ובטני כי
 כי בלו ביגון חיי וסנותי באנחה

א

אוכל להמלט מידס כמו סאמריו הזיפס ולנו הסגירו ציד המלך ופי זו כמו זה כי ידוע היה רסעס לכל וימ זו כ
 כמו אטר מעווי ככת ביו עס הדגס בידך אפקיד דמי סס אורצ' לנפסי ואני אפקידנ' צידך וידעתי
 סתפדה אותי כדית אותי עבר במקוס עתיד אל אמת פי חוק והיכולת בידך ואמת סתקיה דברך סממר' טמני
 חמלוק חס כן ידעתי סתפדה אותי מידס' שנאתי הסומרים כי אני לא הלכתי לקראת נחסיס כי בצרתי
 מפני סאול לא סאלתי למנחסי ולהוצי סמיס על טלטולי אללא על ה' לבדו כי אותס המנחסי סנאתי כי סס
 סומרים הבלי סוא אל ה' כמו על ה' כי יבוא מלת בגחון קסורי עס מלת אל כמו בטח אל ה' בכל לבך חגילה ו
 ואסמחה בחסדך אחר סתעטסה עמי חסד ותצילני מידס טלא אסחד עוד מהס חגילה ואסמחה בחסדך ואודה
 לך על אסר רחית בעכני וידעת בצרות כפסי ופי רחית וידעת טפכית אלי להוציאני מן העוני סהייתי צו ולא
 העלמת עיניך ממני כמו רחא רחית את עוני עמי וכן ידעת כסהייתה כפסי בצרות סטגחת עליה להטיב לה ו
 וכן כי ידעתי את מכאיביו מה אדם ותדעהו כי יודע ה' דרך כדיקוס' ולא הסגרתני ביד אויב ציד סאול ט
 סאמריו הזיפס להסגירני בידו וכיון סלא היה רצונך ולא הסגרתני אתה צידו לא היה יכולת צידס להסגירני צי
 צידו העמדת במרחב רגלי מן המצר סהיו צו העמדת במרחב וכל זה אודה לפכיק כסאכנל מיד טלא אסחד
 עוד מהס ועתה סב לתפלתו ואמ' חכני ה' כי צר לי עטסה מגזר' עס יאכלס כלומ נרקצה בעסס החויב עיני ו
 וכפסי ובטני גס כן כרקבו מרעב ונמא כי פצמי רבות היה לו רעב ונמא צברתו כמו סרתינו סכתן לו חגינת
 חבימלך לחס קודס מפני רעבוכו ואמ' כפסי סהיו הנפס המתאו לאכול ובטני הקרבים המקבלי המאכל וצרי
 וצריס האסטומכ' וצה הרעבון והמובע' כי בלו ביגון חיי כי מיוס סהכה דוד הפלטתי סאמריו הנסיס ה
 המסחקות דוד ברבעותיו כאמ' ניהי סאול עוויץ את דוד מהיוס סהוא ומעל ומאותו חוס היה דוד באכחה כי כ
 כפסע צינו ובין סמות'

אֲרוֹנְכֶם יְדוּה בִּי דְלִתְנִי וְלֹא שְׂמַחַת אִיבִי לִי יְדוּ
יְדוּה אֲלֵרֵי שִׁיעַתִּי אֲלֵיךְ וְתִרְפְּאֵנִי יְדוּה הַעֲלִיתִי
כִּשְׂאוֹל נַפְשִׁי חַיִּיתִנִּי מִיַּרְדֵּי בֹר יְדוּה לִיְדוּה חֲסִי
חֲסִידִיו וְהוֹדוּ לְזִכְרִי קִדְשׁוֹ בִּי רַגַע בְּאִפְנֵי חַיִּים בַּר
בְּרִצּוֹנוֹ בְּעֶרְבַּי לִי בְּכִי וְלִבְקֹר רִנָּה וְאֲנִי אֲמַרְתִּי
בְּשִׁלּוֹ בַל אֲמוֹט לְעוֹלָם יְדוּה בְּרִצּוֹנְךָ הַעֲמַדְתָּ
לְהַרְרֵי עֵ הַסְתַּרְתָּ פְּנֵיךְ הַיִּתִּי נִבְהַל אֲלֵיךְ יְדוּ
יְדוּה אֲקִרָא וְאֵל אֲדַגִּי אֲתַחֲנֵן מִה בִּצַע בְּדַמִּי ב
בְּרִדְתִּי אֵל שַׁחַת הַיּוֹדֵךְ עֲפֹר הַיָּג יְד אֲמַתְךָ

וְשִׁמְרֵי אֲרִנִּיה בְּסוּף יָמָיו וְרִצָּה לְמַלְךְ בְּלִי רְשׁוֹת דו
דוּד לְפִי טַהוּ סוֹבְרֵי טַלָּח יִהְיֶה טַלְמָה מֶלֶךְ וְכִיּוֹן סַס
טַהֲמֵלֵךְ אֲוִתּוֹ וְרִחוֹ כִּי הַנְּלִיחַ הַדְּבַר כִּי הַקּוֹסְרִים עַס
אֲרִנִּיה לֹא עֲמָדוֹ בְּמַרְדָּס וּבְרִחוֹ אִישׁ לֹאֲהֲלֵנוּ הַ כִּירוֹ
כֹּל יִשְׂרָאֵל כִּי מֵה הוּא מַלְכוּת טַלְמָה וְיִדְעוּ כִּי כַמְחַל
לְדוּד אֲוִתּוֹ עוֹן מַחִילָה טַלְמָה וְהַרְאָה לְטַלְמָה צוֹרֵת הַ
הַבַּיִת לְעֵינֵי כֹל יִשְׂרָאֵל וְהַתְּכַדֵּב הוּא לְבַכְיִין הַבַּיִת וְהַ
וְהַתְּכַדֵּבוּ בִּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְפָנָיו לְפִי חֲדָר מְזֻמָּן חֲנוּכַת
הַבַּיִת עַל זֶה הַדְּרָךְ טַהֲזִכִּיר בּוֹ סְלִיחַת חַטָּאוֹ טַהֲיֵא רִ
רְפוּאֵת כַּפְּסוֹ כִּי בִזָּה הַעֲבִיין כוֹדְעָה הַסְּלִיחָה לְכֹל אֵל
אֲדָס אֲרוֹנְכֶם הִ כִּי דְלִיתְנִי טַטְעַעְתִּי צְבוּר וְאֵת
וְאֵתְהָה הַעֲלִיתְנִי מִמֶּנּוּ וְלֹא שְׂמַחַת אִוִּיבִי סַאֵס לֹא הַע
הַעֲלִיתְנִי וְלֹא סְלִחַת לִי הִיָּתִי מִסְּמַח אֲוִתְס בְּצַעְרֵי וְל

זַעְתָּה לֹא שְׂמַחַתְס אֲבַל הַעֲצַבְתְס יְדוּה אֲלֵרֵי טוֹעַתִּי אֲלֵיךְ סַתְּסַלַח לִי וְכַן עֲשִׂית וְהוּו וְתִרְפְּאֵנִי סַרְפַּחַת
אֲוִתִּי מִמְדוּה הַנְּכַסֵּס כִּי אֲעִפֵּס טַהֲעַנְסַתְנִי בְּעוֹלָם הַזֶּה הַכֹּל הוּא טוֹב בְּעֵינֵי כִיּוֹן סַרְפַּחַת כַּפְּסִי טַלָּח תִּרְד בְּגַהֲנֵס
יְדוּה הַעֲלִיתִי מִן שְׂאוֹל כַּפְּסִי שְׂאוֹל וְצִר פִּי גַהֲנֵס וְהוּא מִסַּפֵּס הַרְשָׁעִים מִיַּרְדֵּי צִיר מִיַּרְדֵּי כְּתִי כְּמוֹ וְכַמְסַלְתִּי
עַס יוֹרֵד בּוֹ וְחַיִּיתְכִּי רַל הַבְּדִלְתְנִי מֵה וְקָרִי מִיַּרְדֵּי צִיר וְהוּא מִקּוֹר וְכַמְסַךְ הַקִּמְץ תַּחַת הַיּוֹד כְּמוֹ תַּחַת רִדְפִי טוֹב
זָבְרוּ לֵה חֲסִידֵיו כֹּל הַחֲסִידִים רִחוּס לְהוֹדוֹת וְלִזְמַר לֹאֵל עַל זֶה כִּי יִסְלַח לְטַבִּים אֲלֵנוּ טַלָּח יִאֲבֵד הַחֲסִיד בַּח
בְּצַטְאוֹ טַעַס אַחַת אִפִּי יִהְיֶה הַחַטְּ גְּדוֹל אֲלֹא סִיטוֹב לֹאֵל בְּלֵב טַלָּס וְיִקְבְּלֵנוּ וְהוֹדוּ לִזְכְּרֵי קִדְשׁוֹ כְּמוֹ וְהוֹדוּ לְטַמָּן
כִּי טַמָּן הוּא זָכַר קִדְשׁוֹ כִּי צִי נִזְכִּירָהוּ כִּי אַחַתְתָּ עַצְמוֹ לֹא יִדְעֵנוּ בִּי רַגַע בְּאִפְנֵי כִּי אֵס יִכַּעַס עַל הַאֲדָס רִ
רַגַע וְמַעַט זִמָּן יִהְיֶה כַּעַסוֹ אֲבַל רִצּוֹנוֹ עַס רַצְוִיין יִהְיֶה זִמָּן רַב וְחַיִּים אֲרוּכִים וְכַן בִּיג מְדוּת הַסְּכּוֹרוֹ עֲלֵנוּ יֵת
כּוֹלֵס לְטוֹבָה חוֹךְ מַמְדָּה אַחַת טַהֲיֵא פּוֹקֵד עוֹן אַבִּית וְהוּא עַל טַהֲ אֵן אֲרִבְעַ דְּדוּתֵת וְהַחֲסִדִּי לֹאֲלִפְסִים דְּוִרוֹת
וְעַל כֹּל זֶה יִתְחַיֵּב הַחֵד לְהוֹדוֹ לְטַמָּן לְכִי אֲמֵ וְזָמְרוּ לֵה חֲסִידֵיו כִּי מְדַת הַטוֹבָה מִמֶּנּוּ מִרְוֵב עַל מְדַת הַפּוֹרְעַנּוּת
בְּעֶרְבַּי לִי בְּכִי אֵס בְּעֶרְבַּי לִי אֲדָס בְּצַבִּי לְבַקֵּר וּבְמַרְנֵנוּ צְרָכָה וְהַמְסִיל עַת הַבְּכִי וְהַיּוֹג לְעֶרְבַּי טַהֲוֹא חַס
חִיטְךָ וְעַת הַיִּטְוֵעַ וְהַטוֹבָה לְבַקֵּר טַהֲוֹא אֲוִר וְסַמְחָה וְכַן אֲמֵ דוּד הַאֲף טַהֲרַח לֹן עַל עוֹנוֹ וְהוּא הַעוֹנֵס טַהֲעַנְסֵנוּ
בְּעוֹל הַזֶּה חִיָּה בְּעֵינֵי כִּי רַגַע וְרִצְוִי וּבְמַרְנֵנוּ בְּעוֹן חַיִּים הַרוּכִי טַהֲס חַיִּי הַעוֹלָס הַבְּלָבָר וְאֲנִי
אֲמַרְתִּי בְּסַלְוֵי כַּסְהִייתִי סַלְוֵי וְסַקְט טַלָּח סַלְטוּ בִּי יִצֵּר הַדַּע הַיִּתִּי חוֹסֵב בְּעַצְמִי טַלָּח אֲמוֹט וְלֹא אַחַטָּא לְעוֹלָס כִּ
כִּי חַטְבִּיתִי טַלָּח יִהְיֶה כַח לִיצֵר הַרַע לְהַטוֹ מֵהַדְּרָךְ הַטוֹב כִּי טַכְלִי חִיָּה גִצֵּר עַל יִצֵּר וְהַיִּתִּי מִתְּפַאֵר בִּזָּה עַל עַצְמִי
עַד טַהֲכַרְתִּי כִּי עֲזַרְתָּ עַמְדָּה לִי וְכֹל זִמָּן טַהֲיֵה רַצּוֹכְ עַמִּי הַעֲמַדְתָּ לְהַרְרֵי עוֹן פִּי לְסַכְלֵי טַהֲיֵה הַרְרֵי הַעֲמַדְתָּ ב
בְּצוֹרְתִי בְּצוֹן טַלָּח כַּכְּסַלְתִּי בְּהַסְגֵּבִי בִּי וְלֹא חִיָּה כַח צִצֵּר אַרַע לְקַחַת מִיַּדִּי כִּי בְּמַקוֹן עוֹן חִיָּה אֲבַל כַּסְהִיטְרַתְתָּ פ
כִּי רַגַע מִמֶּנִּי וְלֹא חִיָּה בְּצוֹרְתִי סַכְלֵי אֵן לְכַסּוֹתִי לְפִי טַהֲיֵיתִי מִתְּפַאֵר לְעַצְמִי אֵן לְעוֹכֵס חַטְּ סַקְדָּס וְהַרְפִּיתִי
יְד עֲזַרְתָּ מִמֶּנִּי חִיָּה נִבְהַל וְכַכְּסַל בְּמַחְסַבְתִּי וְגַבִּר יִצֵּר עַל סַכְלֵי לְפִי הַתְּפַלֵּל דוּד וְאֲמֵ גַם מוֹדִים חַטְּוִךְ עַבְדִּי
אֵל יִמְטָלוּ בִּי כְּמוֹ סַכִּי וְעוֹד פִּי אֲוִתּוֹ סַס וְעוֹן חַסְרֵי בֵּית הַסַּמִּים כְּמוֹ בְּצוֹן וְאִיכְפַר טַהֲוֹא בְּסַךְ לְחַס חַס מַעוֹן
לְחַס חֲלִיקֵי הַ אֲקַרָא כַּסְעַבְרִיתִי עַל חַטְּ מֵה עַסִּיתִי קִרְאִיתִי חֲלִיקֵי כִּי יִדְעַתִּי כִּי אִיֵּן רְפוּאָה בְּלַת וְיִדְעַתִּי כִּי חִיָּה
חִיָּה חַיִּיב מִיָּת בְּגַהֲנֵס וְהַתְּחַנְכְּתִי אֲלֵיךְ וְאֲמַרְתִּי מֵה בְּצַע בְּדַמִּי הוּא כַּפְּסִי כִּי הַדָּס הוּא הַנְּכַסֵּס וְהַנְּכַסֵּס חִיָּה הַיָּג
הַטְּבַעִי וְאֲמַרְתִּי מֵה בְּצוֹן אֵס אֲרַד אֵל טַחַת כְּלוֹמֵ אֵס סוֹפִי לְגַהֲנֵס וְאֲרַד בְּמוֹתִי טַס לְמַה לִּי חַיִּי וְלִמֵּ הַבְּאֲחַתְנִי
בְּעוֹלָס הַזֶּה אֲלֹא לְקַנּוּת הַעוֹלָס הַבֵּא כִּי חַטְּוִאִים בְּמוֹתָס לֹא יִסְאֵר אַחֲרֵיהֵס דְּבַר חִי אֲלֹא הַכֹּל יִרְד לְע
לְעַפְרֵי כְּמִי טַחֵם וְיִסּוֹב אֵל הַעַפְרֵי אֵל הַאֲרָץ כַּסְהִיָּה וְהַרְוַח תַּטְּוֹב אֵל הַאֲלֵרִים וְהַעַפְרֵי לֹא יוֹדֵךְ וְלֹא יִגִּיד אַחַת
חֲלַח הַרְוַח תַּטְּוֹב אֵל הַאֲלֵרִים אֲסֵר כְּתַכָּה וְאֵס לֹא זָכַתָּה בְּחַיִּים לֹא תַטְּוֹב אֵל הַאֲלֵרִים וְאֵס תַּסְלַח לִי אֲוֹדֵךְ בְּחַיִּי
וּבְמוֹתִי וְכַן פִּי גַם הֵ עֲבִיר חַטָּאת לֹא תַמוֹת פִּי מִיָּתֵת הַנְּכַסֵּס זִימֵ לֹא תַמוֹת מִיָּתֵת הַגּוֹף וְכַן מֵה בְּצַע בְּדַמִּי

אמונים נצר ידוה ומשלם על יתר עשה גאווה : ח
חזקו ויאמץ לבבכם כל המיחלים לידוה :

לדוד משביל אשרי נשוי פשע כסוי חטאה : אש
אשרי אדם לא יחשב ידוה לו עון ואין ברוחו רמ
רמיה : כי החרשתו בלו עצמי בשאגתי כל היום
כי יזכרם ולילה תכבד עלי יודך נהפך לשדי בח
בחרבוגי קיץ סלה : חטאתי אודיעך ועוני לא כ
כסיתי אמרת אודה עלי פשעי לידוה ואתה נשא
נשאת עון חטאתי סלה : על זאת יתפלל כל חס
חסיד אליך לעת מצוא רק לשטף מים רבים א
אליז לא יגיעו : אתה סתרת לי כיצד תצרני רני פ
פלט תסובבני סלה : אשבילך ואורך בדרך זות
תלך איעצה עליך עיני :

21

אמונים תואר כי פסא אמונים ומוסלם על יתר גא
עוטה גאווה האמונים נוצר מיד הגאים המדברים ב
בגאווה כמו סאמ והעושים בגאווה יספילם ומוסלם ל
להם על יתרים ועל גאותם חזקו חזקו כל המי
המיחלים לה כי הוא יאמץ לבבכם לידוד
מסביל אשרי נשוי פשע כסוי חטא כצרי
בתבגו בעתיקה ובמומור הרביעי טעם מסביל ומאר
ראשי המומורי אמר אשרי מי סנסא האל על פטעו
וכסה על חטאתו בתשוב סיטוב אל ה ובעונט סיעני
סיעניטוהו בעולם הזה כי אין שליחת מעון בלתי עו
עונט מעט או רב ולפי תשובתו יקל עונטו והנה אט
אשריו סיחיה נקי מעון לעולם הבא ומלת נשוי בא
בדרך בעלי ההא וכן וכמו את כלימתם ועוד כפל
הענין ואמר אשרי אדם סלא יחשוב לו ה עו
עונו למאומה כלומ סנסאן ברשותו יוסר לבבו ססב
אל ה בכל לבבו זהו סהמר ואין ברוחו רמיה כי אין
תשובתו במרמה כלומר ישוב ומחטא ואמר דוד זה ע
על עצמו סהיה דואג על עוני ואדוכי אבי זל פי הע
הענין כן ואמר כי זכר ג מדרגת סהנדיק ס הס ב

בהם והאל במדרגה התחתונה והיא כסוי פשע והוא סחטא והעוה ועבר עבירות ואחר כך סב בתשובה סלימה ו
וכמחל לו כסוי חטאה סיט לו זכית וכדקות הרבה ואין לו כי אט חט קטן והוא כסוי ואינו כראיה בתוך כדקות
דומה כמו גרעין רוחן בתוך סאה סל חטי סאיניכ כראיה לא יחשוב לו עון זה הוא מי סלא חטא כלל ואפי' לא
עלה על לבי וזהו ואין ברוחו רמיה ואמר הקדים תחילה נשוי פשע כי רוב העולם בזאת המדרגה ומעוטה כסו
כסוי חטאה והמעט מן המעט לא יחשוב ה לו עון כי החרשתו בלו עצמו מלת כי עניינה כאמר כמו כי תוליד
בכיס אמר כאמר סתקתי וחסתי בעונתי בלו עצמי מרוב דאגתי ואני טואג עליהם כל היום כי יומם ולילה ב
צוים ובלילה אני דואג סלא תעניטני עונט גדול ולרוב דאגתי כחט כבדי וכהסך הסומן לחורב וליוצם ולטדי
טוב הסומן ולחיתו כמו לסד הסמן ואמר בחריבוי קיץ כי בקיץ יתייבטו הדברים ואעפ סידע דוד עינטו על
העין הגדול וקבל עליו בעולם הזה אעפכ היה דואג עלי סמא לא כגמר מירוק העון בעולם הזה ואולי יענט
בו לעולם הבא חטאתי אודיעך אעפ סהוא ידע הנסתרות אמר אודיעך בדרך לסף בגי אדם כלומר סאתוד
עליו פשי לפסך ולא חכסה אותו אמרתי זה חסתי בלבי כי זהו הטוב לי אחר סחטאתי סאתודה עלי פשעי וא
ואתה בהתודותי לפסך וסובי בלב סלס תסא עון חטאתי כסאת עברי במקום עתיד וכמה רביס ברבי הנביא
הנבואה או אמר כסאת דרך כביאה עון חטאתי לגל העון כמו אדמת עפר מטני היום על זאת יתפל
יתפלל כל חסיד כיון טראו טסמעת תפלתי וכסאת חטאתי יתפלל כל חסיד אליך אט קרהו עון לעת מצא ל
לעת סימצא לבי פנוי טיהיה לבי טלס בתשובה רק לסטף מיה רביס אט יעטה זה אין כריך לומר סהוא יאבד
בחטאו אלא אפי' אט באות לעולם כרות רבית דומות לסטף מיה רביס טסוטפיס הכל אליו לא יגעו טיס חוק
וכיה ארח סתרי לי כי אתה היית סתרי לי ומנרות תניבני בכל זמן סאני בהם בעונט עיני ואעפכ לא
נטמטני ביד אויבי רני פלט תסובבני רכנות וכדקות טל הנלה תסובבני כנגד האויבים טסובבני אשבילך
ואורך הוכיה למי טיטמע תוכחתו יחיד או רביס איענה עליך עיני אתן לך עינה ממה טראיתי בעיני בעצמי
כי חטאתי והלכתי הדרך לא טוב והבנתי בעצמי וכחמתי וטבתי אל ה בכל לבי וסלח לי וקבל אותי בתשוב וכן
קעטה אתה אר טהיו כמו הבזמה טחין בה תבונה ולא תדע אט קעטה רע ותזיק ולא תבין וכריך לבל

בשל בעיני בחי ועצמי עששו: מכל צורתי היתתי
 חרפה ולשבני מאד ופחד למיודעי ראי בחוץ נד
 נדרו ממני: נשבחתי במת מלב היתתי בכלי אבר
 בי שבעתי דבת רבים מגור מסביב בהוסדם יחד
 עלי לקחת גפשי וממו: ואני עליך בטחתי ידוה
 אמרתי אלהי אתה: כיך עתותי הצילני מיד אי
 איבי ומרדפי: האירה פניך על עבדך הושיעני כ
 בחסדך: ידוה אל אבושה בי קראתיך יבשו רשע
 רשעים ידמו לשאול: תאלמנה שפתי סקד הדב
 הדברות על צדיק עתק בגאיה וכו: מזה רב טוב
 טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחסים כך נג
 נגד בני אדם: תסתירם בסתר פניך מרכסי איש
 תצננם בסוכה מריב לשונת: ברוך ידוה בי הו
 הפליא חסדו לי בעיר מצור: ואני אמרתי בחפזי
 נגרותי מנגד עיניך אכן שמעת קול תחנוני בשו
 בשועי אריך: אהפו את ידוה כל חסידיו

בשל בעיני בחי וכו' כי באנחה כאל כוחו כי תו
 היה תמיד באנחה מפני שאול כי האנחה טובת גפ
 גופו של אדם ומה שאמ' בעוני אדם שאומ' בעונותי
 אירע לי כך וכך ועצמי עששו מהס כח האדם ומוס
 ומוסדות הגוף כאלו נרקבו מבד' צורתי היתתי ח
 חרפה מהרעות טעושים לי ומוטבים לי מכל צורתי
 היתתי חרפה שאני ברח מפניהם ממוקום למקום ו
 ולטכני מאד ולמי אנו חרפה לטכנים לא לעט אחר
 כי אם לטכני מהס ישראל ממחריסים ומבוים אותי
 כמו תשימנו חרפה לטכנינו ופחד למיודעי מהס או
 אנהבי ובני מטפחתי אני פחד להס ממפחדים עלי
 פן תספה יוס אחד ביד שאול רואי בחוץ כדדו ממני
 מי סרואה אותי בחוץ ממיודעי בצרחי כדדו ממני כ
 כלומ' מפחדים ורועדים ממה סרואוס ממני כי הר
 הרועד מתנוודד גיפו בשבחתי כמת מלב כל כ
 כך מיודעי כוחי עלי עד סכתיאסו ממני וכטכתי
 מלבס כמת טיטכס מלב אנהבו שאין להס תוחלת
 טיטוב חליהס עוד וכך ככלי אובד סמתיאסיס הצע
 הצעלים ממנו כך כתיאסו בית אבי ממני כי לא יקו
 יקו סאסוב חליהס עוד בי סמעתי דבת רבי
 איבי טהיו מיאחי דבה עלי חל שאול מגיר מסבו
 בי חין מגירו מביחה חחת סאטמר ממנה חלל מס
 מסבב בהוסדם מהס מתיעניס יחד עלי ומסבו לקחת כפסי לא ללכדני ולקחת אותי לעבד חלל לקחת כפסי
 ואני עליך בצחתי ה חמרתי חלהי חתה כלומ' חתה חדו
 חדון וסופט עלי ולא הס צידך עתותי העתים מהס חוטבס ללכדני ולקחת כפסי צידך הס ולא בודס לכי הז
 הצולכי מיד חווצי סחירה פניך על עבדך כמו אל עבדך וכן יאר ה פניו חליך וחור הפכס היא היטיעה וההצל
 וההנלחה צידך ומעפ סאיכוכי רחוי ה חל חבוסה טלח סאס צדיקס מלפניך חבל הרסעיס יבוסו מתקנות כי
 הס לא קרחוק ולא סמיך לנגדס ידמו לסאול לסו כריחה כמו אל תדמו בעונה לסאול לקבר חו פי ידמו כפסו
 כפסוס לגהיכס האלכבה ספתי סקר סמוניאס עליו דבה וסומרו עלי לסאול כי הוא היה מתגמה ומתפ
 ומתפחר במלכות על צדיק על עצמו ועל הנדיקוס החחרים טעמו עתק דבר עתק חזק בה רב טובך ה
 הרסעיס מדברים בגאיה ובין דברים עתיקוס חל הנדיקוס ויראחי האל לפי סרואחי אותס ספלים וקלסוס ואיכ'
 יד עיס מה הוא הטוב אשר כפכת להס לעולם הבא ומלבד זה פעלת וחדסת להס טוב רב פעמים רבית בעולם
 הזה זהו נגד בני אדם לפי סלא יבוסו לעיניהס מפני מהס חוסיס כך הסתירם בסתר פניך דרך תפיל
 תפילה חו דרך כבושה פניך רכונך כי הוא פוכה אל האדם סהא רונה בו וסונאח מעלים עיכיו ממנו וכן הוא
 חומר עורף ולא פניס חרקס בוס חידס מרוכס' חיס מגאות בני אדם ומגבהותס כמו סאמרנו והוא מן וירכס
 וירכסו חת חספן רל ויגבהו וכן וירכסוס לבצעה הצפגם בסכה מריב לסוכות כמו סאמר הדוברות ע
 על צדיק עתק וחז חסבח וסומר צרור ה כי ספליא חסדו לי כי דבר פלח היתה הנלחנו וצריך כבושה חומר זה
 בעיר מניר כאלו הויתי בעיר מניר ומניר עכין חזק כמו ותכן צור מניר לה ואני חמרתי בחפזי כמו
 ט: ויהי דוד כחפו ללכת מפני שאול מהיה חז בסככה גדולה כמו סאמר עוטרים אל דוד וחל חנסיו לתפסס כ
 כגרותי מנגד עיניך מעניי גרון חמר חסבתי באותה סעה סהוטלכתי מנגד עיניך ולא תפנה אלי עוד חכן ט
 ט זעת קול תחנוני לא היה כמו סחטבתי חבל סמעתי קול תחנוני והסבות סבות סמלטתי כמו טכ ומלחך בא
 מל סאול מהירה כי כסטו פלסתי אהבו חת ה חסידיו הדין עליכ סתמהבו חותו כסתראו מה עסה ע
 עמי כי חמוני כונר ה סכנרני מכל חויבי

כונס כבוד מי הים נותן באוצרות תהומות : יראו
 בידוה כל הארץ כמנו יגרו כל יושבי תבל . כי ה
 הוא אומר ויהי הוא צוה ועמד : ידוה הפיר עצת
 גוים הניא בחשבות עמים : עצת ידוה לעולם ת
 תעמד בחשבות לבו לדור ודור : אשרי הנני אשר
 ידוה אלהיו העם בחר לנחלה לו : משמים הביט
 ידוה ראה את כל בני האדם : ממכון סבתו השג
 השגיח את כל יושבי הארץ : היוצר יחד לבם ח
 המבין אל כל מעשדם :

בונס ככד מי הים ועוד מחסדי האל על צדויו
 טהקה המים מעל פני הארץ וכנסם וקבצם במקום
 אחד ושיטה יבשה כי לולי זה לא היה מס בריה אלא
 הדגים ובאמרו ככד מהוא התל והערמה כמו כצבו כ
 כמו כד נחלים ויעמדו כד אחד להורות כי המי טהיו
 פטוחים על כל פני הארץ כסנקו במקום אחד גבחו
 על הארץ לרוב כי אין צמים סנקו עומק ח'פ' טב
 טבסוף הארץ מטפעת ויורדת מפני טהיה כדורית
 מה טאמר יורדי הים הוא ככגד הטפה טהארץ גב
 גבוהה על טפת הים וזהו מכסלחות הבורא טהמים
 גביהים על הארץ ויבאו גלי האם עד המקום טהיה
 הטפה ולא יעצרו המקום כמו טאמר הנותי לא תיר
 תיראו כאם ה' אם מפני לא תחילו אשר טמתי חול

גבול לים והמו גליו ולא יעברנהו לפי אמר נותן באוצרות תהומות כאלו הם באוצרות טלא יוכלו לכחך מסס
 והנה בטני הפסוקי זכר הד' יסודות כי במלת סמים רמז יסוד האש וברוח פיו רמז האויר כונס ככד המים והא
 והארץ רמוזה בטני הפסוקי וזכרה בפי למעלה טאמר מלאה הארץ ויראו מה כל הארץ כי הוא תקן להם הים
 היסוד כמו טאמר כונס ככד אכ' ממנו יגרו כל יושבי תבל וזה יטבור דברי המכחימים בתורה טאומרין טהעו
 טהעולם קדמון כי הוא אמר ויהי אש תרצה תפרט אותו על העניני סקדס על בריאת העולם חו על הענינים
 הבא אחרינו ידוה הפיר עצת גוים אמר כי הוא ברא העולם ובידו הכל ואין כח באדם לסנות בעניני
 העולם מי טהנה אמר ונה להיות כי בן יהיה ויעמוד ולא יוכל אדם לדחות גיורתיו הבאים עליו לא בכח ולא
 בעושר ומה טיחטוב לעשות הוא בתחבולותיו אש לא ירצה האל לא יהיה וזהו טאמר ה' הפיר עצת גוים וטאמר
 גוים כלומר אפי' כל הגוים יהיה בענה אחת ובהסכמה אחת ה' יפיר עצתם כמו טאמר כל הגוים באין כגדו' חו
 אמר גוים ככגד מה טעתיך לזכור אשרי הגוי אשר ה' אלהיו כי אלה הגוים טהס כותנים הכח לאלהים אחרים ו
 והוא המונס ומהס והס היחידים אומר כי אין ידיעה והסגחה לאל במעשה ידיהם לפי אמר ה' הפיר עצת גוים
 וטאמר עוד הכיח מחטבית עמים נמנהג הלסו במלות סונות עצת ה' לעולם תעמוד דרך מסל ככגד ע
 עצתם ומחטביתם אשרי הגוי אשר ה' אלהיו כי אינס באלה האמונות הסכלות אלא מאמינים כי ה' ה
 הוא האלהים טפי סופט ומנהיג ומסגין על הכל וטאמר אלהיו כי הוא קבלו לאלהים וכן העס בחר לכחלה לו כ
 כי הוא קבלס לעס נחלה כמו טאמר את ה' האמרת היום להמת לך לאלהים וה' האמירך להיות לו לעס נחלה
 ונסדרו מהאמונות הרעות וכטטו לקבל בדעתם ולהבין בטלב' כי מאתו יבוא להם הטוב ותמורתו לפי מעטיה'
 כמו טאמר ודעת את ה' אלהיך כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל וטאמר עיני ה' אלהיך בה וטאמר בתמורה חו
 איכה ירדוף אחד אלק אש לא כי צורס מכרס כלומר כי לא יהיה הדבר הזה במקרה וכן כל הצרכות והקללות
 טיעדס הוא יוכח ממנהג העולם כדי סידעו כי הכל בכונה מאתו והגוי טים להס אמונה זו אשריהס

בשמים הביט ה' זהו דעת זה הגוי טאמרנו לא כאותס טאומר עבס סתר לו ממכון טבטו וכן מטגין מן
 החלונות היוצר יחד לבס מי טיצר לבס באמת ידעס כלומר איך יעלמו ממנו מחטבית לבס והוא יצר
 יוצרס על דרך טאמר היוצר עין הלא יביט ומה טאמר יחד כי ידעס דרך כלל וכן אמרו רזל ודקדקו במל'
 יחד וטאמר וכולס נסקרו בסקירה אחת וכן סידע לבס כט' מעטיהס ויס לפרט היוצר כמו האוצר כמו וטסלי
 וטס' יכהו בית ה' חל היוצר מהוא כמו האוצר וטאמר כי הוא אוצר יחד לבס כלומר באוצרו וככגדו' הס כולס כמ
 כמו טידוע ומחזק לאדם מה סה' באוצרו

אל תהיו בסוס כפרד אין הבין במתג ורסן עדין
לבלום בל קרוב אליך: רבים מכאובים לרסע
והבטח בידוה חסד יסבבנו: שכחו בידוה וגילו
צדיקים והרגינו כל ישרי לב:

צדיקים בידוה ישרים נא ^{רגנו} ויה תהלה: הודו
לידוה בכינור בנבל עשור זמרו לו: שירו לו שיר
חדש היטיבו נגן בתרועה: כי ישר דבר ידוה וכל
מעשהו באמונה: אהב צדקה ומשפט חסד ירוח
בל אה הארץ: בדבר ידוה שמים נעשו וברוח פי
פיו כל צבאם:

ל

לבלום פיה במתג ורסן סלא תקרב אליך לנסוך או
אנתך סאי לה תצונה להוסר ולהתוכח בדברים אס
לא יעשו לה מעטה למנעה מן הרע אבל אתם לא
תעשו כן אלא הבינו התוכחת ותוסרו ותשובו לאל
ממטטיכם הרעים ויסלח לכם וזכר סוס ופרד סהס
כרכבים ויאלחו הרכב הרסן טהוא צפיהס בידו לכב
לכבסם ולהכיעס למקום סירנה ללכת ולמנעס מן
המקום אשר ירצו סס ללכת ולמנוע פיהס מלהזיק ו
ומתג ורסן אחד טהוא כלי העסנו לבלום פה הבהמה
אלא סהס מסוכיס זה מזה בתכונת מעסיה עדין פי
פי כמו המטביע ביוצ עדין רבים מכאובי
לרסע סבטח ברוב חילו ולא הביט אל האל ולא הב
הבין בחטאיו ובצונותיו רבים מכאובים יצוא לו ואי
מי שיכלהו מהס אבל מי טביטח בה ויבין סאיין לו

מסען בלעדיו צדיק לו לטוב מחטאיו ומהדברים אשר מעטוהו ויסכיל כי הטוב והרע יבואו לו לפי מעשיו וביט
וביטח בו לברו חסד יסובבנו הסך הרטעים טסובבים אותס מכאובים רבים שכחו בה וגילו צדיקים מי ס
סבטח בו ישמח בו לרוב הטוב שיצוא לו מהבר' או פי סימנח נכסו טמחה בעבדת ה ובטחוכו והרכינו פועל
יבא אתס טמחו והרכי ככל מי סלבי יטר וירנה לאחון דרכס בטרו אותס בטוב מאת האל והרכינו אותס
רגנו צדיקים בה בית בה במקום למד זמנו וסלח את הטעיר במדבר כמו למדבר או תהיה הבית כמסמעה
ופי רכתס ותהלתס בן תהיה ולא בזולתו באוה תהלה באוה האלק כחה וטרטו אוה וכך כאוה לחיך בתוריס ל
לח כאוה לכסיל תענוג ובבולס האלק כחה חוץ מן לביתך כאוה קדס טהאלף נעה והסכימה דעת המדקדקי
טהאלף טורס וסיה פה הפועל והכון לבנין כפעל ויתכן טהטן טורס וטרטו כאוה וצא בהראות למד הפועל ב
צטקל גחוה ואצותינו הרגילו בדריהס הלסו בטורס כחה ידמה כי כן הוה הטורס אלסל כאמר לולב כאוה את
תתרוג כחה כמה כחיס מעטי וולת זה הרבה ופי כאוה יפה כלומר לצדיקים וליטריס טוב ויפה להלל ולרנן לה
כי הס המציניס והמטכילים בפועל ה ובמעטה ידיו ובחסדו עס ברוחיו ובוה הוה הסתדלותן לא בתאות העול
לפי אמר כי להס הוה כחה הטבח טיסבחוהו לפי מה טיכורו במעטיו ובחסדיו כמו טהולך ומספר בנה המזמור
הודו לה בכנור כי כלי הכנן מעוררים הכפס החכמה ועוררים אותה בכבל עטור חסר ויו הסמוס והוה כמו
בכבל ועטור וכך סמט ירח והדומיס להס ועטור הוה כלי כנן סיס לו עסר יתריס לפי נקרא עטור וכך על
עטור ועלי כבל שירו לו סיר חדסו לו תמיד סיר הטיבו כגן בפה וביד הסתדלו לרנן לו כי יטרי
דבר ה גזרות האל ומספטיו יטריס והכל באמונה איין עול כמו סאמר מסה רבי אל אמונה ואין עול צדיק ו
ויטר הוה והיטריס והצדיקים יכירו וידו צדקו ויטרו ואס יציאס מקרה דע ופגע יסבחו לאל ויכירו כי לטובת
לטובתס הוה מה טעיטה האל באמונה הוה וכסיכורו כל זה יסבחו לאל בטמחה ובטוב לבב על הרעה כמו על
הטובה כי הרעה טובה הוה אלסל וכך אמר הנביא אודך ה כי חכפת בי ואמר דוד חסד ומספ' אסירה אוהב צד
צדקה ומספט הוה עוסה בעולמו פעס צדקה ופעס מסכט אבל החסד הוה הגיבר לפי אמר חסד ה מלחה האר
הארץ וכמו טהוה עוסה כן אוהב סיעסו צדוואיו וכך אמר הנביא כי חני ה עוטה חסד מספט וצדקה בארץ כי
באלה חכפתי כלומר כמו סחני עוסה אתכס כן חני חפץ סתעסו אתס בדבר ה כמו סכ ויאמר אלהיס במעט
במעטה צחפסית והוה הרנון והחפץ וכך וברוח פיו והוה בכל דבר מחסדי האל סהמציא הדוואיס בטוב מה
טיוכלו להיות כפי גזירת חכמתו כמו סכ וירא אלהיס את כל אשר עסיה והנה טוב מאד והנה הסמיס וכל צבא'
נעסו בדברו והארץ בכללס כי לח יסוב הגבל אלס על דבר עומד וכי הארץ תלוי בצבא הסמיס כי סס המנה
המכהיגיס צדנון החל

ופניהם אל יחפרו: זה עני קרא וידוה שמע ומכ
 ומכל צרותיו הושיעו: חונה מלאך ידוה סביב ל
 ליריאו ויחלצם. טעמו וראו כי טוב ידוה אשרי
 הגבר יחסה בו: יראו את ידוה קדושו בי אין כח
 מחסור ליריאו: בפירים רשו ורעבו ודרשו ידוה
 לא יחסרו כל טוב: לכו בנים שמועו לי יראת ידו
 ידוה אל מדכם: מי האיש החפץ חיים אוהב ימי
 ימים לראות טוב: נצור לשונך מרע ושפתך מ
 מדבר ברמה: סור מרע ועשה טוב בקש שלום ו
 ורדפהו: עני ידוה אל צדיקים ואנניו אל שועת
 שועתם: פני ידוה בעשי רע להברית מארץ זכר
 זכרם: צעקו וידוה שמוע ומכל צרתם הצילם:

וזהו ופניהם אל יחפרו עניין בוסת כמו ופניהם אל
 הלבנה ואמר ופניהם לפי שהבוסת יראה בסמים כמו
 כמו שאמר ולא עתה פניו יחורו ויום וכהרו עניו אור
 אורה מן ואל תופע עליו כהרה ודל יביטו אליו הנר
 הנריכים לעזרתו ויכהרו פניהם כלומר סיוסעו
 זה עני קרא על עצמו אמר כמו ספי חונה
 מלאך ה' גם אם האויבים חונים סביבם להרע להם
 מלאך ה' חונה סביבם ואין להם כח לגעת בהם וית
 ויחלצם וטעם מלאך כמאמר דניאל אלהי שלח מל
 מלאכיה וסגר פוס אריוותה וכן ומלאך פניו הוסע
 המלאך הגיאל אותי מכל רע טעמו וראו ידי
 ידיעת המכל ובחיתו יקרא טעם וכן טעמה כי טו
 טוב סמיה כמו סיטעוס האדם המאכל ויבחנו בט
 בטעמו אם מר ואם מתוק אם תפל ואם מליח וראו
 גב במראה המכל או במראה העין ותראו בעיניכ
 כי טוב ה' שמעע טוב לחוסים בו תכירו ותדעו כי א
 אשרי הגבר יחסה בו יראו את ה' קדושו וראו

האלף כח ואלו הית' כקראת היה על מסקל סמיו זכרו ולהפריד בינו ובין יראו מן ראה הנניח האלף וקדומו
 הם המוכעים עצמם מרוב התאוות כמו המזיר עצמו מן היוץ כקרא קדום סכ' קדום הוא לה' ואמר את' קדומו
 עליון המספיקים את עצמם במעט מן העולם ואין אתם רודפים אחרי הטורף לא תיראו סחסר טרפכם ירא
 יראו את ה' לבדו כי הוא יטריפכם די הצורך כי אין מחסור ליריאו ואמר זה לפי שהוא גלה בין פלסתיים ואין
 לו סם מיוחדים ומכירים סיתנו לו לחס לאכול ולפי סירא את ה' לא חסר טרפו בפירים ימו ורעבו תי
 תראה כי הכפירים סים להם גערה בצקט טרפם ופעם רשו ורעבו ולא הועיל גבורם וכן הוא אומר ליש או
 אובד מבלי טורף לכו בניס סמעו לי פעמ' יפול לסוף הלכה על זרנו המעטה לא סירנה בו הלכה ממס
 כמו לכה נא אנסכה בטמחה לכו וכחטבה על ירימיהו מחטבית' לכו נא וכחמה והדומין להם וכן לכו בניס ופי
 בניס אותם הטומעים מוסרו ולמדו וכן בני הכפירים תלמידים הכפירים יראת ה' אלמדכם לפי סזכר סביב לי
 ליריאו וכי אין מחסור ליריאו אמר מי סירנה להיות מיריאו חני אלמדנו ואמר עוד מי האיש החפץ חיים כ
 כלומ' מי סירנה בחיים ובמים סירנה בהם טוב וסמע יראת ה' סאלמדנו והחיים וימי הטוב הם בעולם הזה
 ובעולם הבא גצור לסונך באלה ב' ססוקי' כלל מצות עטה ומנות לא תעטה בדבור במחטבה ובמעטה
 כנור לסונך מרע טלח תדבר רע על בני אדם וכלל בזה עדו סקר וקללת חבי' ואמו וקללת הדיון והמלך כס'
 ב' כית ה' וספתוך מדבר מרמה טלח תדבר אחד בפה ואחר בלב והס טפתי מרמה סמרמה את חבירו סמדבר
 לו טובות ואסב בלבו רעתי כמו סאמר בפיו סלוס את רעהו ידבר וג' וזהו מנות לא תעטה סבלב כמו לת ת
 סטכא את אחיך בלבבך ואמר אל תחרום על רעך רעה סוד מרע דל סור מלעסות רע וכלל בזה כל ה
 הלאוין אשר במעטה ועטה טוב כלל בזה כל מנות עס' סבמעטה בקס שלום ורדפהו בקס שלום בה ורדפהו
 בלב זו היא יראת ה' סלמדתי אתכם כמו העבד סירא את אדוניו ועטה מנותו וכזהר סלח יעבור את פיו לכל
 אשר יבנו עיני ה' אל צדיקים מי סאחו אלה הדרכים כקרא ירא ה' וכדיק ומהו תגמולו מאת ה' ססמירתי
 דבקה בו ומצילאו בכל דרכיו זהו עיני ה' אל צדיקים ואס יקראחו סוס כנג יקרא אליו ויסמע בעקתו ויבילחו
 מנרתו זהו ואזניו אל סועתם בני ה' בעימי רע בצדיקים עיניו וסמירתי לטובה ובצוטי רע פניו להכרי
 להכרית מארץ זכרם כמו וכתתי פני צאים ההוא והכרתי אותו צעקו נה' סמע טעמו אל הצדיקים סזכ'
 לא בעימי רע הדבך בו וכן ואף לאמתך תעטה כן ואס סלס אלה לא יעטה לה

אין המלך נשע ברב חיל גבור לא ינצל ברב פ
כח: שקר הסוס לתשועת וברב חילו לא ימלט:
הגה עין ידוע אל יראו למיחלים לחסדו: להצ
להציל ממות נפשם ולחיותם ברעב. נפשינו חב
חבתה לידוע עזרנו ומגיגנו הוא: כי בו ישמח ל
לבנו כי בשם קדשו בטחנו: יהי חסדך ידוע עלי
עלינו כאשר יחלנו לך:

בשנותו את טעמו לפני לרוד
וילך: אברכה את ידוע בכל עת תמיד תהלתו ב
בפי: בידוע תהלת נפשי ישמעו ענוים וישמחו
גדלו לידוע אתי וגרוממה שמו יחדו: דרשתי את
ידוע וענני ומכל מגורתי הצילני: הביטו אליו גה
ונהרו

אין המלך נוסע והלא המלך בידאי נוסע ומנח
ברוב חיילותיו ובהיותו חלל רל כי יכירו בני אדם כ
כי הוא מטבח עליהם ומצן אל כל מעשיהם
ומטיב ומריע למי סירצה כי תראה לפעמי כי המלך
שהוא הגדול טבכל אדם ויש לו רוב חיל לא יוסע אל
אל יכשל כי הנה מלך אסור כל זמן סרצה בו האל
נצח כל העמים וכבש כל הארצות וקראו שבט אפי ו
מטה זעמי כאלו שולח אותנו ומנה אותנו לעשות מה
מיה עושה וכיון מהתגאה וכתן הכח והתחבולה לע
לעצמו לא לאל ואמ' בבח ידי עשיתי וגמ' ובח לירוש
לירושלם בחיל כבד כאמ' עליו ויטכמו בחקר והנה
כולס פגרים מתים הנה לא נוסע בחילו אבל ככסל
ביון סנקפא האל בו וכמו זה רבים נכתבו בספרי ה
הנביאה לחות ולעד וכן גבור לא ינצל ברוב כח כי
הנה הכחריב בכיו הכוהו בחריב וגלית שהיה גבור כס
כפל ביד דוד שהיה כער ורך הנה כי לא יועיל לאדם
לא כח ולא רוב חיל כי אם רצון המל שקר הסו
לתפועה כי האל כותן לו גבורה כמי סאמ' התתן לס

לסוס גבורה כלומ' כמו סנתיני אפי וכסלל ירצה האל בגבורותיו יכפילנו ולא יוסע בו רוכבו וברוב חילו לא ימ
ימלט וברוב כוחו לא ימלט הרוכב עליו הגה עין האל ירחיק הנה הביטחוס בחיל' לא ינצלו אבל יראו
האל והמיתלים לחסדו שמירת המל עליה וינצל מחיל רב דהציל ממות במלחמה ואם יבא רעב בעול'
יחיה אותם אחר סמיתלים לחסדו מסבב סבות טיסביעס בין הרעבים כפסמו ואנחנו יראו ומיתלים לחסדו כ
כפסמו חכמה לה לפי הוא עזרנו ומגיגנו' בי בו ישמח לצנו בהכנלו מן הרעות ישמח לצנו כי הכרכו כי ה
התפועה באת לבנו מאתנו כי בשם קדשו בטחנו לפי הנילנו' עזו חסדך כן יהי חסדך עלינו בכל עת ובכל
זמן כמו סיתלנו לרוד בסנותו את טעמו לפני אבימלך. הוא מלך גת וסני סמות היו לו או היה סס ככני
כל מלך פלסתיס אבימלך כי כן מצאנוס בני אברהם ובימי יצחק ויגרסו חילך היה בסכנה גדולה וסינה ט
טעמו ספירוסו דברו ודעתו כמו מטעס המלך כדי סיתכבר אליהם או לפי סבראותס אותנו כי הוא סוטה ומתה
ומתהולל לא יחוסו עליו ועל גבורתו ולא ימיתוהו וכיון סגרסו חכיס ואמ' הזה יצא אל ביתי הוד' לאל טהכלהו
וחבר זה המזמו ויהו' באל בית בראט הפרקו זולתי הונו סהיא באמצע הפסוק ובדרס מרוב הסמחה ססמח דוד
בהנצלו עטה סירה זו בזלף בית. אברכה את ה' בכל עת כי תמיד עוטה עמי נסיס וקייב אחי לצרכו ול
ולהללו תמיד בכל עת ובדר' מהו בכל עת זהו סאמ' הכתו את הכל עטה ופה צנתי אפי הסטות יפה הוא בעתו
היו לרוד בסנותו חת טעמו עטה ענמו כסוטה וסינה ענמו והיה כותב על הדלתות חכיס מלך גת קייב לי מתה
רביא זהוביס' בידוע תהלל כפסי לא במוסיב אחר כי אפי לי מוסיב זולתו והוא כתן בלב אבימל' לגרט
אותי ולא חקר עלי ישמעו עכיס ויסמחו העכויס בסמעס הכלתי אבל לא הגאיש סהס סוכתי דוד גדרו
אמ' ככגד העכויס גדלו לה' חתי על התפועה סהוסיענו ואפי ואתס יחדיו כרוממ' סמו דרשתי כי בהיותו
בין ידיהס היה בלבו דורס חת ה' ומתחנן לפכניו סינלהו מידס ומכל מגירותי. מוז המגירת סחול ססלח לביתו
להמיתו והטיל חכנית כמה פעמיס להמיתו. הביטו חליו עבר במקוס עתיד וכמוהו רביס אמ'
כל בני אדם טהס בצרה יביטו חליו ויכירו חליו ויכירו חליו כמו וכירו חל ה' טעכיונו ההליכה במרובה כמו ה'
סכרו. וכמו סירון אדם למגדל עז להטב בו כן יביטו אל ה' וירובו חליו ולא יבטו מבטחונס'

תבואהו שואה לא ידע ורשתו אשר טבון תלכרו
 בשואה יפל בה: ונפשי תגיל ביוה חשיש בישועת
 בישועתו כל עצמותי תאבירנח ידוה מו במוך מ
 מציל עני מחוק מכנו ועני ואביון מגולו: יקובון
 עדי חמם אשר לא ידעתי ישאלוני: ישלכוני רע
 רעה תחת טובה שכול לנפשי: ואני בחלותם ל
 לבושי שק עניתי בצום נפשי ותפילתי על חוקי
 תשוב ברע כאח לי דתהלכתו כאבל אם קדר
 שחתי: יבצילני נישמחו ונאספו נאספו עלי נביים וכלא ידעתי קדמי לא רמד

תבואהו שואה לא ידע כנוי היחיד כנגד כל אחד
 מאויביו או כנגד שכול לא ידע לא ירגיש בה עד שב
 סתבוייהו כדי שלא יוכל להמלט ממנה בסואה יכול
 בה ברשת טמון לי ועניין שואה כמו מהומה המיה
 סתאוס וכן מטואת רשעים כי תבוא ונכפטי תגיל בה
 כסתגילה מאויבי טמטבו לקחתה תטיט בישועתו סה
 טהוטיעה מיוס: בר עצמותי כל זה איניכנו טט
 חטוף כחביריו חלא קראת בקמץ רחבוכן כל אחי ר
 רט טכאיהו והטאר טהס כקודים קמץ הס חטופים
 כולס זולתי חילו הסנים וזכרו העצמות במקו הגוף
 כי העצמות הס העמידין הגוף ויסודו: אל כי הכפסו
 והגוף יודו לך טהעלס והודחת הגוף על דרך מטל

עמו לבי ובטרי ירכנו אל חל חי או פי עצמותי הזדעזע אברי הגוף בבוכת התפלה והודאה כאלו הס יסבחו וכן
 פי אחתו החכס ר בחיי נפ והרב החכס הגדול רבי משה בן מימון זל וטוב הוא עניין הפירו' חבל אינו כופל בע
 בעניין הפסוק מו כמוך סתגיל עני מחוק ממכו טהעלס אחתי מאויבי טהיו חוקים ממני ובדר מזיל עני
 מחוק ממכו מזיל יכר טוב מיצר הרע ועני ואביון מגולו וכי יט לך גולן יותר מזה יקובון עידי חמם ה
 היו לו ביטראל סוכאים והיה בהס מי סטאל ממכו ממון בצגד סקר וחפס סלא מנינו זה בספר סמואל הכה רח
 דחינו סוכר זה החמס בין התלכונו טהיו לו על סוכאי: ישלכוני רעה תחת טובה סיטאלו ממני ממון סלא
 ידעתי מעולס טהיה להס חכלי דבר ואני עסייתי עם חלה האכמי טובה והס יטלמוני רעה טכול לכפטי והדבר
 הזה הוא כמות לכפטי או פי יקחו ממני ממון בחמס ויבקסו לקחת כפטי ויסובבו לה חס יוכלו ללכדה ואני
 בחלותס לבוטי סק מספר הטובה טהיה עוטה להס חמ חס היה אחד מהס חולה הייתי כואב ודואג ולכט סק ו
 ומתעבה בעברו סירפאהו האל ותפילתי טהייתי מתפלל עליהס על חיקי תטוב כלומ הטוב טהייתי מבקט עלי
 עליה יבוא אלי סלא יחטוב אדם כי בגלה הייתי עוטה זה ומראה עצמי דואג עליה חבל בגסתר טהיה התפלה
 הייתי מתפלל עליהס בהפך ומבקט רעת לפי חמ ותפילתי על חיקי תטוב ומה סאמ צגס צית פתוחה כלומ צ
 צגס הידוע והוא היוס סייעענו בו קרובי החולה גס חני עכיתי כפטי עמה כאלו היה אחי וקרובי כרע באח
 לי כן הייתי מתהלך קודר על מי טהיה חולה מהס כמו טעוטה הריע על ריעו והאח על אחיו או כמו טמתחבל
 הבן על אמו סמתה ואמ חס ולא חב כי יותר כואב אדם על חמ סנוצר ממנה צבטנה והניקתו וגמלת וטפחתו
 עד טגדל והאח היא מנויה בבית ומכניה לבן חידו במאכל ובמטתה כן סחתי והתהלכתי קודר כי האבל והמ
 והמטוער הולך סחוח וטעס קודר כי מכני היגין והדאגה יכוס זוהר פני האדם כי התקדר פכיו חו אמר קודר
 על המלבוט כי האבל לוצס סחורים ואדוני חבי זל פידס כאבל חס כמו התינוק סמתה חמו נחין לו מיניקת ט

סחוא קודר
 לקליו ולכלעני כסהייתי זולע מכאביהס
 עס זה לקליו כהספו עלי ולא ידעתי ככיס אכסיס פחותים וכן צני נבל גס בני בלי טס ככאו מן הארץ כלומ
 מהס ככיס ודחופים מחיתותס ופי ולא ידעתי למה כחספו עלי לטמיוח ברעתי כי חני לא גמלתי
 להס רעה קרעו ולא דמו קרעו פיהס מדוב הטחוק ולא טתקו בטחקס עלי או יבא לטון הקריעה בעניין יהפ
 הפתיחה בזה הדרך כמו כי תקרע צפוך עיניך וכך וקיע לו חלוני ויט מפרטים כטמדברים רעות צי כחילג
 קיעו בסרי ואדוני חבי זל פידס קרעו מה סלא יוכלג לתפור חס יתחרטו וכן קרא דרך מסל במעסיס ובצב
 ובדברים רעים בחכמי

קרוב ידוה לנשברי לב ואת דבאי רוח יושיע: רב
רבות רעות צדיק ומכלם יצילנו ידוה: שומר כל
עצמותיו אות כוונה לא נשברה: תמותת רשע
רעה ושנאי צדיק יאשמו בודה ידוה נפש עבדיו
ולא יאשמו כל החוסים בו

לדוד
ריבה ידוה את יריבי לחם את לוחמי:
החזק בוגן וענה וקומה בעורתי: והרק חגיית וסג
וסגור לקראת רדפי אמר לנפשי ישועתך אני י
יבשו ויכלמו מבקשי נפשי וסגור אחור ויתפרו חש
חשבי רעתי: יהיו במוץ לפני רוח ובלאך ידוה
דחה: יהי דרכם חשך וחלקלקות ובלאך ידוה
רדפם: כי חנם טמנו לי שחת רשתם חנם חפרו
לנפשי:

קרוב ה' לנשברי לב קרוב לטמוע בעקתם ותפלת
נחת דכחי רוח יושיע כפל עניין במלך טונות רבות
רעות כדוק פי פעמי רבות ינסה האל הצדיק ל
לטובתו ולהרבות כדקתו לבגי אדם כי לא ימוט לבבו
ולא יטה מדרך האמת מפני הנרה ומכלם יצילנו ה'
אלא יכול בחד מהם כמו טבע יכול כדוק וקס. שו
שובר כל עצמותיו כי העצמות הם מעמידו הגוף
ויסודו לא נשברה מלעיל והוא כפעל עבר רוח נטב
נטבירה מלרע והוא כפעל עומד. והבותות רשע
רעה הרשע טמוע לבטות כדוק רעה חותה רעה
תמיתהו כמו שאמ' ויפול בטחת יפעל יאשמו האלף ב
בטבת לבדו והיא כקראת בתנועה קלה ועניינו מן
טממה וכן תאמס טמרון אטס וטמס בעניין אחד
בודה ה' נפט עבדיו הרשעים חוטבים עליה רעה
והאל פודה חותם מידם ונמ' כפט כי חוטבים לקחת
כפסותם ולא יאשמו הרשעים יאשמו ולא כל החוסים
בו יאשמו האלף בטבת לבדו והטין בטבת הרמסון
כח והטני כפ' דוד ריבה ה' גס זה המזמור

חברו בצרתו מפני שאל ריבה מלרע בניו מצנין הפעיל מטפטו הריבה ורצני היד נוספת כיוד יקום יבולו
ועניינו מריביו והוא תאר וכמהו ואת יריבך חכמי אריב לחם את לוחמי כפל עניין במלך טונות דהזק
מג' וכה דרך מסל כחדס החוחו כלי מלחמה להלחם החזק עניינו מחוח בחזקה ובזריות וכן והחזקי את ידך
ויבא ב' טר בית ובלת בית וכן בלסון אחוז וקומה מלעיל ומין כמוהו בספר מלעיל ודוק חניט טס
כלי מכלי המלחמה נים חותו במטמעו עניין סגור כלומ סגר הדרך לקראת צדפס אחרי טלת יטיבוכי חמו
לכפטי כי הם מבקשים לקחת כפטי כמו שאמ' מבקשי כפטי וחתה בטר כפטי ואמור לה אל תפחדו כי ישועת
חני והעניין סיבית חזק בלבו הפך והבאתי מורך בלבב יבטו ויכלמו מבקשי כפטי ובוטו מתקנות ומגבורתם
יטורו חמור יטוב חמור כמו ולא כסוג חמו לבנו כלומ כסתבת לקראת בחרב ובחנית הם יטוב חמור מרדו
אחרי ויחפרו חוטבי רעתי טחטב לעמות לי רעה ולא יוכלו ידו כמון לפני יוח התבן הדק והוא הכדף לפני
הרוח ומלחך ה' דחה כי המון פעמי יהיה לו מעמד כנגד הרוח כטימנה גר או דבר שייעמידנו אצל הם לא יה
יהיה להם מעמד כי מלחך ה' ידחה חותם ידו דרכם חושך וחלקלקות סתים רעות והטליסית ומלחך ה'
רודפם כי ההולך בחושך יכטל באבן ובמכסול הדרך ויפול וכן ההולך בחלקלקות ימעדו רגליו ויפול ועם כל
זה יוכל להיות סילך בבחת וימלטו אצל חס אחר רודף אחרינו ונטרף לו ללכת בחפזן ועל כל פנים יכול בו
בחכס טמנו לי חני מקללם בחכס אצל הם רדפוכי בחכס וטמנו רשתם ללכדני ופי סחת ורסת' כי טני דברי
הס כי הסחת היא חסירה כמו עד יכרה לרשע סחת וכן במחתם כתפטם וכן יקרא הקצר סחת טהיה האפר' ופי
הסחת והרסת בחכס טמנו לי הרסת טחטיה כלכד בה והסחת סחפרו לכפטי סחטול בה ויל סחת כמו רסת וכן
כנגד בסחיתותם וצדדי רזל הויה סתא דהו קא מיכנו עלה בירי וסיתא רל סיתתה כי מנהגם להקיר חות
חוציית הגרון וכן חמרו לח תפוקו לבו סותת כמו סועתת מן תרגום ויספר ואסתעי וסמיכות סחת לרשתם
לרוב הסתדלותם ללכדו וכן צוה הסמיכות טוט היון חדמת עפר וחקר כן אמ' חכס חפרו לכפטי סחפרו לי חס
חסירה טחטול בה והעניין כי בכל טיובנו לחסוב תחבולות ולהתעולל עליגת ללכדני עסו'

למנוחה

לְעֵבֶד יְדוּה לְדוֹד: נֶאֱמַר פֶּשַׁע לְרָשָׁע בְּקִרְבֵּי לְבָבֵי אֵין פֶּחַד אֱלֹדִים לְגִגְד עֵינָיו: כִּי הִחְלִיק אֱלֹדִים בְּעֵינָיו לְמִצּוֹא עֵזוֹ לְשֹׁנָא: דְּבָרֵי פִּיֹּן אֵין וּמִרְכּוּהָ חִדְל לְהִשְׁכִּיל לְהִשְׁיב: אֵין יִהְיֶה עַל כְּשִׁכְבוֹ יִהְיִי יִתְיַצֵּב עַל דְּרָךְ לֹא טוֹב רַע לֹא יִמָּאס: יְדוּה בַּה בְּהַשְׁמִים חֲסִדֵךְ אֲמוֹנֶתְךָ עַד שְׁחָקִים: צְדָקֶתְךָ כְּהִרְרִי אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוּם רַבָּה אֲדָם וּבְרַכְחָתוֹ תוֹשִׁיעַ יְדוּה: מַה יִּקָּר חֲסִדֵךְ אֱלֹדִים וּבְנֵי אֲדָם בְּצֵל כְּנִפְיֵךְ יִהְיִין:

ה'בגצח לעבד ה'לדוד לפי שמדבר דימט מדע מדעתו טחין לו אדון טיעניסהו על הרע טעוסה ל לפי אמ' כי הוא ענת רטעים רחקה מנו-אלא הוא ע עבד ה' ויודע פים לו אדון גומל האד' על הטוב ועל הרע יאני אומר בקרב לבי כי אומ' הפטע הוא ינר ה הרע לרטע עטה מה סתרנה וקראו פטע כמו טקר טקראו חטאת טכ' לפתח חטאת רובץ- כי החליק אליו בעיניו יפתנו לחפס המעט' הרע עד סימנחנו כמו לך מצא את החכיס-לטכוא מרוב התמדתי יקוץ בעביר ויסנאכה וים לומ' יפתנו למנחא עונו ולסנחא ההפך והוא הדרך הטוב וכך כי את ה' עזבו לסמור פ פי לטמור דרכי אלדים אחרים ובדרט הרטעים ממ מסתכלים בעיניהם ומחפטים בדיהם ומתרהרים בלבם אי זה עון טוכא הקבה טיעסיהו וכזה העניון אמ' כי את כל תועבת ה' אשר טכא עסו לחלדיהם

חדל להסכי' לקחת מוסר להסכיל לבו ולהטיב דרכו און על מסכב' כי המטה הוא מיהס המהטבה בעוד האד' ער כי איננו פונה לסוס עסק וביוס יתיצב על דרך לא טוב כמו אשר איננה טהורה ההולכי' הדרך לא טוב- און אמר כן כדי טלא יאמר רע טני פעמים סמוכים און פו' כי איך בדרכו טוס כד טוב כי כולו רע וחין עת שימא שימאם ברע לעסותו ידוה בהסמים עס הא הידיעה כמספט ופי' עד הטמים וכך לא יוכלו יגעו בלביט בלב' טיה' וחסד אל ואמונתו בעולם הס והאמונה הוא קיוס המין טלא יהרם כי הס יאבדו הפרטים המין קיוס לעולם וכך כתוב לדוד ודור אמונתך כוככת ארץ ותעמוד והארץ לעולם עומדת והחסד סמומין לכל חי טרם טרפו בדרך קרובה אליו בלי יגיעה רבה כי לא יוכל להיות קיוס העולם ביגיעה רבה' והאמונה קיימת והחסד טהוא יתרון להיות הטוב הוא הזמכת קיוס העולם כמו סאמרי-מצמיח חזיר לבהמה המצמיח הרים חזיר וכך ה המטלח מעינים בבחלים יסקו כל חיתו טדי סמומין בהס מאכלס ומסקס במקומס וזהו חסד האל עס הצרו הצרוטאי' ועוד מהזמכת קיוס העולם כי מה סצדיק יותר לקיוס העולם מוומן יותר כי המטקיס יותר צריכים ל לחיוס מן המאכלי' לפי' כמחאס בהזמנה יותר מן המאכל' ובלי מלאכה ותיקון' והאור יותר צריך לכל מהמאכ מהמאכל והמטקה לפי' כמנח יותר כי לא יעמוד כל חי בלתו אפי' סעה אחת ואמ' דוד כי גדולי חסדי ה' סאפילו המורדי' בו סהזכיר למעלה יומין להס מחיתס סחקיס הס סממים' צדקתך כהררי אל ההרים הגבוהים כטרונה להגדיל הדבר סומכו אל ה' כמו עיר גדולה לאלהי' ותהי לקרדת אלהים מאפליה טלהבת יה ארזי אל אמר אפי' סאתה טוב לרעיס ולטובים סאתה מבדיל בעת סתרחה ותגדיל כדקתך לטובים כהרים ומספטים לרטעים כסתרחס במספט ותסקיעס בתהוס רבה- והמטיל הטובים להרים סהוא מקוס מסגב מן האויב כן עובדי האל כסגבי' בו טכ' מגדל עוז סס ה' סלעי ומבודתי עד טלא יוכלו בני אדם לבזלה מהס והרעיס לתהוס סהוא מקוס אבדון טלא ינצל האדם ממנו טכ' כי באו מוס עד כפט וכסאחה מטיב לרטע ועוטה עמו חסד אומ' אני כי אותנו חסד הוא כחסד טתעטה עס הבהמה טאינה מכירה בחסד ואתה נותן' לך כרכה וזהו א אדם ובהמה כי הרטע הוא כצורת בהמה אל צורת האדם הטוב אדם ובהמה סהוא יספוט כל מרגיש על דרך ו מיד כל חיה אדרטנו ורבנותי' פירטנו אלמלא כדקתך כהררי אל מי יוכל לעמוד בפני מספטויך סהוא בתהוס ר רבה- ה' יונכן כי הויה חזי סלך אמ' מספטויך תהוס רבה וכי הויה חזי כמלה אמ' כדקתך כהררי אל' כזה יקר ת חסד טתסוה בו לפעמי' טובים ורעיס זהו בעולם הזה אצל לעולם הבא לא יהיה לרעיס חלק בו- והוא יקר וככ וככבד מחסד העולם הזה טזה עוצר וזה כנחי וקייס- ומלת מה להגדלה כמו מה רב טובך' ולחסד העולם הזה א אמ' עד טמים אצל לחסד העולם הבא עין לא ראתה ויחסיון בצל ככטיך אותס טהס בני אדם לא אותס טהס כבהמה ועל כן אמרו לחלדים טעניינו סופט כי טס יגיע לכל כמספטו'

בחנפי לעגי מעוג חרוק עלי שנימוז: ארני כמה
תראה חשיבה נפשי משאיהם מכפירים יחידתי:
אודך בקהל רב בעם עצום אהללך: אל ישמח
ישמחו לי אויבי שקר שנאי חנם יקרצו עין: כיל
לא שלום ידברו ועל רגעי ארץ דברי מרמות יח
יחשבון: וירחיבו עלי פיהם אמרו האח האח רא
ראתה עינינו: ראיתך ידוע אל תחרש ארגי אל
תרחק מני: העירה והקיעה למשפטי אלדי וא
וארג לרבי: שפטני כצדקך ארני אלהי ואל יש
ישמחו לי: אל יאמרו בלבם האח נפשינו ואל יבו
יאמרו בלענוהו: יבשו ויחפרו יחדו שמחי רעתי
ילבשו בשת וכלמה המגדלים עלי: ירגו וישמחו
חפצי צדקי ויאמרו תמיד יגדל ידוע החפץ של
שלום עבדו: ולשוני תהגה צדקך כל היום תה
תהלתך:

פילמעלה אודך בקהל רב כסתכלני מן

בחנפי לעגי מעוג סמיך על סמיך כמו כהרי נ
כחלי דבט וחממה את מספר מפקד העם יוכמי יונ
יועכי פרעה וסכוכי טמוכי חול ופרוס חכמים חכפ
חכמים ולועגים ונתעסקים בדברים בטלים זהו פי
מעוג טיחה בטלה ודומה בדברי רבותינו בגבולין ו
נבלטו ענה ובית בחנפי כמו עם וכן כך כרינו כנג
ופי חילג הנכיס יאס: עם חכמים מוטט לעג וישחקו
ויחקרו עלי סכמו והמפרטי פירוטו מעוג כמו עונה
וכן חס יט לי מעוג ורל האכטים המתענגים ובעלי
התלות או פי על דרך מטל נקרא הענה הרעה והמ
והמעטה מעוג כמו סכ חפרים היה עונה בלי הפוכה
וכן מלטו בנק עד חמטתו חרוק מקור וענינו שמת
שמחקר אדם סניו בראותו נקמ מאויביו וכן ויחקרו
מן ידוע כמה תראה עד כמה תראה בעניי ו
ובלחני מהס כאלו אמ עד כמה תראה בעניי ובלחני
וכן כמה נר רשעים ידעך הסיבה כפטי משואהס כ
כמו אמ ה מצאן חסיב טהא ענין הכלה ופי משוא
משואהס משאוכס וממהומתס ומשואהס לסון רבס
האחד סאה בפלס יורה ומלקוט מכפירים יחידתי ס
סהס כמו הכפירים הטורפים ופי יחידתי כפטי וכן
הכפירים וקהל רב ועס עצום בהיות כל ישראל כאח
כאחד אל ישמחו לי אל ישמחו בעבירי עוד כי הרבה שמחו עלי עד עתה שקר בסגל באתכס וכן עכמו מחמתי
אויבי שקר ופי סהס טוכחיס חותי בחנס כמו סחמ טוכחי חנס וכן אך לסקר שמרתי רל בחנס יקרצו עין יח
יקרצו עין זה לזה בלעג עלי וקרינת העינים הוא ברמח העינים ללעג ולבז: וכן בעניין הזה בספטים קורץ
ספתיו וכן קורץ בעיניו מולל ברגליו: כי לא סלס ידברו ועל רגעי ארץ בסגל באתכס והס ד במקרא יט
מפרטי רגעי מן רוגע היס סהא ענין בקיעה כן רגעי ארץ בקיעי ארץ כלומ במקומות כספרי דברי מרמו
יחטובין: ואיכינו נכון כי למחסבה אינו כריך מקוס כספר חלח לדבור או למעסה זימ רגעי ארץ מענין מרג
מרגיע ופי רגעי ארץ עכו ארץ וקרחס כן לפי סהענויס סר רפוס ודעתס נוחה ויט לפר עוד רגעי ארץ הר
הרשעים והטחכני סהס במרגיע ובמת ופי ועל כמו עם וכן חביחו האכטים על הכטים ופי חילג חכפטי והלועג
והלועגים עם חילג הרשעים וחסבו דברי מרמות עלי והס בנתת וחי גילה וצרה וירחיבו עלי פיהס ב
באחוק ובדבור כסראו חותי גילה ממקוס למקוס חמרו האח האח ראתה עיני כלומ ראתה עינינו מה סרצוכ
וכן ובאויבי ראתה עיני האח סמחה והוכפל לרוב הסמחה וכן יען אמרה בור על ירוסלמיס האח ראית
ה אל תחרש אל תטפוק לכעקתי וחל תעסה עצמך כחרס חלל סתעכני והוטיעני כי אתה ראתה לעגס ודברי
עלי העירה והקיעה למשפטי כפל ענין במלות טוכות לחוק רל סלח תהיה כישן עוד וקח מספטי ורו
ורבי מהס כי אתה אלדי חין לי טופט חחר חדוכי סאתה אדון לי והאדון ידרוט מספט עבדו ספטי בצדקת
קח מספטי מהס בצדקתך וביוסרך כי אתה יודע כי אתי האמת ואתס העול והחמס: אל יאמרו בלבס
חפי בלבס לח יוכלו לסמוח ולחמר האח כפסיכו כלומ סמחנו כפסיכו ולח יאמרו כמו סחומרי עתה בלעכיהו ו
וסיחכנו חותי יבושו ויחפרו יחדו הכפל לחוק ואמ יחדו כמו סכחספו יחדו עלי לסמוח כן יבטו יחד
יחדו מתקוות המגדלים עלי פיהס כמו סחמ וירחיבו עלי פיהס: ירגו וישמחו הם יבטו ויחפרו סהס
סמחיס לרעתי וחפטי כדקי ירחו ויטמחו ופי כדקי יטרי ומה סראוי לי ויאמרו תמיד יגדל ה וגומ הוא
דוד סרבה בשלמו והזילהו מסוכחי ולשוני תהגה כדקך הס יסכחו לאל עלי וכל סכן לטוכי טהיח רחל
ראויה סתהגה כדקך כל היום סהס יאמרו תמיד תהלתך:

דרף מלאף אל הזעף על אש לא יכונן דר
דרכך כחפזך ועזוב חמה תתחרט על מה טעניה
עליך זאת המדה ואל תתערב עם מרעים להרע מ
מעטיך כמרעי' על סתראה הכלחתם וטעם אך כא
בחלו אמ' עטה מה שאמרתי לך אך אל תתערב במ
במעטיה הרעים וכך אמר צה' אל תמרודו וקוי ה' ב
בהנעת ואז עיף הפועל והויד הרבי כפלה מהמכתב
ועוד תוחיל מעט ולא תראה הרטע וכסתתבין היט
היטב אש נטאר לו סורס לא תמנא לו חלא הכל הו
הולך והענוים מהיו בטפלו' לפני הרטעי באבוד הר
הרטעים המה ירשו ארץ על רוב סלו' כי בהבוד הר
הרטעים סלו' ושמחה בצולס כטעם ובאבוד רטעים
רינה חוריק כטיכול לומר לו מנחתך כי יבוא יומנו
כטינתאה הרטע על הצדיק אז יבוא טפרו חרב
פתחו לסונס לטיטה כמו חרב פתיחה והמה פתיחות
אז פי הונחת החרב מתערה ויקרא פתיחה כהונחת
האם ר ממאסורו כמו הסיריו פתח ביה הרבם
תבא בלבס' הכך ממה סחטמו כמו ויפול בטחת יפ
יפעל וקסתותס הטברנה סלא יזמן להס כמזמות'
טוב מעט לצדיק כי יטמח במעט סיהיה לו מן
העולס אבל הרטעים ברבית ממונס לא יטמחו כי י
יטמלו יותר ועוד כי רבי ממינס לרעס סמתגאים
בו על בני אדם עד טיקומו עליהס ויהרגס ויקחו מ
ממונס המון כמו ומי אוהב בהמון אז פי המון רבו
רבי והוא כנגד מעט סזכר רבי גדולס כמו רבי המ
המלך ולפי הרמון רביס עינה אל ההמון סזכר וב

הרף מאף ועזוב חמה אל תתחר אף להרע: כי
מרעים יברתון וקוי ידוה חמה ירשו ארץ: ועוד
מעט ואין רשע והתבוננת לל מקומו ואיננו: ועב
ועניים ירשו ארץ והתענגו על רוב שלום: זוכם
רשע לצדיק והרק עליו שניו: אדני ישחק לו כי ר
ראה כי יבא יומו: חרב פתחו רשעים ודרבו קט
קשתם לו פל עני ואכיון לטבח שרי דרך: חרב
חרבם תבא בלבם וקשתותם השברנה: טוב מע
מעט לצדיק מהמון רשעים רבים: כי זרועות ר
רשעים השברנה וסוכך צדיקים ידוה: יודע יו
ידוה ימי תמימים ונהלתם לעולם תהיה: דא יב
בשו בעת רעה ובימי רעבון ישבעו: כי רשעים
יאבדו ואבי ידוה כיקר כרים כלו בעשן כלו רוה
רשע דא ישלם וצדיק הונן: נותן: כי מבורכו יר
ירשו ארץ ובקל לליו יברתו: מידוה מצעדי גבר כ
בוננו ודרבו יתפץ: כי יפל לא יוכל כי ידוה סומ
סוכך ידו: נער הייתי גם זקנתי ולא ראיתי צדי
צדיק נעזב וזרעו מבקש דדם: כל היום הונן ומ
ובל ידוה וזרעו לברכה:

וצא בלסון יחיד כמו וקבל יהודי ופי' ככסיס רביס הטברנה סלא יהיה לכס כח להרע לצדיק יודע מ
מכיר עליהס לטובה ונחלת' וטובתס לא יפסוק לעולס הצא או פי' כל הכסוק לעולס הזה ופי' ונחלתס טיב
טינחילו הטוב לצביהס כיקר כרים פי' כצטיס והוא החלב סקרב על המזבח טכלה ברי ט והונך לו זולת טעס
כל טכן סלא יתן מטלו וצדיק חונן ונותן כמו חנוכי אהס חסר חנן חלדי חת עבוד וכפס המן כפי טנו
סנותן פעס אחר פעס אז פי' חונן מרחס טיט צי סתי מדו טובית הרחמיס והצדיבות ירשו הרץ פתיחה עמי
עמידה להכלחת' כמו הירוסה סהיא מאב לבן לפי טהס חונני ונותני האל יסיף להס עוטר וכבוד והרטעים
טעינס צרה טאפי' מה טילו לא יטלמו יכרתו בזה וצבא ועיטרס לא יתקיים בידוה מצעדי גבר כונכ'
ודרכו יחפץ כי בכל חסר יפנה יכליח ודרכו יחפץ דרכי עבודת האל כי המקו' צרא הנכס שלימה לח תחבר כ
כל וכטבטה אל המעלות הטובות וזהו כוננו אז יהיה רצוי מהב רח וזהו ודרכו יחפץ והל יעלה על לב חיס כ
כי זה הכסוק מראה ההכרח על עבודת האל אבל הוא על טובה הצפונה לו אז על הרעה מן הגמול והעונס
לא יוטל לא יוטלך לארץ כי ה' סומך ידו ומה סהביא עליו צרה הוא על דרך מיסר וההבה והרטע נטיפול הי
אין לו תקימה גער הייתי וגם זקנתי כלומ' לא בצערותי ולא בזקנותי לח רחיתי צדיק נעזב מלחס יטמ
וסמלה כמו סכ' כי לח העזבך ויעקב בקס לחס וסמלה מסמע מי טחין לו לחס וסמלה הוא נעזב ורעי הצבי'
הקטני סיניחו אחריה' כל הייס כל הימים אפי' בעת דחקו וזרעו ילמדו דרכיו והס לצרכה לעולס טיהכנו הס
הנרוכי וכן והיה ברבה סיתן לאחרי מערכתס ומטונס אז פי' סהרותיס אותס יברכס ויקמרו חלה הס זרע
צדיק יברכס החל לזכות אביהס

57

ירויזן כדשן ביתך ונחל ערניך תשקם: כי עמך
מקור חיים באורך נראה אור: משך חסדך ליד
לידעך ועדקתך לישרי לב: אל תבואני רגל נ
גאונה ויד רשעים אל תנידני: שם נבלו פועלי או
און דחו ולא יבלו קום:

אל תתחר במרעים ^{לדוד} ואל תקנא בעשי
עולה: כי כחציר מחרה יבלו וכירק דשא יבולין
בטח בידוה ועשה טוב שבן ארץ ורעה אמונה:
והתענג על ירוה ויתן לך משאלות לבך: גל ע
על ירוה דרכך ובטח עליו והוא יעשה: והוציא
כאור צדקך ומשפטך בעהרים: דם לידוה וזה
והתחולל לו אל תתחר במצליח דרכו באיש ע
עושה מזימות

ירויזן לעולם הבא ועולם הנשמה והמלאכים א
הוא בית ה כמו סנך היכל ה והדסן והעדן הוא ה
הטבת החל והיא הטובה שאין אחריה רעה והסובע
שאין אחריו רעב וצמא ונחל טיהיו הערכים לרוב
כנחל תשקם טאתה תעורם בידיעה מקור חיים כ
כמו המקור טלא יפסקו מימיו כמו ספוסקין המים
המכונסים כן חיי העולם הבא בלי הכסף והאור טא
טאין אחריו חוטך וזהו באורך נראה אור: משוך
חסדך המטיכה כעניי הנטייה כמו מסכתך חסד וכ
וכן ויט אליו חסד הטא לידעך חסד בעולם הזה מי
סיוכלו להתעסק בחכמה ובמנות טלא יהיה להם מו
מונע מעסקי העלם הזה או יהיה פי הפסון לעולם ה
הבא ויודעך הם החכמים המתעסקים בצורה ובמז
ובמנות ובחכמת האלהים ויסרו לב הם ההולכים בת
צדק לבב בצורה ובמנות אלא טלא הגיעו לדעת ה
הבא רח אלת מדרך קבלה ובקם מהאל סימטוך טה
טהוא ירוזן הטוב לידעך בעולם הבא וכדקתו היא
הטובה הראה אה תבואני אל תבא לי וכן תב

תבואני טיהא תבוא לו אמ אל תבא לי רגל האויבי הבאים בגוה לכודדני במלחמת ולת אחיה פנוי לעבד המל
ויד רשעי אל תכידני ממקומי טחני מ יכודד בי לדעת דרכי וזכר היר והרגל: כי היו באי בגלל ללוחמי בד. טה
כפלו עבר במקום עקיד וכן דוחו והוא מלרע והרבע בחית והוא מבניין טלת נזכר טס כנבלו מהדגם והוא ע
על מסגל כלו תפלות דוד בן ימי חלח טחין החית נדגסת כי כן מסכטת דוד חל תתקד במרעים ל
לפי טזכר מחסבת הרשעים ומעטיה חמ טלא יפותה הדס להם צדקותי הנלחת כי לא תעמיד אל תתקד רל
אל תתערב והוא בסקל תפעל טרסו תחד מעכנין וחיד תתחד חת הם סי ולת מבנינו אל תקנא בעיסי עולת
כס צדקס סלנו: בי כחטיר מהרה ימלו וכדתו והוא מן הקל טרסי: כמל והוא פוע עומד וכן ימל קצירו וכי
וכירק דטא יבולין ירק סמוך לדטא וכן ירק עטב לחכול כי לא יאכלו הנהמות העיקר טנדטא ועטב חלל הט
הנומח מעל חרץ והוא חירוק והלח טבי והוא היצם והוא הנפול במהר והעיקר נטאר בארץ ונמח אחר ומן
והדבר הכלה מהרה כמסל צירוק טבי כי העיקר נטאר ימים רבי בטח בטח בה הפסוק הוא הפך וכי
עטה טוב ובגוח בה רעה אמוכה וטכון בארץ. ויל כל הפסוק במעטה הטוב בטח בה היא עבודת הלב סיבטוח ב
בה בכל לבי ויבין כי הוא העוזר והמכסיל לת כמרעים טעוטים עול ובוטחים בעיטרים ועטה טוב מעטה היר
סיתן צדקה ועטה מנות החל טכון חרץ בכל מקום חסר תסכון רעה אמונה תלמוד לרבים לעבוד חת ה כמ
כמו טעטה אציהס חבינו עה טכ ויקרא טס אברים בטס ה טהיה מלמד לרבים דרך ה והמלמד לרבים דרך ה
ה והמלמד בגי חדס רעה חותס כמו ורעו חתכס דיעה והסכל והו עיקר עבודת החל בפה כי מה סנריך לעט
לעטמו בעבודת בפה כמו יחוד החל והתפללות והתוסבחות עיקרם בלב ואפי לא יוכיחם בפה י טא ידי חובתו וי
ויז ורעה כמו ויסח אציהס חת עיניו ואס תעטה זה תמנח תענוג טאל בכל חסר תאוה ככסך וטאה טווי במח
במקום חיתן כמו ונות בהר תמות בהר טיס קנך כמו תטיס חו פי סתמח בעבודת ה ותיהי כהנה והוא יפיק
תאויתך והוכיח כאור צדקך יגלה לעילס צדקך כמו טהאור גלנו ועוד כמו הנשרים טהוא חוזק האור כן יכירת
בגי העולס כי בצדק כל דרכיך דום לה הוחיל כמו דומו עד הגיענו אליכס והתחלל לסון תוחלת מט
מטורים חול כמו ויחילו עד ציס ויחל עיד טבעת ימים או יהיה לסון חיל כולדה רל סבל החיל בעצרת ואס יה
יהיה לך צרה ותראה הרשעים מנלחמים ויודמנו מחסבותס כרנוקס אל תתערב עמהס ללמוד ממעטיהס

בן כסלי הכסלים הם תחת המתניס סמוכי לכלון
 מלאו נקלה כנג נקלה וכבוז ויא מעכיון קלוי בלם
 ואמ זה על רוב חמימות החולי כמו ואסלדה בחילה
 אמ איז מתוס בבמרי כי כן דרך הנהוס לכפול דב
 דבריו בגוהות עניין רפיון וכן ויפג לבו אל
 תכתי פוגת לך ובמסכה כדי שתפוג סכתך סאגתי ב
 בקולי ונעקתי מרוב כהמת לבי ובין אסאג ובין לא
 חסאג אחת ידעת תאות לבי שהיא לחיות מן החולי ו
 ונגדך היא ויא כנגד לבדך כל תאותי חולי אחיה מ
 מהחלי לא כגד הרופאים לבי סחרחך בראותם
 שיש להם צרות מחשבותם סובבות אכה נאכה עזבני
 כחי כי בעל הצרות יחלט גופו ואור עיני וגם העיני
 לקו באורם ואיניכנו אתי ובא על דרך קסת גבורים
 חתים מנגד כגעני ועמודו סלח יבקרוני כי הבקור מ
 מחזיק כפס החולה וקרובי רעני או סאר בסר מרחו
 עמודו כי כולם סכחוני והניחוני כי ילאו לראות צבר
 צברתי ותרחק כפסי מהס וינקסו סמו מוקס לכפסי
 לספותה בדציה הרעים ולספותה חסר וכן אסר יב
 יבקס את כפסי והוות לסון סבריון וענייכים רעים
 חני טומע דבריה על ידי ספור או מהס ממס כי לא
 יתכסו ממני ואני טומע ועוסה עצמי כחרס וכאלס
 ואני טומע חרפתי וסותק טומע רל מבין כמו גי א
 אסר לא תסמע לטוני ואהי גס כן כאים אסר איז
 בפיו תוכחות טענות סידע להתוכח עם המריצוס ע
 עמו ומה לי להתוכח עמהס איז לי תחלת בהס סיו
 סיועילוכי אלא לך לבדך הוחלתי לפי תענני כי את
 אדון על הכל ואתה אלדי סתקח מספסי מן הדטעי
 ען יסמחו לי אס לא תענני כי צמוט רגלי הגיילו ע

כי צסלי מלאו נקלה ואין מתוס בבמרי נפוגתי
 ונדפתי עד מאד שאגתי מנהמת לבי אדגי נגד
 נגדך כל תאותי ואנחתי מכך לא נסתרה לבי
 סחרחך עזבני בחי ואור עיני גם הם אין אתי א
 ארבי ורעי מנגד נגעני ועמדו וקרובי מרחוק עם
 עמדו וינקשו מבקשי נפשי ודורשי רעתי דברוה
 הוות ומרמות כל היום יהגו ואגו כחרס לא א
 אשמע ובאלס לא יפתח פיו ואהי כאיש אשר ל
 לא שומע ואין בפיו תוכחות כי לך ידוה הוחלת
 הוחלתי אתה תענה ידוה אלדי כי אמרתי פן י
 ישמחו לי בכוס רגלי עלי הגדילי כי אני לזלע
 נבון ומכאובי נגדי תמיד כי עוני אניד אראג ס
 מחטאתי ואיבי חיים עצמו ורפי שנאי סקר וס
 ומשלמי רעח תחת טובה ישסמוני תחת רדפי ט
 טוב אל תעזבני ידוה אלדי אל תרחק ממני ח
 חושה לעורתי ידוה תשויעתי

למנצח

לידותן מזמור ללוד: אמרתי
 אשמרה דרכי בחטא בלשוני אשמרה לפי מחס
 מחסום בעוד רשע לנגדי

עלי לסוכס ומה יעסו אס חמוט מכל וכל ולפי אפחד סאמית מחלי בי חני לבלע נבון סאני הולך בולע
 ממכאובי והוא צברי תמיד סלא ירחק ממני על כן חני דואג כי חזכור עוני ואגידס בני לבי חולי חמות וחד
 ואדראג מחטאתי ען תהיה לי למוקס חני במכאובי תמיד ואוניבי בחיים העצומים סקר חכס והס רצו צבנים וב
 וצבכסו וחני עני וכדכה והס טטונחיס חותי בחכס כי חני הטבתי להס ולא יסטונני אלא סאני רודף הטוב וה
 והס הרע ומקחאס צי רדופי כתי סהטוב רדופי סאני רודף חרתי וקדי רדפי והוא מקור ואדיס כמסכת בטע'
 כמו מירדי צור אדונו תטועתי אתה אדון הצטועתי או פי לתטועתי ולמד לעזרתי במקו בית ואדני לסון קריחה
 לבגצח לידותן חצרו דוד ונתנו לידותן המסורר וענינו כמו המזמור סקדס חרתי הטבתי בלבי סחטמ
 סאסמור דרכי ופי דרכי מנהגי כמו מעטות דרכי ואסמור מחטוא בלסוכי סלא אדברי דבר לא כן מתוך חלמי
 כמו סכ סאיוב בכל זאת לא חטא איוב בספתיו בעוד סהרסע לכגדי סבא לראות באידי סאסמור פי מלדבר כ
 כאלו מחסוס צחי כי אפי לכהות כדרך החוליס מתק בערס אסמור פי כדי סלא יסמח עלי וכל כך חני סותק
 כאלו חני אלס ואפי מדבר טוב חסתי ואעפ סכאצי נעכר וכסברי חני חוסס פי מלדבר הטוב ען יבא לפי ס
 הרע מתוך צערי או פי לא יבוא לי טוב סאדבר עליו או פי חסתי על מחטבתי הלב כי איז לי תקנה עוד בט
 צנוב והרסתי ממנו ונעכר חומי על הצבר מקוס הכאב לא על הכאב

125

סור מדע עשה טוב ושכן לעולם : כי ידוה אהב
משפט ולא יעוב את חסידיו לעולם נשמרו וזרע
רשעים גברת : צדיקים יורשו ארץ וישכנו לעד ע
עליה : פי צדיק יזהר חכמה ולשונו תדבר משפט
תורת אלהיו בלבן לא תמעד אשוריו : צופה רש
רשע לצדיק ומבקש להמיתו : ידוה לא יעובנו ב
בירו ולא ירשיענו בהשפטו : קיה אל ידוה ושמר
דרכו וירומנו : לרשת ארץ בהברת רשעים תר
תראה : ראיתי רשע ערוץ ומתערה באורח רענן
ויעבור והנה איננו ואבקשהו ולא נמצא : שמר ת
תם וראה ישר כי אחרית לאיש שלום : ופושעים
נשמרו יחרו אחרית רשעים גברתה : ותשועת צ
צדיקים מידוה מעולם בעת צרה : ויעורם ידוה וי
ויבלטם ובלטם מרשעים ויושיעם כי חסו בו :

לדוד להזכיר : ידוה ^{מוזמר} אל בקצבך תזכירני
ובחמתך תיסרני : כי הציך נחתו בי ותנחת עלי
ידך : אין מתום בבשרי מפני זעמך אין שלום בע
בעצמי מפני חטאתי : כי עונותי עברו ראשי במש
במשא כבוד יכבדו ממני : הבאישו במקו חברתי
מפני אולתי : נעותי שחותי עד מאד כל היום קו
קודר הלכתי :

ל 2

סור מדע תן לבך בדרך הצדיקים והרשעים כי
ה' גימל להם כפי מעשיהם כי אחרית הצדיקו לטוב
ואחרית הרשעים לרע סור מדע ותטכון בטח לעול
כי האדם הרע לא יטכון לעולם בטח אלא יהיה נע
וכד וטכון כמו וטכון כמו עלה ומית לא יעזוב לא
יסלק שמירתו ממנו ולא כן דרך הרשעים כי הוא כ
ככרת בזה יומו ואמ' זרע כי בהכרתם יכרת זרעו ו
ואמ' חסידיו אחר טאמ' משפט וחסד גדול מהמשפט
כי הוא עניין לפנים מסורת הדין לפי טכסירגול ה
האדם עכמו במדת החסד והמשפט לא יטה מדרך
האמת על כל פנים למדות החסידים שהיא גמילות
הטובה הן למי שלא כתחייב לו פי צדיק מלבד
מה טעיה טחונן מכסיו יורה חכמה לאחרים ומל
ומלמדס בדרך הטובה משפט מעטה בדברים סבין
חדס לחבריו תורת אלדיו בלבן כמו סמורה ב
בפיו כן הוא בלבן סתוכו כבדו צובה רשע
לצדיק חס יראה הרשע הצדיק מזלזל הוא מקנא בו
ונותן עיניו בו חס יבא סוס דב' צדו להעלילו לפני
המוסל סימיתנו ולא ירשיענו בהשפטו לפני המוסל
אלא יבא נקיו קיה אל ה' חס תבטח בה' ותס
ותשמור דרכו סלא תסור מכל חסר נוק הוא ירומנו
לרשת ארץ ותראה בהכרת הרשעים כמו טראיתי ח
אני על כן סמע אלי מתערה מתלחלח כעך סהוא
דענך ורטוב ונקרא אורח לפי סכודע לכל יופיו ולח
ולחיותו כמו סכקרא האיס אורח כס הוא גלוי וידוע ל
לכל מי הוא ומספחתו והסבו הגר הידה פעמי הזכיר
כי אחרית רשעים לרע ואחרית צדיקו לטוב סלא ית
יתפתה האדם להבלת הרשעים בזכור
לדוד להזכיר להזכיר אחד מטעמי הנגינות יאו פי'
להודות כמו הזכירו כי כסגב סמו וכראה כי חצרו לפ

לכל אדם מדוכה בחלאים ובצריות וזהו להזכיר להודיע לכל נדכה ונמטר סיתפלל צו בצנפך הקוף בסגול כח
כחתו מבגיון כפעל משפטו בתסלוס ככחתו ולולי החית היה כדגס כמו כצבו כגסו ותנחת מבגיון הקל וירד ת
תרגו ונחת ידך מכתך לפי סהמכה כעסת ביד אין מתוס סלמות כי בסרי כגוע כולו והמס הראסוכה
ניכסת וסרסו תמס ויח כי סרסו מתה מן מתי מספר ובצסלומו מתאוס כמו סלסס כתאוס ויח סלא כסאר
בי צורת חדס מרוב כגעיס וחפי העצמות החזקים מן הצמר אין סלוס בס כי סס כואבס מסכני זעמך מסכני
חטאתי כי זעמת עלי מסכני חטאתי לא לחכס מומני אין בי כח לסובלס כלומ סאין בי מעסוס טובס כל כך
סזלו סע כות הבאיסו מבגיון הסעיל וכמצא עומד וכן לא הבאיס כמקו חבורתי הבועותי סצצמר המלחות ל
ליחה כרוחה והמכה סכנדרר בה הדס כמקו מרוב היות הליחה כהס זמן רב כמס הצור מעליהס עד סתכא הלו
הליחה ומכ זיסה בעויתי מרוב החלאים כעוה הגוף והולך והכניס חסכו וכל היום חללה וכואב

לכבדו מומרי לדוד קנה קניתי ה' גש זה המזמור
 בענין סני המזמורי הקודמים לו יאמר אותנו חסיד
 המדוכה אחר הרפאו יתן תהלה לאל ויאמר קנה קניתי
 ה' כמו שקניתי אליו טיטה אזנו לתפלתו
 וישמע טועתי כן עשה ופי' ויש אליו דל היה קרוב לו
 כמו סכתו קרוב ה' לכל קוראיו ויעלבו מבזר
 שאון והבור הוא משל לחלויים כמו מנופל לבזר סו
 סיפחדו סיטבצ במימיו או בטיט אשר בו כן החולה
 יסחד טימות מחליו ופי' מבזר שאון סיס בו מיש רב
 רבי כמו בטאון מיש רביס ופי' מטיט היון בר סיס
 בו טיט רב וסמיכות טיט אל יון כסמיכו אדמת עפ
 עפר עפר ארץ ודל סיס בו מכל מיני טיט עב וקל
 וקלום ויקס על סלע רגלי כנגד בור שאון כונן אם
 אטורי בעלותי מן הבור סלא מעדו אטורי כלומר
 סלא כפלתו מחלי אל חלי ויתן בפי סיר חדס ב
 בהזילו אותי חדסתי לו סיר והוא כתנו בפי סעסה
 עיני חסד טאני חייב להודות לו או פי' ויתן סיפורי כענין רוח הקדס וס
 נטעס חדס להודיע כי חייב חדס לחדס סיר ותפלה לה על נס וכס סעוסה עמו ונטעס לאלהינ' לסון רביס סי
 טיטבחו ויודו עמו כל יראיו וחסידיו ויראו רביס ונש רביס אחרי סלא היו יראי האל עד היום כסראו מה עסה
 עמי טבי להיות יראיס ובטוחיס בו ויאמרו אשרו הגברי ולא פכה אל רהביס כי צו סס מבטחו לבדו ו
 ולא פכה לאכסי בעלי כח וגאחה לעזרו ולא אל אכסיס סהס אכסי כזר רזכה לומר סהס נוטיס אל דרך כזר
 כמו הקוסמיס ואינס ביטוחיס בלמת ירהביס סס תמאר בסקל רסעיס וסטי מן כי תסטה אסרנו ויכה סני ס
 טרטיס וענין אחד כי סטי מסרס סוט במקל גרי בתי ולטבי פסע ואלו היה מסרס סטה היה סח הפועל ב
 בטוא כמו מן פניס פני דניס בני רבות עסית רבות כמו זאת עסית עמי גס איה ה' אלדני כ
 כפלאותיק ומחטבותיק אלינו הנפלאו סס בצעית המעסה והמחטבות טרס המעסה כי דבר תורה כלסון בני
 אדס וכך הכני חוסב עליוס מחסבה ואומ' אלינו בלומ' אלינו ואל כל המיחליס לחסדו איך ערוך חליך איך ל
 לערוך חליך וכנגדך כל הנפלאות סתעסה עמנו כי רבות סס מלערכס ומלספרס כמו סחמ' אגדה ואדבר'
 כלומ' אגדה ואדבריה הנפלאו עמנו מספר' או פי' איך ערוך חליך כמו איך בלויס ה' ואיך כמעסיך כי
 מי בשחק יערוך לה ידמה לה בבני חליס זבח ומכחה הזבח הוא הסלמיס והמכחה הוא הסלת בל לה ב
 בשמן כמו סכתו והעולה הוא בלח לכפר על מצות עסה סעבר עליהס וחטא' הוא קרבן חטאת כמו סכתו רה
 וכה אמ' לא חפצת ולא סאלת וכחמ' בירמי' כי לא דברתי את אבותיכס ולא בניתיס ביום הוציאי אות' מארץ
 מצרי על דברי עולה זבח וכה מנחנו בצורה סעוה על התמידיס להקריב בכל יום התסונה בזאת הסאלה
 כי תחלת מצות האל ביטראל לא היה אלא סיסמעו בקולו וכך אמ' במרה ויאמר אס סמוע תסמע בקול ה' אל
 חלדיך וגו' וכסהלנו לחטוא כזה אותס על קרבנות היחידיס ועל קרבנו הצבור על קרבנות היחידיס כזה סיק
 סיקריבס החוטאי ועל קרבנות הצבור כזה סיהיו תמידיס בכל יום ולפי סאי איכסר סלא יהיו בכל יסרא' רב'
 חוטאי בכל יום ויהיו רביס כזה סלא ידעו מה סהס חייבי להקריב ויהיו קרבנו הצבור כפרה להס צמוס מח
 ונחטאס ואלו לא חטאו יסרא' במדבר לא כזה אותס האל על הקרבנו כי מתחלה לא כזה אותס עליה כמו סח
 סחמ' ירמיה בסוף הפסו' ההוא כי אס את הדבר הזה בניתי אותס לאמר סמעו בקולי וכך בעסרת הדברי סהס
 כל התורה איך כזה זכר לקרבנות ואס לא יחטא איס איכוכו כריך לקרבן והוא טוב לפני ה' מאותו סחוטא ומ
 ומקריב כמו סחמ' סמואל החפץ לה בעולות ובזבחים כסמוע בקול ה' כזה סמוע מזבח טוב וכך אמ' כזה סמו
 המזמור זבח ומכחה לא סאלת אזכיר כרית לי כלומ' כתיחת לי סחמע לקולך גס לגמול הקסדי סעסית עמו
 לא סאלת ממני זבח ומכחה אלא לעשות רצונך וכך חפצת כרית מן כי וכרה איס ברי'

למנוצח

לדוד מזמור: קנה קניתי אל ידוך
 ויש אלי וישמע טועתי: ויעלני מבזר שאון כטיט
 היון ויקם על סלע רגלי כונן אטורי: ויתן בפי
 שיר חדש תהלה לאלדינו יראו רביס ויראו ויב
 ויבטחו בידוה: אשרי הגבר אשר שם ידוה כבט
 בלבטחו ולא פנה אל רהביס ושטי כוב: רבות ע
 עשית אתה ידוה אלהי נפל אותיך ומחטבותיך
 אלינו אין ערוך אליך אגידה ואדברה עצמו ס
 בספר: זבח ומנוצח לא חפצת אזכיר כרית לי עו
 עולה וחטאה לא סאלת

לכבדו מומרי לדוד קנה קניתי ה' גש זה המזמור
 בענין סני המזמורי הקודמים לו יאמר אותנו חסיד
 המדוכה אחר הרפאו יתן תהלה לאל ויאמר קנה קניתי
 ה' כמו שקניתי אליו טיטה אזנו לתפלתו
 וישמע טועתי כן עשה ופי' ויש אליו דל היה קרוב לו
 כמו סכתו קרוב ה' לכל קוראיו ויעלבו מבזר
 שאון והבור הוא משל לחלויים כמו מנופל לבזר סו
 סיפחדו סיטבצ במימיו או בטיט אשר בו כן החולה
 יסחד טימות מחליו ופי' מבזר שאון סיס בו מיש רב
 רבי כמו בטאון מיש רביס ופי' מטיט היון בר סיס
 בו טיט רב וסמיכות טיט אל יון כסמיכו אדמת עפ
 עפר עפר ארץ ודל סיס בו מכל מיני טיט עב וקל
 וקלום ויקס על סלע רגלי כנגד בור שאון כונן אם
 אטורי בעלותי מן הבור סלא מעדו אטורי כלומר
 סלא כפלתו מחלי אל חלי ויתן בפי סיר חדס ב
 בהזילו אותי חדסתי לו סיר והוא כתנו בפי סעסה
 עיני חסד טאני חייב להודות לו או פי' ויתן סיפורי כענין רוח הקדס וס
 נטעס חדס להודיע כי חייב חדס לחדס סיר ותפלה לה על נס וכס סעוסה עמו ונטעס לאלהינ' לסון רביס סי
 טיטבחו ויודו עמו כל יראיו וחסידיו ויראו רביס ונש רביס אחרי סלא היו יראי האל עד היום כסראו מה עסה
 עמי טבי להיות יראיס ובטוחיס בו ויאמרו אשרו הגברי ולא פכה אל רהביס כי צו סס מבטחו לבדו ו
 ולא פכה לאכסי בעלי כח וגאחה לעזרו ולא אל אכסיס סהס אכסי כזר רזכה לומר סהס נוטיס אל דרך כזר
 כמו הקוסמיס ואינס ביטוחיס בלמת ירהביס סס תמאר בסקל רסעיס וסטי מן כי תסטה אסרנו ויכה סני ס
 טרטיס וענין אחד כי סטי מסרס סוט במקל גרי בתי ולטבי פסע ואלו היה מסרס סטה היה סח הפועל ב
 בטוא כמו מן פניס פני דניס בני רבות עסית רבות כמו זאת עסית עמי גס איה ה' אלדני כ
 כפלאותיק ומחטבותיק אלינו הנפלאו סס בצעית המעסה והמחטבות טרס המעסה כי דבר תורה כלסון בני
 אדס וכך הכני חוסב עליוס מחסבה ואומ' אלינו בלומ' אלינו ואל כל המיחליס לחסדו איך ערוך חליך איך ל
 לערוך חליך וכנגדך כל הנפלאות סתעסה עמנו כי רבות סס מלערכס ומלספרס כמו סחמ' אגדה ואדבר'
 כלומ' אגדה ואדבריה הנפלאו עמנו מספר' או פי' איך ערוך חליך כמו איך בלויס ה' ואיך כמעסיך כי
 מי בשחק יערוך לה ידמה לה בבני חליס זבח ומכחה הזבח הוא הסלמיס והמכחה הוא הסלת בל לה ב
 בשמן כמו סכתו והעולה הוא בלח לכפר על מצות עסה סעבר עליהס וחטא' הוא קרבן חטאת כמו סכתו רה
 וכה אמ' לא חפצת ולא סאלת וכחמ' בירמי' כי לא דברתי את אבותיכס ולא בניתיס ביום הוציאי אות' מארץ
 מצרי על דברי עולה זבח וכה מנחנו בצורה סעוה על התמידיס להקריב בכל יום התסונה בזאת הסאלה
 כי תחלת מצות האל ביטראל לא היה אלא סיסמעו בקולו וכך אמ' במרה ויאמר אס סמוע תסמע בקול ה' אל
 חלדיך וגו' וכסהלנו לחטוא כזה אותס על קרבנות היחידיס ועל קרבנו הצבור על קרבנות היחידיס כזה סיק
 סיקריבס החוטאי ועל קרבנות הצבור כזה סיהיו תמידיס בכל יום ולפי סאי איכסר סלא יהיו בכל יסרא' רב'
 חוטאי בכל יום ויהיו רביס כזה סלא ידעו מה סהס חייבי להקריב ויהיו קרבנו הצבור כפרה להס צמוס מח
 ונחטאס ואלו לא חטאו יסרא' במדבר לא כזה אותס האל על הקרבנו כי מתחלה לא כזה אותס עליה כמו סח
 סחמ' ירמיה בסוף הפסו' ההוא כי אס את הדבר הזה בניתי אותס לאמר סמעו בקולי וכך בעסרת הדברי סהס
 כל התורה איך כזה זכר לקרבנות ואס לא יחטא איס איכוכו כריך לקרבן והוא טוב לפני ה' מאותו סחוטא ומ
 ומקריב כמו סחמ' סמואל החפץ לה בעולות ובזבחים כסמוע בקול ה' כזה סמוע מזבח טוב וכך אמ' כזה סמו
 המזמור זבח ומכחה לא סאלת אזכיר כרית לי כלומ' כתיחת לי סחמע לקולך גס לגמול הקסדי סעסית עמו
 לא סאלת ממני זבח ומכחה אלא לעשות רצונך וכך חפצת כרית מן כי וכרה איס ברי'

נאלמתי דומיה החשתי מטוב ופאכי נעבר
חס לבי בקרבי בהגיגי תבער אש דברתי בלשו
בלשוני: הודעיני ידוה קצי ומדת ימי מה הוא א
אדעה מה חדר אני: הנה טפחות נתתה ימי חר
וחלדי כאין נגדך אך הבל כל אדם נצב סלה:
אך בעלם יתהלך איש אך הבל יהמיון יעבר ו
ולא ידע מי אספם: ועתה מה קויתי ידוה תוהל
תוהלתי לך היא: מכל פשעי הצילני חרפת נב
גבל אל תשימני: נאלמתי לא אפתח פי בי אתה
עשיתו: הסר מעלי נגעך בתגרת ידך אני כלי
כליתי: בתובחות על עון יסרת איש ותמס בעש
חמודו אך הבל כל אדם סלה: שמעה תפלת
ידוה ושועתי האוינה אל דמעתי אל תחרש בי ג
גר אנכי עמך תושב בכל אבותי: השע ממני וא
ואבל יגה בטרם אלך ואיני

חס לבי בקרבי מהנזבל החולי כל כך לבי חס טצ
טצהגיגי תבער חס כי חסוה חינוח מפי בהגיגי הוא
חס כמו חס שידמה טהאט תבער צו דברתי בלשוני
הוא כפל דבר ליל כטדברתי בלשוני הודיעני
ה' כמו טחמ' אינב מה קצי כי איחל וגו' חס קצי חר
חריק כמו סנות האדם אטבול עד טרפאכני נאסיה
אחר כן בריח אצל סנות האדם חס מעט חס ימי א
אטאל ממך טחמות מן החולי מהרה כי לא חוכל ל
לפבול הצער הגדול מצלי תקוה חריו בעולס הזה
מה חל חני תאר ויהטס עס יוטצי חל ספי זמן ח
העולס הזה לחדס ופי כמה יהיה זמני בעולס הזה
הגה טפחות כתי המדה המענט מן המדות היא
מדת הטפח כן חס ימי וימי האדם קצרים וחלדי זמ
זמני כאיין נגדך כי אתה חי וקיס לעולס יחך כל ה
חבל כל אדם מה טחדס כטב בעולס הזה חבל הוא ו
וחמ' כל חבל דל המעט טצהבל כאלו חמ' חבל הצלי
כל זה כמו כל מלאכה לא תעטו כל חלב וכל דס זה
ודמיון להס' אך צבלס בחטך יתהלך כל ימ
מיו כי לא ידע יוס מותו וכלס חטך וכן ציטון ער
ערצי צלס בצקודה על הצדי הטך דס חנו' מן צלמ
צלמות ספי חטך ואינינו ככון כי צלמות עכינו סתי מלות צל מות וי' צבלס כמטמעו ופירטנו כי האדם
מטפח בצלמו ויוס אל יוס ומעת אל עת כדמות הכהר המתהלך וצלמי עומד והחכס ד' חברה חע פי כי טעס
מערכת הכוכבים המטרתיס סלח יעמדו רבע על מתכונת אחת כן יטכנו האדם חבל חבל יהמיון להבל חס
הומין לחסוף ממון והוא צבור הממון מעט מע' ולא ידע מי יאסוף אותו כולו במוותו ויוציאני מביתו ועגה
מה קייתי ה' ועתה טחני בחלוי מה קייתי חין תקותי ותחלתי אלך לא לרופאיוס מכל פשעי כי חס סבת
חלוי ומחלוצי הנולכי מהס סתכפרס לי. חרפת כבל כי הצבל יחרפני בלצו צבואו לבקרני כמו טחמ' בעוד רס
רעע לכנדי וצחון יחרפני צפי לפי טחני חיס מחלוצי והוא צריא וסלס גאלבתי כי אתה עסית וחין לי
על מי סאזעק חמס כי לא בחו לי מיד בני אדם חלח מידך לפי כאלמתי כי גס עלי חין לי לזעוק חמס כי חכל
הוא סבת פשעי דהסר מעלי כגנעך הכגע חסר חתה מציא עלי וחמ' מכנגד כגעני יעמדו הכגע סיס לי. כי
חזיתות חכני יצאו על הפועל ועל הפועל וכן וסמחתי צבית תפלתי טמעתי חת תפלתך וכמו חס רביס מ
מתגרת ידך פי ממלחמת ידך מן ואל תתגר צו מלחמה בהובחות עלי עון כן דרכך ליסר בני אדם צת
צתוכחות על עונס כמו טעסית לי כמו טחמ' והוכח צמחאוב על מסכצו והחלויס חס דברי התוכחת באלו חס
מליכיס צין חל וצין האדם ותמס כעס חמודו המסית חמודו טחנא טומן צצרו וחוזק גופו כמו העס טמוכל'
הבגר מהרה כן המסת האדם ציסוריס כמו טחמ' יכל צצרו מרואי וגו' יחך חבל כל אדם סלה כי חמודו ילך כ
כחין שבעה תפלתי אחרי סקבלתי תוכחתך וקבלתי יסורי טמעתי תפלתי סתקכני מכטצי ותרפחני
כי גר חכני עמך וגו' וכן חמ' ברצני הימי כי גריס חכחנו וגו' והעכוי כי האדם כמו גר בחרץ לא לו כי כוסע ת
תמיד ממקוס למקוס כן האדם בעולס חין לו מעמד כי כל יוס הוא צדרך סיסע ממנה ויקרא תושב סחתי
סמתיטב בעולס כאלו יהיה צו לאורך ימי' ככל חצותי כי הדורות החחרונות כראטוכי חין צי מהס טכני
שבעה תפלתי להחיותי מחלוי כי מעט ימי בעולס כי כגר כחטצתי בעולס הטע הרפה לא תיסרני והתחזק
לעטות רנוכך כי ידעתי כי סבת חלוי על עוצרי רנוכך בטרם חלך ואינינו נאס חמות מזה החולי איני
יכול לעטות רנוכך כי העולס הבא אינו עולס המעטה ריק הוא עולס הגמול.

למנוצח אסרי מסכיל אל דל גש זה המזמר כע
 כענין הקודמין לו כי אמרו דוד על חליו דל הו
 הוא החולה כמו מדוע אתה ככה דל בן המלך והמ
 והמסכיל מטעם ומצונו כלומר סבא ושאל על עב
 ענייני חליו ועשרו באסר יוכל ומדבר על לבו ביום
 רעה כיום סיכוד חליו והוא קדוב למות יבלטו ה'
 דרך תפילה וכפ ה' יסמרהו ה' יסעדנו ויעיד על זה
 הפי ואל תתנהו כי מלת אל הוא דרך תחינה ובקשה
 ויתכן לפרש הסמוקים דרך הוא כי כן יעטה האל
 תל החולה שהוא ימלטנו ויסעדנו ויחיהנו לא הרופ
 הרופאים כי לא תועיל לו רפואתם אס לא בעזר א
 אלהי ומלת אל מהאכזה במקום תחנה ולא במקום
 מנהג דרך כתיבה אל מות ואדוני אבי זל פי כי אל
 אלה הסמוקי הם דברי המבקר לכחם החולה ויאמר
 לו סלח יפקד מהחולי ויתחזק בלבו כי ביום רעה ימ
 ימלטנו ה' ויסמרהו וגו' ה' יסמרהו מו המות ו

למנוצח
 מזמור לדוד אשרי
 בשכיל אל דל ב
 ביום רעה ימלטהו ידוה ידוה ישמרהו ויחיהו
 אשר בארץ ואל תתנהו בנפש איביו ידוה יסע
 יסעדנו על ערש דוי כל משכבו הפכת בחליו א
 אני אמרתי ידוה חגני רפאה נפשי כי חטאתי לד
 אויבי יאמרו רע לי מתי ימות ואבד שמו ואם ב
 בא לראות שוא ידבר לבו יקבץ און לו יצא לחו
 לחוץ ידבר יחד עלי יתלחשו כל שנאי עלי יחש
 יחשבו רעה לי דבר בליעל יצוק בו ואשר שכב
 לא יוסף לקום גם איש שלומי אשר בטחתי בו
 אבל לחמי הגדיל עלי עקב:

ויחיו ירפאהו סלח יאריך חליו יאמר בארץ כן כתב ביד יקרי ואמר בארץ והענין אחד עדיין יאמר
 בארץ כלונג טיעטה מעטי טובים ויכליח בדרכיו עד שיאמרנו עליו בני אדם אטרינו בנפס אויבנו ברנן אויבי
 כי הם רוצים סימות ה' יסעדנו אעפי שהוא סוכב על ערש דוי סיס לו מדויס וחליוס רעיס ה' יסעדנו
 סלח ימוט און פי סיתן לו כח סיהפוך מצדו אל צדו כל מסכבו הפכת לו בחליו הפכת אמ כנגד האל אתה ס
 סהפכת מסכבו בחליו אתה תסעדנו יטעס כל מסכבו כי מסכב האדם על מטתו הוא למנוחה בעוד שהוא
 בריא והנה הפכת מסכבו בחליו מן המנוחה לצרה יטעס כל לפי שהוא סוכב ביום ובלילה יום לפרס הפכת
 כמו תהפוך והוא דרך תפילה ופי כן כל מסכבו בחליו תהפך אותנו לצריאות ולמנוחה אני אמרתי עד
 זה הפסוק דברי המבקר ומוה הפסוק עד ותציגני לפיכך לעולם אני עיני לחל ואומ' לו סיחנני ואמ' רפאה ג
 גיפי כי יתודה כי סבת חליו סס עוכותיו ואס ורפא האל הנפס מחליה והוא לכפרית עונות הנה כרפא הגוף אי
 אויבי אמרו רע לי כנגד הדברים שאמר המבקר הטוב אמר החולה אתה אמרת טוב חבל אויבי ידעתי כי י
 יאמרנו רע בעברנו וימרנו ספך מה שאמרתי ויאמרנו מתי ימות ויאבד שמו כי חליו יאריך בעיניהם ויתאח סאמל
 בקרוב מן החולי ואם בא לראות ואס אחד מהס יבא לראותו ולבקרוני סוא ידבר סאס ידבר טוב בפיו איך
 טוב בלבו כי לבי יקבץ און לו ואדני אבי זל פי סוא ידבר כי ידב' אחת קטה ואחת רכה לסבד לבי כמו סאמ' א
 אחד סנכנס לבקר החולה ואמ' לו קטה עלי חליוך כי כבד הוא מאד כי מזה החלי מת אבי יקבץ און לו
 לעצמו הוא קובץ און בלבו סאינו מוציא בספתיו ואינו מסמוע לאחרי בפני אבל כסינח לחוץ ידבר לחאריס
 הרע סהיה קובץ בלבו יחד עלי יתלחסון כסינח לחוץ המבקר הרע יתחבר עס סאר סוכאי יתלחסו זה
 עס זה עלי ואלקס סא הדברי בחסאי ואמ' עלי פעס סכית כלומר בעוד סהס מתלחטיס עליהס חוטביס בלב'
 רע לי דבר בליעל חוה מן הדברי הרעיס סאומריס וחוטבי עלי מה סאס אומ' דבר בליעל יצוק בו פי חלי
 קטה ורע דבק בו ולא יקום עוד ממסכבו כי ימות מהחולי כי חלי קטה הוא ופי יצוק דבק כמו לבי יצוק כמו
 אבן יצוק כפלת תחתית או פי דבר בליעל על העון כלומר עון גדול יצוק בו וראוי הוא לעונס גדול לפיכך
 לא יקום ממטתו עוד גם איס טלומי כל אלה דברי החולה כי כל אדם יס לו סוכאי וכאמר יחלה ותימוט
 דיגלו אפי אחת סהיה חוטב לאחביס סבו אורביס כמו סאמר הכתנו כל אחי רס סכאוונו ואפי אוכל לחמו סהו
 בוטח בו יתיר גס הוא יבגוד בו ופי הגדיל עלי עקב כאילו אני מדרך דיגלו כן הוא מתגדל עלי ולא יבקרני כ
 בראונו

או אמרתי הנה באתי במגלת ספר בתוב עלי :
לעשות רצונך אלהי חפצתי ותורתך בתוך מעי
כשרתי צדק בקהל רב הנה שפתי לא אבליא ידו
ידוה אתה ידעת : צדקתך לא כסיתי בתוך לבי
אמונתך ותשועתך אמרתי לא כחדתי חסדך ו
ואמתך לקהל רב : אתה ידוה לא תבלא רחמיך
במני חסדך ואמתך תמיד יצרוני : כי אפפו עלי
רעות עד אין מספר השיגוני עונותי ולא יכלתי
לראות עצמו משערות ראשי ולבי עזבני : רצה
ידוה להצילני ידוה לעורתי חושה : יבשו ויחפרו
יחד מבקשי נפשי לספותה יסוגו אחור ויכלמו ח
חפצי רעתי : ישמו על עקב בשתם האומרים לו
האח האח : יששו וישמחו בך כל מבקשיך וימר
ויאמרו תמיד יגדל ידוה אהבי תשועתך : ואני
עני ואביון ארני יחשב לי עזרתי ומפלטו אתה
אלרי אל תאחר :

או אמרתי אל צהרפא מחלמי וחכמי מצרתי אל
אמרתי בלבי כי לא תחפוץ זבח ומנחה אלא לעשות
מה מצויתני והנה באתי לפני במגלת ספר כתו עלי
ועל כל אחד מבני עמך והנה באתי לקיים כל מה ש
סכת עלי ומגלת ספר הוא ספר תור ואמ כתו ואעפ
טזכר מגלה כי טעמו על ספר שהוא לסון זכר וכך
ספר התורה הזה וספר התורה הזאת : לעשות

רצונך חפצו ורצוני לעשות רצונך בתוך מעי בתוך
לבי כי הוא בכלל המעשים ואמ בתוך מעי כלומר שלא
תסור מחשבתי ממנה : בשרתי צדק דבר אחר
יש לי לעשות וילתי קיום המצוה והוא לספר החסדים
טעמית עמי וכך עשיתי ובשרתי הצדק טעמית עמי
בקהל רב כדי שיטעמו רבים וידו שמך והבא לספר
החדשות בין טוב בין רע יקרא מצטר על טוב ברוב
ועל רע כמו ויען המצטר והנה הוא בקהל רב לספר
החסדי טעמה עמו האל והנה הוא מצטר לפי אמר
בשרתי הנה שפתי לא אכלא לא אמנע שפתי מלס
מלספר תמיד צדקך ה אתה ידעת מה שאספר בטפ
בטפתי ידעו רבים אבל מה שהוגה לבי בצדקתך וב
בחסדי אתה ידעת ולא אחר וילתיך וזהו מה שאמר
אחריו צדקתך לא כסיתי בתוך לבי כי את
אויבני חושב והנה עליה תמיד הנה הוא מכסה אותי

ומעלימה זהו לא כסיתי בתוך לבי או פי וצדקתך כמו שתיא בתוך לבי כן אמרתי אותה לבי אדם לא כסיתי
אותה מהם חשו שאמ אמונת ותשועתך אמרתי ואמונת האל לחסדין ומקיים להם הצנחותיו הטובות כי אם
אמונה לסון קיום כמו כאמן בתך במקום כאמן והדומין להן זהו שאמ גם חסדך ואמת האמת הוא קיום
הטובה שהבטיח חסד יתרון הטובה על מה שהבטיח ומלת לקהל כקסרת עט אמרתי לא עט כחדתי כי אם ה
היתה כקסרת עט כחדתי היה אומ מקהל וכמה מלים כמו זה נקסרי עט הרחוק לא עט הקרוב כמו שכתבנו
בספר המכלול בחלק הדקדוק ממנו אתה ה כמו שהצלתני מזהה בן תצילני מכל צרה ולא תמנע רחמי ממני
כשחטנך אליהם תמיד את חני צריך אל חסדך ואל אמתך שיצורוני כמו שאמ אפפו עלי רעותי בי
אפפו הקיפו כמו כי אפפוני מטברי מות כי בן אדם מזומן לפגעי העול ואין להם מספר וראוי לאד לפחד
מהם פמא יצרוס הקטן ואפי חסיד כי אין אדם סלא יחט ולא יקרן לאד הפגעי אם לא על ידי עין לפי אמ
השיגוני עונותי ובאמני השיגוני כלומר מצאוני במקו העונם לא אוכל לברוח מה ולא יכולתי לראות לא אוכל
לראות עונותי כי רבי הם ולבי עזבני כלומר דעתי עזבני מלזכר כל כך הם רבי וכך ראוי לכל חסיד בתפלתו
להגדיל עונותיו ולמעט דקותיו שיאמ כי הוא מלא עונות ויבקט הכפיר והרחמי או יהיה פי לא יכולתי לראו
ולבי עזבני עד הפלב באלו אמ בהו עיני ולבי אין עמי מפחד אל עונותי רצה ה יהיה רצונך להצילני תמיד
מכל דר רגע סיודמן שתמהר לעזרתי יבושו ובוה יבוסו האויבי מבקסי כפסי כאמר יראו סאת עמדי ואין
לה כח להזיקני ומלת לספות כמו לבלות וכך האף תספה ישמו יהיה להם ממנו על סכר צאת סמביס אותי
ואומ האח על אירי עקב פי סכר כמו עקב תסמעון עקב כי בזיתני יגדל ה בני בעסיתו הנסים לחסידים מת
מתגדל סמו בצולס ואומ גדל הוא ועום נפלאו ואני עני אעפ שהיה מלך עני הוא לרוב הצטרכו לחסד אל
ה יחסוב לי יחסוב להטיב לי או יחסוב העוני שאניצג לבשרת עונותי או סאיהה בניני חטוב וטוב

היתח לי דמעתו לחם יומם ולילה באמר אלי כ
 כל היום איה ארדיך : אלה אוברה ואשכבה על
 עלי נפשי כי אעבר בסך ארדם עד בית אלדים
 בקול רנה ותודה המון חוגג : מה תשתוחחי נפש
 נפשי ותהמי עלי הוחילי לאלדים כי עוד אודני
 ישועות פניו : אלדי עלי נפשי תשתוחח על כן או
 אוברך מארץ ירדן וחרמונים כהר מצער : תה
 תהום אל תהום קורא לקול צנורית כל משברי
 משבריך וגלית עלי עברו : יומם יצוה ידוה חסד
 חסדו ובלילה שירה עמי תפלה לאל חיי אוברה
 לאר סלעי למה שבתני למה קודר אלך בלחץ
 אויב : ברצח בעצמותי חרפוני צורתי באמרם א
 אלי כל היום איה ארדיך : מה תשתוחחי נפשי ו
 ומה תהמי עלי

היתח לי דמעתו לחם יומם ולילה באמר אלי כ
 כל היום איה ארדיך : אלה אוברה ואשכבה על
 עלי נפשי כי אעבר בסך ארדם עד בית אלדים
 בקול רנה ותודה המון חוגג : מה תשתוחחי נפש
 נפשי ותהמי עלי הוחילי לאלדים כי עוד אודני
 ישועות פניו : אלדי עלי נפשי תשתוחח על כן או
 אוברך מארץ ירדן וחרמונים כהר מצער : תה
 תהום אל תהום קורא לקול צנורית כל משברי
 משבריך וגלית עלי עברו : יומם יצוה ידוה חסד
 חסדו ובלילה שירה עמי תפלה לאל חיי אוברה
 לאר סלעי למה שבתני למה קודר אלך בלחץ
 אויב : ברצח בעצמותי חרפוני צורתי באמרם א
 אלי כל היום איה ארדיך : מה תשתוחחי נפשי ו
 ומה תהמי עלי

טצפתתך כפסי עלי בזכרי אלה השמחת אסוב ואקח את כפסי ואומר לה מה תסתחחי כפסי הוחילי לאלה
 יסועות פניו ביסועות פניו כלומר עוד תעסה כמו טעמית טיוסיעני ויוניאני מהגלות ופי יסועות פניו כמו
 ומלאך פניו הוטיעם ארדי עלי על כן אוברך על כן כסאזכרך כלומר על כן תסתח עלי ותהמה כסא
 כסאזכרך טהיונו רגילים לבא מארץ ירדן לעלות לבית המקדש וחרמונים וכן אנתם טהיו יוסבים בהר חרמ
 חרמון וכן מהר מצער זכר קנות ארץ ישראל טהיו עולים לרגל כי הר חרמון מעבר הירדן מזרח וזה מ
 מצער לא כמצא נאלי היה מעבר הירדן ואפסר טהיו מצער הכוכר בערי יהודה טהיו בהר יהוהם אלת
 תהום רמו לברות הגלות והצרות כמטלן כמים כמו כחלי בלעל יבעתוני וכן בהרב מקימות בפסוק כסאזכיר
 הטובה טהיתה לישראל הצרה טיט להט עתה בגלות עלי כפסי תסתח : ופי תהום אל תהום כאילו הצרות קר
 קירחות זו לזו לבא וכן לקול צנורית כלומר כך נטפכו עלינו הצרות כ
 כמו טכטשכוס מי הגג לכנני ומסמיעים קול וים לפרם כי קרא העכניס כנוריס לפי טהם טופכיס המטר ות
 והכל מטל על הצרות וכן כל משבריך וגלית : משבריך וגלית וכן משבריך וגלית כי אנתם
 הבאתם עלינו בעונכנו יומם יצוה ים מטר כי ספר על עלותם לרגל כי ביום כטהיו הנלכיס בדרך היה
 מנוה האל חסדו עמהם כלומר טהיו הנלכיס בבטח ויהו מונאי כל צרכם בדרך ובלילה במלון היו מסוריס
 ומהללי לאל ויהי אומר כל אחד תפילה לאל חיי יום לפרם כי הפסוק הוא תשובתו אל הכפס טתסתוחח כי ע
 עוד יצוה חסדו לכו ביומם והם ימי התפועה טכמטלים לאור היום והגלות כמטל ללילה ואמר אל תציתני
 מן הגלות כי עוד יצוה חסדו עמנו ויוטיענו ובלילה סירה עמי וצנוד טאכחנו בלילה טהוא הגלות יהיה ט
 סירה עמי טכטורר לאל עס כל החסדים טצטט עס אביתינו והוא עטט בכל יום עמנו בגלותינו תפילה לא
 סכתפלל לאל חיינו סכחיינו עד בא הגואל וכאמר בתפלתינו אמרה לאל סלעי אומרה לאל טהיה מקדס
 סלעי למה טכחתי עתה בגלות טילחכני בגלות למה היראטו רפה ומלרע והטני דגיס ומלעי ברצח בעכמותי
 בטאומרי אלי איה אלהיך זאת חרפה היא בעיני כאילו היו דוקרי אותי חרב ורונחי אותי ואמ בעכמותי כי
 קס מוסדו הגוף מולת ברצח הוא טס תואר לחרב טמרנחי בג' מה תסתחחי קור לכנס כפסו ואמ הוחילי וגו'

וְאַתָּה יְרוּחַ חֲנֻנִי וְהַקִּימֵנִי וְאַשְׁלֵמָה לְהֵם : בּוֹאֵתִי
יְדַעְתִּי כִּי חִפְצֶת בִּי כִּי לֹא יִרְעֶה אִיכֵי עָלַי : וְאֲנִי בִּ
בְּתוֹמֵי תַמְכֶת בֵּי וְתַצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם : בְּרוּךְ
יְרוּחַ אֱלֹדֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אָמֵן
וְאָמֵן :

לְמִנְצַח

מִשְׁכִּיל לְבָנֵי קִרְחַת כְּאִיל תְּעָרַג עַ
עַל אֲפִיקוֹ מִיָּם בֶּן נֶפְשֵׁי תְעָרַג אֶלֶיךָ אֱלֹדִים : צַמ
צִמְאֹה נֶפְשֵׁי לְאֱלֹדִים לְאֵל חַי מִתִּי אָבוֹא וְאֶרְאֶה
פְּנֵי אֱלֹדִים

מא

וְאַתָּה ה' חֲנֻנִי וְהַקִּימֵנִי כִּי הֵם חֲנוּמֵי סֵלָה אֶקְוֶה וְ
וְאַתָּה תִּקְיַמְנִי וְאַשְׁלֵמָה לְהֵם מִה שְׂאֵמְרֵי רַע עָלַי בַּעַ
בְּעוֹדֵכִי חוֹלָה לֹחַ חֵם טִיעֵטָה לְהֵם רַע טְהֵרֵי חֵם וְחַ
וְחֻלְמָה נִרְרֵי רִיקֵס חֵלָה טְהֵטִילֹס הֵנָּה סִיחֵדֵעַ כִּי
רַע הֵינּוּ עֲוֹטִים בְּמֵה טְהֵינּוּ חוֹטְבִים וּמְלַחֲסִים עָלַי
רַע בְּעוֹדֵנִי חוֹלָה אֲנִי הַתְּסַלֵּם הֵנָּה טֵלָה יִלְבַּשׁ סֶק בַּח
בְּחֻלֹת וְלֹא יִתְפַּלֵּל עָלַיִם וְלֹא נָר לְזַרְתֵּס רַחֲמֵיךָ בִּ
בְּדַבְרֵי גִחוֹן וְחֻסְלָמָה לְהֵם טוֹבֹצֶת תַּחַת רַעוּת כְּמוֹ שֶׁ
טְהֵיהִ מִנְהַג כְּמוֹ שְׂאֵם וְאֲנִי בְּחֻלֹת לְבוֹטֵי טֶק בּוֹאֵת
חֵם תִּקְיַמְנִי אֲדַע וְאֶכִּיר כִּי חִפְצֶת בִּי סֵלָה תִרְכֵּ סִיר
טִירֵעַ וְיִטְמַח חֲוִיבֵי עָלַי כְּמוֹ טְהֵינּוּ חֲנוּמֵי סֵלָה חֲנוּת
מִן הַחוּלֵי וְהֵינּוּ חוֹטְבִים לְטַמּוּחַ וְלַהַגְדִּיל פִּיהֵם עָלַי בִּ
בְּטַחֲוֶק וְהֵוּ פִי יִרְעֶה וְאֲנִי בְּתוֹמֵי סֵמֶחַ חֲנֻנִי
וְךָ וְיִטֵר תַּמְכֶת בִּי בְּכַפְלֵי עַל מִטְכְּבִי וְתַצִּיבֵנִי חַי וְכֵ

וְנִרְיֵא לְפָנֶיךָ כְּלוֹמַר לְעַבְדֶּיךָ וְאֲמַר עַבְדִּי בְּמִקְוֶה עֵתִיד תַּמְכֶת וְתַצִּיבֵנִי כְּמוֹ הַגּוֹטְעֵס לְעוֹלָם וְזֵמַן חַיִּי הַאֲדַם
כְּלוֹמַר סֵלָה חֲמוּת טֵרֵס זְמוּנֵי עַד הֵנָּה דַבְרֵי הַחוּלָה נִפְסוּק בְּרוּךְ ה' הֵם דַּבְרֵי הַמְטַרְרֵר נִוְתַן הַדּוּחָה לְחַל בְּבִלְוַתָּו
הַסִּפֵּר כְּמוֹ טְהֵנָּה מִנְהַג הַסּוֹפְרֵי וְכֵן עֵטָה בְּתַכְלִית חִרְבַּעַה הַסִּפְרִים וּבְתַכְלִית הַסִּפְרֵי הַחֲמוּטֵי טְהֵנָּה תַכְלִית כָּל
הַסִּפֵּר כִּתְּץ תִּהְלֶה בְּעַלְמֵ עֵטָרָה הַלְלוּס וְחֵם בְּרוּךְ ה' חֵלְהֵי יִשְׂרָאֵל כְּלוֹמַר טְעוֹרְכֵי עַד כִּהֵ מְהַעוֹל וְעַד הַעוֹ
הַעוֹלָם מִהַזְמַן הַרְאֵנוֹן עַד הַזְמַן הַחֲדָרֵן כְּלוֹמַר כָּל הַיּוֹמִים חֲמוֹן וְחֵם קִוֵּס וְקִוֵּס כְּמוֹ טְעוֹנָה אֲדַם חֲמוֹן אַחַר
הַבְּרִיחָה לְקִוֵּס הַבְּרִיחָה כִּי חֲמוֹן לְטוֹן קִוֵּס וְכֵן כְּחֲמוֹן בְּיַתֵּךְ בְּמִקְוֶה כְּחֲמוֹן וְהַדּוּמִין לְהַן כְּסֵלָם סִפֵּר רֵאֲסוֹן ס
טְבַח לְחַל הַטֵּר הֵנָּה חֲדָרֵן וְיִמְסוֹן חֲתִיחֵל סִפֵּר וְהַטְּבִי בְּעוֹרֶת הַנּוֹר אֲטֵר חֵן לֹא סִנִּי לְבִנְצוּחַ
מִטְכִּיל לְבָנֵי קִרְחַת טֵלָטָה הֵינּוּ בְּנֵי קִרְחַת חֲסִיר וְחֻלְקָנָה וְחִבְיָאֶסָף וְחֵם נִחַמֵּי כִּי הֵם חֲבִירֹתָם הַמְזוּמֵר בְּרוּחַ הַקִּדְּס
וְנִתְּבוּ דוּד בְּסִפְרֵי וְכֵן הַמְזוּמֵרֵי טְהֵם לְבָנֵי קִרְחַת כְּמוֹ סִכְתֵּי תַפְלָה לְמַטָּה חֵם הַחֲלָדֵי יֵם לְתַמּוּחַ חֵן הֵינּוּ חֲנוּמֵ
סֵלָטָטָם בִּיחַד חֵלָה הַמְזוּמֵרֵי וְיֵם טְעַם לְבָנֵי קִרְחַת לְאֶחָד מִבְּנֵי קִרְחַת וְחֵן טְעַם לֹא הִפִּי כִּי לְמַה חֵם כֵּן בְּבַל הֵם
הַמְזוּמֵרֵי וְלֹא יִחַד בְּאֶחָד מֵהֵם הַחֲדָרֵן הַמְטוֹרְרֵי וְכֵן לְדַבְרֵי הַחֲנוּמֵי כִּי הַמְזוּמֵרֵי הֵלָלָה לְאֶחָד מֵהֵם מִבְּנֵי חֵם
כְּכַד טְמַחֲלֵ הַנְּבִיא יֵם עוֹד לְתַמּוּחַ לְמַה לֹא יִחַסוֹ לְטַמּוּחֵל וְיִחַסוֹ לְבָנֵי קִרְחַת וְיִתְכַן לְפָרֵי כִּי דוּד חֲבֵר חֵלָה הַמְזוּמֵ
בְּרוּחַ הַקִּדְּס וְנִתְּכַס לְבָנֵי קִרְחַת הַמְטוֹרְרֵי הַנְּמַחֲסִים בּוֹמְכּוֹ לְטוֹרֵר אֲוִתֵס וְלִפִּי טְבִי קִרְחַת הֵינּוּ נְבִיאֵי יִחַס בְּנֵי
בְּנֵיהֵם חֲלוּיָם וְחֵם לְבָנֵי קִרְחַת לְקַרְרֵי וְזֵה הַמְזוּמֵר יֵם כִּי חֲמֵרֵי דוּד כְּסֵהִיהֵ גִלְהֵ בֵּין הַפְּלִטִים וְיֵם כִּי נִחַמֵ עַל
לְטוֹן בְּנֵי הַגְּלִית הַזֵּה וְזֵה הַנְּכֹוֹן וְחֵם בְּלִטוֹן כְּחֵלְוֵ כָּל אֶחָד מִבְּנֵי הַגְּלִית הַזֵּה וְנִוְעַק מִן הַגְּלִית סִיחֵתָרָה חֵל ח
חֵרֵךְ הַקִּדְּס לְטוֹב הַכְּבוֹד חֲלוּיָה וְזֵהוּ חֲלִיק חֲלָדִים כְּאִיל תְּעָרַג כְּחֵלִים טְהֵם בְּמַדְבַּר בְּמִקְוֶה סֵאִין מִיָּם מִנּוּ
מִנְוִיִס וְיִתְחַוֵּו לְמִיָּם וְעוֹד כִּי יִחְכְּלוּ הַנְּחֻטִים וְיִתְחַמְמוּ וְיִבְקְטוּ מִיָּם לְהַתְּקִיר וְזֵהוּ טְעַם חֲפִיקוֹ מִיָּם טְהֵ הַמְקוּמוֹ
סִנְגִּירִים טְס הַמִּיָּם בְּחַח גֵּם חֲנוּמֵי כִּי הַחֲלוּס בְּטוֹרֵרֵי חֲחֵרִיהֵם הַכְּלָבִי הַרְבִּים יִלְכוּ מִפְּסִיחָה עַד מִקְוֶה סִימְכָחוּ
כְּחֵלֵי מִיָּם עֲמוּקִים וְהוֹלְכִים וְעוֹרְגִים וְיִבְגּוּן בְּתוֹךְ הַמִּיָּם עִיפִי וְיִכְכְּלוּ מֵהֵם וְבָדָם חֲלוּיָה הַזֹּאת בְּטַעַה טְהֵיָ
בְּמִיָּה חוֹפְרֶת גּוֹמָח וּמְכַנְסֶת קִרְבִּיהֵ לְתוֹכָה וְעוֹרְגַת וְהַתְּהוֹס מַעֲלָה לָהּ מִיָּם סִכֵּ כְּאִיל תְּעָרַג עַל חֲפִיקוֹ מִיָּם
וְחֵם חֵיל וְזֵם תְּעָרַג לְטוֹן כְּקִבָּה כִּי חֵיל הוּא לְטוֹן כָּלֵל זְכָרֵי וְנִקְבּוּת כְּמוֹ וְיֵהֵ לִי סוּר וְחֵמוֹר וְחֵם לְטוֹן
כְּקִיבָה רַל עַדֶת חֲלוּיָם כְּמוֹ וְתֵהֵ יִשְׂרָאֵל כִּי חֲחֵלִים יִלְכוּ הַרְבֵּה בְּחַד עַדְרֵי עַדְרִים אֲוֵ חֵם תְּעָרַג כִּי חֵסְפֵר
טְהַנְּקִבָה עוֹרְגַת יוֹתֵר מֵהַזְכֵּר תְּעָרַג תְּהֵמָה וְתַזְעַק מֵרֹב תַּחֲוָה וְלְטוֹן עַרְיֹג כּוֹסֵל עַל חֲלוּיָם כְּמוֹ לְטוֹן גְּבִיָה בֵּם
בְּטוֹר צְבוּאָה כְּחֵסֵר תְּכַסּוֹף כְּפֵס חֲנַמֵ חֵל הַמִּיָּם וְתַחֲוֶת חֲחֵלֵי יוֹתֵר מִשְׂאֵר הַנְּחֵמֵי כְּמוֹ סוֹזְכֵר וְתַחֲוֶת חֲנַמֵ חֵל
הַמִּיָּם יוֹתֵר מִתַּחֲוֶת הַרְעֵב חֵל הַלְחַס לְפִי חֵם צְמָחָה וְלֹחַ חֵם רַעֲבֵ כִּי חֵסְפֵס סִיחֵיהֵ חֵם סִנִּים אֲוֵ סֵלָטָם יִמֵּי בְּלֹחַ
מִחֲכֵל וְלֹחַ יִחִיהֵ בְּלֵי מִיָּם וְכְּטִימַחֵ חֲנַמֵ מִיָּם וְיִטֵּתֵ כְּפֵסוֹ תְּסוּב חֲלוּיָם וְחֵמַחוֹן הַכְּפֵס הַמְטְכֵל חֵל כְּסֵדָה יוֹתֵר מֵ
מִמְחַחוֹן הַגּוֹף חֵל הַמִּיָּם לְחֲלָדִים וְאַחַר כֵּךְ פִּי לְחַל חֵי

הוחילי לאלדים כי עוד אודנו ישועות פני ואלדי

אלדים וריבה ריבי מג ^{שפטני} וי לא חסיד מאיש
מרמה ועילה תפטיני: כי אתה אלהי מעוזי למ
למה זנחתני למה קודר אתה לך בלחץ אויב: ש
שלח אודך ואמתך חמה ינחוני ביאוני אל הר ק
קדשך ואל משבנותיך: ואבואה אל מזבח אלדי
אלהים אל אל שמחת גילי ואודך בכבוד אלדים
אלהי. מזה תשתוחחי נפשי ומה תהמי עלי הוחיל
הוחילי לאלדים כי עוד אודנו ישועות פני ואלדי

למנצח

לבני קרח משביל אלדים באנינו
שמענו אבתנו ספרו לנו פעל פעלת בימיהם בי
בימי קדם: אתה יודך גוים הורשת ותטעם תרע
לאמים ותשלחם: כי לא בחרבם ירשו ארץ וזר
וזרועם לא הושיעה למו כי ימינך וזרועך ואורפ
פניך כי רציתם: אתה הוא מלכי אלדים צוה יש
ישועות יעקב: בך צרינו נגנח בשבך נבוס קמי
קמינו: כי לא בקשתי אבטח וחרבי לא תושיעני:

הוחילי לאלדים כי אתה אתה אתה ועוד אודנו על
היטועה טיהיה הוא עדיין יטועות פני חיי כמו על
פני קרח חביו כלום בחיי וביא היטועה ואלדי והוא י
יהיה אלדי באמת ולא יאמרנו לי עוד אתה אלדי
שפטני אלדים ריבה ריבי גס זה המזמו על לסן
בני הגלות שפטני קח מטפני מיד האויבים וריבה ר
ריבי כי אין צי יכולת לריב ריבי מוגי לא חסיד כי א
אלו הגוים המוטלים צי אס היו חסידים הייתי אומר
ה זמית אתם ולא אתי ועונותי גברו לפני אטב בגלות
צרטוצס אבל הם אינם חסידים ולא די טאינם חסידים
ויאין בידם מעטה טוב אבל הם אטמי מרמה ועולה נ
ומינים היא דרך כלל על הגוי כמו אש ישראל בני
אתה אלדי מעיזי בנאז עס הדגש אמ' כי אתה היית
מעיזי מקדם וזיך זנחתני עתה בגלות למה הראתני
רפה והטני דגים ומלעיל שלח אודך כנגד קו
קודר כי היטועה היא האורה ואמתך כי כן יחלתנו
לקבננו מכל העמי ודברך אמת חמה ינחוני ויבואוני
כמו ארעה באכך אטמור בייסרון ואז התוספת אל
הר קדשך בית המקדש טהור הר המוריה ואבואה אל
אל מזבח אלדים אטוב להקריב הקרבנות כבתחלה
אל טמאת גילי כי אין לי טחף וגיל זולתו והוא טמא
כל טמאותי והטמאות למעלת הטמאה כמו מלך המ
המלכים וביאחי אליו אטמח צי בציני ואודך בכבוד
כמי טהיו עושים מתחלה מנגני בבלי סיר על העבו
העבודה אלדים אלדי כי אז יאמרנו הכל כי הוא אלדי
ולא זנחתני בגלות. מזה תשתוחחי כפסי אעפ' שלא

זכר בזה המזמור על כפסי תסתנחח כי סני המזמירי עניין אחד ודברים אחדים **למנצח** לבני קרח
מטכיל גס זה המזמור על לסון בני הגלות אלדים באנינו שמענו אבתנו ספרו לנו פעל פעלת בימיהם
על האבות הקדמוני כי אבות בני הגלות לא היה זה הדבר בימיהם אלא האבות סנכנסו לארץ טהיה בימיהם
הפועל הנורא ודאו הנסיס הגדולי טעטה האל לישראל סכצאו הארץ ולא הוצרכו למלחמה הם ספרו לבניה
ובניהם לבניה דור אחר דור עד בני הגלות. אתה יודך חסר בית הסמוס כמו הנמנח בית ה' וכן כפסי אמתך
אמ' אתה גרסת בידך הגויס כי לא גרסנו ביד ישראל כי לא הוצרכו להלחם ונטעת ישראל במקומ וטע' הנטיע
טיהיו סס עומדי לעולם אס לא חטאו כאלו נטועים בארץ וכן תבאוימו ותטעוהי על אדמת' יתרע
לאומים הלמד לסמוס כי לא נמנח בלא למד סורט אומיס כמו טבחהו כל האומיס ותטלחם סלחת האומיס
מכניה וימ ותטלחם ותהרגה מן באלח יעבורו בי לא בחרבם אתה הורסת גויס כי לא הוריסוס ישראל בחרב
וירסו הם ארצם וכן זרועס לא הושיע למו כי ימינך וזרועך כפל עניין במלו טונות וזכר הימין כי בה יעטו
המלאכות והמלחמו' ואור פניך אור הבא להם מאת פניך כי היסוע נמטלת לאור והצרה להסך כי רציתם ר
רצית בה בישראל וכלחמת בעצורט: אגדה הוא מלכי אלדים כאטרי ידבר על בני הגלות ידבר כעס דרך פרט
בלסון רצית ופעס דרך כלל לסון יחיד ואמ' אתה הוא מעטיית כל הנפלאו האלה עס אבותי כמו טהיית מלכי
עתה ואתה אלדים סיפט האמת אס כן כמו טהוסעת את אבותי כן תוסיענו עתה וטעס צרה עד כי מלאכיו
ינה לך בך צרינו עס עזרתך נגנח צרינו אעפ' סאכחנו תחת רסותס בגלות וטע' כבוס סכבוס תחת רגלינו
וקמינו כמו צרינו לפי טהס קמיס על האדס לרע. כי לא בקשתי אבטח וחרבי לא תושיעני
סכנח מהגלות בכחינו ובגבורתינו אלא בעזרתך וביסועתך.

מפ
ל
ה
והס
התפ
ס
ישאל
כה
שפ

כסאך אלהי פי הגאון רבי מעריה זל כסאך יכין אל
אלהי והחכם דא כע פי כסאך כבוד אלהי כמו ויט
ויטב שלמה על כסא ה' טבט מיטור לפי טבט מל
מלכותיך יהיה טבט מיטור יהיה כסאך עולם ועד א
אהבת דק טעם טמן טטון כי כל העולם טמנו כ
כאשר מטחך אלהי וטעם מחכיריך כאשר הקימך
מתוך חכיריך ובחר בך למלך או פי מחכיריך טבח
טבחר בך יוצר מחכיריך יהיה לטון רביס אעפי טה
טהוה בלא יוד וכמהו רביס. מור ומהולת קט
קציעות כמו וקציעות והדומים לו רביס ומור הוא
המוהק לדברי רוב המפרטי ורבי החיי זל פי טהוה
טרף עץ טיט לו ריח טוב ונקרא בערבי לצבני. אה
חלות פי כי הוא הטוט הנקרא בערבי סנדל קני
קציעות קדח קציעות והיא הנקרא בערבי
ענבר אמ' כל בגדתיך יט להט ריח טוב כאילו הט
חלה הטטמיט מן היכלי טן והט הנגדט מונחוט ל
לך מן היכלי טן טמונחוט טט סמחיק היוד נוספ'
כיווד מני אשר יפרטו מאשר סמחיק רכוכי לומ' הי

כסאך אלהים עולם ועד טבט מיטור טבט מלכ
מלכותיך: אהבת צדק ותשנא רשע על כן מטח
משחך אלהים אלהיך שמן שטון מחכיריך: כור
ואהלות קציעות כל בגדתיך מן היכלי טן מני
שמחך: בנות מלכים ביקרתיך נצבה סגל למי
לטינד בכתם אופיר: שמעי בת וראי ודמי אונך
ושכחי עמך ובית אביך: ויתאו המלך יפיד כי ה
הוא אדניך והשתחויו לו: ובת צור במנחה פניך
יחלו עשירי עם: כל כבודה בת מלך פנימה מיט
ממשבצות זהב לבישה: לרקמות תובל למלך ב
בתולות אחריה רעותיה מובאות לך: תובלנה
בשמחות וגיל תבואינה בהיכל מלך: תחת אבת
אבתיך יהיו בניך תשיחמו לשרים בכל הארץ:

היכלי טן אשר סמחך כי הדירה הנחה מרחבת לבו טל אדם יניט לפרט כי הפסוק הנח הוא מטל על כל מע
המעטים הטובים על דרך צביל עת יהיו בגדיך לבנים וטמן על ראסך אל יחסר בגות מלכים ביקרתיך
החירק צבית והיוד נעלט בקריחה והקוף דגוטה ופי בגטוט היקריות סלך יהיו בהט בנות מלכים כי כל מלך
הגויט יתפאר בתנו בתו להט נצבה סגל לימיןך בבתס אופיר והיא נקראת סגל לפי טהוה מיוחדת תמיד ל
למטכבו והאחריות בזות אליו לעתים ידועים בטקראת כל אחת בעתה לבח אל המלך אבל המלכה חטתו הי
הוא אשר היא בחדר מטכבו תמיד לפי נקראת סגל מן יסגלנה וכן והסגל יוסבת אכלו שמעי בת לכל כ
בת ובת מבנות המלכי אמר ופי שמעי זה המוסר סאני אומר לך ופי וראי והביני ראית הלב ורביס כמוהו
ניתאו כי הוא אדוניך איך לך אדון אשר אעפי סאת מעט אה ונת נור כמו בת ציון בת אדוט הומר לכך בתו
מבנות המלכים כי עדת נור תבוא לך מנחה תמיד וגט כן פניך יחלו עשירי עם כל עם וזכר נור כפר
בפרט לפי טהוה סמוכה לארץ ישראל וצבא תמיד במנחה כל כבודה נכתב צואו עם הדגט אמ' כל כבודה
בת מלך העומדת בבנים בהיכל ממטבצות זהב לבושה לרקמות כמו ביקמות וכן הדגתי לפנעי בפנעי
צבני רקמות תובל כל אחת למלך כשימחך זה וצבנות טהט יפות כל בת מלך אחריה מובאות כנגד המל
היולך תובלנה וכולן יביאון אותס אל המלך בטמחות וגיל תבאינה בהיכל מלך כלומ בהיכל סהמלך
יוטכו כי הן יוסבת בהיכל המוכן להט סהוה בית הנטיט עד שימכונך המלך ויקראו אותן בטט לבח לכינו
ויט לפרט כל הפסוקי האלה דרך מטל והוא הנכוך וצבנות מלכי הט האומות טיהיו כול סריט למטמעת המל
המטיח והסגל טהוה המלכה הוא מטל על כנסץ ישראל טציה גבירה לכל האומות ואמ' שמעי בת לכל אומ'
ואומ' טלא יעטו אלא רצון אמל' המטיח כי הוא אדון לכולט וכל העמיט יבאו במנחה אל המלך וזכר עדת'
נור כמו הצנול' וטלא ידע אותן איט עד סיבאו אל הצנול כן תהיכה האומות כאילו לא ידעו תורה מוזק יו
ויקבלו ע' יהט מכות המלך המטיח דת ישראל או טבע מכות
אבותיך לפי סהמלכות תבא למלך המטיח מאבות מדור

אחר דור עד שתעש המלוכה אליו וכן לא תפסוק מבניו לפיך אמר תחת אבותיך יהיו בניך

הלא אלדים יחזקו ואת כי הוא ידע תעלומות ל
לב: כי עליך הורגנו כל היום נחשבנו כצאן טב
טבחה: עיריה למה תישן ידוה הקיצה אל תנוח
לנצח: למה פניך תסתיר תשבח ענינו ולחצינו
כי שחה לעפר נפשינו דבקה לארץ בטנינו: קום
קומה עזרתה לנו ופדנו למען חסדך:

למנוח

על שושנים לבני קרח משביל שי
שיר ידירות: רחש לבי רבר טוב אמר אני מעשי
למלך לשוני עט סופר מהיר: יפופית מבני אדם
חוצק חן בשפתותיך על בן ברכך אלדים לעול
לעולם: חגור חרבך על ירך גבור הודך והדרו
והדרך: והדרך צלח רכב על דבר אמת ועגוה
צדק ותורך נוראות ימינך: חציך שושים עמים
תחתך יפלו בלב איבי המלך

מה

הלא טעם זאת המחסה לטבחו בלבנו כי
עליך על יחוד סמך מלא רכיכו לכפור בך והורגים
אוצנו על זה וטעם כל היום תמיד ככאן טבחה ככ
ככאן הטבחי טעם מוכנים לטבוח אותם לא לרעות
ולחיות עורה כטאינך פונה אלינו ורואה בנר
בצרותינו כאילו אתה יסן ולא תרא' ואש היית כיסן
זה טעים רבות הקינה מהיום ואילך אל תזנח לנכח
למה כחדם סאינו רונה לראות בצרת אחי: או
דאית וטכחת וזהו תסכת עונינו והכל הוא דרך מס'
ודעה תורה כלסון בני אדם: בי טיה כלומ קרובי
אנחנו למות מתי תושיענו כי נפסנו סח לעפר כלן
קרובה לנחת מן הגוף דבק לארץ בטננו כי הנפל
יסמוך על ידיו ואש תמעד ירו הנה בטנו דבק לארץ
ק'מה מלרע עורתה כמו לעורתה למען חסדך אש
אין צנו מעשים למען עטה למען חסדך: לבני צוח
ע! שושנים לבני קרח משביל שיר ידירות כלי כגון
הו וזמו שושנים וזה המזמור כאמ' על המלך המשיח
וכקרא שיר ידירות כלומ אהבת ה' למשיחו: רחש
לבי הניע לבי מדברי רזל רחמי מרחסן ספנותיה
כלומ טיה מניע שפתיו ולא היה כסמע הדבור לפי
כאמ' בזה הלסון בדברי הלב כי אינו כסמע עד סי'
בצדך בשפתים והלב מקור הדברי כמו סהמקור מק
מקור המים: והמסורר מסבח בשפתית דבריו כי הדברי סהקוס לבי על המלך המשיח הם דברים טובים: א
אומר אני מעסי למלך כלומ אומר חני בשפתית דברי כי מעסיה בעבור מלך כלומ מעטה הסיר סאני מחברי
לסוני עט סופר מהיר כלומ לסוני מדברית עליו במהירו כמו עט סופר מהיר סכותב בלי עכוב כן אומ' אני ד
דברים אלה על המלך: יפופי: מצני אדם כבר פירסתי בספ' מכלול כי כל כפל לחזק הדבר וכן ידקדק
אדמד' אמ' אראה אונק' סאתה יפה מאד בצדיתך מצני אדם וכן כסאת' מדבר' דברי' הן דברי חן כאלו הזנק
חן בשפתותיך על בן ברכך אלדים כי מנחת חן בעיני כל וזהו ברכת אלדי' באמת חגור חרבך יס חרבות י
וחגרו אותם במצנים כמו סכ' בינאב ועליו חגור חרב מצומדת על מצניו ויס סוחגרו אונ' על הירך כמו סכ'
ביהוד ויחגור אונתה מתחת למדיו על ירך ימינו ומלת גבור היא קריא' כמו אתה גבור אודך והדר' ואעפ' סימי
המסיח יהיו סלוס כמו סהתכבחו הנבי' בתחלת מלכותו תהיה מלחמ' גב ומנוג' ואדני אבי זל פי חגור ער מסל
וזהו והדר' הם חרבו כלומ כי יראוך מההוד וההדר אשר בך כמו סיראן הגבור חגור חרב: וכן והדר' בלח
רכב מרכבתו תהיה האמת והענוה והנדק והזל דרטו הססוק בדברי תורה דר' מסל במלחמת' סל תור' וחס גס
כן אמרו כי דרך פסוטו הוא המסמעו' והדרך מהו הדרך' סתכלת ותרכב על דברי' אמת וענוה צדק וכלח מ
מעכין כלמו את היודן סהוא כמו עברו רל כסעעבר על אויבך ותרכב תהיה מרכבת' באמת ובענוה ימי
ומינך תורה לך כוראו' וכפלאות סתעטה באויבך ומלת וענוה צהא כמו וענוה בתי' כי הוא סמוך וכן כאיפ'
סעורי' והדומים להם סכתבנו בספר מכלול: או יהיה וענוה מסקל אחי יאמ' כן במוכר' הוא בסקל עולה אחיה
ויהיה ממלת צדק חסר ויו' והיה מספט ענוה צדק כמו סמס ירח והדומין לוי' חציך סנוכים מחודדים היו
חניך בלב אחי המלך טעמו דבק עס חני' סנוכי' כאלו אומ' חניך יפלו בלב האויבי' עד סיפלו כל העמי' תחת'
ולח ידיו רחס לכניך ויה כי טעם יפלו למעלה ולמטה ממנו לפי' אמ' יפלו טטוא' אעפ' סהוא באתכחת' לקס
לקסר טעמו עס בלב אויבי המלך' כאלו אמר חניך יפלו בלב אויבך:

משבית מלחמות כי באותה המלחמה יסופו לע
לעולם כל המלחמות עד קנה הארץ כי לא תהי עוד
מלחמה לפי סיכורו הנסארים כי ה' הוא האלדים וי
ויסובו לעבוד האל כל העול כמו שאמ' ויהי ה' למל'
על כל הארץ קסת יסבר לפי שראו כי סבר קסת ג
גוג ומגוג וקסן חכיתס כמו שכתו והכתי קסתך יס
יסרוף עגלות באט רל בחרון אפו או כחממעו כמו
טכ' אש וגזרית חמטור עליו לפי יראו כולס את ה'
לעבדו טכס אחד ולא תהיה עוד מלחמ' בעולם ויל
כי מהיום ההוא ואילך קסת יסבר וקסן חכית כלומ'
טלח יעשו עוד כלי מלחמ' כמו שאמר הנביא וכפתו
חרבותס לחתים וחכיתותיה למזמרות וגו' ודרבו
ודעו דבר ה' אל האומות מהיום ואילך ממלחמות ומ
וממעטו רעים הרפו ודעו כי אנכי אלדים והיכולת
להרים ולהטפול חרונס בגוים עתה אהיה רס בגוים
ובכל הארץ כי עד עתה לא הכירוני ידוה טבחות
עמנו אז יאמרו ישראל בגוים ה' טבחות עמנו טהט
טהטילנו מיד העמי והטפילס תחתינו לבניצח
לבני קרח מזמור גס זה המזמור לימות המסות אחר
מלחמת גוג ומגוג בהטקיט הארץ כל העמיס ו
יאמרו ישראל כל העמי תקעו כף ושמחו עמנו כי כ
כבר ידעת' כי הוא אלדים והוא מלך על ישראל. כי
ה' עליון הוא על הכל והכל תחת ידו והוא נורא. כי
עטה כפלות טיס לכל העמי לירא ממנו ידבר יכ

משבית מלחמות עד קצה הארץ קסת יסבר וקצ
וקצץ חנית עגלות ישראל באש: הרפו ודעו כי אג
אנכי אלדים ארום בגוים ארום בארץ: ידוה יצ
צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה:

למנוצח

לבני קרח מזמור כל העמים תקע
תקעו כף הריעו לאלהים בקול רנה: כי ידוה ע
עליון נורא מלך גדול על כל הארץ: ידבר עמ
עמים תחתינו ול אמים תחת רגלינו: יבחר לנו
את נחלתינו את גאון יעקב אשר אהב סלה: ע
עלה אלדים בתרועה ידוה בקול שופר: זמרו א
אלדים זמרו זמרו למלבינו זמרו: כי מלך על כ
כל הארץ אלהים זמרו משכיל: מלך אלדים
על גוים אלהים ישב על כסא קדשו: גדיבי עמי
עמים גאספו עם אלדי אברהם כי לאלדים טג
מגיני ארץ מאד געלה

ינהג כלומ' כהגס מקצה הארץ אל ירוטליס לתת אותס תחתינו יבחר לנו. נחלתינו סהיתה מקד' עת' גס כן
בחר אותה לנו והסיבנו אליה והארץ הזאת היא גאון יעקב ותפארת' כי בו יתפארו כל העמי את גאון יעקב
את זה נקוד בסגול והוא במארי בלא מקף והוא טלח כמנהג וכפן באו טניס אחרי' כמו זה את אשר יאחב ה' יו
יוכיח בהנצתו את ארס כהרוס אשר אהב המקוס הזה האל אהבו והוא ירוטליס כמו שאומ' אוהב ה' סערי בנין
נחומ' העיר אשר בחרתי עליה אלדים ואמרו ישראל בתרוע' ובקול שופר ובטמח כטיטירי לאל יאמרו עלה א
אלדים כלומ' עתה כפעלה על הכל כמו שאמ' חרוס בגי' ואל' כי ה' עליון כורא ויא' כי אז בהריע בקול הסופ'
יעלה ארון ממקוס טנגבו טס וכקרא הארון אלודיס כמו שאמ' ה' אשר נקר טס ואחר כן פי' למה נקרא טס
כמו כי טס ה' טבחות יטט הכרובי עליו וכפן נקרא אלדי כי כבוד אלדי כראה עליו וכפן היו אומ' בנסוע הארון
קומה ה' זבדו אלדים כמו לאלדי וככל זמרו לחזק ואמ' למלכנו אחר שאמ' מלך גדול על כל הארץ כי בני נת
כתיחד טמו מעולס והוא מלכנו מאז אבל ביוס ההוא יהיה מלך על כל הארץ מסכיל פי' כל מסכיל ומסכיל ב
בין בישראל בין באומ' העולס זמרו לאל אעפ' טלכל העמי נוה לאמר כמו שאומ' כל העמי תקעו כף בין מס
מסכילי וטאיכ' מסכילוס תקיעת כף ונטיאת הקול בריכה הוא טוה לכל אד' אבל לחבר' טיר וזמר' אינו אלא למ
למסכילי ואזי זל פי' זמרו מזמור טיהיה מסכיל טכל לבני אדס טיטכילס כי הוא לבדו מלך מלך אלדי על גי'
עד עתה מלך אלדים על ישראל לבדס כי לא היו מדעי אותנו שאר הגי' אבל עת' מלך על גוים כמו סאו' והיה ה'
למלך וגו' כדיבי עמיס הגדולי אשר בכל עס ועס יהיו נאספי עס אלדי אברה' ואמ' אברה' כי הוא הודיע סמו'
בעולס תחל' כמו סאו' עליו ואת הנפס אשר עטו בחרץ ואמ' וקרא טס אבר' בטס ה' כי לאלדים יבחו מגיני א
ארץ רס האנטיס הגדולי' כמו קלון מגיניה ואז יהיה מאד בעלה על כל העולס.

אזכירה שמך בכל דרודר על כן עמים יהודים לעולם ועד:

לבני קרח על עלמות למנצח שיר: אלדים לנו מ
בחסה ועוז עזרה בצרות נמצא מאד: על כן לא
גירא בהביר ארץ ובמוט הרים בלב ימים: יהמו
יחמרו מימיו ירעשו הרים בגאותו סלה: גהר פ
בלגיו ישמחו עיר אלדים קדש משבני עליון: אל
אלדים בקרבה בל תמוט יעזרה אלדים לפנות
בקר: חמו גוים משו ממלכות נתן בקולו תמוג
ארץ: ידוה צבאות עמגו משגב לנו אלדי יעקב
סלה לכו חזו מפעלות ידוה אשר שם שמות בא
בארץ:

אזכירה שמך בכל דור דור כנגד מלך המסית
כי בכל דור דור זכרי סמו ומכפיש בואו על כן ע
עמים יהודים על כן פתחה לך המלכה הגדולה א
חסר לא היתה כמוה כל עמי יהודים כלומ ידו אות
למלך עליהם וכן יהודה היתה יודק אחיק והתעוים
צבות מלכים עד
במה סאת כסאך יא
אלדים עולס ועד הנה קראו מלך וקראו אלדים יס
עליה כסאך אלדים כבד פירסנוה ואפי יא
ואמרו כי כסאך כנגד אלדים חומ כן תפר כי אלדי
והיה קריאה ויאמר לו דרך בקסה אלדים כסאך יהו
עולס ועד וכסא אלדים הוא כסא המלך כמו יסב
סלמה על כסא ה למלך
סמן מסון מחזיק ואי
ולא יאמר לו ככזה סגל לימנך חפי
עד מסל כי סגל היא כמו ספירסנו מסכדי אסיה ול
ועוד חיק יאמר תחת אביתיך

והיו בניך
על זה במזמור למה רגסו גוים
בלסון רביס. לבני קרח על עלמות שיר עלמות כבד כתבנו סהוא מסמות מיני הכנן גס זה ה
המזמור לעתיד בקבון גליו על מלחמת גיו ומגנן אלדים בהיות הנרות והס חבלי מסית סוכרו רזל וכן
בתו חבי כמעט רגע וגו אלדים יהיה לנו חססה ועזרה ובאמרו מאד כי העזרה תהיה רבה בהכנל גוי מעט מ
מעמים רביס על כן לא כירא ועניין בהמיר ארץ ובמוט הרים הוא דרך מסל על המלחמות החזקות סת
סתהינה בין העמים כמו סכתו וכתתו גוי בגוי עיר צעיר וכן יהמו יחמרו מימיו הכל הוא דרך מסל על המל
המלחמות הענומות והנרות הגדולות והחכס ר חברה חבן עזרה זל כת הדברים כמסמעס ואמ בצעיר היות
גבהות הסמס מתכועע ממעלה חל מעלה ומחל חל מול על כן אמרו בעלי התולדת כי יבא זמן סתסוב היב
היבטה יס והיס יבטה ואחרי אמרו חלו יהיה כן לא כירא סלח יהיה כי כבד סס גבול לים ואמר על יסובן לב
לכסות הארץ והככון כמו ספי כי דרך מסל הוא ידברו יחמרו מימיו מעניין חמר מוס רביס חמרים חמ
חמרים כלומ יעסו המיס גלים גבוהים בהמות הוס בחוקה וימ יחמרו מעניין בארצות בארצות חמר כלומ עברו
המיס על דרך ויגרסו מימיו רפס וטיט גודר פלגיו צעית סירעסו הרים וימוסו ויהמו מימי הוס כלומ סתהיה
צרה גדולה ומלחמה בין ממלכות הגוים וישראל לא יראו חבל יסמחו חמו סאמ דרך מסל כהר פלגיו יסמחו כ
כנגד הימים המרעיטי חומ סיבא כהר מירוסלים והיא עיר אלדים יבא כהר ספלגו הכהר הסג יסמחו עיר אל
אלדים כלומ יסבי עיר אלדים והוא העיר הוא מקוס קדוס מסבני עליון כלומ כי כל ארץ ישראל היא מסכנו
עליון והמקודס סבהס היא ירוסלים והמסל הזה כמסל וסאבתס מוס בססון וגו חו יהיה כמסמעו כמו סכתו
יבאו מוס חיס מירוסלים. אלדים בקרבה לפי לא תמוט לפנות בקר חמ בקר לפי סמתחילה תהיה סס מ
מלחמה על ירוסלים כמו סאמ בגבואת זכריה וכלכדה העיר וכססו הבתים וגו העת הוה תהיה ערב ועת הו
היסוע יקרא בקר כמו סאמ סס גס כן והיה לעת ערב יהיה חור וכן חמ והנה לפנות בקר דאמו גוים כמו ס
סאמ סס ואספתי כל הגוי אל ירוסלים למלחמ ואותס גוים וממלכות סהמו ובאו בהמון רב ימוטו והאל יתן
עליה בקולו ותמוג הארץ כלומ כל בני הארץ מהגוים כמוג זהו סאמ כתן בקולו תמוג הארץ לכו חזו מפעלו
אלדים כי חין זה חס מפעל אלדי אשר סס שמות סממות גדולות יסיס באות הגוי אשר כבאו על ירוסלי

למען תספרו לדור אחרון: כי זה אלהים אלהי
אלהינו עולם ועד הוא ינהגנו עלמות

למנוצח

לכני קרח מזמור
שמעו זאת כל
העמים האזינו כל יסבי חלד: גם בני אדם גם
בני איש יחד עשיר ואביון: פי ידבר חכמות והג
והגות לבי תבונות: אטוה למשל אזני אפתח בב
בבנור חדתי: למה אירא בימי רע עון עקבי יסו
יסובני: הבטחים על חילם וברב עשרם יתהל
יתהללו: אחלא פדה ופדה איש ולא יתן לאלה
לאלהים כפרו. ויקר פדיון נפשם וחדל לעולם
ויחי עוד לנצח ולא יראה השחת כי יראה חבמי
חבמים ימותו יחד כסיד ובער יאבדו ועובי לא
לאחרים חילם:

למען תספרו לדור אחרון כלומר דור אל דור עד י
דור אחרון שלא ראו בנין יפה כמותו בנין טיהיה
בנין וירושלים לעתיד כמו טהו הכתוב הנה חכמי
מרבין במוך חכמך וגו ושמתי כדכור טמטותך וגו
כי זה חלדים לפי טהו חלדינו תהיה לנו כל הטו
הטובה הגדולה הזאת הוא ינהגו עלמות כמו עד מו
מות כלום עד מותינו ינהגו בזה הכבוד ויס לפרטו
כמו מלה אחת עלמות מענין עלם ועלמה וסידוטו
בעלמות חסר כף הדמיון כמו לב טמח יטיב גהה וע
וענינו ינהגו כימי עלומינו כלום כמו טנהגו מק
מקדס כטבחר בנו ולקחנו לחלקו ומכחנו כמו מלה
זאת טתי מלות טעניכ מלה אחת עגלה יפה פיה זה
והבנו לבנו יוכיס פקח קוח טהס טתי מלות ועניכ
מלה אחת רבנצח לבני קרח מזמור שמעו
זאת זה המזן על ענין העולם הזה והעולם הב לפי
אמ כל העמים וכל יסבי חלד כל מי טיחפון דרך ה
הטובה נתי זה עס טיהיה גם בני אדם הם הם
הפחותים במעלה בני איס הגדולים כמו גדעון בן י
יואס חיס ישראל וכץ העטירי והאבויכס כלס טמעו
זאת החכמה טאדבר פי ידבר חכמות והתבונות

טידבר לבי ידבר חותס פי אטוה למשל אזני אמ דרך מסל ותודה אדבר בזה כי המזמור דברים סתומי הם
ולפי טהמזמורי היו כחמרו על ידי כבל וככור חמר חטה למשל אזני כלומ חטה אזני אל הככור כטינגן בני המ
המכנג עס דברים חלה טהס נוטל וכץ חספת בבנור חדתי רבוא חירא בימי רע עתה החל בדברי מטל ג
נחידה נחמ למה חירא נחדוג בימי רע טהס ימי העולם הזה כי הם ימי רע לכל המתעסק בו ולמה חדאג על
העונטר ועל הקניין טהס כבוד העולם הזה כי חס חדאג על טובו העולם עקבי יסובני כלומ יקרכי עון בדר
בדרטי חמר טובו העולם הזה נחמ עקבי כלומ לסוף מעטי ימכחני עון כלומ חס חטמח בו בתחילה לכוף חד
חדאג בו ולפי טהעקב הוא סוף הגוף כקרח סוף כל דבר עקב חו יהיה פי עקב העולם הבא טהוה עולם הט
הסכר והעונט והסכר והעונט בסוף המעטה כלומ חפי חטמח בטובת העולם הזה כל ימי עד יום המית בעול
הבא טהוה חמר המיתה והוה עקבי טהוה סוף המעטה כי חין מעטה ודעת בעולם הבא חבל הוא עולם הטכ
והעונט סס יסובני עון כלומ עונט מעטי טטמחתי בטובת העולם הזה כל ימי נרדפתי אחריו לפי חין רחוי
לי לחזון זה הדרך כמו טענטיס הבוטחי על חילס וגו ומלת יסובני כתובה ברו עס הדגס הבוטחים על
חילס הם בוטחי ומתהללי ברב עטריס וחין רחוי לי לעטות כן לא יתהלל חלד כי חס בהטכל וידוע חלל אז
לא פדה יפדה חוט מה יועיל עטריס בוטס המיתה כי לא יוכל לפדות חוט חחיו מן המות בכל עטר ולא יוכ
יוכלו לתת כפרו לחלדים חטר מחתו חחוי והמות ויקר פדיון כפטס כ' ומו טלא יהיה ולא ימנח וכץ נדבר ה'
היה יקר בימיס הטס כלומ טלא היה כמנח דבר הכבות וחדל לעולם פי דבק עס הטסוק הבא אחריו כלומר
חדל זה הדבר לעולם כי דבר טאי חיסאר הוא טיקו עור לכנח ולא ירח טחפת זה דבר כמנע הוא ויחי
עור לכנח כלומ לזמן רב טלא יראה טחפת זה לא יעלה העטיר בדעתו כי הוא יראה החכמי והכסולי לוייתת
הס עומדי וחיק יכנל הוא נחמ בחכמי ימותו ובכסילים ובער והס דודפי העולם הזה חמ יאבדו כי החכמיס
חס ימות גכס לא תמות כטמת ולא תאבד תקנות חבל חוהבי העולם הזה יאבדו הם וכטמת וחין להס תקנה
אחר המיתה וכץ חמ תקנות רטעיס תאבד וחילס טהתעסקו בעונט בעולם יעזבונו לתארוס מה יועיל להס
חבל דרכי החכמיס לא יאבדו והחכמה טהתעסקו בה תועיל להס אחר המיתה

שיר מוזמור לבני קרח: גדול ירוח ומח
 ומהולל מאד בעיר אלדינו הר קדשו: יפה נוף
 מסוס כל הארץ הר ציון ירכתי צפון קרית בלד
 רב: אלדים בארמנותיה נודע למשגב: בי הגה
 המלכים נועדו עברו יחרו: המה ראו בן תמוהו
 נבחרו נחפזו: רעדה אחותם שם חיל כולדה:
 ברוח קדים תשבר אגיות תרשיש: באשר שמענו
 בן ראינו בעיר ירוח צבאות בעיר אלדינו אלדים
 יכונניה עד עולם סלה: דמינו אלדים חסדך בק
 בקרב היכליך: בשמך אלדים בן תהלתך על
 קצו ארץ צדק מלאה ימניך: ישמוח הר ציון תג
 תגלנה בנות יהודה לבען משפטיך: סבו ציון ו
 וחקיפיה ספרו מגדליה: שיתו לבכם לחילה פסגו
 ארבע עשר

שיר מוזמור לבני קרח: גש זה המזמור לימות המט
 לימות המטיח וזכר בו סבת ירושלים גדול
 ה בעיר אלדינו כי סס יגדלוהו ויהללוהו כל בסרי
 יפה נוף הר ציון הוא יפה המחוז כלומ כי אין ב
 בכל המחוז כמוהו והוא המסוס לכל הארץ כמו סב
 סכתו הזאת העיר שיאמרנו כלילת יופי מסוס לכל ה
 הארץ ונוף פי מחוז וכפן שלטה הנספות שלטה מחוזו
 ואדכי אבי זל פי נוף חלק מטבעה חלקי העולם כי י
 ידוע הוא כי היטוב נחלק לטבעה חלקי הוא שאמרנו
 טבע ארצות וחלקים האלה יקראו בלסון הקדש כו
 כוננות ובלסון ערבי איקלימי ואומ כי כל אד סולך
 מנוף אחד לכף אחר יחלה בהסתכו לו האוויר ואוויר
 ארץ ישראל כל סכן אויר ירושלים היה יפה נוף והו
 מסוס לכל הארץ כי אפי היו באים סס חולים היו מ
 מתרפאין כי אוירה ממחג וטוב וכפן כאמ עליה ובל
 יאמ סכן חליתי כלומ הטוב בירושלים לא יאמר ח
 חליתי הר ציון ירכתי צפון כי ציון הוא בצפון ירוש
 ירושלי וכפן אמ עליו ואסב בהר מועד בירכתי צפון
 ואמ סלמה דאגה בלב אים יסמנה דבר טוב יסמח היה הולך לירושלס ומקריב קרבן ומתכפר לו ולבו סמח
 אליו וינח מסס סמח לב והוא מסוס כל הארץ תדע לך סכן הוא סכ ירכתי צפון וכאמ ירך המזבח כפוכה ח
 אלדים בארמנותיה ארמנות ערים אחרי חוקים בצנין גבוהי להטב סס חבל ארמנות ירושלים החוק ט
 סלחס טוב מזה כי אלדים נודע בהס סהוא למסגב לכל המבקשים בו כמו סכתו מגדל עז סס ה בו ירוח כדו
 נסגב בי הנה המלכים נועדו העין באבא אבס סהיא באתכחתא אמ תדענו כי אלדים בירושלס למט
 למסגב כי המלכים נועדו עס גג ומגג להלחס בירושלים ועברו בה יחדיו הזמא ראו כאמר ראו נפל
 כפלחו האל וגבורותיו תמהו כבהלו כחזו כמו סאומ וכספטתי אתו בדבר וברס וגמס פוטף ואבני אלגביט ח
 חס וגברי אמטיר עליו ועל אגפיו רעדה סס באותו מקום סהיו חסבים להרוג הרגרב ולסלול סלל ס
 סס תאחוס רעדה חיל כולדה ולא יהיה בהס כח ויפלו כולס חללים ברוח קדים כאלו הוכו ברוח קדים
 עזה סתסבר חכיות תרשים ואמ תרשים כי היא היתה מבוא הסכיכו כמו סכתו ומבא חניה באה תרשיםה וח
 ואמ חכיות תרשים סרתיך מערבך באשר סמענו יאמרנו ישראל בעת היא כאמר סמענו מפי הנביאים ט
 סכתכחו על מסלת גג ומגג כן ראינו בעיר ה צבאות ואומ צבאות כי הוא חרון צבאות מעלה וצבאות מט
 והוא הביא אלה הצבאות לירושלס והוא השילס סס ואמ עוד בעיר אלדינו כי הוא אלדינו וסופטיכו מן הגוי
 העצומים וכמו סהזילה והכינה כן יכוננה עד עולם דמינו חסבכו בלבנו בהלח הגויס עליכו כי חסדך
 סהוא בקרב היכלך יוסיעכו דל על הכבוד הסוכן בהיכל סהוא חסד גדול לישראל אן יהיה פי דמינו יחלכו וס
 וסברנו כמו דומו עד הגיענו אליכס ואעפוי סאינו מסרסו בשמך אלדים כמו סהיה סמך בפי הנביא
 המתנבאי העתידת כן הוא הוסי על קצה ארץ כי אותס סלא היו מאמינים בצבאות עתה כסראו סנתקיימו
 יהיו מהללים ומסבחים לסמך ואומ כדק מלאה ימוך וארץ בסגל באתכחתא ישבוה הר ציון ביום הוסו
 היסועה יסמח הר ציון דרך מסל כמו יסוסס מדבר וניה ותגל ערבה פירן יסמחו סוכני הר ציון תגלנה בנו
 יהודה העירי אסר סבצית ירושלים סהס כבנות לה למען מספטך סעמית בגוש הנובאים על ירושלים סו
 סובר ציון חומ זה על בני ציון וירושלים חכר ציון כי היא העיקר ואומ לעמים לכו סטב ציון והקיסו אות
 מראו ביופי וספרו המגדלים אסר בחמה סביבותיה סיתו לבכם לחילה והיא החומה הקטנ אשר סביב החומ
 סגולה פסג ארמנותיה כלומ ראו ארמנותיה סהס גבוהים כראים כמו כסגה

תבא לפי מזכר כפסו והוא כפס הרמט טהיה לו
 להטיב לה ולא הטיב לטיבך תבא הנכס היה עס כ
 כפס אבותיו טהיו רטעים כמהו ותחבד כפסו עס כ
 כפסותיהם ועד ככח לה ירחו חור כמו כפסות הנדי
 הנדיקים נטיראו חור במוצ גפנת והוא חור החיים
 סיחיו לעדי עד ולכח כחיס אדם ביקר האד
 האדם הזה הוא ביקר והוא הנסמה טנקראת כבוד ו
 ולא יבין בעולמו בחיים חין תבנה בו לחמו דרכי
 הנפט וחמו דרכי הגוף כמו הבהמות לפיכך במוצו
 יהיה כמסל להס ותחבד כפסו במוצו ואין לו תקוה
 מזמור לאסף זה הזמור הוא על יוס ה
 המספט טהיה לעתיד בבח הגואל כמו סכתוב בנב

תבוא עד דור אבותיו עד נצח לא יראו אור: אדם
 ביקר ולא יבין נמשל כבהמות נדמו:

מזמור
 לאסף אל אלהים יודה דבר ויקרא ארץ ממזרח
 שמש עד מבאו: מציון מכלל יופי אלהים הופיע
 יבא אלהינו ואל יחוש אש לפניו תאכל וסביבו
 נשערה מאד: יקרא אל השמים מעל ואל הארץ
 לדון עמו: אספו לי חסדי כרת בריתי עלי זבח:
 ויגדו שמים צדקו כי אלהים שפט הוא סלה:

בכנשת יואל בימים ההם נבעת הטיב את טבות יהודה וירוסלים וקבצתים את כל הגוים והורדתים אל ע
 עמק יהושפט וגו' ואומר המוכים המוכים בעמק החרון וגו' ואומר חל חלהי טסירושן סופטו הטופטים ויכול ע
 על כל היכולים ואמר אחר כן ה' טהוא קיים לעולם דבר ויקרא מרץ דבר על ידו נביאיו וכך עסה ואמר ויק
 יקרא עבר במקום עתיד כי כן המכה ברבי נבואה במקומות רבים וכן חמ' הופיע במקום יופיע יקרא יו
 יוספי מרץ חטך ממזרח שמש ועד מבאו לבא למספט נאעס יקרא טיעורר לבבס לבח ירוטלס להנחס עליה
 עס בג ומגוג כמו טכתו בכבוית יחוקמל והעליתך מירכתי נכון והבימותך הל הרי ישראל נצין כ
 כמו טחמ טס בכבוית יואל וה' מנין יטאג ומירוסכס יתן קולו כאלו מוסס יתן קולו סיבחו כלס אל ירוטלס
 יבא חלהיכ להקס מן הגוים קמציכו ואל יחרס עוד על עניינו ועל צרתיכו חס לכניו תמכל באותס ה
 הגוים מלפניו וסביבו עניין אחר כלומר בירוסלים טהוא מקום מקדסו ומסכנו וכסערה חומר על החרץ כ
 כלומ כלו יוספיה ברנח סערה יקרא אל השמים חל המלחכים נקחת דין עמו מן הגוים כמו טחמ סס בב
 בכבוית יואל טמה הנחת ה' גברך עד ויבא מלאך ה' ויך במחנה חסור ואל הארץ רל חל חנטי החרץ כי הס
 עכמס יהרג חיס את אחיו כי תהיה מהומת ה' בהס כמו טכתו בכבוית יחוקח חרב חיס בחיו תהיה וכחמ בבג
 זכריה תהיה מהומת ה' רבה בהס והחזיקו חיס ביד רעהו ועלתה ידו על יד רעהו וה' דרסו יקרא חל השמים מ
 מעל זו הנסמה ואל הארץ לדון עמו זה הגוף כלומ כי ביוס הדין תהיה תחיית המת' ויספטו הגוף עס הנסמה
 אספו לי חסדי חומ לאומו העולם טיסרחל בגלות חכלס סיבחו חל ירוטלס כמו טכתו בכבוית יטעי יובל
 טי לה' בבאות עס ממוסף וממירטו וגו' ואומר והביחו את כל אחיכס מכל הגוים מנחה לה' וחומ בכבוית ככניה
 מעבר לכהדי כום עתרו בת פוכי יובלון מנחתי ויסרחל הס בבגי העולם חסידו וכורתי בריתי עלי זבחי כי ב
 צהר סיני ברית עמחס מטה ברית חבחו זבחי ולקח דס חביתי וחזק על העס חיס דרס כי על ברית מילה טחחו
 טחזיקו ישראל בגלות וכך אמרו כורתי בריתי עלי זבח ביוס טיסרח ענוטין ברית מילה עלי זבח סס ענוטס .
 טענוטס מנחה ומסחה . ויגידו סמים צדקו בעבור כי סמים ונבאותס עומדי לעד ולא כן נבאות הארץ
 כי דור הולך ודור בא חמי סידע בזמן טהוא בג לא ידע בזמן סעבר . חכל סמים ונבאותיה טהס בזמן סעבר
 ויחיו בזמן הפתיד כסיהיה זה היום יוס הדין וקבוץ גלויות יגידו צדק האל טעסה עס יסרחל טלח ככה חוקס
 נגלות ולא חכר בריתי חתס רחמיאס מהגלות חסר הביאס בו ויגדו נבא סמים נס כן כי חלדיס סופט הוא
 סלקח מספט ישראל מן הגוים ואל ויגדו סתוחס טמורה לטעבר הוא עבר במקום עתיד .

עמי אחר טיעסה האל מספט בגוים יוכיח ישראל על מעסיהס ויבער מחס הרעים
 שבעה חסמור הטובס כמו סכ' בכבוית ככניה כי אז חסיר מקרבך עליזי גמותך ולא יוסכו
 לגנזה עוד צהר קדסי ויסחתי בקרבך עס עני ודל חסון בטס ה' סחית

45

קרבם בתימו לעולם משכנותם לדור ודור קרא
 קראו בשמותם עלי אדמות ואדם ביקר בל ילי
 ילין נמשל בבהמות נדמו זה דרכם כסל למו ו
 ואחריהם בפיהם ירצו סלה כצאן לשאול שתי
 מות ירעם וירדו במ ישרים לבקר וצורם לבלות
 שאול מובול לו אך אלהים יפרה נפשו מיד ש
 שאול כי יקחני סלה אל תירא כי יעשיר איש כי
 ירבח כבוד ביתו כי לא במוותו יקח הבל לא יר
 ירד אחריו כבודו כי נפשו בחייו יברך וידך כי
 תיטיב לך

קרבם בתימו ים מפרטי כמו הפוך קרבים כל
 הקצר הוא בתיסה לעולם ויום חסר בית כמו בקרב
 כלום במחשבתם סיעמדו בתימו לעולם והנה לזה
 הכי חסר בית מן קרבם ומן בתימו ויום לפר כי מס
 קרבם צבנו ואחרים כמו עמסה הימן וידותן חנוכ
 חנוכרות הכני מאכילס את העס הזה לכחסתם כל
 הכלים החלה והדומים להם ויהיה פי הס חושבים כי
 קרב בתימו יהיו לעולם בלבם הוא עסקם לרדוף את
 אחרי הממון ולהתעסק בצניין כאלו ישכנו בהכלי
 עונג טכונים בהם לעולה ויהיו מסכנות לדור ודור
 עד שקראו בסמותם עלי אדמות כלום כל כך הם צ
 צניהם ובתיסה גדולים וצבורים עד שיצא להם טס
 עלי אדמות ויום לא נשאר להם אחר המיתה ממטכ
 ממטכנות רק טיקראו על טמס ויאמרו זה היה בית

פלונני ואדם ביקר בל ילין ואדם באותו היקר והממון טיחטוב סיעמוד עמו לעולם לא ילן צו כלומר
 כטימות לא יהיה עמו חלא יטאר אחריו לחארים וכקראת המיתה לנה כמו סכקראת גס כן טינה סכ ויסנו טנת
 עונס יורביס מיטני אדמת עפר יקיכו ויס לפר כי אמ יקר על הנסמה כמו סכקראת כבוד כמו טאמ למען יו
 יזמך כבוד ויגל כבודי ופי הפסוק ואדם הזה המתעסק בהכלי העול הזה לא ימות בצבדו כלום טיטאר כבודו
 במוותו חלא תאבד ככפט הבהמות זהו טאמ כמטל בבהמות נדמו ונדמו הוא עניין דמיון והוא כפל לסון חו כי
 נדמו ככרתו כמו נדמה מלך ישראל כלום כמו הבהמות טככרתו במוותן כן האדם הרע נכר במוותו טל
 טלח תטאר כמו טכרתו חכרת תכרת הנכפס האוא זה דרש זה דרך הרסעי לפי טכסילות למו ולא ידעו עשות נ
 נכונה ואחריהם בפיסה ובניהם אחריה ירצו במאמרם וצמה סישמעו מאבותם מתהללי בעיטר ודקיי צו צב
 צבל כחס כן ירצו הם בחותה הדרך ויום בפיסה בצניין כמו הם וכטעור דעתם כמו איס לפי אכלו איס כפי
 עב דתו בצאן לסאול טתו כמו הרועה סאוסף האן כי יהיה הרועה סלהס המות סיאסוף אות זל סאול
 והיה טתו פועל עומד כמו הוסתו חו הם טתו עכמס לסאול בלי תקוה טיהיה להס אחר המות באחוס בדרך הר
 הרעה ודג טתו תמורת הנכ כהטר כביב טתו עלי וירדו צס ישראל לבקר כלום עתה הרסעים למעלה ו
 והנדיקיס ככנעי מפניהם ואין לרטעי מכניע בחיהם מפני עטריס וחוקס עד יוס המות חבל לוס הדין ירדו
 היטריס ברטעים בחייהם כמו סכרתו ועסותס רטעים כי יהיו אכר וגיימ וקרא יוס הדין בקר לפי טיהיה בקר
 וחור לכדיקיס ותיה חו יסועת ישראל וחמ וזרחה לכס יראי סמי טמט נדקה ואותו הסמס תלהט הרטעי סכ
 ולהט חותס הוס הבא וצורס לבלות סאול מצול לו וצורס כמו וצורס כמו בתימוס עטצס סהוא כמו כתיבו
 כתיבותס חו יהיה פי צורס חוקס כמו ואין צור כאלדיו חו תאר חו סס כלום כל חוקס ומעלת סוט לבלות
 סחול כלום כי הסחול יבלה ואין להס תקוה עוד מצול לו מהצול והמעון הופה סהיה לו יצא חל הקצר מקוס
 צר וספל אך חלדיס חמ הנביא צראותו אכדון ככסית הרטעי במוותס יוס סירד ג פי לסאול יפרה חל
 חלדיס ככסי מיד סאול טלא תאבד ככסי עס הגוף וכי כי יקחני כי ימיתני כמו ואיניכו כי לקח אותו חלדיס
 אל תירח חמ הנביא חל המטכיל המקבל מוכרו חל תדאג חס תיראה אדס עסיר ואין אתה עסיר כמוהו כי
 תקיה חתה כמו סיחיה הוא בעטרו חו סמח יותר ואס תאמ במוותו יקחנו לא יקח ממנו כלוס חס כן אין לו ית
 יתרון עליך חבל אתה יס לך יתרון עליו לכך חל תדאג לעצמ על העוסר סתראה לו סחין לך כמוהו כי
 לח במוותו פי מאומה ממנו כמו ולרט חין כל כי ככסו יהיה לו לצדך ככסו בחייו סלא יהיה כל עסקו להטיב
 חבל היה לו להטיב לככסו וטובת הנכס היא החכמה ומעטי טובים וחמ יצדך סכי צרכה תוספת עיבה וראוי ח
 חתה לטמיע זה המוסר טחני חומ לך סתטיב לעצמך כי חס תעסה טובת הנכס תטיב לעצמך

ולרשע אמר אלהים מה לך לספר תקו ותשא בר
 בריתי עלי פיך: ואתה שנאת מוסר ותשלך דברי
 אחרוך: אם ראית גנב ויתרץ עמו ועם מנאפים
 חליך: פיך שלחת ברעה וילשונך תצמיד מרם
 מרמס: תשב באחריך תדבר בבן אבך תתן דפי:
 אלה עשית והחרשת דמיית היות אחיה כמורך א
 אוביך ואערבה לעיניך: בינו נא ואת טבחי אל
 אלוה פן אטרף ואין מציל: זוכה תודה יכבדני ו
 וסם דרך אראנו בישע אלהים:

למנוצח

מזכור לך: בבוא אלי נתן הנב
 הנביא כאשר בא אל פת סבע: חגגי אלהים בן
 בחסדך ברב רחמיך בזה פסעי:

ולרשע אמר אלהים מה לך לספר תקו ותשא בר
 בריתי עלי פיך: ואתה שנאת מוסר ותשלך דברי
 אחרוך: אם ראית גנב ויתרץ עמו ועם מנאפים
 חליך: פיך שלחת ברעה וילשונך תצמיד מרם
 מרמס: תשב באחריך תדבר בבן אבך תתן דפי:
 אלה עשית והחרשת דמיית היות אחיה כמורך א
 אוביך ואערבה לעיניך: בינו נא ואת טבחי אל
 אלוה פן אטרף ואין מציל: זוכה תודה יכבדני ו
 וסם דרך אראנו בישע אלהים:

סוכאוס למור התורה בעבור זה ואומרים ראיתם פלגני
 שלמד תורה כמה מקולקלים מעטיו וגורם רעה וקללה להבין ולרצותיו ואומרו ארור סזה ילך ארור סזה גבל
 ועל זה אמרה התורה וכל מוטאוי אהבני מות סהס מסנאוס התורה לתארו במעטאוס הרעוס סהס עיטוס וחנ
 וחוטבי להתכסות בלמוד התורה ומעלמי בזה ומימאס מבני אדם כי מי סרואה אומס למודיס לא יחקרו אחר
 מעטאוס וגס הס נסמריס במעטאוס הגלויס לעממאס כאונן אבל במעטאוס הנסמריס מרוב בני אדם עומי
 עיטוס רע לפיכך אמר אס ראית גב ותיירץ עמו ועס מכאפוס חלקך אלה המעטאי סבמתי: וחקי וסריתי הס
 מנות התורה סכנתו בזה ת וברטס ולרשע זה דנאק ומסא בריתי עלי פוך סלא חמית תורתך אלא מן סמסס
 ולחון ואתה ססאת מוסד מוסר אסא ממנות סבין אדם לתבדני דברי הס סאר המנות אס ראית
 גב ותיירץ כמו ות"כ ענינו רבון כלום רבית להיות ירך עמו פוך סלקת ברעה לדבר רעות בבני אדם
 ומת סלקת עי הרחבה כאלו סתרו אותנו לדבר רעות גם זה מן העבירי סבמתי סמדבר בביתנו רע מבני אדם
 חן מלדס אחר בסתר: תנמיר מרמה דבר מרמה: ופי תנמיר סתבני דבריך עס דברי האדם האחר סמדבר
 רעות כמוך השב כחלקך תסב בעוסב הלגבי ותדבר אפי באחך והוא בן אבך וכן בבן אמן חפני
 סחין בניך ובינו דבר כי חין ירופת אחת תתן דופי אסא ענין חרף וגוף אלה עמית ולכי סאני חן
 סחרסתי כלומר סמתי עממי כאלו לא ידעתי סלא סמיבותי לך גמול מעסיך הרעיס דמית היות אהיה כמוך
 ססבת סאני כמוך סלא ארע הנסמרות: עתה אוכיך ואערבה לעיניך כל מה סעמית סתדע כי אפי ידעתי ס
 הכל ואעפי ססארבתי לך העונס עתה יבא העת לגער הרעוס יהיו ידעיס מי הס סמוכס ומי הס הרעיס ב
 כמו סאמר בבבית מלכתי וסבת וראית בן דרוק לרשע בן עובד אלדי לאסר לא עבדו וסמעתי בן פי אחר
 מפי וכן אמ אלה עמית וסחרסתי אלה הרעית סארבתי לך עליהס אבל מה סדמית וססב סאיה גוף כמוך
 על זה אוכיך ואערבה לעיניך כי זאת רעה גרולה סברעו בינו כא זאת סתוכס וסוב מדרכי
 הרעני אח ססכחת האל עד כס פן אטרף ואי מציל כי לא אאריך אפיס עוד כי בא יוס: סמספט וכן בבנות
 מלכתי פן אבא וסכתי את הארץ חרס וסב תודה מי סיעסס וסב עס תודה עס סתודת מעמיה וסוב מהס ס
 הוא יכבדכני לפי סחרד במנותי וסס דרך דל סמתקן דרכו ולכו לטוב ולא יסטרך לזכר ביסע אלדי סא
 סאז יהיה יוס הדין וססאריס מיתן בטוב סכל ומי עולס והוא כמו ואל מסס אמר והוא כאלו אמר ביסעי

שמעה עמי וארברה ישראל ואעידה בך אלדים
 אלדיך אנכי לא על זבחיך וזבחיך ועולתיך ל
 לגדי תמיד לא אקח מביתך פר ממבלאותיך
 עתודים כי לי כל חיתו יער בהמות בהררי אל
 אלף ידעתי כל עוף הרים וזיו שדי עמדי אם א
 ארעב לא אמר לך כי לי תכל ומלואה האכל
 בשר אבירים ודם עתודים אשתה זבח לאלדים
 תודה ושלם לעליון נדיך וקראני ביום צרה
 אחלצך ותכברני

ישראל לא יעמו עולה וגומ' ואמ' בנבואת זכריה סי
 שנים זה יכרתו יגיעו והבאתי את הטלמית באם נכ
 וכרפתיס ככרוף את הכסף וגומ' הוא יקרא בטמי וכ
 ואני אענה אותנו אמרתי עמי הוא והוא יאמ' חלדי י
 וכתו' רחיה הנסאר בנין והנותר בירוטלס קדוש י
 יאמר לו כל הכתו' לחינס בירוטלס והוכיחם על דב
 דבר העולות כי זה חטא גדול וכפירה להביא קרבן נ
 ולא ישוב מחטאו וזוה הוכיחו אותם הנביאי ותחילת
 דברי יטעיהו היה בזה למח לי רוב זבחים וגו' מי ב
 בקט זאת מידכס וגו' לא תוסיפו הביא מנחת טוא נ
 וגו' ואמר ירמיה עולותיכ' ספו על זבוחיכס וגו' וכן א
 חמר מלאכי מי גס בכס ויסגור דלתיס וכן הנביא

הנביאי האחרו הוכיחם על זה ואמר ואעידה בך הברית אשר כרתי אתך יש לי עדים ביני ובינך כמו שאמר
 העידותי בכס היום את השמי' ואת הירדן ואת העד' קיימי' הם מה שאמרתי לך תחילה אלדים חלדיך חכני
 כמו שאמר חכני ה' חלדיך וקבלת חותי עליך לחלוא לעשות מה שאזנה עליך ועל זה הוכיחך לא על הזבחים
 כי חין כעשית הדברים זכר לזבחים וכמו שאמר שמואל הנה סמ ע מזבח טוב כלומר לא תרעוב כי דבר ה
 הפרבנות דבר גדול הוא בעיני ואם בטלתם אותם שאוכיח אתכם על זה לא אוכיח אתכם על זה חלא על הר
 הרע באמונה וצמעים לא על זבחיך ועולותיך פי' ולא עולותיך לנגדי תמיד ולא טזכר עומד במקו'
 שנים כלומר אין תוכחתי על העולות הם לת הקרבנות חלא על החטאים שעשיתם לא אקח חס הייתי
 צריך לעולות לח הייתי לוקח אותם ממך כי לי הכל וברשותי חכר פר שהוא המין הגדול שבקרבנות וכן אמר
 עזודים כי הם גדולי העוים ממכלאותיך כמו גר ממכלת כחן וזהו חלא מן תחלפיש והם גוררז כחן מקו
 מקום סככלאים סס הנאן בי לי חותם סחכס תחת רשותך הם תחת רשותי והם חיות היער וב
 וחיות אחרי סאינס ברשות האדם וחיותו הנו כוספת וכן וחיותו חרן למכה וכן וז' בגו בעור ופי' בהררי חלא
 בחלא הרים כלומר בהרים רבים שאין לך דרך בהם ומלת בהררי הינו סמוך חבל הוא כמו בהררים וכמהו ר
 דבים כמו חלוקי סקופים נטעי נעמני חכסי מחקה על הקיר והדומי להם כמו סכתבגו בספר מכלול וברדס
 בהררי חלא סיס בהמה סרועה חלא הרים צבל יוס
 הרים מה ס' ירעת אתה חלא הרגלי ב'יסוב חזי

זיו הוא כלל לחיות הסדה המדברות וכן חזו סדי ירענה וברדס אמר ד' יהו' צ' סימון הזיו הזה הוא עוף גרן
 גדול בטעה שהוא כורס ככפיו מכהה גלגל חמה הדו הוא דכתי' המביתך יאצר כן יפרוס ככפיו לתימן ולמה
 כקרה סמו זיו ס' צו מכל מיני טעמים מזה ומזה

חס הייתי כבן אדם שהיה רעב לא אומר כן סתאכילני
 ומלוחה האוכל אבירים פרים אבירים זבח חס תרעה לזבח בתודה יהיה זבח ס
 סתודה על מעסך הרעים וסלא תשוב אליהם עוד וסלס לעליון כדרך חני חוני מנה לך סצדור חבל חס
 כדרך קרבן סלמהו לעליון שהוא עליך ולא תוכל להמלט ממנו חס תכחס צו ולא אומר לך בעבור שאני צר
 צריך חלא בעבור סתסמור מונח סתפיק אכילו לבני אדם כמין כל סכן לי וקראני ביום צרה חס יהיו זבח
 זבחיך כמספט הזה חלכך ביום צרה כסתקראני בעבור סתכבדני סתעסה מנותי חבל מי סיעסה זבחים וא
 וזינו סב מרסעו הוא בזה החל ומנותו ועוסה קרבן למראה עיניס ומוסכ כי החל אינו יורע לבבג זה ואינו מ
 מכבד החל חלא בזהו

ידעתו
 כל עוף
 סדי מלת ז
 אם
 חרעב א
 כי לי תכל

תשמיעני ששון ושמחה תגלנה עצמות דכית : ה
הסתר פניך מחטאי וכל עונותי מחיה : לב טהור
ברא לי אלהים ורוח נכון חדש בקרבי : אל תשל
תשליכני מלפניך ורוח קדשך אל תקח ממני :
חשיבה לי ששון ישעך ורוח נדיבה תסמכני : אל
אלמדח פשעים דרכיך וחטאים אליך ישובו : ה
הצילני בודמים אלהים אלהי תשועתי תרנן לשון
לשוני צדקתך : ארני שפתי תפתח ופיו יגיד תהלת
תהלתך : כי לא תחפץ זבח ואתנה עולה לא תר
תרצה : זבחי אלהים רוח נשברה לב נשבר ונדב
ונדבה אלהים לא תבוה : חשיבה ברצונך את צ
ציון תבנה חומות ירושלים

כי העון צנפס כמו הכתס או כנג הצרע בגוף ואמ
תחטאני כמו שמחטאים באזוב סהוא סוף הטהרה ס
סמוזן עליו באזוב כן תחטאני מעוני והחטוי הוא ס
הסרת החטא ואלבין הוא פועל עומד ואעפ סהוא
מבניין הפעיל וכן הלביכנ מריגיה . תשמיעני
ססון תשמיעני על ידי כביא ססלחת לעוני ויהיה ס
ססון וסמחה לכפטי הכואבת ומתאבלת על החטא ג
גס העצמות תגלנה והוא הגוף עד וסמועה טובה ת
תדסן עכס ואעפ ססלח לו כתן הכביא גס ה' העביר
חטאתך לא תמות הבטיחו ממיתה לומ כי בזה העני'
חטאו תחטאני באזו ואתה סלח ימות אלה יעניסו
בסאר עונסין בגופו בסוריס כי סאר העונסו כפר
אמ לו כתן לא תסור חרב מביתך ואמר הנני מקיס
עליך רעה מביתך וגו' ולא התפלל הוא על איתס על
עונסו כי ראוי היה לקבלס לכפר עוכו ולא יכול ל
להתכפר בלתס אס כן טוב יהיה לו העונס סהוא לא
ואמ דכית כי מפתח עונס האל כבאל דוכאו עצמי .
ולענסי עליס עוד וכן כל עונותי עד היום סזה מחה כי צנלס אני מתקרט וסב בתשובה לכפך לב

הבחר פניך סלח יהיו כגד פניך חטאי אלה לזכרס
טהור כי כונתי טובה מעתה ועתה עזרני כה וסמוך לבי ורוחי סיהא טהור וככון סלח ימסול בי יטר הרע עוד
על דרך בא לטהר מסייעין אורתו וזה הבריאה והחדוס אל תסליכני כאדס סספני והמתועב אלה סנה
אלי בעין רחמים ואהבה או פי' על רוח הקדס והפסוק כסול כי רוח הקדס הית צו כמו סלח רוח ה' דבר בי וגו'
ובאותו הרוח היה אומ המזמורי כמו ספירסנו בתחלת הספר ועתה כסחטא כסתלק ממנו רוח הקדס והתפלל
סלח יקחנה לעולס אעפ סלקח ממנו זאת העת התפלל סלח יקחנה ממנו לעולס אבל יסיב לו וזהו סלח ה
חשיבה לי ססון ישעך חשיבה לי ססון ישעך רוח הקדס הית ססון הנסמה ויסעה ורוח כדיבה תסמ
תסמכני הית רוח הקדס סמתכדבת דברי סיר וסבח לאל יתבר והית בעלת רכון טוב ותי תסמכני טעמה אל
הרוח או טעמ כנגד האל וטעמו וברוח כדיב והרב חכס ר' משה ב' מיוון זל פי' תסמכני תניח רוחי הנדיב
לעסות חפצה ואל יגרמו לי חטאי למנוע לי התשוב אלא תהא הרסות בדי עד סתחור ואבין דרך האמת אל
אדכדח פושעים כסתלח לי אלמדה פושעי וחטאי דרכיך סתתה כוסא עון וכטע ויסוב אליך ואתה ת
תקבלס הצילני מדמים אלהי אלהי סלח תעניסני עליס ואמ אלהים כי אתה אל יכול וסופט הכל ו
ובדרך לספוט ולמחול ואקרא לך אלהי תסועתי סתועיכני מזה הדין תדכן לסוני כדקת סתעט לי למחול לי
דס כאמ בלסון יחיד ובלסון רביס בלסון יחיד כמו דס כקי דס נקייס דמו בראסו ובלסון רבי' כמו דמו בו
דמי אחיך והטעם כתב סלח כקרא בלסון יחיד בעבור היותו אחד ובלסון רביס בעבור כי הוא כוסא כל האר
הארצה אדני ספתי אתה סתתה אדון על הכל ספתי תפתח כסתרכן לסוני כדקתך דל סיסוב לו רוח
סינפיעו בלסונ דברי הסיר כמו סהיה לו מתחלה חסו ספתי תפתח סיהא בדברי עזר אלהים ופי יגיד תהלתך
כי לא תחפון אס ידעתי סתחפון זבח על העון אתן איתני אבל ידעתי כי אתה רוכה יתיר בלב נסב והכני
טב בלב כסברי לפניך ואעפ סנהא האל בקרבנות עס הדוני והתשוב לך כה בקרבנו אלא על הסוג אבל הוא
מוזר היה ואין בחטא המוזר קרבן אלא התשוב בלב כסברי וכדכה ובחטא סבין אדס לחברו הסלמה עמו וע
ועקר טע הקרבנות לא כה האל עליה אלא לסבר הלכ ולבטל תאות הגוף מלבג ובסריפת האמורים דמיון ס
סטורף הוא גם כן התאות הבהמית וכה בחטא הנעסה בטונג כי האל הוא סידע הלכבו ואס הוא סונג או מוזר
מזיד לא תצוה ואעפ סלח בו זבח סכ זבחי אלהים רוח כסברי וגו' והזבח אתה כזוח כסלח בו לב כסברי ה
חשיבה בסני ססוקי האלה האחרוני כראה ססבה אליו רוח הקדס בעודו מתפלל כה המזמור סלמר ה
חשיבה לי ססון ישעך וגו' וכן היה ססבה לו כי אלה ססוקי סס כבואה עתידה כי ראה ברוח הקודס סעתיד

הקדס
ס' יצו ס' תהלתך

זבח לך ס' סובח ס' סובח
רוח קדש מת טהור
ולב ססב לו תבור
וכסר אמה טוב ססל
עין חכמה וסל ססב
לל רכסו אעפ סעין
עמו זבח

הרב כבסני מעוני ומחטאתי שהרני כי פסעי אגני
אדע וחטאתי נגדי תמיד לך לבדך חטאתי וח
ודרע בעיניך עשיתי למען מצדק כדבריך תוכ
תזכה בטעמיך: הן בעון חוללתי ובחטאי יחבתיג
יחבתיג אמי: הן אמת הפצת בשדות ובסתות ח
חבמה תודיעני: תחטאני באזוב ואטהר תכבסני
ומשלב אלבין:

לבגדו חומר לדוד צבוא חליו כתן הנב
הנבי כי אז היתה לאח חטאתי לה אבל זאת התפלה
אחד שאלך כתן צביתו אמרה: חגני חלדים כ
כחסוך לא כפי מעשי מזה פסעי זה הפסע ואחרי
פעשיתי און פי כי בזה הפסע היו סני דבר בת טבע
נדבר חוריה: הרבה כן כתו נקרי הרב ואחד
הוא כמו הרפה ממני הרף ממני ודבר הרבה חסדים
עשית עמי עשה גז עת ומחא פסעי הרב כבסני פי
הרב רחמיך וכבסני מעוני און יהיה הרב סס כמו הר
הרבה כלום מאלד כבסני מעוני כי העון כבסני כמו
פסעי רביס כמו ספרטתי און אדע אכיר וחדע כי

התעס צבג טהרני סכמאחא הנכס צנוף צנון בי
חטאתי ולא חכפור בחן כמו ס' קין לא ידע כי נגדי תמיד טחני תמיד צחרטה ובכאב לב על חטאתי זאת
לך לבדך כי חטאתי במצר היו דבר בת טבע במצר היה יין ונרע וולחך ואעפ סקר חותה על יד עבדיו
לא היו אדע'ם למה קראה ונס דבר חוריה מין חדס יורע לכב ומחטאתי למה סכבתי מיתתו חלח חתה כי ח
העם סכבס ספר ליואב בהודע הדבר חסבו בני אדם לפי פענר מנותו בנה לסבב מיתתו וחת ידעת את לבני
כי צמני הדברים לבד למרע ולא חכפור בחס כמו ס' קין לא ידעתי דאגאון רב מעדיה פי כך לך לבדך ח
אומ חטאתי כ' וא לך לבדך חני מתודה חטאתי ומכאנו סיע לפי בזה טחמרו דול כתו מכסס פסעיו ל
לא יכליח וכתו חסרי נמוי פסע כסוי חטאה צעבירות טבין אדם למקוס כמו הבח אל העירה ומחלל טבת ע
ע' יו כאמ' כסוי חטאה וחמרו חניף עלי הכיס דמכרט חטחיה למען תדקן בדבירך כלום טחטא חטאתי כמו
ס' אמר צ לקין הלא חס תטיב סאת ואמר למטה באדישך חתו חת דרכך נוסח עון יפסע וחטא' ולמען תוכ'
במטך חתי צנוי חמטסם סלח יוכל אדם לומ עליך כי חמדת דבר אחד ועשית תמורתו ואחר טחמרו טחטא
חטא לסביס סח חטאתי ואדוני חבי אל פי לך לבדך חטאתי כי אלז היה חוריה חן היה החט לאל ולו חבל ערה
סחוא חת לך חני מודה החט כי כל חטאתי נסחר כך וזין לי לבקס מחולה אלא ממך מדבר בת טבע ומחור
סכבתי מיתתו וזן צנון חללתי כתב ס' ח' צבור התחיה הטועה בצד אדם כאלו צנון חולל הטעס
כי צבעת הלדה היצר הרע כטועה בלב ניא כי זה דמו לחנה סלח ילדה רק חחר סחטאתה ואדני חבי פי אמר
דבר זה כדי להקל מעליו העון חמ' כי מדרך העון פעשיתי כבדתי ויהי טבת זרע וממנה יחמכני חמי כאר'
סורע מדה וחילץ והשרי מר הוז צנוב הכל הדברי חלכי חחר תולדת והאדם נעט מטפת הזרע בדרך תס
תסמי וחעב סיס ביה הדרך מיתר וחכור דאס יטעה חד' ב' יצו חדר' טבעו הוא וממנו הוא כוצר ואינו דבר ג
גדול חס יתקשו יצרו לעבור על דבר זה חך נכבה ורביח' וכל חטא חחר חינו טבע ואין באדם כמו זה על כן

קייב יתיר חס יעס חותס והאדם הכדיק חמוס! בתחנותו וברדך התסמיס דב גרול הוא יצר מאמר ימסול ב
ברוחו ולא יגנוב און סלח יחרוג און סלח יעטה עבר' כי זה טבעו וזה חינו טבעו ומלת יחמכני יחמה חותי כי מ
מתחמלת הנקב עס הזכר והולד כוצר ממנה וכן ויחמו הבחן ליחמכ' בתקלות ואמ' חמי בני הוא סבב הזכר
יתיר מן האיס כמו ס' אמ' חסה וחצע תחלה יולד זכר ומלת בעון מלא ריס ב' דר' ר' אחא חות צנון מלח חפי'
חסיר סבחס' די חן איכסר ס' לא יהא צר אחד עון ב' חמ' דוד לפני ס' חבס רבין העולמיס וכו' נככון יסוי אבא ל
ל' עידידני והלא לא נככון אלא לנריך עכמו תדע לך סחוא כן סלחחר סעוסיס צרכיה זה הוסך פניו לכחן
זה הוסך פניו לכחן חתה מכניס כל טפה נטפה ס' ס' ב' והוא סדוד חמ' כי חבי וחמי עזבוני וה' יחסני
הן חמת חפצת בנאות חמת סחצפת בנאותי כלום חעב סחטאתי חונר גובר עלי חבל לא עלה בלבי ו
ובכלייתי למדוד כך ובמנותך אלא התחיה הסיתה חותי לעבור חבל לח ער מרד כי ידעתי כי רעה חני עוסי'
ביעטה ההוא בפברי על מנותי ועצה חני מתחדס לחות כי לא עשיתי במיד ודרך הכעס אלא דרך חלוא סג
טב' ר' ע' י' חתה תודיעני דר' חמת וחצון הדברי הסצומי בדרך חמת כי בלבי לעטות רכונך וטוחות הד' כ'
כ' וז' כמו יני ס' בנאות חכמה וחמרו חלב מבין והכליות יוענות תדוטאני כמו ט' ח' הרב כבסני

עבדך חסדן חתס לחברו
מכסר כשעון לא יכלה

קצת טעם הוסר

ל

כרבו כסוקס נריעב
חמרה סוכן ס'

למבצח

על מחלת משכיל לרוד: אמר נ
 נבל בלבו אין אלדים הסחיתו ודת עיבו עיר אין
 עשה טוב: אלדים בשמים השקיף על בני אדם
 לראות היש משכיל רש את אלדים: כלו סג יח
 יחדו נאלחו אין עשה טוב אין גם אחר: דלא יד
 ידעו פעלו אין אבלי עמי אכלו להם ירוה לא ק
 קראו: שם בחדו בחד לא היה בחד כי אלדים פ
 פור עצמות הנך הבישות כי אלדים מאסם: מי י
 יתן מציון ישעות ישראל בשוב אלדים שבות עם
 עמו יגל יעקב ישכח ישו אל:

למבצח

בגנינות משכיל לרוד: כבא
 הזפים ויאמרו לשאל הלא דוד וסתתר ענינו:
 אלדים בשבך הושיעני ובגבורתך תדינני: אלד
 אלדים שמע תפילתי האזינה לאמרו פי: כי זרים
 קמו עלי וערצים בקשו נפשי לא שמו אלדים לג
 לגדרם סלה: הנה אלדים עזר לי ארגי בסבבי נ
 נפשי: ישיב הרע לשוררי באבהך הצמיחתם: בנ
 בנ יבה אובחה לך אודה שבך ידוה כי טוב: כי
 מכל צרה הצילני ובאבי ראתה עיני:

אלדים פור עצמות חונך אמ' כנגד ירוסלים כלומ' האומות החונות עליך אלדים יפזר עצמות וכן הוא חונ' ב
 בגבולת זכריה ויבא ה' וכלחם בגוים ההם ואמ' כנגד ירוסלים ויבא ה' אלדי כל קדמים עמך ופי' התעבי עול הת
 התעבי דרכי בעול טעמו והוא חסר בית האמונה כמו הנמצא בית ה' ופי' הביטות כי אלדים מהסס תינו הב
 הביטות כנגד המטיח רל הביטות אותם וסמת גחותם לחרפה יבוסה לה' כי אלדים מהסס תינו הב
 הרחטון יסועת לסון יחידה ובוה יסועת לסון רב' והענין אחד והנה המזמו' מפורס עם הפי' הכתו' במזמור
 הראשון למבצח בגנינות משכיל לרוד: בברוא הזסי חנטי זוף והוא מקו' ביבול בני יהודה אלדים
 במך במך חסר קראתי הושיעני ובגבורתך חסר בטחתי בה ואני יחד והם רגיש בה תדיכני כלומר סתקח
 דיני מרש: אלדים תפילתי ואלמרי פי כפל דבר חו' פי' תפילתי בלב ואמרי פי בלסון בני זדים וזדים נ
 ועריצים כפל ענין במלות סונות וכן קמו עלי ובקסו נפסי כי כן המכהג וימ' זדים הזיכיס ועריצים טחול
 וסיעתו חו' זדים ככרים סאינס מבני עמינו ועריצי הזיכיס: לא שמו אלדים לכגדס סלא פחדו ממנו טיסלס ג
 גמולס: והנה אלדים ולא יוכלו להרע לי צרכילת' ה' צמומכי נפסי מהוא חרון הכל הנא יהיה צמומכי נפסי
 כלומ' בצורת סומכי מוסר' ישוב הרע לטורדי: כתו' ישוב מן הקל והוא פועל עומד טעמו על הרע וקרי' י
 יסיב מן הפעיל וטעמו על האל יתבר' והענין אחד הרע טהס עוסיס לי יסיב להס טהס סורדי ומביטס על
 דעה לפי' נקראו החויבי סורדי מן אפורנו ולא קרוב וכן ויהי סאל ענין את דוד כן הזיכיס היו מביטס לג

מעונו ביו עם הדגם צהותו צרסעתו וצפרינותו והג
 והגאון רב העדיה פי' כמו בממוני כמו סאמר ברוב
 עושרו וכן בהוצו בממון ההונה לו ואני כוית
 הוא ואני הוא יבול ככבל עלה ואין לו תקוה אבל חכ
 חכבל מלסוכו ואהיה כוית רענן סלא יבול לעולס
 עלהו כי כל הסנה עלי זית רענניס ולחיס: בצית חל
 חלדים טהיה כעצר לפני ה' כאמר חטב הרעה אמר
 הנה הוא כעקר לפני ה' ואני אהיה סס כוית רענן כי
 אני בטחתי בהסד חלדים ולא הוא כי בטח בעשרו ו
 ולא ירא חלדים אורך לעולס כי עסית זה ה
 המספט וטרוח הקודס אמ' זה כי האל יקח מספט וד
 דואג: וחקוה ולעולס חקוה סמך ואודיע נגד הסודיק
 כי טוב הוא למבצח על מחלת משכיל לרוד
 אמר נבל בלבו: כברי פירסכו זה המזמור למעל'
 בספר הראשון ועתה טנה חותו במלות סונות מעט
 וכבר פי' חותו טהוא מדבר על הגלג' ומסייס ביטועה
 והטעם חסר חבר חותו הנה כן דבר דואג ודבר חו'
 הזפי' והמטיל דבר דוד לדבר המטיח כי כמו סהיה מ
 מהיה דוד למלכות ונה טוכי טביסראל היו מיחלו'
 למלכותו והיו רעי' בהס טהיו מתככלי חליו להמיתו
 כמו דואג וחזפי' האל חסר ענתס והסיב להס גמול'
 בראסס ומלכות דוד עמדה: כן הוא דבר יסר' ביוס
 טהחומות מתככלי חליו לכלותיו כבל דוד ודוד ו
 ומחריפי' חותנו בתקותיו חל מטיח בגן דוד ואומרי'
 כי לא תקוס ולא תהיה המלכות וכן חונ' הכתו' חסר
 הרפו חויבך ה' חסר הרפו עקבות מטיחך ונש צבוא
 המטיח יתככלו האומי' להמיתו ולבטל מלכותו והוא
 נביא'ת גוג ומגוג כמו סכתו ועליה אמ' זה המזמו' כי

או תתפוז זבחי צדק עולה וכליל או יעלו על מז
בזבחי פרים :

למנוצח

משביל לרוד : בבוא רואג ה
הארזמי ויגד לשאול ויאמר לו בא דוד אל בית א
אחימלך : מה תתהלל ברעה הגבור חסד אל ב
כל היום . הוות תחשב לשונך בתער מלטש עש
עשה רמיה : אהבת דע מטוב שקר מדבר צדקס
סלה : אהבת כל דברי בלע לשון מרמה : גם אל
יתצר לנצח יחתך ויסחך מאהל ושרשך בארץ
חיים סלה . ויראו צדיקים ויראו ועליו ישחקו :
הנה הגבר לא ישים אלדים מעוזו ויבטח ברבע
עשרו יעוז בחותו : ואני בית רענן בבית אלדים
בטחתי בחסד אלדים עולם ועד : אודך לעולם
כי עשית ואקיה שבך כי טוב נגד חסידך :

פעתיד בית המקדש ליחרב ראסון וסכני על העונות
ואעפ טהיו מקריבים קרבנות תמיד כיון טהיו מעט
מעטיהם רעיו בזה האל הקרבנו והקריב המקדש ובי
ובימות המשיח יהיו הקרבנו רגויים טהיו כל ישראל
בלב אחד לעבוד את ה' לפי אמ' המיכה ברנוכך את
ציון וגמ' . אז תחפזן . כי אותם זבחי יהיו זבחי
צדק והראסוניו בדי סוף כמו סוף לא תוסיפו הביא
מנחת סוף קטרת תועבה היא לי וגו' אבל בימות המ
המסית יחפזן הזבחים טהיו זבחי צדק עולה וכליל
הוא כפל דבר כי העולה היתה כליל או אמ' כליל על
מנחת כהן טהיתה כליל ואפי פרים על החטאת . וזה
והסלמים וזכר פרים והוא הדין לכבשים . אלא זכר
הגדול טהיו הקרבנו . לבנוצח מסכיל לדו'
בבוא דואג הארזמי נקרא ארזמי טהתגירר באר
ארוס כמו עובד ארוס הגוי טהתגירר בגת וברוט
מנבת למעלה ארזמיס היה ועל טס עירו נקרא כן
וזה המקום נזכר בספר יהושע בגרל יהודה ובגרל
מטה בנימין . בא דוד אל בית אחימלך ולא סכ יותיר
מן העניין כי ידוע הוא וכתו בספר טמואל . בזה
תתהלל הא הגבר הא הקריא כהא הקהל חוקה אחת
הדור אתם ראו דבר ה' ואמ' מה תתהלל אתה הגבר
כי אביר הרועי היה ואיה מתהלל ברעתו כי כן דרך
הרסע כמו סכתו כי הלל רסע על תאות כפסו חסד אל כל היום כלומ' מה הויק לי רכילותך וחטבת להפיל או
אותי ביד טאול וחסד אל כל היום היה עמי הלח כמה פעמי הכלני מחדו סחטב להרגני כן יכלני עתה מידו
דוות תחטוב לסונך לפי טהלטון מספר מחטבת הלב אמ' לסונך כאלו הלטון חוטבתו כן ובתבונות כפיו
יכס אעפ טהתבונ' בלב כיון טהכפיש מכחיס הנאן כפי תבונת הלב נותן תבונה לכפיש ופי הוות סבר ועכ
ועניין רע בין במעסה בין במחטבה בתער מלטש עוטה רמיה כן הוא לסונך כמו התער המאוד סי
פיתטוב ארוס לחתך בו מעט וחיתך הרבה זהו רמיה כאלו התער מרמה כן לסונך דבית דבר רעיוס ומעט
היו הדברים והמעסה הבא מהס היה גדול מנארגו סמניס וחמטה כהני לבד הטף . אהבת רע הרע וה
והסקר סוף כי אחימלך ידע כי דוד היה צדק ועזרהו אחימלך סכתן לו לחס וסאל לו באלדי אבל מה סוף
כי ידע אחימלך כי צדק הוא זה היה סקר וזה רצה לומר דואג אעפ סחין סתו כפי כי בהתרעס טאול על הסו
הסומכי ירג אמ' כי אחימלך הוא מהס טיעט לו כך וכך . אהבת כל דברי בלע דברי הסחפה כי דבריו
הסחיתו אחימלך ומסחיתו לסו מרמה נאסבת גס כן לסון רמיה כי לסון הרע סוף מרמ' היה מיוס ראותו
הדבר כי אס היה מונע אחימלך בראותו הדבר והיה מדועו כי היה עוטה רע בעעי סאול בתתו לחס וחרבה
היה מנע אחימלך אבל כפן לסונו במרמה כדי להלמין עליו . גם אל יתצר כמו סחפה גרסת מסחפת
זכהניס מאלה ס' וכן יתצר האל ויסחך מאלה לך זכר בו זהו וסרסך יעקור סרס' סלח יסאר כך
בביתך ט' יד זה מארץ חיים כי כול'ס ינותו או פי מהעולס הבא . יחתך יקחך מן היחפה איוס אס בחיקני יסחך
עניין סריסה ונתינה מן בית גאיוס יסח' . ואדני אבי זל פי יחתך יסרפך ויבעירך וכן פי היחפה איוס אס
כי גח'יס חפה חותה מצעיר . ויראו יראו צדיקי הנקמה סיקח האל ממך על דס הכהניס חנסיסו ליראה
מהאל ויסחקו על דואג וביתו ויאמר הנה הגבר . הגוה הגבר הנס הגבר סלח סס אלדי מעוזו ראו מה ח'
אחיתו כי הוא לא ירא מאלדי סיגזול לג רע על הרע אסר דבר ולא טס בטחוננו באל אלא בעטרו ובגזולתו

אשר יחדו נמתיק סוד בבית אלדים גהלך ברגש
ישי מות עלימו ירדו שאול חיים כי רעות במגורם
בקרבים: אני אל אלדים אקרא וידוה ישיעני: ע
ערב ובקר וצהרים אשיחה ואחמה וישמע קולי:
פדה בשלום נפשי מקרב לי כי ברבים היו עמדי
ישמע אל ויענם וישב קים סלה אשר אין חל פו
חליפות לבו ולא יראו אלדים: שלח יריו בשלום
בשלומיו חלל בריחו: חלקו מחמאות פיו וקרבו
לבו רבו דבריו משמן והמה פתיחות: השך על
ידוה יהודי והוא יכלכלך לא יתן לעולם בוס ל
לצדיק:

אשר יחדו נמתיק סוד: אני ואתה היינו ממתיקים ה
הסוד כלומר שהיינו מתייעץ עמך בדבר סודי ועמ'
הייתי ממתיק הסוד כלומר כי לא היה סודי בעיני מ
מתוך וכשר עד שהייתי כוסא ונתן בו עמך: ברגש
בצבירה אחת כל כך הייתי נקטר עמך ואתה בנת
בו ובית אלדי' הוא המקום טיט בו החרון ישי מות
כן כצוב בלא חלק וקרי בחלק: אלדים סוכר ישיא
המות עלימו על אחיזתם ועל היועכים על דוד לר
לרעה ופי ישיא יחויב המות לבא עליהם כמו וכשא
בו חלה וכך לא ישיא חויב בו שיחזיקו בו כמו הנוט
הנוטא בלוג: ירדו שאול חיים שימותו מיתת פתחו'
זהו חיים שלא ירגשו בחולי עד שימותו וכן כבלע'
בשאל חיים כי רעות במגורים בקרבים הרעות סחו
טחוטטים בקרבים אמרי' במגורים ופירוסו במקום
אסיפתם כלומר בירושלים טחוטטו טס להתייעץ על דוד: וכן יגריהו בצרמו ובית זונה יתגרירו והדומים לה'

צניין אסיפה אני אל אלדים הקראת הם רבים נחמספס עלי ואני יחיד הקראת אל חלדים והוה יושיעני מ
מידם ערב ובקר ערב סוף היום מצבר ותחלת הלילה ובקר תחילת היום ונהרוס חזני היום ואלה הם תפ
תפילה סנריך אדם להודות לאל כשהיום מסתנה וכן אמרו רבוינו זל נריך אדם להתפלל בפעמים ביום
כנגד ג' פעמי' טהיום מסתנה אמר כל עתות התפלה אסיחה ותחמה לאל והוה ישמע קולי וחמר וישמע לסון
עבר בשפתו הוה דרך נבואה וכן פדה בסלג פדה מקרב לי כפסי ואני בשלום ופי מקרב ממלחמה כמו ביום ק
קרב מכלי קרב ותרגום מלחמה קרבח ומקרב בקמץ חטף לתפארת הקריא או הית מטקל אחר קרב בחנוט
ומפני המקף הוסב לקמץ קטן כי ברבים היו עמדי כי עם רבים היו הנלחמים עמדי ואני במתי מעט והאל
פדה נפטי מידם ויש מפרטים הבית נוספת כבית לחמו בלחמי דל אעפוי טהם רבים רבים היו עמדי כנמר
מלאכי האל טהיו עמדי כמו רבים חסר חתכו מאשר אתם וישבע אל ויענם ושמע האל קוני ויכניעם
מעניין לענות מפני ויוטב קדם האל טהוה קדמון לכל בריותו ובידו להטיל ולהרוס הוא יכניעם חסר תין
חליפות לחו כמו לו וכן כי יסכן עלימו מסכיל כמו עליו יחזו פנימו כמו פניו דל האל טהוה יוטב קדם וחיו
לו חליפות כי לא יסתנה מעניין לענין ומרצון לרצון ומה שייעדנו וקיים לי ולא יסלטו תויבי כי נלח ירחו ח
אלדים הוא בעורתי והם לא ירחו ממנו סיובל להכניעם ויש מפרטים על החויבים טהם חוטבים שלא יהיו ח
חליפות להם והיו כל ימיהם בסלוג ולא יהיה כן כי האל וכניעם שלא ירחו ממנו שרדו ידו חתיכות
טלח ידו באים טלומיו בדוד טהיה בסלס עמו וכן ואני תפלה או יהיה טלומיו תנאך לדוד ולשיעור טהיו כל
טלמים עמו וכמהו תאר בזה המסקל עברי טלס כמו טלס חלל בריתו טהיה לו עם דוד ודקו מתמנות
פיו מס מחמאות פתוחה ודיכה בצרי טהוה לטמוט ופירוסו יתיר מחמאות חלקו חמרי פיו חמר עתה חכי רת
דואה כי הטובות טהיה מדבר עמי כי תחליק היה לסוננו אבל לבי לא היה עמו או תהיה המס כמטפטה והיה כ
בוספת כמו חותיות חמתין ומחמאות סמוך אל פיו דמה דברי פיו לחמאה וחמר חלקו חמתת פיו: אעפוי טהי
טהיה המס הטניה במחמאות דהיה להיות בטוח מפני הסמיכות כסארה בקמץ שלא לחטף על החלק וקרבו ל
לבו דבריו חלקים ולבו למלחמה ויש וקרבו חטובה כמו מקרב לי כמו טשי: רכו דבריו כפל עניין במנות טר
סונות והמה פתיחות פו חרבית וכן ואת ארץ כמרוד בפתיחה

השרך
חמר דוד כנגד עצמו וכנגד כל כדיוק הטלך על ה' מטאך והוא יסכול חותך ואל תירח מבני אדם כי אט קבט
תבאח בו הוא יסעך כי לא יתן לעולם מוט לצדיק לא יכחו לעולם שימוט ופי יהבך מטאך מדברי רזל כז
הו ידעי רבן מאי והטלך על ה' יהבך שמעיה להחזק טיישא דקחמר להחזק גביח סקיל יהבך וטדי חגמלח ופ
ופי יכלכלך יסבלך כמו הסמים וטמי הסמים לא יכלכלוך וימ יהבך כמו נתקך כלומר הטך עמך על הת
האל אשר נתן לך עד היום והוא יכלכלך

בנגינות משכיל לדרך למנצח האזינה אל
 אלהים תפילתי ואל תתעלם מתחנותי הקשיבה
 לי וענני אריד בשיחי ואהימה: מקול אויב מפני
 עקת רשע כי ימישו עלי און ובאף ישטבני: לבי
 יחיל בקרבי ואמות מות גפלו עלי: יראה ורעד י
 יבא בי ותכסני פלצות: ואמר בוי יתן לי אבר בין
 בינה אעיפה ואשבנה: הנה ארחיק נדוד אלין
 במדבר כלה: אחישה מפלט לי מרוח סעה מסע
 מסער: בלע ידוח פלג לשונם כי ראיתי חמס ורי
 וריב בעיר: יומם ולילה יסבבוה על חומותיה ו
 ואן ועמל בקרבה: חוות בקרבה ולא ימיש מר
 מרחבה תוך ומרמה: כי לא אויב יחרבני ואשא
 לא משנאי עלי הגדיל ואסתר ממני: ואתה אנו
 אגוש בערבי אלופי ומיודעי:

לדוד את מקומו אשר תהיה רגלו מס והגדו לסאול.
 באמתך הנמיתם כי דברך אמת להמליכני והס מב
 מבקשי לטורדני מן העולם בגדבה כאשר תנמית
 אזכיה לך ברנח כדיבה וטוב ואז אודה שמך כי טוב
 ואומ כי מכל צרה הצילני יראתה עיני מה שחפנתי.
 וכן נתבט עיני בטוריי לבנצח בבנינות מס
 משכיל לדוד. זה המזמר אמר דוד כשברח מירושלים
 מפני אבשלום וכאמ' לו כי אחיתופל בקושרים האזי
 האזינה ואל תתעלם כפל עניין במלות טונות.
 הקשיבה לי אריד בשיחי כשאריר בשיחי ואהימ'
 הקשיבה לי וענין אריד היא התכודה והיוללה על ה
 חלני או על הכרה וכן יהיה כאשר תיריד. במקול
 מקול שאני שומע מדברי האויב שמבקש לגרשני מ
 מהמלוכה ולהמיתני והאויב הוא אבשלום עקת רשע
 צרת רשע הזה ואל מי אריד ואהמה אני מקולו ומפני
 ומפני ומפני ישראל סנקסרו עמו זהו כי ימיטו עליו
 חון וכי יטו על סקר שהס מורדים בי ומסקרים בל
 בצמונת שהמליכני עליה בלב שלם ועתה יסאמוני
 בצף ובזמה והקיומו בני עלי. לבי יחיל מעניי חיל
 כיולדה וחני משחד מיתת עצמי שיהרגני כי כן יעץ
 אחיתופל והכתי את המלך לבדו יראה מרוב היראה אשר בלבי ירעד גופי ויתפלך ורעד ופלצות ענין אחד ו
 ומלות טונות וענין ותכסני על רוב הפלצות. ואומר מי יתן לי חבר כיונה כנף כמו היונה שאוכל לעוף
 במקום שלא יוכלו להשיגני ואז תסכונה מהפחד והרעד כתב החגס ר' אברהם ב"ר זכר יונה יוצר מסאף העופון
 לטי שהיא גדלה עם בני אדם ועמה יסגרו המלכי ששריהם ואומ' מי יתן לי חבר כיונה למ' כיונה ר' יונה ב"ר
 ר' יודן בר' סימון לפי שכל העונות בטע טיגעין הם כמים על גבי הסלע או על גבי האילן וכתפסין חבל יונה
 בטעה טיגעין היא קובצת אחת מחבביה ופורחת באחת והיא ככולת ואינה כתפסת. הנה חס יהיה לי כנף אר
 תרחיק נדוד וחזא מן היטוב ואלין במדברי. אחזשה אמהר לעצמי המפלט וההגלה מרוח סועה מסער.
 ממלחמת חויבי חלה שדומה לרוח גדולה ורוח סערה ומלת סועה תתפרט לפי מקומה כי אין לה חבר במקרא
 וי"מ כמו נוסעה בחסרון הכ' פה השועל ואמ' נוסעה עד ורוח נסע מאת ה' ברע ה' התפלל לחל שיסחית
 לשון אחיתופל וחביריו היועצים ויפלב לסוכס סלח תהיה להם הסכמה אחת ומתוך כך יתבלבל ענתם וקסר'
 וכן מנחנו דוד שאם סכל כל את ענת אחיתופל ה' כי ראיתי בעיר ירוסלי חמס וריב סנקסרו עלי והוא חמס
 גדול שמריביש עלי עובים נלילה יסובבנה חמס והריב יסובבנה על חומותיה כאלו העיר מוקפת בחמס ו
 ובריב רל כן מלאה כולה חמס פענת כולם עלי לרע וציוס ובלילה ענת עלי ואון ועמל בקרב כלומ לסוכני'
 בתובה שהס חוסב ס עלי רע. הזות בקרבה סבר וענין רע ולא ימיט כי תמיד הם מתעסקי בתוך ומר
 ומרונה עלי ואמ' מרחובה כי ברחוב העיר מתקבני לדבר זה עם זה וענין תוך כמו מרמה ומאמ' בזה הלשון
 לפי שמרחה בפיו מה שחין בתוך לבו והנה פיו אחד ותוך לבו דבר אחר ומה היה תוך ומרמ' בזה המקור והלח
 היו מרמים הרע לדוד בפייהם ובלבם חלח אמ' עתה אני רואה כי בהיותי עמה היו מרמים חסבה לי במרמ' כי
 לג.ח זה לא היו כקסרי עם אבשלום חס היו ארובים לי באמת. כי לא אויב עתה טב לדבר על אחיתופל
 לבדו כי הוא היה רחם היועני. והיה ארוב את דוד ויועני כל סימי עד עתה סבגד בו. ואמ' זה לא היה ארובי בג
 בנרחה כי חס אויב יחרבני אמת ואשבנה חבל זה שהיה איש סלומי איך יוכל לסבול כשהוא יחרבני גב כן לא
 מסכתי עלי הגדיל שחסר ממנו סלח ירע לי אב! זה שהיה ארובי בנראה ולא הייתי כסמר וכסתר ממנו וכי
 גדיל הגדיל פיהו לדבר עלי רע. וא' זה דבר כנגד אחיתופל חבל אתה שהיית אנוש כערכי כלומ שהייתי
 וסב אותך כחילני היית כמוני בגדולה כן הייתי מכבדך ור'ל פי אלופי שהיה רבו ומלמדו.

באלהים בטחתי לא אירא מה יעשה אדם לי: ע
עלי אלהים נדריך אשלם תודות לך: כי הצלת
נפשי ממוות הלא רגלי מדחי להתהלך לפני אל
אלדים באור החיים:

למינצח

אל תשחת לדוד מכתם בברחו
בפני שאול במערה: חנני אלדים חנני כי בך ח
חסיה נפשי ובעל כנפיך אחסה עד יעבר הזות:
אקרא לאלדים עליון לאל גבור עלי: ישלח משי
משמים וישועני חרף שואפי סלה: ישלח אלדים
חסדו ואמתו: נפשי בתוך לבאים אשכבה לדתי
להטים בני אדם שניהם חנית וחצים ולשונם ח
חרב חדה: רומה על השמים אלדים על כל הא
הארץ כבודך: רשת הכינו לפעמי כפף נפשי כר
ברו לפני שיוחה גבלו בתוכה סלה:

אלדים חנני הכפל לחוק כדרך הנועק סכופל דבריך חסיה
ההפסק להקל קריאת היוד וכן חסיו נטוי עד יעבור הוות עד יעבור דברי ההמת ססאול חושב עלי כלומ מפ
מנרתי אין לי מחסה וסצר בלתיך ופי הוות טר וענין רע אקרא העפי סהמלך יודפי חקרא לחלדים
שהוא עליון על הכל והוא יבולגי מידו והוא גומר כלמו מסלים חסדו עלי כמה פעמי כסה עמי חסד ועתה י
יסלים עלי חסר בדבר המלוכה ושלח משמים העפי סהס רביס חנני יחד כנגד הנה יסלח מלחכיו חן
השמים וישועני חרף שואפי וזה מבוה שואפי זה כי סאול חלג לא היה מבוה דבר האל לא היה ר
דודף אחרי כי כצד ידעתי על פי ה' מסח סמואל הכביא למלך ושלח אלדים חסדו וחמתו יעסה חסר
עמי מתחלה כאשר בחר בו למלך ועתה הוא עושה עמי חמת בהצילי חנני מיד סאול והמליך חנני כי הוא חמת
ודבריו חמת נפשו בתוך לבאים ישראל הודפים חריו ואמ בתוך ואעפי שהיה צריח מהס הוא כחילגו
היה בצוכס סלא היה יכול להתרחק מארץ ישראל אלל חלך וסב ומסרתר: אסכבה להטוס בתוך להטוס יוב
ובתוך טוכר עומד במקום סניס כמו ותחלתי לכפסילים תקות ענייס תאכד לעד והדומיס להס וטעס להטוס
כאלו יסרפוני בהבל פיהס טירדני לסאול רע עלי חהו סלמ סניה חנית חניס ולסונכ חרב חדה וזכר טניס
ולסון סקנת האותיות כחתכו בהס וצדרי כפסי בתוך לבאים זהו אצבר ועמסח סהיו לבאי בתורה הסכבה לג
להטוס זה דואג ואחיתופל סהיו להטוס אחר לסון הרע צבי ארס סניה חנית חניס חלג חנסי קליעה סכ' הי
היסגירוני בעלי קליעה בידו ויאמר ה' יסגירו ולסונס חרב חדה חלג חניס סכ' בצוא חופיס ויאמרן לסאול וג'
דומה על הסמים להוסיעני מידס והראה על כל הארץ כבודך וידעו הכל כי לה' היטועה ולא יתכן מבלעדו
להציל ויחד מיד רביס הסוכבס עליו תמיד ופי רומה עד מסל כאלו עד עתה היית רס ולא יכולת להצילני מי
רשת כמו סלמ סאול לזסיס וראו את מקומו אסר תהיה רגלו וג' ככף כפסי והכניע כפסי סיה צדק
ועניינו כמו סוחס עטוקס במורק נטלגו בתוכה יפלגו בתוכה וכן דרך הלסנו לדבר עבר במקום עתיד.

ואתה אלדים תורידם לבאר שחת אנשי דמים ו
ומרמה לא יחצו ימיהם ואני אבטח בך

מ

על יונת אלם רחוקים למנצח לדרך מכתם
באחו אותו פלשתים בגת חנני אלדים בי שאם
שאפני אנוש כל היום לחם ולחצני שאפני שוררי
כל היום כי רבים לחמים לי מרום יום אירא א
אני אלך אבטח באלדים אהלל דברו באלדי
באלרים בטחתי לא אירא מה יעשה בשר לי ב
כל היום דברי יעצבו עלי כל מחשבתם לרע י
יגורו יצפנו המה עקבי ישמרו אשר קוו נפשי ע
על אין פלט לאו באף עמים הורד אלדים נדי
ספרת אתה שימה רמעותי בנאודך הלא בספרת
בספרתך או ישיבו אויבי אחור ביום אקרא זה
ידעתי כי אלדים לי באלדים אהלל דבר בידוח
אהלל דבר

ואתה אלדים תורידם לאלה הבוגרים לבאר שחת כ
כלומר לגיהנם מצאבד כפס צמות גיפס וגם מיתת
גיפס תהיה כרת לא יגיעו לחני ימיהם כי הם לא יר
וראו ממך אבל חני אבטח בך סתילני מידם ותמל
וצמלא ימי ותקיים מלכותי בגת קרא דוד עצמו יו
ינכת אלם בהיצו בית סברח מפני שחול ואמר זאת
באחו סחטבו פלטיני לחצו ולהמיתו כשאמרנו לאנו
לאכיס הלא זה דוד מלך חארץ וג' עד שמרוב פחדו
התחול ועשה עצמו מסוגג לפיכך קרא עצמו יונת
אלם כיונה סגולה ממקומו והיא אלם ביניהם סלא
היה יכל לדבר בזמפטו ודעתו אלא כדברי מסוגג
או קרא עצמו יונה לפי שטס עצמו כאילו אין בו ד
דעת כמו יונה שאמר עליה כיונה פותח אין לב

חנני כי שאפני אנוש ועבדיו היו שואפים לו ומ
ומביטים אליו לרעה עד שהתחולל בידם לחס ולחס
ולחנני שחול סלחם חנני כל היום עד שהוצרכתי
לכחת מארץ ישראל זהו הלחץ שאברו סרירי
בין חומות העולם חטר חני גלה ביניהם ומלת מ
מרום כנגד הט' ית' אמר אתה ראה מרום כי רבים
לחמים לי ישראל לחמים חנני והבדיחוני לכחת מ
מארץ ישראל והפלסטים שבאתי להם צוכף ביניהם
לחמים לי גם כן סחטבו להמיתנו עם חורא

חליך אבטח כמו עלקי וכן באח זה בכל לבתי באלדים
אבטח בזלדים וזהלל דברו כלומר אהללנו על דברו שאמר לי על ידי שמואל סחמלוקי כי ידעתי כי יקיים הדבר
לי וחצני סחני כרדף וגלה ממקום למקום חני בטח בו ולא חירא ממה סעסה בסר לי כל היום דברי
יעצבו על דבר מלכותי יכעיסו חותי וכל מחסב ת' להרע לי גגורו ינפוכו יתקבצו ויערכו ויסערו עקבי כל
במקום סאלך בו ללכדכי יצרו ענין חסיפה וקבץ כמו וגורו חלי עזיס הן גדי וגור ינפכו ענין מארוב כמו
כנפסה לנקי חנס כלומר יארבו במקום כפון וכתוב ינפכו ביד כלומר הם בעצמם חורבים ולוקחים אחרים
טיהרבו לי עמיהם כאמר קוו לכפטי קוו ללכוד כפטי על און פלט למו בצמיה כלומר על און סהס עי
עוט ס עמי יהיה להם הנלה לא יהיה להם הנלה לא יהיה בן אלא היודים באפך סלא ינכלו ואמ' עמים על א

חויבו מסבאי ישראל גודי ספרתי אתה תדע מספר הנדודים סכדדתי וכמו סספרתי חותם כן ססמרים
עמך וקח נקמתי מאויבי סימה דמעתי בנאודך דרך מסל כי דרך המיס למלא מהס הנאוד לפיכך אמר חסוף
דמעתי בנאודך כלומר ססמרים ולא ססכסם הלא בספרתך הלא לסון חזק וזירו כלומר הלא ביותך חזק סמ
נזמך הלא סמעתי צתי אמר סימה דמעתי וכאדי בספרתך כמו חספרך עד מסל כמו ויכתב סכר וכתב לפני
כי הדבר סככתב בסער לא יסכח כי סספר יזכרסו תמיד בכל עת סיראה בו או

יפי' או כסיסוכו חויבי חור פחדו ממני כי אקרא אל אלדים וענני באלדים
בי חבטו וזהלל דברי שאמר לי בענין המלכה כמו ספירטנו אהלל דברו בה אהלל כפל דבר ואדוני חני כי
באלהים סהוא מדת הדין ואמר בה סהוא מדת רחמים כלומר על הטוב ועל הרע

אהלל דבר האל ואחודנו וכן מצאתי במדרס מקום סכאמר אלדים מדת הדין סכאמר אלדים לא תקל
עד סאלדים יבא דבר סניהס אמר דוד חס במדת הדין אתה דן חנני מקלסך חס במדת רחמים אתה דן
חנני חני מקלסך

והיו פירסו כפל אשת צריה שאין לה עינים מאמר
במטנה כדין את האישות ואת העכברים במדה לבן
ובמדה האילן לדרכו במועד ובסביעי ואמר בגמ'
מאי אישות אמ' רב יהודה צריה צריה שאין לה עינים מאי
קריאה כפל אשת כל חזו טמא והוא התנאמת דתרגמ
דמתרגמינן אשתא בשרם יבנו סירותיבס א
אטד סירותיבס עניין דודים כמו ועטית סירותיו ו
ואמ' דרך מסל למהירות אבדס מן העולם אמ' בטר
בטרס סירגיסו הסירות ממש האטד אשר תפתיהס
טהוא אש שאין לו קיימא כמו חרון יטערכו כמו ס
סהבטר אשר בסירות עורכו חי כי לא הרגיסו הסירו
מחמימות האטד ולא כתבסל הבטר כן יבא להס קר
חרון האל פתאוס בטלותס ויטער כל אחד מהס ויו
יש מפרסי סירותיבס קונים מן כקול הסירים ודמה
הרעפי לקונים והקנוי הרבוס יקרחו סירי וכטיבדלג
והס קסיס יקראו אטדוס ואמר בטרס יגיעו הסירי
ישינו אטד כמו טהס קויס כלומ לחיס כן חרון האל
יטערס בעורס בחוקס ובצרימותס ופי' יבנו ישרית'
וכן במטנה הסיהס והאזוב מסיבנו ישנח ס
צדיק אז בבא להס חרון האל ואבר חדס אז
יאמר סכל האדס כי יש פרי וצדיק ממעטני הטובס
טעסה סיראה כקמתני מאוריביו ויחמרו כי יש אלדוס

בפל אשת כל חזו שמש: בטרס יבנו סירותיבס א
אטד כמו חי כמו חרון ישערכו: ישמח צדיק כי ח
חזה נקם פעמיו ירהץ בדם דרשע ויאמר אדם
אך פרו לצדיק אך יש אלדים טובים בארץ :

למנצח

אל תשחת לדוד מכתם בשלח
שאול וישמרו את הבית להמיתו: הציגני כמיאבי
אלהי מכתקמכו תשגבני: הציגני מפעלי און ומ
ומאנשי דמים הושיעני: כי הנה ארבו לגבשי יגו
יגורו עלי עינים לא פשעי ולא חטאתי ידוה: בלו
עון ירוצו ויבוננו עורה לקראתי וראה: ואתה י
ידוה אלדים צבאות אלדי ישראל הקיפה לפקוד
כל הגוים אל תחזן כל בגדי און סלה: ישובו ל
לעורב יהמו ככלב ויסובבו עיר: הנה יביעון בגי
בפיהם חרבות בשפתותיהם כי מי שומע:

סופטוס בארץ לפי סצדיק וחמ' כי יטפטו עול כי יאסגו כי אין רואה ואין ידע אונתס ואן ידעו הכל כי א
אלדים מטנח בענייני בני אדם וסופט אונת לפי מעטיהס ואמר סופטוס לסון רבס טהס סופטוס בארץ ב
בסלימות האל וצריכנו דמנצח אל תשחת לדוד מכתס כו' הציגני תשגבני כחילן קסימיני במ
בצוקס רס וכסגב סלח מכלו להרע אלי הציגני המארביס הס פועלי און ואנשי דמים טהיו חוטבס
להמיתו בני הנה יגורו עלי עיניס יאסגו ויתקבצו עלי כמו יגרו יבסכו הן גור יגור לא פשעי אינס מחר
מארביס לי בצבור פסע ומחאת כי לא חטאתי ולא פשעתי להס ה' הנה לסון קרימה כלומ חתה ידעת
בר' עון סלח חטאתי להס והס ירוצו ויבנו עצמס לתפסני ואתה קראה ועלה לקראתי להצילני מידס וי
ויכנסו יד' תתפעל כבלעת ברגס הכף מוטטנו ויכנסנו ואתה אלדים זה אינו כקטר לא לבכנו ולא לא
לאחריו אלח אכ' כפרס אונת לעתיד חמר דוד כסראה טהיו רודפוס אחריו בלי חטא ועון וראה שאין בסיכטו
יסראל סיאמר לסאול כי סלח בדין עוסה וחמס מעול הנה עוסה בידפנו אחרע ולא היו מוכיחין אונת על זה ו
והיו מחניפוס לסאול וכוסאין פניו אמ' לא אראה סיהיה הדור זכאי ער לעתיד לבא שיצרף הקבה את העולם
כסרוף את הכסף ויכלה הרעעיס כי עתה הוא מאריך אף לרעעיס והנה הוא כוסן סחינו רוחה מעס הס לפי'
אמ' הקינה לפקוד כל הגוים כי אז יכלו כל הרעעיס סכל הגוים ויעבדו את ה' הנטחרי טנס אחד ויהי חונן
עוד כל צגני און ולא יאריך להס עוד אפסו כמו סאמ' וסבתס וראיתס בין צדיק לרשע בין עובד אלדים לא
לאמר לא עבדו ישובו לערב אמ' על סוממריס הבית בעבורו אמ' כי לעת ערב באיס וטבוס ויהמו ככלב
כמו הכלב סהולך וטבח בלילה כסנערו הלילה בצעורי ואמ' ויסובבו עיר והס היו מסובבס הבית אכטר טגס
כן סלח סאול אנסי ללכת סביב העיר סאס יבא וימלט מיד ססיבבס בבית סיקחוו ססובבס העיר יו פי' כ
ויחובבו עיר על הכלבס כלומ כמו סהכלס' הסובב' העיר כן הס מסובב' הבית דגה כי היה הנה סיינו
יובכניס מה טהיו מדסי' מבחן ויהי סומע מדברי' דצריס קסיס כחרבות עליו כי חטבו שאין סומע אונתס כו'

Handwritten marginal notes in Hebrew script, including phrases like 'אשר בן חורש' and 'אשר בן חורש'.

נכון לבי אלהים אשרה ואומרה: עורה כבודי עו
עורה הנבל וכינור אעירה שחר: אודך בעמים
ארני אומרך בלאמים כי גדול עד שמים חסדך
ועד שחקים אמתך: רומה על שמים אלהים על
כל הארץ כבודך:

למנוחה

אל תסתח לרוד מכתם: האמנם
אלם צדק תדברון מישרים תשפטו בני אדם: א
אף בלב עולות תפעלון בארץ חמס ידיכם תבל
תפלוסון: זרו רשעים מרחם תעו מבטן דברי כו
כזב: חמת למו בדמות חמת נחש כמו פתן חרט
יאטם אונו: אשר לא ישמע לקול מלחשים חבר
חברים מחכם: אלהים חרס שיבכו בפימו בולת
מלתעות כפרים נתוץ ירוה: ימאסו בכו מים ית
יתהלכו למו ידרך חציו כמו יתמוללו: כמו שבל
שבלול חמס יהלוך:

אם היו יודעי מדוד סומע דבריהם לא היו מדברים
כי היו יראים חולי תהיה המלוכה לדוד וידע להם ב
בעבור זה כי לדבר רע לא היו מוכרחים אבל היו מ
מוכרחים לארוב אותנו ולרדוף אחריו וגם לא היו יר
יראים מהאל הסומע דבריהם ככון לבי ובטוח בה ס
שפוטשעני עורה כבודי כשפוטשעני אשרה לך
בפה ובכלי ואומר לכפטי מהנא הכבוד עורה לחבר
לחבר דברי סיד ותורה וכן אמר נבל וכנור בעת א
אעירה הסוד דרך מסל עורר סיעירו מעצמם טאכ
טאכני אעיר אתכם לומר בכל סחר וסחר או פירוטו
בעת סאכני אעיר את עצמי מסכתי בסחר להודות א
את סמוך בהם לומר להם עמנו אודך בעמי
ואז אהך בעמים וכפל עניין במלות סוכות ופי ע
עמים ולאומים מספחות ישראל כמו עמים הר יקר
יקראו אחריו בעמון בעמון בי גדול עד ט
סמים אודה לך כחסדך סעטית עמי ואמתך גדול
עד סמים ואמתך כמו כגובה סמים על הארץ גבר
חסדו על יראיו וכבר פירסתי חסד ואמת רובה
סינה בפסוק פעם אחרת לחזק התקינה והבזסה וא
ואין ביניהם סכני אלא סהרלסון הסמים בהל וזה
סמים לבניצח האמנם אלס צדקת
תדברין אמר זה כנגד אבנר וסאר סרי סאול סהיו
סופטוים את דוד בדין סמרד במלכות והיו אומרי כי בדין הזה רדף סאול אחריו להמיתו ואילו היו הם מונעי
אותו לא היה סאול רדף אחריו ואלס פירוטו קבון מן האלמים אמר כסתקבנו לספוט על מספטו ועל
מספטי בני אדם סהס עסוקי כמוני אס באמת תדברין צדק ותספטו מסמים לא תעסו כן אף בלבטו
עולות צו כחה כמו עולות צו כעה מן לא תעסו עול ואמר אף כלומר אעפי סהלב בעל המחסבה ואיכנ בעל
שמעסה אתס תעסו בעל המעסה כלומר כל כך יחסוב לבבס העול תמיד כאילו הוא כועל ועוסה אותו ונ
ובדים למה אמר אף אמר להס הלב לא כצרא אלא לאמת סכ ודובר אמת בלבטו ואתס לא כן אלא אף בלב
עולות תפעלון בארץ חמס ידיכם תפלוסון והחמס סתעסו בדיכס תסמיטו בארץ ותעסו אותו לבי אדם
בטענות חזקות כאילו כעסה בעלס ובמסקל ובומר ודו רסעוים מרחס זרן כועל עבר מנחו העין על מ
מסקל טובי אהליך כלומר טבעס ותולדותס לעסות מעסה זר ורע וכן תעו מבטן והוא כפל עניין במלות ס
סוכו חזמת למו רסעוים ככר בעניהס סמטוליס ארס מניהס בהתרגוט כנחס סמטול ארס וצא חמת צהיו
סלא בממיכות וכן חלת מנה אחת וחדומים להס כמו פתן חרט לפי סדמה אותס לכחס אמ סהס כמו הנחס
והוא סתן חרס סיאטס אזכנ לפי סאומרי לחס ידע לכחס ולא זיק אחר כן וזה הנחס הקסה לא יועיל צו
לחס כאילו הוא חרס וכאלו יאטס אזכנ סלא יסמע מה סלוחטיס צו חובר חברים מי סידע חכמת הלחס חוב
חובר חברים ועוסה מעמים ובהס יועיל הלחס ונחוכס הוא מי סהנא מאר חכס בהס ואפי הגא לא יועילו צו
מעסיו ולחסו כן הס אלה האכסי לא יסמעו ולא יאזכנ לקול הצדיק במספטו העסוק רספטו עליו כפי לבב
רצונס ארדים הרס סכימון בסימון לפי טאמר המזמור למעלה סביהס חנית וחכיס אמר הרס סכימון סלא יז
חיקוני דביה הרעיס ימאסו כמו מיס האלף במקוס אות סכפל והוא כמו ימססו עד חמס לבב העס יהיו למ
למיס רל סיהיו מעסיה בטולי דרך חציו כל אחד מהס כסידרדק קסתו לירות חציו לי והו חכני ההס כמו אס
יתמללו סלא יוכלו להרע לי ו: חכני הס דביה הרעי והקסת הוא ספה וכמהו דרכו חכס דרכו קסת לירות חכ
כמו סבלו והיו כמו סבלו סהולך ונמס ותמס טס מבעל הכס בסקל תבל עסו מן כלל וסבלול הוא למיט

וְאֵת אֲרָם צֹבְהָ וַיִּשָּׁב יוֹאָב וַיֵּךְ אֶת אֲדָוִם בְּגֵיאַם
מִלַּח שָׁנִים עֶשֶׂר אֲלֶף אֲלָדִים וַיְנַחֲמֵנוּ פְּרִצְתָנוּ
אֲנַפְתָּ תִשָּׁבֵב לָנוּ הִרְעַשְׁתָּ אֶרֶץ פְּצֻמֹת רִפְּהָ שֶׁב
שְׁבָרֶיהָ כִּי מָטָה הִרְאִיתָ עִמָּד־קֶשֶׁה הִשְׁקִיתָנוּ יַיִן
תִּרְעַלָּה נִתְחַהֵל לִירֵאֵיךְ נִסְ לְהִתְנוֹסֵס מִכִּנֵּי קֶשֶׁט
סֶלָה לְמַעַן יִחְלָצֵנוּ יְדִידֵיךְ הוֹשִׁיעָה יְמִינֵךְ וְעֲנֵנּוּ
וְעֲנֵנוּ אֲלָדִים דָּבָר בְּקִדְשׁוֹ אֶעֱלֶה אֶחְלָקָה שְׁכָם
וְעַמֶּק סִכְתָּ אַבְדָּד׃

כִּי כִן מִלְחָמָתְךָ אֲדָוִם כַּסְפִּיתָ מִלְחָמָתְךָ אֲרָם
כִּי כִן כִּתְוֹ בַּהֲנֹתָו אֶת אֲרָם כְּהָרִים וַיִּסַּב יוֹאָב וַיֵּךְ אֶת
אֲדָוִם וַיִּמְחָדֵם וַיִּמְחָדֵם הָיוּ אֲלֵה סִמְנָה עֶשֶׂר חֲלָף ו
וַיִּמְחָדֵם בְּסִנֵּי הַסִּפְרֵי אֲדָוִם וַיִּלֵּךְ וַיִּמְחָדֵם עִמָּהָ וְהָם אֲרָם
וַיִּמְחָדֵם בְּסִפְרֵי שְׁמֹנְתָל וַיִּלֵּךְ וַיִּמְחָדֵם עִמָּהָ וְהָם אֲדָוִם
וַיִּמְחָדֵם בְּדַבְרֵי הַיָּמִים כִּי חֲבִטִי עָטָה הַמֶּלֶכֶת וְהָסָה
סִמְנָה עֶשֶׂר חֲלָף וְכֹזָה הַסִּפְרֵי חָמֵס יוֹאָב וַיִּמְחָדֵם סִנֵּים עֶשֶׂר
עֶשֶׂר חֲלָף חֲבִטִי עָטָה תַחֲלָה הַמֶּלֶכֶת וְכֹזָה בְּהָם טַם
טַם חֲלָפִים וַיִּמְחָדֵם כֵּךְ בָּא יוֹאָב וְכֹזָה בְּהָם טַם עֶ
עֶשֶׂר חֲלָף וְהָם טַם בְּזָה הַסִּפְרֵי וַיִּסַּב יוֹאָב כְּלוֹמֵם טַם
חָרָר כִּן יוֹאָב חָרִי חֲבִטִי וְלִפִּי טַם הָיָה חֲבִטִי תַחֲלָה
הַמֶּלֶכֶת זָכַר כֹּל סִמְנָה עֶשֶׂר חֲלָף עַל טַמוּ וּבְסִפְרֵי טַ

טַמוּחָל זָכַר הַמֶּלֶכֶת טַם דוֹד כִּי הוּא הָעִיקָר וְכֵן חָמֵס הַסִּפְרֵי בַּהֲנֹתָו וַיִּבְרִיחַ מֵהוּ לְלַמֵּד לְלַמֵּד תְּסוּבָה לְכָל
הַזְמוּנֵי אֲשֶׁר כִּתְוֹ הַקְּבָה הַתְּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל כִּסְאֶךָ יוֹאָב לְעִשְׂתֵּי מִלְחָמָה עִם אֲרָם לֹא חִין חִתָּה בֵּן בְּנֵי טַ יֵשׁ
יַעֲקֹב לֹא הָיוּ כִן הַתְּנָחִים בֵּין יַעֲקֹב לְלָבָן וְעֵתָה לְכָה וְנִכְרַתְּ בְרִית חֲנִי וְחִתָּה וַיִּקַּח יַעֲקֹב חֵבֶן וַיְרִימֶה מִכִּיבָה
כִּיִן טַטְמַע יוֹאָב כֵּן לֹא יָדַע מֵה לְהִטִּיבוֹ בַּח חֲזַל דוֹד חָמֵס לֹא כֵךְ וְכֵךְ אֲמָרוּ לִי בְנֵי אֲרָם מִיִד הוֹטִיב סִכְהֵדֵרִין
וְכֵן סִלְמָה חָמֵס בְּאֹנֶךְ עִרְמַת חֲטִיט חֲמָרוּ טַנִּי בְרִיתוֹת כְּרִיתוֹ חֲבֹתִיכֵן אֲחָד כִּתְבֵי אֲבִירָה וְכֵן הוּא חוֹמֵס וְעֵתָה הָס
הַטְּבַע לִי בַחֲלָדֵי הִנֵּה וּבַחֹ לִיכְנֵה לְחָרֶץ פִּלְטָטִים פִּלְטָטִים הִלְכוּ לְהָם וְכֵן הוּא חוֹמֵס וְהַעֲנִים הַיּוֹטְבֵי בַחֲרִים
עַד עוֹזָה כַּסְפְּרוֹים הַיּוֹטְבֵי מַכְסְפֵי וְגַם חֲבַל חֲתָם עֲבָרִים בַּחֲוָתָה טַבֹּעָה כֵךְ אֲמָרוּ לְבְנֵי אֲרָם וְלֹא כֵן עֲבָרוּ הַ
הַבְּרִית תַחֲלָה לֹא כֵן הוּא חוֹמֵס מֵן אֲרָם יִכְחִי בֵּין מֶלֶךְ מוֹחֵב וְלֹא זֶה בְּלִבָּד חֲלָה בִימֵי כוֹטָן רַטְעָתִים סִכְ וַיֵּעַ
וַיַּעֲבְדוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת כוֹטָן רַטְעָתִים לְמַעַן נִקְרָה טַמוּ רַטְעָתֵי טַהֲרִים עֲנֵי רַטְעָתֵי חָמֵס בִּימֵי בִלְעָם וְחִתָּה
בִּימֵי כוֹטָן כִּיִן טַלְמֵד יוֹאָב הַתְּסוּבָה מִסִּכְהֵדֵרִין מִיִד וַיִּסַּב יוֹאָב וַיִּבְרַךְ הָחַר חוֹמֵס טַעַם וַיִּסַּב יוֹאָב וַיִּמְחָדֵם כִּי טַנִּי
מִלְחָמוֹת הָיוּ בְגֵיאַם מִלַּח בְּמִלְחָמָתְךָ חֲתָה הִכָּה חֲבִטִי סִמְנָה עֶשֶׂר חֲלָף וּבְמִלְחָמָתְךָ חֲתָה הִכָּה יוֹאָב טַטְמַע עֶשֶׂר חֲלָף
כִּיִן טַהֲלָךְ לְהִלָּחֵם עִם אֲרָם עֲבָר עַל בְּנֵי אֲדָוִם עֲמָדוֹ עֲלֵנוּ בְנֵי אֲדָוִם אֲמָרוּ לֹא לֹא כֵךְ אֲמָ יוֹאָב כֵּלָךְ לְהִלָּחֵם
עִם אֲרָם כְּהָרִים וְהָם נִכְהָ אֲחֻתָם עֲכָסֵן חִין חָנוּ מוֹנִיחִים בַּחֲוָתֵינוּ לֹא חֲכֹלָה וְלֹא סִתְיָה חֲלָה נִכְיָח חוֹתָם עַד
טַכְכָּה אֶת אֲרָם וְנִחְזוֹר עֲלֶיהָ לְכֵךְ כִּזְמֵ וַיִּסַּב יוֹאָב וַיִּבְרַךְ אֶת אֲדָוִם חָמֵס לְהָם הַקְּבָה מֵה חֲתָם מוֹעִילִים טַטְכָּר חֲתָ
אֲדָוִם קָמַעַל קָמַעַל חֲבִטִי הִרְגֵם טַמְנָה עֶשֶׂר חֲלָף וְחִתָּה טַטְמַע עֶשֶׂר חֲלָף כְּטַיְגִיעַ זְמַנָּה חֲנִי חֲחִרִיבְכָה אֲלָדִים
זְנַחְתָּנוּ כְּטַהֲלָךְ הִרְעוֹזֵר מֶלֶךְ טוֹבָה בַּהֲטִיב יָדוֹ בְּנִהַד פְּרִת וְלִקַּח מֵאֲרֶץ יִשְׂרָאֵל סַמֶּךְ לְכַרֵּת לְפִי חָמֵס זְנַחְתָּנוּ סַ
פְּרִצְתָנוּ טַטְכָּר מֶלֶךְ אֲרָם בַּחֲרָכְנוּ וְחִין זֶה חֲלָה סַחֲתָה זְנַחְתָּנוּ וְחִתָּה זְנַחְתָּנוּ וְעֵתָה תְּסוּבָה לְכָה תְּסוּבָה לְכָה בְּחִמֵּי
דִרְעוֹת אֶרֶץ פְּצֻמֹת פְּצֻמֹת הוּא עֲנִיין פְּצֻמֹת וְכִיִּתָּה וְכִיִּתָּה וְכִיִּתָּה לִי חֲרָכִין וְכִיִּתָּה הַ

הִרְעַשְׁתָּ אֶת אֲרָם וְכִיִּתָּה וְכִיִּתָּה וְכִיִּתָּה לִי חֲרָכִין וְכִיִּתָּה הַ
הִרְעַשְׁתָּ אֶת אֲרָם וְכִיִּתָּה וְכִיִּתָּה וְכִיִּתָּה לִי חֲרָכִין וְכִיִּתָּה הַ
וְחִתָּה הוּא טַטְמַע וְחִתָּה תִרְכָּח טַטְמַע כִּי מִטָּה לְכַכּוֹל וְלִהְיוֹת הַכּוֹכָה חָס לֹא תַעֲמִידֵךְ חֲתָה וְכִיִּתָּה רִפְּהָ בַחֲ
בַחֲקוֹס חֲלָף וְכֵן אֲרָם מִטְּוֹבֵיכֵם דוֹרֵאִית עִמָּךְ קֶטָה כַּסְכְּחוֹנֵנוּ חֲחִיבְנוּ וְהָיוּ בַחֲרָכְנוּ כַּחֲלוֹ הַטְּקִיתָנוּ
יַיִן תִּרְעַלָּה וְהָנָה חָסֵר הַטְּמָךְ כִּי הַטְּטָט יַיִן תִּרְעַלָּה וְכֵן הַיַּיִן הַחֲמָה הַיַּיִן יַיִן חֲחָמָה גַּת לִירְחִיק כֵּ
כִמוֹ תַתֵּן וְרִבִּים כִּמְוָהוּ וְכִיִּתָּה הַכְּבוֹזֵר בְּרִוֹב לְהִתְנוֹסֵס לְחַתְּנָדָל עַל חוֹיְבָנוּ לְהָרִים נִסְנוּ עֲלֵיהֶם מִפְּנֵי קוֹטָט
סֶלָה מִפְּנֵי חֲחָמָךְ סֶלָה חֲחָמָךְ לְהוֹטִיב עִמָּךְ עַל אֲחֻתָּם בְּמִלֹּס לְבַעַן הוֹשִׁיעָה יְמִינֵךְ הַחֲוִיבֵי חוֹטְבִים כִּי חִין
יְמִינֵךְ יִכְלָה לְהַנְלִיב מִיִּדֵם וְכִיִּתָּה בְּנִדָּק עֲמָנוּ לְפִי הוֹשִׁיעָה יְמִינֵךְ כִּדִּי סִיחֵלָנוּ יְדִידֵי וְעִנִּיכֵי בַחֲפִלָּה
וְחִתָּה אֲלָדִים דְּבִרַי בַּקְּדָטוֹ דְּבִרַי בְּרוּחַ קְדָטוֹ לְחִינֵי מִמְלַכְתִּי יִשְׂרָאֵל לִי וְאֶעֱלֶה מִמְלַכְתִּי חֲחָלְקָה טַטְמַע
וְעַמֶּק סִכְתָּ אַבְדָּד חָמֵס הַמִּזְמוֹת חֲחָלָה לְפִי טַהֲוֹ בַחֲלָק אֲפִרִים וְלִפִּי טַהֲמִלִּיךְ אֲבִירָה אֶת חֲחִיבְטֵם בֵּן טַמוּל עַל
אֶרֶץ הַגִּלְעָד וְעַל אֲפִרִים לְפִי חָמֵס אֲלָדִים דְּבִרַי בַּקְּדָטוֹ כִּי עַל יִשְׂרָאֵל חֲחָלְקָה וְכֵן עָטָה טַהֲמִלִּיכֵנוּ עַל הַכֹּל וְעַתָּה
אֲחָלְקָה וְאֲחִדוֹד רֵל סֶהֱכַל יִהְיֶה לִי פִי בְּרִטוֹתֵי׃

ואתה ידוה תשחק למן תלעג לכל גוים : עזו אל
 אליך אשמרה כי אלדים משגבי : אלדי חסדי יק
 יקדמי אלדים יראני בשוררי : אל תחרגם פן י
 ישכחי עמי הגיעמו בחילך והורידמו מגינני ידוח
 חטאת פימו דבר שעת ימו וילכדו בגאונם ומאר
 ובאלה ומכחש יספרו : כלה בחמה כלה ואינימו
 וידעו כי אלדים משל ביעקב לאפסי הארץ סלה
 וישבו לערב יחמו ככלב ויסבבו עיר המזה יניעו
 יניעון לאבל אם לא ישבעו וילינו : ואני אשיר ע
 עיך וארגן לבקר חסדך כי היית משגב לי ומגוס
 ביום צר לי עזי אליך אשמרה כי אלדים משגבי
 אליהי חסדי :

ואתה ה' אתה שתסמך דבריהם מה שחמצי הם
 תפחק למן סלח יהיה להם כח לעשות לי כפי מחסב
 מחסבותם ותחסוב דבריהם לטחוף וללעג סלח יהיה
 להם תקומה כחדס טטוחק ולעג לדברי סוכחו טחי
 סאיכו ירא ממנו תלעג לכל הגוים כי תלעג לכל הג
 הגוים הכושדים כך ותלעג להם לבטל דבריהם ומח
 ומחסבות כן תלעג ותפחק לאלה : עזו אליך
 חסמורה מפני עזו סל סחול טחול עזו מחוק ממני ח
 חליך חסמורה סתכילכו מידון כי חין לי מטוב זולת
 זהו כי חלדיס מסגבי אלדי כתי חסדו וקרי
 הסדי בידו והענין אחד חלח סהכתי על עוסי חסם
 חסדו והוא חל חקרי על המקבלו והוא דוד כי חו
 חותיות הטומס ישמסו עס ספועל ועס ספעל כמו
 חל : כסכתי חלכי וחלדי מלכי מקודס יקדמי חסד
 יראני בסודי מה סלכי חסן וסודי כטי פרטכיו
 סהוא לסון עיון והבנה וס חרבי סהס מביטיס חו
 חותו לרעה כמו יהי סחול ערן חת דוד : אל
 תחרגה חל כנגד חל חל תחרגה מהריה סן יסכחו
 עמי נקמת ססס ברשעים חלח יארך זמן הנקמה
 סתורידס מעסריס ותניעס לבקס לחס בחילך והוא
 יסחל ססס עס ח חילו מגבני ה' חתה חת' מגן לי
 ולכרדפיס עמי והראנו נקמ חת מהס חטאת

למנוחה
 על שושן עדות סכ' תם לידו חלדי
 בהצותו את ארס נחרים

פימו יכירי ודעו כי זה העינם הוא עונם דבריה הרעים סהס מדבריס דע עלי ועסו חס יוכלו ובגאונס סהס
 מתנז' ע' י לכדו והידוס מגאונס ומגולתס ומחלה ומחסם יספרו ומרוב קללה ומרוב כחם ורזון פיבואס
 יספרו בני חדס זה לזה יום חלה סבועה וכחם סקר יופי חטאת פימו וכסילס חלכדו בגאונ' וחטאת פימו הוא
 סרביהס סקר וסבוע סח' בלח בחמה כלה חרס מעט מעט בחמתך ובסוף אינימו סלח יהיה בהס
 סירד ויכירו ודעו בני חדס כסידחו הנקמ' כי חלדיס מוסל ביעקב הוא סחך ומסגני יתר מסחר החמו' וכן
 חמ' רק חתכס ידעתי מכל מפסות האדמה על כן חפקוד עליכס וג' וישובו לערב כנגד מה סחמד ל
 למעלה יסובו לערב חמ' עתה חסובו לערב כלומ' חס באיס וסגיס לעת ערב עתה בצבורי נס' בהיס סעיר עלו
 ללכדני תעסה עתה להס סילכו לעת ערב על הצניס לבקס לחס חסובו לבקס מחכס חח' סחמ' חמה יכיעון
 לחכול' חמ' חס לא יסבעו ח'ס' סיחורו על חצוי לחס לא יסבעו כסילוכו כלומ' רעבי ילינו רסנו ויו
 וילינו בחקוס בחס' וכן וספתי רכנות יחלל פי חס זה פי בחמת כמו חס בריה יברא ה' חס יס חרית ודמל
 להס חו פי בחסר כמו חס יהיה חובל וחס מוכח חכניס כלומ' יניעון לחכול וילינו בחס' לא כסבעו' ואגו
 חסיר עזק' כס' חרה עזק' סתקח נקמת' חסיר עזק' וארנן לבקר' צבל בקר ובקר כלומ' תמיד חרנן חסודך
 סתעסה עמי וחדן עלי סחסיר וארנן סחית מסגב לי עזו חליך חומרה כנגד מה סחמ' עזו חליך חסמורה
 כלומ' עתה חני חמו' עזו כי העו' לסחל לפי חסמור' חחיל חליך חחו חומ' עזו בחקיס עזו וחליך חומר' בחקוס
 חליך חסמורה כי בעת הצרה חסמור' חקרה סתסועה ובעת סמרח וסתסיע' חומר חליך כי היית חתה חלדי
 מסגבי וחלדי חסדי' לכעצח על סיסן עדות מכתס לדוד ללמד בהצותו באלחמו כמו חסר חנו על מ
 מסה יבד' סהגית בהס חת חח' ועוד דרסו כמו בחצותו בחית סכתן חרס כחריס בחרס נובה חחרס נובה
 בחרס כחריס חת חרס חת זה נקוד בסגול בחחירך בלח חקף סלח כמחג וכן חת גחן יעק' חת חסר יחשב
 ה' יוכיח בגית חלת סכיס עפר חלף ובסמוחל חומ' ח' וכדברי הימים וחכמי חכה חת חדו בגית חלת יח חלף

אגורה באהלך עולמים אחסו בסתר כנגיד סלה
 כי אתה אלהים שמעת לגדרי נהת ירושת יראי
 שמך: ימים על ימי מלך חוסף שנותיו כמו דור
 ודור ישב עולם לפני אלהים חסד ואמת בן יצור
 ינצרהו: בן אומרה שמך לעד לשלמי גדרי יום י
 יום:

למבצח

על ידועות מזכור לרוד: אד א
 אל אלהים דומיה נפשי ממנו ישועתי: אך הוא
 צורי וישועתי משגבי לא אמוט רבה עד אנה ת
 תהותתו על איש תרצחו כלכם בקיר נטוי גדר
 חדחיה: אך משאתו יעצו לדריה ירצו כוב נפיו
 יברכו ובקרבים יקללו סלה: אך לאלהים דמי ג
 נפשי כי ממנו תקנתי: אך הוא צורי וישועתי
 משגבי לא
 אמוט: על אלהים ישעו וכבודי צור עוי מחסי ב
 באלהים: בטחו בו בכל עת עם טפכו לפניו לב
 לבבכם אלהים מחסה לנו סלה: אך הגל בני א
 אדם כוב בני איש במאונים לערות המה מהבל
 יוד:

אך הוא הוא לבדו לא אמוט רבה מוטת רבה עד כי יוכל לא יוכל וכמוהו בזכר התאר בלי
 זכר המתואר ומחבלו ביוזא רל סה ביוזא בעדר הקצובות יענה עוזת רדומי להם ועוד לפי סוכר חמוט ס
 סמך על המבין: עד אנה תהותתו אחי כנגד האוני עד אנה תחטבו חות על כל איש ואיש מישרת תרצחו
 בלכס ויהי רצון סתרצחו כלכס ותהיו בקיר נטוי והגדר הדחיה הקרובי לכסול כלומ כל איש ומיכס תהיו בסחר רל
 ולבסוף תמותו על ידי רביח ומלת תרצחו בקמץ יהי לבן אשר מבניין סלא כזכר כועלו מהדגוט כי קמץ חטף
 וסורק אחדים בבניין כמו כלו תפלות: לא כרת סרך וכן כפתלי קורת תרצחו בפתח הרים וחמו סמוכיס על
 קדיאת בן אשר: אך משאתו מגדלתו סל האל ומיוממותו כי זכר אלדי ונודי ואמ כי יענו היט חת אחיו
 להדיח זה מיוממות האל סלא יפכו אליו כי יחטבו כי לא האל יודע מחסבית ומעסיה לפ יראו כוב סמדברים
 אחר בזה ואחר בלב כי ידמו כי אינ יודע לבבם ויבדכו בטיהם ויקללו בקרבם ואמ כסיו ונקרנס לטון
 א חד על כל אחד ואחד ולסון רביס על הרבי בכלל וכן דרך המקרא במחמו רביס: אך לאלהים על דרך
 ועצת רטעיס דקחה מני אב: כסיו אל תהיו אלא לאלהים לבדו דומי והוקלי כי ממנו תהיה תקנתי לא מחחר
 והוא יוכלי מהס ומחוסבצ' וכפל עוד ואמ: אך הוא צורי לחוק הבטחון בן מבצח סיהיה עוד הסגבי: ס א
 חמוט כלל חז חז בבאתי מחגלות לפי לא זכר רבה: על אלהים ישעי סיוכיאני מהגלות סאכני בני בצרה וכ
 וכבדי סאכני נקלה בגלות והוא עוד כבודי כסיוכיאני מהגלות יכבדיני כל העמים כמו סאומ והיו מלני
 אומכיך והוא צור עוי ומחסי בי לא באחר בטווח אומ לבני הגל: בטחו בו בכל עת סיוכיא לכס הגהי:
 סככו לפכני לבבכם בתס בה סליו בלב סלס כי או יכיא לכס הגאל כי אלהים מחסה לנו ולא יהיה מחסה א

לִי גִלְעָד וְלִי מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם כְּעֶזְרַיִם רֵאשִׁי יְהוּדָה מִ
 מְחֻזְקֵי: מוֹאָב סִיר רְחֵצִי עַל אֲדָוִם אֶשְׁלִיךְ נְעֻלִי
 עַלִּי פִלְשֶׁת הַתְּרוּעָה: מִי יוֹבִלְנִי עֵיר מְצוּר מִי נֹחַ
 נַחְנִי עַד אֲדָוִם: הֲלֹא אֱלֹדִים זָנַחְתִּי וְלֹא תֵצֵא אֶ
 אֱלֹדִים בְּעַבְאוֹתַי: הֲבֵה לְנִי עוֹרֹת מִצֹּר וְשׂוֹא
 תְּשׁוּעַת אֲדָם: בְּאֱלֹדִים גַּעֲשֵׂה חֵיל וְהוּא יָבוֹס עַד
 צְרִינִי:

למנוחה

עַל נְגִינַת לְדָוִד: שְׁמְעָה אֱלֹדִים
 רַנְתִּי הַקְּשִׁיבָה תְּפִילָתִי: מִקְצֵה הָאָרֶץ אֲלִיךָ אֶק
 אֶקְרָא בְּעֶטֶף לִבִּי בְּצוּר יְרוּס מִכְּנִי תַנְחֵנִי: כִּי הִ
 הָיִיתָ מְחַסֵּה לִי בְּגִדְלִי עוֹ בִּמְנִי אֲנִיב:

לִי גִלְעָד אַחֲרַי סוֹכְרֵי אֶפְרַיִם זָכַר כָּל יִשְׂרָאֵל: רַחֲמֵי
 רַחֲמֵי סוֹכְרֵי הַסֵּל לְטַבֵּי יוֹסֵף וְהַסֵּל כָּל יִשְׂרָאֵל זָכַר
 זֹלָתִי טַבֵּי יְהוּדָה וְטַבֵּי יְהוּדָה מְחֻזְקֵי כִי הַמֶּלֶךְ י
 יִקְרָא מְחֻזְקֵי כְמוֹ וּמְחֻזְקֵי מִבֵּין רִגְלָיו וְהַמְלָכּוֹת מִי
 מִיְהוּדָה הֵיחַ כְּלוֹמַר יְהוּדָה הוּא טָלִי בְּכָל עֵת וְהַחֵיל
 וְהַחֵל הַמְלִיכָנִי עַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְטוֹב לְהַסֵּל עֲשֵׂה כְדוּ ל
 לְהַכִּיל עַל יְדֵי מִיד טוֹסִיָּה: וְאַעֲפִי סַבְאוֹ עֵתָה בֵּא
 בְּאָרֶץ וְאֶכֶּי מֶלֶךְ לֹא יַעֲמֹד זֶה כִּי הַחֵל יִחְזַקְנִי עַלִּית
 עַלִּיתִס וְאַסִּימֵס מִרְמֵס רִגְלִי וְזֶהוּ סֵאֵמֵר מוֹאָב סִיר
 רְחֵצִי: וְכִדְרֵס כְּסַעֲתִיד הַקְּבֵה לְקַבֵּץ גְּלוּיֹת בְּרֵאשׁוֹנ
 בְּרֵאשׁוֹנָה מְקַבֵּץ גִּלְעָד לְפִי שְׁגַמְלוֹ חֶסֶד אֲכַטִּי יָבֵס
 גִּלְעָד עַם סֵאֵל וְעַד בְּכִי אֵמֵר הַקְּבֵה אֲכִי כְּנֹתֵן סֵב
 סְכָרֵס לְעֵתִיד רֵאשׁוֹן אֲכִי מְקַבֵּץ גִּלְעָד כְּמוֹאָב
 סִיר רְחֵצִי כְּלִי תְּסַמִּיטִי וְהֵינִי סֵאֵעֲסֵה עֲמַחֵס כְּרִכּוֹנִי
 וְכִי סִיר הַכְּלִי טִיִּסְכּוֹךְ אֲדָם בּוֹ מִי רְחִיבֵת הַכְּלִיס וּמ
 וּמִי תְּסַמִּיטִי סֵל אֲדָם לְפִיכֵךְ אֵמֵר סִיר רְחֵצִי לֹא ס

סִיר סַמְכֵסִי בּוֹ עַל אֲדָוִם אֶשְׁלִיךְ כְּעֵלִי סִיָּהוּ מִרְמֵס רִגְלִי: וְכֵן הֵיחַ כְּמוֹ סֵאֵמֵר וְךָ אֵת מוֹאָב וְגַ' וְאֵמֵר וְתֵהוּ
 מוֹאָב עַבְדִּיס לְדָוִד: וְכִדְרֵס אֵמֵר וְהֵיחַ כָּל אֲדָוִם עַבְדִּיס לְדָוִד וְכֵלֵל אֲדָוִם הוּא אֲרֵס וְחַעֲצִי סֵלֵא זָכְרוּ כִי בִי
 בִּיחַד הֵינִי בְּמַלְחָמָה וּסְנִיחֵס הַכֵּה יוֹאָב וְחַבִּיטִי כְמוֹ סְפִידֵסנוּ וְכֵן הוּא אֵמֵר בְּאָרֶץ וְתֵהוּ אֲרֵס עַבְדִּיס לְדָוִד: עַל
 עַלִּי פִלְשֶׁת הַתְּרוּעָה דֶרֶךְ גּוֹס אִו דֶּרֶךְ לְעַג דֶּרֶךְ גּוֹס סַמַּח בְּחֹר בִּלְדוּתִיךָ כְּלוֹמַר וְצִרְאָה מִה יִקְרִיהַ בְּאֶרֶץ
 בְּחִירִיתִךְ אִו דֶּרֶךְ לְעַג כִּיֹּן סֵהֲכִיעַ דָּוִד כְּמוֹ סֵב וְךָ אֵת פִּלְסְתִּיס וְכִכְּעֵס: אֵמֵר הַתְּרוּעָה עַלִּי כְמוֹ סֵהֵיִית
 עִיִּסָּה בְּצִחִילָה לֹא תַעֲסִי כִי כְּבִי כְּכַעֲצַת תַּחֲצִי גּוֹס סֵאֵמֵר בְּמוֹמֵר הַאֲחֵר הַדּוֹמָה לְזֶה אֵמֵר בְּאֶרֶץ הַחֲמִיטִי עַלִּי
 פִּלְסְתִּי הַתְּרוּעָה הֵיחַ הַתְּרוּעָה מִתְּחִיל אֲבָל עֵתָה הַתְּרוּעָה אֲכִי עַלִּיתָ בּוֹ יוֹבִלְנִי עֵיר מְצוּר כְּמוֹ עֵיר
 מְצוּר וְכֵן וְתֵבֵן כִּי מְצוּר לֵה וְיָבֵן עֵיר מְצוּרָה אֵמֵר מִי יוֹבִלְנִי לְעַרְיִס הַגִּיִּס הַאֵלֵה הַמְצוּרָה אֵמֵר כְּבֵה
 כְּבַעֲתִי עַד אֵסֵר כְּכַעֲצוֹ תַחֲצִי בְּפִלְסְתִּי וְכַמּוֹאָב וְכַאֲרֵס וְכֵן מִי כַחֲנִי עַד אֲדָוִם לְהַכְּנִיעוֹ תַחֲצִי מִי עֲשֵׂה זֶה אֲלֵא
 הַחֵל יֵת זֶהוּ סֵאֵמֵר הֵלֵא אֵתָה סוֹבַחְתֵּנוּ קוֹדֵס לְכֵן בְּהַתְּגַדֵּס עַלִּיכֵן וְלֹא הֵיִיתָ יוֹנָא בְּעַבְאוֹתַיִס עֵתָה בְּסִרְבִּיתָ ב
 בְּנֵן כְּתֵת אֲוִתֵס כָּלֵס תַחֲצִינִו כִּי אֵיךְ הֵיחַ בְּנֵן רֵחַ לְכַבּוֹס הַגִּיִּס הַאֵלֵה וְאֲכַחֲנִי מַעֲטָה וְהַס רִבִּיס אֵס לֹא עוֹרֵתִךְ
 סֵהֵיִיתָ עֲמַנִּו חֲבָה לְבֵן עוֹרֵת מְצוּר: וְכֵמוֹ סַעֲזֵרְתֵנוּ עַד הַלּוֹס בֵּן תַעֲזוּרְנוּ מְכָל בְּרֵה סַעֲזוּדְמָן כִּי אִו אֲלֵא
 תַסוּעֵתִךְ כִּי תַסוּעֵת אֲדָם הוּא הֵיחַ וְעוֹרֵת צִחִי כְמוֹ בְּהַס כִּי תֵהֵא תִיֹן סֵלֵא בְּהַמִּיכּוֹת פַּעֲמִיס כְּמוֹ עוֹנִי וּמִרְת
 הֵי וּנְלָתִנִּי בְּאֱלֹדִים כְּעַסֵּה חֵיל אֵס אֲרִבְּנוּ רִבִּיס כְּעַסֵּה חֵיל וְכַבֵּא בְּאֱלֹדִיס וְהוּא יָבוֹס בְּרִינִי גִבִּי יָבוֹס

יְרַמּוּס כְּמִי בּוֹסִיס בְּטִיט חֲחֻצֵת
 סֵהוּא בְּתַח אִינֵו סַמַּךְ אֲלֵא הוּא כְמוֹ
 וְכִיֹן סֵלֵא בְּסַמִּיכּוֹת מַכֵּת בְּלָתִי סִרָה חֲכַמֵּת וְדַעַת רִבֵּץ תַעֲסִרְנָה יְהוּדוּמִס לְהַס כְּמוֹ סֵבֶתְבָּנוּ בְּאֶרֶץ מְכַלּוֹל
 וְהַמּוֹמֵר הוּא אֵמֵר דָּוִד כְּסֵהֵיחַ בּוֹרַח וְגִלְעָד מְכַנִּי סֵאֵל: אִו אֵמֵר עַל הַגְּלוּת וְכֵן מְפִרְסוֹ בְּדָרֵס עַל כְּכַסֵּת יִס
 יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּת שְׁבַעוּ
 הַסַּמַּח בְּכָל הַעֲנִיִן בְּמַלְוֵת סוֹכּוֹת
 בִּיקְצֵה אֵרֶץ אֵס עַל דָּוִד בְּאָרֶץ פִּלְסְתִּיס סֵהֵיחַ גּוֹלָה סֵס: וְחַס עַל הַגְּלוּה סַקוּדֵס כָּל אֲחֵד מִיִּס
 מִיִּשְׂרָאֵל מֵאֲרִבּוֹת הַגְּלוּת: בְּעֶטֶף לִבִּי רַבִּי הַתְּפִלָּה בְּעֵת הַבְּרִיָּה תִקְרָא עֲטִיפָה וְכֵן תְּפִילָה לְעַנִּי כִי יַעֲטוּף וְלִפ
 וְלִפְנֵי ה' יִסְפּוֹךְ מִיָּחוּ בְּבוֹר יִרְגֵס מִמְּנִי בְבוֹר סֵהוּא רֵס מִמְּנִי סֵלֵא יוֹכֵל לְעַלּוֹת סֵס תַנְחֵנִי: אֵס עַל דָּוִד אֵס עַל
 הַגְּלוּת בִּי הֵיִיתָ סַעֲמִיטִי רִבֵּץ הֵיִיתָ מְחַסֵּה לִי לְפִיכֵךְ אֲלִיךָ אֶקְרָא

הקדמ ולראות עוף שהוא הלרון והוא הכבוד כי סט
 סכן הכבוד בי טוב חסדך כי טוב הם פעמית
 עם בן אדם שחנכתו הטכל וההכרה מהי הגוף כי ח
 חיי הגוף כן כפת אותם לכל חי על האדמה אבל הם
 הטכל לא כפת אלא לבן אדם לפי טפתי יסבחוך וי
 ויודו לך על החסד הגדול הזה ולפי שזכר טהיה תאב
 אל דרך הנטמה טהיה החכמה לפי אמ' זה וכן כיים
 אדוני אבי זל גס כן הסד והיים עמית עמדי חיים כ
 כמו חיות הבהמות וחסד נטמ עלינות ויס לפרס
 כי טוב חסדך מחסד חיים כמו כסאך אלדים ספירן
 כסאך כסא אלדי ופי חיים בני אדם העטירי גומלי
 חסד אמ' כי רסד טוב מחסדס

טפתי יסבחוך: בן אברכך בחיי בסכך אסא 5
 כפי: כמו הלב ידשן תטבע נפשי וטפתי רגנות יה
 יהלל בי: אם וברתך על יצועי באשמרות ארג
 אהגה בך פי היית עזרתה ליוכי לנגפך ארג
 ארגן: דבקה נפשי אחרך בי תכבה ימנד: וידם
 והמה לטואה יבקשו נפשי יבאו בתהות ארץ:
 יגידו על ידי הרב כנת שועלים יהיו: ודברך י
 יטבח באלדים יתהלל כל דנטבע בו כי יסבר פי
 דברי שקר:

למנצח

76

מזמור לדוד: שבע אלדים קולי ב
 בשחי כנפחד אויב תצר חיי: תכתירני כסוד נד
 כרעים כרגשת פועלי און: אשר טננו כהרב דש
 לשונם דרכו חצם דבר כור: ליהות בבסתרם ת
 תם פתאום יורודו ולא יראו:

לי כמו הש' נטבע נכסוי המתאזה חלב ודטן כפל עניין במלות טונות ופי' טפתי רכנות דברי רכנות כמו טכח
 אחת ודברים אחרים: אם זכרתיך על יצועי וכן כהסד זכרתיך על יצועי בלבי וכאשר אהנה בך בני טמורל
 הלילה אני יטן וטבע ואס במקום כאשר כמו חס יהיה היובל ואס מזבח אבנים ואמ' יצועי בלטון רבים נפי
 סלא היה טוכב במקום איד אלא במקומו רבים טהיה בורח ממקום למקום ואטמורות הם עפי הנכה טחוס
 מקיץ בהם מטכתי והס טלס כמו סכתו באטמורת הצקר ונאמ' ראס האטמורת התיכונה וכן אמרו רול טט
 מטמורת היו הלילה: בי היית הדין עלי סאזכרך תמיד וארכן לך כי היית עזרתה לי ובבל חגרי רודכיס ח
 גחרי לא כפתס להסינגי ולהרע לי: ובבל כנפיק חגי חוסה וארכן: דבקה ככסי אחרך והדין עלי כי בני
 תיכסה ימיך טלא אפול לפני אויבי ורחמי: ורבה המה רודפי טמבקטי נכסי לטואה כלומ לעטות טוחס
 וטממה יבואו בתחיתות הארץ כלומ יבאו לטאל טהוא תחיתת הארץ הם טמבקטיס נכסי להוריה לטמול י
 יגידוהו על ידי הרב יגידוהו לטון יחיד על טאל ועניין יגידוהו יכולוהו המגרים ועניין ההגר' הוח עניין
 התכה כמו מוס הנגרי' עיני נגריה נבא זה הלטון בעניין ההריג' מכני הדס הנגר על ידי הרב וכן יתגר ית
 בני ישראל על הרב והוטאל הלטון גס בדברי היבטיס כטמגלגלי מוצבה לעמוק כמו והגרת לוי הבניה ית
 מנת טועלים יהיו טאר הסיכאי טהס עם טאל הרודכיס אותי יהיו חלק הטועלים טהוכלי החלגיס והס יהנ
 חללי הרב ויהכלוס הטועלי והיות: ודברך אמ' על עטמו כי הם חוטבים להרגי טלא תהיה לי המלכנ'
 והס יחברו ומי טהיו להיות מלך יטמח באלדים יתהלל כל הנטבע בו כל הרמני להטבע בטמו והוא מי טהוא
 ורא אלדים ואיס אמת לח דוברי שקר כי אותס פיהס יסכר טמוכיתס בפיס דבר האל לטקר פיהס יסכר וי
 ויאלמו ואמ' זה כנגד טחול טנטבע בה טלא ימות את דוד כמו טכתו ויטבע טחול הי' ה'ס ימות וברי כן יד
 רדכו כמה כעמי להמיתו ויסכר כמו יסגר וכן ויסכרו מעינות תהוס: דבנצח מזמור לדוד גס זה
 המזמור בצרחי: שבע אלדי קולי בטחי טחי הוא סכור התללות וכן אריד בטחי מרוב טחי מפתח חויבי
 הוח טחול טהיה מבקט ככטנ' הכולירגו מסוד מרעיס מקביץ המרעיס וכן לא יטבתי בסוד מטחקיס:

אל תבטחו בעסק ובגול אל תהבלו חיל כי ינוצ
אל תשימו לב אחת דבר אלדים שתים זו שמע
שמעתי כי עו לאלדים וולך ידוה חסד כי אתה
תשלם לאיש במעשהו:

לדוד בהיותו במדבר יהודה: ^{בזבואר} אלדים
אלוי אתה אשחרך צמאה לך נבשי צמאה לך בש
בשרי בארץ ציה ועיף בדי מים: כן בקדש הויתו
הויתך לראות עוד וכבודך: כי טוב חסדך כחיי
בחיים

כזב מחסו כזו סהא מחסה בני אדם על כן אמר
אחריו אך הבל בני אדם כזב כמו הבל דבר שאי
עומד כמו היו תהיה לי כמו חכוב אטר לא יכזבו מו
מימינו במאזנים לעלות אמ דר' משל אס יעלנו אנתס
במאזנים עם הבל יהיו פרוצים וקלים יוצר מהבל כ
כמו שאמ קהלת הבל הבלים אל תבטחו העטו
הוא ממון רב טבא ליד אדם מחבירו ואינו מחזירו
לו או סכתחייב לו ממון ומעכבו והגול הוא הגול
בחזקה ממון חבירו ורוב ממון בני אדם יש בו מהו
מהדרכי האלה לפי חמ' כי ממון בני אדם איך לו ה
העמדה לפי אל תבטחו סתכלנו צו מנר אל תהבלו
כי הבטחון צו הוא הבל חיל כי ינוב אפי' כספרתו כו
ממוכיב יפרה וירב' אל תטינו לו לב טיעמוד כי לא
יעמוד ויכזב יפרה מעניין תכובה טהוא פרי אהו

דבר אלדים פעם וספית כלומ פעמי רבית דבר אלדים וסמענו מפי כביאיו כי הענו לחלדים לבדו לפי איך ל
לאדם לבטוח לא בכוחו ולא בממונו כי הכל הבל וחין בטחון אלא בחלדים לבדו כי לו הענו ולא לזולתו רס ב
בי פירוטי אחרים דרך דרט ואיכ מעניין המזמור ימ אחת דבר אלדים התורה טפית סתי פעמי שמענו אות
מפי הגבורה ומפי מטה ודל פי חת דבר אלדים זכור וטמור סבאמרו בדבור אחד ושמענוס סני דבורים ול
ולך ה' סס ימ כי חסד עטה הא! עט בני אדם כטהוהיר כי הוא יסלס לאיש כמעטהו וימ כי כמו כי עט ק
קטה עורף הוא וסלחצ כלומ חעב סתסלס לאיש כמעטהו באחרונה לך חסד כי חס' גובר כמו סכתו ורצ
חסד וימ לענין המזמור טהוא מדבר על לסון הגלות חמ' מה סהארכתי בגלות חסד עסיתה עמנו להטובכו
באחריתנו כי חסד עטה לאדם סתסלס לו כמעטהו חע עטה בעולם הוא כדי סיקבל סכרו סלס בעולם
הבא על הטובצ עטה וכן אמ' הן עדיק בארץ יסלס וברדס ר' יהודה ור' כחמיה ר' יהודה הו' העבירה עק
עקרה הוא ואיכה עוטה פירות חבל הכדקח עוטה פירות סכ' אמרו עדיק כי טוב כי פרי מעלליהם יאכלו חבל
העבירה עקרה סכ' כי גמול ידיו יעטה לו וכן הוא חומ' כי אתה חלדינו חטבת למטה מעונינו לא ככגד עונינו
אלא למטה מעונינו חף כאן ולך ה' חסד כי אתה תסלס לאיש כמעטהו כמעטהו חין כתו כאן חלס כמעטהו
למטה ממעטהו מס'ו הוא גובה כך אדם בחור דולק בעביר והוא סבעונו ימצ מה עוטה הקבה תלה לו עד
סיקח אטה ומוליד בניס וכוטל אחד מצניו תחת אנתה עביר' סעבר' כמחא הקבה גובה חת סלו מסלג ויס לו ח
חסד מזה הו' חומ' וך ה' חסד ור' כחמיה חומ' כי אתה תסלס לאיש כמעטהו כמעטהו חין כתו חלס כמעטהו
יס אדם סחטב עבירה ולא עטח חין הקבה מכתוב עלינו עד סיעטנה סכ' חון אס ראיתי בלב לא יסמע ה' א
חבל אס חטב לעטות מנה ולא עטחה חעפ' סלס עטחה הקבה מכתוב עלינו כאלו עטח סהרי דוד חסב לבבות
בית המקדס חעב סלס בגאון הכתי עלינו הקבה מזמור סיר חנוכת הבית לדרך בזבואר לדוד בהיותו
במדבר יהודה כטהיה צורח מפני סאול ומדבר יהודה הוא מדבר זף אלדים חלי אתה כנרי וחוקי את
בעוד טאני צורח מפני סאול במדבר סאין לי מכלט ומסען זולתך ואותך אסחר בתפלתי בכל בקר ובקרי בא
באטר חני מטולטל ממקוס למקוס ואמ' סהוא תחב להיותו בארץ יסר'ח בטוח סיובל לבא ב'לוי אל מקוס הק
הדס חו בקריוקים סהיה סס הארץ חו בגעצון סהיה סס חאל מועד כי בצני מקמו' חלו כהססיס כל מבקטי
ה' וטס היו רג'ו חכמי יסר'ח והיה מצחה סיהיה ביניהם וילמד מהס כאדם הנמא והוא בארץ ציה ועיף סמת
סמצחה מחד להיותו במקוס המיס כי בטלטולו לא היו עמו חכמי כי אס היט צר ומצוק ומר כפס סהתקצבו
חליו וחמ' כמחא על הכפס וכמה על הגוף כי הנמחה היא תכלית התחנה והכפס סמסכלת תתחנה בתכלית הת
התחנה אל החכמה והצטר סהוא הגוף עט רוח החיים יתחנה לסכון בטוח ומל' כמה במפיה
ה' וחיך לה חבר במקרה וכי כמו תחב ועיף כמו כמא כלומ בארץ הנמחה למיס וכן בארץ עיפה חכר האר'
ב'טון זכר כמו ולא נטא אנתס הארץ כעטס ארץ כן בקדס כמו הנמח כן תתחנה לתותך במקוס

כמו שאמ' יבא כל בשר להסתחות לפני ואדני חצי
זל פי לך דומיה מן לא דמה אליו כלום לך לבדך ב
כחה התלה המהללים לך כי יתיר יט בך ממה ש
מהללים בה אבל מה מהללים בן הדם בגבורתו
או בעשרו או בחכמתו חן התלה שלימה בו כי חן
תלה לבן הדם בלא כזו ויט מפרטי דומיה עכיו
סתיקה מן אל דמי לך דל נסתקה התלה לך כנג'
פעליך הענומים שלא תטיג התילה והרי הוא כל
באלו נסתקה וכאלו היכה וטעם בנין כי טס הית
היתה רוב התלה צמיד ובבלים ובגרות וטעם ול
ג' יטולס נדר על כן כי לא תטיג תהלתס יטלמו
נדרהס בזבחי להס q על המהללים ובדרס מפרס

עדיך כל בשד יבאו דברי עונות גברו כני כשע
בשעינו אתה חכפרם אשרי תגהר והקרוב ישכן
דצריך נשבעה בטוב בירך ג' דוש ד' ינדך נוא
גוראות בעדק תעננו אלדי ישעינו מבטה כד צק
קצו ארץ וים רחוקים בכין דרים בבחו נאור ב
בגבורה בשביח טאון ימים טאון גל' דם ידכון
לאבים ויראו ישיבי קצות באות תך כוצאי ב
בגר וערב תרנין פגדת דארץ

הותו דרך תמיהה המ' דוד לך דומיה תלה יכול אתה לדוש הכל כותבי לך תלה ואתה דומס סדומת בנין
טכ' קול כתבו בבית ה' ומה הקול שכתבו טהמ' ידינו דמה וג' ומה' מי חלבימו נור דמינו בו הס נקנו קול וי ג' ה
דומס אתה דומס ומכי כן טכ' וס לה והתחולל לו טומע תפלה עדיך כל בשר יבר' תפלה כל בשר חקה טו
טומע וטלכו חין אתה טומע ולך יטולס נדר מלך בשר ודס יכול לטמוע מן טכיס ומן ס' ס' חינו יכול לס' ל'
הן הכל אבל אתה טומע תפלת כל בשר בחד וכל אחד מתפלל חת סלו טל כל בשר חקה טומע וטלכו חין
אתה טומע גס כי חוצק והטוע סתס תפלתו סכות בעכ' לך מעבור תפלה חמ' להס הקב' מה חתס מב' טיס
טגות חו' ד' כית חמ' לכניו חין חנו מבק' לח סגות ולא זונות ולא תעלמות לב הלח דברי עונות ג' יו מ
מנו כשענו חקה תכפר חטרי תבחר ותקרב חטרי מי סתקה מקרב יסכון הכריך ולא בחצר לבד חלת במרוס
קדס היכלך דברי עונות גברו מני לטון יחד כשעינו לטון דבי כי על בני הגלות ידבר בכלל וכרט ג'
חומ דברי עונות גברו ממנו ופסעינו כמו כן אתה תכפרס כי הס החריכו הותכו בגלות ומתחנכי חנו לככי'
סתכפרס עתה כי חין זולתך כמו טחומ כי עמך הסליחה לכי חמ' אתה אשרי תבחר ותקרב י טי ימי טי
טיגע לזמן היס' עה הדור סתבחר בו ותקרב חותו אליך להעלותו מהגלו' ויודה טיסכון בחריך נסבע' בנוב
ביתך חמ' על לטון אתס טיהיו אז בעת היס' ע' נסבעה בטוב ביתך כלומ' בכבוד טיסכון טס במקוס טהות
קד'ס היכלך כלומ' המקוס המקודס טבהיכלך והוא הדבור טסס הארון וטס הכבוד ג' ראות בצדק ת
תענינו בצדקך תענינו בגורחות ובכפלהו סתעסה עמנו כי אתה חלדי ישעינו וקרא הכעלות סהס בפלת
והינחאי מטבע נורחות בעבור כי החל נרח על בני הדס בעבורס מבטח כל קצוי חרץ וג' והתה מבכה כ' י
ישראל הפזורי בקצוי חרץ וקצוי יס דחוקי מירוטלס בך בטחו סתקבנס לירוט י' וקצוי טובר עומד במקוס
טכיס כאלו חמ' קצוי חרץ וקצוי יס חס חיי יס וכן ומנפון ומיס דל חיי יס כי מערב זכרו ג' ין

הדס בגיו והס יחמ' ג' ח' ח' יתכן טיכחו ישראל מהגלות עס דל יטפל מכורד ומכורד מי יצית מקונס כ
כמו טחמ' הכתו טיחמ' העמיס היוקח מגבור מלקוח וג' והקב' חומו גס טבי גבור יוקח ומלקוח עריך ימלט פי'
חני חריב חת יריבך וחני גבור מהס כי המ' חנה מכין הדס מי טע טה גבורו והכפלהו תהלה יוכל להוציחנו
מתוכס וזכר הדס כי ההדס הגביהס מכפלחות החל לפי סמך חותס חל חל חמ' כהררי חל טבהס כרהה גו
בחן נחור בגבורה והוא בכל עת נחור בגבורה כי חינו קונה ג' רתו מאחר לעת הכורך חלח מרמה גבורותיו
בכל עת סירנה כי הגבור חזור בשביח טחון ימיס וטחון ימיס הוא טחון גליהס והוח
מטביח חותס כלומ' מטקיט חותס וכן בטוח גליו אתה תטבחס והמון לחומיס וכמו טהוח מטקיט טחון ימי'
כן יטקיט המון לחומוס וטחוכ' ויוצח ישראל מתוכס וי' והמון יוח וי' הטומח כלומ' כמו זה כן זה וכך מיס
קד'ס על כפט עיפה וטמועה טובה מארץ מרחק על ישראל גחותו ועזו בשחקי' וי' דאו יוטבי קנות מנו
וחמ' יוטבי קנות כי בכל מקוס ירחו החותות סהס טכ' בכל הארץ יח' ק' ויט לפרס מי ס' טביח טחון ימיס
לפני יסרת' בנחטס ממזריס הוא יטביח המון לחומי' ומעלה ישראל מתוכס וכמו סירחמו יוטבי קנות מ' וי' וי'
טענית להס בקריעת יס סוף וטחר החותות טכ' טמעו עמי ירגזו כן ירהו עיד מרך בקבון ג' ויה יגמו טהיית
מדין לבס או בזונחאי בקר וערב טהיית מונח' להס עמוד עכ' יומס ועמוד הקס לילה כן תעס בקצו ג' וי' וי'

יחזירו למו דבר רע יספרו לטובן מוקשים אברו
כי יראה למו: יחפשו עודות תמנו חפש בחפש ו
וקרב איש ילב עמוק: וירם ארדים היץ פתאום
היו בכנותם: ויכשילוהו עלימו לטונם יתנודדו כ
בל ראה בם: וייראו כל אדם ויגידו פעל אלדי
ארדים ומעשהו העבילו: ישמח צדיק בידוח וח
וחסה בו ויתהללו כל ישרי לב

למבצח

מוזמר לדוד שיר
תהלה אלהים בציון ודרך ישלם נדר: שומע תפ
תפלה

ועל סוד צדוקים יחדיו ונדדה הקבוצ סוד לטי סח
שמקבני בעל הסוד והענה יחדיו במקום טיחמ כל
אחד סודו וענתו ותכח ההסכמה ב כיה כאחד מרגע
מהמון ותרנג והטבתי את המון מצדדים ואבטל ית ר
רגעת מצדדי אשר טכנו הס הזיפוס וכיוצא בהס
סחיו מלטיכי חתנו לסחול דרכו חכס ידרכו קסתס
לירנת החץ וכך דרך חתנו נהחן הוא דבר מר והקט
הוא הפה לירנת תס על עכמו חמ טהיה הולך בת
בתמימות ולא הרע לאחד מהס יורוהו ולא יראו יורו
בו החנס פתאום כלומ כאדס טורה חן פתאום ס
ס'א ישמור ממנו כך חני לא היתני נסמ מהמלטיני
חתי לסחול ולא יראו הס חומ במספרים ולא יראו
מהאל הרואה חותס ידוקו למו הדגד הרע ט
סידברו עלי לסחול יחזקו חותנו בטענות חזקו ובחי
לדבר חליו פעס אחר פעס מוקשים פי ללכדני בה
חאוס המספרים רע עלי במספריו חסנו בלבבס מי

יראה למו כי לא יחסנו טהאל רואה חותס ולא יראו ממנו וחעפ סהיו בהס סהיו חומרי הדברי הרעים בגלוי כ
כמו דואג והזיפוס היו בהס חנסים גס כן סהיו יראי לספר רע על דוד בגלוי כי היו חוסבי טסיפר לו והיוס הן
מחר כטימלקך ויהיה הכח בידו יגמלס כרעפס יחבשו עולות כמו עולות בהראות חיו חמ כי חלה המל
המלטיני והמספרים רעות הס חכסי תוך ומרמה ועול ויחכסו ויירקרו בלב עולות ומרמו קמנו חפס מחוכס
תמנו כמו תמנו הכון במקום חות הכפל כמו לסמיד מעזניה פועל יוצא פי כלו חפס מחוכס וקרב איט ולב ע
עמוק כלומ כל מה טיובל אדס לחכוס ולחזקור בלבו וכל עמקי המחסנו כל מה טיובל להתחשב בקרב חיס ח
הכל הס חוסבי בתרבותס סלא יוכל סוס אדס להעמיק יתיר מהס בתחבולות הלבו ובמחשבת ויערס
חלדים וירס בפעח חיו עבר במקום עתיד וכן חיו ויכטולוהו ויראו ויגידו הסכילו הכל עבר במקום עתיד כ
כמו טהוא מכהג הלסין ובדברי הנבואו ברוב חמ כמו סחורו לי הס חן דבריה פתאס כן יורס חלדים חן פת
פתאס ויהיו מכותס פתאוס ופתאוס מסמס לכניו ולחחיו ויכשילוהו הכנוי טרס זכר המכונה והוא
לטונס כמו ותרחהו את הילד והמתו חיתו לחס והדומי להס חמ הס הכסילו לסונס על ענמס כלומ דבריהס
הרעי טדברו עלי עליהס יסובו עד ויפול בטחת יפעל חמ לסין בלסו זכר כמו ולסוני מודב מלקוחי יתכודדו
כל רואה בס מרוב מהומת ומפלתס יתכודדו ויחזרנו כל הרואיס בהס המהומות סיבואו להס ויחזרו ויראו אל
חלדים ויראו יאז יראו כל אדס חלוי כי רחן הנקמה סעטה בהס ויגידו כועל חלדי ומעסהו הסכילו סיב
סיבנו חסכילו כי חלדים מנפס ומסגיה בצרו אדס ויגמלס כפי מעסהו לא כמו סהיו חומ חלה מי יראה למו
ישבח כדיק בה חמ על עכמו כמו סחמ תס כי כדיק היה בריבו ולחנס הס רודפי חחיו וחסה בו ועוד יח
יחסה בו יתיר כי ראה נקמתו בחיבי חן פי ויו וחסה במקום כי חו כאמר כמו ויו וטפתי רכנות סכירטכו כל
כלומ עתה בראותו נקמת החיבי יסמח כאמר חסה בתחלה בחל כי לא היה חסותו לבטת ולא חבדה תקותו
וכן כל ישרי לב יתהללו בו כמו חתהלל חני בו ויבדרס מפרס זה המזמו על דניאל וחמרו דוד ברנח הקדס
על לסון דניאל סהתפלל לחל וחמ טמע חלדי קולי בסיחי וע' כסהלסינו עליו והיטלך צבור חריות והמלטיני
היסלבו בו חחרי כן זהו וירס חלדי חן פתאס וכו ויגידו כועל חלדי זהו סחמ בחדין דריוס מלכא כתב לנל
עממיח וליטניח וכו ופי כל המזמור נכון על דניאל למבצח מזמור לדוד טיר לך דומיה
תהלה המזמור הזה כאמ על הגלות ודומיה ענין תחלת כמו דמינו חלדים חסרך וכך מסורט דמס דמו עד
הניענו חליכס חך לחלדי דומי כפסי חמ לך מיחלת התהלה סתחמר לך בנין בקצץ גליות ולך יסולס כדר
כדרי הזבחי סחודרי בני הגלות חס יסיבס חאל לביון יטלמו טס בבית המקדס כדר כלו סגיל בסוף פסוק כי ל
לא יסתנה שובע תפלה וסס תחיה סומע תפלה כי על הגלות כאמ סתס תפלתני וסס עדיך כל בסר יבאו

מושל בגבורתו עולם עיניו מגזים תצפיה הסר
 הסדרים אל ירומו למו סלה: ברכו עמים ארדנ
 ארדינו והשמיעו קול תהלתו: השם נפשינו בחי
 בחיים ולא נתן למוט רגלינו: כי בחנתנו אלדי
 ארדים צרפתנו בצרף בסף: הבאתנו במצודה
 שבת מועקה במתנינו: הרבבת אנוש לראשינו
 באנו באש ובמים ותוציאנו לרויה: אבוא ביתך
 בעולות אשלם לך נדרי: אשר פצו שפתי ודבר
 פי בער לי: עולות מחים אעלה לך עם קטרת
 אילים אעשה בקר עם עתודים סלה: לכו שמעו
 ואספרה בל יראי ארדים אשר עשה לנבטו: אליו
 אליו פי קראתי ורוחם תחת לשוני: און אם ראי
 ראיתי בלבי לא ישמע ידוה: אכן שמע ארדים ח
 הקשיב בקול תפילתי: ברוד ארדים אשר לא ח
 הסיר תפילתי וחסדו מאמי:

בגבורתו ימסול לעולם על כל העמים כלום טו
 סיכירו כלם הוא וממסלתו כמו סכ והיה ה למלך ע
 על כל הארץ ביום ההוא וגו: עיניו בגיש תצפיה או
 תצפיה בגיש עיניו לראות מעטיה ולגמלם כפיה
 כי עד אותה זמן הוא מאריך אף לרסעי ומאותו זמן
 ואילך לא יאריך עוד אלא יגמול לכל אחד ואחד כ
 כפי מעטיו כמו סכתו וסבתו וראיתם בין דיוק ל
 לרסע בין עובד אלדים לאסר לא עבדו ואות סהיו
 סוררים יספולם ולא ירמוו למו לעולם כמו שהס ר
 רמים בזמן הזה: ברכו עמים ואלו יאמרו ישראל
 לעמים ברכו אלדינו סאתם רואים הכפלות סעסה
 עמנו כי לא כלינו בארץ הגלות בין העמים: השם
 כפסינו בחיים סהטאירנו בחיים בגלות ולא נתן ל
 למוט רגלינו: כי בחנתנו זה יאמ העמים הנסארי
 ביטרא אחר המצרף כמו סכתו והבאתי את הסליסו
 באס וצרפתיס כצרופ את הכסף וגו הבאתנו
 בזבודה כמו הכתפט במצודה סאיז לו דרך להמלט
 אס לא עד כס מועקה רעה שהיתה בצרה מתכינו
 טלא היה לנו כח לעמוד ממכה ומועקה סס תאר מ
 מכחי העין וכך בזה המסקל בלא הא הנקבה מועק
 מונק הרבבת אכוס אכחנו טרס הגלות לא הית
 ממסלת אכוס עלינו אלא ממסלתך לבד ואתה הרב
 הרכבת והטלטת אומות העולם לראסינו עד בעלנו
 אדוני זולתך והרכבת דרך מסל כמו והרכבתך על
 במתי ארץ באנו באס ובמוס הצרה כמסלת לאס ול

למנוצח

בגבורתו ימסול על כל העמים כלום טו
 סיכירו כלם הוא וממסלתו כמו סכ והיה ה למלך ע
 על כל הארץ ביום ההוא וגו: עיניו בגיש תצפיה או
 תצפיה בגיש עיניו לראות מעטיה ולגמלם כפיה
 כי עד אותה זמן הוא מאריך אף לרסעי ומאותו זמן
 ואילך לא יאריך עוד אלא יגמול לכל אחד ואחד כ
 כפי מעטיו כמו סכתו וסבתו וראיתם בין דיוק ל
 לרסע בין עובד אלדים לאסר לא עבדו ואות סהיו
 סוררים יספולם ולא ירמוו למו לעולם כמו שהס ר
 רמים בזמן הזה: ברכו עמים ואלו יאמרו ישראל
 לעמים ברכו אלדינו סאתם רואים הכפלות סעסה
 עמנו כי לא כלינו בארץ הגלות בין העמים: השם
 כפסינו בחיים סהטאירנו בחיים בגלות ולא נתן ל
 למוט רגלינו: כי בחנתנו זה יאמ העמים הנסארי
 ביטרא אחר המצרף כמו סכתו והבאתי את הסליסו
 באס וצרפתיס כצרופ את הכסף וגו הבאתנו
 בזבודה כמו הכתפט במצודה סאיז לו דרך להמלט
 אס לא עד כס מועקה רעה שהיתה בצרה מתכינו
 טלא היה לנו כח לעמוד ממכה ומועקה סס תאר מ
 מכחי העין וכך בזה המסקל בלא הא הנקבה מועק
 מונק הרבבת אכוס אכחנו טרס הגלות לא הית
 ממסלת אכוס עלינו אלא ממסלתך לבד ואתה הרב
 הרכבת והטלטת אומות העולם לראסינו עד בעלנו
 אדוני זולתך והרכבת דרך מסל כמו והרכבתך על
 במתי ארץ באנו באס ובמוס הצרה כמסלת לאס ול

ולמים כי האס סורף ומכלה והמים סוטכיס ומכליס ואכחנו באנו באס בגלות ולא כלינו ותוציאנו לרויה טוב
 הוצאתנו מהס לארץ ריה סהיונו ריוס ורסניס בה ונקמנה למד לרויה טמוריה על הידיעה כלום לארץ הודו
 הידועס והיא ארץ ישראל סהיא ארץ צדקה וארץ ריה אבא בלסון יחיד על לסון בני הגלו בדרך כלל
 אמ אז יאמ לבא בבית המקדס בעולות לסלס הכדרי סכדרי בגלות אס ונצית האל מהגלות אשר פצו צעת
 סמיכר להס האויב כודריס כדרי אס ונצית האל מצרת הגלות עולות מחיס תאר מן מוח כלום כבסי
 בעלי מוח וסומן קטרית אליוס הקטרית חלבי אליוס אעסה כמו וימחר לעסות אותו לכו סמענו לכו עניין
 זרוז כמו לכו וכחסבה על ורמיהו לכה נא אכסכה בסמחה אמ כל יראי אלדי סמענו ואספרה לכפטי אלדי
 פי קראתי כפי קראתי אליו והוא רומס תחת לסוכי כלום טרוממתי אותו בלסוכי רומס פועל טלא כוכר פוע
 פועלו מכחי העין ותחת לסוכי כמו בלסוכי וכך תחת לסוכי עמל ואון ולפי סהלסון כעצרת בדבורה ממעל ל
 לה ומתחת לה כי אותיות גיכק באמרות עס החך לפי ככו הדבור על הלסון ומלתו על לסוכי ותחת הלסון
 כמו תחת לסוכי ותחת לסוכי ויא כי תחת לסוכי הוא רמוז ללב סהוא תחת הלסון כלום כי המחשב כסתרת מה
 מהגלה בלסון ויהיה רומס מפעלו הכפל מצנין הדומה למרובע אמ כי כפיו קראת אליו ולכו כמו כן רומס
 אותי און אס ראיתי בלבי כלום אפי אס ראיתי און בלבי לעסותי אעס סהוא כגד האל כאלו הוצאתיו ב
 בספתי לא יסמע אותי כלום לא יחסוב לי לעון סהמחסבה רעה איז הקבה מצרפה למעסה אלא אס כן באמ
 באמונת האל אכן סמע אלדיס אבל באמת סמע אלדי והקטיב בקול תפילתי והוציאני מהגלו ברוך
 אלדי לא הסיר תפילתי לא דחה אותי אלא קבלה ברנו ולא הסיר חסדו מאמי לבניצח בגנינות ממנו

20

ויגידו ימינו ויגידו ימינו ויגידו ימינו ויגידו ימינו
 ויגידו ימינו ויגידו ימינו ויגידו ימינו ויגידו ימינו

וְתִשְׁקָקֶיהָ רַבַּת תַּעֲשֶׂרְנָהּ פֶּלֶג אֱלֹדִים מְלֵא מַיִם
 תִּכְיֶין דַּגָּנָם כִּי כֵן תִּכְיֶינָהּ: תִּלְמִיּוֹת רוּחַ נִחַת גְּדוּר
 גְּדוּדֵיהָ כְּרִכְיָבִים תִּמְוָגְנָה צְמַחָהּ תִּבְרֹךְ: עֵטֶר
 עֵטֶרֶת שְׁנַת טוֹבֶתָךְ וּמַעְגְלֶיךָ יִרְעֶפוּן דָּשֵׁן: יִרְעוּ
 יִרְעֻפוּ נְאוֹת מִדְּבַר וְגִיל גְּבֻעוֹת תַּחְנוּנָהּ: לְבָשׁוּ
 בָרִים הַצֵּאן וְעַמְקִים יַעֲטֹפוּ בָר יִתְרַעְעוּ אֵף יִשׂוּ
 יִשִּׁירוּ: לְמַנְעָה שִׁיר מִזְמוֹר הָרִיעוּ
 לְאֱלֹדִים כָּל דְּאֶרֶץ זְמִירוֹ כְּבוֹד שְׁמוֹ שִׁיבוּ בְּבוֹד
 תְּהַלְתּוּ: אָמְרוּ לְאֱלֹדִים מִה גִּזְרָא מַעֲשִׂיךָ
 בְּרַב עֵזֶךְ יִבְחָשׁוּ לְךָ אֵיבֹךְ: כָּל הָאֶרֶץ יִשְׁתַּחֲוֶה לְ
 לְךָ וַיִּזְמְרוּ לְךָ וַיִּזְמְרוּ שְׁמֶךָ סֵלָה: לְבָו וְרָאוּ כַפֵּעַ
 כַּפְּצוֹת אֱלֹהִים נִזְרָא עַל יְלֵה עַל בְּנֵי אָדָם: הִגֵּף
 הַפֶּךְ יָם לִיבִשָׁה בְּנַחַר יַעֲבִירוּ בְּרִגְלֵ שָׁם גְּשֻׁמַּחַח
 בִּי:

פקדת הארץ ועוד זכר המטר כי הוא מכללות
 הגדולות כמו מזכר אליהו ועוד כי בס ידן העמ
 העמים המורדים ואמר פקדת הארץ ותטוקיה וז
 ותטוקיה העניין כבר היה זה אלו אחר טיהיה זה וכן
 אתה קצפת וכחטא וכבר חטאנו ואחר טחטאנו קם
 קצפת אותה וכן וירש תולעים ויבאם והדומים להם
 וכן פי ותטוקיה וכבר טוקתה כלימר טטוקת פק
 פקדת אלו בזה מטר והוא מענין ואל חישך טטוקתך
 מהוא ענין תלמה כלומ גזרת עליה מניעת גממים
 עד שהתאוצה מאלד למטר ואחר כן בחסוך אתה פו
 כיוצא אותה כן אכחנו בגלות דומים לארץ במאה ת
 מחד ומיחלים למטר היסועה רבת תעטרנה כמו ת
 תעטירנה וכן וידבקו וידרכו כמו וידבקו וידרכו ו
 ושי לרב תעטיר אותה במטר פלג אלדים מלא מים
 ואחר סצטבע הארץ יסארן מהמטר פלגים גדולים
 מלאים מים להסזות אדם ובהמה זכר אלדים הוא
 כנוי לרבה הגדול והנפלא לפי שהגדולה והנפלא יבא
 מאתנו כמו עיר גדולה לאלדים הררי אל סלחבת יה

מאפל יה תכין דגנס אחר סצטביע הארץ ותצמח תכין הארץ ברונות טובות להניל הנמחי כלומ סתניל
 ה צבוחה מסדפון ומירקון כי כן תכינה כלומ כי בזה תכין הארץ כי סצטבע הארץ ממטר ותצמח הארץ התבונ
 סצבנאה סחס תלקה אחר כן בטדפון ובירקון מה יועיל להם המטר הרבויה דיה סב עיר לספר טובו המטר
 סצרה צמטר תלמי הארץ והס גבסוסית הארץ כחת גרויה ותוריד המטר בגדוי הארץ והס העמקים סגין
 תלס ותלס והוא חפירת המחריסה ברביעס תמגובה במטר הגדול תסיב הארץ כמונה ול זה סהית יבסה קודס
 המטר כמחה תברך ותבא התבונה לברכה והנלחה עטרת סכת טובצין עטרת אותה בכל דבר טוב ע
 על דרך כננה רנון תעטרנו ומעגליך ירעפו דסן העכני סס מעגלי האל כמו סקרה גס כן ססי אל באמרן
 ציס ססיך ואמ מרכציתך יסועה והעכני יזלו מטר סיהיה מהס הדסן והסומן ירעפו נאות מדבר כמו
 סירעפו בייטוב כן ירעפו על נחות מדבר בעבור החיות סימנחו מאכל ומטקה ונול גבעות תחנורכ עד מסל
 כסימלחו פני הגבעות תכונה כאלו יחגרו גיל תחת אסר חגרו סקים בצענר המטר לרשו כריס הנאן
 כמו כר כרחב ספי מיסודי זכר המיסורים והעמקי כי כבר זכר הגבעות ואמ כי הכריס סס מלאיס באן כאלו
 הכריס מלונסי בצאן כלומ סרועיס על פני המיסודי והס מכסיס את עין הארץ וס מרוב התבונות יסלחו סס
 הצאן צמדות לרעות כמו סאות מסלחי רגל הסר והחמור ועמקים יעטפו בר והעמקי כמו כן יהיו מעוטכיס
 ומכוסיס מרוב התבונאה חכר העמקי אעפ סזכר הגבעות ואס הגבעו סבעי כל סכן העמקי אלא זכרס לומר
 סלא יזיקס המטר יתרועעו אף יסירו סבלי הבר יתרועעו אף יסירו כי ססג'יס המלאי מנסיב בהס הרוח וי
 ויסמיעו קול כאלו יתרועעו ויסירו או הוא על דרך מסל כמו ונול גבעות תהגרינה וכל עצי הסדה ימחאו כף
 וימ יתרועעו אף יסירו כני האדם והחיות לביצח סיר מזמורי דריעו לחלדים כל הארץ זה סמ
 המזמור כאמ על קבוצ גלינת יסראל סיאמ אז הריעו לחלדים כל הארץ סירחו הנפללות סעסה עס יסראל
 זכרו כבר סמו במזמור וכתהלתכס אמרו כי סמו ככבר ב:חלתכס סהיה בגלות כל היוס סמו מנואך ומ
 ומתועב כפי הגיס המוסליס ביסראל לאמר איה אלדיכס יקומו ויעזרכס אברו לחלדים מה נורא
 מעטיך סהזכאת גוי חלום מגויס רביס וענמוי ואתה ענוס מהס עד סברב עוזך יכחסו לך איביך ויאמרו לא
 הרענו ליסראל כל הארץ כמו סכתו כי אז אהפוך אל עמיס ספה ברורה לקרא כלס בסס ה לכו
 ורחו זה יאמרו אחד לאחד נורא עלילה נורא על מעס בני אדם לעסות בהס כרנונו עד סיראיוו דבך
 יס ליבסה כססוסיא עמו מגלות מכריס בהר יעברו ברגל בירדן טס כסמח צו בהזכירו אותנו מגלות זה יס
 לפרס בהר יעבר על הסתיד כמו טאמ והניף ידו על הנהר צעיס רוחו וכו וואו וסית מסלה לטאר עמו וכל

אך סודות האמורים וכו' לריוח והצלה וחסודי
שהוא מלך אטו וכו' באתיו סכנו במקום נמא כלומ'
כאלו מתו בנמא כי מתו בלא חרב ובלא חנית
אלדים בצאתך לפני עמ' כמו הלא ה' ינא לפני'
כי כשהיו מנחמים האויב' כאלו ה' ינא לפני' לכנח
המלחמ' גם ארון ברית ה' נוסע לפני' והזכיר כנח
המלחמ' בלכתם במדבר סיחון מלך האמורי ועובמ
מלך הצען ורעם הארץ וההרי הוה מסל על סוד ה'
המלכים והגויס סרגזו וחלו מפניה כלומ' כמו שהלך
לפניהם אז ונלחם מלחמות' כן יעשה עתה בצעדך
בימימון במדבר שהוא מקום שומה וכן כתו' ונסע
מחרב וכלך את כל המדבר הגדול והנודא ה'
הוא וגו' ואז באתם עד הר האמורי וגומ' עלה כאשר
דבר ה' וגו' ארץ רעמה כמו ספי' טפחדו ורעמו

אך סודות סכנו צחוחה: אלדים בעאתך לפני
לפני עמוד בצעודך בשימון סלה: ארץ רעמה א
אף שמים נטפו מפני אלדים זה סיני מפני אלדי
אלדים אלדי ישראל: גשם נדבות תניף אלדים
נחלתך ונלאה אתה כוננתה חיתך ישבו בהת
תבין בטובתך לעני אלדים: אדני יתן אמר הם
המבשרות צבא רב: מלכי צבאות ידון ידון ו
ונת בית תחלק שלל: אם תסכבון בין שפתים
בנפי יונה נחפה בכסף ואברתיה בירקנה חרוץ
בפרש שדי מלכים בה

עם הארץ אף שמים נטפו מפני אלדים דרך מסל סחמכו הסמים על האויב' ויום המטר הוא חסך ענן וכן
אמ' בשירת דוד חסכת מים עבי סחקים דרך מסל על הנרות הבאות על האויב' זה סיני וכמו סזה סיני רעם
מפני אלדים אלדי ישראל וכן רעמה הארץ כלומ' העמים וההר הזה רעם ביום מתן תורה כמו סכתוב ויחדד
כל ההר מאד וימ' זה הסמוך כלו על יום מתן תורה חה סיני ופי' ארץ רעמה וסמים נטפו גם כן במשמעו ס
סיה מטר מעט ביום מתן תורה גשם נדבות לפי סזכר סמים נטפו סהוא רמו לברית הבאות על האוי
האויב' אמ' בהפך זה גשם נדבות תניף אלדים כלומ' על האויב' תניף נטפי זעף ואף על ישראל תקף גשם
נדבות כחלתך תניף על ישראל סהס נחלתך כמו סכתו' והס עמך ונחלתך וכלמה אתה כוננת פי' ואס כלמה
נחלתך וכן ונתן ה' לכס לקס נר ואס נתן כלומ' ואס כלמה נחלתך ביד האויב' בסכר תקס כל ערי יהודה ח
אתה תכונן אותה סלא תטסנה מכל וכל ולא תתן את ירוסלים בידו' חו'ך יסע בה עדתך וכן חית כל
פלסתיס חית קנה פי' עדה בה בירוסלים תכין בטובתך ישראל סנסאר עני וכל כי כל עטר סבטי גלו ויהודה
ועמון רביס מהס נסע מהעריס סכבס מלך אסור וחתה תכונס בטובתך אדני יתן אומ' כבא רב מן
הנטיס המבשרות ואומרי' מלכי צבאות סחנו על ירוסלים ידדון ידדון כלומ' ונסון מפני ישראל ונות בית
סהוא עדת ישראל סהוא כנה ה' תחלק סלל האויב' ה' יתן חקיס דבריהס וזכר הנטי' כי הס אינ' ינחמו למלחמ'
ומחמות האכסיס ברביס טוביס ורביס נחומיס אם תסכבון גם זה דברי הנטי' חו' דברי המסודר כנגד
ישראל והוא הנכון וספתיס הס הכיריס נקראו כן לפי ססופתיס עליה הקדרות אמ' חס תסכבון במקום ס
סל במן זה וסחור וקודר כלומ' אס הלכתס קודרי' עד עתה מפני עקת חויב עוד תהיו לצניס כככפי יונה ס
סדמה כאלו נחפה בכסף כל כך היא נקיה יפה ולבנה רמו בפסו זה על הכסף ועל הזהב סלקחו במחל אטי'
ומלת בכסף בסגול באתנח ואברותיה בירקנה חרוץ סיס בככפי היונה כונה סמנהבת כזהב והזהב נקרא חרו
חרוץ וכן וחרוץ כטיט חונות ירטר חרוץ עלי טיט והזהב המטובח הוא ירוק ואמר התחר קודס המתואר ומ
ומספנו בהפך כי היה לו לומר ואברותיה בחרוץ ירקנה וכמהו עב טיט היה לו לומר טיט עב כל רביס עמי'
היה לו לומר כל עמיס רביס' בברש סדי מלכיס צה תסלג בצלמון

צפרים ענין אטוח כמו פרסתי ידי אליך וכמו וצפריטכס כפיכס דל סהכה בהס החל כמו סנחמ' וינא מלחך
ה' חך במחנה אסור מאה וממניס חממה אלק ויסכמוו בבקר והנה כלס פגריס מתיס סטוחיס על פני הארץ
מלכיס וסריס כמו סכתו' ויחד כל גבור חיל סר ונגיד במחנה מלך אסור ויס מפריטיס צפרס בטבר כמו תס
צפרס כפיה וזכר סס סדי ספירוסו גגד ומנח סגד על קמחה גדול כזה וטעס בה בירוסלים

לדעת בארץ ורכב בכל גוים ישועתך : יודוך
עמים ארדים יודוך עמים כלם : יסמחו וירננו
לאמים כי תשפט עמים מישור ולאמים בארץ ת
תנחם סלה : יודוך עמים ארדים יודוך עמים כ
בלם : ארץ נתנה יבולה יברכנו אלהים ארדנו
יברכנו ארדים ויראו אתו כל אפסי ארץ :

למנוצח

לירוד מזמור שיר יקום ארדים
יפוצו איביו וינאסו משנאיו מפניו : בהגדוף עשן ת
תגדוף בהים דונג מפני אש יאבדו רשעים מפני
ארדים : וצדיקים יסמחו ויעליצו לפני ארדים וי
ישישו בשמחה : שירו לארדים זמרו שמו סלו ל
לרכב בערבות ביה שמו ועלו לפניו : אבי יתומי
יתומים ודין אלמנות ארדים במעון קדשו : אלה
ארדים מושיב יחידים ביה מוציא אסירים בכו
בבשורת

לדעת בארץ אז ידעו בארץ דרכי האל כמו סכת
סכתוב כי מלכה הארץ דעה את ה' כסיוודע בכל יום
ישועתך יודוך עמים ואז יודוך עמים : יס
ישמחו כי תשפט עמים העמים סיבחו עם גיגומו
ומגוג תשפטו במישור ואז יסמחו סאר העמים ולא
ולאמים בארץ תכחש הגוים שתכחוש בארץ ישראל
לשפטם עם כמו סאמ' והצאתך אל הרי ישראל יוד
עודך ואז כשתשפטו העמי' סיבחו עם גיג ומגו
ומגוג יודוך סאר העמים יודו לך כי לך העז והגבור
והגבורה ואתה ארון הכל וכלש יודוך גם הנמלטו
ממחנה גיג חיים סכאמ' וסמת בהם את ארץ כ
כתכה יבולה ואז תתן הארץ יבולה מפני העונות כע
כעברו העמים והארץ לא תתן את יבולה וכוונת הב
הגאולה הרעעים והנשאריו והיו בלי עון לפי
לפיכך תתן הארץ יבולה בכל עת יברכנו ואז
בראת הגוים כי אלהי עמנו כי בטחנו בו ויראו אות
אותנו כל אפסי ארץ למנוצח לדוד

זה המזמור כאמ' על סכחורוב סכא לירושלים בימי חז
חזקיהו יקים אלהי על דרך קומה ה' ויש
מיפוננו ארביך והקימה היא הראות גבורתו וטעם ית
יתכן דרך תפילה או דרך כב אה אמ' כי כן יהיה סי
סיקוס אלהי אז ויפוננו ארבינו וכן היה סיכא מלאך
עסן מקור מבניין כפעל ומספטו בקמץ תחת הנון
בהנדוף ולפי דעתי סהוא סס הפועל מבניין הפעיל והוא סלס וכן תגדוף סלס וכמסקלו כהתק' כסף בזמר
בזס'ין הנון ואס זה בזלס חס בסרק סניהס סוין וכפירוסו כהנדוף הרוח העסן כן תגדוף אותס האוניבים
או כהמס דונג מפני אס כן יאבדו רשעים מפני אלהי והדונג הוא הסערה וצדיקים יסמחו ויפוננו
ועלנו חזקיהו ישראל יסיסו בסמחה הספל לרוב הסמחה וכן אמר יסעיהו ספיר יהיה לבס כליל סתקלס חג
וסמחת לבס כהולך כליל וגו' ואס היה כליל הססח כמו סאמר רבותי' ז' ועסו סוך הססוק הזה יהיה פירוס
פירוסו יסיסו בסמחה עם סמחת הזג כלומר יסיסו בגאולה זה עם זה הזכרת גאלת מצרים שירו לאל
לאלדים סלו רוממו כמו סלסלה ותרוממך וכן כל לסון סלל הוא לסון הגבוה ורממות לרוכב בערבוב כמו
סהרכב מהלך סבהמה כן האל יתבדך מסבב הגלגל וערבות קרא הגלגל העליון המקיף הכל ומניע כל הג
הגלגלס בצנועותו ביה סמו סלו אותנו ביה סהוא סמו והוא מריה עליו סהוא ברית העולם וסבת היותו ועלו
ועלו לפניו בבית המקדס אבי יתומים לפי סזכר רוכב ערבוב סהוא הגבוה וסוך החלסיס והספליס
וזה היתומים והאלמנו סאין להס כח להככל מעסקיהס והוא אביהס ודן את דיכס וכן אמר רס וספל יראה
אלהי במעון קדסו אעפ סהוא במעון קדסו בסמים הוא עם הספליס בארץ וכן אמר מרוס וקדס אסכן את
דכא וספל רוח כן ישראל סכא עליהס מלך אמר סאמר עליו המלכיס המלך הגדול עם מלכיס גדוליס ויס
וישראל היו כנגדס מעטיס וספליס עד סאמר רב סקה ואתנה לך אלכיס סוסיס אס תוכל לתת רוכביס על
עליהס ולא היה כח לעמד כנגדס אס לא האל סעזרים ארדים מוסיב' אותס סהס יחידים איס וא
ואסתו ולא ילדו מוסיב אותס ביה סהוא כלל בניס וצנות כמו ויעס להס בתיס אעפ סיס לנו פירוס' ל'ן סי
פירוס' כמו ויסתירס ה' דורמיהו לפי דעתי וכן אמר מוסיבי עקרת הבית אס סבביס סמחה וכן ישראל סהס
היו כיוחידים הוטיעס מן הארוב וצרכס והפרס והרצס דל ועס להס בתיס ססתיר' מנעזן סקיר' יס
בספרתי סהכף במקוס קנף בקוסרו כי סס ממוכא אחת וכן מי תכן את רוח ה' סכף תקן מסלס בקנף והכ' אחד

שירי חזקיהו סאמ' וסמחה
הוא מלשל חומס מקאזימס
הלנו כמחנה חזקיהו סלסגס וסלסיס

עם כעז יודוך סאמ' יס ס' ע' קומה מבצורת וספאמ' סק' וסלסג' וסלסג' וסלסג' וסלסג'

למען תמחץ בדם לשון כלבד
מנהו: ראו הליכותי אלדים הליכותי אלדים
מלבי בקדש: קדמו שרים אחר נגניו נתיך
עלמות תופפות. במקדלות ברכו אלוים
ממקור ישראל שם בנין צעיר רדם שרי ידוע
יהודה רגמתם שרי זבולן שרי נפתלי: ציה אלה
אלהיך עוֹד עוזה אלהים זו פעלת לנו: בזהו
מהיכלך על ירושלם לך יובילו כלבים שי: גע
גער חית קנה עדת אבירים בעגלי עמים מתרופ
מתרפס ברצי כסף

למען תמחץ בדם לשון כלבד
מנהו: ראו הליכותי אלדים הליכותי אלדים
מלבי בקדש: קדמו שרים אחר נגניו נתיך
עלמות תופפות. במקדלות ברכו אלוים
ממקור ישראל שם בנין צעיר רדם שרי ידוע
יהודה רגמתם שרי זבולן שרי נפתלי: ציה אלה
אלהיך עוֹד עוזה אלהים זו פעלת לנו: בזהו
מהיכלך על ירושלם לך יובילו כלבים שי: גע
גער חית קנה עדת אבירים בעגלי עמים מתרופ
מתרפס ברצי כסף

למען תמחץ בדם לשון כלבד
מנהו: ראו הליכותי אלדים הליכותי אלדים
מלבי בקדש: קדמו שרים אחר נגניו נתיך
עלמות תופפות. במקדלות ברכו אלוים
ממקור ישראל שם בנין צעיר רדם שרי ידוע
יהודה רגמתם שרי זבולן שרי נפתלי: ציה אלה
אלהיך עוֹד עוזה אלהים זו פעלת לנו: בזהו
מהיכלך על ירושלם לך יובילו כלבים שי: גע
גער חית קנה עדת אבירים בעגלי עמים מתרופ
מתרפס ברצי כסף

למען תמחץ בדם לשון כלבד
מנהו: ראו הליכותי אלדים הליכותי אלדים
מלבי בקדש: קדמו שרים אחר נגניו נתיך
עלמות תופפות. במקדלות ברכו אלוים
ממקור ישראל שם בנין צעיר רדם שרי ידוע
יהודה רגמתם שרי זבולן שרי נפתלי: ציה אלה
אלהיך עוֹד עוזה אלהים זו פעלת לנו: בזהו
מהיכלך על ירושלם לך יובילו כלבים שי: גע
גער חית קנה עדת אבירים בעגלי עמים מתרופ
מתרפס ברצי כסף

תשלג בעלמון: הר אדרים הר בשן הר גבנונים
הר בשן: למה תרצדון הרים גבנונים ההר תמד
אדרים לשבתו אף ידוה ישכן לנצח: רכב אדרי
אדרים רבתים אלפי שגאן אדרי במ סיני בקדש
עלית למרום שבית שבי לקחת מתנות באדם ו
ואף סדרים לשכן יה אדרים: ברוך אדרי יום יו
יום יעמס לנו האל ישועתנו סלה: האל לנו אל
למושעות ולירוח אדרי למות תוצאות: אדר אדר
אדרים ימחץ ראש אויביו קדקד שער מתהלך
באשמו: אדר אדרי מבשן אשיב אשיב ממעלות
ים:

בפרש סדי ענין סמוח כמו פריסתי וירי אלך וב
ובפריסכס כפכס רל טהכה חותס בהס האל והכה
כלס פגיס מתיס ט' טטוחס על פני הארץ מלכיס
וסריס כמו טכתי ויבחר כל גבור חול סר וכגיד במ
במחנה מלך חסור ויס מפרסוס בפרס בסטר כמו ת
תפרס ככפיה וזכר פס טדי ספירוס גובר ומנכס ס
סגבר על מחנה גדול בעס ומעס בה בי
בירוסלס תסלג בעלמון חן בפרס סדי המלכיס ת
תתלבן כסלג העדה סהיתס בחטך תסלג פועל עומ'
איסטר טהוא פועל יונח והתו כנגד האל בעלמון ב
ב'טך כמו בעלמות דר אלדיס יס הריס מסו
מטובחיס הר אלדיס והוא הר סיני ח'עס טהוא במד
במד בר ומקוס חרוב זיס והוא הר ספל הוא מסובח
ססכן עלי הכבוד הר בטן הוא מסובח בעבור כי הר

בסן הוא מקוס דסן ומסן ומקוס מרעה כמו סכאמ דרך מטל על הדסנות והסמכות פרות הבסן וכאמר ח
חברי בסן כתיובי הריס וגבנוכיס הריס הגבוהי נקרא ההר גבן לפי גבוהותו יס לו גבוהותו באמצעות וכן תר
תראה באמצעותו גבוהותו והריס הגבוהיס סס גס כן מסובחי בגבוהותן ואמ יחיד עס דביס סאמ הר ואמר ג
גבנוכיס רל כל הר נהר סיס לו גבוהות מסובח כל אחד לפי מה סהוא וכן יחיד עס רביס וקבל היהודי וזדויקיס
ככפיר יבטח והדומיס להס ואמ עוד הר בסן לרוב סבחו סהוא דסן ומסן וכלס אינכס מסובחי כמו הר הבית
לפי אמ' למה תרצדון ימ תרצדון כמו תרצדון כלומ מה תסבחו עמכס חין אתס כחסיב לכלוס נגד ה
ההר סחמד אלדיס לסבחו והוא הר הבית ורבי האוי זל פי תרצדון לסון עינו ותחלת ודמהו בלסון הערבי בו
בה העכוין ופי למה אתס מעיוני ומייחלי לכבוד חין הכבוד כי אס בהר חמד אלדיס לסבחו והוא הר הבית ס
סבו בית המקדס ובעבורו כבוד ירוסליס כי בי יראה הכבוד תמיד ועזרתו וחמלתו כי הנה כל ארץ יסר סלטה
בהס יד האויב ועל ירוסליס אמ' לא יורה סס חן ולא יקדמנה מגן ולא יסבוק עליה סוללה ואמ וגבותי על ה
העיר הזאת להצילה ואמ אף ה' יסכון לבגח לפי סבה סיני לא סכן לבגח רכב אלדיס יוד רכב אלדיס
סתי רבנות לעזרת ישראל עד מסל סאמ הבנות ה' גבוריך ואמ רכב' אס וסוסי אס סביב אליסע אלפי סכאן
אלפיס מן המלאכי הנקראי סכאני יומ סכאן כמו סכון כמו אלפיס סניס אדני בס ה' בא עמס כמו סכא ב
בסיני בקדס ובית בס רפה סלא כמספטי אחוי לבגד כפת דסמוך במסוק וכן נכטה עליה קו תהיו וקול המון
סליו בה עלית למרוס ועד עתה סבנות היסועה נלבד ארץ ישראל וגלו סעס אסר בה כאלו אתה עלית
למרוס וסבנות סביס כי אתה בהעלותך סמירתך מעלית ונח האויב וגבר האויב לקחת מקנב באדס. המתנות
סכנת באדס להסיות סכנתך ביניה ולסמירס מכל רע לקחת חותס סמתכו עד סגס ססודרי והס מלך חסור
נחמר עמו ססבו לסכון במקוס יה אלדי והוא ירוסליס סהוא מסכן אלדיס ברוך ה' יוס יוס יסא לנו ב
בדיבותיו האל סהוא יסועתיכו ססוסיעכו מרב חיל עכוס יעמס פי יסא וכן יעמסס חיס על סמורו כמג ויסא
על דרך לא חמר אחד מהס נסאתי גחסר ברכותיו חו טובותיו ויתפרס ססמרון לפי העכו רבי כמנהו חו פי
יעמס לנו יסועתיכו סזכר אחי כן ופי האל יעמס לנו יסועתיכו יוס יוס ברוך הוא דהאל לנו אל לעוסעו
לנו הוא למוסעות ולחויבנו יס לנו להמיתס תוכחות זהו למות תבאגית כלוע יס לו תבאגית רבנת להונסא מ
מספטי המיתס בעכוני רביס להמית חויבנו ולכלותס כמו סטבע המצרי ביס סוף ועסר מכות וחבני ברד על
מלכי ככען חו מהומתו בין האויב להכות חיס את אחיו כמו סכ' בעלסתי חרב חיס בריעה והיה וכן סבנות הב
הטחרי והעכברי בעלסתי וכמו אלה רבי אף אלדיס אלדיס לבדו הוא סיעסה זה כי מי יעסה כמעסיו כי
בלילה ברגע אחד סכה מאה וסמני וחמס' אלף אלדי לבדו יעס זה סומחן ראס חויבנו בלא חרב וחנית קדקד
סער קדקד הוא סמחלק סער הראס חניו לימין וחניו לסמאל ולפי סהקדקד מנוע הראס יאמ לגורו היורדו
טובו חו רעו קדקד כמו ולקדקד כזיר אחיו בברכו וברעו ועל קדקדו חמסו יוד. ומחן קדקד לפי סמתהלך ב
באשמוי ולא יסוב חמ' האיבי לא חסיב לארץ ישראל וזכר בסן סהו בארץ הגלעד כי סס הית' תתל' מלחמ' חסור

רבו מסעות ראשי רבו במספר סוף כמו חנס ו
והוא כולו סגול באתחא אשר לא גולתי יסיונו לו על
עלילות דברים לאמר גולתי ומחייבים אותי להסיב
באילן גולתי כלומר לנחמים ממוני בטענות הכל לא
ארדים לחולתי בדברים שאני סכל בהם ומ
ואם צותי שאני חסם בטנגה לא נכחד ממך דבר ואת
ואתה ידעת כי הם מאטמים אותי בהם אל יב
יבוסו כי תקנה בגלוי אעפ"י שארץ והם תאבד תקותי
כל הקוים אליך יבוסו מתאונתם כי יאמרו חלה היו מ
מקוים לאלהיהם בג' ות ואין מוטיע מעתה אין לנו
להחיל אלה ויבוסו על תנחלתם שהחילו עד עתה
אל יבלמו בי הוא כסל עניין במלות סונות כמהג' ו
זוכר שבאו כי הוא ארון שבאות מעלה מהם שבאות
סמים שהזרות יורדות מסם ובקריאה הוא אלהי
שבאות הוא כמו אלהי שבאות רבא במס' במיכות
כמו אמרים אמת והם כדברי האומר אינו נמחק הו
הא סם בפני עצמו ולא כסמך אלהי אליו ובכתיבה
היא יור' ה' ה' ה' והוא סם תאר והתאר כסמך אבל
סם העצם אינו כסמך כי יס' בזה הסם סם העצם וה
זהו סם האמיתי לבדו והוא סם במקומות להיו
להיותו תאר והוא אשר הוטל במלכים במקומות.

רבו משערוה ראשי שנאי חנם עצמו מעמיתו אי
איבי שקר אשר לא גולתי או אשיב: ארדים א
אתה ידעת לאולתי ואשמותי מכך לא נכחדו:
אל יבשו בי קויד אדגי ידוה אל יכלמו בי מבקש
מבקשיך ארדי ישראל: כי עליך נשאתי חרבה
בסתה כלבדה פני: מזור הייתי לאחי ינכרי לבני
אמי: כי נגאת ביתך אבלתני וחרפות חרפיד נ
נפלו עלי: ואבכה בעום נפשי ותהי לחרפות לי
ואתנה לבושי שק ואחי להם למשל: וישוהו בי י
ישבי שער ונגינות שתי שפר ואני תפילתי לך ידוה
עת רצון ארדים ברב הסודך ענני באכת יסעדך
הצילני מיטיס יאל אטבעה אנצלה משנאי ומס
ומבשרימי בים אל תכפני שבלת בים ואל הב
תבלעני מצולה ואל תאטר עלי באר פיה: ענני
ידוה כי טובהסך ברב רחמיך פני אלי:

סיקראו במס' ה' וכן ה' סהוא ב'ג' מדות האחד סם העצם והסני סם התאר כי עליך בצעריך אני סובל הו
החרפה בגלות כי אילו הייתי רוצה לנאת מדתך ולסוב לדתס הייתי גדול כאחד מהם' כבוד מופעל מן זר
דל כי הם יחטבו אותי זר' ואחי הם בני יסמאל ובני אמי הם בני עטו' כי קנאת ביקך סהם מוטלים בני
דחפת חרפיך חרפי הם חורפיך כי אמרים אין בי תקנה ולא כנא' לעולם מן הגלות ואתה אמרת ל
להוציאנו ולגיאלינו בקרוב או ברחוק או יהיה פי חורפיך על ~~האבות~~ ואב
זאבבה' בעום כפסי חסר ו' כמו סמס ירח ראובן סמעון ואבבה' ובעום כפסי כמו תענו את כפסותיכם כ
כלומר אני בוכה ומתענה תמיד ותהי לחרפות אלי אתה הוא לי לחרפות סיחורפוני עליך או פירוטו סיחורפיני
על אמונת האמת שאני מחזיק בה ~~האבות~~ אס כן אתה לי לחרפותי ואתגה למ
למסל כי על כל דבר גרוע יזכר יהודי' ישיחו כסיחסכו לסבת בעשר או לטעות כי הוא סיחפתס ללעג ו
ולקלון ואני תפילתי הם מסיחוי' בי ימלעיגס לי ואני אין לי חלא תפילתי לך טפושיעני מידס' והמר ע
עת רצון כלומר אני תפילתי לך תמיד אולי יהיה באת העתות עת רצון סתקבל תפילתי להוציאני מן הגלות
עכני באמת יסעדך ברוב חסדך ובאמתך עכני סתאמת הבטחתך לי והמענה הוא יסעדך סתתן לנו והאמת הו
היא היסועה והחסד להזים היסועה לפיכך אמ' ברוב כי רוב חסדך צריך להזים הנאל' ולא יכנה למעטני הר
הרעים הצידי'ני מטיט וזאת היא תפילתי ואמר אל אטבעה ואמ' למעל' טבעתי ואמר אל תטכני וחל
תבלעני ולמעלה טבעתי סטפתי מה שאמר למעלה הוא ע'ד הצרה הגדול' הקרוב למיתה כי הקרוב למות יא
יאמרו עליו מת כמו סאמ' בנבל וימת לבו ולא מת ע'ד עסרה ימי' ואמר בירמיהו וימת תחציו מפני הרעב ומה
ס' אמ' עצה אמר ע'ד המיתה הגמור' סלא אחיה בגלות כל ימי עולם מסנאי ומעמקי מים זכר המסל והכחס' ו'
ממעמקי מים כמו וסמועה טובה מארץ מרחק כמו סכתבנו בזמנור למעלה וכן אמר אנבלה מסנאי כמו א
אס אנבלה ממעמקי מים אל תטכני ואל תאטר עלי ואל תסגיר וכן אטר יד ימינו ואס יסגיר פי הבאר או
אין לו מוצ' ממנו והבאר הוא הגל' ענני ה' כי טו' חסדך חסדך טוב הוא ולא יהיה נמכע ממני אעפ"י כר
סאני חוטא ברוב רחמיך פנה אלי לא כמעטו

בור עמים קרבנות יחפצו : יאתיו השבנים בני מ
 בוצרים כוש תריץ ידיו לאלדים . ממלכות האר
 הארץ שירו לאלדים זמרו אדגי סלה : לרַבב ב
 בשמי שמי קדם הן יתן בקולו קול עזו : תנו עזו
 לאלהים על ישראל גאותו ועזו בשחקים : גורא
 אלדים במקדשך אל ישראל הוא נותן עזו ותע
 ותעצמות לעם ברוך אלהים :

למנוחה

על שושנים לדוד : הושיעני אל
 אלהים כי באו מים עד נפש טבעתי בין מצול
 מצולה ואין מעמד באתי במעמקי מים ושבת
 שטפתי : יגעתי בקראי גחור גרוני בלו עיני מוח
 מיתל לאלהי

בוזר כמו פזר וכן ורכוש להם יבכרו יפזרו והציתו
 והפא ממוכא אחד וחית כמו עדת כמו טפירטנו למ
 למעלה וקנה הוא הרומח רונה לומר עדת הרמחיס
 סכלחמיס ברמחיס מתרפס כמו מסתטח וכן התרפס
 התרפס ורהב דעיקר ועגלי עמיס הס המלכי והסרי
 דמה אות לעגלים כמו סבוכי פריס רביס יארנו
 חסמניס הס הגדולים והסגבי כמו סנקרא מתתית
 בן יוחנן כהן גדול חן ונכחי וכן בניו סקראו חסמ
 חסמוניס כסבא סנחדי . ממלחמת כוש ומזרים בא
 עס כל חסבי ההוא וחנה על העיר ובלילה ההוא יבא
 מלהך והכה במחנה חסו ויבאו ובוו כל הבוה ההיא ו
 ועל זה נחמ כסרך מזרים כוש וסבא תחתיך וכן כ
 כאמר יגיע מצוי וסחר כוש וסבא חסבי מדה עליו
 עלך יעבדו ויך יהיה וגו' וחות סכנלו מהמניס
 סבו לדת ישראל כמו הך כך חלי ומין עוד חפס הל
 חלחי ועליהס כאמר יהיו חמס עריס בארץ מזרים
 מדברות ספת כנען ונסבעות בה נבחות וכל חונת
 הפרטס (וכן אמר הכה יחתינו הט

חסמניס מני מזרים סיבואו לבית המקדס וכן עדת כוש תריץ ידיו במחנה לאלהי ואמר תריץ על היודיס ות
 נחפס סהרגליס הס המריניס לפי טהידיס הס המביאות מחנה . במדברות הארץ כי מכל הארצות היו
 טסי לרובב בשמי שמי קדם שמי סמי כמו שמי הסמיס והוא גלגל עליון המקיף בכל הנקרא ערבות כמו
 סכפניו ובאמרו קדם מפני סהסמיס וחטויהס הס עומדי מקדס מינש סכבראו ולא כן איסי הארץ הן יתן ב
 בקולו קול עזו יתן על האויבים בקול סהוא קול עזו . ונו עו לאלדים בדבריבס כנו לו העזו כי עזו עטס
 לכס נקמה באויבס לא בבחכס ועונס ידיכס על ישראל גאותו ועזו בסחקיס וינו זו היא וינו ההסואה כנוי מי
 קריס על כפס עיפס וסמונצס טיבה מחרץ מרחק כלומ' כמו סכראה עזו בסחקיס כמו סלמ' הסמיס מספריס
 כבוד חל כך כראה גזונצו על ישראל סכלחס בעברס בחיבי' בנאוו ובעזו גורא אלדיס כי סס סוכן
 הסכוד ומסס יבאו הסכלחות בישראל בסכך כבודו ביניהס ואתס גורא בעברס וכתו ממקדסיך בוד לסין ר
 רביס כי מקדס מטה מכונן כנגד מקדס מעלה סהוא בסא הסכוד ומכני זה נבחר המקוס ההוא חו רבו מקד
 מקדסיך כי המקדס היה סלסס בתיס חולס והיכל דבירי אלהי ישראל הוא כותן עזו חזק ישראל הוא והוא כ
 כותן עזו ותענומות לעס בקמץ הלמד מורה על הידעס כלומד העס הידוע והוא ישראל סהוא עמו ברוך חל
 חלדיס ועל דבר זה ראו סנודה לו נחמ ברוך אלדיס ויס מפרסי זה המזמו לעתיד במלחמ' גו ומגיג והככוץ
 בציני מה סכתבתי בוי לבגצח על סוסניס לדוד המזמר נאמ' על לסון הגלות והוא מד בר לסון יחיד
 דרך כלל חו כל אחד יובני הגלות מתפלל וסכה על צרותיו ואומ' הושיעני עד כפס עד עת יניחת הכ
 הנפס כלומ קרוב למיתה ודמה צרות הגלות למיס סהיו צרס עד צוהרו סהוא קרוב למות . ג בערו ציון
 מנולה צרה בתוך צרה לפיכך ואין מעמד כי המנולה היא מעמקי מיס ויטבע אדם בהס וכן יטבע ביון יפ
 חעפ סאין מנולה ומעמד פעול מבייץ הסעול ופירוס ואין אחד מאבדי סהוא מעמד י
 במעמקי מנולה כפל דבר כמניד צרותיו וסכולת הוא מרונת המיס ופירוס וסכולת חו סכולת כי ממעמקי
 יטבע חרס בהס ולא יטוף וסכולת הנחר חעפ סאינו מעמקיס יטוף האדם וכל זה רמז לצרות הגלות החזק
 החזקותי יגעתי בקראי כי הטובע יסא עיניו למעלה מיתל חס יבא חרס ויוסיעהו והני מיתל לחלחי עד
 סכלו עיני מהביט למעלה חס רמז לאורך הגלות

רדשי אֱלֹדִים וַיְחִי לְבַבְכֶם כִּי שָׁמַע אֱלֹהִים
 יְדוּהָ וְאַתְּ אֲסִירָיו לֹא בֹוּחַ יִהְיֶה וְשָׁמַיִם וָאָרֶץ
 יָמִים וּבְלִרְמֵשׁ בָּם כִּי אֱלֹדִים יוֹשִׁיעַ צִיּוֹן וַיְבַנֶּה
 עָרֵי יְהוּדָה וַיִּשְׁבּוּ שָׁם וַיִּרְשׁוּהָ וַיִּרְעוּ עַבְדָּיו
 וַיִּנְחַלְוּהָ יֵאָחֵז סָמוּךְ וַיִּשְׁכְּנוּ בָּהּ

לְמִנְצָה

לְרוּד לְהוֹכִיד אֵל לָדִים לְדַעְלָנִי
 יְדוּחַ לְעֹרְתִי חוֹשָׁה יִבְשׁוּ וַיִּדְבְּרוּ כִבְיָשִׁי גַבְשִׁי י
 יִסְגּוּ אַחֲזֹר וַיְכַלְמוּ חֲפָצֵי רַעְתִּי יִשְׁבּוּ עַל עֵינַי ב
 בְּשִׁתָּם הָאוֹמְרִים הָאֵחָ הָאֵחָ יִשִּׁישׁוּ וַיִּשְׁמְחוּ כִּדְ
 כָּל מְבַקְשֵׁיךָ וַיֹּאמְרוּ תִמְדֵּךָ יִגְדַל אֱלֹהִים אֲדָבִי
 תְּשׁוּעָתְךָ וַאֲנִי עֵנִי וְאֲבִיוֹן אֱלֹדִים חוֹשָׁה לִי עָרֵי
 וּמְבַלְטֵי אֶתְּהָ אֱלֹדֵי אֵל תֹּאדָר

עב

יְדוּחַ חֲסִיתֵי אֵל אֲבוֹשָׁה בְּדָ לְעוֹלָם כִּי דִקְדָּךְ
 תִּצְלָנִי וְתִפְלָטֵנִי הִטָּה אֱלֹהִים אֲנִי וְהוֹשִׁיעֵנִי הִיָּה
 לִי לְצֹר מַעֲוֹן לְבֹא תִמְדֵּךָ צִוִּיתָ לְהוֹשִׁיעֵנִי כִּי כָל
 סָלְעֵי וּמַעֲזוֹדֵי אֶתְּהָ אֱלֹהֵי פִלְטָנִי מִיַּד רִשָּׁע מִ
 מִכָּף מַעֲוֵל וְחֲמִץ כִּי אֶתְּחַתְּקִיתִי אֲרָגִי יְדוּחַ מִב
 מִבְּטָחִי כִּי יִגְדָּךְ

עב

וְלִמְלַחַת לְעֹרְתִי וְכִמוֹ סִכְפֵּל הַעֲנִיּוֹן כִּפֵּל הַקְּרִיָּאָה וְאִמְרֵי הַיְבוּשׁוֹ וַיִּחַפְּרוּ כִּפֵּל עֲנִיּוֹן בְּמִלְחַת לְחֹזֶק הַעֲנִיּוֹן כְּמִלְחַת
 וְסִיגֵי אֲחֻזֵּי וְיִשְׁבּוּ אַחֲזֹר מִמַּחְסְבֵי שִׁסְבָּן לְחֹמֵר לִי וְכֹאסֵר לֹא תַעֲלֶם מִחֲסְבֵיךָ יִשְׁבּוּ וַיִּכְלְמוּ בְּמִלְחַת לְחֹזֶק הַעֲנִיּוֹן כְּמִלְחַת
 עַל עַקֵּב בְּשִׁתָּם יִשְׁבּוּ אַחֲזֹר בְּסִכְרֵי בְּשִׁתָּם סַעֲמוֹ לִי הֵם יִבְשׁוּ וַיִּכְלְמוּ בְּמִלְחַת לְחֹזֶק הַעֲנִיּוֹן כְּמִלְחַת לְחֹזֶק הַעֲנִיּוֹן כְּמִלְחַת
 כִּנְגַד מִדָּה עַקֵּב עֲנִיּוֹן סִכְרֵי כִמוֹ וְהִיא עַקֵּב תְּסַמְעוֹן הָאֵחָ הָאֵחָ טָהוּן אֲמִירִים בְּדַחֵי טָהוּ סַמְחָה טַמְחָה
 יִשִּׁישׁוּ יִשְׁמְחוּ הֵם יִבְשׁוּ וְכָל מְבַקְשֵׁיךָ וְאֲוֹשְׁבֵי יִשְׁוֹעָתְךָ סַעֲמוֹ עֵנִי וַיִּשְׁוּ וַיִּשְׁמְחוּ וַיִּנְחַלְוּהָ יֵאָחֵז סָמוּךְ וַיִּשְׁכְּנוּ בָּהּ
 סַמְחָה גְדוֹלְתָן לְאוֹהֲבֵי וּמוֹשִׁיעַ מִיַּד רִבִּיט מַחֵס וְאֲנִי עֵנִי וְאֲבִיוֹן קִדָּה עֲצָמִי כִּי לִפִּי טָהוּבִיחוּ בְּנֵי מִ
 מִן רִמְלִיכָה בְּךָ הִי חֲסִיתִי כִּי הַמְזֻמָּר הוּא אֲמִרוֹ סַמּוֹךְ לְמְזֻמָּר חֲסִיר לִפְנֵיךָ לֹא אֲמַר בּוֹ ע
 טָהוּהָ לְמַכְשָׁה וּמוֹמָר וְאִמְרֵי זֶה הַמְזֻמָּר בְּדַחֵי מַכְשֵׁי אֲבַלְלוֹס וְזָעַד מִהָ אֲמַר אֵל הַטְּלִיכֵנִי לְעֵת זָכָה וְזָבַ
 וּבְדַחֵי מַכְשֵׁי סַחֲלָה לֹא הִיָּה אֲלֹהֵי בֶן טַלְטִיט וְאִמְרֵי בְּךָ הִי חֲסִיתִי כִי יִדַע דוֹד כִּי זֶה הִיָּה עוֹנֵט עֵינַי אֲוִירָה כִּמוֹ
 סַמְחָה לֹו הַכְּבִיָּא הַכְּבִיָּא עֲלִיךָ רַעַה מִתְּקֵךְ בִּתְּקֵךְ הִיָּה לִי לְצֹר מַעֲוֹן לִפִּי סַמְחָה מִמַּעֲוֹן מִירִשְׁתֵּי אֵת
 מַכְשֵׁי אֲבַלְלוֹס בָּקָם מִהָלֵךְ לֹו לְצֹר מַעֲוֹן לְהַסְגֵּב בּוֹ מַכְשֵׁי בְּנֵי צָרָה לְהוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹדִים פִּלְטָנִי מִיַּד
 אֲמַר רִשָּׁע עַל אֲבַלְלוֹס מַכָּף מַעֲוֵל וְחֲמִץ עַל אֲחִתְּכֵל וְחֲמִץ בְּדָדִי כִמוֹ בְּסַמְךָ וְכִי הַסְּבִיטִים מִן יִשְׁבְּנָת
 בּוֹ אֶתְּהָ מַנְעוּרֵי בְּלֹמָר מַנְעוּרֵי הַכְּרִתִּי וַיִּדְעֵתִי כִי אֶתְּהָ הָאֵל וְטַמְתִּי תִקְוִיתִי מִכָּאֲזִי בְּךָ

על לסוף חגלות ודורטי אלדריס הט הענוש וכפל
 עניין במלחמת טונות לבבכם ואמ לבבכם כדרך ה
 המקרא לזכור לנכח וטלא בכוכח בפסוק אחד כו
 כי יבטו מאלים אשר חמדתם ותחפרו מהגנות הט
 אשר בחרתם ויחי לבבכם כמו ישמחו סאמר כי הדו
 הז נאג והכואב לבו הוא כמו מת כמו סאמר לבי חל
 חלל בקרבי וכך ישראל בגלות ובבא הטמחה ויחיה ה
 הלב כמו סכ ותחי רוח יעקב חביהס כי סומע
 חבוניס הט בכני הגלות והס חסיריו חעפי סהז ח
 חסירי הגויס כי כאמר יונת' הוא לא יהיה חסיריהס
 ויאמריו אז הגויס כי ה' סומע אל חבוניס ולא בזה
 חיתס בגלותס כאמר היו הגויס חומרי' יחד לודו
 סמיס וארץ עד מסל סתרבה הטמחה ותתלה צעו
 בעולס כמו סאמר גס כן במקנז חתי ירעס הוס ו
 ומלואו יעלזו סדי וכל אשר בו כי אלדריס יוס
 יוסיע ציון בהיותה צרנות גייס היה כאדס גלה וז
 ואסיר וזכר ציון וערי יהוד כי הט העיקר והוא חדי
 לסאר ערי ישראל, חו סמך הכל אל יהוד כי חמ'ך
 מטבט יהוד ויטבו סס וירסוה על ציון חו על ערי ו
 יהודה סוכר על אחת מהן חו על ארץ ישראל כלה
 חעפי סלא זכרה הכה זכר ציון סחיא ראס הממלכה
 וזרע עבדיו כלומר הט ובניהס ינחלוס לכניצח
 לרוד להזכיר המזמור הזה חבדו דוד בעת סחיה ברי
 בורח מפני סחול חו מפני חבסלוס והוא חכנון צע
 בעבד המזמור הבא חריו סמוכיח כי בבדיו מפני
 חבסלוס חבדו כמו סנפרס אלדריס להצילנו
 וחני הפסוק סהוא כפל ענין יוכיח חסירונ חו יהיה
 פי' בלא חסרון ויחיה טעס חוטה למלת להצילנו ול
 ולמלת לעורתי וכמו סכפל העניון כפל הקריאה ואמר ה' יבטו ויחפרו כפל ענין במלחמת לחזק הענין כמלת

עב

ואל תסתור פניך מעבדך כי צר לי מודר ענני ק
 קרבה אל נפשי גאלה למען איבי בדני : אתה יד
 ידעת חרפתי ובשתי וכלימתי נגדך כל צרתי ח
 חרפה שברה לבי ואנושה ואקוה לגיד ואין ולבג
 ולמנחמים ולא מצאתי : ויתנו בכרותי ראש ולצ
 ולצמאי וישקוני חמץ : יהי שלונם לפניהם לנח
 ולשלמים למוקש : תחשכנה עיניהם מראות ומ
 וכתניהם תמוד המועד : שפך עליהם זעך וחרו
 וחרון אפך ישיגם : תהי טירתם נשמה באהליה
 באהליהם אל יהי ישוב : כי אתה אשר הבית רדפ
 רדפו ואל מבאוב חלליך יספרו : תנה עון על ע
 עינם ואל יבאו בצדקתך : ימחו מספר חיים ועם
 צדיקים אל יכתבו : ואני עני : כואב ישועהך אל
 אודים תשגבני : אהללה שם אלהים בשיר ואג
 ואגדלנו בתורה : ותישב לידוה משור פר מירון
 בפרים : ראו עניים ישבותו

ואל תסתור כמו שאמר פנה אליו והוא צד מסל כי מי
 טאינו חפץ באדם מסתור פניו ממנו ולפי כי צר לי
 מאד כריך שתענני במהרה קרבח קרבה כ
 כאילו הוא רחוק ממנה בעודה בגלות גאלה גאל ח
 אותה למען אויבי שלא יאמרו כי אין יכולת בידך
 לפדותני אתה ידעת זכר החרפה בטלם לט כ
 לטונות כלומר בכל מיני חרפה נגדך כי אין נסתור
 ממך ופי כל צורתי כי אתה רוחה אונס וכנגדך הס
 והס חוטאים שלא תראה חרפה ואנוסה מספ
 מספטו וחאכטסה והאלף כה הפועל בעלמת וח חית
 חיתן ככתבה והוא מעניין אנוסה מכתך שהוא עני
 עניין כאב והסורק הוא במקום הולס כמו לא יעב
 תעבורי מזה יספטו הס חאקוה לכוד ואין וחאקוה הו
 הו קמוצה וענינו עבר ואמר ולמנחמים והלמד
 פקוזה מורה על הידעה דל להוקס שהיו כרהיס ל
 לי כחויצים ויתנו צדותי במחללי מן הביאן הצריה
 דל חפי צעת סהרצה בגלות לטמוח וליהנות הס מ
 ממרדים לי בריצס עמדי כמו מי סיהיה רעב וירב
 וירצה לאכול ויתנו דהס ו' ענה במחללנו או כמו ס
 שהוא במח ויסקוהו חומץ סממחא בעוד סיקוה לה ו
 להיות כהס הוא מיצר זהו סלהכס כנגד צדו
 צדותי ולסולמים למוקס ומה סיקוה הס לסלמים ו

יהי להס למוקס : החשכנה המעד צווי מצויין הפעול ונא בפתח בהפסק וכו כפך מעלי חרקה וכהטר
 לח ירחו ימעדו דגליס ויפלגו דל סילגו מומעלתס ונגחנותס וזכר המעידה במתניס כי עקר כח היות האדם ב
 בקומה ובח הוא חוק המתניס וכן מצד מתניס קמינו ומסכחינו מן יקומנו ואמר חגרה בעונו מתניס ואמר
 חוק מתניס ומיין כח שפך עליהס זעמך ושיגס סלח יוכלו להמלט מזעמך ומחרון אפך יהי טוירקס
 מרמונס : כי אתה דל כי אתה עטית כל זה הרע שהס עושים כי חס היית אתה חפך לא היה גהס כח לה
 להרע לי אלא מה שהכית אתה דודפיהס וחל מכחוב חלליך כמו ועל מכחוב כמו ואל ההרים לא אכל ופי לה
 להשיב חלליך יספרו זה לזה על דרך חלחי עזבו רדפו וקפסוזהו זה לזה חללי החל הס ככה חותה חלל זה
 חוכו דל טנות לגמרי כי לח יכתב הדס המת חלח קרוב למית וכן יחפך חלל : תכה עון על עונ' פי עינס העון
 וכן לח טלס עון החמורי עד הכה גו ול ענוי מנמות דל תנה להס עונס על עונס ואל יבחו בצדקותי בצדק
 ט עסס עס ישראל ובזובה סחתה עתיד לענות חל יבחו הס בהותה צדקה עד שאמר הנביא ובל ירא גחות
 ה מן פי לחחר מיתה על עולס הבא והססוק הבא חחרינו מפרס זה ימחו מספר הפסוק כפול בענין במלך
 סינות וימחו לומר סלח יכתבו בספר החיים כהוא חיי עולס הבא ואני עני וכחוב להס לא תתן ישועת'
 חבל לי סחני עני וכחוב בגלות ישועתך חלדיס תסגבני מהספלות סחני בני : אהרר' סס חלדי בסיר
 בטעוסיאחי מהגלות בודה טאודה חכדו ואקריב לפניו קרבן תודה : והיטב לה התהלה סאהללנו צטיר
 היטב כו מסור פר הו טעס ותיטב על התודה סוכר ויהיה פי תודת הפה ופי מסור פר מסור ומפר ומס מסר
 עומד במקום טניס והטור הוא הגדול והפר קטן ממנו ופי מקדין מפרים טעמו על הפר שהוא בעל קרניס
 ופרסותיו חזקות כי קודס סיהיו לו קרני פרהסו ציו רכות : ואמ זה לפי ספחות מזה לא יכסר לקרבן : ופר הכוכ'
 בצורה לקרבן הוא בן טלס טניס : יראו הענויס היסועה ויסמחו כי חותס סלח יטובי בעת הגאולה יתבדו
 סכחמ ויהי את הסליטית במס וגו' סמריית ישראל לח יעסן עולה ולח ידברו כוזב וגמרי'

מדבר על לסון הגלות
והמפרס' פי כל המזמור על דוד ולפי יהיה הכתו' ב
בלסון רביס עליו ועל שאר עמו וזאת תהיה גד קה
גדולה מאתך לנו שהרהיטנו ברות רבות ורעות ע
שאמר כל הגויס כי כלינו בגלות ואתה תשוב תחיי
תחיינו שהיינו כמתים בגלות ומתהומות הארץ מה
שהיינו כמו שטבענו בתהומות הארץ ואתה תשוב ת
תעלינו מואת והיא צרה גדולה עד מרוס תרבג
ולא סתנתיאני מהגלות לבד אלא סתרצה גדולתינו
ממה שהיית טרס הגלות ותשוב אלינו כי בגלות כא
כאלו הפכת פניך והרחקת ממנו ועתה נשוב אלינו
ותנחמנו מכאב הגלות וגם אני אודך כמו שאתה
תרצה להטיב כן אני ארצה להודותך בכל וכיכור
מה שלא אוכל לעשות כן בגלות כי ערצה סמחתינו

ובתחזמת הארץ תשוב תעלינו תרב גדלתי ות
ותסב תנחמני גם אני אודך בכלי נבל אמתך
אלדי אומרה לך בצנור קדוש ישראל תרגנה ש
שפתי כי אומרה לך ונפשי אשר פדית גם לשוני
כל יום תהגה צדקתך כי בוסו כי חפרו מבקש
מבקשי רעתי לשלמה אלדים משפטך
למלך תן ועדקתך לבן מלך דין עמך הצדק
ועצך במשפט ישאו דרים שלום לעם וגבעות
בעדקה ושפט עניי עם ישוע לבני אביון וידכא
עשק יראוך עם שבש ולפי ירח דוד דורים :

עב

כמו שאמר בני גלות בכל תלינו סכרותינו ואח אוק נסור את פיר ה' על אדם נכר אמתך סיעדתנו ולהנתיאנו
מהגלות וכאשר תתקיים אמתך חומרה לך קדוש ישראל כי אז יתקדם סמך בישראל הרגנה שפתי בשעה
שאומר לך שפתי וכפסי ירכנו כאחד כלום טיהיו פי ולבי סזיס וכן אמ' לבי ובסרי ירכנו אל חל הי חסר פדית
אותנו מהגלות טחין לבי ככון עמו בגלות וחין הכפט יכולה לקבל רוח הקדס לפחד ולומר גם לשוני
לפי סזכר הספתיס זכר גם כן הלסון כי הדברי ואח עם הספה והלסון כי בוסו הס יביטו ואני חומרי
לשלמה אלדים מספטך זה המזמור חברו דוד על שלמה בנו כסמחליכו לפי אמ' בסוף המזמור כלו תפלג
דוד בן ימי כי בסוף ימיו היה זה שהיה נוכב במטתו ולא קרה לו דבר אחר כן סיאמ' מזמור עליו ובוה המזמור
כלו תפלגותיו ומזמוריו וסוף הספר האחד מחמסה ספרי סבספר הזה הוא זה המזמור ולא סאד יהו המסדרים ס
סיהיה זה הספר האחרון כי ראוי לחתום הספר בדברי הלולי במזמוריו הללמה ובעצור כי המזמוריה ההס הם ל
לעתיד בסוב ישראל מהגלות ויס מפרסי זה המזמור על המלך המסיח וכן קראו בסכרי פיר הסודי שלמ' החלק
לך שלמה ואח' מספטך למלך תן כלום סידין כמספטך שלא יסנה במספטו תן לו דעת ובינה לספוט במס
במספט ובצדק והססוק הסני פי הראסון ונדקתך פי יסריך סידין ביוסר ומע לבן מלך כי המלכ' חתה צוית
לו ולחביו וכיון סבמנותך מלך תן לו סיהיה מלך דק וצדקס מספטך למלך תן כסס סאתה דן בלח עדי
והתראה כך שלמה בני יהיה דן בלא עדיס והתראה אמ' לו הקצה כך אני עוטה סכ' ויסב שלמה על כסא ה' ובי
וכי איכסר לבסר ודס ליטב על כסאו והלא כתו כורסיה סבצין דנור אלא מהו על כסא ה' סדן דין כיונרו
בלא עדיס והתראה כמו דיכן סל זונות ואס על מלך המסוק כמו סכתו לל למראה עינת מספוט ידן
ועכייך סלא תהדר פני גדולי העסודי בריבס עם העכויס יסאו הריס הריס וגבצות דרך מטל על מלכו
האומות סיסאו סלנס לישראל בימיו וכן סמעו הדי את ריב ה' המלכו והגדולי וכן היה בימי שלמה וכן יהיה ב
בימות המסיח יהיו עם ה' בצדק וביוסר ובמדרס כתן סידין עמך בצדק יהיה סובב לעולס כמו סכתו הס גח
בחקותי תלכו וכתתי גסמיכ בעתס יסאו הריס סלנס לעס וכי הרי נוסאי סלנס אלא בזמן סהפירות ירו
מועטין מריבה בזה לעולס נכנס אדס בכרמו סל חבירו מנחו חבירו אמ' לו מה אתה עוטה בתוך כרמי ומרי
ומריבו זה עם זה ובזמן סהפירות מריבו עין טוב וסלנס בעולס סכ' יקרא אים לרעהו חל תחת גבן ואל תחת
תאכה יספוט עכויס וקח מספט מעוסקיה וכן ספטנו אלדי וריבה ריב קראך עם סמס וגו' כלומר
ילמדו בימיו ליראה אותך עד סיראוך כל הימי ובאמרי עם סמס ולפני ידח כלום כל זמן סהסמס והירה קיי
קיימי והוא דרך הפלגה ולפני פי בצוד וכן לפני עם סמס ואס על המלך המסיח הוא מפרס כי בימי
מלך המסיח תמלא הארץ דעה את ה' וכן יהיה לעולס לא תפסוק יראת ה' מבני אדס לעולס ואין דרך הפלגה
אלא כן יהיה לעולס

קח

עליך נסמכתי מבטן ממעי אמי אתה גווי בך ת
תהלתי תמיד במופת הייתי לרבים ואתה מחסי
עו: ימלא פי תהלתך כל היום תפארתך: אל ת
תשליכני לעת זקנה כבלות כחי אל תעזבני: כי
אמרו איבי לי ושמרי נפשי נועצו יחדו: לאמר אל
אלדים עובו רדפו ותפשהו כי אין מציל: אלדים
אל תרחק ממני אלהי לעזרתי חושה: יבשו יבלו
שטני נפשי יעטו חרפה ובלמה מבקשי רעתי: וא
ואני תמיד איחל וחוספתי על כל תהלתך: פיוס
יספר עזקתך כל היום תשועתך כי לא ידעתי ס
ספורות: אבוא בגבורות ארגי ירוה אוכיר צדרת
צדקתך לבדך: אלדים למדתני מגעוריי ועד ה
הנה אגיד גפלאותיך: וגם עד זקנה ושיבה אלד
אלדים אל תעזבני עד אגיד ורועך לדור לכל י
יבוא גבורתך: ועזקתך אלדים עד מרום אשר
עשית גדלות אלדים מי כמוך: אשר וראיתנו צ
צרות רבות ורעות תשוב תחיינו

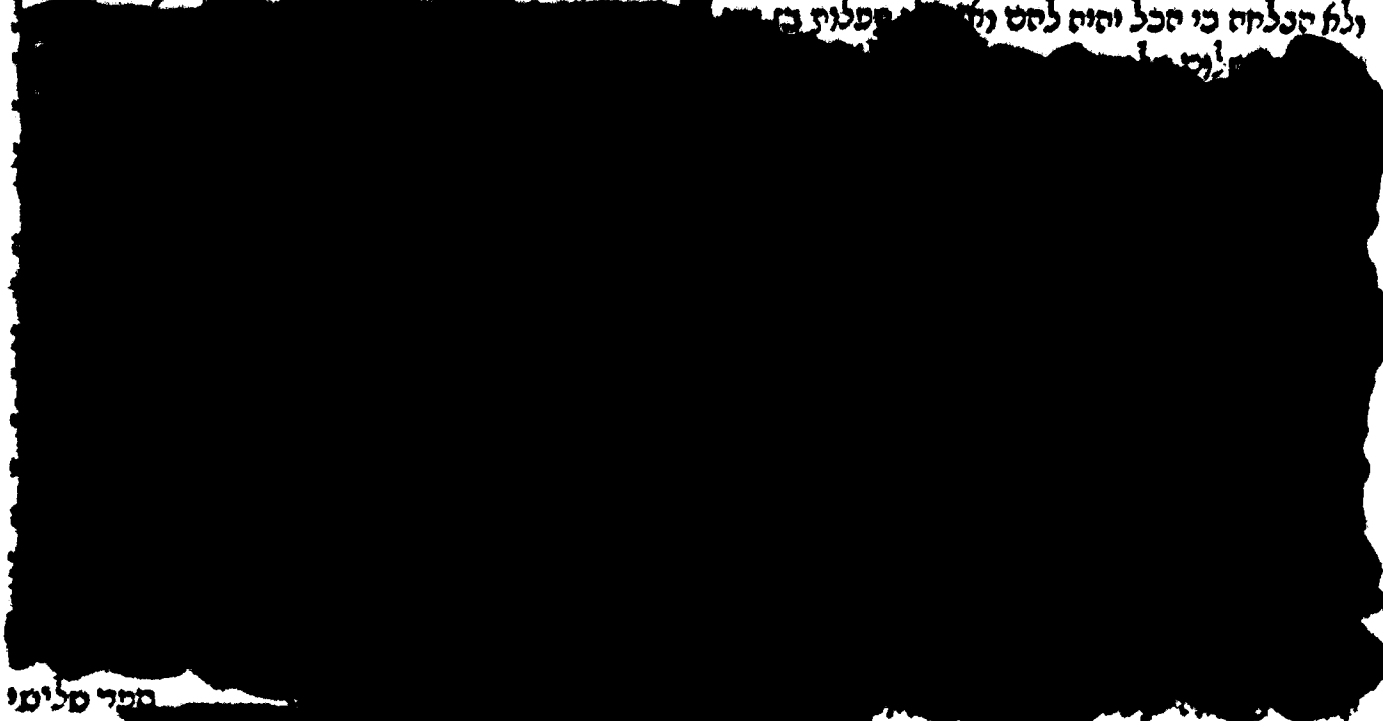
עליך נסמכתי מבטן ממעי אמי אתה גווי בך ת
תהלתי תמיד במופת הייתי לרבים ואתה מחסי
עו: ימלא פי תהלתך כל היום תפארתך: אל ת
תשליכני לעת זקנה כבלות כחי אל תעזבני: כי
אמרו איבי לי ושמרי נפשי נועצו יחדו: לאמר אל
אלדים עובו רדפו ותפשהו כי אין מציל: אלדים
אל תרחק ממני אלהי לעזרתי חושה: יבשו יבלו
שטני נפשי יעטו חרפה ובלמה מבקשי רעתי: וא
ואני תמיד איחל וחוספתי על כל תהלתך: פיוס
יספר עזקתך כל היום תשועתך כי לא ידעתי ס
ספורות: אבוא בגבורות ארגי ירוה אוכיר צדרת
צדקתך לבדך: אלדים למדתני מגעוריי ועד ה
הנה אגיד גפלאותיך: וגם עד זקנה ושיבה אלד
אלדים אל תעזבני עד אגיד ורועך לדור לכל י
יבוא גבורתך: ועזקתך אלדים עד מרום אשר
עשית גדלות אלדים מי כמוך: אשר וראיתנו צ
צרות רבות ורעות תשוב תחיינו

נועצו יחדו אלדים אל תרחק ממני כמו פהס חוסכים סריקת ממנו יראה להס סלא הירקת ממנו
יבשו יבלו וכסונו וואני אעפי סחני בצרה תמיד איחל סתוסיעני וסוספתי על כל תהלתך
חני מיחל סחוסף עוד להללך בהוסיעך אחתי על כל מה סהללתך בצרות סעברו עלי סחוספתי מידס והו
והוספתי קריחתו מלרע: פי יספר כל היום כל הימי וכך חותך קרתי כל היום כלומר בהוסיעך אחתי
על כל מה סהללתך פי יספר תהלתך אעפי סיס עלי כל היום לספר תסועתך כי תמיד אחי עוסה עמי טו
טובות עד סלא ידעתי להס ססורות ויהי סס כמו ססוריס: ספורה בסל סורה אבא בגבורות סס
בסמכת להלחס עס אסר כנגדי לה אנה בגבורת סגוריי אסר עמי ולה אבטח בגבורתס סלא בגבורתך אנה
ו זוכיר צדקתך לבדך כי אין לי צדקה ומיכס סלא ממך אלדים למדתני ססוריי וגם עד זקנה וסיבה
כמי סלא עובדני עד הנה כן לא תעזבני עד זקנה ועד סיבה וסיבה יצר מהזקנה וכך אמר זקנתי וספתי ע
עד חגיד ורועך כי אס אנה אחיבי בצת הזקנה סכל יאמרו כי זרועך סה לא בגורתי וכך אנה חגיד ורועך ל
לדור ודוד כלומר לדור סחני בו וכך לכל יבא פי לכל דור סיבס אחיי יגד והנסארוס מהדור סה אחיי גבור
גבורתך: אה פי אנה חגיד גבורתך לכל הדורות סבאיש בבתי אחיס בספר דצדקת גולה ונבוה
עד מרוס כמו כי גדול עד סמיס חסדך אסר עמית כמעטך וכגבורתך ומלת סלחוס קריואה סס ופעלה
חתי סלדיס יכול ומי כמך אל ויכול כי כל היכולס תכלה וכלתס לבד מיכלתך סלא תכלה אשר הרת
סריחיתנו כתוב בינו קרי בוד וסכנוב על דרך רבים כל בני סגלות וסקרו על דרל סיחיד מדבר דרך כלל וכ
תחיינו כתוב בואו קרי בוד כי סמומר סה אעפי סאמרו דוד על עטמו כלל בו ברוח הקודס דבר כל סגלות
כי כמו סזיה סה גלה וצורה גדולה חמר כן יבא לרוחה וסב לירוסליס סגלה ממנה מכני אבטלוס כן
יסרתל סהס גליס בין סאומות יבאו מצרה לרוחה וסוב לירוסליס פיר סקודס ומה ססנוק עד סוף סמומו

וְצִדִיק טַם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וַיִּמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן: כְּלוּ תְּפִילוֹת דָּוִד בֶּן יִשָּׁי:
מְזֻמָּזֵר לְאַסְף אַךְ טוֹב לְיִשְׂרָאֵל אֱלֹדִים
לְבָרֵי לְבָב: וְאֲנִי כְּמַעֲט נְטִיו רַגְלֵי כְּאֵין שִׁפְכָה
אֲשׁוּרֵי: כִּי קִנְאַתִּי בְּהַלְלֵים שְׁלוֹם רַשָּׁעִים אֲרֹאֵח
כִּי אֵין חֲרִיצוּבוֹת לְמוֹתָם

לְגַן תְּפִלוֹת דָּוִד מְעֻנְיָנִי כִּפְרָה לְהַצִּילָה כִּי כֹאסֵר יִסְתַּלֵּם
דָּוִד עֲלֵיהֶם לֹא יִהְיוּ וְיִהְיוּ לֹא הַצִּילָה לֹא כִּפְרָה וְלֹא

וְצִדִיק טַם הוּא הַטַּם הַנִּכְתָּב וְלֹא נִקְרָא סִהוּא טַם
הַכְּבוֹד וְעֲלָיו כֹּאמֵר בְּיָסָה הוּא יִהְיֶה הַאֶחָד וְסִמּוֹן הַאֶחָד
כִּי בְּאוֹתוֹ טַם לְבָדוֹ יִקְרָא אִזּוֹ וְאִזּוֹ יִמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת
כָּל הָאָרֶץ כְּמוֹ סִכְתוֹב כִּי מִלְּאֵה הָאָרֶץ דַּעַז הַאֶת
הָאֵין וְהָאֵין קִיּוּס וְקִיּוּס כְּלוֹמֵר יִתְקַיֵּם זֶה הַדְּבָר
הַעֲתִיד קִיּוּס אִמְתִּי כְּלוּ תְּפִילוֹת אִסְ עַל מֶלֶךְ
טַלְמֵה כְּבָר פִּירְטָנוֹ טַעֲמוֹ בְּתַחֲלוֹת הַמְּזֻמָּזֵר וְאִסְ עַל
מֶלֶךְ הַמַּסִּיחַ פִּירְטָנוֹ אֲדֵכִי אֲבִי זֶל כֵּן כֹּאסֵר יִסְתַּלֵּמוֹ
כְּחַמּוֹת אֵלֵה אִזּוֹ כְּלוּ וְמוֹרִית וְלֹא הוֹדְאוֹת אֶךְ תְּפִלָּה כְּמוֹ
הַכֵּל סִיכָאוֹ יִסְרָאֵל מִהַגְּלוּת וַיְהִי בְּאֶרֶץ מִמְלֶךְ מִסִּיחַ
וְלֹא הַצִּילָה כִּי הַכֵּל וַיְהִי לְהַטַּם וְלֹא תְּפִלוֹת בְּכָל יְמֵי

סִפְרֵי סְלִימֵי

כִּי אֲסָף זֶה הַמְּזֻמָּזֵר בְּמִנְחָתוֹ בְּכָל יְמֵי חַיָּוֵהוּ
הוּא מְדַבֵּר עַל לְסוֹכּוֹ אִזּוֹ עַל לְסוֹ כָּל כְּבוֹד וְכֵן בְּסִפְרֵי אֵינֶנּוּ
וְיִמְיָהוּ דְרִיק אִתָּה הֵ כִי אֲרִיב אֶלְקֵי מַדּוּעַ דְרִיק רַעֲשֵׁי אֵלֵה
אֵלֵהי טוֹב לְהַטַּם וְהַטַּם עַד מְעֻנְיָנִי הַטַּם וְכֵן הַטַּם לְבָרֵי
צַעֲרֵי הוּ טוֹב יִהְיֶה לְעוֹלָם הַבְּוֹטֵעַ אֶךְ רַבָּה לֹמֵר יוֹדֵעַ אֲכִי בְּאִמְתִּי וַיְהִי עִינֵי וְיִסְרָאֵל הוּא יִהְיֶה סֵעַ אֶךְ
לְאִמְתִּי הַדְּבָר כְּמוֹ אֶךְ עַצְמִי וְעַצְמִי אִתָּה אֶךְ מֶלֶךְ יִסְרָאֵל הוּא וְהַדּוּמִי לֵה סִכְרוֹס לְאִמְתִּי הַדְּבָר וְהַמְּשַׁרְסִי פִירְטָנוֹ
טוֹב לְיִסְרָאֵל אֵלֵהי וְלֹמֵר לְבָרֵי לְבָב סִבָּה וְאִסְ כֵּן לְבָרֵי לְבָב כָּל סִכֵּן נִקְוִי הַמַּעֲסָה וְאֲנִי כְּמַעֲט וְכִתְוִי כְּסוּי ו
וְהוּא פַעֲלֵי כָל אִיִּם כְּבוֹד נִטְוִי בַּה סִפְכָה כֵּת בְּהַא לְסוֹן נִקְבָּה עַל כָּל רַגְלֵי וְקָרִי בְּוֹ סִכְרוֹ עַל סִכְרֵי הַרְגְּלֵי טַה
הַאֲשׁוּרֵי וְפִירְטָנוֹ הַטַּסוֹן כְּמַעֲט כְּטִיו רַגְלֵי מֵן הַאֲמֻנָה בְּרִאוֹתֵי סִלְוֵי הַרְסָעִי כְּמַעֲט אִמְרִיתִי טֹאִין דִּין וְדִין וְכִפִּיר
וְפִירְטָנוֹ כְּטֹאִין סִכְרוֹ כְּמַעֲט הוֹטְלִיתִי לְאֶרֶץ מִאֲמוֹנֵתִי כְּלוֹמֵר כֹּאֲלוֹ בְּלֹא דְבָר עַמְדִיתִי סִלְוֵי נִסְלִיתִי כָּל כֵּךְ הִיִּה מֵן
הַמַּעֲמִיר מַעֲט כֹאֲלוֹ אִינֶנּוּ לְפִיכֵי אִמְרִי כְּטֹאִין כִּי קִנְאַתִּי הוֹלְלֵי הַטַּם הַרְסָעִי כִּי הַטַּם מִתְּעַסְקִי בְּתַחֲלוֹת הַעוֹלָם הוּ
סִהוּא הַלְלוֹ וְסִכְרוֹת וְלֹא יִחַטְבוּ בַּה אִסְ יִגְלוּ אִזּוֹ יִגְבְּזוּ אִזּוֹ יַעֲסוּ כָּל רַע לְמַלְאֶת תַּחֲלוֹת וְאֲרִאֵה אִזּוֹת בְּמִלְוֹ וְלֹא ק
קִנְאַתִּי עַד אֲסֵר כְּמַעֲט כְּטִיו רַגְלֵי כִּי אִין כָּל כֵּךְ הַטַּם בְּטוֹב כָּל יְמֵיהֶם עַד יוֹס מוֹתִי כִּי אֲסִי בַעַת מוֹתִי יִמ
יְמוֹתֵי בְּנַחַת צִלָּה צַעֲרֵי כִּי פִירְטָנוֹ חֲרִצוּבוֹת קִסְרֵי כְּמוֹ חֲרִצוּבוֹ רַעֲשֵׁי וְיִמֵי סִהוּא מֵת בַּעֲרֵי וְכַקּוֹסִי כֹאֲלוֹ יִסְ לֵרִי
קִסְרֵי בְּהַסְרֵד הַחִי וְלֹא יוֹתִירוֹ הַקִּסְרֵי אֵלֵה בְּקוֹסִי אֲבָל הַטַּם בְּמִנְחָה וְיִמֵי כֹאֲלוֹ אִין קִסְרֵי לְמוֹתִי וְכִיּוֹת אֵלֵה וְכַן
וְכִיּוֹת אֵלֵה כֵּךְ מֵן יִסְ לְחַלֵּי יְדֵי כִיּוֹת וְכַן וְיִמֵי כֹאֲלוֹ בְּחִסְרוֹן כֵּךְ הַדּוּמִי בְּרִיגִיס כֹּאֲלוֹס

יד במטר על גו כרביבים ורחף ארץ יפרח בי
במיו צדיק ורב שלום עד פלי ירח: ויוד מיסעד
יס ומנהר עד אגסי ארץ: לפניו יכרעו צינים ואיב
ואיביו עפר ילחכו: בלבי תרשים ואיים מנחה יש
ישיבו בלבי שבא ושבא אספר יקריבו: וישתחו
לו כל מלכים כל גוים יעבדו: כי יציל אביו
משוע ועני ואין עורלו: יחס על דל ואביו ונפשו
ונפשות אביונים וישע: מעוד ומחמס יגאל נפש
נפשם ויקר דמם בעיניו: ויהי ויתן לו מותב שב
שבא ותפלל בעוז תמיד כל היום יברכהו: יהי
פסת בר בארץ בראש הרים ירעש כל בגון פרוו
ויציצו מעיר בעשב דוארץ: יהי שמו לעולם לפני
שמש יגון שמו ויתברכו בו כל גוים יאשרוהו: ב
ברוך ידוה ארדים אלרי ישראל עשה נבל אות ל
לברו:

ערך כמטר על גו גו הוא העשב הנקצר וכך אחר
גוי המ'ך זרוף עניין נטיפה וכן בדברי דלל מטא
זרופה דמית אריטיה אמ' זה המלך יבא על העם ל
לטובתם ולשונותם כמו המטר סורד על העשב הנק
שנקצר ומצמיחו עוד וכמו הרביב' הנוטפים בארץ ו
ומצמיחים מקום הנמא כן ירד זה המלך לטובה על
העם אס על שלמה היה כל ימי שלמה יסבו איש תח
תחת תחתיו ותחת גזנו אין טטן ואין סגג רפ' אס
על מלך המטיח בימי יהוי ישראל בבטחה גדולה וב
ובטחוס כי היו ישראל בגלות כמו העשב הנקצר וב
ובחאו עליהם ופרחו וצמחו וירבו לרוב יפרח
בימי צדיק בימי ופרחו דיקוי וטובי ורב שלום כן
יהיה פיעמוד עד בלי ירח כלום כל זמן שהעולם קו
קיים אס על שלמה הוא עד הפלגה כמו טסיד' ואס
על המטיח אס כמסמנו כי כל ימי עולם יהיה מלג'
וירד מוט עד יס אס על שלמה כמו סאומר פלגו
כי הוא רדח בכל עבר הנחר מתפסה ועד עזה. וס
כלו ארץ ישראל ובארץ ישראל הוא אומ' וסתי אס
גבולך מוט סוף ועד יס פלסתיס וממדבר עד סנהר
ומוסף מארץ ישראל הוא מן הנחר מילך כל עבר

זהו עד אפסי ארץ ועוד אמ' על שלמה מוטל בכל המלכות כלום כי כל מ'כי הארץ היו ויראי ממנו ונסמעי
אליו ומביטים לו אכזה ואס על המלך המטיח גם הוא מביאר יוצר כי ממשלתו יהיה בכל העולם ופי' מוט עד
יס פי' חכס ד' אגסי ארץ עורח מהיס הדדמי סנקרות היס האדום אל יס ספון סהוא אוקיגוס ומסנהר נהר
סיוסא מעדן סהוא המזרח עד אפסי ארץ סהוא סוף המערב. לפגיו יכרעו כייס סוכני ביה וסס סוכני המ
המדברו כמו סקדריס חולקס אגס סהס רחוקי מן היסנו לפגיו יכרעו וכל סכן זולת' ואחביו ואוקס סירכו
לחיות אחביו לא יוכלו אבל ילחכו עפרו מירחיקס לחינו. בלבי תרשים אס על שלמה מבואר הוא כי כל
מלכי הארץ היו מביאי לו מנחה ואס על המלך המטיח גם כן מבואר כי כן יהיה אסכר כמו מנחה ופי' יסונג
יביאו תמיד בכל סנה לפי' הוא ב'סן הסנה כלום פעס אחר פעס וכן הטיב למלך ישראל אלף כריס הסיוג
אסכרך. וישתחו לו גם זה מבואר על שלמה אס על מלך המטיח. כי יניל לפי' ואהבנהו כל העמים וי
ועבדוהו כי יראו סהוא מלך כדק ויניל האביוני וסעמיס סאין להס עתר הוא יהיה להס עתר. יחוס על

דל כפל עניין לחזק כמנחה וכן הסמוק הבא אחריו. בתוך מחמס התוך הוא מרמה ב'א יניע וחמס הוא
גול בדיעה. ויקר כתר במכי מדין ביד האיתן וביד סמורס אמ' כי דס סעבני ויקר בעיניו לפי' ינוסע כססות'
ויבאלס מיד הרטעו סלח יסככו דמס ובררך זה יקר בעיני ה' המוקה לחסידיו. ויהי פי' ויהי עבמו כמו וחי
אחיק עמך זהו סאמ' ויתן לו מזהב סבא כלום יתן לעבני מאנו סיוחיה עמו ואמ מזהב סבא כלום מזהב סיביאו
לו מסבא ויתפלל בעדו העכו יתפלל בעד המלך תמיד ויברכהו כל היום דל כל היום. עזי פסת בר בימי
המלך הזה יסיה בריכה בעולם עד סזיע ארס מלח כף תבואה אסו ב'אס היום והיו הסבליס טובות ובריאות
וגדו ו' עד סיעמו ברוז הסוסבת בהס כמו עני סלכנון ופרינו סי' פרי תבואה ויבינו מעיר מחוץ בסדות
תהיה הברכה וכן בעיר בבני ארס תהיה הברכה עד סיבינו מעיר לרוב כעשב הארץ. זהו סמו לעולם זה
סס המלך יהיה לעולם כלום סיוכר לעולם מרוב גדולתו לפגיו סמו ינון סמו בעוד סהסמס קייס וכך ולפני
ידח לפגיו עס דל כל זמן סהסמס קיי יהיה זכר סמו ופי' ינון סמו ען גין ונכד' ומבנין כפעל דל כמו סהבן ז
זכר האב כן יהיה סמו זכר לעול' למעטיו הטובי' סעסה. ויהברכו בו כמו ויהתצרכו בזרעך וג' סיאמ' האל יב
יברכנו כמו סבירך פלגיו יאשרוהו ואמ עליו אסריו ברוך ה' כמו טטי' בתכלית הספר הרחסו' כי זה הסמוק ו
וטאחריו הס דברי המזכר סבתן הודח' לאל סוכ' אותנו להסלי' הספר עוטה כפל'אנו לברו סמרת' ב'סר' כפל'אותנו

ואחשבה ואת עמל הוא בעיני עד אבוא אל מקדשי אל אבינה לאחריהם אך בחלקות תשית למו חפלתם למשוואות אך היו לשמה ב כרגע ספו תמו מן בלהות פחלוס כהקין אדגי בעיר צלמס תבוה בי יתחמץ לבבי וכליותי א אשתונן ואני בער ולא אדע בהמות הייתי עבד ואני תמיד עבד אחות ביד ימיני בעצתך תנחב תנחגי ואחר כבוד תקחני מי לי בשמים ועבד לא חפצתי בארץ

ואחשבה ואת עמל הוא בעיני עד אבוא אל מקדשי אל אבינה לאחריהם אך בחלקות תשית למו חפלתם למשוואות אך היו לשמה ב כרגע ספו תמו מן בלהות פחלוס כהקין אדגי בעיר צלמס תבוה בי יתחמץ לבבי וכליותי א אשתונן ואני בער ולא אדע בהמות הייתי עבד ואני תמיד עבד אחות ביד ימיני בעצתך תנחב תנחגי ואחר כבוד תקחני מי לי בשמים ועבד לא חפצתי בארץ

אך בחלקות תשית למו ואח מה סממת להם מן הטובה בעולם הזה להפילם לעולם הבא כמו סילך בדרך חלק סידמה לנו הדרך טוב בעבורי שהוא חלק וכמעט קט ירעדו רגלי ויפול למסואות וכן בעולם הזה חן טו טוביתם לאורך זמן וגם במצות אבד זכרם ולא יסאר טובם לבניה אחריה וזהו סלמ בפסוק הבא ספו תמו מ מן בלהות אך היו כל רואיהם תמו עליהם ואמריו חן היו לסמה כרגע בחלוס מהקין וזכה הם כמו החלוס כי מצת הקין לא ימצא דבר ממה סראה בחלוס כמו סאומ' כאסר יחלוס הרעב והכ' חוכל והקין ורקח נפשו וגו' כן הרסעי עתה תראה בסלותם ועתה אינס כמו סלמ' בלדד הסוחי אס יבלענו ממקומו וכרס בו לא ראייתך אדגי בעיר כלמס תבוה הנה מבואר כי בעולם הזה יבחנו בהיות סלותם קצרה והבחינה הגו' לעולם הבא כי נפשו הנדקו בצרור החיים ונפסות הרסעי יקלענה בצדק כף הקלע כמו סלמ' הפלת למסואו ואח' עוד בחינה אחרת בעיר כלמס פי' אדגי אבי בעיר כמו בהעיר המתים כלס הרסעי ונורתם תבוה כמו ס סלמ' הכתו' אלה לחיו עולם ואלה לחרפות ולדרואן עולם וכלמס תפרס אס תרצה על הגוף או על הרוח כמו בעלמינו כדמותינו או על סכיה' ויס מפרס בעיר כמסמעו כלומ' בעיר סהיה כלמס נכבד בעבור עסר' וטוב כספציה' להס הרעה תבוא כלמס לבזיון מהכבוד סהיה בו והראשון נכון בי יתחמץ כי קודס סהבינותי זה היה מתחמץ לבבי בזה העניין והוא מעכני' חומץ וין כלומ' סלמ' הייתי מוצא דבר מתוק וערב בלבבי סלכות בו מוז המביכה הגדול' וכליותי אס צונן חסר בית ססמוס כמו הנמצא בית ה' וזולתו אס וכליותי גס כן סהס יועצו אס צונן על זה הדבר אס צונן מגור' חן סכונ כלומ' כמו חן סכונ הייתי עמה בנוסחי ונותני בדר בו ביני לבני ואני בעיר קודס סהבינותי זה הייתי בעיר והוא אדס סלון לו דעת כמו הבהמ' בהמות הייתי עמך וכמו בהמות הייתי עמך בעבדי אות' כי לא הייתי יודע אס יס גמול אס לאו ואני תמיד עמך ידבק בך ובעבודת' מתעסק בחכמה ועורתני בדר' זה עד סהבינותי מה הוא והס סלמ' אחות ביד ימיני כלומ' סלמ' כ כפלת' ביבוכה כמו סלמ' למעלה כמעט נטיו רגלי ואתה אחות ביד ימיני ועורתני והקימותני בעצת' וזמו סעורתני בזה והנחתי ענת' כן תכחני תמיד בעצתך ותלמדני כל ימי חי ואחר כבוד תקחני לל בהפדד החיים ויסאר הכבוד תקחני כלומ' תאסוף כבודי אליך ומלת' ואחר אינה דבק' עס כבוד והנגיכה מפרוד ביניה' לפי יתפרס בפני עמנו ואחר כלומ' אחר מותי כלומ' באחריית תקחני כלומ' סתקח כבודי והוא הככס' או יבית פי' כבוד אל כבוד כלומ' אל כבוד תקחני בו לי בסמים חן לי חפץ באמיס אלא בך ומבעלי האמונות הרעות יס מאמינים בסמס או באחד הכוכבים ואני חן לי חפץ אלא בך לבד לא סמתי לך סוקף לא בסמים ולא בארץ ובארץ רוצה לומר בארבע היסודות כי יס עובדים אס ויס עובדים חמים וכן הרוח והעפר

וַיִּבְרָא אֱלֹהִים: בַּעֲמַל אָנוּשׁ אֵינָמוּ וְעַם אֲדָם לֹא יִנְגְעוּ: לִכֵּן עֲנִקְתָּמוּ גְאוּהָ יַעֲטֹף שִׁית חֲמַם לָמוּ:
יֵצֵא מִחֶלֶב עֵינֵימוּ עֲבָרוּ מִשְׁכִּיּוֹת לִבָּב: יִמְיָקוּ וַיִּדְּבְרוּ בְרַע עֲשָׂק מִמְרוֹם יִדְבְּרוּ: שִׁתוּ בִשְׂמִים פִּי פִיהֶם וּלְשׁוֹנָם תִּהְלַךְ בָּאָרֶץ: לִכֵּן יֵשׁוּב עִמּוֹ חֵלוֹ הַלֵּוִם וַיְמִי מִלֵּא יִמְצֵוּ לָמוּ: וְאָמְרוּ אֵיכָה יִדַע אֱלֹהִים דַּעַח בְּעֵלְיוֹן: הִנֵּה אֱלֹהֵי רְשָׁעִים וְשִׁלְיוֹ עוֹלָם הִשְׁגוּ חֵיל: אֲדָךְ רִיק זְכִיתִי לִרְבִּי וְאֶחָדָךְ בְּנִקְיוֹן בְּ

וַיִּבְרָא אֱלֹהִים מִמְרוֹם חֵרֶב וְכִיבִית מִלֵּה מוֹרֵכָב מֵאַחַר כְּבוֹדוֹתָ אִמִּי אֵיךְ הִקְבֵּה מֵאַחַר כְּבוֹנָם מִלֵּ רַסְעֵי אֱלֹהִים כֹּל מֵה סִמְבִּקְטִים הֵנָּה כּוֹתֵץ לֵהֶם מִסֵּל לְחֹלֶה סַעֲלָה רֹפֵא לְבִקְרֵי כִטֵּל צָף מִלֵּן אִמִּי לֵהֶם תִּכְנוּ לֹךְ מֵה טַהוֹר רֹנֵחַ לְאֲכֹל לֵמֵה סַהוֹר מֵת כֵּן הִקְבֵּה וּמִסֵּל לְסוֹנְחָיו אֵל פְּנֵיו לְהַאֲבִידוֹ בַּעֲמַל אָנוּשׁ אֵינָמוּ בַּעֲמַל סַהֵר אֲכַסִּים טַמְחִייתָם בַּעֲמַל וּבִיגְעָה הֵם אֵינָם כִּבְלָל אֵן אֵוִיתָם אֲכַסִּי אֱלֹהִים בְּלִי עֲמַל יִסְיָגוּ מִחִייתָם וְהַכֹּחֲתָם וְכֹאֲטֵר יִבְחָו כִּגְעֵי וְחֵלְאֵי לְסַהֵר בְּנֵי אֲדָם לֹא יִכּוֹנְעֵן עֲמַהֵם: דָּבָן עֲנִקְתָּמוּ גְאוּהָ מִן הַגְּאוּהָ יִסְיָמוּ עֲנִק לְרִגְרִמֵּיחֵם וּמִלְּבוֹשׁ מִחֲמַם יַעֲטֹפוּ סִיתְחַמַּם לָמוּ יַעֲ

סִמוּ כִיחֵם בַּשְּׂמִים כִּכְמוֹתָ בַּשְּׂמִים וּמִדְּבָרֵי בִירְאֵי: דָּבָן יִסְוֵב עֲמַל מִכְּמוֹ יִסְיָדֵךְ יִסְיָב אֵוִיתָ הֵאֵל וְקָרִי יִסְוֵב אִמִּי עִמּוֹ סַהוֹר בְּגִלּוֹת וְרַחֲמָה סִלּוֹת רַסְעֵי יִסְוֵב פִּעֵס הַלֵּוִם כִּמוֹ אֵל תִּקְרַב הַלֵּוִם כִּלְמוֹ בְּזֹאת הַטַּעַם אֵס יִכָּל לְמַצּוֹת טַעֲנָה כִּכְגֵּדָה לְהַצְדִּיק הַדִּין וַיְמִי מִלֵּא יִמְצֵוּ לָמוּ חֲסֵר הַמִּתְוֹאֵר דָּל וַיְמִי כּוֹס מִלֵּא תִרְעַלְמֵת יִמְצֵוּ לֵהֶם מַעֲטִיין סִיתֵיךְ מַחֲיֵת כִּלְמוֹ יִמְצֵוּ מֵיִם מִרִּישׁ לְתַקֵּי כִיחֵם וְיִתְּ הַלֵּוִם מִקְרָר מִן הַלָּמוּ עֲקָבֵי סָנֵם כִּלְמוֹ יִסְוֵב כַּ כַּסְבֵּר וְכִדְכָה מִזֵּה הַעֲכִיין: וְאָבְרוּ זֹאת הַטַּעֲנָה סִיִּסּוּבֵי בַּה כֹּל הַיּוֹם לְדַעַת מֵה הֵיֵא וְאִמְרֵן אֵיכָה יִדַע אֵל דְּ דִרְכֵי בְּנֵי אֲדָם וְהֵלֵא אֵל אֲמוּנָה הוּא וְאֵס יִדַע דִּרְכֵי בְּנֵי אֲדָם אֵיךְ יִדַע לַעֲמֵן הַהוֹלְכֵי בְּדִרְכֵי וַיִּוֹטֵב לְכּוֹסֵרִים בִּי וְלִרְסְעֵי עוֹלָם וְאֵס יִסְ דַּעַח בְּעֵלְיוֹן אֵיךְ יִהְיֶה זֶה: דְּבָזָה אֱלֹהֵי רַסְעֵיִם הִנֵּה אֱלֹהֵי הָאֲמוּנוֹת רַסְעֵי וְהֵם סִלְוֵי עוֹלָם וְהִרְבּוּ נִכְסֵי וְכִבְדֵי: אֲךָ רִיק זְכִיתִי וְאֵכֵי סֵאֲנֵי עִמּוֹ זְכִיתִי לְרִיק לְבָבִי וְלִרִיק רַחֲמָתִי בְּנִקְיוֹן כִּפִּי כִלְמוֹ לְבִי כָקִי וּמַעֲסֵי נִקְיִים וְאֵכֵי צִרְעָה וְהֵם בַּסֵּלֵה: וְאִהוּ אֲנִי טוֹב וְכִגּוֹשׁ בִּיד רַעִים כֹּל הַיּוֹם כֹּל הַיּוֹם וְכֵן לְבִקְרִיִים תִּמִּיד בְּכָל בְּקָר וּבְכָל יוֹם כִּלְמוֹ יוֹם חַוֵּשׁ תּוֹכַחְתִּי וַיִּסְמִי בִידֵיהִ: אִם אֲמַרְתִּי זֶה מֵאִמֵּר אֲסַף אֵן כֹּל חֲסִיד סִבְבֵל דוֹר וְדוֹר בְּגִלּוֹת אֵס אֲמַרְתִּי אֲסַפְרָה כִמוֹ דוֹר בְּנִיךְ הֵם בְּגִדְתִי צָךְ וּמֵלֵת הִנֵּה מוֹקֵדֵם וּמִחֻזָּר וְכָךְ הוּא אֵס אֲמַרְתִּי אֲסַפְרָה כִמוֹ דוֹר בְּנִיךְ בְּגִדְתִי וְכִמוֹהוּ רַבִּים בְּמִקְרָא כִמוֹ וּמֵם וּמִסְפָּד אֵל יוֹדְעֵי כִהֵי כִמוֹ וַיּוֹדְעֵי כִהֵי אֵל מִסְפָּד מִקּוֹם סֵם קִבֵּר כִמוֹ מִקּוֹם קִבֵּר סֵם אֵף אֵס צִרִיךְ תִּאֲכַלֵּס אֵף צִרִיךְ אֵס תִּאֲכַלֵּס וְכִמוֹהוּ רַבִּים:

אותותינו לא ראינו אין עוד נביא ולא אתנו יודע
עוד מה: עד כתי אל דים יהרף צד ינאץ אויב ש
שמך לנצח: למה תשיב ירך וימינך מקרב חוק
חיקך בלה: ואלדים מלכי מקדס פועל ישועות
בקרב הארץ: אתה פוררת בעודך ים שברת רא
ראשי תגינים על הכים: אתה רצצת ראשי ליות
לויתן תתנו מאכל לעם לציים: אתה בקעת
מעין ונחל אתה הובשת נהרות איתן: לך יום א
אף לך לילה אתה דבינות מאור ושמש: אתה
הצבת כל גבולות ארץ

אותותינו לא ראינו אין עוד נביא ולא אתנו יודע
עוד מה: עד כתי אל דים יהרף צד ינאץ אויב ש
שמך לנצח: למה תשיב ירך וימינך מקרב חוק
חיקך בלה: ואלדים מלכי מקדס פועל ישועות
בקרב הארץ: אתה פוררת בעודך ים שברת רא
ראשי תגינים על הכים: אתה רצצת ראשי ליות
לויתן תתנו מאכל לעם לציים: אתה בקעת
מעין ונחל אתה הובשת נהרות איתן: לך יום א
אף לך לילה אתה דבינות מאור ושמש: אתה
הצבת כל גבולות ארץ

מלחכה וטעם בלה ולא תטיבנה עוד חל חיקך עד עשותו מספט צרעיו והכל דרך מסל. אלדים חיק
הוא זה שהיכתי בגלות זמן החרך הזה ומקדס הוא מלכו ופועל לו יסועו בקרב הארץ ועתה הוא כחלו אינו
מלכו שבעלכו אלדים וולתו וטעם בקרב הארץ כמו שהם לפרעה למען תדע כי חני ה' בקרב הארץ כלומר
חפס שאני עליון חני מסגית בתחתוני ועושה בהם כרצוני וטעם בקרב חפי בתוך ארץ ישראל האויבים והנו
גהנוירוי ואין להם כח להכניל מידם חפי בתוך ארצם חתה פוררת פוררת ענין רבנן כמו התפוררה
ארץ ויפדפדני חמ' מקדס עשית לנו כל היסועו החלה בעבורינו סדרת בעוף ים ועברנו בתוכו וסדר דחמי
חויביון במים חחו שאמ' ראשי תכינו על המים ודמה המצוי לתכינו כמו שאמ' על סרעה התנין הגדול
חתה רבבת לוייתן הנה פרעה כי לוייתן פי התנין הגדול כמו על לוייתן נחש ברוח ואמ' ראשי על שליונו וג
גבוריו. תקננו מחל לעם לציים זהו בות הים שבזון ישראל סהיו עם ההולכי לציים ציים פי מדברות כי בנ
בחתם ממנרים הלבנו במדבריו כי כל מסעיה היו במדבריו מדבר חיתם מדבר סוף מדבר פארן מדבר קדם
מדבר' מואב או יהיה למד לציים כלמד לעבודך ליעקב ופי ציים מדברים והענין כמו שפי' אתה בקעת
לחם הנור היבש עד שיבא ממנו מעין ונחל ועל סם סופו אמ' מעין כי המעין לא יבקע חלל הנור וכן חפיתו
על גזליו לחם וטחני קמת כי לא יחפה הלחם ולא יטחן הקמת חלל הבנת יאפה יהיה לחם והקטני יטחנו יהי
קמת כן הנור יבקע ויהיה מעין חתה הובשת נהרות חיתן דבר והפכו כי הנור החלמיש הפכת למעין ומקום
המים הפכת ליבשה ועל הירדן אמ' כהרו חיתן שהיה בחזקתו מלא על כל גדותיו והובים אותנו ועברו ישראל ב
צבט' בתוכו ובאמרו כהרו והוא אחד מפני כהרות אחריו הנספכי לתוכו ואיתן טס לת תאר לפי כסמך כהרות
חליו לך יום אף לך לילה לפי טוכר ההפכים טעמה ליסועת ישראל לעשות היבש לח והלח יבש זכר גס גן
ההפכי טעמה בעולם בבחיאותו טבע כנגד טבע מה טעמה בזמן הבחיה טבעי זה הסך זה וכן בכל יום ויום
הוא הסך הטבעי לרבונו לצורך עבדיו להראות כי הכל בידו ואלה הם השכי העולם שהוא זוכר וכלם ברוח כן
דבר והפכו לצורך הבחיה כי היום והלילה דבר והפכו וכל אחד צורך הבחיה כי הלילה מנוח בני חדש וטרף
החיות לפי אמ' חף כי אפי' הלילה מלא מים צו תועלת יש צו תועלת גדול וכך הוא כי חתה כוננת צו להיות
חוסך חני הזמן לתועל' הבחיה וקיצ וחורף גס כן דבר והפכו ולא זכר קור וחוס כי בכלל חרף קור ובכלל ק
קיצ חוס וכל אחד מהם הוא צורך הבחיה וזכר התנועה התמידית שהוא יום וליל זכר התנועה הזמנית שהי
סיה קיצ וחורף וכן ארזה הצבת כל גבולות ארץ שהם סבעה נופות שהעולם כחלק בהם וכל כו
נוף מהם הסך האחד ואחריו מסונה מחבירו והכל לצורך הבחיה ומאור וסמם פירוטו מאור חור ה' בנה זה
והכוכבים בלילה ואור הסמם ביום כמו שאמ' חת המאור הגדול לממטלת היום וחת המאור הקטן לממטלת
הלילה וחת הכוכבים וכל זה הכינות לצורך הבחיה כי חור הסמם גלויה תועלתו באורו ובחומר

כל המצויים שם
הקונסולוס חתה
חחחחח חחחחח
חחחחח חחחחח
חחחחח חחחחח
חחחחח חחחחח
חחחחח חחחחח
חחחחח חחחחח
חחחחח חחחחח
חחחחח חחחחח

כלה שארי ולבבי צור לבבי וחלקי אלהים לעול
 לעולם: כי הנה רחוקי יאבדו העמתה פל זנה
 מוכד: ואני קרבת אלהים לי טוב שתי בארצי ירו
 ירוה מחסי לספר כל מלאכותיך משביל
 לאסף למה אלהים זנות לנצח ועשן אפך בעא
 בעאן מרעיתך: זכר עדתך קניית קדם גאלת ש
 שבט נחלתך הר ציון זה שכנת בו: הריומה פעמ
 פעמיך למשאות נצח כל הרע אויב בקדש: שא
 שאגו צרריך בקרב מועדיך שמו אותתם אתות
 יודע כמביא למעלה בסבך עץ נודמות: ועתה
 פתוחיה יחד בכשיל וכילפות יהלמון: שלחי ב
 באש מקדשיך לארץ חללו משכן שמך: אמרו
 בלבם ניגם יחד שרפו כל מועדי אל בארץ:

קיים לעולם וכן כסאך אלהים עולם ועד ספי כסא
 כסא אלהים בן חלקי אלהים חלקי חלק אלהים: או
 פי אחרי כלות שארי ולבבי צור לבבי וחלקי יהיה אל
 אלהי לעולם: כי הנה חלקי אלהים והיה לעולם
 לפי מדבקתי בך אבל רחוקי יאבדו העמתה כל זונה
 ממך כל תועה מדרכיך תנמית אותנו מלא יהיה לנו ח
 חלק בך אחרי כלות הגוף: ואני קרבת אלהים
 הרסעים הם רחוקי ולפי יאבדו אבל אני קרבת אל
 לי טוב שאכסה בקרבותי אליך סכר טוב לעולם הבא
 וכן שתי מחסי שתלמדני לספר כל מעשיך שאידע ו
 ואוכל לספר ולהבין בחכמת הטבע שהיא דעת כל
 מעשיך הגופניים התחתונים והעליונים ומטעם אעלה
 לדעת מעשיך הרחוקים ואז אידע דעת העליון
 משביל לאסף למה אלהים זנות לנצח ועשן אפך בעא
 בעאן מרעיתך: זכר עדתך קניית קדם גאלת ש
 שבט נחלתך הר ציון זה שכנת בו: הריומה פעמ
 פעמיך למשאות נצח כל הרע אויב בקדש: שא
 שאגו צרריך בקרב מועדיך שמו אותתם אתות
 יודע כמביא למעלה בסבך עץ נודמות: ועתה
 פתוחיה יחד בכשיל וכילפות יהלמון: שלחי ב
 באש מקדשיך לארץ חללו משכן שמך: אמרו
 בלבם ניגם יחד שרפו כל מועדי אל בארץ:

כן תקנה אותם מזה הגלות וטעם קניית כי היו עבדים בהם כאלו מכריז בידם סבב נחלתך זכר כל הטבטים
 באחד לפי שהיו מיוחדים במצרים בין עם אחר והם היו נחלת ה' קרואי בסמוך או אמ' נחלת' כאשר קנה אותם
 מבית עבדי כקדשו נחלתו כמנו סבתו והם עמך נחלת' אשר פדית בבדך הגדול: הר ציון זה שכנת בו וכן אמ'
 בסירת הים עם זו קניית תבחימו ותטעמו בהר נחלתך מכון לסבת' פעלת ה' ובאמרו הר ציון בעבור כי הוא
 ידוע או בעבור כי ציון כאמ' זה המזמור הריומה פעמיך ים מפרסי פעמיך מן הולם פעם או הוא כמ
 כמסמנו רבליך והוא על דרך קומה ה' ויפוזו ארבי' למסואות נצח סס במקו מקור כמו להטאות וכן למשאו'
 אותה מסרסיה כמו להסיל כל הרע אויב בקדם וכן כל תסא עין: כמו כל עון תסא: אף אס צריך תאכל' אף
 צריך אס תאכלס ופי' הפסוק הריומה פעמיך למסואות נצח כל אויב סהרע בקדם דל בבית המקדס: שאגו
 מועדיך בתי המקדס נקראים מועדי לפי סנועדים סס ישראל לרגלים וכן סרפנו כל מועדי אל ואלו טאגו כ
 כמו טאמ' קול כתנו בבית ה' כינוס מועד: סמו אותותם אותות נבוכדנצר סס אותות להחריב בית המקדס כמו
 סאמו טאל בתרפי ראה צבד אס ילך לירוסלים או לארץ בני עמון וצאו אותותיו ללכת לירוסלי ולהחריבה:
 יודע כמביא למעלה בסבב בית המקדס היה נודע מי סאביא קרדומות בסבך עץ לכרות אותנו: לצורך
 הצביון כאלו היה מביא אותנו למעלה בסמים לפני כסא הכבוד כל כך היו סמחי ומתכארי באותנו צביון ועתה
 באו האויבי והלמו סבתותם בכסיל וכלפות בסבך כמו כאחו בסבך והוא מסקל אחר כי זה הבית נקרא בקמץ
 חטף: ועתה פתוחיה יחד כל ספתותי והצניעים סהיו עסוים בהם כולם יחד יהלמון אות' בכסיל וכלפנו'
 וכנוי פתוחיה על המלאכה כלומ' מלאכת הבית סהיו פתוחיה כאיס הלמו אותם הארבי' כסיל הוא קרדוס ות
 ותרגו' ובקרדומות באו לה וכמה דעלץ בכסילים וכלפות גס הוא כלי מפץ כמו הקרדוס והיוד למסך והוא ב
 בסקל ואלמות סביבי האחד אלס כלף כלי סמסדין ומספתין בו האבנים: שרדו באס מקדסיך כמו
 הסך סלמו אס במקדסיך וכן ואת העיר סלמו באס: אבדו כלבס ניגס ניגס אותס דל כהרגס כמו ח
 חרב היונה כי ים בלסון הזה סהוא לסון אונאה צממון כמו אל תוכו אים את עמיתו ויס לסון אונס צממון ו
 זבגוף כמו ולא יוכן עוד כסילי את עמי והאכלתי את מונקי חרב היונה: כל מועדי פרסתי:

וזה זל סגמ מעט סחורה אין לעבוד מערבך
 ויחזקת מן חוצא המלכות וירדב שמו ומרכך טאון
 ואנן ט כחמורין קין יעלה האדם לגולה אלה ממונה
 על חיצו המלכות חוצא מעט בלן והלך או נסחורה
 איתעין סחורה ויעלה לגבס יב לך וסחורה כחמו
 הדב יעלה לגולה לפני המלכות

גורם כלה
 אומדן הרים
 אכא

כי אֲלֵדִים שׁוֹפֵט זֶה יִשְׁפִּיל וְזֶה יִרֹם: כִּי כֹס בְּיַד
 יְדוּה וַיִּזֶן חֶמֶר מִלֵּא מִסֶּךְ וַיִּגַר מִזֶּה אֶךְ שְׁמֵרִית ו
 יִמְצֵו יִשְׁתּוּ כָל רִשְׁעֵי אֶרֶץ: וְאֲנִי אֲגִיד לְעֹלָם או
 אֲזַמְּרָה לְאֵלֵהי יַעֲקֹב: וְכָל כְּרִנֵּי רִשְׁעִים אֲגַדֵּעַת
 תְּרוֹמְכֶנָה קִרְנוֹת צֵדִיק

במדרש כל היים סבמקרא הרי חנוך מזה מהנה לסו
 הרמה שאין אדם מתרומם מאלו הדרכי מה שהקב
 עושה כנטל ככסוי מזה וכוונת לזה סכאמ כי אלדים
 סופט מה ס'ספיל אזה ומריוס אזה הכל במספט וימ
 מערב סחורה כמו לערוב מעדכך ומזכא כמו מוזכ
 המלכיס שהא מנה בלן והלך או סיתעסק בסחורה
 כי אלהי להסקות העמיס בקבון גליות ואז יסס
 יספיל האומות ויריס ישראל כי בידו הוא הכל והכוס
 הזה כבר סתו ישראל בגלות כמו סכתוב את קבעת
 כוס התרעלה סתי ת מנית ובקבון גליות יסעו אנת
 אותס הגיוס הרסעי סבהס ואמר ויין חמר מלא מס
 מסך אמר קיין הכוס הזה חמר וכירוטו אדוס כי מ
 מעלת היין הוא האדמימות כמו סאמר אל תדא יין
 כי יתאדס וחמר הוא פעל עבר ואדוס הוא אחמר ב
 בערבי ואמר כי הכוס הוא מלא מסך ופירוס מוזת
 מן מסכה ויכה ואמר ויגר מזה כי יהיה מלא הכוס
 עד סיגר היין סכתוב מזה ומזה חכר הכוס בלסון
 זכר באמר מלא ויגר והוא בלסון קקבה ברוב ואני
 אגיד אמ ישראל ואני אגיד לעולס קמת האויביס
 אסירה ואזמרה על זה לחלה יעקב טלא כטסו בגלן
 ונקס קמתו וכל קרני כסתרוממה קרנות
 צדיק צחא ישראל מהגלות סהא צדיק באומות אב
 אגע כל קרני רסעיוס סלא תסאר מלכות אלא ל
 לישראל כמו סאמר צח'נס נביכד נבר מלכותי די

למנוחה

בנגינות סומור לך סף שיר: נודע
 ביהודה אֲלֵדִים בְּיִשְׂרָאֵל גְּדוֹל שְׁמוֹ: וַיְהִי בִשְׁלָם
 סכו ומעונתו בציון שמה שבר רשפי קשת בגן
 וחרב ובולחמה סלה: נאוד אפה אדיר מהררי ט
 טרף: אשתוללו אבירי לב נמי שנתם ולא כצא
 כל אנשי חיל ידוהם

דך שריו זריו הטס ס סכ
 סלסון קסס סכ

לעלמין לא תחבל ואמר תדק ותסף כל אלין מלכותא וזו תקוסי לעלמית ואמ' אנדע כי ישראל יניעו
 אותס במלחמה גיג ומנוג' לבניצח בבניכות זה המומר כאמר על מלחמת גיג ומנוג' ואמר אז כודע צ
 ביהודה ויהיה בישראל גדול שמו כסירהה נקמתו בגוים הנאספיוס על ירוסלי' וזכר יהודה בפרט לפי פירוס
 צסבע יהודה וסס תהיה המלחמה וידו' צסלס אז תהיה צסלס סוכו סיבנה בה בית המקדס וזכר ציון צס
 צפרט לפי סהא מקוס המ'ך וסלס הוא ירוסליס כמו סכתוב ומלכי צדק מלך סלס זהו סס בן כח סקראו ס
 סלס ואצירה קרא לבית המקדס יראה סכאמר ויקרא אצירה סס המקוס ה' יראה אמר הקבה חס אקרא חו
 אנתו כסס סקרא אנתו סס אני מבטל דברי אצירהס ואס אקרא אנתו יראה אני מבטל דברי סס קרא אנתו
 זיוס'ס' שמה סבר הפא רפה רסכי אס סלהבת יה הפא דגוטה ורספי קשצ סס החכיס אמר כי באנת
 באנת המלחמה יסבר האל כלי מלחמות הגיוס החיניס והקסצ והמגן והקרב וכל כלי המלחמה נאוד
 אתה יס מפרסיוס סכון סרס מן כאר מקדסו והוא תאר צטקל גיגל קרוב רונה לומר סיהיה כאור ומסחית צ
 האויביס והככון סזואו מן אור והוא כספל צטקל ככון אמר כאור אתה כמו סאמר כודע ביהודה במלחמה יו
 יודע ויגלה כאור הצהיר בישראל וילחס מלחמותס אדיר מהררי טרף ועתה אמר אדיר על האויביס כמו האר
 האריה הזכא מהררי טרף לטרף כן תטרף האויביס וההריס ססוכניס בהס אריות והדביס וחיות הטור
 הטורפיוס יקראו הררי טרף אשתוללו אבירי האלף במקוס הא והוא כמו הסתוללו וכך כל מ' בוסי א
 אנאלתי כמו הגאלתי ואסתולל מן סלל אמר כי הגיוס אבירי לב סכאסכו להלחס על ירוסליס יהיו לסלל ייס
 לישראל כמו סכתס כלומר סכתס העתידה לבא להס ססוא סנת סמות כך כאילו היו מתיוס והגיבוריוס ואנסי
 חיל סקסס לא מנאו ידוהס להלחס צהס

קִיץ וְחָרֵף אֲתָה יִצְרָתָם : זָכַר זֹאת אֵיבֵי חָרֵף יָדוּ
יָדוּהָ וְעַם גְּבֹל נֶאֱצוּ שְׂמֵךְ : אֵל תִּתֵּן לְחַיֵּי נַפְשׁ ח
חֹרֶךְ חַיֵּי עֲנִיָּד אֵל תִּשְׁכַּח לְנִצְח : חֲבַט לְבָרִית
כִּי מֵאֵי מַחְשְׁבֵי אֶרֶץ נִאֲוֹת חָמָס : אֵל יִשְׁבְּרֶךְ ג
נְבִלָם עָנִי וְאֲבִיוֹן יִהְיֶה לִּי שְׂמֵךְ : קוֹמָה אֱלֹדִים דִּי
רִיבָה רִיבֶךְ זָכֹר חֲרַפְתֶּךָ מְנִי נְבִל כָּל חַיִּים : אֵל
תִּשְׁכַּח קוֹל צוֹרְרֶיךָ שְׁאוֹן קִמְיֶךָ עַל־הָ תִּמְוֶיךָ :

לְמִבְצָח

אֵל תִּשְׁחַח מְזִמֹּר לְאִסָּף שִׁיר הַזֶּה
הַזִּינֵנוּ לְךָ אֱלֹדִים הַזִּינֵנוּ וְקָרָב שְׂמֵךְ סָפְרוּ נַפ
נְפִלְאוֹתֶיךָ : כִּי אֶקַּח כִּנְעַד אֲנִי מִיִּשְׂרָאֵל אֲשַׁשׁ :
נְמוּגִים אֶרֶץ וְכֹל יִשְׁבִּיָּה אֲנֹכִי תִּכְנֵתִי עַמּוּדִיהָ ס
סִלָּה אֲמַרְתִּי לְהוֹלִלִים אֵל תְּהַלְוּ וְלִרְשָׁעִים אֵל
תִּרְיֹמוּ קֶרֶן : אֵל תִּרְיֹמוּ לְמָרוֹם קֶרֶנְכֶם תִּדְבְּרוּ ב
בְּצִיָּאָר עֵתְק : כִּי לֹא מְמוּצָא וּמְמוּעָרָב וְלֹא מְמַדָּב
מְמַדָּבֵר הָרִים :

וְאֵיךְ הַיָּדִים וְהַכּוֹכָבִים צוֹרֵךְ הַנִּלְכִי מִדְּבָרֵי הַיָּדִים ס
הַיֵּס וְכַחַס לְכַרֵּךְ הַנְּמַחִים כְּמוֹ סַכְתּוֹ גְּרַם יָרַחִי וַיֵּס
לְיָרַח גַּם כַּח בְּמִיֵּס וְנִחַמֵּי מַעֲדָנוֹת כִּימָה וּמוֹטָכוֹת כ
כַּסִּיל וְכֵן כָּל כּוֹכָב וְכוֹכָב יֵס לֹו כַּח בְּנִמְחִי אֹו בְּאֹכְבִי
וּבְמַתְכּוֹ כְּמוֹ סִחַם רִזְלֵי אִיֵּן לְךָ עֶסֶב מִלְּמַסָּה סִחִיֵּן
לֹו מוֹל בְּרִקִיעַ וּמַכָּה אֹוִצוֹ וְאֹוִמֵּי גְדֵלֵי זָבָר זֹאת
אֲתִיהָ סַעֲשִׂיתִי כָל זֶה זָכוֹר כִּי הַאֲרִיב מִכַּחַס כֵּךְ בְּכָל ז
זֶה וְנִחַמֵּי שְׂמֵךְ וְזָכוֹר זֹאת לֹו וְהַסְפִּילָהוּ הַזִּנְיָאָנוּ מִי
מִיָּדוֹ וְאֵל תִּתְכַנֵּךְ לְעוֹלָם בְּיָדֵי אֵל תִּתֵּן לְחַיֵּי ח
חַסְרֵי הַנְּסַמְךָ כַּאֲלוֹ אֵמֵ לְחַיֵּי הַאֲוִיבֵי נַפְסֵי יִשְׂרָאֵל סִי
סִיחַוֵּי הַתִּיבֵּי סִיךָ כִּי כְּמוֹסֵלֹו יִשְׂרָאֵל לִינֹנָה כְּמוֹ סִיחַוֵּי
יִנְנֵתִי בְּחַגֵּי הַסִּלְעֵי לְפָנֵי סִיחַוֵּי חֲלוֹסִי כַּח וּכְטֵרִפִּיס וְא
וְאִינְסֵי טוֹרְפִי וְכֵן כְּמוֹסֵלֹו לְחַיֵּי סִי עֵדָה כְּמוֹ חַיֵּי סִל
פִּלְסֵי חַיֵּי קַחֵי וְכֵן חַיֵּי עֲנִיָּךְ עֵדָת עֲנִיָּךְ חַיֵּי ל
לְפָרֵס חַיֵּי עֲנִיָּךְ כְּמוֹ סִיחַוֵּי נַפְסֵי תוֹרֶךְ וְכֵן וְהַמְתַּנֵּן
חַיֵּיתוֹ לְחַס וְחַיֵּיתוֹ בְּקִדְשֵׁי פִירוֹסֵי נַפְסֵי וַיֵּס לְפָרֵס
לְחַיֵּי סִי מֵן טוֹד בְּהַמּוֹת יַחֲיֵתֵן טִיחַוֵּי עֲנִיָּן סִיבֵר
זָבָט לְבָרִית בְּסַתַּח הַלְּמַד לְהַרְוִית עַל הַיָּדִיעָה
כְּלֹוֹ חֲבָרִית סִיכֵרֵת עַס אֲנִיָּתִיכֹוּ מִחַסְכֵי אֶרֶץ הַס מ
מִקּוֹמוֹ הַגְּלוּת סִיחַוֵּי יִשְׂרָאֵל חוֹסֶךְ וְאִפְלָה וְהַס מוֹס
מוֹסִבּוֹת חַמָּס סִיחַוֵּי הַעִיֹּלֵס חוֹמְסֵי אֹוִתֵס וּבְאִמְרוֹ
מִלְּאֹו לְפִי סִיכָּל מִקּוֹמוֹ הַגְּלוּת כֵּן הַס כְּאֹוִת חַמָּס

אֵל יִסּוֹב דֶּךְ זֶה הַעֲנִי סִיחַתְפִּלֵּל לְפָנֶיךָ אֵל יִסּוֹב מִלְּפָנֶיךָ כְּכֹלֵס סִלָּה תִּסְמַע תְּפִלָּתוֹ וְהַעֲנֵנוּ הוּא יִשְׂרָאֵל בְּגִלְוֵי
עֲנִי וְאֲבִיוֹן יִהְיֶה לִּי שְׂמֵךְ וְרַחֵם כִּי הַס הַמְהַלְלִי סִיחַוֵּי בְּגִלְוֵי אֹו כִּי כְּאִסֵּר לֹא יִסּוֹב כְּכֹלֵס מִלְּפָנֶיךָ יִהְלֵלֵנוּ סִיחַוֵּי
קוֹמָה אֵס לֹא תַעֲסָה בַעֲבָדֵינוּ עַסִּה בַעֲבָדֶיךָ כִּי רִיבְכֵנוּ רִיבֶךָ הוּא כִּי הַאֲרִיב יַחֲרֵךְ אֹוִתֶךָ וְאֹוִמֵּי כִּי אִיֵּן בְּךָ יִכּוֹ
יִכְנֹלֵת לְהַרְוִיָּאֵנוּ מִיָּדֵס אֵל תִּסְכַּח הַאֲוִמוֹ בּוֹרִיךְ וְחַמְיֶךָ אֵל תִּסְכַּח קוֹלֵס וְסִיחַוֵּי סִיכְתֵּנוּ עֲלֵינוּ תִּמְוֶי
הוּא עוֹלָה לְפָנֶיךָ אֵל תִּסְכַּחֵנוּ רִבְצָח אֵל תִּסְחַח מְזִמּוֹרֵי לְאִסָּף סִיֵּר זֶה הַמְזִמּוֹ כְּאִמֵּי עַל קְבוּץ גְּלוּת
אֵמֵ הוֹדִיעֵנוּ אֱלֹדִים הַזִּינֵנוּ יֵאֵמֵ יִשְׂרָאֵל אֹו בְּקִבְצֵךְ גְּלוּת הַזִּינֵנוּ לְךָ וְהַכְּפֵל לְחֹזֶק הַהוֹדָא וְקָרוֹב יֵאֵמְרֵי כִּי
קָרוֹב סִיחַוֵּי לְקוֹרֵיחֶיךָ סִיכְרוֹ כְּפִלְאוֹתֶיךָ וְאֹו יִסְפְּרוּ יִשְׂרָאֵל וְהַאֲוִמוֹ הַדּוֹאֵי הַגְּלוּלָה יִסְפְּרוּ הַכְּפִלְאוֹת סַעֲסָה הַאֵל
עַס יִשְׂרָאֵל וְיִסְפְּרוּ מִהָ סִיחַוֵּי כְּבִי עַל יָד בְּצִיָּאָר כִּי אֶקַּח מוֹעֵד דְּבָרֵי הַאֵל יִתְבָּרַךְ אֵמֵ כִּי אֶקַּח מוֹעֵד בְּרִצּוֹנִי
לְיִשְׂרָאֵל סִיכְרוֹ מִהַגְּלוּת אֵכִי מִסְפִּירֵס אִסְפִּנוֹת כְּלֹוֹ מִסְפִּירֵי אִסְפִּנוֹת אֲוִיבִיָּהֵס גְּבוּרִים אֶרֶץ וְכֹל יוֹסִבִּיהָ וְאֹו
יִהְיוּ כְּמוֹנֵי אֶרֶץ וְכֹל יוֹסִבִּיהָ וְרַעֲסוֹ כוֹלֵס וְיִרְעֵדוּ כִּי יִרְאוּ נַקְמוֹת יִשְׂרָאֵל סַעֲסָה בְּהַמּוֹת אֲנֹכִי תִּכְנֵתִי עַמּוּדִיהָ
וְאֹו יִכּוֹרוּ כִּי אֲנֹכִי תִּכְנֵתִי עַמּוּדִיהָ כִּי בְרִצּוֹנִי תַעֲמוּד וּבְרִצּוֹנִי תִּמּוּג וְעַמּוּדִיהָ הַס הַהָרִי וְרַעֲסוֹ הַאֶרֶץ עַל דְּרֶךְ מ
מוֹטֵל כְּמוֹ פוֹר הַתְּפִנְדִּירָה אֶרֶץ אֲבָרְתֵי דְּבָרֵי הַמְסִיחֵרֵי וְהוֹלְלֵי הַס הַמְתַּעַנְנֵי בְּטוֹבֵת הַעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא יִרְאוּ
אֱלֹדִים כִּי יַחֲסִיבוּ כִּי כַחַס עַסִּה לְהַס חֲחִיל הַזֶּה אֵל תִּהְוֵלוּ אֵל תִּתְעַסְקוּ בְּדְבָרֵי הוֹלְלָנוֹת וְלִרְשָׁעֵי גַם כֵּן אֹוִמֵּי אֵל
תִּרְיֹמוּ קֶרֶן אֵל תִּרְיֹמוּ רַחֵם כְּלִפִּי מַעֲלָה כְּמוֹ סִיחַוֵּי עוֹשֵׂי וְאִינְכֵסֵי יִרְאִים וְלֹא כִּכְעֵי מִפְּנֵי אֱלֹדִים וְלֹא תִּחַסְבוּ
כִּי הוּא הַמְטִיב לְכֵס וְלֹא בְּכַחַס אֵל תִּרְיֹמוּ כְּפֵל עֲנִיֵּן לְחֹזֶק תְּדַבְּרוּ בְּגוֹאֵר עֵתְק תְּדַבְּרוּ עֵתְק וּדְבָרֵי חוֹקִים
כְּכַנְגֵּר הַאֵל בְּגוֹאֵר כְּלֹוֹ תְּדַבְּרוּ בְּכִיכֵס עַס בְּגוֹאֵר כִּי הוּא עֵבֵד וְסִיחַוֵּי וְטַע עֵתְק לְפָנֶיךָ סִיחַוֵּי בְּגוֹאֵר וְכֵן יִדּוּךְ
אֱלֹוִי בְּגוֹאֵר בְּגוֹנֵי גְבוּ מַגִּיבֵי כִּי בְרִצּוֹנֵנוּ יִכְחַסוּ הַאֵל כְּמוֹ סִיחַוֵּי כְּסִיֵּת וְגוֹ כִּי לֹא מְמוּצָא וּמְמוּעָרָב
הַרִים הַאֵל לְסוֹן הַרְמָה וְהַגְּבוּלָה וְהַהֲרָמָה לֹא תִבָּא לֹו לְאִדָּס לֹא מְמוּצָא הַסִּמָּס וְלֹא מְמוּעָרָב וְלֹא מ
וְלֹא מְמוּדָבֵר כְּלֹוֹ מִרְוֵב הַסְתַּדְּלוֹ לְכַחֵן וְלְכַחֵן לֹא תִבָּא לֹו הַגְּלוּלָה כִּי אֵס עַל יָדֵי הַאֵל כְּמוֹ סִיחַוֵּי כִּי אֱלֹדִים
סוֹפְטֵן זֶה יִסְפִּיל וְזֶה יָרוֹס וְמִהָ סִיחַוֵּי הַסִּי הַזֶּה כִּי הַרִים לְסוֹן הַרְמָה כִּי מְמוּדָבֵר קִמְוֶן וְאִינְכֵנוּ סִיחַוֵּי

וזהו שאמר אזכרה כנצתי אזכר כי אחר הגלות היותי
 מכנן ושמו ועל זה אנו מחשב בלילה ואסמיה עם ל
 לבני אברהם בצנתי ויחפש רוחי כפל ענין במ
 במלות סוכות כי רוחי כמו לבני ואחפש במהסבתי נ
 ואמר הלעולמי יזכר ה' כספכה גלות זה מסאר גליות
 הלעולמים יזכר יזכר עמו בגלות לעול ולא יום
 יוסף לרבות עוד כמו שהיה רובה בזמנים שעברו ס
 שהיה רובה בישראל אחר הכעס האפס לכנח
 אש כלה חסדו שהיה לישראל לכנח שלא יטה לה' חסד
 חסדו עוד גמר אומר אמרי נחמותיו גמרו וססו שא
 שאינם עתיד לבא השבח חנות החנות והרחמי
 שהיה רציל לעשות סכח חותם ואומר חלתי
 חלתי היא מס על מסקל חנות מסורס חלל מענין
 כי ומכא חלל באדמה ופירסו מיתתי כלומ ואש אומר
 המותצפי הוא ארבות הגלות ולא אכא מסס עוד וסס
 אמות סנות ומין עליון אזכור הסנים שעברו סער
 סערר האל ימינו והנזיחנו מקבלות מצרים ובבל כן

יזכרנו עוד מהגלות ומלת אזכור שהיא תחלת הפסוק האחר טעמו לפניו ולאחריו אזכר מעלגיו אזכור כ
 כתוב ביר רובה למו אזכור לאחרים וקרי אזכור בון כלומר כסאזכו אותם המעללים והנפלאו טעמית מקדם
 להנזיחנו ממזרים כי היו מעשים שלא היה אדם מקוה להם ולא עלה על לב איש כמו אותם הנפלאו אחרי הו
 היאוס ואבוד התקוה כן יעשה עוד עמנו בזה הגלות אעפ שאנו נושאים מפני ארך הגלות והדגיתו בכל
 זכרתי המעשים טעמית רחמי מעלש על לסוני לכחם בהם איש את אחיו ואמר בכל כלומר בין הפעלים ה
 העומים טעמית במזרים ובקריעת ים סוף בין הפעלים טעמית במעמד הר סיני ובמדבר ופעלך חסר יוד
 הרבים ובעלילותיך כפל ענין במלות סוכת ארדים בקדם ים מפרסים בקדם בסמים ופירוסו מדרכך
 שאנו רואים צמיים אנו אומרים מי אל גדול כאלדים על דרך מי כמוכה כאדר בקדם ואל ואלים הם המלאכי
 כי המתבונן בהם ידע כי הכח באלדי מהסבה הראסונה ואין בהם כמוך כי אתה הכותן והם המפבלים ויתכן
 לפרס על מעמד הר סיני כמו סנאמר ה' בם סיני בקדם כלומר כסירד כבודו על הר ישראל מי אל גדול כאל
 כאלהי אלה האל אתה הוא היכול באמת סאתה עושה פלא במעמד הר סיני גס פעמיסי הודעת עוד ב
 בעביר ישראל במזרים ובמלכי כנען גארת צרוע גאלת עמך לא מירנון מבידיהם אלא בהכרח ג
 גדול ובזרוע כסויה גאלת אותם ואמר בני יעקב יוסף וירדו מזרים והוא כלכלם כל ימי חנו

כאלו הם בני ראך מים מי סוף יראוך ואלו ממך וכבצעו אף ירגו תהומות אפילו המוש העמוקים טע
 מהם התהומות רגו מפניך וכבצעו זורכו מים כמו סכתוב ויסקף ה' את מחנה מזרים בצמוד אש ועב
 וענן וזרמו מבנין פועל אסר על דרך המרובע מענין זרם מים אמר כי העבות זורמו מים וזו הוא המהומ
 שהיתה להם כמו שאמר ויהם את מחנה מזרים כי היה להם המוש והענן והרעמים כמו שאמר קול כתנו סחקו
 אף חצוץ ותהלכו אצבי הברד אעפ שלא נזכר בצורה וים אומרים על אצבי הברד שהסליך על מלכי כנען ו
 וכן נקראו אצבי החול הקטנים ואצבי ברד ויגרים בחצץ ומלא פיהו חצץ קיל רעמך בשפת העמל הר
 הראסונה וכן והמם גלגל עגלתו וגלגל הוא הסמים וקרא כל אחד מהתעשה גלגל לפי שהם מתגלגלים וסוב
 וסובצט תמיד ואעפ שאין הרעם והברקים ואצבי הברד והמטר בגלגל אלא באויר האויר נקרא בדרך הסאלה
 גלגל ושמים וריקיע וסחקים והסאל לו הסמים האמתיים שהם הגלגלים לגיבה האמר כלפי הסמים

גלגל פה ה' חצוץ
 חצוץ פה ה' חצוץ
 חצוץ פה ה' חצוץ

מגערתיך אלדי יעקב נרדם ורכב וסוס: אתה נ
 נזרא אתה ומוי יעמד לפניך מאז אפך: משמים
 השמעת דין ארץ יראה ושקשה: בקום למשפט
 ארדים להושיע כל ענוי ארץ סלה: ביה חמת אר
 אדם תודך שארית חמות תחגור: נדרו ושלכו ל
 לידוה אלהיכם כל סביבו יובילו שי למורא: יב
 יבצר רוח נגידים נזרא למלכי ארץ

למבצח

על ידותון לאסף מוזמר: קולי
 אל ארדים ואצעקה קולי אל ארדים ודאזין אלי
 ביום צרתי אדני דרשתי ידי לילה נגרה ולא תפ
 תפוג מאנה הנחם גפשי אוכרה ארדים ואהביח
 אשיחח ותתעטף רוחי סלה: אחות שמרות עיני
 נפעמתי ולא אדבר: חשבת ימים מקדם שנות
 עולמים

מגערתיך אלהי נרדם המלך סחא גמבסיה מסך
 ותוכל ולפי טזכר חבירו לבחמר נרדם סתם על הע
 המלך סחא ראש האיברים וכן הרכב והסוס נרדמו
 אהיה נזרא נזרא טייראוך כל הגוים מהיום ההוא
 והלאה והדין עליהם טייראוך כי מי יעמד לפניך מ
 מאז טיירה אפך בשמים השמעת כמו טחמר
 אש וגפרית חמטור עליו ועל אבניו ואתנה אבני אל
 חלבביט טתפלנה לפיכך חמר מסמים השמעת דין
 הדין טתעטה בהם מסמים תפמיש חותנו ארץ יראה
 וטקטה לפיכך ארץ העמי יראה מהאל וטקטה עוד
 מלהלחם ביטרא בקום למספט אז כסיקוס א
 אלהי למספט העמים להושיע ישראל מידם סהם ע
 ענוי ארץ אז כטיראו כל העמים וטקטנו בי חמ
 חמר כנגד חותם בני אדם טנאספו על ירמלוס
 להלחם והיתה חמתם עליך הם יודו לך על כרמך
 כלומר חמתם תסוב הודחה לך סארית חמות תחג
 כס צעם הטקמה הגולה מנג תחגור ותאסור סאר
 חמות סארית הגוים כי יראו ממך ולא יהיה להם ענ
 חמה על ישראל נדרו וסלמו ואלו יאמרו ים
 ישראל זה לזה נדרו וסלמו לה אלהיכם טעפה עמכם
 הכפלות האלה כל סביבו יובילו סי למורא וכן כל

סביבו האמות סהם סביב ארץ ישראל יובילו מנחה לחל סהג
 העולם כי כלס יראוהו וחמר סביבו ספירום סביב האל כי כיון סהאל סוכן בארץ ישראל סביב ארץ ישראל
 הם סביבו יבצור רוח מן וכרמך לא תבנני רוכה לומ יקטף ווכרת הא רוח נגידים כלומר גאותם ו
 יהיה כנרא למלכי ארץ וכצד פירסני זה המזמר על מחנה אסוד כסבא על ירוסלי ופירסני אותנו בספר מכ
 מכלל בזלק הסרסוס בסרס חגרי אכל עתה כראה לי המזמר אסר למעלה ממנו טעמו לפרס על גוג ומגוג ל
 למבצח על ידותון על ידותון כמו אל ידותון וכן ותפלל על ס כמו אל ה' ונדירם על סנה הדת בגלות ו
 נחמת כי זה המזמר על לסון הגלות כחמ קורלי אל חמר פעמים לחזק כלומר סאין קאלי אלא חליך ל
 לפיכך והזון אלי כלומר אתה תחזין אלי ונאני חקר חליך בעם צרתי ארני כי הן הדון עליהכל נאות
 וחותן דרסתי ביום צרתי ידי לילה כגריה מכתו כחז הנח יד ה' איה והמכה היא האנחה וכאב חלב על הגלות ל
 לפיכך חמ לילה כי בלילה אד פנוי מעסקי העולם ומחסב על דבריו ועניונו וחמר כגריה על דרך מסל מהחמד
 מהתמדת האכזות זו אחר זו על דרך ויתכו כמים סאגותי ולא תפוג עניו רפיון וחליסות כלומר לא תרפה ו
 ולא תחלים מכתי אלא תמיד כגריה וכן ויפג לבג על כן תפוג תויה וכל הסודם מזה הענין מאנה הנחם כפס
 כפסי אעפ סאסיב אל לבי דברי כחמ כי הא יננינו מהגלות ואעפ סארך מאנה הנחם כפסי מרוב הצרות אז
 אוכרה אוכרגו תמי בסי ואהמיה אליו ומלת ואהמיה בהראות למד סכוע בתמורת ההא בירד אסיחה הדבר
 ואכר בצרתי ותתעטף רוחי כמו תפלה לעני כי עטוף העטופים ברעב כי האדם צעת הנדה כפוף ומעונה כל
 כאלו מתעטף קצתו עם קצתו אהות סמיות הם סערות והקנות כמו סכקרא הער בלילה סומר סומר
 מה מלילה וכן כקראו עתית הצלה מסמרות ואסמורות אחות כלמו כאלו אחות והקזקת בסמורת עינו סהיו
 ערות תמיד ולא איסן מרוב צרות לבבי וד' מסה הכהן בן בקטליא פירס סמורות סס תואר לעפעפוס סהם
 סומרות הציניס אמרו כאלו אחות העפעפוס סלא יסגרו וסלא יסן נפעמתי ולא אדבר כמו ותפעס רוחו א
 חמ חני ער בלילה ומחסב על צרותי וצבקר חני כסדי ולא אוכל לדבר חשבותי בעודני בצרותי בגלות א
 חני מחסב ומי מקד סנות עולמי ככל עניין במלות סונות ועולמיס פירום זמניס ארוכיס

מגערתיך אלהי נרדם המלך סחא גמבסיה מסך ותוכל ולפי טזכר חבירו לבחמר נרדם סתם על הע המלך סחא ראש האיברים וכן הרכב והסוס נרדמו אהיה נזרא נזרא טייראוך כל הגוים מהיום ההוא והלאה והדין עליהם טייראוך כי מי יעמד לפניך מ מאז טיירה אפך בשמים השמעת כמו טחמר אש וגפרית חמטור עליו ועל אבניו ואתנה אבני אל חלבביט טתפלנה לפיכך חמר מסמים השמעת דין הדין טתעטה בהם מסמים תפמיש חותנו ארץ יראה וטקטה לפיכך ארץ העמי יראה מהאל וטקטה עוד מלהלחם ביטרא בקום למספט אז כסיקוס א אלהי למספט העמים להושיע ישראל מידם סהם ע ענוי ארץ אז כטיראו כל העמים וטקטנו בי חמ חמר כנגד חותם בני אדם טנאספו על ירמלוס להלחם והיתה חמתם עליך הם יודו לך על כרמך כלומר חמתם תסוב הודחה לך סארית חמות תחג כס צעם הטקמה הגולה מנג תחגור ותאסור סאר חמות סארית הגוים כי יראו ממך ולא יהיה להם ענ חמה על ישראל נדרו וסלמו ואלו יאמרו ים ישראל זה לזה נדרו וסלמו לה אלהיכם טעפה עמכם הכפלות האלה כל סביבו יובילו סי למורא וכן כל

וטעם כוונתו רומי קסת סתלכו בכלי מלחמה ונס
וכטענו בהם ולא באל והפכו עורף לפני אויביהם ו
זה הפכו בו קרב הפכו עורף ביום מלחמה ונוסס
וכוונתו רומי סמוך אל סמוך כמו חכמי יועני פרעה
וכוונתו מוויכוח ויניח חניט בקסת ורצותו אל פ
פירשו זה הפסוק נסמוך דברי הימי על בני אפרים
טיכחו קודם הקץ ממזרים וקרה לה זה המקר' אבל
פסוקי הבאי' אחר זה הפסוק מוכיחי' כי אחר יציאת
מזרים היה סראן הנפלאו והעלילו שהראש אותם ו
נשכחו והבריית והתורה סכתן להם וכל זה אחר יו
יציאת מזרי' היה והחכם ר' אברה' בן עזרא כת' כי על
חורבן טילה כאמ' זה הפסוק טהיה לבני אפרים וביום
טילה הארון וכהרג רבים מישראל קרבה טילה וגם
זה הפירוש דחוק כי אחר כן זכר חרבן טילה על המ

ביום קרב לא שמרו ברית אלהים ובתורתו מ
מאנו ללכת וישבחו עלילותיו ונפלאותיו אשר
הראם נגד אבותם עשה בלא בארץ מצרים ש
סדה צוען בקע ים ויעבירם ויצב מים כמו גר
וינחם בענן יומם וכל הלילה באור אש יבקע צ
צורים במדבר וישק בתהומות רבה ויוציא נזלי
נזלים מסלע ויורד בנהרות מים ויוספי עוד לח
לחטא לו למרות עליון בציח וינסו אל בלבבם
לשאל אבל לנפשם וידברו באלדים אמרו היו
חיובל אל לערוד שלחן במדבר:

הסדר אחר שהכניסם לארץ ועוד למה חנ' בני אפרים היו באתה המלחמה כמו סכתב ויהי ד
דבר טמוח לכל ישראל לא שמרו סכרת עמהם בהר סיני וישבחו עלילותיו אשר הראש במדבר
נגד אבותם אותם סנולדו במדבר שלא ראו בפלחות טעמה מזרים טמעו מאבותם כי נגד אבות עטה
פלא בארץ מזרי' וכלא דרך כלל כי לא היה פלא אחד חלא פלאים הרבה סדה צוען כפל דבר במלות סונת כ
כי סדה הוא כמו ארץ סדה ארס בטדה מואב וצוען הוא מזרים כמו לפני צוען מזרים והיא עיר המלוכה ב
בזמרים בקע ים אחר הנפלאות טעמה להם במזרים עטה להם נפלאות בנאחם ממזרים סבקע ל
לפניהם הים ויצב מים כמו כד' כמו סכתב כטבו כמו כד' כווליס והמים להם חומה וינחם בענן וזח'
סזעבירם הים הכזה אותם בענן יומם טהיה הולך לפניהם לכחותם הדרך וגם לפני עביר הים היה להם אח'
טנסעו מסכות וכל הלילה באור אש כי כל הלילה היה להם עמוד אש עד בא אור היום ולא היו זריכים לאור
גר בלילה כי בחנות' היה עמוד המסכן להאיר להם יבקע צורים בריפידים ובקדם יבקע עתיד במקו'
עבר וכמוהו רבים והנה זכר הנפלאו' ואש לא זכרם כסדר הרי הם סדורות כי המן והטלו הדחטון היו להם ק
קודם טבאו לריפידים כי במדבר סין היה להם מן וטלג ויסק בתהומות רבה הסקה אותם מן הנורים כמו מ
מתהומות רבה ורבה תנאר לתהום וכן מי תהום ואמר לטון יחידה עם לטון רבות כמו בנות טעדה ויציא
כווליס כפל ענין במלות סוכות כמנהג לחוק הענין ואמר ויורד כי הטלע מקום גבוה ויספרו עוד אמר
חוסכו כי המים על ידי חטא ותלוכה באו להם למרות עליון כמו להמרות וכן לנבות בטן למרות עיני כבו
כצידו וענינו ענין מרי' בטה במדבר ואמר עליון לפני טהו עליון על הכל וצידו הכל וכמו טהיה צידו להוציא
מים מן הטלע היבט ולהוריד מן מן האמר כן צידו להביא להם טמר במדבר והם לא חטבו כן וכמו אותה הם
יוכל לעשות כן וזה היה בקצרות התאוה ועברו אל במחטבתם היה כי לנסותו טאלו הטמ' כי המן היה
מאכל טוב ועריב ולא היו זריכים לבשר חלא חטבו לנסותו אבל לא אמרו כן בפייהם אבל אמרו כי נורף היה
להם הבשר ובוו המן ואמרו כפטינו יבטה אין כל בלתי אל המן עיכינו ואמרו וכפסנו קנה בלחם הק' וקל ל
לסאל אוכל לנפסס לתאותם כמו טאמר התאוה ואמר לנפסס כי הנפסס בעלת התאוה כמו ס' מ' כי ת
תאוה כפסך לאכול בשר וידברו באלהי' ומה דברי אמרו הגם לחם יוכל תת וחדבור והמאמר הזה
ב'בב' כמו דברתי אכי עם לבי ואמרתי אני בלבי כי לא אמרו הם בפייהם כי בדרך נסיון היו טאלין הבשר
לא לצורך היוכל אל לערך טלחן במדבר במקום טלא ימצא בו דבר מדיח אש יוכל הוא לערוך טולחן מלא
כלומר כל זרכי המזיה כי הנה כתן קסת צורך הסלחן והוא המן אבל אש יוכל לערוך אותנו בטלמיתו שיתן
הבשר וכן כתן המים ויותר פלא ה' יהיה אש יתן בשר כי המן הוריד מן הטמי' והטלג ואבני סבדד והמים הל'
וטלעים רבים הם טיוצחו מים רבי' אבל הבשר מאין יצא אותנו זהו טאמ' הגם לחם יוכל תת כל זה חטבו בלבי'

פרקים תבל רגזה ותרגש הארץ בים דרכך וש
 ושבי לך במים רבים ועקבתך לא נודעו: נחית
 בצאן עמך ביד משה ואהרן
 לאסף האוינה עמי תורתו הטו אנכם לאמרי פ
 פי: אפתחה במשל פי אביעה חידות בני קדם:
 אשר שמענו ונדעם ואבותינו ספרו לנו: לא נב
 נבחר בפניהם לדור אחרון מספרים תחלות יד
 ידוה ועוהו ונפל אותיו אשר עשה: ויהם עדות בי
 ביעקב ותורה שם בישראל אשר צוה את אבותי
 אבותינו להודיעם לבניהם: למען ידעו דור אח
 אחרון בנים יולדו יקמו ויספרו לבניהם: וישיבו
 באלדים כסלם ולא ישכחו מעללי אל ומצותיו
 ינצרו: ולא יהיו כאבותם דוד סורר וכזורה דור
 לא חקין לבו ולא נאבנה אל אל רוחו: בני אפ
 אפרים נושקי רומי קשת הפכו

ונקרא האור על אמתתו רקיע כמו סאמר זהו רקיע
 בתק המים וקראו סמים כמו סכתב ויקרא אלהי ל
 לרקיע סמים ונאמר למטר הסמים כאשר ירד הגם
 הגם והסלב מן הסמים ודלתי סמים ודגן סמים י
 יסע קדים בטמי ונקרא סחקים כמו סכתב אשר יזל
 יזלו סחקים קול כתנו סחקים וינו סחקי ממעל ונק
 ונקרא ג ג: קול רעמך בגלגל גלגלי מרכבות כרעה
 כמו סכתב ויסר את חופן מרכבותיו האירו ברקיע
 תבל: כמו סכתב ויאר את הלילה רגזה ותרגש הארץ
 כי רגזו ורגסו מזרים: בים דרכך סצקע הי
 במכרתו ועברו ישראל וסבילך במים רבים כפל דבר
 במלות סוכות וכתב וסבילך לפון דבי כי לא היה ד
 דרך אחר לא דרכים רבים כמו סכת' לגזו יס סוף לב
 לגזרי ואמר כי לסנים עפר גזרי גזרי ועקבותיך ל
 לא נודעו הליכותיך בים לא נכדו כי סג מי הים ע
 על מזרים כמו סאמר ויסב הים לפנות בקר לאיתנו
 ואומ וסובי המי וכסו את הרבב ואת הפרסי והנה
 לא נכר הדרך בים: נחית כנאף אחי כאתס
 מהיס כחית אונס במדבר ביד משה ואהרן כמו ס
 סארעה כזה את טאנו וסומרי: משביל לאסף
 תרתי מה טאני מספר הטבות פעסה טס הא' לים

לישראל ימדברו תלמדו כי ים לכס לירא ממנו וסלא להמרות דבריו ומכותיו אפתחה במשל ים ספרים ה
 הציו בקמן חטף וים ספרים בטוא לבדו המסל והחירות אשר במזמור הזה כמו סכתב החכס רי אברס בן עו
 עור המסל כמו נוסקי רומי קסת לפי פירוסו וכן לערך סלחן במדבר וחס נספה ביעקב ודלתי סמים פתח
 ודגן סמים זהו מסל והחירות לחס אבריו אכל אים סהא אומר על המן והוא סתוס כמו חידה ויתן לפבי ע
 עזו סהא אומר על הארון ולא היו מצניס זה לולח סכתוב בחסר סמואל גלות הארון וכן בני אפרו נוסק י
 רומי קסת כי הנה דבר סתוס על איון מלחמ' אמר זה והדבר סתוס יקר חידה: אשר סמענו הדברים
 האלה סאמרים הם דברים ססמענו מפי הקדמונים אבותינו הם סספרו לנו סלא יאמרו אלא האמת: לא
 ככחד בני אבותינו והם אחינו סאיכס לומדים ואיכס יודעים הקבלה חייבין אנו היודעים להזכיר להם ולא כ
 ככחד ער סיהו גס כן מספרים לבניהם ונבניהם לבנים ער דור אחרון מספרים תחלות ה ויקם עדר
 וכמו סצריך להזכיר הנפלאות ולהודיע הנפלאות לבנים כן צריך להודיע העדות והתורה אשר הק
 הקיס וסס בישראל אחי סהנאס ממזרים: ונה להם לאבותינו להודיעם לבניהם ער דור אחרון וסב.
 והבנים סיולדו כסיקומו בדעתס גס כן יספרו לבניהם לבוען יספרו לדור אחרון וישיבו בו
 באלהי: כסיסמענו הנפלאות סעסה לאבותינו יסיונו בן מצטא' ולא יסכחו מה סיסמענו חכרו תמיד כדי סלא י
 יסכח מניהם נבזה יאמינו בו ובערותו ונכרתו מכותיו ודלא יסא סלא סמו בטחוס באל והיה דור סורר ו
 ויגוריה וזה היה דור המדבר סלא סכינו לבס לאל ולא נאמנה אל אל רומא לא נתקיימה עס אל בטמו ורנונו כ
 כמו יתד במקוס נאמן ספירוסו קייס' או פירוסו לפון אמונה כססמענו: בני אפרים זה היה במדבר וס
 וסב סלא כוכר בצורה כוכר בדברי הימים והיגוס אנסי גת הנולדים בארץ כי ידנו לקחת את מקניהם וית
 ויתאבל חפרים אביהם ימים רבים ופירסתי בפירוס דברי הימים כי במדבר היה זה המעסה והיה מן הדומה
 ההרגיס בבני אפרים סמנת אלפיוס כמו ספירסתי סס והלכו אל גת בלא מנות האל אבל כנגד דברו כי הנה
 אמר כי ארבעים סנה יהיו במד' והמה המרג' את רינו ונגטו

אם הרגם ודרשוהו ושבו ושתרו אל : ויזכרו כי
 אֲלֵדִים צוּרם וְאֵל עֲלִיּוֹן גּוֹאֲלֵם : וּפְתוּהוּ בְּפִיָּה
 בְּפִיהֶם וּבְלִשׁוֹנָם יִזְכְּרוּ לוֹ : וְלִבָּם לֹא נָכוֹן עָמוּ
 וְלֹא נֶאֱמָנוּ בְּבְרִיתוֹ וְהוּא רַחוּם י
 יִבְרַךְ עוֹן וְלֹא יִשְׁחִית וְהַרְבֵּה לְהִשִּׁיב אִפּוֹ וְלֹא יֵעַ
 יַעִיר בָּל חֲמָתוֹ וַיִּזְכֹּר בִּי בֶּשֶׁר הַמָּוָה רוּחַ הוֹלֵךְ
 וְלֹא יִשׁוּב : כִּמּוֹה יִמְרוּהוּ בַּמִּדְבָּר יַעֲצִיבוּהוּ בִּישֵׁימוֹ
 בִּישִׁימוֹן וַיִּשְׁבוּ וַיָּנֶסוּ אֵל וְקָדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל הַתָּוֹ : לֹ
 לֹא זָכְרוּ אֶת יְדוֹ יוֹם אֲשֶׁר פָּדָם מִיַּד צָר . אֲשֶׁר שָׁם
 בְּמִצְרַיִם אוֹתוֹתָיו וּמִפְתָּיו בְּשַׂדֵּה צֶעַן : וַיִּדְבַּךְ לִדְ
 לֵדָם יִאֲרִיחֵם וַיַּגְדִּילֵהֶם בְּלִישְׁתוֹן : יִשְׁלַח

אם הרגם ודרשוהו ושבו ושתרו אל : ויזכרו כי
 אֲלֵדִים צוּרם וְאֵל עֲלִיּוֹן גּוֹאֲלֵם : וּפְתוּהוּ בְּפִיָּה
 בְּפִיהֶם וּבְלִשׁוֹנָם יִזְכְּרוּ לוֹ : וְלִבָּם לֹא נָכוֹן עָמוּ
 וְלֹא נֶאֱמָנוּ בְּבְרִיתוֹ וְהוּא רַחוּם י
 יִבְרַךְ עוֹן וְלֹא יִשְׁחִית וְהַרְבֵּה לְהִשִּׁיב אִפּוֹ וְלֹא יֵעַ
 יַעִיר בָּל חֲמָתוֹ וַיִּזְכֹּר בִּי בֶּשֶׁר הַמָּוָה רוּחַ הוֹלֵךְ
 וְלֹא יִשׁוּב : כִּמּוֹה יִמְרוּהוּ בַּמִּדְבָּר יַעֲצִיבוּהוּ בִּישֵׁימוֹ
 בִּישִׁימוֹן וַיִּשְׁבוּ וַיָּנֶסוּ אֵל וְקָדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל הַתָּוֹ : לֹ
 לֹא זָכְרוּ אֶת יְדוֹ יוֹם אֲשֶׁר פָּדָם מִיַּד צָר . אֲשֶׁר שָׁם
 בְּמִצְרַיִם אוֹתוֹתָיו וּמִפְתָּיו בְּשַׂדֵּה צֶעַן : וַיִּדְבַּךְ לִדְ
 לֵדָם יִאֲרִיחֵם וַיַּגְדִּילֵהֶם בְּלִישְׁתוֹן : יִשְׁלַח

בהם יערב ויאכלים ויצמדו ויהטחוהו . ויפן

לחסידי ימיהם וישיבו לא
 יחד בפרד געגוע נשקם
 פתחוהו ויפתיחוהו בל
 וישיבו וינצוהו

וידעו שלבנות ואם לא יסלח להם כלל יאמרו איך תשובה מעילה חזו שאמר והוא רחום וכפר עון אעפ"כ
 טלח נאמנו בבירור הוא רחום וכפר להם עון ולא יסחית מהכל כמו שהיו חייבי חסי הספר ו
 וזוא רחום מה שאמר והרבה להסיב אפ"כ כי צריך גבורת הלב והרבות כח להסיב האף וכך אמר משה ו
 ועתה יגדל כא כח ארני ויזכר כי צמר וטבע הכסף לבצם התאוות ואי אוסר טלח ימטא לפיכך צריך סו
 טיכסר להם ועוד כי הם רוח הולך כלומר קצרים ימיהם וצריכים כפרה בעודם בחיים כמו שאמר איוב כמה
 לא יתשא פסעי ותעביד את עוני כי עתה לעשר אסכב וגו' ומה שאמר ולא יסוב הוא מדרך הטבע כי איך מדרך
 הטבע לסוב הרוח אל הבשר עוד מטפחא מחנו אבל האל יעשה נפלאות לעתיד להסיב הרוח אל הבשר לחסר
 ירצה ולא לכלם ויהיה פלח כאלהם הכלאים חסר עשה בצמנו הטבע בגזא ימררוהו זכר בפרט מן המרי
 והזמא שחטאו כאמ' כשה פעמי המרוהו זולת הכזכר בעודם במדבר וענין ימררוהו יבעיסוהו בטנותם מזנניו
 יעצבוהו בישימון כפל ענין בגלות סוכות וישובו וינצו אל אחר מסאלו הבשר וידעו כי חטאו ברא
 ה שחם בהם סבו עוד למרוך צמי מריבה ונדברי אחריים טלח נזכרו בתורה ואמ' אל סהוא יכול על הכל והם
 חסרו במצבתם יכלתו וכס' הו חס' יכול לעשות זה וזה וקדום ישראל הציו ומי סנקדס ביסר'א' בבמה אותות
 ונפלאות טעמא לעיביהם הגבילו אותה כלומ' סמו לו גבול בלבם זה יוכל לעשות וזה לא יוכל לעשות עד כאן
 יוכל לסנות הטבע מכאן ואילך לא ראו מנסים אותנו והציו מן והתחת תי' וכן תתאו לבס' כי תתא ותרו בעיני
 בענין אחד ענין גבול וסימן לדבר' לא זכרו את כחו הגדול אשר פדה אותם מהצרה שהיו בהם נכת
 גדול וביד חזקה אשר סס' הפסוק כפל ענין במלות סוכות כמנהג וידבך לדס' גס' זה הפסוק כס'
 בפול' כל יפתיון כמו סכתוב כי לא יכלו מנרים לסנות ממיו היאור' ישראל' גס' לא כתב המכות אלא
 על הסוד כי איך חסרון בזה כי סדורות הם בתורה ונפרדע ותסחיתם סס' כלל לספרדעים וכן ותעל הנפרד
 הנפרדע ויחן לחסיל' יגעס' כי התצאות הם יגעס' כל אדם כמו סכתוב כל עמל האדם לפיהו ידרוג
 בפרד' אמר יחרב על דרך השאלה וכן כל חלקה טובה תכאיעו באבנים' גס' יתכן בצומח מיתה אחר חסר בו כ'
 נפס' הצומחת וכן אמר ובעפר ימות גענו וס'קותם הם מין ממיני התאנים מדבריים וזכר הנפן והסקמה
 אעפ"כ טהכה הברד כל עץ הסדה לפי שאלה הם רוב אילוכותיהם במנרים' בחמל' הוא מין ממיני הברד ורבי'
 סעדיה זל פירס אות' בלסון הערבי אל נקיע' הוא הקרח החזק סמסבר' פרחי האילנות ומיגע' הלחלות' ומדר'
 ומרים' בצפנס' על ידי סהיו דקין' היה יורד עליהם במלחין' אבל לסקמים' היה בא' נז' ומל' ונסגר' לברד'
 לרספס' כמו סכתוב ואם מתלקחת בתוך הברד

בפניו לא יפתיחוהו
 ויפתיחוהו בל
 וישיבו וינצוהו
 ויפתיחוהו בל
 וישיבו וינצוהו

הן חכה צור ויזבו מים ונתלים ישטפו חגם לח
 לחם יוכל תת אם יכין שאר לעמו: לכן שמע יד
 ידוה ויתעבר ואש נשקה ביעקב וגם אף עלה בי
 בישראל: כי לא האמינו באלדים ולא בטחו בי
 בישועתו: ויצו שחקים ממעל ודלתי שמים פתח
 וימטר עליהם מן האבל ודגן שמים נתן למו: ל
 לחם אבירים אבל איש צדה שלח להם לשבע:
 יסע קדים בשמים וינהג בעזו תימן: וימטר עלה
 עלהים בעפר שאר וכחול ימים עוף כנף: ויפל ב
 בקרב מחנהו סביב למשכנותיו: ויאבלו וישבעו
 מאד ותאותם יביא להם: לא זרו מתאותם עוד
 אבלם בפיהם: ואף אלדים עלה בהם ויהרג ב
 במשכניהם ובחורו ישראל הבריע: בכל זאת ח
 חטאו עוד ולא האמינו בנפלאותיו: ויכל בהבל
 ימיהם ושנותם בבהלה:

הן חכה צור אמ' הכח כי על ידי מכה יזאן המים
 מחצור ברפידים ואמ' צור ולמעלה אמ' צוריס כי כא
 כאמר טאלו צמר בקברו התאזה לא היה עדיין דבר
 מי מריצה מהיה בקדט ומה טאלמ' חכה צור על צור ר
 רפידו אמ' וכחלים יטטופו יזאן ממנו מים רבים עד
 מהיו כחלים גדולי טוטפים המקומות סגורים בהם
 הגד לחם צמר כמו את קרצני לחמי לחמי חם יכין
 סאר כפל עניין במלות טונות סאר צמר: לכן
 טמע ה' אע"פ טאלמ' בלבב טמע ה' ויתעבר בהם וחס
 כטקה חם חמתו כטקה ביעקב אף עלה בישראל כפל
 עניין במלות טונות כטקה נבערה וכן אף יסיק וא
 ואפה לחם והכוכן צעיני עוד כי זה הפסוק כולל ס
 סני דבריו דבר תבערה ודברו קברות התאזה וטכיה
 מקוס אחד הוא אלא טעל המעסה הראסון מהיו מ
 מתאוכני רע צעיני ה' בערה בט חם ה' קראו תבערה
 ועל המעסה הסני מהתאזה תאזה ומתו המתאזים ק
 קראו חמתו קברות התאזה ומה טאלמ' בזה הפסוק וחס
 כטקה ביעקב אמ' על דבר תבערה וכמו טאלמ' בתר
 ויטמע ה' יחיר חכו כן אמ' בזה הפסוק טמע ה' ויתעבר
 ומה טאלמ' וגם אף ה' עלה בישראל על מהתאזה תאזה

כמו טאלמ' ואף ה' חיה בט וסני המעסי היו במקוס אחד ועל סניהם כעכסו ובסניה היה בהם מעוט האמנה כי
 מתאוכני היו טאלמ' כטקה חנסים לפנינו ויחפרו לנו את הארץ ולא האמינו בחל סיתגרה לחס בלא מלחמה ו
 וסאלת הצמר גס כן מיעוט האמנה כמו טאלמ' הגס לחס יוכל תת: בי לא האמינו באלדי לא האמינו בו
 סיוכל לתת להט צמר וסיוכל להכנים לארץ ולא בטחו ביוסיעם כמה פעמים: ויצו סחקים
 וכבר צוה סחקים ודלתי סמים פתח להס להמטיר עליהם מן ולא סמו אל לבס כל זה כי כמו סיעסה זה כן ו
 יעסה זה ואמ' ודלתי עד מסל לרוב המן סהוריד להס כמו וארובות הסמים כפתאר: ויבטר ודגן סמים כי
 היה להס מן לחכול במקוס הדגן ויתר טוב וערב: לחס אבירי הסחקים הס אבירי כמו סכ עליהס חקיס כ
 כראי מונק: וזה דבר תמה כי אוכל איס כצרא מחדמה לחס אבירים ובדרים לחס אבירי לחס סכבלע באבירים
 צדה טלח להס כי בכל מקוס מהיו הולכים היתה צדתס מוכנת להס לסובצ: יבע קדים הסיע רוח קדים
 לגזו הסלויס כמו ספתו רוח כסע מאת ה' וגו' ויכחג בעזו תימן רוח דרוס כי מורחי דרמתי היה הרח ויבטר
 כי בלו לרוב כמו מטר וזה פלא כי צמר המטיר להס ועוד כי הצמר היה עוף כנף ולא היה צו כח לעוף הנה זה
 והנה אלא הפלס במחנה ויפל בקרב מחנהו כמו סכתו וטוט על המחנה סביב למסכנותיו כמו סכתובס
 סביבות המחנה ויאבלו מאל ינתר מדאי כמו סכתו עד אשר יזא מאפכס כתרנו עד דתקונן ביה לא
 זינו כמו סכתו והיה לכס לזרא אמ' עוד לא קנו בצמר ולא זרנו ממנו כי עוד היה חכלס בטיה ואף אלדים עלה
 בהס כמו סכתו הצמר עודכנו בין סניהס ואף ה' חרה בצס ואף אלדים עלה בהס אמ' עלה עס האף כמו
 עלה עסן באפנו ויחרג במסמניהס בחירק המס הראסונה והוא סס התאר ופי' צבריאי ובחוקיס סבהס וכן
 כל סמן ואיס חיל כלומ' צריאי ובחוריו היו מתיס באף ה' סחיה בהס בבר' זאת חטאו עוד בדבר מרגלים
 ובדבר קרח ובדבר מי מריצה ולא האמינו כפלאותיו בכל כפלאותיו סעסה להס לא האמינו עד סהכניסס ל
 לארץ ואמ' לככול בצרב כטיכו וטכנו יהיו לבו ויכל בהבל טאלמ' להס תסחו את עונותיכס ארבעיס סנה והיו
 מתיס בכל סנה וסנה עד סמתו כלס מבן עסריס סנה ולמעלה בהלה וסבית פתוחה להנרות על הידיעה בא
 באותה בהלה סמתו המרגלים במגטה פתאוס

ממסר אל באותה מלחמה בחוריו אכלה אם
על דרך מסל נקראה המלחמה כמו כי אם יראה
מחשבוני ואם בחוריו כי הברורו הם היונה למלחמה
ובתולדותיו לא הוללו כיון שמתו הברורים לא נכנסו
הצוללו לחופה שהיו כסאות לבחורים סמתו והוללו
ענין סמתת חופה וכן קראו בית הנחה כי הוללו
ונקראו כן לפי שמהללי במירי החתן והכלה כהניו
חפני ופנחס ושאר כהני סהיו עם הארון סמתו במל
במלחמה לא תבנה כי מתו מכאב לב כמו סמתה א
אסת פנחס ויקץ כיון ה' פי' כאדם שנרדס
מדינתי היון סמתה ועתה הוא מקיץ מיינו ונועק ומ
ומתרונו ואם כגבור כי לא תחסר הגבורה ממנו כי
אם בעבור היון כך הקבה היה דומה כיון או כנרד'
מהיון שהיה רואה בעונות ישראל ובחטאתם והיה כי
כיון ונרד' מחריט להם וכסגברו עונות' והכעיסוהו
במעסיה הרעים והתקס בהם היה כגבור מתרונו
מיון ויך צריו אחור צריו הפוסעי סהיו ביטת'
הכה אות' עד סטבו אחור לפני אויביה' או אמ' אחור

ויקץ כישן אדני כגבור כתרונן מיון ויך צריו א
אחור חרפת עולם נתן לבו ויבאם באדל יוכף
ובשבט אפרים לא בחר: ויבחר את שבט יהודה
את הר ציון אשר אהב: ויבן כנוז רמים מ' קשו ב
בארץ יסדה לעולם: ויבחר בדוד עבדו ויבחרו
ממכללות צאן: מאחר עלות דביאו לרעות ביע
ביעקב עמו ובישראל נחלתו: וירעם כתם לבבו
ובתבונת כפיו ינחם מזמור לאסף אל
אלדים באוגים בגחלתד טמאו את דכל קדש
קדשך שמו את ירושלם לעינים: נתנו את נבדת
עבדך מאכל לעוף השמים בשר חסידך לחיתו
ארץ: שפכו דמים סביבות ירושלים ואין ק
קובר:

לפי סנסו יסאל מכני פלסתי והיו פלסתיס רודפי אחריהם ומכיס אותם מאחוריה והאל עסה זה לעונם עיב
עונותיה סרבו חרפת עולם כתן למנו גלות הארון שהיתה חרפה לישראל לעול' ויבאם בזהל יוסף ס' רב
מסכן סילה ויס מפרטי ויקץ כיון על מה סעסה בפלסתי סהיה יסן בגלות הארון והקיץ מחר כן והכה בכל
בפלסתי סלקחנהו ויך צריו אחור צריו הם הפלסתיס הכה אותם אחור זהו מכת הטמורו ומותה הנכה היתה ל
להם חרפת עולם וימאם בזהל יוסף כי הפס' ססב הארון לא סב לסילה אלא הלך ממקום למקום עד שהבינו
דוד לביון ויבחר כי ירוסליס מסבט יהודה ודוד מסבט יהודה ויבן כמו רמים כמו ארמונים רמים
וכמוהו בעדרי הקנזות העזים הקנזו' בארץ יסדה לעולם כמו סכתו והארץ לעולם עומד' כן בנה מקדשו ל
לעולם כמו סהיה בגלגל ובסילה ובנוב ובבעון חלא לעולם היה ויהיה המקד' טס בהר המריה וכן הוא מומר
מכון לסבתך עולמי' ויבחר בדוד עבדו וכן בחר בדוד עבדו לעולם סלא יהיה מלך אחר בירוטלי' הלא
הוא וורעו אחריו וקחהו ממכללות צאן להיות מלך על ישראל ופי' ממכללות צאן כמו גדרות צאן באר'
עלות הנקבית מן הצאן המניקות כקראו עלות על סס בכיה סנקראו עוליס ומה סתמ' ממחר עלות כי הרוע'
צריך להיות אחר עלות לנהלס לאט כמו נכתו עלות ינהל ורפקוס יוס אחד וגו' לרעית ביעקב לקחו מרעית
צאן לרעות את ישראל וירעם כתם לבבו בקף כמו שהיה התמימו והיוטר בלבבו כן רעה אותם ביטרת
לב ובחמה ובצבונות כפיו ינחם וכנה התבונה לכפיש לפי סנוחה הרוע' הצאן במקלו בכפיו ונריך סינחה א
אותם בצבונ' וכתן התבונה לכפיש והעפ' שהיה בלב לפי סהס העוסו המלחכ' וכן טכל חת ידיו ג' ג' ג'
לאסף אלדים צאו גויס בנחלתך טמאו את היכל קדשך וגו' זה המזמו' נאמ' על ירוטלי' כמו סמכורס והמ' הלדי
לסון קריאה כלומ' אתה סאתה אלדי' הואך התאפקת על זה טצאו גייס אחרי' בנחלתך לעייס לגניס כי העיר
ההרוסה היא גלי' אצני וכן לעי' הסדה ותרעמו לגרי חקלא ותרעג' גל' עד יגר טהדותת' ג' ג' חת כבית
עבדיך כתב אדני אבי זל והלא כתו בירמיה סוטטו בחונות ירוטלי' וראו כא ודעו ובקסו ברחובותי' חס תמכנו
חיס עוטה מסבט מבקס אמנו' והם ח' לה ואיך אמ' הנה עבדיך וחסידיך ופי' כי היו בהם עבדי החל ורסידים
סצרי דניאל חנניה מיס זל ועזריה מן הגלגל מירוסליס שהיו חסידים ועבדי האל וכמו הם אחרי' חלא סהיו כח
כחצאי בתיס ולא היו יכולים להראות בחונות וברחובו' והחסידים שהיו בירוט' יס מהס ככלו מן המיתה וגו'
ומהס לח ככלו הכל לפי הדין הכתון מהאל יתצריך והזל פירטו עבדי' כי המיתה מכפר' הנהרג' וכיון טנהרג
קרי להו עבדיך לחיתו ארץ כמו לחית ארץ הז' כוססת וכן נחיתו ארץ למיכ' בנו כפוד'

ישלח בם חרון אפו עברה וזעם וערה בשלחת
בראבי רעים: יפלו נתיב לאפול לא חשך ממות
נפשם וחיתם לדבר הסגיר: וידך כל בכור במצר
במצרים ראשית אוגים באהלי חם: ויסע כצאן
עמו וינהגם בעדר במדבר: וינחם לבטח ולא פ
פחדו ואת איביהם כסה הים: ויביאם אל גבול
קדשו הר זה קנתה ימינו: ויגרש בפניהם גוים ו
ויפילם בחבל נחלה וישכן באהליהם שבטי יש
ישראל: וינסו וימרו את אלהים עליון ועדתיו ל
לא שמרו: ויסגרו ויבגדו באבותם נחפזו בקשת ר
רמיה: ויבעיסהו בבמותם ובפסיליהם יקניאוהו:
שמע אלהים ויתעבר וימאס באר ישראל: וישו
ויטש משכן שלו אהל שכן באדם: ויתן לשבי עזו
ותפארתו ביד צר: ויסגר לחרב עמו ובגחלתו ה
התעבר: בחוריו אכלה אש ובתולותיו לא הולל
הולל: ויבגדו בו חרב נפלו ואל מנותיו לא תבכינה:

ישלח בם חרון אפו עברה וזעם וערה בשלחת
בראבי רעים: יפלו נתיב לאפול לא חשך ממות
נפשם וחיתם לדבר הסגיר: וידך כל בכור במצר
במצרים ראשית אוגים באהלי חם: ויסע כצאן
עמו וינהגם בעדר במדבר: וינחם לבטח ולא פ
פחדו ואת איביהם כסה הים: ויביאם אל גבול
קדשו הר זה קנתה ימינו: ויגרש בפניהם גוים ו
ויפילם בחבל נחלה וישכן באהליהם שבטי יש
ישראל: וינסו וימרו את אלהים עליון ועדתיו ל
לא שמרו: ויסגרו ויבגדו באבותם נחפזו בקשת ר
רמיה: ויבעיסהו בבמותם ובפסיליהם יקניאוהו:
שמע אלהים ויתעבר וימאס באר ישראל: וישו
ויטש משכן שלו אהל שכן באדם: ויתן לשבי עזו
ותפארתו ביד צר: ויסגר לחרב עמו ובגחלתו ה
התעבר: בחוריו אכלה אש ובתולותיו לא הולל
הולל: ויבגדו בו חרב נפלו ואל מנותיו לא תבכינה:

המלאכים רעים כי בשליחות האל וצדקונו באי ופירות
משלוח נק מסלח ונעזבו וכן בדברי רבותינו זל מסלחת זאבים יפלו
לחפו סוף כל עכוב אליהם וכן פלס מעב! רגלך יסד אחת חיס פן תפלו לא חסך אין צריך למר טלח
מנע חותם ממוצ חור טהגע עתס חבל הסגיר למות בלח עתס ועל חכת צבורים אמר זה כמו סאמר בצסן
הבח חוריו וחיתם כמו כפסס וים מפרסס וחיתם לדבר הסגיר על מות המקנה וידך כל בכור הזכיר
חס חבי כנען לגרעון ויסע כנאן יסיעס ממנרים אחר מות הצבורים ויסען לאטס כמו הרועה חל
צחכו וינחם לבטח כמו סכתוב ינחם ביד רמה ומה סכתוב ולא סחדו וכתוב ויידחו מלך רנעקו צבי
יסרחל חל ה לח היה רק רגע אחד חותו הסחד כי מיד הצבורים מסה סימנתו כל חויביהם וכן רחן בעיניהם לפ
לפיכך אמר ואת חויביהם כסה הים וים מפרסס וינחם לבטח ביבטה בעברים בים ולא סחדו ויביאם אל
אל גבול ארץ ישראל הרי זה בית המקדס כמו סכתב תביאמו ותטעמו בהר כהלך ונאמר זה המזמו
המזמור אחר סכודע המקוס על יד הנביא קנתה ימינו כמו סכתב מקדס ה בוכנו ידך ויגרש מכני
מכניהם גוים הפיל ישראל בעבר כחלה סאמר להס על דרך על פני כל אחיו נפל ויסכן באחלי הגוים הסכין
סבאו ישראל ויפלוס על הגוים כי הפילס האל בצרצ בארצם וינסו וימרו אחר סמת יהוסע והזקנים ו
וינסו ויבגדו בימי הסוכטים צין סופט לסופט באבותם האחרונים כרהסוכים כספכו כקסת רמיה סכין
מ"מה ופירות קסת רמיה כי המורה הרמתי הערוס מראה עכמו מורה לכד אחר והוא מורה לכד אחר כדי ס
ס"ח יסמרו ממנו העומדים בצד האחר וכן כהפכו ברגע לעבוד עז ויבעיסודו צמנותם כי צמי עי
עלי וסמואל היו בהס עובדי עז עד סהסיבס סמואל לדרך טובה אחר טוב הארון מסדה פלסתיס שבוע ח
אלהי דברי הכעס סהיו אומרי בעבר חלהי הנכרי מלך סהגלה הארון מהס ויטוש הארון סהי צמילה זה ח
חל סכן בארס כמו סאמר וסכתתי בתוך בני ישראל ואל חל כי תחת הידיענו היה הארון צמילה ונתן ע
עזו ותפארתו הוא הארון כמו סכתוב ואתה ואתה עזך כי בו עז האל ותפארתו ויסגר כי מתו רבי מיסר

המלאכים רעים כי בשליחות האל וצדקונו באי ופירות
משלוח נק מסלח ונעזבו וכן בדברי רבותינו זל מסלחת זאבים יפלו
לחפו סוף כל עכוב אליהם וכן פלס מעב! רגלך יסד אחת חיס פן תפלו לא חסך אין צריך למר טלח
מנע חותם ממוצ חור טהגע עתס חבל הסגיר למות בלח עתס ועל חכת צבורים אמר זה כמו סאמר בצסן
הבח חוריו וחיתם כמו כפסס וים מפרסס וחיתם לדבר הסגיר על מות המקנה וידך כל בכור הזכיר
חס חבי כנען לגרעון ויסע כנאן יסיעס ממנרים אחר מות הצבורים ויסען לאטס כמו הרועה חל
צחכו וינחם לבטח כמו סכתוב ינחם ביד רמה ומה סכתוב ולא סחדו וכתוב ויידחו מלך רנעקו צבי
יסרחל חל ה לח היה רק רגע אחד חותו הסחד כי מיד הצבורים מסה סימנתו כל חויביהם וכן רחן בעיניהם לפ
לפיכך אמר ואת חויביהם כסה הים וים מפרסס וינחם לבטח ביבטה בעברים בים ולא סחדו ויביאם אל
אל גבול ארץ ישראל הרי זה בית המקדס כמו סכתב תביאמו ותטעמו בהר כהלך ונאמר זה המזמו
המזמור אחר סכודע המקוס על יד הנביא קנתה ימינו כמו סכתב מקדס ה בוכנו ידך ויגרש מכני
מכניהם גוים הפיל ישראל בעבר כחלה סאמר להס על דרך על פני כל אחיו נפל ויסכן באחלי הגוים הסכין
סבאו ישראל ויפלוס על הגוים כי הפילס האל בצרצ בארצם וינסו וימרו אחר סמת יהוסע והזקנים ו
וינסו ויבגדו בימי הסוכטים צין סופט לסופט באבותם האחרונים כרהסוכים כספכו כקסת רמיה סכין
מ"מה ופירות קסת רמיה כי המורה הרמתי הערוס מראה עכמו מורה לכד אחר והוא מורה לכד אחר כדי ס
ס"ח יסמרו ממנו העומדים בצד האחר וכן כהפכו ברגע לעבוד עז ויבעיסודו צמנותם כי צמי עי
עלי וסמואל היו בהס עובדי עז עד סהסיבס סמואל לדרך טובה אחר טוב הארון מסדה פלסתיס שבוע ח
אלהי דברי הכעס סהיו אומרי בעבר חלהי הנכרי מלך סהגלה הארון מהס ויטוש הארון סהי צמילה זה ח
חל סכן בארס כמו סאמר וסכתתי בתוך בני ישראל ואל חל כי תחת הידיענו היה הארון צמילה ונתן ע
עזו ותפארתו הוא הארון כמו סכתוב ואתה ואתה עזך כי בו עז האל ותפארתו ויסגר כי מתו רבי מיסר

ודעה אלהי רסר הנסמך כאלו אמר אלדיס אלך
 אלדי שבאות וכן הארון הברית עטנת כמו יעסו א
 אכך האכלתס לחס כמו היתה לי זמעת לי לח
 וחס ולילה כלומר כמו שהמאכל והמסתה חק האר
 תמיד ביום ולילה כן הדמעה חקס תמיד עדמעות
 סליס וס מפרסיס כמו הכוך דמעות בסליס וסליס
 הוא מדה גדולה כמו וכל בסליס ויס מפרסיס על ג
 גלות בבל אמר שהיה טבעיס סנה סהוא סליס גלות
 מזריס שהיתה מאתיס ועטר סניס רדו סמה וברר
 מהו סליס בסכר סלס דמעות סהוריד עסו הרסע ס
 סכאמ וינעק בעקה גדולה ומרה וגו' הסלטתיו מסוף
 העולס ועד סוסו כספתא לראות בעל בינו וסעבוד כ
 כסטינו על אחת כמה וכמה ויזכך לפרס כי על זה
 הגלות אמר סליס סהוא גלות סליסי ובית בדמעות

ידוה אלדיס צבאות עד בתי עשנת בתגלת עם
 עכך דאבלתם להם דבעה ורשקבו בדמע
 בדמעות שליט תשיכנו כדון לשיכנו ויאבנו ל
 ילעגו לנו אלדיס צבאות ושיכנו ודאר פנך
 וג שעה גפן במיצרים תסיע תגרש גוים ותמעה
 בנית לבניה ותשרש שרשיה ותכלא ארץ כסו ח
 דרים צלה וענפיה ארזי אל תשרח קציריה נד
 ים ואל נדר ונקותיה לביה פרצה גדריה וארוח
 כל עברי דרך יברסכנה חזיר כיער וזו סדי יר
 ירענה:

מדון סהס מריב'ס עמנו תמיד כמו חיס ריב חיס מ
 מדון לכל הארץ ילעג לנו להס לעצמס והוא כנוי לאל יתברך כלומר ילעג לך ויאמרו סלח תוכל להוסיע
 להוסיענו אלדיס שבאות אלהי פירסנוהו וחמר זה הכסו סלס כעמי כמו דרך המתפלל לככול דציו
 לחזק התכנה אבל בכל אחד יס סנוי מעט גפן ממזריס המסיל כנסת יסדהל לגפן וכן אמר יסעיהו כי
 כרס ה שבאות בית יסרהל וחס יהודה נטע סעטועיו תסע תגרס עתיד במקוס עבר וכמוהו רביס ואמר לסו
 נסיעה על הגפן ויסע כעץ תקותי פנית לפניה סלח עמד חיס בנביהס ותסרס מצביין הכעיל כהיב
 נפית סרס ומכין פעל הדגיס עקידת סרס וכל תבואתי תסרס וסרסך מארץ חייס נסו הריס כ
 כמו בצלה וכן הכמנא בית ירה ועכפי ארזי אל כמו הארזיס הגבוהיס מחד לפיכך קראס ארזי אל וכן כהרר
 כהררי אל כי כל דבר סדוכה להגדיל סומך אותו לח וכן עיר גדולה לאלהי סלהבת יס ס'ח קציריה
 כל כך גדולה עד ססלחה קציריה עד יס והקצירה הס העכפוס הקסוס ויונקותיה הס העכפוס הרביס בצסות
 ופירוש עד יס פלסתיס והוא אורך ארץ יסרהל ואל כהר כהר פרת והוא רחבה סל ארץ יסרהל כמו וסתי הית
 גבולך מיס סוף ועד יס פלסתיס וממדבר עד הכהר וכן כתוב ומן הכהר כהר פרת היס האחרון יהיה גבולס
 למה פרכת ססולקת סמירתך מהס ולקטוה כל עוברי דרך כמו סכתב והספרתי פכו מהס יבר סמנח
 חזיר העין תלוייה ויס בו דרס חס וכו' יסרהל מיתר כסס סחין חזיר מיס טולט ביבטה כך לא יסלטו בהס הן
 חויביהס ואס לאו מיער מן חיותא דחרסא וזו סדי כמו סדה וכן יעלז סדי וזו סס בכלל לחיות המדבר והזו
 וחזיר וזו מסל על האומנו העולס סאוכליס יסרהל בכל כה וברר חזיר זה עסר הרסע מסה אמר נאף הרזיר
 כי מפריס פיס סז הוא מה חזיר פורס טלפיו לחמר כי טהור הוא כך עסו בונין להס דמיס וזת ממה סהס גו
 גזליס והומסין ודנין הגולכין והחומסין לומר סהס דייכי חמת חמר ר' חלקיה בצס ר' סימון מעסה היה גט
 בצלטון אחד סדן ביוס אחד כספכין ורובככין וכו' חפין ואמר לדוכוס סלסתי עסיתי בלילה הזה הני רזיר גו
 מיער וגס נאמר חזיר מיער על עטו חזו סדי נאמר על יסמעאל כי סני הגייס מוסליס ביסרהל ובריס חזו
 סדי אמר ר' יהודה בר' סימון הזו הזה עיף גדול הוא ובטעה סהוא פורס ככפיו מכהה גלגל רמה הדס היא דכית
 דכית המביכתך יאבר כך יפרס ככפיו לתים ולמה כקרא סמו וזו סיס צו מכל מיני טעמיס מזה ומה רלח
 אלדיס שבאות פירסנוהו סהוא רסר הנסמך כי סס צבאו תאר לת יתברך והעד מקוס האסמינות ה צביו
 שבאות אלדי שבאות וכירוט אלדי צבאו מעלה כלומר כי צמנותו הס הגלכיס מוסליס בעולס ויהא חל הירס
 לא כד'רי האומריס סהס אלהי ומכאנו ברבר זה מחלוקת ברברי רביתינו זל כי יס אומריס סהוא סס ומיכו
 נמחק וס אומרי סאיכו סס והוא כמחק ולא כקרא שבאות אלא על סס צבאו יסרהל

היינו חרפה לשבינו לעג וקלס לסביבותינו עד
מה ידוע תאנף לנצח תבער כמו אש קנאתך ש
שפוף חמתך אל הגוים אשר לא ידעוך ועל ממ
ממלכות אשר בשמך לא קראו כי אבל את יעק
יעקב ואת גוהו השמו אל תזכר לנו עונות ראש
ראשונים מידר יקדמונו רחמיך כי דלנו מאד ע
עורנו אלדי ישעינו

על דבר כבוד שכן והעילנו יבפר על ח
חטאתינו למען שמך למה יאמרו הגוים איח
אלדיהם יודע בגוים לעינינו נקמת דם עבדיך
השפוף תבוא לפניך אנקת אסיר כגדל ורועך
הותר בני תמותה והסב לשבינו סבעתים אל
חיקם חרפתם אשר חרפוך אדני ואנחנו עמך
וצאן מרעיתך גודה לך לעולם דדור דדור נסגר
תהלתך

למנצח

אל שושנים ע דות לאסף מזמ
מזמור רעה ישראל האזינה נהג בצאן יוכף יש
ישב הכרבים הופיעה לפני אפרים ובנימן ומנש
ומנשה עוררה את גבורתך ולכה לישועתה לנו
אלדים דשבו והאר בניך ונישעה:

ואין קוצר כי לא היו ישראל קוצרים חרונותם
היינו חרפה זה בגלות וקלס לעג וחרפה כמו ו
וקלס לכל הארצות עד מה חפץ סחמומור
כחמ על גלות רחמן ולא היה אלא סבבים סנה היה
בעיניהם הרך וכן חמ זכריה הנביא עד מתי לא ת
תרחס את ירוסלים ואת ערי יהודה אשר זעמת זה ס
סבבים סנה שפוף חמתך אל הגוים אשר לא
ידעוך קנחתך וחמתך סהיא בוערת כמו חס ספוף
על הגוים אשר לא ידעוך כי חכחנו חפץ סחמומור
ידענך וקדמונו בטמך חל הגוים כמו על הגוים וכן
חל ההיים לא חכל ויך ספלטני חל מחנו ועל ממל
ממלכות לפי סחבדה ממלכ ישראל בני ו סבט יהודה
בזרבו ירוסלי זכר ממלכות כי עד עתה חפץ סגלו
עשרת סבבים לא חבדה ממלכת ישראל כי
חכל חכל דרך כלל סמו דרך פרט ולפי סחכל חת
יעקב אשר ידע חותך והסמו סנה סהיו עובדים ס
חליך היה לך לספוף חמתך עליה כי חפץ סחמומור
במנותך וכי סוכך כמו עלינו היה להס לרחס ולא ל
לחכל וכן חמ חמי קנפתי מעט והמה עורו לי לר
לרעה אר תזכור לנו עונות ראשונים סעסן
בימי כעורי כאלו חמ עונות כעורי וחסכס ד חבדה
חבן עורא פי עונות חבותינו וכיף חז כמו סחמר
ורמיה חבתינו סחמו וחיסס וסחמו עונותיה סבינו
כי חפץ סהס חוטוי חל היה פוקד עליהס עונות ח
חבתיה במדת הדיו פוקד עון חבית על בניס והוא
כס חוחין מעסה חבתיה בדיהס לפי חמ חל תזכור
לנו עונות דהסיני מה יקדמונו מהר כוי חו סס י
יקדמונו ענין חומכת הדבר והביא חותנו לפני חחדס

וכן אשר לא קדמו חתכס כי תקדמו כדכות טובי כי דלנו מאד נחין בנו כח לסבול הגלות עורנו על
דבר כבוד סמך סחמו חחכל בניס וחסר סחמומור יהיה מכבוד דבוח יאמרו הגוים וזה חחכל יודע בני
בנקס נקמת דם עבדיך הבא חסיר קול חסיר על צור להוניה ממסר חסיר בלתי כרע תחת חסיר דגטוי
הותר בני תמותה סחמו חותס בחייס ויח חותר החר יתיר סהס קסורי בגלות כמו סקרת חסיר סהס חסירי
וקסוריס בגלות והשב לסכנו חרפת סחמו חיה חלדיהס ואגחנו עמך בין בגלות בין בבחנתנו
מחגלות נודה לך לעולס למנצח חל סוסניס עדות לחסך חוחו יח עדות מן ועדיית עדי כלומ תפחרי
דבר וחיכנו ככון חחמת כמו סכתיכני כי פתיחת חחמומורי חס על ענייני חנון לא נודע חיוס חכלנו וזה חמ
חחמומור כחמ על זה חגלות רעה ישראל מעת סכחלק מלכות ישראל כקרת ישראל יוסף חפריס כי חוא ח
חכור במקוד חחובן וחמ יעקב חקרת בהס סמי כלומ יקרת כל ישראל בסס יוסף כמו סכקר בטמי ישראל ו
וחחר סזכר יוסף וחפריס ומנסה סהס בני יוסף כחלו זכר בנימן סחמו סהוא בן רח ונביה עיקר ישראל וחחמר
על כל ישראל חבן יקוד לי חפריס וחחמ חחל מבנה על בניה וחמ חתה סהיית רעה ישראל וכוהג חותס כחחן
חחוינה חל תפלת עמך בגלות וכמו סהייתה יוסב חכרובי לחבת ישראל להיעד סס כבודך להס כן חופיעה ב
בבדיך כחמו עליה ולכה ליסועתה לנו תיך לפטינו להוסיענו ארדים הסיבנו חליך כלומ חבן
לבבינו חליך וחחר פניך כי בעת חקנף חוא חסתר פניס ובעת חרצון חחיר הפניס ומסגיק לטובה

ספת לא ידעתי אשמע. כיומר זכר ועדות ס
ט ט היה זה ה' נק טהימ תקיעה טופר ביהוסף יהוסף
ויוסף כמו יהוסף ויוסף יהוסף ויכדב וכל ישראל
נקרא בטס יוסף כמו טהמר ויקרא טמי ע' י' וכן א
המר כנהג ככאן יוסף חולי יוסף ה כבחות טחרות יו
יוסף ומה הוא העדות בבאתו על ארץ מצרים יס מ
מפרטי כטיבא ישראל ממכרים יחמר על ארץ מצר
מכרים לפי שכתב ובני ישראל יונאים ביד רמה זה
והכחן בעיני כי בבאתו כאמר על האל יצחק כלו
כלום כטיבא על ארץ מצרים לבחליונו כמו טכאמר
אני יונא בתיך מצרים ספת לא ידעתי אשמע כלו
כלומר אז כסגל הייתי שומע מדברים לסון חדרת
טחינו לסוני כמו שכתב בית יעקב מעט לעזו ואת
לא ידעתי טלח היה לי לדעת אותו לולי טנסתעבודת
טנסתעבודתי ביניהם אז חמר לא ידעתי כי רובם לא
היו מבינים לסון המכרים כי היו מדברים בלסון ה
הקדש וכן אמרו רבותינו זל כי במכרים לא סינו ס
טמותם ולא טנו חת לסונם הגירותי מסכל

טפת לא ידעתי אשמע. דס'רתי מסכל טכמו כפ
כפיו מדוד תעברנה: בצרה קראת ואהל צד אע
אענך בסתר רעם אבחד על מי מריבה סלה :
שמע עמי ואעידה בך ישראל אם תשמע לי: לא
יהיה בך אל זר ולא תשתחיה לאל נכר: אנכי יד
ידוד אלהיך המעלך מארץ מצרים הרחב פיך
ואמלאהו: ולא שמע עמי לקולי וישראל לא אב
אבה לי: ואטלחהו בשרירות לבם ילכו במועצ
במועצותיהם: לו עמי שמע לי ישראל בדרכי ו
יהלכו: כמעט אויביהם אבניע ועל צרידם אשו
אשיב די: משנאי יהוד יכהטו לזו יהי עתם לעול
לעולם: ויאבילהו בחלב חטה וכיצור דבט אשם
אשיעך

דברי האל יצחק ביום זה הסידתי מסכל טכמו טלא יספעגרו עיד כי ביום זה בטלתי העבודה מהם לפיכך
ט ט זה החן טחוח תקיעת סיפ' לזר בטול העבודה טהיה ביום ופירוט טכמו טהיו כי טחיס הלכנים על סכמי
ומקצתם היו עושים הלבו והיו כוטימים חות הלכנים כפיו מדור תעברנה. וכן עברו כפיו מעטות הדודים
והם הקדוות כמו והנה בביתו חו ברוד כי לא היו עוסיין לבנים לבד כי כל מלאכת החומר היו עוסיין כמו סכ
טתוב בחמר ובלכנים ובכל עבודה בטדה בצרה קראת כטחית במכרים קראת לי וחלצתי אותך בצרה
כמו שכתב ותצל טועתם חל טחלהי מן העבודה וחומר ויטמע טלהי חת באקצט אענך בטת רעט חתה קר
קראתני בטת בצרתך ואני עניתיך בקול רעט בראותך כפלחתי בגלות ויט מפרטים טהסתרתי ממך הרע'
טהכתי בו מכרים כי הנוכח רעוט היו חו אמ' על טחמ ויטקף חל מחנה מכרים בעמוד אט וענן וכאמר גט
כן על זה קול רעמך כמו טכירטט אבחקך על מי מריבה אבחקך חתית נקראת בקמץ חטף בפלס אזכרך מהר
מארץ ירדן עטיתי לך כמה טובו טחלצתיך מעבודת מכרי ויהעברתיך בים ובחנתך והנמחתיך לרהות אט
תעמד עמי בגיסיון וחט תכיר הכיט והכפלחות טעטיתי עמך ולא עמדת כי הריבית עמדי בריפודי על הגיט
וחמתי לך טמע עמי טחט טחמע חלי ולא יהיה בך חל זי טלח תטיט בטחונך הלח בי ולא תטתחיה ל
לאל ככר ותזכר כי אני ה' חלהיך המעך מארץ מצרים הרחב פיך לסאל וכל מטאלך חמלח חט תטמע לי ל
לא תרעב ולא תחמא דא יהיה בך טלח יהיה כמחא חכלך ולא תטתחיה לחל ככר טלחחרים ורבותינו זל
כירטו לא יהיה בך חל זר חיהו חל זר טחוח בלבט טל אדס הני חומר זה יצר הרע אבני תכיר ברעך מ
מחיותי ותזכר הטוב טעטיתי עמך טחוכחיתך מארץ מצרים ודא טמע במדבר ובימי הסופטים גט בי
בימי המלכים אחר דוד וטלמה עד סכלו וחרב הבית לא אבה לי לא אבה לסמוע בקולי וחלצנו ג
באירותי כטראתי טלא טמע לי טלחתינו ביוק לבו הרע טלח רנה לבוב מדעתו וטלחחו רונה לומר ס
טלקתי טמירתי מעליהם וטמתים הפקר לסלוח יד הגיט בהט ילכו במוענותיהם כמו טיעטו הרע לעצמם כן
יכו ברע וחברו לו עמי ואלו טמע לי היה הדבר בהפך כמעט אויביהם חכניע כי הוא היה טילט בר
בחיבו לא חט בו כמעט אויביהם כמעט זמן והכף כף חמתי כמו כף כהיט תמחאון אותנו הטבעה
לי כיוט וחדומים להט חטיב ידו פעט אחר פעט בשאגו חמו העול יכחטו לו מיטרת מידחת אותנו ויחח
וחמרו טלא הרעו לו על דרך ויכחטו אויבך לך ויהי עתה לעולם עת וזמן ברכת טהנחל בטוב היה לעול' סל
טלא היה לו הפסק ולא היה להט סכני עת אט היה שומע לקול ידו

אלרים צבאות שוב נא הבט משמים וראה ופקד
 גפן זאת: וכנה אשר נטעה ימנך ועל בן אמצתה
 לך: שרופה באש כסיחה מגערת פניך יאבדו:
 תהי ירך על איש ימנך על בן אדם אמצתה ל
 דך: ולא נסוג מכוד חחינו ובשכך נקרא ירה
 אלרים צבאות השיבנו האר פניך ונישעה:

למנוח

על הגיתית לאם פ דרנינו לא
 לאלרים עזנו הריעו לאלרי יעקב: שאו זכרה ו
 ותנו תף כבוד געים עם גבל תקעו בחדש שופר
 בכסא ליום חגיני: כי חק לישראל הוא משפט
 לאלרי יעקב: עדות ביהוסף שבו בצאתו על אר
 ארץ מצרים

טוב נא טוב עתה אלינו וראה בלחזינו הבט מסמי
 כלום אעפ' שאתה גנה וכסא נהכחו שכלים חבו א
 חלינו וכן כתו כי רס ה' וסבל יראה ואלו מרוש וקד
 וקדוש אטכין ואת דכה וסבל ריח ופקוד גפן זאת:
 טלא ירמסכה עוד החזיריט: ובדרס הבין מסמי הלא
 אמרת לחברה חבינו הבט נא הטמימה יספור הכוכ
 הכוכבים ובנה לפי מקומו כטיעה ויח כי הוא
 מקום סנקרא גנה בגימל כי הכף והגימל ממוכא א
 אחד ויט לפירט ככה כמו מכון והדגש תמורת הכח ו
 ויהי ירוטלי חו בית המקדש כמו סכתו מכון לסבתך
 פעלת ה' ועל בן ענף כמו בן פורת יוסף אמנת לך
 כי כבר אמנת חותה לך ועתה כטסת חותה שרופה
 ב'ט' הבן הוא לטון נקבה כמו בן פורת יוסף או ט
 טעמו לככה סוכר חו לגפן כסוחה כרופת תרגי לא
 תזמור לא תכסח ובדרס ד' טילא חין עקורה
 אלא כסוחה וכל דבר סנכסז מחליף מגערת פניך ו
 יאבדו ישראל סהוח כנפן הס אובריס מגערת פניך
 סגערית ב'ט' יהוי ירך להגן עליו על אים ימי
 ימינך יס' אל כי בימינך ובזרוע' הגדול' קניתו מבית עבדים על בן אדם כפל דבר אמנת לך טאמנת חותיך
 כב' סהיה עמך וחתה כו חלדים: ורא כסוג לא כסוב חזירי מייך כלום מעבודתך תחיינו ממיתת הגלות
 והאמך נקרת כי אתה גיחלנו ה' אלרי האר פניך כנגד מגערת פניך סוכר ד' ג' צח על הגיתית לחסך
 זה המזמו כחמ' על ינחת מצרים וכזכר בן בטול העבודה מחביתינו סהיה בראס הסכה כמו טחמ' הסירותי מס
 מסבל סכמו לפי חונו זה המזמו בבית המקדש בראס הסכה וכזכר בי גס כן תקיע' הסוכר וחמ' דרנינו
 חמ' רחוי לכס עס ה' סצרינו בחלדי עזנו ותודו לו וי סבחן לו על הטובה סעס' לכס בוס הזה כי אעפ' טיז
 הגמולה היה בטו' בניסן התחלת הגמולה היתה בטול העבד' ס' חו מיגיע' מעבוד' הקסה אס' עיבד בהס לפי
 רחוי לכס להרכין לחלדי עזנו. למה כי בהסירו מסג' סכמס הראה להס עזו וגבורתו סהיינו ברסות חרונ'
 קס' וכחמ' רכה האל יתבר' לא היה כח ביד המצרי' להעבידני לפי חמ' הרכינו לחלדי עזנו וג' ואמ' יעקב' פני
 טטבני יעקב היו עבדי ויעקב הוא סירד עס בכי' מצרים וחז התחיל מנין סני עבודה סהיו במצרים כמניין
 דרו לפי חמ' לחלדי יעקב: שאו זמרה' ס' חו קול זמרה תוף ותכנ קול התוף עד זה כתן קולו חו פי ותכנ יד
 זריכס צככור נעים עס ככל כלום בכל מיני זמר יס לכס להודות ו' סבא לגוזל ישראל' והקעו בחדס סופר
 יוס רמסין ס' חדס נקרא חדס כמו מחר חדס כי תתחדס הלככ' וכל חדס כקר' על סמו חדס וחמ' תקעו בזה
 היום סהוא רח תקעו סופר פי בטיפר כמו סניה מסה באחד לחדס הסביעי זכרון תרועה וכראה כי זה הטעם
 מכות תרועה בראס הסכה לפי סבטלו חבתי מעבודת יכחו מיגיע' בוס זה והתרועה הוא סימן סו' וח עבדים
 וכחתס מרסית חרונה כן צוה הקבה לתקוע ברה לזכר כי בוס זה בטלה העבוד' והיה תחלת חירותינו בכסא
 ליוס חגיני בגסא בזמן ומועד וכן ליוס הכסא יבא ביתי ליוס חגיני סהוא חג ומספט הוא עליכ' סניה חתכס
 אלרי יעקב' ומה צוה חתכ' כי עדות ביהוסף סמו כלום זכר ועדות סס וחחק סהיה תקיעת סופר ביהוסף
 כמו יוסף וכן יוכתן יהוכתן יוכדב יהוכדב וכל ישראל נקרא במס יוסף כמו סחמר ויקרא בהס סמי וכן חמר
 כוהב כסחן יוסף חולי יוכן ה' בבאות סחריית יוסף ומה הוא העדות בבאתו על ארץ מצרים יס מפרטי כס' נא
 יס' חל' ממצרים וחמ' על ארץ מצרים לפי סכתו וצני ישראל יוכא' ביד רמה והככון בעיני כי בבאתו כחמר ע
 על האל יתברך כלום כטיכא על ארץ מצרים לגחלנו כמו סכחמ' חני יוכא' בתוף מצרים ספת לא ידעתי חס
 חסמע כ' ומר חו כסגחלנו הויתי סומע מדברי' לסיף חקרת סחינו לסוכי כמו סכתו בית יעקב מעס לנו

אברו לכו ונכחידם כגוי ולא יזכר שם ישראל ע
 עור: כי נועצו לב יחדו על יד ברית יכרתו. אהל
 אהלי אדום וישמעאלים מואב ודגרים: גבל וע
 ועמון ועמלק פלשת עם ישבי צור: גם אשר נל
 נליה עמם היו וזוע לבני לזוט סלה: עשה להם
 כמדון כסיסרא ביבין בגחל קישון: נשמדו בעין
 דאר היו דמן לאדמה: שיתמו נדיבמו בערב וכו
 וכזאב ויבזח ובעל מנע כל נסיבמו: אשר אמרו נ
 נרשה לנו את נאות ארדים: אלדי שיתמו בגלג
 בגלגל בקש לבני רוח: כאש תבער יער וכל הבח
 תלהט הרים: בן תרדפם בסערך ובסופחך תב
 תבהלם: מלא פניהם קלון ויבקשו שכך ידוה:
 יבשו ויבהלו ערי עד ויחפרו ויאבדו: וידעו כי א
 אתה שמך ידוד לבדך עליון על כל דארץ

אברו לכו מחיות גוי סיהיו הנסארים מצוטים ומ
 ומסוריהם בניסס על סלא יהיו עוד גוי ולא יזכר שם
 שם עוד: כי נועצו אעפ סהיו כלחמים זה עם ז
 זה הגויס האלה עתה נועצו לב יחדו וכרתו ברית יח
 יחדו כדי להלחם עם ישראל וטעם עליך כי יאמר
 לא תוכל להוסיענו מידם אהלי אדום וישמעאל
 סבא עם אהליהם להאריך המלחמה וסאר הנזכרים
 הם בכלל המעונין כמו ספירסנו כי לא נזכרו סס ב
 בפרט כי אס בני סעיר ועמון ומואב והגרים סאר
 בני הגר סהיו לה מבגל אחר און מאבדס אס היא קט
 קטורה: גבל ועמון גבל אכסי גבל: גם אסור
 אמר לפי סהו רחוק מארץ ישראל יתיר מסאר הגוי
 הנזכרים ואדוני אבי זל פירס כי אמר גס כלומר ע
 עדיו מחזיק ברסעתו ולא זכר מכלתו כסינא מלהך
 ידוה והכח את מחנהו ולפירוס הזה מלחמה זאת אח
 אחר יחזקיהו וברדס גס אסור: גס זה סהיה מתחילת
 מורגל במעסיס טוביה ספירס מעצת כמרוד כמו ס
 סכתב מן הארץ ההיא יכא אסור חזה להיות רסענו
 ונספתק עמהם להחריב ביתך לפכי לנט לבני לנט ע
 עמון ומואב: עשה להס כמדון עי גרעון כ
 כחל קישון כי סס היתה מלחמת סיסרא כמו סכת
 כחל קישון גרפסי: גשברו בעין על מדין הוא
 חומר וחפס סלא נזכר זה בספר סוכטויס ויס חומר

למנוצח

על הג'יתית לבני קרח מוזמור:

בי על מלחמ' סיסרא הוא חומר בעין דאר היה בחלק מנסה עם תענך ומגדו הנזכרים סס בסור' דבורה: ס
 שתגבו כדיבמו הידועה אחר הכנוי כמו ותרשאו את הילד' אמר סית כדיבסה זהס סריס כעורב וכזאב סהיו
 סרי מדין וכזבז וככלמוכע סהיו מ' כי מדין וכך סית כסיכיהס והס מלכיהס: אשר אמרו כי הס חסבנ
 לירס את כחות אלדיס כלומר ארץ יס'אל וכפלנו ביד גרעון ויסראל כן סית המלכיס והסריס סבאו גס כן ל
 לירס את כחות אלדיס כמו סאמר יאוספט לבא לגרסנו מירוסתך אסר הורסחנו: אלדו סיתמו הוא הק
 הקט המצ'גל: מפני רוח' כזס תבער' תבער' מוס חומריס כי תבער כועל ינכא אס כן חין וער ח
 חסר בית הטמוס ומה סאמר כאט תבער יער לפי סביער העניס ביחד הרבה כיון סהאט ביער בעץ אחד הוא
 ביער בעץ האחר וכך חברו ביברו עד כלות כל היער כן הארביס תהיה מהומת ידוה בהס חיס ואיס צרעיהו
 תלהט הריס העניס והעסביס סהריס פירוס סהרות יוסבת צהריס ותדחה הלהבה מעץ לעץ עד טיטרכו כו
 כולס: כן תרדפס' עמו סהיה במלחמה זאת וידוה נתן מארביס על בני עמו ומואב והר סעיר וגו' כודא
 פניהס' סהס היו סבוריס להתכבד עלינו ואתה מלא פניהס קלון סהיו קלויס לפכינו וכבויס תחת אסר הטבנ
 להיותס ככבדיס עלינו ואדני אבי זל פירס קלון מן קלוי צאס כאלו אמר מלא פניהס צטת טיטוכו בצצת פ
 פניס הנסאריס כי המתבייס יהיו כנוי כחט ויבקסו סמך ידוה ואז יבקסו סמך כי ידעו כי חין זולתך ובידך ה
 הכל ואי ביד אדס כח וגבורה לעסות דבר חס לא ירצה האל: יבשו ויבהלו ויחפרו כמו יבשו: וידעו
 אתה וסמך לבדך חין עוד זולתך ביוס ההוא ידוה אחד וסמו אחד ופירוס אתה וסמך טידעו כל בצכס כי חין
 אל זולתך אלא אתה הוא האל וכך לא יזכרו בפיהס אלא סמך לא סס אלדיס אחריס וזהו סאמר עליון ע
 על כל הארץ כי הכל תחת ידו ובריטיו לבגצח המזמור הזה כאמ' על דוד כסהיה ברית נגלה בארץ ס
 פלטי' והיה תפארה אל מן הארץ והמזבח חו כאמ' על לסון בני הגלות והוא הככנ

בזמור לאסף אֱלֹדִים נֶצַב בְּעֵדוּת אֵל בַּקֵּץ
בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁבּוּשׁ עַד מֵתִי תִשְׁבְּטוּ עוֹלָם וּבְנֵי
רָשָׁעִים תִּשְׁאוּ סֵלָה שִׁבְטוּ דָל וַיְתוֹם עֵנִי וְרֵשַׁע הַצַּדִּיק
הִצְדִּיקוּ פִלְשׁוֹ דָל וְאֶבְיוֹן מִיַּד רָשָׁעִים הִצִּילוּ לִי
לֹא יָדְעוּ וְלֹא יִבְיִנוּ בְּחִשְׁבָה יִתְהַלְכוּ יַמִּישׁוּ כָל מוֹן
מוֹסְדֵי אָרֶץ אֲנִי אֲמַרְתִּי אֱלֹהִים אַתֶּם וּבְנֵי עֲלִיז
עֲלִיזוֹן כָּלְכֶם אֲכֹן בְּאֶדְם תְּמוֹתוֹן וּבְאֶחָד הַשָּׂרִים
תִּפְזְרוּ קוֹמַת אֱלֹדִים שִׁבְטָה הָאָרֶץ בִּי אַתָּה תִּגְוֶה
תִּנְחַל בְּכָל הַגּוֹיִם שִׁיר בְּזִמְרוֹר לְאֶסְפָּה
אֱלֹדִים אֵל דָּמוּ רַךְ אֵל תַּחֲרֹשׁ יֵאֵל תִּשְׁקוּט אֵל
כִּי הִנֵּה אֵיבֵיךָ יִהְיִימוֹן וּבִשְׁנֵאֵיךָ נִשְׁאוּ רֵאשׁ עַל
עַמֶּךָ יַעֲרִימוּ סוֹד וַיִּתְעַצְרוּ עַל צַבּוֹנְךָ

ויאבגלהו ויהי מאכיל אונתו האל מחלב חטת כל
כלומי מן המיטב כמו עש חלב כליות חטה ומנור ד
דבא חטביעך דבט היה מטביעך מן הכר והדבט ה
הוא מסל למעדני האר וכן חמ ויניקהו דבט מסלע
ומנור ממקוד חזק כ' ומ' סלל גדולים ומעדני מלכו
חומית העולם שהיה מכניע לפניהם בזמור ל
לאסף אֱלֹדִים נֶצַב בְּעֵדוּת אֵל זה המזמור נאמר על
הסופטי שהיו סופטי בעול ואו' היה בימי יהושפט
כי ראינו כי בשבטו מרמות ג' עד ורטיב ישראל צי' ט
צ' סיבה העמיד סופטיס בארץ בכל ערי יהודה והיה
דחזירי חמד ומת' להם רחוק מה חתם עיטוס כי לה ל
לחדס סופטיס כי ה' ו' חמ' עתה יהי פחד ה' עליו
עלכס יסמרו ועטו כי הון עש ה' חלדי עולה ומטיח
פניס ומקח סוחד כ' ח' כי קודס זה היו סופטי בעול
עד סהונך העמיד סופטיס חרדיס וזהירס מאך
צ' ב' המטכט וחמ' חלדיס נצב בעדת אל כלומר כב
כבדו עמהס להטגיח במעסיה יותר מסחר האומות
ולעקוד עליהס כמעסיה כמו סכנו' רק חתכס ידעתי מכל מטפחות החדמה על כן אפקיד עליכס את כל עונ
עונותיכ' בקרב חלדיס בקרב הדיינין לספוט הינור כמו טנזה הותס וחס לח יעטו כן הוא יודע ופוקד עליה
עינותס. עד מתי ופני רטעיס לפי שהס גדולי וחוקי ועסיריס תטאו פניהס ולא תקחו מידס מטפט עני
שבטו דל קחו מטפט מהענשתי מהס ממוכס הנדיקו סיהיה הנדק עמהס והנדיקו חותס ולא תיראו מה
מהענשקי ולא תטאו פניהס בדשו דל ס' יעסקוהו בגבו' דא ידעו ולא יבינו הסופטי מטפט
עול כאלו לא ידעו ולא יבינו דבר המטפט בחטיכה יתהלכו כי הסוחד עורס ימונו כל מוסדי ארץ מכני מע
מבטיה רחוק סימונו כל מיסדי ארץ וידב הצולס כן הצול' בצ לעולס מפני הצולס אגני אמרתי חלדיס
כי הסופטי נקראו חלדיס כשהס סופטי חמת כמו ס' מ' עד החלדיס יבא דבר טניהס כמו סנקראו צבחות מע
מעלה חלדיס סעוסיס סליחות צירחס לספוט ולכחצ הצולס ועליה נחמ' חלדי החלדי וחלדי האדניס הומ' כי
הקצה הוא חלדי צבחות מעלה שהס חלדיס וחלדיס ומכהיג' העולס במנוצ' בירחס חני אמרתי סתהיו חלדי'
בחמת תקדמו לבני עלין סנקראו גס כן חלדי ותספטו בחמת ובייטר כי יס לכס סתוף עס בגי עלין בנסמ'
אבן באדס תמוצון חני רוחה במעסיכ' סתפסחיתו מעלת נסמ' כ' וכס צמוצון תמותון באחד האדס ותמוצ
כסמ' חכס עס הגוף שהוא אדס ולא תעלה עס בגי עלין וכאחד הטרס תכולו הטרס סהס סופטיס וניהגיס
בגי אדס לפי גאות' וגדולת' ומביטי הטפלוס בבני אדס ועוסקיס חותס כן תפלו חתס כסצמותון כי בדרכיה'
חתס הנלכיס. קומדה חלדיס אחר טחין הסופטי סופטי חמת צריך סתפוט חתה חת הארץ ותקח מטפ'
העניס מעוסקיה. כי חתה תכחל בכל הגניס חתה תכחל העניי' והעוסקיס באי זה עס ס היו כלומ' הס עמך ו
נכח' ח' כי צוב העניי' והעוסקי' הס דכחי רוח וחכסי חמת שיר מזמור להספ' זה המזמור נאמר על המלחמ'
סהיתה בימי יהושפט כשבחו עליו בני סעיר ועמון ומוחב כמו ס' חמ' בדברי הימיס והיו עמהס גי'ס אחרי' לא
נזכרו סס בצרט חבל חמ' ועמהס מהעמוני' והס כזכרי' במלחמת עזיהו הערביי'ס ונקראו גס כן סס מעוניס
הפוך וכן בצפ' סופטי' ונידוכיס עמלק לחמו חתכס כי חלה הגניס היו סכני' קרובי' זה לזה לפי זכר הנה יטמ
יטמעחלי' ועמלק כי כולס הזכרי' הנה כתלקטו עס בני עמון ומוחב ובני סעיר הזכרי' סס וס' חמ' הגניס סהיו
אט במלחמ' בכלל העמוני' הזכריס סס. ארדיס אל דמי לך חל תקוס לעת הנדה הזאת. כי הנה
חויביך יהמיון כי תקצבנו גי'ס רבי' עלינו הומיס לכלותינו וכסמו ראס להתגבר עלינו. על עמך יקמו
ענה וסוד גי' עס גי' בגרמה לבא עלינו כפונך ישראל שהס כפוני' בסתריך כמו סכנו' תפכסס בצכה ונ'

מלכו מחיל כבוד פירסונוהו למני הפירוסים ולדרי
 ובדרם טעמו ליוסכו ביתך סוכר למעלה ולכו מני
 המדרם לבית המדרם גס פירסו איתו לעתיד לבח נ
 ואמרן תלמידי חכמים אין להם מנוחה לעתיד לבא
 סכאמר ילכו מחיל אל חיל גס דרסו רבוצינו אל כל
 הינח מצית הכנסת לבית המדרם ווכה ורואה פני
 סכינה סכאמר ילכו מחיל אל חיל ירת' אל חלדי בני'
 ידוה אלדים פירסונוהו במזמר שמעה תפילתי ל
 לקרב הגולה כמו סאמר ככספה וגס כלתה נפסי
 חלדי יעקב כי הוא חבי טבטי יסורן אין זר בהס' מ
 בגגנו מוגנו אתה אלדים סאתה מן בעדנו רח'
 נחבט פני מסיחך כלומר סתבוא המסיח במהרה
 נחבט פניס היא הסגדה על האדם והרנון ית' ה
 המזמר על דוד אלא מסיחך על עמנו' בי טוב
 טעס כי על אסר התפלל לקרב המסיח ובגון הבית
 אמר כי טוב לי יוס אחד בחזקתך ולמחר אמות מסא
 מסאחיה חלף ימיס או טניס ואכי בארץ ככרית יוס
 מפירסיס טעס כי לככספה וגס כלתה נפסי סוכ' בת

ילכו מחיל אל חיל יראה אל אלדים בציון ידוה
 אלדים צבאות שמעה תפילתי דאזינה אלהי יע
 יעקב סלה: מוגנו ראה אלדים ידבט פני משיח
 משיחך: כי טוב יוס בהצריך מאלף בחרתי הס
 הסתופף בבית אלהי מדור באהלי רשע: כי שם
 שבש ובגון ידוה אלדים חן וכבוד יתן ידוה לאימ
 ימנע טוב להלכים בתמים: ידוה צבאות אשרי
 אדם בושה בד:

למנוחה

לבני מרח מזמור רצית ידוה
 ארצך שבת שבות יעקב: נשאת עון עכך כסית
 כל חטאתם סלה: אסבת כל עברתך השיבות מ
 בחרון אפך:

בתחילת המזמור בחרתי הסתופף יסיבת סף הסער אבחר סאכנס בסף הסער בנה
 טבת אלהי לבד מסאדורי דירה סלימה בארנות הגויס סהס אלהי רסע' יוס מפירסיס אלהי רסע כמו ולא יתל
 ימלט רסע את בעליו וכל אסר יפכה ירסיס סהו עכון החרדה וההתגברות והנצח כלומר ויתר אבחר לסבת
 בסף סער אלהי להתעסק סס בדברי חכמ' מהיותי גר באהלי עסק העולס והחרדה ע'יני' כי סמט סמס נ
 זמאורי גדול היה ליוסב בחסך גלות להנתיאס מאכילה לאזרה וכך הוא מנבט להגילס מרעית הגויס והגן בעד'
 וכן וכבוד יתן ידוה להס לחותס סיהיו הולכו' בתמי' יסובו אליו בכל לבס חן וכבוד יתן ידוה להס לפני הגוי'
 וחס יכבדוה בטחוס מן הגלות ולא ימנע טוב הגויס מהס כמו סאמר והביתו בניך בחנן ואמר ויהיו מלכיה א
 אומניך ואמר חיל גוי' תאכלנו ובבבדוס תתימרני' ידוה ה' בבאו אסרי מי סיבטח כך ולא נישא לבו לרי'
 לאורך הגלות ויבטח כך סצנתיאס מהגלות ותבנה בית מקדסך ותבתיאסו סס סנכסנו הנפסות חליו' למ
 לבנינו זה המזמר מפירסיס אוננו על גלות בגל וחסון הוא על גלות זה כי על גלות ארץ הוא כמי' ו
 סאח' העול' תאסף בנו ועוד בסוב הגלות אמת מארץ תבטח ולא היה זה בסוב גלות בגל כי רפס פוסעי' היו
 ססי' רצית מתבוא על הגולה בסלסס פסוקי' היראסוני' ואחר כך זכר תפילת בני הגלות ואחר כן אמר
 כי סמע תפלתס' האל על הגולה באמת יוס מפירסי' כאמר רנית בבית סני ונסאת עון עמך ואסדת כל עב
 עברותיך סובינו עתה מזה הג' ואמר רנית כאמר ועמת אונתה זה כמה סכיס עתה רנית אונתס סבת טבית יע
 יעקב סבת פועל ינח באלו היסבות יוס' ומרי' כי פועל ינח מהקל מזה הסרס בזה הענין ויפירסו זה מענין
 מנוחה וכך סובה ה' רבבות חלפי יס'אל וסב ה' את סבותך סובכו חלדי יסעכו כולס סהס פועל ינח מהקל מ
 מזה הסרס סס ענין מנוחה וזה הוא רנית ר' יהודה חיו' וסרסו סוכת' ויסקיט' מנר' הגלות סבית קרי ביוד וכת
 וכתוב בת ואחר הוא נסאת עון אסדת כמו אסכו אסך ה' את חרפתי הסיבות מחירון אכיד
 מחירון מקור בצוספת כון כמו מזרות' ואינוכו כמו סוב מחירון אסך כי אונתו הוא סס סמוך למ' ית אסך וא' ו
 היה זה כמוהו היה לו לומר הסבת מחירון אסך אכל הסיבות הוא פועל ינח והפעול הוא אסך כלומר אמר הט
 סיבית אסך סלא וקרי

מזה ירדות משבנותיך ירוה צבאות נבספה וגם
כלתה נפשי לחצרות ירוה לבי ובשרי ירננו אל
אל חי גם צפור מצאה בית דרוד קן לה אשר
שתה אפרחיה את מזבחתך ירוה צבאות בלבי
ואלהי אשרי ישבי ביתך עוד יהללך סלה: אש
אשרי אדם עו לו בך מסלות בלבבם: עברי בע
בעמק חבבא מעין ישיתוהו וגם ברכות יעשה מ
מורה:

מזה ירדות משבנותיך מה נאחצות מסכנותיך ו
מה מאד חני חנה ותאמה להיות בהם גבססה ו
נגד כלתה כלתה יוצר מנכססה לפי אמר וגם כאלו
כלתה מרוב התאנה לפי באת התאנה בזה הלשון לח
לחצרות ה' כי שם היה מעמד ישראל בבית המקדש ב
בחצרות ולא בהיכל לבי ובשרי ירננו בסרי הוא הפה
הזמ הסיר עש כוכת הלב או פי ער מסל כמו כל ע
עצמותי תאמרנה גם כפיר אש כאלו המזמורי
על דוד בגלותו בארץ פלסתיים היה הזמן הוא זמן
היתר הבמות והיו מזבחות בכל מקום והיו מקננים

בהם עיפות אבל בבית המקדש לא היו מקנני עופות מפני הטומא כי אפי' בגג הבית עשו דבר כדי שלא יכז
טע עוף והיו קורין אותו כולל עורב ואלו דוד חני איכני אפי' כמו העופות שמקנני את מזבחותיך וחני לא
מוכל להיות טע וזכר צפור ודור סדרכס לקנן ביישוב וצפור הוא עוף קטן וקורין לו בלעז פטרו ודור יר
ידוע סינהגו לקנן בבתיים לעולם לפי נקרא דרוד טהור חפסי בין בני אדם שמקנן בבתיים ואם נאמר על
הגלות יאמר כי העופות ימנחו להם מקום וקן במקום מזבחותיך החרב ומקנני סא העיפות ואכחכו לא נכל
לחונן סא ולא קרדינן סא קרבנות וברדס מפרס חותן דרך משל על כנסת ישראל שהיו באים לחוג סלס פעמים
לבית המקדש ומקריבים קרבנותיהם ואומ בני הגלות כי נכספה נכסס לעלות סס כמו שהיו עוסין ישראל כ
כשהיו בארצם ותפריחיה סס פרחי כהונה שהיו עש המזבחות תמיד כמו האפרוחים בקן מלכי ואלדי אע"פ
ס זני בנות אתה מלכי ואלדי אשרי יושבי ביתך הכהנים שהיו יושבי ביתך או כסא המקדש קיים אטריה
גם החכמי והאסידים שהיו מתבדדים סא חסיהם מן פי אסרי טיזכו ויראו בבנין הבית והיו יושבי ביתך עוד
יהללק סלה פי לעולם כל ימיה יכז עוד כל ימי הארץ. אשרי אדם פי מדכי אבי זל סיס להס עון החכמי
בדעת יחודך כי הוא סורס עבודתך כמו שאלו דוד לטלמה צנו דע את אלדי אביך ועבדהו מסלות בלבב מ
מסלות עובדים וסביס על חותן מסלות ובכל יום יוסיפו אומץ ונכון הוא הפי ונסמך זה הפסוק לאסרי יוסיפו
ביתך כי יושב ביתך סס סיס להס עון כך סזס מתבדדים סס ומתעסקי בחכמ לדעת את הוהחכמי אברה
בן עזרא פי חותן על עולי הרגל חמ' אסרי אדם אסרי החגים מוסראל והס צרכים לעון כי סס הנלכים בדר
בדרכים יום להס עון כך וטעם מסלות בלבב סחין בלבגס חכך ולא מרסבה אלא אל המסלות סהולגיס ב
בהס אל בית הסא עברי בעמק הבכא לפי הרשין יהיה דרך מס' על החכמי ויהיה בכא מן נבכי יס וירא
מקום המביע וחומר סזס עובדים בעמק בצועני החכמה יוסיפיהו מעין לתלמידיהם ולבאים אחריהם טיסתו
מן החכמה לדעת את ה גם ברכות יעטה מורה ברכות יעטה המורה אהכס בדרך החכמה וכן הפסוק הצא ח

והפירוש המורה

סלס סלס סלס

אחרינו ילכו מחיל חל חיל חותן כי התלמידים ילכו מבבא אל צבא כלות צבתי המדרס ס'הס צבא התלמידי עד
ס'יאה הדורס החכמה אל אלדים צניון כי סס החכמי הגדולי צבתי אלדים צניון ואס כפרסו על עולי הרגל
יהיה פי עמק הבכא עמק שהיו בו צבאים וקס חלנות הנקראים בלסון מסנה תוצים והס גדלים במקום סחין
סא מוס על כן אמר כי כאסר היו עולי הרגל עובדים בלוחץ העמק היו מסימין אותו מעין מרוב החיל שהיו
עיניים סס והיו חופרים הנה והנה להוכי מוס עד סהיה כל העמק מעין. גם ברכות יעטה מורה ברכות
כמו ברכות צבתי והבכיה היא ארץ בתי בצננים ובסיד ומצננאין סא מי צמיח ואמ' כי היה להס מוס לעולי
ס יגל מהמעינות והבכיות שהיו בדרכים שהיו מונחים סס מלאים מוס כי הגם הלבים איהס מוס מורה
כמו ירה ונלקס כלומ כי לא היו אסרי דבר בעלותם לרגל ילכו מחיל אל חיל העולים לרגל היו הנלכים מ
מבבא אל צבא כי היו מונחים צבא העולים חלה לתלה וברדס עמק הבכא זה גהנס סבכים סס הרסעיס מ
מעין יסיתו יהדמעית ויה מוריס ברטעס. ואמר ברכות יעטה מי סהיה מורה אותס בדרך היסרה
ואכחכו לא שמענו בקול ה' לסיכך אכז בזה העמק

יקרא סלס סלס

בי חסיד אני הושיע עבדך אתה אלדי דבונת אל
אלדי: חגני ידוד בי אלדי אקרא כל היום: שבח
נפש עבדך בי אלדי ידוד נפשי אשא בי אתה ידוד
טוב וסלח ורב חסד לכל קראד: האזינה ידוה
תפילתי והמשיבה בקול תחנונותי: ביום צרתי א
אקראך בי תענני: אין כבוד בארדים אדני ואין
כמעשיך כל גוים אשר עשית יבואו וישתחוו ל
לפניך אדני ויבגדו לשבך: כי גדול אתה ועשה
גפלאות אתה ארדים לבדך: הורני ידוה דרנך
אדך באמתך יהוה לבבי ליראה שבך:

בי חסיד אני הושיע עבדך אתה אלדי דבונת אל
אלדי: חגני ידוד בי אלדי אקרא כל היום: שבח
נפש עבדך בי אלדי ידוד נפשי אשא בי אתה ידוד
טוב וסלח ורב חסד לכל קראד: האזינה ידוה
תפילתי והמשיבה בקול תחנונותי: ביום צרתי א
אקראך בי תענני: אין כבוד בארדים אדני ואין
כמעשיך כל גוים אשר עשית יבואו וישתחוו ל
לפניך אדני ויבגדו לשבך: כי גדול אתה ועשה
גפלאות אתה ארדים לבדך: הורני ידוה דרנך
אדך באמתך יהוה לבבי ליראה שבך:

מריעים לו והוא אינו מויע להם אבל מטיב להם והם שמחים לאינו והוא שמח לטובתם כמו שאמר ואח' כח
צדקו רוקם ואמר נתת שמחה בלבי מעת דגגט וצירוסט דבני נכח סגול סהיה דודכו הנילו פעמים וכן ל
לשאר חוביו היה מתחסד עמהם וכן אמר במקום אחר לא תתן חסדיך לרמות סחת ואמר וגמלני ידוה ככד
כדקי וריבים כמו אלה ולא היה מתעזר אלה כנגד חוביו ואין בזה תמה וצדקת אמר ר' חלכסנדראי מי הוא
טמוע קללתו ופוצק ספקה בידו לקריות עצמו חסיד הבוטח חליך כאלו אמר התה אלהי הוטע עמך הבוטח
חליך ונקסר לסון בזהו עש אל במקום בית וכן בטח ידוה בכל לכך כי מלת אל תטמט במקום בית פעמי
כמו ואל הארון תתן את העדות שהוא כמו בארון דבני ידוה כל היום כלומר כל הימים וכן הוירך קו
קווי כל היום כלומר קראתי איכה לעוזר אחר אלא חליך לפיכך חבני שבח כהם שהיה ביגון ומחנה סח
סמח אותה כפטי אסא דרך תחנה בכל לב כמו נסא לבבנו אל כפטי או דרך מחנה כמו ויסא משחות סו תק
תקוה ותחלת כמו ואלו הוא כוטא את כפסו בי אתה ידוה טוב לכל הבריות כמו שכתב טוב ידוה לכל וס
וסלח לחטאים וצדקת ר' פנחס למה הו' טוב וס' אתה ולמה הוא סלח שהוא טוב לכל קוריהך לכל קוריהך וכתת
בצדקת חעב סהרעו כיון שהס טביס חליך בעת צדקת אתה רב הסד להס כל סכן לי האזינה ידוה
תחנונותי תחנו רבות טאני ותחנן לפכך בעת צדתי כי תענני לפיכך אקראך ביום צדתי כי ידעתי
ס צענני כי כל קורא חליך בלב טלס אתה עונת כי אינך כאלדיס אחרים סקוראים להס עובדיהס ולא יענוס
לפיכך אמ' אחריו אין כמוך כמו שאמר משה רבינו ומי גוי גדול אשר לו אלדים קרובים חליו כידוה חלהיננו
בכל קראינו חליו והאלדים הנח סמטס והירח והכוכבים ועובדיהס סבורים סהס יכולים להציל הצועק להס ח
חעב טיס להס ממסלה בצחחונים אין כמוך בהס כי הס סלחיס וחתה סולחס ואין צדס לעשות סו לספור
אלא כפי סהס מחיס ואין בהס טיעסה כמעסיך כי אתה עשית חוקס ועשית כל הברואים ויס בידך לעשות
ולספור והס אינכ עוטיס אלא כפי מנותך כל גייס בזמן הזה הגויס טועיס בעבודתס לחלדיס רביס א
אבל עוד יהיה זמן סכל חוקס הגויס אשר עשית יכירו וישחוו לפניך אדני כי יכיר כי אתה אדון הכל ויכבדו
לסמך לא לסס אחר זולתך חה יהיה בזמן המסית כמו שכתב בדברי הכביאים והיה ידוד למל על כל הארץ וכן
ססוקיס אחרים מבוארים בזה כי גדול אתה דורני ידוה חעב טאני יודע כי אתה אלדיס לבדך
אדרך הקבלה ובמעט ידיעתי אני מתחנן לפניך סתורני דרכך ותוסיק לי ידיעה בחכמת יכירתי ליצורים וכי
כולס עומדיס בבחך וכסאדע זאת הידיעה סהיא חכמת הטבב אהלך באמתך סהיא חכמ' האלהו ואמר אהלך
בלומר יהיו לי דרך ללכת בה חעב סלא אוכל להסיג דעתה אהלך בה וחטכיל בה מעט מעט כפי סכל האדס
יחד לבבי ליראה את סמך עורני ויחד לבבי סלא יהא לבי פונה חילך ואילך אלא יחד חוקתי ליראה סמך לבר
ולא אירא מבני אדס המבקסי רעתי אלא יהיה לבי בגורך לך לבדך ולא אירא מבני אד' אלא סמך לבדך אירא
ובו תהיה נעורי

שובנו אלדי ישענו והפר בעסך עמנו ה' עלם
 תאנף בנו תמשך אנך לדור ודור הלא אתה ת
 תשוב תחיינו ועמך ישמחו בך הראני ידך חס
 חסדך וישעך תתן לנו אשמעה בזה ידבר האל
 יחיד כי ידבר שלום אל עמו ואל חסדיו ואל ישו
 ישו בו לבסלה אנך קרוב ליראייו ישעו לטוב כר
 כבוד בארצנו חסד ואמת נפגשו צדק וש
 ושלום נשקו אמת מארץ תצמח וצדק משמים
 נשקו גם ידך יתן הטוב וארצנו תתן יבולה
 צדק לפניו יהיך וישם לדרך פעמיו תפלה
 דוד הטה ידך אנך ענני כי עני ואביון אני ש
 שמרה נשתי

שיבינו פרסיו אלדי וסענו כי יסיעינו תלנו
 כך ואתה תוטיענו ולא אחר והפר בעסך עמנו כע
 בעסך שהיה עמנו עד הנה הפרי אותנו ובטל אותנו ה
 הרעולם וכי אנך זה הגלות כל כך טלעולס ת
 תאנף בנו תמשוך אפך כלומ תארי אפך לדור ודור
 הדא אתה כי אין זולתך טחיינו מתמותת הגלג
 ואל עמך ישמחו בך הראנו ה' חסדך כי חס
 גברו עוננו אתה תעטה חסד עס החטאים ולא תגמ
 תנמלס כפטעס ואתו חסד הראה אותנו לנו וישעך
 תתן לנו בטל היוד כמו אל בקפך תוכיחנו ח
 אשמעה מה ידבר האל ה' חסד הכביא חני טומע
 מה שידבר היכול ה' ומה שהוא מדבר יכול להטלימו
 ומה הוא מדבר ידבר טלוס חל עמו להוכיח מהגלות
 ואל חסדיו חסדי חומות העולס טיטובו לדת ישראל
 בטיב הגלות ואל יטבו עוד לבטלו ולדיך רע כיו
 סכתו ועמך כלס דדיו לעולס ירטי ארץ וזה לחות
 עד סחרב בית סני וגלו ישראל מארצם אך

על גלות זה אמר כי סבס מגלות בכל סני לבסלה

קרוב חס יהיו כל ישראל יראיו קרוב יהיה להס ישעו כי הגולה תלויה בתשובה כמו סכתו וטב ה' אלדיך את
 טבותך ויחמך וכו' כי תשוב אל ה' אלדיך בכל לבבך ובכל כפסך לסכון כבוד בארצנו גס זה לחות כי על זה
 הג' ות הוא המזמור כי בבית סני לא סכז הכבוד כמו סחמ' דזל כתב וארצה צי ואכבדה כתו ואכבד וקרי ואכ
 ואכבדה מאי סנא דמחוסר הא חלו סס חמסה דברים סבין מקדס ראסון למקדס טני וחלו סס ארון וכפרת
 וכרוב חס וסכיב ורוז הקדס ואורים וצומים אבל בבח הגיאל ובניין הבית יסכון כבוד סס כמו סכתו וטכתי
 בתוך עמי ישראל ולא לעזוב את עמי ישראל וחמ' כי ה' חלדינו בא צי חמ' זה על הכבוד ס' היה בבית המקדס
 חסד ואלמת חמ' זה יהיה או בעת הגולה וסכון הכבוד בבית המקדס יהיו חסד ואלמת בעולס כי יהיו כל
 ישראל בדרך אחת לעבוד את ה' ולהיותס בדרך אחת כמו סכתו סארית ישראל לח יעסו עולה ולא ידברו כזב
 ואל ימנח בטיהס לסין תרמית יהיה צדק וסלס בעולס כספון כלומ אחיס ורעיס כיון ס' היה אחת ונד' בצגו
 חדס יהיה להס מחל חסד וסלס אמת מארץ תצמח כסיהיו עוטיז בארץ מעסיה טוביס יהיה כספון
 עליהס צדק מסמים כי הגרות היודרו מן הסמי' חס לפי מעסה בני חדס בארץ גם ה' כמו סיעטו הטו'
 גס כן יתן הטוב להס והוא הגמס כמו סכתו יפתח ה' לך את חוצרו הקיב את הסמים לתת מטר ארצך בעתו ו
 יוצרינו תתן יבולה כי לא יחס' להס עוד הטוב צדק לפכנו יהלך כי חיס יהלך לפכנו צדק כלומר ס
 ס' היה הצדק נוכח כניו תמיד ויסס לדרך פעמיו ויסס לדרך הצדק פעמיו והכפל לחזק חברה לדוד
 הטה ה' אונך ענינו כי עני ואביון חני זה המזמור חבדו דוד בעודנו גולה וצריח מפני סחול וחמ' תפלה לדוד
 זו ס' תפלה לחל סיסמיהו ווסיעהו מיד מבקסי נכסי ואמר כי עני ואביון חני הכפל לחזק
 וקרא עמנו עני כי עני היה בחותס המקומות ס' היה הלך לא היה לו ספקו ס' היו עוריס חותו קרוביו ואכסי
 יהודה בסצר חו הימים ס' היה עס חכיס ס' היה מתפרנס מסלל האומות כמו סכתוב
 חו קרא עמנו עני ס' היה כמו עני ס' היה לו עוריס כך לא היו לג עוריס ב' סחל סיעוריהו ס' היה סחול רח

יודפו בזנס שברה נכסי

אזכיר רהב ובבל לידעי דגה פלשת וצור עם'כו
כוש זה ילד שם: ולציון יאמר איש ואיש ילד בה
והוא יבוננה עריון: ידוה יספר בכתב עמים וחי
ילד שם סלה: ושרים בחוללים כל מעיני בד:

רהב הוא מצרים וכך המהצבת רהב אמר כסאזכיר
ליודעי המדינות הגדולות בגוים לא ארחה בהם כמו
ציון ואמר ליודעי כמו ליודעים מעלות ציון ויהיה
ליודעי כמו ליודעי כמו וקדע לו חלונכי כמו חלונכי
או יהיה היוד לכנוי והכנוי ככוג ציון או יהיה הכנוי
ככוג המסוררים ופירושו ליודעים ציון כמוני זה יו

יולד שם בכל אלה המדינות הגדולות אם יהיה שם חכם לא יהיה אלא לזמנים רחוקים שיאמרו דרך שבח זה
החכם יולד שם ולציון יאמר אבל בציון יאמר איש ואיש יולד בה ימכמה חכמים ויכל אדם לומר טיול
סיולדו בה ותמיד בכל הזמנים ימכאו בה חכמים גדולים ורבים בעלי הסם והוא יבוננה עליון כמו והוא על
עליון כוננה וכך הוא צוה לי אחי והוא אבי צוה לי מקום שם קצר כלומר הא' שהוא עליון על הכל והוא כל
העולם יצר וכוכן המקום הזה לסבא על המקומות או פירוש דרך תפלה העיר הזאת עליון יבוננה ויעמידה
סניס רבות ידוה יספר ענין כתיבה רונה לומר כסיכתוב האל העמים סיהיו בהם מעטים מהחכמים
סימיו עליהם זה יולד שם כתב זה המקום לסבא סיהיו סד חכמים רבים והכתיבה היא זכרתו והפסוק הזה ע
על דרך בהחל עליון גוים בהפרידו בני אדם ונב גבולות עמים למספר בני ישראל והחכם ר' אברהם בן ע
עזרא פירש יספר ענין מספר וחשבון ופירושו זה יולד שם החכמים אשר יולדו בציון ה' יספרם שהוא יודע ב
בכתבו כל הנולדים בציון כי רבים הם ממספר בני אדם ושרים כחוללים המסוררים והחוללים כלם
יטירו שבחך כי אבי גה חסמה כל מעיני בך כלומר מעיני לבי סלבי מקורו נובע עליך סירים או פירוט מע
מעיני עיני והמגדתי בך הם וכף בחוללים כמו חלק בחלק יאכלו כלומר אלה יענו עליך ויסוררו בך
וחוללים הם המגננין בחלילים ובמדרים מפרש המזמור כך אוהב ה' שערי ציון אמר הקב"ה מחבב חני צדי כ
בנסיות וצדי מדרסות ולמי אחי מחבב יתיר לציון שהיא פלטריין סלי נכבדות מדובר בך זה שהיו הומרים א
את הסם בכתבו בבית המקדש ליראה את הסם הנכבד והנורא לית מתאמר בכל קרייתיה אלא בעיר חלדים
אזכיר רהב ובבל עתידין אומות העולם להיות מביאין דרונות למלך המטיח את ישראל וטולדו בארצותיה ויא
ויאמר לי זה יולד שם ולציון יאמר מכל האומות וביאו לה מכזה איש ואיש טיולד בה סכאמר והביאו את כל א
אחיכם מכל הגוים מכזה לירוח איש ואיש זה ישראל זה כהן זה לוי גס מהם אקח לכהנים וללויים מן המביאין
ומן המובאים מן המביאים הם סכמכרו לעבדים ונעטו באונם גוים ונסתקעו בהם ה' יספור בכתב עמים
זה יולד שם מאותן העמים שהן מביאים את ישראל הוא כותב אותם עם ישראל כאלו יולד שם באותה טעה
היו זה יולד שם וסירים כחוללים כסס שיאמרו האנשים סירה כך יאמרו הנשים סירה חוללן הם הנשים כמו
מן המחולות אשר גזלו וצנאכה הנשים לסיר והמחוללות כי דרך נשים לחול במחולות ואינו רחוק לפירוט
המדרם אש יאמרו חוללים על הנשים כי הנה מצאנו וכי אנחנו מקטרים למלאכת שמים שהוא מאמר הנשים
כל מעיני בך כסס סחבאר נובעת מים חרטים בכל טעה וטעה כך וסירים כחוללים ~~א~~
עליון ואומר כי יולד ואמ' נכבדות מדוה בך למה כי את עיר אלהי' שהו' נולד בך ואתה תאמ' להם תחלה איך
יאמר יסודתו בכנוי הו' ועדין לא נזכר בשמוק ועוד ~~אומר על הנולד כמו שהם אומרים מדיק~~
מדקדקים על האים הנולד סזכר אמור להם הנה אמר איש ואיש מורה על אנשים רבים והוא
לא היה אלא אחד ועוד איך אמר והוא יבוננה ~~אומר על הנולד כמו שהם אומרים מדיק~~
העצים ועל האבנים אלא ציון וירושלם רוחנית בא לכוכן ~~אומר על הנולד כמו שהם אומרים מדיק~~
ואתה תאמר להם תעטו עתה גיפנית ועתה רוחנית הלא אמר יולד שם סהו' נולד בציון ואותו תפרטהו יו
ודאי עליה אמר יבוננה כי בסמוך הוא ואתה אומר על הרוחנית אמר יבוננה הנה אתם פסחי' על טעני הסוכי'
ועוד המדינות סזכר רוחניות הם ולא גופניות רהב ובבל פל'טת נזכר עם כוש ועוד כי הוא אמר על אלה המ
המדינות זה יולד שם שם כן כי בכל אחת המדינות האלה ~~אומר על הנולד כמו שהם אומרים מדיק~~ שיר

אודך אדני אלדי בכל לבבי ואבדה שמך לעל
לעולם כי חסדך גדול עלי והצלת נפשי משאו
משאל תחתיה אלדים ודים קמו עלי ועדת ע
עריצים בקשו נפשי ולא שמוך לגגדם ואתה א
אדני אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת
פנה אלי וחנני תנה עון לעבדך והושיעה לבן
אמתך עשה עמי אות לטובה ויראו שונאי ויבש
ויבשו בי אתה ידוה עזרתני ונחמתני לבני קרח
בזמור שיר יסודתו בהררי קדש אהב ידוד שער
שערי ציון מכל משכנות יעקב גבבדות מדבר ב
בך עיר האלדים סלה:

אודך ה' ואלו כסתיוחד לבבי אליך אודך בכל לב
לבב טלח אחיה מקצת לבבי ומחשבתי לזולתך חלא
בכל לבבי אודך ואכבדה שמך לעולם כי חסדך
והדין טאודך ואכבד שמך ויתכן לפירטו על העבר
שהזילנו כמה פעמי מיד אויביו ומיד סאול סבקס לה
להרגו מטאול תחתיה פי הקבר ובאמרנו תחתיה הוא
כפל הצרה כי כל טאול היא תחתיה חלא אמר תחתיה
לרבות כמו טאמ בעמקי סאול קרואיה וים לפירטו ה
הפסוק על העתיד והצלתני כמו תציל רביס כמוהו
בדברי הכבוד וים מטאול תחתיה מדין גהכס חלדי
ודיס קמו עלי הרודפים אחרינו בזון ולא מוכרחים
חל חנוסים כי רביס היו רודפים אחרינו מיראתס את
סאול סהיה מלך ולא היו יכולי להמנע מלכת עמו ו
רביס היו סונאי דוד והיו רודפים אחרינו ברינוס בז
ודון ורבותי פירטו ודיס זה דואג ואחיתופל ולא סמ
סמוך לכגד כלומ סקמו עלי ובקטו נכסי לא פחדו

מימך סתפלט גמולס. ואהה ה' אל רחום וחנון סתרחס עלי וחנון סתטיב לי ארך חפיס חס חטאתי הא
הארך חפך לי ולא תעניסני עד סאסוב בתסובה סלימה לפניך ותסלח לי כי מדתך ארך חפיס וכך אתה רב
חסד ואמת תרבה חסדך ואמתך לי וכבר פירסנו כמה פעמי חסד ואמת והאמת עס דוד לקייס דבר המלוכה.
פנה אלי כאדס הפוכה מעסקיו ונתן עיניו בדבר אחרי לבן אמתך זכר האס לפי סהיא עיקר היצירה כן
וכן אמר חני עבדך בן אמתך כי גדול העובר ימי יצירתו בצטן האסה וסס מתגדל ומתקיייר הזמן הקצוב וגס
אחרי צאתו כזון מסדי האס לפי טבע האס נקסר בצן יוצר מטבע האב לפי אמר במלכי יסיר וסס אמר להודי
סמעסה הבן כמעסה האס ברוב כי מעסה החדס הן לטוב הן לרע אעפ סהן בצחירת האדס ולפי הנהיגו ע
עצמו ולפי למידו יהיו מעסי ויס בהס קצת גח כן בטבע יצירתו לפי אמר עבד בן אמתך אמר חני עבד מסנו
כניס האחד סהגלתי עצמי בעבודת ועוד כי היה באצני גס כן כי אמי היתה אמתך. עשה עמי זהו דברי
המלוכה והוא יהיה אונץ לסונאי כי אתה בחדת בי מלז ובוסו כי יראו כי אתה עזרתני ונחמתני לבני ק
קרח מומרי סיר יסודתו בהררי קדס כגר פירסתי בתחלת הספר הסני טעס לבני קרח וזה המחמור על סנח ס
ציון חבירו דוד ונתנו לבני קרח לסורר או חבירו אונתו סס עצמס ופי יסודתו יסודת סירי בהררי קדס סהס יר
ודוסלים וציון ואמר הררי לסון רביס כי הר ציון אחד ויר סמוריה סהוא הר הבית אחד או אמר כן בצבור הררי

הסמוכי לירוסלים כמו סאמ ירוסלים הרים סביב לה ואחד מהס הר הזקיס והזכיר ציון כי הוא מקוס המלוכה
ובכללנו ירוסלים כמו סאמ עיר האלדים סלה אהב ה' סערי ציון אמר סערי לפי סחוקיס והחכמי יוסביס
בסעריס כמו סאמ סעריה אל הזקני וכן בדברי צוען הזקניס אסר בצער ואמר אעפ סכל מסכנך יעקב אוהב
ה' כמו סכתו מה טובו אליך יעקב מסכנותך יסראל אעפ כן סערי ציון אוהב יוצר לפי ססס החכמיס והמ
והמתעסקי בעבדות האל. גבבדות מדות נכבדות מדובר בך ביוסבין בך או פי מעלות נכבדו מדובר
בך סאתה מעולה על כל הארבות בהרבה דברים כי היסוב נחלק לסבעה חלקיס ובחלק האמצעי היא ירוסלים
והיא באמצע היסוב וכן הוא אמר יוסבי על טובי הארץ לפיכך חוריה טוב וממוסך מכל הארייס לביאת
הגוף ולחכמה כמו סאמר במזמור סמונת. וארבעיס יפה כוף מסוס כל הארץ הר ציון ירכתי כפון
ואמרו רבתינו זכרוס לבדיה חוריה דארץ יסראל מחכיס.
סאלדיס בחר בה למכת כבודו סס

הלמתיים תעשה פלא אם רפאים יקומו ויודוך ס
פלא אחר כך ואם רפאים והם המתים יקומו מקברי
וידוך סלה זה לא יהיה ואם לא תעשה עמנו ס
פלא צגודנו בחיים ונודה לך על הנסים ועל הנסל
הנסלאו טעמיה עמנו מתי תעשה אחר טמנות ולא
תעש עמנו פלא ולא כודה לך כי הגוף מת לא ירגש
ולא ידע ואין תקוה לו על דרך הטבע וכך אמ' לא ה
המתים יהללו יד ולא כל יורדי דומה' היסופר ב
בצבר ועוד כפל הדבר לחזק ואברון הוא הקבר הק
מגוף אבר וכלה בו היודע בחסך וע
ועוד סלם הענין כדרך הנוהים והנושק' סכופלים
דביהם כמה פעמי בארץ כסיה הוא הקבר שהיא מ
מקו הסכחה שהמתי נטכחי' כמה מלב' ואני אל
אליך ואני בצוד סאניס טועתי תמיד לפניך ובכל ב
צדך ובקר תפלת' תקדמך כלומ' כי תפלת' קודמת
לכל עסק סיט לי' למה ידוע סלא תסגית על
דלות' תסתיי פניך סלא תפנה אל טועתי ואל תפ
תפלת' עני' אני ממי נעורי אני סובל זה העוני ו
זאני נע כלומ' הולך כאדם סמתכונל והולך כלומ'
כי כל ימייה ביע מעעורי ועד זקוני' כסאתי אימך

הלמתיים תעשה פלא אם רפאים יקומו ויודוך ס
סלה: היספר בקבר חסדך אמונתך באברון: ה
היודע בחשך פלאך ועד קתך בארץ נשיה: ואני
אליך יהוד שועתי ובבקר תפלת' תקדמך: למ
למה ידוע תונח נפשי תסתיר פניך ממני: עני' אנ
אני וגוע מנער נשאתי אימך אפינה: עלי עברו
חרונך ביעותיך צמתתוני. סבוני כמים כל היו
היום הקיפו עלי יחד: הרחקת ממני אהב ורע ס
מודעי בחשך כושביל לאיתן האזרחי
הסדי יהוד לעולם אשירה לדור דור אידיע אמ
אמונתך בפי: כי אמרתי עולם חסד יבנה שמים
תבין אמינתך בהם: כרתי ברית לבחירי נשבע
נשבעתי לדוד עבדי עד עולם אבין ורעד ובני
ובנתי לדור דור כסאך סלה: ויודו שמים פלא
פלאך ידוע

אפונה בכל עת אני סובל אימך ומפחד ממך כי איכני פורק עולך מעלי מרוב צרותי ואלעס ס' א' תוסיעני
תוסיעני אלא בכל עת אני נוסא אימך ומפחד ממך ופירוש אפונה מענין סן אני מפחד תמיד ואומר סן יא
יקראני כך וכך וכבנה אפונה ממלת סן כמו סכבנה ותחינו ממלת סן ואכונה בלעז דוכטוי עלי עברו
סס מן והמן נבעת צמתותני אמרו כי המלה הזאת מורכבת מן צמאוכי וצמתותני ואין טעם להרכבה הזאת
והכונן ציניני כי ככפלה צו הלמד עש כנה הרבים לחזק הענין כמו יקראק טצירוקי אדמדס אודס ססאדומי
כן צמתוני רל כרתו אותי כריתות הרבה סבוני כמים כמו סהסמים סובבליס העולם כן ציעותיך סבב
סבבני וכן היקיפו פירוש סבב וכפל הענין במלות טונות כמו סהוא במקומות רבים הרחקת ממני כ
כמו ספירסתי בטסוק הרחקת מיודעי מיודעי מחסך כאלו מיודעי במקום חסך סלא יראה חוצס בשביל
לאיתן אמרו רבותינו זל איתן זה אביהם ולפי הסטט הוא הזכיר בספר מלכים ויחכס מכל האדם מחיתן ה
האזרחי והוא איתן בן זרח בן יהודה וכך תרגם יפתן מאיתן בר זרח וכך הוא בדברי הימים ובני זרח זמרי ו
ואיתן רחמן והיה מחכמי ישראל וחבר זה המזמור על דרך הגלות וסס עקרו מלכות צית דוד שהיא בטלה זה
כמה טנים כי הוא קרן ישראל ובבא המסיח יאסף הגלות לפיכך סס כל תלונתו על דבר המלך מזע דוד סל
ואמר חסדי ירנה החסד הוא קודס ההבטחה והאמונה אחר ההבטחה ואמר חספר חסד
חסדי ידוע ואמונתו לבחוריו סיהיה לעול' כודע ולדוד ודור' אמיתי עולם כי אמרתי חסבתי כי לעול'
יהיה חסר סעסה לדוד לתת לו המלכות לו ולבכויו אחיינו וכמו הטמים סתכין אמונתך בהס סלא תפסך פיר
פירוש אמונה קיום כן תכין אמונתך עש דוד ועס זרעו סלא תפסך לאורך זמן כל ימי עד כמו סאל' כימי ה
הארץ כרתי צרית ואתה כן אמרית לדוד על ידי נתן הנביא וכוכבת כסאו עולם וקראת אותנו בחי' כמ
כמו סאל' ואבחי בדוד להיות על עמי ישראל כסבעתי כי דברו סבועתי עד עולם כמו סאל' לו נתן הכ
הנביא ובית יבנה לך ידוע ובגון הבית סס הצבי' ובני' עד עול' ויודו טמים אמ' אס אני מודה חסדך
ואמינתך כי אני יראה טהסמיס יודו פלאך כמו סאל' הטמים מספרי' כביר אל והכלל הוא סבב הגלגליס ת
תמיד תקועה סאין לה הפסך ירנה על מניע מניעס ויודו כי כל כחס מאתך הוא'

למנצח על מוחלת לענות משביל להימן האורח
האודחי: ידוד אלדי ושיעתי יום צעקתי בלילה
נגרד: תבא לפניך תפילתי הנה אנכי לרגתי:
כי שבעה ברעות נפשי וחיי לשאול הגיעו: נחשב
נחשבת עם ירדי בור הייתי כגבר אין איל: במ
במתים חפשי כמו חללים שכבי קבר אשר לא ז
זכרתם עוד והמה מידך נגדו: שתני בכור תתח
תחתיות במחשכים במצולות: עלי סביבה חבת
חבתך וכל משברך ענית סלה: הרחקת מידעי
מאני שתני תועבות למו בלא ולא אצא עיני ד
דאבה בני עני קראתיך ידוד בכל יום שטחתי א
אליך בפי

למנצח על מוחלת לענות משביל להימן האורח
כבד בתבנו כמה פעמי כי ענין פתיחת המזמור לא נוד
אזלינו היום כי היה על ענין הנגונים ובעל הדרם
אומ' בזה אמ' לו הקב"ה לדוד קלם אותי וכל מה סאת'
מבקם ממני אני מוחל לך לענות זכור ה' לדוד את
כל עונותי והמזמור הזה כאמ' על לסוף בני הגלות וז
נחברו הימן האזרחי וכתבו לבני קרח לסודר הימן
זה חיפסר שהוא הימן המסודר שהיה בן בנו סל סמ
סמואל ולא ידענו למה קרא אותו האזרחי חיפסר
שהיה הימן שהיה מן בני זרח בן יהודה לפי קראו ה
האזרחי והיה מחכמי ישראל והוא חבר זה המזמור ו
הוא הנזכר בספר ויחכס מכל האדם ה' אלדי ושיעתי
יום צעקתי בלילה הלילה והיום קרא יום וכן אמר ב
ביום הכותי כל בכור ומכת צבורי בלילה היה והספסו
הזה נקסר עם הבא אחרינו יום סצעקתי כגדיך תבא
לפניך תפילתי לרגתי פי לצעקתי וכן ותעבור הרינה

במחנה כי מצעה על דרך הסביעני במדריים הרוני לענה סצע קלון כי מלא הדבר הוא הסצע ופירוש
ברעות בברו הגלות עד סאני קרוב למיתה זהו חיי לשאול הגיעו נחשבתו כהסבתי בגלות כמו המתי
ירדי קבר כי אין בי כח להנצל מן המרעיו לי הייתי כגבר אין איל הייתי כאיש אשר אין לו כח וכן ולאין און
חוכים במתים חפשי טוב לי שהיה סס חפסי כי עתה אני עבד ביד מרעים וסס אהיה חפסי וכן אמ'
חיוב ועבד חפסי מאדונני כמו חללי סוכבי קבר כי הנני עתה בגלו כמו חללים סיסכב בקבר ולא זכרת עוד
להקים מעפרם כן אני לא תזכרני להוציאני מהגלו והמה מידך נגדו והמה החללי נגדו מידך סגרת עליה
ימנחה כן גרית עלי הגלות בלי תקומה ומלת זכרתם כמו תזכרם עבד במקום עתיד וכמוהו רביס ולא יבטל
זה תחית המתים העתיד להיות כי הוא דבר על טבע העולם כי המת לא יחיה לעולם בטבע וכן מה סאמ' בזה
המזמור המתים תעסה פלא וגו' לא דבר חלא על הטבע וכן מה סאמ' חיוב איס סכב ולא יקום עד בלתי סמי
לח יקצנו ולא יעורו מסכתם לא כפר בזה הדבר בתחית המתים חלא דבר על טבע האדם חבל תחיות המת'
תהיה לקצת המתים על דרך נס ופלא סיעסה להם הקב"ה ולא תהיה לכל המתים ועל דעת רביס מדול לא ת
תהיה תחית המתים חלא לצדיקים כמו סאמ' גדולה גבורת גסמים מתחית המת' סתחית המתים לצדיקי ולא
לרשעים וגבורת גסמים בן לצדיקים בן לרשעים והכס ר' אברהם בן עזרא כתב אשר לא זכרת עוד לאות
כי יבא עת סמכרת צדי המתים והנה פי עוד כמו עדין וכן עוד היום גדול עוד חוסיבך באהלים שותני ס
סמת חיתי בגלות שהיא צור תחיות כי קסה הוא מחקבד כי הקבר נקרא סאל תחיתוהי נקרא צור תחיתו
כלום תמותו רבות ים בגלות כמו סאמ' דול סבי כלאו איתכאו ציה במחשכים במחולות דמה הגלות למקומו
חאכים וכן למחולות ים ומלת במחולות חאלס הצדי מהס סלסה על כי המסרה בחולס עלי סמכה חמת'
סמכה ענין הקרוב והסבוב וכן סוף מלך בכל אל ירוסלים יודול כסתמסו הרבה בזה הלסון באמרס ערב ס
סבת סוף לחסיכה חולת זה הרבה מאד וכל מסבירך ענית סלה ובעל מסבירך עניתני והמסבירס הס גלי
היס נקראיס כן לפי סהס מסבירי צעת זעף היס וכן כל מסבירך וגליך עלי עברו ולפי סדמה עצמו סהוא
במחולות ים לפי אמ' מסבירך הרחקת מידעי ים מידעי על אומות העולם אמ' איתס סהיו מידעי כס
כס הייתי בארצי עכסו סאני בגלות נעסו רחוקי ממני וסתי להס תועבות סהס מעבדי אותי יום לכר כי כל
חחד מצני הגלו אומ' על חצירי כי מרוב צרת הגלו לא יסניח אחד על צרת רצרו כי די צרתו וכל אחד אומר
כי אחיו ויעני רחוקי ממנו וכאלו הוא תועבות למו כלוא ולא אצא עיני וכלא אצא ממנו עיני
דאבה מן דאבין כסס כאלו אמ' כלת מן העוני סאני בני ועיני תלוי חליך וקראת בכל יום וסטחתי חליך כפי

אלפי דבתי כי זכר תכל ומלואה והוא מסורח למפא
למערב על קו הסוה באורך העול סהוא מיוסב כלו
מרח ועד סוף מערב לפיכך אמ' ומלואה סהוא מלא
כלו ומחר כן זכר נפון וימין אתה טראתס סהוא ר
דיוח העולס וליכנו מיוסב כלו כי לפאת נפון נסאר
הרבה מן העול קרב מרוב הקרירות ולפאת דרוס יו
יותר ויור מוכני החמימות ומעט סהוא הייסוב
בה וכולס מודיס סאתה טראתס חרר והייסוב נוכ
זוכר תביר וחרמון כי סס הדוס גדוליס וסהריס מה
מהדנאיס סנרואיס אסר בארץ וכן אמר יכר הר'
כי סס סנרואיס סגדוליס אסר בארץ תביר כמו סא
טאמר כי בתביר סהריס כלומר סהוא נודע סהריס

לך ורוע עם גבורה תע ידך תרום ימינך צדק
ומשפט מכון בסאתך חסד ואמת יקדכו פניך אש
אשרי העם ידעי תרועה ידוע באור פניך יהלכון
בשמך יגילון כל היום ובעד קהך ירובו כי תפ
תפארת עובו אתה וברצונך תרום קדנינו כי ת
לידוע בנגיננו ולקרוס ישראל מלכנו אז דברת
בחזון לחסדיך ותאמר סויתי עזר על גבור דרו
הריבותי בחור מעם :

לארכו ונבחו וכן חרמון סהוא סכיר סהוא הר גבוה מאד על סיוחא סלגבו אפילו בימות חמה ואמר בסמך
ורכנו כאלו סס מספריס ומעידוס כי אתה יונרס והרואה אנתס נותן סבא והודאה לאל יונר אנתס והרי סס
באלו סס ירכנו לך ורוע כי אתה בכחך עומד סכל וכן אמר ומתחת זרועות עולס תעו ידך וס
סיהא ססמאלית תרוס ימינך והנה סתיהס סוות כך בענו ובגבורה ובדוממות וכן אמר על סתיהס זרועות עו
עולס נדק ומספט אחר סזכר העול ואמ' כי בכח ססס עומד אמ' כי קיוס העול כמו סהוא קיוס ל
לנבא ולא יסחת סהוא נדק סאל ומספטו חסד וסמת מאתנו והספסוק ככול במלות סוכו כי נדק והסד אחר ומס
ומספט וסמת אחר ומכון כסאך ויקדמו פניך אחר כי סנדק והסד סעוסה עס סברואיס סהעמידו העול על
מכוכו סהוא מספט וסמת מאתנו לקיס דברו סאל עוד כל ימי סארץ זרע וקציר וקר נחוס וקוץ והורף ויוס ולי
ולילה לא יסבצו וסמ' ולא אוסיף עוד לקלל את סהדמה וסמ' ולא אוסיף עוד להכות את כל מי וסמ' זאת אר
חות סברית אסר אני נותן ביני וביניכס ובין נכס סיהא לדורות עולס וסירוס מכון כסאך כמו סמלך היוסב
על סכסא ורואה נרכי עמו ומנהיגס על סמספט וסירוס יקדמו פניך כי תמיד סס מוזמניס עמך בלי ספק ט
סאתה מנהיג העולס על מנהגו תמיד כי סקדוס סהוא סזמנת סדבר כמו אסר לא קדמו אנתס בלחס וס
ובמיס כי תקדמו ברכות טוב אסרי סעס בתחלת סמוזו סהל לזכר חסד וסמת סהיה לו עס דור נוכ'
וסמך לו סקסד וסמת סהיה לו עס העולס וסמל מקייס סמת עס העולס כן סיה לו לקייס עס דור ועס יס
יסרחל וסמר אסרי סעס יודעי תרועה כלומר אסריס וסראל כסיה רכונך אליס וסיה מולך עליס וס
סיו יודעי תרועתך כמו סכתב ידוע סלדיו עמו ותרועת מלך בו וטעס סתרועה כי במלחמה סמתגבריס על א
אסר כנגדס סיו תקעין ומריעין להסחיד אסר כנגדס כמו סלכו רואיס במלחמות סכתובות סהיו תקעיס ו
ומריעיס במצות סאל וכן אמר וכיתבא מלחמה בארצכס וסרענות באצונכרן ובתרועת סהא יתעל אמר ורוע אף
יכריח על אויביו וסגבר וסו ותרוע' מלך בו וסו יודעי תרועה ידוע באר פניך יהלכון אז סיו סולכיס באור
פניך ולא סיו כסמליס כמו סהס עתה סהס כסולכיס כססכה בשבך יגילון וסו יגילון בסמך כל סיוס כ
כלומר בזכר סמך כי בסמך סיו כעזריס ובדקתך ירומו כי תפארית וסו ברצונך כי אתה סיהא אז תפאר
תפארית עוס כי לא סיה עו אלא מאתך ובצורך סיו מתפאריס על סלומות וסו ברצונך תרוס קריכנו וכתב
תרוס פירוסו סאתה סיהא מריס קרכנו וקרי תרוס רוצה לומר ברצונך סיהא רמה קרכנו כמו רמה קרכי בידוע
והעס סקרכינו כתוב ביוד לסון רביס ותרוס לסון יחיד פירוסו כל קרן וקרן רוצה לומר מלך וסראל כו
לידוע סספסוק סהוא ככול בענין במלות סוכות ומגננו סהוא מלכנו וסו דוד סמלך וסלמה בכו וסבמיס אחריו
מוזרעו רוצה לומר כי לידוע סהוא מלכנו לפיכך סיה מלחמה ומתגבר על אויביו אז דברת וסמתי סיה זס א
אז כסדברית בחזון לחסידך וסו סמואל סויתי עזר על גבור סמית' סויתי עזר וסרל על גב
גבור וסו דוד כמו סכתב וסלמך אל יסי בית סלחמי כי סויתי בבניו לי מלך סרימותי בחור מעס כמו סכת
סכתב וסמס אנתו בקרב אנתו בחור סהיה נביר למלכה

אף אמונתך בקדוה קדושים: כי מי בשחק יערך
ל'דוה ידמה ל'דוה בבני אלים: אל נערץ בסוד
קדושים רבה ונראה על כל סביביו ידוה אלהי צ
צבאות בני פמוך חסין יה ואמונתך סביבותיך :
אתה מושל בגאות הים בשוא גליו אתה תשבח
תשבחם אתה רפאת בתלך רחב בורע עוף פיר
בזרת איבך: לדך שמים אף לדך ארץ תבל ובל
ומלאה אתה יסדתם צפון ימין אתה בראתם
תבור וחרמון בשמך ירגני:

אף אמונתך סביבות להם שהיא נודעת בקהל קדו
קדושים והם המלאכים כי בקיומם יהיה קיוס הג'גל
הגלגלים והאמונה הוא הקיוס והם קיימים לעולם כ
כי אינך גוף ומקיימים שמים מהם גוף בני מי
והם יודו וימרו כי מי בטח יערך לם כמו טיחטבו
עיבדיהם והם השמים ונבאם מודים כי מאת החל י
יצא להם הכח ו פלח מהם מאימם בבני אלים: הם
בבז השמים ואלים הם המלאכים והנבא הם כבנים
להם כי מסיבתם הוא תנועה ומה פס ומשטט נסו
אלים יכו יט אר נערץ נערץ כמו כורח פירוש
טיערכו ממנו וכך כקרח שמו כורח טיראו ממנו זה
והוא נערץ וכך יא בסוד המלאכים הקדושים ופירן

בסוד בצבירת כמו בסוד יסדים ועדה ופירוש רצה מערצה רצה ירח רצה יערינו ויראו ממנו וכך לא אמוט
רצה רונה לומר מטה רצה ופירוש על כל סביביו על המלאכים מהם סביביו כלומר משרתיו והכסוף ככנל ב
בענין במלות סיכות ידוה מלדי נבנות השמים הוא אלהים ונוטל הסין יה הסין חינו סמוך חבל ה
הוא מוכרת בשקל גבר ופירושן חזק כמו וחסון הוא כאלוים ואמר יה הוא הטע מורה על היות העול כלומר
כי הוא מאתו חסין מורה כי הוא קיוס העוים חחר היותו כמו טקרא חי העולם ואמונתך סביב תיך כמו
סאמ אמונתך בקהל קדושים כי הקדושים המלאכים הם סביביו מעידים על אמונתך כלומר על קיומך וחמר
מי כמוך כלומר בעליונים המקיימים מי כמוך כי הם מעידים על עכמס כי כך קיומם ואמר מאתה קיוס לע
לעולם והחכס ר חברה בן עזרא פירש טעם סביביתך מיננה מתפרדת כי מיננה מקרה אתה מוט
דבר על הע יונס כי הוא מוטל עליהם ועתה מדבר עם החתיכים הבאים והזקיקים והם מן הברואים הנורא
וגירוש גנות הים טהמים גביהם והחל מוטל עליהם ועונר מוצס וטס להם חול גדול ופירוש בשוא גליו בהת
בהתרום והוא כמו בגטוח הס פח הכועל חתה תטב ס פס יצטס וכך מסביב טאון ימים ומיכסר סאמר ו
זה על קריעת ים סוף הו חמר כן יעסה בכל זמא כמו סאמר יקס סערה לדממה וחטו גליהם יחו פירוש כמו
חני הסוף הרמטון כלומר בה גרין גלי הים סידמה טיכחו חנן ליבסה בהתרום כטיגיטו לטסה אתה תסרי
הס יטס אתה דכית חתה דכמת כפוב בחוף בתקוס יוד ונן רפאנו את צבל זה הססו מוכיח על קרי
קריעת ים סוף אמר הססן חס לפינו כי רחב מקיטס כמו המיכבת רחב אזכיר רחב וצבל חמ קרעת הים ל
ליסיה חחר כך דכמת המכר יב וכו כחלו הו חללו כי למ היה מהס כח לנוס ולכחת מהי בעוד סאה למרבה
כוי חויבך כי היה מונח הטובעו ומשור חל חוף הי לימי ולת תקב סאובעיש ואתה בורע עמך פזרת חרב
חויבך וצף ח חוץ היס תקב סאובעו כדי סירחו חוץ יסרא מצוי על ספת הי כמו סכת ויח יסרת את מכריס
מצ על ספת הי דך סמים עתה זכ בכלל העליוני והתתונו והטע לך הם כי הם מודי זה כי לך הם הם
הם וי בסבך ודעת והאר כמו סאמ חו סיח לחרץ וצורך ויספירו לך דג הים ונן והטע חעב סאיכ בני סכל וכך
מונ הכה חף לך חרץ חעב סאיכת בעלת סכל בני מד מכירי ויוו עי מהחרץ ומבהמו והעופו כי יס להס צורח
ונכחיבנות ה הוא הבי יח והרי הם כחלו הם מספרי ומודי בזה תבל ומלומה חרץ תקרת המיוסבת וסאיכת מי
מ וטפת המיוסבת קרת תבל לפיכ חמ ומלומה והמלומה סלה הם ססוכני בה נכי מד בהמות ועושג אתה יסרת
כמו היסו סהנו קיוס הכיין כן עטה היא יתעלה במקנש הסוב וכך לסוכות הים העובדי במחן היסוב לתועלת
בני מדס לעגיר בו ממקו למקו ולכוד בו הדגים לנחכלו וכל זה הוא קיוס הייסוב לפיכך חמר יסרתס צפון
וימין יכתב הזכס ר חבה יס חב עזרא כי זכר פחות העולם והנה זכר סמים נארץ והס סני פחות מעלה ו
ומי וזכר ספון וימין וצבג סהנו בשלח המערב וסן חמר נחרמון במזרח והנה זכר סס הסמות והו סבת
בסג יסיה חתס בטס טבעית

ואתה זנחת ותמאס התיעברת עם משיחך : נאר
 נארתה ברית עבדך חללת לארץ נזרו : פרצת
 כל גדרותיו שמת מבצרו כוחתה : שסוהו כל עו
 עוברי דרך היה חרפה לשבניו : הריבות ימין צר
 צרו השמחת כל איביו : השבת מטוהרו וכסאו ל
 לארץ מגרת : אף תשיג צור חרבן ולא תקבתו
 במלחמה : תקצרת ימי עלוביו העטית עליו בוש
 בושה סלה : עד מה יהיה תסתר לנצח תבער כמ
 כמו אש חמתך : זכר אני מה חלד על מה שיא ב
 בראת כל בני אדם : מי גבר יחיה ולא יראה כית
 יבלט נפשו מיד שאול סלה
 איה חסדי הראשונים אדגי נשבעת לך באמ

ואתה זנחת תמה על זה המסורר איך דבר כנג
 כנגד הא' כדברים האלה כאלו שאלו לחברו כסנע
 נסבעת זה ולא הקימות סלא עמד בסבעתך וכתב
 החכם ר' אברהם אבן עזרא כי היה בספרד חכם גדול
 והיה קסה זה המזמור עליו ולא היה קורא אותו ול
 ולא יכול לטמעו והוא החכם ר' אברהם פירס שהוא
 מדבר על לסון האויבים שהם מחרפים ומכזבים דב
 דברי הטט על כן אמ' וכור ידוה חרפת עבדיך אשר
 חרפוך איבויך ידוה ואנו תמה על תמיהתם כי המזמ
 המזמורים ברנח הקדם כאמרנו ולא יתכן להיות בה
 בהם אל' דבר ככון ואם המסורר תמה לאורך הגלות
 הזה והוא לא אמר סעבר האל על טבעתו סהרי בג
 בגלות בבל כפסקה מלכות בית דוד והטבעה אינה
 בטלה בכך כי כיון סהיה זרע דוד קיים והמלכות ע
 עתידה לחזור אחר טבעים סנה הרי טבעתו קיימת
 אבל זה הגלות תמה לפי סארך כל כך אמר והלא ת
 אתה נסבעת לו הוהך יהיה זה טידמה סכפסקה המ

המלכות כי כמה טנים הם ישראל בגלות עד כמעט כואסו מן הגלות ואמר המסורר דרך תמיה איך יהיה ו
 ובמה היתה החטאת הגדולה הזאת והקצף הגדול הזה והנה מסה רבינו אמר וכור לאברהם לי זקן ולישראל עב
 עבדיך אשר נסבעת להם כך אמר איך תעטה זה סהרי נסבעתי ויטעי אמר למה ידוה תתעכו מדרכיך וחליו
 אמר אתה ססיונות את לב העם אזרחית הנה אמר כי כלס דבריו סלא כהוגן לא אמרו חלא על דרך הדמיון
 אמר המסורר אתה סכסבעת לו וזנחת אותו זה כמה עד סידמה סלא תזכרהו עוד ואיה טבעתך עם מסיךך
 עם דוד סהיה מסיךך טכנות אתה למסחו ידמה סהפכת עמו סאהבה לעברה ספסקת המלכות מעמו זה כמה
 טנים נארת ברית הצרית סכרת לו סספת אותו וכן כאר מקדסו ענין ספסקת כורו סכור על ראסו ח
 חללת אותו ספלת אותו לארץ פרצת כל הגדרות ססמת לו בעורך סזמרת לא יטיא אויב בו סלא כת
 כתת אויב להרע לו פרצת אותס הגדרות והמצבים וסמת מרחה ובאנו וססנהו שסודו כל כמו בזורה ו
 וכן מי כתן למססה יעקב כיון סלא היה לו גדר ולא מצטר ססוהו כל עוברי דרך יהיה חרפה לסכנו סכך מ
 מה סהיה סהיו כל סככיס עובדים לו כל המלכיס סהיו סביבותיו הריבות ימין סכך אף זרועו
 תלמכנו ססמת כל אויבנו כתת להס סמחה סכך מה סהיה פחדו על כל הגמיס אף קסיב סכך וכתתו
 מפני דבר וכו' חרב פירוס חדוד חרבו וכן חרבות כוריס והוא סכך כמו תולע סני ולא הקמתו לת היתה לו
 תקומה בפני צרו השבת זכותו והוד מלכות סהיה לו ססבת אותו ודגס הטית מטוהרו כדגס קוף מקד
 מקדס לתפארת ומטהר סס הזכות וכן וכעט סמיס לטוהר נרוח עברה ותטהרס מגרת כמו ספלקה וחרב
 ותרגס ויכול רוכצו אחר וימנר רכציהו לאחורין הקצרת ימי עלומיו סס ימי המלכות כמו ימי הא
 האדס בכעוריס סס ימי הטובה לענין הגף ימי הזקנה סס ימי הרעה כמו סכתב עד סמר לא יבאו ימי הרעה
 ואמר כי ימי המלכות היו קצרים וימי הרעה סהס ימי הגלות סס ארכיס העטית עליו בוטה שהוא בוט מרצט'
 סהבטחתו ואזמרוס לו האויבים טאיין לו תוחלת עוד והנה הוא בוט מהס עד מה כאלו איך אתה ריחה
 בצרת הגלות ויאמר כי הוא מחד מהמיתס ולא יראה היסועה ואולי לא יכיר בן תחתיו והנה כפסקה המלכות
 או בבל דור ודור יתאנה קי סהוא מורע דוד סתהיה בימיו היסועה ויהיה הוא המלך המטיח ואמר זכר סני זכ
 זכר סני זכר סני מה סני בעולס כי מעט הוא קיי האדס יזכור על מה טוא ברחה כל בני אדס כי לקמ
 לתמותה בראת אותס והנה קיוהס סוא והב' מי גברי כי איך אדס טיזיה ולא יראה מות וסיכול למ' ט
 כססו מיד סאל' איה ססדיך והס מה סכסבע' לדוד באמונתך איה סס עתה סצעובכני זה כמה בגלות

בַּצִּאתִי דוֹד עֲבָדִי בְּשֵׁמֶן קֹדֶשׁ מִשְׁחַתִּיו אֲשֶׁר יָד
 יָדִי תִכּוֹן עִמּוֹ אֶף זְרוּעֵי תְּאֻמְצָנּוּ: לֹא יִשְׂא אֹיֵב
 בּוֹ וּבֶן עוֹלָה לֹא יַעֲנֵנּוּ: וּכְתוּתִי מִפְּנֵי צָרָיו וּמִשֵּׁב
 וּמִשְׁנֵאֵי אֲגוּף: וְאֲמוּנָתִי וְחֹסְדִי עִמּוֹ וּבְשֵׁמֵי תְרוּם
 קָרְנּוּ: וְשִׁמְתִי בַיָּם יָדוֹ וּבְנִהְרוֹת יָמֵינוּ: הוּא יִקְרֶה
 יִקְרָאֵנִי אֲבִי אֲתָה אֱלֹהֵי וְצוֹר יִשׁוּעָתִי אֶף אֲנִי בְכוֹר
 אֲתַנְהוּ עֲלֵיוֹן לְמַלְכֵי אֶרֶץ: לְעוֹלָם אֲשִׁמּוֹר לוֹ ח
 חֹסְדִי וּבְרִיתִי נֶאֱמַנְתָּ לוֹ: וְשִׁמְתִי לְעַד זְרַעוֹ וּכְסֹא
 בְּיָמֵי שָׁמַיִם: אִם יַעֲזֹבוּ בְנָיו תּוֹרָתִי וּבְמִשְׁפָּטִי לֹא
 יִלְכּוּן: אִם חִקְתִּי יִחַלְלוּ וּמִצְוֹתַי לֹא יִשְׁמְרוּ: וּפֶקֶד
 וּפְקָדֹתַי בְּשִׁבְטֵי פְשָׁעִים וּבַגְּנֵעִים עֲוֹנָם: וְחֹסְדִי לֹא
 אֶפִּיר מֵעַמּוֹ וְלֹא אֲשַׁקֵּר בְּאֲמוּנָתִי: לֹא אֲחַלֵּל בְּרִיתִי
 וּמוֹצֵא שִׁפְתַי לֹא אֲשַׁנֶּה: אֲחַת גִּשְׁבַּעְתִּי בְּק
 בְּקֹדֶשׁ אִם לְדוֹד אֲכֹזֵב: זְרַעוֹ לְעוֹלָם יִהְיֶה וּכְסֹא
 בְּשֵׁמֶשׁ גִּגְדִי: בִּירַח יִכּוֹן עוֹלָם וְעַד בְּשַׁחַק נֶאֱמָן ס
 סֵלָה:

בַּצִּאתִי דוֹד עֲבָדִי כִּי אֲנִי יוֹדְעוֹ סִחָא עֲבָדִי וְלֹא
 אֲמַכָּא כְּמוֹהוּ בְּשֵׁמֶן קֹדֶשׁ סִמְמַסַּח בְּשֵׁמֶן הַמִּטְחָה ס
 סִמְקָרָא סִמֵּן מִסְחַת קֹדֶשׁ אֲשֶׁר יָדִי תִכּוֹן עִמּוֹ
 תִּהְיֶה כְּכֹנֵס עִמּוֹ לְפָזְרוֹ לֹא יִשְׂא אֹיֵב בּוֹ לֹא
 יִהְיֶה לוֹ הָאֹיֵב כְּנוֹסָה בּוֹ סִיקַח מִמוֹנוֹ וְלֹא יַעֲכֹנוּ בְּנֵי
 בְּנֵיכֹן וְאֹיֵב וּבֶן עוֹלָה אֶחָד וּבְתוּתִי כִּי אֲנִי
 אֲכַתּוּת מִפְּנֵי צָרָיו וְכָלֵן לְסִלּוֹט בְּנֵי וְאֲמוּנָתִי
 וְחֹסְדִי הַחֹסֵד הִיא מִתְחַלֶּה כְּסִבְחָר בְּנֵי לְמַלְכֵי וְהַחֲמִית
 אֶחָד כֵּן סִקִּיִּס לְנֵי דְבָרֵי סִהֲבַתִּיחוּ לְהִיּוֹת מֶלֶךְ הוּא וְנ
 זְרַעוֹ עַד עוֹלָם וּבְשֵׁמֵי סִיחָא סִיחָא סִיחָא סִיחָא סִיחָא
 כְּסִזְכוּר סִיחָא וְשִׁמְתִי בַיָּם יָדוֹ סִיחָא לֹא כִּח וְס
 וְסִלְטָנוּת בְּחֹף הַיָּם וּבְעֲבָרֵי הַהַרְוֹת כְּמוֹ סִיחָא
 סִמְמַכָּנוּ סִזְרוּס מֶלֶךְ סִיחָא מִכְּחָה לְדוֹד דְּרֵךְ יִס
 עֲנִי אֲרִזִּיס וְחִרִּיס קִיר וְחִרִּיס עֲנִיס וְכֵן אֲמֵ כִּי הִבְיָאֵן
 הַצִּדוּקִי וְהַצְנוּרִיס עֲנִי אֲרִזִּי לְרַב לְדוֹד וּדְרֵךְ יִס הִינּוּ
 מִבְּיָאִיס לְנֵי וְכֵן בְּנִהְרוֹת מִלְכֵי אֲרִיס סִהֵינּוּ בְּעֲבָרֵי הַכ
 הַהַר הִינּוּ סִלְחִי לְנֵי מִנְּחָ דְּרֵךְ הַהַר וְכֵלִי כְּסִף וְנִחַס
 וְכֵן מֵה סִלְקַח הוּא מִכֵּל הַעֵינִירֹת בְּעֲבָרֵי הַהַר כְּסִיחָא
 כְּסִנְלַחַס בְּמִלְכֵי אֲרִיס הוּא יִקְרָאֵנִי סִהֵי ד
 דְּבַח בִּי וְיִודַע וּמְכִיר סִהֲעוּרִי יִבָּא מִאֲתֵי אֶף אֲנִי
 בְּקִמֶץ הַחֲלָף אֲעִפֵּי סִאִין בְּהַ סִּסַּק אֲבָל הוּא בְּהַעֲמַדַּת
 טַעַם כִּי הוּא בְּטַרְחָא חִיס לְנֵי פַעֲמִיס מִשְׁפַּט הַהַפְסָק וְ

וְכֵן בְּרִכְכֵי גַם אֲנִי אֲבִי וְכֵן צְרִיבֵי אִס אֲנִי לֹא אֲעֲבָר אֲלֵיךְ חֵם כְּמוֹ סִיקְרָחֵנִי הוּא אֲבִי אֶף אֲנִי גַם כֵּן לֹא אֲקַרֵּה
 לוֹ בֶּן עַד לֹא בְכוֹר סִיחָא לְנֵי מַעֲלָה עַל סִחָר הַצְנִי כִּי הוּא יִהְיֶה עֲלִיוֹן עַל כָּל הַמִּלְכֵי וְכֵן הִיא סִעֲבָדוֹ הַמִּלְכִּיס
 אֶת דוֹד וְהִינּוּ לְנֵי כְּוֹסֵאֵי מִנְּחָ כְּמוֹ סִכְתּוֹ בְּמִלְכֵי אֲרִיס וּבְמֶלֶךְ מוֹאֵב וּבְמֶלֶךְ אֲדוּם וְכֵן כְּתוּבָה נֶתַן פִּחְדוֹ עַל כָּל הַ
 הַגּוֹיִס לְעוֹלָם חֹסֵד סַעֲסִיתִי עִמּוֹ לְהַקִּימוֹ מֶלֶךְ אֲסַמְרֵנוּ לוֹ לְעוֹלָם וְכֵן בְּרִית סִכְרִיתִי לוֹ תִּהְיֶה כְּאִמֵּן לְנֵי
 סִלְחָא אֲשַׁקֵּר צְרִיתִי וְשִׁבְחֵי בְּמִלְכּוֹת אֲרִיס זְרַעוֹ לְעוֹלָם וְכֵן כְּסֹא הַמִּלְכּוֹה סִלְגוֹ יִהְיֶה בְּיָמֵי הַשָּׁמַיִם אִם
 יַעֲזֹבוּ בְנָיו תּוֹרָתִי אִם חִקְתִּי הַזְכִּיר הַתּוֹרָה וְהַמִּסְכָּטִי וְהַחֲקִי וְהַמְצִית סִאִס לֹא יִסְמְרוּ אֲוֹתָס כְּמוֹ סִכְתּוֹ
 בְּתוֹרַת מֹסֵה וּבְקָדְרָתִי וְכֵן אֲמֵ לְנֵי עַל יָדִי נֶתַן הַנְּבִיא אֲשֶׁר בְּהַעֲנוּתוֹ וְהוֹכַחְתִּיו בְּצַבֵּט אֲכַסִּי וּבַגְּנֵעֵי בְּנֵי אֲדִ
 כְּמוֹ סִיחָר הַחֲבֵן בְּצַבֵּט כְּמוֹ סִכְתּוֹ כִּי יִכְנוּ בְּצַבֵּט לֹא יִמוּת כֵּן אֲמֵ סִיחָר וְיִוֹכַח הַחֲנוּטָא מִבְּנֵי בְּכַנְעִיס וְנ
 וּבְחַלְחָלִי וּבְצַבֵּט וְהוּא סִיחָר כִּי אֲוִיבִינּוּ וְלֹא סִיחָר הַמִּלְכּוֹכ מִמִּנּוּ זֶהוּ וְחֹסְדִי לֹא אֲסִיר מֵעַמּוֹ הוּא חֹסֵד הַ
 הַמִּלְכּוֹכ וְאֲעִפֵּי סִהֲחָא יִפְרֵ צְרִיתִי סִלְחָא יִסְמְרוּ מִנְּחָתִי אֲנִי לֹא אֲסִיר חֹסְדִי וְלֹא אֲשַׁקֵּר בְּאֲמוּנָתִי כִּי בְּכָל זְמַן יִהְיֶה
 בְּבָנָיו מֶלֶךְ לֹא אֲחַלֵּל אֲעִפֵּי סִהֲחָא חֲלָל חֲקוּתִי וְלֹא סִמְרֵ מִנְּחָתִי אֲחַת נִסְבַּעְתִּי כְּלוּמָא אֲחַת הִיא הַסְּבוּעָה
 סִלְחָא תְּסַנֵּה בְּקֹדֶשׁ בְּקֹדֶשׁ נִסְבַּעְתִּי זֶה אִס לְדוֹד אֲכֹזֵב טַעַם אִס כִּי כֵּן לְסוּן הַסְּבוּעָה אִס אֲעִטָה כֵּךְ וְכֵךְ יִהְיֶה
 כֵּךְ וְכֵךְ אִס יִבּוֹחוּן אִל מִנְּחָתִי אִס יִבּוֹחוּן אִל הָאֶרֶץ זְרַעוֹ לְעוֹלָם יִהְיֶה בְּמִלְכּוֹכ יִהְיֶה אִל הָאֶרֶץ וְכְּסֹא כְּמוֹ סִיחָא
 הַסִּמֵּס סִהֲחָא קִיס לְעוֹלָם כֵּן זְרַעוֹ בְּמִלְכּוֹכ יִהְיֶה קִיס לְעוֹלָם וְכֵן לְכִנֵּי סִמֵּס יִכּוֹן סִמֵּס סִיחָא כְּלֵן זְמַן סִהֲמַס קִי
 וְאִס תְּפִרִּס סִיחָה צְהִיר וּמִחִיר כְּסִמֵּס יִהְיֶה עַל הַטּוֹבִיס מִבְּנֵי בִירַח יִכּוֹן לְעוֹלָם כְּמוֹ הַיָּרִיחַ סִפֵּע
 סִפֵּעִיס אֲפֵל וּפַעֲמִיס מִחִיר כֵּן יִהְיֶה זְרַעוֹ כְּסִיחָה טוֹבִיס יִהְיֶה מִחִירִיס כְּסִיחָה רַעִיס יִהְיֶה אֲפֵלִיס וּמִכָּל מִקּוֹס
 לֹא תְּפַסֵּק הַמִּלְכּוֹת כְּמוֹ סִהֲרַח לֹא יִפְסֵק בִּין מִחִיל בִּין מִחִיר יִהְיֶה לְעוֹלָם כְּכֹן לֹא יִפְסֵק וְעַד בְּשַׁחַק כְּאִמֵּן
 סֵלָה הַיָּרִיחַ הוּא עַד כְּאִמֵּן בְּשַׁחַק עַל זְרַע דוֹד כִּי כֵּן אֲמֵר לְנֵי הַחֵל סִיחָה זְרַעוֹ לְעוֹלָם בִּירַח

שנה עונותינו לגדוד עלומנו למאור פניך : כי
 כל ימינו פנו בעברתך בלינו שנינו כמו דגה :
 ימי שנותינו בהם שבועים שנה ואם בגבורות שמ
 שכנים שנה ורובם עמל ואון כי גו חיש ונעפה :
 מי יודע עוז אפך וכיראתך עברתך : לכנות ימי
 ימינו בן חודע ונביא לבב חכמה : טובה ידוד ע
 עד בתי והנחם על עבדיך : שבענו בבקר חסוד
 ונרננה ונשכחה בכל ימינו שמחנו כימות עניהנו
 שנות ראינו רעה יראה אל עבדיך פעלך ודוד
 ודרדך על בניהם : ויהי נעם ידוד אלדינו עלינו
 ובעשה ידנו כוננה עלינו ובעשה ינו כוננה
 יושב בסתר עליון

שהיה עונותינו קטנתו סתתה בסקל קמת סבת
 והתיו למד הפועל נפעלת בדג תיו הכמחא והוא כ
 כתוב בלא הא וקרי בהא ואחד הוא בענין כי פעלת
 פעמים כתוב בהא כי הנח מאחר הקמץ פעם כתוב
 ופעם אינו כתוב והמלה מלרע מלא כמחג והטע'
 בספר מכלל בחלק הדקדוק ממנו או סמת עונותי
 עונותינו לכגוד כלומר סתראת תמיד ותעביטנו ו
 עליהם עלומנו למאור פניך חסר יוד הרביע או ה
 הוא לסון יחיד וכירוסו עונותו הנעלם הוא למאור
 פניך כי אין נסתר לכגוד כי הכל הוא מאור לפניך
 ויש מפרשים עלומנו חטאת כעורכו ולזה הסירוט י
 יהיה חסר הנסמך יוד הרביע על כל כניס כי לא כ
 כמחא עלומים כעורים וקניס ב' סון יחיד כי
 כל כי לא היו בהם ימי טובה אלא כניס פנו בעברת
 בעברתך כלינו טכינו כמו הגא אמר כלינו שהוא
 פועל יונח לומר כי אכחנו גרמין הכליון בעונותו
 והנה הדבור היונח מן הפא ססף וחלף במהרה כן סנינו חלפו מהרה ימי סכנותינו סמאלים חס מס
 מטה רבינו חבר זה המזמור חן אמר ימי סכנותינו בהם סבגים סכה והוא חיה מאה ועשרים סכה חו איכה סא
 סזלה כי הוא דבר על קנר ימים סמתלונן כל דור ודור בגלות כי ימינו קנרים ולא נחיל לראות היטועה חס
 לא תקרב הגאולה ואם בגבורות סמנים סנה ואם יגבר כח הטבע מהאדם יהיה סמוכים אב סמוכים ומעל'
 לא כמחא כי חס מעט מן המעט וריבס עמל ואון חוזק הימים והוא מקור או סס כלומר הפולג מי סיהיו בט
 בטלוח יציו עמל וחון הז כי לא יארכו לו הימים כי גו חיס ונעופ סר חוזק יום ס ההס במהרה ונעופה אל ה
 הקצר כלומר נלך טס במהרה כעוף המעופף גו ענינו סר ממקומו כמו ויג סלנים מן היס ממני חמי אתה
 גזי חלא סהס פעלים ינחיס וזה פועל עומד כי יודע מי יוכל להסמר מאכך וכמה הוא עז אכך כי
 אכחנו רואים כי כמו סיראתך באדם כן עברתך בו כלומר כל מי סיראתך יותר עליו סבה עברתך יותר כסי
 כטיחטח מעט כמו סאמר מטה רבינו על עצמו ויתעבר יהוה בו למעכס ואותו החטא לא היה סומר אותו ל
 לאחר וכך אמ' על בני אהרן בקרובי אקדם לבעות ימינו למנן ימינו כמה סהס נודעים לך כן
 הודיע אותס לכו וכביא לבב חכמה כלומר כביא חכמה בלבנו ונסתדל יותר בחכמה כסכדע קנכנו וכך אמר ה
 הודיעני ידוע קני מדת ימי מה היא ויתכן לפרס כי על קץ הגלות אמר טלא נגלה מתי יהיה כי דברי דניאל ס
 סתומים וגם המלאך אמר סיס לסתוס מה סהיה מבין ממנו ואמר הודיענו מנין ימי הג' ות כמה סס ו
 ומתי יבא הנביא ליסראל כמו סכתב הנס אככי טולח לכס את אליה הנביא כי חו יהיה לכו לבב חכמה כמו ס
 סכתב כי מלאה הארץ דעה את ידוע טובה טובה טעמו מלרע אמר טובה אלינו עד מתי תזכרנו והנח'
 על עבדיך הנחם עליהם כי כבר כסאו את עונס סבענו צבקר עת היטועה יקרא בקר והור בכל ימינו
 כי לא תהיה עוד צרה סמחינו אינו אומר בחטבין הומיס טעניתנו כמו סאמר הדרס כי ימי היטועה כי
 כימי הגלות ואחר כן יקרב העולם אלא אומר כמו טעניתנו אלה הימים והראיתנו בהס רעה כן טסמהנו לעו
 לעול' הב' יראה פעל היטועה על בניהם סיראו האבות והצנים היטועה בכל דור ודור מתחכנים זה האב
 האבות סהיטועה סעתידה להיות בימי בניהם תקרב ותהיה בימיהם ויראו האבות והצנים יחדיו ויהי
 כועס' או בימי היטועה יהיו מעסה ידינו ככון כמו סכתב לא יגענו לריק ולא ילדו לבהלה וככל הכתוב לרזק
 יושב ולא כוכ' בזה המזמור סס המסורר לפיכ' אמרו בדרס כי מטה רבינו חבר כל חלה המזמורי סהס ארד
 עמר מזמורי טלא כזכר בהס סס המסורר עד לדוד מזמור וכלס סמוכי אל תפיל' מטה ככגד אחד עמר סבטיס
 סעריך תפלה למטה ככגד ראובן כתוב כאן יתסב אכנוס עד דכא וכאן כתוב ימי ראובן נאל ימות' יג

בְּאִמּוֹנֵתְךָ : זְכַר אֲדָגִי חֲרַפְתָּ עֲבָדֶיךָ שְׂאֵתִי בְּחִיקִי
כָּל רַבִּים עַמִּים : אֲשֶׁר חָרְפוּ אוֹיְבֶיךָ יְיָ אֲשֶׁר ח
חָרְפוּ עַקְבוֹת מְשִׁיחֶךָ : כְּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן ו
וְאָמֵן תְּגַלֶּה לְמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים
אֲדָגִי מֵעוֹן אַתָּה הָיִיתָ לָנוּ בְּרוּר וְדוּר : בְּטָרֵם הָר
הָרִים יִלְדוּ וְתַחֲלֹל אֶרֶץ וְתִבְלַ וּמֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָ
עוֹלָם אַתָּה אֵל : תִּשָּׁב אָנוּשׁ עַד דְּבַא וְתֹאמַר שׁוּב
שׁוּבוּ בְּנֵי אָדָם : כִּי אֵלֶּף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמ
אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבוֹר וְאֶשְׁמֹרָה בְּלִילָה זְרוֹכְתֶם שְׁנָה
יְהִיוּ בְּבִקְרָא בְּחִצִּיר יַחְלֶף : בְּבִקְרָא יַעֲזִיב וְיַחְלֶף וְלֵע
וְלַעֲרַב יִבְלֶה וְיִבֶּשׁ : כִּי כָּלֵנוּ בְּאִפְךָ וּבְחֻמְתְּךָ ג
גְּבַהֲלָנוּ

זְכַר ה' חרפת עבדיך שיחרפו אותנו האויבים וא
וחזמו שאין לנו עוד תמונה שאתי בחקי כל עמי ר
ריבם שאני נושא חרפתי בחקי חרפת כל עמי רבי
וכן עב טיט כמו טיט עב מקום טס קבר מקום קב
כמו מקום קבר טס אשר חרפו עקבות משיחך
התחרות משיחך שמתאחד כל כך לבא ואומ' שלה י
יבוא לעולם וכן לא יעקבם כי ישמע קולנו לא יאמר'
כי עקב הוא חרית הגוף וסופו ברוך ה' לעול'
אמן וחמן דברי המשורר ראה ברוח הקודש טבות י
יש' הל מהג' ות ונתן הודא' לאל' או מחבר הספר א
חמ' כן בתכלית הספר הודאות לאל כמו טבותין ה
הסיפורי גהט' ימ' הספר וכבר פירסנו הספן בתכלית
הספר הראשון בשלם ספר שלישי

ספר רביעי

למטה איש האלדים חדגי מעון אתה היית לנו בדור
דור תפלה זו מנחה דוד כתובה והיתה כתובה חבל'
שהיתה למטה רבינו וכתובה במשורר זה והגאון רב מעדיה זל פי למטה כמו לבני מטה טהיו לניס משוררי' בבית
המקדש והוא כמו לבני קרח מזמור ומנחנו כמו החסרון הזה והיוודע הכנגד לאהרן טרל לבני אהרן כן למ
למטה לבני מטה והמזמור הזה כאמ' על זה הגלו ודבר בג מחולטת החדס ומקוצר ימיו ומתפלל טלא יעניטנו
הבורא כפי מעטיו כמו שאמ' חנוב הלח מעט ימי וחדל חיס האלדים טהיה כביא ה' מעון אתה מעון פי מעון
ומחסה וכן מעונה אלדי קדס טהוא מקומו טלעולם כן אמ' על לסון ישראל צבל הדורות היית לנו מקיס ומ
ומחסה בטרם הריס יולדו זכר הארץ ולא זכר השמים לפי טרונה לדבר על בן חדס טיעמוד מעט ב
בעולם לפי דבר על הארץ טלא יעמדו חיסיה חעפ טיעמדו מיניה חבל השמי גס חיסיהם עומדי' זכר ההריס
טהם עומדים יותר מטאר חלק הארץ ואמ' יולדו כי היסודות הגלדוס במנז' האל ותחולל ארץ ותבל פי מטריס
טחולל' ארץ ותבל וארץ היא המיוסבת וטאינה מיוסבת וכסזכר חותה עס תבל היא טאינה מיוסבת ותבל
היא המיוסבת גס רמוז בזה כי בילדות ההריס נחיתה חרץ ותבל הוא מה שאמ' ויקרא אלדים ליבס' חרץ ומעול'
פי מטריס טהיה העולם וכן מעולם נסכתי ועד' סוף העולם כמו כן אתה אל ופי' אל יכול' השב חנוט עד
זכח' עד הייתו דכח בימי הזקנה כלומ' לא יועיל לו חזקו בימי בחורותיו כי אתה תסיבכו דכח' ותאמר טובו ב
בני חדס טיסובו לעפר' ואלדי חבי זל פי תייסרכו בייסורין על עונותיו ותאמ' טובו בני חדס טיסובו בני חדס

במשונה ועל ידי הייסורין אומ' להם כי הם הפלחיס' בגי חלף סכיס ואמרת' לו גס כן מה הם חייך כי
חלגו יראה בעיניך ותחטוב טתחיה חלף סכיס מה טלא חיה חדס כאין הם כיון טסוכך למות לפי אל תקנח'
בחייך חס תאריך ימים כי כלס יחטבו כיוס אתמול טעבר או כמו חטמורה אחת מאטמורת הלילה כי כלס ע
עמל וגייעה ורזל פי בעיניך כנגד האל יתעלה ואמ' יומו טל הקבה חלף סכיס כי חלף סכיס אינס כהסביס לו
חלח כיוס חחד' זרבתם כנגד האל ידבר המשורר ואמ' זרמת טנות בני חדס כזרס טהולך וטוטף במהרה
או כמו טסינה יהיו רל כמו החולס בסינה כי בחקיך אין מדברי החלוס דבר' בבקר בחציר יחלוף כמו החציר
כן יחלוף ויעבור במהרה חפי בבקר כלומ' סימות בימי הנעורי' כמו החציר טהוא רטוב לפני השמש ובבקר בט
באחת השמש עליו יבא בבקר יניך וחלף מלסון חס יכרת ועוד יחליף יחליפו כח טהוא עכין התחדסות כ
כלומ' חס בימי הנעורי' יהיה טליו וסקט לערב טהוא בימי הזקנ' ימולל יבס כמו החציר חס יהו' בו כח הרטיבו'
בבקר טהשמש אין בו כח החמימות כל כך לערב ימולל ויבס טהכה חותיו כל היום השמש ומולל מצנין פועל
מרוצב והוא פועל עומד ועניינו יכרת' כי כלינו עתה ידבר על לסון הגלו' אמ' כל חדס הוא הטל ואפי' חות'
טהם בשלוח כל טכן טאלכחו בגלו כי כלינו באחך טאכפת בנו על עונותי' והססוק כטול במלות טנות'

יין יין
ס ס

אורך ימים בעולם הזה אטביעהו ואראהו ביטועתי
 ובעולם הבא אראהו ביטועתי סתיה כסמו כוסעת
 לפניו או כלו לעולם הבא הו פירוש ביטועתי ימי הו
 היטועה בבא מלך המשיח כלומר הו ימות בגלות הו
 הו המסיד אראהו ביטועתי כסמו יסר אל מרג
 מהגלות בו אחיהו בתחי המתי סתיה בעת היטוע
 וראה וכן כל זה המומר סהו הבטחת הסיד איכ
 אינו כלו אלא בהגלת הנזקין וכך קראהו רבותינו
 זל טיר של פגעים כלומר סירת הפגעים הו סוד ג
 גדול למביטים בזכור סיר ביום הסבת ה
 הו אמרי זה המומר בבית המקדש ויס במומר זה
 מענין סבת כמו סכתפרס ורבותינו זל פירסו סהו

אורך ימים אטביעהו ואראהו ביטועתי
 בזכור שיר ליום השבת טוב לחודות ליריה
 ולזכור לשבך עליון לדגיד בבקר חסדך ואמונ
 ואמונתך בלילות עליו עשור ועלי נבל עלי דג
 דגיון בכנור כי שכהני ידוה בפעלך במעשה
 ידך ארגן ביה גדלו מעשיך ידוה מאד עמקו מ
 ביהשבתך איש בער לא ידע ובסיל לא יבן את

ב

לעתיד לבא לעולם סכלו סבת ומנוחה והו ימי המשיח ועוד אמרו בדרס אדם הראסון אמר זה המומר כס
 כסברא בערב סבת וחטא וכתקלל ובטעת סתים עטרה מיום ססי נקדס מגן עדן נח ליתן לו הקבה איכות
 איכותסין פירוש גזר דין סימותא וככנס סבת וככה הונו בא אדם לומ' הימינון לסבת פירוש הודעה לסבת ס
 סכל מן הגזר דין בעבורו ואמר מומר סיר ליום הסבת הו סבת לי חתה חומר הימינון הני ואתה נח
 נחמר הימינון להקבה טוב להודות לידו טוב להודות יום הסבת הו טוב להודות לידו מסחר ימ
 ימי הסבוע כי האדם פנוי בו מעסקי העולם ונסמתו וכה מטרדת הגוף ומתעסק בהכמה ובעבודת אלדים ול
 ולומר לסמך עליון כי הנסמה העליונה תמנא מקוס לסבח לך חתה סתיה עליון ודגיד בבקר ביום
 ובלילה עליון להגיד הו סד טעמית עמנו סכתת לנו יוס הסבת למנוחה והאמונה סתקייס לנו הסדך בכל ע
 ואחד מן החסדים הו טעמית עמנו הו יוס הסבת הנה נסכבא להגיד תחלתך והסדך נזכור גס כן זה הסד
 וטעם בבקר כי כל ימי הסבוע יקוס אדם בבקר ילך לעבודתו ובוה הבקר יקוס למנוחה ולענג הגוף והנסמ'
 ואז יזכור חסד הא ולדעת רבותינו זל ספרסו לעולם סכלו סבת ומנוחה יהיה פירוש בבקר לעת הבחלה ובלילה
 הו הגליות כלומר טיגע הבקר כגיד הסדך סתעסה בהוציא חתנו מהגלות ובוטחיס חנו כך סתקייס לנו
 הבטחתך או פירוש ובבקר גס כן נזכיר אמונתך סקיימת לנו בגלות סלא כלינו בהס ולפירושנו יהיה טעם ב
 בלילות בעבור לסון רביס כי כל הלילות ואפילו לילות ימי הסבוע הו ככויס יתק' מן הימים להגיד הסד ידו
 ידוה ואמונתו או חמר בלילות בעבור ליל סבת וליל מוכאי סבת סגס היא ליל מנוחה כי לא ינא אדם למלה
 למלכתו עד הבקר ברוב עליו עשור כגון כפה ובכלי הכנין ועסור הו כלי כגון סיס בו עטרה יתק'
 יתריס והגון טעם הסיר באמרס חותנו על הכנור כי סמתני ביום סבת סמתני בהתבונני וצמט

במעסה ידך סהו העולם ולסר בו וביוס הסבת סיס לי ככאי להתבונן בו או רסמח וזהו חכמת הט
 הטבע וכסחתבונן בה ואפע מומה מה סלטיג הסמח וארנן בלבי זהו דבר כל חנס וחס סמתבונן במעטי ס
 הא לפיכך אמר סמתני ארנן לסון וחיד ביה גדלו כסאי מתבונן בהס חנו מכיר כי גדוליס ונבוהיס
 מהסיגס על הסלמות וכך עמקו מהסבותיך סלא כגלו לחכמיס טעמי העולם כסאלנו קסות טיס בעניני העול
 העולם למה היה כך ולא היה כך ואחת מן הסאלות היא למה ברא הא העולם היום כך וכך ולא בראו קודס ל
 לכן והתשובה בזאת הסאלה ונזולת' כך גזרה רכמתו ואכחנו לא ידענו דעתו ומרסבתו למה כי עמקו למטה ו
 וגדלו למעלה אוש זה הספסוק קסור למעלה ממנו או למטה ממנו למעלה פירושו כך סמך למה שפע
 סעמקו מחסבותיך אמר כי כל איס בער וכסיל הו סלא ידע ולא יבין זאת מה סרמר לדעת כעוף וחס רמס
 למטה ממנו כך יתפרס איס בער לא ידע כפרוח רסעיס כמו עסב כלומר סינליון בעילס הזה חבל הרכמיס
 ידעו כי להסמידס עדי עד כלומר סלא יהיה להס חלק לעולם הבא סהו עדי עד והבלהה הו ככר מעט מהמ
 מהמעסיס טובי' סעמו בעולם הזה מסלס הא' להס סכר בעול' הזה כדי סיחבדו לעולם הבא כגמר מעסיהס ס
 סרעי' סה' רבי' וכך אמ' מס' רבינ' ומסל' לסוכתיו אל פכיו להחבדו'

וזהו חכמת הטבע
 וזהו חכמת הטבע
 וזהו חכמת הטבע

בצל שרי יתלונן אמר לירוח מחסי ומצודתי אל
 אלהי אבטח בו: כי הוא יצילך מפח יקוט מדבר
 חזות: באברתו יסד לך ותחת כנפיו תחסה צנה
 וסחרה אמתו: לא תירא מפחד לילה כוחץ יעוף
 יומם: מדבר באבל יהלך מקטב ישוד צהרים:
 יפלא מצודך אלהי ורבבה מימינך אליך לא יגש:
 רק בעינך תביט ושלמת רשעים תראה: כי אתה
 ידוה מחסי עליון שמת מעונך: לא תאנה אליך
 דעה ונגע לא יקרב באהלך: כי מלאכיו יצוה ל
 לך לשמרך בכל דרכיך: על פנים ישאונך פן
 תגוף באבן רגלך: על שחל ופתן תדרך תרמס
 כפיר ותנין כי בי חשק ואפלטוהו אשגבהו כי ידע
 שמי: יקראני ואענהו עמו אנכי בצרה אהל צהור
 ואכבדהו:

יוסב צסתר עליון כנגד סבט לוי סיהיה מתלונן צנת
 צעזרות מומור טיר ליוס הסבת טוב להודות לה' ככ
 כנגד סבט יהודה הפעס אודה אה' ה' ה' מלך גלות
 לבט כנגד סבט צנימן טהוא בא צבילו סל מלכו סל
 עולם סל סוסף עליו כל היום אל כקמות ה' כנגד ט
 סבט גר סיסא ממנו אליהו זל סעתיך לגדור מטתיה
 סל אומות לכו נ-נכה כנגד סבט יטסכר סהי עוסק
 צרכנ' סל תויה' אמ' ר' יהוסע צן לוי עד כאן סועתי
 מכאן ואלך בא כנגד עמך חנו דרך הקריאה כנגד
 החסיד מי טהוא יוסב צסתר עליון צכל סדי יתלונן
 סיע אמרי חני חומר לך צעצור ה' טהוא מחסי ומנו
 ומכודתי והוא אלדי טאבטח צי חני חומר לך והצטיח
 צעצורני בי הוא יצילך מפח יקוט אס קצות
 צי יצילך כמו סהצילכי סצטחצי צו אובר לה'
 ולמד לה' כלמד חנורי לוי חחי הוא' בי הוא יק
 יקוט חאר צחקו פועל דל מפח הלכוד חמת סצרון
 באברת יסך לך מסגני חומן סלא יגנון צק-כנה
 ומזרה מגן הס והסחרה היא עגולה צתכונתה יומ
 וחמתי סהבטיח כל הצוטח צו יהיה לך ככנה (סחרה
 סצגן עליך לא תירא מקוריות חומן ופגעני
 צונס וצלילה חמ' מפחד לילה כי מפני צדידות

הס כחציס יענפו ויצונו פתאס על חלדס

ה' לילה אדס הו' י' יחדי או טוכן צלילה יחדי מתפחד ותאר העיפה לחץ לרוב מהירני מרונתנו גה מכני סהצר
 סכונתנין צדחסו כודבר באופל צלילה מפני הקרירות וצצהרים מפני החמימות וקטב כמו חחי קטב' ט
 סזול יסוד צסירק כמו צחולס וכן ירון וסמח וצעלי הדירס מפרסי דצר באפל וקטב הצהרים דצר סטדי וכן
 יכול מצדך חלף על סטדי הוא חומ וחכמי המחקר חונס מודיס דצר סטדיס ומצטליס חותו צמופת כי חונס
 יפור מצדך חלף צמלחמה סילחמו צבי חדס חלה עס חלה ויהיה לך דרך ציניהס ותראה סיפלו צמלחמה מ
 מסמאלך ומימינך ותצה צעצור ציניה צס'וס ולא יגס חליך רע או פי על הדצר סיפולו צבי חדס צעת הדצר
 מימינך ומשמאלך רביס וחליך לא יגס הדצר רק צעיניך חצה צרה מות הרסעי' סלא יסבו צסתר עליון
 כמוך וחצה חיה צס'וס בי חצה ה' מחסי דצרי המסורר להסיד כל זה ססלוס יהיה לך לפי חחת סמת
 מעונך ה' עליון סהוא מחסי גס כן לא חאוכה חליך רעה לא חודמן באחליך צך וצאסתר וצצדיך בי
 מלחכיו ינוה לך צעצורך כמו חמרי לוי חחי הוא ינוה מלחכיו צעצורך סיטמריך צכל חסר חלך כמו סחמר צ
 צצור חנה חכני סולח מלחך לפטיך ונו' עד כפיס יסחונך פן חגוף כוע עומד כמו חכנף או חתי' לכוכח
 חחדס והוא פועל ינחא חמ' כחלנו המלחכיו יסחוך סלא חכנף צחצו כמו סחמ' כי עס חצני סודה צרייך וחית
 סודה ססלמה לך כי צי חסך חאל חומ עליך כי צי חסך וחפלטרני חסגבהו צעצור סידע סמי חיה לוי מ
 חסלט ומסגב סלא יהיה לו ט' מויק וידעת ססס המפורס סהוא צן חרבע חותיות הוא חשב' חאל היא חסג'
 ססלמה סיוכל חדס להסיג צעודו גף יקראני צכל עת סיקירחני אענהו חמ' יודמן צחקו צרה לא יפחד
 כי חכני עיון וחלצהו מהצרה סלא יגיע חליו סוס כזק וחכצדהו חתן לוי חן וכצוד צעיני כל חדס וצדרט חמ'
 ר' יהוסע צן לוי צסס ר' פכחס צן יחיר מפני מה יס מתפלליס צצולס חזה ואינס נענין על טס סחוינס יוד
 יודעים טס המפורט חבל לעתיך לבח מוד יעו סכ'לכן ידע עמי סמי חותה סעה יהיו מתפללי ונעניס כי צו
 חסך ונו' כי ידע סמי יקירחני ואענהו חלצהו וחכצדנו חמ' ר' חבהו צסס ר' לוי חסך חמ' חלנך וקצירני מי
 סהוא מנילך מן הצרה חצה צריך לכבדו חבל מסה חמ' חלצהו וחכצדהו הוא מינח מן הצרה והנה נותן לו
 כביד והנה נותן לו יניחה הוי חומ' חלצהו וחכצדהו

ואז יודו כל העולם כי יסר ה' צדרי סאכי צונח צו מ
אמר המסורר יאמרו הכל כי לא עולתה בו וכל מע
מעטתו באמונתו ואז כסתרב' דעת בני אדם יגלה ל
להם זה הסוד למה היה כן בעולם הזה סלוח לרשעי'
וזרה לצדיקים וכתיב עלתה בלא ו' וקרי עולתה וכ
והענין אחד אלא שהכתוב בא על דרך כחי העין ה
הנעלמים וגם בזה הסרס באו מהם עלומי ו' כמו וע'
ועולתה קפצה פיה אף בלב עולות תפעלון והקרי ב
בא כוונתם זה הסרס ברוב סהות ב' כראית
יהוד מלך כל אלה המזמורים עד לרוד מזמור ה
הט עתידים על ימות המסיה וכאשר הסלים בזה המ
המזמור כי אז יכירו כל העולם ולא עולתה בו החל
בזה המזמור ואמר ה' מלך גאות לבט לבט כי אז יכ
יכירו כל העולם כי יסר ה' וכי הוא מלך על הכל ולא
יתגאו בני אדם לפניו כמו טעמו מלכי האומות כמו
טאח כביכד כצר אעלה על צמתי עב אדמה לעליון
ואמ' פרעה לי ואורי ואכי עסייתיני ואמ' מלך אסור ב

צדרי ולא עולתה בו ידוד מלך גאות ל
לבש לבש ידוד עוז דתאור אף תכון תבל כל טמ
תמוט: נכון בסאך מאז מעולם אתה: נשאו נור
נדרות ידוד נשאו נדרות כולם ישאו נדרות דכי
דכיים: מקולות מים רבים אדירים משברי ים א
אדיר במדום ידוה: עדותיך נאמנו מאד לביהך
נאנוה קדש ידוה לארץ ימים: אל נקמו
נקמות ידוה אל נקמות הופיע הנשא שופט דאר
דארץ השב גמול על גאים: עד כתי רשעים ידו
ידוה עד כתי רשעים יעלו: יביעו דברו עתה ית
יתאברו כל פועלי און: עכך ידוה ידבאו ונחלת
ונחלתך יענו: אלבנה וגר ידרגו ויתומים ירצהו

בכח ידי עשיתי ובחכמתי כי כבונתי ואמ' מלך צדי אל אכי מוטב אלדים יסבתי ואז יכירו כי לא ילבס מלבוס
גאות כי אם האל לבדו ולו המלוכה כמו סכתו והיתה לה המלוכה ואמ' והיה ה' למלך על כל הארץ יתחזר עז
ותכין תבל ממעטיו כי לא יהיה עוד מרגזו ארץ כי לא תהיה עוד מלחמה ובהכך זה כאמ' מפני המלחמה הגדלו'
פור התפורר ארץ ואמ' מוט תנוע ארץ כסכור והתכודה כמלונה הצל בימות המסיה תכון הארץ ולא תמוט
עוד גבון כסאך אז יכירו כי נכון הוא כסא מלכותך מאז ומעולם אתה כלומ קודם העולם ואתה ברת
את העולם בשאן נהרות הוא מסל על גג מגג ועל המלכים אשר אתו סיקצבו להלחם על ירושלים והם
והמסילים לנהרות חדקל סכותכים קולס ברובם כן הם יתכו קולס והמון רב וכך אמ' והסנה חיל המכה כקול
המים ואמ' כקול מים כקול סדי בלכתס קול המולה כקול מחנה וכך המסיל מלך אסור בנהר ואמ' הכני מע
מעלה עליהם את מי הנהר הענומים והרבים ואמ' המלכותי ההם יסאו קולס ויסאו דכיס על ישראל
ופיר דכיס ענין טבר כמון תגלכה עצמות דכית כי דכיתנו במקום תנין בקירלות מים ואמ' כי יסאו
קולס יתר מקולות מים אדירים מטצרי וס אדיר צמרוס ה' ואם יהיו אדירים ה' צמרוס הוא אדיר עליהם ויפלו
ויספלו עדותיך כאמנו והפי דבריך הכתובים על ידי כביאיך המעידים על מלכותך יתקיימו אז מאד
ואמ' אדם כלומ טלא יהיה למוט אדם ספק בלבו על זה לבייך נאווה קדש החלף מונעה בחטף סתם והסאר כ
נחי בהם החלף נאווה כאוה אמ' לבייך יהיה יפה וכאוה קדש לארץ ימים סלה יהיה חרב עוד זה הוא לסו' קר
קריחה יוט לפרט נאווה ענין תאוה וחסק כלומ סכל אדם יתאוה וחסק לבית הקדש לאורך ימים כמו סכתוב
ככון יהיה הר לבית ה' צראם הרים וכטא מגציות ונדרו אליו כל הגוים וכך אמ' יבא כל בטר להסתחות לפני
אל' נקמות מתפלל לקרב את הגאולה ולקחת אז נקמות מן הרשעים כי כן הבטיח בדברי הכביאי כמו
סאמ' יהיו כל אדום וכל עוסי רטעה קס ולהט אוקס היום הבא ואמ' אל כלומ אתה יכול על הכקמו'
הוסיפה והגלה עלינו וקח נקמתינו מהם דגשא סופט כמו סאמרת על ידי כבייך עתה ארומס עתה אל
אנסח כלומ סיכירו הבאי כי אתה רס וכסא ותסיב עליהם גמול מעסיה' עד מתי כי מאד חרך לנו הגלות
הרשעי' יעלזו וידברו דברי עתק ויתנשאו עלינו עד מתי יהיה זה יביעו ענין דבר וכך תבעכ' ספתי ואמ'
ידברו הכפל לחזק כלומ כי תמיד הם מדברי עלינו גבוהות עתק דברי עתק וחזק יתאמרו יתגדלו ע
עלינו וכך את ה' האמרת עכך ישראל נקראי עס ה' ונחלתו סכ' והס עמך ונחלת' ואותס טביטראל חזקים
בעוז סרי הגוים ידכאוס ויענו הגוי' כאשר יוכלו אבל אחרונים אלמנה וגר ידרגו סאין להם תוצעי' גר הוא
ישראל טבא להתגורר בעיר טלא גרו אבותיו והוא חלוט סאין לו קרובי לפי הרגו' חותנו ירנמו מבנין הדגס
ואי איכטר מהוא פועל יונא לסלימי כלומ סיאמרו לאחרי' סיהרגס אלא הם הנרגס אותס'

ואת בפרוח רשעים כמו עשב ויצו כל פעלי
און להשמדם עדי עד ואתה ברום לעולם יהוה
כי הנה איבד ידוד כי הנה איבד יאבדו יתפרדו
כל פעלי און ותתם כראם קרני בלותי בשמן ר
רענן ותבט עיני בשורי בקמים עלי מרעים תש
תשבענה אוני צדיק בתמר יפרח בארז בלבנון
ישגה שתולים בבית ידוד בחצרות ארדנו יפר
יפריהו עוד יגובון בשיבה רשנים ורעננים יהיו
להגיד כי ישר ידוד

וכי כטעם הראשו סכל איש בער וכסיל חסך לדעת
ההכלת הרשעים בעולם הזה ונרת הנדיקו בעולם
הזה כי חכם שאם להשמירם עדי עד ואם מסה רבי
להאבדו עוד כסאלו סאלות בצנין זה ודל אמ' כו
גם מסה רבי לא ידעו ואם סלט סאלות סאל משה ל
להקצה סתים כתן לו ואחת לא כתן לו מפני מה צדיק
וטוב לו צדיק ורע לו רשע וטוב לו רשע ורע לו אמ'
לו הקצה ונכותי את אשר אחזן חכם סאינו הגון ו
זהו ממעסה האל שאם עליהם מה גדלו מה עמקו
בפרוח רשעים הטעם סתבא להם ההכלת
מהרה והמסילם לעשב סויבם גם כן מהרה אבל צ
בדיוקים אמ' כתמר וכארז ואתה מריום חכם
ספרטעי מכליתו אל ואם אדם כי איך מסניח רוחה כמו סחו מחוסרי אמנה כי איך האל מסניח במעס האדם
כמו סחי אומ' קצת בני עמינו איך ה רוחה איתנו כי איך זה כמו סהם אומ' אבל הוא מסניח ורוחה כמו סכתו
אם יסתר איש במסתרי ואני לא אראנו אבל תמהי בזה רוב העולם לפי אמ' ואחת מריום לעולם ה' כלום ואחת
רוחה סכל וכך אמ' סלמה בספר קהלת אס עסק רם וגזל מסכט ונדק תראה במדינה אל תתמה על החסך וגו'
והנה יבא עת סגייע לכל אחד כפי מעסיו וכך אמ' מלאכי הכביא כשהיו אומ' בני דורו סוף עטוד חלדים ומה
צבע כי סמרכו מסמרתו וגו' ובאמרו ועתה אכחנו מאסרי אדים גם ככינו עסי רשעה וגו' ואם הכביא אז כדברו
ירחי ה' וימ' ויקטב ה' ויסמע וגו' ואם וסבתס וראיתס בין צדיק לרשע כמו סהיה כל ספרס' סהיה וזה ויהי צי
בימות המסיה סיכלו סודים וסרעני וכך אמ' בזה המזמור כי הנה אובד ה' בי הנה תבא עת סאוניבך
ה' יאבדו וסכפל לחזק וסנדיקי יבינו וספרחו ויעלזו ככבוד וזהו סאלו ותרם כראס קרני דבר סמסורר
על לסון כל צדיק ונדיק סורחה סרעניס אובי ה' יאבדו ויתפרדו וסוף יודה לאל על הטובה סיתן ויאם ותרם
כראס קרני ויאם הדימות קרני כקרני ראס כמו סאומ' וקרני ראס קרניו בהס עמיס יגב וגו' בלותי בשמן ר
רענן מן בלולה בשמן והוא פועל עומד כאלו אמ' כבללתי או הוא פועל יונא ופי' בלותי ראסי ופי' רענן לח ו
גדסן והוא דרך מט' על רוב הטובה וסרענוג' ותבט עיני בסורי כמו בסוררי ספי' אוני מן ססורנו ולא
קרוב ומלת בסורי תאר ובא בסוריק כמו כחץ חמיס וטעם ותבט ותסמענה כלום ראתה בהס עיני וסמענו מ
מהס חזני מה סרפסתי וכך ובאוני ראתה עיני צדיק כתמר וסרח המסילו לתמר ולארז לפי סהס גבו
גביהיס מכל סאלנות ובדרס מה סתמר הו סלס רחוק ממנה כך סנדיקיס מתן סכרן רחוק מהס עד לעולם
הבא ומה סתמרה סזאת איך עוסין ממנה כליס סולחנות ומסורות יכול אף ישראל כן תלמוד לומר כתיב

בלבנון ישגה מה ארו זה עוסים פירות וכול אף ישראל כן תלמוד לומר כתיב
ארו וסתרם אס כעקרון איך להס חליפין יכול אף ישראל כן תלמוד לומר כתיב
יער בארץ ישראל ודבר על סהיה יסגה יגדל וספיר' ועל רוב סגדול יאם יסגה סהיה ענין סרבוני כמו סגיה כח
ספי רב כח וכך תרג' רב סגיה שתוריס צצית ה' לפי סדמה סנדיקיס לעבניס אמ' סהס סתולי במקום
רטוב והוא בבית ה' בסטרות חלדינו כלום סתהיה וסיתתס סס תמיד כי סס יהיו סחכמיס וסמוריס ואז בימות
המוסיה וסרתנו סרעניס ויסארנו סנדיקיס כמו סכתו ועמך כלס צדיקיס וגו' וכלס יהיו עוסקיס בסחמה לדעת
את ה' כמו סכתו כי מלחה סררן דעה את ה' וסס בבית ה' יהיה מוסב סחכמיס וסס יסרחו כלום יכליחו וירבו
בסחמה וסמר בבית ה' וסמר בסטרות כי סכהניס בבית ישראל בסטרות עוד ינוצח בסיה בימות
המסיה יהיו ימי ישראל ארוכיס כמו סכתוב כומי העץ ימי עמי וסמיס סהס ימי חוקנה בעולם הזה אז יהיו
ימי כעוריס כמו סכתו כי סנער בן מלה סנה ימות פי' כסימות בן מלה סנה יאמרו עליו כעוריתו מת זה
לסגיד אז יגידו כי יסר ה' כי בזמן הזה לבית בני אדם פוסחיס במעסה האל בראותס סלות רשעיס
אף יסורי סנדיקיס ובזמן העתיד בבוא המסיה יסרפו ויתלבבו וסמר יסארנו יהיו ככסף מזוקק ולא יהיה עוד
סלנה לרשעיס ולא צרה לסנדיקיס כמו סמעידיס ספסוקיס בספר מלאכי

והוא ממעסה האל
והוא ממעסה האל
והוא ממעסה האל

ה' יבנה מעל עיני סוסי
קסטי עולמי

והוא ממעסה האל
והוא ממעסה האל

והוא ממעסה האל
והוא ממעסה האל

כי יקום וזה לאות ולעד כי הא'תעלה הוא צעו
 בענינו כי לאלה זה כבר כלינו בגלות כי האומות לב
 לבבם רע עלינו לכלותינו אלא סלא נתנס אלוים כ
 כמו שהבטיחנו על ידי משה רבינו ואף גם זאת צהיו
 בהיותם בארץ אויביה לא מאסתי ולא גנלתי לכלות
 להפר את בריתי אתם וכך אמר המשורר על לטון
 בני הגלות מי היה קם בעצורו כנגד מרעים ומו היה
 מתקצב בעצורו כנגד פועלי און לולי ידוה עזרתה לו
 והוא קם כנגדם סלא היה כח בהם לכלות העם שהי
 סהיה ברעונם לעשות כן ונת פירוטו כנגד ומלך י
 אלהי עמו כנגדו כלומר סכלחם עמו וכן עם מרעי
 כנגד מרעים כלומר כאלו כלחם עמהם להפר עבת'
 לולי ידוה דומה כרעה כמו כדומה בתוך היס א
 או הוא סם כלומר סכנה במקום הכריתות והוא ה
 הצבר וכספי היה כפס החיים לא הנפס המטכלת הי
 היא תסכן בקברי אם אמיתי חס הטבתי כי
 משה רג'י בגלות סהך סעטיה עם הראסונים וסא
 וסאחה עוטה בכל יוס עמנו הוא יסעדני כלומר יס
 יסעד לבני כי לא תמוט רגלי כי עוד תזינאני מהגל'
 ברוב סרעפי הכחמות הכתובו בדברי הנביאים
 הם יסעטע ויסמחו כפטי ידעתי כי לא יכזבו יסעטעו
 הטן והעין הראסונות פתוחות כי היה מספט העין
 צטבא כמו ידברו אלא עטו כן להרחיב על העין
 תכחומך יסעטעו כספי אמר ידעתי כי מה שהבטחתי על ידי כביחך אמת יהיה כי אתה סוכטו אמת וכס'ך כר
 כסא אמת לא כמו כסא מלכי הארץ כי הוא כסא הנות ועמל והוות כזר פירסנו סהוא עניין סברון במעטה
 או במחסבה ואותו הכסא לא יחובר עמך על דרך טאמ' לא יגרך רע כי אותו הכסא הוא יזר עמל עלי הק כ
 כלומ' סועל ועוטה עמל ואוו ולא כן חקך אלא מטפט אמת חס כן לא יחובר עמך אותו הכסא ומה שהבתחת
 סהבטחתנו תקיים לנו באמת יגורו כי הם מלכי ארץ יתחברו גדודים על כס' שדיק להמיתו ויס מפר
 מפרטי יגרו מן הארמית גדו אילנא כלומ' יפסקו הדין עליהם לקחת כפסו והוא שדיק בדינו וכן ירטיעו שדיק
 בדינו לטעוף דם הכקו והוא כפל ענין במל' סוכו וזהו ידוה סהנלכי מידם וכסגבתי ב'סדו ולא עטו
 לי כפי מחסבותי ויסב ויסב עבר במקו עתיד ורבים כמוהו בדברי הנבואה ואמ' יזילני מידם ויס
 ויסב עליהם האון והעמל סעטעו וברעקס יכמיתס יאונס מן עמל ואון ואע'ס סהוו כחה וכן עולתה סעטס כח'
 וסעטס כעה וכפל עוד לחזק ואמר יכמיתס ידוה אלדונו דבו כן יאמרו ישראל בימות המשיח חיס ל'
 לאחיו סירכנו לה סהיסיע וכבר פירס כי מלת לכו לך הוא במקומות ענין זרנו המעטה לא הליכה ממס כמו
 לך נא חכמה בטמחה לך נסקה את אבינו יין לכו ונרסבה על ידמיהו מחבבות והדומי לה וכן לכו כריכנה
 בקדמוה כענין הזמנה כקדמה בתורת ספתיס סכודה לו הטוב סכעטה לכו כי אז יהיה כבר וידו
 וידוע לכל כי הוא יכול גדול ומלך גדו על כל אלהי והס צבא הסמי סהס אלהי סופטו צאר' נאז יכירו כי הוא מ
 מלך עליה ולא יעטו דבר אלא בסליחותו אשר המס בסגול וכמו סגובהי סמי' וצבא בידו והוא מלך על ה
 כן בידו תחפיות ארץ ואמ' ב'ס לטון מחקר על דרך ויחקרו מוסדי מוטס וקועכות סדי' לו זכר תחפיות וזכר
 גבהי הארץ והס ההרי הגבוהי זהו וזועפ' ראס לן אשר זכר הארץ בכלל ועתה זכ' בסרט היס והיבטה כי
 הכל לו כלומר בידו וברסותו וסידו והוא עס'ו תקן אותנו סהיה כקום אל מקום אחד וזכר היצט' להיות כל הי
 ונמח עליה והוא ובידו הכל להגבי ולהספי' מי סירנה ונתן אותנו ססלי בגלו' זמן רב ועת' דוממנו מכ' עם

כי יקום לי עם מרעים מי יתצב לי עם בועלי א
 און: לולי ידוה עזרתה לי ככועט שגגה דוכה נפ
 נפשי: אם אמרתו מטה רגלי הסדך ידוה יסידני
 ברב שרעפי בקרבי תנחומיך ישעשעו נפשי: הי
 היחברך כסא הוות יצר עמל עלי חק: יגורו על
 נפש צדיק ודם נקו ירשעו: ויהו ידוה לי לכישגב
 ואלהי לי צור כהסי: וישב עליהם את אונם וברע
 וברעתם יצמיתם יצמיתם ידוה אלדונו: לכו
 נרננה לידוה נריעה לי צור ישענו: נקדמה בניו בי
 בתודה בזמירות נריעה לו כי אל גדול ידוה וכל
 וכלדך גדול על כל אלהים: אשר בידו מחקריו א
 ארץ ותועפות הרים לו: אשר לו היס והוא עשה
 עשהו ויבשת ידיו יצרו:

כסא פירוש היחבר עמך לפי סאמר
 תכחומך יסעטעו כספי אמר ידעתי כי מה שהבטחתי על ידי כביחך אמת יהיה כי אתה סוכטו אמת וכס'ך כר
 כסא אמת לא כמו כסא מלכי הארץ כי הוא כסא הנות ועמל והוות כזר פירסנו סהוא עניין סברון במעטה
 או במחסבה ואותו הכסא לא יחובר עמך על דרך טאמ' לא יגרך רע כי אותו הכסא הוא יזר עמל עלי הק כ
 כלומ' סועל ועוטה עמל ואוו ולא כן חקך אלא מטפט אמת חס כן לא יחובר עמך אותו הכסא ומה שהבתחת
 סהבטחתנו תקיים לנו באמת יגורו כי הם מלכי ארץ יתחברו גדודים על כס' שדיק להמיתו ויס מפר
 מפרטי יגרו מן הארמית גדו אילנא כלומ' יפסקו הדין עליהם לקחת כפסו והוא שדיק בדינו וכן ירטיעו שדיק
 בדינו לטעוף דם הכקו והוא כפל ענין במל' סוכו וזהו ידוה סהנלכי מידם וכסגבתי ב'סדו ולא עטו
 לי כפי מחסבותי ויסב ויסב עבר במקו עתיד ורבים כמוהו בדברי הנבואה ואמ' יזילני מידם ויס
 ויסב עליהם האון והעמל סעטעו וברעקס יכמיתס יאונס מן עמל ואון ואע'ס סהוו כחה וכן עולתה סעטס כח'
 וסעטס כעה וכפל עוד לחזק ואמר יכמיתס ידוה אלדונו דבו כן יאמרו ישראל בימות המשיח חיס ל'
 לאחיו סירכנו לה סהיסיע וכבר פירס כי מלת לכו לך הוא במקומות ענין זרנו המעטה לא הליכה ממס כמו
 לך נא חכמה בטמחה לך נסקה את אבינו יין לכו ונרסבה על ידמיהו מחבבות והדומי לה וכן לכו כריכנה
 בקדמוה כענין הזמנה כקדמה בתורת ספתיס סכודה לו הטוב סכעטה לכו כי אז יהיה כבר וידו
 וידוע לכל כי הוא יכול גדול ומלך גדו על כל אלהי והס צבא הסמי סהס אלהי סופטו צאר' נאז יכירו כי הוא מ
 מלך עליה ולא יעטו דבר אלא בסליחותו אשר המס בסגול וכמו סגובהי סמי' וצבא בידו והוא מלך על ה
 כן בידו תחפיות ארץ ואמ' ב'ס לטון מחקר על דרך ויחקרו מוסדי מוטס וקועכות סדי' לו זכר תחפיות וזכר
 גבהי הארץ והס ההרי הגבוהי זהו וזועפ' ראס לן אשר זכר הארץ בכלל ועתה זכ' בסרט היס והיבטה כי
 הכל לו כלומר בידו וברסותו וסידו והוא עס'ו תקן אותנו סהיה כקום אל מקום אחד וזכר היצט' להיות כל הי
 ונמח עליה והוא ובידו הכל להגבי ולהספי' מי סירנה ונתן אותנו ססלי בגלו' זמן רב ועת' דוממנו מכ' עם

וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה יְהוָה וְלֹא יִבִּין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב׃ בֵּינוּ
בְּעָרִים בְּעַם וּבְסִילִים בְּמַתֵּי תַשְׁבִּילוֹ הַנְּטַע אֶזְרָא
הָלֹא יִשְׁמַע אִם יַעַר עֵץ הָלֹא יִבְיֹשׁ׃ הַיִּכָּר גּוֹיִם הִיא
הָרֵא יוֹכִיחַ הַמְלִמֵּד אֲדָם דַּעַת׃ יְדוּהַ יוֹדַע בּוֹחַשׁ
בּוֹחַשְׁבוֹת אֲדָם כִּי הִמָּה הַכֹּל׃ אֲשֶׁר הִגְבִּיר אֲשֶׁר
תִּסְרְנוּ יְהוָה וּבִתְוֹרַתְךָ תִּלְמַדְנוּ׃ לְהַשְׁקִיט לֹא מִיָּמִינוּ
רַע עַד יִפְרָה לְרַשַׁע שַׁחַת׃ כִּי לֹא יִטּוֹשׁ יְדוּד עֲבוֹנוֹ
וְנִחַלְתּוּ לֹא יַעֲזֹב׃ כִּי עַד יִצְדַּק יִשׁוּב בּוֹשָׁט וְאַחֲרָיו
כָּל יִשְׂרָאֵל׃

וַיֹּאמְרוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב אֵלֵינוּ יַעֲקֹב כִּי אֵיךְ צַעֲמֵנוּ
קִוִּיָּנוּ אֱלֹהֵי חַמַּת אֵלֵינוּ יִסְרָאֵל וְחַמַּת
כִּי לֹא יִרְאֶה אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וְלֹא יִבִּין בְּמַעֲסֵה צַנִּי אֲדָם לִפְנֵי
לֹא יִפְחָדוּ מִמֶּנּוּ סִיגְמַלְטָה עַל מַעֲסֵה׃ בֵּינוּ צַנִּי
צַנִּי כִּמוֹ כְּסִיל וְצַנִּי וְחַמַּת בְּעַם דִּל צַבֵּל עַם וְעַם
וְחַמַּת צַנִּי זֹאת הַתְּסוּבָה עַל יַעֲקֹב וּמַתֵּי תַשְׁבִּילוֹ עַד מַתֵּי
תַעֲמָדוֹ בְּסִכְלוֹתָיִךְ וְלֹא תַשְׁכִּילוֹ כִּי אֱלֹהִים יוֹדַע וּמַתֵּי
הַכֹּל הַגִּיטָה חוֹזֵן הֵלֵךְ יִשְׁמַע הַדְּבָרִי הַעֲתִיקָה
סִתְדָּבְרוֹ עַל ה' וְעַל עַמּוֹ וְחַמַּת חוֹךְ תִּתְּמָרוּ כִּי לֹא יִשְׁמַע
יִשְׁמַע דְּבָרֵיכֶם וְלֹא יִרְאֶה מַעֲסֵיכֶם וְהֵלֵךְ הַכִּיָּן כִּלְנוּ
הַשְׁמַע וְהִרְאֵנוּ וְחַמַּת יִתְכַן מִי סִתְדָּבְרוֹ הַכּוֹחַת הַחֵלֵךְ
סִלָּה יוֹדַע וְהַחֲכָם הַגְּדוֹל הַרְבֵּה מִסֵּה גֵר מִיָּמִינוּ זֶל

הַמַּסִּיל מַסִּיל בּוֹהַ הַעֲנִין וְחַמַּת אֵלֵינוּ לֹא יוֹדַע הַתְּפִיר עֲנִין הַתְּפִיר וּמַתֵּי חוֹתֵה וּמַתֵּי חוֹתֵה בְּלַבָּנוּ לֹא הִיא עוֹסֵה
הַמַּחַט עַל הַתְּכּוֹנָה הַזֹּאת אֲשֶׁר לֹא תַסְלֵם הַתְּפִיר זֹלֵתָה כֵּן חַס הִיא הַטְּגַת הַרְחֹקָה נַעֲלַם מֵהַסֵּם וְלֹא יוֹדַעוּ וְכֵן
הַטְּגַת הַשְׁמַע חוֹךְ מוֹנִיָּה זֶה הַכִּלִּי הַמוֹכֵן לַהַטְּגַת הַרְחֹקָה וְזֶה הַכִּלִּי הַמוֹכֵן לַהַטְּגַת הַשְׁמַע וְכַתְּבָה הַחֲכָם דִּי חֲבֵרָה
אֲבָן עוֹרָה כִּי זָכַר כְּטִיעַ עַם הַחוֹזֵן לִפְנֵי סֵהָ כְּטִיעַ כְּטִיעַ כְּטִיעַ כְּטִיעַ כְּטִיעַ כְּטִיעַ כְּטִיעַ כְּטִיעַ כְּטִיעַ כְּטִיעַ
יִצִּירָה סִבּוֹ הַזְּכוּרִת כּוֹזְרוֹת צַבֵּל עַת צַעֲמֵנוּ הַזְּכוּרִת גּוֹיִם הֵלֵךְ יוֹכִיחַ וְכִי תַחֲסִבּוּ כִּי לֹא יוֹכִיחַ אֲתֵכֶם עַל מִי
מַעֲסֵיכֶם וְהֵלֵךְ מִקּוֹבֵל אֲנִי סֵהוּא יִסְרָאֵל גּוֹיִם עַל דַּעַס כִּי הִבִּיחַ עַל הַרְסֵעֵי מִי הַמְּכּוֹל וְשַׁחַת כָּל גֵּסֵר מַכְנִי רוֹעַ
מַעֲלֵלֵהָם וְכֵן אֲנִי סֵהוּא הַמְּטִיר עַל יַעֲקֹב אֲנִי וְגַפְרִית וְהַכֵּךְ אֲרַחֵס וְהַכֵּה רֵאשִׁית וְיִדְעַת מַעֲסֵה וְגַמְלָה כְּפִי דַעַס
וְחַמַּת תִּתְּמָרוּ רֵאשִׁית וְחַמַּת וְחַמַּת מַעֲסֵה צַנִּי הַדָּם וְכֵן הוּא הַמְּלַמֵּד לְהַדָּם דַּעַת הַסֵּם כֵּן חוֹךְ לֹא יוֹדַע דַּעַת
וּמַחֲסִבּוֹתָם וְהֵלֵךְ הוּא לְמַד דַּעַת יוֹדַע וְהוּא יוֹדַע מִרְסֻבֵּי סַחֲסֻבֵּי עֲלִינוּ כִּי הִמָּה הַכֹּל סַחֲסֻבֵּי עֲלִינוּ
סַחֲסֻבֵּי יוֹדַע מַחֲסֻבֵּי וּמַעֲסֵהָם אֲנִי פִי כִּי חֵמָה הַכֹּל סַחֲסֻבֵּי לַעֲסוֹת דְּבַר וְהוּא מַסִּיר מִרְסֻבֵּי חַס לֹא יִרְכֵה הַכֹּל
אֲשֶׁר הִגְבִּיר וְכֵן יִתְּמָר הַרְסֵעֵי לָכֵן חַס אֲתֵכֶם צְדִיקִים מִמֶּנּוּ וְחַמַּת דְּרִךְ טוֹב וְחַמַּת טוֹבָה חוֹךְ יִשְׁבַּחֵם כִּמָּה
סִנִּים צַחֲרָפָה וְצַחֲרָפָה וְחַמַּת מַסִּיבִים לֵהָם כִּי לְטוֹבֵתֵינוּ תַעֲסֵה זֹאת כִּי אֲשֶׁר הִגְבִּיר אֲשֶׁר תִּיִסְרְנוּ יְהוָה כִּי מַחֲבֵת
חוֹתֵי תִיִסְרְנוּ וּמַתְּוֹרַתְךָ תִּלְמַדְנוּ כִּי לְטוֹבֵתֵינוּ תִיִסְרְנוּ כְּלוֹמַר מִן הַתְּוֹרָה לְמַד זֶה כִּי לְטוֹבֵתֵינוּ הוּא מִיִּסְרְנוּ טָכֵנוּ
בְּאֲשֶׁר יִסְרָאֵל חַס צַנִּי ה' אֱלֹהֵיךְ מִיִּסְרְךָ לָכֵן חַמַּת לְמַעַן עֲנוּתְךָ וְלְמַעַן כְּסוּתְךָ לְהַטִּיבָךְ בְּהַרְרִיקְךָ וְכֵן חַמַּת
הַכֵּה כִּי מוֹסְרֵנוּ לְטוֹב לֹא לְהַסְקִיטוֹ מִיָּמֵי רַע וְחַמַּת חַסִּי זֶל פִּי וּמַתְּוֹרַתְךָ תִּלְמַדְנוּ כִּי בִיִּסְרִין יִלְמַדְנוּ דַּעַת וְתוֹרָה
סִיִּסּוֹב לְעַבְדוֹ בְּלַב סֵהָ לְהַסְקִיט לֹא מִיָּמֵי רַע סִיִּגֵן צַעֲדוּ מִפְּנֵי הַרְסֵעַ עַד זְמַן מוֹתוֹ סִיִּכְרֵנוּ לֹא שַׁחַת דַּעַת וְהַשְׁקִיט
לֹא כְּטִיעַיִנוּ יָמֵי רַע לְרַסֵּעַ יִסְקִיט לְצַדִּיק וְצַעַת סִיִּכְרֵנוּ לֹא שַׁחַת הַצַּדִּיק יְהִיָּה סוֹקֵט וְלֹא יַגַּע צַר רַע עַד כִּי צַעֲדוּ וְכֵן
עוֹד זֶה מַדְבַּר כִּי לֹא יִטּוֹשׁ ה' עַמּוֹנוֹ כֵּן יִסְרָאֵל חַס הַקְּבָה יִמְסִירֵם צַבֵּל חַל תַּרְסֻבּוּ כִּי כִּסֵּס כִּי לֹא יִנְטַשׁ
צַבֵּל לְעוֹלָם וְנִחַלְתּוּ לֹא יַעֲזֹב כִּי יִבֹּא זְמַן סִיִּפְקָדֵם כִּי עַד צַדִּיק עוֹד יִבֹּא זְמַן סִיִּסּוֹב מַסְפַּט עַד צוֹק
וְחַמַּת יִסּוֹב לִפְנֵי סֵהוּא הַמַּסְפַּט עַם הַצַּדִּיק מַחֲזִיר וְרַסֵּעֵי הַפִּיִּדוּשׁ וְחַמַּת יִסּוֹב הַמַּסְפַּט לְמַקוֹמוֹ וְיִתְחַבֵּר עַם הַצַּדִּיק וְ
וְאַחֲרָיו יִרְוֹנוּ כֹּל יִסְרָאֵל לֵב אֲחֵרֵי הַצַּדִּיק כֵּן פִּי אֲדָנִי אֲבִי זֶל וְדִי חֲבֵרָה בֵּן עוֹרָה פִּי כֵּן חַל הַצַּדִּיקֵי יִסּוֹבוּ מַסְפַּט
ה' צַבֵּל לִיִּסְרָאֵל רַק בְּחֻלְקֵי יָם פַּעֲמֵי סַחֲסֻבֵּי סֵהָ צַדִּיק וְהַמַּסִּיל כִּי כְּהַסִּיר יוֹדַע הַגִּסָּם עַל הַהַרְצָה צַדִּיק וְחַסֵּד לְכֹל הַעוֹלָם
הַצַּדִּיקִים לְמִיִּסְרָאֵל רַק לְמַעֲטוֹס סֵהָ חֻלְקֵי אֵינוֹנוּ צַדִּיק כִּי יוֹיֵק לְהַסֵּם הַגִּסָּם צַרְבַּע עֲנִין וְאַחֲרָיו כֹּל יִסְרָאֵל לֵב אֲחֵרֵי ה'
הַצַּדִּיק וְהַטַּעַס חַס יַעֲנֵנוּ הַרְסֵעֵי עַמְךָ לֹא סֵהוּא מִהַצַּדִּיק רַק יוֹדַעוּ אֲחֵרֵי כֹל יִסְרָאֵל לֵב סֵהָ עַם ה' בְּחַמַּת וְצַדִּיק
כִּי עַד צַדִּיק יִסּוֹב מַסְפַּט מַדְבַּר בִּיִּצְחָק עַד חוֹתֵי דְרִיק יִסּוֹב מַסְפַּט וְיִהִי כִי זָקֵן יִצְחָק וְיִכְהַנֵּה עֵינָיו מִרְחֹק וְחַמַּת
וְאַחֲרָיו כֹּל יִסְרָאֵל לֵב מַתָּן סַכְרָן סֵהָ צְדִיקִים כְּתוֹן בְּאַחֲרֵיהֶם סַכְרָן וְאַחֲרָיו כֹּל יִסְרָאֵל לֵב וּמַתָּן סַכְרָן סֵהָ וְסַ
דַּעַסִּים כְּתוֹן לְפָנֵיהֶם סַכְרָן וּמַסִּיל לְסוֹכְאֵינוּ חַל פָּנֵינוּ לְהַאֲבִידוֹ

כי כל אלדו העמים אלילים וידוה שמים עשה:
 הוד והדר לפניו עז ותפארת בכבודו דבו לדי
 לידוד משפחות עמים דבו לידוד בכבוד ועז: דב
 דבו לידוד בכבוד שמו שאו מנחה ובאו לחצרתיו
 השתחוו לידוד בדררת קדש חלו מפניו כל דאר
 הארץ: אמרו בגוים יודו כלך אף תכון תבל ב
 בל תמוט ידן עמים במשרים. ישמחו השמים ו
 ותגל הארץ ירעם הים ומלאו: יעלוו סדי וכל א
 אשר בו או ירננו כל עצי יער: לפני יודו כי בא
 כי בא לשפוט הארץ ישבט תבל בעדק ועמים ב
 באמונתו יהוד כלך תגל הארץ ישמחו
 אים רבים: ענן וערפל סביבו צדק ומשפט כב
 מכון בסאו אשר לפניו תלך ותלדת סביב צרו:
 האירו ברקו תבל ראתה ותהל הארץ: דרים
 בדונג גבוהו כלפני יודו כלפני ארון כל הארץ:
 הגירו השמים צדקו וראו כל העמים בכבודו יבשו
 כל עבדו פאל המתהללים באלילים השתחוו ל
 לו כל אלדים

כי כל כלל העמים שהיו עובדים לסעצד לס
 הטמט והירח והכוכבים הם אלילים כלומר כאין הם
 כגדו כי הוא עשה אותם וזה הוא וידוה שמים עשה ה
 הוד והדר והם יכירו הכוכבים בגדולתו ויתכנו הו
 הוד והדר לפניו ועז ותפארת ויתכנו לו במקדשו והוא
 השמים מהם מעון קדשו: הבו לידוה יתנו לו
 בטיכס כבוד ועז: הבו לידוה וכן תכו לו הכב
 הכבוד במעשה טפסאו לו מנחה לחצרתיו והם חזר
 חזרתו בית המקדש לכבוד שמו: השתדו לו
 לידוה בהדרת קדש בבית המקדש שהוא מהמדר ומק
 ומקודש על כל בתים חילו מלפניו כל הארץ שלח ח
 חלתם ולא יראתם מפניו עד עתה עתה בהרמוניתם
 נפלאותיו חילו מלפניו: אמרו בגוים אמרו למ
 למשפחות העמים הבאים לבית המקדש בטיכס לא
 למרטיכס אמרו בגוים ידוה מלך וטס הארץ מקטת
 זה הוא אף תכון תבל כל תמוט כי תכירו מלכותו כי
 הוטיא עמו מהגלות בכבוד גדול כי אף מוסליהם הב
 הביאום אל ארצם תרחו שהוא מוטל על הכל ויתכירו
 במשפט טעמה בגוים סבהו על ירושלים כי
 הוא מוטל ולו המלוכה יף עוד תכירו מלכותו כי ת
 תכון תבל כל תמוט כי כל העולם הם בסלוס לא יש
 ישא גוי גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה: ושכחו
 סמחת השמים וגילת הארץ ירעם הים ועליונות הסד
 הטדה ורככת הר העצים הכל דרך מטל על הסמחה

הגדולה שתהיה מכני הטלוס הגדול שיהיה בעולם והטובה הגדולה שתהיה וכן צהפך הסלוס אמר דרך מטל ס
 טמט מרח קדרו וכאמר חבלה כבלה הארץ וכאמר האבלתי כסיתי עליו את תרוס וכאמר ואקדיר עליו לבנו
 לבנו וכל עמי הטדה עליו על פה ופסוקים אחרים כמו חלה ומלאו דגי הים יערדו סדי כמו סדה דל ה
 הטדה וכל אשר צי חיות המדבר לפני ידוה כי בא השיכו הסירוט והכפל לחזק ידוה מלך הר
 הרבה חלה המזמורי בזה הענין לחזק לבנות אדם הגואסים מן הגאולה חיים גבולות העמים: עכץ ו
 וערפל להחסיף ולהקדיר על הרשעים ואז יכירו כי צדק ומשפט מכון כסאו כי עתה יאמרו כי אין משפט מפ
 מכני טובת הרשעים והבלחתם אם לפניו טעם סביב סלא יהיה להם מקום לכאת מן הרט הוירן
 צדקיו כלומר שיהיו משפטיו כראין לכל כמו שאמר אם וגברית אמטור עליו ועל אנגיו לפיכך דאפה ותחל ה
 הארץ חן יהיה האירו צדקיו כמשמע על האם טימטור עליהם ויהיו הצדקים גדולים וצמדיים עד סיפחדי כל
 הארץ דל יוסבי הארץ הרוס בדונג הטענה והרוס מטל על האומות הגידו השמים בהמטורס ח
 אשני אלגטש ואם וגברית על הרשעים יגידו צדק האל יתברך כי זה הוא צדקו וכבודו בעשותו משפט צי טעים
 עד כלותם יבשו כל ואז יבסי כל עובדי פסל המתהללים ומטת צדקס עד ע ת בחלילס והיו חומרים
 כי הכלחתם היתה על ידי האלילים שהיו עובדים אותם ועתה כסיספנטס האל יתעלה יראו וידעו כי אין ממט
 צהם ואין היכולת בלתי לידוה לבדו והפסל והאלילים הם צרות טעוסיס על תכונות צבא שמים ועובדים א
 אותו הסצחונו לו כל אלדים הם צבא השמים שהם נעבדים הם יודו ויטצחונו לא כי עשה משפט בעובדיהם ו
 והסצחונו איכנו צוה אלא עבדי במקום עתיד חן פירוט כל אלדים כל עובדי אלהי

באו נשיתחוו ונברעה נברכה לפני ידוד עשנו: כ
 כי הוא אלהינו ואנחנו עם מרעיתו וצאן ידו חיו
 היום אם בקולו תשמעו: אל תקשו לבבכם כ
 נברכה ביום מסה במדבר: אשר נסיני אבותי
 אבותיכם בחנוני גם ראו פעלי: ארבעים שנה
 אקוט ברור ואמר עם תעי לבב הם והם לא ידע
 ידעו דרכי: אשר נשבעתי באפי אם יבואו אל
 מנוחתי שירו לידוד שיר חדש שירו לידוד כ
 כל הארץ: שירו לידוד ברכו שמו בשיר מיום ל
 ליום ישועתו: ספרו בגנים כבדו בכל העמים נפ
 נפלאותיו: כי גדול ידוד ומהולל מאד נזרא הוא
 על כל אלהים

בואו נשתחוו ונברעה נברכה לפני ידוד עשנו כי
 חייבים לנו להודות לו ולברוע לפניו בכל מיני כריע
 כריעות והשתחוויה הוא סמוך כל הגוף בארץ פשוט
 ידים ורגלים ונכרעה כריעת הראש עם קצת הגוף
 כמו שאנו כורעים בצרכות והיא כריעת הצרכים צ
 בארץ כמו ויכרע על ברכיו כרעו על ברכיה: לפני
 ה' עטנו מגדלנו ומרומנו כמו אשר עשה את מסה
 וצאת מהרץ: כי הוא אלדנו וטופטינו מן הגנים
 וזכחנו עם מרעיתו סרעה אונתנו עד הלום וזאת יד
 ידו סכנה אונתנו בסבא אמונתנו היום: היום קנה או
 אונתנו מבית עבדים ונחיה צאן ידו והוא אלדנו חס
 בקולו תשמעו שלא תהיו כאבותיכם דור המדבר כי
 תקף שגאלס מבית עבדים כמו אונת ברפידים: וכן
 אומר לכם ומהיר אתכם הולל שלא תהיו עוד קטני
 ערף וזמן לכם אל תקטנו לבבכם כמריבה
 כמו פעטנו אבותיכם במריבה כינס מסה כי מס המקו
 נקרא מסה ומריבה על ריב בני ישראל ועל כמותם את ה' לאמר הים ה' בצרנו חס חין: אשר כסונו
 כמה פעמים כסוני גם ראו פעלי שבקעתי הים והנרדתי להם המן ובקעתי להם הנור והעם כן כסוני זהו פו
 גס חסי החר סראו שהנחתים מבית עבדים במסות גדלו ובכפלאו עצמותי ובקעתי להם הים העם כן לא ה
 האמינו כי וכסוני והם ראו פעלי קודם הנסיון ואחר הנסיון ארבעים שנה אקוט ברור שהכעיסונו בד
 בדבר המרגלים עד שאמרתי טיהו מתאחרי במדבר ארבעים שנה ופי חקוט וכן רחיתי ביגדים ואתקוטטה עכ
 עכין קטטה בדברי רול ופי ברור ברור המדבר אמ' כי כל ארבעי שנה היה בקטטה עמהם וזמ' עם תועי לבב
 הם אמרתי סתועי לבב הם נ' צם למרע ולא יאמינו כי וחס לא ידעו דרכי ולא הכירו כל הנסים טעמיתו עמה
 וסדרו להכנס לארץ ולא בטחו בי על כן נסבעתי שלא יבאו מס ומתו במדבר מן עשרים שנה ולמעלה א
 אשר נסבעתי באפי אשר בעבור זה קצפתי עליהם ונסבעתי שלא יבואו אל מנוחתי והיא ארץ ישראל ס' ס'
 עליה אל המנוחה ואל הנחלה כי מס כחו ישראל ואמ' מנוחתי פי המנוחה סנתתי להם וכן וסמחתים בבית ת
 תפלתו התפלל סהס מתפללים לפני ופי חס בדרך סביעה כמו סאדס אומ' יהיה כך וכך חס יהיה זה וכן אמר
 בתורה חס יבאו אל הארץ אשר נסבעתי לאבותם וכן חס לדוד אכזב כמו ספי' שירו לה סיר חדס סו
 שירו לה כל הארץ כמו סאמ' לכו נרננה לה יאמ' חס לאחיו שירו לה סיר חדס סקבץ אתכם מן הגלות ואמר
 חדס כלום סנתחדסו לו סיר וולת המזמורי השירי הנכתבי: ופכל עוד שירו לה לחזק: וזה המזמור חבירו דוד
 כשהעלה הארון מבית עובד חדס עם מזמני אדוני לה קראו צמנו חלא סיס ציניה טכני מעט וחדס בזה סיר חד
 חדס לפי טסינה אונתו בזה הספר על קבוצ גליות ואז יסירו לה סיר חדס רל כי הטובות וההצלחו סיהיו ליט' ר'
 לה היה להם העמדה וקיוס לפי הסיר סהיו אומ' עליהם כך היו קוראין אונתו בלסון כקבה סירה כי הנקבה חל
 חלוטה והטובה סעתידה לבא על ישראל יהיה לה קיוס לעולם לפי קרא הסיר סיהמ' על הגאון סיר בלסון זכר
 טהוא חזק יותר מן הנקבה כל הארץ כל יוסבי הארץ וכן וכל הארץ באו מצרימ' שירו מ' ס ליוס רל
 תמיד בכל יוס וטעס צמרו זה לזה חעפ' סכלס ידעו כאחד היסועה יהיה ספור היסועה חביב בעיניה בכל יוס
 יוס כאלו כהייתה חז כי הצמורה היא חדס הספור והוא ערב על האדס ביוס טמעו וחר כך הולך ומתמעט
 הערצות ההוא ואמ' כי בכל יוס ויוס יהיה ערב בעיניה ספור היסוע': כי היום יוס נסורה סברו כבודו
 סכבד אתכם לעיני העמים אחר סהייתס נבזיס וספליס בעיניהם: בי גדול ה' ומהולל מא
 מאד וכרא הוא על כל אלדיס: האלדיס והס המלאכים יגדלוהו ויראוהו ויהללוהו וטעס זה הספור כי אז יודו
 כל העמים בן והס ישראל סיודיעו בעמים כי הוא גדול ומהולל:

בשה ואהרן משה ואהרן מהו ואהרן מהו הגדולים בכהניו
וכן שמואל מהו הגדול בנביאים מהו בזמנו שהכב
טהנביאים הם קוראי שמו ואלה בכל עת מהו קורא
קוראים אל ידוה היה עוכה אותם וזכר שמואל לפי
מהו ממשפחת משה ואהרן נביא כמו הם וכן אמר
הם יעמד משה ושמואל לפני וזדרס חת מוכח מה
מכתוב במשה כתוב בשמואל זה לוי זה לוי זה אמר
טירה זה אמר טירה זה מלך על ישראל ויהודה זה
מלך על ישראל ויהודה זה מלך ארבעי טכה זה מל
מלך ארבעי טכה זה עטה מלחמות זה עטה מלחמו
זה הרב מלכיש זה הרב מלכיש זה בנה מוצחות זה בכ
בנה מוצחות זה הקריב זה הקריב זה בקריחה ויקר
ידוה אל משה זה ויקרא ידוה אל שמואל ומה שמה
בכהניו כי גש משה כהן היה והוא בכהניו שמוט בכהנ

משה ואהרן בכהניו ושמואל בקראי שמו קראים
אל ידוה והוא יענם : בעמוד ענן ידבר אליהם ו
ישמרו עדותיו וחק נתן לבו : ידוה אלדינו אתה ע
עניתם אל נשא הית להם ונקם על עלילותם :
רוכמו יהוה אלהינו והשתחוה להר כדרשו כי נד
קרוש ידוה אלדינו : בזמור לתודה הריעו
לידוה כל הארץ : עבדו את ידוה בשמחה באו ל
לפניו ברננה : דעו כי ידוה הוא אלהים הוא עשנ
עשנו ולא אנהנו עבדו וצאן ברעיתו : באו שעריו
בתודה היצרותיו בתהלה הדודו לו ברבו שמו : כי

בכהנה תחלה ששמש שבעת ימי המלואי וזדרס ר' יוחנן בט' ר' יוסי בר' ברכיה בטס ר' יהוסע בן קרחא אמ' כ
ארבעים טכה ששמואל ישראל במדבר לא כמעט משה מלשמש בכהנה גדול דכתיב משה ואהרן בכהניו אמ' ר'
ברכיה בטס ר' סימון מקרא מלא הוא ובני עמר אהרן ומשה יובל אהרן וגו' ומשה חיש האלהי בניו וקרחו
על סבט לוי מסמע שהוא קרח כהן אבל בניו יקראו על סבט הלוי קוראס אל ידוה בעבוד עכנ טעמו
על משה ועל אהרן והגאון רב סעדיה פי' כי מהדברי טהס אנת לכביא כי מה סרנאה וסומע מידוה הוה ס
טפעמי יהיה האות הזה עכין שיעמד כנגד הכביא מתיחד לככיו וכל הרקיע אינן בו עכנ כמו סכאמ במשה וז
ואהרן ושמואל בעמוד עכנ ידבר חליה שמרו עדותיו וחק נתן לבו משה ואהרן שמרו העדות והקיי סכתן לה
שיאמרו אותם לישראל בלי תוספת ומגרעת ואין צריך לומר המכוה עליהם לבדס כמו'
טניה משה בטבעת ימי המלואי ומה טניה לאהרן במשמרת הכהנה כמו סכתב אתה ובניך אתך קטמרו חת
כהנתכס וגו' וכן שמואל שמר עדותיו והורס לישראל והסיבס לדרך טובה כמו סכתוב ויעבדו חת ידוה לבדו
ידוה חלדינו כשהיו מתפללי על ישראל כמו סכתב ויפלו על פניה ונסאת לישראל בעבור להס פירוסו בצ
בעבור ונקס על עלילותם על העלילות טעמה להס קרח ועדתו רבמו כסתרלו מה שהוא עטה לחוה
לחיהביו והשתחוה להר קדסו הוא הר המוריה טבו בית המקדס כי הוא קדוס ומקומו קדוש ואמ' חת מקדסי
וכטיירחו הבית לא יוראו אלה מי סנה על הבית ובחר בו וכטיטתחו אל קיר הבית לא יסתחו אלה למי מקדס
הבית חלה ישימו מגמתס המקוס לזכור האל ולעורר הלב חליו : בזמור פירוש סתודו לו הסוד טעמה
עמכס וחתס תאמרו הריעו לידוה כל הארץ סכל הארץ יסמחו לסמחתכס עבדו חת וזדרס כתוב עב
עבדו חת ידוה ביראה וכתוב עבדו חת ידוה בסמחה חת ביראה חת בסמחה חת ביראה חת חת ר' חת
חיבו בטעה סאתה מתפלל לפני הקב"ה יהיה לבך שמח סאתה מתפלל להקב"ה סאין כמוהו בחליה יכול סלח בי
ביראה תלמוד לומ' עבדו חת ידוה ביראה חת ר' אחא עבדו חת ידוה ביראה בעולס הזה אבל לעתיד לבח חחזה
רעדה חכפיש וחתס תגילו ברעדה סאבוט על אומות העולס : דעו עתה יס לכס לדעת כי ידוה הוא חת
החליה יהוא יכול על כל העולס והנחית חתכס מהגלות בכבוד הוא עטנו הוא גדלנו ורוממנו כמו חטר עטה
חת משה ואהרן ולו חנחנו סאכחנו כקראי בשמו עמו וסאן מרעיתו והכתוב הוא ולא באלף וכפירוסו סלח טוב
נוכל לומר כחכו וענכס ודיכו עטה לבו חת החיל הזה והגאון רב סעדיה זל פירס הכתוב ולא חנחנו הסך וחכו
עסיתוכו באו טערינו בתורה בהודאה סתודו לו חסרו וזדרס ר' יוחנן בטס ר' מנחם דמן גליח כל התפל
התפללות בטלות לעתיד לבח והסודייה איכה בטלה כל הקרבנות בטלי לעתיד לבח וקרבן תודה חינו בטל רל ב
בחמרו כי התפללות בטלות סלח יטריכו לסאול
ואין להס אלה טבח והודאה לאל וכן לא יהיו חוטאי סיטרכו לקרבן חטאת ואס' בי לעול חסרו כל ימי
עול יהי חסרו עמנו וכן אמ' חמוכתו והוא הסבטס סהבטכנו בטוב לעתי תחי קיימ' עד דור גדד כלומ' לכ הדור

שְׁמִיעָה וְתִשְׁמַח צִיּוֹן וְתִגְלַנָּה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן
 מִשְׁפָּטֶיךָ יְדוּחָה: כִּי אַתָּה יְדוּחָה עָלֶינוּ עַל כָּל הָאָרֶץ
 הָאָרֶץ מְאֹד נַעֲלִיתָ עַל כָּל אֲלֹדִים: אֲהַבֵּי יְדוּחָה שֶׁ
 שָׁנְאוּ רַע שָׁמַר נְפֻשׁוֹת חֲסִידָיו מִיַּד רָשָׁעִים יִצְיָלָם
 אֹרֶז וְרֹעַ לְצַדִּיקָה וּלְיִשְׂרָאֵל לִבְשִׁמְחָה שְׂמֵחוּ צַדִּיקִים
 בִּירוּחַ וְהוֹדוּ לְזִכָּר קִדְשׁוֹ מִזְמוֹר שִׁיר
 לְיְדוּחָה שִׁיר חֲדָשׁ כִּי נִפְלְאוֹת עָשָׂה הוֹשִׁיעָה לּוֹ יְמֵי
 יָמֵינוּ הִרְוַע קִדְשׁוֹ: הוֹדִיעַ יְדוּחָה יְשׁוּעָתָהּ לְעֵינֵי הַגּוֹיִם
 הַגּוֹיִם גָּלָה צַדִּיקָתָהּ: זָכַר חֲסִדוֹ וְאִמוּנָתוֹ לְבֵית שֶׁ
 יִשְׂרָאֵל יִרְאוּ כָּל אֲפָסֵי אֶרֶץ אֶת יְשׁוּעַת אֲלֹדֵינוּ:
 הִרְוַעוּ לְיְדוּחָה כָּל הָאָרֶץ פְּצַחוּ וְרַנְנוּ וְזַמְרוּ: זָכַר
 זָכַרוּ לְיְדוּחָה בְּכִנּוֹר בְּכִנּוֹר וְקוֹל זְמִירָה: בַּחֲצִצְרוֹת
 וְקוֹל שׁוֹפָר הִרְוַעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְדוּחָה: יָרַעַם הַיָּם וּ
 וּמִלְאוּ תְהֵל וַיִּשְׁבִּי בָּהּ: נִהְרוֹת יִמְחָאוּ כַּף יַחַד הַ
 הַרִים יִרְנְנוּ: לִפְנֵי יְדוּחָה כִּי בָּא לְשִׁפּוֹשׁ הָאָרֶץ יִשׁ
 יִשְׁפֹּט תִּבְלָה בְּצַדִּיק וְעַמִּים בְּמִשְׁרָיִם: יְדוּחָה
 מֶלֶךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים וַיִּשְׁבֵּ כְרוּבִים תִּנּוֹשׁ הָאָרֶץ: יְדוּ
 יְדוּחָה בְּצִיּוֹן גְּדוֹל וְרֵם הוּא עַל כָּל הָעַמִּים: יְדוּ
 שִׁבְחֶךָ גְּדוֹל וְנִרְאָה קִדּוֹשׁ הוּא: וְעַז מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אֶ
 אֲהַב אֶתָּה בּוֹנֵת בְּיִשְׂרָאֵל מִשְׁפָּט וְצַדִּיקָה בֵּיעֲקֹב
 אֶתָּה עֲשִׂית: רִזְמְנוּ יְדוּחָה אֲלֹדֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לַהֲדוּ
 לְהַדוּם רַגְלָיו קִדּוֹשׁ הוּא

שְׁמִיעָה קוֹל הַצִּדִּיקִים וְהַרְעַמְוִים וְתִשְׁמַח וְשִׂמְחָה הַעַ
 הַעַמִּים יִחִילוּ לְקוֹלָם וְיִשְׂרָאֵל יִשְׂמְחוּ וְיִשְׁמְעוּ כִּי יִדְעוּ
 כִּי אֲבִי הַבֵּרֶד וְהָאֵשׁ יִירֹדִים לְמַסַּפֵּט הַרְעַמְוִים וְהַעַ
 הַחֲמוּטִים הַכֹּחַסִּים עַל יְרוּסָלָיִם לְהַלְחֵם וְזָכַר צִיּוֹן כִּי
 הוּא רֵאשׁ מַמְלַכְתּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעוֹד כִּי סִמּוּךְ לָהּ יִהְיֶה מִסַּ
 מַסַּפֵּט הַרְעַמְוִים בְּעַמִּק יְהוּסַפֵּט לְפִי זָכַר גַּם כֵּן בְּנוֹת
 יְהוּדָה סָהַס עִירוֹ יְהוּדָה: כִּי אֶתָּה ה' עָלֶינוּ אֲנִי
 יִכִּירוּ כִּי אֶתָּה עָלֶינוּ וְנִמְאָד עַד לֵאמֹר קָצַבְתָּ נַעֲלִיתָ עַל
 כָּל אֲלֹדִים וְהַס נִבָּא הַעַמִּים סָהִיו נַעֲבָדִים עַד עַתָּה:
 אֲהַבּוּ ה' מַעֲתָה כָּל אֲהַבּוּ ה' יִסְכַּח כָּל אִישׁ רַע וְלֹא
 יִהְיֶה טוֹשׁ סַפֵּק בְּלִבּוֹ סֵאִין ה' רִוְחָה מַעֲסִיָּה כִּי הוֹכִיחַ
 מַגְלִיתָ: אֹרֶז וְרֹעַ לְצַדִּיק בְּעוֹלָם הַזֶּה הוּא וּ
 זְרוּעֵי לְצַדִּיקִים וּלְיִשְׂרָאֵל הַלֵּב הַחַיִּי וְהַשְׂמֵחָה וְיִקְרָנוּ
 לְעַצֵּד בִּימֵי הַמַּסִּית שְׂמֵחוּ אֲנִי יִשְׂמְחוּ בּוֹ בָּא
 בְּזִמְתָּ כִּי יִרְאוּ מַסַּפֵּטוֹ הַיָּסִי: לְזָכַר קִדְשׁוֹ הוּא טָמוֹן
 בְּזָבוֹר טָמוֹן לָהּ טָמוֹן חֲדָשׁ כִּי נִפְלְאוֹת עָשָׂה הַיָּסִי
 הוֹשִׁיעָה לָנוּ יְמֵינוּ וְזִיעַ קִדְשׁוֹ כִּבְרֵי פִירְסוּנוֹ הַיָּסִי
 לָנוּ יְמֵינוּ כִּמוֹ שִׁבְחוּ יִרְחַם כִּי אִין אִישׁ וַיִּשְׁתַּחֲוֶה כִּי אִין
 מִפְּגִיעַ וְתוֹסַע לָנוּ זִיעֵנוּ הוֹדִיעַ חֲזֵי הַסַּסוֹק
 הַחֲדָרוֹן פִּי חֲזֵי הַסַּסוֹק הַרְאִינוּ זָכַר הַחֲסִדוֹ
 וְהַשְׂמֵחָה סָהִיה לָנוּ עַם בֵּית יִשְׂרָאֵל לְהוֹכִיחַס מַהֲגִלוֹת
 זָכַר אֶתָּס לְהַס וְהוֹכִיחַס לְעֵינֵינוּ כָּל זֶה וְיִרְאוּ כָּל אֲפָסֵי
 אֶרֶץ הִרְוַעוּ לְה' כָּל הָאָרֶץ אֲפִי הַחֲמוּטִים יִסְ לָהּ
 לְה' יִיעַ וְיִשְׂמְחוּ בִּישׁוּעַת יִשְׂרָאֵל כִּי בִּישׁוּעַתָּס תִּהְיֶה
 תְּסוּעָה לְכָל הַעוֹלָם סָלַח תִּהְיֶה עוֹד מִלְחָמָה בְּעוֹלָם
 בֵּין גּוֹיִם פְּצַחוּ פְּתַחוּ שִׁירֵי זְמִירוֹ בְּכִנּוֹר לְבָדוּ וּ
 נִכַן בְּכִנּוֹר עַד קוֹל זְמִירָה סָהִיה בְּפִי בַּחֲצִצְרוֹ
 לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ ה' סָיְבּוּחוּ לְבֵית מִקְדָּשׁוֹ לְהִרְוַע וּלְזַמֵּר לְפָנֵי
 לְפָנֵינוּ יָרַעַם הַיָּס עַל דֶּרֶךְ מַסַּל כִּמוֹ סִסִּירִים
 בְּהַרְרוֹת נִכַן זֶה הַסַּסוֹק מַסַּל יִמְחָאוּ כַּף יְכוּ כַּף כִּי

כֵּן דֶּרֶךְ הַמִּרְקָדִים וְהַסַּמִּים כִּמוֹ סִסִּירֵינוּ וְכִי כָּף וְיִמְחָאוּ וְיִשְׂמְחוּ
 בְּמִשְׁרָיִם יִהְיֶה מַסַּפֵּטוֹ וַיִּתֵּן הַטּוֹב לְצַדִּיקֵי וְהָרַע לְרַשָּׁעִים: יְדוּחָה מֶלֶךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים יִסַּב כְּרוּבִים תִּנּוֹשׁ הָאָרֶץ
 לְמַעֲלָה אִם ה' מֶלֶךְ תִּגַּל הָאָרֶץ וְאִם לְמַעֲלָה ה' מֶלֶךְ אִף תִּכּוֹן תִּבְלָה בַּל תִּמּוֹט וְהִנֵּה אִם ה' מֶלֶךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים וְגוֹמַ'
 וְאִם הוּא הַכָּל כִּי יִרְגְּזוּ עַמִּים וְתִנּוֹשׁ הָאָרֶץ בְּמַפְלַת גּוֹב וּמוֹגַב וְאִם כֵּן תִּגַּל הָאָרֶץ וְתִכּוֹן תִּבְלָה בַּל תִּמּוֹט כִּי לֹא
 תִּהְיֶה עוֹד מִלְחָמָה בְּעוֹלָם וְאִם יִנּוֹסב כְּרוּבִים כִּי אֲנִי יִהְיֶה יִנּוֹסב כְּרוּבִים סִיחֲזוּר סִכִּיכְתָנוּ לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ: יְדוּחָה
 בְּצִיּוֹן גְּדוֹל אֲנִי יִהְיֶה בְּצִיּוֹן גְּדוֹל כִּי סָס יִתְגַּדַּל עַל כָּל הָעַמִּים בְּעַסְתָּנוּ מַסַּפֵּט בְּרַשָּׁעִים וּבְדָרְסָהּ בְּצִיּוֹן גְּדוֹל כִּי
 בְּסִיחֲזוּר סִכִּיכְתָנוּ לְצִיּוֹן אֶתָּה סָעָה הוּא גְּדוֹל: יוֹדוּ סָמֶךְ אֲנִי יְדוּ כָּל הָעַמִּים סָמֶךְ כִּי גְּדוֹל וְנִרְאָה הוּא: וְעַד
 מֶלֶךְ אֲנִי יִרְאָה עַחוּ וְסָהִיה מֶלֶךְ עַל הַכָּל וְאֲנִי יִכִּירוּ כִּי הוּא אֲהַבּוּ הַמַּסַּפֵּט כִּי אֶתָּה כּוֹנֵנֶת הַכָּל בְּמִשְׁרָיִם וְאֶתָּה הוּא
 סִאֶתָּה עֲשִׂית הַמַּסַּפֵּט בִּיעֲקֹב בְּהַגְלִיתָךְ אֶתָּה הוּא סַעֲסִית הַכֶּדֶק בִּיעֲקֹב בְּהוֹכִיחַךְ אֶתָּה מִסָּ
 מַהֲגִלוֹת וְיָס מִפְּרָסֵי הַסַּסוֹק עַל מַסַּפֵּטֵי הַתּוֹרָה סִכַּתָּ לִיעֲקֹב כִּי כָּלֵס מִיִּסְרֵינוּ וְאֲנִי יְדוּ כָּל הָעַמִּים: רִזְמְנוּ ה'
 אֲלֹדֵינוּ וְיִמְחָאוּ כָּל הָעַמִּים רִזְמְנוּ ה' אֲלֹדֵינוּ בְּפִיכֵם וְהִסְתַּחֲוּוּ לְהַדוּס רַגְלָיו סָהִיה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
 כִּי הוּא קִדּוֹס וְסָמוֹ קִדּוֹס כִּי תִרְאוּ הַכִּבְיֹאִי הַרְאִמוּ סָהִיו קִדּוֹסֵי בְּהַסְתַּחֲוֹת לְפָנֵינוּ וְהִתְפַּלְּלוּ לְפָנֵינוּ הִיָּה עוֹבֵד אֶתָּה

המתפלל מתוך הנדה הגדולה כותף עצמו כאלו מת
מתעטף קנתו בקנתו יהוד סמעה בדרם אל
תתן חכסומיא שלי בתיבה אלה תעלה ותעשה
פירו חכסומיא ריב כלומ ריבוי יהיה גלוי לפניך וסמ
וסמעה חנתו וריבוי ריבוי אלה תסתיר כבר חמ
חמרת והם חרתי פני מהם והיה לאכול והנה נתקיימ
בנו חותה קללה אל תסתיר עוד פניך זה הוא שאמר
מהר עכני כי כלו כמו הדבר הנטרף סחוא כ
בלה בעסן והולך לכליון ואברון כן ימי היו ברעה
וכאלו כליון בעסן וכן אמ' כלו בעסן כלו כמוקד ה
המקום סדולקין בו האם תמיד יקר מוקד והוא נחר
ונטרף כן עצמותי נחרי הובה בעסן כתיב

כי כלו בעסן ימי ועצבותי ככור ד נחרו דוכר כ
בעשב ויבש לבי כי שכחתי נאכל לחמי מקול א
אנחתי דבקה עצמי לבשרי דמייתי לקאת כדבר
הייתי בבוס חרבות שקדתי ואהיה כצפור בוד
על גג כל היום חרפוני אויבי מהוללי בי נשבעו
כי אפר בלחם אכלתי ושקוני בכבי מסכתי כפני
ועבדי וקצבדי כי נשאתני ותשליכני ימי כצל נט
נטוי ואני בעשב איבש ואתה ידוה לעולם תשב
ווכרדי לדור ודור

בין עם הדגם והדומי להם כמו סכתו בספר מכלו ואמ' חוכה בעסן כמו ס' טמם מכה העסן הרטוב עד סיצם
כן יבם לבי ולמה כי שכחתי לאכול כלומ מרוב הנדה חני סוכח המאכל וידוע בחכמת התולד כי חיי הגוף הם
תלויים בלב וב' ב' הוא החוש היסודי וממנו יתפסט לכל הגוף והמוח קד ולא ובקרידותו ובלהותו מיסר רמימ
הלב החזק והיוצם אשר בו והנה לולי המאכל היה החמימות אשר בגוף עה האויר המקיף חותו מבחן מיבם
הלחות אשר בגוף והמאכל והמספה יסיב לגוף הרטיבות אשר חבד ממנו בחמימותו ובחיר המקיף והנה הם
לא יאכל יבם הלב וימות וכך אמ' יבם כחרט בחי ואמ' לעפר מות תספתני הנה עם היוצם יהיה מות

בוקור' אכחתי ידוע כי האכחה צרת הלב מחטב הבשר במקום העור וכך יזכור העור במקום הבשר יאכל בדי
עורו דבייתי לקאת הקאת היא הקיק הנזכר במסנה ולא בטמן קיק והוא עוף מדבר וקילו כקול כהי לפיכ'
אמ' דמייתי לקאת מדבר דל לקולו וכך ככום חרבות שהוא עוף הטוכן במקומות החרבים וקולו כקול כהי חו
פירושו אני חוטב בעצמי כסאני בגלות כאלו חני עם העופת הטוכניס במדבר סאין סס יסיב בני אדם
שקדתי סקידה הוא עכין התעסקות והשתמדה על הדבר כמו טוא סקד סומר ואמ' סוקד על עריהס לסקו'
על דלתותי וכך פירם הססוק סקדתי בגלות אילך ואילך ובכך מקום חני מוצא עצמי יריד בין עם נכרי כיו
הנפיר הנפרד מחבריו והוא לבדו על גג הבית ואינו נכנס בתוך הבית כי יתפסוהו כן חני בגלות כאלו חני יו
יושב על גג הבית העם סאני יושב בבית כיון סאוכני בארצי כל היום באורך הגלות מהוללי סאחוריס
עלי דביי הוללות ולעג עד טיסובו מהולליס ומסתעגיס עלי כי נאבעו על דרך והכחם סוכס לסבועה לב
לבחירי יתן ה' חותך לחלה ולסבועה חומרי' חיה כמו היהודי אס העסה כך וכך אמ' דרך מטל כי
לחמו בפני דומה לו לעפר על דרך ויגרם בחנץ סני הככסני באפר וסקוני בתכועת הו' והוא במקום למד הפו
הפועל וסקוני כולל כל מיני מסקה כמו המיס החלב והיון כלומר כל מה טאני טותה הוא מונג במי עוכי כמו

היון המסוך במיס מסכתי כמו מוזתי וכך מסכה יוכה' ברבני זעמך כי לולי זעמך וקצבך עלי לא הייתי
אני כמסר ביד אויב זה כמה כי כסאחתי ותסלוכני כי הרוצה להפיל דבר בארץ כוטא חותו למעלה ומפיל ח
חותו בחזקה וכך הסליך מטמיס ארץ כי כל מה טהגביה חותו היא המפלה יותר חזקה יבי כצל כטוי ח
אמ' כטוי כאלו הטמם כוטא הכל בסורו מעל הארץ כי בסור הטמם יהיה הכל ועל דרך הזה בא ממנו גס כפעל
כי ינטו כללי פרב ואמר ימי חלפו במהרה כנרת הגלות כמו הכל החולף במהרה ואכפה הגאולה ולא ארהנה
ואני בעסן איבם כלומר ימי חלפו במהרה ובעודי בחייס חני בעסן כמו סהעסן סתיבם לחותו במהרה
ואתה כל אחד מבני הגלות אשר קצרו ימיו כוהה על קצרי ימיו ואמ' חולי אס יאריך ימיס יראה הגאול' וכך
ככל דור דור לפיכך אמר ואתה ה לעולם אעפ טאני הולך למות אתה תטב לעולם ותראה רגאולה לאורס ט
סיהיו באותו הדור ותראהס כיון בימיהס חכרך לדור ודור כסס טטמך קייס לעד כך תהיה סבועהך קיימת
ואתה חמרת כן כסבעתי מקנוף עליך ומגער כך אס כן אתה תקוס תרהס כיון וככסוק הזה טעות במקצת
הספריס סכתוב במקום וזכרך כסאך וכך טעה בו החכס ד' אציהס אבן עזרא ספרט כסאך והטעות הנה בין
בסוק זה ובין פסק ס' קינות הדומה לו כי חותו סל קינות הוא אתה כסאך וסימך חוכה וטל תהליס ית

טוב ידוע לעולם חסדו ועד דור ודור אמונתו:

לדוד מומור חסד ומשפט אשירה לך ידוע
אומרה: אשבילה בדרך תמים בתי תבוא אלי
אתה לך בתום לבבי בקרב בתי: לא אשית לנג
לנגד עיני דבר בליעל עשה שטים שנאתי לא יד
ידבק בי: לבב עקש יסור ממני רע לא אדע. כל
מלשני בסתר רעהו אתו אצמית גבה עינים ור
ורחב לבב אתו לא אוכל: עיני בנאמני ארץ לט
לשבת עמדי חולך בדרך תמים הוא ישרתני: ל
לא ישב בקרב בתי עשה רמיה דבר שקרים לא
יבון לנגד עיני: לבקרים אצמית כל רשעי ארץ
לדברית מעיר ידוע כל פעלי און: תבלח
לעני כי יעטף ולבני ידוע יספך שידו: ידוע שמע
שמעה תבלתי ושוועתי אליך תבוא: אל תסתיר
פניך ממני ביום צר לי הטה אלי אונך ביום אק
אקרא בידר ענני: כי ברו בעשן ימי

כי טוב כי לעולם חסדו כל ימי עולם יהיה חסדו פ
וכן אמונתו והיא ההבטחה שהבטחתו בטוב לעתיד
יהי קיימת עם דור ודור כלום לכל הדורות לעולם
לדוד מומור חסד ומשפט אשירה לך ה' אומרה:
בזה המומור ספר דוד משפטי מלכותו באי זה דרך
הוא מתנהג עם ישראל: וספר גם כן מה הוא עושה
בעתות הפכה שלל יבואו לפניו בעלי ריב ויתבה
מבני חסד בחותם הטעית שהוא פנוי הוא מתעסק
בלבו בדרך החכמה ומפנה לבו מעסקי העולם ומכין
לבו לקבל רוח הקדש ואמ' חסד ומשפט אשירה על
סהרד והמשפט שאני עושה לישראל השירה ואומרה
לך וחודה טמך סהמלכתני עליהם ונתת לי לב טוב
למלוך עליה במשפט ובנדק כמו סכ' והיו דוד עושה
משפט ונדק לכל עמו ובדרם חסד ומשפט אשיר' כי
עמך החסד והמשפט חס במשפט ויגבה ה' צבאות צ
במשפט חס בנדק והחל הקדוש נקד בנדק ר' הונח
בס' ר' אחא חס חסד אשיר' ואם משפט אשיר' לך ה'
אומר' אשבילה בדרך תמים אתן לבי להסכיל
בדרך תמים תמיד ואנפה מתי תבא חלני
כלום תבא חלני ברוח קדשך אתה לך בתם לבני בק
בקרב בתי כחדס הכותן כל לבו לחסד בדבר והולך
בביתו מחת הנה ואחת הנה וכך אמ' בחליטע וילך ב

בבית אחת הנה ואחת הנה: לא אסית לנגד עיני ר'ל במהסב' כי כח הניור בטני חללי המוח המוקדמי סהס
בנגד העינים עסה סטויס סכחתי מעסה סטויס סכחתי לפי לח ידבק בי אפי' במהסב' דבר בליעל ומעסה סטויס
לפי סאני סינח הסטויס והרשעי ומעסיה' וסטויס מגרת כי תסטה הסתו ומלת עסה מקור במקום סס כמו ת
מעסה: דבב עקס מי סלבו עקס יסור ממני כי לא יהיה לעולם בחברתי: רע לא אדע איס רע לא אדע א'
הותו כלום לא יהיה ממחדעי ומחק'י חלני בדרשני במסר רעהו היווד כוספת כיווד המגביה לסב' והמלח
מבנין פועל המרובע מלוסן בסקל מסיפט וכך מי סהיה מלטין רעהו בספר לאמר כך וכך עסה לחייבו במ
במשפט המלוכה חותו חכמית כלום הייתי גוער בו וכדית חותו מלפני סלח יראה עוד פני סאר המלכי
סמקד' החנסים המלטיכי להס כדי להענים המילסני בממוכ' אכל חני לח הייתי עוטה כן אלה טהייתי סוכח
המלסין ולח הייתי מענים אדם סלח בעדים חה סהיה מלסין חת רעהו בספר הייתי ממני חותו מלפני וחיני
מ: חיק זה המלסין סקרו כן אפי' חס הוא חומ' חמת הוא חוטא על סמעיד בו יחדי וכך מנו חותס ר'ול מסל'טח
ססרבה סוכחן הרמה דבר עכיר בחבירו ומעיד בו יחדי גבה עיניס ורחב לבב וכך אמ' סלמה רוס עיניס ור
ורחב לבב רוח מי סעיניו רמות וגבוהו להסתכל בתהות העולם ולבו רחב בהס כלום ירחיב להס מקוס בלבו
ורחב להס ואחר סעיניו ולבו בהס הוא רך חזיה וכך אמ' הכתו ולח תתורו אחרי לבבך ואחרי עיניכס: וכך
חמ' ר'ול עינח וליבח תדי סר סורי רחטח ומח' חותו לח חוכל ר'ל לח חוכל סחתני עיני בגחמני חרץ חמ'
כי הרשעי ירחיק מביתו ומיס'בתו אכל כחמני חרץ עיני בהס להבית חל מקומי סהיו עמדי לפי חמר בגחמני
חרץ ואיס'ב' חכלי גס לסידותי ולעבדותי חוני לוקח חלח הטובס: דא יסב' בסויס מנוי ופקידות לח י
יסב' בביתו מ' סלח עוטה רמיה וכך דובר סקריס לח יבון לכנג עיני כלום לא חוכל לראותו כל סכן סלח י
יהיה מיוסבי ביני: דבקריס חכמית וס חוס תמיד כמו חדסי לבקרי חכמית כל רשעי חרץ בכל מקוס
ססס כל סכן סאכר' מעיר ה' יהיה ירוסליס חבלח לעני כי יעטוף ולפני ה' יסכ' סיוח זה המומור
פסע על לטון בני הגלות כאלו כל אחד מבני סגלות תהיה תפלתו בלסון הנחמ' במומור ומור כי יעטוף כי הו

וכלם כבוד יבאו כלבים ספוסט אדם זה ומחליפו ב
באחר כן תחליפם ותנסה חס תרנה כלומר יאבדו
חס תרנה או תחליפם באחריו ומין מהם ממרה פיה
ויט חזק כי הם יאבדו על הפרטים אבל הכללים עו
עומדים לעד לעולם. בין יאבדו מעמי או לא יאבדו
ואתה הוא ושנותיך לא יתמו. בני עבדיך
יטכנו הם יטכנו לעולם בארצם אחר מיטכנו בימי
הגולה לא יגלו ממנה עוד הם ובניהם עד עולם זה

42
וכלם כבוד יגלו כלבוש תהליכם ויהלבו אותם
הוא ושנותיך לא יתמו בני עבדיך יטכנו וזרעם
לפניך יבון: לדוד ברכי נבשי את ידיו
וכל קרבי את שם קדשו: ברכי נבשי את ידיו וא
ואל תטכחי כל גמוליו: דכלח לכל עונכי הרופ

זרעם לפניך יבון וטעם לפניך יטעמו את הכל הימים.
לדוד ברכי נבשי את ה' וכל קרבי את
ס' קדשו גם זה המזמור על לשון בני הגלות וכל חסיד נחש בהם נותן סבא והודאה לאל על הטובה שעשו
עמו בג' ות' ומיחל עוד הגולה וחמ' כנגד הנכס החכמה ברכי נבשי את ה' וכל קרבי את ס' קדשו ופ' קרבי
הכליות והלב שהם בקרבים חו' חמ' קרבי על הגוף והוא על דרך מטל כמו כל עמדותי תהמרה ה' מי כמוך.
וכי' החכם ר' חברה בן עזרח הזכיר שם הענס הכבוד עם הנכס שהיא הכבוד כי היא כבוד הגוף וזולת' חסכו
נחשב למחומה על כן הזכיר בגלוי שם הענס עם הנכס ושם קדשו עם הגוף כי כן כתו' וכל קרבי מהם מן ה'
הגוף את ס' קדשו ולא הזכיר עם הקרבים שם הענס רק בהעלם ולקי' דעתי כי חין נריך לכל זה כי דרך ה'
המקרא לכפול הענין במלות טונות וכן זה ה' ושם קדשו ומה יחמ' הנכס בכסוק כל עמדותי תהמרה ה' ינו
כמוך וברם עטרה דברי' ים בחדס הקנה לקול הוסט למזון הכבוד לכעום הריחה לסתות פי' שהיא טואבת מ'
ממ' כי המשקין המרה לקנחה הקיבה לטינה המסם טוחן הטחול לסחוק הכליות יוענות הלב גומר. לפי דוד
מקלם וחזק חורך על כי נ' ראות כפלאתי לנך. נהמ' ברכי נבשי את ה' וכל קרבי את ס' קדשו דבר החר ברכי
נכסי את ה' למה מקלם הנכס רבנן אמרו מה הנכס ממלחה את הגוף כך הקבה ממלחה את כל העולם. קבמ' ל'
לפניך הנכס ממלחה את הגוף ותטבח להקבה מה ח' ממלחה את העולם ומה הנכס סובל' כל הגוף כך הקבה
סובל את כל העולם תבא הנכס וכו'. ומה הנכס יחידה בגוף כך הקבה יחיד בעולמו תבא הנכס וכו'. ומה הכ
הנכס טהורה שהיא מלמעלה כך הקבה טהור והוא למענה תבא הנכס וכו' ומה הנכס חין אדם יודע מקומה
כך הקבה חין אדם יודע אי זה מקומו שהפי' חיות הקדם סטוננין כסא הכבוד חין ינועות מקומו אבל מה
הן חומרות בריך כבוד ה' ממקומו ר' יהוסע בן לוי חומ' חמסה כעמי' כתוב כאן ברכי נבשי את ה' והס' בין זה
המזמור ובין הבא הקדו והס' כנגד המסה חומסי' תורה ור' יונה חמ' כנגד המסה עולמות אחד כשהיה במעס'
חמו וחחד כטינא לאויר העולם ואחד כטהולך לכאן ולכאן ואחד כסנסתלק מן העולם ואחד לעתיד לבא. כ'
בסתחור הנכס עם הגוף יתמו חמחיס מן המרץ ויטעיס עוד חונס ברכי נבשי את ה' ועוד פיר' טנהו בענין
אחר כמו סכתו במסכ' ברכות. ברכי נבשי את ה' חמ' מתחלה ברכי אותו לפי גדולתו ולפי קדושתו ועוד
ברכי אותו על הטובות שעשה עמך וחל' תטכחי כל גמוליו הטובות סגמולך וברדט וחל' תטכחי כל גמוליו חמ'
ר' חבא בר' כהנא הם יטול חדס פיננך ויתן פיה למטה המעות כופלי' וההטה הזו פיה למטה ומהלכ' על סתים
והילד טמור למטה ממעיה ד. כודח לכל עונכי היווד נוספת כמו עונך וכן האחר' הכתובים במזמור
וכן בתוככי ירוטליס והיודין האלה נוספות לצחות הלסון וזה מן הטובות הגו' ונות' טעוטה עמך שהוא סוגח
לעונך והכסוק כפול במלות טונות כל תחלואי הס' תחלואי הנכס והס' העונות ובא' כדרך דכמה נכסי כי ח'
חטחתי לך ויס' מפרסי' חותי על תחלואי הגוף כי הנכס מעונה בענין הגוף י' עכ' טלא תטיגנה חולי ג' כני' וב'
ובאמרו לכל רל לרב וכן כל טוב אדניו בידו וכל הארץ באו מזרימה ויהדומיס להס' כי הקבה עוטה הסד עם
האדם סאינו מעניסו על כל עונותיו חלח על המעט מהס' כמו סכתוב כוסא עון ועובר על פטע.

הגואל מטחת חייכי. פעמים אדם עוטה עון סמתחייב בו מיתה הו' הבדון נכסו לעולם הבא ו
הקבה ביאלו על ידי תסיבה סמתחרטו וטב לפני האל ומוכיחו בתחלואיס לפדיון ככסו והו' חסד ורחמים פע
פעוטה עמו ומעטרו בהס' ית ב

אתה תקום תרחם ציון כי עת לחננה כי בא מוע
מועד כי רצו עבדיך את אבניה ואת עפרה יחננו
וייראו גוים את שם ידוה וכל מלכי הארץ את כ
כבודך: כי בנה ידוה ציון נראה בכבודו: פנה י
אל תפלת הערער ולא בזה את תפלתם: תכתב
זאת לדור אחרון ועם נברא יהלל יוה: כי השקי
השקף ממרום קדשו ידוה משמים אל ארץ הביט
לשמע אנקת אסיר לפתח בני תמותה: לספר ב
בציון שם ידוה ותהלתו בירושלם: בהקבץ עמי
עמים יחדו וממלכות לעבוד את ידוה: ענה בד
בדרך כחי גצר ימי: אמר אלי אל תעלני בחצי
ימי בדור דורים שנותיך: לפנים הארץ יסדת ו
ומעשה ידיך שמים: המה יאבדו ואתה תעבד

נראה זה צבדנו אז ייראו את שם ה' ויאמרו: פנה
וערער הוא עץ הגדל במדבר ולא בזה את תפלתם כמו שהיו חוטבים האומות: הכתב זאת ואז יאמרו
תכתב זאת היסועה בעבור דוד אחרון שהיה אחר זה הדור שהיה ב'מיה היסוע' והדור הבא אחר זה שלא ראו
כפלאות היסועה טכבראו אחר כן יראו היסועה כתובה איך היתה ובמה כפלאות ויהללו לאל על הנפלאות
שעשה לאבותיהם זהו ועם נברא יהלל יוה: כי השקיף הביט משמים אל ארץ בעונו עמו על דרך כי רם
ה' וספל יראו לשבוע ישראל שהיה בגלות אסיר והיו בני תמותה כלומר קרובים למות מרוב צרתם ו
האל סמע אנקתם ושתחם ממאסר אסיר קל וים דגושין לכפר בציון שם ה' לפי שהנתיאס מהגלות
וספרו סמו ותהלתו בציון והפסוק כפול בענין במלות סונות: בהקבץ כמו סכתו וכלנו גי' רבי אל
ה' ואומר לקרא כלם בשם ה' ולעבדו טכס אחד: ענה בדרך כחי עתה סב לדברי בני הגלות לראות היס
היסועה ומספר סימות בקונר ימים ולא יראה היסועה ואל ענה בדרך כחי האויב ענה כחי מפני ש
צרת הגלות והאדוני הקמים יסע אדם ממקומו וילך ממקום למקום אולי תיטב לו ויסבתו במקו אחר ויטרוח
עמנו בדרכים ללכת ממקום למקום וטרוח הדרך הוא ענוי כח וקונר ימים וזה סבב לי האויב בגלות ואני מ
מספר סימות בקונר ימים מפני ענוי הכח ולא יראה הגאולה ומתפלל לאל ואומר סלח ימיתנו בחצי ימיו וזהו
ס' אמר: אבר אלי לביכך חכי אומר לך ומתפלל אליך אל תעלינו בחצי ימי אולי אזכה לראות הגאולה
ופי אל תעלינו אל תכריתני כמו כעלות גדים בעתו ותעל סכבת הטל והחכס ר' אברהם בן עזרא כי כמסמעו
ואמ' זה על עלות הנשמה בהפרדה מהגוף כמו והרוח תשוב אל האלדי אסר נכתה וכן אמ' העולה היה למעלה
בדור דורים שנותיך כמו טאמ' למעלה ואתה ה' לעולם תסב ופי' כמו ספירסנו: לפנים הארץ יסדת
לפי טאמר בדרך דורים שנותיך אמ' כמו טאתה קיים בלח אחרית כן אתה ראסון בלי ראסית ואתה הוא סעטי
סמים וארץ לא כדברי האומרים שהעולם קדמון אבל הוא מחודס על ידך טאתה חדטנו וכמו טאתה חדט'
כן תכלה אותה חס תרנה כי בידך הכל לפיכך אמר: דבבה יאבדו יס מחכמי המחקר
סאומרים כי יס לעולם קץ וזמן סיוורי העולם לתוהו ובוהו ולחין דבר כמו שהיה וים צנייהס מחלוקת בזמן
עמידת העולם כמה הוא וים מהס אומרים כי אין לעולם קץ ותכלה העפ' שהיה לו ראסית ולדעת אלנו שהיה
פירוש הפסוק המה יאבדו חס תרנה כמו ספירסנו הס יאבדו ואתה קיס לעולם

ואתה חכריך וסימן ול זין איהה תקום כאל טקס
ממקומו ומתעורר על המעשה וכן עתה חקום יאמ'
ה' תרחם ציון שהיתה חרבה ושממה זה כמה סנים י
ידענו טצרחס אותה ותבנה אותה כי עת לחננה יבא
עת סתחנן אותה חעפ' טקנסת עליה זה כמה סנים
כי בא מועד טיס לגאולה קץ וזמן קטוב וכטיהיה ה
העת סתחנן אותה יאמ' בא עת הגאולה סלח היינו י
ידעיס אותנו עד עתה ומלת לחננה מקור מן הדגוש
ומספטנו לחכנ' ובא בשפת קטון תחת פתח גדול כמו
פן אכלך בדרך שמספטנו אכלך והוקלו כמו רביס
מן הדגוש: בו רבו בהיותם בגלות חס מתאני'
לנסק אבניה ועפרה יחוננו: עד מסל כמו סמחנן
אדם את הדב' הנאהב וים ירבו ויאבדו אבניה ועפ'
וצפרה לחקיס את צנייה והחכס הכורזי פי' אתה ת
תקום כי רבו כלומ' כי ירוסלי תבנה כסיכסכו יסדת
תכלית הכוסף עד שיחונן אבניה ועפרה: וייראו
ואז ייראו גי' את סס ה' וכל מלכי הארץ את כבודך
הסוכן בציון: כי בנה אז אחר סיבנה ציון ויהי
אל תפלת הערער ישראל שהיה בגלו כערער בערב'
זאת ואז יאמרו: הכתב זאת ואז יאמרו
תכתב זאת היסועה בעבור דוד אחרון שהיה אחר זה הדור שהיה ב'מיה היסוע' והדור הבא אחר זה שלא ראו
כפלאות היסועה טכבראו אחר כן יראו היסועה כתובה איך היתה ובמה כפלאות ויהללו לאל על הנפלאות
שעשה לאבותיהם זהו ועם נברא יהלל יוה: כי השקיף הביט משמים אל ארץ בעונו עמו על דרך כי רם
ה' וספל יראו לשבוע ישראל שהיה בגלות אסיר והיו בני תמותה כלומר קרובים למות מרוב צרתם ו
האל סמע אנקתם ושתחם ממאסר אסיר קל וים דגושין לכפר בציון שם ה' לפי שהנתיאס מהגלות
וספרו סמו ותהלתו בציון והפסוק כפול בענין במלות סונות: בהקבץ כמו סכתו וכלנו גי' רבי אל
ה' ואומר לקרא כלם בשם ה' ולעבדו טכס אחד: ענה בדרך כחי עתה סב לדברי בני הגלות לראות היס
היסועה ומספר סימות בקונר ימים ולא יראה היסועה ואל ענה בדרך כחי האויב ענה כחי מפני ש
צרת הגלות והאדוני הקמים יסע אדם ממקומו וילך ממקום למקום אולי תיטב לו ויסבתו במקו אחר ויטרוח
עמנו בדרכים ללכת ממקום למקום וטרוח הדרך הוא ענוי כח וקונר ימים וזה סבב לי האויב בגלות ואני מ
מספר סימות בקונר ימים מפני ענוי הכח ולא יראה הגאולה ומתפלל לאל ואומר סלח ימיתנו בחצי ימיו וזהו
ס' אמר: אבר אלי לביכך חכי אומר לך ומתפלל אליך אל תעלינו בחצי ימי אולי אזכה לראות הגאולה
ופי אל תעלינו אל תכריתני כמו כעלות גדים בעתו ותעל סכבת הטל והחכס ר' אברהם בן עזרא כי כמסמעו
ואמ' זה על עלות הנשמה בהפרדה מהגוף כמו והרוח תשוב אל האלדי אסר נכתה וכן אמ' העולה היה למעלה
בדור דורים שנותיך כמו טאמ' למעלה ואתה ה' לעולם תסב ופי' כמו ספירסנו: לפנים הארץ יסדת
לפי טאמר בדרך דורים שנותיך אמ' כמו טאתה קיים בלח אחרית כן אתה ראסון בלי ראסית ואתה הוא סעטי
סמים וארץ לא כדברי האומרים שהעולם קדמון אבל הוא מחודס על ידך טאתה חדטנו וכמו טאתה חדט'
כן תכלה אותה חס תרנה כי בידך הכל לפיכך אמר: דבבה יאבדו יס מחכמי המחקר
סאומרים כי יס לעולם קץ וזמן סיוורי העולם לתוהו ובוהו ולחין דבר כמו שהיה וים צנייהס מחלוקת בזמן
עמידת העולם כמה הוא וים מהס אומרים כי אין לעולם קץ ותכלה העפ' שהיה לו ראסית ולדעת אלנו שהיה
פירוש הפסוק המה יאבדו חס תרנה כמו ספירסנו הס יאבדו ואתה קיס לעולם

ובצת טילך האדם בדרך הכסף הבלוי פניו פניו א
אדם וצת טילך בדרך הנפשות הטובו פניו פניו א
אריה ופני נמר ופני שור ודי בזה למשכיל וזכר יסו
יסוד העפר העפי טהור ברוך חרבע יסוד לפי טהע
טהעבמנ' הס מוסרי הגוף והס מוסו העפר טהס קר
קרית ויבסו' כמו העפר וכן כי עפר אתה ואל עפר כ
תשוב חנוס כחציר ימיו וצוד כי ימיו קצרים וי
וילך במהרה כמו העשב טייבט במהרה ואלו היו ימי
ארוכי' היה יכול להטיב בדרכיו אס חטא בילדותו אבל
עתה אפי' אס יקחן לפי טבעו ויחל להטיב מעטיו לא
יספיק לו כי ימות והנה הוא כניץ הסדה טיכין ויחלף מהרה

אנוס כחציר ימיו כציץ הסדה בן יציץ: כי רוח ע
עברה בו ואיננו ולא יבירנו עוד מקומו: וחסד יה
ידוה מעולם ועד עולם על יראיו וצדקתו לבני
בנים: לשמרו בריתו ולזכרו פקודיו לעשות
לעשותם: ידוה בשמים הבין כסאו ומלכותו בכ
בכל משלה: ברבו ידוה מלאכיו גבורי כח עשיר

כי רוח עברה בו הניץ תעביר בו הרוח ותיבטנו כן האדם עתה תראה חותו ועתה יאמ' מת פלני איכנו
בלומ' איכנו בין החיים ובדרט חיכנו זה היצר טהור הולך עמו ואיכנו בא עמו ולא יכירנו עוד מקומו טהיה צו
ביעודכו וי לא יכירנו עוד. וחסד ה' אה' חעפ' טגוף האדם כלה אס הוא מיראיו ה' יהיה חסד ה' עליו דל
על נטמתו מעולם ועד עולם כלומ' עד עולמי עד בלי הכסף ואמ' חסד לפי סזכר יראיו והס כחותי מאוהבו
והנה הטובה טעוטה עמהס יוצר ממה טהיו ראויס וכמו טיטמוד להס הטובה לעולם הבא כן יטמיר להס בע
בעולם הזה אחר מותס לבניהס אחריהס דקתו והוא היוסר כי יגמול לבניהס כפי מעטיהס כי זה הוא מיוסר
מדותיו והוא מסלט עטרה וודות ובאמרן לבני בניס איכנו דוקא הדור שליטי אלף עד א' דור ולאחריו יוצר
מיראיו וכן אמ' מטה לאהבו ולסומרי מנותיו לחלף דור וכן לחלף דור לאו דוקא טהרי חמ' לחלפי. וחסד נפר'
הכסוק על העולם הזה יהיה הכסוק כסול בענין דל' אחר סחדס מת יהיה הסד ה' לבניו אחריו עד עולם ב
בסכר מעטיו הטוביס וכן דקתו לבני בניס ובדרט החסד מעולם ועד עולם אבל הסדקה עד סלט דורות דל'
כי אדם החסיד והוא טעוטה יוצר על מה טכונה טומר לו הקצה חסדו לבניו אחריו מעולם ועד עולם אבל נוס
הוא צדיק לבד טעוטה מה טמכונה יטמור לו הקצה כדקתו לבניו אחריו עד דור שליטי לשוברי
אס הבניס טומרי צדיקו וזכריס פקודיו לעשותס אבל תלמוד בלא מעטה לא יכטר ואמ' כי זוכר הסד האבות
על הבניס טכונולי טכרס וזכר אבותס כסחס טוביס ואמ' בתורה ועיסה חסד לחלפיס וגו' וגס כסחיק טוביס
מוטיב להס בזכות אבותס כמו טכתו וזכרתי להס צדיק ראסוניס וכתב' ר' אברהם בן עזרא לסומרי צדיקו הס
היראים וזכרו פקודיו לעשותס הס האוהבי' סלעולם פקודיו לפניהס ובלבס לא יטכחו רגע אחד ובדרט לפו
לסומרי צדיקו אמ' ד' תכחומח למה הדבר דומה לחלמכה טהיה לה בן כל הימי' סלא היה בנה כסחיו הבן כזקק
לאמו כיון דנסב אתתא אמר' ליה אמיה ידענא אנא דאנת מזדקק לי אלת האידנא כמה דהוית לי לית את' יכו
ויכל אלת הוי דכיר לי כך כל הימיס טהיו יסראל במדבר והיה המן יורד להס והבאר עולה להס לסומרי צדי
צדיקו טהיו זקוקיס לחל' והיו יבוליס להוית סומריס את התורה ואין יעני' בה אבל עכסו סחדס צדיק להזכר ל
לפרכסתו ולזכרו פקודיו ידוד כמו המלך היוסב על הכסא למעל' מהכל ואס הטמיס כסחו הנה הכל
הטמיס והארץ תחתיו וברסותו זהו ומלכותו בכל משלה ואחר סהכל מעטיו ותחת ממסלתו מעלה ומטה ברכו
חותו כלבס לפי אמ' ברכו והל בעליוני וכלה בתחתוני' ובדרט אמ' ר' ברכיה אתה מונח ארבעה גיותכין צעו
צעולם חרי וסוד נטר ואדם צדיק גיותן מארי טהור מתגאה על כל החיות בבהמה אין גיותן מן הטור'
צעופות אין גיותן מן הנטר ומן גיותן על הכל האדם טהור סולט בבלט טכ ורדו בגת' היס וכו' מה עטה ה
הקצה נתן ארבעה גיותנין בבסא הכבוד לומ' טהור מתגאה על כלס טכ' כי גאה גאה ותרגו חרי מתגאה על ג
גיותניא ומלכותו בכל מסלה ברבו ה' מלאכיו טהס עליוני' במדרגה על כל הנברחי ומכחס יבא כח ת
תנועת הגלגלי והכוכבי' לפי אמ' גבורי כח עסי דברו כי במנותו ובדברו יעטו הכל ואמ' לסמוע כי הס עוטיס
תמיד מה טכנה חותס ומזומני לסמוע מה סיכוס והחסד ר' אברהם בן עזרא פי' כי על ידס תבאכה הנרות מן
הסמי' כדבר סכחריב ומסה אמ' ויטלח מלאך ואמ' ומלאך פניו הוסיעס גבורי כח כי אין יכולת בצבא לעמוד
לפניה ומלאך סבא חל יעקב מצוה היה וטעס לסמוע בקול דברו כי איכ' כבני אדם סיקונו סכר מה' בעסות'

חרומא לכל תחלאיכי: הגואל משחת חייכי חמ
 המצטרבי חסד ורחמים: המשביע בטוב עדיך
 תתחדש בגשר געורכי: עשה צדקות ירוה וכמש
 וכמשפטים לכל עשוקים: יודיע דרכיו למשה לב
 לבני ישראל עלילותיו: רחום וחנן ירוה ארך א
 אפים ירב חסד: לא לגצח יריב ולא לעולם ישן
 יסור: לא כחטאינו עשה לנו ולא בעונותינו גמל
 עלינו: כי בגבוה שמים על הארץ גבר חסדו על
 יריאיו: ברחוק מרחק כמערכ הרחיק ממנו את פ
 פשעינו כרחם אב על בנים רחם ירוה על יריאיו:
 כי הוא ידע יצרנו וזכור כי עפר אנחנו:

חבישביע בטוב עדיך עד ייך כמו פיך וכן עדיך
 לבלוש: ואמ' זה כנגד החלה כי החולה ימאס כל מאכ'
 כמו סכתו והמתן חיתו לחס וכפסו מאכל תאוה ויה
 והנה האל עושה חסד גדול עם האדם סכתן לו התח
 התחלותי לכסרת עונותיו ורוסח איתו מן החולי וזה
 הוא סכ המשביע בטוב עדיך הפה שהוא מנאס האמ
 המחבל הוא משביע איתו בטוב עם הבריאות תתחזר
 כנס - נעורייכ' עם הב' יאו מתחדש ומתחלף הנעוריי
 כמו סכ' רוטפט בצרו מנוער יטוב לימי עלומיו: וב
 ובזמרו כנסר תומרו כי הנטר מתחלף מעטר לעטר
 פנים וכן כתו יעלו חצר כנסרים וכת דביכו סעדיה
 כי הנטר יעוף על כל העופות ויעלה מאד על פני י
 רקיע השמים ויקרב לחס האט היסודי ויפיל עמו ב
 ביש מרוב חוס וימרט ויתחדש ויעלה חצר ויטוב לי
 לימי עלומיו וכן כל עטר פנים עד מאה ובסכת המ
 המה עושה כמנהג ויפול ביש וימות טס - ומה טחמ'
 תתחדש לסוף קצנה טעמו על תולדת הנעורייס פ' יא
 רטוב ופט עושה צדקות לפי שזכר פרוסח איתו מהליו ועושה בזה צדקה לעמו אי' כי כן משפטו ודרכו
 עם ברומיו עושה עמהם צדקו וכן כמה טבין אדם לחבירו מכיל העשוק מיד העושק ומאסל לו רע תחת י
 הרע אשר עשה לחבירו זהו ומשפטי לכל עשוקים עושה משפט בעשוקים בעבור העשוקי ולמד לכל בעבור
 בלמד חמרו לי אחי הוא ובאמרו לכל דל מאי זה עם טיהיס העשוק יודיע כמו הודיע כמו ישן עגל
 בזרוב חז יסיר מטה חז יבנה יהוטה והדומים להם דרכיו הם מדותיו שמתנהג בהם עם ברומיו ושאלס ממנו
 מטה בחמרו הודיעני כל את דרכיך והודיעם לו כמו סכתו ויעטר ה' על כניו ויקרא וג' לבני ישראל עלילותיו
 מעטיו: כי בהם התנהג עם ישראל במדבר וכן מתנהג עמנו בג' ואלה הם קנת המדות רחום וחנן
 ה' חרף חפיש ורב חסד ולא הזכירם כולם אלא דרבי הרחמי שהוא מתנהג עמנו בגלות רחום שמרחם עלינו
 בג' ות נותן איתנו לרחמי לפני מוצנו ואינס מכלים איתנו וחנן טחונן איתנו בהזמנת מחיתנו: חרף חפיש
 חרף חפיש שמחריף אפרו ואינו מעניסנו בעת החטא אלא מחריף עלינו כאור בתשוב: ורב חסד שמר'ב
 בכל יום חסדו עמנו לא לנכח יריב ואס הריב עמנו ונטר עונינו בתתו איתנו בגלות לא תהיה זאת המ
 המריבה והנטירה לנכח ולעולם כי ירחם עלינו ויעלנו מן הגלות לא כחטאנו: לא עשה עמנו כחטאנו
 כי לפי החטאנו היינו הונתי כלית לא גלות לבד וגם בכל יום ויום אינו עושה עמנו כפי עונותינו והפסוק כפול
 במלות סונות: כי כגבוה שמים כמו כי גדול עד שמים חסדך אינו יכול להגדילו יתיר למראה צבי אדם
 חמ' על ירחיו והס יטראל כי כלס ירחיו אעפ' טחוטאים לפעמי' מכל מקום ירחי האל וכוחדי ממנו וחליו הם
 טמים לא כשאר האומות שירחי חלדים אחרים: ברחוק מזרח ממערב וזה כפלים מגבוה שמים על הא
 המרחק הרחיק ממנו את פטענו וזה גבורת חסדו שהרחיק כל כך פטענו ממנו והעפ' טרבו הרחיק המרחק
 הרב ויכול להיות בסובבו חליו וחמ' ברחוק מזרח ממערב ולא מו' ברחוק כפון מדרום לפי שממזרח למער'
 כליו יטוב ויכול אדם ללכת ממזרח למערב ואין אדם יכול ללכת מצפון לדרום מרוב הקור חן מרוב החום ו
 ובדרם חמ' ד' ירמיה לא הו' בר' כס טחמ' ירחיק יתי מן חטא אלא ירחיק חטא מכתי רחיק ממנו את כטעינו:
 ברחם אב כי אין רחמים גדולי כרחמי האב על הבן: כי הוא ידע טעם למה טזכר הרחיק ממנו את
 כטעינו כי הוא ידע יצרנו כמו סכתו כי יצר לב האדם רע מנעוריו והנה בטבע האדם טיחטא כי תאוות הבה
 הבהמיות קביעו בו ואס לא יהיה גבור וכובס את יצרנו לא יוכל להמלט מן החט והעפ' כן אין אדם טלח יחטא
 פעם חו פעמיים וכן כתו אין אדם כדיוק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא וזכור כי עפר אנהנו הפסוק כפול
 במלו' טוכו כי פי' זכור כמו ידע כלום זכור לפניו תמיד ופי' עפר אנהנו כמו יצרנו כי היצר הוא התאו' הבהמיו'
 שהס עפר כי באותס התאו' ידמ' האדם לבהמ' שהיא כולה מן העפ' אבל באדם יצרן בעבור הנטמ העליונה

תהום בלבוש כסיתו על הרים יעמדו כמים: בין ג
 געהרד ינוסון מן קול רעבד יחפון יעלו הרים
 ירדו בקעות אל מקום זה יסדת להם: גבול שם
 שבת בל יעברון בל ישבון לכסות דארץ: חכיש
 המשלח כענינים בנהלים בין הרים יהלכון ישנו
 כל חיתו שריו ישברו פראים צבאים: עליהם עוף
 השמים ישבון

צורה עומדת בתוך צורה ואיכה נוטה לאחד מן הצד
 הצדדים חלא צורת העגיל תהום כלבום עת
 עתה ספר איך היה המרץ מכוסה במים בתחלת הבר
 הברואה כי כן טבע המים להיותם על הארץ מכל צ
 נד סובבים אותה
 נד הם עליה אבל האל ביכלתו ובחכמתו הקוה אותם
 לצד אחד מעל פני המרץ כמו שפירטנו בפסוק כונ
 כונם כנר וגלה פני המרץ לנורח הברואים הנמחים
 והחיים וזה הוא פירו' תהו כלבום כסיתו מתחלה קוד
 קודם הקוות המי היו המי' נכני' לארץ ויהיה כנוי וז

נסיתו כנגד הארץ כי כמבא בלשון זכר כמו ולא נשא אותם הארץ נעתם ארץ סדך ארצם צפרועים ותהום
 גז הוא לשון זכר ונקב' תהו רבה תהו רוממתהו ובלשון זכר תהו קור' לקול כנוריק תהו חמ' לח' בי הוא
 והנה הפירו' הקרוב במלת נסיתו טיהיה הכינוי כנגד המרץ ויהי' כי בנהו נסות המרץ כמו שמכסה הלבום הת
 הולד כן כסית בתהו המרץ כלה עמקי' והרי זה הוא על הרי' יעמדו מים כי וף על ההרי' הגבוהי' היו המי' ויסרון
 בית ממלת תהו הרבה ביוקרא כמו ומרחם ולא בחירו לזנות בית חביה הנמכה בית חביה הנמכ' בית יורה
 וימת סלד לח בנים ורבי' כמנה' ומ' יהיה כסיתו וז כנגד תהו יהיה פירושו כסיתו עטיתו מכסה על המרץ וי
 כמו הלבום טהור מכסה על החדש ומכסה חותו כולו וולתי' השכי' כן התי' אחר טכקו' היו המים בל כדי המרץ
 מכסה וולתי' פני המרץ סכרתה בזה היבט' ומקום היבטה במרץ מגונה
 כמו הפנים באדס מגוליס ופירושם על הרים יעמדו מים הף אחר טכקו' המי' היו במקו' המקוה המי' ההרים מכ
 מכוסים במים מן גערתיך ינוסון ויחפון עתיד במקום עבר ורבים כמו הם נסאמרת יקו' המים אל
 מקום אחד כסו המים מפניך כמו העבד טיכום מפני גערת חדונו או האדס טיכום מגערת התקיף ממנו על
 דרך מפני גערת חמטה פכוסו מן קול רעמך כמו האדס טירעיס צקולו על חבירו טיבאל ויחפז מפניו כן נס
 עטו המים וירכוכך היה קול רעם להם וכחפזו ללכת חל מקום המקוה יעלו פה' צנוסס מכניך יעלו
 הרים וירדו בקעות עד טהוג' אל מקו' זה יסדת לה' ויעלו וירדו עתיד במקום עבר ורבים כמנה' ומקום סמו
 סמוך למלת זה טהור רמו למקוה המים: גבול סמת אחר סהקוית המים סמת להם החול לגבול סלח י
 יעברוהו ולא ישו' הברואים על היבטה בל יטובון לכסות הארץ כמו טהיו מתהילה מכסים הארץ זהו יטוב
 וזה מיכולת הברוא ומחמתו ומרחמי' על ברואיו כי כסנקו' המים במקום אחד באמת גבהו המים על הארץ
 מאד טהמים היו טטוהיס על פני כל המרץ נקוו במקום אחד ועמד כד כמו טהמר כונם כנר מי היס והמי'
 בטבעס נגרים יגבהו לטכל והוא יתעלה מנעס מטבעס לזה הדבר סיבואו גלי היס עד ספת היס ולא יעברו
 הגבול טהור החול חסר על ספת היס: המשלח מעינים גס זה מתקנת המים טעטה ה' לתקנת הברואי'
 כי כאמר הקוה המי' הטחור מהס בארץ ועטה אותם טהיו כקוים מלוחים כי לפי טהיכס נגרים היו מהב' טס
 והיו מכסידין האויר לפיכך עטה אותם מלוחים לתקן האויר ולמנעו מן העפוש ואותם טהטחור ביבטה מקום
 ונתקוים כסיהו נגרים והבליעס בתוכה וסלח מהס במקומות מעטים טיהיו המעים בצועים בהס לנורח הברו
 הברואים לטתות מהס ולהטקות מהס הנמחים ולקרר האויר ולתת לחות לגופות החיים ולהרטיב יבטות המו'
 הבח אליו ממליחות מי היס ולהטקות בהליכתן הארץ והאילנות ולבית הדחים לפיכך היו המתקוין נגרים והו
 והולכים ולתקנת ברואיו לא סלח המעינים טיבצו על פני הארץ סלח יזיקו לצמחים וליוסבים וסלח חותם טי
 סיכוכו בעמקים אשר בין ההרים והס הנקראים נחלים זה הוא טהמר בין הרים יהלכון כי הנחלים בין ההרי'
 והמים מהלכין בהס ואותם טהולכים במקומות היטוב תועלתם לבני אדס ידועה ואותם טהולכים במדברות
 הס לצורך הולכי מדברות ולצורך טאר החיים טימכאו מים לטתות וזהו טהמר יטקו כל יטקו המים חיו
 הטדה והפראים יטברו במים נמחם וזכר בפרט הפראים כי הם נהוגי' במדב' לא יצאו ביטוב כמו סכתו' כרא
 למוד מדבר' עליהם עוף ועוד הם תועלת לעיפו' כי רוב העופו' הטוכני' במקו' המי' ויהיה פירוט עליה' כמ
 סמו לה' כמו ועליו מט' מנט' גס יס עופו' טה' גדלי' על המי' כי העוף מתולדת המי' כמו סכת' יטרג המי' כלס תיס
 בלומ' יטרגו סני מיכין האחד טחיה במי' והאחד טיעוף באויר ויטכון גס בארץ.

כמו הפסוק אחר
 קונו המים ופניו יז
 תלס ויחיר יקו' המים
 יצו' מהמים הכסה על
 המרץ טמו הלבוט ט

הוא יטכין ט

דברו לְשִׁמְעַע בְּקוֹל דְּבָרוֹ:

בְּרַכּוֹ יְדוּהָ כָּל צְבָאוֹ מִשְׁרָתוֹ עֵשִׂי רִצּוֹנוֹ: בְּרַכּוֹ י
יְדוּהָ כָּל מַעֲשֵׂיו כְּכֹל מַקְמוֹת מִמְּשַׁלְתּוֹ בְּרַכּוֹ נַפְשׁוֹ
אֶת יְדוּהָ: בְּרַכּוֹ נַפְשׁוֹ אֶת יְדוּהָ אֱלֹהֵי גְדֻלַּת
צִמְדָּה הוֹד וְהִדְרָה לְבִשְׁתָּ עֵיטָה אֹרֶךְ בְּשֵׁלֶמָה נֹטָח
שָׁמַיִם בִּירֵיעָה הַמְקַרְהָ בְּמִים עֲלִיּוֹתָיו הַשָּׁם עֵבִים
דְּבִיבוֹ חֲמֹהֲלָךְ עַל כְּנָפֵי רוּחַ: עֲשֵׂה מְלֶאכֶיִךְ רוּחוֹ
דְּרוּחֹת כִּשְׁתִּי אִישׁ לוֹהֵט: יִסַּד אֶרֶץ עַל סְבֻבֹתָיִךְ
כָּל תְּמוֹנֹת עוֹלָם וְעַד:

רק זהו סברת ויתענוג ויתפארת לסימוע בקול דברו
ובדרת ברכו ה' מלאכיו חס בעליונו הוא מדבר הרי
כבר כאמ' ברכו ה' כל צבאו חלוא חוכו מדבר חלוא ב
בצח וכו' ומלין סקראו התחננו מלאכיו סכ' ויטלח
מלאך וינביאנו ממזרים וכי מלאך היה והלא משה ה
היה מכאן אתה למד סקראו הנבאי מלאכים וכך
הוא אומ' ויען חג מלאך ה' ר' יהודה בר סימון אומ'
יעל מלאך ה' מן הגלב' זה פכחם ור' אב' אמרי ומראהו
כמלאך האלדים כורת מאד על כרחק אתה למד סה
סהנביאי קראו מלאכיו הנבוי כח עוסי דברו סימני
דברו היה צריך לומ' תחלה ואחר כך עוסי חלוא למי
הוא אומ' לישראל שצמדו בסיני והקדימו עסיה לסת

לסימניה ברכו ה' כל צבאו ברכו ה' כל מעשיו הם התחננו כי כל מעשיו וממשלתו על כל
זה חרבע יסודו והנחנין מהם והם החיים והנחמי והדומם טהור האבנים והעפר והמתכות ומה טהור בכל מ
נפשו וממשלתו לפי סקראו מטה במקומו חלוקי היסוד מהם ביבסה ומהם בימים ומהם בזויר ואחר כך ה
יוני ב' כפי את ה' כי הוא עליונה על כל התחננו והאחד בסכלו מוטל עליהם וכך חמ' תמטילתו במעטה י
ידך והתחננו חין בהם דעת לבדך ולפלל אלת האדם הוא המברך האל עליהם לפי בריאות ולפי מעשיו ס ו
וכאלו הם מברכי וכן אנו טיח לארץ ותניך ונספרו לך דג' הים על זה הדרך לפי החל בזמנו ברכי נפשו וכלה
בהכי כי האדם בנפשו העליונה כולל הכל בחכמתו ומבין בעליונו ובתחננו ועליהם לבדך האל על הכל
ברכי כפי את ה' גדלת מאד זה המזמון ספר בו מעטה בראשי וכי הכל עטה האל בזמנו לתקון הצריחו
וחמ' ברכי נפשו כי חין בתחננו מי שידע לבדך חלוא כפי האדם המטכלת וזמ' גדלת מאד ממעסיך אנו מ
מכירי כי גדלת מאד הוד והדר לבשת כסבראת הגלגלי תחלה והם כמו לבוש הדר לך ומהדרתם יכיר אדם ב
צטבינו עונם הדרך והכבוד כי רב כמו הלבוש מלכות סיכור האדם שהינו יודעו במלבושו שהוא מלך ו
וכתב האדם ר' אברהם בן עזרא רוב אורך והדרך ילחו עיני הנסמ' לראות כבודך כאשר ימנע המלבוש לראות
הלבוש וברם אמ' ר' אלעזר מהו מאד עד סלח בראת עולמך גדול היית ומטבראת עולמך כתגדלת מאד הוד
והדר לבשת צמר ודש חס הוא גבור חוכו הוא כחה חוכו גבור חין בו סני דברי' כחמד חבל הקבה יס
בו סני הדברי' ההוד וההדר ועתיד ליתכנס סניהם למלך המטיח סכ' הוד והדר תסוה עליו עושה חור
כסלמה חזל בזור כי הוא כבראת תחלה אחר הגלגלי וכן חמ' בתור תחלה יהי אור ופי עיטה כמו שפירסנו הוד
והדר לבשת חו יהיה ענוטה יונח לטלויס ופי כמו מעטה כלומ' סהלבים העולם אורה כמו סיעטה אדם סמלתו
נוטה סמיס כיריעה זה אמ' על הרקיע המכיל והו' קראת סמיס כמו סכ' וקראת חלדי לרקיע סמיס וזו הבריא'
היתה ביום סני ולא כוכל לפרט כי על השמיס העליוני חמ' סהס תשעה הגלגלי והיסוד' הארבע וסבבי הגלגלי
סמיס עשר סעות כי עש' תנועת סביב הגלגלי כבראת הזמן ובסוף סמיס עשרה סעו חמ' האל יהי אור והיה אור
ס' יס עשרה סעות והנה ערב ובקר הס יום אחד דבוקרה במיס עליותי ימ כי רמו בזה על המיס אשר
מעל לרקיע וחין חכמי המהקר מודים בזה סיהיו מיס מעל לרקיע ופירסו בענין אחר המיס אשר מעל לרקיע
ויס לפרט המקרה במיס על העבים סהס עליות והם כמו קרני על הארץ ואמ' סהס כפיס ככל ענין במלות
סוכו וחמ' רכובו כי במאמרנו ובכוננו העבי רבי וסביס כמו הבהמ' סהולכת ברצון הרוכב עליו וכך המהלך על עב
על מהירות רוחף ארנו וירחף בעבים אל הפאה סהוא הולך וברצון האל הולך הרוח אל הפח' כאלו הוח הולך
על כפינו עושה מלאכיו הרצון הכוסבי' הם מלאכיו וסלוחי כי אי דבר במקרה חלוא הכל צאכ
בהכ' מכון וכך חס לוחט והו' האיטי והבריקי המרונכזי הכל הו' ברברו וכול' מסרתו והוכי הדברי' הכהני' באורי'
וזחר כן זכר הארץ והמי' מה סנעט' ביו ספלוט' מהראן היבט' יסד' ארץ רל כי כתיב צטבע הארץ להיות'
כדורי' והמקום ססכל הוא אמנעוץ הגלגלי' לא תמוט לעולם ועד כי חס תמוט מן ססה צדד' ס - תעלה
והחל כתיב בטבעה לירד ולא לעלות וכך מתכונתה סיסדה עגלה ככדורי לפי סהיא בתק' עגילה נאין

ע' יום סבא קורס
באור ג' ס' ס' ס'
רמו ס' ס' ס'
והס' והארבעה

זכור רחמי' סוכו
והי' ארץ סהיה
סיה ע' ס' ס'
ס' ס'

מבין עפאים יתנו קול: משקה הרים מעל יותיו
נזרו מעשיך תשבע הארץ. מצמיח חציר לבח
רבה וועשב לעבדת האדם להוציא לחם מן
הארץ ויין ישמח לבב אנוש להצחיל פנים משמן
ולחם לבב אנוש יסעד: ישבעו עצי ידוד ארזי ל
לבנון אשר נטע אשר שם צפרים יקננו חסידה ב

מבין עפאים האלף נחה וחצירק תחת היוד והם עליו
העץ והם בארמית וחצרו עפיה ועפיה ספיר. ואמר
מבין עפאים ולא זכר העצים כי ברוב גדלים העצי
על טפתי הנחירות יתנו קול שמכפנפים ומרככים
משקה הרים מעליותיו חחר טזכר הקנות המים
טזיה ביום השלישי וזכר עם זה תועלת המים אשר ב
ביבטה זכר הנמחים טכבראו גס כן ביום השלישי כ
כמו שאמ' תדשא הארץ דשא וקודם שהדטיאה הארץ
עלה חר מן הארץ להסקות פני האדמה ואחר כן הד

הדטיאה כמו סל' ואד יעלה מן הארץ והסקה את כל פני האדמה ואחר כן ויצמח האל' מן האדמה וזוהו ט
טכ' מוסקה הרים מעל יותיו והם העכנים וזכר ההרים כי הם צריכים למטר יתיר מן העמקי והמיטור כי תמצא
בהם הלחות יתיר ממה שתמצא בהרים ועוד כי יוכל אדם להסקות העמקי והמיטור מימי הנחרו' ולא כן ההרי'
ג' חר כן חר' תשבע הארץ מפרי מעשיך תשבע הארץ ככל ענין במלות טונות כי פרי העכנים הוא הגסס ו
זוהו מעשיך כי ענין המטר הוא מעטה חכמה מהאל ופלא גדול וכן זכר חליהוא בזכרו כפלחות האל בעסותו
למטר חק וזמ' האל לחיוב הים למטר אב חו מי הוליד אבלי טל והנה מעטה האל העב והמטר הכרי' מ
ב' צמח חר' חר' והנה עם המטר מנמח החציר לצורך מאכל הבהמו' וגם כן הנמח עם המטר עצי' כמו טכ'
ישבעו עצי האל קודם זכר תועלת החציר והעשב לאדם ולבהמ' ובכללם זכר מונח עני המאכל וזכר בפרט
חותם שהאדם כזון בהם והם דגן תירום וינהר ופי' ועשב לעבודת האדם הוא עשב שהוא מאכל אדם כי הוא י
יכת עם עבודת האדם כמו טכגור לאדם הרמזון בועת אכף תאכל לחם. אבל מאכל הבהמו' תוצא הארץ בלי
עבודת האדם ואמ' להוציא לחם מן הארץ כי עבודת האדם הוא להוציא לעצמו ולצורך הבהמו' טעובד
בהם האדם כמו הבקרי' והחמוריים ויהיה המבחר בהם לעצמו כמו החטה ולבהמו' הטעוריים והתבן ולחם הוא
כלל כל יתאכל וזכרי' חיותו ברוב על' הלחם טהוא תמיד למאכל האדם ועליו אמ' ולחם לבב אנוש יסעד' ו
ויין יטמח לבב אנוש ומוציא גס' מן הארץ כי גס הוא לתועלת לטמח לבב וזוהו במדה ייטיב טכ
כי עם טיחת הלב ייטיב הסכל והנביהים לעד' ומוציא גס' כן השמן טאוכל חיותו האדם ומנהיל ומחיר פניו ו
וגם כן מדליק בו בלילה אבל זכר עקר תועלתו טהוא מנהיל פנים ופי' משמן כלומ' להנהיל פני אדם ממה ית
יהיה מהשמן חו איכסטר טרמו באמרו משמן להדליק הנר צו בלילה כלומ' מקצת תועלתו הוא להנהיל מראה
טיט לו תועלת חירות לצורך האדם להדליק בו ולמשוח ולפי טזכר תועלת היון והשמן וזכר תועלת הלחם
מטכ' טג' ויהי תועלתו ואמ' ולחם לבב אנוש יסעד כי חין מאכל טועד הלב כמו הלחם וכן הוא חומ' ותקחה פת
לחם וסעדו לבכס ואומ' טעד לבך פת לחם' ישבעו עני' ה' מהמטר טזכר למעלה מטקה הרים והעצים
החלה טזכר הם עני היער וסמך העצים אל ה' כי דעתו על העצים הרמי' והנשאי' וכן הוא דרך הכתו' לסמך
אל האל הדבר הגדול והעצום כמו הררי' אל ארזי אל טלהבת יה' עיר גדולה לחלדי' חו איכסטר טסמכות עני
ה' לפי טחין בצמיתתו ובגדולת תפיסת ידו אדם ולפי טזכר למעלה העשב והעצים טגדולת עם עבודת האדם
זכר חלה טחין בהם עבודת האדם אלא רצון האל לבדו טנתן בטבע האדם להוציא לפי אמ' עני ה'. וכן אמר
חרזי לבנון אשר נטע פי' לא נטעם האדם כמו טנוטע עני המאכל לצרכו לפי חמ' אשר נטע כתן טבע לארץ
להוציא לצורך הצרואי' והיא יסקה חותם מעליותיו וישבעו ואין צריך לאדם להסקות וגם ים במקומות יער
מעני המאכל טיונחוי' בלא עבודת אדם כמו התפוחי' והאלונים' אשר טס כפרים יקננו עתה זכר תו
תועלת בעודם בומחין כי עמדתם ים בהם תועלת לאדם לקרות בהם הצתים ולבגיני' אחרים ולעשות מהם
החיות גס חותו אשר חין צו תועלת למלאכ' והיא הזמור' אשר בעני היער ים צו תועלת להדליק בהם האט ל
לפי טהם עצים דקיס טובים להדלקה וכן אמ' הכתו' עץ הגפן בעני היער נתתיו לחם לאכלה אמר נתתיו כמו
טחמר אשר נטע כמו ספירטכו אבל בעודם בארץ כומחים חעפי טחין טס פירות ים בהם תועלת לעופות ל
לטבן עליהם ולקנן בהם והאל ברח הדברים הפחותים לתועלת הגדולים מהם בכבראי' מטה האדם הוא הטכ'
הטכבר ותחתיו טחר מיני החיים ותחתיהם הנמחים ותחתיהם הדומם טחין צו נכסם ותנועה כלל

טל

וזכר המטר טעמ' לט
טחמר טטע הית' טעמ'
היער ופי' א' א' טעמ'
כלו

המביט זהו דבר מטל על כליון הרשעים כאלו
 תרעד הארץ וכאלו יבערו ההרים מכני חרון אף יד
 ידו כלום שיכלה קרן הרשעים חזוק כמו שאמר בתו
 בתורה ג' כן על דרך מטל כי אם קדחה בחפי ותיק
 ותאזר עד טאל תחפית ותאכל חרץ ויבולה ותלהט
 וינסדי הרים ויאמר הנביט והמר יגע בהים יעשנו
 להודיע כי נביעתו הנה הבגותל והטחנתו אשירה
 דבר על לסיץ ישראל ופדלו מן הגוים כלומי טהר
 ט הרשעים יאצדו והכי חסירה לידו בחיוש יערב
 עליו ויערב לאל סיהי טהוא הסיר והקודה וההלל ות
 ואטמח בידו ככגד יטמח ידו במעטיו כלומר הנה
 יטמח בגו ויחכמו כטמח צי כלומר כהיה לו לעס והו
 והנה לכו לאלרי יתמי חטאים ואז יתמו חטאי
 כמו טפירטנו ועוד לת יבחו אחרים תחפיהם כי בצ

המביט לארץ ותרעד יגע בהרים ויעשנו אשר
 אשירה לידו בחי אומרה לאלהי בעודי יערב
 עליו שיחי אנכי אשכח בידו יתבודטאים כן
 הארץ ורשעים עוד אינם ברכי נבטי את ידו ה
 הללויה: הודו לידו קראו בשמו הודי
 הודיעו בעמים עלילותיו שירו לו זמרו לו שיהו
 בכל נבלאותיו: התהללו בשם קדשו יטמח לב
 מבקשי ידו: דרשו ידו ועזו בקשו פניו תמיד: ז
 זכרו נבלאותיו אשר עשה מפאתו ומשפטיו פיו: זר
 זרע אברדם עברו בני יעקב בהיריו

בצולה הזה הם יתמו חטאים יבאן אחרים ויחטאו וי
 עוד רשעים בעולם הזה זהו שאמר ורשעים עוד אינם לכך אומר לנפטי ברכי נפטי את ידו וכן כל העמים
 הללויה וחכס ר' אברם פירט ויהי כבוד ה' הם הכבדאים כי בדברו נעטו וטעס יטמח על עמידת הכללים וכי
 המביט לארץ כי הוא תולה חרץ על בלי מה והוא כוספה בבחו בל תמוט עולם ועד וחלו היה רונה היתה רועד
 רועדת וההרים ט' נפסס ופירוש חסירה כי הם דברי המטורר כלומר חייב אני להודות בעודי חי הסס יתענה
 העוטה כל הגבורות וטעס אני הטמח בידו כי תעמד כטמתו ותהיה כמו הכלל ופירוש יתמו תפלת הנביא בע
 בעבור טלא יודו באס הנכבד והנורא ולא יבינו פעלותיו ברכי נפטי על אבוד הרשעים וימחר למטכילים הל
 הללויה ואמר רבותינו זל מאה וסלט פרטיות אמר דוד ולא אמר סירה כלומר הללויה עד טרהה במפלתן טל
 רשעים ואמ' סירה הודו לידו זה המזמו' חברו דוד כשהעלה הארון מבית ידו מבית עובד הודו ח
 אל עיר דוד וכתבו לאסף ואחיו לטורר חותנו לפני הארון כמו שכתב בדברי הימים וטס כתוב זה המזמו' עוד ו
 וכביאי אל תרעו אלח ט'ט ביניהם סכוי מעט במלכות טונות והענין אחד וכטחבר דוד וה סכר תהלים כתב בו
 זה המזמו' והארץ בו בסיפור זרע אברהם עד סנכנסו לארץ ישראל וטס כתוב סני מזמורים מזמו' זה ומזמור
 טורו לידו כל הארץ ואמר רבותינו זל כי הודו לידו אמרו בבקר וסירו לידו אמרו בין הערבי' וכן אמרו
 חלה סני המזמורים תמיד בכל יום לפני הארון עד טהביא טלמח את הארון לבית עולמים ואמ' הודו לידו ד
 דברי דוד למטוררים ולקהל קראו באמו להתפלל אליו כמו ואני אקרא בטס ידו חו פירוש קראו בטמו להו
 להורות דרך ידו כמו ויקרא טס אברם בטס ידו וזה הוא טעס הודיעו בעמים עלילותיו הע' ונתן טהתעול
 טהתעולל בפלסטיס על דברי הארון סירו לו צפה ובבלי סיוו בכל כפלותיו גס פסיוו זה לזה בכל נפ
 כפלותיו ונפלות הארון ונפלות אחרים טעטה עמכס הטהללו בטס ח
 חתס תוכלו להטהלל על כל העמים בטס קדטו הנקדט על טס כמו טנקדט בדבר הארון על כן יטמח לבגס
 סתקס מבקסי ידו חו כל מבקסי ואפילו האומות יטמח לבס בטס ידו בבקטס חותני דרטו ידו החר
 הארץ נקרא עזו כמו סכתב ויתן לטבי עזו כלומר דרטו מסכן הארון וטס הטהללו לפניו וכן בקטו סניו טה
 טתפללו לפניו תמיד במדרט אמ' ר' ח' פתא לר' יטמעאל צר יוסי מבקטס חתס לראות חת הטכינה בעולם ע
 יעסוק בארץ ישראל כלומר כי בארץ הם סני הטכינה וטס תקיבל תפלתו במהרה זכרו כפלותיו זכרו
 בלב מופתיו ומטטטו סיהו טעטה לישראל במצרים ובמדבר ומטכנסו לארץ וכן בדבר החרון בארץ פ' סתני
 כי על כס אחד ועל פלא אחד חייב אדם לזכו' המופתים הקודמים וזה סת' זכ' עטה לנפלותיו ומטטטו סיר
 כי המכית טהביא במצרים אמרס ע'י מטה כביאו מתחילה וכן היו באיס זרע אברהם וזבדברי הימים זר
 זרע ישראל עבדו וזענין אחד כי מה טחמ' זרע אברה' על זרע ישראל חמ' כי הזרע המיוחד לאברה' הוא זרע יט
 ישראל וכן כי' ואמ' בני יעקב בחיריו כלו' מי הוא זרע אברה' הם בני יעקב טה' כבדרי מטאר זרעו

יבדו סגסו ספנסתה ססכב
 ס הללויה חול עכפן טעול
 זר וטס כבדטתו וכן טעו
 חת טס סכבד ולק' ס
 קריתו טישטו עם הללו
 לבקל הקדימו

זה הים גדול ורחב ימים שם רבו ואין בספר חי
 חיות קטנות עם גדולות: שם אגיות יהלכון לוי
 לויתן זה יצרת לשחק בו: כלם אליך ישרון ל
 לתת אבלם בעתו: תתן להם ילקוטון תפתח יד
 ידך ישבעון טוב: תסתיר פניך יבהלון תספ רוח
 רוחם יגועון ואל עפרם ישובון: תשלח רוחך יב
 יבראון ותחדש פני ארבוה: יהי כבוד ידוה לעול
 לעולם ישמח ידוה במעשיו

מן לבת לקוטון

זה הים גדול ורחב ימים עתה דבר על הנבראים
 ביום חמישי והם הדגים ומדור הים טהור גדול ורחב
 ימים גדול באורך ורחב לאח זה כי הוא כרה וידוע
 לכל ועוף טכרית גם כן ביום חמישי כבר זכרו על
 ידי גלגל ממ על הדגים כי אין מספר כי יותר פרי
 ורבים מחיות הטרה ועוד כי הם יולדים בכל זמני ה
 הטרה לכי מספרם יותר מחיות היבשה לפי אמ' ואין
 מספר שם חכמות אמ' כי גם הים טהור מדור
 לטברמי היבשה נתת חכמה באדם ללכת בו באחיות ו
 ועובר בו ממקום למקום ונד דגי הים למחבלו כמון
 טבירך חותו אלדים ואמ' ורדו בדגת הים ועל ידי חכ
 חכיות הוא טרודה בדגים כמו טהמ בזמנו מה אדיר

סמך כפוד שמיס ודגי הים וג' לוייתן זה יצרת לטחק בו הוא הדג הגדול אשר בים אשר ספר הכתו בספ' איוב
 גבירתו ועצמותו ואמר זה חכם שלח רחמו אדם לפי טכודע בספר הכתוב ואמ' לטחק בו פי בים כלומר בכל
 נברתי הים מטחק כי כלם כאין נגדו וכלם ברשותו ויחבל מהם אשר ירצה וזא על דרך ורזונים מטחק לו הן
 הוא לכל מבצר יטחק כל דבר טיבזה אדם יטחק לו וילעג לו וכך נה' יטחק לו יטחק לכל הגוים והנה נזכרו ל
 כל הנבראים והנבראים ביום חמישי מהם החיות והבהמות והאדם כזכר למעלה בגלגל: בדם אליך יש
 יטברון אמ' כל נברתי מטה החיים בראת אותם וברחת מחבל מעט בן בכל יום ויום אליך יטברון לתת חכלם
 בעתו כמו סכ' כותץ לחם לכל בשר והוא על ידי הטלתם הסבות וצידך לתת ולמנוע מהם ואמר בעתו לטון
 יחיד כי כל מין ומין יש לו עת יקנע יודמן לו מחבלו חו בעתו טעמו חל האוכל ואמר אליך יטברון ואעפ ט
 טאין בהם דעת מי הכותץ והמכין לפי הטבע הכותץ בהם יטברו אל חקט ואל מנהגם הכותץ להם חכם מהם
 לח ידעו למי יטברו אנחנו יודעים כי אליך יטברו כי אתה הכותץ והמכין: הן להם ילקוטון הפסוק
 ככול במלות סוכות ואדני אבי זל כי בעת צנודת סילקטו מעט כאן ומעט כאן ובעת הטבע תפתח ידך יטב
 ישבעון טוב: תסתיר יבהלון כסתסתיר פניך והוא כסתמנע מהכלם יבהלון כי אין להם יכולת
 להעזר זולתך תוסף רוחם יגועון תוסף כמו תאסוף ער רוחו וכסתמני אליו יאסוף ואל עפרם ישובון כסתמנע
 הרוח לחיים יטוב הגוף אל העפר: תשרח רוחך יבראון חמ קצת חכמי המחקר כי כל חי אחרי מותו י
 יקום כי הנפשות הן עתידו להתגלגל ולחזור לעולם חבל אינם חוזרו אל החומר הראשון כמו חותו החומר ב
 בעכמו והיה זה תמיד לכמה אלפי שנה וגדולי הפלוסופים חומו כי לא תשוב הנפש אל הגוף לעולם כמו טהמר
 חיוב עד בלתי טמיה לא יקינו ולאמונתיתו אנחנו זרע ישראל והמחזיקי באמונתו והיו הנכסו הודות דל אל
 החומר הראשון אשר יבאו ממנו לזמן תחיית המתים אשר יעדנו בו האל יתברך ויהיה זה ער גם ופלא ולא כ

כפי הטבע ועל זה אמר תפלא רוחך יבראון והעפ סהפסוק למעלה מזה הוא על כל החיים לא על אדם לבדו
 חמ זה על האדם טהור עקר החיים נברתי מטה ואם תהיה תחיית המתים לכל אדם זה מחלוק בין חכמינו ו
 ירוב סיגיות התלמוד הוא כי תחיית המתים לנדוקי ולא לרטעים ויתכן לברט הפסוק הזה על כל החיים והיה
 פי תפלא רוחך יבראון אחרי כי ימותו חלה ויולדו אחרי תחיתם וכך כתוב דור הולך דור בא כי הכללים עו
 עומדים והפרטים חודדים ואמר ותחדם פני אדמה על הנולדים טיבואו חדשים לעולם: יהי כבוד ה'
 לעולם ונן טהסלים כל מעטה ברחמי אמר זה כמו טכ בתורה וירא אלדי הית כל אשר עסה והנה טוב מאד
 אמר הכל מעטיו והם כבודו וישמח בהם ואם ירצה יטחית הכל ויטובו לתוהו ובוהו זהו טהמר המביט לתרץ ו
 ותרעד: חו פי יהי כבוד ה' על זמן הגאולה אמ' הנה הכל הוא מעטיו וישמח בהם האדם כאמר עוטה רכון האל
 טהכל נברא בגללו אז הוא שמח ובעולם הזה פעמי ענב ופעמי שמח כמו בדור המבול סכ ויתעצב אל לבו ו
 ויכחם ה' וכן בדור הפלגה ובאנסי סדוס ובדורו אחריס טהרעו מעטיהם לא שמח במעטיו אבל בימות המסיח
 טכתו בהם כי אז אהפוך אל עמי טפה ברור לקרא כלם בטס ה' וג' וזה יהיה אחר סיכל הרסעי מן העולם
 כמו סכ והיו כל זדי וכל עוסי רטע קט וג' אז יהי כבוד ה' לעולם ישמח ה' במעטיו וזה יהיה אחר כלות הרסעי
 טחמ המביט לתרעד ותרעד והשמח והענבון באל יתבר דרך מט' כי אין שמח וענבו בו ולא יסתנ ממד למד

האומרים המביט

שרוח מלך כמו סכתו ויטלח ויקרא אל יוסף וירי
ויריבונו מן הגר והססוק כפול בזלות סוכות שבו
אדון כמו סכתו הנה תהיה על ביתי לאסור
סריו בנכסו טיהיה כח צדו אם ינטוך לאסור סריו
וגדוליו כמו טיהיה כח צד פרעה כי כן אמר לו ועל
סיך יסך כל עמי יק יכסא אגל ממך הנה נתן לו
כל כמו לבד ויביט הכסא ופי' בנכסו ברנכסו כמו א
אל תתכני בנכסו כרי וקדמם לאסור סריו בנכסו זה
פוטופר סכנה יוסף לתת אותנו בבית האסורים וזקנו
יחכס החכמים יקראו זקנים ואלעם מהם בחורי לפי
סהחכמה נמכת בזקנים ברוב כמו סכתו ביטיטיס
חכמה ופי' כי יוסף היה חכם ולמד חכמי פרעה כי הו
הוא נמכת חכס יותר מהם וכן אמ' לו פרעה אין נב
נבן וזכס כיווך ויבא ישראל מצרים בסבת
הרעב לקיס הגדה סנגדה בין הגזרים כי גר יהיה
ורעך בארץ חס מצרים כי מצרים בן חס היה
ויבר את עמו ה' סוכר למעלה חמרת ה' צרפתהו
אמ' כי האל הפרה עמו בארץ מצרי' מתד כמו סכתו
ובני ישראל פרו וישרנו ויענימהו מצרי' מהמצריס
סחינו סריו באחרונה כמו סכתו ויעצמו במאד מאד ל
לפי סחדו המצרים לפי טרחו אותם פריס ורבי יותר
מהם כמו ס' ויקונו מפני בני ישראל הפך

שלח מלך ויתירוהו בסל עמים ופתחוהו: שבו א
אדון לביתו ובושל בכל קנינו: לאסר שריו בגבשו
וזקנו יחכם: ויבא ישראל מצרים ויעקב גר באר
בארץ חם ויפר את עמו ביאר ויעצמוהו מצרי' :
הפך לבס לשנא עמו להתגבל בעבדיו שלח כס
כמה עבדו אהרן אשר בחר בו: שמו במ דברי א
אתותיו וכופתים בארץ חם שלח חסד וחסיד:
ולא מרו את דברו: הפך את מימיהם לדם וימת
את דגתם שרץ ארצם צפרדעים בחדרי בלבי
בלביהם: אכור ויבא ערב כנים בכל גבולם: נת
נתן גשמים ברד אש להבות בארצם: ויד' גפג
גפגם ותאנחם וישבר עץ גבולם: אמר ויבא אר
ארבה וילק ואין מספר: ויאכל כל עשב בארצם
ויאכל פרי אדמתם: ויד' כל בבור במצרים ראש
ראשית לכל אונם: ויציאם בכסף הזהב ואין בש
בשבטיו כושל: שבת מצרים בצאתם כי נפל פח
פחדם עליהם:

לכס הפך פועל יונח ופי' האל הכך לכס כי הוא גזר כמו טחמ ועבדוס וענו רותס או יהיה הכך פועל עומד
כאלו אמ' כהפך לכס להתככל להטוב עליהם מחטבות רעות יהוך יכלה אותם כמו טחמ הבה נתחכמה לו
שרוח מסה עבדו כי כן נקרא עבד ה' ס' מסה עבדי אהרן אשר בחר בו לטליחות עם מטה כמו סחמר וא
ואהרן אחיך יהיה כביווך שבו בה כמו סכתו ומסה ואהרן עטו את כל המופתים האלה שלח
חסך לא הזכיר המכות על הסדר וגם לא הזכירם כלם כי כתובות הם בתורה והזכיר קצתם לזכר האותות וכן
עשה במזמור האזינה עמי תורתיו ויחסיך החסיך הארץ ולא מרו את דבריו כן כתו וקרי דברו והענין אחד א
חלא טזה כלל וזה פרט ופי' לא מרו המותות סוכר לא מרו את דבר ה' בכל הטור היה טולחם היו הנלכים העם
סיהיה גוער בהם פרעה ובמדרט ולא מרו את דברו ר' חלעזר אמ' ולא מרו המכות את דברו ר' יהודה צמס ר' ס
סימון אמ' ולא מרו בית דין שלמעלה את דברו נתן גמיהס ברד ויד' גפגס ותאנתס והפך
וימת את דגתס הדס המית הדגה כי אינס חייס כי חס במיס שרץ ארנס זכר ארץ לסון זכר וכן לא
כסא אותס הארץ כענתס ארץ ואמ' שרץ ארנס והארץ לא שרץ כי חס היאור וכן כתו ושרץ היאור צפרדעיס
חלא אמר ארנס לפי טככל מקוס טהיו מיס בארנס היו טורציס צפרדעיס וכן כתו על הנהרות ועל היאורי'
האגמיס בחדרי מלכיהס וצאו בחדרי מלכיהס אמר ויבא ערוב רעה והעיר החיות רעות לבא כניס
צבל גבולס כמו סכתו כל עפר הארץ היה כניס אש להבות בארנס כמו סכתו ותהלך אש ארצ' ואש סמוך
ללהבות ופעס להפך להבות אש כמו תולעת טני טני תולעת ויד' גפגס ותאנתס הברד הכה אותס
וזכר הגפן והתאנה בפרט וכן במזמור האזינה עמי תורתיו לפי טאלה הס רנב אלכנותיהס במצריס אמר
ויבא ארבה כמו טפירטנו בערוב וילק הזכיר אחד ממיני הארבה ויאבר פרי אדמתס פרי העץ הטור
הותיר הברד ויד' הפסוק כפול צמלו סוכות ויציאם בכסף טעמו לישראל סוכר למעלה בטבטיו
סניס עמר סבטיס טהיו עם רב ולא היה אחד מהס טהיה כוסל ועני חלא כלס יצאו בכסף וזהב לרנב
שכח מצריס בכתס כי כפל פחדס עליהס כמו ס' כי אמרו כלנו מתיס

הוא ידוע אל דיני בכל הארץ משפטיו וזכר לעל
 לעולם בריתו דבר צוה לאלף דור: אשר ברת א
 את אברהם ושבעתו לישחק: ויעמידה ליעקב ל
 לחק לישראל ברית עולם: לאמר לך אתן את
 ארץ כנען חבל נחלתכם: בהיותם בתי מספר ב
 כמעט וגרים בה: ויתהלכו מגוי אל גוי מממלכה
 מממלכה אל עם אחר: לא הגיח אדם לעשקם ו
 יזכח עליהם מלכים אל תגעו במשיחי ולגביאי
 אל תרעו: ויקרא רעב על הארץ כל מטה רחם
 טבר: שלח לפניהם איש לעבד גמבר יוסף: עני
 בכבל רגלו ברזל באה גפשו: עד עת בא דברו א
 אמרת ידוע צרפתהו:

הוא ה' אל דיני ה' עיני סבכל הארץ מספיו והוא
 מנהיג העולם כולו הוא אלהינו ואנחנו עמו ונדרים
 מהו ה' אל דיני אלה אלה מונח חמסה לטוב וחמסה
 לרעה לרעה הוא היה גבור ציד הוא עמו חבי אדום
 הוא דין ואבירם הוא המלך אחז והוא אחסורום וחמ
 וחמסה לטובה הוא אברהם הוא מטה ואחר הוא עזר
 עזרא עלה מבבל הוא חזקיה סתם מי גיחון אמר ב
 ברכיה והאלדי ממנה צדיקי הוא ה' אלהינו זכר
 לעול ביינו כמו שמפרס בפסוק האחר אשר ברת
 את אברהם אותנו הברית זכר לזרעו לעולם סכתן ה
 הארץ לזרעו לאחר חרבעה דורות והוא הדבר אשר
 צוה כל ימי אס"ג גור כמו שאמר לאברהם כן קיים ה
 הדבר לזרעו אחריו ומה שאמר לעולם ולהלך דור כ
 כי לעולם תהיה הארץ היא לישראל העש סגלו ממ
 ממנה עוד יסובין אליה ולא יגלו ממנה לעולם וזה
 הוא ולעולם ולאלף דור ובמדרש מהו להלך דור לא
 לאלף סבדור למעלה סבדור כמה דתנינן תקוטא אלמא לסמן ואלוף סבדור זה אברהם אבינו אשר כ
 ברת כמו סכתוב ביום ההוא ברית ידוע את אב"ס ברית לאמר לזרעך נתתי את הארץ הזאת ואתו הברית לבי
 לינחק היתה כלומר בעצור ינחק כמו שאמר כי בינחק יקרא לך זרע והטבעה היתה בעקדת ינחק כמו סכתב
 כי נסבעתי ואמר לינחק והקיימותי את הסבעה אשר נסבעתי לאברהם אביך וסביעתי לינחק כתוב בסין
 ויעמידה ליעקב אותנו הברית ואתה הסבעה העמידה ליעקב לחק לישראל ברית עולם כי על זרע המ
 המיוחד היתה הברית והטבעה לא על עמו וכן אמר ינחק ליעקב ויתן לך את ברית אברהם לך ולזרעך אתך
 לרסתך את ארץ מגיד אשר נתן אלדים לאברהם: לאמר לא לכל אחד מן האבות אמר כן חבל
 בחלפתם כנגד ישראל בהיותכם מתי על האבות ועל הצנים אמר סהיו מתי מספר ואמר יעק ואני מתי
 מספר במעט וגרים בה כמעט ומן היו גרים בה בארץ כי הנזכרו לכאן ממנה כמו אברהם סהלך בעצור רעב
 למנרים ולארץ פלסתיס וכן ינחק לארץ פלסתיס ויעקב למנרים והו שאמר ויתהלכו מגוי אל גוי ואעפ"כ
 היתה הבטחת האל אמונה בלבם לא הרהרו אחריו ויתהלכו מגוי מארץ כנען למנרים ולארץ פלסתיס
 וממלכה אל עם אחר: לא הניח מלכים פרעה ואבימלך אל תגעו הזויר להם בחלום כמו לאב
 לאבימלך וללבן על ידי נגעים כמו לפרעה ולאבימלך וכן לסאר בני אדם הם היו רתנים לעסקים במסויחי כ
 נסיכים וגדולים היו והיו ככדים אצל המלכים כאלו היו מלכים מסוויס וכן אמרו בני חת לאברהם נטיא
 חתה בתוכנו וכן אבימלך הלך אחר ינחק לעסות סלוס עמו ולנבואי כי האבות נבואים היו והסס מדבר עמ
 עמס צמירחה הנבואה ובחלום כמו סכתב ואמר על אברהם הסב אסת האיס כי נביא הוא ויקרא רעב הו
 הזכיר סבת רדת יעקב מנרים וטעם ויקרא כאלו רעב קרא וקא על הארץ כי הגרות הנאות ליעקב הס מחת
 מנתינו וכן אמר אליסע הנביא כי קרא ידוע לרעב וגם בא אל הארץ סבע סניס כל מטה לחס כמו מטען לא
 לחס ר"ל כל מאכל סיטען על הארץ סלת לפניהם לפני יעקב ובניו כי כבר זכר האבות וגם הבנים בא
 בחמרו בהיותם מתי מספר ומה שאמר סלת כי האל יתברך סבה זה על ידי החלמות אשר חלס יוסף עד סח
 סקנאו ב אחיו וכן אמר יוסף ויסלחני אלדים לפניכם לעבד כמכר בעבור עבד כלומר להיותו עבד הכמכר ו
 וכן למד ואלו לעבדים ולספחות כמכרנו ולמד אמרו לי אחי הוא והדומים להם ענו בהבל כסכתנו חדג
 אדניו בבית ססרה וכתוב רגליו כי סני רגליו נתנו בהבל וקרו רגלו על דרך כלל ברזל באה כפסו פי ברזל
 כלומר בס' סלת ברזל ואמר כפסו כי הנפס מענה בענה הגוף וכן בוגל כפסך ר"ל גיפך עד עת עד ע
 עת בא דברו לפני פרעה סוכרהו סר המסקי אל פרעה ואז אמרת ידוע צרפתהו כי האל סבב זה בחלו סהרת
 לפרע' ולא כפתיר אלא על פי יוסף ואז יבא כספך ברקף לפני פרע' כי אמר לו סר המסקי כאם סת' לבו כן היה

לראות בצובת שאזכה לראות בטובת העם הנב
הנבחר לך טיובו לראות הנאולה לטמוח בממחתי גוי
גויך וכפל הענין שלט פעמים לחזק וכפל הענין ב
במלות טוכות כמנהג להתהלל עם כחלתך הם ישר
כמו והם עמך וכחלתך ופיר להתהלל יש מפרשים כ
כמו לטמוח וכך קדש הללו וכך ובתולתיו לא הוללו
וכן בדברי רבותי זל בית הסמחה בי הלולא ואין נר
צריך להוציאם מענין הסמח כי בממחתי החפה יסב
אדם החתן והכלה לפיכך קראו החפה בי הלולא וכך
ובתולתיו לא הוללו לא בא לדי טבח טיהלל אדם חות
חותן בזפתים ופי להתהלך עם כחלתך כי בממחתי
במחתי מהגלות ותהללו על כל עש כי בס צמר ה
חטאנו עש ידבר על לשון בני הגלות עם חבות
חבותינו כמו שאבותינו חטאו כן אכחנו חטאנו
אבותינו במעשים במחתי ממערים לא השכילו כפ
נפלאותיך סגסית במערים לא זכרו את רוב הסדיך

לראות בטובת ביהודי לשבח בשמחת גויך לח
להתהלל עם נחלתך חטאנו עם אבותינו העו
העונו והרשענו אבותינו במערים לא השכילו
נפלאותיך לא זכרו את רוב הסדיך ויכרו על ים
ביום סוף ויושיעם למען שבנו להודיע את גבור
גבורתו ויגער בים סוף ויחרב ויוליכם בתרובו
בתהומות כמדבר ויושיעם מיד שנא ויגאלם מיד
מיד איוב ויכסו מים צריהם אחד בדם לא גות
גותר ויאמינו בדברו ישירו תהלתו ביהרו שכת
שכחו מעשיו לא חכו לעצתו ויהאוו תאנה כמדבר
במדבר וינסו אל בישיומן ויהן להם טארתם וי
וישלח רוזן בנפשם :

כי חסדים ונפלאות עשית עמהם בהנהיגך אותם מבית עבדים צד חזקה ובמכות סהבית על המערים הסגית
בינם ובין מערי שהיתה המכה מטולחת לכל הארץ והם היו נבדלי ממנה כי הנה הברד היה בכל הארץ ובמרי
גוסן אשר סס בני ישראל לא היה ברד ובדבר שהיה מטולח בבהמות אמ וממקנה בני ישראל לא מת אחד ובח
וביטך שהיה האויר עב וחסיך לכל הארץ ולכל בני ישראל היה אור וכך בעיוב אמ ושמתי פדות בין עמי ובני
עמך וכך בטאר המכות והעפ סלא נכתב ואחר זאת כשרדפו מערים אחריהם אמרו המבלי אין קברים ונח
השכילו ולא זכרו כי מי פעסה עמהם במערים כל הנפלאות אשר ינא מיד מערים הרודפים אחריהם חלא
המרו האל והטבו סלא יוכל להוציאם זהו וימרו על ים בים סוף על ים שהטיג אותם חונים על ים זה י
ים בים סוף ויש מפר וימרו על ים שפחדו להכנס בים כטנבקע ובדרט מהו וימרו על ים כיון טנקע להם מ
מטה הים נעטה להם הים טינא כמו סאמ דרכת בים ס סיך המר מים רבים ובמערים כפו וימררו את חייכם
בעבדה קטה בחמר ובלבנים כיון סירדו מים היו אמרו אלנו לחלו בעוט בעטך ודום דייטך מטיט ולבנים יב
יבאכ ולטיט ולבנים באנו ואכי קמה על זה הדרט שהיו כפו ויסס את הים לחרבה ונאמר בזה המזמר וינלכס
בצהומות במדבר מלמד סלא היה טס טיט חלא יבט כמו המדבר ויושיעם הושיעם מן המערים שהיו ר
דודפים אחריהם למען סמו כלום העפ סהס מרו האל ומעטו בטחונס בו עטה למען סמו סיווע בנים להו
להודיע את גבורתו כמו סאמ ואכבדה בפרעה ובכל חילו בפרטו ויגדר בים סוף והגבורה הנה
הרוח סחליך בה הים עד טעמה לחרבה וכך אמ הכניא בזה הלסן גוער בים ויבטחו ויוליכס בטה מות כמד
כמדבר הנליך ישראל בצהומות בחרב כמו אס היו הלכי במדבר ויושיעם מיד טוכא כמו טכתו ויוסע ה
ביום החוא את ישראל מיד מערים ויכרו מים צריהם לא די שהוסיע מידס חלא טנער צריה בים סוף
וכסו אותם המים אחד מהס לא נותר ויאמינו בדבריו כמו טכתו ויאמינו בה ישירו תהלתו כמו טכתו
חו יסיר מטה ובני ישראל בהרוו לטלפת ימים סנסעו מים סוף ובחו מרתה וילוננו העס והנה טכרו כל
הנפלאו טעסה להס האל יתע ואלו זכרו מעסיו היו חונכי בלבס כי לא עטה להס כל הנפלאו ולח יעציר הים
להמית בטמא והיה להס להמתין ולחכות מה טיעטה להס כמו טעטה עמה עד חותו היום והס לח חכו לענתו
וילוננו והנה ענתו היתה טובה להס נפל ח גדול עטה עמהם במים סהיו מרים והמתיקס ויראו קפנה חו
היה כסיון אס יוכל לתת להס במדבר וביוסיומן כמו טהמ במזמר החינה עמי קור קי הגס לוי ס יונג קת
כמו ספי חותו כי פירוטו בסר ויהן להס טאלתס וישלח רוזן בככס ריון בנפסס פי מית המתקוים
ואמר בלסון רוזן בעצור כי הים חטבו להסניע נכסס המתחנה ולהסמינה והיה להס הדבר בהכך

פרש ענין לנסך ואש להאיר לילה: שאל ויבא ש
שלו ולחם שמים שביעים: פתח צור ויזבו מים
הלכו בציות נהר: ביוזבר את דבר קדשו את אב
אברהם עבדו: ויצא עמו בששון ברינה את בחי
בחיריו: ויתן להם ארצות גוים ועבול לאמים יור
יורשו: בעבור ישמרו חקיו ותורתיו ויצרו הללויה
הללויה הודו לרויה כי טוב כי לעולם חסדו:
מי יבלי גבורות ידוה ישמיע כל תהלתו: אשרי
שמרי משפט עשה צדקה בכל עת: זכרני ידוה ב
ברצון עבדך פקדני בישועתך:

פרש ענין למסך מפיצחו ממזרים וה' כנסע לפ
לפניו בעמוד ענין יומם וגו' ופי' למסך אינו מסך
למעלה אלא כמו יריעה לפניו וכך את מסך הפ
הפ' כי הענין לפניו בלכתם אבל בנוחם היה על
עליהם עד שהיו נוסעים ואפסר כי מלת למסך כו
כולל סניחם בלכתם ובנוחם שאל ויבא סלס
סאל ישראל במדבר מין לחם ובסר ויבא לחם האל
סלו בערב בסר לאכול ולחם בבקר לטבע פתח
צור ברפידים הלכו בציות נהר במקום צייה וחורב
הלכו המים כמו נהר וברדס בציות מן וכו' אדיר ב
בל יעברו כלומ' כל כך היו המים רבים עד שהיו הנל
הולכים בספינה בין רגל לרגל כי זכר כל אשר
עשה להם בזכות אברהם כי הם לא היו ראויים לול
ברית האבות כמו שכתוב ויזכור אלדים את בריתו

את אברהם וגו' לפיכך אמר ויוצא עמו ויכיא עמו כשהוציא עמו ברינה ובססון הוציאם הם היו סמ
סמזי ומכרי היו אבליס כמו שכתוב ומכרי מקברי וגו' את בחיריו בעבור אבות ויתן להם ארצות כשהיו
בטהוניה לא עשה עמה זאת הטובה לבד שהוציא מעבדות לחרות אלא סנתן להם ארצות גו' בעבור
ישמרו על תכחי שימרו חקיו ותורתיו נתן להם הארץ כמו שכתוב בתורה כי אביאנו אל האדמ' אשר נסענו
לאבותם וגו' שאם לא ישמרו חקיו והיה לאכול ויגלו מן הארץ הללויה אמ' המסורר כנגד ישראל שהיו בדורו
ובגיה הבזי אחרים שיהללו אל על הטובו מעשה עם אבות הללויה מי ומלל פי' ישמיע ומי סזכר עומ'
במקו סכי' במזמו' של מעלה מזה זכר ענין האבו עם מה טעם עם ישראל במזרי ובה המזמו' זכר עוד מסיס
מס' כחו ממזרים כל זמן שהלכו במדבר וגם מסככנסו לארץ ואמ' חס באנו לספר גבורות ה' ולהשמיע כל ת
תהלתו וגבורות ה' הם מה שהתעולל במזרים בארצם וביס כמו סאמ' ה' אים מלחמה כלומ' גבור מכח וכמו
אותם גבורות רבות עמו סינכל למלא מי יוכל למלא אות' ומה סאמ' הבה סלא יוכל אדם לספר כל תהלתו וא
וזמ' במזמו' התשיעי אספרה כל תהלתך בסערי בת ציון דוד אמר אספרה כל תהלתך על כל הצרות שעברו
עליו מהאויבוס אמ' סיתן סבח והודאה לאל סהילנו וכאמר בא לספר הנסיס טעסה עם ישראל במדבר וכו'
ובארנס ובכל דור ודור אמר מי וסמיע כל תהלתו וכך עם היחיד לבד מה טעוסה הקבה עמו מהטובו והסודי'
בכל יום ויום לא יוכל לספר כמו סאמ' אגדה ואדברה עמנו מספר כי פעמים רבות יעשה האל יתברך עם
האדם ולא ידעו ולא ירגיש בו עד אחר זמן סית' בונן צו וכן אמרו ר' זל און בעל הנס מכיר בנסו וכאמר אמ'
דוד כל תהלתך על הנסיס הג' ויס טעסה עמו הידועים לכל במלחמות האויבים וכך אמר במדרס וכו' אדם י
יודע כמה סלמיס עושה הקבה עם האדם בכל יום כינד אדם יסן על המטה והנחם נתון בארץ לפניו בא לפ
לעמוד הרביס צו הנחם כיון סבא ליתן עליו רגליו ברח הנחם מפניו ואינו יודע מה פלא עושה הקבה עמו ו
וכן כיונא בזה וקודס סחל המסורר לספר אמ' אשרי סומרי מספט כלומ' אסריהם ישראל חס היו
סומריס מספטי האל אשר צוה אותם כי בזמן שהיו עוסיס רצונו סל מקוס כמה טובות עשה עמהם ואף במר
במדרס בו היה סובל אותם זמן רב חולי יסובו למוטב ואם היו סומריס מספטיו ועוסיס צדקו בכל עת כלומרי
תמיד כל סכן סהוא היה עושה עמהם צדקו ולא היו גליס לעולס מארצם כי טפה המסורר צרוח הקדס כי ע
עצדיס לג' וצ' מארצם בעונותם לפי' אמ' אחרי זה הפסוק זכרני ה' ברצון עמך עשה צדקה בכל עת כי ישראל'
היו עוסיס פעמיס טוב רוב הפעמיס היו מריעיס מעסיה לפיכ' אמר בכל עת אסריהם חס יהיו עוסיס הטוב
תמיד זכרני ה' ברצון עמך חס הפסוק הזה אמרו המסורר על עצמו בקס מהאל סוקימחו מקברו עם
המתיס סיחיו בעת הגאולה וכך הפסוק הבא אחר זה לראות בטובת בחירך או אמר הפסוק על לסון בני הגל'
זה כי כל אחד מבקס מהאל סיכס לראות הגאולה ואמר זכרני ה' בעת רצונך בעמך ותוציאם מגלותם זכרני
ורכס בי סחיה עד עת הגאולה

לראות בצובת סאזכה לראות בטובת העם הנב
הנבחר לך טיובו לראות הגולה לטמוח בטמחת גוי
גויך וכפל הענין שלט פעמים לחזק וכפל הענין ב
במלות טובות כמנהג להחלל עם כחלתך הם ישר
כמו והם עמך וכחלתך ופיר להחלל יש מפרשים כ
כמו לטמוח וכך קדש הללו וכך ובתולתיו לא הוללו
וכן בדברי רבותי זל בית הסמחה בי הולל ואין בר
צריך להוכיח מענין הסבת כי בטמחת החפה יסב
אדם החתן והכלה לפיכך קראו חפה בי הולל וכך
ובתוליו לא הוללו לא בא לירי טבח סיהלל אדם חות
חותן בחפתם ופי להחלתך עם כחלתך כי בטמחתם
בנחתם מהגלות יתהללו על כל עט כי בט צמר ה
חטאנו עם ידבר על לטון בני הגלות עם חבות
חבותינו כמו טאבותינו חטאנו כן חטאנו חטאנו
אבותינו במצרים בנחת ממצרים לא הטכילו נפ
נפלאותיך טעטית במצרים לא זכרו את רוב חסדיך

לראות בטובת ביהודי לשבח בשמחת גויך לח
להתהלל עם נחלתך חטאנו עם אבותינו העו
העוינו והרשענו אבותינו במצרים לא הטכילו
נפלאותיך לא זכרו את רב חסדיך וימרו על ים
ביום סוף וישיעם למען שכח להודיע את גבור
גבורתו ויגער בים סוף ויחרב ויוליכם בתדוכו
בתהומות כמדבר וישיעם מיד שנא ויגאלם כי
מיד אייב ויבסו מים צריהם אחד בדם לא גות
גותר ויאמינו בדברו ישירו תהלתו כהרו שכח
שכחו מעשיו לא חבו לעצתו ויהאוו תאוה כמדב
במדבר ויבסו אל בישימון ויתן להם סארתם וי
וישלח רוזן בנפשם :

כי חסדים וכפלאות עטית עמהם בהנחך אותם מבית עבדים צד חזקה ובמכות סהבאת על המצרים הפלית
בינם ובין מצרי שהיתה המכה מטולחת לכל הארץ והם היו נבדלי ממנה כי הנה חבד היה בכל הארץ ובחר
גוסן אשר סה בני ישראל לח היה ברד ובדברי סהיה מטולח בבהמות חמ וממקנה בני ישראל לא מת חסד וכח
ובחטך סהיה האויר עב וחסיך לכל הארץ ולכל בני ישראל היה אור וכך בערוב חמ ושמתי כדות בין עמי ובי
עמך וכך בטאר המכות והעב סלח ככתב ואחר באתם כסרדפו מצרים חתיהם המרו המבלי אין קצרים נח
הטכילו ולא זכרו כי מי טעסה עמהם במצרים כל הנפלאות אשר יצא מיד מצרים הרודסים אחריהם חלח
המרו האל וחטבו סלח יוכל להוכיחם זהו וימרו על ים בים סוף על ים טרטינג אותם חונקים על ים זה י
יס בים סוף ויש מפר וימרו על ים טפחדו להכנס בים כטנבקע ובדרט מהו וימרו על ים כיון טנקע להם מ
מטה הים נעטה להם הים טיכא כמו סאל דרכת בים ס סוף המר מים רבים ובמצרים נפו וימרו את חיהם
בעבירה קסה בחמר ובלבנים כיון טירדו מים היו אומרו חלו לחלו בעוט בעטך ודום דייטך מטיט ולבנים יב
יבאנ ולטיט ולבנים באנו ואני קמה על זה הדרט טהרו כתו ויסה את הים לחרבה ונחמר בזה המזמר ויוליכס
בתהומות במדבר מלמד סלח היה טס טיט אלח יבט כמו המדבר וישיעם הוטיעם מן המצרים טהיו ר
רודפים אחריהם למען סמו כלומ חעפ סחס מרו האל ומטנו בטיוכס בו עטה למען סמו טיודע בגיט להו
להודיע את גבורתו כמו סאלח נאכבה בפרעה ובכל חילג בדברו ובפרטו ויגער בים סוף והגנדה הות
הרוח סחליך בה הים עד טטמה לחרבה וכך חמ הנביא בזה הלטון גוער בים ויבטו ויוליכס בתה מות כמד
כמדבר הנליך ישראל בתהומו בחרב כמו חס היו חולכי במדבר וישיעם מיד טוכח כמו טכתו ויטע ה
ביום החוא את ישראל מיד מצרים ויבכו מים צריהם לא די טהוטיע מידס אלח טנער צריה בים סוף
וכסו אותם המים אחד מהם לא נותר ויאמינו בדבריו כמו טכתו ויאמינו בה יסירו תהלקו כמו טכתו
חו יסיר מטה ובני ישראל כהרו לטלסט ימים סכסעו מים סוף וצאו מרתה וילוננו העם והנה טכדו כל
הנפלאו טעסה להם האל יתע וחלו זכרו מעטיו היו חוסבי בלבס כי לא עטה להם כל הנפלאו ולא יעביר הים
להמית בצמח והיה להם להמתין ולחכות מה טיעטה להם כמו טעטה עמה עד חותו היום והם לח חכו לענקו
וילוננו והנה ענתו היתה טובה להם ופל ח גדול עטה עמהם במים סהיו מרים וכתיקס ויהאו תהנה חזה
היה נסון חס יוכל לתת להם במדבר ובשימון כמו טהח צמחון החיכה עמי קווי הגס לים יוכל קת
כמו ססי חותו כי פירוטו בסר ויתן להם טאלתס ויטלח רוזן בככס רזין בככסס פי מית המתקוים
ואמר בלטון רוזן בעבור כי הם חטבו להסביע ככסס המתאנה ולהסמינה והיה להם הדבר בהכך

פרש ענין לכסוף ואש להאיר לילה: שאל ויצא ש
שלו וילחם שמים ישביעם: פתח צור ויזובו מים
הלכו בעיות נהר: ביוזבר את דבר קדשו את אב
אברהם עבדו: ויצא עמו בששון ברעה את בחי
בחיריו: ויתן להם ארצות גוים ועמל לאמים יור
יירשו: בעבור ישמרו חקיו ותורתיו ינצרו הללויה
הללויה הודו לריוה כי טוב בילעולם חסדו:
כי יבול גבורות ידוה ישמיע כל תהלתו: אשרי
שמרי משפט עשה צדקה בכל עת: זכרני ידוה ב
ברצון עמך פקדני בישועתך:

פרש ענין למסך מסיכאן ומצרים וה' כנסע לפ
לפניו בעמוד ענין יומם וגו' ופי' למסך אינו סכך
למעלה אלא כמו יריעה לפניו וכך את מסך הפ
הפ' כי הענין לפניו בלכתם אבל בנחש היה על
עליהם עד שהיו כוסעים ואפסר כי מלת למסך כו
כולל סניחם בלכתם ובנחש טאל ויצא סלן
סאל ישראל במדבר מין לחם ובסר ויצא לחם האל
סלן בערב בסר לאכול ולחם בבקר לטביע פתח
צור ברפידים הלכו בניו נהר במקום צייה וחורב
הלכו המים כמו נהר וברדס בניו מן וזי אדיר ב
בל יעברו כלום כל כך היו המים רבים עד שהיו הול
הולכים בספינה בין רגל לרגל כי זכר כל אשר
עשה להם בזכות אברהם כי הם לא היו ראויים לנלו
ברית האבות כמו שכתוב ויזכור אלדים את בריתו

את אברהם וגו' לכיך אמר וינחיל עמו וינחיל
סמחי ומכרי היו אבליס כמו שכתוב ומכרי מקברי וגו' את בחיריו בעבור אבות ויתן להם ארצות כסניח
בטהובת לא עשה עמה זאת הטובה לבד טהובת מעבדות לחרות אלא סכתן להם ארצות גו' בעבור
ישמרו על תכחי שימרו חקיו ותורתיו כתי' להם הארץ כמו שכתו בצורה כי אביאנו אל הארץ אשר נסבע'
לחבותם וגו' שאל לא ישמרו חקיו והיה לאכול ויגלו מן הארץ הללויה את המסורר כנגד ישרא' שהיו בדורו
ובניה הבחי אחרים טיהללו אל על הטובה טעמה עם אבות הללויה מי ומלל פי' ישמיע ומי סוכר עומ'
במקו סני' במזמו טל מעלה מזה זכר ענין האבו עם מה טעמה עם ישרא' במכרי ובוה המזמו זכר עוד מיסי
מש' כאן ומצרים כל זמן סהלכו במדבר וגם מסככסו לארץ ואמ' אס באנו לספר גבורות ה' ולהשמיע כל ת
תהלתו וגבורות ה' הם מה שהענוכל במצרים בצרעט וביס כמו סאמ' ה' אים מלחמה כלומ גבור מנחח וכמו
אותס גבורות רבות עמו סיוכל למלא מי יוכל למלא אות' ומה סאמ' הנה סלא יוכל אדם לספר כל תהלתו וא
וזמ' ביזמור התסיעי הספרה כל תהלתך בסערי בך בין דוד אמר הספרה כל תהלתך על כל הצרות סעברו
עליו מהאויבוס אמ' סיתן סבז והודאה לאל סהגילו וכאמר בא לספר הנסיס טעמה עם ישראל במדבר ובא
ובארעט ובכל דור ודור אמר מי יסמיע כל תהלתו וכך עם היחיד לבד מה טעמה הקבה עמו מהטובו והססדי'
בכל יום ויום לא יוכל לספר כמו סאמ' הגידה ואדברה עממו מספר כי פעמים רבות יעשה האל יתברך נס עם
האדם ולא ידעו ולא ירגעו בו עד אחר זמן סיתבונן בג' וכן אמרו ד' זל אין בעל הנס מכיר בנסו וכאמר אמ'
דוד כל תהלתך על הנסיס הג' ויס טעמה עמו הידועים לכל במלחמות האויבים וכך אומר במדרס וכי אדם י
יודע כמה פלחיס עושה הקבה עם האדם בכל יום כיוכד אדם יסן על המטה והנחם כתי' בארץ לפכיו בא לפ
לעמוד הרגיס בג הנחם כיון טבא ליתן עליו רגליו ברח הנחם מפכיו ואינו ידע מה פלא עושה הקבה עמו ו
וכן כיוכא בזה וקודס טהאל המסורר לספר אמ' אשרי סומרי מספט כלומ אסריהם ישראל אס היו
סומריס מספטי האל אסר כז אנותס כי בזמן שהיו עוסיס רצונו סל מקוס כמה טוובות עשה עמהס ואף במר
בינרדס בו היה סוגל אנותס זמן רב חולי יסונו למוטב ואס היו סומריס הספטיס ועוסיס צדקו בכל עת כלומרי
תמיד כל סכן טהוא היה עושה עמהס צדקו ולא היו גוליס לעולס מארעטס כי צפה המסורר ברוח הקדס כי ע
עצידים לג' וצ' מארעטס בעוכותס לפי' אמ' אחרי זה הססוק זכרני ה' ברצון עמך עשה צדקה בכל עת כי ישרא'
היו עוסיס פעמיס טוב ורוב הפעמיס היו מריעיס מעסה לפיכ' אמר בכל עת אסריהס אס יהיו עוסיס הטוב
תמיד זכרני ה' ברצון עמך אס הססוק הזה אמרו המסורר על עממו בקס מהאל סיקימהו מקברו עם
המתיס סיחיו בעת הגאולה וכך הססוק טבא אחר זה לראות בטובת בחירך. או אמר הססוק על לסון בני הגל'
הזה כי כל אחד מבקס מהאל סיוכס לראות הגאולה ואמר זכרני ה' בעת רצונך בעמך ותינחילס מגלותס זכרני
ונח' בי סאחיה עד עת הגאולה:

כי המרו כן פירם הפסוק אלכי חבי זל כי המרו
את רוח מטה ומבטא בטפתיו והוא המעל סמעל הוא
ומהרץ עמו המן הסלע הזה נוכח לכס מים שתתרח
שתדחקו חותכו איך בידו יוכלת עד סובא מוכיא ה
המים כי חטבו כי כבוד האל יבא על הסלע תחלה כ
כמו שאמר ברפידים הנני עומד לפניך טס על הצור
בחורב והכית בצור ומה שאמר בחורב והס היו ברפי
ברפידים חוכו אומר על הר חורב אלת חותו הצור ה
היה חרב ויבט מחד ומה שאמר הנני עומד לפניך פ
על הצור טירד כבוד האל באט על הצור ואותה האט
המסה את הצור והפכו למים ועכטיו חטבו גם כן כי
כן יעסה האל כמו פעטה ברפידים לפיכך אמרו ה
המן הסלע הזה נוכח לכס מים וכזה מעלנו כי יתקד
היה קדושת הטס אט יוכיא הסלע מים בלא יודת א
אט עליו והנח לא אמר להס הנני עומד בצור כמו ס
שאמר המן הסלע הזה נטרם המרו מרה ויהיה מרה
ומרד בענין אחד וכך מורת רוח בענין הזה ויס לפי
לפרט כי המרו עניין מרי טהוא ענין סנות המנוח
ותלוק הדבר ופירוט כי המרו מטה וההרץ רוח הסו
הטס ורציו שאמר להס ודברתס אל הסלע והס הכו
צמטה פעמים ויבטא בטפתיו אמר סלח וכנסו לאר
לארץ בעון הזה לא הסמידו כמו שמבואר ב
בצור ואט לא תוויסו וטביהארץ מפניכס ויהי ה
אמר תוויסו מהס לפיכס בעיניכס ולכניכס בצדכ

כי המרו אל רוחו ויבטא בטפתיו: לא הסמידו א
את העמים אשר אמר ידוה להם: ויתערבו בגוי
בגוים וילמדו במעשיהם: ויעבדו את עצביהם ויח
ויהיו להם למוקש: ויזבחו את בנייהם
ואת בנתייהם לטדים: וישפכו דם נקי דם בנייהם
ויבנתייהם אשר זבחו לעצבי כגען ותהנה הארץ
בדמים: ויטמאו במעשיהם ויזנו במעל ליהם: וי
וחר אף ידוה בעמו ויתעב את נחלתו: ויתנם כי
ביד גוים וימשלו בהם שנאיהם: וילחצום איבו
איביהם ויבנעו תהת ידם: פעמים רבות יצילם
והמיה ימרו בעצתם ויכבו בעונם: וירא בצר לח
להם בשמעו את רנתם: ויזכר לדם בריתו וינח
וינחם כרב חסדו: ויתן אתם לרחמים לפני כל ש
טבייהם: הושיענו ידוה אלדינו וקבצנו מן הגוים
להדות לשם קדשך להשתבח בתדלתך: ברוך
ידוה אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר
כל העם אמן הללויה הודו לידוה כי ט
טוב כי לעולם חסדו:

צדכס ויתערבו בגוים מהס יוטביס בתוכס לפיכך למדו ממעשיהם ויעבדו את חז הרע מן ה
המעטים עבודה זרה טעבדו ויזבחו את נס זה הרע טעבדות עבודה זרה ויטפכו דס לבד עק
עז יט להס עון גדול סטפכו דס נקי בגיהס ונכותיהס בדמים האלה הנזכרים ויטמאו במעשיהס ויזנו
זה עון עריות ויחד אף הפך טרצה בט ובחרס לו לגולה ויתנס ביד הססוק ככול בענין במלות
סוכות וילחצום פעמים רבות הרעה ימרו באל בעונס עד סטצו מכיס וענייס בעונס והוא סגלו מ
מחרטס וירא בצר בגלות סמע רכתס ונעקתס ויזכרו להס בריתו עס האבות ויכהס על הרעה וי
ויצן ארצס סמרחמים עליהס סוביהס בגלותס הוטיעכו אמר המטורר על לסון בני הגלות הוטיעכו
וקבצנו מן הגוים להדות לסס קדשך כסתקצנו נודה לסס קדשך להסתבח בתהלתך אז כסתבח על כל עס
בתהלתך ותהלת ידוה הס הזסדים סעטה עמכו טאכחו מהללו לו עליהס ברוך ידוה ואז כאל ברוך
ידוה המטכיליס יטבחו כפי סכלס הכל העס יאמרו אמן ואמן ויהמרו אלה לאלה הללויה ופידוט מן העולס ו
ועד העולס מזמן הראסון ועד זמן האחרון כלומר כל הימים
ספר חמישי הודו המזמו הזה הוא כאל על ארבע סינחו מחר לרוחה וכריכי להודו לא
כי הוא המוכיא לרוחה ואינו בדרך מקרה כאל יחטבו התועי אלא סכריכי סיודו כי בעונס עונס היו בצר וצח
ובחסר אלהי כנלו מהצר כנעקת לו וכך אמ' זל מזה המזמו ואמרו ארבע כריכי להודו ולברך הא ברבי והס
הנזכרי במזמו הזה הלכי מדברו ומי סהיה חבוט בבית האיסורי ומי סהיה חולה וכתרפא ויורדי סיס וזכ' ב
כן בזה המזמו מי סהס במקומס בטוב ביאס המקונס לחסרון הטוב והיותס ברע ומי סהס ברע במקומ יטג
האל וינטיע מחרתס ויתן להס טובה גדול כל זה להריות כי הוא מיד האל הטוב והרע

ובא

ויתקנו ללבוש במחנה לאהרן גדול יוד: תפתח
ארץ ותבל ערבתן ותכס על עדת אבירים: ותבער
אש בעדתם לחבה תלחש רשעים: יעשו עגל ב
בחורב וישתחו למוסכה וימירו את כבודם בתב
בתבנית שור אוכל עשב: שכחו אל מושיעם עש
עשה גדלת במצרים: גפלאות בארץ חם גוראו
גוראות עלים סוף: ויאמר להשמידם לולי מש
בושה בחירו עמד בפרץ לפניו להשיב חמתו מה
מה אחית: וימאסו בארץ חמדה לא האמינו לא
לדברו: וירגנו באהליהם לא שמעו בקול ידו:
וישא ידו להם להפיל אתם במדבר: ולהפיל או
זרעם בגוים ולזרותם בארצות: ויצמדו לבעל
פעור ויאכלו זבחי מתים: ויבעו בו במעלה ליהם ו
ותפרץ בם מגפה: ויעמד פניהם ויפלו ותעצר ח
המגפה: ותחשב לו לצדקה לדרוד עד עולם:
ויצו ידו על בני מריבה וירע למשה בעבירם:

ויקנאו למשה כמו במשה וכן הרגתי לפנעי לפ
לפניכם לחרב הדומים להם כי קסור הקנאה עש
הלמד הנח לטוב כמו אשר קנא לאלריו קנא קנאתי
לה' אבל עש הבית הוא לרע כמו ויקנאו בן אחיו קנ
קנאתי בהוללים וכן למד להחרץ במקו בית וקנא
הזאת היא מחלוקת קרח ותלה אותה בכל ישראל מפ
מפני שלא מיתן בהם וגם היו עמהם מבני ראובן ו
וזמנים מבני ישראל חמסים ומאתים נספתי עדה וט
וטעם קדוש ה' כי אמר הם כי כל העדה כלס קדושים
הנבון ח' ארץ עתיד במקו עבר וכן אז יסיר משה
יעשו עגל בחורב ורבי אחרים ולא זכר קרח כי ידוע
כי הנח ראש המחלוקת או זכר העוורים כי עוורו ה
הרעב הם רשעים ממנו כי אם לא ימנע עוורים לא
יעסה רשעו גם אם כי קרח היה מן הסרופים ומן ה
הבלועים כי נזכר בתורה עש הסרופים ועש הבלועים
לפי שתמו וזכר מספט הסרופה ומספט הבלועה על
עדת חבירים והוא עמהם ואון בן פלת היה בתחלת
המחלוקת ולא נזכר אחד כן כי נכתב ופסק מהם
מהמחלוקת ואם רזל כי אסתו הנליתו בענה סכתו
לוי ותבער אש במאתים וחמשים אים מבני
ישראל כמו סכתו ותאכל את החמשים ומאתים אים
מקריבי הקטרת לחבה תלהט הפסוק כפול בצנין ב

בית סוכות יעשו עגל בחרב עתיד במקום עבר וכמוהו רבים והנה הם עשו עגל בחורב במקום סך
סך צנין את התורה סממנו באזניהם עשרת הדברים ונאמ' בהם לא יהיה לך כסל וכל תמונה ויצמדו
האל יצדק ס' אלו כבודו בעיניה על הר סיני אכל פסב על הסור חומ' על תבניתו וברם חין לך מנוול
מאז' כשהוא אוכל פסב שכחו אל ואמ' אלה אלריך. גבראות בארץ חס הוא חב' מצרי' ולגרעון
נזכר וכסל הענין במלות סוכות ועוד עשה להם נוראות על ים סוף וקרא פעולות ה' שלא הפך הטבע נדחאו'
לפי סבהם יהיה האל נורא על בני אדם וצבור יראוהו וידו לו שהוא אדון הכל שהוכך הטבעים כרצונו
ויאמר להסמידם בפרץ באותו פרץ ספרוהו הם עמד משה לפני האל וגדונו ונאכו אלו היו המרגלו'
וירגנו כמו סכתו וירגנו באהליכם וישא ידו להם נסב כמו כי אשא אל סמים ידי וכן כתו יד אבי
כ' וס' ה' וגו' ופי' להם בעבורם להפיל אותם במדבר פי' כל המלכים שהיו מן עשרי סנה ומעלה כמו סכתו ב
במדבר הזה יפלו פגריכם ולהפיל זרעם בגוים זה לא ראינו מבואר בתורה שאמ' להפיל זרעם בגוים ו
וגו' אכן אמ' ביחזקאל וגם אני נסאתי ידי להם במדבר להפיץ אותם בגוים ולזרות בארצות והנראה בעיני כי
זה הוה ס' אמ' חיד העמ' קי' והכנעני היושב בהר האו' ויכוס ויכתוס וגו' וכן וישמע הכנעני מלך עירד יוסב הנ
הגב וגו' יוסב ממנו סבי זהו ולזרות בארצות וברם כי מה שאמ' להפיל זרעם בגוים על העתיד אמ' סגור על
זרעם להיפץ גלים מארצם ולזרות בארצות זהו שאמ' כי תוליד בנים ובני בנים וגו' והפיץ ה' אתכם בעמים ו
וזמירו כי מה שאמ' ויבנו העם בלילה האו' ליל תסעה באב היה אמר הקב"ה הם צנו בניה סל חנס ואני אקבצ
להם הבניה לדורות כי בתסעה באב חרב הבית בראסונה ובסניה ויצמדו כמו סכתו וינמדו לבצ' פעור
וימכלו זבחי מתים כמו סכתו ותקראנה לעם לזבחי אלדיהם אלדיהם הם המתים ויעיכו הכעיסו האל
בועל ליהם סכתו לבצל פעור חנו עש הנמים ועבדו עו' לפיכך ותפרץ בם מגפה ואמר ותפרץ כלומר מג
מגפה רבה ויעמד פניהם סכתו ויקס מתקן העדה ויפלו עשה מספט במאתים ויפלו מן ונתן בסליל'
ותחשב לו לצדקה כמו סכתו ונתן לו את ב' יתי סלום וירע למשה בעבורם סכתו לו סלא יכנס לארץ

בי סבר דרך בני אדם לתת הסביב בעיר מצר
דלתיס ובריו ונאמרו כחטך וברזל דרך גזמה רל חז
חוקים מאד וכן קטת נחוסה סרל חוקה והנה איך ל
להס תחבולה שיוכלו לבניח ולהנכל ממגל חזק טכ
סנטנו בו והאל יסבב סבות שיכחו מסס ולא ימניע
חזק הדלתיס והבר היס חוליס מדרך עתה זכר
החוליס נאמר כי מדרך פסעס ומעונותיהס יחלו ו
ניתענו וקראס חוליס מה סלח אמר כן בלסידוס ב
ביננו סהסבי יהיה צבת חתך ולא כן החולי כי מתחיל
הוא קל ואחר יכבד והנה הס חוליס סלח יכירו ויעו
כי החולי כמו מלאך סלח חליהס סיטיבו והס לא
ירגיסו בדבר כמו החול סאינו מרגיס ברע סתבא לו
מעטסה חולתו וחס היו חכמים היו חוסביס ב
בלב מה זה החולי ססלח לנו האל ומחיה עון ויפס
ויטפסו במעסיהס ויתקנו דרכיהס קודס סיכבד
עליהס החולי וחס לא ירגיסו ויס ראסון ירגיסו ויס

כי שבר דלתות נחשת ובריו ברזל גרע: אולים
בדרך פשעם ומעונותיהם יתענו: כל אבל חתע
תתעב נפשם ויגיעו עד שערי מות: ויצעקו אל יד
ידיה בצר להם ממצוקותיהם וישיעם ישלח ד
דברו וירפאם וימלט משחיתותם יודו לידה חס
חסדו ויגל אותיו לבני אדם: ויבחו זבחי תודה ו
יספרו מעשיו ברנה: יורדי הים באניות עשי מל
מלאכה במים רבים: יהמה ראו מעשי ידוה ונפל
ונפל אותיו במעולה: ויאמר ויעמד רוח סערה ות
וחרום גליו: יעלו שמים ירדו תהומות נפשם ב
ברעה תתכונג: יחוגו וינועו בשכור וכל חכמים
תתבלע: ויצעקו אל ידיה בצר להם ומצוקותי

סני או שליטי אבל החוליס לא ירגיסו בדבר ולא יטיבו לאל עד סיכבד עליהס החולי מאד ויכבד חלויס עד ס
סיתענו מאד ויתעבו כל מאל כמו שאמר אליהו והוכח במכאוב על מסכבו וירוב עצמיו אירץ וזהמתו חיתו
להס כל אכל כל אכל אכילו מאל תארה: ויצעקו אל כטיבנו אל סערי מות אז ינעקו אל ס
כי ראן כי לא יועילס רופא ומסקה ומרקחת: יסלח דברו לפי סרפואת הרופאי הוא במעטיו אמ'
כי לא כן רפואת הסס כי בדברו לבד ירפאס ודברו הוא רכנו וימלט מסחיתותס ימלט כפסס מסחת סחית'
קרוכה כמו שאמר ויגיעו עד סערי מות וכן אמר אליהו ותקרב לסחת נפסו והוא מן סחיתותס סחיתה וב'
ובא בו כנוי המד לומר כי הד גרמו זה בעוכס יודו לידה פיסציו ויזבחו זבחי הודאה לאל סהיס
סזוטיעס נאמר בזה ויזבחו מה סלח אמר כן באחריס לפי סחזולוס יארכו ימי בריאותס ויבן כך הס נודריס
זבזיס בצחוקס מעט מעט ויזבחו הזבחיס כאמר יסלמו ימי בריאותס וגם יורדי הים והלכני מדברות והאסו
והאסוריס איפסר גס כן סיזבא גס הס אלא אמר בחוליס לפי סכמנא בהס ברוב ריספרו מעסיו ברנה יספר
יספרו לבני אדם מעסה החסוריס סעסה עמהס בתך קהל ברנה ובקול גדל: יורדי הים קעב סהיה
גוה על היבטה יקרא עובר הוס יורד לפי סהיבטה גבוהה על ססת הוס וכנגד ספה יקרא יורד כמו ססירטנו
בסוק כונס כנד מי הוס יאדני אבי זל פירס כי יקרא יורד כנגד האניה סהיה עמוקה ויורד בה כמו סכתוב
וימנא אניה ויורד בה וכן אמר הנח יורדי הוס באניות עמי מלאכה במים רבים המלאכה היא הנס והתורן זה

והחבליס והמנטות ושאר הכליס סהס כורך הפסונה
פלגיס הוס כריכיס מלאכה יתד המה ראן במנולה במעמקי הוס סהוא פלגיס סס יראו מעטו ידוה
ונבלאותיו בדני הגדולי וברעס הוס וכי נתן באד חכמה ותחבולה לעבר במנולה על לחות עץ כל טכן כסת
כסתסער הרוח בי זהו סאמ' ויאמר ויעמוד אמח סל כלומ רנה וגור ויעמיד רוח סערה בי ואניה הרוח
קרומ גלי הי ואז סספינה עולה ויורדת וזה סאמ' יעלנו סמי' יעלנו אכסו סס סהמי כ'ומ ברוס ה
האור סמרומ הגל חת סספינה ואחר כך בעבור הגל ירדו תהומות ויבן עליה וירדה כפס אכטי סספינה ברע'
תתיוג: כלומ תמס כפסס באותה הרעה והדאגה סיס להס סיטענו ביס יחוגו וינעו יחוגו וינעו כפל
ענין במלות סונות כי יחוגו ענין תנועה כמו והיתה אדמת יהודה למצריס לרגה ספירוסו הכועת ספחד וכו
וזהו סהסכור מתניעע בסכרותו ולא יכיל לעמד על עצמו כן אכטי סספינה ואכילנ החובלי לא יוכלו לעמוד
ברוז סערה סתניע סספינה אילך ואילך ומעלה מטה וכל חכמת תתבלע וכל חכמת רבי החובליס קסחת ב
באותה טעה כי בכל חכמת ותחבילת לא יוכלו להעמיד סספינה חס לא יסחיט הא' הרוח ואיך להס להנכל אל'
סינעקו אל ס וינעקו סינכות מן הי אל היבט' או פירושו ינחית ממנוק סהי' בה בהקרומ הגלי והוא בחכר נ

יאמרו גאולי ידוה אשר גאלם מיד צר: ומארצו
 ומארצות קבצם ממזרח וממערב מצפון ומזר:
 תעו במדבר בשימון דרך עיר מושב לא מצאו:
 רעבים גם צמאים נפשם בהם תתעטף ויעקו
 אל ידוה בצר להם ממצוקותיהם יצילם: וידרו
 וידריכם בדרך ישרה ללכת אל עיר מושב: וידו
 לידוה חסדו ונפל אותיו לבני אדם: כי השביע נפ
 נפש שוקקה ונפש רעבה מלא טוב: ישובי חסד ו
 וצלמית אסירי עני וברזל: בי המרו אמרו אל ע
 ועצת עליון נאצו: ויכנע בעמל לבם כשלו ואין
 עוזר: ויעקו אל ידוה בצר להם ממצוקותיהם י
 יושעם: יוציאם מחסדו וצלמות ומוסרותיהם י
 ינתח: וידו לידוה חסדו ונפל אותיו לבני אדם:

יאמרו גאולי פירי ואמרו תהלה ותודה לא יתבר
 אסר גאלם מיד צר ויכירו כי הוא הגואל לבדו לפיכ
 אמר גאולי ידוה מיד צר סס כמו צרה ומארצו קבצ
 החל בהולכי מדברות כי הם הנמצחי יותר מהטלטה
 כי רגילים בכי חדס ללכת בסחורה מארץ לארץ ועו
 ועובדים במדברות והוא בחסדו יקבצם מהארצות
 שזלכו סס חילך וחילך ויטיב למקומם בסלג וזכר
 מנשאחץ מזרח ומערב וכסוף ולא זכר דרוס כי הוא
 מעט היטוב מכל השאות מפני חס הטמט ולא ילכו ב
 בזות: השחה בסחורה חלה מעט ופירוט מים חותס
 סעוברים דרך ים מארץ לארץ יטיבם הא יתעלה לא
 לחתט בסלג ועוד יזכור יורדי הים על הנריה סחיה
 בים סינילס הא יתעלה ממנה ועצה זכר חותס לפי
 סחמר ומארצות קבצם וכן חותס סעוברים אל עבר
 הים וקבצם האל ויטיבם אל מקומם: תעו במדבר
 זכר הנריה סחס צה במדברות טהולכיס בהם וחחת מ
 מהנרות סחס תועיס במדבר כי רוב החול אשר סס
 מכסה הדרכיס בצמיבת הרוח והנה לא ימנחו דרך ל
 ללכת בה אל עיר מושב סירצו ללכת סס: רעביז גס

כי הם נוסאים עמחם צרה לדרך כסעור מהלך
 הימים אשר בין ארץ לארץ כי במדבר לא ימצאו מים ולא סוס מחכל והנה בתעותם סלח יתרכו להם הדר
 יתרכו להם הימים במדבר והנה סס רעביז גס נמאים נשטס בהם תתעטף מרוב הרעב והנמא ואין להם סו
 טוס כד להככל מנרתס חלה סנעקו חל ידוה ויעקו חל צר כמו צרה וידריכס בדרך יגלה ל
 להם הדרך סצעו בה יודו לידה כסהגעו חל עיר מושב יתנו הודחה לחל סהגעס לעיר מושב

מושב ויספרו לבכי חדס הנפלאות סעטס עמחם כי הסביע סס תואר מכחי העין מ
 מן חל חוטך תסוקתך ובמטלגו מסך ידו לונכיס תאר מכחי העין חמר סהיתה מתחזה במדבר למיס ועצה
 הסביעה בהגע חותה חל עיר מושב וכן נכס ס סהיתה רעבה למחכל מלח טוב יוסבי חסך עתה זכר
 הנסיריס וזכר טכטבי בעונס ובסוכס לחל ינחאס מבית האסיריס ובסוריס ובחוליס זכר עונס כי בעונס
 נלכדו ונחלו חבל הולכי מדברות וירדי הים לא זכר בהם עונס כי תחלת דרכס חין צהס רע ונזק ולא
 ילכו מדברות ולא ידרו מיס בעונס חלה יבא להם דבר צרה וסכנה כדי סיסובו חל ידוה ויתודו מעונותיהם וי
 ויושיע יחמר יוסבי חסך כי ביצ האסוריס מקוס חסך הוא אסירי עני וברזל עני מתריס סיקסרו חותס חל
 האסוריס ויעכו חותס בהם וברזל סס כבלי צרזל סנעקין צרגליהם: כי חמר הודע כי בעונס נסבו לס
 לפי סהמרו חמרי חל וזס המנות סכנה לבני אדם כי לא לבני ישראל לבדס נחמרו המנות כי לכל הגויס חלה
 סהביל יס חל מן האומות במנות יתירות סנה חותס וחקדיסם בטאר הגוף ובמחכלס חבל המנות הסמעין
 נצכו לחד הרחטון וזרעו חחריו והס חמרי חל ועטת עליון סיעץ לבני אדם סיעסו חותס וחיו בהם נחממרי
 חותס יסלח בהם מוסרות בזליוס חו ילכו בסבי נחשו עכנין חקל בסקל סמרו זכרו מסני הספסק חכנע ב
 בעמל בעמל ססבי יכניע לבס סכתגאה ובוה דבר ידוה כסלג בסבי ואין עחר חותס חלה חלה לבדו סינע
 סינעקו חליו ויושיעס חזעקו חל נעקה צדי ונעקה בזין יבוה חמומרי הולכי המדבר וירדי הים יושע
 ינעקו צדי חסיריס וחוליס בזין ומסרת ממצוקותיהס קדמחה יצילס תכונח תליתח יושיעס רביחעה יוני
 יוכיחס יוכיחס מחסך ומוסרותיהס חיתריס והכבליס סנחמרו בהם יכתק כלומר יסבב להס סבות וית
 וי צכן להס עלילות סיבחו מן הסבי חו יתן בלב סוכיחס לחתריס ממאסירס חו סבות חחרות סינכלו כי לו ל
 לבדו כתכנו עלילות ידו לידוה כסינחו מן הסבי נתיני חדח לא ויספרו לבני אדם נפלאותיו מעס
 להם ומה סס הנפלאות:

יראו ישרים וישמחו ויכלו עולה קצצה פיה: מי ח
חכם וישמר אלה ויתבוננו חסדי ידוה שיר
מזמור לדוד: נבן לבי אלהים אשירה ואזמרה א
אף בבדי: עורה הנבל ובגר אעירה שחר: אוד
בעמים ארגי ואזמרה בלאמים: כי גדול מעל ש
שמים חסדיך

יראו ישרים וראו נקמת הרשעים ויסמחו וכל עו
עולה קפנה פיה כל איש עולה יסגר פיו ויבט מלדב
מלדבר כי יראה האל רוחה דרכיה ויטיב גמולו ב
בראשית מי חכם מי טהור חכם וישמר אלה
הדברים האמורים בזה המזמור ישמרם בלב ויכיר
כי ביד האל הכל הוא מעלה ומספיל ומעטיר ומוחץ
ורופא ויתבוננו חסדי ידוה שיעטה עם עוסי רעונו
כי חטפ סרוחה אדם בעולם הזה סלוח לרשעי ורעה

לנדויקיס את יתבונן אדם במצטה העולם יראה בריב כי האל אל אמנה ואין עול ונותן לכל איש כדרכיו וכ
וכפרי מעלליו והמעט סירחה טלח ילך על סדר יאמר בלב כי האל יתברך יודע למה זה ואכחנו לא ידענו ויס
ויסמוך הסכלות לו ולא יסמוך העולה לאל יתברך ויתעלה שיר מזמור המזמור ככתב רובו במזמור ס
נס כתוב כי כאמר זה המזמור בהנצחו את אדם כהרים וסא פירטנוהו וסנה איתו הנה לא ידענו למה נאוס
ואיפטר כי סא כאמר על הענין סוכר ועתה אמר חותנו על העתיד לפיכך לא זכר בזה מאנצו עניין המלחמה
דבר והספוקים אשר סנה בזה סכחמרו באותו המזמור נכון פירוש על קבוץ הגלות סיסנונו ישראל למקומס כמ
במוטעניכס ססנו אל המקומות אשר לקחו מהס מלכי ארס ומה סוכר בשרט אלה המקומות סכס וסכות ובל
וגלעד וזכר מהס בתיס מנסה ואפרים לפי סמלכות יוסף תשוב לעתיד תחת מלך יהודה כמו סכתוב בנביאת
יחזקאל וכתתיס לעץ אחד והיו אחד בדי יאמר ודוד עבדי מלך עליהס ורועה אחד יהיה לכלס ולא
יהיו לסני ממלכות עור ומה סוכר מוחב ס' ס' אדו ואיכס במקומות לימות המסיח סכבר גלו כל החומ'
ונתערבו אלה באלה ואין היו גוי מיוחד אלת ישראל לבדס רל המקומות מקדס ולא האומות וכך אמר בנבוא'
יסעיה לעתיד ועסו בכתף פלסטיס ימה יחדיו יבאו את בני קדס אדוס מוחב מס' לז ידס ובני עמון מסמעת'
וכך זכר בבבואת דניאל לעתיד אדוס ויראטיס בגי עמון וסנה זה המזמור כלו כאמר פעמי' כי מתחלת המזמור
עד למען יחלכו ידירך הוא במזמור סה ומן למען יחלכו עד סוף המזמור הוא במזמור ס' אלא סיס בניהס ס
סני מעט במלות סוכו והענין אחד וסנה הקודמין כאמר ס על דוד עכמו וזה המזמור כאמר על ימות המס
המסיח גאמי המזמור על לסון בני הגלות ועל לסון מי סהוא מורע המלכה אמ' ככון לבי באלהי חעס סאני ב
בגלות זה כמה סניס לא כואטי מן הגלות אבל לבי ככון ובטוח באל סיגאלינו ואז אשירה ואזמרה ומלת אל
אלהי קריחה אף ככודי תקרא סכס ככוד כי היא ככוד הגוף סנה טעס אשירה בפה ואזמרה בכלי ואף כפסי
תזמר בענמה במחסבות הסכליות ויס לפרס אף ככודי דבק עם עורה ראס הספוק ויהיה טעס עורה לסני'
אל הכבוד והא הכבל והא הקריחה כהא הקהל חקת אחת לכס אמר אשירה סזר אמר עורה הכבל ועורה הכנו בעת
סאעיר עכמי מסכתי בסחר להודות סמך בהס אומר לסס עורו אודך בעמיס במזמור האחר פירטנו בע

בעמי בלאומי במססזו ישראל כמו עמי הר יקראו אחריך בנימן בעממך ובוה המזמור כפרטנו בכל העמיס
כי כל העמי יקוו לירוסלי בעת הגאל כמו סכת וכלו גויס רבי אל ידוה ביו ההוא בלאומי הלמד טרס מן ולאנו
ולאו מלאו יאמך והלמד רפה להקל ויראנוה להדגס וכמהו מחית בשר חי בסח ולסח ולספח והדומי לה' כי
גדול במזמור האחר אמ' כי גדול עד סמי סאמ' דוד על עכמו ובוה המזמור סאומ' על יסועת ישראל
אמר מעל סמי' כי חסר יותר גדול סיניא עם אחד מעמי רביס או על פי סכסענו בגלות כמה
סניס עד סזסנו כל העמיס עליהס כי לא יבאו לעול מ' חת ידוה והוא ינכיתס מתחת ידוה על כרחס ולא ענד
אלא סזס עכמס יביאוס אל ארץ ישראל בכבוד גדול ככביס וכפרדי' ובכרכרות' זה חסר הוא גדול עד סרחה
לומ' גדול מעל סמיס ואמר ועד סחקי' אמתך ולא אמר מעל סחקי' כמו סאמר על חסר מעל סמי' לפי סה
סזחמת אינו דבר יתר אלא דבר הראוי והחסר הוא היתר על דבר הראוי והאמת הוא סיגאלנו האל ויוסיכנו ל
לארצנו וראוי לנו לעסות זה כי כן הבטיחנו כי על כל פניס יגאלנו ואס יאריך זמן הגולה בענוכנו ומה סהבט
סחבטיחנו ראוי לנו סיקי' דברו וזה סו' אמת ואס ככא בעכמו דברו יהיה קיס אבל סככא בכבוד גדול עד סיה'
עלינו מ' סכאמ' והיו מלכי אומניך וס'ותיהס מניקתיתך וכאמר על סד תקשאו ועל כריס תסעטנו יבג

יקם סערה לדממה ויחשו גליהם : וישמחו כי יש
ישתקו וינחם אל מחוז תפצם : יודו לירוח חסדו
ונפל אותיו לבני אדם : וירוממו בקהל עם יבם
ובמושב זקנים יהללוהו : ישם גהרות למדבר וב
ומוצאי מים לצמאון : ארץ פרי למדלחה מרעת
ישבי בה : ישם מדבר לאגם מים וארץ ציה אם
למוצאי מים : וישב שם רעבים ויבוננו עיר מוש
מושב : ויזרעו שדות וישעו כרמים ויעשו פרי תבו
תביאה : ויברכם וירבו סאר ובהמתם לא ימעיש
ויבעטו וישחו מעצר רעה ויגון : שופך ביו על גר
גדיבים ויתעם בתהו לא דרד : וישגב אביון מעגי
וישם בצאן משפחות :

ויקיים צדקתו ויחיה ויבא מציה לרנחה
יקם סערה לדממה ומ יקם כמו יטיב ויש לפרט
כמשמעו וכי הסערה סהקיס יטיבנה לדממה : ויחטו
גליהם הכנוי כנגד אנטי הספינה הגליה כמו סהיו ק
קמים עליהם יחטו ויטקטו מהתרומם ומהתכונע
וישבחו אנטי הספינה כי יחטו הגלים אל מהו
חפנס אל גבול חפנס וכן ויודעיו לא חזו ימיו לא ג
גבלו אמ טיבה אותם החל אל המקום שחפס ללכת
סז בתתו להם הרות סתוליק הספינה סס : וודו
לה חסדו כטיגועו אל מחוז חפנס יתנו הנדחה לאל
סחזילס והנפלחות סעטה עמהם בים יספרו אותם
לבני אדם : וערכמרו טעמו אל יודו היא
או אל הארבעה כי כלס כסידו החל על חסדו בקהל
עס יעשו זה וירוממו ביניהם וכן במושב זקנים נח
וחמיס : ישם נהרות למדב : כיון סזכר המ
המסורר הארבעה סכריכיס לאודות הזל סזכר ל

להס מסגדס למחול ונרתס לרנחה זכר נס כן כי כן יעסז במקומות סיהכך אותס מטובה לרעה לעונס היו
היוטביס בהס ומרעה לטובה כטיעסו רנח החל להודיע כי הכל ברסותו ובמנותו ויהכך הטבני כמו סירנה
לא כמו סיססנו הסכליס כי עכני בני אדם הס במקרה נאמי יסס נהרות כלומר מקיס סיס בנ נהרות ומנחאי
מיס יסיס אותו למדב ולמקום צמאון : ארץ פרי למליחה וכן חרץ בעוסתה פירות יס'מכה סתהיה
חרץ מליחה סלא ינחת בה כל עסב וכל זה מרעת יסבי בה : ישם מדבר : והנה יעטה בהכך לטובי ויסס
להס מדב ללגס מיס וארץ ציה למנחאי מיס : וישב טס רעבס אותס סהיו רעבס במקום
אחר הנסיבס באותו המקום כאלו הנל לסבסס נעסה מושב המקום הטוב ויכוננו עיר מושב כוננו טס עיר מו
מושב כי בלו סס מפה ומטה הרעבס אסר חפץ ה'בס : ויזרעו סדות : ורעו סס סדות ונטעו כרמים ו
נהלמיו כי עסו הכרמים והסדות פרי תבואה וכי פרי תבואה חסר וו הסמוס פרי ותבואה והוא כפל עכין בת
במלות סונות : ויברבס בממונס וירבו מאל בטביס ובחמתס לא ימעט סלא תהיה בהס מסכ'ה
כל סכן בטביהס : ויבעטו ויסמוו והנה כ'אסר ירצה החל יהיה עכין בהכך וזה בעבור סכתגלו מרוב
טונס כמו סחמר למעלה מרעת יסבי בה : וימעטו הכך וירבו סזכר : ויסמוו והנה כ'אסר ירצה החל יהיה עכין
בהכך סהיו הולכיס קנמיות עתה יהיו קנודיס וסוחזיס מעונר רעה ויגון חסר וו הסמוט וכי מעונר ורעה
ועונר הנל ממסלת אחרים סתהיה עליהס נהס יהיו סנחזיס תחתיהס וכמו זה מעונר וממסכט לנרץ דל ממ
ממסלת הגייס : וכן יורס עכר פירוטו ממסלת אמר סיסמוו מעונר ומרעה ומיגון ורעה היא רעת הגיף וי.סר
סממוו ויגון בלב : והחכס ר' אברהם פירט מעונר רחס הפך וירבו : שופך בצ על כדיבס על העסירי
הנכבדיס סהיו נקראי כדיבס והנה החל הפך עליהס הכבד לקלון ולביו ובאמרו סוכך דל רוב הביו והקלון
ייתעס בתהו לא דרך סחין להס ענה ותבולת להכבד מהרעה סהאל מביא עליהס והנה הס הולכי ססכיס ב
בתהו לא דרך : וישגב אביון מעוני : והנה יספיל העסיריס והאביון יסגב מהעיו טהיה בו יס
יסגבנו וירוממו הכך ויסמוו סחמר יסס כנחן מסכחות הכך וימעטו סחמר : כלומר מיסס החל לאביון מט
מסכחות לרוב כמו הנחן רונה לומר סלא יהיו בהס עקרות ומסכלות והס ירבו לרוב : והנה הנחן ירבו מאל
יותר מסאר סבהמות לפיכך המסיל אותס לנחן וכן אמר מלחות ב'חן אדם : ויס מפרטיס טעס ויסס על סל
האביון כלומר סמוליד בניס לרוב וכן כ'אמר בוס הלסון על התולדה ויסמוו בניס :

יִנְקֹשׁ נֹשֵׂא לְכָל אֲשֶׁר לוֹ וַיְבֹוּזִים יִגְיעוּ אֶל יָח
יְהִי לוֹ כְּמוֹשֵׁד הַסֵּד וְאֵל יְהִי חוֹנֵן לִיתוּמָיו יְהִי אִח
אֲחֵרֵתוֹ לְהַכְרִית בְּדוֹר אַחֵר יִמַח שְׁמֵם יִזְכַּר עוֹן
אֲבֹתָיו אֵל יְדוּה וְחַטָּאת אָמוֹ אֵל תִּכַח יְהִי נֶגֶד י
יְדוּה תָּמִיד וַיִּזְרַח מֵאֲרֶץ וְבָרַם יַעַן אֲשֶׁר לֹא זָכַר
עֲשׂוֹת הַסֵּד וַיִּרְדֵּף אִישׁ עֵינָיו וְאֲבִיוֹן וּנְכֹאָה לִכְבֹּ ל
לְכוֹתֹת וַיֵּאָהֵב קָלְלָהּ וְתִבְאָהוּ וְלֹא דִבֶּץ בְּבִרְכָ
בְּבִרְכָהּ וְתִרְדֵּק מִכִּנּוּ:

וּלְבַשׁ קָלְלָהּ בַּשֵּׁם

בְּכֹדוֹ וְתִבְאָה בְּמֵים בְּקִרְבוֹ וְכִשְׁכַּן בְּעֲצֻמוֹתָיו תַח
תְּהִי לוֹ כְּבִגְד יַעֲשֶׂה וְלִמְנוּחַ תָּמִיד יִדְגְּרָה זֹאת פ
פְּעֻלַת שְׁטֵנִי בְּאֵת יְדוּה וְהוּד בְּרִים רַעַל נִבְטִי ו
וְאִחֵחַ יְדוּה אֲדֹנָי עֲשֶׂה אִתִּי לְמִעַן שְׂכָרְךָ כִּי טוֹב ח
חֲסִדְךָ הִצִּילָנִי כִי עֵינָי וְאֲבִיוֹן אֲנִי וְלִבִּי חָלַל ב
בְּקִרְבִּי כִּצְלַב בְּנִטּוֹתָיו נִדְלַכְתִּי נִנְעַרְתִּי כְּאַרְבֵּה י
בְּרַבִּי בְשָׁלוֹ מִצֹּמ וּבְשָׂרִי בְּהֵס כְּשִׁמְךָ וְאֲנִי הָיִיתִי
חֲרִפָּה לְדָם יִרְאוּנִי יִגְיעוּן רֵאשִׁים עֵרְנִי יְדוּה אֵל
אֲדֹהּ הוֹשִׁיעֵנִי רְדוּכְרֶךָ וַיִּדְעוּ בִּי יוֹדֵךָ וְזֹאת אֲרַח
יְדוּה עֲשִׂיתָה יִקְלָלוּ הַרְחֵק וְאִתָּה תִבְרָךְ קָבוֹ וּכ
וַיִּבְשׁוּ וְעִבְדְךָ יִשְׁמַח:

ולקריאה הזאת תהיה המלה נוו כמו הרבו מאלד מס
גטכו אותה ולזהת הקריאה לא חמנא פירוט נכון
והיכסר לכרם המלה לזאת הקריאה כפינועו בגיו ל
לשאלו הם יתמחו בני אדם מרוב הממון סיהיה לאב
לאבותיהם תהיה תשובתם דרטו מחרבותיהם ותמנא
ותמנאו מה קרה להם כי מרוב הסרון סבו בתיס ח
חרבות ינקש כוסה יאבד המלה לכל הסר לו
כלומר טיבא לקחת כסיו ממנו ויבזו כל הסר לו וטע
וטעם מלת ינקס יוסס מוקס נקס ויקס בענין החד
וכן ויקסו מבקסי כפסי אד יהי לפי סאמר
טינועו בניו לשאלו סב לחס אמר טלא יוסך מיסמ
מי סימסוך לבכי ולח ימצאו יתומיו חוכן סיחון עלי
עליהם וירחמם יהו אחריתו פירוט בנו וכן וח
ואחריתם בחרב אחרונ ולא לאחריתו יהיה להכרית
סלא יטאר ממנו זכר וזהו סאמר בדור אחר ימח ס
סמס בדור שליסי ימח טס סאב וסס הבן לפיכך נח
אמר סמס יזכר עון סיפקדנו לו כמו סנכתב
פוקד עון אבית על בבוס וכן וטואת אמו אל תמח
אלא יזכר לבבה יהיו נגד יהיו העון והחטאת
נגד הסס כמו סאמר יזכר הענין לחזק יען אס
כל ימי היה בעון ולא זכר טעס אחת לעסות הסד וכ
ונכאב לבב למנותת ככאה לבב מרוב צרותיו רדפו ס
הי סע הזה למותת אותנו ודוד אמר על ענמו עני וח
ואביון ונכאה לבב ויהאב קללה והוא אהב
זה סאקללהו ולא חסס לקללות ותבואהו עבד במקו
עתיך וכן ותרהק וילבס ויבא כי כן דרך המקרא נב
ובדברי הכבואה בדוב ולא חפץ סאברכהו

וסאטיבו לו וילבס קללה כלבוסו כלומר סיהיה מעוטף בקלל וכן תבא בקרבו כמיס סאדס סתה ונסמן
בעצמותיו והנה המסיחה סאדס מוסח גופו לכאב העצמות סתבא המסיחה בעצמות כן תבא בג הקללה ת
תהו לו ועוד כפל הענין לחזק ולמוח חגורה וכן מוח חפיקיס רפה כן יחגור הוא הקללה כמו סיחגור הא
האדס המוח זאת פעלת כלומר זאת תהיה סכר פעלתס סעטו לי וכן לא תלין פעלת סכיר סכר כעו
פעולתו ואתה ידוה סס סוטני ודובריס רע על כפסי ואתה עסה אתי למען סמך והס חוכנו דאני לכך
עסה למען סמך הסר בטחתי בו כי טוב חסוך והצילני כי עני חלל חזני קמץ וחזני סתח והוא פועל
עבר והוא צודד כלומר לבי כהרג בקרבי מרוב צרותי ככל בנטותי צבף כמו סכזטס הכל מחרה כן נטית
בטיתי וכחלכתי כלומר הלכו ימי מחרה בלא חמדה כנערתתי כארבה כנערתתי ממקוס למקוס כמו חחרבה טמי
לו קן ונכער מגדר לגדר כן חני חין לי מוטב בטוח במקוס אחד כי כסידעני סאול במקוס רודף חחרי ומני ב
צורח ממקוס למקוס ברבי כסלו סה ה מתענה בצרחו כדי סיראה הא בעינו וירחס עניו וקטס כמו
ולא יכול ללכת כהס מסמן מהסומן סהיה בצטרו מקדס עתה כחס בצטרו מאותו הסומן מן הנס והדרכיס
ואני הייתי כסחיו רואיס אותי כחוט ומעונה היו מבוסס אותי ומחרטיס אותי ומכיעין רחסס עלי עור
עזרכי ידוה כמו סחסוך עס סאר בכי אדס וכן היה עמי כעמי רבות כן עתה הוסיעני וידעו כי יד
ייעו הכל כי זאת התסוע מידך היא לו ואתה עסית לא בחילי ובחתי יקללו אס סס מקללי חינו חוטס לקל
לקללת כיון סתברכתי אתה קמו ויבוסו סס קמו עלי יבוסו ממחסנת סחוטבי עלי סלא תתקי ועבדך יטמח

ועד שחקים אמיתך: רומה על שמים ארדים וע
 ועל כל הארץ כבודך: למען יחלצון ידידיך הוש
 הושיעה ימינך וענני. ארדים דבר בקדשו אעלו
 אעלוה אחרקה שכם ועמק סבות אמוד: לי גל
 גלעד ולי כנשה ואפרים כעזו ראשי יהודה מחק
 מחקקי: מואב סיר רחצי על אדום אשליך געלי
 עלי פלשת אתרועע: מי יובילני עיר מבצעד מי ג
 גחני עד אדום: הלא ארדים ונחתנו ולא תצא ב
 ארדים בצבאותינו: הבה לנו עזרת כעזר ושא
 תשועת אדם: בארדים בעטה חיל והוא יבוס צר
 צרינו

למנוצח

לדוד מזמור: א לדי תהלתו אל
 תחרט: כי פי רשע ופי מרמה עלי פתחו דברו א
 אתי לשון שקר: ודברו שנאה סבבני וילחמוני ח
 חנם: תחת אהבתי ישטנוני ואני תפלה: וישימו
 עלי רעה תחת טובה ושנאה תחת אהבתי: הפק
 הפקד עליו רשע ושטן יעמד על ימינו: בהשפטו
 יצא רשע ותפלתו תהיה לחטאה: יהיו ימינו מעח
 מעטים פקדתו יקח אחר: יהיו בניו יתומים ואש
 ואשתו אלמנה: ונוע ינועו בניו ושאלו ודרשו סח
 מזרבתיהם:

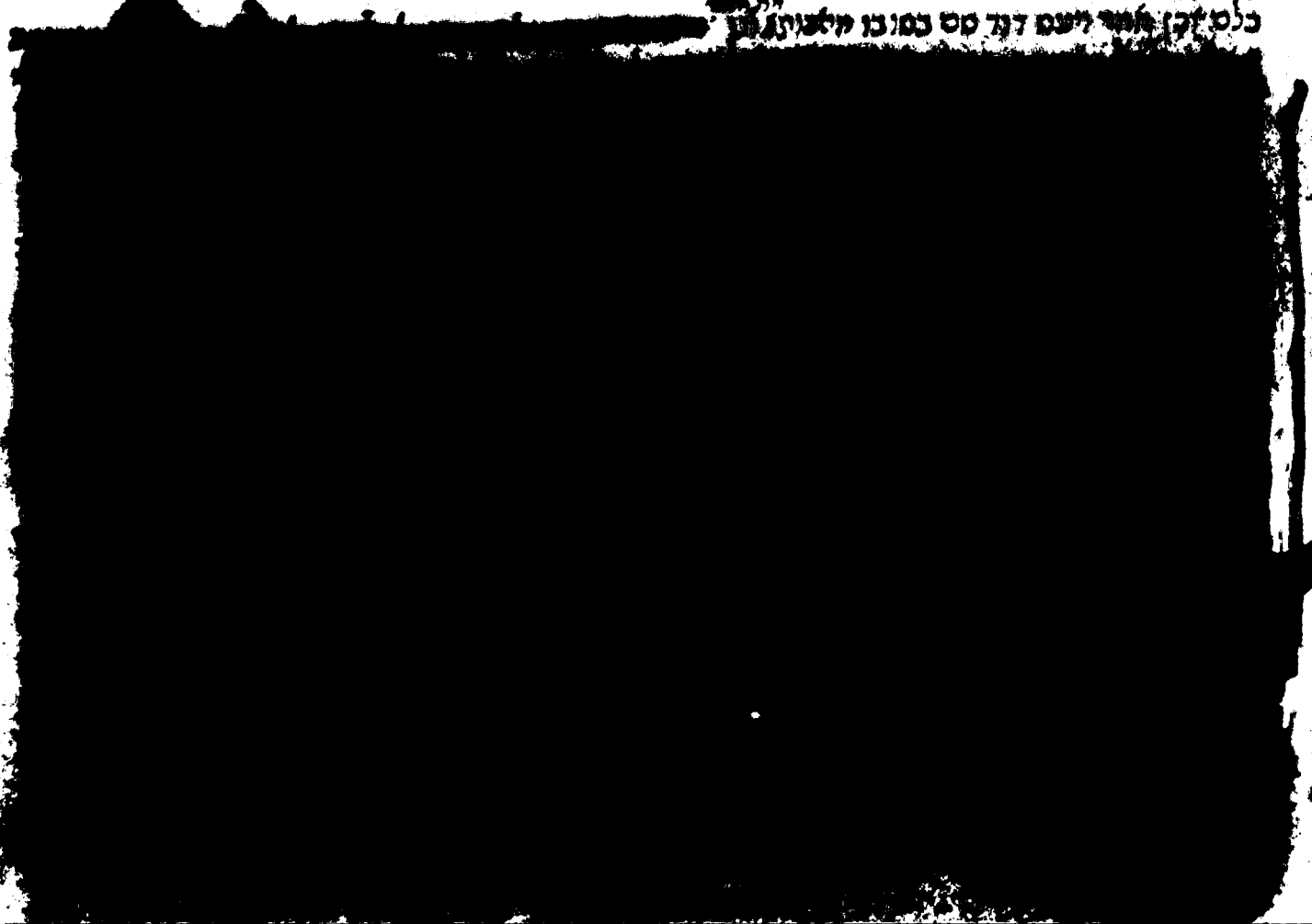
ונחמ' על כל צד תנשאו ועל ברכים תטעטעו: ונחמרו
 ונכי ככר אכריכס וכורמיכס ונחמ' הנחמו הכתוב
 עלינו זהו החסד הגדול ואם תחמ' גז זה הוא חמת כ
 כיון שהבטיחנו בו ויתכן לומר כי לא הבטיחנו בזה ה
 הדבר הגדול חלף חס כן כהיה זכאים ויהיט עתה
 רומה על שמים חלדים רומה על דרך מט' כאלו
 בימי הגלות אינו רס על שמים למסול על החומות ו
 להוכיחם עלינו כמו שחמ' הנביא למה תהיה כאיש
 כדהס כגבור לא יוכל להושיע: וכך חמ' הסס יתברך
 על עת הישועה עתה חרומס עתה חנשא ונחמ' חרומס
 בגים חרומס בארץ: על כל הארץ כבודך והראה על
 כל הארץ כבודך: למען יחלצון ידיך מן ה
 הססוף הזה עד סף המזמור מפורט במזמור החמ'
 עד מה שפירטצי במזמור הזה: למנוצח

לדוד מזמור חלדי תהלתי אל תחרט זה המזמור חברנו
 דוד בהחמו מכני סאל והיו בישראל חנשים שהיו מ
 מדברים רע עליו אל סאל וחמ' חלדי תהלתי אל תח
 תח' ס כלומ כי כך אני מתפלל לח כחותס החנשים
 סהס מתחללים ברעת ואלך אני קורח סלח תחרט
 לחטר עושים לי חלה הרשעים: כי פי רשעו
 ופי מרמה: ופי חים מרמה הס פתחו עלי פיהס צרע
 ודברו חתי כסאני רנאה חותס לסון סקר סמרמס
 עכמס סהס חוהבים חותי והנה פיהס ולסונס מרמ'
 וסקר' ודברי סכאה סבבני סמדברים עלי
 לכני סאל סבבני ונלחמו עמי כי מפני דבריהס כ
 כלחס עמי סאל וסובב עלי ללכדני וילחמוני כמו ו
 וילחמו עמי חנס כי אני לא הרעתי להם: תחת
 אהבצי: אני הייתי חוהב חותס והס ישטנוני ואני תפ
 תפלה: ואני חים תפלה כמו כי חמודות חתה חים חמ
 חמודות: כלומ' הס חנשי מלחמה עלי ואני חים תפל'

סהיות מתפלל עליהם כמו שחמ' גאני בחלונת לבוסי סף ואדני חצי פי ואני חין בדי כי חס תפלה לחלס
 סיכלני מידס: וישימו תחת טובה סעסיתי עמהס ישימו הס עלי לרעה ותחת אהבתי סהיותי חוהב
 חותס ישימו עלי סכחה: הפקד עלי רשע אדס רשע יסלוט בו וסטן יעמד על ימינו מלח' סטן יעמד
 על ימינו לסטנו כלומ' סיהיה לקללה כל מה סיעסה ואמ' כלסון יחיד על ראס הרשעים הסונחיס חותנו והוח ד
 דוחג האדומי: בהשפטו חס יהיה לו מספט עס סוס אדס יצא רשע במספטו כלומ' סיתחייב בדין ס
 סיכסל כלסוכו ובטענותיו: ותפלתו תהיה לחטאה כסיתפלל על עכמו לא תחשב לו סתפלה רסות חלח חטמה ו
 וחובה חו פי לחטאה כמו חל הסערה וכל יחטוא כלומ' סלח תקובל תפלתו: יהיו ימינו מעטים פקודתו
 הדבר סהיה פקיד עליו והוא ממוכו חו חסצו: יהיו בניו יתומים וג' יתומים קטנים וכן והסצו חלמכה
 בימי כעורים ונוע וסאלו מהספעל הסכד כמו סאל יסאלו באבל חמ' ינועו בניו חילך וחילך לסחול
 פת לחס ודרסו מחרבותיה ידרסו ממוכ מחרבותיה כלומ' סיהיו בתיה חרבו ומתוכ ידרסו לבני אדס העובדים
 כלומ' ינועו לסחול וגס כסיהיו בחרבותיה ינטרכו לסחול ומלת ודרסו נקרא בקמץ רחב כמו וסמרו דרך ה'
 וכן קבלנו קרואתה ובספר הללי חטר בטוליתולח כתו עליו במסר' לית כותיה חטף וכן כת' הסגיד סהיה חטף

בדין ביום צפו מלכים ידון בגוים כלא גויות מ
בחוץ ראש על ארץ רבה מנחל בדרך ישתה על
כן ירים ראש דללויה אודה ידוד בב
בכל לבב בסוד ישרים ועדה גדולים מעשה ידוד
דרושים לכל הפעמים הוד והוד פעלו וצדקתו
עומדת לעד

ידון בגוים מלא גיון עד סמקוס המלחמה מלא
גויות כלומר פגרים מתים מחץ ראש על ארץ רבה
בחץ על ארץ ראשים רבים וראש סס כלל ורבה גס
כן כמו בסוד קדושים רבה רבת בני עמון ועל אותה
המלחמה אמר זה הפסוק מנחל בדרך כל כ
כך הפיל חללים עד שהלך נחל מדמם ואמר יסתם
דרך מסל כמו ודס חללים יסתם על כן ירים ראש
על כן כסננח כל המלחמות מאניבין הדיס ראש על
כלס זכן אמר יעם דוד סס בסונו מאניבין

הוא ידון בגוים מלא גיון עד סמקוס המלחמה מלא
גויות כלומר פגרים מתים מחץ ראש על ארץ רבה
בחץ על ארץ ראשים רבים וראש סס כלל ורבה גס
כן כמו בסוד קדושים רבה רבת בני עמון ועל אותה
המלחמה אמר זה הפסוק מנחל בדרך כל כ
כך הפיל חללים עד שהלך נחל מדמם ואמר יסתם
דרך מסל כמו ודס חללים יסתם על כן ירים ראש
על כן כסננח כל המלחמות מאניבין הדיס ראש על
כלס זכן אמר יעם דוד סס בסונו מאניבין

יִלְבְּשׁוּ שְׂטָנֵי כְּלִימָה וְעֵטוֹ כְּמַעֲלֵל בְּשַׁתֵּם אֹדֶרֶת
יְהוּד מֵאֵד בְּפִי וּבַתּוֹךְ רַבִּים אֶהְלֶנּוּ כִּי יַעֲמֵד
לְיָמִין אֲבִיוֹן לְהוֹשִׁיעַ מִשְׁפָּטֵי נַפְשׁוֹ לְדָרֶם
מִזְכוּר נֶאֱמַר יְדוּהָ לְאֲדָנִי שֶׁב לְיָמֵינִי עַד אֲשִׁית אִי
אִיבֵיךָ הָדָם לְרַגְלֶיךָ בְּמַטָּה עֵזֶךָ יִשְׁלַח יְדוּהָ מִצֵּי
מִצִּיּוֹן רִדְהָ בְּקֶרֶב אִיבֵיךָ עֵמֶךָ נִדְבָוֹת בְּיוֹם חֵיל
חֵילֶיךָ בַּחֲדָרֵי קֹדֶשׁ מִרְחֹם מִשְׁחָר לְךָ טָל יִלְדוּתִי
יִלְדוּתֶיךָ נִשְׁבַּע יְדוּהָ וְלֹא יִנְחַם אֶתְהָ כְּהֵן לְעוֹלָם
לְעוֹלָם עַל דְּבַרְתִּי מִלְּבִי צֶדֶק אֲדַגֵּי עַל יָמֵינֶךָ

קִלְבִּשׁוּ סוּטָנֵי כְּלִימָה כְּמַעֲלֵל בְּשַׁתֵּם אֹדֶרֶת
יִלְבְּשׁוּ כְּלִימָה כְּמַעֲלֵל הַמַּס רִפְּהָ אֹדֶרֶת הָאֵן
כְּשִׁינֵלְכִי חוֹדֶה חוֹתֵנו וְאֶהְלֶנּוּ בְּכִי בְּתוֹךְ רַבִּים סוּד
שִׁדְעֵנו כֹּלֵם כִּי מֵחַתְנו הִיָּה לִי הַתְּשׁוּעָה וְיִרְצֵנו בְּטַחֲנוֹס
בְּיָמֵינוּ יַעֲמֵד כִּי כֵן הוּא עֵם הַבְּנוּטָח בּוֹ סֵהוּא
חֲבִיוֹן וְחֵץ בּוֹ כַח לְהַנְכַל הוּא יַעֲמֵד עַל יָמֵינוּ לְעִזְרוֹנוּ
וְלִהְיוֹתֵנו מֵהַרְטָעִים סֵהוּן סוּפְטֵי נַפְשׁוֹ וְחוֹסְבֵי כֹה
לְהַמִּיתֵנו וּבַחֲדָרֵם מִפְּרֵט זֶה הַמְזֻמָּר עַל כִּנְסֵת יִשְׂרָאֵל
וְחֵמְרוֹ כִּי פִי רִסַּע וְפִי מֵרִמָּה עָלַי פִּתְחוּ מֵה פִּתְחוּ פִי
פִּתְחוּ וּכְכַנְסוּ לְבַיִת קֹדֶשׁ הַקֹּדֶשִׁים וְחֵמְרוֹ חֵי חֲלֵדִימוֹ
יִקְוֵנו וְיַעֲזֹרוּנו יִלְיָנוּ וְלֹא הָפַעַל כֹּל זֹאת וְדַבְרֵי
סֵנְאָה סִבְּנוֹנֵי טַחֲדָרִים בְּסֵנְאָה סֵמְסֵר לְהַס חֲבִיבֵם
סֵכ וְיִסְטוֹס עֵשׂוֹן אֶת יַעֲקֹב תַּחַת אֶהְבְּתִי אֶת יִשְׂרָאֵל חֵנוּ
בְּסֵסְלַחְנוּ אֶחְלֵנו בְּאֶהְבָּה כִּהְגֵנו עֵמֵנו סֵכ כֹּה אֶת אֶחָד יִשְׂרָאֵל מֵה אֶת הוּא סֵן בְּחֶרֶב אֶחָד לְקֶרְחָתְךָ מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
חֵנִי לְסֵלֵנוּ וְכִי אֲדַבֵּר הַמָּה לְמַלְחָמָה וְיִלְחַמּוּנִי חֵסֵס אֵס עֵשׂוֹן סֵנְאָ לְיַעֲקֹב עַל הַבְּכוּרָה סֵלַח מִמֵּנו לְבַרְכֵי יִשְׂרָאֵל וְלִ
וְלִסְתֻנֵּי יֵשׁ מֵה עֵסָה הוּי אֹמֵר וְיִלְחַמּוּנִי חֵסֵס וְחֵנִי תַפְלָה סִבְּעִים פְּרִים חֵנִי מִקְרִיב בְּחַג עַל טְבַעֲיִם אֶהְמֵנו וְחֵנִי
מִתְפַּלֵּל עֲלֵיִס סִירְדוֹ גִּמְמִים הוּי אֹמֵר תַּחַת אֶהְבְּתִי יִסְטָנוֹנִי לְדוֹד מִזְמוֹר כֹּאֵס ה' לְאֲדָנִי סֵב לְיָמֵינִי
עַד אֲסִית חֲחִיבֶךָ הָדוֹס לְרַגְלֶיךָ זֶה הַמְזֻמָּר פִּירְטוֹהוּ רִזָּל עַל אֲבֵרֵס חֲבִי כְּסִינְאָ לְהַלְחֵס עֵס חֲרִבַּע הַמְלָכִים
וּפִירְטוֹ אֶתְהָ כֵהֵן לְעוֹלָם כִּי הִיתָה הַבְּהוֹנָה רֵאִיָּה לְכַחַת מֵסֵס טֵהוּא מְלָכִי צֶדֶק סֵכ וְהוּא כֵהֵן לְאֵל עֲלִיוֹן אֶחָד
לְפִי טֵהֲקֹדִים בְּצִדִּיק אֲבֵרֵס לְאֵל עֲלִיוֹן סֵלַק הַקֶּבֶה הַבְּהוֹנָה מִמֵּנו וְכִתְנָה לְאֲבֵרֵס סֵכ אֶתְהָ כֵהֵן לְעוֹלָם עַל
דְּבִרְתִי מְלָכִי צֶדֶק עַל הַדְּבַר סִדְבַר מְלָכִי צֶדֶק וְחֵנְכּוֹן לְפִי דֶרֶךְ הַכְּסֵט לְפָרֵס הַמְזֻמָּר עַל דוֹד חֵמְרוֹ אֶחָד מִן ה'
הַמְסוּרִים עֲלִיוֹן וְלֵמֵד לְדוֹד פִּי בְּצִבּוֹר כְּלֵמֵד חֵמְרוֹ לִי אֵהִי הוּא וְכֵן לְמַנְכַח מִזְמוֹ לְדוֹד יַעֲנֶךָ ה' בְּיוֹם צִרָה כְּמוֹ
צִבּוֹרֵנוּ חוֹתֵנו וְהַחֵסֵר ר' אֲבֵרֵס בֵּן עוֹרָא פִי כִי חֲבַר זֶה הַמְזֻמָּר כֹּאֵסֵר נִסְבְּעוֹ חֵנְסִי דוֹד לְחֵמְרוֹ לֹא תַצֵּא עַ
עֵמֵנו לְמַלְחָמָה וְחֵמְרוֹ זֶה בְּעִבּוֹר סֵב לְיָמֵינִי כְּלֹמֵר בְּצִדִּיק וְעִבּוֹר חוֹתִי וְלֹא תַצֵּרֶךָ לְכַחַת לְמַלְחָמָה כִּי חֵנִי אֶלְחַס
בְּעִבּוֹרֶךָ וְחֵמְרוֹ חֲבִי זָל פִּי כִי חֲבַר זֶה הַמְזֻמָּר בְּתַחֲלַת מְלָכוּתוֹ כְּסִפְמַעוֹ פְּלִסְתִּים סֵנְמַטָּח דוֹד לְמֶלֶךְ וְיַעֲלֵנוּ כִ
כֹּל פְּלִסְתִּים לְבָרָם אֶת דוֹד וְהַבְּחִיחוּ אֵלֵם סִימְכֵס בִּירוֹ וְכִתְנָס בִּירוֹ בְּעַל פְּרִנִּים וּבְעַמֶּק רַפְאִים וְחֵמְרוֹ אֶתְהָ
הַמְסוּרֵר זֶה הַמְזֻמָּר וְחֵמְרוֹ כֹּאֵס ה' לְאֲדָנִי לְדָד סֵב לְיָמֵינִי כְּמוֹ סִכְתָּו סֵס כִּי אֵן יִנְאָ ה' לְכַחַת כְּלֹמֵר סֵב וְהִיָּה בְּבִטָּח
לְיָמוֹנֵינוּ בִּי יָמֵינִי תַעֲדֶךָ וְלֹא אֶסְקוּט עַד אֲסִית חֲחִיבֶךָ הָדוֹס לְרַגְלֶיךָ כִּשְׁחָ עֵזֶךָ יִשְׁלַח ה' מְצִיּוֹן כִּי בְּאֹהֶב
הַפֶּרֶק כְּבֵס דוֹד צִיּוֹן בְּתַחֲלַת מְלָכוּתוֹ וְחֵמְרוֹ הַמְטָה וְחֵמְטָען סִתְעַח בְּיָמֵינוּ חֵחֵל הָאֵל לְסֵלְחוֹ אֶלְיֶךָ סֵהִיָּה מֵב
מְבַר חוֹק מֵאֵד וְכִתְנָנו אֲלֵדִים בִּידֶךָ מַעֲתָה רִדְהָ וּמִסוֹל בְּקֶרֶב חֲחִיבֶךָ לֹא תִירָא מֵהַס וְחֵמְרוֹ בְּקֶרֶב כְּלֹמֵר אֵן צִרָה
לִימֵךְ בְּעִרְי פְּלִסְתִּים הַסְמוּכוֹת לְאֶרֶץ סִתְמַסוֹל עֲלֵיִס אֶלֵא אֶפִי בְּקֶרֶב אֶרֶנְס תַּמְסוֹל יוֹיֵם כִּי חֵמְרוֹ מְצִיּוֹן לְפִי סֵה
סֵהֲכַבּוֹד סוֹכֵן בְּצִיּוֹן עֵמֶךָ כַּדְבִית בְּיוֹם חֵילֶךְ בְּהִלְחֵס בְּהַס בְּאֵן עֵמֶךָ חֵילֶךְ בְּכַדְבָּה
בְּחֵדְרֵי קֹדֶשׁ בְּיוֹסְפִים סֵהִיָּה הַדְרַת קֹדֶשׁ כְּמוֹ סֵנְקֶרְחַת אֲדַמַת קֹרֵם וְחֵדְרֵי עֵנִין הַדְרֵי וְיִפְּי וְכֵן נִקְרָאת יִפְּהָ כּוֹף
מִטוֹס כֹּל אֶרֶץ וְחֵדְרֵי לְטוֹן רַבִּים מִן הַדְרֵי כִי בְּדְבִירֵים רַבִּים הִיָּה טוֹבָה וְיִוְסִיָּה סֵל יוֹסְפִים מִרְחַס מִסְאֵר לְךָ
טַל יִלְדוּתֶיךָ יוֹסֵס סִינְאָת מִרְחַס וְכִלְדַת חוֹתֵנו הַסְאֵר לְךָ כְּלֹמֵר מִבְּטוֹן יִנְאָת לְמַלְכוּת וְטַל בְּרִכָּה לְךָ הִיָּה בְּחוֹתֵנו ה'
הַסְאֵר נִשְׁבַּע ה' וְלֹא יִנְחַס דְּבִירוֹ הוּא סִבְּעַתֵּנו אֶתְהָ כֵהֵן מֶלֶךְ וְנִגִיד כְּמוֹ וְנִגִי דוֹד כִּהְנִים הִיָּן מוֹלִיק
כִּהְנִים סוֹלֵל גְּדוֹלִים וְסִרִּים וְחֵמְרוֹ לְעוֹלָם כִּי סֵחֻל לֹא הִיָּה לְעוֹלָם עַל דְּבִרְתִי מְלָכִי צֶדֶק וְלֵמָּה בְּחֵדִיקֶךָ מֶלֶךְ לִ
לְעוֹלָם עַל דְּבַר סֵחֻתָה מֶלֶךְ צֶדֶק כְּמוֹ סִכְתָּו הִיָּה דוֹד עוֹסָה מִסְפָּט וְצֶדֶק לְכֹל עֵמֵנו וְיִוֹד דְּבִרְתִי וְיִוֹד מְלָכִי כּוֹסֶף
אֲדַגֵּי עַל יָמֵינֶךָ כְּסִנְכַחַת הַמְלַחְמוֹת מִחֶץ בְּיוֹם אֶפְנו מְלָכִי וְהוּא מִחֶץ עַל יָדֶיךָ מְלָכִי הַגִּישׁ הַבְּאִים לְהַלְחֵס
עֲלֶיךָ בְּיוֹם אֶפְנו כְּלֹמֵר בְּחוֹתֵנו הִיָּה חֵרֵן אֶפְנו עֲלֵיִס וְדִנּוֹנוּ עֵמֶךָ

יָלֵךְ מִבְּרַח הַיַּם הַיָּבֵשׁ
וְיִשְׁכַּח מִן הַיָּם הַיָּבֵשׁ
וְיִשְׁכַּח מִן הַיָּם הַיָּבֵשׁ

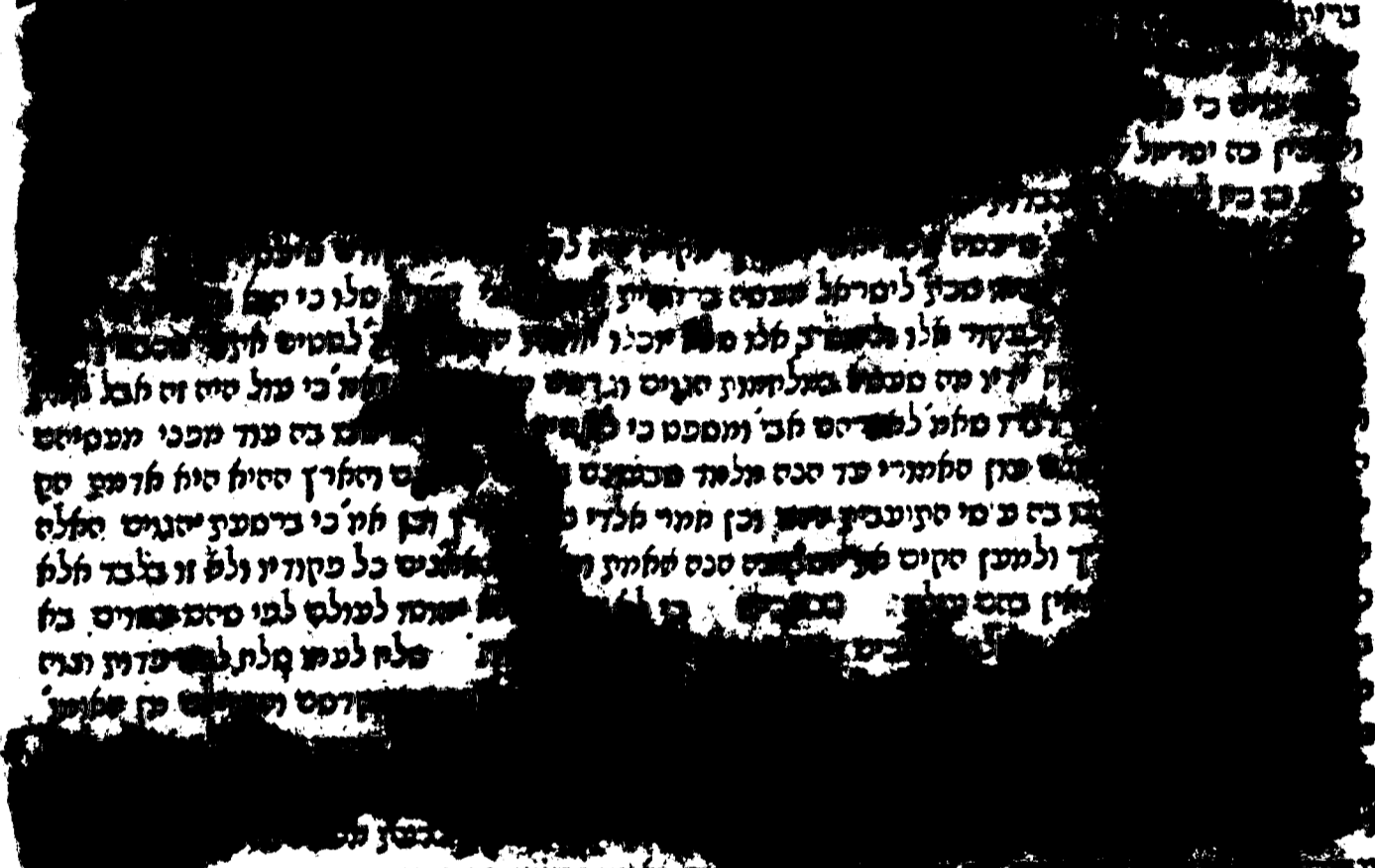
ואחר שהצבונן החכם המצין בדרכי התורה וסימיה
יסוד לחכמה ויש צדל בלבו לקרב הדברים הרחוקים
אל הדעת וילמד חכמת הפילוסופיה אחרי כן לא ית
תפצט דעתו בלמדו החכמה בתורה אשר למד תח
תחלה כי כבר תקעה יתר במקום נאמן ויקרב דרכי
החכמה אליה בכל כחו לפיכך אמ' ראשי חכמה יראת
יהוה ואמר טבל טוב לכל עוטיה פירו' טבל עיון טוב
והטובה טובה לעוטי את טעיהן סמתעסק ביראת ה'
ובחכמה חו פירוט טבל טוב הנלמה טובה כמו ויהי
דוד בטל דרכיו מסכיל טפירוטו מכלית כלומר סיכל
סיכלית המעשה וטעיהן טעיהן טעיהן טעיהן טעיהן
ת' לתו עומדת נגד כי עומט טעיהן טעיהן טעיהן טעיהן

שכל טוב לכל עשיהם תהלתו עומדת לעד
הללויה אשרי איש ירא את י' דיד בטעו
במצותיו חפץ מאד גבור בארץ יהיה ורעו דוד
ישרים יבורך הון ועשר בביתו ויצדקתו עבדת ל'
לעד ורח בחשך אור לישרים חנון ורחום וצד
וצדיק טוב איש חנון וכולוה יכלכל דבריו בכיש
במשפט כי לעולם לא ימוט לזכר עולם יהיה צ'
צדיק משמועה רעה לא יירא נכון לבו בטוח ב'
ביהוה

הצורה והמדות תהילתו בשי האכזי נראה דרית ולבטו גבון סמדת לעול' הבא לעד עד עולם וכבר הריב
הרחבון יתיר בפירוט הפסוק הזה בטעיהן פירוט נביאים ודלוקה גא זה המזון בחלף בית ובשניה
פסוקי האחרוני סלס טלס גא זה המזון ככבר מאד מספר על מדו האדם הישר אשר גמולו מהת יתבר בעל'
הזה ובבא ואמ' הללוי ואמ' אשרי איש יראי יהיה טירא הא' רטמור על מה סנוטו ומכעהו מעטות ית' במנות
לא תעטה מיראת הא' עליו לא מיראת בט' ודס והנה נטמר בהס בטצר כמו בגלוי במנותיו חפץ מאד הענות
עוטה חותס בחפץ לבנו לא להצדל בפני בני אדם ולקנות סס חלף בחפץ לבנו באהבת הא' סנוטו לעטותס
לפיכך אמר מאד טלח יתערב בחפץ לבנו טוט חפץ חלח חהבת הא' לזדה ואמ' גא כן מאד כלמד פירוף חח
אחר המנות ומתאמן לעטותס בכל כחו בגונו ובממונו ואמרו רבותינו במנותיו חפץ מאד ולא בטפז מנותי
מנותי כלומר שאינו עוטה על מנת לקב פרוס וזה הא' ראוי לומר עליו הטרוני ובדר מנות חפץ מאד אברה'
אמר לו הקנה לך לך מארנך מיד ויקח אברהם את סרה אסתו אמר לו המול בעצ' היו הזה נמול אברה' קח נא
את בנך חת יחדך ויטכס אברהם בבקר גבור בארץ ובצביר מעטיו הטובים יטלס האל גס לבניו אמרו
וודעו יהיה גבור בארץ טבי אדם ירחויו ויכבדוהו כמו טירחו בני אדם האדם הגבור ורצונו אל פירוט סח
טי יו בגו בעלי כח כי זה מברכת העולם ואמרו בחמטה דברים אדם זוכה לבניו בכח בעוטר בניו בחמטה ב'
בטבי ואמרו בכח טנחא גבור בארץ יהיה ורעו דוד ישרים יבורך יטרו האב והבן והא דוד יצדק האל טנוס
בטוספת טובה והדרט סמפרט הפסוק טלפכ זה באברהם מפרט טעיהן טעיהן טעיהן טעיהן טעיהן טעיהן טעיהן
יעקב ומה הוא גבירתו ויטר אל מלחך ומכל דוד ישרי ימדת אלת ישראל ודן מעטו לע' טעיהן טעיהן
הזה נדקת עומדת לעד לעולם הבא ודח' בוסך טעיהן טעיהן טעיהן טעיהן טעיהן טעיהן טעיהן טעיהן
והאורי הא' הנוח חנון ורחום וכדיק כי הוא בדרכיו חנון וחוכן הטובים ומרחס עליהם ומכיל חותם מן הצד'
בעת הצרה וכדיק כי נדיק ויאר הוא וכותן לטובים כפי דרכיהם ולרעי' כפי מעטיהם לפיכך ורח אור ליטר
ליטרו ורח פועל יוכא ואיכסר טהוא פועל עומד ויהיה פירו' חנון ורחום על האדם היטר טלמד ממדות צרות
טוב היט סזר ממדות האד' היטר מדת הצדקה ואמר טוב איט כמו אשרי איש ואת טהוח חונן כלומ כותן
לעניים ומלוה לעניים זכועים טלח יקבלו מתנה ולנה חותס ולכלטל דבריו במטפט סכל מתנותיו והזכחותיו
יעטה חותס במדה טוח בסוד ובמטפט טלח יהיה פרוט מתחות העולם מכל ולא ידברו בהס חלח במדה טוח
וכן בגתנו לעניים לא יפזר כל כך ממנו כדי שתקטריך הוא אחר כן לדיוות ויתפרט גא כן יכלכל דבריו על
טזר מדות אדם גס כן טמתכהג בהס על דרך האמנעי ועל הדרך הראוי כפי מה טיהיה וזה הוא במטפט רחמ
והמדות כגון השנאה והאהבה והדאגה והנדיבות והנדקנות והגבורה והמורך והדומים להס בני לעיוס
כי לעולם יעמוד ממונו בידו ויהיה בריא בטפסו לזכר עולם יהיה כדיק אפילו לאחר מותו יזכר לטובה מטמו
מטמועה רעה הסך הרטע טנחאמר בג קול פחדס באמניו חבל הנדיק לא יירא סיטמע טמועה רעה מבניו
חו בק' וכו' ט' במדינה אחרת חו אס יטמע סיבאו עליו חויביס לא יירא ככון לבי ובאות בידה ולס יבגח בע'
בגט' וכרוב חילו וכרוב אוחבי' וקרובי' חלח בידה לבדו יטי' בטחונו לפיכ' לא יירא

וְכַר עֵשָׂה לַגְּבֻלָּאֹתָיו חֲגִין וְרַחֲוִים יִדְוּ: טָרֵף נִתָּן
לִירֵאָיו וְיִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ: כַּח מַעֲשֵׂיו הִגִּיד לִי
לְעֵמּוֹ דִּלְתָת לְהֵם גַּחְלָה גּוֹיִם: מַעֲשֵׂי יָדָיו אֲבֹתָ וּמוֹ
וּמִשְׁבֹּט גְּאֻמִּים כָּל פְּקוּדָיו: סְמוּכִים לְעַד לְעוֹלָם
לְעוֹלָם עֲשׂוּיִים בְּאֶמֶת וְיִשָּׁר: פְּדוּתָהּ לְעֵמּוֹ צִוָּה
לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ קְדוֹשׁ וְנֹרָא שְׁמוֹ: רֵאשִׁית חֶבֶן
חֲבִמָּה יִרְעֵת יִדְוָה

זכר עשה לפלאותיו מעשה עמהם במצרי וחותם
היו תחלת הנפלות והיו כל כך הנפלות גדולים
עזם כזכרים בכל דור ודור חנון ורחום ה' סחנן או
חותם נ' חס עליהם ויט לפרס זכר עשה כי בגפלאו
מעשה עמהם בכל דור ודור עושה זכר לנפלותיו
הרחמנים מעשה עמהם במצרים מאדם זכר חותם
על חלה הנפלות וברם זכר עשה במצרות ומוע
מועדים שנתן לישראל סחנן בהם זכר ליצואת מצ
מצרים טרף נתן ליראיו לישראל טרף ממון

בְּרִיתוֹ קְדוֹשׁ וְנֹרָא שְׁמוֹ: רֵאשִׁית חֶבֶן
חֲבִמָּה יִרְעֵת יִדְוָה
כִּי מִי שֶׁאֵינוֹ יָדוּעַ מִמֶּנּוּ אֵינוֹ יָדוּעַ מִמֶּנּוּ וְזֶה הַמֵּלֶךְ הַגָּדוֹל
לְהַקְדִּים יִרְאֵת ה' לְחַכְמָה וְחַמ' רַחֲמֵי חַכְמָה יִרְאֵת ה' חַמ' מִי שֶׁחָכֵן חַת לְבָבוֹ לְהַתְעַסֵּק בְּחַכְמָה תַּחֲלָה יִתְעַסֵּק בִּי
בִּירְחַת הָאֵל וְיַעֲסֵה עִמָּה מוֹרֵם וְעִיקָר וְעַל דְּרָכֶיהָ יִתְנַחֵם בְּחַכְמָה שִׁילְמֵד עַל הַדָּרֵךְ שֶׁאֲמָרוּ רַזָּל כָּל סִירְחַת ח'
חֲטָאוֹ קוֹדֵמַת לְחַכְמָתוֹ חַכְמָתוֹ וְיִתְקַיֵּימַת וְכָל סַחְכְּמָתוֹ קוֹדֵמַת לִירְחַת חֲטָאוֹ חֵין חַכְמָתוֹ מִתְקַיֵּימַת וְחַס יִלְמֵד
חַדָּם חַכְמָת חַקְיָרָה תַּחֲלָה חוֹלֵי יְבָהֵל בְּרַחֲוֹ וְיַעֲזוּ מִנְחָו לְהַכְחִים הַחֲוֹתוֹת וְהַמוֹסְפֵי הַגְּדוֹלִים הַמְנַחֲמִים בְּבִתְבִי
הַקְדָּשׁ לְפִי כְרִיךְ לְהַקְדִּים לְמוֹד הַתּוֹרָה סֵהִית יִרְאֵת ה' וְיִסִּים בְּלִבּוֹ לְהַאֲמִין כָּל הַכְּתוּב בַּחֲדוֹם הַעוֹלָם וְסַנְהֵ הַט
הַטְּבֵב בַּחֲוֹתוֹת וּבְמוֹסְפֵיִם וְכַחֲסֵר יִתְבַּוֵּן אֲדָם בְּתוֹרָה יִמְנַח בְּה' דְּרָכֵי חַכְמָה כְּמוֹ סַכְּתוּב כִּי הִיא חַכְמָתְכֶם וּב'
וּבִכְתָּב לְעֵינֵי הַעַמִּים וְגו' כִּי חֵין כְּרִיךְ לְמוֹד הַתּוֹרָה וְהַמְנַחֵת סֵהִס בְּגוֹיֹת עַל דְּרֵךְ הַסֶּכֶל כִּי גַם הַחֲקִים הַסֵּר
כַּחֲמֵר עַלִּיהֶם סֵהִין לְהַס טַעַם בֵּן הוּא סֵהִין לְהַס טַעַם בְּרִאָה לְרַנֵּב בְּכִי אֲדָם אֲבָל הַמְתַּמְכֵן בְּהַס יִמְנַח טַעַם
בְּיָד וּמְבוֹחֵר'

בצאת ישראל מדבר בלסון אחרית סאינו לסון פ
עברי כלומר ינחו מעט שלח היו מבינים לסונכ' כמו
סכתב בקללות שבמטנה תורה גי' חטר לא תשמע ל
לסונכ' אעפ' שחי חיפטר שלח היו מבינים סזרי היו ב
צניהם כמה טנים חיפטר קנתס היו מבינים אותס ט
סזיו עובדים ביניהם ומה שלח ינח ממקומס סזרי
מיוחד להס היה ארץ גטן והיו מדברים לסון עברי
ואפי' אותס סזיו יונאס בינהס עם סמנריס היו מד
מדברים לסון מנרי בהנרת אבל בינס לבינס היו מ
מדברים לסונכ' סהוא לסון עברי והנה היו מוכריס'
ללסון אחרית והאל הניחס מחותו העס סזיה לועז
וכן בדברי רבתינו זל אבל קורין ללענות בלעז הי
היתה יהודה' הסם בפתח אמר כי כסינחנ' ישראל

בצאת ישראל ממצרים בית יעקב כועס לוועז:
היתה יהודה לקדשו ישראל ממטלותיו הים ראה
וינס הירדן יסוב לאחור: ההרים רקדו כאלים ג
גבעות כבני צאן: מה לך הים כי תנוס הירדן ח
חסוב לאחור: ההרים תרקדו כאלים גבעות כב
בבני צאן מלפני ארון חולי ארץ מלפני אלוה' יע
יעקב: ההלבי הצור אגם מים הלביש למיעינו מ
מים: לא לנו ידוה לא לנו כי לשבך ת
תן כבוד על חסדך ועל אבותך

ומצרים לקחס האל יתברך והיתה לקדמו סלקחס מעט וזיה עי קדום ישראל ממטלותיו שלח היו בממסלת
מנרי' חלח בממסלתו והיתה ממסלה וממלכה בפני ענמה לח ברמות אחר חלח ברמות המל יפעלה וכן חמר
להס כסינחנ' ממנריס ואתס תהיו ממלכת כהני' ועי קדום כלומ' תהיו ממלכה בפני ענמה וכהניס כלומ' תהיו
לי כהניס ונוס' תינס לא עבדים לעס אחר ותהיו לי קדום' נבדלים מסומחת העמי' ומה סחמ' יהודה וישראל כי
מעט באת' ממנרי' היה יהודה לרהס וכוסע רחוסנה כברכת יעקב חביה סברכו יהודה היתה יודך חקיך גס חמ
אמרו כי יהודה כנסס ביש ראסונה כי היו יראיס ישראל להכנה ביש ועמד נחסון נטיח יהודה וקפץ ביש תחל'
ואחריו שבנו ואחריו כל ישראל לפיכך אמר יהודה לקדמו כי הו' קדם סס הח' יתברך בקרב כל ישראל' הים
רחס' על דרך מס': כי נבקעו סמיס כלו' סחד הים ונס' מפניה בעבריס וכן הירדן יסוב לאחור כסינעברי בני
צירדן גס כן' ההרים רקדו' כמו סכתב ויחדד כל ההר מחד וחמר הרי' לסון רבי' כי חיפטר סחדדו ורע
ורעסו הריס אחריו ססמוכי' להר סיני וכן סגבנות תמוטנה ססמוכות' לו ונבעה כמו הר' חלח סמיכה גמיה כ
כזי ההר וזינה מחודדת כל כך גריססו כמו ההר מה לך' ססחלה לדעת סתפובה כחלור יסח' ו מהס למס
זס והתפובה מלפני ארון כעבר סהו' חדר חע מפני אדכו' ההרים תרקדו' ההרי' והגבעות גס כן מה
לכס מלפני ארון' ספיכה הארץ ואמריה מלפני ארון כי הארץ כוללת הים והירדן וההרי' והגבעו' וחוני'
אקור' הירד ככו' סמדור' וזא' מלעיל מפני מלת הארץ סהוא מלעיל חמר' חולי וסחדי וירקדי וכוסו מלפני חדו
ארון ומי הוא זס הארון חלור יעקב סקנה חותו מבית עבדי' בבחו כי הוא ארון על הכל ועוטה כרענו וסס י
דנה סינעברו ככי יעקב ביש וכירדן דין הוא סיננסו ויבקעו מיס מפניו כי הו' ארון' ההופכי הנור כ
כמו מיס לו כח להפך הלח ינט ססס הים לחרבה כן הופך הצור היבס לח וסס חותו לחגס מיס ולמעין מיס
כמו סכתו והכית בנור ונחו חמנו מיס כי הוא ארון ובנורא הכל ומוסל בכל ולח יסנו בריחותיו מנרתיו וכן ה
הר אעפ' סהוא הקבוע כנבדלו' כסירכה יסוב קל וינוע מהרה ויחדד וירקד כמו החיל למען ידענו כי בידו
יכל' לא לנו יס ספרי' סאיז זס תחלת סזומור' חמ' כמו סעטית חסד עם חביתינו והנחיתס ממכ
מנרי' כן תפסה עמנו בכל דוד ודוד ואלפ' סאיז חנו רחויס לח תפסה לנו כי פס לסמך כי גס חס לא היו
ראיס לולי כבוד סמך וסרית האבות' וזל' לא לנו סני פנמיס לחוק הענין' על חסדך ועל חמתך כמו ועל חמ'
חמתך וכן סחס ירה לסמך תן כבוד סלח יחלל' עניס וכן עסה עמנו בעבור חסדך ספעטה עם כל הגברתי'
ועמי' יתדי' סצברי' חמתך לקייס דבירך סנכבצת' לאבותינו וכדברי' רבותינו זל' חנאנו מחלוקת בוס סזומור'
יס חומריס על סעבוד מלכויות כחמר' ויס חומריס מטה וישראל אמרוהו בטעה סעמדו על הים ויס חומריס ח'
הגדיה ויסח' וצרי' אמרוהו ככנסן האס ויס חומרי' סרדכי' ואפ'ר' אמרוהו בטעה פועד עליהס סמך' הרטע

סמוך לבו לא ירא עד אשר יראה צערו: פור ג
נתן לאביונים צדקתו עמדת לעד קרנו תרום ב
כבוד: רשע יראה וכעס שניו יחרק ונמס תאות
רשעים תאבד: הללויה הללו עבדי יד
ידוה הללו את שם ידוה: יהי שם ירוח מברך מע
מעשה ועד עולם: ממזרח שמש עד מבוא מהול
מהול שם ידוה: רם על כל גוים ידוה על השמ
השמים כבוד: מי פידוה אלדינו המגביהו לשבת
המשפילי לראות בשמים ובארץ: מקימי מעפר
דל מאשפות ירים אביון: להושיבי עם גדיבים ע
עם גדיבי עמו: מושיבי עקרת הבית אם חבנים
שמחה הללויה:

סמוך לבו סמוך נטען זה לפי לא ירא מאדם
והולך וצטח באל עד אשר יראה צערו הרע סירבה
לראות בהם וכן ובאויבי ראתה עיני ראתה בהם מה
סרתי: פור כתן פור ממנו ונתן לאביונים
נטעם פור סכותן לזה ולזה לכל האביונים סיחיו לפ
לפניו וסידע בהם אבל אינו אומ' מפזר במתנות ג
גדולות עד אשר יסאר הוא עני כי אין זה מדרך ה
סדריק כמו סטירטנו אלא פור סכותן לזה ולזה והמ
והמתנות כפי כחו סיוכל לסבול ואמריו דול סמבזון
אל יבזבו יתיר מחומם: דקתו עומד לעד לו ולבניו
אחריו כמו סכתו נזר ססד לאלפים או פירוט לעד
ספעמוד לו דקתו לעולם הבא: קרנו תרום בכבוד
חוקו ותקפו וכן תרוממה קרנות דק ובריטעים ב
בהסך וכל קרני רטעים אנדע: רשע יראה ו
וכעס כסיראה הרסע בכבוד הדריק יכעס מרוב הק
הקנא וכן יחרוק סכיו עליו ואלו היה בן כח להאבדו

היה ענוה ונמס ימס לבנו מן הקנאה על דרך ורקב עצמות קנאה תאות רטעים תאבד מה סמתארי הרטעו
לראות ברע הדריק תאבד אותה התאה כי לא ידאן לעולם ברעטס או פי תאות רטעים הטוב סמתארי לעצמ'
אבל בדריקים כחמ ותאות דדריקים יתן: ודלרואה הללו עבדי ה' הללו את סס ה' כסירבה לדבר בינו
בינאית סגרים בגבורות האל טעמה בעולם כרענו להגביה הספלים ולהסכיל הגבוהים כמו טעמה ביסראל
ובמגרים ואמ' הללויה ואמר סלם פעמים הללו לומר סהללוים רבים אנו חייבים להללו עבדי ה' הוא הקריאה
כמו הקהל חקה אחת לכס ואמ' עבדי ה' הם החכמים: וראו ה' כי להס כנאה התלה להדות לאל סהס יודעים ל
להלל לפי חכמתם וסגתם בידיעת סמו: יהי סס ה' מברך יהי מברך בני הנבראים כי כלס בני דעת
וחייבים לברכו וטעם מעשה ועד עולם כי מעשה הוא זמן ההנה ועד עולם הוא זמן העתיד: במזרח
סמס עד מבואו כי כל בני אדם סהס ממזרח עד מערב כלס יהללנהו כי אעפ' סים בהס עובדי כוכבים ומזלן
הכל מודים כי הוא ססבה העליונה וכן אמר כי ממזרח סמסם עד מבואו גדול סמי בגוים וגו' וזכר מזרח ומע
ומערב כי הוא רב היסוב על קו סמס: רם על כל גוים ה' סכל הגוים ירוממנהו אעפ' כן כבודו הוא ב
בסמים כי סמים וטבאס והמלאכים הם יסג יתיר מכבודו והס ידעו לרומם אותו ולהגיד סבחו ויתיר ויתיר
מהתקוים ויס מפרסים רס הוא על כל תהלת סיהללהו כל הגוים: בו כה אלדינו לפי סזכר הס
סמים ויס גוים סאלדיהס טבא סמים לפי אמר' מי כה אלדינו כלומ' מי בכל אלדי העמים סהנא כה אלדינו
כי הוא מגביהו לסבת על כל עליונים ומספיל לראות ברחוקות סתתוים בין בסמים בין בארץ כי כלס ספלים כגדו ו
והוא רואה אותס כלס ואת מעסיהס יויד המגביהו סמספילי נוספת ויס מפרטים המגביהו לסבת בסמים ומס
ומספילי לראות בארץ: דבושפילי פירסנוהו: במקימי היוד נוספת וכן יוד להוסיבי מוסבי ואומ'
כי נוספת אלנו היודין הס לכתות סלסון אמ' הוא רס וראה ספלים כלומר בענייט ויקימס מעפר וירימס מ
מאספות ואספות לסון יסוד וכבר ביארנו דקדוקו בספר מכלול: להושיבי ולא די סמרים אותס
מספלותס עד סמגביהס ומוסיב אותס עס כדיבים ויה סאמר עס כדיבי עמו לפי סהס רמיס על כל העמים
בעסותס רכון האל וכן יהיו לעתיד על כל העמים: מושיבו עקרת הבית אס סבגיס סמחה ונהנה גס
בן הוסך הטובים סמוסיב העקרה בית כלומ' סיהיו לה בני בית כמו ויעס להס בתים מוסיב ויודים ביתה ומ
ומלת עקרת אינה סמוכה למלת הבית אלא יאמר במוכרת עקרה ועקרת וכן עטרה ועטרת ממלכה ממלכת
מלחמה מלחמת ויוסיב העקרה סתהיה אס בגיס ותהיה סמחה עמיהס תחת אסר היתה עטרה בלתס ואמר' הל
הללויה כלומר על כל אלה הנסלות סיעמה האל חייבים אתס להללנו:

וכן עד עול' סחנא העול' הבא כלו' כי במותינו לזמן
הקצו' לא ימותו כפסותינו חלא יבדכנו ויהללונו לע
לעדי עד לפי הללו' אתם וריאנו בעוד אתם בחיים
ותעמד כפסותיכם אחרי מות הגוף

אחבתי כי יסמע ה' טעמו דבק עם אהבתי וכן
הוא פי' אהבתי ה' כי יסמע את קולי ואת תחנוני כלו'
אהבתי ורדין עלי לאהבו כי הוא סומע את קולי וא
ואת תחנוני בכל עת שאקראנו בי הטע' הוא
הטע' חזנו לי ואנו בכל ימי לו אקרא לעזרה ולא לזו
לזולתי אבפוני חבלי מות בעת שאפסנו וס
וסבטנו חבלי מות כלומ' שהייתי בסכנה קרוב למות'
וחבלי כמו צירים וחבלים ומצרי סאול מצאוני ככל
ענין במלכות סוכות ומצרי סס מן כי נודדי הם לבס
צרה ויצן אמחא אמ' מצאוני ואמ' אמחא וכן צירים
אחזוני צירים וחבלים יתחזון כי המקרי ומנהג האר'
לא יוכל לברוח וגם הוא ימחא סילך אחריה למקו'
סימחא כי לא ידע את עתו ופעמי' ילך למחא טוב
וימחא רע וכן אמ' רזל רגלוהי דבר אינס אינו ערבל

אחבתי כי ישמע ידוה את קולי תחנוני כי דטח
אזנו לי גבימי אקרא: אבפוני חבלי מות ומצריס
שאול מצאוני צרה ויגון אמצא: ובשם ידוה אק

אקרא אנא ידוד מל טח נפשי: חנון ידוד יצדים
ואל דינו מרחם: שוכר פתאים ידוד דלותי ולי יח
יהושיע. שובי נפשי למנוחיכי כי ידוד גבול על
עליכי: כי חלצת נפשי ממות את עני מדמעה וא
ואת רגלי מדחי: את דרך רפני ידוה בארצות הח
דחיים: דאכנתני כי אדבר אני עניתי מאד: אני
אמרתני בחפזי כל האדם כוזב

ה' אקרא כשהייתי בצרות ואנו בשם ה' אקרא והייתי אומ'
אחא ה' מלטה כפסי אחא לסון תחנה ובקשה ופעמים כתו בהא ופעמים כתו בחלף וזה מן הסס' הכתובי' בהא
וקריאת ה' מלעיל כי החלף קמוכה והנון דגוסה וכן כל חכא' חנון ה' ונדיק לפי הייתי קורא אליו כי
הוא חנון ונדיק ומרחם שובר פתאים החלף נחה והיוד נעה בזרק תחתיה. אמ' כי הפתי סאינו יודע
תחבולה להנצל מצרתו האל סומרו כסמסים עליו בטחונו

כתיר' אמ' כשהייתי דל ועני ולא היה לי מטען הוא יהושיע לי שובי נפסי מלרע כמו עורו עורו דצרה
אמ' כשהייתי בצרה הייתי אומ' לכפסי סובי למנוחיכי מהצרה סאת בה סובי לחל כי הוא יהיה לך למנוחה כי
ה' גמל עליוכי כי הוא גמל עליוכי כמה פעמי' כן יגמול עתה כי הלצת וכמו שהיית מבטיח נכפסי כן ע
עמית כי חלצת כפסי ממות שהייתי קרוב למות בצרה שהייתי בה את עיני מדמעה סלא בכיתי כמו שהייתי בו
בוכה בצרתי את רגלי מדחי וכן חלצת רגלי מהייתי כדחה וגולה אהרן עוד אתחלך לכני ה' בארץ
ישראל ססכינתו סס ולפי סהיה גולה בין פלסציה בבדחו אמ' זה וערי ישראל הם ארצות החיים ונקראת ארץ
ישראל חיים כמו סנקראת ארץ כבי ארץ חכך כי היא חמדת הארצות והיוסב' בה הם חיים ובריאים חיים עב

ענין בריאות כמו עד חיותם כי ארץ ישראל תורה טוב מכל הארצות כמו ספירסנו בססוק יפה נוף מסוס כ
כל הארץ וכן כאמ' עליה ובל יאמר סכן חליתי כלומר הסוכן בירוסלים לח יאמר חליתי ורזל אמרו כי נקרת'
ארץ חיים לפי סמתיה וחיו בתחיית המתים ויום מפרטים כי אמ' בארצות החיים רמו בו סהיה מתהלך לכני ה'
הנדיקוס לפכי ה' בתחיית המתים דאבנתו אמ' האמנה גדולה היתה לי כי הייתי מדבר כלסר עניתי כל
בלומ' כשהייתי עני ובורה וכשהייתי בחפזי כמו סכתו ויהי דוד נחפו ללכת מפכי סאול הייתי אומר כל האדם
בוחב כלומ' אפי' בזמן שהייתי נחפו ועני מאד הייתי אומר כל אדם סאומר סלא תהיה לי המליכה כחב הוא וזו
היא האמונה גדולה ומה סכתב בזמור כך ה' חסיתי סהוא מזמור לח ואנו אמרתי בריסוי נגרסתי מנגד עיניך
בעת החפזון היה מפחד סימות ביד סאול והיה מסיב אל לבו יאומר זה לא יתכן כי כבר הבטיחני האל סאמלל
ואני מאמין בו חספ' סאנו בסכנה גדולה הנה בתחלת מהסבתו היה מפחד והומר נגרזתי מנגד עיניך אבל ג
גמר מחסבתו היתה לו האמנה באל ואומר בלבו כל האדם כוזב סאומר סלא כמלוך אני אמרתי
פרסתי כח אסיב לה מה גמול תו מה מכחה חונל להסיב לו על כל הקסד פעסה עמי

לַחַי יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אֵיךְ נָא אֱלֹהֵיהֶם: וְאֵלֵינוּ
 בְּשָׁמַיִם כֹּל אֲשֶׁר חָפֵץ עָשָׂה: עֲצֹבֵיהֶם כַּסֵּף וְזָהָב
 מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם פֶּה לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ עֵינֵי לָהֶם
 וְלֹא יִרְאוּ: אֲזֻנִים לָהֶם וְלֹא יִשְׁמְעוּ אֶף לָהֶם וְלֹא
 יִרְיִחוּן: יִדְוֶהֶם וְלֹא יִמְשֹׁן רַגְלֵיהֶם וְלֹא יִהְלִכוּן
 לֹא יִהְיוּ בְּגִרוֹנָם: כַּמֹּדֶה יִהְיוּ עֹשִׂים כֹּל אֲשֶׁר
 בְּטֶה בָהֶם יִשְׂרָאֵל בְּטַח בִּידְוֶה עֵרֶם וּמְגִינָם הוּא
 הוּא: בֵּית אֲהָרֹן בְּטַחוּ בִּידְוֶה עֵרֶם וּמְגִנָם הוּא:
 יִרְאֵי יְדוּהָ בְּטַחוּ בִּידְוֶה עֵרֶם וּמְגִנָם הוּא: יְדוּהָ
 וְכִרְנוּ יְכַרְךְ יְכַרְךְ אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל יְכַרְךְ אֶת בֵּית
 אֲהָרֹן יְכַרְךְ יִרְאֵי יְדוּהָ הַקְּטָנִים עִם הַגְּדוֹלִים: יִסֵּף
 יְדוּהָ עֲלֵיכֶם עֲלֵיכֶם יַעַל בְּגִיכֶם: בְּרוּכִים אַתֶּם
 לִידְוֶה עָשָׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לִי
 לִידְוֶה וְהָאָרֶץ נָתַן לְבָנֵי אָדָם: לֹא הִמְתִּים יִהְלֵל
 יִדְוֶה וְלֹא כֹל יִרְדֵי דוּמָה: וְאַגְוָנוּ נִבְרָךְ יְיָ
 מִעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּהָ:

לְכַזָּה זֶה הוּא טַעַם לְסַמֵּךְ יָן כַּכּוּד סֵאֵס לֹא תַעַ
 תַעֲסָה נִמּוּ וְחֶסֶד וְתַכְיֻחוֹ בִּיד הַעַמִּים יֹאמְרוּ אֵיךְ כִּי
 כִּי אֱלֹדִיָהֶם כְּלוֹמ' עֲצָה סֵאֲחֻכְנוּ מוֹטְלִים בַּס אֵיךְ אֵל
 אֱלֹדִיָהֶם יִקְוֹמוּ וְיַעֲזְרוּ אֹתָם: וְאֵלֵינוּ צַמְי' וְזֶס
 סְכִלִים לֹא יִבְנוּ מֵה בִּין אֱלֹדִיכֹן לְאֱלֹדִיָהֶם כִּי אֵל
 אֱלֹדִיכֹן בְּשָׁמַיִם וּמוֹטֵל בְּעֵלְיוֹנוֹס וּבְתַחֲתוֹנוֹס וְכֹל אֵל
 אֲשֶׁר יִחַסֵּן לַעֲשׂוֹת בָּהֶם יַעֲסֵה וְלֹא כֵן אֱלֹדִיָהֶם:
 עֲצֹבֵיהֶם כַּסֵּף וְזָהָב כַּקְרָאוּ עֲצֹבִים כִּי הֵם עֲצֹבוֹן
 לְבוֹטָחוֹס בָּהֶם סֵאֵל יוֹסְעוּ עַל יְדוּהָ וְאֵיךְ יוֹסְעוּ אֹתָם
 הַחֲדָס וְהֵם מַעֲסָה בְּנֵי אָדָם וְהַנּוֹרֹת הַחֵס הַעֲפֵס טַעַם
 סִיעֲשׂוֹס חֲכָמֵי אֱוֹמוֹ הַעוֹלָם עַל דְרָךְ הַעֲלִיוֹנִי
 וְיַעֲסוּ הַנּוֹרֹת לְדַמְיוֹן וְהַמּוֹן הַעַס הַטּוֹעִים אֲחֵדִיָהֶם
 וְחַסְבֵי הַנּוֹרֹת בְּעַמְמַס אֱלֹהֵי סִיָּהִי בָהֶם כִּי לְהַטִּיף
 וְלְהַרְעֵי: פֶּה לָהֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ יַעֲסוּ אֹתָם עַל כֵּן
 צוֹרֵת הָאָדָם וְלֹא יוֹכְלוּ לְהַטִּיל רֹחַ בָּהֶם סִידְרֵנוּ בַּסָּה
 וּסִיָּאוּ בְּעֵינֵי וּסִיָּמְעוּ בְּאֻזְנוֹהֶם: אֲזֻנִים הֵם
 הַזְכִּיר חֲמַס הַהֲרַגְסוֹת וְיֵס לְהַס הַנּוֹרֹת וְלֹא יִרְגִעוּ בִּי
 בָהֶם: רַגְלֵיהֶם לֹא יִהְיוּ אֲסִי הַגּוֹן מַעֲט סֵאֵל
 ס זִכְנוּ דְבוּר מַמַּס אֱלֹהֵי קוֹל כַּכּוּד הַיּוֹנָה מֵהַגְּרוֹן כִּי
 כִּמוֹ אֲהַבְּכִינָה: כַּמֹּדֶה דְרָךְ תַּפְלֵה: כֹּל אֲשֶׁר
 בְּזָרָא כִּמוֹ וְכֹל אֲשֶׁר בְּצַחַח וְכֵן סַמַּס יִרְחֵ רֵאֻבוֹן סַמַּס
 סַמַּסוֹן וְהַדּוּמִים לְהַס: יִשְׂרָאֵל בְּטַח בֵּה לֹא
 כִּי בְכָל דּוּרֹת סַעֲבָרוּ עֲזָרַס סֵל יִסְרָאֵל וּמְגִנָם הֵיחָד
 וְהַמִּי יִשְׂרָאֵל בְּזַח דְרָךְ כֹּלֵל: בֵּית אֲהָרֹן וְכֵן הַכֹּהֲנִים וְהַיִּשָּׁר אֵל לְהַס כִּי הֵם הַקְּרֹבִי לַה' וְעוֹמְדֵי
 לְפָנָיו תָּמִיד אֹמְרֵי סִיבְטָחוּ בּוֹ כִּי עֲבֹדְתָם לְפָנָיו תּוֹעִיִלִם: יִרְאֵי הֵם הַחֲכָמִים סֵהֶם מִתְּבַדְדִים בְּבֵית ה' לֵל
 לְלַמּוּד וּמִתְעַסְקִים בַּחֲמָה לְדַעַת אֵת ה' כִּי הֵם יִדְעוּ מִחֲמַתָּה כִּי אֵין זֹלָתָן לְבַטָּח בְּרִיעַ מִפְּרִסֵי וְרֵאֵי ה' אֲשֶׁר
 בְּכָל עַס וְעַס יְדוּהָ וְכִרְנוּ יְכַרְךְ אֲשֶׁר וְכִרְנוּ תָמִיד בְּזַמְלָתוֹ עֲלֵינוּ הוּא יְכַרְךְ עִמּוֹ וְכִי אֲחַר כֵּן הַפְּרִט יִבֵּ
 יְכַרְךְ אֵת בֵּית יִסְרָאֵל: וְכַרְךְ יִרְאֵי ה' הַקְּטָנִים עִם הַגְּדוֹלִים וְכֵן בְּבַטָּחוֹן לֹא זָכַר עַס יִסְרָאֵל וְעַס יִרְהוּ
 ה' בֵּית ה' כִּי הַקְּטָנִים אֵין בָּהֶם דַּעַת הַבְּטָחוֹן יְכַרְךְ הַקְּטָנִים בְּעַבְדֵי הַגְּמִלִים יְכַרְךְ ה' עֲלֵיכֶם אֱוֹמ' כַּכּוּד
 אֵי סֹזְכַר וְאֵמֵר יוֹסֵף דְרָךְ כַּבֹּאֵה אֹן דְרָךְ תַּכְלֵה כִּמוֹ יְכַרְךְ וְעַל בְּנִיכֶם כִּמוֹ סֵאֵל הַקְּטָנִים עִם הַגְּדוֹלִים:
 בְּרוּכִים סַמִּים וְאֲרָץ הַנָּה עוֹסֵה הַעֲלִיָּנוֹס וְהַתַּחֲתוֹנוֹס וְבִידוּן לְכַרְךְ מִי סִירְכָה: הַשָּׁמַיִם אֲעֵפֵס סֵהֵאֵל
 עָשָׂה הַסַּמִּים וְהָאָרֶץ מִמְסַלֵּת הַסַּמִּים הִיא לְכַדוֹ לֹן וְאֵין לְאָדָם בָּהֶם דְבוּר אֱבֵל הָאָרֶץ כֵּתָן מִמְסַלֵּתָה לְבָנֵי אָדָם
 וְכֵן כִּתּוּב תַּמְסִי! הֵן בְּמַעֲסָה יָדָךְ כֹּל סֵתָה תַחַת רַגְלֵי וְכַרְךְ סִידְעוּ בְּנֵי אָדָם וְכִירוּ כִּי הֵן אֲחֵדוֹן וְהֵם כַּקְּדִים
 עֲלִיָּה וְכֵאֲשֶׁר יִרְכָה יַעֲבֹד אֹתָם מֵהַפְּקִידוֹת וְיִתְכַבְּדוּ לְאֲחֵדִים כְּלוֹמ' סִימִיָּת אֱלֹהֵי וְיִולִיד אֱלֹהֵי מִי סִיכִיר סֵהֵאֵל אֵל
 אֲדוֹן וְיִירָאֵהוּ כִּמוֹ סַקִיד הָאֲדוֹן יַעֲמִידָהוּ בַּפְּקִידוֹת וְיִחַיִּיהוּ הַזֶּמֶן הַקְּצוּב לְאָדָם לְפִיכָךְ אֲמַר אֲחֵדוֹן: לֹא
 הַמְתִּים יֵה! לֵן יֵה אֹתָם סִימִיָּתָם הָאֵל טַרַס זֶמֶן הַקְּצוּב יִמִּיָּתָם בְּצוֹנָס סֵאֵל הַכִּירוּ בְּחַיִּיהֶם סֵהֵאֵל אֲחֵדוֹן וְלֹא יִרְ
 יִירָאוּ מִפְּנֵי וְהֵם יִמִּיָּתוּ וְלֹא יִהְלְלוּ יֵה כִּי הָאֲבָד כַּכּוּד בְּמוֹתָם וְהֵם יִרְדֵי דוּמָה בְּאֲמַת וְהַדּוּמָה הוּא הַקְּטָנִי סֵהֵאֵל
 סֵהֵאֵל בּוֹ כִּמוֹ אֲבָן דוּמָס וְהַגּוֹף יִרְדֵי בֵה וְכֵן כַּסַּמַּת הַרַסַּס תֵּאֲבָד בְּאֲבָד הַגּוֹף וְכֵאֲלֹן תִּרְדֵי עַס הַגּוֹף תִּקְבַּר
 וְאַגְוָנוּ כַּכּוּד יֵה אֱבֵל אֲכִזְנוּ סֵאֵל וְדִתֵי סֵאֵל וְיִדְעִים וְכִירוּ סֵהֵאֵל אֲחֵדוֹן עַל הַכֹּל יִחִיה אֲחֵדוֹן וְכַכּוּד
 בְּחַיִּים וְהֵן מִצַּתָּה סֵהֵאֵל זֶמֶן הַעוֹמֵד:

דודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו. בזה המזמור
 מחלוקת בדברי דוד כי זה המזמור נאמר ע
 על דוד ויש אומ' כי על ימות המשיח נאמר והודאה
 על לסוף בני הגלות ביחוד דרך כלל וזה הוא הנכון.
 והמזמור מתחיל בהודו ומסיים בהודו לסבה המזמור
 ולגדולת הדברים הנאמרים בו' השם על דוד נאמר יה
 יהיה פי' כן כי כשמלך דוד אמ' הודו לה' כי כלכ' הייב'
 להודות לחל במלכותי כי טוב עמה לכם ואחר כן זכ
 זכר צדקת ישראל ובית אהרן ויהי' ישראל ים לה
 להודות לחל על מלכותי מאני בצורת החל שייתי מכ
 מכנה ארצי אף בימי סאל כל סכן עתה סאני מל
 מלך סיהיה לכם בטוח וסוקט סלא יבאו הארצים על
 עליה כי יפחדו ממני בית אהרן ים להם להודות לחל
 על מלכותי כי סאל הדג כוב עיר הכהנים יראי' י
 ואמרו כל יראי ידה ים להם להודות לחל על מלכ
 מלכותי כי מפני סיהי ישראל בהסקט ובצנחה לירא
 ליראי ידה פכאי להתעסק בחכמה ועוד כי אכי ירא
 האל כמותס ואוהב אותס ואסימס בחברתי כמו סכ
 סכתוב חבר אכי לכל אסר ויראוך וצדקס יראי ידה
 זהו ביתו סל דוד דכתוב חבר אכי לכל אסר ויראוך
 מה עמה דוד אמ' אככי יוסב בבית ארזים וארון צי'
 סאלהי יוסב בתוך היריעה אמ' הקב' אף אכי סמור
 לו ססידו וגו' וסמתי לעד כסאו הוי כי לעולם חסדו
 ואמר גם כן בישראל כי לעולם חסדו אף הקב' עוס
 עוסה חסד עס ישראל לסנה ולסתיס חלל לעולם סכ
 סנאלה חסדי ידה כי לא תמננ' ואמר וחסדי מאהך ל

דללו את ידך כל גוים שבחודו כל דאמים כי
 גבר עלינו חסדו ואמת יהוד לעולם הדלויה:
 הודו לידוד כי טוב כי לעולם חסדו: יאכרו נא
 בית אהרן כי לעולם חסדו: יאכרו נא יראי יד
 ידה כי לעולם חסדו. מן דבצר גראתי יה
 ענני במרהביה: ידוד לי לא אירא כה יטסה אח
 לי אדם: ידוד לי בעודי ואני אראה בשנאי: טוב
 להסות בידוה כבכת באדם. טוב להסות בידוה
 כבכת בגדיבים: נל גוים סכבונני בשם ידה כי
 אמילם: סכבונני גם סכבונני בשם ידה כי אכלם:
 סכבונני כדבורים דעכו כאט קוצים נכס ידה כי
 אכלם: דדה דהיתני לנבל וידה עורני: עוי חוס
 חכרת יה יהי לי לישועה: כול רנה וישועה באח
 באדלי צדיקים ימין ידוד עקד חיל: ימין ידה ר
 רוככה ימין ידה עקד חיל: לא אמות כי אהיה ו
 ואספר בעשי יה: יכר יסרני יה ולמית לא נהנני
 גתחו לי שיערי צדק אבוא בס אודה יה
 זה דשער לידוה
 צדיקים יבאו בו אודך כי עניתני ותהי לי לישועה

לא ימוס בית אהרן גם כן ואמרו כי לעול' חסדו סנאל' ויהיה לו ולזרעו אחריו צדקת עולם ואלס על ימ
 ימות המס' ח נאמר המזמור אמ' כנגד האומות הודו לידוה כי טוב כי לעולם חסדו כי טוב עמה לישראל וסמר ל
 להם חסדו לעולם כלום לקצת ימים רבים סהיו בגלות אחריו כן אמ' ישראל יודו לבדס ויהמרו כי לעולם רכדו
 סהיו עבדים בגלות ועתה הם אדנים בגלותס וכך בית אהרן יודו לבדס ויאמרו כי לעולם רכדו סבטלה הכיב
 הכיבה מהס כמה סכיס בגלות ועתה סכנ' אליה וכך יראי ידה המתבודדים בתורה וצדקמה יודו לבדס ויאמרו
 כי לעולם חסדו כי בגלות מרוב הצרות לא היה להם סכאי ולא היה לבגס סלס וככוף חל ידה חלהיס עתה יו
 יודו חת ידה: מן המצר: אס על דוד נאמר מודה לחל סהוציאוהו ממצר למרחב כי כסיה בורח סיה במ
 במצר סהיה מסתתר במערות ובמצדות ואס על ישראל נאמר יאמר ישראל דרך כלל מן המצר סהייתי בנו והו
 והוא הגלות מסס קראתי יד עד סעככי וסמני במרהב ומצר סס מפעלי הכפל בסקל מסב קלע ולרבים מצרי'
 ובסמוך מצרי סאל ועניכו כי צודריס סס: ידה לי: הואיל וידה עמי לא אירא מכל אסר ירצה לעסות לי
 חד' כי לא יהיה לו כח ויכול' ידה לי ידה עמי והוא עס עוזרי ולא יהיה בארצי כח להרע עמי חלל סהכני
 אירא בסונחוי אכי איראה בהס מה סארצה לראות וכך ובארצי ראתה עיני ותבצ עיני במורי: טוב לר סותי:
 וכפל הכסוק לחוק הענין: כל גוים: וכאסר סכבונני בטחתי בשס ידה כי אמילס ורס על כנכת ישראל
 מבאר הוא ואס על דוד ישראל ולסמתיס סרצו להרע לו כסנא אכיס מלך גת גס הגיסי אסר סרכו נקלג וס
 וסנ' כסיו: סכני כדצריס: כפל הכסוק וסוסיף עוד לחוק ומלת אמילס כמו אמילס כצרי על מסקל ו
 חסיף צדאסיכ' ונא פתח תחת ציוי מפני הכסוק ועניכו אכריתס סכני ועוד סלס והוסיף לחוק הענין: דנפ

פל תגמולוהי עלי כוס ישועות אשא ובשם ירוח
 אקרא גדרו לירוח אשלם נגדה נא לכל עמו : י
 יקר בעיני ידוד המותה לחסידיו : אנה ירוח פי א
 אני עבדך אני עבדך בן אמתך פתחת למוסרי :
 לך אבוח זבח תודה ובשם ירוח אקרא גדרו לי
 לירוח אשלם נגדה נא לכל עמו : בחצרות בית י
 ירוח בתוכי ירושלם הללויה :

כל תגמולוהי עלי כל תגמולוהי סגמלני הס עלי לא
 להטיב כנגדן אם אוכל כי לא היה צי זכות שהיה ע
 עליו לעשות לי מה טעסה אלא הכל חסד כמו שאמ'
 יעקב קטנתי מפל חסדים ומכל האמת חסד עשית
 את עבדך ותגמולוהי כמו תגמוליו על דרך לסון א
 ארמית עלוהי כמו עליו ידוהי כמו ידיו גוס י
 ישועות אשא ימ כוס חלק כמו מנת חלקי וכופי יו
 ויתכן לפרטו במשמעו כלום כשאעס' מסתס' וסמחה
 אריס כוס היוי ואודפ' עליו בסני רבי ואוכרי יסועתו
 שהושיעני ואותו הכוס יקרא כוס ישועות' ובשם ה'

אקרא כמו שהייתי עוסה בצרה צרה ויגן אמצח ובשם ה' אקרא כן בעת הרנחה כוס ישועות אשא ובשם ה' א
 אקרא גדרו לה אטלס הנדריס טכדרתי כסהמתי בודה ונגלה אם ישיבני האל לביתי אנתס הנדריס א
 אטלס עתה נגד כל עמו וטעס כל דבק עם אטלס לא עם נגדה וכמוהו רביס והא נגדה נוסף או היא במקום
 למד השמוע כי תבח זאת המלה עם למד

הענין בלתי וכן הרגו לאבנר והט' יטי לאבטלוס יקר צעני ה' כמו ויקר דמס צענינו יקר הוא צענינו
 להמית חסידיו בלא עתס ואכי מן חסידיו לכך מלט כפטי מן המות' אגה ה' גם זה כתנו ביה והוא צעני'
 הודאה וכן חכה חטא העס הזה בענין התודות הקטת' וזה בענין הודאה לאל טעוסה עמו טובה בעבור שהוא
 עבדו עבדך בן אמתך פרסתינו במזמור פו ועתה חכי טובה אותנו הנה זכר האל לפי שהיא עיקר היצירה בבן
 כי ג'ול העובר ימי יצירתו בבטן האמה וטס מתגדל בדם הוסת ומתכניר בזמן הקצוב וגם מנחתו כוזן מסדי
 האס פני טבע האס נקטר בבן יותר מטבע האב לפי אמ' במלכי ישראל וטס אמו להודיע טמעט' הבן כמעט'
 האס צרוב כי מעסה האדס הן לטוב הן לרע חעס' טהס בצחזרת האדס ולכי הנהיגו עמנו ולפי למודו יהיו מ
 מעטיו יס ביה קצת גס כן מטבע יצירתו לפי אמ' עבדך בן אמתך אמ' חכי עבדך מסכי פני האחד שהרגלתי
 עכמי בעבדתיך ועוד כי היה בטבעי גס כן כי אמי היתה אמתך פתחת למוסרי לפי אמ' חכי מודה לך טפתחת
 למוסרי כי ירעתי כי אמתך היתה תסועתי ואמ' פתחת למוסרי והוא לא היה חסור פעמי היה כאלו היה חסור
 וכלכד כמו בטלע המחלקות' ובפני חכים שהיה קרוב להיות כלכד ואסור' לך אבוח זבח תודה סאודה
 לך על הזבח ואקרא לרבי בשם ה' סיהיו עמו בזבח ויסמעו הודאתי גדרו כפל חסס' לאמר כי בחצרות
 בית ה' יטלס חותס' בחצרות בית ה' בבית שהיה בן הארון צירועליס בתוככי יוד כוספת לבחות הלסון
 וכן יוד עוככי תחלוואכי כעורוכי הללויה כלכ' תהללו יס עמי' הדרו את ה' כל גיט שבחונו כל האומיס
 זה המזמור לבד טכיס כסוקיס הוא לימות המסית ודמו צו לעשותו אנתס טכיס פסוקי לבד כי כל העמיס יהיו
 למני עבדיס לבד ישראל סיהיו בתודתס וכל האומות לעבד אחד בטבע הנות וכלס יהללו יס כי כלס יודו צו

חז כמו סכ לקרא כלס בשם ה' ולעבדו טכס אחד ולפי שאמ' בתכלית המזמור הללויה טאמ' כנגד ישראל ראה
 ציוח הקדס כי כל האומות יהללויה עדין ואמ' כנגד כלס הללו את ה' כל גיט שבחונו כל האומיס והוא כפל
 ענין במלות טוכות' כי גבר עלינו בזה יס לכס להללו ולסבחו סגבר עלינו חסדו עד שהנציאנו מתחת
 ידיכס טלח היותס מאמיכיס סיוכל להיות זה לאורך גלותינו ועתה חדו ואמרנו כלכס ואמת ה' לעולס כי אמת
 הוא דברו והבטחתו סהבטיחנו להנציאנו מהגלו' ואמ' עוד הללויה לחוק או אמ' כנגד ישראל ועבדיו ר'ול הללו
 את ה' כל גיט אלן אומות העולס הוא דבעו סבוחיה אכן לא בעו סבוחיה אלא חכי קאמ' הללו את ה' כל גיט
 כדעביד צמו וכל ספן אכן דגבר עלינו חסדו ועוד בדבריה סאל ר' סמעון בנו סל רבי הקדוש את חביו אמר
 לו הללו את ה' כל גיט מה הס כל גיט כל האומיס אמ' לו כל גיט אלנו חומו העולס ססעבדו את ישראל כל
 האמיס אלן טלח פעבדו בהס אמ' כל האמיס מה אס הגיט ססעבדו את ישראל מקלסין להקבס חנו טלח ס
 סעבדו חותן חין חנו מקלסי התחילו אומ' הללו את ה' כל גיט וגו' אמ' ישראל אס הגיט מקלסין אנתו חנו
 על אחת כמה וכמה התחילו אומרי כי גבר עלינו חסדו אמרה הארץ ואמת ה' לעולס מהנו ואמת אמת הברית
 סקיימת מחבת סכ נוסרתי את בריתי יעקב ואף את בריתי יבחק ואף את בריתי אברה וזכור וגו'

אשרי תמימי דרך ההולכים בתורת ידוד

אשרי תמימי דרך המזמור הזה הוא ככבוד מאל
והברו דוד על שמונת חלקי בית כי בכל חות ים בו
שמונה פסוקים ובכל פסוק ופסוק ים כי דרך או תו

תורה או עדות או פקודים או מנוה או אמירה או דבור מספט או צדק או אמונה או חקיש ואלה המלות הם
חלקי כל התורה ועתה אבאר אלה הסמות כדי שלא אצטרך לבארם בכל פסוק ופסוק הורה הוא תכ
תכונת המנוה היאך נעשת כמו תורת החטאת תורת האשם וכן בשאר המנות דרך הוא תקן המדות
מה הוא חנוך ורחוש אף אלה היה כן וכן בשאר המדות חקים הם המנות שלא נגלה טעמם כיצור
הם אשר נאמר בהם מנוה כגון, סלוח טמאים והפרת נדרים וכיוצא בהם בשבטים הם הדינין שבין
אדם לחברו עדות הם המנות אשר הם עדות לזכור כמו סבת ומועדים כיצית ותפילין וכיוצא בהם
פקודים הם המנות שהסכל מורה עליהם שהם כפקדון וכדבר נגזר בלב אדם צדק הוא נדוק הד
הדין מן המנות כי בנדק נאמר דבור ואבירה הם כלל לכל המנות וזכר דבור ואמירה גם כן להגטו
להצטומה שהבטיח האל וזכר גם כן דבר כנוי רצונו בצריחת העול' וכן אבוגה קיום דברו בצריחת העול' ו
וכאשר זכר כל אלה הסמות כל אחד בפסוק אין דעתו על הסם שהוא לבדו אלא זכר האחד והוא הדין להחרי'
פעמים זכר פסוק ויש בו כסוקי אמר בעת צרתו בצרתו או בעת צרות אחרות ובצרתו המזמור כלל א
אלו הפסוקים או לפי שהצרה ההיא היתה מטרידה אותו מלהתעסק בתורה ובחכמה ועתה ים לסאול למה חב
חבר המזמור הזה על שמונה לא על פחות ולא יותר כי במקומות אחרים סזכר להסבון סבעה או עטרה איכס
דוקא אלא לסך הסבון כמו שבארנו במקומות כי הסבעה בעבור סבעה הגלגלים סבעה סוכבי לכת ס
סממטין וכן כל ימות עולם הולכים סבעה סבעה כן יצירתה העולם בססה ימים ובסביעי סבת וכן עטרה י
לפי שהיא סוף כל החסבון אבל שמונה לא נמנה בסום מקום שהוא לסך חסבון אלא כהוא חסבון דוקא הם
כן למה כיון דוד לזה החסבון והנראה בעיני לפי שהמזמור הזה כולו הולך על מנוה וחקים ומספטים והדומ
והדומה להם וכולם בנוין על דרך סכל וחכמה והדרכים סבהם נקנית החכמה ומדות האדם מיוחסים אליהם
ועליהם נאמר חכמה עמודיה סבעה חמסה חנוסים סבמדות האדם מיוחסים אליהם ועליהם נאמר חכמה עמוד'
כמו שפירט החכם ר' שלמה בן גבירול וגם מה שלא זכר הוא החנוסים ליחסם לדרכי החכמה הארבע החנוסים
מבואר הוא כי בעיני יראה אדם בספרי החכמ' ובאזכור יסמע מפי המלמדים ובפה ידבר מה שלומד מהמל
מהלמד לאחרים וביד יכתוב הספרים ומה סצריך לבאר כי חום הרוח הוא המיוחס אל החכמ' לפי סנקבי הא
האף קרובים אל סני חללי המוח המוקדמים סבהם כח הצויר והדרך הססי היא הגדת המגידים והוא
דבר שלא ידע באחד החנוסים אבל הוא דבר ברור אצלנו והנה יגידו המגידים כי קבוסטיכא בעולם והוא לא ה
הלך סס ולא ראה אבל לפי סכל אשר היו סס מגידים עכיונה ואין מכחיס ביניהם יתברר אצלנו שהוא וגם בד
בדרכי החכמה יצטרך הגדת המגידים בו מדרכי החכמה יגלו בבחון הכבראים והיכס ידועי סכל כל אדם אבל
סמעו מפי המגידים כענין שאמר האל לאינוב הודעת עת לדת יעלי סלע וחולל איילות קטמור וכן כיוצא ח
בוה בדברים סבחנו בדרכי החכמה בצברתאים והדרך הסביעי רחית הסכל וידיעתו וזה הדרך חזק מכול
מכולם ונשאר דרך אחר סאינו מדרך החכמה ואח הסכל מורה עליו אלא שהוא עמוד גדול ויותר חזק לכל ב
בעלי התורה והוא הקבלה סחייבי' אנו להאמין על כל פנים ובה יתאמת בככסיטיכו ויתחזק בלבוטיכו כי מ
מסה רבי' עה כתי' התורה מפי האל יתצ' וחדום העולם ומעסה בראסית וענין האבות והאותות הגדולות אשר
ראו אבותי' במצרים ובמדבר וקריעת ים סוף והירדן ומעמד הר סיני ועמידת חמה ולבנה ליהוסע וסאר הכ
הנפלאות סכתוצת על ידי הכנתי' אשר לא ראו עינינו ולא סמעו אזנינו ולא יורה עליהם הסכל ולא סתנו ל
לבחן כי הגדת המגידו' כתי' לבחן אבל זה לא כתי' לבחן אלא כתי' אמת אצלנו מפי הספרי' אשר הם ירוסה עת
מאבו דור אחר דור והקבלה הזאת ככוב' אצלנו וכתקע' ב' צתיכו כאלו ראו עינינו וסמעו אזנינו והוא אלינו
ויותר כי הדרגות מכוב' לפעמי' וגם בסכלו יטעה אדם לפעמי' כסאי' דרכי המופת צרורי' אליו אבל הקבלה
אשר הוא ירוסה מאבות דוד אחר דור לח נמנ' מכחיס בכל האומו' וגם כל הספרי' סככתבו בה ממזרח סמס עד
מביאו לא יכחיס אחד את חברו לפי כתי' הקבלה אצלנו בלא סוס ספק עד ססבה הקבל' אצלנו כמו סכל'
לפי חבר דוד עה זה המזמור על סמנה אלפא בתיא כנגד סמנה הדרכי' סזכרנו והנה זה מבואר נסמוע לבאר

אֲבָן מֵאֲסוֹ הַבְּנִים הַיְהוּדָה לְרֹאשׁ פְּנֵה: בֵּאת יְדוּחַ
הַיְהוּדָה וְאֵת חַיָּא נְפִילָאֵת בְּעֵינֵינוּ: זֶה הַיּוֹם עָשָׂה י
יְדוּחַ נְגִילָה וְנִשְׁמַחָה בּוֹ: אֲנִי יְדוּחַ הוֹשִׁיעָה נָא
אֲנִי יְדוּחַ הַצְּלִיחָה נָא: בְּרוּךְ הַבֵּא בְשֵׁם יְדוּחַ ב
בְּרַכְוֵיכֶם מִבֵּית יְהוּדָה: אֵל יְהוּדָה וַיֵּאָר לְנוֹ אֲסוֹחַ
חַג בְּעֵבְתֵימָם עַד קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ: אֵלֵי אֲתָה וְאוֹדֶךָ
אֱלֹהֵי אֲרוֹמְמֶךָ: הוֹדוּ לַיְדוּחַ בִּי טוֹב בִּי לְעוֹלָם ח
חֲסִדוֹ:

דועכו מצנין סלא כזכר פועלו מהדגוש וענינו כמו
 ידעך כרו וחמ' כאש קוכים טהור כבה במהרה ולח' י
 ישסה מהס גח'ת' דחח דהיתני לכפול חמר
 כנגד החיוב וה' עזרכי סלא כפלת' עזי וזמרת
 יה ענינו וזמרת' ויוד עזי עומד במקום טכיס כי זמ
 וזמרת קמוץ ואלו היה סמוך היה פתח כמו וזמרת כ
 כבל ד' וכן אסר כתנך ה' ביד כמו בידי או יהיה תיו ו
 חמרת במקום ה' וכן הבה לנו עזרת מחר' איך לא
 עזבה עיר תה' ו' חמ' עזי ויסועתי יה וראוי לי טאזמר
 ל' קול רנה וישועה כאשר ימין ה' עושה להס
 חיל כח ועוטר או יהיה קול רנה באהליהם וישועה ס
 סיזכרו בקול רס' ימין ה' רוממה ט'א' תמוט
 ויהי עושה לאוהביו חיל וכפל הענין לחזק כי לא תה

לעולם כמו ימין הגבורי' והנדיבי' אלא לעולם רוממה
 תהיה הכח והעוטר מוולתני' לא' חמות כמו סקסנו להמיתני ולאחבדני מן העולם אבל אחיה ואספר מ
 מעטי יה המעשים והנפלאות סעסה עמי' וכר' יסרכי יה הימים אשר היותי ברע מוסר האל הוא סהיה
 עלי לכקותי מפסעי לא סירבה להמיתני ודגס יס' כי לתפארת הקריחה כדגס כן דכני אלד'ס' פתדו
 לי סערי דק אבא על דרך מס' כלומ' דברי תה' ה' והודא' לאל סהכילני וחומ' לרכמי' וליודעי' סיעזרוהו להודות
 לאל זהו פתחו לי' זה הסער לה' כי אינה ראויה התלהם והסבח אלה ללפי' דיקיס יבאו בו וודו לאל
 על כל מה סעסה עמה' כמו סחני בא' בו' אודך אף אחי אודך כי עניתיני בקראי חליך מן המכר' אבן
 מחסו הבוכים חס על ישראל עד מסל כי ישראל עקר בגין העולם ומחסו הותה הבוכים והס מלכי הארץ סמ
 סמקיימי' בגין העולם בזקיהס ובמספטיה על בני אדם והנה ישראל היו מחוסים בגלות' והיו מואסים חותס
 המלכים סתהיה חפי' אחת מאבני הבנין כל סכן סתהיה כנה כלומ' סאיין צורך לעולם בהס וירסבו לכלותס ו
 והנה בעת היסועה היתה לראס פנה כמו סיעסה חדס פנות הבית באבני' גדולות ויפות להעמיד ולקייס אבני
 הבנין כן יהיו יס'אל לעתיד יהיו לראס והיו קיוס העולם' באאת ה' יתמהו עליו מלכי הארץ ויאמרנו לא
 היתה זאת התסועה לאומה זאת אלא מאת ה' היתה כי מאד היא כפלאת זאת התסועה בעינינו איך היתה אלא
 בי מאת ה' היתה כמו סחמ' יסעיה עליו יקפצו מלכים סיהס כי אסר לא סופר להס ראוי' זה היום ויענו
 כלס ויחמ' זה יוס תסועה ה' עסה חותנו כי לא יוכל להיות בלתו לפי' איין לנו להיות עכבי' ביסועת ישראל אלא
 סכגילה ונסמח עמהס בזה היום כי מאת ה' היה והוא עסה חותנו' אגא' ה' יחמ' יס'אל אכא ה' הוסיעה כא
 והגליחה כא לכל הבאים לחסות בגלך ולסוב לעבודתך' ברוך הבא ויחמ' הכהנים סיהיו בבית המקדס
 לכל הבאים לעבוד את ה' בריך הבא בסס ה' אכחנו צרכנו חתכס מבית ה' ותהיו מבורכים בסמו כי הוא' אר'

ה' הוא יוכל והנה יחיד כמבא והנה האיר לנו מאס' ה' סהייכו בה בג'ות לפי' באו ועברו את ה' כמונו חסרו חג ב
 בעבדתיס הביאו הכבס קסור בעבדתיס עד סצביחו אל קרנות המזבח כלומ' להקריבו לפני ה' וקרבן כבס או
 זולתו יקרא חג לפי סבחגיס יקריבו חותס צריב וכן חגיס יקופו' אלו' אתה וחודך ה' ישראל לי כאה ל
 להודות לך על כל האומות כי אתה אלי כלומ' סהראית כחך ויכולתך בי סהוצאתני מן הג'ו' בכרך הגדול וכן
 אתה חלדי סלקחת מספטי מן האומות לפי' חודך וארוממך בפני' הודו לה' כי טוב אומ' כנגד כל הגוים
 הודו לה' כי טוב הוא עס הכל ולעולם חסרו עס בדיוקיו ואס על דוד נחמר המזמור יאמר אבן מחסו הבוכים
 על דוד בסבא סמואל למסזו וכן סררו ר'זל פירוס ספסוקיס מאוודך ולמטה חודך כי עניתיני אמר דוד' אבן
 מחסו הבוכים אמר יסי כי דוד היה כער וקטן רועה בצאן ולא היה כחסב בעיניה' ולא עלה בלבס סיהיה הוא
 מלך' מאת ה' היתה זאת אמרו אחיו זה היום עסה ה' אמר סמואל' אכא ה' הוסיעה כא אמרו אחיו אכא ה' הצליח'
 בא אמר דוד' בריך הבא בסס ה' אמר יסי כסבא דוד מן הצאן' צרכנוכס מבית ה' חמ' סמואל' אל ה' ויאר לנו
 אמרו כלס חסרו חג בעבדתי' חמ' סמואל כי קרא חותס אל הצבא' אלי אתה אמ' דוד' הודו לה' כי טוב חמ' כלס'

בלבי צפנתי אני כזהר שלא אסככנה אלא הוא
צפונה בלבי למען לא אחטא לך כי הסוכח יחטא
במנוה ברוך אתה אני מצדך ומודה לך על א
שלמדתי ומבקש מלפניך שתלמדני עוד
בשפתי ספרתי לפי שאמר בלבי צפנתי אמר א
אעפי מצפנתי בלבי לא הנחתי אותם מלספר כדי
להרגיל את עממי בהם וללמדם להחכים בדרך
עדותיך הווי נקראת כן הוא בטמונה אחרית באל
באלפ בית זאת וסימן בדה מכפר עדותיך הווי נעם
אמ' אני סט וסמח כסאני מצין עדותיך ואני יוואס
בהם חכמה כפלאה ודברי דיקי ויסרי ואני סמח בה
כאדם טסמח על כל הון סימחא בפקודי' אסיח
אסיחה כסאני מסיח בהם אני מביט בהם בעין הסב
הסכל לדעתם על האמת והנכונה לא כמו סלחה ב
צפיו ולבו ב' עמו בחקתי אסתעסע כסאני מ
מתבונן אני מסתעסע לפיכך לא אסכח כי הם לי ל
לססון ולסמחת לב גמול על עבדך גמילות
חסד זה עסה עמי טאחיה ולא אסאל הקוים להענוב
העולם אלא כדי טאסמרה דברך גל עיני וא
עיני לבבי גלה סאדע להביט ולראות

אל תשגני ממצותיך: בלבי צפנתי אמרתך למ
למען לא אחטא לך: ברוך אתה ידוד למדני ח
חקיך: בשפתי ספרתי כל משפטי פיך: בדרך ע
עדותיך ששתי בעל כל הון בפקודי' אשיחה וא
ואביטה ארתך: בחקתיך אשתעשע לא אסכח
דבריך: גמול על עבדך אחיה ואסמרה דברך:
גל עיני ואביטה גפלאות מתורתך: גר אנכי בא
בארץ אל תסתר ממני מצותיך: גרסה נפשי לת
לתאבה אל משפטיך בכל עת: גערת זדים ארו
ארורים הסגים ממצותיך: גל מעלי חרפה ובו
כי עדותיך נצרתני גם ישבו שרים בי נדברו עב
עבדך ישיח בחקתיך: גם עדתיך שעשעי אנשי ע
עצתי: דבקה לעפר נפשי חייני בדברך: דרכי ס
ספרתי ותענני למדני חקתיך דרך פקודיך הבינני
ואשיחה בגפלאותיך

הנכללות סהם מתורתך כמו החקיס שלא נגלה טעמם וכמו מעסה בראשית והדומה להם מדברי סהם סתרי
תורה גר אנכי בארץ האדם בזה העולם נחשב כמו הגר שאין לו מעמד במקו' כן האדם יסע מזה העולם
כי אין לו מעמד וקיום בו לפיכך אסכילך שלא תסתיר ממני מצותיך כי לא אדע יוס נסע גרבי כפסי
נצביה כפסי מרוב תאותי אל מספטיך מלמדס בכל עת אכיל' צעת סאני בעסק העולם לבי הומה עליהם ג
גרסה מענין גרס כרמל לתאוה מקור מן תאצתי ליומעתך ענין תאוה נחטק גערת זדים עבר במקום
עתיד והגברה סאיכה קסורה צט בית' היא לסון הסתה ומארה אמר תגבר הזדים האררי' סהם סוגי' ממה
ממצותיך וקראס סוגיס כי הם זדים בצטול הלמוד וסוגיס מן המצות מפני סאינס יודעים ולא סזכר כי בכל
עת הוא תאב אל המסעטיס אמר כן אני תאב והס אינס תאביס ולא בטליס מתעסקיס בהבלי העולם אן יוס
יוטבי קרנות ואין להם חפץ בלמוד לפיכך לא ידעו מספטי האל והס סוכיס בהם ועוצריס עליהם ועל דרך
הזה אמרו רב' זל' הוי זהיר בתלמוד ססגנת תלמוד עולה זדון כלומר לזדון תחסב אותה הסגנה לפי שהוא בט
בטל מן הלמוד במויד ואמ' ממצותיך ולא במצותיך כי בסגנתס הם יוצאי מן המצות גל מעלי אותס
הזדים הם מחרפיס אותי ומבזי אותי לפי סכצתי עדותיך ואתה גלה אותס חרפה מעלי והעבר אותה סיבסמ
המה ואסמח אני גם יסבז סריס וגדוליס סאינס חפניס בתורה יוסביס בקרניות ומדברים בי דרך נכאי
כמו ותדבר מריס ואהרן במסה ואני איני חוסס להס ואסיח בחקתיך כי אני עבדך ועוסה מצותיך כעבר מצות
אדוניו ואמ' בלסון כפעל כדברו לפי סהדצור כפעל דל בהתמדת הדבור גם עדותיך הם סעטועי נ
ואנסי עצתי וחצריי לא השריס דבקה כסיה בסכנה והיה בריח מפני אבסלוס והיה קרוב למות כאלג
כפסו דבקה לעפר והיה מתחכן לאל ואומ' חייני כדבריך סאמרת בתורתך אני אמית ואחיה אן פי כדבריך ס
סהבוחתני על ידי נתן הכביא כי ימלאו ימך וסכצת עם אבותיך דרכי ספרתי כמו לב אדם יחטוב
דרכו כלומ' חפצי ועניני ודרכי סהייתי רונה לעשות כמה פעמיס היותי מספר אותס לפניך כמו סכ' ויסאל ד
דוד בה' ותתכני כמה פעמיס עניתיני כמה סהיתי סואל מלפניך כן עכני כמה סאני סואל מלפניך עתה ס
סתלמדני חקיק הנסתריס ולא יבינס אלא חכס ואתה למדני אותס סתתן לי לב מצין לבא אל יסודס באמת

אשרי נצרי עדתיו בכל לב ידרשהו: אף לא פעל
פעלו עילה בדרכיו הלכו: אתה צויתך פקודיך
לשמר באר: אחלי יכוננו דרכי לשמר חקיך: או
לא אבוש בחביטי אל כל מצותך: אודך ביושר
לבב בלמודי משפטי צדקך: את חקיך אשמר א
אל תעזבני עד מאד במה יזכה נער את ארצו
לשמר בדברך: בכל לבי דרשתך

הפסוקי אשר במזמור אמר אסרי תמימי דרך ומי הם
האנשים שהם תמימי דרך מדרכים תמימה ושלמה א
אותם שהולכים בתורת ה' כלומר שלומדים התורה כי
לא יהיה דרכו של אדם לא ילמד תורה כמו שאמרו
אין ברג ירח חטא וימ ההולכי בדרכי תורת ה' ודרך
טוהר עומד במקום סניס דרך תורת ה' היא השלמה
התמה ויש לפרש עוד כמו הפוך אשרי ההולכים ב
בתורת ה' כלומר הלומדים בהם תמימי דרך שיעשו
מעשה תמימות מלמודם כלומר שאינם עומדים על
הדין הקצוב חלח עושים לפנים מסורת הדין

אשרי שיכזרו אותם ויסמרו בעין לבם ומעדותיו סיבכו וידעו בכל לבם לא כלב ולב כמו אותם שלומדי
או עושים המצות לקנות להם פס. אף לא ים מפרסי חף זה כמו כל סכן כמו חף סוכני בתי חומר הם
יסמרו עדותיו והם מצות עשה כל סכן שיסמרו שלא יעשו עושה שהם מצות נח תעשה חנח ילכו בדרכיו וים
מפרטי גם אשר לא פעלו עולה יחשב להם כאלו בדרכיו הלכו כלומר כאלו קיימו מצות עשה ואינו ככון זה ה
השי כמו שפירשנו במזמור הראשון וכן סור מרע ועשה טוב כי לא יהיה פס החדש הם יסוב מרע חס לא יע
יעשה טוב ומה שאמרו יסכו ו! לא עבר עבירה כותכין לו סכר געושה מנוה לא חמ' חלח במי טבא דבר עבירה
לידו וכיכל ממנה וים לפרש עוד חף לא פעלו עולה כיון סירטו ה' בכל לב בטוחי הם שלא פעלו עולה שלא
תודמן לעולם דבר עבירה לידם חלח כל ימיהם בדרכיו הלכו כענין שחמרו בא לטהר מסייעין אותם
א נה צויתה למה צויתה אותם לסמרם מאד פ! ח יסגה בהם חדש חלח כל לבו יהיה בהם יזרזי ת
תחנותי ובקסותי לפניך שיכוננו דרכי לסמור חקיך שלא יטרודני עסק מעסקי העול' שלא אוכל לסמור חקיך
זה חכי מבקש ממך שתסמרני מטרת העולם כדי שתמנח לבי ועכמי סכו לסמור חקיך ואחלי כמו אחלי חד
חדני לפני הכניח והם מענין ויחל מסה וחלף כוסכת' אז לא חביס כי מי סאיכו סומר המצות ראוי לו פ
סיבוס כסיבין במצות הכתובות כי חס הוא גב רבין בספר ייראה לא תגוב בחמת יבוס ויכלס' אודך
כי הם למדוני להודות לך ביושר לבב בלמודי וחביני כי כלס משפטי צדקך את חקיך עד מאד דבק ע
עס חסמר כמו סחמ' למעל' לסמור מחד כלומר בדעתי ודעוני לסמור מחד חקיך בכל לבי ובכל כחי גם חתה
חל תעזבני חלח עזרני בסמירתס-ואדני חבי זל פי את חקיך אסמור ואתה חל תעזבני עד סאגיע לסמר מחד
במה יזכה נער באר בזה כי לא יהיה דרך האדם אך ב' מוד חלח במעשה שיסמור כמו שלומד זהו
לסמור כדברך כי חס י' מוד ולא יעשה כלמודו אין אך ארחו חלח מכוער וזכר נער להודיע כי כמו סחייב א
לחנך הנער בלמוד כן צריך לחכמו מקטנותו במעשה שיסמור לעשות מה שלומד כמו סחמ' רזל סחייב חוס
לחנך חת הקטנים במצות ומו יהיה אך ארחו חס יסמור לעשות דבר החל כמו שלומד וחס יתחיל זה מכערתו

וירגיל ענמו בזה בחמת יזכה ארחו לעולם כי חס בדעיותו ינח מדרך הכערות ויעשה מעם אך ויסר כל סכן
בסייה גדול לפי חמ' שלמה גם במעלליו יתכבד נער וגו' חו יתכבד מעדותו ויחמרו עליו חינו נער סאיכו עו
עוים מעשה נער. ואס נחמ' זה בכער סכרי לזכות ארחו כל סכן ברגול ויהיה תלמודו ומעסיו פ! יס' בכל
לבי כי חכי כן עסיתי כי מה שלמדתי סמרתיו זהו בכל לבי דרסתך לח בלב ולבכי התעסקתי בלמוד התורה
בבבור המעשה והמעשה לדריסת החל ולכונת עבודתו לח לעשות לי סס בין בני חדס והאיל וחני דורס חו
חונך בכל לבי ואתה תדע את לבבי חל תסגני ממנותך כלומר חל תסימני סוגה מהס חלח עזרני להבינס ול
ולעשותם ואל תסגני כיון סבדו לתת הבינה והחכמה והוא הוא הנותן כמו סכתו והחלח אותו רוח חלדיס
בחכמה וע' וחומ' ובלב כל חכס לב כתתי חכמה וכן כתתי לעבדך לב סומע חס כן חס הוא יתברך אינו גתן
הבינה בלב המבקש חתה כאלו הוא מסגה חותו ועל הדרך הזה למה תתעניו ה' מדרכיך כי חס תסתלק מעלי
מענינו טרדת הגלות כ'ך בדרכיך כי לבנו חסן ללכת בדרכיך ולא יכניחו הטרתות הקשות המונעות אותנו ב
בגלות חס כן חתה סבדך להנניחנו מנדה לרנחה ואס לא תעשה ותניחנו זה בעה סניס ברגו' חרו הוא כאלו
תתעניו חתה מדרכיך

ואשמרה תורתך תמיד לעולם יינוד : ואתה לכה
ברחבה כי פקודיך דרשתי : ואדברה בעדתיך נ
נגד מלכים ולא אבוש : ואשתמשע במצותיך אש
אשר אהבתי : ואשא כפי אל מצותיך אשר ארב
ארכתי ואשיחה בחקיך : זכר דבר לעבדך על
אשר יחלתני : ואת נחמתי בעניי כי אמרתך הית
חיתני : ודים הליצוני עד מאד בתורתך לא נטו
נכיתי : וזכרתי משפטך מעולם יודי ואהנחם : ו
זלעפה אחותי מרשימים ע בי תורהך : ומירות
היו לי חקודך בבית מגורי וזכרתי בלילה שכתך
ידוה ואשמרה תורתך : ואת היתה לי כי פקודך
בערתי : חלקי ידוה אמרתי לשכר דברך : חלית
חליתי פניך בכל לב חנני כאמרתך : השבת יד
דרכי ואשיבה רגלי אל עדתיך חשתי ולא התמ
התמהמהתי לשכר מצותיך : חבלי רשעים עידי
תורהך לא שכתתי : הוצת לילה אקום להודות

ואשמרה תורתך כאשר יהיו מורגלי צפו אזכרם
תמיד ואשמרם לעשותם לעולם ועד כלומר כל ימי
הייתי או פי לעולם ועד לעולם הבא : או פי תורתך
שהיא עומדת לעולם ועד אשמרה אותם תמיד ובפס
ובבסו עומד לעד פירסנו זה הענין : ואתה לכה
ברחבה כי אחר שתעזרני בלמוד התור לא יכר נעדה
בדרכה ואתה לך ברחבה כלומ בדרך רחבה כי אני ד
דורס פקודיך תמיד וכיון שאני דורס אותם אמנאם
בעזרתך : ואדברה בעדותיך כאשר תעזרני
להגיע אל האמת אז אדבר בהם נגד מלכי ולא אבוש
כי אם יסונו דבר לכגרי אני אכנחם עם האמת וזכר
מלכים כי שאר מלכים עסקס וטרידתם בעסקי מלכ
מלכותם וכמוראונני עוסק בתורה ידברו בי ויחטבו ל
להטיב דבר כנגדי ואני השיבם וידעתי כי לא אבוש
כי אכנחם בטענה ואשתעשע כסאסבי יחדי
בס אסתעשע כי אהבתי אותם יותר מחברים אחרי
ואשא כפי אריות ידו ואתה לכה לעמות המנות וא
וארגל פי לסוח בהם : זכר דבר ההבטחה
שהבטחתני : וחלתני עובר לסליוני אמרת לי שאיכל
חליך : זאת נחמתי בעניי כשהייתי גולה זאת ה
התחלתי הייתה נחמתי כי לא היו לי חיים כו הייתי מ
מת מיגן לולא שאמרתך והבטחתך חיותני : ודים

הליצוני עד מאד דברו בי והתלכנו בי על עוסקי תמיד בתורה ועם כל זה מתורתך לא נכיתי : זכרתי
פי ר' אברהם בן עזרא וזכרתי משפטך מעשית עם הזדים : ואתנחם כי כן תעשה בהם : ויתכן פירושו
כשאני בעניי וזכרתי משפטך שהבאתה על אנשים טובים בסמים מעברו ואחר כן היית מצא עליה טובה רבה
ובזה אתנחם כי ידעתי כי אם הבאת עלי עתה משפטך עוד תביא עלי טובה : זרעפה רעדה אחזתני
מרשעים שהם עוזבי תורתך מה יהיה סוכס וכל גופי רועד בראותי סליות : זכירות היו לי בבית מגורי
במקומית שהייתי גולה ומתגדס בהם תחת העצבון שהיה לי מהרשעי בזכרי חקודך היה לי זמירות והייתי שמח
ומשתעשע בהם : זכרתי כשאני מתעורר בלילה מסנתי אני וזכר שמך ויחודך ומהשב בו וידעתי כי ש
טמירת הטובה היא סולס גדול לעלות אל ידיעת סמך לפי ואשמרה תורתך : זאת הייתה לי זפת הנדעה
וההסגה הייתה לי מתנה מאתך בעבורי כי פקודיך כזרתי כמו טאמ סכר מנוה מנוה : חזקני ה
כטבחרו אחרים לחלקם הממון והכאת העולם : הנה אני אמרתי חלקי ה נאין לי רק לטמור דב
דברך : חליתני כאמרתך שאמרת וחנותי את אשר אחון כלומ הראוי לחניכה : חשבתני דרכי
כמו טאמ הני מחטב הפסד מנוה כנגד סכרה וסכר עגריה כנגד הפסדה : חסבתי סכר עגריה כנגד הפסדה ור
וראיתי כי הפסדה גדול ואשיבה רגלי אל עדותיך או פירושו חסבתי דרכי העולם ולא אמנא דרך טוב כמו ד
דרך עדותיך לסיכך ואשיבה רגלי אל עדותיך כלומר סרתי מדרכי העולם והלכתי בדרך עדותיך : ח
חשתי מהיר וזרין הייתי במנות ולא התעכלתי בהם : חבלי רשעים עודוני טללונני מן יאכל עד
כלומי כאלו טללו כפסי מרוב תגרתם בי וחבלים וזיריס סנתנו בי ועם כל זה תורתך לא שכחתי : ח
חצות לילה אעיר סכתי ואקום ממטתי להודות לך על המשפטים סנתת לנו שהם יסרים ונדקיקים והחבר
בענין זה מוזמורים שאודה לך בהם בקומי : ויש מפרשים על משפטים שתעשה בנדק בי טעים : חזר א
אני לכל אשר יוראוך הרשעים אני טונא חבל ירחיק וסמרי פקודיך אני אנהב עד טכעשיתי להם חבר וריע :

דלפה נפשי מתוגה קימני בדברך: דרך שקר ח
 חסר מני ותורתך חנני: דרך אמונה בחרתי מ
 משפטך שיתי: דבתי בעדותך ידוע אל תבי
 תביטני: דרך מעותיך ארוץ כי תרחיב לבי הזרנ
 הזרני ירוד דרך חקיך ואצרנה עקב: הבינני וא
 ואצרה תורתך ואשמרנה בכל לב: הדריבני בנ
 בנתיב מעותיך כי בו חפצתי: הט לבי אל עדות
 עדותיך ואל אל בצע: העבר עיני מראות שאב
 בדרכיך חייני: הקם לעבדך אמרתך אשר ליא
 ליראתך: העבר חרפתי אשר יגרתני כי משפטך
 טובים: הנה תאבתי לפקודיך בעדמתך חייני: וי
 ויבאני חסדיך ידוע תשועתך כאמרתך: ואענה
 חרפי דבר כי בטחתי בדברך: ואל תצל מפני ד
 דבר אמת עד מאד כי למשפטך יחלתי:

דלפה נפשי מתוגה קימני בדברך: דרך שקר ח
 חסר מני ותורתך חנני: דרך אמונה בחרתי מ
 משפטך שיתי: דבתי בעדותך ידוע אל תבי
 תביטני: דרך מעותיך ארוץ כי תרחיב לבי הזרנ
 הזרני ירוד דרך חקיך ואצרנה עקב: הבינני וא
 ואצרה תורתך ואשמרנה בכל לב: הדריבני בנ
 בנתיב מעותיך כי בו חפצתי: הט לבי אל עדות
 עדותיך ואל אל בצע: העבר עיני מראות שאב
 בדרכיך חייני: הקם לעבדך אמרתך אשר ליא
 ליראתך: העבר חרפתי אשר יגרתני כי משפטך
 טובים: הנה תאבתי לפקודיך בעדמתך חייני: וי
 ויבאני חסדיך ידוע תשועתך כאמרתך: ואענה
 חרפי דבר כי בטחתי בדברך: ואל תצל מפני ד
 דבר אמת עד מאד כי למשפטך יחלתי:

סתורני דרך חקיך זה יהיה סתורי אותה ולפי דעתי כי עקב פי סוף וכן לעול עקב וכן יהוא יגוד עקב בסוף
 ולפי שהעקב סוף הגוף אמרו לסוף הדבר עקב וגם הסכר נקרא עקב כמו והיה עקב תסמנון בעבור שהסכר
 סוף המעטה ופי ואצרנה עקב עד סוף ימי כלומ כל ימי היותי אצרנה הבינני בכל לבבך פירשנו
 חותני לא לעשות לי סס אלא בכל חפני ורצוני מאהבתי לעשות מצותיך. הדריבני סתפתח לבי ורצוני
 אליו ולא אסגה בו כאדם סודע הדרך סילך בה בכל עת סירבה לא יסגה בה דט לבי ואל אל בצע ו
 ולא יהיה לבי לקבץ ממון אלא כל לבני יהיה אל עדותיך. בצע ענינו אהבת המון וכן סוכאי בצע כי כבר ז
 זכר חכמי אלהים יראי אמת. העבר כל הבקשה הזאת לעזרנו על קיום המצות מראות סוף אלא חתור
 אחר עיני בדרכיך חייני חסר יוד הרבים מהמכתב ואל חייני כי החטא ימות האדם. הקם לעבדך אמ
 אמרתך שהבטחתי להקים המלכו לבני אחרי אשר ליראתך אשר יהיו דבקי ליראתך כי לאותם היא ההבטח
 כמו שכתו והחכס ר' אברהם בן עזרא פי אמרתך היא הגזירה הבאה מהסמים והטעם קיים כל גזרה שתבאנו
 ליראתך. העברי חרפתי לפי שאם בפסו סלפנו זה להקים ההבטחה לבני אחרינו בקם סלף יהיה לסטן
 חותני העון שהוא חרפתך לבני ואעפ' שאם לו נתן גם ה' העביר חטאתך אם לו סממנו העבירו סלף ימות כ
 כמו שאם לא תמות והוא בקם מהאל סיעבירנו גם מבניו סלף יזכר להם חותני העון שהוא יגור מפניו כי מס
 משפטך טובים ולא תספוט את האדם כפי עכסו הראוי לו אלא תעביר ממנו קצת עכסו כי אתה טוב וסלח ו
 ומשפטך טובים. הגוה אעפ' שחטאתי אני תאב לפקודיך בצדקתך חייני כלומ האריך חיי כדי שאקים
 המצות ויבאני חסדיך ה' חסר יוד הרבים מהמכתב אמ' תשועתך וחסדך יבאו לי כמו שהבטחתי
 ואענה חרפי סהיה אומ' איך יסועתה לו באלהים סלה כי בטחתי בדרכיך סתקיימני לי ואל תצל מפני
 בענין אשר הנזיל אלהים מאבינו ויכנלו את מצרים עד מאד אני מבקם ממך סלף תצל מפני אלא הרגל' את
 פי לדבר האמת כי אם לא תעטה זה הרי הוא כאלו אתה הצלת חותני ממנו כי בידך לעזרני ולפתוח את פי לנו
 לטובה על דרך ה' ספתי תפתח כי למסכטיך סהס אמת יחלתי סתודיעס ותלמדס אלני.

כלי זה נכספה לך שמועני מיד מבקשי נפ מי
לדברך להבטחתך ברו עיני מרוב צפיותי לעזרתך
ולכי מהעיני מצפות לבני אדם העוזר אה דרך מסל
גם לעזר האל כאלו כלנו עיניו מרוב צפיותי לחמרת
להבטחתך לאמר מתי תכהמני מעניי טאני צו בי
הייתי ככאל בקיטור דמה עור צמרו לכאל צעסן ט
שהוא יבס ועס כל זה תורתך לא טכחתי בבוה
ימי עבדך פחד שימות קודם שיראה בהם מספט
ברו היועניס לסאול און לאצטלוס והענה הרעה
בפניה עמוק אשר לא בתורתך טאמרת והזרת ולא
וטכך דס נקי טיחות בירק הטי וכן כרו לפני טיהס
כל מכותיך אמונה אמת הם וחקת צוית על הח
החלוטי טלח לעסק ואתה עוסה מספט כמו טכתצת
עוסה מספט גר יתוס וחלמנה הם כן עזרני על הרג
הרודפי חותי צסקר ובהנס כבעט כמו טחמ
כי כפטע ציני וצין המות וכן במקומות אחרי טהיה
בטכנה קרוב למות ואני לח עזבתי פיקודיך בטהיה
צדי להמיתני כמעתי מכני מנותיך טהזרת על ה
הרניח ופעפ טהיו חייבי על רדפי חותי בהנס עזבתי
מספטי עליך טכתצכי לא אהדיק רטע בדוכדך
טהיה עמי כמה פעמים עוד אבקם טתחייני עוד טח
טחראה ברודפי ואני בהייתני חסמר עדות פוך והס
צחיות עזברי על תורתך לעולם ה' דבריך טאמרת להיות הסמים והיה חותי הדבר והרצון יהיה
נבב לעולם כי הסמים נבב לא יכלו לדור ורוד וכן בארץ אפע טנבא הארץ אינו עומד וזהו טחמר
ידור ודור כמו דור הולך ודור בא העפ כן בארץ אמונתך והוא קיוס העולם טכוככת חתה טתעמוד לעולם
כמו טחמ והארץ לעולם עומד כי כן גזרת חתה טהיו טבא הסמי עומדי לעד ונבא חמרן הפרטים הוצדים
והכללי עומדי לב שפטין לעסות מספטין וגרותי עמדו עד כלות היום כי הכל עבדיך דודי
תורתך חס כן כמו מדברך קיוס צממי ובארץ כן יהיה הבטחת קיי עמי כי כמעט אבדתי צעניי מפני רודפי
לולי טתורתך טעסועי והס יכהמוני ולא אבדתי מתצת לבצי דעודם חיינהני כמו טהמ און אבדתי הנה
כי הם חיו חותי ולא מתי מתוגה דך אני עבדך לך אני כי אינ עסקי אלא בתורת ובפקודי דרסתי כל
ימי לכי הוסיעני כהרון המוסיע עבדני לי קון טעס למח טחמ הוסיעני כי דריך חני להסוע כי הרטעי

כמה ימי עבדך כתי תעשה ברדפי כשגט : ברו
לי זדים שיחות אשר לא כתורתך : כל מצותיך
אמונה שקר ורפוני עזרני : כמעט בלוני בארץ
ואני לא עזבתי פקודיך : בדכודך חייני ואשכרה ע
עדות פיך : לעולם ידוד דברך נצב בשמים : ל
לדור ודור אמונתך בוננת ארץ ותעמיד : למשגט
למשגטיך עבדו היום כי דבל עבדיך : לולי
תורתך שעשעי או אבדתי בעניי : לעולם לא א
אשכח פקודיך כי בם חייחני : לך אני הוסיעני כי
פקודיך דרסתי : לי קון רשעים לאבדני עדותיך
אתבונן : לכל תכלח ראיתי קץ רדבה בצורתך
כאר : כה אדבתי תורתך כל היום היא טידת
שידתי : כאיבי הדככני בצודיך כי לעולם היא
לי כבל בלבדי דעגלתי בי עדותיך טידה לי :
בזקנים אתבונן כי פקודיך נצרתני

קון לי לאבדני מן העולם ואני עדותיך אתבונן בט אני מתבונן ומתעסן ואסכח תגרתס ואחכס ר' אברהם
בן עזרא פי לאבדני מן העולם הבא כלומ טקון להתענותי מדרך הטובה און חוסיק להתבונן צעדיהיך כי
בכל רגע יתג' לי סודות עדותיך אפע טחין להס סוף על כן חמ' אחריו לכל תכלה דחיתי קץ דגל ית
תכלה להטלמת כל הדברי דחיתי קץ כלומ דחיתי והכרתי קנס ותכלית חבל מצוה רחבה מחד ומין לה קץ
וי עפ טהמנות יט להס קץ וחטבון ידוע העכפי היוצאי מהס רחבים לחין קץ ועוד פירטו בו על מצות הלב ט
טיס לחין קץ חבל מצות הגוף יט להס קץ חמ' מצות לסון יחיד כמו המצוה הזמת יטר חכני מצוך ה
היום ביה אהבתי כל כך אהבתי אותה עד שכל היום היה טיחתי באויבי פי יתר מאויבי ואינו נכון
וחבי זל פי מאויבי כמטמעו כלומ מהס תחכמני ותלמדני מצותיך כר טר הרחה טחונ' יכולי להסיר תורת' מנ
כי תורתך ברית מלח כמו טחמ' כי לעולם היא לי חני מתחכס כי זה רצונ' וחפצ' ועל זה צראתני כבד' מלמדי
מכולס נמדתי ולקחתי מוסר והס למדוני כי עדותי טיחה לי בזקנים דברי הקבלה כי פקודי כצרתני מעעורי

לֵךְ עַל כַּשְׁבִּטִי צְדִיקָהּ : חֵבֵר אֲנִי לְכֹל אֲשֶׁר יִרְאֶה
יִרְאֶה וְלִשְׁמֵרֵי פְקוּדֵיךָ : חֲסֹדְךָ יִדְוֶה מְלֵאכָה הֵא
חֲרָץ חֲקִידָה לְמִדְנִי : טוֹב עֲשִׂיתָ עִם עַבְדְּךָ יְדוּה
כְּדַבְּרְךָ : טוֹב טַעַם וְדַעַת לְמִדְנִי : כִּי בְּמִצְוֹתֶיךָ הֵ
הֵאֱמַנְתִּי : טָרַם אֶעֱנֶה אֲנִי שׁוֹגֵג וְעַתָּה אֲמַרְתָּךְ שֶׁ
שְׁמַרְתִּי : טוֹב אֵתָהּ וּמִיֻּשִׁיב לְמִדְנִי חֲקוּדֶיךָ : טָפְלוּ
עָלַי שָׁקָר וְדִים אֲנִי בְּכֹל לֵב אֲצִיר פְּקוּדֵיךָ : טָפַשׁ
בְּחֵלֶב לֵבִים אֲנִי תוֹרַתְךָ שֶׁעֲשִׂיתִי : טוֹב לִי כִּי עַג
עֲנִיתִי לְמַעַן אֲלַמֵּד חֲקִידָה : טוֹב לִי תוֹרַת פִּיךָ מֵא
מֵאֲלָפֵי זָהָב וְכֶסֶף : יְדִידָה עֲשׂוֹנִי וְיִכְוֹנְנִי דְבִינִי ו
וְאֲלַמְדֶּה מִצְוֹתֶיךָ : יִרְאֶה יִרְאֶה וְיִשְׁמַחוּ כִּי לִדְב
לְדַבְּרְךָ יִחַלְתִּי : יִדְעֵתִי יְדוּה כִּי צְדָק מִשְׁפָּטֶיךָ וְא
וְאֲמִינָה עֲנִיתִנִי : יְהִי נָא חֲסֹדְךָ לְנַחֲמֵנִי כְּאֲמַרְתָּךְ
לְעַבְדְּךָ יְבוֹאֵנִי רַחֲמֶיךָ וְאַחִיָּה כִּי תוֹרַתְךָ שֶׁעֲשִׂיתִי
יְבוֹשׁוּ זָרִים כִּי שָׁקָר עֲוֵתוֹנִי אֲנִי אֲשִׁיחַ בְּפִהוּדֶיךָ :
יִשִּׁיבוּ לִי יִרְאֶה וְיִדְעֵי עַדְתֶּיךָ : יְהִי לִבִּי תָמִים בַּח
בַּחֲקוּדֶיךָ לְמַעַן לֹא אֲבוֹשׁ : כִּלְתָהּ לִישׁוּעַתְךָ נַפְשִׁי
דְּדַבְּרְךָ יִחַלְתִּי כִּלּוֹ עֵינַי לְאֲמַרְתְּךָ לְאֹמֵר מֵתִי ת
תִּנְחַמְנִי : כִּי הֵייתִי בְּנֹאֵד בְּקִישׁוֹר חֲקִידָה לֹא שָׂכַח
שְׂכָחְתִּי

חֲסֹדְךָ ה' כִּי כָל הַנְּבִיאִים עוֹמְדִים בְּיַסְדְּךָ שֶׁעֲשִׂיתָ
עִמָּם וְהַחֲסֵד שֶׁעֲשִׂיתָ עִמִּי שֶׁתְּלַמְדֵנִי חֲקִידָה כְּלוֹמֵר שֶׁ
שִׁתְּנָה לִּי לֵב לְהַבִּיטָהּ. טוֹב עֲשִׂיתָ עִם עַבְדְּךָ
עַבְדְּךָ הַדֹּלֵת בְּאֵלָה עִם הַתְּנַחֲמָה שֶׁלֹּא כִמְהֵרָה כְּדָב
כְּדַבְּרְךָ טַעַמֵּנוּ דְבַק עִם טוֹב עֲשִׂיתָ וְהִי קְרִיאָה כְּלוֹמֵר
מֵה שֶׁהִבְטַחְתִּי עִשִׂיתָ עִמִּי ה' טוֹב טַעַם הַמִּי
הַמֵּיטֵב שֶׁבְטַעַמִּים בְּתוֹרָה וּבְמִצְוֹת וְהַדַּעַת בְּהַסֵּד לְמַד
לְמִדְנִי כִּי הֵאֱמַנְתִּי בְּהַסֵּד שֶׁאֵתָהּ בְּנִית אֲנִי וְשִׁמְשֵׁם מִס
מִשְׁפָּטִי צְדָק לְפִי לְמִדְנִי טוֹב טַעַמֵּם טָרַם
אֶעֱנֶה עַכְשָׁנָה כְּכִנְעִיָה כְּמוֹ וְהַמְנוּסָה לֹא יֵשְׁנֶה אִם טָרַם
הַכְּנֵעִי וְהֵייתִי חוֹטָא שׁוֹגֵג הֵייתִי כִּי לֹא הֵייתִי פּוֹנֵה אֵל
מִנְּתִיךָ וְאֵל אֲמַרְתָּךְ וְלֹא הֵייתִי נֹתֵק עַל לֵב וְזוֹכֵר
עֲתָה כְּסִרְיֹתִי שֶׁחֲטַאתִי בְּהַסְכֹּתִי לְבִי מֵאֲמַרְתְּךָ כִּכֵּ
כְּכִנְעִיתִי וְסַבְתִּי לְשִׁמּוֹר אֲמַרְתְּךָ וְלֹא כִּי אֲנִי תָמִיד כִּ
כְּדִי שֶׁלֹּא אֶהְיֶה שׁוֹגֵג בְּאֵתָהּ מִמְּנִיךָ וְיֵשׁ לְפָרֵס אֶע
אֶעֱנֶה כְּמוֹ וְעַתָּה חֵיבֵנִי וְעֲשִׂיתָ וְהֵייתִי כְּלוֹמֵר טָרַם שְׁחִי
שְׁחִייתִי מִתְּעַסֵּק בְּלִמּוּד הֵייתִי שׁוֹגֵג פְּעַמִּים בְּסַמִּירַת
הַמִּצְוֹת אֲבָל אַחֵר שֶׁסַּבְתִּי לְהַתְּעַסֵּק בְּלִמּוּד אֲמַרְתְּךָ
שְׁמַרְתִּי טוֹב אֵתָהּ וּמִיֻּשִׁיב טוֹב אֵתָהּ וְהַטּוֹבָה
לִּי מֵאֲתָךְ וְתִטִּיב לְכֹל תִּטִּיב עִמִּי שֶׁתְּלַמְדֵנִי חֲקִידָה
טָפְלוּ חֲבֵרֵי עָלַי שָׁקָר לְאֹמֵר שֶׁאִין תִּזְכִּי כְּבָרִי וְאֵ
וְאֵתָהּ יִדְעֵתִי כִּי בְּכֹל לֵב אֲצִיר פְּקוּדֵיךָ. טָפַשׁ
כְּחֵלֶב הַטָּמֵן לְבַבִּי שֶׁלֹּא יוֹכֵל לְהַבִּין תוֹרַתְךָ אֲבָל אֲנִי
שֶׁעֲשִׂיתִי בְּתוֹרַתְךָ בְּהַבִּינִי אֲנִי טָפַשׁ תְּרַגְוֵה הַטָּמֵן ל
לְבַבִּי הַטָּמֵן הַזֶּה טָפַשׁ תוֹרַתְךָ כְּמוֹ בְּתוֹרַתְךָ וְכֵן הַכְּמִנְחָה
בֵּית ה' טוֹב לִּי כִּסְהֵייתִי מֵעַכְשָׁנָה עֲשִׂיתִי וְיִגַּב לִּי
לְמַעַן אֲלַמֵּד חֲקִידָה לְטוֹב גְּדוּלָה וְלִתְעַנּוּב אֲנִי חוֹטָא הֵן
אֲנִי הַעֲכֵנִי לִּי טוֹב לִּי אֲחֵרִים מֵעַכְשָׁנָה עֲשִׂיתִי

וְיִגַּב לְקַנּוֹת מִמּוֹן אֲבָל אֲנִי עֲנִיתִי עֲשִׂיתִי וְהַגַּעְתִּי נֹפֵי לְקַנּוֹת תוֹרָה כִּי טוֹב לִי תוֹרַת פִּיךָ מֵאֲלָפֵי זָהָב וְכֶסֶף
עֲשׂוֹנֵי הַמַּעֲסָה וְהַתְּכֻנָה בְּתַקוֹן הַאֲבִירִי בְּצִרְיֹתָהּ הַאֲדָם לְקַנּוֹת חֲכָמָה תַּחֲלָה בְּקוֹמְתוֹ שֶׁלֹּא כִּסְאֵר
בְּנֵי חַיִּים וּבְפַעֲלוֹת הַסֵּבֶל בְּזִמְנוֹת הַאֲבִירִי בְּלֵב סֵהֵא מֶלֶךְ הַאֲבִירִי וְנִמְנָח טֵהֵא פְקִידוֹ וּבִבֵּא הַדְּבָר בְּמִנְעוֹ הַ
הַכְּלִישׁ מִכִּינִים לֹא יִכִּי אֵת הַקּוֹל מִן הַרְיָאָה וְחֲתוּךְ הַדְּבוּר בְּלִסְיָן וּבְסַפְּתִים וּבְסַנִּים וּבְחִיק יִשְׁאֵר הַכְּחוֹת הַמִּטָּר
הַמִּטָּר וְכִיּוֹן שֶׁעֲשִׂיתָ בְּתַכּוּנָה לְהַבִּין וְלְהַסְכִּיל עוֹרְכֵי בְּהַבְנָה הַבִּינְנִי וְאֲלַמֵּד מִנְּתִיךָ יִרְאֶה הַלּוֹמְדִים
מִמִּנִּי יִרְאוּ אֲנִי מִבִּין וּמִסְכִּיל בְּכֹל וְיִשְׁמַחוּ שֶׁכִּתְּתָה תוֹחֲלֵתִי סוּחֲלֵתִי לְדַבְּרְךָ וְלַעֲזָרָה יִדְעֵתִי ה' זֶה הַבְּנִיתִי
וְיִדְעֵתִי מִתּוֹרַתְךָ כִּי צְדָק מִשְׁפָּטֶיךָ וְכִּסְאֵר אֲנִי מִיֻּשִׁיב אֵל לְבִי בְּמֵה שֶׁעֲנִיתִנִּי יִדְעֵתִי כִּי בְּאֲמוּנָה עֲנִיתִנִּי כִּי אֵתָהּ
אֵל אֲמוּנָה וְאִין עוֹל וְאֲמוּנָה כְּמוֹ וּבְאֲמוּנָה וְכֵן הַכְּמִנְחָה בֵּית ה' וְיִקְבְּרוּהוּ בֵּיתוֹ יְהִי כֹחַ חֲסֹדְךָ לְנַחֲמֵנִי מִחַ
מֵאֲשֶׁר עֲנִיתִנִּי כְּאֲמַרְתְּךָ כְּמוֹ שֶׁהִבְטַחְתִּי יְבוֹאֵנִי רַחֲמֶיךָ יִבְאֵנוּ לִי רַחֲמֶיךָ שֶׁאֵתָהּ כְּדִי לְשִׁמּוֹר תוֹרַתְךָ כִּי
הֵיא שֶׁעֲשׂוֹנֵי יְבוֹשׁוּ זָרִים וְגַ' בְּסִקֵּי הֵן מִרְשָׁעֵי אֲנִי וּמִעוֹנֵי אֲנִי וְאֲנִי אֲשִׁיחַ בְּפִהוּדֶיךָ כֹּל סִיחֹתִי י
בְּפִקוּדֵיךָ הַטָּמֵן וְהֵן יִעֲדוּ עָלַי שָׁקָר יִבְשׁוּ מִדְּבִירָהּ יִשׁוּבוּ לִי יִרְאֶה בְּרִאֲוֵתִי כִּי יִבְשׁוּ הַזָּדִים יִסּוּבוּ לִי לִי
לְבַבִּי וְיִחַזְקֵנִי בְּאֲמוּנָתוֹ וְהִזָּל דְּרִסוֹ שֶׁפִּירְסוֹ מִמִּנּוֹ סִנְהֵדְרִי כְּסַחֲטָא בְּעוֹן בֵּת סַבָּג לְפִי הַתְּפִלָּה לְאֵל וְאֹמֵר יֵשׁ
יִסּוּבוּ לִי יִרְאֶה יְהִי לְבִי תָמִים הַזָּדִים יִבְשׁוּ אֲבָל אֲנִי לֹא אֲבוֹשׁ וְעוֹרְכֵי סִיחֵיהָ לְבִי לְעוֹלָם תָּמִים וְשֶׁלֶט ב
בְּצִקִּי וְכִי לֹא אֲבוֹשׁ

סגים הסבת הנה כמה פעמים ראית פעמית נק
נקמה ברמעים והם הסיגים כמו שאמר ואכרוף כבו
כבוד סגך והם אותם סוגר כי סקר תרמיתם שהם
מרמים העולם והם רעים לעולם יותר מהרמעים
המגילים כי מאונס יטמור האדם את עצמו ומאלה
איך אדם נסמר ואתה תביא לידי גלוי ותסביתם מ
מן העולם ובאומרו כל אינו דוקא כמו וכל הארץ
באז מזרימה לכך אהבתי עדותיך כי הם מנקים הא
האדם מכל סיגוהם מורים סיהיה האדם שלם תוכו
בברו לפיכך אהבתי אותם ודבקתי בהם כבר ל
מפחדך כי אותם הרמעים לא יפחדו ממך שאתה ר
רוחה נפון לבס והם אומרים איך ידוד רוחה אותנו

סגים השבת כל רשעי ארץ לכן אהבתי עדותיך
סמר מפחדך בשרי ובמשפט יראתי עשיתי
משפט וצדק בל תניחני לעשקי ערב עבודך דט
לטוב אל יעשקוני זדים עיני בלו לטועהך ולא
ולאמרת צדקך עשה עם עבודך כחסדך וחוקך
למדני עבדך אני הבינני ואדעה עדותיך עת
לעשות לידוד הפרו תורתך על בן אהבתי מצ
מצותיך כזהב ומפז על בן כל פקודי כל ישרתי
בל ארח שקר שנאתי

אבלאני מפחד ממך עד ססמר מפחדך בסרי וממפטיך יראתי סתפפטי כפי מעסי לפיכך אני נוהר ס
עבור משפטך ומנותיך כי ירא אני ממך סתעניסני כי ידעתי כי אתה רוחה אותי ויודע מעסי וזהו אתה הילד
חלדיך תירח סיניח אדם העברות ליראתו האל סנה עליהם לא לדבר אחר וממר בגבור תהיה יראתו על סכ
פניכס לבלתי תחטאו וסירן סמר כמו ססמר טערת בסרי כי האדם המפחד מאד יעמוד סערותיו כמו הטמ
מסמרים וכן בסרו עשיתי משפט וצדק בל תניחני בידם ערוב עבדך לטוב אל יעשקוני זדים
כמו וערבה לה מנחת יהודה וגו וערבה סנתך אבל זה פועל יוצא כלומר והכסיר עבדך לטוב סלח יעשקוני
זדים ועל הדרך הזה עסקה לי ערבני עסקה לי מחלקי ועתה ערבני לטוב סלח יעשקוני עוד עי
עיני כלו ליסועתך ולחמרת צדקך פירסנו הענין בססוק כלו עיני למרוס ליסועתך סתוסיפני מן הזדים
סלח יעשקוני כלימר לא כפיתי ליסוע אדם אלא ליסועתך ולאמרת צדקך סתצדק האמירה סחמרת בהבטיח
אותי על ידי הנביא עשה עם עבדך כהסוך וחוקך למדני כמו סהיה הסוך עמי כמה פעמים
כן עשה גה עתה עמי וכיון סלח יטרידוני הזדים אוכל חני להפעסק בחוקך וגס אתה עסה עמי סתעזרני בה
בהתבינני ולמדני אותם עבדך אני הבינני ואדעה עדותיך בקמץ האלף אמ איני ספץ הלמוד אלא ל
לעבודתך אם כן הבינני סלדע עקרים וטעמם והחכס ר' אברהם פי סכר עבודתי היא סתבינני עת
לעסות לה הפרו תורתך עת ומועד לה סתעסה הנקמה באסר הפרו תורתך אעס סבזמן הזה אתה מאריך ל
לרמעים יבא עת סתפרע מהם והעת סתפרע מהם לזמ' הגאולה כמו סכתב בגבולת מלאכי והחכ' ר' אברה'
כיהם הרמעים הפרו תורתך אכילו עת סיהיה להם לעסות לה והוא עת הזקנה ובדברי רבותי זכ' המר רבא מ
האי קרא מריסיה לסופיה מדריס ומסופיה לריסו מדריס מריסיה לסופיה מדריס עת לעסות לה מה טעס מסו'
דהפרו תורתך פי עת סיעסה האל פורעניות בעול' חכני סהפרו תורתו ומסופיה לריסיה מדריס הפרו תורת'
מה טעס סעת לעסות לה פירוס הפרו נביאך כגון א' יחו סתקריב בהר סכרמל' בשעת איסור הבמות כדי לע
לעסות סס לה להכרית עובדי הבעל וידו ישראל באל לבדו ויאמרו ה' הוא ההל'יס ולא יכסחו על סתי סעפ
הסעפיים ויס לפרס עת לעסות לה לענין שאמר אני עבדך הבינני אמ צריך סתעזרני בידיעת עדיתך כדי
סתחזק בהם כי העת הזאת והזמן הזה סחני בו עת סצריך האדם לעסות לה בתורה ובמנות כי הדור הזה ה
הפרו תורתך לפיכך צריך סיהיה לה סיתחזק מאד בתורה סלח תבטל לומדי על כן אהבתי מנותיך מ
מזהב ומפז לפירוס הזה יבא על ככון על כן כלמו על כן סחני רוח' סהס הפרו תורתך ורדפו אחרי הבעע ו
וכל עסקס וטרדת' היא לקנות ממון אהבתי חני מנותי ללמדה ולעסותם ולהפעסק בהם יותר מזהב ומפז סה
סהס מתעסקי לקנות' על כן כל פקודי כל ישרתי כל ארח סקר סנאתי כל פקודי כל ישרתי על כן
פירוסו כחצרו וכל כל סחמ' סני פעמי כמו וראסית כל בכורי כל רכ' כל בכורי כל ספקודו הכתובי בתורה וג
וגס סאינ' כתוב' כמו וזאת התעודה ביסר' וכיוצא בו מהדברי סנהוג' ביסר'ל לחוק ומספט חני מיסר אינ'
אות' לעיני המבו' אות' אבל דרכיה סהס ארח סקר סנאתי בלאר' מענין כי יפלא ממך דבר כלומ' נסתרנו
סנהס על כן כנרת' כפטי המטבל' ויס לסאל' מסז אמ' כי המנוה הוא לא כפלא' ואיך אמ' דוד פלאו' עדותיך

מכל ארח רע בלא אתי רגלי למען אשמך דברך :
ממשפטך לא סרת בי אתה הורתני : מה נמליצ
נמליצו לחבי אמרתך מדבש לפי : במקודיך א
אתבונן על בן שנאתי כל ארח שקר : גר לרגלי
דברך ואור לגתי בהי נשבעתי ואקימה לשמור
משפטי צדקך : נענתי עד מאד ידוה חייני בדבר
דברך : נדבות פי רעה נא ידוה ומשפטך למור
למדני נפשי בבפי תמיד ותורתך לא שכחתי :
נתנו רשעים פח לי ומקודיך לא תעיתי : נחלתי
עדותיך לעולם כי ששון לבי המה : נשית לבי
לעשות
חקיך לעולם עקב : סעפים שנאתי ותורתך אה
אהבתי : סתרי ומגני אתה לדברך יחלתי : סורו
ממני מרעים ואצרה מצית אלדי : סמכני כאמר
באמרתך ואחיה ואל תבישני משברי : סעדני וא
ואישעה בחקיך תמיד : סליית כל שוגים מחקיך
כי שקר תרמיתם :

מכל ארח כלאתי רגלי כסמנעתי רגלי מכל אר
רע לא בעבור יראתי מבני אדם אנו ס' א יבואני רע
בעבור המעשה ההוא חלא כדי לסמוך דברי ונו היא
עבודה מאהבה במשפטך הורתי אותם מד
מדרך הסכל וכיון טידעתי מהסכל נקבעו בלבי ו
ירטיני ולא סרתי מהס' אנו פי הוריתי עזרתי בטמו
בטמירתם כלום הוריתי ספתת לפני דרכם
בה כמלכו מה מתקו מדבש והמליצה היא תוכן
הדבור לפי המסול דברי תורה לדבש כי דבריה מת
מתוקים אמורים במיטב הלטון והדיבר ואל כמלכו
דרך כלל על דברי התורה ואל אמרת לסון יחיד כי
כל אחד מאמרו ה' כמלצה אחת מהנה לא נעדרה
במקודיך אתבונן מהס אתבונן כי הס נטושים
על דרך הסכל והדבר אשר הסכל ירחיקנו לבד מהמ
מהמנוה אשר עליו יטנא אדם אותנו על כל פנים ל
לפי אמר על כן סנאתי כל ארח סקר' גר
לרגלי דבריך כמו ההולך בחושך חס יהיה לפניו כר
לא יכסל בדרכו כן אני איני נכסל כי דברי הס כמו
כר לפני ויזהירני סלא אחטא' נשבעתי כדי
לזון עצמי לקיי' מספטי צדקיך

כלומר כי הס מספטי סהס צדקי' פ
בעגיתני הנני בענויים קפסי עד מאל עד ס
סאני קרנב למות חייני כדברך כצבטת' סהצבטתני וס מסרטיס כדברך סאמרת אשר יעסה אותס האדם ו
נחי בהס ואני סומר מספטי צדקיך נדבות פי התפלגות והתהלכות סאני אומר לפניך ברוח נדיבה יהיו
דבונס לפניך ומספטיך למדני כי עליהס רוב תפלגותי נבשני בבפי תמיד חעפ' סאני בסכנה תמיד כ
כאלו נפשי בבפי חעפ' כן לא סכחתי תורתך כתנו דסעיס פח לי כתנו פח בדרכיס בעצורי ללבדני וא
וחעפ' כן מקודיך לא תעיתי נחלתי עדותיך כמו נחלה הס לי כלומר סאני מוחוק מהס כאדם המוח
המוחוק לכחלתו לעולם סלא אלא מהס סעה אחת סלא אחזיק בהס' כי ססון לבי המה כמו סקודי ה' יסורים מ
מסמחי לב וסס פירסנו הענין באר היטב' כטיתי לבי חס היה נוטה לבי לדברי העולם אני הטיתי
אותו לעסות חקיך לעולם עקב לעולם חעסה אותה עד סוף ימי כמו ספירסנו ואצרנה עקב' סעפ' ס
פירסו אותנו תאר כמו בעלי המחטבות הרעות ולפי דעתי סהוא סס לא תאר וכירסנו כל סאר המחטבות סכ
סנאתי אבל תורתך אחבתי וכל מחטבותי עליתי סתרי סלא ירענו לי החוסכים להרע לי לדברך והיא ס
הצטחקת יחלתי והיא תבילני מהס' אנו פי לדברך לתורתך כי סמוך אותה לא יבאהו רעי סורו אל ת
תטרידוני והניחוני סאכרה מנות אלרי' סכבני כאמרתך סהצבטתני ואחיה ביד המרעיס ואל תביסני
מסברי ססברתי אליך סתוטיעני מהס' אנו פי כאמרתך סאמרת אשר יעסה אותס האדם נחי בהס ואני עוסה
אותס ובעסותס סברי סלא יסלטו בי המרעיס' סעדני סאס תסמכני ותוטיעני מידס לא יהיה דבר ס
סיטרידני ואסעה בחקיך תמיד ואסעה מתרגוס וספר ואסעתי וקמך הע' מקוס וו סגול אנו סהוא מענין תור
תורתך סעסועני כי גס הוא סרסו טעה אלא סנכפלו בו ספא העיץ' סליית ענינו כענין הפועל סכבר
סלה כל אכירי ענין הדריכה והרימסה והוא עבר במקוס עתיד אמ דרך בצססה תרמוס כל סוגיס מחקיך כי
סקר תרמיתס כי הס מכסיס עצמס ומראיס סהס טוביס והס רעיס והנה תרמיתס נגלתה ונמנאל דרכס סקר
ואמר סוגיס כי כסיראה עונס ולבס כל אדם יאמרו כי סוגיס הינ'

קדמו עיני אשמורת לשיח כאמרתך: קולי שמע
 שמעה בחסדך ידוע בכנפטיך חייני: קרבו רד
 רדפי זכה כתרחדך רחקו: קרוב אתה ידוד וכל מ
 כצותיך אמת: קדם ידעתי מעדתיך כי לעולם
 יסדתם: ראה עניי וחלצני כי תורהך לא שכחתי
 ריבה דיבוי וגאלני לאמרתך חייני: רחוק כרשעי
 מרשעים ישועה כי חקיך לא דרשו: רחמיך רבי
 רבים ידוע בכנפטיך חייני: רבים רדפיוצדי מ
 מעדוהך לא נשיתי: ראיתי בוגדים יאתקו כטח
 אשר אמרתך לא שמרו: ראה כי פקודיך אהבית
 ארבותי יהוד בחסדך חייני: ראש דברך אמת ול
 ולעולם כל כשפט צדקך: טרים רדפוני רג
 חנם וכדברך פחד לבי:

קדמו עיני אשמורת אשמורת הוא עת ההקצה
 בלילה והם שלט בלילה כמו שאמרו רז"ל ואמ' דוד כי
 קדמו עיניו להקיץ בליל קודם לכל אדם כי לא יטן
 בלילה חלא החלק שההסון וטני חלקי הלילה היה ע
 ער לשיח ולהתבונן באמירות החל והיה עושה זה פ
 פעמים רבות בזמן שהלילות ארוכים ונקראת עת ה
 ההקצה אשמורת כמו שומר טקרא שומר לפי שהוא
 ער כל הלילה קולי שמעה כחסדך שהיה עמי
 כמה פעמים כמספטיך כמו שפירסנו כמספט לחו
 לחוהבי סוף כמנהגך הטובי שתתנהג עם חסידיך
 ובחייס כן חייני: קדבו קרובים הם ודבקים
 אל הזמה ואם היו קרובים אל התורה לא היו רודפי ז
 זמה וענין זמה כמו כי זמה עמו זמה היא עני
 תועבה ומעשה הרע: קרוב אתה ה' הם רחוקי
 ממך ומתורתך אבל אתה קרוב לכל אדם יקראיך
 וכל מכותיך חמת והם רחקו מהם כי לא ידעו ולא
 חסבו שהם אמת: קדם ידעתי תחלת מה פי
 טידעתי ומה שהבינותי מעדוהך כי לעולם יסדתם

כי עמיתם יסוד וקיים בעולם כי בתחלת העיון בהם וראה אדם תקון העולם בהם וכמעמיק אדם סכלו בהם
 ונא מהם אל דברים נכבדים ויראה שהם סולס לעלנת אל החכמה האלהות הנכבדת מהכל ואני בתחלת עיוני
 ראיתי בהם זאת המעלה הנכבדת ויש לפרסם כי לעולם יסדתם כי אין למנות זמן קרוב כמו ~~העולם~~
 ומתחלה הבינותי מהם זה כי אראה אותם בנוס על דרך צדק והיוסר איך יהיה זמן להם כי הצדק לעולם הוא
 ראה עניי וחלצני כי תורתך לא שכחתי: ריבה להמרתך ח
 חייני בעביר אמרתך כלומ לסמור המרתך אבקסה חייס לא לתענוג העולם: רחוק אני מיחל היסועה
 הקרובה לי כי דרסתי חקיך אבל הרסעי כסיהיו בצרה היסועה רחוקה מהם כי חקיך לא דרסו ואין להם זכות
 במה יצאו ממנה ורחוק רל דבר היסועה: רחמיך רבים ה' לפי שרדפני היו רבי כמו שאומ בסמוך אמ'
 רחמיך רבים מהם וינילוני מהם כמספטיך כמנהגך הטובי כמו שפירסנו רבם רודפי: עס כל זה מע
 מעדוהך לא נטיתי כי לא בקסתי רעתי כמו שבקסו הם רעתי ומעדוהי היא זאת המנהג לא תקוס ולא תטור
 ראיהו: בוגדים ואתקוטטה ענין קטטה בדברי רז"ל אמ' יותר הייתי מתקוטט עמהם על הסר אמרתך לא
 שמרו ממה שהייתי מתקוטט עמהם על שהיו מרעים לי: ואדני אבי זל פי ראיתים מצליחים וקצתי בחיי כמו כ
 נקטה כפטי בחיי ראה כמה אהבתי אותך שאני מתקוטט עם הרסעים בעבור ולא בעבורי לכך כדבר
 חייני וחל תתכני בידם: ראש דברך חמת מראם העולם ולעולם כלומ כל ימי העולם היה דבריך וי ס
 ומספטיך חמת ונדק כן היה וכן יהיה לעולם מספט נדקיך מספטיך שהוא בנדק או פירוטו תחלה מה סבני
 סנויתכו הוא חמת והוא יחודך שאמרת אכני ה' אלדיך וכן בויטכו על כל מספטי נדקיך טנטמרס לעולם א
 אין להם זמן כמו שאומרי הכוונים התועים או פירוטו כמו סנותכו תחלה להבין יחודך עלינו לסמור לעולם
 כל משפט נדקך כי הם כסולס לעלנת אל ידיעת יחודך: שרים רדפוני חנס טרי יסרו ל
 עס סאול או עס אבטלנס ומדברך פחד לבי יותר פחד לבי מדברך סלא אעביר על אחת ממכותיך יותר מבח
 מפחדו מהם או פירוטו הם רדפוני וחסבו להוציאני מתורתך כמו שאמרו לך עבוד אלדים אחרים ואני בכל
 עת מדברך פחד לבי ויראתי מעבור על התורה: ואם דבר על אבטלנס יהיה פירוטו כן פחד לבי סאכול ביום
 ואברך סתמרת לי הנני מקיס עליך רעה מביתיך:

פלאות עדותיך על כן נצרתם נפשי: פתח דברי
 דבריך יאיר מבין פתאים: פי פערתי ואשאפה כ
 כי למצותיך יאבתי: פנה אלי וחנוני במשפט לא
 לאהבי שמך: פעמי הכן כאמרתך ואל תשלט ב
 בי כל און: פדני מעשה אדם ואשמרה פקודיך
 פניך האר בעבדך ולמדני את חוקיך: פלגי מים
 ירדו עיני על לא שמרו תורתך: צדיק אתה ירו
 ידוה וישר משפטיך: צוית צדק עדתיך ואמונה
 מאד: צמתתני קנאתי כי שבו דבריך צרי: צרו
 צרופה אמרתך מאד ועבדך אהבה: צעיר אנכי
 ונכזה פקודיך לא שבחתי: צדקתך צדק לעולם
 ותורתך אמת: צר ומצוק מצאוני מצותיך שעש
 שעשועי: צדק עדותיך לעולם הבינני ואחיה: ק
 קראתי בכל לב ענני ידוה חקיך אצרה: קראתי
 קראתיך הושיעני ואשמרה עדתיך: קדמתי בנש
 בגשף ואשוע לדברך יחלתי:

תשובה כי מה שאמ' לא נכלאת דל שאין המנות א
 אמורות דרך מסל טיפלא ממך המסל איך תבין או
 אותו כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשו
 לעשותו: לפי כמו שתלמוד אותו בפיך כן תבינהו ב
 בלבבך וכן תעשה כי אין במנה מסל ומכאן תשוב'
 ומה שאמ' פלאות עדותיך על עיקר המנות ועל טעמם ואיך יורה עלי
 עליה הסכל או לאי זה דרך יבא אדם מהם כי ענפי
 רבים יש להם: פתח דבריך פתיחת דבריך י
 יאיר עיני עור הלב כי כסיתחול אדם להתיבון בהם
 רעים לבו אליהם יאורו עיניו ויוסיף להתיבון ואמר
 זה לפי שאמ' פלאות עדותיך טלא יתרוסל אדם מלה
 מלהתיבון בהם והדברים יפתחו דרך התבונה כי פ
 פתח הדברים יאיר לו כי האל מבין פתאים כלומר כ
 כנותן תבונה לפתאים: פי פערתי ואשאפה ד
 דרך מסל עד פתח פיך ואכול את אסר אני דובר א
 אליך אמ' מרוב תאוה סהתאיתי למנותי פי פערתי
 עליהם ואשאפה ולסון שאיפה הוא מסיכת האויר א
 אל הפה כי כמו הרעב התאב מאד אל המאכל ויביאו
 לו מאכל מרוב תאוה פוער כיו אל המאכל קודם הגו
 הגיעו אליו והנה סואף האויר קודם המאכל ומלת ת
 תאבתי היא יחידה במקרא וענינה כמו תאבתי

פנה אלי וחנני כמשפט כמו כמשפט המנות כן יעשה לה סכי חק ומנהג אמ' כמו סחק ומנהג סתפכה
 ללואבי שמך כן תעשה לי: פעמי ואל תסלט בי כל און: כמו שאמ' גס מזדי חסיד עבדך כמו ספירסנו ובאמרנו
 כל אפי עברה קלה: פדני סלא יעסקני אדם ואל יטרדני ובה אסמרה פקודיך סיהיה לי פכאי לסמרס
 פניך האר כמו יאר ה' פניו אליך ואור פניו הוא רננו כמו סכתו באור פני מלך חיים וגו' ולמדני ומרדנו
 לי סתלמדני חקיך: פלגי מים ירדו עיני היה בוכה על העונות סעסה ותוהא עליהם ואל ססמורה על
 העינים כי העינים הם הזונות והזונות תר אחר עיניו: צדיק אתה ה' ומשפטך גס כן כדיקי ויסרי'
 ואל יסר כל אחד ממשפטך הוא יסר או פי בדריך יסר הם משפטך: צוית צדק כלומ' אהבה רבה עם
 עסית עמנו סכנית לכו עדותיך סהס צדק ואמונה מאד: צמתתני כמעט כלתה אותי קנאתי כסאני
 דואה צרי ססכנו דבריך כאלו לא בלת בהם ואראה אותם מצליחים אני מקנה בהם מאד כמו שאמ' קנאתי ב
 בהוללים סלום רסעי אראה: צרופה אמרתך כי היא בלא סוס סיג בעולם ועבדך אהבה חוכר תויד
 והס סכחה: צעור אנכי צעור ונבה בעיני לפי סאני מתעסק בתורתך ולא סכחתי פקודיך כמו
 ססכחו הם: צדק צדקתך סהיא עד העולם היא צדק סהיא קיים לעולם ותורתך אמת כי כל
 מנותיה הם אמת וקיום העולם המשפטים היסרים סבהם יהיו קיום בני אדם זה עם זה הבטחות התורה סמב
 סמבטיה למי סמקיימה הם אמת לא יכזבו: צר ומצוק כמו ספירסנו צדק לעולם הבינני אותם ס
 יכמוני מהצרות כסאעסוק בהם: צדק עדותיך לעולם כמו ספירסנו צדק לעולם הבינני אותם ס
 סאחיה בהם לעולם הבא ולעולם סוכר עומד במקום סניס: קראתי בכל לב כסאני בצרה אני קורא
 אליך בכל לב כי יודע אני כי אין עונה ומושיע זולתך אס כן עכני ולא אמות ביד אויבי כרי סאצרה חקיך כ
 כלומ' לא אסאל חיי אלא לכנור חקיך: קראתיך הכפל לחוק הבקסה: קדמתי בעוד לילה קדמתי לכל אדם
 להתפלל לדברך יחלתי סאתה הבגותני או פי לדברך סכתו בתור כה אלדינו בכל קראינו אליו:

וירד דרשנו ואמרנו הכי חמס עשרה מעלות כנגד מי
אמרן דוד אמרו בטעה סכרה דוד סיתין פי יסודות
לביית המקדש פלה התהום ופחדו טיביף כל העולם
כתב אחיתופל סס המפורס ונתכנו בתהום וירד התהו
סס עשרה אלפי אמה אמ' טוב היה לעולם שלא ירד
כל כך התהום כי המים הם נורף העולם והארץ מת
מתלחמה מן התהום אמ' חמס עשרה מעלו והעלה
חמס עשר אלפי אמה והעמידו על אלף אמה והגאו'
רב סעדיה פי סיר המעלות סהיו כאמרוס הסוריס ה
האלו בהגדרת קול מאד וכל סיר מהס היו מעלס ה
הקול ויט לפרס עוד כי כן פי המעלות מעלו הגלות
סעתידי ישראל לעלות מהגלות אל ארץ ישראל וחלה

קראתי ויענני יודד העילה נפשי משפת סקר מ
מלשון רמיה בזה יתן לך ובוה יוסף לך לשון ר
רמיה חצי גבור שנינים עם גחלי רתמים אויח
לי כי גרתי משך שכנתי עם אהלי קדר רבת ס
שכנה לה נפשי עם שונא שלום אני שלום וכי
אדבר הבוה למלחמה שיר למעלות אשא ע
עיני אל ההרים מאין יבא עזרי עזרי מעם יודד
עשה שמים וארץ אל יתן למוט רגלך אל ינוס
שמרך

הסירי כאמרי על לסון בני הגלות וזכר בהס ברית הגלות וזכר בהס תומלת היסוע והצמחת סתהיה על כל סני
אמ' סיר המעלות אל ה בצרתה לי אומ' על לסון בני הגלות בלסון יחיד דרך כלל בצרתה התיו לרב הנרה נבן
יסועתה רב היסועה ויעכבי עבר במקוס עתיד וכמהו רביס ונדברי הנבואה ברוב ה' הנלה כפסי
מהגיס אסר אנחנו בתוכס סהס אנסי סקר ומרמה נה יתן לך ומה יוסף לך אמ' כנגד המדבר דברי
סקר ומסיס עלילות דברי על ישראל בגלות מה תועלת יס לך בלסון רמיה ומה יתן לך ומה יוסף לך וזדרס
חומ' כנגד הלסון מה יתן לך האל אנו מה יוסף לך לטמירך סלא תדבר רע הנס ברא כל האצריס זקופי ואתה
מוט' מכל האצרי וכלס מבחץ ואתה מבפני ולא עוד אלא סהקיף לך סתי חומות אחת סל עכס ואחת סל בסר
ועס כל זה לא כסמרת מה יתן לך ומה יוסף לך חצי גבור המסיל הדבריס הרעיס לחצי גבור סנוכיס
ויזכאיס מיד גבור וכן המסילס לגחלי רתמי סהס חמיס מאד ולא יבצו לזמן רב אפ' בעת סנראי רפיס מבחון
יודמו אסר הס מבפניס אס בויערה כן דברי לסון רמיה סמראה בפני אדס סאיז לבי עליו כדי סלא יסמר מ
ממנו וכסיפרד ממנו ידבר עליו רעות ואמ' עס כי סניהס בו החניס והגחליס ככלליס בו ביחד סניהס
אויזה לי כי גרתי מסך גרתי בגלות מסך סכמסכה גלותי מאד וסכנתי עס רעיס אהלי קדר וזכר הגלות אל
אסר ביסמעאל ולא זכר הגלות אסר ~~כאן~~ כי רוב גלות ישראל בין היסמעאליס וזכר קדר כי הס ממספחות
המיוחסות אסר ביסמעאל והס ראס המלכות ויס מפרסי מסך החומה אסר היא מבני יבת הזכרת בהורה ו
ואמ' יוסף בן גריון כי הס בני תוסכאנה וזכר קדר בעבור מלכות יסמעאל והנה זכר המלכות סיסרא גליס
ביניהס רבת התיו במקוס הא ואינה לסמיכות וכן רבת צרונני רבת תעסרנה והדומיס להס סכתבנו
בספר מכלול אמ' רב לי בגלות עס גי סהוא סוכא סלוס אני צפי סלוס וכי אדבר סלוס אליהס המה יד
ידברו למלחמה שיר למעלות אשא עיני אל ההריס זה לבדו עס למד והלמד במקוס הא הידיעה ו
הוא כמו המעלות וכן סלויס אסר למלך כסען על ידו כמו המלך עד לסמיס הגיע כמו עד הסמיס ויס בו
דרס סיר למעלות סיר למאה מעלות והוא כענין הדריס סכתבנו למעלה ועוד דרשנו סיר למי סהוא עתיד ל
לעסות מעלות לצדיקיס לעתיד לבא אשא כמו המצפה עזר מרחוק סעולה על ההרי וניסא עיניו אילך ואילך
לראות אס יבאו אליו סחריס אל ההריס כמו על ההריס וכן אל ההריס לא אכל יודך הפלסתי אל מצהו כמו
על מצהו עזרי מעס ה' אנו אס אשא עיני אל ההרי מאין יבא עזרי לא יועיל לי כלו' כי איז לי עוד אלא
מעס ה' אליו אשא עיני כי הוא יעזרני ויקצנני מן הגויס כי הוא עיסה סמיס וארץ והכל צידו ויכול לעסות מ
מה סירנה כי כל הגויס כאין נגדו אל יתן למוט רגליך אומר כל אחד
לחצירו בגלות דרך נחמה טוב הוא ססמת בטחונך באל סיהיה עזרך וכן יעסה והעפ' טהאריך הגלות לא תמ
תמוט רגליך אל ינוס סומרך כי בהיותינו בגלות דומה ליסן כאלו לא יראה בצנינו כמו סאמר עורה למה ת
תיסן ה'

קכז

שש אנכי על אמרתך כמוצא שלל רב: שקר שנ
 שנאתי ואת עבדתי ותורתך אהבתי: שבע ביום הל
 הללתיך על משפטי צדקך: שלום רב לאהבתי
 תורתך ואין למו מכשול: שברתי לשועתך יוד
 ומצותיך עשיתי: שמרה נפשי עדתך ואהבם מ
 מאד: שמרתי פהודך ועדתי כי כל דרכי נגודיך
 תקרב רנתי לפניך ידוע בדברך הבינני: תבאת
 תחנתי לפניך באמרתך הצילני תבענה שפתי
 תדלה כי תלמדני חקיד: תען לשוני אמרתך כי
 כל מצותיך צדק: תהי יוד לעורני כי פקודיך כ
 בחרתי: תאבתי לישועתך ידוע ותורתך שעשעי
 תחי נפשי ותהללך ומשפטך יעורני: תעיתי בש
 כשה אבד בקש עבודך כי מצותיך לא שבתתי:
 שיר המעלות אל ידוע בצרתה לי

שש אנכי על אמרתך אני שש ושמח על אמרתך
 כמאזיננה כחדש המנוח שלל רב: שקר שנא
 שנאתי תורתך אהבתי כי הוא בהפך הסקר ואני שנ
 שנאתי הסקר ואהבתי חמת: שבע ביום פע
 פעמים רבות כי שבע חיננו דווקא טבנה וכן שבע כ
 כחטאתיכם שבע ופול צדיק וקס וכבר פירטנו ב
 בפתיחת זה המזמור על משפטי צדקך שהם ישרים ו
 וצדיקים הללתיך עליהם פעמים רבות בכל יום בכל
 עת וזכרתי שדום רבני לעולם מוהבי הת
 הצורה לח יסלנו כי דרכי דרך ישר ולעולם יהיו ב
 בשלום כי הם מסתפקים במעט שיטינו מן העולם
 הזה ולח ידחגו לכך מקרה והנה להם שלום רב
 שבר יי לישועתך הישועת הנפש ומנותי עשיתי
 ו לח לתחלת גמול חלח עשיתי חותם כי מנותך עלי
 וישעתי כי ישועת יהיה לי וחליה טברתי שברח
 ככסי טה ביננה בהם ומצוק כך ומהבס מאל
 שבר יי כי כל דרכי נגוד כמו בכל דרכיך דעו
 ו ומרו דל כל מעטך יהיו למס שמים נטעם כי הם
 למדו כי שיהי כל דרכי נגוד
 דכתי צעקתי כמו ותעבור ה"כ במהנה ומה היא כ

צעקתי כדריך הבינני סתתן לי בינה והסכל לעמות כדריך
 הגף מצרה מלח הכלת הנפש ממכשיל עון כי לח זכר בפסוק אשר למעלה דבר חויב ומה כחמרתך ובהי זה
 מוקם בצורה זכר זה הענין שהקבה סומר ועחר את החדש מן החטא זה נרמו בבסוק בעבור תהיה ירחתו על
 פניכם לבלתי תחטאו כי אעפ"א סתן הבחירה באדם חס האל עזרו בדרך טובה לפי הרמה לישראל
 מעמד הר סיני שהיה להם מפתח גדול לפתוח לבותם אל הדרך הטובה ולמנוע חותם מן החטא וכן רמו בפ
 בכסוף מי יתן והיה לבגס זה להם ליראה חותי חמי יתן לצד החדש כי חס הם יתנו חני אתן ואעזר חותם
 ליראה חותי ולסמור מנותי לפיכך אמ דוד כחמרתך הנילני כמו שאמרת בתורה כן תצילני ממכשול עון כי
 חני נתתי לבי לעבודתך גס אתה יתן לי העזר הבענה שפתי ענין דבור כמו יביע חומר ועל התמדת ה
 הדבר כאמ זה הלסון כמו המקור שהוא נובע בלי הפסק ומה כאמר תלמדני חקך אהללך בשפתי תמיד
 תען כמו וענית והמרת ענין דביר כשאדבר אמרתך חומר לחחרים ואלמדם כל מנותך בך וציל המ
 המסיה פי חותן לסון סבז כלומר תסבז לסוני חמרתך כי כלה צדק וחמר במהרה תען טלסה בלסון סבז
 נסימן מרים לסוני תען כסיל והי יוד לעורני כיון סברתי פקודיך עזרני בהם והאברג ליס
 לישועתך היא ישועת הנפש לעולם הבא לפיכך תורתך סעסועי כי היא תביחני לישועה תחי כפסי
 בעולם הזה חני סחל חיי בעבר ר סמהללך כנומר טחדע חמתת חלהוקך והיה התהלה ומסכטיך יעזרוני בזה
 כי הם כמו הם לעלות אל ידיעת הכל תעיתי והנה חני תעיתי בידיעה ההיא סחיכני קיום בה עדיין
 והכני כמו הם החובד סחינו יודע לסוב אל מקום רבני כן ככסי לח ידעה לסוב אל יסודה וכמו שהרועה הב
 הכחמן מבקם הם החובד עד סימנחנו וסיבהו אל רבנו כן חתה בקם עבדך ספטיבני אל יסודי והיא יסוד ה
 הכנס והבקסה היא סתעזרני בידיעה כי מנותיך לא סכחתי כן לא תסכחני חתה ותבקסני שער
 המעלות חל ה' בנרתה לי קדחתי ועכני אלה סירי המעלות הם חמסה עשר ואמרו כי אמרו חתם הלויס
 צימט עסרה מדרגות סהיו בהר הבית בין עזרת ישראל לעזרת נסיס סהיו ענגיס בהם מעזרת נסיס לעזרת י
 ישראל וחמריס סיר חחד במעלה חתה

רבת כפר סירסוניהו למעלה הלעג הסאכניס חסר הנסמ
 הנסמך כמו הארץ הברית אמ' טבעה כפסנו הלעג
 הסאכניס טלועגיס עלינו און יהיה הא' הסאכניס ב
 במקום למד' טבענו הלעג סאכנו לסאכניס וטבענו
 הבנו סאכנו לגאונניס וסאכניס סס הגניס סהס
 סוקטיס וסאכניס ואכנו עכניס וכאביס ביניה' ול
 וילעגו לנו לגאונני' מלה אחת היא נכת' והוא כמו גא
 גאניס אלא סכריתתה בן למד הפועל סהיא מומרת בני
 ביוד' והנזן' כוספת והוא כמו עליניס במסקל אלא ט
 טכסיתתה תכועתה מכני אונת הגרון והוא בקרי סתי מ
 מלות לגאני יוניס והנסיף בו ענין בקרי כי גאנו כמו ג
 גאנו ויוניס מענין העיר היונה סהוא ענין לא תוכו א
 איס את עמיתו' ולא יוכו נטיאי את עמי
 שיר דבעלות לדוד לולי יהיה סהיה לנו י
 ואמר נא ישראל' לולי זה יאמר נא ישראל בגלות
 ומה הוא לולי בקום עלינו אדס סהיה לנו כמו עמנו
 אזי חייס בלענו בחרות אפס בגו היוד' כוספת והוא
 כמו אז חייס בלענו כלומ' לא יקח ממך נסר מבוסל
 כי אס חי ואמר דרך מסל חייס בלענו כי אין דרך
 אדס לאכול הבשר חי כי אס מבוסל והס מרוב
 תאותס לבלענו חייס היו בולעיס אותנו בחרות א
 אפס בגו לולי יהיה סהיה לנו וכן נבלע כסאול חייס
 אזי דביס סטפוני כחלה עבר על כפסנו מסל לצרות כחלה עבר על כפסו' נחל סוטף והמלה קריאת'
 מלעיל והס' כוספת והחית' בסבא' לבדו וכן כחלה מנריס אזי עבר על כפסנו המיס הזדוניס אמ' עבר ואמ'
 המיס כמו מי כדה לא זריק עליו טמא הוא און עבר טעמו לכחל סזכר רל' כחל המיס הזדוניס וסו' ספוטסיס
 בזדון וצריסע ברוך יהיה סלא כתכני טרף לסניהס סלא הנח אותנו צדיהס לטרפנו כמו סהסנו
 ככסנו כצפור כמלטה מפח יוקפיס הפח כצפר ואכנו כמל' כי לא תוכל הצפור להמלט אלא אס יסצר הפח
 סהוא בצרכו כן אכנו בתוך הגניס והס יכלו ויאבדו בעזרת האל' סיעזרינו ואכנו כמלטנו יעזרנו בס
 בפס יהיה עוסה סמיס וארץ' כי הוא עוסה סמיס וארץ' ויס לנו כח בעליוניס ובתחתוניס והוא יוכל לעזרינו
 ולהוציאנו מהפח סהוא הגלות שיר דבעלות הבוטחיס בני' כהר ציון לא ימוט לעולס יסב ה
 הבוטחיס בני' לא ימוטו כמו הר ציון סלא ימוט כי לעולס יסב בסוב הגלות לא ימוט' לא יחרב לעולס אלא לע
 לעולס יסב ופי' יסב יעמוד לעולס ויהיה קייס וכן ואתה קדום יוסב תהילנות קייס כנח וכן אתה ה' לעולס תס
 תסב ירוסליס הריס אפס' טהריס סביב לה אין לה חוזק ויטלטו הגוי' וילכדו אותה ולא יהיה
 לה חוזק עד סיהיה עס ה' בתוכ' סיהיה הוא סביב לעמו וסמו יהיה להס חוזק יתר מן ההריס ולא יטלוט בהס
 מעתה ועד עולס כי לא כמו סכת' בכבואת יסעיה וסיה הנסאר בציון והכותר צירוסליס קדום יאמר לנו כי
 הרסעיס כולס צין מיטרא' צין מסאר הגניס יכלו מירוסלי' סהוא גורל הכדקי' לא ינוח בה סבט הרסע כלומר
 כח וחוזק הרסע כמו סהוא היוס הרסע לסבט ולמטה למען לא יסלחו הכדקי' כלומ' סלא ילמדו הכדקיס מ
 ממשיה' הרעי' אס יסארנו רסעי' בארץ' וכן כה האל' בצאת ישראל ממצריס וביאס לארץ' כה להס לגרס הגוי'
 ולהמיתס ואמ' למען לא ילמדו אתכס לעשות ככל תועבותס וגו' ולא עסו כן ובה ככסלו אבל לעתיד לבא לא
 יהיה סוס מכסול עון כי כל הרסעיס יכלו הטובה כלומר סמטיס דרביהס בעקלקלותס ויליכס ה' את סועל
 סועלי סאון בגלוי כנגד מה סאמר לטוניס וליסריס סלנס

דל עג חשאנניס הבו לגא'וניס : שיר המע
 דבעלות לדוד : לולי ידוה שהיה לנו יאמר נא יס
 ישראל : לולי ידוה שהיה לנו בקום עלינו אדס :
 אזי חייס בלענו בחרות אפס בני : אזי חייס כח
 סטפוני נחלה עבר על נפשנו : אזי עבר על נפשנו
 נפשנו : חייס הזדוניס : ברוך יהיה סלא נתננו ט
 טרף לשגיהס נפשנו כצפור כמלטה כופח יוקפיס
 הפח נשבר ואנחנו נכילטנו : עזרנו בשס ידוה עס
 עשה שמיס וארץ' שיר דבעלות הבטחיס
 בידוה כהר ציון לא ימוט לעולס יסב : ירוסריס
 הריס סביב לה וידוה סביב לענו בעתה ועד עול
 עולס כי לא ינוח שבט הרשע על גורל הצדיקיס
 לביען לא יסלחו הצדיקיס בעולתה ידיהס : דטי
 הטיבה ידוה לסוביס ולישריס בלבותם ודכטיס
 עקלקלותס ויליכס ידוה את פועלי דאון שלום
 על ישראל שיר דבעלות בשוב ידוה א

חנה לא ינום ולא ישן שומר ישראל: ירוך שמרך
 ירוך צלך על יד ימינך יומם השמש ולא יבכה ו
 וירח בלילה: ירוך ישמרך מכל רע ישמור את נפ
 גפטיך: ירוך ישמור צאתך ובואך מעתה ועד עו
 עולם: שיר המעלות לירוד שמחתי במ
 באומרים לי בית ירוה נלך: עומדות היו רגלינו
 בשעריך ירושלים: ירושלים הבנויה בעיר שחב
 שחברה לה יחריו. ששם עלו שבטים שבטי יה ע
 עדות לישראל להודות לשם ירוה: כי שמח ישב
 ישבו כסאות למשפט כסאות לבת דוד:
 שאלו שלום ירושלים ישליו אהבין: יהי שלום ב
 בחילך שלוח בארכנותיך: למען אחי ורעי אדב
 אדברה נא שלום בך: ולמען בת ירוך אלהינו
 אבקשה טוב לך: שיר המעלות אליך נשאתי
 את עיני היסבי בשמים: הנה בעיני עבדים אל
 יד אדניהם בעיני שפחה אל יד גברתה בן עינינו
 אל ירוך אלהינו עד שיחגנו: חגנו ירוך חגנו כי
 רב שבענו ביו רבת שבעה לה גפשינו

חנה לא ינום התנומה פחותה מהסינה חנה לא י
 ינום כל סכן סלח יסן כי הוא שומר ישראל בכל ע
 עת חפי בגלות שומר חותם סלח יעסו חותנו הגויס
 כלה וחס סוכאים חותנו וסלח לא יתנס להרע לנו כ
 כפי מחסותתס כי לא יסן וספי בעת סכותינו הוא סו
 סומרנו ה' סומרך ה' כלך על יד ימינך לעזר
 בכל מעסיך. יובס טעמו לכלך סוכר כלומר
 הוא כלך סלח יכס חס הסמס ביוס וקר הירח בלילה
 כי חס הסמס יכס הלחה והירח יוסף הלחה יהיה מ
 ממנה הקרירות והסס והקר הס סבת התחלואי וסלח
 יסמרך מהס ירוך יסמרך מכל רע סלח יוסן
 בני אדם וחיות הסדה יסמור את כפסך סלח יבאוך
 תחלואי יהיו מרוק עוכות אכל הוא יסמור את כפסך
 סלח תמות מתוך החלואי. ירוך בגלות יסמרך
 כמו סלח יבאחך מהגלות תבא בלילס ותבא אל ח
 ארץ בסלנס ויסמרך מעתה ועד עולם. שיר
 המעלות לירוד סמחתי באומרים לי בית ה' כלך. חוס
 חוססר כי סלח סירי המעלות סלח כזכר בהס לירוד
 חברים המסוררים סלחני ולא כזכרו סמות המחזיל
 נסמר כלמ' בהס לירוד חז' דוד והמזמור הזה מסמור
 בני הגלות ומרוב תלותס לבגין בית המקדס יזכרו
 עלות ישראל לרגלים ודבריו על לסון סלחת סהיו בן
 בזמן סבית חלמ' סמחתי כל אחד חלמ' סמחתי. ען
 עומדות כי העולים ראסוכיס היו עומדים בסערי'
 ומכפסס הצאוס חקריהס. ירושלים הבנויה
 חומרים בני הגלות כססיתיה ככיה וירסלי חיתיה סכ
 סכינה בתתה כמה היתה מהנללה וסנה תמנא עיר כמוה סחוברה לה עדת ישראל יחדיו סלס פעמים בסנה מי
 רסח עיר כמו חותה העיר. ששם כי סס היו עולים סכיס עסר סכטיס סהיו סכטי יס סומרו חנותת וכ
 נכלס היתה ירוסלים מכילה זו היתה עדות לישראל ססלל בחד בהס להודות לסס ה' על הנססס סהיה מרהה ל
 להס וזו חתת מהס כמו סלמ' במסנה ולא חלמ' אדם לחבירו כר לי המקוס כסללין בירוסלים ועוד כס גול מ
 חזה סהיו כקכזיס כלס בעזרה עומדים ככופי ומסחחוי רוחס חו פי עדות לישראל זה סהיו עולים סס ספסגוי
 עדות ומסנה היתה לישראל סיעלו סס להודות לסס ה' בני סמה יסכו כסאות לסון רבי למלכי בית דוד
 כמו סמפדס כסאות לבית דוד היו סס ויהיו סס עזר. שאלו חומרים בני הגלות סללו מהאל סלוס ו
 ירוסלים וסלנס ירוסלים הוא קבוך גליו כי ער חותה העת לא יהיה לה סלוס כי כלחמי עליה ערלי ויסמעאל
 וחלמ' חחר כן ככגר ירוסלים יסליו חחובך יהס ישראל סמתחללי בגלות על חורבנה. ערו סלוס בחילך
 חכפיר סהיו סביב חחומ' יקרא חל' נלמ' יהי סלוס סיסונג ישראל חליו ועוד לא תהיה מלחמ' בחלך ובחרימנות
 נחרימנות הס בתי המסנג בתוך העיר. רבען חחי חלמ' כל אחד מבני הגלות למען חחי ישראל סכלגו מ
 ממך למעכס חדברה נל סלוס בך סיסונג להיות סוכני בך. רבען ועוד למען בית חלדיו חחרב חכקסס
 מהאל טוב בעבודך. שיר המעלות חלך כסחתי כסידר על לסון בני אכלו כפס ידבר לסון יחד
 דרך כלל ופעס לסון רביס חיוסבי בסמים חירד כוספת והוא כמו חיוסב חל חין לי עזר בחרץ חויני מקרה ס
 העזר חלח ממך. חגה כעיני פי חרכי חחי זל חל יד חרכיה חל יד גברתיה בעת סיכו חותס חין להס למי
 יסחו עין חלה להס ענמס סירחמו עליה. חגנו חכפל לחוק הבקסס כי רב זמן חרוך סכטנו כזו בגלג'

הנה נחלת ידוה בנים שבר פרי הבטן כחצים ב
בד גבור בן בני רגועים : אשרי הגבר אשר מל
מלא את אשפתו מהם לא יבשו כי ידברו את אי
איבים בשער : שיר המעלות אשרי כל
ירא ידוה ההולך בדרכיו : יגיע בפיו כי תאכל א
אשריך וטוב לך : אשריך כגפן פוריה בירכתו בו
ביתך בניך כשתליו תים סביב לשתלחנך
הנה כי כן יבורך גבר ירא ידוה

הנה אמר דוד הנה אני רואה כי נחלת ה' בניס
כלום הטוב שיתן החל לידו בעולם הזה הם הבנים
והם נחלתו וחלוק כי נחלה טובה טובים לי עם
בטלמה בני סכר פרי הבטן כפל ענין במלות סוכו
כל סכר שיתן החל בעולם הזה לאדם סכר מעטיו ה
הטובים הוא פרי הבטן כחצים לפי טלמה
היה בין זקנים ורעה בו החל להיות תחתיו אחריו
אבל בחייו לא היה לו עוור ואמר כי בני הנערי רל'
הבנים שיהיו לאדם בימי נעוריו הם לאדם עוור גדו
גדול כמו הזכיס ביד גבור ודוד היו לו בניס בני הס
הנעורים טובים וחכמים וגבורים כמו שאמר וכני ד
דוד כהניס היו ואמר וכני דוד הראשונים ליד המל

המלך שהיו ראשונים לעזרתו וכולם היו טובים לדוד לבר אצלם וארניה מהתגאו על ימים סיכאו לתרבות ר
רעה והיה מתפאר בטובים ואמר כי כל אדם יס לו להתפאר על בניס טובים ולחטבם לענמו לחלק ולנחמה טו
טובה שכתן לו החל אשרי לפי מהמסיל אותם לחנים המסיל ביתו לחספה לא יבטו האב והבנים נט
כסידברו בשער בשני הזקנים כי הם רבים וטובים ויוכלו לדבר בשער בזני אויביהם לא יבטו ולא יחתו מהם
ועל המסיל יתפר כך אס ה' לא יבנה בית אחר על בית המקדש ועוד אמר על ירוסלים והנה מיוס סחרב בית
המקדש וגלו ישראל וירדו ירוסלים היתה פעם חרבה כי היתה ביד אדום וביד היסמעאלים וכל ה
הפנים התגרו במלחמה עליה חלה יבנה וחלה יחרבה לפי סכן רבון החל ובשמירתם טוא עמלנו הבנים וטוא
טקדו הסומרים וטוא טוח לכס מסכימי קוס חלה אדום סכבטן תחלה ירוסלים מאחרי סבת חלו יסמעאלים
סבאו באחרונה והתגרו עם הנכורים ולקחו אותם מהם והם וכל הימים היתה מלחמה ביניהם והיה עד
בא הגאל עמלס וטרחס עליה על כן קראס אוכלי לחס העצבים ואמר כן יתן לידו סכא לידו הוא מוך
המסיל היתן לו ירוסלים הכל בלא עמל וחלה סעמלנו עליה לא יסארו עליה ולא יסכנו בה זה פסוקים האחרים
הס דברי דוד כמו שפירטנו ויתפרטו גם כן על אדם ומה סכבאר סהו על בני העולם הוא כך זכר תחלה בניס
בית המקדש והוא קיוס מלכות לאי זה סיהיה לו ולבניו אחריו כמו ובית יבנה לך ה' ספירטנו המלכות ואמר כי
איז גזבלת המלך להקיס המלכה לו ולבניו אחריו חס לא ברבון החל ואחר כן זכר שמירת העיר מפחד הח
האויבים כי לא יועילו סומרי החמות סלא יכבטו אויבים חס ה' לא יסמרנה ואחר כן דבר על העוסקים בע
בעסק העולם וירודים אחרי הממון והם מסכימים למלחמה לסחורה גם מאחרים עד בא השמש במלחכותם
חו בעצותם בזכות למכור סזורתם וכל ההטדלות הזה טוא להם חס לא יעורס החל כי למי סירדה בו הכל ו
ויאבטו ויתן לו הממון בלא יגיעה ובלח עמל כאלו הוא יטן ואחר כן זכר ענין הבנים שהוא גם כן מתנה טו

טובה מאת החל כסיהיו טובים שער המעלות אשרי כל ירא ה' סבח דרכי הירא חת ה' סיעס זה כל
מי סחא בגלות ויזכה לראות בטוב ירוסלמי חס יתכאג בדרכי החל וירא החל הוא סכזהר ממנות לא תעטה הח
החולך בדרכיו סכזהר במנו עסה אחר כן ספר על סנהג מחיתו יגיע כפך הטוב הוא סוחיה ממלחכתו
ולא יסנה מאחרי כל זמן סיוכל ליגע עכמו במלחכ ואס תחיה בזאת סנהג' אסריך וטוב לך יסמר' בני העול'
ויהיה גמול טוב לך מאת החל והו מה ספירטנו דול אסריך בעולם הזה וטוב לך לעול' הבא אשריך כגפן
החלף בסגל חמ גם זה מהסנהג הטובו בעולם הזה סצטוה אסתך סתהיה כגפן פוריה בירכתי ביתך והמסיל
אותה לגפן כי איז עץ סכוטעי אותה בתוך הבית חלא גפן טיט בני אדם סכוטעי בירכתי ביתס וכסתגדל מו
מוניאין אותה מחור הבית ולחון אל הסמס והנה סרס בתוך הבית ועכפיה חון לבית כן הססה תהיה ככמה
בירכתי הבית סלא תצח חון לביתה כי זה דרך חסה מכאפ' כמו סאמ עליה ס'מה פעס בחון פעס ברחובות ו
חמו בירכתי הבית כי גם בהיתה תהיה ככוע' סלא תסב בפתח בית סיראיה עיברי וסבי' כי זהו דרך חסה רעה
כמי סאמ עליה סלמה וסב לפתח ביצה חלא תהיה תמיד בירכתי הבית סלא יראה היתה חלא בעל' ובני ביתה
חבל צהיה יסא לחון למ' אכנות ולכורך ה' כמו סיכא לחון עכבי הגפ' סיהיו פרי רבי ממגד תבואו סמס
ואס תהיה אסצך בוח סריך יהיו כתיך כסצילי ותיס

אשריך וטוב לך
אשריך כגפן פוריה
בירכתו בו
ביתך בניך
כשתליו תים
סביב לשתלחנך
הנה כי כן
יבורך גבר
ירא ידוה

את שיבת ציון היינו כחלמים או ימלא שחוק פינ
פינו ולשונינו רנה או יאמרו בגוים הגדיל ידוח
לעשות עם אלה: הגדיל ידוח לעשות עמנו היינ
היינו שמחים: שובה ידוד את שבינו באפיקים
בנגב: הזרעים בדמעה ברנה יקצרו: הלוד יל
ילך ובכה נשא משך הזרע בא יבא ברנה נשא א
אלומותיו שיר המעלות לשלמה אם
ידוח לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו אם ידחה ל
לא ישמר עיר שוא שקד שומר שוא לבם בשבימי
קום בואחרי שבת אכלי לחם העצבים בן יתן ל
לידודו שנא

סלנס על ישראל כיון סכאמר בכבואת צפניה והסא
נהסארתי בישראל עם עני ודל נחסן בטס ה' ואומרי
סארית ישראל לא יעטו עולה ולא ידברו כזב כי המה
ירעו ורצנו ואין מזרוד הכה סלנס על ישראל
שיר המעלות בטוב ה' בטוב ענין הנחה כמו
טובה ה' רבנות אלפי ישראל יוכן וסבה אלדיך את
טבותך לו יהיה ענין תשובה ויהיה פועל ינחא טיסובו
צני ציון לה היינו כחולמי' כחלום יעוף יהיה צניכנו
צרות הגלות מרוב הסמח' סתה' לנו בטובנו לארצנו
כן פי' אדני אבי זל יחאבס ר' אצרה בן עזרא פי' כן
יאמרו ישראל בטוב את טבותס אין אדם רחא צני
צניכנו כפלא הזה רק בחלוס או ימלא הגדיל
יתמהו הגוים ויאמ' פלא גדול הגדיל ה לעשות עם
אלה דל עם ישראל הגדיל ואומריס ישראל

הגדיל ה לעשות עמנו לפי היינו סמחיס כלומ' זו הסמח' הגדולה סתראו צנו וסימלא סחוק פיכו מפכי סהגדיל
ה לעשות עמנו פלא גדול וטובה גדולה שובה יאמ' ישראל בעודס בגל' טובה ופי' כמו ספירסכנו הכיח
לו כמו הטיבה סביטכנו גלותיכו וכתו' ב'ו וקרי ב'וד ויענין אחד כאפיקיס כנגב כנגב הוא ארץ יבסה וכך ארץ
הנגב כתיכני והיא צמח למיס ואס יעברו בה אפיקי מיס יהיה חדוט גדול וטוב גדולה כן תהיה תסועת ישראל
דמה הגלות לנגב והיסועה לאפיקי מיס הזורעים לפי סדמה הגל' ל'ארץ נגב סהזרע בה זרע בדמע'
כי בזרעו בוכה ומתחכן לאל סימטיר עליה יקצור מה סזרע בצרכה והדבר רחוק סהזרע בה יקצור ממכ' אס
לא יהיו רחמי האל כן ישראל בגלות עם כל צרתס זורעים והזריעה היא מעסה המנות ועוסיס אותס בדמעה
מפכי צרת הגלות ומיחליס לאל סינניא מהגל' ארצנו ברכה מה סזרעו בדמעה והקטיר הוא הגמול הטוב
הרוך מסך הזרע פי' יקר הזרע וכן ומסך חכמה מפכיניס ונקרא הדבר היקר מסך לפי ססמון כמסך למ
למרחוק והזרע יקר בארץ הנגב והעני הכוסא אותנו והולך אל הסדה לזרעו הולך וצוכ' מכחדו סמא יאבד ולא
ינחא מפכי יבנות הארץ והאל רחא דמעיו ומרחס עליו וממטיר על הארץ ובעת הקציר יבא אל ביתו ברנה
תחת אטר היה הולך וביכה בעת הזרע ויסא ברנה אלומות קצירו אל ביתו כן ישראל בגלות סובלי' עול הגל'
ונכוסא מסא המסיס לקייס התורה והמנות סהס הזרע צמסל ובעת הגאולה סהוא עת הקציר יבאו אל ארץ יס
וישראל ברנה יסאו אלומות הטובות סיטיב עמסס האל ויצאו מהגלות בכסף וזהב שיר המעלות לס
לסלמה חס ה' לא יבנה בית זה המזון כאמ' על סלמה ולמד לסלמה עניכ' בעבור כמו אמרי לו אחי הוא וכאמ'
על כיון הבית סחסב דוד לצבותו ואסף כסף וזהב ונחסת למלאכ' ולא עלת' צידו סיבגהו הוא אלא צנו וגס זה

הענין בסאר צני העולס סלא תעלה בידס מחסבתס צגס יס רמו צו למלך המסיח כי גס הוא כקרא סלמה צ
בסיר סירי וכפרסו על סלס' העניכ' על סלמה תחלה אמ' חס ה' לא יבנה בית יאמ' על צנין בית המקד' כי
עמל דוד לבנותה וכיון סלא רנה האל סיבגהו לא בנה אותנו ופי' בינו המתעסקי' בצנין ואמ' כן על ירוסליס
לפי סהיא רחם הממלכה ובה כבנה הבית אמ' מי סיבגה הבית צרנו האל והוא סלמה צני אותנו הצני' לא יהיה
לסווא אל' באמת יהיה ככון הבית כן עיר ירוסליס חס ה' לא יסמרכ' סוא סקדו הסומרי' חבל ה' יסמרכ' סנוה
לחיות את צני מלך בה וכיון סברנונו הוא יסמור הבית והעיר וסקד ענין התעסקות והסתדלות על הדבר
שוא לכס אמ' זה על אבסלוס סהקדיס למרוד באציו ולקחת המליכה והסביס אבסלוס ועמד על יד דרך
הסצר נג' ואומ' וינגבו אבסלוס את לב אכטי ישראל ואמ' כנגדו וכנגד העזרי' אותו סוא לכס מסכימי קוס' מ
מאחרי סבצ' אמ' כנגד אדכיה סאחר לעסות המרד ולסבצ' בכסא המלוכ' עד סזקן דוד וסכייהס אוכלי לחס ה'
העצבי' כי עמלו לקנות המלוכה ולא עלת' בידס עבדי' מן בעצבו' תאכלנה ויאמ' אוכלי לחס כי כמו סמאכל
החדס על הכסס כן עמלו על המלוכ' ולא הועילו ואמ' כן יתן לידודו סנא סלמ' הוא ידוד האל כמו סכ' ויקרא
סמו ידויה ופי' כן כמו סהיו סס חוטבי' לקחת המלוכ' בעמל' כן נתן האל המלוכ' לסלמ' בלא עמל' כאד' היטן
לו בעודנו יסן ולא היה יודע בדבר המלוכ' דבר האל היה מתקן לו המלוכ' סנא כתו' באלף והוא כמו בזה

עש עמו למה שלא יאמרו בני אדם בלבם אם אנו ח
חוטאים יתפייסו לנו המלאכים ויסאוו לפסענו בז ע
להודיע כי אין בהם הסליחה למען טיראנו מלפניו
והחכם ר' אברהם בן עזרא פי' שאם לא תסלק לא יי
יראוך חטואים ויעטו חפצם בכל אות נפסם
קויתו ה' אנו קויתו אותנו בגולם הזה טיראנו היס
היסועה וקויתו אותנו גם כן נפשו במוצי' להסוף כבו
כבודו אליו ולדבריו הוציאתי מהבטויחני להוציאם מ'
מהגלות נפשו הומה לה' עלולה להיותה מאות'
האנשים שקמים באסמיות הבוקר להתפלל ואמר ס
סומרים לבוקר פעם אחת כלום טמנהגם כן להיו
סימרי וצדיק בכל בוקר להתפלל לחל וזה המזמור
מחמר כל חסיד בגלות והחכם ר' אברהם פירם נפס'
קויתו לה' יויתו מסמקוים סימרי הזומות לבקר

כי עמך הסליחה למען תירא: קויתו ידוה קויתו
נפשי ולדברו הוצלתו: נפשי לידוה משמרים לב
לבקר שמרים לבקר: יחל ישראל אל ידוה כי ע
עם ידוה החסד והרבה עמו פדות: והוא יפדה א
ישראל מכל עונותיו: שיר המעלות לדוד יד
ידוה לא גבה לבי ולא רמו עיני ולא הלכתי בגר
בגדלות ובגפלאות ממיני אם לא שויתו ודומכותיו
נפשי בגמול עלי אבון בגמול עלי נפשי: יחל ישר
ישראל אל ידוה מעתה ועד עולם. שיר
המעלות וכו' ידוה לדוד

מתי יהיה טיובלנו ליסן יחל נווי מבנין פועל הדגש אמר ישראל קוה אל ה' סיפדך מהגלות כי עמו הח
החסד תמיד עש הנביראים ויעשה חסד עמך כי הרבה עמו פדות כי כבר פדה אותך ממזרים ומבבל ומכרות
רבות כך יפדה אותך מהגלות כי לא יחסר לו פדות ודוא ואם תאמר איך יפדה אותי ואני מלא עון ה
הוא יפדה ישראל מכל עונותיו כלום יסלח לו האל עונותיו סעברו ויתן ב' בי לסוב אליו בכל לבי ואחר כן
יסיב סבותו כמו סכתב וסב ה' את סבותך ורחמך וסב וקצנך מכל העמים אשר הפנך ה' אלהיך סמה וכת' כי
קסוב אל ה' אלהיך בכל לבך ובכל כפסך שיר זה אמר דוד על עבמו ואמר זה הענין באלה המעלות
סחס על הגלות כי כמו סהתנהג הוא כן יתנהג ישראל בגלות בספלות ובוה ירחם האל עליהם כי רס ה' וספל
וראה לסיכך אמר בתכלית המזמור יחל ישראל אל ה' אמר לא גבה לבי בסתר ולא רמו עיני בגלוי ולא הלכתי
פועל עומד אעפ' טהוא מן הדגש עבן קודר הלכתי
התפארתי ב' בי סאוכל אנו להסיג ואדע הדברים וססודות סהס נפלאות ממני לפי סכלי אלח הלכתי בהס מ
מינט מעט ביראה וסחד פן אפרוץ לראות במה סלא יעיש סכלי אליו וססבג דעתי בו ועל זה אמ' כבוד
אלהים ססתר דבר ואמ' דבס מנאת אכול דיוך אם לא מנהג הלסון לאמ' אס לא בענין אלה וסבועה
כלום אס לא סיה כך יסיה כך וכך יכן כה יעסה לי אלהים וכה יסיף בענין זה אמר אס לא סויתי ודומתי כ
נפסי כגמול יבא לי כך וכך ופי' סויתי ודומתי סמתי אותה כגמול עלי אמו כלום כמו סקינוק סיגמל מסדי
אמו סויתחיל מעס להצטונן בענין גדולו ומהלך מעט מעט ואינו כסמך על עבמו אלח על אמו סתרגילתו ס
מעט מעט כן נפסי וססתקתי אותה סלא תסמוך צתצוכת עבמה בססרתוה ובספלאות אלח תסמוך על סמלא
התלמידים ועל סקבלה סהיא אס וסוסיף עוד לחזק הענין ואמ' כגמול עלי נפסי כמו הגמול כן סמתי נפסי
עלי סלא אסמיק בביתני יחל עש סמדות האלה סתתנהג בספלנו בססתר ובגל' ולא יגבה לבך בספלאו'
אל ה' וסוא יתן תוצלתך מעתה ועד עולם שיר המעלות אמר דוד זה המזמור כסבנה מזבחי בטרן ארו
ארונה סיבוי על פי גד הכבי והעלה עליו עולו וסלמיס וקורא אל ה' ויענהו באס' מן סמיס על מזבח העול'
ואמר זה הוא בית אלהים וזה מזבח להעולה לישראל ועד אותו יוס לא יודע מקוה בית המקדס כבר אמר לו
נתן הכבוי כי הוא לא יבנה הבית כי אס סלמה צנו ולפי ססס דוד כומו וכלותו להכין בנין הבית וכענה צמ
צתקוה סנצור בקס מה' ואמר וכו' ה' לדוד את כל עונותיו כיון סלא זכותי אנו לצנוהו תעלה לי סמסכה כ
כמעסה חכור לי מה סעסיתי ענמי בעבורך כי גזלתי סכתי מעיני מריב מהסכתי עליו ונדדתי וכסבעתי סלא
אנוז עד סאבנהו ולא סויתי מונח קורת רוח צביתי ובססכתי אחר סלא סיה בית ה' נבנה
אשר נסבע כסל העניין במלות סוכות ואמ' לאביר כלום למי סקרא ליעקב אביר לפי סעזרי בכל צרותיו
והגלו מיד לבן ומיד עסיו וסיה תקפו וסוקו

יְבָרְכֶךָ יְרוּחַ מְצִיּוֹן וּרְאֵה בְטוֹב יְרוּשָׁלַם כָּל יְמֵי
חַיֶיךָ וּרְאֵה בְנִים לְבְנֶיךָ שְׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל
שִׁיר הַמַּעֲלוֹת רַבַּת צְרָרוֹנִי מְנַעֲרוֹי וְאָמַר נָא
יִשְׂרָאֵל רַבַּת צְרָרוֹנִי מְנַעֲרוֹי גַם לֹא יִכְלוּ לִי
עַל גְּבוֹי חֲרָשׁוֹ חֲרָשִׁים הָאֲרִיכוּ לְמַעֲגִיתֶם יְרוּחַ
צְדִיק קִצֵץ עֲבוֹת רְשָׁעִים יִבְשׁוּ וְיִסְגּוּ אַחֲזֹר כָּל
שְׂנְאֵי צִיּוֹן יִהְיוּ בְחֲצִיר גְּבוֹת שְׂמֵרַמַת שִׁלֵף יָבֵשׁ
שְׁלֹא מִלֵּא בָּפוֹ קוֹצֵר וְחֲצֵנוּ מְעַמָּר וְלֹא אָמְרוּ הֵעַ
הַעֲבָרִים בְּרַכַּת יְרוּחַ אֱלֹהִים בְּרַכְנוּ אֶתְכֶם בְּשֵׁם
יְרוּחַ שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעֲמָקִים קְרֵאתֶיךָ
יְרוּחַ אֲדָגִי שְׂמֵעָה בְּקוֹלִי תַחֲיִינָה אֲוֵנֶךָ כְּשׁוֹבוֹת
לְקוֹל תַּחֲנוּנֵי אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמַר יְהִי אֲדָגִי מִי יַעֲבֹד

והמסיל אותם לזית כי עץ הזית אינו מקבל הרכבה
מעץ אחר והציליס טובי וה' בני אביהם כך הבנים
טולדו מאשה זאת לא יהיה בה' חסד ממזרו כי אמש
בנועה היתה ולא נזקקה אלא לבעלה ועוד המסילם
לזתים כי עץ הזית יהיה עלהו לח כל ימות הסנה כך
הם יהיו בהודם ובפיס במעסי טובים ואמ' סביב לט
לשלחנ' טיהיו לפסניך לסרת' בעת סצאכל ויהי תמויד
סביב לסלחנך שלא יהיו מסולחי' זוללים וסובאי'
ולא יאכלו ולא יסתו אלא על סלחנך הגוה כי
כן באלה המדות והסנהג' יבורך הגבר שהוא ירא ה'
יברכך ה' מציון ממקום סכינתו סאוה בנין ות
ותראה ותזכה לראו' בטוב וירוסלוס כסיסובו מהגלו'
כל ימי חיך' תראה בטוב בין בגלו' בין בטוב וירוסלו'
וראה בטוב סזכר עומד במקום סכיס. וראה

סִיחֵינוּ וְתִרְאֵה סִלּוֹס עַל יִסְרָאֵל שִׁיר
והתחלת הגלות לימי הנעורים וארץ ימי הגלות לימי הזקנה ואומ' כי מתחלת הגלות בררו אותנו האויבים צרה
רבה ויהי יסראל תהלה לאל סלא כלינו בגלות כי מתחלת הגלות בררו אותנו בצרות רבות ועוד היום הזה
כן עומים ועס כל זה לא יוכלו לכלותי כמו סחסנו ומה סכפל העכין לחוק ההודאה לאל כמנהג הלסון
רבת פירסנהו על גבי מסל לרוב הסבלנות והספך והביון והקלון כמו סכ' ותסימי כארץ גיך ו
וכחוף לעובדים האריכו למענייתם המענית הוא הקו סיחרום החורם בסורים בסדה בסיעור סירצה בו ואחר
כן יחזור ויעסה אחר כמוהו וכן עד סיחרום כל הסדה וכסייה ארץ המענית תהיה יגעית הסורי רבה כי לא
ינחו עד ראש הקו ובאמרו האריכו למעניתם דל סלא נתנו אותנו לכוח מעבודתם ומסבלות' ה' צדיק
קצץ עבד במקום עתיד אמ' ה' סהוא צדיק וסר בדרכיו יקצץ ויכרות עבות רסעים ועבות הוא מיצרי מעול כ
כלום יסיר עולס מעלינו יבשו כסיקצץ האל עבותם מעלינו אז יבסו ויסוגו אחרי ממסבת' עלינו ס
סכאי ציון הגויס איכס סוכאיס ציון אכל אהביס אותה עד סכלחמי' בעצרה גוי עס גוי אלא פי' סוכאי ציון
סוכאי בני ציון והס יסראל ידיו כחזיר גגית עסב הסומח בגג סאיז לו העמד וקיוס עד סקודס סיכא
בראה יבס צחוס הסמס ובאמרו סקדמת הוא דרך ספלגה כי לא יבס עד סיכא ויראה סכי הסמס אכל מרוב
מהירותו ליבס אמ' כן דרך ספלגה כמו סאמר בבקר יניץ וחלף ולערב ימולל ויבס סלף הוא עכין חליכת הד
הדבר ויכיתו ממקומו כמו סלף איס כעלנו אלא סהוא יוכא חה עומד שר' א מלא כלומר סלא יכא לירי
קצירה וחכנו מעמר זרועו כמו והביאו בניך בחוצץ חכני כערתי מעמר אוסף העמרים ור' א אמרו
העובדים מנהג העובדים לומר לקוצרים ברכת ה' עליכס כמו סאמר בועז לקוצרים ה' עמכס ומה סאמר צר
ברכנו אתכס במס ה' הוא כפל דבר ועל חזיר גגית לא יאמר זה כי אינו זרע ברכה ולא יכא לירי קצירה כן
ברכה כמו ספירסנו בסמוק הזרעים בדמעה שיר המעלות ממעמקי קראתיך ה' דמה
הגלות למעמקי מוס אדגי סמעה בקולי קסובות בסקל סכולה סכולות אס עונות ת
תסמוד מי יעמוד במעט כהיה כליס ואובדים אס תסמוד לכנ עונותינו כי
עמך ספליחה פי' אדכי אבי זל האל נתן ממסלה לעליוניס לעסות חכנו בארץ אכל ספליחה אינה עמהס כי

כיון שמצאנו המקום הנבחר נבוא מהיגוס ואלך בזה
המקום שהוא נבחר הוא מסכנותיו והדוד רגליו בא
בזמית שהוא מכון כנגד כסא כבוד קוביה ה'
אלה שלטה הפסוקים אמרם גז כן שלמה בבית המ
המקדש בזכותו כמו שכתב בדבר הימים אלה מים
בין הוצת הפסוקים ובין אלה סנוי מעט והענין אח
אחד אמר דרך מסל קומה למנוחתך כלומר מהמקו
מהמקומות האחרים שהיה המסכן לזה המקום שהוא
בית מנוחתך לעולם אלה נארו עווק אלה רל עני
ענין הכבוד שנראה בזכות בית המקדש אחר שהכ
סא הכניסו הארון בבית קדמי הקדמים והוא
נארו עיוק כמו שכת' והיה כנחת הכהנים מן
הקדש והענין מלא את בית ה' בהגיד ילצמו
בעבודתם ילצמו נדק בגדי כהנה שהם בגדי נדקו
וחסידך ירכנו לויס יס'ו ויזמרו לפניך
בעבור דוד סנגלית לו בזה המקום באם כבודך

נבואה למשכנותיו נשתחו ו לדודם רגליו: קוביה
ידוה למנוחתך אתה וארון עווק: בהגיד ילבשו
צדק וחסידך ירגנו: בעבור דוד עבודך אל תשב
פני משיחך: נשבע ידוה לדוד אמת לא ישוב כמו
מכנה כפרי בטנך אשית לכסא לך: אם ישכרו
בניך כריתו ועדתי זו אלמדם גם בניהם עדי עד
ישבו לכסא לך: כי בחר ידוה בציון אוה למושב
לו ואת מנוחתו עדי עד פה אשב כי איתיה: צד
צדח ביד אברך אביוניה אשביע לחם:
זכהניה אלביש ישע וחסידיה רנן ירגנו: שם אצ
אצמיח קרן לדוד ערכתו נר למושיחי: אויביו אל
אלביש בשת ועליו יצין גורו

וגלית לו זה המקום הנבחר בעבורו תעשה סיהיה זה המקום לכנח לא תבטל ממנו עבודת הכהנים וסירת הל
הלויים אל תסב פני משיחך מה שהתפללתי לך על זה המקום ומה שיתפלל בו שלמה בני עליו אל תסב את ס
פניו בזה שתהיה תפלתו מקובלת לפניך ואלה הפסוקים כמו שאמרם דוד כן אמרם שלמה בתכלית תפלתו
נשבע ה' דברו הוא סעשה והוא אמר לו על ידי נתן הכהן והקיימותו זרעך אחרך אשר יבא ממעוך זה הוא
מפרי בטנך אשוי לכסא לך ואמ' אמת לא ישוב ממנה כמו שאמ' טס וכאמן ביתך ומלכתך עד עולם
אם ישמרו ועדותי זו אלמדס עדותי בחולס כמו בטרק ארון העדות זו בחולס כמו זאת ואמ' אלמדס והבר
והברית והעדוה כתובות הם ומלומדות ואין מנה עתידה ללמדה אחר תורת משה אלה פירוס אלמדס לעורה
אוצת על ידי הנביאים תמיד שלא יסכחו התורה כי בחר אמ' דוד עתה ידעתי כי בחר ה' בציון סלכד
סלכדתי אכי כי בעיר כיון כגלה מקום הסכינה ואוה אותה האל למושב לו ואמ' עליה זאת מנוחתו ס' ח
ילך הארון עוד ממקום למקום כמו שעשה עד עתה צידה צדך במפיק היא והוא מן ביום ציר ספרוס
מוזן אמר האל כיד כיון אברך כלומ' אסלה ברכה בתצאתה בסדותיה יותר מכל ארץ ישראל לכבוד ביתי שהיא
בה ואלו לכך נקראת ארץ המריה כי היא רזיה אחר מסכן בה הכבוד אבמניה אפי' העניים סבה יס בעול לרס
ובהגיה אלבים הלויס תחת סהס מרכינס ומזמרים לסמי אכי אטפיע להס טובה סירוכו מטוב לבס ו
וקרח הלויס חסידים כמו שאמ' מסה רבינו עה' לאיס חסידך שם אצמיח חוזק ומלכות וכן אצמיח קרן
לביצ ישראל וכן וירס קרן מסיחו ואמ' זה הפסוק על המסוח העתיד לפיכך אמ' אצמיח כלומ' אצפ' סייבס זה ס
כמה עוד אצמיחוכו וכן נאמ' עליו בימים ההס ובעת היא אצמיח קרן לדוד כמח נדקה ואמ' טס כי בציון יהי
כמו סכת ועלו מוסיעיס בהר כיון וכן כתו' בימים ההס תנוס' יהודה וישראל תסכן לבגז וזה אמר יקראו ה'
נדקיכו המסוח יקרא כמח נדקה וירוסלס ה' נדקיכו ערכתו נר למושיחי כמו שאמ' למען היות כר לדוד עמי כ
כי המלך כמו הנר מאיר לעס אונ' א' אלבים בוסת הסך מה שאמר לכהנים המשרקים את פני ה' ומתכ
ומתפללים בעד המלך ואויביו המלך אלבים בוסת ועליו יצין כורו סעל ראסו תרבה גדולתו והדרתו בכל יום וי
יום מפרסוס יצין מן ועסית כין זהב שיר המעלו אדוכי אבי זל' פי' כי על ישראל נאמר שהס כול דחד
אמ' סיהיה סבתס בירוסלס יחד טוב וכעיס כמו הסמן הטוב סיורד על זקן אהרן ועל בגדיו או כטל חרמון
סיורד עליו וכטל סיורד על הריו כיון שהוא מבירך מכל טל סיהיה יורד לעולם ואזכס ר' אבריס פירס העני'
דבן סוכר הכהנים ואמר אחיס על חבית הכהנים נעש גס על הכהן גדול והזכיר אהרן כי הוא היה ראס

את כל ענתו: אשר בשבע לידוה נדר לאביר יע
יעקב: אם אבא באהל ביתי אם אעלה על ערש
יצועי: אם אתן שנת לעיני לעפעפי תנומה: עד
אביצא מקום לידוה משכנות לאביר יעקב: הנה
שמענוה באפרתה מצאנוה בשדה יער:

והראה לו בדמיון סלא יכול לו אפי המלהך כל טכז
בני אדם לכך קראו יעקב אביר ואמ' גם כן לאביר י
יעקב ומה שזכר בזה הענין יעקב לפי שיעקב ראה
בחלום מקום בית המקדש והוא הסלס טראה ועליו
המר מה כורח המקום הזה איך זה כי אם בית אלדים
וגו' על בית המקדש אמ' לא על בית אל סהיה פוכב
טס אבל לפי טסס ראה החלום כבר במקום ההוא ו
וטס מצבה ועטה טס מזבח ובית התפל בסובו מחרץ

עליו אמ' יהיה בית אלדים כלומ' בית תפלה לאלדים בציון שראיתי בזה המקום הנבחר סיבנה בו בית המקדש ו
וכן הוא חומ' בבראשית רבה אמ' ר' יהודה בר' סימון הסלס הזה היה עומד בצאר סבצו וספועו מגיע
בבית אל דל וספועו טכמסכה המראה עד בית אל כי טס ראה המראה ואמ' זה טער הסמים על בית המקדש כי
הוא מכוון כנגד כסא כבוד מרוס מרחסון מקום מקדסנו והוא טבור העולם וכך אמרו רז"ל בא וראה כסס
סהטבור הזה כתון באמצע הגוף כך ארץ ישראל כתונה באמצע העולם סכ' יוסבי על טבור הארץ מכוון מכלל
יוכי ארץ ישראל יושבת ביוסיו סל עולם וירוסלים באמצעיתה סל ארץ ישראל ובית המקדש באמצע ירוסלים
והיכל באמצע בית המקדש והארון באמצע היכל פי' מן הכסוף לדרוס והבן סתיה לכני הארון טממכה כ
נטתית העולם וזהו טכ' בספר יצירה טס כלעות לססה כדדין והיכל הקדס מכוון באמצע והיכל הקדס הוא ה
הנקרנו כסא הכבוד וסודו עמוק והעפ' טראה יעקב אבינו מקום בית המקד' בחלום חיפסר סלא ידעו בהקיץ
ומס ידעו לא גלה אותנו כי לא רכח האל סיהיה נודע המקום עד דוד לפיכך זכר דוד בזה הענין יעקב ואמר כ
כדר לאביר יעקב לפי סחלין הראה האל תחלה והעפ' טראו בו לחברהס חבי ונהו לעלות בגו עולה באותו מ
מקום והעפ' כן לא כתבאר חס ידע אברהס אבינו סיהיה המקום ההוא מקום הנבחר לבית המקדס לדורות .
ובדברי רז"ל כדר לאביר יעקב אמר ר' אבהו לחביר אברהס לחביר יצחק לא כאמ' אלל לאביר יעקב תלה את ה
הכדר במי ספתח בו תחלה יעקב היה תחלה לנודים סכ' וידר יעקב כדר לחמר מהו לחמר לאמר לדורות סיה
סיהיו נודים בעת כרתס יעקב סתח בגדר תחלה לפיכך כל מי טהוא נודר לא יהא תולה את הכדר אלל בו .
אם אבח באהל ביתי כמו טאמ' אל כתן הנביא הכה חכני יוסב בבית ארויס וארון האלדים יוסב בתוך הירי
היריעה ומה טאמ' חס הבא חס העלה הוא דרך הפלגה כלומ' סלא יעכב לו סבתו בביתו וכמוו על ערס יצועו
עד סימנח מקום לה' וחמ' ערס יצועי ערס סיס בו מנעות נכבדות הראויות למלך זהו יצועי אם ארץ
סכת לעיני דל סינח קבועה התיו במקום הא ואינה לסמיכות וכך ספת לא ידעתי חסמע רבת תעסרנה חכמ'
ודעת והדומין להס סכתבנו בספר מכלול לעפעפי תנומה כפל ענין במלות פונות' עד אמנח מקום
לה המקדס הנבחר מסכנות יעקב כי היו סלסח בתים ומה טאמ' לאביר יעקב בזה הססוק מוכיח מה ספירסתי
כי מה טאמרנו רבתינו זל איך לו מקום בזה הכסוק. הנה סמענוה באפרתה פירס ר' מסה בן קט
קטלח סמענוה על ידו דוד ביהיה מאפרתה ואלכו אבי זל פירס כי באפרתה יולד מי סיבנה אותנו והחפס ר' א
הברהס בן עזרא פירס כי סמעו מפי הכביאים כי המקום הנבחר קרוב לבית להס אפרתה רק המקום לא היה
נודע חס למחרת בית לחס חו למערבו חו לדרומו חו לכפוכו וידוע הוא כי איך בן ירוסלים ובין בית לחס רק
ס' ס פירסאות ובדברי רבתינו זל הכה סמענוה באפרתה זה ספר יהוסע דקא חתי מהפירס דכתוב בחלק יהו
יהודה ועלה הגבול גיא בן הכוס וביניהס היה בית המקד' מנחנה בסדי יער זה בגימז דכתיב ביה זאב יטרף .
והנראה בעיני כי סמענוה באפרתה עירנו כי עתיד להיות מקום נבחר לבית המקדס לדורות כי איך סילה וכ
וכוב ובענין לדורות רק היינו סומעים מפי זקנים בעירנו כי עור יגלה המקום הנבחר והכח עתה מנחנה ב
בסדי יער בגרץ ארונה היבסי וקראו יער כי עני יער היו סס ולפיכך אמ' באפרתה כי סס כולד דוד וסס גרל
וטס טמע זה הדבר ומה טאמר סמענוה מנחנה לסון נקבה דל סכינת הכבוד כי זכר מסכנותיו וסס מנח א
אותה סכאמר ויענהו באס מן הסמים.

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ הַלְלוּ עֲבָדֵי ה' תְּהִלָּה וְאַחֲרָיו כֵּן
הַלְלוּ אֶת שֵׁם ה' לְסֻמִּיכוֹ הַבָּא אַחֲרָיו יְהִי שֵׁם ה' מְבָרָךְ
וּבְמִזְמוֹר זֶה הַלְלוּ אֶת שֵׁם ה' לְסֻמִּיכוֹ הַבָּא אַחֲרָיו סֵעַ
טַעֲמוּדִים בְּבֵית ה' שְׁעוּמָדִים בְּבֵית אֱלֹהֵי שָׁמַיִם
טַעֲמוּדִים בְּבֵית ה' וְהֵם הַכֹּהֲנִים בְּחִזְרוֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ
וְהֵם יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵיוּ מִתְפַּלְלִים בְּעִזְרוֹת שָׁלֹא הֵיוּ נִכְנָסִים
לְהִיכַל לְכוּל' אֲנִי אֹמֵר הַלְלוּיָהּ כִּי וְזֶה אֹמֵר
כַּנְגַד הַטַּעֲמוּדִים לַעֲמוּד בְּבֵית ה' מִיִּבְנֵה סֻלְמָה אוֹ לַע
לַעֲתִיד בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ מִיִּבְנֵה הַמֶּלֶךְ הַמְּשִׁיחַ אֲמ' כִּי טוֹב
טוֹב ה' וְדָאוּ לְהַלְלוֹ כִּי הוּא טוֹב וְמוֹטִיב וְכֵן שָׁמוּ נִעֲשִׂי
דָאוּ לְהַלְלוֹ בּוֹ וְהוּא שָׁמוּ וְשָׁמוּ הוּא וְהַפְסוּקָה כְּפֹל ב'
בְּעִנְיַן בְּמִלֵּית סִנּוֹת בִּי יַעֲקֹב וְאַתָּה רְאוּיִים
לְהַלְלוֹ עַל כֹּל עַם כִּי אֲתָכֶם בָּחַר מִכָּל הָעַמִּים ל'
כִּי אֲנִי אֲמ' הַמְּסוּרִי הַמּוֹחִיר לְכָךְ אֲנִי מוֹחִירְכֶם
טַעֲהַלְלוּ וְתַסְבְּחוּהוּ כִּי אֲנִי יִדְעֵתִי מִכְּפִלְאוֹתָיו ו'
וּמַעֲשָׂיו כִּי גָדוֹל הוּא וְאֲדוֹנֵינוּ סָקֵבְלוֹ אוֹתוֹ עֲלֵינוּ

וְאַרְצָן: הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ הַלְלוּ עֲבָדֵי
יְיָ שְׁעוּמָדִים בְּבֵית יְיָ בְּחִזְרוֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ
הַלְלוּיָהּ בִּי טוֹב יְיָ זָכוּר לְשִׁמוֹ בִּי גַעִים: כִּי יַעֲקֹב
יַעֲקֹב בָּחַר לֹו יְיָ יִשְׂרָאֵל לְסֻגְלוֹתוֹ: כִּי אֲנִי יִדְעֵתִי
בִּי גָדוֹל יְיָ וְאֲדוֹנֵינוּ כִּכְלֵ אֱלֹדִים: כִּד אֲשֶׁר אָפֵ
חִפֶּץ יְיָ עֲשָׂה בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ בִּימֵים וְכֹל תְּרוּ
תְּרוֹמוֹת: מְעַלָּה נְשִׁאִים מִקְּצֵה הָאָרֶץ בְּרִקִּים ל'
לְמוֹטָר עֲשָׂה מוֹצֵא רוּחַ מֵאֲצִרְתּוֹ שֶׁרָבָה בְּכוֹרֵי
מוֹצֵרִים בְּפִרְעוֹת וּבְכָל עֲבָדָיו: שֶׁהִכָּה גוֹיִם רַבִּים
וְדָרַג מַלְכִים עֲצוּמִים: לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וְלֵעֹז
וְלֵעֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן וְלִבְלֵ מַמְלָכוֹת כְּנַעַן:

טַעֲמוּדִים בְּבֵית אֱלֹהֵינוּ
בְּטַעֲמוּדֵי הַמֶּלֶךְ

לְאֲדוֹן וְלֵאֱלֹהִים כִּי שָׂאֵר הָעַמִּים קִבְּלוּ לְאֲדוֹן וְלֵאֱלֹהִים כָּל אֲדָם לְפִי מִנְחָגוֹ אֲבָל אֲכִרְכֵנוּ לֹא קִבְּלוּ
עֲלֵינוּ לְאֲדוֹן אֱלֹהֵי יִתְ הַמִּיּוֹחַד שֶׁהוּא גָדוֹל מִכָּל אֱלֹהִים וְהֵם נִבְּאָה הַסְּמִים וְהַמְּלָאכִים הַמְּנַהֲיָנִים הָעוֹלָם לְכ'
לְכָךְ נִקְרְאוּ אֱלֹהִים וְאֲדוֹנֵינוּ גָדוֹל מִכָּל כִּי לֹא יַעֲסוּ הֵם דְּבַר אֱלֹהֵי בָכֶם וּבְמִזְמוֹתָיו בֵּל הָסֵר חִפֶּץ ה' ע'
עֲשָׂה וְלֹא כֵן הַמְּלָאכִים וְהַכּוֹכָבִים לֹא יַעֲסוּ כֹל אֲמֵר יִחַסְנוּ כִּי לֹא יַעֲסוּ דְבַר אֱלֹהֵי בְּחִפֶּץ הָאֵל בְּסֻמִּיכוֹ וּבְחִפֶּץ ה'
אֲבָל הוּא חִפְּצוֹ בְּהֵם וְאִין מוֹכַע וְעוֹסֵה בְּסֻמִּיכוֹ וְכֹל נִבְּאָה לְהַכְחִיף הַסְּפִלִים וְכֵן בְּאֲרֶץ עֲשָׂה חִפְּצוֹ גַּם וּבְכָל נִבְּאָה
נִבְּאָה בִּימֵים וּבְכָל תְּהוֹמוֹת וּפִי בִּימֵים יֵם אֲוִקִיּוֹנוֹם וְשָׂאֵר הַיָּמִים וְכֹל תְּהוֹמוֹת תְּהוֹמוֹת הַכְּהִרְוֹת וְזָכַר אֶחָד מֵהֶם
מֵהַכְּפִלְאוֹת הַגְּדוֹלוֹת שֶׁהוּא עוֹסֵה בְּאֲרֶץ עֲנִין הַמְּטוּר כִּמוֹ שֶׁאֲמֵר עוֹסֵה גְּדוֹלָתָהּ וְאִין חִקֵּר וּכְפִלְאוֹתָהּ וְאִין מַסְפֵּר
וְאֲמֵר אַחֲרָיו הַנּוֹתֵן עַל פְּנֵי אֲרֶץ מְטוּר לְפִיכֵךְ אֹמֵר בְּעֵלְהָ נְטִי אִים וְהֵם הַעֲנָנִים וְנִקְרְאוּ כֵן סָהֵם עוֹלָם
עוֹלָם מִן הָאֲרֶץ וּמִתְנַסְּאִים לְמַעַלָּה כִּמוֹ שֶׁכָּתֵב וְאֵד יַעֲלֶה מִן הָאֲרֶץ וּפִי מִקְּצֵה הָאֲרֶץ מִקְּצֵה הַיָּבֵשֶׁת שֶׁהוּא
הֵים כִּי מִסְכִּיחֵם הֵם עוֹלָם כִּמוֹ שֶׁכָּתֵב הַקּוֹדֵשׁ לְמִי הֵים וְיִסְפַּכֵּם עַל פְּנֵי הָאֲרֶץ וְכֵן אֹמֵר אֱלֹהֵינוּ לְנַעֲרֵנוּ הַבַּט
דְּרֶךְ יֵם וְאֹמֵר הִנֵּה עַבְדְּךָ עֹשֶׂה כַּכָּף אִים עוֹלָה מִיֵּם וְאַחַר כֵּן אֹמֵר בְּרִקִּים לְמְטוּר עֲשֵׂה שֶׁהוּא פִּלָּא גָדוֹל סְעוֹטָה
בְּרִקִּים עַם הַמְּאֹרֵר וְהַבְּרִקִּים אֵם וְאִין הַיָּמִים מְכַבִּים אֶת הָאֵם וְאֹמֵר מוֹצֵא רִיחַ מֵאֲצִרְתּוֹ שֶׁהִרְוֹת מֵרַחֲפָה
וְדוֹחֶפֶת אֶת הַמְּטוּר אֵל הַסְּפָאָה אֲמֵר הַנּוֹלֶכֶת סָם מוֹצֵא כִּמוֹ מוֹצֵא וְאֹמֵר מֵאֲצִרְתּוֹ לְפִי סְהַסְלֵם יִסּוּדוֹת כְּרִאִין ל'
לְעִין וְהִרְוֹת אֵינֶה כְּרִאִית כִּמוֹ הַדְּבַר הַנִּתְּוֹן בְּאֲזוּרָה וּפִי מוֹצֵא כִּי קוֹדֵשׁ סְמִרְחֶפֶת אִין מֵרִגְיָםִין בַּהּ וְכִסְמֵרְחֶפֶת
מֵרִגְיָםִין הִרִי הוּא כְּאֵלֶּנוּ הַנּוֹבָאָה עֲפָה בְּעַת הַרְחִיפָה וְהַחֲבֵס ר' אֲבִרְהָם כְּתִיב כִּי טַעַם אֲזוּרְוֹת לְרִיחַ סְהֵא בְּכַח כִּי
הַכַּח דְּבַר אֲזוּרֵי וְהִנֵּה זָכַר אֲרִבְעָ יִסּוּדוֹת וְאֹמֵר עוֹד כֹּל אֲסֵר חִפֶּץ עֲשֵׂה בְּנִבְּאִים שֶׁהִבָּה בְּבוֹרֵי הַזָּכִיר
מִכַּת בְּבוֹרֵית בְּצִרְטָה כִּי עַל יְדֵהּ יִנְאֹף יִשְׂרָאֵל מִמְּצֻרוֹם וְאַחַר כֵּן אֹמֵר שְׁלַח אֲוִתוֹת וְהוּא כֹּלֵל לְשִׂאֵר הַמְּכַו
הַמְּכוֹת וְהֵם אֲוִת וּמוֹפֶת כִּי כֹל אֲסֵר חִפֶּץ ה' עֲשֵׂה כִּי אֵלֵנוּ הֵיוּ הַמְּכוֹת הֵם בְּמִקְרָה לֹא הֵיוּ הַמְּצֻרִים לְוָקִים בְּהֵם ו'
יִשְׂרָאֵל כְּנֻלָּים מֵהֵם אֱלֹהֵי בְּאֲמֵת הֵיוּ בְּחִפֶּץ הָאֵל בְּצוּכְכֵי מְצֻרִים הַיּוֹד כּוֹסְפֵתִי כִיּוֹד בְּצוּכְכֵי יְרוּסָלַיִם וְהִיא כִּמוֹ
בְּתוֹכָךְ מְצֻרִים וְתוֹסְפֵת הַיּוֹד לְנַחֲוֹת הַלְּסוֹן בְּפִרְעָה וּבְכָל עֲבָדָיו כֹּל סָכַן בְּעִמּוֹ אֱלֹהֵי פִרְעָה וְעֲבָדָיו
לֹא יִכְלֹוּ בְּכַח לְהַמְּלֵט מִחִפֶּץ הָאֵל שֶׁהִבָּה גַיִם יִשְׂרָאֵל הֵיוּ מַעֲטָה מַעֲטָה מֵאֵלֵי מַעֲבָדוֹת וְאֵלֵה רַבִּים וְעֲצוּמֵי
בְּאֲרֶבֶט בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהַכּוֹס וְיִרְסוּ אֶת אֲרֶבֶט מִי עֲשֵׂה זֶה אֱלֹהֵי חִפֶּץ הָאֵל דְּכִיחוֹן מֶלֶךְ וְזָכַר סִיחוֹן וְעוֹג ב'
בְּצִרְטָה לְפִי סְכַלְחָמוֹ בְּהֵם תְּהִלָּה וְעוֹד טַעֲמוּ מַלְכִים עֲצוּמִים יוֹתֵר מִכָּל כִּמוֹ שֶׁכָּתֵב וְאֲנִי הַסְּמִדְתִּי אֶת הָאֱמֹרִי
מִכְּנִיחֵם אֲמֵר כְּגוֹבָה אֲרִיזִים גּוֹבְהוֹ וְחִסּוֹן הוּא כְּאֵלֹנִים וְאַחַר כֵּן זָכַר וְלִבְלֵ מַמְלָכוֹת כְּנַעַן בְּכָלֵל

שיר המעלות לדוד הנה מוח טוב ומח נעים

שבת אחים גם יחד בשמן הטוב על הראש ירד

על הזקן זמן אחרון שיר

על פי מדותיו בטל חרמון שיר על חררי ציון ב

כי שם צוה ידוה את הברכה חיים עד העולם ש

שיר המעלות הנה ברכו את ידוה כל עברי

ירוח העמדים בבית ידוה בלילות שאו ידכם קדש

וברכו את ידוה יברכך ירוח מציון עשה שמים ו

המסוחים והכראה בעיני כי על מלך המסוח ועל כ
כהן גדול שהיה בימיו מדבר כי סנייה גדולים אשר
בישראל ואדכיס עליהם כי המלך יסב על כסא המ
המטפט והמלכה לבנת את ישראל לאשר ירצה והכ
והכהן הגדול יורה התורה והמנות וקרא אחיס טהס
טויס בגדולה ולא יקנאו זה לזה וכן כסעלו מגלות
בבל אמ זכריה על סנייה על זרובבל הנטיא ועל זה
יהוסע הכהן הגדול וראה אותם סני וקרא סני
בני הינהר לפי טסנייהס מסוחיס בטמן המסחה זה
למלכה וזה לכהונה ואלו ועסיף עטרנו וטמת בראש

יהוסע בן יהונדק הכהן הגדול כלומר האחת צוה לסני בראשו והאחת על אחיו שהיה זמח פמו והוא זרובבל
כן המ על העתיד על המלך ועל הכהן הגדול שבת אחיס גם יחד כי כל אחד מהם יסב על כסא גדול ומה טוב
גמה נעים יהיה שבתם ואלו גם יחד כי כמו שהיו אחיס בגדולה כן יהיו אחיס בלבנותם והיו יחד בהסכמה אחת
לא יקנאו אחד מהם על חבירו וכן אמ על זרובבל ויהוסע ועכת טלנס תהיה ביניהם בשמן בטפת הכ
הכף להורות על הא הידיעה הטמן הידוע והוא טמן המסחה אמ כן יהיה טוב וכעיס שבת האחיס כמו שהיה
טוב ונעים מטיחת אהרן הכהן ביום סכתמנה לכהן גדול וזכר מטיחת הכהן ולא זכר מטיחת המלך דוד לסני
טעמים האחד לפי טמטיחת אהרן היתה תחלה היתה טחנה הכבוד בישראל כשהוקם המסכן כן לעתיד
כשיבנה בית המקדש ויעמוד המלך המטיח והכהן הגדול יקנה טס הכבוד ועוד לטעם אחר כי מטיחת אהרן
היתה לעיני כל ישראל ומטיחת דוד היתה בסתר לפני ימי ובגיו וזכרי בית לחס ולעתיד יהיה הדבר גלוי לעיני
כל ישראל ולעיני העמים על הראש כסיכא אותנו משה על ראש אהרן וירד לו על זקנו ועל בגדיו כי תחלה הל
הלביטו בגדי כהונה ואחר כן יצק הטמן על ראשו ומסח אותנו מן הטמן בן ריסי עינינו כמין כי יננית והטמן
איכך על ראשו ירד על זקנו ועל פי מדותיו תחת הזקן ופי הבגד פי הנואר והיה הטמן מרוקח ומבוטס טוב וכ
וכעיס מדותיו בגדיו כמו מדו בדי בטל חרמון בטל עומד במקום סניס כאלו אמ בטל חרמון וכטל ט
סוירד על חררי ציון וזכר חרמון שהוא מן ההרים הגדולים אשר בארץ ישראל כמו שאמר תבור וחרמון בט
בשמך ירכנו וזכר חררי ציון כי טס תהיה המלכה ואלו חררי לטמן רביס כמו שאמר ירוסליס הריס סניב לה וז
וזכר הטמן שהוא מטל לכהן גדול וזכר עתה הטל שהוא מטל על המלך כמו סכ' כהס ככפיר זעף מלך וכטל ט
על עטב רכוכו ועוד כי הגאולה כמטלת לטל כמו סכ' בטל מאת ה' וזכר על ההריס שהוא בהס לבדכה והס ז
כריכיס יתיר מן העמקיס וארץ המיטור כי טס בחררי ציון צוה ה' את הברכה ויכנה טס חויס עד העולם ופי
עד העולם זמן רב כמו סכתוב כימי העץ ימי עמי ומעסה ידיהס יבלו בחירי חו יהיה פי עד העולם הבא

שיר המעלות הנה ברכו ה' כל עברי ה' העומדים בבית ה' בלילות הנה כסיכנה ה' לבס את הברכה ברכו
אותנו גם אתם בתהלתכם: כל אחד לפי סכלו לפיכך זכר כל עברי ה' והס החכמיס והחסידיס העומדיס ממטת
בלילות ובחיס להתפלל בבית ה' ולהודות פמו' שאו ידיכס קדס פי במקום הקדס ופי סאו ידיכ' נסיואו
כפיס שהיו הכהניס נוסאויס כפייהס ומברכין את ישראל ולפי דעתי כי פירוטו נמיאת ידו לאל בתפלה עד
נשא לבבינו אל כפיס ספירוטו עס כפיס וכן בגמתי ידי אל דביר קדסך וכן סטהתי אליך כפי ויתכן לפרט
קדס אל מקום הקדס כמו שאמר אל דביר קדסך יברכך ה' לדעת המפרסי והיה פירוטו סהכחניס
יזמרו לישראל בברכתס יברכך ולפירוטו הס דברי המסורר ברכו את ה' אמר חס תברכהו הוא יברך אתכם
ופי מציון כי טס הכבוד ומס תבא הברכה לכל הארץ ואמר עוטה עמיס וארץ כלומר כי הוא עוטה הס
העמיס סנותניס הברכה בטלס והוא עוטה הארץ סתתן יבלה לבדכה כאמר יבנה הוא יתברך

לרקע הארץ זכר מריאת הארץ שהיה חסד מן
מוחלט מאתו סבטל טבע המים טיהיה טבעם להיות
על הארץ כמו שהיו מתחלה וכמו הם שהם בחני הכ
הכדור והוא בוסדו קנה אותם אל מקו' אחד וכראוי'
היבטח להיות החיים והנומחים עליה וזה החסד הוא
לעולם כי אצפי סבמבול הניף המים על היבטח
לא היה חלף לזמן מעט לכקמת הרטעים ועם כל זה
עשה חסד והטחיר בתחבולה מיני החיים וכבר נטב'
סלח יהיה עוד כל ימי הארץ המביל הנה כי לעולם ח
הסדו ופי' לרקע אמ' סכתן טטח הארץ על המים ו
ואעפ' סחמים גגהים על הארץ נתן הוא טתיה הא
הארץ כאילו היא גגהה על המים סלח יעברו על ה
הארץ כמו שאמר וסמים לא יעברו פיו כי הוא נתן
חול גבול לים תק עולם ולא יעברו וזה הוא מנפלא
מנפלאותיו לעושה חורים אחר כן זכר בפרט
סני המהורות הגדולים שהם קינס העולם והמ' כי יע
לעולם חסדו כי אין להם הפסק וזכר כל אחד לבדו
ואמר את הסמם ונתן הסמוט סיהיה מוסל ב
ביום לתועלת העולם להאיר ולהחם האויר והוא קוש
תועלת החיים והנמחים וזה הוא חסד מאתו והוא ל

לרקע הארץ על דמיכ כי לעולם חסדו לנשה
אורים גדלים כי לעולם חסדו את השמש לממ
למכשלת ביום כי לעולם חסדו את הירח וכוב
וכוכבים למכשלות בלילה כי לעולם חסדו למ
לכובה מערים בבבורים כי לעולם חסדו ויוצ
ויוצא ישראל מתופם כי לעולם חסדו ביד הזק
חוקה ובזרוע נטויה כי לעולם חסדו דגזור ים
סוף לגזרים כי לעולם חסדו ודעביר ישראל ב
בתוכו כי לעולם חסדו ונער פרעה והחילו בים ס
סוף כי לעולם חסדו למוליד עמו בכדבר כי ל
לעולם חסדו לכבה מלכים גדלים כי לעולם
חסדו וידרג כלבים אדירים כי לעולם חסדו ו
לסיחון מדד דאמרי כי לעולם חסדו ולעוג כל
מדד ובשן כי לעולם חסדו

לעולם ואין לו הפסק את הירח וכן הירח נתן למסול בלילה עם הכוכבים כי אור הירח והכוכבים צור
צורך הולכי מדברות ויורדיהם וכחם לצורך הצמחים כמו סכת גרם ירחים וים לירח גס כן כח צמים והמר מ
מעדרות כימה ומוסרות כסיל תפתח וכן לכל כוכב וכוכב ים לו כח בצמחים או באצנים ובמיתכות ובהללו טני
המרים קינס העולם כי הקור והחום סבת החיים ואין להם הפסק לפיכך אמר כי לעולם חסדו מאר סכבר
על כל העולם בכללו זכר בפרט חסדו על ישראל והרחם בהם נפלאותיו והודיע שהוא לבדו ארון העולם וי ע
ומסנה הטבעים כדענו לבבה מצרים הזכיר מכת בכוריהם לפי שעל ידה ינאו ישראל ממזרים וכן ח
אמר אחר כן ויוצא ישראל ואמ' אחר כן ביד חזקה ובזרוע נטויה כי לעולם חסדו והוא כלל לשאר המ
המכות וכל זה כי יסופר חסדו לעולם כי חסד גדול היה כי היו ישראל בארצם והם לקו בכל המכות וישראל בני
ציהים ניצלו מכולם ואמ' אחר כן דגזור ים סוף וזה החסד יסופר לעולם כי בעבור סלח ירחו מלחמה
לא כחם דרך פלסטיים וטינה בצבורם טבע המים כדי סיעברו בתוכו ועשה חסד גדול מאד עמהם בקריעת
הים סצריעו לסני עט' לסנים עמר סבטי' כדי סלא יכנסו בערביציה אלא כל טבט וטבט עבר בדרכו סנגזר
לו על זה ראוי לספר חסדו לעולם כן פירסו רבותי אל כי לסנים עמר קרעיס נגר ים כוף ויש לכר
לפרט כי לפיכך אמ' לגורים לפי סנגזר הים לרחבי עד הציו או יוקר ואחר כן לארכו כי בהותו הרוח סנכנס
ציס לאותו הרני ענמו ינאו כי ממדצ' איתס נכנסו לים סוף ומיס סוף ינאו למדבר היתס ענמו כמו סכתל'
ואס תאמ' אחרי סלא הונרכו לעבור הים לחרבה למה נכנסו בו והס ינאו אל המקום שהיו בו מתחלה לח עשה
כן האל יתברך אלא כדי סיטבעו מצרים ביש ולהראות עונס גדולתו סיעברו ישראל בקיף הים ביבטח ויטב
ויטבעו מצרים ודעביר ישראל בצמקו סל יס שהוא חניו והעבירס ביבטח ויס לך הסד גדול מזה כי ח
אכילו רגליהם לא נטכלו צמים ונער פרעה סלא היה להם יכולת לסוב לאחריהם וזה יסד גדול סרהו כ
נקמה גדולה ולא פחדו עוד מהס לבודיך עמו ארץ סלא עבר צה אים ולא היה סס דרך והוא בי סרו
הוליק אותס בצנן יומס ובעמוד אס לילה ומראה להס הדרך ועוד במדבר שהיה ארץ צויה וכלמות והוא ככק
להס בחסדו כל ברבס זה החסד יסופר לעולם לטבה מלכיס זכרס בכלל ואחר כך פרט אותס להגביל

ונתן ארצם נחלה נחלה לישראל עמו ירוה שמ
 שגד לעולם ירוה זכרך לדוד ודור: כי ירון ירוה
 עמו ועל עבדיו יתנחם: עצבי הגוים כסף וזהב
 בעשה ידי אדם: פה להם ולא ידברו עינים לה
 להם ולא יראו אונים להם ולא יאוינו אף אין יש
 רוח בפיהם כמותם יהיו עשיהם כל אשר בוטח
 בהם בית ישראל ברכו את ידוד בית אהרן ברכו
 את ידוד בית הלוי ברכו את ידוד יראי ידוד ברכו
 את ידוד: ברוך ידוד בעיון שבן ירושלים הללוי
 דלליה חודו לידוד כי טוב כי לעולם חסדו
 חודו לאלדי האלדים כי לעולם חסדו: חודו לא
 לאדני האדנים כי לעולם חסדו: לעושה נפלאות
 גדולות לבדו כי לעולם חסדו: לעושה השמים ב
 בתבונה כי לעולם חסדו

ונתן אחר כן פי למי כתבה נחלה לישראל עמו
 מהם נבחרים מכל עם כתן להם ארץ הנבחרת מכל
 הארצות ה' סמך הפסוק כפול במלו' שונות
 לל באלה הנפלאות מעשית עם ישראל: כי י
 ירון חכם מהנחלה סנתן להם היא ביד אחרים והם
 בגלות לא יהיה זה לעולם כי יבא זמן סיקח האל דין
 עמו ומשפטם מן הגוים ועל עבדיו יתנחם כי כבוד
 קבלו עמם בכל חטאתם ויטיב לנחלתם: עצבי
 הגוים וחו יהיו עצבי הגוים לאין ויכירו עובדיהם כי
 אין בהם ממש כי לא ינמיננס בעת צרתם כי ענניה'
 כסף וזהב: פה להם: אזנים כבוד פירטנו
 ענין אלה הפסוקים במזמור קטו אף אין יש רוח בפ
 בניהם אין צריך לומר שלא ידברו אלא אפי' רוח אין
 בהם והוא הבל היוכל מהלכ דרך הפה: במזמור
 דרך תפלה חן כן יהיה לעתיד בבא הגואל סיכלו וי
 יואבדו עושי העצבים וכל אשר ביטח בהם: בעת
 ישראל אצל בית ישראל אתם שלא בטחתם בהם בר
 ברכו את ה' שהוסיע אתכם מיד עובדי העצבים וכן
 צית אהרן והם הכהנים המסדרים את פני ה'
 בית הלוי הם המסודרים לפני ה' בפה ובכלי יראוי
 ה' החכמים סבישראל המצבודים בצית ה' ללמוד חן פירוש יראוי ה' אשר בכל עם סיבחו להתפלל בבית ה'
 ברוך ה' מנין כי מס יסכון הכבוד צירוסלים ומס תבא הוראה לכל סייראניה ויברכונה דודו ל
 לה כי טוב כי לעולם חסדו זה המזמור יש בו עשרים וססה פסוקים וכלם חותמים כי לעולם חסדו ואמרן דול
 כי נאמרנו כנגד עשרים וססה דורות מהו מצריאת עולם עד סקבלו ישראל את התורה חן חותם הקנה בחסדו
 כי לא היתה תורה צבני אדם סיוון חותם בעצרה ואלעם מהתורה ישראל לבדס קבלוה כל העולם עומד בזכות
 ישראל ולפי הפסוק כי כל אחד יש לו ענין במקומו ונמצאו עשרים וססה לפי הענינים המספרים במזמור ואמר
 תחלה חודו לה' כל הני העולם חודו לה' כי טוב ומטיב לעולם: וחסדו אין לו הפסק כי לעולם הוא וכן כלם כי
 לעולם חסד זהו פירוש חקר חותם עם כל אחד להגדיל לסבת חודו לאלדי האלדים הם המלאכים והם
 אלדים לאשר למטה ומנהיגים חותם בחפץ האל והוא אלדים עליהם: חודו לאדני האדנים הם הגלגלי
 מהם חדנים על הספלים ומנהיגים חותם בחפץ האל והוא חרון עליהם: לעושה חותם אחר מהזכיר
 הילאכים והגלגלים ס' מהוא חרון עליהם חת לעושה הסמים להורות כי אינם קדמונים כמו מהוא קדמון חלא
 מהם עלולים והוא עלה להם כמו סאומרים חכמי המחקר לפיכך חת לעושה ללמד סאינס קדמונים חלא הוא
 עושה חותם והם חדמים והזכיר תחלה נפלאות גדולות ואיפטר מהוא כלל לאשר זכר אחריו והחכם ר' אברהם
 בן עזרא פירס לעושה נפלאות מהם נפלאות מעין האדם והם עגלות הכבודות מהם צבא הסמים: ופירוש ל
 לעושה הסמים הרקיע מהוא סמי הארץ: והנרא' בעיני כי חת לעושה נפלאות גדולות לבדו על הכורות סאינס
 גופות ולא בגופות והם הסכלים הכפרדים והם הנפלאות מעין האדם כי לא תסיג עין האדם חלא מה מהוא
 חומר והגלגלים והזכוכים הם חומר זך ותסיגם עין האדם חבל הכורות מהם בלי חומר לא תסיגם עין האדם
 ואף עין המחסבה תלאה להסיגם לפיכך קראם נפלאות גדולות ואמר לבדו כי הוא לבדו נסגב עליהם וכל סא
 סאר הנבראים תחתיהם והם קיום העולם ברצון האל סמס חותם חים חים במקומו הראוי לו לפיכך אמר כי ל
 לעולם חסדו כי חנה סס חסד חזל על צירואיו והם לעולם אין להם הפסק: לעושה חותם אחר כן חו
 הזכיר הסמים והוא כלל הגלגלים והזכוכים ואמר מהוא עשה חותם והוא חדסם בתבונתו ועשה בחדושת
 ואמר חסד לעולם כי אין להם הפסק זהו כי לעולם חסדו

וכן אמר ירמיהו הנביא במגילת איכה בעודו מתנבא
על גלות בבל ראה חרבן בית סני ואמ' טיסי וסמחי
בית אדום על דרך גיוס כמו סמח בחור וכן אמר רז
בית אדום זו קסרין יושבת בארץ ענן זו וכו' אמ'
זה המסורר בעודו מתנבא על ג' ות בבל ראה גלות
טיטוס ואמר זכור ה' יום חורב ירושלים שהיו
אומרים אלנו לאלו עינו עינו עד היסוד זה כלומר הח
הזריבו והפילו בנין ירושלים עד סניגלה היסוד אשר
בה בית בבל עתה שבה למלכות בבל ואמר סת
סתייה סדודה ואמ' אשרי מיטלס לך והוא דריס המ
המדי סהחריב בבל אשרי מיטלס לך והוא דריס המ
אכזריות כמו שהיו הם אכזרים על ישראל וכן אמר
וסעיהו הנביא הנכי מעיר עליהם את מדי וגו' ואמ'
וקסמות נעריס תרטסנה לדוד אהוך בכל לב
לבי בכל דעתי וסכלי וכן אומרך בגלוי נגר חלדים
וזה הסופטים והחכמים כמו עד האלהי יבא דבר ס
סנייהס ההודאה תהיה בלב לבדו און עם הסה והמומ'
בזה אשתחווה אל הבית שהיה צו הארון על

אם לא אעלה את ירושלים על ראש שמחתי :ו
זכור ידוד לבני אדום את יום ירושלים האומרים
ערו ערו עד היסוד בה :בת בבל השדודה אכרו
שישלים לך את גמולך שגמלת לנו :אשרי שאח
שיאחו ונפץ את עול לידך אל דסלע לדוד
אורך לבי נגר אלדים אומרך :אשתחווה אל הי
היכל קדשך ואודה אה שבך על חסדך ועל אמ
אמתך כי הגדלת על כל שבך אמרתך :
ביום קראתי ותענני תרהיבני בנפשי עו :יודוך י
יד הבל מלכי ארץ כי שמעו אמרי פיך :וישרו ב
בדרכי ידוה כי גדול כבוד ידוה כי רם ידוה ושפ
ושפל יראה וגבה ממרחק ידע אם אלך בקרב
צרה תחיני אף על איבי השלח ידיך :ותושיעני
ימינך

רסוך ועל אמתך חסד הוא סכתן לו המ' וכה והאמת סקיוס לו דבר המלכה כלאסר הבטיחו אחרי סעברו
עליו סרות רבות ומכולס הנילהו
כמו ספיך כי הגדלת על כל אמרתך סמך וכן מקום סס קצר כמו קצר סס לי יזעקו חלהי ידעניך יסראל ל
יזעקוך יסראל חלהי ידעניך אף אט כריך תאכלס וכמו סס רבס כמו סנתבארנו בספר מכלל בחלק הדקדוק
ופי הססוק לענין סזמ ועל עמיתך כמו ספירסו סקיוס מה סהבטיחו אמר על זה הגדלת סמך על כל
אמרתך סאתה אומר ועוסז ומקיוס ועל זה הגדלת סמך סיומרו הכל גדול ה' סכל מה סאמר עיסה כ
כמו סעספית עמי מה סהבזרצני אחרי אט - אמ' י הכל כי לא תהי לו המלוכה כי ראו טלטולי גדול וזה ספירו'
הוא הנראה בעיני בססוק זה ומסרססס אחרס סרסו כי הגדלת סמך ואמרתך והחכס ר' אברהם בן עזרא סיר'
וזה סמך סז העכס הנכתב ואינו נקרא והנה הטעס כי הגדלת הסס סאמרת למטה על כל סס סיס לך
ססס סמות סתואר ולא לה ספירוסיס אינו דבן הטעס למטה סאמר על חסדך ועל אמרתך
ביום קראתי ביום סחיתי בצרה נע וכד וקראתי אליך ועניתני והוספתני במרחב תרהיבני בספסי עח בזה
הדבר תחזקני בספסי בעז כלום כעת חזוק גדול בספסי על חזיקתך כי ידעתי כי חין זולתך ואתה רואה ומטב
ומטיח בעיני בני אד' ידוך ה' בזה הדבר סעניתני מהנרה וקיימת לי דברך הטוב בדבר המלוכה ידוך
כל מלכי ארץ היודעים אותי כי סמעו אמרי פיך סאתה הבטחתני במלוכה וכסרחו אותי נע וכד וסאול רוקף
אחרי להרגני כואסיס ממלכותי והיה רחוק בעיניהס סינכל להיות וצתה סזימת לי דברך הטוב ידוך וזה ספנו
הססוק מוכיח ספי ספירסני בססוק על כל סמך אמרתך ויסירו יאמרו סיר וצלה לה כי בירו הכל לה
להספיל ולהבזיה ויאמרו תמיד כי גדול כבוד ה' כי במלך דוד כתיב ויבא סז דוד בכל הזרנו ובסחדס ממכ'
סחדו מהל כי סכירו כי מה סיתה זאת סהמליכו אחר סכואסו ממנו כל אדס וכן סלח חירס מלך כור לסלמ
לסלמ ואמ' בריך ה' וגו' אס' כתן לדוד המלך בן חכס הנה מתוך גדולת דוד ומלכותו הודה באל כי הנה עט'
הסמיס והארץ כי רס ה' און ידו כי רס ה' וספל יראה ומסניח בתחתוכיס ולא כמו שהיו אומרים עביס
סזר לנו ונביה ממרחק ידע מבנין ספעיל כסקל ואלמנה לא ייטוב פי והוא גבוה וממרחק סהס הסמיס סז
מסז יודיע דרכיו לבני אדס והמסרססס סירסו ידע יסבר כמו יודע גי'ס אכטי סכות אס' חוף אמר
בסחיתי הולך בקרב צרה סחיתי קרוב למנוצ אתה תחיני אף על אויבי על אפס ועל חמתס ואלו סעני ימינך

ונתן ארצם לגולה כי לעולם חסדו: גולה לי
לישראל עבדו כי לעולם חסדו: שבשפלינו ופר
לנו כי לעולם חסדו: ויפרקנו מצרנו כי לעולם
חסדו: נתן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו:
הודו לאל השמים כי לעולם חסדו: על נה
נהרות בכל שם ישכנו גם בכינו בוצרנו את ציון
על ערבים בתוכה תלינו כגורתינו: כי שם שאל
שאלנו שובינו דברי שיר ותולדנו שמחה שירו
לנו משיר ציון: איך נשיר את שיר ידוה על אדם
אדמת נבר: אם אשכחך ירושלים תשבת ימיני:
תדבק לשוני לחי: אם לא אברכי

כי חסד הוא תיפתר הטובה וצוון הארץ סבתן להם ה
הוסיף בטובתו כי לא נתנה לאברהם אבי אלה מעבר
היירדן והלמה סהיה ארץ טבעה גיט ועוד סלס גיט
קיני קניני קדמוני ואוצס סלסס לא יהיו להס עד ל
לעציד לבא סיהס מגדול ארץ ישראל ואעפ כן בעו
בגולס סזס סיו תחת דוד מלך ישראל כי פירסו רזל
כי קיני מעטו וקניני וקדמוני מעמון ומואב והנה מ
מה סבתן לאברהם אבינו עסרה עממין סלססס אס
הקיני והקניני והקדמוני והסבעס עממין אס תחתיו ו
ואס תפריו ואס תפסיס ואס תמרי ואס תגרגסי ו
ואס תכעכ: ואס תיבוסמיססס לא זכר סיו ואמרו רזל
כי תפסיס סזכר סלנו סיו: אבל מעבר היירדן מוריסס
לא כצן לאברהם אבי דבר ונתן לישראל לכזלה ארץ
סיחון סהינס ממזאב תחלה וכן כהן להס ארץ עוג
מך הבסן וזס סיה חסד מלנו ולפי לא זכר בזה סנו
ס ומו ממלכות כמו סזכר ב: וני סלמעלה ממנו ל

לפי סזנו בזה סזנו כי לעולם חסדו וממלכו כנען סבתן להס חסד כי כפר נתנה לאברהם אבי
אל ארץ סיחון ועוג מך הבסן סלס סלס לאברהם ונתנה להס זס סיה סס: גולה לי ישראל עבדו
כטל הארץ מהס טהיו עובדי סליליס ונתנה לישראל סיו עובד סלס לבדו שבשפלינו ועוד חסדו ג
גדול עלינו כי כסיסו מהארץ בינונינו ובחטאיתנו וזיינו בגלות בטל זכר לנו ברית אבינו כמו סכ ואף גס ז
ואס תינצס בארץ אויביסס וג: ואס זס על גלות בכל סו על זס הגלות וסו הנכון: ואס זכר ויפרקנו עבר ב
במקום עציד כמנהג בנבואות: ודברי רזל לזרעך כתתי את הארץ הזאת אתן איך כתו כאן אלה כתתי מכאן ס
סמזמרו סל סקבה מעסה: ויפרקנו סנה חסדו הגדול סיה עמנו בגלות לחינותינו בין הגיט ועוד חסד
גדול סזס סיהס חסד לעולם סיגללינו מכרינו ולס ימים חסדו ממנו עד עולם: גותן לחס אחר סססר
חסדו על ישראל אמ בצלילת סזמו חסדו על כל סזיס כמו סזמ בצלילת סזמו חסדו על כל סזיס כן אמ
עיה כצן לחס לכל בסר וזס חסד גדול מאתו לכבראים סמכין מזון לכל בריות ובריות מזון סזמנו להיזמ
הודו לכל סממיס כי מן סממיס יבא סמטו סזס סבת כל מזון כמו סכ כי כסר ירד הגסס וסלג מן ס
סממיס רל גובה סזמיר וסו אל סממיס וסו יבנה סירד סמטו מן סממיס וסו חסד גדול סזמין לו סססן זסו
כי לעולם חסדו: על כהרות בכל זס סזמו כאל על לסון סלניס סמסורי סס: גלו בגלות בכל וס
ואס על כהרות בכל סזיס סס מתבדלי יוסביס וסממיס גס סזיס בזכרנו את ציון: על ערביס
ערי כי כחל כי סזביס גדליס על ספת סזמרו וכססוינו יוסביס על ספת סזמרו וכססוינו בידינו לעניר סיר
כמנהגו ציון וכססוינו מעליס על לבנו ציון סזיס כוטסי כססוינו מרוב יגון וסזיס תוליס איתס על סזר
סזבי וסזיס סבי וביכיס: ופי בתוכה בתוך סל: כי סס סללינו לגות סעל כמו וסאלך לאמ כססו
מוכאים אורנו סזביס סזביס איתנו וסו אומריס לנו סססר להס מסיר ציון אז סזנו ביכיס ואומריס להס
איך כסיר ופי וסללינו סמחה סיו סזליס איתנו דברי סיר וסכסוינו סזלינו על סזביס סיו סזליס אית
אזיס סססמח בזה יום מפרסיס תוללינו כמו וללתינו וסיה תוללינו בסקל תוססנו: כלנו תחת וללתינו סיו
אימריס לנו סססמח איך כסיר אדמת ככר אדמת אל ככר סזר סיר ס: אם סססר תסכס ימינו
פי סססס סננו כי סזמין כוננת יתרו סכסר: הדבק לסני סלס תפול לדבר ולסיר סיר סס לא אזכר
חזקך יאזב! עליך ולא סס ר על סס סמחתי כססמח בסוס סמחה אזכר אלל ירוסלי וסלסו על סס
ססמחה עד סנה דברי סלניס וסלסס ספסוקי סזמרוני סס דברי סמסורי וסזמו מתאלל על גלות בכל סס
ברז סזסס גלות בית סני סזיס על יני אדוס כי טיעוס סרבה סזיס ממלכות: סזס סזיס ארזס

גם שם ידך תנחני ותאחזני ימינך ואמר אף ח
חשך ישופני ולילה אור בעדני גם חשך לא יח
יחשיך ככך ולילה ביום יאיר כדשכר באורה :
בי אתה קנית כליותי חסכני בבטן אמי : אודך
על כי נוראות נפלאתי נפלאם בעשיך ונפשי יד
ידעת כי אד : לא נבחר עצמי ככך אשר עשיתי ב
בסתר רקבתי בחתיות ארץ : גלבי ראו עיניך
ועל ספרך כלם יכתבו ימים יצרו ולא אדר ברם

ואחרית יש הוא המערב ואמ' באחרית יש רל' סוף ה
העולם כי היס סובב הארץ ואחרית יש הוא העולם
כלומר אם אלך ממזרח למערב ברגע אחד לא אהב'
ללכת בלתי כי בכל מקום תכחני ידך ותאחזני ימי
ימיניך גם שם ידך תכחני ותאחזני ימינך מסור'
הוא ואמר אך חוטף ישופני ולילה ואור בעדני י
ישופני מגזרת כסף סכיס טרסוס וענין אחד כסף ו
וסוף כמו כמל ומיל כפך וכיך אמר חס הומר ואחס
ואחס כי החוסך יחסכני ויסתירני שלא תראה או
איתי ומעמי ומחשבתי ולילה אור בעדני הלילה ס
ס הוא חוסך הו' אור בעדני ותראני בלילה כמו ביו
גם סנה הענין וסלם ורבע להודיע כי כן הוא ב

בי אין חסך ואין בלמות להסתיר מלפני לא יחסוך פועל יוצא פי' לא יחסוך דבר ממך שלא תראהו כי הכל ס
סוה כגדיך והלילה כמו היום יאור לך כהטכה כאורה אלס סני כפיין חס כפי הדמיון כמו כמון כפרעה נעב
בעבד כאדניו כמלנה כלנה והדומים להס והוא דרך קצרה רל' זה כזה זה כזה בי אתה ואיך יסתרו
מחשבותי ממך ואתה קנית כליותי ואמר קנית כליותי כי הס תחלת המחשבה כי הכליות יוענות והלב גומר וא
ואס אתה קנית אותס איך יסתר ממך מה סהס יוענות ועוד כי אתה תסוכני בבטן אמי סהיא מקוס הסך ואין
סס אור ואס סס יצרתני ובעצמות וגידים סוככתני איך לא תדע כל הסתרים ויס אמרי' נזכר כליותי מכני ס
סס תחלת היצירה בנף האדם כי הס כמו סני סרני הגלגל אודך כי נראות עלילו' נוראות וס ביצירתי
ואודך עליהס כי כפלה כפלאים מעסיך ונפסי יודעת מאד טעם מאד דבק עם כפלאים מעסיך כלומ' מע
מעסיך כפלאים מאד וכפסו יודעת כלומ' כפסי המסכלת אמר' אעפ' סבסאר החייוס כפלאים מעסיך אין זה
זהס מי סוכיר אבל בי כתי' הנכס המסכלת על סאר החייוס והיא תדע מעסיך הכפלאים ונודה לך עליהס וכ
ונוראות היצירה הס נכריס לחכמים כל אבר ואבר נברא בחכמה ועל התכונה סנברא הוא לצורך ולתועלת וכ
וכל אדם צריך להתיבון זהס ומתוך כך יכיר כפלאות היוצר ויודה לו עליהס ואס באתי לכפר בזה החבור ת
הכונת האברים ותועלת' ומוג הכחות ותועלת' יאריך הספור אבל המסתוקק להס ימנאס בככרי החכמים
לא גבחר לא נכחד מענין לא נכחד מאדני עכמי העין' בקראת בקמץ חטף וס מכריס' אותו כמו ע
עכמי כפתי הקטן סכי' גופי אמר לא נכחד גופי ממך כאסר עסייתי בסתר בבטן אמי וכי' סר רקמתי בתחתי'
ארץ והוא הרחס סהוא מקוס ספל ואפל כמו תחיות הארץ וכן ואופן אחד בארץ רל' ספל כנגד האוככים ס
סל מעלה ופירו' עסתי מענין עסו דדי בתוליהן סהוא הכתיסה והסחיטה ואמר זה הלסון בענין היצירה כמו
סדמה אותו לחתיכת החלב והקפותו כמו סמקפס ומעסיס אותו בידס כי הטופה הרל' סונ' כיתכת וכיגרת וסח'
כן יסוב קפואה כמו הגבי' מן החלב ואמר' ר' רקמתי דמה מעסה היצירה בגידים ובעצמות ובססר ובעור למ
למעסה הרקמה על פניס רביס הוא ועל מהלכיס מסתבביס : והחכס ר' אברהם פי' עכמי כחי רל' הכס סהוא ט
טרס המעסה במדה ככח הזקן ככוער ובכח הדיבור ככולד כן היה היוצר בכח טרס סיבא לירי מעס' וזה נכחד
ונעלס ממראה העין גם ממראה עיני הלב ואעפ' ממך לא נכחד גלבי ראו היא הטופה הקפואה קודס
סיצורו צ' האברים כמו סנקרא העץ גלס טרס סנעסה כלנו ואמ' ראו עיניך סכתת זה כח להתיצר זה האצרי'
ועל ספרך כלס יכתבו לפניך הס ידועיס כמו הדבר הכת' בספר' ופי' כל האברים טרס ציורס הס ידועיס לפ
לכניך ימי יצרו : צימוס רביס תהיה יצירת האברים כי אינס נוצרים בכעס אחת ולא אחד בהס הימים סיצרו
בהס לאל הס אחד כי כולס ידעתי ברגע אחד והכתוב ולא באלף' ופי' ולא אחד בהס סלא ידעו טרס היותו ו
והחכס ר' אברהם פי' הכתוב כן לא היה אחד באברים נכר ונבדל בעולס בתחלת יצירתו וכולס היו פס ככח ח
התולדת ולא היה העין והאוזן או אחד מסאר האיברים נכר ונבדלו ואעפ' סהוא באותו הגולס

ידיה יגמר בעדי ידוה חסדך לעולם מעשי ידך
אל תרף:

למנצח

לדוד מזמור ידוד חקרתני ותדע
אתה ידעת שבת וקומי בנתה לרעי מרחוק: אר
אתה ירבעי זרית וכל ררכי הסבנת: כי אין מלח
בלשוני הן ידוה ידעת כלה: אחור וקדם צרתני
ותשת עלי ככפה: פלאיה דעת מכני נשגבה לא
אפיל לה: אנה אלך מרוחך ואנה מפניך אבר
אברח: אם אסק שמים שם אתח ואציעה שאל
הגד: אשא כנפי שחר אשכנה באחרית ים:

ה' יגמור בעדי כמו סחל להטיב עמי כן יגמור
חסדו בעדי ה' ענין קריאה ה' חסדך יהי עמי לעולם ו
נאני סאני מכיר בטובך וכי אני מעטוך כי אתה עט
עשיתני ואתה גדלתני והמלכתני אל תרף חסדך ממ
ממני רמנצח לדוד מזמור ה' חקרתני ות
ידע חקרת לבבי וידעת אונתו כמו סכ' אני ה' חוקר
לב בוחן כליות אתה ידע סבתי וקומי הזכיר
מתנועת האדם הישיבה והקומה כי בחפץ האדם יטב
ויקום כי כשיטב וירצה לקום חוטב בלבנו הדבר טטב
סבעבורו ירצה לסבת ורצה חפץ האדם ומחטבו ידע
האל ויבין אונתו למרחוק כלום קודם סאחסו לרעי
למחטבו מן וברעיון לבו ארחי ורבעי והוא
מהלכי ביום ורבעי והוא סוכבי בלילה סהוא רונץ ב
במתנו תרגו ותרבץ ורבעת והנה הזכיר ארבע תנוע
תנועות האדם סהס הישיבה והקומ וההליכ והסכיבה
כי לעולם ינוע האדם מזו לזו ופי זרית סבבת מן זר
זר סביב כלום כל תנועותי ומחטבותי ידעת כי אתה סבב גופי וסביב מחטבתי וכל דרכי הסכנת הרגלת כמו
הסכנת הסכנת אמ' ידעת בכל דרכי האדם המורגל בדבר היודע אונתו והחכם הכוזרי כת' כן יחסוב אדם כי
כל אבריו מוטמים בחכמ' וסדר וסיעור ויראה אונתו כסמעים לחפצו והוא איכנו יודע מה סראוי להביע מהס
על הדמיון סירצה לקום וימצא כל האברים כעוזרי הסומעים כבר הקימו גופו והוא לא ידע האברי ההס
וכן כסירצה ללכת או לסבב וסאר המצבי ללזה רמז אמרו ארחי ורבעי זרית וגו' ואדכי אבי זל פי ארחי אחר
וקדם ורבעי ארבע רוחות מעלה ומטה ימין ושמאל וזרית מן אזרה לכל רוח אמ' כי בזה הסכנת ותקנת ודע
והועלת עניני בססס הסדדין סזרית לי לכל עבר סלא היו לי מצד אחד והחכם ר' אברהם בן עזר פי וכל דרכי
חמס הדרגסות סנתן לכל אבר הרגסו והרגיל אונתו בה וכן לכל אבר מסאר האברי מה סיעטה אבר זה לא
יעטו אבר אחר כי אין מלה המלה איננה עדין בל סוכי לא סחילותי לדבר ואתה ידעת כלה כלומר כל
המלה סאני רוצה לדבר או פי אני חוטב הדבר בלבי ואתה ידעת מחטבו והדבר סאני מונח בתי אין בלסוכי
להזכירו במחטבי ואתה ידעת מה סאונח בפי ואני לא ידעתיו אעפ' סחטבתיו כמו סאמ' סלמה לאדם מערכי
לב ומה מענה לסון זה הפי הוא הנכון אכלי אחר וקדם צרתני ענין כזה ידעת עלי ככפה כמו טע
סעוסין לגבינה ער וכגבינה תקסיאני ורל ותסת עלי למדת האורך ססט לעובר מדה פלאיה כן כתוב
זרתי פליאה וזחד הוא אלא סהס סכי מסקלי כי סכתו מן והוא פלאי ואמ' פלאי לזכר ולכקבה פלאיה והקרי פ
פליא לזכר בסקל כביא פליאה לכקבה בסקל כביא ואמ' דוד פליא דעת ממני ואת הדעת פליא ממני וכסגבה
לא אוכל לה ודעת היא יזירת גוף האדם בארבעה טבעי זה הפך זה וזה כנגד זה והס חסס והקור והלחות זה
והיובס והאל בזכמתו יזרס בגוף הנזכר ומזגס כדי פיתקייס הגוף בזה והחכם ר' אברהם בן עזר פי אלה סני
הססוקי דבקי למה סאמ' למעל' ארחי ורבעי ופי צרתני מן וזרת עליה אל תצורס אמ' צרתני אחר ופכיס ות
ידעת עלי ככפה ואין מצור ומצוק מזה רל סאין לי מעמד ומהלך בלתך ואמ' פליאה דעת ממני ואת הדעה ו
והמחטבה היא אנה אלך כי אין יכולת באדם ללכת אס לא יוליכאו הרנח על כן אמ' אנה אלך מרוחק והטעס
כמו מכניך אנה מלרע וכן אנה אכחנו עוליס והסאר כלס מלעיל אמ' אנה אלך מרוחק אס אחסוב
ללכת ולהס צר מרוחק או לברוה מפניך והטעס ככול במלות סונות אס אומ' לעסו זה לא אוכל כי אתה כמנח
בכל מקוים ומקום לא יכילך אם אסק אס אעלה כתרנו אס אחסוב סאוכל לעלות בסמים וסס אעל ולא
אמחך טס ואניע סחול ואס אחסוב סארד סחול והוא עמקי הארץ סכך סס ואמ' ואניע לפי סס
ססחול מנע האל בנותו והנה זכר העגול והמונק וכל כמנח אס כן לא אוכל ללכת סלא אפגע בך אשא
כנפי סיר אס אמרתני אקח כנפי סיר ואעוף בזה ממזרח למערב אס אמנאנו סנה לא אוכל ללכת בלתי כי ב
בכל מקום הוא ואמ' כנפי סיר כי הסחר מתפסט כרגע ממזרח למערב:

שברני ה' מדי ואחר ספר רעותהם התפלל ל
לאל סיסמיהו מהס פהס חסכו לרחת פעמי ביד סא
סאול טטנו גאוס סאמרו ולכו הסגירו ביד ה
המלך ליד מעגלי למקוס סיהיה מעגלי וסאורי כו כ
כמו סאמר וראו את מקומו סמר תהיה רגלו
סאמרתי ליה כססיהתי סומע סהס סארביס
לי ככל המקומות סמרתי ליה סלי סתה סתה חוק וס
וסקפי סין לי חוק לסמלט מיד' סס לא תצורכי סתה
יה' עוו בינס סיבסו עלי ככלי כסך ביומח וסכסו'
וככל כלי מלחמה תסך לרססי כלומר סתהיה כוכב
וסנע לרססי סכוסה עבר בסקוס עתיד וכסוהו רבי'
אל תתן הינד דגסס על מסקל מסמכי סארץ ס
סמר סל תתן לו תסונו כי תסונו הוה ללכדכי וסמו
סל תסך סל תסונו סאר מוסכתי יסמו סלה ססס
תהיה מוסכתיס יסמו וססו רססס סוה וסכירו תסר
תסך תסונו כמו וסך רכון מה' ראש מסכי
לכיסוכר רסבי יסוד וסוה דווג כמו ססרסנו בתס
בתסלת המזמור סמר ראס מסכי זה סוה סרסע מ
ססוה ראס ססוכביס לי ללכדכי עמל ססתיסו יכסמו
ססקר סמרבר עלי סוה וסכירו ססקר ססוה יכסס ס
סותס וספילס עמוטו עליסס גסליס מן
ססמיס כלומ' סף' ה' וסמתי כסס וסילס עמל ססתיסו
סוכר במסמורות בסוסות עמוקות וסלס סלס יקומו
מהס וכן ברבי רבתיס' זל' ברססוכה סו קוכריס ס

שכרני ידוה מירי רשע מאיש חמסים תנצרוני אס
אשר חטבו לדחות פעמי: טמנו גאים פח לי וחב
וחבלים פרשו רשת ליד מעגל מקסים שתי לי וח
סלה: סמרתי לידוה אלי סתה סאונוה ידוה קול
תחנוני: ידוה ארגי עו ישועתי סכתי לרססי ביוס
בסך: אל תתן ידוה כסווי רשע וסכו אל תסך ירו
ירוכו סלה: ראס מסיבי עמל שסתיסו יכסמו: יס
ימוטו עליסס גסליס כסס יפילס במסמרות כל
יקומו: איס לטון כל יכון כסרץ איס חכס רע יצו
יצודנו למסחפות: ידעת כי יעשה ידוה דין עניס
כשפט סכיונים: אך צדיקים יודו לסכך יסכו ו
יסרים סת פניך: כזמור לדוד ידוה קר
קראתך חושה לי סאונוה קולי כקראי לך: סכו
תכון תפילתי קסרת לפניך כסאת כפי מנחת ער
ערב: שיתה ידוה סמרה לפי כצרה על דל ספתי
אל תס לבי לדבר רע להסעולל עלילות כרשע
את איסס פעלי און וכל סלסס כמנעמיהם:

סותס במסמורות כסככל סבסר מלקטין סבסר וקוכרי' סותס כסרינוס אונס לסון זה דווג סיהיה
כעל לסון כל יכון כסרץ כלומ' סהיה ככון וכוסס כסרץ סלס יכא לידי ספלות חמס רע יכודכו למדכסו סרע
ססוה עוסס יכוד סותני ער סייטילסו למדכסות סיהיה כדסך מרעס סל רעס ודעתו כי יעסס וכסוב יד
ידעת וסירוסו ככגר סלס סתה ידעת מסכסות סרסע עלי עסס לו דין ממכו וסקרו ידעתי סירוסו סכי ידעתי
כי יעסס יה' דין עכוי מספט סכיוניס כן יעסס מספטי ודיכי וינקס לי מהרסע אך כדוקיס כעסותך מ
מספט וכדקס יככו סכס וסדסס לסמך וסמר סך סס יודו לך סל סרסעיס יסכו יסריס סת ככך לדרוס סות'
ולדעך דרכך כזמור לדוד זה המזמור מהענין סמר לפכיו חוסס לי מהרה לי לעורכי
הגבון תפילתי כקסורית מססית כפי ומה סככי כוסס סכפי וסוטס סליך תסכב כמנחת ערב וסמר מנחת ערב
והוה סדין למנחת כיקר וספסר כי ערב סוה ככרו המזמור סוה לפיכך סמ מנחת ערב וסדוכי סכי זל' סירס כ
לפיכך סמ מנחת ערב וסס מנח' כוקר כסונ סוה מקובלת וסס מנחת ערב סוה ססוה וינר סוה מקובלת
שיתוה ס' סס כסוקל סכמה עכמה ופי' סיתס ס' מסמר סלס סכסל בתפילתי סלס כמו סלכ' ככון סליך
כן תהיה תפילתי ככוכה סכסב לרסס מערכי לב ומה' מעכס לסון ככרה דגס כסירק לתפסרית קסריסס וספסוק
ככול כעכין כמלות סוכות וסירוס דל ספתי כמו דלת כלומ' מפתח ספתי וסדכי סכי פירס מן דלו עיכי
למרוס ופי' כסיות ספתי כלומ' סרבר' סססס על ספתי אל' תט סנה סתכלל על מוכסי ססתיס עתס מת
מתפלל על סלב כמו ססוה עתס ככון כן יהיה לעול' גלס יוכלו סועלי סון לסמותו

וְלִי מִה יִקְרוּ רַעֲיָךְ אֵל מִה עֲצָמוּ רֵאשִׁיָּהֶם : אִסְפָּר
אִסְפָּרִים מִחֹל יִרְבוּן הַקִּיצוֹתַי וְעוֹדֵי עֵמֶד : אִם ת
תִּקְטֹל אֱלֹהֵי רִשְׁעֵי וְאֲנָשֵׁי דְמִים סוּרוּ מִנִּי . אֲשֶׁר מ
יִמְרוּךְ לְמוֹמֵה נְשׂוּא לְשׂוּא עֲרִידֶךָ : הֲלֵא מִשְׁנֵאֲיֶךָ
יִדוּד אֲשָׁנָא וּבִתְקוּמִיךָ אֲתִקְוֹטֵט : תְּבִלִית שְׁנֵאָה
שְׁנֵאֲתִים לְאֵיבִים הָיוּ לִי : חֲקֵרְנִי אֵל וְדַע לִבִּי ב
בְּחַנְנֵי וְדַע שְׂרַעֲפֵי : וְרֵאָה אִם דְּרֶךְ עֲצָב בִּי וְגַחְנִי
בְּדֶרֶךְ עוֹלָם :

לְמִנְצַח

מִזְמוֹר לְדָוִד : חֵל
עָנִי יְדוּד מֵאֵד
מֵאֵדִים רַע מֵאִישׁ חֲמָסִים תִּצְרֵנִי : אֲשֶׁר חֲשָׁבוּ רַעוּ
רַעוֹת בְּלִבְ כָּל יוֹם יִגְוְרוּ מִלְּחֻמוֹת : שָׁנְנוּ לְשֹׁנָם כ
כְּמוֹ גַחֲשׁ חֲמָת עֲבָשׁוֹב תַּחַת שִׁפְתֵימוֹ סֵלָה

וְלִי מִה יִקְרוּ וְפִי יִקְרוּ סֵלָה אֲכֹל לְהַסִּיגִם כְּמוֹ וּד
וְדָבָר ה' הִיא יִקְרָ בְיָמֵים הָהֵם וְפִי רַעֲיָךְ מִחֲסָבֹתֶיךָ כ
כְּלוֹמ' כּוֹנֵתֶיךָ בְיַצִּירָה מִה עֲצָמוּ רֵאשִׁיָּהֶם פִּי עֲצָמוּ ר
רַעוּ בְמַסְפָּר כְּמוֹ טָאֵם אַחֲרַי כִּן אִסְפָּרִים : כִּי לְעוֹלָם
עֲצָם נִמְצָא בְעַנְיָן הַחוּזָק וּבְעַנְיָן הַרְבּוּי כְּמוֹ עֲצָמוּ לִי
אֲלִמְנוּתֵינוּ מִחֹל יָמִים וְפִי רֵאשִׁיָּהֶם כְּלָלִיהָ כְּמוֹ כִּי תִטָּא
אֵת רֵאשׁ בְּנֵי יִסְרָאֵל כְּלוֹמ' כְּלָלִי כּוֹנֵתֶךָ בְיַצִּירָה הֵם
רַבִּים כָּל סִכָּן הַפְּרִטִים אִסְפָּרִים כִּסְאָבָא לִס
לְסַפּוֹר אֵת לֹא אֲכֹל כִּי מִחֹל יִרְבוּן הַקִּיצוֹתַי וְעוֹדֵי
עֵמֶד מֵרֹב מִחֲסָבֹתַי בְּהֵם אֲנִי חוֹלָם בְּהֵם כִּסְאִיסָן ו
וּכְסִאִיקָן אֲנִי מוֹנֵא עֲצָמֵי סֵאֲנִי עֵמֶד כְּלוֹמ' בְּמַחֲסָבֵי
כִּפְלֵאוֹתַי וְיוֹם מִפְּרִטֵי הַקִּיצוֹתַי אֲלֵנוּ הֵייתִי תִמִּיד מִקִּיץ
כִּי חֲנִי חַיֵּי הָאֵדִים הֵנָּה יוֹם וְעוֹדֵי עֵמֶד סֵאֵהִיהָ עֵמֶד
תִּמִּיד וְלֹא אֲמוֹת עֵם כָּל זֶה לֹא אֲכֹל לְסַפָּרִים וְהַחֲכָם
ר' אֲבִירָהֶם בִּן עֲזַרָא פִי כֹאסֵר אֲנִי חוֹסֵב בְּלִבִּי לְדַעַת
רַעֲיָךְ וְהִנֵּה הוּא בְּמֵרָאָה אֲלֵדִים וְהַגֵּף סוֹכֵב בְּהַדְבָק
כְּסֵמֶת הָאֵדִים בְּגִסְמָה הַעֲלִינָה אֵל תִּרְאֵה תִמְוֹנֵת עַל
כִּן אִם הַקִּיצוֹתַי וְעוֹדֵי עֵמֶד כִּי אֵינְן זֶה כְּדֶרֶךְ הַחֲלוּמוֹ

אִם תִּקְטֹל רַעוּ מִה סֵאֲמֵי הַקִּיצוֹתַי וְעוֹדֵי עֵמֶד סֵאֲנִי מִתְעַסֵּק תִּמִּיד בְּמַחֲסָבֵי בְּכִפְלֵאוֹתֶיךָ וּבְמַעֲסָךְ אֵל
אֲבָל מִטְרִיד אֲוִתִּי דָבָר הַרְשָׁעִים וְאִם תִּהְיוּ אֲוִתֵּם סְמִירוֹת אֲוִתִּי וְהֵם הַרְשָׁעִים וְאֲנִסִּי דְמִים סֵאֲוִמֵר לְהֵם סוּרוּ
מִנִּי וְלֹא אֲכֹל לְהֵם וְאִם תִּקְטֹל אֲוִתֵּם הֵיוּ כָּל מִחֲסָבֹתַי וְכָל עַסְקֵי בְךָ . אֲשֶׁר יִמְרוּךְ בְּחֲסָרוֹן אֲלֵךְ פֹּא
הַפּוֹעֵל וְכִן וְלַעֲמָסָא תִמְרוּ וְפִי לְמִזְיָמָה לְמַחֲסָבָה כְּלוֹמֵר יִדְבְּרוּ בְךָ לְפִי מִחֲסָבֹתַי סֵאֵהִיהָ רַעֵה עֲלֶיךָ יוֹם לְפָרֵט
לְמִזְיָמָה כְּמוֹ זְמָה עָסוּ עֲנִין תּוֹעֵבָה כְּסוּא לְסוּא עֲרִידֶךָ אֲלֵה סֵהֵם עֲרִידֶךָ וּמִסְכָּחֶיךָ כְּסוּאֹךְ בְּפִיָּהֶם לְסוּא וּמִלֵּת כ
כְּסוּא כְּמוֹ כְּסוּא כִּי בֵּא חֲסֵר אֲלֵךְ לְמַד הַפּוֹעֵל כְּמוֹ וְכִסּוּ אֵת כְּלִימָתֵם וְהֵאֲלֵךְ הַכְּתוּבָה לְמַסָּךְ הַכֵּחַ כְּמוֹ אֲלֵךְ הֵה
הַהֲלֵכוֹת אֲתֵנוּ . וְלֹא אֲבִוֵּת סְמוּעֵי וְכְסוּא כִּי לֹא יִצְעֲדוּ וְהַדְּמוּס לְהֵם כְּמוֹ סִכְתָּבָנוּ בְּסַפֵּר מִכְּלוּל וְעֲרִידֶךָ מִסְכָּחֶיךָ
כְּמוֹ וְהֵי עֲרִידֶךָ יוֹם מִפְּרִטֵים כְּסוּא כְּעוֹל דֵּל פֶּמֶךְ כְּסוּא בְּפִיָּהֶם לְסוּא וְאִם עֲרִידֶךָ בְּמַקּוֹס סֵמֶךְ לִכְנִוִי . הֲדָא
מִסְכָּחֶיךָ הַפּוֹסֵק כְּפּוֹל בְּמִלּוֹת סוֹנוֹת כְּמִנְהַג וּפִירוֹסוֹ רִזָּל כִּי עַל הַמִּינִים כֹּאֵם הַפּוֹסֵק הִזָּה סְמִכִּירֵי וְכּוֹפְרֵי מִלֵּת
וּבְתַקּוּמִיךָ תֵּאֵר בְּתוֹסַפֵּת תִּי וּפִירוֹסוֹ מִסְכָּחֶיךָ כְּמוֹ מִתְקוּמִים בְּיָמִינֶיךָ . אֲתִקְוֹטֵט עֲנִין קִטְטָה בְּדַבְרֵי רִזָּל
תְּבִלִית טַנְחָה גְדוּלָה סֵלָה אֲכֹל לְסִכָּאֵס וּתְרֵי וְכִפְלֵי הַעֲנִין לְחֻזָק הַקִּרְנֵי אֵל לְפִי סוֹכֵר כִּי מִהַסְבָּת
הַרְשָׁעִים רַעֵה בְּאֲמוֹנֵת הָאֵל אִם חֲקֵרְנִי אֵל וְדַע לִבִּי תִרְאֵה כִּי לִבִּי יִסֵּר בְּאֲמוֹנֵתֶךָ וְכִפְלֵי הַעֲנִין לְחֻזָק פְּרַעֲפֵי
מִחֲסָבֹתַי כְּמוֹ סַעֲפֵי כִּי סִתִּי הִלְסוֹנוֹת בְּעַנְיָן מִחֲסָבָה כְּמוֹ סֵהֵם בְּאֵילָן סְרַעֲפֵתֵינוּ סְעִיפּוֹתֵינוּ כִּי הַמַּחֲסָבֹת לִבִּי
כְּמוֹ הַבְּדִים לְאֵילָן . וְרֵאָה אִם דְּרֶךְ עֲצָב דְּרֶךְ מִדֵּי כְּמוֹ וְהִמָּה מִרוּ וְעֲצָבוֹ אֵת רִיחַ קִדְסוֹ וְנִחְנֵי אִם תִּרְאֵה
בִּי טוֹס דְּרֶךְ מִדֵּי הַמִּיתְנֵי מִיד זֶהוּ דְרֶךְ עוֹלָם כְּמוֹ הַכְּנֵי הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ כָּל הָאָרֶץ כִּי הוֹלֵךְ הָאֵדִים אֵל בֵּית עוֹלָמֵנוּ .
לְבַנְיָנָא מִזְמוֹר לְדָוִד . זֶה הַמִּזְמוֹר חֲבֵרוּ דוֹד עַל דּוֹאָג וְעַל הַזּוֹפִים סֵהִיו מְלַסִּינִים אֲוִתֵנוּ אֵל סֵאֲוֵל .
חֲרִיצָנִי ה' סֵלָה יִזְקֵנוּ לִי דְבִירֵיהֶם הַרְשָׁעִים וְהַפּוֹסֵק כְּפּוֹל בְּמִלּוֹת סוֹנוֹת . אֲשֶׁר חֲסָבוּ חֲסָבִים אֲרֵעוֹת
בְּלִבְ וְחִוּמֵיִם אֲוִתֵם בְּפֵה זֶהוּ כָּל יוֹם יִגְוְרוּ מִלְּחֻמוֹת יִאֲסָפוּ כְּמוֹ יִגְוְרוּ בְּחִרְמוֹ . וְאִמְרוּ לְסֵאֲוֵל בְּהַה מַקּוֹס תִּמְנָה
תִּמְנָחֵנוּ לְךָ וְהִלַּחֲסֵנוּ בּוֹ וְזֶה כִּי יוֹם יִגְוְרוּ מִלְּחֻמוֹת יִאֲסָפוּ כְּמוֹ יִגְוְרוּ בְּחִרְמוֹ . וְאִמְרוּ לְסֵאֲוֵל בְּהַה מַקּוֹס תִּמְנָה
לְסוֹנָה לְדָבָר רַעוֹת כְּמוֹ הַנַּחֵם סְמִיחֵד לְסוֹכְנוֹ כְּסִבָּא לְכַסּוֹךְ . חֲמַת עֲכָסוֹב חֲמַת יֵאֵר הָאֵדִים סְמִיחֵד הַכֵּחַ וְעַכְשָׁנָה
הוּא מִמִּין הַנַּחֵם וְהוּא קָסָה וְרַע מֵאֵד . חֲמַת סְפִתִימוֹ כִּי בְּהַתְקַנֵּף הָאֵדִים הַרְשָׁעִים וְהַרְשָׁעִים בְּחֻמָּה תִּנָּא לְגֵי חֲכִינוּ לְהֵם
תִּרְדֵּן לְגֵי חֲמַת סְפִתֵינוּ וְדִמָּה אֲוִתֵנוּ לְאֵדִים סְמִיחֵד הַנַּחֵם .

ולפי מזכר לתעופת הסבטוים וחזי סבט המכסה סמך
ולא זכר האחר ואלו עמו כאלו זכרו וכך רבי במקר'
על זה הדרך בחסרון המלך במקום סיתבוכן הענין
מהזכר למעלה כמו סכתבנו בספר מכלול חי' דורש
לכפטי מכל גואלי וקרובי איז סידרום לכפטי שמב
סמבטו שאלו לקחת כי מידמלך לא אמנא גיאל אס
אתה לא תגאלני לפיכך זעקתי אלך בארץ ה
חיים עוד תהיה חלקי בארץ ישראל שאני בורח ממ
ממכה ופי' חלקי כמו ה' מנת חלקי וכוס ונבסוק בא
בארנות החיים פירסונו הטעם למה נקרא ארץ יסר
וישראל ארץ החיים הקשיבה אל רנתי אל נע
נעקתי כמו ותעבר הרנה במחנה כי אמנו ממני אי
איכני וכול למלך ולעמו סרודפי אחרי

הוציאנה ממסגר לפי סהיה נסגר במערה להודו'
את סמך כי אתה לבדך הנלתי בי יכתירו כדקיס כ
כי תגמול עלי ותזילני ותפארו בי הנדקיס ויעסוני
כתר לראסס כי יאמרו הלא דוד לפי שבט
באל לבדו הנלתי והוא יחיד או במעט עס עס המלך
ועמו בזבור לוד גס זה המזמור מענין חס
חסר לפניו ואמר ה' סמע תפילתי באמנותך עכני
נבדקתך פי' באמונתך סהכטתני דברך חמת נבדק
נבדקתך כי אתה כדקיס ויסר ותראה כי עמי הנדק
ועס אויבי העול ואל תבא עתה שאני בצרה ג
גדולה אל תבא במסבט עמי אס חטאתי לך אל עתה
תעניסני כי אני עבדך כי לא ינדק לפניך כל חי אס
תציט אל

ימין וראה אין לי מכיר אבד כנוס מכני אין דר
דרש לנפשי זעקתי אליך ידוה אמרת אתה כח
בוחסי חלקי בארץ החיים הקשיבה אל רנתי כי
דלותי מאד הצילני מדרפי כי אמצו מכני הוצי
הוציאנה ממסגר נפשי להודות את שבתך כי ינת
יכתירו צדיקים כי תגמול עלי כו' כו' כו' לוד
ידוה שמע תבלתי האזינה אל תהניגי באמונתך
ענני בצדקתך ואל תבא במשפט את עבדך כי
לא יצדק לפניך כל חי כי דף אויב נפשי דבא
לארץ חיתי הושיבני במהשכים כמתי עול
עולם ותתעטף עלי רוחי בתוכי ושתובם לבי
זכרתי ימים מקדם והגיתי בכל פעליך במעשח
ידך אשחח פרשתי ידי אליך נפשי בארץ עיפה
לך סלה מחר ענני ידוה בלתי רוחי אל תסתר
פניך ממני ונמשלתי עם ירדי בור השמיעני בב
בבקר חסדך כי בך בטחתי הודיעני דרך זו אל
אלך כי אליך נשאתי נפשי הצילני כאיבי יר ה
פי אליך כסתי למדני לעשות רצונך בי אתה א

כל מעשיו ואיך הנדק אני לפניך כי רדף דכא לארץ חיתי כאילו הוא לארץ כי
קרובה היא למיתה במחשכים ירכתי המערה סהיה יוסב בה נחבא סאיז טס אנרה והנה הוא כמת סהג'
בחוסך תחת הארץ ואמר כמתי עולם סמתו זה זמן רב סנואס אדס מהס מהתקומה ומהאור ינתר מאסר מתו
מוזן קרוב אעפ' שאלה ואלה איז להס דרך תקומה סכבד נסחתה נורת גיכס והתעטף עלי פדסנוהו
במוזו סלפני זה בתוככי וסתומס לבי כפל הענין במלות סונות זכרתי ימים כסאני בצרה וסתומס לבי ב
בתוכי אני זכר ימים מקדם סהוטעתי אבותינו סהיו בצרה גדולה ואני מתכחס הגיתי בכל פעליך בפעלים ו
ובנפלאות ובמעסה ידי סעסות עמס אהנה ואסוחה ואתכחס בהס ואומ' ללבי כי כן תעסה עמי
ברשתי ידי בארץ עיפה כמו ארץ הנמאה סהיה מתאווה ומיחלת למטר כן נפטי נמאה ומיחלת לך בודד
עכני כי קרוב אני מן המות לפיכך כריך סתמהר סתעכני כי בלתי רוחי כמעט אמות אל תסתד כניך סהס
תסתד כניך מעט וככס'תי עס ירדי בור הסמעני בבוקר עת הצרה היא נקראת ערב ועת היסוע'
היא נקראת בקר דרך זו אלך אנה אלך אנה אבית מפני הרודפים אחרי כסאתי כמו וחליו הוא כוסא את ככסו
ענינו ענין התחלתי והתקוה הנלכני מאיבי אמר הנלכני מאיבי ה' כי לא גילתי ריבי לבני אדס כי סוף
תסועת אדס לא כסיתי מהס ואלך לבדיך גליתי טעס אליך כיסיתי אליך נעקתי בסתר ובמכסה מבני אדס ל
למדני לעסות רצונך בצס על תסועת הגף ובקס גס כן על תסועת הנכס ואמר סילמדנו ועזרהו בלמ
בלמוד חכמה כדי פידעונו מהו רצון האל ויעסה

יהלמי צדיק הסד ויזכיני שמן ראש אל יני דא
ראשי כי עוד ותפלתו ברעתייהם: נשמטו בידי ס
סלע שפטיהם ושמעו אמרו כי נעמו: כמו פלח ו
ובקע בארץ נפזרו עצמינו לפי שאור: כי
אליד ידוה אדגי עיני בכה חסיתי אל תער נפשי
שמרני מדי פח יקשו לי ומקשות פעלי און: יפלו
במכמרוי רשעים יחד אנכי עד אעבור: משכיל
לדוד בחיותו במערה תפלה: קולי אל ידוד אזע
אזעק קולי אל ידוד אתחנן: אשפך לפניו שיהי צ
צרתו לפניו אגיד: בהתעטף עלי רוחי ואתה יד
ידעת נתיבתי בארח זו אהלד טכנו פח לי הביש

3

ואמ' אל תט כי חס לא יעזרהו להכין לבבו חרו הני
כאלו מטח לבו להתעולל עלילות ברסע לעשות מע
מעטה הרע. ובל' אלחס במנעמיהם סלא אחתה לא
לאכול במנעם מאכל' לזמ' סלא ימשך לבי אל תאות
העולס כמו לב' יהלמיני מנעמיהם לא יערצו
לי חבל חס יכני הצדיק ויזכיני וערב לי וחחסב לנ
לחסד ולסמך ראש אל יני ראשי אותנו המכה אל יסב
יסביר ראשי חבל יהיה נחשב כמו סמן ראש פי סמן
טוב סמוסחין ממנו המכה וסמן ראש כמו בסמים
ראש כי עוד ותפלתו ברעתייהם: כי בעודני תפלתו
תהיה ברעות הרשעים סיכילנו סאל ממעטיה הרעי
ואיך יערצו לי מנעמיה' ואדני אבי חלק הססוק ופי
סמן ראש על הרשעים חמ' מכת הצדיק ומוסרו טוב
לי וחסד עושה עמי אך ה' יסע חס ימסח אותי בטמן
ראש אזעק ואזמ' אל יסביר ראשי: נשמטו י
יסמטו בידי סלע סיפילר אותס מן סלע ואמר זאת
הקללה על טופטיהס סהס המנהיגים אותס ולא ימנעו מהס הדרכים הרעים חבל יחזיקוס בידס ואז יסמענו א
חמרי כי נעמו אולי באבוד מנהיגיהם יוסרו וסמעו התוכחו סחני מוכיח אותס ויכירו כי נעמו חמרי ותוכחותי
כמו פולח ובוקע בארץ פולח וביקע ענין אחד במלכות טובות פולח כמו ויפולח אל סיר הנזיר ויפולח כליותי
ופי הססוק כמו בוקע העניס סמתפזרים הבקעים הכה והכה כן כפזרו עצמינו לפי סחול כלומר עד סהיינו
קרוב למות ופזור העצמות הוא על דרך ספלגה מרוב ספחד ינוע וירעס הגוף עד סהעצמות מתפרקי זה מזה
וכן אמר והתפרדו כל עצמותי ואמר עצמינו הוא והאכסוס חסר היו עמו כי כבד כתבנו סהמזמור הזה חבני
דוד בצרתו מפני סחול' כי חלוק' בבה מלה בהא הכחה אל תער כפטי כמו ותער כדה ענין ספיכ ויזיקה
ובנחת הנפס מן הגוף כאלו נטפכת ממנו על דרך ואספוק את כפטי' שברגבי יקסו לי הפח ססמו ליל
למוקס ומוקסות וסמריני גס כן מידי מוקסו סיפילי און חמריס סאיכס מבני עמי או ענין הססוק כפול
יפלו במכמרוי ברענות ספרסו לי כס יפלו הרשעים יחד חכני עד אעבור פירסוהו כמו הפוך עד אעבו'
אכני כלומר סאעבור ס' לא חלכד ברסעס. חס לפרסו בלי ספוך ועד פירוסו עדי עד כמו ואל לעד תזכור עון
ספירוסו עולס כלומ' חס יפלו ברסעס ואכני לעולס אעבור בבטחה סלא חכסל בהס ובולתס ואמ' במכמורתי
לסין יחיד על סחול' ואמר יפלו רשעים לסון רביס עליו ועל הכסמכיס עמו לרדוף אחרי דוד' בושכיל
לדוד בחיותו במערה תפלה. כסהלך סחול לבקסו על פני צורי היעלים ונחבא דוד במערה מפניו כמו סכתו
ודוד ואכסין ברעתי המערה יוסביס וסס במערה חבד זאת התפלה ואמר קולי אל' אל' אזעק קולי אל' ה'
אתחנן ואליו אזעק מצרתי וכפל הענין. אשפך לפניו סיחי תפלתו צרתי לפניו אגיד אעפ' סידועה לו
אגידכה לפניו בתפלתו בהתעטף עלי רוחי כמו כפסס בהס תתעטף חס לרב הצרה ידכה יסנח כאלו
מתעטף קצתו בקצתו והרוח בגוף וחתה ידעת כתיבתי כי חוננו הולך בדרך רע כמו סהס הולכו כי חני חין
בי עון ולא חטאתי להס והס רודפיס אחרי בארח זו סהלך באי זה דרך סהלך חס מרגליס אחרי וטמנו פח לי
גבל מקוס סהלך. הבט ימין וראה סניהס מקור וחיכס נוי דל כסחביט ימין וסמאל חין מי סיכירני
ויחוס עלי ועל טלטולי חבד מכוס ממני כי כסחחשוב באי זה מקוס סהלך וסס לא ידעני סחול ולא ירדוף חס
אחרי חיה לי מקוס סחכוס סס כי בכל מקוס סהלך מבקס אותי חכר ימין ולא זכר סמאל דרך קצרה כמנהג
המקרא כי מהאחד יובן האחר כמו עמו הרחובני והגבי לקחו כחלתס פירוס עס חצי סבט המנפה האחר

מחוייבנות הכנת היכל

מזוינו מלאים מפיקים כון אלון צאנינו מאלים
מאליות מרובבות בחוצותינו: אלופינו מסבלים
אין פרץ ואין יוצאת ואין צחה ברחובותינו אשרי
העם שבכה לו אשרי העם שידוה אלהיו:
תהלה לרוד ארמוןך אלהי המלך ואברכה שכתך
לעולם ועד: בכל יום אברכה ואהללה שכתך
לעולם ועד גדול ידוה ומדהלל בואד ולגדלתו אין
חקר: דוד לדור ישבח מעשיך וגבורתך יגידו:

וכן בנותיהן מגודלות בטובה והן יפות מאוד במר
במראה סוהת בקומתן כמו זווית היהכל והס פנות ה
הערמון שהס מחטבות חבני סים כפסלות היטיב במ
במלאכה דקה ער סידמו כל הזות מדוב חטיבות ב
ביצור כאלו הס כולס אבן אחת כ חבנית יפות קומה
כאות במרתן בתבנית היהכל בזויגו מלאים
במנותי פאות חבית כלומ בכל פאה מן הבית מין
תבואה ממרוב תבואה מכל מין ומין הס מתערבים
המינין זה עם זה ופי מפוקים יוצאים כמו ויפק רבון
ספירסו יוציא אבן הוא פועל יוצא לאחר ו
ואיספר לסרס גם זה פועל יוצא ופי בני חבית
מוציאים מין זה אל מין זה מרוב כל מין ומין ולא י

יכלם חבית שיהיו זה לבדו מן כתרנס למינו לזכיה מאלפסו מרובבות יגלות לאלפס ולרצנות
עד סמלאים מהס חונותיו אלופינו מסובלים אלופינו סרינו וכך סגד אלפיך ככבס חלוק מסובלים
דל חוקים ומלאים ויכולים לסבול מסא עבדותס בחריסה ובמסוק העגלות או פי מסובלים בצמר חין פרץ
אין יוצאת אין בנו ובבהמתנו סכולה כי הסכול הוא כרץ כמו כי פרץ ה פרץ בעווא וחין יוצאת חין ככס אחת
וכאת לסבי לא מאכסינו ולא מבהמותינו ואין כסמטה כוחה ברחובותינו סינחו ויאמר כגף ישרא
ישראל במלזמה כי כל ימי מלך דוד לא כגפו ישראל לפני חריביהס אשרי העס שזאת ההנלחה לו ומפני
מה היתה לזה העס זאת ההנלחה לפי מה אלהיו לפיכך סרמו סה אלהיו תהלה לדרה אלה ססה המומ
המומרים עד סוף הספר הס כולס תהלות האל וסבחו לפיכך חל כחס בתהלה ומסלים בהס בתהלה לגחל ה
התהלה מה המומר תחלת הפסוק הראסון תהלה ותחלת הפסוק אחרון תהלה והחמסה מומרים הללוה ברא'
ובסוף הללוה והכל לגודל התהלה ומתי תהיה תהלות האל גדולה בקצוץ גליות סיראו העולס הנפלחות סיעס
סיעסה עם ישראל לפי הזכיר בהס קצוץ גליות ובנין ירוסלים והמומר הזה הוא כלו תהלות האל לפיכך חברו
באלף בית ולא חבר בו אות הכון ולא ידעני למה אמנס רבותינו זל דרסו מפני מה לא ככתבה כון מפני סיס
בה משלתן סל סוכאי ישראל דכתי כפלה ולא תוסוף קוס בתולת ישראל והמתצונן בזה המומר יראה כן כפלחו'
הצורא ומספטיו על צוראיו לפיכך אמרו רבותי זל כל האומר תהלה לדרה סלסה פעמים בכל יום מובטח לו ס
סזוא בן העולס הבא ולא אמרו על האמרו בפני לבד ואמר ארוממך בלבי ובלסוכי סתיה הוא המלך באמת ו
וכל המלכוס והמנהיגים תחתונים והעליונים תחת ממסלתך ואתה רס עליהס והמכיר רוממות יאמר אלהי א
אבל הוא אלהי כל בטר ואלהי האלהים לעולס ועד סמך סזוא קיים לעולס ועד או סירוסו חני אברככו לעול'
ועד והוא כל ימי חיו או סירו ארוממך העולס ואברכה לעולס הבא סהנא עולס ועד ואמ תחלה ארוממך והוא
ואחר את סמך להודיענו כי הוא סמו וסמו הוא והוא הסס הנכת' ולא כקרא כי האחרים הס סמות התאר וכפל
הענין ואמר יוס בבל יוס אברכך בעולס הזה ואהללה סמך לעולס ועד לעולס הבא ואמרו רבותי זל
בכל יוס ויוס תן לו מעין כרכותיו וסמכו זה לפסוק צרוך ה' יוס יוס וגס הפסוק הזה סמוך לזה גדול ה
ואס אומר אגדלכו ואהללכו הוא גדול ומהלל על כל תהלות על כי לגדולתו אין חקר ולא יסיגו האדס צרוב
החקידה כי אין לה חקר אלא סיהללכו האדס לפי סכלו דוד לדרה אפי אס יהיו חיו האדס ארובים
לא יוכלו להסיג בכל ימיהס כל סכן סהס קצרים אלא מה יס להס לעמות לפי קוצר ימיהס כי דוד הלך דוד

אלדי רוחך טובה תנחני בארץ כשור

למען שמך ירוד תחייני בערקהך תוציא מצרה
נפשי ובחסדך תצמיח איבי והאבדת כל צדדי
נפשי כי אני עבדך : לרוד ברוך ירוד צורי
הכלמד ירי לרוב אצבעותי לכלחמה חסדי
וביצודתי משגבי ומפליטי לי מגיני ובו חסיתי הר
הררד עמי תחתי ירוד כזה אדם ותדעו וכן אנוש
ותחשבו אדם להבל דמה ימיו כצל עובר : יד
ירוד הש שמך ותרד גע בהרים ויעשנו : ברוב ב
ברק ותפיצם של חציך ותהמם : שלה ירך ממ
במרום פצני והצילני ממים רבים מיד בני נבר :
אשר פיהם דבר שא ימינם ימין שגר : אלדים ש
שיר חדש אשירה לך בנבל עשור אומרה לך :
הנותן תשועה למלכים הפצה את רוד עברו כוח
מחרב רעה : פצני והצילני מיד בני נבר אשר פיה
פיהם דבר שא ימינם ימין שגר : אשר בנינו כב
כנטיעים מגדלים בנעוריהם בנותנו בזיוות

102

כי ארצה אלדי חסד
מכיר כי לך לבדך הכח והיכולת ואתה סופט העולם
ומנהיג ירויך טובה כח רוח העליוני תנחני ותנחגני
בארץ מיסור כלומ בדרך ישר לא אכסל בני
למען סמך ה בעבור סיגדל סמך בפי האכסוס
כש נשיעני ותחייני מהצרה הגדולה שאני בה קרוב
למיצה : ובחסדך כי אני עבדך ולא הס
לרוד ברוך ה צורי זה המזמור חברו דוד א
אחרי מלכו בתחלה אחר טנחח מלחמת פלסתי וככל
ממלחמת ישראל וממלחמת פלסתיס ואמ ברוך ה צ
צורי ואמ אלדי תהלתי ואמ הוא תהלתך לפי שהסס
והתואר ישנו בני יתברך : חסדי ומפלטו לי
ומפלטו קל הלמד וכמוהו רבים מבניין הדגוש ומה
שחמ לי אחר יוד הכנוי הוא תוספת ביאור כי די בוז
באחד מהם אן תהיה יוד ומפלטו נוספת ואיכה לכנוי
כיד המגביהי לטבת היוסני : הרודד עמי תתחצי
תרגס וירקעו ורדיו עמי כמו עמים ויתכן לפר
כמסמנו בלח הסיון מה חלא סציה הירד לכנוי ה
המדבר והוא סגול והסומכים אותנו : ה מה אן
אדם אמ זה כנגד סגול סיה מלך וכפססה מלכות
ביעט זמן ופי ותדעו כמו ותחשבו כי פי הדיעה במקום הזה וככי ז בן ההכרה וההסגול לטיבה וכן ידעו
בכרז ככטי חני ידעך במדבר אשר ידעו ה אדם מה גדולת אדם כהסבת הרי הוא כמו הבל והוא
דבר סחינו מצקוים כמו הבל הסה ככל עובר כמו הכל סעובר במהרה בהתפסט הסמס אן פי ככל העוף העו
וכן פי במדרש ככל עובר כהדין עופא דעבר בטוליה וטוליה עבר עמיה : ה הט סמך וכן אמ ויט סמיס
וירד והכל דרך מסל כאלו ירד הוא יתב לכלות הרסעי במהרה וואת התפלה אמר על מלכו אומוצ העולם ה
המבקסים להלחם עמו בהרים : הס המלאכי סהס חוקי כהרים ערד מסל ויעסנו כספתלח הט אסף בהס יעלה
ענן מהס כמו סעולה עסן מדבר הכלה באס ורבים רואיס עסן האס ואיכס רואיס האס כן צבלין הרטעיס
מי סלח ירחס צבלין יסמע וידע : ברוך ברוך כבא הסועל עס הסס הוא לחזק הענין וכך למען בנוע
בנע יכלו בגדי בגד ומעלה מעל והדומי להס והצקיס והחני הס הגורות הירודימן הסמיס : שרד
וירך ממיס רביס הס החויבי החזקיס ואחר כן פי מיד בני ככר כי מעצה סמלך חין לו חויביס חלא בני ככר
וכי פכני כמו הצילני והוא קרוב לענין פניתי סהוא ענין פתיחה כי המציל אדם מיד אחר הרי הוא פותחו ונת
ממחסני אשר פיהס מלכו האומות אשר הס מתגזיס עלי בדבריהס ואומרוס נעסס לו כך וכך טוח זה
יהבל דבריהס אחר סתעורכי ארצה וכן ימינס כלומ כחס ונבנרתס כח סקר והבל הוא ארדים בכל עת
טתחדס ככלחוציק עמי אחדס לך סיר בפה ובלגי דגותן תסועה למלכיס חעס סהס מלכיס כריכיס
הס לתסועתו הסוכה פירסנו עניינו במלת פכני מחרב רעה מחרב סחול וקראה חרב רעה סלח הוה לו ורך
להס ער ממנה לפי סהיה מ'ך והיה מבני עמו פצני פירסנוהו כי הענין כפול במזמור : אשר
בנינו כי כל עניינו על הנכונה ובלבד סתצילנו מן בני ככר כי סלחת ברכה צפרי בטכנו ובפרי אדמתינו וב
ובפרי בהמתינו וסלס צ זכרס במזמור כמו סזכרס בתורה בצרכו ברוך פרי בטוך ופרי אדמתך ואמ ככטיעי
כמו הכטיעי סהס גדליס על מיס רביס ובמקום דסן וסמן כן בנינו גדלי בגעוריה ברוב טובה ובמעטי טוב

צדיק ה' בכל כי צדק וציוס נותן לכל חי אכל
אכלו ויש שחיינו וי את החי ואכלו וכן כי החי
החזק לעכבר וכן האריות והדוב והנמר וסמך החי
החזק האוכלות חיות אחרות וכן במעופפים העופו
הדגים עופות אחרים הכל צדק מתנו כי גם לח
לחיות ולעופות הנטרפים נותן להם גם כן בחיות
מאכל אלא שבהגיע קיפתם למות גור מקדש סתיו
מיתתם בהנחת חיים אחרים ואחד הוא לנטרף ימות
מיתת עכמו או על ידי אחר וזה מבוכה גדולה בין
החכמים כי מהם אומרים כי כסטורף החזק העכבר
או האריות הכבד והדומה להם עונם כטרף הוא מאת
האל וכדומה לזה מצינו בדברי רבותי ז"ל ר' יוחנן כי
היו חזו ס"ך ססולה דגש מן הים הוא אמ' מספטיך
תהוה רבה ומהם אומרים כי נין גמול ואין עו

צדיק ידוה בכל דרכיו ויהסיד בכל מעשיו: קרוב
ידוה לכל קראיו לכל אשר יקראוהו באמת: רצון
יראיו יעשה ואת שועיהם ישמע וישועים:
שומר ידוה את כל ארבו ואת כל דריועים ישמו
ישמיר: תהלת ידוה ידבר פיו ויכרד נל בשר שם
קדשו לעולם ועד: דללויה דלדו גפשי א
ידוה: אדללה ידוה בחיו אומרה לאלדי בעודי:
אל תבטחו בנידיים בבן אדם שאין לו תשועה:
תצא רוחו ושוב לאדבתו ביום ההוא אבדו
עשתונתו אשרי שאל יעקב בעורו סברו על ידוה

עונם בכל מיני החיים אלא לאדם בלבד ואכחכו כאמר כי יש גמול לסאר מיני בעלי חיים בצמק האדם כי
הנה מנחמו כפי צדו ומיד כל חיה אדרסנו וכאמר וסן בהמות יחתון וכאמר בגמול ולא סכר החמור ואמרנו רבו
ז"ל לכלב תסליכון חותו בסכר לא יחרץ כלב לסוכו מלמד שאין הקבה מקבץ סכר כל בריאה ובריאה
וכן מה כספנו פטרי חמורים לפי סטענו הוהם ישראל מביות מנרים וים דעת והין ראוי לכתב
לכתב וחמיד בכל מעשיו סנות להם מה ש וא אינו מחויב לתת להם והם אינם ראויים לקבל אלא סחסדו גג
גבר עליהם קרוב ה' לכל מחיזה עם סיהיה וב"ב סיקראו באמת סיהיו פיו ולבו כוין רצון
יראיו כי יראו הם יקראוהו באמת ויעשה רכונם במה סיבסם ממנו ויסמע סועתם וישועם מנרה סתבא בעו
בעולם או סתבא להם לכפרת עונם שובר ה' את אנהבו טובים מיראיו כי יאחצוהו ללא תקוה טובה
וללא פחד עונם אלא מאהבה ויסמרם ס"א יבא עליהם צרה לעולם וכן יהיו כל ישראל לעתיד לבא ואז כל
הרטעים יסמיד סלא יסאר רסע בעולם כמו סאמר הכתו והיו כל זדים ועוסה רסעה לקס ולהט אנהם היום ה
הבא תהלת ה' ידבר ואז תהילת ה' ידבר פי כי אחיה עם המתים סיהיו ואז יברך כל בשר כס ק ד
קדסו וז"ל כל בני אדם לצדס ולא סאר החיים התחתונים וכן היא היתה אס כל חי רל כל חי מדבר מת
הדרויה הללי בראותו ברוח הקודס קבין גלוית אומר כנגד ישראל הללויה וכן כפסי הללי את ה' עמהם ו
וב"ב אדהללה את ה' בחיי עתה בעודני בחיים אהללנו ואזמרה לו ועודיענו בדבים ואמר להם
אל תבטחו בנידיים על דרך סאמר ירמיהו ומן ה' יסור לבו אלא אס יבטח באדם יסו העיקר באל סיתן
בלב האדם הנדיב לעזרו וכפל הענין במלות סוכות בצן שאין לו תסועה סאס לא ברצון האל אין ביד אדם
להסוע חצרן מצרותיו כי לה לצדו היסועה והוא יסובצנה על בני אדם כמו סכנב ססועת גלות גבל על ידי כ
כיום וכן לעתיד יסובב האל יתעלה גאולת ישראל על ידי מלכי הגוים סיעיר הן רוחס לסלהס כמו סכת והבי
והביאו את כל אחיכס מכל הגוים מכחה לה וזה יהיה לפי ס בטחו ישראל בגלותם באל לבדו תצא רוחו י
ואיך תהיה לאדם תסועה והוא איכנו סולט ברוחו לבלא את רוחו כי תבא רוחו פתע ויסוב לאדמתו ימה סחסב
לעשות לא יוכל כי הנה יבאה רוחו המעמיד חותו והנה ביום מותו אבדו עשתנותיו רל מרסבתו וכן בארמית ו
ומלכא עסית הוסב ואיך יוסיע אחרים ואין בידו להוטיע את עכמו עסתכותיו הענין בסגול אשרי
סאל יעקב אבינו כי הוא בטח באל כי אחיו היה מתככל להמיתו וברח מפניו ולא בטח בלצן סיתן ל
לו כרכי מחיתו ואעפ" סיהו סולך אליו ולא בטח באל סאמר לו וכתן לי להס לאכול ונגד ללבים וכן ישראל בניו
בטחו בו באל והנניאס מהגלות וכפל הענין במלות סוכות

הדר כבוד הדרך ודברי נפלאותיך אשיחה ועוז
נראיתיך יאמרו וגדלתך אספרנה זכר רב טוב
טובך יביעו וצדקתך ירננו חנון ורחום ירוה יד
ארך אפים וגדל חסד טוב ירוה לכל ורחמיו על
כל מעשיו יודוך יודך כל מעשיך וחסידיך יברכ
יברכוכה:

כבוד מלכותך יאמרו וגבורתך ידבר
ידברו להודיע לבני האדם גבורתך ויובכוד הדר
מלכותו: מלכותך מלכות כל עולמים וממשל
וממשלתך בכל דור ודור סוכך יודך לכל חנפ
הנפלים וזקף לכל הכפופים עיני כל אליך יש
ישברו ואתה נתן להם את אכלם בעתו פותחת
את ידך ומשביע לכל חי רצון:

הדר כמו סאני עושה סאסיה לבני העולם הדר
כבוד הדרך ופי יופי כבוד עוזך כי בעז ובכפלותי
הוא נכבד כמו סאמר ואכבדה בשרעה ודברי כפלאו
כפלאותיך טעטית עמי טיעטו הס גס כן כל עת מי
סיקבלו חסד האל יאמרו ויספרו לרבים ועוז
כמו סאני גדלתך אספרכ' כן יאמרו הס גס כן עזו
כוראותיך וכתי גדלתך ביד הרצי סהס רבות אכל
המקבל וקרי גדלתך כי הכל הס כאחת אכל האל ית'
ואלה הסמות הנזכרים בזה המזמור גבורה גדולה מ
מעטה הוד טיב כבוד נדקה מלכות כפלאות כוראות
והס עטרה לענין ידוע אבל אינס דוקא כל אחד במ
במקומו הנזכר אלא כל אחד ענינו במקום חצרו גס
כן אלא מפני סטנה בהס חלקס בסמות מסוכי זה
מוס זכר רב טובך רב הוא טס ולא תאר כא
כאלו אמ גודל טובך יביעו ודברו כמו תבענה ספתי
ונדקתך ירכנו יאמרו אותי בקול בשני בני אדם
חנון ורחום אלה המדות סהס טוב ונדקה מאתו
יביעו ורכנו כי היא חנון סחונן הבריות ונותן להס
כל זרכס ורחום סמרחס עליהס וסומר אותס מן הנזקים ומסגעי העולם ארך אפיס סמאריך אפו לרטעיס
ולא יעניסס מיד וגדל חסד הדלת נקראת בקמץ חטף אמ סהוא גדל חסד סמגדיל הסדו על בני אדם יוקר ויו
יותר ממה סהס ראויס לקבל טוב ה' לכל אפי למיכו הבהמות והחיות והעופות הוא טוב ומרחס וכן
ראוי לאדם ללכת בדרכיו אלה ואין לו לאדם להסמית החיות כי חס לבורך או להסמר מנזקיהס וכן מנאכו כי
רביכו הקדוש הזויר ספחצו סלא לאסוף סחולדות הקטנות עס אמן הבית אלא תניחס להיות דריס בעקרי
הבית אמר לה ורחמיו על כל מעשיו כתי' יודוך אף מיכו החיסי סאין בהס דעת מתקון יצירתך בהס
והכנת מוונתס יודך האדם המבין בהס וזרי הס כאלו יודך וחסידיך יברכוכה בבתיבת הא הנחה סומר ומי
הס המודיס החסידים סהס מתבינניס תמיד במעטיך והס יברכוכה תמיד כי בכל עת ראיתס החדוסיס מתח
מתחדסיס תמיד ביצורים והתקון אסר בהס צחי וצדומח יברכוכה וכן תקנו רבותינו זל ברכה לכל דבר כפי
עניינו כמו סאמרו הרואה בך מצריך כך יאמר וחסידיך כי כל לסון חסד הוא יתרון הדבר והמתבינניס תמיד
במעסי האל ויברכוהו תמיד בכל עת התבינניס הס החסידים ויאמרו רבותינו זל האי מאן דבעי למהוי חסידא
לקייס מילי דברכות' בבוד באותס הברכות יזכרו כבוד מלכותך וגבורתך כי אתה מלך על הכל ובו
צבואה סכל וצבורתך וכלתך היות היצורים כלס להודיע וכומו סהס מברכיס ומודיס ביניס לבין
עממס כן צריכיס להודיע לבני האדם סלא ידעו ולא יכירו צבורתיו וצבבוד מלכותו בלבוהך אינה
במלכות בן אדם מיס לה הפסק כי היא מלכות כל עולמיס דל כל הזמניס וכפל הענין במלות טובות
סוכך ה' לכל הנפלים הנפלים והכפופים והס העניסיס המרורים הוא ברחמיו עליהס סומך וזקף אותס
וכן כתוב מאספות ירוס אביון להוסיבי עס כדיביס וגומ' עיגי כל אליך יסברו וכן אמ' כלס אליך יס
יסברו כי כל נצראי מטה החיסי בראת אותס ובראת מאכלס כי יס אוכל עסבויס אוכל זרע ויט אוכל חי כמו
כמוצו וכלס עיניהס תליות אליך ומקויס אליך ואתה נותן להס אץ אכלס על ידי הסתלטלות הסבות ואמר ב
בעתו לסון יחיד כי כל מין ומין יס לו עת ידוע יודמן בו מאכלו ואמר אליך יסברו ואעפ' סאין בהס דעת ה
הס יסברו לפי טבעס אל חקס הכתון בהס ואכחנו היודעיס כי אליך היא התקוה כי אתה סנותן והמכין
פותרח סאתה נותן להס את אכלס עד סיטבעו רבון כל אחד לפי רבונו

שמואל יקרא גדול אדונינו ורב כח לתבונתו אין
 במספר: בעוד עניים ידוד משפיל רשעים עדי א
 ארץ: ענו לידוד בתודה זמרו לאלהינו בכבוד:
 המבכה שמים בעבים המבין לארץ מטר ומצמ
 המצמיח דרים חציר

והיות שהם הנטיא ר' אברהם צר חייל כי הכוכבים
 הגדולים הנאורים על הארץ יש להם מספר
 כדברי חזמי התכונה והכוכבים הקטנים שאינם מא
 מאורים על הארץ רבים אין יכולים בני אדם לראו
 לראותם כל סכן למנותם ולדעת מספרם ואותם מ
 שאינ' מאירי על הארץ נבראו למטול באר' כמו שהמ'
 ולמטול צינח ולילה גם מהכוכבים הנראים יש כוכב
 סירחא שהוא אחד והם רבים ומפני הגובה הגדול וה

וחמרחק הגדול אשר ציכנו ובינו יראה שהוא אחד אבל כל הכוכבים הנראים אין יכולת באדם לדעת
 מספרם אבל הקבה ה' ודע הנסתרות הוא יודע מספרן כי האל בראם כלם במספר ידוע אבל ולכל אחד
 ואחד מהם קרה עם הנמות לו לפי הדבר שבעבורו נברא לסבת אותה הדבר אחר סבת עצמו כי כל הכוכבים י
 יש לה' כח ויחמלה על יצוריו מטה כל אחד על מין ידוע טתן בו הכח לעשות מלאכתו כמו שאמרו זל' אין לך
 כל עשב ועשב מלמטה שאין לו מול מלמעלה מכה אותה ואומ' לו גדל גדול אדונינו כי מלך בשר ודם
 שיש עליו להכניח מדינות רבות ילחה להכניגם כלם כאחד הקרובות אליו והרחוקות ממנו ואם ינהיג הקרובת
 אל הסדר הנכון לא יעשה כן ברחוקות כי ילחה כהו בזה ואם יהיה בו הכח לא תהיה בו תבונה אבל אדונינו הו
 מנהיג העולם כל' הגבה יסרה כי הכח והתבונה בו כי הוא גדול ורב כח לתבונתו אין מספר פירושו לדברים
 שיש תבונה בהם אין מספר כי אין נטוא תבונה מספר כי תבונה ממין ההיכות ומספר ממין הכמות לפיכך נ
 צריך לפרסו כך אבל נטוא תבונה חקר וכן הוא אומ' ואין חקר לתבונתו בעודר עכנים ואעפ' שהוא גר
 גדול ורב כח הוא מטגח על העכנים והספלים והחלומים ומנסא אותם ומספיל הרשעים המתגאים עדי ארץ
 חשפ' טזה הוא עושה בזמן הזה אינו עושה זה תמיד ופעמים רבים יכליחו הרשעים בעולם הזה אבל לעתיד יש
 יעשה על דרך הטלמות כמו שאמ' הכת' ואת כל הרשעים יסמיד ענו לה' כנגד ישראל אמ' סירו לה' בפה
 זמרו לו בכלי סיר והסיר יהיה סיר תודה שתודו לו לאל על הטובה הגדולה שעשה עמכם בהוציאו אותם מן ה
 הגלות צרוב טובה ונחבד גדול וזהו גבורה גדולה מאתו להוציא עם מעט מעמים רבים ובספור גבורתיו ספ
 סגרו הגבורה שעושה בעולם תמיד והוא המטר כי כן אמר אליפז עישה גדולות ואין חקר נפלאות עד אין מי
 מספר וחמ' אחריו הנותן מטר על פני ארץ וכן אמ' איוב בזה הלשון ואמר גם כן ורעם גבורתיו מי יתבונן
 ואמר אליהו ורעם בקולו נפלאות עושה גדולות ולא כדע ואמר אחריו כי לסלג ואמר הו' ארץ וגמס מטר וכ
 וכן יסיבת הגלות תדמה למטר שאין מודים בעבורו אלא לאל ית וכן אמר מיכה הנבי' והיה שארית יעקב ב
 בגוים בקרב עמים רבים כטל מאת ה' כרביבים עלי עשב אשר לא יקוה לחיים ולא ייחל לבני אדם לפיכך אמר
 והבכה

טמים ואמר המכסה סמים כי הסמים בהירים וטובים וטהורים ומזהירים ובהיות העבים כ
 כאויר הסמים נוכסים מעין אדם המצמיח הרים אכילו ההרים מהם יבטים וקסים כל סכן ארץ המיסור או י
 זכר ההרים לפי סמן דרך ותהפולה להשקותה מההדות

אלהיו

עשה שבטים וארץ את הים ואת כל אשר במ השמ
השגור אמת לעולם : עשה משפט לעשוקים נחן
לחס לרעבים ידוה מתר אסורים : ידוה פקח עיר
ערים ידוה זקף בפופים ידוה אהב צדיקים : ידוה
שמר את גרים יתום ואלמנה יעודד ודרך רשעי
רשעים יעות : ימלך ידוה לעולם אלרד ציון ל
לדור ודור הללויה הללויה כי טוב זמרה אל
אלהינו כי נעים נאיה תהלה : בונה ירושלם ירו
ידוה נדחי ישראל יכנס : הרופא לשבורי לב ומח
ומחפש לעצבותם : בונה מספר לכובבים לבלם

עושה סמים וארץ בני ראוי לבטוח כי הוא עשה
הכל וכדור להגביה ולהטיל ולעשות בגברתיו כפי ר
רכוכו וארץ היא היבשה לפיכך זכר את הים וטעם
ואף כל אשר בא לסלטה הנזכרים בטמים המלאכים
והצבא הגדול וטבעת מסרתים בארץ חיה ועוף ואל
ובים הצניקים הגדולים וכל כפס החיה הרומסת והו
והוא יעשה בכלם חסנו הסומר אמת לעולם סומר
הבזחתו לזמן רב כמו טעמה לישראל שהבטיחה לה
להנחיל מאגלנות ואחר שהיו סס זמן רב עד סגוף
סגוף סס כל הגיט מגולתם הנחילתם הנה תראו כי ב
ב לבדו ראוי לבטוח עושה משפט לעשוקי
ב לבדו דור ודור עושה משפט בעצורם בעיסקיהם וכן
עשה בעבור ישראל שהיו עשוקים בגלות כמו שאומ
עשוקים בני ישראל ובני יהודה יחדו וכל סוכיהם ה
הזויקו בה מאכנו לס אס כותץ לחס לרעבים בכל ד
דור וכן עשה לישראל בגלות ובאחץ מהגלות דרך
מדברות אומר לא ירעבו ולא יצמאו ולא יכס סרבו סמס ה מתיר ר סורים בכל דור ודור וכן עשה לישראל ט
סה צירס ממאסר גלותם ה סוקח עוריה סהס עוריה מחלי העין ירפאס ואמר זה החלי כי העיר כמו
האסור לא ימוס ממקומו או פירושו עוריה מרוב צרה כי הצרה דומה לחטף והיטועה לאור ובמקרא פסוקים
דבים מעידים על זה וכן עשה לישראל שהיו כעורים בגלותם כמו שאמר נגסטה כעורים קיר וכאין עינים נג
נגסטה ה זוקף כפופים והס העניים כמו ספירטניה אהב צדיקים וכן אהב בישראל סהס צדיקי צין האומו
ה סמר את גרים הגר והי צוס והאלמנה הס החלסים כי אין להס עוזר וסומר ולפיכך הזהירה התורה
בכמה מקומות עליהס וה סומר אותס וכן סומר ישראל שהיו גרים צין האומות וחלסים כיתוס ואלמנה יעו
יעודד פירוס יכסא ודרך רשעים יעות חלסים וכסא והרשעים יעות דרכס ידחו ונפלנו בה יבדך ה
ומתי יהיה זה כסימלוק ה לעילס חלדיך ציון כמו שאמר והיה ה למלך על כל הארץ כי יכירו במלכותו וזכר
צין כי מסס תצא הוראה לכל העולם ויאמרו כי הוא מלך על הכל אחר סיעטה מספט ברטעי צעמק יהוספט
ההלויה כי טוב זמרה אלדינו כי כעים כאנה תהלה אז כסימלוק ה הללויה כל בני עולם
סצכירו אז במלכותו ואז תהיה זמר סלכס טוב ונעים ותהלתכס תהיה כאנה האלף כחה וענינו כמו כאה
ירוסלים ה כדחו ישראל יכנס ואז יבנה ה ירוסלים ויכנס כדחי ישראל אל
לפצורי לב כמו ישראל סהס סצורי לב ועצבים בני
הרופא

בגלות לעצבותם בגם הנדי לתפארת הקריאה
לכוכבים הנה הסכינו חכמי התכונה כלס כי מספר הכוכבים הס אלף וסמנה ורסעים אס כן מה הוא מ
מונה מספר לכוכבים ואמר יסעיהו המוציא במספר בבאס ואמר החל יתברך לאברהם אבי הבנו כא הסמימה
וספור הכוכבים אס תוכל לספור אותס ואמר בלדד הסוקי הים מספר לגדודיו

בפור באפר יפור: משליד קרחו כפיתים לפני ק
 קרתו מי יעמד: ישלח דברו וימסם ישב רוחו ילדו
 מים: כיגיד דבריו ליעקב חקיו ומשפטיו לישראל
 לא עשה כן לכל גוי ומשפטים בל ידעום הרלו
 הללויה: הללויה הללו את ידוה מן השמים
 הללויה במרומים: הללויה כל מלאכיו הללויה
 כל צבאיו: הללויה שמש וירח הללויה כל בוכבי
 אור: הללויה שמי השמים והמים אשר מעל מע
 השמים: יהללו את שם ידוה בי הוא צוה וגבראו

ואמר מי יעמוד כלומר מי יוכל לעמוד בפני הקרח הח
 החוק כי מפני הקרח כמכניס בני אדם לנחת מבתי
 מבתי' ולעשות מלאכת' כמו שאמ' ביד כל אד' יחתום
 וכך חיות כמו שאמר ותבא חיה כמו הרב וצמעונו
 וצמעונו תסכון יטלח דברו חוס השמט ווב
 והמטר שממם אותם הנזכרים למעלה והם הסלגה
 והכפור והקרח ואמר יטב רוחו וזלו מים כי בגטיבת
 הרוח מפאת יס יבא המטר שימסם אלה או פירוסו י
 יטב רוחו ויזלו מים כי בפזר אותם הרוח ולא יהיו מ
 מאוספים כאחד ימסו ויהיו מים בגיד דבריו
 ונשפכים גבורת האל ספרו סנגלה עליכם בכברו ו
 והגד לכם דבריו חוקיו ומשפטיו כי המעמד ההוא ה
 היה דבר גדול כמו סכת' הנשמע כזה או הנחיה כדב'
 הגדול הזה לא עשה כמו שאמר הכת' השמע

עש קול אלהים מדבר מתוך האם כאשר שמעת אתה וחי מספטים כל ידעום הללויה במשפטים סנתן לכס
 לא ידעום שאר הגוים ולא גלה להם כמו שאמר ומי גוי גדול אשר לו חקים ומשפטים כדקיים ככל התור' ל
 הזאת הללויה הללו בזה המזמור זכר כל הנבראים בגדול החל וצקטן כלה ואמר בתהלה בכלל מן הס
 המים רל' מיעוד השמים שהיא יסוד חמסי ואמר אחר כן הללויה במרומים את'

שאתם במרומים וככללי בני צירות אמת שאינם גופים ולא בגופות הללויה כל מלאכיו הם הסכלים ח
 חסוקי הגלגלים גם הם אינם גופות ולא בגופות הללויה כל צבאיו הם הגופות הזכיים וההמורים והם הגלגלים ו
 והכוכבים שהם בגלגל השמים הללויה הללויה סמם הזכיר תהלה סני המאורות הגדולים ואחר כך הזכיר
 החמסה כוכבים והם ככני אור כי הם מאירים על הארץ יותר מאשר הם בגלגל השמים מפני שהם קרובים לא
 לארץ מהם הללויה סמי יס מחמינו ספירם סמי השמים כמו מלך מלכים ולדבריהם יהיה זה מהם
 סאינו גוף ומה שאמרנו עליונות במדרגה לא במקום והוא עולם הנשמות ויהיה פירוס והמים אשר מעל לסמי'
 גם כן בלתי גוף והוא צורת הצורות שממנה יוצאות הצורות ועליה כאמר גם כן ובין המים אשר מעל לרקיע
 וים מהם סאניר כי סמי השמים הם אשר מתחת השמים והוא כדור האם שהוא סמוך אל כדור הלבנה והסמי'
 הוא האניר סנקרא סמיס כמו על פני רקיע השמים ויהיה פי' והמים אשר מעל השמים כדור הקורא וים קורא
 קוראים סמו כדור האם והוא מקום תכלית הגעת העבים ואין חכמי הפולוסופיא מודים כי אמרים אין צ
 כינינו ובין גלגל הלבנה אלא האיר והאם הטבעית

וזהל' את ה' ואת כל אלה הנבראי הנזכרי הללו את שם ה' וידו לו כי הוא ארון עליהם כי אעפ
 אעפי שהם נסגבים הוא נסגב עליהם והוא בזה ונבראו והוא לבדו קדמון והם חדשים נבראים

ביתו לגדמתי לחמה לבני עורב אשר יקראו: לא
בגבולות הסוס יחפץ לא בשוקי האיש ירצה: רוצ
רוצה ידוע את יראיו את המיחלים לחסרו: שב
שבחי ירושלים את ידוע הללי אלהיך ציון: ביה
זוהו ברוחי שעריך ברך בניך בקרבך: השם גב
גבולך שלום חלב חטים ישביעך: השלח אמר
אחרתו ארץ עד מהרה ירוץ דברו: הגותן שלג
כצמר

נותן לבחמה לחמה סוף לה תחצולה להכין מא
מאכלה והוא מנמיח לה החזיר בהרי למאכלה: לבני
עירב לפי מהם לבנים בהולדס ואימותיהן מניחין
איתן ולא יביאו להם טורפס כי יחטבו כי אינ' בניהם
לצי מהם לבנים והם זוחים כאלו יקראו לאל בעד
טרפס והצבה מזמין להם יתוסיין ואוכלים אותם וה
והנה הוא עוזר החלומים סוף בהם יכולת מענמס
וכן עסה לישראל סהיו כטושים בגלות מאין כח: כי
האל יתברך רוצה בחלומים ובחפלים לא במקצרי
ומתגאים בכחם ויכולתם: לא בצבורת הסוס

יחפץ אינו אומר כי האל יתברך חפץ בצבורת הסוס כי הוא סנתן לסוס גבורה וכן אמר הוא יתברך לחיוב הפ
הצפן לסוס גבורה כלומ' כמו סנתתי חני אלא פירוסו סאינו חפץ באדם טבוטח בצבורת הסוס וכן מי טבוטח
בשוקיו לברוח מן המלחמה כמו סאמ' הכביא וקל ברגליו לא ימלט ורוכב הסוס לא ימלט כפסו: רוצה
ה' חלא מי הוא רוצה את יראיו מהם מיחלים לחסרו ואיכס ציטחיס בצבורת הסוס ולא בצבורתם: שבחי
כי כך רצה לפי טבוטח בו ומדבר כנגדה עד מטל רוצה לומר יוסבי ירוסליס והפסוק כפול במלות סונות כח
כמנהג בי חזק סלא תפחד לעולם שיבא עליה אויב כי האל יסמרה כאלו בריחיס חזקיס כמו סאמ' על
הומותיך ירוסליס הפקדתי סומריס כלומ' יהיו עלי פחד כאלו סומריס על החומות ומרוב בטחון הס'וס יהיו ה
הטצריס פתחיס תמיד כמו סאמר ופתחו סעריך יומס ולילה לא יסגרו ברך בניך בקרבך סהיו צרוכיס בפ
צפרי צטכס וצמעסה ידחיס בעירי: השם גבולך סלנס וכן יהיו צרוכיס בח' צסלנס ובפרי אדמתס:
חלב חטים טטוב סצטטיס והכצמר כמו חלב פירוס וינשר: השולח אמרתו חרץ והוא המטר סבא בא
באמרתו ובדברו מהרה כעבר חרץ מהרה לעסות רצון אדוניו ואמרתו ודברו הוא רצונו: וזכר ענין המטר וה
והסלג הנה לפי סחס סבת ברכת פרי האדמה והסצבי: הגותן סלג כצמר הסלג סהוא לבן כצמר סלבן
וכן כצמר יהיו כצמר לבן והוצרך לזכור לבנותו לפי סצרינו תראה לבנותו ודמה אותנו לכמר ואעפ' סהוא פ
פחות ממנו בלובן מפני סלא יכול לדמותו בלבן ממנו מדצריס אסר בארץ כפור כאפר יפור: הוא סעורד צס
בספר בימי הקור ודמה אותנו לאפר לפי סהוא מפוזר ומעט לא תראה לבנותו כמו סלג לפיכך דמה אותנו ל
לאפר ולא לסלג: משריך קרחו הקרח כמו סכפור אלא סהוא חזק ממנו ומוליד קור לפיכך זכר
עס קרח קריתו ופי' כפתיס כמו הדבר הנצנע לבצעים כי כן הוא יורד לבצעים וחתכות אסופות מדקי הקריח:
לפני קריתו מי יעמוד אמר קרחו וקרצו בכני ומיחסו אל האל יתברך כי סכל הוא דברו ומנותו אין דבר במק
במקרה וכן אמ' אליהוא מנסמת אל יתן קרח וכמו סהמטר הוא הנריד צריחמו לכורך צריחיו ומורידו פעמי'
למספט ולעוכס העוכות והוא המטר הסוטף כן ססלג והכפור הוא ברך הזרעים והאילנות אבל בהיותו חזק
הרבה והוא הקרח ותולד ממנו קרה רבה: הוא למספט סהוא ממת ומיבס הזרעים ופרחי האילנות: וכן הברד
ואעפ' סלא כזכר וכריך להזכיר בהדחת האל אלה הדצריס סחס תמידיס לבני העולם והס גבורות וככלאות
מהבין כמו סאמר באחד מהס ורעס גצוריתו מי יתבונן ואמר האל לחיוב סיס למטר אב וגו' ואמר מבטן מי
ינח הקרח וכפור סמיס מי ולדו לפיכך כסאמר עכו לה זמרן לאלדינו אמ' סיוכרס צפירס וקמרס מגבורותו
אלה התמידים:

לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל עִם קְרוֹבֵי הַלְלוּתָהּ : הַלְלוּתָהּ
 שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חֲדָשׁ תְּהַלְלוּ בְּקִהְל חֲסִידִים : יִשְׂ
 יִשְׂכַח יִשְׂרָאֵל בְּעֵשׂוֹ בְּנֵי צִיּוֹן יִגְלוּ בְּהַלְכֵם : יִהְיֶה
 יִהְלְלוּ שָׂמוֹ בְּמַחֹל בְּתוֹף וּבְגוֹר יִזְכְּרוּ לוֹ : כִּי רוּצַ
 רוּצַח יִדְוֶה בְּעַמּוֹ יִפְאֵר עֲנִיָּה בִישׁוּעָה : יַעֲלוּ חַט
 חֲסִידִים בְּכָבוֹד יִרְגְּנוּ עַל מַשְׁכַּבֹּתָם : רוֹמְמוֹת
 אֵל בְּגִרוֹנָם : הִרְבּוּ בְּיָפִיּוֹת בִּידֵם לַעֲשׂוֹת נִחְמָה
 בְּגוֹיִם תוֹבְחוֹת בְּלֹאמִים :
 לְאֶסּוֹר מִלְּבִיָּהֶם בּוֹיָקִים וּנְכַבְּדֵיהֶם בְּכַבְּלֵי בְדָל

בְּחַיִּים וְגַם אֲמַר וְגַם לְעַי סִדְרֵךְ הַבְּתוּלוֹת לֹא
 לֹא עָמַק בְּקִשׁוֹט גּוֹפֵס אִם סָגַס הַס יִתְנוּ לְבָס לִהְלֵל
 לֹא זָקִים עִם נְעָרִים סְהוֹקִים וְלִמְדוֹס הֵיךְ יִהְלְלוּ
 אֵת הַיְהוָה שֶׁאֲמַר עִם כִּי הֵיךְ בְּנְעָרִים לְבָדָס דַּעַת לֹא
 לֹא לְפִי סְהוֹקִים הֵיךְ עִם הַנְּעָרִים וְלִמְדוֹס
 יִהְלְלוּ אֲתֵמַס ה' אִם כָּל אֱלֹהֵי הַנְּבִרָאִים מֵהַס בְּעוֹנֵס
 הַסְּפֵל יִהְלְלוּ אֵת מִס ה' מוֹתֵס מֵהַס בְּנֵי דַעַת יִהְלְלוּ
 עֲלֵיהֶס וְעַל סִיגֵר הַנְּבִרָאִים וְאִם כִּי נִסְגַּב סָמוֹ לְבָדוֹ
 וְלֹא אִם כֵּן בְּעֲלִיוֹנִים לְפִי מֵהַעֲלִיוֹנִים נִסְגַּבִּי מֵעַפ
 כֵּן אִם סִיּוֹדוֹ לוֹ כִּי הוּא נִסְגַּב עֲלֵיהֶס כִּי הוּא בְרִית
 אֲבָל הַתְּחַתּוֹנִים אֵיךְ בְּהַס נִסְגַּב כִּי הֵיךְ לְגְדוּלְתָן
 עֲמִידָה וְקִיוֹס לְפִיכֵךְ לֹא יִתְנָחוּ מִלְּכֵי אֲרֶץ שָׂרִים

וְכָל סוֹפְטֵי אֲרֶץ בְּגְדוּלְתָס כִּי בַמַּעַט זִמְנָן תִּתְחַסֵּף וְתִכְלֵה גְדוּלְתָס וְיִדְוֶו כִּי אֵיךְ הַמִּסְגַּב וְהַגְדוּלָה כִּי יִס לֹא לְבָדוֹ
 וְעוֹד לְטַעַס אֲחֵר אִם כִּי נִסְגַּב סָמוֹ לְבָדוֹ כִּי זֹהֵת הַתְּהִילָה תִּהְיֶה לְעַתִּיד בְּבֹא הַגּוֹאֵל וְאִזּוּ כָּלֵס כִּי נִסְגַּב סָמוֹ
 לְבָדוֹ וְגְדוּלְתָס וְגִבְהוּתָס הַבָּל כְּמוֹ סִכַּת עֵינֵי גִבְהוּת אֲדָס סְפֵל וְשִׁי רֹס אֲנָסִי וְנִסְגַּב ה' לְבָדוֹ בְּיוֹס הַיֵּה הוֹדוֹ
 עַל אֲרֶץ וְשָׁמַיִס כִּי כָּל הַנְּבִרָאִים הַעֲלִיוֹנִים וְהַתְּחַתּוֹנִים כּוֹלֵס עוֹמְדִים בְּבָחוּ וְהוֹדוֹ עֲלֵיהֶס בְּהַסְתַּלְּסוֹת הַסְּבִיב
 וְדָרִם קִרְן וְהָרָאָה זֶה לְכָל הָעַם כִּי הַבָּל בְּבָחוּ כַּסְחָרִים קִרְן לְעַמּוֹ מֵהַנִּיחָס מֵהַגְלוּת וְקִבְנָס מִן הָעַמִּים זֶה
 וְהָרִים קִרְנָס עַל כָּל הָעַמִּים זֶה הוּא תְהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו מֵהַלְלוּהוֹ עַל זֶה וְמִי הַס כָּל חֲסִידָיו הַס בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵהַס
 עַד קְרוֹבֵי וְכּוֹלֵס הַלְלוּתָהּ הַלְלוּתָהּ הַלְלוּתָהּ לֹא יִסֵּר לֹא יִסֵּר חֲדָס סֵלָה יִהְיֶה לְהַס דִּי בְּסִרְיֹס אֱלֹהִים
 הַתְּבוֹבִים אֱלֹהִים אֲתֵת תְּחַדְּסוּ לוֹ סִיר עַל הַסְּפִלְאוֹת סַעֲסָה עֲמַכְס תְּהַלְתֵּנוּ בְּקִהְל חֲסִידִים תְּהַלְתֵּנוּ תִּהְיֶה כַּחֲמִדָתָךְ
 בְּקִהְל חֲסִידִים וְהַס יִשְׂרָאֵל יִשְׂכַח יִשְׂרָאֵל בְּלִטּוֹן תְּפַחְרֵת וְכֵן הֵיךְ אֱלֹהֵי עוֹסִי כִּי בְּעֵלֶיךָ עוֹסִיךָ
 יִהְלְלוּ סָמוֹ בְּפֵה וּבְלִי סִיר יִהְלְלוּ סָמוֹ בְּי רֹנָה ה' לְהַס כַּחוֹה לִהְלֵל יוֹצֵר מְכַל עִם כִּי בְּהַס דְּוָנָה מְכַל
 עִם פִּאֲרָס מְכַל עִם בְּסִינְעָה סְהוֹסִיעַס יַעֲרֹז חֲסִידִים יִשְׂרָאֵל מֵהַס חֲסִידִים יַעֲלוּ בְּכַבּוֹדס סִיעֲלוּ סִיעַ
 סִיעֲמָדוֹ לְעוֹלָם יִרְכְּנוּ עַל מוֹסְכַבּוֹתָס יִרְכְּנוּ לֹא עַל מַנְוָחָתָס סְתִיבָה קִיּוּמָת מוֹסְכַבּוֹתָס מִנְ חוֹתָס כְּמוֹ מוֹסְכַבּוֹתָס וְאִי
 מִחֲרִיד גַּם בְּלִילָה לֹא סִכַּב לְבֹו וְעוֹרִקִי לֹא יִסְכַּבּוֹן וְהַמְּכַרְטִים סִירְסוּ עַל מוֹסְכַבּוֹתָס עַל מוֹטָס בְּחַתְּבִידָדָס בְּלִי
 בְּלִילָה רֹבְבוֹת חָל כְּסִיכָחוּ לְמַלְחָמָה עִם גִּב מוֹגִיב יִתְפַּלְלוּ לְחָל וִירוּמָמוּהוֹ מֵהַנִּיחָס מִן הַגְלוּת כֵּן יִתֵּן ל
 לְהַס כַּח עַל אֲחִיבִים לְכַלּוֹתָס הַתְּפִלָּה תִּהְיֶה בְּפִיהֶס וְהַחֲרַב בִּידָס וּפִירוֹס פִּיטוּת חֲרַב בְּעֵלְתָס סְתִי פִיטוּת
 סְכוּרֵתָת מוֹסֵנִי נְדָדִין וְאִם בְּגִרוֹנָס כִּי תַחֲלֶה יִנָּח הַקּוֹל מֵהַגְרוֹן וְיִדְמֹנֵר הַדְּבוּר בְּפֵה אִזּוּ אִם בְּגִרוֹנָס לְפִי סִינְעָן
 סִינְעָקוֹ בְּתַפְלָתָס כְּמוֹ קִרָא בְּגִרוֹן לַעֲשׂוֹת נַקְמָה סַהַס בְּאִי עֲלֵיהֶס לְהַלְחָס וְהַס יַעֲסוּ נַקְמוֹתָס בְּהַס ת
 תּוֹכַחוֹת סִינְטוֹכּוֹחוֹ עִם מַלְכֵיהֶס לְמַח בָּחוּ עֲלֵיהֶס וְהַס לֹא יִמְנַעוּ מֵלְהַלְחָס עֲלֵיהֶס לְפִיכֵךְ יַעֲסוּ בְּהַס נַקְמָה וְיִהְיֶה
 וְיִהְרָגוּס כָּל הָעַמִּים הַבָּאִים עֲלֵיהֶס לְמַלְחָמָה דָּאֶסּוֹר מַלְכֵיהֶס וְיִתְפַּסּוּ מַלְכֵיהֶס וְיִתְפַּסּוּ נְכַבְּדֵיהֶס וְיִחַסְר
 וְיִחַסְרוּס בּוֹיָקִים וּבְלִי בְרוּל לְהַנְקָס בְּהַס חִיוֹס לַעֲשׂוֹת בְּהַס הַמִּסְכַּט הַנְּגוֹר עֲלֵיהֶס כְּמוֹ סִכַּתָב בְּתוֹרָה
 וְתִחַחוּ בַמִּסְפָּט יְדֵי וְהוּא הַכְּתוּב הֵנָּה וּבִיחַקָהָל וּבְכַבּוֹתָת זְכָרִים הַדֵּר הוּא לְכָל חֲסִידָיו וְאִתְּנוּ חִיוֹס יִהְיֶה הַדֵּר לְכָל
 חֲסִידָיו וְהַס יִשְׂרָאֵל וְעַל חִיוֹס הַהוּא הַלְלוּתָהּ

ויעמידם לעד לעולם חק נתן ולא יעבור הללו
את ידוה מן הארץ תנינים וכל תהומות: אש וב
וברד שלג ומישור רוח סערה עשה דברו. ההרי
ההרים וכל גבעות עץ פרי וכל ארום: חחיה
ובל בחמה רמש ועפור כנף מ
כלי ארץ וכל לאמים שרים וכל שפטי ארץ:
בחורים וגם בתולות וקנים עם נערים: יהללו א
את שם ידוה כי נסגב שמו לבדו הודו על ארץ וש
ושמים: וירם קרן לעמו תהילה לכל חסדיו לבן

ויעמידם לעד לעולם כי אינם כמו הנבראים
התצננים טאיטיהן כפסדים והמין עומד לא כן הע
העליונים חלף לעולם כל איטיהן עומדי כמו המין
כי החק סנתן להם בצחלת צריחתן לעול לא יעבור
כי כן יהיה לעולם לא ישתנה סדרם הללו
את ה' מן הארץ אחר כן אמ' לכברתי מטה סיהלנו א
את ה' ואמ' תחלה תנינים וכל תהומות אמר וכל תה
תהומו על המים אשר מתחת לארץ ועל המים אשר
מעל לארץ וזכר המים קודם היבשה כמו שהיתה בב
צבירה וגם התנינים אשר בהם ס' אמ' עליו הם הכתוב
ויברא חלדים את התנינים הגדולים כי הם גדולים מ
מחיות היבשה ומה ט' אמ' הללו את ה' והם אינם בני ד
דעה ר'ל טבני אדם יהללנהו מכפלתו הבורא פרחים

בה ומסכילים בהם אש וברד הזכיר הדברים הנקיים באור פגם הם מן הארץ והם אש וברד טלג
וקיטור כי צריחתם מן הארץ וחכמי התולדת יקומו זה צריחו גמורות וברדיו ר'ל מנחנו כן ר' חליעזר או
אומר כל דבר שבארץ צריחתו מן הארץ ומיחיתו לה מהכא הללו את ה' מן הארץ וגו' אש וברד וגו' רב הונא ב
בס' ר' יוסף אומר כל מה שיש בסמים ובארץ אין צריחתו אלא מן הארץ רונה לומר באור כלום שהיא בארץ
והיא בארץ כלום סווד האור לארץ אין צריחתו אלא מן הארץ סכ' כי כאשר ירד הגשם והטלג מן השמים מה
הגשם והטלג אעפ' סודדתן מן השמים אינם אלא מן הארץ. אש הוא אש הברד הסורף הדבר טנופל בו ברד
ידוע והוא הטבו שהוא קר וכפ' הטלג קר ותמורתו קיטור שהוא חם והוא האיד העולה מן הארץ דומה לעטף ו
הוא האור המתנועע בסבת האיד היבש העולה מן הארץ רוח סערה עיפה דברו והוא האור המתנועע וכט
וכס הוא מתנועע בחוקה יפול הארום הצבויים והצבויים והאכנית בים. ואמ' לעולם דברו להודיע כי איננה ב
במקרה אלא הוא מנהג אניתה להתנועע וברדו ובמנותו היא מתנועעת לעולם המקבלי וכפ' אמר ועמד רוח
סערה ואומר ובקעתי רוח סערת צמתי וזורים ואחר אשר זכר הדברים הנקיים באור וזכרם סמוך
למים למי שבספתם ועלן הארום באור סמחה המטור והטלג והברד ואחר כן זכר היבשה ואת אשר בה ואמר
ההרים וכל גבעות כי הם הדברים העומדים והקיימים מנברתי הארץ ואחר שהזכיר הדומם כלו כי בכלל ההרי'
המתכות וכפ' צתוב ארץ אשר אבניה ברזל ומהרדיה קחצוב נחשת וכינן שהזכיר הדומם הזכיר אחר כן הנומח
ואמר עץ פרי וכל ארום והם כלל לעצים שאינם עומים פרי והזכיר ארום כי הם הגדולים שבצנים
החיה והחיה הנומח הזכיר הקי שאינו דברי והיה היא המדברית וכל בהמה היא אשר בייסוב והרמם קטני
החיות וצפור כנף והוא עליון ממין הקי שאינו דברי. מלבי
ואחר שהזכיר הקי שאינו דברי הזכיר הקי הדברי שהוא סגלת העולם הספל וכפ' ציורה הזכירו באחרונה לומר
שהוא מוסל על כלם והוא המרכב האחרון. לפי הטבע והזכיר צבני אדם מעלת הכבוד ומעלת הימים ואמר
כי כולם יהללו את שם ה' ככבוד כנקלה בקטן כגדול חכמים נכמים

עמנואל ב' יעקב ז'ל אחר שבח האל על רוב נעימותיו וכל תגמולוהו עלי אומר כי הספר
הוא נחף הנקרא מסלי חברו שלמה המלך עם להוסיף ביאור בסודות התורה ובספריה מ
מפני שראו שמעטו מביניהם וזהו ספתי בראש זה הספר להבין מסל ומלינה דברי חכמי
וחדותם כלומר להבינם לבני אדם ולהיותם לכתובי חברו המסלים ההם ואמרן ר'ל למה היו דמ'
דומים דברי תורה עד שלא עמד שלמה לבאר שהיו מימיו עמוקים וכוונן ס'א היה אדם יכול לטעות מהם יו
מה עשה פיקח אחד חבר חבל לחבל ומסיחה למסיחה ודלה וטפה כך עשה שלמה המלך מהסל למסל ומדבר ל
לדבר עד שעמד לדברי תורה וכן אמ' ר'ל במקום אחר למה היו דומים דברי תורה עד ס'א עמד שלמה לכפ
לכפיפה שאין בה אונס וידוע מדברי החכמים ז'ל שכל הדברי מאדון הכביאים בראש ספרו הם ספרים ורמיו
ורמיות שאעפ' הדברים מועלים עם כל זה יש להם תוך כבוד כמו שאמ' ר'ל מראש הספר ועד כאן כבוד אל
אלהים הספר דבר וזה אמ' בפסוק ויכולו השמים והארץ ובכלל ספרי מעשה בראשית הם שלמה ענייני נכבדי'
והם עניין האזה הקוטאת בהסתת הכתם ועניין האדם הנגד מן עדין לחטאו על ידי האשה ועניין אכילת
עץ החיים שהיא אפסרית לאדם אך מעניינם כהסר יורה עליו אמרו ועתה פן יתלח ידו ולקח גם מעץ החיי'
ואכל וחי לעולם והכתוב הבא אחריו ונראה ששלמה ע'ה חיבר הספר הזה לרמוז בו ענייני האשה הקוטאת חס
חטף האדם כי עיקר זה הספר הוא עניין האשה הנראית ולזה התחיל בה כי מה שהקדי לה מוסרי הבן
סלא יתפתה לחטאים וסיקטיב לחכמה אונו כדי להכילו מדרך רע הכל היה הקדמה למה שבא אחריו והוא חמ
אמרן להכילך מאשה זרית מכבדית אמרית החליקה והאריך בעניינה מאוד וסנה וטלט ורבע וחמם וכל הסר
היה מזהיר על החכמה היה זוכר כי הזהרתי עליה תחלה היה להכילו מן האשה אמר לטמירך מאשה ורה ואמר
לטמירך מאשת רע וכינחא בהם גם כאמ' הבין החכם הנז' בחכמתו מדברי אדון הכביאים שאכילת עץ
החיים אפסרית רמו בזה הספר על אכילת עץ החיים כי כל החיים הנזכרים בספר הזה הם על החיים התמידי'
וכאשר התבאר לו שאכילת עץ החיים אפסרי ידע סמינה הכרית להיות כל אשה הטאה ומאטיאה אך מבח המ
חטת חיל או אשה טימטול בה בעלה אפסרי דהא בהא תליית מילתא כי או אפסר לאדם לסלוח יד לקחת
מעץ החיים לאכול ממנו רק אחר מבחן אשת חיל שראוי לבטוח בה לב בבילה והיא סכל תסוקתה לאישה וזה מ
מפני שהיא גמלתו טוב ולא רע כל ימי חייה או הסמית והיא טאיסה מוס' בה כי האשה הקוטאת עץ הדעת
אוכלת רמות גרמת ויעץ החיים מרזקת כמו שאמ' בה זה החכם רגליה יורדות מות סאול בעדיה י'מכו ואמ'
אורח חיים פן תפלים ומפני זה חתם הספר הזה בעניין חטת חיל מי ימנח ולתנרות כי מביאיה מעט מזער מו
כתב בה מי ימנח לא לומר עליה סמכיותה כמגע כי לא היה מתאר לה ולבעלה ולבניה כל העניינים ה
הם שתאר על הדרך ס'א ארס אילו לא היה מביאיה כלל הנה ביארנו שיעקר מסלי זה הספר הה על
האשה וכל סכן הזיה הנמנחת על הרוב כי אס' חיל מעטץ מזער כמו שאמרנו ואעפ'י סוכר בספר הזה עני
עניינים אחרים הרבה כפל לדבר בענין האשה פעמים רבים מאוד וכל סכן התחילו בורה הנמנחת ביותר
וסיומו בטובה סמכיותה מעט מורה שהיא היה עיקר הכונה בזה הספר והשאר הוא אס' היו הדברים רא
ראויים לחברים על העניין המכוון אך סמס בו להעלים בהם הכוונה ומה שראוי עש' היות כל המסלים ההם מ
מועלים פסוטיהם ותוכש פסוטיהם מועלים לתקון הקיבוצ' ההמוני ותוכש מועיל למביניהם להעמידם על
חמיתת העניינים ההם ונראה שאעפ' ס'ה החכם הראה בספר קתלת מצוכת חכמי המזקר בהסתרות הנכס
הראה בזה הספר סלא היה מספק בהסתרה כלל אך היה מאמין בה שהיא נטארת אלא ספק אס' בהגיעו אל מ
מוס' חמיתי אמת חליו ההסתרה או מוס' בטל בו טענות האומרים על הפסדה ואז סמך על מה שהיה מקו
מקובל בידו מן הכביאים והאבות כן נראה במקומות רבים בזה הספר כי אמרו אכול בני דבס כי טוב ו
ונטפת מתוך אל חקך כן דעה חכמה לכפסך אס' מנחת ויס' אחרית ותקוהך לא תכרת אין ספק למביני דב
דברי זה החכם בזה הספר שהמכוון באחרית ובצקנה הוא הסארות הנפש ובה אמ' אחריו כי לא היה אחריו
אחרית לרע ונר' רשעים ידעך רמו להכריז כפסו מנרור החיים וכן אמרו בחכמה עץ חיים הוא למחזקים בה
ותומכיה מאוטר אין ספק סכל החיים התמדיים הנכחיים הוא אומ' כמו שאמ' באכלו ואכל וחי לעולם וכמו
ס' אמרו ז'ל בדיקים במיתתן קרניים חיי' וכן אמ' באוכל מפרי עץ הדעת כי ביום אהלך ממנו מות תמות רונה
בו מיתת כפסו ואפי' לא תקטל נטמתי ממנו

לעשות בהם משגשג בתוך דרך הוא לכל חסיד
 חסידיו הללויה הללו אר בקדשו הללויה ב
 ברקיע עזו: הללויה בגבורותיו הללויה כרוב ג
 גדלו הללויה בתקע שופר הללויה בנבל ובגור
 הללויה בתוף ומחול הללויה במינים ועיגב: ה
 הללויה בצלצלי שמע הללויה בצלצלי תרועה
 כל הנשמה תהלל יה הללויה

לעשות צהם מספט המספט הנגזר עליהם כמו
 סכתוב בתורה ותאחז במספט ידי והוא הכתו הכה וב
 ובנבואת זכריה הדר הוא לכל חסידיו ואני היום יה
 יהיה הדר לכל חסידיו והם ישראל ועל היום הוא הל
 הללויה הללויה הללו אל בקדשו הללויה
 ברקיע עזו זה המזמור שהוא חותם הספר בו שלט
 עטר הללויה רמו לט עטרה מדות סבהס מנהיג
 האל יתעלה את העניס אמר תחלה הללויה הללו אל
 בקדשו והוא עולם המלאכים ואמר אחר כן הללויה
 ברקיע עזו והוא הגבל העליון התשיעי ובכלל כל
 עולם כי הוא מקיף את הכל לפיכך אמר עזו כי צו כראה עז
 האל הללויה אחר כן ישראל הללויה ב
 בגבורותיו סהרה לכס מכל עם הללויה כרוב גדלו סהתגדל והתקדם בעמים על גאולתכם הללויה
 בתקע שופר ובכללו תקע חנוניות הללויה בתוף ומחול הללויה במינים ועיגב במינים סס כלי כגון
 לא כודע אנליו והגאון רב סעדיה זל פירס כמו מינים כלומר במינים רבים מכלי כגון לא כזכרו הנס
 הללויה בצלצלי סמע כלצליס המסמיעים קול גדול וכך אמר בדברי הימים ובמצלתי להסמיע בצלצלי
 תרועה המסמיעים קול תרועה כל הנסמה תהלל יה הללויה ועל כל ההללויה הוא הלל הנסמה והוא
 התבונן במעשה האל וכדיעתו כפי כח הנסמה בעודה בצוף ואמר כנגד הנסמות הללויה

ברוך ה' אלריס אלרי ישראל אשר לא עזב חסדו עמנו וחסנו לסוים זה הספר הקדום והנורא ספר תהל
 תהלים פס הביאור מדבי דוד קמחי זל הארוך והכבד יפה כוף ועל זה הפי אמרו אס אין קמח אין תורה
 ואני הבא על החתום מתנצל באתי בהיותי כמנה על המלאכה הזאת להגיה הספר דבר ינס ביומו כפי המנהג
 מצעלי המלאכה הזאת ואומ' בהיות כי ימצאו טעיות בצקוד הפסוק זהו מסני טעמים האחד כי אכחנו
 המתעסקים במלאכה הזאת חסדים מקרוב באנו לא סערו אבותינו באומנות הזאת וכבר ידוע כי כל ההתק
 ההתחלות קסות ולא הספיק לנו הזמן להאריך לעיון כפי הצורך בעניי הקוד' והטעם הסני כי יגענו ולא
 הוכח לנו למצוא ספרים מדויקים כפי הצורך אמכס אס ימצאו בו טעיות סס מעטים בערך סאר הספרים ס
 סכבר נעסו בהתחקות ובפרט הביאור הקמחי ימצאו צו מעט מוער ויותר יהיו מדויקים הספרי הבאים אחר
 ספר תהלים בעזרת כוכן מעללים ואכחנו כסא מרוס עיכנו ונריס אל סמים ידינו ונבקס מהצור יתעלה
 יוכנו לסוים את אשר בלצבינו וחסן ה' בדינו יכלח לגמור כל ספר כתובים עם הביאורים יותר מובחרים וכך
 יתא רעוא מן קדס אברהון דבסמיה בעגלח ובזמן קריב ואמרו אמן כאס הגבר הוקס על מלאכת
 החגה קטן התלמידים יעקב צריך בן מהדר יהודה לכדא זל אסכנוי המהגורר עתה פה כחכולי
 הם ונסלס ספר תהלים תהלה לסוכן עליונים סנת זמר ד' ימים להדס כוסן יציאת גלות מצרים על ידי ה'
 המזוקק המושלב כמר יוסף צד יעקב זל אסכנוי ה' למען רחמי הרבים יוכיאו מזה הגלית במהרה
 ונראה בבגין בית הבחירה ויחזיר התורה והעטרה למסכה ואז יהיה סמו הגדיל מהולל ונורא בה' כל ברייה

לקחת מוסר השכל צדק ומשפט ומשרים : לתת
לפתאים ערמה לגער דעת ומזיקה :

פי' מוסר הנזכר למעלה ומפני סמלת מוסר כוללת
דבריו דבר פרט מהם קצת ואומ' המוסר שאמרתי לו
לזרו עליו וכי כריך לדעתו כדי להבי' אמרי' בינה ה'
הוא מוסר השכל כלומר המוס' ותיקון המדו' המועיל'

לאדם בחכמה כמו שהחכמה מועילה בהם ומלת צדק
ולתת לכל הנמצא מן הנמצאיו כפי הראוי לו ודע כי לא יקרא החוקי' אשר חייב לזולתך כס'
כסתלם' נדקה כי כס' צדק למו' יור טברו או תפרע חובך לא תקרא נדקה אבל החקיס הראויי עליך לזולת'
מפני מעלות המדות ברפואו' מחץ כל מחוץ יקרא נדקה מפני זה אמ' בהסבת המסכון ולך תהיה נדקה כי כ'
כסתלך בדרך מעלני' המדות כבר עסית נדק לכפסך המסכל' כי הסלמת לה חוקה ומפני זה תקרא כל מעלת
מדה נדקה ואמר' וזהאמי' בה' ויחטביה לו נדקה ר'ל מעל' האמונה וכך אמר' ונדקה תהיה לנו אבל המספט הוח'
לדון במה הראוי על הנדון יהי חסד או נקמה כי המספט פעם סתהיה תולדותיו נקמה ופעם יהיה טוב וכ'
והכלל כל מה שחייב הדין הנמשך אחר החכמה יקרא מספט ומלת מוסרים רונה בו המלות הסוות הממונע'
והוא מקראש החכ' הזה אורחות יוסר ומעגלי יוסר והוא שיצמיד האדם כל מדותיו על המדרגה האמצעית
והבינוכית ויברת מסני הקצוות הנקראות דרכי חוסך כי זהו עיקר תיקון המדות וזהו מה שרונה זה החכס ב'
באומרו פלס מעגל רגלי' וכל דרכיך יכונו סהרצון בו סיסקול סני קצוות כל מדה ויסיס כל קצה אחת מוסתי
כפות הפלס ובסייהיה לסין הפלס בעיניו סאינו יונא לחוץ כלל אז הוא דרך הנכון סיס ללכת בה סהיה מדרגת
האמצעית הרחוקה מוסתי הקצוות מוג סנה סמה סבבף האחד סנה למא סבבף האחר מן הקצה האחר כי זהו ה'
הכילוס אשר הזכיר עליו והוסוף ביאור עליו באומרו אל תט ימיז וסמאל כלו' לך באמצע

ואל תטח לאחד מוסתי הקצוות אשר האחד צבף הימנית והאחר צבף הסמלית מפני ססתייהם רע חך סוף הפ'
הכסוק והוא אומר סרי רגליך מרע ירמוז בו אל תחלק האחד מענין רפואות חלוי הכפס ותיקון המדות כלל'
אעפי' טכניתי עליך ללכת במדה האמצעית אינו דק כמדת ססתי הקצוות סוות בהם ברוע אך המדה סהקצה
האחד בו יתר רע מהאח' התרחק מהרע ונסה אל סכנגדו' אל תעמוד אז באמצע מפחד סלח ימעד אטוריו
נצטס אל הקצה הרע והוא על כן התרחק ממנו אל כד הקצה האחר כדי סיהיה רחוק לך להגיע חלוי כי כטימ
כטימעד אטוריק' תבא אל האמצע וזה החכס הזהיר על חילו הסכיס ר'ל החכמה והמוסר כי כסיסלמו' לאדם ל'
אז הוא ראוי להבי' יכב' הנה פירס' סני הפסו' הזכור' והס הפסוק לדע' חכמ' ומוס' ופסוק לקח מוס' הסכל וחמ'
סיהס להודי' מעלת הספר וכן כאמר' בצלמס' הפסוקי' סאחרי' טצאו להודי' מעלת הספר סמעלתו לתת לפתחי'
ערמה סהפתחי' אעפי' סיס להס דעת אי' לה' ערמה ויתפתו לכל דבר והפתיות ידוע מהותו והערמה היא הכך
הפתיות ונגדו כי הערמה היא הקניין וסכלות הוא ההעדד וכן תועלתו גכ' לתת לכערי' דעת ומזימה כי הכער
כעיר פרח סאין לו דעת כלל וכן כמנאו רוב דברי הספר הזה עס הבני' כי סס במקו' כעריס ועס הפתחיס ל'
באומרו בני אס יפתוך חטאי' אל תאבה עד מתי פתחי' תאבהו פתי ועתה בניס טמעו לי וארחה בפתחיס א ב'
אבינה בבניס כער חסר לב ואומר הבינו פתחי' ערמה וכל הפרס' ההיא להעיר לפתחי' ולהוכיחס ואחר

סאמר טהוא מועיל לפתחי' ולכעריס ולחזוה דבר הוא מועיל להס אמר טהוא מועיל גכ' לחכמיס ולכבוניס כי
החכמי' יוסיפו בו חכמה על חכמתס סאי אפסר סלא ימנאו בו דבר חידוס סאינו אכלס כאטר אמר החכס ל'
הזה בזה הספר תן לחכס ויחכס עוד הודע לכדיק ויוסיף לקח וכאטר אמר חכס לתלמידו הוסף מדברי חכמיס
כי לכל חכס חידוס גדול העריך וזהו אמרו יסמע חכס ויוסיף לקח כלו' יסמע מסלי הספר הזה ויוסיף בהס ס'
חכמה וכן אמר סהכבוניס יקנו בהס תחבולות להבין המשליס וחידותס כלומר מסמלי הספר הזה מועיל תמ'
לכבוניס ומורה להס הדרך להבנתס והבנת זולתס להיות מסלי מתקניס בענין סיצינס הכבוץ כלומר היות וס'
דבר תורה אל הנבו' על הנמשל כמו שאמר זה החכ' בספר הזה תפוחי זהב במסכיו' כסף דבר דבור על אפכיו
סעכיינו כי הדבר על סני פני' כלומ' טיס לנו כגלה ונסתר וזהו חמס! כרי' סיהיה כמו תפוח זהב מן מסכיות מ'
כסף סהנגלה יהיה טו' ככסף וסיהיה הנסצר טוב ממנו כמו סהזהב טוב מן הכסף וסיהיה הנגלה דבר סירחה
ממנו הנסצר אחר סהסתכלות טוב ועיין דק כאמר יס במסכיות הכסף נקביס ואז זה החכס סהכבו' ילמדו מ'
ממסלי סכרו המסלי' והחידו' כי תקון המסלי' אשר בן יהיה כפתח להס להבנת' ולהבנת מסלי' אחריו זולתס

כן לא מצאנו באוכלנו על ידי האשה שאין הפיי הוא כאל על ידי שנטל כסמתו ציוס שאכלנו ואמנם מצאנו
 מיעת כשטו כמו שאמר רשעים אפי' בז' יחס קריוס מצוים וכן אמר כי חיוס הם למוכאיהם ואומר ודרך ח
 חיוס תוכחות מוסר ואמר כי מוכאי מנח חיוס וכן כל חיוס הכזכרים על החכמה בזוי הנפט התמידיוס הוא מ
 מדבר וכן כל מות סמיוחס אל האשה הזרה שאין תסוקתה אל בעלה ואינה תחת ממטלתו וכל מות סמיוחס ח
 אל באי ביתה דל מיעת הנפט אפי' בעוד הגוף חי ועונס הגדנל' אחר מיעת הגוף הלא תראה כי ס'ך לאמרנו כ
 כי סזה אל מות ביתה ואמר כל באיה ואמר לא יסובצן ולא יסוגי אורחות חיוס לבאר טהמות הכזכר הכי
 הכרמוז ממנו העינס הוא שלא יס'ג אורחות חיוס תמדיוס אשר הוא העינוי המופלג שאין עינוי גסמי דומה ל
 לו וכן אמרו בה רגליה יורדות מות סמך לו אורח חיוס פן תפלט להורות סכל מות המיוחס אל האשה ואל' סג
 הנמסכים אחריה רמו אל עונס הנפט כמו סכל החיוס המיוחסים אל החכמה חז החיוס הנכחיס הכה התבאר
 מדבריו בספר הזה ביאור אין ספק בו בהסארת נפשות החכמים והנדיקים ואחרי סזקדמנו דברים מועילים
 בביאור הספר נתחיל בזכרון ביאור הפסוקים כיד ה' המצה עלינו נחפץ ה' בדינו ונלח

שלמה בן דוד מלך ישראל: לדעת חכמה ומוסר
 להבין אמרו בינה:
 כל המפרטים כולם הסכימו כי זאת הפירוש הראשון
 הראשונה שהיא סבעה פסוקים הם כולם פתיחה ל
 לספר הזה ובפסוק הראשון שהוא מסלי שלמה בן דוד מלך ישראל הזכיר טס הספר ס
 נסח מצדו וסציהס יחד ססמו הוא מסלי שלמה וסכי הפסוקים סאחריו סזה לדעת חכמה ומוסר להבין אמר
 חמרי בינה לקחת מוסר סכל כדק ומספט ומסריס חודיע בהס כוונת הספר אמרו כי כוונת הספר הזה סכול
 סכולו מסליס הוא לכדק צגי האדס לדעת חכמה ומוסר כדי להבין אמרי בינה או יהיה עניונס כי כוונת סלמ
 סלמה בזה הספר ובקנת מסלינו הוא סילמוד האדס וידע מהס חכמה ומוסר וכן כוונתו בקנתס עד סיבין הא
 האדס מהס אמרי בינה גס אפס' לפרס מ'ת מתעברת כלומר להבין לבני האדס במסליס ההס דברים סכרי
 סכריכיס כוונת רונה בהס דברים סנאמרו על מסל וחידה ולא יבינוס רק יחידים והוא הוסף בספר הזה רמ
 רמיונת והוסף תחבולות כדי סירגוס הנבין בדברים ההס סהס מסל ולאיוה דברי הס מסל כי כן יס בספר הזה
 הרבה מזה המין כלומר רמיונת על הדברים סנאמרו על דרך מסל וחידה ונסתרו סתרי עד סמעט מן המביני'
 היה מבין אותס ובדמיונת ובתחבולות סעסז סלמה ובמסלי הספר הזה יבינס כל כבון ועקר הספר הזה הוא
 עניין כזה כלומר רמיו' כרמזי מסצרי תורה ואמרי בינה רומן בהס הדברי' סלא כאלמרו בפסוטי' סכריך לדיע
 לדיעתס בינה וגס כי החכמה הרמוזה עליהס הכה אשר יורז עליה סלמה החכס בספר הזה היא החכמה סהיה
 החכמה בלמת כי החכמה תלמ' במינו' הרבה ואחד ממיניה היא החכמה העליונה המבאר עקרי התורה ומלמתת
 אונס כמו סבאר זה החכס באמרו אס תבקסנה ככסף וכמטמוני' תחכסכ' או תבין יראת ה' כלומ' בידיעת' הח
 החכמה יבין האדס עקרי התורה וסצריס וימכא דעת ה' כלומ' ימכא כל מה סאפסר להסיג סכל האדס מידיע'
 האל ית' ואפסר סיהיה אלהי' הכה חול כאמ' חני אמרתי' תלהי' אותס והיה הרבון דעת החכמה הראני' להיות סופ
 סופטיס על' בני האדס ימכא אף בידיעת החכמה סבקס אותה אס יחפס ואף מה ססתרו והסתירו והעניוה
 ועל' כן קרא אותה מביאה כ'אדס סמוכא אברה כ'אומ' עמוק עמוק מי ימכאנו ואמ' לקחצ מוסר סכל סהו' ס

להבין משל וכו' יצא דברי חכמים וחידתם :

והמזדונים עליה זהו טעם חיבור הפסוק הזה אל חס
הפתיחה ואפשר לפדום הפסוקים הזכירי בעניין ח
אחר ויהיה ביאור אמרו לדעת חכמה ומוסר להבין

אמרו בינה בעניין זה והוא שאם כי המטלי' אשר יבואו בזה הספר הם מועלי' בדיעת פלוטה דבריו והם חכמה
ומוסר ואמרו בינה והם סמות ונוכחי' לסלוטה חכמות הידועו המפורסמו הכוללות כל החכמו' והם החכמה הע
האלהית היא חכמת עכויני' איך דבקות להם בחומ' כלל והיא המחקר' על הצורות הכפרדו' מחומ' כמו ידועת
האל ית' שמו וידועת מלאכיו הקדוסי' והטבל והכפס והחכמה הטבעי' היא עכויני' הם בחומר והם עם זה ו
בחומ' כראי' ובכל המקרו' אשר להם והעניין שהיא חוקרת על כל דבר מורכב מנושא ונורה כמו הגבש החמטי
ונבאו' השמים והיסודו' הארבע' וכל מה שיורכב מהם והחכמה הלמודי' היא חכמה אמעבי' יס' לה חלקי' טבעה ו
וקצתם חזק היחס לחכמה הטבעי' וחלקיה הם חכמו' המספר וחכמת התצבור' וחכמת הכיגון וחכמת המסקלות
וחכמת המדות וחכמת המצטי' וחכמת התצוב' והנה חכמת המספר היא חכמת דברי' איך המציאו' לה' שיהיה ב
בחומ' אבל היא מקרית לה ויסיגה שתמצא בחומר מוחל ולא כראת והטבל יס' לה חלקי' אמיתי'
ולכן יס' לה יחס לחכמה האלהית מאוד' וחכמת התצבור' חכמות דברי' אפסר' שידמו' זולת חומר והטבל יס'
יסיג' סגנה אמיתית כי היא לא תהיה כי אם בחומר אבל היא לא כראת בחומר כראת' וחכמת הכיגון והמטכ
והמטקל' והמדות והמצטי' כולט חכמות דברי' הם בחומר ויהיה לאחת על אחת יתרון בקרוב אל החכמה הטב
הטבעי' והרוחק ממנה והמוג' ביניה הרבה או מעט' וחכמה התכונה היא חכמה מוגה מטבעי' ולמודית וכטו
וכטואה הגדול סבבל חלקי' חכמ' הטבעי' וכטואה למודית והזכיר החכס הזכיר הטלס הזכירי' בפסוק זה לפי מ
מעלתם והזכיר החכמ' האלהית במס' חכמה סתם כי הראויה מכולט להקרא במס' חכמה והזכיר החכמה הצימ
הטבעי' במס' מוסר' ולסוף מוס' מגורת הסרה כמו המוסרי' מלפכ' ה' לפי מהחכמ' הטבעי' מעייכ' על הרוב דברי'
המתעטעטי' ואינם קוימי' בפני עצמם והם המורכבי' מנושא ונורה ויסיאס מיכי התכונה טהם ההויה וההפסד ו
הפריה והחסרון והחלול וההעתיק ומטני' טהם פריט ונעתיקי' מדבר אל דבר קרא אל החכמ' החזרת עליהם כ
מוסר' מלסוף הסרה והזכיר החכמה הלימודי' במס' אמרי' בינה לפי טהם עייון בצורה כפסוט מהגולט במ
במחטבה ובמאמ' בלבד כי לא כקח בתצבור' הסטח הרמוח אליו או חקו הרמוח אליו רק כקחהו מופסט מכל כו
נוטח כי זאת החכמה אינה כי אם חומרי' בלבד כלומ' הכנה בלב סיוחוק בלבד קויט וסטחי' מופטטי' מהגולט מב
מבלי' סיהיה להם מציאו' חזן לסכל לפיכך ראוי לקראת אמרי' בינה ואין כונת המאמ' שהספר הזה יביא בביאו
בביאו' החכמה האלהית והטבעית והלימודי' אמכס הספר הזה בא לרוז האדם עליהם ולהודיע מעלותם ו
וסיודוט ומיכי המופטי' הטבעי' בהם והחקירו' והדיעו' הראוי' לבא בצבור' כל החכמה מן החכמות ולאיהז תכלית
יביאו' לומדיהם ומסיגיה' חה רצה אמרו לדעת חכמה ומוסר להבין אמרי' בינה כלומ' המטלי' סיביאו' בספר הזה
הט מועלי' בדיעת החכמה האלהי' והטבעי' רל' שמועלי' בדיעת החכמות האלה וסודוט ולאחזה מעלה יגיעו
לומדיה' והזכיר בפסוק זה החכמו' הזכירי' לפי סדר הדת הטבעי' לא כפי סדר לימוד' והוא אמרו לקחת מוסר
הסכל דק ומטפט ומסרי' כלומ' אעסי' טהזהרתי לך בפסוק הקודם סלפי' סדר הטבעי' והזכרתי לך החכמות
לפי מעלת' לא תחטב סדריים' החכמו' ככטרך לדרך הדרך והוא וללמוד החכמו' כפי מעלת' אמכס סדר
לימודם הוא סתיהם החכמה הטבעי' קודמת בלמוד' לאלהי' מפני שהחכמה הטבעי' הוא סולט לעלות בדי' אל
החכמה האלהי' והוא סאמ' לקחת מוסר הסכל דק ומטפט ומסרי' כלומ' לקחת חכמ' והוא דרך לימוד' ראוי
לך טקח תחלה וקדע החכמ' הטבעי' הכקרא' בטס מוסר' ובאמרו דק ומטפט ומסרי' הזכיר דרך לקיחתו
איך היא ואמ' כי היא סתפקול' בסכלך תחלה טלט מדות טהם דק ומטפט ומסרי' וקרא' המחוייבות דק והכ
והסיג' קרא' מספט והאפסרי' קרא' מסרי' לפי טהם ממוצעו' בין המחוייבו' והכמנעו' ואפסר' סתקרא' המדה
האפסרי' דק והמדה המוכרת קרא' מספט וקרא' מסרי' הזכונית וקרא' בלסוף רביס לפי שהיא מורכב' מן ה
האפסרי' והמוכרת כי היא בטבעה אפסרי' קודם טתעטה וכטתעטה היא באותה העת מוכרת' או קרא' סתתי
הקדמות סיעטו' אמסי' החכמה ביופתייהם והתולדה אשר תבא מביניהם דק ומטפט ומסרי' וקרא' סתי' ההק
הקדמות דק והתולדה קרא' מסרי' והעיר אותנו בפסוק הזה כי בלקיח' החכמת המוסר' והיא החכמה הטבעית
בצלה ומסכל בלקיחתה ולמודה דק ומטפט ומסרי' והעניין סיבחן בטכלו' המחוייבות והכמנעו' והאפסרי'

ישמח חכם ויוסף לקח ונבון תחבולות יקנה:

וזו תועלת גדולה מאד כי לא ידברו החכמי כל דברים
בדברי פשוטי דרך פעמי יבואם הנור לדבר בחידות

וברמזי כסודברי בדברי ובעניני שאינם רוצי שיבינו ההמוני אך הכבדו לבד וכן כסודנו לכתוב הדברי די
שיבינו הבחי אחרי ינטרנו לכתב על דרך היא בעצמה בענין שיבינו הכבדו ולא יבינו ההמוני כן נראה שפסוק
וכבו תחבולו יקנה דבק עם פסוק להבי משל ומליכה וכן פירשו בו קצת המפרשי ושמו מלת להבי מתבוד ואם
לשומה מתעבר כאשר עשינו למעל במל להבי אמרי בינה ויהיה ענינו והכבו יקנה ממסלי הספ הזה תחבולות
להבי לאחר המסלי והקידו והדברי הנסתרו שאין אדם רשאי לבחורם חלל למסדר בה רשאי פהקי כי כסודא
התחבולו טעמית בקצת מסלי זה הספ כדי שירגו הכבו בחת מסתרי תור טכאח על דרך מט טהו מט ולחיות
דבר הוא כמטל ידע גס הוא לעטו כן בסתרי אחרי סחמד על דרך משל ויחד כלומ סידע לעטו תחבולו ורמזו
להבי לזולת הספ ולהעיר על היות הדב שהוא מטל ולחיות דבר הוא כמט ומלת תחבולו עוזרת לזה הפירוש היות
ראוי לומר שיעט תחבולו עם לזולת כדי שיבי דבר שאינו מבין ואינו רשאי לגלות חליו בביתו מסאמר לקנו
תחבולו לעצמו להבין דברי ועוד כי אמ יטמע חכם ויוסף כטטמע מטלי הספר הזה לקח וזה אי אפס מבקתי
הבנת אבל הוסף לנגון תועל מוספת על מה שיוסף מחכמ לעצמו והוא קנותו תחבולו להבין לאחר ברמזו
דברי שאי אפשר לבאר וכו' במקום הזה יותר מחכם כי החכם במקו זה רוצ בו מי סידע אבל אינו יודע לר
לרמח בהם להבי לאחד וכו' רוצה בו שהא נבו לחם סידע לרמוז רמזו מורות על הכוונה ואומר כי ממטל
הספר הזה יקנה תחבולו להבי לזולתו המטליס ומה סודברו החכמי טלפכיו על דרך חידה ויהיה סדר סיפור מ
מעלוציו כן מועיל להבי ולפתאי להבין נגלו לקנות ממנו דעת וערמה ומועי לחכמי להבי נסתרו ויוסיטו
בזה לקח ומועיל לכבדו מוסף על הבנת נסתרו ויוסיטו

סילמדו ממנו איך יבינו גס לאחר מסלי אחרי על דרך רמזי וזה הפירו האחרו הוא הגרסה יותר וכל חלו הפ
הפסוקי הקודמי הם פתיחה לזה הספר להודיע בהם כוונת הספר ותולדותו ושמו וטס מחברו ומן הדברי אשר
ידברו בהם הספר אך הפסוק הסביעי והוא אמרו וראת ה ראסית דעת חכמה ומוסר חילי בו לא באו להודיע
דבר מכל אשר זכרו החכמי פראו להוכי בפתיח הספרי אך לפי מה שהכיר מאנסי דורו שמעט הם יבינוס ב
במסלי טהסכי לחמד בזה הספר וידע שאחר סלח יבינו יבזו אות ויאמרו מה תועלת יש באילן המסלי וההבלי
ומה זו החכמה אשר מורו זה החכם עליה לחפסה ולבקס ככסף וכמטמוניס ואח בה כל הסכחו שאח הלח די
לכו בתור טככתבו ותו טבעל כה סה חלל ידעית הדיכו והאמר והמות ואמונת מניהו ה ואחדתו בקבלה וכן ה
הספר סזבר דוד חביו עה טוב כי יש בו תפלג ותהלו לפי מה שמביני ממנו אך הספר הזה מה תועלת יש בו ו
והחכמה שמוזר ע ייה מה היא ולפיכך כתב החכם הזה בעונה לבריה ואומ אמת כי יראת ה סהיא התורה וט
וסמיר המנות היא רחסיית דעת כלומ היא סברי האד לדע אותה תחלה ואמכ חילי הם הבינו החכמה והמוס
דל בחכמה החכמה העליונה המתמתת עקרי התורה סחס מניאות ה ית ואחדותו וסאיך לן לא סכי ולא דומה
והמוסר רוצה בו המדות הסוות סה דרך אל החכמה הנזכר הכאח עליה וכל חפזי וחפזיך לא יטוו בה וחפזי
פירשו בו התורה והמכו וחפזי חבני ט בות ומרגליו וכן אמ סחכ הזה בזה הספר כי נר מנזו ותורה חור ודר
חייס תוכחו מוסר סס דרך אל החכמה הנקראת חייס ועץ החיי בבמה מקומו והתורה והמנזו סס הכר והחור

להרנות הדרך אל החיי סל יכסל ההולך בה והוכיר כר ואור סהאחד מראה ביוס והאחד מראה בליה לרמוז
סהתורה והמנזו מראי הדר בכל עת אל החיי סה החכמה העליונה כמו שאמ עץ חיי היא למקויקי בה וכן אמ
טמע ענה וקבל מוסר למע תחכ באחרית כלומ סמע התורה סכאח על דרך קבלה סהיא עסס כך ואל תעסה
כך וההמן בבך ואל תאח כי זו היא דרך הענה וכן קבל המוסר סכולל סווי סמדו ובוה תחכס באחרית כלומ
תגיע אל החכמה העליונה אשר בה התאמת מה טקבלת על דרך ענה ותדע אמיתות מניאות ה ית וקדמונו
והיתו חחד וחי סכי לן וסברי לאחב אותו ולראת מ וכו וסלא לעצו ולת ותבין יוסר יתר המנות וטובס ו
ססה דרך אל החכמ ואל המוס וסאיך מניה בתור סאיך בה אחד מסלסה מעלג חס סצתן אמונה אמיתית ותר
וצרתיק מאמונה כוונת בטילה חו תביא למרה טובה וצרתיק ממנה רעה חו יהיה בה תקון ענייני המדינה כלו
תקון הברצ בני אדם קנתס בקצת הנה תראה ספס זה החכם המנזו והתורה הנעות לחכמה הנזכרת והמוסר
דרך חליה ואחר סהוא כן באמת ראוי להקרא חיל מי סבוה אותה ומה סהוא דרך חליה וכן מי סבוה יודעי

כי לויית חן הם לראש־ד וענקים לגרגרת ד בני
אם יפתוך חטאים

רונה לחורר מאלתו לעולם אלא מחזיק בו ועליו כ
במה אש תכיתוס חזק החזי! במכתם בתוך הדיפות ב
עשלי לא תסור מעליו חולתו סמע בני יאמר
לפי פסוקו סרתי הוא לבן סיסמע מוסר אביו ויק

ויקבל עליו לעטורו כי אש יסמעו שמיעת האון בלבד ולא הסכי לעשותו לא הרניח בזה כלל ולא יטוס תורת
אמו כי טיה רל' האב והאם הם אחד עליהם העול מוטל לזרז בגיהס לתועלת ולולי המעסה ההוא לא בותה תו
תורה ולא הסכימו האומן ליחד כל איש לאשה טיקרא סמו עליה אמנס ביחד האיש לאשה ידע סהבן הוא סלו
אן סיחמין ביה הוא יטרח בכל מאדו לזרזו ולהמניא תועלותיו ולהסלי נפסו בכל יכולתו כי בעת מידע האדט
כי לא יהיה לו הזרע או סיסמק בדברי הוא לא יחוס עליו אש חכס יהיה אן סכלואח טעל כל פכיס יסמע למנס
למוסר אבי מפני מוסר האב הוא טוב וכאמ' בחכמ' על האב ענה כבער' ולא לא' רק אמ' ואל תטוס תור' חמ'
כלום לא תסליך אחרי גיך מה סצורה אותך אמך בעכניכי ססכלה מגיע אליהם וכמו סחובה על האדס למס
לסמוע מוסר רביתי ונלמדיו כי הרב והלמד הוא הראוי להקרא בסס האב יותר מאביו לפי סהרב הנה סנה
לכאת סכל האדס מן הכח אל ספועל ובעבור סכח הסכלי מסאר בחות הנפס הוא עכמות האדס רל' הר בר
טבו כפסע' ובעוד סיוצו בבח כווסל כבהמו' כדונה היה מן הראוי טיקרא המוניאו מן הכח האנוסי אל ספועל
האלהי אב ויותר מאביו כי גדולת מעלת רבו מעד הסכל אסר ינח לפועל ולא על ידי האב ולכן סיו כקרחי
תלמידי הכביאי והנביא הוא נקרא אביהם והוא אומרו אבי אבי רכב ישראל וסרטינ' והיה אחד מהחכמי מוסר
וראוי סנסבח לאבותינו סהוליד גפויטינו וזה מה סיכוון הכתוב באמרנו ואת הנפס אסר עטו בחרן וחפסר ט
סקרא החכמ' מזה הסכל אב ואמ' סראוי הוא סיטמ' האדס למוסר הסכל הנקרא אב למעלתו והענין סימליך
הסכל האלהי ויעביר יצרו כפי המכוון באמרנו וחילך תסוקתו ואתה תמוסל בו ואמרנו ואל תטוס תורת המך
כיוון ס'א יטוס הקבלה וטעמי התורה אסר כנה לנו מטה מורסה קהלת יעקב וקראת האומה סס כלום לא תט
תטוס התורה אסר היתה ירוסה לבני אומתך וצדק בחכמה כי המכוון מן האד' הוא סיטיה בעל תורה ועוטה
מנות אלהי וידבק בסכל גב' וטוב אסר יאחז בזה וגד מזה אל ינח ירו אן רונה לנח באמרנו ואל תטוס תורת ת
אך כלום סאני מנוך לסיור מוסר הסכל סהוא אביך לא תחוסב סהכונה ממני ליענך לענות סהונה
לגמרי ולסגרו בצנחיס גדולים ללא סנה מחסבת כאסר יעמו קנת מפרטי האומות מי זה חמ' ותהי ס'כ כנה
ולפיכך חמ' ואל תטוס תורת אמך מה סתנטרך לעשות כן מן הענינים סהכרחי לכורך גוסך כי סהכנה סית
סתטמע מוסרי הסכל ותתנהג על פי עמנו ועס זה צריך אתה לקוס בביצור גוסך לכורך גוסך וקראת סהומר
חס גס חפסר סיטיה ביאור ספסוקי סהכורי בענין סזה והוא סאחרי סהוכיר בפרסה סקודמ' טלס סהכמו'
סחכרות וסס האלהי וסעבעי והלמודי על ספסר לפי מעלתס והודיעך בלקיחת סחכמות חידראוי סתקח ח
אן צס לפי מעלת רל' הראוי הוא סתקדי בלימוד סחכמה סטבעי חור בפרסה סזאת להודיע בחיזה עכנין יהיה
ס'מוד בחכמה סטבעי ס'היא חכמה הראסופל' אסר ינטרך האדס ללמוד ואמ' סמע בני מוסר אביך ואל תטוס
תורת אמך וקרא סנהיה אב והומר קרא אש ואמ' כי בתחילת דרסתך סחכמ' הנקראת מוסר והיא סחכמה סט
טבעי ס'היה דריסך סתדמה סנהיה על כוסא רל' בחומ' כי בתחלת הלמוד לא יוכל האדס להכסיט בסכלו סנו

סנרו מן סהומריו עו סיטבונן בחכמת סטבע סצבוננות רב ויהיה ביאור סמע בני מוסר אביך סיס סיס
ס'ביכנ' בחכמת סטבע לסהביל סנרות ואל תטוס תורת אמך רל' לא תפסיט בתחלת עיונך סנרות
מן סהומריו רק יהיה סקורתך בענין סנרות סתדמה אותס על כוסא כלו סצעיין סנרה עס סגולס רל' ס
סנרה מפני ס'היא בגולס והגולס מפני ס'הוא גולס לנרה לא סצעיין בגולס ריקס מן סנרה ולא סנרה רי
ריקניצ מן סגולס וגס יראה מזה ספסוק בעציר סהקדיס סנרה על סגולס וסמכס על סמוסר כי סנרה
סית יותר אמיתית בזה ססס סל טבע אן סל מוסר מהגולס לפי סהגולס כמכאת בעבור ונתן סבה ביה ואמר
כי לויית חן הם לראש־ד כלום זה סחיבור סאני מוכירך לעשות להסכיל בחומריה הוא חומר ס'הס ברהסיית למו
למוד ולויית הוא לסון צרוף וסבור מן גלום אסי אלי ומלת לראסיד רל' לראסידך ורמו גס בזה כי סהקסיית
סי' סנרה והגולס ובחזירו האב קודס לאס רמו סהמכוון הוא סהנרה סגרה על סגולס ואמ' סחיבור סנו

יִרְאֵת יְרוּחַ רֵאשִׁית דְּעַת חֲכָמָה וּמוֹסֵר אוֹיְלִים ב
בְּזוֹ : שָׁמַע בְּנֵי בּוֹסֵר אֶבֶד וְאֵל תִּטְשֵׁת
תּוֹרַת אֱמֶת :

לְפָנֵי הַפִּי הַסְּנִי אֲנִי מִיִּבְחָן מִיִּהְיוּ סְנֵי הַקְּדֻמוֹתַי בְּבָנֵי
בְּבִנְיָתוֹ הַמוֹפְתִי עַל הַחֲכָמָה כְּדָק וּמִסְפָּט כְּלוֹמַר רִחוּק
רִחוּקֵי מִן הַטֵּעַ כְּדֵי שֶׁתּוֹלַד הַיּוֹנָחַת מִבְּנֵיהֶם תִּהְיֶה
תִּהְיֶה מִיִּסְרֵי וְהַעֲבִיץ מִיִּבְנֵה מוֹפְתֵינוּ כְּפִי מִה מִיִּתְּיָב

הַסֶּכֶל וְאִמְרוּ לִתֵּת לְפִתְאֵי עֲרִמָה לְכַעַר דַּעַת וּמוֹזִיָּה וְאִמְרוּ כִּי יִבְיָאוּ בְּסִפְרֵי הַזֶּה מִסְלֵי גַם כֵּן מִזְנוֹי עַל דְּרַךְ הַמוֹסֵר
לִתֵּת לְפִתְאֵי עֲרִמָה דַּעַת וּמוֹזִיָּה כִּמוֹ שֶׁדַּחַח כִּי בְּפִרְטוֹ הִרְחִסוּנוֹ יִזְכִּיר שֶׁבִּין הַחֲכָמִים הַנּוֹכְרִים וּבְדַבְרֵי הַחֲכָמִים
הָאֵלֶּה סָחַס מִסְבָּחוֹ עֲזָמָס וּמִסְפָּרוֹ מַעֲלֹת עַד מִסְלֵי טַלְמָה בֵּין חֲכָמִים וְשִׁמְחָה אֲב וּמִטָּס הַס מוֹסְרִים מוֹרִזֵי הַנְּעָרִים
וְהַפְּתִיחֵי הַמְּצִיטֵלִי בְּהַסְלַמֵּת כֶּסֶם וּכְיוֹנָח בּוֹה וְאִמְרוּ יִשְׁמַע חֲכָמִים וְיוֹסִיף לְקַח וּנְבִיזָן תַּחְבּוּלַת יִקְחֵה לְפִי זֶה הַפִּי אֵלֶּה
הַיִּחְרָזִין אַחֲרֵי שֶׁקָּרָא הַחֲכָמָה הָאֵלֶּהִי חֲכָמָה סָעַס קָרָא הַמַּתְעַבֵּק בַּה חֲכָמִים וּכְפִי אַחֲרֵי שֶׁקָּרָא הַחֲכָמָה הַלְמוֹדִי אִמְרוּ
בִּינֵה קָרָא בַּעַל חֲכָמַת הַלְמוֹדִי בְּבִין וְאִמְרוּ כִּי הַמְּסֵלִי הָאֵלֶּהִי מִיִּבְיָאוּ בּוֹה הַסִּפְרֵי בּוֹכְרִין סָבַח סָבַע הַחֲכָמָה הַנּוֹכְרִים
וּמַעֲלַת לִוְמֵדִיהֵם יִשְׁמַעוּ הַמְּסֵלִי בְּלוֹמַדֵּם וְתַדְבֵּק כֶּסֶם יוֹתֵר בְּאַהֲבַת לִוְמֵדִיהֵם יִשְׁמַעוּ הַמְּסֵלִי בְּלוֹמַדֵּם וְתַר
וְתַדְבֵּק כֶּסֶם יוֹתֵר בְּאַהֲבַת הַחֲכָמִים וְהַחֲכָמִים טַהוֹר בַּעַל חֲכָמַת הָאֵלֶּהִי יִשְׁמַע פֶּאֶר הַחֲכָמִים וְיוֹסִיף מַעֲלָה עַל מַעֲלָה
מַעֲלָתוֹ וְהַנְּבִיזָן סָזֹחַ בַּעַל חֲכָמַת הַלְמוֹדִי יִקְחֵה תַּחְבּוּלוֹ וְהַעֲבִיץ טַהוֹר יַעֲמִיק בְּחֲכָמוֹ הַס וְיִקְחֵה תַּחְבּוּלוֹ יוֹתֵר
וְנִבְחָת מַכְלֵלֵי הַחֲכָמוֹת הַס וְאִסְטֵר סָבַעְבוֹ טַהוֹכִיר לְמַעַל מוֹה כִּי בְּדַרְיוֹסֵת הַחֲכָמָה כְּרִיךְ לְלַמּוֹד הַחֲכָמָה הַטֵּבֵב
הַטֵּבֵעִית יִשְׁמַע חֲכָמִים וְיוֹסִיף לְקַח כְּלוֹמַר סִילְמוֹד הַחֲכָמָה הָאֵלֶּהִי וְאַחֲרֵי לְמוֹדוֹ הַחֲכָמָה אֵלֶּהִי יוֹכֵל לְהַעֲמִיק בְּחֲכָמַת
הַלְמוֹדִי וְהַטֵּעַס מִפְּנֵי שֶׁהַחֲכָמוֹ הַלְמוֹדִים מוֹסְכִים הַלֵּב מֵאֲלוֹד וְאִש יַעֲמִיק הָאֵדֵם בַּהס בְּתַחֲלַת לְמוֹדוֹ יִפְסִיד כֵּל ז
זִמְנוֹ בַּהס וְאִין בּוֹכֵץ הַמֵּאֵה טַלָּה יַתְעַסֵּק כֵּלֵל בְּחֲכָמַת הַלְמוֹדִי עַד סִילְמוֹד חֲכָמַת הַטֵּבֵב וְהָאֵלֶּהִי רִק עֲבִיבוֹ ס
סֵא יִסִּיס תְּכִלִּית לְמוֹדוֹ בַּהס רִק יִקַּח מֵהַס בְּרִאסוֹנָה מֵה סִיסְפִיק לוֹ בְּלִימוֹד הַחֲכָמָה הַטֵּבֵעִית וְהָאֵלֶּהִי וְהוֹת
אִוְמֵרוּ וּנְבִיזָן תַּחְבּוּלוֹת יִקְחֵה כְּלוֹמַר הַנְּבִיזָן וְהוֹת סְכָר יַדַּע מֵהַחֲכָמָה הַלְמוֹדִית טַיַעוֹר מִסְפִּיק לְכַרֵּךְ הַחֲכָמוֹ
הָאַחֲרִית לְבִסוּף אַחֲרֵי קִבּוּתוֹ הַחֲכָמוֹ הָאַחֲרִים יוֹכֵל לְהַעֲמִיק בַּהס וְזֶה רַבָּה בְּאַמְרוֹ וּנְבִיזָן תַּחְבּוּלוֹ יִקְחֵה וְאִמְרוּ לְבַב
לְהַבִּין מִסֵּל וּמְלִיץ דְּבָרֵי חֲכָמִים וְחִידוּתָם בֵּא לְמוֹד סֵהַחֲכָמִים וְהַנְּבִיזָן יִשְׁמַעוּ מִסְלֵי זֶה הַסִּפְרֵי וְיִתְּנוּ אֵל לְבַס לְהַב
לְהַבִּין אֲוֵתָס כִּי יִס לְהַס כְּגַלָּה וּנְסָרָר כִּי יִס לְפִסְטֵי הַסִּפְסוּקֵי עֲבִיבוֹי מוֹעֲלֵי מְדַבְרֵי עַל דְּרַךְ הַמוֹסֵר לִזְרוֹן הַסִּפְת
הַפְּתִיחֵי וְהַעֲבִיר יִס כִּי הַסְּכָלוֹ וְיִס עַס זֶה לְמַסְלֵי הַס תּוֹךְ וּפְכִימִין וְקָרָא לְפִסְט סְנְגֵלָה מִסֵּל וְקָרָא הַנְּסֵת
הַנְּסָרָר מֵהַס וְהַנְּרִמּוֹ בַּהס מְלִיזָה וְאַחֲרֵי סֵהַחֲכָמִים מִסֵּל וּמְלִיזָה פִירַס אֲוֵתָס וְאִמְרוּ כִּי הַמְּסֵל הַנּוֹכְרֵי הוֹת דְּבָרֵי חֲכָ
חֲכָמִים כְּלִיָּה דְּבָרֵי כְּמִסְמַע וְהַמְּלִיזָה הַנּוֹכְרֵי הִיָּה חִידוּת כְּלוֹמַר חִידוֹ וְהַסוֹדוֹ הַנְּרִמּוֹ מֵהַס וְאִמְרוּ יִרְאֵת ה' רֵאשִׁית
דַּעַת רַלָּה כִּי יִרְאֵת ה' יֵת עַל פְּנֵי וּלְכֵן הַזְכִּיר הַחֲכָמִים הַזֶּה עַס כִּי הַדְּבָר הַרְאִסוֹן סָרְרִיךְ בּוֹ הַנְּעָר הַתּוֹרָה ו
וְהַמְּנָה כִּי הִיָּה רֵאשִׁית הַדַּעַת כְּלוֹמַר רֵאשִׁית מֵה סָרְרִיךְ אֵדֵם לְדַעַתוֹ וְהוֹרֵךְ זֶה בַּעֲבוּר סֵהוֹ הַתְּחִיל בּוֹה הַסִּפְרֵי
לְדַעַת חֲכָמָה וּמוֹסֵר לְהַבִּין אִמְרוּ בִּינֵה וְהוֹכִיר הַחֲכָמוֹ הַסֵּלָס וְלֵא הַזְכִּיר דְּבַר מִירְאֵת ה' יֵת וְלְפִיכֵךְ אִמְרוּ בִּינֵה וְזֶה
וְהוֹכִיר הַחֲכָמוֹ עַל הַסִּדֵר שֶׁהַנְּרִכָה הוֹת מִן אֵדֵם דְּרִיסוֹן הַחֲכָמוֹ הַס לְלֵא תּוֹרָה וְלֵלֵא אֵלֶּהִי אֲמַת אִין הַעֲבִיץ כ
כֵּן רִק הַמְּכוּזֵן סִתְקַדֵּס הִירְאֵה לְכֵל דְּבַר וְאַחַר סֵאֵה יִרְאֵת ה' רֵאשִׁית דַּעַת אִמְרוּ חֲכָמָה וּמוֹסֵר אֲוֵי יִס בּוֹ כְּלוֹמַר
לֵא תַחְסִיב סְבֵאֲמֵרֵי יִרְאֵת ה' רֵאשִׁית דַּעַת יוֹבֵן מִמֵּנו סֵאִין לְלַמּוֹד הַחֲכָמוֹ הַנּוֹכְרֵי וְתַסְפִּיק הִירְאֵה בְּלֵבֵד לוֹ כִּי כ
בְּמוֹ טַהֵס אִין יִרְאֵת אִין חֲכָמָה כֵךְ אִס אִין חֲכָמֵי אִין יִרְאֵה כִּי אִין בּוֹרֵי יִרְאֵת חֲטָא וְלֵא עַס הָאַרְץ חֲסִיד וְלְפִיכֵךְ

חֲמֵ אַעֲפִי סִירְאֵת ה' יֵת הוֹת רֵאשִׁית דַּעַת הַחֲכָמָה וְהַמוֹסֵר סָחַס חֲכָמַת הָאֵלֶּהִי וְחֲכָמַת הַטֵּבֵב אֲוֵלִי הַס אֲוֵתָס ו
סִיבִזוֹ לְהַס וְלֵא הַזְכִּיר הַסְּתוֹב סֵהַחֲוֵלִי יִבְחָו לְחֲמַמַת הַלְמוֹדִי מִפְּנֵי סֵחֲכָמַת הַלְמוֹדִית תְּבַדֵּל מַעֲלָתָס חֲכָל ה'
הַהַמּוֹן יַתְפָּאֵרוּ בַּהס הַמוֹן הַעַס זֶה עַל זֶה כְּפִי קִבּוּתָס מֵהַס גַּם כּוֹכֵל לְמוֹר כִּי אִמְרוּ יִרְאֵת ה' רֵאשִׁית דַּעַת רַלָּה
כִּי הַמוֹקֵדֵס בְּטֵבֵב לְאֵלֵנו הַסֵּלָס חֲכָמַת הוֹת יִרְאֵת ה' יֵת וְלְפִיכֵךְ אִמְרוּ רֵאשִׁית דַּעַת וְלֵא תַחֲלָה לְפִי סֵמֶלֶךְ רֵאשִׁית
רֵאשִׁית הִיָּה יוֹתֵר אֲמִיתִית כִּמוֹ הִרְאֵט וּכְמוֹ סֵהַחֲקוֹדֵר רֵאשִׁית קָנוֹ כֵּן יִרְאֵת ה' יֵת רֵאשִׁית הַדַּעַת וְאִמְרוּ חֲכָמָה וּמוֹסֵר
וּמוֹסֵר אֲוֵלִים בּוֹ רַלָּה אֲוֵלִים סַעֲלָה בְּדַעַתָס קָלָה סְבֵלֵא יִרְאֵת ה' יֵת יוֹכֵלוֹ לְהַגִּיעַ לְחֲכָמוֹ הַנּוֹכְרֵי בּוֹ חֲכָמֵי
וְהַמוֹסֵר וְהַעֲבִיץ כִּי לֵא יוֹכֵלוֹ לְהַגִּיעַ הַחֲכָמוֹ אֵלֵיהֶם כִּי כֵל סֵאִין יִרְאֵת חֲטָאוֹ קוֹדֵם לְחֲכָמַתוֹ אִין חֲכָמַתוֹ מִתְקַוֵּי
מִתְקַוֵּימַת יִסֵּס אֲוֵל כֵּא עַל מִי סָסוֹבֵר הַעֲבִיץ בְּחִיּוֹף מֵה טַהוֹר כִּי הַסְּכָלוֹת סְנֵי מוֹכִיס הָאַחַד כִּי הַסְּכָלוֹת בְּעִי
בְּעִיקַר הַדְּבָר וְהוֹת הַקָּרָא כְּסֵל וְהַסְּנֵי מֵה סִיחְסוֹב הַדְּבָר עַל דְּרַךְ אַחֲרֵת סֵלֵא כֵאֵה בַּעֲבוּרוֹ וְזֶה הָאֲוֵלֵי אִי יִכּוֹר

ק"ס ללמס יחוצבו כלום והס הינוני לסיבת מסיכות
דמס יחריבון לחבל חצר ויכפנו כלום יתחכמו וית
יתעלמו כדי לחבל ותשוב אכילת ללקיחת כפסס
וכן הוא ארמות כל הצע והס הנגולים מהס ויהוה
הרשעות כלום הנתי ושמעו יו יו העונמי והנענמי
בהס העובדי והס חמ בלבס לא תסיג ותקרב בעדיכ
ביבדוכו הכרה וכחילו על חכס כסדירו ארבע מיתו
בר ויהונמי האחרים כי ידעו אותס ולא יזהרו מהס

חכמות בחוץ תרבה ברחבות תתן קולה בראשי
הומיות תקרא בפתחי שערים בעיר אמריה תא
תאמר עד נתי בפתאים תארכו פתי ולעים לצו
לצון חכדו להם וחסילים ישנאו דעת תשובו
לתוכתי הנה אביעה לכם רוחי אודיעה דברי
אתכם יען קראתי וחמאנו נטיתי ידי ואין מקטיב

וסוף הגול מעוסי גורס מתיקח כפסס והעכין טיטלחונו בן מסלחת רעיס כפי חטאו הן למות הן לטרוסי הן ל
לעכוס ככסין ולאסורין ומלת מזורה הוא מעלולי הלמד והוא פועל מבכין הדגס חכמות בחוץ תרונה ולי
נחמ הפסוקי האלה הנזכרי כי החכמו בכלל לא בטמי הוא לאמי מי וסלה לנו הסמימה וגומ' ולא מעבר לים ה
הוא לאמי מי יעבור לנו אל עבר הים וג' והעכין מהס כמחאו מזומני ואין דבר ריק מהס ואין טענה למתרי
למתרסל ועכל וזקורה כי אין מניעה ריק מנדוכו ולכן אמ דרך מסל כי החכמו בעקות בחוץ ואמי בסוף כא
כאדס האומ לא מראס בסתר דברי במקוס חסך וכלמות והעכין מהס בעקו בעכין סלה יטמע אותס החכ
האנטי ובמקומו ס' לא ירחו אותס ריק הס בעקות בקול ובמקומו מספורסמות וברחובו מהס מקומות המיוחד
המיוחדו לקבוץ האנטי תצן כל אחד מהס קולה ובראש הזמיות תקרא והס המקומו הסר קיבוץ האנטי ויס ס
סס קול המון לרבו האנטי חסר סס תקרא כל אחד מן החכמו ובפתח סערי והס סערי סמדיכה ססס קיבוץ
הזקני ומנסבס כאמי זקני ססע' ובעיר רל בצוך העיר גב אמ אמריה תלא כל אחד מן החכמו ומס הס הדב
הדברי חסר תאמריס החכמו עד מתי סתאי תאהבו סתי כלום עד מתי אתס ספתאי תאהבו ספתיות ויהיה סתי
סס ספתיות כאילו אתס אנהבי ספתי ולכן אתס חולבי בדרכיו ועד מתי אתס אנהבי חלבי חסר לכוון חמדו י
להס ועד מתי אתס אנהבי סכסלי חסר יטחאו סרעץ או יאמי עד מתי אתס ספתאי תאהבו וזה חומדת
החכמה על דרך מסל אל העומדי לפניה ואמי גב בעד הנספתי ועד מתי סכסילי יטחאו דעת תשובו לתוכתי
חומדת כל אח מן החכמו אל ספתאי ואל חלבי ואל סכסילי הנזכרו תשובו מדרכיכ חסר לא עובי ובאו ושמעו
דברי תוכתי סנה אביעה לכס רוחי ב'ע' הטוב כלום אספיע לכס ספע חכמתי ואודיעה דברי והס חלקי
חכמתי חלכס ואמרו חכמו בחוץ תרונה הס דברי החכמו כולה האלהו והטבעי והלימודי חו דברי הלימודי
ובעבור ססחכמת הלימודי כוללת חכמו רבות על כן הוסיא בלסון רבי ואמי חכמות בחוץ תרונה ואמרו ססח
ססחכמו תאמריס כן וכך סכונכה בו ססחכמו הס כמחאו דרונות לכל ספניה וכתר חכמ מוכח ועומד והרוב
לזכות בו יזכה ואין מוכס מלימוד החכמה ריק סכלותינו ואילו היו החכמו בעלות לסון ודיבור תאמריס ל
לכל הדברי האלה או יאמי כי בעלי החכמו הס מזומני וכמחאו לכל דורס ולכל מבקס וכחילו הס ירובו וירא
ויקראו ויתכו קולס ואססר כי הזכירו בסרסס האת חמס מקומות והוא בחוץ תרונה ברחובו בראש הזמיות ב
בפתחי סערי בעיר אמריה תאמר באו לרמוז על חמס סהרגס ססס סבת כל סתאנה המוסכו לב האל' לאהוב
ספתי ולחמוד לבון ולסכנא סרעץ וכחילו החכמו יעירו חסוסי וירוש' לבחור הטוב ולסכנא סרעץ וקרא אל
סכספיש ואל סכסילי סתאי לפי סמחמינו מה סחיונו ראו להאמין כמו סיאמי סתי יאמין לכל דבר וקרא אותס
לכיס לשי סאין להס מן האנטיס ריק סמליכ סהוא הדבור לא ססכלי ואססר טאמי חכמו בחוץ תרונה ברחובו
תצן קולה על סכמסך אחר זה רמן למעל בני האדס לספנת סככלת האלהו וכה סכמות סכמסיג בחוץ ודו
ודומה לו בתלמוד עדין בן זומא מבחון והיותר ממנו בראש הזמיו והיותר ממכל בפתחי סערי בעיר ודומה
לו סתחו סערי וובא גוי כדיק סמו חמוני ובעבורי אמ' חסרי אדס סומע לי לסקנד על דלתותי וס יוס לס מור
מוזות סתחי יען קראתי ותמחאו חומרת כל אחת החכמו יען חסר קראתי אתכ לסוב לתוכתי ומחכס ל
לסמוע לי ונטייתי ידי כאד סעומד רחוק ממנו ואילו סומע קולו והוא רומז אליו בידו סיבא אליו ואין מקטיב
או יאמר ונטייתי להסלני אתכס אלי כאדס סכותן יד לחבריו להפלותו אליו באמי תכה את ידך ויתידו ויעלהו

אל תאבה אם יאמרו לכה אתנו נארבה לרם
 נצפנה לגקי חנם: גבלעם בשאול חיים ותמימי
 ותמימים כירדי בור: כל הון יקר נמצא נמלא ב
 בתנו שלל: גורלך תפיל בתוכנו בים אחד יהיה
 לכלנו: בני אל תלך בדרך אתם מנע רגלך בנ
 מנייתבתם: כי רגליהם לרע ירוצו וימהרו לשפ
 לשפך דם: כי חנם מזורה הרשת בעיני כל בעל
 כנף: והם לרמם יארבו יצפנו לגפשותם: כן א
 ארחות בר בצע בצע את נפש בעליו יקח:

הנורה עם החומר הוא חיבור של חן בתחלת הלמוד
 ודבר סוד ומתקבל לדמיון הענקים על הגרדת כי
 יקח על האדם לימודו בעניין זה אמנם בפרטיות
 סיבחו אחר זה בהזכירו החכמה החלדית יאמ טמעו
 בנים מוסר אב ולא יזכור האם כי אז הוא ראוי סי
 סיטוט תורת האש רל סיפסיט הנורה מן החומר ה
 ויטכיל הנורה בעצמותה מופטטת מכל כוסא
 בני אש יפתך חטאים ואמ לפי פוטוט אש יפתו
 חותך האנשים החטאי טהס בעלי חטאת לא תאבה
 להס ולא תסמע אליהם והענין בהיותך דורס לחכ
 לחכמות אש יפתו חותך האנשים החטאים להסותך
 מדרך החכמה ולאחוז בסכלות לא תאבה וחיפטר
 סקרא התאווה הגמינית והכחות הגופניות חטאים ומפסיט לפי טהס מסורים האדם מדרך הטוב ומדריכיס
 חותו בדרך רע או קרא חטאים בעלי הדיעות והאמונות רעות הנפסדות כמו הדיעות הקודמות הבטלן אסר
 היו אל הראשונים אסר התאבה סתירתם חכל החירוניס או רל באמרו בני אש יפתך חטאים סהתועלת ה
 המגיע לך מחכמת הטוב והוא המוסר להכריח וכורך ולהיות עובד ומוכרת לנורה וכסתעל בדרך זאת החכמה
 המוסר והחסידים המגיעים בעבורה והס תגבורת הנורה על הגולס אז תהיה ראוי להביט בחכמת החלדית
 אש יאמרו לכה אתנו רל אש יאמרו לך האנסי החטאים הזכרי לך לך ממקומו וכל עמנו ונארבה לספוך ניש
 כלום להזיק לזולתינו ונכפון רסתינו בעבור הים הנקי כדי ללכודו וקרא נקי האיש סלא חטא להס ניעטו ז
 זה הזיק אליו בחיכס ועל לא חמס בבפיו והס במלת נכפנה כוספת כאלו חמ ככפון כבלעס כסחול חיים
 רל כבלע האנסיס הנקויס כמו טהס חיים וסלמי לדמען הסחול והוא הקבר סבולע חת גוף האדם והתמימי
 רל נכבעלס סלמי כמו טהס כבלעס המתים בעת קבורתם והס הכרתי יורדי אר וספס סקרא כח הסכלי נקון
 ואמ אש יפתך בעלי האמונות הנפסדות או הכחות החומריות ויאמרו כארבה לרס הנקויס וככפון רסות לרגל
 הכח הסכלי הכקרא נקי למעלתו וכבלע הכחות הסכליות וכורידס ממעלתם וכעבירס חלינו אל תלך בדרך
 חתש כמו סיאמ אחר זה כל הון יקר כמצא הס דברי החטאים אל הבן או הכחות החומריות המפתו סכל האדם
 ומדריכות חותו להצת הקנייניס הזמני על הדרך ספתה הנחם את האדם על ידי האסה ואנו כי יורע חלדי
 כי ביוס חכלכס ממנו וכפקחו עיניכס והייתס כאלדיס יודעי טוב רע ואנו כל הון יקר כמצא רל כמצא קני
 קנייני יקרו וכחמדיס להסכיל ותאנה הס לעיני וכמלח בתינו מן הקנייני סהס יגורלך תפיל בתוכנו חומריס
 החטאים הזכריס אל הבן אתה היי כאחר ממנו חלק בחלק נחכל והיה רסות בדרך לתפוס כאת סעלג או
 כפילה גורלך על מה סנקח מסלל הנדיקי וכל אחר יזכה בחלקו או תהיה בינינו חבדותה עד זמן ידוע והוא
 ביוס אחר יהיה לכולנו כלום בין כולנו או יהיה ביאורו ססבון מן במכסת נפסות ורל כפילה גורלות וסיעור ס
 אחר וקנב אחר טוח יהיה לכולנו רל לכל אחר ממנו בני אל תלך בדרך חתס רל בדרך אחר עמהס או בדרך
 רע עם החטאים הזכרי ומנע רגלך מלכת בגתיבות כי רגליה לעפסות רע ירונו וימהרו לספוך דם נקי כי
 חנס מזורה הרסות רל כך יקרא לנדיקי ולכקויס עם החטאי כמו סיקרה אל העופות עם האנסיס והטעס סה
 טהרסעיס יאמרו ככפנה רסתינו לנקי חנס כמו על חנס על לא חמס בבפיהס פרוסה הרסות אל העופות ס
 סהס בעלי כנף והס לרמס יארבו כלום האנסי לספוך דם העופות יארבו וככפון חבר תחת הרסות או יכפון
 הרסות או יטמינו עמס בעבור לקחת נפסס סל עופו וכן סס אורחות כל בונב בנע והס הגולכי סהס גזולי
 היומן כי סס יקחו נפסס בעליו סל ממון והענין סיהרגו האיס וילקחו ממנו ממנו או יאמר כי חנס מזורה
 הרסות כלום כך יקרה לאלו החטאים לכסוף הגול סעוטיס וכעבור ספיכת הדס נקי כמו סיקרה לאלו
 העופות ההולכיס לחכול חבר ויואיש הרסות ולא יחוסו לה ואומר כי העופות והס בעלי כנף לרוב תאונס לא
 לחכול חבר טחינו סלהס סס גרמיס בזה מיתתס וזה רונה באמרו

דלע

לְהַקְשִׁיב לְחִבְמָה אֲנֹכְךָ חֲטָה לְבָדֵךְ לְתַבּוּנָה: כִּי
 אִם לְבִינָה תִקְרָא לְתַבּוּנָה תִתֵּן קוֹדֶךָ: אִם תִּבְּ
 תִּבְקָשְׁנָה כְּכֶסֶף וְכַמְטוּנִים תַּחֲלֹשְׁנָה: אִזּוּ תִבִּין
 יִרְאֵת יְדוּהָ וְדַעַת אֲלֵדִים תִּמְצָא: כִּי יְדוּהָ יִתֵּן חֵב
 חִבְמָה מִבְּיַד דַּעַת וְתַבּוּנָה:

טלום תהיה דריסתך החכמה ובקשתך לא בעיתותי ה
 הפכתי וצט יתי כט הד רק שתחפסנה במבחר ומנך
 ובמבחר הטעות ותפסם ברעיונך עוסקך בבקשתה
 האסר אתה עוטה בבקשתך הזהב ותחפס אחריה ל
 למצוא אחרים שפסיד כל מאמצי כחו למצוא אונרו
 חסך ומטמון ומסתרי או תהיו יראת ה כלום בעת
 שתדרוש החכמה ותחפס אחריה על דרך הנזכר תב
 תבין יראת ה כל מ' תטיב מן החכמה מה שתחייב כ

בפסך לוי מן האלהי כי אין בור ירא חטא ולא עש הארץ חסיד כי כפי מה שיטיב האדם רוממות האל ית' סמ
 וגדלות מלאכי הקדוש וכבאות מעלה כן תרבה מדתה ענוה והכנעה בפסו וירא מאלוהיו וימצא דעת אלהי
 והענין שהוא יטיב מיריעת אלהיו באמנעו' החכמה מה שלא יוכל להשיג בלעדיה ואפשר שיכונן באמרו לה
 להקשיב לחכמה הזוכך לחכמת האלהית הנקראת חכמה סצס ואז תנה לבך לתבונה רל' חכמת הלימודי הנקרא
 הנקראת חמרי בינה ואז אס יסתדל בלמודים הסתדלות הנזכר יסיג באמנעות יראת האלהי ויריעתו כפי ה
 היכולת וידוע כי בחכמת הלימודים אשר מכללה חכמת התטטורת יעלה בה אל חכמת הגלגלי ויסיג בהם יראת
 אלהי כי בעת שיראה שמינו מעשה אבדעותיו ויתבונן בסיעור גרמיהם ובמספר מכביה ובסיעור גופם ובתל
 ובתעלנותיה ויסתכל ברחקי המדולי אשר בינינו וביניה ומה שיש בדוחק מגלגל לגלגל אז יכיר רוממו' החל י
 ית' שמו ויראה עממו בריה סבלת אין מן הרחוי שתחסב לכולם בערך אל כבאו מעלה וירא אלהיו וישומס בח
 בהטבו איך נסגר בזה העולם בלוקף בתוך הכלוב אין מנוס ממנו יקחנה בעליו לרצונו ויסימנו סס לרצונו ו
 וכך המין האכזבי ושאר המינו' נסגרו בעול הזה לרצון האלהי ית' שמו הביאנו הכה בעת סגורה יוב
 חכמת ידיעות ית' ויקחנו מן העולם הזה לרצונו וכמו שחכמת הלימודים תביא האדם לידי יראת ה' כן החכמ
 החכמה האלהית מביאה אל ידיעת האלהים ויריעת דרכיו ואז ימצא חן בעיניו ית' באמרו הודעני כל את דרכ
 דרכיך ואלדעך למען אמנא חן בעיניך הודיע כי מי סיודעניו הוא המנציא חן בעיניו גם אפשר כי אחרי סחו
 סהזכיר על חכמת המוסר בפרטם הראשונה ועל החכמה האלהית בפריסת חכמות בחון תרונה התחיל עתה ב
 בזו הפרטם הסליסית ולזכור חכמת הלימודי ואז בני אס תקח אמרו כמו סקראה בתחלה אמרי בינה לפי שוא
 שואת החכמה איננה רק אמרו' בלבד כלום הבנה בלב סיחוק בלבו קוים וסטחיס מופסטיס מהג
 יתגלס מב'תי טיהיה להם מציאות בו חון לסכל ולפיכך ראוי לקראה אמרוס ואמרו להקשיב לחכמה אזוכיך
 ונימר אס תבקסנה ככסף ונימר אז תבין יראת ה' רמו באלה הפסוקים כי זאת חכמת הלימודית אפשר להגיע
 לה האדם מעממו כסידע ההקדמות בלבד לפי שמופסיה הם גמוריס כותבם העלה והמציאות יחד ולפיכך המו
 המופס ידריכחו ולא יטה אנה ואנה ולכן אמר אס תבקסנה ככסף כלומר אס תבקסנה אתה מעמך וחון ה
 הדבר כך במוסר ובחכמה כי צריך בהם מלמד מובהק מקובל קבלה סלימה והוא שאמר בפרטם שאחרי זאת
 בטח אל ה' בכל לבבך ואל בינתך אל תסען רל' כי ידיעות האל ית' והוא הבטחון בו בכל לב תהיה כטלח תסע
 תסען אל בינתך ואמרו אז תבין יראת ה' רל' לאחר סצדע המוסר והוא מה שהזכיר בפרטם הסכניה והמר
 בינה והוא מה שהזכיר עתה אז תהיה סלט ותבין יראת ה' ודעת אלהים תמצא. כי ה' כי יתן חכמה הוא
 כפיכך טעם לגמה שהזכיר וזה בעבור שאמר אס תבקס החכמה ככסף וכמטמוניס תהפסנה אז תבין יראת ה' ו
 ודעת אלהים תמצא אמר לא ופלא ממך זה הדבר לא יהיה נמנע בעיניך סיחול עליך ספע הסכל בעת שתסו
 ס'סוטט ברחובותיו וצ'סדל בבקסנו כי האל ית' שהוא מבוט החכמה לא יכזבו מימיו רק הוא חונן ונותן ב
 בלא הפסך וזה רונה באמרו כי ה' יתן חכמת בלומר בנותן בתמידות והסטרון מנד המקבלים כמו שאמר כי
 עמך מקור חיים וגו' דמה סספע מאתו ית' בלי הפסק למקור מים חיים סמימיו כובעים ומקפסטיס הנה והנה
 באמרו סספי דעת ותבונה. אז יאמרי ה' יתן חכמה כלום אעפ' שאמרתי לך כי בחכמת הלימודית והס אמרי
 בנה תתל לרעצ מעמך החכמה האלהים אינה כן כי צריך אתה ללמוד קבלה איס מפי אים עד מפי הגבור
 וזה סרמו באמרו מפינו דעת ותבונה

ותפרעו כל עצתי ותוכחתי לא אבייתם גם אני
 באדבכם אשחק אלעג בבא פחדכם : בבא כשוא
 בשואה פחדכם ואדבכם בסופה יאתה בבא עליכם
 עליכם צרה וצוקה : או יקראני ולא אענה ישח
 ישחרוני ולא ימצאני : תחת כי שנאו דעת ויר
 ויראת ידוה לא בחרו : לא אבו לעצתי נאצו כל
 תוכחתי : ויאבלו מפרי דרכם וממעצתי הם ישב
 ישבעו : כי משובת פתים תהרגם ושלות בסילים
 תאבדו : ושמע לי ישכן בטח ושאנן מפחד רעה
 בני אם תהח אמרי ומציתי תצפן אתך :

3

וען קראתי ותמאכנו אומרת כל אחת מן החכמו
 וען אשר קראתי אתכם לסוב לתוכחתי ומאכתם ל
 לסצוע לי ונטייתי ידי כאדם טעומר רחוק ממנו וא
 ואינו טומע קולו והוא רומז אליו בידו סיבא אליו ו
 ואין מקסיב חו יאח ונטייתי להעלות אתכם חלי כא
 כאדם סנותן יד לחבירו להעלותו אליו ותומר תכה
 את ירך ויתן ידו ויעלהו אל המרכבה ואין מקסיב
 דל ולא מי סירבה לסמוע דבריו ולעטותם
 ותפרעו כל עצתי כמו למח מסה ואחר תפריעו
 את העם ממעטיו ועניינו הביטול כלומ באלתס ויו
 וחטבתם לאין הענה הטובה טיעצתי אתכם ודבר
 תוכחתי לא אבייתם לסמוע ולענות גם אני באדבכם
 אשח כלומר אתם טחקתם על דבריו וגם אני ב
 בבוא אידכם והיא חטבת הכרות לדמיון חטבת האד

אשח ואלעג מכס בבוא הדבר סתפחדו ממנו והיא בעת טיבא כשואה פחדכם אמר הדבר סתפחדו ממנו ות
 ויודכם יבא במהירות כבא רוח סופה ומתי יהיה יום אידכם גבה עליגם צרה וצוקה בי היום טיסינהו צרות ו
 וצוקות ידמה לו סיחטך העולם כולו וכאלו יהיה יום עליית אדום וענכיס לעצרות הרוח הרנזה ופי סואה ס
 סממון כמו האדמה טממה חו יהיה עניינו הנעקה כמו וסאון לחמיס כסאון מיס כבירים יסאון
 חו יקראוכני אומרת כל אחת מן החכמות חו כחול עליה על השפתי וה' ציס והכסילי הנזכרי צרה וכו
 וצוקה ולא חטבה חות וכן ראוי להס והוא בהפ' מה סחמ הסגבהו כי ידע סמי יקראני ואעכסו ויסחרכני יביאו
 כסחר לדרום ולא ימצאני ולמה יקרה להס זה תחת כי טכחו דעת דל לדע' הדעת ויהיה דעת סס לו חו מקור
 ומס דעת מקור יאח תחת ססכחו לדעת הנריך להס לדעת ויראת ס' לא בחרו דל לא בחרו בו ובה ברא
 בחסרון בית ולא חבו לעצתי דל לא חבו לסמוע לעצתי כאנו כל תוכחתי דל לכאנה ולתועבה תוכחתי
 ויחכלו מפרי דרכם כאדם האומר למה יקראוכני ולמה יסחרוכני בעת צרת יאכלו פרי הדרך אשר בחרו להס
 ויסכסו ממוענותיה כי משובת פתאי תהרג כלומ המשובה והיא הדרך הרעה סאחזו לכפס' ראוי הוא סתהיה
 סבת הרגתם והסלנה אשר גדלו עליה והתרסלו מדרם החכמה היא תאבד חותם מן הקיטס הנכחיס וסומע לו
 יסכון בטח אומרת החכמה : והסלנה סהיתה לכסילי תאבד' חמ' האיס ססומע לעצתי יסכון בטח מקודות חו
 חו כי יהיה למעלה מן הזמן ויהיה סאחן מפקד בקרות הרעה עליו והענין סהו לא יסחד סתצוהו רעה כי
 ככון לבו בטוח בה' וכיוון חכ' לומ בפסוקי האלה כי המתרסל מקנות החכמה בימי הצרות' אשר בימי' ה'
 לכו פניו מטרדת חזמן בטר' יחול עליו צרות חזמן והוא סיכטרך לעמול למנוח מחייתו ומכול לביתו ורביבת
 הימי' ועשיית הסחירות יבא חז' סלא יוכל לקנות החכמה וכול עליו מקרה חזמן לסכלותו מן החכמה אשר
 לחורה ירך חסך ימצא עכמו רק מן החכמה וסערמה ואינו יכול להככל מהס ואס יחטא בעצ' סכלותו לאלדיו
 חו לחכמי הוא מעותד לקצר פרי מעס' כפי חטאו והמשובה סדבדקו בה היא סבת הרגת' חס תהרג והתרסלו
 סחתרסלו מקנות החכמה היא עץ קיטס היא תאבד חות' בעול' הזה ובעול' הבא כפי מה סתגזו החכמה העליונה
 חמ' הנסמס חל החכמה הוא יסכון בטח בעול' הנסמות ויהיה סאחן מפקד הרעה לכפסו הנדלקי' בני אחרי
 טחזכיר הפרסה סקודמ דברי החכמות והוא חכמ' בחוץ תרונה חוזר מחבר' הספ' ואח' בני חס תקח אמרי כלומ'
 חס תקבל אמרי ומה סחני מנוח חות יהיה סמו' בלבך וכפו סלא תסכחהו להקסיב לחכמה חזנך ד' למה
 סחני מנוח חותך סתהיה חזנך קסבת לסמוע החכמה וצטה לבך לתבונה כלומ סתסיר לבך מתחנת חזמן ות
 וצטה חותך חל דרך חחר והוא לסמוע סתבונה כי חס לבנה תקרא כלומ' חס יסור לבך מלכת אחרי סבלי
 חזמן ותמר' קראך חלית תקרא חל הבינה חל סתבונה תתן קולך ולא חל סתבונני סגממי' חס תקסנה כס
 כספך וכמטמוניס תקסמה

לְהַקְשִׁיב לְחִכְמָה אֲנֹכְךָ תִּשָּׂה לְבָבְךָ לְתַבְינָה : כִּי
 אִם לְבִינָה תִּקְרָא לְתַבְינָה תִּתֵּן קוֹלְךָ : אִם תִּבְּ
 תִּבְקֶשְׁנָה כְּכֶסֶף וְכַמְטוֹנִים תִּחְפְּשֶׁנָּה : אִזּוֹ תִּבִּין
 יִרְאֵת יְדוּהָ וְדַעַת אֱלֹדִים תִּמְצָא : כִּי יְדוּהָ יִתֵּן חֵב
 חִכְמָה מִפִּי דַעַת וְתַבְינָה :

טלומ' תהיה דריוסף החכם ובקשתך לא בעיתותי ה
 הפכתי וצט' ית' כפ' ד' רק שתפסמה במבחר ומכך
 ובמבחר הסעות ותפסם בדעיונך עוסקך בבקשתה
 כאשר אתה עושה בבקשתך הזהב ותפסם אחרים ל
 למכר' כאלה שמפסם כל מאמצי כהו למכור' אונרו'
 חסך ומטמוז ומסתריו או תבין יראת ה' כלומ' בינת
 שתדרוש החכמה ותפסם אחרים על דרך הנזכר תב
 תבין יראת ה' כל מ' תטיב מן החכמה מה שתחייב כ

כפסך לבי' מן האלהי' כי אין בור ירא חטא ולא עש הארץ חסיד כי כפי מה שיטיג האדם רוממות האל ית' סמ
 וגדולת מלאכי הקדוש וכבאות מעלה כן תרבה מדתה ענוה והכנעה בגפסו וירא מאלוהיו וימלא דעת אלהי'
 והעניין שהוא יטיב מידועת אלהיו באמצעו' החכמה מה שלא יוכל להסיג בלעדיה ואפשר שיכונן בחיורו לה
 להקשיב לחכמה אזכיר לחכמת האלהית הנקראת חכמה סצס וזאת תנה לבך לתבינה דל' חכמת הלימודי הנקרא
 הנקראת אמרי בינה ואמ' חס' ישתדל בלמודים הסתדלות הנזכר וסיג באמצעות יראת האלהי' וידעקו כפי ה
 היכולת וידוע כי בחכמת הלמודים אשר מבללה חכמת התטטורת ועלה בה אל חכמת הגלגלי ויסיג בהס יראת
 אלהי' כי בעת טיראה שמינו מעשה אכבעותיו ויתבונן בסיפור גרמיהס ובמספר מכביה ובסיפור גיפס ובתל
 ובתעלנותיה ויסתכל ברחקי העבדילי אשר ביכנו וביניה ומה סיס ברנחק מגלגל לגלגל הז יכיר רוממו' החל י
 ית' שמו ויראה עצמו בריה ספלה אף מן הדתיו שתחסב לכולס בערך אל בבאז מעלה וירא אלהיו ויסומס בח
 בהטבי אף נסגר בזה העולס בלעוף בתוך הכלוב אין מנוס ממנו יקחה בעליו לרננו ויסימנו סס לרננו ו
 וכן המין האנוסי וסאר המינו' נסגרו בעול' הזה לרננו האלהי' ית' שמו הביאנו הנה בעת סגורה יוכ
 חכמת ידיעותו ית' ויקחנו מן העולס הזה לרננו וכמו שחכמת הלימודים תביא האדם לירי יראת ה' כן החכמ
 הזכמה האלהית מביאה אל ידיעת האלהים וידיעת דרכיו ואז ימלא חן בעיניו ית' באמרו הודעני נא את דרכ
 דרכיך ואדעך למען אמנא חן בעיניך הודיע כי מי סידועיני הוא המוכיח חן בעיניו גם אפשר כי אחרי סחו
 סהזכיר על חכמת המוסר בפרטס הראטונה ועל החכמה האלהית בפריסת חכמות בחן תרונה התחיל עתה ב
 בזו הפרטס הסליסית לזכור חכמת הלימודי' ואמ' בני' חס' תקח אמרי' כמו סקראה בתחלה אמרי' בינה לפי סוא
 סואת החכמה איכנה רק אמרי' בלבד כלומ' הבנה בלב סיחוק בלבו קויס וסטחיס מופסטויס מהג
 ינהגלס מבל'תי סיהיה להס מציאות בז חוץ לסכל ולפיכך ראוי לקראה אמריס ואמרו להקשיב לחכמה אזכיר
 וגימר חס' תבקסנה ככסף וגימר אז תבין יראת ה' רמו' באלה ספסוקויס כי זאת חכמת הלמודית אפשר להגיע
 לה האדם מעצמו כסידע סהקדמות בלבד לפי סמופתיה סס גמודיס נותנה העלה והמציאות יחד ולפיכך המו
 סמופת ידיכיהו ולא יטה אנה ואנה ולכן אמר חס' תבקסנה ככסף כלומר חס' תבקסנה אתה מעמך וחן ה
 הדבר כך עמוסר ובחכמה כי צריך בהס מלמד מובהק מקובל קבלה סלימה והוא סאמר בפריסה סאחרי' זמת
 בטח אל ה' בכל לבבך ואל בינתך אל' תסען דל' כי ידיעות האל ית' והוא הבטחון בו בכל לב תהיה כסלא תסע
 תסען אל בינתך ואמרו אז תבין יראת ה' רל' לאחר סצדע המוסר והוא מה סהזכיר בפרטס הסכנייה והמר
 בינה והוא סהזכיר עתה אז תהיה סלס ותבין יראת ה' ודעת אלהי' תמנא. כי ה' כי יתן חכמה הוא
 כתיב טעסלמה סהזכיר וזה בצבור סאמר חס' תבקס חכמה ככסף וכמטמוניס תהפסנה אז תבין יראת ה' ו
 ודעת אלהי' תמנא אמר לא יסלא ממך זה הדבר לא יהיה נמנע בעיניך סיחול עליך ספע הסכל בעת שתסו
 ס' סוטט ברחובותיו ותסדל בבקסנו כי האל ית' סהוא מנוע החכמה לא יכזבו מימיו רק הוא חונן ונותן ב
 בלא ספסך וזה רונה באמרו כי ה' יתן חכמה בלומד גותן בתמידות וסחסרון מנד סמקבליס כמו סאמר כי
 עמך מקנה חייס וג' דמה סספע מאתני ית' בלי ספסך למקור מיס חייס סמימיו כובעיס ומתפסטויס הנה והנה
 באמר סספי דעת ותבונה' או יאמ' ה' יתן חכמה כלומ' אעכיו סאמרתי לך כי בחכמת הלימודית והס אמרי'
 בנה סספילדעצ מעמך החכמה האלהי' אינה כן כי צריך אתה ללמוד קבלה איס מפי אים עד מפי סגגור
 וזה סרמו באמרו מפיו דעת ותבונה

ותפרעו כל עצתי ותוכחתי לא אבייתם גם אני
 באדכם אשחק אלעג בכא פחדכם : בכא כשוא
 בשואה פחדכם ואדכם בסופה יאתה בכא עליי
 עליכם צרה וצוקה : אז יקראני ולא אענוה ישח
 ישחרונני ולא ימצאונני : תחת כי שנאו דעת ויר
 ויראת ידוה לא בחרו : לא אבו לעצתי נאצו כל
 תוכחתי : ויאבלו מפרי דרכם וממעצתי הם ישב
 ישבעו : כי משובת פתים תהרגם ושלות בסילים
 תאבדם : ושמע לי ישכן בטח ושאנן מפחד רעה
 בני אם תבוח אמרו ומציתי תצפן אתך :

2

יען קראתי ותמאנו אנמרת כל אחת מן החכמו
 יען אשר קראתי אתכם לסוב לתוכחתי ומאכזם ל
 לסמוע לי וכטייתי ידי כאדם טעומר רחוק ממנו וא
 ואינו שומע קולו והוא רומז אליו בידו סיבא אליו ו
 ואין מקסיב או יאמ וכטייתי להעלות אתכם חלי כא
 כאדם סכותן יד לחבירו להעלותו אליו ואומר תנה
 את ידך ויתן ידו ויעלהו אל המרכבה ואין מקסיב
 דל ולא מי סירנה לסמוע דברי ולעשותם

ותפרעו כל עצתי כמו למה משה ואהרן תפריעו
 את העם ממעטיו ועכינו הביטול כלומ באלתם ויו
 וחטבתם לאין הענה הטובה סיעצתי אתכם ודבר
 תוכחתי לא חביבם לסמוע ולעשות גם אני באדכם
 אטחף כלומר אתם טחפתם על דברי וגם אני ב
 בבוא אידכם והיא חסכת הנרות לדמיון חסכת האד

אשחק ואלעג מכס בנול הדבר סתפאדו ממנו והיא בעת סיבא כשואה פחדכם אמר הדבר סתפאדו ממנו ו
 נודכס יבא במהירות כבא רוח סופה ומתי יהיה ינס אידכם צבא עליגס צרה וצוקה כי התיי סיסוהו צרות ו
 וצוקה ידמה לו סיסוך העולס כולו וכאילו יהיה יום עליית אדום וענכוס לעברות הרוח הרואה ופי' שואה ס
 סממון כמו האדמה תסמה סממה או יהיה עניינו הנעקה כמו וסאון לחמים כסאון מים כבירים וסאון
 חו יקראונני אנמרת כל אחת מן החכמות או כחול עליה על הפתאי והלכיס והכסילי הנזכרי צרה וצו
 וצוקה ולא חעכה אותך וכך ראוי להם והוא בהפ' מה סתמ' הסגבהו כי ידע סמי יקראני ואעכא ויסחרנני יבואו
 כסאר לדנוס ולא ימצאנני ולמה יקרה להם זה תחת כי סכחו דעת דל' דע' הדעת ויהיה דעת סס לו או מקור
 וחס דעת מקור ואמ' תחת ססכאן לדעת הנריך להם לדעת ויראת ה' לא בחרו דל' לא בחרו בו ובא בצ
 בחסרון ביצ' ולא אבו לעצתי דל' לא אבו לסמוע לעצתי כאנו כל תוכחתי דל' לכאכה ולתועבה תוכחתי
 ויחכלו מפרי דרכם כאדם האומר למה יקראונני ולמה יסחרונני בעת צרת' יאכלו פרי הדרך אשר בחרו להם
 ויסבעו ממועבותיה' כי משובת פתאי תהרג' כלומ' המשובה והיא הדרך הרעה סאחזו לכפס' ראוי הוא סצחיה
 סבת הריגתם והסלוא אשר גדלו עליה והתירסלו מדדים החכמה היא תאבד אותם מן הקיים הנכחיים וסומע לו
 יסכון בטח אנמרת החכמה : והסלוא סהיתה לכסולי תאבד' אמ' האים הסומע לעצתי יסכון בטח מקודות סו
 הזמ' כי יהיה למעלה מן הזמן ויהיה סאכ' מפחד בקריות הרעה עליו והעכנין סהו לא יסחד סתצואהו רעה כי
 ככון לבו בטוח בה' וכיוון סאכ' לומ' בפסוקי האלה כי המתירסל מקנות החכמה בימי הבחרו' סמר בימי' ה'
 לבי פטי מטרדת הזמן בטר' יחול עליו צרות הזמן והוא סיסטרך לעמול למנוא מחיצו ומכנול' לביצו ורביצת
 הימי' ועשיית הסחירות יבא הזמ' סלא יוכל לקנות החכמה וכחול עליו מקרה הזמן לסכלותו מן החכמה אשר
 לחורה יגך ססך ימצא עכמו רק מן הסמעה וסערמה ואינו יוכל להכנל מהס ואס יחטא בעצ' סכלותו לאלדיו
 או לחכמי' הוא מעותד לקנול פרי מעס' כפי סטאון והמסובה סדבקו בה' היא סבת הריגת' אס תהרג' והתירסלו
 סהתירסלו מקנות החכמה היא עץ קיים היא תאבד' אות' בעול' הזה ובעול' הבא כפי מן סתצו' החכמה העליונה
 חונ' הנסמעה חל החכמה הוא יסכון בטח בעול' הנסמות ויהיה סאכ' מפחד הרעה לכפס' הנדריקי' כבי אחרי
 סהזכיר הפרסה סקודמ' דברי החכמות והוא חכמ' בזון' תרונה חוזר מחבר' סספ' ואמ' בני אס תקח אמרי כלומ'
 אס תקבל אמרי ומה סאני מצוה אות' יהיה סמו' בלבך' וכפ' סלא תסכחון להקסיב לחכמה הזנך דל' למה
 סאני מצוה חרף' סצחיה הזנך קסבת לסמוע החכמה ותטה לבך' לתבונה כלומ' סתמיד לבך' מתאות הזמן ות
 וצטה אנצ' חל דרך אחר והוא לסמוע הצבונה כי אס לבונה תקרא כלומ' אס יסור לבך' מלכת אחרי סבי'
 הזמן ותמור' קראך' אליה תקרא חל הבינה ואל' הצבונה תתן קולך' ולא חל סתצונני' סגממי' אס תבקסנה כס
 ככסף וכמטמוכיס תקסמנה

ועמר מצטרנו ואל כן החכמה היא תצילהו סלחו יכס
יכסל באסת איש ותצילהו גם מאסת זרה בעת שיתח
שתחליק אמרו לפתותו ולאחר שהוכי האסה זרה נכ
ונכריה דבר בגנותן ואמר העונות חלוק בעוריהו כ
כלום טהור רחמי להיות נכבד וגדול בעיניה וגולה ב
עמו מעוריה

ולא היה לה לעשות זה אפי' אם לא תזהיר התורה
באמרו ולא ברית אלהים שבחה כלום סכחה התורה
ועברה על ברית אלהים כי סחה אל מות ביתה רל
אלא תתפת' וחר הזרה והנכרי כי סחה אל מות ביתה רל
אל המות וברית ה' מנוחה ועמוקה עד המות וזה כי קראה חמת גבר ולא יחמול בעת נקם לא יסא פ
שני כל כופר ולא תאבה כי תרבה סחד זהו במה סיחטא אל בעלה אמנם במה סימרה מנות חלהו הוא מעותד
עס כל זה אל העונם הרותני כל באיה לא ישובן הכינוי במלת באיה שב אל הזרה ואל הנכריה כי כל התוע
התועים אחריה צונסי יכולין לסוב לדרך הטוב כי יהיו כמסכים אחריה ולא יסורו מדרכם הרע ולא יסיגו
אחר המות דרכי העולם הבא ואכפסר שהכנוי במלת באיה שב אל ביתה הנזכר ואמר כי כל הבאים אל ביתה
לא ישובו עוד כי סחה עד המות ואם כן ימותו בבואם סח מתה זמנית ולא יסיגו ארחות חיים במוקס למען
תלך בדרך טובים רל החכמה תצילך שלא תלך בעצת רשעים כדי שתלך בדרך חכמים טובים וארחות צדיקים
תסמור בלבך ובזכירתך כדי ללכת בהם הו' תסמור הרחות צדיקים סלחו תפרון גרם כי יסדים ורמו ארץ
רל כי יסורים לא ימותו בלא עתס כמו הנכטים אחר הזרה והנכריה רק יסכנו בהרץ סלכניס בעוד החיים ח
קייטס כי סס לא יזיקו ומתוך כך לא יזקו ממנוף אל זה ס סגחת ה' ית' לסמרס מכל כוק ומכל הזק והאנסו'
התמימים יותרו בארץ ותהיה להם אחרית ותקוה ואמר יותרו בה כלומר סלא יכרתו מן העולם בלא עתס רק
ישארן בארץ אחרי מות הרשעים אשר קומטו בלא עת' ואכפסר טחמר ותמימים יותרו בה סב אל היסורים הכ
הנזכרים ואמר כי האנסים היסורים סס יסכנו לטמ בארץ וסלמים מכל מוס ותמימים מבלי חסרון אבל ית
יותרו בארץ מה טיחן כן ברשעים' אמנם הרשעים סס יכרתו מן הארץ בעצור רשעס כי מארת ה' בבית ר
רשע בהיותס בעולם הזה וגם במוקס יכרתו מהחיים וכן הביגדי יהיו כסחים מן העול' הזה בלא עתס ויהיו כב
כרתו מצרור החיים' אן יהיה אומ' ובוגדי' יסחן ממנה סב אל ורשעים מהרץ יכרתו ואמ' כי הרשעו' יכרתו
מן העולם הזה בלא עתס ולא יספיקו לעשות תשובה רק בהיו' ס בבגדות יכרתו מן העולם ואכפסר סהכ'
הזה קרא זרה ונכריה דרך' ואל כן החכמה תציל האל' מהאמון ~~_____~~
וכל אמונה מעלדי תורת מסה ~~_____~~ סהיה מביאה החדס להכניח
אלהו חיים והתנר' סהיה הברית אשר בין ה' ובניכנו ואמרו כי סחה אל מות ביתה ואל' רפאים מעגלותי' הות
מבואר ~~_____~~ סס מאסרי' כפס האל' ומסירי' אותה מחיי עד ומביאין אותה אל הכילון הב
הגמור ומדרך' ~~_____~~ גב' סכל באיה לא ישובן ולא יסיגו ארחות חיים כי איך מספיקו בידו לעשות תשובה ומ
ומתוך כך לא יסיגו ארחות חיי' עד עולם סכולו ארוך למען תלך בדרך' טובי' כלום החכמה תצילך סלא תתפ
תתפתה אחר ~~_____~~ למען תלך בדרך התורה ותסמור ארחות הנדיקו' סומרי' מנותיה לטוב ל
לך כי יסירי' יסכנו בארץ סלכני' וסלנויס זמן גדול ותמימי' סהס סלמים והס למעלה מהיסורים יותרו בה יו
יותרו ויותר' ואכפסר סארץ במקום הזה רמו לארץ החיים אמנם הרשעו' יכרתו מן העולם ויהיו ככרתים מא
מארץ החיים גב' וכן הביגדי' יס'ו מארץ החיים גב' גס אכפסר סקרא כפס הנומחת והכפס המרגס' זרה ו
ונכרית מעצמות האדס כי הכת סככלי מסז'
האדס לצורך סלמות כפסו והונחת סכלו מן הכת אל ספועל אן הוא כקרא עובר אדמתו וכוטר כרמי זולתו
ואו לא יסבעו זרים כחו כי הוא מסתדל במה סהוא עצמתו ואיכנו זר מעצמותו אמנם בעת סיסתדל ה
האדס לנורך תאות העולם והקנייס הזמניים והוא העמל סיהיה לאדס תחת סמס אן הוא עובר אדמתו זולת
אלתו והענין סיס צדל על דבר סהוא חוץ מעצמו ויסבעו הכחו סמריו' סהס זריס כחו ועצבו בבית כריו

כי שחה אל בית ביתה ואל רפאים מעגלותיה:
כל באיה לא ישובן ולא יסיגו ארחות חיים. למ
למען תלך בדרך טובים וארחות צדיקים בשמו
תשמר. כי ישרים יסכנו ארץ והכויים ייתרו בה

על זה כל סכן סהתורה מזהרת על זה וזה רונה בא
המזהרת על זה לרוע טובע' ובגדה בא'ס חיקה ועבר
יס תועלת גדולה במעלת החכמה המכלת מוקך ס
אל רפאי' מעגלותיה כלום כתיבות' סס המדריכות האל'
אל המות וברית ה' מנוחה ועמוקה עד המות וזה כי קראה חמת גבר ולא יחמול בעת נקם לא יסא פ
שני כל כופר ולא תאבה כי תרבה סחד זהו במה סיחטא אל בעלה אמנם במה סימרה מנות חלהו הוא מעותד
עס כל זה אל העונם הרותני כל באיה לא ישובן הכינוי במלת באיה שב אל הזרה ואל הנכריה כי כל התוע
התועים אחריה צונסי יכולין לסוב לדרך הטוב כי יהיו כמסכים אחריה ולא יסורו מדרכם הרע ולא יסיגו
אחר המות דרכי העולם הבא ואכפסר שהכנוי במלת באיה שב אל ביתה הנזכר ואמר כי כל הבאים אל ביתה
לא ישובו עוד כי סחה עד המות ואם כן ימותו בבואם סח מתה זמנית ולא יסיגו ארחות חיים במוקס למען
תלך בדרך טובים רל החכמה תצילך שלא תלך בעצת רשעים כדי שתלך בדרך חכמים טובים וארחות צדיקים
תסמור בלבך ובזכירתך כדי ללכת בהם הו' תסמור הרחות צדיקים סלחו תפרון גרם כי יסדים ורמו ארץ
רל כי יסורים לא ימותו בלא עתס כמו הנכטים אחר הזרה והנכריה רק יסכנו בהרץ סלכניס בעוד החיים ח
קייטס כי סס לא יזיקו ומתוך כך לא יזקו ממנוף אל זה ס סגחת ה' ית' לסמרס מכל כוק ומכל הזק והאנסו'
התמימים יותרו בארץ ותהיה להם אחרית ותקוה ואמר יותרו בה כלומר סלא יכרתו מן העולם בלא עתס רק
ישארן בארץ אחרי מות הרשעים אשר קומטו בלא עת' ואכפסר טחמר ותמימים יותרו בה סב אל היסורים הכ
הנזכרים ואמר כי האנסים היסורים סס יסכנו לטמ בארץ וסלמים מכל מוס ותמימים מבלי חסרון אבל ית
יותרו בארץ מה טיחן כן ברשעים' אמנם הרשעים סס יכרתו מן הארץ בעצור רשעס כי מארת ה' בבית ר
רשע בהיותס בעולם הזה וגם במוקס יכרתו מהחיים וכן הביגדי יהיו כסחים מן העול' הזה בלא עתס ויהיו כב
כרתו מצרור החיים' אן יהיה אומ' ובוגדי' יסחן ממנה סב אל ורשעים מהרץ יכרתו ואמ' כי הרשעו' יכרתו
מן העולם הזה בלא עתס ולא יספיקו לעשות תשובה רק בהיו' ס בבגדות יכרתו מן העולם ואכפסר סהכ'
הזה קרא זרה ונכריה דרך' ואל כן החכמה תציל האל' מהאמון ~~_____~~
וכל אמונה מעלדי תורת מסה ~~_____~~ סהיה מביאה החדס להכניח
אלהו חיים והתנר' סהיה הברית אשר בין ה' ובניכנו ואמרו כי סחה אל מות ביתה ואל' רפאים מעגלותי' הות
מבואר ~~_____~~ סס מאסרי' כפס האל' ומסירי' אותה מחיי עד ומביאין אותה אל הכילון הב
הגמור ומדרך' ~~_____~~ גב' סכל באיה לא ישובן ולא יסיגו ארחות חיים כי איך מספיקו בידו לעשות תשובה ומ
ומתוך כך לא יסיגו ארחות חיי' עד עולם סכולו ארוך למען תלך בדרך' טובי' כלום החכמה תצילך סלא תתפ
תתפתה אחר ~~_____~~ למען תלך בדרך התורה ותסמור ארחות הנדיקו' סומרי' מנותיה לטוב ל
לך כי יסירי' יסכנו בארץ סלכני' וסלנויס זמן גדול ותמימי' סהס סלמים והס למעלה מהיסורים יותרו בה יו
יותרו ויותר' ואכפסר סארץ במקום הזה רמו לארץ החיים אמנם הרשעו' יכרתו מן העולם ויהיו ככרתים מא
מארץ החיים גב' וכן הביגדי' יס'ו מארץ החיים גב' גס אכפסר סקרא כפס הנומחת והכפס המרגס' זרה ו
ונכרית מעצמות האדס כי הכת סככלי מסז'
האדס לצורך סלמות כפסו והונחת סכלו מן הכת אל ספועל אן הוא כקרא עובר אדמתו וכוטר כרמי זולתו
ואו לא יסבעו זרים כחו כי הוא מסתדל במה סהוא עצמתו ואיכנו זר מעצמותו אמנם בעת סיסתדל ה
האדס לנורך תאות העולם והקנייס הזמניים והוא העמל סיהיה לאדס תחת סמס אן הוא עובר אדמתו זולת
אלתו והענין סיס צדל על דבר סהוא חוץ מעצמו ויסבעו הכחו סמריו' סהס זריס כחו ועצבו בבית כריו

ויעפון לישראלים תושיה מן לחלכי תם: לניצור א
 ארחות משפט ודרך חסידו ישמר: או תבין צדק
 ומשפט ומישרים כל מעגל טוב: כי תבא חכמה
 כלבך ודעת לגפשיך ינעם: מזומה תשמר עליך
 תבינה תנצרכה: להצילך מדרך רע מאיש מר
 מדבר תהפכות: העזבים ארחות ישר ללכת בד
 בדרך חשך: השמחים לעשות רע יגילו בתהפ
 בתהפכות רע: אשר ארחתיהם עקשים ונלוזים
 במעגלותם: להצילך מאשה רעה מנכריו: אמ
 אמריה החליקת: העובת אלוף געוריה ואת. ב

ברית אלהיה שבחה

יכפון לישראלים תושיה דל הוא ית' סמו כוסן בעבור
 הישרים דבר נכחי ודבר סהוא יצ' לא דבר סהוא ה
 הכל כקניינים הזמנים ובעבור שתענוג הנפס הוא
 כפון ונעלם מעיני סכלכני ואין לכו דרך להסיג ע
 על אמיתתו אומר עליו יכפון תושיה על דרך מהו
 רב טובך אשר כפנת ליראיך ותושיה הוא שס כגור
 מן יש ויונה בני ידיעת האל ית' והדבקו בכרור החי
 מגן הוא להולכי הוס דל כי האל ית' מגן אל התמו
 התמימים סהולכוס בדרך תמים לדמיון המגן סמג
 סמגין על בעליו וסהגנה הזאת היא סגן בעדו מק

מקורית הזמן כי הס למעלה מן הזמן ויגן גב'
 בעדס מן הנרה המעופדת לכפנות המקורים בע
 בעבודת האל לכנור אורחות מספט הוא דבק עס כ
 מגן להולכי תוס כלומ' סהוא ית' מגן לאותס סהס

הולכיס בתמימו כדי לכנור אורחות ה ית' סהס אורחות מספט וסוא ית' גב' הדרך סילכו בה ססידיו יסמור סל
 סלס יכסלו בה או יאמר כי מסו ה ית' סוא ידיעת סחכמה העלונה ולא יוכל האדס לדעתה מעצמו כחכמת סל
 סליומוריס וסוא ית' כוסן ליסריס תוסיה וסוא חכמה סידע בה האדס חכמת סאלסית בביאור על דרך ססיה ח
 חכמת סהגיון לידע בה חכמת סטובע ותועלת זאת סחכמה היא לכנור אורחות מספט כלומר לסמור דרכי סמו
 סמוספס או תבין צדק או תבין כלומ' אס תבקס סחכמה על סתכאוס סאמוריס או תבין צדק ומ
 ומספט ומסריס וכל מעגל טוב סאמוריס בתחלת סספר ביאמרו לקחת מוסר סמכל צדק ומספט ומסריס סס
 ססצדק סוא סיומר להגיע כל בעל חק לחוקו ולתת לכל כמסא מן סכמסאות כפי סראוי לו וסמספט סוא לדון
 במה סראוי על סכדני יסו' חסר או כקמ' ומסרי' הו' סווי סמדו וללכת בש דרך' הבינוכית כסמר פרסנו בתחלת
 סספר או יאמר או בעת סתבקס סחכמה על הדרך סאמתי תבין בסכלך סמחויבות וסממנעות וסאססריוות
 ועל דרך יסר וסאות בבקספס סחכמה או יאמ' סתוכל לעסות סהקדמות כקיוות מן ~~והינינה הקדמות~~
 סל צדק ומספט וסו' תסיה סתולדה מיסריס דל' יסריס וככונה כנמיה על מכונת סיומר כי תבא חכמה ב
 כלצדק כלומר בעסותך תבא חכמה בלבך וסדעת גב' יכעס לכפסך או יאמר סתה תוכל על סמוספס סאמתי

סאמתיס רחוקיס מן ~~כי תבא חכמה בלבך~~ וסוא תיסרך לעסות סמוספס מיוסדיס
 על סאמתי וסוא תסמור עליך מן ~~כמו סחכיר בצסוק סאמר זה מוסימס תסמור עליך מוסימס~~
 מוסימס תסמור עליך דל מוסימס וסוא סחכמה אסר ססדללתה בצקססיה סוא תסמו' אותך מפגעי סעולס או
 תסמור אותך מן סהרגס ~~והתבונה סקניית~~ סוא תככריכס סלס תכסל במוספיק להנילך מדרך רע ר'
 וסוי' א' גב' להנילך מדרך רע וסוא דרך לסון זכר כמו זה הדרך לכו בו או מדרך אים רע ומאים מדבר סה
 תספוכות בלבו כלומ' דברים ~~ואכסר סדרד רע ואים מדבר~~

תספוכות רמו אל ~~וקראו דרך רע ומדבר תספוכות לפי סהוא מראס בדבריו~~ וסוא
 סעווכיס אורחות יוסר ללכת בדרכי חסך כלומר ~~העווכיס אורחות יוסר ללכת בדרכי חסך~~
 כי סחכמה תקרא אור וסומר גב' עלסס ססמחוס לעסות רע יגילו בתספוכות רע אסר אורחותיהס כ
 עקסוס וכלחוס במעגלותס כי כל אולו סענווכוס רחוס להאמ' עלסס' או יאמר מוסימס תסמור עליך תכונה
 תכנרקה כלומר סהחכמה תניל סאדס סלס ~~וסלס יטעו וולתו גס כן בדרכי סה~~
 ותסמו' אותו גב' ותככרסו מן סעווכיס אורחות יוסר ללכת בדרכי חסך ~~והנינה הקדמות~~
 סכססדות סהס עווכי' סתור' מדברי סכניאוי ודרכי סחכמ' סהס אור ~~והנינה הקדמות~~
 וסוא גב' סמחוס לעסות רע כלומר סמחוס בעסותס רע ולא יתאבלו עליו לסכסס ~~והנינה הקדמות~~
 ויגילו גב' בעת סידאו תספוכות כלומ' דברי ~~והס כלנויס גב' כלומר פתלתוליס במדנותיה וסבית אסר במל' מעגלות~~
 אורחותיהס ממריית במלת אורחותיהס כאלו אמ' אסר אורח' עקסוס וכלנויס במעגלותס להנילך מאסס
 אחרי סאמר תועיל לאדס סתנילו מדרך רע ומאים . תספוכות סוא תועילך גס כן להנילך מאסס זרס וק
 וקרא אסס זרס וככריה כל אים לאסס לבד זאססו' סהוא ענס מעצמו

כי אין ראוי להשיב בצדקו בניו שלא יוכל להשיב
ענינו אונס הראוי לאדם שיבטח באלהי ית' שמו א

בטח אל ידחה בבדל לבך ואל בייחוד אל השען:

אמר בו המזקן הצדקני המושב האמיתי והקיים הנבחר והבטוח כי הוא ישוגב ואמר בכל לבדך בה לומר שיטלך
כל יאבי עליו ית' שהוא יבחר הטוב לו כי האדם לפחיתות סכלו על הרוב יסאל מה מה שיוקח וראוי לאדם ה
המלך שיתחנן לאלהיו ויבטח בן שהוא ית' יבחר לו הטוב לגופו ולכפסו על הדרך שאמ' עה' אס' לא שויתי
נדומתי כפסי כגמול עלי אמו כגמול עלי כפסי כלומ' אס' שויתי בטחוני בה' ית' סיבחה לי הטוב לדמיון הגמול
הנמשך תידי הכהנת אמו שאמו לטוב שכלה ולידיעתה ההנהגה הטובה לגידול הגמול ויה' שיסאל ממנה כי הי
הילך לקטנתו ולפחיתות סכלו לא ידע הדבר הטוב להנהגתו ולפעמיים יבקש לפחיתות סכלו מה שהיה רעתו
ומיתתו ולפיכך האס' היא הודעת הטוב אל הילך ביחודת לו הטוב בכל עניינו ולפעמים היא עספה אל הילך י
סילך יכאב וינעק לטעתו בימעה הוא והמעשה הוא הנלו' מזקן גדול ועל הדרך הזה היה אומ' דוד המל
הילך עה' אבי תליתי בטחוני בה' ואל אסאל ממנו ית' שיעשה לי כך וכך רק הוא ית' שהוא יודע תקותי ואוכפי
הנבתי ולא הודעתך להעיר אותך עליהם אלא שארגיש בגודל חסרונך ובטחוני אליך ואס' אסאל ממך בסכלו'
מה שאינו טוב לי ומבקש ממך מה שאין בו תקותי בחירתך העליונה טובה מבחירתי וכבר הכחתי כל ענייני א
אל גזיתך הקימת ואל הנהגתך העליונה זה מה שרצה באמרו בטח אל ה' בכל לבדך ואל בינתך אל תטען כל
כלומ' תטיס בטחונך בה' ית' שהוא יבחר לך הטוב בזה ובזה ולא תחטוב סאתה בבינתך תוכל להגיע אל הטוב
טבענייך אס' לא ייטר' ה' על זה ומהות הבטחון הוא מנוח ו הכפס הבטחון וסיהיה לבו סמוך על מי שב
טבטח עליו כפי יכלתו ודעתו במה שמספק טובתו אבל הסיק' אשר הוא בעבורו תהיה הבטחון מהבטוח ואס'
יפקד לא יונח הבטחון הוא סיהיה לבו בטוח במה שבטח בו סיקדס מה שאמ' וסיעשה מה סערב וסיהסוב על
עליו הטוב במה שלא התנה לו ולא ערב עשהו אלא דרך כדבה וחסרונם לידע כי הסיבות אשר בהם הבטחון
מהבטוח הם טבע אחת מהם הרחמים והזמלה כי האדם כסידע בחבירו שהוא מרחם עליו יבטח בו ותכונת כפ
כפסו עליו והסכי סיהיה יודע אס' אהבתו מתעלם ממנו אך יודע כן שהוא מסתדל לעשות חפסו כי אס' לא יס
יתברר לו ממנו זה לא יהיה בטחוני עליו שלם והסליסי סיהיה חוק לא יכונח באמר הוא חסך ולא ימנע
ימנעו מונע העשות בקסת הבטוח כי אס' יהיה חלם לא יסליס הבטחון עליו והרביעי סיהיה יודע בחוכפי
תועלת הבטוח עליו ולא יעלם ממנו מה שהוא טוב לו בכסתר ובכראה כי אס' לא ידע כל זה לא תכונת כפסו ה
הבטוח עליו והחמשי שהוא מתיוחד בהנהג' הבטוח עליו מתחלת הויתו וגדולתו וינקותו וכערותו ובחירותו
ויסיותו וזקנותו עד תכלית עניינו וכסיתברר כל זה ממנו לבטוח יתחייב ס' ככונת כפסו עליו ויטען עליו בזה
סקדס לו עליו מן הטובות העודפות והמצמינות והשיסי סיהיה עניין הבטוח מסוד בידו יוכל אדם להזיקו א
או להועילו וזלתו כעבד האסור אשר בבית הבור ברשות אדוניו והסביעי כסיהיה הבטוח ברשות מי שבטח
עליו בתכלית הכדיבות והחסד למי שהוא ראוי לו ולמי שאינו ראוי לו ותהיה כדיבתו מותמדת וחסרו כמסך לא
יכרת ולא יפסק ומי סכקבנו בו כל המדות האילו כסלמו בו תכאי הבטחון והתחייב הודע זה ממנו לבטוח בו
וטצנח כפסו עליו בגלוי ובסתר ולבו ואביריו ולאמסר אלו ולרבות גזירותיו ולדון אותו בטוב בכל דיניו ז
ומפעליו וכאמר בחקור על אילו הסבבה תכאיש לא כמכאיש כלל בבירואיש וכמכאיש כולס בצורה ית' שהוא
מרחם על בריותיו ואיכנו מצעלס וסוהוא חוק ולא יכונח והוא מתיוחד בהנהגת בני אדם מתחלת עניינו והתחל
ותחלת גדולתו ותועלת האדם והזיקו אינס ברשות האדם כי אס' ברשות הגורא ת' לבדו וכדיבתו ית' כוללת ו
והסרו טובב והכתובים ויעידים והסכל גזר בהקבץ אלו הסבבה העניינים בצורה ית' מצלתי הנבראים ולכן
מזראוי לאדם בצצ' שצזיק הכרצו באמיתת חסד האל יצ' שבטוח בו וימסור אלו ויכיס הנהגתו עליו ולא יחס
יחסו בדינו ולא יתקנף על בחירתו לו ואל זה ואל כיונח בזה כיוון החכס באמרו בטח אל ה' בכל לבך ואל ב
בינתך אל תטען ואפסר שאמ' בטח אל ה' בכל לבך רל' סידיעת הגורא ית' והוא הבטחון בו בכל לבתיה בס
בטל תטען אל בינתך כי אתה צריך בה לקבלת חכס ולא סתוכל לידע הדבר מעצמך כמו בחכמה הלימודי'
סאמ' עליה אס' תבקטמה ככסף וכמטמוניס תכפסנה או תבין יראת ה' בכל דרכיך יאמ' בסמוק הזה כי
רזוי הוא לאדם שיטיס תכלית כל פעלה מעלנותיו ידיעת האל ית' שמו ובבן ייטר' ה' ית' ארחותיו וביחוד
זה כי אין דבר מדברים סלא תמכאנה בו ארבע סיבותהס החומ והנורה והפועל והתכלית היא סבה אשר בבי
בצורה כמנח הדבר ההוא וא' חכ' אזר סכל דב' יבוקס לו תכלי' סיס תכלי' כל פעולת ידוע' סלא לממון

ורשעים בארץ יברתו ובגרים יסחו מבנה:

בני תורת אל תשכח ומיצותי יצר ל לבך: כי ארץ ימים ושנות חיים ושלוש יוסיפו ל לך: חסד ואמת אל יעזובך קשרם על גרגרותיך בתבם על לוח לבך: ומצא חן ושכל טוב בעיני אלהים ואדם:

ולפיכך אמ' כי החכמה תכילה מהיות כסף אחרי ה החומ ותאוותיו המסיית' אותן לבח' מאחרי אלהיו ו ואמ' על הכסף המתאזה העוזבת אלף כעוריה הרח הראוי שימסול בה לפי מה סכונה התורה באמ' ואל איסך תסוקתך והוא ימסול בך ואת ברית חלחיה ס סכמה כי מדרכה לרדוף אחרי קנייני העול ולדבקה בהם ולסור מדרך הטוב ומצות האלהי ודמה מניח מניחות אל מות הזמני ואל הרומני אחר המות וכל

באיה לא יטובין כלום הנמסכי' אחר תאות יברס לא יסובו ולא יסוגו ארנות חיים כי אהבת ה' ית' ואהבת העול העולם הם סני הסכי' ולכן מי מדבק באהבת קנייני העול הזה לא יסוג חיו עד ודע כי דרך התורה והחכמה והנמסכי' אחרי' היא לקרוא החומ' בסם אסת חים ונה וזה לסבה מסני אשר ביניהם כי החומ' לא יעמוד לעול' בלא נורה לדמיון אסת חים שהיא בעודה אסת חים היא עם בעלה לעולם ומדרך החומ' שהיא לעולם יפסוט נורה וילבם נורה ולא יסור מעמות כן לעולם אכלה מחתה פיה ואמרה לא פעלתי און וזה אמת טובע המני המניחו' הייב כן וכן האסה המכאפת תמיר בעלה באחר ולא תסור מעמות כן ואל זה כיון

בחומ' העוזבת אלף כעוריה ואת ברית אלהיה סכמה כלום טהורה אשר בזומר טהר' אלף כעוריה החומ' הוא מסתכל להפסיט הנורה ההיא וללבום נורה אחרת בני תורת אל תסכח רל' מה שאני חומ' לך אל תסכח ומנותי וחס הדברים שאני מניח אונך לעמות תנור אותם בלבך ונתן הסבה בזה ואמ' כי חורך ימים כלום כי תורת ומנותי הנזכרו' אס לא תסכח ותסמור אותם בלבך יוסיפו לך סנות חיים וחורך ימים וסל' ואחר שאמ' חורך ימים ואכות חיים חמ' וסל' לפי שאונך ימים אס לא יהיו ימי נהלה וסמחה היא תוספת רע רעה ולפיכך אמ' כי יוסיפו לך חורך ימים ויהיו הימים ההם סנות חיים טובים וסכים פל סל' ורמוז לאונך י ימים לעולם סכולו חורך ולחיו עד בכרני החיים ולסל' הרומני בעולם המלאכי חסד ואמת אל יעזובך רל' ת תורת ומנותי אס תסמור יוסיפו לך חורך ימים וסכ' חיים וסל' מחובר אל זה סמסד ה' ית' סמו שהיא מעול' ועד עולם על וריאיו ואמתתו ית' לא יעזובך רק יהיה הסגחתו עליך ולכן קסרס רל' תורת ומנותי על לבך ת תמיד וכתבס על לוח לבך ואס את הדבר הזה תעסה תמכא חן וסכל טוב בעיני אלהי ואדם ופי' ומכא תמכא וכל על דרך עלה ומות כלום עניינו עלה ותמות וכהס רביס ומלת חסד רונה בה הספלגה באיה דבר ס סמפליגיס בן וסמסו בן בהפלגת גמולות הטוב יותר וידוע סגמיל' הטוב כולל סני ענייניס האחד מהס לגמול טוב למי שאין לו חוק עליו כלל ומכני זה כל טובה סהגיס מתתו ית' תקרא חסד אמ' חסדי ה' חזכיר ובעבור זה המניחו' כולו רל' המכאו' ה' ית' חותג הוא חסד אמ' כי אמרת עולם חסד יבנה עניינו בניין העולם חסד הוא ו ואמ' יתע' בסיפור מדותיו ורבי חסד ופי' אמת רל' שהיא אמת וקיים וכאמן במה סיבטיח וואמ' ואפס' סכח' חסד חסד ואמת אל יעזובך הוא התחלת התורה והמכנה סיעד להרית ולכותו ואמ' בני תורת אל תסכח ומנותי יס יכיר לבך כי הס לתועלתך ויוסיפו לך חורך ימים וסנות חיים וסל' ומה הס התורה והמנות סכח' מורה חן ומכנה עליהס חיל' סתי המדות וחס חסד ואמת לא יפירו ממך לעול' וחזכיר סתי המדות האלה וחס חן המדות המיוחסו' לה' ית' סמו ואמ' סייתכסג במדת החסד ויעסה חסד לכפסו ולזלזלו לפני ממת סדק והיוסר ובאמ' אמת רונה בן סייהס אמיתי בדבריו וסידבק באמת בכל דרכיו והאמ' הוא סכך הסת' חסד סכא ה' ואומ' תועבת כפסו כי האל ית' הוא האל הגמור ואין לאמר אמת כאמיתתו ומי סידבק באמת האמ' דבק בבוראו ית' והאמ' כולל גס כן סיסור מכל דרך כזב ומאמוכו סאוצת ואמ' קסרס על גרגרותי כתבס על לוח לבך סב אל' חסד ואל' האמת הנזכרו' ואס הדרך הזה תעסה תמכא חן וסכל טוב בעיני אלהי ואדם חן יהיה אמרו ומכא חן וסכלטוב ציווי וענה כלום עסה פעולות הננויות טבעבור' תמכא חן וסיבואו מסכל טוב סיטיבו בעיני ה' דבעיני האכסי' ולא מענה כבערה והעני' סככוון בפעולותי סייהס רוח המקום ורוח הבריות כוח ממך ולא ת תאמ' אחר סאהיה רכני לה' לא אחוס אס אין רוח הבריו' כוח ממני כי כוננת האל ית' סייתכסגו הבריו' בסל' זה ו עם זה ובה יתקיים יסוב בני האדם בטוח אל יאמ' בססוק הזה כי הראוי לאדם הסל' הוא סלא יבטח להככל ממקרי העול' בחכמת' ובעבורית' וכן סלא יתלה בטחוכו בברית' וכן אד' סאין לו תסוס' תכא רוחו יסוב לאדמתו

וּמֵלֵא אֲסִמִּיד שְׁבַע וְתִירוֹשׁ יִקְבֵּיךְ יִפְרֹצוּ מִיֹּסֵר
יְרוּחַ בְּנֵי אֵל תִּמְאֵס וְאֵל תִּקַּץ בְּהוֹכַחְתּוֹ כִּי אֵת
אֲשֶׁר יֵאָהֵב יְרוּחַ יוֹכִיחַ וְכָאֵב אֵת בֶּן יְרֵצָה אֲשֶׁר־
אָדָם מֵצֵא חֶבְמָה וְאָדָם יִפְיֵק תְּבוּנָה כִּי טוֹב סַח
סַחְרָה מִסַּחֵר כֶּסֶף וּמַחְרוֹץ תְּבוּאַתָּה יִקְרָה הִיא
כּוֹפְנִיגִים וְכֹל תִּבְעִיד לֹא יִשׁוּ בָהּ

אמר כבוד ה' מן ההון סבתך לך והעניין סתעניק מ
ממנו אל הדלים ולא תחסוב מהמכונן הוה סתתן ה

הפסולת או הנטאור ממאכלך לדלי רק מראשית כל
תבואתך כלומר מבחר כל תבואתך ואח' אחר זה יום
וימלאו אסמיק סבע כלומר לא תחסוב טבעניקך מ
מהניק לזולתך יחסר ממנוך רק בגלל הדבר הזה
יברכך ה' אלהיך וימלאו אסמיק והס אונרונתי סבע
וגם התירוט טבעניק יקביך ופרוץ הגדר לרבינו סלא

ויכלנו היקב או רל ויקביך ירבו תירוט ועל דרך נסתרו יאח' אש חונך האלהים חכמה ומכל ספור סחסליוך
ועודף על הסלמתך סיעור להסלי זולתך אל תמנע מזה רק כבוד הס ית' והאטיל מחכמתך על זולתך ממבחר
כוונתך ודיעותך ולא תעלומס מאטטי החכמה הראויה עליהס ואח' לא תחסוב כי אש בהאטילך מחכמת' על
זולתך תחסר חכמתך כי חכמתך תרבה ותוסף בלמודך זולתך כי בעת סילמוד האדם הוה לבדו לא ישאל ולא
יסאלהו ולא יהיה קניין החכמה ההוא בפסו קניין חזק אמנס בעת סיעטס לו רב ויקנה לו חבר יסאל ויסאלו
וירבה המסח ומצן ביניהס ויעמיקו בדבר יוצר ממה סיעמיק החסר בהיותו לבדו והוא דומה למח' רבותינו ה
הרבה למדתי מרבותי והרבה למדתי מחברי ויני' למירי יוצר מכולס וזה מה סיכוין באח' וימלאו אסמיק סבע
ותירוט יקביך יפרצו כלומר אש תלמוד החכמה לזולתך תהיה סבה סחכמתך תעדיף ותרבה מוסר ה'

ואח' לך בני אש יוסר לך האלהי בעולם הזה ויבוא עליך דבר סיכבר עניך אל תמאס מיסורו ואל תקוץ בתוכח
בתוכחתו כי מה סיעטס עמך הוא על דרך המוסר סייסר האל זולתו להסירו מדרך רעה ועל דרך סמוכיס
את האדם להטיבו מדרך הרעה והענין סלא תחסוב סייסורך ומכאוביך יהיו ענייניס מקרייט או יהיו נקמה
ממך בטאאת ה' חונך רק כולס ה' בכונ' המכונן להסיר מדרך רע והוא אומר כי את אש יאהב ה' יוכיח וכאב
את בן ירצה כלומר כמו סהאב המיסר את בניו כדי להסירו מדרך רע הוא מכונן לטובת בניו ולתועלתו והבן ה
הוא חוטב הייסורי לעצמו לרעה ולא לטובה כן העניין במכאובי האל ורעותו סהוא יחסב סה' ית' יניח
יביאס לרעתו ועל דרך החמת כולס הס לטוב' האדם אש להעיר חותו מטינת האולת וכדי להסיר גחון לבו כ
ויכנע לבבו הערל ואש כדי סיקבל פרו מעטו הרעות בעולם הזה כדי סיהיה ראוי במותו אל תענוג העדן הר
הרונחי וכמו סרוב הבני' לא יצינו כונת חביהס רק יחסבו הדבר ההוא דבר רע לעצמס כן רוב העולס ינעקו
על רעותיה ויחסבו סיהיה הכל לרעות' כמו סהבן החכס יודע כל סיעטס חביו חליו הן מן הטוב הן מן הרע
חין המכונן ממנו להכאיבו ולבערו רק לדחות מעליו כזק יוצר גדול ממנו כן החכס והמסכיל יודע כי חנון ו
ירחוס הוא ה' ית' חרף אפיס ורב חסר ואש ינערכו יודע כי הנער ההוא הוא לדחות מעליו הנער הגדול ממנו
ואמרו וכאב את' בן ירצה רל' והוא רובת בתועלת כראוי לדמיון האב סרובה בתועל' הבן והעניין כי חסב כמו
סרובה בבנו ומתוך כך יכאבנו לטובתו כן יעטס עמנו האל ית' חסרי אדם חסרי אדם מכא חכמה רל' ה
המאוסר באטטי הוא האדם סמחא טובה לעלו' במעל' הסולס העטוי מקוריות עץ חיים סהסיג בסכלו לדעת ה
חכמ' אלהי' ויח' הנקר' בספר הזה חכמה סתס כי חכמ' ההי' תכנו' האל' וכך חסרי אדם יפיק תביכ' והוא התיס
ס'טיג החכמו' הלמודיו' הנקרא' אמרי' ביכה לפי סבהס ידע האדם מפלאות תמיס דעיס בריחוק הגממיות

ולגדל ערכס וכיוצא בהס ואח' כי טוב סחרה מסחר כסף לנמ' כי יוצר טובה היא סחורת החכמה האלהי'
מסחורת הכסף ויוצר טובה תבואתה מן החרוץ והוא הזהב היקר וזה כי הזהב והכסף והסכנו' הס עניוני' בל'י
כליס וכספריס ונכפלי' תחת הזמן בלתי כנחייס והוא חוץ מעצמו האדם לא העדיף המרבה והממעט
לח' חסירי וסוללס הזמן מעלניה' אמנס החכמה האלהי' אשר היא תכלית המכונן מן האדם לא יסו' ללכה מכנס
האדם סולל' והעמל' אשר יעמול' האדם בקניינה' הוא הנקרא העמל' בדבר סהוא למעלה מן הסמס

בכל דרכיך דעהו והוא ישר ארחותיך : אל תהי
 חכם בעיניך ירא את ירוה וסור מרע : רפאות ת
 תהי לשרך ושקוי לעצמתך : כבר את ירוה כח
 מהונך ומראשית כל תבואתך :

ואמרו כל דרכיך אל טלא דיי שריוך לך שתסיס ת
 תכלית לימודך ועסוקך ויה סכנית לעשות ידיעת ה
 ית ונאמר על דרך מסל טאפילו המאכל והמטקה
 תכוון בהם התכלית כי תכלית בקטתך המזון הוא ל
 להעמיד הבריאות כדי טיובל להגיע אל ידיעת ה
 ית אשר אי חפטר להגיע אליה עם חולטת הגוף והל

וחליוו וכן ההנחה והמעטוע אשר יבקט האדם לפעמים כפיכוון להרחיב לבו טלא יקצר בעמלו ויהיה פכוי
 וככוון אל בקטת החכמה יהיה המעטה ההוא עבודה וטלמות ואל זה כוונו החכמים הטלמיס באמרם בכל דרו
 דרכיך דעהו ואפי' לדבר עבירה כלומר אפי' בדברים טיהיה בהם דבר עבירה כמו ההנחות הגופניות כפיכוון
 בהם הרחבת הלב והעמדת הבריאות להיותו ככוון ומזמן לבקטת החכמה יהיו עבודה וטלמות ואומר והוא י
 יטאר אחרתקיך אל כשצגיע אל זאת המדריגה הוא ית' יטפיע עליך אור הטכל עד שבדרכיך לעלות בסלס הח
 החכמה להתקרב אל האלהי תמצא האורח ההוא יטר לכיך והעניין טיסייעוך מן הטמי' כי מי טיכוון להגיע
 אל ההנחה ויטיס מגמת פכוי אליה תסמכהו רוח נדיבה והוא טכל טפע הנדיב חונן הטכל לכל מי טחכין
 רעיוניו אל זה ואומר אחרותיך לטון רביס לפי סאכחנו קהל המיחדים מכוים להגיע אל ההנחה על סני פ
 פכיס החת בעטיות המנות וקניית החכמה ואומר כי הוא יתע' יטיס סני

הדרכים לפכוי מי טיכוון בכל מעטיו תכלית אחד והוא ידיעת האל ית' טמו אל תהי אחרי סהזכיר בפס
 בפסוק הקודס עיסיס תכלית כל פעולה מפעולתיו הסגת ית' אמר אל תהי חכם בעיניך כלומר אל תחטוב לב
 להנכל מן הרע בעבודה רק אט תרצה להנכל מכל רע ירא ה' ומתוך היראה סתרא אותך תהיה סר מכל רע
 טלא יגב כך ואומר וסור מרע אל וסור מרע ויט ספידטו וס ר מרע וווי כלומר ירא את ה' וסור מעטות ר
 רע ואומר רפאות תהי לשריך אל היראה הנזכרת סתירא מה' ית' תהיה רפואה לשרך ומטקה והזכיר הסורר וה
 והז' הזכיר בתקוט חנוק הגוף כמו ואוכו בסריי באנו ותהיה התינ במלת תהי לכקבה הנסתרת והרמ
 והרמו אל היראה ואט התינ היא לזכר לכיכח אל חס לא תהיה חכם בעיניך ותיירא מה' ית' ותסור מעטות רע
 תהיה אתה העוטה והפועל רפאות תהי לשרך בעבור סרך וסיקוי בעצמותיך והס איבריך ויט לדעת כי אמר
 ירא ה' אל סתיראה יראתך על תנועותיך על הדרך שריוך לעבד ליראה מאדונו ולהראות בפעולותיו אדנות א
 האדון עליו חס כי העניינים הראויים לעבדי העולם טייתכהגו בהם לפכוי האדון כפיגמלס מן הטוב עד קט
 קטת מה סגמלכו הבורא ית' הס ראויס סידחו מלפכוי ויעבדוהו לבדו בדיבור ובמעסה וטיהיה כאמץ ומסתדל
 בענייניו בגלוי ובסתר מצפוכס וטייתכהגו בטפלות לפכוי במלבוסים ובמידות ויכבדוהו וירוממוהו בלטוכס
 ולבכס ביומס ובלילס חזכרו טובותיו בסער ובגלוי ויספרו מהלליו וטבחינו כפי טראוי לו וירצו לעבודתו בטמ
 בסמחה ובטוב לבב ויתקרבו אל רצונו ויתחככו לו תמיד לרבות הוקס ולכפר להס ויפחדו מלקצר במה טניו
 ויסמרו מנותיו ויתרחקו כמו סהזכירס ממנו וירצו בעיני' טיבותיו וידו בקטנות מכילס בערך לגדלות אדו
 אדוניהס וירצו להסתחנות לו ולכרוע וירצו בכל עניין סיפתיקס אליו ואט יטביעס יודו ויטבחו ואט ירעיבס

ירצו ויטבלו ולא יחסדוהו בדיכוו ולא יעוולוהו בגזירותו יספיק להס מה סחכנס וינדיקוהו ביסרו אותס וממה
 סהוא טוב ממנו עוד להראות עבד סימכי היראה והעבודה בכל תנועות איבריו ומדותיו ולא יביט כי אט אל
 דרכיו ולא יטמע כי אט דבריו ולא יאכל אל מה סהטריפו ולא יטמס אלא ברצותו אותו ולא
 יטמח כי אט בעבודתו ולא יבקס כי אט רצונו ולא ירוץ אלא בסליחותו ולא ישמוד כי אט מהמרותו ולא יט
 יטב כי אט בביתו ולא יפחד אלא מפחדו עליו ולא יקוה כי אט חסדו ולא יכנס אלא במה טמחיוב רצונו ולא י
 ירצה אלא במי סעוטה רצונו ולא יקח כא' ברשותו ולא יתן אלא במי סכנה לתת לו וכך כל תנועותיו לא יעת
 יעתיק רגל ולא יניע עפעטיו אלא אחר הסקת רצונו אל אדוניו בהס אמנס העניינים סהס רעים מן
 העבד הס כן בעיני אדוניו ממנו ובחפכס יוכרו הדברים ואחרי סהטוב ויטר מעבדי העולם בעיני אדוניהס
 הוא מה סספירנו וכבר נודע קטנות טובת האדוניס על העבדים כמה אנו חייבים לה' ית' על היראה ועל העב
 העבודה כפלי כפליס ממה סוכרנו ברצותינו לסלס לו ית' מה סיס לו עלינו מרוב הטובות ית' סמו

ושחקים ירעפו טל: בני ארל יליו מעיניך נצר ת
תושיה ומוימה: ויהיו חיים לנפשיך וחוץ לגרגרת
לגרגרתִיך: אז תלך לבטח דרכך ורגלך לא ת

יהי עליית האידים אשר יתחייב מהם המטר והוא
שככה בבקיעת התהומו וכן ירדת הגשמי אחרי סה
סהחד יסוב מים בפגישת קרירות האוויר האמצעי הפ
הנקרא חבני סים טהור והוא שככה באר וסחקי יר
ירעפו טל הכל כמנה בדעת ובתבונ ולכן המסים פיונו

בחכמה ובתבונ ובדעת יסכיל טובע העולם הטפל ותכונת הגרמי הסממיים וסדרם ותכונת ידע גב' סמו
הטעולו המתחדסו מהנצת כוחו הסמי עלהיסודו לפי הסדר אשר אכחנו בו סיהיה סס רמן אל החכמ' האלהית
והצבונ' אל החכמה הלימודי ויהי ענין הפסוק כן ה'ית' בחכמתו העליונ' ובאלהותו סידר מציאות זה העולם ה
הטפל על הענין אשר הוא עליו וסמו כמו יסוד ודבר קיים להיות התבונ' העליונ' סביב דבר קיים ואמ' כי החכ
החכמ' האלהי חוקרת גב' על סדר העול' ותיקונו כי הטפל העסודי הוא הטפל הפועל סהוא מכלל עולם הנפרד
אשר החכמ' האלהי חוקרת עליו הוא מתת תכנית כותץ הנורות בצמח' הספלו ויחון הנורה לכל מי סומן לו
הגטס החמסי החמו' ואמרו כוכן סמיד בתבונ' רל' כי החכמו' הלימודי אשר מכללה חכמת המספר והתסבור'
נ'סיעו יגיעו בס אל חכמת הגלגלי וכבאותיה ואל ידיעת סיעורס והרחק מן הארץ ומרחק זה מזה וסיעור עו
עוני גרמיה וסיעור תכנותיה ספונות והודיע סהסדר ההוא כמנה בס נעסס בתבונה ולכן מי סיסכיל בחכמ'
הלימודי הנקראו אמרי בינה ידע סדר כבאות הסמי וכל מה סיומוך בהס ומסס ואמרו בדעתו תהומות כבן
כבקעו וסחקי ירעפו טל אפסר סחכמת הטבע קרא במקו' הזה דעת אעפי סדרך החכס הזה לקרא חכמת הט
הטבע בסס מוסר וקרא חכמת הטבע דעת לפי סבו יהיה ידיעת טבע הנמצאו הסכלי' הזכי עליו הקידי' וסוב
וטובס מים לפי סתכונת הגלגלי' אשר להס כיון הכביא באמרו וינעו אמנת סיסו מקול הקורא והבית ימלא
עמן והוא רמן אל עליית האידו' ויתחייב מזה הבית הדומס והנמוח והחי וכאלו כיוון החכס הזה להעיר סיסת
סיס צדל האדס בקבינות החכמו' הסלס והס האלהי והטבעי' והלימודי' לפי סבהס ומסס ידע אמיתת הנמצאו'
העליונו' והספלו' וכל מה סיתחדס בהס וממה סנריך סתדעסו הוא כי אמ' יסד ארץ וכן בחוקו מוסדי ארץ וא
ואמרו גב' חיפוא היות ביוסדי ארץ וכינחא בזה היה ראיה ג' וכל היות הארץ הדבר הקיי' אשר יסנו הגלגלי' סבי'
ולא תתפתה אחר דיסו תלמי' והחזוי' הקדומי' אשר הנמצאו גלגל הקף ונגלג ונח' המרכז ולפי דבריה' תמנה כפ
תכונס סביב דבר לא קיי רק סביב נקודה מדומה קנת תכונס תהיה סביב נקודה מדומה בין גלגל מה סיר חי
סירחיקהו על' הקס טבעי וכבר חבר חכס גדול ספר והמניא' חדסס מכלתי' סייחייב גלגל היקף ולא גלגל יונח'
המרכז כי אילו סכי העכונוי' וחיובו מניאו' תכונס סביב דבר לא קיי ומניאו' הריקות וכבר התבאר סכמנע מני
מציאות' בחכמ' הטבע גבי אחרי סהזכי סבא החכמות הסלס ומעלו' ואמ' כי בהס כונר העולם הספל ובהס
יודע מה סיתחדס צמניאו' אומ' בני אחרי סמעל' החכמו' סכו' הוא כל כך נטאה ונפלאת איך ראו' לך סיסודו
מוכר עיניך כלל כלומ' איך ראו' סתמי' כונתך בדבר זולתס אחרי סהס מניאו' אל זה הסלמות הגדול וכבר ת
תוסיס והיה החכמ' האלהי סהיא יס ואין דבר זולתס ראו' סיקרא בסס יס כי היה המניאו' הנכבד והחוק ומזימ'
והוא סס אל החכמות המסריתות וכתן ססבה צמה סאמ' ויהיו חיי' לנפסך וחוץ לגרגרותך כלומ' תועלת החכמית
הכו' היה סבחכמה האלהי הנקרא' תוסיס תקנה חיי' הנפס המסכלת כי מונחס מנה חיי' נופק רכונ' מה'
וקנת מהס סס הטבעי' והלמודי' אעפי' סאיכס תכלי' המכוון ממ' יהיו חן לגרגרותיך כי יכובד בהס האדס ו
מדריגות והכנות לעלן אל חכמ' האלהי' ואמרו אז תלך לבטח דרכיך ורגלך לא תטוף כלומ' אס תסיס החכמות
הסלס כגר עיניך ולא יטו עיניך מהס תלך לבטח בדרכיך בכל סנהגותיך כי המתנהג על פי החכמה סכל ע
עניינו יכצל ממקרה הזמן כי החכס עיניו צראסו והחכמה טיה לו לנר חוור להנצל מן המכסלות

אֲרֵךְ יָמִים בְּיָמֶינָהּ בְּשִׂמְלֶהָ עֶשֶׂר וּכְבוֹד דְּרָכֶיהָ
 דְּרָכֶיהָ נָעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם עֵץ חַיִּים הִיא לְ
 לְמַחְזִיקִים בָּהּ וְתַמְכִּיחַ מְאוּשָׁר יְרוּחַ
 בְּחֻכְמָהּ יִסֹּד אֲרֵץ כּוֹנֵן שָׁמַיִם בְּתַבּוּנָהּ בְּדַעְתָּהּ תְּ
 תַחֲיֶמֶת גְּבָקָעוֹ

אמנם הקניינים הזמניים כמו הנסף והזב והפנינים
 העמל בהם הוא עמל בדבר שהוא חוץ מעצמות הא
 האדם ובקרא עמל בדבר שהוא תחת השמים ולפיכך
 אמר על החכמה האלדית כי היא יקרה מפנינים וגם
 האבנים הטובות הנספרות שהם לפני לפנייה ר"ל ה
 הפנינים הם צריכים להסגר מפני שהם מזמני חל
 ההפסד והוא יטלס טולל אמנם החכמה האלדית
 וידיעת אמיתת הנמצאות לא יטלס טולל דבר מב

מבעליהם ולפי אמ' וכל חפניך לא יסו' בה כלומ' אין מחפניך טיפוס חל קניין החכמה האלדית ואמ' אחר זה
 אורך ימים בימינה בשמאלה עושר וכבוד כלומ' מי שמתעסק בחכמה לשמה והעניין מדבק בחכמה ויאהב או
 חות' למעלתה הוא יזכה בעבודה לעונג עולם הנסמות שהוא עונג נכחי שאין הפסק נקרא חיי העולם הבא
 שהיא הטובה הנפונה לנדויקים אורך ימים על הדרך טרמון ר"ל בהמרס למען יטב לך והארכת ימים מפני
 הסמועה למדו למען יטב לך לעולם שכולו טוב והארכת ימים לעול' שכולו ארוך ובעבור היות הימין נכבד
 מהשמאל יחס' הדרך הנכבד והוא הדרך האמיתי חל הימין ויחמדו אורך ימים בימינה ר"ל בקנו האדם החכמה
 האלדית וידבק בה בעבור מעלת החכמה ולא כדי להתגדל בה ולעשותה קורדוס לאכול ממנה יזכה בעבור זה
 חל העונג התמידי והגון חיי העולם הבא אמנם בשמאלה והוא עת שיאהב האדם החכמה ויקנה אותה טלל
 לשמה לפחות ימצא בעצירה עושר וכבוד וזה בחכמה יעלו בה חכמים א' המעלו הרמות וכבדו בין החכמים
 נחפי חלל הולכים בעבור מעלת חכמתם וזמ' זה להודיע כי המס' דל לקנות החכמה לא בעבור מעלתה רק
 טיפוס תכלית החכמה תכלית אחר והוא העושר שיקנו בה חו הכבוד שיכבדו בה בעולם הזה אעפ' שלא זכה ב
 בעבודה חל החיים הנכחים מכל מקום יזכה בעבודה חל העושר והוא קנייני העולם הזה וחל הכבוד שיכבד
 בעבור חכמתו ואמ' תהר זה דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום כלומ' ההנהגות שיתנהג האדם בסבת החכ
 החכמה הוא הנהגת ט' נועם או יאמ' שהדרך דרך החכמה הוא ילך דרך הנעימות ומעני' שהדרך טלה הולך
 חל הנעימות ולכן מי סדור' בה יסיג נסוף הנעימות וכל נתיבותיה שנוס' ר"ל כל נתיבותיה מדריכות האדם
 חל השלוש חו' ר"ל וכל נתיבותיה יס' ט' וס' ובא במלת וכל בהסרון הבית חו' יאמ' שכל הפעולות שהיא תתחיי'
 ותגזור החכמה האלדית יצאו חל הסלימות והוא הסלימות האמיתי ואמ' אחר כן עץ חיים היא למחזיקים בה
 והעניין כי כמו שען החיים הסולח יד ויקח ממנו יאכל ויקחה לעולם החיים הנכחים ואמ' ותומכי מאושר ר"ל
 כל אחד מתומכיה מחוסר שבאנשים זה ידוע כי מי שהגיע אל ההנלחה האמיתי הוא המאושר ובכאן הרחוב
 שלמה המלך עה נקבי המסכיות אשר על התפוח מסני התורה והוא סגלה כי החכמה האלדי והדבקות בסכל
 הנפירד הוא סקרא התור' עץ החיים ה' בחכמה יסוד ארץ יאמ' בפסוקי האלה כי ה' ית' טטס הארץ אשר כולל'
 היסודות הארבע כמו יסוד ודבר קיים סיסיצג צבחות השמים סביבס כי העיון הטבעי גזור סתיה סביבתס

על דבר קיים והחכמה גורה היותה כן וכן השמים שהם גרמים כוללים אל השממיים שהוא ית' כוננס על הת
 התכונה אשר הם עליה מן הגדול והסדר והתנועה וסמיותס לסדרס בתבונה גור היותס על התכונה היא ו
 וכחלו ר"ל ראו גדל מעלת החכמה והתבונה שתקון הנמצאות הספלות וסדרס ומציאות גרמים השממיים ות
 ותנועתס וסמיותס סדרס כולס נמצחו על הסדר אשר הם ענין בחכמה ובתבונה וכחלו רנה להעיר טיפ
 טיפדל הזדס בקניית החכמה והתבונה מפני שבחמנעותס יסכיל טבע הנמצאות הספלות ותכונת הגרמים
 השממיים וסדרס והנהגתס אחרי סמכיותס היה בחכמה ובתבונה ואמ' אחר זה בדעתו תסמו' נבקעו וסחקי
 ירעכו טל כלומ' כמו שהנמצאות הספלות והגרמים העליונים נמצאו ונסדרו בחכמה ובתבונה כן הפעולות
 הנמסכות מהגצת הכחות השממיית על היסודות הארבע

והוא יושב לבטח אתך: אל תריב עם אדם חכם
אם לא גבלך רעה:

והוכיר זה החכם כי בעת סיהיה האים רעהו לא דים
סאין ראוי לו סיריב עמו חכם אלא אין ראוי סיהט
סיהטוב הדבר בלבנו כל סכן סיוכא מחסבתנו אל הפ
הטובל ואם לא יסוק רעהו אמ' ס'א יריב עמו חכם אחרו סלא גמלו רע' ואמ' אס לא גמל' רע' אכר סמ בן ממכ
סאס גמלו רעה יוצר לו לריב עמו לא בא לסצור סמאמ' סקוריו ס'אמ' לא תקוס ולא תצור כי אס סייט סוכל ס
סלמה סמלך עה' אס מוצר ליקוס ולטור סיה מסיב כי סול מעטה ססור אמכס סלמה סמ'ך סככס סגדול' בא
לסוכי בספר סזה סה סייחייבהו ססכל סאכטוי לא מה סכאסר עלינו סכד סקריה ואכסר סקריה רעך סחלק סה
ססכלי ואמ' אל תחרום לרעך רעה רל' סלא ימכע ממנו לחס חוקו וסול ססג' סמוסכלנו כי אס סעטה סה זה
תגרוס עליו רעה גדולה וקר' אדס באמרו אל תריב עס אדס חכס יצר רעס וסול' סא' ראוי לאד' לעכו' ססומר
ללא סכס מחוי' ב' ז' כי עוכוי סקומ' יוצר' וכדין בעת סיוט טובע סהדס אל קנה אחר וסול רע וסול מחוי' ססכ
ססכל לסטות אל סקנה סאחר לרפסו סקכנה סרעה סהול אמכס בעת סהסומ' סיה סלס עמך ולת יטה סור'ך
לדבר רע אין ראוי לך סעעכה סותו וסנורך לומ' זה מכני סהרבה מן סכטסי סמתכמוי' וסמקדסי' וסמטהרי'
סאמרו בלבבס סול' וסקאנה וסכבור סס דרך רע וסוכוי' א'ת' סול' מן סעולס כפרוט מהס ביוצר ויוצר' קו' ב'
בכבור זס אל סקנה סאחרון ער סלא יככלנו בסר ולת יטתו יין ולת יסמנו אסס ולת יסככו בדירה כסה ולת יטכ
ילכטו סמטי וסממר וכיוכא בזה וסדרך סזה סול' דרך רע וסול'ך בדרך זס כקרא חוטא וסאמ' בכויר וסכר עליו
מסר סטול על סככס ואמ' רז' ומה סס סכור לא סירס אל' מן סייך כפרה סמו. ע עכמו מכל דבר על
אחת כמה וביה ולסיכך סוו סכמי' סל' ז' ימכע אדס עכמו אל' מן סדברי' סמכעה סקורה בלגד ולת יסיה סוסר
על עכמו בכדרי' וכסכ עטו סדברי' סמותר' אמ' זל' לא דייך מה סססרה תורה חל' סאחה סוסר עליוך דברי'ס
סארי' ועל כיוכא בזה אמ' סככס סזה בספר קהלת אל תהי כדיוק סרבה כלומ' סאין כורך אל' כלומ' בעת סלא
תראה טבעך כוטס אל דרך רע אמכס בראות' סול' סטבעו כוטס אל קנה אחר מדרך סכמה לרפסותו ב'
בדרך עיכוי וזה כמנ סזולי סגופת סס טועמי' סמר מתוק וסמתוק מר ויס מן סחולי' מי סהקאנה מן סמאלכין
בלתי ראוי אל סאכילה כגון סעפר וספיקס וס'כאי' סמאלכיל' סטוכי' כגון ספת וסכער וסיון לפי רוב סחולי' כך
יס כני אדס סככטות' סס סול' סרעו' סרעו' וסוכאי' סדריך' סטוכה ומקעכלי' ללכת כה וסול' כבידה על' סלמה
לפי חלוי' ועליה כח' סוי' סול' לרע טוב ול' טוב רע סמי' ססך לאור וסור לחוסך סמי' מר למתוק ומתוק למר ז'
והקנת סככטו סחילו סיה סילכו אל סכמי' רופאי' סככסו' וסרפסו' ח'וי' בדיעו' סמתיון ס'למדו' סול' ער סיסורו'
אל דרך סטוב וכיכד סיה רכונ' סמי' סיה סול' געל סימה סול' לו סיכסיג עכמו סהס סול' וקולל לא ירגס כלל ו'
ויתכסג על זה זמן רב ער ס' צעקר מדת סככס מלכו ואס סיה גבה לב יכסיג עכמו בכיון סרבה ויסכ בסס
בסכל סמקומו וילכס בלוי ססכבית סמבוי' לובסיה וכיוכא בדברי' סול' ער סיתעקר ממנו מדת סגלו' וסול'
אל סדרך סמכעני וכסי' סדרך סמכעני יתכסג כה לעולס כן אס מכל עכמו כוס סול' סול' יתכסג עכ'
בעיכוי ער ס'ככע יכרו ולת יכטו' סול' ועל זס סדרך' סוקר' לעכנות סקומ' ולסכאי' ס' אמכס בעת ססחומ' לח' וס'
וטס סוקר' לדבר מדברי' סרעי' אין ראוי לך סעעטה מריבס עמו וזה מה סכוון אל תריב עס אדס רכ
סכס סס לא גמלך רעה ולסיכך אמ' אדס ולת אמ' חיס כנה סקומ' באדס כי עפר סול' ואל עפר יסוב וסכסר ב'
במלת על באמ' אל תחרום על רעך רעה על בא תמורת עס וסיה ב'סור רעך רעיוכך ורכ' אל תכסוק עס
רעך וסול' מסכבת לבך בדברי' מהכלי' סזמן כיון סאת יכול לסתיוקו בדברי' סיה בכטחין גדול עמהס וס'
תועלתך וסול' סתך' וסול' וסול' יוסכ לבטח סתך רל' וסול' כמכא כך לתועלת ולת לפוקס כי סכס ססכלי' כמכא
באדס כרי' סיה סול' אדס לא סיה' כהמה וסול' ס'כעיל סכס סול' לי לתועלת סכס סול' לא לכורך ב' סיוותו

תגוף : אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנת
 שנתך : אל תירא מפחד פתאום ומסאת רשעים
 כי תבא : מי ירוח יהיה כבסלך ושמר רגלך מלכ
 כלכד : אל תמנע טוב מבעליו בהיות לאל ידך
 לעשות : אל תאמר לרעך רך ושוב ומחר אתן ו
 יוש אתך : אל תחרש על רעך רעה

הזכיר בזה המאמר כי החכמות הנז' רות יבולתו מ
 מן המכסלות בעולם הזה בעוד החיים חי ותו ובהג
 ובהג' עת המות לא יפחד מן העונם המעוה לנס
 לנספות המקרים בעבור האל רך פעוה לקצור
 פרו מעטיו הטובים ויתענג מזיו החכמה אשר קנה
 וזה רבה באמרו אל תסכב לא תפחד קרא המיתה ב
 בלסו סכיבה כמו וסכבתי עם אבותי או יהיה אמרו
 או תלך לבטח דרכך ורגלך לא תגוף כלומר אל ת
 סמת מגמת רעיונך להסיג החכמות הנזכרות אלה

אחת בה הדרך הישר כי אל תירא מן החכמה ואם אל תירא מן החכמות יביאך להכניס ממנו
 והמכסולים הספקות ולא תכסל בדרכיך בבוזך לעלות אל האלדים אחרי שפלה במדרגת הסולם העמו
 מקורות עץ חיים מדרגה אחר מדרגה כי אלה תמצא ענמך דרך דרך ישר להגיע אל ההצלחה האמיתית וזה
 רבה באמרו או תלך לבטח דרכך ורגלך לא תגוף ואם תסכב כלומר אל תאסף אל עמך לא תירא מן העונם
 הרחמי רך תהיה מנוחך כבוד ותעטר בעטריה סמטריים בה הנדיקים בעולם הרחמי ותהנה מזיו סכיבה
 וזה רבה באמרו וסכבת וערבה סינתך וקראו מיתת הנדיקים סיבה בעבור הדמיון אשר ביניהם והוא כי הסיבה
 היא מנוחת הימים החזונית ותנועת החושים הפנימיים וכן מיתת הנדיקים הוא מנוחת הגופניות וחיי הכ
 הנפש המסבלת וכבר ביארתי לך זה יעמיזן בפי קהלת בפסוק מתוקה סיבת העובד ואומר לא תירא מפחד
 כתיב רל' ואל תבטך לירא מפחד מקרי הזמן החולס סתאום וכן לא תבטך לירא בעת סתראה חול הסו
 הסוזה על הרשעים פן תחל עליך גש כן ונתן הסיבה בזה ואמ' כי ה' יהיה כבסלך כלומר בעבור סדבקות בה'
 הדבקות האל יביאך הסגות ה' ית' תהיה דבקה בך דבקות רבוף ומתוך כך תהיה נסמר מכל רע וסלא תלכד
 במנוחת הזמן אשר כלכדים הרשעים אשר הלכו הסכים ואין כונה להם אל יאמר אין ראוי להמנע הטוב
 מן האדם הראוי אל הטוב ההוא ועל תכאוי סיהיה יכולת בידך לעשותו וזה המאמר כולל הענקת הדלי ועשיית
 הזמר אל הראוי אליו בעת סיוכל האדם על זה ורמו סלא יחוייב האדם לעשות רך כפי יכולתו ואיפסר פדמו
 באמרו בהיות לאל ידך לעשות כי אולי יבא זמן סלא יוכל ולכן יעסה בעת סים לו יכולת על זה ועל דרך
 נס'ר יאמר סראוי לכל בעל חכמה סיאניל מהכמתו אשר חנכו ה לכל הראוי אליה מדורסי החכמה בעת סוג
 סיניג סכלו אל המדרגה מן החכמה טיהיה ראוי להסליס א' תו' ואמר מבגליו רמו סלא יסליך האדם הטלס
 פניכו חכמתו לפני החזירים סלא ידעו אין ערכה יך ראוי למנעה מהם על הדרך סנוו חכמי הרפוא' למנוע
 הצמר והיון והלחם מן החוליס עם היותם הטובים סבמונות לבריאות וכך ראוי למנוע החכמות האמיתיות
 מן הסכלים מפני סיוקנו להם היוק גדול ומבואר ואומר אל תאמר לרעך לך וסוב יאמ' לפי פסונו בראוהך
 ארס יאמי לקבל הטוב והחסד ויס בדעתך לעשות עמו סלא אל תאמר לו לך היום וסוב למחר ומחר אהן לך
 סאלתך הויל ויס הדבר בידך ותוכל להעניקו מברכותיך היום ור' סובה היא סאלו מחר לא תוכל ליתנה אליו
 ונה סאלו היא צריכה בעת בקסנו כורך הכרחי ואין לו תועלת בדת לו בקסנו בעת אחר ואיפסר סמלת ר'
 רעך הוא מעניין בנת לרפי מרחוק סענינו הרעיון והמחשבה ואומר בעת סתראה סיתעורר ממך רכון ל
 לבזס דבר מדברי החכמה ות' ויה לא תראה רעיון ההוא מנספך כי לפעמים יראה האדם הרבון ההוא וברז
 וברכותו אחר סעה או אחר יום או אחר זמן ידוע לעמוד על הדבר ההוא לא ימנע סכלו מזומן להגי אל הדבר
 ההוא ולהסיג ולכן אמ' ומנה בעת ראותך סיתעורר ממך חפץ רעיון לחקור חקירה סכלית ולהסקיף על עי
 עיון סכלי בדבר מדברי החכמה אל תאמ' אל הרעיון ההוא לך היום וסוב למחר ומחר אהן בזה סגות הדבר
 ההוא אחרי סתה רואה סכ'ך מוכן ומסתוקק להבנת הענין ההוא כי יכול להיות סאס הדחה ספץ לפי סע
 סעה ת'חס' עולמית אל תחס'ב על רעך רעה יאמר לפי פסונו כי אין ראוי להדס סיעמיק לחסוב על
 רעיון רעה והוא בוטח באהבתו וכן אין ראוי לו סיריב עם מוס אדם חנם אל לא גמלנו רעה

שָׁמְעוּ בָנִים מוֹסֵר אֵב וְהִקְשִׁיבוּ לְדַעַת בֵּינָה: כִּי
 לָקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרַתִי אֵל תַּעֲזֹבוּ: כִּי בֶן הִי
 הַיְתִי לְאָבִי רַךְ וַיַּחֲדֵל לְבָנִי אָמִי: וַיִּרְגֵנִי וַיֹּאמֶר לִי
 יִתְכַד דְּבָרֵי לִבִּי שְׁמַר מִצְוֹתַי וַחַיִּה: קִנְיַת חֲכָמָה
 קִנְיַת בֵּינָה אֵל תִּשְׁבַּח וְאֵל תֵּט בַּאֲמָרוֹ פִּי: אֵל תַּע
 תַּעֲזֹבָה וְתִשְׁמָרְךָ אֲהַבָּה וְתִנְצֵרְךָ: רֵאשִׁית חֲכָמָה
 קִנְיַת חֲכָמָה וְיִבְרַךְ קִנְיַת קִנְיַת בֵּינָה:

שמעו בנים מוסר אב והקשיבו לדעת בינה: כי
 לקח טוב נתתי לכם תורת אל תעזבו: כי בן הי
 היתי לאבי רך ויחדל לבני אמי: וירגני ואמר לי
 יתכד דברי לבי שמר מצותי וחיה: קניית חכמה
 קניית בינה אל תשבח ואל תט באמרו פי: אל תע
 תעזובה ותשמרך אהבה ותנצרך: ראשית חכמה
 קניית חכמה ויברך קניית קניית בינה:

באלהיות ועבר הטבעי ים בסכלו די להפסיט הנורה מהחומר ולהעמידה בסכלו בלתי כנסא וזה רצה באמרו ס
 שמעו בני מוסר אל כלומ הסתדלנו להסביל הנורה מופסטיט מכל כנסא ואפסדי סקרא לסכל אל לפי שהוא המ
 המכונן טיבהג החות הגוף כמו שהאב הוא מיוחד בהבגצ הבני והבית וכאילו אמ שמעו בני מוסר הסכל המ
 המכונה במנות ה' ית' ואמ והקשיבו לדעת בינה כלומ הסתדלנו קצת בחכמו הלימודי הנקראתו אמרי בינה מה סי
 סיפיק לכס לנורך החכמו הטבעי והאלהיות כי לקח טוב נתתי לכם רל מדע טוב וההסכמ טובה נתתי ל
 לכם ומה ס' כי מורה אפסס והוא תורת אל תעזבו כי בן היתי לאבי רל לא יכבר ע' יכס מה סאני מורה
 אפסס כי בן קרה אלי גכ' כי בן היתי לאבי ואהב אותי והחזיקני כן ולא מנע מוסרו והייתי רך ויחיד באהבתו
 על שאר בני אמי ולפי מה סכתו לבני אמי רל אפסי' סלח היתי ויחיד לאמי ועס כל זה הורני ואמ' לי יתמוך ד
 דברי לבך כלומ יתמוך לבך אחרי סיגור מצותי וחייה רל וסמור מצותי ובהן תחיה ואפסדי סאמרו כי בן
 היתי לאבי רך ויחיד לבני אמי הזכי האב והאס לרמוז בן בתחלה כסאדס למד צריך הוא לעיין בצורה ובגולס
 ולפיכך הזכיר בלסון עבר ואמ היתי ואחר ויורני ויאמ' לי יתמוך דברי לבך לרמוז כי עלה בידו לבחוף לעיין
 בצורה ולא מלך היותה בטלס ואמ אחר זה קנה חכמה קנה בינה כלומ קנייכך החכמ' האלהי' שהיא הנלקחת ה

המכונן ממנו ותקנה גב' מהבונה שהיא חכמת הלימודי ונורך הטבעי והאלהי' ואל תסכח ואל תט מאמרי פי
 אל תעזביה ותשמרך הכנוי במלת תעזביה טב אל החכמה האלהי' סכו' באמרו קנה חכמה ואמ' אל תקנח
 מלקנצ' החכמה ותשמרך והיא תסמור כפסך כי היא סבה הנכלת האמיתית אהביה רל אהב אותה והיא תכבוד
 אותך ולפיכך אמ' אל תעזביה אהביה כי על החכמה האלהי' בלבד ירמוז ראסי' חכמו קנה חכמה חין המכונן
 מהמזמ' הזה שהוא יקדו' למוד החכמה האלהי' על לימוד שאר חכמות רק רל' שהוא יסי' אות' ראסונה במעלה ו
 ויטי' תכלי' כל שאר החכמו הלימודי והטבעי' כולס להגיע אליה קנייכך קנה בינה רל ועס כל קניין קנה חכ
 חכמה תהיה טבעית או אלהי' אתה צריך אל החכמה הלימודית הנקראת מוסר שהיא מחדרת הסכל והיא הנעשה
 וסולס לשאר החכמות ואפסדי' כי באמרו' ראסית חכמה קנה חכמה הודיע החכס הזה סיס מוסכלל ראסונכ' סה'
 מוסכלל' בלא לימוד אב' הס יורגניו לחמר הסכל אשר באדס ומאותס המוסכלל' הראסונכ' תלקיחה הקדמות ו
 ותדלכס תולדות מופתינות ובהן הדרך ימצא מופת לכל חכמה מופתית כי לכל חין וחין מהחכמות ים מוסכ
 מוסכלל' סילמוד האדס מבח המוסכללות הראסונכות יקרא סכל קנוי וכן החכס הזה קרא הדברי' טיטכילו כ
 בלי למוד קרא אותס קניין והקניין ההוא חלק לטכי חלקי התולדות האמצעיות הראסונכות שהס בהנעות ק
 קרא חכמה קנחה לפי שהחכמ' הוא סס מופתף לכל מיני ערמה ותחבולה חן מלאכה חן מדה חן לימוד טוב ו
 ורע ותולדות האחרונות המורות על אמיתת המצוקס קרא בינה קנחה לפי ססס בינה כוכל על ידיעת אמת
 ויחיה פי' הפסוק הזה כן בראשית חכמה כלומ בהקדמות מוסאלנו ראסונכות אשר מהס העסה ההיקס תקנה ת
 תחבולה כלומ תסיג תולדות שהס תחבולה לדעת האמת ונכל קנייכך כלומ בכל התולדות שהס חכמה קנחה

אל תקנא באיש חמס ואל תבחר בכל דרכיו כי
 תועבת ידוה נלוז ואת ישראל סודו: מארת ידוה
 בבית רשע וגוה צדיקים יפרד: אם ללצים הוא
 יליץ ולעניים יתן חן: בכבוד חכמים ינחלו וכסיל
 ובסילים מרים קלון

ואומר אל תריב עם אדם חכם כל לומר כי המריבה
 ממנה מוספתית וכל לומר במקום הזה שאם אין מרי
 מריבתך מוספתית אלא חכם אל תריב ואם לא ג
 גמלך רעה דל שאם פסמע סלא התבאר לך במופת
 סתרו אל תכזיבו את לא גמלך רעה כלומר סלא י
 ואמר כנגד אמונתך אל אחר סחוקי בפסוקים
 הקדומים שאין ראוי לענות החומר ולהכאיבו בלא
 טנה מחויבת אמ' לא תחשוב עם זה סיהיה פעולות ה
 החומר פעולות רעות וראוי שימסך האדם אחריה רק הראוי הוא ס'א תקנא באיש חמס והוא האיש החומס
 כפי המטבלת ומונע ממנה המוסבלות וכמסך אחר צמינתו או קרא הכח הצמיני איש חמס ואמר שאין ראוי
 לבחור ולאחז לנפשו פעולה מפעולותיו כי כל פעולות החומר הם תועבה וקרא החומר כלול בעבור ההעדר
 הדבק בו אמנם עם היסודים והם האנשים ההולכים בדרך הסבל ומתרחקים מתאוותם סוד ה' נגלה אליהם וזה
 רעה באמרו כי תועבת ה' כלול ואת יסודי סודו. ואיפסר סקרא הכחות הסבליות במס יסודי ואומ' כי הכחות
 הגופניות הם תועבת ה' להמסך אותם אחר החומר ועם הכחות הסבליות מהם יסודי הוא ידוע ונגלה סוד ה'
 ית' גס איפסר סקרא איש חמס בעל ההקם המטעה ועליו אומר גס כן אי חמס יפתה רעהו ומוליכו בדרך לא
 טוב ואומ' אל תבחר בכל דרכי כלומ' אעפ' סקרא דבריו ככונ' אל תבחר באחד מהם מארת ה' בבית רשע
 ואמר כי מארת ה' בבית האיש רשע והמארה היא החסרון והמגערת אמנם הכוח של צדיקים ה' ית' צדיק איתו
 והברכה היא תוספת הטובה כמו שהמארה היא החסרון ואומ' אחר כן אס ללצים הוא יליץ כלומר כראות ה'
 ית' האנשים הלצים הוא ינחם על לינותם אמנם לענוש יתן להם חכמה שבעבורה ימנא חן בעיני ה' ואדם
 ומתוך כך כבוד חכמים ינחלו כלומ' החכמים בעבור החכמה סקנו יטיבו דבר סיכודו בהם בעולם הזה ובבא
 אמנם הכסילים כל אחד מהם הוא מעורר הקלון ומסבב אותו אל עצמו או רל' כל אחד מן הכסילים מריס
 הקלון מן הארץ על ראשו וימ וכסילים מריס קלון סהכסילים בעבור ססכלו מן החכמה הם מפאריס וערו
 וירוממים הדברים של קלון בלסונס ואיפסר סקרא בית רשע תאוותיו ואומ' כי הגוף וכחתינו הם ענייני כלי
 מין להם הסאריות רק חסרון וההעדר דבק עמהם וזה רוצה באמרו מארת ה' בבית רשע אמנם הכפס ה
 המסבלת שהוא כוח הכחות הסבליות הוא מוונמת אל הקייס והכחות ואל רבני הסכר והתענוב ואמר אס ל
 ללצים הוא יליץ בא לרמח כי רמות כל אדם כתונה לו אס רוצה להטות עצמו לדרך רעה הרמות בידו ואין
 לו מי סימנעו ולא גזר עליו שימסך לאחד מסני הדרכי אלא הוא עצמו נוטה אל אי זה דרך פירצה וכסס
 סחפץ ה' ית' סיהיו האס והרוא תנועתם מן האמצע ותנועת האיש והארץ אל האמצע והגלגל סובב בעיגול ס
 סביבה ספץ סיהיה האדם ברמותו וכל מעשיו מסורים לו ולא יהיה לו כופה ולפי' הוא ראוי מפני זה אל הגמול
 ואל העונס וזה רעה באמרו אס ללצים הוא יליץ כלומר אס ימסך האדם אחר דרך הלצים ימנא עצמו מוכן
 אל הליצנות וכבר הוא הרסם לסדבק לאי זו מהדרכים שיחפץ אמנם לענוש והס אסר דבקו בהצלחה האמי
 האמיתית ה' יתן להם כלומ' הוא יעזרם על זה והס המונח'ס חן בעיניו ית' והזכור העכו' מסני סהעכו' הגמורה
 לא תהיה רק עם הסלמות האחרון אחרי סהצברר לו לאדם גדולת אלדיו ורוממותו וקטנות ערך עצמו וסכל
 וספ' ית' ואומ' אחר זה כבוד חכמים ינחלו והוא הכבוד סיכודו כפנות הצדיקים בעולם הנסמו כמו סאמרו
 ד'ל צדיקים יוסבים ועטרותיהם בראסיהם ד'ל רעה סידעו סבגללה זכו לחיי העולם הבא היא מצויה עמהם
 והיא העטרה סלהס כעניין סאמ' החכס הזה בסיר הסירים בעטרה סעטרה לו אמנ' והוא רומה למאמ' הכביא
 פה וסמחת עולם על ראסס ואומ' וכסילים מריס קלון הוא רמו' אל העונס הרומני המעותד לכפסות המקצ
 המקצרים ואיפסר סאמר מארת ה' בבית רשע ד'ל בא לרמח סבעל ההקם המטעה תהיה מארת ה' בחכמתו
 כי בעבור סלא יעלה בידו דבר סל חכמה תתמעט חכמתו בכל יום אבל ההולכים בדרך האמת והס הצדיקים
 כויהם מתברך

שמעו בנים מוסר אב והקשיבו לדעת בינה: כי
לקח טוב נתתי לכם תורתיו אל תעזבו: כי בן הי
הייתי לאבי רך ויחיד לבני אמי: וירגני ויאמר לי
יתמד דברי לבד שמר מצותי ורחיה: קנה חכמה
קנה בינה אל תשכח ואל תש באמרו פי: אל תע
תעזבה ותשמרך אהבה ותנצרך: ראשית חכמה
קנה חכמה ויבקר קנייך קנה בינה:

שמעו בנים מוסר אב והקשיבו לדעת בינה: כי
באמרו ה' בחכמה יכר ארץ הזכיר חכמת הטבעית ו
סקרא מוסר ואמ' שמעו בני מוסר אב ובפרט ה
הראשונה מהספר הזה הזכיר שמע בני מוסר אבך ה
ואל תטוס תורת אמוך וכרסנו סס טענינו בתחלת
דריסת החכמה צריך לרמות הנורה על כוסא מפני
טלא יגיע סכל האדם בתחלת למודו להפסיק במכ
בסכלו הנורות מהחומרי לפיכך אמ' טס כי לנית חן
הס לראשית כלומ' דריסת הנורה על כוסא הוא חיב
חיבור טלאן צראטי' לימודך אמנס אחר סיכנס כל

באלהיות ועבר הטבעי ים בסכלו די להפסיק הנורה מהחומ' ולהעמידה בסכלו בלתי נו סא וזה רצה באמרו ס
שמעו בני מוסר אב כלומ' השתדלו להשכיל הנורה מופסטת מכל נוסא ואכסר סקרא לסכל אב לכי טהוא המ
המכוון טיכניג חנות הגוף כמו סהאב הוא מיחד בהצגת הצני' והבית וכאילו אמ' שמעו בני מוסר הסכל המכ
המכנה במנות ה' ית' ואמ' והקשיבו לדעת בינה כלומ' השתדלו קצת בחכמו' הלימודי הנקראו אמרי בינה מה מי
סיספיק לכס לנורך החכמו' הטבעי' והאלהיות כי לקח טוב נתתי לכס רל' מדע טוב וההסכמ' טובה כתתי ל
לכס ומה ס' כי מורה אצפס והיא תורתיו אל תעזבו כי בן הייתי לאבי רל' לא יכבר ע' יכס מה סאני מורה
אקכס כי בן קרה אלי גכ' כי בן הייתי לאבי ואהב אותי והחזיקני כן ולא מכע מוסרו והייתי רך ויחיד באהבתו
על סאר בני אמי ולפי מה סכתו לבני אמי רל' אעפי' סלא הייתי יחיד לאמי ועס כל זה הורני ויאמ' לי יתמוך ד
דברי לבך כלומ' יתמוך לבך אחרי סימור מצותי ויהי רל' וסימור מצותי ובהן תחיה ואכסר סאמרו כי בן
הייתי לאבי רך ויחיד לבני אמי הזכיר סהאב והאס לרמוז בן בתחלה כסארס למד צריך הוא לעיון בנורה ובגולס
ולפיכך הזכיר בלסון עבר ואמ' הייתי ואחר וירגני ויאמ' לי יתמוך דברי לבך לרמוז כי עלה בידו לבחוק לעיון
בנורה ולא מצד הינתה בגולס ואומ' אחר זה קנה חכמה קנה בינה כלומ' קנייך החכמ' האלהי' סהיא הנלחת ה
המכוון ממנו ותקנה גב' מהבינה סהיא חכמת הלימודי' ונורך הטבעי' והאלהי' ואל תסכח ואל תט מאמרי פי
אל תעזביה ותשמרך הסכנו במלת תעזביה טב אל החכמה האלהי' סכו באמרו קנה חכמה ואמ' אל תכח
מלקנות החכמה ותשמרך והיא תסמור כפסך כי היא סבה הנלח' האמיתית אהביה רל' אהב אותה והיא תכבוד
אותך ולפיכך אמ' אל תעזביה אהביה כי על החכמה האלהי' בלבד ירמוז ראסי' חכמו' קנה חכמה איך המכוון
מהחומ' הזה סהוא יקרו' למוד החכמה האלהי' על לימוד סאר חכמית רק רל' סהוא יסי' אות' ראסונה במעלה ו
ויסי' תכלי' כל סאר החכמו' הלימודי' והטבעי' כולס להגיע אליה קנייך קנה בינה רל' ועס כל קניין קנה חכ
חכמה תהיה טבעית או אלהי' אותה צריך אל החכמה הלימודית הנקראת מוסר טהיא מחדרת הסכל והיא הצעה
וסולס לסאר החכמות ואכסר' כי באמרו ראסית חכמה קנה חכמה הודיע החכס הזה סיס מוסכל' ראסונו סה'
מוסכל' בלא לימוד אב' הס יודיעו לחמר הסכל אסר באדס ומאותס המוסכל' הראסונו' תלקרנה הקדמות ו
ותלכנה תולדות מוסתיונות ובהן הדרך ימצא מוסת לכל חכמה מוסתית כי לכל מין ומין מהחכמות יס מוסכ
מוסכל' סילמוד האדס מנח המוסכלות הראסונוות יקרא סכל קנוי וכן החכס הזה קרא הדברי' טיטכילוכ
בלי למוד קרא אותס קניין והקניין ההוא חלק למכני חלקי התולדות האמצעיות הראסונוות טהס בהצעות ק
קרא חכמה קנהי' לפי טהחכמ' הוא סס מוסתף לכל מינו ערמה ותחבולה הן מלאכה הן מדה הן לימוד טוב ו
ורע ותולדות האחרונות המוריות על אמיתת המצוקס קרא בינה קנהי' לפי טסס בינה כוכל על ידיעת אמת
ויהיה פי' הסהוק הזה כן צראטית חכמה כלומ' בהקדמות מוסאלנו' ראסונוית אסר מהס תעסה ההיקס תקנה ת
תחבולה כלומ' תסיג תולדות טהס תחבולה לדעת האמת ונכל קנייניך כלומ' בכל התולדות טהס חכמה קנהי' ת
תקנה בינה

4

אל תקנא באיש חמס ואל תבחר בכל דרכיו: כי
 תועבת ידוה גלזו ואת ישרים סודו: מארת ידוה
 בבית רשע וגוה צדיקים יברך: אם ללצים הוא
 יליץ ולעניים יתן חן: כבוד חכמים יגדלו ובסיל
 ובסילים כרים קלון

ואומר אל תריב עם אדם חנש כל לומר כי המריבה
 ממכה מוסתית וכל לומר במקום הזה שאם אין מרי
 מריבתך מוסתית אלא חנש אל תריב ואם אש לא ג
 גמלך רעה דל שאם פסמע סלא התבאר לך במופת
 סתרו אל תכזיבו אש לא גמלך רעה כלומר שלא י
 ואמר כנגד אמונתך אל אחר מהזכיר בפסוקים
 הקדומים שאין ראוי לענות החומר ולהכאיבו בלא
 טבה מחייבת את לא תחשוב עם זה סיהיה פעולות ה

החומר פעולות רבות וראוי שימסך האדם אתריות רק הראוי הוא מ: א תקח באיש חמס והוא האיש החומס
 כפס המטבלת ומונע ממכה המוסבלות ונמסך אחר בהמיותו או קרא הכח הבהמי איש חמס ואמר שאין ראוי
 לבחור ולאחז לנפשו פעולה מפעולותיו כי כל פעולות החומר הם תועבה וקרא החומר כלזו בעבור ההעדר
 הדבק בו אמנם עם היסורים והם האכמים ההולכים בדרך הטבל ומתרחקים מתאוותם סוד ה' נגלה אליהם וזה
 רעה באמרו כי תועבת ה' כלזו ואת יפריס סודו. ואיפסר סקרא הכחות הסבליות בסם יפריס ואומ' כי הכחות
 הגופניות הם תועבת ה' להמסך אותם אחר החומר ועם הכחות הסבליות סהם יפריס הוא ידוע ונגלה סוד ה'
 ית' גס איפסר סקרא איש חמס בעל ההקם המטעה ועליו אומר גס כן אי' חמס יפתח רעהו ומוליכו בדרך לא
 טוב ואומ' אל תבחר בכל דרכי כלומ' אעפ' סתרא דבריו ככונ' אל תבחר באחד מהם מארת ה' בבית רשע
 ואמר כי מארת ה' בבית האיש רשע והמארה היא החסרון והמגדרת אמנם הנז' סל דניקים ה' ית' יברך אותו
 והברכה היא תוספת הטובה כמו שהמארה היא החסרון ואומ' אחר כן אש ללזים הוא יליץ כלומר כראות ה'
 ית' האכמים הלזים הוא יניחם על ליכנותם אמנם לענוש יתן להם חכמה סבעבורה ימצא חן בעיני ה' ואדם
 ומתוך כך כבוד חכמים יגדלו כלומ' החכמים בעבור החכמה סקנו יטיגו דבר סיכובדו בהם בעולם הזה ובבא
 אמנם הפסילים כל אחד מהם הוא מעורר הקלון ומסבב אותנו אל עצמו או רל' כל אחד מן הכסילים מריס
 הקלון מן הארץ על ראשו ויז' וכסילים מריס קלון סהכסילים בעבור טסכלו מן החכמה הם מפאריס ומרו
 ומרוממים הדברים סל קלון בלסונס ואיפסר סקרא בית רשע תאוותיו ואומ' כי הגוף וכחותיו הם ענייני כלי'
 חן להם סמארות רק חסרון וההעדר דבק עמהם וזה רונה באמרו מארת ה' בבית רשע אמנם הכפס ה'
 המטבלת סהוא כוח הכחות הסבליות היא מוונת אל הקיוס והכחות ואל רבני הסכר והתענוג ואמר אש ל
 ללזים הוא יליץ בא לרמוח כי רמות כל אדם כתוכה לו אש רונה להטות עצמו לדרך רעה הרמות בידו ואין
 לו מי שימנעו ולא גזר עליו שימסך לאחד מסני הדרכי אלא הוא בעצמו כוטה אל אי זה דרך סירבה וכסס
 סחפך ה' ית' סיהי האם והרונ תכונתם מן האמצע ותכונת האיש והארץ אל האמצע והגלגל סובב בעיגול ס
 סביבה סחפך סיהיה הארס ברמותו וכל מעסיו מסוריס לו ולא יהיה לו כופה ולפי' הוא ראוי מסני זה אל הגמול
 ואל העונס וזה רעה באמרו אש ללזים הוא יליץ כלומר אש ימסך הארס אחר דרך הלזים ימצא עצמו מוכן
 אל הליכנות וכבר הוא הרסה לסדבק לאי זו מהדרכים סיחפון אמנם לענוש והס אפר דבקו בהצלחה האמי
 האמיתית ה' יתן להם כלומ' הוא יעזרם על זה והס המונחיס חן בעיניו ית' והזכיר העכו' מסני סהעכו' הגמוריה
 לא תהיה רק עם הסלמות האחרון אחרי סהתברר לו לארס גדולת אלדיו ורוממותו וקטנות ערך עצמו וספל
 וסס: ית' ואומ' אחר זה כבוד חכמים יגדלו והוא הכבוד סיכובדו כפמות הנדיקים בעולם הנסמו' כמו סאמרו
 דל' דניקים יוסבים ועטרותיהם בראסיהם דל' ריעה סידעו סנגללה זכו לחיו העולם הבא היא מצויה עמהם
 והיא העטרה סלהס כעניין סאמ' החכס הזה בסיר הסורים בעטרה סעטרה לו אמר' והוא דומה למאמ' הכביא
 נה וסמחת עולם על ראסס ואומ' וכסילים מריס קלון הוא רמו' אל העונס הרונכי המעוחד לנפמות המקס
 המקריס. ואיפסר סאמר מארת ה' בבית רשע דל' בא לרמוח סבעל ההקם המטעה תהיה מארת ה' בחכמתו
 כי בעבור סלא יעלה בידו דבר סל חכמה תתמעט חכמתו בכל יוס' אבל ההולכים הדרך האמת והס הנדיקים
 כויהס מתברך

החזק במוסר אל תרף וצרה כי היא חייך בארה
 רשעים אל תבא ואל תאשר בדרך רעים פרעה
 פרעהו אל תעבר בו שטה מעליו ועבור כי לא
 ישנו אם לא ירעו ונגולה שנתם אם לא יבשלו
 כי לחמו לחם רשע ויון חמסים ישמו וארח צדי
 צדיקים כאור נגה הולך ואור עד נכון היום : ד
 דרך רשעים באפלה לא ידעו במה יבשלו :

וזכיר צרטה הראשונה כללית וזכמת המוסר וז
 וזכמת האלה וזכמת הלמודית וזכמת הזכיר
 כל חכמת מנוח ועו וזכמת לעסוק בצורה ואחר כך ב
 בזה ללמוד למי שראוי ואחר כך הודע כיצד הדרך ל
 לקנות את החכמה כפי היכולת ועתה יתחיל לסבר
 מה תכלית זאת החכמה וזאת ההטבה וזאת הירבו ל
 כך סכות חיים ולא הספיק לו לומר סכות אלא הוסיף
 חיי לפי טיט סכות שאיכ"ל חיי זהם חיי העולם הזה
 אבל חיי העולם הבא הם נקראים חיים באמת לפי ו
 טהה חיים שאין ענוהם מנוח כלל אלא הכנס קימ'

קיימת וזכמת מנוח טכניה החזק יאמ' לפי פטט המקראות החזק במוסר שייסרו אותך מוריד והוריד מאל ת
 תרסה אותו המורה נכרה רל' יכרך החכמה הנכרת באמריך בדרך חכמה הוריתך כי היא סבת חייך הנעימים
 הזמני והרוחני ולפי כוננת הספר אשר אכחנו בהאורו יאמ' החזק ברכמת הטוב הנקרא בטט מוסר ואל ת
 תרף חכמת הלימודי וכבוד חכמת האלה כי הי' לבה סבת חיי הנפס וסאר החכמות הם כולם לעלות אליה בא
 באורח רשעים אל תבוא רל' אלא יתנהג בדרך הרשעי לעשות כמעטיהם ולא תאשר עניינו מן כאין טוב
 טובה אטורי ואם הוא מעניין אטורי האיש רל' ולא יהיו בענין מאוטרי ההולכי בדרך חכמים רעים פרעהו א
 אל תעבור בו טוב הכנוי במלת פרעהו אל האורח הכו' ואמ' סיכית אותו הדרך ויתרחק ממנו ולא יעבור ב' טטה
 מעליו ועבור מיד ולא תעכב סמוך למקומו או יאמ' טטה מעליו ועבור רל' כטה מעליו דרך אחרת ונתן הסב
 הסבה בזה ואמר כי לא ישנו אם לא ירעו כלומ' לא יתנו סיכה לעיניהם אם לא יגרמו הזיק לכפסם או לזולתם
 ונגולה סכתם בלומי תיוד סכתם מעיניהם אם לא ישכילו אחרים ב' דרך רשע כי לחמו לחם רשע רל' סבת עט
 ענותם רשע כי אכלו מאכל טל רשע ואמ' כן על כד הרחבת הלשון כלומ' תחת אשר היה להם לאכול לחם התנו
 התורה והחכמה המזהירות אותם מכל רע והמסדרות על הדרך הטוב אכלו להם רשע ושתו יין חמסים חמנס א
 אורח האנסי הכדיקי הוא כאור הכוכב הנקרא כונה שהוא לרוב אורו לא יסתר כעלות השחר כטאר הכוכבי רק
 הוא הולקי ומאיר עד זריחת השמש ממט חמנס דרך האנסי הרשעי היא חסיכה לדמיון האפלה הם ככסלים
 בעבור זה ובדבר טל הב' וזה רבה באמרו לא ידעו במה יבשלו כאדם האומ' ככסלתי והעניין כי לפחיתותם יכ
 יכסלו בדבר טל היה להם ליכסל כל כך הוא מבואר מהחולך בו יכסל או רל' לא ידעו כלומ' לא ירגישו במה ס
 טיכסלו ואפטר טקרא חכמת החומדיות רשעים ורעים מפני היותם סבה לכל רשע ולכל מרי ואמ'
 שאין ראוי לאדם שימטך אחריהם ואמ' טמי טירבה להיות על דרך האמת לא פיהיה בהמה על צורת איש יוכ
 טיכית דרך התאות לגמרי ולא יקח מהם כי אם ההכרחי ב' בד מפני טהם ירעו ויטחיתו ויגרמו כל רע וכל כזק
 וימנעו כחות הסכליות מלפעול פועלם ואמ' כי לחמו לחם רשע ויון חמסים ושתו ב' לרמות כי הם מושבעים
 לבזור לפי התורה בלבד ומדרכם לחמום כח הסכלי אמנס אקח הכדיקו והם העוטי כדק לכפסם וכורעי חובית
 ה' אלהים ומסתדלים בהטלמת כפסם היא לדמיון אור כונה רל' כאור כוכב כונה חס הכוכב ידוע מעניינו שאינו
 מתרחק מן השמש הרבה אלא עד מה מעלות ולעיתים הוא מזרחי והוא כטיראה בטאר ועתים הוא מערבי וזהו
 הוא כטיראה לכונץ ערב והמטיל עתה הכדיקי בזה העולם הדומ' ללילה ואחר כך יגיעו ההגעה הטלמה סזיא
 אחר הבלת הכויה מהגולם לאור זה הכוכב כטאר מזרחי סאורו רנוף באור השמש כלומ' בא אחריו מיד ואינו
 נרחק ממנו הרבה וכן אורח הכדיקים בהטג' זו בעוד שהכדיה היא דומה לאור זה הכוכב טיהיה אחריו אור הם
 השמש תקף לו וכמו כן תסלם ותגמור הטבת הכדיקי אחר הבלת כורתם מגולת' הדומה לילה ותהיה כאור ח
 חזק ערכו מנו השגה סעלה בבאן בזה העולם כערך אור השמש מאיר כונה
 כבודה מסוככת בגוף ואיכה מתעסקת בדבר מהטלומת האנוסי היא כנלה חסך ואם היא תתחיל באותה הסל
 הטלומת וההגה הראוי המביאים לאותה ההטגה יתחיל להחפש ע' ייה אור כאילו היה מתחיל לנאת מאותה אה
 אילה מעט מעט ואם אונת ההטגה תהיה רכשה מאין הספק כמו שאמ' נכרה

טלסליו ויתומומד תבבדך בי תחבבנה : תתן
 לראשך ליות חן עשרת תפארת תבנגך : שמע
 בני וקח אמרי וירבו לך שנות חיים : בדרך חכמ
 חכמה חורתיך הדרכתך במעגלי ישר בלבתיך
 לא יצר צעדך ואם תרוץ לא תבשל

כלומר תסיג האמת מהמזקם וים ספירסו ראסית
 חכמה בענין זה כלומר שתקבל מהחכמה האלדית ר
 ראסי פריקיס וטקבלת ים לך להבי אותם כל כך עד
 סיהיו מקובלים בלבך סלסלית ותרוממך דל התחזק
 בה כמו עודך מסתולל בעמיו כלומר התחזק בחכמה
 האלדית והיא תרומם מעלתך וגם תכבד אותך הח
 החכמה האלדית בעת שתחבבנה כלומר תגרוס לך כ
 כבוד בעולם הזה כי מדרך כל בעל חכמה סיכונבד
 בין בני אדם וכל סכן מי מהגיע אל ידעית חכמת האלדי מנורף אל זה סמי מהסיג אותה דורך דרך ההבלחה
 האמיתית ותכונבד נפשו בעולם הנסמות עם הנדקיס סיוסביס ועטרותיהס בראסיהס ורמז באמרו כי תחבב
 תחבבנה כי הכבוד והתענוג האמיתי יהיה בעת שתגיע מעלתך טיתאחד סכלך עם הסכל הנפרד והוא אסר ה
 המסיל לחיבוק אסר הוא רבני הדבקות והתאחדות תתן לראשך ליות חן דל בי החכמה האלדית היא תתן לר
 לראשך חכר סל חן כלומר תזכה בעבורה לבד המלכות הרוחני וגם היא תמסור לך עטרת סל תפארת והיא
 העטרה סנכתיס בה הנדקיס בנן עדן אסר כבד ביארנו עניינה גם כוכל לומר כי אחר אל תעזבו ומתוך
 טלא תעזבו תהיה אותה סומר עכמך והתיו במלת ותסמרך לפי זה ספי איכנה תיו הכקבה טלא לכוכר ק תי
 תיו הזכר לכוכר וכן אהביה ותצרך עניינו אהוב החכמה ומתוך כך תבור עכמך ועל זה העכני יהיו כולס וכן
 סלסלית ותרוממך עניינו סלסל החכמה ומתוך כך תהיה מסלסל מעלתך וגם תכבדך כי תחבבנה דל אהיה ת
 תכבד עכמך בעת שתחבב החכמה וכן תתן לראשך ליות חן דל בקנותך החכמה אהיה תתן לראשך ליות חן ו
 ואהיה תמסור לעכמך עטרת סל תפארת וים ספירסו תתן לראשך ליות חן בענין זה ידוע כי במוח האדם ג'
 כחות והס הדמיון והמחשבה והזכרון ובחיבור אילנו הג' כחות תגמר המחשבה סדברים סאדם רונה לעסותס
 ולפיכך הוא מנוה בבאן תתן לראשך ליות חן עסה סילנו אותך הג' כחות סבראסך ויתחברו חיבור טוב והוא
 סיתחברו הדמיון והמחשבה והזכרון בעסק החכמה הכז ולפי אחר תתן לראשך ליות חן לסון בנוי טלא אחר
 בי ליות חן סל לראשך כמו סאמר בפרסה הראסונה לפי סבכאן הדבר תלמי ברנון האדם אס רונה לחבר אי
 אילנו הג' כחות בעסק החכמות ולחשוב בהס תמיד אז יהיה אותנו חן טוב ואס חברים לזולת זה לא יהיה חיבור
 סל חן סמע בני אחרי סהזכיר סכאר והכבוד סיגיע לראש בדריסת החכמות סכזכרות אחר סמע בני
 סמיעת האון הדברים סאומר לך ולא תספיק לך סמיעת האון בלבד רק תקח אמריי בלבך ותסכים לעסותס
 ומתוך כך ירבו לך סנות חיים והענין סבהסגתך בדרך החכמה תהיה בסלנה ובהפקט החיים הזמניים בענו
 בעולם הזה וגם תאריך ימים בעולם סכלנו ארוך בהפרדך מהעולם הזה אס תעלה בסולס החכמות עד סתד
 סתדבק בה ואומ' אחר זה בדרך חכמה סורתך כלומר אנו זרזתיך וסקלתי דרך לפניך לעלות אל חכמה הז
 האלדית הנקראת חכמה סתס והדרכתך במעגלי יוסר כלומר והענין סהדרכתך דרך יוסר לעלות אליה ו
 והוא מה סהזכיר בתחלת הספר הזה לקנות החכמות הסלס והזכיר גם כן סס הדרך אסר האדם ראוי לעלות
 אליהס והוא סיסיס מגמתו אל החכמות הטבעיות ראסונה אחרי קנותו מעט מהחכמה הלמודית מה סיוספיק
 לו לבורך הטבעיות והאלדיות וטקדיס לכל דבר יראת ה' כי אס אין יראה אין חכמה ולפיכך אחר זה ב
 בלכתך לא יכר צעדך ואס תרוץ לא תכסל כלומר אס תתנהג בדריסת החכמות על פי הדרך אסר הדרכתך כ
 עכונך לדרך דרך ההבלחה האמיתית תמצא דרך סלולה ואס תרוץ צדנות סכל לא תכסל כי אחרי טעל
 סתלמוד החכמות על סמר ותקדיס להס יראת ה' תהיה כיכול מההדיסה ולא תאמין דיעות בטלות ובהפרסה
 הזאת יזכיר מה סכרו אל אותנו סנתעסך בחכמה על הדרך טאמ' ומה תקותו ומהות טהסגה ותכליתה לפי סהו
 טהזכיר בפרסה סלפני זה מה סמוטל על האדם לעסות ואז תעלה בידו זאת החכמה הגדולה המעולה והיה ס
 סדר הפרטיות סכזכרות כן סהוא סתת סשרו בסלס חכמות והזכיר סדורים בעצמס וסדרס כל מדות טובת

בני לחכמתי הקשיבה לתבונתי חט אונך לש
 לשמר בזמות ודעת שפתיך ינצרו: כי נפת חטפ
 תטפנה שפתי זרה וחלק משמן חכה: ואחריתה
 מרה בלענה חדה כחרב פיות: רגליה ירדות כו
 מות שאול צעדיה יתמכו: ארח חיים פן תפלט
 בעי בעגלותיה לא תדע:

אך המדיה שהקנה האחר הוא יותר רע מן האחר א
 המתרחק מן הרע ונזהר אל סכנגדו ואל תעמוד אז
 באמצע מספר שלא ימנע אסורך פעם ותטה אל ה
 קנה הרע שהוא על כן התרחק ממנו אל הקנה ה
 האחר כדי שיהיה רחוק לך להגיע אליו כי כשימנע
 אסוריו תבא אל האמצע ובסתחוק סכלך תשוב אל
 מקומך לכה הקנה האחר ותטמר מיע ויש טפסו ו
 עיניך לנכח יבטו טיטמט מחטבתו במה טעפיד ו

והוא טקרא נכח ולא יטריד מחטבתו במה טעבר כי לא תועיל בו המחטבה או רמו באמרו עיניך לנכח יבטו
 אל העניין האמתי בני לחכמתי הקשיב רל אל החכמה האלהי טאכי ורזיקך עליה תהיה אונך קטבת וכן
 אל התבונה אשר עוררתי עליה והיא חכמת האלהי הט אונך ולא אמ' תן לבך וכינפא בה מבני טהחכמת הלי
 הלמודי אין ראוי טיעמיק האדם בה רק טיקח ממנה לצורך ההכמו האחרו לטמור מזימות רל טהחכמת הכו י
 ועילך לטמו מזימו וגם טפתיך ינצרו דעת או כאלו טאמ לטמו מזימו טב לאמרו לתבונתי הט אונך לחכמ'
 הלימודי הנקראת תבוכ' בעבור טהיה תכליך לטמו מזימו כלומ' לצחון דרך החכמות וגם טפתיך ינצרו דעת ל
 לא יחטאו בדברם ויבליך מהטעות זולתך ומסתפתו להטעות זולתך וכבר ידעת כי חכמת ההגיון טהיה מכ
 מכלל חכמת הלימודי תסמו האדם מזה כי כופת תטוכנה טפתי זרה כלומ' החכמו הנזכרי הם כריכיס לך ב
 בעבו טבאמנות תהיה ניכול מהאטה זרה או מן המינות הכמטלות לאטה זרה ובאמרו כי כופת תטוכנה זרה
 רמו כי תהיה החומ' הם כחמדו ליצר האדם ותאחז לעיכיס ואם לא יעמוד האדם נגדם בכה חכמה והסכל יטו
 ארצו מן הדרך הישר לרוב טתענג האדם בהם ואלו טפתי זרה במקו' דברי זרה בעבור טהדברי יאמרו באמנות
 טפתי' וזו רמו אל כטיקות טפתיים ואלו חלק מטמן חכה רל וחלקי' הם יותר מן הטמן הדברי' טמדבר'

בחה ואחריתה מרה כלענה כלומ' תכלי החומ' מר וממית למו סימטך אחריו מן הרע והסוק ומן הפוע
 השעולו המגינות והעדר החכמה טהיה אור העולם ואמרו חדה כחרב פיות רל' סאחרית התאזה ותכליתם אל ה
 הרע כמו חרב בגל פישיות מזומנת אל החיתקך ואלו רגליה ירדות מות רל' כי הכמטך אחרי התאזה החומריות
 יהיה יורד ממעלת האכיסו' אל טהדמו יהיה מזומן אל הטוכט הרוחני המעורר אל הכפסו' המקצרי ואכסר טא
 טאמ רגליה ירדות מות בל לרמו כי הכמטך אחר התאזה הגוכני' יטבב מיתת גוסו ואלו טאל טעדיה יתמכו ו
 טטעדיה ירדות עד טיתמכו טטאל כלומ' עד טיפגטטו וימטטטו אגריח חיים פן תפלט בעבור טהזכיר למ
 למעלה מזה פלם מעגל רגליך טענין טיבחן מירוציו וטקל' במאזני חכמתו אמ' אל תחטוב טתוכל לצחון בה
 בחכמתך ובפלט ביכתך התורה טהיה אגריח חיים וטתוכל להביא מופתי' חותכי' על חידוש העולם ועל מעמד
 הר סיני וכינפא בהם מן הדברי' טהם מעמד הטכל והענין טאין הטכל האנוטי מגיע אל ידיעתם ולכן אמר
 הזר טהדברי' טאחה כריך להאמיץ אות' דרך קבלה ואין הטכל האנוטי מגיע אל ידיעת' טלא תביטו ואתם' במ
 במאזני האמתי' ולא תטקלט בפלם כי הם ענייני רחוקי' מהטיג ותטתעם טטגתך וטנו רגליך מהדרך הישר חה
 דונה באמרו טעו מעגלותיה לא תדע כלומ' אל תכנס בדבר טתמנח הדרכי' כבוכי' ולא תדע אמיתתם או לא ת
 תדע לחזור אל הדרך הישר והכנוי במלת מעגלותי' טב אל אגריח חיים פן תפלט כלומ' ראוי לכל' אדם המתפאר
 ללכת בדרכי' ה' ית' טיפלם כל דרכיו ויטקול ויתאוכן וידע כי הוא מורכב מגוף ומכפס וראוי להם סיתנהגו גופ
 גופם וכפסם בדרך רועיס ואהובי' הוא טיטמח בחלקו וירצה לחצירו חלקו הראוי לו כדי להטיג הסלמות טהוא
 החיים הוא הדרך טקרא החכס אגריח חיי' פן תפלט טעו מעגלותי' לא תדע רל' טלא תדע לטקול בימתי' ובכיון
 הממונע אב! טעו מעגלותי' לא תדע הדרך ללכת אל עיר וכל אשר תדמה להתקרב אל העיר תתרחק ממנה א
 אבל המפלם מעגל רגלינו בטורס יטאם יכונן סני דרכיו אס לגוף בדרך הראוי לו ואם לגכפס בדרך הראוי לה
 והוא טלא יחסר חלק אחד מהס כדרך הטוקל במאזני מרמס אבל הכל יעלה במאזני דק הישר ויתן לכל' אחר
 מתן טלימה רל' טצריך טיזהר טלא יחסר חוק אחד מה' ולא ינס א כי אעפי' טהמכו' באד' הוא הככס אחר טהיה
 כריכס ט' טטכו' בגוף מן החמל' על הככס ומאחצת' כריך לחמל' על הגוף ולהטתרל' להעמיד בה ככס החיי' כל
 אשר יוכל ועלא לענותה ללא כורך כי כריך לכדיק לדעת ככס חיי' כמו טיאל' אחר זה בזה הט' יודע כריך

משלי

בני לדברי הקשיבה לאמרו הט אונד : אל יליו
 בעיניך שמרם בתוך לבך : כי חיים הם למוצ
 למוציאיהם ולכל בשרו מרפא : מכל משמר נצר
 לבך כי ממנו תוצאות חיים : הסר מומך עקשות
 פה ולוות שפתים הרחק מומך : עיניך לגבה יבי
 יביטו ועפעפיך ישירו נגדך : פלם מעגל רגלך
 וכל דרכיך יבוגו : אל תט ימין ושמאל הסר רג
 רגלך מרע

כי היא חייך תוסוף אותה ההסגרה ההופעה והאור
 בתוכה עד שיגיע באור השמש והוא ככון היום בני
 לדברי הקשיבה דל אל הדברים שאני עתיד לזכור ל
 לך הקשיבה ולאמרי הט אזכירך לסמעם אחרי שאמ
 סיטמעם שמיעת האון אומ אל יליו מעיניך כלומ
 אל יסור עינוך מהס רק תהיה הפקפתך עליהם כא
 כאלו יעמדו תמיד כגד עיניך ותשמור אותם בתוך
 לבך וכתן הסבה ואמ כי חיים הם לעוצאיהם כלומר
 הדברים שאזכור לך כי הם סבת חיי האדם דל חיי ה
 הנפש והם גס כן מרפא לכל בשר האדם והם רמו
 אל החיים הזמניים מכל משמר דל יותר

מכל דבר סבעולס סנריך סמירה אקה צריך לסמור לבך וכתן הסבה בזה ואמ כי ממנו תוצאות חיים כלומר
 בעבור שכן הלב ימסכו החיים ואחר היות ענייני כל כך ככבד סימסכו ממנו חיים צריך לסמירה על כל שאר
 העניינים וסמירת הלב הוא סלח יחסוב און בלבן וסלח יאמין דבר כזב וכיוצא בהם ואמרו כי ממנו תוצאות
 חיים דל כי הלב צריך סימסכו ממנו המסכות סלחי עד והס חיי העולס הבא ואס יהיו מחסבות הלב בחלוף
 מן הצדק והיוסר יוסך ממנו המות הזמני והעונס הרנחכי אשר יהיה לכפס אחרי מותה או יאמר מכל הדברי
 סרחוי סיתמר לאדם ככור לבך והזכיר הלב בעצמי היותו ראס וסלטון ובאלו הוא סורס להרחקת הרעות ול
 ולעסות הטובות ואיפסר טזה הססוק כולל גס הרעות העיוניות והוא מזהיר סיממר בהס האדם מכל מה סר
 סרחי להסמר ממנו כלומ סיוהר סלח יהיו בדיעותיו סגיהה וטעות ועל כן בסר כי ממנו תוצאו חיים כלומר
 התועלת בכניהה היא גדולה מאד תהיה גורמת החיים רננה בהס התמימי ואמרו ממנו סא אל הלב כלומ יס
 בלב מה סאין בסאר האברים סעתיך להזהיר עליהס לוסרס סממנו תוצאות חיים מה סאין בהס כי אל הלב
 יתייחסו החכמות והדיעות מה סאין כן בסאר אברים , וכראה סוכר זה החכס הכה כל האברים סיחסו אליהס
 ענייני האדם ופעולותיו יהלב אין צריך בו כי הוא עיקר וכוכר בכל מקום אצל גס העינים והפס והספתיים ו
 והרגלים כוכרים הרבה בדברי זה החכס בעניין המדות ומעט יחס אל הידים וכל סכן סאין לזכו בזה הענין
 האזכיר כי אין להס יוסר בפעולתס כי יסמענו המעוקל והיסר ביזה ואיפסר סהיה יכול לומ גס בהס אך סס
 הספיק לו באלה הסר ממך עקסות פה כלומ אל תעקס דברי רק יסרס והרחק הכלנו וקרב היוסר ומלת ולזות
 סרסו לזה מכחי הלמד ואיפסר סיהיה מכחי העין ועניין המלה הזאת כסית מן הככונה וסור ממנה וימ ע
 עקסות פה להיות אחד בפס ואחד בלב ולזות ספתיס הסחוק עיניך לכוכס יביטו דל עינוך והספקתך יהיו
 לפולס לאחוז הדרך האמנעית מכל מדה ומדה ולא יטו לאחד מן הקבנות כי כל אחד מהקבנות רע והמסיל ה
 האדם המכוין אל האמנעית לאדם סהוא מביט ככחו ומי טיטה במדותיו לאחד מהקבנות סאינו ככחו רק מביט
 לאחד מהקבנות ואמרו ועפעפיך יסירו כגדך דל וראו בדרך היסרה שיהא כוכחך ולא יטוהו ימין וסמאל ו
 ועניינו יסירו הדרך כגדך פלס מעגל רגליך כלומ סיס בפלס בינתך וסוקול במאזני סכמתך צלל הכהגתיך
 ומדותיך והמדות הכבדות והגיועות הרחק ממך ובחר לך המדות הרמות אחת מסתי כפות הפלס וכסיהיה לס
 לטון הפלס בעינו סאינו יוצא לחון כלל או הוא הדרך הנכון סיס לו ללכת בו סהיה המדרגה האמנעית הר
 הרחוקה מסתי הקטנו מזג טוה סבכף האחת סנקצה האחר סוה למה סבכף האחר מן הקצה וזה הוא הפילגס
 אשר הזהיר עליו והוסף ביאור על זה ואמר אל תט ימין וסמאל כלומר לך באמנע ואל תטה לאחד מסתי הק
 הקבנות אשר האחת בכף הימנית והאחרת בכף הסמאלית מפני ספתיסן רע וזה רצה באמרו הסר רגלך מרע
 אל החלק האחר מעניין חלי הנפס ותקון המדות כלומר אעפ סנתי עליך במדה האמנעית אינו רק במדות
 מסתי הקבנות סות בהס ביוע אך המדה

אלא ירעת כי נוכח ה' כל דרכי איש כלומר כל דרכיו
 ופעולותיו של אדם גלויים לפניו ית' וכל מעגלותיו מ
 מעלם רג' שהוא יסגול בפלג חכמתו כל דרכיו של
 איש
 עונותיו ילכדונו אתה רשע ר' והעונות שיעשה הרשע
 הם ילכדונו והעניין שהוא כלכד בעצמו עונותיו
 ולכדונו את הרשע בפי' סמני' כמו
 ותפתח וצדאחו את הילד ובחבלי חטאתיו יתמוך רל'ו
 שהוא יתלה בחבלי חטאתו ואח' דרך מסל כי הצוב
 החבל הוא ראוי שיתלה בו וכן החטא הוא שיענשו
 בשבת חטאו הוא ימות באין מוסר רל' ובבת מוצו ה

כי נפח עינו ידיר דרכי איש וכל מעגלותיו מפלס
 עונותיו ילכדונו את הרשע ובחבלי חטאתו יתמוך
 יתמוך: הוא ימות באין מוסר ובחבלי חטאתו יתמוך
 בני אדם ערבת לרעה תקועת לר' כפד:
 נוקשת באמרי פיך

הוא בצביר שלא טמע מוסר מוכיחיו ובעצמו רוב חולתו סגה מן הדרך הטוב ועל דרך האמת נאמ' כי היחס
 הזה קרא הכתוב הנחמת עונות האדם כי האדם לא נתענס בשני הנפשות הנזכרות רק בנענס בזה הסכל
 הסכלי אשר בו ולפיכך אמ' הרחק מעליה דרך וא' תקרב אל פתח ביתה העניין שלא תמסוך אזר תאונת
 וצענוגיה פן יטבעו זרי' תאונת הגיבניות ממה שהיה ראוי שיטבע הכת הסכלי וכמו שהיה ראוי שיהיו מעול'ת
 פעול'תיו אלהיו יהיו פעול'ת ידות וכבריות יבאמרו וטמנתך לאכזרי וענבך בבית ככרי קרא יתר תאונה אכזרי
 ונכרי כי הוא סבת כל מד' וכל רע וכהמת באחריתך רל' כי בהתקרב אחריו ימך אשר תהיה תימן אל הכתיעה
 ואטמותך תהיינה נדורות עליך תהיינה עונותך על עצמותך או תנהס מחסוך מהדין האלהי סתה
 מיה מבחך תתעסק בים' אמות נפסך המטכלת אשר היא לך לבדך וסדה נחלי' מתך בארך ופקנה המוסכול'
 סהס מוזן כפסך ויפנו מעינותך רוכה סתועיל גכ' בהס זולתך יהיו לך לבדך כ' ומ' מה ס' עטה להס' מת' כ'
 נאמך יהיה תועלת' בלבד וצהיה כומר כרמך ו'א' כרס זולתך ואין לזרי' אצך רל' ואז' א' יהיה עסקך לזרך ד'
 דבר אחר חוץ מעצמותך יהי מקורך צדק ר' טטכלך יגבר ויחוק וסמז מאס' צעמך רוכה בו התעסק בים
 בהשלמת הכסס אשר הוא חלקך בזי' וא' ירו דדי' ירוך בכל עת בא לרמח כי אם יסתדל האדם להנטיא סכלו
 מן הכת האנוסי אל השועל ועלה במדרגת סלס החכמה יספיע עליו מן הסכל שיפטר סידוה במאונך ואז'
 באהבה תסגה תמיד רל' שלא יסחר נא' באחר הרכמה ו'א' יסתעסע כ'א' באהבה נ'מה נסגה בני בורה כלומ'
 למה תטי' פעולותך כוטות אל אהבת הכסס ותאונה סהיו זיה מעצמותך ותחבוק חק ככרי' כלומ' ותדבק ביה
 באהבת הכסס הבזמי' שהיה ככריה ו'א' נתענמה בה מתקף אל זה סנוכח עיני' ה' דרכי איש והטוב הרע סיע
 טיעסו האדם לפניו גל' ו גמול' על' הטוב טוב ועל' הרע רע ואכסר טאמרו סתה מי מבחך ונחלי' מתך באר'
 בארך בא לומ' כי מיה עמוקי' ענה כל' איש איש תצמנה ידלכה יאומ' ואתה בן אדם סרנכך ה' סכל ויכמה ייס
 מיה חיו ומיה עמוקי' כפונ' בך ב' ח' הנהא אונת' א' סתנ' ג'לה מיה חיו מהס' וסדה מהס' וסדה לזולתך וז'א'
 ובאמרו סתה מיה מבחך רמו טיקנה הוא החכמה לזרך ס'מת כהסו ובאומ' יפנו מעינותך הנה רמו א'
 עטיית כססות או יאמ' הדבר שהוא בבחך הנהא חנה אל השועל כאדם האומ' מציון החכמה שהוא ב'בך טיה
 סימחו כובצו ונהא לחוץ בני אדם ערבת לרעיך עכ' הערבו ידוע כי הוא דבר סמתערב אדם בו עס' אחר'
 ללא נהך לו בו והוא סמתערב למלכה ב' צר הלכה על' מה סהלמו ו'א' יגיע בו לערב הנאה כלל ואמר ירגיל נט
 באצבור זה לעיני' יכס' סיכנח ערב בצבל איס' זר ט'א' יבא לפרוע חובו ובא להזהר בענין הערבות הכהוב
 בין בני אדם שלא ירגיל בו אדם ואמ' בני אדם ערבת לרעיך וקרא סמל'ה רעיך ויתר על' זה אמ' כי באת בגף
 רעיך לך התרפס ויהב רעיך סאין ספק כי הוא קרא ריע במקו' הזה סמל'ה ר' בני אדם ערבות לא ס'
 מן האכס' וכדית לרעיך שהוא סמל'ה לפרוע חוב האיש שהוא אס' לא יפרעהו הוא תקועת לזר שהוא ה'א' כס'
 כפיך לפרועו אס' לא יפרעהו הוא לא תקאוב ס'א' עטיית דבר גדול ולא קימת איסר חזק כמה סערבת לרעיך
 ומה סתקעצ לזר כפיך כי במצעה הזה אשר עטיית נוקשת ואעפי' ס'א' עטיית מעטה רק סדבית באמרי' ח' ו'
 וכדית להיוץ ערב' כפלת' בצוק-המוק' ובעבור אמרי' פיך אתה כלכדת עטה זאת איפה בני ונחבל ר' טטה
 גנתי וז' בני אדם תרנה לסכל' ממוקס' כי כער באת בגף רעיך ואין לך מנוח ממנו לך התרפס ויהב ריעך

משלי

ועתה בנים שמעו לי ואל תסורו מאמרי פי: חר
 הרחה מעליה דרכך ואל תקרב אל פתח ביתה
 בן תתן לאחרים הודך ושנותיד לאכזרי: בן יש
 ישבעו זרים כחך ועצבך בבית נכרי ונהמת א
 באחריתך ככלות בשרך ושארך: ואמרת איך
 שנאתי מוסר ותכחת נאץ לבי: ולא שמעתי לקו
 לקול מורי ולמלמדי לא הטיית אני: כמעט הי
 הייתי בכל רע בתוך קהל ועדה: שתה בים מב
 כבודך וגולים בתוך בארץ: יפצו בעיניך חו
 הוצה ברחובות פלגי מים: יהיו לך לבדך ואין
 לזרים אתך: יהי מקורך ברוד ושמח מאשת נע
 נעוריד: אילת אהבים ועלת חן רדיה ירוד בב
 בכל עת באהבתה תשגה תמיד: ולמה תשגה ב
 בני בורה ותחבק חיק נכריה:

ועתה בנים שמעו לי ואל תסורו מאמרי פי: חר
 הרחה מעליה דרכך ואל תקרב אל פתח ביתה
 בן תתן לאחרים הודך ושנותיד לאכזרי: בן יש
 ישבעו זרים כחך ועצבך בבית נכרי ונהמת א
 באחריתך ככלות בשרך ושארך: ואמרת איך
 שנאתי מוסר ותכחת נאץ לבי: ולא שמעתי לקו
 לקול מורי ולמלמדי לא הטיית אני: כמעט הי
 הייתי בכל רע בתוך קהל ועדה: שתה בים מב
 כבודך וגולים בתוך בארץ: יפצו בעיניך חו
 הוצה ברחובות פלגי מים: יהיו לך לבדך ואין
 לזרים אתך: יהי מקורך ברוד ושמח מאשת נע
 נעוריד: אילת אהבים ועלת חן רדיה ירוד בב
 בכל עת באהבתה תשגה תמיד: ולמה תשגה ב
 בני בורה ותחבק חיק נכריה:

ישנו הזרים מהבנים מהם כחך וראשית חונך ועצבך והוא תהרך ונלמדך והם הבנים סיהיו בדמותך ונלך
 יהיו בבית איש נכרי ומלת ענבך נגזר מן הענב כבוא כפוך ונהמת בא ריוך לל העם סאתה בעת רחוקת
 הלכות והמיות הבזרות ולא תכיה בשחיתותך חתם באחרית העניין בסוף ימך ובימי זקנותך בכלות בסוף ו
 וסארך נסוא העת סיקרא עמוד למספט על מעסוך תנהוס ותתחרט על מה שפסית ואמרת איך סנאתי מ
 מוסר כלומ תאמר בעת זקנותך איך סנאתי מוסר סיסדוכי הוריו ומלמדיו ומתוכחת סהוכיחוכי מוכיחי נאץ
 לבי ולא שמעתי לקול מוריו לל ולא קבלתי לעשות מה סהורוכי מוריו ולא שמעתי לקולם בהורותם הויתי ולמ
 ומלמדיו סהס אחת סלמדוכי חכמה ומוסר לא הטייתי אזני כמעט הייתי בכל רע כפסע ביני ובין הרע ו
 וכמעט סהגייעני הרע בפרהסיא בתוך קהל ועדה ואיפטר סלמ בתוך קל ועדה דבק עם ואמרת כלומר וא
 ואמרת בתוך קהל ועדה איך סנאתי מוסר ותוכחת נאץ לבי ולא שמעתי לקול מוריו ומלמדיו לא הטייתי חו
 חזני כמעט הייתי בכל רע סצה מוס מבורך אמר דרך מסל כאלדס סלומ מה לך לחנוב בארות בארות נס
 נסבדים סלא יכלו המוס סתה מוס מבורך והכמסל מה לך לסגית באסה זרה תסגה באסת היקך וכוונת ס
 מתוך בארך לל וסצה כוליס מתוך בארך והענין סתעססס בענין לסרך ולא תתעססס באהבת וולתה וס
 ומתוך כך יפוכו מעיינותיך חונה ופוכו ברחובות פלגי מים ווענין סמקורך יהיה ברוד ולא יחסר בהפע
 בהתעססך באהבת לסרך בלבד והבגיס לסר תלד יהיו לך לבדך כלומר יתייחסו אליך ולא יסבעו זרים כחך
 ולא יהיה ענבך בבית נכרי כמו סהבגיס לסר תלד הזרה סיתחחסו על סס וולתך יהו מקורך ברוד כלומר
 סהמקור סלך יהיה סופע וברוד ותסמח מאסת נעוריד כיווי והענין עסה סיהיה מקורך ברוד ולא יהסר כל
 בלכךך אחרי נסיס נכריות וסמח מאסת נעוריד סהיה חילת אהבים ועלת חן ולא תחשוב סהיה לא תסכיח
 לך כי רדיה ירוד בכל עת ולכן אס באת לסגית באסה זרה תסגה באהבתה וסמ תמיד כלומר אחרי סלא תס
 יסגה באחרית הרסות ברוד לסגות בה כרסונך ולעפ' כן קורא סתמדת חססו חפי באסתו סגה ולמה תסגה
 בני באסה זרה ותחבק חיק נכריה לסר לא די מה סיס בה מן ססכנה מנד קרוביה אלא סיס בה מן הקט מה
 סכנר כודע נאך תאמר מי רנאיכו ומי סומעניכו

לך אל נמלה עצל ראה דרכיה וחכם : אשר אין
לה קצין שטר ומשל : תבן בקוץ לחמה אגרה
בקוציר באכלה : עד בתי עצל תשבב בתי תקום
משנתך : מעט שנות מעט תנובוות מעט דבק י
ידים לשבב : ובא במהלך רשך ומהסרך באי
באיש מגן : אדם בליעל

לך אל נמלה עצל ראה דרכיה וחכם : אשר אין
לה קצין שטר ומשל : תבן בקוץ לחמה אגרה
בקוציר באכלה : עד בתי עצל תשבב בתי תקום
משנתך : מעט שנות מעט תנובוות מעט דבק י
ידים לשבב : ובא במהלך רשך ומהסרך באי
באיש מגן : אדם בליעל

ומות עם ואח דרכיה בטלו רבים ולא אח דרכה לרמוז כי יש בעניינה עניינים רבים נצטוס על כד הערמה
וזריונות הן לפנות מקומותיה מרחבון חבר מפגרים והן מהצדנות חבר והן לראות באיזה מקום יצברוהו ואי
ואיך יתחבמו לטאת חבר וכסלה יוכלו לסא על בודה אחת יסארוהו על צדיות סוכות אעפי סאלו הפועלות לא
יבאו מחות הערמה והחכמה שיש בה על דרך האמצ רק היא מהתקלת טבעית חנן לה הטבע זה הזריונות וחלה
הפעולות כמו טחנן לעכבים האריגה לנור כיד להביא ולדברוי הבניין לעשות הדבם ולכי סירחם בתחילת הע
העניין סיהיו משפת ערמה וזריונות יחסן לה זריונות וערמה והסתכל סלת אח דרכה חכמה חן זריונות רק אמר
ראה דרכיה וקחם ועניינו ראה הדרכי סיהיא מצהגת לפי טבעה ותקנה חכמה לכפסך בגבורים ואפסר כי א
חמרו דרכיה בלסו רבים בא לרמוז כי יש לה סני דרכי הדרך האחת סיהיא הולכת דרך יטר כסתר הבעלי חיי
חיים והדרך הסנית סיהיא הולכת אחרוני והוא העת סלא יוכל לטאת חבר בהלכותה היטר חן תלך אחרנית ות
ותקל מעליה כטיות חבר על זאז הכורה אסר חין לה קצין סוטר ומוסל רל סאי לה מנהיג סיכהינה על דרך
החכמה ועס כל זה תכין בקיץ לחמה חגריה בקטיר מאכלה כלזמ סיהיא תכין בזמן הקיץ מה סתמכל כל החורף
וכן תאגרי בגיט הקטיר והוא הזמן אשר תינכח התבוא בסדות מה סתמכל כל הסנה ואחרי סתראס כל זאת ס
הפעול בריה ספלה אשר אין לה סכל וחין לה מנהיג סיכהינה אחת העכל שיש לך סכל ומנהיג ומעוררי עד
מתי תסבב במטעך ואחז תקום מסתעך להסתעל על מחותך ואפסר סכיון לומ עד מתי תבקס לך סמכוחה
ומתי תקיץ מסנת העכלה מעט סינות כמו מעט תכומן כלומ סלא ידעת אחת העכל כי מי סיכס ד זמנו קס
קנת בסיכה וקנת בתכומ וקנת בחיבוק ידים : סכב על דרך סמנו זה ואפי בלא סיכה יבוא עניינו ורשו ככית'
סאים סהלך ברגליו דרך ס' יחיותו סהיו ברעס ורגו יגמת ארץ ומחסורך כאיש מגן יקדים ויבוא קל חיים מה
מחרס כמרוכז סהיו סירון בסוסו סמגיעו חן יהיה לומ מעט סינות ענה טובה סנתן על העכל כלומ עד מת
מתי תרבה לוסן ומתי תקום מסנותך אי זה הדרך סככון אמנס הדרך הנכונה היא להתכחג סחדס ביעשוט
סינה ובמיעט תכומה וביעט חיבוק ידים לסכב וזס הדבר הזה תעסס יסצר עניוטיך ויתרחק ממך כסתררחק ס
סאים סהלך במריכה וכמרוכז סהיו סירון עס מגינו ולפי זה ספירו סהו חן ובה ססמט וסתר וסמ סחכס זה
סמסל לסעיר סחדס סמצדטל לסמניו טרף לביתו סהוא יקנה ערמה וזריונות ממה סירחם מעכין סכמלה וכן
יתעורר מי סיס לו לב כריותו סכמלה תכין בקיץ לחמה כדי סיספיק לה לסכול בחורף לקנות חן סהון
בימי זקנתו וכן יעורר סחד ססלס לקנות סחכמ בזריון בימי חורכו סהוא חומן סרסני לקנות סחכמ בטרס י
יגעו סומי סמר יסמ חין לי בסס ספך וכן יתעורר בעצ סיכיון ללכת סהלך יוס יכין לו כידה מה סיספיק לו
לסותו סוס וכן רוכבי סיס באניות יכינו לסס כידה למים וסבושו וסדסי וחיך לא יתעורר סמקנר בעבודת
בוראו וססלמות כפסו ולא יסיב סל לבו כי סהו מעותד סנסיעה סגדול וסרחוק ומה סיה סכידה סמר יכין סל
הדרך סהיא ולא יקרא סחדס לסני סופט יסרד לבבו וחיך לא תסחוכו סלכות וסכנו קראו למספט לפכו מלך
מלכי סמלכו סירע מוסון לבבינו ואין מידו מכיל ולכן סמ סחכס סהו עד מתי סתה סמתרסל בסלמת כפ
כפסך ובעבודת בוראך תסקע ותסכב באסכז העול ומתי תכית סבלי סכעורי סלא ידעת כי מי סיפסיד זמנו
בתחות העולס יסמר עניונו ורעתו וקל יקיס יבוא אדם בליעל יסמ בסמוק סהו כי סהיו סמעסיו רעיס עד
סרסני בעבורס יקרא סותו בליעל וסיל חון מדרכו סהוא מתכחג במדת עקמות פה וסעכיון סהוא עקס בא
באמרו פיו סכל דברו נסמריס על דרך עקמות ולא על דרך סיסר

משלי

גלברת באבירי פיך עשה זאת איפוא בני ודבצול
 כי באת בכף רעך לך התרפם ורהב רעך :
 אל תתן שנה לעיניך ותנומה לעפעפיך : הנצל
 כצבי מיד וקצפור מיד יקוש :

או יהיה ביאור כי באת בכף רעך נעניין זה כלומר
 כאשר תבא בכף רעך שתתחייב לו הדבר בעבור ע
 ערבות ובעבור אי זו סבה שתהיה לך התרפם כלומר
 הכנע תחת כפות רגליו עד שירפם אותך ברגליו ו
 ורהב רעך דל ורהב רעך עליך כלומר המסילתו על
 עליך או יאמ' פרע חובו והסליטא במ'ג' אל תתן

שיכה לעיניך דל אל תתרפם בדבר רק תעסה כאלו סהוא חפץ לעשות דבר בחפץ גדול מרוב חסדו לא ינוס
 נלמ' יטן עד עשותו ועד הקימו מזימות לבו הנצל כצבי מיד דל כמו שימחר הצבי להנצל מן הציד או יא
 יאמ' הנצל כצבי מיד בעל' ואלו לא נזכר הו' יהיה ביהו' מיד מהרה על הדרך הנזכר בלסוף דל'ל ועניינו הסתדל
 ולבאת מהרה מתחת ידו וכנפור מיד יקום דל והנצל מהרה כהנצל הנפור מיד יקום ואיספר כי מלת יקום מ
 מסדתת במקום סניס כחילו אמ' הנצל כצבי מיד יקום וכנפור מיד יקום ויקום הוא פעול מקום פועל כמו חן
 שזוט מעניינו חן סוחט וכן יקום עניינו יקום דל הנצל כמו הנפור הנמלט באהבה מיד האיש סכותן לפניו
 מוקס' ואיספר סאמר בני אש ערבת לרעך דל בני' הס עשית ערבות אל המלכה בעבור איש מן האנפוס סה
 סהיה רעך ותקעת בעבור אים זר כפיך למכה וכדדת לסודעו עסה כך וכך ולפי' הזכיר הזר כלומר הס ערבת
 ס'ת יבא לפרוע חובו כי אש ערב בעבור חניו או קרובו העפ' סהוא דבר קסה אינו בתכלית פרוע ויענהו סח
 סחכס סזה בסניס סהחד מהס סאחרי סנוקס באמרי סיו ונפרעה לזר לתקוע כף בסבילו וכלכד' טוב לו
 ס'ח יבא לריב עמו או להכעיסו על זה אכל יכנע לפניו ויתן גיבה וגארה לרעהו סהוא המלכה כדי סימחול ע
 עליו ויחריך לו הזמן עד סיוכל להכריח הלנה הרסע לסלס וסוא מה סאמ' לך התרפם ורהב רעך ודל'ל אמרו
 על זה הרבה עליו רעים וסביאס לומ' זה סוד הכתוב בריעך וסוא כאלו ורהב בריעך ועל הדרך סחמת סוד כו
 כוספת כמו סבחה במקומות רבים וכן כראה במסרה סכתב עליו לית מלח סוף דבר סענה סחת סיה סוכנע
 סערב למלכה וסחכית סוא סיסתדל כחו להנציל זמנו בסחכות להנצל מן סערבות וסוא סאמ' אל תתן סניכס
 לעיניך ותנומה לעפעפיך הנצל כצבי וג' ולפי' הדרך הנסתר כוונת ספסוקיס סאלה סיה על סדס עב
 עכמו בעניין כחות כססו וסוד סוא סיצר הרע כמו סאמרי דל'ל בססוק לא סיה סך אל דר' או זהו אל זר סהוא
 בגופו' סל סדס סוי סוה זהו יצר הרע וסוא סטבע סקומרי סחיוני וכס'טבע סהוא סוא רע סוא לוח וסיו ססל
 מסלס ועליו סמ' כעיס זמירות לרה רסע ולא יסלס וזה לפי סידוע סהלנה כוט' מסל סחריס וסוטב סחיוני כו
 כ'טל לפעמיס מהרוע סהוא ססכע ססכלי סמר סוא הדיוק בין סדס ובין סוראו ית' פעליו כאמ' רעך וריע
 סכיק אל תעזוב וכס'סכ ססכלי מסכל ב'סודך סגופני וסוא מתרפס בסעולתו וסגול לפעמו אז סכח סהוא ס
 סהומרי לוח מהרוע וססכלי ערב וכס'סלנה רע סוא לרה וסיונו מסלס דל סאינו מניח דבר מתאוותיו לממסלת
 סריע סהוא ולא יסיס תסוקתו סליו על הדרך סאומר כגסך כל תאותי' וסוא סיקח סכאוותיו לסס סמיס וניח
 תחיתיו לממסלת סריו למסול כמו ספירס סחכס עסיר ברסיס ימסול ועבד לוח לסיס מלוח' וסריס לס'י
 סמסל סס סחר כחות וסז' הלוח סהוא עבד למלכה סריו לן או סוא סודע חובו ומסלס במולו למלכה כי כסס ס
 סהוא לוח ומכד סחר לכודך עמידת סכח סחיוני כך סוא מלוח לקייס סכח ססכלי' וסוא סאמר מלכה ס' סוכן
 דל ונמו' ויס' ס לן רל' כי סוכן סדל וסוא סמכית יתרונות תאוותיו להניכ' סדל' וסוא סילד סמסכן סידוע סוא
 מלוח ס' וסודיע באמרו בני אש ערבת לריעך תקעת לזר כפיך סאס סיצר הרע לוח מן סאלדי לכודך עמידת
 סכח סחיוני ס' ח' יתדטל סדס לססוב אל סחלק ססכלי סדבר סמר לקח ממנו ויכניע יצרו וססל סריע סהו
 וסוא ססכע סמ' לי כני סוכון מן סדס באמרו וסחה תמסול בני'

לב חרש בוחשבות און רגלים ממהרות לרוץ ל
לרעה יפיה בובים עד שקר ומשלח מדרנים בין
אחים :

וקרא אויביו חכמי ההלכה אהר דיעותיה וכבו
וסבותיה ולא יאמינו דברי התורה והנביאי המעיד
המעיד על היות ההטגה בכל הטגתו הטפלות וא
ואחרי שהזכיר הדבר הראשון מהזכירי מהם תועבה

לפניו ית' הוא אמ' עכשיו ראמות הזכיר הדבר הסני והוא לסון סקר ולפי פסונו ואמר כי הסקר הוא הדבר הכ
הנעב בעיניו ית' ועל זולתו במתוק הסם בלבד כי הוא ית' נמנח האמיתו אשר כל הנמנחי כרבי לו והוא ית' א
אינו בריק להם ולא לאחד מהם ולפיכך איז אמיתותו כאמיתות אחד מהם והוא טאמ' הנביא וה' הלהי' אמ
אמת הוא אמת ואיז לאחד אמת כאמתו ו' וא' שהתורה אומרת איז עוד מלבדו כלומ' איז סנס מנוי ראסון א
אמת מלבדו כמותו ואחר שהוא ית' טמו האמת האמיתו אשר כצן לכל בעל אמתות האמתות יט' להאמין טאי'
דבר נקעב לפניו כמו הדבר הפכי אל האמת והוא הסקר ואפטר סקרא לסון סקר החיס סיורה ל
לאדם דעת בלתי אמיתות ואמונות כוזבות ודעות כפסדות לבני האדם והזכיר אחרי כן הדבר הטליטי הנקעב
הנקעב בעיניו ית' והוא וידים טובבות דס קאי ואומ' כי האיש המוכף דס האיש הנדיק הנקי על לא חמס בכפ
בפניו הוא טכאוי ומסוקף בעיניו ית' וזה כי ה' ית' ברא האדם כדי שיצבדו וימי סיהרונ' אונתו ויגרסונו יועבודת
אלהיו תשוב כפס הנדרגת אל האלהי' ותאמ' כי פל כ' גרסו מעבודתו ואיז אדם בעולם שלא יחיה חסו על כיו
נינחא ביה כס' מלך מלכי המלכי הקצה ולפי זה הפי' והיה נקי תואר אל האדם כלומ' סופכות דס איס נקי בת
במעטיו ואפטר סיהיה נקי תואר לדס ובעבור היות הפעולות האנוסיו מיוחסות אל חרונ' וחרונ' הוא האיד הע
העולה מן הדס והוא הנוסא אל הכחות ובהיות הדס נקי ית' יחב ממנו רוח נקי נוטא כחות ככבודת ובאמרו
סופכות דס נקי כרמו ממנו האיש צבל המעטיו ככדרי' טדמו נקי ואפטר סקרא החלק הטכלי מכחו הנפס נקי
וחרונ' הזה הטכלי המכוון ממנו הוא סינח' מן הכח האנוסי' אל הפועל האלהי' והוא סימלוק' על כל כחות הגוף
ויטליס המכוון ממנו ומי סימלוק' מלך זקן וכסיל ויעביר סכלו לתאונתו הוא סוסף דמו כלומ' הורג ומאבד ה
הכח הטכלי וזה שהכח הטכלי בעת שלא ינא אל הפועל הוא איננו מן הכוח' הגפוניות עד שיפטר בהפטר נו
נוטאו טחא סחוף רק בעת שתסוק ערפה לחמותה והפכה אליה עורף הכח הזה יסאר קויס על דרך ורית דבץ
דבקה בה ויהיה מגרס מעולמו מעותד אל העונס הרונחי' אס איז עליו מלאך מליץ אחד מלי' אלף לאמר פדע
פרעיהו מרדת סחת מכאתי כוסר ולפיכך אמ' כי האיש סיאבד כפסו בפעולותיו הרעות זה הכח הטכלי ותחת ה
היות המכוון ממנו סימלוק' על כל כחות הנפס והגוף יעבדונו ויכבד את בן האהובה על פני בן האנוחה הכב
הזכיר עד סיגרונ' אבדתי הוא נקעב בעיני ה' ית' וזה רצה באמרו וידים סופכות דס נקי והזכיר אחרי כן הד
הדבר הנקעב בעיני ה' ית' והוא אמ' לב חרש מחטבות און ואמ' כי בעת שהלב סהוא מקור הטכל ומבוג הכחו'
אשר המכוון ממנו הוא סיפועל פעילות אנוסיות רחוקי' מן הצמות ויפעל בהמיות וזהו דבר טחא מכוון בה
בפעולותיו ספך ממה סיכוון כהס ית' והזכיר אחרי כן הדבר החמסי הנקעב בעיניו ית' והוא אמ' ורגליס ממחר
ממהרות לרוץ לרעה והוא האיש אשר רגליו ממהרות לרוץ לעשות רע ובעבור היות רגל' סס מסותף ויאמר ע
על הדבה כמו ויצרך ה' אותך לרגלי סענינו בהצתי כוכל לומ' סקרא הסבית המביאות לכל רע רגליס
ממהרות לרוץ לרע ואמ' כי האיש המסבב סבות להביא רע ונזק לכסו ולזולתו הוא נקעב בעיניו ית' והזכיר ו
אחרי כן הדבר הטסי הנקעב בעיניו ית' והוא אמ' יפיה כוזבים

עד סקר כי העד סקר הוא סייעמיד דברי כוזבים על רעהו הוא נקעב בעיני ה' ית' לטתי סבות האמת סהוא
גורס הזק לרעהו במעטה הרע על לא חמס בכפיו אחר שהדבר שהעיד עליו הוא סקר והטכית בעבור היות ה
אפי' במקום שלא יגרס היות דבר טכאוי ומסוקף מאוד לרחקו מה' ית' אשר הוא האמת כאשר זכרנו גה
אפטר סקרא בעל חכמת הטעה ואמר יכון להטעות בני האדם בהקדמות כוזבות אשר יעסס יפיה כוזבים עד
סקר כלומ' טחא יפיה ומדבר כוזבי' בסבת ההקדמה בטעות סהיא הכרמות בעד סקר כי כמו שעל פי עדות עד
סקר ינא המספט מעוקל כן בסבה הקדמה כוזבת תהיה סתולדה כוזבת גב' ואמ' החכס הזה כי זה הדבר הוא
טנוי ונקעב בעבור היותו סבה לכתינה אמונה כוזבת ודעת בלתי אמתי

בשלי

איש אין הולך עקשות פה: קרץ בעינו מולל ברג
 ררגליו מרה באיבעתי תהפכות בלבו חרש רע
 בכל עת מדינים ישלח: על כן פתאם בא אידו
 פתע ישבר ואין מרפא: שש הגה שגא ידוה
 ושבע תועבות נפשו. עינים רמות לשון שקר וירי
 וירים שפכות דם נקי:

ואת ומדרכו גם כן סבמקומות סהינו יכול להראת
 רטעו ועקסותו בפיו לפי שהוא רוכה להסתיר עקס
 עקסותו ומנסון לבו בקרבו הוא קורץ בעיניו לרמ
 לרמוז בעיניו הרטע הנספון בלבו ולא יוכל לגלותו
 בפיו וכך במקומות שהוא ירא לקרץ בעיניו כן ירג
 ירגישו אחרים עליו את מולל ברגליו ובמקומות ש
 שהוא רוכה להראות מנספון לבו הוא מורה אותו בא
 באמצעותיו תהפכות בלבו רל שהוא חושב לעולם

דברים השכיים וכגדוים אל האמת ולויטוב העולם. חורם רע רל שהוא מעמיק לחסוב רע על זולתו לדמיון
 החדש החורם ומעמיק לחסור הארץ. מדיכוס ישלח רל שהוא מטלח מדיכוס בין אנשים על כן פתאום יבא ח
 חיו רל בנבור רעתו והיותו רע לסמים ורע לבדיות בפתע יבא שברו כי מטבע העול' טבהמנא איש על זאת
 התכונה הרעה יקומו עליו ויכריתוהו ואש איך זה יחולו עליו הצונטים החלשים וקרא החכם הזה הרמיה טיר
 טי ימו ה. יש בעיניו להורות על הדבר מהדברים קרונה והרמיה טירמוז האיש ברגליו מלילה. והרמיה טיע
 גיבסה בידו חוראה והוא אמרו מורה באמצעותיו והוא מעכיון את מי יורה דיעה. ואיפטר אלסון קורץ כגור
 מן קרץ מנספון טעכיונו הסחיטה והחזקה. ומולל כגור מן כל המוללן מריח בריחו. ומורה באמצעותיו כגור
 מן ירה ויור ובבור היות הרטע הרמוז בעיניו או מולל ברגליו או מורה באמצעותיו מוידק וקובל לתהרי כמו
 כרגן ורמיותיו הם כמתלהלה והם ירדו חדרי בטן אמ קורץ בעיניו כלומ סוחט ומכה חבירו ברמיות עיניו.
 וכך הוא מולל חבירו ומחליבו ברמיות רגליו וכך הוא מורה דרכו בלב חבירו ברמיות ידיו. טט הכה טכא ה'
 אמ' כי ספח דברים הם טכואים בעיני ה' וחס תחבר אליהם עוד דבר טביעי יהיו עמו טבעה אשר כולם הם תו
 תועבת נפשו שהוא רכונ ית'. עיכוס רמות לפי פסונו קורא עיכוס רמות האיש שהוא רוס עיכוס ועכיונו ג
 גבה לב וים לדעת כי הגאות יהיה על פכוס מהם סיקרח עיכוס רמות או רוס עיכוס והוא האיש שתהיה ככרת
 גחות לבו בגי'יו ובחבטתו כי בהבטתו יכירו האנשים טבו מדות הגאות וים גאות סיוכר בעליה בהלכו. והוא
 הנקרא רגל גאות והעכין שיתהלך בגאות וים סיוכר גאותו בדבורי מכל מקום גאותו תקועה בלב חלל טבוה
 ירחו טעיפי הגאות בלסון ובוה יראו על העיכוס ובוה בחלוכו. ואמ' החכם הזה כי ה' ית' טוכא הגאות לפי שהג
 שהגאות תורה על טבע רע בתכלית הרוע כי היא תורה כי בעליה לא וכיר ערך עכמו לגודל מעלתו בעיניו ו
 ולכי תקטין בעיניו מעלת זולתו עד שיתגאה עליהם ולא הכיר הסכל המתגאה ערך כל כדור הארץ וכל מה
 טיש בה בחמה ובעל קיים ואדם עד הגופים הסממיים וכל סכך אל הצורות הנכבדות קדושים מלאכי עליון
 די מדרהון עש במרח לא איתוהי. אז יידל גאותו ויכנע לבבו הערל וידע כי אז הצל כל אדם וכל סכך הוא ל
 לבדו ולפי אמ' כי מי שיתגאה הוא תועבת נפשו ית' ועל דרך נסתר כאמ' כי קרא עיכוס רמות בעת טיטיס ה
 המדע עיונו בדברים מהם רמים מחד רל מהם רחוקים מהסגת הסכל האנוסי ויעבור הגבול בעיונו בחקרו
 ויה לנו בלה ומה למטה מה לפכוס ומה לחקור וכיוצא באילן מהעכיו הרמי והכסיתי טחס מעל הסכל ואמ'
 כי מי שיחקור בטכלו על העכיו הנעלמי אשר לא יגיע אליהם הסכל האנוסי הוא כתעב בעיני ה' ית' לפי טח
 טההרים תבוהיהו להסמס' או להחמין אמוכה כוזבת או כפסדת. גם איפטר סקרא עיכוס רמות הכופר בהם
 בהסגחה והעכיון שיחמין סלח יהיה הסגחת ה' ית' עוברת מגלגל הירח ולמטה וקרא בעל הדת הזה עיני רמות
 בגבור סיחטוב כי עיני הסגחתו ית' טחס על דרך האמת מסונטוס בכל הארץ ומסגיחיס חכילנו על הספל סב
 טבמכחות הטפלונ' יהיו רמות כלומ האלחנות ורוממותו יחסוב סלח יסגיא בטפליס ולא ידענו כי רס ה' וספל
 ירחה והם נסך סמים טמה מרכבות כבודו ואש כניע סחול מספטיני תחוס רבה ולפי אמ' כי מי סיחטוב סנע
 טכעביר רוממות החלוח ית' סמו עיני הסגחתו הם רמות מהסגיא בטפליס הוא תועב לככיו ית' ועל זה העכי'
 ו. דוד המ'ך עליו באמרו אמרו לאלהים מה כורא מעסיך ביוצ עוזך יכחמו לך אויביך כלומ כדי ליחס לך
 דוב עו ורוב רוממות יכחיסו היות הסגחתך בעולם הזה להספיל אויביך

לכבוד יתיר מהערת התורה הן בעבור כי היא לא תהי

גא' מיוחדת למס שמים לא יתערב בה טוס חונף ומ

ולא זיוף מחד סיתפאר בה הן שהיא לא תהיה כי אש לכדיבות נכפס ורבותה להסתדל בכל יכולתה בעבודת ה'
 למנו: והן שהעבירה תהיה מן הסכל הכפון בלב כפליט ממה שנראה ממנה על האברים והן שהעבודה הבא
 הבאה מערת התורה היא מבוא אל העבודה הבאה מהערת הסכלוהעבודה הבאה מהערת הסכל היא למנו ית'
 לא לייחול גמול ולא ליראת עונם והן שמצות הסכל אין להן קץ ותכלית כמצות התורה והן שהעבודה הבאה
 מהערת בעליה הסכל בטוח מהכסל בה כי הכפס איכה נמסכת אליה אחר תאות הגוף והגברת הסכל עליה וסוי
 וטימוסו בה כחפנו וריונו ולפי שהעבודה הבאה מחמת הערת הסכל ג' לג מעלותיה הנזכרות בא לומ' סלח' ת
 תחטוב ההערה התורה ולבנות אותה כי עש כל זה מעלות התורה רבות וכסאות ולפיכך בא להעיד החכס הזה
 אכסי החכמה ואמ' כי כר מצוה ותורה אור וזה כי העכיינים המצדיקים להערת התורה רבים להחמיר בהכחו'
 ולסקוע ב'אות הבהמיות ולכתק קשר הסכל מעליו ויטובו גב' מידות סיבאחו למחוס בעולם ולהניח יטובו מ
 מסכי התהפכות עניינו בן והתמדות הפגעים והיגונות עליו ולנטות אל העולם הרחוקי וסתי הענות מיכס מו
 מסובחות מסכי טאחת מביאה להכמד סדר בני אדם והסני מביאה להפסד הכפס והגוף ומחמלת הבורא ועונ
 ועונס טובצו על האדם שחכנו מה סיתקן בו עכיינו ויכונן דרכיו במני העולמים בסדר האמני בין הסכ
 הסכל והתאוה והיא התורה הבאמנה הסומרת הכדק סמרחת האדם מתאותיו וסומרת לו גמולו באחריתו ול
 ולפ' כך אמ' זה החכס כי כר מצוה ותורה אור ועוד כי הערת הסכל איכה גוררת חיוני מעטה עבודת ה' ית' מ
 מתפל' וכוס וזדקא ומעט' וגמיל' חסוים והין אדם מגיע לידעת גבולי העונסים אשר יתחוב בהס המקנה
 ומסני זה הנזכרו לכר המנוה ולאור התורה לסדר העכיינים המכוונים ולהגבילם ועוד כי הערה הסכלית אין
 כוללת כל האכסים מפני קוצר הסגת קנתס ויצרון קנתס והערת התורה כוללת כל מה סהגיע לתנאי הכיווני
 על דרך טוה ואש הז' ח'וקים בהבנתס אותה והערת הסכל מתחלפת להחלף הכנת האדם חמנס הערת ה
 התורה כאשר זכרנו איכה מתחלפת בעצמה אבל כורתה אמת סוה לכל לנער ולוקן להסכל ולכסיל ו
 ועוד כי בני האדם חייבס בעבירה כפי מעלות טובות ה' עליהס וב' ל דוד מתחדסות סבות לעס זולתי עס אהר
 מביאות וגורמות טייחודו בטובה מה' ית' וכריך בטובה סיתייחודו הס בתוספת עבודת הבורא מבלעדי סאר ה
 העמים ואין דרך לדעת מחד הסכל לבדו כאמר ה' ית' בחר בגו והנניאנו ממנרים וקרע לנו את היס וכחכה ר
 רבות אין מספר ולא כגלה לנו זה רק באמנעות אור התורה ועוד כי החכמה התורני היא הקדמה ומביאה אל
 הערת הסכל בעבור כורך האדם אל כעורתיו בחנוך והכנה ולמנוע תאוותיו עד סייחוק וכוון סכלו וכפ' הנסי'
 וקלי הדעת מן האכסים אינס כמסכין אחר הכנה הסכל והכריך הדוחק אל הכנה ביטונית סיסכלו אותה ו
 ולא יבצר מהן לעמוד בה ועל כן כוסדו התורות וכמכחו סובבות על קוטבי ייחול הטובה והעונס ולולי הכנה
 הצורה ואורה הזורחת בלבבות לא היינו מגיעים אל הערת הסכל כא' בקוסי ועוד עס כר מכו הסכל הנזכרו
 אל אור התורה כי התורה כללה עכיינים לא יוכל הסכל לבאר אופני חיונכס והס המנות הסמעיות וכללים מס
 מסרטי הסכליות וזה היה בעבור שהיה העס אשר כנתס להס התורה בעת ההיא בעניין גבורת התאות הבהמו
 הבהמות עליהס וכח' סו מדע'ס והבנתס מהבין הרבה מן הסכליות וכנתס התורה בהס בזה מנהג אחד נסבן
 הסכליות והסמעיות אכלס טוים בהערה עליהס ומי ססכלו והבנתו חוקים יתעורר עליהס ויקבלס על עצמו
 לטני חכמים ומי סכחלס סכלו מדרך חיונכס ויקבלס מחד התורה בלבד וינהג בהס מנהג הסמעיות ואחרי סלח
 יספיק לו כר סכלו ילך לאור התורה ומנותיה סדרכיה דרכי כועס וכל כתיבותיה סלנו ועוד כי התורה
 כגיע אליה באמנעות אדם סיראנו על ידו אותות ומופתים טכל בני אדם סוים מהס מהד הרגשותיהס לא יוכלו
 לדחוקס ויתצבר להס מה סידבר להס מחד ה' ית' במופתים מורגמים חאת תוספת על מה שהוטבענו עליו בס
 במרס היורה והבריאה מן הערה הסכלית ולפיכך הוניה החכס מצות הסכל כעס כר והתורה כעס אור וזה
 מבאר לסמך אחר סחזכיר סכר הסכל ואור התורה ותוכחות מוסרי יביאן האדם אל החיים אמר ה'
 יעילך לסומך מאטת בעלת רע ומהמאמרים החלקים אשר תדבר האטה הככרים ואמ' אל תחמוד וס' ס'
 בלבבך ואל תסכיס ותתפתס לדבריה עד שהיא תיקח אותך בקרינת עפעפיה והעניין כי אס תחמוד אור ה'

בצד בני מצית אביד ואל תטש תורת אבך : קש
 קשרם על לבך תמיד ענדם על גרגרתך : בח
 ביהתהלכך תגהה אותך בשכבך תשמר עליך
 והקיצת היא תשיחך : כי גר מצה ותורה אור

הזכיר אחרי כן הדבר הטביעי הנצטב בנינו ית וזה
 יהוא א מ ומט למ מדנוס בנין אחזש והוא הרשול ב
 בדבר הסומע ון האחד ומגלה ארצו אל האחר ומ
 ומתוך כך יתחדש ויב ביניהם חסו כמעב לה מכני
 טהריל אעפי טלא יעטה בידיו הסיוק ליצירו אחר
 אחרי טהוא גרם לו הסיוק טהוא בדברי טיו טהוא כא

באילו חבל בו בעצמו כי אין הפרס בין המזיק ובין הגורם הסיוק אחריו טבצבצו יתחדש הסיוק טהוא כבוד
 יאוי טפי טטוטו טרואי לחדש טיטמור מנוצ אביו ולא יטוט תורת אמו ו טי טלאטי על הרוב אין לה טכל כמו
 לטוט לא מוט טיטמור תורת אמו רק חמ טלא יטוט אונצ רק יעבוכן בזה טתורה אונצ אמו ואט תורה אונצ
 ורק יטו וכן אליו ואי קטרט על לוח לבך תמיד כלומ קטור מנוצ אבך ותורת אמן על לבך תמיד והענין
 טלח יטירט מלבנו ויענדט על גרגרותיו כלומ טיקטרט להיות לו לתטטיט טל כני בונקוט הענקוט הטכוכי
 על הגרצ ית הענין טיטגט בזה יומט וליה ואמ אחר זה בזה כך תכח אונצ טלומ טטטה טמנוצ אבך ותו
 תורת אמן תהיה כל אחר מהן טמורה ב' כך וכן בטכך תטמור ע' וך רל טלאטי בעצ טתטכב לא תטיח דע
 תטך מוטו ובעצ טתקיץ תהיה בטך וכלכך ג' חלנו היא תטיח ודדבר עמן וכצן הטבה בזה ואמ כי כר מו
 מנוצ ותורה אור כלומ הטנוט טיטנה אונצ אבך תהיה לך במקוט כר לטמור אונצ ממחטכו הטגרתך טלח ת
 תטט בזה וכן תורת אמן תהיה לך טהתוכחות טל מוטט טיטורך ידד' כוך אל הדרך החייט וכלל בזה החייט
 יטומטיט ותחייט הטכחייט אור רל בחמ בזה לכך תכח אונצ כלומ מנוצ אבך ותורת כל אונצ מהן תכחה אונצ
 בזמח יטטור בכל הדרך להטילך וכן בעצ טככך היא תטמור עליך ט' א יגע כך דע ובעצ הקינח היא תטיח
 טקך לייטרך ולהכחיגך באונצ וטטור והענין כי בהתנהגך על פי ענתט ועל פי מוטרט תככל מכל היזק ומכל
 דבר דע ועל דרך כט צרו כואמ כי קרא במקוט הזה הטכל אב והתורה והמנוצ קרא תורת אלא לטי טהיה ה
 טקב'ט אומתיכו ומה טרואי אל הארט טיטמור מנוצ הטכל וימליכני על כל כחות הגוף והכפט וייטוט כל ינו
 יטוריו טיטו טל מוטצטו וטאייט בבריתו ולא יעבורו מנוצ הטכל בדבר מהדברי ועט כל זה ראונו לו טיטמור
 תורת חלדיו ו' א יטוט אונצ רק תהיה טמורה בלבנו על גרגרותיו והענין טלא יטורו מלבנו ויתפאר בעטותו מה
 טיחייבו הטכל והצורה כמו טיתפאר האייט בענקוט על גרגרותיו ואמ אחר זה בהתהלך תכחה אונצ כלומ המ
 הנוצ והמק' אטר יחייבו הצורה והטכל יטורו פעולותיך והכרונותיך ויכחו אונצ בדרך מיטור בהתהלכך ב
 בין החייט בעילט הזה וכן בעצ טטטכב עט אבותך והוא רמו אל המיתה הפעליט טתכעול על ידי מנוצ הטכ
 הטכ' וחוק הצורה יטמרו כטטך מן העונט הירוחני בהיותך בענ'ט הנטנות ולא יטור התענוג טהוא הרורכי
 ימך עד מטר תקיץ ותעמוד לגרלך לקן סימין והוא זמן תחייט המניט ואמ כי כר מנוצ ותורה אור היא כת
 כתיכת טבה לאמרו בהתהלכך תכחה אונצ כלומ הטבה טאכני אומ כי מנוצ הטכל וחוקי הצורה יטטרו הארט
 וכעולותיו בעולט הזה כי המנוצ טיטנה הטכל והצורה הוא כר טיראה בו הארט וטקול כעולותיו ויטור אונצ
 וללי הטכל והצורה טיטורו טכל הארט ממחטכי הזמן היו פעולותיו ט' ארט והכרונותיך הנלכפת על טור כל
 כאונצ וזמניו ותורה אור הוא כתיכת טבה לאמ בטככך תטמור עלך כלומ הטבה טאכני איומ כ מנוצ חוקי הצ
 הצורה יטמרו כטט הארט אחרי מנוצ מהעונט הירוחני מן הצורה רל מה טיטורו מנוצ הטכל וחוקי הצורה טט
 חור הטכט ולכוכך בהתנהג הארט על פי ענתט ומוטרט תהיה הטכט באור גדול בעולט הנטמנוצ ואמרו ודרך
 חייט תוכחות מוטט הוא כתיכת טבה לאומ והקינות היא תטיחך כלומ הטבה טאכני אומ כי מנוצ הטכל וחוקי ה
 הצורה יטמרו כטט הארט בעולט הנטמנוצ עד התחייט ה' כי תוכחת המוטט טיטכחו הצורה והטכל הט דרך ל
 הטעיב לחייט והוא זמן התחייט גט אכטר טהככט הזה כיון באמרו כי כר מנוצ ותורה אור להזכיר מעלת ו
 מ' וצ הצורה על הערת הטכל וקרא מנוצ הכניעה והעבודה טתהיה מחמת הערת הטכל וקרא תורה הערת ה
 הצורה והמט' הערת הטכל לכר והצרת הצורה לאור טמעלתו למעלה ממעלת הכר והצורך לומ זה לטי טהיה
 עולט ע' הטב'טך זה וזה ט' עבומט והכניעה טתהיה מחמת הערת הטכל ודרך הראניט קרובה אל ה' ורצויה

נגע וקלון ימצא ותרפתו לא תמחה : כי קנאה
 חמת גבר ולא יחמל ביום נקם : לא ישא פני כל
 בפר ולא יאבה כי תרבה שחר : בני שמר
 אמרי וביצותי תצפון אחד : שמר ביצותי וחייה ות
 ותורתו באשון עיניך : קטרם על אצבעתיך כת
 כתבם על לוח לבך : אמר לחכמה אדתי את ו

וחייפניו וחזיניו במלת וחדפתו סב אל הנואף כלום
 כלומר שהחדפה פתחה לו בעבור סביאף עם אסת
 רעמו לא תסבח לעולם כי קנאה חמת גבר רל
 הדבה סזה הנואף הוא ימנא כגע וקלון הוא כי דרך
 בני אדם לקנאות אל מי סביאף עם אסת חיקס וחק
 וקנאה היא בחמה עזה ואם לא יעלה בידו להכ
 להקס מיד מהנואף ועברו מתי מספר לא תחסנו
 טיכס הקלון טיכסית לו רק הוא ימתין זמן טיכס
 להקס ממנו וזה רזה באומרו לא יחמול ביום נקס לא
 יסא פני כל כופר רע ולא יקרה אל הביאף מה טקרה אל

הנכב סהוא מסלס סבעתיס חנ

גד יכרך לתת רל חן ביתו עבדו גניבתו יפטר חן הגיבה כי בעל האסה לא יסא פניס אל הכופר סיתן לו ה
 הנואף ואל אס יהיה כופר רב רב כופר לא יטאו ולא יאבה לטמוע בקול הנואף ולחמול עליו ואכי בעת סירבה
 לו ולפיכך הוא יצד חדר כל מי טיבוא עכמו לכיאוף עם אסת איט ממי טיכניס עכמו לגנוב ממון חבירו ואס
 ואסטר טהכנוי במלת וחדפתו לא תמחה סב אל בעל האסה וואמר כי הנואף הוא ימנא כגע וקלון סיפסעוהו
 וכלימוהו קלוי האסה ואסיס בעל האסה לא תמחה מניינו ומחטבתו החדפה טעסה לו לעולם וסבה היא
 קנאה חמת גבר כלומר כי איס יקנא ויעלה חמתו על הנואף ולא יחמול עליו בעת סיכס לקח נקמתו ממנו
 ועל דרך כסדר נאמר כי כוננת הפרסה הזאת היא למר הקיס הרעב והנמא לא רעב ללחם ולא נמא למיט כ
 כי אס אל מי החכמה ואל לחמי העבודה ומרוב רעבונו והטצוקקו אל החכמות וקרויאתו הספרים אסר לחכ
 לאטאי החכמה הקדומים יביא לגנוב רעצ בלתי אמתית ואל לא ירגיש עליו חן להאסימו כל כך כנוו טיס לה
 להאסיס ולבוא האיס המתרסל בקניית החכמה ולא ילמד חכמה מהחכמות ויתרסל בעבודת ה' ובהסלמ'
 כסנו ויסאליבהמונו והוא סקרא נואף אסה כ'ומר נמסך אחר החומר בכל ענייניו וכתן הסבה בזה ואמר כ
 כי המתרסל בקניין החכמה אס יודמן בקנת העתים סאוא יאמין דעת בעל בסבת עברו על ספרי החכמה סק
 הקדומים הוא לא יפסיד כל מעסו מוכי סאס וחסא בדבר אחד הוא קנה חן החכמ סהטיג בעבודה דעות
 אמתיות רבות אחרות ואמכס מי סהח נמסך בכל ענייניו אחר תאוותיו הוא מסחית כסנו לגמרי כי
 מוזן הנפס הוסכל הס המוסכלו ומי סימפס חן הכלפס מסיחית אית ימנא כגע וקלון בעו' הבא סאו' עול' סכ
 הנס'ו בעת סתהוס כל הנפס המקברת ותאמרפה הזאת היא סקוינו ממכה כך כעימות וסלימות וכגע וקלון
 דמן אל העונס הרחמי שמענד לכפס המקברת יאמכס סמס צדל בקניין החכמה והוא מקטר דבר מדבריה ו
 והוא הגוכב דעת לסי תומו בלתי אמיתי לא הטחית כסנו לגמרי אמכס יגמול לסי קיטורו בדבר סהוא כי היה ל
 לקניית חן החכמה מה סלא יסאר עמו דעת בטל ולפיכך אחר ונמנא יטלס סבעתיס כלומר אפי' אס לא יע
 יעט על האמכיסו דעת בט' סבצ על סאאותיו לא יגיע ע כס לו כצונס ססל לגמרי אסר' התרסל מקנות ה
 החכמה ואומרו כי קנאת חמת גבר ולא יחמול וסאליבהמונו לא יסא פני כל כופר ולא יאבה כי תרבה סחד צא ל
 לרמוח כי אל קנו' וטוקס ה' וצבל חמה ואין לפניו לא עולה ולא טכחה ולא מסוא פני' ולא מקח סחד וכל טלג
 צני' א' בני ס' אור אמרי ב' צנך ומכתי יהיו כפיניס וסמוריס עמך סמור מנותי וקיה רל' סמור מנותי
 אס תרבה להחיות וס' א' כאלגו א' ותיקיס דבא על דרך עלה ומות בהר סצניינו על' א'
 ותמוצ ותורתו כליטון סיכך ומ'ת סמור משמסת במקוס טכיס קטרס על אכבעותיך כתבס על לוח לבך א'
 חומר לחכמה אחותי את עניינו חומר אל החכמה הנקראת בספר סזה חכמה ס'צס והיא החכמה האלקית חנו
 אחותי את והעניין סתצקרב אליה בינצד

רשמוך מאשת רע מחלקת לשון נכריה: אל ת
 תחמד יפיה בלבבך ואל תקחך בעפעפיה: כי ב
 בער אשה זונה עד בכר לחם ואשת איש גפש יק
 יקרה תעור: היחתה איש אש בחיקו ובגדיו לא
 תשרפנה: אם יהלך איש על הגחלים ורגליו ל
 לא תכוונה: כן הבא אל אשת רעהו לא ינקו ב
 כל הנגע בה: לא יבזו לגנב כי יגנב למלא נפ
 נפשו כי ירעב: ונמצא ישלם שבעתים את כל זה
 הון ביתו יתן: נאף אשה חסר לב משחית נפשו
 הוא יעשנה:

בלבבך יהיה סבה שהיא תקחך ונפעפיה או דל נאל
 תקחך בעפעפיה כי היא לא ביל ולא בבח תבטורך
 למטוק אותה אם תחמוד יפיה בלבבך כי אפי אם ל
 לא תאחו ב: רק מתי עפעפיה תמטוק אותך לאי
 זה דרך שתחפון: כי בעד אשה זונה עד בכר לחם
 דל כי בסבת אשה זונה יעני האדם עד שיחזור על ה
 השתחיס ויסאל הלחם ואשת איש כפס יקרה תכור ד
 דל כי הניאוף מיהיה עם אשת איש יכור כפס יקרה
 כלומ יהיה סבת הכרתת הכפס המטבלת מעולמה ו
 ועל דרך כסתור אמר כי מצות הסכל הוא התורה מ
 שהוא כר והתורה שהוא אור יועילך להכילך מן ה
 החומר ותאונתיו ומתענוגי הכפס המתאווה אשר לא
 כתעצמת בה ואומ כי בעד

אשה זונה עד בכר לחם כלומ אם תתפת אל הכפס
 המתאווה תגיע אל הענינות הגמור אשר אין רע למ
 למעלה ממנו והוא חסרון הסכל ואומר אשת איש
 כפס יקרה תכור דל החומר אשר הוא כמסל לאשת
 איש לפי שלא ימצא לעולם בלא נורה הוא יכור כפ
 כפס יקרה כלומ הוא הוא סכנת מרי האדם ואבוד
 כפס המטבלת היקרה והכרתה מעולמה היחפה
 איש כמנו לחתות את מיקוד ואומר החכם כי כמו מ
 שהוא רחוק סימנא טיסיס האדם אם בחיקו ולא יט
 יסרפו בגדיו וכמו שהוא רחוק גם כן סיהלך איש ציגליו על הגחלים ולא תכוננה רגליו כן רחוק סימנא טיסי
 סימנא איש את אשת רעהו ונקמה כי אם ירגיש הצעל או קרובי האשה יקרו את בקמתם ממנו ואם יש
 איזה טעם יר מעטיו מצבי אדם הוא לא יוכל להסתירם מה ית כי בכל מקום עיני ה' צופות רעים וטובים ו
 וחין הסך ואין בלמות להסתיר טס פועלי און והוא ית לא יכהו לא יבזו לגנב כי יגנב אמר טאין ראוי
 טיבזו לגנב בעת סיגנב למלאות כפסו הרעבה בלבד בי רעבון כפסו הביאהו אל הגניבה היא גם לא אמר ל
 לא יבזו לגנב סיגנב יותר מכדי אכלו רק אמר לא יבזו לגנב כי יגנב למלא כפסו כי ירעב כלומר לא יבזו
 לו בבת סיגנב בלב רעבוננו ובתכאי סלא יגנב רק טיעור מה סיתמל תאות לעמוד נגד רעבוננו לא יות מכדי
 טבעתו ואין כוננת המאמ' מהמעסה זה איך לו לכלימה רק סלא יבזוהו האכס'ס או יאמר טאין כלימת
 בעל המעסה הזה ככלימת כנאף אשה סיזכיר אחר זה וכמנא יט'ס טבעתי'ס דל סלב'סלא יבזו לגנב סיגנב
 ע. הצכאי סב'ר הוא טהד'ר-הזה יט'ס לו תס'לומין אפי' אם תמנא בידו הגניבה מה טאין כן כנאף אשת איש
 כי אם זה האים סיגנב בסבת רעבוננו תמנא בידו הגניבה יט'ס גביבתו ואכיל'ס יט'ס טבעתי'ס על גביבתו
 חכי אם יתן כל הון ביתו בעבור גביבתו לא יפסיד בעבור זה גופו ולא יכניס עצמו בדבר ממית
 המכס האיש שהוא כנאף אשה דל אשת איש הוא חסר לב דל חסר סכל ומי שהוא חפץ בהסתתת עצמו יע
 הוא יעסה זאת האסמה וזכור אחר זה הרע הנמטך אחר המעסה הוא ואומר כנגד קלון ימצא כלומר יוכל
 להיות טיסיגנו כנגד כלומר חבורת פצע סיפצע מצד קרובי האשה ואם לא יהיה זה ימצא קלון וטענין סית'ס
 סית'רסס קלונו חכל סכל ולפעמים ימצא סניהס סנגע וסקלון כי לא יסור הקלון בסבת סנגע

לְכַח נְרוּחַ דָּדִים עַד הַבֶּקֶר נִתְעַלְסָה בְּאַהֲבָיִם :
 כִּי אִין הָאִישׁ בְּבֵיתוֹ הִלְךְ בְּדֶרֶךְ מִרְחָק : צָרוּר
 הַבֶּסֶף לִקְחַת בִּירוֹ לַיּוֹם הַכֶּסֶף יָבֵא בֵיתוֹ : הִטְתּוּ ב
 בְּרַב לִקְחָהּ בַּחֲלָק שִׁפְתֵיהֶם תִּדְרִיחֵנוּ : הוֹלֵךְ אַחֲרַי
 אַחֲרַיִה פִתְאוּם כְּשׁוֹר אֶל טֶבַח יָבֵא וּבְעַבְסֵם אֶל מ
 מוֹכֵר אוֹיֵל : עַד יִפְלַח חֵץ כְּבִדּוֹ כְּמִדַּר צִפּוֹר אֶל
 פֶּתַח וְלֹא יָדַע בִּי בְנִגְשׁוֹ הוּא : וְעַתָּה בָנִים ש
 שְׂמוּעוֹ לִי וְהִקְשִׁיבִי לְאִמְרֵי פִי : אֶל יִשְׁטֵ אֶל דַּרְבֵּי
 דַּרְכֵיהֶם לִבְדָּ וְאֵל תִּתַּע בְּנִתִיבוֹתֶיהֶם : כִּי רַבִּים ח
 חֲלָלִים הִפְלִיחַ וְעִצּוּבִים כָּל הַרְוּגִיָּה :

לכח כרוח דודים דל צא ונרוח יחד אנחנו הדודים ע
 עד הצוקר או יהיה ביאור דודים אהבים כמו סס א
 אהב את דודי לך מענינו אהבים ודל כרוח מחסוק
 אהבים ומלת כתעלסה ענינו הסמחה וזאת המלה
 היא סוה בסמך ובזיין וצדדי כמו עלץ לבי בה עלח
 עליו גאותך לפי מה קרובים במונח כי חין האי
 האים בביתו דל כי בעלה איכנו בביתו והלך דרך יח
 רחוקה ויוכל לפלוס עמה לבטח ואפסר סדל והלך
 בדרך מזמן רחוק צדדי הכסף לקח בידו כלומר סי
 סיס בלבו ללך דרך רחוקה לקח צדדי הכסף להונח
 להונח ליום הכסף יבוא לביתו דל ליום אחרון מה
 מהחדש או דל בעבור יום חגיגו יבוא לביתו הטתו
 צדדי לקחה דל הטתה אותו צדדי מתק מאמריה וצד
 ובחלק ספתייה דל ובחלקות ספתייה הדחה אותנו מד

מהדרך הטוב הולך אחריה פתאום סורסו פתה וחמס בן כוספת והאלף מומרת מיד כאמר היתה סגיאנות מ
 מי יבין מומרת מיד כי סרסו סנה ופי פתאום פתע כסוד אל טבח יבוא דל הליכתו בביתו אחריה הוא סבת מ
 מותו לדמיון הליכת הסוד אל בית המטבחיים שהוא הולך למות סס וכעס אל מוסר אויל דל הסעסוע סיס
 לו סס הוא לרעתו אלעפי סיתענג בו אז והוא לו דמיון העכסוס חס הכבלים מצדל אסר יסימו אותס בגלוי
 הכסיל סהן לרעתו והוא לסכלותו יחסב לתפארת וכך זה יחסוב סיתענגו ההוא דבר טוב והוא סבת רעו עד
 יפלח חץ כבדו כמו סולח ובוקע בארץ ויפלח אל הנזיר יפלח כליותי מענינו הבקיעה והסכיבה והוא בלסון ע
 ערבי עכין בקיע ודל כי הוא לא ירגס עד סופלח חץ כבדו ויקרה לו כמו סיתרה אל הפח הנפור סימיה אל
 חל הפח והוא לא ידע כי בכפסו הוא כלומר לא ירגס סהוא סבת מותו ודע כי כל הפרסה היא מסל יספר
 בה כי הוא סס עיינו ובהחין וראה כי האנסים סהס כעדרו החכמה נוקטו וכלכדו ביד האסה הורה בסבת סע
 העדר חכמתס והעניין סבעבור העדר חכמתס בלו להחמין אמונה כובצ סהיה כרמות מן האסה הורה בעב
 בעבור היות האמונות הכוכרות והדעות הבטלות ככריות מאמונותיו או אמר כי ראה האנסים סהס חסדי ס
 טכל סבעבור חסרון חכמתס לא סיערנו דבר סכלי וכמסכו בסבת זה אחר החומר ותאונתו וקרא החומר בסס
 אסה זונה בעד הדמיון אסר ביניהס סהוא יכסוט צורה ולובס צורה ולא יסר מעסות כן ולא ימכא כל צורה
 לעולס לדמיון אסת אים המוכה תחת בעלה סהיה יס לה בעל לעולס ותמיר בעלה באחר ואחר באחר וכך לע
 לעולס וכבר ביארנו כי זיה וככריה רמו אל הנכס הנומחת והנכס המרגסת ואומר כי ראה האנסים כי כמסכו
 אחר חומרס והעבירו סכלן ליצרן סהיה הדבר סהוא סבת אכרן וכפסס באמר עד יפלח חץ כבדו כמהר כפן
 אל פח ולא ידע כי כפססו הוא והדברים אסר בלו בצוק הפרסה באמר כי חין האים בביתו הלך בדרך מרחוק

צדדי הכסף לקח בידו ליום הכסף יבוא לביתו ודומיהס בלו להמסך המסל לכל פרטי המסל וכמסל
 ועינה אחרי מוכר דרכי האסה הזונה הזכיר הבנים מדרכס להתפתות אזריה סיסמענו לעצתו ויק
 ויקסיבו אמריו ולא יתסתו אחריה ואומר אל יסט אל דרכיה לבך לדורך באח מדרכי הזונה
 הנו ולחפון בהנהגותיה או אמר סלא ידרוך בדרך אסר הוא דורכת דק יתרחק ממנה ואמרו ואל תקע בכתיב
 בכתיבותיה בל לאעיד כי ההולך בכתיבותיה הוא תועה דרך הסכל ולפיכך לא אמר ואל תלך בכתיבותיה וכך
 סהיה בזה ואמר כי רבים חללים הפילה ועצומים כל הרוגיה כלומר חללים הפילה ועצומים כל הרוגיה כל
 כלומר חללים הפילה ועצומים כל הרוגיה כלומר חללים הפילה ועצומים כל הרוגיה כל הרוגיה כל הרוגיה כל
 אפסר כי עצומים דל סהס רבים במסר וזה מבאר מן האסה הזונה כי הנסוף עמה הוא סבת הסרג והאכר
 והאכרן הן סיתגודו הנאפסס בית הזונה והן סיתבטלו ממלאכתן בעת סיתנהגו על דרך הנסוף

ומוֹדַע לְבִינָה תִקְרָא : לְשִׁמְרֵךְ מֵאֲשֶׁה זָרָה כּוֹנֵן
 כִּנְבִיזָה אֲמַרְיָה הַחֲלִימָה : כִּי בַחֲלוֹן בֵּיתִי בְעֵד
 אֲשַׁכְּבִי גִשְׁקַפְתִּי : וְאֵרָא בַפֶּתָאִים אֲבִינָה בְּבָנִים ג
 בְּעַר חֶסֶד לֵב : עֵבֶר בְּשׂוֹק אֵצֶל פְּנֵה וְדֹרֶךְ בֵּיתָח
 יִצְעַד : בְּגִשְׁף בְּעֵרֵב יוֹם בְּאִישׁוֹן לִילָה וְאֶפְלָה : ו
 וְחִנָּה אֲשֶׁה לְקִרְאָתוֹ שִׁית זֹנָה וְיִצְרָת לֵב הוֹמִיָּה
 הִיא יִסְרֶהֶת כִּכֶּה לֹא יִשְׁכְּנוּ רִגְלֶיהָ : פֶּעַם בָּחוּ
 בַחֲוִץ פֶּעַם בְּרַחֲבוֹת וְאֵצֶל כָּל פְּנֵה הָאָרֶץ : וְחַח
 וְחַחֲזָקָה בּוֹ וְגִשְׁקָה לֹו הַעֲזָה פְּנִיָּה וְתֹאמַר לוֹ : זֶכֶר
 זְבַחֵי שְׁלָמִים עָלַי הַיּוֹם שְׁלַמְתִּי נְדָרִי : עַל כֵּן צֵא
 יִצְאָתִי לְקִרְאָתְךָ לְשַׁחַר פְּגִידְךָ וְאִמְצֵאֲךָ : מֵרַבִּיד
 מֵרַבִּידִים רַבְרִיתִי עֲרִשֵׁי חֲטָבוֹת אֲטוֹן מִצְרִים : גַּם
 גַּבְתִּי מִשְׁכָּבִי מֵרֵאשִׁית אֱהָלִים וְקִנְבֹּעַן :

אֲמַנְסֵה אֵל חֲכַמַת הַלִּימוּדִים הַנִּקְרָאת בִּיכָה תִקְרָא מ
 מוֹדַע כְּאֵלֵינוּ הוּא קִרְוֵבךָ רַחוּם פְּהוֹת מִקְרִבַת הַאֲהוּת
 וְהַעֲנִיין כִּי הַחֲכָמָה הַחֲלָדִית הִיא תְּכַלִּית הַמְּכוּזָן מִן
 הָאֵדֶם אֲמַנְסֵה הַחֲכַמַת הַלִּימוּדִים הִיא כְּרִיכָה מִזְדֵּס
 פֶּהִיא מִחֲדַדַת הַסֶּכֶל וְהִיא כְּסוּלָס לַעֲלוֹת אֵל חֲכַמַת
 הַטּוֹבַע וְחֲכַמַת הַחֲלָדוֹת וְאִין טוֹב לָאֵדֶם שִׁיעִמִּיק סִכ
 סִכְלוֹ בַחֲכַמַת הַלִּימוּדִים רַק יִקַּח מוֹמָה מֵהַ שִׁיסְפִיק
 לֹו לְזִרְיָךְ חֲכַמַת הַטּוֹבַע וְהַחֲלָדוֹת וְאוֹמַר אַחֵר זֶה לֹט
 לְשִׁמְרֵךְ מֵאֲשֶׁה זָרָה מִכְּבִרְיָה אֲמַרְיָה הַחֲלִימָה כְּלוֹמַר
 מוֹדַעִי וְאֲמַרְיָה וְהַתְּעַסֵּק בַחֲכָמָה וּבִיכָה מְעִילֹנְךָ לַסַּמַּת
 לְשִׁמְרֵךְ מֵאֲשֶׁה זָרָה כְּלוֹמַר מֵהַחֲמִין אֲמַנְסֵה כּוֹזֵבַת וְאֵ
 וְאֲמַנְסֵה כְּבִרְיָה מִן הַחֲמִת וְאוֹמַר אַחֵר זֶה כִּי בַחֲלוֹן ב
 בִּיזִי בְעֵד אֲשַׁכְּבִי כְּסִקְפְתִּי כְּלוֹמַר צִרְיָךְ לֵךְ זֶה צִרְיָךְ
 גְדוֹל כִּי רִאִיתִי מִחֲסָרֵי הַחֲכָמָה סִכְכְּסוּלוֹ כִּמוֹן סְאוֹמַר
 לְפִסְכִּים וְהִנֵּה אֲסִיָּה לְקִרְאָתְךָ אִוּוּ הִיא בִיאֹוֹר לְשִׁמְרֵךְ
 מֵאֲשֶׁה זָרָה כְּלוֹמַר סְמִנְוִתִי וְהַחֲכָמָה וְהַבִּיכָה יוֹעִי
 יוֹעִילְךָ לְסִרְיָךְ מֵהַחֲמוֹר וְתִחַוִּיתִי הַכּוֹמֶסֶל לַחֲסֵת אִו
 אִים זֹנָה טַלָּא תִהִי כִיסֵּת אַחֲרָיו כִּי רִאִיתִי אֲכַסִּים

חֲסִי הַסֶּכֶל סִיָּה גִסְתִּים אַחֲרָיו וְקִרְאָה אֲסִיָּה זֹנָה וְכִבְרִיָּה הַטּוֹבַע הַחֲכָמַת וְהַכּוֹסֶס הַמְּרַגְשָׁת סִיָּה זִרְתָּ וְכִבְרִיָּה ו
 וְהַן חוֹץ מֵעֲמֻמוֹת הָאֵדֶם כִּי הָאֵדֶם לֹא כְּתַעֲנַס בְּהַסֵּס רַק כְּתַעֲנַס בְּהַלֵּק הַסֶּכֶלִי מִכְּחֻת הַכּוֹסֶס וְרַל כִּי הַחֲכָמָה ו
 וְהַבִּיכָה יוֹעִילוֹ סִימְלֹנְךָ סִכְלוֹ עַל תִּחַוִּיתִי וְלֹא יִסְבֵּר אֵת בֵּן הַחֲהוּבָה עַל כִּי בֵּן הַסִּכּוּאָה הַכְּבוֹר כִּי בַחֲלוֹן
 בִּיזִי מִסְפֵּטוֹ בַחֲלוֹן עַל דְּמִיוֹן בַּחֲכָנֹן תִּמַּר וְכִבְלֵעֵ אֵת מֵאֲוִתִּית הַסֶּכֶל וְגוֹרְתִי מִדְּבִי דוֹל חֲלוּלִים חֲלוּלִים
 חֲלוּלִים סִל עוֹלָס וְהַקְּבִיץ מִמֶּנּוּ ח' וְכִיֵּס וְכֵן חֲלוּבוֹת בְּעֵד אֲשַׁכְּבִי סִרְטוֹ סִכְבֵּוּ וְהַחֲלָף כְּנִשְׁשֵׁת וְכִי חֲלוֹן וְאוֹמַר כִּי הֵן
 הִיא כְּסִקְף בְּעֵד הָאֲסִכְבֵּוּ וְהִיא מֵהַ סִּיזְכִּיר אַחֵר זֶה וְהוּא סִרְאָה בֵּן הַסִּתְאִים וְהִיא בְּתוֹךְ הַבְּגִים כְּעַר חֶסֶד לְבַר
 דֵּל חֶסֶד סִכֵּל עוֹבֵד בְּשׂוֹק אֲכַל סִכָּה דֵּל אֲכַל פִּכְתָּה וְצֵא עַל דְּרִיךְ לַחֲמֵת פִּחַס סְעִנְיָו פִּחַתֵּס וְהַכְּנֵה בְּמֵל פִּכָּה
 סִכֵּל אֵל הוֹרָה וְהַכְּבִרִיָּה . סִיָּת זֹנָה פִּי בּוֹ תְּכּוֹנֵת זֹנָה מְעֻמִּיקָה בְּצִרְמִית וְכּוֹמֶעֶת מֵהַסִּיג עֲרַמְתָּה מֵהַסֵּס וְכּוֹמַרוֹן
 וְכִבְרִיָּה וְלֹא יִדְעֵתֵס סְעִכִּיכּוֹ סִמְרִיָּה מֵהַגִּיעֵ אֲלִיָּה וְהַעֲמִיד עֲלִיָּהֵס מִכְּעֻמוֹת מוֹדַעִת אֲוִתֵס וְהַסִּקְיָף עֲלִיָּהֵס
 וְכֵן בְּעִיר כְּבִרְיָה כְּלוֹמַר סִמְרִיָּה סִכֵּל יִגִּיעוּ אֲלִיָּה בְּכִי אֵדֶם לֹא יִכָּאוּ מִמֶּנּוּ וְאִיכְנֹס סִתְהִיָּה חֲנוֹן בַּמִּלַּת וְכִבְרִיָּה
 לֵב לְהַגִּיין כְּתַעֲל מִלְּסוֹן כִּי תִצּוֹר עַל עִיר . הַחֲמוּיָה דֵּל סִכֵּל תִּדְבַּר דְּבִרִּים בְּחַת עַל דְּרִיךְ חֲכָמָה רַק כְּבַעֲקַת הַכּוֹ
 הַכְּסִילִים וְהַוִּירֵת סִיָּה כְּפִרְיָה סִמְרִיָּה לֹא סִמְעָה בְּקוֹל וְלֹא לְקַחָה מוֹסֵר בְּבִיחָה לֹא יִסְכְּנוּ רִגְלֶיהָ וְהִיא מִסִּימְנֵי
 הַחֲסֵה הַנּוֹאֶשֶׁת כִּי הַחֲסֵה הַכְּבוֹעָה תַּסֵּב בִּירְכִיתִי הַבִּית . וְהַחֲזִיקָה בּוֹ וְכִטְקָה לֹו רֵל סוֹאֶת הַחֲסֵה הַכְּזָבֵר כְּרִאֲוִתָּה
 הַכְּעַר חֶסֶד לְבַ עוֹבֵד דְּרִיךְ בֵּיתָה הַחֲזִיקָה בּוֹ וְכִטְקָה לֹו הַעֲוִיָּה פּוֹעֵל עֵבֶר מִבְּגִיין הַכְּבֵד הַטּוֹבָף מִכְּעִלֵי הַסֶּכֶל ו
 וְהַעֲנִיין סִיָּה לֵה עוֹזֵת סִכִּים לְתַבּוּעֵ לֵה כְּפָה וְאֲמַרְיָה לֹו זְבַחֵי סִלְמִים עֲלֵי הַיּוֹם סִלְמִיתִי כְּדָרִי כְּלוֹמַר הַיּוֹם הַגִּיעֵ
 כְּדָרִי סִכְדֵרְתִּי סִיָּה אֲמַנְסֵהךָ אֲקִרִיב זְבַח סִלְמִים . וְעַל כֵּן יִכָּאֲתִי לְקִרְאָתְךָ לְסַחַר סִכִּיךָ מִכָּאֲתִי אִו יִאֲמַר אֲכִי
 זְבַחֵי הַיּוֹם זְבַח סִלְמִים לְכִי סִס' מִי כְּדָרִי אֲסִר כְּדִרְתִּי לְסִפְעֵבֵר וְכְּעֵבֵר סְעִסִּיתִי זְבַח סִלְמִים יִכָּאֲתִי לְקִרְאָתְךָ
 לְמַכָּה אֲוִתְךָ סִתְאֵל עִמִּי . מֵרַבִּידִים רַבִּיתִי עֲרִסֵי מֵרַבִּידִים הֵס הַמְּסִכִּים סִמְסִימִים כְּגַד הַחֲטוֹת עַל
 הַעֲנִיין הוּא אֲמַרְיָה הַטּוֹבוֹת אֲטוֹן מִכְּרִים רֵל כִּי הַמְּרַבִּידִים וְהֵס הַמְּסִכִּים תְּלָמִים בְּמִיתְרִים הַעֲסִימִים בְּמִכְרִים וְג
 וְגוֹרֵת הַטּוֹבוֹת מִן וְהֵה אֲמַרְיָךְ הַיּוֹם סִתְרַגְמוֹ וְהֵה חֲטָבֵר טְעִכְוִכּוֹ דְּמִמְךָ וְהַעֲלֵךְ . וְמוֹה כֹּאֲמַר מִשְׁעִיף הַחֲלוֹן
 הַעֲלִיין אֲמִיר וְאֲטוֹן דְּוִמָה לְתִרְגִּים וּמִיתְרִיהֵס וְאֲטוֹנוֹהֵן

ולעולם בתועב' אישים ולפיכך אמ' באישים מה קר
קרובים הקרא סמיכס דריכוס להרמת קול אבל בני
אדם טעדיין הם רחוקים נריך להם הרמת קול ולפ
ולפיכך אמ' וקולי אל בני אדם הבינו פתאים ערמה
כלום אהם הם צאים הבינו ותקנו לבס ערמה בחכ
בזכמת הלימודים המחדדת הסכל ויהי סולס לעלי
לעלות אל הטבעית והאלדיו ובסילים הבינו לב כלו
כלום ואהם הסכלים הבינו לב ותקנו סכל סמעו כ
כי נגידים הדבר רל' דברים ככגדים הדבר או רל' ס
טמעו כי דברי אכסוס נגידים הדבר ומפתח ספתי
מטרים רל' כסאפתח ספתי לדבר לא הדבר כי אס
מטרים והס דברי דק ויוסר כי אמת יהנה חכי כלו

הבינו פתאים ערמה ובסילים דבינו לב: שמוע
כי נגידים אדבר ומפתח שפתי מושרים: כי אמו
אמת יהנה חכי ותעבת שפתי רשע: בעדק כל א
אמרי פי אין בהם נפתל ועקש: כלם נבחים למ
למבין וישרים לבוצאי דעת: קחו מוסרי ואל כס
בסף ודעת בחרוץ נבחר: כי טובה חכמה מבנינ
מפנינים וכל הפצים לא ישוו בה: אני חכמה ש
סבגתי ערמה ודעת מדימות אכצא:

כלום ינה ס' הדבר בלמוני אינו כח' אמת והעניי' כי אין המכוון ממנו כח' דעת אמיתת הנמצאו ותועבת ספתי
רשע רל' כי הרשע מהוא הפך האמת היא תועבת ספתי וכאילו התכנל חכמת ההגיון מהיה מכלל חכמת הלימ
הלימודים כי הוין המכוון ממנה להטעות האכסוס ולבנות מופתים מופתים רק עקר כוונתה להפריך מן ה
הכזב ולהסמך מן הזיוף וה טעאה הפך ממה סומסו האכסוס בצדק כל אמרי פי אין בהם מאמר נפתל או ע
עקש וכאילו תוח חכמת הלימודים זה טעסמע ממנו אומרת רוחק גל' גל' כך ורוחק כוכב כלו מכוכב פלו'
כך והדומה לזה ממה סתגזור חכמת הסייעור והמספר לא תחשוב שהדברים ההם יהיו סקר או ביזמת רק בצד
בצדק וביוסר נתמרים כל אמרי פי כי המופתים הבאים על אלו העכונים והדומה להם הם מופתי דק והרוק
וי חוקים מכל הטעאה ולפיכך אמר כולס ככוחים למבין כלום אס הם רחוקים מעיני סכלך בעבור סלא ל
למדת חכמת הלימודים סזיה כוללת חכמת ההגיון וחכמת הסייעור והמספר הם נבחים אל המבין והוא הכבו
הנבין סהו בעל חכמת הלימודית הנקראת בינה ויצבונה ואמרי בינה וישרים למוצאי דעת כלו דברים וישרי'
אכל האכסוס המבקשים לדעת ידיעת אותות מציאות ויס מי ספרסו בצדק כל אמרי פי אין בהם נפתל ועקש
נעניין זה סכפתל ועקש הם סני נגדיים קטנות לצדק ונדק הוא הדרך הבינוכית הממונעת בין סני הקוננת
סזאחד כפתל והאחד עקש ולפיכך אמ' הכתוב ועס עקש תתפל כלום מי ססנה מעטיו עד הקנה איה מטיב
לו גמולו בקנה האחרון המסל בזה כי מי סהוא נר עין אינו כפטור מן העולס עד שיאבד ממוכו ומי סמוכח
מומוכו ב' דרים סמינס דריכוס יבא במדה סנריך לחוש אף על הדריך ורל' סהחכמה תחוב ללכת בדרך האמה
האמצעית בכל המדות ולא לבנות אל הקוננת כי סתיהן רע ואחרי סהזכיר דברי חכמת הלימודים

הזכיר דברי החכמה הנקראת מוסר והיא חכמת הטבע ואומרת קחו מוסרי ואל כסף כ
כלום תסצדלו בקניית חכמת הטבע ולא בקניית קנייני העו' ס הטפל ודעת מחרון כבחר רל' ידיעת אמתת הנ
הנמצאות הוא יוצר כבחר מקניית הזהב או יאמ' והדעת הוא מסונבת יוצר מן החרון הכבחר והמעולה וזה כי
קני יני העו' ס הם כלים יסללס הזונן מבעליהם אמכס קנייני החכמה הם למעלה מן הזמן כי טובה חכמה מ
משכיני כלום מה טאני או נרת אליכס טצקו מוסרי והיא חכמת הטבע הוא כדי סתוכלו להגיע בחמצעותה ל
ל' כונה האמצעית הנקראת חכמה ס' ס' כי החכמה הזו טובה משכיני כי היא סתכלי המכוונ' מן האדם וכל
חכמים לא ישוו בה כלום אין דברי מקנייני העולס ולא חכמה מן החכמות סתערוך לה אכי חכמה סכנתי ע
ערמה כלום תדבר חכמת האל' די בעד עכמה ותאמ' אכי חכמת האל' די סכנתי עס האדם סק' ערמה
כלום טקנה טאר החכמות טהס ה' ימודיו וטבעיו סהס כולס לעלות אליה ודעת מויומות אמכח רל' ואיס בעל
דעות ובעל מויומות אחכט עד סאמכחו ותחבר אליו או רל' ולדעת איס בעל מויומות אחכס הדיע כי הרב
החכמה האל' די אינה כמכחת רק באכטי סלימי הלימודיו והטבעיו יראה ס סכחת רע רל' ויס בי גב' יראת ה' כי
בעל חכמת האל' די יכיר ממעלת ה' ית' וכבוד אלהותו מה סלא יכירו האכסוס מהס למטה ממדרגתו ולפיכך יר
ירא מאלדיו ועבדוהו בכל לב וטכחת

דרכי שאול ביתה ירדות אל חדרו מית: הלא ח
 חכמה תקרא ותבונה תתן קולה: בראש מרומי
 מרומים עלי דרך בית גתיבות נצבה: ליד שער
 שערים לפי קרת מבוא פתחים תרונה: אליכם
 אישים אקרא וקולי אל בני אדם

יהיה זה כבד עניים ומרודס והטחית ממנוס וימו
 וימותו בלא עתס והס טיטכנו עס נמי ריעהס ויק
 ויקומו עליהס ויהרגיס והס ט עכטו מצד הסוכטוס
 והמלכיס וזה רב מלספור ואומר אחרי זה דרכי סא
 טאול ביתס כלומ דרכי סאול הס דרכי בית ויהולך
 אל ביתס יחטוב כי הולך אל טאול ודרכי הס יורדות
 אל החדרי אטר טס המות ועל דרך כסתר יאמר
 אל יטא אל דרכיס לבד כלומ לא תמטוך אחרי דרך

הניכנת או לא תמטך אחר תאות ידרך בדבר מהדברים כי אס תמטך אחר תאותיך תהיה תועה מדרך הטבל
 כהמר כי רביס חלליס הפילה דל כי הכפס המתאוס הנה מסלת תמיד חלליס רביס ועצומי כל הרוגיה וזה אמ'
 כי המכוון מן האדם הוא פיהיה בנורת אלדיו לא פיהיה צהמה על צורת איס והמוכע טבל האדם מהגיע אל
 סלימותו ואל התכלית המכוון ממנו הוא החומר ותאותיו ואלעס סכוון מן האכטוי סיגיעו אל ההכלח האמית'
 המכוונת מהס תמנח טהחומר ותאותיו גורמים אל האכטוי פיהיו העד רי ההכלח מלבד אכטוי מועטוי והס
 הסדויס אטר ה' קורא וכן תמנח רזל אומ' ראיתי בני עלייה והס מועטוי אס טכיס הס אכני ובני מהס ולולי
 קנייכי העולס ותלונותיו היו האכטויס מגיעוס בקלות אל ההכלח האמיתית אלא טהחכמה העליונה רונה פיה
 סימנחו אלו הכחות רל הכחות החמריות באדם לפי טבאמצעות תקנה הככס המונתי ותעלה מן המורגטית
 אל המוסבלות עד טצדק באלדיה מכל מקום התאות הגוכניות טכמנחו על צד ההכרח באדם הס המונעיס
 מהטיג אלו הטלמיות וזה כיוון באמרו כי רביס חלליס הפילה ועצומיס כל הרוגיה והס כל אותס טקכרו בעבו
 בעבדות האל ומן המכוון מהס ואמרו דרכי טאול ביתה ירדות אל חדרו מות רל כי מי סימטך אחר החומר ו
 ותאותיו ויקצר בעבדות אלדיו הוא דורך דרך טאול וירד אל חדרי המות הסך מהעוליס בטולס החכמה ודור
 והרכיס דרך החייס טזא למעלה למטגל למען סור מטאול מטה וסאול וחדרי מות במקו הזה הס מטל אל
 העוכס הדוכי המעוד אל הככסות המקצרות בעבודת בוראס והתדסלו בענין הכלהס האמיתית

הלח חכמה תקרא אחר כי החכמה והיא חכמה האלדית תקרא בקול נטמע וכן הצבונה והיא חכמת המוריס
 תתן קנ'ס בחזקה בראס מרומיס עלי דרך כלומ במקומות הרמיס והמפורכמיס ובית כתיבות כלומ במקום
 הכתיבות והמפורסמות סס מקומה הכרנה מזה המאמר הוא כי החכמות הס כמנחות מוזמנות ונכוכו דרומו
 לכל חכמה ומלמדי החכמה כמנחיס אין דור רק מהס וכתי תורה וכתי חכמ' מונח וכל הרונה לנטג יבא
 וט' לו ליד רטעיס עלי קרת רל בפתח הקריה סהס עומדות במקום סערי העיר ססס מוטב הזקכיס והחכמי'
 וכדי סיראו אותס כל עובר וטב' מנח פתחיס תרונה רל בהכנסת פתחי העיר סהס המקומו המבורסמות
 תנעקנה וכל אחת מהן אומרת אליכס איסיס אקרא וקולי אל בני אדם ודע כי כסצסתכל בכל סס איס חת'
 בכתי הקדם תמנח כי הוא כאמ' על האיט הסלס כמו איס אטר רוח אלדיס בו א' ס' תס יוטב אהל'ס איט א'
 חחד מן הדמתיס איס היה בארץ עוף וזה הרבה במקרא מבלי סיפרס מה הנה הותו האיס רל באדם סלס ב

ב' פ' יס המצטיט והמדעייס ובעת סירכו לתאר האדם בין טוב ובין רע קורא גס כן איס טוב כמו והאיט
 מנה עניו מאד והסך זה והאיט קטח ואלג אמר איס סתס הייתי מבין אותו כי היה טוב כי איס סתס בלא פי'
 לח כאמ' כי אס על הסוד בלבד ולכי אמ' חנה אליכס איסיס אקרא וגו' ויס לדעת כי יט הסרס בין אקרא ובין
 קי' כי עניין אקרא היא קריאה במעלה כמו ויקרא אל מסה ולפי אמ' חנה בסלמיס והס איסיס אקרא כלומ
 אותס סכבר כסלמה כספסס באו למעלתכס הראויה לכס אבל אתס בני אדם סעדיין איככס טלמ' ס אבל יס
 בהס כז על זה אס תרנו קולי אליכס להדריככ' בדרך היטרה אטר בעת תלכו בה תהיו סלמי' בטועל והקראו
 איסיס כאלו הוא קורא לעולס בכח בני אדם

ידוד קנני ראשית דרכו קדם כפע יונכא בעול
בעולם נסבתי מראש מקדמי צריך באין תדכו
תהומות חוללתי באין מעינות נכבדי מים
בטרים דרים דטבעו לפני גבעות חוללתי עד

הוא מה סיון באמר ואזכרוציהס אמלא ובעבור
סיהס הוא מיוחד לאגור בו דברים נכבדים אומר
כי הוא ירוח אותי ממבחי ידיעות ומזמרת הטלמו
ה' קנני אחרי סזכור בפרסה הקודמת דברי חכ
חכמת האלקי באמ' אני חכמה סכנתי ערמה וגו' לי'
ענה וצוטיה וכל הנמוך אחריו אומרת החכמה האל

האלקית ומטבחה ענמה ואומרת ה' קנני ראשית דרכו ודמה לפי הססוקיס סיבואו בואת הפרסה כי החכמה ה
האלקית איכה היא האומר קנני ראשית דרכו רק הנמכחות הנכבדות והס הנורות הרחניות הנסרדות מכל ח
חומ' חמר החכמה האלקית חוקרת עליהס הס האומרי' ה' קנני ראשית דרכו כלומר יאמר העולם הרחיגי ה
הכלל הדעות מכל חומר ה' קנני ראשית דרכו כלומר אני הוא הנמכח ראסון סהמכיא הנרא ית' כאמר גורה
חכמי יו יעצו לברוא העולם כי הוא ראשית דרכי אל והוא האור סנכרא ביוס ראסון חמר עליו כהמר ויחמ' ח
אלקיס יהו אור ויהו אור וירא אלקיס את האור כי טוב כי הוא הטוב הנמר למעלתו ויקרתו כי האור הנברא
ביוס ראסון כו' ל האור הרחמי סהוא בריאת המלאכים חמר ויאמר אלקיס יהו אור ולפיכך חמר עליו וירא ח
אלקיס את האור כי טוב אמנס על האור המורגס חומר ויקרא אלקיס לאור ינס ולחמר קרא לילה יהו ערב ו
יהו בקר ינס אחד ובו ספרו הימים וה' ילות ואין ספק חכל כח החכמים האומרים כי המלאכים היו הנמכחים
הראסוני סהמכיא ה' ית' והס הנקראים אור לבוסו ואל זה רמזו ר'ל באמרס סמים מהיכן נבראו מאור לבוסו
נבראו ואליהס רמז דוד המלך עה באומרו עוטה אור כסלמה נוטה סמים כיריעה ואומר ה' קנני ראשית דרכ
דרכו קדם מפעליו מאז בא להעיד סלא היו קדומים כמו סיאמינו קנת החכמים

קדמות הסרפים העומדים ממעל לכסא ולפיכך באמרו ה' קנני הודיע סיהס קנויס רח
והמכיאס ה' ית' בעת סגורה חכמת ידיעתו ית' כי החכמה העליונה גורה היות הוא ית' לבדו כמנח ולא ד בראמר
בלעדיו וזה כדי להודיע כי מציאותו ית' מספיק ולכן נקרא סמו סדי כי הוא ית' כמנח בהספקה הגמורה כי כל
הנמכחי דרכי לו ית' והוא ברק הוא אינו צריך להס ולא לאחד מהס וכאמר גורה חכמת ידיעתו ית' סבחו בר
ברא העולם כדי סיתפרסס גדולתו ומעלתו נחנן המציאות כפי מה סהוא עליו דרך נדיבות וספע ברכתו מא
מאין לא סהוא ית' ינטרך לדבר מדברי העולם ומה סלא המציאו במה סלא סר מהזמן הוא להודיענו כי מצי
מציאותו ית' מספיק בעצמו כי סצבאר חכל מסיגי האמת כי סתייחד האלהיות ית' סמו במעלתו ובאחדותו ולא
יהי סס לא מ' אחר ולא גלגל ולא סוס כמנח אין בו סחיות מעלה מהיות ית' עס אלקי אלפי עולמות כי כמז
סחקו והנקודה לא יעדיפו על סקו כן האלקי והעולם לא יעדיפו על סתייחד האלקי ית' במעלתו ואמרו ר'
ראסי דרכו הוא על דרך הרחבת הלסון והענין כי בעת סגורה חכמת ידיעתו ית' סבחו לברוא העולם הדבר
הראסון טברא ברא אותי ואמר קדם מפעלתי מאז ר' קודם ספעל וסאר פעולותיו סחתי אני פעולתי הראסון
הראסונה מעולם נסבתי מראס מקדמי ארץ ר'ל מעולם היתה לי גדולה ונסוכות מראס בריאת העולם קוד'
קודם סנברא ח' ארץ וארץ במקום הזה כוללת כל הנמכחות הסכלות אסר תחת גלגל הירח וזאת הגדולה ה
היא גדולת מעלה ומציאות חוק באין תאומות חוללתי באין מעיינות נכבדי מים כי העולם העליון סכו נבר
נברא בזמן סהתהומות לא היו נבראים אז וכן המעיינות נכבדי מים וכן הימים והנהרות לא היה להס מציא
מציאות אז כי לא נבראו עדין ומלת חוללתי איכנה מבנין המרובע אכן היא מבנין כועל והוא מענין חו
חולל איילות ססמור והיה מספטו בדגם על מסקל כי גנובגינכתי ואלוי בא ברפה להבדיל מענין חולל ומי'
נכבדי מים סהס נכבדיס לרוב עומק מנוליהס כי סהנבר זכיריהו על ספלגת דברי סענין כמו ואברס כבר
מאר במקנה כסוף וכוהב סענינו מסופס וכן המקומות סהמים טס בסופס יקראו נכבדי מים ורע כי אמרס
אמרנו כי עולם העליון נברא בזמן סלא היו נמכחים סאר הנמכחות הגסמיות אסר כומר אותס על נד ירס
הרחבת הלסון כי עד סלא נמכחו צבאות סמים לא כמנח' הזמן כי הזמן הוא מקרה כמסך אחר תנועת הגל
הגלגל והתנועה היא מקרה במתכיע ואמרנו זמן הוא עד מסל ואי' זמן על דרך האמת

משלי

יראת ייך שגאת רע גאה וגאון ודרך רע ופי ת
 תהפכות שגאתי לי עצה ותושיה אני בינה לי ג
 גבורה: בי כלבים ימלכו ורזנים יחוקקו צדק:
 בי סרים ישרו ונדיבים כל שפטי צדק: אני אהב
 אהבי אהב ומשחרי ומצאונגי: עשר וכבוד אתי
 הון עתק וצדקה: טוב פריי מחרוץ ומפז ותבוא
 ותבואתי מכסף נבחר: כארח צדקה אהרד בת
 בתוך נתיבות משפט: להנחיל אהבי יש ואוצר
 ואוצרתיהם אמלא:

וסכאת רע רל ויש לי גה כן זאת המעלה שאני סוג
 סוכאת הרע ומתרחקת ממנו והענין כי בעל חכמ
 האלדית להכירו ערך עולם הרחמי יסכא עולם הס
 הסכל ותאונתיו ויסכא יכרו טהוא רע וכל דבר כוט
 כנטה אל רע ואל מרי וסוכא גכ הדעות הכסדות ו
 והאמונות הכוזבות ובכלל כל רע וגאה הוא הגאות ו
 וגאון והוא האיש בעל הגאות ודרך רע וכי תהפכו
 סכאתי לי עצה ותושיה אני בינה ולי גבורה אומרת
 החכמה האלדית כל הענות וכל הבינות וכל התושי
 וכל הגבורות אינם מכונות לעצמם כי כולם לא כוו
 כוונת רק להיות סולם להגיע אלי בני מלכים ימלו
 ימלוכו כלומר החיות הסכליות אשר המכוון בהם
 ס'מלוכו ע! כל כחות הנפא לא ימלוכו אלא כי כל

כלומר כאשר יגיעו לדיעת החכמה האלדית אז ינחו אל המעלה האלדית וינכדו בכתר הסכל הרחמי ורזנים
 יחוקקו דק רל וכן הרזנים והס גדולי המעלה כי יחוקקו חוקים של יוסר והענין כי בעלי חכמות אלדית ב
 בהגיעם אל יריעת אמיתת הנהגתי את עולמי והסמנתי על כל כמזלתי וירצו להדמות אליו ית כפי היכולת
 ישאו חוקים וכימוסים של יוסר לנורד הנהגת בני האדם כדי שיפקיט המציאו בני סרים וסורו כלומר החכמי
 והאלוים יגיעו אל המטרה הרצוית ואל האדנות הרחמי באמצעות החכמה או קרא שרים הכחות הנכבדות או
 אסר היכנו באלס לנורד הנעצו אל סלימותו לא יחיו מוכני אל הכחות הגופניות והתאיות הנשמיות ואמר כי
 באמצעות החכמות האלקי הכחות הנכבדות יסורו במעלתם ולא יהיו כעבדים על סוסים ושרים הולכי בטבר
 כעבדים על הארץ וכדיבים כל סופטי ארץ בני יסורו גכ אני אהב רל אהב וצא בחסרון האלק פא השכל
 והוא עתיד מבנין הקל רל כי ארצם טוספדלו להסיג אותי אני ארחה להס אהבה וחבה והענין שבגבורי ו
 יכנו אל אהבת ה' אשר הוא תכלית הכוון מן האדם ומסחריי ומכאונכו רל ואותם סיבקסו את פני בטחר ולא י
 ולא יצעלו מהסיג ארצי הס ומכאוכי לא מתרסלים עוסר וכביר אתי תאמר החכמה האלדית כי עמה יש עוש
 עוסר והס קנייני העולם הזה וכביר והוא הכבוד הרחמי בעולם הנשמיות והוא דומה למה שהזכיר כבר אורך
 ימים במינה בסמאלה עוסר וכביר והס המטרדלים בחכמת האלדית לטמה רל שיאהב ויקנה אותה מעד מע
 מעלצה יסיגו בעבירה אל הכבוד הרחמי וזה כרמו מאמרנו הנה וכבוד אתי ולאומרנו אורך ימים במינה טהס
 רינו אל החיים הנכחיים בעולם הנשמיות והעוסקי בה סלא לטמה רק כדי להתפאר בה אכל החמון או להיכנ
 ממנה בדבי מהדברים ומכחו בגבורה עוסר כלומר ריבוי קנייני העולם הזה ואסטר טאומרנו עוסר רמו אל
 דביי החכמה בהפלגה ואומר כי בעל חכמת האלדית יסיג אל דברי חכמה ואל הכבוד בעולם הנשמיות וכן יסיג
 בעולם הזה אל הון עתק כלומר אל חמון מרובה ולבדקה והוא יוסר המדות והשפלים טוב פריי מחרוץ ומטו
 המר כי טוב הוא פרי החכמה האלקית ויתר מן הזהב ומן הפז כי קניין חכמה הוא קניין עכמי לא יטוללנו טו
 סולל מעליו וקניונס הזמניים הס חוץ מעצמות האדם ותבואתי מכסף כבחר רל ותבואתי היא טובה יותר מן
 הכסף הכבחר או יהיה פריי מוסך עצמו ואחר עמו והיה ענינו טוב פריי מחרוץ ומכז וכדי תבואתי הוא כב
 כבחר יותר מן הכסף באורח נדקה אהלך תאמ' החכמה אלדית אני מהלכת באורח הנדק והיוסר והענין שאינו
 כמכאת רק באכסס סלמיס בעלי נדק ויוסר בתוך נתיבות מספט רל לא תמכאני רך בלבנות אכסס בעלי מ
 ממשט וכדקה להנחיל אהבי יש רל יש לי די אכול ויתר להנחילם עד סאונדותיהם אמלא
 הו יאמר אני מכחלת לאהבי דבר שהוא יסות רל בעל מנאות חוץ וקיים לא עניונס כלום כמו הקניינים או
 אחר תחת הסמס ואס' כי להנחיל אהבי יש הוא דבק לאורו בתוך נתיבות מספט כאילו תאמר החכמה הא
 האלקית אני לא תמכאני רק בתוך נתיבות מספט כלומר לא תראני סאעסה רק דבר סל רין ומספט והוא להנ
 להנחיל לאהבי יש בגבור אהבת אתי דבר עצמי וקיים ואחרי כל סינקותיהם והנעלם מהם

בחינוך בן אדם ארץ : ואזהרה א
 אצלו אמון ואהיה שעשועים יום יום משחקת ל
 לבניו בכל עת : משחקת בתבל ארצו ושעשעי א
 את בני אדם : ועתה בנים שמעו לי ואשרי דרכי
 ישמרו : שמעו בושר וחכמו

כי טאר היסודות בעת סיפוט דבר אליהם הדבר הם
 ההוא יתערב בכולן ולא יחדם בו בליטה ותוספת וא
 ואם יחסר מהן חלק לא יחדם החסרון ההוא בהם ע
 עומק ופנימה חמס הארץ לה סינותיה יקרה לה סמ
 טמה סיחסר ממכה ויטתכה אל סהר היסודות יחדם
 בה פנימה ועומק והסר יטתכה מטאר היסודות חלי
 אליה יחדם בה תוספת ובליטה וזו היא כבת ענמית
 לפי דבריהם לכתת מכדרות נאהיה חלנו אמון אמ

העולם הרחוקי חני התיי חכל הבורא ית לדמיון האומן וענין אמון הוא כמו אומן מן כאסר יסא האומן את
 היונק וזה לממל כפלא כי דרך המלכים והישרים סלא יעסקו הם בגידול בניהם ויתנו ביניהם ביד האומן סי
 סיעסקו בגידול בניה על הדרך סירנו הם
 בניה והאומן לא יבור ממנות המלכים והסרים ימין וסמאל ועל הדרך הזה המניה ה ית מלחכי עימי רבנו
 זסס אותם על הכהגת סאר הכמנאות לדמיון חאומן והמניה באמצעותם כל הכמנאים עליונים ותחתונים
 ואחר שהמניה ינהיג הכמנאות באמצעותם נאהיה טעסועים יוס יוס וזה דמו אל הססון ואל התענוג הסר
 יהיה אל הסכלים הספרדים בהסגת עכמס וגס מן הסבה הראסונה הסגת מניאות לא מהות כי מעלתה גזו
 גדולה מאוד וכמו סכתענג אכחנו במה סכסיג כן יתענגו במה סיסיוג וכמו סמעלתס גדולה ונטואה ממעלת
 ממעלותיכו כן הססון אסר יהיה להס בהסגותס גדול וכסא מן הססון סיגיע לנו במה סכסיג ואמ יוס יוס בה
 להעיד כי סמתת הסגתס ותענוגס הוא תמידיו ורננה מאין הססון וזמרו מסחקת לפכיו בכל עת רל מתענגת
 מזיו האור העליון במה סלא סר מן הזמן ובמה סלא יסור מסחקת בתבל ארצו יס לומ סקרא הרץ ה ית עול
 עולם העליון ואמ כי הטעסוע הגדול והתענוג הספלא סיס להס בצולס חמלאכיס הכקרא הרץ ה ית וארץ ה
 הקייס או יאמ חני מספעת מן הטפע ססופע עלי מן הסבה קראסונכ אל הכמנאות הספלות וקרא העולם הס
 הסכל תבל ארצו ואמרו מסחקת כאילו אמ כועלת ומטפעת מניאות הכמנאות הספלות במנות ה ית וזמרו
 וטעסועי את בני אדם רכ אעפי סאני מטפעת מניאות אלנו הכמנאות הספלות לא תחסוב בעבור טה
 סזסע טוטע מאתי על כל הכמנאות בסוה סיהיה קיבול הספע ההוא גכ טוה בסוה כי אינ הענין כן רק ח
 העפי סהסועים הם כדביס ויתכדבו מטפעס אל הכל בסוה יסכתה קיבול כפי סינוי המקבלים והמקבל ח
 יתר מן הספע העליון מן הכמנאות הספלות הוא מין האדם וזה רמו באמרו וטעסועי את בני אדם כלומי
 אעפי סאני מסחקת ומטפעת מניאות ומרחה פעולותי הככדת בכל הכמנאות ממ טעסועי הס עס המין ר
 האנוסי כי הם יקבלו מטפעי יתר מטאר הכמנאות הספלנו ועתה גס חנה דברי חכמה האלדי הסר קדס ה
 זכרס וזה סאחרי סאמרה ה קכני ראסית דרכו וכל הפרטה הכז אמ ועתה בכיס טמענו לי כלומ חתס הבניס ד
 המטקדליס להגיע אל ההנלחה האמיתית לא הספיק לכס מקבון החכמות קביבת חכמת הלימודים ו חכמת ה
 הטבע בלבד כי לא יגיע האדם בהס אל ההנלחה האמיתית רק הס תהיה מגמת כניהס אל כני ההנלחה האמית
 האמיתית טמענו לי כלומ הסתדלו לקנות אותי רל לקנות חכמת האלדי לפי סאני המחוסרת טבחכמות ומ
 ומתוך סאני היא המחוסרת אסרי אדם סדרני יסמור כלומ מי הס מהנערים ככניס חותס טיסוידלו להסיג ח
 חותס על אמיתותס ונא תכונו להגיע בתחלה אל חכמת האלדי כי מי אכסר להגיע אליה רק טילמד חכמת ה
 הטבע גכ ולפיכך צריך סמי גיכוון אל החכמה האלדי טילמוד החכמות על הסדר ולמד ככסוק זה דרך לימוד
 סדריס וסלא יסכה סדריס ואמ טמענו מוסר כלומ תקנו בהתחלה חכמת הטבע כסס מוסר וסכמו ואחרי חכמת
 טבע תגיענו אל החכמת האלדי הכקראת חכמה

לא עשה ארץ וחצות וראש עפרות תבל בהכינו
שמים שם אני בחוקו חוג על פני תהום באמצעו
שחקים ממעל בעוז עינות תהום באומו לים ח
חקו וזבים לא יעברו פיו

בזרם הים הוטבעו לל כי העולם הרחמי נמצא ב
בזרם טמאן החרים והזכיר מציאות החרים בלם
בלסון טביעה לפי טבע יסוד המים להקיף הארץ
מכל חלקים וזה הארץ והחרים בכללה מכוסה ב
במים כטבעה כאלו טבעה טס לדמיון הדבר הכבד
בטבעו טאובע בתוך המים ואם יהיה הוטבעו מלם

מלסון טבע לל בזרם טמאן החרים על הטבע אשר הם עליו עד לא עשה ארץ וחצות לל קודם סגור
טיקו המים אל מקוש אחד ותראה היבשה נמצאתי אני וראש עפרות תבל לל וקודם טמאני מבזר עפרות
תבל והא הארצות טכ בהם בהכינו טמים טס הכי לל בעת טהבורא ית המניה טמים ונאחאיהם טס היותי א
אני נאחלו בא לרמוז באמצעות הטבלים הנפרדים נבראו הנבלגים ואל זה רמוז רזל באמר טמים מהיכן כ
נבראו מאור לביטו נבראו ודומה לזה זכרו הפלסופים בהפריהם טה ית מעיין בעולם המלאכים ובורא העו
העולם בחוקו חוג על כני תהום לל בעת שחקק והמניה טמים על צורת עיגול לדמיון הדבר הנעשה במ
במחנה סיבוי קביב היסודות האר בני טס היותי אני והזכיר על פני תהום ולא הזכיר שאר היסודות לפי טבע
טבע יאף העולם היות המים גזרים על פני הארץ והארץ הינה מכוסה כולה במים עד טגור חכמתו ית לגלות
מן הארץ וטבה יבשה ולפי לא אמר בחוקו חוג על פני הארץ כי הארץ לא הינה נראת ולא הזכיר האם והאני
לפי טכני חלו היסודות אינם מורגשים לחוש הראות כהרגש הראות במים עס היות טמים חין לחם מראה כ
כי טעם טחין להם מראה כמו טחין מראה אל האם והאמר מכל מקוש טס יותר נראים מן האם ומן האמר ל
לעבותה בערך אליהם באמנו שחקים ממעל להעיד על קבלת הטריקים והם טמים ויקרטים ואל עירך מני
מציאותם בערך אליהם היותם חזקין ולפיכך הזכיר אותם בלסון אומץ להודיע כי הגלגלי הם יסוד פסוט והעם טים
הים אינם נכסדים רק אס ירבה האל ית להעדירם כי הוא ית יכול על זה אמנם הוא ית כנה ונבראו ויעמידם
לעד לעולם חק נתן ולא יעבור ולפיכך הזכיר אותם בלסון אומץ ולהעיד גם כן כי הם בלתי מטפכים ולא י
יקרו להם טמניים אשר יקרו אל היסודות ואל מה טהורכב מהם והסוד חסר סודות ב: בצחלת הבריאה הוא
קיים בהם ולא נטפחה ולא יטפחה סיכוי מצמיד כי אעפ טמאנו סיכוי ב: טמים טמממים על כד המונות בא
באמר טמם בנצטון דוס וכינא בו והא לדיס עשה טירחו מלפניו וזר אל מנהגו הקדוש ולא חתמיד הסיכוי
הוא ובעבר טהגממים טמממים ונבאנותיהם טוממים מרחיקים וטממים לסדרם ולא יעברו גבולם והם נע
בעדיו האיכות והסיכויים והמדרכות ויתר המקרים הקורים אל הגופים הטפלים הזכיר אותם החכם בלסון
היין ואמר באמנו שחקים ממעל לל טמממים על תכונה אמינה וחזקה וטס אותם עליונים במעלם ובמק
במנו עינות תהום יאמר כי בעת טהמניה ה ית עיונות התהום על תכונה עזה טס היותי אני גז כן
ולסון עז ביק הנה מורה על הדברים עזים כמו ובמים עזי נתיבה אן יהיה עז כמטמעו ב: טמונו לים חוקו
ומילא יעברו פיו לל כי בצת טה ית סדר הים על הסדר אשר הוא עליו אשר החול הוא גבולו והמי הנקבני
ב וכו לא יעברו טפח הים טס היותי אני והענין כי ה ית ינוח לבית ריבו והא מטפתו מלאכיו והם יעברו חת
האניו והטמים יעברו חת הארץ והכל בהסתלם לות הטבה מהטבה החסונה כי חין אחד מהא פועל מעצמו וס
והא האלונה לדבר מהדברים רק ה הא מסייתי ועוסי רכוכו ולפיכך אמר העולם הרחמי הכולל מלאכיו וסר
וטריטו כי הנה היה הנמצא הראסון ובעת אשר נמצאו טאר הנמצאות הם היו קיימים ובאמצעותם נמצאו ב
ב: טכ ה ית בחוקו מוסדי ארץ לל בחוקו אג מוסדי ארץ כי הארץ על היסודות המקיפים אותם הם ע
על צורת הכדור אמנם הייתה הזכמה העלמנה לבחנת הארץ מכדוריתה לתועלת הנבראים וזה היה ברצון ה
ית אמנם הפילוסופים יאמרו כי המיניב לבחנת הארץ מכדוריתה הוא הסיכוי סיטפנו היסודות מזה לזה כי הארץ
בעבר עוביה וקסיותה יתקנה לה מה טלח יקרה לסאר היסודות

לחכם ויחכם עוד הודע לצדיק ויוסף לקח: ת
תחלת חכמה יראה ודעה קדשים בינה: בי
בי ירבו יבין ויוסף לך שנות חיים: אם חכמת
חכמת לך ולצד לבדך תשא: אשת בסילות הו
הומיה פתיות ובל ידעה בזה

ו' פי' אמ' ואשרו בדרך בינה בעת סקרנו לדריך הד
הדרך הישר בענין הלמוד תדרכו דרך חכמת הלמ
הלמודית הנקראת בינה כי חכמת הלמודית הם הכ
הבעות וסולם לעלות אל שאר החכמות. יוסף לך
אמ' כי החיים שהם מוכיח לאדם שהוא לך הוא לוקח
לוקח לעצמו קלון וחריפה וזה מהלך לא דיי שלא יק
יקבל המוסר ממנו אלא שיחריפנו ויבזנו וכן מי טע
ס הוא מוכיח לרסע בעבור מומים שיש בו לוקח לו

קלון גם כן ואמרנו לוקח לו קלון מומים במקום פנים וכל יוסף לך לוקח לו קלון והמוכיח לחיים הרסע מומון
לוקח לו קלון ומי שהוא מוכיח לרסע לוקח מומון כלומר הוא מרחיקו מיתפרסם מומון וזה כי הרסע ברחיקו או
איש יוכיחו בעבור מומיו ויפדל לפרסם מומיו המוכיח ואומ' א' ד' תוכיחני ואתה חטאת בדבר פלו' ולפי אמר
אל תוכח לך פן ישנאך כמו שהיה לו מן הדין לאהוב אונך בעבור התוכחת שנת יחכו הוא יסנא' אמנם הנכח
לחכם והוא יתהבך וידע כי מההבך אונת תוכיחני ויש ספי' ספסוק יוסף לך, איכנו דבק, זכנינו עם הספוקי'
אש' אחריו רק הוא עניין בפני עצמו ואומ' כי בסהמוכיח והמייסר אחרים הוא אדם לך שאיכנו ראוי להוכיח
אחרים קונה לעצמו קלון כי לא יהיו דבריו מקובלים ויבזוהו וכן מי סמוכיח האים הרסע מן המומין פגם ה
הוא ביבל מוס' כמוהו הוא לוקח לעצמו קלון גם הן כי איך יוכיח אחרים על מוס' ידעו סי' זה והוא גם כ
כן כמנא' בו אונת המוס' ואיפס' סכיון למו' בפסוקים האלו כי התוכח ללך הוא עניין טוב ומועיל מנר אחד
ורע ומזיק מנר אחר. הוא טוב מנר החיים שהוא יוסף לך כלומר מוכיח הוא לוקח מן הלך ההוא קלון כ
כלומר מסיר מן הלך הקלון והחריפה בתוכחתו ויהיה לו קלון ממנו. וכן מי שהוא מוכיח לרסע לוקח ממנו ה
הזוט ט' וזה תועלת גדולה ללך ולרסע וזהו רע מנר סה' יסנא' וכן אמר אל תוכח לך פן ישנאך כ
כלו, ר' לפעמים הוא רע להוכיח הלך כי יסנא' המוכיח וזא' על דרך שאמר ענה כסיל באולתו. אל תען כסיל
באולתו. תן לחכם ויחכם עיד בסאתה תייסר האיש החכם יהיה המוסר ההוא סבה שהוא יוסף על חכמתו
וכן הוכח לצדיק ויוסף לקח כיומר' אש' תוכיח האונת הנדיק בעל היוסר בעת פ' נא מגדר היוסר בעת מן הע
הענין יוסף לקח כלומר יוסף חכמה יוסף לקח המוסר ולקבלו ממך תחלת חכמה יראה
ה' אומר כי בתחלת הלמוד כל חכמה מן החכמות צריך להקדים יראת ה' מפני שהיא הסודת והעיקר לכל המע
המעשים טובים ואש' יתחיל הנער בקטנותו ללמוד החכמות יסא' כל ימיו ללא תורה וללא אלדי אמת ולפיכ'
צריך לתכנו ביראת ה' תחלה כי אש' אין יראה אין חכמה ודעת קדושים בינה ומי סירבה לבא אל ידיעת המ
המלאכים הקדושים הוא צריך שאחרי קנותו יראת ה' יקנה הבינה שהיא חכמת הלמודים צריך ללמוד החכמה
הטבעית ומס' יעלה אל ידיעת הקדושים שהיא חכמה האלדית ואמר אחר זה אש' חכמת חכמת לך ולכת לבד'
תס' כלומר אש' הגעת אל חכמה האלדית הנקראת חכמה סתם חכמת לך כלומר הגעת אל המכוון ממך ואל
סלימותך האחרון ולכת כלומר אש' כסארת בליכנותך סתם סתם בסיונות הבטלות ודברי הימים ודברי המלכי'
וכיונא' בהם לבדך תסא' כיומר' אש' בעצמך תסא' עונך ועונסך ואיפס' כי אמרו ולכת רמוז כי אש' יסא' בן
בחכמת הגיון לבד ולא יעבור ממנה אל שאר החכמות הוא יסא' עונסו אש' כסילות הומיה אומר החכמה
הלמודית זה טא' מורית אתכם וקורא העובדי סילחמו בלחמי ויטעו היין טמסכתי אכי צריכה אל זה מפני
סי' דבר אחד שהיא מעכבת גם כן ומסית אונתם והיא אשה כסילנו ולפי פסוטו היא רעה הזוכה וכל אש' בעל
כסילות ואיפס' סקורא ה' סילות עצמו אש' כסילות וכאלו הכסילות מסית לאנשים ש שארו בכסילות וזא'
יכונו אל החכמה וקרא האשה זונה אש' כסילנו לפי הפי' הרמסון כי לולי כסילות לא תזנה תחת בעלה וקורא
אונת הנמיה לפי ס' א' תדבר דבריה בנחת על דרך חכמה רק תזעק וקולה כקול! המון פתיוק רל' ט' היא בעלת
פתיות ולא ידעה מה לומר ומה לעשות וזא' קצר. אור רל' ולא ידעה דבר סל' כלום ויסבה לכפת ביתה רל' ט' חוכת
יוס' צ' בירכתי ביתה לדמיון האשה החכמה והנכונה רק יוסבת בהתם

ואל תפרעו: אשרי אדם שמע לוי לשקד על דלת
 דלתתיו יום יום לשמר מזוזות פתחיו: כי מצאי מ
 מצא חיים ויפק רצון מידוה: וחטאי חכם נפשו כ
 כל משנאי אהבו מות: חכמות בנתה ביתה
 חכמה עמודיה שבעה: טבחה טבחה בסכה יוג
 ינה אף ערכה שלחנה: שלחה נערותיה תקרא
 על גבי מרומי קרת: מי פתי יסר הגוה חסר לב א
 אמרה לו: לכו לחמו בלחמי ושתו ביון מסבתי:
 עזבו פתאים והיו ואשרו בדרך בינה: יסר לץ ל
 לקח לו קלון ומוכיה לרשע מוכו: אל תובח לץ
 פן ישנאך הובח לחכם ויאחבך: תן

אל תפרעו לו ואל תלמדו החכמות למסרע ללמוד
 חכמת האלדנות קודם חכמת הטוב ואעפ' שלא הזכיר
 חכמת הלימודית יט לדעת כי הכונה היא שהחכמה
 הלימודית תקדם לחכמת הטוב כי אי אפסר להג'
 אל אמיתית הטבעיות והאלדניות בלעדיו: אשרי א
 אדם שומע לי אומרת החכמה האלדית המאושר טב
 שבמין האנושי הוא האדם המסתדל להסיג ארתי מי
 טיהוס שוקד בטערי החכמים הלומדים החכמה הז'
 ללמוד מהס' שלא יטיג מהס' מה שלא יטיג הוא
 או יאמר אשרי אדם שישקוד על טערי החכמה הז'
 ומתבונן בהטעויות ובמוכחיות בו מוכאי מצא חיים
 כלומ' הסבה שהאדם ילמוד חכמות האלדיות ויטיג או
 ארתי על אמיתית הוא המאושר שבאנשים: הוא כי
 מוכאי מצא חיים כלומ' שאני בצמאי אהיה חיי הספ'
 מהס' החיים הטבעיים ומי שהטיג ארתי הוא הטיג ומ
 ומצא חיים נלא אמר כי מוכאי ומצא

חיים טיובן ממנו כי מוכאי הוא ומצא בגללי דבר אחד שהוא חיים ריק אמ' כי מוכאי מצא חיים כלומר מי טה
 שהטיג ארתי הוא הטיג כבר אל החיים כי אני הוא החיים ומי שהטיג ארתי הוא אחר הטיק כבר רצון מה' והוא
 הדנו לבינו והמוצא חן בעיניו דומה לאומר הודיעני כל את דרכיך ואדעך למען אמצא חן בעיניך: וזה טהו
 שהודיענו בפסוק הזה סני עניינים האחד כי ה' ית' נדע מחד דרכיו ופעולותיו וזה למדנו מאומר הודיעני כל
 את דרכיך והסני הוא שהודיענו כי המטיג ית' הוא המוצא חן בעיניו וזה למדנו מאומר ואדעך למען אמצא
 חן בעיניך: ואומר אחר זה וחוטאי חומס כפסו כגור מן הסערה ולא יחטוא כלומ' מי שיחטוא ארתי נלא יטיגני
 עד שיגיע אלי שאני הוא החיים הוא חומס כפסו ר'ל גזול מכפסו המוסכלות מהס' לחס חוקה וזה דבר המכוון
 ממנו: וכל מוכאי מהס' ארתי סלא יבינו אלי אהבו המות והוא דומה לאמר כי ביום אכלך ממנו מות תמות
 כי מי סגיר במכלו עד שיסלח ידו ויקח גס מעץ החיים ויאכל ממנו יחיה לעולם החיים הנצחיים ואשר יתפרו
 לאכול מעץ הדעת טוב ורע ושימהו מונס בחייהם קרניים מתים וכל סכן אחריו מותס חכמות בנתה בית
 אומ' כי כל אחת מן החכמות בנתה ביתה כלומ' הטיבה לה מחבר קיים ואמר חכמה עמודיה טבעה ר'ל שהטיבה
 בזה הענין שהיא בגיין ביתה טבעה עמודים ואומ' טבעה להורות על הרבה לא שיהיו עמודיה טבעה ולא ית'
 טבחה: כל אחד מהן טבחה ומסכה יינה אף ערכה טולחנה וזה מסל אל המצא החכמות תמיד דרוטות לכל חס
 חכמה וכפר תורה מוכח וכל הרונה לטול ארתי יבא ויטול
 על ידיהן ותא מרלכו לחמו בלחמי ושתו ביון מסבתי על גבי מרומי קרת יט שטיגמו גבי בבית האלד
 אומ' על גבי מרומי קרת כלומר במקומות המפורסמו ואיפסר כי גפי כמו אגפי ובא בחסרון האלק מן וכל
 אגפיו והוא תרגום מן ככף כמו וגפין דנטר ליה והס המקומות הרחוקו כמו לאחוז בכנסות הארץ: וקרת הוא
 הקדושה והוא תרגו' מן פיר ואומר החכמה על יד נעדרותי מי פתי וסודי הנה כלומר מי שהוא פתי מן החכמה י
 וכל מי שהוא חסר סכל ובינה אמרה לו לכו לחמו בלחמי ושתו ביון מסבתי ובינה זהו מוסל להנות
 מורי החכמה כמכאים בכל עת: עזבו פתאים וחיו ר'ל פוזבו פתאים הפתייות והסכלות מהס' ממתת הכנסו ו
 נכחן תחיו באר פני החכמה שהוא חיי הכנסו: ואשרו בדרך בינה ר'ל ותסימו אסורוכס בהס' פעמי רגליכס
 בדרך הבינה וכראה כי דברי זאת הפרסה הס דברי חכמת הלימודים הנקראת ארתי בינה ובעל החכמה הזאת
 יקרא כבון ואמר חכמה עמודיה טבעה רמו סיס לחכמה הלימודית חלקים טבעה, כאמר ביארנו בראס הספר
 והס חכמת המסר חכמת התטעורית וחכמת הניגון וחכמת המסקולת וחכמת המבטוס וחכמת התכונה

לא יועלו אוצרות רשע וצדקה תציל כבודת : לא
ירעיב ידוד נפש צדיק והות רצעים יחרף :

ואכסר פאפס הזה קרא אב הטבל סאמפון ממנו
הוא סיכויג כל ג' כחות ויסירם אל מוטמעתו ואומר
כי הבן כסיהיה חכס הוא יוסוף באור כורת הטבל ו
והענין סהוא יעלה בסלס החכמה עד סיגוע לבהוף

להסיג מלאכי הפס ית' העוליס והיורדיס ויסיג ה' ית' סכנב על ראט הסולס וידבק צי אז תהיה הסמחה הגמורה
והצטנוג הכחמי סאין לו קץ ותכלית אמנס הבן הכסיל הוא גורס תונה לכפסו וקרא הכפס במקום הזה חס ג
גט חפסר סקרא החומר חס ואומר כי האדס בהיותו סכל מן החכמה ומקצר בעבודת בוראו על הרוב לא יהי
והיה לו סלימות הגוף כי מתוך היותו רודף אחר תאוות ההס יהיו סבה להטחת גוט והוא טרמו באומרה תונת
אמו ואחרי סהזכיר כי הבן החכס למעלתו יסמח אביו עבור חכמתו והבן הכסיל גורס תונת אמו חמר לא תס
תחסוב טחכמה אין בו תועלת אחר רק סיטמח בו חבי החכס כי תועלתה גדולה סבעבור כדקת הבן טיסייה
חכס ינכלו הוריו ממות זמני בעולס הזה וכך כוק הבן כסיל גדול סאס יקנה ממון רב בהסלגה יקנהו דרך רס
רשע ולא יעילנהו אונריותיו בעולס הזה להזילו כמו טחכיל סכדקה לבן חכס ויהיה לזס הפסוק טכי פירוטיס
ויהיה עכיונו כן בן חקס יטיח אב ודקתו תכיל ממות וכן כסיל תונת אמו ולא יעילנהו אונריות
סקנה ברשע ולא תחסוב סדקת הבן החכס לא תועילנהו רק בזה העולס בלבד אך כדקתו עומדת לעד כי לא
ירעיב ה' כפס כדוק אחר ממות וכן לא תחסוב טכסילות הבן כסיל לא יגרס חוק אחר רק סלת יעילנהו חונ
אונריותיו בזמני כי כסילותו יכריחנהו מצורה הקייס אחר המות והוא אומר והות כוגדי יסדוף חותס מעולס
הכסמות אל העוכס המעותר להס ופתן הסבה בזה ואמר רס עוסה כף רמיה כלומר הבן כסיל בעבור היותו
רס מן החכמה טהוא הציפיר האמיתי עוסה כף רמיה ולכן יסדפיהו מאור אל חסך והבן החכס בעבור חריכו
חריכותו לקנות החכמה יעטר עוסר החכמה ויקוס חילו ולא יטה לארץ רק יתן לו מהלכיס בין העומדי ההס
ולכן סמך בזה חוגר בקיץ בן מסכיל כלומר הבן החכס כודעו כדק : ו עומד לעד ולא ירעיב ה' כפסו אחר ה
מות הוא חוגר בקיץ כלומר מסתדל בהיותו בעולס המעסה לזרוע כדקס ולאחר לו מעסיס טוביס טיעמדו
לו אחר המות והבן הכסיל הוא כרדס בעת הקציר כי לא ידע לזרוע לבן לא יזכה לחיי עד ובעבור טהכד
סהכדיק הוא חוגר בקיץ ופועל כעולות יברכוהו האכטיס בחיינו וגס יחולו עלינו ברכות סמיס מעל והרסע ט
טהוא כרדס בקציר יכסה חותו החמס מעסה וגס אחרי ספרד' מן העולס יהיה זכר כדקס לברכה טסמו הטו
הטוב יהיה ככר לעו' ס וטס רסעיס ירקבו וימחה מספר החיוס לא יועילו אחר כי החונרות והס המקמות
סימסור האדס בהס ריבוי הממון והככסיס והתאוה לא יועילו ולא יזילו כי בעליהס קנה חותס ברשע ובעול
ואעפי סדרך הממון להועיל לבעליו וכדקס כ:ומי הממון טקנאו בעליו כדקס והוא היוסר יכיל בעליו ממו
מות והענין סייעילונו בכל עכיון הכריך או יאמר לא יועילו אונריות האיש להזילו בעת יקטא חס העיר
מתכסג על דרך מסטט אמנס חס הוא כדוק מאסר כחסד ואיכנו רשע כאסר חסבוהו כדקס וכלכו מן
המות וכל טכן סיכלהו מסאר סגנו העול' ותספר סקרא אונריו רשע הכנס' ברוב הסתעמלות והחריפות ורל
כי האונרת טיקנה האדס בחריכותו לא יועילנהו חס חין סס כדק סלא יהיה ראוי להכילס אמנס חס יס כד
כדק כדקס יזילכו ואסטר טקנה קניינו העמל הזה והוא העמל סתחת הסמס אונרות רשע ואומר כי לא יביא
יביאו האדס אל דבר התועלת וסלימות אדרבה חס סבית עצמיית לטרוד הכפס מעולמה אבל כדקס והוא ס
טיעסה האדס כדק לכפסו ולזולתו ויסתדל בעבודת בוראו ולא ימנע מכפסו המוסלנות טהס להס חקה חיו
תכיל הכפס מן המות האמתי והיא העוכס סיהיה לכפסו אחרי מות לא ירעיב אחר כי ה' ית' לא ירעיב כפס
איש כדוק רק יתן לו די מחסרו ויסבב סיביאחו טורפו על ידו או על יד זולתו יעסה לו ה' ית' בעבור כדקס מכ
מכרף אל זה סהאכסיס יחוסו עליו לכדקתו לא יתאכזרו עליו לכדקתו כמו טיתאכזרו על הרטעיס וקרא חגוף
או הכפס המתאוה כפס והות רסעיס יסדוף רל סה' ית' הוא יסדף הרטעיס בעבור חותס ורסעס בחסרון סבית
וכחילו אמ' ובהנות והתיו הוא במקוס הא' כמו וסבב לכסיו ורל' ובעבור החות והוא הרסע טעוטיס הרטעיס ה' י
יסדוף חותס חס מלת כפס כפסוק הזה הוא כחמרת על כפס המדברת בא לומ' כי ה' ית' לא ירעיב ולא ימנע
טוכו מן המסתדל לידע' ה' כי מי סבא לטאר מהיעי' לו והחסרון הוא מנד המקבלי' ד ח

משלי

וְיִשְׁבֶּה לַפֶּתַח בֵּיתָה עַל כֶּסֶף מְרוֹמֵי קִרְיָת׃ לְקָרָא
 לְעִבְרֵי דֶרֶךְ הַמַּיִשְׁרִים אֲרוּחוֹתָם׃ מִי בָתִּי יִסּוּר הַ
 דָּגָה חֶסֶד לֵב וְאִמְרָה לֹא׃ מִיִּם גְּנוּבִים יִמְתָּקוּ ו
 וְלֶחֶם סִתְּרִים יִנְעָם׃ וְלֹא יֵדַע כִּי רַפְּאִים שָׁם בַּעַ
 בְּעַמְקֵי שְׂאוֹל קָרוּ אֵיָּה׃ מִשְׁלֵי
 שְׁלֹמֹה בֶן חֲכָם יִשְׁמַח אָב וּבֶן בְּסִיל תּוֹגַת אָמוֹ׃

על כסא מרומי קרית כלומר במקומות הג' ויש והמ
 והמפניסמים לכל כאילו תאמר בפתח עיני לקרא
 לעובדי דרך המישרים ארוחותם כלומר סהם עוב
 עובדים דרך תומס והולכים דרך ישרה או לל לקר
 לקרא אפי' לצדקיים ולשירים להטותם מן הדרך ה
 הטוב מו פתי יסור הנה וחסר לב אמרה לו איך בוו
 כוונת המאמר טהיה תקרא כל מי טהיה פתי יבא ה
 הנה רק כוונת המאמר טהיה תקרא כל העובדים ו
 ואפי' אותם סהם מיישרים ארוחותם ואומרת בלבה

אם לא יבאו כולם אל ביתי לפחות מי טהיה פתי יסור ממקומו ויבא אלי הנה וכטהיה מונחה האיש טהיה חסר
 לב או תאמר לו כדברים האלה מים גנובים ומתקו כלום בלוי ואם תאמר יש לי חטה הלא תדע כי המים ג
 גנובים ומתקו יותר מן המים טהינם גנובים וכך הדבר הנעשה בסתר ינעם על הדבר הנעשה בפריהסיף וכ
 וכאלו תאמר טהייה האסורה והנעשית בסתר תנעם על הבייה המותרת ולא ידע כי רפאים טס רל האיש
 הפתי הוא כיסת אחר דבייה ולא ידע כי המקום ההוא הוא מקום המצויס רל כי הפועל ההוא טיעסו יתחייב
 המיתה ובעמקי שאל קרויה רל על האכסוס טהיה קוראה וסומעיס לעצתה הם בעמקי שאל כי העכיון ה
 הוא יחייב להם המות הזמני אם יודע הדבר ואם לא יודע הם מעודדים אל העונם הרנחני אחר המות ועל
 דרך בסתר כאמ' כי קרא אסת כסילוי החומר ותאוותיו וקראו המויה טהיה בעל המון קורא ומכריו על עצמו
 וכמסך עמו הפתינות ובל ידע מה כלום טהין המכוון ממנו ידיעת דבר מן החכמה והאדם הוא כיסת אחר
 תאוותיו ואומר כי החומר ותאוותיו יסיתו האכסוס בפריהסיף ואפי' המיישרים ארוחותם איך בסתר מחמתו וס
 וסבת הפיתוי הוא כי מים גנובים ומתקו וגו' כלומר סיתפתו האכסוס בעבור העריבות טומחאו האכסוס בקני
 בקנייכו העולם הספל אסר הם מים גנובים וקראם מים גנובים בעבור טהם אינם הדבר המכוון מן האדם
 כי המכוון מן האדם הוא טהיה בעל סכל ובעבור זה קראם מים גנובים בעבור טהאדם לוקח אותם בגנבה
 ואינם לחס חקו ולחס סתרים רל וכך מה טיסתיר האדם ואצור חכפון מן הקנייכים הזמניים כי הם נחמדים
 להסכיל ותאוה הם לעיכים ומתקן כך תקחס האסם באמצעות הנחס ותתן גס לאיסה עמה ויאכל ולפיכך הו
 הוצרכו חכמות לורז האכסוס ולקראם סילחמו לחס תורה ויסתו יין נסוכס כלום פידרטו החכמו ויסתעסעו
 בקניין התבונות ולא יסוטטו כי אם ברחובות הסכל טאם ועלימו עיניהם מן החכמה סופס להיות ניסיתם א
 אחר החומר ותאוותיו וקרויה חכמות אל האכסוס פילחמו לחמס ויסתו יינם ויזהרו מן הגנובים ומלחס סת
 סתרים אעפ' סינעמו וימתקו כי אם יאכל מהה יהיה עס הרפאוס והם המתיס ויהיה בעמקי שאל עס סאר
 הקרויה והכסתיס דומה לאמריו וינו ה' אלדים על האדם לאמר מכל עץ הגן אכול תאכל ומעץ
 הדעת טוב ויע לא תאכל ממנו כי צינס אכלך ממנו מות תמות וקראם רפאים לרפיו רוחס ואם כיוון במלת
 רפאים ענקיס מן רפאים יחטבו אף הם כענקוס רל לא רי טהיה מתייה בפעולותיה החלסס אלא גס העכ

הענקיס טהם סגולת המין האכסוי לאומץ משלי סלמה ייחם הכתוב סמחת חכמת הבן לאב ואעפ
 טהאם מסתתפת בסמחה טהיה וכך ייחס תונת כסילות הבן אל האם ואעפ' טהאב מסתתף עמה בתונה יהיה
 וזה כי סלמה המלך עה כיוון לזכור בעל רוב הסמחה ובעל רוב התונה וביאר זה כי חכמת הבן אעפ' טהאם ג
 גס כן סמחה בחכמת בנה לא תבור הוא במעלת החכמה ולפי אמ' כי הבן החכס יסמח האב כי הוא יראה יות'
 ממה סרחה האם וכסיהיה הבן סכל אעפ' סאביו ואמו נוגיס על סכלות הבן מכל מקום הוא תונה לאמו יו
 ויתר כי אעפ' טהאב מכיר מעלת החכמה ותרבה תונתו בעת טהיה הבן כסיל מכל מקום ינח ונא ואינו מרג
 מרגיס בב' עת סכלות בנו אמנס האם טהיה גפן פוריה בירכתי הבית ורואה וסומעת תמיד סכלות בנה כי ב
 בעבור סכלותו לא יתקבר לאכסוס רק עס הנסיס לפחיתותו ולפיכ' כל הנער מעניין סכלות בנה חוזר עליוס
 עלי ספק

בְּרִבּוֹת לְרֹאשׁ צְדִיק וּפִי רְשָׁעִים יִכְסֶה חֶמֶס : זֶכֶר צְדִיק לְבִרְכָה וְשֵׁם רְשָׁעִים יִרְקָב : חֶמֶס לֵב יִקַּח מִצִּוֹת וְאֵוִיל שִׁפְתָיו יִלְבֹּשׁ : חוֹלֵךְ בְּתוֹם יֵלֶךְ בְּשֹׁחַ וּמַעֲקָשׁ דְּרָכָיו יוֹדֵעַ :

מיריביות ונצטרך שהוא טרח צערב טבתי דיל בעולם המעט יאכל בסבת דיל ימכא גמולו בעולם הנטמו שהוא עולם הגמול אמנם הבן מביט והוא סקנד ב בעבודת אלילים ובעויות מנוותיו ובהסלמת כפסו כטיגע לעת המענית לו לקנור פרו מעטיו הוא כר נרדס חסן סינת עולם ולא יקיץ על דרך רדע

מיוסני ארמת עפר יקינו אלה לחיי עולם ואלה לחרפות ולדיראון עולם כי הכתוב קורא אותם סיקינו אותם טילכו לחיי עול' אות' מהס' לחרפו' לא יקינו רק יסארו בתרדמת' ברבת אמר כי הנדיק והוא האל' הסל' העוטה היוסר לכפסו ולולתו יכוהו ברכות על ראשו סיבכו ה' ית' על דקתו ויהיה הספע האלדי דבק בו ובכ ובכל עניונו סהאנסים יברכוהו מאהבצ' אותו על דקתו כי דרך האנסים הטובים לאהוב ולברך גדולי המעלה ותיקר כפסו בעיניהם ופי רטעים וכסה המס דל כי הרטעים תכסה אותם הקללה בעבור החמס טע מצמו לכפסו ולולת' ולפי זה הפי' אינ ט עס למלת פי או אמר שרעפ ועל'ס החמס טיעסו בדבר פיו כאל כאליל' לא עסה החמס או יאמר שהחמס יכסה פי הרטעים או יאמר דרכו' לרא' דיק לפי שהוא יכסה פני ה הארץ אורה וטמיה אמנס פי הרטעים הוא מכסה פני תבל חמס וסוד ולזה אינס ראויס לברכה זכר אמר ס סהדין כט זכרוהו האנסים יברכוהו בעבור דקתו בין בחיו בין במוותו יזכרוהו לכבוד ו'תפארת ויספרו ב צמחו אמנס הרטעים כטיזכירוהו האנסים יסארו בגנות' ואפ' סמס וזכרס ירקב כי ימ ה טמס וזכרס מת מתהת הטמים יהיה עניינס כדבר הנרקב או יאמר כי הנדיק יהיה סמו חברו מוסיף וגדל יוס וס ולא יסכת סמו וזכרו לעולם מפני שהוא מועיל לזולתו הן בצנסית כפסות בחיו והן סהוא וזכר ספר יה ה לו לזכר עולמו ותועלת לבאים אחריו ובעבור סהוא עוסה דבר קיים יתקיים זכרו לעולם אמנס סס הרטעים יסכת וירקב כי לא עשו לכפסו דבר קיים סיעמוד זכרס כי כל הסתדלמ'ס היא בעמל אסר תחת הסמס וואחרי סהזכיר סנדקת הבן החכס תועילנו בזה ובכא ויזכה לברכה אחרו העוץ אמר החכס יקח מנות כלומ' הבן החכס בוד ב ודעו מעלת החכמה יקבל עליו עול מנות התורה ומנות הדיו ותלמדיו והאניל סלא יחבל המנות ילבט נח והכס לב הזכר הוא הולך ב' יס ולכן ילך בזמ' והבן הכסיל בעבור היותו מעקס דרכיו יודע כלומר ילקח או יעטס חכם אמר כי האיס סהוא חכס לב יקבל המנות טיבה הן הדברים טיבהו מריו ומלמדיו וכן מה טיבו המלכים והמנהיגי המדינות ומתקן כך לא ילבט כלומר לא יתחייב אל עני רוחי ואל עכו גס וסמי אמנס האיס סהוא אויל ספתיס בעבור סלא יקבל מנות אלקיו ומנהיגיו ומריו ילבט כלומר יענס עוכ עונס וסמי כסייה המנות מ'ך או מנהיג הולך אמר כי האיס כסייה הולך בתוס בצמימות והענין ס' סלס במידותיו סהוא ילך בטח כי מתקן סלא יזיק לא יזק אמנ' האיס סהוא מעקס דרכי' סיס לנלכת בהס ועוסה ספך המכוון ממנו יודע כלומר יקבל עונס ויצער מן יודע סהס אנטי סוכות ואפס' סאמר

הולך בצוס דל' האיס סהוא תמוס וסלס ססוטלס המכוון ממנו הוא ההולך בצוס יתד מכל האנסים הן בחיו בחיו והן בהדרו מן העולם כי ילך לבטח אל האור הגדול אמנס האיס אסר הוא מעקס הדרכים מכוון ממנו ממנו מן ה' ית' ס' עונס כפי סטאו ויס מפרטי' ומעקס דרכיו לא יחסוב סלא יודעו מעסו ולא יהיו ג' יס ל לפניו יצ' רק יודע כי מעסו ופעולותיו סס ידועים ואחר טהס ידועים יגמל עליהס ואפס' סהכינו במלת ד דרכיו סב א' התוס ודל הולך בצוס ילך בטח ומעקס דרכי התוס יודע וואפס' סאמר מעקס דרכיו יודע דבק עס ספסוק הבא אחריו סהוא קורץ פיו יתן ענבת ודל כי האיס סהוא מעקס דרכיו יודע לרואיו בעור בעבור מדותיו סמננות סהוא קורץ עין לגלות סוד אחריו כסלא יוכל לגלותו בפיו ויתן גס ענבון לקרובו ולרואיו והוא אויל ספתיס וסופו סילבט או יאמר מעקס דרכיו ילקח בעבור היותו קורץ עין ומתקן כך יתן ענבת ואס הוא אויל ספתיס ילבט

ראש עשוה כף רמיה ויר חרוצים תעשיר : אגר ב
בקין בן משביל נרדם בהציר בן מביש :

ולפיכך אמר כי המסתדל לקנות החכמה והידיעה
לנו ירעיב הכסף כי עמו מקור חיים ובאורו כהנה
אורי ואיפסר כי בל לרמוז כי כסף הצדיק והוא הכסף
הכסף שלא קננה בעבודת צוראה והואלמה הטלמה

הכחמי היא הכסף שלא תרעב רק תהיה סביעה וכחכית מזון טכיתה רמו לאומר הנה עבדי יאכלו ואתם תרעבו
טקרא הכניה עה עבדי ה' ית' והם איתם פהסלימו כפסותם טבעים והמקצרים בעבודת צוראס קראס רעבי
ולפי' הזכיר כי ה' ית' לא ירעב כסף הצדיק רק הית בצענוג התמידי וקיימת בקיינה הדבר הידוע אכלה וקרא כ
כסף הרטע הות מלסון הויה לפי טהוא עיקר מביאות האדם וכב' ידעת כי הויה מורה על מביאות ואומר כי
כי כסף הרטעיס ה' ית' יהרוף אותה עבור רטעה ותהיה בכרתת מוכרוה החיים כטרדת מעולמה גולה וסויה רע
רעבה ונמחה אל ההסנה אשר היא מוונה וקיימת דומה בעניינה אל האיש הרעב והנמח המסתקק אל המזון
ואין לאל ידו נועק מכאב לבו ומספר רוח וילל : ראש אומ' מי טהוא בעל כף רמיה טידו פועלת ומתעסקת
ברמאות כדי להעשיר ולא על דרך הצדק לא תמנח כוונתו אל הפועל טיעטיר רק תהיה רט' וזה לטתי סבות
האחד כי הוא עונם אלדי וחול עליו עבור רטעו והסכית סהאכטי יזירו ממנו : בצבור רמאותו ומתוך כך יהיה
ראש ואיפסר טמלת' כף במקום הזה רמוז לכף המאזניים ואומר כי הרט' בעבור עניינותו כסיבה לסקול בעת
הקנייה או המכירה וסקול על דרך רמאות ומתוך כך לא יעטיר אמנם יד חרוניס הסוקלת בדרך הצדק תעט
תעטיר בעליה או ר' כי העני טוקל ב' ומכוס וברמאות אמנם יד חרוניס לא די טאינס סוקלים בדרך רמאות
אלא טיעטו הסקל עטיר ורחב עובר לסוחר ואיפסר סקרא הכת' רט' מי טהוא רט' מן החכמ' כמו רט' ועטיר
אל תקן לי' ואומ' כי רט' יהיה מן החכמה מי טהוא מתעסק בה שלא לטמה רק על כד הרמאות להתפאר או ל
להתגדל ולא יאחב אותה מנד מעלתה אמנם יד חרוניס והז האוהבים החכמה מנד מעלתה תעטיר כלומר
טהחכמה תרבה ותוסף בהס כי המתעסק בחכמה טלא לטמה לא יכלח לטתי סבות' האחת סהרין האלדי יעני
יעניטוהו על רימסו החכמה וטומו אותה סבת טרפו וזסיבותו וגדולתו ועט' להתגדל ב' וקורדוה לאכול ממנו
וזה מורה טלא הכיר מעלתה וברנוכו לקנות בה דבר אשר טהוא חסוב ממנה וזה יורה על סכלות גמור בטומו
תכלית ה' חכמה הסגת הספן מחטטי העולם וההבה הטכית טהוא לא יתעסק בה הטעסקו התמוד' רק בעת
מן העתים כדי להתפאר ולהתגדל או יתעסק בחכמות הלמודיות טהס חכמות יגדל בהס עכינוו אכל ההמוז ו
ו סהיד בהס זמנו אמנם אהיהביס החכמה מנד מעלתה תרבה הסגתס יוס ווס וזה מבור' : או יהיה פי' אוגר
בקין בן מסכיל כלומ' יד האכטיס החרוניס תעטיר בעליה כי בעבור היות הצרוץ בן מסכיל הוא אוגר בקין
והרס הוא פוט' כף רמיה בעבור טהוא כרדס בקציר להיות מביש אוגר בקין אומ' כי הבן טהוא בעל סכל ב'
בצבור סבת הצורף לא יוכל לבאת ולבא להמניא מחייתו ומכולת לביתו לרוב המטר והקור והטלגיס בעת
סיבא הקין והוא העת המיוחד לאדם לבאת ולבא הוא אוגר ומקבץ בכל יכולתו מה סימניא מן התבואה ו
ומן הדברים הנריכוס לצורך מחייתו כדי סימטיקו לו בקין ובחורף הבא אחריו אמנם הבן טאינו מסכיל ו
והוא סקראו מביט מפני טהוא מביט יולדיו וחורביו ומביט עצמו וכפסו והוא הספן כי הבן הכסיל לא די טח
סאינו אוגר בקין מה סיאכל בקין ובחורף רק הוא כרדס ויסן ולא יתעסק בעניון מחייתו בעת הקציר טאח
עת הראוי אליו להתעסק על זה ויס לדעת כי טלמה המלך עה כיון בזה הססוק גס על אגירת החכמה וקב
וקבוצתה ואמ' כי הבן המסכיל הוא המתעסק בקניון החכמות ובעטיות המעטיס טוביט והרנויס בעתים הראו
הראויס אל זה והוא זמן הצרות בהיותו ככון ומזומן לקבלת החכמה והטכל והוא מקבץ מן החכמה בכל יכו
יכולתו אמנם הבן המביט והוא הכסיל הוא כסוקע בתאוות העולם וכרדס בעת הראוי לקניית החכמות ועטיות
המעטיה טוביט גס נוכ' לומ' בצבור סהקיץ והקציר הס זמן המיוחד לקציר ולאגור מה סכבר זרע לסעבר
סכיון לומ' כי הבן המסכיל והוא האדם טעסק בעבודת אלדיו והטליס כפסו, וזרע זרע אמת וצדקה בא
בארץ כסיבא הקין והוא הקין טבי יקנור האדם מה סורע ובו יאגור את הפירות סהווא אלהותו הוא אוגר כ

הזן עשיר קרית עזר מחמת דלים רישם : פעלת
צדיק לחיים תבואת רשע לחטאת : ארח לחיים
סמר מוסר ועזב תובחת סתעה : מבסח שנאה ש
ספתי שקר ובוציא דבה הוא כסיל : ברב דברים

ונפנו דעת מענינו יאגורו ממנו הירבה ופי אויל מ
מחיתה קרובה ואומ כי הדעת טינפנו אותנו החכמי
הוא יהון סהנפן אותנו הוא העשיר האמיתי והוא ק
קריית עזר אשר בה ירוך הצדיק ונסגב ומחיתת דל
דלים סחס עטוי הדעת הש רישם רל עטיוות דעתס
ולכץ סמך אל זה פעולת צדיק לחיים כלומר האדם

הטלס בעבור סהחכמה הוא קריית עזר פעולתו מביאה ומכוונת לחיים ומניס ונחמים ופעולת הרסע גרמ'
להוסיף חטאת על חטאת כי עבירה גרדת עבירה כטעם וסכר עבירה עבירה והסבה ספעולת צדיק לחיים ה
הוא כי אורח חיים מעותד לאיש הסומר מוסר ולעזוב תוכחת והוא הרסע הנזכר מוכן לדרך המתעה דומה ל
למה שחמ' תבואת רשע לחטאת והיא גרמת טינסוף הטאת והאיש העוזב תוכחת הנזכר הוא מכסה סכאה ויש
לן ספ צי סקר ומנחיל דברים וברוב דבריו לא יחדל פסע והחוטף דברי ספתיו הוא מסכול : אמכס הצדיק לא
בן כי איכנו מכסה סכאה ואין לו ספתי סקר ואיכנו מנחיל דבה רק ככסף נבחר כך הוא לסון הצדיק אמכס
לב רשע ס הוא כמעט כסף סיגיס ולא די סהצדיקיס לא ינחילו דיבה לזולתס אלא טבדברי פיהס ינחילו ו'תס
וידיכוס בדרך הטוב והיסר והאנוליס לא די סירענו זולתס אלא סימותו הס במוסר סכס פעולת
חמ' כי פעולת האיש הצדיק הוא כדי להשיג חיים והס חיי הגוף וחי סנפס ולגרס חיים לזולתו גס כן כדי סי
טיסתל לעטות כסעות כסעות אמכס תבואת האיש הרשע והס פעולתיו מביאות כססו והנחמסס אחריו אל
חטאת ואל המרי ו'איסטר סקרא צדיק סכס סכלי בעסותו המכוון ממנו ומסול על כחות הגוף הוא מביאו
אל החיים הנצחיים אמכס במסול רשע והוא סכס החיוני והיה האדם נמוך אחר תאוותיו יבוא בעליו לחטא
לאכיליו ארץ אומר כי יס דרך אחר סהדמכיס בו ינחילו חיים רל' חיי הגוף וחי סנפס ומי סהוא
דורך בזה סדרך האיש סהוא סומר בלבו ונכיריתו המוסר סיסדרוהו הריו ומ'מדין ויתנהג על פי מוסרס חמ'
אמכס האיש סהוא בסכך זה סהוא עוזב סתוכחת סיוביחוסו מוכיחו הוא מתעה כססו חולתו מן הדרך המבי'
אל חיי ס אן יאמר אורח חיים לסומר מוסר ובא בהפך וענינו סהאיש סהוא סומר מוסר דורך דרך חיי עד
מכסה ספסוקיס החילן בלו להעיר האדם לסומר לסוכו ולהסתמס בזה צדיקס אנוסיס לא בהמתיוס
כי הדיבור הוא סמדיל בן בני אדם ובן הבהמה וסאדם מתדמה בו למלאכיס ולפי ראוני סאותו חלק סאנו
סאנו צי חסר גדלו ס'על סאר בעליו חיים יסתמס בו דברים באיש ומנעיליס ויעזב הדברים המגונוס וכל סכן
ה' יקיס והמפסידס סאר בני אדם ולכץ בא זה סחכס וגנה בצוכחת מוסרו כל מיכי הדיבור ספנותי לסומר
מס וצחלת כל דבר בה לגנות מי סאין פיו ולבו סוין ואומ' מכסה סכאה ספתי סקר והוא על סכי מיכיס חמ'
המין סחחד הוא סאומר לחבור דברי חלקות וסיתיו ולבו כל עמו וספתי סס סקר חסו אובחת דברים ס
סחזירה עליו סתורה וסמרה ויראת מאלריך ואמרו ד'ל סכל דבר המסוד ללב כחמ' בו ויראת מאלריך לפי ס
סחוא ביון לבוצ וכליות ואס האיש מראה בסינ ארבה ויסקר לו בסבת אותנו וצפירו צטובתו סכאת לבו בלוס
לכסי ה' ית וסוא כאלו אמר אין ה' רואה ועל סדרך חזי סקפידה סתורה וסמרה לא סככא חת סחוך בלבבך
סוכת תוכיח חת עמיתך ולא תטא עליו חטא כלומ' חס יס לך תרעומת על סברך סודיעהו והוכיחו וסולי סיר
סירבה סווקך ואס לאו חתה חת ככטר סכלת לא סתכסה ממנו חת תלונתך עליו וסככאהו לפי סחברו כוטח
בו ככחלה ומגלה סודו וסרתיו ונכסל בו בממוכו ונכססו וסמין סכני סח סהולך רכיל והוא סהולך ומרגל
בבית סברו וסוכל וסותה עמו וסומע מה סמדבר בביתו כדרך רוב בני אדם עס בני ביתס ואו'ך מה אל זה
וסינו כך וכך שמעתי מסלו סמדבר עליך ונמכא זה קס עליו ומכהו חו סודו והוא סאמר סכתו נח תלך רכיל
בעמיק ולא תעמוד על דס רעך סאלעפ' סהמספר חינו סודו הוא סבת סריגתו וזה סמין גס כן הוא ספת סקר
סאלעפ' סהדבר טסער עליו כן היה כמו טסער מכל מ'זס צדיק סקר ספרו סחוא היה מראה עכמו סהוא היה
סורב סותו והוא סוכא לו ועל סכי המיכיס סאלה חמ' מכסה סכאה ספתי סקר סוכי ספה סכה במקום דיבור
כמו וספה חת לכולס לפי סה' יבור ינחא דרך סספס והוא חת מכליו

קורץ עין יתן ענבת
 חיים פי צדיק ופי רשעים יכסה חמס : שנאה תע
 תערר מדנים ועל כל פשעים תכסה אהבה : בש
 בשפת יגבון תמצא חכמה ושבת לגו חסר לב :
 חכמים יצבנו דעת ופי אויל מוחתה קרבה :

קורץ עין יתן ענבת
 חיים פי צדיק ופי רשעים יכסה חמס : שנאה תע
 תערר מדנים ועל כל פשעים תכסה אהבה : בש
 בשפת יגבון תמצא חכמה ושבת לגו חסר לב :
 חכמים יצבנו דעת ופי אויל מוחתה קרבה :

פעולה קטנה לא חמ' בש ילבא וגלה מהוא לא עשה מעשה קטן אחר שלא יעניב לב קרוב' ואם יגיע מטענות
 ומהמית לבו סינטיא הדבר בפסותיו הוא ראוי לעונש או יענט מקור חיים אחר שהזכיר ואיל טפ
 שפתיים ילבא הזכיר הדריק מהוא הפך איל שפתיים ואמ' כי פי הדריק הוא מקור סמופע ממנו חיים והם חיו
 העולם הזה חיי העולם הבא הפך מן האיל שפתיים שהזכיר והעניין מהוא מוכיח ומורו בני אדם שלא יחטאו
 ויעוררם על עבודת האלדים אמנס פי רשעים הוא מכסה העולם ומטפיע על בני אדם חמס וטור ומתוך ד
 דברי פיהם תתחדש סנאה בין בני אדם ולכן פמך אל זה סנאה תעורר מדנים סנאה תעורר מדנים
 חמ' כי סנאה מתהיה בין חיים לאים היא תעורר מדנים וריבות תחדם שלא היו צינס לטעבר' אמנס האהבה
 הוא בהפך זה שלא די שלא יתעורר ריב ביניהם אלא חפי' היה ביניהם ריבות מדנים לטעבר' האהבה סהיה בין
 ציניהם מכסה ומעלמת אותם ובעבור שהזכיר כי פי רשעים יכסה חמס ותעורר סנאה בין בני אדם ועל כל
 כטעים יכסה אהבה לא סיחסו דברי פיו היוק . וסבט ראוי לגיו כפוליס עבד מדברי פיהם יעוררו מדנים
 בספתי כבון תמנא חכמה חמ' פי בספתי חיים הכבון תמנא תמוד החכמה והעניין סלא ידבר כי חס בה ו
 נלח יטעפע כי חס בחסקה וכמו סימנאו דברי חכמה תמיד בספתי הכבון כן יהיה כמנא תמיד הפבט בגיו
 חיים מהוא חסר לב והעניין מהוא יפעל פעלים תמיד פיגמא להיות הטבט מכה אותם לעול' ואיפטר סקרא
 כבון בעל חכמת הלימודים ואמ' כי חיים המסדל ללמוד סחכמה הלימודית הוא קרוב להמנא בו סחכמה הא
 האלדית כי מן הלימודית יעלה אל הטבעיות ומהטבעיות יעלה אל האלדיות או יאמ' כי חיים מהוא כבון לעו
 לעולם תמנא בהיו דברי חכמה והוא מורו להכות בצבט ולענות המלך זקן וכסיל הנקרא חסר לב' ואחר טה
 שהזכיר כי בספתי כבון תמנא חכמה אומר חכמים יצבנו דעת כלומ' שהסנה ספאפתי כבין תמנא חכמה היא
 סחמ' יצבנו דעת כלומ' יאגירו ממנה הרבה והסנה שהסבט ראוי לגיו חסר לב הוא בעבור ספי האיל מחו
 מחיתה קרובה חכמים אמרכי החכמים יצבנו דעת ולא יעסו כאמר יעסו הסכלים סיצבנו הסון ויפס
 ויפסידו בו כפמיתם ומלת דעת כוללת ידיעת אמיתת סמנאות וידיעת ה' כפי היכולת ובאמננות הועת
 יועילו להם תובלת טובה ולזולתם אמנס האויל' ס הס בהפך זה כי לא די סלא יועילו לכפסס ולזולתם אלא ס
 סדברי פיהם גירמים מחיתה באה בזמן קרוב לכפסס ולזולתם ואיפטר טבאה מלת ופי בהסרון הבית וענינו
 ופסי אויל מחיתה קרובה או יאמ' כי סחכמים יצבנו דעת כלבס ולא יגלוהו במחוס סאין תועלת לגלותו והאו
 דהאויל בהפך זה כי כמו סהיה לו להעלים רטעו ולהצבינו כלבו לא יסתורנו רק המחיתה והוא הרטע סירטע
 לכפסס ולזולתו היא קרובה ומוכנת ככיו וטטפתו כסדוס הגיר לא כיהד או יאמר ופי אויל כ' אומר כטתראה פי
 האויל או תדע כי המחיתה היא קרובה הון עסיר אמר כי הון סיהיה לעסיר הוא בענינו קריו'
 עיו ויבטח בעסרו וענו בהנותו ולא יירא מאים ולא יפחד מאלדיו . והרים והוא העוכי סיהיה לדלים הוא מחו
 מנייתם כלומר סטעבורס יחתו ויכנעו וייראו מהיוק לכפסס ולזולתם כי אין להם במה יעבירו חטאתם חס' י
 יועזרו לחכמים ועכיים גס כן סנה להיותם ככנעים אל בראש ית' הפך מן הטוחים בעסרס
 ויפטר סקרא עסיר מי סהרבה דעת וחכמה וקרא עכיי הדעת דלים ואומר כי רבוי סחכמה היא מגדל ענול
 לצבליה וסברי כפוליס ועכיי הדעת גורס אותנו עכיות דעתס חס המסוק דבק עס הכסוק סלפניו סאומ' חכמי'

בסוף נבחר לשון צדיק ולב רשעים כמעט: שפת
שפתיו צדיק ירעו רבים ואיילים בחסר לב ימותו

ואמר החכם שהוא בכל מסמום הדברים אלו בוחן
אוצר ואם אמנאס מזה המין אדבר בהם ואם אמנ
אמנאס מאחר המינים אשתוק מהם. והנה זה החכ
החכם בטל סלטה רבני דברים ועל הדרך זה הכתו

אומר כי ברוב חלקי הדברים מהם טלטה רבני הדבור לא יחדל פסע כלומר שגיאה כי הסח סיחה בטלה מה
ט הוא מעט רע מאחר החלקי הוא פוסע שהוא יוסב במוסב לניס כי הלך הוא מדבריו לכן וריק ואומר ארי
זה וחוסך שפתיו מסביל כאילו כמאל ומה תועלת במניעת הדברים ואפי' מאותן שאין בהם נזק והטיב פעמה
מעשה מסביל שהסביל לא יעשה דבר לבטלה אבל כל הטענות לתועלת ובא מלת ברוב על דרך טאמור
הזל הלך אחר הרוב ואפטר שאמר וחוסך שפתיו מסביל דל והאיש שהוא חוסך שפתיו סל איס שהוא בעל דב
דברים ומציקו הוא מסביל כלומר עושה מעשה סבלי כסף אמר כי הצדיק והוא הסלס והישר
דברי לסונג הס ככסף הנבחר ובא בחסרת כף הדמיון וזאילו אמר ככסף נבחר כי כאשר הפרטו בלב הסלס
המעלות והסלמיות וראו מעיפיהם על לסונג ויהיו דבריו מוריש על סלימות וחכמה ותועלת ויחס אותה לכה
לכסף נבחר שהוא מההיגים והזימפס כי כן דברי הסלס הם פקוים וטהורים ממונאי הדבור האפטר וה
והמונח והבטל אמנס לב רשעים כמעט הוא דבר המועט לא יוכל להועיל לו ולזולתו או יאמר לב רשעים
הוא כמעט כסף בלי נבחר ואומר כי אין צריך לומר על דבריהם מהם נסיג כסף כי רובם מותר חלף אף מת
מחמבתם וסבלם הוא כמעט כסף מלא סיגים סיס להם נקודות כסף ב' צד וסמוך זה הססוק כאמר ברוב דב
דברים לא יחדל פסע מלא תאמר הואיל והדברים מביאים לידי פסע אכית הלימוד והעסק לכן כאמר כסף נ
נבחר לטון צדיק וסלא תאמר הואיל והסתיקה מסובצת לרשע שאינו מדבר בחכמה כלל לפיכך אמר לב רש
רשעים כמעט כ'ומר סכל הרשע והוא מי שאינו פונה כלל לדברי חכמה הוא כמעט כסף והכסף הוא סיבין מ
מן החכמה על דרך הלימוד ההמוני וכפי הקב"ה שהוא מכרזה סיגים ממחטבות הכוונות שפתי
אחרי סוכר בו לטון הצדיק הוא כסף הנבחר אומר לא תחשוב כי הצדיק יסצפק במה שהסיג מהחכמה ולא י
יתנועע להסלים וולתו רק השפע חלקי הדבק בו מטבעו טיעורדו וביאיו להסלים וולתו ולא אחר ב' צד
רק רביס זה אחר זה וזה רצה באומרו שפתי צדיק ירעו רבים כלומר דברי הצדיק יפרכסו כפסות רבות על דר
דרך ואת הנפס אשר עמו בחרן והאחלים הם בהפך זה כי לא דיו טלא יפרכס אחרים אלא אפי' כפסס לא י
יחיו כי בסב' חוסר לב דל קוטר סכל' ימותו הם ויהי' ביאור חסר לב והוא סס ואס חסר לב הוא תואר
יהיה ביאור הפסוק כן שפתי צדיק תכליתם ותועלתם הוא סיחיו דבריו תוכחתו ומוסרו רבים ונבדרים

ולא האוילים לפי שהאחלים חכמה ומוסר בון אמנס האחלים בסבת חסר לב
ימותו והוא שהולכים ולומדים לפני מי שהוא מראה עצמו
ועלה צידו חסר ויגלה למקום מוס הרעים ויסתן התלמודים הבאים אחריהם וימותו והיה לפי זה הפי' ימותו
כנגד ירעו ואוילים כנגד רבים וחסר לניבנגד צדיק שהוא הסלס מירעה חכמי לב במרבה סוף וטוב שהוא ס
סבת קויהס התמידוים ואחרו שהזכיר כי שפתי צדיק ירעו רבים סמך אליו צדקת ה' היא תעמיד כלומר סכע
הסגת החכמה שהיא באה מהסכע הראסון ית' היא סתפס האדס עטיר סיוכל לרעות אחרים ולא יגיע עכב
לבעלה כי לא יסללנה סולל או דל כי החכמה שהיא צדקת ה' היא תטיס האדס עטיר כלומר סמח בחלקו ולא
ישיף עכב עמה וסמך אל זה בסמוך לכסיל עסות זמה כלומ' והחכמה שמעלתה כל כך רמה לא בסמים היא
לאמר מי ועלה לבג הסמיותה ויקחה לבו כי דבר קהל הוא לאיש בעל תבינה להגיע אל החכמה כמו סנקל הוא
בעיני הכסיל לעסות הזימה ולא יפחד מעטייתה והשחר טיפחדו אוהביו ממנו כן תבואהו סואה כעציר עטו
עסותו הזמה הוא תבואהו אמנכ הצדיקים לא יוראו מזה כי תאותם אל הטוב וה' ימניא להם תאותם ולדמיון
סיעבני רוח סופה כן יהיה עכייף הרשע שפצע יסבר' אמנ' הצדיק הוא יסוד עולס סאכי כל הדיוות סבעול'
באות וכוסבות בו אין מוזות אותן ממקומו ואחרו שהזכיר כי הרשע פצע יסבר' לדמיון רוח סופה אמ' כל עוד
היות בקיים חיותו יהיו פעולות אכוסיות כי לדמיון הדברי החמוכים הקסים אל הסכיים ולדמיון העסן סמויק
אל העינים כן הוא העכל לסולחיו ואין מי סיטמח בפעולותיו הסך למעשה הצדיק שהוא רבני לכל אחיו ולכן
יחיו הוא מידאת ה' תוסוף ימים לצדיקים וסנות רשעים תקטריכה

ואם ספתי להודיע על סני המינים הנזכרים והגמות
 נראה מיד בצמיחה כי הם דבר סקר וראוי להרחיק
 מהם ואמרנו מוציא דבה הוא כסיל בא להזהיר על סני מינים אחרים והמין האחד הוא המוציא סם דע על ח
 חבירו כלומר מוציא עליו קול ואומ' כך וכך עסה פלגני והוא לא עסה ולא די שהוא סקר וראוי להרחיק מ
 המינו אלא שהיא סכלות גמורה סזה חזר חלילה וכסם שהוא בודה מלגו להוציא סם דע על אחרים כך יעשו
 אחרים עליו והמין הסני הוא בעל לסון הרע והוא המספר בגנות חבירו לא על דרך מוסר רק כדי לציטט
 ולהכלימו ואע"פ שהוא אמת סכלות גדולה היא לו טזאת המדה חזרת גם כן חלילה כי אין אדם טלא יחטא ו
 נמכח בסני מינים אלה ופסר סדרי בני אדם ויחרם העולם ולפיכך הקפידה התורה עליהם ואומר כי המוציא
 סם דע על סכלות ישראל וכך המרגלים כקראו מוציאוי דבה כלומר מגלה דבר סים לארץ וכך בא דבר זה סח
 החכם מוציא דבה הוא כסיל כלל בו סני מיני הדבה וקראו כסיל על הדרך שאמרנו טאמיהם סכלות גמורה ל
 לפי סעונו ידוע וזיקו לו אחרים גם כן אבל סני המינים הקודמים סקר הוא ולא כסילות רק תחבולה וערמ'
 ברוב דברים לא יחדל פסע בא לגנות אבק לסון הרע וככלות הטה וכל טיחה בטלה וואבק לסון הרע
 הוא על דרכים רבים כמו המספר רע על חבירו דרך סחוק או דרך רמאות כמו ממספר רע על אדם סתם ב
 צרכי בעל הרוב שהוא ומראה עכמו שהוא ידע מי הוא ועל זה נאמר כן איס רמה את רעונו ואמר הלא מסתק
 אני וכך מי שאומר מי האמין סיהיה פלג עטור או נכבד כמו שהוא סיוס וכך המספר בטובת חבירו צפני סוכ
 סוכניו סמתקך טובתו בא לידי רעתו וכל זה בכלל באומר ברוב דברים לא יחדל פסע טכל הדברים האלו סבתם
 דבוי דברי בני אדם כי כל אדם סירבה דבריו לרוב תאוותו אליהם וכסל בהם בהרבות בהם ההבל ויחטא בס ו
 והוא סאמ' רזל וכל המרבה דברים מביא חטא גס איכסר סאמר ברוב דברים לא יחדל פסע בא להזהיר המם
 המסדל בחכמה סיוסר מהרבות דבריו ולא יחוקר אלא במה סאפסר לסכלו להסיג
 יחדל פסע בזה והמונע דבריו מלרבה בגסתרות הוא מסכיל כמו סאמ' רזל סמא דכלת בה מסתקוק או יהיה
 ביאור ברוב דברים לא יחדל פסע בהגלות דברים והוא צתוארים המחויבים סהבונה בהם להגדיל ס
 המתואר ואומר לא יחדל פסע כמו ססתבאר סנגאי הוא לו ויחוסך ספתי מסכיל והוא סמתאר אותו בסוללי
 סהס ססיבת הדברים הוא מסכיל לפי סזה תכלית ססגתניית גס איפסר סכיון החכם סזה באמרנו ברוב דברי
 פאלו אמ' ברוב חלקו הדיברים לא יחדל פסע ובא על דרך מאמר אחד מחכמים סהיה סותק מאר במעמד סז
 חצרים וכסיה מדבר סיו סצני טוכים ונאיש וסאלו ממנו חבירו סבת טובן הדברים ואלו להם הדברים סס
 על ארבעה פנים מהם דברים סתקות תועלתם ותיורא מאחריתם וסריו סבה סהכלה והם הדברים סייטובו
 לאחד ויקסס לאחר וכיונא בהן ומתן דברים סלא תקנה תועלתם ולא תראה אחריתם אס תעובס תקל מסאס
 מעליך וס כל טיחה בטלה ומהם דברים סלא תקנה תועלתם ותיורא מאחריתם וסו סנוק רל' סוזאת דבה וס
 וכיונא בה ומהם דברים תקנה תועלתם ולא תירא מאחריתם וס דברים סאדס חייב לדבר בס כלומ' כמו סדי
 הדיבור בחכמה ובמוסר וצתורה וצתפלה וכמו סהיה ממנה בסבא סמדות סטובות ובעליהן כדי סיתאנה ססומ
 ססומע לקנות אותם ונגות סמדות הרעו ובעליהן כדי להרחיקם וואמר החכם בעל הדברים סאמטמס
 אני בותן אותם ואס אמנאס מזה המין אדבר בהם ואס אמנאס מסאר המינים אטתוק מהם וסכה החכם ב
 בטל סלסה רביעי הדבור לא יחדל פסע כלומר סגיאה כי ססח סיחה בטלה סהוא מעט רע מסאר סזלקי הוא
 כוסע סהוא יוטב כמוסב לכיס כי סלך הוא סדבריו סלון וריק וואומר אחר זה ויחוסך ספתי מסכיל כאלו כס
 סהחל ומה תועלת במניעת הדברים ואפי' מאותן סאין בהם כזק וססיצ סעסס מעט מסכיל סהסכל לא יעסס
 דבר לבטלה חבל כל ססדליתו לתועלת ובא חלת ברוב על דרך סאמרנו רזל סלך אחר הדוב ואיפסר סאמר
 ויחוסך ספתי רל' וסאיש סהוא חוסך ספתי סל איס סהוא בעל דברים ומסתיקו הוא מסכיל כלומר עוסה מ
 מעסה סכלי

היה גרמת להוסיף ימים וזה כי ה' לא יפסול בעל
פעלים שיתקברו ימיו לרמיון הרשעים אשר לא יח
יחזו ימיהם ומתוך כך ידברו ימים ויחיו ימיהם הטוב
הטבעיים ואומרו תנחיק דל סינסיף להיות על שאר
האנשים סימותו בלא חכמה אמנם הרשעים סנותיה
תקבורנה כי העשי סחיו יכולין לחיות סנים רבות ל
לפי בניין גופם וטבעם הם לרוע סדרן וסנהגתם
יסחיתו טבע גופם וימותו בלא עתס מגורף אל זה

תוחלת צדיקים שמחה ותקות רשעים תאבד
כעוון לתם דרך יודו ומהתה לפעלי און צדיק
לעולם בל ימוט ורשעים לא ישכנו ארץ פי צד
צדיק יגוב חכמה ולטון תהפכות תכרת : שפתו
צדיק ידעון רצון ופי רשעים תהפכות :

טיעסו עול וחמס ומתוך כך יעטמו וימותו בלא עתס ועם כל זה לא יהיה יכול עליהם העונס האל קי ואכסר
סכיון סלמה סמלך ענה באומרו יראת ה' תוסיף ימים על ימי העולם הבא סתחיה כפסון להיו עד חהו תוספת י
ימים על הדרך שארזל והארכת ימים לעולם סכולו ארוך אבל רשעים יכרתו בארץ חזיו ומתוך כך סנותיהם
יהיו קצרים ואס יהיה תקבורנה מעכיון חרים וקציר יאמר כי סנות הרשעים תקבורנה בהס' כפסות בעליהן
מפרי מעטיהם תוחלת אומר כי מה סיקו אנתו וסימוהו תחלתם ותקוותם הצדיקים והס
האלים והוא דבר טל סמיה ותענוג ודבר טוסף יום יום והיה ההטנה הסכלית סהיה סמחת הנכס ומונה א
חבל תקנות הרשעים לל הדבר טיסימוהו תכליתם ותקוותם אינו דבר קיים ועימוד רק הוא דבר אבד והס הקב
הקניינים סהיה העמל במה סתחת הטמס סאין יצרון לארס בו וכאיו אמר תוחלת הצדיקי הוא דבר האבד
אין בו סמחה רק עמל ועצבון בעוון אמר כי דרכי ה' ית' והס מנציו וחוקיו ומטפטיו תרציו ה
הס מעוון ומחסה וקיוס לבעלי הצנס כי דרכי ה' ית' וזהו מן הרע ועוררו אל הטוב ומתוך כך אכסו התנס
לא יחיו ובלכתס בדרך ה' יסלימו כהטותס הסלימות המכוון מהס נמחא סדרך ה' הוא מעוון ומחסה להס ולו
וארס דר' ה' טהס מעוון לאכסי הצנס הס בעצמס מחיתה לפועלי און וזה כי התורה והסכל גזורים עליהס
סהמויק יווק ואכ' האכסיס סהס פועלי און ומזיקיס לזולתס דרכי ה' ית' סמכוין לעכסס ככי חטאתס הן למות
הן למרטי הן לענוס נכסין ולאכורין הס להס מחיתה וסבר ואכסר כי תוס במקוס הזה הוא במקוס תס כמ
כמו ומגדל עוון וכן לתס חוס כיוס הלקחו מעכיונו לתס חס וקרא חלק הסכלית מכת הכפס תמים לפי סהוא
ט' ס בכח ואמר כי דרך ה' ית' הוא עוורת אנתו לחגיע לסלימותו האחרון כי התורה והמנות יעדוכיס הסכל
בדרך ה' טרה והס מנוס ומזהירים מהצאות הגופניות ומתוך כך הס מחיתה אל הכנות הנסמיות טהס כוע
פועלי און על הרוב חס יניחס הארס אל בחירתס ולא יסימס אל מסמעת הסכל צדיק אמר
כי הצדיק לעולם בל ימוט והעכיון ס' לא יהיה כעזב חרפו מבקס לתס על דרך הרשעים בעבור סהוא יבטח ב
צמס ה' ויסען באלהיו וביוצו יהיה קיוס לעדו עד כי תהיה כפסון ברורה בגררי החיוס אה' ה' אלקיו כי
ה' צר אשר יקרה לו אשר הוא מוצ בעכיונו הוא לצדיק חיוס כנחיוס ולכן אמר עליו לעולם בל ימוט אמנס
הרשעים לא ישכנו ארץ כי בעבור רשעס יגלו ברסס גולס ולא יהיה מעמדס קיוס רק ומנוו הסך הצדיק ס
סלת ימוט וגס במותס לא ישכנו בארץ ה' בארנות החיוס פי אמר כי פי חיוס הצדיק כריו ותכ
ותנבצו והוא מה טידבר בלסוכו היה חכמה לת' זולת' כי הוא כוחר ממותרי הדבור ולא ידבר כא' בטאילנות ה
החכמה ובליומד דעת אה' העס והזהירס אל הרע ויערס אל הטוב וכיונח בהס בכל דבר סהוא חכמה וקניו
מעלה לו ולזולתו אבל לסון הרשעים סהוא לסון תהסוכת סמדברת בהסך המכוון ממנה סוסה סתכרת או הו
רחויה סתכר' או היא קללה ססלמה סמל' ענה מקלל אות' סתכר' ויהיה לפי זה תהפוכו תואר אל הלסון או יהיה
עכ' ינו ולסו חיוס תהפוכו יכרת ספתי הא' ס צדיק ידעון רצון והס הדברי הרנויי לתורה וסכל ומתוך סידעו
אות' לא ידברו כא' צס אמנס פי הרשעים ידעו תהפוכו כלומ' הדברי סהס סכך האמת והיוטר ולא ידברו כא'
צס ואילו הג' ססוקיס דבקים בעכיונס ויל' צדיק ינוב חכמה ורשעים לא ישכנו ארץ מפני סלסוכס מדברת
תהסוכות וראויו סתכרת וכי צדיק ינוב חכמה ואומר כי ספתי ידעון הדבר הראוי לה' ית' ולכני העולם וידברו
בו ולסון תהפוכו סכרת מפני סדברי פיהס הס סכך הרצון ויס' להס גב' מרמה טהס תועבת ה' סטכלס הסו
הסוכט והבוזן והסוקל העכיונס הוא פועל פעולתו במרמה

ברכת ידוד היא תעשיר ולא יוסיף עצב עמה :
כשהוק לבסיל עשות זמה וחכמה לאיש תבונה :
מגורת רשע היא תבואנו ותאות צדיקים יתן : כ
בעבור סופה ואין רשע וצדיק יסוד עולם : בחמץ
לשנים ובעשן לענים כן העצל לשלחיו : יראת
ידוד תוסיף ימים ושנות רשעים תקצרנה : תזחל

התחלת והתקוף סיקון הצדיקים . והוא ההסגרה הו
הוא דבר של טמחה ותענוג והולכת ונוסעת יום יום
והדבר סיקוואו הרשעים הוא דבר כלה ואבד ולכן ת
תאבד תקותם כי דרך ה' והוא עשיית מצותיו ית' הוא
מעוז לתום כלום לאיש הקם טיעםם ולכן תחלת ה
הצדיקים היא טמחה ו יא מחיתה לרשעים מהם כו
פועלי און לפי שלא יסמרוס ודין הוא מהצדיק לעו
לעולם כל ימוט ומהרשעים לא יאכנו ארץ רק יא
תאבד תקותם כי פי צדיק ינוב חכמה ולכן לעולם
בל ימוט ולסון תחפכות טיפ להם לרשעים ראוי שתכרית ולכן לא יאכנו ארץ צרפת ה' אמר כי הצרכה
אמר ה' ית' בריך את האדם הוא אשר תעשיריהו לא מה שיטכיל האדם לעשות בחריבותיו דומה לאומר אש ה' לא
יבנה בית טוא עמנו בוכיו בו טוא לבס מטכמי קום מאחרי טבצ וגמ' ולהמרו גס כן טבצ' וראה תחת הסמט
כי לא לק' אים המרוץ גס לא לחכמים לתא ולא לכב' כים עושר והכרחה סי' צריך ה' ית' את האדם לא יוסיף עטב
עמה כי יגיע אליה ב' לא עטבון דומה לאומר כן יתן לידיו פינא והענין סלא י' טורך בעליה לסבב אחריה ה
כי ה' ית' יגיעה אליו והוא יטן בלא יגיעה ועמל ואיכסר סקרא טבע הסנת החמה צרפת ה' וואמ' כי הוא אשר
תעשיר האדם וסי' מנו למעלה מהסמט והוא נעדר העטבון כי לא יטוללנו טולל בסהוק אמר כי
הסם ל בעשותו הזמה והוא מן החטאים הגרולים וראה בעיניו סלא חמם נפט ולא חמם זולתו וזה לרוב רגילו
רגילותו במעסה הזמה ובאלו טכה אליו בטבע ובראה בעיניו כאלו לא נעסה דבר אחר רק מעסה סחוק וכמו
סהוא דבר קל בעיני הכסיל עמות זמה כן הוא דבר קל לאים סהוא בעל תבונה רגילותו והסתדלותו בענין ה
החכמה ואיכסר סקרא בעל חכמת הלימודים איט תבונה וואמ' כי נקל אליו לעלות בסולם החכמה ואס מלת
כס זוף הוא מקור בא הספוק לומ' טאין ראוי לחכס לדבר דברי סחוק ותענוע בעת מן העתים כי מיד סתט
טצטחוק עם הכסיל יאטוב טכוכתך היא לעשות זמה כמעסהו וורה לכסטו להתחוק בדברי הזמה צראותו ה
הסחוק ממך וזה דעה באמרו כסחוק לבסיל עמות זמה כלומר בטחוק עם הכסיל יאטוב כי כווכך עמות זמ
זמה ויתחוק בזמתו לעמות זמה . ואמרו חכמה לאים תבונה ראוי להחיק בחכמה ולא לסחוק בפני הכסיל
מגורת אמר כי הרטע לרוב התעסקו בענייני הרטע והחמם הוא במגור ופחד תמיד סן תחול עלינו רע'
מפאת האכסי' טחוקו ממנו וירא גס כן מן העונם האלדי אשר הוא ראוי אליו לפי חטאו ובא זה הכתו לומר
כי המגור ס'ט לרטע סן וביאהו עונם יחול עלינו לבסוק כפי מה סתגור עלינו החכמה העליונה אמכס הצדיק
לא יירא מדבר כי הוא יבטח בה' ויסען באלדיו והוא באוסף תמיד ככסף אל הדיבוק האלדי וכאיל תערוג על
אזיקי מים כן נכסו תערוג אל ה' ית' וה' יאיעהו בזה ויגיעהו אל תאוותיו ובעבור סהזכיר סהדבר של סחוק כ
כראה לכסיל עמות הזמה להינצה נקלה בעיניו ולא יפחד אומ' כי הרטע ערוס הוא ירא בעסיית הזמ' ולא יניח
מעמותה והמגורה טיפ לו מעסייתה היא תבואנו . אמכס הצדיק סיתרחק מהזמה ומתארה אל החכמה יתן לו
ה' תאוותו כעבור כופה אמ' כי הרטע החומם ככסו חולתו אעפ' סיגול עניינו בעת מן העתים סוכו סו
סיאבד חכרת לטעתו ופצע וסבר ואין מרטה ויהיה טברו במהירות וקלות ואיכנו אמכס הצדיק הוא יסוד עו
עולם כלומ קיים כיסורי העו'ס והענין סיהיה קיים הוא ורעו בעולם הזה וככסו תהיה קיימת בקיינס המלא
המלאכים הקדושים ובעבור סהזכיר מגורת רטע היא תבואנו פירס דבריו ואמר כעבור סופה ואין רטע וית
ותיוצ צדיק יתן ה' ית' בענין טיהיה יסוד עולם כחומץ אמר כי העכל גרם הזק אל הסולחים
הרעו כי לא ימהר לעמות סליחותו בעבור עבלותו ומתוך כך לא תבא מהסבתם אל הפועל לד מיון החומץ ט
טולדתו קרה ומטחית הסכיים והעטן חמזיק לעיניס ומלת חומץ כלל כל הדברים החמוני' ככוסר וזולתו
הסם זיתים סכיים נכ' במ' ת' עטן כלל העטן הבא מחוץ אל העיניס ועטן החמונות האידים אשר יא' דנו' וי
ומלתו הראט ויזיקו לתור העיניס יראצ אמר כי האים אשר יראת ה' עלכניו לא יראת האנשים היד' ה'

ישראלים תצילם ובהות בוגדים ילכדו: במות אד
אדם רשע תאבד תקוה ותוהלת אונים אבדה:
צדיק מצדה נחלץ ובא רשע תחתיו: בפה חנף
ישחית רעהו

ולפעמים הנסרים הנזכרים כלכדים בחיות הביגודים
כלומר שהתחיל עליהם רעה בהתקברם אל הביגודים
כי חיו לרשע חיו לסכינו כענין שאמר הכתוב סורו
נא מעל אשלי האנשים הרשעים פן תספו בכל חט
חטאתם ובאומרו בהתקברך לרשע פרץ האת מע
מעסיך וסמך אל זה במות אדם רשע תאבד תקוה כ

כלומר ואז כשילכדו בעבור הונתם במוותם תאבד תקוה ותחלת אונים אבדה במות אדם רשע
במות האדם שהוא רשע תאבד התקוה שמקוים ממנו ביתו ואוהביו ורעיו ותחלת אונים אל התקוה שהיו מק
מקוים על ידו מן הממון אבדה כי לא יקונו עוד ומלת אונים רבה בו הממון כמו מנחתו חן לי חן זה
זהו אונים מלשון חן חן בדרך הרחיקהו ונא בהסתר הונו כמו מן עול ועולתה קפנה פיה אל התקוה שהיו
מקוים לזה הרשע שהיה ממנה מזויתם בדרך חן וחמם אבדה מעתה חן יאמר במות אדם רשע תאבד תקו
כענין ביום ההוא אבדו עמיתותיו ולא יסאר ממנו דבר נכחי חן בא לאמר כי האדם אעפ"י שהוא רשע וכד
ונודע ברשעו חן להתיאש מענינו כל עוד היוצ בחיים חיותו כי חן אחריו הוודעו יתקחם מזמלתו חסוב
אל ה' וירחמנהו ולכן בעוד חיותו בחיים יס תחלת ותקוה חולי יסובו אמנם אחריו שימות הרשע אבדה חיותה ה
התקוה שהיתה בו בכח ולא הוציאה אל הפועל כי מעתה הוא בעולם הגמול לקבור פרו מעפ"י ונא מעולם המ
המעשה ואבדה תקוותו וכגור מארץ החיים ותחלת אונים כלומר התחלת והתקוה והאפשרות שהיתה בו
בכחות נפשו ובאבריו להפעילם בצבורת אלהיו ובמה שיטלים נפשו מעתה אבדה חיותה התקוה והתחלת ול
ולכן סמך אליו כדק מנדה כחלץ כלומר הכדק שהוא הכך הרשע לא תאבד תקותו כי הוא יחלץ מנדת הזמן
ומן העינוי לנפשות המקשרות אמנם הרשע עומד במקומו לקבל הוא הנדה בעבור טכפה חנף ס"ם לרשע יס
ישחית לרעהו אמנם הכדקס בניגוד הדעת ס"ם להס יחלכו וטובת הכדקס הוא טובת העולם כי בטובת הס
הכדקס תעלנו קריה ובאבור רשעים רנה כי בברכת ישראלים תרום קרת וצפי רשעים תהרם ומדרך הרשע סו
טחוא בו לרעהו וגורם לו חיותו חסר לב ואם היה חס תבונות היה לו להחריט חן יאמר האים שהוא חס תבונ
תבונות יסתוק ולא יבזה רעהו וכן מדרך הרשע שהוא הולך רכיל ומגלה סוד אמנם האים שהוא נאמן רוח
הוא מכסה חס' הדברים שאינם סוד ובעבור שהזכיר הולך רכיל מגלה סוד חס' וממעלת הסתרת הסוד שהוא
סבאין תחבולות להסתיר הסודות ולהעמיק הענות ופול עם והתטועה הוא ברוב יועץ בעלי הסודות
צדיק חס' כי הכדק והוא האדם היסר בסיעת שלימותו וכל משגעי העולם הזה בחייו ומהעולם הרריכו
אחר המות כי בצבת שלימותו יבחין הטוב מן הרע ויהיה מואס ברע ובגור בטוב ויעשה כל מה שיביאהו לחי'
סלם עם בני אדם ויתעורר במה שתחייב החכמ לעבוד ה' ית' ולהזהר מהמרדותו ומתקן זה הוא ניבול מכל צר
צרה בכלל הן מצרה זמנית והן מצרה רוחנית ואכ' הענויים הגשמיים והרוחניים למה יחדס ה' ב
בארץ כי הם מונחי לרשעים והוא אומר וצא רשע תהיתו כלומר כי נכנס במקום הכדק לקבל העונס'
והנרות בזה ונא כי הוא חסר יחד לקבל העונסים והנרות בזה ונבא והוא חסר יחד לקבל העונס זמני זה
והרוחני על דרך ונס רשע ליוס רעה וית הכדק כחלק מן הצרה שהיתה ראוי לחול עליו לפי מערכת כוכבי
מו דת' כח' כי ה' חסר דבק בו ינלהו מאנחה הרעה ובעבור שהמערכת העליונה לא תסור כא' בתת כושר
אמר כי ה' יתן גוף הרשע שיעמוד במקום הכדק ואכסר כי אומרו וצא רשע תהיתו דומה לאומרו ועסותם
רשעים כי יהיו אשר תחת כפוצ רגליכם כלומר הכדק כחלץ מכל צרה זמנית ורוחנית וככסו תהיה בצורה ה
הזיס אמנם נכס הרשע הוא למטה מוודרתו כי תהיה סכלה ודרכי סאול ביתה בפה אומר כי
האים חנף סזנא בצל חנופה הוא מסחית את רעהו בדרכי פיו והענין שהוא גורם לו חיוק בגופו ובנפשו
אמנם הכדקס והטלמים הם כינוי יס מזה החיוק ונא יכסלו בה ומה הוא הדבר אשר ינילם ממנו הוא הדעת
אל הדיעה סזנו כי סכלס וידיעתס תנילס סלל יכסלו באנחה חנופה

משלי

מאזני כדמה תועבת ידוד ואבן שלמה רצונו ב
 בא זדון ויבא קלון ואת צנועים חכמה לא יועי
 יועיל זון כיום עברה וצדקה תציל ממות : תמ
 תבית ישרים תנחם וסוף בוגדים ישרם : צדקת
 תמים תישר דרכו וברשעו יפול רשע : צדקת י

אמנם אכן סלימה סהיה לכדיקום היא רבון האלה
 ית' ולכן יכליתם ואחרי סהזכור כי הרשעים יפ להם
 מאזני מרמה אומר בא זדון ויבוא קלון כלומר ה
 הקלון ההוא דבק עם הרשע עד סבא הזדון והוא ה
 האים הרשע בא הקלון דבק עם האים הזדון כן ה
 הנדיקום סהס הסכנועים דביקה החכמה ותומת היט
 היסרים והיא סלימותם תכחה אותם אל מחוץ חפכה
 וסוף בוגדים והוא הענות סמעותים הדרך הישרה

סיסודו ארצם מכל טוב מאזני אומר כי האים סיהיה בביתו מאזני מרמה והענין סיסקול סחן
 סחורצו בדרך מרמה מרמה חבירו במכירה או בקניית הדבר ההוא היא תועבת ה' ואמר תועבת ה' ולת' אמר תו
 תועבה לאנשים מפני סהזכור מאזני מרמה סהוא ערמת האנשים בהחצו נבהעלס ס'לא ירגיסו בחותו הרמא
 סריחיות סחס סע מרגישים הוא תועבה להם מאד אמנם בעבור סאיך ריחיה זה הדבר בל' ה' ית' סהוא ביחן לב
 לב' וכליות אמר תועבת ה' אמנם מי סהוא בהפך הרמאות והוא סיהיה לאים אב' סלימה ונדק סהוא רבנו ית'
 ואפסר סקרא מאזני מרמה הארס אשר סכלנו ססוכט וסבחון וססוקל הענייני' אשר ביך אים לאים או בחינת
 סכלנו בין דבר לדבר מאמר יסמע וסלמד וענייניהם תהיה במרמה והעניין ס'לא יבחן הדברים וסוקל אותם
 בדרך סיוטר והצדק רק על דרך מרמה חיונף וסעעאה ואיך ספק כי דרך הזאת היא תועבת ה' וקרא מ'אכת
 סהעעאה מאזני מרמה ואבן סלימה הוא סיסקול הדעת היטר והאלמי והדברים אשר יבוא עליהם מופת חנצ
 חותך הוא רבון ה' האל ית' בא אמר כי מיד ס'יבא הזדון והוא האים בעל זונות מיד בא הקלון
 כלומר הקלון נמשך בו נדבק עמו בכל ענייניו כי כל ססתדלותו ועסקו לא יסיו רק בדבריו סהס חרפה כגון
 פעולת סקום ססוסום אשר הוא חרפה לנו מפני סנסצתף בו עס סאר הבע' י חיו' הזדון הוא סס' סתואר כלומר
 אים מדון סענייניו סס מדה ואת כנעני' חכמה ד'ל וסבוא סכנועי' וסס סכרוס' ובעלי' סמ'ר' אשר ירו מ'אחוקס
 תבוא חכמה עמה ואיך להס מעמד כי אס רק עס חכמ' וסא מלת ואת במקו' ועס כנעניס תבא חכמה
 עבוא' תבוא ועמה' תמצא גס אפסר סיהיה זדון סס ולת' תואר כמו בזדון דברו סכביא ואו' סככ' כי האנשים
 ססלמי' והכנעני' למעלות יקרה סהאכסי' חיקו' אליהם בזדון ג'סעמי' יכלימו' ועס כלזה לא יכיהו חכמת' רק עס
 כל סהיוק והקלון סיסכלו סכנעניס תמצא עמהם ופי' ואת כנעני' ועס חכמת' אמ' כי סתמימו' אשר לאנסי'
 היסרי' תכחה אותם אל מחוץ חפכה או תכחיגס והעניין כי ססלימות' אשר ססתתפסו עמו וסמטבו אחריו בכל ע
 ענייניהם הוא ססליס כודתס והמכחיג' וסלף בוגדי' ד'ל והענות סל אכסי' בוגדי' הוא יטרד ארצס ממעלת' אשר
 כוונה מהס בביריות' ד'ל כי סס בבחורת' הדעה ענותו דרס' ורקו' מן סהכלחה סלמתי' סמכווכ' מהס כסלמרי
 סככס הזה בקהלת' אשר עסה את' הארס יסר' והס בקסו ססנינות רביס וסמך אל זה לא יועיל סן בינס עברה
 וסדקת תגיל ממנת כי כדקת סתמיס היסר תייסר דרכו לא אמר כי האים סתמיס והוא העוסה כדקתו וס
 והוא סכדק אשר דבק בו הוא מייסר סעולתו וסכחצתו והוא מייסר דרך סהכלחה לסכרו' בכונין סלא יכסל ויפ

ויכול או יאמ' כי האים ססלס וסדקתו סעסה לכפסו ולזולתו תייסר דרכו כלומ' גודס לעלות דרך יסריה
 באורח סקייס סהוא למעלה למטכיל סור מטאול מטה אמנס הרשע בעבור רסעצו לא תהיה לכססו עליוס רק
 ירידה או יאמ' סהרסע ימות ורסעצו עמו סלא יספיקו בירו לעשות תשובה ולכן אמ' וברסעצו יפול רסע וסמ
 וסמך אל זה כדקת יסריס תכילס ובהות' בוגדיס ילכדו כלומר סכדקת תמיס תייסר דרכו היא כי כדקת
 יסריס ראוי סתכילס והסבה טבריטעצו יפול רסע הוא כי בהות' רסעיס ראוי סילכדו צדקת אומר
 כי סלימות' היסרי' ויוסר' הוא אשר יכיל אונת' ממקרה העול' סזה סן מן סכליון סגמו' והטוגריס סהס סכך ה
 היסרי' ילכדו סן בעול' סזה יפול כבוד סאונס אחר מותס בעבור סחמה סעוסי' כלומ' בעבור רסע' וסא וסדות
 סמוך במקו' מוכרת' וסיה ראוי סיאמר וסדות בוגדיס ילכדו ואמר וסדות לסון יחידה להעיר כי כהות' אחת יפ
 יכולו על דרך כי סכע יפול כדקת וקס ורסעי' יכסלו כדעה אחת או בא להעיר כי סטא אחד לכי גרלו יכסיד
 אמונת' הארס ויטרידו' לחיו ער ואפסר סיהיה עניין סכסוק כך כדקת היסריס תכילס על הרוב סססססס

באין אמר בעת מלא יהיה אל העם והוא ה
הקנין ההיווני דעת לעשות תחבולות וככלו בהם מ
ממקריהם או מלא יהיה בהם מנהיג בעל תחבולה ו
יגיל בהם העם מן המקרים הרעים ופול עס והנפי

באין תחבולות יפול עם ותשועה ברב יועץ : רע
ירוע כי ערב זר ושנא תוקעים בוטח . אשת חן ת
תתמך בבוד ועריצים יתכפי עשר :

והנפילה דוחנית לפי הענין סוהיו בו כי כמו שבעת מלא יהיה לעם מנהיג בעל תחבולה יגילם מהנפילה ו
יגללו בתקרי העולם כן בעת מלא יהיה להם מנהיג דוחני מנהיג ומזהיר ומעורר אל עבודת ה' ית' ופול העם
בנתיב רע ויהיה מעותד אל הצונט הזלוקי ותשועה ברוב יועץ דל תגיע הששועה אל העם בעת ירבו
יועציו ומנהיגיו מהם בעלי התחבולות והתשועה הזאת כוללת אל תועלת זמני ואל יאוצת הכנסות כי בסוהיו
בגם יועצים ואנשי אמת יקרבו האנשים לעבודת ה' ית' ותהייה נפשותם נוסעות וחקרי מהזכיר באין תחבו
תחבולות יפול עם ותשועה ברוב יועץ המך אליו רע ירוע כי ערב זר להודיע כי האים בתחבולותיו אש הוא ב
בעל תחבולה או בעבור ענות סיקבל בכל עניו ויככל ולא יעטה ערבות לזר אמנם מי שאיכנו בעל תחבולה
ולא יקבל ענה בעניו רע ירוע כי כסילותו יביאנו לעשות ערבות לזר מלא יכיר אמנם החכמים מהם סוכאי
תוקעים עומדי לבטח ומדרך הטלמים לבחור להם לאטה אסת. חן סוהיה לה לחן טוב בעבור מעשיה הטובי
אמנם העריצים והם הרשעים

לא יגיל וכך הנדיק הכו' שהוא אים חסר לא יכוון לענג גופו רק הוא גומל נפשו והענין סיכוון להטלמת כ
נפשו אמנם הרשע לא דיו מלא יגמול נפשו אלא סיעבור גם שארו כלומר סיסיס עצמו וכסרו וקרוביו גב' כע
כעבדים בפעולותיו הרעות בעבור היותו רשע ועושה כעולות סקר אמנם האים שהוא זורע נדקה יקבל סכר
אמתי וקיים וכסחי כי האים שהוא כן ובעל נדקה מעוצד לחי' זמניים וכסחיים אמנם הרשע שהוא מדרך רע
רעה הוא חפץ במיתתו כי תועבת ה' כל עקטי לבולכץ ימיתם ודכונו תמימי דרך ולכן יכתבס לחיים אמן
רע אמר כי האים שהוא רע ירוע ראוי הוא סיתרועע כי ערב זר . או יהיה רע במקום סס הכועל כ
כאלו אמר רע ירוע בעבור סערב זר . ואמר כי מי סימלאנו לבו לעשות ערבות לאנשים זרים מלא יכירס
ספס סימחהו בערבותו ויסלס מכיסו ולפיכך אמר כי ערב זר כלומר עטה ערבות לאדם מלא ידעו כי אש י
יעטה האדם ערבות לו ודעיו לא יעטה כח' לעטירי עם עד מלא יבואהו חיוק מפאת הערבות שהוא ואמר אחר
זה וטובא תוקעים בוטח כלומר מי סיסכא לתקוע לזר כפיו סהוא סוכא הפי' אחרי התוקעים לו . כפיהס
הוא יגון בטח לא יירא סן יבטרך לפרוע חובת אחרים . ועל דרך נסתר יאמר כי האדם הרע הוא יתירועע
מפני שהוא סוכא נפשו ועטה ערבות ליכרו טח זר וככרו מעצמותו ותקוע לזר כפיו והענין סכני אמר והס
הכחות החמיריות כחרו בו נסמחהו כוטר את הכרמי' שהסיתרהו להסתרל בעבודות הכחות הגופניות מהס זרות
מעצמותו וכרמו ס' ו' סהוא החלק הסכלי מכחות נפשו סהוא עצמות האדם מאסר הוא אדם ובו כתענס מלא
הסתרל להוכיח ס' לכו האנוסי אל הכועל האלקיים אמנם האדם סהוא סוכא לתקוע לזר כפיו ומסתרל בהצל
בהלתו האמתית הוא בטוח מן הרעועה כי הוא למעלה מן הזמן אחרי סעמלו בדבריו מהס למעלה מהסמט

אשת אמר כי האמה סהי' אסת חן כלומר כוסחת חן בעיני כל רואיה עבור נסרון כל כעולותיה ת
תתמוך כבוד כלומר הכבוד תמוך אחריה לא תעטה דבר רק דבר סתכובד היא בו יתכבדו בה כל בני ביתה
אמנם העריצים והס בעלי גאווה לא יסתדלו לקנות אסת חן סיכבדו בעבורה רק יתמכו עוסר כלומר יסתדלו
לקחת אמה סיקבלו ממנה חן רב בין אש יוקלו עבודה או יאמר אסת חן תומכת כבוד או יאמר כי ככס האים
הטלס הרודף אחר הכבוד ולא אחר הממון כפשו או ידו תתמוך אסת חן דל שהוא יסתדל לקחת אסת חן ולא
יחוס אל העוסר אמנם העריצי והס בעלי העויות והגאות יחפסו אחר העוסר בקחת אמה אף אש לא תהיה א
אסת חן ועל דרך נסתר יאמר כי אסת חן והוא ככס המסכלת אסר בחכמי הסכל תתמוך כבוד כלומר
תסתדל בהסלמתה ויקל בעיניה חמן ותצנו למחמדת לא תחסוך רק בדברי הכבוד ובהסלמותה
ובדנקותה בהסס יתעלה

וַיִּדְעַת צְדִיקִים יַחְלִצוּ: כְּטוֹב צְדִיקִים תַּעֲלֶיךָ ק
קָרְיָה וּבְאֵבֶד רְשָׁעִים רָנָה: בְּבִרְכַת יִשְׂרָאֵל תִּרְוֹם
קָרַת וּבְפִי רְשָׁעִים תִּהְרָם: בּוֹ לִרְעוּהוּ חָסֵר לֵב ו
וְאִישׁ תְּבוֹנוֹת יַחְרִישׁ: חוֹלֵךְ רַב־יָל מְגַלָּה סוֹד וּגְאָ
וּגְאֹמֵן רוּחַ כְּבֹסָה דָבָר

ואיפסוד כי מלת חכף תואר אל המה ודל ספה מלא
חכופה יסחית האדם את רעהו גם איפסוד שמלת ד
דעת היא סמוכה אל הדקיקים ודל כי החוכף יסחית
את האנשים בדברי פיו ולפעמים ינבלו האנשים מ
מחוק החכף באמצעות דעת הדקיקים סיתכסגו צענ
צענתס ואס תהיה מלת ובעת מקור יהיה ענין ה
הסמוך כן האיש החוכף יסחית רעהו בדברי פיו ואס יודמן טידעו הדקיקים זה והוא טירגיסו סהחכף יכוון ל
להסחית רעהו סס יסככו הנלתי והוא סכיון באמרו ובעת דקיקים יחלכו כלומר בעת טידעו הדקיקים כוונת
החכף כי הוא להסחית את רעהו יחלכוהו האנשים מיד החכף כי הדקיקים יסככו הנלתי בטוב אמי
כי בטוב הדקיקים תוסף סמתת היסוב וטובותו כי סס לת יבקסו לעולם אלא מה סיהיה תועלת כללי ולכן כ
בעת סיתכסג העולם על פיהס ירבה טוב ההכנה והסדר בין בני אדם וגס סהס יסעדלו בכריתת הרטעיס ס
סיהס סבת סמתת העולם ומתוך כך יסאר העולם בטמחה רבה ובל לומ סלא תסעוב סיהיה בהכרת הרטעיס
הסמתת סדר העולם רק בהסמתתס הוא קיוס העולם מפני טמחה מסחית מי סמתחית העולם כי אלס סיה ס
מכנהג העולם על פי הרטעיס ותלותס לא סיה יכול להקייס וכמי סהאדם מהלך הקוסיס והדרדריס מן סכ
הכרס אז יוסף לתת פריו ותרבה הנלמתו ויהיה בזה קיוס הכרס כן בהכרתת הרטעיס ויהיה קיוס העולם והכל
והנלמתו וכך תמנח כי דל העירו על דבר זה באמרס קוסיס אכי מכלה מן הכרס

צבירת. זה הסמוך הוא כתיבת סבה אל הסמוך לפניו ומומר הסבה סבטובת הדקיקים תעלון הקרויה הוא צב
צבירת יסרוס כלומ ברכת ה' ית על היסרוס ותרבה הנלמתס ויתנהג העולם על פיהס תרוס מעלת הקרויה זה
והסכה סבאצוד רטעיס רנה הוא סאס לא תכריתס מן העולם לא די סהיו הורסיס הקרויה בטעולת אלא אפי'
ברוח פיהס סהוא דבר קל בערך אל פעולתס תהרס קרויה בזה פירסו קצת סמרסס זה ספסוק צענין זה
כלומ האדם סהוא חסר לב הוא לבו ולחמה צעניו רעהו כי כל אונתס סיכירו פחיתות סכל יכווהו ואיס תכוב
תבינות יקריס דל ואס זה חסר לב יס לו קצת רוב תבונה ירבה בסתיקס סלא יכירו חסרון סכלו מדבריו ועל
דרך האמת יאמר כי האיס סהוא חסר לב לפחיתות סכלו יבזה האנסיס גדולי סמעלה אונטס מי סהוא בעלת
תבונה יקריס וסותק מבוינה כי אס הוא אים חסר והפריסות יקרבו ריעיו אל ה' ית בדבריו ערביס לא בדברי
קלון ובו ואס יראה גדולי סמעלה יפארס בעבור מעלתס אז יאמר סהחסר לב הוא מבזה רעיו ומסתיק האיס
סהוא אים תבונות אז יהיה ענין הסמוך כן מי טהות מבזה האנסיס פהס רעיו ודומיס לו בסחיתות סמידות
חסר לב כי איך יבזה האנסיס בעבור רוב מדותס ואונתס המדות סמגכות סס צו גס כן ולכן קראס רעיו כלל
רעיו באונתס המדות אמנט מי סהוא אים תבונות ובו מדותס ומגכות יסתיק ולא יגנה האנסי בעבור מדות טהס
כמחאות בו גס כן. הולך אומ כי האדם סהוא הולך רכיל והוא מגלה סוד מזה אל זה לא די סהוא מ
מגלה הדבריס סאיך ראוי לגלותס ואכי לא כתכו אליו בסוד אלא אפי הדברי סכטכו אליו בסוד ומור הו מגלה
אונתס אמנט האיס סהוא כאמן דוח מוטל בדיוח וכאמן להחיות בסוד לבו ולא די סהוא מכסה ומעלים מה ס
סכתן אליו בסוד אלא על גדל מעלתו הוא מכסה אפי הדברי סלא סכתן אליו בסוד. ואיפסוד סכיו סלמה סמלך
עה באמרו הולך רכיל מגלה סוד כאמר יסיגו אס מפי סתב ימחאותו אז מפי חכס יסמעוהו דבר סוד מן סחכ
סחכמות האלדיות הנעלמות מעיני סהמון ולא יסיגוס ויוקו בהס אס ידעו אונתס באמר ויוקו סבמר והלחס
והיין עס היונתס מזונות צרוחיס אל חלוסי סגוף ואמר חלו חולי כבוד כי לדמיון זה יוקו הענייניס אלדיוס הא
האפתיס לקצרו סכל ועניו דעת כי סס לא יסערו כי אס גוף והחאות גופניות וכאמר תכטוך לקרצס אל
המתת ולעוררס אל סהנלחה יוטב יותר בעוניהס ארץ ובת חלב ודבס וסירות גינוסר מאמר יוטב בעיניהס
סתאמר אליחס כי יגיעו לגדלס סיהנו מזיו סכינה והיו צרויסי בצרוי סחויס על דבר זה ואס הוא סתכלות
אמ' אים אל רעהו מה הוא כי לא ידעו מה הוא ולזה צריך סחכס סלא יגלה אל האנסיס מן סמודות האלדיות
רק כפי מה טידאו סיוכלו לסבלס וקרא סחכס הזה רכיל מי סינלה טעמי תורה וסודותיה לאונתס סאינס ראו
ראויס לכך אמנט האדם סהוא כאמן רוח הוא מכסה ומעלים סמודות מאונתס סאינס ראויס לסמעס:

גום וזהב באף חזיר אשה יפה וסרת טעים תאיה
צדיקים אך טוב תקית רשעים עברה יש נפול
ונוסף עוד:

אמנם לפעמים בעבור זרע צדיקים העתידים לנח
לנחת ממנו כמלט שלא תבואהו רעה מיד ובעבו
סחוקו למעלה מזה אסת חן תתמוך כבוד ועריני
יתמונו עוסר ולא יחוסו שיחיה להם חסת חן בנה פ

פנותתס ואומר כי חן לדורך אל עוסר או לישי כי כבוד זהב באף חזיר אשה יפה וסרת טעים או בל לומר
כי הרמשים הנזכר החכמה כאלו נמנחת בהם לבט' והכל אטר בז' סיסתמסו בו בעטית המעשים
הרעים לדמיון כזס זהב באף חזיר ס' לכלכהו והאסה שיטה סתוומחת ונותה להסרון טעמה והוא סכלה
כזס אומר כי האסה שהיא יפת תואר וטובת מראה והיא סרת טעים כלומר חסרת סכל הוא בלתי כלה ומ
ומתקבל כי עס היופי ראו להתחבר סכל טוב ושלמות כדי סיתחבר הטוב עס הטוב אמנם בסתיה האסה יפ
יפה וסכלה הוא חבד בלתי הגון מכני סיתחבר הטוב עס הרע והוא לדמיון הדבר הטוהר והסקי כמו כזס זהב
ס' ד' ראוי הוא סיתחבר עס דבר טהור ונקי ויתחבר עס דבר העמא והמטונק והוא סיוסס באף חזיר אטר
כרע כי תמי' לכלוך וטונק באפו וכמו סהחזיר בטיומחתו ובעולתו הוא מטנק ומלכ'ך כזס הזהב ס' ד' וזה
והנקי ונקוב בהס האספתות ולכלוכיס כן הסכלות הסר ב' אסת האסה יטכף יפעתה ויוסיה ויבאה לטמא מע
מעסיה ולססחית יפעקה או יהיה הפ' ס' זה הססוק ב' העניין ידוע כי זה החזיר בטבעו ינקוב ססספתות ו
ובצט סימחא דבר כעטב ומטוקן יהנה בו להיותו מוזנו ואס יודמן בצט נקב' ססספתות באפו סימחא כזס ז'
זהב סהוא ד' כחמד ויקון בו והוא לדמיון האיס סהוא סטוף בימה סלא יתענג בכסיס הקדוסות והסנועות ס
המתרחקות מצעטועי הזמה כאלו לא יתענג במס. ב' הזכרים וירחיקס בכל יכולתו וימחסס יתענג לחיסות
הזמה אטר תתמכרנה לסל'ג בצעטועי תעועי הזמה ויהיה עניין הספ' ק כן כמו סיקון החזיר כנוקבו בל
באפו ססספתות כסיודמן לכניו כזס זהב תמורת הכוחה סהוא מוזנו כן יקון סטסקע בצל'ו העולס באסה א'
אעבי סציה יפה וסרת טעים כלומר כס' א' תמחא חן בעיניו בעבור סחינה מסולחת ומרגלת בצעטועי הזמה
המה או יהיה ס' יפה ויהי במעסיה ולא תמטך אחר תלות לבה הזונה ולכן סמך אליו הססוק הבא אהריו תל
תלות צדיקים אך טוב כלומר תלות הצדיקים אינה מן סתלות הבחיות רק תלותס היא הדבר סהוא טוב ב'
בינוח ט' אינס תקות רשעים והוא הדבר סיסיומח תקותס ותכליתס הוא עבירה כלומר בדבר המביא עליהם
עבירה ס' ועבירת הנס'ס ואסר סקרה אסה יפה סחומר חן והטוב המוכן בטבע לקבל נורת ססכל על סכל
סלימות ואמר כי כסיודמן סיהיה סחומר חן וטהור ומובן לקבל נורת סדעת וצבלין בבחירתו הרעה לא יסת
יטתל להזניה סכלו מן הכח אל הסוע' רק יס'תמוס במיני פחיותות סכלו לקנות קנייני העולס הזה וילך אל
אחר תלותיו ולא תועיל לו ססכנה סטבעית סכמנחת בו מוכנת לכל מעלה וסלימות הוא דבר בלתי ראו ודו
ורומה לכזס זהב סהוא באף חזיר כמו סהחזיר מטנק כזס זהב כן בחירתו הרעה מטכסת סחנה טובה סטבעי'
אטר בו לקנות כל מעלה וסלימות תלות אומר כי תלות הנס'ס סהס בעלי צדק ויוסר היא לע
לעסות הטוב בפסס ולזולתס לא זול'ת זה וזה רמוז במלת טוב הדבר סחיכנו כא' טוב ואה הטוב הנכסו

הכסו ליראי ס' סהוא טוב מוחלט אמנם תקות רשעים והוא מה סיקחו לכססס ו' זלצס הוא דבר סל עבירה כ'
כלומר מעסה ס' ביא על צבלין עבדת ה' ית ועבדת צדתינו כי לא ירנו לענמס ולזולתס כח' רע יש אחר ס'
ס' הזכיר כי תלות הצדיקים ס' לסטוב לענמס ולזולתס אמר לא תחסוב כי בהעניקך לאחרים מאטר חננך ה'
י' סיחסר ממוך בהועילך אל זולתך מן הדעת סחננך ה' ובהאכילך עליהם מן הרוח אטר עליך יחסר סכל
טכלך כי יס מחזר ונוסף עוד כי בהעניקך מממוך לזולתך ויראה בעיניך סצחזר ממוך תהיה ברב' ה' בכל
אס' לך בבית ובסדה וברוב הענין ברוב הימים ימחא האדס חסר אטר יעטה ואלעבי סיעסו לאסר לא יכיר
כמו ס' אמר סלח לחמך על פני המיס כי ברוב הימים תמנחנו ולפעמים ימחא יוקר ממה סיעסס ואל זה רמו
ב' אמר וכו' עור

גומל נפשו איש חסיד ועובר שארו אכזרי : רשע
עשה פעלת שקר וזרע צדקה שבר אמת : כן צד
צדקה לחיים ומרדף רעה למותו : תעבת ידו
עקשי לב ורצונו תממי דרך : יד ליד לא ינקחו
רע וזרע צדיקים גמולט :

אמנם העריכו נפשותם למחמדי העני ויתמכו ה
הפוסר והוא העמל שהוא תחת הסוס ויבזו אל הכ
הכבוד הרחמי אשר עליו כאמר כבוד חכמים יחלנו
והוא הטוב הכפון ליראי ה' ולחושבי שמו גומל כ
כפסו איש חסיד אומ' כי האים החסיד מעוטה חסד ל
לכפסו ולא יחמום אותה ולא יבזל ממנה לחס חקה
אמר היא עבודת האל ית' ויריעת אמינות הכמהות
אמר למען הראותה כל אלה הנבאת הנה הוא גומל

כפסו כ' ומ' הוא מטדלל בהסלמת כפסו והעניין סכל
הטדלותו הוא לכבוד חלק הסכלי מחקות כפסו ואין ל
לזרים חזו כי לא תהיה הסגתו על עמניו הזמניים רק ליקח מהם ההכרחים ב' בד' ועובר שארו אכזרי רל
והאיש שהוא עובר שארו שהוא החלק הסכלי אשר בו נתעצם ולא יסדלל בהסלמתו אשר הוא המכונן ממנו ה
הוא אכזרי באמת או יאמ' אעפ' שאמרתי ג'מל כפסו איש חסיד טהמכו' מן האדם לגמול טוב אל החלק הסכלי
ולחזוהו מן הכח האנוסי אל הסועל האלדי עם כל זה אין לענות החומר לגמרי ולמנוע מהגוף הזרכים ההכ
ההכרחים ללא סבה מחויבת וקרא העוטה זה אכזר . רשע אמ' כי הרשע והוא המקבר בעבודת האל ית' ו
ובהסלמת כפסו כל הטדלותיו ופעולותיו לכפסו ולזולתו אינם אלא פעולות של שקר שאין להם קיום ואמי
ואמינות או יאמ' כי הטדלותיו הם בעמניו הזמניים הכלים ולפי' אין לו יתרון בכל עמלו טיעמול תחת הט
הסמם . אמנם האדם הט'ס הוא הזרע נדקה לכרך כפסו ולזולתו סכל פעולותיו הם טיחייבהו הסכל ותכנהו
התורה והוא הנקרא זרע נדקה יהיה סכרו דבר אמיני וקיים והוא תעכוב הנסמות . כי אין ראוי שיקרא דבר
אמת הכלי וחולף ואיפסר זרע נדקה האים הזרע נדקה וסלמות בלבנות האכסים והוא סיאחיל מחמתו על
זולתו ויתן מהודו עליהם וסכרו יהיה דבר אמיני וקיים בעניין ומצדיקי הרבים ככוכבים לענ' . ס ועד' . כן
אמר כן נדקה לחיים כן הוא האדם היסר מן אש כניס אתס ואומ' כי האים שהוא יסר והוא בעל נדק גם כן
סופו לחיים רל לחיו העולם הזה ולחיו העולם הבא ואיפסר סמלת מרדף מסירתת בראשונה גם כן ו היה עניו
עניינו האדם טהוא כן ומרדף נדקה סופו לחיים ומרדף רעה למותו רל האדם שהוא מרדף לעשות רעה לכפ
לכפסו או לזולתו גרים רעה לכפסו ולזולתו וגורם מיתתו ואיפסר בעבור טהמ' בכוף הככוף הקוטס לו וזרע
נדקה סכר אמת סהס חיי עד ומרדף רעה הוא רדף ומבקס מיתתו והעונס שהוא בהסך אל החיים והנכחיים
ובעבור סחומר כן נדקה לחיי ומרדף רעה למותו סמך אחריו תועבת ה' עקסי לב רצונו תמימי דרך . כלומ'
ראוי הוא שמרדף רעה יהיה סבת מיתתו כי תועבת ה' עקסי לב וראוי סהאים נדקה והיה לחיים כי רצון האל י
ית' תמימי דרך תועבת ה' עקסי לב אמ' כי האנסים סהס עקסי לב והס הסתלתולים במעסיהם וברציהס
הס נצעבים בעיני ה' ית' כי הוא ית' סלס מכל סלס ואין סלימות דומה לסלימותו והסלמות אסר יאמר עליו
ית' ועל זולתו כאמ' בסתוף הסס בלבד כי הוא ית' נעלה ומרומס על הסלימות ולפי' לא יהיו רצניים לכפיו רק ה
הסלמים המתדמס חליו ית' בפעולותיהם כפי סכונת ומי סלל יסדלל להגיע אל ס' ימותו ית' ולהדמות חליו
הוא תועבה לכפיו כמו סכתו תועבת ה' עקסי לב והס הסתלתולים . והרצניים לכפיו ית' הס תמימי דרך והס ט
סכל דרכיהס והס כעולותיהס יביאו סלימות עליהס ועל זולתס ואיפסר סקרא תמימי דרך חותס סודרכו הד
הדרך סגולה סהס סלמים ותמימים סחזו הדרך סתמימה והיסרה לעלות במעלות סחכמה ובעבור סחמר
תועבת ה' עקסי לב סמך חליו יד ליד לא ינקחו רע כלומ' לא יתאחד סודענותו וכן בעבור סיות רצון ה' ית' תמ
תמימי דרך זרע נדיקים כמלס יד ליד לא ינקחו רע אומ' כי האים הרע סהוא עומס רע לכפסו
ולזולתו לח ינקח סלא יבואהו העונס על רעתו אכן יבואהו יד ליד כלומר בקרוב אמנס זרע נדיקים והס בני
הנדיקים או סבכים נדיקים הס כמלטוס מכל רע בזה ונבא' או יאמר מן הדין הוא ס איהס הרע לא ינקח
רק יגמל מיד כפי רסעו אמנס אס סחוטס זה הוא זרע נדיקוס סיס לו זכות אבות יאריכו לו סלא יחלע
עניו העונס מיד אעפ' סלא ינקח לכסוף . או יאמר מן הדין הוא סהאים הרע יגמל מיד

וְעֵלָה צְדִיקִים יִפְרָחוּ עֹבֵר בֵּיתוֹ יִגְחַל רִחוּע
וְעָבַר אֲוִיל לַחֲבֵם לְפָרִי צְדִיק עֵץ חַיִּים וְלִקְחָנָם
נִפְשֹׁת חָכִים הֵן צְדִיק בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל

ונעבור מהתענוג תקרא עלייה והוא עליוית מעלה ומדרגה קרא עונם הנפש ירדה ונפילה. אמנם חזר הצדיקים לא יכולו רק יעלו והוא אמרו וכעלה צדיק צדיקים יפריחו דמה אותם לדבר הנזכר סדרבו לע לעלות ויפריחו מן האמצע והענין סתיה עלייה הן

בחייהן עליויה במדרגות סולת החכמה והן עליויה לבסוף שידבקו בחלדי הכנב בראש הכולס וקרה מה סכנוג זה לכנס הרשע נפילה ממחצבה מעולס העליון ובעת סתכרת ממנור החיים יהיה מס הנפילה ראוי לה עובר אומ כי האים שהוא עובר ביתו כלום עובר אנסי ביתו או האנסי הכתומים תחת הנחגתו לא הר הרויח מאומה רק הוא כחל רוח כלום דבר בלתי תועלת ולפי זה הפי יהיה אומ ועבד חיל לחכס לב דבר בפ בפכי עצמו איז לו דבקות עם ראם הפסו רק פאמ' כי האויל בעבור חולתו יסוב עבד לאים חכס לב כי בעבור חולתו יעני ויסוב עבד לאים חכס סיקסה המון רב בחכמתו אי יאמ' עובר אנסי ביתו הוא מי סיכחל רוח והע הענין כי האים שהוא הולך סובב בדרך לבו אחת הכה ואחת הכה ללא תועלת רק רועה רוח ורוח קדיס הוא עובר כפסו כי מתקד שהוא מבטל ממלאתו ולא יסתדל להמציא טרף בגי ביתו הוא עובר בגי ביתו סאיז לה להס ממה לחינות והס מכפס למעטה ידיו וסוף זה האויל הסובב רועה רוח סיעני וסוב עבד לאים עטיר סב טבחמת לבו לא היה סובב כמותו וקסה הון רב או יאמ' בפסוק זה גנות האויל וספר ממנו ג עכניכוס האחד טהוא עובר ביתו וסהוא כחל רוח והוא עבד לאים חכס עבור חולתו ולפי הנסתר אמ' כי מי טהוא עובר בי ביתו דל בית כפסו ומעמים על עצמו מה סלא חובתו התורה ללא סבה מחויבת הוא הרויח מאומה כי מה סה טהוא מקום בדבר זה סכר ההוא לא תועיל בזה ואמר אחר זה לא תחסוב סהמכוון ממנו הוא סתכריך כפסן נ ותמלא רגון סכלך רק עמה טיה ס האויל עבד והוא המלך זקן וכסיל אל החלק הסכלי הנקרא חכס לב

פרי אומר כי ספרו טעומה הצדיק לעצמו בעבודת ה' ית' וצדקותו החכמה היא עץ חיים כלום הדבקות ב בחלדיס ית' אסר הוא ברור חיים והמטיל זה הדבר לעץ חיים אסר אכליו יחיו לעולס וכך תכלית הצדיק בסל בשלמותו ובעבודתו הוא להיות אי לעולס בעולס הנסמות ואומ' לוקח כפסות חכס דל ומי טהגיע ממעלתו פ ער טיהיה ראוי להקרא חכס תביעהו הרוח האלדי אסר בו להסלס וולתו העסה ככסות ואמר ולקח דל סהוא לוקח חסות מיד הזמן אסר סבר עבדיו או מיד התאמות ומקרבן להסות בגל ה' ית' או יהיה ולקח סעל כגור מ מן כי לקח טוב כתתי לבס כלום מי טהוא מלמד לקח טוב והיא החכמה אל הכפסות הוא חכס ובעבור סאמר פרי צדיק עץ חיים סבעולתו מביאה לחיים הזמכיים והנכחיים אמ' הן צדיק בארץ יטולס כלומר לפעמים רן רואים הצדיקים יס להס חיי עבר בעולס הזה והוא סרמ' לאמר בארץ ואמר יטולס רמו כי הצער סיהיה לו ב בעולס הזה לגמול קצת מעטים דעים טפעל בקצת זמנו וכל סכן סהרסע והחוטא יטולס לו גמול מעטיו הר הרעים צעת סיחפון ה' ית' בחיי או במותו והאדם הטוב אעפ' ספעמים בארץ הוא יפיק רבו מה' ויקבל סכרו והרסע סהוא בעל מחטבות דעות יניחגן ברטעו סיענפס כי איכנו דבר ראוי סיכון האדם והוא פעל הרסע א חכס הצדיקים סהס רחוקים מן הרסע לא ימנו סרסס הן אמר הן האדם הסלס צעת סיעבור על מ מנות בראו ית' צעת מן העתים לא יקסו ה' ית' מאותו עון רק יעניסו בעורו בארץ כלום בהיותו בחיים כל סכן הרסע והחוטא סהס ראחיס סיענפס ואס לא תראה עונסס בעולס הזה יס להחמיץ סיענפסו במקום אחר אחרי מות. ודע סהחכמים יוראו לספר עונסס הרסעים אחרי מות פן יסחיתו סו כי הוא כורא מאד ומי יכילנו ובאמרו הן צדיק בארץ יטולס מלתא אגב אורח קמל' רמו לבו הענין הגדו אסר הקבאר לחכמים והוא סהס סהצדיקים ואנסי אמונה כטיחטאו לפעמים לא יכקה ה' ית' מזכירותיהס כס עור החטא ההוא אמרו בתורה ולא יקח סומד רק יעניסס בעולס הזה כפי חטאס יטולס להס גמולס הטוב ממעטיהס הטובים בעולס הנסמות ו מחיבה החכמה העליונה להות כן מפני סכל הטובות והתענוגס סיהיו בעולס הזה סהס איך ואכס ואיך להס דמיון וערך לטובצ' העולס הבא וכך קצת עונס סיהיה לכפס החוטאת אחרי מות בעולס הנסמות הוא גדול אלף אלפים מכל עבר ועכו סיהיה בעולס הזה ומפני זה חייבה חכמתו ית' לענות צדיק בחטאו בעולס הזה ס סהוא איך ואכס בערך אל העונס הרונחי וזה רנה באמרו הן צדיק בארץ יטולס ויקבל כל סכרו מעבודת א אלדיו וקיינס מנותיו בעולס הנסמות סהוא הטוב הנסון והגמור ליראיו ה'.

א

וחסדך מישר אך למוחסר: גפש ברכה תדושן ומ
ימר הגם הוא יורה: מנע בר יקבהו לאום ופר
וברכה לראש כושביר: שחר טוב יבקש רצון ודו
ודורש דעה תבואנו: בטח בעשרו הוא יפל

וכן בהאנילך מרוחך האלרי על זולתך לא יחסר ס
סכלך אכן יהיה נוסף במעשה הזה כמו שאמרו רזל
הרבה למדתי מרבתי ומתלמידי ויצר מכולם וזה ר
רמו באמרו ונוסף עוד וחסדך מיושר אך למחסור ר
רל' מי שיחסוך וימנע לכפסו חקה הראוי לה וכן כס
כסיחסוך מזולתו מה שהוא יוסר ומשפטו סיקבל אך

למחסור כלומר יחסר ממנו אס לא יתקרב לאנשים כפי היושר וכן יחסר סכלו בעת שלא יאניל מהור סכלו
על אחרים כי מתוך כך סלג ידבר בענייני החכמה עם אחרים שיסאלוהו ויענה
ויושיבוהו יטכח מה סלמד ותחסר חכמתו יוש' יוש' כפט ברכה תדושן זה הפסוק דומה בעניי כו אל הפסוק ה
הקודם לו שאמר ים מפזר ונוסף עוד ואומ' כי האדם שהוא בעל כפט ברכה כלומר כפט כדיבה וחוכמת ומשפט
אשר תרצה הטוב לעצמה ולזולתה תהיה דשיכה ורעככה וקיימת במעמדה הטוב לא תחסר דבר בזה - ואיפטר
סא' ים מפזר ונוסף עוד כיוון אל חכמת הפסל והחכמה על אחרים ומרה גה הוא יורה רל' כי מי שמרה כמ
במאון סכל זולתו בהאנילו מחכמתו עליו לא יחסר מה שהוא הועיל

הועיל במעשה שהוא לעצמו כמעט ומתלמידיו יציר מכולם אן יאמ' כי מי שמרה אחרים לא יחסר סתחסר
חכמתו בעציר זה כי הוא טכבר חכנו זולתו והעניקו יורה עוד וילמד אחרים מונע בר זה הפסוק כתיבת סב
סבה אל מה סוכר באמרו ים מפזר ונוסף עוד ולתמרו כפט ברכה תדושן ואמר שהסבה שהזוטך יוסר יבא
לדי מחסור ומי שמפזר ממנו לכדקה נוסף הוא כי המונע סבר והוא מי שחכנו ה' עד טכבר מן סבר מה סיס
שיספיק לקהל מאנשים והס המיוחלים שימכור ממנו והוא לרוע טבעו מונע סבר מן העס ולא ימכרונו מט
מעט העולם מאנשים יקללוהו ואס יש בעל סבר

בצל דוח כדיבה ויטביר סבר לכל עם הארץ יב
יברכוהו האנשים וטבע החסרון והמארה להמנח במקום סתיה טס הקללה וספע הטובה מדרכה סתמנח מ
מנחה במקום הברכה וכן הענין בעצמו מי שחכנו ה' סכל טוב ולא יאניל על זולתו יקללוהו האנשים וחכמתו
הנלך וחסור ואס יכהיג בני דורו לעבודת ה' ויאניל מטכלו לכל איס מוכן לקבל יברכוהו האנשים וחכמתו הול
הולכת ונוספת כי ילמוד מתלמידיו מה סלג ילמוד בהיותו מתבודד בלימודו - ואיפטר כי יאמ' יקבוהו מן ויקוב
חור בולתו ואמ' חכס הזה מי שהוא מונע בר והי רכון סיקבוהו עמים בארבותיה וברכת ה' ית' תהיה על ראס
האים המסביר לכל עם הארץ ואחר סהזכיר וברכה לרהט מטביר הזכיר הסבה ואמ' הסבה סתחול הברכה לר
לראט האיס המלמד דעת את העס כי האיס סחור טוב לעסותו לכפסו ולזולתו הוא מבקט להיות רכנו לאל ית
ולאנשים ולכן תחול עליו ברכת ה' ית' והאנשים אמנס האיס שהוא מונע בר יקבוהו לאומיס ואחריו שהוא ד
דורס רעה תבואנו וכל זה גרס לו היותו בוטח בעשרו ולא יחוט להיוצ רכנו מה ית' והאנשים ולכן יפול

אמנס הצדיקים ופרחו לדמיון העלה סל אולן והבוטח בעשרו ויסיר מעליו הסגת ה' ית' הוא עוכר ביותו
וכסיחסוב לכחול עשרו הגדול סבטח בו הוא ינונח לבסוף סינחל רוח כלומ דבר אבר לסעתו וסרפו כסיכלה מ
ממוכנ סיהיה ענד בעציר חולתו לאיס סותקיס בידו ממוכנ בעציר היותו חכס לב הוא עץ חייס כלומ תכליתו
אמר הוא סריו מביא אל סלימות אשר בע' ינו יחיה לעולם יחט עלה בידו להיות לוקח הנכסות מיד הזמן או
מיד הסטן ולהדריכס בדרך התורה והמוכנת או ראוי להקרא חכס באמת כי איך מעלה למעלה מעסוי כפסות
סחר טוב אמ' כי האיס שהוא סחור טוב רל מבקט לעסות הטוב בכל יכולתו לכפסו ולזולתו הוא בבקסותו זאפ
מבקט דבר שהוא רכנו רל' דבר רכנו לה ית' ולאנשים אמנס האיס הדורס לעסות רעה לכפסו ולזולתו הרעה
תבואנו כלומ תחול עליו וכי סחור שהוא כאלו יסכיס בטחר לרוב תאוותו לעסות הטוב ואיכסר סמלת תבוא
תבואנו תסרת בראסוכה גס כן ואמ' כי האיס שהוא סחור הטוב וכן האיס שהוא מבקט רכנו תבואנו ומי סהו
דורס הרעה תבואנו הרעה גס כן בוטח בעשרו אמ' כי מי שיבטח בעשרו הוא יפול כי מאחר שהוא בוטח
בעשרו ויסיר בטחוכו מה ית' ותסור בעציר זה הסגת ה' ית' ממנו ומתוך כך יפול והענין סיפול מעשרו או
או יפול כסילת מיתס בבאר סחת או יפול בסאול ואבדון והוא כנו אל העונס האלרי אחריו מות

יבוש : אשת חיל עשרת בעלה וכרקה בעצמותיו
 מבישה : מחשבות צדיקים בסגשג תחבולות רשע
 רשעים מרמה דברו רשעים ארב דם ופוי ישרים
 יצילים הפוך רשעים ואינם

והרקב הוא חולי סחלה האדם ויתחיל בבשר ויעבור
 הסחין בענש טהור דבר סחין לו תקנה ולדמיון זה
 היא האמה הרעה אל בעלה מהי תביא רקב וחסרון
 ויחאיה בכל מעמיה וגם בגוף בעלה כי הוא יחלה
 מדאגתו עליה כי תבייש בעלה ובגיה במעמיה ותפ
 ותפוד ממונו ותביא עליו קטנות ומריבות ובגיו יהי

יהיו בספק ממורים גמורים ואין קץ אל הרעות הנמצאות בסבתה ועל דרך הנסתר נאמ כי אסת חיל ה
 חומר של אדם כסיחיה ממוסך ויפר בטוב מוכן לחול עליו נזיה סלימה וככבודת ואמר כי כסודמן סיהיה ל
 לאים חומר טהור וממוסך הוא לכרחה מהוא בעלה לעטרת תפארת בחייו ובמותו יגיע להתעטר בעטרה סמת
 שמתעטרים בה הצדיקים באומר ר'ול צדיקס יוטבי ועטרותיה בראסיה כי מי מהוא על זה התואר יהיה לו חס'
 חיל לא יחבל מעץ הדעת טוב ורע כלום לא ישים תכלית מוננו אל אכילת עץ הדעת רק יסלח ידו ויקח מעץ
 החיים ואכל וחי לעולם ולא יכרהו ויפנעוהו הסומרים הסובבים בעיר ולא הכרובים ולהט החרב המתהפכ רק
 כל העם הנמנע בעיר יהיו לו למם ועבדוהו ימנע כל בחותיו מסכיונות אל ההגלחה לא ינמער בהנחת התעב
 התענוגי וימנע את סאחיה כפסו זיאחונ' ולא ירפנה וידבק בה דבקות אמתי ואמרן וכרקב בעצמותיו מבוסס
 הוא ספל למי שהוטבע על טבע בלתי נאות שהרכב מטבע בלתי טהור ובלתי ממוסך סימנע עכמו בלתי מו
 מזומן לקבל סלימו רק עם טורח עכוס מפני סאכל מעץ הדע טוב ורע ויגרים מהן עדן ואס ירנה לחזור בו
 ימנע הכרובים ולהט החרב המתהפכת ולא יוכל לעבור כח בצד סומרו חומות הסומרים הכרובים בעיר י
 יכרהו ויפנעוהו ויסאו ריידו מעליו וזהו הנקרא ז ונג סני סקסה לזוננו כקריעות יס סוף כי הוא בכוחה אל ה
 ההגלחה ימנע כל בחותיו מזומנים ומטבעי אל ההכך וה יוכל לעבור אס לא טיובטע הוהה ועל הרוב יסארן
 חוץ מהן עדן ולא יכנאו בו לעולם ואל זה רמו באומרן וכרקב בעצמותיו מבוסס כלומר מי סיס לו חסה מבני
 מבוסס סיהיה כסצת להסצת הנחס ותחבל מעץ הדעת ומאכילה לבעלה גב' היא
 לדמיון האים סיס לו רקב בעצמותיו סהוא לא יכל להתרפא כח' בטורח ובצמל גדול ואחרי עכויס גדולי ועל
 הרוב לא יתרפא בעל הרקב בעצמות לעולם ואספר סקרא בעלה טל אסת חיל הסכל ואומ' כי כסייה חומר ה
 האדם יוסר וממוסך בעמותו תחול עליו נזיה ססכל על הסלמות והכל הנלך אל מקוס אחד כחשבות
 אמ' כי מחסבו הצדיקי' סס לעסות מספט וסייהיה סמספט נמנע לארץ תמיד ותלקח הנקמה מהעובדי' על דת
 דתות וכס' סתחבלת' סס סוטבו על סוג מספט גב' אמכ' הרסעי' לא די סמחסבת' סס מרמה אל סוג תחבלות'
 סס לרמו' או יאמ' כי מחסבת' סאנס' מסג'ו לעול' על סמס' סאלקי' ויראו ממספטו אמכ' הרסעי' לא יסערן
 זה רק סס עוסיס לעול' תחבלות' לרמות' סאנס' בהס' וסמך' לזה דברו רסעי' חרוב דס כלום תחבלותיה'
 ומרמוציה' סס תחבולג' ומרמות' חרוב ולספוך דס הצדיקי' מסתדלי להניל' מידס ולכן אס תהפוך הרסעי' תמ
 תמנע סאינס' ובית צדיקי' יסמוד' כי הרסעי' בעטרו סיארבג' לדס יבוט' סתאו' אידס הצדיקי' סיניג' סהריס' ס
 ציתס יסמוד' דברו' חומ' כי הרסעי' דרייה' ופעולותיה' סס לארוב' דס לרעיה' לסכך דמס או לקחת
 ממוכ' או על צד ססנאח' ונקמה אס על דרך סהס סונאי' המין סאנוסי' כמו סאפעס סהוא יחרוג הצעלי חייס
 ולא כדי לבקס טורפו מהס ולדמיון זה סס קצת רסעיס יגרימו הזיק לזולת' בגוף ובממך' ובגפס' ולא לתקות
 קבלת' תועלת' בזה והס יותר מגכ' מחיינת' ייער' סיבקסו טרפס בהריגת' סאר' צעני' חייס וכי יסרי' יצינס' אמ
 אמר' כי היסריס' וצעלי' הטליונות' לא די סלא יארבו להס ולא יזקו טיס' צדלו להנילו סלא יזק או יאמר דברו ס
 הרסעי' סס לארוב' דס כדי לספק' דס כקי' ואס יזרמן סהאנס' יסרי' ירגיסו ברטעס טיאריבו לדס ינג'ו הכס
 הכאריבי' בכל' כחס' ברצו' פיהס והטעס סיוודיענו להס כי סס נארביס' או יעסו סהאריבי' לח ינג'ו להזיקס'
 הפוך אמר' כי הרסעי' אין להס מעמד קיס' רק סס כניץ ססדה בבקד' יניץ' ואלף ולערב ימולל' ויצ
 יבס כטעס ועוד מעט ואין רטע והתבוננת' על מקומו ואיכנו כי לרוב רסעס לכעמי' עוסי' דבר סהס ככרתי'
 מן העולם ברתע' סתאו' ו' פוי כך אמ' אס תהפוך אותס מעט סלא תראס סעה קטנה לא ימנעו לעולם אמכ'
 בית צדיקי' יסמוד' לעולם או יאמר סכך פניך ותעלי' עיניך מעט מהס ותמנע סהרסעי' עוד אינס' אמנס' סס
 הצדיקי' בית' נכונ' לכני' ה' או רל' אס תרנה להסוך הרסעי' מרסע' אל סנדק' לא יתקימו צדיך' סנדק' או לא

אף כי רשע חטא: אהב מוסר אהב רעת ושגא
תוכחת בעד: טוב יפיק רצון מידוד ואיש מוימות
ירשע: לא יכון אדם ברשע ושרש צדיקים בל

ולא רבה סיקבל סכרו בעולם הזה טקניינו הם הכל
ירעות רוח ולרשעים חייב חכמתו בהסך זה והוא ס
סהרשעים עם גודל רשעם אי אוסרם שלא יעשו ד
דבר לקבל סכר טוב וברוב העתים יחטאו ויתחייבו
עבורי החטאים הם ענושם גדולי ולפי ראת החכמה

העל יונה לתת להם גמולם על מעשיהם הטובים טובות העולם הזה סהם הכל ורעות רוח
להענישם בעולם הנשמות שהם הענויים גדולים והמבילים וזהו אמרו ומשלם לטובאיו על פניו להאבדו ל
לא יאחר לטובאיו על פניו ישלם לו והוא סתרגם לונקלום ומשלם לסכאחיו טובן דחינון עבדיו קדמוהי ברו
בחינון לאונדיהון לא מאחר עובד טוב לטכאחיו טובן דחינון עבדיו קדמוהי בחייון משלם להון אהב
אמר כי האדם שהוא אהב מוסר כלום לסמוג דברי מוסר מן האכמים המימרים אותו ומחמלתם עליו מוכו
מוכיחים אותו והוא אהב דעת כלום אהב לקנות דעת לעצמו אמנם מי שהוא סוכא התוכחת וסוכא מי סוכ
טוכיחוהו הוא בער כי לא יוכל להשיג אל הדעת בלעדיו כי יצר לב האדם רע מנעוריו ועייר פרת אדם יולד
וכריך למוכיחים סוכחוהו ויסירו אותו מדרך רעה ויקריבוהו אל הטוב כדי שלא יסחר באולתו טוב
אל כי האים הטוב והוא השלם הוא המקרב והכרנה אל ה' ית' והוא המונח הן בעיניו והמפיק רצון ממנו ואם
ואמר יסבול מעלתו ית' ולא יסגהו הוא מרחוק וכפי מה שיפלה האדם במדרגת הסולס המוכב ארצה וראשו
מגיע הסמימה יקרב יותר אל ה' ית' ואם החכמים החכמה סולס למטכיל ומי ס' סרבה יחסר קרבת הצדק ואי
ואים מוימות ורשוע רל ואים בעל מחסבות רעות שהוא מחסב להרע ירס' עכו ה' ית' בהספטו כל טכן שלא יפ
יפיק רצונו ממנו או יהיה ירשוע במקום ירסע ועכיינו יפעל רסע או ירשוע מעטיו וירשוע לכפסו ולולתו ומ
ומתוך כך לא יפיק רצון ממנו ית' ובעבוד סאמ' אים מוימות ירשוע סמך אליו לא יכון אדם ברשע כלומר ל
לא יחסב האים סירשוע להכניל כי לא יכון אדם ברשע וסורם כדיקים כל ימוט בעבוד סוכיק רצון מה
לא אומ' כי האדם שהוא הולך לעולם בדרך רשע לא יכון כלום לא יהיה קיים וכאמן רק יהיה רסע א
הכדיקים ססרסס פתחו אל מי החכמה והתורה לא ימוט סרסס כי הם על יתד תקועה במקום כחמן ואוניו כי
הרשעים יהיו כנהדים וגגלים בחייהם ובמותם כחמ' על כפטותם וכפס אחיבך יקלענה בתך כף הקלע שהוא
מסל כסוף על הכפס המקצרת הנוודת מעולמה גולה וסוריה ואל המקדש לא תבא אמנם לכדיקים לא ימוטו
בעולם הזה כי לא יזיקו ולא יזקו מנרף אל זה סהסגות ה' ית' דביקה בהם בחייהם ובמותם תהיינה כפטותם
קיימות לעולמי עולמים ובהנות מויו סכינה מוכסר סזה הססוק דבן עם הבא אחריו ואומ' כי סורם כדיקים
כל ימוט בעבוד סיקחו להם אסת חיל בת טובים שהיא להם לעטרית תפארת ולא יכון אדם ברשע כי לא יבא
לו אסת חיל להעמיד ממנה ורע כסר רק יקח אסת מביסה יולדיה ובעלה ובעיה שהיא כרקב בעצמותיו ולכן
סמך אחריו מחסבות כדיקים מסכט והרשעים יקחו להם אסת מביסה כי תחבולות רשעים מרמה ח
אס' אומ' כס' זדמן לאים סיהיה לן אסת חיל כטיהיה בה כל הענויים הכוכרים בסוף זה הסס' בהרסן
אסת חיל מי ימנח עד סוף הסס' האסה שהיא כס' צהיה על זאת סתכונה היא עטרית סוד לבעלה סיוכל להצט
להתפאר בה לסבות רבות וזה שהיא לא תבייסהו במעסיה רק יכובד לכועס מידותיה וילכו סכהנות הבית על
סדר כחות ואין קץ אל הטובות הנמשכות אל האים ואל ביתו בהצתה מנורף לזה שהוא לא יעמוד ב' בסעו
ממנה וצל הכל סיהיה בטוח סיעסה ממנה פרי טוב לדמיון האדם סיס לן קרקע טוב שהוא בטוח סיכלתו סוד
סס וכן מי סיס לן אס' חיל על סרוב הבכיס אסר תוליד מפני סחומר הנלד מדס האס' כי לפי סביארת סכמה
האחרונים ורע הזכר לא יפעל במלד רק שהוא נוקב ורע האסה ויתספך לרנח והרנח שהוא יפעל ברס האסה
לדמיון מה ס' ספעל ס' סוכים האומן כפיו בחתיכת סוכוכית שהוא גורם לו סיתפסט ויצייר אותו בהודת
כלי אחרי ה' ית' עסת מוכוכית ומתוך סהומר סמ' ד הוא דס האסה אין ספך כי האסה טהיה אסת חיל יהיו ס
הצבים סכוכרי מדימה מוככי אל כל סלימות ולפי סוכרי ה' ית' יקח אהרן אסת אליסבע צת עמיכדב וגו' יתסס
לכחטון לפי סרוב כניס דומים לאחי האס ולפי זכה ויבא ממנה אלעזר ומסה דב' עה סלקח אסה כוסית לא
זכו בביסה למעלת בני אסרן ולפי חמ' אסת חיל עטרית בעל' יתמנס מי סיס לו אסה רעה שהיא גרימת בס' צ
לענמה וגרימת בטת וכלימה לבעלה ולבניה ולקרוביה היא לו כמו הרקב בעצמותיו

עוֹבֵד אֱמֹנִי הָאֵלֶּהּ מִסְתַּדֵּל בּוֹרֵיזוֹת בַּעֲב
 בַּעֲבֹדֶת הָאֵלֶּהּ הַיֵּהוּ מִדְּרֵכָה סְתוּנֹת תְּבוּאָה רַבָּה
 וּבַעֲלָה יִסְבַּע לֶחֶם וּלְכֶן מִן הַזֵּדִיזוֹת הוּא לְהִיּוֹת הָאֵל
 הָאֵלֶּה זָרִין וְהִסִּיר בַּעֲבֹדֶת אֲדַמְתּוֹ אֲמַנֵּס הַחֶסֶד לִבִּי
 וְרַחֲמֵי רַשָּׁעִים אֶכְוֹרֵי עֲבָרֵי אֲדַמְתּוֹ יִשְׁבַּע לָהֶם
 וּמִרְדֵּף רַקִּים חֶסֶד לֵב חֶמְדֵּי רַשָּׁע מִצֹּדֵר רַעִים ו
 וְשָׂרֵשׁ צַדִּיקִים יִתֵּן :

בעת שהאוי לעבוד אדמתו לא יעבדנו רק הוא יודף אחרי האנטי רקי מטכל או אחרי דברי רקי ועניינות של ה
 הבל ומתוך כך אדמתו כסאת בלא עבודה לא תזריע ולא תזמיח ובעליה ירעב מן הלחם הפך עובד אדמתו
 יטבע לחם ובא מרדף במקום רודף כמו ימך המקרה על מטקל מכסה וכן ממלא על כל גדוהיו טענינו מ
 מלא ועל הדרך הכסתר יאמר כי מי שהוא עובד אדמתו כלומר שהטכל אשר חננו ה' ית' הוא מסתדל ל
 להעלותו יום יום במדריגות סולס החכמה כדי להתקרב אל ה' הכבד עליו ועוטה כל מה שהתורה מחייבת והם
 והטכל גוזר והוא מסתדל בהטלמת כפסו כדי להגיע אל ההטלמה ולא יתרטל בזה לדמיון האדם שהוא עובד
 אדמתו ולא יתרטל מעבודתה הוא יטבע לחם כלומר לחם אבירים אשר הוא החכמה העליונה אשר מנחה מנ
 מנח חיים ויפק רבון מה וקרא החכמ' להט לפי שהוא מוזן לכפס המטכלת

כמו שהלחם הוא מוזן לגוף ואומר עובד אדמתו ולא אמר עובד אדמה כלל מי שהוא עובד האדמה
 המיוחדת לו ואין לזרים אתו והוא הכוונת ברמו ולא יטור כרס זולתו והעניין שיתעסק בדבר שהוא לו לבדו
 לנורך אדמתו ט' היא צוה' הטכלי אשר בה כפעכס ומרדף אל האדם שאינו מסתדל לנורך הטלמת כפסו ר
 רק הוא רועה רוח ורודף קדים ויסיט עמלו בדברי טהס תחת הטמט הוא חסר הטכל טהמים טחינו עו
 עובד אדמתו ומרדף רקי ירעב ללחם והעניין כי חסרון ההטמה יהיה בער ועינוי אל הככס המקצרת כמו ט
 סזוא בער ועינוי הרעב לגוף והו' על דרך שאמר הכביא ע' הכה עבדי יאכלו ואתס תרעבו הכה ההעדר הה
 ההטמה אשר לכפסות המקצרי בדעת כי תסאר' בטער ובעינוי תמיד ככספות אל ההטמה ואין לאל ידס והן
 דומות כעניין בן מ'ך טגרים מהיכל מלך והוא מוטל באטמה הומה וגווע רעב ונמא ומחכה כפסו למות ומ
 ואינו כי אם היה יכול למות היה המות כחטב בעינוי לחיים כדי לנחת מאותו הצער והוא רואה רעיו וגואליו
 אוכלים וסותים וחוגגים וסמחיס בטוב לבב מרוב הסמחה והגיל והוא כועק מכאב לבן ומסבד רוחו יי
 יליל וכך עכין הככס המקצרת אשר היא בצנת ככריתת מעולמה והיא בטער ובעינוי מתמיד ויודעת הטגת סא
 טאר הכפסות ומעלתס והוא שאמר הכביא ע' הכה עבדי יאכלו ואת' תרעבו הכה עבדי יס'ו ואת' תנמא' הכה
 עבדי ירונו מטוב לב ואתס תכעקו מכאב לב ומסבד רוח תחילתו דאבד אומר כי האדם הרטע הוא רנ
 רואה ינס ינס הרעים כעסיהן למות הן לפרנסיהן לענוס ככסין ולאסמירין ועס כל זה לא ימנע מעסות
 הרעה כאילו הוא חומר להיות ניכוד גט הוא צמנודה סנחאזיס בה שרעיס ואומר על דרך הרחבת הלסון כאי
 כאילו הוא אוהב המנודה היה אמנס סרס כדקיס והוא הנדק טהוסרס בלביתס יתן פריו ולא יחמוד מכוה
 רעיס רק יתרחק מן המנודה היה אמנס בכל כמו או יאמר כי האדם הרטע הוא חומר דבר טהיה מנודה ורטעו פר
 פרוטה לפעמי הרעיס כמוהו וסדב' הזה הוא הרע סחומר ומתאוה הרע לכפסו ולזולתו והרע הוא המנודה ט
 סיכסלו בה הרטעיס והעניין שהרטע לא יתאוה כל לעסות רע אמכה הנדקיס לא יתעבו הרע רק סרס הכ
 הנדקיס יתן פרי והעניין טהכח אשר ככסס לנחת אל הפועל יתן פריו וינח מן הכח האכנוטי אל הפועל ה
 האלקי והוא המשל לכתיבת הפרי כלומר יגיע אל תכלית המכוון ממנו ויח' מנוד מן מנודת דוד לסון חיוק ו
 ומנוד כלומר חמד להצבבר ברטעו ובגאון לבו כמו סמתכברים הרטעיס כמוהו ואחר סזרר כי הרטע מר
 מרדף רקיס כאילו חמד מנוד רעי אמר לא דיי ספעולות הרטע הס גדומות כזק גדול אלא ספטע הרטע יב
 יבא עליו ועל זולתו מוקט רע והכרית ככריתתו הוא ינח מנרה כלומר לא תבוהו נרה ואס יהיה בתוך הכר
 הכרה ינח ממכה בצבת כדקתו כי דבר ראוי הוא סמכרי פי איט יטבע טוב ולכן ינח מנרה כדק וגמול ידיו י
 יטיב לו ועל כן ככסע סכתינו סל רטע ינח מוקס אל ככסו או רל כמו סכסע סכתיס ינח מוקט רע כן כט
 כסהיס הדיבו טוב מפרי פי איט טהיה טוב יטבע טוב ומסכל' האויל והרטע הכן טלא יבקטו ענה בינעטיהס
 וחס יתנו להס ענה לא יסמעו רק דרך כל אויל הוא יטר בעינוי אמנס על דרך האמת מי סיסמע לענת י
 חכס הוא חכס ולא די לאויל סהוא מגלה כסילותו בביתו בלילה אלא אפי' ביום יודע כעסו ויודע ויתפרסס ס
 סבלתו ולא היה לו לפרסס סבלתו כי איט סכוסה קלון ערוס

וְצִית צְדִיקִים יַעֲמֹד לְפִי טָבֵרוּ יְהוָה לֵאמֹר וְגַע
וְגַעוּ לֵב יְחִיָּה לְבָוִי טוֹב נִקְלָה וְעָבַד לוֹ מִמֶּתֶב
מִמֶּתֶבֶד וְחָסַר לָחֶם יוֹדַע צְדִיק נָפֵשׁ בְּדַמְתּוֹ וְר

תוכל להכבש או יאמ' דרך בני ועצה עזתו הוא להע
להפוך הרסעים בענין סלח ימצאו אמנם בית הכ
הצדיקים ראיה שתעמוד קיימת לעולם ואיפסר ט
סקרא הכרזת הגשמיות רסעים ואמ' ספק תאומי'
הגשמיות מרעה לטובה ומגנות לטבח בענין סלח

ימצאו על מתכונתן הראסון ובענין זה כפסך המסכלת שהוא כוח הכחות הגשמיות הנקראים צדיקים תע
תעמוד במעמד טוב וקיים ויתן להם ה'ית' מהלכיש בין העומדים ההם ואחר שהזכיר וצית צדיקים יעמוד ס
סמך אליו לפי סכלו יהלל אים סלח יחשוב הצדיק המתחיל בצדקתו והחכם המתחיל לחקור בחכמה המעט מ
מן הצדק ומן החכמה יספיקו לו כי לפי סכלו אס רב ואס מעט ייהלל אים ומי סקנה מעט מן החכמה יהלל
מעט ומי סקנה הרבה יהול' הרב' ויתר טוב לאים חכם להחזיק במדת הענוה בקטין החכמה ולא ירדף אחר
המוותרות ואחרי המרירות והיה הוא עבד לעצמו מהיותו מצבד וירדף אחרי המרירות ויחמר לו החכמ' כלומר
מזון כפסו ואלעפ' שהוא צריך להסתדל בתקנת כפסו עם כל זה צריך סידע הצדיק כפסו בהמתו והיה הכפס סב
הבהמית להמנח לה צרכיה ההכרחיות אך לא לרחס עליה בותר ולהמנח לה המותרות כמו סעוטי הרסעים
והוא סלח ורחמי רסעים אכזרו כי הצדיק צריך להיות עובד אדמתו המיוחדת לו והיה כפסו המסכלת אמנם
סרעע סהוא מרדף אחר הרקיס הוא חסר לב ובאילו הרסע סכו הוא חומד מנוד הרסעים רעים ועל כן הוא
מירדף אחר הרקיס אמנם הצדיק העובד אדמתו סרסו יתן פרוו בעתו כלומ' יטליס המכונן מוננו וידע כי כ
פתיכת ספורס פרוו תלוי בעבודת האדמה ולכן סמך לו וסורס צדיקים יתן לפי אומ' כי האים סיהיה לו
סכל טוב וראוי סיהלל מפני סקנה הרבי' החסוב טבקנייניס וכפי מה סיהיה לו מן הסכל והיריעה כן ראוי
סיהלל' אמנם מי סנצדרי ממנו הסכל והוא סקראו כענה לב לא די סלח יהלל' אלא סיהיה לבח בעיני רואיו
ויבואו סכל וססבה בזה הוא סהארס איכנו ארס מנד בנין גופו ותכונת אבריו רק בצגרת הסכל אסר בו כי
האומר והוא עירוב היסודות אסר מהס הנרכב וכן הנמחה אסר בו וכח סהרגס אסר בו הוא חו כולס סס בחו
בחומר והח'ק הסכלי בו הוא בנריתו ובו הוא ארס ועו כתענעס ולכן מי סהוא אסר סכלו הוא גולס בלי בריה וכ
וכס אר' בולתו כסאר בעלי חיים אחרי פהצרי כתייחד בו הארס מסאר בעלי חיים איכנו בו והוא ראוי לכדי
ציון וקדף טוב אמ' כי יוצר טוב ויתר ראוי הוא לארס לכסוג בספלות והראות עצמו נקלה ולהיות
הוא עבד לעצמו לעבוד אדמתו ולעסנות מעסיו הצריכיס לו ומתוך כך יעטר ויקוס חילו ולא יחסר דבר מהונ'
מתכבד כלומ' כוהג בטבורות וקונה עבדים וספחות סיעבדהו והוא יהיה עני בסבת זה ויסוב להיות חסר לח'
או יאמ' כי טוב לארס להנהיג עצמו במדת הספלות והענה ועבד גופו ותאוציו וכחציו כולס לסכלו מהיותו
מתכבד וירדף אחר קנייני העולס ואחרי המרירות וחסר לחמי תודה טהס החכמה והתורה סהס מזון לכפסו
יודע אמ' כי האים ססלס והיסר לא די סהוא חומל ומרחס על מינו והס האכסיס אסר בגילו אלא סהוא יו
יודע כפס בהמתו כלומ' חומל ומרחס אף על הבהמות ובחמרן יודע צדיק כפס בהמתו ולא חמ' חומל צדיק ע
על בהמתו ר'ל כי הצדיק בצגור סלימותו ולהיותו מתדמה בצרכי ה'ית' טהוא חנון ורחום ונותן לחס לכל בשר
ומסביע לכל חי רנון הוא היודע מה טבצפס בהמתו לטאל ומת הרבי' הצריך לה ואיכנה יכלה לבקסה בזהו
והוא ממנח לה טרפה והצריך לה כי אס יודע צדיק מה טבצפס בהמתו ולא ימנחנו לה אין בזה מעלה רק ח
חסרון ופחיתות אמנם הרסעים אין להס רחמנות וסכינה רק אכזריות והוא אמרו ורחמי רסעים אכזרו כלו
כלומר הרחמים סל רסעים סל לב אכזרו כלומ' חלק הזמן להס האכזריות במקוס הרחמים ואיפסר סמלת א
אכזרי חסרת מס הרביס וכאילו אמ' אכזריס והוא תאר למלת רחמים או יאמ' כי הצדיק הוא מרחס על הבהמו'
וכל סכן על האכסיס אמנם אלעפ' סהרחמנות הוא מן המדות המהללות אין להסתמס בה עם הרסעים כי
הרחמנות עליהס אכזריות על הצדיקים ולפי אמ' כי המרחס עליהס הוא אכזר או יאמ' כי הרחמנות סירחמו ה
הרסעי' על אים כסוחטו הוא אכזריות ויס ספי יודע צדיק מן ויודע בל אר' אכסו סוכות ואומ' כי הצדי' הוא
מיסר ומכניע הכפס הבהמי אסר בו ומעבד' לסכלו אמנ' הרסעי' סירחמו על כפס' הבהמי' ולא יחסמו תאונס
הוא אכזריו' על כפס' כי סס מעבדי' הסכל האלדי חל המלך זקן וכסיל אסר אין אכזריו' גדול מזה או יאמ' כי
הצדיק הוא היודע הרבי' ההכרחי' אל כפסו הבהמי' ולא ימנע ממכ' כי התור' והסכל לא ימנעו הרבי' הכרחי'
אמנם הרסעי' סמרחמי' עלי' ויתר מהראוי הוא אכזריות על כפס' כי סס טורדי' הכפס סהו מחיי' ער

יפוח אמונה יגיד צדק ועד שקרם מרמה: יש ב
 בוטה במדקרות חרב ולשון חכמים מרפא: שפ
 שפת אמת תכון לעד ועד ארגיעה לשון סקר:
 מרמה בלב חורשי רע וליועצי שלום שמחה: ל
 לא יאנה לצדיק כל און ורשעים כל או רע: תו
 תועבת ידוד שפתי סקר ועשי אמונה רצונו:

ואכסר מכיון לומר באומרו יטיק אמונה יגיד צדק
 כי כשתהיינה ההקדמו אשר יעשו החכמים צודקות
 אמיתיות וכאמנות רחוקות מן ההטעמה יגידו צדק
 כלומר דבר אמיתי וכאשר יערכו בהקדמות עדי סקר
 והוא רמז אל דבר המטעה שלא תהיינ' טתי ההקדמו
 צודקות אז התולדה' שתולד מהן מרמה ולא צדק
 יש בעבור שהזכיר בפסוק הקודם ועד סקרים מ
 מרמה אמר לא תחטוב ססגנת הדיבור ועד סקר הו
 הוא דבר קל כי יש אדם שיבוא ודבריו המ כדקירת חרב

כלומר מוזיקו על מי שיאמרו עליו והדברי' ההם כמו סזיקו דקירות חרב ולסון האנטי' החכמים
 כסימנאו באותן הדברי' ההם כמדקרות חרב ורפאו אותם הדקירות בדברי' לסונס כי רפואת הלסון תועיל ל
 למוכת הלסון והענין כי בעת שיסמנו אים ידבר ברעהו דברי' אשר לא כן יבא' הדברי' ההם מרפאס היתקנו'
 ויפנס אכל האדם סכאמרי' ע' יו ויקבלו הדברי' ולא יכבדו סוף דבר יתקנוס בענין שלא יכעוס העלוב או יהו'
 ולסון חכמי' מרפא דבר בשני עמנו ואמ' כי כמו סימנאו אנטי' הדבריה' מוזיקו' כמדקרו' חרב וכן תמנא אנטי'
 חכמי' מדבריהם מרפא כי הם ירפאו חולי' הנפשו' ידברו לעול' הטוב וזרו התועי' בדרך יסרה ויזהירו הרסעים
 שבת אחרי סגנה פטע ספתי' וסבא דברי' האמת אמ' ספת האמת תכון לעד כלומר האדם טים לו ספת אמת
 מדבריו הם אמתיים הוא יכון לעד כי הטוב לא יתחבר רק עם האמת ועד ארגיעה לסון סקר דל מדובר סקר'
 הוא כרגע כלומר זמן קצר כי הסקר אינ' קיינ' והאמת יעשה דרכו וסוכנו להתגלות ואכסר בעבור' שהזכיר למעשה
 מזה ועד סקרי' מרמה אמ' מהגדלת מעלה העדות האמתיות כי ספת אמת והוא המעיד עדות אמתי' העדות ההוא
 הוא כן וכן יהיה לעול' ואפי' אם תסאלה' מהא פועמי' בכל' והיה עדות מכונן אמנס לטון סקר המעיד מה ס'
 היה ולא כבירא או סהיה בזילופו העדות ההוא לא יעמוד רק צרגע כי סוף האמת להתגלות וכל פעם סתסאלהו
 תמנא עדות מוסוף או גורע ולא יהיה עדותו על מתכונת אמת או כיון באומר' ספת אמת תכון לעד לומר כס
 בטתהיינה ההקדמות אמיתיות תהיינה התולדות
 מי טיגיד תולדות מהקדמו' מטעו' לא תתקיימו ולא יהיה להם מעמד רק כרגע כי מיד ירגיש החכס בהטעמה
 וידע כי אותם בגדו ועל כן בכיס זריס ילדו' ואחר שהזכיר כי יש בוטה כמדקרו' חרב ועד ארגיעה לסון סקר
 אמ' כי מרמה תמידית יש בלב חורשי רע להזיק לצדיקוס אלא סלא ואינה לצדיק כל און כמה טיזכיר'
 אחר זה אמנס הרשעי' בעבור' המרמה סעוטי' הם מלאו רע ברמה אמר כי האנטי' שהס חורסי רע
 לבס מלא מרמה ובעבור' המרמה סהוסרסה ב' צס הז לעולס עממיקי' לחסוב רע אמנס האנטי' שהס יועני ס'
 טלנו יש בלב' סמחה וסלימות כי לא תמנא אמיתית כא' בהס ומלת בלב מוסכת עצמה ואחרת עמה ויהיה ענין
 הפסוק כן מרמה קבוע בלב חורסי רע ולפיכ' יעשו לעול' מלסמ' ומריבה' ובלב יועצי טלנו קבועה חכמ' ועל כן
 יעשו לעול' ס'ר כלומר דברי' יב' און טלנו לעולס ד'א אמ' כי לא יאונה לצדיק כל עון כי אחרי שהזכיר צדיק אינ'
 ראוי טיגיב לו כא' טוב ויתרחק ממנו הרע אמנס הרשעי' מלאו רע ועל כן יאונה להס כל רע כי מדרך הרע ל
 להתחבר עם רע' או יאמ' אינ' דבר ראוי וסגון טידוברו על הצדיק דברי' און אמנס הרשעי' שהס מליאו' מחסבו'
 רעות ידברו על הצדיקי' בצמס ובגול' מה טאיכו אמתי' ואכסר סזה הפסוק דבק עם הפסוק סלכניו ואו' אעכי'
 סמרימה תמידית כמנא' ללב חורסי און להזיק לצדיק לא יאונה לצדיק כל און כי לא יסכיס ס' ית' סיוכלו להזיקוס
 וזמרות סיחסבו על הצדיקי' יחולו על ראסס ועל רספי' כמות' והו' אומ' ורשעי' מלאו רע וסבת זה הו' כי תועבת
 ס' ספתי' סקר ועל כן תחול עליה רעת מרמת' ועוסי' אמונה רצונו ועל כן לא יאונה לצדיק כל און וסמך' אל
 זה אדם ערוס כנסה דעת אמ' ראה מה בין הערוס והכסיל טהערוס מכסה חפי' הדעת וכסילי' יקראו בקול גד
 גדול האולת' והערו' יכלית במריכותו בערמתו והוא יד חרונ' תמסול' נהכסיל בעבור' היות לו יד רמיה כמו סהז'
 טהזכיר מיה בלב חורסי רע יהיה למס וממעלת החכס עוד סהס תהיה דאנה בלבנו הוא יסרנה ובדבר טוב יש
 יס'זכנה כמו סכסרס תועבת אמר כי דברי' סקר כתעבי' הס בענינו ית' אמנס האנטי' שהס ענסה אמונה
 כלומר מדבריהם ומעסיה' הם באמונה רצונוס לכניו און מלת ועוטי' אמונה סס עוסי' רצונו

בבטע שפתיים מוקט רע ויצא מצרה צדיק : בופר
מפרי פי איש ישבע טוב וגמול ידי אדם ישוב לו
דרך איוול ישר בעניו ושמע לעצה חכם : איוול
ביום יודע בעסו ובסה קלון ערום :

בזמם אמר אל יהי חטא הדבור אשר ידברו
האנשים קל בעיניך ותאמ' הלא דבר הוא ואין בו מ
מעסה כי בזמם סיכמט האדם בחבירו בריבור טע
ספתיו יבא מוקט רע כי יט בוטה כמדקרות חרב ו
ודברי נרגן כמתלהמים והם ידרו חדרי בגן ופסע
ספתים כולל מינים רבים ומכללם הוא מי סודריך

האנשים בדרך רע כי הוא מכסול פיוריד האנשים לבאר טחת וינא מצרה צדיק דל כי הצדיק בצדקתו ובסל
ובאלמוצו הוא כיכול מכרת מוקט דביר ספתים כי בעבור סלימות טבעיו לא יוכלו לדבר בו ואם ידברו בו ל
לא יאמנו דבריהם ואם ירנו מסיתים להסיתו ולחרימו מדרך ה' לא יאמינ' אליהם ואם יהיה אומ' בפסע ספתיו
מוקט רע סהאדם יביא מוקט רע על פסע סיכמט בצפתיו והענין סדברי פיו של אדם יביאו מוקט רע
עליו והצדיק יהיה כיכול מזה כי לא ידבר דבר סיגרוס לו היוק ויסמור ממותרי הדבור מפרי

אחרי שאמ' בהסע ספתים מוקט רע אמ' לא תחטב סכל מיני דיברי יביאו מוקטים על האנשים כי ים דברים
מוטילים תועלת זמני ותועלת רוחני והוא אומ' מפרי פי איש יטבע טוב וזה כולל כל מיני הדיבור הטובים ואו
ואולי כי מן הפרי סיעטו דברי פי איש יטבע האדם או העולם טוב כי בדבור טוב יתרכו בגי האדם זה עט זה
ויכיוזו בדבור טוב הכערים והספתים וכל מי טהור צריך לתוכחה ויהיה בו הלימוד והזהר מן הרע וההערה
אל הטוב ותפלה והודאה לאל ה' וכהם רבים מספר ולכן אמ' מן הפרי סיעטו לפעמים פי האיש והוא טעיה
כטעיה הסורט טהוטרט בלבו טוב ויראו סעיפיו ב' טון יטבע האדם טוב גדול לפי גדולת הדיבור ולפי גדולת
המדבר כי אש יהיה הדיבור בהודאתו ובהלל' אל ית' יאמ' כי יטבע טוב המדבר ואם יהיה הדיבור ללמד ולזון
סאחרים יטבע טוב כפס המלמד וכפס הלומד גם כן ועל דמיון זה החקם הדיבורים ואמרו וגמול ידי אדם י
יטיב לו דין הוא סבעבור דיבור הטוב יטבע האדם כי מדרכי ה' ית' לרטיב גמול טוב לאדם על טובתו ואח
ואחרי טהוא הועיל לאחר בדברי פיו או טהודה והלל' ה' ית' בתוספתות והודמו' כפי הראוי דין הוא סיטבע טוב
או יאמ' כמו סהדיבור טוב יכחיל טוב לאומרו כן סמעשה הטוב סיעטו האדם צדיק ובגיכו יכחיל טוב לעוטהו
כפי סמעשה דרך אמ' כי האויל והוא האיש הסכל והחכמה היא לו לדמיון החולה סאיכנו מכיר ב

בחליון והוא חוטב סיהיה צדיק או לדמיון החולה אשר בעבור החלי יסוב לחכו המר מתוק והמתוק מר וזה ט
סחא דורך דרך מענות ואיכו מרגיש בענותו וחוטב היות דרכו ישר ומתקן כך איכו סומע לעצת מי סירנה ל
להדריכו בדרך יסרה אמנס מי סאיכו בוטח בחכמתו והוא סומע לעצת יועץ חכם הוא חכם וצא זה הסוק
קטר הוא כאלו אמ' וסומע לענה ראיה או לעצת בעל ענה כי אין לסומע לעצת כל מי סיודמן ויהיה עכיון
הסוק כן האויל דרכו ואם הוא מענות ישר בעיניו ומתקן כך לא יקבל עצת אחרים ויכסל אמנס מי טהוא ס
סומע לעצת יועץ חכם הוא חכם אמ' כי האויל בעצת סידברו האנשים בקלכו או סיעטו ד

דבר כנגד רכוכו יחיה אכנו ולא יזהר מחדת הכעס דק יכעס במקומות המכורסמות ואפי' ביעס טירגיטו האכ
האנשים כעסו אמנס האיש סהוא בעל ערמה אש יספרו בגנותו או יעטו דבר טלח ברצונו איכנו מגלה כפעסו
דק הוא כנסה קלון טכ עלינו ומע' ימו וזה מפאת ערמתו או אש יכעסו יביאהו הכעס לחלל הדר' פכיו ולדבר
בגנות אחרים ודבתו לא תטוב מפני זה ויוסיכו לדבר בו עוד וימ ערוס מן ובגדי ערומים תכטיט ואומר כי
סמתכסה בענין קלון לא יחטוב היותו מלובס כי או הוא ערוס ועריה אמנס סמתכסה בענין כבוד הוא אטר
לבט מחלנות ואחרי סהודיע כי חכם הוא סומע לענה והוא כנסה קלון ואיכנו מפרסס כעסו בדברי ומדרכי
סחכס גם כן סחא יפיה אמונה ויגד צדיק אמנס הרסע סדרכו יסרה בעיניו ובנוס יודע כעסו הוא עד סקרו'
ועד מרמה ולא יחטוב בעצת טיהיה עד סקרוס ועד מרמה כי יט בוטה כמדקרו חרב וההבדל סיהיה צין הרסע
הבוטה כמדקרות חרב ובין לסון חכמים היא סספת אמת תיכון לעד ועד ארגיעה לבין סקר יפיה
אמ' כי האיש סדרכו לדבר דברי אמונ' הוא לעולם לא יגד ולא יעיד על אחד כי אש רע על הרע וצדיק על ה
הטוב טוב כפי מה טיחייב הצדיק אמנס עד סקרו' והוא האיש סירגיל לדבר סקר הוא יגד דברי מרמה ומלת
יגיד מסרת באחרונ' גב והוא כחילו אמ' ועד סקרו' יגד דברי מרמה ויא כי זה הסוק דבק עס הסוק סלפניו
סחמ' וכוסה קלון ערוס ואמ' כי הערוס סכו יפיה אמונה ויגד צדיק ולא ינא דבר מגונה מפני

בְּרָשָׁהוּ צְדִיק וְדָרֵךְ רָשָׁעִים תִּתְעַם : לֹא יִהְיֶה
 רְמִיָּה צִדּוֹ וְהוֹן אָדָם יָקָר הַיּוֹץ : בְּאֵרֶחַ צְדִיקוֹתָהּ
 חַיִּים וְדָרֵךְ נְתִיבָהּ אֵל מוֹת : בֶּן חֲכָם מוֹסֵר אָבִיו
 וְלֵץ לֹא יִשְׁמַע גְּעֵרָה : מִפְּרִי פִי אִישׁ יִאֲכַל טוֹב

העבנין טיפסין הדלגה לטמחה או יהיה מלת ודבר
 האמורה באחרונה מפרסת בראשון גב' ואומר כסה
 כסהים דבר דלגה גב' בלב אים אותה הדבר של דלגה
 יסחה כפסו
 וכסיהיה בלב האים דבר טוב ומסחה טהוא הסך הד
 הדבר טהוא מסחה כפסו

יתר חונק כי הדקיק והוא האדם הטלס והיטר ים לו יתרון על חבירו וזה יתרון הדקיק
 יתרוכז מעלה כלומר סהו עליון במעלה מסחר האכסים כי אורח חיים למעלה למוטל למען סוד ממעלה
 מטה וכל מה שבוטתיו ופעולתיו איכס כל לעלות במדרגות העסנוים מעץ החיים למען סוד מסאל יטה וזה
 ולהתקרב אל הבריה ית קרבת מדע והדמות בדרכיו כי הוא ית איכסו גוף ולא כח כגוף עד שיתקרב אליו הנה
 האדם קרובת גוף ורחק ממנו ריחוק מקום אמנס הרעני והס המקורי בעבודת ה' ובהסלמת כפסס על דרך
 הדע טחס דרכיו כלומר פעולותיה הרעות והמנונות היא תתעה אותס מן העלייה וקריר לבאר סחה וחסס
 כי זה הספוק דבק עם הספוק
 טלפכיו טאמר דלגה בלב אים יסחה כלומר אס ים דלגה בל
 בלב אים בעבור טלח הגיע לדמיון מכאב לב כלומר אל הטוב המדומות ובעבור סכרה בעיניו ס
 טהוא בענין רע בעבור רעת העול טחס בו טחס רעות מדומות עכתי היא סיסחה ודבר טוב וסמחה כי סכ
 הסטולס סס סיתפעלו כפסות כפסות המדומות ורעות המדומות אמנס הדקיק והוא הטלס הוא יתר מרעהו
 כלומ' מכיר חמתו היתירה כי לא העדיף המרבה והממעט לא החסיר אים לכי אכלו לקטו ופי' יתר מרעהו דר
 דקיק מעלה יתירה וכפגיה ים לדקיק על ריעו וחס טחר האכסי' טכסס לא תתפעל לדמיון מכוב אמנס הדק'
 סאחזי הרעני' טחוסבי קנייני העול' הנה סכלחות אמיתיות הוא תתעה אותן מן הדקיק היטר ולא יבחנו ולא
 ידעו כי לא יחרק רמיה צירן הרעע כי יברח צידו מידו אמנס הסון סיקנה החרון בהרנוטו הוא הסון סיקר
 סיעמוד לו כי הסולך באורח דקיק ויטר יחיה ודדרך כתיב סדק אין סס מנת וזה יקרה לדורך מכני סיהיה ב
 בן חכס ססמע אל' מוסר אביו אמכ' הלך הרמתי לא יחרק צידו בעביר טלח רעה לסמוע בערת אביו או יוכ
 מוכימו ולכן הבן חכס ססמע מוסר מפרי פי טל אביו ואכל טוב וכפסס צוגרי' חמס לא סה' דרך מוטל כ
 כי הציד טהוא נד העונס' ברמאות לא יטר הציד צידו סיבא לדי חריכה ויאכלכנ' רק מידו צידו יברח הוא מס
 מוטל למי סיעוסה סחוריותו בדרך רמאות ואמר כי לא יעטר ולא יק' ס חילו סחבריו ירגיסו ברמאותו ולא י
 יחסו עמו סיעכט עבוד פסלותו סתחול עליו גוירת ה' על רעעו אמכ' האים סהוא חרון כלומ' טהוא מהיר כ
 בזלכתו הננו יהיה יקר וכבד כלומ' הרבה והוא כאלו אמ' והון ארס חרון יקר כלומ' הממון טל ארס בעת
 סיה' חרון ומטעדל יהיה ממון יקר וכבד או יאמר הממון סיקר והכבד סיהי' לארס הוא להינתן חרון או ה
 סממון יהיה לאר' סיקר בעת סיהי' חרון ומטעדל באורח אמ' כי באורח סדקה והוא סיוטר והסל' מנות
 ים חיי' והס חיי' העול' הנה וחיי' ככחיו אסר אין עמה' מות והעכיו' כי האים היטר העוטה כפי המכו' ממנו סהוא
 כביא כדי סיבא מן האכסוי' אל הסונ' הא' די ועסחו ה' ית' יטר ולא לבזס ססכונ' רביס ולא יה' ככת' לאטה
 סזוטא מעץ הדע' טוב ריע הוא יטלח ידו ולקח מעץ סחיי' ואכל וחי לעול' ולא ידע מנת ואל זה כיוו' באומרו ו
 דרך כתיבה אל מות כלומ' הדורך דרך כתיב טל סדקה לא ימכא טס מות רק ימכא סחיי' הנכחיו' בן אמ'
 כי הבן כטיחיה חכס יסמע מוסר אביו ויקבל' עליו לעסותו והבן הלך לא ירעה לסמוע גער' מסו' ארס רק ילך
 צטרירו' לבי' ותייה מלת בן מסרתת במקו' סכי' וכך מלת סמע ויהיה עכיו' סכסו' כן בן חכ' סמע מוסר אב' ובן
 לך לא סמע גערה ואס ב' וקן' הנה רוכה בו סאב' הומכי והוא אבי' סהולירו והאב' הרמכי והוא רבו סלמדו תורה
 וסלימו' כי האב' הול' גוכו רל' הוכיא מהכח אל הפועל וכמכא סיס מעלה יתירה על הרב יוצר מן האב' כ
 כמו סיס מעלה לכור' סאכ' על הגוף ולכן כקראו תלמידי סכביאי' בני סכביאי' והכביאי' היו לתלמידיה' אביו רוכס
 רוכסו כמו וזו מבחן אביו אבי' ואסטר סקר' ססכל האב' ואומ' כי המטעדל להגיע אל סכלל' האמת' יסמע מו
 מוסר' ססכל ויפסחג על פי ענתו וימליכנו על סחר סכחות אמנס הבן הלך לא יסמע גערת ססכל' בברי'
 אומ' כי הדרי הטוב סיעט' דברי' פי אים טוב יאכל טוב הוא וולתו וכפסס ביגרי' חמס רל' ומפרי' הב' ברי' יאכ'
 האכסי' חמס והו' סילמדו מהס האכסי' פחיתו' המדות ומלת כרי' מס' תת' במקו' סכי' כאל' אמ' מסרי' דברי' סכי'

אדם ערום כסה דעתו ולב בטילים יקרא אולת
יד חרוצים תמשול ורמיה תהיה למם דאגה ב
בלב איש ישחנה ודבר טוב ישמחנה יתר מרעה

אמנם לב כסילים הוא יקרא בקל ויכריז חסי אולת
ולא יעלימנה רק יפרסמה ואולת הוא כולל מינו ה
הפסיתיינת והחסרונות ואומ' כוונת דעת ולא חמר
כונת מוסר כי דברי המוסר צריך האדם הטלס טור

סידבר בה לעולם וקרא דעת במקום הזה ידיעת אמית
הכוננות שהוא צריך להעלימו מרבי ואיפסר טכיון לומ' כי האדם החכם הוא בעל ערמה הוא מתכס ולכונס
הדעת ואמ' כן על כד הרחבת ה'סון אמנם הכסיל גובס בגדים צואים שהוא מדבר ומגלה חסרונותיו ופחית
ופחיתותיו ותמיד יבוע ויקרא דברים ס' פחיתות וחסרון יד אמ' כי האנשים החרוזו והם הפקחי
והמוטדלים על ענייניהם בזריות תמשול ידם כלומ' סופס להעמיד וימסלנו על אותם טאינס חרוזים כי עט
עטיר צריס ימשול אמנם יד העונס מלאכתו צורך רמיה סופס להעני בעליה מפני סדרך האנשים להזהר
יזן הרמאים ולא יחסרו עמם מכורף אל זה סיחול עליהם עונס אלדי ומתקן כך יהיה למם כי דלת העם והס
כונתו מכנס ונותני מם אל המושלים או יהיה ביאור למם נמם וכתנת בדבר הנמם ורמוז גס כן באמרו יד חר
חרוזים תמשול כי מני שהוא חרוץ וריו בקניית החכמה ובקטפתה ולא יתרטל ממה סתגבר יד טכלו ותמשול
על טאר כחתינו ומבית הסורים ינה למלק' כפי המכונן באמרו והוא ימשול כך ויעבו גובו וכל כחתינו אליו וכל
כחית הגוף יהיו חליו למם ועבדוהו אמנם מי טאינו זריו בבקסת החכמה ולא יבקטנה במעלתה רק דרך רמ
רמאות לפרסס חכמתו או לרמות בה אחר על דרך ההטעמה או להכניס בלב אחרים דעת עלתי חמיתי טכלו
יהיה למם והעניין טיטוב הטכל ההוא עבד אל תאוותיו דאגה אמ' ענתי היא טאס תהיה דאגה
בלב איס סיטיר אותה הדאגה מלבנו כלומ' יסחה אותה כלומ' וכניענה ודבר טוב דל' ואס יהיה בלב האים דבר
טוב מעניין סמחה יסמחה כלומ' לא יסחה ולא יכניע הסמחה רק יטחה בטמחתה והסבה הסר בעבורה כתי
זאת הענה לא הזכיר הכתוב אמנם הסבה גלויה וזה אס תהיה הדאגה על הדבר טכבר עבר הדאג' היא לבטל'
ואס תהיה הדאגה מפחדו על דבר רע אס כן יבא הדבר ההוא בין סכני איפסריס איטטר סיבא הדבר הרע ה
הוא ואיפסר סלא יבא וכמו שהוא וירא פן יבא דבר הרע כן יבטה בה' יסען באלדיו סלא יביחנו עליו ואס
תהיה הדאגה בעבור אבדת ממון או אבדת בנים וקרובים יעביר מעל לבו כי טוב העול הזה וכל קנייניו וכל
דעותיו הם טובות מדומות או רעות מדומות ולכן כסיתצונן המטכיל ויבחן העולס ידע כי כל העול הטכל
הבל' ורעות רנח ואין יתרון תחת הסמט לבד מעבודת ה' ית ומי סהפסיד קנייני העולס לא הפסיד כלום ומי ט
סחרניסס הרניח הבל' ורעות רנח לא העדיף סמרבה והממעט לא החסי כי מי סהרניח הרניח דמיון וכונס בלבד
ומי סהפסיד הפסיד מי שהוא חונן מעטמנצו וכמה פעמים יהיו הבנים והקרובים והקניינים סבה להפסד הגוף
והנכס וכן אבדת הבנים ואבדת הממון לפעמים יהיו סבה לחזכיר ולהסיר את צורחו ולהכניע כפסו ותהיה
כפסו כרניס כנירר החיים ולכן כסיבחן האדם החכם את העולס לא יסמח באובצנו ולא ירהב מרעתו ועוד כ
כי הדאגה על מה טיבא על האדם בגירת צורחו ית' היא מדה פחותה ואינה מדת הסירים והס'מים הבוטריס
בה' והמטל' כיוס כל יחבס עליו ית' ומוסריו בידו כפסס וגופס וממונס ונביסס וכל ענייניהם כי האים שהוא על
זאת הכניס סימסר ביד ה' ית' כל מה טים לו בעת טיטפתה עניינו ויגור הצורא ית' במה טאינו מסיק רכוננו ר
רחני לו טיחסוב ככפסו אלנו אדם אחר כתן לחבירו בית אחד או טדה במתנה ואח' כך עלה בלב מקבל המתנה
להורסו או לבנותו על עניין אחר או לטכותו מעניינו הראסון הים מן הדין לבנות חותו טיאבל על מעשהו
וידאג על טכותו חותו מעניינו הראסון אחר סנתן לו הבית או הטדה במתנה וכן רחני לאדם אס התקדב בג
ככפסו ובממונו לאלדיו סלא יאבל על מעשהו כרכוננו וכהנהגתו חותו כחפנו אעפ' טאינו טוב לו לבי הנהיח
ממנו אבל רחני לו טתכות דעתו עליו ניסמך על הכהגתו המעולה ובזירת בית דינו ולא יחזר במה סנתן לו מי
מוס'ג ולא ירחס הצער בעת גזר דינו עליו וכל טהוא מינוריו והוא ית' יוכרו ומטריכו ומכחיגו בטובלו
בגליו ובנסתרו ואס הדבר כעלס ממנו ולכן זריו זה החכם את בני האדם ואמ' אס תהיה דאג' בלב איס ענתי
היא טיטחנה וכניענה ואס יהיה בלב דבר טוב יסמחה מוטב לטלימותו ומעלתו ינח סמחה על עניינה
ולא יסחנה רק יסמח בה או יהיה דבר טוב חסר ב'ית ועניינו ובדבר טוב יסמחה ויהיה ביאור הכסונן כן כס'
כטתיה דאגה בלב חיס ענתי היא טיטחנה ובדבר טוב טיעלה בלבנו הדברי הכניס יסמח האדם מהדאג' הגו'

ביתרשש ודוק רב כפר נפש איש עשרו ורש לא
שמע גערה: אור צדיקים ישבח וגר רשעים ידע
ידעך: רק בודון יתן מוצה ואת גועצים חכמה
הון מהבל ימעט

תמצא אנשים לא יהיה להם הסתדרו ועסק וצמעט
זמן והסתדרו צמעט יגיעו אל יגיעה רבה וימצאו ח
כפסס מוכנת אל כל חכמה ואל כל סלימות וזה לא
יהיה רק מסבה עליונות ומוז כוכבי ומולדתו יהיה
לו מוג סוה מוכן לקבל כל חכמה וכל סלימות ויקל
עליו הלימוד והעסק וצדקה זה תמצא אנשים ימנ

ומצאו עמם רחוקים מכל סלימות בעבור מוג כוכבי זמן טבע להיות רחוק מכל סלימות והוא על דרך סו
טאמ' אס' ה' לא יבנה בית סוה עמלו בוכיו צו' סוה לכס מסכמי קוס כן יתן לידו סוכה ואיפסר סוה הססו
דבק עם הססוקי אסר קדס זכרס ססס חכס בעבור רוב החכמה וגובה עכלות הכסילי לקנותה ואומ' סהרס
מן החכמה הוא הרט האמיתי וכאשר הזכיר מה סהזכיר ממקרה החכמים וממקרה הכסילי ויען סכל האדס
סיסתדל לקנותה אמ' כי אין כל אדס מוטבע בטוה על קניית החכמה כי יש מתעסר ואין כל כלומ' יש אנסי
וימו כל הסתדלותס לקנות דבר גדול מן החכמה ולא יעלה בידס אפי' דבר קטן ויס מתרוסס כלומ' ס' לא יס
יסתדל לקנות חכמה ככל סנודך והוא מוכן להיות בידו דבר גדול ממנה או יאמ' יס אים ידאס טהיה לו מן
החכמה סייעור גדול ואין בידו דבר טל כלום ויס מראס ענמו כאלו הוא רס מן החכמה ועל דרך האמת קנה
ממנה בהפלה מכל מקוס ידעו בני האדס כי מי טהגיע אל עוסר החכמה האמיתי מנאס כפסו כוסר כי הוא
סנחלת חי עד ומי סהוא רס ממנה ולא רצה לקבל ולסמוע מוסר וגערת מוכיחו ומייסרו ידע כי חור כדיק
כדיקי ישמח ונר רטעיס ידעך כלומ' הוד יפעת כפסס תוסוף ותהיה בסמחה תמידית ונר כסמת הרטעני ידעך
תכרת מארץ החייס כי בעבור היות פועל כל פעולותיו בודון יבא עליו מנה ומריבה כלומ' מסלתת מלאכיס
רעיס ועס היועכיס סקבלו ענת מוכיחיס תהיה החכמה קיימת לעדי עד וזין מעלת כל החכמי סוה כי ההון
סנקבן מהבל ימעט והקובץ על יד ירבה דל כפי רוב החכמה והמעטיס הטוביס תהיה ס' יחזה והתענוג אס
מעט ואס רב כוסר אמ' כי העסיר יסתכן לפעמי' בעבור רוב עטרנו למות ואמת סימנא לפעמי'
סזעוסר יהיה כוסר ויכלהו מרעתו אמנס הרס לא טמע גערה כלומ' לא תמצא מי טגוער ככסו ולא יקרה לו
דבר סכנה כמו סיקרה לעטיר סיסתכן בעבור עטרנו ואיפסר סקרא רבי החכמה כמקוס הזה עוסר או יאמר
כי כוסר סכסס המסכלת וסדיונה הוא עוסר החכמה כי צה יסדה כפסו מידת סחת כי אס אין ידח' אין החמה
אמנס עני הדעת והוא רס לא ירצה סיגער הסכל בתאוותו ולא יסמע לקול מוריו ולמלמדיו לא הטע חזכו ומ
ומתוך כך לא יגיע אל עוסר החכמה סיוכל לפדות כפסו מידת סחת חור אמ' כי החור וההכלקה
סל כדיקיס יגדל וירבה הן טאור הכלתס יגדל בעולם הזה והן סאור חכמתס יעדיף יוס יוס בעלותס בסול'
החכמה ב' ייחס טבעת סמות באור הססך המבדיל טהוא החומר מעל כפי הכסס תסאר ההסגחה ובה וסאורה
תמצא הכסס בעמה אוריס וסמחה וססון ויקר כי החומר הוא מכך גדול ומחנה מונעת מהסג' הסכל הנבדל
ולכן בסור מחינת החומר מעל כפי הכסס ירבה סאור צה אמנס נר רטעיס והוא ככסס כי נר חלדיס כסמת
אדס ידעך כל' ירבה כי בהסרדה מעל ציייתה תסאר קודרת במחטך האולת והמנור בעבודת ה ותהיה דומ'
כענין נר הכצה והמטיל ככסס הכדיקיס אל האור הבחיר והוא האור הטמח וככסס הרטעיס לאור הכר טהוה א
אור קטן וערך לאור החייס הוס ואומ' ישמח הוא דמו אל תענוב ככסס הכדיקיס וקראו הככסס נר והוא על דר'
טאמ' ד' זל ונר דלוק מוכח על ראסו וכנסה ומביט מסוף העולם ועד סוכו סהוא מטל אל הסכל האנוסי הסתן
בכסס האדס בכח להסכיל אמיתת הנמצאות רק אמ' כי האדס המתכנה רק בודון כלומר סכל ס
פעולותיו סס בודון ורטע יתן מנה כלומ' יחייב בפעולותיו מנה ומריבה אמנס עם הכועבי והס האנסי
סאין פעולותיה בודון תמצא חכמה הון אומ' כי ההון סיבא לאיס מהבל טלא יטרה ולא יעמוד
בקניית ההון סהוא סיבא אליו בקלות כמו סתהיה כחלה מבוהלת או סיריח אוקו בהערמה או בסכלית ס' ה' י
יקנה בויעת אפני ילך הלך נחסור מכני טלא טרה צו ומתוך כך לא יחוס לטומרנו ולכסיכ' ימעט אמנס החיס
סטרס בקניי' הממו והרגיח בויע אפני יחוס הרבה לאביר' הממו סקצכו מעט מעט והו קוב' על יד ומתוך כך
ירבה וכן יקרה בקניי' החכמ' כי מי טירכ' ללמו החכמ' ככסס אס ויקרא מבלי טורח ויעבור עליה בעבורו על
ספרי מסלי וחורו החכמ' הוה ימעט' אמנס מי סילמוד על הסדר וקובץ החכמו' על יד סלומד מעט הוס
ימעט מחר ויתקוין בעת לימודו התבוכנו רב החכמ' הוה תדבק בעליות ותריבה החכמ' הוה

וּנְפֹשׁ בְּגֵדִים חָמֵס נִצְרָה פִּי שׂוֹמֵר בְּפִשׁוֹ פֶּשַׁע שֶׁפֶּ
שִׁפְתָיו מִחֲתָה לֹא מִתְאַוֶּה וְאֵין בְּפִשׁוֹ עֵצָר וּנְפֹשׁ ח
חֲרוּצִים תִּדְרֹשׁ: דְּבַר שֶׁקֶר יִשְׁנֵא צְדִיק וְרָשָׁע יִבְאֵ
יִבְאֵשׁ וַיִּחְפֹּר: צְדִיקָה תִצְרַח תִּם דְּרֹךְ וְרָשָׁע תִּם
תִּסְלֹף חֲטָאת: יֵשׁ מִתְעַשֵּׂר וְאֵין בָּרָה

וּמִפְרֵי כֶּסֶם הַאֲכֹסִים הַצּוֹגְרִי יֵאָכֵל הוּא וּזְלָתוֹ חָמֵס
אִם יֵאָמֵר וְכֶסֶם צִיגְרִים תֵּאָכֵל חָמֵס וְאִחֲרֵי שֶׁזָּכִיר כִּי
מִפְרֵי פִי אִם טוֹב יֵאָכֵל אִם טוֹב וְכֵן מִפְרֵי אִם ר
רַע יֵאָכֵל אִם רַע סִמָּךְ אֲלֵינוּ כּוֹזֵר פִּי טוֹמֵר כֶּסֶם
פּוֹטֵק מִפְתִּי מִחֲתָה לֹא לְרִמּוֹן סִדְרֵי פִי יֵהוּ טוֹבִי
לֹא וּלְזָלָתוֹ טֹלֵא יִבְיָאוּ הַיּוֹק עֲלֵינוּ וְעַל זְלָתוֹ וְאֵשׁ לֹא
יִדַע לְדַבֵּר דְּבַר טִיבִיא תִנְעֵלֶת יִסְתַּוֵּק כִּי לִפְעָמִים י
יִחַסֵּב לְהַזְיֹק אֲחֵר וַיִּגְרַס לְהַזְיֹק לְעַמּוֹ וְהוּא אֹמֵר

כוֹזֵר פִּי טוֹמֵר כֶּסֶם וְגו' וְהַמְחִיתָה סִתְּגִינֹס לֹא סִכְלֹתָנוּ הוּא רַעֵה גּוֹפְכִית לְגִיף וַיִּוָּחֲכִית לְכֶסֶם וְכֵן זֶה גֵרֵם לֹא ס
עֲכָלְתָנוּ לְקִבְיֹת הַחֲכָמָה וְהוּא מִתְאַוֶּה וְאֵין כֶּסֶם עֵבֶל וְהוּא הַעֲבִיבוּ הַגְדוֹל אֲמֵר לְכֶסֶם הַרְסֵע אֲחֵרֵי מוֹת כֶּעֲנִיין
הֵנָּה עֲבָדֵי יֵאָכֵלוּ וְאִתָּם תִּרְעַבּוּ וְאִמְכֹס כֶּסֶם הַחֲרוּצִים תִּהְיֶה דַמְנָה וְרַעֲנָה וְהַצְדִיק הוּא רֵאִיו לְכֹל טוֹב בַּעֲבוּר
סֵהוּא סוֹכֵל הַטָּקֵר סֵהוּא תִנְעֵבָה לְפָנָיו ה' יֵת וְדוֹבֵר סִקְרִים לֹא יִכּוֹן לְנִגְרַע עֵינָיו וְהַרְט' הוּא יִבְאֵים אֲחֵר הַחֲכָמָה
וַיִּחְפֹּר יוֹלְדָיו וְכֶסֶם וְרֵאִיו הוּא סֵהַדְקָה סִדְבָק בֵּה תִצְוֹר אֲוִתוֹ בַּעֲבוּר הַיּוֹתוֹ תִם דְּרֹךְ וְרֵאִיו גֵּם כֵּן סֵהַרְסֵעָה ת
תִּשְׁלֹף בִּצְלַח הַחֲטָאת כּוֹזֵר אֹמֵר כִּי הַאֲדָם טוֹחֲסִיךְ אֲחֵרֵי פִי וַיִּזְהַר מִמוֹתָיו הַדְּבוּר הוּא טוֹמֵר כֶּסֶם
בְּרַעֲסָה הַזֶּה מִרַעֲסָה טֹלֵא תִצְוֵאָהוּ אִמְכֹס מִי סֵהוּא כּוֹטֵק מִפְתִּי כְלֹמֵר כִּי תִפְתַּח מִפְתִּי וְמִרְבֵּה לְדַבֵּר הוּא גֵרֵם לֵעַ
לְעַבְיָנוּ מִחֲתָה וְהוּא סִבְרֵי וְכּוֹסֵק מִפְתִּי כּוֹלֵל כֹּל מוֹתָיו הַדְּבוּר הַסֵּה הַדְּבוּרִים הַאֲסוּרִים וְהַבְּטוּלִים טִיֵּהוּ בַעֲנִינֵינוּ
הַעוֹלָם הַזֶּה הֵן בְּמֵה סִדְרֵי הַאֲדָם בַּעֲנִינֵינוּ ה' יֵת וְבַהֲיֹתוֹ כּוֹזֵר לְכֶסֶם יֵת וְכֶסֶם תִּרְאוּ עַל הַמִּיּוֹב וְכִיּוֹכָא בּוֹה
מִסְגִּילַת הַדְּבוּר וְכֵן טוֹמֵר כֶּסֶם כּוֹלֵל הַגּוֹף וְהַכֶּסֶם כִּפִּי הַעֲנִיין סִיֵּהוּ מִתְאַוֶּה אֲמֵר כִּי הַאֲדָם הַעֲבֵל
וְהוּא הַמְתַּדְטֵל בַּעֲנִינֵינוּ אֲחֵרֵינוּ לְהַיּוֹת רַם וּמִתְוֹךְ כֵּךְ כֶּסֶם מִתְאַוֶּה אֵל הַעֲנִינֵים סֵהַדְרָחוֹ לֹא וְאֵין לֵאֵל יִדּוּ א
אִמְכֹס כֶּסֶם הַאֲכֹסִים הַחֲרוּצִים וְהַסֵּה הַזְרִינִים וְהַמְהִירִים בְּמִלְאֲכָתָם תִּהְיֶה דַמְנָה וְרַעֲנָה וְהוּא כֹּה וְאִם עֲבֵל כ
כֶּסֶם מִתְאַוֶּה וְאֵין וְכֵן הַעֲבֵל מִקְבִּין הַחֲכָמָה בַּצְּזָרוֹתוֹ סֵהוּא זִמָּן הַלִּימוֹד בַּהֲגִיעַ יְמֵי הַזְקָה תִהְיֶה כֶּסֶם מִתְאַוֶּה
אֵל יִדְיֵעַת הַחֲכָמָה וְלֹא תִהְיֶה יִדּוּ מִסְגֵּת כִּי מִטְבַּע הַאֲכֹסִים סִיֵּתָנוּ לְדַעַת חֲכָמָה אִמְכֹס לֹא יִדְבֹר לְגִרְמָה בְּלִימוֹד
וְלְדַעַת הַעֲבוֹתִיָּה וּמוֹכָחִים וְלִפִּי אֲמֵר מִתְאַוֶּה וְאֵין וְאִיכָה מוֹכָחָה דְּבַר מַעֲנִינֵינוּ הַחֲכָמָה כֶּסֶם סֵל אִם סֵהַתְרַסֵּל ב
בְּלִימוֹדָה כִּי הַחֲכָמָה הוּא דְּבַר טֹאִין מִגִּיעִין אֵלִיהֶם רַק אֲחֵר הַיִּדְיֵעָה וְהַסְתַּדְלָלוֹת מִרְבֵּה אִמְכֹס כֶּסֶם הַמִּסְתַּדְלָלִים
בְּקִבְיֵית הַחֲכָמָה וְהַסְלִימוֹת תִּהְיֶה דַמְנָה וְרַעֲנָה וְתִחַוֵּל עֲלֵיהֶם צוֹרֵת הַטָּבֵל עַל הַסְלִימוֹת וּמִלְּתִדּוֹשׁ הַסֵּךְ תִרְעַב
דְּבַר אֲמֵר כִּי הַאֲדָם הַצְדִיק הוּא יִסְכָּל דְּבַר סִקֵּר לְהַיּוֹתוֹ מִתְדַמֶּה לְבִגְדָאוֹ יֵת סִדְרֵי סִקְרִים לֹא יִכּוֹן לְנִגְרַע
עֵינָיו וְהוּא כֹּהֵל אֲמֵר צְדִיק יִסְכָּל דְּבַר סִקֵּר אִמְכֹס הַרְסֵע לֹא יִסְכָּל דְּבַר סִקֵּר אִכֵּן יִדְבֹק בּוֹ וְלִפִּי יִבְאֵים מַעֲטִין
וַיִּחְפֹּר פִּכֵי כֶּסֶם אִם יֵאָמֵר כִּי הַצְדִיק יִסְכָּל הַטָּקֵר וְהוּא יִבְאֵים הַרְסֵע וַיִּחְפֹּר וְהַעֲנִיין סִיֵּתָהוּ לְבִאֲסָה וְל
וְלִדְרִיאוֹן בַּעֲנִינֵי הַאֲכֹסִים וַיִּכְלִימוּ כֹּהֵל כִּחוֹ צְדָקָה אֹמֵר כִּי הַצְדִיק וְהוּא הַיּוֹסֵר וְהַסְלִימוֹת תִּסְמוֹר
בַּעֲלִיָּה סֵהוּא תִם דְּרֹךְ מִכֵּל הַיּוֹק הַזְמִנִי וְרִחֲמֵי וְהוּא פְחִיתוֹת הַמִּידוֹת וְהַקְּצוֹר בַּעֲבוּדָתָה תַעֲנוּת דְּרֹךְ הַאִישׁ
סֵהוּא בִּצְלַח חֲטָאת אִם תִּסְלֹף דְּרֹךְ הַאִישׁ וַיִּבְיָאוּנוּ לְחַטָּא יוֹתֵר כֶּטְעַס וְסִכְרַע עֲבִירָה עֲבִירָה יֵם אֹמֵר

כִּי יֵם אֲדָם סֵהוּא מִרְאָה עֲצָמוֹ עֵסִיר וַיִּחְסְבוּ הַאֲכֹסִים צְרִיחוֹת מַעֲסִין וְכִסְמוֹעַ דְּבָרֵינוּ סִיֵּהוּ עֵסִי וְעַל דְּרֹךְ הַאֲמֵר
אֵין לֹא דְּבַר מַהֲעוֹסֵר כֹּלֵל וְכֵן יֵם אֲדָם סֵהוּא מִרְאָה עֲצָמוֹ סֵהוּא רַם וַיִּחְסְבוּהוּ הַאֲכֹסִים לְרַם וּבִאֲמַת יֵהוּ לֹא הוֹן
רַב וְלִדְמִינֵן זֶה תִמְנָא אֲכֹסִים תִּזְחַח אֲוֹכֵס מֵן הַחֲכָמָה טַמָּךְ מִמֶּנָּה וַיִּסְתַּר עַל טַפְתָּס טַמּוֹת קִצַּת דְּבָרֵי הַכּוֹזְרִים
בַּסִּפְרַת הַחֲכָמָה וְבַעַת סִיֵּהוּ סֵה עַם חֲלוֹסִי הַעֲוִינֵן וְקִצְרֵי יָד הַסִּכָּל יִדְבְּרוּ בַּטַּמּוֹת הַסֵּה וַיִּחְסְבוּ הַטוֹמְעִים הַיּוֹתֵם
חֲכָמֵי גֵרֵי וְעַל דְּרֹךְ הַאֲמַת אֵין צִהֵס דְּבַר מֵן הַחֲכָמָה וְכֵן תִּמְנָא אֲכֹסִים בַּעֲלֵי חֲכָמָה וְעִינֵין וּמִרְאֵי עֲצָמֵי רַסִּים
וְזָהֲרֵי מֵן הַחֲכָמָה בְּמִקּוֹם טֹאִין רֵאִיו לְגִלְתָּה כִּי לֹא יַעֲטוּהָ עֲטוּרָה לְהַתְגַּדֵּל בֵּה וְכִסְתְּבִיץ דַּעַת וְסִכָּלֵס תִּמְנָאֵס ט
סִלְמֵי בַחֲכָמָה וּבְמוֹסֵר אִם כִּיּוֹן בְּאִמְרֵי יֵם מִתְעַסֵּר וְאֵין כֹּל כְּלֹמֵר יֵם אֲכֹסִים חֲרוּצֵי וְרִינֵי בְּמִלְאֲכָתָה בִּיּוֹ וְבִלְלִי
וְלֹא יַעֲלֶה בִידֵס לְהַעֲסִי בַטָּנֵס עֲנִיין וְכֵן יֵם אֲכֹסִים טַפְעוֹלוֹתִיָּהֵם הַס כֹּהֵל יִדְבֹר לְהַתְרוֹסֵס וְהַעֲנִיין סֵלֵא יִתְהַרְגוּ
בְּדִרְךְ חֲכָמָה וּבְמוֹסֵר רַק בַּסְגִּיעוֹן יִתְהַרְגוּ כֹּהֵל עֲנִינֵיהֶם וְלִפִּי טַבַּע הַעוֹלָם הוּא לְהַס לְהַתְרוֹסֵס וְעַס זֶה יֵם לְהַס
הוֹן רַב וְלֹא הוֹכִי הַסְבָּה בּוֹה וְעַל דְּרֹךְ הַאֲמַת אִם יֵם סְבָה עֲלִינוֹכֵי מַעַד מִחֲבֵרַת הַכּוֹכְבִים יִחְיִיבוּנוּ זֶה אִם כֹּהֵל כִּי זֶה
בְּבוֹרֵת הַחֲכָמָה הַעֲלִינוֹכֵי וְאִכְחֹנוּ כֶּסֶםֵל אֲוֹפְכֵי הַחֲכָמָה הוּא וְלִדְמִינֵן זֹאת תִּמְנָא אֲכֹסִי תִהְיֶה בְּכֶסֶם הַכֶּסֶם מוֹגִיַת
דַּחֲקָה מַטְבַּע הַסְלִימוֹת כֹּל אֲמֵר יִכּוֹנוּ אֵל הַסְלִימוֹת וְאֵל הַיִּדְיֵעַ יִמְנָאוּ עַמְמֵס דַּחֲוִקֵי מִמֶּנָּה

תורת חכם בקור חיים לסור מבקשי מות: שכל
 טוב יתן חן ודרך בגדים איתן: כל ערום יעשה
 בדעת וכסיל יפרס אולת: מלאך רשע יפול ברע
 וציר אכזבים מרפא: רש וקלון ברע מוסר וסומר
 תוכחת יכבד: תאוה גדיה תערב לנפש ותועבת
 כסלים סור מרע: הדרך את חכמים יחבב ורעה
 כסלים ירוע: חטאים תדרך רעה ואת צדיקים
 יעלם טוב:

תורה אומ' כי שלימוד סילמוד האדם לזולתו מן
 החכמה והיראה ודעת ה'ית' הוא מקור חיים סימסו'
 הקיים ומכיים וחיים כח'יה' הוא שלימוד האדם
 כלום דעת את העם ובסדר הכהג' וה' שלימוד האדם
 הוא סבת חיים בעולם הזה ואם יהיה בהיפוך הע'
 העם אל ההכל' האמיתי יהיה סבת חי הנפס והיות'
 צורה צדור הקיים לבני ממוקסי מות כלום למוד
 החכם והאיסרה סיפסה לזולתו הוא מקור של חיים
 שהוא מורה האדם לסור ממוקסי מות בעולם הזה ו
 וממות הרצוני אחרי מות סכל אמר כי האדם

ט'ס' לו סכל טוב שהוא יתן חן לבעליו בעיני בעול' הזה וגרס לו גב' להגיע אל ההכל' האמיתי סהיה
 ודיעת אמיתית הנמכחות והדיבור בה'ית' ואז ימנא חן בעיניו ויהיה עניין הפסוק כן הסכל טוב סיהיה לאיס
 גרס סיה' לו חן בעיני אלקי' ואדם ודרך בוגדים איתן דל האכזבי הצוגדי' היא דרך לא סלולה כמו אל כחל א'
 איתן אסר לא יעבד בו ולא חרע והענין מדרכ' איננו רצה ואיננו ראוי לתקנ' העולם כל חומר כי כל
 אדם סהיה ערום יעסה עניינו ברעת ובחכמה ולא יסליך דבריו אעפי סהס דעת אמנס האדם סהיה כסיל מ
 מחרס ומגלה לכל חפי דברי אולת' בלאך אומ' כי הסליח סעוטה סליחותו בדר' רפע יפול הוא והסולח
 ארתו בענין רע אמנ' ביר והוא העוטה סליחותו באמנות הוא מרפא לו ולסולחיו רס אומ' כי עוני וק'ון
 יגיע לאיס ספורע מוסר כלום סמוחס המוסר ואינו רונה סייסרהו האנס' ומלת רים כוללת עניו'ת הממון ו
 ועניו'ת הדעת ואמ' כי חסרון החכמה וקלון וחרפה כמסך אחר מי סמוחס המוסר סייסרהו החכמי' נקרבו א'
 אל ההכל'ה כי הוא יסאר בחסרון החכמה ויהיה לו לק'ון בסבתו עס אנס' חכמה בטע' ולא יפתח פיו ובמותו
 יהיה לו קלון הגמו' בעת סצחנס כל העיר על נפשו ותאמרנה הזאת נעמי' אמנ' מי סהיה סומר תוכחות מו
 ויבחינו הוא יכובד בעול' הזה כי החכמי' יכובדו לעול' ונכפסו במותו תכובד בעול' הנפמות ויתן לו ה'ית' מהלבי'
 בין העומדי' ההז'

וחרזי סהזכיר' כי סומר תוכחת יכובד הזכ' הסבה ואמ' כי בעצור סהכניס תאוותיו וסערס תימנא נפשו ערבות
 אמנס הכסיל' ימנאו רים וקלון בעבור הדב'ס לרע כי תועבה היא לכסיל' לסור מדרך רע ולא יתחברו רק
 עס החכמי' וכן יחכמו עוד ססמך אל זה הולך את חכמי' ימנס ורועה כסילי' ירוע תאוה אמ' כי תאוה
 נטבית מן כהו'תו וכחלתו ואמ' כי כסיפ' האד' תאוות נפשו ויכנסס הדב' סהיה יערב וימתק לנפס המסכל'
 בו חי אפס' סיי'בה הסכל עס דברי התאו' כי לא נתמלחה בור אלא מחורבנה סל ירוסל' ואי' אנס' לטלימות הב
 הנפס אלא עס חרבו הגוף כי אין אדם זוכה לסתי' סולחנו מסל' לטלימו' הנפס וטלימו' הגוף ותועב' כסילי' סור
 מרע דל כי הכסיל' לא יסברו תאוות לבס' הוונה ולא יכניעוה ולפיכ' תועבה להס' סור מרע ולטבר' תאוות' טב'ר
 סת' זכנה ואם יהיה פי' תאוה כהיה כמטמעו דל התאוה וזה הדב' יקרה לכסילי' סהסרה מן הרעה היא תועבה
 להז' הדרך אומ' כי האיס' הזולך את חכמי' רגיל אכל' לקבל מוסר' וללמוד מחכמת' סוכו סוחס' אמנס
 רועה כסילי' והוא המתחב' אליו ועוטה להס' ריע' רועה רוח כמות' הוא ירוע כלומר יסבר' כלום סילמד ממע
 ממעסס ויהיה מעמדו רעוע בעולם הזה ונפשו תהיה נפשות המקטרים ויהיה כ' הפסוק כן האד' הזולך עס
 החכמי' ית'ס' ולא ירוע אמנס המתחבר עס הכסיל' יסבר' יחבד כי ראוי הוא סהזט ויס' תרדוף אותס' סר
 הרעה סעוטיס כמו ס' אחריו חטאים אמר' כי חטאים וזס' האנטיס סהז' בע' י' חטא לא
 תחסוב טלא יענאו ע' יה' רק רעתס רודפת אותס' וענסי' על' ה' בעולם הזה ורודפת אותס' להעניס' אחרי מות
 עב' אמנס הצדיקים וטלס' להס' ה' גמול טוב כלומר דבר' סהיה טוב במחלט והיה סגנה האמיתי' סהיה קע
 תענג הנפס' אן יאמר כסס' חטאים הוא תרדף רע כי לא די' סהיה רודפ' אחר הרעה להדבק בה אלא סהיה ת
 מדריכה אחריו עב' לרדוף לעפית רע אמנס הצדיקים יס'ס' להס' ה'ית' גמול טוב כי האיס' הטוב סהיה מסכל'
 הצדיקים יכחיל בבי' כנס' כמו סהזכיר אחר זה

וקבץ על יד ירבה: תוחלת ממושבה מחלה לב
ועץ חיים תאווה באה: בו לדבר יחבל דו וירא מ
בוציה הוא ישלם:

גם נזכר לפרס הזן מהבל ימעט בעניין זה כלומר
המזון ואפי' אם יהיה רב מדבר מועט סיחסר ממנו
יחס יחס המזון שהוא מתמעט והולך וכאלו אמר ה
המזון אפי' מדבר של הבל סומסר יחס יחס ימעט ו

וכן העניין בהפך זה כי מי שהוא קובץ על יד כלום טהור מקבץ מן המזון מדי יום יום ואפי' יהיה סיפור מה
סינוסף עליו דבר מועט המזון הוא ירבה ולדמיון זה מי שיתרסל בלימוד החכמה יחסר מחכמתו יום יום ו
ואפי' יהיה סיפור מה סיחסר מחכמתו דבר מועט החכמה היא תלך הלך וחסר ומי שמקבץ מן החכמה ומ
ומוסף על חכמתו מדי יום יום אפי' אם יהיה מה סינוסף על חכמתו סיפור קטן החכמה היא תרבה ותגדל
אז יהיה ביאור הפסוק בעניין זה שהזן אם יקנה ממנו דבר של הבל כלום טהור סיחסר ממנו יהיה דבר מועט
המזון שהוא יהיה מתמעט אחר שאינו זרין לקנות ממנו הרבה אמנם מי שמקבץ ממנו סיפור גדול מלא יזן
ירבה מן המזון וכן העניין בבקשת החכמה שאם יהיה מה שילמוד ממנה האדם דבר של הבל מועט הח
החכמה היא תהיה מעטה אמנם מי שילמוד ממנה סיפור גדול תרבה חכמתו ואחרי שהזכיר הזן מהבל ימעט
וגו' טענינו שכפי ההסגה תהיה הסמכה והתענוג פי טעם ההסגה ונער הכפס המקרבת והיותה מגויסת מע
מעולמה ואומ' כי כפס הרסע אחרי פרידתה מן הגוף תהיה לדמיון האים שהוא בעניין רע בהתלבה כוסף לט
לשוב אל עירו ואל מולדתו ונעק מחאב לבו והדרכים הגורים לפניו ויט' לו תוחלת ממוסכה ומחלה לב ואין
הפסק לבערה עד שתקבל עונם כפי חטאה וכפס הכדוק הטלס הוא לדמיון תאווה בה' כי הכוסף אשר נכספה
וגם בלתי כפסו להכרות ה' באה אונתה התאווה ומחן הדבר אשר כוננה אליו והגיע אליו לבסוף הוא עץ החיים
אשר כל אנכליו יחיה לעולם והוא הדבקות בטלס הנפרד וסמך אליו ב' לדבר יחבל לו כלומר הרסע בו לדברי
ה' ית' ולדברי מוכיחיו ולכן יחבל לו יום לן תוחלת ממוסכה מחלה לב' אמנם הכדוק שהוא ירא מה' ית' ועוסה
מכונניו הוא יעמוד בטלס כי הוא הגיע אל אכילת עץ החיים אשר הוא למחזיקים בה ותומכים מאושר
וסמך אל זה תורת חכס מקור חיים כלומר ירא מצות ה' ותורתו הוא יסולס כי תורת חכס הוא מקור חיים לסור
ממוקסי מות כמו שהוא אחר זה תוחלת אמ' שהתחלת והתקנה שתהיה לאים אל דבר יתאווה וי
וימטך הזמן ולא יבא אונתה התחלת ממוסכה היא מחליאה הלב שהוא מקור כל הכחות הגופניות אמנם התא
התאווה שהוא באה ומיה לא ימסכו היא לו לעץ החיים והוא כאלו אמ' וכעץ חיים היא התאווה הבאה בעתה
בה' אמ' כי האדם המבוי הדברים הנחמרים לו הן דרך מצנה סיכוחו לעשות מצנה יקל בעיניו אונתה ה
המצנה הן הדברים הנחמרי' לו דרך ענה הוא ראוי שחבל כלום סיקבל עונם על בנות המצנה או הענה ואם
הדבר סיכוח לו היא ממצות ה' ית' ומצות מורי התורה יהיה העונם סיקדיון זמני ורנחני כסיפור המצנה סיכוח
לה וירא מצנה כלום מי שהוא ירא מן העונם והוא סומר המצנה סיכוחו מנחיינו ומוריו וכל סכן מצות ה' הוא
יסולס כלום האים שהוא על זה התואר יסולס לו גמול טוב. אנו יהיה פי' יסולס יעמוד בטלס ואיכסר טכיון
המחבר לזמ' טלא יבזו האדם אל מצות טהס קלות בעיניו דעתו הקלה והחסירה לפי טלא נוכל לדעת תכלית כ
כל מצנה ומצנה ואין לבו להביט לגדולת המצנה ית' שמו ולפיכך אמר בו לדבר כלום מי סיכוח אפילו
לדבר סכרחה בעיניו קל יענם על זה או הוא ראוי סיענם אמנם מי שהוא ירא ומקיים אי זו מצנה שתהיה יסו
יסולס לו גמול טוב או יעמוד בטלס בעולם הנפשות טכולו סל' או יאמ' בו לדבר אשר יחבל לו כלומר סיכוח
לדבר סיכוחו ויתרחק ממנו ומוסף על זה שהוא ירא מצנה כלום מצות האל ית' ומורי תורתו הוא יהיה בטלס
או יסולס לו גמול מעסיי הטובים כי התורה סורה החכס לאנשים הוא מקור חיים לסור ממוקסי מות והסכל
הטוב שילמוד האים מן החכס יתן חינו בעיני ה' ית' ואדם הדרך סל' אנשים בוגרים הוא דרך איתן כלום לא
סלולה וסמך אליו כל ערוס יעטה בדעת כלום הסבה שהאים הוא בעל טכל טוב יהיה הוא בעל חן טבעברי ע
ערמתו יעטה עכיונו בדעת ודרך בוגרים הוא דרך לא סלולה בעברי שהסיל שהוא ספך מערוס הוא יפרוט
חולת ואם יטלחאו מלך או נגיד במלכותו יהיה מלאך רסע או יכול בדבר רע אמנם החכס הערוס יהיה צור
תמוכס וגרס מרפה לו ולסולחיו. ובדין סיכוח בעניין רע מלאך רסע כי רס וקלון ראויים אליו ולכל אים
טפורע מוסר אמנם החכס שהוא סומר תוכחות יכונד:

ואולת בידה תהרסנו: הורף בשרו ירא ירוה
וגלו דרביו בזוה: בפי אויל ד טר גאווה ושפתו
חכמים השכורם: באין אלפיכ אבוס בר

זה רמז באומרו כדוק הוכל לטיבע ככמו כלמי יקח
מן החכמה מוזן לככמו הכי כח סכלו וטיטבע ולא
טיטאיר ככמו רעבה לא רעב ללחם ולא כמא למי
כח לסמוע דבר ה' רק יעמודנה כראוי ובעניין זה

סלח תעבור הגבול אמנם הרסני ועברו הגבולות פחד עליה חמונת ויטארו רעבי מן החכמה כמו הנה עברי
ואכלו וזאתם תרעבו חו יאמ' הנדק והוא האדם הסל' לא יחסר דבר ויאכל ויטבע אמנ' הרסני המהירה דבנה
זה ולא יטליטס ה' ית' שהיה להם מה שיאכלו ויטבעו רק יעמדו ברעבונן וכך העניין בקני' החכמה כי הנדי'
והוא הטלס יקבה מן החכמה מה שיטאר טבע כלומר סמסלי' טלמות האחרון אמנס הרסני לא יקנו חכמה
ויהיו רעביס ממנה חכמות אמ' כי כל מן הנפיש החכמות היא בונה בית כלומ מקימת ומעמד'
סדר ביתה כי לא די טאינה מפזרת ממון האיט ומקלקלת בנין הבית אלא שיהא מתקנת סדר הבית אמנס
האטה בעלת חולת והיא הנקראת חולת או בעלת האולת לא די טאינה מתקנת סדר הבית
אלא שיהא צידיה תהרס בנין ביתה כלומ כעולותיה המגונות ומסקרת ממנו ומקלקלת סדר בית ואפטר ס
טכיון החכס במטל הזה באומרו כי האכטי הפקתי והחכמי' הס מקמיס בנין הגוף שהוא בית הנפס ולא יאר
יארסו כאטר עומי קנת הפרוסי טיענו גופס בכל מיני עינה ללא סבה מחויבת כאילו ה' מנהו בהריסת בני
בנין הגוף האולי' בידס יהרסו הגוף ויטחיתו בנינו כי יאסרו עליו מה שלא חסר תורה ויכאיבו גופס ויענו
אטר לא כדת ואמרו צידיה תהרסנה סהס לבדס זיקון לעצמ' לא' סה' ית' צוה רק מידס היתה זאת להס מי זה א'
אמר וצסי ה' לא כנה ואמרו חכמות נטיס ואולת בלסון נקבה לרמז ולסעיד כי הנפיש בטליות יעסו זה על
הרוב כי תגורכה על כפסס דברי הנמות וזקקתס או כיון באומרו חכמות נטיס סהפקח טבאנטיס בעל הפ
כפס טוב ובעל כפס חכמה הוא מטדל לבנות בית צאמיס כלומ יתור לו מקוס מנחה סתכוס ככסו צו בהפ
בהפרדה מן העולס הזה והענין סיפעל פעלי' אכטי' וצבן יתן לו הסס ית' מהלכוס צין העומדיס ההס אמנס
בעל כפס חולת לא די לו סלא יבנה בית צאמי' אלא אס עסס מעסיס טוביס בקנת זמנו והתחיל לבנות לו צו
בית מנחה כעולותיו הרעו' סעסס באחרית ימיו יהרסנה וכל דקויתיו אטר עסה לא תזכרנה לו בטובו מנ
מנדקתו ועטה על דורך אומר כי האיט סהוא ירא ה' הולך בדרכ' היוטר אטר כיון ממנו כ
כי חלקי עסה את האדס להיות יטר אמנס האיט סהוא כלח מנד דרכיו סהס כלאיט הוא בונה היוטר אטר כו
צוהו ללכת בו אמנס עו סהוא מעונת דרכיו הוא בונה מנות ה' ית' טהזוירו מזה או יאמר הולך בוסרו האיט ס
סהוא ירא ההולך בניסרו כי כפי האויל חנוט גאונה ולכן הוא בונה להולך ביוטרו וירא ה' בפי אומר כי
צמי האיט יש מקל לא מעץ רק מגאונה סבו מוזיק לו ולולותו אמנס החכמי' לא די טדברי חכמה לא זיקנו אלא
טדבריה סהס חוית בעונה ובמוטר יסמרו בעליה חולת' מהזיק ובעבור סלא אטר וספתי יהיה עניינו ואמריה
או ורברית ספתי חכמיס יסמר' חס הפסוק יש לו דבקות עס הפסוק סלפכיו סהוא וכלח דרכיו צוהו ואומ' הס
הסבה טהוא צוה ליוטר או אל הדורך דרכו כי כפי האויל יש חוטר גאונה באין אומר כי במקו' סלין

טוורי אטר עמהד יחרסו סטרות אכוס בעליה ואונר התבואה הוא צר כלומר כקי ויקס מן התבואה וטי' צו ו
כקי או רל אכוס הבר הוא צר ורוב תבואות בכח סור הוא כתינת סבה כלומ למח באיץ אלפי' אכוס צר לפי ס
טוב תבואות הד בכח טוורי וכמו סיקריה זה בעניין עבוד האדמה יקרה זה בקנין החכמ' כלומ במקו' סלא י
יהיה צו סטדלנות רב וסיקידה רבה על עסק קניין החכמה עליה והוא המטדל לקנותה הוא כקי וקרה ממנס
כי החכמה לא תמצא רק בעמל גדול והוא מה טביאר ורוב תבואו' בכח סור כלומ דברי החכמה ימנח בכח סמ
המט' והסוכה עול התור' על צוהרו לדמיון הסור נוסא העול כמו סהמ' זל על צד המלכה זאת התורה אדס כי
ימת בטהל איך דברי התורה מכוין אלא במי סממית עכמו עליה באהלי החכמ' ואפטר סהמרו ורוב תבואות
צדח סור רוכה צו הנורה אטר באפדות הגלגל הנקרא מזל סור לפי סבהיות הסמט במזל זה יגדלו התבואות
בארץ ישראל ויהיה ביאור הפסוק כן במקו' סלין טוורי' סהס עובדי האדמה מכוין חוכר התבואה הוא ריק
אמנס אפסי סהסוויס הס סבה קרובה להמצאות התבוא' יש סס סבה אחרת רחוק' ובעלמה והיא סנת הגלגל

טוב ינהל בני בנים וצפון לצדיק חיל חושא: רב
אוכל גיר ראשים ויש נספה בלא משפט: הושך
שבטו שונא בנו ואוהבו שחרו מוסר: צדיק אכל
לשבע נפשו ובטן רשעים תחסר: חכמת נשים
בנתת ביתח

טוב אמר כי האד' שהוא טוב יכחיל ממוכו לבניו
ולבני בניו אמנם החוטא לא יכחיל ממוכו לבניו רק
יהיה נפון ומעותר להינתן לאדם מיבדק אכל ה' ית' י
יבין וכדיק ילבט ואכסר סאמ' גב' כי האד' הטוב זה
והסלס יכחיל מחמתו ויאזיל מהורו על הבני ועל
בני בניו והס' התלמיד' אשר ילמדו חכמה ממנו ו
נכפון לכדיק חיל החוטא דל כי כל בחות הנכס המ
המתחזה טהס חיל חוטא שהוא היצר הט עובדים ל
חוטא חומר שהדריק הכן יהיה רב אוכל והיה מוסל על הרשעי פיסארו ענייט מרוב רשעס אז יאמר טיהיה
מוסל על הכסילים טהס הענייט האמת' ואעפי טעל הרוב הדריקו' הס' המכליחי והרשעי יברתו בצבור רשע'
כי אכסו דמ' מרמ' לא יחכו ימיה' יש נכס' סלח נוכל להסיב דעת הגור' היות' כמו סיהי' וזה כולל עניו' הרשעי'
והוא כעניין סאמר' החכמ' אין בדינו לא מסלות רשעים אף לא מייסורי הדריקו' ואומ' אחר זה חושך סבטו ס
סוכא בנו כלומ' אחר סמעלת
חוטא הוא רב אוכל כיד רפיס אכ' מי סחוסך סבטו מהכנות בנו להטותו אל קנין החכמה הוא סוכא חת בנו ו
ומי סאזחב בנו מסחר חותו אל לימוד המוסר אחרי סיגיע באמצעייתו אל המעלות הכן' או יאמר ויש נכסיה סל
סלח נדע הסבה אמכס' יש לבו להאמין כי ה' ית' שהוא אב ארחמן יענה בניו לפעמי' לטובתס העביו סהסבה כ
בעלמת' מעניינו והוא ססתך אליו חושך סבטו סוכא בנו ואזחבו סיחרו מוסר רב אומ' כי האד'
סחוא רב והעניין סחוא עסיר רב סממון מדרך העול' סיהיה מוסל וסליט על דלת העס' יהיה סכל או חכ' ואס
יודמן סיהיה זה העס' המוסל חס' וידע להכחיג את העס' בהנהגה טובה אמכ' לפעמי' יודמן סהמכחיג יהיה
סכל והכחיג סעס' איכה הגוכה ולפיכך יש כהפס בלא מספט כי ינח על ידו מספט מעוקל ואכסר סקרא רב
אוכל האיס סחוא בעל חכמה רבה וקרא רס' הסכלי עני' הדעת ואומ' מי סחוא בעל חכמה רבה הוא יתר מרי
מרי עני' הסכלי והוא כיד ומכחיג ונדול במעלה על עניו' הדעת אמכ' לפעמי' תמנח סהחכמי' גדולי' במעלה סק
סקרא חות' כיד רס' סס כסופי' בלא מספט כלומ' סתפסד עליה' חמוכת' אסר לא כדת כי הדין כותן סדברי' סח
סחכמה סתקן עליה' חמוכת' וזה יקרה על כד הזרות לאות' סמרבי' לחקור בחכמה העליונה ולדע' מה למעלה
מה למטה מה לפכי' ומה לאחרי ולפיכך אמ' ויש לפעמי' יקרה זה על כד הזרות ודושך אומ' כי האד' ס
סחוא מוכע סבטו מבטו מרחה בסעולת' זאת כאילו סוכא בנו ורונה סיכטל אמכ' האוהב את בנו רונה סיכח' הו'
וקדי' לו סמוס' ויעיר חותו בבקר בבקר לסמוע כליחודי' ואומ' ואזחבו דל ואזחב את בנו האיס סהעניו בסחר
ללמדו מוסר ואכסר סזה ספסוק דבן עס ספסוקי' סלאחריו ואומ' כי האיס האוהב סיהיה אוכל לסובע כסמו כ
בלבד ויתרחק מן סוללות ולא יענה את גופו ללא סבה מחוייב' לדמיון בטן רשעי' סתירס' בה סחכמה
סמקיימת בניין הגוף לכורך הנכס' חולת היא הנכס'

סבה כי האיס סחוא סולך דרך היסר סנתיס' סתמיה הוא כקרא ירא ה' והאיס סחוא אוחו דרך כלח כדי
לענות גופו ללא כורך הוא ביוהו
לבנות אחרי' אמכ' ספתי חכמי' תסמר' והסבה סאני חומר סאין לענות הגוף ללא כורך וסבה מחוייבת היא סח
סאס הגוף לא יהיה חוק יוכל לקיס סמנות ולקבל עליו תורה והוא סאמר' דרך מסל באין אלפיס אכוס כד
בלומי' אס הגופות לא יהיו חוקות לסאת עול מלכות סמיט סתכלית סמכוון מן האד'ס יהיה בטל כי רוב סטבו
סמכות ימכחו ככת סר וכך רוב סמנות והססידים יעסו באמצעות חוק האסידים ולכן ככס' חולת היא סתיה
סתיסום הגוף ללא כורך וסמר' הא' רמח לאיס סמקבל עליו עול תורה ועול מלכות ועול דרך ארץ והוא סינוכ
סתיבאות יהיו בבח' צדיק אומר כי הדריק הוא אוכל די מחשדו אסר וכסיפור מה סיסבט' ול
לא יותר כמי סאחוו בלמוס אמכ' הרשעים בסכלותס' יאכלו עד סיקיחו את מאכלס' ויבואו לידי ססדוק ול
ולדמיון זה האד'ס ססלס לא יתחכס יותר טן יסומס ריק יקח מן סחכמה מה סיסבטל סכלו עד סלח יססד עליו
סאחוכתו

לְדָךְ מִגֵּגֶר לְאִישׁ כָּסִיל וְכָל יֹדֵעַ שִׁפְתֵי דַעַת : ח
 חֲבֵמַת עָרוֹם הַבֵּין דְּרָכָו וְאוֹלֵת כָּסִילִים בְּרָמָה :
 אוֹלִים יִלְיָץ אִשָּׁם וּבֵין יִשְׂרָאֵל רִצּוֹן : לֵב יֹדֵעַ ס
 מֵרֵת נִפְשׁוֹ וּבְשִׁמְחָתוֹ לֹא יִתְעַרְבֶּזֶר : בֵּית רִשְׁעִים
 יִשְׁמַד וְאֶהְיֶה יִשְׂרָאֵל יִפְרִיחַ :

וְהַיְהוֹה יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַד וְאֶהְיֶה יִשְׂרָאֵל יִפְרִיחַ :

בסוף החכמו בקלה כי החכמו הלימודי מחדות
 הטבל והם סולס לעלות בש אל סוף החכמות ולעני
 ולפיכך אמר כי הדעת כלומר ידיעת החכמו הוא ד
 דבר נקל אל האיש הנבון וימ' ואין ודבריו אל אין כ
 כלום סח' לסכלותו לא יבקם החכמה לבדה אמנם
 ידנה ללמוד סח' ודבריו גב' ומתוך כך לא תתקיי' ה
 חכמתו ולא יקל בעיניו לך אמר אם ויט' א
 אדם לבגרו ולעומת פניו האיש הכסיל והוא שיתחב'

עמו ב'כתו ילך ובעומדו יעמוד לא ידע לעול ספתי דעת כי ילמוד ממעסה הכסיל שמרחק הקצה וכן יתרחק
 מן האיש ט' א ידע בבירור ט'ס לו טפק לדעת כלום ספתי פיו עד שתדע עניינו ותבחן אם יש לך להתרחק
 מן האיש לגמרי וכל ידעת כלום בעת סל' ידעת אם הוא כסיל יהיו לך ספתי דעת ולפי הספרי' סכתו בה ס
 וכל ידעת יאמר אם תלך מנגד לאיש כסיל סת'רחק ממנו בכל יכולתך לא תדע ספתי סקר כי לא תלמוד ממ
 ממעטיו ואספר סקרא איט כסיל המלך הזקן וכסיל אסר לא ידע להזהר עור ואמר כא' תטיס איזר לעומת
 רעיונך ותפק מסולתיו לא תדע לעולס ספתי דעת יאי יאמר לפי הספרי' סכתוב ספתי סקר סאס תרחק מ
 ממנו בכל יכולתך ולא תתפתה אחר ענתו לא תדע לעולס ספת הצלי העולס רק תסיג' החכמות אמיתיות
 חבמות אמר כי חכמת האיש כסיהי ערוס גרמת לו להבין דרכו כלום להתבונן בענייני הכהגותו וסחרותו
 וסיהיה מהיר במלאכתו ולא ט'סי' מגמתו להרווח על דרך מרמה אמנם האולת טהיא בלב הכסילי גרמת להס
 סידרו המנון לא בחריכות רק דרך מרמה ועקבה או יאמר כי חכמת האדם הערוס תביאנו להבי' ולהתבונן
 על דרך הרחוקה והנסיעה הגדולה ס'ס לו לעסות בצאתו מן העולס לא ידע מתי אמנם הכסילי' אולתס היא
 תרמה אותס סל' תביאס לראות במה סיהיה אחריתס אוילים אמר כי כל אחד מן האנלי' יל'ץ אסס
 כלומר ידבר ויטעון בדב' חטאת ואסס ומתוך כך לא תהיה בינהס אהבה ורצון אמנם בין האנסיס היטריס
 סל' יליכו אסס ומכא הרצון והאהבה או יאמר כי בין יסרי' תמצ' לעולס בדבר הרצו' לאל ית' ולאכסיס בידע'
 מריות צער כפס הרסעי' וסמחת כפס הסדריקיס והוא טסמך אל זה לב ידע מרת כפסו ובסמחתו לא יתערב
 זר כלומר סכל המסכיל יודע בחיון צער הכפ' וסי' כל מטדלרותו ככס ההצלחה האמיתית והמכלית יודע תענוג
 כפסו ובסמחתו לא יתערב זר בתוכס ויודע כי בית רסעיס יסמד כלום סהגוף סל רסעיס סהוא בית כפסס י
 יסמד ואל' היטריס סהוא גוף היטריס יפריח כי יהיה לו תחוויה אחרי מות וקרא גוף הרסעיס בית מפני סהס
 יסדלו סיהי גופס חזק וימכיוו תאוותיו לדמיון הבית וגוף היטריס קרא אל סיווסכוו דירת עראי לדמיון
 האהל בערך אל הבית לב אמר כי לב האדם

הוא היודע והוא המרגיש במרירות לבו ואין זולתו סירגיס במרירות לבו כמותו וכן הוא מרגיש בסמחתו ויתר
 מכל אדם ולא יתערב זר לדעת סמחתו כמותו בית אה' כי בית האכסי' הרסעי' יסמד כי רסעיס גריס להס
 סיכרתו מן העול' הן סהמלכי' והסנסטי' ומכאני המדינות ואבדוס כי תועבת מלכי עסות רסע וכן הצרוא ית
 יפריח מן העול' אמנם אהל יסרי' יפריח במקנס פועל עומד ועניינו יפריח כלומר ינכיא פריח או יאמר ואל' י
 יסריס ופריחהו ית' והזכיר בענין הרסעי' בית ובענין יטריס אהל כלום אכסי' הבית סל רסעיס עס גדלנו
 ועונס בכינו יסמד ואל' טהוא דבר נקל וחלוס בערך אל הבית אם הוא אהל סל יסריס יצמיח ויגדל במעלה
 ואספר טקרא בית רסעיס סהגוף וכחותיו סהס כלי' והולכיס אחרי מות וקרא אהל יטריס המסכלת וכחותיה סי
 ט'ס להס ססארות אחרי מות יש בעבור סאמר הפסוק הקודס ואל' יטריס ופריח אמר לא תחטוב טס
 סהאדם יקרא יטר או יהיה יטר בעסותו היטרי' לפי ראות עיניו כי אין כל דבר סיראה יטרי רק הדרך היטרי
 הוא מה סכנה עליו בעל היטרי ית' סמו וסכל הלסונות מסכימות ביוסרו אמנם לפעמיס יש דרך סהוא יטר ב
 בעניי האכסיס רק לסמוך במה סיכונהו האל ית' וססכימה כל אומה על יוסרו גם בעבור סזכר למעלה
 מזה יש דרך יטר לפכי איט ואחריתס דרכו מות אמר גס בצחוק יכאב לב כלומר מי סיטמ' בענין ססחוק גב'
 וזה ססחוק הוא סמחה סיסחבוו האכסיס טוב גמור בסבתו יבא האדם לירי כאב לב ואחרית ססמחה לבוא
 אחרית' תוגה וענבו' ניהיה סהא סכמלת ואחריתס סתחלת תיבת סמחה וכאילו אמר ואחרית סמחה תוגה ות

בשרי

ורב תבואת בכח שור: עד אמונים לא יבזבזיפיה
בובים עד שקר: בקש לך חכמה ואין ודעת לגב
לגבן בקל

ואומ' כי רבו התבואה היה בכח המזל הנקרא סור
ואומר כי לא תספיק העבודה לבדה אם לא תעזר ג
גש בואת הסבה עליונית גלגלית והזכור על כל
המליצה הסור בארץ והסור אשר בסמי ובא להעיר

בכסוף זה ענין זכריתו הנפשי החכמה והוא טיפ טלפה עניינים והם רכיבת היס ועבודת האדמה ורפואת החו
החולה אין תכליתו כמטף אחר הטוב ההנהגה בהם וזה כי אתה תרכב הימים זמן ראוי ועל ספינת ראווה וע
ועם כל דבר הצריך לרכיבת היס ועם כל זה לא יולך ענין רכיבת היס אל תכלית טוב מפני פעם כל זה הוא
צריך אל סבה אחרת והיא עמדת הזמן על דבר נאות כי אם יסתנו הרונות ויהיה סער גדול בים תפטר הספי
הספיכה ולא יועיל טוב הזמן מיהיה בעת רכיבת היס וטוב הנחגת המלחים ותוקף האווה מפני שהדבר שהוא
אין ממכה והוא הרנח יענין כל מה שתקנו יגדלי היס בחכמתם וכן רפואת החולה איפסר סימנא סיכור חו
אולי החולה ידע רפואת דרך החולי שהוא לא יחסי דבר מכל הצריך לרפואתו ועם כל זה סתחלה יהי
בטמא למנות הרופא. ולא ילך ענין רפואת החולי אל ענין טוב וזה עם כל אשר זכרנו צריך להיות ענין
אחר וזה מיהיה בגוף החולה מן הלחות העיקרי אשר הוא לגוף כמו הסמן בכר הדולק כי כמו שהכר ידלק ואיר
בהיות הסמן צבד בן בהיות מן הלחות העיקרי בגוף האדם מטבעו מיהיה אם לא ימיתתו מקרים חכמים

וכן הענין בעבודת האדמה שאתה תורע האדמה בטוב העתים ותעבוד הקרקע כפי הענין הנהוג והצריך
ועם כל זה לא תלך ענין התבואה לפעמים לתכלית טוב וזה טיפ סבות אחרות יסחיתו לפעמים ברגע התבו
התבואה שהיא העומדת לקצירה כמו הצבד והסדכון וזולתם נאל זה הענין רמז באמרו ורב תבואות בכח סור
כלום לפי שטבע העולם במקום הסורים לעבוד את הקרקע או בעת שיעבוד האדמה על מספטס יהיה אחר
התבואה אמנם לא תחשוב עבוד האדמה ועסותך כל הצריך בעבודתה יחייב סילך הענין אל תכלית טוב כי
עדין ים סבה עניינית סובביית והוא סרוב גידול התבואות הוא בכח המזל הנקרא סור וכמו טיפ מזג כוכבי
מועיל בעבודת האדמה כן ים מזג כוכבי מעותד להסחת התבואה וכמו שבעבודת האדמה יועילו הסבות ה
הגלגליות ויוקנו לפעמים בן יקרה בכל קנייני העולם ובקנין החכמה גם כן סבעת סלא יהיה הסתדלות וע
ועסק ועמל גדול בקנין החכמה בעליה יסאר נקוי וקרא ממנה אמנם עם כל ההסתדלו העסק צריך אתה לר
לדעת כי ים מזג כוכבי מועיל בקנין החכמה סהוא יחדם במזג האדם הבנה טבעית יסרה וממוסכת מוכנת
לקבל כל חכמה וכן בהפך זה ועל האדם טיפ לו לבחור הטוב לו תלוי בבחירתו ואחר המסחור ורב תבואות ב
בכח סור טבח מדת הענה ובלעדיה לא יגיע האדם אל תכליתו וממעלת הענין סאם יסטרך להעיד על דבר
שוא עד אמונים ולא יכזב או יאמ' שהוא עד אמיתי מעיד סעמה ה'ת' את האדם יסר ומי סירצה להגיע אל ה
המכות ממנו הרמות בידו סהרי זה סדבק בענה הכלות אמנם הכסילים יפיתו כובים ויעידו עדות ואמרו כי
הסתדלו ולא עלתה בידם ההבלקה והאמת הוא סהוא דבק בלבים והתחבר אליהם בקס חכמה עם חכמת הלבו
ולא מבאה אמנם הדעת הנקל לכבון סיתרחק מחכמת הלבים והם בעלי הסיות בטלות ולכן עשתי הוא לך
מנגד לאוס בסול כלום סתרחק מחכמתו ואם לא תבד' אם הוא בסול יהיה לך ספתי דעת כי החכמה היא להיות

האדם פרוס כדי סיוכל להבין הדרך סידרוך בכל עכוי והאולת סהוא בכסילים פריה היא אולת גם כן ודרך
האול להלין סטס אמנם בן הסורים לא תמנא כי אם רבון כלום דבר רבני לאלדים ולאנשים עד
אמ' כי סער סהוא איס אמונים מדבר דברים אמתיים הוא לא יכזב ולא יעיד כי אם אמתי אמנם האיס סהוא
עד סקר הוא ידבר לעולם דברי סקר ואיפסר סכיון לומ' כי כסתחונה סהקדמות אמתייות סתולדה סהיה אינו
אמיתיית כי סהקדמות סהס הערוס סהיהו עדי אמת אין מדרכס לכזב אמנם כסייהו עד סקר כלום אפילו
סקדמה אמת כוזבת יסיה כזבים כלום תולדה כוזבת בקס אמר כי הלך והוא האדם סלא ססתדל
בטוס חכמה והוא יק אף מן סחכמות סלימודיות והוא ספסיד זמנו בסיות בטלות ובספרי ענייני המלכים
סכבר עברו ומסלים וחדות אין תועלת וכסיהו מבקס טוס דבר חכמה לא ימנאנה לפי סלא סתעסק ללמוד
ההנעות סכריכות לכל מבקס חכמה אמנם הנבון והוא סחכס באמנות סלימודיו יוכל להבין בטאר סחכמות
בנקלה כי סחכמו סלמודיו מחדרו ססכל והס סולס לעלות בס אל סאר סחכמו ולפי אמ' כי הדעת כלום ידעת

חכם ילא וסר מרע ובסיל מתעבר ובוטח קצור
 אפים יעשה אולת ואיש מזמה ישנא נחלו פתא
 פתאים אולת וערומים יכתירו דעת שחו רעים
 לפני טובים ורשעים על שערי צדק גם לרעה
 לרעהו ישנא רש ואהבי עשיר רבים בו לרעהו
 חוטה ומחונן עניים אשריו הלא יתעו חרשי רע
 וחסד ואבת חרשי טוב בכל עצב יהיה מותר ד
 ודבר שפתים אך למחזור עטרת חכמים עשר
 עשרם אולת בסילים אולת בציול נפשית עד א

וביטח ואמ' טהבסיל הוא קצר אפיו כלום בעסק ול
 ולכן מתמלח חימה ויוטב אולת וואו איט בזל מח
 מחטבות רעות ויראוי טיטכא ולא תחסוב סיניחו או
 אולתם אחר זמן רק אולתם היא להם נחלה עולמי
 וזהו טאלא אחריו נחלו סתאים אולת אמנס הערומי
 והפקחים יכתירו דעת ויש יתרון לחכמים ולצדיקי
 על הרמעים כיתרון האור מן החוסך כי סחו רעים
 לפני טובים ויראה הרמעים טהס על שערי צדק
 כי יעני אותם ה' בעבור רמעם וגם לרעיהם יטכ
 יטכחו בהיותם רעים ואהבי העסיר הם רבים און ק
 קרא רט טחוא רט מהחכמה וקרא עטיר המופלג ב
 בזכמה ואמ' כי גם אל הסכלים כמותם יהיו סנואים
 הרמעים כי אין הפך בכסילי ואהבי המופלג בחכמ'

הס רבים כי הכל צריכים למרי חטאה והמאוסר טבאנטיס הוא האים טיבו אל החוטא ואעפ' סיהיה אנהבו ו
 ורעהו ויהיה מחנן הענוים והוא טסמך אליו בו לרעהו חוטא ועא מפני טרורסי רע הם תועים מדרך הישר
 ולכן ראוי טיבונו לו האנשים וחסד ואמת יהיה דבק עם זורסי טוב נחלו אמ' כי סתתאים ורנו
 הזולת במקלעם ותהיה להם לנחלה האולת אמנס הערומים וכתירו ראסם כלום יסימו כתר צראס מן הדעת
 והחכמ' והענין טהחכמה טיקנו היא להם ולעטרת כי בעולם הזה יכובדו בעבור חכמת ובעולם הנסמנ'
 יהיו יוסבי ועטרותיהם בראסיהה או יאמ' וערומים וכתירו דעת כלום הם יסימו עטרת הוד צראס הדעת כי
 הם ירבו הדעת בעיני האנס ס הפארו אותם בחכמתם סחו אמר כי מן הראוי הוא סהרמעים יר
 ירנחו ויטחו לפני טובים וסהרמעים ימכחו על שערי הצדק יס לבקס מהס עוזר ועזר ולבקס מהס לחס והע
 נהענין כי הרעים והרמעים בעצור רמעם ירבו הרע בהם וסנשם להיות נכנעים בעבור סכלותם ולחזור על
 פתחי הצדיקים כי כפירים רסו ורעבו ודריטי הלא יחסרו כל טוב ואיכסר סכיון לומ סהראוי הוא סהכחות
 הגופניות והס טנקראים רעים יהיו נכנעים ועבדיס אל הכחות הסכליות סקראס טובים ואומ' ורמעים על ט
 טערי צדיק הוא ככל ענין ואחר סקראס הכחות הגופניות רעים קראס רמעים וקראס ה.ח הסכלי מכחו נכס
 צדיק ואמ' סהראוי הוא טכל הכחות הגופניות יהיו לרקחות ולטבחות ולאוסכו לחלק הסכלי כי לו מספט הצבור
 גז אומ' כי האדם טהוא רס לא די סהרחוקים ירחקו ממנו ולא ירחמו עליו אלא לרעהו והס אותם סגדלו ע
 עמו יטכא כי מפני מהס צריטיס תמיד להעטיקו לקבל ממנו עול יטכחוהו אמנס האדם טהוא עטיר לא די ס
 סקרונו יאחברו אלא אפי' הרחוקים יאחברו מפני סיקבלו ממנו תועלת או יראו סיהיו אהבי לתקות קבל'
 תוע' ממנו ואיכסר טקראס רס החלק הסכלי סקראס בטסוק הקודס צדיק מפני טכל כחו הגוף יטכחוהו לפני

טהוא מטבבו והמ. וון ממנו לבקס המוסכלות ולהרחיק סתאונת וקרא עטיר המלך זקן וכסי והוא ינר סתאונ'
 ואמ' כי אהבי רבים כי הוא ימכא כל כחות הגוף כסמעיס אליו וסריס אל מסמעטו ובעבור טה כיד בטסוק
 הקודס טהראוי והמכוון הוא סכחות הגופניות יהיו עבדים אל הכחות הסכליו אמ' אעפ' סהמכוון הוא כן
 אכן סמניאות על הרוב אינו כן אלא טהרס והוא הכח הסכלי סהמכוון ממנו הוא סימלוק על כחות הגוף הוא
 טכוא מכל סכחות ואפי' רעהו ואיכסר סקראס כח סמדמה רעהו ואהבי עטיר רבים לל טמלך זקן וכסיל וס
 והוא סקראס עטיר אהביהס הא רבים כי כל כחות הגוף סריס אל מסמעטו ובמעסה הזה תהיה הנכס סבהמית
 סהמכוון ממנה תהיה טכחה אל נכס סמסכלת וסצהיה סכנאה תסיב להיות בעולה ותירט גמרתה במלוק הע
 סעב' ויטבג מתאונתיו הככל בו אמ' כי האדם טהוא מבזה ומכליס לרעהו הוא חוטא בעת טלא יס
 יהיה רעהו ראוי אל הבזון ההוא כי הם יהיה ראוי אל הקלון והוא טיחטא אל ה' או לבני אדם בענייכים סי
 ראוי לקבל קלון או לא יקרא הווא מי סיבוהו וקרא חוטא המבזה מי טאיכו ראוי אל הבזוי מפני סזה יבא מכ
 יוכר ט סחותה וסכלה סהוא חכס בעיניו ויראה כל האנטיס טהס תחת מעלתו לפי ראות עיניו וזה לסכלות ג
 גמורה ועוד סהחכס לא יביט לקנוד זולתו רק יביט לקנודו ויטתדל לפרוע חובית ה' ית' עליו ויראה כל אדם ו ב

משלי

גם בשחוק יבאב לב ואחריתה שמה תוגה: מר
כדרכיו ישבע סוג לב ומעליו איש טוב: פתי יאמ
יאמין לכל דבר וערום יבין לאשורו.

ואיפוא מכין במלת סחוק הסחוק סיהיה בזה טעו
סגולת אדם ולפי שהסחוק הוא רעם ונעם מגידי ה
חזה סיסתער הרגה בהם כטירבה הסחוק יכאב לב
בעליו וזה הדבר ידוע וזכר הסחוק מבין סאר ענייני
למטל והוא הדין כי כל דבר של תענוג ושל שמחה

יכאיב לב האדם לפעמים כי אם תהיה הסמחה בקב יבי העולם לפעמים יאבד אותה האדם לטעתו ואחרית כ
כל סמחה זמנית להיות כמטכת אחרים התנוגה ואחרי שהזכיר יש דרך יטר לפני איש וכן בעניין הסחוק יש ס
סחוק טוב ויש סחוק סיכאיב הלב נתן כלל אחד ואח' יהיה האדם מי טירצה חכם או סכל בעינו סוף טיטב
מדרכיו ואעפ' טאיכנו ידוע לסכל או לרסע כי הוא סוג לב ואין מי סידע מה בלבו סופו טיטב מדרכיו והאי'
שהוא טוב במחלט כלומ' למעלה ממדריגתו בעבור מלת יאמין לכל דבר רק יאמין הדברים סיטבארו במופ'
ואמכס הסתי יאמין לכל דבר והערוס הוא יבין כלומ' לרגל המלאכה אטר לפניו ובעבור שהוא חכם הוא ירא
מן הדברים טיראה ספק בעסייתם ובכן יהיה סר מכל רע סלא ידבק בו או יאמ' טבטב חכמתו יסור מעטו'
הרע והכסיל מתמלא עבריה ובוטח להכנל בלא אמנעות חכמה. מדרכיו יטבע אומ' כי האדם ט

טלבו מלת סיגיס מוינטיס עד סבעכורס ראו סיטיחס אליהס ויקרא סוג לב יטבע מדרכיו כלומ' סויסו יטוב
אל חיקו ויעליו איס טוב כלומ' ולמעלה מזה האיס טהוא סוג לב הוא האיס הטוב והענין טמע' ת האיס הט
הטוב הית עליונה במדריגה ממעלת האיס טהוא סוג לב יטבע מדרכיו כלומ' יאכל פרי מעטיו והאיס הטוב י
יטבע מעליו כלומ' מן העליון סיטמיחו מעטיו ולא מפריו כי לא יאכל כל פרי מעטיו בעולם הזה. יהודיע בסי

בסוק זה כי הטוב סיהיה לנדוקיס בעולם הזה אינו תפלום כל גמולס מן הטוב סיטעו רק קצת גמולס ואמר
דרך מטל כי האיס טהוא סוג לב אם יודמן טעסה קצת טובה בעת מן העתים הוא יטבע טוב בעולם הזה ב
בעבור הטובה ההיא ולא יגמל בעולם הנסמות אמכס הנדוקיס תחסב סיאכלו כל פרי מעטיהס בעולם הזה
כי הם אוכליס העליון בעולם הזה והקדן קיימת להס לעולם הבא פתי אה' סהאדס טהוא בעל

פתיית וסכל הוא יאמין לכל דבר סיטמע או סימנא כתי על הספר ולא יבחן הדברים אם הם נכונים ואם ל
לא אמכס האדם הערוס לא יאמין לכל הדברים אטר ידברו אמכס הוא מתכוין לאסורו טל דבר ואם הוא ר
רחוי סיאמין ויראה מנפת סיחייבהו יאמיכהו ואיפטר סזה סכסוק יס לו דבקות עם ספסוקיס הקודמי סאמ'
יש דרך יטר לפני איס ואומ' כי יש קצת אכטיס סהס פתאוס ויאמינו בכל דבר ויש דרך סצהיה יטרה בעיניהס

ססמענה מפי אחרים והאמינהו סאחריתה דרבי מוצ ולפי אה' סהאדס טהוא סכל באמיתת סכמכאות ואין
לו סיוד טוב ביוטכלות ולא ידע להבחין בין האמת והסקר כטהוא יטמע דבר חכמה או אמנה או ימכאנה כ
כתובה בספרים יאמין הכל מבלתי בחינה והוא דומה לסכוג סהוא סופג את סכל אמכס האדם הערוס הוא מ
מבין לאסורו טל דבר ומצביכן על הדברים סיטמע או ימכאס בספר נכתב' ואם ימכא בהס אמת יאמיכס
ואם ימכא בהס רע' בלתי אמת' סותר הדת או חוק מן חכמה ירחק מהס בכל יוכלתו ואיפטר

סחייכנו במלת לאסורו יטוב אל הערוס כלומ' הערוס אינו מאמין דבר סיטמע או סיראה רק יצבוק

אנה ידרוך בהליכתו ולא יסיר רג' ו באי זה מקוס סיודמן מן הדרכיס פן יכסל רק יצבוקן ואם ימכא דרך
טוב ידרוך בה ואם ימכא דרך רע ירחק ממנה חכס אה' גס זה ספסו יס לו דבקו בפסו הקוד' סאמ' נערוס
ואח' מי סהוא חכס כטיטכוין לאסורו וירא דרך רע ומסוכן הוא ירא ללכת בדרך ההוא ומסיר עטמו וסכל ס
ספק ומכל רע. או יאמ' חכס ירא ללכת בדרך רע ומתקך כך הוא יסיר עטמו מן הרע סלא תבאהו אמכס ה

הכסיל לכסילתו הוא מתעבר' ובוטח כלומר מתמלא עבריה וזדון וביטח ואיכנו ירא פן יכסל וסולך לבטח ל
לפי ראות עיניו ועל דרך האמ' אחרי הדרך הוא מנתי' וכן חכס אינו מכניס עטמו להאמין בדבר בלתי או
אמת' ובדבר מסופק וכסיטמ' או יראה דענת לת יתאמתו הוא ירחק מהס פן יכסל אמכס הכסיל טהוא סתיי
יהנין לכל דבר והוא מבוטח עטמו בכל מה סיטבחהו חלוסי העיון בסקרוסס קטר אה' כי האדם סהוא

קטר חכי והוא סכך ארץ אטיס והענין טהוא ממחר לכעוס בעברי מהירות כעסו הוא יעסה ענייניו בחכלות
יטכא ואיס יחיימות והוא אדם טהוא בעל מחטבות רעוית יטכא גס כן או יאמ' מי טהוא קטר חטיס והאייל
יעסה חלפת ואיס מוימרת כל אחד מהס יטכא ואיפטר סהוא דבק עם ספסו טלפניו סאמ' וכסי יצבוק

וּמִכְבוֹדוֹ חוֹנֵן אֲבִיוֹן : בְּרַעְתּוֹ יִרְחַח רַשָּׁע וְחַסֵּד בְּ
בְמוֹתוֹ צְדִיק : בְּלֵב גְבוּן תִּנּוּחַ חֲכָמָה יִבְקַרֵּב כְּסִי
לִי תוֹדֵעַ : צְדִיקָה תִרְוַחַם גִּזְי וְחֶסֶד לְאֲבוֹת חֲטָאת

המנס עד מרמה והם המופתים בלתי אמתיים יבאו
הנפשות להאמין הכוז והדעות הנפסדות המאבדות
הנפש ביראת אה בעביר יראת ה' פתיה
באיש היראה ההוא תהיה לו למצות ענו כלומ בטחו
טובל האדם לבטוח בו כי אשר איך יראת ה' עליו הוא

הירא אשר לא יבטח בחיים ובמות ולא די סידרתו תועיל לו בזה ובבא אלא סגס לזרעו יהיה ה' ית' למחיה
יראת אחרי שהזכיר בפסוק הקודם כי היראה אירא האדם מאלדיו הוא לו למצות ענו ולא כי הבטוחו חז'
ובאר כי יראת ה' מקור חיים כלומ מקור טכמטכים ממנו חיי העולם הזה כי מתוך סידא מאלדיו לא יזיק ולא
יוזק ולא יעשה מעשים שיענש עליהם מוצרף אל זה שהטגת ה' ית' תהיה עליהם תמיד ונצח נמטכים ממנה חיי
העולם הבא וזה סבעבור היראה יפעל פעלים שתרדק נפשו בצדור החיים והוא סבה לסור ממוקסי מות והם
הפגנים והמקרים הזמניים והעונשים הרנאכיים המענותיים לכפשות המקרים ואיפסר סקרא העונות דה
והחטאים מוקסי מות לפי שהם מוקסים טיכטל בהם החוטא וימות ברב עש אה כי רבוי העש הדתי
המלך והענין טכבוד המלך תלוי בהיות לו עמים רבים סרים אל מסמעתו ובאפס לאוש דל ובעת סלת יהי'
לו עש רב הוא מחיתת רזון כלומ הוא ספלות הארון והוכסר טכנין החכס הזה באמרנו כי המצאת הבורא ית'
אף העולם לא היה בעבור טרכו לדבר מדברי העולם דף ברוב עש הדרת מלך כלומ המצוא העולם בעבור ס
טצראה חממתו וגבורתו והדרתו לא סינטרף בוניאותו לאחד מהממטאי וכבר בארנו קצת מההכמים כי הסנה
אשר בעבורה המצוא העולם עתה מוזן קרוב ולא המצואו במה סלת

ח'ינו כי הוא ית' היה מספיק במצואותו ומבלעדי סאר הכמצאות ולכן נקרא טדי כי הוא ית' ההספק גמורה ו
ואחרי שהזכיר המלך והרזון סמך אליו ארך אפס רב תבונה להודיע סהמלך והרזון המנהיגים העש בריכים
להיות בעלי אלו המדות והם להיות ארך אפס ורב תבונה כי לא תספיק האחת מצלתי האחרת ואם יהיה ה
המוטל או הרזון קצר רוח הפך ארך אפס הוא מריס קלון וחיי בסמים הוא כסהמלך או הרזון יס לו לב רפ'
סלת יקנה בממון זולתו ורקב עכמת הוא כטהוא מקנא בטובת זולתו כי יסתדל לקח ממוכ ואם יגיע מרטעו
לעסוק הדל הוא מחרף ענוטה ומכבד ה' ית' הוא האיש האביון ואחרי שהוא מחרף ענוטה בעסיקת הדלים יד
ידחה ברעתו אמכס הדניק הוא חוטה במותו לקצור פרי מעטיו ואם בקסת להבחין בענין זה בין החכ הסלס
ובין אותס טיחטבו חכמי ואין הדבר כן תוכל להבחין בענין זה סבלב האיש סכבון תנח החכמה אמכס בק
בקרב הסלילס טיחטבו חכמים תודע ארך אומ מי טהוא ארך אפס טאינו ממהר לכעוס הוא ר
רב תבונה וקצר רוח והוא הנקרא קצר אפס הוא מריס האולת מן הארץ ומכחה צראשו או יאמ' טהוא מעו
מעורר האולת קיי אה כי בסבת חיי האדם הוא לב מרפה כלומ סיניח קנייני העולם ולא יקנא בהם
ויומ כן כי המקנא לרוע טבעו על מחסבתו היא לקחת הטובה מצעליה ולפי' אה כי חיי צטר האדם הוא פיר
טירפא ממון זולתו ולא יקחנו בעיניו ובלבו ואה הסבה ביה ורקב עצמות קנאה כלומ הקנא' היא ככ' דבר רע

ומן סהוא מבי הרקב בעצמנת האנשים כי לא די טירקב צמרו אלא אפי עצמותיו יבאו לדי דקצו וזה טהוא
מכתבו וכל טובה טיראה לזולתו וכמו שהטובה תהיה לאנסי העולם הזה תמידית כן צערו וכאב לבו תהיה ת
תמדי עד שהקנאה תהיה סבת מות האדם אחרי שישיס כל ימיו מכאובים וכעס עניינו עוטיק חמ' מי
טהוא עוטיק הדל בעבור טאיין לו ענורים כי דל מרעהו יפרד הוא מחרף עוטהו כי איך לו עוזר כי אס מה ית'
זה טהוא עוטיק אותו ואינו מניח העניין בעביר הבורא ית' כביכול כאלו מחרף אותו ואמר אחד מחכמים אי
איך לא חירא לבזול מי טאינו מוצא עוזר לו זולתי הבורא ית' אמכס מי טהוא רוכן האבין הוא מכבד הב
הבורא כי אינו עוטה זה דף מאהבתו ית' ואיפסר סקרא דל החלק הסכלי ואה כי מי טהוא עוטיק החלק הסכלי
סגזול ממנו לחס חוקו והס המוטכלות הוא חרף עוטהו כלומ עבר על מצו' אלדיו טנהו לבבר את בן הסנחא'
על פני בן האהובה כי הוא ראסית אוננו לו ממכט הבורא ומי טהוא חונן אביו והוא החלק הסכלי ומליכהו
על כחות נפשו הוא מכבד ה' ואיפסר סחכינו במלת עוטהו טב אל האיש העוטי' ואה כי מי טהוא עוטיק החל'
הסכלי מכחות נפשו טהוא הדבר טהוא עצמותו והטלים צורתו והעוטה אותו מה טהוא כי איך האדם אדם
מנד הכחות טיפתתף בחן עש סאר בעלי חיים דף בחלק הסכלי אשר בו נקענכס וכך הכינוי במלת מכבו טב

עד אמת ויפיוח כזבים מרמח: ביראת ירוד מבט
מבטח עו ולבניו יהיה מחסה: יראת ירוד מקור
חיים לסור ממקשי מות: ברב עם הדרת מלך ו
ובאפס לאם מוחתת רזון: ארך אפים רב תבונה
וקצר רוח מרים אולת: חיי בשמים לב מרפא ור
ורקב עצמות קנאה: עשה דל חרף עשהו

למעל ממעלתו ואפי' אונ' סאין לה' יד וטס בזכמ
כמוהו ויאמ' אנו אולי אקצר בעבוד ה' ית' יותר מהס
כי אנו אס חכמתו יותר ממנו יותר אנו ראוי אל הע
שונם בדיעת קיצורו בעבודת אלד' וארע מה טנת
מנתחובתי לפרוע מחובות ה' ית' עלי ולא הסתדלתי
לפרעס והוא עם סכלותו איכנו מויד כמוני ויראה
כל אדם במעלה יותר גדולה ממעלתו ומתקך כך ל
לא יבזה רעיו רק יכבדס בחסכו טהס גדולי המעלה
זזה טהוא מבזה רעיו הוא חוטא לה' ית' ולאכט' ואני לו ואני
לכפסו ואס לא כוכר וידה עליו אמרו אחר זה ומחו
ומחוכן עכו' אסריו והוא סאומ' כי מי סהוא מחוכן העכו' ולא יבזס
אסריו או יאמר בו לרעהו החוטא בעצ' טי
סיחטא ומי סמחוכן עכו' אסריו וכך מי סמבזה היבר
הקרא רעהו סהוא החוטא ומחוכן הכחות הסכליות ה
הקראי עכו' אסריו ואפסר סכיון לומ' כי הוא מוגכה
לאדם לבנות אדם אחד מחטא טהוא גס בו ואומ' כי מי
סיבזו רעהו ונדבר טהוא רעהו באונ' החטא הוא חוטא
גס ככון לומ' טיהו אמרו בו לרעהו חוטא כלומ' יבזה א
אדם לבגוריו המלך הזקן וכסיל אעפי טהוא מוטכאי
הרס כמו טאמר גס לרעהו יטכא רס ו' מי סאמר למעלה
יוזס טראוי הוא טיהו הכחות הגופניים ככענות
וטחנות אל החלק הסכלי בא לומ' טעס כל זה חיך
לבנותו לבגוריו למכוע ממנו הדברי ההכרחי
הוא אומרו בו לרעהו חוטא אמכס לא תחטוב
עס כל זה להתאכזר על הכחות הספלייות
והוא טאמ' ומחוכן עכו' אסריו הלא אמ' כי האכט'
טהס חורסי רע ויבאטו הרע לעול' בטעול' בעולותיה
להס ולזולת' יתעו מדרך ההכלסה ולא יגיעו
אליה אמכס האכט' טהס חורסי טוב יהיה חסר ה' עליו
בעבור שדקת' ויהיו קיימי לעול' בעול' הכסמות
והוא כאילו אמר וחסד ואמת אל חורסי טוב
בבד' אמר בכל דבר טיעמול ויתעסק בו האדם
יהיה לו יתרון וטבט בעסק ההוא אמכס
הדיבורי סידבר בו האדם במה סאיכו
הכרחי לא די טאין בו יתרון לאד' וטבט
אלא טים בו חסרון והפסד וזה מבוא
ובענין סהכני חורסי רע סהס מעניוקי
ב'ב' לענות רע ואכס ואמרוהו לזולת' או
מגכה עכ' ת' ואמ' בכל עכב יהיה יתרון
ודבר ס' אמרוהו חורסי רע אך למחסו
ובכל זה גרס להס היות עכו' ורסיס
מהחכמ' אמנה החכמי עסר' והוא ריבוי ח
חכמת' הוא להס לעטר' תפארת' ואולת'
הכסילי היא אולת' ולא מעלה ובעכו'
טאמ' ודבר ספתי' אך למחסו כי כל דבור
יהי למחסו כי לפעמי' יהי דבור סהוא
מכיל כפסו והוא הדב' כסיעיד אמת
ובעדותו יכיל כפסו סהיו כפסדו
לולי עדותו אמכ' כטיהיה העד בעל
מרמה ופיוח כזבי ועליו נאמר ודבר
ספתי' אך למחסו והעד הכז' מי ס' כיל
כפסות בעדותו בעבור יראת ה' סהיא
על פניו היא לו למבט' עזו ולא לו
לבדו כי גס לבניו יהיה מחס' כי יראת
ה' היא מקור חיי כמסך ממנו חיי
והוא סבה לסור ממוקסי מות ובעבור
היותה מקור חיים ומעלה האד' ממוקסי
מות קבצ' אונ' בלבו המסכילי כדי
סיחיו סס ויחיו העס בדבריה' כי הוא ית'
חפך ביטובו סל עולם ו לא יחסוך
במות המת כי ברוב עס הדרת מלך
ובאפס לאום מחתת רזון עטרת אמ' כי
החכמ' כסידמ' סיחיו עסירי עס חכמתס
העומר ההוא ויהי להס להוד' ועטרת
כי אעפי סהחכס יכבד עבור חכמתו
אס יהיה רט ממ' חכמת המסכן
בויה ולפיכך העומר הוא להס
לעטרת תפארת' מזכרף אל זה עס
העומר יוכל לק' מן החכמ' מה
טלח יוכל זולתו לקנות כי החכס
אס יהיה עכו' לא יוכל לסקוד על
דלתות החכמה כי הוא צריך
למצא מאכלת ביתו ואולת' כסילים
אולת' רל לא תחטוב סהעומר היא
עטרת לכסילים כמו טהיא עטרת
לחכמי כי האולת' סהיא לכסילס
תטאר באולתה כי לא יקנו עס
העומר מן החכמה מה סתסור
אולתס ואפסר סקרא ריבוי החכמה
במקום הזה עומר ואמת כי עטרת
החכמים היא ריבוי חכמות כי כפי
ריבוי חכמתס תהיה מעלתס וקרבנתס
אל ה' ית' ביציל' אמ' כי העד
בעצ' סיעיד האמת לא יחטוב
טהוא עסה דבר קטן וטהוא מכיל
בוה כפס אחד והוא כפס אונ' סיעיד
עליו כי לפעמי' בחוסכו סהוא
מכיל כפס אחת הוא מכיל ככסות
ביתו אסר חייס תלוי' בחיינו או
הכפסו העתידות לבאת ממנו
ולפיכך אמ' מכיל ככסות ולא אמ' מכיל
ככסות בעד סהוא בעל מרמה
הוא יפיוח כזבי ומתקך כך הוא
הורג הכפסות רבות ומלת ער
מטרתת במק' במקו' טני ויהי
עכו' חכסוק כן מכיל כפסות והו'
העד סיעיד על האמת ויעיד
וידבר כזבי העד טהוא ער מרמה
ואפס סקר' במקו' הזה המונת
האמת כטיהי מופת חותך
הוא ראוי סי סיחמן כי הוא
מכיל הכפסו מהחיין הכזב אשר
בהאמנת הכזב או אמנה ככסות
תפסד הכפס בעבירה

במה סאיכו הכרחי לא די טאין בו יתרון לאד' וטבט אלא טים בו חסרון והפסד וזה מבוא ובענין סהכני חורסי רע סהס מעניוקי ב'ב' לענות רע ואכס ואמרוהו לזולת' או מגכה עכ' ת' ואמ' בכל עכב יהיה יתרון ודבר ס' אמרוהו חורסי רע אך למחסו ובכל זה גרס להס היות עכו' ורסיס מהחכמ' אמנה החכמי עסר' והוא ריבוי ח חכמת' הוא להס לעטר' תפארת' ואולת' הכסילי היא אולת' ולא מעלה ובעכו' טאמ' ודבר ספתי' אך למחסו כי כל דבור יהי למחסו כי לפעמי' יהי דבור סהוא מכיל כפסו והוא הדב' כסיעיד אמת ובעדותו יכיל כפסו סהיו כפסדו לולי עדותו אמכ' כטיהיה העד בעל מרמה ופיוח כזבי ועליו נאמר ודבר ספתי' אך למחסו והעד הכז' מי ס' כיל כפסות בעדותו בעבור יראת ה' סהיא על פניו היא לו למבט' עזו ולא לו לבדו כי גס לבניו יהיה מחס' כי יראת ה' היא מקור חיי כמסך ממנו חיי והוא סבה לסור ממוקסי מות ובעבור היותה מקור חיים ומעלה האד' ממוקסי מות קבצ' אונ' בלבו המסכילי כדי סיחיו סס ויחיו העס בדבריה' כי הוא ית' חפך ביטובו סל עולם ו לא יחסוך במות המת כי ברוב עס הדרת מלך ובאפס לאום מחתת רזון עטרת אמ' כי החכמ' כסידמ' סיחיו עסירי עס חכמתס העומר ההוא ויהי להס להוד' ועטרת כי אעפי סהחכס יכבד עבור חכמתו אס יהיה רט ממ' חכמת המסכן בויה ולפיכך העומר הוא להס לעטרת תפארת' מזכרף אל זה עס העומר יוכל לק' מן החכמ' מה טלח יוכל זולתו לקנות כי החכס אס יהיה עכו' לא יוכל לסקוד על דלתות החכמה כי הוא צריך למצא מאכלת ביתו ואולת' כסילים אולת' רל לא תחטוב סהעומר היא עטרת לכסילים כמו טהיא עטרת לחכמי כי האולת' סהיא לכסילס תטאר באולתה כי לא יקנו עס העומר מן החכמה מה סתסור אולתס ואפסר סקרא ריבוי החכמה במקום הזה עומר ואמת כי עטרת החכמים היא ריבוי חכמות כי כפי ריבוי חכמתס תהיה מעלתס וקרבנתס אל ה' ית' ביציל' אמ' כי העד בעצ' סיעיד האמת לא יחטוב טהוא עסה דבר קטן וטהוא מכיל בוה כפס אחד והוא כפס אונ' סיעיד עליו כי לפעמי' בחוסכו סהוא מכיל כפס אחת הוא מכיל ככסות ביתו אסר חייס תלוי' בחיינו או הכפסו העתידות לבאת ממנו ולפיכך אמ' מכיל ככסות ולא אמ' מכיל ככסות בעד סהוא בעל מרמה הוא יפיוח כזבי ומתקך כך הוא הורג הכפסות רבות ומלת ער מטרתת במק' במקו' טני ויהי עכו' חכסוק כן מכיל כפסות והו' העד סיעיד על האמת ויעיד וידבר כזבי העד טהוא ער מרמה ואפס סקר' במקו' הזה המונת האמת כטיהי מופת חותך הוא ראוי סי סיחמן כי הוא מכיל הכפסו מהחיין הכזב אשר בהאמנת הכזב או אמנה ככסות תפסד הכפס בעבירה

וְסֹלֶף בַּח שֶׁכֶר בְּרוּחַ: אֲוִיל יִנְאֵץ מִיֶּסֶר אֲבִיו וְשׁ
 וְשֹׁמֵר תּוֹכַחַת יְעָדִים: בֵּית צְדִיקָה חֶסֶן רֵב וּבֵת אֲבִי
 וּבֵת בְּוֵאֵת רָשָׁע נִעְבְּרֶת: שְׂפָתַי חֲכָמִים יִזְרוּ דַעַת
 וְלֵב כְּסִילִים לֹא יָבִין: זָבַח רָשָׁעִים תּוֹעֵבַת יְדוּד וְת
 וְתִפְלֵת יִשְׂרָאֵל רִצּוֹנוֹ:

רצון אמ' כי המלך כסיהיה לו עבד מסכיל כל
 טיה' בעל סכל ומכלית במעטיו יהיה רצוני אליו וכס
 וכסיהיה לו עבד מביס כלומ' סכל שהוא מביס כסמו
 או המלך במעטיו לא יהיה לו רצון ימלא עבדיה על
 עליו ואפסד סקראת חלק הסכלי מכחו הנפס מלך
 לפי שהמכון ממנו הוא טימלוך ויתנהגו כחות הגוף
 על פי ענתו וקראת חנו' עבד לפי שהמכוון ממנו ה
 הוא סיהיה עבד כרצו' אל החלק הסכלי וסר אל מס

מחשבו' וואומ' כי כסיהיה החומר כחות והמוגטוב ככון ומזומן לקבל צדית האכנות על אמתיותו אז יהיה זה
 הרב' לרבו' על' הכח הסכלי המולך במנות ה' כי יקל עליו המעט הטוב בהיות' ממוסך' אמכ' בעת סיהיה החומ'
 מביס והעניין סיהיה בלתי ממוסך' ויהיה נוטה אל הקצו' סחס רע או הכח הסכלי ימלא עבדיה כי ככר עליו ל
 להנהיגו על פי ענתו והוא הנקרא זוג סכי טקסה לזונגו כקריעת יס סוף בענה ואמ' כי המענה רך יסיב
 התימה אחרוכי' כי בעת סיכעס המלך' או טוטט או אים על אים והוא יסיב אליו דבריו רכי וערבי' יסיב אנתרמ
 מרובו ויסיב החמה סכר התנועעה אחרוכי' ודבר עכב כלומ' אה יסיב אליו דבריו סימניבניהו הוא גורס אליו
 טיענה יתד ויתר וזוכיר הכעס במקל' אף לפי טבו יראה גם דרך הכעס להגביה אסו כסיגל עליו כעבו ואס
 ואפס' טזה טסו' דבק עס הספוק סלכניו סאמר רצון המלך לעבד מסכיל כי המענה רך סל עבד כסיהיה
 מסכיל יסיב חמת המלך אחרוכי' והסבה טביגבריתו יהיה העבד כסיהיה הוא כי דבריו סיהיו רברי עבדן
 וטלו כעס באף המלך כי לטון חכמי' תטיב דעת לכך יהיו לרצון אל המלך ופי כסילי' יביע אולת לכך יעלו אף
 ואס יהי המלך הכן באמריו רצון מלך לעבד מסכיל מלך מלכ' הקצה יהיה עניין הפסוקי' ככון גב' בהס וסמך
 אליהס בכל מקו' עיני ה' צופות הרעים והטובי' לתת לאים כדרכיו או יאמ' בא' המלך לא יכעיס על הכסילים
 סיביעו אולת יס עין רואה ואוזן סומעת כי סכל מקו' עיני ה' צופות רעים וטובים ולכך יס לכל אדם להזהר
 בלטונו ולא יביע אולת כי מדפא' לסון עץ חיים וכסיהיה סלף בלסון יגרוס סר צדק בעליו לשון חומ'
 כי לסון חכמים תתקן הדעת והיחסי' והעניין כי אבי' הדעת סידבר החכ' בלסונו ואמר אנתו בתקון ובמלינה
 צחה עד סיהיה ייסה הדעת ויתק' חמס' כי האכס' הכסיל' יביע אולת ואומר יביע כלמת' האולת לא יאמריו אנת'
 בצדון וב' צופות רק תהיה האולת כובעת מפייהס צדריס בבל' אמר כי עיני ה' ססל להטבתו ית' ו
 ודיעת חכמתו המקפת אונכני הנמכחות סס בכל מקו' ואין חסך ואין בלמות להסתד' סס כעליו און והעני'
 הדי סחס מסל' אל חכמתו ודיעתו סס צופות רעים וטיבי' האכס' הרעי' וגם האכס' הטובי' או צופות המעסיס
 הרעים והטובי' והעניין סאין דבר קטן וגדול טעלס מעיני ודיעתו ית' ואחרי' סעיני סטבתו ית' סס בכל חק'
 ונכסו כ' המעטי' טיעסו אס טוב ואס רע מה מאד גדול חטא מי טלל' חוס על כבוד קונו ועסה הרעות לפכיו
 סס בכל מקו' ונכסו כל המעטי' טיעסו אס טוב ואס רע מה מאד גדול חטא מי טלל' חוס על כבוד קונו ועסה
 הרעות לפכיו ית' ולא יבוס ממנו עס גדולתו ועוס יבלתו והוא יבוס מאיס כבזה וחדל איסי' לחטוא כפרהסיה
 לפכיו כל טכ' טיעוס לחטוא לפכו גדולי המעלה וכס' סיהיה כללי' לעבד על מנות המלך בסר ודיס ואין לא י
 יבוס חנוטא ולא תכסיו כלנות והמלך המסקיף על מעטיו ורואה נגל' וכס' צדיו והוא אלמד' כל העול' ארזן כל
 האד' אסר לו היס והוא עסיו ויבטת ידיו יזרו ברפא' אמ' כי רפאו' הלסון והוא האזהרה ממותרו הדיבור
 הוא עץ חיי' לבעלה וכן רפואת הלסון סתדב' במה סיביא אל עבד' ה' ית' ובהי' בני האד' לקרב' אל הסכל'
 הדיבו' טהנא על' זה התואר הוא עץ חיי' לבעל הלסון ואל אסר יקבלו התורה והחכמה ממנו והוכרך' לומר זה
 מוכני טהנא טב' הסתיק' וניכס הדבור פעימי רבות ולפיכ' בא' גומ' כי הדיבו' בכלו הוא ריב' כי הדכו' סטוב והוא
 אסר כנה במרחא' לסון הוא כעץ חיי' וס'ף בה דל' כס' דיבו' לא יהיה הדב' טוב רק יהיה עונת בלסון הוא סבר
 צדיו סן צדו' בעל הלסון סן צדו' המקבל טנא ודבר' כוז ממנו ואחרי' ססלף בלסו' גור' סבר צדו' חויל והוא
 מי סיכאן מוסר אבי' או רבו טהנא האמת' סמסי' סלף מלסונו והאיס סהו' סומר תוכחת מוכיחיו מודה היותו
 ערו' והלסון הוא גדול ההיזק כי בבית אים צדיק תמצא סיהיה צו חוסן רב כו' ס' אמון גדול ובכעולו' אים רסס
 סויל' בביתו ויהיה סלף בלסונו תבוא באנתו סדת' מכה בעכר' ולא כן טפתי' חכמי' כי סס חרו' דעת אמכ' לב
 כסילי' לא כן ולא די ספעולות הרעות טעוטי' החוילי' והרסעי' סס תועבת' ה' אלא אפי' הזכח טמביאי' הוא וד

דעון מלך לעבד משביל ועברתו תהיה מביש
מענה רד ישיב חמה ודבר עעב יעלה אף : לשון
הכמים תטיב דעת ופי כסילים יביע אולת : בבל
בזהם עיני ידוד צופות רעים וטובים : מרפא

לשון עץ חיים

אל האדם כלום הוא מכבד עצמו ועצמותו מי שהוא
חונן האביון שהוא הכח הסכלי ברעתו אמ'
כי הרפע ידחה ברעתו מן העולם וגם יכרת מעול'
הכסמות ודחה לחרפות ולדיראון על ש אחרי מות
אמנס הנדיק הוא עומד בלב סוב ובטוח

בעת שיקרב למות כי הוא מנסה לקצור פרו מעטיו

הטובים ואיפסר שהכינו במלת בנותו סב אל הרפע ודל טהנדיק חוכה ומקנה למיתת הרפע כי ידע כי ככון
בירו יוס חסך או יה ה אומ' ברעתו כעניין ביר ברה ויחפרתו ויפול בטחת יפעל כלום' באותה הרעה שחטב
הרפע לעטות לזולתו ידחה הוא בעצמו על דרך טקרה להמן שהכין העץ למרדכי וכתלה עליו או יאמ' בעצור
רעתו בירו סל רפע הורס סיביאכנו לירי גמר ידחה מן העולם בטעם בפרס יבינו סירותיכס אטוד כמו חרון
יסערכו אמנס הנדיק יפלמו לו מאווינו כל ימי חיוו וחוכה ומקנה לקצור פרו מעטיו בנותו' ואיפסר סקרא י
יבר לב האדם שהוא רע מנעודיו רפע ואומ' כי הוא ידחה ברעתו ואין קיווס ומעמד אמנ' החלק הסכלי הוא
סקרא נדיק יס לו הסארות וקיווס ומלתא אגב ארחה קמנ' והוא שאין לשמוע בקול היצר הרע אשר הווס הו
הוא ומחר איכנו והוא הפונה צורף אל החלק הסכלי כמו ותסק ערפה להמותה אמנס טוב' שמוע אל החלק
הסכלי לפי שהוא מחזיק מעמד אחרי מות ער ורות גרקה בת' בלב' אומ' כי בלב האים הסבון תע
תעמד החכמה במנוחה וצחסקט בי היא עומדת במקומה והוא איכנו חוסס לפרסס חכמתו ולהודיעס כי הוא
עוסק בה לשמה ולא להתגדל בה אמנס בקרב הכסילים היוכמה תוודע והעניו' שאס ידעו סמך דבר מן החכ'
יגלו ויפרסמוס הכל חבל וזה יקרה להס בעצור שהחכמה איכנה עומדת במקומה - וימי תודע וין חודע בס
את אכסי סכית ואומ' כי בעצור החכמה סקכו היא ממטת ואיכנה ממלחה חלל גוכס עד מסל היא כהבטת לכ
לכאן ולכאן ומסמעת קול לדמיון מה שאמ' רזל איספרא ב' גיכא קיס קיוס קריווס ואיפסר סקרא בעל חכמת
הלימודים תכוח סס החכמה האלדית' כי סס מחדדות סכל האדם והס סולס לעלות ולהגיע אל סאר החכמות
וג'כן יקבלנה סכל האדם בעל חכמות הלימודים' על מספטו אמנס בקרב כסילי' והס אונס ססבלו הלימודית
תוודע החכמה אך לא תנוס סס כלום' לא ידעו ממנה שאס דבר אך טצחול עליהס נורת המוסכלות על זולתו
לא יחטוב מחכמתו תעתק מנססו בעת טבקרב הכסילים תודע כלום' בעת סיודיענכ' אל אונס ססבלו החכמה
קודס לכן כי חכמתו תהיה נחה בבפסו ולא תעתק ממנה בעת סיודיענה אל אונס סלא ידעוה' ואיפס' טרנה
לספלוג במעלות החכמה על סאר סכ מבאות הסכליות וכי היא דומה כעצמים הרונכיים' וזה שאין במכילות
דבר אחד במספר סיהיו בסני מקומו' מתחלפיוס בזמן אחד כמו החכמה שהיא תנוס ב' ב' הכבו' ותוודע בקרב
הכסילים או יאמ' סכל דבר סיכעל בו אחר הוא יתפעל בעת שיפעל' אמנס החכמה תנוס בעת סתוודע בקרב
הכסילים חס להדמותה בעצמים הכושרדים' נדקה אומנו כי הנדקה והוא הסלימות תרומס מעלת סס
החכמה וחסר לחומיס כלום' קלון וחר' שס' יהס אל האומות בעת טיהיו בעלי חטאת' ולסון חסר מן חסר הוא
טעניכנו הקלון והחרפה או יאמ' כי הנגס בססס מתכנסגיס בדרך הנדק והיושר' ובעת סיחטא אים יעכיסוהו הן
למות הן לסרוסי הן לעכוס ככסין ול' אסודין כפי חטא חגוי החוה יתרומס ויתגדל במעלה מפני סיוסרו הר
הרפעיס מחטוא בודעס כי ילקח הנק' ומה מחס' אמנס אס לא יתכנג עס החוטאים בדרך הנדק להעכיס' רק
סייכנגו במדת חסר ויחמולו עליהס וימתלנו עוכס ולא די סלא יתרוממו סלא סיביאנו עליהס חטאת וחסס כ
כי חסר והרחמנות על הרעיס אכור' ות' ונריך לדעת כי זה הפסוק יס לו דבקוץ עס הפסוקיס סלכניו'
זה כי אחרי טחוכיר עכיון המלך באמרו' בדוב עס הדרת מלך והזכיר תארי המלך טיהיה המלך או הרזון לע
לעסות מטפט מאי זה אים סיודמן' ולא יכיר פניס במטפט כקטן כגדול יסמע כי בסהמלך יעסס הנדק והיו
והיטר' ולא יטס ממנו ימין וס' זאל' ואס יבק' סו ממנו סייתכנג עס החוטאים בדרך הפסד יביאנו עליהס חטאת ו
ואחרי סהזכיר זה זירו האכסוס הרוכיס לעני נוד בעבדות המלך ואמ' כי רצון המלך הוא בעצב סיהיס מטכיל ו
ו'צרתו תהיה העבר המביס יולדיו או אדוכיו'

ימי עני רעים ושוב לב משתח תמיד: טוב בעש
 ביראת יוד מאצור רב ומדומה בו: טוב ארחת
 ירק ואיבה שם מסור אבוס ושנאה בו: איש חס
 חמה יגרה מדון וארך אפים ישקוט ריב: דרך ע
 עצל במשבת חרק וארח ישרים סלול:

לא אמ' כי האיש הלך סלול יתעסק בדבר המ
 המביא אותו אל מעלה ומ' ימות הוא לא יאהב איש
 סוביחיהו ויזרזהו על דבר מעלה כמו שהיה מן הדין
 רובו ע' יו סילתהכו וכל טכז סהוא לא יתעורר ע
 עמ' ללכת אל החכמים ל' מור מהם חכמה
 לב אומ' כי כשהיה לב האיש טמא מתוך סלול ה
 הוא טורס הגוף ומקור בחוציה הטמאה ס' אסירט
 בלבו ידאו העינים על הפנים ובעצבת לב רל וכן
 כשהיה ה' ב עיניו יראו אותו ברז נכחה כלומ' סאיפת רוח תהיה נכחה והוא האכחה טיתאכח כי האכחה סהוא

היה צחבת ג' דברים אחת בעבור עיניו דק בוחר האדם לטאוף האויר הקר ולהנחיל חס ומתוך כך יצטרך
 להחזיר רוח רב בצ' יפה אחת והוא האכחה והסני בעבור דאגה והסליסית בעבור סמחה כי תתפסס הכנס ל
 לחזן ויניח רוח רב וצריך החזרה רבה לו ואל' כי בחיות רוחו נכחה סמקור הרוח סחיוניו סהוא סלב לא יטובו
 סניו ריק תראהו כעצב ודואג לב אמ' כי ס' האיש סכטון יבקס דעת והוא ידיעת אמיתת סכמחלות ו
 ידיעת דרכי האל ית' אמנס סכחילוס סאיח להס לב פיהס ירעה חולת כלומ' דברים סל חולת גס רמו ביה
 וי סכל סכרון בעברו על ס' רזי סכנוחה סהס מסל ומליכה לא יסצפק בנג' ה לב והוא מה סיוכז מנסטי ה
 הדברים סהס ריק יבקס בטכלו לדעת ססור סכסון בקרצו ססצכל בנקצי סמטכתי ססר על תכוחי סמסל לראו'
 והס ססר בקרצו בירצו כי סכגלה מן סכ' חכיס סהוא בערך סגף אל סהוב אמנס כי סכגמיס סכחילו ירעו
 סקליות בל בר והוא סכגלה מנסטי סככופיס ו' א יחוטו להכין סמכון מהס כל יראה לבי פסונטו
 ס קדל עני סקוס סהז מי סהוא סכך לאיס סהוא טוב לב וטוב לב ידוע סהוא האיש ססמח בלרקו והסמח בנ
 בטכגו ס' ל ססדלונצו סהוא לסמוח ולרעות טוב ברוח והיה ס' כן עני סהוא מטכגו לחסיף ולכנס לתל' ל
 ל טוב סכי סכלרניס ולא יס' לעכו לאכול ממנו וחמ' כי האיש סהוא כהך האיש ססמרן כל ימו רעס כי סהוא
 יג' דל בוציץ סממון והוא ב' גמל ויגן כל ימו ולא י' ע' כדבר ממה ס עמול וכאלו תקלית עמלו לצורך או
 זולצו ולא לצורך עכמו אמ' האיש סהוא טוב לב יסדל לסמוח ולראו' טוב ברוח ב' מידות סן במה ססכחיל
 סכנצו סן מה סקכס סהוא בזיעת אפנו כעניין כי מי יאכל ומי יחוט חוץ ממנו ובעבור סהזכ' כל ימי עני רעים
 והוא ס' יכנו סמח בלרקו אמ' טוב מעט בראת ס' וכו' וטוב ארוחת ריק וסככה סס וגו' ירמו בו כי האיש סהוא
 סמח בל' קו לא יכנין אל סמוצר ריק סמעט עס סמכונה ססמחה וספיק לו י' אמנס מי סאינו סמח בלרקו כע
 וזינו איס חמה ויתקנף על מה סיראה לזו' תו יגרה מדון וסמח בלרקו לא די סלא יגר מדון אלה סאס יראה
 ריב בין חנס ס יס' קוטנו והאיש ס' יגרה מדון סהוא כהצת עכלונתו ססחפעכל מקנות סכמה סכרחה כענינו כאלו
 דרך סכמה גרוה בקוניס ולא יוכל לעבד אמנס ליסריס כראה חרוח סלונה טוב אמ' כי סמסט
 ט' קנה סהס סחמיון גיראת ס' וב וטר סהוא יוצר טוב וצד מועי' לו ולכפסו מ' זמן רב סיקקנהו בעול וצ' סרנו'
 וסחמת ס' מוככת להמנח בו כי סמעט סיקקנהו ביוטר סממון סהוא יעמוד לו ולכניו סחרינו אמנס מי סיקקנהו
 בעול לא יסחר לו כעניין קרא דגר ו' א ילד וגו' ואיכ' סר סכיון גס כן לומ' כי טוב סיקקנה מן סכמה סיעור
 מנט מה ס' ס' ס' ל' ס' ס' ס' ו' א תטרידהו ססמתו מיראת ס' וסעניין סלא יסומס בעבור ריב רכמתו ו' א י
 יטרידהו סקרו מה למעלה ומ' מטה עד סתכסר עליו סמוכנו סחונר רב וסחמה בו טוב לו זה מסיקנה מ'
 יס' סמח סיעור גדול עד ס' ס' ס' בעבורה לרביה ות' סיד עליו סמוכה ע' אסר דרכו קצת מן סחמ' גרול'
 סוכרו רזל סככסו לפרס קצת מהס סניצו וכסגעו ו' עניין כי לא יוכל לסבול עונס סגנת סענמי סככרדי'
 וקצת עהס כסדה סמוכנו ס' אחר ס' קצן כנטיענות כלומ' ססכיס סמוות סמעסיות ובו להס טוב
 ו' מ' לפי כסונו כי יוצר טוב לאיס סתה ס' לו סעודה סל ירקות ו' סה סס ארבה טכגי סבית יתנהו זה עס זה
 ב' סכס וסכן ססור אבוס וסנאה בו כ' ומ' ממה סיס להס כהענדקס סור אבוס ו' סה סס סכחה וסקטס זה
 והוא סיריבי זה עס זה וסור אבוס סהוא ססור ססור תמיד על אבוס בעליו לאכול ולא יחכר מאכלו וכמוהו יב
 ובר' בריס חנס' סענינו סגורי' בצוך סכלוב וסאכוס לפניה תמיד לא סיהיו סכונמי ביד כססר יסכני רב ס'

תועבת ידוד דרך רשע ומדרך עזקה יאחב: מו
בוסר רע לעוב ארח שונא תוכחת ימות: סאול
ואברון נגד ידוד אף כי לבות בני אדם: לא יאה
יאחב לץ הובח לו אל חכמים לא ילך: לב שמ
שמח ייטיב פנים ובעצבת לב רוח נבאה: לב נ
נכון יבקש רעת ופי בסילים ירעה אולת: כל ים

כתעב לפניו ית ותפלת ישרים יטמע ה' וכפ' טזחזח
רצני כי תועב ה' דרך הרסע אמכ' האים סהוא מדרך
בדקה יאהב אותנו ה' ואחריו מדרך הרסע הוא תועב
ה' אין לתמוה אט יסלח מוסר רע לענוב אורח הישר
סכתן לפניו ואחז דרך רסע ודין הוא טהאים טהוא
סיכא תוכח ימות: ולא יחטב להספיר מעטיו מה' כי
סאל ואברון נגד ה' אף כי לבות בני אדם ועס כל זה
לא יאהב לץ הובח לו וגו' ויהיה בלב סמח ולא יתעבל

סעבור חטאים סקדמו לו וכאמר יחול עליו עונם אלרי ויהיה בעצבת לב אז יעמוד בריו ככא' אמנס לב הארי
הכבון הוא לעולם יבקם דעת ופי בסילים ירעה אולת ולא יחיו לעולם סמחוס בחלקס ועליה' כאמ' כל ימי עני
רעים וקרא האים פאיכנו סמח בחלקו כי הוא עני באמת חול: אמ' כי האויל יבזה המוסר סיסרוהו חבון
או רבו חמנס מי סהוא סומר תוכחת מוכיחיו יקנה ערימה ואיפטר סקרא ססכל אביו ואומ' כי האויל יכאך מ
מוסר ססכל ולא יתנהג עפ ענתו: בית אומ' כי בבית הדקיק יס חוזק רב ובא בחסרון בית והענין ס
סהסגית ה' תהיה לו לזכה ולא יירא מפגע הזמן ובתבואת רסע רל ובקניניו הרסע יס מכה נעכד' כי מארת ה'
תהיה בכל אסר לו בבית וצטדה ואיפטר סכיון לומ' כי לפעמים תמצא בית אים דקיק וס סס חוסן רב סהוא
מוסרע מטובה רבה ובפעולת אדם רסע יהיה מחחרר ריב או סיחטא לאל ית' נעכרת תבואתו וסובתו וצדמיו
זה תמצא אדם דקיק וסלס בעל מעסים טובים ובפעולת סוצר הנקרא רסע נעכרת טובתו ופעולתו סטובה
או כפסו' גס איפטר סקרא גוף האדם בית דקיק לפי סעף האדם וכל כחציו איכס דק להיות בית ומעון לחל'
הסכלי אסר צי נפענס האדם ולפי סמוג האדם הוא סמוג סטוא יוסאר בצלוי חיוס וחומריו נקי כדי סיהת מוכ'
לקב' המוסבלו וסתחול עליו נורת ססכל על' אמיתת כנה אותה בחוסן רב כלומ' כמכא' על תכונה חזקה לכנר'
קבלת ססכל ועס כל זה בפעולת רסע סהוא סוצר הרע נעכרת כפסו ספתי אומ' כי ספתי סחכס יפזרו
ויסכיעו דעת כמעיון הכובע או יזרו מעכיון זר זחב כלומ' יסימו גבול סל דעת או הוא מסל על עטיו סדברי'
בדענת מורכבות מסוג וסבדל ער הראוי או יאה' כי ספתי סחכמו יכתירו סדע' וספארוהו אכל בני אדם בחמיו
פלג' סלמד חכמה ראיתס כמה הגונים מעטיו אמנס לב בסילים לא כן כלומ' לא ידעו לעסות זה ולא יעסוהו
או תהיה מלת כן מן כן בבית סלפחד ואומ' כי לב סכסילים וסוא סכלס איכנו ככון ואמתיו זבח אמר כי
הזבח סיבואו הרסעים לכפרת עונס הוא דבר כתעב אכל ה' כי סמכון מן האדם סלא יחטא ואס יחטא יבית
קרבנו על תנאים וסרסעים לא יכוננו בענין הזבח סמכונת מרעה וסוא לסמוך ידיו עליו להדמו סהוא עומד
במקומו וסראוי סיסחט הוא ויכתח ויסרף סעבור חטאו אלמלא רחמי ה' אסר לקח ממנו תמורה סיעט' לבה'
מה סראוי לעסות אליו גס נותה התורה סיעמוד על קרבנו כדי סבראות סיעסס סיעסס סיעסס ירוע לבג
ויתחכן לפני א' דינו ויקבל' עליו סלא יסוב עוד לרסעו וסרסעים לא יכוננו זה בזבח רק יהיה קרבנס ומעסיסס

מנות אכסוים מלומדה ולפי' הוא תועבה ותפלת ישרים רכוננו רל לא די סהזבח סיבואו סוסרים הוא לרצון ח'
סתפלתס הוא רכנה לפניו וזה סהס יסאו לבגס אל כפיס אל אל בסמים יסו כונת לבגס עס דברי סיהס לו
לא כאמר יעסו ססכלים יכרעו בתפלתס ולבז כל עמס יבקסו טרכס מה' בספתותיהס ולבס לא ככו עמו
סועבת אמ' כי תועבת ה' דרך האים הרסע כי כל סעולותיו למיו עיני ככדיו כי הוא לא יסתר' בעבדות'
ולא יסור בני אדם אל סעלחה אמנס האים סהוא רודף לעסות דק לכפסו ומדריך בני אדם אל סדק יאהב
אותו ה' מוסר אמ' כי מוסר אכורו ראוי לבא לאים סהוא עוזב הדרך ססלול או סדר' ססכל וסוכ' תנכס
פויכיוהו מוכיחיו הוא ימות באין מוסר כי המוסר יגול האדם מדרך המות סזמני וסרוכני סאל
אומ' כי ססאל וסאברון עס היותס דברים כסתריו ופעלמי' סס נגד פניו ה' וסענין סרסכסס סודרו לסאל ו
חיותס סאברה תקיתס סס גלמים וידועים לכפיו כל סכן סצני אדם סהס בחיוס ולא ירדו לסאל סס גלויס ו
ידועים לכפיו ית' ואיפטר סבעבור סמא' בססוק הקודס וסנכא תוכחת ימות אמ' לא יסוב מי סמת סכבר כ
כמלט כי חותס סהס בצאל חקר מותס וסאברה תקודס וסגורו מארץ חיוס לא כמלטו מידו רק סס נגד ה' לך
לקצר סרי מעסיסס וכל סכן סלכית עני אדם חויבים לידע ססס נגד ה' סרואה סכפון לבותס

ימי עני רעים וטוב לב משתח תמיד טוב בעש
ביראת יודך מאצור רב ומדאמה בו טוב ארחת
ירק ואיבה שם מסור אבוס ושנאה בו איש חס
חמה יגרה מדון וארץ אפים ישקוט ריב דרך ע
עצל במשכת חרק וארח ישרים סלילה

לא אמ כי האיש הלך סלא יתעסק בדבר חס
המביא אותו אל מעלה וס לימות הוא לא יאהב איש
סיוכיהו ויזרוהו על דבר מעלה כמו סהיה מן הדין
רובע ע' יו סילחבנו וכל טכס סהוא לא יתעורר ע
עמל ללכת אל החכמים ל' מור מהס חכמה
לב אומ' כי כסיהיה לב האיש טמח מתוך סחלב ס
הוא טורס הגוף ומקור כחוציה סמחה סהוטרס
בלבי ידאו סעיסיה על ספניס ובענבת לב רל וכן

כסיהיה ס' בעצב ירח' אותו ברנז נכמה כלומ סליפת רוח תהיה נכמה והוא האכזה טיתלכח כי האכזה יהיה
היה צהבת ג' דברים אחת בעבור עיני דק בחר האדם לטחוף האור הקר ולהנחיל חס ומתוך כך יבטך
לחור ר רוח רב ב' אהת והוא האכזה והטני בעבור דאנה והסליסית בעבור סמחה כי תקטס סכסס ל
לחץ ויניח רוח רב ונריך החזיה רבה או יא נ' כי בהיות רוחו נכמה סמקור הרוח סחיוני הוא סלב לא יטיבו
סני רח תראה בעצב ודואג לב אמ' כי ס' האיש סכטן יבקס דעת והוא ידיעת אמיתת הנמצאות ו
ייעץ דרכי האל ית' אמנס סכסילוס סחין להס לב סיהס ירעה חולת כלומ דברים סל חולת גס רחז ביה
נ' סכל הנבון בעצרו על ס' רח הנבונה סהס מסל ומליכה לא יסצפק בגג' לב' והוא מה סיוכן מנסט' ה
הדברים סהס רח יבקס בטכלו לדעת סמור סכסון בקרבו ססצכל בנקבי המטכיו ססר על תקוחי המסל לרחו'
החב ססר בקרבו ביענו כי הנבלה מן סכסיהס הוא בערך סהא אל הזהב אמנס כי סכסיהס סכסילי ירעו
סלסיה סלבד והוא סכסיה מנסט' סכסיהס ו' א יחוטו להבין סמכון מהס כל יראה לבי ססוטו
ס קדל עני סקוס הזה מי סהוא סהך לאיש סהוא טוב לב וטוב לב ידוע סהוא האיש סמח סחלקו והסמח ב'ג
בטבו ס' סל ססצלנצו הוא לסמח ולרעות טוב בהיו ויהיה סס כן עני סהוא מטבנו לחסוף ולכנס לתת' ל
ל טוב סני סחלדוס ולא יסלעכו לאכול ממנו וחמ' כי האיש סהוא ב'הך האיש סמרח כל ימו רעס כי הוא
י' דל בקבוץ סממון והוא בגמל ויגן כל ימיו ולא י' ע'ג בדבר ממה ס עמול וכאלו תקלית עמלו לצורך או
ולצי' לא לצורך עממו אמנס האיש סהוא טוב לב יסצדל לסמח ולרחו' טוב בחיו ב'מידות סן במה סהכחיל
לכנז ו סן מה סקנה הוא בועת אפס כענין כי מי יאכל מני יחוס חוץ ממנו ובעבור סהזכי כל ימי עני רעים
והוא ס' יכנו סמח סחלקו אמ' טוב מעט ביראת ס' וכו' וטוב ארוחת ירק וסחבה סס וגו' ירמו בו כי האיש סהוא
סמח סח'קו לא יכוין אל סמותר רח סמעט עס סמכחה וסמחה יספיק לו . אמנס מי סחיו סמח סחלקו בע
ויוצו איש חמה ויתקנף על מה סיראה לנו תו יגרה מדון וסמח סחלקו לא די סלא יגר מדון אלה סחס ירהס
ריב בין חסס יס'קטנו והאיש ס'גרה מדון הוא בהבת עכלותו סהתעכל מקכות סכמה סכרהס בעינו כאלו
דרך סכמה גרויה בקונים ולא יוכל לעביר אמנס ליסריס נראה הרהס סלונה טוב אמ' כי סקסט
ס'קנה סחדס מהממון גיראת ס' וב וסר הוא יוטר טוב ונצר מועי' לו ולכססו מ' ומון רב סיקנהו בעול וצ'רמו'
והומת ס' מוככת להמנח בו כי סמעט ס'קנהו ביוטר סממון סהוא יעמוד לו ולבניו סחריו אמנס מי סיקכיו
בעיל לא יסחר לו כענין קורא דגר ו' א ילד וגו' ואי סר סכיון גס כן לומ כי טוב סיקנה מן סכמה סיעור
מט מ' ס'ס'יק לו ל' סכלו ולא תטרידו ס'מחו מיראת ס' וסענין סלא יסומס בעצור רוב סכמתו ו' ס' י
יטרידו סקרו מה למעלה ומ' מטה עד סתכסר עליו סמוכתו סמוכר רב וסמחה בו טוב לו זה מסיקנה מ'
י'ס'מחה סיעור גדול עד ס'סומס בעבורה לרבייה ות'סוד עליו סמוכה' עד ססר דרכו קבת מן סחמ' ג'ול'
סוכרו דל סככסו לפרוס קבת מהס סנינו וכסגעו ו' ענין כי לא יוכל לסבול עונס סגת סעמ' סככרדי'
וקבת מהס כסמדה סמוכתו סחחד סקנן בנטיעות כלומ סחניס סמרות סמעסיות ובו להס . טוב
ו' מ' לבי סטונ' כי ינצר טוב לאיש סתה ס' לו סעודה סל ירקות ו'יה סס ארבה סבני סבית יתנהו זה ע'ה זה
ב'סבה ורנן סטור אבוס וסנאה בו כ' ומ' ממה סיס להס ססעודתס סור אבוס ו'יה סס סכמה וסקטטה זה
הוא ס'ריב' זה ע'ה זה וסר אבוס הוא סטור סטור קמור על אבוס בעליו לאכול ולא יסחד סחכלו וכמוהו יב
וג' בריס א'ס' סענינו סגרו' בצוך סכלוב סחכוס לפניה תמיד לא סיהיו סכוטמי' ביד כססר י'טב' רב ס'

תועבת יודך דרך רשע ומדרך צדקה יאחב : בו
בוסה רע לעוב ארח שונא תובחת ימות : שאול
ואברון נגד יודך אף כי לבנות בני אדם : לא יאה
יאחב לך הובח לו אל חכמים לא ילך : לב שמ
שמח ויטיב פנים ובעצבת לב רוח נבאה : לב נ
בבון יבקש דעת ופי פסילים ירעה אולת : כל ים

כתעב לפכיו ית ותפלת ישרים יטמע ה' וכס' טובה
רצני כי תועב ה' דרך הרסע אמנ' האים סהוא מדרך
בדקה יאהב אותנו ה' ואחריו מדרך הרסע הוא תועב
ה' אין לתמוה אש יסלח מוסר רע לענוב אורח היסר
סכתן לפכיו ואחו דרך רסע ודין הוא טהלים טהוא
סוכא תוכח' ימות' ו'לא יחטב להסציר מעטיו מה' כי
סאלו ואברון נגד ה' אף כי לבנות בני אדם ועס כל זה
לא יאהב לך הובח לו וגו' ויהיה בלב סמח ולא יתעכל

העצור חטאים מקדמו לו וכאשר יחול עליו עונם אליו יהיה בעצבת לב או יעמוד בריו ככא' אמנס לב האו'
הכבון הוא לעולם יבקם דעת ופי כסילים ירעה אולת ולא יהיו לעולם סמחוס בחלקס ועליה' כאמ' כל ימי עני
רעים וקרא האים פאיונו סמח בחלקו כי הוא עני באמת

אח' - אמ' כי האויל יבזה המוסר סיסרוהו חביו
או רבו. אמנס מי סהוא סומר תוכחת מוכיחיו יקנה ערמה ואיפטר סקרא הסכל חביו ואומ' כי האויל יכאך מ
מוסר הסכל ולא יתנהג עפ ענתו.

בית אומ' כי בבית הצדיק יס חוזק רב ובא בחסרון בית והענין ס
סהסגית ה' תהיה לו לכזה ולא יורא מחגע הזמן ובתבואת רסע רל' ובקנייני הרסע יס מכה כעכר' כי מארת ה'
תהיה בכל אסר לו בבית ובטדה ואיפטר סכיון לומר כי לפעמים תמצא בית אים צדיק ויס סס חוסן רב סהוא

מוסע מטובה רבה ובטעולת אדם רסע יהיה מחחרר ריב או סיסחא לאל' ית' כעכרת תביתתו וסוברתו ובדמיו'
זה תמצא אדם צדיק וסלס בעל מעסים טיבים ובפעולות היצר הכקרא רסע כעכרת סוברתו ופעולתו סטובה

או כססו' גס איפטר סקרא גוף האדם בית צדיק לכי סעף האדם וכל כחציו איכס דק להיות בית ומעון לחל'
הסכלי אסר צי כפענס האדם ולכי סמוז האדם הוא המוג הטנה ויסאר בצל' חיים וחומרו כקי כדי סיהס מוכ'
לקב' המוסכלו וסתיחול עליו בנרת הסכל על' אמיתת' כנה ארצה בחוסן רב כלומר כמכא על תכונה חזקה לכר'
קבלת הסכל ועס כל זה בטעולת רסע סהוא היצר הרע כעכרת כססו ספתו אומ' כי ספתו סהס יפורו

ויספיעו דעת כמעיון הנובע או יורו מענין זר זהב כלומ' יסיומו גבול סל דעת או הוא מסל על עטיו סר צדי'
בדעות מורכבות מהוג וחבלל עגד הראוי או יאה' כי ספתו סחכמו וכתירו הרע' וספארוסו אכל בני אדם בחמרו

פל' סלמד חכמה ראיתס כמה הגונים מעטיו אמנס לב כסילים לא כן כלומר לא ידעו לעסנת זה ולא יעסוהו
או תהיה מלת כן מן כן בבנות כלפחד ואומ' כי לב כסילים והוא סכלס אינו ככון ואמתו' וצח אמר כי

הוצח סיביו הרסעים לכפירת עונס הוא דבר כתעב אכל ה' כי המכוזן מן האדם סלא יטא ואס יטט יבית
קיצנו על תנאים והרסעים לא יכונו בענין הוצח המכוונת מרעה והוא לסמוך ידיו עליו להדמו' סהוא עומד

במקומו והראוי סיסחט הוא ויכתח ויסרף בעצור חטאו אלמלא רחמי ה' אסר לקח ממנו תמורה סיעט' לבה'
מה סראוי לעסות אליו גס בנרת התורה סיעמוד על קיצנו כדי סבראיות סיעסס בבהמה ידוע לבג
ויתחנן לפכיו אל' דיו ויקבל עליו סלא יסוב עוד לרסעו והרסעים לא יכונו זה בוצח רק יהיה קרצנס ומעסיס

מנרת אכסוס מלומדה ולפי' הוא תועבה ותפלת ישרים רצונך רל' לא די סהוצח סיביוסו היסרים הוא לרצון אל'
סתפלתס הוא רנהס לפכיו חס סהס יסאו לרעס אל כפיש אל אל בטמים יסו כוונת לרעס עס דבריו סיהס לו

לא כאסר יעסו הסכלים וכרעו בתפלתס ולבס בל' עמס יבקסו טרכס מה' בספתותיהס ולבס לא ככו' עמו
הועבת אמ' כי תועבת ה' דרך האים הרסע כי כל פעולותיו למרו' עיני כבדו כי הוא לא יסעד' בעבדות'
ולא יסיר צני אדם אל סהכלה אמנס האים סהוא רדף לעסות צדק לכססו ומדרך צני אר' אל הצדק יאהב

אותנו ה' מוס' אמ' כי מוסר אכזרי ראוי לבא לאים סהוא עוזב הדרך הסלול או סדר' הסכל וסוכ' תונת
פיוכיחיו מוכיחיו הוא ימות באין מוסר כי המוסר יבול האדם מדרך המות הזמני והרוחני סאל

אומ' כי סאלו והאברון עס היותס דברים כספרים ובעלמ' סס כגד פכו ה' והענין סהאכסיס סידרו לסאל ו
היותס סאברה תקיתס סס גל' חיים וידועים לפכיו כל סכן סצני אדם סהס צדקים ולא ירדו לסאל סס גל' חיים ו
וידועים לפכיו ית' ואיפטר סבעבור סחמ' בסמוק הקודס וסוכא תוכחת ימות אמ' לא יחסוב מי סמת סכבר כ
כמלט כי אותס סהס בצאלו אחר מותס וכאברה תקוצס וכגורו מארץ חיים לא כמלטו מידו רק סס כגד ה' לך
לקצור פרי מעסיסס וכל סכן סלבית פני אדם חייבים לידע סהס כגד ה' סהואה מצפון לבותס

ימי עני רעים ושוב לב משתה תמיד טוב בעש
 ביראת יודד מאצור רב ומדאמה בו טוב ארחת
 ירק ואצבה שם מסור אבוס ושנאה בו איש חס
 חמה יגרה כדון וארץ אפים יסקיש ריב דרך ע
 עצל במשכת חרק וארח ישרים סלילה

לא אמ' כי האיש הלך סלל יתעסק בדבר המ
 המביא אותו אל מעלה ומ' ימות הוא לא יאהב איש
 סוביחה ויזרחו על דבר מעלה כמו שהיה מן הדין
 רובע ע' יו' טיהבנו וכל טכס שהוא לא יתעורר ע
 עמ' ללכת אל החכמים ל' מור מהם חכמה
 לב אומ' כי כשיהיה לב האיש טמח מתוך סחלב ה
 הוא טורס הבג ומקור כחוציה הטמחה ס' הוסרס
 בלבו יראו העינים על הפנים ובענבת לב ל' וכן

כשיהיה ה' ב' ע' תרא' אותו ברנז נכחה כלומ' סלופת רוח תהיה נכחה והוא האנחה טיתאכח כי האנחה שהוא
 רהיה בחבת ג' דברים אחת בעצור עיון דק בחר האדם לטאוף האמר הקר ולהנכח חס ומתוך כך יבדק
 לחס ר' רוח רב ב' א' חת והוא האנחה והטני בעצור דאגה והסליסית בעבור סמחה כי תקפסס הנכס ל'
 לחן ויניח רוח רב ונריך החזרה רבה או יא' כי בהיות רוחו נכחה טמקור הרוח החיוני הוא הלב לא יטיבו
 טני ר' תראהו בענב ודואג לב אמ' כי ט' האיש הנטון יבקם דעת והוא ידיעת חמיתת הנמצאות ו
 ייעץ דרכי האל ית' אמנס הכחילים סאין להם לב פיהם ירעה אולת כלומ' דברים סל אולת גס רמו ב' ה
 נ' סכל הנבון בעברו על ס' ר' הנבונה סחס מסל ומליכה לא יספיק בגג' ה לב והוא מה סובן מנטטי ה
 הדברים הסס ר' יבקם בטכלו לדעת הסוד הנפון בקרבו חסכל בקצי המטכו חסר על תקווי המסל לרחו'
 החס חסר בקרבו ב' ע' כי הנגלה מן הכחיס הוא בערך ה' אף אל הזהב אמנס כי האנסיס הכחילי ירעו
 הקליכה בל בד והוא הנגלה מטטטי הכתוכיס ו' א' יחוטו להבין המכוון מהס כל יראה לבי כסוטו
 ס' ד' ע' במקוס הזה מי סהוא ס'ך לאיס ס'וא טוב לב וטוב לב ידוע ס'וא האיס סמח בחלקו והסמח ב'ג
 בטבו ס' ול ס' צלנצו הוא לסמוח ולרחות טוב בהיו והיה הס כן עני ס'וא מטבו לחסוף ולכנס לתת ל'
 ל טוב סני סחלרס ולא יס'טבו לאכול ממנו וחמ' כי האיס ס'וא בהסך האיס סמרן כל ימו רעס כי הוא
 י' דל בקבוץ הממון והוא בגמל ויגון כל ימו ולא י' ע' בדבר ממה ס' עמול וכאלו תכלית עמלו לצורך ו'
 ולצו ולא לצורך עממו אמנס האיס ס'וא טוב לב יס'טל לסמוח ולראו' טוב בחיו ב' מידות הן במה ס'הכחיל
 חכונ ו' הן מה ס'כחה הוא בזיעת אפס כענין כי מי יאכל מי יחוס חוץ ממנו וכעבור ס'הכיל כל ימי עני רעים
 והוא ס' יכנו סמח בחלקו אמ' טוב מעט ביראת ה' וכו' וטוב חרות ירק ואחכה סס וגו' ירמו בו כי האיס ס'הוא
 סמח בח' קו לא יכוין אל המותר ר' המעט עס המנוחה והסמחה יכסיק לו אמנס מי ס'אינו סמח בחלקו בע
 וינצו איס חמה ויתקנף על מה סיראה לזו תו יגרה מדון והסמח בחלקו לא די סלל יג' מדון חלה ס'אס יראה
 ריב בין חנס ס' יס'זוטו והאיס ט'גרה מדון הוא בחבת עכלותו ס'התעכל מקנות החכמה ס'נראה בעיניו כאלו
 דרך החכמה ג' ריה בקונס ולא יוכל לעבד אמנס לישרים נראה הרוח סלונה טוב אמ' כי המטט
 ט'קה חסדס מהממון ג' ראת ה' וב וסר הוא יותר טוב ונצ' מועי לו ולכפסו מ' זמון רב סיקנהו בעול ובחרימו'
 ורומת ה' מוככת להמנח בו כי המעט סיקנהו ביוסר הממון ההוא יעמוד לו ולבניו אחריו אמנס מי סיקנהו
 בעול לא יסחר לו כענין קורא דג' ו' א' ילד וגו' ואיס ס'כיון גס כן לומ' כי טוב סיקנה מן החכמה טיעור
 עטט מה ט' ס'כין לו לפי ס'לו ולא תטרידהו חמתו מיראת ה' והענין סלל יסומס בעצור רוב רכמתו ו' ה'
 יטרידהו הקרו מה למעלה ומה מטה עד סתכסד עליו אמנסו מאושר רב ומהוה בו טוב לו זה מסיקה י'
 יטרידהו טיעור גדול עד ט'סומס בעבורה לרבייה ות'סוד עליו אמנסו ע' חסר דרכו קצת מן החמ' ג' ולי'
 סוכרו דל סכנסו לפרס קצת מהס הכינו וכפגעו ו' ענין כי לא יוכל לסבול עונס הסגת הענמי הנכרדי'
 וקצת מהס כחמה אמנסו כ'חד ס'קנן בנטיעות כלומ' ס'הניח המו ות המעטיית ובו להס טוב
 ו' לפי כטונ' כי ינצ' טוב לאיס סתה ה' לו סעודה סל ירקות ו' היה סס ארבה טבגי הבית יתנהו זה ע' זה
 ב' חכה ורנן טורר אבוס וסנאה בו כ' ומ' ממה ס'יס להס בחעודתס סור אבוס נ' היה סס ס'כחה והקטטה זה
 והוא סיריבי זה ע' זה וסור אבוס הוא הטור הכומד תמיד על אבוס בעליו לאכול ולא יחבר מאכלו וכמוהו יב
 וברבייה חנס ס' ענינו סגרו' בצוך סכלוב והאבוס לפניה תמיד לא ס'היו מכוטמי ביד כחסר י' טב' רב ס'

תועבת יודך דרך רשע ומרדף צדקה יאחז: מו
בנוסר רע לעוב ארח שונא תובחת ימות: סאול
ואברון נגד יודך אף כי לבות בני אדם: לא יאה
יאחב לץ הובח לו אל חכמים לא ילך: לב שמ
שמח יוטיב פנים ובעצבת לב רוח נפאה: לב נ
נכון יבקש דעת ופי בסילים ירעה אולת: כל ים

כתעב לפניו ית ותפלת ישרים יטמע ה' וכס' טזחז
רצני כי תועב ה' דרך הרסע אמנ' האים סהוא מרדף
בדקה יאהב אותנו ה' ואחרי סדרך הרסע הוא תועב'
ה' אין לתמוה אס יסלח מוסר רע לענוב אורח ה'סר
סנתן לפניו ואחו דרך רסע ודין הוא טהאים טהוא
סוכא תוכח' ימות' ילא יחסב להסציר מעטיו מה' כי
סאול ואברון כגד ה' אף כי לבות בני אד' ועס כל זס
לא יאהב לץ הוכח לו וגו' ויהיה בלב סמח ולא יתעבל

סעצד חטאים סקדמו לו וכאסר יחול עליו עונס אלרי ויהיה בעצבת לב אזו יעמוד בריו ככא' אמנס לב האר'
הכבוז הוא לעולס יבקס דעת וכי כסילים ירעה אולת ולא יהיו לעולס סמחיס בחלקס ועליה' כאמ' כל ימי ענו
רעיס וקרא האים פאיוכו סמח בחלקו כי הוא עני באמת אמל- אמ' כי האויל יבזה המוסר סיסרורו חבו
או רבו- אמנס מי סהוא סומר תוכחת מוכיחו יקנה ערמה ואיפטר סקרא הסכל אביו ואומ' כי האויל ינאך מ
מוסר הסכל ולא יתכהג עפ ענתו- בית אמ' כי בבית הדריק יס חוק רב וכל בחסרון בית והענין ס
סהסגמית ה' תהיה לו לכזה ולא יורא מכגע הזמן ובעצבות רסע רל' וצקנוני הרסע יס מכה נעכר' כי מארת ה'
תהיה בכל אסר לו בבית ובטרה ואיפטר סכיון לומ' כי לפעמים תמצא בית אים צדיק ויס סס חוסן רב טהוא
מוסע מוטוב רבה ובעצולת אדס רסע יהיה מחירר ריב או סיחטא לאל' ית' נעכרת תצילתו וסוברתו וצדמיו'
זה תמצא אדס צדיק וסלס בעל מעסיס טוביס ובעצולת ה' הוצר הכקרא רסע נעכרת סוברתו ובעצולתו הטובה
או נפסו' גס איפטר סקרא גוף האדס בית צדיק לכי סעף האדס וכל כחציו אינה רק להיות בית ומעון לחל'
הסכלי אסר בי כתענס האדס ולפי סמוג האדס הוא המוג הטות יוסאר בעליו חיוס ואומרו כקי כדי סיהס מוכ'
לצב' המוסכלו וסציוול עליו צורת הסכל על' אמיתס כנה אונתס בחוסן רב כלומ' מנח על תכונה חוקה לכח'
קבלת הסכל ועס כל זה בעצולת רסע סהוא הוצר הרע נעכרת כפסו ספתי אמל' כי ספתי סחכס יסורו
וספיעו דעת כמעיון הכובע או יזרו מעכיון זר וזב כלומ' יסיונו גבול סל דעת או הוא מסל על עטיו סד צרי'
צדענת מורכבות מסוג והבדל עד הראוי או יאמ' כי ספתי סחכמי וכתירו הדע' וספארוסו אכל בני אדס בחמרו
פלג סלמד חכמה רחיתס כמה הגוכיס מעטיו אמנס לב כסילים לא כן כלומ' לא ידעו לעסנת זה ולא יעטורו-
או תהיה מלת כן מן כן בגות כלפחד ואומ' כי לב כסילים והוא סכלס אינו ככון ואמתיו זבח אמר כי
הזבח סיבאו הרסעיס לכפרת עונס הוא דבר כתעב אכל ה' כי המכוון מן האדס סלא יהטא ואס יהטת יביא
קרבנו על תנאים והרסעיס לא יכונו בענין הזבח המכוונת מרעה והוא לסמוך ידיו עליו להדמו סהוא עומד
במקומו והראוי סיסחט הוא ויכתח ויסרף בעצור חטאו אלמלא רחמי ה' אסר לקח ממנו תמורה סיעט' לכהמ'
מה סראוי לעסנת אליו גס צותה התורה סיעמוד על קרבנו כדי סבראית המעסה סיעסה צבהמה ידוע לבבג
ויתחנן לפני א' דיו ויקבל עליו סלא יסוב עוד לרסעו והרסעיס לא יכונו זה צדק רק יהיה קרבנס ומעסיסס
מצות אכסוס מלומדה ולפי' הוא תועבת ותפלת ישרים רצנו רל' לא די בהזבח סיבואו סיסריס הוא לרצון חל'
סצפלתס הוא רנהס לפניו חס טהס יסאו לצבס אל כפיס אל אל בטמים יסו כוונת לצבס עס דברו סיהס לו
לא כאסר יעסו הסכליס יכרעו בתפלתס ולבס כל עמס יבקסו טרכס מה' בספתותיהס ולבס לא ככו עמו
סועבת אמ' כי תועבת ה' דרך האים הרסע כי כל פעולותיו למרו עיוני כבדו כי הוא לא יסצד בעצדת'
ולא יסרר בני אדס אל הסלחה אמנס האים סהוא רדף לעסנת צדק לכפסו ומדריך בני אד' אל הצדק יאהב
אונתו ה' מוס- אמ' כי מוסר אכזרי ראוי לבא לאים סהוא עוזב הדרך הסלול או סדר' הסכל וסוכ' תונת
פיוכיחונו מוכיחו הוא ימות באין מוסר כי המוסר יניל האדס מדרך המות הזמני והרוחני סאול
אומ' כי סאול והאבדון עס היותס דצריס נסתריוס ונעלמו' סס כגד פניו ה' והעכיון סהאכסיס סידרו לסאול ו
אונתס סאברה תקיתס סס גל' חיס וידועיס לפניו כל סכן סבני אדס סהס צחיוס ולא ירדו לסאול סס גל' חיס ו
ידועיס לפניו ית' ואיפטר סבעצור סאמ' בפסוק הקודס וסוכא תוכחת ימות אמ' לא יחסוב מי סמת סכבר כ
כמלט כי אונתס סהס צמאול אחר מותס ונאברה תקוצס ונפזרו מארץ חיוס לא כמלטו מידו רק סס כגד ה' לץ
לקצרו סרי מעסיסס וכל סכן סלבית צני אדס חיוביס לידע סהס כגד ה' סרואה מצפון לבותס

ובעבור שהוכי' ודבר בעתו מה טוב מהם דברי היועץ
החכם אמר כי הרב' המסכיל הוא יעלה תמיד בשלם
החכמה שהוא אורח חיים למעלה למסכיל למען פו
מיר מסאל מטה בודענו כי האכס' הגא' בית' בית'
יסח' ה' וינצ' גבול האלמנה ואפטר סקרא הגוף בית ג
גא' כלומר הנדיק יעלה במכלו מעלה מעלה ולא
וחוט לתענוגי הגוף שהוא בית הכחות החמדיות יב
יחד והנפס המטכלת שהיתו כאלמנה קודם שתת

רצוק ידוד מרשעים ותפלה צדיקים ישבע: כא
מאור עני' ז' ישבח לב שכמעד טובה תרשן עצם
אין שומעת תוכחת חיים בקרב חכמים תלין:
בורע מוסר בואס נפשו ושומע תוכחת קונה לב:
יראת ידוד מוסר חכמה ולפני כבוד ענוה:

הועבר ידוד מחשבון
דע וטהורים אנרי נו
עבר ביתו בועע בעע
ושונא בתגור יחיה
לב צדיק

שהתחיל עליה נורת הטכל תפאר קיימת עדי עד והסבה סבית גא' יסח' ה' כי תועבת ה' הם מחסבות האיש
הרע וטהורים הם בצינו אמרי כועס והרע הכן הוא עוכר ביתו בעבור היותו בונע בנע וסונת מתנות יחיה
שבחה אמר כי מדרך האיש לטמוח בצת סה א עוכה לפי סדרתו דברי טל טעס ולפעמי' יחסו' החדס
טהוא הסיב דברי טל טעס ואין העניין כן ולכן אמר כשהו' הדבר דבר בעתו כלום בזמנו ובפעולתו כל ה העד
הצדיק ולא החסיר מן הכורך מה טובו ומה יופיו אורח אמר כי יס בנתיחו' אורח אחר והוא אורח סל
חיים והעני' סכל דרכיו ימנחו חיי עד זה הדרך הוא למעלה מן האיש המסכיל והוא הסג' אסר רחם יע
יעקב אבינו ע"ה אשר מלאכי אלקי' עוליס ויורדיס בו זה נצב עליו וכפי מה טיעלה המסכיל במדריגת זה הסו
הסולס יקרב אל ה' ית' וזה הדרך הוא טוב למסכיל סבעלננו בסולס החכמה הכוזרי' הוא יסור ויקרהק מדרת
סאול או יאמר אורח אחד סדרכיו ימנחו חיי עד וזה הדרך איכנו יורד רק עולה למעלה וזה האורח הות למע'
למסכיל כי לעי' תהי' מחסבתו והסקפתו על הענמי' הנפרדיו העליוניס במעלה בעבור התחנות להסיר הסקכ'
ועינוכו מהו בייס התחנותיס בנת אמר כי דרך ה'ית' להרוס בית הגא'ס ולהניב גבול אלהנה ס
טאין למטה ממנה בט גלות ואמר זה להזכיר בני אדם סלח יתגאו כי סונא גאות ה' ולכחס הספלי' והעניו'ס כי
מנודד עניו'ס ה' תועבת ה' אמ' כי מחסבות האדם רע הם תועבת מפניו ית' אמכס מחסבות האכס' הטו'ס
הטוב'ס ידבריהם סהס אמרי כועס איכנ' תועבת לפניו רק הם טהורים וינח' לפניו ית' וכחילו' חמ' תועבת ה'
והס מ'סבות האיש הרע וטהורים הם לכניו אמרי כועס סהס סכך מחסבות רע עובר אמר כי מי שהות
בונע כלומר גזול ממון אחריו הוא עוכר בני ביתו וזה כי חמת מלך מלאכי מות ומיד סירגיסו איס ילכו לביתו
ואס לא ימנחו העוטק בגוף יטללו ויבזו כל אסר בבית וכמנח סכני ביתו הם עכורים בסכנו וסונת מתנות
יהיה דל כי מי סטונא סיתכו לו אכסיס מתנצ' וכס' סלא יב' יל ממון אחר'ס ה'נא יחיה ואמר אחר זה לב הנדיק
הוא יחטוב והדבר טרס סיאמריא ופי דטצי'ס יביע בהפלגה הרעות והנא אמריא ובי רספי'ס יביע בהפלגה הר'
הרעות והוא אחרו לב כדיק יהנה לענות לב אמר כי הנדוק והוא האדם הס'ס נס' טטרך להסיב לדבריו
ולתיו איכו כבדל להטיב

דק הוא מחסב מה פיס לנו להסיב כדי סתיו ססובתו
ככונה אמכ' סי הרטעו' לא דוי סלא יסיב דבר מברר א' לא א'זי' הרעו' ס' סי' ידבר' בהס בל'גי מחסבה ובהסכני'
וב'י'בה מושלג לדמיון הכובע ממקור ורבי' חסכו כי מלת לענות הוא מן ראס ולענה ואמ' כי הנדיק יחטוב
לעיל' בדב'יו מ'רו' כלענה וחס יוס המות ויוס הדין והעונס סיוול ע'! הרטעו' בעו' הזה גכ הטע' לב חכמי' בבי'
אלא אמכ' הרטעו' לא יחטבו למרירו' המות ואל עונס רק יביעו רעות ולכ' רחק ה' מרסעו' ותכלת כדיקי' וטמ'ע
הזק' אי' כי ה'ית' הוא רחוק מן הרטעו' לא סהנא ית' יתרחק מהס ומן המכחני' אליו אלא הסבה ה'ת' שהס
יתרחקו מוכנו ית' בסעולרציה' הרעו' אמכ' הנדיקי' והס העוטי' כדק לכפס' ולזולת' הס קרובי' חל' ה'ית' עד סמר'
קרבת' א' יו' יסמע תפ'לת' הע'טי' סתפלה לא תהיה על דרך נעקה והטמע' סקול' בחזק' וחמ' כן על נה הרחב'
אלסו' או תהי' מלת' ותפ'לת' מטרת' בדחטוב' ג' ודל' רחוק ה' מתפל' כדיקי' יסמע יהיה להס מחור עיכ'ס וסמו'
וטמחת לב וסמועה טיבה תבנ' טצדסן עכתי' בעבור סאון טומע' תוכחו' חיי' ומה גרל' אסמת האיש טאין לו
אחן סומע'ת' תוכחת מוכיחו' כי האיש סהנא פורע מוזר מוכיחו' הוא מנאס ככסו' והאיש סהנא סומע'ת' תוכח'
קונה לב ויגיע למדת הענוה יכבוד והוא אומר ולפני כבוד ענוה באיר' אומר כי מאור העיני' והנח' א'
כפיה' אור עיני' האיש זך וטוב הוא יטמח הלבוכן ססמוע' טובה והוא סיהיה חוס ססמועה סלנו טוב תדסן
ענ'ס חו' יהי' כמסמעו' כטתבא' לחי'ס טמוע' טוב מאריך מרחק תטי' ענמותיו' דטני' ורעכני'

בן חכם ישמח אב ויכסיל אדם בזה אמו : אולת
 שמחה לחסר לב ואיש תבונה יישר לבת : הפר
 מחשבות באין סוד וברב יועצים תקוים : שמחה
 לאיש במענה פיו ודבר בעתו מה טוב : ארח חיי
 חיים למעלה למשכיל למען סוד משאל בטה :
 בית גאים יסח ידוד ויצב גבול אלמנה :

נפרטתי טוב ארונת ירק יותר טוב הוא לאיש סתמי
 לו ארונת ירק מפני טוב הוא לסון זכר וארונת ל
 לסון נקבה כי חס היה טוב דבק עם ארונת היה אומ'
 טובה ארונת ירק חס הפסוק דבק עם הפסוק טלפכני
 טאל טוב מעט בירא' ה' ואומ' כמו טהוא טוב המעט
 ביראת ה' כן הוא טוב ארונת ירק ואחבה פס מטור
 חבום וטנאה בן' ואחרי סחזכיר הפכאה סחזכיר המט
 המטבב הטנא' והמקטיט אונתה ואמ' איט חימה יגרה

מרון וארך חיים יסקיט ריב ואיפטר טכוון במטל הזה למ' כי הטוב והראוי הוא לאדם סדונה לדרך דרך
 הסלימו טיסתפק במעט המון ובמיעוט הכחת הגוף ויהיה תכליתו חסד ה' ית' ויראתו וקניו החכמה ולא סיבך
 לנפשו תאוות העולם הזה וקנייכו לטנא דרך ה' ולטנא החכמה ולומדיה . וזה המאמר דומה למאמרס זל פת
 במלה תאכל ומיט במסורה תטתה ועל הארך תיטן וחיי צער תחיה וגו' מפני טמועוט הכאות העולם יכניעו
 גאון הלב חיבא כוארו בעבדות ה' והתאוות יב' איהו לבעוט בו ער ויסמן וסורון ויבצט איט אמר כי
 האיט טהוא בעל חמה וממהר לבעוט יגרה ריב כי מתוך טהוא מרבה לבעוט תרבה המריצה בינו ובין זולתו.
 וכאילו הוא יחרמר הריב חולידכו בטעולותיו אמנס מי טהוא ארך חיים טהוא הכך הממהר לבעט הוא יסקיט
 הריב כי מתוך סלא ימהר לבעוט לא יריב עם אדם ומתוך כך הוא כאלו יסקיט הריב או יאמ' וארך חיים לא
 די סלא יריב הוא עם אדם ולא יוליד ריב בין אנטיס אלא חפי' חס יראה או ידע ריב בין אנטיס יסקיטו וס
 ויסליט ביניהם דרך אמ' כי דרך העכל והח דרך ס' דרך העכל לדרך בו כראה בעיניו כאלו הוא
 גדוה בקוים וסלונים לא יוכל לדרך בה על הדרך טחא אמר עכל טחל בדרך ארי בין הרחובות . אמ' עכל
 ארי ביון בתוך רחובות ארצח אמנס אורת האנטיס היסריס טהס הפך העכל והס חרובים והמהירים במל
 במלאתס היא דרך סלולה כי סס יעטו פעולותיהם בזרעות ולא יבקסו תואכה להטרסל ממלאכת וכך האיט
 העכל והמטרסל בבקסט החכמה תראה בעיניו דריסת החכמה מסופקת עבור סלא למד הנענציה ולא עסק
 בה כראוי ולפי יתבלב! סכלו ולא ידע הדרך לבעור בה . אמנס היסריס ימכאו דרך חכמ' סלולה מן הספקות
 ומחמכסולות סילמדו החכמות על הסדר כפי המבוקס ואחרי סחזכיר כי דרך העכל כראה בעיניו כמחן חדק
 ואורח היסריס כראה בעיניהם אורת ס' ולס אמ' כי הבן החכס להיות אורת החכמה בעיניו אורת סלולה וקנה
 מהחכמה דבר גדול בענין סיסמח בו אביו אמנס הכסיל למאסו בחכמה הוא בזה באמו וממך אל זה חולת
 סמחה לחסר לב להודיע כי האיט טהוא חסר לב חולת סיעסה היא נותנת בלבו סמחה כאלו עכנין גדול
 ואמנס האיט טהוא איט תבונה הוא ידרוך דרך יסרה בן אמ' כי הבן החכס יסמח אביו ואמר גס
 כן טמחת האיט יצירה בהכמת הבן אמנס הבן הכסיל הוא מבזה אמו ואביו גס כן אלא סרוב הוא לאס המכ
 המכניה תמיד עמו כי לכלותו לא יתחבר עם החכמים ועד' דרך הנסתר ואמ' כי הבן החכס יגביר מעלת ה'
 ססכל הנקרא אביו מלכתו והבן הכסל מבזה אמו הנקרא חס . או קרא החומר חס ואמ' כי בהיות האדם כסו
 כמסך אחר תאוותיו והתאוות סהס יהיו סבת הסחתת גופו . ואיפטר טחא' בזה אמו לפי סחומר הבן סהוא מ
 מחומר האטה ובהיות הבן כסיל יורה על עכרות מוג האס חולת אמ' כי סמחה אל האיט טהוא חס
 לב והענין כי הוא לא ינטער בהכחתו החכמה ובהתעסקו בדברי העולם סהס חולת ריק סיסתעטע ויתנהג ב
 באהבת קנייכו העולם עם היותס חולת אמנס האיט טהוא איט תבונה הוא ייסר ללכת כלומ' יעסה הנגת פע
 פעולותיו על דרך היוסר ויתענג בדברי החכמה ולא יתענג בקנייכו העולם הזה סהס סבל ריעות ררו ואיפס'
 סרמו באמרו ואיט תבונה ייסר לבת כי האיט טהוא בעל חכמת הלימודים הנקראת תבונה הוא ימכא הליכתו
 יסרה בחכמות הטבעיות והאלריות ואחרי סחזכיר חולת סמחה אמ' ספר מחטבו גכ' היא בסבת חול' האיט חסר
 לב סלא יחזיק סוד אמנס ברוב יועצים טיהיו בעלי סוד תקוס המחטב' הסר אמ' כי סבת ספרת המחטבו
 סל מלאכיס ומנהיגי הארצו וסלא תכא מחטבת אל ספועל הוא בעבור טאנטי סודו יגלו סודו ומתוך כך תופ'
 ענתו אמנס בהיות רבוי האנטיס חכמים יועצים בעלי סוד תקוס מחטבתס ולא תופר או יאמ' ספר המחטבות
 כס סיהס סבתה גילוי הסודות והוא פי' באין סוד ובאין רוב יועצים תתקיים אונתה הספרה ומלת באין מטרת
 ביקו טני ובצבו סחזכי וברוב יועטי תקו אמ' סמח' ליוע' בעת סיעכ' לסחוליו ענתו ואמ' דב' בצתו מה טו'

בַּל פֶּעַל יָדוּד לְמַעַנְהוּ וּגַם רֶשַׁע לְיוֹם רָעָה תֵּן
 תוֹעֵבֶת יָדוּד בַּל גְּבַה לֵב יָד לֵיד לֹא יִגְקָה : בַּחֶסֶד
 בַּחֶסֶד וְאִמְת יִכְפֹּר עֵוֹן : בִּירְאֵת יָדוּד סוּר מִרַע :
 בְּרִצּוֹת יָדוּד דְּרָכַי אִישׁ גַּם אוֹיְבָיו יִשְׁלִים אֹתוֹ :

ובעת בקסת דבר מאת ה' לא תאמ' עשה לי כך וכך
 כי לפעמים יבקש האדם מה' וית' מה שאינו טוב עשו
 עבורו רק תהיה שאלתך מה ית' עשה הטוב עבורך
 על הדרך שהיה חסיד אחד אומר בתפלתו ואתה ידע'
 תקנתי ואופכתי הכהנתי ולא הודעתני' כורכי להעיר
 הוֹתֵךְ עֲלֵיהֶם אֵלֵּךְ שֹׁמְרֵיט בְּגוֹל חֲסִידוֹי וּבַטְמוֹנֵי

אלך ואם אבקש בסבלותי מה שאינו טוב ואבקש מה שאין בו תקנתי בחירותך העליונה טובה מבחירתי וכבר
 הכחתי כל ענייני אל גזירתך הקיומת והכחפתך העליונה וכן אמ' דוד המלך עשה לא גבה לבי ולא רמו עיני וג'
 וגו' אש' לא טויתי ודומתי כפסי כגמול עלי איוו כגמול עלי כפסי כלומ' אש' טויתי כפסי וסתקתיה מלסאל
 עשה לי כך וכך פן אבקש בסבלותי מה שאינו טוב לי רק אבי מתכחש עם כבודך כעניין הגמול המתכחש בע'
 בגנת אמו וכעניין הגמול הכז' כפסי מסלכת עליך כל יחצה והיא מייחלת שתבחר לה הטוב בכל ענייניה וואי
 נזיפסר כי באמור גיל אל ה' מעסיך ביון טיעסה האדם המנוח המעטות לטס טמים ובאמרו ויכונן מח טבו
 מחסבותיך ביון לומ' סיכוננו בעשותו המעטות הכוננות והאמונות התלויות בהם והזהיר מלא יספיק לאדם
 המעטה ב'תי הכונה ולא הכונה ב'תי המעטה גם יתכן לפרט שאמ' גול אל ה' מעסיך רמו בו כל חובות הא'
 האברים ולא יקנר ממה שהוא חייב לעשות באבריו ובכל גופו בעבודת ה' וית' ואומ' ויכונן מחסבותי העיר אל ה'
 חובת הלבבות אשר רבו מספור והם הכזכרים בספר החסיד האלרי רבו' הייס כל אמ' כי כל מה
 ספעל ה' פעלו למעשהו והכיננו למעשהו סב אל הדבר הספעל והעניין כי כל מה ספעל פעל בעבור עממו סל
 דבר כי כל דבר יש לו סבה חייבתו סימנח וגם רשע ליום רעה כלומ' להרע לרשע כמוהו און למי סתגור חכמ'
 הבורא ית' על דרך הני אשר סבט אבי ומטהו בידו ועמי' בגוי חקף אטלחנו ועל עם עברתי אכוננו או יאמר
 כל יש לו סבה חייבתו וגם מה שאיריך ה' ית' לרשע הסבה היא שיסאירנו ליום רעה ואין הדבר לטובתו רק סת'
 סתחול עלינו רעה גמורה כפי מה סתגור חכמתו ית' תועבת אמ' כי האיש שהוא גבה לב הוא תוש'
 תועבת ה' והוא ראוי סלא תקנה רק סיענט יד ליד כלומ' מיר בחסד אמ' כי האיש המתכחש בטתי מ
 מדות הללו והם חסד ואמת ראוי הוא סיכופרו לו עונותיו והעניין סלא יתכחש בקו הד' עם האכסי' רק יתכחש
 עמהם בזדת חסד שהוא מוותר להם מה שיחייב הכדק והמטפט ואמת רל סיהיה אמתו בכל דרכיו ויתרחק
 מהסקר וידבק במדת האמת ויאופסר סרונה במלת האמת סתהיה האמונה אמיתית ואיש אשר אלה לו ראוי
 סיכופרו עונותיו כי אחרי שהוא עושה חסד עם הצריות הוא ראוי לחסד אלדית ואחרי סידבק באמת ויהיה א'
 אמונה טובה ראוי לו סייתכפרו עונותיו וציראת ה' סור מרש רל' כשתהיה באיש יראת ה' גרמת לו סתהיה סור
 הרע ומכנו ויהיה סור מקור ועניין סלא יכנל עליו בהיותו ירא ה' או יאמ' כי יראת ה' סתהיה באיש גרמת לו
 טיסור מעטות רע און יאמ' וציראת ה' סור מרש כלומ' לא תהיה מניעתך מעטות רע כדי להתרנות לאכטי דורך
 וכדי סלא יגיע לך רע מחד סופט און מ'ך און כדי להקרא חסיד וצבאון כך אכטי דורך וייעילוך רק בצבור
 היות יראת ה' על סכך סור מעטות רע והעניין שאש' היה מזדמן כך לעסור רע בלא עונש מוסל ובלי סתכחן
 בו מעלתך סור מעטות הרע בצבור מורא ה' ית' המשקיף על הכסדר והגבלה ואיפסר טיהיה סור פעול כמו ו
 וכרי בארץ יכתבו ואומ' בצבור יראת ה' תהיה כנגל מן הרע סלא יגע כך כי ברנות ה' דרכי אים גם אויביו י
 יטלים אתו ברנות אמ' ברנות ה' דרכי אים והוא סיהיו דרכו רכמים לפכני ית' אין לומ' טאכטי העולם
 בכלל יתכהג עמו בטלנוס אלא אפי' אויביו ומבקסי רעתו יטלימס ה' אתו און יאמ' כי בעטיות האדם מעסיס טי
 סיהיו רכמים לפכני ית' האים סהוא על זה התאר הוא מסבב בפעולתו זאת טאוויביו יהיו סלמים עמו כעניין
 וראו כל עמי הארץ כי טס ה' בקרא עליך ויראו ממך ואיפסר סכיון לומ' כי בהיות האים טלס' עד סדרכו ית'
 יהיו רכמים לפכני ית' לא די סהכחות הסכליות יפעלו פעולות אכוסיות אלא סאף אויביו והם הכחות חומרי'
 יהיו סריס אל מסמעת הטכל ותהיה תכלית כל פעולותיהם מה סיבא אל חכמה ואל סלימות ואחרי סהוכני'
 הו ברנות ה' דרכי אים בצבור כדקתו גם אויביו יטלים אתו אמ' טוב הוא לקדיק המעט סיהיה לו בקנות איתו
 בדרך כדקה מרוב תבואות סיהיו לו בלא מטפט ולא יוכל האדם על רוב התבואות כי אש' ברנון ה' ית' כי לב ה'
 אדס יחשב דרכו גז' יכין עברו ולא די סהאכמים' בכלל סת תחת רנון ה' וגוירתו כי קסס כתון על ספתי מלך
 לומ' גוירה עליוכני כתיכ' על ספתי סמלכי ברנון ה' להטות לדרך מחדרתי וברנותו לקסור מטפט לא ימבל סינו

לְאָדָם מַעֲרָבֵי לֵב וּמִדֹּד מַעֲנָה לְשׁוֹן: כָּל דְּרָבִי
אִישׁ וְדָבָר בְּעֵינָיו וְתוֹכֵן רוּחוֹת יִדְוֶה: גַּל אֶל יְדוּד בֵּן
מַעֲשֵׂיךָ וּבְכוֹנֵי מַחֲשַׁבְתֶּיךָ:

אזן אמ' כי האזן האוהבת לטמוע תוכחות
המביאין לחיי העולם הזה והבא היא תלין בתוך חכמי
חכמי כלן לא תמצא אזן על זאת התכונ' רק באכסית
חכמים וכלמוד מזה כי האזן טאיכה סומע' תוכחות
תמצא בכסילים מהם הפך החכמי' או יאמ' כי האיש

שהוא בעל אזן תוכחת סומעת חייס הוא לא ילין לעולם רק באכסית לטמוע מהם תוכחות על חייס
פורה אמ' כי מי שהוא קץ ומואס המוסר טייסר והן מריו הוא מואס נפסו לפי טבטריעת המוסר יטאר
עויר פרא כמשל כבהמות נדמה ויטעול פעלים ותקיי' העונט עליהם כפי גדולת הקטא בזה ובבא כמכא טהו'
במעטה הזה פועל פעלים כאלו טונח כפסו' וסומע תוכחת ד'ל האיש טהוא סומע באהבה התוכחת סוכוחוהו
ויקבל עליו לעשותס ועמס הוא קונה במעמס הזה לב ד'ל טכל יראת אמרו חכמים כי המוסרים
טל חכמה וביאו האדס לירי יראת ה' והענוה תביא האדס לירי כבוד ותהיה מלת ולפני מוסרת בראטוכה גט
בן ואמ' לפני יראת ה' מוסר חכמה ולפני כבוד ענוה וזה כי המוסרים טל דברי חכמה יכניע נפט האדס ויבי
ויבאנה לירי יראת סמים וכן הענוה תביא האדס אל הכבוד הזמכיו והרוכני בעולם הכסמות אטר הוא היכל
ה' ובהיכלו כולו חומ' כבוד וסמך אל זה לאדס מע'כו לב ומה מענה לסון כלומ' יהיה חכס האדס לרצונו ודע
לעירק בלבו הדברים טיחפון לאמרים מה' הוא מענה לסון ומספך דעת האדס לרצונו ית' גול אל ה' מעשיך ו
ויכונו מחטבותיך ולא תבטח בחכמתך ובצבור סחוכיר ומה מענה לסון ועל דרך איש וך בעיניו ותוכן רוחו'
ה' אמ' כי הוא ית' היכול על זה כי סברא הכל על נד רצונו הקדוש ולא על דרך החיוב למען היראות תפארת ג'
גדולתו ואין דבר בעלס מעיני ידיעתו והוא אמרו כל פעל ה' למענהו וגס הרטע טברא הוא מעותד ליו דעס
כי תועבת ה' כל גבה לב ויד ליד לא יקחה בצבור עונותיו אמנס בחסד ואמת יכופרו עונותיו ובירא' ה' סתהיה
רצויה בעבורה יהיה ניכול מן הרע כי ברנות ה' דרכי אים גס אויביו יטלים אתו לאדס ד'ל ים יכנל'
נכח לערוך בלבו הדברים סירצה לאומרים למי סירצה אמנס לא כל אדס ידע להנציא בפיו מה סערך וסדר
הדברים בלבו כי אין כל מזג מוכן אל זה וים בלתי מוכן וזה רצה באמרו מה מענה לסון גס נוכל לומר כי ה'
החכס הזה כיון לומ' כי ה' הפוך דברי האדס בפיו וידבר כפי רצו' סברא ולא כפי סערך הדברים וסדר בלבו
על דרך טכסס לב'עס והוא אמרו ולא אבה ה' אלדיך לסמוע אל בלעס ויהפוך ה' אלדיך לך את הקלל לברכה
והוא אחר זה כל דרכי אים וך בעיניו ותוכן רוחות ה' כלומ' כל אחד מדרכי האים וך בעיניו והכיניו במלת בע
בעיניו סב אל האים ור'ל כי ים אכסית טהס חכמים בעיניהם וכל דרכיהם הם זכיס ונכונים בעיניהם אמנס
ים דרך יסר לפני אים ואחריתה דרכי מות לפי סמך אל זה ותוכן רוחות ה' כלומ' מי טהוא יודע קסבי' הרוחו'
הטובות הוא ה' כי הוא יודע זה האים סדרכו זכה בעיניו אס הוא זכה בעיניו אס לאו ואיכסר סמל'
בעיניו הוא מעניין בעיניו עמד הנגע ור'ל סכל דרכי האים מהוא אים ואינו בהמה על צורת אים הוא הזך צמ
במראיתו ובגבלה כי האכסית על הרוב יסימו מעמיהם טובים חכיס לפי הנראה אמנס תוכן הרוחות והיודע
מנפון לבס הוא ה' כי הוא חופס כל חדרו בטן וצוין ולב ואיכסר סהכיניו במלת בעיניו סב אל ה' באמ'
באמרו ומה מענה לסון ואומ' כי כל אחד מדרכי אים והס פענולותיו הוא זכה וגלויס וידועה לפניו כי הוא הו'
תוכן הרוחות ואיכסר סתהיה מלת וך תואר אל האים ואומר כי כל דרכי האים הזך סס בעיניו ד'ל בעיניו ה'
והעניין סעיניו הטובותו סס עליו ועל כל דרכיו לט' בה ע'ד ואסימה עיני עליו ומלת ותוכן הוא פועל נגזר מ'
מן ותוכן לבניס תתכו ד'ל והיודע מהסר הרוחות הוא ה' ואיכסר מהוא נגזר מן תכונה המורה על תכונ' דבר
ותכניתו וחומ' ותוכן רוחות ה' הוא כתיבת סבה לאומרו כל דרך אים וך בעיניו ויהיה ביאורו כן כי כל דרכי ה'
האים הוא גלוי וידוע אלל הבורא כי הוא גור והמציא תכונת הרוחות הנוסאות הכחות ואהרי מהוא המציאס ב'
בצכונה סיטאו הכחות והפענולות אין ספק כי הפענולות סהרוחות נוסאות ידועות לפניו ידיעה זכה בעניין
הנוטע אזן הלא יסמע וגמ' ואמ' אחר זה אחרי סכל דרכי האים ידועות לפניו לא תחסוב להסתיר פענולותיך
ממכו רק גול אל ה' דרכיך וגו' כלומ' טיט תכלית כל מעשיך ליראת ה' ואהבתו והוכיר הדבור בלסון גול והוא
מעניין גלגיל וסביב וזה כי כל דבר ה' המתגלגל יתגלגל סביב דבר קיי' ואמ' דרך מ' סיס כל מעסי מתגלגלי'
על קוטב אחד והוא ה' ית' או יהיה אמרו גול אל ה' כטע' הסלך על ה' יתבך כלומ' לא תבטח בחכמת סהי' ית'
לך רק בטוח בה' מהוא יבחר לך הטוב בכל מעשיך אס תרצה טיכונו מחטבותיך וכן

<p>במשפט לא יבעל פיו: ה'לם ובואוני בשפט לידיד מעשיהו כל אבני בים:</p>	<p>מלך שיגורד וכסיתחברו סכיה על מספט האים לא יכזבו או יאמר כי ספתי המלך הס לדמיון מספטו יכובבי הכקראים קסס וכמו שיחול על האדם מה ס טכגור עליו מפאת מערכת כוכבי מולדתו ולא יסק</p>
---	---

יסקר הקסס ההוא כן ספתי המלך והס דפרי פיו הס קיומים וחוקים לדמיון הקסס וכסיוגור המלך גזירה על
האים לא ימל דבריו בכל ה ונח מפיו יעסה וכאלו נח החכס הזה להזהיר בני אדם שלא יקנינו המלך כי מה
טיגור המלך עליה יהיה קיוס כאלו נגור מצד הקסס ואכסר סיהי באור הפסוק כן אמר
לא תחטוב סקסס דל מספטו הכוכבים יהיה דבר זולת רנון ה ית כמו סהוא מלך מלכו המלכים כי הוא ית
נוח וכבראו ועמידס לעד לעולם וגומ' וכל מה שיחיוב הקסס הוא גורצ מסבב הראסון ית ינהיג המציאו כרס
כחפנו כי מעסה ידיו כולס ולפיכך אמר כי הקסס יתכחג עפ מלך מלכו ימולכים כי נבאות הפיוס הס מסר
מסריתו עוטי רכוכו ובכל מספט שיגורו נבאיו הסמים אין מעל פיו כלומר סיטכס רנון ה ית וימרה מית
פיו כי הגלגלי נבאות ה' סס כלי ינהיג ה ית צו המציאות ולא יעסו רק מה סכיון מן החכמה העליונה סאין
להרהר אזריה פלס ידוע כי פלס ומאזני הס סמוות מונקיס לכלי סהס עסויים להעלות בהס הדברים
הנמק' יג' בינסח ומתן בני האדם והפלס הוא כמטיל ברזל סמתקני אותו לסקול צו הנוסקלי גדולים והמאזני
הוא כלי למסקלי הקטנים ואבני כיס הס למכור כנגדס הדברי הנמכרים סאדס מדקדק עליהס מהס ככר ומ
ומהס חלק ככר מהס ליטרא ומהס חלק ליטרא מהס חלק חקייא וקראס אבני כיס כלומר אבני לדעת בהס
השיעור והחסכון ויהיה ביאור כיס חטבין מן ציוכסת נכסות תכוסו על סהס ולכי הינוסר ידוע בין בני האד
המירס הוא זה סהמסיל צו זה החכס דרכי האדס והנהגת ה ית לצירואיו סיחסו עליה רבי מעמי הארץ מה סה
טהוא סקר לפי טמבאו אכל בחינתס יתרון לזה על זה עד סיחסו זה למיעוט הסנהה אשר לרוע הנהגה אס לח
לחוסר ידוע' ואלו הסיג העניין לפי בחינת המבאו הנמכר כולו ידעו טהכל נעסה על סדר והנהגה הן הדברי
הסכלים והוא מה סאמר פלס ומאזני מספט לה מעסו כל אבני כיס רצה צו פלס מספט לה מעסו כל אבני
כיס רצה צו פלס מספט ומאזני מספט לה ונח מספט הנה במקום יוסר כמו סנח יכלכל דבריו במספט במק
ובמקו' ה' כאלמרי על חכמת ה ית טהוא רכוכו טגור להיות סס נבדאיש סהס נריות נפרדוס וכבדאיש טהס מ
מורכבי מנוסח ונורה והס קיומים ולא מסתכו מורכבים מחומר ונורה סהס מסתנים מזורה אל נורה וכל נב
נברא מהס הסיג לפי מה טהוא לפי טבע מציאותו הגדול לפי גדלו והקטן לפי קטנו והכל מחסד ה ית ולרנונו
וצפנו ממכיא לכל כפי הראוי לו לפי חמדו ומה סחסר למי סחסר הוא לפי טבע ההפדר הדבק אל החומר המ
המטצנה סכדבק אליו בהכח המציאו ההוא ובבחינת האמת אין סס חסרון ומה סהעדוף המעדוף מהס אין ס
טס רק דמיון גמור כי אין תוספת ההוא שלימות ואולי הוא לחסרון לסכלו בעליו לא העדוף המרבה והממע'
לא חסיר הכל ינח כפי יוסר הפלס והמאזנים היסדים סהס לה ית או כיון בפסוק הזה לומר כי לבורא ית י
יס פלס ומאזנים עסוי על דרך הוסר כדי לספוט בהס בני אדם ולסקול מעסיה ויענין סלא יחסבי האכס'
סלא יענסו בעביר רטעה כי אה כל מעסה הא' דים יבוא צומטט על כל נעלס אס טוב מאס רע כדי לגמול
טוב על מעסה הטוב ואמר על דרך הרחבת הל'טו כי יס לה ית פלס ומאזנים והמכון הוא סה ית יסנט בני א
אדס על קו המספ כפי מה סצגור חכמתו ית ואכהנו בסכל אופני החכמה ההיא ואומר מעסיהו כל אבני כי
כיס דל כי ה' ית גלוי לבני חסרון המעסיה הטובים והרעי' וכפי ערכס יהיה הגמול והעוכס וקראס אבני כיס
האכנים או הפרנויות אשר בהס יחסב האדס אה ססציונותו ואכ' אין ספק כי ידע לכיון ססציו המעסיה סג
ה ינכס והרעיס ואמר כן על כד הרחבת הלטון יאמר מעסה ידיו סס המסקולות אשר יסימו בקף מאזנים לט
לסקול כנגדס הדברים הנסקלים ואכ' לא נעלס מעיני ידיעתו סקילת הזכיות והחטאים

טוב מעט בצדקה מרוב תבואות בלא משפט: ל
לב אדם יחשב דרכו וידו יתן צערו: קקס על
שפתי מלך

כלום לא יסור מן הרצון האלדי אם יסיר לבו אליו
כי לפעמים כל אדם יפעול לפי בחירתו הפתונה לו
ולפעמים יסלול ה' את הבחירה מן האדם ויכנע הא
האדם לפי רצון האלדי והכל בחכמה ממנו ית' ואכח

ואכחנו נחכל אנשי החכמה ההוא והוא סרמו באמרו פלם ומאזני מספט לה כלומר כל מה שתרצה מפעולות
ה' ית' הם דברים שקולים בפלם חכמתו ובמאזני ודיעתו אשר נסגבו מהטיג דיעותינו אליה והסבה שהיא יסנה
בדרכו בחירת האנשים ויוכל על זה כי מעשהו כל אבני כים כלומר הוא אשר ברא הכל וסדר חכמותיהם אשר
בו יפעלו והכל תחת חכמתו ויכולתו ורצונו שהם בג דבר אחד וכל תחשוב טאחת מגוויותיו תהיה טלח בצדק
על נד הרצון בלבד כי הכל בצדק גומר אלא טלח נחכל להטיג אמיתית הצדק ההוא להפלטתו כי תועבת מלכו
שהם בשר ודם עמות הרסע בעבור סבדקה יכון כסא כל טכן שחרטע הוא תועב' בחק המלך מלכי המלכות
ית' טמו חמן טוב אמ' כי המעט מן הממון סיהיה לחיט וקבחו בצדק וביסר יותר טוב לו מטיהו לר
רבי תבואות בעול ובגזל ובלא מספט ואיפסר טכיון החכס הזה לומ' כי המעט מן החכמה טיקנה האדם ונ
ובכחאי טיקח אותה על סדר בצדק וביסר בהקדים הנעותיה ובלמידת מוכסיה והקדמותיה הוא יותר טוב ויו
יותר מועיל מרוב תבואות בלא מספט כלומר מטילמוד רבי החכמות ולא ילמדס על הסדר כי לימוד החכמו
בלתי סדר הוא סבה טלח תקייס החכמה ההוא בו ולא ידענה על אמיתתה כי קניית החכמה כריך תכאיס לה
להקדים מה טראוי להקדים ולארר הראוי לאחר וללמוד הנעות והמוסכלות הראשונות אשר לכל החכמה מן
החכמות זה מבואר ואיפסר סרל' טוב מעט בצדקה כלומר המעט מן הממון סיהיה לחיט ביציר או במדיכה המ
המתכבט על דרך הצדק והיוסר טוב מטהיס לו רוב תבואות בלא מספט כלומר רבי הממון באר' טלח ימנ'
מספט ולא תלקח הנקמה מהרשעים כי המעט סיהיה לו בארץ בעלת צדק יצקייס בידו ורבי הממון סיהיה
לו בארץ אשר סס אנסיס רשעים ולקחו ממנו ואיפסר סיהיה הממון סבצ מותו לך אמ' כי ראוי
טהאדם יחשב בלבו הדרך שהוא ראוי לדרך בו ויסתדל בכל מאמני כחו ולא יתרסל ומן הטמים וסייעוהו ל
להביא מחשבתי אל הפועל וכיון לומ' טאין ראוי לו לאדם להתרסל על עכיון מחייתו ולומ' בלבב כי מן הטמי
ימניאו סרפו אף אס יתרסל
כי האדם חושב בלבו הדרך טהוא חושב לדרך בו אמנס ה' ית' הוא המ
המכין צעדו וילך בדרך אשר ירצה ה' ית' ולא בדרך טכיון הוא ללכת וזהו מטל כולל כל ענייני העולם כי ה
יכוון לעשות מעשה מן המעשים ואופו לעשות מה סיגור ה' ית' ויהי וס' יכין צעדו כי ה' ית' הוא אשר סדר ע
עניני האדם וקטר אותס בצבאות הטמים ואיך יתהלך איט בלכתס ולכו ובעמדם ועמדו ותהיה תמוצ' הט
הטפלים כפי מחברות העלינות ללכן כפי מה טהכין ה' צעדו טל איס כן ינטרך ללכת בעניין הטפלי טתחת
הסמס בלבד אמנס בוד כל אדם יס לו רשות לבחור הדרך הטוב והדרך הרע במעטיו ואין סס כוכה טוכרות
אותו לאחזו אחד מסנו הדרכים רק הכל תלוי בבחירתו ולכן הוא מוזמן אל הגמול והעונס קקס
דרך חכמי המזלות והרורפוס אחר מספט הכוכבים כסירכו לכיון מלאכת בעניין טלא יחטיאו כוכתס יקרין
במבלס עם הכלים העשויים לכך לדעת המזל הנמוח ובעל הסעה והכוכב המוסל ציוס וצוה האופץ יתבאר א
אליהס מספטי הדבר אשר יכונו אליו וקרא החכס הזה המזל הנמוח והכוכב המוסל ציוס ובעל הסעה מלך
ואמ' כי הקסס והוא חכמת הכוכבים בעצ' סתעטה על פי המלך והוא המזל הנמוח והכוכב המוסל ציוס ההוא
או בעל הסעה ההוא או תורה ההוראה אמיתית בעצ' סתעטוט טהיה נעשית על דרך אמיתי ולפי' באותו המס
המספט סיגור בעל הקסס לא ימעל פיו כלומ' לא יסקר על הרוב במה סיגור ואומ' זה להנתיא מלב סתפאוס
סבירים מלבס קסמים בלתי אמתיי ימספנו מספטי הכוכבים בעניינים כחבים כגון אותס טחוטבים סס ה
האוס וסס אמו ויאמ' מתוך הדבר ההוא מול פלג' הוא כך וכן יארע לו מקרה פלג' וכן מלאכת הנקודו סימפטו
כפי הדאת הנורות הסס והיא מלאכה כחצת על הרוב וכיוצא בהס או יהיה אומרו קסס על ספתי וילך בעני'
הזה כלומ' כסייתחברו סני עניינים במספט האוס האחד סיורה עליו הקסס' והסני סהמלך גם כן יגור על
האוס כפי מה סיורה הקסס או הגורה ההוא לא תמעל ולא תספכה וצא להודיע כי אס יגור המלך במיתת א
איט ולא יגור כן הקסס רל מספט סכוכבים או ימעל ויכזב גזירת המלך והעניין טלא תקייס גזירתו רק ב
בעצ' סיורה הקסס כן יהיה על במקוס הזה כמו עס או יהיה על כמטמעו ורל הקסס גרס וצוה על ספתי א

מִסִּילֵת יִשְׂרָאֵל סוּר מִרְעֵ שְׂמֵר גַּפְשׁוֹ נִצֵּר דְרָכּוֹ :
 לִפְנֵי שֹׁבֵר גְּאוֹן וּלְפָנַי בְּשִׁלּוֹן גְּבַהַ רֹחַ : חֲצִי
 טוֹב שִׁפְלֵ רֹחַ אֶת עֵינָיִם מִחֶלֶק שִׁלָּל אֶת גְּאִים :
 מִשְׁכִּיל עַל דְּבַר יִבְצֵא טוֹב וּבֹטַח בִּידוּד אֲשֶׁרֵי :
 לְחֶבֶם לֵב יִקְרָא נְבוֹן וּמִתְקַ שְׁפָתַיִם יוֹסִיף לִקְחַ :
 מִקּוֹר חַיִּים שִׁבֵּל בְּעֵלָיו וּמוֹכֵר אוֹיְלִים אֵילֵת : ל
 לֵב חֶבֶם יִשְׁכִּיל בְּיָדוֹ וְעַל שְׁפָתָיו יוֹסִיף לִקְחַ :

לפני אמר כי לפני כל אדם יקדים לו ה
 הגאון כמו שאמר לפני סדר יגבה לב אדם וטרם ב
 כל המכסול יגבה רוח והטעם כי תקף היות הגאון א
 כל האדם יבוא הסדר אחריו ותקף היות צג גבה רוח
 יבואנו המכסול והוא עונם ה' סתם עליו ואחרי מה
 סחוקר כי לפני סדר גאון תקדם הגאון אמר טוב
 שפל רוח את ענוים מחלק סלל את גאים טוב
 אמר כי יותר טוב לאדם להיות עניו ושפל רוח ולהת
 ולהתקבץ בענוה ובאפלות הרוח עם אנשים ענוים
 מלעמוד בסדרה וגולה ולחלק סלל עם אנשי גאי

והסבה ידועה כי עם האנשים הענוים ילמד החכמה והמוסר ויסיירו אותנו לעבודת ה' ויקרבהו אל הטוב וירחי
 וירחיקוהו מן הרע אמנם עם הגאים לא ילמד רק פחיתות מדות וקנור עבודת ה' ית' ובהיותו סכל רוח ומתנה
 ומתנהג עם הענוים הוא יהיה מסכיל על דבר סיכטרך לעשותו ואם זה' בוטח בה' אטריו כי לא ינטר להסכיל
 על דבר כי הוא ית' יבחר הטוב לו ולאחס לב קרא כבון יהיו מפורסם בחכמתו ובעבור מתק ספתיו סיהיו לו
 יום ה לקח והוא ויהי מקור טימטך ממנו חיים ומוסר הכסילים הם מוכרים של אולת ומד
 ומדרך החכם שהסכל סנשרם בלבנו יסכיל פיהו ועל ספתיו יוסיף לקח והלקח טוב והסכל הנודעים הם צוף ד
 דבם ואמרי כועס מתקן לכפס ומרפא לעצם והמך אל זה יש דרך ישר לפני אים ואחריתם דרכי מות לרמוז ס
 סלא יבטח ה' אד' בסכלו ובחמתו רק יבטח במס ה' ויסכון גאי קיו סיבחר לו הטוב בעולמו ובכנסו
 משכיל ואמר כי האדם סלא יעסה דבר עד שיתכוון ויסכיל אה הוא טוב ואם הוא רע ואם יראה סהדב'
 שהוא אסר ירבה לעשותו הוא טוב יעשהו ואם לאו לא יעשהו ימנא טוב כלומר מדרכו ס מנא טוב ותבחהו טו
 טובה מן המעשה שהוא על הרוב אמנם מי שהוא המאוטר על הכל סמעסהו יבלח לעולם הוא הבוטח בה' חס
 כי החכם שהוא מתכוון בחכמתו על מה סיעשהו לפעמים ובא לדי דבר מסופק טים טס בבזת מראות סהמע
 סהמעסה שהוא הוא טוב ויס סבזת מראות סהמעסה הוא בזהפך ועלס מן האדם הדרך
 הטיב ולא יעטה מעשהו על' הסלימות אמנם הבוטח בה' סיבחר לו הטוב הוא המאוטר אסר יבלח לעולם אוי
 יאמר מי שהוא מתכוון דבר סימנאהו טוב וכאות כדי לעשותו ובוטח בה' ית' סיסיעשהו ויסכי הדבר לידו אסר
 אטריו ובא להודיע כי היות האדם מתכוון על הדבר בלבד לא יספיק לו אס לא יבטח בה' ית' דלחבם
 בעבור סהכחנו ביה סקדם כי חכם לב יקרא מי סנכנס באלקיו וכבון יקרא בעל חכמות הלימודי ככטרך בה
 בהכרח לפרס ספסוק באופן זה לחכם לב כלומר להגיע אל מעלה רמה סיהי ראו בעבודה סיקרא חכם לב ב
 בעבור מה טהטיג מחכמת האלקי סקראת חכמה במוחלט צריך סיקרא כבון תחלה כלומר צריך סיהיה בקי
 בחכמת הלימודי סקראת אמרי בינה והוא יקרא כבון וסענין סצריך ללמוד תחלה הלימודיו סמחדו' סטכ
 הסכל והס סולס לעלות אל הטבציות והאלדיו ומתק ספתיו יוסיף לקח דל' כי האדם הנכסף אל החכמה ויס לנ
 מתק ספתיים והוא עריבות סטאלה מגרולי סחכמים לסאול דרך מוסר ובענין סלא יקונו בטאלתו הוא יוסיף
 לקח כלומר יוסיף סכלו ליקח מן סחכמה או יאמר כי המלמד סיס לנ מתק ספתים ויודע להבין לתלמידיו דב
 דברי סחכמ' לרוב עריבות דציו הוא מוסיף לקח בלב התלמידים בקור אמר כי הטכל סיהיה ב
 באיש הוא מקור סכובע ממנו חיים ומכמים וכחיים לנ ולולתו כי באמצעות סכל יפרע חובת ה' עליו וידבק
 באלודיו ויטייר זולתו אל סהכלחה אסר הוא חיים למנכחיה בזה וצבא והמטיילנ למקור המיס חיים אסר לא יכז
 יכזבו מימיו ומוסר אויליס אולת דל' כי אפי' המוסר סל אויליס איכנו מוסר סל' חכמה רק סל אולת
 לב אמר כי לב האיש חכם או הלב חכם מתקן סהלב הוא מקור סכמות כולס כסתסיה סחכמה כטרית
 כטרית כסעיפיה בלסון וידבר דברי פיו בהסכל ובחכמה עם כל זה על ספתיו יוסיף לקס כלומר יסודרהו
 ללמוד מן סחכמה עד סידע לדבר כס עם אנשי סחכמה וכי לקח סחכמה טהיה מלקוח סחכמים ואומר ו

משלי

תועבת מלכים עשות רשע כי בצדקה יבון בסא :
רצון מלכים שפתי צדקה ודובר ישרים יאהב : חמ
חמת מלך מלאכי מות ואיש חכם יבגרנה : באו
באור פני מלך חיים ירצונו בעב מלקוש : קנח
חכמה מה טוב מחרוץ וקנות בנה גבחר מבסוף

תועבת אמ' כי תועבת מלכים היא עשוית ה
הרשע טעם הארץ והרשע מלכותו כי בצדקה הוא ה
היושר טעם הארץ הרשע יבון בסא ממלכתו ולכן
הדבר החכם בעיניו הוא הצדק ואיפטר מקרא
החכם הזה מלכים הכחות הטכניות טעמונו מהם
הוא סימלין ויעבד תחת הכחות הטכניות כי ל
לא נמצאו רק לריחות ולטובות ולאוסות אל החלק
הטכני אשר בו נתעבט האדם ואמ' כי תועבת הכחות

הטכניות עשוית הרשע ורשע כולל כל העמל טעמונו האדם בקניינים הזמניים מהם תחת הטמם ונתן הסבה
בוה ואמ' כי בצדקה יבון בסא כלומ' ביושר והוא העמל שהוא למעלה מהטמם יבון בסא הכח הטכני כלומר ה
היא סבת הצלחתו וקיומו שלא יכרת מארץ החיים רק יהיה בסאו כסמט נגד ה' ית' ובעבור שהזכיר כי בצדקה
יבון בסא סמך לו רכון מלכים שפתי צדק רכון אמ' כי האיש טיהו לו שפתי צדק ביושר וט
נפלימות הוא רכני ונאהב מן המלכים בהיות המלכים מתכבדים עם הצדק ומי טדובר דברים ישרים יאהב או
איתו ה' ית' או כל אחד מהמלכים ובעבור שהזכיר כי דרך המלכים לאהוב דובר ישרים יט לרוז האנשים להיו'
ישרים סמך אל זה חמת מלך מלאכי מות להעיר האנשים שלא יבואו עליהם הרון אף המלך בטכנות כי חמת
מלך מלאכי מות כמו טיזכור חמת אמ' כי בזמן טיחיה אף המלך או הטכני על אים מהאנשים

יסלח מסלחת מלאכי רעים והטעם טיסלח ביד עבדיו להמיתו או ליוסרו וקרא הממיתים או המיוסרים
במנות המלך מלאכי מות כלומ' סלוחים וממונים להמית ומזכיר זה החכם כי לפעמים תעלם חמת המלך עד
סיבנה להמית אים ויזדמן טיהיה פס חכם והוא בחמתו וכפר חמת המלך כלומ' יספוך חמתו והכינוי במלת י
יכסרנה פב אל האומה או תהיה חמתו כופר מיתת האים והוא באור אחר שהזכיר חמת מלך מ
מלאכי מות אמ' כמו טבעת חמת מלך יסלח מלאכי מות אמ' כי באור פני מלך יסלח מלאכי חיים ומלת באור
מקור כמו כמות אדם רשע והטעם כי בעת שיאיר המלך פניו אל אים או ידמה אל האים שהוא סמנח רצונו
בעב מלקוש דל בעת שיראה המלך רצון טוב אל אים הוא דבר רכני ונאהב בעיניו בעב מלקוש אשר יוכלו לו
בני אדם או המטיל כדבת יד המלך לעב מלקוש ואחרי שהזכיר כי באור פני מלך חיים סמך אליו קנה חכמ'
מה טוב מחרוץ כלומ' לקנות חכמה אשר באמצעותה האור פני מלך אליך הוא טוב מחרוץ וקנות חכמה נבוא'
מן הכסף כי באמצעות החכמה והבינה תהיה מסילת הישרים ישרים לסור מדרך רע ולא יקל בעיניך זה כי מי
סנוגר דרכו בסורו מדרך רע הוא טיטמור כפסו ולא יהיה מכת עונות החכמה סיבטחו בגאותם הגורם להם
גברי כי לכני סני גאון קנה אמ' כי לקנות החכמה הוא טוב לאיש מלקנות חרוץ והוא הזהב
היקר ולקנות הבינה הוא יתיר כבחר מהכסף וזה כי בחכמה וצביכ' ימנח האדם הזהב והכסף וכל קנייני העולם
ובהם יכובד האדם והם הסולס לעלות אל ה' ית' על אמיתתה כי אם איך יראה איך חכמה ואיך צני ירא חטא

ולא עס הארץ חסיד גבהם מוסורו בני האדם לעבודת ה' ית' מה שאין כן בקנייני הזהב והכסף כי הם כמעט ס
סבה לאבדן הנפס והגוף לבד הסרידיס אשר ה' קורא אשר הזהב והכסף הוא כלי להס טיקנו בו החכמה ועליות'
גאמ' עטרת חכמים עטרת מצורף אל זה שהזהב והכסף וכל העמל שהוא תחת הטמם הם הבל ורענות רוח ודמ
ודמיון כוזב ואיך להם הסארות וקיונם אמנם החכמה והבינה הם קניינים חוקים לא יסוללס סולל ובעבור הו
הינה החכמה רומות אל החכמה האלדית והבינה רמו אל החכמת הלימודים אמ' אל החכמה האלדית למעלתה
טיהיה טובה מן הזהב היקר ועל חכמה הלימודית אמ' טיהיה כבירה ויקרה יותר מן הכסף לדמח כי ערך חכמ'
האלדית לערך חכמת הלימודים בערך הזהב אל הכסף או ואמ' קניית החכמה הוא טוב בהפלגה הפעולה הנו
הנתייתה לענות מן הזהב טיהיה לאיש החכמה ולא יקנה מהם קנייני העולם הספל וכן קנחת הבינה הוא הד
הדבר הנבחר מן הכסף כלומ' טוב הוא לאדם פיסים תכלית כספו לקנות בו הבינה ולא אלתו מהבלי העולם
מסלת אמ' כי המסלה טידרכו הישרים זה הוא דרך טובה כי תמיד יבחנו לסור מדרך רע או מצמות י
רע ומי סרונח לסור כפסו מרע הוא יבחן הדרך טהוא הולך בה ואם היא דרך טובה ילך בה ואם לאי יחדל
בעניין חטבתי דרכי ואטיבה רגלי אל ערותך

עצה עניו לחשב תהפכות קרץ שפתיו בלה רעה
: עטרת תפארת שיבה בדרך צדקה תמצא : ט
טוב ארך אפים מגבור ומשל ברוחו מלכד עיר

כי כמו שלא יחוס על כפסו לא יחוס לזולתו ויקל לו
הדריכו האכמים בדרך רעה והוא גדול שבחטאים
מפני המעשים הרעים אשר יעשו אותם סיל
טילמדו הרע ממנו ענה אומ' כי האדם שהוא
עושה עיניו כדי להוכיח מלבו ענייני העולם בעציר

סיוכל להתבודד להעמיק ולחשוב דברי תהפוכו וכן האים הקורץ בספתו ומודיע הדבר אשר איננו ראוי סיד' ברמו במקום שלא יוכל להודיע הדבר בגלוי כלה רעה כלומ' הוא עושה הרעה כולה ולא יחשוב בצבור שלא דבר הדבר בגלוי שלא הגיע לתכלית הרעה ולפי' אמ' כלה רעה כלומ' הטלים לעסו' הרעה ויא' עושה כמו קורץ בעיניו וענייניו הרמו ופי' קורץ כמו קרץ משפון בא' בא' סענייניו החתיכה והוא הרמו בספתים בלסון חתיכ' לפי שבעת טירמו האדם בספתיו הוא כוטר ספתיו בטניו או יהיה קורץ ספתיו הולך רכיל בספתיו שהוא רן רימו הרכי' ות' בספתיו וכן לא תלך רכיל תרגו' לא תיכול קורצין עטרת אמ' הטיבה אלעפ' טימאסוהו העלמות ובחורי הדור לפחיתותם היא עטרת סל תפארת לבעליה מפני שהיא לא תמצא ריק בדרך צדקה והע והענין שלא יגיעו לסני הטיבה ריק האכמים הדריקוס העושים צדק לכפסם ולזולתם כי הרשעים שהם הכך הדריקוס עבדו רשעים לא יחזו ימיהם כי הם יפעלו הרע לכפסם ולזולתם ומתוך כך יתרגו מיד חויביהם או יענשו' המוטל' ומכחיגי המדינות ועם כל זה לא יהיה חל עליהם העונם האלדי ויאבדו מתוך הקהל ולא יגיעו לסני הטיבה ולפי' אמ' כי הטיבה היא עטרת תפארת לבעליה מפני שהיא מעידה סבעלה הלך בדרך צדק ממנו מנורף לזה היות סני הטיבה הטכיס אשר בהם יגבור האדם בצאונות הזמן ויתקירו התאונות הגופניות ויתקרו' האדם אל האלדים ואל זה כיון גס כן באמרו בדרך צדקה תמצא כלומ' הטיבה היא עטרת סל תפארת לפיכך ידריך האדם בדרך הצדק והיושר ולא ילך אחרי טריונות לבו וזה הססוק דבק עם שבא אחיו ואמ' כי הטיבה גבוה ולא מכל לוכדי עיר ממ' טוב הוא בעל הטיבה שהוא ארך אפים יותר מן הצדור שהוא מוטל בדיוחו בסבת הטיבה והיא מעלה יותר גדולה ממעלת האים הלכוד עיר טוב אומ' הססוק הזה כי מעלת הגבורה ת תמצא באים שהוא ארך אפים ולא ימחר לכעוס סלא תמצא באים הגיבור וכן האים המוטל בדיוחו והוא האים טימסול בצאונותיו והוא יותר גדול בעיניו מסהוא ולכוד עיר מבכר זה כי הגבור בעת סידכנו לבו לה להלחם עם חויביו הוא ימצא כל חביו וחוסיו יתעסקו להמציא לו עזר ועצה כנגד הכלחם עמו ולכן אומ' אין להפליא אם ידבנו לבו להלחם או ילחם ויכחח אמנס האים שהוא ארך אפים סיאריך אפנו ולא יכעס על דבר שהיה ראוי לכעוס הוא יותר גדול במעלה ממנו מפני סבעת יקבל האדם כזק מחבירו או כער או בשת יחס ל לבו וכל חביו וחוסיו מתפעלים בכל כחם להנקם מן האים שהוא וכטיגוד על כל כחות כפסו בסכלו אחרי' אפנו תגדל מעלתו וגבורתו ממעלת הגבור בעת סיתעורר לעסות גבורות או סיעשס הואיל וט לו עוזר גדול על זה סכל כחות גפנו יעזרוהו וכן האים טימסול בדיוחו והוא האים המוטל על תאונותיו וככיעס הוא יותר ר ראוי טיקרא בסס גבור מן הגבור סילכוד עיר אחת זה האים סילכוד עיר ימצא ידיו ורגליו ועיניו ומחשבתו ולבו ובכלל כל חביו עוזרים לו וכולס יתפעלו לעזרתו במעטה ההוא ולכן אין להפליא אם תבא גבורתו אל הסועל אמנס האים טימסול בצאונותיו הוא ימצא במעטה ההוא כל חביו וחוסיו כנגדו כי הלב יחמוד תחות העולם והעינים יראוס בדיון גדול כי תאות הם לעינים והרגלים ירונו אל הדבר החסוק והידיס יתפעלו לס לחסוגס ובכלל כל החביוס והחוסים ככספוס לתאות הגוף ובעת סיכניע האדם תאונותיו וימסול עליהם עם ה היות כל כחות מתנגדים לפעולתו הוא יותר גדול במעלה ובגבורה מן האים הלכוד עיר בגבורתו אחרי סיס לו בלכידת העיר עזר גדול סכל חביו מתפעלים לעזרתו ואחרי סהזכיר ענייני הססול והמסכיל למד דבר אחד להטבית מדכוס ביו החכס והכסול כי לא ימצא כחת ביניהם בעניין אחר והוא כסיהיה ביניהם ריב בחי' יוטל את הגירל וטובה סת חריבה סתעלה לאיש טגורלו וסלנה בה מבית מלא זבחי ריב מכל מקום החכמה היא על הכל כי עבד מסכיל ימסול בגן מביט וגו' ולא תספיק מבלעדי הכוונה הטובה כי הכל הולך אחר כוונ' הלב וכמו סיס מנרף לבחון הכסף וכור לכרוף הזחב כן בחן לבות וכליות הוא ה' ותמצא מרע מקסי על ספת מן והוא גס סקר על לסון הנות ולועג לרס וטמח לאיד חביו אין אחד מהם טיכקה אחרי שהוא ית' בחן לבות ו וכליות בחיק יוטל את את הגורל אמ' כי הגורל סיכילו האכמים בעת סלא יסכימו על ז ב

צוף דבש אמרי געס מתוקה לגבש ומרפא לעצם:
 יש דרך ישר לפני איש ואחריתה דרבי מות : גפ
 נפש עמל עמלה לו כי אבף עליו פיהו איש ב
 בליעל כרה רעה ועל שפתיו כאש צרבת : איש
 תהפכות ישלח מרון ונגרן מפריד אלוף : איש ח
 חמס יפתה רעהו והוליכו בדרך לא טוב :

ואומ' ועל ספתיו יוסוף לקח סובל סכי פירוט' עס
 ט'אמ' כי יפס' בספתיו מן החכמ' טיעור גדול ילמד
 בה הרחוקים אליה אס ט'אמ' יפס' בספתיו סואלי
 גדולי המעלה ללמוד מחכמת' וזה מה סירטה באמ'
 באמרו יוסוף לקח כלומ' יוסוף ליתן להס זאת המעלה
 וללמוד חכמה וזל'תס בוף אמ' כי המאמרים ה
 הנעימים ט'אמרו בחכמה ובנחת ובנעימות הס
 לדמיון בוף דבא ט'אמ' מתוק לכפס ומרפה לענש
 כלומר הס תועלת לכפס ולגוף כי בדברים ערבים

תהיה היסרית בני אדם לעבודת ה' והלמוד בחכמות ועל זה אמ' מתוק לכפס וגו' זה מציאר שבדברים ערבים
 יטוב חמת האנשים ויריכו בני האדם אל הטוב ומרחיקים אותם מהרע ואיפשר סענין הפסוק כן סהוא א'
 אומ' כי הנוף הנוטף מן הדבס סל אמרו כועס הוא מתוק לכפס ומרפה לענש לא בוף הדבס סיעמו
 הדברים יט אמ' כי לפעמים יהיה הדרך מן הדרכים ישר לפני אים ויבחרהו לדרך צד כדי להרחק מ
 מן הרע וימנע לבסוף ס'אמרו הדרך סהוא מ'ית האדם למות וכיון במאמר הזה להודיע ס'אין לו לאדם לסמ
 לסמוך על דעתו בבחירת הטוב והרע דק וקבל ענה מחכמים כי החכס שבאנשים צריך לענה או דל סצריך
 לאדם סל'ת ילך אחר דעתו וזבירתו במה ס'אין הסכל מגיע אל התקירה כי אמנס צריך סיסמוך אל הקבלה
 ואל דברי התורה והנביאים בדברים טהס מעמד הסכל כי יט סברה סתהיה ישרה לפני האים העיון לפי קוט'
 ס'לו וכסית'בונן סמבין ימנענה סהיא אמנה נפסדת וסברה כוזבת גרמת אבדון הכפס ובצבור סהזכיר למ
 למעלה מזה לב חסס יטכיל פיהו וכן בוף דבא אמרו כועס אמ' מתוק לכפס ומרפה לענש סהס טבא הדברים
 סכאמרים למעלה דרך סכל וחכמה הזכיר עתה הדברים אטר לכחיתות' גרמים היוק ואמ' כי כל העמל והס
 והיוק ט'יבא על האדם הוא במה ס'יחטא הוא בעצמו על כפסו בדברי פיו והוא אמרו כפס עמל עמלה לו במה
 ס זטא עליו פיהו ומדרך אים בליעל סהוא כרה רעה ועל ספתיו דבריו סהס מוזיקס כאס צרבת וכן אים ת
 תהפכות יסלח מרון בדבריו ונגרן בדברי רכילות מפריד אלוף וכן אים חמה יפתה רעהו והוליכו בדרך לא
 טוב וים ס'יקרוץ בספתיו ולא ינביא הרע סב'בו בדבר והוא אמרו עונש עינוי לסטוב תהפכות ולא ס'אזוטב
 סהוא עוסה היוק מעט כי היא כולה רעה כלומ' בקרינת ספתיו לפעמים גמר הרעה עד תכליתה ואלה סס דר

דרכי הרסעים סל'ת יחכו ימיהס אמנס עטרת תפארת היא הסיבה מפני סמוניה דרך הדקה כפס
 אמר אכף פועל חולף על מסקל אכל ופי' סמלה כמנ חטא ויהיה ביאור הפסוק כן כפס עמל היא גרמה לו הע
 העמל כמו סחטא עליו פיהו כלומ' סהזיקו לו דברי פיו והוא דומה בעניינו לכסוקי' הקורמים ט'אס מדברים ב
 במה סגורס האדם לכפסו מן הטוב בטכלו ומן הרע בטכלותו ורוע דבריו באמרו לב חסס יטכיל פיהו ועל ט
 ספתיו יוסוף לקח בוף דבא אמרו כועס וכהס רביס וכפסו במקום הזה לפי הענין כי למלה הזאת ענייניס
 רביס ומחס זה אים אמ' כי האים הבליעל לא די סהוא עוסה הרעות הבאות לידו בלא עמל ויגיעה
 ח'ל'ת סהו חוטב ומסר בקרקעות האדמה צד מסל למנא הרעה סטמוכה בקרבה וזה ענין ט'הוא יחפס אחר ה
 הרעה ויתחכס ויעמיק מחסבה לעסותה ועל ספתיו כאס צרבת רל' כי הדברים סידברי בספתיו כמר אה הלפי
 הלפידים ולהיכו לב סומעיהס ופי' צרבת סריפס כמו ונצדבו בה כל פכיס צרבת ססחין היא ואס יהיה כורה
 מן ויכרה להס כרה גדולה יכרו עליו חגרים אמ' כי האים הבליעל מזוננו הוא עסיית הרעה אים אמ'
 כי האים סהוא בעל תהפכות סהוא מתהפך מדעת אל דעת תמיד ס'אין דעתו מיוטבת או סהוא סכך מן הא
 האנשים הטובים והיטרים יגרה סמדון והוא הריב בינו ובין זולתו וזה כי סכך סמדנות סיהיה באדם יב'אנו לר
 לר בעס האנשים ונגרן מפריד אלוף רל' כי גס סיהיה האדם סלס במדותיו ולא יהיה אים תהפכות ס'יחפך
 מדותיו יב'אנו לריב עס האנשים אס יזדמן סיהיה נרגן והוא סמסל מרכיס בין אחיס בין אלוף לאלוף
 כי ומ' בין ריע לריע אים אומר כי האים ט'הוא בעל חמס סחומס כפסו ויגרע ממנה ס'ארה כסותה וע
 נענכתה א'ל ט'הוא מפתה וממית רעהו ומוליכו בדרך לא טוב

מצדף לכסף וכור לזבח וזבח לבות ירוד: מדע
 מק שיב על שפת און סגר פוזן על לשון דוות:
 לעג לדש חרף עשהו שמו לאיד לא יגה: עש
 עשרת זקנים בני בנים ותפארת בנים יביתם:
 לא נאזה לנגל שפת יתר
 אא

מצדף אמ כי מצדף ידע שהוא כור סמ יצדף ו
 יצדף ויבזח אס כסף כחזר און סיגי וכן יט כו
 כור טבו יבזח הזהב הטוב מן הדע וכן יט כור ומע
 ימצדף טבו יבזחו בני אדם להכיר הטוב מן הדע ו
 ומנו הדבר טבו יבזחו הלכות הוא ה' ית וסעכוין ס
 טה' ית הוא בוחן לבו וכליות ואלדי נדיק וגלגל לסג
 הלב הטוב והדע וכל רז לא חנים ליה כי חרי טהוא
 ברא הלכות והכין ארעס בעכוין סיביו ויסכילו יט

להחמין טכל מה סיביו ויסכילו גלוי וידוע לכמו ית ידועה זכה וצדיה ברע אפסיר סזה הפסוק דבק ל
 לפסוק סלפסניו טחמר ובוחן לבות ה' נאומ סה' ית מחוין מקטיב ופומע מהאיש הדע האון סבספתני וכן מאוין
 הסקר הכמחא על לטון האנטי בעלי הוות ואין דבר בעלס מעיכו ידיעתו ית כי הוא ית הבוחן לבות וכליות ו
 גבא מלת מזון בחסרון האלק ומספטו מחוין ולבי זה סה' יהיה מרע מאיש ומרע ואס יהיה מרע מן ויתכה למ
 למרעו אמר כי הריע טירנה לתת אזנו קסבת ומחזנת און הוא יהיה מחוין כקריס מתי אנטי טיכאנו על לטוכ'
 דברי הוות כלומר מביאיש טבר נמחפה עליו ועל זולתו מן יהיה מרע מן עדת מרעיש ואומר כי הויס
 ה' ג' יתן און על דבר סהוא ה' ודבר הדע יקרא און אצפי סלח יהיה סקר ומוסף על
 זה טהוח יטה אוננו לדברי סקר הנטואיש על לטון הדות כלומר לטון הדע און הדוברות הגורמות הוות לבעליס
 ולזולתו און פי אים הוות דועג אומר כי הויס סהוא לנגל ל'ט כבכול הוא לועג מן סג
 הבורא טעמיו רם און טנה טלח ללעג עליו וסייעניקוהו מצדקותיו וזה טהוא לעג מן הרט וטמח באידו וכן
 כל אים סיסמח בראות איד וטבר על זולתו לא יבקה סלח יבזוחו אד ואפטר סקרא הכח הסכלי מכחות הנכס
 רם בעבר טעל הוצב כל כחות הגף טוכאיש איתו ואומר כי מי טלועג לו ולא ימליכנו על כל כחות הגף הוא
 מחרף הדבר סכתענט בו ויהי מה סהיה כמו טבחרנו למעלה בסמוק עוסק דל חרף עוטסו ומאברי הונך אבו
 אביון ואומר וטמח לאד לא יבקה דל כי מי סהוא בז לזה הכח הסכלי והוא מתענוג וטמח ב' אות העולס טהס
 הבל ורעות רוח לדמיון האיד והעכך לא יבקה וקראת תאות העולס איד כי כלה ענן וילך כן קנייט העולס אי
 איך להס מעמד וקיוס ואין יתרון תחת הסמס ומחרי סהזכיר סה' בוחן לבות וכליות והאיש טהוא מקטיב על
 ספת און ומחוין סקר על לטון הוות ומחרף עוססו וטמח לאיד אחריוס לא יבקה אומר עטרת זקניס טרחקו
 מכל סמגנות סכוכות וידבזן בכל המדות הטובות היא לראות בני וצני בני להדריכס דדרך טובה על הדרך
 טחמר סכתוב כי ידעתיו למע ינה אף צני ואת ביתו אחריו וטמיו דרך ה' לעטות צדקה ומספט וכן ממעלת
 הבני סלח יתאוו למיתת אבותס להיותס חפסי דרך תכארתס היא כס' ה' להס אב ומכיה ידריכס דרך היסרה
 להס ולאבותס כאיה הגדולה ולדבר בדבר חכמה אמכס לא כאנה לנגל ספת יתר כלומר לא נה לאדס טהוא כ
 כולי מחפמתו לדבר בעכוין סחכמות טהס גרולו המעלה יתר סאת ויתר עו כי לא ילמד לבני אדס אפ' האמת
 לכילתו יחסנו כי סחכמה תחסר בלמדו אותה לבני אדס רק יבין סחכמה אל סכדיבוס סהס מתנדבוס בה אל
 הרחויס אליה וסכדיבוס להספיס אותה על זולתס רק סיטטיעו על זולתס דברי סמת והוא אמר אף כי לבדיב
 טפת סקר עטרת אומר סמת סוקניס ופענוגיס הוא לראות בני לבניהס

כי בענת סלח ודאו בני לבניהס ידאבוכן תהיה נכרתת סלמלת היחט מהס זכרת סמס ותפארת צניס
 אבות אמר כי הבניס תפאר הס אבות כי בהיות אבות צחויס אין להס עול מלכות ועול דרך ארץ ואחרי מיתת
 אבותס יביאו נווארס בעבודת הזמן ולא תערב להס סמח לא אומר סאינו דבר כאנה ומתקבל סהיה
 לאיש סככל וואו סכילי סהוא ספך סכדיב ספת יתר סאת ויתר עו כלומר סידבר בגאוח וביגדל ל
 לבב כי הוא לחרסתו וכלמתו מן סכבלות סלקח' לו למנה ראוי סימנע דבריו ואס ידבר לא ידבר בגאוח און יהי
 יתר מן כוככו חכס על יתר כלומ' לא כאנה לנגל סהיה מורה חני לטוכו על זולתו והי מעותד לירות חני אמריו
 אף כי לכדיב דל וכו' סאינו ראוי סהיה לאיש טפת סקר והוא סיסקר בהצטותו כטיאמר להתכדב זג

בזיוק יוסל את הגורל ומידוד כל משפט: טוב
מת הרבה ושלוחה בזה מבית מלא זכחי ריב: עבר
במסביל יוסל בבן מביט ובתוד אחים יחלק גחל

על זהו יוסל בחיק האכסוס והנראה מעניינו הוא
טיפול ררך מקרה וחודיע הקכס רזה כי עת לכל חס
חספז ועל כל המעטה ואלעפ סינוט. בחיק האכסוס ח
הוא מסעת הגורל וזה סובל סני כידוסים חס טיהיה
עניינו: סה יסבב סהגורל יפול כסי יזה סגורה חכמת י

ידיעתו ואנחנו נסכל אנכני החכמה ההיא ואס טיהיה עניינו טה ית' אטר סדר מערכות הסמים וחלק אותס
לכל העמים ובפי מה סנגור מפי המערכת מפי הגורל הזה כן יקוס ואין כפולת סגורל דבר מקרה כאמר יחס
יחסני האכסוס ואיכסר טיהיה עניין הפסוק כן כי האכסוס כסודנו לחלק דבר מן הדברו ולא יהיו בהסכמה
רק בחלוק הדין כותן סיפולג גורלות וב.ן תסזוטכס הטענות והגורלות סיפולג ראוי סיפולג כלל סוס הער
הערמה ואמרן ומה כל מטפטן רל זה הוא ססר עניין הגורל כסלל תהיה הסכמה בין סני הטוענים והוא חס
אמרן על כי הגורל תחלק כחלתו והמנין כי ה' ית' ראח בענתו כי הפלת הגורל הוא דבר טוב וכחות לחכסין
המתלוקת כסיהיה ריב בין חכסוס וזהו פי ומה כל מטפטן טוב פת חריבה וס' זה בזה אומר כי

יותר טוב לאיס סתהיה לו פת חריבה והוא הפת לבדו בלא לפתן אחר למאלכו וציהיה לו סלוג סינתכסג בני ה
סבית בסלוג זה עס זה ותהיה הסכמת סלוג ביניהם מסיזכסו חתן ובקר למאלכל עד טיהיה סבית מלח מן ה
הזכסוס חסס ויהיה ריב ביניהם וזה מבוא' ואיכסר סכיון למ' כי יותר טוב לאיס סתהיה לו ידיעה מועטה וס
מסכמת לסכלנו והידיעה ההיא תהיה זכה ונקייה מן הספקות וטהורה מסיגי הסטעאס מסייהיה לו בית מלא זכ
זכחי ריב כלומ' מספקין ידיעתו על חכמות רבות ויהיו לו בחותס הזכמות בלבולס וספקות ולא ידע הדברו
על אמיתותס. גם נוכל לומר סהמסיל החכמה העליונה בעת חריבה מסני טהיא כדבר ססוט טאין בי סרבה
והיא ססוטס בעכמה וסחכמ' בדברים המורכבים דומה לבית מלא זכחי ריב וידוע כי דריסת החכמה היא לסני
פניס האחד לטוב סדרה ואלעפ טאין בנוסאה מעלה יתירה כי הנפט תתענג בטוב ססדר והסכי למעל' הנוסח
ואס אין ססדר טוב וסלס בדיעת חכמת הנפט וססמים ואטר למעלה והנפט תסבב ותתענג במעט ססתכנו
ב' כיה סכוסאה יקר ונכבד וגבחה בהתכסגה בהסתכלות רב בחכמה סכוסאה כבזה וסכל חס כן די למסצכל
ב' בריס עליונים במעט דברים וזה רצה באמרן טוב פת חריבה וסלוג בזה וגר' כי החכמה העליונה המטי' לפת
חריבה מסני טהיא כדבר' ססוט אין הרבה בן וסחכמה טהיא ב' בריס מורכבים המסיל לבית מלא זכחי ריב
כי לרוב הרכבות תהיה חריב ביניהם והוא סבת סהפסד וסכך זה העליונים לפי ססוטותס עימדיס בס' ויין
ריב ביניהם כמו סכאמ' עוטס סלוג במרומיו וכן החכמה העליונה סהתבוננות והעיין וסהתעסקות בה סלוג
והיא קיימת לעולם ולפי היא כמון ספת הטוב לכפס וסאר החכמות חס להס כפרפריונות

עבר מסביל יוסל בבן מביט חס כי העבר בעת סינתכסג על כי ססכל עד טיהיה ראוי להקרא מסביל
הוא בעבור סכלו יוסול בבן אדניו בעת סהבן לא יתכסג על פי ססכל רק טיהיה מביט כפסו או כפס יולדיו
ורב תיו וזה סהאדון בראותו סכל עברו יוסילגו על כנו ויגיע העבר המסביל אל מעלה רמה עד סבתו אחי'
רל בקך בני אדוניו סהס מעתה בחזקת אחיו הוא יקבל חלק סכחלה ויחלוק עמהס בגורל או יהיה פי בקך ח'
חיס בקך אחי אדוניו כלומ' מתוך סהאדון יריס מעלתו על כנו חס יהיה חיס לאדון סלא חלק עדיין עמ
עמהס כחלת אבותיו הוא יסיה חולק עס אחי אדוניו כמו בני האדון ממוס ואיכסר מעניין הפסוק כי העבר
כסיהיה מסול יוסול בבן מביט כי האב יוסילגו עליו וירצה סינתכסג סבית על פיו ולא על כנו לא סייס
בבזלתו עס כנו ואס יודמן סיהיה לאדון בניס רביס כסיכאו לחלוק כחלת אביהס במיתת האדון יהיה העבר
המסביל הוא חולק להס כחלתס וסמסדר אותס חיס חיס על כחלתו או סיחלנו הוא עס אחי האדון לקנעל בגו

אֲדָר מְרִי יִבְהַשׂ רַע וּמִלֵּאךְ אֶבְיָרוּ יִשְׁלַח בּוֹ : פְּגוּ
 פְּגוּשׁ דּוֹב שְׂבוּל בְּאִישׁ וְאֵל כְּסִיל כְּאוֹלָתוֹ : מְשִׁיב
 רַעַח תַּחַת טוֹבָה לֹא תִמּוֹשׁ רַעַח מִבֵּיתוֹ : בּוֹטֵר
 מִיּוֹם רֵאשִׁית מְדוּן וְלִפְנֵי הַתְּגַלֵּעַ הַרִיב גָּטוּשׁ : מ
 מִצְדִּיק רָשָׁע וּמִרָשָׁע צְדִיק תוֹעֵבֶת יָדוּד גַּם שָׁנ
 שְׁנֵיהֶם : לְמַה זֶה יִחְיֶה בְּיַד כְּסִיל

והעניין כי בעולם הזה יסולחו בני המלכים והסייטני
 ממשחת מלכתי רעים ויסטוהו כפי חטאו ובעת מ
 מותו יסולחו בו מלאך אכזרי לתת לו כדרכיו וכפרי
 מעלליו או יאמ' כי האיש סגור בעל מרי יבקם רעה
 לעצמו או יאמ' כי הכסיל הנזכ' באמרו מהכזב כסיל
 מאה להינתן איש מרי לא יבקם כי אם רע ולכן ראוי
 ראוי שמלאך אכזרי יסולח בו כי הוא מסתן כל איש
 סימחא בצע סימחאג על דרך האולת והוא שאמר פ

טגיש דוב סכול באיש וג' ומוסף על זה שאויל הכוכר הוא מסיב רעה תחת טובה ולכן הוא ראוי שלא תמוס ר
 רעה מביתו והוא גב כן פוטר מים ראשית מרון סיפורי המריבות והמחלוקות לדמיון האיש שהוא פוטר מים
 ונצתי היא לכל מתחיל בעניין ריב סיטטסו לכני התגלעו ואם יודמן צעף מן העתים סזה הכסיל יהיה לו מע
 מבלה יכדיק הרסע וירטיע אז הכדיק סמסיהס הז תועבת ה' ואומ' החכם הזה למה זה יסביס ה' ית' טיהיה מח
 מחיר ביד כסיל סיוכל באמנעניו לקנות חכמה אחר סאיז לו לבלקנותה סגוס אמ' כי יותר טוב לאיש
 סיגססו דוב סכול מסיפוטסו הכסיל צעף סזוא עומד בסכלותו והטעם כי הדוב והדומה לו מהחיו והבהמו'
 עד כל אכזריותס הס ערומיס מן הערמה צערך אל האדם והאדם הכסיל עם כל כחילותו יס לו קנת חכמה
 וערמה והטבל סכתן לו לקנת החכמה יסצמס צי בחיזק בני אדם ומצדך כך יהיה חיזקו יותר גדול מחיזק חי
 רינץ סיער ימסיב אומ' כי האדם סהאיבולו בני האדם והוא לא די סלא יסיב להס טובה תחת טובתס אלא
 סיסיב להס רעה תחת טובה יתאכזרו עליו בני האדם ולא יטיבו עמו ויאחר בצידוס ובחוסר כל ולא תמוס
 רעה מביתו קלה סמקלל אנתו המהבר ואיפסר סכיון זה החכם לומ' סאיז ראוי לאדם במה סהוא אדם לסלס
 רעה תחת טובה אך יס לו לכזור סאובות סהטיבוסמטיב יוס יוס בעל סאובות ה' ית' לבני אהל' וסהוא עולה
 מדריגת בני אדם וייסס מעט מאלדים בסכל אלדים סחכנד וצביב ספתיס אסר צהס כנדל מסאר בעלי חו
 חיס וזרסעיס עם כל אלה סטובות סס מטלמיס רעה תחת טובה וזה סהכוננה בהמנחת האדם היתח טיהיה
 אדם סלס בדיענותיו ובמדותיו ולא טיהיה בהמה בעורית אדם והס מעבדים ססכל האלדי יטימיהו עבד כרצפ
 אל הגוף ותאונותיו וזחכמה וזבינה אסר הוטבע האדם ע' יסס להסצמס בהס בדיעפת האל ית' יסצמסו בהס
 במיני ספחיתות והדיבור אסר חכנס ה' על סאר ברואיו כלי סייטורו בו בני אדם זה אה זה לעבודת ה' וסיררו
 וסיררו בו סכליהס ויהו בו אסר המניאס יסמסו צי במיני סלעגוהבו יבוו בו בעלי סמוסר וזחכמה יסביו בו
 חרפתס וכלימת' ודברו צי בחרפת זולתס וב' צדי חסוק וצטירי סעגציס ובדברי סקריס וכזבס וכיוצא בהס .
 ואיז סזק כי העוטה זה הוא מסיב רעה תחת טובה ועליהס ועל כיוצא בהס כאל' וכסף הרביתי לה' חהב עטו
 לבצל גז איפסר סכיון חכנס הזה לאמר סראוי לדון לזכות כל מי סכודע בזחמה וביראת סמיס וחבר ס
 סצריס להעניל לו גלולתו ולא סיהיה מסיב להס רעה תחת טובה כדרך המ' צייס סרה על אנטיס חכמיס וי
 ודנדיס סיסימו כוונתס להסיב עליהס ולדחות דבריהס ובעבור זה אינס מסיגיס סבנת דבר מדבריהס אבל י
 יכסלי צד ויחזיקו בדיעות רענן וכסחדות ועליהס אמ' החכם מסיב רעה תחת טובה לא תמוס רעה מביתו זה
 ורעה ההוא סס הזיוניס אסר צדיהס סהס מוכניס לרעתס ולצרתס פיטר אומ' כי התחלת הריב
 ו' מדון הוא כקל מאד ברשיתו וזמור באחריתו והוא דומה בעניינו למי סכנתח כקב קטן למיס רביס המכו
 המוכהיס סהנקב ההוא מתרחב וסולך וכסרהו סותח איתו סקב קטן כרהס בעיניו סלא עטה מאומה וסו' ו
 להתרחב עד סיכאן בסצף סנקב סהוא כל סמיס וכן הוא התחלת המריבה תהיה לפעמיס בעגרי דבר כקל מ
 מאד ומצד אנתו דבר סנקל ירבי הדברים עד סתגל המריבה והקטטה ולכן אמ' החכם ענתי היא סלכני סת
 התגלע סמדון כ' למ' קודס סירבה ויגדל ויתגלה כטוס הריב ותהיה סהא במלת הריב סהא הירועה או יהיה הריב
 סס סנעל מענין ספעול מעדיק אומ' כי האדם סהוא מעדיק בדבריו אה הרס והענין סיאמר
 כי הוא כדיק וכך מי סהוא מרטיע ב' ציינ' הכדיק סיאמ' על הכדיק סהוא רסע תועבת ה' גס סכיהס .
 למ' אמ' בזה ספסוק כי סהון סהוא ביד סחכמיס הוא תועלת להס ולזולת' לפי סצו יקכו סחכמות
 לבגש ובו גז כן יקנודו וחבר גס יקכו בהס סצרי סחכמה יענילו בהס לזולתס .

אף כי לנדיב שפת שקר: אבן חן הסחר בעיניו ב
 בעליו אל כל אשר יפנה ישביל: מבססה פשע מב
 מבקש אהבה ושונה בדבר מפריד אלוף.
 תחת גערה במבין מהכות בסיל מאה:

ואם אף פענונו כל סכן מפני סחסרון המעלה במ
 בסקר חולתו הוא יותר מנכה בחזק הכר יבטחוא בע
 בעל מעלה טובה ונכבד ממה שהוא טפת יתר בחק
 הנבל שהוא בעל מדה פחוצה ומגונה ואהרי טחזכי
 כי הנדיב והוא המלמד דעת את העם לא כחזה לנו ס
 ספת סקר אמ' כי טפת טקד אחת כמחא בלמוד הח

החמה סאעפ' סאיכנו דבי' אמיתי מכל מקום אל כל אשר יפנה יסביל והוא הסחר כלומ' להדריך האנשים אל
 סלמדס החמה ועטיית מנות הצורה תהיה על מנת לקבל פרים והוא אשר כנס בצמד כי אין סכל כל אדם ס
 סובל להיות עובד מאהבה. אמנם כסתרדיכחו בצחלת פענינו טיעסה הטוב כדי טיובה לגדל כעימות
 ויקבל סכר גדול מה יערב לו חסמח ואל כל אשר יפנה צין אס יפנה לעטות הטוב מחד סהוא טוב ולאהוב ס
 החמה צד מעלתה כי בה יתסך מן החכמות אל האלדד' הכל טוב ולכן הוצד וכיון סצחלת הלימוד עד ט
 סיהיה חכס ומבין מדעתו יכונן טיעסה הטוב על מנת פרים ובה העניין יה ס מבססה פסע סלח יכסע ואס יפ
 יפסע יכסה במעסיו הטובים גס יוכל לבקס אהבה כלומ' אחר התצננותו חולי יגיע למעלת החסידות להיות
 עוטה מאהבה והיה מסנה מה סעטה צראטית פענינו וצחלת לימודו ויפריד ממנו חלוף כעוריו והוא יגר ס
 התאוו ויותר פעולת הגערה במבין אל כסיתצירד אליו סאס לא יעסה הטוב בעיני סת'היה גערת ה' צו וסכל
 עניינו ויהיה ככרת מדרך החיים כמו ספעל בהסיל אס תאמ' אליו סאס לא יעטה סמכות ממנו יוכה מאה פ
 פעמיס' ולכן ראוי להכנס טיעסו הטוב על מנת לקבל פרים ויתרחקו מן הרע כדי סלא יפענו בעניווס קסי'
 חבן אמ' כי הסרד הוא לדמיון אבן טובה כוסאת חן בעיני המקבלי והוא סקרא בעליו ואל כל אשר יפנה
 הסחר יכליח כלומ' לאי זה עניין סירצה כותן הסחר להנות לב סמופט אס לטוב ה'ס לרע נאמ' זה להעיר הסו
 ס' א יתפתה לסבלותו לקבל הסחר ואומ' בלבד אבי אקבלנו ולא יטה לבניו כי ירע אל ככון כי אס יקבל הסחר
 החוא יטה לבנו מבססה אמ' אחר סחזכי כי הסחר הוא חב' חן בעיני המקבלי וכליח בכל אשר יפ
 יפנה אמ' עוד כי הסחר גס אלה לו טהוא מבססה פסע כי אס יחטא חוס לרעהו הוא יתקן מעוותו בצמד ויכס'
 פסעיו והוא גס כן מבקס אהבה כלומ' יבקס אהבת הסר או כגיד וימצאנה צו והוא גס כן סונא בדבר סחדצד
 סחין דרכו להעטות רק פעס אחר הסחר יביא ס'כסל חוריו העניין לתועלת הנותן חותו והוא מפריד חלוף.
 אס תהיה אהבה צין חלוף לחלוף כלומ' צין ריע לריע על ידי הסחר יפריד האדם חותס הריעיס מאהבצס ו
 ואס זה הפסוק אין לו דבקות עם הפסוק סלכניו חומ' כי האדם סיחטא חבירו לו והוא מבססה ומע'יס חטוא
 ההוא ולא חכרנו הוא מבקס אהבה כי מתקן כך חביריו יאהבנו בראותו סהוא עוסה ענמו כסוכח ממה סחטוא
 לו' אמנס מי סהוא טובה צ'יר כלומ' זכר טכית חטוא סחטוא לו חבירו הוא מפריד ממנו רעיו ואלויו כי
 צ'חוצו סרעהו זכר לו חטואו לא יבגוז צו ויסאר בצחלתו חותו יאו יאמ' מבססה פסע כלומ' סהוא ירע האדם
 ספסע צ'חיריו חזיקו והוא צדקתו מבססה הפסע ההוא מלותו האיס סחבירו כסע לו כי הוא מבקס אהבה כל
 כלומ' הוא גורס בצעולתו זאת פעולת אהבה ונתינת ס'לום ציניהס אמנס מי סהוא טובה צ'יר כלומ' הדברים
 ססומע ורואה פענוס בני דורס לחציריהס הוא חולך רכיל ומגילה חותס והוא גורס להפריד האלופוס והאי
 והמיודעיס זה מזה תחת אמ' כי יותר פועלת ומכאבת גערה אחת סיגער האדם באיס המבין ויו
 יותר יוסר בצבור חותס הגערה ממה ספעלות ומכאבות ממה סכחות לאיס סכסיל ולמדנו מזה המאמר כי
 אינו צריך הכחות ויסורין כי תספיק לו גערה בלבד וסכסיל לא יועילנו רק להכחות רבות או יאמ' כי גערה א
 אחת פועלת במבין כי הוא לוקח מוסר ממה סרואה טיכו סכסיל מאה פעמיס על כסילותו וואחרי סחזכיר ת
 תחת גערה במבין סמך אליו אך מרי יבקס רע והוא כתיבת סבה למח סאמ' כי אס תכה לכסיל מאה לא תועיל
 ולא תביל כי האיס רע לא יבקס כי אס למרוד ולכן ראוי סמלאך אכזרי יסולח צו אך אמ' כי האדם
 הרע לא יבקס לפולס אלא המרי כלומ' להרצ' מנות אלדיו ומנות הסכל ומנות סופטו חארץ ומלכו ומנהיגיו
 ולכן ראוי הוא סיסולח צו מלאך אכזרי

את פני מבין חכמה ועיני כסיל בקצה הארץ : זה
בעם לאביו בן כסיל וממר לילדתו גם ענוש ל
לצדיק לא טוב להכות גדיבים עלי ישר : חשך
אמריו ידע דעת יקר רוח איש תבונה :

או יאמר כי המצין לא יתקן איך היה דבר פלו זה כ
כמה סני' נאלפי ואיך היה עניין מלך פלוני עם פל
פלו וסיחת הראשונים רק חקירתו תהיה תמיד החכ
החכמה והיא תמיד בין עיניו לא יתג' כא' ברחובותי
ולא יתעצב כא' בחדותיה ולא יסגה כא' באהבת' אי
אמנם הכסיל עיניו בקצה הארץ ורעיוניו יוסוטנו

לדעת קורות הראשונים והשני המלכים הראשונים וקורותיה' וכמו שיטריד החכם סכלו לדעת צפונות החכו
החכמו' כן הכסיל תכלי' הסתדלותו בחקירת עניניו מעברו ולא בארבותיו בלבד רק בקנה הארץ כלומר מק
מקומו מהם בקצה היישוב או יאמר כי המצין בעת לומדו החכמה הוא לא ירבה לדעת מיד סוף החכמה ולאג
ולאגוע אל תכלית' רק יסתדל יוש' ו' לקנות ממנה כפי סכלו לרגל המלאכה אשר לפניו אמנם הכסיל בתחלת
לימודו הוא סוף' לדעת תכלית' והוא על דרך מסל' כאדס העומד באמצע הארץ וירוצא לחבוט בעיניו בקנה
הארץ כענה אמר כי הבן הכסיל הוא סבת כעס חזיו כי סבת סכלותו יהי' לאביו כעס וחרון אף ע
על עצמו ועל אחרי' שיטמחו בשכלו' בנו וגם טבנו בעצור סכלותו יקניטו ויכעיסו והוא גב' ימרה פי' וילדתו
וגם אבסר סכיון זה החכם לומר כי הבן הכסיל והוא האדס שאין לו סלימות מדו' וסלימות מעלו' הוא כעס ל
לאביו וקרא הסכל אב ואמר כי הוא לא יתנהג עפ' הסכל רק יעבדו לתאנותיו ואין כעס גדול מהיות הדבר ס
סוף מכון כונס הראשונה להיות אדון ומנהיג וישוב להיות עבד כדע אל התאמת הבהמייו ואמר לילדתו
גב' סבת אבדון הקומר וזה לסתי סבות אס יתנהג כמנהגו כפי טבע האכנסיות ויתקשרו ימיו בעבור רס
רעיו' ואס סבת רעיו' תאנותיו וחולו עליו חלאים ועיניו יתטער בעבורס צער רב ואחרי' סהזכ' כי כעס לאב
לאביו בן כסיל וממר לילדתו סוף אליו גם ענוס לצדיק לא טוב כלומר לכסילוס ולרסעיס ראוי העונס והגו
והגרות הרעות' אמנם לענוס גם לצדיקים עם הרסעיס איכנו דבר טוב וגם להכות כדיביס על יוסר אינו טו
טוב כי סדתי' הוא חוסך אמריו וירדע דעת והוא יקר רוח ואיס תבונת' והאיס סהוא חוסך אמריו הוא מעלה
גדול' גם סהוי' כסמחריס חכם יחמד והאנוס ספתי' יחמד כבון אמנם הכסיל אפי' כסיבסם ללמוד חכמה לא
ילמד רק לפי תאנותו מהיות כפרד' בדיעותיו מדעות אכסי' החכמ' ויכוון להגיע אל תכלית' רק בכל תוסס יתג
יתגלב אחת הכה ואחת הכה כי לא יחפון הכסיל ב' צבונ' כא' בהתגלות לבו וצבא רסע' בא גס בנו במקומו' אכסי'
החכמה ררעסך בא גס בנו כמו עם קלון וחרפה כי בכל תוס' יתגלב ולא יעמיק לבוא עד תכלי' כל חכמ' וחכמ'
הוא יתבו' בסבתו עם החכמה סילמוד האדס מן החכמי' כמי' עמוקי' וכחכל הנובע כן הוא מקור החכמה ואחרי'
היות' כמיס עמוקים ונובעת תמיד כביב' רנופה בלי הפסק זה האיס סיתגלע בכל תוס' ועד סס לא יד
ידע ממנה סיענר סוכבד בעבורס רק יתבזה ברעותו לגלות המעס סידע ממכ' ואס יהיה ריב בעניניו החכמו'
בין זה הכסיל הכו' וכן איס צדיק סהוא חכם אמיתי' אין טוב לסאת כפי רעע ולאמת טענתו להטות הצדיק מ
מענתו בעת סיהי' הדין ומסתט עמו ומדרך הכסיל להיותו טוען בדברי' מדברי' החכמה סספתי' יבואו בריב
סהוא טוען על דרך הניבוח ואס יוכל לכבד בדברי' גאווה וכבדו יעסה ואס לאו סיו' למהלמות יקרא וסוף סוף
פי' כסיל מיוחה לו וספתי' מוקס כהמו סלפעמיס יטעון טענה סהיא כנגדו ו' סכלותו לא ירגיס גם
אומר בצסוק זה כי העונס ויניני הזק יאיתו לרסעיס אמנם לענוס הצדיק העומס צדק לכססו ולזולתו אינו ד
דבר טוב וכן להכות כדיביס על יוסר בעבור מה סיעסומו מן הוסר לא טוב ומלת' לא טוב השרת במקו' סניס
ויהי' ענין הססוק כן גס ענוס לצדיק לא טוב ולהכות כדיביס על יוסר לא טוב ולפי זה ספי' אין טעס למלת' ג
גס ואכסר סכיון למו' כי הצדיקים והכדיביס ראוי סירוחמו ואפי' בעת סיהיו כעכסוס לפי הדין מהי' ענין ה
הססוק כן גס ענוס לצדיק אינו דבר טוב ואפי' במקוס סיחיב' הוסר להכות' ואכסר סקרא הכס סכלי' צדיק
ואמר סאין טוב להעניסו כלומ' להעביר מלך כמותו אל כחות הגוף אשר הססוק מהס סיהיו עבדיו וכן אין
ראוי להכות הצדיביס על יוסר והס הכחות הסכליות כלומ' להעביר אל יצר' ההאוס הזונה מהחת' ה' ית'
אומר כי האיס היודע דעת הוא חוסך אמריו בודע' פי' חטא הדבור הוא גריל מא'

לקנות חכמה וליב און: בכל עת אהב הרוע ואח
 ליערה יולד: אדם חסד לב תקוע כף ערב ערבה
 לגבי רעהו: אהב נפש אהב מצה מגביה פתחו
 מבקש שכר עקש ילב לא ימצא טוב ונדחף בלש
 בלשנו יפל ברעהו: יולד כסיל לתורה לו ולא יש
 ישמח אבי גבל: לב שמח יטיב גדה רוח נבאה
 תבש גדה: שחר מחיק רטע יקח להטות ארחו
 ארחות משפט:

אמנם הממוץ שהוא ביד כסילים הוא לרצו בטל כי
 לא יכולנו בו לקנות חכמה מן החכמות ולכך אמר
 למה זה מחיר ביד כסיל לקנות ספרי חכמה או טקב
 טקנאס אחרי טאון לו לב ללמוד בהם: גם איפטר
 סכין בפסוק הזה לומר כי האדם וכל כחותיו נראו
 להיותם ראויים לקבלת החכמה והסכל על הטליות
 והמכוון מן האנשים בכלל הוא טיהו אנשים ויפע
 ויפעלו פעולות טליות ולא יכולו אל התאונת הבט
 הצחמיות ולכן בא זה החכם להרעש מהכסילים ו
 ולומר איך מלאש לבס להתרחק מהטליות אחרי
 טהס וכלייהם כמצאו ראויים ונכונים לקבלת הטבל
 והטליות והוא אמרו למה זה מחיר ביד כסיל כלומר

מדוע כמצאו לכסיל הכלים הכפטיים והמוג הככון לקבלת הטליות ולחיל עליו נרית הסכל וסיוכלו לקנות ה
 החכמה אחרי טאון להס סכל או אחרי טאון להס לב לקנות החכמה וכחילג אמר סמציות הכלים ההס בהס ל
 לבטלה אחרי סלא יכחכו אל המכוון בהס בכל אמ כי בכל עתיו הרע טיהו לו לאד הוא אוהב אוהב
 וזה יהיה בטרס טיחון עליו הצרות והעכיון סבימי סליו וכן סל אדם ואהצוה וזהויה אהבצס כחמנה עמו אמ
 אמנס העומד לאויס בעת נריתו להטילו מרעיו הוא הלוט בלבד וכאלו יולד לו להיות עור בצרתו ואיפס סהאח
 במקנש הזה כולל גם כן הקרובים או יאמ בכל עת הלוט אוהב הרוע והוא אוהב הנאמן והוא אח גס כן להני
 להטילו בעת צרתו ואיפטר טזה ספסוק דבק עם הפס וקי סלככו וסל אחריו כי הוא אחרי סזוכיר קצת מדרכי
 סכיל ואומ אחרייהס למה זה מחיר ביד כסיל וגו חזר להודיע עוד מדרכי סכסיל ואמ כי הוא אוס וסופו להק
 להתרועע והוא אמרו בכל עת אוהב הרוע כלום טהירה היא אחותו הקרובה אליו תמצא בהמצאו והוא אדם
 חסד לב סהוא מרבה לתהויע כף ועורב ערובה לכפי רעהו ואוהב בטע אוהב מצה ומגביה פתחי פיו ומבקס ס
 סבר והוא עקס לב ועל כן לא ימצא טוב וזהו כהסך בלסונו ועל כן יפול ברעהו ולכן כסילג סכסיל ידע כי ו
 יהיה לו לתוגה ולא ישמח אבי גבל והכסיל הנזכר איפכה לפי רגע ממדה למדה כי יפעל מאד והיא ממת סכ
 סכסיל ספעס תדאכו בלב סמח עד סיטב גדה ויטעס תדאכו בנפס ככאה תייבס גרמו ואס יהיה בעכיון מעל
 הוא יקח הסחד מחיק בעל דין רטע כדי להטות ארחו מטפט וכמו סהמבין מטיס לפכיו ספרי החכמה כן
 עיני זה סכסיל מסוטטות מה סהיה וסייהם בקנות הארץ והוא כעס לאביו זה סכסיל וממר ליולדתו: אדם
 אומ כי האדם סהוא חסר לב הוא מרבה לתקנש כף ולעשות ערבות אוהב אומ כי מי סהוא אוהב מ
 מצה כלום סהוא אוהב לרוב עם בני אדם הוא יוהב להרבות ספעיס וידוע כי בסבת הרי והמצה ירבו ספוטעי
 כי צפי סיריבי האנשים זה עם זה יקללו זה את זה וכן זה את זה וישרג זה את זה ויגוללו זה את זה ולכן מי ס

סהוא אוהב הרוע הוא אוהב להרבות ספעיס ומי סהוא אוהב פתחו והוא פתחי פיו ומדבר בגארה וכו על רעו
 הוא מבקס סברון לבסר: או יאמ מי סמגביה בניין ציו על בנין סאר אנשים ותגבל עליהס במעטוי הוא
 מבקס סברון כי סברון ימסך אחר הגארה כי סוכא גאות ה עקס אומ כי האדם סיט לו לב עקס
 או סהוא עקס מחמה סיט לו לב עקס הוא לא ימצא טוב וזה סהעקמות היא מדה מגוכה ביותר ובעליות הוא מ
 מומן לכל רע וכספך בלסונו יל וסאיס סהוא סכספך בדבריו הוא יכול לומ דיבור אחד לבדו דרך הפיכות ה
 הרע יולד אמ כי האב סל כסיל והוא יולד אותו לא יקרה לו מעכיון כגו מה טרואי סימטך אל האבות
 מעכיון צניהס חס כי סמכוון מן הצנים הוא טיהו עורר לאביהס צנתס וסיסמח האב בהס אמנס הצנים ה
 סכסילים יהיו סבה חונת סאכוכו לא יסמח אבי גבל כי סככל לא יעסה מעסיס סיסמח בהס האב רק יעסה
 מעסיס סייעכב לב האב בצבורה לב אומ כי בעה סיהו לב האדם סמח הוא ייטיב ותקן צורת האד
 ואור פכיו כניה כלום כאור הדבר האור סניה אורי ובהפך זה כסלא יהיה לב סמח רק סתהיה רוח האדם
 ככאה הוא קייבנ העצמי אחר סתיבס הצבר: סחד: אנו כי סוכבו הים יקח הסחד מחיק האד ולסונו בטכר
 זה הסחד סמספט את אומ כי האד האבי בעת סילמו החכמי יהוה סחכ לכגרו קמי ולא יבט סנה וסנה אמנס
 סכסיל לא יהו עיניו ג'טו אל סחכ סהי נגר פכיו רק עיניו למיחו יביטו כלום רעיוככו בדבריו סה עד קצ' ה

דברי נרגן כמת לחמים והם ירדו חרדו בטן גם
 מתרפה במלאכתו אח הוא לבעל משחית מגדל
 עו שם ירוד בו ירוץ צדיק ונשגב : הון עשיר קרו
 קרית עוון ובחומה נשגבה במשכיתו : לפני שב
 שבר יגבה לב איש ולפני כבוד ענוה :

או יאמ' כי פי הכסיל חזר רמו אל האכיל ואל הסתיו'
 אשר לא היה כדת היא מחיתה אל האים אשר היא
 גורמת אברון הכפס והגוף וכמו שמוצרי האכילה ה
 הם למחיתה כן חסאי ספתיו הם מוקט אל הכפס
 ואחרי שהזכיר מוצרי הדיבור באומרו שפתיו כס' י
 יבאו בריב וגו' ופי כסיל מחיתה לו הזכיר דברי הנר
 הנרגנין שהם ממוציס לרוב ההיזק הנמשך מהן ו
 ואומ' דברי נרגן וגו' דברי נרגן טרסו רגן

והוא הרכיל כמתלחמים המלה הזאת איך לה דומה וענוין המלה הזאת החלקים הנעלמי' והיא דומה ללסון ערב
 האומ' להמת כענוין בלעת ואומ' כי דברי האיש הנרגן הם בקלות ובהבלעה והם מניעים אל התכלי' מן הרע
 וההיזק או יהיה כמתלחמים מענוין הולט פעם והוא מטפטו כנותלמים ור' כי דברי הנרגן נראים כמלו הם
 מכות קלות ועל דרך האמת הם דוקרים ומניעים לחלל הגוף לרוב היזקס גם אמ' כי האים כים לו מלא
 מלאכה יוכל לחיות מומה והוא מצרסל מן המלאכה ההיא ולא יתעסק בה הוא חבר וייע לבעל משחית כי הן
 מסחית מלאכת' וממנו ומסחית עצמו ובני ביתו בהרפותו מלאכתו אשר הם תלויים בה וענו' לומ' סלא ייסוב
 המתרפא במלאכתו שהוא עושה דבר נק' כי חבר' הוא לחים שהוא הנרגן את עצמו מנורף אל זה כי בסבת הר
 הרפותו ממלאכתו יחיה בצער ולא יוכל לבקם החכמה עם בוק הפרנסה וכמנה סהוא מסחית כפסו ובה מל'
 מתרפא בא'ף במקום אל ואומ' בעבור שכבר הזכיר דברי נרגן ואומ' כי לת הנרגן בלבד הוא ענוין רע ומזיק
 אלא גם האים שמתרפא במלאכתו הוא אח לבצל משחית וסמך אליהם מגדל עוון סס ה' לרמו' כי בהיות דברי
 נרגן כמתלחמים הכדיק ירוץ אל ה' ית' שהוא מגדל עוון ויתבאר ויכנל בו יתענוין סלא יס' אל דברי הנרגן
 ו'ח יתערב עמהם רק יפקיד רוחו וכסמתו גיד ה' ית' ובענוין זה יכנל מדבריהם' חזי הספר

מגדול עוון אמ' כי סס ה' הוא מגדל סל עוון וסל גבורה והכדיקים בעת צרתם לא ירנו לכפסס ו'ה'ה'ס
 או לאלדי הארץ סיכילוס רק ירונו אל זה המגדל הכו' סהוא סס ה' ובכן יכנלו הזכיר סס ה' במקו' ענמותו ית'
 כמו וסמי ה' לא כודעתי להם ואיכסר סיבא עוון במקום עוון כמו ומגדל עוון היה בצק העיר לרס חוס כיום ה
 הלקחו וסוד מלכים תינקי וכינוא בהס ובראה סק'הא הכו' הסכלי כדיק ואמ' כי הכח הסכלי מדרכו סהוא עול'
 במדרגת הסולס העסוי מקורות עץ חיים אשר מלאכי אלדים עול'ס ויורדים בו בזריות עד סיטיג לבסוף ה'
 נטב על ראס הסולס וידבק הון אחרי סהזכיר כי הכדיק יסיס במחוכו בה' ית' ולא ירוץ בעת צרתו כי א
 חס אליו אמ' כי העסיר אינו כן רק ממון העסיר הוא לקריות עוון ולא יבוא כי אס בו להנכלל מסגני הזמן וא
 ואותו הזמן ידמה לו כאלו היתה לו בחזירו ובחדרי מסחיתו חמה כסגבה אשר בה ירוץ וכסגב פי הוא יבטח ב
 ברוב עסרו ירוץ בהוותו וכמו טקרא בכסוק הקודס החלק הסכלי כדיק קרא סינר התאמה עסיר ואומ' כי
 הינר יתאוותיו יסירו בטחון האדם מה' ית' וידמה אליו סקכייני העולס הזה הם קכ' יניס גמרו' כחמני המצנאות
 והיה להם הסחרות וקייוס וסמך אל זה הכסוק לכני סבר יגבה לב אים כלומ' העסיר בעסיר גובה לב לא ירוץ
 אל ה' ית' סהיה מוכלו מ'ל רע ו'פי' יסבר ואס היה עכיו היה הכבוד כמסך אחר העכרה' ומדרכי העסיר
 גס כן סהוא לרוב גאותו הוא מטיב דבר בטורס יסמע וזה הדבר הוא לו לאולת וכלימה והוא סבת חוליו וסברו
 כי גאות רוחו גרמה לו לכלכל הדבר המחליא אותנו והוא הסרת בטחוכו מה' והתבצרו בעסרו וחסבו אותנו קרו'
 עוון וכסויגס חלינו להיות רוח ככאה מי יסאכה כלומ' מי יסא מחלת גופו אמכס לב האים הכנן יקנה חכמה ו
 ואון חכמים תבקס דעת ואס יקנה מן הדעת מה סיסכיע על זולתו אז טוב לו כי חכמתו תוס'ף בזה והוא סס
 סמך חליו מתן אדם יריח לו לפני אמ' כי לפני בא הסבר לאים יגבה לבו הטעס כי מיד סיג
 סיגבה לב האים בקרוב יבא חליו סברו חס כי מי סהגיע מסכלותו עד סיגכה לבו הדיע כי לא סבחן גדל מ
 מעלת אלדיו וסריסיו וכבאות הסמים ולא ידע שסלותו וערכו במחיותו ומתק' כך הוא מוזמן לעוכס אלדי כד
 כדי סיסיר ספלותו

משלו

גם אייל מחריש חכם יחשב אטם שפתיו גבון
לתאיה יבקש נפרד בכל תושיה יתגלע לא
יהפץ בסיל בתבונה כי אם בהתגלות לבו
כבוא רשע בא גם ביו ועם קלון חרפה מים
עמקים דברי פי איש נחל נובע מקור חכמה
שאת פני רשע לא טוב להטות צדיק במשפט
שפתיו בסיל יבואו בריב ופיו למהלמות יקרא
פי בסיל מחתה לו ושפתיו מוקש נפשו

והאדם שהוא רב הצבונה הוא יקר רוח יקר ו
ונכבד און דל שהוא כבד לחונא הדברים מפיו ולא
יסליכס כמו שישנו הכסילים סיוניאון כל רוחם
גם אחר טהוביר בססוק טלפכין חושך אמריו ויו
יורע דעת אומר ממעלת הסציק עור טאס יהי הולך
האדם חויל וזהו מחרים כלומר סותק האנטיס יחס
יחשביה חכס בצבור סתיקותו כי הסציק סייג לחכמ'
והאדם שהוא אנטס סצתיו כלומר מרבה לסתוק יחרי
יחס בצעני האנטיס כבון און יהיה עניין הססוק כן
גם חויל מחרים כלומר לא די טהאדס סהוא חושך
חמריו טהוא יורע דעת אלא אפי' אס יהיה חויל ויח
ויחריס יחסב חכס ואס יודמן סיהי חויל ולא יסתוק

צדיק לסתוקו והאנטס סצתיו סל חויל ומסתוקו צנעה צנת סלס יס צוק מעצמו הוא כבין והכינוי במלת סכס
סצתיו לכי זה ספי סב אל החויל סכו און יחמר גם מי סיהרים החויל ויסציקכנ יחסב חכס והאנטס סצתיו סל א
חויל גב יחסב כבון ומל' תיחסב מסרתת במקוס סניס וכאלון אמר וחנוס סצתיו יחסב כבין לתחנה
אומר כי האדס סהוא כשרד בדיעותיו מן האנטיס לא ילמוד את החכמה על הסדר להקדים הראני להקדים ה
ולאחר הראני לאחר רק יבקס ללמוד אחת סנה ואחת סנה קן לקן זעיר סז זעיר סס לס
לפי תאותו ולא תסיה הסצפת ידיעותו ועניינו בחכמה אחת וציהיה כוננתו לבוא אל' תכלית מה סיוכל לדעת מ
ממנה רק בכל תוסיה יתגלע כלומר יתערבו ויסצבך בכל תוסיה כ' ומר ירנה לדעת מעט קט מכל חכמה ויח
וחמה וכתן ססבה בו' זומר לא כלומר זה טענה סכסיל לבקס מן הזכמה כפי תאותו וירנה ללמוד מכל קמ
חכמ' מעט הוא בצבור סאינו לומר מן החכמה ואינו מתעסק בה להיות סונה באהבת ואינו ספך בה עבור מ
מעלת רק כדי ס'תגלה חמצו ויחזיקוהו האנטיס בצדית חכס כי אס היה ספך ללמוד החכמה על דרך ה
ה' ימוד האמתי סיה לומר ארצה על סדר בבוא אמר בבוא האיס הרסע כמר בא סבון והקלון דבקים
במעסיו בלכס ילכו' בצעמדת יעמודו וביאת הרסע תהיה עם קלון סל חרפה און יאמר כי בבוא הרסע בא ה
סבון עמו ועס חיס קלון תבוא חרפה ואמר גם כל' בבוא הרסע לא בא הוא לבדו כי בא עמו גס הבון וזא ע
עס קלון וחרפה בים דל בצסוק ה' כי דברי החכמים סס סני מניס יס מהס לדמיון המי סעמוקוס ס
סלא יוכל אדס ליהנות מהס רק בערמה ובתחבול' והס דברים הנאמרים דרך הודה ומסל סיכוין האומדס לה
להעלומס ממי סאינו ראני אליהס ולא יבכוס כל רסעי' והמסילים יבכו כצניי' ואיס צבינה ידלנה ויס מרב
מדברי החכמי' סהס לדמיון הנחל סנובע סיהכ' מהס כל אדס און כיוון לומר כי צנת סיהי' דברי' כי איס כמי'
עמוקוס כלומר מעטיס וטוביס ונאמרים דרך סעול' זה יורה כי חילו הדברים כמסכים מכל סהוא כנבע טו
סמקורו הוא החכמה והעניין כי סחכס לא יסתוק ולא יסיד דברי' עמוקוס ונחצתוס רק בצבור היו בלבו כחל
כובד מקור חכמה שאז אמר כי איז טוב לסאת פני' לרסע ולהטו' מספס חצדיק מן סינוס בצמו
בצומדו למסכט עם הרסע ועל דרך הנסתר יאמר כי איז טוב לסאת פני' אל' סמלך זקן וכסיל ולהעביר אליו
סחלק סככלי סנקרא דריק אסר המכוון ממנו הוא סימלך כטעס לא יוכל לבבר את בן סהחונס על פני בן ה
סכנול' סבנר שפתי' אומר כי הדברים סידברי' סכסיל בספתיו יבואו בריב כלומר בתחלת דברי' יבוא
הריב עמהס כי לא ידבר רק דברי' ריצו' בצערינו ופיו למחלומות יקרא דל סדברי' פיו יקראו ויכריזו דברי' מכות
והצעים ומחלומות הוא סז מן הלמוני' כל ידעתי את הולס פפס סעניוכס סמכות וספצעים און יאמר כי ספת
ספתי' סכסיל יבוא ויתערבו בריב וכאלו ב'יו קורא סמכות והעניין סהו' גודס לעצמו סיוס
סיופנע ויהלס פי אומר פי האד' הוא לו למחית' והעניין סדברי' פיו יבואו מחתה וסברון עליו בצבור ה
היותס נאמרים דרך כסילו' וכפל העניין באומרו וספתיו מוקס כססו און כיון לומר סדברי' יביאוהו לורי' מחי
מחית' בעולס סז בצבור מה סיומך מהס הריב וכן דברי' ספתיו צנת סיהיו ממוצרי' הדברי' כלומר מן הדב
סדברי' סחסר ויבמע יביאו מוקס ועונס אל הנפס בעולס סנסמות

ולפני גדולים ינחנו: צדיק הראשון בריבו ויבא
רעחו וחקרו: בדינים ישיבת הגורל ובין עצומי
עצומים יפריד: און נפשע מקרית עו ומדינים ב
בבריה ארמון:

ירחוס לו אמנם יש מאנשים לאדם מסכל הוא סח
סכח החיוני אשר יבא ראשון מחרחר ריב נכנס
צרכיו כי יבקש היתרונם ורעהו סהוא חלק הסכלו
סהוא אחריו הוא חוקר אותם ורונה לקבל חלקו וית
ויתעוררו מדכי ביניה' לזאת הסבה ולולי התורה סת
התמימה הסמלת לגורל סהוא הסבית המדכיס במ

במנוע המותרות סיה מתמיד הריב ביניהם ולפיכך סמך אליו זה און נפשע מקרית עו סעצת סחכח סת
החיוני סוכו מתרכ' בחלקו וסוא נכנס בגורל סכח הסכלי און תר' מדכי כאלו הוסר סבריה מן סחרמון וסחי'
בעור פרונה און חומה צדיק אומר כסיבואו סני אנשים לדין הראשון סיססר טענותיו לסכי ס
סוס' סוא מר' סהוא סואל סנדק בטענותיו עד סיסמע דברי סבירו סטוען סיסי' לאל מלתו און לא יראה בע
צניני ססומעיס סהראסון סדק במחמרו מכל וכל כי זה סטוען יבוא ויחקר וידקדק על מה סחמר בראטינה
וסיצור דבריו וסמר זה כדי סיתעורר סדיין. ולא סמע דברי סבעלי דינין זה סלא בסכי זה כדי סלא יסיוסכו
דברי סהראסון בלבו ומתוך כך יבא מספט מעוקל מדיינים אומר כי סגורל יסבית ריב ומדיינין
זוה כי בעצ סיריבו אכסיס על דבר מהדברי ו'לא יבואו לדי סכס' וסילו סחרוכן גורלו וינכסו על פי סגורל ס
ססוא סגורל סהוא סכה לסבית ריבות ומדכיס כי מתוך סכל אחד מהס יכוין אל דבר לאחד בעצמו וסין
אחד ס' ב'! רכוכו מפני רכון סבירו יבואו לריב וסס' לסכל גורלות ולהתנח' עפ' סגורל יס' סגור
סגורל סהוא סכה לסכסר ריב ובין ענומיס יפריד רל ובין אנסיס ססומיס סכל אחר מהס מתכוין לכנסו יס
יפריד ועניין סלא יכית סריבות סהמדכיס סיתחבר וספטר סחמרו מדכיס יסבית סגורל ככותן טע' לסקדי ס'
סיסריס ססחגרת סחד' במסכל ובמס' ובמסג' ובכל לכל דכי סחדס לפי סידוע כי סגורל סגורל חלק כל אחר
מהסותמי' וסרר סחלקיס סהס יסבית ריב סדרך סחמר אברהס אל לזט אל כ' תחי מריבה סכי ובין סלה
כל סדרך לסכין ספרד כ' מעלי וזה מטוב ססחג' סמתהלך סדרכי ס' ית' כי כל זמן סאין סגורל
ידוע בין סחסיס וססותפיס יתעורר ריב ביניהם לסבצ' מו' ל' אבצ' אכסיס ב'ת' ולפי עניין זה סתורה סתמי' סכסה
גורל לכל סכמסך לכח סחיובי לסבית מוכיס בינו ובין סכח ססכלי ולהפריד ביניהם ססוף עד סלא יתעסס
סכל במריבות בעלי ריבו וסעענומות וסוא סחמר ובין ענומיס יפריד כמו סכ' ודל מדעו יפריד ולולי סכה
ססחגרת סתורה סיה עסק רב ביניה' סיה סריך סכח ססכלי לסתעורר סכל עת לסקור דברי סכח סחיובי סמתער'
ראסון לסחרר ריב בבקס' סיתרונו' וסוא ססקריס לז' וסמר סדיק סהראסון סריבו וגו' וסמר גב' סכס' סצנינו' און
סיס עסור ודל מבין יסקרנו ולפי סחקריה סזאת סיה מתמיד סריבו ביניה' ולולי סתורה סתמי' סהסבית סריבו זה
וסמדיס במנוע סיתרונות און אומר בטיוזמן סתחי' קריה חוקה בין סחסיס וסמרד אחר מהס יב
יגרוס מתקריה בסבצ' ססענו' סוא יביא מדכיס ע'! סקריה וסכטיה עד סיכטרכו לסנגר סחרמון עס סב'יח בע
צעד נפסס וסוכי סח' סגבר ססוא יתר מוין לחיו' ולכמטכי' סחריהס כסיגרוס מנה סח'ס יגרוס' רביס מן
סגריס סתוסביס סתוכס סצבור סהוא ידע מנסון לבס ומנסוני סקריה וס' סחוק סכ' לחוס מן סח' בעב
בעבור זה רב און וסמר כסיקרה סיהס און כססע מקרינות עו כסמר פי' וסח' סחי' בעולס און בינו ובין סחי'
און יס' סחוק סכמסך מזה לדין סחוק סהוא כסיפסר בריח לסחרמון סהחרמון יעמוד בענין דע כי סמוכע
סחגע סחוק לסטר בתוך סחרמון סוא סבריה וכמו סבצ' סיוסר סבריה מן סחרמון סוא מעותד אל סח'
סחוק כן כססח' סוא כססע סחקריה ומעורר סחקריה מדכיס סוא לסבריה סכססע מהסחרמון ועל דרך ס'
סנס צר יסמר כי בסכח סחיובי סוא כססע כלומי' סיפסל כפי טבעו וסוא סחוטל לתיאבון סוא קס' חוק מוג
מגער עליו וממס' כ' ית' ממטול על קריית עו על דרך סחמר טוב סריך סחסיס מגיבור וסמ' סמנס יס י'
קרה על זה למטול בריח סכל' כסיפס' סטבע וסחוטל לסכעיס ולסחרר ריב אברה סקומתו כי כדר סעיר סגורה
ומסוגר' וסוא מה סחמר וסמדכיס כסריח סחרמון

משיב דבר בשירם ישמע אולת חיה לו ובלמה:
רוח איש יבלבל מחלח ורוח נכאה בו ישאנה:
לב נבון יקנה דעת ואין חכמים תבקש דעת: מ
מתן אדם ירחיב לו

אמנם האים טחוף הפך זה הוא טחוףהו בו מדת הכ
הכנה והענה לאלדים הוא אות ומנסת על הכרתו
כפלות ה' וגדולתו וסידע מיעוט ערכו במחיותו זה
לוא מומן בעבור זה אל הכבוד כי ה' יעץ להטיל
הגדלים ולהגביה הספלים ולפי' אמ' ולפני כבוד עכ
עכנה כלומ' כספראתה מדת מענה גאים תידע כי ה

הכבוד ימסך אחריו מסיב אמ' כי מי מסיב דבר על דבר בטורס ס' ומענה ויבינהו על מתכונתו הת
הענוכה היא מסיב היא לו לאולת וכלימה כי בעבור שהיא מדה של אולת יכולימהו בני אדם עליה רוח
אמ' יבלבל טורסו כול וכמוהו ומי מכלכל את יוס בלו כללתי כלכל ועניינס המסא והסבל ואנו' סחולי הנפס
קסה מחולי הגוף כי הגוף פשוטה הסבל הנפס ותחוק לשאת אותו חבל בחלות הנפס אין הגוף יכול לסבול
חליו אך הנא נמס ואבר ואע"פ שכחות הנפס הולכות אחר מ' הגוף הנכס יכולת לסבול חלוי הגוף יותר מט
מסיבול הגוף לסבול חלוי הנפס' או יהיה עניין הפאוק בן רוח אים כלומ' ינר לב האדם גרס אל האדם לב
לכלכל ולזון ולהשפיר הדבר המחליא אותו והעניין שהוא ימסך אחר תאותו ולא יספדל להסיר הדבר הגרס
לו היוק והמחליא אותו רק בהמסכו אחר תאותו הוא יפרכס וכלכל דבר המחליאו או יפרכס מחלותו ולא יח
יחסוב האים העושה זה טענוטה לעכנוו חזק מועט כי החולי כסיתייסב בגוף מי יוכל לשאת טרחו או מי יוכל
להסירו ממנו וזה דכה באמרנו ורוח נכאה מי ישאנה כלומ' כסיגיע החולי בגוף ויקייטס בגוף עד טתיהו הדח
פכאה מחלוטה ונפצרת מי ישאנה כלומ' מי יוכל להבול טורח החולי הסוף

או מי יוכל לסבול המחלה היא ולהסירה מהגוף לב אמ' כי סבל האים הנכסו יספדל בקניית החכמה וה
והיא ידיעת אמיתת הממלאות וכן און חכמ' ס' תבקש דעת דל לטמוע הדעת גש כן ואיפשר ס' אמ' כי הסבל
הנכסו שהוא בעל חכמת אלימודים הוא יקנה הדעת מעצמו דל יכול לעמוד על ידיעת חכמת הלימודים וה
כי חכמ' המספר והסיעורי ומכא כל חדס מוטבע על ידיעת מבלתי מלמד חלק מהס' ומחס יעלה אל לימוד
סא' החכמות אשר הם כלי לעלות מהס אל הגמטריא והיא התעבורת ואל חכמת הגלגל ואל חכמת הכיגון ו
ואון חכמים תבקש דעת דל כי האון ס' הנסיס המספדלים לקנות החכמה האלדי היא תבקס לטמוע אמריה
ידיעה מוכחת כי החכמה האלדי צריכה לקב' ה' ולא יתעורר האדם אליה מעצמו ולא יועיל התעוררות חליה א
חס לא יקבלכה מאחר ג'פי' לא אמ' לב חכמים תבקש דעת טיוכן ממנה שהוא ימצא עצמו מוכן אל ידיעת רק
אמ' ואון חכמים כלומ' און הרנכיס לקנות חכמה האלדית היא תבקס לטמוע הדעת כלומ' תצטרך אל ידיעת
הענייניס הסבלים הם מן מקבל מצן אמ' כי האדם סיפנדב מהסנו לזולתו המתן שהוא ירחיב לבו
והעניין כי החכמים יכבדוהו עבדו כדיבותו וירחיבו לו במוטב וגס המתן שהוא ימליככו והס המלכיס ובעלי
הגדולה יבקס טיעמוד עמה וכמו טינתן האדם והוא כדיבות הממון ירחיב לו בעולם הזה ויכחכו לפני גדולי'
בן מה סיפנדב האדם הסלס לחון זולתו ממנה סחככו ה' מן החכמה והסלימות הוא ירחיב לו כלומ' יסוף על
חכמתו בלימוד החכמה ויכבדוהו בני אדם עבדו חכמתו ובאותו המתן סעסה לזולתו בעולם הזה סהיטיד בני
אדם אל הסבלקה יקרב אותו למעלת האבות הקדושים וינתן ה' לו מהלכיס בין העומדים הסס ואחרי סהזכיר
כי מתן אדם ירחיב לו אמ' גדוק הראסון בייבו כלומ' חס יבא האדם לחון על זולתו בעכניי האמונות צריך

עיון גדול כי היו אמונות קודמות לקדמוניס והטבו טנדקו במה טאמרו הקדמוניס חייכו אמונתס וזה נרמו
באמרו נבז רעהו וחקרו' אמנס לא זה ולא זה הגיעו אל תכלית האמיתו רק התורה האמיתית היא כתיב' האמת
באמונת מניחות החרוט והתחדס הנפלאות וההסגה היא כללית ופרטית באחדות האל וכיוצא בזה נרמו בא
באמרו מדכיס יסביט הגורל ונין ענומיס ופריד וקרא חנינת התורה הדיעות האמיתיות בטס גורל להיות הג
הגורל באחד הזלקיס בין הסופטים כן התורה מעמדת כל דבר על מכונה ומסיר כל ספק מהלבבות ואמרו
אח כפס' מקריות ענו ומדכיס כבריח ארמון דל ואס' אומה או יחיד הוא כפסע אמיתית האמונה או יהיו על
עליהס ספיקות ומדכיס לדמיון מה סיקרה אל הארמון כטכפסע הצריח הסוגר את הכל או קרא האמונ' כולה
קרויות ענו ויהיה פי' אחד גרל חס ופסיד אדם עיקר אחד מעיקרו האמונה הוא כאלו כפסע הצדי מן הארמון
או יהיה ביאור העניין כן שהוא אמ' מתן אדם ירחיב לו סעניינו בהינת אים מסביל יטביע מברכתו על זולתו

איש רעים להתרועע ויש אהב דבק מאח : טוב
רש חולד בתומו מעקש שפתיו והוא כסיל : גם
בלא דעת נפש לא טוב ואץ ברגלים חוטא :

גם אכסר מכיוון החכם במסוק הזה להזכיר תכונת
העיון הראיה הטובה
לכל מעיון לחזיק בה וכמו כן תכונת העיון הסמות
כדי להרחיק ואמר כי האיש והוא הדורך הדריך הנכב
הנכון והיסר מדבר בדרך תכונתו כלומר שהוא מד

מדבר בזהר ובירא ומעט מעט יבקט לו אבל העטיר והוא הדורך אחר התמות הדמיונות הודס ומעיון ועונה
עונת כלומר שמתכלל במה שאין ראוי לו להסתכל או במה שאין ראוי לאדם להסתכל בו והוא מדבר הכה וה
נחה כשי העולה על רוחו בצקמות ולזות שפתיים איש אמר כי האיש שהוא מאחר לקנות רעים ר
רבים סוכו להתרועע ולהסבד והעניין מי שיסוד ממנו לרכו האנשים כדי שיתחברו אליו והיו רעיו יטבר כי
יכול ממנו אמנם לבעמים תמנח אהב כאמן שהוא דבק בהצבת הריע יות מדביקות אהבת האח חל אחיו וא
ואומר כי אעמי שלפעמים תמנח אהב שהוא דבק יותר מאח אה מי שיכוין שיהיו לו רעי רבים הוא יתרוועע
ואכסר שהוא דבוק לפסוק שלפניו ואמר ועמי יענה ענות ואמר מוסף עלמה טיענה ענות הוא גה חיש רעי
ואכסר להתרועע ואומר טעל הרוב חיש רעי יתרוועע לפעמי יש אה מחח וטוב רט שאין לו רעים והוא הולך
בתומו מעקש שפתיו והוא כסיל וגם בלא דעת נפש לא טוב כי חולת אדם תס'ף דרכו וכו' בעבור שהזכיר חיש
רעים אמר שהוא האיש המחזיר סיס לו רעים הון ינסוף רעים רבי ודל מרעהו יסרד חפו טלא יכוין לחזר סיה
סיהו לו רעי והדל חפי מרעהו יסרד לפעמי הן בעבור עניינותו והן עבור עד סקרים סיעד עליו עדות סקר
וסוף העד שהוא לא ינקה וישיח כזכוס לא ימלט וכמו שהרס יסרדו ממנו רעיו עבור דיסו כן יתחברו רבי עס
הכדיבס עביר מונכ והוא שאומר חכר רבי יחלו פני כרי וכל הריע לאיש מתן והדל בין בעל הסון ובין הכד
הכדיב סעל בעל המון אמר הון יוסף רעים רבים ועל הכדוב אמר וכל הריע לאיש מתן אמנס כל חקי רס
סכחונו כל סכן סריעיו רחקו ממנו בעבור שהי מרדף אמרי לא הסתדל בחכמה ואס הנה זה הרס מרדף אמ
חמרי יקנה לו היה אהב כפסו כי טומר תבונה סוכו למנח טוב והסבה מרחקו ממנו וסמנאוהו הוא בסבת עכ
עניינותו ובעבור עדות סקר סיעידו עליו כמו סזכיר למעלה ולכן הזכיר טכית עד סקרים לא ינקה ויסיח כזכ
כוביס יחבר ואכסר שאמרנו מרדף אמרי לא המה דל סמרעיו רחקו ממנו בעבור שהעידו עליו שהוא מרדף ח
ואמר שאמרנו אמרי שאינו אמת שאמרס טוב ואומר כי יותר טוב האיש שהס

סאהו רס והולך בתומו כלומר במדנותיו הס ימות והתמימות מכל הסרון מן האוש סהוא עקס בסבת סכתי
סידביו דברי עקסות והעמי טלא היה רט מן הממון רק יחי עכי בדעת והוא כסיל ואכסר מכיון באמרנו טוב
רס הולך בתומו להעיר האדם סלח והרוס בדרך העיון וידע ללכת חל עיר ובדמיון להתקרב חל עיר בבחור
לו הדר טהיא קכיה בעיניו תחרך לו הדר במונעי מעבד סס בהרי וגחיו והוא טחמ' טוב רס הולך בתומו ומין
בונכת החכ למנוע העיון והדריסה למי סרחה זה כי אין מניחן לכפס החכמ' בכוכל מאין דריסה וחכמ' כמו
טחמ' חחר זה גס בלא דעת נפש לא טוב אמנ' הכוונה היא למנוע מן הכסיל שהוא עקס בסכתי והרוס בעיונו
גם חמ' כי חחר טהו בלא דעת כלום בלתי ידיע חמתי והיה ידיע המוטכלו בקוסי תהי לו נפש טובה כי חין
ביר יח' חטו ולת עס חחר ססירוסעמי רבו יחטא סכתי והוא לח ידיע סזטט וכמה כעמי יסדלנו לטוב ולכמר

והס מזרפי מוגדפי ואחי עסות' מכו' התורה יעטו מכות' אכסי' מלומד' לח יכונו בעסיית' המכוה הטובה
הטובה המכונכ' מהס וזה הדבר הש' הוא טוב רל עסיית' המכו' חייכו ט ב על הטליומו כי עסיית' המכוה
ולגון בהס הכוונה החמיתית היא העקר והנה המכונו באל' ולכן אמ' גס בלא דעת נפש לא טוב כלומ' מי שאין ל
עו ידיע חמית' הומס כפסו מחוק' ולא טוב היו' זה או יהי עכיו' הפסו כן גס בלא דעת נפש לא טוב ואץ ברגלי'
חוטא רל מי טהנה מהיר היעטיו חייכו כמנו חל הספירה ולא יחטו והגכיו' שהוא
יחטיח כונכתו ונח יסיג חל הדב' אסר כיוו' אליו ואכס' סעני' הפסו כן גס בלא דעת נלומ' מי טלא יעטה עכיונו
בזריו ובחריכו' לח טוב כי מדרך החרון להגיע אל מחו' חפסנו חך לפעמיס . מי טהו חך ברגלי' רל מהר במ
בינלחכתו יחטיח כונכ' ולא חזיר הכונה הכה ואכסר מפכי טהזכיר בפסוק הקדוס טלח יהרוס בעיונו חמ' ג
גס בלא דעת כ ומ' להי' הכפס בלא ידיע' חייכו דבר טוב חבל הכמהר במה סחייכו רחיו לו והנה חחך וחוטא ב
בסוף וכנה הסוף ברגלי' כמו טהתחלת הדבר מתואר בראס אודת' אומ' בפסוק הזה כי הרעו' הגדולו' הכונכ'ל'
בין בני האדם יוקסב' אל קבת' לפי הכוונת' והתאו' והאמונו' והרעו' כול' כחמכו' חחרי' העדר

בפדי פי איש תטבע בטנו תבואת ספתיו ישבע
מות וחיים ביד לשון ואהבה יאכל פריח: מצא
אשה מצא טוב ופק רצון מידוד: תחנונים ירב
ידבר רש ועשיר יענה ענות:

מפרי אמ' מן הפרי מיעשה פי איש תטבע בטנו
ואחר סחוכיא הדיבור בלסון פרי שמדרכו טיאלל ק
קרא מה טיקרה בדיבור אכילה ואומ' כפי הדיבור כן
יקרכו אש יהיה טוב יקרכו טוב ואש יהיה רע יקרכו
רע יתבואת ספתיו יטביע דל ומתבואת ספתיו יטב
בלומ' מן התבואה מיעסו ספתיו הדברים פיניאל ב

בספתיו יטבע הוא כפל לסון ואיכפרי כי אומרו מפרי פי איש רמו אל האכילה ואומ' תבואת ספתיו יטבע ר
רמו אל האכילה ואומ' תבואת ספתיו יטבע רמו אל הדיבור על דרך טחא' שומר פיו ולטובו שומר מצרו כפטו
זה הפסוק יס לו דבקות עם הסמוק טלפכו טחא' מתן אדם ירחיב לו וזהו שירו פיון אמונות טובות ולא דיעו
קדומות ואח' אחר כן סוף דבר מפרי פי איש תטבע בטנו כי אש יזון זולתו דיעות ככרייהת קדומות אוי לו ו
אוי לכפסו כי מות וחיים ביד לסון כלומ' יוכל לזון זולתו דברים טיביאוחו אל המות ויכל לחון אוחו דיעות י
ידריכהו אל החיים מות אמ' כי המיתה והחיים תלוים בלסון כלומ' ביד הדיבור טיעפה האדם בלסונו
כי האדם יוכל לדבר דברים יחייב כפסו למות וכן בהפך זה טהדיבור הטוב לפעמים מכלל הלחומים למות ומ
מחיים להרג יחסוך ולפי אמ' דרך כלל ואוהביה דל כל אחר מאוהביה ואכל פריה כלומ' הרגיל לדבר ויאהב הד
הדברים יאכל פרי דבריו כי אש יהיה הדיבור טוב הדיבור הטוב יעילכו ואש יהיה הדיבור יזיקנו וכומו טהדיב
סהדיבור בדברי העולם הוא מביא אל המות ואל החיים הרחוקים כן בעולם הנסמות אחר המות וזה כי הדיב
הדיבור זייסר בני אדם והרחיקם מדרך הרע ויקריבם אל החיים ובלמד דעת את העט ובהתפלל אליו ית' וב
ובלימוד התורה והמנות הוא מביא בעליו אל החיים הנכחיים אשר אין עמחם מות והדיבור צרכילות ובטוח
ובכזב ובקללות וגדופים ובהסיר האכטים מדרך ההנלחה והדריכס אל הדרך הרע והדומה הוא מביא אל העו
העוכס הזמני ואל הע' כס הרנחני בעולם הנסמות ולפי אמ' ואוהביה יאכל פריה כלומ' מי שאוהב הדיבור הוא
יגמול עליו אש הדיבור יהיה רע יגמול רע בזה ובבא כפי מה סתגור החכמה העליונה ואש יהיה הדיבור טוב י
יגמל טוב בזה ובבא מזה יאמר לפי פסוטו כי מי שמחא אסה טובה סקור' אוחה אסה סתס מחא
לעצמו דבר טוב ופירטנו אסה טובה כי בעת סלח תהיה טובה תקרא אסת מדיכיס אסת כסילת אסת זכוכיס
המוחא אוחה לא מחא טוב אבל מחא מר ממות יאומ' אחרי טהנסים רובן כסילות ואולתות ומטבע רע מי ס
סמחא אסה טובה הוא מחא דבר טוב והוא מן האכטים סהסיקו רבון מה' ואמ' מחא אסה לפי סלח תועיל לרנ'
הסתלרתו לבחור לו אסה טובה כי בית והון חלפת אבית ומה' אסה מסכלת ולפי מי סיס לו אסה טובה כאלו
כדמנה לו מניאה טובה לא כיון אליה ואמ' מחא טוב כי עם מניאות האסה הטובה ימסכו כל מיני הטובות ול
ולפי כסתרו יאמ' כי מי סמחא אומרו חומרי טוב מוכן לקבל סלימות המדות וקבל התורה האמיתית על סלי
סלימותה ותאמחה הוא מחא דבר טוב מפני סיקל עליו לימוד החכמות ועבודת ה' וקיצול הטבל על אמיתתו
עד סיביאוחו באחרית להפיק רבון מה' כי יביאוחו האכטים הטובים לאהבת הסס הכבוד והנורא ולדבקה בו
אמכס כסידמן טיהיה החומרי בלתי כלות רחוק בעליו אל ההנלחה האמיתית ימחאוחו אומרי החומות יכוהו פ
ויפעוהו ויאנו רידרו מעליו אש יכון לכנס אל הגן והוא זוג סני סקטה לזונגו כקריעת יס סוף וסמך אל זה

תחכוכיס ידבר רס כלומ' האים שמחא אסה טובה כלומ' טיפ' לו חומרי טוב ביאות לכל סלימות סחור רס מתע
מתעכוכי העולם ולא ידרק אחר המותרות הוא המאוסר אמכס מי סלח מחא אסת חיל והוא רנדף אחר המות
היותיות וכקרא במקום הזה עשיר הוא יענה ענות תחכוכיס יאמ' לפי פסוטו כסייה ריב בין
דל ועסיר הרס ידבר דבריו בבחת ובספלות ובהכנעה מפני סיכור ספלותו ומרך עצמו והוא אמרו תחכוכיס
ידבר רס כלומ' בתחכוכיס ידבר הרס דבריו ובא בחסרון הבית או יהיה עכיונו דברי תחכוכיס ידבר הרס ועסיר
יענה ענות כלומ' יענה לדברי הרס אמרות ענות כי ידבר בענות פניס בדברים עזיס כי לא וירא מפני כל יר
ידבר להי גאונותו וגאוכו וירס לבבו ואיכפרי סקרא הכס הטכלי רס מפני סכל חנות הגוף סכנאוחו ואומ' כי ה
הוא ידבר תחכוכיס כלומר דבריו במטפט ותפלתו לא יהיה תועבה כתפלת הכסיל רק תפלתו היא סמאת הלב
והפה ברחמים ותחכוכיס לפני המקום אמכס העמיד והוא המלך זקן וכסיל הוא יענה אמרית ענות תהיה תפ
תפלתו תועבה רחוקה מה' ית' גס איכפרי סכיון סמכס בתמות הזו להזכיר תכונת העיון הראחיה והטובה

יוסף רעים רבים ודל מרעהו יפרד: עד שקרים
לא ינקח ויפיה כובים לא ימלט: רבים יהלו בני
נדיב וכל הרע לאיש בותן: כל אחי רש שגאווה א

אפרד מרעהו וסלא יהיה לו רעות וחבריה עם אחד מ
מהם כי לא יביט אליהם כלל גם החומר שהוא
חומר למכל לא יסתמם באחד מהם רק לפי הצורה
הגדול ולא סיהבה הוא צהם עד סיהיה כמסך אליהם
ולפי זאת הבחינה יפרד מהם ודל אמרו גם כן מי

סוטר הרע כקרא ריע במקומו כמו סדריו אל תאמנו בריע ואל תבטחו באלוף זה יצר הרע וכסלא יאמין ה
הריע הוא יפרד הדל ממנו עד אמ' כי האים שהוא מעיר עדות סקר בחבירו סופו ס' א ינקח מפני סטב'
העולם האמת יעסה דרכו וסופו להתגלות ואפי' אם תסתירונו בתחתית ארץ כי אמת מאיך תצמח וכל סכן ס
טכדק מטמים כסקף והוא הצדק האלדי המחייב העונם לעושה הרעה וזה סהעיד עדות סקר על חבירו ועב'
על מנות אלדיו לא ינקחו ה' ויפיה כובים לא ימלט דל כי מי סמדד כזבס אעב' סלא יזיק לרעהו כזב סהוא
לא ימלט מפני סהסקר הוא סכאוי ומטוקן בין אם יזיק בין אם לא יזיק מפני סאנו מנווס להדמות בבעול
בפעולתיו אל ה' ית' והוא האמת האמיתי ודובר סקרים לא יכון לנגד עיניו וכסתתבונן באותיות הנכנסות ב
במלת אמת תמצאם אחזות הראש והאמצע והסוף מן האותיות להורות ולרמז כי בו קיוס העולם ראסיתו
ואיננעיתו וסופו והסקר סם אותיות כו' ס זה אכל זה לרמז כי יתאחדו העדים עדי סקר ולא יכונו עדות לא
יכלו לבנון עדות אחת אמנס העדים אמציוס אפי' יהיה האחד במקום אחד והסני במקום אחר והטליס במ
במקום אחר אחרי סכוונתס היא להעיד עדות אמיתית לא ינטרכו להאחד לבנון עדות גם כסתתבונן באותיו'
אמת תמצא תסובתס עמויס על דבר קיוס ועומד והוא סאותיותיו יס בהס כפיס ורגליס אמנס אותיו סקר
איך להס רגליס ולא יקטן בעיניך הטעם הזה כי מי סיסקח עיני סכלו ירע כי לא כאותיות המצרינו העבריני'
כי בנרות אותיותינו כרמוס סודות גדולות וכבר ביארנו זה בספר חבירוהו מדבר על ביאר סודות כנרות
האותיות והרנה לעמל עליהס ידרסס מסס רביס אמ' כי רביס סם אותס המחליס פנו נדיב והמ
והמבקסס ממנו סיכתדב אליהס במתנת ידו וכל הריע כלומ' כל הרעים וכל החברים כמטכיס אחרי האים
סהוא מוכן בטבעו ליתן מהונו לזולתו וכמו סיקרה זה בקנינו העולם כן יקרה בעניני סחכמה כי כטיאמר
איס סחכנו סטפע האלדי סיעור סהסלימו ועודף על טלישותו סיעור להטליס זולתו והוא יתכדב בחכמתו לה
להוטייר זולתו אל סהכלה תמצא כל מבקסי סחכמה יכונו אליו ואליו גויס ידרוסו כדי סיירה דרכיו וכל הר
הריע לאיס מתן דל וכל סרוניס לבקס דבר ה' יכונו אל חיס המתן והוא האיס סחוכן מחכמתו ומאכלו

מהור יפעתו על זולתו ויזת וכל הריע לאיס מתן כלומ' וכל אדם הוא הריע אל האים סהוא איס המתן
כל אחרי סהזכיר למעלה מזה הן יוסף רעים רביס ולא הזכיר ססבה אסר בעבדה יפרד הדל מרעהו חזר
למנות הדברים סהס ולזכור סעלה בזה וי' ומר כל אחי רם סכאווה כל אחי העני סם סוכאויס אותו כל סכן ריע
רעיו סהס רחוקיס יתיר מקרבתו מאחיו לא די ססכאווה אלא סיתרחקו ממנו יתיר ויתיר וכל זה כזכר במה
ס הזכיר למעלה ודל מרעהו יפרד אמנס חידס כפסוק זה כתיבת ססבה ואומר ססבה סל איס עני יפרדו ויתיר
ויתרחקו ממנו היא סהרם מרדף אמריס לא סמה כלומר דובר בפני דברים והמה לא יהיו להס חפץ באותס ס
הדברים והדברים אסר ידבר הרם לא יחפצו בהס בבקסת מאכולת ביתו מהס אמנס הזכיר בכלל כי ססבה
סיתרחקו ממנו היא סדובר בפני דברים אליהס והס לא יחפצו בדבריו וכן על דרך כסתיר יאמר כי כל כחות
הגוף יסכאו הכח סכלי והוא הרם ויתרחקו ממנו ומפעולותיו בכל יכולתס וססבה היא סכח סככלי הוא אומר
דברים והס לא יחפצו בו והענין סכח סככלי תכלית פעולותיו סם לקרבה אל האלדיס ולא תתכן זאת הקור
הקורבה אם לא יתרחק מתאונת העולם מרחק רחוק כי איך אדם זוכה לסתי טולחנות סהס טלימות סככס ו
וטלימות הגוף אחרי ספעולות זה הכח סככלי סם להרחיק התאונת הגופניות איך סכק כי כחות הגוף יסכאווה
תכלית ססכאה לפי סהוא יסעדל בביטולס ויחפון במה סלא יחפצו סכחות סחמרינות וקרא סם אחי רם סכח ס
סחמריה והכח סמתעורר וכח סהרגס סכולל לחמס סהרגסות והוא כסריס ר' סם כעכסיס'

אולת אדם סלף דרכו ועל ירוד יועף לבו: הון מפני סחט כולם מחויבים לסכלות דל מהעדר הן

החכמה כמו הסומא מפני שהוא הסר הראות נכסל

תמיד מחבל בעצמו ומחטא תחבולות לזולתו שאין אכלו מי סוירהו הדד' בן כתות בני אד' כל איש לפי סכלותו

יעסה בעצמו וזולתו רעות ואש יהיה עם חכמה יחסה לנורה האנושי ביחם הכח הרואה אל העין היו נכסקי'

כוקיו כולם לעצמו ולזולתו כי בדיעת האמת תסיר הסכמה והקטטה ותתבטל חזק בני אדם קצתם אל קצתם

ואשר לא יסכילו אמיתת חסדיה על ברואו ולא ירגיש במה סקטאו על עצמם יתרעמו על בוראם ועל הזמן

במה סיבאו בפעולותם עליהם מן הרע עד שיפלה בלב ההמון שהרעות הם בעולם יותר מהטובות ויאמרו

כי מן הפלא סימנא בזמן דבר טוב אמנם רעות רבות ומתמידות ויתמהו ממי טאכל מהמאכלים הרעים עד

טכטרע ויאמרו איך חלה בו זאת הרעה הגולה ואיך נמנעת זאת הרעה וכן יתמהו ממי שהרבה המסגל עד

סכהו עיניו וקסה בעיניהם איך פגע זה בצנורון ומה סדומה לזה ויחסבו סמניאות האדם נקמה ממנו לרעה

גדולה לו אמנם על דרך האמת מציאות האדם הוא טוב לו ואם מה' במה שיחדו בו והסלימו ורוב הרעות סנו

הנפלות באימום הם מעצמם דל מאימי בני אדם החסרים ומהסרונותיו נכעק ובקסו עזר מן הרעות כעסה

אותם בעצמיהו ובבחידיהו ונביהםסו לה' חלילה לו ממנו ואל זה רמז אומרו אולת אדם תס'ף דרכו ועל ה' ין

יועף לבי וביאור זה כי כל רע סימנא האדם יטוב אל אחד מג' מינים המין הראשון מן הרע הו

וה סקרה לאדם מנר טבע הסנייה והפסד דל מאשר הוא בעל חומר כי מפני זה וארע נקצת בני אדם מומי'

גדולים וביטול אברי המתחדשים מטמאים שיארעו ביסודות בהפסד האויר או הברקים או סקיעת מקומות או

תמנא שהרעות אשר ימנאו בני אדם הם מעביט מאד ולא יהיו אלא לעתים רחוקים והמין השני מן הרעות

הוא מה סירע לבני אדם קצתם אל קצתם בהתגבר קנאם על קצתם ואילו הרעות הם יותר מרעות המין הר

הראשון ואבותם רבות עלינו בסבותינו כאיש סיתככל על איש להרגו או לגנוב ממנו וכיוצא בהם והמין

השלישי מן הרעות הוא מה סימנא כל אחד מבני אדם מפעולותיו בעצמו ואילו הרעות הם יותר מרעות המי

המין השני הרבה ומרעות זה המין ינעקו בני אדם כולם ולא ימנא מי סלא יחסא על עצמקו ולא מוט והוא

סרחו לגנות בעל המארע על מה שיארע לו באמצ' ער טאמר סנביא מדכס היתה זאת לכס ועל זה נאמר מ

מסחית נכסו הוא יעטנה ועל זה המין אמר אולת אדם תסלף דרכו וג' ועל זה המין גס כן מן הרעות

סחא סעל האדם בעצמו ס' זה מנחתו אשר עסה האלדים את הא' יסר והמה בקסו ססבוכו ר' והסבוכו

הס אשר הביאו עליו הרעות וזה המין הוא כמסך אחר סמדו' סמגונות כולם דל רוב סתאות במאכל וצמט'

וכ'סגל ולקוחתו ביתרון או בהפסד הדד' או בהפסד איבות המזונות והיה סבה לכל חלאים והמכות הגשמיות

והכספיי' חמנס חלוי הגוף הם מבוארים אכל חולוי הכפס מרוע זה הסדר מסני כדדים האחד מהס סויכוי ס

המסיג בהכרח לכפס מפני סוכויי הגוף מאשר הוא גשמי כמו סהתבאר סמדות סכפס כמסכות אחר מזג הגוף

והסד ססני הוא סיות סכפס מרגלת בדברים טאינס הכרחיים ויסוב לו טבע חזק להסתקק למה טאיכו הכרחי

לא בהטאר האיט ולא בהסאר המין וזה התסוקה הוא כעכיון אין תכלית לו ולא יסור מי סהווא

סכל רע סמחסבה מהיותו כנער ובאכמה עד סלא יסיג לעסות מה סיעססו אחת מן המותדות ויכניס עצמו ב

בסגנות עצמות כרכיבת הימים ועבודת האדמה ותכלית כוננתו בזה להסיג אל אילנו המותדות אשר איכס סבר

הדחיות וכסיארעו לן המאותעות בהרכיס סהס אשר ילך בהס יתרעס מנזירת האל וממספסיו ויתחיל לגנו'

סומן ויתמה ממיעוט דיכו איך לא נגור להגיע אל המותדות סהס ועל זה ועל כיוצא בזה אמר סככס אולת א

אדם תסלף דרכו ועל ה' יועף לבו הון אמ' סממון הוא מנהיף רעים רבים לאדם טלא היו רעיו עד ע

עתה וסכנין טבעבור עס'ו יתחבר לו אנסיס רביס כדי לקבל ממנו תועל' אמנס האיס סהוא דל לא די סלא

יקנה מחדס אלא חסי מרעהו סחביב בעיכוי יפרד וסעס כי בעבור דלותו חבירו יפרד ממנו ולא יחפוך בה

באחבתו כי אש יהיה רעהו עני רגיל לקבל ממנו תועלת וינחמו עתה בראותו סהוא דל ולא יקבל ממנו תועל'

ואס יהיה עסיר וינחמו כדי סלא להעניקו מברכותיו ועל דרך נסתר אמ' כי מי סהוא בעל הון וסוא סמ

סמטביע יצרו וירדף אחר סתאות סהון סהוא יוס'ף לצעליו רעים רביס כי כל כח וסח מההרגאות יקטס סטבו

סמבוכות רביס יעטה מהס נבא גדול כמו סאמ' ד'זל מטביעו רעב אכל הדל וסוא סלא יכוין אלא על עצמו י

כָּבֵל אֲדָם הָאָרֶץ אֶפֶס וְהִפְאָרְתוּ עֵבֶר עַל פִּשְׁעוֹ
נָהָם בְּכַפִּיר זָעַף כִּלְךָ וּבִטָּל עַל עֵשֶׂב רִצּוֹנוֹ׃ הוּ
הִזֵּת לְאֲבִיו בֶּן בְּסִיל וְדַרְף טָרַד בְּרִינֵי אִשָּׁה בַּיִת
וְהוֹן נִחַלֵּת אֲבוֹת וּבִיּוֹדוֹ אִשָּׁה בִּשְׁבָלֵת׃

הכפיר וכטל על עשב רצונו ואם יהיו העבד או הכ
הכסיל מלכיס מי יעמוד כנגד זעמם ואף יהיה כט
על עשב רצונו והם כסילים ומסולחים חל כל רע
והבן כסיל הוא הנות לאביו וכל סכן לאחרים והוא
מקלקל הנהגת הבית לדמיון הדלף הטורד אחת הכ
נחצת הכה והוא מריב עם אנשי ביתו או עם אשתו ו

וכל סכן עם הזרים. או יאמ' כי יבן כסל הוא לדמיון הדלף הטורד ולדמיון מדיני חסיה כסתהי אסת מדיני
סכל אמ' כי הטכל סיהיה באדם גורם לו שיאריך אפנו כי לולי הסכל המאריך המחוקף עלו לא האריך
אטו ותפארתו של אדם הוא לעבור על פסע כי התכונה הזאת באה מנפט חסונה אשר סכמה כל גאה וגאון כ
כי מי סאינו עובר על פסע עושה זה לרוב גאותו טהוא חוטב סלרוב גאותו אינו ראוי שיחטא לו האדם וכס'
בו הוא סבה אלדית לרוב מריו אמנס המטכיל יעבור על פסע כדי סה ית' יעבור על פסעיו כהס או
אומ' כי המלך בעת סיועף עם איס יראה על האיס כאלו כהס עליו הכפיר סאינ בעל חי מפחיד יותר ממנו ו
וכטל על עשב רצונו רל ומי סיראה לו המלך יבנו טוב רצון כניו אליו הוא לו תועלת ודבר סל כחת רוח כמו
הטל טורד על עשב ידוה סחרץ ויולדה ויכמיחה כן אהבת המלך ורצונו הוא סבת חיי האיס וסוכי זה הדבר
לענין גדול כמי סיתעורר האדם ויחמ' בלבן סה יזעף עלי מלך צטר ודס סהינס יטנו ומחר איכנו סהי'
כבהל חנה סהס יבעוס עלי לת תנא מחטבתו הל הכועל כי סלגי מיס לב מלך ביד סלכל ססר יחכוץ יטנו ו
ואסי סהס תנא מרסבת' עליו כסועל חינן יסורי עולס מצורף אל זה סאני יוכל להראות לו כפי מה סאינ בלבי ו
ולא ידע רק עלנכ סה וספון לבי אינ אתו וסח ארנה לברוח מפניו סנא ממלכותו וסהי ספסי ועס כל זה ל
לבי בל עמי בעת סיועף המלך עלי בעבור חטאתי ססר לא סרתי מהמרותו והוא אלדי האלדיס והדני האדוני
אטר עיכיו סקונות על דרכו איס וכל נעדיו יראה לא יכוס ממנו כס ואין חטך ואין כלמות להסתר סס פועל
און סוות אמ' כי סבן הכסיל הוא הנות לאביו כי סכלותו יגרנס לאביו כנע וקלון כי יפעל פעלים יענס
עליהס ואף סהס לא יזיק לזולתו וכלס חביו מסכלותו ודלף טורד מדיני אטה רל כי כסייה לסיס אסת מדיני'
תריב עמו בכל עת וסיה דומה לו כסעולותיה אל הדלף הטורד וזה כי כמו סנג הבית סלא תיה סתוקן על סס
הסלימות ירד סמטר מנקבי סנג אחת סנה נחת סנה ולא ירד במקוס אחד מינחד סינוכל סהרס לקביע עמיד
עמידתו במקוס ידוע מהבית יחון לבית לס יוכל ללכת מכני רבני סמטר כן יהיה ענין אסת מדיני ס לבצל'
כי סהרס בורח מטרדות העולס למנח מנוקה לכף רגלו בביתו ובעת סהוא חוסב לנח בביתו אז יטרוד אותו
מדיני אסתו והוא לדמיון מי סיכנס מן סמטר לביתו ובביתו ממנו גס כן זעיר סס זעיר סס וגס סס לא ינח
לו מצורף אל זה סהוא לא יוכל להסתר עס כפי רעיו בלח סככת סגוף והכנס סהסתו סהי סהס מדיניס מ
מריבה עמו וזה לדמיון הדלף הטורד מבית ומחון ואיכסר סקרא סתאות סגסמיינת מדיני אטה והמ' כי כ
כמו סדלף הטורד מטרוד סהס ומבלבל רעיוניו וכסבת סחטיא כונתו ולא יוכל להסליס מה סכיון להסלי'
כן סתאות סגסמיינת מוכעות סטכל סהכוסי מהסליס פעולתו לכחת מן סכס סהכנסי אל ספועל סהלדי סו ס
קרא מדיני אטה חומר סהרס בעת סל סה יהיה ממוג טוב ימוסך והעני' סל סה סהרבתו וטבע ממוג מוסך
לקבל ססלימות רק סה מוטע סל סהסך ואומ' כי כמו סהדלף הטורד מונע סהרס מהסליס פעולתו כן סמוג
סבלתי סנה יבד על סהרס לעסות כן מה טיעסה עס מוג סוה וסאות סמוג סבלתי סאות אל ססלימות קרמו
רל' זוג סני סקטה לזונג כקריעת יס סוף וסה סמו' אל סכל סהלדי ממעורר אותו ואומ' סתחי לי רעייתי יו
ינתי תמתי פטטתי את כסכני וגו' ואף סס יתעורר סהרס רונה להכריחו ולדרוך סחד סטכל ימנאסו ססו
ססומריס סענצ' יס צעיר יכרו ויפנעוהו וסס ימנאסו דונו לבסוף ימנאסו סחד עכנייס גדוליס ועל סרוב סהי'
מגרס מוגן ערן בית סחד סהכני דלף טורד אמ' לא תחסוב סיוכל סהרס כטכלו לבחור לו ססה מסכל' כי
סבית וסמיון יכחלס סהבות לבניהס אמנס סוית לסיס אסה מסכלת לא יוכלו סהבות על זה כי לכעמיס יכ
יכוונו סהבות לתת לבניהס אסה מסכלת ויבא הענין כסכך כי סכל כרצון ס' או יאמ' כי סהי סתיה לו סס'
מסכלת סה כחלת טרי ממרומי וענין גדול וככד' ואיכסר סכיון באמרו ומה' אטה מסכל' סחומר סטוב סכך
מדיני אטה ואומ' כי הבית והון יוכלו סהבות זה אמנס סיהי לסיס חומר טוב ממוגן אל סמעלה וססלימות
זה לס יוכל' סהרס עליו וסה סחת ס' מן סמיס

אף כי מדעו רחוק ממוני מדרך אמרים לא רמ
המה: קנה לב אהב נפשו. שומר תבונה למצא ש
טוב: ער שקרים לא ינקה ויפיה בזבים יאבד ל
לא נאיה לבסיל תענוג אף כי לעבד משל בשרי
בשרים:

ואמ כי כל אלה שנאמרו כי אורבי המה לו לפי בטול
מלאכתם בטורדס מלאכת הרוח הגדול והם כעבדים
וכשמשם בסליווה חסי לפי מה שכתו בספרים לא
המה באלף נאמס לפי המסורת שכתוב לו קרי בוני
יהיה ביאור הפסוק כן כלומ הדל הוא מרבה דברים
אמס דבריו אינס נסמעים וכל מה שירבה ומבקט

לאחרים דבריו הם נסארים עמו והענין שדל הוא האריך בדבריו אמנ לא יעסו פרי בו עמו יסארו הדבריו
או יהיה פי מדרך אמרים לו המה כענין כל אחי רם שנאמרו וכל סכן שרעיו רחקו ממנו מפני שהוא לא הס
הסתדל לקנות הממון בימי חרפו רק היה מדרך אמרים כלומ כתעסק בטיחות בזלות ובדברים בטלים אשר
לא יעילו ולא ינילו ולפי אמ על כד הלעג מי שאינו חרוץ במלאכתו ואינו עובד אדמתו רק הוא מרד אמרי
באל ס ומחר אחר טיחות בזלות לו המה כלומ הטיחות והבטלות יסארו עמו והקנייה והעוסר יסארו ביד הת
החרוניס או יאמ זה קרה לו בעבור שהיה מדרך אמרים והם הטיחות הבזלות ולא עשה כאשר עשו המה והם
החרוניס סיגעו לקנות הממון או יאמ הוא היה מדרך אמרים אמס לא המה כלומ רעיו החרוניס לא עשו
כן להותק רודפיש אחרי הדברים בטלים. ואחרי שהזכיר כי רבים יחלו פני נדיב וגו' וכל אחי רם שנאמרו ס
סוף אליו קינה לב אוהב נפשו: כלומ הרם האמתי הוא הרם מהחכמה שהוא מוון לבסם המסכלת ומי טקונה
טל מורה שהוא אוהב נפשו ומי שהוא שומר תבונה אוהב למנא טוב אמס ה' יס שהוא ער שקרים לא ינקה
והא'ם טיפיש כזבים יאבד ולא נאה לבסיל תענוג וכל סכן שאינו דבר נאה למסול העבד בשרי כי טכל אדם
להאריך אפו ותפארתו עביר על כסע ואילו המדות לא תמצאנה בבסיל קנה אומ כי האי שהוא
קנה סכל הוא אוהב נפשו כי מראה אהבתו אותה בנותן לה לרם הקנה כי החכמה היא מוון ככס המסכלת טו
שומר תבונה דל כי מי שהוא שומר תבונ בזכיר ילמוד הרעה ולא יטכחה סופו למנא טוב בזה ובבא
או יאמ שומר תבונה אוהב למנא כנו: ער ס הפסוק הזה ככת פעם אחרת כיננא כי אלס במקום ס
סאמ ויפיש כזבים יאבד אומ ויפיש כזבים לא ימלט ורעה לחדט בפסוק הזה סמי שמאבד הכזבים אפ' טלא
יוק בהם לזולתו לא די סלא ימלט אלס שיאבד ומלת יאבד רעה בזה העונס האלדי שיחול עליו בזה העולם או
בעולם הנסמות כפי מה שתגור החכמה האלדית לא נאה אמ כי אינו דבר נאה ומתקבל סיהיה אל ה
הכסיל תענוג כי לא יכיר בדבר סל תענוג וסל כביד כי כהררי אבן במרגמה כן כותן לכסיל כבוד אף כי לפ
לעבד דל וכל סכן שאינו ראוי שהעבד הוא מטבעו אוסף חרפת המדות והמעשים הרעים סיהיה הוא מוטל ו
ומכחיג הסרים הנכבדים ואמ כי כל סכן בעבור המוטלה סהזכיר בענין העבד כי התענוג יהיה דבר נקל ו
ואפי דבר סל תענוג מה שאינו ראוי אל הכסיל כל סכן סאין לומ שימסול הכסיל אמס העבד אעפ שאינו
כסיל אינו טוב שימסול על הסרים מפני שהם מוטבעים במדות מגינות ועל דרך האמת אמ כי איננו ראוי
אל המלך זקן וכסיל תענוג וחזר וקראו עבד ואמ כי אינו דבר הגין שימסול על כחות הסכליות וקראו כסיל
לירחקו מן החכמה וטליונות ודבקותו במה סיבא אל פחיתות מעלה וקראו עבד כי המכוון במציאותו הוא לה
לאצט עבד אל הכס סכלי כי בו ובאמצעותו ובאמצעות כליו יקנה מעלה על מעלתו כי הוא יחדס מושפתו ב

בארגנות ומחם יעלה במוסכלות הכסונות מן ההרכבה החמרית ורעה באמרו לא נאה לכסיל תענוג ט
סאין הדבר הגון סיהיה לכס הינר והתארה מעלה וסלטנות וכל סכן סאין ראוי שהדבר שהמכוון ממנו הוא
סיהיה עבד שימסול על הכחות הסכליות ויעבירם תחתיו ויסירם אל מוטעתו או לא נאה לכסיל תענוג כל
בלומ אינו נאה בעיני הכסיל והוא הינר תענוג עולם הנסמות ולא יחפון בו ולא יתאוהו וכן סר הנקרא ע
עבד אינו טוב בעיניו למסול בסויים כלומ לפענל פעולות ככבדות רכניות למנא באמצעותה סן וסכל טוב ב
בניי אלדים נאדס כי סס לא יתאוו כי אס רע ומלת לא נאה מסרתת באחרונה גס כן ובאלו אמ אף כי לע
לעבד מסול בסרים לא נאה ואיננו סהפסוק דק עס הפסוקים סאמ סכל אדס האריך אפו ואמר כי אינו
דבר נאה ומתקבל סיהיה לכסיל מעלה או תענוג וכל סכן סימלך וימסול על הסרים כי סכל סיהיה גורס
ב'דס שיאריך אפו ותפארתו הוא לו סיעבור על כסע ואילו המדות הם המיוחדות למלכיש ואס ימלך הכסיל
סו העבד לא יאריך אפס ולא יעברו על כסע ולכן לא נאה לחס למשו בשרי מנאר אל זה סיועף המלך ככס

יִסֵּר בְּנֵךְ כִּי יֵשׁ תִּקְוָה וְאַל הִמַּיְתוּ אֶל תְּשֵׁא נַפְסְךָ
גְדֹל חַטָּה נִשְׂא עֵגֶשׁ כִּי אִם תִּצְרֵל וְעוֹד תּוֹסִיף
שָׁמַע עֲצָה וְקָבַל מוֹסֵר לְמַעַן חַחֲבִים בְּאַחֲרֵיהֶם
רְבוֹת מִחֲשָׁבוֹת בְּלֵב אִישׁ וְעֵצָב יִדְוֵד הִיא תִּקְוָה

ואיכסר סקרא דל הנח הסכלי מכחות הנפס כי מי
טחוכן זה הדל וכוונתו לו להס חוקו והס ההטגות ה
הטכליות הוא מלוח ה' והטעם כי הוא יעשה בזה הט
האוב והיסר בעיניו כי כל דבר כמנח בגלל התכלית
ותכלית זה הכח להעמיד כחות הגוף אליו ולכאז מן
הכח האנושי אל הסועל האלדי ולכן מי שהסתדל ע

על זה הנלוח וה' יסלס לו הגמול הראוי לו יסר אומ' ראוי לו לאדם לייכר בגו ולהכריחו לקבל מוס' וחכמה
כי חס ויסרכו יס תקוה בו טיחכס כי אולת קסוריה בלב כער וטבט מוסר ירחיקנה ממנו ואומר כי יס תקוה ב
גא להודיע טחס לא יקבל מוסר אביו בפעס אחת או בסתים סייסרכו ולא יתייחס מומנו רק ויסרכו יותר כי
עדיו יס תקוה בו טיקבל מוסר ואל המיטו אל תטא כפסך דל אעפ' טאמרתי לך סתיסרכו ויסרהו אך במס
במספס אמכס לא תייסרהו בענין סתמייתהו כלומ' לא תייסרהו במוסר אכזרי בענין סימות תחת הסבט
וזומר חל תסא כפסך דל להמית אותו לא תיהי כוסא כפסך לעסות זה הענין או דל לא תסבול כפסך זה הע
הענין ולפי סמך אליו גדול חמה כוסא עונס כלו' מי טבעסו גדול הוא כוסא על גביו עונס כי הוא ראוי ט ע
טיענס כי חס תביל כלומ' לא תהרגנו בפעס אחת רק סתזילהו ותייסרהו כעס אחר פעס עוד תוכל לייכרו ס
כעס אחרת אמכס חס תמיתנו בפעס אחת לא תוכל לייכרו עוד לעולס או יהי גדול חמה בענין קריאה
כלומ' איה האכזר סאתה גדול חמה וממהר לכעוס תיהי כוסא עונס כלומ' רס בנך כתיב בייסורים ההס ל
לקוסי ערסו תיהי כוסא ומחל לענסו כי חס תזילהו ולא תהרגנו וכל להוסף ולייסרו במה סיבא מהומן וי
יזמ ואל המיתו מענין המו מעני לו כלומ' יסר בנך כי יס עו תקוה חס תייסרכו ואס ינעק מייסוריו ויסלד בחי
בהילה לא תחמול ולא תכסה עליו טמע בעצור סהזכיר יסר בכך טזרו האב להוכיח את בכנו טבעתה ל
לזרו הבן לקבל המוסר סייסרהו אביו או רבו ו'אומ' סמע ענה כלומ' מי טלא הגיע מאהבתו אותך עד טייסרך
רק סיתן לך ענה הונכת בפעולתך טמע ממנו הענה היא וקבל עליך לעסותה כי חס תטמענה טמיעת חס
האזן בלבד איז תועלת בזה והוא עד אמרו סמע יסראל ה' אלדיכו כלומ' סתקבל עליך להאמין זה הדבר וקבל
מוסר דל ואס יגיע מאהבת איס אותך עד טייסרך להסירך מדרך רע קבל המוסר ההו ממנו באהבה וכתן
הכבה וחמר למען תחכס באחריהך כלומ' טמועת הענה וקבל המוסר יהיו סבת סתחכס לבסוף ואיכסר סר
סרנה בחמרו סמע ענה כלומ' טמע ענתי וקבל החכמה הטבעית הנקראת מוסר בטס כדי סתוכל לקבל החכ
החכמה החלדית הנקראת חכמה סתס רבות חמ' כי מהסבות רבות יס בלב האיט כי יחסב לעסות בעני'
כלו' כך וכך ולא יעלה בידו לעסות מה סחסב רק מה סיעץ ה' וגוריה חכמתו כן יקוס והוא בענין מה מצעדי
גבר כוכנו ו'אדס מה יכין דרכו ואיכסר סיה הפסוק יס לו דבקות עס הפסוק סלכינו סחמ' טמע ענה וקבל
מוסר חמר לא תחטוב טכל מי סיטתדל על החכמה והבינה יעלה בידו על סלימות כי לפעמים יטיס אדס כו
כוונתו ומחטבתו על דבר אחר הן בענייני העולס הזה בדריטת החכמה ולא יעלה בידו כי חס יהי מוג גיפו
בלתי ממוסך וכחות לקבלת החכמה לא יוכל להגיע על סלימות כי מי יוכל לתקן את חסר עונתו ומי סהו
מענות בגורח יוכל לתקן מעסיו כמי סכולד על מוג טוב ויסר וכן מי סהו בעל חסרון ב'טבעו ובמערכת
כוכבו מולדתו לא יוכל להמנות עס הסלמים והוא אמרו רבות מחטבות כלומ' רבות מרטבות יס בלב האיט ל
לפעמים להייסיר כססו אל ההלכה האמתית ואל החכמה מה סיעץ ה' ומה טחיבה חכמתו מטנוי המוגס
ו'ארהבות היא תקוס ומי טמנח אסה כלומ' טעלה לגרלו חומר טוב וכחות מנח טוב ויכך רבון מה ו'אחרי ט
טהזכר כי רבות מחטבות בלב איס וגו' ולא כל אדס יוכל להסיג אל החכמה ואף חס סיג אל החכמ' מכל מקו'
מה טעץ ה' ית' הוא יקוס הזכיר דבר אחר מונע האדס מהסיג החכמה והיא תחות האדס טהיט מביאתו לירי
קלונו וטוב הוא לאיס להיות רס מן התאות מהיותו מבקט המותרות לכי התאנה והס לחס כזביס ופירו' מאיס
כזב מאיס יטתדל לקנות דמיון מכזב אמכס מי טיס לו יראת ה' ולא יסמך גס אל הכמרו היא מביחתו לחייס
מ' טון וטבע ילין בל יפקד רע כלומ' לא יפקד לרעה רק יפקד לטובה ואינו מכת המתרטליס לקנות החכמה
כמו העכל סהו טומן ידו בעלחת וגו' ולכן ראוי לכל אדס להוכיח הלגיס והסתאיס המתרטליס והוא

עצלה תפול תרדמה ונפש רבניה תרעב: שמר מ
מצוה שמר נפשו בזה דרבי ימות: מלוה ידור ת
חונן דל וגבולו ישלם לו:

עצלה אמר כי העצלות והוא מעט העסק והטעם
והסתדלו סיהיה לאור על זכיו כיון תפול תרדמה על
בעליה והתרדמה יותר קשה מן העצלות ודל כי יש
יעצק העצל מעטיון רע אל עכיון רע יותר ממנו כי
חס יעצל מעט תביאנו עצלותו להעצל יותר ויו

יותר עד סיהיה דומה בעכיונו לאדם הכי רש טהור דומה לזאת וכפס רמיה קרעב דל טהאדם טאינו חרוך ו
ומהיר במלחמתו ויסתדל להרויז ברמאות ירעב כל לומ' לא יעטיר ברמאותו כי לא יחרוך רמיה זידו חס טירח
טירחיק האנשים ממנו בעבור רמאותו ומתוך כך יעני חס טיחול עליו העונס האלדי ויעני וכמו טיקרה זה
בעכיוניס הרזנניס וזה טהעצלות בצקטת החכמה וכן הקיבור בעבודת ה' יכילו תרדמה על האנשים והעכיון
סיטנו טיכת עולם ולא יקינו. וכפס רמיה קרעב דל כי הכפס העוסקת בהכמה שלא על הסדר או שלא לטמה
רנות הרמאות הגדול קרעב כלומ' קטאר רע ה בחסרון החכמה אשר הוא מזוכה ממנה כי מתוך שלא יתעטק
בחכמה לטמה לא יקח החכמות המועילות לגוי אורק יקח מה טיתפאר מהס אל בני אדם ומתוך כך כפסו
קדיס חסיה מחכמה האמתית בעולם הזה וגם בעת טיפנו הכפסות אל העצל האלדי תפגגה על רוב טליס
בעולם הכסמות והיא קרעב והוא אמרו על כפ סות המקבירי הכפ עבדי ואלו האדם קרעבי וגו' ונעטור
טחזכיר ומה חטה מטבלת אמ' סחין להעצל וזהויות סהרס הפתול אשר חטה מטבלת קע' טהיה נוא' ה' כי
עצלות תפול תרדמה. ועל דרך כסדר יקטר וסנסוקיס בעכיון זה כלומ' אע' טחמרתו ומה חטה מטבלת לא
תצטוב טמי סחין לו חומר ממוסך כמות לב' וצ' חכמה חסיו לו להעצל מהדרוט מה טיכול להסיב חמנה כי
העצלה תפול תרדמה ואס לא יוכל האדם ל הגיע אל חמית עקרי סחיה וסחמונה לפחות וסמור המנוץ ועל
זה יעל כל אדם ומי סמור סחנות הוא סומר כפסו חמנה מי טצוה דרכיו בעבור שלא יוכל להגיע אל סמו
המעלה הרמה ימות אל' יהיה חונן דלי ט ומעטה הז' הוא מלוח ה' וגמולו יטלס לו. ולפי סנסקר יקטר בני
זה והוא אמרו סיהיה סומר חנה ובכץ יהיה סומר כפסו ומי סחכן החלק סמכלי סקרא דל' להמציא לו לחס
חקו וה' המוטבלות חס רב ואס מעט כפי היכולת הוא מלוח ה' וגמולו יטלס לו. סומר מי טהוא
סומר חנה סן מנוץ ה' סן מנוץ המ' כ'יס והטופטיס הוא סומר כפסו מרעות סומן בעולם הזה ומרעות עונס
סרניכו סמענדל לכפסות המקבירי צ' אחרי מות' אכנס מי טהוא בזה דרכיו כלומ' טיסיס פעולותיו כמות וס
נשבלות ימות באין מוס' בעולם הזה וכרת מנרוי החיים בהיות מעטיו ב' יר רכניס. או יהיה הכינוי בולת
דרכיו טב אל ה' ית' לו אל הטופט ואס לא כזכרו ויהיה עכיון הכסוק כן סומר מנוץ ה' או מנוץ סופט הוא ס
סומ' כפסו ומי סהוא בזה דרכיו טל סופט ימות מלוח' אומ' מי סהוא חונן האיס הדל ומעכיון מנרה
זוכ' כרניו הוא מלוח ה' כלומ' כל מה סכתן אל הדל מכל מה סחכנו ה' לא הפסיד רק מעלין ע' יו כאלו ל' ס
ומדרך הל' להחזיר ל מלוח ב' יוניו וגמולו סנוב יטלס לו ה' בעבור סחנינה סעוסה לדל אע' טלא כתן לו מט
מטלו כלום רק ממה וסכתן לו ה' או יאמ' מלוח ה' חונן דל בעכיון זה כלומ' אל יתהלל האיס חונן דל בז'
ביסבו כי כתן לדל מיממונו כי ה' הוא מלוח ממון לאיס כדי סיחון צו הדליס כ' ומ' ה' הוא מלוח הממון אל ה'
האיס חונן הדל והמינון הוא כפקדון ציד האדם לעסות בני מנוץ ה' סנה ג' חונן דליס יקצנו וגמולו יטלס
לו ר' עס כל זה רנה ה' סיט ולס לו גמול טוב אע' סאיכו כיתן מטלו או יהיה הכינוי במל' וגמולו סב אל הדל
ועכיונו סהגמול סרנה ה' לג' מול לדל עטאו על ידך ואתה סלוחו וזהו פי' וגמולו יטלס לו כלומר מה טיטלס סו
חונן הדל כלומר מה ט יתן לו ומה טיתקדב לו הוא הגמול וסחסר סרנה ה' סזה הדל יטבג וסבב הגעתו ה'
אל טרפו על ידך חג יאמי' והחניכה סתעסה אתה לדל הוא הגמול הראו לדל הווא סה' הוא מטלס לדל על
ידך או יחמר חכס עין סת' ימה סהאל ית' הוא מלוח סהון אל האיס חונן הדל ומה טיעסה סחונן עוסה כמו
כמו ט' יח' סהאל ית' והגיל סווא הוא יחזיק לו טוב והוא בכל יכולתו מטקדל לגמול טוב אל סחונן סהוא וסחונ'
הוא סיכו כנעל באותו סמעטה רק כטליח עוסה מנוץ ארנוכי'

מסדר אב יבִרִיחַ אִם בֶּן בִּבְיָשׁ וּמִחֲפִיר: חֲדָל בְּנֵי
לְטַבֵּעַ מוֹסֵר לְשִׁגוֹת מֵאֲמַרֵי דַעַת: עַד בְּלִיעוֹל יֵל
וְלִיץ מִשֶּׁבֶט וּפִי רָשָׁעִים יִבְלַע אֶזְרָא: גְּבוּרֵי לֵל צִים
שִׁפְטִים וּמִדַּל מוֹת לִגְו כְּסִילִים:

מסדר אמ' כי האדם שהוא רע בכל עניין
עד שהוא ראוי להקרא בן מבוס ומחפיר מפני שהו'
מבוס עצמו וזולתו במעשיו הרעים הוא מסדר אבן
ומבריא אמו כלומר לא די שהוא עוסק וגזל מי סווד
טוודמן לעטוף מבני אדם שאין חובה עליו לכבדס
ולירא מהם אלא שאפי' אביו ואמו טהיו סותפים לבו

לברואו ית' ביצירתו ובאמצעותו ינא לאויר העולם ואכל וסתה דמס וחלבס וסבבו מחייתו וחרדו עליו את כל
החרדה הזאת שהיה לו להכנע אליהם ולירא מהם כמוך ליראתו מה ועס כל זה לא די סלא וכבדס אלא טהו'
יסדרס ויבריקס והענין סיברחו מפניו מיראתס ממנו או יהיה יברוח פועל כגור מן והבריה התיכון והענין
סיהי תסתר בחדרו חדרים מיראתה ממנו והוא גורס לה סתמים הבריה בדלת ואופסר סקרא סכל במקוס
הזה אב והתורה סהיא ירוטת החכמה מורטת קהלת יעקב קרא אס ואומ' כי הבן סהוא מביט ומחפיר הוא גר
גזל סכל מחקו והטעם סימכע ממנו סהסגות הטכליות סהס לקו ובהתרסל מן סהסגה ססכלית לא יד
ידרוט מנות התורה והאמונה רק הוא מבריה אותס . גס חופסר סקרא סחומר אס . ואומ' זה ססכוק כנגד ה
סאנטיס טיטימו כל סטדלותס לענות גוכס בענייני סמבהיליס ויחסבו להתקרב במעס' הזה אל ה' כאלו הוא
ית' צוה לאבד הגוף ולמחות סמו מתחת השמים ויניחו כל תורה וכל חכמה וכל דבר סכלי ולא יסתדלו רק בעי
בעיניו גופס וקרא העוסה זה בן מביט ומחפיר ואחרי סזרון סחכס או האב להוכיח הבניס והסתאי' הוא מזרן
את הבן אי זה תוכחת סיהיה מכל איס טוודמן ובפרט כטיהיה סמוכר סילמדוך מביא ה' תך לסגות מאמרי ד
דעת ויס לך להזהר מערמת סאנטיס טייפו דבריהס בדברי כזב ומדאיס לכל סהס מדברים דברי מספט והוא
סאמ' עד בליעל וליץ מספט כלומר לפעמים סעד הבליעל מראה בדבריו סמה טיליץ וליץ דרך מספט וכך פי
הרעעיס יאמרו האון בהבלעה ולא ירגיס האדם סחון סבלבס והס בעבור רפעס מעותדיס לספטסי רעיס נ
ולמהלומות והוא ססמך אליו ככוננו ללכיס ספטסי וגו' חדל אמ' אעפ' סהזהרתיך כעס ופעמים לסמוע
סמוכר מן סמייסריס אותך כוונתי סתטמע סמוכר מהאנטיס הטוביס בעלי דעת ובעלי אמונה טובה אבל
איך כוונתי סתטמע מוכר כל איס טוודמן בעל אמונה ככסדת וזה רצה באמרו חדל בני לסמוע מוכר כלומר
לא תטמע מוכר סיביאך לסגות מאמרי דעת או יאמ' ה' סחדל בני לסמוע מוכר הטוב סייסר אותך זולתך
סכחת סמוכר יביאך לסגות מאמרי דעת או יאמ' כי בעבור סהחכס הזה קרא סכמת הטבע מוכר בא לומר ה'
אעפ' סהחכמה סטבעית תתן מופת במה סייתחייב והוא הירחי סיחמן זה על הרוב אמנס במה סיבא סמוכר
על סמוכרטיס והספללות כמו קריעת יס סוף ומעמד הר סיני ועמידת סמסם בגבעון ופתיח פי סחתון וכיונא
בהן ממה טיכחיטו סמוכרטיס הטבעיסי וזה ממה סראוי סלא תאמין בהס' כי סס למעלה מן הטבע ומי הוא
ססדר הטבע כמו ה' ית' טכנה וכבראו וזה רצה באמרו חדל בני לסמוע לדברי סכמת הטבע סהקרא מוכר בעת
סיביאך לסגות מאמרי סתורה והכביאיס סהס דעת' עד בליעל' אמ' כי סעד הבליעל והוא סיעי' ססקר
הוא בטקרו וליץ סמספט כלומר יהפוך סמספט לדבר לך כי סכנה לכחת סמספט מעוקל וכי רפעיס והס עדי
הבליעל יכסו האון ויעלימוהו ולא יעידו עליו ומתוך כך לא יענש בעל האון ומלת' יבלע מעניין ולא יבאנו ל'
לראות כבלע את הקדס או יהיה יבלע מעניין בליעה והטעם סעדי ססקר יגרמו לאנטיס סיבלעו האון כלומר
סיעטו חמס וקרא עסיית סחמס בליעת האון ויהיה יבלע פועל יונא לסני פעליס ואיכסר סקר' סקדמ' כוונת
עד בליעל ואמ' כי כטתיה סחת מן סהקדמות כוונת היא סבה סהתולדה סתולד מהס תהיה כחב' רל סמספ'
וקרא פי רעעיס בעלי סחכמה סהטעאה ואומ' כי בעלי סהטעאה גרמו לאנטיס טיבלעו און כלומר סס סבה ט
סהאנטיס יאמיכו סכמכעות והכזב והוא ססך מן סכוונה מן סכמת סהגיון כי סכמת סהגיון ככדריה להודיע ה
סדרך טבו יבחן סחמת מן ססקר כדי סיכוין האדם אל סחמת ויברח מן ססקר ככוננו אמר כי
ספטסיס הרעיס סס מעותדיס לענוט בהס הלכיס וסמהלומות והס סמכות גס כן לחול על סגיו טל כסיליס
ומלת' ככוננו מסרתת במקוס סניס ועניינו ככוננו ללכיס ספטסי וככוננו סמהלומות לגיו כסיליס והטעם כי
הלכיס והכסיליס בעבור ססרן סכלס יחטאו ויעברו על מנות סמלך וטוודרו וכך יעברו על מנות מלך מלכי
סמלכיס ה' ית' ומתוך כך סס כענטיס יוס יוס

תאות אדם חסדו ושוב רש מאיש פוב: יראת יד
ידוד לחיים ושבע ילין בל יפקד רע: טמן עצל י
ידו בצלחת גם אל פיהו לא ישיבנה: לץ תכהו
ופתי יערם והוכח לגבון יבין דעת:

והוא סמך אל זה לץ תכה ופתי יערים ואכיל להוכי
לכבון ינעיל כי יבין דעת כי מי שאין לו דעת הוא
מבט ומחשיר יגדו וקרוביו הוא מסדד לבי יצריח
אם ואינו מתאזה להם מן האיש שאינו חפץ בקניני
העולם סהם כוזב והעניין שאין להם העמדה וקניני
רק הם כמנחא מיס חייס אשר יכזבי מימיו תחות

אמ' כי תאות רוב האנשים הוא טיסופר מהם חסד והעניין מהם יתאוו לספר בשיהם חסדס ויתפארו בין מח
מחסד מעטו ובין ממה שלא עשו ויתאוו טהאנטיס יספרו מהם חסד גם כן וטוב רים מאים כוזב ורל כי על דר
דרך האמת יגד טוב הוא האים הרם מן המהללים שלא יספר מבפטו חסד ולא יתאזה טהאנטיס יספרוהו מ
מאים כוזב והוא האים המתהלל והמתפאר במה שאין בו מן החסד או יאמ' תאות אדם חסדו כלומ' התאזה טת
טתיה באדם מביאצו לדי קלנו - ויהיה חסד מן חסד הוא וטוב רים כלומ' ית' תקנה יס למי שהוא רם מתאו
העולם וקניניו ואינו מתאזה אליהם מן האים שהוא חפץ בקניניו העולם סהם כוזב והעניין שאין לה' עמידה
וקניניו רק הם כמנחא מיס אשר יכזבי מימיו יראת ה' אמ' כי ביראת ה' היא מביאה בעליה אל החיים הז
הזמניים והם חיי העולם הזה ואל החיים הנצחיים והם חיי העולם הבא ועוד שהאים טים יראת ה' על פניו הו'
ילין סבע כי לא יהיה מעדת הכחמ' עליהם כפירים רטו ודעבו רק יהיה הכת הנחמ' עליהם יראו את ה' קדושו
וגו נכפשו תהיה טבע מויו עלין בעולם הנסמו ותהיה מן הכת הנחמ' עליהם הנה עברי יאכלו טהוא כינוי ח
אל הסגת הסכל וכן בטל יראת ה' בל יפקד רע כי הוא לא יפקד בחיו לקבל עונס זמני כי מתוך יראתו לא י
יחמ' להים ט היה ראוי חל העונס זמני וכל סכן שלא יחטא לחלדים סיפקד אחרי מות להביא עליו עונס רנ
הרני או יהיה וטבע ילץ ידבר בפני עממו ויהיה עניין הסכוק כן יראת ה' היא מביאה בעליה אל החיים הנכ
מי סהוא ילין סבע והט' מן החממות טבע סמחות ולא ידע דבר רע או יאמ' מי ירא ה' ולא ימוס להסביב כ'
כפשו מקניניו העולם הוא ראוי חל החיים הנכחיים והזמניים אמכס מי שאין מחסבתו כי אס לטבע כריכו מ
מקניניו העולם הכלה ולת יסר דבר רע ודאנה מלבי כי לפי רבית הקניניס תרבה הדאנה בהפקדה מנויף
חל זה טער רבתי קניניו העולם יסח הזדס את בוראו ויגבה לבי וימעול בו והוא ראוי מכני זה חל עונס זמני
ורוחני והוא אמרו בל יפקד רע מי טין ולא כפקד ממנו חים כלומ' לא יחס דבר רע לכפשו ול' וסו טמן
חמ' כי האדם עכל לרוב עבלותו הוא טוונן ומספיר ידיו בתוך הקדירה להנחיל ממנה המזון וליתכ' בתוך
כיו ומרוב עבלותו סימכא קורת רוח בהיות יו בתוך הקדירה מפני הקור המצערין לא ינחיל ידו מן הקדירה
ליתן המזון לתק' פיו וזהו גנות גדול ממנו טהוא לרוב עבלותו יתעכל מן האכילה סהוא טבת חיי גטו ומנו
סיתרסל העכל בעניניו הזמן כן העכלים האמתי' ס יתרס'ו בקנות החממה האמית' ס היא מזון לכפס המסכ'
זימיתיה ברעב וטבמא מן הסגנה עד שלא תזכה חל החיים הנכחיים לץ תכה חין הכוונה באמרו
לץ תכה טים לץ להכות לץ כדי סיקכה בהבצ' ההכאה סהיה ערמה האי' חפתי רק עניין ימאמ' כן בעצ' סתכה
ה' בעבור פחיתות חפתי יקנה ערמה בראותו מכות הלץ והטעם כי רוב הפתאו לא יתעוררו להטות פחיות'
לא יזהרו מעשות רע עד סיראו זולתס בענמ' ס בעבור הטעם והו יתעוררו ויקנו ערמה ברעית זולתס וממ'
נפתי יערים ולא אמ' סהכס יערים כי סחכמים יזהרו מעממ' מעשות רע וספתי לא יערים עד סיראו רע זונתו
זה דומה למאמר אחד מן החכמים סאומ' ראוי סיווסר האדם ברעית זולתו ולא יווסרו אחריס ברעיתו ומי סל
ס'א יווסר ברעית זו יוסר ה' בו אחריס ועל כיונח בזה אמרתי בסורי קזה מוסר' והוכיח לכבון יבין דעת
דומה למאמרו תחת גערה במבין מהכות כסיל מאה או יהיה עניין הסכוק כן תבה הלץ ותיוסרהו להסירו מס
מהכלו וחס יהיה פתי מן החממה בסבת ההכאות טתכחו יקנה מן הערמה והוכיח לכבון כלומ' וכן ראוי ס
ס'וכיח לכבון כי בהבצ' התוכחת יבין דעת כלומ' יבין לרעת או יאמ' כי אס יוכיח לכבון והוא בעל הכמת הל'
הלימודים ויתעוררהו סלא יטאר לעולם במחטף ידיעת הלימודית טהס סוחות עמוקות הוא יבין דעת כלומ'
הוא יקח הלימודית בהטעות ויעלה מהס אל חכמת הטבע ואל ידיעת אמיתת סכמחות סידיעתס דעת אמתי
כמו העכל סהוא טוונן ידו בגלחת וגו' ולכן ראוי לכל אדם להוכיח הלבים והפתיאים המתדסלס והוא

לא יחרש ושאול בקציר ואין בים עמקים עצה
 בלב איש ואיש תבונה ידלגה רב אדם יקרא אי
 איש הסדו ואיש אמונים מי יכעא כהדרך בת
 בראו צדיק אשרי בניו אחריו

המענות לקניין החכמה ולעבוד ה' ולעשות מצותיו
 בחורף כי הם ימי חרפו ואמ' כי העצל והוא המקצר
 בעבוד האל ית' ולא יפרע חובת ה' עליו והוא יפרטל
 בימי חרפו בהיותו בעולם הזה שהוא עולם המעטה
 בסבת רוב תאוותיו הגוברות עוד מעט וצא עת ה
 הקציר והוא המות המענות לקצור בו כל איש כרי

מעטיו אם טוב ואם רע והוא יסאל לקבל עונג ופומחת עולם הבא בסאר הכנסות שהוסלמו ולא ימצא רק י
 ימצא מר ממות מים עמוקים אמ' כי לכל איש ואיש יש דיעה קבועה בלבו וכן ההכנ' לקבל צורת
 הטבל אם יכוין אל זה אמנם תאות העולם גרמות לרוב בני אדם שלא יתעוררו אל זה ותהיה כח ההכנה בהם
 לבטלה אמנם המנליחיס מבני אדם והם סראוי לקרחה הנמי תבונה והם מסתדלים סכח ההכנה בהם לא ת
 תהיה לבטלה והעצה והסכל והרכמה הנסרסת בלבם יוציאוה אל הפועל ודמה החכמה הנסרסת בלבם למים
 עמוק' ונחתם אל הפועל האלדי ללויית המים או יאמ' לפי פסוטו כי החכמה סתיה בקצת אנסי אשר בה
 יתנו עבות כאותות לעצמם ולזולתם היא בלבם לדמיון המים העומדים בצור עמוק לא יוכל האדם עליה רק
 בתחבולה לדלות אותם עם הדלי ובעניין אחר לא יוכל עליהם וכך גם כן העצה היא חרותה בלבות הרכמים ו
 ומי טירכה להסתמם בה לבורך עצמו או לבורך זולתו יעמיק מחסבתו וסכלו והוא דלה ידלה אותם ויעיל לו ו
 ולזולתו או יאמר כי העצה היא בלב החכמים כמים עמוקים והוא בינמות לתת עצה למי סיסאלכה ממנו וא
 ואם יצטרך לעצת אדם חכם שהוא ראוי להקרא איש תבונה הוא ילך וידלה העצה מלב החכם והעניין שהוא
 יסאל עצה מן החכם ויקבל את עצתו ולא יעשה כמעטה הכסיל סלא יסאל עצה על מעטיו ואמ' ההכ' הדעתן
 סהאכטיס צריך לענה ואיפסר סקרא איש תבונה טעל חכמת הלימודים ואמ' כי כל איש יס לו כח ויכולת לה
 להעמיק סכלו ולהמניה תחבולות על כל דבר סל חכמה אמנם מי שהוא מצעלי החכמות שהוא מוציא זה הכח
 יותר אל הפועל הוא בעל חכמות הלימודים כי הוא יעמיק בחכמת המספר והתסבורת וימצא בטבלו עכויס
 סהס במעט יועמד סכל ומהס יעלה אל חכמת הגלגלים וכוכביהס ואל ידעית תנועותיהס וענבי גרמיהס וכי
 וכינצא בהס ואל זה כיון באמרן ואיש תבונות ידלגה כלומ' בעל חכמת הלימודים הוא דלה בסכלו הערמה וה
 והתחבולה ומוציאה אל הפועל רב אדם כגד' מן רבי המלך ועניינו האדם הגדול במעלה ואמר
 כי האדם הרב הוא גדול במעלה על כל איש ואיש מבני אדם יקרא ויכרו גדולתו וסכדו והעניין סהאכטיס יכ
 יסארוהו ויספרו ממנו ססד לסחדס ממנו בעבור גדולתו יהיה איס ססד או לא יהיה אמנם איס טיהיה בעל א
 חמוניס כלומ' כאמן רוח ודבריו חמתיס ונהמניס סיהכרו האכטיס ויכרונו על סכדו וסלימותו למעל' חכמתו
 ולא מכני יראתס ממנו מי ימצא כלומ' בקוסי ימצא זה ולעתיס דחוקיס כי מעטיס סס סימכאו על זה סתמר
 או יאמ' כי רוב הנסי העולם יקראו כל איש ואיש מהס סכדו ויכרונו עליו והעניין סהס יתפארו בחכמה אשר
 קנו ולא ירבו בקניין החכמה למעלתה רק סיתפארו בה סכל בני אדם ואמנם איס חמוניס טיהב החכמה לה
 למעלתה ויקריתה כדי לקנות אור לכפסו סמסכלת יהיה כאמן רוח מכסה דבר סכך מאותס טקוראיש סכדס
 בטיהס ונאס יהיה סכדו מענין ססד הוא טהוא ענין סצו והקלון ואמ' כי רוב האכטיס מה סיאמרן ויעסוס
 הוא חרפתס וכלימתס והטעס סייסמו תכליתס חוס סמסוס אשר הוא הרכה לו מכני טבו כסתרף עם סאר צ
 בעלי חייס בלתי מדברים ויחמדו קנייני העולם הזה אשר סכל וריק יעזרו אמנם אס חמוניס סיהיה כאמן ל
 לעסות מה טכיון ממנו מי ימצא כלומ' איכנו כמצא רק לעתיס דחוקיס ולכן סמכוון מן האדם סיהיה אדם
 היה מן הראוי סיהיה הינתו אדם יותר קל עליו מהיותו כוטס למדות סאר בעלי חייס סלא כוון ממנו זה אמנ'
 באשר כסעכל בענין המציאות אנו מונחיס זה העניין דל היות האדם אלדי דבר זה דחוק מכל דירוק כי כוון
 לעלות מן הבחמיות אל האלדות וסבת זה אהבת קנייני העולם והתענוגיס סגסמייס המרסיכי אר כני ססכל
 וזה רכס באמרן ואיש חמוניס מי ימצא מתהלך אמ' כי סכדיק והוא האדם סטלס העוט' כדק לכפסו
 ואינו הומס אותה מחוקה וגם עסה כדק לולתו ככדקו כפס סחולכיס אחרי עצתו הוא מתהלך בתומו וייהס
 לו סתור כא' לו לא כמצא סתור כח בעצורו ומתך סהוא הולך אחר ס' ימותו סמכוון וימנו סריו ואס לא כנכס
 ולא די סהוא מאוסר בזה וצגא אלה סגס בניו או אותס טילמדו גגמה סכני ססריהס

לץ היין המה שפר וכל שגה בו לא יחכם : גיהם
בכפיר איבת מלך מתעברו חוטא גפשו : כבוד ל
לאיש שבת מריב וכל אויל יתגלע : מחורף עצל

ולרוב התמדת חנל העונסים עליהם ואם דרך מסל
כי לא כמנאלו הסכטוס והם העונסי והמהלמו והם
החכות דק בעבורם אמנם חזדיקים והחכמים אשר
כצן ה' ית חכמה בלבם ומחול עליהם העונסים דק
הם ראויים לטובע סמחו : לץ היין אם על דרך

הרחבת הלסון כי היין הוא לץ והסכר הוא המה והטעם כי הוא יביא האדם הסותה אותה להיות לץ והומה נח
כאלו אם לץ סותה היין והומה סותה סכר כל סוגה בו לא יחכם כלומ' כל מי שהוא מתענג בסתיית היין לא
יוכל לבא לירי חכמה כי הסכרות יטרידו מקייץ החכמה ואיכסר סקרא היין והסכר במקום התענוגים כול'
ואם כי מי שהסקה כפסו באהבת תענוגי העולם לא יחכים כי החכמה ותאות העולם הן בסתי צרו' כמו שאמ'
אחד מן החכמים התאנה והסכל גסתי צרות לא תרצה האחת אם לא תקציף הסכר. ואיכסר סזה הססוק דק
עם הססוק סלפנוי שאמ' ככוכו ללכיס טפטים ואמ' כי כבת היות האדם לץ הוא היין כי לץ היין הומה סכר
כל סוגה בו לא יחכם ויביאנו גס נן להתעבר ולכעום עם המלך שאימתו היא כנהס הכפיר אשר הנוכעיסו מ
מתחייב בצפטו וכל סכן אם יהיה המלך הכז מלך מזכי המלכים ית וכבוד הוא לאים סבת ממריב כלומ' סלא
יתעבר עם המלך וכל אים אויל יתגלע והא יסחד להריב עם המלך ולא יעסה מנותו ומתוך שיתעצל בימי ח
חרפו לחמם כסיום אל אחד מותו פרי מעטיו לא ימנח כוסר לכפסו כי כמים עמוקים ענה ב'ב אים ומי סה
אים תבונה ידלכה כלומ' יוכיא לפועל מה טיט לו להוכיא ויש סהתעצל ולא דלח העז מלבג הוא טפטע בצכסו
וגם האים תבונה סידלכה פעם יהיה אים אמוכים טיהיו מעטיו מרובים מחכמתו ויתפאר במעטיו וזה רצה ב
באמרו רב אדם יקרא אים הסרו וגו' אמנם כטימנח אים אמוכי' סיהיה תמיד בצכמתו ובמעטיו אשריו ואשרי
צכוו אחריו והבוחן לבית וכליות לדעת הזכיס והטעוריס הוא מלך מלכי המלכים והוא מזריה בעי
בעיניו הרעיש והוא שאמ' מלך יוסב על כסא דין מזריה בעיניו כל רע וההמוך אליו ואעב' סה ית בוחן לביתו
וכליות גס במעלליו סל כער יתכר וכל אדם לא יוכל להכיר אם זך ואם יטר פעלו ויש לאדם לסקנח עיניו
בדישת החכמה והוא אמרו און טומעת ועין רואה ה' עסה גס סניהס ולכן אמ' דרך ענה אל תאהב סוכה כן
תורם רע רע יאמ' הקוכה יס זהב ורב כניניס כמו סנפרים אחר זה כהס אמ' כי האימה טיהיה לע
לעבר מן המלך כסיקנוף עליו הוא לדמיון מה טיקרה לאים מן האימה צעת סינחוס עליו כפיר אריות טיט
טיסאג לקראתו וכסס, כלומ' בצת טהוא מטיל אימה על עבדיו מתעבדיו חוטא כפסו כלומ' מי טהוא גורס טה
סהמלך יכעום עליו הוא חוטא על כפסו כלומ' גירס מיתתו והזכיר זה להזכיר האכמים מהמדות לכני מלך
מלכי המלכים הרצה סהוא אלדים חויס אשר מקצפו תרעט הארץ ולא יכילו גיט ועמו כבוד אמ' כי כבוד לאיש סיסב ולא יעסה הריב והטעם שאם יריב אדם עמו לא תהטוב טבעת סיסמע אדם חרפתו
מאותו טיריב עמו או סיסבול בזמנו כזק ובסת סיהיה לו הדבר לחרפה דק כבוד הוא לו בצעת סלא יריב כי הם
הסבל הוא מן המדות המהוללות מזורף אל זה סהוא בעבור סתיקתו יכחס חבירו סגידף אותנו ולא יוסף לריב
עמו עוד אמנם מי טיעכה על כל דבר הוא גורס טיסמע מן הדברים סל בזיון כהס וכהס ולפי הסתיק גורמ'
לאים סכבר אמנס האויל יתגלע כלומ' יכרסס עמנו על הריב ויתכסס בו ורחיב המאמר בענין הריב סהוא

יכעום מדבר אחד סיסמע וסטותו גורס סיסמע כהס וכהס מחורף אמ' כי האדם העצל מפחד ס
הקור והחורף לא יחרום אדמתו והאדמה קטאה סממה לא תזרע ולא תצמיח ולא יעלה בה כל עשב ומתוך כך
כסיבא זמן הקציר סבי יקכור האדם מה טזרע בזורף הוא יסאל התבואה מאותס סזרעו ועבדו טדוניהס בז
בחורף ואין מי סיתן לו טאילתו וכמו טיקרה בענין עבודת האדמה כן יקרה בכל עניני העולם כי מי סלא י
יסדל לקנות הון בימי בחרותו כטיגיעו ימי סוקנה לא יהיה לו דבר סיטפרנס ממנו וכץ יקר' בענין הזכיר
ובצבודת ה' ית' כי מי טיטרח בערב טבת והוא מסל אל העולם הזה סהוא עולם המעסה יאכל בסב כלומ' ימנח
עונב ושמחז בטבת טהוא מסל לעולם סכולו סבת טהוא עולם הכשמו וקרא העולם הזה זמן הבחרות

אל תאחז שנה פן תורש פקח עיניך שבע לחם
רע רע יאמר הקנה ואול לו אז יחדל ליש זרב
זרב פנינים וכלי יקר שפתי דעת : לקח בגדו כי
ערב זר ובעד גבריה חבלהו : ערב לאיש לחם
שקר ואחר יבלא פהו חזק : בחדשבות בעצה

ואזכור הסינה מפני היות הסינה מקור הדבק בצעל
ואחז חזן ראוי לך שתתירם : רק פקח עיניך וטבע ל
לקח כלום פקח עיני טכלך ורחם מה סנריך לך וה
הסתדל עליו ובכך תסבע לחם כלום ובעניין זה ת
תמנח מחיית ומכולת לביתך ורמו גס כן שאם יתד
יקרם האדם ולא ידרום החכמה בזמן הראוי אל זה
הוא מביאו אל העניות הגמור והוא עניות החכמה ו
תאמרו פקח עיניך טבע לחם רל פקח עיני טכלך ו

ותסבע מן החכמה שהיא לחם אביריט הראוי למאכל אדם ולא תאכל מאכל הברמות רע רע אומר כי
הקונה בעת שהוא עומד לקנות הדבר הוא מזלזל בפיו הדבר שהוא רונה לקנות כדי שימכרהו חליו המוכר בו
בזול ואחרי קנותו הדבר וילך לדרבנו אז יתחלל ואומ' שהדבר טקנה טיה יותר ויותר ובחכמתו קנאו בזול יט
זהב אומ' כי האדם יוכל לקנות זהב ורבוני כניסים והם האבנים היקרות הנסגרות לפני ולפנים וכל חילו ו
וחף חס הם יקדים ומועילים ים דבר יותר כבוד יותר מועיל מהם והוא ספתי דעת כלומר הו יביר סינר בו
האדם בחכמה ובטל ויהיה ענין הכסף כן יט זרב כלום יוכל הדוס לקנות זהב ורבוני ככ כי המנס

מי הוא הכלי היקר הוא הכבוד והם סהו בריס הנאמרים ב עת יועילו יותר מהזהב והכניסי ותוכשר טזה הכסו'
וט לנו קטירה עם הכסוקים טלפכנו אסר התחלטה הנה חזן סומעת ועין רואה ויהיה עניין הכסוק כן סהעין
טרונה הדברים הנראים ונעטת על תכונה כהותה נרהות והחזן סהיא סומעת הקולות ונעטת על תכונה כה
גאותה לסמוע ה' טעסה כל שאר הנמצאות הו טעטחס כסאר צעני חייס עטה גס טכיהס בכונה וירבון יותר
כטוכיס באדם כדי טיסוגו באמצעותם בהכמה העליונה וכספחותיו ית' וחדר טהוא ית' המציהס באדם להגיש
אל זה התכלית חזן ראוי לאדם להיערסל מחקור מעט ית' כפי סגתו ולכן סריך אל זה הל תארב סינה פן ית'
תורט כלום אחר היות עין רואה וחזן סומעת אל תחב טינה אסר בו תחט טכה האורות ותבצדנה החכמה כ
מטמוע כלום לא תתעכל מקנות החכמה רק פקח עיניך הרואות בהרבות ותסבע לחם כלום תקנ' מן הרבמ'
באופט לסבעה ופקח עיניך רל עיני טכלך כי העיניס הם פקוחות לעו. י. מ' אחר זה רע רע אחר הקונה
כלום בהיות מדרך האדם מתעסק ללמוד החכמות בעת קנותו אותס אמנס אחרי קנותו אותס קניין הוק ני
ותייטבו דברי החכמה בטפסו ולא יטריך להנטער חו ייע סיעור מה טהועיל לכסו ויתחלל ויתמר ים זהב ו
זרב כניסיס וכלי יקר ספתי דעת כלום חך עסרתי מנאיתי חזן כי ים לי זהב זרב כניסיס וכלי יקר ספתי ד
דעת וזו יאמ' יט בצנולס זהב זרב כניסיס והכלי יקר על הזהב והכניסיס הוא ספתי דעת טהגצתי חליו בטורח
לימודי לקח בגדו חומ' מי טעטה ערבות לאדם זר סופו טילקמו בגדיו ממנו למשכנו ככ צור הערבות ה
הערבות הווא ובעבור סערב לכרו חו סהוניה ממינו וסגג בורה סושו סחבלתו יסיב והדי הווא בככוק הזה
כמנוס קח בגדו טל סל' כי עטה ערבות לזר ובעבור טטה בורה קח ה. סכונ ממנו ואיכסר טקרח היכר ותא
ותאוויתו זר וככרו מעממת האדם וקרח הכרויה סבהמית תירט גבירתה ואומ' כי מי טיתפחה חל סינר וימלי

וימליסו עליו והססחה היא סכפס סבהמית תירט גבירתה סהיא הככס המסכל סופו טיסו. חו בו מטלח'
מלאכי רעים יפסיד ממוכו בטבת לכתו אחרי תאוותיו וגס אחרי מותו הוא מעותד אל העוכס הראוי לו כפי
קיבורו בעבודת ה' ערב אמ' כי הסקר הוא ערב צעיני האיש שיאמרהו ולא ירגיס בהיזק סיגיע לו ו
ולולתו ממנו ואחר כלום ונס' ה' העניין ירגיס מה סיגיע לו מן ההיזק בעבירו והוא אמרו' ואחר ימלא כוהו
חנץ ובעבור שאמ' לחס סקר על כד הרחבת הלסון אמ' ואחר ימלא כלום הוא סבור טפיהו מ' לחס והעניין
סיגיע לו תועלת סקר לא כי כיהו מלא חנץ ו. לחס ופי' חנץ סברי כלי חרס חו אבניס מן ויגיס בחנץ טני
כלום לא יגיע מן הסקר כי חס היזק מהסבות אמ' כי כל אחד מן המחטבות טיחסוב אדם לעסו'
צדד מעני יכוו המחסבה הווא תגיע אל סכועל בטלימות כסיעטנה בענת יועץ חכס ורמו כי חס לא יעטנה
בענה לא יגיע אל תכלית טוב ובעתחבולו עטה מלחמ' כלום ברבות נהלחס עם זולת' והוא ינריך חו עם חמריס
עטה סמלחמ' הווא בעתחבולו ובערה' כי התחבול' תועי' ותעמוד במקוס סלא יעמו' כי טוב' חכמ' מכלי קרב

מלך יושב על כסא דין מורה בעניו כל רע: מי י
 יאמר זכיתי לבי טהרתי מחטאתי: אבן ואבן א
 אפה ואפה תועבת ידור גם שניהם: גם במעלה
 במעלה ליו יתנכר נער אם זך ואם ישר פעלו: און
 שמעת ועין ראח ידור עשה גם שניהם:

מלך יוסב אל' כי בעת סיהיה מלך דורס מס
 מספט ומסיר נדק סיהיה מתכוון להזיף האמת לא
 לאמיתו וזה דנה באמרו יוסב על כסא דין ויהיה מו
 מואם ברסעים ובענמי הרע עד טהוא מפחדס בר
 בראיית עינוי והטעם טהוא מביס אליהם בעין האו
 האיבה עד טבראיית עינוי מבריחס מפניו ומפזר און
 אונ' בכל פיהה מי יאמ' כלומ בעת סיהיה
 המלך על התאר הנז' מי מבני אדם הרסעים טיאמר
 זכיתי לבי ואכי טהור ממה סיחסבו האכסיש עלי לחטאת והטעם כי יראו ממנו בראיותס טהוא קץ באכסיש הר
 הרסע ומריחס וכאלו יחסבו טהמלך ידע כפון לבס ולפי יפחדו לומ' בפניו בטיהס דבר טאינו בלב ב'ודעס
 כי היות האדם אחת בפה ואחת בלב היא תועבת ה' ותועבת המלכיס העומדיס בארץ במקומו והוא אמרו אבן
 ואבן אבן וקרא האדם טהוא אחת בפה ואחת בלב והוא הרסע האומ' זכיתי לבי טהרתי מחטאתי אבן וא'
 ואבן איפה ואיפה כלומ הוא לדמיון האים סיס לנ' בכיסו סני מסקלות גדול וקטן ויטעמט באי זה מה טירבה
 און יהיה אמרו אבן אבן פסוק נסרד ואין לו דבקות עס הספסוף' אסר לפניו ואמ' כי מי סיהיו לו סני מסקלו'
 מלא וחסר ויקנה במלא וימכור ברסר תועבת ה' גם טניהס ואומ' גם לרמוז כי לא הגונב והגוזל בלבד הס תוע
 תועבת ה' כי גם אבן ואבן איפה ואיפה הס תועבת ה' ובאמרו מלך יוסב על כסא דין רמוז גם כן סיתענודר ה
 האדם בראיותו וחסבו סאס יודמן טמלך ברס נדס יסב על כסא דין ויהיה מזרה בעינוי כל הרעים לא יהיה מ
 מן הרסעים סיאמר זכיתי לבי טהרתי מחטאתי כל סכן וכל סכן מלך מלכי הקב' ית' לעד ולכנה נכ
 נכחיס טהוא נטב לריב ועומד לדין עמיס ובמספט יבה עס זקני עמו וסריו וא' כל המעסה יביא במספט על
 כל גלוי ועל כל בעלס אס טוב ואס רע' דינא יתיב והסריון פתיחו כורסיה סביבין דכור גלגלוהי כור דלוק וה
 והוא מואס ברסעים ומסליכס מעל פניו מי זה ילוד אסס טיוכל לומ' לפני בוחן כליות ולבנות אלדיס כדיק ז
 זכיתי לבי טהרתי מחטאתי ואס תאמ' אין רסע בעולס סלא פעל מן הצדק ועסק במנות עס התחברו עס ה
 הרסעי והמסכו אחר תאונת העולס זה המעסה איכנו מן המכוון ממנו ית' כי היות האדם יחט' לרנוכו ויעסה
 מנות בודאו לרנוכו בעת בראיותו והכלת גופו יעסוק באהבת העולס ובעת ברנו ינעק לאלדיו ויעסה מן ה
 העבודה וסמרי כפי בחירת יברו ותאונתיו אין המעס' הזה רנו כי הוא דומה במעס' הזה למי סיס לו ב' מסקלו'
 אחד גדול ואחד קטן בעת סיהיה תועלתו להסתמט בגדול ויטעמט ולפי אמ' תועבת ה' גם סיניהס גם אמר
 בי בפעולות סיפעל הנער בנערותו יוכל להבחין האדם אל אי זה דרך יטה במה סיגדל אס לדרך טוב אס לר
 לדרך רע וזה סאתה תראה רוב האכסיש כפי מה סתראה עכיינס בימי הנערות כן ילך על הרוב בימי הבחרו'
 והזקנה והוא כאלו אמ' גם במעלליס טיעסה הנער בימי הנערות יוכר אס יהיה זך ויסר פעלו בעת סיגדל און
 ת יהיה מלת יתגבר מענין ויתכבר אליהס כלומ חפס' טעל הרוב יראו הנערים בנערות' מה סעתיד להיו מחץ
 לבסוף לפעמיס תמצא סהס מתככריס כלומ סהס מראיס בנערותס הסך ממה סיהיה עכיינס לבסוף . וזה ס
 סאתה תמצא נעריס תראס חרוניס ובעלי סכל טוב וכאסר יג' לו יהיו חסריס ופחותיס וכך בהסך גלפי זה ה
 ספי יהיה טעס למלת גם כלומ חפס' טעל הרוב יראו הנעריס מה סיהיה מעכיינס לבסוף גם תמצא נעריס ל
 לפעמיס מראיס בנערותס הסך ממה סיהיה עכיינס באחריות און אומ' כי האון סהיה נעס' על תכונה
 סהיה מקבלת הקול המדובר עד סהיה סומעת הקולות ומבחנת הדברים סהס וכך העין סהיה נעטת על תכו
 תכונה סהיה מקבלת הדברים הנראיס ומבחנת הדברים הנראיס הבריא ית' עסה סניהס ואחרו סהוא ית' עס'
 על תכונה סהס רואיס וסומעיס יס לנו להאמין אמננה טלימה כי הוא ית' רואה וסומע כלומ סגלויס חרנעיס
 לפניו כל מעסה בני אדם והזכר' לומ' זה כנגד האומריס לא יראה יח ולא יבין אלדי יעקב ולפי אמ' זה
 החכס און סומעת ועין רואה ה' עסה גה טניהס על הדרך סאמ' דוד ע'ה הנוטע און סלא יסמע אס ינר עין
 סלא יביט אל אמ' כי אין ראו' לאדם להטרטל בעטיית מעסיו מפני סההטרטלות במה סכריך האדם ל
 להטרטל בעולמו מביא האדם לירי עניית ואומ' אל תאהב סיננה אין המכוון בסיננה לבד רק סהטרטלות במה
 סכריך קרא סיננה

אל תאמר אשלימה רע קוה ליהוד ויושע לך : הע
תועבת ידוד אבן ואבן ומאונני בידמה לא טוב : כי
בידוד מצעדי גבר ואדם מה יבין דרכו : כונקש א
אדם ילע קדש ואחר נדרים לבקר :

וה' סופה רע וזה טאחרית לא תצריך סתלקח ממך
לא תרמר אשלימה רע למי ס' לקח ממך אחרי טלא
עמלת בקניי הממון רק באה לך דרך בהלם פתחו
רק קוה לה סיקח כקמתך מלוננו סלקח ממך או ק
קוה לך סיסלח לך רינח והטלת ממקו אחר והוא יוק
יוטיע אותך אש תקוה אליו אל אמר אש היו

הזיקך אדם לא תעורה ליקח הנקמה ממנו ותאמר בלבך אשלימה רע אליו כינו סהוא הזיקני
ואמר טכיון לנמ באומרו אל תאמר אשלימה רע כי אחרי סה' ית' הוא עטף וכוונכך והמניח בך הנפס היודע'
לחכי כפלאותיו ולמדנות בדרכיו כפי היכולת והטוב עמך כל הטובצ אסר לא יספרו מרוב ואל תאמר אש
מס' מה רע להפעיל כחוציק ויבוייק אסר המניח לה לפעול בהם אלדעית לפעול בהם פעולות בהמיות קוה לה
כי וייר אל תקוה להככל מן הרע או להגיע אל הטוב בחמתך ובאשר ממעיק רק הסלך על ס' יסנך וקוה אליו
ס' מה יבחר לך הטוב והוא יוטיע את כפסך ובעניין זה תהיה כוסע תטועות עולמי ובעבור טאומר קוה לה' כי
ו' טב לך סמך אליו תועבת ס' אבן ואבן כלומ קוה אליו בכל לב ובכל כפס ולא תהיה אחד בזה ואחד בלב כי
תועבת ס' אבן תועבת אמר כי תועבת היא לפני ס' ית' מי סיס' לו כפיסו אבן ואבן כ' וי' ב' מסקלות אח'
נלא וחד חסר ויקנה בתלא וימכור בזהר וכן טיהו לאדם מאונני מרמה כלומ מסק' ית' מוכנו לרמות
בהם האנשים אינו דבר טוב ואפטר סקדא החכס אבן ואבן מי ס'ט בלבו דבר אחד וינראה בפיו דבר אחר
וקרא מאונני מרמה דברי הטעה או המופתי הנעטי בחכמות נעטות על י' הקדמות הטעות וההקדמות
הס קרח מאוננו לבי סהס יסקלו הדברים ויבחנו האמת אתס וכסת' הינה ההקדמת מוטעות ומרמות נקראו
מאונני מרמה לפי סההקדמות עומדות להבזין האמת מן הסקר ונב' הטעה יקדים הטעות נקראות מאונני
מרמה ומולדות סקר ואפטר סכונ באומרו ומאונני מרמה לא טוב כי נריך לאדם טיהו לו

מאונני כדק וחוא ס טקול בפלס בינתו כל דבר ביוס' וכעת טלא יסקול הדב
ס' בריס כדק קורא פלס בינתו ומאונני הכמתו מאונני מרמה ואחרי סהזכיר סיהיו פיו ולבו סיוס כי תועבת
ס' היא לה ו' חזר בזה ואחד בלב אמר מה מצעדי גבר כונכו (לכן קוה א' י' בכל לק' סיבחר לך הטוב בכל מ
מעטך בזה אמר כי מה כונכו מצעדי גבר והענין סחכמתו העליונה מסכמת הדרך סידרוך בה האדם
ככני עולמו ואחרית הדבר ההוא כפי מה מצבונר החכמה העליונה ואחר סהדבר כן האדם מה יכין דרכו
כלומ ח' יוכל להבין ולומר זה הדרך רונה ללכת אחרי סהוא י' עלה מכין טעדו והוא רומה לאומר לה לקל
לקלי המרוך ולא לבגדריס סה' המה וכל זה כאמר בצמל האדם סיעמול תחת הסמס לא לטלול הבחירה מן הא
האדם לכונן מהטוב ו' ס' מה רע כי בחירת האדם באה מכח האלהי אסר באדם טהוא למעלה מהסמס ואס
וחפטר ס' אלו' ח' ראוי לאדם טלא ישען בבחיכתו להככל ממקרי העו' ס רק סיבטח אל ס' בכל לבו והו' ית' יב
יבחר לו האובולא יהיה מנת כסיליס סבעצ נרתס לא יצנו בטחונס בה' ית' רק ידיו כהרוס אס ס' יוטיעס כ
כאדם ס' ית' ליתן סנחד לאחד סיס ר מעלי' הנזק ומה יתן לה' טחכ' טלנו ומוסף על זה טאחרי סכדר כדרו
וככל יצח'ט ו' בקס מי טי' ציר לו ולא ידע ס' ית' סהוא מ' ק' חכס הוא מזרה הרטעיס ומסיב עליהס אובן פור
סורעטס מוקט אס כי מוקט יהיה לאדם בעצ

זה יה ס קודס ומל' ילע קודס רונה בו הדבר מן וסמת סכין בלונך בטבור סיהיה הדבר וכא' לנ
אמר מוקט הא' אדם בעצ סידבר זה יהיה קודס לפי ס אחר סכדרת לה' הוא יבקרנו וידרשנו מעמך ואס לא
יתן כא' כדרת בפיך יהיה בק' חטא או יאמ' מוקט הוא מומ' זה יה ס קודס ממ' אחר כדריס לבקר כלומר א'
אחרי אס' כדרת תבקר באיזה ענין היה הכדר והס' דל לטלמו או יאמר מוקט הוא לאדם ס' י' קדיס ככסיו ויח'
זה יהיה קודס וכן הוא מוקט מי טהוא סולך אחר כדריס לבקר כ' וימר טהוא מחכס ורגל לטעות כדריס או
ויהיה ענין הסמוק כן מוקט אד' כלומר כסיעע מכסול ומוקט לאדם הוא יקרא לאלריו וידור כדריס כ' וימר
בעצ מוקטו לחמור זה יהיה קודס ואזר ט' ילחו ס' הוא יבקר ויחכס אמתלאונצ כדי ס' א' לט' ס' כדרו או יאמ'
מוקט הוא לא' ס טי' אכל בלוננו או סיהנה עמה סיקדיס לט' ו' ו' אחריו הדבר סהפריס עכמו יבקר ליהנו מה'

תכון ובהחבלות עשה מלחמה גולה סוד הולך
רכיל ולפתה שפתיו לא תתערב מקלל אביו ו
ואמו ידעך גרו באשון חסך גחלה מבחלת בר
בראשונה ואחריתה לא תברך:

ואיפסר כי עסה מוטף עצמו ואחר עמו והוא כאלו
אמ' מחטבות עסה בענה שתכון רצה כן הוצא מחס
מחטבות למעסה בענה שתכון וזה ראוי לכל עסק
טחא בן צבי אדם ואומ' המלחמה הכראת להעיר ע
המלחמה הכסדרת היא מלחמת האדם בעצמו ע
בצבור יצרו הרע שהוא כמסך לטבע האדם הנריך

לעמידת הגוף ולקיוס המין ואי איפסר לגרסו כולו והאדם בן על מחטבות בזה סימסך אחריו ובמה שלא ימ
ומסך אחריו ונריך האדם להציעץ בתורה ובעת סיכא המלך זקן וכסיל וגרנ' ומבב העיר ללכדה ולהרסה י
יקנס הילד המסכן ומכס כנגדו ומלט את העיר בחמתו ובתיבולותיו ומעט מעט יגרסכו ואז יככע לצבו הע
הערל גולה איפסר מזה הפסוק יש לו דבקות עם הפסוק שלכניו טחא מחטבות בענה תכון וגו'
נבא לומ' בפסוק הזה כי מן התחבולות והענות הטובות הוא לגרס רכיל או טמוניא דבריו בספתיו מפני אף
סלא יתכנין לענות רכילות כי אס תנא מחטבתך תוניא חל הפועל הכונן וכן אס תרצה לכנח מלחמתך אינו
ראוי טהיה עמך אים רכיל מג' א סוד מפני שהוא יפרסם הודך ויגלה מרסבתך לבעל דינך ולא תוכל לו ופי'
פותה טפתיו כמו פותה ספתים כלומ' סינוניא בספתיו דברים בפתינות ולכן אמ' הרכיל מדרכו לג'ות הסודו'
וכן האים המוניא דברים מפני דרך פתינות לא תתערב עמהם ולא תעמוד על סודך או יהיה הפסוק הזה ע
עומד בפני עצמו ואומ' לגולה סוד הולך רכיל ולפותה ספתיו לא תתערב מפני טהס יגלו סודך ותהיה מלת ג
ג לה חסרת למד ועניינו לגולה סוד או הלמוד אסר במלת ולפותה מטרתת גס ברהסונה או יה' גכנין הפסוק
כן מג' א סוד הוא ההולך רכיל בחבירו ולכן לא תתערב עמו ואס לא כוכר וכן ולפותה ספתיו אל תתערב גס
כן ואיפסר סקרא הולך רכיל מי סבור סיהיה כנר בכל דבר ואפי' דברים טחין בהס סוד רק סבור דברים
סקרא כך או איפסר סקרא גולה סוד מי סמגלה סצרי התורה למי סאינו ראוי והגון לעמוד עליהם והמנות
המעסינות סאינו צריכים לעסותן כמטמען והוא סובר סיהיה להס פי' אחר ואין צורך בעסייתס וקרא כותה
ספזיו מי סהוא בהסך זה והוא האדם הסובר סחין כנימ'ות ותוך לרבר מהדברים ולא יקחו מן הרבר רק סכ
הנגלה המסודרס ממנו כי סתי אילן הקצוות מגנות ומסוכנות וראוי להריקס בתכלית הריחוק מקלל
אומ' מי מקלל אביו או מי סקלל אמו או זה מהס סיקלל הוא ראוי סיכבה כרו בעמדו באיסון לג'יה ואכלה והו'
במלה ואמו היא תמידית או כמו ומכה אביו ואמו כי על כל אחד מהס ראוי סיענס וכן יקרנה עורבי כחל ויא
ויאכלה בני כסר סענינו יקרנה עורבי כחל או יאכלה בני גס' ואומ' מקלל אביו רל מי סמקלל או מבזה יו
יולדיו סהוא חיוב בכב דס סנסתתפסו עם בורא צינירתו וסבלו צו טורח ועמל ידעך כרו באשון חסך כלומ'
דאוי סצסור כר הטגת הצידא מע'יו בעומדו בעמק היגנות והצרות ולא ימנא סוס חכינה בהיותו בכרתו יו
ואיפסר טחבו הוא הסכל ואמו קרא התורה ואומ' כל מי טיבנו למנות הסכל ולמנות התורה תכבה כרו והוא כ
בסמתו סכ' כר אלדים כסמת אדם ציוס המיתה סנקרא איסון הסך והענין סנססו תכרת מצורד החי' והא
תהיה מכת הכאמרת עליהס והמסכילים יזהירו כוהר הרקיע וגו' רק כטמתו תהיה קודרת מעותד' אל העונטי'
הרוחניים בהיות במחסך המית' ואיפסר סחא ידעך כרו היא קלל' סקלל החכס את החטחני האל' בנכסותס גס
איפסר סהוא דבק לכסוק שלככניו הולך רכיל מג' א סוד והמגלה כוד ופותה ספתיו מקלל אביו ואמו ויחטוף
סודותס והוא ראוי סידעך כרו יחאס תהיה כחלה מבחלת צראסוכה סופה סלא תבורך בסוף כחלה ח
אמ' כי הנחלה סתגע בבהלה בתחלת עניינה סלא טרח בה רק סירסה מאבוציו או מנא אביד' או אונר וכיונא
בהן מקניית ממון סלא קנאו בזיעת אפסו סוכו על הרוב סלא תבורך הממון סהוא רק יחסר יוס ווס וזה יהיה
מ'ני סבצלין לא יחוט על הממון סהוא מפני סלא עמל צו ער סבזמן מועט הממו' סהוא יאבד' מצורף אל זה
סבעבור הממון סהוא טיגיב אליו בטצע פתאוס יסיר בטחוכו מה' ויגבה לבו ומתוך כך תסור סגמ' ה' מעליו
ויחיה מעותד' לכל רע וכמו סיקרה זה בקנייכס הזמניים כן יקרה בקניין החכמה כי מי סיתכזון בתחלת קבו
קנצו החכמה לקנות ממנה חלק גדול ולא יסדל סיתייסב החכמה בלבו מעט מעט וסילמוד ממכ' חלק אחר
ח'ק והלימוד סהוא בזה סחאר לא יתקייס צידו ואיפסר מזה הפסוק דבק עם הפסוק סל אחריו ויהיה עניינו
אס תבא לך כחלת אחרים פתאוס דרך בהלה

כל דרך איש ישר בעיניו ותבן לבות ידוד : עשה
 צדקה ומשפט נבחר לידוד מובח : רום עינים ו
 ורחב לב נר רשעים חטאת : מחשבות חרוץ אף
 למותר וכל אף אף למחסור

כי לא די שלא יוכלו לעזור אחר אלא אפי' לצט הוא
 ונסור ביד ה' ויטהו לכל צד אשר יחפוץ דומ' לאומ' א'
 אל תצטחו בכדיבי וגו' אשרי שאל יעקב בעזרו וגו'
 כל דרך אה' כי כל דרך איש ואיש הוא יסר צנו
 בעיני ה' ית' הכו' בפסוק טל פניו והעניין טהור גלוי
 לפניו ביושר וכפי האמת ואין להפלא על זה כי הוא

בזון לבית וכליו כי תוכן לבוצ הוא ה' ית' כלומר הוא
 אכ' מחשבות הלבבות גלו' הם לפניו או יהי' כמו ותוכן לבני' תתנו דל' כי הוא ית' יודע מספר הלבבות ומספר ה
 המחשבות או יאמר כל' הדרכים והפעולות האדם יאמר הם בעיניו ולפעמי' יס' דרך יסר לפני איש ואחרית' דרכי
 מות אמנם היודע דרכי הלבבות ותוכנם וצוחן לבית וכליו הוא אלרי' בדיק עסה

אמר כי לעשות האדם הנדק והוא היושר והמשפט הם נבחרים לה' יותר מוצח וזה טובה' לא כווננו מה'
 כוונה ראשונה על דעת החכמי' האמתיים רק כדי להרחיק אמונה כוזבת כאמר ולא יזכחו עוד את זבחיו
 זבחה' לסעירי' אשר הם זבחי' על פני הטרה והביאום לה' ועם הרחק' הדעות הצט' נתנו לכפרת חטא' ויותר
 הוא דבר רבני אל ה' ית' שלא יחטא האדם לעולם ולא יביא קרבן ממה שיחטא ויביא קרבן על חטאתו כמו ס'
 שיוכר אחר זה זבח רשעים תועבה אף כי בזמה יביאנו כי הוא יביא הזבח בעבור זמה טעסה והוא שאמר הכב
 הזבוח ע'ה הירנה ה' בא' פ' אלי' ברצבו כחלי טמן וגו' הגיד לך אדם מה טוב ומה ה' דורס ממך כא' עשות מטפ
 ומטפ וזהבצ חסד והכנע לבת עם אלדיך ואומר הנה סמוע מוצח טוב להקטי' מחלב אלני' רום אמר
 מי טיא לו רום עיני' ומי טהור רחב לב וניר רשעים דל' הגאות והגדולה אשר תהי' לרשעים כולם חטאת חיה כי
 רום עיני' והוא הגאות הוא מן המדונ' המגונות ובעליה יבזו וולתו ולא יכיר חסרונו וכן מי טהור רחב לבב לא
 יס' צפן בדבר מועט ויבקם המותרות אשר לא יס' בע מהם לעולם ומי' כך יקצר בעבודת ביראיו ית' וכן הגד
 הגדול כט' הי' לרשעו יתכהג העולם ע'ה רשעם ויבזו הרשעו' במכסול אדם רסע ולכן אמר על טלס' כי כו
 גולן חטאת ואספ' ט' קרא רום עינים המט' כל במה שלא יוכל להסיג כגון החוקר בצבלו מה לפני' ומה לאח
 לת' או קרא רום עיני' מי טיהסו שאין עיני' ה' ית' מוטטו' בכל הארץ ואי' מהבט אל הכמחאו' הספלו' וסכח כי
 רח' ה' וט' יראה ורחב לבב הוא ט' גביר תאותו על סכלו וניר רשע' הוא טימליך הכחות החומדי' על הסכל
 הא' לי' ואומר כי כול' ט' חטאת ואחרי' ס' הזכיר כי רום עיני' ורחב לבב וניר רשעים הם דבריו יחטאו כונת בעל
 בעליה וזהו כי מחשבות החרוץ לא יבטאו' כא' אף למותר אמנם האיש אחרון טהור נמהר במעסיו הוא אף ל
 למחסר וכן פועל האונגרות הנעסה ב' טון ס' קר הוא חבל כדף ובעליו הם מבקטי' מות כי טהור טעוסי' הרטע
 הרטעים יגרוס לבסוף טימותו בצבור טמאטו לעשות מספט בחשבות אמר כי מחשבות האיש ה
 המהיר בעל' אכתו אף למותר כלומר לעולם ימסך אחריה מעלה ויתרון או יאמר כי מרס' הית החרוץ הם להג
 להוס' על מה טים לו מן המזון ומסאר קנייני' החכמה ג' כי הזריו והפקח והמט' כל בהטלמת ככסו' הוא ית'
 יוס' יט' גדל לפי וע' ה' טוב ת' ה' עליו וכל הטק' סכלו איכ' כא' להוס' חכמה על' חכמתו ומעלה על מעלתו ואין
 הר' מחרוץ טיה' נמהר במעסיו רק סיחי' פקח ומט' כל ועסה ענייני' בורחות בלי הסרת' וכל אף אף ל
 למחסר דל' והאיש מהיר ונמהר ולא יהי' בן התכונות והס' סכלו' במה סיעסה ענייני' ה' אף למחסר כי הר
 הרוב על ס' מה רוצ' איכו' באוז מהמכסול' או יאמר כי כמו ס' מחסבה הוא לעולם להנסיף על מה טים לו
 כן מחס' ה' המהר הוא לצאר מעשים יחסר ממנו וכן מחשבות הס' אס' טכ' ביון התאונות הם על
 קנייני' העולם ועל פענני' גיפ' ומתוך כך הם הנ' כי ה' אף ויסר כי חכמת' ת' קצר והם מקניי' בעבדת ה'
 ית' בעור' אומר כי פעולת' האו' רוצ' ס' צעס' ב' טון ס' קר והעניין סלא יהי' קניין המזון הוא בדרך
 אמת ונדק לא יהי' לו קני' ומצמד רק הוא בק' וכמוץ נדק' והאכס' טהם מקב' ממון על' זה ה'
 הדרך הם מבקטי' למות כי כסי' צ' ט' א' ז' למל' וצ' יחויבו מית' בעבור ס' קרס

מורה רשעים מלך חכם וישב עליהם אופן : גר
ירוד בשמת אדם חפש כל חדרי בטן : חסד ואמ
ואמת יצרו מלך וסעד בחסד בסאו : תפארת בח
בחורים כחם והדר זקנים שבה . חברות פצע ת
תמרוק ברע ומכות חדרי בטן : פלגי מים לב מ
מלך ביד ירוד על כל אשר יחפוץ יטנו :

כא

מורה אמ' כי המלך טהור חכם הוא יודע בחכמתו
כי הרשעים אינם מתעסקים בייטובו של עולם ואז ה
העולם נשחת בהשחתתם אכן בצדק רכה ושמחה ו
ולכן הוא מורה אות' כלומר מפזרם לכל רוח ומגרם
מפניו וכן הם יצרחו מעניו ביודע טאם יבואו תחת
רשותו אחת דתם להמית ויטב עליה אופן דל הוא
מגלגל עליהם סבית להתגולל ולהתכפל עליה ויטיב
פעולת' אל חיקם וצלו להעיד כל זה בחוק מלך בטר
ודם כטיהו חכם כט' וכס' מלך מלכי המלכו הקב"ה מ

ס הוא מורה הרשעים ויטיב עליהם אונס ובידע' יצמית' ואפטר סרמו בפסוק הזה כי הרשעים מגררטי מה ית' מ
מזולקים מהטגחתו הפך מן ואטימ' עיני עלינ ואמר ויטב עליה אופן דל סהניקס תחת המקריה ותחת תנועת
הגלגלים טהס כאטר יהי האופן בתוך האופן

המלך הכז' היא חשטת כל חדרי בטנם של רשעים וביודעו רשעם הוא מורה אות' והוא עושה חסד ואמת לעול'
בהיותו מורה הרשעים ומדרך האמת והחסד סיפרו המלך וסעד בחסד בסאו כר אומר כי כסמת האוס
הוא הכר אלדי סכטכני ה' ולאורו כלך חטך ולזה רמוז דל באמר' כר דלוק מוכח על ראשו ונפסה ומביט מסוף ה
העולם ועד סנשו ואמר כי זה הכר רמוז לכפס המטכלת הוא כר דולק ומאיר טאדס רואה וחושם כל חדרי בטן
דל כל סצר וכל עמוק וכל מסותרי טיהו וקרח בטן המקו' סיפתרו בו הדברים וכונן לומר כי כר ה' ית' טהוא הכ
הכפס הוא חופס כל סתר טהוא בתוך בטן התורה ובטן החכמה ובכלל הוא חפס כל סצר בכל מקום טהוא כ
כסר חסד אומר כי חסד סיטטסו המלך וטיא הפלגת הטובה חפי' למי טאיכו ראוי לה וכן האמת טיהו
אמתיו ברציוני ויאהב האמת וידבק בו סני הדברים האלה ישמרו המלך מכל כוק וסעד בחסד לברו טיעטסו ה
המלך יסעד ויתמוך כסא מלכותו והענין כי החסד טיעטסו יהי סבה סיטיקיו מלכותו ואחר טהזכיר כי המלך
החכם הוא מורה הרשעים בעצור טהסם והאמת יצרו מלכותו אמר לגנות מעטסו הרשעים כי תפארת בחורים
כחס לעמול בעבודת אדמת ולהביא כנאדס בעבודת ה' ית' ולת לבול חדרי ולמות ביד הטוכטס והסדים והמל
והמלכיס והדר הוא לזקנים להגיע לימי הסיבה ולת יסיו מנלל אכטי דמיס ומרמה אטר לא יחכו ימיה' אמנ
אמנכס ה' צורו והפנעיס הס תמרוק ורפואה לרעי' וכן מכות חדרי באן רל' סיגיטו להדרי בטן רפואה לרשע
ואחרי סהזכיר כי המלך החכם מורה הרשעים ואומר כי חסד ואמת יצרו מלך אמ' פלגי מים לב מלך ביד ה' א
אל כל אטר יחפון יטכו ולא לב המלך לבד אלא לב כל האדס והכל גלוי לפניו ואעפי' סכל דרך איס יטר בעי
בעיניו תוכן לבות ה' והוא יודע מנכון לבס ומה סכיון ה' ית' מן האכס' הוא עטיית הנדקה כי עושה נדקה ה
ומספט כבחר לה מוצח כי להיו' לאדס רוס עיכוס ירחב לבב וכיר רשעים הוא חטאת ועון אז יהיה פי דבר טיח
סיחטיא בעליו כוונתו כי הס עניינו בלתי כנחיס להס תפארת אמר כי הבחורים יתפארו זה על זה
ככי כחס כי הכח הוא תפארת לבחור וכמו סהב תפארת אל הבחורים כן הסיבה מכני טהס יכולי' להתכאר
מרשעס להיו' מכת הרשעים אכסי דמיס ומרמה לה יחנן ימיהס רק החיטס הארוכי הס ברינ' האל ית' ולכן ה
הסיבה טוב להס מנרף אל זה סטבו ממלחמת הזמן וסככה חמת יכרס וכתקדרה רתיחת הבחורות והגיעו אל

הטכיס אטר יטנו ה' לכגדס תמיד ולא ידברו כח' בסבחינ ולא יזהירו כח' מן הרע ולא יטו כח' אל הטוב ולא ימ
ימנעס רתיחת הטבע והמיית הבחורות לזכות תאנו העולם ומתקרבים אל ה' ית' כפי היכולת חבורות

אמר כי חבורות פכע והתמרוק והוא הסבר נהדכון סימנאו
ברוב איס הרע וכן מכות חדרי באן המכות המגיעות לחלל הגוף עד החדרי סבתוך הבטן ראויס גב' לאיס הר
הרע והכוכ' אז יהיה ביאור תמרוק רפואה ותחבוס' מן וכתן תמרוקיהן ובתמרוקי הכטיס ואומ' כי החבורות' הכ
הכולדו בסב' ככע אז החבור' והפנעני' הס רפואה' האכס' הרעי' והעני' ס' א' ינוסר' בדברי' ולא תסור מעליה' אול'
רק בסבא ינוס' וכן המכו המגיעו לחדרי בטן הס תמרוק ורפואה' לאיס הרע גב' פלגי אמ' כמו ספ' גי' מי' והס
כניסי המי' וק' טייה' יוכל אדס להטות' על דר' טירט' ולמי' הדר' סינסר' בו כן ילכו המי' הסס כן הוא לב המל' ביד
ה' ית' יטח לב המלך לבל אטר יחפון ואמ' לב המלך הה' לכל לבות בני אדס ואמ' זה להודיע ס' א' נתלה האוס
בטחונו במלכיס ובסגניס

משכיל צדיק לבית רשע מסלף רשעים לרע: א
אטם אזנו מועקת דל גם הוא יקרא ולא יענה:
מתן בסתר יבפה אף ושחר בחק חמה עוח: שם
שבחה לצדיק עשוח משפט

לבהוף מן העון פיעסו יקח דעת כלומר יקח דעת
לעצמו או יאמ' כי כמו סיקרה סתפתי יקנה חכמה ב
צדונו עניסת הלך כן יקרה טהחכמים צדונו
סחבריהם קבלו מן החכמה פיעור רב בסבת הטתד
הסתדלותם יסתדלו גם הם לקנות חכ' ויהיה ענין
הפסוק כן ובהסכיל לחכס כלומ בעת סיראה החכס

טחכס אחר יקנה סכל או יתן סכל לאחר גם הוא יקח דעת משכיל
ומסכיל ומסקיף בעיני סכלו לדעת מה אחרית בית רסע והוא רנאה טה' ית' הוא מסלף ומעוות דרכי הרטעיס
כדי טלא יבחרו הדרך הטוב כדי סתהיה אחריתם לרע וזה יקרה לאותם סהגיע מרסעס טהס רתוויס סתמכע
מהס דרכי סתטובה לרוב חטאתס כענין סנ' הסמן לב העס הזה ואזנוי הכבד' ונחמ' כי סקסה ה' אלדקי אה
רנחו ונחמ' אה לבבו ורביס כהס או יחמ' כי רטעס מסלף דרך הרטעיס עד טיגיע להס הרע וחיפסר סיחמר
כי הנדיק הוא מצבונן לדעת אחרית הרטע וצית עולמו אחריו מות' מכל מקוד הוא יודע כי ה' הוא מסלף דר
דרכי הרטעיס להצית עליהס דבר סרשוני סיקרא רע במוחלט' אטס אומ' כי האדס טהוא אונטס אזנוי כדי
טלח יסמע זעקת הדל בעת סיתחנן אליו טיעניקהו מברכניו גם הוא יקרא כמו סקירא הדל גם הוא יקרא וי
ויתחנן לאחר ולא יענה כי ה' הוא נותן סממון ביד סמחכניס דליס באמרן לחונן דליס יקבכנו ואס האדס
לח ירחס על הדליס ה' יקח ממנו ויתן ביד אחר סיחונן דליס והוא יסאר עני ויקרא לאנסיס סירחמנו ו' לא
יענהו וזהו עונס אלדי טיגור ה' ית' סיקרא ולא יענה מצורף אל זה טהאנסיס סידענהו לחכוד יתאכודו עליו
ולח ירחמנו' או קירא אונטס אזנוי האיס טהדל כועק לפניו תמיד עד טאזנוי מלאה ואטומה לרוב קול הצעקה
הככסת באזנוי מחקת הדל ועס כל זה לא ירחס עליו גם הוא יקרא יכסיס ה' סיקרא אחריס סירחמו עליו ו
ולח יענה בעת סירחמו וחיפסר סקרא דל הכח הסכלי מחנות הכפט' ואומ' כי מי טמחטס אזנוי מועקת זה ס
הדל ולא יעניקהו דרך חוקו והס סמוסכלות סוכו באחרית יכסוף אל אורח חיוס וכיור אמיתת סהכלחה סחמ
סאמיתית ואין בו כח לקנותה אחר סהתרסל מקנות סחכמה בזמן ארשו כטעס מחרף עכל לא יחרט וגו' ו
וחיפסר טזה הפסוק דבן עס הפסוק הבא אחריו ואומר כי האונטס אזנוי מועקת הדל גם הוא יקרא ולא יענה'
וא' יתן מתן בסתר לרל טלא יתבייט וכפה אף ה' ית' מעליו והוא יכפה אף לדמיון ססחד סיתן האיס לדיון
טיכפה חמה עזה טיס לדיון עליו מתן אומ' כי בעת סיקנוף הטופט על איס והאיס סהוא יתן לו ח
עקכה בסתר כדי סיסיר קכפו מעליו סמתן סהוא כופה או מעליו אף הטופט ממנו ומסי' איתו מעליו ואומר
בסתר כי חס יעטה הדבר הזה בגלוי יהיה ביון' לסופט וירבה סקכף עליו ומלת יכפה מטרתת במקור סניס או
יחמ' בעת סתתן סמתן והוא ססחד וכפה אף אמנס בעת סתחניק ססחד צחיקך ולא' תתנהו אל סטופט סח
סחמה טיס לו עליוך תהיה עזה וחוקה' ובעבור סהזכיר כי ה' ית' מסלף רטעיס וכופס סיקראו ולא יענו אמ' כי
עטיית ס' סטט וסחקמה טיעטה ה' ברטעיס הוא להס ס' סחח וצ'עכוג אמנס סמטפט סח מחיתה לפועלי און ו
ודין ומטפט הוא סהאדס הרטע סהוא כנטה מדרך הסכל ינח בקהל רפאוס כי בצבור סיותו אנהב סמחה וכ
וכמטר' אחר הצענוג יחיס איס מחסור' כי אנהב יין וסמן' לא יעסיר ורשוני סיהיה הרטע כופר לכדי כלומ'
טיקבל הוא הרעה ולא הנדיק כי הרטע תחת יטריס בוגד' סמחה אומ' סעטיית סמטפט בכלל סן סת
סתלקח נקמה מן סחוטאוס סן לעסות סיוסר וסדק איס לרעהו ובכלל כל מספט' סמחה לכדיק מכני טהס
טהנדוקיס והס הענסיס צדק לכפטס ולזולתס אפי' אס הזכיר מן הדברים טהיה מזהרת' ואפי' לא יזהרו מן ס
העול סמכסיגיס וסמטפטי' סס ביוסר לבס יזהרו מרוב מה טהזחירה ממנו סתורה באמר' על אברהס אבינו ע'ה
עקב אטר טמע אברהס בקולי וגו' וזה היה קודס כתיבת סתורה ולפי' עטות סמטפט והיוסר בכל סמעסיס הוא
סמחה לכדיק וכן עסויית סמטפט מהרטעיס סח סמחה מכני טהס כבת ססתת העולס כי אס לא יעטה מס
מס' ברטעיס סס יסחיתו הנדיקיס ולפי' תהיה סמחה לכדיקיס בהספטס ומחיתה לפועלי און דל עסויית סח
סמטפט כרטעיס טהוא סמחה לכדיקיס הוא מחיתה ומטנה סברון לפועלי און כי לא כעטה סמטפט כי אס ל
להצניסס והס צרכון כפטס סיו חכניס טלא יעטה מספט לעולס.

בעל אצרות בלשון שקר חבל נדף מבקשי מות
 ש. רשעים יגרום כי באנו לעשות משפט: הפכה
 הפכה דרך איש וזר וזר וזר פילו: טוב שבת ע
 על פנת גג מאשה מדינים ובית חקר: נפש רשע
 איתתה רע לא יחן בעיניו רעהו: בעניו רץ יחכם
 פתי ובהשכיל לחכם יקח דעת:

ואיפסר סקרא פועל אוננות בלסון סקר החכמה ט
 סתעטה על דרך הטעאה ואומ' כי התולדה סתולד
 מהקדמות כוזבות היא הב! כדף כלומ דבר סאן לו
 מעמד וקיינס כ האמת יעסה דרכו וכנסו להתגלות
 והאכסים בעלי הטעאה הם מבקשים מות והענין
 סיתנו אמונות כוזבות ודיעות נכסדו יסחיתו נכסס
 נכסס זולתס טור אמ' כי הסוד והוא ח
 הגל והעוסק טעוטים הרסעים יבא עליהם מגור כ
 כי מאכו לעשות מטעט ובחרו לסדוד ולגוזל אחרי

ולפי הסוד טעוטים סוכו להביא עליהם מגור מסבב או יהיה החולס טבמלת יגידס תמורת הסודק מן לא יג
 יגורך רע טעניכו לא יגור עמך רע ויהיה ענין הפסוק כן הרסעים השוד יגור עמחם לא יעמדו בלעדין כי
 לא יסנו חס לא ירעו וגר' ואחרי סהזכיר כי טוד הרסעים יגורס בעבור סמאכו לעשות מטעט אומ' כי כל אחר
 מהרסעים דרכו סככך זור אמנס האיס הזר הוא בהכך זה סכנצלגו הוא פועל יסר וכמו סהרסעים הם סככ
 הפכסכים וזינס כן קנת אכסים חדרתס רעה ומסוכנת וטוב לסבת על פנת גג בלא חסה מהיות לאיס חסת
 מחרתת ריב ומדכיס בהיות ביתו בית חבר סתהיה לו סבה לריב עס אחר ואחרי סהזכיר הרסעים והאסה סה
 סהיא חסת מדיכיס אמ' ככס רסע אותה רע כ'לומ' ראה זנות הרסעים טהס מרגיטס כפחיתו רעיהס ומגניס
 כהס המדות הדבקות כהס כאלו לא ירגיסו כפחיתות עכמס ומרגיטות הפחיתות עכמ' בזולתס והוא אמרו כ
 ככס רסע אותה רע לא ירחן בעיניו רעהו. והרסע הנו' סלא ירגיסו לפחיתות עכמו לפעמים יוסר ברעת זול
 זולתו והוא אמרו בעכוס לך יחנס פתי וכך החכמים יקכו החכמה בראות חכמה ברעיהס והוא אמרו ובהשכיל
 לחכס יקנה דעת וכך סכדיקיס יקחו מוסר מאסר יראו סודעכות לרסעים והוא אמרו מסכיל כדיק לבית רס'
 והוא רואה סה ית' מסלק רסעים לרע וכיתן אל לבו ט'ל' להדמות אלזיס וכדין הוא סה' מסלק הרסעים לרע
 בעבור סיותו אוטס אוכו מוצקת דל ולכן גס הוא יקרא וכל יעכה ומתן בסצר טיהיה לעני הוא כוסף אף מה
 ית' סלא יחול עלינו כמו טיזכיר אחר כן הפככך אמ' כי דרך האיס טאיכו וך הוא דרך סככך ו
 וז' אמנס האיס הזך יסר פעלו כלומ' פעולותיו הם כדק ויוסר טוב אמ' כי יתור טוב לאיס לסב'
 בלא חסה וטודיר במכור ובמנוק על פנת גג מאסר תהיה לו חסה ותהיה חסת מדיכיס או סיהיה בית גדול ור
 ורחב ויהיה בית חבר כלומ' סיסתקף אחר עמו באותו הבית ויהיה ענין הפסוק כן טוב לסבת על פנת גג מא
 מאסת מדיכיס וטוב פנת גג מבית חבר ובא זה הכסוק עד המגביהי לסבת בסמים המספילי לראות בארץ וכ
 וכהס רביס ככס אמ' כי ככס האדס רסע לא תתאוה כי חס רע לנו ו' זולתו כי הוא כמס' אחר תעכוגי
 גופו ואחר קנייכו העולס הזה אסר סהצדר דבק בהס וכך יחמוד להביא הרע על זולתו כהסיתו אחריס ובמנס
 ובמנסכו חיתס בעבותות חסבת הזמן ויסירס מן הדרך הטוב אסר הוא דרך עץ החיים ו'לא יחן בעיניו רעהו
 דל כי אחרי סהוא מתאוה הרע לעכמו ולא יחוס על ככסו כל סכן סלא יחן בעיניו רעהו ו'לא יחוס על זולתו ו
 ו'לא יס'דל בעסויית ככסות ואיפטר סקרא רעהו הנכס סמכלי ואמ' כי הרסע הנו מתאוה להפיק תאוה יכרו

הרע אמנס רעהו והוא הפכ' ספלי מגורס מעולמו ואיכו מוצא חן בעיניו גס איפסר סזה ספסו בא לומ' עי
 ענין ככבר והוא טתמכא חכ'א'ס יתאוה לעולס הרע והס בעלי מדות מגונות מאד ועס סיות לו המדות סמה
 המגונות לא ימצא חן בעיניו מי טיהיה רעהו כלומ' בעל מדות כמיהו וירכו בזה סעבדיהס ואמהותיהס יהיו ר
 בעלי מדות טיבות ולא יכוסו סיכירו רוע המדות בעבדיהס ולא יבלמו ממדותיהס המגונות חס רכה באמרו ג
 ככס רסע אותה רע כלומ' אותה רע לעסות הוא הרע ולא ימצא חן בעיניו מי טיהיה רעהו במדות וירכו טע
 סעבדיהס יהיו גר'ליס במעלה מהס בעכס אומ' כי בעת סיעכוס הסוכט הלך עבור חטאתו מי
 סיחיה פתי ו'לא כזמר מעסות הרע עד הינס מהינס סהוא כראותו ייסורי הלך יקנה חכמה מוסר ברעת זולתו
 כי לקבור סכ' ו וכת'ייתו לא יוסר מעכמו ולא יתעורר כהכח העול והעוסק עד סיעיריהו על זה מה סיראה
 מרעת זולתו דומה למה סאומר לך פכה ופתי יעריס ו'בהסכיל לחכס יקח דעת דל כי חכס יתעורר מחמת
 ס'לו אכ' בלא ראות עכנס זולתו ויהיה ענין הפסוק כן ו'בהסכיל לחכס סהארוכות ובחוסכו מה סיהיה לבסו'

ישראלים באגד: טוב שבת בארץ מדבר מאסא מד
בדונים וכעס: אוצר נחמד ושמן הנדה חכם וחס
ובסיל אדם יבלענו: רודף צדקה והסדר ימצא ח
חיים צדקה וכבוד: עיר גבורים עליה חכם

טוב אמ' כי יותר טוב הוא לאיס סיסב לבדו ב
בלא אשה בארץ מדבר מטתיה לו אטת מדיכיס וי
ניהיה לו עמה כעס תמיד והמנון מהמאמר הוא ס
טוב לאיס סיהיה בטבעו כעדר התאוות הגשמיות
לדמיון המדבר מממה ויהיה בטבעו מתרחק בתאו
בתאוותיו בתכלית ההרחקה ואפי' מן הדברים ההכר

ההכרחיים לו מלהיות לו אטת מדיכיס כלומ' חומר רע רודף כל רע וכל מרי ומוכץ אל המותרות מביאים אותן
לחול עליו חרון ה'ית' אומר אמ' כי בנה החכם ימצא סס אומר כחמד והוא קניינים כחמדיה וי
ויקרים וחומ' טמן רל מסמנים וממתקים וכסיל אדם יבלענו רל והאדם הכסיל לא די שלא יאמר אונות עד
סימנא בנהו אומר כחמד וטמן אלא אפי' אונות אבותיו ואבות אבותיו הכסיל בכסילותו יבלע ויטחית הכל
ורכה בזה בי היכס בחכמתו יקנה קניינים לא הו' לו ולאבותיו לסעבר ולא די סיקנה מהס לבדו מחייתו אלא
ס אומר מהס לעת רעה ולבניו אחריו אמנס הכסיל לא די שלא יקנה מה סיספיק לו וכל סכן שלא ואומר לבדו
לנודף עת רעה או לבאים אחריו אלא טהוא אס' ימצא מה סאמר אבותיו יבלע ויטחית הכל ואיכסר סרמן
גס כן כי האדם החכם והטלס הוא יאמר לכסנו מן המעשים הטובים ומן הידיעה עד סתוון מהס כפסו והוא
והאמר מהס לעולם סכולו ורודף אמנס האדם הכסיל והוא המקצר בעבודת ה' ובהסלמ' כפסו הוא בסחיתותו
יטחית כל מעסה טיעסו ואפי' צדקות הנדיו והוא מה סאמר אבותיו לא תזכרנה לו לכי סאיכו מן הכלל הכ
הנחמ' עליהס ועוטה חסר לאלהים לאוהביו ולטומרי מנותיו דק הס מכלל הפוטעים אסר פועל ה' לא רב טו
ומעסה ידיו לא ראו ואיכסר סכיון באמרו וטמן מה טהזכיריהו בני החכמה והוא סהסמן הוא מיוחד ללמוד
בו החכמה בליה לפי טאין רכה סל תורה אלא בליה רל' כי בנה היכס ימצא טמן והוא

מה טידלוק ממנו ב ילות לבורך ה' ימוד אמנס צנה הכסיליס ימצא תמונת הסמן יין וכיוצא בהן מן התעב
ה נעבגיס הגופניים דומה למה טאמרו ספלוסופיס צחירותיהס סאלו לפלוכי למה חכמת יותר מחברך הטיב
בעבור טהוכחתי בשמן יותר ממה טהוה או חבירי ציון ואיכסר טאמ' יבלענו הוא במקוס יבלענו עכ מסקל
גיתאל יונסאבו נבא ער והוא ממלא על כל גדויו טענינו מלא ורל' סהכס יאמר הסמן להדלקה לבורך ק
קניין סהכמה אמנס הכסיל יבלענו בלגמ' יאכלנו ולא יטתמס בו לבורך העסק בחכמה כלל או יבוה להפעינו
בצנין המאכל ויהיה יבלענו כועל יונא רודף אמ' כי האדם סהוא רודף לעסות צדק והוא ינוסב
עכל עכניינו ועס כל זה יהליג בחסר והוא סיעסס חסר אפי' למי סאיכו ראוי הוא ימצא בעבור זה חייס והס ח
חיי העולס הזה כי לטעמיס יב' ט ה וט' והוא חק הארץ לו ימצא כגע וקלון כי המחוייב לתת לו חק ההוא ח
חס אין לו לטלס ויראה סחצירי כנגס אותנו ואין לאל ידו יסעדל בכל עח סיוכל להסור נוק המלנה מעליו וא
ואס' בעטות לו קלון בממוכו או בניכו אמנס בעטות האדם לחבירי היוסר ועס כל זה יעטה עמו חסר ה' ולא
ירחקו ויעטה ויתור ממוכו הוא ימצא חיי העולס הזה וגס בסכר זה חיי העולס הבא וצדקה כלומ' ימצא סכר
ו טסנוס חנדק הסווא סיעסס וכביר בעולס הזה סוההבנהו בני אדם ויכדוהו על טלימות מדנותיו וגס יכובד ט
טיצן לו ס' מהלכיס צין העומדים בעולס הנטמות ניר אמ' כי האדם יעטה בחכמתו מה טלא יעטה

הגבור צוהירתי כי הגביר לא יוכל לעלות עס כל גבורותיו הוא לבדו בעיר סאכסיה כולס גבוריס כי י
יעמדו כגדו וכל טכן סלא יוכל להריד עוון בטחונ' אמ' החכ' בחכמתו יעלה אל עיר הנסיס גבוריס ויכניעס
תחתיו בר כותנו ו טכיל גאון עווס סהיו בוטחיס בו וזה מפורסס אין חולק על זה כי כמה רכמיס בחכמתס ה'
הגיעו אל מחונו חכנס בחבת חכמתס והספילו אכטי גאור' ואיכסר סרמן גב כן כי הטכל האלדי חסר באיס
המכניח הוא יעלה עיר גבוריס והענין סהוא וכניע הגוף ותאותיו טהס הגבוריס חסר מעולס ונרוד עוון מב
מבאחס ויכירס אל מסמעתו ובאמרו עלה חכס רמן כי המסעדל בזה עד חסר הנליח והכניע כהותס כולס
לעביר הטכל האלדי הוא סיקרא חכס וסעולתו היא העלמה רל על ית מעלה ומדרגה ומי טקצר בזה ולא עלה
עיר גבוריס ולא הנרוד עוון מבטחה הוא בחכך החכס והוא ראוי להקרא צסס חול וכעולתו היא ירודת מעכ'
ואיכסר טקרא עיר גבוריס עולס הסכליס הנכרדים סהס גבורי כח עוטי דברו

וּמַחֲתִיחַ לַפְעֲלֵי אֵון: אֲרֹם תוּעֵה מְדַרְךְ הַשָּׁבֵל ב
בַּקְוָה לְרַפְּאִים יְגוּחַ: אִישׁ מִחֹסֶר אֱהָב שְׂמֹחָה א
אֱהָב יִין וְשָׁמֶן לֹא יַעֲשִׂיר בְּפֶרֶר לְעֵדִיק רַשָׁע וְתַחֲת

ולא ימצא צדק ויוסר צדיק מחדש כי כל מה שרצוה
 התורה מהנחת העול והעוול ומוניעת מסגל האסור
 ומכיעת המאכלים כולם הם פונם וכער ומכונן ל
 לרעוים מכני טהם לא ירצו כי אס העול וללכת א
 אחר תאוצת והתורה סמנעם מזה היא להם למחנה
 ואיפסר סקרא הכח הטכלי מטאר כחנ הנפס הצדיק ואומ כי הכח הסכלי סמחצו והטדלנותו הוא עסוי היוסר
 והצדק בכל ענין ולעמות מסכט נקמה ולהכניע הכחות החמריות סכל הטדלותס הוא בבקפת המותרות ו
 ועסיית המטפ הוא להם למחנה כי הם רחוקים בטבעס מכל יוסר ומכל צדק אדס אמ כי האדס טהוא
 תועה מדרך הסכל בכל ענייניו התעייה היא גרמת לו המיתו והוא אמרו בקהל רפאוס יכח כלומר יטכבב
 במסכב המתים וכקראו המתים רפאוס עביר חולטתס ורפייתס והיו מבואר כי הסכל יצוא האדס לעטות עכ
 ענייניו בחכמה ויחיה בעבור זה חקיים הננחיים ומי מלח יעסה מעטיו על פי הסכל הסכלות אסר דבן בו יכ
 יביאנו אל המות וכן האדס טהוא תועה מדרך הסכל והוא הסכלת המוטכלות ולא יטדל בעבודת בוראו ובה
 ובהמלמט כפסו תכונ כפסו בעצ מותו בעצ טעומדות סס טעמות הקקרנות אים אומ כי האדס טהוא
 אהב סמחה כלומ רודף אחר תאות העולס ולרמות טוב בחייו סופו לבא לדי מחסו כי מתוך טהוא רודף אחר
 תאוותיו וכל אסר יטאלו עייניו לא יאכל מהס סופו טממונו יחסר ואחר טהזכיר סמחת קניינו העולס הזכיר
 תאות הסכט הבהמית מאכילה וסתיים צאס לט תחטוב טקניינו העולס לבד ט יבאו האדס לדי מחסו והאכיל
 וסתיים לא תזיק אין הדבר כן כי אהב יין ושמן לא יעסיר ויין כולל הסתייה והשמן כולל אכילת מטמנים
 או הסכה סתהים הסכה מטמנים רוחניים ואומ היוכל אונ טהיה בעל תענוגים ורודף אחר אכילת מטמנים ו
 וטקות ממקיים לא יוכל להעסיר מכני טהסוכחה הזאת היא הוכחה גדולה מכל ההוכחות כי אס ילבט אדס ט
 סס מסי ורקמה הוא על הרוב לא יחדס בגדים רק פטס אחת בטנה לפי המנהג טנוהגו וכל עת טהיו הצגרי
 יקיים וחמודים יהיו יוצר חזקים ואף בעצ סיבלו יהיו הבלאות טוים עניין גדול אמנס האכילה והסתייה היא
 תמידית טעמים ביוד לכל הסחות ומי סיכסוג עכמו על אכילת המסמכי יתן מעדכי מלך ולא יספיק לו מעדן
 אחר רק ירבע מהס וכל אסר יחסוב להטביע יכרו ימנכנו יוצר רעב ולזה אמ אהב יין ושמן לא יעסיר או י
 יאמ אים מחסור אהב סמחה כלומ האים העוסט לעכמו מחסור סיספקת בדבדים ההכרחיים ולא ירדוף אחר
 אחרי המותרות הוא אהב סמחה כי מתוך טלא יבזר ממנו ולא יטבע יכרו מתאמתיו סופו לבא לדי סמחת
 העוסט אמנס מי טהוא בחפך אים מחסור והוא האים אהב יין ושמן טהוא זולל וסוכא לא יעסיר וכן האים
 סיחסר מתאנותיו ולא ירדוף אחר תענוגו הגוף ואחר קניינו העולס והוא הדבקות בה טהוא הטמחה האמיתי
 אמנס מי טהוא רודף אחר התענוגים הגופניים הוא לא יעסיר כלומ לא יקנה מן החכמו מה סיקרא בעבריה
 עסיר רק ימצא עכמו חסר אמנס והוא דומה למאמר פת במלח תאכל ומיס במסורה תסתה וגו' או יאמ אים
 מחסור כלומ אים מחסור יהיה מי טהוב סמחה מי סיירדוף אחר טמח העולס ותענוגיו סוכו לבא לדי חסרון
 הסכל כופר אומ כי הרטע יתנחו ה' ית כופר לצדיק כטעס צדיק מציה כחלץ וגו' נתחת יט
 יסריס בוגר דל ותמורת היסריס יבא הבוגר לקבל הרעה טהיו מסיקדיס ממנה והענין טאס תחול הרעה כפי
 המטט האלדי או גזירה כוכבית על מלבנות או מדינכ יסבב ה' ית הצלת הצדיקים והיסריס סדבקו בו והרע
 על ראט רעיוס יחול ולפי סמערכת העליונה לא תסור כי אס צתת הכופר אומ כי הרטע יהיה כופר לצדיק ו
 ותמורת חול הרעה על היסריס תחול על אים בוגר וטעבור סהזכיר ענין הרטע רמו כי אין להתחתן עס ה
 הרטעיס כי הפרי ירמה אל הסורים וטוב לטבת בלא אטה ובארץ מדבר מקחת אדס לאסה אטת מדיינים בת
 רטע יהיה לו כעס תמיד עמה ואמ עוד מהסלגת הרטע טהיה אונר כחמד וסמן בכנה חכס וכחיל אדס טי
 סיולד לו מאסת מדיינים או סיולד בדימו יטחית האונר טהוא כאלו כבלע ממקומו אמנס האים טהוא רודף
 צדקה וחסר הוא ימצא חיים צדקה וכבוד בחכמתו מה טלא עסה הגבור בגבורתו והוא אמרו עיר גיבורים ע
 עלה חכס ויורד עון מבטחה

רשעים תועבה אף כי בוקמה יבאנו עד כזבים א
יאבד ואיש שומע לנצח ידבר העו איש דשע רב
בפניו וישר הוא יבין דרכו אין חכמה ואין תבונה
תבונה ואין עצה לגדר ידוד :

ואיכסר סקרא זבח רשעים העניין סכני החכם הזה
בסדר קבלת סמטל הזבח הוא מסל לכתובת דעת
החדם לפי עינות במה שאין טס מוכת רותך ואומ'
הנה כי נתיכת האים הרסע דעתו וסגרתו בעניינים
האלדויס הוא דבר נקעב כי יש לסתק ולהמט' אחר
הקבלה במה שאין הסכל מגיע וכל סכך סהוא יהדס

בדעתו דברים ויבא סברתו בזמה כלומ לפי מחסבתו הרעה והכונה הנקעבת הנטרסת בלבו והעניין כי הם
הסברא וכתובת הדעת סהוא יחדט ימסך בה אחר טעות דעות בסרטות בלבו ואחרי סהזכיר זבח רשעים הו
תועבת ה' ס'ך חל' יעד כזבים יאבד כלומ הרסע הזכר הוא עד כזבים וסופו סיאבד בעביר סיעיד מה כלל
טמע אמנס האים הסומע הדבר לכנח יוכל לדבר ומה סמעיד בסקר הוא מעיד בענות והוא אמרו העז אים
ישע בפניו אמנס הדיון היסר הוא ידון כי בסקר יעיד אמנס הדיונים לא יבינו לפעמיס על דבר כי יעלס
מהס דבר הסמכט אמנס מהאל ית' לא יוכל אדם להעליס דבר והוא אמרו אין חכמה ואין תבונה ואין עצה ל
לנגד ה' כי בדיעת עצמו ית' ידע הכל ויכול על כל דבר כי לו היכולת והגבורה ובידו להוסיע למי סירנה והוא
נ'סמך ח' יו סוס מוכן ליוס מלחמה ו' ה' התסועה עד ח' כי האים סהוא מעיד עדות כוז בחבירו הו
הוא יאבד כי סוף האמת יעסה דרכו ויתגלה ויתפרסס סקרן ומתוך כך יאבד וזה סכל דת יעניס המעיד סקר
ואס לא יאבהו הסופט יאבהו ה' ית' ואים סומע לכנח ידבר הס דברי המחבר והוא כמזכיר לכל אדם ואומר
מה לאכס'ס לחטא בעצמס ולא יזהרו ממותרי הדבור סאס יוצא אדם דבר קטן מכיו לא יוכל להסיבי ואס
האים יאהב לסמוע ולא יאהב לדבר כמה גדלה מעלתו וזה סהוא לא הפסיד בסתיקותו מהומה כי לעולס יוכ'
לדבר ולומ הדביר סססעק ממנו ואיכסר ס'ה הכסוק דבך פס הכסוק סלמעלה ממנו סאמ' זבח רשעים תועב'
ואמ' נתיכת הרשעים זבחס והוא מסל אל חדסס סברה ונתיכת דעתס החדס הוא תועבה כי הס יעידו עדות
סקר בנתיכת דעתס החזס ומתוך כך יאבדו כלומ תאבד תקותס וטוב להס להמסך אחר קבלת התורה במה
ס'זין הסכל מסיג לתת סס מוכת כי אים סומע והוא האים הכמסך אחר קבלת התורה לכנח יוכל לדבר דבר יו
ולאחמין דברי תורה לענ'ס יחיה סס מוכת או לא יחיה וזה רנה באמרו לכנח ידבר יחיה אמרו ואים סומע כל
כלומ עד כזבים יאבד אכל אס ראה או סמע לכנח ידבר ויכול להעיד כך סמעתי וכך ראיתי העז
זה הסוק דבך פס הכסוק סלפכיו סאמ' עד כזבים יאבד ואמ' מענות האים הרסע סהוא עד כזבי ומעיו פכיו
ומעד עדות סקר לאדם בפכיו כי אס תהיה מעיד על אדם סלא בפכיו היה חלק מחלקי הענות ויסר הוא יבין
דרכו רל ואס הסוכט הוא יסר ויחך ביסרו ס'תגלה היוסר הוא מתבונן על דברי העד הרסע להקור עדותו וי
וימנח האמת ולא יעמיד בעדות כל מי טיודמן או יאמ' כי הרסע הוא מעיו פכיו להעיד על אים עדות סק'
בעניו אמנס העד היסר לא יעיו ככיו להעיד סקר ר'ת יתבונן על מה סיס לו לעסות והדרך סיס לו לדריך
בעדותו ואיכסר סאמ' העז אים רטע רמז כי האים הרסע והכסיל ההרס לתת זבחן כלומ להדט סברס ולתת
דעתו הדס בעניינים האלדויס הוא מעיו פכיו לחנוב דבר ואו לסלול דבר מדבר על כי סברתו בענות ולא ע
על פי הסכל ואמ' בכתיו רל העז אים בענות פכיו אמר בפכיו אמנס האים היסר הוא יבין דרך היסרה סיס ל
לו לדריך ולא יחדס דעת לפי סברתו במה שאין הסכל מגיע ולפי זה הפי' סמך אל זה אין חכמה ואין עצה ונג
כי'ומ ראו לאדם להזהר בענייניס האלדויס סלא לגזור כפי מה סיחייב האדם בתחלת דעתו במה שאין סס
יוסף אין אמ' כי כל חכמה וכל תבונה וכל ענה סיביאו לרסוב או לעסות דבר סיהיה נגד מצות ה' אין
לסמוע אליהס ואיכסר כי חכמה רמז אל חכמה האלדוט ותבונה רמז אל חכמת הלימודיס וענה רמז לחכמ'
הטוב והמדינית ואומ' כי כל המוכתי סולדו מהס סיביאו לרסוב דבר או לאחמין דבר סיהי' נגד מצות ה' אין
לסמוע או כיון בעהו הזה שאין סיס חכמ' ותב' וענה סתהי' באדם סיוכל להעיד בהס סיכנח מאסר יסבבה'
סיגיע חליו וכולס מעותדי אל מה סגור רכמתו ית' ולהקז זה העניו אמ' אחר זה סוס מוכן ליוס מלחמ' ונג' גס
איכסר סכיון לומ אחרו האל ית' היא הודות גמו ואין לו תואר חוץ מעצמותו רק הוא ועצמותו אחרו גמורה
וכל התארי סבספרי כביאוי אין ב'ס דבר יוצא מעצמותו ובעביר סכ' ה' בחכמה יכד ארץ כונן סמיס בתבונה
בתבונתו מחץ רהב נ'כך ענת ה' לעולס נעמוד ויזנח בהס

יָרֵד עוֹ מִבְּטוּחָהּ שֶׁמֶר פִּי וְלִשׁוֹנוֹ שֶׁמֶר כְּתוּרָתָהּ גַּם
 גִּשְׁטוֹ יוֹד יוֹדֵר לֵךְ שִׁמוֹ עוֹשָׂה בְעֵבֶרֶת וְדוֹן : תָּאוֹ
 תְּאוֹת עֵצֶל תְּמִיתָנוּ כִּי מֵאֵנוּ יָדֵינוּ לְעִשׂוֹת כָּל הִי
 הַיּוֹם הַתְּאוּהָ תְּאוּהָ וְצִדִּיק יִתֵּן וְלֹא יִחַשְׁדָּךְ : זְבַח

ואמר כי החכם הוא מהסיג אל החכמה האלדרי הנקרא
 הנקראת חכמת הים הוא יעלה עם כלומי יסוג הנור
 הקדושות הם ואמר וירד עמו מבטחה דל שהוא פו
 פועל פעולו באותות אשר בסבתה ירד הספיע ה
 האלדרי דרך סד ויחול עליו נקרא עמו מבטח הספיע
 שהוא לפי שהוא הענו הבוטחי בו הנדריק ומקוי אליי

והרי מהזכי עיר גבורים על החכם המקל לו סומר פיו ולטובו הסיג אל זה בעבור היותו סומר פיו ולטובו ובג
 ובבנין זה הוא סומר מזרח נפשו 'אמנם הכחיל שהוא בהפך החכם הוא זר ויהוד ולך סמו והוא ענוטה מעט
 בעברית דון ולא יסתכל בעבור אדמתו והוא מתאווה אל קניין החכמה ואל קנייני הזמנו ולא יסוג ויתאוותו
 תמיתכו והוא אומרו תאוות עכל תמיתכו כי מאנו ידיו לעשות כל היום התאוה תאוה נדריק יצן ולא יחסוך וכל
 מעטה הרסעים הם תועבה ואשי זבח הרטעו הם תועבה וכס כשיביאנו בעבור זמה טעמו סמר אמר כי
 האדם שהוא סומר פיו מאכילת המאכלי הרעים טויוקיהו הם אותם סחליאיהו והם אותם סיהיו טבה להבטל
 מעסק חכמתו כגו הסברות מאכילת המעדני אשר לא תתכן עמהם דריסת החכמה והם אותם טיביאיהו לידו
 דים בקסט המותרות וכך מי שהוא סומר כפטו ממותרו הדבר ולא ידבר כח בזה סמו אל תועלת ואל חבמו
 לו ולולתו או בזה שהוא חובה עליו כמון למידת התורה וללמוד אות לאדריים הוא סומר נפשו ומביא עליה נג
 צרות גיטניו או רוחניו כפי הזכר זה אמר כי האדם שהוא זר כלומ בגל דון ויהוד ראוי הוא סיקרא
 טמו לך לפי שהוא לא יעשה מעשיו כפי מה שתגור החכמה רק כפי מה שתגור העבריה סים לזרן אשר על
 נפשו ואם עושה בעברית דון דל שהוא ענוטה מעטיו בעברית הזרן הטובן בצורך נפטו או יאמר לך יהוד ולך
 הוא סמו סל אדם שהוא ענוטה מעטיו בעברית דון תאוות אמ כי העכל לא יסתכל לקנו מאכילת לביתו
 ודי מחסו אשר יחסר לו באבת עכלותו ומתוך כך בבוא הפת פרעיו יקצרו פרו מעטיה הוא רעבונמא כפטו
 בו תתעטף והצאו סים לו הוא תמית אותו וסבת מיתתו הוא מאנו ידיו לעשות כ'ומ שהוא מתרשל לעשות מה
 טנדיך לו ולביתו טענת סזביריו הסזדלן על זה ומתוך כך כל היום הצאו כלומ טתאוותו לא תסור עס חסרונו
 רק תרבה ותגדל כל היום הוא התאוה אל קנייני העולם ולא יוכל להגיע אליה חכמה הנדריק הוא יצן לכפטו
 לזולתו מה פראוי כי הוא יצן לכפטו כל הכריך לה וגם יצן ויחון לזולתו כפי היכולת וכמו סיקרה בקנייני ה
 העול כן יקרה בקניי הרוחניו כי מי שהעכל בקנות החכמה אע"ז שהוא העצכל בזה עס כל זה יש לכל אדם
 כוכף טבעי אל ידיעת תכלי החכמה 'אמנם אש יטריח בו ללמוד הנענותי ומנחה הוא יתשל מהס בקסת ות
 ות'אשר התאוה עומדת במקומה והוא אומרו תאוות עכל תמיתכו כי מאנו ידיו לעשות כלומ כי הוא התרשל מ
 מקנות החכמה על הסדר כפי המבוקס ממנו והתאוה שהוא לא תסור והוא אומר כל הין התאוה תאוה כלומר
 מהגיא על טבעו כוסף לידיעת תכלי החכמה והוא לא יכול להגיע אליהם או יאמר כי הסבה בהיו תסוקתן ממי
 אצו הוא שלא יסתכל בזה סיכוח התסוקה ההי אבל ירבה תאוות' ולא זולת זה מקוה למה שאין כלי אכלו להג
 להגיע אליו ו'אכיו התסוקה היא היות יוטר טוב לו ואומרו נדריק יצן ולא יחסוך דל הנדריק טבעי אדם הוא א
 אשר יצן כ'בל דבדי חוקו כלומ סיתן זמנו כו'ו לדריטה ולא ימנע מזמנו דבר לזולת והו כאילו אמר נדריק יצן
 יציו לחכמות, ולא יחסך מהס זבח אמר כי הזבח שמביאין אותו הרסעים והוא הקרבן אשר יקריבו על
 חזאתם לא דמ' איכו לריכון לעכיו ית'אלא שהוא תועבה ועניין מהס לא יבטורפו עס הקרבן העכוני הרחני
 להמנח עמו כמו הת'טובה והחרטה והתקרב אל ה'ית וכוננא בזה מהכניעה והספלו מחני טיביאנו במחטבה רע
 רעה והוא הזמה או יאמר כי מה סיקריבו הרטעו מן הקרבנות ואשי מן הסלמי טאיכן צאין על חטא הם
 תועבה לכניו ית' לפי שאפמר מהס יבוננו בצסוית הקרבן דבר סופסד עליהם אמונתם וכס בעצ טיביאנו הק
 הקרבן בעבור זמה טעמו כי המכוון הוא סלא יחטא האדם ואס יחטא סיטוב אליו ולאו יעתר אל אל'דום יוד
 ר רבה נכדי סתתכן אליו התסובה יטהו במעסה הקרבן ועל התכאוי וסירן אותו אל הכניע והחירט' והרסעים
 מתוך כחילית'אסו בעצ סלא יחטאו רק טיביאנו סלמיס וכדבית'הס תועבה לפכיו ית' מפכיו סה'עפ' סמעסיה
 ס'כניו אי'כונת רבניו וכס' קצת סיעשו העבירו ויביאו בעבור קרבנו' שהז למטת ממזלת המעכדבו מעמס'

ערום ראה רעה ונסתר ופתיים עברו ונענשו
עקב ענה יראת ידוד עשר וכבוד וחיים :

אן רצה בענוסה כולם ה' כלומי לא תחטוב מזה מהו
מהוא עמיר הוא סבב לעצמו העומר הזה וזה מהוא
עני הוא סבב בעבור התרסלותו כי מניחם רל עומ'
זה וענוי זה לכוננה מה רל כי חלו העתים כפי מה ט

סחלק ה' יצ' לכל העמים אשר תחת כל השמי' ומה טגריה חכמתו ית' הל' עליה כי לא לחכמים לחם ולא לכבונים
עומר כי עת ונגב יקרה את כולם ערום זה הפסוק יש לו דבקות עם הפסוק שלפניו שאמר מהעמיר
והרם חלו עליהם גזיר' ה' ית' כפי אשר חלק לכל העמים אשר תחת כל השמים והודיע החכ' בפסוק הז' כי גורת
ה' ית' ומה סחלק לכל העמים לפי מערכו כבאו השמים יש מהן פריטיות מיוחדות לכל איש ואיש כפי מערכת
כוכבי מולדתו ויש גזירו' כוללות על עיר או אומה או מדינה או עמ' אקלים והודיע החכם בכתבו זה כי כסתהינה
הגורית כלליות על עיר או על אומה או מדינה או אקלים מי מהוא ערום כלומ' מהוא חכם במשפטי הכוכבים
וירע הגזירה טרם בואה הוא מסתתר וברוח מן המקום סודע שיחול עליו הדין האלדי ואם ידע כי עיר פלג'
תהרב יברח ממנה ונוס אל מקום אחר או ירוץ אל מגדל עוז פס' ה' אשר בו ירוץ כדיק והוא ית' יסבב הכלתו
אמנם הסתאוס ואוצ' ססכלו ידיע' אמיתת משפטי הכוכבי' והגיע מפתיות' ס' א' דבקו בה' אשר הדבקים בו
הס חיים עברו במקום שאינו טוב לעבור בו וקב' ו העונם חס העונם נחל אפי' על אותם שלא היה להם להע
להעכט לפי מערכת כוכבי מולדתם ויקרה להם זה משני מהם פוגעים וכמנאי' סס בעת שחול הגזירה הכוללת
המחויבת להכרית הכלל היא כונחת הכח הפריטי טיש לאדם שאינה מחויבת מערכת כוכבי מולדתו למות חזו
וימות בתוך שאר אנטי המדינה אך אותם סדבקו באלדיהי' סבב הכלתם ויסלחם מתוך הספיכה כאשר עמס
ללנו והוא מה שאמר זה החכם בגזיר' קהלת כי עת' ופגע יקרא את כולם כלו' הסבה אשר בעבורה לא יועיל ל'
לקלים המירון ולגבורים המלחמה הם סבות רעות והפגע והעת מה טוירו עליו מערכת אלדים חיים והס כב
בבאות הסמים והפגע הוא כשלא יורו ככבי מולדתו סימות ופגע במקום סיורו בבאות השמים כי אותו המקל
בכלל יחרב כי אלפי' שלא היה מוזיק לו דעת המינוח ויקרהו היות כפגע במקו' סכבאו' הסמי' יגזרו על איברו בו
הכלל וינכח הפרט ומתוך כך יאבד עמה' כי לא יהו' פס' עור אלד' ואם אין לפסוק זה דבקו' עם הפסוק שלפניו
ואמר כי הארס סזנא ערו' כשהוא רואה דבר סעמידותו בדבר ההוא תבוא עליו רעה הוא מסתתר אם אינו יכ
יכו' לברוח מטס' אמנם הישעיס בראות' דבר סגורס להס הזיק לא יחטו עליו רק יעברו במקומו' מסוככו' ול'
ולבן יקבלו הזק ולדמיון זה הערוס כסיהא דורס בזכמו' ואם יפגע בחכמה הגורמת רע לבעליה ולדרוטיה הנ'
מסתתר ומונע עצמו ממנה אמנם הסתאוס בכל תוסיה יתג' עו' ואפי' בחכמו' הגורמות כזק ורע

ורע וידרכו איזה דרך סיודמן ומתוך כך הס נעסו' ואפי' בחכמו' האמיתיות החכם רואה ומרגיס הכוזק סיגוע
מן ההרים ולעבור הגבול והוא מסתתר סירא מהביט אל האלדי' על דרך ר' עקיבה סנכנס בטלנו' ויחא בסלום
הסתאוס' הס עוברי הגבול ומתוך כך הס כזוקי' על דרך בן זומא סהנין ופפגע בן עזאי הכיץ נמת ואחר קבץ
בנטיעות עקב אומר כי בסכר מדות הענוה סתהיה באדם יגיע טיהיה לו יראת ה' ית' וכבר בארנו
כי מדת הענוה לא יגיע באדם אלא אחרי מהוא מכיר ערך עצמו וסכלותו בערך אל הכמכחו' העליונות ואחרי
טיבחן האדם ערהו וסכלותו כנגרס יהי' עכיו' וסכל ירא אלדיו בהכירו כי הוא ברי' קטנ' וסכלה אינכו' רחוי' ס'
סחסס לכלו' לסכלותה לנלי גדול רחמי ה' ית' עליה ומתוך סיגוע אל ירא ה' ית' ברכת ה' בכל אשר לו ויעסיר
ומתוך סיגוע ירא ועכו' יכובר אכל בני אדם כי מדרך בני ארס סיכברו גדולי המעלה גס ימסכו' אחר
אחריו חיוס' כי לא יהי' מכת הרסעיס הנצלי' הכחמ' עליה לא יחכו ימיהס ואכי' אבטח בך רק יחיו החיים הט'
הטבעיי' בסלנו' ובהסקט' ו' ואפט' סקרא עומר הריבוי מן החכמ' דבר גדול כי לא ירצו להסכיל גאורס אל מל'
מלמדו החכמ' ויבחו לסכל מליהס לסכלותו ולביכך אמר כי עם מדת הענו' תמטך יראת ה' והעומר והוא ריב
ריבוי החכמה והכבוד סיכבוד בחייו בעבור מעלתו וכפסו' תאבד אחרי מותו עם כפסות החסידים והחי'
הס חיו העולס הזה וחיו הנפט המסכלת והיות' ברורה בצורה חקיס את ה' ואפט' סיהיה עניו הפסוק עקב עכו'
ענוה ועקב יראת ה' יגיע לאדם עומר וכבוד וחיו'

משלי

סוֹם בְּיַבְכַּן לַיּוֹם מִלֶּחֲמוֹהוּ וְלִירוֹד הַתְּשׁוּעָה : נִבְחַר
שֶׁם בַּעֲשׂוֹר רֶב־מִכֶּסֶף וּבְמוֹהֶב חֵן טוֹב : עֲשִׂיר וּרֹשׁ
גִּבְשָׁיו עֲשָׂה בָּלֶם יָרוּד :

אֵשׁ לֹא תִחְסָב סֵחֶמְכָּמָה וְהַתְּבוּנָה וְהַעֲבָה הַמִּינֵרְסוֹת
אֲלֵינוּ יֵת' יִהְיוּ עַכְיֵיכִים כַּמְצֹאִים חוֹץ מֵעֲבֹמוֹתָו כִּי אֵי
חֲכָמָה וְאֵין תְּבוּנָה וְאֵין עֵצָה לַכֹּגֵד ה' כְּלוּמ' עוֹמְדִים
לַכֹּגֵדוֹ דְרָךְ מַטֵּל סִיּוּהָ לֵהָס מַכְיֹאת חוֹץ מֵעֲבֹמוֹתָו
כִּי הוּא יֵת' וְסַבְרָתוֹ וְעֲבָדוֹ אַחַת אֶחָדוֹת גְּמוּרָה וְפִי לַכֹּגֵד כַּמוֹ סְוִיתִי ה' לַכֹּגֵדִי תָמִיד וְתִלְךְ וְתַטֵּב לֵה מִכֹּגֵד סַעֲנִיו
סַעֲבֵיכֵנו לַכּוֹכַח רֵחוֹק מִמֵּנו סוֹם אָנוֹמ' כִּי הַסוֹם הוּא מוֹכָן בַּעֲבוּר יוֹס' הַמַּלְחָמָה וּמְדַרְךְ הַעוֹלָם הַזֶּה סָמוּ
טִיב לֹו סוֹם דוֹהֵר הוּא מִכַּחַח לְמִי סְאִין לֹו סוֹם אָנו סָמוֹ לֹו סוֹם חַלֵּט מִמֵּנו אֲמַכְס' עַל דְרָךְ הַאֲמַת לֹא תִחְסָב ט'
סַהֲכָנְחָן הוּא תְלֵמִי בְגַבְרֵיַת הַסוֹם רִק לֵה' הִיא הַתְּסוּעָה כְּלוּמ' ה' יוֹטֵיע מִי סִיחְפוֹן אָנו יֵאֵמ' וְלֵה' הַתְּסוּעָה כְּלוּמִר
וְלֵמִי חֲכָמַת יִדְיעָתוֹ יֵת' סִתְיָהִי הַתְּסוּעָה כְּפִי מֵה סָסְרֵד הַעֲתִים וּמַעֲרָכוֹת צִבְאוֹת הַסַּמִּים כֵּן תְּיָהִי הַתְּסוּעָה סָנו
סִנְוִכַח דּוּמִה לְמֵה סָאֵמ' בִּקְהַלֵּת סַבְרֵי וְרֵאֵה תְחַצ' הַסָּמֵט כִּי לֹא לִקְלוֹס הַמְרוֹץ וְלֹא לַגְּבוּרִים הַמַּלְחָמָה כִּי עָתָו
וּסַגֵּע יִקְרָה אֶת כּוֹלֵס וְלֹא יוֹעִיל הַחֲכָס בַּחֲכָמְתוֹ וְלֹא הַכְּבוֹן בַּתְּבוּנְתוֹ וְלֹא הַיוֹעֵץ בְּטוֹב עֲשָׂתוֹ לֵהכִין סוֹם טוֹב ל'
לַכַּחַח מַלְחָמָתוֹ כִּי לֹא תוֹעִיל הַחֲכָמָה וְהַתְּבוּנָה וְהַעֲבָה לַכֹּגֵד חֲכָמַת ה' יֵת' וְאַחֲרֵי שֶׁהִזְכִּיר הַרְסַעֲיִם וּמוֹצָחַס תְּנִי
תְּסוּעָה וּגְנוֹת עַד כּוֹזִים וַסְהוּא מַעֲיוֹ סִנְיוֹ בַּסְפִּי מִי סָמַעִיךְ עֲלִינוּ בְּסָקַר אָמַר כִּי גִדְלָה אֲמַתִּי מִי טִיבִיא עֲבָמוֹ ל'
לְיֵדִי בִּזְיוֹן וְלַעֲשׂוֹת פְּעוּלוֹת מַגּוֹכוֹת כִּיֵּלֹו כְּדִי לִקְנוֹת מִמּוֹן וְהֵלֵא כַּבָּחַר הוּא הַסָּס מִן הַעֲנוּסָר הַרֵב וּמִן הַכֶּסֶף ו'
וְהֵזָב כַּבָּחַר טָס טוֹב וְהַעֲנוּסָר וְהַרִיט סָס בִּיד ה' וְהוּא סָסְמִךְ אֲלֵינוּ עֲסִיר וְרַט כַּפְגָּמוֹ עוֹסָה כּוֹלֵס ה' כִּי ה' מוֹרִישׁ
וּמַעֲסִיר וְלִפְי' יַעֲנֵי הָאֵדָס בַּחֲסֵרוֹן סָכְלוֹ וּבַסְבָּת פַּתְיוֹתָו וְהוּא אָמַרְנוּ עָרוּס רֵאֵה רֵעֵה וּכְסָתֵר וּפְתִאֵוֹס עַבְרִיו וְכ'
וּכַעֲבָטָנו אֲמַ' בְּסַכְר' הַעֲנוֹה וּוִירֵאֶת ה' יְבִיע הָאֵדָס לַעֲנוּסָר וְלַכֹּבֵד וְלִפְיִים . וְהַעֲנִים וְהַפְקִים הַס כַּמְצֹאִים בְּדָרְךְ הַע'
הַעָקָט וּמִי שִׁירְצָה לְסָמוּר כַּסָּמוּ יוֹכֵל לְהַתְרַחֵק מֵהָן בַּחֲכָמְתוֹ וְלִכֵּן חַנוּךְ לַכַּעַד עַל פִּי דִרְכּוֹ כִי הַעֲסִיר וְהוּא טָק
סָקַח מֵהַחֲכָמָה דְבַר גְּדוֹל עַל עַכְוִי הַדַּעַת יוֹמָסוֹל וְעַבְדָּ לֵה' לֵאִים מְלֵה' . לֹא תֵהִים כּוֹסָךְ לְהַעֲסִיר בְּכָל עַכְוִי
סִיּוֹדִמָן כִּי מִי סוֹזָרַע עוֹלָה יַקְצוֹר אָנוּ וְשִׁבֵט עַבְרִיתוֹ וְכֵלָה ה' יֵת' עֲלִינוּ אֲמַכְס' מִי סָהוּא טוֹב עֵין וְלֹא יִרְכַ' לְהַעֲסִי
בַּחַמֵס וְסוּד הוּא יַבְרִיךְ כִּי לֹא דִי טֵלָה יִרְכֵה לְגוֹזֵל אַחֲרִיִס אֲלֹא סִכְנַתָּן הוּא מַלְחָמָנו לְדֵל לְהַיּוֹתָו טוֹב עֵין
סָהוּא הַכֶּךְ מֵרַע עֵין וְלִכֵּן רֵאֵנוּ לְגַרֵם הַלְנִים הַמַּתְחַכְמִים לְגוֹזֵל מִמּוֹן אַחֲרִיִס וּבְכֵן יַסְבְּחוּ הָרִיב וְהַמְדוֹן וְיַסְבֹּו'
דִין וְקִלְגוֹן וְהַס הַטְעַכּוֹת אֲמַכְס' הַאִים סָהוּא אֲהַב סַבְרִיתָו וְהוּא טָהוֹר לָב וּבַסְפַתְיוֹתָיו הַזֶּקֶק חָן הַכֶּךְ עַד כּוֹזִים .
וְעַיִוִי סָגַחַת ה' סָס בּוֹזֵרִים הַאִים סָהוּא אִים דַּעַת וְהוּא מַסְלֶף דְבַרִי בּוֹגֵד סַמְתִּיכָס לִקְחַת מִמּוֹן אַחֲרִיִס בְּכּוֹב
וּמַרְמָה בַּעֲבוּר עַלֹוֹתָס טֵלָה יִרְכֵוֹ לַעֲמוֹל וְלַעֲבוּר אַדְמַתָס וּמוֹצָאִים לֵהַס אַמְתְּלָאוֹת' וְהוּא אָמַרְנוּ אֲמ' עַבָּל אָרִי
בַּחוֹץ וּכְתַץ אַמְתְּלָאוֹתָ כִּי לֹא קָהָה הַחֲכָמוֹת בַּעֲבוּר סָהָס דְבַרִי מִיכִים וְחֲכָמוֹת זְרוֹת' . וְהוּא אָמַרְנוּ סוּזָה עַמוֹקָה
פִּי זְרוֹת' זַעוֹס ה' יִכּוֹל סָס חוּ הִיא לְדִמְיוֹן הַחֹלֵת הַקַּטְוִרָה בְּלִבּ הַנְעַרִים אָנו יֵאֵמַר' וְזֹאת הִיא חֹלֵתָס סָגְדֵלוֹ עֲלֵיהָ י'
יִמִי כַעֲרוֹתָס וְשִׁבֵט מוֹסַר וּרְחִיקָהּ מִמֵּנו כִּי מִי שִׁירְצָה לַעֲמוֹק דְלִים וְלַהֲוִיֶף עַל מַמוֹנֵהוּ הוּא גּוֹרֵס לֹו סַתְמוּרַת'
הַעֲנוּסָר סִיקוּהָ לְהַעֲסִיר יִלְךְ הַלֶּנֶךְ וְחַסוּרִי . וְלִכֵּן אֶתָה בְּכִי הַטָּה אֲזוּכֵךְ' וְסָמַע דְבַרִי חֲכָמִים וּחִידוֹתָס וְאַל תְּגוֹזֵל דֵּל
כִּמוֹ חֵילֵו הַרְסַעֲיִם סָכָן כִּי דֵל הוּא וְדִי לֹו דְלִנְתָו כַּבָּחַר אָמַר כִּי הַסָּס הַטוֹב סִיּוּהָ לְאֵדָס וְהַעֲכָוִין ס'
סִיּוּהָ לֹו טָס סָהוּא טוֹב וְיִסַר וְכַדִּיב וְיִתְפָרַס טַבְּעָנו הַטוֹב בַּעֲוֹלָט יוֹתֵר כַּבָּחַר וְטוֹב לֹו זֶה הַסָּס מִסִּיּוּהָ לֹו תָמוּ
תְּמוֹרַתוֹ עוֹסָר זֶה סָאֵס יִהִיה לֹו עוֹסַר רֵב וְלֹא יִהִיה לֹו טָה טוֹב לַפַּעֲמִים יֵאָבֵד הַעֲנוּסָר בַּעֲכָוִי רַע וּמְתוֹךְ סָאִין
לֹו סָס טוֹב לֹא יֵאֱמַנְוָהוּ בְּכִי אָדָס עַל מַמוֹנֵו אֲמַכְס' הַאִים סִיּוּ לֹו סָס טוֹב עַל מְדוּתָיו אֵשׁ לֹא יִהִיה לֹו מִמּוֹן יֵח'
יֵאֱיִוְכְנֹהוּ בְּכִי אָדָס וְהִכְוֵנו לְהַעֲסִיר מִכֶּסֶף וּמוֹהֶב חֵן טוֹב רֵל' וְכֵן כַּבָּחַר יוֹתֵר מִן הַכֶּסֶף וְהֵזָב סִיּוּהָ לְאִים חֵן
טוֹב רֵל' סִיּוּהָ כּוּסָא חֵן בַּעֲיִוִי כָּל דּוּלוֹיו וּמְלַת כַּבָּחַר מוֹסַכַת עֲבָמָה וְאַחֲרֵת עַמָּה וְכֵן מְלַת טוֹב תִּסְרִית גַּם בְּרָח'
בְּרַחֲסוֹנָה וְיִהִיה עַכְוִין הַפְסוּק כֵּן כַּבָּחַר סָס טוֹב מֵעוֹסָר רֵב וּמִכֶּסֶף רַב וּמוֹהֶב חֵן טוֹב חֵן טוֹב סִיּוּהָ לְאִים זֶה
וְהוּא כֵאלֵנו אֲמַ' וּמִכֶּסֶף וּמוֹהֶב חֵן טוֹב חֵן עֲסִיר אֲמַ' כִּי הַעֲסִיר וְהַרַס לַפַּעֲמִיִה הַס כַּכְגָּסִים זֶה בּוֹה'
זֶה חוֹלְךְ בַּגְאוֹה וּבְגוֹדֵל לָבַב בַּעֲבוּר עֲשִׂרוֹ זֶה דַּכֵּא וְשָׁפֵל רוּחַ מַכְכֵי עַכְוִיוֹתָו וְעוֹסָה כּוֹלֵס ה' כְּלוּמ' מִי סַעֲוִסָה
זֶה הַעֲסִיר צְרוֹב עֲשִׂרוֹ זֶה הַעֲכָוִי ה' הוּא סָסְבָב זֶה . וְאַיְפִטָר סְרַמֹו בּוֹה כִּי אַחֲרֵי סָה' יֵת' הוּא אֲסַר סַבָב הַעֲנוּסָר
לָוֵה וְהַעֲכָוִי לָוֵה הוּא יָכּוֹל לְהַבֵּב הַעֲכָוִי לְצָאוּר וְהַיְסוּר לְעֵנִי וְלֹא יִתְגַאֵה הַעֲסִי בַּעֲשִׂרָו וְלֹא יִתְיוֹאֵס הַעֲכָוִי בַּעֲוִי

מלוה: זורע עולה יקצר און ושבת עברתו יבלה
טוב עין הוא יכרך כי נתן מלחמו לדרל גרש ל
לץ ויצא מדון וישבת דין וקלון: אהב טהר לב
חן שפתיו רעהו מלד: עיני ידוה נצרו דעת ויסל
ויסלף דברו בגד: אכור עצל ארי בחוץ

קודם המקבלי החכמו ממנו מלוי ואומר כי לפי דעת
רביי החכמה סתמי באים תהי רבוי מעלתו אבל בני
אדם אשר לא עלו אל מעלתו והעבדים הם אף הל
ל נ' ל לקבל החכמה זורע אומ' כי האדם
סחא זריע עולה והוא מסל למי

סחא חודם און ופועל רע הוא יקנז'
לבסוף פרי מעטה הרע והעניין סימולס לו גמולו ו
ויאמר עמלו בראשו ועל קדקדו חמם ירד ואומר על

דרך הרחבת הלשון זורע עולה יקצר און כי העולה לא תורע והאון לא יקצר וטבט עברתו והעניי סימולס ע
ע יו כל עברתו און יהי הכינוי במלת עברתו סב אל הזורע כלומר טבט עברתו סל זה האיש סחא זורע עולה
הוא יסוף ויכלה לבסוף כי אחרית עדי אובד טוב אומר כי האדם סעינו טובה בסל אחרים והוא חונן ו
ומיזב לח תחסוב סחכונותו לאחרים תביאנו לירי מחסו ריק יהי מקורו בריון כי ה' ית' ינו איתו את הברכ' באם
בחסמו ובכל מסלח ידיו בעבור סנתן מלחמו לדרל' ואפסר סקרא טו' עין מי סחכנו הספע האלדי מן החכמה
מה סחא עורף אל הס' מתו טיעור להסלי' זולתו ואמר כי האד' הסלס סחא על זה התואר לא תחסר חכמתו
בזאילי מחכה לזולתו ריק יבורך כלו תרבה ידיעתו ותוסיף כמו ומתלמידי יות' מכולס וקרא

דל מי סחא הסר מן החכמה ומקבל אף ממנו ואומר כי חכמתו תרבה געב' סחא כותן מאנה לאנשים סהס
דליס ורפיס גרש לץ כלומ' גרש האד' הלץ ממוטב האנשים ומיד בכחתו יבא עמו המדון והוא ה'
הריב סבט המדון ובסר הסבה יסור' המסוב וגט' אס תגרסו יסבות הדיו והקלון לפי סהלץ הנה סבה אל
המדון ואל הדיו והקלון והטע' כי הלץ יחדר ריב ומתו' כך צריך הסופט להחזיק דיו בין אנשי' וא'
ואס לא יהיה הלץ כמזל אין צורך און יהי' סי' דיו הטענות ואפסר סיהיה מדון סס תואר לאדם סחא בעל מ'
מדכי' ואומר הקס סזה גרס' הלץ ותעסה סיבא האים המדון מביכיס ומתוך כך יסבות הטענות והקלון סהס
מסבגי אונס אהב אמ' כי האיש סחא אהב את חבריו ולא יסכא' והוא טהור לב סהאסבה סחא מרא' ל'
לחכמים בפינו לבו טהור גכ' סתוכן כבדו והנזק חן בספתותיו סדבדיו גכ' סס רנחיס באמרי בערבנו במבחר ה'
סמאמריס מי סחא על זה הסכוכה סחא ראוי למלך והוא אומ' רעהו מלך כלומ' רעהו והוא האד' סחא חברו
במדו' האילו ולסיכך מי סכמכא בו גב' מן אילו המדות ראוי הוה סימלך לטועס המדות האילן וחסיבות און יה'
יהי המר' אהב טהור לב כלומ' סחא אהב האנשים סהס טהורי לב ויס חן בספתותיו רעהו מלך כלומ' האיש
סחא על זה התואר ראוי סחא סיתחבר אל המלכים כי המלכי' לא יאהבו ריק דובר אמת ומי סחא ראוי לחברת
המלכי' כי המלכי' יבטחו בו לטהרת לבו ובעבו' חן סיס לו על סכתינו מן הדיבו' הערב הוא ראוי לענות סלית
סליחות המלכים ולדבר במקומס עיני אמ' כי עיני ה' והוא מסול להסנחתו ית' סס טומרי את האיש
האיש בעל הידיעה אמיתי' לבל יכס! ומדריכי' אותו בדריך החיי' וכמו סהס מדריכיס האדם היודע הרע והטו'
כן לפצמי' יגיע מרסעת האים החוטא סתגזור חכמתו העליונ' לסלף ולענות דרכו ולמנוס ממנו דרכי הססוכה
פן יראה בעיניו ובאזכרו יסמע ולבבו יבין וסב' ורפא לו' און יאמר כן עיני ה' ככדו דברי אים דעת סה' ית' ית'

יס' דבר בתינו כי ממנו ית' מענה לטון ויהי עס טינו ויורכו את אשר יהדר וכן הוא מענות דברי פי אים סבוגד ו
ויכריחנו לדבר הסך ממס סיכנין על הדרך טחמ' סכתו ולא אבה ה' אלדי לסמוע אל בלעס

ויהסוך ה' א' די' לך את הקללה לברכ' וגו' אומר אומר כי העכל עבור עכלותו הוא מרא' אמתלחות
כי קצרו בחכמ' והצרסלותו מלומדו איכנו ריטול ועכלות ממנו אכן סבה עכמי' יס אשר בעבורה סתירסל מה
מהתעסק בה והכית לימודה והוא אומר אמ' עכל ארי בחוץ כלומ' הוא כוסיג בזה העניין ואמרנו לו לך אל הטרה
לעבור אדמתך והוא אומר פגעתי סס הארי און פגעתי סוכא בדרך ואס חלך חוץ מביתי לת די טיהרגני אס
ימכחונני חוץ לעיר אלל אף ריק הרחבה טל עיר ארצח וכן העניי בעכמו מי סתירסל לקנות החכמה סחא ו
ירבה להראות בי סתצני החכמה היא לסבה ויאמ' לסחאלין אפי סכתתי החכמה מפכי סככה סיס בלימודה כי
מאחי' כתי' בה דברי פלו' ו סחכמו' הטבעיות והאלקיו' כתי' בחן דבר כלו' והוא ככגד דברי רזל וכביאנו וביא
היינו רעונות ירא' בה הקיכר בלמודי' וסי' האדם ריק מהס הוא מעלה מפכי טלפי דעת' יס בהס דבר ממיצ

צנים פחים בדרך עקש שמר נפש ירחק מהם :
חנוך לנער על פי דרכו גם כי יזקין לא יסור ממנו
במנה : עשיר ברשים ימשול ועבד ליה לא יש מול

כלום עקב ענוה יגיע לעושר ולכבוד ועקב יראת ה'
יגיע לחיים וזה כי בעצור מדת הענוה שתהיה לאר'
יכבוד מאנשי החכמה שמכירים מעלת מדת הענוה
ויגיע אל העושר מצד טהיה טמח בחלקו ולא יבק'
היתרונות ומצד שלא יזיק אחר ולא יזק לא בגופו

ולא בזמנו יגיע אל עושר שלא יגיע אליו מי שלא הגיע אל מדת הענוה ובעבור יראת ה' שתהיה על פניו שלא יחטא יגיע אל חיי העולם הזה כי יראת ה' תוסיף ימים וטובות רטעים תקצורכה ויגיע אל חיי העולם הבא
צנים אמר כי דרך האדם העקם הוא דרך מלא צנים והם הקונים כי פח יקום על כל דרכיו וירל כי ה' העקמות הוא דרך רע מלא מהם ולת נפחיהם גש חיפסר מהעקם הוא תאר אל הדרך לא אל האדם וכאלו אמר צנים ים בדרך העקמות ולבני הרובה לממור עכמו מנה ירחק מן העקמות ומתוך כך ירחק מהם רל מן הצנים ומן הפחים או יתה עקם טס ובל על דרך הלא את הקאר אש כסאת כטא לכנ תחלת דבר ה' בחוסע . חנוך אמר במיארן המורו ומזהיר בני אדם על הנערים לחכס ואמ ראוי לך שתחנוך לנער בתחלת עב עכיונו על פי הדרך הטוב והישר שתרכס שתהיה כמטך אחריו כל ימיו שתתוך שתחנוך אותו בתחלת עכיונו על הדרך הנאה אף בעת שיוקין לא יסור מאותו הדרך ואומ חנוך לנער ולא אמ חנוך לאיש לפי שהלימוד בי בימי הנעירות הוא כפיתוח על האבן שכל מה שחוק בדמיונו יהיה קיים כדיו כתובה על כויר אדם והלימוד ב בימי הזקנה הוא כפיתוח על החול שהוא קרוב להפסד הדוסס שהוא דומה לדיו כתובה על כויר מחוק . אן יאמ צעכנין זה אש תכין הנער שיתכהג על פי ענת חכס בתחלת עכיונו כסיכא לעת זקנותו לא יוכל לסור מאותו ההנהגה כי יהיה הקניין טרגל בפסו קניין חוק ויקסס להככו מעכנין לעכנין והסבה שיוכור האדם הרביו ממה שהרגס בצעירותו זכרון טוב הוא בעבור ס ב כבערותו חוק הקסס לנוריות אשר יעבורו ומתוך ס טהנא חוק התלוח אליהם ואריך קיימו אליהם והעמדת יטיב ויקסס הסרתס והזכרון הטוב מן האנסיס הוא שמתאחר התכופס אשר יקיים בצכסו מה שיכבור בו מן המנחסיס והוא שמוג אחריו מוחו מחוק בצורה המג בעגעת וזהו אשר יגבר על מוג המקור שהוא ממכו היוכס ויתר מתגבורת הלחות כי היוכס מדרכו שתתקיים ב זכו ויחוק בזה זמן ארך בחלוק העכנין בלחות ולכן היו האנסיס אשר מוג מוקס הזה זכרונסיס טוביס כי טובס הזכרונת אמכס יהיה דוסס הנורה הנחתמת בכח המדמה ואמכס מי שיגבר המקור הזה מהס הלחות הכה הס לא יזכרו הדברים לקצנות קיינס הנוריות בלחות אבל הס ירסמו מהר לקלות קבל הלחות הנורה ולכן מי סיה סיהיה רב סיוכס מעט ההכנה רב הזכרון והיה רב הלחות מהיר הרטימה רב הסכחה קסס לזכור והממוכסיס במוג הזה יתקבץ בהס טוב הרטימה וטוב הזכרונת ולכן טוב הזכרונת מיוחס לזמן הבהרות בטבע ולכן ינוו החכמיס סיהיה הלימוד בזמן הבהרות ואל זה כיון חנוך לנער על פי דרכו וגו' וכיון באמרו כי יוקין לא יסור ממכס לומ סאס יהיה הלימוד בזמן הבהרות טאו הוא חסס לנוריות ואפי' אש יוקין טאו הלחות המקרי גובר על הזקן וגורס הסכחה לא תסיר הדוסס ממכו הנעסס בזמן הנעירות כי ידוע כי הזקני טוביס הזכרונת כאלס לא יגבר על מוגן זה הלחות המקרי וזה כי המוג הטבעי לזקן אמכס הוא מוג סיוכס ולכן ימכ' הזקן זכרן ולא יהיה סומר ומבין ואולס הקטניס ימנאו מצניס ויתר ממה סימנאו זכרניס בעצור תגבורת הלחות הטבעי סכסה ואולס הבהוריס הס אשר ימצאו להס טויס העכניניס יחד הסכנה והזכריס ולכן אמר חנוך לנער על פי דרכו וגו' ואיכסר סוה הפסוק דבק לפסוק סלכנין ואומ אחריו סהכניס פחוס הס בדרך העקס והאיש סהוא ר ימנה לממור ככסו ים לו להרחק מהס אש כן חנוך לנער על פי דרכו כלום על הדרך שתדעו סידרוך בו ל לתרחק מן הצניס יחוס אשר בדרך העקס כדי סבעת טיזמין לא יסור מן הדרך שהוא עסיר אמר אמר כי האדם שהוא עסיר מדרך העולם שהוא ימנול ברטיס לפי סהרטיס מקב'יס תועלת ממכו או יוכלו ל לקבל תועלת ממכו ואלכן הס סריס אל מטמעתו וימנול עליהס וכתן הסבה בזה ואמ ועבד ליה לאיס מלוח נח יאחר סכך העכנין ראני סהעסיר סהוא המלוח ימנול ברטיס סהס ה' יוס' ואיכסר טקרא עסיר מי טקנה מן החכמה קניין רב טייגול על הרטיס והס אשר לא ססינה יד סכלס להגאל ספתינתס וכתן הסבה ואמ ועבד ליה לאיס מלוח טקרא חנוך חכמה לזולתו ומאטילה אליהס מלוח

הט אונך ושמע דברי חכמים ולבך תשית לדע
 לדעתו: כי נעים כי השמרם בבטנך יבוגו יחדיו
 על שפתך: להיות בידור מבטחך הודעתך. ה
 היום אף אתה: הלא כתבת לך שלשים במוע
 במועצות ודעת: להודיעך קשט אמרו אמת לח
 להשיב אמרים אמת ללחך: אל תגזל דל כי
 דל הוא ואל תדכא עני בשער: כי ידוד יריב ריב
 ריבם וקבע את קבעיהם נפש: אל תתגע את ב
 בעל אף ואת איש חמות לא תבא: פן תאלף אר
 ארחתיו ורקחת מוקש לנפשך: אל תהי בתקעי
 כף בערבים משאות: אם אין לך לשלם למה י
 יקח בשבך מתחתך:

החסרון טילך הלך וחמו' סכך כוונתו שהיה להרבו
 ואיפטר סקרא דל הכח הסכלי מעבדו ומה שהיה
 ראוי ליתן אל הדל הוא יתן אל הכח הבהמי והוא ס
 סקרא עמיר הוא ילך הלך וחסור כי המכונן מן הא
 האדם הוא מעבד כחותיו כולם לסכלו וזה שהוא ע
 עומה הכח הסכלי מן הכח והגדולה הראוי לו ונותן
 הגדולה לכח הבהמי ומעבד אליו כחותיו כולם ומת
 לבחוק שהוא לא כטר כרמו המיוחד לו וטרח בעבור
 דבר שהוא ככרי מעצמותו וטגה בודה והכיח אילת
 אחי' ויחיה חמר מן החכמה שהוא החסרון טאין ל
 למעלה הימנו הט אמ' הט אונך ושמע דברי
 חכמים וזכרו בהכמות ולבך תשים גם כן למה שא
 סאני מדבר לך מן החכמה כי אמ' נאה ומת
 ומתקבל הוא טעמור דברי טאר החכמים ודברי ג
 בבטן כלום לא תסתיק לך מן החכמה שמיעת הא
 האין בלבד רק טעמור אותם בלבך ואומ' בטןך במ
 במקום הלב יכונו יחדיו על שפתך כלום אע"פ שהכ

מהכוונה היא סיהיו הדברים שמוי'ם בלבך מכל מקום מעלה היא סיהיו הדברים החקוקים בלבך סגרו' בפי'
 להגות ולתועיל בהם ולתקן והוא אמרו יכונו יחדיו על שפתך כלום סיהיו הדברים שתלמוד מן החכמה נכונ
 נכונים ומזומנים על שפתך לא כפי ט יסאלו אותו על דבר ויטרוך לראות תשובת הדבר האם בספר
 להיות כלום אכי הודעתך היום סיהיה בט-חונך בה ולא תבטח על בינתך והוא אמרו בטח אל ה' בכל לבך ואל
 בינתך אל תטען אף אתה עשה מה שנוחיתך ותבטח בו הלא כלום אכי כתבתי לך פעמים רבות
 ופי' שלישים שלטה פעמים והוא רמו אל הרבני או קרא הדברים הנאמרים על שלימות שלישים ואף אכי כת
 כתבתי לך דברים נכבדים מדוברים במועצות ודעת כדי להודיעך קוסט אמרי אמת להודיעך כלומר
 להודיעך אמיתות אמרי אמת וכדי שתדע להשיב אמרי אמת לסולחך והם הסולחים או הסולחים אותך להת
 להתביין על הענין או יהיה סולחך הסולחים אותך ממש ואמ' כמיסלחוהו על דבר מהדברים והוא צור כאל'
 לסולחו וישיב אליהם דברי אמת ואומ' הלא כתבתי לך כמה פעמים שתהיה ציר נאמן לסולחך ותתרחק מן
 הסקר וזה הוא אמת כי הזהיר על זה פעמים רבות אל תגזול דל אמ' אין ראוי לך שתגזול את ה
 הדל כי הוא דל ודי לו להיות ולא יתחברו אליו הגזילה שתגזלוהו והלכות ואל תדכא עני בשער העומד לפני ב
 ביתך לבקש ממך אל תענה אותו לא בדבור ולא במעשה כי ה' הוא יריב ריבג סל דל ואל עני וקובע את קו
 קובעיהם כפי כלום יגזול את גזליהם גזולת כפי והעניין סיקח כפי אם או יהיה את במקום הזה תמורת מן ו
 והיה ענינו וגזל את גזליהם כפיס ואיפטר סקרא הכח הסכלי דל ואמ' שלא יגזו ממנו לחס חוקו והוא הסגת
 המוטבלות וכן קראו בשם עני ואומ' כי חוקו יגזול מן הזלף הסכלי לחס טיגזול את כפינו ואחר שהזכיר אל
 תגזול דל כי דל הוא המך לו אל תתגע את בעל אף כלומר אש תרנה להתרחק מן הגזל ומכל דבר מענה אל ת
 תתחבר עם איש בעל אף ועם איש חמות אל תבא כן תאלף ארחתיו אש תלמוד אותם תקח מוקם לכפיס
 אל אמ' לא תתחבר עם האיש שהוא ציגל כעם ולא יהיה לך רגילו' עם איש בעל חמות כי תקח מוקם לכפיס
 כי המדות המגונות הם מומים בבכס האדם והם לו למוקם ואיפטר סקרא הנכס המתאה והמרגס'
 בעל אף ואיש חמות ואמ' כי אין טוב שתתחברנה שתי כספות שהן המתאה והמרגס' כי בהתחבר האילו תחלט
 הכסמה ולפי אמ' אין ראוי לך שתהיה מאותה הרגילים לתקוע כפיס לעשות ערבות בהלוואת אחרים כי יכול
 להיות שתצטרך לפרוע הערבות שתעשה ואם לא יהיה לך ממה לטלט סופי סיקח מה סימנא בביתך ואפי' לא
 ימנא כי אש המענות יום במטעך יקחם ולפי אמ' אל תעשה הערבו' לכל מי סידמן

משלי

בְּחוּךְ רִחוּצוֹת אֶרְצוֹ: שוֹחֵה עֲמוּקָה בִּי זְרוּחַ זַע
 זַעוּם יִדְוֹד יִפְלֵ שֵׁם: אֹדֶלֶת קְשׁוּרָה בְּלִבְנֵי עַר טֹב
 שָׁבֵט בּוֹסֵר יִרְחִיקֶנָּה כְּמוֹנִי: עֵשֶׂק דָּל לְהִרְבּוֹת לִי
 לוֹ נָתַן לְעֵשִׂיר אֶךְ לְמוֹחַסוֹר:

והוא אשר כנה לארי וכך בתוך ריחונו ארצה כלונו
 בהתחלכי ברחובי החכמה וטוטטי ברחובותי חנה לי
 לידי מינות ויביאו ראיו מאנסי חלוטי העיין רכנו לע
 לעלנו במעלנו החכמה וכבסלנו ויאמר פלנו התעסק בחכ
 בחכמו וינח לדו תרבות י ע חנה חמת כי החכמה הא
 האמיתית תזיק לחלוטי העיין ולסכלים כאשר וזיק ה

הלחם הנקי והצמר הטוב והיין היסן לצעלי החלואי החדים כי אין ספק כי המזונות האילו הם טובים ונאותים
 לבריאים והם בלי ספק ימיתו בעלי הזדחנות החדות לח מפני היותם מאכלים רעים רק בעצב חולם המקבלי
 וחריט הדבץ בהם ואין ראוי שידחק ויחדש הבריאה מן שלהם והצטר והיין בעבור שראייה טהמיתו אדם חולה ו
 וכך אין ראוי להניח החכמה בראותיך ונחיל בכל תושייה יתגלע יבא לראות הקדם בבלע ויקיא חיל בלע כי ו
 זה יקרה לחולסת סכלו והוא מסכלותו: עבר הגבול או למד חכמה בלתי הנעותיה והקדמותיה ומונחיה וכמה
 יחסוב ללכת אל החכמה בחוץ עדיין בן זומא מבחוץ ולפי קרא האדם המראה המתלמות טהמית החכמה בע
 בעבור שמתח בה דבר פלנו או סומע שקרא כך וכך טהתעסק בה עכל כלומ עכלו ויריסול הוא ממנו וכל מה
 סמביא המתלמות להראות הפך זה הם טענות רעונות אשר אין בהם ממט סוחה אומ כי פי הנטי
 הזרות טוחה עמוקה היא כלומ חלקווי טהותיהם הוא אל המות ידמה להם לקבר עמוק אשר היורד בו לא יע
 יעלה זעום ה יכול טס מי סיתפתה נאחר דבריהן ויכטל הוא הגבר אשר זעם ה ית ובעבור שקרא פי האטה ה
 הזרה טוחה עמוקה קרא הכיסף אחוייה נוסל באותה הטוחה ואיכטט שקרא זרות הככס הזומא והכפט הבהמי
 טהס זרות לאדם והעכיון טהן חוץ מעצמותו כי האדם לא יתעסק בהם רק בחלק הטכלי כי הוא לבדו עכמו
 האדם וקרא אותם טוחה עמוקה כי הכסת תחריטה הוא נוסל בבאר טמת והוא זעום ה גר איכטט שקרא זר
 זרות החכמות והאמונות הכוזבות ויזדעות הכפסרות המוסכות האדם למינות ואומ כי מי סיכטל באותם הדב
 הדברים טהס אים ויטים כל עסקו ועיונו בהם הוא זעום ה גס איכטט שקרא זרות מי טיעמיק מרטינתו
 ויטים כל עיונו בחכמות הלמודיות ויכסיד כל זמנו בהם זעום ה וקרא חכמת הלימודים הכוללת החכמות ה
 הידועות והססובן והטטכורת וזכמת הדבר ודומיהן זרות ואומ טוחה עמוקה פי זרות כלומ טווח עמוקות
 יט ועניינים עמוקים ודקיים בפי החכמות הלמודיות ובחכמת המכפר או חכמת התטבור ויכול אדם להכסיד
 כל זמנו בהם ואפי יחיה ק סנים ומי סיכלה כל זמנו להעמיק באותן העניינים הנקראות טוחות עמוקות הוא
 זעום ה כי הראוי הוא טקח האדם מחילנו החכמות מה טיעספיק לו לעטות מהס מופטיס והתחלות לעלו בהם
 אל הטבעיות והאלגיות ומי סכלה כל זמנו בהם בחסך בא וביסך ילך וקראט זרות הי החכמות המכוונות הס
 הטבעיות והאלגיות וקרא מי סכלה כל זמנו בחקורת כל המטטטף מהס ובחקורת אותותיה זעום ה כי וכסו
 בהם כל זמנו ויטאר הסר מן החכמות האמיתיות גס איכטט טזה הפסוק יט לו דבקות עם הכסו סלכנו והס
 דברי העכל טחמ ארי בחוץ וגו כלומ דבר מהוכן יט בתוך ספרי החכמות ואס אלמד הותס ימיתו ככטו וזו
 ותך רהובות החכמות טהס ארצח והטעה סיפסידו עלי אמנותי והוא אמרו גס כן לגבות ספרי החכמות טהס
 ודבריהם הם טוחות עמוקות והס זרות כלומ ככריות זרות מאמוכותי ומי סיתעסק בהן וכוסל באותן הסו
 הסוחות העמוקות והמכסלות הכתובים באותן הספרים הוא זעום ה ואין לך מיה אס יתסלנו האכסיס מקטרת
 הזכמה ומכחו המתלמות להטככל בהם כי חולת קטורה בלב כל כער בטבת וטבת מוסר ירחיקנו ממנה
 חולת אומ כי הסרם בתחלת עכיונו כמסל כבהמות כדמה ועיר פרא אדם יולד ולאלו חולת קטור בלב
 כל הכערים ואין דבר סירחיק אותה החולת מלב הכער רק טבת מוכר סהוא יסיר אותה החולת מלב ע
 עטק אומ מי סעוטק וגול מן הדל המעט סכטאר לו כדי להרבות ממו לעכמו הוא ילך הלך וחסור הו
 קרא מי טמוכע חסר מן הדל עוסף דל ואומ מי טמוכע חסר מן הדל כדי סירבה ממוגו הדבר הזה ניתן ל
 לעטיר טהוא עוסף הדל דבר רע סיהיה עכיונו אך למחסור כלומ טילך הלך וי סור והעניין טהוא חוסב טב
 טבמעוט חסר מן הדל ירבה ממוגו והדבר טהוא טעוטה ניתן למי טהוא עסיר

בגשר יעוף השמים : אל תלחם את לחם רע עין
 עיין ואל תתאו למטעמותיו : כי כמו שער בגשש
 בן הוא אהל ושתה יאמר לך ולבו בל עמד : פת
 פתך אכלת תקיאנה ושחת דברך דנעימים :

זה ידוע ומפורסם כי רבים יסכדו בלילה בעמרת ו
 ינמינו בבקר והם חסרו כל . ומלת תעוף ענינה
 הכפול כי תרגו וכפלת ותעוף וקרא סגירת עין בזה
 הלשון כי העפעפיים הם נכפלות בסגירת העי' וימ
 מבינתך חדל בענין זה כלומ' אל תיגע להעסיר כי
 כי אם תיגע להעסיר תחדל מבנתך ואיפשר שאמר

א' תיגע להעסיר בא לזרז על התלמיד שלא יקל בגורא צמח סילמוד מרבו ואפס' שהוא נבון לב ביותר והוא
 מדמה בנפשו שאין לו להקפיד אם ישכח מה פסמע מרבו לפי שידע אותו בעבורו על הדבר שהוא לרוב התב
 הרעיונותיו וזכות עיונו כי זה יגענו להסיג העוסר שהוא ויאמר ומנו עליו ואלו היה גידם כראוי לא היה כריך
 ליעשה הלא ויהיה לו סכאי ללמוד מה שלבו חפץ ועל זה הענין העיר באמרו אל תיגע להעסיר כלומר אחרי
 טעמה יכול להגיע אל עוסר החכמה בלא יגיע אל תיגע להעסיר ויכול להיות שאם תסכח מה סממע' מרוב
 סלח תגיע אל הטנתו לעולם ואל זה רמז באמרו התעוף ענין כי ואיכנו אל תלחם אמר אין ר
 רחי לך שתאכל מאכל אדם שהוא רע עין ועיני רעה בטל אחרים ואל תתאו למטעמותיו כי כמו שאמר וסי
 וט ע' בנפשו סיחסיק לו ולבני ביתו מן המזון כן הבין ווימן ממנו ולא יתיר ואפי' אם יאמ' לך אכול וסתה
 הוא יאמ' לך בשינו בלבר אמנס לבו אינו טוב עמך ואם תאכל מטעמותיו סוף סתרצה סהיית מקיח' בהתברר
 לך רנוכו הכמוס בחרי לבו 'אוי יאמ' פתך אכלת תקיאנה קללה שקילל בעל הספר האוכל מלחם רע עין והו
 רכון טיקיאנו . ושחת דברך הנעימים כלומ' ואם דברית עמו בסבתך על סלהנו דברי נעים מחודה ומשל לא
 תחשוב סנכנס מהן דבר באזנו רק דברי הספרת ואינו סומע אותך כי לרוב ראגתו מאכילך לא יסיר לבו
 לדברך והספרת גם איפשר שאמ' פתך אכלת תקיאנה הם דברי האים רע עין שהוא אומ' לו בכו אכול וס
 וס זה והוא מק' לו בלבו ואומ' פתך אכלת תקיאנה כלומ' יהי רכון סתקיאנה ואומ' בלבו וס כן כל דבר שאמ'
 לו הספרת כי לבי בל עמך וימ כי כמו טער בנפשו הוא בענין זה כלומ' אל תלחם את לח' רע עין כי כל מה
 ס זמ' יסיע' בנפשו האדם וסאמ' מכנס שהוא רע עין כן הוא כלומ' לא תחשוב סזהנסיס סזכרוהו לרעה וי
 ו ברו בי צו וקלן סהוא לסון הבווי וגזמת רק כל מה ססיער' האדם וסאמר בלבו מגנות האים סהוא רע
 עין כן היא האמת יס יכר' פתך אכלת כלומ' בסתחשוב אנה סאכלת הלחם סל רע עין תמנא סאכל' פתך
 ולא סת' וס ס קיח' מה סאכלת מסלנו כי הוא לא יחשוב רק להנזיר בלועיך מסיך וקח ממך בכל אופן סיו
 סייכ' כסלייס תמה סאכלת מסלנו אלא גם כן הסת סאכלת לסעב' תקיח' וסחת דברך הנעימים טדברית לס
 לסעב' אם תבול דבר מגונה כזה לאכול לחם איט רע עין גם נכון לפרס פתך מן כי יפתה אים נער' שהוא
 מצנין סני וסחתה ובעביר' סזכור למעלה מוז אכול וסחת יאמ' לך אמ' הח'ס הזה אל האים האוכל
 מלחם רע עין דרך תימה מה זאת עסיצ סנכתפית לדברי האים רע עין האומר לך אכול וסחת בסני האם ס
 סתה אותך האים רע עין בדבריו ואכלת מלחמו יהי רכון סתקיאנה ומוסף על זה ססיחית יסעתך ודברך ס
 סנעימים טדברית לסעבר' או על סנ'לחנו : ודע שאמרו אל תלחם את לחם רע עין בא להזהיר את התלמיד ס
 סלא יטב לפני הרב ואפי' שהוא כודע בזכמה בסהרב שהוא הוא מונע בר וידמה בלבו סיחס' לו מה סילמודו
 ינמנו ולכך הוא מקנה בהלמידים ומי שהוא רע עין כזה הוא מאבד תלמידיו ומבטל זמנס בדברים בטלים וי
 ויט'אס מדבר לדבר ער כל ז יסיגי מן החבלה שהוא גם כן חכמתו תלך הלוך ורסיר כמו סדמה בנכסו אם
 היה מלמדס כראוי אז טוב לו כי היה מסיף חכמה בכל יום כמו סהמטיל' רזל בעניס קנאנס סמדליקיס את
 הגדליס ולא כן ידמה הוא בנפשו א'אן כאלו ילקחו התלמידים לחם חקו וימות הוא ברעב לפי' הוא סימר ס
 סכמתו סמירת הכי'י בזמנוי' שהוא מונע טוב מבצלו ומימסו : ובסס שאין ראוי להתאכסן חצל הכילוי לפי ס
 סדאססי לא יסרגו וסכילי יסיב כאלו הוא נגיע ומוכה מדאגתו על חסרון לקמו וימות כמו סת' נכל בבא ג
 אליו עבדי דוד כן הין ראוי לתלמיד סיטב לפני רב כזה

[Marginal notes in Hebrew, partially illegible]
 כן הוא אהל ושתה יאמר לך ולבו בל עמד : פת
 פתך אכלת תקיאנה ושחת דברך דנעימים :

אל תסג גבול עולם אשר עשו אבותיך חזית א
איש מהיר במלכתו לפני מלכים יתיצב בל יתיצ
יתיצב לפני חשבים כי תשב ללחם את מושל ב
בין תבין את אשר לפניך ושמתי שבין בלעד א
אם בעל נפש אתה אל תתאיו למטעמתיו והוא
לחם כובים אל תיגע להעשיר מבנתך חדל
התעוף עיניך בו ואיננו כי עשה יעשה לו כנפים

אמר סאי ראוי לו לאדם סחזיר אי נרכית ויסכה הג
הגבול הקדמון אשר גבלו קדמונינו וכך איך ראוי ל
לו לאדם לפרוץ הגדרים ולסנות סיננהגות והתורות
אשר תקנו הראסנוני לעשות סינג לתורה וכן בלמדו
החכמו ילמדו חותנו על הסדר ועל הדרך אשר סדרו
גדולי החכמים ולא יחרום לחכמת האלדו מבילתי ה
הקדימו הנענותיה על הסדר כי בענין זה יהי בטוח
מן המכסול וההריסה ואפטר סזה הפסוק יש לו דב
דבקו עם הפסוק אשר לפניו וסל אחריו והוא סאמר
אל תחי בתוקעו כף כח אי לך לסלס יקחו מטכבך ו

ואם ירדת ממנוך בעבו סתקע לזר כפך וערבת לרעך אל תסג גבול סביך ובין רעך להוסוף על מנוכך
רק ססתדל לקנות הון בחריכותך כי חרונך יקנה הון והוא סאמר חזית איס מהיר במלכתו וגו ואחר סזהכ
סחוכי לפני מלכי יתיצב אמר חס תתיצב לפני מלכי בעבור חיות מהיר במלכתו תשוב לאכול לחם לפניו
בין תבין אשר לפניך ואנו אהב אל תיגע להעשיר כי ממון יאבד לסעתו וסמך אל זה אל תלחם את לחם ר
רע עין כלומר כמו סזהרתיך סלא תאכל כלל עיקר לחם רע עין חזית אמר חס רחית אדם סהוא ח
חרונך ומהיר לעסו מלכתו ולא יתדסל בה הסיס סהוא על זה התואר ראוי לעמוד עם מלכים כלומר לעבוד
עבודת המלכים ואינו ראוי להפסיד חכמתו וזריזותו לעמוד עם אכס ס עכלי ההולכים בחטך ואפטר סכיון
החכס הזה לומר כי האדם ספקח וחזרו והמהיר בדריסת החכמו הלימודיו אשר איך בהס דק להיות הנעות וס
והתחלות אל החכמות האחרו רק דריסתו העיקרית פהי בדריסת החכמ האמיתי סהיא חכמ האלדי המחקר על
מציאות האל יצ ומלאכיו הקדוסיס והוא סרמו באומרו לפני מלכים יתיצב ולא יתיצב לפני סטוכיס כלל ול
ולא יחסיד עיוכו להעמיק בלימודיו אשר איך להס סוף כי אמר כי העת סבא ללחם לחס כלומר לסע
לסעוד עם אדם כבבד לא תהיה אנליך סכה בכל מקו מהסלחן כמו בהיותך בתיך סתקח מאחז מקו סתר
סצרכ רק הציבונן וסיס מגיתך לאכול ממה סהוא לפניך ולעומתך ולא תסלח ירך לקחת ממקום אחר
וסמת כלומר חס תתאנה לקחת דבר סאינו לפניך תטיס סכין בנרוך ותמית כפטך קודס סתסליט חות
לקחת מדבר סאינו עומד לכניך ואומרו חס בעל כפס חתה דל חס חתה בעל תאנה או יהי אומר בין תבין את
אשר לפניך כלומר הצבונן וחטוב מי הוא העומד לפניך והוא המוטל סאת סועד אכלו ואס תתאנה לעסות ל
לפניו דבר סאינו ראוי קודס תטיס סכין בלועיך וחבית במלת בלועיך סימוס ואמר אחר זה אל תתאנו למטע
למטעמותיו טל מוסל לפי סמטעמותיו לא תאכל מהס למחר ואס תאכל מהס מחר לא תאכל מהס מחרתו ול
ולפיכך אמר אחריו זה סזה העניון לא יתקיוס לך רק ימי מספר אל תתאנה אליו ואפטר סקרא המלך זקן וכ
וכסיל מוסל בסיליס ואומר חס ועל בלבך להינ סר אל מסמעתו ולחמסך אחר סכלותו בין תבין אשר לפניך
והוא ה' המסקוף סתריך ונגליך מלא כל הארץ כבודו וסמת סבי בלועך כלומר קודס תהרוג עמך ותענה
חומרך בב' מינו עיני חס תרא עמך בעל כפט כלומר בעל תאו או יאמר וסמת סכין בלועיך חס חתה ח
חוסס לכססך המסכלת כן תאבד ואל תתאו למטעמותיו והוא לחס כוביס דל אל תתאו בענינו

הגרבני סאיך להס מעמד וקייך רק תהי תאוותך אל תענוגי ססכל אשר לא יכזבו מימו חל כלל אל תי
תגב עמך לקנות ממנו יתרי מכדי צורכך ומזאת הבכה סיס לך כלל מזאת המחסבה להרבות העוסר יתרי ו
מדוי חדל לך והמנע מהמחסבה הזאת וכתיב כבה בזה ואמר כי העוסר והוא רבני קניינו העולס הוא דבר בלה ו
ואבד לסעתו והוא אומרו התעוף עיניך בי ואיננו כלל חס תסג מעט עיניך כחרף עין סהוא לא יהי כמבא
כי מהיה יעסס לו ככסי כלל יסבב ה' ית סבות יקח מזה ויתן לזה כסי מה סצטורי חכמתו ית

תבואה למוסר לבך ואניך לאמרי דעת: אל ת
 תבנע בגער מוסריכי תבנו בשבט לא ימות: א
 אתה בשבט תבנו ונפשו משאל תציל: בני אם
 חכם לבך ישמח לבי גם אני: ותעלונה כליותי
 בדבר שפתך מושרים: אל יקנא לבך בהטאים
 כי אם ביראת ידוד כל היום: כי אם יש אחרי
 ותקונתך לא תכרת:

אמר הבא למוסר לבך בעצור היות לב האדם טובב
 כמסך לפי טובו אחר תאוצ העולם ומתרחק מהמו
 מהמוסר ולטיכך אמר אש תסי לבך מריך תאוצ ה
 העולם ותבוא אופו אל הדרך הטוב והישר ויענין
 סתרגילהו לטמוע אל המייסרי אופו להסירו מדרך
 רעה אל הדרך הטוב וכך תבוא אונך לאמרי דעת ד
 כלומ תסיר מלטמוע סיר גם לי וכינח בו מהדברי
 הבטולי ותרגיל לטמוע אמרי דעת דל אמרי של ידי
 ידי וזהו כולל ידיעת המיתת הנמצאו אשר הוא ה
 התכלי המבוקס מן האדם ואכסר סכיון באומרו ה

הבוא למוסר לבך לחכמת הטוב הנקרת מוסר וקרא אמרי דעת המופתי ההגוני סחס בסכל ובדבור בלבד
 אל אמרין ראוי לך סצמנע מנער מוסר ולחמול עליו רק ראוי להכותו ולייסרו ולהסירו מדרך רע אל
 חל דרך טוב וכי תכנו בשבט לא ימות בעבור זאת ההבא ויכול להיות טאס לא תבנו ותסירו מדרך הרע ט
 סאמ' הסבב מיתת ולכך אמר את בשבט תכנו וכספן משאל תציל כלומ בסבת הכותך אופו בטבט לייסרו וליו
 ו הסירו מדרך הרע את תנילכו משאל דהו כינו אל הקרי שהוא המיתת הזמני ואל העונס הרוננו והטעס בו
 בהבת המוסר טיקנה על ידך לא יגנוב ולא יגזול ולא יעסה דבר טיתחיו עליו מית בעול הזה וגם יוחר מהמרו
 ה ית ויסתדל בעבדותו ומתוך כך תחסוך כפסו מני סחת לאור באור החיס וריחו בזה טאס לא תייסרנו אתה ג
 גרים סימוצ מיתת היוף וכספן מעודדת אל העונס הרוננו המשותד לכפסות המקריי בפני אש חכס
 כועל עבר לפיכך כקוד קמץ ופתח כדרך כל עברי ואומ' אש חכס לבך יסמח לבי גם אני בחכמתך וזה רנה ב
 בולת גם בו כשס האדם תסמח בחכמתה ולכך אמר אש חכס לבך ותסמע את בחכמת יסמח גב לבי סהייתי סב
 סב סמח' בדבר ספתך משרי דל דברי מסאי כלומ דצרי של יוסר אל כלומ אש תרא חכסי בעלי ח
 חטחי הסולכי אחר טרירו לבס וכל אשר יטאלו עיני ה' לא יאצלנו מה' אל יקנא לבך לעסות כמעסיסה כי אש
 אחריית הוא להכרת וחס לא נוכר אמנס ראוי לך סתקנא לבעלי החכמ' והמוס' ובעלי ירא ה' ותבחר להיות במ
 במדריגה וסצן הסב בזה ואמר כא' יס אחריית ותקונתך לא תכרת כלו אל תקנא בחטאי כי סנספ להיות נכרתי
 מחרץ החיס והוא עול' סכסמוצ אמנס ראוי סתקנא ליראי ה' ותדבץ ביראתו כל היום כלומ בתמידו חס יס
 אחרי כלומ' חס יס גמו' וע כס בעולם כמו ססוא דבר מפרס סיס דין ויס דיין ואית עלס אחרץ ואית אג' ט
 טוב לכה יק ואית כורענותא לרסעייא לא תהי מכת חטאי סהס נכרתי רק תקונתך לא תכרת ויס לדעת כי ה
 הכינול מן הכרת הוא אשר כפסן כרודה בצרור הקוי וכפס הרסע היא הנכרדת מעולמ' וכפס סת מן הקטר ס
 טל סחר הנכסות ולא תרסוב ססלמה המלך עיה סיה לו ספך בעניין הטאות הנכס באומרו אש יס אחרי רק
 דבר כלשו בני אדם כלו אש הוא חמת הדבר סכבר סתפרס מהסאר' הנכסות או כמו טהוא חמת ואמיתי קייל
 הנכסו והטאות' כן תקונתך לא תכרת או יהי אומרו כא' יס אחרי ותקונתך לא תכרת כלו אש תגיע הל' החס
 סחריצ והוא התכלי מירא ה' ית תקונת' לא תכרת וזה הכסוף דבן עם סכסיק טלכטיו כי אחר ס ירו האר' סל
 סלא ימכע מהכער מוסר וככנו בטבט אש כריך זירו הבן ואמר בני אש חכס לבך יסמח לבי כלומ אש יס לך ל
 לב חכס לקבל סחכמה וקל עליך ללמוד בחכמו אחרי סאתה מוטבע בידיעת ותסמה בזה ויסמח לבי גם
 יוכי ותעלונה כליותי בדבר ספתך משרי אמנס לא יספיק לך הין לך לב מוכן אל ידיעתה ובדברך מסר
 מייסרי רק סמע סחכמה את בני וקבל מוסר מלומדיה בעניי סתחי חכס ואטר כדרך לבך דל ותדריך לנך בד
 כדרך סחכמ' ולא תהי בעלל סו חבי יין כולל סר למו כי זולל וסובא וגו' וסמע לאביך וגו' ואתה קנה וגו' וסבן
 יסמח לבי ותעלונכ כליותי כי גיל יגיל חצי כדיק וגו' ולכן עסה כעולו' טיסמח בך אביך וחמך וגו' וחס תכפוף
 להסיר ממך המיו ות סמוכו' קנה בני לנך לי ועיניך דרכי תבונ' כי סמסית' חות מדרך הטוב סר רביס ומכ
 ומכלס סחסה הזכ' והיין הגור סטיכרו טהס סבת כל מרי והוא סאמר כי סוח עמוק זכה וכונו' בא' ס תוכי
 ואחר ססוכי עכין הזכס סוכיר היין ואמר למי אבי למאחרוס על היין לבאי לחקור וגו' אל תרא יין כי יתאר'

באזני כסיל אל תדבר בוי יבון לשכל מליך : אל
תסג גבול עולם ובשרי יתומים אל תבא : כי א
גאלם חוק הוא ירחיב את ריבם עמך :

זהו שאם להעיר על זה ואמ' אל תלחם את לחם רע
עין רכה בו כי אתה לא תועיל לעמך ביטיבה הז'
ותזיק לאיש שהוא כפי אטר דמא וכמו שהעיר החכ'
הזה התלמיד בדבריו אלה כן העיר את הרב גם כן
אלא ישמור חכמתו שמירת הכילי באזני

בא החכם הזה להעיר הרב שישמור חכמתו שמירת הנדיב שהוא מכלכל ונותן לאנשים הראוי להם ומנע מא
מואר אין ראוי לתת לא שיתן לכל אדם בטופע כי המרחיב מתנתו לרעים הזונים והטכורים מאבדי ההון ל
לא יקרא נדיב אלא מפזר ואברץ שהוא מטחית הממונ וגורם רע לאיש רסבור שהוא או הזוכ' ולפי' ראוי לכדיב
שימנע לחמו והוכו מאים הזונה והטכור וכך אין ראוי לרב סילמוד לתלמיד שאינו הגון כי אז הוא החומס ה
החמה וגירס סס רע עליה ומביא התלמיד להרוס ולעלות במקום שאינו ראוי לו ויפול מטה מטה ועל זה הע
הענין אמ' כתך אכלת תקיאנה באזני כסיל אל תדבר וגו' ועל ב' ענינים הנזכרים אמ' אחד מן החכמי' אל
תמסרו את החכמה למי שאינו ראוי לה פן תחמסנה ואל תמנענה מאנשים פן תחמסו אותם : וכמו כן ראוי ח
לחכם שיסוג דבר שלא נכתב סיכתבנו כדי שלא יחמוס הדבר מאנשי דורו או מאנשי זמן אחר ולכן טרחו רא
האנשים לעשות ספרים וכך ראוי לו שיכתוב בדרך שלא יסוג כל אדם המכונן בהספר שהוא פן יסחית דבריו
הנעימים ויבין הסכל לסכל מלין לפי שהאמיתות אינם כאותות לעס נבל ואלו יפרש הדבר בהספר יבאו רבים
לדבר בו ויטחו דברים כלפי מעלה והיה הכביא או החכם שהיה כותב הדבר שהוא מפורסם מעיר הכלב היוטן ש
סיקוד עליו ואיכסר סוה הפסיק יש לו דבקות עם הפסוק שלפני שאמ' נסחת דבריי הנעימי' כלומ' אש דברת
עם האיש רע עין הפסדת דבריי הנעימים ואין לך לאכול עמו ולדבר עמו מדבר רכמה כי הוא כסיל ועל כ
כן הוא רע עין ואחריו שהזהרתייך באזני כסיל אל תדבר ואעפ' שהזהרתייך לדרום החכמה הזהר שלא תעבור
הגבול לדרום מה למעלה מה למטה והם ענינים שהם מעמד הסכל והוא שאמ' אל תסג גבול עולם ואל תקל
בדברי הראטונים טכר מתו והוא אמרו ובטדה יתומים אל תבא כי גאלס חוק רק הביאס למאסר לבך : ואל
תמנע מנער מוסר וגו' אתה בסבט תכנו וכפסו מסאול תכיל : אל אמ' כי אין ראוי לאדם לסנות
הגבולים אשר גבלו הראטונים וגם הזכיר שלא ילך אדם בטדה היתומים לגבול קנירס ותבואתס בעבור שאין
להס עוזרים נכרן הסבה בזה ואמ' אילו סתראה אותס בלא חוק ובלא עוזר גאלס הוא חוק והוא ה' ית' והוא י
יקח נקמתס ממך ואיכסר סאמ' אל תסג גבול עולם סלא יהרוס האדם מעבור הגבול בדריטתו בחכמות הא
האלדיות וזה טים דברים שהם מעמד הסכל ואלו רעיוני בני אדם ליכנס באותס הדברים וקצרו המחשבות
מהסוג עליהם וכאלו יש גבול לא יוכל הסכל האלדי לעבור ועל זה אמ' אל תסג גבול עולם כלומ' הגבול אשר
לא יוכל הסכל האטנוסי לעברו לא תהרוס אותנו דומה לאומרו אל תתכנס יצר למה קסומס : ואחריו שאמר כי
אין טוב לאדם שיכנס עמנו בדברים עמוקים מאד אמ' לא תחטוב שההדרטלות בלמוד החכמות הוא דבר כ
כאות ומכונן רק יש לך להזהר שלא תעמוק הכחות הסכליות והם הכקראים יתוני' ולא תמנע מהס להס חקס
וזה רכה באמרו ובטדה יתומים אל תבא כלומ' לא תבא בטדה היתומים לגבול מהס תבואת' או לא תמנע מהס
עבדות אדיתס המיוחדת להס וכטורת כרמס שהוא ידועת אמתת הנמצאות והדבקות בה' כפי היכולת ואומרו
כי גאלס חק כ' ומ הגבול של אילנו הכחות הסכליות הוא ה' אשר המציאס כדי להגיע אל זה הסכליות ומי סי
שימנע מהס המוסכליות ועבדות אל המלך הזקן וכסיל ידע כי ה' ית' יקח נקמ' ממנו ויעניסו כפי מה סתגור'
חכמתו או כיון באמרו ובטדה יתומים אל תבא סלא יקל האדם בדברי החכמים הראטונים טכר מתו ואמך
זה לאמרו אל תסג גבול עולם שהכוונה סלא יהרוס במה סלא יוכל להסוג ואומ' שאס תמנע הראטונים טדברו
בהצדי פניה ובענינים עמוקים בחידות ובימויס בדרך קנרה ונדברים נבוכים אין להקל בדבר מדבריהם
או להלעיג עליהם מכני סיוחצרים אינו קויס סודיע טעס לדבריו כי זה עון גדול סינו מזהירים על זה והוא ש
סאמ' חין מסיבין את הארי לאחר מיתה כל טכן סראני להזהר על זה על דברי ה' הביאס והכתובי' וכל טכ' על
דברי קנרה וזה אמרו אל תסג גבול עולם וגו' וקרא ספריהם ספרי יתומים לכי שמתו מחבריה' שהס האבות

תִּמְכֹּר חֲכָמָה וּמוֹסֵר וּבִינָה: גִּיל יְגִיל אָבִי צְדִיק
 וַיִּוֹלַד חָכָם יִשְׂמַח בּוֹ: יִשְׂמַח אָבִיךָ וְאִמְךָ וְתִגְלֵי יוֹ
 יוֹלַדְתְּךָ תִּנְחַה בְּנֵי לִבְךָ לִי וְעֵינֶיךָ דֹּרְכֵי תִצְרֶנָּה
 כִּי שׁוּחָה עֲמוּקָה וּזְנָה וּבְאֵר צָרָה נִכְרִיָּה: אָף הִיא
 הִיא בַּחֲתָף תֵּאָרֵב וּבְגָדִים בְּאֵדָם תּוֹסִיף: לְמִי אֵ
 אֲוִי לְמִי אָבִיו לְמִי כְּדֹינִים לְמִי שִׁיחַ לְמִי פְּצָעִים
 חָגַם לְמִי חֲבָלֵי לֵית עֵגִים:

אמ' חכמה מוסר ובינה כלומר כמו שהזכרתי להחזי'
 במדת האמת בן אכזי מזהירך בחכמה ובמוסר ובינה
 סתם כל אחת מהן על הדרך הזאת שתחזיק בהם
 חכם שיראה בהם טיזיקוד לא תתירםל בהם חכם ש
 מיראה בעיניך פיגע לך תועלת בהנחתם או יאמר
 אמת קנה כלומ' ראוי לך שתקט' לכפסך מדת האמת
 ואל תמכור כלומ' אל תניח המנה הזאת בגוס עני'
 והמטיל הכתף החכמה למכירה כאדם שהוא מוכר ד
 דבר שלבו פוכה מן הדבר שהוא וכן חכמה ומוסר נ
 ובינה כלומ' ראוי לך לקנותם ויהיו לכפסך קניין ח

ואל תמכרם דל שלא יהיו קניין רעוע סימחו מצורך ותפסידם ואיפטר כי באמרו אמת קנה כיו' לבו אל מדת
 האמת רק באמת קנה קניין חזק ולא תפסיד קניין החכמה והמוסר והבינה וכאלו אמ' קנה קניין אמתיו ולא
 תפסידם והזכיר בפסוק זה ג' חכמות לפי מעלתם כמו שהזכירם בתחלת הספר באמרו לדעת חכמה ומוסר לה
 להצין אמרי בינה וכבר ידעת כי המכוון ממלת חכמה היא חכמה האלרית והמכוון ממלת מוסר היא חכמה
 האבעית ובינה היא חכמת הלימודית וזהו החכם הזה לקנות אילו הג' חכמות בעניו' שלא יפדרו מכנסו גיל
 אמ' כי מדרך העולם שאביו אל כדיוק יסמח על נדקת בגו ויתפאר כמו שיתעצב וידאג על כסילותו ועל רסעו
 והנדיק הוא האדם הסלס במדותיו הענוטה הנדק לכפסו ולא יתירםל בהצלחתו ואבי הנדיק הוא אביו אשר ילדו
 ויולד חכם הוא רבג אשר למדו חכמה יסמח בו גג כן ורמוז בזה הפסוק שני מיני האבות שהם האב והמלמד
 שאנייהם נקראים בגם אב ואומ' כי מטבעם טסניהם יסמחו בחכמת הבן או התלמיד ודומה למאמר נכבד הא
 האומ' בכל אדם מקנה חן מצכו ותלמידו ואחרי סדרך האבות לשמח בחכמת בניהם אומ' דרך ענה לכך ים
 יסמח אביו ואמך ותגל יולדתך כלומ' עטה שתלמד מן החכמות עד שבעצרת יסמחו או יהיה עניין הפסוק
 בן גיל יגיל אבי כדיוק בין יהיה זה האב הכל מו חכם הוא יגיל בהדקת בנו אמנם אש זה היולד והוא החב הוא
 חכם הוא יסמח יותר ויותר והסמחה יותר מהגילה. תנה אמר אהיה בני אל תתן עיניך מסוואנות
 בתאוות העולם ולהביט הנה והנה אחר מחמדי הזמן אשר הם תאוה לעינים רק תתן לי לבך ועיניך והעניו'
 סלכך הוא כינוי אל המחטבה ועיניך לח תתעסקנה רק במה שאני מזהיר ומנחה כי אש לא תסיר אל מסמעת'
 ולא תכניעם בעבודתו ים בזמן מפתים ומסיתים ומסירים אותך מעבודתו והם תאוות העולם וכלל אותם ב
 בעלת זונה ובאמרו כי טוחה עמוקה זונה כלומ' דבר שלא יסצע לעולם כי כל אשר תטבעהו תמחאהו רעב ול
 ולכך המסילו לסוחה עמוקה שהיא לא תתמלא לעולם או יאמ' כי סוחה עמוקה זונה כלומ' שהיא תגרום אל ה
 האדם לרדת סחת ואל באר צרה ודחוקה אשר היצאה ממנה קסה או כמע' ובאר צרה נכריה כלומ' שהכריה
 היא באר של צרה וכוקה ומדרכה של זאת הזונה שהיא תארוב אל האדם ותחטאהו ותוסף אכזים בוגדים בא
 באדם ולפי הנמשל יאמ' תן לי הלבו והעינים שלא יתעסקו כי אש בעבודת ה' ובדריסת החכמה כי ים מסיתים
 ומדיחים מעבודת ה' והוא החומר ותאוותיו טהם טוחות עמוקות ואורבים לחטוף האכזים ולגרום להם להיו'
 בוגדים בגרום ית' ואיפטר סקרא זונה וכריה ררך המינות וכינה אותם בטוחה עמוק' או באר של צרה בעבור
 טכל באיה לא ישובון ולא ישיגו ארחות חיים או קרא החכמות חיונוניות חן מהטבעיות והאלדינו זונה ובאר
 צרה וכינה אותם בטוחה עמוקה לפי שהרובה להעמיק באחת מהן יכלה בה כל סנותיו ורמוז לאדם שלא יכטל
 בהן יכלה בהם כל זמנו למי אמ' למי יתחברו האנו והאביו כלומ' למי תחול הצרה אשר בעצרה
 יאנק אוי ואביו ולמי מדיכים דל למי יהיה ריב ומדון ומנה עם האכזים למי סיח כלומ' למי יחולו עליו
 טענות ודברים למי פצעים חכם דל מי הם אותם סיפספסו מבלי עסות היוק לאחרים והזכיר הכנעים בעבור
 שהסכר יפול ויפצע ויכנג בעבור סכרותו מבלי סבה אחרת תחייב להם הכנעים הם רק הסכרות סיפיל או
 אותם לארץ ויפצעו בנפילה ולכן קראם חכם כי אש יהיה הפצע בעבור סכלותו סיעסה ולא בהבט סכרותו
 לא יקרא חכם למי חכלילות ענייט כלומ' מי הם אותם סיאדימו עיניהם ויתקלקלו העינים בסבתו

שמע אתה בני וחכם ואשר בדרך לבך : אל תח
תהי בסבאי יין בוללי בשר למו : כי סבא וולל יו
יורש וקרעים תלביש נומה : שמע לאביך זה יל
ילריך ואל תבוז כי זקנה אמך : אמת קנה ואל ת

והוא דרך החיים והטוב ולסון ואשר הוא מן ואל ת
תאמר בדרך רעים סעכוכו תהלך והוא פועל כגזר
מן תטה אטורי באטורו אחזה רגלי גס איפטר טת
טתהים הא במקום יוד וכאלו אמ' ויטר בדרך לבך
כי אותיות אהיו מתחלפות והוא מן קמו בניה ו
ויאטרה וסיס בפעולותיך לבך מאוסר בהדריכך א

אותו בדרך המכונן אל הנלחתך אל תהי בסובאי יין הם המרבים לסתות יין עד סיסירס מדעתם
בזוללי בשר למן הם האוכלים בשר רב והוא הדין לכל אכילה גסה יונחת מסדר הכהגת העולם ובסתייה כלל
כל דבר מטכר וכתן הסבה בזה והוא כי סובא זולל יורט כלומ סתייה היון ואכילת הדבר העפ' סהס מחכמים
טובים ומתמידים בריאות האדם הרבוי מהס יבית האדם לודי עניויות וקרעים תלביש נומה רל גס הסוכה ס
הכמסכת אחר אכילה גסה והסתייה אשר לא כדת תלביש לבעליה בגדים קרועים כלומ סירד מנכסיו ולא יהו
לנו לחס לאכול ובגד ללביש ואיפטר סהמטיל החכמה אל היון והבטר טהס מזונות טובים להסמדת בריאות ס
האדם והוא כי כמו סהיון והבטר עס היותס מזונות טובים ומנועילים לבריאות הרבוי מהס מביא בעליהס אל
החסרון כן רבוי מן החכמה במה טיעבור הגבול הוא רע ומזיק כי הנכנס אל הפרדס ראוי לנו סיכנס בסלוס
וינא בסלוגס ולא יעסה על דרך בן זומא טהסין וכסגע ובן עזאי סהסין ומת ואחר טקצן בטועיות והמטילג
האנטיס סלוקחיס מן החכמה יותר מדאי והורסיס הגבול לסובאי יין וזוללי בשר והוא יורט לרמוז כי מי סי
סייתחכס יותר מדאי יסומס ויטאר רק מן החכמה לבמרי ער דבא מנחת אכול דיוך סן תסבענו והקאותו וס
ואחר סהזסיר מהרבו מן החכמה יותר מדאי אמ' לא תחטוב טהעצלנות מן החכמה טוב אחרי סהרובוי ממנה
מזיק אלס הראוי הוא סידרוס מן החכמה כפי כח סכלו מה טלא יסומס בעבורה ואל זה רמוז באמרו וקרעים
תלביש נומה כלומ סתנועה סהיא ססינה סהוא מכל אל סעצלנות והסתרסלות מדריטת החכמים היא תלביש ל
לבעליה קרעים כלומ ססרונות וסחייתיות ובא לומ בססוק הזה כי סתי סקנות בדריטת החכמה רע והדרך סב
הבכוני טוב ומנועיל סמע אומ סהראוי לאדם סיטמע ללבוז והוא המולידו או לקול מוריו ומלמ
ומלמדיו והס האבות האמתיים סהולידו כלמו ודמותו והס סהנזיאו הכח סכלי מכחו כפטו סהוא הדבר אשר
בו נתעכס מן הכח האנוסי אל הפועל האלדי בעת סינזאו אל הדרך הטוב ולסור מדרך הרע והוא כמו סראוי
לך לטמוע לרצוי אביך ולקבל מנותו כן ראוי לך סלא תביו לאמך ולדבריה ובעבור סהאסס מטבעה היא
חסרת סכל היא יועצת אותו לכוננה טובה ואיפטר טקרא ססכל אב ואומר סייתכסג אחר עצתו ואחר סכנה סי
סייתכסג בעצת ססכל אמ' לא תחטוב סכוונתי היא סתתרחק מן החומר לבמרי ותמנע ממנו הדברים סהכרחוי
אינו כן רק עצתי היא סלא תבזו אל החומר והוא הנקרא אס ולא תמנע ממנו סהכרחיים ואמ' אל תבזו על ד
דרך סנותה סתורה לא תתעב אדומי כי אחיך הוא וכן אחרי סהכפס הוא כגר והגוף הוא כארץ אל הגר איך
ראוי לתעב הגוף אחרי סהכפס גר בו גס איפטר סקרא סתורה ומנותיה וקונותיה אס לבי סהיא ססורט וה
והעיקר והוא העפ' סאני מנקך לרדוף אחרי סטכל הזהר סלא תבזו אל סתורה והמנות בעצד סיס זמן גדול
סככטוינו בה כי סתורה לא תדמה לטאר החכמות סהאחרונים ידעו בזקירתס ממנה יותר ממה טנגלה ממנה
לראסונוס כי זה יקרה בחכמות מפני סדריסותס וקניונס הוא על דרך הדריטת והאיכוס ועסויית סמוספתיס וה
והאחרונים יעמקו בריאות הקדמונים וינזיאו הדבר לאמתו ויתגלה להס מה טלא נתגלה אל הראסונוס אמ
אמנס סתורה כתנח ס' צרופה ובחונה לא יכחיסוה סמוספתיס אינה צריכה לראיות כבד צרפה ובחנה הבוזן
לבות וכליות ס' ית' סמו ואיפטר כי באמרו לאביך רמו אל אבינו טבאמים והוא סכסמע למנותיו ולא כבזה ל
לצורתו סקדוטה אמת אמת ראוי לאדם סידבק במוסר האמת ויחזיק בה אעפ' טיקנה אותה
כלומר אעפ' סיזקהו האמת ולא יכח האמת אעפ' סימכרהו כלומ אעפ' טיקבל תועלת בהכחת האמת והוא ס
סכנה ב'סון מכירה ובא לומ כי האמת כל כך דבר טוב וכבד טאיך ראוי לנו לאדם סיניחהו אעפ' סיזיקו וס
וכן איך ראוי לאדם סיניח האמת אעפ' סהנחתו האמת תועילוהו ואעפ' סהזסיר על האמת סידבק בו בין אס י
ונעילהו בין אס יזיקהו

אֲבָקְשׁוּ עוֹד: אֵל תִּתְנָא בְּאַנְשֵׁי רִבְרָוּ לְרִצְיָא
לְחַיִּוּת אַחַם: בִּישׁוּר יִדְגָה דְרָבָם וְכַד לְגַרְמִין מְ
תִדְבַרְנָה: בְּחֻכְבְּהָ יִבְנֶה בַּיִת וְגַרְבִּינָה יִרְוֹן:

כי אם תאמר הן לא ידענו זה כלום מה לי ולזרה ה
הואת לטרוח בקניית היכמות כדי להציל אנשים לא
ידעתי הלא תוכן לבות הוא יבין שהיית בכח לקנות
החכמה בעצמך ונעבוד זולתה ודמס מידך תבקט

ולכן אכול בני דבס כי טוב ונופת מתוק אל חנך כן דעה חכמה לככרך חס מנחת וים אחרית וגו' אל
אמר שאין ראוי לו לאדם שיקנה בהנסי העוסי הדע ולא יתחזה להתקבר עמהם לא ילמד מהם כי להם רב
לבס לא יחסוב כי חס סוד כנמר לטרוח החריס ולקחת חק זוגתם ודגרי כיהס אינס כי הם עמל וטנו ויהו
בעליהם ולא יגיעו אל מבוקסם ככי מהטבתם רק יגיעו אל היגעה הענומה או יאמר כי הם מדגרים ומי
להביא עמל על זולתם ואחרי סמי טבתם הו גרייס חינס כי הם לעסות וע אין ראוי להתקבר עמהם ויהו
סקרא בעלי התאות הגשמיות ובעלי המי טבות געכיוכי הטרות וקניין העולם אנסי ועה למה סייסוך ירע
מועטיהם הרע לבוסם ולכסם

ואמר כי
שאין ראוי לאדם לקח בהם ונמעטיהם ולא יתאוה להיות אהם כלומר להגיע לכבוד אל מדרגתם כי כו יס
היגה לבס כנמו' כל מי טבותם הו לטרוח ההלק יסכלי וברי ותיו ממיסכליהם שהוה להם חקס ומכל מה סייסוג
רק עמל ויגעה בקנייני סומכיים ויכוי נס חחריה לבעלי כסותיהן ולהכטיס יעמודו במקומם ברמה

אומר כי האים החנס בהנמיתו הוה יבנה ביתו ובתב כתו מבוסן ומעמיד עכין ביתו על הכדר ובעתו גב הוה
קוכמן ההון עד הסר מלח חודי ביתו כל הון יקר ונעיס וחקרי שהוה יע כי זה יעסה הרבס ביי כמקו יס
לחבין סעניין הנסול ילך בהגך זה והס נח כוכד וזה כי הוה בהכלותו יהרוס ביתו שהי צבויה וקלקל סוד כנו
ענייני ויסיד נכסו ולו מן זה הירט הטכס יעמיד גופו שהוה בית נכסו על הבריאלית והתורף כוי סיונכ ל
לי כו סחכמה כי עס חלטת הגוף והר כת בכיינו לח יתכן יכין הרכו וגם יתכן סדר הכהנת מיו ותיו לברור
בכניס דרך הסלמות ולהוה ר הו בור ממותרו הדבור וי צהע והו הוה ומככ מותרו הדוטיס ולא יסרס צהס ר
רק במה סומכיה חל ההכליה החמתית והוה ממלח סכלו מן ההטבות הרומכית הסר יוסיכו בהור סכלו וירחה
אור באורס גס אכסר ססלמ עה צא להעיד גפס קיס חלה עכין גדול ונכתור בהן חמוכת ועת קדוס כס
בכסר שהיו אומרים כי הענס בכללו נמכח מעממו וזה הוה לו ממכיה

ולכן צה הו עה לס
לסתר ועס בראייה ככונה חומ' חככו רומ' כי בת חחד לא יבנה דועממו ולא ימצא על התכונה אסר הוה ע
עליו מגבות ומדרים ועליות מרווחים וחלונות וחולמות וכוי מות וכיונח בהן חלח בבוכת דבס יכול ורצה בכ
בנה הבית ההוה ככי מה שהי' צורת הבית ההוה חקוקה בלבו וגם כדרי' בתיקוניו והההגתיו לא יסיה רק מתכו
מתכונת או ס חכס ינסיג סדר הבית ככי מה סייסופן וגם מלחו הבית מן ההון והסכר והנכסיהם לא כמכחו
בבית על כד מקרה רק בגוון כיון כל דבר הו בר נסנה וחין דבר טלח כיון ממכה הכלית והבית כמו כיו עת ה
הוה חלק מן העיר והעיר הוה חנק מהגיל והגליל הוה חלק מהחיקלים חלק מהיפוסב חלק מהגדר החרץ וכדו'
החרץ חלק מד' יסודו וחד' יסודו וכל מה שהורגב מהס כנקודה בתוך עגולה בערך אל הגלגלי כיוסאי הכודות
הככדות והס צבאות הסמים ואס בית חחד סחין לו ערך ידמיון כנגד המציאות כיון ממנו סכלי בכל חלק
מחלקיו הקטנים ולא במכח ממכו דבר רק ברנון הסדס הצונה חותנו חמר כיון עסיית' לתכלי אחד ונסיית' כל

חלק מחלקיו אל התכלית אסר חפץ ובזמן אסר חפץ
כט' וכט' סהעולס בכללו יס סס ג' חלקים
ומה שאנו רואים כי מן הסדר ומס ההגה וירכח נמכאים מסכיעים ונמנח' ס מקבלי' הסכע לח יעבוד הו
אחד מהס גבולו ואין בהס מטנה כדורו שאין להחמין
בזמן הסר רצה המציאות טנסכע מה דו רק יס לנו להחמין אמנה חמית' סכל הכמכחות נמכהו ממציאות ה
הכמכח
החמתי אדאסון ית' טמו הוה שאנו כסכסככל בעולס נמכהו מחובר ומורכב אין ח
חלק מחלקיו מבלי חבור וסודר כי אנו רואים חותנו בהרגסתיכו בבית הבכו אסר מן כו כל חנריך הכמיס
ממעל סס לדמיון התקרה והארץ סטוח לדמיון המנע והכוכבים כתוכי בגלגלי ומסודרים כמו חנרות וכל הג
הגכות חנרות כו במכמיס כל דבר למה שנריך לו והחוס הוה בעולס לדמיון בעל הבית ומסתמם בכל

למאחרים על היין לבאים לחקור ממסך : אל
תרתין בי יתאדם כי יתן בכוס עינו ותהליך במ
במשרים : אחריתו כנחש ישך וכצפונני יפריש :
עיניך יראו זרות ולבך ידבר תהפכות : והיית ב
בשכב בלבים ובשכב בראש חבל : הובני בל ח
חליתו הלמוני בל ידעתי מתי אקוץ אוסף אבת

למאחרים רל' לותס סאין די להס סחס ס
סותיס מן היין לפריקיס דק סחס עומדיס כל היוס
על היין ומאחרים לעמוד עד סוף היוס. לבאים לח
לחקור ממסך רל' לותס סהולכיס בדריסה מחקרים
לדעת חנה ימחאו היוכות המסוביס אומ' כי סאני ו
והאבוי והמריבות והפצעים והחכלוי' וצ' עיניס כולס
חס כמחאוס לותס סחס מאחרים על היין ולותס
סהולכיס לחקור היוכות ואחר סהעכנין כן אומ' דר'
עצה אל תרא יין כי יתאדם כלומ' אל תרא אותו ואל

תצטו בו בעין ההורר עביר היותו אדום ובעבור יסיתן צבוס עינו רל' מראיתו ובעבור סנירד צירון דרך יטר
רחק אל כי בסוף והוא סעה אחר וספתיה כאיב סעותה ככאב כטיכת סחס וכצפונני יפריס
רל' וכצפונני כן יכאיב וקרא הכאב בלסון פריסה בעבור סהכאב הוא ספרסת סדבקות כמו סיקרה מן סחתו
סחתוכיס והפצונניס סבעבור ספרדת דבקות חלקי סבמר יהיה סכאב ואף במקוס סלא יהיה סס פיריד סראה
תהיה סס סליקה ספרדת סמר ספירוד סנעסה בס בת סליחה סהיא גרס סכאב ולפי' אמ' יפריס במקיס וכאיב.
או רנה סאמרן יפריס כלומ' הוא יעטה בלדס סבוי' וצ' כנטיכת סנחס וכצפונני סהוא עוטה סבירה גדולה מכ
מכסיכת סנחס כן יעטה היין ואומ' יפריס על סבוי' דת סמכה כסיהא גדולה וכבדל סבמר סבדל ואמ' דרך מסל
כי סכורי היין איכטומכת' וראס' יכאיב כאלו סס יגטוכי' מכסוי' צפונניס וזה סדבר כגלה ומפורסס בסכוריס
עיניך רל' על כן אני מצוך אל תרא יין כי יצאדס כי אס תמסך אי' ר סתייתו עיניך יראו מראות ורות
וזה בעבור עלות סאדיס מן היין בראסס יראה סליחה כאלו יראו מראות זרות וככריות מאותס סחס לככות
עיניהס כי סס לא יראו סדברים סהס לככות עינויהס לכי מה סחס ולבך ידבר תהפכות רל' ולבך ירסוב תהפ
תהפכות כלומ' דברים סחס ספך סהמת וקרא יסגא ספנימי דבור כמו דביתי' אני עס לב' או יאמ' ולבך יהי'
סבה סאיך ידבר תהפכות וראה לך בעבור סכריותך סמקוס מצוך ינוע כאמר ינוע סספכה לדמיון ססוכב
בספכה כסיהא עומדת ב' ב' יס סהיא איכה עומדת על מתכונה אחת ולא על מצב קויס רק היא מתכונעת ו
ומתפכת אחת סנה וסחת סנה וזה ידוע ומפורסס סהסכור יראה בעינו כאלו סבית נוסע והחלקיס ממכה ע
עוליס והעליוניס ונרדיס כפי עלות סחיר וירידתו והספתירו בגופו וכסוכב בראס חבל רל' בראס סספונה וק
וקרא סספכה חבל בעבור סכל עסקה קלוי' כחבליס והוא סס כגור מן ותוריס סחבל' וי' חבל דבר סעטני
מחבל' יס כטמענגין סספנות ובו ידעו מקוה סעגון ועל מקוס סעגון כאלו וכסוכ' בראס חבל ומן סתימ'
סגס כל סנער סיקרה לך בסבתו לא תקוץ בו ולא תמאכנו רק תאמ' ממעלת ססכרות סהכוני סלכטיס בעצ'
סכריותי והלמוני ולא סרגסתי ולכן כראה בעיני אלף סניס סיהיה עת סקינה וספתיה וסענין סיאור הוס
סאוסוף לבקס אותו עוד ואחר סהזהיר סבן מן סזכות והיין סמסכר סהס סבת כל רע וכל מרי וספת' קכני
סאדס סמך סליו אל תקנא באנסי רעה סכל מחסבותס היא על סזכות ועל היין ואל תתאו להי' אהס כי סבב'
סזכות והיין סוד יסגא לבס והס סבת סריבת ב' יתס רק ססעדל על סחכמה סבה יהיה בגיין ב' יתך וקוין עכניניך
כי סחכמה יכנה ב' יתך ונג' ולכן ססעדל כה סחכמה וקרה היא מכל דבר כי טובה סכמה מגבורה ויהיה אדס
גביר לדכוכו אס יהיה בן דעת או מאמץ כח ובענין אחר לא כי במציאות סת' סחכמותך תעסה לך מל'
מלחמה ותסועה תגי' לך ברוב יועץ סהיועטיס סס בעלי סכמה ולכן אני מיעצך להדבק בסכמה ולא תהיה
מכת סחיליס ס' יתרסלו מקנות סחכמה סהסכמות סס רמות בעיניהס כמכונות מסויג' אל דעת סהסר וסחיות
בין סחכמיס בצער סמקוס סמירוד לסבת סס סוקניס לא יספת' פיו כי לא ירע מאותות סחכמ' וסכל סחלדי
סמין סקדכו לא יספלהו סדבר מועיל רק הוא מחסב להרע עד סיקרא בעל מחסבות דעות וספת' סכני
ספיתות סחולת קמן כי זמת סולת סטא' וסועבה היא לאדס סיהיה לך ולכן לא תתרס' מקנו סחכמ' כי אס סת'
ספיתות מקנו סחכמ' בוס סר' ימחא סרך סר' ולכן סכל סגוי' ב' יתך וסכר' סהס לקויו' למן' אס לא תקכ' סחכמה ו
ויעכנין כי לפעמי' סחול' על אדס מקרי' רעי' וסבות ממיתו ורתיק' סאדס מעליו ומעל אחר' בסכמתו וסס לא
ציהיה לו סכמ' סוכלנו בעבור ימותו כסכלות' ולכן תקנה מן סחכמה בעבוריס ובעבורך

גבר חכם בעוז ואיש דעת באבין כח: בי בהרוב
בתחבלות מעשה דך כלהבחה והטובה ברוב יע
יועץ: ראבות לאויל חכמות בשער לא יבהה פיו
בחשב להרע לו בעל מוכות יקראו: זבת אור
אילת הטאה ותועבת לאדם לץ: דהרפית ביום
צר בזהב:

לרצונו חס לא תהיה לו מן החכמה פיעור סבה יוכל
לעסות תחבולות לכנח הכלחמים עמו לא יוכל חלי
חליהם בגבורתו כי המנהג הוא סבת חבולות תעטנה
המלחמות ותטועה ברוב יועץ דל והתטועה תהיה כ
כפי טוב הענה שיקבלו מיועץ חכם או מיועצי רבי
ויתנהגו על פי הענה הזו לא יאמ' גבר חכם בעוז כ
כלומ' האדם כראה בעיניו שהוא חכם בעבור היות ג
לו עוז והעניין שהוא ירסוב כי העוז יספיק לו מכל

מבלעדי החכמה אמנם האמת והנכון הוא כי איט דעת הוא אשר מאמץ כח וצא מאמץ במקו' אמוץ כמו והוא
מונח את כל גדותיו טעניו מלא או יהיה מאמץ כמסמעו דל כי הדעת הוא מחוק הכח ונותן לו מומץ כי ב
בתחבולות רל' טאכנו רואים כי ניצנח המלחמה תכניה בחכמה ולא בגבורה ראמות חמ' כי החול ל
לכסילתו לא ילמד החכמות להיות החכמות ראמות ונסאות בעיניו ויהסוב כי לא יוכל סכלו להגיע חליהם ו
זוה יקרה להם בעבור טלא למדו הצעות הרבמה והקדמותיה ומתוך שהרבו ראמות בעיניו לה יגיע חליהם
בטבתו בסער עם זקני ארץ והכמיה לא יפתח פיו כי לא ידע מן החכמה פיעור טינכל בעבור לדבר מאדונתו
עם החכמים מרסב להרע רל' כי הנח טיס בו ובכל אדם להסיג המוטכלות לא יסתמט בו בטעניו הסכלים
אמנם יסתמט בחדום הרעות וההיוק לבני אדם והוא אמרו מחסב להרע ומתוך כך יקראנו החכמים בעל מ
מוזמות כלומ' בעל מרמות ועקמות רעות והנה תמורת היותו חכם וסיקרא צפי החכמים חכם יקרא ערוס לה
להרע או חכם להרע עד חכמים המה להרע ולהטיב לא ידעו יזיל כי ראמות מן ראמו' וגביט לא יזכר כלומ'
דברים כפלאים ונסגבים הם החכמות בעיני האויל יהסוב סלא יוכל להטיגס כאמר לא יסיג האדם לקנות הא
האכטיס היקרות ליוקרט ולחסיבותס יזי סחמ' ראמות לאויל חכמות הוא עצות טנותן בעל הכפר לחויל ואו'
עצתי היא אל האויל סבעת סיהיו החכמות ראמות בעיניו סלא ידעס יסתוק ולא יפתח פיו בסבתו עם זקני א
ארץ כי אויל מחריט חכם יחטב זימת חמ' לא תחסוב סהסכלות מן החכמה הוא דבר קטן רק זמת ס
סחולת כלומ' חרפת ססכלות מן החכמה הוא חטאת גדול בעבור סהסכלות מן החכמה סנה להקרהקו מה יזי'
אמר הדבקות בו ית' סס חייס סכנחיים והסכלות גס כן יגרוס להזיק לעצמו ולזולתו ותועב' לאדם לץ קרא לץ
לאדם סהמוני הבטל והמתרסל מקניין החכמה והוא מתעבק בסחינות בכלות ובסכורי דברי הימים והמלכיס
ואומ' כי תועבה היא לאדם להיות לץ כי סמכוון מן האדם הוא סיסתדל בהסלמת ככסו וצא מלת ותועבת ס
סמוך במקוסי מוכרת כמו וטבת לנטיא התרפית חמ' איץ ראוי לאדם להקרות מקנות מן הממוץ ס
הצריך וכן איץ ראוי מקניית החכמה ולקצר בעבודת ה' כי מי טהוא מתרסח רל' טהוא מתרסל מקניין ההון ו
ומהסלמת ככסו חס תבא צרה בעולס תבא עליו ויהיה כחו צר כי תקצר ככסו מדחו הנזק מעליו וכך צבא יוס
הצרה הידועה אסר בו יפרד האדם מקרוביו וגואליו ורעיו ומכל מחמדיו העולס אסר גדל עליהם וצנוס המות
יהיה כחו צר והעניין סלא יהיה עליו מי' אף מליץ אחד מני חלף לאמר כדעהו מרדת טחת מצאתי כופר ימס
מצאתי דבר ראוי סיכופר בו עוננו אנו כיון באמרנו התרפית ביוס צרה טלא ובהל האדם לקרות סמוץ ויכין לו
לב חמיץ לעמוד כנגדס ולא יתרפא בחול עליו הצרות ולכן חמ' חס התרפית ברול עליך הצרות ולא זימכת ל
לב חמיץ ולב ביטח בה לעמוד כנגדס יצר נהך ולא תוכל בסוף העניין לעמוד כנגדס אררי סבתרלת העניי'
התרפית כנגדס ומצאוך בלב רכה וחלט חו יהיה הפסוק הזה דבק אל הפסוקיס סל אחריו והוא אמרו הכל
לקוחיס למות ומטוס להרג חס תרסך כלומ' חס התרפית ועמדת מנגד ויסבת בין סמספתי לסמוע סריקות
עדריס ביוס צרה רל' בחול הצרה על חמריס ולא מחרת להוסיעס צר כהך כלומ' צבא עליך צרה וצוה יהיה
כהך צר והעניין טהאכטיס יעמדו מנגד ולא יוסיעוך כאמר עמדת חתה מנגד צבא עליהם צרה וצוקה ולא
הוטעתס ומתוך כך לא תמצא עוזר וענה בצרףך יהיה כהך צר כי לא יספיק כהך להוסיעך מצרףך ולכן
הענה סכוכה סלא להתרסל בחול הצרה על סאכטיס ולכן סמך אל זה הכל לקוחיס למות כלומ' ראוי לאדם

בכל אשר לו ומוני המחו' הם לתועלתו ומוני החו'

להטעם בהם להנא'ו וסדר זריחת השמש וציהא ל
 להעמיד עצי היום והלילה ועליתה וירידתה לתמונה הקור והחם והק' והחורף וענייני הזמנים ותועלתיה'
 על סדר אחד מבלי חכס' וסביבת הגלגלים אשר תכונותיהם מתחלפות והכוכבים והמזלות אשר יתכ
 יתכוננו על ההנהגה המסוערת וסדר מכוון ולא יסתנה הכוונה בכל דבר מהם כוונת תועלת ותקנה למדברים
 לפי חיות הדעות וגם לפי הדעת הטובה והוא דעת האומ' כי כל דבר כיון לעצמו לא בגלל דבר אחר מכל מקום
 כמסך תועלת ותקנה מכל הדברים הנז' ואין זה מקום העניין נטוב למקומינו בזכרון סכלות הדעת הקדום
 והוא דעת מי שהיה חושב כי העולם כהיה במקרה והחכם שלמה עשה תמה ח'ך ועלה בדעת אדם לחשוב זה וא'
 ואלו היה הסכל החושב זה שומע אדם שאח' במאמרו בגלג' אחד טל מים שהוא מתגלגל להטקות חלקה אחת
 טל טדה או גכה וחשב כי כתיקן מבלי כונת אומן שטרח בחיבורו ובזרכבתו ושט כל כלי מכליו לעומ' התועלת
 היה לו להסלח מזה ולהיות הדבר זר בעיניו ולחשוב אותו בתכלית המהיאות וימחר להזיבו ולדחות מאמרו ו
 וכיון שידחה המאמר ההוא בגלגל קטן ופחות נכבדו מעשה בתחבולה קטנה א'ך יתיר בעצמו לחשוב
 בתחבולה בגלגל הגדול הסובב את כל הארץ ואת כל אשר עליהס מן הברואים בחכמה תק' ברכה דיעו כל בשר
 וסכלי המדברים להסיג הנויתן והוא מוכן לתועלת כל הארץ וכל אשר עליה וא'ך יוכל לומר ס' היה מבלי כונ'
 מכוון ומחשבת חכס' בצל היכולת ומן הירוע כי הדברים הנעשים מבלי כוונת מכוון לא ימצא בדבר מהן מי
 סימן לחכמה וליכולת והנה אם יספ'ך אדם דיו שתאוס על כיו' חלק אי איפ'א' ס' בטי'ר ממנו עליו כתב מ'
 מהודר וסיטות נקראות כמו שיהיה בקולמוס ואלו אדם לפנינו כתב מסודר ממה שאי איפ'א' להיות מצלתי
 אמנעות קולמוס ואמ' כי ס'ך הדיו על הכיור ונעטי' נורת הכת' עליו מעצמה היונו ממחרים להכזיבו ואעפ'
 שאינו כמלט מכוונת מכוין וכיון טזה בעניינו דבר שאי איפ'א' להיות בצורות ושמירות בהס'מ' דעתיכו א'ך
 כוכל לומר בדבר שמלאכתו יותר דקה וצ'קונו יותר רחוק ועמוק בעיניו: לא'ך תכלי' מבלי כונת מכוין וחכמת
 חכס' ויכולת יכול ולפי אמ' החכס' הזה בית אחד שאנו רואים אותו בני ומסודר יורה שכלינו בחכמת חכס' סכיון
 לבנותו נבנה וכן החדרים המלאים מטמונים וחכמים יורונו כי בדעת ובכוונה נמצאו על התכונה אשר הם
 עליה כל סכן וכל סכן העולם ומלואו סיורונו על מציאות ה'ית' וזה מבואר ולפי הסדר אשר אכחנו בבואר
 הס'ר הזה שפירטנו כי חכמת האלדות נקראת חכמה וחכמת הלימודים נקראת תבונה וחכמת הטבע נקראת
 מוסר ודעת גס כן לפי טבה תלוי ידיעת חמיית המצאות השכלות כוכל לומר כי שלמה אמ' ע'ה כיון בפסוקי'
 האלה לומר כי החכמה האלדית היא היסוד והעקר מכל החכמו ולפי הוכיאה בלסון בנין כלומ' בה יהיה הבית
 בנין בו התכלית המכוון מן האדם וכל שאר החכמות הם הנצות לה ומדרגות לעלות אליה ובה נטלס בנין
 הבית וזה רצה באמרו בחכמה יבנה בית ובתבונה יתנון אמ' כי סביבת הגלגלים ומרחקס מהארץ ועובי'ס
 וטיעור כל כוכב וכוכב מהס' וטיעור מרחקס זה מזה ומן סביבת כל אחד מהן הן התבונה היומית והסכרחת
 והן הטיעור הטבעית וה'כונית וידיעת זמן עלמ'ס' וירידתס' ולקנותס' וחזירס' ופרידותס' וידיעת סיפור הא'
 הארץ דל סיפור קטנה וסיפור כדוריתס' ותסבורת גיפה ומרחקס מכל גלגל וגלגל וכיוצא בהן מן המדות וה'
 והס' י'ס' כל א' לו וחדומים להס' והמסך מהס' יודע בחכמת הלימודים אשר קראת בספר הזה אמרו בינה ות'
 וצ'בונה וזה רצה באמרו ובתבונה ובדעת חדרים ימלאו וגו' בא לרמז כי ידיעת הסבות הנבולות והכס'
 והספעלות והתבונה והמביע והמתכיע והחומר והפועל והצורה והתכלית ובכלל ידיעת החומרי והצורות ומ'
 ונקריהס' וטבעיהס' כידע מחמת הטבע אשר קראה דעת ומוסר וזה כיון באמרו ובדעת חדרים ימלאו כל הזן
 יקר ובעים ובח לרמוז כי ידיעת הסבות הפועלות והנפעלות זו התבונה והמביע כלומ' עס' הדעת והיא החכמה
 הטבעית ומלאו חדרים הסכל מידיעת כל דבר ותאוהו הסכל האנוסי להסיגי מידיעת טבע הנמצאות גבור
 אמ' כי הגבורה לבדה במקום שאין סס חכמה לא תועיל ולא תכיל כי טובה חכמה מגבורה אמנס' כסייתחברו
 באים החכמה והגבורה אז תלך עניין הגבורה על הסלימות והוא מה סכיון באמרו גבר חכס' בענו כלומ' כסיו'
 כסיודמן סימכא גבר טיהיה חכס' ויהי לו ענו בגבור סזוא איס' דעת דל חכס' הוא אמין כח לא בגבורה בל'
 בלבד וכ'ן הסבה טזה ואמ' כי בתחבולות תעסה לך מלחמה כלומ' מה תועיל הגבורה לבדה יהיה אדם גבור ל

בן דעה חכמה לגנבסך אם מצאת ויש אחריות
 ותקנתך לא תברת אל תארב רשע לגיה צדקה
 אל תסדר רבצו כי טבע יפל צדיק וקם ורשעים
 יכשלו ברעה בגנפא איבך אל תשכח ובכשלו א
 אל יגל לבך פן יראה ידוה ורע בעיניו

צדיק הוא יקום אמנם הרשעים סאתה מכלל גם
 וטלנו ברעה אחת ואם לא תהי מהמזיקים לאחרים
 בכבול אויבך פני אחרים וכחכסלו אל יגל לבך
 אל אמר אל האים הרשע אל תחרוב אתה הר
 הרשע לכוה צדיק כדי לחזיק לו ואל תסדר רבצו כלו
 כלומר ולא תגזול ביתו סתוא המרבץ סלו כי טבע י
 ופול צדיק וקם כלו לא תוכל להסמידו כפי מחסבת
 מחסבתך כי הצדיקים אעפ"י ס' פעמים תחול עליה

עליהם צרה מצרות הזמן לא יקרה להם כמקרה הרשעים שהם בחול על הס צרה אחת יכרתו לגמרי רק ה' יצ'
 מיוסרם כפי קיבורם מעט מעט כחמר ייסר איש את צנו ולא יעשה עמם כלה והוא אומר כי טבע פעמים סו
 הו' יקו ויכבל אמנם הרשעים יכסלו ברעה אחת ואפסר סכיון באומר כי טבע יכול צדיק וקם

אל טבעה כוכבי לבת ואמר כי הצדיק אפי' אם יורו קצת מו' כוכבי לבת או כל טבעה אשר במערכת מולדתי ע
 על הנפילה מהגוף או מהמזון הוא יככל לפי סכסכו היא למעלה מהזמן כי ה' יצ' אטר דבך צו הו' יסבב הנלתי
 אמנם הרשעים יכסלו ברעת המעצרת להם לפי חטאם ואפסר סקרא הו' הרע רשע וקרא חכח הסכלי ס
 צדיק ואמ' אתה יכר הרע אל תחרוב הצדיק לה ריתו ולגרונס אבודו כי הכיז הסכלי ואם יכול ממעלייתו ויקטר
 בעבודת צוראו אחרי טובו כדס ואחריו הוודעו יספוק על ירך ויבוס מחטאות כעודיו ואפי' אם ירבה קיבורו ס
 סוף סוף הרשע כרונה ביו ויכלתו לסיב לאלדיו ותהי לו תקומה אמנם הרשעים והס הכחות הגבכיות לה ס
 תהי להם תקומה רק יאבדו באצרון הגוף גם יכסר שאומר כי טבע יפול צדיק וקם רמו אל טבע הרכמות לה
 הלמודיות הכקראות זרות וככריות וסח' עמוקים ואומר כי האים הטלס אם יפול בהם ויעמיק גם מחסבתו
 ס' ס' ס' כי יכיר בטכלו כי הם הכעות אל הוצעות והאלדיו ולא יכלה זמנו בהם אמנם הפחותים יכסלו בר
 ברעה אחת כלו יכלו בחכמה אחת כל ימיה ולא יעלו ממנה אל החכמות האלדיות שהם אמיתיות

אומר צדאותך אויבך כושל ממעלתו לא תדע מה ילך יוס ובכסלו בא
 בגבור

בחרון ה' ויטטטו ובהכסלו והזכיר בפסוק זה טלח יסמח האד
 האדס בכפילת אויבו מכני סתוא מן המדות המנוכית כי על דרך החכמה ודרך מצות הקריה צדיק אדס להיות
 עובר על פטע וענ' אויך יסמח האדס בכפילתו ואיך ייגאל בו ולא הפילו הוא וכמו סככל אויבו ברבט סכלותו
 או בסבת חטאו לה יוכל לכבול הוא ואין מדרך חכס לס' עוז על דבר כזה ואומר אחכ' פן ידמה ה' ורע בעיניו
 נהסי מעליו אכנו יראה סמלת פן במקום זה הוא במקום אולי כמו ועתה פן יסלח ידו ולקר גבי מעץ החי ס ס
 טעניכו אולי ואומר היכס הזה בכבול אויבך אל תסמח כי זה אשר הו' אויבך ואתה סינאר בעבוד חטא סס
 סחטא לך והזיקך צדביר או במעטה אולי יבא זמן סורת' ה' לומר יסו' מחטאתו ויכיר צדאר וסינ' ויכיר הצד'
 ויתבונן הדברים שהם רעים בעיני ה' ויתרחק מהם ומתוך כך הוא מסתדל סהאף והחיימ' ס' ס' ע' י' בכפילת
 בטכלותו הן הן האף ה' יצ' ואף אף האכסוס סחטא להם וסיבכו מעליו כלומר סהוא יס' דל לתקן כל המעות
 הן מה סחטא והמרה עיני כבוד ה' יצ' הן סירנה ויפייס עטוקיו כדי סיטוב אף ה' יצ' ואף אויבו מעליו ואת' ס
 טאתה מכלל אויבו תהי' מן המרוגים ויט' מחרסים פן ירא' ה' כל' פן ירא' ה' יצ' זה סאתה סמח במכלת הבור
 חבירך ויטיב אפן מעל אויבך רשע לו סלו וזה ספי רחוק מן האמת כי אמר סלח תסמח בכפילת אויבך פן י
 יראה ה' ורע בעיניו וענ' אויך יאמר טה' יטיב אפן מעל האדס בעבוד ראותו יצ' טיטמח אויבו מן הדבר ההוא ו
 והוא דבר רחוק מהסכל כי ה' יצ' יקבוק על האדס בעבוד חטאו והוא ראו לעכס אפי' אם יסמח כל העולם מזה
 לא יסוב ה' יצ' מעליו אפן כי הוא יצ' יעשה מה סיגונר חכמתו וכינא בזה אין לומר בחק הבורא יצ' כחק האנס
 האנסיס טוככו בתי חומר אשר בעבר יסורס וזה סכסוק דבך לכניו טאמר ורשעים יכסלו ברעה ואמר לא

הצל לקוחים לכות ומטים להרג אם תחשוך :
כי תאמר הן לא ידענו זה הלא תבן לבות הוא
יבין ויצד נפסך הוא ידע והשיב לאדם כפעלו
אבל בני דבש בי טוב ונפת מתוק על חכך : בן

להציל מן המות האכזאי לקוחי למוצ על לא חכם
ככסס כי אין להאמין ספלה המלך בא בפסוק זה
לחלוק על מה שכתו ונוה ונוה וסנה וסנה וסלם לה
לחברות הרשעי באמרו ובאבוד רשעי רנה וכדומה
לו ריק בא לומ טראנו להציל לקוחי למוצ על לא ח
חכם בכפיה ומטי להרג אם תחשוך דל האכזאי טהס

מטיס והו' לסוף רבס מן ונדיק מט לפני רסע והעניין סהס נכנעי ואסוריס ו' לקוחיס להרג תחשוך אות'
ומלת אם עמקו הזה לאמת הדבר כמו אם רחץ האש כסף תלנה כ' ומר אות' סהס מטיס להרג תחשוך אות' מ
מן המות כי דל אם ועלה בלבך לומ' מה לי ולכרה ולהציל ממות האיש הלו' סלא ידעתי מעולם ולא ידע
ידעתי אם הוא רחמי אל זה ומה תועלת אקוח מזה המצפה ה' א תוכן לבוצ הוא יראה פנ ולתך ומסקיף על כ
בסתריך ונגליך והוא ית' סהוא נוצר כפסך כלומ' סומר ככטך מכל רע הוה ידע ולא הספרת פעולתך כי הוא
גלויה לפניו ויסיב לך ולכל אדם כפועלו וכמו סאת' מסבב הצלת האיש סהוא לקוח אל המות הו' יאמר הצל ה
האכזאי לקוחיס למוצ והמטיס להרג תחשוך אות' מן ההרג כא' תוכל להציל ויעלס עיניך מהצלת' ולה' ת
תצילס ותכנל לפני בני אדם ותאמר סהס היתו ידע הדבר היתו מצילס אמכס לא ידענו זה כלומ' לא הרגטנו
בה הדבר ולכן לא הספרלנו בהצלת' ותוכל להפעל'ס בדבריך מן בני אדם לא תוכל להפעלס

מן ה' ית' והוא אמ' הלא תוכן לבות הוא יבין כלומ' אהת המצננל ידע יחילך כ
מי סהוא ברא וסידר לבות בני אדם ויס לו מספר ותוכן הלבבות והכל גלוי לפניו הוא ידע את הדבר סאתס מ
מתכנל' ע' אם הוא אמת והוא היודע אם הרגט' וידעת באיס טהיה לקוח למוצ ותפעל'מץ ממנו אם היה אמת
סלא הרגט' בדבר ואם אמת סהרגט' בדבר והעלמת הוא ית' יסיב לך כפועלך ואם לא הרגט' או הספרל'ת'
בדבר יסלס לך גמול טוב אכול אמר רחמי לו לא' ס טכמו טיאלכל בזכו המזונות המקוקיס והערביס ב
כדבס והנופת וכיונא בהס מאכילת המסמכיס וטצית הממקיס וכמו טיהנה באכילתס וערבו לחכו ויסמת
בהס על הדרך סהוא תהיה דריטת החכמה וידיענה ערבה מתקנה לככסו ב' כמו סהמזונות הערביס והחטוב
והחטוביס סס מזון ככס המסכלת והוא אומר אכול בני דבס כי טוב כן דעה חכמה לככסך כלומר אכול ממ
מתקיס וצמנא לגופך המזון הנאות לה וסי' הפאוק סזה מהו המזון המיוחד לה ואמר סהוא החכמה והוא
אמר כן דעה חכמה לככסך כלומר לכנריך מזון ככסך ואומר אחרי כן אם מנא' ויס אחריית כלומר אם
הטג' מהחכמה כאמר הוא המכון ממך ויס אחריית והסארית וצקנה לבכטות הצדיקיס כמו סאמר ותקוהך ל
לא תכרת וכבר בארנו לתעלה כי סלמה המלך עליו סלמס לח סיה מסוסק בהסארית הנכס ריק דבר בלסו'
צני אדם דרך הרחבה ואומר אהת לא תפסיד בקנין החכמה כלום כי הוא כמו סכל העולם מאמין וגלוי לכל
צניל סכל סיס הטארית וככחות לככטות הצדיקיס בעולם הנכמה וספילו לדברי המקצרים והאנטיס הנכסו
כככטותס ימחה זכרס האומריס טאין לככס הסארית אחרי המוצ אהת לא סכסרת דבר כי אפילו בעולם סזה
יס יתרון לחכמה מן הסכלות כי תרון האור מן החוסך כי החכס עיניו בראסו והכסיל כחטך הולך ורנה סל
סלמה להראות יפעצ החכמה ומעליתה טהיה לדברי חכל' בין לדעת אנסי החכמה יקנה בה עולם הנסמות וע'
ולדעת הפושטיס לא סכסיד מאומה כי הרניח בה לפחות העני'ס סזה או יהו אומר אם מנא' ויס אחרי' בענין
זה כ' ומ' אם הסגת מן החכמה ובאת עד אחרייתה ג' לומר עד תכלית תקותך לא תכרת רונה לומר תקנה טה
סזיתה מהסארית ככסך לא תכרת ריק תנא אל ה' ונע'! או קרא ככס המסכלת תקנה ואמר אם הסגת החכמות
ובחאך עד תכליתס תיגע אל מעלת החכמה ותהגא ככסך צרורה ברורי החוט עס ככסות הצדיקיס ולא תכר'
מאותו הצרור ככסס הרסע סהיה ככרתת מכר' ור החוסי ומגורסת מעולמה ואחרי טיעץ החכס סיעזוב הרסע
מ'עסוק בזכמה באומר אכול בני דבס כי טוב כן דעה חכמה לככסך אמר אם לא הטגת לדעת החכמה לצור
לנריך ככסך וכסארית ברטעך אל תארוכ אהת ארסע לכות איס נדיק ואל תסדר רבנו כי אם סבע יכול נרו

דבר פנים במשפט בל טוב: אביר לרשע צדיק א
אתח יקבחו עמים ויעמרו לאמים: ולטוביחים
ינעם ועליהם תבוא ברכת טוב: שפתים יתקבט
בושיב דברים נכחים: דבן בחוץ מלא אבן

גם אלה המטלים אני סלמה אומר אותם לחכמים ו
יהם טופטי הארץ טבעת המספט לא יכירו פנים ב
במספט והטעם סלא חלקו כבוד לאים על אים בע
בעומדס במספט או לסאת פני אדם ככבר או רסע
ונחטות ימספט בעבורס ויהיה מלת הכר מקור כלו
כלומר להכר פנים בדבר המספט איכנו דבר טוב

כי המספט ראוי לו סיהי ככבר ומתכבר כאילו לא יכיר אחד מבעלי הריב כי מדרך העולם טחלקו אדם כבוד
למי טמכיר וסמך אל זה ואמר לרסע דרוק אתה כלן מי טחוא אומר בעצ הססך דין אל הרסע דרוק אתה יק
יקללו אות העמים ויעמו עליו לאומים כלן מטבע העולם סבבי אדם יספרו בגנותו ויבזהו ויקללוהו בסתר ו
אס לא יקללו אותו בגלוי או יהיה האומר יקבחו ויעמרו לאומי קללה סמקלל אותו המחבר ואמר לרסע דרוק
אתה יחי רנון סיקבחו בזרעס או ביחי קטנותס עמים ויהיה יקבחו מן יקוב חור בללתו וענינו יעסו בו כ
נקב ויטולט ויעמו עליו לאומי סילכו אליו העמים בזעס להסמידו מתחת סמי ה אמנס הדוינס הדריקיס חס
אמר לא יכירו פנים במספט רק יוכיחו הרסעים על רסעס ונעס להס כלן יהיה נועס ה עליה ועליה תבא בר
ברכת טוב דל ברכת סל טובה או ברכת אים טוב סהצרכה סל אדם דין תחול ויהי טס תוסכת טובה ולולי ס
טהתורה אסרה זה הינו אומר כי הכר פנים הוא זנוי והיה ענינו עסה טכיר פנים במספט הים סלא יהיה
טוב וסמך לו אומר לרסע דרוק אתה כלן הדין ההוא מוכה דין הרסע העפי סבאחיו עניו הוא דרוק יקבחו
עמים ויעמרו לאמים אמנס העפי סאין להדריקו ראוי להוכיחו ולפיכך סמך אליו ולמוכיחי
ונעס ואפטר סרמוז באילו הפסוקים סלא יסא האדם כני זקן וכסיל לא יחלוק לו כבו בעבור סכל כהו הגוף
פדיס אל מטמעתו ולא יכבר אותו בעבור היותו בן האהוב רק ראוי סיכיר בן הסנאל לתת לו מספט הבבורה
וקרא המלך זקן וכסיל רסע ואומר אומ לרסע דרוק את כלומר מי סיאמר למלך זקן וכסיל כי הדרך הרע א
אמר בחר הוא דרך דק ויטר יקבחו עמים ויעמו עליו לאמים אמנס המוכיחים אותו ומכירים מדרכי הרע
יהי נועס ה עליה תבוא ברכת טוב

ואפטר סיהי ענין הפסוק ולמוכיחי הרסעים ונעס יהי נועס ה עליהם ועליהם תבוא ברכת
טוב ותחול עליהם הבריכו סיצרכו האנסים בעבו הירץ מוכחים אות כי הספתויס טיסינו דברים נכוחי
ויוכיחו כל הולך בדרך לא טוב ראוי סיסק אות האדם ולכן סמך אל זה סכתייס יסק ספתיס אומר כי הא
האיש סאינו כבאל להסי רק יחסו על הדבר ובעצ סיסאלוהו לא יפתח מיד פיו להסיב רק ספתיו סגורו
ונוסקות זו את זו חוברות אחת אל אחת וסאל מסל אל הסתיק האים סהוא על זאת התכונה בעצ סיסיב י
סואליו דברי ככוחיס והטעם כי בעבור ססתק ולא היה נבאל להסיב הוא יסיב דברי אמתיו ונכחו או יאמר ט
ספתי יסק כלומ' מי הס הספתויס הראויות סינסוק אות האדם הס הספתיי סל אים סהוא יודע להסיב לסוא
לסואליו דברים נכוחי או יאמר האים סהוא מסיב דברים נכוחי הוא נוסא חן בעיני הסומעים וכרא לה כאילו
נסק ספתותיה כל כך תערב להס תטובתו או יהי יסק מן על פיך יסק כל עמי כלומר דרוק לחיו ולזרז ספתי
מי טרוכ להסיב אמרו ככוחי והענין סהוא דרוק אל סמדת דיבורו ס'א יחטא בספתיו ורמו סלא יסלי
יסליט האדם ספתינו על איזה דברי טיודמן רק דרוק זריות כרי סיסיב אמרו ככוחיס ואמר אחכ מורז האדם
במה סיס לו לעסות בעולמו מענינו מחיותו הכן בחון הבן אומר כי הראוי לאדם בתחלת ענינו סיכי
המלאכ' אשר לו חון והוא עבודת האדמה לפי סאיא דבר הכוחיתו כי במעס' ההוא יסבב לחס ולא יתסל בת
בתחלת ענינו סיכין המלאכה אשר לו בחון לבנות בית לסבתו לכי סננין הבית הונאל גדולה ונוי הב
הבית האדם ויכינו אינס הכרותי ולפיכך הכן מלאכתך חן לעיר והוא עבודת האדמה ועתדה בסדה לך לה
זמנה והכנה כגורמן העידים עורר לויהן כמלך עתיד לכידור והכינו במלת ועתדה סג אל המלאכה וענינו
חמן מלאכתך בסדה סהוא סלך

וְחָשִׁיב מַעְלֵיו אָפוֹ: אֵל תִּחְחַר בְּמַרְעִים אֵל תִּקַּח
תִּקְנָא בְּרָשָׁעִים: כִּי לֹא תִהְיֶה אַחֲרֶיהָ לְרַע גֹּרֶר
רָשָׁעִים יִדְעֶךָ: יִרְא אֶת יְדֹוֹה בְּגִי וּמֶלֶךְ עִם שְׁנָיִם
אֵל תִּתְעַרֵב: כִּי בְּתֵאֵוֹם יָקוּם אִידֵם וּפִיר שְׁנֵיהֶם
בִּי יוֹדֵעַ: גַּם אֱלֹהֵי לְחַכְמָיִם

לֹא רֵי סֵלָא תַזְיִק אֵלָא סְלֵא תַסְמַח אִם יוֹיָקוּ אַחֲרֵיהֶם
אִו אִם כְּסִיגְסָלוֹ הִרְסָעִים בְּרַעִה סְתַמְנָשׁ אֵלָזֶגְל ל
לִכְךָ פֶן יִרְחַה ה' יוֹדֵעַ בְּעֵינָיו וְאֵל תִּתְחַד בְּמַרְעִים כִּי
לֹא תִהְיֶה אַחֲרֶיהָ לְרַע גֹּרֶר יִרְחַה ה' בְּגִי וּמֶלֶךְ וְעַם טוֹב
סוֹכֵים אֵל תִּתְעַרֵב לְסַמּוֹחַ בְּהַגְסָלָם וּבְרַעֲתָם אֵל
אִם אִיָן רֵאִוִי לְחָדָם סִינְחָבֵר בְּמַרְעֵי וְלִהְיֹת בְּמַרְעֵי
וְלֹא יִקְחָל בְּטוֹבֵת הִרְסָעִים וְהוּא מֵה טִירָה בְּעֵינָיו
סִיבְלִיחֹו זִמָן יוֹדֵעַ סוּף סוּף לֹא יִהְיֶה לְהַס אַחֲרֵיו טוֹב

דִּק כִּרְסָעִים יִדְעֶךָ וְהוּא אִוִי עַמְדָם וְגִדְוֹלְתָם וְהַזְלָחָתָם יִדְעֶךָ וְיִבְבֵּה וְהוּא דוֹמֵה לְמַחְרֹו הַיָּם בְּעֵר לֹא יוֹדֵעַ וּ
וְכַסִּיל לֹא יִבִּין אֵת זֹאת בְּפִרְוֹת רְסָעִים כְּמוֹ עַסֵב וְגוֹ' וְרַמֵּז גַּם בְּמַחְרֹו לֹא תִהְיֶה אַחֲרֶיהָ לְרַע טַכְכָּם הִרְסָעִים תִּהְיֶה
תִּהְיֶה כְּבִרְתָּת וְנַעֲנַטָּת כְּפִי חִטָּאָה וְלֹא תִהְיֶה בְּרִוְיָה בְּצַדִּיק הַחַיִּים כִּנְכַסְתָּ הַצְדִּיקִים וְלִפְנֵי הוּא בָּהֶם וְכִרְסָעִים י
יִדְעֶךָ כְּלוֹמֵר כִּי אֵל דִּים סֵהוּא נְסִמְתָּ הַאֲדָם הַזֶּה הַזֶּה סְרִמְזוֹן רִזָּל בְּמַרְסֵר וְכִרְ דְּלוֹק מוֹכֵז לוֹ עַל רֵאִטוֹ וְנִסְפָּה ו
וּמְבִיט מִרְחָם עֵינָיו וְעַד סוֹפֹ סִיחֹוּסֵם בּוֹ כִּדִי סֵהוּא הַזֶּה בּוֹ הַאֲדָם כֹּל חַדְרֵי בְּטָכָה טָל תִּוְרָה יִדְעֶךָ כְּלוֹמֵר י
יִבְבֵּה וְלֹא יִכָּח אֵל הַסּוֹעֵגֵךְ דִּק הַכַּח סִימְנָח בּוֹ יִמְנָח לְבַטְלָה וְהַעֲבִיין סְכַפֵּס הַצְדִּיק תִּהְיֶה מְחִירָה וּמִזְהִירָה כִּזְוֵה
הִרְקִיעַ וְטוֹכָבִים לְעוֹלָם וְעַד תִּהְיֶה בּוֹ תַעֲנוּג בְּמַה סֵהוּא סִיחֹוּסֵם אֲחַנְסָה לְכַסֵּם הִרְסָעֵי תִהְיֶה בְּרַסֵּךְ וְחַפְלָה כִּדְוֹכָתָ
כְּפִי חִטָּאָה יִרְחַ אִם רֵאִוִי לְחָדָם טִירָה מֵה יֵת וְהוּא מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹה נַגְס הוּא רֵאִוִי סִי
סִירַח מֶלֶךְ וְהַעֲבֵט סֵהוּא מֶלֶךְ בְּעַר וּזִם וְעַם טוֹב סֵהוּא רֵל וְעַם חוֹתָס סֵהוּא מַסְכִּים וְעוֹפִים חִלּוֹף מַנּוֹת ה'
יִבְבֵּה וְחַמּוֹת מֶלֶךְ עַמְמָם אֵל תִּתְעַרֵב כְּלוֹמֵר לֹא יִהְיֶה לְךָ רְגִילוֹת עַמְמָם גַּם חִיפְסָר מְמַלְתָּ טוֹכִים יִרְחַה בּוֹ סִינֵים
וְהוּא דוֹמֵה כְּלוֹמֵר לְעוֹ רֵל וְעַם הַגַּם לִים סֵהוּא יִרְחַה ה' יֵת וְלֹה יִרְחַה מְלַגֵּם לֹא תִתְעַרֵב עַמְמָם וְנִתֵן כְּבֵה בְּזֵה
נַחֵם כִּי סְתַחֲוֹס יָקוּם אִידֵם כְּלוֹמֵר הַחִיד וְהַעוֹנָם סִיגְוֹר ה' יֵת וּמֶלֶךְ עַל הַקִּים הַמְמַרְהֵר רְנוֹכֵס הַמִּיָד הַזֶּה יָקוּם
סְתַחֲוֹס לְטַעֲפֹו וְהַס תִּאֲמֵר אִיךָ עֵנַסֵה גְדוֹל וְהַמּוֹר כִּיד סְנִיהֵם מִי יוֹדֵעַ כְּלוֹמֵר הַכִּיד וְהַצְדִּיק סִיטְלַח ה' יֵת וּמֶלֶךְ
עַל הַמְמַרְהֵר רְנוֹכֵס מִי יוֹדֵעַ הַעוֹנָם הַזֶּה וְיִבְּוֹ וְחַמּוֹ מִי יוֹדֵעַ לְהַפְלִיגַ הַעֲבִיין כְּלוֹמֵר מִי הַזֶּה סִיטְלַח לְטַעֲפֹו
רִיבֵי הַעוֹנָם אִוִי יִהְיֶה חַמְרֹו כִּי סְתַחֲוֹס יָקוּם הַזֶּה סִיחֹוּסֵם מִזְהִירָה סֵהוּא תִתְעַרֵב עַם רְסוֹכִים וְהַס
הַמְמַרְהֵר דְּבָרֵי ה' יֵת וְהַמֶּלֶךְ ה' אֵל סִיחֹוּסֵם סְתַחֲוֹס יָקוּם אִידֵם וְהַעֲבִיין סֵהוּא יֵת וְהַמֶּלֶךְ יַעֲבִיר בְּעֵבִיר הַמְמַרְהֵר
רְנוֹכֵס וְיֵט לְאֵל יֵדֵס לְהַעֲבִיטָה בְּכֹל עַת סִירְבּוֹ וְלִכְךָ אֲמַר כִּי סְתַחֲוֹס יָקוּם אִידֵם וְהַעֲבִיין בְּמַלְתָּ אִידֵם טַכְכָּה
הַסוֹעֵים וְכִיד סְנִיהֵם מִי יוֹדֵעַ רֵל וְהַפִּיד סִיגְוֵעַ חִלְיָהם בְּעֵבִיר הַיֹּתֵס סוֹכִים רֵגְ כְּסִילִים אִוִי מַסְכִּים מַנּוֹת ה'
יֵת וְהַמֶּלֶךְ מִי יוֹדֵעַ חִוְתָו וְיִם וְעַם טוֹכִים מֵן וְסוֹכָה בְּדַבֵּר כְּלוֹמֵר וְעַם חוֹתָה סֵהוּא הַזֶּה כִּי יִבְבֵּה סוֹד וְאֲוִמְרֵי
סְכִית הַדְּבַר סְסוֹמְעִים מִאֲחֵרִים אֵל תִּתְעַרֵב וְאִיכְפָר סִקְרָה הַכַּח הַסְכִּלי מְכַחֵת הַכֵּסֶם מֶלֶךְ לְפִי סֵהוּא הַרְחֹו
וְהַמְמַרְהֵר טִימְרֵךְ עַל סֵהוּא כַחֵת הַכֵּסֶם לֹא הַמֶּלֶךְ זָקֵן וְכַסִּיל חֶסֶד לֹא יוֹדֵעַ לְהַזְהִיר עוֹד וְאֲוִי טִירָה לְאֵד סִינֵי א'
מֵה יֵת וְגַם יִרְחַח מֵהַסְכֵּל הַאֲלֵרֵי חֶסֶד נְתַנּוֹ ה' יֵת לְהַמְלִיכּוֹ בְּחַמְרֹו וְהוּא יִמְסוֹל כֶּךָ וְקִרָה הַכְּרֹוֹת הַגּוֹפְכִינֵי כוֹכ'
טוֹכִים כִּי בְּרַסֵּךְ בָּאוּ וּבְרִיכָךְ יִלְגּוּ וְאֲוִי טָנָה יַסְלִיטֵם הַאֲדָם עֲלֵיו כִּי הַס זָרִים וְכַרְוִיִם מַעֲצָמוֹת הַאֲדָם וְאִיָן ל
לְהַס הַטְּזְרוֹת וְהוּא חַמְרֹו כִּי סְתַחֲוֹס יָקוּם חִידֵם וּבְחַמְרֵם וְכִיד סְנִיהֵם מִי יוֹדֵעַ רַמֵּז אֵל הַכֵּסֶם הַזֶּה מִחַת וְהַכֵּסֶם
הַמְמַרְהֵר נַחֵם מִי יוֹדֵעַ הַפִּיד סִיגְוֵעַ לְטַכִּיִם וְהוּא הַכֵּלִין סִיחֹוּסֵם עֲלֵיהֶם בְּצַת חַמּוֹת וְלֹא יִהְיֶה סְתַחֲוֹת דִּק חַל
הַחֲלָק הַסְכִּלי חַס יְלוֹחַ חִלְיוֹ עוֹר אֲלֵרֵי גַם רֵל גַּם אֱלֹהֵי הַמַּסְכִּים כְּמַנְחֹו לְחַכְמָיִם אַחֲרֵי וְהַצְדִּיק עַם
הַסְכִּים סְחָבֵר סְלֵמָה הַמֶּלֶךְ עֵה וְהַס יָבֵס סוֹקִים עַד גַּם חֵלָה מַסְלִי טְלֵמָה יוֹדֵעַ כִּי הַזֶּה סְכִיב סְכִיבֵים חִיכֵס מ'
מַסְלִי טְלֵמָה וְיִם מְכַרְטִים גַּם אֵל לְחַכְמָיִם

ואחזה אנכי אשית לבי ראיתי לך חתי מוסר: מע
 מעט שנות מעט תנומות מעט חבוק ידים לשכב
 ובא במהלך רישך ומחסרך כאיש מגן:
 גם אלה משלי שלמה אשר העזיבו אנשי
 חוקיה מלך יהודה: כבוד אלהים דסתר דבר ד
 וכבוד מלכים חקר דבר:

ואומ' זה החכם כי הוא ראה זה הדבר בעבורו עלה
 וכאלו אמ' לא הרגסתי בענייני עד שראיתי כך וכ
 וכך: ואומ' כן דרך מסל' כי אם יעמוד אדם בחדי
 חדיש עובר טבלו ורואה בעין לבו אסר לסדות ול
 ולכרמי האנשים תסרי לב ואיפסר כי בעצמ' שהזכ'
 הסדה והכרס מעל הסדה אמ' והנה עלה כולו קמסו
 קמסוניס בסו פניו חרוליס ולא הזכיר בו גדר לפי
 שמדרך הסדות טאין להס גדר חבניס לפי שהס דת

דחוקיס מן הייסוב ואין ההטק מנה סס וגד סבגגור גדול הסדה ותייאס האדס מעסות לו גדר חבניס כי לא
 יס זיק עסרו אל זה ואומ' על הכרס וגדר חבניו כהרסה כי מדרך העולס לעסות גדר חבניס לכרמיס בעבור
 שהס קרוביס לעיר וקרוביס לחזיק ולכן כהגו לעסות להס גדר סל חבניס ודרך האנסיס ליטע בהס גז כל
 ערי ומלת האדס על ממונו כחמלתו על גוסו ויוכל האדס לעסות גדר לכרמו מפני שהכרס הוא קטן בערך
 אל הסדה ואחזה אנכי אשית לבי אמ' החכם כי ראה מה סקריה לעכל ולחסר לב בעבור עגלותס וכסלותס ו
 ונתן אל לבו לבלתי הדמות אל מעסיסם ולקח מוסר לכספס בהספסר זולתו ואמ' מעט סיכות מעט תנומות מ
 מעט חבוק ידים לסכב כלנומ' לקחתי מוסר ממה שראיתי סקריה לעכל ולכסיל בעבור שהס מפסידוס הסעות ז
 זו אמר וז סעה אחת בסיכה
 סעה אחת בתנומה וסעה אחת בחיבוק ידים לסכב ומתוך כך
 הזמן חו' ה' והולך לו ובא כמתהלך רוסך רל' חבי רואה סאס תתכחג אתה כמעסס העכל ותפסיד זמןך חלק
 בסיכה וחלק אחד בתנומה וחלק אחד בחיבוק ידים לסכב יבא עכניתך קל בדגליו וגם ימהר יחיס חלי' החסרון
 במהירות לבת האיס רוכב בסוס סירון עם רומח בידו והמגן בכתיפו גם כוכל לומ' כי אמרו מעט סיכות אינו
 סיפור סיפסר החכם במעסס הכסיל והעכל רק הוא ענה סנתן הכס לבני אדס ואמ' אין ראה לאדס סיפס'
 ככסיל והעכל שהס כשקעיס בסיכה וסינתס חוקה וגדולה רק ראוי לבני אדס הוא סיסן מעט הוא סיכת הלי
 הלילה ינוס מעט ואי סוכת הוס ומעט חבוק ידים לסכב והוא מעמד המכמה בלא סיכה והעכנין סתהיס
 הסיכה והתנומה והמכמה מעוטס והסתדלות והעסק רב ובהיות הכהגצ האדס על זה העכנין אס עכני הוא ע
 עכניתו יפסד ומחכו וילך לו מהרה ומחסורו יפסד ומחכו וילך לו ותיס עכנין ובא מעכנין ובא הסמס וטהר
 ואיסטר סקריה סלמה עכל וחאר לב האיס המתדסל בהסלמת נכסו והמקבר לפרוע חובת ה' על ו וקרא סדה
 הכהגצ האיס בכל פעולותיו עם סאר בני אדס והכהגצ גופו וקרא כרס הגפס ואמ' כי הוא כיון לחקור ולד
 ולדרוס ולראות הכהגצ המקנריס וחכרי לב בכל עכניכיהס הן מהכהגצ גופס והן מהכהגצ נפסס ורואה הכה
 הכהגצ גופס וכל אודות עסקיהס הולך על סדר בלתי כמות והוא מה סמסר סראה סדה העכל והנה ע
 כולו קמסוניס בסו פניו חרוליס אמר הנמסל ממנו הוא סראה תכונותיו ופעולותיו ובעולות כסחיות
 ומדותיהס מדות מגונות והמסיל הגנות והסרון והסתיות סהרגיס בפעולותיהס וצמדותיהס אל הקוצי' ואל
 חרוליס כי כמו סהקוניס והחרוליס הס סבת הסחתת הכרס והסדה כן סחיותת הסדות הס סבה להסחת גוף
 האדס ולהסחתת נפסו המסכלת שהס כרס ה' כבאות נטע פעסועיו ומעסס ידיו גם סתבונן על כרס סל חס
 חכרי הסכל סהוא מסל אל כפסס וראה אותה סחיה עומדת בלא גדר ובניין סהיא מסולחת אל סתאות ואל
 העונות בעיר פרונה אין חומה והעכנין טבא עליה הנחס והטיל בה זיהמא וכראותו בעין סכלו מה סיקרה ל
 לעכליס ולכסיליס בעבור סתרסלס מסלימות הגוף והנכס לקח והסתדל בהסלמת נפסס גם אמ'
 גם אלה מסלי סלמה יראה בו כי מטסוק גם אלה לחכמיס הס מסליס חכרוס סאר הכמיס וככתבו בעבו מעלת
 הדברים הסס עם דברי סלמה ואמרו אטר העתיקו חכמי חוקיהו מלך יהודה יורה כי הספר הזה לא היה
 בימי חוקיהו מחובר מראטו לסופו כאסר הוא חבלינו עתה רק כראה סמכחו חילנו המסליס מהנה ועד סוף ה
 הספר מכחריס אחד הכה ואחד הכה ואס אסכנו המסליס החילנו וחקרוס עם המסליס סקדמו בזה הספר וחברו
 כל זה הספר כאסר הוא ביריכו הוס והביאו עמה ממסלי סאר חכמיס סהי' ידועי סחכמ' כמו דברי למנאל ו
 ודברי חגור בן יקח כבוד ואמר לפי פסוטו בעת סיתע' האדס אל ה' העכס בעבור אותנו חקטל כבוד ה' הוא
 להסצי' הדבר ע' סנותה סתורה לא תלין כבלתו על העץ כי קבור תקדמו ביוס סהוא וגו'

ועתה בשרח לך אחר ובנית ביתך: אל תהי ע
 עד חנם ברעך והפית בשפתך: אל תאמר בא
 באשר עשה לי כן אעשה לו אשיב לאיש בפעלו:
 על סדה איש עצל עברתי ועל פרס אדם חסר ל
 לב: והנה עלה כלו קמשנים בסו פניו חרלים וג
 וגדר אבניו נהרסה:

אז יחיה ביאור לך בעבודך ולכבודך מחייתך. אחר ו
 ופנית ביתך כגור מן ולא אחר הכע' טענינו העכוב
 רל' הוצעכב וככה ביתך או התעכב לבנות ביתך או י
 יהיה ענינו ואחר זה תבנה ביתך ואיפסר טכיון הח
 החכס באמרו הכן בחוץ מלאכתך טיטתל הארס
 תחלה על הסלימות הראסון והוא סלימות הגוף הר
 הראוי להקדים אותו לסלימו' הנכס וקרא אותו חוץ
 בעבוד טזה הסלימות איכנו לדבר לו לעכמו רק

הוא לכבדים ולזרים מעצמותו ואימ' ועתה בסדה לך כיון אל סלימות האחרון והוא אשר יהיה ולא יגיע אל
 אליו הארס רק אחר סלימות המדות ותקוסס גם ככל לומ' שאמרו הכן בחוץ מלאכתך רל' סיתעסק תחלה
 בלמודיות וקרא הלמודיע' כן מפני שהן הכנות והנעות בלבד על דרך שאמ' ד'זל עדיין בן זומא מבחוץ ובה
 בהתעסקן בלימודיות ואומ' מלאכתך מפני שהן כמחנות כפס הארס בלבד כי אין לכקודה ולקוים הנזכרי'
 במלאכת השיעור מביאות חוץ לכפס ולא לדברים הכו' במלאכת ההגון אבל הטבעיות הם כזכרו בכל המעט'
 ולפי' המט' לט' לסדה באמרו ועתה בסדה לך וכסיחרוט אותו הארס והוא סיחרוט אותו כראוי יוציא תבואה
 עט שאר מיכי עשבים ואח' ככן יבנה ביתו כי עט תעמוד כפסו ולפי' ובנית ביתך ולא אמ' כן על הסדה כי הוא
 עוטה הבית ולא הסדה ואל זה רמוז גם כן באמרו לעבדה ולסמרה כי העבודה היא בטבעיות והסמירה היא ב
 באלדיות כי הם סמירת הכל כדרך הבית שהכל כסמר בו. וכפס סתכלי' הבית הוא להגן מקור ומחוס ומרוח
 וממטר ולסבת עט ולכוח כן תכלית החכמה היא להגן מכל ההפכים ולהתלונן בעלה לעד או רבה באומ'
 הכן בחוץ מלאכתך סיעיין ויבחן במדות שאר בני ארס זהו הכנת מלאכתך ואחר כן יצמיח מדותיו והס' ה
 הסדה ואחר זה ראוי לבנות הבית והוא קטין החכמה ואחר סיורו' אותו להכין בחוץ מלאכתו ולהכין הסדה ל
 לקראת העבודה ולבנות ביתו אמ' אל תהי עד חנם ברעך כלומר הסתדל בעבדות אדמתך לכבודך מחייתך ולא
 תהיה עד חנם ברעך ואפי' אם הזיקך האיש ההוא אל תחמר כאשר עסה לי כן אעטה לו אשיב לאיש כפעלו
 אל והפיתית מעניין פתות' אותה פתים והענין הסבר והחיתוך והביצוע ומלת והפיתית מורכבת מבכיון
 הפעיל ומבכיון הדגום כי על דרך בניין הפעיל היה לו לומר והפיתות על מסקל ואתה הסיבות ועל דרך בניין
 הדגום היה לו לומר פתית על מסקל כתי' כל מטבירך ענית סלה' הנח והפיתות מסני בנינים יחד ואומ' אל
 תהי עד חנם ברעך כי אם תעסה זה תפתה אותו ותטבחנו בלסונך כלומר לא יקל זה המעסה בניניך כי אתה
 בזה המעטה תטבר' אותו גם יתכן כסיסתמסו העברים בפיתיה בעניין הסחיטה כמו סיסתמסו בו הערב בע
 בעניין הסחיטה סלא חתך את הסימנים ועל הדרך הזה יתכן סכפירס והפיתית בספתך תהרגנו בספתך ו
 זרמה פעולת עד סקר כאשר יעיד על אחד לפעולת הסוחט בסחיטה סימתינה מבלי סיחתוך הסימנים כלומר
 אתה בהעידך עליו עדות סקר תהרגנו מבלי חתוך הסימנים אך בלסון בלבד ואפי' אם חטא לך האיש ההוא
 לטעבר אל תאמ' כאשר עסה לי כן אעטה להזיקו בלסונו ואשיב לאיש כפעלו אשר ענלל לי או והפיתית מן ו

וכי יפתה איש כערה בתולה וענינו ואם התפתית ואומ' אל תהי עד חנם להעיד עדות סקר ברעך לבקסת אל
 ארס אחר ואעב' סאתה פתית כצר הארס ההוא סאתה עוטה העדות ההוא לבקסתו ולכן סמך לו אל תאמר כ
 כאשר עסה לי כן אעטה לו כלומר כאשר עסה לי אותו האיש סאני מעיד עדות סקר עליו לבקסתו אשיב לו כ
 פעלו ואחרי סורו האנשים להכין בחוץ מלאכתו ולעבוד אדמתו וסלא יהיו עדי חמס ברעיהם הזכיר גנות אל
 אכטי העכלה ואומ' על סדה איש עכל עברתי וגו' וסנה עלה כולו קמטונים ואחזה אכטי לבני - ועצתי היא
 מעט טיכנות ובכך יכרד העכיות ממך על אומ' החכס הזה לזרו האנשים אל מדת הזיוונ' להרחיק ממדת
 העכלות טהוא עברי על סדה איש עכל כלומר סהוא עברי מדרך הכרס סל ארס חסר לב ורחה וסנה עלה כולו
 קמט' כ'ס וזהו דרך הסדה סלא יעבר ולא יורע טיעלה קוץ ורדרד וכך דרך הכרס סלא חמר ולא יעדר לעלו'
 סמיר וסית' ורחה גם כן סהגדר מהאכבים פענוטים האכמים לטדות ולכרמים סלא יהיו למטלת סור ולמרמס
 טסנהרסה

חגו סיגים מבסוף ויצא לצרף כלי: דגו רשע לפ
 לפני מלך ויבון בצדק בסאו: אל תתדרר לפני
 מלך ובמקום גדולים אל תעמד: כי טוב אמר ל
 לך עלה הנה מהשפילך לפני נדיב אשר ראווע
 עיניך: אל תצא לריב מחר פן מה תעשה באח
 באחריתו בהכלים אותך רעד: ריבך ריב את
 רעד וסוד אחר אל תגל: פן יחסדך שבע ודבת
 ודבתך לא תשוב: תפוחי זהב

כבו אלדי להסתיר החטא פוחטא החוטא כנגדו ית'
 אחרי סיקובל העונם מן החטא הוא כי אין לפרס
 לפרסמו כדי שלא ידע הדבר אות' שלא ידעוהו פן
 ילמדו לעשות בדבר הרע הזה וכבוד מלכו הוא לחק
 לחקור הדבר כדי להטיל מורא על בני אדם וכל דבר
 לא יכחד מן המלך כי לב מלכו אין חקר כמו
 מהשמים גרם וארץ לעומק אין להם חקר ונדק ל
 להסיר הרסעי מפני המלכו ובכן יבון בצדק כסא כ
 כמו סנדק להסיר הסוגי מן הכסף ובכן ינא הכלי
 לרנן הנורף והוא ססמך אל זה הגו סיגים מכהף ה
 הגו רסע לפני מלך וג' ואחר סחוכי עניין המלכים
 אמר אל תתהדר לפני מלך ויא לפני מלך בלבד הו

הזריך אלא אף במקום גדולי אל תעמוד כי טוב אמור לך עלה הנה ואם יספילך אל תצא לריב עמהם מהר
 פן מה תעשה באחרית המריבה בהכלי אותך רעד ואם יכלימוך ריבך ריב את רעד וסוד אחר אל תגל פן יח
 יחסדך שומע הגו אמר כי הסרת הזיכים והם הסיגים מהכסף כפי וצרוף ינא הכלי ממנו מ
 מתחת ידי הנורף על שלימות ענינו וצקונו כפי מה שכוון הנורף ממנו ולא יחטא כוונתו וכך הסרת הרסעי
 טחם הסיגים והזיכים מן המין האנוסי מתחת יד מלכו המלך אז תלך הכהגת המלך על השלימות וכין בצדק
 כסא כי הרסעים הם סבת הסחת המלכות ולכן כמו שראוי סיגיו הסיגים מן הכסף ויוצרו כן ראוי
 למלך שיצרף הרסעים ממלכותו ויכריח' ואפשר שקרא רסע החומ' הזקן וכסיל ואמר כי בעת סיכניעוהו הא
 האדם ויעבדוהו אל הסבל שהוא המלך הנמסח בטמן קודם אז ית' תכלי המלך הזה על השלמות אל אמ
 אמר כי בעת היותך לפני מלך או אדם נכבד אל תתהדר לשכני והעניין שלא תחויק עמך בגאון וגאון ותכל
 ותחלוק את כבו לעמך כאשר יעשו גדולי המלכות רק תחויק עמך סבל כי זה ממה סיגיה על החויקך מעל
 מעלת המלך רמה ונשא' ואפי' במקום שאין סם מלך ויס טס שרי נכבדים אל תבחר ליסיבתך ולמקומך מק
 מקו האכמים נכבדי ההם רק תסב בשל המקומות נכבדי ההם בראות' ענוותנוך יכבדוך לנועס מדותך וי
 ויאמרו לך עלה הנה ויוסיבך בתבחר המקומו' מאשר תחויק בראות' ותסב בתבחר המקומו' במקו הגדולי והס
 בראות' חסרון סכלך יבונך לרדת ממקומך ותסבל ממעלת' בפני האכמים שאינם מכירי אותך או יאמר ס
 שאין ראוי אף לגדול להצטרף ולהתהדר לפני מלך אחד שהוא נבחר למלך וכך אין ראוי לעמוד לפני הגדולי
 ידועי אף כי ידמה בפסו טהסיג למעלת' אות' ידועי' כי אחר שלא נודע ולא התפרסם כמותך נדק לחלוק
 להם כבוד ולא תאמר אף אטפיל עמני ואחל! כבודי לפני מי שאני טוב כמוהו או טוב ממנו לפי טחם אתה
 טוב ממנו יאמר לך בסוף עלה הנה ואותו הכבוד סוקל יות' ויוצד' ממה שהסבלת את עמך לפני אותו הכבוד
 המפורסס אשר ראוי עיניך אל אמר כי אי' ראוי לאדם שיכא אל המריב' מהרה כדי להריב

ואמרו לריב הוא פועל כמו להריב ואם היה סם היה אומר פן מה תעשה באחריתו ולכך יהי ענין הפסוק
 אל תצא להריב מהר פן תעסה באחרי' סל מריבה בעת סיכילי אות' רעך בעבור טעורת אשר כנגדו ואכס'
 שאומרו מהר הוא זנוי וצנינו אל תצא לריב רק תמהר ותחזור לאחורייך פן לא תדע ותעסה באחרי' המריב' אם
 יכלי אותך רעך ריבך אמר דרך ענה בעת שריב עם אדם לא תעסה כמעסה הכלי סיכיו' טענותיה'
 ויסתדלו לספר בגנות הטועני עמה ולספר דבותיה ודבות קרובה' רק הריב סלך תריב את רעך ותאמ' טענו
 טענותך והור אחר אל תגל כלו' גנות טצדע ממנו או מקרובו וגואליו ורעהו לא תגלהו פן כלומ' פן ה
 הסומעי יספרו ממך גנו' גכ' על דרך חסד הוא טענינו חסרם והקלו ודבת' לא תסוב כלו' וחדבה סיספרו ממך
 לא תסוב אחרי' רק תתגלה ותתפרס' או יאמ' ודבת' לא תסוב כלו' לכן אני מצוך שלא תגלה סוד אחרי' כי הד
 הדבה סתאמ' מאחרי' לא תוכל להטיבה אחי טתגלגט ולכן טוב לסתוק מהרב' שלא תוכל להטיבו לעול' או יא
 יאמר מה בעע אס תספר בגנות אחרי' לא תסור הדבה טדבינו עלך בעבור שתספר גס את' בגנות' תפוחי
 מסכיות הם התפוחי המוככי רל אשר בהם מקומו' תפוחי דקי העני' מאד כמעסה הנורפים ונקראו כן מכני
 סיפבור בהם הראות' תרגו ויסקף ואיסתכי

משלי

שבים לרום וארץ לעמק ולב מלכים אין חקר:

כי כותס תורה טלא תלין כבלתו סהוא סנה לטאול
 למה כתלה זה ויהיה מענה כי בריך ה'ית' כי דבר מגו
 מגונה ומנהיל להעלות על לב סיהיה ארס בעולס סיעלה בלבו לחטא חטא כזה וכבוד מלכי חקור דבר רל
 כי מלך בטר ורס טדרך האנס לקלל בסתר או ברמו בבודס הוא לחקור דבר כדי לייראס ולבהלס מעסות כזה
 ואמ' חקר זה סמים לרוס וארץ לעומק בלומ' סגובה סמס ועומק הארץ אין להס חקר כן לב מלכים אין לו
 חקר והענין סידיעתס מקפת על עניינים רבים אין להס קץ והוא כאלו אמ' רוס סממי ועומק יס להס חקר
 זכודע סיעורס ב'איות אמתיית או יהיה ענין ספסוק כן סמים לרוס וארץ לעומק יס להס חקר אמנס לב מ
 מלכים אין לו חקר ולא יהיה אמרנו כי רוס סמס ועומק הארץ יס לו חקר נסלף בעיניך כי אילו העניינים
 והינחא בהס סתאמתו בראיות ברורות ועומק הארץ והוא קוטב כדור הארץ נודע מענין טני סכונביס סהס
 סדנו סגלגל סקראיס קטביס אסר האחד מהס בקנה הדרוס והסני בקנה סנפון ואין להס תנועה כלל וכל
 חלקי סגלגל מתנועעים סביבותיהס ומי סהיה עומד בגיבה כדור הארץ היה רחא סני סקוטביס האלה לא עו
 עניס מן הארץ ולא יורדיס ואס היה סונך האדס כנגד אחד מאלו סקוטביס היה מונח סכוכ סהוא סונך
 לכודו ומתקרב אליו עולה והכוכב ספני סהוא מתרחק ממנו יורד וכסתר מעניו ונסו סחכמי' כי בעת ס' סדרי
 האדס מהלכו וילך לכוכב האחד סקוטביס וילך דרך יטר ולא יטה למזרח ולמערב הוא ימנח בכל קיג מלין ו
 נס יס מיל מאלפייס אמה המיל סקוטב סהוא עולה לכגור עולה מעלה אחת מן סמעלות סהגלגל כחלק אליה
 ואחר סידעכו כי מעלה אחת ברקיע אוחזת בהקף הארץ קיג מלין וסליס מיל כוכל לדעת סיקף כל הארץ רל
 אורך סקו המקיף גיבה כדור הארץ וזה יהיה אס כרחה סס סהס מעלות סגלגל על קיג מיל וסליס יהיה לפי ז
 זה סחטבון אורך סקו המקיף את גיבה כדור הארץ ארבעים אלף ותת' מיל ואס כרחה לעמוד על קוטב הארץ
 יהיה עומק הארץ כחלק סקו המקיף הארץ לכב' חלקיס וכסתר מהס א' חלק מכב' והכותר כחלק לסליס והוא יס
 יהיה סיעור קוטב הארץ וביאור זה כסכחלק מ' אלפייס ותת' מלין לכב' חלקיס יהיה סחלק סהרד אלף ותתכד'
 מלין וז' חלקיס מיל ואס כחלקס לסליס יהיה סליס יב' אלפייס ותתקמח מלין ויז' חלקיס מלג' במיל סס תק
 ותקסט אמות וכג' חלקיס באמה ואחר סידעכו סיעור סקו המקיף את כדור הארץ וסיעור קוטב הארץ יהיה
 ססבורת סטח הארץ ינוע מסניהס וזה אס כרחה כל סקו המקיף סהוא מ' אלפייס ותת' על כל סקוטור סהוא יב'
 אלפייס ותתקמח' אלפייס מלין ויז' חלקיס מלג' במיל יעלו תקבח אלפייס ורנח אלפייס וקפח מלין יס חלקי'
 מיל במיל והוא ססבורת סטח הארץ מכל כדריה גס חס כרחה לדעת ססבורת סטח כדור הארץ באורך ו
 גברוחב ובעומק תקבח אלפייס אלפייס ורנח אלפייס וקפח מלין וט' חלקיס מיל במיל על סתות סקוטור סהוא א'
 אלפייס וקנח מלין וב' חלקיס וד' סתיות מד' חלקיס מלג' סהס א' חלקיס מבט' במיל יהיה סעולה מהמספר הזה
 ססבורת כל כדור הארץ בגורף ובגומק הנה סראוכו דרך קרוב ידעכו כי עומק הארץ סעכ' ס' א' י
 יגיע סס ראות עינינו ולא כ'כל להקמס בידיעתנו עס סכליס סנעסיס להדרי' סראות וליוסרנו על דבר סנר'א'
 ולדעת בו סמחזיקיס כל סכן סכוכל לדעת רוס סמסיס עס גיבהס עס סכליס והתחבילות סעוסוס על זה סע
 סענין אסר בהס יודעו סמרחקיס ואיפסר כי כיון סחכס הזה באמרנו כבוד אלדיס ססתר דבר לומר כי ה
 הדריסה ממהות ה'ית' והעמיק בענין אופכי סנהגתו הוא דבר נסת ונעלס אין יכולת לסכל סחכסי להסיגד
 דבר זה על אמיתתו וראוי למבייניס להסתר זה הדבר ולא לגלותו סן יפחיתתו אמנס סהקורה בענין סטכ
 סטכליס סנכרדיס והבורות סנכרדות והוא סקרא אונתס בלסון מלכו' ראוי לאדס לחקור עליהס ולהסיג מהס
 כפי סכולת גס כנכל לברס כי כיון סחכס הזה לומ' כי ידיעת ה'ית' הוא על סכי דרכיס האחת ידיעת מהותו
 ית' והוא טרחה באמרנו כבוד אלדיס ססתר דבר והענין טזה נמנע והסני ידיעתו ית' מצד סעולותיו והוא טר'כ'
 באמרנו וכבוד מלכיס סקור דבר והענין הזה הוא איכסר ויראוי ופי' אחר כן ואמ' מה סאמרתי כבוד מלכיס
 חקור דבר הוא סמים לרוס וארץ לעומק רל' ידיעת אמיתת סכמנח'רת עליוניס וסתתנוניס ומה סאמרתי כבוד
 אלדיס ססתר דבר הוא לב מלכיס אין חקר בלומ' ידיעתו ית' מצד ענמותו ומהותו ויהיה קסר סססוקיס ה
 א' ס עס הבאיס אחריהס בענין זה

דבש מנחת הסמוק הזה הוא מבחר הסמוקי

דבש מצאת אכל דרך

הכריכים לכו בדורינו זה ולכן ראיתי להרחיב בו המ

המאמר ולומר בו עניינים גדולי המעלה ולכן צריך לנו להקדים דברים בסמוק זה והוא מצריך לדעת כי יש
לסכל האנושי הסגות בחו ובטבעו סימנים ובינהויתם נמנאים עניינים אין בזבזו סימנים בטוב כנים ולא
בזבזו מן הסגות אבל טערי הסגות נעלים לפניהו ובמנוחות יסכיל מהם עניין ויסכל עניינים ואין היותו
מקצוים סיג כל דבר כמו של הוסיף הסגות ולא יסיגוס על אי זה מרחק טוודמן ואי זה סיפור טיקרה וכן
סאר הסגות הגופניות שהאים על דרך מטל אצפ'ס הוא יכול לסאת ב'כריס אינו יכול לסאת עטרה ויתרון
אינו המין הזה על זה באילו ההסגות החוסייות ושאר הכחות הגופניות מבואר נבלה לכל אדם אלא סיט לוג
גיל ואין העניין הולך על אי זה מרחק טוודמן ואי זה סיפור טיקרה וכן הדין עכמו בהסגות הסכליות האכ
האנוסיות יש יתרון לאישי המין הזה על זה בהם יתרון רב וזה היתרון גם כן אינו בעל תכלה אבל לסכל ה
האנושי גדיל בלא ספק יעמוד אכלו ויקרה בהסגות הסכליות מכני סהן כתלות בחומר דבר למה טיקר' להסגו'
החוסיות והוא סאתה כסתעיין בעיניך תסיג מה טבכח ראותך סתסיגהו וכסתכריח עיניך וצבליג בעינין ו
ותכרח לעיין על דוחק גדול יתר ארוך ממה טבכחך לעיין בדוחק או תסתכל בכתוב' דקה מאד או פיתוח דק
טאין בכחך להסיגו ותכריח ראותך לראותו לא יחלם ראותך מזה אשר לא תוכל עליו לבד אבל יחלם גם כן
ממה טבכחך סתסיגהו וחלם ראותך ולא תראה ממה סהיית יכול להסיג קודם הפלגת ההבטה וההטרה וכן
ימכח כל עניין בחכמה מן החכמות עניינו המחשבה כי אם ירבה המחשבה ויטריח כל רעיונותיו יבדל
ולא יבין אז אפי' מה סדרכו להתבונן כי עניין הכחות הגופניות כולם בזה העניין עניין אחד וכיכח בזה יק
יקרה בהסגות הסכליות והוא סאתה חס תעמוד על הספק ולא תזכה את כפסך להאמין טיט מופת במה טאי'
עליו מופת ולא תתחיל לרחות ולגור להכזיב מה סלא בא מופת על סותרו ולא תסתדל להסיג מה סלא תוכל
להסיג כתר הסגות אל סלומות האנושי ותהיה במדרגת ר' עקיבה סנכנס במלוס וינא בסלו' בעיניו באילו ה
עניינים האלדוים וחס תסתדל להסיג למעלה מהסגותך או תתחיל להכזיב העניינים סלא בא מופת על סו
סוקרס או סהא איפסרייס ואפי' באיכסר רחוק תהיה כאליסע אחר ואינו סלא תהיה סלס אכל תסובין
ותר ססר וכל ססר ותתחדס לך או תגבורת הדמיוני ונטות אחר החסרונות והמדות המנונות ואחר הדיעו'
הנסהרות לטרתת הסכל ולהכבדת אורו כמו סיתחדס בראות מן הדמיונים המכזיבים מיוניס רביס עם חולס'
הרין הרואה ב'וטיס וכאסר יפכרו בעיניו לדברים המאודים או לדברים הדקיס והעניין דבס מנחת אכול ד
די וכו' וכן הביחוחו ר'זל וטל על אליסע אחר ומה ככלא זה המטל סהוא דמה החכמה במאכל וכו' סערב ט
סבמאכליס והוא הדבס והדבס בטבעו כסירבו ממכו יעור האסטנומכא וביא הקיא וכאלו אמ' סטבע זאת סהס
הסגה עס עכמותה וגדולתה ומה טבה מן סלומות חס יעמדו בה אכל וגולה ילכו בה ב'סמירה יסכך לח
להסרון כאלכל סדבז אסר חס יאכל כסיעור יוזן ויערב לו חס יוסף יאבד הכל לא אמ' מן ססבענו וקצת בו
אלו והקנותו ואל זה העניין גם כן רמו באמ' אל תתכס ויתר למה תטומס ואל זה רמו גכ' באמ' ולא הלכתי
בגדלות ובכסלות מנוגי ואל זה כוכו ר'זל ב'מסלח ממך אל תדרוס ובמכוסה ממך אל תחקו' במה סהרסית
הכוכו' ואין לך עסך בנסתרות דל' סאתה לא תסלח סכלך במה טאי איכסר לאדם להסיגו כי הענייני אסר
אין בטבע האדם להסיגו העסק בו חוק מאד ואין סכונח באילו אסר אמרו הנביאים והחכמי' זל לסתוס סער
ועניין לגמרי ולכאל הסכל מהסג מה סאיכסר להסיגו כמו סיחטבו ספתאים והמתרסליס אסר יוטב להס
סיימו חסרוכס וספיותס סלומותס וסלומות וולתס וחכמתס ססרון ויכיהה מן הדת סמוס ססך לחור' ואחר
ל'סך אכל סכונכה כולה לסגיד סייס לסכל האנושי גבול סיעמוד אכלו ומי סיהרנח וירנה לסבור הגבול כקד'
מקצן בכאינות ובעביר סיעדתי לבאר בזקומות רביס ב'סירוס' עניין קצן בנטיעו' ראיתי להרחי' בו סמאמר
לרוב סתועלת סיהיה לאכסי דורינו בזה ספי' ואומ' כי זה סמאמ' סוכרו ר'זל באליסע סקור' בנטיעו' סובל' סו'
דבי' האחד מהס בעת סנכנס לסרדס כלו סנככל' לעיין באלדיו הוא לא נכנס הדרך סייס' הראוי לדרי' בו כי הוא
ב'כל סדרו סתמו' וסחי' ערוגת סהכמ' האלדית ומטעיה ובסמיה ובעבור סר'זל סמילו' סהכ' האלדיו לסרדס

בְּמִשְׁכִּיּוֹת כֶּסֶף דְּבַר דְּבוּר עַל אֶפְנָיו: נָזַם זָדוֹב וְחַ
 וְחָלִי בָתֶּם מוֹכִיחַ חֲבֵם עַל אָזְן שְׂמֵעֹת: בְּעֵצַת שׁ
 שָׁלַג בְּיוֹם קָצִיר צִיר נֶאֱמָן לְשִׁלְחֵיו וּגְפֵשׁ אֲדָנָיו י
 יִשִּׁיב: נְשִׂאִים וְרוּחַ וְגַשֵּׁם אֵין אִישׁ מִתְדַרְלֵל בְּמַת
 בְּמַתֵּת שָׁקָר: בְּאֲרֵץ אֲבִים יִפְתַּח קֶצֶץ וּלְטוֹן רֹב
 רִבְהוֹ תִּשְׁבֵּר גְּרָם:

ואומר כי מסל תכונת הזהב צמצמת כסף דקת הנקצו'
 מאד הוא הדבר הדבור על אופכיו נראה מה כפלא
 זה המסל בתאר ענין הנמסל המתקן וזה מהנהא
 אומר שהדבר הוא על טני פנים רל' סים לו גלוי ונס
 ננסר צריך סיהיה כגלהו ט:ב ככסף נצריך סיהיה
 תוכו ט:ב כגלהו עד סיהיה תוכו בערך גלוי כערך
 הזהב אל הכסף נצרו סיהיה בו מה סיהיה המתצוב'
 על מה טבתוכו כמו שתפוח של זהב אשר צמצמת כ

כסף דקת הנקבים מאד וכסיראה מרחוק אלו צ' תי התבוננו טוב הרומה סגור טהוא של כסף וכטיסתכל בו היס
 טוב הרמות הם תכלות טובה יתבאר לנו מה ט' ו' וידע טהוא זהב כן זהם מעלי הכבואים עיה בגלגיהם חכמ'
 מועלת בדברים רבים מכללם תקום עניניו הקבוצים האנושיים כמו טיראה מגילוי זה הסגור ומה סידמה להם
 מן הדברים וצוכס חכמה מועלת בהחמנת האמת על אמיתתו ואיפטר ס' הפסוק דבק עם הכסוקים של
 פניו ט' אמ' ריבך ריב את ריבך וגו' והענין הל' תגלה סודות אחרים וסתק מהדברי המבואי היוק הדבור הדבור
 על אופכיו כלום על הפכים הראויים והמנוכס מדבור האדם כי לו בור הכוב מעלות כפלאו כי לדמיון כזם
 זהב וחלי כתם כן הוא כסיהיה המוכיח חכס על און סומע' וכנת סלג ביום קציר כן הוא הנאמן לטולחיו כ' ט'
 חרניו יסיב צ' צ' וחסך זה כסיהיה הדבור בסקר והדומה לו מן הדבור בלתי רחוי כי לדמיון העב סיהיו צו
 כסיהיה ורוח וגשם אין כן הוא האיש המתהלל במתת שקר יום מעלה גדולה לדבור הלסון כי כסיהיה נק
 ל' קצין ארץ אכיס סלא יחתוך המספט בעתו יפנתה קצין בדברי המדברים חליו להסירן מעטו המספט ולסו'
 ולסון רכה סתיה למדברים חליו תסבור ענמיו סל קנין פ'ס אומ' כסיהיה האדם המוכיח מו
 קהל או כער חכס ואים הנוכח או האכסים הנוכחים תהיה להם און סומעת ושמעו תוכיהו ויקבלו עליהם ל'
 לפסיתו הוא דבר נאה ומתקבל מן המוכיח הנוכח לדמיון מפי הנכס של זהב ותכסיט הכתס הטוב סיתקסט
 בו האדם או מאסה והענין כי כמו סכנס הזהב וחלי הכתס הטוב הוא תכסיט וכוי אל הגוף כן התוכחת וקבל'
 התנחת הוא יוכי אל המוכיח ואל הנכס צנכת אמ' כי כמו ס' ערב אל האים צונס הקציר קרירות
 דוניה לקרירות סלג בעבור סהקור ההוא יסיב רוח האדם המתפסמ הנה ונהנה לקנות הג' ויערב לו הקור
 כן הניר הוא הטלח כסיהיה כחמן אל הטולחיס חותו יסיב ככס חרניו והוא הטולח חותו כי ככס הטולחיס ת'
 תעמוד מבהלת ברנחס סיתבאר להס ענין יתחווהו תחנה גדולה וככסס עומדת טרודה יוצאת ינא וסוב ו
 נבבה סלחית הנאמן סילמיכרוו במה סיממ תתיטב ככס ותעמוד בצות כסיהיה הס האדים העננ'
 מן הארץ סהס חומר המטר והרמות וזהו סהאדים הס טני מיכיס האחד קר ולא והטני חס ויבס והוא הנקר'
 קיטור והאד סיהיה קר ולא הוא חומר המטר כי בעלותו למעלה בצגסו בקרירות האויר האמצעי יתקבץ ויהיה
 מטר והאד חסס ויהיבט וסתפר באויר והוא הרות לא טיהיה הרות תנועת האויר כאסר חטבו רבים וכקראו כס
 כסיהיה בצבור סיכסאו על הארץ ויתריקו ממכה מאד כמו סהתבאר כי סעור עלותס מן הארץ הוא חמסיס

מחד מיל והוא עד מקום תכלית ההפכות ביצון הסמם החור או זורכית בצגסו בארץ ואומר כי האים סהוא
 מתהלל ומתפאר ואומ' מחד ארץ לך כך וכך ולעת פלו אטסה כך וכך הוא מתהלל בסקר ס' א יעסה מה סית
 סיתפאר סיעסאו הוא דומה בענינו הל הזת סיעלג בו האדים ויסבו בו הרמות סעל הרוב הס טבת למטר ו
 ויקונו צני חדס סימטיד ולא ירד מטר הוא לסתי טבת עם טניצון הסמס יכגס בקומו ואס סהרנו יכורס וימ
 נימטירו בארץ חחרת בארץ אכיס אמ' כי בטבת ארץ חכיס סיהיה לקצין והוא המוסל סלא ימהר
 לכעוס ולא יחתוך הדין על הרסע מיד טיחייבאו הנדק חרץ חכיס הוא טבה סיפות' ולא יעסה מספ' מן הרסע
 ואומ' הטבה בזה ולסון רכה תסבור גיס כלומ' חלקות לסון חכסי' יס ביה מן ספתיו והסת' כל כך עד סהעס'
 סיהיה רכה ואין בזה עכס יס ביה מן היכולת והעצמה טהיה תסציר הגרס ורל' כי הלסון רכה והס הדברי הרני'
 והחלקיס סיהיו לחותו הרסע המחויוב להענס או לסון קרוביו וגחליו ואנסי ענתו יסברו ענמו המוסל כלו'
 יס-כו חמתו ויסיפו חותו סלא יחתוך הדין וככה סנידת חזקו ותקפו כסבירת הענסי'

דבש מצאת אכל דרך

המסוק הזה הוא מבזר הפסוקי

הנרמזים לנו בדורינו זה ולכן ראיתי להרחיב בו המ
המאמר ולזכור בו עניינים גדולי המעלה ולכן בריך לנו להקדים דברים בפסוק זה והוא שצריך לדעת כיום
לסכל האנושי הטובת שישו ובעצמו סימנים ובמציאות יסביל מהם עניין ויסכל עניינים ואין היותו
בזה מן הכחות אבל שצרי הסגתם בעולם לפניו ובמציאות יסביל מהם עניין ויסכל עניינים ואין היותו
מצדדים סיג כל דבר כמו של יוסיף הסגת ולא יסיגוס על אי זה מרחק טיזדמן ואי זה סיפור טיקרה וכן
כאר הכחות הגופניות שהאים על דרך מטל אפי' שהוא יכול לסאת ב'כברים אינו יכול לסאת עטרה ויתרון
אינו המין הזה על זה באילן ההסגת החושייות ושאר הכחות הגופניות מבואר נגלה לכל אדם אלא טיס לרג
גי' ואין העניין הולך על אי זה מרחק טיזדמן ואי זה סיפור טיקרה וכן הוין עממו בהסגת הסכליות האכ
האנושייות יס ויתרון לחישי המין הזה על זה בהם ויתרון רב וזה היתרון גם כן אינו בעל הכלה אבל לסכל ה
האנושי ג'ל בלא ספק יעמוד אכלו ויקרה בהסגת הסכליות מכני שהן נתלות בחומר דבר למה טיקר' להסגו'
הדושייות והוא שאתה בסתעין בניתיך תסיג מה טבכת ראותך פתסיגו וכתצכריו עיניך וצ'ליג בעניין ו
ותכרה לעיין על דוחק גדול ויתר ארוך ממה טבחק לעיין בדוחק או תסתכל בתיב דקה מאד או ביותח דק
טאין כחקך להסיגו ותכריו ראותך הראותו לא יחלם ראותך מזה אשר לא תוכל עליו לבד אבל יחלם גם כן
ממה טבחקך שתסיגו וחלם ראותך ולא תראה ממה שהיית יכול להסיג קודם הפלגת ההבטה וההטרה וכן
ומכא כל העיין בחכמה מן החכמות עניינו המחטבה כי אם ירבה המחטבה ויטרוח כל רעיוניו יבהל
ולא יבין אז אפי' מה סדרכו להתבונן כי עניין הכחות הגופניות כולם בזה העניין עניין אחד וכיוכא בזה יק
יקרה בהסגת הסכליות והוא שאתה חס תעמוד על הספק ולא תונה את כפסך להאמין טיס מוכת במה טאי'
עליו מוכת ולא תתחיל לדחות ולגזור להכזיב מה שלא בא מוכת על סותרו ולא תסתדל להסיג מה שלא תוכל
להסיג ככה הגנות אל הסלימות האנושי ותהיה במדרגת ר'עקיבה סנכנס בסלוס וינח בסלנו' בעיניו באילנו ה
העניינים האלדוים ואם תסתדל להסיג למעלה מהסגתך או תתחיל להכזיב העניינים שלא בא מוכת על סו
סותרם או סח' איפסריים ואפי' באיכסר רחוק תהיה כאליםע אחר ואינו סלא תהיה סלם אבל תסובין
ונת' רס' מטל חכר ותתחדם לך אז תגבורת הדמיוני ונטות אחר החסרונות והמדות המנונות ואחר הדיוני'
הנפשות לטרתת הסכל ולהכבות אורו כמו שיתחדם בראות מן הדמיונים המכויבים מינים רבים עם חולם'
הרנז הרנאה ב'וטיס וכאשר יסברו בניין לדברים המאידים או לדברים הדקוס והעניין דבם מצאת אכל ד
דיך וג'וכן הביחוחו ד'זל מטל על אליסע אחר ומה נכלא זה המטל שהוא דמה החכמה במאכל וזכר הערב ט
סבמאכלים והאז הדבם והדבט בטבעו כסירבו ממנו ועיר האסטומכא ריבא הקיא וכאלו אמ' סטבע זאת ההם
הסגה פט עכמותה וגדולתה ומה טבה מן הסלימות אס ישמדו בה אכל וגולה וילכו בה בשמירה יחכך לח
ל'סרון סאכל דב'ז אשר אס ואכל בטיעור וזן ויערב לנו ואס ווסף יאבד הכל לא אמ' כן תסבענו וקצת בו
אלו והקאותו ואל זה העניין גם כן דמו באמ' אל תתחכם ויתר למה תטומס ואל זה דמו נכ' באמ' ולא הלכתי
נגדולות ובכ'אות ממני ואל זה כווננו ד'זל במופלא ממך אל תדרוט ובמכוסה ממך אל תחקו במה סחורסית
הצביטן ואין לך עסך בנסתרות דל' שאתה לא תסלח סכלך במה טאי איכסר לאדם להטיט כי הענייני אשר
אין בטבע האדם להסיג רעסה בו חוק מאד ואין הכוונה באילו אשר אמרו הנביאים והחכמי' ז'ל לסתוס סעד
ועיין לנמרי ולכנ'ל הסכל מהם ג' מה טאיכסר להסיגו כמו טיחסבו הפתאים והמתרסלים אשר יטע להם
סיסיומו חסרונס ופתינותם סלימותם וסלימות זולתם ויחמתם חסרון ויניאה מן הדת סמיס חסך לאור ואור
ל'סך אכל הכוונה כולה להגיד טיס לסכל האנושי גבול טיעמוד אכלו ומי סיהרוס וירבה לפבור הגבול כקד'
מקנץ בטיענות ובעבור סיעדתי לבאר בינקומות רבים בפירוסי עניין קנץ בטיעו' ראיתי להרחי' בו המאמר
לרוב התועלת טיהיה לאנטי דורינו בזה הפי' ואומ' כי זה המאמר סזכרו ד'זל באליסע טקיץ בטיעו' סוב' פי'
דפי' ראיד מהס בעת סנכנס לפרדס כל' סנככל לעיין באלדיו הוא לון נכנס הדרך היס' הראוי לדרו' בו כי הוא
ב'כל סדרו הח'מו והסחי' ערוגת הרכמ' האלדית ומעשה ובסמיה ובעבור סרו'ל המסילו החכ' האלדיו לפרדס

במשכיות כסף דבר דבור על אפניו: נזם וזהב וח
 וחלי בתם מוכיח חכם על און שמעת: בצנת ש
 שלג ביום קציר ציר נאמן לשלחיו ונפש אדניו י
 יטיב: נשיאים ורוח וגסם אין איש מתהלל בכח
 במתת שקר: בארד אבים יפתח קצין ולטון רב
 רכה תשבר גרם:

ואומ' כי מסל תפוח הזהב בצנכת כסף דקת הנקצ'
 מאד הוא הדבר הדבור על חופניו וראה מה נפלא
 זה המסל בתאר עניין הנמסל המתקן וזה מהו א'
 אומ' שהדבר הוא על טני פניו רל' סים לו גגוי ונס
 ונסתר צריך סיהיה נגלהו טוב ככסף וצריך סיהיה
 תוכו טוב מנגלהו עד סיהיה תוכו בערך גלוי נערך
 הזהב אל הכסף וצרי' סיהיה בו מה סיהיה המתקן
 על מה טבתוכו כמו שתפוח של זהב אשר בטבת כ

כסף דקת הנקצים מאד וכסירה מרחוק אונ' ב' תי' התבוננו טוב הרומה ס' בר טהוא של כסף וכטיסתכל בו מיט
 טוב הרמות הס' כלות טובה יתבאר לו מה ס' ה' וירדע שהוא זהב כן בהם מטלי הכביאים עיה נגלהיה חמ'
 מועלת בדברים רבים מכלל תקוס ענייני הקבוצים האנוסיים כמו טיראה מגלוי זה הס' ומה סידמה להם
 מן הדברים נצוכס חכמה מועלת בהחמנת האמת על אמיתתו ואיפטר ס' הפסוק דבק עם הנסוקים של
 פניו ט' זמ' ריבך ריב את ריבך וגו' והעניין אל תגלה סודות אחרים וסתוק מהדברי המבוי' היוק הדבור הדבור
 על חופניו כלום על הפניו הראויים והמנוונים מדבור האדם כי לו בור הטוב מעלות נפלאו' כי לדמיון נזס
 זהב וחלי כהס כן הוא כטיהיה המוכיח חכס על און סומע' ונכת שלג ביום קציר כן הוא הנחמץ לטולחיו נ' ט
 אדניו יטיב ב' ציריו וחכך זה כטיהיה הדבור בסקר והדומה לו מן הדבור בלתי ראוי כי לדמיון העב סיהיו בו
 כטיהים ורוח וגסם אין כן הוא האיט המתהלל במתת שקר יוים מעלה גדולה לדבור הלסון כי כטיהיה נק
 לקנין ארך אטיס שלח יחתוך המסכט בעתו יפותה קנין בדברי המדברים חליו להסירן מעטו' המסכט ולסו'
 ולסון רכה סתיהיה למדברים חליו תסבור ענמיו של קנין נ' ס' אומ' כטיהיה האדם המוכיח חו
 קהל און נער חכס ואיט הנוכח און האכטיס הנוכחיס תיהיה להס און סומעת וסמענו תוכרתו ויקבלו עליהס ל
 לעסיתו הוא דבר נאה ומתקבל מן המוכיח והנוכח לדמיון מפי הנזס של זהב ותכסיט הכתס הטוב טיתקסט
 בו האדם און מאסה והעניין כי כמו סכזס הזהב וחלי הכהס הטוב הוא תכסיט וכי אל הגוף כן התוכחת וקנל'
 התנחת הוא יוכי אל המוכיח ואל הנגח כנכת אמ' כי כמו ס' ערב אל האיט זיוס הקציר קרירות
 דומה לקרירות הסלג בעצר סהקור ההוא יטיב רוח האדם המתפסט הנה והנה לקנות הג' ויערב לו הקור
 כן הניר והוא הטליח כטיהיה נחמץ אל הטולחיס אותו יטיב נכט אדניו והוא הטולח אותו כי נכס הטולחיס ת
 תעמוד מבהלת ברנות סיתבאר להס עניין יתאוהו תחנה גדולה ונכסס עומדת טרודה יונחת יבוא וסוכו
 נכח הטליח הנחמץ סיתמיכיהו במה סיהמ' תטיטב נכסס ותעמוד בבוח נסיאטיס הס האדריס העגו'
 מן הארץ סהס חומר המטר והרירות וזהו סהאדריס הס טני מיניס האחד קר ולח והטני חס זיבס והוא הנקר'
 קיטור והאר סיהיה קר ולח הוא חומר המטר כי בעלותו למעלה בדבסו בקרירות האויר האמנעי יתקבץ ויהיה
 מטר והאר חסס ויהיבט יסתצר באויר והוא הרוח לא טיהיה הרוח תנועת האויר נאסר חטבו רביס ונקראו נס
 כסיאטיס בצבור סיכסאו על הארץ ויתרהקו ממנה מאד כמו טהתבאר כי סעור עלותס מן הארץ הוא חסיס
 ואחד מיל והוא עד מקוס תכלי' תהפכות נינוץ הסמט החוזר א' זוכיית בפגנו בארץ ואומר כי האיט סהוא
 מתהלל ומתפאר ואומ' מחר אתן לך כך וכך ולעת פלו' אנסה כך וכך הוא מתהלל בצקר ס' א' יעסה מהס ת
 סיתפאר סיעסחו הוא דומה בעניינו הל הזמן סיעלג בו האדריס ויסבו בו הרמות סעל הרוב הס סבת למטר ו
 ויקוו בני מדס סימטיד ולא ירד מטר והוא לסתי סבות עם טנינוץ הסמס ינגבס בחומו ואס סהרוח יכורס וימ
 נימטירו בארץ אחרת בארץ אפיס' אמ' כי בסבת ארך חכיס סיהיה לקנין והוא המוסל סלא ימהר
 לכעוס ולא יחתוך הדין על הרסע מיד טיחייבהו הנדק ארך חכיס הוא סבה סיפות ולא יעסה מספ' מן הרסע
 ואומ' הסבה בה ולסון רכה תסבור גרס כלומ' חלקות לסון חכסי' יס בה מן ספתיו והסת' כל כך עד סאעפ'
 סיהיה רכה ואין בה עכס יס בה מן היכולת והעצמה סהיה תסטר הגרס ורל' כי הלסון רכה והס הדברי' הרני'
 והחלקיס סיהיו לחותו הרסע המחויוב להענס או לסון קרוביו ונחליו ואנסי ענתו יסברו ענמו' המוסל כלו'
 יס' כו חמתו ויטיחו אותו טלח יחתוך הדין וכנה סבירת חזקו ותקטו כסבירת הענסי'

חוקר רגלך בבית רעך פן יטבעך ושנאך מפני
מפיץ וחרב ודחן שנון איש ענה ברעהו עד שקר

אחת נמשלת הסכלים הנבדלים גלגל אחד פד סכמ
סנמסכו ט גלגלים מן התסע מעלות סל סכלים הכ
הנבדלים כן כמסך החומר הרחסון וד יסודותיו וכ
וכל מה שהורכב מהן מזה הסכל העטירי ולפי דע

קצת הפילוסופים זה הסכל העטירי פעולתו היא להוציא סכל האדם מן הכח אל הכוועל בלבד ויש לדעת כי
כל הדיעות הנבדלות אינן אחד מהן סבה ראשונה לדבר מהדברים שהם מהובניהם רק הכל בהסתלמות מה
מהסבה הראשונה ולפי כקראתו מפיצי ה' עוסי רנונו וטעות אטילי בני ישראל ואחר טקנך נקראת חדר סהס ב
בראותם בנין סכלס הסכל הגועל העטירי כותן נגרות כל הסכלים מנמח ובעלי חיים וחדס חסמיהו סיהיה
סבה חל החומר הרחסון וד צור נתינו וכל מה סנירכב מהס והמטילנו זה הדבר לאדם שהוא מקנך בבטיעו כלן
מקנך העכפיים מגוף האילן וזה כי הדבר ידוע הוא כי העצים נוטאי הפרי אינס הם לבדס סבה למנימות הפ
הפרי רק הענף הוא הלך קטן יונק מגוף האילן ומי שהוא מפריד במחסבתו הענף מן האילן ויחסוב

סיהיה הענף דבר נפרד בפני עצמו והוא לבדו מבלעדי דביקותו בגוף האילן וינקותו לא יפעל רק במה טינך
מגוף האילן וכך הדיעות הנבדלות בכללס יעסו מה סיעסוהו מתת המנימות אל אשר ימסך מהס מנימותס ב
במה סיקבלו מן העכפ והאכילות מן הסבה הראשונה אל מה סיקנה מנימות באמצעותס ולפי כקראת אחר מ
מקנך בבטיעות הפרדס כלומ סהנטיעה סאינה כועלת דבר מעמיה רק בהסתתפותס אל גוף האילן ונקתס
הכח ממנו קנך אותס והפחיתס במחסבתו נסס אותס דבר בפני עצמו כועל מעצמו וסיהי הוא סבה רהסונה
חל החומר הרחסון ואל מה סנירכב ממנו ולא סיהיה הכח הנמסך ממנו כמסך וכסכע מן הסבה הראשונה א
אשר כל טפע וכל אור וכל מנימות וכל חיים מסס. ואמכס לזה כוונה התורה באמרה לא תסתנה לאל אחר
והדים במלת אחר בסנינו לרמוז טיתעורר האדם ולא יחסוב ההלוד אשר כיון אחד בהלדותו נדע זה העקר ו
והצבונן אליו הארככו הדברים האלה לפי שהס סינות דתינו ויהיו להעיד בני אדם עליהס טלס יכמלנו בהס.
ונחזור חל ביאור הסדר וזה הפסוק יש לו דבקות בפסוק סלככו סאומך בארך אפיים יפותה קנין ולסון רכה
קסטר גרס ואומ כסיהיה הקנין ארך אפיים ואתה תתמיד לעמוד בביתו כדי לפתותו עבתי הים טפעס הדבר
במהרה טלס יקון כך מתוך התמידתך בביתו ואומ כאן טלס מנחת דבס יש לך לאכול דייך פן קסכע ממנו
יתר מדאי והקלותו כן חוקר רגלך מבית רעך וכל סכן מבית הקנין פן יטבעך וסכח וסוהר גה כן מהעיד
עדות סקר ברעך בסכת היות הקנין מתפתה בדברך כי מפיץ וחרב וחן סכון כן העונה ברעהו עד סקר ול
נלא קבטח באהבת הקנין אחרי היותו בוגד ומתפתה בדברך כי כסן רועה ורגל מועדת כן הוא מבטח בוגד
כיום נרה וצווס הגיע צרתך לא תחטוב טיעילוך כיתיויך עוד כי לדמיון מעדה בוגד צווס קרה חומך על סקר
כן הסר בסירים על לב רע כלומ בעת סתהיה לב סקנין רע כנגדך ואתה כי האי טתכוון להזיקו באמצעות
הקנין הוא סונאך ומתוך כך תרצה להזיקו עבתי הים סלס רעב סונאך האכילהו לחס ואס כמח ססקו מים
וכמו סרוח ככוון יכניע הגסס וסירכו מלככו כן ככיס כזעמים סירחה לך הקנין יגרסו אותך ולפניו צרכ

צדנותך להכות רעך בסתר חוקר אומ סאיין ראוי לו לאדם סירגיל לעמוד בבית רעהו חו ס
סירגיל לבקס ממנו הדברים לו ואעפ סהוא רעהו אשר ככססו ונתן הסבה בזה ואמ פן יטבעך וסכחך ונול
יסבעך הים מלה קצרה ועכינה פן יסכע ממך כמו פן יאמ חויבי יכולתיו יכולתי אליו או יכולתי ממנו וכך א
אל תיגע בו כי קדטתיך קדסתי ממך ודביס כהס ורל' אעפ סהוא אוהב אותך כנגדו מדרך האדה סיקון בר
דבר סיתמיתסו ויתאוהו לכל דבר סירחהו לפריקס ולפי חס תרגיל לעמוד בבית רעך יסכע דמיונו עיך וי
ויקון כך ואיססר טזה סססוק יש לו דבקות עס ססוק סל סניו סהזכיר בו דבס מנחת אכול דייך טעכינו
סלא ירבה מהסכמה מה סבצבורה יעמוד מוסומס ויסוב חסר וכל ססר והמך אליו זה הפסוק ואת חוקר רגלך
מבית רעך וקרא רעו ססכל ואת איך ראוי סתהיה דריסתך הסכמה כל כך תמידית רכופה בלי מנחה סיקון
ססכל ולא יוכל לסבול כי כמו סילאו איברי האדם מרוב הטורח מאד כן יחלס ססכל מרוב העיון וחין לו מ
מנחה בעת מן העתים יכאיבהו רוב הטורח לקון בהכמ' ולבנו אל סמוסכלן' מפיץ אמ לא תחפסו סזה
הידור אעפ' סכרא' בתחלתו חטא קטן סלא יהי סב' להזיק גדול רק היות הלסון גדול יותר מאד בהזיק המעט'
ודמה אותו לגדל סזיקו אל סכלים הידועי ברוב סזיק' והס המפיץ וקרב וחן סכון ומכי כלי מסחי כמו מסך

המפילו החכם לפרדם מלא עץ כל פרי קראו מקצץ
בכטיעות הפרדם והעניין שהרם הגבול ולא ככנס אל
גן החכמות הדרך הישר הראוי לדרוך בו שלא למד הנעות החכמות ולא הקדים מה שראוי להקדים ולא הניח
מה שראוי לאחר ומתוך כך כתב לבן דעיתו ותפס דעת בלתי אמיתי והפסיד עבור זה כל מה שקנה מן החכ-
החכמות ושם חסר מכל חסר וכמו שהיה לו ליהנות מכל עני הפרדם ולהשתעשע בו כן הוא השחית וקצץ כטוי
כטיעות הפרדם גם כנכל לומר כי אמרו קצץ בכטיעות דל כי הוא בהסבילו המושכלות והוא הכניסו בפרדם ו
יראה כל המנות המעשיית הם מפני שהדעות והחכונות סיקח הסכל מהם הניח המנות המעשיית בחטבו כי
הסיקח הכוונה בזה וראו גדול מאד מפני שהדעות והחכונות חס לא יהיו להם פריט' והם מעשים
אמר בגבורה יזכור האדם הכוונות ההם לא יהיה להם מעמד וקיומם וזה מבואר כי בעשות האדם המעשה ו
הוא המנהג המעשיית יחשוב בלבבו מה הסבה אשר בעבורה כפונה עליה ומתוך כך החכונות והדעות יתקיימו
בהיות להם פריט' והם המנות המעשיית כי בסמרינו הטבת בכל טבוע תקח כפטיכו מזה דעת אמר' חרונ
העולם וכיוצא בזה מכל מנהג מעשיית ובעת שלא יהיו המנות המעשיית כמחלות הדעות והחכונות לא תעל
תעליכה על לב ואל יטע אחר סכאמ' עליו סקצץ בכטיעות דל שהניח המנות המעשיית שהם כטיעו הפרדם
דל שהם פריט' הדעות והחכונות כי הדעות כמסלות חל הפריט' שהם התכלית המכוון מן הכטיעה והמנות
המעשיית כמסלות אל הכטיעות אשר תכליתם להנתיח הפריט' וכמו שהפירות לא ימלאו רק באמצעו הכטיעו'
כן הדעות והחכונות לא יתקיימו ולא ימלאו כי הם בחינת להם מעשים וקיימים וכבר ידעת שהחכם סחבר
הספרי הזה ככסל ביוצא בזה והוא שאמ' אכי ארבה מן הסוסים אעפ' סבותה תורה שלא ירבה מהם המלך ולא
יסיב את העם מצרימה וכן אכי ארבה מן הנשים אעפ' שהזכרנו מזה ולא יסור לבבו ובכלל ככסל שהרוד ה
העם מצרימה למען הרבות סוס ולעת זקנותו כטויט הטו את לבבו והם קרה זה בחק חכם כמוהו כל טכן סי
סיקרה בזולתו ממסיגי החכמה ולפי קללה התורה בעלי הדעת הזה דל מניחי המנות המעשיית ואמ' כן יט ב
בכס אים או חטה או מספחה או סבט אשר לבבו כונה היום מעט ה' וגו' והיה כשמענו את דברי האלה הזאת וה
והצריך בלבבו לאמר וגו' כלומר הרסע הזה יאמ' סלונס יהיה לי ובשרירות לבי אלך ארבה למניח המעשיית ות
ותספיק לי הכוונה בהם בלבד והוא אמרו למען הסות הרות את הנמאה קרא הכוונה הנמשכת מענין המנו'
רוח כלומ' שלימה וסביעה לפי שהמעשה בלתי הכונה לא יתפיק ובהיות היעשה והכוונה יחד אז יהיה הדבר
על שלימותו ונעבור שהכוונה היא תכלית מן המנות קראה רוח וקרא המעשה נמאה בעבור שאיננו התכלי'
ואם הוא הוא להגיע אל התכלית ואמרו סבות הוא נגור מן למען ספוצ סטאת על סטאת ויהיה ענין הספונ'
כן כלומ' הרסע יאמ' בסרירות לבי אלך ואסתפק בכוונה ויהיה המנות המעשיית בעבור שהיא רואה טיס הם
הסרונות ותוספת מעלה אל הכוונה והיא הנקראת רוח על המנות המעשיית והיא הנמאה וגם יהיה סבות מן
ספי' תמו כן תספנו ויהיה ענין הספונן כן שהוא יאמ' אלך בצרירות לבי בעבור חסבו שהרוא והיא הכוונה תב
תכרית ותסמיד הנמאה והיא המנות המעשיית כלומ' בלעדיה תספיק ואין צריך אל המעשיית ולפי שהענין
הזה והוא סכחת המנות המעשיית הוא דבר מביא להטות האדם בכוונה כמו טיסחיתו הפירות בקביעת הכטוי
הכטיעות קללה התורה בעלי הדעת הזה ואמ' לא יאבה ה' סלונס לך וגו' ואומ' הענין הזה בהוף הפרטה הנסתר'
לה' אלדינו והגלות לנו ולבנינו עד עולם כלומ' אעפ' שהספונות והם הדעות והכוונות שהם נסתר' וכרמו'
מן המעשיית הם לה' אלדינו כלומ' הן מה סכוון מהמנות המעשיית לה' אלדינו מכל מקום הנגלו לנו והם
המעשיית לנו ולבנינו מוטל עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת כלומ' אין לנו להניח המנו' המעשי'
בעבור ס' א כטויטו עליהם אלא בעבור הדעות והכוונות סכווננו מהם רק חנו ובנינו עד עולם חייבים לע
לעשותם לפי שהם ספריט' והכטיעות כוסאי פרי הכוונות והדעות האמתיות ולפי אחר סכניח המנות המוש
המעשיות קרא מקצץ כטיעות הפרדם כוסאי פרי הדעת והכוונות גם כנכל לומר כי אמרו קצ' סנבל פי' אחר
זה הוא ככסל בזה סכסלנו בי אכילי בני ישראל הנאמ' עליהם ויראו את אלדי ישראל ותחת רגלינו כמעשה לבב'
הספיר וגו' וזה שהם הסיגו הסכל הפועל שהיא המעלה הצחוקה ממעלת הסכלים הנבדלים והוא הנקרא
אייט' מפני שמעלתה קרובה ממעלת האים או בעבור שהיא חותם תכנית נותן צורה לכל הפרטיט' הסכלים
למגדול ועד קטן לפי אחת הדעות ולפי נקרא סר העולם כלומ' סר העו' ס' הס' כי כמו סכמסך מכל אחת

רוח צפון תחולל גשם ופנים בעמים לטון סתר
טוב שבת על פנת גג מאשת מדינים ובית חבר:
מים קרים על גפש עיפה ושמועה טובה בארץ
בירחה: בעין גרפש ומקור מטהרת צדיק בט לפני

רוח אמ' כי הרוח הצפוני תצדיח הגסס ותנחנחנו
כלום תבטלהו ותמנעהו ולדמיון זה הפנים הכזעמי
סורחה הארון או הסופט או מלך אל הרכילו
והמכיס רעהו בסתר ימנעו ויבטלו ויחוללו לטון הר
הרכיל והוא המדבר דברי רכילות והכה רעהו בסת'
ומלת תחולל עומדת במקום טכיס ודל רוח כפון ת

תחולל גסס והפנים הכזעמים יחולל לטון סתר או יאמ' כמו טרוח כפונות תבטל הגסס ומנעהו כן לטון סתר
והוא כס' דבר האדם אל המוסל בסתר וירצהו באופן חן חסר הוא הסוד יבטל וימנע הפנים הכזעמים
סיהיו לסופט עליו ואמר פירשו תחולל גסס תוליד הגסס יפרסוהו הסך הנכון והסך המביאות כי ידוע כי רוח
כזוכי קרה ויצפה מדרכ' סה' לעול' תמנע הגו' ויבטלהו ולכן לא טרחהו ל: רם תחולל בעניו הליד' נא סנכעל
לכניט סער הפירושים הסס ובעבר טזירז האדם טלח להכות חת רעהו בסתר כי יבא אליו החק הזה ולא חס
רעב טכאך האכילהו לחס הזכיר סני עניינים טהס גרמיס לרוב הטנאה והקטטה סיהיה צין חיס לחיס והס
חסת מדינים ובית חבר והעניין המריבות הבאות בסבת הנטיס הידועות וכל סכן כסתהינה נמי מדיני נצות
חבר והוא סני חכמים או יותר בבית אחד על הרוב תתחדס ביניהם מריבה והוא טחומ טוב לסבת על כנת גג
מחסת מדינים ובית חבר וסמך אליו מים קרים על כפס עיפה וגו' הזכיר סני עניינים סטכיסס לא יערבו ה
כמו סיערבו בבאס מארץ מרחק והס המיס הקרים והסמועה כי הדבר ידוע כי המיס חסר יבאו מהמקומות ה
הרחוקים יהיו יותר טובים כי הנכבדים במקומס הס כגיס וחיקו וכל חסר ילכו יותר על כני הארץ יוסוף טוב'
ובלבד טילכו במקומות טובים וכן הסמועה הבאה ממקום קרוב והזכיר זה לומ' כי בית חבר הוא עניין רע ו
ומזיק חף לסני אהובים כי בעמדם יחד תתחדס המריבה ביניהם אמנס בהיניס רחוקים זה מזה כסיסגסו זה
בזה תגדל סמחתס ותערב יותר וחף בצת טלח יתחברו ותבא סמועה מן האחד אל האחד תהיה להס למטיב
כפס לדמיון המקרים על כפס עיפה אמנס בהיות הרפס מתחברים בבית אחד הכקראת בית חבר או הוא
הסך מן המיס הקרים הבאים מארץ מרחק כרסס לדמיון מקור המיס סאיכו כובס רק עומד במקומו
סממיס הסס מבאימיס בעבור סאיכס כובעים וריכס על כני הארץ והוא ססמך אליו מעין כרפס ומקור מס
מסחת וגו' בל לרמח סאס תתחדס מריבה ביניהם יהיה כריך סהנדיק יהיה מט לכני רטע ויתרחק ממנו כי
הנדיק לא יתמכר לעמות הרע כמו סיעטס הרסע ולכן כריך להרחיק האדם טלח יהיה לו בית חבר ולכן כמך
אליו אכול רבס הרבות לא טוב כלומ חף חס יהיה חצורך מתוק כדבס האכילה מן הדבס בריבוי לא טוב וכן
החברה עס הארהצתו דית אינה טובה אמנס לחקור כבודס לכעמים הוא דבר סל כבוד טוב זה
הססוק כזכר למעלה ופירסנו בו סינתו טוב לאדם ליסב לבדו בלא חסס מהינת לו חטת מדיני וכן יותר טוב
לאדם סתהיה לו כנת גג והוא חלק קטן מצית סיספיק לו בצמננס מהינת לו בית מהות ועלית מרווחים ובית

חבר כלום סידור חיס ככרי בבית אחד עמו והטעם מבואר מים אומ' כי הסמועה טובה סתבא לאד'
מארץ מרחק סיתאווהו תערבו לו ותהיה לו מסיבת ככס לדמיון המיס הקרים סיטיבו ככס הגוף והרוח טחוא
מתפסט בצקנות הגוף יסובוהו אל הלכסן צטתותו המיס הקרים הן כסירחן בהס ואומ' מארץ מרחק חעפ'
סכל סמועה טובה צין קרובה צין רחוקה מטמת הלכס מפני הדבר סיתאווהו האדם והוא מאד רחוק ממנו יח
יהיה חסוק עליו יותר עכוס מפיון אומ' כי כמו סהמעיון סדרכו סיהיו מימיו כובעים ויהיו כבו
אדם סותין בו ועתה כפרס סיגרסו מימיו רכס וסיטו ככן המקור סהוא מקור חייס סדרכו הוא סלא יכזבו מי
מימיו ועתה הוא מקור מסחת סכסחת לסבה מן הסבות וטב להיות מי אכזיב כן העניין בצת טהנדיק סהוא
כובס מקור חכמה הוא מט ומתמוטט לפני רסע סהוא מתגבר עליו כי כסיתגבר הרסע על הנדיק לא יוכל ה
הנדיק להראות חכמתו ולחון בה זולתו רק יהיה דומה בעניינו למעיון כרפס ולמקור מסחת ואיכסר סקרא
נדיק הכח הסכלי וקרא רסע סיכר התאנה ואמ' כי בצת סיעביד האד' סכלן ליכרו וטב הסכל האלרי מט לפני
סיכר הוא דומה בעניינו למעיון כרפס ולמקו מסחת כי סמכונו מן הסכל טהוא יהיה כחל כובס מקור חכמ'
ורודף אחד הסגת המוסכלות ובעתס סיסוב כעבר אל סמלך זקן וכס' יהי דומה למקור כסחת סהוא לא יעסס
המכוון ממנו

שׁוֹט לְטוֹס וּבְחָג לְחִמּוֹר וּשְׁבֵט לְגוֹ כְּסִילִים : אֵל
 אֵל תַּעַן כְּסִיל בְּאֵילָתוֹ פֶּן תִּשׁוּה לּוֹ גַם אַתָּה : עַנ
 עֲנֵה כְּסִיל בְּאֵילָתוֹ פֶּן יִהְיֶה חֶכֶם בְּעֵינָיו : מִקְצֵה
 רְגָלִים חֲכָם שׁוֹתֶה שֵׁלַח דְּבָרִים בְּיַד כְּסִיל : דְּלִי
 שָׂקִים מִבְּסַח וּמִשָּׁל בְּפִי כְּסִילִים : בְּעֶרְוֹר אֶבֶן בַּמ
 בְּמִרְגָּמָה בֶּן נֹתֵן לְכְּסִיל כְּבוֹד :

כִּין עַל חֶכֶם בִּין לֹא עַל חֶכֶם כַּעֲנִיין הַחַץ הַמוֹסֵלךְ
 אִסֵּר מִדְּרִכּוֹ סֵלֵא יִטוֹב אֲחִירֵכִי אֲמַנְיָ הַחֶכֶם סֵלֵא קִלְל
 קִלְלַת חֶכֶם לֹא תִבּוֹא הִיא עַל דֶּרֶךְ הַפֵּלֵא סֵה יִתְיַסֵּי
 הַקִּלְלָה מִן הַמְקוֹלֵל כַּסֵּתֵהּ עַל חֶכֶם וּלְפִי מֵה סִכְתָּו
 לוֹ בּוֹ אֹמֵר כִּמוֹ הַכַּפּוֹר סֵהוּא כִּד הֵנָּה וְהֵנָּה וּלְבָסוֹ
 יַחֲזוֹ אֵל קִינּוֹ בְּאֹמְרֵי גַם כַּפּוֹר מִכֵּה בֵּית וְדִרְוֹר ק
 קָן לֵה כִן הֵא הַקִּלְלָה סֵהֲעִפִי סֵהִיא עַל חֶכֶם תִּהְוֵל ב
 בְּמִקְוֵלֵל וְהִזְכִּיר זֶה כְּדִי טִימְנַע מִלְּקַלֵּל אֲחֵרִי בְּוֹדְעוֹ כִּי
 הַקִּלְלָה תַעֲסֶה רוֹעֵס בְּמִקְלֵל אֲחֵרִים

וזה על דעת החושב שהקללה תחול על המקלל גם אפס' כי אומרו לו בניו תשוב אל המקלל
 ואמ' כי כמו שזכור הוא כד הכה והנה נוספו לחזו' על קינו' כן הקללה בהיות' על חכס תחזו' אל המקו' אשר
 נבעה ממא' והיא גוף המקלל והעני' שתשא' עם המקל' ולא תחול על המקו' ואפס' סקרא קללו' חכס כל הקלל'
 כס' ח' תכחט' מפי חסיד או קדוש או נביא ורמו' בזה כי הקללות והוא הדין הברכו' גב' כסתנאכה מפי חסד וקדו'
 יוגלו והסבה כי הנביא' והחסיד' למעלת' דומים אל העצמי' הרחבני' הפועלי' בניינר וזה יקרה להס' בהתבודד'
 והתעלג' כפס' ודבקות' באל' דינו' סוט' אמ' כי הסוט' והוא המקל' וזולתו ממה סיכ' בו' על הסוס נמנח לכורך'
 הסוס כלו' להכותו בו והמתג' והוא המוסס' בפי החמור באמרו' ושמתי חוסי באפיך ומתגי בלחייך והוא נמנח
 לכורך החמור וכמו שהתכלי' המבונן' מן הסוט' והמתג' הוא להדריך' הסוס והחמו' בדרך' אשר יחפון' כן הסבטו
 והוא סבט' המוסר' נמנח לכורך' הכסילי' להכות' בו על גוט' להסירס' מדרך' הרע ולהדריכ' בדרך' ההי' לח
 חמ' חין' ראוי' לך לענו' אל הכסיל' כפי דברי' האול' סאמ' הוא בפינו' לך רק תניח לו סיאמ' כפי חולתו ואת' תסאר
 בחכמת' ולא תענהו כפי מה שתחייב חולת' סיענה ונתן' הסבה בזה ואמר' טן תטוה לו גס את' כלו' הנו' שהתחיל
 לנו' כנגדך סבלות' סגרים' לו לדבר' ב' צדי' ההס' ואין' מדרך' החכמ' להטו' דבר' סכלו' ולפיכ' אס' תסיב' על דברי'
 סכאמרו' דרך' סכלותו' ולא בא לומר' סיס' צוק' האדס' ולא יענהו כלל רק אמר' סלא יענהו דברי' חולת' באולתו'
 רק יסיבנו' דברי' חכמ' ולפיכך' אמ' אל תען' כסיל' סתס' והוא חומ' כן תטוה לו גס אתה כלומ' אס' תסיב לו דברי'
 חיל' כמוהו לך יסיב לך בדרך' חכמה' לח' יט' לו רק יעדיף עליו מעלה' ואמ' אחר' זה ענה כסיל' באולתו' כלומ'
 חע' ס' שהמכו' מן האדס' החכס' הוא סלא יענה לכסיל' דרך' חולת' לפעמי' צריך' לכהונ' עם קצת' האנסי' במדה'
 מוהית' זה ח' לענות' חכסיל' דבר' חולת' באולתו' כן יהי' חכס' בעיניו' ורזל' אמר' כתו' אחד' חומ' אל תען' כסיל' בא
 באולתו' וכתו' אחד' חומ' ענה כסיל' באולתו' לח' קטיא' הא' במילי' דסמיות' וביאור' זה כי אמרו' אל תען' כסיל' באונ'
 באולתו' הוא במקו' סלא יביאו דברי' הכסיל' אל בונ' התורה' ולעגה' או על בונ' מוריה' או לדברי' עון' ויטות' צריך'
 לענו' ו' ולשתק' מקצת' סורסו' קצת' והקינו' הוא כריתת' הפיאון' והקבונ' והסחיתס' כי הסוף' והפיתס' יקרא'
 קצת' וצבר' כודע' כי הרגלי' הס' קצות' הגוף' ואונ' כי האיס' הסולח' הכסיל' לעסות' צורך' מנרכי' הוא כדמה'
 במעטיותו' זה כמי' סיכרות' רגליו' כאסר' לח' ינך' בעצמו' לכורכו' ויטלח' עליו' כסיל' יפסודהו' עליו' כי הכסיל' רוכס'
 להועיל' והוא מוסיק' ומי' סיס' מוך' עליו' ולא יתעסק' בצורכי' כססו' דומה' לטותס' החמס' כי מי' סיסלח' הכסיל' לח' יס'
 יהי' כח' חמס' כמו סמכבב' עליו' הכסיל' ואומרו' חמס' סת' הוא על דרך' העברה' כמו מי' גבר' כאיוב' יסת' לעג' כמי'
 דליו' ה' וד' בו' תמורת' הספל' ועכיונו' כמו דללו' וחרבו' יאורי' מכו' ואומר' כמו טדללו' וחרבו' סוקי' הכסח' ולא יכלח'
 בהס' כן דלל' וחרב' המסל' בפי' הכסילי' והעניו' סלא ימנח' מתוק' אל' הסליכה' לפסח' וימ' גבהו' כמו בנל' ד' ליניו'
 והס' הענפי' הגבוהו' והנפסאי' ואומר' כמו סגבהו' ונסאו' מהמנח' סוקיי' חכסח' גס גבהו' המסלי' ונעלו' מהמנח'
 בפי' הכסיליס' ונאכסר' סהפסוק' דבק' לככוק' סלפניו' סאמר' מקצת' רגליס' חמס' סות' וגו' וכחילו' זה הפסוק' הוא
 נתינת' סבה' כלומ' מה' טאמרתי' חמס' סות' סולח' דברי' ביד' כסיל' הוא מפני' סלא ימנח' בטיהס' דבר' מתוקן' ומס'
 ומסל' מסודר' כמו סלא יהיו' רגלי' הכסח' מתקנסיס' אל' הסליכה' ואחר' סלא ימנח' בטיהס' דבר' סל' חכמה' אכ' הסו'
 הסולח' דברים' על ידיהס' ראוי' הוא טסותה' חמס' כצורר' אמר' כי כמו ס' יזכר' הצרור' והוא סנר' קטן' מס'
 מטברי' כלי' חרס' דומה' לאומר' מסיר' צרורות' במקוס' מרגימה' והוא ככוס' גדול' מאבניס' כגור' מן רבו' חנותו' בחכ'
 באבניס' כן לח' יזכר' סיתן' האדס' אל' הכסיל' כבו' כי הוא אינו' ראוי' לכבו' רק לקלון' ולחרפה' ולפיכך' יאג'

רשע: אבל רשע הרבות לא טוב וחקר כבודם ב
 כבוד: עיר פרוצה אין חומה איש אשר אין מעצ
 מעצר לרוחו: בשלג בקיץ ובמטר בקציר כן לא
 נאחז לבסיל כבוד: בצפור לנד בדרור לעוף כן
 קללת חנם לא תבוא:

ד

אכול אמ' כי הדפס עש הייתו מזון טוב וכלות וע
 וערב מכל דבר זולתו האכיל קריבוני ממנו חיכו דבר
 טוב ומלת הרבות הנה סס על דרך הרבות גנותיכם
 מעניינו הריבו או יהיה הרבות מקור יהיה עניינו
 אכול דפס והרבות ממנו לא טוב וכן חקר כבודם
 של דיעות הנבדלות מחומר וידיעות הנעלמו ואם
 לא נזכרו לא כבוד כלום חפץ מהחפיר בהם וכונת
 בהם טוב וכלות הריסות הגביל והוא בהם חינוכ

כבוד ומלת לא מסרתת במקום סכום ויל אכול דפס הרבות לא טוב וחקר כבודם לא טוב וחקר כבוד
 כבודם של דיעות הנבדלות כדרך להיות דרך כבוד כלום בעניין ס' א יחרום הגבול והוא דומה לאמרו אכול
 דפס הרבות לא טוב וכן חקר כבוד כדרך להיות דרך כבוד ולא להרבות החקירה בהם במה טריבוני מזין ואם
 ואיסור סזה הפסוק דבק בעניינו עם הפסוק הקודם לו סתם מעיין כרפס ומקור מסת גדל מט לפני רמז
 טענינו שהוא דבר כחה ומתקבל סיהיה הכה הטכלי כמסך חדר ינד התלות ולא יסיג המוסכלות ולפיכ' אמר
 לא תפסוב טהכונה מאתי טהטכל האכנסו כדרך סיגלה כל עתותיו במוסכלות עד ס' עמוד בעבורם הטומם
 לא כי אכול דפס הרבות לא טוב אמנם י קר כבודם והיא החקירה לפי כל איס ואיס מהם על מקומו וכבודו
 הוא כבוד כלום הטוב והכחות הנה לתת לכל כח מכחות הכפס והגוף חלקו לא יכבד האחד ויבוא האחר ללת
 טבה מחייבת ואחר מהזכיר כי בית חבר עניין רע חמנס לחקור כבוד האוהבים לעתים רחוקות הנה דבר טל
 כבוד והזכיר הסבה ואמ' כי כל חדס חכס כשימננו חכמים סחברתס רעה מזיקה ומסוכנת ולדמיון עיר כרונ'
 איך חומה כן תמנא איס סאיך מעבור לרוחו וכל רוחו ינניא כסיל ולא תתערב בחציה עמו ואם יכבדוהו לא
 ינעיל ואין דבר ראוי כי כסלג בקיץ וכמטר בקציר כן לא כחה לכסיל כבוד עיר אמ' כי כמו סהעיר
 סהיה כרונת רל סאיך לה חומה וכל המכוון הליה יוכל להכניס בה והיא מפני זה מוכנת לכל רע ולכל היין
 כן האיס אסר איך מעבור לרוחו והעניין ס' הוא לא יוכל לסתפסק ולמנוע עצמו מכל דבר סיתלווהו טהוא מ
 מפני זה מוכן לכל רע ולכל מרי כי בהיות נעיר חומה והוא מטל אל הכפס בחיות גן נעול מעיין חתום סמיז
 סאיננה כסית לנחם והוא דומה לאמרו חס חומה היא נבנה עליה וגו' בלנמ' ססמרה ענמה או היא ראוייה לט
 לטירת כסף כלום לתענוג סהכל ככס גיס חליו חמנס בהיות עיר כרונת איך חומה דומה לאמרו חס דלת הי'
 והעניין ספתחה אל סכחס סהטיל בה הוזהמת איננה ראוייה לטירת כסף רק ללוח ארו והוא דבר כלה ובלתי
 קיים כסלג אמ' כי כמו טלח כחה סיהיה כסלג בקיץ וכמטר בצפת הקטיר כן לא כחה סיהיה לכסיל
 לא כבוד זמני ולא כבוד רוחני כי הוא אינו ראוי א' וזה הפסוק דבק עם הפסוק
 אסר איך מעבור לרוחו ואמ' כי האיס ההוא הוא כסיל ולא כחה לכסיל כבוד כי כסלג בקיץ וכמטר בקציר אי

אינו כחה כי אינו דבר בעתו כן הכבוד אל הכסיל אינו כחה ולא דבר בעתו וככבוד טהוא כד מקומו וסופו חזו
 למקומו כן קללת חנס לא תבא אבל הקללות סיקלגו האכנסים את הכסיל חליו יגיעו הקלל' החס כי הנה ראוי
 אל הקללות ואל המכנת כי כמו סכריך וראוי הטוט לכנס ומתג' לחמור כן ראוי נכריך לו סכטג לבני חסר לב
 ואמ' עוד חס בהכותך אותי בעבור אולתו ידבר כנגדך דבר נבלה אל תען כסיל באולתו פן תטוה לו גס חתה
 ולפעמים אתה כריך לענות אותי בחולתך כן יהיה חכס בעיניו וסמך לו מקנה רגלי חמס סותה סולת דברי'
 ציר כסיל כלום הכסיל לא יבלח לכל ואס תסלח דברי' צידו יזיק וכו' סרסוק להמנא סוקיי' מכונני אל סהליכה
 לגסח כן רחוק להמנא מסל סל חכמ' צפי הכסילי' ובהצדור אבן במרגמה סאיכ' כיגר כן הוא סנותן לכסיל כ
 כבוד והרב טהוא מחולל כל וסוכר כסיל למאכתו הוא סוגר בעד האכנסים עוברי דרכי' או יאמ' הגדול טיס צי
 ציר להכניע הכל הוא סוגר בעד הכסיל ועס כל זה לא ינעיל כי לדמיון הכלב ססב על קיאו כן הכסיל סוכה
 בחולתו ככסור הנה כי כמו טהצפור בצפת סיגל יעו מקיכו והוא הקן סכולד בו וטמה לת יטוב
 וכן הדרור והוא טס עוף כמו ודרור קן לה סהוא יעוף חכה והכה כן הקללה סיקלגו האכנס' זה את זה על רכס
 לא תחול הקלל' הוה במקולל ולא ידעכו טעס למל' חנס חלא סהקלל' חס תהי' חנס לת תחול' גס חול סקללה
 ביקולל לא ידעכו על תי זה דרך יחי' והוא מן הדברי' הנעלמי' ורבי' יחסו סהקללה מטבעה סתזיק בכל עיני'

משלי

ואריך חכמים ללמוד ההגיון או אסונות ברחובותיו והו
 והוא בנוי להטעות האנשים ולעשות מופתים כחביו
 והם יאמרו מכל דבר חכמה שהם יתרחקו מהן בעב
 בעביר היותם דברי אריסטוטל ודברי האנשים ש
 ארי בין הרחובות: הדלת תסב על צירה ועצל
 על מותו:
 שמן עצל ידו בעלחת נלאה להשיבה אל פיו:

מלא האמינו לדתינו ולא ידעו הפתאים ההם כי אנו צריכים לקבל האמת מכל מי שיאמ' אותנו וכל ספרי החכ
 החכמות שהפתאים המתדבלים קוראים אותם ספרים חיצוניים הם לפני ולפניו וכולם היו כמחאים בלסוני
 חברו אותם חכמינו אלא טבעונו כינו פרצו הכסדרנו בגלותנו ומכל ספרים שחבר טלמה המלך עה טכ' על ו
 וידבר טלסת אלפיים מסל ויהי טירו חמוסה וחלף וידבר על העניים ועל האבנים מן הארץ אשר בלבנון ועד
 החשוב אשר ינא בקיר לא נסארו בדינו כי חס טלסת ספרים והם זה הספר הנקרא מסלי וסיר הסירי וקללת
 וכל שאר ספריו ודברי חכמותיו בטבע הנמנחות הכסדרים בעת הגלות כי מי שהו ינא בגלות וידין אחרות
 ויגלין לכחוסתים הוגשו ובתינו וערונו פרוכות חס עש כל הנמנח בהם לא יוכל להוליך ספריו אחריו ויש לנו
 להאמין שכללי האומות וחכמי הגויים כולם היו הולכים לשמוע חכמותיו בחייו מפיו וגם אותם שהתאו אחר
 מותו לדעת החכמות ההם העתיקו מספריו ונאמרו חכמות טלמה נמנחות וידועות אכל חכמי האומות ואכהנו
 הכסדרנו בגלות ומן התימה מן העטרים וארבעה ספרים ח'ך נאמרו בדינו בעבור רוב התלחות סעברו ע
 עלינו וזה ספרה מן החכמות המדברות על טבע הנמנחות ובחכמות האלדנות ומתייחסות על סס אפלטון ו
 ואריסטוטל ודומיהן יש לנו להאמין כי היתה להם התחלה בחכמות ההם מדברים נמנחו אכלס מחכמת ס
 טלמה וכבר ידענו כי חכמת הטיוגן והיא חכמה ומלאכה כפלאה ונעלמת היתה כולה נמנחת באמונתנו ומש
 ומסתדלים בלימודה היו ארף והימן וידועתן וודו וסמואל וכיונא בהם מאכסי הנבואה והיוס ח'ן ממנו ח'כנ
 וודע ממנה דבר סל כלנס והיא כולה ביד הנכריים וההגיון שיאמ' המתדבלים כי הוא להטעות הסכל ולהרהר
 חילוף האמת הוא בחלוף ממה שיאמרו עליו כי הוא בנוי להייסור הסכל בענין סיבאן בין האמת והטקור וס
 וסלח יטעה האדם בעטיות המופתים וסידע האדם להזהר מדבר המטעה והוא סולס לעלו בן אל כל החכמות
 ולכן כל מי שימנח אמתלחות ויאמ' שהוא מתרסל מקנות החכמה בעבורי כי הם ספרים חיצוניים וכי הם דברי
 האפלטון מו דברי אריסטוטלס טהיו חוף מאמונתנו הוא מכת העללים סאמ' כי התעכל מעבודת אדמתו כי
 סחל בדרך ארי בין הרחובות ואמ' אחר זה הדלת תסוב על צירה כלומ' כמו סהדלת תסוב הנה ויהי עומ
 עומדת על הציר ולא ינא מן הציר חונה אלא טילך הנה והנה כן יקרה לעכל בסוכבו על מטתו שהוא יתנועע
 הנה והנה ורונה לקוס לעמות מעסהו ולא ימלאנו לבו לרדת מעל מטתו רק יתנועע אחת הנה ואחת הנה ומ
 וממטתו א ירד והציר הנה החקק סבמפתן אשר הדלת עובט עליו או יאמ' הדלת תסוב על צירה כי כל בני ה
 הדלת קמו לעשות מלאכתן ומי פותח הדלת לצורך מן הצרכים ומי כועל אותה וזה ינא וזה בא והעכל עדי'
 טיבב במאנו והכמסל כי הוא ריחה החכמים יסתדלו לעלות באולס החכמה וכותחין ספרי החכמות וכובלין ו
 והוא יעמוד כטקע ביורגמות ולא יסתדל להנות מבני העלנים ואמ' אחר זה חכס בעיניו כלומ' המתרס ב'כני'
 האן ובעבודת אדמתו הוא חכס בעיניו יותר מטבעה טובי העיר שהם מטיבי טעם כלומ' כותכים ענה לסוא
 לסואליהם רל כי העכל מראה בדבריו כי לסבה עבמית סתרסל והוא מראה סהוא חכס יותר ממה טהה רכמי'
 והציר טבעה כי כן היו כוהגס או למנות מכהיגי העיר על זה המספר או הזכיר טבעה לריבוי ואיכסר סקרא
 חס הטבע חכמות הלימודיות הידועות טבעה מטיבי טעם ואומ' כי העכל והוא מי סהתעכל מקנות החכמה
 הקלדית והטבעית הוא יס צפיק בלימודו הסבב החכמות הכו לפי טבהן יראה חכמתו לכל ולא יטיס מגמת ככני
 לדיוט החכמה האמתית אשר הטבע החכמות לא נמנחו כי חס להיות סולס לעלות אליה ואומ' כי העכל הוא
 וראה בעיניו טיהיה חס מפני טבע החכמות סקנה מחויק אומ' כי האדם שהוא עוצר בגול הדע והוא
 מצעב' כלומ' מתמלא עברה על ריב טיט בין אנשים ואין לו עסק בריב ההוא דומה לאדם שהוא מחויק
 בחזני כלב היטן ומעוררו טיכסכהו ואיכסר סקרא ינר התארה צעבו סהוא ככלב ולא יסבע וגם בעבי העו צ
 חסר בו כמו והכלבים עוי כהם לא ידעו סבעה כי הינר כל אשר תסבע'נו תמנחנו יותר רעב מתחוות העוט'
 ואומ' כי מי שהו מעורר ינר התארה צ'בר מן הדברים הוא עוצר ומתעב' על ריב לא לו כלומ' כועל פעו וית
 לו כונו מ' צו כי המכו' מן האד' הן טבעת סייענורר האד' מענמו אהב' קנייני העונ' טירח' המחסב' יט ד

חוזק עליה ביד שכור ומשל כפי בסילים: רב כוח
 כוח ליל כל ושכר בסיל ושכר עברים: בכלב שב
 על קיאו בסיל שונה באולתו: ראית איש חכם ב
 בעיניו תקוה לבסיל במנו: אמר עצל שחל ברר
 בדרך

ולפי אמ' כעמדת צדור האבן צמרגמה כן עמדת
 הכבוד לכם ל סלא יכיר צו או יאמ' סיכור החוס ח
 חבן טובה ויסליך אותה במקום מרגמה והוא מקום
 האבנים מאבני הבניין סחאבן היא למעלה אינה
 עניינת צמקומה והיא מדרכה לעמוד במקום נכבד
 ולא צמרגמה כן העניין צמי סנות כבוד חל הכסיל

כי הכבוד לא יעמוד במקומו כי מקומו הוא באכסני החכמ' חוז חמו סהסיכור בעת סכרותו יקח
 צידו חוקים וקונים ולפעמים יכאיב בהם האכסנים כן ההכל ילמוד לפעמים מטל אחד וידבר צו ומכאן צו לב
 טומעין והטוב כי הוא לא ידע מן החכמה ומן המסלים דבר כמו סהזכור למעלה מזה דליו סוקים מפסח ונג
 או יאמ' כמו סהסיכור בעבור סכרותו יכנס החוז צידו והוא הקוץ ויכאיבהו כן המסל והוא דבר החכמה יכחי'
 פי הכסיל בהגותו בה והעניין סהוא ימנח החכמה עד סחאס ידבר בה ידמה לו סהוא יכאיב סהיו בעבורו כמו
 סיכאיב יד סטיכור בהכנס הקוץ צידו וחוזו ביד סיכור לפי סדרך ססיכורים סיקרה להם ככה בעבור סיותס צ
 במחסף ססכרות מצטיהם כי בהיותם בדעתם יסמרו מן הקונים המכאיבים וסיפסר לפרס הססו כן ידוע
 חכל בעלי הטבע כי יס אחד ממיני הקונים סהוא מסיר ססכרו' בטבעו או בסגול' סבי' ואומ' סחכ' כמו סיודמן
 ל פעמים סהחוז ציד איס סיכור מסיר ססכרות דרך מקרה ויחטב מן סחכמים כן ועלה דרך מקרה מטל או
 דבר חכמה בפי סגילים ויחטבי חכמים בהבית המטל סהוא רב אחר סגינה הכסיל אמ' רב מחולל כל כ
 כ ומ' הרב והוא סגדול הוא מכניע הכל כסיל ועובדים כלומ' סעובדים על דבריו ופי' רב מחולל סגדול הוא סה
 סנוכס סכל ומספילס ומחולל' וסוכר כסילס אומ' כי הוא סוכר הכסיל וסוכר סעובר על דבריו כלומ' סהוא
 סהוא סוחק ולעג לכל אדם וסוכס אותס והס כמסכים אחר רכוכו כעבדים או כסכורים ופירסני רב גדול מ
 מלסון רבי סמלך ומחולל מנכח ומכניע ועובדים מינדים והממרה הוא סעובר על הדבר ואחר סהזכ' כי הרב
 סוכר סכחי' ומכניעו אומ' ככלב טב על קיאו כלומ' לא תחטוב סהכניעך אותו פעס אחת או סתים תסור מע
 מעליו חולתו כי לדמיון הכלב טטב על קיאו כן ססיל' הוא סוכה לעטו אותו חולת עכמו וצמנח איס סחיכו
 חויל' ויהיה חכס בעיניו ואיכו חכס על דרך האמת ויתר תקוה לכם ל ממנו ככלב אומ' כי סכסיל מ
 ויסכס חול' ת ובעת סיגערו צו לא יכניח חולת' סהוא אלא עוסה חולת' אחר חולת' ודומה צמעסו לכלב סאחר
 סהקיא מאכ' ויחזור ויחכל צו פעס אחר פעס וכמו סהוא דבר כתעב אל סג' חכיל' האדס מה סצבר הקיא
 כן הוא דבר כתעב אל' הכסס לעסות חולת' כלל וכל סכן לעסות חול' פעס אחר פעס רחית אומ' כי יות'
 תקוה יס לכסיל סיחכס בא זרית או סיקבל מוסר מוכיחו ממה סתחיה צאיס סהוא חכס בעיניו כי סכסי' והוא
 מי סככל מהחכמה הוא יתחזה סחכמה ומתוך סהוא מכיר סכלותו ואיכו חכס בעיניו יכול להיות סהוא ילך אל
 חכס ית' וחס לאו יסמע לדברי סחכמה חמכס חאים סהוא חכס בעיניו איך תקוה צו סיחכס כי איך יבק'

סחכמה והוא יחטוב סהוא חכס והמס צמלת ממנו תחת יותר נדל יות' תקוה יס מן סכסי' יותר ממה טיס ממנו
 וסחיכו צמלת ממנו טב אל סחכס בעיניו או יאמ' חכס בעיניו איך צו תקוה ויס תקוה למי סהוא יותר סכל מ
 מוכו כסלא יהיה חכס בעיניו או יאמ' כסימנח איס סיהיה חכס בעיניו כקוה ממנו סיהיה כסיל וסעניו בעבור
 סהוא חכס בעיניו לא כקוה ממנו סיחכס אמ' גס חילוד' כסוקים יס להס דבקות עס ספסוקים סלכניהס
 וזמ' זה סהוא חכס בעיניו סתעכל מקנות סחכמה ומנח לו אמתלאות ואמ' סחל בדרך חרי בין סרחובו כלומר
 יס סכנות עכומות בקניית סחכמה וכמו סהדלת תסוב על צירה כן הוא לא יסתרל לעלות בסולס סחכמה
 דן סמעה אסר תקן למכוחתו והוא סענלות ולכתו בסרירות לבי סס סכב והוא חכס בעיניו יותר מסבעה מ
 מסיבי טעס וסחזור לביחור ספסוקים אמ' כי סעכל והוא סמתרסל והמתרפ' במלאכתו מדרכו סימנ'
 אצילאות יתככל בהס חכל בני אדם וצנת סיסאלוהו למה לא הלכת אל סהדה לחרוס ולקצור תהיה תסובתו
 סזל בדרך כלומ' מניעני מלכת טס כי רחיתי או סמעתי או חני ירא טיס סס סחל ואכגע צי' וכך חרי בין הר
 סרחובית לנו בעסיית דבר פלג' יס טס סכנה פלג' וכך יקרה למתרסלים בקנין סהכמ' סהס יראו סלא סתרסלו
 מן כי תה רק בעבור מה סראה מן סהכנה והוא אמרס סחל ב' דך כלומר איך אעסוק בחכמת סטבע ואני מ
 חמנח בהכס סחל סחן דברי מין ואסיקורנס לא סחמין כלל לדת נוי

כסף אמ' כי ים אכנס סלבים רע וספתותיה
חלקו מחמאות וים סלבים טוה וספתותיה לא לרנון
ידברו מן הרע מה שלא ידבנו לעשותו אמנם כסיו
בסודרמן סיהיה הלב רע מעיקרו והספתים יהיו צו
בוערי כלם מתלקח זהו תכלי הרע והוא דומ' למרס
סליון צו ממש והוא מנופה מכסף סיגים סגה הנפוי
לא יעיל והיו פי דולקי בוערי ואם יהיה דולקי מעניו
הרדיפה וההסגה כמו כי דלקת אחרי יהיה ענינו ס

כסף סגים הצופה על חרש שפתים דלקים ולב
רע: בשפתיו יגבר שונא ויקרבו יסית מרמח: ב
כי יחנן קולו אל תאמן בו כי שבע תועבות בלבו
תבסה שנאה במשאון תגלה רעתו בקהל: כרת
סחת בה יפול וגולל אבן אליו תשוב דבר שקר

רן פיסתקו הספתים הנוסקים זה את זה בעת הכתי
הם ניקה דולקים בעבור טהם רודפים וס את זה והטיגו זה את זה ואומ' כי כסיהיה הלב רע בפנים והלב סותק
ואינו מראה הרע הוא דומה למרס סליון צו ממש והוא מנופה מכסף סיגים סעס היותו כסף סיגים יחטבו צנו
הנס כי הוא כסף נבחר וכך זה העם סהוא מוויף מתוכו טלבו רע הוא מרא' בסתיקותו סליון רע בספתיו
אומ' כי סהים סהוא סוכא לאיש אחר לח יוכל להעלים מומי לבבו כי בספתיו יראה סהוא נכרי מאהבתו וחנן מ
מס' לומי וגם בלבו יסיה מרמ' כלומ' יחטבו מרמ' בלבו כדי להזיקו ולפי זה הפי' ליון טעם לאמרן אח' זה כי יחנן
קולו אל תאמן צו ולכן הפי' הנכון הוא סהסוכא יתעלס מסכאתי ולא יגלה אותה ואעפ' סבתך לבו יסית לו מ
מרמח הוא בדברי ספתיו היותו נכרי ממה סהוא על דרך האמת והענין סהוא סוכאו ומראה בדבריו סהוא א
הנהבו ולכן סמך לו כי יחנן קולו אל תאמן צו כלומ' אחרי סהתציר לך טכאותי אותך לא תתפת' לדבריו ולא
תבטח בו כי ים בלבו מרמ' מה שלא יגלה אות' בפיו תנסה אומ' כי בעת סתכסה הסכאה במסאון
סוף סה' יגלה אות' בקהל ומסאון טרסו נסא והוא סס דומה לאמרן הרימה סעמוך למטואות' סענינו הביאה
טברידך על אויביך ממרו' בעבור חרבו נכח או סוממות נכח ואומ' תכסה סכאה במסאון דל מי סמכסה סכ
סכאתו ואורב לרבידו להביא חורב וסממ' עליו ה' ית' יגלה רעתו בקהל או יאמ' מי סמכס' סכאתו בהנפיו אותה
סוכו סתגלה רעתו בקהל דל מי סמכס' ומעלי' סכאתו הוא כאלו ססתיר סכאתו במקוס ריק וזה מה' ית' סגב ס
סתגלה רעתו בקהל כרה אומ' כי סעמי' רבי ראבנו סהאי אטר כרה סחת צה יפול והוא הברי' וכך ראינו
ססאים סהוא מסליך האבן וזרק אותה למעלה סתשוב אליו והוא מסל' ואומ' כי האכסוים סיפעלו הרע כדי ל
גהזק בו זולתו יחנן סס בצמס ברע סהוא וכך מי סגולל האבן להגענו למקוס אחר כלומ' סהוא מסבב להגי'
הרע לזולתו והרע סהוא יסוב על ראשו ועל קדקדו חמסו ירד וקורא זורק אבן גולל מכני טבהליכת האבן מ
מכח סז' ית' בקורו ססמיס הית מתגלגלת והולכת וכמו כן יקרה סיחדס מיני היוקוס גופכיים להזיק זולתו ס
סהוא ית' ק בהזק סהוא כן סענין במי סהוא מכסיל רעהו ומדריכו בדרך רעה כותן לו דעת בלתי אמיתי סס
סהוא נכנס ממעטה סהוא והוא חוטב להפיל חבירו בסחת ולא ידע כי בכפסו הוא כי כמו סהדבר הגדול סהוא
עמית' הכסויה פול סברו הטוב כפי ככל סמעסיס הראוי' סיעסו אותס סלמדו ממנו כן סחטא הגדול סהוא
להסעת היפרי' כי יכנול חטאו כפי חטאת סיחט' בסבתו ולפי' אומ' כורה סחת כלומ' כל מי סחוטב להפיל חבירו
נבזר סחת כנותקו לו דעת כססד ואמונה כוזבת הוא יענס בסבת חטאו סהוא וכך מי סחוטב לזרוק אבן על
חבירו והוא מסל' כנתיכת טעם בלתי אמיתי בלבו עליו יטוב העון סהוא ואחרי סהזכי סהזק המתחדס מסחת
הדבור הרע ב' סוקי' הקודמי' כמתלהלה הורה זיקי' וסבאי' אחריו אמ' לא תחטוב סהדבור הרע יהיה כסיספר
רעה מחבירו כי גס מי סיטבח אכטי' בסקר הוא בסכאתו אותס יסימ' כדכאי' בסבתו אות' והוא ססמ' אליו לסון
סקר יסכא דכ' וכן מי סדבר' לרעהו חלקות הוא דוחס אותו מן הטוב אל הרע והוא אמ' ופה חלק יעס' מדחה
לטון אומ' כי סאי' טיס' לו לסון סקר הוא יעיד סקר בעבור סהוא יסכא האכסו' אסר סכף דכא' וקרא
האכסו' המדוכאי' באמרן כי דכיו כלומ' המדוכאי' בסבתו ולא סיסכא אותס אחר סדכא' רק ססכאה קודמת וס
ופה חלק יעס' מדחה דל ומי סחלק סיו ואינו מוכיח בעלי' סמעסי' הרעי' גרס להס סידחו מדרך החני' או יהיה
ענין סססוק כן כלומ' מי סהוא מביח האכסו' על סקר ואינו מוכיחס הוא בסכאתו אותס יעס' זה כי אלנו ס
יהיה ח' צ' בסובת' לא היה מביח אות' על סקר ולכך סמך לו ופה חלק כלומ' ספה חלק סירא' להס בסקרינו גרס
להס סידחו מארץ חני' נביבנו סהאי' סמסבת רעהו בסקר ומחליק לו בדבריו הוא מויוקו יזק גדול אמר כמו'

משלי

חכם עצל בעיניו משפעה
משיבי טעם
בחוזיק באוני כלב עבר מתעבר על ריב לא לו:
במתלהלה חיוורה זיהים חצים ומית: בן איש רי
רמה את רעהו ואמר הלא משחק אני: באפס ע
עצים תכבה אש ובאין נרגן ישתוק מדון: פחם
לגתלים ועצים לאש ואיש מדינים לחרחר ריב
דבריו נרגן במתלהמים ודם ירדו חדרו בטן:

ההו' נוטריד סכלו בדבר מדברי החכמ' עד סתמוה ה
החכמה ההיא מלבו כש' סראי סיתעורר האדם יצר
יכרו בדבר מן הדברים גס אפס' טיהי' עניין הפסו'
כז' מי סהוא מחזיק כלב ומעוררו הוא עובר וגורס
טיבא עליו ריב סלא היה בא עליו אלמלא מעסיהו ז
זה וכז' מי סמעורר יצר תאותו על דבר מתאות מע
העולם גורס רע לכפסו סלא היה חל עליו אלמלא מ
מעסיהו זה ססבב לכפסו זה: גס אפס' סכין זה ב
באומרו מחזיק באוני כלב כלן כי הדיבר' בבואור ע
עניניו סאדו' הוא כמע' הכלב סיסן ועוב' ומתעבר

על ריב לא לו וטובה הסתיק' ממנו כי מעט הד' סיקטא להס עניין מענייני סמצואו ורומה לזה אמ' אחכ' באפס
עניס תכבה אש ובאין נרגן ישתוק מדון ונקרא כלב האדם הכרדס סחבלי סומן כמסך אחר תאותיו בלבד
והמעוררו על סוד סהסודות מחזיק באוני כלב זה ספסוק יתדבק עס ספסוקי' טלפכני' יגנה בהס מעסה ססב
ססכל ואומר סהתעטל מקנות סחכמה להינתו חס בעיניו הוא מחזיק באוני כלב עובר ומתעבר על ריב לא ל
לו והוא לרמת ריעיו והוא סאים סמתלהלה חיורה זיקס חניס ומות כן הוא סאים סרמה את רעהו ואומר ה
הלא מסחק אני ואין ראוי להחזיק חבירתו על הינתו נרגן ומעורר מדניס כי באפס עניס תכבה אש וכמו סה
סספס סהוא כמות לגתלי' ועצי' לאש כן אים מדיני' לחרחר ריב ודברי' אים הנרגן סס סמתלהלה' וה' ירד' חדר
בטן ולדמיון כסף מצופ' על קרס כן סס ספתי' דולקי' ולב רע וזה יהי' כסי' רע בלבו וברברי' סיו ולפעמיס
בספתי' וכרי' ססוכ' וכראס סהוא אהב ובקרבו יסיס מרמה וזה אינו ראוי לכניסה כי אין אדם יכול להסמר
ממנו ולכן כי יחכן קולו אל תאמן בו כי טבע תועבות בלבו כי בסתכסה סכאה במסאן כלמ' סמכסה דעתו
בלבו ואורב לחברו להציא עליו סואה ומסואה סוף סיתגל' ויסוב עמלו בראסו כסי' תגלה מצפון לבי והוא חמרו
כריס סחת בה יפול וגולל אבן אליו תסוב סמתלהלה סורסו להי' כפול על מסקל סמתעטע ובחי
ובחזיק תחת סמס' ובדגסות סתיו' והוא מן ומתעטעי' בנביאיו ולמד סכועל' כאדרת עס סככל' סה' ופי' סחת
כמתעלס סכמהר וכז' סיו ותלה ארץ מצריס כלאתה ויגעה וכמהרה ויתכן לחיות סמתלהלה רביעי' ואז כי סאים
סהוא מרמה רעהו בעורמתו ואז' הלא מסחק אני כלומ' לא כסכוכתי' להציא עליו זה סהיוק הוא דומה אל' ה
סאים סמתעלס סהוא יורה זיקס חניס ומות באפס' אומר כי כסיכלו סעניס יכבה אש לבי סהעניס ה
הס סבצו כי סלחות אסר בעניס הוא מוזן ססלהב' ובסורי' ססבה יסר סמסובב כן באין נרגן כל' בעת' סלא
יהי' הנרגן כמנא והוא סרכיל יסתוק מדון והיא סייב לפי טרברי' נרגן כמנא סהוא ססיבה ונחסי' ססיבה
לא ימנא הריב סהוא מסבבו גס אפס' סמדון הוא תואר אל' סאים סמריב ולפיכך אומר עליו יסתוק כי על הר
הריב הוא אומר יחדל הריב אז כיוצא בו סמכס' כיון לומר כי כסלא ימנא הנרגן סהוא מעורר סמדניס האדם
סדרכו להריב יסתוק ולא יריב כי הנסרה ססבה אסר בעבורה יריב' ואפס' סזה סמאמר דומה למה סאומר מ
מחזיק באוני כלב סמדבר' בבואור' בעניני' ססודו' אנו מי סמעורר אדם בלתי סגון עליהס ולפיכך אמר באפס ע
עניס תכבה אש כל' בעת' סתחדל מלדבר' בבואור' בעניני' ססודו' אתה תכבה סמחלוקו' והטענות ובאין נרגן
כלומר בעת' סלא תהי' נרגן לגל' מסתרי' סתורה וסכמת' לאלהיס' אנו לעורריס' עליה' יסתוק סמדון ואס' סה
סמחלוקת' פחם אומר כי כמון סספס' והוא סגחלת' סכבה והוא מוכן להעטות ממנו גחלת' דולקות' וכמו
ססעניס סס מוכניס להעטות מהס אס כן סאים סהוא מוזמן לחריחר ריב כלומר לעורר ולסבב הריב

דברי' אומר כי דברי' הנרגן והוא סרכיל סס סמתלהמיס נרגן הוא סס נגור מן ותרנגו' באסליכס' וסכרנני'
הס סרכיליס סמסכסכין בן בני' אדם סמתלהמיס עניין סמלה סחלקיס סנעלמיס
והוא דומה ללסון ערב סאומ' להמת' מענין בלעת' וכאילו' אמ' דברי' נרגן סס בקלות' וסחבלעה' וה'
ירדו חדרו בטן ר' והס מגיעי' סתכלי' מן הרע' וסחחק' אנו יהי' סמתלהמי' ספך מן הנלס' פעס' כלומ' סס מראי'
ס' סלמנו סאנסי' סכאמרי' עליה' אונת' הדברי' נכמז' סאיכ' מכנ' סקל' ריק מכנ' יורדו חדרו בן כסף אמ' כי וט

וַעֲתִירוּת נִשְׁקִיאוֹת שְׁאֵנָה: נִגְשׂ שְׂבִיעָה תָּבוֹס נִבְתֹּ
וּנְבָשׂ רְעֵבָה כֹּל בֹּר בְּחֹק: כְּצִפּוֹד נִוֹדְדָת מִן קֶנֶז
בֶּן אִישׁ נִוֹדֵד בְּמִקְוָמוֹ: שְׂמֵן וְקִטְרֵת יִשְׂכַח לְבָבוֹ

והמתקנים והמעטות פים בינו וצין כחות הנכס וזה
הפסוק יט לו דבקות עם הפסוק מלכני ועכינו לא די
שהיא טובה שתוכחת המגולה אלא אפי' הפנע' שהם
יותר מתוכחת בפה הם כאלמנים כלומ הוית' שהם נ
מאזב' כאלמות נכס אומ' כי האים בזמן

שהוא טבע ומלא תאוותו מן המאכל והמשתה הוא יבזו אל הנכסת כלומ ואפי' הנכס והוא המתוק מכל דבר לא
יעברו וולתו אבל האים הרעב בעבור רעבינו אפי' הו' בר המר שמדרכו טלח יאכל יהיה בעיניו מתוק ומלת ת
תב'ם הוא מגורת ועל הרי אבוכנו ואבום עמיס בלמי רל ידרוך על הנכסת ולא יחטבנו לכלו' ורמוז בזה כי הנ
הכנס הטביעה מתאוות העולם וכל אשר ישאלו עיניה לא אכל מהם והיא תבזו אל החכמה הנמטלת אל הכו
הנכסת כי לא תמצא החכמה עם קנייני העולם אהכס הנכס הרעבה מקנייני העולם רל פנעדנו ממה קנייני
העולם לא שתיהם רעבה וכוספת אליהם היא תמצא הדברים שהם מרים בעיניו הכנס הטבעה והם קנייני ה
העולם למתוק לכנסה ולמריפה לעצמה ואיפשר שקרא נכס טבעה נכס האדם בעת שתיהם טבעה מהחכמה
והענין שהסיגה ממה קניין גדול ואומ' כי הכנס בעת שהסיגה ממה טיעור גדול עד שתיהם בעבור זה ראו
ראויה להקרא נכס טבעה היא תבזו למחמדי העולם והוא הטר קרא הוית' בטס כנסת עבר עריצות על האר'
ואומ' כי נכס החכמה היא תבזו אל הקניינים הזמניים בודע' כי הם טובות מתדמות ודבר בלתי קיים והם הוץ
ממצמותם וידבק בחכמה ובסודותיה משר יהו' נח לבדה ואין לזרים אתה אהכס הנכס הרעבה והיא מדבקה
באחת קנייני העולם הזה תכלה והיא ראויה שתקרא רעבה מכני טלח הסבע לעולם כי לא תחנן בחכמה
המתוקה מדבס אלא הדברים שהם מרים על דרך האמת והם התאוות הגופניות והמדות המגונות וישפיתיו
נל דבר כזה הם מתוקות וכחמדות בעיניה ובהם תדבק ככסוד' אומ' בכנסת הזה טאין ראוי לבטוח
על העולם ואם יראה האדם עצמו על תקונה טובה משה חזק קיים הן מגכו הן ממנו הן מצני ידע כי ה
הוא מוכן אל הנטיעה כי העולם הזה אין קיום בו לדבר מהדברים גוונותיו ורעותיו הם טובות ורעו' מדומו'
כאשר יחכו כן יסעו והוא אמרו כצפוד נודדת מקנה וגו' ובל להעיר האדם פייכין לו כלי הנטיעה ויכין לו מן
הנדיה מה פיסטיק לו בדרך הרחוקה ויחסוב אכח יכין חכיותו בעת פיסע מן העולם הזה ומה הם המעשים ה'
אשר ילווהו יא' כמו טהצפוד פהוא נודד מן הקן טלו בפעם הראשונה שיתחיל לעוף או סיגורם מן הקן טלג
וילך נודד אכה ולא ידע אכה וילך ולבו מטורף כן הוא האים סנודד מעיר מולדתו שיאבדו עשתנותיו ו
ואם יקרה זה לאים בהיותו נודד ממקומו אל מקום אחר קרוב עם היותו מונח אכמיס בדמותו כגלמו ידע טג
טבעס ועניינכס איך יהיה עניין האים בחטבו אל הכוף והוא העת אשר יסע מן העולם ילך ולא ידע אכה ולח
ידע מי ימצא ומי יסגור בעדו יודע מה טקדמו לו מן העונות וחובות ה' בדורות נכסו והוא איכנו סוגג כי הת
התירה ביד כל כביא וכל חוזה וידע כי אם יקצר בחובת האל ית' עליו כפי היכולת יענם מה גדלה חטמת מי
טלח יתעורר על זה ואחר טהזכיר טובה תוכחת מגלה מאהבה חסותרת נחאמיכס פנעי אהב' אה' כי עריצית
גדול הוא לאים כטיהיה לו מוכיח חופץ חותו הטוב לו בכל לבו ובבל ככסו והוא סהמך אל זה טמן וקטרית יס
יסמח לב ומתק רשעו מעצת נכס ואחר שהדבר כן אם יתיין לך רעיס כאלמנים אל תעוצס והוא אמרו דעך ור'
וידע אביך אל תעוזב נבית אחיך אל תבוא ביום אידיך אלא שתקבל ענה גם מככניך והוא אמרו טוב טכץ קר'
קרוב מאח רחוק ולכן חכס בני וטמח לב כדי טאחכל להטיב חרפי דבר לטעבר בעבור סכלות' כי אתה מעט
חכס כי אם תהיה חכס תועילך חכמתך כי האים טהוא חכס בעבור היותו ערוס ראה רעה ונסתר אמנס הכת
סתפאי עברו דרך מוכוץ ונענסו ובסבת פתייתס עופיס ערבות לזר ומחבקים חק פכרוה ולכן לקח בגדו כי
ערב זר וגו' ואיכסר שקרא זה יצר התאוה וקרא ככריה הנכס המתאוה והעניין סנתפתה אחר יצרנו וסמך אל
זה מדרך רעהו בקול גדול בצקרי הטבס וגו' וקרא רעהו הכס הסכלי ואומ' כמו פים לגנות מי סערב לזר כן יס
לגנות מי סייעור סכלו במוסכלות בימי הצחרות והוא סככס בצקר הסכס קללה תחסב לו בעבר פיקח אז בר
ברמיננו דעות נכסדו' טמן אומ' כי הטמן הטוב ופן הקטר' סיעסס מן העצ' המטובה' הבאי מלך הנודד
שמיחדי לקטר בהס הבתיס ולזכך אוריס יסמחו הלב כי הלב יסמת וכחותיו יתפטטו אל סרית הטוב'

ישגא דכיו ופח חלק יעשה מוחה: אל תתהלל
ביום מחר כי לא תדע מה ילך יום: יהלך זר ו
ולא פיך נכרי ואל שפתיך: כבד אבן ונטל החו
זחול וכעס אויל כבד משניהם: אכזריות חמח
ושקף אף ומי יעמוד לפני קנאה: טובה תבחת
בגולה מאהבה מסתרת: נאמנים פצעו אוהב ונ

כמו שאינו טוב בעבור שיהלך אחר במה שאין צד
וכן אל תתהלל אתה ביום מחר כי לא תדע מה ילך
יום ותעשה שיהלך זר על האמת ולא יהלך פיך וי
ויהלך ככרי ולא יהלך שפתיך כי אם תתהלל אתה
וקנאו בך האוילים אחר כבוד ים לאבן ונטל לחול ו
וכעס אויל כבד משניהם יום לו אכזריו חומה ונטף
אף ומי יעמוד לפני קנאה סיק' בך האויב כסתתהל'
ולכן מי שמהלך במה שאין בך הוא סונאך כמו ש
טאומ' לטון סקר ישכ' דכיו והוא טוב מאותו שמהלל'
במה שאין בך מי סינכיא אותך כי טוב תוכח מגלה מאהבה מסותרת ולא די שהתוכח' היא טובה אלא סכאמכ'
הם פנעי האוהב סיעסה בחבירו דרך תוכחת-ונסיקות הסונא הם נעטרות אלא סכפס סביעה מתאנות העולם
תבון נוספת התוכחה וכפס רעבה ונמאה אל החכמה כל מיריות פנעי אוהב יהסוב למתוק. בידעו כי כל אי'
מוכז אל המיתה ומי שהרניח החכמה הצליח והוא חומרו בכפור נודדת מקנה כן איט נודד ממקומו אל
חומ' אין ראוי לך שתתהלל ותאמ' מחר אעשה כך וכך כי לא תדע מה טיוליד היום והוא הזמן מן המקרים וי
יכול להיות סיתחדם מקרה ימנעך מעשות מה סזימכת לעשות ואמ' מה ילך יום על דרך הרחבת הלסו' באלו
הימים הרני ויולידו המקרים יהלך אמ' אל תתהלל אתה על טוב עשית' או על מעלה קנית' אותה רק
הנח שיהלך הזרים ולא יהלך פיך וכך טוב שיהלך אים ככרי במה סידאה בך מן החכמה ולא יהלכו שפתי'
או יאמ' אתה האים המתהלל בפיך מה לך להתהלל בדבריך וסוף שיהלך אחרים ואין בריך שתתהלל אתה ב
בדבריך או יאמ' יהלך זר כלומ' עשה מעשים וקנה מעלות סבעבורי שיהלך האנסי' שלא תהיה מכת האנסי'
טלא יהללוג אחרים בעבור כי אינך ראוים אל המהללה ומתוך כך יהללו הם עצמם כי אין מי שיהלל
וכן עס' שיהללך הנכרים ולא יהללך שפתיך כבד חומ' כובד ים לאבן ונטל ים לחול כלומ' סבל ומס'
והכעס סים לככיל בעת סיכעס הוא יותר כבד מסני העכניכיס הנזכרים אכזריות אמ' כי אכזריו'
גדול ים בענין החמה ועס כל זה יוכל האדם לכבוד בעדה ולעמוד בכניס ואס לא נוכ' וכך וס' אף כלומר
מיעוט האף כמו בטנף קנף הסתירתי פני אמכס הקנאה מי יעמוד לכניה הנודיע כי הקנא' הוא הדבר הרע על
הכל על דרך סאמ' ורקב עצמות קנאה או יהיה זה הספסוק דבק לססו' סלפניו ומי זה סיוכל לעמוד בפני קנאה
סמקנא האויל אל ההולכיס בדרך החכמה טובה חומ' יותר טובה היא התוכחת סינכיא האדם את חבירו
בגלוי ויותר מועילה לו מן האהבה סיאהב אותנו חכמה פסעיו ומסתרס כי עס התוכח' טוכיאהו וביאהו לחנו
עד ועס הסתירו פסעיו יגרוס לו סלא יסוב מהס. או יאמ' כי התוכחת סינכיא האדם ביה את חבירו ואסי' בגלוי
היא טובה ומועילה בעבור שהיא באה מאהבה מסותרת כי לגוי האהבה שהיא כרסמ' במחו לא הוכיחו או יאמר
טובה היא התוכחת המגלה בזמן שהיא באה מאהבה שהיא צפונה לו בלב' כלומ' סתיה סבתה אהבה מסותר'
לא סיתכנין לביטון כי אז היא תוכחת רעה כאמניס אמ' כסיהיה אים אחד אוהב לחבירו עד סיהיה
בחזקת אוהבו אפי' אס יזמן סיפנעהו כל סכז סיגרנס לו היוק קטן הוא בעבור אהבתו אותנו
יחשוב הפנעיס ההס ואעפ' טיהיו פנעיו רביס ולא יחשוב כי בסכאתו אותנו פנעהו ובהפך זה חומ' ונעטרות נס
כסיקות סוכא כלומר אס יהיה אים סוכא לרעהו ויסק אותנו סדרך הנסיקות הוא להראות האהבה הנטוע בלב
יחשבס האים ההנ' כסיקות נעטרופ כלומ' דבר יקר והס ללא תועלת או יאמ' כי האוהב יהיו הפנעיס סיפנע
בחבירו כדי להוכיחו פנעיו גדולי וכאמני' על דרך מכות גדולו וכאמנו' וגו' סעכנינו גדוליס וקוימו' נדל' מי סלא
יאהב רעהו ככפסו יוכח אותו תוכחה קלה אמכס האוהב פנעיו הס גדוליס וכאמני' ואמ' ונעטרות כסיקו' סוכ'
דל כי הסוכא את חבירו לא יוכיחו אלא ינסקנו כסיקות נעטרות דל רבות ואיכטר סקר החלק הסכלי מכחו
הנפס אוהב וקרא ינר לב האדם סוכא ואומ' כי החלק הסכלי יוכיח בחות הגוף ויסירס וינער' בראותו
סימנעו פעולותיו בדיעת המוסכלות בסבת תאותס כי בראותו כחות הנכס כנטות לקנה האחד הוא רע הוא
יעה אותס אל הקנה האחר וזה מה סככה בפנעיס גדולי אמכס הסוכא והוא המלך זקן וכסי' רבי' הס הנסיקו'

ואומ' כי מי סיעוריהו סכלו לחקור במוסכלות צימי
הבחרות בעוד שהכחות הגשניות חזקות והוא סכנה
בבקר הטכס הוא דבר בלתי ראוי כי יקח דמיונו די
דיעות נפסדות לחולטת סכלו וצוקף תאוותיו ואחר
טהזכיר גנות הרשעים והאילים זכר גנות הנסים ה
הסכלות והומ' דלף טורד וגו' דלף חמ' כי

בקול גדול בבקר השכם קללה תחשב לו: דלף
טורד ביום סגריר ואשת מדינים נשתיה: צפנ' יח
צפן רוח ושמן ימנו יקרא: ברזל בברזל יחד ואי
ואיש יחד פני רעהו: ניצר תאנה יאכל פריה

הדלף הטורד ביום סגריר ואשת מדינים סניס בעניין אחד ודלף הטורד יקרא הדלף בעת סלא יכול ב
במקום אחד מיוחד אלא אחת הנה ואחת הנה או יקרא טורד בעבור טיטוריד האדם בנפילתו עליו ואמר ביום
סגריר דל בעת סירד מטר סוקף סכל אדם כסגר בביתו וזה הדלף בעבור סהוא נפסל אחת הנה ואחת הנה לא
יוכל האדם לכונן עמידתו במקום מכונן וחונה לביתו לא יוכל ללך בעבור סהוא יום סגריר וכך יקרה אל ה
האדם בבית סתיה לו אסת מדינים כי הוא לא יוכל לכוון בביתו מפי מדיני אסתו וסאר הנסים יום צ"ס מן
הסכנה והעונם מה סאיז ספה יכולה לדבר או יאמ' כי כמו שהדלף טורד האדם מהסביותו כן האסה סהיא
אסת מדינים טורדת האדם מכל מחסבותיו צפניו אמ' מי סרונה להנפיה ולהספירה כאלו הוא רו
דונה לכפון הרוח ולהספירו סלא יוכל להספירו והענין כי מי סרונה לכפון ולכובה האסה ס' א' תעט' כבלה
דומה במעטו לאיס סירנה לאסוף הרוח בחפניו לפי סאינה מוכנת להסתר אל הצפון לדמיון הסמן הטוב ס
סקוריא ומכריו על עכמו הע' סהוא תחת היד או בצוק הכלי והוא אמרו וסמן ימינו יקרא כלומ' אינה אוחזת
במדת הנכיעות רק מכרזת בעצמה על מעטיה לדמיון האיש סמולקי הסמן הטוב בימינו וריחו כודף והולך ר
דיל וקורא ומכריו על עכמו וימ' וסמן ימינו יקרא סהניסוף אחר האסה הוא יוכה ויפצע עד סימינו יקרא
סמן סמן לרכך מכתו ולפי זה הפי' היה לו לומ' תקרא לסון נקבה או יאמ' הוא לדמיון הדלף הטורד סהוא לא
יכול במקום מיוחד רק יטוריד מקומותיו אחת הנה ואחת הנה וכך עניין האסה הזונה לא תעמו בירכתי הבית
רק בחוף פעס בחוף פעס ברחובות וגו' ואחר סהזכיר גנות הסכילים וסמן על קבלת המוסר והתוכחת אמ' לא
יקל בציניך עניין המוסר והתוכחת כי כמו סהברזל האחר יחד פני סבירו כן לא יתוקן ענות האיש כי אס
בתוכחת סיוכיהו איס אחר וכמו סנוכר הצאינה יאכל פריה כן האיס סמומר מנות אדניו המוכיחו יבא לדי
כבוד ברזל מלת יחד סוכלת בפירוסיס אס טיהיה ענינו מן יולכו סניס יחדיו ואס סיהיה סרסו ח
אדה ובא על מסקל ותחו בנין עיכ כו סמאל בעסותו ולא אחז מן חזה וכך יחד סראסו לפי סהוא בארסח ולא
אמרנו סהוא מן אדר כאסר יחסבו רביס מלסון יחדו זאבי ערב תחתיו חדודי חרט לפי סאס יהיה יחד מ
מן אדר היה חומ' ברזל ברזל יהוד על מסקל יסוב תינג' לי בסנה את אטר תרון אף יחוס ויאמר האת' אמנס
אח היה ס'סו אדה לפי אחר מהפירוסיס הוא בעניין אדר ויהיה סהא מומרת מאחר סכפליס באסר סיהיה סה
סנה תמורת ג' סג' ויהיה עניין הספון כן כמו סברזל בעת סתחדדו על ברזל אחר יחדו ויסנן כל אחר מהס
דעהו כן העניין בהנסיס סהאחר יבין ויזכס בעצת רעהו כי יותר יבין האדם בהיות לו חביר סיתעסק עמו ב
בקניין החמה משיעמוד האדם לבדו ויסקוד עליה וכך יהיה הפי' גס כן אס יהיה יחד מעניין יחדיו כלומר כ
כאיתחבר חבירו עס חבירו יתחדדו יחדיו זה ביה יהיה בזה תקובס' וכך בהתחבר איס עס רעהו יעמדו יחדיו
או יהיה סירסו בעניין אף כבת בעצת עסויה כלומ' לא תוכל לעסות מן חבירו סעולה מתקנת אלא עס כ' י'
ס' ברזל וכך האדם לא יסכיל כי אס זה מזה והעניין אחר כונר' חומ' כי דרך העולם הוא סהאי'
סגוז טורח בעבודת האדמה ובאסר סתאינה הנטה פגיה הוא סומר אותה מכל דבר סזיק לה הוא לבסו יאכל
אזיה ולא ספסיד הטורח והעמל ססכל בה וכך העניין במי סארת בסמירת אדניו ויעמול בי הוא יכובד דל
סגינע בסכרו סהאדון יכבדו בעבור מה ססכל מן הטורח בעבירו ואיכסר סכיון לומ' סני עניינים האלה
להעיר על דבר אחר יותר ככבד ואומ' אכנו רואיס סמי סיסתדל בדבר מן הדברים לא סהסיד ססתדלותו כי א
אכנו רואיס סמוכר תאינה יאכל פריה וכך אכנו רואיס סמומר אדניו יכובד ומהס כלמוד ואס לא כוכר כי מי סי
סיטוח בעבודת אלדי האלדים ואדני האדניס ססכרו אצו ופעולתו לפניו ואיפסר סקרא אדניו ססכל סמ
סמכונן ממנו סיהיה אדון כעניין סכ' ואל א'סך תסוקתך והיא ימסול כך

ומתק רעהו מעצת נפש רעך ורעה אביך אל
תעוב וביית אחיך אל תגזא ביום אידך טוב שבן
קרוב מאח רחוק חכם בני ושמוח לבי ואשיבה
חרפי דבר ערום ראיה רעה ונסתר פתאים עברו
געגשו קח בגדו כי ערב זר ובעד נבריה חבלוהו
מברך רעהו

גם אפסד סכונן במלת סמן אל האור הנאחז הכתי
בפתיחה הכתובה בסמן שאורה זך ואחרי מתוקן וט
טוב לענינים יום סמן אכילת מסמכים ומתק רעא
מעצת ככס רל בעבור מה שהגיע לו מן הטובה בע
בעבור העצה הטוב
סיתן לו בכל עניניו אמ ריעך וריע אביך אל תעזו
רעך אמ סיתן ראוי לאדם לעזוב ריעך הקדומי
אשר גדלו עמו וכן ריע אביך והענין טלח יפרד מ

מאחבתם וירדום סלומם וטובתם כל הימים וכתן כבה בזה ואח בית אחיך כלומ אש תעשה סלח תפרד מאחב
מאחבת ריעך וקרובך וגואלך וסלח תפדד גב מאחבת ריע אביך צבוא חילך יום איד כלו בחול עליך צרות
מצרות הזמן לא תבטורך לריון לעזרה לבית אחיך ויודעך וריע אביך יהיו לך במקום אב ואש ככונים לעזרת
טוב סכן קרוב מאח רחוק רל יותר טובה תגיע אליך מן הסכן טיהיה קרוב אליך ממה שיגיע לך מן האח בע
צבת טיהיה רחוק ממך ולפיכך יהיו לך רעים ולא תסמוך על הקרובים בלבד או יהיה אומרו וביית אחיך בלב
אל תבוא ביום אידך כלומ לא יסכיך לך לעזרתך אחיך לבדס רח יהיו מן המרעי טיוטיעוך בעת צרתך טוב
סכן קרוב מאח רחוק כלומ על כן יעצתך להסתדל בקניית הרעים כי לבעמי רחוק ממך אחיך ואש לא יהיו
לך רעים לא ילכו עכביכך אל הסלימו ויותר טובה תגיע לך מן הסכן טהוא קרוב חילך ממה שיגיע לך מן ה
האח טיעמוד רחוק ממך ועל דרך כסתור כאמ סריעך וריע אביך קרא הטפס הסכלי אשר הוא דבוק בין ה
ית וכן הסלימו נעת צר הוא זמן טכריך לקיוום החומר יום איד סלח הוא צריך טיעזור כאח ועל אותה הזמן א
אמר וביית אחיך רב בו סלח יכנס סכ צדריך טיעזוב ריעו כי בכל עת צריך טיטי מחטבתו צריע סהוא הטוכן
אכלו והיא הסכיכ סאמר זל סהוא למעלה מראטותיו כי הוא הקרוב לו באמת והאח הוא הרחוק צבייכה אכל
הטכיכ ועל זה אמר טוב סכן קרוב מאח רחוק והוא המכוון באומרו ויש אוחב דבק מאח ואכסר גב סעל זה
העניין אמר בכל עת אוחב הדיע ואח לכדה יונלך חכס צימי מצביין הקל על מטקל בלח רכב ולכן נקו
נקוד החית צחטיף פתח ואומר קנה חכמה אתה בני ומתוך כך לבי יטמח בעבור חכמתך וגם אכל להסיב ד
דברי אל המחריפי אותי עבדתי היותך עתה סכל מן החכמ תעסה לי סכי תועלנו לבד ממה סתועיל בזה לנפטיך
האחד טיסמח לבי בעבור קנותך החכמה והסני טאכמי להצא כאמר חרפוכי עד כה בעבור סכלותך יהיה לי
פתחון פה להסיבס כי אינך כאמר ססבון רח את חכס ערוס אמר כי האד סהוא בעל מרמה

וערמה הוא בראותו דבר טיהיה סכק ומסחד סן תחול עליו הרע בסבתו הוא יתרחק מן הדבר סהוא ולא יעס
יעסכה וכן יסמוד לעשות כל דבר רע ומחכס בדבר רע ומתוך כך לא יענס ואש לא כזכר אמנס הפתאי
ראו רע ולא חטסו ועברו ומתק כך נענסו ואכסר סקרא ערוס במקום הזה המבין בחכמת מטכטי הכוכבים
גזרת חול רע על מקו מהמקומו הוא יסתר מהרע סהוא סלח יצואו וכאמ על דרך מטל סלח יראה סהמערב
תגור להיות גובר חוס באותו הזמן יכין לו מקום ומזון יועילוהו נגד החו סהוא ויסמרהו בכל יכולתו וכן אש ר
ראש הבור גזר על ססתת עיר או גליל וסיהי חרב פוסטת באותן המקומות הוא יציה מטס אל מקו אחר או
ירוך אל מגדל עוז והוא סס ה' אשר בו ירוץ צדיק וכסגב אמכ הפתאי והס אשר סכלו זה והס מכת האכטיס א
אמר לא תלכו בטחוכ בה ית סיסבב סכלת' הס עובדי לתומת ניד ה' חית' צס להומס ואכס' סקרא ערוס סהכ'
והזריו בהכלת ככסו ואמר כי הזריו והוא הפקח צבוא יום רעה יסתר צסתר עליין וצכל סדי יתלכון והו
והוא יצילהו מכח יקום ומדבר הנות אמנה הפתאים אשר לא ירוננו אל מגדל עוז סס ה' סס עובדי בקרב סכו
הצרות ומקבלי העונס והרעה קח אומר כי מי סיעסה ערבו לאים זר או סתפסיד ממוכו וכעסה חוב צ
בעבור אהבת כטי ככריות ראוי הוא סיצואו לביתו ואש לא ימצא דבר יפסיטוהו את בגדיו ויקחנס בעבור החוב
טעסה וכי חבליהו יקח מסכונו ואכסר סקרא זר סמלך זקן וכפול וקרא סכסם סמאה ככרי לבי סהס זריס ו
וככריו מעכמות האדס ואומר כי סכמסך אחרים ראוי סיסוללנו ממנו כל הטובות מצריך אומ כי מי סיב
סיבריך רעהו או סיסללוהו בקול גדול בצקר סכסס קללה תחסב לו מכני סהרנאי והסומעי יביאו לספר צס
בסבחו ואכסר סקרא רעהו סכס סכלי

וא ה

ואיש לפי מהללו אם תביתוש את האויל במכת
 במכתש בתוך הריפות בעלי לא תסור מעליו או
 אולתו ידע תדע פני צאנך שית לבך לעדרים :
 כי לא לעולם חסן ואם נזר לדור ודור גלה חצ
 חציר ונראה דשא ונאספו עשבות הרים : כבשי
 כבשים ללבושך ומחיר שדה עתודים : ודי חלב
 עינים ללחמך ללחם ביתך וחיים לגערותך : נ
 נסו ואין רדף רשע

ואם תראה סלל יהלל תדע סלל הגיע אל הסלימות
 סראוי סיהלל בעבורו יאן יאמר חים לפי מהללו כ
 כלו נחאים תכל לבחון סכלו לפי מה סתראה ממנו
 סהוא יהלל את עמנו סאם תראה סהוא יהלל עמנו
 תדע סהוא חסר ולא
 הגיע אל הסלימו ומכני סהסיג מעלות ה' ית ומעלת
 מלאכיו עוסי רכונו והבחיין קטנות ערכו במחיאות
 לא יתהלל בדבר מן סחכמה כי כפליים לתוסייה וגם
 לא יתהלל במעשיו כי ידע חסד אלדי על ברואיו ומ
 ומתוך זה תבחין בין הסלס ובין סבלתי סלס כפי מ
 מה סתראה סיתהלל וזה מבואר אס המכתס הו
 הוא טס כצט והוא סכונסין בו הבר' חולתנו סדספות

הוא חקטה סכחבות ונקראת כן לפי סהיא ככתס ונמרת מן עמודי סמיס ירופסו בעלי סרטו סלה והוא י
 יד הנכתס ובלסו רזל הוא בוכנא ונקרא עלי בעבור סמכין בו מעל ואומר אס תכתות סהיא סהוא אנול תוך
 סמכתס בצק סהטי סככתסות עס סע' וסעניין סתרבה לייסו ולסוכיחו לא תסור מעליו אולתו ולא בא זה
 סספוק לומר סיס לסתייחם מן סתוכחצ כי לא יעילו סמוסד וספוכתס רק אומר כי לפעמי ימנא חיס סהגיע
 מסכלתו סאס תנסיף לייסרו ולסוכיחו לא תסור מעליו אולתו וספסר סקרא סמלך זקן וסכסיל וסומ' כי
 טבע סמחיאות כן יחייב ידע אומר ראו לך סצדע פני סאנך אס יס לך סאן וספית לבך לעדרי וסס ע
 עדרי סכאן וסבקר ודומיין וסעניין סתפסוד אסע בעצמך סאנך ועדריך וסוא סדין לכל מה סיהיה לך מקכיני
 סגול ולא תתלה כל בטחונך ביד אחרי רק אסע בעצמך תפסוד אותס כדי סלא יוכל סמסדלי בענייך וגם
 סאסע תראה בענייך וסחמול עליה וסצטדל בכל סנריך אליו יוצר גזולתך וכצן ססבה ביה וסא זה סאני מ
 מיינך לדעת אסע בעצמך ענייך ולסוקרס ולסית לבך לכל אודותיה סוא כי לא לעול' חוסן כלומ' סזמכיס
 מו צני' וסזמכ' סהס כנכרי למנא קכיני סגולס לא יעמדו קיימיס אל סהיס רק יכול להיות סיסתנה מתכונה
 לתכונה לא ידרכו ענייך על דרך סהלחה ומכני זה אס ויהיה לך מן סהון מה סיס זיק לא יכאיב אותך כל כ
 כן סס כנצ' זמן סאס היס יס לך עבדי ומסרתיס לכקוד ענייך ואיך צריך לססתדל עליהס יכו
 יגל לסני סהיס או מחר בססצנצ' זמן לא יהיו לך מוסיטיס ותצטרך לעסות סדברי
 בעצמך ולכן טוב ססבעת סהלחתך תפסוד אסע ענייך בעצמך סאס יבוא זמן סצצטרך לעסותס אסע
 לא יבד ע'יך וסאומרו גלה חציר וסראה דסא רל סקכיניס סזמכיס איגס ככני' רק סס כחני' גגית בבקר י
 יצין וס'יך לערב ימולל ויבס כלומר עניין קכיני סגולס סוא כמו סחניר וכמו ססחניר סוא מתגלה ומתרא'
 עד קן ידע וססוף גידולו ייבא והוא אומרו וסאססו עסבות הדיס כן הוא סעניין כקכיניס סקונה סאדס עס
 עמל וסוד' בגולס סזה כי הני' יסגס ול'חרר איגס יאן יאמר ידוע תדע פני סאנך סית לבך לעדריס וכן רא
 דמוי לסצצונן סחניר ועל עשב סדה לססוף מסס בעד סבהמות וכן ככמיס ללביטיך לגנורך מלבוסך וסכר
 ססדות וסענודיס כלומ' לסתכס על סענודי סנריכיס לסטאיר מהס רע ועל סרסנייס לסמכר או לס
 לסחנ' אותס לבריך סכילה וכן די חלב עוסי ללחמך כלו ויספיק ויהיה די חלב עוסי בעבור סאכלך ולמאכל
 בני ביתך ולגנורך קיי סענודך וסס ספסונך ורינו סאילו סמאמריס סראוי לסדס לפסוד מדותיו ססר סס רכ
 רכניית בניני ס' וס' ויטי על לבו לסרוע חובצ' ס' עליו וירא ויחסוב אס הכין סדה מה סיס זיק לו לגנורך
 סכסי' סגדולה ססר סוא מעוצד אליה וסוף דבר יחסוב ביה סכונן ממנו סיעססו בהיותו בעולס סמע
 סמעס' כי לא לעול' חוסן כלו לא תיסו' סתחיס לעולס רק צריך את' לסעלו ב' בבך כי כל ימינו ע'י חרץ ולכן
 איך לסתעכל יסמעס' סזוב אס גוית' עליו בסותך בעולס סמעס' כי בעולס סגמול' תקבל כפימעס'ק
 כסו א' כי היסע' סס ב' אד בעצ' רטב' כי סס ידעי' מה סזעלנו מן סהון רעוכ' סראוי לחול עליה בעבור
 יסע' ולכן ססר סוא ימינו ול'פעמי' סס כסיס בראות' אכסי' יבאן לכגד' וסאכסי' סהס סולכ' לפי תומ' וסרעני'
 יחסבו כי בענור' יבאן וסס כסיס לרוב ססר' וזן מי סידר' וסיה' סראוי סיאמ' כסו ואין רדף רשעיס

כ

משלי

וְשָׁמַר אֲדָנָיו יִבְבֹּד : בַּמַּיִם הַחַנּוּטִים לִפְנֵימֵי כֵן לֵב הָאָדָם לְאָדָם : שְׁאוּל וְאַבְדֹּן לֹא תִשָּׁבַעְנָה וְעֵינֵי הָאָדָם לֹא תִשָּׁבַעְנָה : מִצָּרָף לְכֶסֶף וְכוּר לְזָהָב

ואומ' כי מי ססומר אונתו מן הדברים המטרידים א
אונתו לעשות פעולתו הוא יגיע לבחוק אל ההצלחה ה
האמיתית ויתכבד הכבוד המתכבדות בו נכפנות הנד
הנדויקים בעולם הנסמות בעת טיהיו הנדויקים יוט
ינסבים ועטרותיהם בראשיהם ואחר טהזכיר כי טו

טומר חנות רבו יכובד אמ' כמו טהמים יודסו פנים בכני המביט בהם כן לב האדם המסכיל יודע לב נבון ו
ומסכיל באדם אחר אמנס ים מונעים רבים והם עיני התאונ' ט'א' תסבענה לעולם והוא אמרו טאול ואבדו'
לא תסבענה ועיני האדם לא תסבענה כמים אמ' כי כמו המעטה טיעסו המים טהפנים טאתה
מראה אליהם יראו הם לך אונתם הפנים בעצמם מפני טסבעס הוא התהסך הנורה הנחקקת במים ותראה או
אונתה בעצמה כן העניין באנשים טהלב טיהיה לך על חיס מן האנשים יהיה לו עליך דומה למאמר ד"ל מה
דלכלך על ריחמך בלביה עלך ועל דרך נס'ר כמים הפנים לפנים הוא הודעת טלמה המלך ע'ה טכמו היות
המים ספיריים ומקבלים הנורות והמרמות כן קיבול רוחני בלב האדם ד"ל הטכל בקיבול מתואר וזה כי סכני'
והנורות הנחקקות בהם הם אונות ורממים לפנים האמתיים באדם הנחקק בטכל טהוא אונת ורנסט לאדם ה
האמת' ביאור אחר הוא הודעת טלמה המלך ע'ה כי המים להיותם ספיריים ומקבלים הנורות קביל רוחני כן
לב האדם ד"ל בטח הנפסיי בקבלת המתוארת בהיות הפנים דבקים לפנים בחלק אחד מהמים וקבלת פנים ח
אחר או קבלת צורה אחרת בחלק אחד עצמו כמו סיטיג בקלות העניין ועל כן ידבק האדם הרמוז אליו בגח
הנפסיי וקבלת הכח הנפש המתואר פרטי אחד חינה מונעת קבלת פרטי אחר כמו טהתבאר במקומו . ביאור
אחר על טהמ' המתואר הוא הודעת היות המים ספיריים ומקבלים הנורות קבלה רוחנית בלב האדם ד"ל בטח
הסגלי בקבול המתואר וזה כי כל צורה נגל מראה הנחקק במים מתאחד למראה אחר הנחקק בהם וטבים נג
צורה אחת ומראה אחד עצמו כן לפי קצת מן החמים האדם הרמוז אליו מתאחד לאדם אחר בטכל וטבים
צורה אחת פי' אחר הוא הודעת טלמה ע'ה היות המים בלב האדם להיות כני המים ומראים לכנים ומראים ה
החיכונים הנחקקים בהם באדם סכנימי לאדם החיכוני בטכל וזה כמו טמראה המים מתחיי' מהמראה החיכוני
ואין להם מראה אחר כן האדם סכנימי טהוא האדם המוטכל מתחדם ומתהנה מאדם סכני בטכל ואיכנו מ
מוטבע בי בלתי נקבה מחוץ באמת לדעת קצת מהקדמונים ביאור אחר הוא הודעת טלמה ע'ה היות המים הע
העליונים ולא המים התחתונים בתוארים . הקודמים טהם הפנים והנורות לכל הכנס ולכל הנורות העלולו'
ועכמותם בלב האדם ד"ל הסכל לאדם להיות עצמותו ופניו האמתיים טאול אמ' כי טהול והוא ה
הקביר והאברון והוא הכסד ההיות סני אלה העכניכים לא ישבעו לעולם וכך עיני האדם לא תסבענ' מקנייני
העולם והזכיר העינים בעבור טהם הרנאים והם מגידים הדבר אל הלב והלב חומר אונתם על דרך טאמ' וכל
אמר טאלו עיני לא תכלתי מהם ואחרי טהזכיר כי עיני האדם לא תסבענה אמ' חס תרצה לבחון הרכס חס
חכט הוא באמת כי כמו טים מצרף לבחון הזהב כן יוכל לבחון האדם חס הוא הכס והוא לראות חס יתהלל ה
הוא או חס יתהלל מכל האנשים בלל והוא אומ' מצרף לכסף וכור לזהב וכן חס תרצה לבחון חס הוא סכנ' ב
באמת תוכל להכיר אונתו בעניין זה טמדה אחת דבקה בו והוא חס תכתוס אונתו במכתס בתוך הריכות בעלי
לח תאור מעלינו אולתנו ווא' אחר זה ענתי היא טתהיה מכת החכמים טכנותנים לב על עכניכיהם והוא ידוע ת
תרע כני נאנך טית לבך לעדרים כי לח לעולם חוסן גלה חצור וכראה דסא אמנס הרפעים טאינה מטגיה'
בענייניהם חס בעינין רע ונסים לטעמ' ואין רודף אונתם אמנס הנדויק ככפיר יבטח או יאמר כי כמו טתוכ'
להכיר סכסיל במדה הנ' טאס תכתוס אונתו במכתס לח תסור מעלינו אולתנו כן תוכל להכיר הרסע במדה הז'
הזאת סה'א דבקה בו טהוא מיראתו מהרע טידע טעסה יעמוד לעולם בטחד נרעדה ננס לעולם ואין רודפנו
נטתרתה סתס יעמוד ברעדה ננס ואין רודף ים להאמין טהוא רטע . וכך תוכל להכיר הנדויק טהוא עומר
לבטח ולח יירח מפתח פתאוס והוא אמרו ונדויקס ככפיר יבטח מצרף אומ' כי מצרף היא כל: סג
יצרף סכף ויבחן חס הוא ככף סיגים או ככף נבחר ומקוס סגו יצרופ סכסף כקרא מצרף וכך ים כור טבו י
יבון האדם חס הוא אדם בגורתו האמת' או חס הוא בהמה בצורת איט' ומה הוא הדבר סבו יבחן האדם הוא
כני מהלכו תרת' חיד' יהללוהו האנטי' כי חס תראה טהאנטי' יספרו בסבחן ויהללו פעולותיו או תרע טהו טלס'

עוֹבְרֵי תוֹרָה יִהְיוּ רָשָׁע וְשֹׂמְרֵי תוֹרַת יִהְיוּ בָּרִים :
 אֲנִשֵּׁי רַע לֹא יִבְנוּ מִשְׁפָּט וּבִבְקִשֵׁי יְדוּד יִבְנוּ כֹל
 שׂוֹבֵר שׁ חוֹרֵךְ בְּחַבּוֹ מַעֲקֵשׁ דְּרָבִים וְהוּא עֲשִׂיר
 גּוֹצֵר תוֹרָה בֵּן מִבֵּין וְרַעֲהוּ זֵלִים יְכַלִּים אֲבִיו מִ
 בְּרַבָּה הוֹנוּ בְּגִשְׁךָ וּבְמִרְבֵּית לַחֲנוּן דְּרִים יִקְבְּצֵנוּ
 בְּסִיר אֲזוּנוּ מִשְׁמַע חוֹרָה גַם תְּפִלְתוֹ תוֹעֵבָה : כּוֹשׁ

ואפשר סכיון באומרו רשע ועוסק הכחו הסכליות ו
 ולא יתן להם לחם חוקם הוא לא ינלח במעשה וס
 ופעולותיו לא יבאזו אל הפלימות כמטור הסוף טל
 שלא ינח בסבתו לחם מן הארץ עובדי אמר
 כי האנשים טהם עובדי תורה עובדי התורה גורמת
 להם סהם יהללו הרסע ופעולותיו כח היו אנשי טוב
 טובים מקיימי דברי התורה ומנתייה ופעולותיה הם
 מואסים הרסע וקני בו ופעולותיו

אמנם האנשי טהם בהפך עובדי התורה והם האנשים שומרי התורה לא די
 סהם לא יהללו הרסע אלא סהם יתגרו עם עובדי התורה המהללים הרסע וכס' סיתגרו ברסע או יאמ'
 יתגרו עם כלו ברסע ובמהלליו וחספס סכיון לומ' עובדי תורה יה יהללו המל' הזקן וכסיל וימליכוהו
 והוכרי' אל מסעצתו

ובחמשי' אחריו אנשי אמר כי האנשי המוטבני על מעשה הרע לא יבינו מס
 ומשפט כלום לא ינחא בפעולותיה דבר הולך על הנדק ומשפט רק יתנהגו עם תאוצת אמנם מבין' ה' והם הם
 האנשים החטובים המבקשי' להדמות אל ח'יהם כפי היכולת יבינו כלמה שינטרך להם להבין חו' יאמר יט
 יסיון השתדלות' להטביל ידיעת כל חמנתי' חס יעורר ה' על זה חו' אומ' אנשי רע לא יבינו מספס כלו' הא'
 האנשי הרסעי' יסתלדו בעצמית הרע ולא יבינו כי על כל מעשה' האלדי' יביאם במשפט חס שלא יבינו הם
 המספט כלל ולא ידעוהו חס סידעוהו ויעלימו עיני' ה' ממנו כאילו לא יבינהו אמל' מבקשי' ה' הם יבינו כל
 הנריך וידעו על טוב ועל רע וטלס ה' גמולס ואחר' סהזכי' כי מבקשי' ה' יבינו כל ולכ' יתגרו ברסעי' ולא יהיו
 מוכת המהללי' הרסע הכוזב ויחוא רס בעיניו ועוסק דליס חומ' טוב רס הולך בתומו מהיות עקס
 דרכי' וחוא עשיר כזה הרס בעיניו מהוא עוסק דלי' כל זה גרס לו לעסו' דרכי' היותו רועה זולליס והוא במעשה
 הזה יכליס אביתו וירבה הוננו בנטך ותרבות כי לא יספיק לו המעט בהיותו רועה זוללי' ובהיותו מרב' הוננו בנס'
 ומרבית יסכיס ה' יצ' סהמון ההוא ירסנו חיס סיהי' חונן דליס הסך מה סכיון הוא לעסוק הדליס ולהסיר ר'
 דיסו כמו סאמר גבר רס ועוסק דלי' טוב אומר כי יותר טוב הוא לאיס סיהי' רס ויהי הולך בדריך התמי
 התמימו' והטליות חסר כוון ממנו מהיותו עשיר ויהי עקס בפעולותיו וזה כי הרס בתמימות פעולותיו כקוח
 ממנו טיעסיר וגס חס לא יעסיר לא יחסר כל טוב כל ימי חיו כי מתוך היות כל פעולותיו רכיוות יתחברו ע'
 עמו האנשי' מנרף אל זה סתי' ברכתו בכל חסר יט לו חונס העסיר טהוח עקס דרכי' ירוסס בעבור ע'
 עקסותו כוזר חומ' כי הבן כטיהי' מבין הוא יסמור תורת' חלדיו ויסמור גכ' מה סיורו חכסי' סחמ' חס
 חמנס הבן כס' א' יהיה מבין הוא יתחבר ויהיה כמטך חחר חו' לליס ומתוך כך יכלי' אבותיו כלו' גורס סחבותי'
 יקבלו כלימ' בסבתו ואפשר סקרא רועה זולליס החדס הכמטך אחר תאות הגוף וקרא הסכל' אב' ואומר כי הוא
 החדס סהוא כמטך אחר תאות סגופכיות הוא יגרוס כלימה חל הסכל' סיעבדהו חל הגוף ותאותיו מרבה
 אומר כי האיס סהוא מרבה הוננו בקחתו כטך ותרבי' הסכיס זה הדבר ה' על ידו כדי סיבות זה הממון בידי חדס
 סיחון הדליס חו' יאמר מי סהוא מתכוון להרבות הוננו בנטך ותרבי' כדי לחון בו הדליס חו' יכבי' ה' יצ' על ידו
 סיקבן מן ההון טיעור רב ואפשר סזה הססוק יט לו דבקות עם הססוק טלכיו סאמר ורועה זולליס יכליס
 חבו' ואומר החכלמה סיכליס חבו' הוא בעבור זולתו לח יספיק ממנו חליו ומתוך כך יסתדל להרבות הוננו בב'
 בנטך ותרבות ולא יעיל בזה כי לחונן דליס יקבצנו והוא מסיר חזנו מטמוע תורס גס תפילתו תועבה והוא
 מסנה יסריס בדריך רע כס' היותו הוא יפול' חמנס התמימו' ינחלו טוב ובעבור סהזכי' למעלה טוב רס הו' כך בת'
 בתומו מעקס דרכי' והוא עשיר חו' יאמר גבר חכס בעיניו האיס העטי' כס' ארת' גבר רס ועוסק דלי' ודל' מבין
 העוסק ממנו סאמרתי עליו ודל' מבין יחקרנו כלו' היה יודע לחקן חותו סנריך החדס הטוב להסתי' בזמן ממ'
 ממסלת' הרסעי' העוסקיס הדלי' כי כמו סבעלונן נדיקיס רבה תפלת' כן בקוס רסעיס יחוסס חדס

משלי

וצדיקים ככפיר: יבטח בפשע ארץ רבים שריהו
ובאדם מבין יודע בן יאריך: גבר רש ועטק דלי
דלים מטר סהף ואין לחם:

וצדיקים ככפיר יבטח דל אך הצדיקים הם בהפך ה
הרשעים כי הם כמו הכפיר אשר יבטח כלום יעמוד
לבזח ולא ינוס ובז בחסרון מלת אשר או יאמ כל
אחד מהצדיקים הוא יבטח לדמיון הכפיר או יהיה
אמרנו כהו ואין דודף רטע בעניין זה בעת שתראה א

הנשים סיכסכו ואין מי שידפס תדין סכל אחד מהן הוא רטע ותדין מהיו צדיקי בעת סכל אחד מהם יבטח
ככפיר ירמו גס כן כפסוק זה כי הצדיקים הם עומדים לבטח ולא ירחו מזרית הזמן והם לא יזיקו עד שיפח
שיפחדו פן יזקו וגם בעת שמות יבטחו בה מהוא יגמלם טוב בעבור שיסמרו חקיו ותורתיו יכבדו ויחרי ה
זה הפסוק בא לומר כי זה העניין יהיה בעת שתלך הנהגת המרץ על אופן טוב והוא סיהיה המלך או המושל מ
מנהיג את העם ביושר ובדק אמנם לפעמים יהיו מנהיגי המרץ רבים ולא תלך הנהגת המרץ בדק ולא יע
יעמדו לבטח הצדיקים ולכן תאחזו רעה לחנפים וזה יאמר ה' ית' בעבור כפעמים שפסעו עם המרץ ועל כן
תגזור חמתו סיהיו שריה רבים שתלך עכיוני המרץ היות מרעה לרעה והוא אמרו בפסע ארץ רבים שריה א
חמס אס ימשול עליהם אדם מבין יודע בעניין זה יאריך ה' ית' מלות בפסע אומ' כי בעבור הפ
הטעם שפסעו אנשי המרץ סבב ה' ית' בעבור עונם סיהיו שריה רבים כדי שלא יבא ענינם אל תכלית טוב ו
זוה כי בעת סיהיו מנהיגי המרץ רבים ירעה האחד חלף מה שירעה האחר ולפעמים יסכימו זה על זה הנהגה
מן ההנהגת עד אשר בעבור זה תהיה השחתת העיר ואבדתה כי העסקים והמלאכות אשר לא ינחו האנשים
כל אחד ואחד על עסן אחד מהם לא יגיעו אל תכלית טוב כי יסכימו זה על זה ולפי כן תהיה התורה מטורר טס
סטיער וטוער טסירר חייב מיתה ובאדם יודע כן יאריך דל כי בעת שצויה הנהגת הע' על יד אדם אחד וב
ובתנאי סיהיו מבין יודע טידע להנהיגם הנהגה הראויה להם יאריך ה' מלות וס' לומר מפני מהוא יסיס ע
עיניו ולבו להנהיגם בטובה טבההגית ולכן ילך ענינם אל תכלית טוב ויהיה יאריך פועל עומד ואם הוא כו
פועל ינח אומ' מהאדם המבין והיודע יאריך לעם העיר ואיפס' כי בעבור היות הכח הסכלי אחד והוא הראוי
וזמכוון בהנהגת גוף האדם קראו אדם מבין יודע ובעבור היות כחות הנכס רבים קראם שריה רבים בלמ'
רבים שריה ואמ' כי בעבור כטע סיהיה באדם יסבב ה' ית' סימטלו הכחות הגופניות ותהיה הנהגת הגוף ופעו
ופעו ותיו על פיהם זוה כי הם לא יבטחו לעולם רק הקניינים הזמניים מאינם נצחיים אמנם צעת סימ
סימטול הכח הסכלי מכחות הנכס סיהיה עכמות האדם וינהיג הגוף וכליו ופעולותיו על פי רצונו הוא יאריך
טלות הגוף והנכס מפני מהוא יכעיל לעולם פעלוס יעמיד הגוף על בריאותו ויתן לכל חלק מחלקי הנכס חו
חוקו ויטתל להגיע אל ההכלחה החמיתית ובכך יאריך ימים לעולם טכולו ארוך ואחרי סזכור כי בפסע
ארץ רבים שריה וגו' הזכיר גבר רט עוסק דליס כלום לפעמים סלהפמת העם ימשול עליהם גבר רס והוא ה
האים סלא יסביע לעולם מן העושר ואפי' אס יהיה לו הון רב הוא חוטב היותו רס ומתוך כך כמו סהיה לו לס
לסנוט הדליס מוטפט נדק ולסומרס מן העושר ומתגול הוא עוטק אפי' הדליס או יאמ' עוסק סכר הדליס הם
טוכרים עכנמס במלאכת אחרים והוא דומה לעניינו מטר סוקף כן המושל כסיהיה רס בענינו עוסק הדליס
אע"פ סהמכוון מהמוטל להסיר עוסק מבני אדם ועוזבי תורה יה' לו זה המושל אמנם סומרי התורה יתגרו צר
בריטעי והבנה הוא כי אנס י רע לא יבינו מטכט כלום מעלת המספט וצל כן יהללו העוסק הדליס ומבקסי
ה' יבינו כל ולכן יתגרו בס גבר אומ' כי האיט סהוא רס והוא מסתדל לעטוק הדליס כדי טיעטר לא ה
הרויח מאומ' כי ההון סיקנה האדם לא ינלח והוא דומה אל המטר להמציא לחס מן המרץ בעצו היותו סוקף
לא יעטה תועלת באדמה ולסון סוקף כמו מדוע נסוקף אביריך ואומ' אחריו לא עמד כי ה' הדפו מורה סהוא ע
עניין נוסל וכך מטר סוקף דל נוסל ובדברי ד'ל סחיפה סדה זקפה אסיר ועניין סחיפה הפילה ואס נדמה
סצי אלו המלות האילו ללסון ערבי סאומ' סחיפה הרוח את העבים כסירצו לומר דחה אותם והעבירס סוחפתי
הסיער וון העור כלומר גרתי והפלתיו יהיה נכון גס כן יהיה על עניין הזה ביאור נס'ף אביריך נדחה ה
ו היה ענין מטר סוקף גרף ומולך כל זרע ונחמ

מכסה בשעיו לא יצליח ומודה ועוז ירחם אחר
 אשרו אדם כפחד תמיד ובקשה לבו יבול ברעה
 ארי גוהם ודוב שוקק מושל רשע על עם דל יגד
 נגיד חסר תבונות ורב מעשקות שנאי בצע יארי
 יאריך ימים: אדם עשק בדם נפש עד בור ינוס
 אל יתמכו בו: הולך תמים יושע ונעקש דרכים י
 יפול באחת:

אמ' כי האדם שהוא מעלים הפסעים
 סעסה מבני אדם או סלא יתודה מהס לכני בוראו י
 ית' ולא יעוזב פסעיו ולא יכליח כלומ' הוא לא הרות
 מאומה בהעלימו פסעיו כי כבר הס גלויות וידועות
 לפני בוחן לבנת וכלמת אלדים נדיק או יהיה אמרו
 לא יכליח כלומ' לא יבשרו פסעיו אחרי שהוא מעלי
 אותס ולא יבקם המחילה עליהס אמכס מי טמודה
 פסעיו לפני בוראו ומקוה ממנו הסליה ועוזב פעג
 פעולותיו הרעות ולא יסוב לעשותס הוא ירחם או
 הוא ראוי סירוסו אמרי אמ' אמרי אדם ש

ט הוא מפחד תמיד בכל ענייניו ואינו מתעבר ובוטח כי מתוך שהוא מפחד אינו יכניס עיניו בדבר מסוכן זה
 וכונת המאמר הוא שיבחן האדם כל המעשים אשר יעשה ואם פיס בהם דבר שראוי שיפחד בו סתקו המעש
 ההוא פן יבואנו עונם או יקציף במעשה ההוא פוס אדם יונע מעשות המעשה ההוא ובהיות האדם על זה סג
 הפחד לא יפעל דבר שיבא אליו סיוק בסבתו וכל טכן שאמריו הם ירא ויפחד תמיד מאלדו ויזהר מהמדות
 ויבדן לזיות מן הכתבים לחיים בירוסלים סל מעלה אמכס האיש שמקסם לבו לא יפחד מדבר ולא ירחם סו
 האחרונות הוא יפול ברעה כלומ' בגזירה רעה או יאמ' שתהול עליו גזירה אחת ויכריעתו לגדלה אמרי
 אמ' כי כמו שיפחדו האכמים בעת שיכנסו עליהס אחרי וכמו שיראו בעת סקיקת הדוב וסוה הסמעת קולו ס
 כן ירא העס במסול עליהס מוסל רסע כי המכוון מן המוסל הוא שיכניס את העס בהנהגה כמות דרך חסד
 ורחמים על הטובס ויבחר להס הטוב בכל ענייניהס וירחיק מהס הרע בכל יכלתו לדמיון הרועה הטוב סהונו
 יחזק הכחלות וירפא החולות ויחבוס הכטברת ובזרועו יקפץ טלמים וגו' אמכס במסול על העס מוסל רע הוא
 יעסוק ויגזול ויחמוס וידמה להס בעת סיראיו כאלו ידאו ארי כוהס מדוב סוקק בא עליהס כי הוא הכזרי ולא
 יחמול עליהס וידמה להס כאלו הוא ארי כוהס ודוב סוקק והס אסר כתנו להס לאכל' או 'אמ' כמו אחרי הרעב
 שהוא יכאס ויאחו טרף וכמו הדוב הכמא טכסו סוקקה פהס בעבור רעבס ונמאס יסחיתו כל אסר ומכאו
 זה יעסא המוסל הרסע כטימסול על עס דל ויקרה יכר התאות במולכו מוסל רסע וקרא ההכמות הסכליות
 עס דל ואומ' כי כמו כו יסר בכחות הסכליות ויחריס לדמיון מה שיחריס ארי כוהס ודוב סוקק הבעלי חיי
 סינכלו עליהס גס חיפסר סקרא דוב סוקק הדוב המתאוו אל המסל סהוא כוכה כל הנמאס בכניו ככגסו ס
 כו נגיד אמ' כי סקגד והוא המוסל או הסופט הס יודמן סיהיה חכר תבונות יכרון תבונתו יביהו
 להיות רב מעשקות כלומ' גזול וטאהכמים שיבחו למסכט לפניו יסו כסוקיס במסכט כי יבא מחותו מסכט
 מעוק' ומתוך שהוא גזול ועוסק לא יאריך ימים ואס לא כוכר אמכס קס סנגיד יהיה כעון או בעל תבונות ס
 ס' יהיה עוסק וגזול רק סיהיה סוכא בצע ולא יקח סחד להטות המסכט הוא יאריך ימים או יאלו הכגיד סס
 יתקצנו בו סתי הססרונות האלה אעפ' שהס ססרונות גבולות מאד והוא סיהיה חסד תבונות ורב מעשקות חס
 יהיה בו זאת המדה טובה לבד והוא סיה סוכא בצע דל סלא יקח סחד להטות מסכט איה הוא יאריך ימים
 על ממלכתו ואמ' כן להסליג רוע מדת לקיחת הסחד מפני סידוע פכמינו שהוא אל כל אסר יכנה יסגיל ידכס
 אמ' כי האדם שהוא עשוק והענין סהוא חסר ועס'ק בעבור שהוא חטא והרג את הכסס והוא מעותד לקבל
 העונס עד בור ינוס אל יתמכו בו כלומ' לא תחסוב סיהיה זה מכת הכת' עליה הכל לקוחי' למות רק זה הניחח
 ועד בור ינוס כלומ' הכח לו סינוס אל החריג' ולא יהיה מי סירחס עליו או יהיה עסוק כעול מקוס עומד ויהיה
 עניינו אדם עוסק גדס ככס ובא על דרך חץ סחוט סעניינו מן סורה כולס אחווי חרב סעניינו סוחט סל
 איס לבס הבריס עניינו לוצס הבריס גס חיפסר סקרא אדם עסוק מי סכתן אמכה כוזבת והכסיד בה כססו
 זולתו וחומ' כי סעונס זה אונס ראוי לרחמים ולכנינת רק אל סאלו קרד לא יתמכו בו מה ספעל מן המעמים
 העיבים כי סהטא הוא גדול מאד ויכפל לעולס בהכפל המעמים סיעסא האיס הכמסך אחרי המוכתו סוה
 כי האיס ההולך בצמימו והוא הסלימו והענין סיכוון בכל מעסו וסיהיו תמימי הוא יושע מכר' סומן
 אמכס מי שהוא עקס בהעולותיו הוא יפול באחת כלומ' ואס יככל בגו' מן העסקיו סיעס' סוכס סיכול בארת

משלי

בשגה ישרים בדרך רעה בשחוחו הוא יפול ות
 ותמימים יגהלו טוב: חכם בעיניו איש עשיר וד
 ודל מבין יחקרנו: בעלץ צדיקים רבה תפארת
 ויבקים רשעים יחפש אדם

מסור אמי כי האדם שהיה מסור אזנו מסמוע תו
 תורת אלדיו או תורת הוריו ומלמדיו ועמוד ויתפלל
 ללא תורה וללא אלדי אמת לא תחשוב סיהי מעשהו
 רבני כי מתוך שלא למד תור' ולא טמע לקול מוריו
 ולמלמדיו לא הטא און הוא לא ידע בתפלתו מה יש
 וממי ישאל ולפי אמ' גס תפלתו תועבה כלומר לא די

שהוא נתעב וכעולותיו בהמיות נתעבות אלא אפי' תפ' לתו סיתפלל בה אל ה' ית' היא תועבה לפניו כי אין בור
 ירח הטא ויתפלתו היא מן הססה ולחון ולא יכוין בלבו מה סיוצא מפיו ועל הרוב בצת סיתפלל יחסיב על ז
 זמותיו וכעולותיו המגונות הטנה אומ' כי מי סמסנה האכסיס היסר' ס ומסיר אונת' מן הדרך הטובומ
 ומד ריכס בדרך רע והענין סיתן להס אמנה כוזבת ודעת בלתי אמת' בסחותו הוא יכול דל' בסח אשר כרה
 ליסרוס וחסילס ב' און סכיון להס להפילס בה הוא יכול בטחת הסוא ודל' הוא חטב לחבד נכסות היסרו' במה
 סבדה להס מלבו והוא יענס בעבור זה ויכפול ענסו בהכפל החטא סיעטו הנמסכיס חמר דעניות' אמנס הא
 האנסיס התמימים והס הסלמיס אמ' ירכו לסלס הטוב להס ולזולתס ינחלו הטוב במחלט הכפון ליראי ה' ול
 ולחוסבי סמו חכס אמ' כי האיט העטיר בעבור עטרו וסי' חכס בעיניו כאלו יאמ' בכח ידי עטייתי
 ובחכמתי כי כבונותי אמנה אס יודמן סיהיה סס חיס' ול מבין הוא יחקרנו כלומ' יוכיח עליו חרפתו ויראה כי
 אינו חכס על דרך האמת כמו טחטב בעלון אמ' כי בעלון צדיקים והוא בעת גדולתס סיתנהג הע
 העולס על סיהס תרבה תפארת והענין סיהיו כעולות האיט מכוונות ורכו ות אמנס בקוס רטעיס דל' בעלו
 בעולותס אל מעלת הגדולה וסררה ויתנהג בכי אדם על פי ענתס יחופט אדם כ'ומ' יחופטו האנסיס ולא ימ
 ימנאו כמו אחפס את ירוסלס בנרות אס טיהוכסו בעבור סהרסעיס יתנכלו עליהס ויחכסו אחריהס כדי לה
 להעליל עליהס ואס סיד' חו עבור ממטלת הרטעיס נענין סכ' מי יתכני במדבר מלון ארזיס וגו' ומתוך כך
 מי סידרוס אונת' בעבור חכמתס נריך לחפס אחריהס כי לה ימנאס במקומס הידוע כי כבד ברחו כדי סלח
 לראות העול הנעסה בארץ ואס יהיה ירוכס מן סתחפס ונא במלחמה אומ' פי בקוס הרטעיס להטול נריך ה
 האדם הסלס סלא ירנה לעסות כמעסיה סיתחנס כלומ' טיסנה מלצוסינו כדי סלא יוכר נ' אס יוכר יעניסוהו
 און יכריתוהו מן העולס ואיכס' סקרא סחנות הסכליות צדיקים והכחות הגסמיות רטעיס אמ' כי בעלון סכ
 הכחות הסכליות והוא בעת סתגבר יד הסכל ויתנהג כחות הגוף על פי ענתו ירבה התפארת והודו והענין
 כי סס מענו' ויתוהס לא ינא דבר נ' אס מפואר רצו' וטוב בעיני אלדיס ואז'ס ומכני זה ירבה התפארת בסבת'
 בעולס הזה כי בעלי המדות הטובות יסובחו ויפוארו וגס בהפירד הנכס מעל גייתו תכובד בעולס הנטמות ו
 ויתכנו לה מפרי ידיה ויהללה בסעריס מעסיה אמנס בקוס רטעיס והמה הכחות החמרות במלון הזקן וכסו'
 יחופס סכס הסכלי סהוא ענמות האדם ואיכנו און יח'ס אחריו כחות הגוף להעבירו אליה' און יסיה ביהו' יחופ'

ויסתנה והענין כי במלון הכחות החמרות הכח האלדי האס' כוון ממנו התכלית הטוב וההצלחה האמי' יסנה
 כעולותיו והענין סהוא יסתמס במיני הפחיתות והאמלכת דיעות בגלות חס רנה באמרנו יחופס אדם ואחרו
 סאמ' זה הפסוק סמך אליו מכסה כטעניו לא יכליח בלומ' בקוס הרטעיס ויחופס בעבור האנסיס להזיקס מי ט
 סכיון לכסות כטעניו לא יכליח כי כל דבר לא יכחד מלפני המלך ומדרך העולס סהא'ס סהוא מודה ועוזב יר
 וינחס ממ' אין לסמוך על זה לעסות הרע ולהודות אונתו אחר כן כי אסרו' הא'ס טהוא מוכחד תמיד והאיט ס
 סהוא מקטע לבו יפול ברעה מפני סהוא מוטל על עס דל' כסיה ה רטע יהיה לדמיון ארי נוהס ודוב סוקק וה
 והכניד והוא המוסל הכז' הוא חסר תבינות ורב מעטקות לפעמיס נוטה לקבל סחד ולפעמי' יאריך בממסלתו
 ולכן אסרו' אדם מפחד תמיד ולא יקטע לבו אפי' לדבר קל כן יכול ברעה אמנס אס יגיע משרטע להרוג כהס
 אין לו תקנה עולמית סכ' אדם עסוק ברס כפס עד בור יכנס אל יתמכו בו ומי סהולך ולא יזיק את אחרי' לח
 בגוף ולא במעטה תמיס יוטע ומי סהוא נעקס דרכי' יכול באחת ולכן יס לכל אדם להמנע מהזיק לזולתו דק
 יס' דל' בעבוד אדמתו כי האיט סהוא עובד אדמתו יסבע להס ומי סרודף אחר הרקיס יסבע ריס ומוסף על
 זה סאמרתי סיסב' לחס והוא סאס יהיה איט אמנוכו יהו' רב ברכו' כי יכליחנו ה' בכל דרכיו' אמנס עי' סהוא אן
 להעטיר בדרך גזילה ונגיבה לא ינקה כי יענס

מכסה כשעיו לא יצליח ומודה ועוז ירחם אשר
 אשרו אדם מפחד תמיד ומקשה לבו יבל ברעה
 ארי גוהם ורוב טזקק מושל רשע על עם דל וגב
 נגיד חסר תבונות ורב מעטקות שנאי בצע יאמר
 יאריך ימים אדם עשק בדם נפש קד בור ינים
 אל יתמכו בו דורך תמים יטע ונעקש דרכים
 יפול באחת

אמ' כי האדם מהוא מעלים הפסעים
 מעסה מבני אדם או סלא יתודה מהס לכני בוראו י
 ית' ולא יעזוב פסעיו ולא יכליח כלומ' הוא לא הרויח
 מהנמה בהעליו פסעיו כי כבר הס גלויות וידועות
 לפני בוחץ לפוצ וכלימת אלדים נדיק או יהיה אמרו
 לא יכליח כלומ' לא יוכשרו פסעיו אחרי מהוא מצלי
 אותס ולא יבקם המחילה עליהם אמנם מי טאודה
 פסעיו לפני בוראו ומקזה ממנו הסליה ועוזב פעו
 פעולותיו הרעות ולא יסוב לעשותס הוא ירוחס או
 הנא ראוי סירוחס אשרו אמ' אשרי האדם ש

טהוא מפחד תמיד בכל עניניו ואינו מתעבר ובוטח כי מתוך טהוא מפחד אינו יכניס ענמו בדבר מסוכן י
 וכונת המחיר הוא טיבחו האדם כל המעשים אשר יעשה ואם סיס בהס דבר סראוי טיפחד בו סוקנו המס
 ההוא סן יבואנו עונס או יקציף במעסה ההוא פוס אדם יונע מעסות המעסה ההוא ובהיות האדם על זה ס
 התמר לא יפעל דבר סיבא חליו חזק בסבתו וכל סכן שאסריו אס ירא ויפחד תמיד מאלדו ויזהר מהמרו
 ויכוין להיות מן הנכתבים לחיים ברוסלים סל מעלה אמנס האיש סמקסה לבו לא יפחד מדבר ולה ירבה ס
 האחרונות הוא יפול ברעה כלומ' בגזירה רעה או יאמ' שתהיל עליו גזירה אחת ויכריחהו לגדלה
 אמ' כי כיון סיפחדו האנסיס בעת סינהוס עליהס אחרי וכמו סידאו בעת טקיקת הדוב סומו הטמעת קולו
 כן ירא העס במסול עליהס מוסל רסע כי המכוון מן המוסל הוא סינהיג את העס בהנהגה נאות דרך הסר
 ורחמים על הטוביס ויבחר להס הטוב בכל עניניהס ויחזיק עהס הרע בכל יכלתו לדמיון הדועה הטוב סהומו
 יחזק הנחלות ורפא החולות ויחבוס הנסברת ובצדו יקפץ טלאיס וגו' אמנס במסול על העס מוסל רע הוא
 יעסוק ויגזול ויחמוס וידמה להס בעת סיראיו כאלו ידאו ארי נהס ורוב סוקק בא עליהס כי הוא הכזרי ולא
 יחמול עליהס וידמה להס כאלו הוא ארי נהס ורוב סוקק מהס אשר כתנו להס לאכל' או 'אמ' כמו אחרי הדעב
 טהוא ינהס ויאחו טרף וכמו הדוב הנמא טכסו סוקקה סהס בעבור רעבס ונמאס יסחיתו כל הסר ימנאי
 זה יעסה המוסל הרסע כטימסול על עש דל ויקרה ינר התאוס במולכו מוסל רסע וקרא הרכמות רסכלייות
 עס דל ואומ' כי כמו' כו יסר בכחית הסכלייות ויחריסו לדמיון מה סיחרהו ארי נהס ורוב סוקק הבעלי חיו
 סינכלו עליהס גס איפסר סקרא דוב סוקק הדוב המתאונה אל המסגל סהוא כוכה כל הנמאס בכניו עכגיו
 כן נגיד אמ' כי הפגיד והוא המיסל חו הפוסט חס יודמן סיהיס חכר תבונות רסרון רבינותו יבנהו
 להיות רב מעטקות כלומ' גזול וטהחנפסיס סיבחו למסכט לפניו יסיו עטוקיס במסכט כי ינח מחותו מסכט
 מעוקל ומתוך טהוא גזול ועוסק לת יאריך ימים ואס לא נזכר אמנס סס סנגיד יהיה כנין חו בעל תבונות י
 ס'א יהיה עוסק גזול רק טיהיה סונא בצע ולא יקח סחד להטות המסכט הוא יאריך ימים או יאנו הנגיד חס
 יתקבנו בו טתי החסדונות האלה אעפ' סהס חסדונות גבולות מאד הוא סיהיס חסר תבונות רב מעטקות חס
 יהיה בו זאת המדה טובה לבד והוא סיה סונא בנע דל סלא יקח סחד להטות מסכט איס הוא יאריך ימים
 על ממלכתו ואמ' כן להפליג רוע מדת לקיחת הסחד מפני סידוע עכמנו טהוא אל כל אשר יכנה יסגיל ידס
 אמ' כי האדם סהוא עסוק ויענין סהוא חסר ועסק בעבור סהוא חטא וסרג את הנכס והוא מעותד לקבו
 העונס עד בור יכנס אל יתמכו בו כלומ' לא תחסוב סיהיה זה מכת הכאמ' עליה הנל לקוחי למות רק זה הנסחר
 ועד בור יכנס כלומ' הנח לו סיכוס אל חסריג' ולא יהיה מי סירחס עליו או יהיה עסוק כעול מקיס עומה י
 עניינו אדם עוסק גרס נכס ובא על דרך חץ טחוט סעניינו מן סורט כולס אחויו הרב סענינו סורט
 איס לבס חברים עניינו לובס חברים גס חיפסר סקרא אדם עסוק מי סכתן אמנה כוננת והכסיו בה נכסו
 זולתו ואומ' כי העונס זה אינו ראוי לרחמים ולחכונת רק אל טאול קרד לא יתמכו בו מה טכסיון המעשים
 הצדקים כי הטא הוא גדול מאד חכפל לעולס בהכפל המעשים טיעסס האיס הנמסך אחרי המונתו
 כי האיס ההולך בתמימו והוא הסלימו והענין סיכוין בכל מעסו וסיהיו תמימי הוא יטע מבר חזמן
 אמנס מי סהוא עקס בעולותיו הוא יפול באחת כלומ' ואס ינכל ברו' מן העסקיו טיעס סוכו סוכו באחת

משלי

בסגה ישרים בדרך רעה בשחותו הוא יפול ות
 ותמימים יגחלו טוב חכם בעיניו איש עשיר וד
 תל מבין יחקרנו בעלץ צדיקים רבה תבארת
 יבקים רשעים יחפש אדם

מסור אמ' כי האדם סהוא מסיר אזנו מסמוע תו
 תורת אלדיו או תורת הוריו ומלמדיו ועמוד ויתפלל
 ללא תורה וללא אלדי אמת לא תחסוב טיהו מעסהו
 רנה כי מתוך שלא למד תור' ולא סמע לקול מוריו
 ולמלמדיו לא הטא און הוא לא ידע בתפלתו מה יש
 וממי יסאל ולפי אמ' גס תפלתו תועבה כלומ' לא די

ס הוא נתעב וכעולותיו בהמיות נתעבות אלא אפי' תפלתו טיתכלל בה אל ה' ית' היא תועבה לפניו כי חין צור
 ירח הטא ותפלתו היא מן הספה ולחון ולא יכוון בלבו מה טיוצא מפיו ועל הרוח בצת סיתפלל יחסיב על ז
 זמותיו וכעולותיו המגונות הטנה אומ' כי מי שמטנה האנשים היסר ס ומסיר אותם מן הדרך הטוב ומ
 ומדריכס בדרך רע והעניין סיתן להס אמנה כוזבת ודעת בלתי אמתית בסחותו הוא יכול רל' בסח' אשר כרה
 ליטרוס והפילס בה און סכיון להס להפילס בה הוא יכול בטחת סהוא ורל' הוא חסב לחבד נכסות היטרי' במה
 סבה להס מלבי והוא יענס בעבור זה ויכפול ענסו בהכפל החטא סיעטו הנמסכים אחר דעותיו אמנס הא
 האנשים התמימים והס הסלמים אס' ירנו לסלס הטוב להס ולזולתס ינחלו הטוב במחלט הכפון ליראי ה' ול
 ולחוסבי סמו חכס אמ' כי האיש העטיר בעבור עטרו יחי' חכס בעיניו כאלו יאמ' בכח ידי עטיתו
 ובחמתו כי נבונותו אמנס אס יודמן סיהיה סס חיס ול מבין הוא יחקרנו כלומ' יוכיח עליו חרפתו ויראה כי
 אינו חכס על דרך האמת כמו טחטב בעלון אמ' כי בעלון צדיקים והוא בעת גדולתס סיתנהג הע
 העולס על כיהס תרבה תפארת והעניין סיהיו כעולות האיש מכוחרות ורנו ות אמנס בקוס רטפסיס רל בעלן
 בעלותס אל מעלת הגולה וסדרה ויתכהג בני אדם על פי ענתס יחופס אדם כ' אומ' יחופסו האנשים ולא ימ
 ימנאו כמו אחפס את ירוסליס בנרות חס טיהובסו בעבור טהרסעיס יתגכלו עליהס ויחכסו אחריהס כדי לה
 להעליל עליהס ואס סיבחו עבור ממטלת הרטעיס נענין סכ' מי יתכני במדבר מלון ארחיס וגו' ומתוך כך
 מי סידרוס אותס בעבור הכמתס צריך לחפס אחריהס ג' לה ימנאס במקומס הידוע כי כבד ברחו כדי סלח
 לראות העול הנעסה בארץ ואס יהיה ירוכס מן התחכס ונא בתלחמה אומ' פי בקוס הרטעיס נמסול צריך ה
 האדם סלס סלא ירנה לעסות כהעסי' סיתחנס כלומ' טיסנה מלביסיו כדי סלא יוכר גי' אס יוכר יעכיסנהו
 און וכריתו מן העולס ואיכס' סקרא הנחות הטכליות צדיקים והכחות הגמניות רטעיס אמ' כי בעלון סכ
 הכחות הטכליות והוא בעת סתצטר יד הסכל ויתכהג נחות הגוף על פי ענתו ירבה התכארת וההוד והעניין
 כי חס מענו' ויתוהס לא ינא דבר כי אס מפואר רנו וטוב צעיני אלדיס וחוס ומכני זה ירבה התכארת בסבת
 בעולס הזה כי בעלי המדות החטובות יסובחו ויפוארו וגס בהפרד הנכס מעל גייתו תקובד בעולס הנטמות ו
 יתנו לה מפרי ידיה ויהללה בסעריס יענסי' אמנס בקוס רטפסיס והמה הכחות החמריות במלון הזקן וככו'
 יחופס חכס הסכלי סהוא ענמות האדם ואיכנו און יחכס אחריו כחות הגוף להעבידו אליה' און יסיה ביאון יחופס'
 ויסתנא והעניין כי במלון הכחות החמריות הכח האלדי אס' כוון ממנו התכלית הטוב וההנלחח האמי' יסנס
 פעולותיו והעניין סהוא יסתמס במיני הפחיתות והאמת דיעות צבולות חס רנה באמרן יחופס אדם מאחר
 סאמ' זה הפסוק סמך אליו חכסה כטעיו לא יכלי' בלומ' בקוס היסעיס ויחופס בעבור האנסי' להזיקס מי ס
 סכיון לכסות פסעיו לא יכליח כי כל דבר לא יכחד מלפני המלך ומדרך העולס סהאיש סהוא מודה ועוזב יר
 ירוחס ממ' חין לכמוך על זה לעסות הרע ולהודות אותנו אחר כן כי אסרי האיש סהוא מכחד תמיד והאיש ס
 סהוא מקפח לבו יפול ברעה מפני סהוא מוטל על עס רל כסיה ה' רסע יהיה לדמיון ארי טוהס ונכסוקק וה
 והכניד והוא המוסל סנו' הוא חסר תבינור ורב מעטקות לפסעמיס נוטה לקבל סחד ולפעמי' ואריך במחמלתו
 ולכן אסרי אדם מפחד תמיד ולא יקסח לבו אפי' לדבר קל כן יפול ברעה אמנס אס יגיע משרטע לסרונ כהס
 חין לו תקנה עולמית סכ' אדם עסיק ברס כפס עד צור יכוס אל יתמכו בו ומי סהולך ולא יזיק את אחרי' לח
 בגוף ולא במעטה תמיד יוסע ומי טהוא נעקס דרכי' יכול באחת ולכן יס לכל אדם להמנע מהזיק לזולתו רח
 יס' רל בעבוד' אדמתו כי האיש סהוא עובד אדמתו יסבע לרס ומי סרונף אחר הרקוס יסבע ריס ומוסף על
 זה סאמרתי טיסכ' לחס והוא סאס יהיה אים אמונו יהו' רב צרכו כי יכליחנו ה' בכל דרכיו' אמנס עי' סהוא חץ
 להעטיר בדרך גולה וגיבה לא ינקה כי יענס

מוצית אדם אחרי בן ימצא ממחליק לטוף גזל
אביו ואמו ואמר אין פטע חבר הוא לאיש משם
משחית רחב נפש יצרה מדון ובוטח על ידוהו
ידון בושח בלבו הוא צסיל והולך בחכמה הו
הוא ימלט גותן לרש אין מחסור וכיגלים עיניו
רב בארות בקום רשעים

מוכח את שלמה בפסוק זה אפי' הנכחצו צומני
כפי מה שראיתי הנריך אמנם מי שיבא אחרי להוכיח
האנשים אחרי לבתי עולמי חן ימנח כלו גס ד
הוא ימנח חן ולא יחטוב שאם יוכיח האנשים יסנאו
יסנאוהו ובעבור זה לא ימנח חן בעיניה כי יותר י
ימנח חן בעיני האנשי אם יוכיחם ממש שאם יחליק
להם דברי חלקי בלטוננו ולא יוכיחם או יהיה ביאר
אחרי הפסך שהוא הולך אחורנית במדותיו ואמר
כי מי שיוכיח האיש שהוא הפסך וזר הוא ימנח יות'

חן בעיניו ובעיני הרואים יותר ממה שאם יחליק חלנו בלטוננו ויוכיחנו גזל אומר כל מי שהוא גזל חב
חביו ואמו ואומר אין לי פטע בדבר הזה מפני שאיני גזל אחרים רק אני לוקח מה שהוא שלי אחרי שאני היו
היורם אותם חבר הוא לאיש משחית כלום הוא דומה בפעולותיו זאת לאיש משחית כלום אל הגזל מפני שהוא
מקנה לכספו מדת הגזלנות וגם שהממון שהוא בהיות חביו וממו בחיים הוא חוקם ואינו חקיו ואיפסר סכיון
לנו כי האדם שהוא גזל סכלו הנקרא חביו והעניין סלח יקנה בסכלו המוסכלות שהם מוזן כפסו והוא גזל
חמו גס כן סלח יפיק תאוות החומר והעניין שהוא לא יסתדל להנחית סכלו מן הכח אל הפועל וגם לא ימטר
אחר תאוותיו הגבונים ואומר אין קיבור למעשי אחרי סלח אתפסה ליכרי ואתרחק מהתבוננו חבר הוא לאיש מ
משחית כלו חבר הוא למשחית כפסו במעשי הרעי כי המכוון מן האדם שיתרחק מן הרע יוכיון אל הטוב ו
נהם לא זכה להפלי כפסו כשאר עש קבורו ולא הגיע אל התכלי המכוון ממנו גם אפס סקרא גזל חביו ואמו ה
המים סגזל משכלו המוסכלו והוא חסוף עמנו ומענה גפנו ללא סבה מחויבת ואומ' כי אינו זה התכלי המכוו'
מן האדם רחב אומר כי האדם שהוא רחב כפסו בעבור גאותו יש לו כפס רחבה יראה את כפסו העליונ' ל
לפי חסרון דעתו ורואה את כל האנשי למטה ממעלתו ומתוך כך הוא יחרד ריב ומדון ויתגרה עם האנשים
ועם עמסה ריב ומדייני אמנם האיש הבוטח באלדיו הוא דסן ורענן כי הוא יתגא על האנשים ולא יריב ע
עמסה ומתוך סלח יריב עם אדם יהי' סלחן וסלנו ויהיה עמן ואם יהי' דוסן מפניין וחרים את הדסן אומר כי
האדם שהוא בעל כפס רחבה והוא מחרחר ריב והוא בוטח עם היותו בתכלי הרע סה' ית' יוסיעוהו הוא רחוי סו
טיהים בעל מדות טובות בטח אומר כי האיש שהוא בוטח במה שיתקדב לבו לעסנו ולא יכלכל דבריו במ
במספט ולא ילך במעטי' על דרך חכמה קרא כסיל ומתוך כך לא ימלט והוא האיש סילך בפעולותיו על דרך
החכמ' ולא יעש כפי מה שיתקדב לבו בתחלת העניין הוא ימלט מכל נזק נותן אומ' מי סיתן מהכנו לר
לרם הוא לא יבא לדי חסרון בסבת המתנ' היות כי בגלל הדבר ההוא יברכהו ה' ית' אמנם מי שהוא מעלי'
עיניו מן הרעים ולא יחון אותם מצרכותיו יהי' רב מחירות כי ה' ית' יסלח בו את המאריה ואת המגפד ואכסר
טכיון לומר כי האיש שהוא נותן לרם והוא החלק הסכלי מכחז כפסו אסר כל בחנות הגוף סנאוהו לחס חוקו
והוא חסגת המוסכלו אשר בחון ממנו הוא לא יחסר דבר ומעלי' עיניו

עיניו מן החלק הסכלי מוכע ממנו המוסכלו הוא ימנע ממנו הדברים שהם ענמיו לו או יהי' רב מארות סה' י
ית' יסלח בו את המאריה ואת המגגרת או יהי' רב מאירות כלו בעל חסרונו רבות כי המעלי' עיניו מן החלק ה
סכלי מוכע ממנו המוסכלו הוא ימנע ממנו הדבר' שהם ענמיו לו ואחר שהזכיר מדות הרטעיים בא ואמר ס
סרטיע הוא רחב כפס יגרה מדון והוא בוטח בלבו ומסיר בטחוננו מה' ית' והוא מעלי' עיניו מן הרטע' אחר עכ
עכתי היא סבקו הרטע יסתיר האדם ועל כן בקום הרטעיים מסתתרי' בני אדם ובאבד' ירבו הנדיק' כי הרטע
הוא איס' תוכחות כלו' תנטרך להוכיחו תמיד ולא ינוסר באחת ושתי' והוא מקשה לבו עורף ועל כן סתע' יסב'
ואין מרפח אמנם ברבות מעלות הנדיק' יסמח העס כמו שבמסול רטע יאנח עם בעבו סלח יתנהג בחכמ'
ובדעת ובחסרון כי כמו שהאיש בהיותו חוהב חכמה וסמח אסו כן המוסל הרטע סכו' להיותו רועה זונות יאב'
הון והמלך הוא נריך שבמספט יעמיד ארץ ובהיותו מוסל רטע יהי' חוס' תרומות דל לקח ממון אחרים ולכן
יסרסנה בקום אומר כי בעת טימלכו הרטעיים על בני אדם וסתרי' האנשים הנדיק'ים ובאיבוד הרטעיים
ירבו הנדיק'ים כלנו' יגדלו הנדיק'ים במעלה וימ' בקום רטעיים עכתי הוא סיסתר האדם אמנם לא יתכ' זה ססו'

עבר ארכיוו יסבע לחם ומדף רקים ישבע ריש
איש אמונות רב כרבות ואץ להעשיר לא ינקח
הבר פנים לא טוב ועל פת לחם יפשע גבר: נב
גברל לחון איש רע עין לא ידע כי חסד יבואנו

עובר אמ' כי האים סהוא מסתדל בעבד' אחריו
ולא יתדסל בה והוא שיסתדל על כל דבר סתריק בו
סידול הוא יסבע לחם כלומ' הוא יגיע לטובתו בזה
סיעססו אחר סיעססו בזריוות אמנס האים סלח יס
יסתדל בעבדות אדמתו רק בעת הדחוי לו טיעבד
סיעבד אדמתו הוא רודף אחר האנסים הדקים לה

לעדמות במעסיחם או סהוא רודף אחר דברים דקים וסימות בטלות הוא לא יסבע לחם רק יסבע רים והוא ס
סעוכי ואנו יסבע רים על דרך הרחבת הלסון כי הרים הוא העדר הממון ולא יסבע אדם ממנו ואים סר סני
סכיון באמרו עובר אדמתו יסבע לחם לומ' כי האדם מסתדל בעבודת האדמה סהיא מיוחדת לו לא יסעבד
אדמת וולתו וסימסו כוטר ברמי וולתו ולא כרמו הוא יסבע לחם אבירים והוא מסל יגיד כי מסתדל בהסל
בהסלמת כססו מסכלת אסר היא לבדו ואין לזרים לתנו הוא יסבע לחם אבירים לחם סמלאכי הסדף אוכלי
לנתו והוא מסל אל הססגה הסכלית ואל סתעכנג הדוככי אמנס האים סיניח הסלמת כססו מסכלת והוא מר
מרדף דקים כלומ' סהוא מרדף אחר סתאוות הגוסכניות והוא חסר לב כלומ' חסר סכל ולא יסבע לחם רק ירענ
מן הססגה והוא עונס הכסס המקרת או יאמ' מי סהוא עובד אדמתו ויס לו מן סתבואה לטובע עד סהוא ק
תמיד יסבע לחם ולא יעניק מצרכותיו לדלים ולדקים מכל טוב אלל ירדסס ויגרסס הוא יסבע רים כלומר יס
יעכיסא ס בעבור אכזריותו סיסבע מן סעוכי ויטרך לולתו אים אמ' כי האים סהוא אים אמנונות ס
סימניא טרכו ולא יהיה אץ להעסיר הוא יהיה רב ברכות וסענין סה' סתלה עליו בטחוננו יכו את הברכה ס
כאסמ' אמנס מי סהוא אץ להעסיר ולא יבטח אל ה' בכל לבו לא יהיה כקי סלא יענס או יאמ' מי סהוא אים
אמונות רב ברכות ואץ להעסיר כלומ' מסתדל בכל עח להעסיר לא יכא כקי מנססו מפני סיפתחברו בו האמנו
האמנה והעוסר והזריות או יאמ' אים יהיה האים אים אמנונות רב ברכות והיה אץ להעסיר לא ינקה סלה
יענס כי אחרי סהוא רב ברכות הוא דבר מגונה לו סהיה אץ להעסיר או יאמ' סהזכיר כי אץ להעסיר לא ינקה
סמך אליו הכר ככיס במספט לא טוב והוא אזרה לדיון סלא יהיה גס כן אץ להעסיר ולחכיר ככיס במספט
בעבור סחר סיקבל מצעלי הריב הוא סאמ' ועל פת לחם יכסע גבר כלומ' על דבר קטן סיקבל יטה הריב ס
ואיכנו דבר ראוי סעל פת לחם יכסע גבר להטות הדיון כי זה הוא דרך רע עין סהוא ככהל להון ולא ידע כי
חסר יבאנו לבסוף ולכך אנו סלמה סוכחני בימי האנסים ומי טיבא אחרי מן המוכותים סן ינכא יתד מלוח
סיחליקו להס לטונס ולא יוכיחוס מן העוסק ומן הגול הכו' ובעבור סהזכיר דברי הגביה והעוסק סמך יס
אליו גזול אביו ואמו ואומ' און כסע כלומ' תמצא אנסים טגזולים לאביהם ולאמות' ולא יחטבו סאון כסע כזה
ועל דרך האמת חבר הוא לאים מספית כי כל עוסק וגזול יבא אליו מתכונת ככס רחבה ולא יסתפק במעט יס
ויכון אל סמונתרונ' ומתקך כך יגזול ומתקך סיגזול יעורר על עכמו מדיניס ולכך סמך אל זה רחב כפס יגיר
מדון אמנס מי סלא יעסוק וגזול ובוטח אה' סיטרופכו לחס חקו הוא ית יעמידנו דסן ורעכך אמנס מי סמו
סבוטת בלבו להעסיר באי זה עכין טיובל הוא כסיל והולך כחכמ' הוא ימלט ולא די סהוא לא יגזול את אחרי
אלל סהוא כותץ לרס ביודעו כי לא יחסר ממנו בעבור ססתכדב ממנו לולתנו כי סמכלי סיניח ססתכדב דר
ד' מאיות כל סכך כסיגזול אחריס הכר אמ' און טוב להכיר ככיס במספט בעבור סיקבל הדיון ועל פת
פת לחם יכסע גבר דל מה גדלה אסמת מי סימכוד כססו בעבור דבר מועט סיקבל מן הממון סהוא יוכו
סיקר כנקלה וסנקלה ככבד ככהל אמ' כי האים סהוא רע עין הוא ככהל לקנות הממון ולהרבות מהמון
ולא ידע כי אעפ' סירבה לקנות ממנו יאבד העוסר סהוא בענין רע או יאמ' סהאים סהוא רע עין הוא ככהל
לקנות סהון ולא ידע לקנותו ונתן ססבה בזה ואמ' כי חסר יבאנו כלומ' ססבה אטר בעבורה לא יגיע לקנות ס
מן הממון האים סהוא רע עין כי הוא יבאנו חסרון סלב ויכונג לבו בעת עטיית ססחורות ולא יחליט עכמו ס
לדבר גזול ומתקך כך לא יעלה ברו לקנות מן הממון דבר גדול וביאור זה כי האדם סכדי וססע סהוא רב
לבב לא יירא להכניס את עכמו וממונו בדבר מסוכק ומתקך כך ירגיל ססחורות וירוח דבר גדול אמנס ס
האים סהוא רע עין מסחדו סן יססיר ממנו יככיס עכמו בדבר מסוכק ומתקך כך לא ירמי דבר גדול
יחל

וְאִישׁ תְּרוֹמוֹת יִהְרֹסֶנּוּ: גִּבֹר בְּחִלְיוֹק עַל רַעְוֵו רַשָׁת פֹּרֵשׁ עַל פְּעָמָיו: בִּפְשַׁע אִישׁ רַע כּוֹהֵשׁ וְצָדִיק וְצָדִיק יִרוֹן וְשִׁמְחָה: יוֹדֵעַ צָדִיק דִּין דְּלִים רָשָׁע לֹא יִבִּין דַּעַת: אֲנָשֵׁי לְצֹן יִפְיְחוּ קָרְוָה וְחִבְּבִים וְשִׁבּוּ אָף: אִישׁ חֶבֶם נִשְׁטָט אֶת אִישׁ אֹיִל וְרָגַו וְשָׁחַק וְאִין נָחַת: אֲנָשֵׁי דְכִים יִשְׁנָאוּ תָם וְיִשְׁרִים יִבְקָשׁוּ נִפְשׁ וְבָל רֹחוֹ וְיִצְיָא בְּסִיל וְחֶבֶם בְּאֲחוֹר יִשְׁבְּחֶנּוּ

ויהי פי מחליק מחליק הדרך כדי שהדבר יפול על רעיו ותמה בזה המסבב ביאת הרעה על חבירו והכינוי במלת פעמיו סב אל רעהו כלומר רשת פירם על פעמי רעהו או יחיה הכינוי במלת פעמיו סב אל המחליק כלן זה חושב לסבב את הרע ולהביאה על רעהו והוא מסבב אות' אל ענמו כי מתוך דבריו יתחכ' המלך לקחת ממנו גב' וצטטע אים רע מוקט כלן וצטטע ס'פטטע הרסע לסבב ביאת הרע אל רע רעהו יביא עליו רע מוקט אמכס הצדיק סלא יחטב להזיק לא יזק ולכן ירון ושמח כי יודע כדיק דין דל

דלים ולא יסבב סיעטקו מן המלכ' ומן המוסל' הרסעי אמכ' הרסע לא יבין דעת וזיק לזולתו וזק וכל מרס מחסבת אכמי הלצון להפית קריו כלן להביא עליה' מפח כפס אמכס החכמי הם יטיבו האף אחרים כטיהיה כפס את אים אויל ס'הכס ירגו והכסיל ישחק לסכלותו ואין כחת ולא הסכמה ביניהם והסבה סאין כחת והם נהסכמ' ביניה' היא ס'ט טנאה טבעית בין החכס והכסיל והוא אומר אכמי דמי' יטנאן תס ואומר ויטרי' יבקכו דל אכמי דמיס סונאי' האים התס כמו ס'היסרי' יבקסו להחצר עמו על מעלת כפסו ואיך יוכל להיות כחת זה נהסכמ' ביניה' והכסיל בהסופטו עס החכ' יונאי כל רוחו ומתוך כך החכס לא יוכל להטיב רק בחכרוכ' בעבור ס'הכסיל רונה להונאי כל רוחו אמכס החכ' יסיס כל טענותיו מסובחות אעפי ס'טיב בארונ' ומדרך הע העולס להיות כדיק הרסון בריבו גבר אמר כי האים טאיכו מוכיח רעהו רק הוא דובר אליו דברי חלקות לא יחשוב כי הוא יעטה מעטה קטן כי הוא במעטסו זה פורס רשת על כעמיו וגורס לו טיכטל והעכוי' ס'הנח גורס לו ס'יהי סוכה באולתו כא' יוכיחהו אולי יוכר ולא ישוב לעשות כדבר הזה כפסע אומ' כי בסבת כס ססע ס'פסע האים ינאהו מוקט רע לכפסו ולגפסו אמכס הצדיק סלא יעטה ודבק בסלימות לא ינאהו מוק' אמכס תדבק בו ס'הנלח' המחויבצ' הרנה וס'מחה ולפיכך ירון ושמח יודע אמר כי האדס הצדיק יודע דין דלי' ויעטהו ולא יתפסל מלראות בעניני' ובעבור היות' דלים אמכס הרסע לא יבין דבר טל דעת ומתוך כ כך לא יתעסק בעניין הדלים ואכסר טקרא חכור' הסכלינות דלים ואמר כי האים ססלס הוא יודע דינס והמכ זהמכוון מהס ויודע כי דיכו הוא למלך וימליכסו על כל כחות הגוף אמכס הרסע הנמסך אחר תאוותיו לא יבין דעת כלן לא יתן אל לבו להבין ידיעת אמיתת הנמצאות ס'הוא דין דלי' כלומר דין הכחות הסכליות אכמי אמ' כי אכמי הלצון יביאו מפח כפס על אכמי הקריה אמכס האכמיס החכמי' אס יהיה חרון אף בעיר סס בחכמתס יטיבו האף אחרים ויסוריהו אים אמ' כי החכס הוא עומד במספס ומתמכח עס האויל ולא יטיבהו לעולס לדי' הסכמ' כי החכס ירגו ויבעס בדאותו האויל מתוכח עמו ויטעו' טענות הבל והאויל ישחק בחסבו אין כחת ביניהם כלן לא ינאהו לעולס לדי' הסכמה אכמי אמר כי אכמי דמי' יטנאן יטנאו האדס ט'הוא תס דל תמיס וטלס בעבור ס'וכיחוס על מעטיהס או בעבור טלא יתחצר עמהס לעשות במעטיהס אמכס האכמי' היסריס ס'הס בעני' יוסר וכדק יבקסו כפסו סל תס כלן יסוטטו אחריו כדי להחצר עמו וללמוד ממכו ויהי' באור כפסו עכמו ואכסר טקרא כחת הנכס ס'היה אכמי דמי' ואומר כי הם יטנאו התס ס'הו חלק הטכלי אמכס הכחות הסכליות והס אכסר קרא יסריס יבקסו הכס הטכלי וימליכונה עליה' או יאמר כי אכמי דמי' יטנאו האד' ט'הוא תס ואס ימנאו אכמי' יסרי' יבקטו לקחת כפסו סל אחר מהס כל אמר כי בעת ס'יתוכחו יחדיו החכס והכסיל הכסיל הוא ירבה דבי' ואומר בפעס אחת כל אסר בלבן לא יניח דבר סל טלא יאמריהו הן דברי' הצריכי' לו על העניין ס'הוא הן דברי' אחר' לא יטטרך אליהס אמכס החכס לא ירבה דב דבריו רק אחר ס'יסלים הכסיל להונאי כל רוחו הוא יטביח הרוח ס'הוא כלן יטפילהו ויכניססו מן מטביח טאו טאון ימי' בס'אנא גלין אתה תסבחס כלן בדבור אחר ס'ידבר באחרונה יכנח ויטבור טענות הכסיל' או יאמר ויכס באחרית' דברי' הכסיל יאמר טענתו ויבארנה ויסימנה מסובחת או מלת באחר מקור מבניין ס'דגס וב וצא על דרך ואחר עד עתה מלתך ודמעך לא תאחר טעניינס העכוב ודל ס'הכסיל ימחר ל להוכי' כל רוח אמכ' החכ' בעיכובו ובאיחורו לנמ' טענותיו הן מסביח טענותיו לכסוף דל כי איחור יב ב

יסתר אדם ובאדם ירבו צדיקים : איש תוצאות
 במקשה ערף פתע ישבר ואין מרפא ברבות צדי
 צדיקים ישבוח העם ובמשול רשע יאנח עם : אי
 איש אהב חכמה ישמח אביו ורעה זוגות יאבד דו
 הון : כולד במאפט יעמיד ארץ

לסוף הכסוף ואיפסר מקרא רשעים חכמו החמירות
 כי כשימסלו הכחות החמירות בגוף האדם יסתר הט
 הטבל שהוא עצמות האדם ולא יראו פעולותיו הטוב
 הטובות ובאבוד החמירות בעת סיכניע האדם ולא
 יניחם על רהבם רק טיעבדס חל ה' ית' ואל הטבל כ
 כפי המכונן או טיתקרירו הכחות הטבליות ותראנה
 פעולותיהן הנכבדות ואיפסר פרמו בקום רשעים ו
 יסתר אדם שבגת ממטלת הכוכבים המזיקים בדרך

אדם טיעתר על הדרך פסידטכו בפסוק ערום ויאה רעה וכסתר ובאבדס כלום אחרי סתפור ממטלתס יהיו
 הכוכבים המזיקים הטובה והתנלחה רעים וזה דבר מביאר כי הכוכבים הרעים הם סבתי ומאדיס וכאילו בא
 לומ' דרך ענה פיסתר האדם ויניח פעולותיו בעת ממטלת הכוכבים המזיקים סחס מעט מהרבה כי אחרי סת
 סתפור ממטלתס ירבו למטול כוכבים מזיקים על הכלחה וטובה איט חומ' כי האים סיוכיו מוכיחו
 ועס כל זה יקסס ערפו ולא יטמע לקול מוכיחו סתע יסבר ואין מרפס כלום סתאוס יסבר בענין סלח סחי
 לו רפואה רשענין סקוס ערפו יורדהו לבאר סחת או יחמ' האים סהוא איט תוכחות סהוא מוכיח האנסים ט
 סיטובי מדרכס ארעה נהוא כאה דורס ואינו כאה מקיים סהוא מקסס ערפו ואינו כאה כמה סיוכיח סת אחרי'
 סתע יסבר ואין רפואה לסברו או יחמ' האים סהוא בדרך תמיד לתוכחות תוכחות אחר תוכח' לרוב קוס ערפו
 ולא ינוסר בתוכחות אחת סתע יסבר ואין מרפס ברבות חמ' כי ברבות גדולת הצדיקים ויתנהגו ב
 בני אדם על פי ענתס יטמח העס בעצור טהנהגתס תלך על הטוב טבעניוכיס כי סס יבחרו אל הטוב בכל ע
 ענייניסס אמנס במטול אדם רסע על העס יאנח העס תכני טהנהגתו לא תהיה מסודרת ואיפסר טיאמר כי
 בעת סימסלו הצדיקים וסס הכחות הטבליות יטמח העס כי תהיה הנחת הגוף כולו על הטוב טבעניוכי אמנס
 במטול הרסע והוא המלך זקן וכסיל יאכחו כחות הגוף כולס מכני טפעולותיו יבאו לאבד הגוף והכפס' גס
 נוכל לומ' כי סכסס סזה קרא צדיקים הכחות הגלגליות בעת טיורו על הצדק ובאמרו ברבות צדיקי' כיון לומר
 כי בעת סיפתברו כחות רבות גלגליות בעת סתקבן עם בנין עיר או מדינה מורות על הטוב ועל הכל העס
 סהוא או סמדינה סהיא או יטמח העס סהוא כלום יגיעו מסחת הכחות הגלגליות ססס טובות וסכלחות יב
 העס סהוא לידו סמחה כי ידוע כי סמחה סאמיתית לא תהיה רק עם סהכלחה והגעת הטובה ומה סחמ' צרבו
 צדיקים סהוא בעבור סססע הטובה והצדק יהיו יתר בעת סיפתברו סבתי רבות ממה סהיו סבתי מועטות או
 כחות סססס אחת בלבד ובאמרו ובמטול רשעים דל בעת סימטול על סעיר או מדינה או על עם מוטל רסע
 והוא סהאנסים ססס סתקבנו לסיות עם אחר ובעת ממטלת אחר מן הכוכבים המזיקים על כליון וססחתו או
 חס בנו עיר או מגדל במול סתהפך או כוכב חומר אחורכית או תחת ססלות מול כומח וכיונח כחילו מהצדדי'
 המזיקים על סיע ילך עכנינס מרע אל רע עד סבסחת חול סליסס הרע מסחת הכוכב הרע המוטל בתחלת עב
 עכנינס סנקרא רסע כחותו מורה על סהוק וסרע יאנח סעס חה מבואר כי סאנחה לא תהיה רק עם האבל ו
 יסבר איט חומ' כי האים סהוא חוסק כחמה סהא כמעטו זה מסמח אביו והאים סהוא רועס
 זונת כלום סהוא כחוסך אחר הזונות יאבד הוכו יקרא רעה זונת' או חמ' סמונתו רעיותו סונות סהוא רוע'
 עכמו מן הזונות ואיפסר סמלת זונות כולל סניאקף והוא סיות האדם זולל וסובא כי מלת זונה סובלת סני צי
 ביאורי' וסיה סמכחת וסמוכרית סירות וסמוכות וסיה לבי זה ססי רועה זונות מי סכמסך אחר סתחות וס
 ואיפסר סכיון לומ' כי האים סהוא חוסב סחמה סאלדי' ומסעדל לקנות' הוא יטמח אביו כלו' סהוא מעדיף חור
 סכלו ורועה זונות דל מי טלא יסיס עינכו בחכמ' סאלדי' חלל סיסתק בחכמו סלימודי סנקראו זונות לפי ס
 סהן מוסכו לב האדם סהוא יאבד סון כלו' כחכמו סכח אבד סון גדו' וסהוא מה סלא למד מחכמ'
 סטוב ומחכמ' סאלדי' מלך חומ' כי סמלך סיכסיג עמו בדרך סמסס' סהוא יעמיד על הטוב סבעניוכי חמכ'
 חס סמלך יקח תרומו מבכי אדם סהוא ירוע סעי' כמעסו' נאחר טסזכיר כי סמלך כמעסס יעמי' ארץ וגו' או'
 גבר מחזיק על רעסו וגו' כלום האים סהוא מסית סמלך הרסע לסתפולל ברסע על רעסו וסיה מסתכ' חליו לא
 יחמוב טעסס מעסס מועט בי סהוא כאלו סירס רסית על סעמיו וספס האים ונתנו ביד סולגיו

ונער בישלח כביש אמו: ברבות רשעים ירבה פ
 פשע וצדיקים במפלתם יראו: יסר בנך ויניחך
 ויתן מעדנים לנפשך באין חזון יפרע עם ושמר
 תורה אשר יהו: בדברים לא יסר עבד כי יבין
 ואין מענה: חיות איש אץ בדבריו

כי בניין נופס הוא מדמי האם כי כזר התצאר בחס
 בחכמת הטבע כי הולד הוא מדם האם וזרע הזכר
 הוא פועל ברם האמה נכנס בו ופועל בו לזיור הא
 האברים לדמיון מה שיפעל הרוח אל זייג והוא האז
 האומן העוסק בלי זכויות הכמה והוא נוקב אותנו ופ
 ופועל בו ומונח בלי למעשהו ולכך אחרי היות גוף
 הבן מורע האם את יזרמן טיהיה הבן רע הוא יורה
 טחומרו מהוא מדם האם הוא חומר רע ובלתי נאות

ועל זה העניין יהי מביט אמו מהוא יגלה חרפת רוע מזג אמו מלבד מה סיגורם לה בסת במעטין הרעים
 ברבות חומר כי ברבות הרטעי והוא טיהיו מהם רבי בעיר אחת או שתדבה גדולת הרטעי ירבו הכסעי כי
 הם לא יפעלו ולא יחסבו כא הרע ונדיקוי במפלת יראו רל כי האנטי הנדיקוי יראו במפלת הרעים הבן ורל כי
 ברבות הרטעים או הנדיקוי יראו מפלת עצמן כי הרטעי מתחכמי להרע לנדיקוי ואחר שאמר כי ברבות הר
 הרטעי ירבה פסע חמ יסר בנך שלא יהיה מכת הרטעי מוסף על זה סיניחך וכך מעדנים לכפסך ולכך הוא
 טוב לייסרו בדברי תורה ובמוסר כי באין חזון יפרע עם וטומר תורה אשר יהו וזה שאמרתי לך לייסר הבן בד
 בדברי תורה ובמוסר לא תחטוב סיחטוב כן לעבד כטיהי מטולח לייסרו כדברים כי כדברים לא יסר עבד כי
 יבין ואין מענה ונריך לייסרו בטבת מוסר ובעמדי פהזכיר סנדוך לייסר הבן בדברי והעבד בטבת מוסר
 חמ' את יעלה בלבך להוכיח את האנטי ויהיה איש טיהיה אץ בדבריו הזהר מהוכיחו כי אין בו תקוה סיקבל
 תוכחותך כי יותר תקוה יש להסיב הכסיל מכסילותו מלאטיב ממדתו המגובה מי מהו אץ בדברי ואחר מהזכי
 בדברי לא יסר עבד כי צריך להוכיחו בטבת מוסר חמ' בי האים סיפנק מנוער עבדו ולא ייסרנו בטבת מוסר
 באחריותו יהיה העבד חרון לו ומדרך העבד מהוא איש מגיה מדון ובעל חימה ורצ פסע מרוב גאותו ומדרך
 העולם שגאות האדם תפסילכו והאים מהוא בהפך זה הוא טפל רוח יתמוך כבוד מהוא הפך הספלו ומדרך הע
 העבד מהוא גבב וכטיבנו אז יפחד לגבוב הוא בפצמו הלא חולק עם הגבב וסוכא כפסו אלה ישמע ולא יגד
 כלו יודע אלות התורה החלוקת על הגבב ולא ימנע מחלוק עם הגבב עבו זה וזה יורה כי חרד מאד וירא מעונם
 האנטי והמוטלים יותר ממה טהוא חדר מה ית אשר הזחירו על הגביה והגול ולכך אמ' חרדת אדם יתן אמוקם
 כלו חרדה שתהיה לחולק עם הגבב כדי להעמיר יהיה תולה בטחוננו בה ובעבו טהזכי חרדתם הם מצקסים
 פני מוסל להעביר על עונם בטחד סיחנו לו אמכס מה הוא מטפט האנטי לא יבנו זה רק הנדיקויס פ
 טמעטה הרטעים ואנטי על הם תועבה בעיני ה וכמו שתועבת הנדיקוי איש עול כן תועבת הרטע הוא יסר
 יסר אמר ראו לך סתיסר בנך ונדיקויסו בדרך טובה ובכך יניח לך סתיסר בנך
 ובכך יניח לך מעבדך ומרוגוך כא תייסרנו עד טיקחה דרך חיי הוא לעת זקנתך יהיה עוזר בצרתך ויתן לך
 מנוחה והעניין שתעמוד במנוח והוא ימניא טרפך גס תעמוד במנוחה

ובהסקט מעניינוי שלא יקריר לבך במעטיו כי לא יפעל כא הטוב ויתן מעדנים לכפסיך רל מהוא יעשה מע
 מעסי סיתעדן בו כפסך באין חמ' כי מסייכהג העס ללא תורה ללא אלהי אמת והוא באין חזון י
 ופרע עם כלו יהיה פרוע למטה בקמיו והוא מהתורו וחוקי והגדרי הם תפארת האומה ומעלת כי בהיו הא
 האדם מטולח לפי טבעו ולפי תאוותו הוא דבר רע עד מאוד ולפיכך אמ' וסומ תורה אשר יהו והאסור הזה הוא
 בולל אשר הגופי והרחמני כי מי מהוא סומ תורת ה ומנהיגיו אשריו בעול הזה כי לא יקבלו עונם זמני כי לא
 ידע דבר רע ומי מהוא סומ תורת ה אשריו בעול הזה טוב לו לעול הבא בדברי חמ' כי העבד מטבעו
 הרע מהוא לא יקבל מוסר בעבדי דברי טמדבר' חיליו רק צריך לייסרו בטבת ואם לא נוכר כי יסר ואין מענה
 רל' כי יבין מה שתאמ' ויטתוק ולא יענה ולא יסר בעבדי דברך או יאמ' כי יבין כלו ומגדל קוסי עדפנו שלא
 יסר בדברך אפסי סיבין מה תאמ' לו ואעפי סאין לו מענה כגדך חזית אמ' את תראה איס נכהל להסי'
 ולא יתבונן במה טים לו להטיב לא תקוה ממנו טוב ויותר תקוה יש לאיס כסיל בדבריו במה סים ממנו או יא
 ואמר את תראה איש טיהי כמהר בדבריו יותר תקוה יש לכו במי שלא הגיע למעלתו

משל בקשיב על דבר שקר כל משרתיו רשעים :
רש ואיש תבכים נכגשו מאיר עיני שניהם ידוד :
מלך שופט באמת דלים בסאו לעד יבון : שבטו
ותוכחת יתן חכמו

ענותו סבה להיות טענתו מסובחת ובעבור סהוד
למעלה מלך במסכת יעמיד ארץ וגו' אמ' מה גדלה
אמת המלך והמוטל בסיחיו רשעים סוף לאי
יהיה המלך רשע אלא סתיה מקסיב על דבר שקר ג
גריס טבל מסרתיו יהיו רשעים ואם הרשים והס הד
דלים והנדיקים ואכמי תככוס סהס אנסי דמיס ו

ומרמה תראס כפגסוס זה בזה וככנו הרשעים לגזולס ולעופסקס יהיה סבה לפעמיס סיחיר עיני ספיהס הרס
יבטח באל ית' לפחדו מאיס תככוס והאיס תככוס לא יוכל לגזול הרס מה סאין לו ואז אולי יתן אל לבו עונס ס
הנעטקיס וינזב מדרכו הרעה מוטל אומ' כסייה הארון מטה אוכו לסמוע דביי סקר סיוכיס ס
הרשעים על אנסיס דדיקיס כל מסרתיו ולמדו ממנו ויהיו רשעים כמותו גס כן וכאלו יאמ' מה גדלה אמת
המוטל בהיותו מקסיב אל אנסיס ידביי הסקר סהוא במעסהו זה גריס לכל מסרתיו סיפעלו הסקר וסייהו ר
רשעים ויכפל ענטו בהכפל קטא מסרתיו סילמדו ממנו או סיפטו הרשע במכונו או יהיה ביא' הפסו בענין
זה כבר ידעת כי כוכב מו' כוכבי לכת לממסלת היוס המיוחד לו העפ' סהתיוחדו הסעה הראסונה מן היוס ומן
הלילה והטעה סמנית גס כן עס כל זה הוא מוטל וטליט כל היוס סהוא או כל הליל' סהוא אעפ' סיסתתכו עמו
בממסלתו סאר כוכבי לכת כל אחד במעתו עס כל זה הממסלה סחמיתית היא לבעל היוס או הלילה וקראת ס
סחכס הזה הכוכב סמתחיל למוטל בתחלת הלילה או בתחלת היוס מוטל לסאר הכוכביס המסתתפיס עמו במ
בממסלתו בסאר טעות היוס או הלילה קרא מסרתיו ורעה באמרו מוטל מקסיב על דבר שקר לומ' כי בעת ס
סייה הכוכב המוטל בתחלת היוס או בתחלת הלילה מקסיב על דבר שקר כלומ' סייה מן הכוכביס הרשעים
כמו סבצי ומאדיס או סייה על סחיות מדה או מניעת פעולה טובה תחשוב ססאר הכוכביס הטוביס סי
סיסתתכו עמו בממסלתו יקראו רשעים כלומ' כי אין יכולתס למנוע סחיוק סיורה עליו המוטל ביוס סהוא כ
כי אז בומן ממסלתס יורו על הרע ועל ססרון סיורה עליו הכוכב עס סיותס כוכביס טוביס רע
אומ' כי הרס והאדס סהוא איס תככיס כלומ' בעל מרמות ותוך בעת סמתתבריס זה עס זה יהיה זה הדבר סבה
סיחורו עיכיהס ממסוך ססכלות וזה כי הרס בהתחברו עס איס תככיס לא יוכל לסינות ממנו ומתוך כך לא
יסיס בטוחו באלדיו סירחס עליו ויטדל לבעול פעולות יכא מענינותו כי לא יבטח בחבירו 'ססן איס תככי'
סיתכדב לו ממנו וכן האיס סהוא בעל מרמו ותוך בעת סיודמן סיתחבר עס איס רע יהיה סבה סיחורו עי
עיני סכלו וזה כי הוא לא יוכל לגזול הרס מה סאין לו ומתוך כך יתייאס מן סגילה וגס בראתו עונס חבירו
והסרנו יהיה סבה סיתעורר וימנע מחטא עוד כן ירופססו האל ית' עבדו רשעו מלך אומר כי
המלך בעת סיטפוט העס והדליס באמת סלא יטה מספטט עבדו סיותס דליס באיותס כפפטוס לכניו עס ס
הגדוליס מהס רק סינזיא לאור מספטט ויטכנוט אותס מספטט אמת' כסאן לעד יכון רל' ממלכתו תכון לעד ו
זה סהעס יאהבדו בעבדו טופטו אותס מספטט אמת וגס תחול עליו ברכת ה' בעבדו יוסרו ואחרי סאמ' סמה
סחמלך סמופטט באמת הדליס כסאן לעד יכון אמ' סבט ומוסר יתן סכמה כלומ' ססבט וסיתנכס סלמלך הכוכ'
בהכות הרשעים בסבט סיו יתן סכמה באנסיס כלומ' יגרוס סיתנכסג אנסי מלכותו בדרך סכמה כי בהיות ס
סאנסיס מוטלחיס לעסות איס ואיס כפי סחונותו וילכו בסדירות לבס יהיה סבה לכל רע ולכל מרי והוא אמרו
וכער מוטלח מביט אמו ולכך כריך סחמלך יוכיח אנסי מלכותו בסבט סיו ובמוסרו כן ירבו הרשעים כי בר
ברבות הרשעים ורעה פסע והנדיקיס יראו עכמס בענין רע כי בראות הרשעים תהיה מפלת הנדיקיס והוא
אמרו ונדיקיס במפלתן יראו סבט אמ' כי סבט מוסר וסיתנכס סס יתנו לנער סכמה כי עיר סרא
אדס יולד ואס לא יוכיחו הנער בכערותו להסיר חולתו הקסורה בלבו יטאר בער כמסל כבהמות כדמה ולכך
אמ' כי סבט והוא המוסר סייה על ידו מעסה בהכות הנער וביוסרו וסיתנכס והוא סייה על ידו הדיבור ולי
ולמוד וגערה סס יוסרו חולת הקסורה בלב הנער ויתנו לו סכמ' אמנס סמוטלח והוא סחולך בסדירות לבו ו
ולא יוכיחו מוכיח ולא יוסרנו הוא יגרוס בסת וכלימה לאמו חס לדעת כי הוא מביטס חביו גב' ועוד סרו' סבג'
דומי' לאחי האס בעבדו סהס ואמו כולדו בטון אחד ואס סס דומי' לאחי אמס כל סכן סידמו לאמס.

שׁוֹנֵא נִפְשׁוֹ אֶלֶּה יִשְׁמַע וְלֹא יִגִּיד : חֲרַדְתָּ אָדָם ית
יִתֵּן מוֹקֵשׁ בְּוֶשֶׁחַ בִּידוּךְ יִטְגֹב : רַבִּים כִּבְקָשִׁים פ
פְּנֵי מוֹשֵׁל וּבִמְדוּהַ מִשְׁבֵּשֵׁשׁ אִשׁ : תוֹעֵבַת צְדִיקִים אִי
אִישׁ עוֹל וְתוֹעֵבַת רָשָׁע יִשֶׁר דֶּרֶךְ : דְּבַר יֶאֱגוּר
בֶּן יִקָּא חֲמִשָּׁא נֶאֱסַם הַגִּבֹר לְאִיתִיאל לְאִיתִיאל ו
וְאִיכָל כִּי בַעַר אָנְכִי כִּיאִישׁ וְלֹא בִינַת אָדָם לִי

הוא מרא' שהוא סוכא כפסו או יהו' אומרו חולק עם
גבב בעניין זה כלומר מי שהוא גונב כפסו המסכל
ויאנע ממנה חוקה והיא מסכלת המוסכל ונעם או
חותה מן החכמ' ועבודת האלד' שהיא מזונה והמכונ'
ממנה הוא חולק עם גבב כמו סקרא גבב מי סיקח
חוק וולתו ויגובב ממון חבריו כן יקרא גבב מי סגוב
טגובב כפסו המסכלת מן הדב' הראוי לה נמן הת'
שתימה שהעוסק זה אינו סוגג אמכס הוא מותרה ו
ועומד מהר סיני ורוא' וסומע התורה המנה על זה

טכברתו בה כמה כריתות ואלות ועם כל זה לא יטמר מזה או יהו' אומרו אלה יסמע ולא יגיד כלו' יודע העונט ו
והיא האלה טיט בעטיות זה הדבר ולא יגיד אל לבו לאמ' אכי רונה להטמר מזה הדבר בעבור מה טיבוחני מה
מהעונט בסבתו חרדת אומ' כי חרדה היתירה שתהיה לארס מכל דבר טיתחדם וגם טיפחד מכל
דבר טיעסהו כן לא ילך עניינו אל הסלימות תביא מוקם על בעלה וזה סרבו חרדה ימית לבו בקרבנו ולא י
יעור וגם אש יבוא הארס לקום על המקרים סיוכלו להתחדם על כל דבר ודבר לא יבוא הארס לעטות דבר מ
מהדברו לעולם כי אין דבר שלא יפול עליו ספק ולפיכך יהיה התרשלותו רב ותהיה חרדה זאת מוקט לכפסו
גם הזכירו שחכמי' האלד' שהחרדה שתהיה לארס כן יקראו חנולי ידוע אעפי' סלא יהו' מוכן חל חותנו החול
החולי ומוג גיבנו עומד בטומי המחטבה והחרדה שתהיה לו מין חנולי שהוא פועלת בגופו ויחול עניו הח' לי ההו'
דומה למה טאמ' רזל המחטבה פועלת בארס' ולפי שהמחטב היתירה שתהיה לאיש תהיה לו למוקט צריך מחד
שעבטת בה ית' בכל מעסה טיעסהו והוא יסבב הצלתו והוא אומרו ובוטח בה' יטובג ומאמ' הפולסופי דומה לכס
לכסוק הזה סאגור לא ידחה מה סנגור רבס אומ' כי רבס הט חותס המבקט' מן המוסל סיתכהג במט
במספט אים אים כפי רצונ' והס חוסבי' ספעלות' תועיל או תזיק ועל דרך מה' הוא מספט אים כלומ' לפי מה ס
סגור האל ית' וסדר' טיבואו העניכ' אל הפעול' כפי אחד מן התכלית כן יקום וכך ממי סירנה בחילוף
מה סנגור כפי המערכת בענין הדריק' גמור' שהס למעלה מהזמן כן יקום' ואכסר טכיון באומרו רבו מבקס
פני מוסל בענין זה כלומ' רבו הס חות' ממסוני מעסיה' כפי מספטו האוכב' ובעבור סנריך הארס המכונ' חל
אליה לידע המזל הנזמח בעבור היות הוא המוסל ונריך לדעת גב' אס הכוכב בגסיאותו או במכללותו וכיוצא ב
בזה קרא המזל הנזמח והיות הכוכב בגגה הרוס כפי מוסל רכונכו במעסיה' לעסות אחר סחקרו מי הוא המזל
הנזמח ואס הכוכב סכיון אליו הוא בגסיאותו ויחסבו סידיעתס ממסלת הכוכב והמעלה הנזמחת תספיק להס
אמכס על דרך האמת הוא גבוה מכל הגבוהים אפר כזה ונבדלו ויעמידס לעד לעולם הוא מספט האיש וכח
וכאטר תגור חכמתו כן יקום נאמר מספט אים ולא אמ' מספט אכסים לרמנו כי הסגנה הוא גב' צפרטיס מ
מן המין האכוס' תועבת בי האים טאמ' פועל עולה הוא כתעב בעיני צדיקים מפכ סהצדיקים יודעיס
דעת אמיתי כי העול הוא בהמה בצורת ארס והוא יותר כתעב מן הבהמה מככי סהבהמה לח כיוון ממנה טת
שתהיה רק בהמה אמכס האים העול כיוון ממנו סיהיה ארס אלד' והוכנו כל הכלי' שתחול עליו צדית הסכל ע
על הסלימות והוא בעצור דרך העולה אפר אחו לעצמו יתסכך מן האלד' אל הבהמות לפיכך היא תועבה לפ
לפני הצדיקים כן הצדיק סאמ' יסר בפעולותיו הוא כתעב בעיני הרסע מככי סיוכיסנו על הרע טיעסהו חו'
חוץ מכוונתו ולא יתחבר עמו לעסות רע כמותו ואכסר סכיוון לומ' כי המלך הזקן וכסיל וחות חיס עול הוא
כתעב בעיני הכחות הטכליות סקרא' צדיקי' וכך הכח הסכלי והוא סקרא יסר דרך הוא כתעב בעיני המיך זק
זקן וכסיל והוא סקרא רסע אמר כי אלת המסלים סיבואו בוא' הפרס' הס דברי הגו' בן יקא' והו' מס חכס כנוע
ומכוסס בימי' הסס ובעבור היו דבריו נאמרי' ער המסלי' הקודמי' חברו עם מסלי' טלמ' ואומר כי זאת המטח
והס הדברים סיבואו באלה המטלים הס דברי הגור' בן יקא' נאס הגבר לחיתי אל לחיתאל ואוגל כרא' לפי כס
פטט המקראו' סה' אים אחד בדורו של אגו' סכנ' סהיה טמו לחיתאל סאל מאגור עניכ' עמוקי' והגו' ססיב
על סאלתו חילו הדרי' סיבואו בוא' הפרס' נאוס הגבר לחיתאל רל אומר חני הגבר ומסיב לחיתאל הטר ס
טאל ממני מה מסאל בענין זה לחיתאל ואוכל כלו' איך תסאל ממני עניי' עמוקים כאלה והלא אל לחיתאל
הזכמו' והו' היודע הכל ואיך להשיב על דבריו כאלה כי בגר אככי מאים כלנו כמטל לבזמ' כדמ' יכד

מסלי

תקוח לבסיל מכני: מפנק מנער עברו ואחריתו
 ידעה מנון: איש אף יגרה מדון ובעל חמה
 רב פסע: גאות אדם תשפילנו ושבל רוח יתמד
 כבוד: חולק עם גגב

יום לן מן הכסילן יתר ממנו וסוף האים שהוא אץ
 בדבריו בעניין הכסילות כי הוא ממעטה הכסילני
 או יאמ' אס' ראית אים סיהיה כמהר בדבריו תקוח מ
 ממנו סיהיה כסיל מפנק אומ' כי האי
 שהוא מענג ומעדן עבדו בעת כערותו סוף שהעבד
 ההוא לא יהיה כסמע אליו רק יהיה לו במקום בן ו

ומלת מפנק אין לו ראיה בלשון עברי ואקלוס תרגם והוא יתן מעדני מלך תפנקוי מלכך ויהפנוג מאר ודמי
 ודמפנק לחדא ומצב ורטן וימצעון ויתפנקון וכמו טענין המלות האלה הוא עניין העדון והענוג והדמכות
 וכך עניין מפנק מנוער עבדו המענג והמדמנו ומלת מנון טרסו כין מן ולכיני ולכדי . כין וככד רל' מי ט
 שלא יכניס העבד תחת טבט מוכרו ולא יטיל עליו יריחה בתחלת עניונו הוא לא יורא ממנו באחרית רק יסת
 יסתעסע עמו ויתנהג עמו כענין הבן עם האב . ואיכסר סקרא יצר התאווה עבד לפי שהמכוון ממנו סיהי
 עבד כרע אל החלק הסכלי והענין שבאמצעותו ובאמצעות כליו יבנה האדם התחלות ודמיונות מהמורגסו
 ועליהם יבנה מופתים להפיק המושכלות גם המכוון ממנו שהוא וכחתיני יהיו סרוס אל מסמעת הסכל ואומ' כי
 מי שהוא מענג ומעדן הכח הבהמי וממלא כל תאוותיו סופו שהוא יעמוד במקום הבן כלומ' טיעמוד במקום
 הכח הסכלי וימלוך במקומו כי המכוון ממנו הוא טימלוך הסכל לא טימלוך המלך זקן וכסיל
 אים אה' כי האים שהוא אים הף רל' בעל כעס וממהר לכעוס יחרחר ריב ומדכיס ומנסף על זה שהוא בעל
 חומה יהיה מרבה לפסוע כי הכעס מסלק את הדעת ויביא האים להסחית כפסו ולהזיק לזו: וכהנה למעל
 גאות אומ' כי הגאות ס'היה לאדם היא תגרוס הסכלתו וזה סבעבור שהוא החזיק בחזקת גאה ורס לא יטר'
 בעבורת אדמתו ועסקיו ומתוך כך הוא מתרוטט וגם האכמים בראותם אותו אטר יתגאה שלא כדת יטבילוהו
 גם ה' יעץ להספיל גביהם ולהגביה טפלים גם בעבור גאותם ידברו בגאווה וגאון ובדרך רע ופי' תסככות ומ
 ומתוך כך יעכסו ואכמים יתכוונו להטבילם או יאמ' גאות אדם תספילכו כלומ' הגאות ס'היה לאדם הוא פס
 מורה על סכלות מעלתו כי הגאות לא תהיה רק בעלי כפס ספלה טלא תכיר עזמה וסכלותה ובעבור זה תס
 תטפל מעלתו בחיוו וכפסו תהיה ספלה ועס כפמות המקרים אמנס מי שהוא טפל רוח יתמוך כבוד והענין
 שהוא ראוי ס'וכנה כי סכלות רוחו מורה על הסיוג אמתת הכמנאות ובחינת גדולת ה' וס' ומלאכיו סקדוטים ו
 ורוממות גלגליו ורואה בל זה העולם הסכל ככקודה קטנה כתוכה בתוך הגלגלים ורואה מין האדם לבדו וכל
 סכן עכמו דבר כבזה וסכל ומשכי זה תסכל רוחו ותקטן מעלתו בעיניו ומתוך זה יורא מאלדיו ויתרחק מה
 מהמדותו ויפרע חובת ה' עליו ובעבור זה יכובד בין האכמים וכפסו תכובד בעולם המלאכים וזהו אמרו וספיל
 רוח יתמוך כבוד ובעבור שהתבאר כי סכלת הרוח והוא הכנעה והענוה כשתהיה כפי מה ס'חויב אותה הסכל
 היא המעלה המהוללה ספכל המעלות ובהיותם בענין אחר היא מן המדות הסחות והבהמיות יס לבו לבאר
 גדר הסכלות ובאי זה ענין תהיה מעלה ובאי זה תהיה ספלות מרפס ואומ' כי הכניעה היא ספלות הכנס ומי
 ומיעוט ערכה אלה והיא מדה ממדות הכנס וכאטר תתיסב בה יראו אנותיות
 ובלשון כמין והענות בעת הכנס ומיעוט הכמה אחר היכולת עליה והכניעה תחלק לחלקי ואחר מהס כולל
 את האדם ורביס ממיני בעלי חיים סאיכס מדברים והיא דלות הכנס וסבלה סהיוק סתהיה יכולה לדחות מס
 מכני סכלותה באופכי דחיותו וזה יהיה מן הכסילים טבבגי אדם ועמי הארץ מכני מיעוט ידועתס וחליטות ה
 הדרתס את כפמותס וערכיהס יזה כקרא כניעה על דרך העציה ועל דרך האמת הוא דלות הכנס ועורוכה
 בסכלות הגבר עליה מראות מה ס'יס בה תקנתה עכ' אומ' כי לבס צמכת מסכל על כן לא תרומ' אבל הכניעה
 היא אטר תהיה אחר רוממות הכנס והתנס'א' משסתתף עם הבהמו' במדות המוכנו וכאטר יהיה לה כניע' הכנס
 וסכלותה אז תהיה מדה מסובחת אבל זולת זה איכו ככנס במדות המסובחות ובעלות הכנס אף במגונו סבהן
 כי עניינו בזה הענין כענין הבהמו' חולק אומ' כי האדם שהוא חולק עם הגב טוכא כפסו אעס' סלא
 יגכוב הוא הדברים בעכמו הוא טוכא את כפסו וזה כי הוא יסמע הקללות סיקללוהו האכסי סנגב מהס הדבר
 ההוא ואומ' כך וכך יחול על ראס מי טגבב ממני דבר סלנו ועל מי טידע או ראה או סמע אס לא יגד והנה א'
 אחר ססמע הקלה והוא יודע ססקללה תעסה במקולל ועס בל זה הוא לא יגד .

בזה שמו ומה שם בנו כי חרע: כל אמרת ידוד &
 צרופה מגן הוא לחוסים בו: אל תוסף על דבר
 דבריו פן יזכיר בך וגבובת: שתיים שאלתי מאת
 מאתך אל תבנע ממני בטרם אמות שוא ודבר
 כב הרוח ממני רש ועטר אל תתן לי דטרופני
 לחם חקי:

והכינו במלת בחכניו טב הל הרוח והענין שהוא פ
 עומד בגבולו ולא יעברנו וכך מי צרר מיס
 כסמלה דל מי הידע יסודות המיס טהוא עומד במ
 במקומו עומד לסדרו כאלו סמלה פרוסה מקפת או
 חותם וטומדת חותם צרירו ומי הקיס כל חסמי ארץ
 דל ומי היודע יסוד הארץ הוא יסוד קייס בלתי מתכו
 מתכוועע יסובג הגלגלים סביבו והודיע חכס הזה
 הקינור מיס צדיעת סבות היסודות ומה סכמטך מ

מהס גס איכסר טחמרת מי עלה סמיס מי חסף רוח מי צרר מיס מי חקס כל חסמי ארץ דל מי הוא היודע צ
 תנועת חילו הגלגלים והיסודות וכוונת האדס חס בתחייבו צעבור קצת מן הדיעות הנבדלות הנזכרות במלת
 קדוסיס או צעבור אחד מהס בלבד ואס חותנו החייב הוא צעבור אחד מהס מה סמו כלו מה טס סכל הנבדל
 סהוא פרטי לו ומה סס בנו כלומ ומה סס חותנו הנפעל צעבורו כלו הגלגל העובד לחותנו ססכל הנבדל המכו
 או היבוד טהוא כעבד אל המגיע לו חלומ' אחר זה כל אמרת חלומ' ברופס וגו' ואס הטנחתו מגעת עד האורס ו
 חייבו מתכוועע כי חס צנווי קו סההטנחת הוא יותר ויותר בכמכאיס העליוניס ואס תרפה לדעת מה היתה הכ
 להינת סידורס כן אל תוסף על דבריו כלומ' עד כאן יס דמות לדבר ולא יותר ומלת תוסף מורכב ממני טרטי
 מהפעלים סהפס סלהס יוד ומהפעלים סלמד סלהס ה' אל ר' מן יסוף ומן ססה והחולס חטר בין התיו והיו ס
 מרחס כאלו ה' אל תוסף על מסקל תוריד על דרך הפעלים סהפס סלהס יוד והטבא חסר בס ופסא מרחס
 נחלו הוא מהפעלים סהל סלהס ה' עד ויסת מן היין ויבך עליו וירד מיעקב וסני הסרפסיס בסו צענין אחד
 והוא סתוססה סתיס נראה טוחת הפרטה היא מדברי אגור בין יקח והוא כאלו מדבר על דרך ת
 תפסה אל ה' ית' ואמ' סתיס סאלתי ממך ועדיין חני טוחל חותס מאתך אל תמכס ממני קודס מותי או חומר
 סתיס אל תמכס ממני ואס תמכס ממני קודס תסבב סחמות כלומ' חני חפץ יותר סתמייתי מטמכס עמ
 ממני סתי סאלנצ' ה' לו וסני העכויניס ססאל האחד מהס הוא סוח דבר כוב הרת' ממני וסמני ריס ועסר
 חל תתן לי סטרופני להס חקי וחינורו סוח ודבר כוב ר' סירחוק ממני ה' מותרו הדבר והס סוח והכוב וקר'
 סוח סתיחות הבטלות חסר לא יועילו ולא יזילו וכך ארוז' חנון דמסתבע על תרין דחיכוך תרין לקי מטוס
 טבועת סוח וכן אמר לא תסח את טס חלדיך לסוח סתי כעמיס ר' סלח תעלכו על ספתך במה סלח תביא
 חלני הנמך וכן כל דבור סחיכוך דריך לדבר מהדברים ולא יועיל ולא יזיק יקרא סוח וכוב סח' ה' בור סידוכ'
 על דבר בחיכוף ממה טהוא יקרא כוב סהוא מכוב במה סיתמר וסני חילו המיניס מן ה' בור הס מוקרי הדב'
 וסניהס דע ולטי' סתפלל אל ה' סירחוקס מעליו והסחילה ססכית חסר סאל הוא ריס ועוסר חל תתן לי טוחל
 מה' סלח יתן לו ריס וגס סלח יתן לו עוסר ואומר עד הרחבת הלסון כתיבה על הריס חעכ סהריס לא יפתן
 כי הוא העדר קכ' ית הממון והקניין חלח יתכן סיהס רס כלו עכו בוותר וכן לא יסכס סיהס עסיר ביותר ר
 דק טיטרופסו לחס חקו והוא סיהיו לו כל צרכיו סהכרחיסי סלח יטרך לבריות ונתן ססבה במה טטאל ריס
 ועוסר חל תתן לי ולא כתן ססבה על דלסון דלסון דק כתן כבת העוסר תהלה ומה ססבה סחני טוחל סלח
 תתן לי עוסר והוא רבוי הממון סן חסבע מן הממון חוסן ססבע כסבת הממון הרב סיהס לי ויביאני לכחס
 ולומ' מי סחל וחבטח על סהון ככל מעסי ולומ' מי ה' כלומ' מה לי חספ' בו מיס לי הון רב בלעדו וגס חס חסבע
 כסבת הממון הרב סיהס לי ויביאני סנובע סהוא להטוח הדברים כנגד מעלה והסבה סחני חומ סלח תעסכי
 לגמרי רס הוא סן אורס וגבתי כלו' סן חתרוסס יותר מדאי ומתוך כך חכטרך לגכוב ולעבור על מצות חלתי
 חו מתוך עכיותי חסכח ה' ומנותיו להייתי טרוד בעסקי מחייתי ואכטרך למנח מכולת לביתי בין על דרך חס'
 בין על דרך מותר ומתוך כך לא יסאר לי מעניין חל ומנותיו דק סחחוק בידי לבד סס חלדי חו יהיה חמ'
 ותפסי טס חלדי סמתוך עכיותי אגכוב וכחסר יסביעוני סמוכטיס וגיטו ספר תורה לפכי וחתכוס ססכ' בידי
 וחטבב על החזכרות סנו לסקר כדי סחככל סלח ימכרוני בגניבתי חחר טחף לי לסלס ואיכסר סכיון בחמר
 סוח ודבר כוב וגו' לומ' סירחוק ממני ה' סחמין צענין חלדות וססאר סכמכחו סוח ודבר כוב ר' סחמין ב
 סחן חילוף מה סהן ואמר ריס ועוסר חל תתן לי ר' צענין הריס סככיות (הספרון מן הדבמס)

משלי

ולא למדתי חכמה ודעת קדשים אדע: מי עליה
שמים וירד מי אסף רוח בחפניו מי צרר מים בש
בשמלה מי הקים גל אפסי ארץ

יאים אכני צער מהדמות בפלגי אל חכמת המלמים
ולא בינת אדם לי כלל איך לי חלק מהכנה באמר ל
למאר האנשים עד פאחיה ראוי להקרא אדם או רל
צער אכני מאיש בלומר צער יוצר מטאר אכני ולא
למדתי חכמה כלל שאדע להסיב על דברים כאילו וא

ואחרי טלא למדתי חכמה והיא חכמת האלדנות שנקראת חכמה פתש איך אוכל להסיג ידיעת הדיעות הנבדלו
והם המלאכים קדושי עליון. און יאמר גלא למדתי חכמה ולא דעת קדושים אידע מי עלה שמים כלל איך תט
תמאלני עניו עמוקים כאלה ומי הוא מאכני החכמה שיוכל לעלות אל זאת המדרגה שידע להסיב על עניוני
עמוקים כאלה מי הוא שעלה לשמים וראה וחקר והסיג מה הם ומה בהם וירד בארץ ויודיע לאכני העולם ה
הדברים ההם עד שיוכלו אכני העולם לדעתם והאלו חמ' העניבים אשר אתה שואל לא יוכל לדעתם כי אם מי
שעלה בשמים וראה הדברים ההם בעיניו און יוכל לעמוד עליהם און מי שידע הדברים ההם ממנו שעת' בשמים
וירד ממש והודיעו האמת והנכון ואחר שהעניין כן מי הוא זה שעלה שמים וירד ויודיע הדבר הזה לבני העו
העולם עד שיוכל לעמוד על שאלתך ואמר שאלתני מעניין הרוח עניין פלג' ופלג' מי אסף רוח בחפניו עד ש
שידע להסיב על העניין אשר שאלתני והזכיר הרוח במקום יסוד האומר וכך מי צרר מומי העולם בשמלתו ע
עד שיגיע אל תשובת שאלתך אשר שאלתני מעניין יסוד המים ומי הוא אשר הקים כל אפסי ארץ והם גבולי
הארץ עד אפס מקום שיוכל להצבונ מעניין ששאלת מכדור הארץ מה שמו של אותו שעלה שמים וירד וט
ואחרי רוח בחפניו וטנדר מים כשמלה ומהקים כל אכני ארץ הגד אם ידעת ואם תאמר כבר היה האים הזה
אמר היה על זה התאר היה לעולמים אשר היו מלכוכו מה שמו ומה שם בכני אחריו שיתאמ' שידעת אותו און ט
שדע אותו כלל דבר כמעט הוא שימכא איש טיהיה על זה התאר ולכן ענתי הוא להכין אילו הענייני הכעלמי
אחרי טלא יוכל האדם לעמוד עליהם ולאחון הדברים התוריים והם אמרות צרופות ואיך צריך להביח עליהם
מוספים לאמיתם כי לא יכחוסם מופת והוא אמרו כל אמרת אלנה כרוסה ואם נחזיק באמרות ה' אמרו טיהור
שהם ככהף צרוף בעליל לארץ מונקק סבצתים יהיה מגן בעדינו כי ה' ית' הוא מגן הוא לחוסים בו ואיך לנגל
לחוסיה על דבריו ולחקור במה טלא בזה לחקור פן יבא במספט עמכו על הסתדליו לחקור במה טלא בזה ו
ואם תאמר כי הוא ית' בזה בזה והוא אומ' תוכף על דבריו פן יוכיח בך וכבוצת און יהיה חמ' מי עלה
שמים וירד מעניין זה כלל אתה שאלתני על דרך חכמה בעלמת וחכני לת למדתי חכמה ודעת קדושים אדע ו
ותוכני ויחד בדורי טלא הפגתי אל מעלת החכמות דק ראיתי דבים שחטבו לעלות בשמי שמי החכמ' והם ירדו
והעניין שהחטיואן כוונתם וים אנשים שישתדלו לקנות מן החכמה ואשכנו רוח בחכמה וים כף אחרת כוונת
לעלות בשולם החכמה ובהפסס שהגיעו אל מעלת החכמה דימו בעניינס אל האים שטנדר מים בשמלה שהמי
יטאו ממנה לפי טעה וכך קרה לכת הכז טחס בחפסס פקנו מן החכמה שיעור גדול דמו לנדור מים בשמנה
טלא ימכא להם מנה מים בשמלה טהיה כרוסה כן לא ימכא להם מקניין החכמ' דבר ומי הקים כל אפסי ארץ
כלל וים מהם טביין לקנות מן החכמה שיעור גדול ונמסך בסוף אחר התאות העטרינו טהן אפס ותינו וימו
כי כל כתות האנשים אשר ראה שהתעסקו בקניין החכמה לא הגיעו אל תכלית' וסבו כליהם דיקם יבאן על גי
גיצי החכמה ולא מבאן מים ואם תאמ' ידעתי אדם טסחר בחרי החכמה והכלית מה פס אותי האדם ואת' הלך
לן לעולמו וחכני מכיר בבו מה טס בגו אחרי שאתה אומ' כי תדע אותו ואיכטר טכיון בפרטת הזות לרימוז על
היות במציאות עניינים עמוקים והם מעמד סכל ובאמ' ולא למדתי חכמ' וגו' הודיע קיבורו בחכמת האלדנות ו
ובדיעת הסכלים הנבדלים הנקראים קדושים ואחרי כן הודיע קיבורו בכדר הגלגלי ואמ' מי עלה שמים וירד
ככמו מי הוא שידע שידור גלגלי הכוכבים ומפני מה היה שדרם בזה הכדר טבתי למעלה מדק ונדק למעל'
ומחדים וכך הפאר וקרא גלגל עליון בלסון עליה וקרא הגלגליס התקתוים בלסון ידיה ונחלו חמ' מי הוא
היודע אם תנועת הגלגליס היתה בטבת הם בליס הכפרדים וככה תנועת הגלגלי בעליה וכירידה אעכ' טהוא
בסבוב מי הוא היודע טבת תנועת הגלגלי וימ' מי עלה שמי וירד רמוז על יכוד האט וחאלו אמר מי היודע יסוד
הטם שהוא יסוד העלמן שהוא דבק אל סמח גלגל הטבת וחמוז וירד דבק אל כיכונן הסג' מי אסף רוח בחפניו
כלנו מי היודע טבע יסוד האמר והוא טומר גבולו ועומד בחפניו

דור מה רמו עיניו ועפעפיו יגשאו : דור הרבות ס
 סניו ובמאכלות מתלעתיו לאבל עניים מארץ וא
 ואביונים בארם : לעלוקה שתי בגות הב ה
 הב שלום הנה לא תשבענה וארבע לא אמרו ה
 הזן : שאול ועצר רחם ארץ לא שבעה מים

זוה למיעוט סכלס ומיעוט התבוננת ערך עצמם ב
 בערך זולת' או יהי דור מה רמו עיניו בעניין זה סלג
 תמנה חכמים הפך מן המין הראשון הזכירם סלא
 יתעסקו לא במקובלגו ולא במוסכלגו ואילו יסימו עיי
 עיונס בדברים הם רמים וכסחים מהגיע דעת בני
 אדם עליהם רובו לחקו עד חכמ' מה סלא יגיע אל
 חליו ססכל האנוסי או יהיה דור מה רמו עיניו כלג'
 יט דור טחומר סעיני ס' והס עיני ספגחתו והס

ממוטטו בכל הארץ ואפי' בספלי התרוממו וכטחו מהטוח על הסכלי ויהי הכינוי במלת עיניו ועפעפיו סבא
 חל ס' ית' וחומר. אחר זה דור הרבות סיניו כלומר ותבוננת מין אחר מבג אדם סעיניו סס כמו הרבות ומת
 ומתלענותיו סס לדמיון סמחלגו סעניו מן הארץ האביוני מבגו או ס נרבה בזה ספסוק לומר כי תמכח מין מב
 מבני אדם ססס בטבעס בטבע סחפעה וסעניו טהס סוכא'ס המין האנוסי והס מתכווני להזיק בכל עניין
 נאף במקו סלא יקבלו תועלת מן סהיוק טיעטו לדמיון סחפכ סהו מתכוון להטחית סמינין לסנחיתו סותג
 בטבעו מבלי סיכוונג להזיק לכל אדם וספי' לחכול עכ'ס מהרץ ואביוני סלא יקבלו מהס תועלת הו סוכי עני
 עניו ואביוניס לפי סההיוק מבני בסמלות' ואין להס עזר והס סיוזיקו לכל אדם בכלל ואפס' סקרא עכ'י ואביוני
 סכחו ססכליו וחומר' כי תמכח מין בני אדם יהיו סעולת' מביחו' להטחית' סכחו ססכלי' ולבטל סעולות' ולמנוע
 מהס ססלימות סמכוון

הסכליות עד חומר לא תמכחה בארץ חיי' ולא יגיעו אל סתכלי' סמכוון מן האדם ססלס לעלוקה יח' כ
 כי עלוקה הוה טס אדם ירכ' לומר לעלוקה כמו לסלמה לדוד לידותין לחסף כלג' חלה סמסלי' חבר חות' אדם א
 חדר סהי' סמו עלוק' (ג'כז) הוה סהו סרץ סמוכ' את הדס ולא יסבע וחומר סכתו דרך מסל' בו יט סני' בגנ
 בגות סהס דמות' לחמס וחומר' לעולם הב' כינו טהעלוק' חמס לא תסבע גכ' סלוס' הנה לא תסבע' ועו יט
 דבר אחר סליטי ועמו סס סלטה וסלטה' לא תסבע גכ' סלוס' הנה לא תסבע' וע' יט דבר אחר רביעי ועמו ס
 סס ארבע וסארבעתן לא אמרו סן כלומר יט לגו די וסזכיר סחכ' סארבע בנות וחומר ט
 סחול ועוכר רחס הודיע כי ססאל הוה סקצר לא יסבע לעולם סכגרי' וכך סחפה סעצר ס' בעד רחמ' ולא תק
 תקבל סריון לא תסבע לעולם להזדונג עס סחיס לתאמת' סיהי' לה זרע אכפי' גס אפסר סקרא פי הרס' והוה
 סנעכר בעד סריון וסעונר בעד זרע סכז' עונר רחס וחומר כי סוטס בטבע סמקוס סהוה להמצאת' המין סה
 סתכסי' גס אעטר סקרא סחכס סזס סהווי' וסחפסר סחול ועונר רחס וקרא סחפסר סחול לפי סדרכו להכס
 להכסיד סהווינות וקרא עונר רחס סהווי' דומ' לעכיון סלדה וחומר כי סהווי' וסחפסר לא יטבעו לעולם ולא י
 יטנו את סעלתס כי סס סחריס חלילה לעולם

סבת סהווי' וסהווי' סבת סחפסר' וחומר אחר זה ארץ לא סבע' מים וסעכיון סיסוד סארץ
 לא יסבע לעולם מהספך קצת מהמים אל סעכר וכך יסוד סחס ססול סיסוד סעליון לא יאמר לעולם די בע
 בעת סיתספך חלק מחלקי סחוי' סעליון אל סחס וסזכיר סתי' סיסודו מהארבע והס סחס וסארץ סהס

סעליון וסחחיתון וסח' לטחר סיסודות כי כולס ספתכיס מזה לזה בכל יוס ובכל סעה וסעכיון ס' קצת מן סח
 סארץ סקרוכה חל סמים מסתכית ומסתורית וסעטית מים וכך קצת מהמים ססמוכיס לחוי' מטכניס וסמ
 ומתמסין וסעטיס רוח וכך סרוח מקצת ססמוך לחס מטכנה ומתחולל וסעטה חס וכך סחס מקצתו ססמוך ל'
 לחור מטכנה ומתכנס וסעטה חוי' וכך סחוי' מקצתו ססמוך למיס מטכנה וסעטה מים וכך סח' מקצתס סס
 ססמוכיס לארץ מטכנה ומתכנס וסעטה מים וכך סמים מקצת' ססמוכיס לארץ מטכנה ומתכנס וסעטה ע
 עפר וססני' סזס הוה לפי אורך הימים ואין כל סיסוד מטכנה עד סיעטה כל' המיס רוח או כל סרוח חס סחי
 חיסכר ס' יתבטל אחר מהד' יסודות' חלא מקצת' יסתכס מחס לרוח ומקצת' יסתכס מרוח לחס וכך כולס סחריס
 חלילה וססני' סזס יהיה בסבת' תמונית' סגלגלי' סביב' ומסביב' יתחברו ארבעת' ויתחוו מהס ארבע' מיניס סחרככה
 וסס סדומס וסכומח וסחי וסמדבר וסעצור הוה ססני' סיסודו וסחיוה וסחפסר כבות' סמכח סכמח' וסס
 חוזרו לעול' חלילה וסעעלי' סעולתיה' חומר' עליהס כי לעול' לא תסבענה וכבר ססב אחר מן סחכמים

בן אשבע ובחשתי ואמרתי מי ידוה ופן אורש וגב
וגנבתי ותפשתי שם אלהי: אל תלשן עבד אל א
אדניו פן יקללך ואשמת: דור אביו יקלל ואת א
אמו לא יברך דור טהור בעיניו ומצאתו לא רחץ

והעניין שהוא סוף מה' ית' סוף ויהי ריק מחכמה
לגמרי וקראת העדר החכמה ענינות לפי שהוא הענין
הגדול והאמיתי על דרך שאמרנו ר"ל מאי עני עני ג
בדעת וכן סוף מה' סוף יתן לו עוסר והוא מסל ע
טל רבי מן החכמה בעניין שיצבור הגבול עד סימן
סימנים בעבודה רק סיטריפסון לחס חקו והוא מס'

טיסכים לידו סיקנה מן החכמה מה שתפסיק לו וכסויהוה בה טלס לא ייהרום הגבול אשר לסכל האנושי ויאמר
מה למעלה ומה למטה מה לפנים ומה לחוור ונתן הסבה בזה ואלו כן אסבע וכחשתי ואמרתי מי ה' כלומר ה
הסבה שאני סוף סוף יסכים בידי להרבות מן החכמה יונר מן הדמוי כן אסבע וכחשתי כלומר כן ארבה לח
לחקור בסבת רבי חכמתי במה שאין סכל האדם מרגע אליו ויביאני הקיור' היא בהרסי הגבול להאמין דעת
בטל ולחשוב ביטול ההשגחה וכינחא בו או להאמין קד מות העולם וזה רצה באמרנו כן אסבע וכחשתי ואמרתי
מי ה' וכן אורס וגנבתי ותפשתי רל' ומה שאני סוף סוף א' תפסיק היותי בעדר מן החכמה לגמרי כן בהיותי
בעדר ממנה וביאני העדר החכמה לקנות דיענות בטלות ואמונות כפסדות וקרא קניין הדיעות והאמונות הר
הרעות גניבה על דרך הרחבת הלסון כמו ואלו דבר יענב ומתוך שאקח דעות כוזבות ואמונות כפסדות ממי
סודיון אחרי סוף יספיק סכלו להבחין שאמת מן המקר אבא לכפור באלוהי חלדי ויהי שוא ודבר כזב טיהו'
הסוף הכזב הכמעט מאי איפסר וכן אמרו ר"ל מי זהו טבועת שוא זה סנסבע לטכות הידוע כאדם סנסבע ע
על עמוד טל סימ שהוא טל זהב' והזכיר בכאן טני מינו כזב טהזהיר חריסטוטלסו בסמו מספר הסמי והעולם
וזה הכזב הכמעט והכזב האיפסר ובלפונכיו קורא לכזב מאי איפסר שוא ולכזב האיפסרי דבר כזב וזה ב'מי
מיכים תחת סירס אחת וזאת הוא הבקסה האחת והבקסה הטכנית ריט ועוסר אל תתן לו והוא תלונה בראמונה
כי הוא בקט תחלה להעלגת בידו הקדמות אמתייות במדה המוכרחת ובמדה האיפסרות ואלו אחר סיעלו בידי
אלו ההקדמות תן לי כח על החקירה והדריסה והתכלית סיעמוד בה ולא יבקס יתיר וקרא לרדיסה וחקירה ע
עוסר וקרא לסכלות ריט כלומר סוף סוף ריט מן החכמה' וגם סוף אדרוט לחין חקר והוא אמרו כן אסבע
ויביאני לריט ולומר מי ה' ואלו אהיה ריק מן הדריסה לגמרי ויביאני להגסיס או להאמין דעת כפסד ופירוס
וגנבתי הוא לחסוב דבר בלתי אמיתי והוא נקרא גניבה ותפסיה וסתי הכוזבות האילו רעים אך הטוב והביכונני
הוא הטריפסני לחס חקי כלו סאהיה דורס כפי מה ס'סיג הסכל האנושי ואעמוד בי והוא חקי רל' גבולי שאנע
אליו מן באומי ליש חקו אל אמ' איכנו ראוי שאס יחטא העבר אל אדניו סתגיד אהי חטאו אל אדניו כן
יקללך העבר בעבור טתבבב היוקו ותאסס כל' סיקול עליך היוק הקללה היא כי הקלל' תעסה רוסס במקולל
או יהיה ואסמת סבה סכית כלומר לא תלסן עבד במה סיקטא אל אדניו כן יקללך ואסמת מכורף אל זה כן ת
תהיה אסס בקנותך לכפסך מדת הרגילות והאכזריות וואיפסר טקרא עבד יצר התאזה בעבור היות המכוון
ממנו סיהיה עבד אל הכח ססכלי וקרא הכח ססכלי אדניו ואלו חס תראה לפעמים יצר התאזה ינחא מגר הח
החמה לפי התאזה במה סלא וטא אל ה' ית' העלס ג'יניכך ממנו לכפרוי בפגס הוא בסוד ולא ינחא מעפר און
וזה רצה באמ' אל תלסן עבד אל אדניו כל' לא תחטוב סתוכל להכניעו עד סיהי' כל תכועותיו על דרך הסכל
כן יקללך כלומר המעסה הוא אשר תעסה בסומך בסוד רגלינו ותסמוד כל ארחתיו ויביאנו לקלל אותך ואסמת
כלומר ויביאנו לקון בסכל מתוך העבודה הקטה ויפעול ביד רמה הפועלים יהיו בזיונך וירפתך וגם ויביאנו ל
לאסמה דור הזכיר החכס הר' פסוקיס אלה ד' מינו בכי אדם ואלו כי תמצ' מן בני אדם סהס מקללני'
חביהס וקרא ססכל במקוס הזה אב והחומר קרא חס ואלו כי המין הזה מן בני אדם יבזו אל ססכל ואל חמו
חמודותיו ולא תהיה הנהגת גופס סולכת על הסדר גס איפטר סקרא במקוס הזה התורה והמצנה אס ואלו כי
תמנח מן בני אדם ללא תורה וללא חלדי אמת יבזו המוסכלות ויבזו גס כן אל התורה והמצנו ואלו אחר זה
דור טהור בעיניו כלו אהי תמנח מין אחר מבני אדם טהס מחזיקי ענמ' בחקת טהוריס וכקייס ועל דרך ה
האמת כסתדקדק בענייניהס תמנחס סלא התקנו מטנוף מעסיהס' או ואלו כי יס מבני אדם סהו טהור ב
במרמיתו אמנס מנסון לבו טמח וואמר אחר זה דור מה רמו עיניו כלומר עוד תמנח מין מבני אדם יתנחגו
על דרך גאווה וגאון יתגאו על בני אדם וראו כל האנסי' כאלו חס מתת מדריגתס'

וכמוהו סכה העלמה הרה חולדת בן כי לא היה רונה
באמרו ודרך גבר בעלמה הצתולה ועל כן חוגרו ע

עם אמרו דרך נטר במים דרך נהם עלי כור דרך חניה בלב ים כי הליכת אלה על המקומות האילו חונה נכ
כברת ואיננה ידועה מפני שאין עומים בה דבר היכר ודרך גבר בצתולה נכר ונראה מעטחו בה וכיון שידבר
בן לא רצה באמרו ודרך גבר כי אם זולת הצתולית ועכ"ל עלמה ונערה הוא אחד כאשר אמ' והיה הנער אשר
אומ' אליה ואחר כן אמ' עליה והיה העלמה היונאת ולא בתולה ובן שתי הלסונות האלה טוות באנשים גם כן
אמ' טאול לדוד בן מי זה הנער וכעס אחרת אמ' בן מי זה העלם יהנה התבאר זה העכ"ל אין ספק בו והאמר
סכיון למ' ודרך גבר בעלמה סקרא הנורה גבר והמר עלמה ואומ' כי כמו טדרך הנטר במים ודרך נהם
עלי כור ודרך חניה בלב ים הן הדברים בעלמים ולא יוכל האדם להגיע אליהם כן הוא נעלם ורחוק מהסיגח
חול נורה בעל הנורה פתאום בלח זמן ואומ' אחריו כן דרך אספה מכאחת קרא החומר אספה מכאחת כי כמו
סמכאחת היא תכאף עם אחד ואחר כן המכאחת ההיא תכאף עם אחרים וכן לעולם כן העכ"ל בחומר סהו
ועמוד זמן אחד בצורה אחת ואחר כן יכסוט הנורה ההיא וילבס נורה אחרת וכן לעולם יכסוט נורה וילבס
נורה ולא יסוד נועמות כן ואמרה אכלה ומתה סיה דל סהוא בלובטו נורה סנית אחרו סכטט הנור הראסונ'
לא יכר בו דבר מן הנורה הראסונה ואמרו לא פעלתי און דל סהין בזה הדבר בכסוט הנורה ובלבוס נורה
אחרת עול והעכ"ל סטבע המניחות כן חייב סלח תהיה הנוויה כי אם בהפסד הזכרים ההוים ורבים ירספכ
בי החכס הכלל על יניאת הוולדות מן הרהס ואמרו כי החכס המטיל סוב הדחס אל תכונתו אחר הלידה
צרגע אל מה טיקרה אל מעסה האניה ב' צ' יס והנמר במים וזה סהנמר עם ג' לו ונהירות דחיסתו יקדע הא
האיר בחוקה ותכף עופפותו וחזור האויר אל מטפטו וכן האניה תקדע בחוקה ההיס במרונתו ותעטה בהס
רוסס ג' ול מדי עברה וצרגע קטן יטוב היס לאיתנו וסניהס דומיס לעכ"ל הלידה וכן כרם עלי כור ד' עכ"ל
סאיכנו צ' מיון האויר והמים הזכיריהו מפני סלח יהיה בו בהילוכו על הנור רוסס כיכר ואמרו ודרך גבר בע
בעלמה לכי זה דל יניאת הולך מבטן העלמה סהיא הנפירה כסתעטה בה הלידה מפס מציאר פתאור אחר ס
סעה לאיתנה גס נוכל לומ' כי אמרו דרך נמר במים כיון החכס בנמר הכוכב בעל הקנוות אשר אורו ינח
מראשו וכמטף באורך הגלגל כחוטו הסערה והכוכב הזה הוא כסתר תחת אור החמה ואינו נראה כי אם למקצת
סכיס פעמי כל סנה פעמים למ' סנה פעמים לזמן פחות פעמים ליתר ולא יוכלו החכמים לתת זמן קצוב לו
לזמן הראיתו לכי סל כו סומר הסידור ויראה סעל זה הכוכב אמ' ר' יהוסע לרצן גמליה כוכב אחד יס ועולה
ל' טכה ופעמים יעלה לזמן פחות ממנו וכעמים לזמן עודף עליו והכוכב הזה אינו ממכס' האלף וכב' כוכב'
המחולקים על מח' צורות הגלגל רק עם הכוכב הזה ועס סב' כוכבים קטנים סהאחד מהן בקוטב הנפוני והסני
בקוטב ה' רומי הן אף ג' כוכבים והבנה סהס לא נמנו עם כוכבו הנורות סהס מח' צורות הגלגל מפני ס
הצחקס מהס ג' ויכלו לחברס אל אחת מהנורות כי המח' צורות הגלגל בגל נורה מהס כוכבי רביס והמח'
צורות מהס יב צורות כתונות על ססב אסודת הגלגל הסמיכי והס היב מזלות הידועים ובהס סמ' כוכבים ומה'
ג' צורות בתונות לדרוס מאופן המזלות ובהס סמ' כוכבים ומהס כח' צורות כתונות לכחת צבון מהוכן המז
המזלות ובהס ט' כוכבים הדי מח' צורות וכלל כוכביהס אלף וכב' ועס זה הכוכב בעל הקנוות והס כוכבים ח'
ז' סני הקטבים יהיה אלף וכה כוכבים ודע סזה המספר אשר נתנו החכמים לכוכבי הסמים אין המכוון
ממנו טיהיו כוכבי הסמים אלף וכב' ולא יותר אף הוא מספר הכוכבים הגדולים המהירים על הארץ אשר יוכ'
האדם לעמוד על מכינס ואמר יגיע כח ראית האדם אליהס לדעת טיעורס ובעצור טזה הכוכב הנקרא בעל
הקנוות איכנו סומר סדר בעלייתו להראותו אומ' עליו זה החכס טנפלח ממנו עכ"ל ולא לכיון מהלכו כי מי
יגל לדעת אס זה הכוכב סעלה לסוף ל' סכה יהיה הוא אשר יעלה כעס אחרת לסוף ארבעים סנה וכעס אחר'
לסוף ע' סנה והלי כל אחד מהס הוא כוכב בככי עמנו ומפני זה אמ' כי ככלח מוכנו עכ"ל עס היותו עם הק
הדברים הגופלויס תחת אכסרנות הטכל'

ואט לא אמרה חזן : עין תלעג לאב ותבו לקחת
אם יקרוה ערבי נחל ויאכלוה בני נשר : שלשה
המה נפל או מומני וארבעה לא ידעתים : דרך
הנשר בשמים דרך נחש עליו צור דרך אגיה בל
בלב ים ודרך גבר בעלמח :

ומתי בנות הב הב סתי איכנות הכפעלות סהן הלחן
והינבם ואמרו הב הב הב הב טניס הכפעלות והס הקור
והחוס' סלם הנה לא תסבבנה רמז לחלולים מזה ו
ומזה בני בינוני בו חלול המיס לאס הוא על יד האני'
אן הארץ וחלול האניר לארץ בני האס אן המיס . אר
ארבע לא אמרו חזן רל' סארבעתס בכלל יסתנה ק
קצת מהן אל האחר עין אומ' כי העין אסר
תלעג לאב ותבו סלא תסור אל מסמעת האס יקרנ'

עורבי נחל אן יאכלנה בני כמר והיה חזן במלת ויאכלנה תמורת אן כמו ומכה אביו ואמו סעכייכו ומכה אביו
אן מכה אמו כי על כל אחר מהס טיכה יתחייב מיתה נכז זה . ואין המכוון טיקרוה העורבים ויאכלנה בני הכ
הנשרים ויא' יקרוה עורבי נחל יאכלנה במהירות כאכילת בני הנשר טהס חמיס לאכול במהירות יעוכו כנסר
חס לאכול . ואיפסר טקרא ססכל אב לפי סאליו תינוסס הנחגת הבית וקרא התורה והמנה אס לפי סהיא הנר
הנריכה בתחלת הענין הארס כמו טכריכה האס בגידול הוולד ואמ' טעין אסר תלעג לסכל ולא ינהיג את כ
כחות הגוף על פי ענתו וכז העין אסר לא תסור אל מסמעת התורה ומנותיה יקרוה עורבי נחל ויאכלנה בני
כטר טלסס אמ' החכס הזה בי ג' עכייכיס סה מכלל הדברים סכפלאן ממכו ונעלמו מעיני סכלו אס
תחבר עמהס דבר רביעי יהיו ארבעה וכל אילן הארבעה סס עכייכוס כעלמיס לא כודעו אליו והדבר הרספון
הוא דרך הנשר בטמיס רל' כי הנשר בעופפו על פני רקיע סמיס יפלא בעיני הארס לדעת אי זה הדרך עב'
בעופפו כי לא יניח רוסס באניר טיוכר אחר סילך העוף וילך לו והזכיר הנשר והוא הדין לסאר העופות . אן
הזכיר הנשר בעבור סיגביה לעוף עד סיסתר מעיני הארס לרוב הגובה ולפי יעלס מהארס הדרך אסר יעוף ב
בו דרך הנחם עלי צור כלומ' בעת ילך הנחם על הנור לא יעסה בו רוסס כיכר סיוכל הארס לכויז מקוס ס
הליכתו ולומ' זה הדרך הלך בו ולכך הזכיר הנור סהוא קסה להתפעל ולא אמ' עלי ארץ כי הארץ ממחרת להס
להתפעל יותר מן הנור והלון הנחם יעסה בה רוסס כיכר והזכיר הנחם וה' לסאר בעלי חייס הקטניס אסר
לא יעסו רוסס גדול במקוס אסר ידרכו בו ואולי כי הזכיר הנחם לב' סיבות אחת סהוא לא ידרוך בגליו כי
אין לו רגליס לפי סדרך הבהמות וסאר בעלי חייס לעסות היבר בפרסות רגליהס במקוס אסר ידרכו בו אמ'
אמנס הנחם עברי היותו נעדר הרגליס לא יעסה רוסס בהילכו . והסבה הסנית אסר בעצירה הזכיר הנחם ע
עבור היות הליכתו הליכה מעוקלת בלתי יסרה אחת הנה נחת אפי' בעת שתלך על הקרקע כל כך תהיה
מעוקלת סלא יוכל ארס לכויז איך היתה תכונת הליכתו באותן הרסמיס וכסתחבר עס העיקול קומי המקוס
אסר ילך עליו והוא סילך על הנור יתחברו סתי סבות סלא יוכל הארס לכויז מקוס הליכתו וזה טעל הנור ל'
לא יעסה רוסס כיכר ואפי' אס ירסוס רוסס קטן יסיה הרוסס סהוא מעוקל ונסתל סלא יוכל ארס לכווכו . ד
דרך אחיה בלב יס אומ' כי האכיה בעת שתלך על פני המיס אעפ' סהיא עוסה רוסס גדול במיס וכסתרוץ סס
הספיכה בחוק על היס תסאיר אחריה מקוס עמוק בעמק מה סתטבע מן הספיכה במיס מכל מקוס יתפסטו
המיס ולא יסאר במיס סוס רוסס ולא יוכל הארס לכויז אי זה דרך עברה הספיכה ואלה הג' עכייכוס אסר הן

הזכיר החכס סכעלמו ממכו לא תחסוב סיהיה עכייז סמאמר סהוא קרר לדעת אותס וכעלמו מעיכמ כי איך
יאמ' סכל אחר כדברים האלה כי הוא בקס לדעת הדרך מן האניר אסר עברי בה העוף והדרך סעבר בו הנחם
סעוברו על הנור והדרך סעבר בה האכיה בעברה על היס כל סכן וכל סכן סלא יאמ' חכס אחר כינח באילן
הדברים אף עכייז סמאמ' כז הוא כי כמו סכעלמו סעכייכוס האילן מעיני הארס ולא יוכל לדעתס כז הוא כ
נעלס מן הארס לדעת דבר רביעי סיוכור אחריהס והוא דרך גבר בעלמה כלומ' כסוסכב הארס עס האטה
סלא תהיה בתולה ויכווכו סניהס להעליס העכייז יהיה דבר רחוק להכיר הדבר סהוא כי לא יעסה בה רוסס
סיוכר אחר סעה ולפי סמך אל זה אטה מכאפת כלן כהעלס הדברים הכז כז העלס האטה סמכאפת וס סהיא
אוכלת והוא כינוי אל מעסה הכיאוף ומחתה פיה סעכייכו סהיא מקנחת עמה ואחר כז אומר לא סעלתי חזן
כי מעתה לא נסאר בה בעברי אותו מעסה טיוכר בה . ודע כי מלת עלמה תפול בלסן עברי על בתולה ועל
אסר איננה בתולה אמנס במקוס הזה אסר ביארנו על אסר איננה בתולה .

לא פעלתי און : תחת שלש רגוז ארץ ותחת אר
ארבע לא תוכל שאת : תחת עבד כי יממד ונבל
כי ישבע לחם : תחת שנואה כי תבעל ושפחה כי
תירש גברתה :

רבים ואמרו כי זה כרמו באמרו סוף יסופך ראם וא
ואתה תסופנו עקב וגם ים ספיר סכסלך איך יעלה
על לב הכחם הקדמוני להסיר אמה ולגרסם לאדם
סיאכל גם הוא מעץ הדעת טוב ורע ולמרוד על מצ
מנות הכור תמי פעלו ופי דרך אניה בלבוס סקרא
החכם הזה כפס האדם התנוכה בגוף קסור בעבנות

התחנה וטבועה בים התחנות הגופניות כאלה בלב ים וכנה אותה צמד אניה עבד היות כלי עסח בחכמה להכ
להכיל ממעמקי ים וכך הכפס הוא כח האלרי מוזמן להכיל האדם מים הסכלות ובה יחזרו האכסוס לבאת מי
מים המבוכה אל יבמת המכמה ואיפטר כי כיון להזכיר אניה לרמוח כי אני ים כלומ כח אלדי מן כחי וראסי
אנוי וכאלו כפלא החכם הזה הפלא ופלא איך יוכל הכח הסכלי אשר בגפס האדם לבאת מים המבוכ' עס היות
סכל כחות הגוף מפירים פעולתו ואמרו ודרך גבר בעלמה כיון בני החכם לומ' כי כפלא על ידיעת התכליות ו
והוא יר יעת תכלית כל דבר מהדמו אליו וזה כי אעפ' טקנת הדברים נודע תכליתם ים דברים סלא התבאר
תכליתם ותחיה מלת בעלמה ב' מלות כשרדות בענין ודבקות במבטא והס בעל מה והב' במלת בעל מה סי
טימוס ויהיה ביאור הענין כן סהוא כפלא ממנו ידיעת הדרך סידרוך האדם בכל דבר טהוא יענה על סאיל'
על מה כי ידוע בכל דבר סיבוקם תכליתו יסאל עליו במלת על מה כלומ על מה היה דבר סל' בענין זה ועל
מה כמבא דבר סל' על זאת התכונה והכוונה בזה המאמ' כי כפלא ממנו ומכל חכם ידיעת כל דבר סיסאל על
עניו במלת על מה כלומ התכלית ולולי סדברי טלמה ע' לא כאמרו על דרך חזון וכבואה רק דרך חכמה און
כי כיון החכם הזה בר' עניינים הכו' ענין ד' מלכות ודרך הכסר בטמים רמו אל הכסר הגדול ארך האבר
גרול הכוכה הוא מלכות בכל וכן המסיל יחזקאל כבוכרנר מלך בכל ודרך כחם עלי צור רמו למלכות מדי ו
ושרה אשר נודע מעניינים סאלדיהס הגדול אשר כהרג על יד לכיאל היה תנין כמו סנו' בספר יוסף בן גריון
ודרך אניה בלב ים רמו למלכות יון אשר עיקר מלכותה הוא העיר קוסטנטנופול' סהיא עיר מלכות סכבנת'
ע' קוסטנטינו קיסר טהולך אניות בלביס מלחות עכס' וסס העסר סהוא בקצ' ועלה וכה קוסטנטינו
סהיא עיר מלכותס' ודרך גבר בעלמה רמו' סהוא העלמה היה חולדת בן ורודי'
סלנות ד' מלכותס וססלות יסראל' תחת' אה' כי סלם דברים סס מצעת המכאס ראוי הוא
סצרג אחרץ כצבירס להיותס דבר זר ובלתי כחות ועס דבר אחר רבינו להס יהו ארבעס' סאינו מן דיאנו
ססכוב' אחרץ דבר כזה ואמ' כן על דרך הרחבת הלסון והענין סירגו וספלאו אכסי ארץ ולא יוכלו לסבול
דבה זה והס תחת עבד כי ימליך וזה סהעבד על הרוב אסף רע הטבעיס וקבץ המדות המגוכות כמו הגול' זה
והגיב'ה רהיארף וכיוכא בהס ובעת סיודמן סימסול לאסמת העס תחיה הנהגת העס הולכת על סדר בלתי כ
כחות ג'ן סהככל בעת סיסבע לחס הוא דבר בלתי כחות זה סהככל פאסף ב'ן המדות ראוי סימסך אליו הרע
ולכן כסיודמן סיסבע מקייני העולס יהיה דבר בלתי כחות וכן תחת סכנאה כי תבעל כלומ סהיא סכנאה ב'
בעבור מעסיה הרעיס ועס כל זה תמכא בעל הוא דבר מגוכה' וכן ספחה כי תירס גבירת' כלומ תמכא ספחה
טהיה תעלה לגדולה ותירס כבוד גבירתה הנה דבר ראוי סיחזרו האכסוס על זה להיותו דבר בלתי ראוי וכהות
ואיפטר סקרא הכח סהמי עבד סהמכוון ממנו סיחיס עבד אל החלק הסכלי ואומ' כי בעת סיודמן סימלוך ס
המלך זקן וכסיל ויסביר הכחות הסכליו ראוי סתרגו אחרץ בעבור זה כי הוא ית' כיון סהיו הכחות הגופניות
לרקחות ולטבחות ולאופות אל הכח הסכלי וזה סהכח הסכלי לא יוכל לעמוד על ההסגת הסכליות הסמוסות
מחומר אס לא יקח מופתיס והת' וית' מן העניינים המורגס' באמצעות הכחות הגופניות ומהס יעלה אל ו
ידיעת המוסכל' ובאמרו ונבל כי יסבע לחס הוסף סהדבר סהוא בעצמו סקראו עבד חזר וקראו ככל בעבור
מה טיאסוף מן סכב'ות וסחרפה ובוו והוא סהתמסן במיני סהתמית הגסמיות אשר סס חרפה ובוו לכו מכני ג'
סכמתף בהס עס סאר בעלי חייס ואמ' כי כסתמכא חיס יסבע כפסו סבהמי מתחנותי' וכל אשר יסאלו עיני'
לא יחביל ממכה ראוי סתרגו עליה אחרץ סהוא סהך מה סכיון כי המכוון ממכ' הנה סתהתפך בדברי סכרמו
ותניס המותרו ואמרו תחת סכנאה כי תבעל ר'ל קרא כפס סכנאה סכסס סהמית סהיא סכנאה על דרך סהמית
מסני סמעסיה סכנאין והיא תתרחק מכל מדה סמוכה ומכל מעלה

ואומר כי הכוכב הזה היו קוראין אותו בזמן האל כן
כוכב הנמר ואינו הכוכב אשר נקראתו היום כוכב ה

הנמר כי הכוכב אשר נקראתו היום כוכב הנמר אינו הכוכב הידוע הנקרא בעל הקטנות ואולי כי קראו הכוכב
בעל הקטנות כוכב הנמר שלא כודעה תנועתו והוא לדמיון הליכת הנמר שאין לו עת קצוב לעופפות וצאוות
נכסו יעוף באטר יחכוץ או קראתו כוכב הנמר בעבור שהוא לדמיון עוככות הנמר טיגביה לעוף עד שלא י
יוכל ראות האדם לעמוד עליו וכך לא תוכל לעמוד על תנועת זה הכוכב ואמרנו ודרך נחש עלי בור אמר טכ
טכעלמ' ממנו ידיעת נחש בריח עקלתון אמר הן התלי על זה העניין סיורו ראש התלי וזכרו על דבר מהדברי
אחרי שהתלי איכנו כי אש בריתות סכי עגולים והוא פלך הסמט הכורת פלך הירח וכך על אי זה עניין יהיה ה
הגעת כח הגממים הסממיוס על הנמצאות השפלות כי מה סיורו על דרך עניין הטבעי בהם ממה טימטך מ
מוזריחת וסקיעתם ועלייתם וירידתם בריצעי הגלגל מן החום והקור והלחות והיבס אין להפלא אמנם מה ש
טיפלא מהס הוא מטאר מספטי הכוכבים החוקים מכל היקט והזכיר התלי בעבור היותו המיוחד בהוראות ה
המוספטי בחומ' בספר יצירה תלי בעולם כמלך על הכסא ואמרנו עלי בור המטיל הממים לחוקתם אל הנור ב
בצביר היותם חוקים כראי מונק רחוקים מן ההווה וההכסר אחרי שהמציאם ה'ית' ואמרנו דרך הניה איכסר
סקרת חניה הטביל אשר בריקיע הסמיכי הדומה במראיתו לחלב וקורין לו בקעת חלביה או בקעה לבנונית וב
ובצביר שהחניה בלב יס לא יראה מענה כי אש לובן כנגד הכס גלגל והיס הוא דומה לריקיע דימה חליה הבק
הבקעה החלביה שהיא בריקיע דומה לים וכיון ההכס הזה באמרנו כי כפלא ממנו סבת היות זאת הבקעה דומה
במראיתה לחלב שהיה מסאר חלקי הגלגל ונחמי התכונה חמרנו כי יש בה כוכבים קטנים שאין אורם בהיר
כל כך והוא כשרט לפניו ולחמרנו ומכסה פני הבקעה והוא מקפת באורכה רוב הריקיע ומנסכת ברחבה כגון
ד' חלקים ובקומתו יותר מזה ואומר אחר זה ודרך גבר בעלמה חומ' כי מכלל הדברים טכעלמו מעיני ידיעתו
הוא ידיעת הסבה איך ימנא העוצר בבטן השטה חדשים ידועים בתוך הסליח במעני חמו והוא בעל חיים מתב
מתנועע כיוון סס ממה שתאכל חמו ולא יצא מלמטה ואנו רומים טאס יסגר בעל חי פעה קטנה שלא יוכל
האור ליכנס אליו לסעתו ימות וכך מי שיאכל ימים אחדים ולא יוציא מנקביו ימות בעצד גדול ואיך יהיה ה
העוצר בבטן חמו סגור חותם בר מוקף בסלייתו וערפל חתלתו והוא חי מתנועע כיוון ויתנהג על זה הדרך
חדשים ידועים והוא זון יוש ולא יוציא דבר מנקביו ואומר החכס הזה כי זה מן הדברים אשר נעלמו מעי
מעיני טכלנו וגם כוכל לומ' כי אמרו דרך נמר בממים רל כי כפלא החכס הזה מהראות בכוכבי הממים כסירה
וכפילה והוא מלסון רלל כסרנו עליה מכני הנמר והוא דומה למתאמת התלמוד נהירן לי סבילי דסמייא כסבילי
דכארדעא בר מכוכבא דסביט והפלא מזה בידועס כי צבאות הממים ונוטאיהם בטלנו מכל חכסר ומכל
חיכות ואיך יראו צאילו הכוכבים יפלו ממקומם למרחית העין ואמר חסנו בזה החכמים הראסוכים הוא סה
סחאס היסודי מתלהב אשר תחת גלגל הירח ירד למטה בצד סיעלה האיד מלמטה והלהב ההוא ירד דר' האיד
ההוא לדמיון מה טנראה אש נחזיק בדיכנו סתי כרות דנלקות זו למעלה מזו וכבבת התחתונה ובעליות עטן ה
התחתונה ויסגום בלהב הנר העליון ירד להב הנר העליון דרך האיד ודליק התחתון ואומרנו דר' נחש עלי בור
הוא מלסון לא תכחסו ולא תעונכו ועניין הכהם ידוע כגון סאמ' הוואיל וכפלה סתי מפי או כפל מקלי מירי א
איני הולך למקום פלו היום סאס אלך אין חכמי כעמים וכך האומר הוואיל ועצד סועל מיתוכי איני יוצא מפת'
ביתי היום סחאס אבא יפגעני אדס רמאי וכך אילנו טסומעים כפנוף העוכר' ואומר יהיה כך ולא כך טוב לעטנו
דבר פלו ורע לעסות דבר פלו וכך אילנו סאומ' טחוט תרכגולת זו סקראת כמו התרכגול או סחוט תרכגול זה ס
סקרא ערבית וכך הממים סימכים לעצמן אש יארע לי כך אעטה דבר פלו ואס לא יארע לי לא אעטה כאלו
כאליעזר עבד אברהם וכיונא בדברים האלה ואומר החכס הזה כי כפלא בעיניו עניין הכיחוס למה יורה על
דבר מהדברים ואיך יורה כי היות אילנו הדברים מורים על דברים סיאמרנו סר רחוקים מהסיקס הטבעי והס
עניינים נעלמי לתת סכבה בהם ואומר עלי בור לפי סדרך המכחסים לעסות עניין הכיחוס במערו בורים או
חון מן הייסוב וימ דרך נחש עלי בור סיורמו אל הדבר מה טזכרו כבר האנשים שהאדם בלכתו בדרך לפי ת
תומו אס יזמן טיהיה ראש הכחס תחת האר' מכונן תחת רגל האדם ימות הכחס ההוא ואפי' אס לא יגיע אליו
כח האדם הדורך עליו ולפי אמ' החכ' כי כפלא ממנו אין ימות הכחס בדרו האד' על סנו והכחס יעמוד תחתיו

שְׂמֵמִית בְּיָדִים תִּתְפֹּס וְהִיא בְּהִיבְלֵי מֶלֶךְ : שְׁלֹשׁ
שְׁלֹשָׁה הָבִיחַ מְטִיבֵי צֶעֶד וְאִדְבָעָה כְּטִיבֵי לֶבֶת :
לִישׁ גְּבוּר בְּבִדְמָה וְלֹא יָשׁוּב מִפְּנֵי כָל זְרוּר כֹּחַ
בְּחַתְנִים אִו תֵּישׁ וּמֶלֶךְ אֶלְקוּם עִמּוֹ : אִם גְּבֻלַת ב
בְּדַתְנָשָׂא וְאִם זְמוּת יָד אֶל פֶּה :

זה בא להעיר בני אדם שיחיו זריזים שתהיוננה מד
מדוניהן מדות עליות וכך יתאוו המלכים שיעמדו
עמהם מפני מדוניהם וכאז על דרך מסל כי בחי' הארס בעל מליכה יפה או בעל כתיב כאה ומחודרת או טידע לדבר כפי הלמונות הנאות והכוונות הנמ הגמדות יתאוו המלכים שיתעסקו בעבודתם מפני טהם יפארו המלכות בטוב המליכות ובכחות הדבור וכך מי סגדל מעלתו בדבר מהדברי על זולתו יתאוו

המלכים שיתעסק בעבודתם ועל זה הדרך יהיה ענין אכמי החכמה גם כן מדאני להם שיתעסקו בעבודת ה' ובקנין החכמה ובהשלמת כפמם על זולתם עד שיהיו ראויים להיות בהיכלי מלך מלכי המלכים ותהיינה נכספנותם בדורות ברור החיים את ה' אלדיהם וזה מה שראיתי לכתוב בביתור הפסוקי הנז' ורבים מתחכמי יפרסו הנמלים עם לא עז יהיה מסל אל הלימות המתעוררות בקין ויפרסו הטפנים עם לא ענוס סיהיה רמו אל החושים אשר מסכסם במוח ויפרסו מלך איך לארבה בעבור שהארבה עופפותו הוא על ידי קיבוץ וכיטוט סיהיה מסל אל החוש הטבעי שפרסו הטממית סיהיה הנך והדומה לו מן העופות הדורסים שאר העופות כנס צנפרניהם לחוק ענניהם סתיהיה רמו אל הענבים וואמרו בהיכלי מלך ירמוו סתונאות הענבים מן המוח סה סהוא היכל הסכל ומסכסו לדעת כי חילנו הפעולות הנמנאות לקנת בעלי חיים וכך הנרות הדמויות אשר י ימצא להרבה מבעלי חיים כמו הבנין אשר ימצא לדבורים והאריגה אשר תמצא לעכבים וכינחא בהן הס כבד כבדלות מן הנרות הדמויות אשר באדם וההבדל ביניהם הוא שהם בארס מגיעות בטבע ועל כן לא ימצאו עושים פעולותיהם במיעוט סוכים אבל אמנם יסוג מהם היצירה מוגבלת והיא הכרחי בהם ארתו סלסס איה כי סלסס המה אותם טהם מטיבי צעד כלומ סהליכותם הוא הליכה סונה ומתוקנת וכוסף עליהם ועמו סה הרבעה וארבעתם סה מטיבי לבת וואו דומה לאמרו מטיבי צעד ליט גבור צבחה וואו הארי לא ישוב אחרי כני מוכי כל בריה ואלוי כי בעבור גבורתו וסווא לא יורא מפני כל יטיב הליכתו ורזיר מתכים או תיים כירסו ב צו כלב הכייד וכקרא זרויר מתכיים בעבור הנותן דק במתכיו כאלו הוא אזורי במתכיו וכבר נודע מגבורתו סה סהוא יסבך להלחם עם כל סחיות בעבור גדל לבו יטיב הליכתו או תיים התיים גם כן בעבור קלותו וסווא נודע טיעלה בכחיהם ובסלעים ובעבור קלות הליכתו ויטיב לבת וכך מלך אלקוס עמו וואו המלך סלא יקר אמר להיות סוה למעלתו ומתוך גדלו יטיב לבת ואיפסר סהעכוינים סהלה הנז' סה רמו אל עכוינים ככלאים לא התבררה אמיתתס וכבר חטב קנת החכמים סיהיו אלה הארבעה רמו לארבעה כדורים ויהיה לים הנודע בגבורתו סווא גבור בין סאר הבהמות ולא ישוב מפני כל רמו לגלגל התשיעי אשר ממנו התנועה היומית א אמר היא טבעית לו ובתנועתו זאת סווא סוכב בה מקודה אחת עד סוכו אל הנקודה סהיא בעצמ' ככד טעות מטיע עמו כל הגלגלים אשר בתוכו כמסכים אחד תנועתו הפך תנועתם הטבעית להם כי תנועתם הוא ממערב למזרח ובעבור זאת הגבורה הנמנאת צו המסול אותנו אל הלים הגבור בבחמה ורזיר מתכים כמסל א אל הגלגל סממיני וואו גלגל המזלות וכקרא כן בעבור ססב האפודה היא אפודת' גלגל המזלות החוגרת אותנו במתכיו אשר בה כתונות היב ברות סה יב מזלות והמסול גלגל הלבנה חל סתים בעבור קלות סתים וואו לדמיני תנועת גלגל הלבנה ומשירותו סווא יסוב פעם אחת לכז' ימים וח' טעות בקיודיב וקרא ססמם מלך אלקוס ע עמו לסי סווא מלך על כל צבא סממים ובעבור סיקוס אודו לא יקוס אחר זולתו כי הוא לרוב אודו יעלי אודו כל צבא סממים וזכיר הגלגל סתשיעי לכו סווא מטיב סבל בתנועתו וסעלין על כל הגוכים הנמנאי וזכיר' גלגל המזלות אשר בו מ' ברות הגלגל וזכיר ססמם והירח סהס סכי המאורית הגדולים אס ב בטני ספסוקים סהלה כתן סחכס ע'ה ג' מוסרים טובים האחד הוא אס כבלת בהתנסא והסכי הוא סה זמות יד לפה והג' הוא כי מין חלב וואו סחכס אס כבלת בהתנסא כלו אס הזיקך הזמן והזיקך לא תכחד גס הפסור כססך מכל כיסור והתחוק בטובה ובמיסור ואחר כן אמ' וואו זמות יד לפה כלומ אס עלה ציך דבר סוד לא תגלה אותן וסוס פ'ך מלאמרו ואחר זה סבלגנות מדת הבעס וואו כי מין חלב יוציא חמאה ומלת כי איננה כתיבת טעס רק הוא דבר כפכי ענמו

משלי

אֲרִבְעָה הֵם קִטְנֵי אֶרֶץ וְהִמָּוָה חֻכְמֵים מִחֻכְמֵים :
הַגְּמֵלִים עִם לֹא עָוֹ וַיְכִינּוּ בַקִּיץ לַחֻכְמֵים : שְׂפָנִים
עִם לֹא עֲצוּם וַיְשִׁימוּ בַסֶּלַע בַּיְתָם : מֶלֶךְ אֵין לֹא
לְאַרְבָּה וַיֵּצֵא חִצֵּץ בָּלוּ :

וארבעה כי כסודותן פוזות הנפש או סוז חלק מחלק
הנפש תמצא בעל כלום סיתכהג האד על פי תאמצ
הוא דבר ראוי סתרגו הא וכן אמרו וספחה בו תי
תירט גבירתה קרא הנפש המרגשת ספחה והנפש ה
המטכלת קרא גבירתה מכני סהמכוון מן הנפש ה
המרגשת וכחיותיה סיהיו עבדים וספחות אל הנפש המטכלת ולכן בהמצא אים סיעביר סכלו אשר סמכוון מ
אמנו הוא סימלק על כל כחותיו הגוככיות אשר לא כמצאו על דרך האמת בי אס לסרית הנפש המטכלת סה
סיהו ראויה לסקרא בטס גבית הוא ראוי סתרגו הארץ בעביר זה ארבעה אמ כי ד' מיכוס הללו
ממיכי בעלי חיים טהס קטני ארץ כלום סהס ספחותים טמנחיות ועס כל זה נמצאיש טהס חכמים מעצמ'
כאלו סס מחוכמים מאחריוס דל כאלו למרו חכמה מוולתס או יהיה אמרו חכמים מחוכמים ביותר הנמלוס
עס לא עז דל הנמלוס ידוע מענייכס סאין בהס אומץ גבורה ועס כל זה יס בהס מן הזריות והערמ' סייכונ
בקץ מה סיסספיק להס כל סמנה ואמ' זה לזרו העכל ולהעיריהו מופת אולתנו ולהכלימו במעסה הנמלה כל' כל'
חס הנמלה סיהו בריה קטנה ב'א סכל יס בה מהזריות והערמה עד סבעת אשר הוא זימן הראוי לכביר הבר
ולאסוף התבויות תכין מאכלה לכגורך כל סמנה אורך יתעכל הסכל למצא מחיותו בימי חרפו והוא ראוי לאסוף
מן המון מה סיסספיק לו לעת זקנתו ולא יסיב אל לבו ימי הרעה אשר הרבה יהיו וכן יעורר בזה האדס הנס
הנסקע באהבת תאוות הזמן ויקטר בעבודת ה' ובקניין החכמה ובהסלמת כפסו ויסיס אל לבו מעסה הנמלה
סיהו תכין בקיץ לחמה ויסליס המכוון ממנה והוא יתרם מהסלוס המכוון ממנו ולא יכין מערב טבת סהו
מוסל אל העולס הזה סהו עולס המעסה מה סיאכל בסבת סהו מוסל לעונג וסמחה בעולס הנסמו ואורך לא
יכין בידה על הדרך הרחוקה ולא יתר מקוד לחנותו סהו ינטרך לוסע מן המקוד הזה מוכרח ולא ידע אכ'
וטע אהלי אכרכו וסנה אס יכין האדס בעולס הזה ללבת דרך יוס או יומיסי יכין מן המאכל והמסרה מה טי
סיספיק לו הדרך הקטן והוא ואורך לא יתעורר ה' מקצר לחסוב מה יהו הצידה והמעסיס הטוביס טהנו
לכספו אל הדרך הרחוקה אשר ינטרך ל' חסוב מה יהו הצידה והמעסיס הטוביס טהנו וסנה אס יקרא האדס בעולס הזה לכפנו
סוכט אחד יורא ויחרד ואורך לא יחרד האדס יקראנו האלדיס ויביאנו במספט על כל בעלס אס וסנה אס
ואורך לא יתעורר ממעסה הנמלה ויכין בידה לכספו סיתומה ויתור לה מקוד מנחה לה וצ לה מהלכיס בין ה
העומדיס סהס ואורך לא יכין מן המעסיס הטוביס להיות לו מלכני יוסו ואמ' טדעשו מרדת סחת מנחתי כנה'
כלום מנחנו בו סיכוסר בו עונג בעבורי' הספכיס כלומר הספכיס ידוע מענייכס סהס עסנה
ענוס ובעבור סיכירו חליפותס יסימו קנס בסלעיס סלא תגיס ותקדיס בעדס הרעה ואחרו סהספכיס סאין
להס סכל יכוונו לסיס בסלע ביותס להככל מן היותק כל סכן סיס לבני אדס סהס בעלי סכל וחכמה לכנין ע
ענייכיהס באופן סלא יחול עליהס סיוק וכן ראוי לאנסי חכמה וסכל לעלות בעולס החכמה העסניה מקורות
מקורות עץ חיים עד אשר יתרחק מחסך הסבלות ויתקרב אל ה' ויסיס איתן מוסבו וסלע קנו ויתור מ
מקוד מנחתיו בצרור החיים' מלך אין לארבה אמ כי הארעה אעפ' סהו מין ממני בעלי חיים הספלי'
אין להס מלך או מנהיג סיכונגו הוא יתנסג על דרך החכמה מחמת עבדו אעס סלא יעיר אותנו וולתנו אל זה
והו זה טהו ינטח חונך כולו והעכיון סהארעה ילכו כולס יחד כאלו גוערו וכאסר יחכו מקובצני כולס וסגרו'
בל חכס זר בתוכס בן יסעו וזאת סתמנה יהו מן סתכוונות הרחוקות לקבל סיוק ואמר זה להעיר האכמיס ע
על הנהגתס סהרו אכנו רנאיש הבעלי חיים סהס כעדי ססכל יכוונו הנהגתס להתרחק מן סהיוק כל סכן סה
סחכמיס סהס בעלי סכל וחכמה צריך להס סיכוונו להתייחד אים אים עס מינו חר לא יעבור בתוכס ובען
יתרחקו מן סהיוק וכן בעת סיתאחדו סכחות ספכילות ולא ינחנ תאוה מן סתאוות לעבור בתוכס ולהכסיד ג
עליהס סדיס והנהגתס סס רחוקיס מכל סיוק סממית סממית יהו הקוף ואומר בידס תתפס
דל' חולטת העצה וכעדדת סכל ועס כל זה יס בה מן הערמה סכבדלת בענוונה מפאר בעלי חיים

מסליו

ויין לקרי נפש: יסתח ויטבח רישו ועמלו לא יזכר
עוד: פתח פיך לאלם אל דין כל בגי חלוקף: פת
פתח פיך שפט צדקה ודין עני ואביון אש
אשת חיל בו ימצא ורחוק מפגינים מכרה: ב

ואמרו ועמלו לא יזכר עוד כלומר לא יזכר רישו ו
ועמלו בעוד היין בקרבו או יאמ תכנו סכר לאונד ה
כתיבה תמידית פתח פיך לאלם אמר דרך נוני או
ענה לבכה לא יהיה הסתדלותך סתיית היין ותאונת
הגוף רק סיס מגמת פניך להנהיג אנסי מלכותך ה
הכנהגה הראמיה ולפי אמ לא תסתה מן היין מה פי

סיבאך לסור מן הכדק רק התייבב על סכלך ואם תראה אים סיסתתרו טענות ו יהיה לו דין על דרך האמת
אלא טהוא אלס בדבד ההוא טחינו יודע לתקן טענותיו פתח פיך אל די כל בני חלוקף כלומ תהיה מגמת פניך
לראות בדין ומספט על בני העולם וקרא בני העולם הזה חלוקף בעבור טכאמר יצינו ויחליפו ולערב
ימוללו ויבסו והעניין סהס חולפיס ואובד יס והוא על דרך סקורא ס החכמים העולם הזה עונס התמורה הו
עולס ההייה והספסר יפתח פיך ספוט נדק דל מה סתזהרתיך סתראה ותעיין בדין אנסי מלכות כוונתי הית
ס ספוט אונס בצדק לא ספוטנו באי זס מספט סיודמן ודין עני ואביון דל ותראה ותטפוט הדין סל עני
ואביון ותנטיא מספטס לאור ואל יקל בעיניך מספטס עד טתניחס בעבור סכלותס וקטנות מעלתס חו יהיה
חמרו ודין פועל והוא נוני והיה עניינו ודון דין עני ואביון ואיכטר סקרא סכחות סחמרות והתלו הגסמינ
כסיס ואמ טלח וסיס הסתדלותו להפיק רצון תאוותו ולעסוק מה סיסאלו ממנו תאוותיו הגסמיות וזה רנה ב
בחמרו אל תתן לכסיס חינוך ואמ חמר זה סלח סיס פעולותיו להמחות ולאבד הסכליות סהמכוון מהס הוה
סימליו והוא חמרו ודרכיך למחות מלכין ואמ חמר זה אל למלכיס למחול כלומ חוכנו דבר ראוי למי סירבה
להמליך סכלו ולכחא מן הכח אל ספועל סיסיס מגמתו למלחות תאוותיו ולטבוע כפסו מקניני העולס וזה
דכה בחמרו אל למלכיס סתו יין וקרא סתאוות כולס בטס יין וסטר לבי סהס יסכרו האדס ויביאוהו חל אהב
העולס וירחיקוהו מבקסת החכמה וי סכל ונתן ססבה ואמ כן יסתה ויסכח מחוקק כלן סן יטבע מתאוות סע
העולס ויסכח מצות סתורה ומוסרי סחכמה והסכל כאמר חקקו הראטנוני להיסיור סכל סחדס אל סהכלח ס ב
ויבא לסנות בעבור אהבו קניני העולס וסכחו סתורה וסחכמה דין כל סכחות ססכליות סכקראות בני עוני
כלומ יבא כחמוס אונס ולגזול מהס לחס חקס והוא עבודת האלדים ויעת חמיתת הגמנחות ואחר זה חמר
תכו סכר גאובד כלומ סניחו תאוות סגמנחות בעולס אל האובדים והס הרונים לאבד ככסס מעולס תכו יין
והוא רמו אל סתעכונס ויין למרי כפט כלומ לאונס סלח ירבו סיהיה לככסס אחר מונס טוס סעכונג וסמח
רק מרירות ועכבון כי הס יסתו כלומ יטבעו מקניני העולס וסכנתס יסכחוס כי אעפ סטבעו מקניני העו
העולס סס קכו הדיס סחמיתו והוא סעדר סחכמה סכעדרת מהס וסכחו כי סס רסיס מן סחכמ וכן יסכחו מה
סיקרס בעבד סעדר סחכמה מן סעונס והצער סיבא עליסס מדרוד סנפט מעולמה סמר הוה העמל והעכו
סגדול והוה חמרו ועמלו לא יזכר עוד ואמ אחר זה פתח פיך לאלס כלן אס תראה סכלך דומה בבכולתו לא
כחלס סלח ידע להוכיח כחות סנפט פתח פיך ועוררהו ותעלה בלבך מצות האלדים ומוסרי סחכמים וסגמול
והעונס ומה סיקרה אחר המות לבגי חלוקף כלומ לאונס סייעברו ויחלפו מן העולס הוה חל העולס סכח וסכל
מעסס בני סחדס סלח ית יביא במספט על כל בעלס אס טוב וסר רע ואמ אחר זה פתח פיך ספוט בדין ככו
תן לכל כח מכחות כפסך סכדק סלו ודין עני ואביון דל ודין חק הכח ססכלי סכקרא עני ואביון סהוה ידיע
חמיתת סכמנחות כדי טיהיה לו דיכו ויוכל להטליס סמכמן ממנו לדבקה בה ית ולחיות חמיס סכנחיס
חטת חיל אמ כי מניאות חטטה סתהיה חטת חיל הוה דבר כמעט כמנע ולא תמנ' כי אס בעת מן העתיס
על כד הזרנות ולפי אמ מי ימנח כלומ מי הוה אסר זכה למנחא ואמ מי ימנח על כד סהפלג בחמרו מי יודע
רוח בני סחדס העולה הוה למעלה סעניינו מי זה אסר זכה לדעת מן סחכמה מה סהתבאר לנו כי רוח בני אד
תעלה למעלה ורחוק מכניכיס מכרה כלן יותר רחוק הוה טיגיט האדס אל זה סמסחר ואל זה ססכירות מן וכ
ונתתי מכרס כלן יותר בקרוב למנח כניכיס עס רוחק מניאותס ממה סתמנח סמה סתהיה חטת חיל ועניין
חטת חיל סימנחו בה כל סתחריס סיוכור אחר זה והוה סיבטח בה לב בעלה ולא יסכר עמה סלל וססתגמלה
טוב ולא רע כל ימי חייה וסכלל סימנחו בה כל סתחריס סיוכור מהנה עד כוף ססכר ולפי אמר סרח הוה
מניאות אמה על זאת סתכופ ומי טוכה בה אסרינו וססתמנח תחי מעלת בין סחר הכטי כמעל סכנינו יבב

כי מיץ חלב יוציא חמאה ומיץ אף יוציא דם ומו
 ימיץ אפים יוציא ריב דברי למואל מלך משא
 אשר יסרתו אמו: מה ברי ומה בר בטגי ומה בר
 נדרי: אל תתן לנשים חילך ודרביד לכוחות כ
 סל בין: אל למלכים למואל אל למלכים שתו ו
 יין ולרוגים אי שכר פן ישתה וישכח סחוק וישג
 וישגה דין כל בני עגי: תנו שכר לאובר

ל

ועניינו כמו סמיץ חלב יוציא חמאה ומיץ אף יוציא
 דם כן מיץ אפים כלום מי סימטך אזר הכעס סיכ
 טיכעסו בני אדם זה עש זה הוא סבעבור אף סכיה
 יוליד הריב ביניהם: או יאמ' אש כבלת בהתנס' כלו'
 אש באת לירי נבלה בסבת התנסאך לכעוס בעבור
 גאות לבך או אפי' אש חסבת בלבך לבעו' אפי' שלא
 הראית הכעס פיס ירך לפיך ומסוס פוך מלדבר דב
 דברי הכעס ואחרון נכתן בזה הסבה ואמ' כי כמו ס
 עמיץ החלב כלום הסתעסקות והפעולה סתעטה ג
 בחלב תבא בעבודה החמאה וכמו סבעבו' חקך האף
 והיריך התנסא כיעור כאשר פירטנו ואש חסבת וזממת להפחיד כפטך ולהרגיל עמך בדברי הבז והקלון
 פיס יד לפה ולא תוכיא הדבר אפי' מפיך כל סכן סתעסנו ואמרו כי מיץ חלב דל הוא דבר בפני עצמו כמו ס
 ספי' בפי' ראסון ספי' בו או יאמ' אש כבלת כלו' אש עטית זאת הכבלה הגדולה והוא סהחזקת עמך בגאו' וגאו'
 ותתנסא על זולתך או אפי' אש זממת להתנסא ולהחזיק במדת הגאונה אל תוכיא מפיך מרסב' לבך וקרא מדת
 הסתנסאות והגאונה כבלה באדם מפני שהיא מדה מסוקצת ואמ' אחד מן החפמים להפליג בהרפת המתגאים
 וליוסר גאות לבס ולהכניע גאותס ואמ' תמה איך יתגאה מי טעבר במעבר הסתן והדס דברי
 אמ' כי אילו המטלים חסר הזכיר הס דברי כאמרי' על למואל מלך לא טהחכס למואל אמררר המטלי' האלה
 הס חסר יסרתו אמו בהס זה למואל טהזכיר' סהיה מלך ממלכי האומות העולס כי לא מצאנו מלך ממלכי יס
 יסראל ויסודיה סהיה סמו למואל. מה ברי ומה בר בטגי: הית' אמו טל למואל אומרת אליו: בעת ראית סעסה
 דבר בלתי הגון למלך כמוסו אמר' מה זה הדבר חסר' אתה עוסה ואתה בר נדרי כלום אתה הבן סכדתי
 עבדך לאלדים כמה נדריס כי דרך האסס לידרי נדרי לה' אש יתן לה זרע הנסיס כלום בן סיהיה סלס וכאלו
 תאמ' זאת לבנה אל תכזיב תוחלתי מכדרי חסר נדריתי אמ' יתן לך חכס אעסה כך וכך ולפי דברי אילו סמט
 המטלי' כראיה סלמואל בנה היה סוגה בענין הנסיס ובענין סכרית סיון. ולפי' היה אומרת לו אמו מה זה הד
 דבר טאתה עוסה בני לסגית בגטיס וביין אל תתן לכסיס חילך כלו' אל תפסיד ממונך באתכני הנסיס חו' בי
 ביאורי חילך כריך כי ידוע הוא כי סמסגל הוא מחלס הגוף על כל דבר זולתו וכאלו תאמ' לו אמו אל תפסיד כ
 כרך ועצמותך בהרבותך סמסגל וכן אל תתן דרכיך והס פעולתיך ככזבות סימחו מהס ארתות המלכות כי ס
 המלכיס נדריכיס סתעיכנה מדותיהס כסאות ויתרוממו הס מהדמות אל טאר בני אדם בעעולותיהס: או יהיה
 אמרו למחות מלכין אל תתן דרכיך לאופני המחסבות וסענות בסמחה ויהיה למחות מן ומחה אל כתף יס ככ
 ככרת טענינו אל סהגעה ומלכין מלסון מלכיו יספר ערך כלו' לא יהיו דרכיך ומחסבותיך להגעת סתאות וס
 והעכות בענין סמחה וסעעכוג' אל למכיס למואל דל לא יאותו למלכיס אילו סמדות טכריכי' להנהיב חכסי
 מלכותס ולא יאות להס להרבות סתיית סיון. ולרוגיס או סכר דל ולרוגיס לא יאות להרבות סתיית סכר וי
 ויהיה במקוס הזה אי תמורת איך כמו אי כבוד סענינו איך כבוד או יאמ' ולרחמיס לא יאות לחסס אחר סכר
 ולות' אכה הוא סכר הטוב וכתן ססבה ואמ' כן יסעה ויסכח מחוקק כלו' כן סמלך או הרזון סהוא ברי להכנהג
 חכסי מלכותו בדעת ובחכמה ויסעה לרוב ויעבור הגבול ומתוך כך יסכח מחוקק כלום יסכח חוקי מלכותו וח
 וחוקי הדלס סחוקק והס סנימוסיס העסמיס להסנהגת מלכותו ומתוך סיסכח חוקי מלכותו וכימוכיו יסכה דין
 כל בני עוכי כלום סהוא יסכה הדין ולא יספוט בדרך חכסי מלכותו בסבת סתותו סיון חסר לא כדת' יתנו ס
 סכר לאובר וג' כלום הראוי לסתות סיון והסכר והוא סאובד כלום האדם סנפסד בכל עניינו סהוא מר כפס
 על דבר מהדברים טהוא מתוך סיון יסכח ריסו ועמלו לא יזכו עוד: כי מטבע סיון סהוא מסמח ומעבי' הדאג'

תביא לחמך ותקם בעוד לילה ותתן טרף לבי
לבייתך וחק לנערתיה זממה שדה ותקוהו מפר
מפרי בפיה נטעה בָרֶם :

או יאמ' כי היא לרוב המסתדלתה ולרוב מה שתקבץ
מן ההון אש לא תמנא העניינים הנריכוס לה למזון
למזונותיה ולמאד צרכיה בעירה היא תסתדל להבי
להביאש מן המקומות הרחוקים ועל דרך כספרי י

יאמר כי הנכס המסתדלת להגיע אל ההנלחה היא ד
דומה בפעולתה אל האניות סיס לסוחרים כי כמו שבאניות יבואו הנד והסחורות מן המקומות הרחוקים אשר
יבדד על האנשים להביאש על גבש או על הבהמות כן זאת ממרחק תביא לחמ' וידוע כי מזון הנכס המסתלת
היא עבודת ה' ית' וקניין החכמה וספר על נכס המסתלת בעת שתהיה על זה התאר שהיא אש תמנא במקומה
מן החכמה שיעור סתרון ממנה ותספיק לה היא תתעורר להביא ספרים או מלמדי החכמות מן המקומות הר
רחוקים כדי שתגיע אל מזון חכמה ותקם בעוד לילה אמ' כי האטה הראויה שתקרא אשת חיל
והדרכה שתקום בטרם אור הבקר ולא תסכב על דרך הרבות והתענוגות עד חלק גדול מן היום ועם כל זה ס
טובנת את מסכב הכהרס ואחריו שתקום בעוד לילה לא תעמוד בטלה רק היא מקימה בגי ביתה ובערותיה ו
נהם בנותיה או טפחותיה או בנות אחרות עומדות בביתה ללמוד מלאכה ידיה על דרך התלמידים והיא כותב'
טרף לביתה דל לבגי ביתה והם הילדים הקטנים שהם צריכים מיד אל המאכל והיא בתחלת מעשיה כותב' לכל
אחד טרפן וזה מחכמה כפלאה ממנה כדי שלא יבלבלו פעולותיה לפי מסתקת אותה תחלה ואחר כך כותבת
חוק לנערותיה כלום לאותן הראויות לעשות מלאכה כותבת לכל אחת מהן מלאכה לפי שיעור שכלה ולפי כחה
במלאכה ולפי הכספר יאמ' כי הנכס המסתדלת להגיע אל ההנלחה הוא לא תתרסל מעבודת האלדים ומלפר
ומלפרוע חובות ה' עליה וממסתדל בזריונות בקניין החכמה רק היא מסתדלת בזריונות בעוד לילה והענין מה
שהיא לא תעבור עת מן העתים אשר לא תבקם בהם החכמה והזכיר הלילה בעבור היותו העת הנכבד לבין
לבקשת החכמה מפני העבודה או מעסקי העולם ותדבר אז אל אלדיה בכל לב ואל זה רמזו זל באמרם אין
רנה של תורה אלא בלילה ואמרו ותתן טרף לביתה חק לנערותיה וידל שהיא תתן לכל אחד מבנות הגוף הל
חלקו וחוקו ותסלום כל פעולות הנהגותיה הן הנהגת הכחות החמריות והן הנהגת הכחות הסכליות וקרא הג
הגוף ביתה שהוא בית נכס ומסכנה וקרא נערותיה המיוחדות לסרתה והם הכחות הסכליות ואמר כי היא כות
כותבת לכל דבר חקו אראוי לו וינהיג הכחות החמריות ויטריפש חקיהם ההכרחיים כפי המכון בהם וזה רנה
באמרו ותתן טרף לביתה כלומר וינהיג הכחות הסכליות כפי הראוי להם ותתן להם את חקי האלדים ואת תורה
תורתיו וחקי החכמה והמוסר כדי להסלים המכון בהם ואיפסר שהזכיר מזון לנכס בלשון טרף וכורך בית
מזונתה בעולם המלאכים ואמרו חק לנערותיה דל שהדברים ההכרחיים לצורך הכחות החמריות לא הזמין
אותם בהפלגה רק כפי חקם כלום האכריחי להם ללחם חקם ואמרו ותקם בעוד לילה דל שהיא בעת דתיחת ה
הלחות והיא עת לילה וחם לסכל היא תתעורר לכעול הסעולות הטובות הנזכרות וזממה סדה
אמ' כי האטה שהיא אשת חיל והיא טוהרת ביום ובלילה לאסוף החון היא תקבוצ מן החון כל כך שאש יעלה ב
במחשבתה לקנות סדה ממה שהיה תרונה בצמל ידיה היא תקנהו ואפי' נטיעת הכרם שהוא דבר קשה לרוב ה
הנכחה סינכיא בה הארש היא לרוב חריכותה ממה שהיה צמחיה נטע הכרם שהוא דבר גדול וכבד ועל

בטח בה לב בעלח ושלל לא יחסר גמלתו טוב
ולא רע כל ימי חייו : דרשוח צמר ופשתים ותע
ותעט בחפץ בפיה : היתה באגיות סוחר ממרחק

ואמ' החכם בו אין כל נפש ונפש' טהמכותן מב
מכולם הוא דבר אחד זוכה לזאת מן הכח אל הפוע'
לדבקה באלהיה רק מציאו הנפש הזוכה אל ההגלה'
האמתית הוא דבר רחוק איננו נחמא בכל הכנסות
והוא אמרו דאיתי בני עליה והם מועטים ולחמא

כפס סתהיה על זאת סתכונה הוא דבר רחוק בדיווק מציאות הפכיות והם האצגים הנסגרות לפני ולפנים וב
ובהמא כפס סתהיה על זאת סתכונה תהיה למעלה על שאר הכנסות מעלתה כמעלת הפכיות על שאר הא
האצגים ועניין כפס הזוכה צריך שימאנו בה כל התארים מיספור עד סוף הספר בטח אחר
סהכיר כי המא אטה סהיה אטת חיל הוא דבר רחוק הנכרך להזכיר תאריה ואמ' כי אחר מתאריה הוא סיבטת
בה לב בעלה כלום יעמוד בעלה בלב בטוח ממכה ולא יירא פן תזנה תחתיו או תביאהו לדי נזק ובסת בדבר
מעניונו העולט ומבעלה יסמוך עליה בההגת הבית והמענו עליה וסומוו בה בטוחונו לא יהיה בטוחו כוזב ט
סהיה תזיקאו בסתר ותגנוב ממונו רק הוא בטוחו אמתי סלא יחסר סלל עמה כי סיה לא תפזר ממונו בעבור
סומוו בטוחונו בה או רל וסלל לא יחסר כי מטוב מעולתה תמציא מבלעדו בעלה כל הצריך לבעלה עד סבעל'
לא יחסר דבר מכל הצריך לו . ועל דרך כסתר יאמ' כי הנפש המסתדלת להגיע אל ההגלה האמתית בטח בה
לב בעלה והוא הכח הסכלי סהיה המכות סיהיה בעל וארון והעניו סהיה סהיה יעמוד לבטח מחכות כפסו סלא י
יסעלו רק מה סיביא אל ההגלה ולא יחסרו סלל רל לא יחסרו דבר מקניונו החכמה הצריך להסלמת הנפש
או יהיה אמרו וסלב בעניו סלילס חס סהעכניונו סגומייוס כוכל לתאר אותס על כד החיוב אמס הדעות ס
הנבדלות מחומר לא נגיע אל ידיעתס רק דרך סלילה וכפי מה סיפולל הסכל התאריס הראויס סיטוללו מן
הדעות הנבדלות מחומר כי יתקרב לדיעת אמיתת הדבר סהיה ויהיה לפי זה הפי וסלל לא יחסר רל סלא יע
יעלס ממנו סוס סלילה מן הסלילות הראויות סיטוללו מן הסכליס הנכרידיס . ותהיה מפני זה הנכס סהיה ע
על זה התאר קרובה להסגת אמיתת הנבדליס . גמלתו אמ' כי מתארי האטה סהיה אטת חיל הוא ט
סתגמול לבעלה טוב ולא תגרוס לו סוס רע ואפי' אס בעלה סיוק לה בעת מן העתיס סיה לא תגמלהו רע רק
תמציא לו סטוב לפולס גין על טוב בין על רע ותתכסג בזס העניו כל ימי חייו . ועל דרך כסתר יאמ' סהנכס'
סמסתדלת להגיע אל ההגלה סיה גרמתס סבעלה והוא הכח הסכלי סהיה מעותר לקבל הגמול על סטוב טוב
ועל הרע רע . וכל ימי חייו תהיה על סתכונה סהיה תפעל סמעמיס סטוביס סהכס הסכלי יגמל עליהס טוב ו
ולא יגיע אליו עונס בדבר מהדדיס דרסה אמר כי האטה הראויה סתקרא אטת חיל סיה דרס'
גמבקסת לבעלה או לסוחריס סיביאו לה סמור והפפתיס והיא עוסה בהן סמלאכות כמו סטוויס והאריגה בת
בחפץ גדול כלום בתאוס גדולה ובקובה בכפיה או יאמ' ותעס בחפץ כפיה בלו סיה דרסת סמר וספתי' ועוסה
מהס חפטיס בכפיה ובא על דרך סלחו באס מקדסיך סעניונו סלחו אס במקדסיך ואמרו דרסה סמר וספתי'
בא לני' כי סיה מתעוררת מעצמה לדרס סמור והפפתיס ואינה צריכה סייעודינה אחר על זה . ועל דרך
כסתר יאמ' כי הנפש המסתדלת לא הגיעה אל ההגלה בעציר אותה זולתה בלבד רק אס יתעורר סיה מעצמה
על זה על דרך על מסכבי בלילות בקסתי אט סאהבה כפסי והוא אמרו דרסה סמר וספתיס . והצטר וספתי'
ידוע מעניונו סהס לכסות והס סגופיס ולסמורס מן סהיוק . והס מסל אל סחכמות אסר יכוסס עליהס סהיה
מקלנוו ואין ערוס כמו ספירוס מן הדעת והחכמה ואמ' כי הנפש המסתדלת להגיע אל ההגלה סיה מתעוררת
מעצמה אל למור סחכמות והיא קובה קניו סחכמה בחפץ גדול בטעולתה ולפי מה ספירסתי ותעס בחפץ
ככפיה אמ' סהיה תעורר עצמה אל קניו סחכמה ותחדס סיה מעצמה לימוד באין סברא או עיון או עניו
מופת או דבר מדברי סחכמה מה סלא למדה מזולתה רק סתעסונו בידיה כלומר סתתעורר אליו מעצמה
סיה אמ' כי האטה הראויה להקרא אטת חיל סיה דומה בטעולתה אל סחכיות סיס לסוחר . סי סוחר
סחכיות יביאו בהן ססחורות והמוכות מארץ מרחקיס בהן סהסה ממרחק תביא לחמה וסעניו סהיה לל סוחר
תדוין עס הקרוביס לה והסוכניס בעינה בלבד רק סיה מסתדלת עס הרחוקי' גס כן . גס סעלת מלכת יד
לסוחר במקומות סידריות לה סהס כמכרות סס ביוקר ומסס תביא בטעולתה דמי סונוקתיס .

כַּפֶּה פִּרְשָׁה לְעֵנִי וַיְדִיחַ שְׁלֹחַהּ לְאַבְיוֹן לֹא תִירָא
לְבֵיתָהּ מִשְׁלֵג כִּי כָל בֵּיתָהּ לְבוּשׁ שָׁנִים מִרְבְּדֵי
מִרְבְּדִים עֲשֵׂתָהּ לָהּ

וכן הנפס המסתדלת למסלול המוכון מ
תפעל היסוד והטובים ותהיה זולתה ואכי מחוץ א
אחד תהיה בדרך היסוד ותמלך על טאר הכחית
ותכניעם בצבט מוסרה כפה אמר כי

האשה שהיא אסת חיל היא מרחמת על הצננים לטוב טבחה ונועם מדותיה וכדי למלאת רכון האלדים אשר
זוה בזה ואמ' כי בראותה העני והוא האדם שירד מנכנסיו תפרום לו כפה לתמוך בו ובעבור שהעני אינו כל
כך דל כמו האביון אמ' דרך מטל שהיא תרחש עליו ביד אחת תמנע בראותה האביון והוא העני ביותר היא
תקומהו ותעזרהו בסתי ידיו והעניין שתסתדל בהענקתם ובספוק צרכיהם בכל כחה כפי הראוי או יהיה אמ'
אמר כי כפה פרסה לעני כלומר שהיא בעצמה תתן הלחם בידים אל העני סיבא בפתח ביתה ולא תסמוך ב
זוה על כערותיה ואם תדע אביון סלא יחזור על הפתחים היא תסלח הלחם מעצמה בידים והמזון שהכינה
בבגדיה אל האביון. או יאמ' שהיא תסלח מה שהרניחה בעמל ידיו אל האביון. ואיפסר טאמרן כפה כרסה ל
לעני רל' שהיא שתוחם ומתנדבת הסך מאמרן לא תקפון את ירך והוא אמרו שתוח תפתח את ירך לו. ויאמ' בב
ג: שה פרסה הלחם ונתנה אותו לעני ובידיה לקחה הלחם וסלח'תו לאביון. ולפי כשתרו יאמ' שהנכס המסתדל'
להגיע אל ההכלחה היא בפעולותיה תעזור ותסמוך הכח הסכלי אשר הוא העני ואחר שקראו עני חור וקראו
אביון והוא כפל דבר ואמ' כי פעולותיה הם להכלת הכח הסכלי ולהעניקו לחם חקו והיא החכמה ועבודת האל
האלדים כדי שיגיע לבסוף אל המכון ממנו לא תירא. אמ' כי האשה הראויה להקרא בסס א
אמ' חיל היא לא תירא לביתה מסלג כי כל ביתה לבוס סנים כלומר מצוה מצננים ומאחר שבגדים מן תול
תולעת סני עד שהסלג לא יוכל לעברו. או יאמר כי זאת האשה שהיא אסת חיל היא לא תירא בזמן הסלג והק
והקור בעבור בני ביתה מן יחזקו בעבור הקור כי כל ביתה לבוס תולעת סני כלומר מלובאים בגדים הראויים
אל הקור ובעבור שהעני הוא מראה האדום יכול להיות שהנרמז ממנו הוא האם ולפי אמר כי לא תירא היא ל
לביתה מסלג בעבור סים לה האם בכל כנות ביתה לחמם הבית ולהגן לה בעד הקור. או תהיה הקור ממלת פי
לכוכב הזכר ואמ' אם תרנה אתה בן אדם להכנס לביתה בזמן הקור לא תירא מהקור כי תמנח כל ביתה
מוכסה בבגדים או תמנח בביתה אט הנרמז במלת סנים ועל דרך נסתר יאמר כי הנפס המסתדלת להגיע
אל ההכלחה האמיתית היא לא תירא מקורות הזמן וממה שיסכנו העתים והמחברות העליונות ומן הנדנות והג
והגורות היורדות כאשר ירד הגסס והסלג מן הסמים כי כל ביתה לבוס סנים כלומר מכני שהכינה המעטים ה
הטובים להגן בעד הגורות היורדות מן הסמים והעניות סממה עמלה בדברים שהם למעלה מן הסמים ולפי'
היא למעלה מן הזמן ואמרן כי כל ביתה לבוס סנים רל' שהכינה הפני סיעמוד במקום הסלג והנרמז ממנו ה
הוא שהיא הכינה מן המעטים הטובים מה סונילו אותה מקורות הזמן מירבדים עשתה לה א
אמר כי האשה שהיא אסת חיל היא עושה בעבורה מירבדים רל' רבד זהב על צוארה ויום מירבדים מככיס כב
סביבות המטות בעבור סמנאו מירבדים רבדתי ערמי. ואמר עוד כי המלבושים שהיא לובשת הם סם וארביץ
לכבד ולתפארת או יהיה לביסה מעניין בסת וכלימה ורל' כי היא עשתה בעבורה מירבדים רל' בגדים הטובים
ממסי או מזהב כי לחיצת מסס וארנמן יהיה בסת וכלימה לאשה הטובה כמות. ולפי כשתרו יאמר כי הנפס
המסתדלת להגיע אל ההכלחה האמיתית היא תסיר הבגדים הנזוים מעליה והם מסל אל המדות המגינות ואל
כחיתות הנפס ותלבש מחלכות ובגדים לבנים שהם מסל אל המדות הטובות ואל מעטים הרבויים וזה רנה ב
באמרן מירבדים עשתה לה סם וארנמן לבוס כלומר שהיא תאחז מן המדות והמעטים היותר טובים והמס
והמזוירים כמנ שהמירבדים

משלי

חַגְרָה בְּעוֹ בִּתְנִיָּה וּמֵאֲמִץ וְזוֹעֹתֶיהָ : טַעֲמוֹהָ כִּי
 טוֹב סוֹחֵרָה לֹא יִכְבֵּה בְּלִילָה נֶרָה : יְדִיהָ שֶׁלֶחֶחַ
 בְּבִישׁוֹר וְכַפִּיהָ תִּמְכֶּיךָ בְּדָרְךָ :

ואיפטר והוא הכבון שאמרן פרי כפיה נטעה כרם
 רל' כי הכסף אשר תסמוך אותה רוח כדביצה והיא סמ
 המתקדבת לחון ולהספיע על זולתה לא די שהיא ת
 תדריך הנכסות ותצורם אל ההכלה על דרך הלמוד

אלא פילוח אליה עוזר אלדי ועיר אותה לחצר ספר בדבר מדברי החכמה והתורה או בפירוסם סיעמוד הספר
 הוא לדורות ויהנו ממנו בני אדם והוא אמרו מכרי כפיה נטעה כרם כלומר ממה שתקנוב היא בדיה תחבר
 ספר פילמודו בו האכסום מן החכמה כל הימים לדמיון הכנטע כרם בידיו סיהנו בו האכסיה כל הימים
 חגרה בעזו מתניה אמ' כי האסה הראויה שתקרא אסת חיל הוא לא תתעצל במה פים לה לעסוק היא
 תפסול כל פעולותיה בזריוות והיא מראה אות הזריוות בכל עניינה והוא אמרו חגרה בעזו מתניה וזה לפי סד
 סדרך האדם הרונה לפנות ענייניו בזריוות יחגור מתניו ואז ימצא עצמו מוכן לכל הנריך כאמרו חגור כח כ
 כגור חלניך ואמ' שאטה שהיא על זה התואר תאזר גבורה וזרועותיה יהיו חזקים ואמונים לעשות הנריך לא
 שתחלם לעשות כל הנריך . ועל דרך כסת' יאמ' כי הנכס המשתדלת להגיע אל ההכלה היא לא תראה רפיון
 וחולסה בעבודת האלדים וקניין החכמה רק היא תתאזר בגבורה ותדרוס החכמות בכל עזו ולא תתרוסל בזה ו
 והוא אמרו חגרה בעזו מתניה ותאמץ זרועותיה טעמה אמר כי האסה שהיא אסת חיל בעבור
 טעמה כי טוב סחרה לא יכבה בלילה כרם כלומר מן הינש סכסחה כי טוב סחרה כמו טעמו ודאו כי טוב ה'
 סהמסחר ממשתדלת בו הוא טוב וטפועולותיה מביאות אל טוב משתדלת היא ביום ובלילה ואיכ' מכבה הנרות
 בלילות כדי שתוכל לעשות מלאכתה גם בלילה . ועל דרך כסת' יאמ' כי הנכס המשתדלת להגיע אל ההכלמה
 בעבור שהתואר אליה כי בעולתה זאת והיא המשתדלת לכדת מן הכח אל הפועל ולהדבק בצורהה הוא הטנ
 הטוב האמיתי בעבודה אשר אין טוב למעלה מונו הוא משתדלת בזה בכל כחה והוא אמרו לא יכבה בלילה כ
 כרם . והזכיר הלילה בעבור שהוא עת מיוחד להתייחד הנכס ולדבקה באלדיה מפני שהיא אז אי' טרוד' מטרוד'
 העולם או יהיה אמרו לא יכבה בלילה כרם כלומר כרם שהוא כר אלדים כסמת אדם אשר בו נחפס האדם כל ב
 בטני הסודות לא יכבה רק ועמוד בהיר ומזמר פועל פעולתו בכל עזו לחפס בטני התורה ולגלות כל סתום כ
 ככי כחה והזכיר הלילה שהוא העת הראויה לבקשת החכמה או יהיה אמרו לא יכבה בלילה כרם כלומר בעבור
 שהתואר לה כי פעולתה רנחה והדבר שהיא סוחרת ומבקשת הוא הדבר הטוב היא משתדלת בזה ואיכה רנחה
 סהכר סלה והוא כר אלדים כסמת אדם יכבה בעת המות רק רנחה סתזויר כוזהר הרקיע וככוכבים לעולם וע
 ועד ידיה סלחה בכיסורי' אמ' כי האסה שהיא אסת חיל היא סולחת ידיה להחזיק בביסורי' והוא הכ
 סטנות בו הכסוי' וכפיה תמכו פלך והוא המעול סהכסוי' טוות בו והעניין שהיא לא תתרפה ממלאכתה ביום
 וב לילה ועל דרך כסת' יאמ' שהנכס המשתדלת להגיע אל ההכלמה כריכה שתהיה על זה תאר גם כן שתסלת
 ידיה בביסורי' כלומר שתפעול הפעלים הטובים והיסורים לא סיספיק לה סתסורי' מעטו סרע בלבד רק שתפעול
 המעשים הטובים ותאחז המצות המעשיות ולא תספיק במס הכוונה בלבד ובמל' כוסור נרמו הכוסר והמעסו'
 הטובים וכפיה תמכו פלך רל' שתמיד תפעול הפועלים הטובים פעולה רנחה . ובעבור סמכאנו מלת פריך מ
 מורה גם כן על המחז כמו חגי פלך ירנמלים לפילכו וכן תרגם יונתן כל חבל ארגוב כל בית פלך טרכונה
 ו תרגם ובכסת דאר ובפלכי דאר וכן תרגם סלסת הנשות תלפת סלכין . כוכל לומר כי אמרו וכפיה תמכו פלך
 רל' כפיה והם פעולותיה לא די שהם ראויות לסמוך ולהנהיג הנחגת ביתה אלא שהיא מספקת להנחגת מחזו
 אחד . גם בעבור סמכאנו מלת פלך כאמרת על המטה כאמרו ומחזיק בפלך . כוכל לומר כי אמרו וכפיה תמכו
 פלך רל' כי כפיה הם ראויות להחזיק סבט מוסלים חה כי מנהג המוסלים הוא להחזיק בידם סבט והמלך למע
 למעלתו יחזיק בידו סרביט הזהב . והנכסות לחסרון הנחגתס אינן ראויות לסלנט על ההנהגה עד שתחזקנה ב
 בידם סבט מוסלים ולפי' אמר על זאת סהתרוממה בטובה ובגועס מדותיה על סאר הנשים היא ראשה להנ
 להנהיג זולתה ולהחזיק בידה סבט מוסלים .

ותשחק ליום אחרון: פיה פתוח בהכבד ותורת
חסד על לשונה. צופיה הליכות ביתה ולחם עץ
עצלות לא תאכל:

ויהיה לבוסה מן יבואו לבוס מלכות או יהיה לבוסה
כעולה לדמיון טרופה באם כמחה כלומ לבוסה היא
לבוס של כבוד והדר ואם יהיה לבוסה מן צמח וכלי
וכלימה יאמ' כי האמה שהיא אמת חיל חוסכת העוה

והיא הגבורה וההדר והוא היופי לבוסה כי איננה חוסכת להתגבר על זולתה ולא להתכבד בעבור יוכיה רקת
תתכבד בכסרון מעמיה ונועם מדותיה ואמרו ותשחק ליום אחרון דל' כי היא תשחק ותלעג אל מה שיבא מה
מהומן כי היא לה תירא מרעב סתיה בארץ און פן יחולן עליה מקרים מזיקים כי ים לה מן ההון מה סיספני'
לעת רעה כשיפול פתאום וגם תשחק מהזקנה ולא תפחד לבא לידי חסרון בצת זקנתה וגם תשחק על יום ה
המיתה שהוא יום אחרון מימי חייה והענין שלא תירא מהמות מפני שהיא תקום בן הסכר הטוב ולא תירא מ
מוט עונם ויהיה ביאור תשחק תלעג-או יאמ' כי היא תשמח ותשחק בעת ראותה שתקום לקבור פרי מעמיה
ועל דרך כסתר יאמ' כי הנפש המסתדלת להגיע אל ההכלאה יהיו מדותיה הרמזים במלבושים מדות עוה והדר
כלו מדות רמות וכסאות מכפס חסובה וטהורה לא מדות סכלות המודות על כפס ספלה וחסרה וגם תהיבנה
מדות של הדר כלומ מדות כחותות והדרות-ואמ' ותשחק ליום אחרון דל' כי הנפש שתהיה על זה התאר היא ת
תבונ ותלעג על יום המיתה ולא תירא מעונם או יאמ' שהיא תתעבג ותשמח ביום קימה והוא יום המות מפני
שהיא תלך ליהוד באור החיים פיה פתחה בחכמה אמ' כי האמה שהיא אמת חיל לא תפתח פי'
בדברי הבל וסכלות רק תפתח פיה בדברי חכמה או יאמר שהיא לא תצטק ולא תסמיע בחון קולה עד שתפ
סתפער פיה לבלי חק רק כשהיא פותחת פיה לדבר תדבר בחכמה גדולה וכשהיא מדבר' תמנא על לטובה תור'
טל חסד כלומ שהיא לא תורה רק דבר של חסד או ירמוח אל התורה ממש טכולה חסד ועל דרך כסתר יאמר
כי הנפש המסתדלת להגיע אל ההכלאה היא כזהרת מנותרי הדבור ולא תדבר כי אש בדברי חכמה או במה ס
שמבא אל החכמה ותפתוק מסאר מותרי הדבור או רמוז במלת חכמה החכמה האלדית הנקראת בזה הספר
חכמה סתם ואמ' כי היא לומדת ומסתדלת להסיג החכמה האלדית וגם תחזיק בתורת חאל ותסמור מנותי עס
החכמה האלדית ויודעת בו אי איסור לאדם להגיע אל ההכלאה מבלעדי סמדת התורה מפני שהמנות המע
המעטות באמר ביארנו סס הסרטים אמר בהם יקוימו הדיעות והכוונות האמונות וקרא תורת האל תור' הסד
מפני טכולה היא חסד מה ית' כי כל מה סכונונה היא תועלתיו בעולם הזה וטוב לנו כל הימים ולהחיותנו
החיים הנכחיים בעולם הנסמות ומרוב חסד ה' ית' עלינו נתן לנו תורתו תורת אמת וחי עולם בטע בתוכינו -
צופיה אמר כי האמה שהיא אמת חיל כופה ומסתבלת הדרכים טהס חון לביתה לראות אס יבאו סו
סוזרים לסמור עמה או לראות הבאים וסביס אס תראה להס דבר מהדברים הנריכים לה לנודך ביתה או יהי'
אמרו צופיה הליכות ביתה שהיא כופה הנגות ביתה לראות אס הנלך על סדר נאות לויסרס על הדרך הנכו'
ואמרו ולחם עצלות לא תאכל דל' שהיא זהירה במעמיה ולא תאכל לחמה בעצלות לדמיון האמה העכלה שהיא
יוסבת כל חיוס לאכול ולטתות רק היא אוכלת בזריזות כדי לחזור למלאכתה ואיכסר טקרא העצלות לחס עב
עצלות ואמרו ולחם עצלות לא תאכל הוא כאלו אמר ואיננה ענלה ועל דרך כסתר יאמר כי הנפש המסת
המסתדלת להגיע אל ההכלאה היא בהייתה בזה העולם שהיא עולם המעטה היא דורסת וחוקרת הליכות ביתה
אמר תחכה צו בכמעה מזה העולם וזה מכפסות המקצרים בהיותס בזה העולם לא יעלז על לבס מה טיקרס
אחר המות

שש וארגמן לבושה: נודע בסערים בעלה בשבת
בשפתו עם זקני ארץ: סדין עשתי ותמכר ודגור
נתנה לבנעני: עוז והדר לבושה

האם והארגמן הם מלבוסים המפורשים אשר ילב
לבסם האדם לכבוד ולתפארת נודע ב
בסערים בעלה אמר כי האמה שהיא אמת חיל ב
בעלה הוא נודע בעבודה ויכבוד בסבתה בסבתו עם
זקני ארץ היוסבים בסער והעניין שיאמרו זה הוא

בעל האמה פלגית שהיא אמת חיל ינעל דרך כסתר ואמ' כי נכסם המסתדלת להגיע אל ההנלחה האמתית בעל
והוא האדם בעל הנכס הזאת הוא ינודע לכבוד ולתהלה ולסם ולתפארת במצתו בסער עם הזקנים ידברו סם
מעניין חכמה כי הוא יכבוד בעבור חכמתו וטהרת פעולותיו ויפתח פיו בדברי החכמה ולא יאלס ויהיה בהסך
המתרסל האמר עליו בסער לא יפתח יאו יאמ' נודע בסערים בעלה כלומ' מי שהוא בעל נכס קדושה כזאת
הנכס סכל פעולתיה היא להדמות לבדאחה ולדבקה בו יהיה נודע בסערי החכמה והעניין כי הוא לא יסוסי מג
מגמתו רק לקנות החכמה ולא יסב רק עם הנטיה ולא יסוטט רק עם הנטיה ולא יסתעסע כי אס בזה ולא יס
יסגה כי אס בחבבתה ולא יהיה כמנח טוקד רק על החכמה ועל המעשה הטוב ולפי' אמר כי כמו סיודעו האכ
האנשים על דבר מדברי העולם כמו שיאמ' פלג' הנגר פלג' הרוסא פלג' הספן או כמו סיוחסו אל המקומות הר
הרגילים להמנח סס כמו שיאמ' פלג' הסוכן במקו' פלג' כן האדם שהוא על זה התאר לא יתואר רק על המנח
טוקד על החכמה והיותו כמנח סס עם הנטיה והוא שיאמר עליו פלג' הסוקד בסערי החכמה או היוסב בסע'
עם זקני ארץ והוא מקוסי החכמים: סדין וכן סלסיס סדיניס פירסו בו מעשהות והככון שהוא
ומיכוי הכסות כמו רדידים וטלייתות והדומה להס' ואמ' כי האמה שהיא אמת חיל היא עושה מן הסדיניס מה
סיספיקו לכורך ביתה ומוסף על זה שהיא מוכרת לאחרים: וכן היא עושה חגרות ונותנת מהס ביד התגריס
סימכרוס בעבודה או מוכרת מהס לתגריס: וחגור הוא האזור ולכנעני פירסו נכע והוא הסוקד כמו כנעניה
כבדי ארץ: יחנהו בין כנעניס אלא מכנען בא על בלתי הסקסה כי לא מנחנו בצנייני' הסליסייס על מטקלו
חבל כנעניה הוא על הסקסה כי האחד ממנו קודס הסמיכה ראוי להיות על דמיון קניין ובניין הטוב בעיני
כנעני סמוך קבוצו ואלו היינו סומכוס קבוץ סמדר היו באיס על דמיון כנעניה ועד' הנסתר יאמר כי הנכס
המסתדלת להגיע אל ההנלחה האמתית היא נותנת לכל הדברים חקו ולא די שהוא לא תתדסל בהסלמת ככסה
חלא שהיא מסתדלת להועיל ולתת ושיועילו פעולתיה ומלאכותיה אף לאחריס והוא אמרו סדין עסיתה נתמ
ותמכר ודרך הסדין סיתעטף בו האדם והוא רמז אל המדות ואמ' כי היא תכהיג ולתת על הטוב סבמדות ות
ותגרוס שיאחזו הנכסות מדותיה הטובות: וחגור כתנה לכנעני דל אף לכנעני הארזי ממעי אמו אשר המכוון
הוא סיהיה עבד עבדים אל הכנות הסכליות הוא יתן לו חלקו ולחס חקו: ואיכסר סרמו במלת חגור כי היא ת
תמנעסו מהתכסס יוצד מן הראוי והעניין שהיא לא תאסור עליו רק מה שאסר' תוד' ולא תמנע ממנו הדברי'
הסכרמייס לו: או יהיה אמרו וחגור כתנה לכנעני שהיא תחגור בעד התאוות ותמנעס ממנו: עוז והדר
לבושה אמ' כי האמה שהיא אמת חיל לבושה הוא עוז והדר נודע כי העוז וההדר אינסי מלבוסים סיולבסו אמ
חמנסי המכוון ממנו הוא שהמסה שהיא אמת חיל היא נאזרת בגבורה מרוב חכמתה לא סתהיה רכת הלבב כט
כטבע הנכסיס אמנסי היא מתחזקת ומתגברת בכל עוז במה סיסי לה לעסות וגם סיהיו מעסיה הדריסי ונאסי
דינקיסי מן הגנות והוא אמרו על כד הרחבת הלסון ומתאר אותה בעבור גבורת' ובעבור יוכי מעסיה סהלבוסי
סלה הוא כביס עוז והדר:

בשלי

אִשָּׁה יִרְאֵת יְדוּחַ חַיִּים תִּתְהַלֵּל : תְּנוּ לָהּ מִפְּרוּיָד
יְדוּחַ וַיְהִי לָהּ בְּשָׁעָרִים בְּעֵשֶׂיָהּ :

אוֹן יֹאמֶר סָקֵר הַחֵן וַיִּבֶל הַיּוֹפִי כְּלוֹמַר יֹאמְרוּ בְּנֵי
וּבְעֵלָה הַאִמָּה הַזֹּאת אִמֶּר אֲנוּ מִסְּפָרִים מֵהַלְלָה אֲנִי
אֲעִפִּי טַהֵר כּוֹסֶת חֵן וַיִּם מִן הַיּוֹפִי מֵה סְרָאוֹי סֵת
סִתְקָרָה בְּעֵבְרוֹי יִפֶּה טָקֵר הוּא זֶה הַחֵן זֶה הַיּוֹפִי זֶה

וַיִּבֶל הוּא וְלֹא כִּסְבָּח אֲוִתָּה רֵק בְּעֵבְרוֹי מֵה סָקֵבָה מִיִּרְאֵת ה' הַיּוֹפִי לְמַהֲלֵל אוֹן יֹאמֶר סָקֵר הַחֵן וַיִּבֶל הַיּוֹפִי
הוּא דָבָר טָל הַבֵּל הַחֵן וַיְהִי סִיט בַּה בְּעֵרֶךְ אֵל מֵה סִיט בַּה מִיִּרְאֵת הַטָּט יִתְעַל אוֹן יִהִי אֲמָרוֹי יִרְאֵת ה' ה'
הוּא תִתְהַלֵּל בְּעֵמָה כְּלוֹמ' הַיּוֹפִי עוֹסֵה מַעֲשִׂים סְבַעֲבָרִים יִהְלֵנוּ וְכִאִילוֹ הוּא מֵהַלְלֵת עֵמָה בְּעֵבְרוֹי הַיּוֹפִי
הוּא סָבֵת מֵהַלְלָה וְעַל דֶּרֶךְ כְּסִתְרוֹי יֹאמֶר כִּי בְּכֵל הַמַּהֲלֵל סִיטְלֵנוּ הַכֶּפֶס אִמֶּר הַגִּיעַ אֵל הַהַלְלָה א'
יֹאמְרוּ סָקֵר הַחֵן וַיִּבֶל הַיּוֹפִי כְּלוֹמ' לֹא בְּעֵבְרוֹי קִנְיִן הַחֲכָמָה וְהוּא הַחֵן וְלֹא בְּעֵבְרוֹי כּוֹעֵס הַמְדוּ'
בְּלָבָה וְהוּא הַיּוֹפִי סֵהֲגִיעַ הַכֶּפֶס הַזֹּאת אֵל הַהַלְלָה הַחֲמִתִּית וְדָבָקָה בְּאֵלֵדֵיָהּ כִּי סָנִי אֵלֵנוּ
הַעֲנִיכִים וְאִם הַס עֲנִיכִים כְּפִלְאִים לֹא יִסְתַּקּוּ לְבָרֵס אֲמָנֵס הַסָּבָה אִמֶּר בְּעֵבְרוֹיָהּ ה'
הַגִּיעַ הַכֶּפֶס הַזֹּאת לְהִיֹּת כְּרוּדָה בְּרוּרֵי הַחַיִּים הוּא סֵאֵס הַחֲכָמָה וְעַס הַמְדוּת ק'
קִבְּתָה יִרְאֵת ה' הַכּוֹלֵלֵת עַסִּית כֵּל הַמְדוּת הַמְעֵטוֹת סֵהֵס הַסְּרָסִיִּים כּוֹסֵאֵי
הַכּוֹנִת וְהַדְּעוֹת וְהַאֲמוֹנֵי וְכוֹלֵל גַּב' הַמְכִיעָה מִכֵּל אִמֶּר הַזֹּהִירָה וְלִכֵּן ב'
בְּעֵבְרוֹי סָקֵבָה טִלְטֵת הַעֲנִיכִים הַאֵלֵה וְעַס קִנְיִן הַחֲכָמָה וְכּוֹעֵס
הַמְדוּת יִרְאֵת ה' דָּבָקָה בְּאֵלֵדֵיָהּ וְהוּא רֹאשִׁיהָ לְהַתְהַלֵּל
תְּנוּ אַחֲרָי טַהֲזִכּוּר עֲנִיִּי הַאִמָּה סֵהִיִּא אִסְתָּת ח'
חֵן וְהַזְכּוּר כֵּל הַתְּאֲרִיִּים אִמֶּר כְּרוּ
כְּרוּכָה סִתְתְּוֹאֵר בְּהֵן זֶה
וְהַמַּהֲלֵל סִיטְלֵנוּ
בְּגִיָה וְכַע
וּבְעַל

אִמֶּר מִחֲבֵר הַסְּפָר הַזֶּה תְּנוּ לָהּ מִפְּרוּיָד וְיִהִי וְכִאִילוֹ אִמֶּר אֵל בְּעֵלָה וְאֵל בְּנִיִּים אַחֲרָי סֵהִיִּא הַסְּתַדְלָה זֶה הַסְּתַדְלָה
הַגְדוֹל וְהַאִמָּה מְכּוֹעֵס הַמְדוּת מֵה סֵאִסְפָּה וְקֵבָבָה מִן הַחֵן מֵה סָקֵבָה תְּנוּ גַם עֵתָה לָהּ מִפְּרוּיָד מַעֲשִׂים
כְּלוֹמ' תְּבַמְלֹן לָהּ חֶסֶד כְּפִי מֵה סִחִיִּב טוֹב סִכְלָה וְכוֹעֵס מְדוּתִיָּהּ אוֹן יֹאמֶר עֲטוּן אֲתָה חֶסֶד וְכַבּוֹד כ'
כִּי הַבֵּל הוּא מֵה סָקֵבָה בְּעַמֵּל יְדוּחַ אוֹן יֹאמֶר הַיּוֹפִי כְּרוּכָה מַעֲתָה סִתְתְּהַלֵּל הוּא אוֹן סִיטְלֵנוּ
הַאֲנָסִים רֵק מַעֲשִׂים הַטּוֹבִים הַס הַמָּה סִיטְלֵנוּ וַיּוֹרֵן עַל הַיּוֹתָה מֵהַלְלֵת וְעַל ד'
דֶּרֶךְ כְּסִתְרוֹי יֹאמֶר כִּי הַכֶּפֶס הַמְסַכֵּלֵת אִמֶּר הַגִּיעָה אֵל הַהַלְלָה הַחֲמִתִּי'
וְדָבָקָה בְּאֵלֵהִיָּהּ וְכַפְרָדָה מִן הַעוֹלָם הַזֶּה וְהוּא בְּעוֹלָם הַכְּטָמוֹת עַס
כְּפָסוֹת הַכְּדִיקוֹי יֹאמְרוּ בְּגִי הַעוֹלָם בְּעֵדָה אוֹן כְּפָסוֹ הַכְּדִיקוֹי'
אוֹן מִלְּאֲכִי אוֹן סִיטָה ה' יִתְּ תְּנוּ לָהּ מִפְּרוּיָד יְדוּחַ כְּלוֹ'
תְּנוּ לְכַפֵּס הַזֹּאת אִמֶּר טַרְחָה כֵּל כֵּךְ בְּעוֹלָם הַזֶּה וְהַסְּתַדְלָה לְעֵלְמֵת בְּהוֹלָם הַחֲכָמָה אִמֶּר הַגִּיעָה אֵל מִסְּפָרֵי מִפְּרוּיָד
יְדוּחַ כְּלוֹמַר גְּמוּלָה פְּעוֹלָתָהּ וּמַעֲשִׂים הַטּוֹבִים וְתִתְעַנְּבֵן מִן הַטּוֹב הַכֶּפֶס לִירְאֵי ה' וְלִאֲחֵבֵי סָמוּי'
וַיְהַלְלֵהּ בְּשָׁעָרִים מַעֲשִׂים כְּלוֹמַר יִהְלֵנוּ בְּכֵל הַמְקוֹמוֹת בְּעֵבְרוֹי מַעֲשִׂים הַטּוֹבִים
אוֹן יֹאמֶר וַיְהַלְלֵהּ בְּשָׁעָרִים מַעֲשִׂים כְּלוֹמַר הַיּוֹפִי כְּרוּכָה כֵּל
סִתְתְּהַלֵּל אוֹן סִיטְלֵנוּ אַחֲרִיִּים כִּי מַעֲשִׂים
הַס יִהְלֵנוּ

כְּטָלֵס סְפָרִי מַסְלִי עַס הַבִּיאוֹרֵי הַאֲרוֹךְ וַיִּפֶּה מִרְבִּינוּ עַמְבּוֹאֵל זְכַל' הַסָּבֵחַ יֹאֲוֵת לְרוֹכֵב וּמְנִיעַ בְּלִי לֹאֲוֵת אֲמָן
אֲנִי חַיִּים כְּרוּ יִבְחָק טֵלָו אֲמַכְנוּי

קמו בני ישראל בעלה והלה: רבות בנות
עשו חיל ואת עליית על כלבה. שקר חזן והבל
היופי

ואיך יסעו מזה העולם ואכה יחנו ומה מצויותם צו
במקום סיחנו אמנם כפסות הנדיקים המסתדלות
להדבק בצוראש הם יבינו לאחריהם ונפיש במכל'
המסע הגדול מהם צריכים לעשות במסעם מן העו

העולם הזה ויודעים כי מי סיכון ללכת דרך קרוב הוא ראוי סיכון לו נידה סתם ספיק לו בדרך אשר יעשה כל
סכן מי יסע מן העולם הזה סצריך סיכון לו מן הפעלים הטובים מה סימחא תגמולם בעולם הכסמות וזה
כרמו במלת נופיה הליכות ביתה כלומ' שהיא חוסרת במכלה איך יהיה נסעה מן העולם הזה ומה יהיה הבית
אשר תחנה בו ואמרנו ולחם עצלות לא תאכל רל' שהיא לא תקנה לעצמה מדת העצלות בקניין החכמ' והקצור
בעבודת ה' או ואמ' שהיא לא תאכל לחם בעצלות ריק בזריות גדול קמו אמ' כי האמה שהיא אסת חיל
לא יקרה לה מה סיקרה לכסית הפחותות טלרוע מדותיהם אפי' בניה ובעלה אשר הם עצם מעצמיה וצמר מב
מצרה לא יוכלו להתאפק טלא יספרו בגנותה רק זאת אשר היא אסת חיל בניה הם מאמרים אותה כלומ' ט
סידו שהיא מאושרה ובעלה גש כן מהלל אותה לכונעס מדותיה או ואמ' סצביה והם יוצאי חלציה יהיו דומים ל
לה ולא יהיה אחד מהם טיביות פני אמו צפעולותיו ואמרנו ויאמרו רל' כסיגדלו בניה לכונעס מדותיהם ולטוב
סכלס יודו על היות אמת מאושרה לפי טהבן כונר מדת האש וכסיהיה הבן טוב יורה על האש שהי' ממוג טוב
וכסיהיה הבן רע יורה כי ממוג אמו רע על הרוב ועל דרך נסתר ואמ' כי הנפט המסתדלת להגיע אל ההצלחה
האמתית בניה והם הכחות הטכניות מאמרים אותה כלו פועלים הפעלים הרבוי' אשר בעבדים תהיה מאושר'
צין הנכסות גש איכסר סקרא בניה תלמידיה והן הנכסות אשר עפחה ולמדה אותם דרך ההצלח' ואמ' כי הם
מאמרים אותה או ואמ' כי בניה והם אשר למדו דרך ההצלחה ממנה הן העוסין אותה מאושר' ומכטילין סכר'
וצאמ' בעלה והלה רל' שהכח הסכלי שהיא בעלה הוא מהלל אות' ויודע סצבצור וריוותה וכונעס מדותיה הגיע'
לחיות כמסח בסמן מסחת קדם או יהיה בעלה האדם שהוא בעל הנפט הזאת היוצאת לפעל שהוא מהלל או
אותה ויספר בטבחה ואומ' לה רבות בנות עסו חיל כמו סיחא חחר זה רבות אחרי סחוכיר בספוק
סלפבו קמו בניה ויאמרו ונו' סוכיר מהלל סיחא בניה ובעלה ממנה והוא רבות בנות עסו חיל כלו רבו בכך
קמו מן הסו' בחריצותן עכנין רב ואת עלית על כולכה או ואמ' רבות הן הנפיש סכל אחת מהן היתה אשת חו'
אך את לבדך עלית במעלה על כולכה ועל דרך נסתר ואמ' כי הכחות הסכליות אשר באדם כטיבאו לאשר ה
הנפט המהוללת אשר הגיעה אל ההצלחה האמתית ודבקה באלדיה ואמ' לה זה מהלל רבות בנות עסו חיל כ
כלו רבות הן הנכסות כווננו והסתדלו להגיע אל ההצלחה האמתית והייטירו סכלס להוציאו מן הכח האנוסי
אל הפועל האלדי ולא עלה בידם אפי' סעלו במדרגת סולס החכמה ענין גדול אך את סהגעת אל ההצלחה
האמתית עלית במעלות החכמה יותר מכולן חיה כי החכמה היא סולס יעלה בו סמסכיל אל ה' וכפי מדרגות ה
הנולס סיעלה בו יקרב אל האלדים ומי סזכה לעלות על ראש הסולס ימצא מלאכי האלדים עוליס ויודדי' בו
זה ית' כצב עליו ולפי אמ' על זאת ואת עלית על כלכה כלו זאת הגעת אל תכלית סמכוון ממך סקר

הן זה סמסוק גש כן הוא מענין מהלל סיהללו סבגיס והפעל מי שהיא אסת חיל והוא סיחמרנו סקר החן כ
כלומ' שאר הנפיש תמצא מהן סתהי בעלת חן וגש סתהיה יפה בצורתה וסכל כרסב סבל וריק החן והיכסי ואי'
להלל האמה בצבור חן ויכסי כי מה צבע בהיותן כוסות חן בעיני רואיהן ואם תהיינה יפות מראה ובריאות
צמר אש לא תהיה צחן הינדור סנובות ויראת ה' ית' הק' סהמס הזאת והדומה לה במדותיה היא תתהלל כלומר
היא ראויה סיהללות צבי חיים

ר' לוי בן גרסום פרוכצאלי הכה ראינו לבאר הספר הזה
 ספר איוב באור רחב ולהעמיק בעניניו כיד סכלינו לראו
 לראותינו זה הספר גדול התועלת בהכלת האדם המדינית והמדעית ובכלל הכה נבנתה התורה בכללה על ה
 הטורים המתבאר בזה הספר. ולזה יחסו זה הספר למטה רבי עה אמרו מטה כתב ספרו וספר איוב ופרסת כל
 פלעס. ואלס נחלקו בעניניו אס היה מסל או דבר קרה וזה כי זה הדרום אסר נחלקו עליו בזה הספר הוא א
 אס הסט יתעלה משפוח באיסי האדם ופוקד אותס על כל מעמיהס אס לא. וזה כאסר יונח סהוא מסוגח באי
 באיסי האדם כמו שיחויבו זה הפנות התוריות יהסב סכבר יוחס אל ה' יתעלה עול מצד דיע הסדור הנופל בטו
 בטובות איסי האדם ורעתס דל סכבר ימנח דיוק ורע לו וזה הספק הגיע הפלסופה להאמין סהסס יתע' בלתי
 יודע דבר מאלו הדברים הפרטים כמו סגבר בזה סאחר הטבע ולחחק הספקות הנופלות בזה הדרום לא סרו
 הקודמים מלספק בו ולא יסורו המתאקרים עד סכבר כסתפקו בו גדולי החכמים והנביאים אמרו דל סכבר
 נסתפק בו משה רבי ואליו רמז בזה ספקס באמרו הודיעני כל את דרכיך וגו' וכבר יראה סהענין כן הוא מ
 מהתסובה אסר הסיבו ה' יתעלה על זאת הבקסס והוא אומרו ה' אל רחום ורחון וגו'. וכך תמנח סחכקוק ה
 הנביא סשתפק בזה הדרום ואמ' למח תביט בוגדים תחרים בצלע רסע דיוק ממנו וגו'. וכך תמנח סדוד עה ה
 סשתפק בו בספר תהלים ואמ' קבאתי בהוללים סלום רסעיס אראה כי אין קדושו' למונתס וגו' הכה אלה רסעי'
 סלוי עולס הסג קיל. אך ריק זכיתי לצבי וגו'. וסוף הדברי ואחסב' לדעת זאת שמל הוא בעיני ולחוק הספקות
 הנפלות בזה הדרום המניאנו משה רבי עה זה הספור הנסלא אסר הותרו בו כל הספקות הנופלנו בו על דרך
 החקירות העינוניות כמו סיתבאר מדברינו וזה אסר הניענו לבאר זה הספר כי לא ראינו בו לאחד מהקודמים
 ממי סהגיעו אלינו דבריהס באור יתכן סיהיה באור עניניו אצל תכלית מה סכוונהו לבאר המלות והתיבות ול
 ולזה היו רחוקים מאד מהנכונה בזה הבאור וזה סראוי למבאר סיכיהו באור המלו' לפי כונת הענינים אסר יר
 יראה סכוונה בכלל הדברים כאסר היו המלות מסותפות כמו הענין בזה הספר. ואס לא יתן אל לבו תחלה לה
 להבין כונת הענינים לא יובן אליו באור המלות אס לא במקרה וזה מבואר בבססו ולזה היו הבאורי' ההס אסר
 הורגלנו בהס מקטנותינו כבד מנעו ממנו הבנת דברי זה הספר זמן מה. עד אסר פקחנו עיני סכלינו לעיין
 בעניני זה הספר והנהגנו אחר זה באור המלות לפי הענינים ההס ומנחנו סהמלות מתבארות בזה האופן בוו
 בזולת זרות. ולא מנחנו סהתעורר אחד מהקודמים לחקור בדעות אלו האנשים אסר נחלקו עס איוב בזה הס
 הספר וזלת המענה סכת' מזה הרב בספרו המורה. מורה הנבוכים. וכבר העידנו מה סכתב מזה לחקור בד
 בדברי אלו האנשים הקירה מופלגת כדי סיתבדר לנו מדבריהס מה סכתייחד בו אחד מהס וכאסר הפלגנו ה
 העיין בזה האופן מנחנו דענותיהס על מספר החלקים אסר איפסר סתספט החלוקה בזה הדרום למסכילים.
 ואלס אמרתי למסכילים לפי סחלקים אסר תפול המחסבה בהס להמון האנשים בזה הדרום בלתי מוגבלים
 ולא מוקפים והוא מבאר סהוא ראוי למי סיסלים הקירה בזה הדרום ובזולתו סחכור הדעות אסר תספטס ה
 החלוקה ותפול בהס המחסבה למסכילים וזכור הספקות הנופלות בכל אחת מהס. וההתרים אסר איפסר
 סיותרו בהס עד סיתייסב לו בזה האופן הדעת האמיתי ואך סיהיה ענין זה הספר דל אס היה מסל או ספור ד
 דבר קרה. הכה מפני סחמכון ממנו בחבורת הנה להעמוד האנשים המניפים בעיין על אחת זה הדרום.
 הכה מבאר סראוי סיהיו הדעות אסר כזכרו בו לפי חלקי הסותר אסר יפלנו בזה הדרום למסכילים סאס לא ה
 היה הענין בזה התאר לא היה מגיע מזה הספר ההתאמתות בזאת הקירה. והנה אבאר בעור' האל עס' ב
 באור דברי אלו האנשים איך כסלמו בדעותיהס כל חלקי הסותר וטען כל אחד מהס בכל הנדדי' אסר איפסר
 לו לטעון לקיים דעתו ולבטל דעת החלק עמו. ולא ססמנו בזה הבאר לבאר מפני מה נטינו בבואר
 מלה ממה סבאר בה זולתינו להיות זה ממה סיתבאר במעט עיין למי סיראה באורנו זה עס סאס כהגו זה ה
 המחג היו דברינו בתכלית האריכות והיה זה סבה סיקון בהס המעיין והנה במקומות רבים בזה הספר כראה
 לנו באורים רבים ובחרנו הכחות מהס לפי הענין ולא רצינו לזכרס כלס לבחרנו הקצור. ולזה אין ראוי
 סיסיגנו המעיין אס יראו לו בקצת דברי זה באורים אחרים כארזיס זולתי אסר זכרנו.

הנח הסכמנו עט עכמינו לבאר האסונה ב
במאמר ממאמרי זה הספר המלות לטר במאמר ה
ההוא אסר יצטרכו אל ביאור ואהר כן כבאר עניינ
ענייני המאמר ההוא ואחר כך כבאר הכלל העולה
מהדברים כי ביה הוספה מה להקל בביאור זה הספ
הספר ולהעלות בקלות העניין מדברינו על אמתת
דברי זה הספר ומחנה בתהיל וכאמר אבר
סכבר היה אים תס ויסר וירא אלהים וסר מרע וע
ועלה והעלית מאלר בעקנינס המדומים כמו קניין
ההון והבנים והיו בני מנהיגים באופן שלם לפי ה
ההכנה המדינות בדרך סתמלס האחבה והאחזה ב
ביניהם ולזה היו לחכמים יחד תמיד כדי פיתוק
סיקוקן ביניהם הקבוצ יתיר והנה איב ליראתו מה
ית היה מקדם חותם מהיקף להיקף רל מו ימים והו
והיה מיסר הותס אל מה סר ורי ואחר כך היה מקר
מקריב קרבנות ליראתו סמא חטאו וכוו הסס ב'ב
ב'בס לרוב העוסר והסלנה אסר היה להס כו הס
סכות הצעיטה באופן מה נחנה לא תאר חותו הכת
סכתוב בחכמה לסכלותו בדרוס אסר בעצירו חובר
זה הספר ואעפי סכבר היה חכס בעניינים הטבעי
במו סירחה מדבריו ווכר אחר זה במסל כחילנו הס
הסס היה מדבר עט אסר יבואו מאתו חילנו הרענו
המדומות אסר התחלס מחוץ והיו הסטן דרך מסל
וקרהו סטן להיותו מטה מהדרך המכוון מה ית כט
במו סהתבאר במה סקדס ולפי סהוא בלתי
מכוון לעצמו אמר ויבא גס הסטן בעוכס כמו סל
סלח כיוון בגחו ווכר ססוטו והתחלכו הוא בארץ ל
לבד לא בגמחחות העליונות ואולס בני האלהי הס
הכחות המבחיגות המכוחות במלחכות ה'ית ווכר כ
בחילנו הסס היה מוכעו מהגעת חילנו הרעות לאיוב
להיותו י'ס תס ויסר ומססטן סכב סכתן כל אסר
לג בידו סלח יסלח ידו אל חונכוזה כלו להעיד סחו

דיה בארץ עין איוב שמו והיה האיש ההוא
תם וישר וירא אלהים וסר ברע: ויולדו לו שבעה
בנים ושלוש בנות: ויהי מקנהו שבעת אלפי צאן
ושלשת אלפי גבלים וחמש מאות צמד בקר והם
וחמש מאות אהנות ועבדו רבה מאד ויהי דאיש
ההוא גדול מכל בני קדם: וירלו בניו ועשו כס
משתה בית אים יומו ושרחו וקראו לשרכת אהין
אחיותיהם לאכול ולשתות עמדם: וידי כי דהיבו
ימי המשתה וישלח איוב ויקדשם והסכים בבגר
והעלה עלות מסגר כלס כי אבר איוב אולי הט
חטאו בני וברכו אלהים בלבבם ככה יעשה אין
איוב כל הימים ויהי היום ויבאו בני דא
דאלדים לדתיצב על ידו ויבא גם דכטן בהו
בתוכם: ויאבר ידו אל דכטן כאין הבא ויען
דכטן את ידו ויאבר כשוט בארץ וכוה דרדך
בה: ויאבר ידו אל דכטן דשכת לנד על עב
עבדו איוב כי אין ככוהו בארץ אים הם ויסר יר
ירא אלהים וסר ברע: ויען דכטן את ידו ויאם
ויאבר דחנס ירא איוב אלהים דלוא אתה סב
סכת בעדו ובעד ביתו ובעד כל אשר לו כסביב
מעטה ידיו ברכת ומקנהו פרץ בארץ: ואולם ס
טלח נא ידך וגע בכל אשר לא אס דא על פניך
יברכך: ויאבר ידו אר דכטן דנה כל אבר לו
בידך בק אליו אל תטלח ידך ויעא דכטן מעס

ועוד כי אין מחוק המבאר שיזכור כל הצאורים אשר איפטר סיעטו במאמר אשר יבארו וכל יגזור גם כן ט
טלא ימנח למאמר ההוא באור זולתי אשר יזכרו וכלה לא ימנח תפיסה עליו אם ימנח למאמר ההוא באור זו
זולת הצאור אשר זכרו והנה אחסוב שמי שאמר מרצוני זל בזה הספור סמטל היה אמנח הצאור לזה מה ס
סראה בו מהפלגת החקירה בזה הדרוש על דרך החלוקה ההכרחית אשר לא ימנע ממנה אחד מחלקי הסופר ו
ולזה הרחיק היות אלן הדברים דעות לקודמים לפי שהוא רחוק אכלו שימנחו במקרה הנסי יחד יחלקו בדרוש
אחד ויהיו דעותיהם על מספר החלקים אשר איפטר מצטטנט חותם החלוקה ואלנס מי שאמר טכבר היה
הנה יחוק דעתו מה שאמר יחזקאל כח דניאל ואיוב בטל שימנחו דעות האנשים בדרוש אחד על מספר
החלקים אשר תפטעם החלוקה כי כבר זכר הפלסוף דרנטיס רביס קצתם בטבעיות וקצתם באלהיות נמנחו
בהש דעות הקודמים על מספר החלקים אשר תפטעם החלוקה ולזה לא הרחיק בעל זה המאמר היות זה הספור
דבר קרה וממה שורה טזה הענין הוא ספור דבר סקרה הוא זכרו סט איוב וסס עירו ומספר קניניו ונכניו ב
בתחלה ובסוף וסס בנותיו וסכבר כתיב להם אביהם כחלה בתוך החיהס ומספר ימי חי איוב ומת סזכר גם כן
מסר רעיו וחסייהס והס אליפו התמני ובלדד הסוחי וספר הנעמתי ואליהוא בן ברקאל הצוי ממספחת רס
כמו אלן התאריס והספוריס יעסו בספוריס האמתיי להנסיף האמנה בהס וקודס סנתחיל בזה הספ וצאורו
נקוד יס הקדמה אחת מקפת בכל מה שיכללהו זה הספר וכאמר סהרענות הנכולות באיסי האדס הס מניהסות ב
בטלס אל הסכה הסולחנית חו אל הקרי וזה סהרענות לא ימלטו מסתיהס התחלתס במקבל בעצמו חו מחוץ ו
וחמס הרעות אשר התחלתס במקבל אס מצד המוג אס מצד המדות והתכונות הנפסיות ואס הס מצד המוג
מבואר התייחס אל ההיולי כי הסבה בזה בלתי הסמע הכחות המתפעלות אל הכחות הפועלות כמו סהתבאר ב
ברביעי מהאותיות וכך יתבאר זה ברענות הנכולות מצד המדות והתכונות הנפסיות כי חלן הרעות יהיו כאמר
לת יתכהג האדס בהס כפי מה פראוי וזה לא יהיה מן הסכל כי הסכל אמנח ידריך האדס בהדרכה הראויה בר
ברבי דבר מעניניס האנוסיס וכן הרעות אשר התחלתס מחוץ אשר התחלתס המוג והבחייה כמו הענין
במלחמות הוא מבואר מה סקדס התיחס אל ההיולי ואמר אין התחלתס המוג ולא הבחייה כמו ספכת הארנו
והרעס והאס הנכולת מן הסמיס והנחג מנהגס הנה לא יגיע מהס רע כי אס במקרה וזה סמה סהיו בבאן י
יסודותי סכסיס והיה מדרך הסכסיס סיפסירו קצתס קצת חויב סתהיינה בבאן סבות עליונות פועלות חותס
וסומרות מכיחוצס וסיגבירו פעס אחר פעס מן הסכסיס על האחר ופעס יגבירו הספך האחר וזה בסבו ימר
וסדור מצמיד כמו סהצבאר בטבעיות ולזה חויב סיתנה האס פעס והאחר פעס והמיס פעס והארץ פעס
לפי היחסים אשר לפועל אכל המתפעל ולזה יסמר זה המנחו הסכל לפי ססמירתו אמנח הוא בסווי הנמנח
ביסודות אשר הורכב מהס נסבת זה הסווי הוא זה הפועל המגיע אל היסודות מהגרימיס הסממי וואמנח יגיע
מזה רע במקרה מצד סקרה סיפול האס על איס אחד ויהרגו חו סתהפך הארץ על הינטיס בה מצד סקרה
הינטיס סס ובכלל הנה לא תמנח רע מגיע בעצמות מה יתעלה ולזה אמרץ אין רע יורה מלמעלה וראוי
סלא נעלס ממנו סאלן המקריס אשר יפול בהס רוע הסדור הס מונבליס באופן מה מהגרימיס הסממיס וזה
סבת הגעת הידיעה באלן המקריס טרס בואס לנו אס בחלוס אס בקסס אס בנבואה כמו סהצבאר בספר הס
הזוס והמוחס וזה כי זאת ההודעה לא תהיה אס לא מסבה פועלת לה הידיעה באלו סעתידו אלא סעס כל זה
כבר יתאמר התיחס אלן העניניס אשר בהס רוע הסדור אל ההיולי וזה כי בעבור הגרימיס הסממי מסיפטיס
בהנהגת המדס והיה מחוייב מפני זה סיגיעחו קצת רעות מצד קצתס בצתיס מה העריס ה יתעלה כספס בנו
הסכל להנהיגנו ולהטליס מה סחסר לנו מצד הגרימיס הסממיס ולזה תהיה זאת סהגבלה אשר באלן המקריס
מתיחס אל ההיולי כי הסכל הנה סטליט להטות חותכו מואת סהנהגה כאמר כרנה וכבר בארנו זה בסלמות
בצאורינו בספר החוס והמוחס ובספר מלחמות ה ולחיות הסכל הוא סטליט על זאת סהנהגה חיו אלן המקרי
חכסריי לא מחוייביס והנה יתבאר בזה הספר סדדריס אשר יסמר בהס האדס מחלו הרעות מצד הסכל ההג
סחכסוי להתאחדותו באופן מה בסכל הפועל וראוי סצדע סאלו הרעו אשר נסל בהס רוע הסדור חוכה
רעות חכסיות וזה סהרעות חכסיות ראו סתהיינה בחלק אשר בו הטובות האנוסיי בחלק מחלקי הנפס אשר
נקרא ס ל לא בהון והחוס לפי סחוכס במדס למה טהנה מדס הנה הוא מבואר כי הרעות האנוסיי הס בזה
החלק בעינו וכמו סהטובות האנוסייות הס סלמות הסכל האנוסיי במוסכלות כן הרעות האנוסייות הס ספקד
ממנו חלו סטלמות וזה מה פראינו להקדימו קודס סנתחיל בבואר זה הספר

בִּידֶךָ אֲדָרְךָ אֵת נַפְשׁוֹ שָׂמֹר: וַיֵּצֵא הַשֶּׁטֶן מֵאֵת פְּנֵי יוֹ
 יְדוּהָ וַיִּדְרֹךְ אֶת אִיּוֹב בְּשַׁחֲזֵן רַע מִכַּף רַגְלוֹ עַד קֶדֶם
 קֶדְקֶדוֹ: וַיִּקַּח לוֹ חֲרָשׁ לְהִתְגַּדֵּד בּוֹ וְהוּא יֹשֵׁב בַּת
 בְּתוֹךְ הָאָפֶר: וַתֹּאמֶר לוֹ אִשְׁתּוֹ עוֹדֶיךָ מַחֲזִיקָה בְּתִ
 בְּתַמְתְּךָ בְּרֶדֶךָ אֱלֹהִים וּמָתָּ: וַיֹּאמֶר אֵלָיִה כַּדְבָר
 אֲחַת הַנְּבִלּוֹת תְּדַבְּרִי גַם אֵת הַטּוֹב נִקְבֵּל מֵאֵת
 הָאֱלֹהִים וְאֵת הָרָע לֹא נִקְבֵּל בְּכֹל זֹאת לֹא חָטָא
 אִיּוֹב בְּשִׁפְתָיו: וַיִּשְׁמְעוּ שְׁלֹשֶׁת רְעֵי אִיּוֹב אֵת כָּל דִּ
 הָרֵעָה הַזֹּאת חֲבָאָה עָלָיו וַיָּבֹאוּ אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ אֶל

ביתאבות חזקים לא חטא עש כל זה בספתיו אל'
 סאמריו רזל' סבמחסתנו היה כבוק ומבולבל כמו ס
 סחוכיח בסוף העניין אמרו בספתיו הוא ללא חטא
 הא בלבד חטא עוד זכר סכאטר סמעו רעי איוב בא
 באו לכוד לו ולכחמו וכראותס חזק סברו לא נמ
 נמנא מי מדבר אליו דבר ואחסוב סאילו הרועיס
 היו חכמים מפורסמים בזמן ההוא חקרו יחד עמו
 בעיוניות וכמנא ביניהם בזה המבוקס התירווי זה המ
 היוחלוקת כמו סיתבאר אחר זה וכראות איוב כי אי
 איז דובר אליו דבר פתח סיהו וקלל את יומו לפי ס
 סדעתו היה כמו סיתבאר מדבריו סכל מקרים האר
 הארס הם מוגבלים ומסודרים בעת הלידה

ויען איוב ויאמר ביאור מלגות המענה ויען
 קריאה ולא תשובה והליכה אמר הורה גבר הרצון בו הליכה אסר אמר המבסר סהורה בה גבר והוא ליל ההר
 ההריון ויחס ההריון ללילה להיונתו עת המסגל לפי חוק האכנסים אמרו רבג' זל' מלאך הממונה על ההירון לילה
 סמו יגאלוהו יטכפוהו וילכלכוהו או יהיה הרצון בו סיהיו גואליו וקרוביו חושך וכלמות בדרך סיסכבו עמו תה
 תמיד והכל עולה לעניין אחד כמרדיו יוס הוא מעניין עורינו כתנור ככמרו רל' חמימות היום וצא בסקל סג
 סגריר והרצון בו סיבעתו האידים העולים בסבת חמימות היום עד סימנעו אורו אל יחד בימי סנה הרצון ב
 לא יהיה אחד בימי סנה סלא יבוא במספר עמהס גלמוד הרצון בג יחדות רל' סלא ילכו בליה ההוא חברת
 אכנסים יחד ליוץ אכלס כוכבי סספס סס הכוכבים הגדולים הכראים בתחלת הליכה ובסוף הליכה ולא ימנע
 הראותס האור הכמנא אז ואל יראה בעפעפו סקר רל' סלא יבקע הסקר בו דלתי בטני רל' הבטן אסר היה הר
 הריוני בו והיה בטן אמי הבונים חרבות למן רל' סהס בונים המקומות אסר היו חרבים להקרא סמס על הבניו
 הבכונים סהס חדלו רוג' רל' יראה כמו העניין באמרו לב רגו סהרצון בו לב ירא והרצון בזה סאחר המות סר
 סרה יראת הרסעים מעל האכנסים ויחפרוהו ממטמוכיס רל' סהס יבקסו המות ינצר ממטמוכיס ויסך אלוה בט
 בעדו רל' סגיר בעדו דרכו אסר ילך בה עד סימנעו ממנו כל מבוקסיו ויתכו כמים סגריס אסר ירצו רך ל
 לקראת רך בלי סספק ויבוא רוג' רל' מה סהיתי ירא ממנו והיה רוג' עניין יראה על דרך נסס רשעים חדלו
 רוג' ביאור עכניי המענה יצעק איוב ואמר יאבד יוס אסר יולדתי בו והליכה אסר היה
 בו סהריון לאמי היום ההוא אסר יולדתי בו יהי חוסך אל יסדל בו אלוה ממעל להזרח עליו ססמס ולא תאיר
 עליו סוס אורה יהיו עס היום ההוא ססך וכלמות ועכך בדרך סלא יאור בו יבעתוהו האידים העולים בסבת ח
 חוזק חוס היום הנה הליכה ההוא יהי גלמוד עד סלא ילכו חברת אכנסים בו במבואות העיר ורחבותיה ולא
 תבוא רכנה בו מהס ואמנס אמ' זה לפי סמנהג ההולכים בליה סיסירו וירכנו וקללו הליכה ההוא האכנסים הע
 העתידין לעורר אכלס על קסי ינמס סהס מקללים הזמן בסבת מרירות נפסס יחטכו הכוכבים הגדולים סכ
 סכראיס בליה ההוא בסופו עס ססצר סארי הכוכבים בססצ האור הכמנא אז ויתמיד חסך בליה ההוא תמ
 תמיד יקנה לאמי ססמס ולא יזרח ולא יבקע ססצר בו בדרך סמא יהיה אחריה יוס כי לא סגיר דלתי בטני סל
 הליכה ההוא דלתי בטן אמי בדרך סלא תצעב' והיה מסציר עמל מעיני ואחר סכתעבריה למת לא מתי מעת
 סלצי מרח' אמי עד סצכף סיכאצי מבטן ואגע כי זה היה לי ינצר טוב מ:יותי לראות בזה הרע' אסר מכחו
 מכאוני מדוע קדמוני ברכיס המילדות להזילכי בעת הלידה ולמס כמכחו סדיס להניק אותי להחיותי כי עתה
 חס היותי סוקט וכח מאילו הנרות בקצר עס מלכיס ויועני ארך אסר סס בונים המקומות סחרבית למן להקר
 להקרא סמס על הבכונים סהס או עס סריס זהב הכוכבים להס אונרות כסף הנה חילו האכנסים עס טוב הנלה
 הנלחצס לפי הכראה לא היה להס בקצר יתרון עליו או למת לא היותי כפל סחמית ברחס ולא יסולס סהריון כל
 כי כמו העוללים המציס במעי אסר לא ראו אור הנה המות כבחר מאוד חס כי בעת המות סרה יראת סרס

היום ובניו ובנותיו אכלים ושתיים יין בבית אחה
אחיהם הבכור ומלאך בא אל איוב ואמר הב
הבקר היו חרשות והאתנות רעות על ידיהם: וזה
ותפל סבא ותקחם ואת הנערים הכו לפי חרב
ואמלטה רק אני לבדי להגיד לך: עוד זה מדבר
וזה בא ואמר אם אלהים נפלה מן השמים ותב
ותפער בצאן ובנערים ותאבלם ואמלטה רק אני
לבדי להגיד לך: עוד זה מדבר
וזה בא ואמר בשדים שמו שלטה ראשים ופשט
ויפשטו על הגמלים ויקחוים ואת הנערים דכו ל
לפי חרב ואמלטה רק אני לבדי להגיד לך: עוד
זה מדבר וזה בא ואמר בניך ובנותיך אכלים ו
ושותים יין בבית אחיהם הבכור והנה רוח גדו
גדולה באה מעבר המדבר ויגע בארבע פנות
הבית ופל על הנערים וימותו ואמלטה רק אני
לבדי להגיד לך: ויקם איוב ויקרע את מעילו ו
ויגז את ראשו ויפל ארצה וישתחו: ואמר ערום
יצאתי מבטן אמי וערום אשוב שמה יוד נתן
וידיד לקח יהי שם יודו ככרד: בכל זאת לא ח
חטא איוב ולא נתן תפלה לאלדים ויהי
היום ויבאו בני האלדים להתיצב על ידו ויבא
ויבוא גם השטן בתוכם להתיצב על ידו: ויא
ויאמר ידוד אל השטן אי מזה תבוא וען השטן
את ידוד ואמר משוש בארץ ומהתהלך בה: וי
ויאמר ידוד אל השטן השמת לבך אל עבדי אי
איוב כי אין כמהו בארץ איש תם וישר ירא אל
אלים וסר מרע ועודני מחזיק בתומתו ותסיתני
כו לבלעו חנם: ויען השטן את ידוד ואמר עוד
בעד עוד וכל אשר לאיש יתן בעד נפשו: אולם
שלח נא ידך וגע אל עצמו ואל בשרו אם לא ע
על פניך וכרדך: ויאמר ידוה אל השטן הנו כיד

סאין לסטן זאת הממסלה במלמות כי אם ידבק ה
האדם בה לא ימלט הסטן עליו כמו סיתבאר בזה ה
הספר וזכר מהסטן הרע לו מזד הרעות הכופלות
למקצת איסי האדם לקצת כמו המלחמות ומזד ה
הסנויים הכופלים ביסודות כמו התהדסות האם וה
והרוח והקדים לזכור שרע הסופל מזד המלחמה ל
להיותו יותר מאדוי לפי שהתחלתו הבחיר המכוננת
אל זה התכלית ואלו הרעות אשר יקדו מזד הסנו
הסנויים המתחדסים ביסודות הם מיוחסים אל הק
הקרוי ואזר כן זכר סכבר הגיע מתוס איוב ויוסרו
ויראתו ה' לא חטא בכל זאת רק נתן סבח לה' סכ'
ה' נתן זה לקח יהי סס ה' מבורך ואחר כן התחיל ב
בספרי המין האחר מן הרעות אשר התחלתו במק
במקבל כמו העצה והמוג וקרא התחלת זה רע גס
כן להיותו מטה מהדרך הראוי ואלמר בן להתיצב
על ה' מה שלא חמ' בראסון לפי סזה החלק מהנפס
אשר בו תהיה העצ' הוא מכונן בצנמו לעבד הסכל
האנוסי ולהגיע לו סלמותו וזה מבוחר למי סיעיין
בספר הנפס וידע כחות הנפס האנוסיות לאי זה ת
תכלית כמחאו באדם אלא סכבר יקר בקצת העתי'
סיהיה מה סיספטהו זה החלק מהנפס בלתי יסר וב
ובלתי כחות עד סיתחדסו מזה חלחיס ומכאוביס
מזד רוע ההכנה וזכר על המסל סזה הסטן הסת
הסתדל בכל חופני ההסתדלות להזיק את איוב בגו
בגסו וס' נתן את הכל ברסותו וולת כפסו כי היא
אשר לא נתן לסטן ממסלה עליה אבל העכו בהסך
דל סהיא תמסול עליו ותסחיגהו באשר תרצה ויהס
עס זה המסרו בזד זה הסטן לסבת היותו בלתי סל'
ביראת ה' עד שלא יעמוד באמונתו כאשר ינוסה וז
וזה אמרו ואלס סלח נא ידך וגע אל עצמו ואל ב
בסרו וגו' וכן היה הענין על דרך האמת כי איוב ל
להיותו כביד ומבולבל בגנין ההסנעה האלהי והיות
אמונתו בזה בלתי סלמה העתיקוהו אלנו הרעות הכ
הכופלו עליו אל סחליט המאמ' סאין ה' ית' מסגית
בתחזוקי' דל באיסיה ואלו היה מכויר אליו האמת
בזה לא היה נעתק בסוס פכיס אל האמנה בחלופו
הנה סבת היותו כביד זה הסעור מהמבוכה בזה הד
הדרום היתה חסרוכו בהסגת העיוכויו אשר הסלמו'
בהס סבת הסמר אדם מאלו הרעות המדומות וזכר
סכבר הגיע מתכונת האיס ויסרו עד סעס הסתס
סססיתה אותנו אסתו לבלתי החזיק בצומתו והוכח

העדר ההנלחה האנוסית עם העדר חילון הרעות א
 אשר היה בהם מתקנה קניין ההנלחה האנוסית
 עם קנין חילון הרעות ואעפ"י ש
 מהם רעות בלתי אנוסיות וחולט כנד הרמון היה
 טועה בלי ספק כמו סינכית תסובת ריעיו לו במה ש
 סינכית ותסובתו אליהם ולולי זה לא היו אומרי' טט
 מטעה איוב בו כלל וזה כי אכחנו כראיה ירמיהו ע
 עה קלל יומו אלה סירמיהו לא הביאיתו לזה אמונ
 אמונתו בסזאת ההגבלה היא מנד המערכת כמו ש
 מהתפרסם מדבריו בתקומות רבים מנכחיתו ואמנם
 אמר זה על נד ההפלגה והגזומא לחזק מרירות נס
 נפשו והנה דעת איוב היה כמו סיתגאר במה סינו'
 סינכית מההסגה האלהית אינה באיסי האדם כלל
 כל סכן בסאר איסי בעלי חיים אבל הם כלם מפו
 מסולחם ונעזבים אל ההגה המסודרת מהגרמיה

ואל תופע עליו נהרה: וגאלו חטך ועלמות ת
 תשכן עליו עננה יבעתוהו בכרירי יום: הדליל
 ההוא יקחהו אפל אל יחד בימי שנה במסגר יר
 ירחים אל יבא: דנה הדלילה ההוא יהי גלמוד
 אל תבא רננה בו: יקבהו אנרי יום העתידים ע
 עזרר לויתן: יחטבו כבבי נסכו ימו לאור יאין וא
 ואל יראה בעפעפי שחר: פי לא סגר דלתי בטני
 ויסתר עמול מעיני: לכה לא פרחם אמות כב
 מבטן יצאתי ואגוע: בודע קדמוני ברבים וכח
 זמה שדים כי אינה: כי עתה שכבתי ואשקט ישג

הסמימייס והביאו להאמן זה החיס והעיון עם החוס למה סכראהו מרוע הסידור הנופל באיסי האדם בטובו'
 והרעות ועם העיון להיות חילון הענוונים הפרמיים הזמניים בלתי אפסר בהם לפי מחסבתו שהיו ידועים אב
 אכל המס ית' לפי ש' אפסר סתהיינה בו ידיעות מתקדמות וכפסדות ולא ידע גם כן הענוונים הזמניים ע
 ס זין לו יחס עם הזמן כלל וזה אמרו מדוע מטדי לא נכפנו עתים וידעיו לא חזו ימיו ידנה בה מדין לא ית
 יהיו כעלמים מהמס ית' הזמניים וענוונים הזמניים הכה חין לו יחס עם הזמן עד סידעיו לא חזו לו ימים אב
 אבל ראהו קייס ועומד ורחוק מההפעלות כולס בתכלית המרחק ומי סזה דרכו אי אפסר סיתואר בזמן בל
 כלל כמו סיתבאר בטבעיות ועוד סאילן הענוונים הארציים לרוחק מדרגתם מהמס ית' ימאסס ועזבס בהכר
 בהכרה לפתיחותם כי חין מדרך הסלס בתכלית החסרון ועוד הסכל לא יסוג הדברים מנד מה סזה בו פרטו
 פרטויס אבל תהיה זאז ההעגה לכחות אחרים כמו הדמיון והחוס והנה חין בה ית' כמו חילון הכחות אשר
 יוטג בהם הפרטי הנה אי אפסר סיטיג חילן הדברים הפרטיס והוא אחרו העיני בער לך אס כרחות אנוס ת
 תראה הנה חילן הס הטענות אשר תמצא סיקויס בהם דעתו איוב בזה הדרוס וכבר יספק מספק ויאמר אס
 איה דעת איוב כן על מה היה מעלה עולג' ליראתו סמא חטאו בבני והנה יהיה טהעטובת והתפילה אל הכס
 ית' היא בלתי מעילה להוותו בלתי מטעה בזה העולס הסכל והאמ' כי איוב היה מאמן בהשארות הנפס כמו
 סיראה מדבריו במה סאחר זה ולזה היה מקרב בניו לעבדות המס ית' כפי סיכולת אעפ"י בלתי היה מאמן ס' אז
 סיהיה בזה גמול גפוי מבורך לזה סאיוב היה רונה לבח' ידו סכיהס רל' טלמה סיהיה נבוק ומסלבל בעניין ס'
 הסגחז המס היה רונה לעטות הראונו לפי כל אחז ואחז מהדיעות ולזה היה עוסה פעולת המאמן בגמול וב

ובנוכס כדי סיטמרו קנייניו עד סאגיעהו מה סהגיצ ואלו התקוה חללו יתרי האמונה הזאת לדעתו בעצמו פ
 טהנא היה סדיק וסאין הגעת חילון הרעות על נד הענונס למדי קדס ויען חליפן התמני ויאמר
 ביאור מלות המעכה דגכה דבר חליך תלחה הנסה הוא מענין כטיאה בתמורת הסמך בעיון ו
 והא בזלף וכמהו כס' ע' ינו אור פניך ה' והרנון פי אס נסא מס' דבר חליך מהסיב על דבריך תלחה חו
 יהיה מענין כסיון והוא יתרי ככון והרנון בו אהס כאמר נסה המס להגיע חליך דבר מן הרעות תלחה ובו
 ובוה אמר כי עתה תבא חליך ותלח כסלתך רל' תקותך והרנון בו סמה סהיות ידא מהמס לא היה חלל לתק
 לתקוהך סיטמור קנייניך וכאמר רחית איבוד הקנייניס ההס סרה וראת המס מעל פניך וו' וצוס דרכיך כס
 כפא רפה בלסון יסמעאל והרנון בו תקותך תס דרכיך ולזה סר תמומתך בסור הקנייניס היס' ורעי ע
 עמל יקצוהו הרנון בו עול וכן תחת לסוכו עמל ועון והמסיל ההסתדלות בעול לחייסה ורועיה וקצירה לז
 לחירות על רוב הסתדלותם בו וענותם תחבולת רבית עד סיטיגהו כהו הענין בעובדי האדמה ט עסו מ
 מלאכות רבות להגיע אל הסתכלית המבוקט בהס אריה וסחל וכפיד ולביא וליט הס מסל לחכמים הרעים אס
 אשר כל מגמת' להזיק לזולתם כמו חילון החיות אשר יכסו

אליפו התיכני ובלרד השוחי וצופר דנעמתי יוע
ויערו יחדו לבוא לגד לו ולגחמו וישאו את עי
עיניהם ררחוק ולא הבירוהו וישאו קולם ויבכו ו
ויקראו איש מעילו ויזרקו עפר על ראשיהם הש
השמימה וישבו אתו לארץ שבעת ימי
ימים ושבעת לילות ואין דבר אליו דבר כי ראו
כי גדל הבאב מאד אחרי כן פתח איוב את פי
פיהו ויקלל את יומו ויען איוב ויאמר
יאבד יום אולד בו וחלילה אמר הרהגבר : היו
היום ההוא יהי חשך אל ידרשהו אלוה ממעל ו

הרסעים מעל פני האנשי רל סהמתיס אינס יראיש
מהרסעים וטס ימכחו מנוה האכסיס היגעים כל ה
האסוריס הז סאכסיס בקברי ולא שמעו טס קול כו
כוגט טוה המות לקטן ולגדול איז יתרון בו לאחד
על האחד וטס העבר חסמי מאדוכני ולא יעבידכו ו
ולא ירדה בו הנה תמה למה יתן ה' לאיש הקסה ינס
אור החיים ולמה יתן לאכסיס מרי כפט חייס : והנה
המות יוצר טווב עד סמחכי הס למות למנוח מרגיע
לכפטס ולא ימכחוהו ויטדלנו למנוח אונתו יוצר מ
מטמוניס לרוב תסוקתס חלני ואס אמר אומר כי
איז די עדות בתסוקתס חל המות סיהיה המות יוצר
טווב להס כי כן מכהג החוליס סתהיה תסוקתס חל
מה סזיקס ולא יתכן סכאמר סיהיו העכניס ההס
המוזיקס טווביס להס מפני תסוקתס חליהס הנה ח

אכחנו כמנח סהאכסיס האזריס הסמחיס חל מה סראוי לסמוח עליו יסמחו ויגילו כי ימות האיש הקסה ינס
חסר גדר ה' דרכו עד סלא יוכל להסיג דבר ממה סיבקסהו לבו כי המות טווב לו : ואולם זכר הסמחי חל
חל מה סראוי לסמוח עליו כי מהס לבד תלקח רחיה בזה הענין לפי סכחאן חכמיס רעי התכונה יסמחו כי י
ימנח רע לזולתס ולא תעיד סמחתס על הרע ההוא סיהיה הרע ההוא טווב למקבליס חונתו וזה מצאנו בנפטון
נאחר טה יטס סהמות טווב לכמו חלנו האכסיס המרי כפט חכני תמה למה יסדל ה' סיצן לו חייס לפי סכבי
היגי מהמרירות עד סצמיד חני מתאנח גס בעת היות מאכליס לפני חסר ה' ה' ראוי סיסכחני צרתי הסתר
הס גליתי בלקיזת מזוני וכתכו כמיס ס'ג צי אחת אחד אחת כמיס הנגריס בלי הפסק כי איז הפסק בין סא
סמנה : ס'גה יכה פחד כחדתי בעת סלונתי כן יבאוכי הרעות החלה חסר באנו עלי ואסר יגורתי בא לי לא ס
ס'גתי ולא סקטתי ולא כחתי מזה הפחד עד סבא מה סהייתי ירא ממנו : זה באר דבריו המענה
והכלל העולה מהדברים הוא סדעת איוב היה סכל מקרי האדם מסודריס ומנוגבלי לפי מערכת הכוכבי בעת
הלידה ולזה קלל היום חסר וילד צו לחסצו כי הוא היה סבת הרעות סקריון וקלל ליל ההריון להיות מורה על
חודות מה סיקרה לעובר בריחט ועת באתו מרחט כבר זכרו זה בעלי המספט ולזה ה' מורה ליל ההריון על
עת הלידה חסר הוא מורה לפי דעתס על כל מקרה האדם בחייו וקלל ינס הלידה תחלה להיות מורה בעצמו
דחטונה על מקרי האדם בחייו וקלל ליל ההריון אחר זה להיות מורה סכית עליהס וזה סהוא יורה על עת חל
הלידה חסר הוא מורה על חלנו המקריס : ועוד כתבעס על ליל ההריון על חסר לא היתה הנראתו חס סלא ת
תעבר חמו חס סתפיל ולא תסליס הריונה חס סימות בצאתו מרחט חמו כי חלנו המקריס חס לפי מערכת
הכוכביס צריג רדת הטפה בריחט לפי מה סיאמרו בעלי המספט והנה צר איוב על היותו בסבת הרעות
החלה חסר קרנה וכתבעס מה ית המסדר זאת הסכהגה חסר מצד מערכת הכוכביס חסר ימצא בה זה האופן
מהעדר הסדר והינסר עד סיבחו ממנה רעות לטובי וסובות לרעיס כמו סזכור איוב במה סאחר זה איך לא
סדר בחי טוולד בכמו זה המערכ סימות מרחט ולא יראה ברע כי זה יוצר טווב לו לפי מחסבתו וחס זה לסגג
חל ה' ית חו ללחוצ וקצור וכבר סגג בזאת ההכסה בסכי צדריס האחת כי זאת ההבילה המקסדר מצד מערכ
הכוכבי לא תחייב על כל פניס הגעת המקרי חסר יורו עליהס אבל כבר נסארו אפסריי מצד הבחיר האכסוי
כיו סזכרנו בתפתיחוננו לזה הבחיר והסכי לחסצו סאלו הרעו המדמו רעו חנוסיו עד סיבחר למקבל הרעות
הזס מות מחייס וזה חמכס היה כודק חס היו חלנו הרעו רעו חנוסיות לפי סהמות מסובח על החייס הצלתי ח
חנוסייס לפי דעת קצת הקודמי כמו סכזכר בספ המדות וחולס הטובות האנוסיו עס הרעו הצלתי חנוסיות
הזס מסיבצית בעצמו חס : וחיסר סיאמר סאיוב לח סגג בזה הכד הסני כי היה מאמין בהסארנו הכפט כמו
סכזכר במה סיבח בעה ואולם חל זה לכער חלנו החייס חסר היה בהס וגבותס סיותר טווב היה חלנו העדר ה

ותהיה כמחיה מעניין כמחיי לב והם הפותי ויוסע
 מחרב מפיה חסר הכו על טוב הל הספלי והקודרי
 טזכר דחטוב לו יהיה טוב חל החבוי טזכר בסוף הפ
 הפסוק מהם הוסיע החבוי מחרב ומיד חזק מפיהם
 ומחמר טלחילו הרטעיס רל' סהוא יוספ סיה ומחמ
 ומחמר בלי להוסיע בו החבוי חסר כוונת להרע לו
 והמטל טהס וחמר טורדס חקרו פלן להרגו ויוסמע
 הדבר לחיס מה יגיד ענת לחיס ההוא ויסמו מלכת
 בדרך ההוא וינכל או סיהו במחמר מסבול הענ מה
 טוככל בו החבוי וחכס סכחמ סחרנו בזה טהסס יו
 יוסיע החבוי מחרב ומפיה ומיד חזק בזה האופן מה
 מההטבו וחול יוסיע מפיה על דרך מטל סלח והיו
 טרף לטיניה כסיטב סניה כמו טחמ וטני כפרוס כ
 כתעו וגה כן הכה יסמרו סלח והיו טרף לטיניה כ
 כמה טיסבב הטס לאלן האכסו הרעי מסכול הענה
 בטוט לסון תחבא רל' כאמר תסיטט לסון הרע בא
 בארץ חסר היא סבת מריבו חזקות ורעו סס תחבא
 האוכרו וחו יהיה בוקר לא בסבת חסרו התבוא וחול הרעב הוא הסרון התבוא ופקדת נוך רל בני ביתך והס
 בני ביתך וכחלו חמ סכבר חטא מפני סלח הסגיא בבניו באסן הרחוי לסמר מההטא כעלו גדים בעתו מעניין
 ברית וכמוהו אל תע. כי בחני ימי ביהור דברי המעכ' השוב אליו וחמ ידעכו סחס נסח מסל ורב
 ורבר חליך להסיב על דבריך יכבר עליך חלח סעס כל זה לא חוכל להמנע מהסיב על דבריך כי מי יוכל לע
 לעבור במילי עס דבריך חלה או יהיה הרנו בזה החס כאמר נסה הסס להגיע חליך דבר מן הרעו תלחה ומי
 ומי יוכל לעכנו במילי להוכיחך על תכונת זאת הנה כמה סקדס היית מיוסר רבים כהם סמעת מהס
 דברים כאלה נהידיס חסר היו רפות באמונת הסס היית מחזק החיס הכוסל היו מקוימס מליך והברכיס הכו
 הכורעות היית מחמץ נהיית חומר לו סמה סהגעתו מהרע ההוא מנד העונס למרי קדס רכ סכל מי סהיה כ
 נביך באמונת הסס בעבור מה סהגיעו מהעונס היית מחזק חותו עד סיאמינו כלס כי כל מעטה גמול ומס
 ומסכט להיניץ בזה תקון המדינה ותקון הכלחת האדס חזה סההמון חס וירחו מהעונס לח ימנעו מעסיית הר
 הרעות כאמר יביחו טבע להס צוקק חליהס והנה עתס כאמר תבוא חליך כלחית לסובל וכחמר נגעה עניך ככ
 כבזל הנה זה ממה סיוכיח סירחת הסס לא היה חלח לבטחונך סיסמוך קך קנייני ותקותך כססמר חלו הקניי
 הקנייני סית סבת תמימו דרכיך לח טוב האמוכ כי לסי מה סכרת מדברי עתה חינוך מחמו סיהי כבחן גמול
 ועוכס וחל חליכו לסצור דבריו מהחוס וחמ זכר כל מי הוא נקי חבד וחיסה תמנח סככדו יסריס כמו
 סרחיתו זה מהאכסו המסתדלי בכל עזו בעסיית הענל והחמס סיאכדו ויכלו מרוח רך הסס וחולס הנקייס
 והיסריס חס הנה סגייעוס קצת רעוצ חוכס מכלות ומחבדות חותס לגמרי כמו העניין ברעת הרסעיס וזה
 לחות סאלו הרעו חוכס כופלות במקרה כמו סחתה מניח סחס היה העניין כן לא היה בזה הכדל בין היסריס
 והרסעיס למיעוט עונותיהס לא סיהו להס הרעות כולת מרי כמו סהיה מניח חינוכ הנה חלה החנסיס הר
 הרסעיס חסר תטוקתס לטרוף טרף כמו חחנות הרעות כמחלו סכתעו סניהס עד סיכבר מהס חסר ימונ לע
 לעפות ותראה חותס חובדיס מבלי מניחתס טרף וכניהס יתפרדו חנה וחנה יטוטט לבקס די טרפס וזה דבר
 כמנח בלי ססך בחוס כי הרצה מה סתמנח מהחנסיס הרעיס חסר כל הסתדלוס להזיק לחחריס סכרוב העי
 העתיס לח ימנחו ותמנע מחסבתס הרעה וזה ממה סינייה סהסגחת הסס היא בחיטי האדס וחמר חליכו הכ
 הכה באמת חוסן סגחתו יעכב ויעלס ממני חלח סכבר לקחה חזני מעט חולת ההטנה חסר תעמוד כי על הו
 חיות הסגחתו בססליס וזה סבעטפויס מחוונות לילה כככול תרדמה על חנסיס קרהכי כחד ורעדה רוב רב
 חבוי סחיד ממראה חללוס סהרברי העתידי לבוא עלי חסר סבת הודעותס הוא הסס ית וזה סיגיד לי המרת
 ההוא חול ענין רוחני יעבור על כני תסמר סער' בסר' מרוב חחרד כי כבר יוחדו החלומו הכודקו מטמר ה
 חלמו סיקר מה חרד והצפעמו' הרוח כמו סיס בס' חוס והמחוס ויעיד לזה מה סכוכר בחלן פרע' וחלמות
 ככוכ כנר ויה על חיותו רוחני סהוא יעמד לכני ולא חכיר מרחחו חך המוכח מה חסר ידחני הכח הדמינוכי
 והסמע כקול דממה חזה סחסכל יקב' רוחניס והדממה מראה חותס כאלו סס דברים קולייס באותיות וקול

התכני ויאמר: דנסה דבר אליך תל אה ועצר ב
 במילין מי יוכל: הגה יסרת רבים וידיס רפות ת
 תחזק כוסל יקימון מליך וברכיס ברעות תאמ
 תאמץ: כי עתה תבא אליך ותלא תגע עדיך ית
 ותבהל: הלא יראתך כסלחך תקיחך ותס דר
 דרכיך: זכר נא בו הוא נקי אבד ואיפה יסריס ג
 גכחדו: כאשר ראתי חרשי און ורעי עכד יקצר
 יקצרהו: כגשכת אלוה יאבדו וכרוח אפו יכלו
 שאגת אריה וקול שחר וסני כפירים נתעו: לויס
 אבד מבלי טרף ובני לביא יתפרדו: ואל דבר ו
 יגנב ותקח אוני טמין כנהו: בשעיפס בחוונות
 רל סלח תזכר כסן הוא כספתבוא ביד סומרי חנו
 הרעב הוא הסרון התבוא ופקדת נוך רל בני ביתך והס
 הרחוי לסמר מההטא כעלו גדים בעתו מעניין
 חליכו וחמ ידעכו סחס נסח מסל ורב
 חלח סעס כל זה לא חוכל להמנע מהסיב על דבריך כי מי יוכל לע
 להגיע חליך דבר מן הרעו תלחה ומי
 חמה סקדס היית מיוסר רבים כהם סמעת מהס
 היו מקוימס מליך והברכיס הכו
 מהרע מההטא חסר חותו עד סיאמינו כלס כי כל מעטה גמול ומס
 חותס כאמר יביחו טבע להס צוקק חליהס והנה עתס כאמר תבוא חליך כלחית לסובל וכחמר נגעה עניך ככ
 חליכו סיסמוך קך קנייני ותקותך כססמר חלו הקניי
 חינוך מחמו סיהי כבחן גמול
 חסר חבד וחיסה תמנח סככדו יסריס כמו
 סיאכדו ויכלו מרוח רך הסס וחולס הנקייס
 כמו העניין ברעת הרסעיס וזה
 חותס כאמר יביחו טבע להס צוקק חליהס והנה עתס כאמר תבוא חליך כלחית לסובל וכחמר נגעה עניך ככ
 חליכו סיסמוך קך קנייני ותקותך כססמר חלו הקניי
 חינוך מחמו סיהי כבחן גמול
 חסר חבד וחיסה תמנח סככדו יסריס כמו
 סיאכדו ויכלו מרוח רך הסס וחולס הנקייס

ישגתי או ינוח לי: עסמלכים ויעצי ארץ הבנים
 חרבות למו: או עם שרים זהב להם הממלאים
 בתיהם כסף: או בגדל שמון לא אהיה בעול לים
 לא ראו אור: שם רשעים חדרו רגו ושם ינחו יג
 יגיעי בוח: יחד אסירים שאננו לא שמעי קול גוג
 גוגש: קטן וגדל שם הוא ועבד חפשי מארצו: ל
 למה יתן לעמל אור וחיים למרו גפש: המוחכים
 למות ואינינו ויתפרחו ממטמונים: השמחים אל
 אלי גיל ישישו כי ימצאו קבר: לגבר אשר דרכו
 נסתרה ויסך אלוה בעדו: כי לפני לחמו אגחתי
 תבוא ויתכו במים שאגתי: כי פחד פחדתי ויתני
 ואתני ואשר יגרתו יבא לי: לא שלחתי ולא שק
 שקטתי ולא גחתי ויבא רגו ויען אליפוהת

לטרקף וולתס מהבעלי חיים יגכב דל יעלס ויכס
 סמץ מכהו דל מעט ממכו וכמוהו ומה סמץ דבר כ
 בסמע בו עממותי חברי לא יאמין הוא מעני חמת
 דל סלח ימים בהס האמתות והקונס מעצמות אבל
 להס סבה בהיותס חמת כמו סיס להס סבה מהיותס
 כמנחיל ולזה חסרון בחק חלנו הכמנחיס הקדוסי
 ביחס אל ה' ית' וזה כי ה' ית' לבדו יהיה חמתנו וקיומו
 מעצמותו או יהיה הרצון בזה סה' ית' לא יאמין בהס
 סיסליו מעצמת מה סהוכן להס מן הספגלות חס
 לח יהיה להס עור מה' ית' וזה כבר בארנוהו במה ס
 סחין ספק בו בחלק הג' במאמר החמיסי מספר מל
 מלחמו ה' תהלה דל חנניה יהיה סלה חלל סני סרטי
 בענין: והרצון בו ולא במלחכיו יסי חנניה דל סחין
 סהני להס והנח סהסגח במה סהס מסיגיס מצד עב
 עכמות' אבל מצד סהסע ממכיות' מהס סהסגכ
 דהוא ה' ית' וחולס ה' ית' חין לו סהסגח במה סיסג
 לזולתו עם דל בלח והוא עס והסועל ממכו ועצמי
 עטמו עססה מכעס עיני והרצון בזה סכבר ידכחו

המקרי' חס מהנן חס מרוע הנסגת' וספסירוס קודס סיסגס חבלו הטבעי וזה דבר חמתי חין ספק בו וזה כי
 רוב חמתיס חתיס בזולת עצס בסבת מקרי' מה לא ימנח טימו חמות הטבעי אחד מאלף מבלו מסיס חסר
 לב מבלו מסיס לב להסליס כססס וכמוהו וסימו וסכילנו יחדיו דל וסימו לב הלח כסע יתירס דל סכבר כסע
 ממקומו יתרוכס: בה חסר בס על סאר בעלי חיי' והוא סכל כי הוא בתחל' עניינו חסר וני סלח יסלמחו לח
 ימנח יתרון על סאר בעלי חיים בעת חמות כמו סכ' אדס ביקר בל יבין כמסל כבהמו כדמו: חויל הוא חאיס
 חסר יכוין כפעולותיו תכלי' מה ולא יבא חל הגעת התכלי' סהוא בסבות סרליו והוא מבוח' סלח יגיע סתכלית
 לכמו חאיס הזה חלח במקרה ולזה יהיה כועס תמיד בחמתו חולת אדס נס' א' דרכו וג' וספתה זה חאיס רב חת
 סתחום חסר יספתה לבו לכל סהכלחו סמדנו' ויסאר תמיד עס סקכח' וסמכחוב סהוא וכרף ספנת' לחויל להיות
 מדרך ספנתה ס' סיה חויל בחמרו כחלנו סתחי חולת: וססבה בזה כי לחוק תסוקתו בעניכיס יסעדל במהירות
 להסיגס ויהיה זה סבה סלח יסכהג בזה בסבות סרליו' ככיו כמס' אחריו להסכהג במכחגו וככמו זה חמר ה'
 סכתו וסמתי חת כני בחיס סהוא וכמסספתו ודל חכס' הנמסכי' חריו כמו סבאר חקלוס: חסר קצירו רעב
 יאכל סב חל חויל יירנה בזה סכבר יגיע מרוע סכלחתו סהחיס הקס' יוס והוא הרעב יאכל קצירו וסמרו ואל
 מנכי יקחהו סב חל כני חויל חסר זכר חו חל כלל חוילי: יירנה בעניס כנינו וקונס והרצון בסחיס' סכמי
 וספקו עד כעבד יסאר כל והרצון בעמים חאיס חכרין וקרהו כמי' לפי סמכהג ספרינו מגדלי סער וסמר
 סחיס קסה חמול חסר יקח קצירו מבין הקוני' לרוע סכלחתו וספה עס זה סמה סלקח מהקני' יבא חיס סריץ
 יחזק ע' יו ויגול ממנו חילנו וזה תכלי' רוע סהכלח' סהחכסי' יותר רעו סהכלח' ימנחו מכליקי' על חלנו סחיליס
 ויהיה להס חיל' וככסיה' וסכסר סכל ספסו' חו סב לדבר אחד ויהיה חסר חלת חל ודל חל חסר קצירו יאכל
 חיס רעב וכקסה ואל חסר יקח קצירו מבין הקוני' חכסה עס זה סמה סלקח מהקני' יגלחו ממנו חיס סריץ
 כני רסף חס כידודי חס קודרי' חס חכס' הקסי' יוס וקרי' קודרו' כי לרוב אבל ידמה להס סחסך חאר' ומוז
 חמ' חכבי' על רוב חצרו וככט לארץ ויהכ חסך וגו' וסמ' דוד כחבל חס קודר סחופי' חוסיה חו סס לכל כימוס
 וסדור ולזה כקרת' ספור' חוסיה להיות' כימוס וסדור ויקרא' חוסיה סמהג סרליו' לחד במה סהוא חדס סיתכהג
 בו וסנה חמרו חוסיה כדחה ממכי כי לא כתכ' סתורה בעת חיות חונב ולא חיה מ'מין בה עד סיתכאר סלח כ
 כדח' ממנו ספור' חבל סתכאר סלח חיה כדח' ממנו חוסיה חסר רחמי' לחדס במה סהוא חדס סיתכהג בו בדרך
 סיסליס ככסו' וסכס' סכבר חיה כימו' מה לחמו חסר חיה חונב ממנ' וספת' סכבר סתכהג בחות' חנימו' כסלמו'
 ויקר' חוסיה מה ססודר במחטב לעמו מהפעולו' עד טיגיע חל סתכלי' סהוא וסמסל חס חסב גגב לעמו' גכבה
 מה וסדר ספעול' סהוא כלבו חיק יסכהג בה עד סיסלס לו עס'י' הגכב' סנה זה ססודר חסר סדר' כלבו וסמה
 כמו חוסיה ובוה סחופן חמ' חוסיה דל סלח יעמו מה סהגבילו' לעמו מהפעולו' עד סיגיעו למבוקסס וסמר ס
 סעס עומק הענה ב' לו חכס' יסכבה סתחיה ענתס ככערה וכמהרה'

וזה תכלית הרוע רל' סיהיו המפלים שבאנשים אשר
גיבויים עליהם הכה לא יבא מעפר חן ומעמל רל'
שאין הדרך סבת רוע הסדור הנפול בטובות אישי
האדם ורעתם חטא הוא חן ועמל כמו שהיה חוט
חוטב חוב וזה טרעץ חוב היה כי למרחק אילו הע
העניינים אשר בארץ במדרגה מהטעם ית' יחוייב טי
סיהיה בלתי מסגית בהם בחמרו מה חנוט כי תגדל
תגדלהו וכי תסית חליו לבך חף על זה פקחת עיני
עיניך חבל הרעות הנפלות בכחן בזולת מרי קד
קדס חן ראוי בהם סיקראו רעות לפי טהם מיוחס
מיוחסות חל סבלות המקבל כמו שזכר בחיול ופתי
ופותה וזה שהאדם יולד לעמול ולהסתדל בקניינס
אשר יבטרכו חליו כי לא כתנו לו סלמותיו בפועל
חבל כתנו לו הכלים אשר אפשר בהם שיגיע חל מ

חלא גסע יתרום בם ימותו ולא בחבמה קרא
נא היש עונך ואל מי מקדשים תפנה כי לאויל
יהרג בעם ופתח תמית קנאה אני ראיתי אויל
בושריש ואקב גוהו פתאום ירחקו בניו מיטע ויד
וידכאו בשער ואין מציל אשר קצירו רעב יאכל
ואל מציינים יקחהו ושאף צמים חילם כי לא יצא
מעפר און ומאדמה לא יצמוח עמל בני אדם לע
לעמול ילד ובני רעף יגביהו עוף אולם
אני אדרוש אל אל ואל אלדים אשים דברתי ע
עשה גדולת ואין חקר נפלאות עד אין מספר

מה שיבטריך חליו כמו שכידודי אט יולדו להתנועע תכף התנוותם ולהגביה עוף מה שהצמידו כמנחיס עד ס
טיסור חלק האישי מהם ויפול האפר ובהיות העניין כן רל' שהאדם יולד לעמול בסלמותיו אשר ייבנה הגעתם
חניו הכה חס לח ידרוך בהגעתם בסבות הרחוקות חן זה עונט חס לח יגיעו וזה מבותר בגפטו ולהיות העניין
כן חליו חליש המאמ טהרענו חב ונת חל חוב היה על צד המוסר והתוכחות למרי קדס ולזה חנו חליו חס
היותו במקומך היתי דורט חל חל ומתפלל חליו שירחט עלי כי הוא מסגית בזה העולם הספל הטגחה כסלחה
ינורה על זה הגדולות והנפלות חסר הוא עושה ומכללס כתיבת המטר בסדר ויוטר חסר בו חיו כל בומח וזה
סהמטר על הרוב יהיה במקומות הנגלים מהדרך מהדיוס וביחוס חליהם רוחות ממקומות חזרים וזולתס ומה ט
סזה דרכו הוא מיוחס חל הקרוי וההודמן הוא רחוי סיהיה מעט ואכחכו נראה המטר תמיד בדרך שיטלמן בו ה
הנמחיס הכה זאת רחוייה חזקה שבכחן מסגית בעניין כתיבת המטר זולת הטבע ולזה תמכח בכל הנביחיס ו
וחכמים כסיספריי כסלחות הסס ית' טהם יספרו תחלה כתיבת המטר ועוד יראה בכחן מה שיחזק טהסס ית' מ
מסגית בחיסי האדם וזה טהרסעיס אשר יסתדלנו בעסיית הרעות לחנטיס החלוטס והספליס ימנע מהס חס
חסר יזמו לעשות עס היותס בצלוי כח וחכמים להרע וזה טהסס ית' מטיס החנטיס ספליס הכרדפוס למרוס
הסלחה ולהטגט יטע לחנטיס המדוכיס והאבליס והוא מפר מססבות הרסעיס החכמים להרע אשר יסתדנו ל
להרע להס תעסיכה ידיהס מה שחטבו לעסותו החכמים הוא לוכד בערמס רל' טרנב ערמתס יטיס טסס יס כ
כדי למנוע מהס אשר יזמו לעסות והמסל סכאסר ידעו באיס טילך לחון ויבקטו לרדוף חחריו לקחת חת חס
חסר לו יטפטו לחי זה צד הלך ויעמיקו בזה חאמרן טהוא יוקר רחוי סיהיה לכתנו לזה הכד לסבות מה יזכרוס
ירוב העמקתס בזה תסגב סיספטו טהוא הלך בצד אשר לא הלך בו וירדפוהו טס ולח ימחנהו וענת הרסעיס
הנפליס המבקסו דרכיס עקלתוניס ומעמיקיס בהס בכל הנדדוים החכמריס כדי סוגיעו למבוקססס לה
להסיג עסיית העול והחמה יטימס הסס כמהרה והסרה והיא תהיה סנה טלח יטפטו בדבר אשר ירצוהו כפי
מה טרחו בצנטינס הברוריס ביוס ובנה יס ולכו בחוסך רל' טחשפ' בעניינים המבוקריס בגכסס בתחלת המ
המחטכה תסוכל ענתס ובוה האוסן יוטיע הסס הספליס והרדופיס מחרב הרסעיס טלח חיקיס מכיס ומח
ומחמרס טלח חרסעיס רל' טכיהס ודריהס חסר הסכימה ענתס טס הסס ית' כדי להוטיע הספליס והק
והקודריס ובוה האוסן יוטיע טסס האביון מיד חזק ממנו עס סכבר תהיה לדלתקוה סלח יעזבהו הסס צד
הרסעיס וחכמי עולה קפכו פיהס להצטערס על אשר לח הגיע התכלית חסר כוונו חליו וזאת הטענה שזכר
בהחן מביארת ונגלית מן החוס וזה סחכחכו כמכח רסעיס רביס מכונטיס להרע ומסתדליס בו ולהס הכלי
הכליס חסר בהס חכסר סיויקו לרביס ויהיה עס זה הויוק המגיע מהס מעט הכה זה ממה סיורה כי טס גבוה
סומ' ובהיות העניין כן חן לך להתרעס מהסס ית' חסס הוכיחך ויסר חותך על עונותיך כי מחוסר מי סיכ
סויכיסו הסס וזה סחטוביס יוכיחס כדי סחזרו למוטב

לילה בנפל תרדמה על אנשים: פחד קראני וד
 ורעה ורב עצמתי הפחד ורוח על פני יחלף ת
 תסמר שערתי בשירי: יעמד ולא אביר כראהו ת
 תמונה לנגד עיני דממה וקול אשמע. האנוש כו
 קאלוה יצדק אה מעשיהו יטדר גבר:

הן בעבדיו לא יאמין ובמל
 ובמלאכיו ישים תהלה אף שכני בתי חמר אשר
 בעפר יסודם ירכאום לפני עש. מבקר לערב יב
 יבתי מבלי משים לנצח יאבדו:

ואחרי כן החל הליפז בטענה שליטת והמר חיק אל
 חיפסר טתחמין טיהיה הטס ית פועל המין החכומי
 ומצויאו ומכהיגו והוא בלתי מטעה בו עד סכבר י
 ימצא דזיק ורע לו רטע וטוב לו האם מוכסר חיהו
 אדם יותר דזיק מה יתעלה. האם יהיה החדס טהור
 יותר מפעלו. הלח כמו חלו הענינים יהיו מיוחסים
 אל העול באדם דל הם יכתיב מדיכ אחת ולא יכתיב
 בייסר ואיך חיפסר טיכוייר במס ית עם הינוצו צת
 בתכלית הסלמות מה טהור חסרון ועול בחזק המודס
 הן בעבדיו והס הסגלים הנפרדים לא יתן חמתות
 וקיום בעצמותם אבל מה טלהס מן החמתות וקיו
 הוא מזולתס והוא מה ית ולא יסיס במלחכיו חורה

מעצמותם וזה כי אין האור להס והוא ההסגחה במה פהס מסיגיס מנד עצמות אבל מנד מהספע ממציאות
 מהסבה הרחסונה והוא ה' יתע' ולזה הוא מבותר סחלו הנמצאים חס הס סלמים מאד ביהם אל הח' הכה הס
 חסרים מאד ביהם אל ה' ית' כי אין יחס בין מי ממציאותו וקיומו והסגתו מעצמותו ובין מי טיהיה לו מציאותו
 וקיומו והסגתו מזולתו ואס באלו עם פסיטותס וסלמותס ונכחיותס ימצא חסרון אבל ה' יתע' הכה אין ספק
 סזהדס הוא חסר מאד ביהם אל ה' כי הוא סוכן בנתי חומר דל בזה העולם הספל ובעפר יסודו דל סקיום
 צורתו הוא בחומר פ'ה כי הוא כוסף לנודתו לפי סנודתו היא היולחנית ואל זה גס כן חיפסר סיכוח במה ס
 סזמר סוכני בתי חומר דל סנודתס היולחנית כי באלו עם החסרון הנמצא להס בעצמותס יהוייב עוד בזה
 סיהיו נפסדים ואין זה הספסד גס כן מוגבל בהס עד סיהיו בטוחים ממנו עת מה אבל כבר ידכאוס מקרים
 מה ויפסידוס קודס סיסיגוס הבלוי והספסד הטבעי מבקר לערב יסיגס המות במעט סנה מבלי מסיס לכ' לפ
 לכ' ת' אל הסלמות החכומי ואבדו אבדה מזולתת ולא יהיה להס הסחרות כלל הלח ההדס חס יס לו קוצת טל
 סלמות והוא ההכנה הסכלית חסר לו בה יתרון והסחרת הנה יקרה לו ברוב סיסור היתרון חסר בו וימות וכו'
 בחכמה לפי סבהגעת הסלמות לו מהקוסי הענוס לקסינ בעצמו ולרבו המונעיס חס הסבת היותך ביזררת
 הסכליס והמלחכי להיותך בעל סכל ראה מה מאד רהקה מדרגתך מהס עד פהס תקרה חליה לח תמצח מי
 סיסנך ואל מי מקדוסי תפנה סיסנך הלח היותר ספל מהס לא יענך לרוחק מדרגתך ממנו ואס הענין סן ב
 ביותר ספל ראה מה מאד רחק מדרגתך מה ית' ובהיות הענין כן הוא מבותר סלח יתכן סינהס למס יתע' עס
 סלמותו ימה סהוא חסרון בחק האדס בתכלית החסרון ביהם אל ה' ית'. והוסוף אליפז להסיר ספק מה

בענין הרעות חסר גריה באדם בזולת מרי קדס וחמ' סהס ח'כס רעות סיהיה דאוני סידאג ההדס עליהס ח'
 וי' סס אל האול' ואל הסתיו ועל זה חמ' כי לחויל יהרוב כעס כי הוא יבעס תמיד כאפר לא יבאו מביקסיו חסר
 הוא סבץ העדר ג'אס לפי סלח דרך בהגותס בטבות הרחיות והוא מבותר סכמו זה האיס יבעס תמיד כאפר
 לח יגיע אל הסכלי חסר כוון ויחסוב סכבר ענמו ה' אלח סהוא מבותר סכמו זה לח יקרה רע כמו סלח יקרה
 רע חס לא תבא סבינה מחפירה בקרקע כי לא תעסה הספינה כמו זה הפועל והאיס הפותה חסר יפונה לבו
 לכ' ההכלחות המדומות תמיתתו קבחתו כי עינו לח תסבע ויסחר תמיד עם הקנאה והמכאוב ההוא. מנורף
 לזה סהוא יסתדל לרוב קבחתו להגיע אל מבקסיו במהירות וידרך מכני זה בהגעתס בסבת בלתי כחותת כ
 כמו הענין באול' חס יקרה באול' סיהיה מסרים ומכלוח בקצת ענינים. הנה כאפר רחיתי זה רחיתי בא חידו
 פ'חוס וקללתי כהו למעוט הסחרות קנינו חסר כוון חליהס כי לא יגיע לכמו האיס הזה סיס תכלי' חס לח
 במקרה ומה סהוא במקרה הוא מעט כמו סהת' בא' במקומו. הנה בניו הנמסכים חחריו ורחקו מיסע ודוככו
 בצער לכיני כל העס ואין מניל. לפי סכמו זה האיס לא יסתדל גס כן בקני' החוהבי' כמו סלח יסתדל בסחר
 הסבת המציאות מה סיסתוקק אליו כבר יגיע מהרוע לחויל ולבני' האוחזי' דרכו עד סיהיה חילס להיס קסה
 המול סיחנס אותו האיס הרעב ויאלל קצדיו ואפר יקח קציו מבין הקוכיס לרוע הנלחתו ויקרה האיס חסר
 ספירן ללוקחו ממנו

בשש צרות יצילך ובשבע לא יגע נדך רע בדע
ברעב בדרך כמית ובכבוד הנה כדי הרב בשוט
לשון חחבא ולא תיו א בשוד כי יבא לשד ור
ולכפן תשחק ובחית דארץ אל תירא כי עם א
אבני דשדה ברייתך וחית דשדה דשלכח לך :
וידעת כי שלום אהלך ופקדת גך לא תהגא

במקום מהמקומות הנגלים מהארץ מעט לא יתכן
סימלון בו הנמחים על הרוב לפי טרוב מה סיתחד
סיתחדם מזה הוא מתחייב אל חקרי וההודמן חס ל
לא היה בבאן פועל אחר בגממים זולת הטבע לפי
סהוא על הרוב מענכים יביאום הרוחות במקום א
אשר ירד סס עוד נסנה סכבר יסלמו במטר הנמח
הנמחים על הרוב ויחוייב מזה סהס ית מסגח בו
בזה העולם הספל ובכמו זה האופן בענכנו יסודר
ההקם סמני חס היה סהס ית בלתי מסגח באיסי הא

האדם היתה מחסכת הרשעים ינחאת אל הפועל על הרוב לפי סהס יסתדלו בהנחאת לפועל בסבות היותר ני
ניאות כמו העניין בסאר המלאכות אשר יעטה האדם במהטבה והסתדלות סהתכלית יגע בהס על הרוב עוד
נסכה חבל הנכחו כמחא סמהסבת הרשעים החכמים לא תנח אל הפועל חס לא על המעט ויהוייב מזה סהס
סהס ית מסגח באיסי האדם הנה לאלו הטענות ויהס אליסו הרעה הבאה על איוב למרי קדם ממנו ומבניו
על האופן סזכרנו וכתן ענה סיסוב אל ה' וירחמנו ויען איוב ויאמר ביחוד מלות המענה

דו שקורל לעו נסחתו חצי סדי חניס חוקיס על דרך כקול סדי ויהי סדי בגריך חמיתס הרסס על דרך
חמת תכניס ינס ביעותי אלנה ביעותס חוקס על דוך רוח אלסיס יבהרדי אל בלינו רל' תבאתו סהוכל ממ
ממנה ריר חלמות הוה ריר הבריא והוה סס מהחלימני וזה בזה סאיך טעכ גריר הבריא והולס ריר הרולת
יס בו טעס לפי סהליחה גוברת עליו או יהיה ריר חלמות חלבין הבינה סהיא כולה חלמון תחלה ויחר כך יב
יבריר הטבע ממנו החלק היותר דק והוא החלבון והנה הריר ההוא לא ימצא בו טעס כדני לחמי כמו חלוי ב
בצרי ויבצעני מענין כריתה והעניין אחד וסלדה בחילה רל' העפי סהיה מתחמס וכנונה בחולי והמכחוב
אשר הביא הטס עליו חס בסרי כחוס רל' האס בסרי תקיף מהברזל החזק והוא נקרא נחוסת אשר יעסה ממנו
החריצת ותסויה נדחה ממני סההנה האנוסית ה'סר היה ראוי סהתנהג בה למס מרעהו ססד בהימה והירצון
בו האס יתכן סלחיס המס אשר המסו אותו רוב הנרות הבאות עליו יהיה מרעהו חרפה ויהמ עליו סיראת ה
סדי יעזוב על כן באה אליו הנרה הזאת או יהיה ססר דבק עם ויראת סדי יעזוב ויהיה פרוס האס יתכן ס
סיוחסו לו ריעיו מכני סהוא מס מחסד ויראת סדי היה עזוב הקודרים מני קרח רל' סאלו הנחליס קודרים לרנ
לרוב עמקס בסבת הקרח והסלג הנחך וכעלס בהס וזה סקצת הנחרות והיו ממימי הסלגיס לסר בהריס כרס
כהסר יותכו ואלו הנחרות לא יתמידו כל סמנה יורצו רל' ירצו ויגרו ואז נצמתו רל' ככרתו ויס מי ספרס יור
יורצו יתחממו וירצון בו יורצו בחילוף כדי בזין לפי סהס ממוצא אחד ויעיד על כירסו מה סהמ בחומו כד
נדעכו ממקומס רל' בהגיע הקוס נעקרו ממקומס וזה סאלו הנחרות ההויס ממימי הגממיס והקרח והסלג
יעדרו בעת הקץ ארחות תימא הס סיידות ההולכות לתימא וכן הלכות סבא הס סוירת סוחריס ההולכיס לס
לסבא ונהג זכר אלו סוירות לפי מה סהחסב לפי סמה סמהלכיס היה למקומות הרחוקיס כהסר יסעו מהא

מהארץ אשר היה סס איוב והיה סס באמצע דרכס מדברות לא יסב אדם סס סחדו בעדי הרצון בו תכו סויד
בעדי חמרי כוהס קרא ענמו כוהס להיותו כוהס מטוב לחזק סברו ותכרו הרצון בו ותחפירו והעמיקו כרה ו
בבא קץ וזמן קצוב יסאף יקוה פעלנו סכר פעלתו ומדד ערב רל' מדת לבבי אורך הלילה להיותו בלתי יסן כל
כלל וזה כי בעת סמינה לא ירגיס האדם בזמן ההוא סוס הרנס סלס רגצ עורי וימחם נקבקע והיה כמחם מצ
מזר הליחה ססרוח אשר בו ארג הוא כלי האורג בקלות מקצה אל קצה בסויי בצערי וכן הריר בסויי
ביחוד דברי המענה עגוה איוב ואמ' טוען על דברי אליסו על מה סהיה מכיס סהתוכחת והמוכר
יהיה ליסריס ולכקווס על המעט סלהס מן החטאיס והמות והאבדון והיה לרשעים מנד גודל חטאס ומנבל ע
צנמו על סהיה בחר המות על היםנריץ אשר היה בחר כוסר בהס

רבותן בטר על פני ארץ ושלח מים על פני הצו
 חצות לשום שפלים למרום וקדרים סגבו ישע
 כפר בחשבות ערמים ולא תעשינה ידיהם תושי
 תושיה: לפד חכמים בערמם ועצת נפתלים נמו
 נבחרה: יומם יפגשו חשך וכלילה ימששו בצ
 בצהרים: וישע בחרב כפיהם וכמד חוק אביון ו
 ותהי לדל תקוה ועלתה קפצח פיה: הגה אשרי
 אנוש יזיחנו אלוה ומוסר שרי ארל תמואם כי הו
 הוא יבא יחבש ימחץ ויריו תרפינה:

ואולס הרסעי ומיתס בהתמלאות סאתס ולזה ראוי
 לך סלא תמאס מוסר האל כי הנה כסיסר הטובים י
 ירפאס ויחבש אחר הכאבתו ומחזנו אותס אס תסוב
 אליו ותכנע מיד בבא הצרות בעולס יזילך מהס ו
 נזכר סס וטבע להיות מספר סלמים עס סכבר זכר
 מהצרות כמו זה המספר וסס הרעב והמלחמ ולסון
 הרע והסוד והכספ וחית הארץ ואבני הסדה ברעב
 יפדך ה סלא תמות מזד חסרון האוכל וממלחמה י
 יזילך סלא תהרג כאמר תסוטט הלסו הרע לאכסי
 באותו לסון הרע לא תזכר סמך וכאמר יבא הסוד
 לסלול סלל ולבזו בו לא תירא כי לא יגע בק לסוד
 ולכספ תסחק כי לא תזקק בהס ולא תירא מן החינ'
 הרעות סיטרפו ולא מאבני הסדה סתנגף בהס רגלך

כי אתה כאלו כורת צרית עם אבני הסד' וכאלו הסלמה עמך חית הסדה וידעת כי צבית יהיה סלום ופקדת
 אכסי ביתך ותצוס סילכו בדרכי ה' ית' ואעפ' סלא חטא במעסיו בעצמו ולזה כענשו בזיו וכענשו הוא באבדן
 סאר קניינו ולזה אמ' אס היית עומה כן תדע באמת כי הנה רב זרעך ובכרך יהיו רבים כעשב הארץ וגם
 אתה לא תמות בלא עתך אס התכחצת בזה המנהג אבל תבא בבלי ס' בזקנה המושלגת אל קבר כמו סיכרת
 הגדים בעתו הנה זה סתקרינו והנה האמת בעצמו סמע אותו ודע לך האמת והתנהג בני

זה באור דברי המעכה
 והכלל העולה מהדברים הוא ס
 סאליפו היה מאמין מהרעות הצחות לאיסי האדס הס המגיעות להס מהסס יתברך על כד העונס על מה סס
 סחטאו והיה מתיר הספק ממה סכראה מהגעצ הרעות בזולת מרי כסאמו סכבר יהיו בכאן רעות מזד האולת
 והסתינות ואלו אינס ראיות סיקראו רעות כמו סבארנו יקיים תחלה דעתו מן החוס ואמר סאכננו לא כמבא
 האבדון והסכחד בקיים והישרים כמו סכמנא ברטעיס וזה ממה סיורה ססבת סמנאו ברטעיס הוא היותס
 רטעיס וזה אמנס יהיה על כד העונס ואמנס הנקיים והישרי כסיחטאו חטאים מה יוכיחס ה' וייסרס אך לא
 יאבדו ולא יכחדו וזה גס כן טענה על איוב על צחרו המות מן היסורים מהיה יוסר בהס והטענה הסכית
 היא לקוחה מההודעה אמר תקרא בחלום אמר תורה על הסגות הסס יתברך באיסי האדס חאת טענה ח
 חלוסה כאמר לא יאמר בה יתיר מזה הסעור כי אלפ' סכודה בזאת ההודעה לא יחוייב מזה סיהיה הסס יתעלה
 מסגית באיסי האדס על הכד מהיה מאמין אליפו וזה מצאנו למי סייעין בספר החוס ומחוס וכבר סער אלי
 אליפו בחלום זאת הטענה ולזה אמר ואלי דבר יגוכב ותקח אזני סמך מנהו ואולס אליהוא הריחב בזאת
 הטענה ואימת ממה ענין הסגות צמה סאין ספק בו והטענה הסליסית היא לקוחה מסלמות הסס יתעלה
 וחסרון האדס ואופן סדורו כן הנה לסלמות סמנא בו לא יעליס עיניו ממה סיכנהיגהו ולא יעסה למנכהג'
 מאהו עול וזה כי הארון הסלס לא יעלס עיניו מהסעולג' סכעסות סמדיכתי ולא יעסה להס עול דל למנכהג'
 מאתו הנה יחוייב מזה סיהיה מה סהנא יתיר אמתי כסהריחיק מן העול והעלס ממה סיכנהיגהו להיות היותר
 סלס מתרחק יתיר מן חסרון ואולס מה סיראה מן הרעות אמר לא יקדס להס מרי סס בסבת האולת והספת
 והסתינות והס אינס ראיות סיקראו רעות כמו סבארנו וכך היה איפסר סיגיננו לזאת הסבה טובו לרעיס אללא
 סזה לא יתקיים כי אס זמן מועט באמרנו אנו ראינו חיל מסרים וג' נהנה זאת הטענה היא לקוח' מזד הסמות
 והישר והטענה הרביעית מה סיראה מהיות המטר בסדור סיוסלמו בו סמחיס והמנע מהרסעיס סככמים מ
 מחסבתס הרעה להרע לספליס החלומיס על הרוב ואופן סדורי הפאמר בזה הוא על זה התאר אס היה ה' ית'
 בלתי מסגית בזה העולס הספל היה סתהנות המטר

הנה מאלד כמרצו וחזקו אמרו יוסר אבל מה יועיל ה
 התוכחת אשר יהיה מכס האם יהיה ראוי
 סלהתוכחותיכס עמי תחסבו למליץ ולרוח אמרי מוז
 מזולת סתבאו עליהם בטענה האם זה מחוק המתו
 המתוכח הסלם הלא באמת אני סופט סאתס מפילי
 מפיליס אף על יגו כסיריבעס זולתו מחולסתו לכס
 סאתס תכרו ותעמיקו סרה על רעכס כי תרחו כי מ
 מטה ירו וזה להנצ סתכוכתכס לרדוף החלונס ועת
 ועתה הנחיל וראו אס חכז במאמרי וסובו להסיבע
 על דברי בזולת עולה הנה כאמר תסובו עוד להנכח
 עמי בזה הסתוכחות הים בל סוכי עולה במה סאני ט
 טוען סהסס ית בלתי מסגית בא סו האדס אס חכיל
 לא יבחן ההוות אמר הסברתי בזה ויסער אס המות
 נבחר מהס אס לה הנה באמת אבאר לכס סבאופן
 מה ימבא המות נבחר עלי כמו אלן הקייס וזה סכבר
 נמכא קן וזמן קנוב לאנוס עלי ארץ וכימי סכיר

דאם אין עורתי ביושויה גרחה ככני לראס
 ברעדו דסר ויראת שדי יעזוב אחי בגרו ככו נח
 נחל באפיק נחלים יעבורו הקדרים בני גרחה ע
 עלימו יתערם שלג בעת יורבו ניצבתו בחמו נר
 נדעכו בממוכסם ילבחו ארחות דרכם יעלו בת
 בתהו ויאבדו הביטו ארחות תיבא דליכות עב
 שבא קוו לכו בשו כי בטח באו עדיה ויהפרו כי
 עתה היתם לו תראו דהת ותראו דכי אכרתו
 דבו לי ומכחכם שהדו בעדי וכד טוני כיד צר ו
 וכיד ערצים תגדוני דורוני ואני אהריש וכד ש
 שגיתי דבינו לוי

סיהס מוגבלים כן ימיו מוגבלים והנה כמו העבר המתעמל תמיד סיקוה בוא הלילה למכוא מרגוע לככסו וכמו
 הסכיר סיקוה בוא העת סיסלס צו סכירתו כדי סיפר עוהו ממלאכתו כן הנחלתי לי ירחי סוף ולילות עמל וזה
 סכאמר חני בחודס אחד אני מקווה סאהיה גחודס אחר כי אמרתי אולי לא יכבד עלי העת בחודס ככבדו בהד
 בחודס הזה והלילות סאחסב לסכב וליסן למכוא מרגוע למחלתי הנה גס בלילה לא יסכב לבי וזה סהס סככת
 סכבתי הנה הקוה כל הלילה מתי הקוס וימוד לבי אורך הלילה בסבת העדר הסיכה ממני וסבעתי נדוויס על
 ערטי בסבת מחלתי עד בוא הסמר מזולת מכוח כלל ובהיות הענין כן הוא מנגמר סאני נבחר תמיד המות על
 חלו הקייס אמר אני בזה לפי סזמני מוגבל ואני נבחר תמיד ההתקרב אל המות כי בבוקר אני מקוה הערב ס
 הבא ובערב אני מקוה הבוקר הבא והוא מבואר סזאת סתפוקה תמכא בכל דו סיוסר בבמו חלו הי סורף וזה
 היח מבואר סהמות יותר נבחר מהס באופן מה הנה מרוב נגעי עלתה רמה בבגרי וגוס עפר ועורי נתבקע ו
 נהיה בתכלית המיחוס בסבת הלימה אמר סס ימי קלו יותר מן הארג אמר יגיעה המורג מן הקנה הל גזה בקו
 בקלות כן ימי חיי סס מעטיס ויכלו בזולת תקות טוב כי לא גסער סאוכל לחיות ולראות טוב החר זה יסבר ו
 והחלי אהה ססס ית אס אמת מה סאמר אליכוס סאהיה סוכחני ותטיב לי באהריתי עד מתי תמתין ניעבי
 ממני זאת הרעה אמר אני בזה זכור כי רוח חיי והי אכסר סתשוב עיני לראות טוב לא תסורני עין רוחי להבדי
 כבזת קני וכאמר יהיו עיניך בי להטיב לי ולא תמנהני ואין לי תקוה סתשוב קייני להראותי טובה כי כמו ס
 סכלה עכץ וי לגמרי ולא יסוב העכץ ההוא סכית כן מי סורד סאוכל לא יעלה ולא יסיב לביתו גס חנו ל
 גת אחסך פי בעביר דצריכס סלא אטרעס מהסס ית גוס אמת אהכס גצת סאתס הנמריס סהוא מסגית בזה
 בחיסי האדס הדביה עס צרות רוחו ואסיה עס מרירות ככסי אהה ססס ית אס אמת הוח סנה תוכחות מ
 מורך על מה אהה מפליג ככה בעסוי הרע לי האס אני יס אן תקיץ כי תסיס עלי גסמר וממר לה הוכל לכח
 ממנו בעת מהעתיס כמו סהיס לא יבא מוגבלו בעת מהעתיס ולא סתנין ממחרו לידתת ההנסיס ממנו כי א
 חמרתי אהכס מרעתי בהיותי על מטתי יסא בצערי מסכבי לחסבי סאמכא מרגיע כי אן חתתני בחלומות ר
 דעיס ומזיכנו קסיס בעעוני עד סיבזרה מחנק ככסי ומות יו תר מהיותה עס עכמותי ואיברי מהסתי חיי כי
 לח לזמן חרוך אהיה עד סאוהיל סיבוא עת אראה בו בטוב אהה ססס ית חדל ממני כי הכל ימי ויכלו בזה ס
 הרע מאחר ססתר איוב בבמו אלן המאמריס מה סאמר אליכוס סחלו המכאוביס אמר חלו עליו סס על צד הת
 התוכחת וביאר ממה טירגיס מהס סהמות הוא יותר נבחר מהס בא בטענה חזקה לסתור דעת חליכז במה ס
 סהיה חומ סהסס ית מסגית באיסי האדס ומבין את כל המעסיס וחמ סהוא בלתי אכסר סיסגית רכס ית בא
 באדס לחסרון האדס וסלמות הסס ית כל סכץ סיפקידנו תמיד לבקריס ולרגעיס יערכנו גס הנה עד סו
 סיגע לו מה טראוי לפי מעסינ בעת עת ותייכז בו יריעו מתחדס תמיד לאין תכלית כמו סהיה חומ חליכז

וירעת בי רב זרעך וצאצאיו בעשב הארץ : ת
 תבוא בכלח אלי קבר בעלות גדיש בעתו : הנה
 ואת חרנוה בן היא שמענה ואתה דע לך :
 ויען איוב ויאמר : לו שקול ישקל בעסי וחותי
 במאזנים ישאו יחד : כי עתה מחול ימים יכבד ע
 על בן דברי לעי : כי חצי שדי עמדו אשר חבתם
 שתה רוחי בעותי אלוה יערבוני : הנהק פרא ע
 עלי דשא אם יגעה שור על בלילו : היאכל תבל
 מבלי מלח אם יש טעם בריר חלמות : באנה לך
 לנגע נפשי הבה בדוי לחמי : מי יתן תבא שארת
 שאלתי ותקוהי יתן אלוה : ויואל אלוה וידבאני
 יתר ידו ויבצעני . ותהי עוד נחבתי ואסלדה
 בחילה לא יחמל כי לא כחדתי אמרי קדוש : מח
 כחי כי איהל ומה קצי כי אאריך נפשי : אם בש
 כח אבנים כחי אם בשרי נחיש :

לו מקול יסקל כעסי ואתרעומת אפי חני מתרעס
 על יסורי כנגד סברי במחזוכי הכה לא יכבד הכף ה
 האחד מהמחזוכי על האחר ולפי ססברי יכבד מחול
 ימים על כן דברי נסתתו והיה כעסי כנגד מה שהם
 מהסברתי בו וזה כי חזים חזקים עמדו אפי ארסם
 סוזה נפשי ויערכוני תמיד ביעותים חזקי וכפלאי
 התחשב מהתרעס ללא דבר הינהג פרא עלי דשא
 בסימנה לפניו דשא שיאכל ממנו והאש יגעה הסור
 בסימנה מספוח לפניו שיאכל ממנו הגה באמת אי
 אינו מתרעס כי אם על מה שיתרעס ממנו כדאני
 הואכל תבל מבלי מלח . המלח יתן לו טעם . אם יש
 טעם בריר חלמות הבריא . בן חני לרוב חליו לא א
 אמת טעם במחזוכי הגה אפי מאכה נפסי לכגענו
 מרוב המסתנסות והמיהוש המה כמו חליו במרי ו
 ואיך אוכל להתרחק ממני הגה מרוב המכאוב והחן
 והחולני אחסוק הסוק נפלה מי יתן וירבה הסם וידכ
 וידבאני דבוא נוסף על חליו בדרך סיכלני כי המות
 נבחר על חלו החיים והנה באמת נפסי חלני נוסח
 בחולי והמכאוב החזק הגה חני מתנחל כי לא כחדתי
 אמרי קדוש ואין לי להתרעס על עצמי ולומר חלני
 הייתי כסמר מחטא לא היה מנוע אלי זה מה בקי כי איחל סירפחני הסם ויטיב אחריתי כמו שהבטיחני הכה א
 אין לי כח לספת זה חלולי ומה קץ חיי כי אהריך חייתי עד סירבה ודעי ונאחזי כמו שהבטיחני הלא מ
 מעט כסאר בתדתי ימי כל סכן עם חלו הסרן האם כחי חזק ככח האבן והאש נפסי חזק ככחסת האוכל לסביל
 זה חלולי האם אין בו מנכס ההנהגה הכחותה אפי דאני שתהיה לי לעזר ולהועיל והיא התנהג ביראת הסם
 וההליכה בדרכים חמוסות האם נדחה ממני ההנהגה החכמית דל שלא התנהג בזה אדאני לאדס הסלס ל
 להתנהג בו עד שתאמר שנוכתי הטו אלה האם יתכן שיהיה לחיים המדוכה חרפת מרעשו ואמר עליו סיראת
 פרי היה עזוב על כן באה חלני הכרה הזאת כמו שאתה חומר חלי הזאת החכמה והחמלה שיחמלני רעיו עליו
 הגה דעי בגדו בי כמו הגמל ואפיקו הנחלים שיצברו וירצו : הקודרי לרב עמקס מהקרת והסלג הנתך עלהס
 והנה בעת ירונו כססקו וכברתי לפי שאין ספת רבויים מצד עצמותם אלא לספת מחנך וככלות המים הבאי
 עליהם יעדרו וכבא חס הזמן שימנעו מימי הגשמים ותכלה התכת הסלגים יעקרו ממקומם או יסורו הנחלי
 ויאבדו לחליפת חריות דרכס רטנו מימי מקוריהם אל מקומות אחרו חס שיעלו בתוהו ויאבדו דל סתמרי המות
 המים ממקוריהם ויכלו לגמרי זה היה אש בעלל יתחדס מהאר המתחדס סס במקום מיש חבל ועלה על ה
 החרץ חנו יפסק חנוס האר חסנא והנה סתי חלל סספת בזכרות באפר האותות להפסק הנהרות וכבר הביטנו
 הסוחרים העובדים סס צמות הגשמים חלו הסהרו בירוש וקונו סספת חנוס שיבטרכו להס המים ימצאו סס
 מים רבים ובבאס אל חלו הנהרות בעת חנוס ולא מצאו דבר צושו וחפרו על תקותם והנה עתה אתס רעו
 היותס דומיס לזה הגהי זה שאני בטחתי בבס ושחצור בבס בעת הצורך וסתחומותיכם יסירו חליו ונאפך
 הוא כסרתיתס החתת המגפ חלי יראתס מהתקדב לי ונחפכתס לזרוס ולמה התכבדתס חלי הכי אמרתי לכס
 סתתכו לי דבי מהונכס וסתעסו סוחד בעדי מעמלכס למלכני מיד כד ולסדותי מיד עריותס חלני היה זה כן
 סזרסתי כי אם אמרתי להחילני מהונכס היה ראוי לכס לעסות מה סתעסו חבל אינו מבקס מכס דבר ולמה
 ותכברני חלי כי תאמרן סגתי בדברי נפל כן אתס מתוכחי עמי הורוכי מה ססגיתי בו וחני אחרים ובואו עמו
 באענות חמתיות לא בטענות כחבית כאלה לאמר עלי סחטאתי ואתס ידעתס דקתי נתוס לבגי

ה'ים אני אם תנין ב'י תשים עלי כושמר: כי אמר
 אמרתי תנחמני ערשי ישא בשיחי כושבבי: וחתת
 וחתתני בחלמות ומחזיונות תבעתני: ותבחר מ
 כחנק נפשי מות מעצבתי: מאסתני לא לעולם א
 אחיה חדרל ממני ב'י הבל ימי: ב'יה אנוש ב'י תגד
 תגדלנו וכ'י תשית אליו לבד: ותפקדנו לבקרים
 לרגעים תבחננו כ'יה לא תשעה כ'מני ולא תר
 תרפני עד בלעי רקי: חטאתי ב'יה אפער לך נצ
 נצר האדם ל'מה שכתני למפגע לך ואהיה
 עלי ל'משא: ו'מה לא תשא פשעי ותעביר את ענ

חס באנו לבאר זה בטלמות הצטרכנו למאמר ארץ
 ולזה נקצר וכעמוד על מה שיש בו די בזה המקום ו
 וכאמר טיט לאומר טיט לאמר באלו הטענו כלס טהס
 לא יחויבו מה סחייב מהס חליפז וזה סההודעה סת
 טתהיה בחלוס כ'ר ח'פסר סתיוחס אל הסדור והס
 והספכ חטר מהגרמיס הסממיס והסכל הסועל כ
 כמו סהתבאר במקומותיו וענין הגטמיס והמנכ מ
 הרטעיס מחסבתס לשמור הטוביס ח'פסר סיוחס
 גס כן הסדור והסמירה לגרמיס הסממיס לפי מה
 טסמס ה'ית עליו . וחולס מה טאמר טמה סהוא
 חסרון בחק האדס לא יתכן סיוחס לטס יתב' הסה
 זאת הטענה בלתי נודקת על כל פכיס כמו סירחס
 זה הסלוסוף וזה מה טהיה חסרון בחק האדס לא
 יחוייב על כל פכיס סהיה חסרון בחק ה' זה כי כל

מי טיש לו כח על פועל מה הסה פועל הסוא סלמות לו מהצד אסר הסו צכח עליו וכאמר לא יצא הכח הסוא
 לפועל הסה יהיה זה לבצל הכח חסרון . וחולס לא יהיה חסרון למי סאיץ לו כח על הפועל הסוא חס ימנכ מ
 הפועל הסוא והמסל סקריחית הסרנגול הסוא סלמות לו מהצד אסר הסו כחיו עליו וכאמר תבצר ממנו זאת הס
 הסעולה יהיה חסרון בחקו ולא יהיה חסרון בחק האדס חו סאר בעל ח'י חס פמנכ מהס זאת הסעולה ובהיות
 הענין כן הסה לא יהיה חסרון לטס יתעלה חס לא יסגיח אל כל מעסה האדס עס סיותו סליט בכל המכיליות
 ובכלל הסה היה חסרון לטס יתעלה חס אמרנו סלא ידע במונחלט חבל חס אמרנו סהוא ידע הדברים הסכיה
 ולא ידע הדברים האובדיס הפחותיס מהצד אסר הסו אובדיס בו לפי פחיתותס ידעס מהצד אסר הסו בו נכח
 ככחייס הסה איץ זה חסרון בחק ה' כמו סאיץ חסרון בחק הסכל האכוסו המכעו ממנו הסגת הדברים הסרטיס
 אטר יטיגס החופיס הסה זה ממה סח'פסר טיטמר לבאר טלא יחוייב מטענות חליפז מה סחייב מהס ח'
 וחולס האמת בזה הסה כ'ר בארנוהו רובו ב'מי ובארנו בספר החוס והמוחס סהסס ית ידע כל הדברים בסל
 בטלמות והאופץ אטר ידעס בו וכ'ר יתבאר האמת ברב חלו הטענות במה סניבן מזה הספר . ויעץ

בלדד הסוחי וי'אמר
 באור מלות המענה
 כ'ר אמרי פיך . רל
 איך תוכי'א מפ'ך רוח חזק כנגד ה' תחפצ לטצר בו הרי אמתות האמונה בענין ההסגח יעיד עליך היה מעורר
 הטוב בעבורך חו יהיה עכינו יסיס עליך ומזה הענין פירסו קצת המפרסי אמרו כן והתעוררתו כי מכחו רש
 ויסלס ויעמוד בסלוס'כות נדקך רל כפסך כי הנפס הוא כוה הצדק ומסכנו היגאה היגדל . ב'יה הוא טיט חחו
 כמו כמח החחו עורכו באנו לא יקטף עורכו בלחותו ורעננותו לא היה ראוי טיקטף ויכרת ועס כל זה יבט בק
 בקלות קודס כל ח'ר עס המצא חללו לחותו ומזונו חטר ממנו זון חו יהיה הרצון באמרנו לא יקטף בזונו
 טיקטף אטר יקוט יכרת כטעס נקוטותס בפכיס כסלו רל מבטחו וכמוהו ויסומו בחלדי כסלס בית עכב'ס
 הוא הבית טאורגת העכביט והוא ראכיוו בלעז והמטיל בית הרטע לבית עכביס להעיד על חולסתו יטען ס'
 ביתו הוא חוטב להטען על חזק ביתו סלא יוכל להזיק אותו מזיק ולא יעמוד רל ולא יתקייס יהזיק בו רל ית'
 יחזיק עצמו בו סהוא חוטב היותו חזק מצד חזק ביתו אסר הוא בו ולא יקוט רל ולא יתקייס רטוב הוא לכס'
 סמט רל הסמח סהוא לח ורענן והסמט מביט בו ולזה יפליג בצמיחתו עד סיכחו לו יוכקות על גבתו חטר ה'
 הוא בה רל סיכחו לו יוכקות מרסינו על גל מרסינו וסובכו . רל טעל גל המיס יסתבכו מרסינו עד סמרוב מזו
 מזוכו יסתעפו מרסינו באכני הסלע ויהיה יחזה יסתבך כטעס קרץ חזות יבלעכו יעקרכו ויסורכו ממקומו עד
 סיכחט האילץ במקומו וי'אמר לא ראיתך רל טלא יסאר ממנו רוסס סס כלל ולא יחזיק ביד מרעי לת יחוס
 להצילס מהרענות חבל יביחט עליוטס כטעס ויחזיקו האכסיס בידו .

זה באור דברי המענה ענה בלדד ואמר עד ח

פה נבדדו אמרו ושר וכו' וזכיה הוהכ מכס : הל
 דה הוהכ מלים תחשבו ודרוח אמרו גואש : אף ע
 על יתום תפילו ותכרו על רועכם : ועתה הואלו
 פניו ביו ועל פניכם אם אכוב : שובו גא אל תחי ע
 עולה ושובו עוד צדקי : הוש בלשוני עולה אם ח
 חכי לא יבין הוות : הלא צבא לאגוש עלי ארץ ו
 ובימי שכיר ימיו : בעבד ישאף על וכשכיר יקוח
 פעלו : כן הנחלת לי ירחי שיא ולילות עמול : מנו
 לי : אם שכבתי ואמרת בי אקום ומדד ערב וש
 ושבעתי נדודים עדי גשף לבש בשרי רבוה וגוש
 עפר עזרי רגע וימאס : ימי קלו מני ארג וכלו בא
 באפס תקוה : זכר כי רוח חיי לא תשוב עיני לרא
 לראות טוב : לא תשורגי עין ראי עינד בי ואיננו
 בלה ענן וילך כן ירד שאל לא יעלה : לא ישוב
 עוד לביתו ולא יכירנו עוד מקומו : גם אני לא א
 אחשך פי ארברה בצר רוחי אשיחה במר גפשי

: ה
 :

כמו שהיה אומ' אליכז כמה מן הזמן לא תסור ממנו
 מלהכאיבני עד סלא תרפכי אפילו זמן מופט שהוכל
 לבלוע בו רוקי עם היותי תס ויטר ויהי כן פחטאתי
 כמו שאמר אליכז מה אוכל לעשות לך סומר האדם
 וינכרו לפי מה שאמר אליכז למה סמתני למפגע לך
 כאלו אין לך לעשות דבר רק להרע לי כאלו היית ל
 למשא האס זה מחוק הפועל והסומר עם מה סיפעל
 אותנו ויסמרהו דל סיהיה סוכא מה סיסמור אותנו : ויה
 נהנה לפי תקון הסופרים שתקנו וכתבו וזה היה עליו
 למשא יהיה פירוטו סכבר הוספת להרע לי עד שהיו
 סהייתי עלי למשא וקנתי בחיי ומה לא תשא כסעיו
 ותעבור על עוני כמה סחכאבת אותי ותסיר מעלי ה
 הצרה הזאת כי עתה לעפר אסכב מחוק הבאב : וכ
 וכאשר תסחרני לגמלני טוב על כדקתי ויוסר לבני
 לא תמכאני ויוחס אליך העול כאשר תקפח סכרי ב
 כדק וביוסר סעסיתי ובהיות הענון כן אין להמלט
 לפי דעת אליכז מסיחם העול לסס בואת ההכאה
 אשר הכאיבני ואעפ' שאודה סכבר חטאתי כל סכן
 כסאנית סלא חטאתי כמו שהוא האמת : זה
 ביאור דברי המענה והבלל העולה
 מהדברים הוא סאי איפסר סיהיו הרעות המגיעות ל
 לאיסי האדם מיוחסות אל העונס מהסס ותעל ויהיה

עונס הרפעים סיאבדו וכחדו ועונס הטובי סחטאו מעט מכאובות ויסורין כמו שאמר אליכז לפי שאס היה
 הענין כן היה יותר קשה עונס הטובים מעונס הרעים ויהיה זה עול בקח ה' יתעלה וזהו שהוא ספרי סכבר הגי
 הגיעוואו מחוק המכאובות עד סיהיה צורך המות על אותס החינש וזה הדבר כבד אמרו גה כן איוב בתכלית ה
 הבאר בזולת המענה הזה אמר אס סיט ימית הרעפ פתאוש הנה הוא ילעג ויסחק למסת הנקיים לפי סיותר
 קסי סכסין והיסורים ההס מהמות הפתאומי כל סכן סכבר אמר איוב סלא חטא סכבר היה יודע בעצמו סל
 ס' א חטא והנה הביא רחיה על סהמות חכלו יותר כבאר להיות חיו קצובי והוא מיחל בחיותו בירח הזה מי יצן
 הירח הסני וכצרב מי יצן בקר הנה כי הוא היה צורך להקרב אל המות וזה מופת חזק על סהמות חכלו יותר
 צבאר צאופן מה מאלו החיים שאס לא היה הענין כן הנה לא היה חוסק סור הזמן אסר היה בו והוא מבאר
 סכל אחר מאנסי המפאונות חאלו יבאר המות מחיים ההס במקרה ואס לא ירגס בזה ולזה היה צורך איוב מי
 סיחם אל הסס העדר ההסגחה באיסי האדם כדי פירחק ממנו העול ברוע הסדר הכופל בטובות איסי האדם
 ניעס אין המלט ממנו כמה סהכיה אליכז כמו סבאר זה בזה המענה : ואולס לא גנו רעי איוב אותנו במה ס
 סכבר בתחיות המתים לפי סלא היה מאנסי תודתינו ולא סיפר אז גס כן מנביא זה הייעוד לפי מה סאחסוב :
 ועוד באר לסתי סבות סאי איפסר סיסגיה ה' יתעלה באיסי האדם אחת להיות האדם כמאס בעיניו מדר הסרו
 חסיוכו ציחם אל סלמות הסס : והסני להיות חלנו הידעות הנות ומתחדסות תמיד ואי איפסר סתהיינ' בטס
 יצריך ידיעות מתחדסות כל סכן שתהיינה צו ידיעות מתחדסות לאין תכלית והנה לא הסתדל איוב כונת הס
 אסר היה מקיים בהס דעתו בהסגחה חבל סתר דעתו והביא טענה בזה מן החוס והעיון האמתי : והנה לא
 סצר טענותיו בעצמס חס לפי סלא סבאר לו איך תסלס הסבה בדברים ההס מונלת סכנית סהסס ית' מסגית
 באיסי האדם כי לאומר סיאמר פואת ההסגחה היא מונלת ה' יתעלה

וְתִקְוֶת חַגְף תֹּאבֵד : אֲשֶׁר יִקְוֶה כִּסְלוֹ וּבֵית עֲבָדָי
 עֲבָדָי שֶׁמִּבְטָחוֹ : יִשְׁעֵן עַל בֵּיתוֹ וְלֹא יַעֲבֹד יַחְזִיק
 בּוֹ וְלֹא יָקוּם : רְטוּב הוּא לִפְנֵי שָׁמַיִם וְעַל גַּנְתּוֹ יִנְ
 וּנְקָתוֹ תִּצֵא : עַל גַּל שָׁרְשָׁיו יִסְבְּבוּ בֵּין אֲבָנִים יַח
 יַחֲוֶה : אִם יִבְלַעְנוּ מִמֶּקְמוֹ וְכֹחַשׁ בּוֹ לֹא רֵאִיתִי
 הֵן הוּא מְשׁוֹשׁ דְּרָכּוֹ וּמַעֲפָר אַחֵר יַעֲמֶדּוּ : הֵן אֵל
 לֹא יִמָּאֵס תָּם וְלֹא יַחְזִיק בְּיַד מְרַעִים : עַד יִמְלֵא
 שְׂחֻק פִּיךָ וּשְׂפָתֶיךָ תִּרְוַעַה : שְׁנֵאִיךָ יִלְבְּשׁוּ בִּשְׂת
 וְאֶהְיֶה רְשָׁעִים אֲיַנְנִי וְיַעֲן אִיּוֹב וַיֹּאמֶר
 וַיֹּאמֶר אֲבָנִים יִדְעֵתִי כִּי בֵן וְזֶמֶה יַעֲדֵק אֲנִי שֶׁעַם א
 אֵל אִם יִחַפֵּץ לְרִיב עִמּוֹ לֹא יַעֲנֵנִי אַחַת מִנִּי אֵל
 אֵלֶיךָ : חֶבֶס לִבִּי וְאֲמִיץ כַּח מִי הִקְשָׁה אֱלֹהֵי וַיִּשְׁלַח
 וַיִּשְׁלַח הַמַּעֲתִיק הָרִים וְלֹא יָדְעוּ אֲשֶׁר הִפְכֵם
 בְּאֶפְסוֹ הַמְּרָגְלוֹ אֶרֶץ מִמְּקוֹמָהּ וְעַמּוּדֶיהָ יִתְפַּרְצֵן

כמאמרי סתם חר אל אל ותתחנן לפני הנה יגיע ל
 לך מהטובה צד סימלא טחוק מפוך מהטוב אשר ייט
 ייטב לך ממקום אחר וטפתוך ימלא תרועה מרוב
 הסמחה טוכאיך ילבטו בוסת ויהרס אנהל הרסעים
 והבלל העולה מהדברים הוא מדעת בלדד
 היה סכל טובות האדם ורעותיו מונבלות ומסודרות
 מהסם ית בנדק ובמספט לא יפול דבר ומה סיחטב
 וירוע הסדור בחוצות האדם ורעותיו הוא מנר סכל
 סבלותינו חה כי הנקי כסיבאו לו רעות הס טובות
 בעצמותם אלא סאכחנו לא כדע האוכף אשר בעב
 בעבורו היו טובות והביא מסל בזה מן הסמחיס כי
 קצתס יסחיתו אותס ויעקרנס ממקומס וזה טוב לה
 להס כי ממקום אחר תהיה במיחצס יותר טובה וכן
 הס רעות הסדוקיס וטובות הרסעים הס רעות על
 דרך האמת סיכחדו בהס הרסעים ויאכדו ולא יועי
 יועלס רב טובס אשר בידס כמו הענין בעסבי הא
 האחו סייבסו עס המנח אכלס הלחות והרעננות ו
 ולא כיהה לנו מדבריו בזה הספר סיסוה בזה העני
 הענין האדס לסאר בעלי חייס וזה סהקט והססע
 וסכוחת האל והסכיסות והסמימות אשר זכר לה ימ

ימכאו כי אס באד לבדו מבין סאר בעלי חייס דל סלא יאמ' בידס
 סהס מרעיס או חכמיס או סוכאי אל או תמיס והוא מבואר סאיכנו מחויב במי סיודה סהסס מסגית בחייס
 היין האכוסו ופוקד אותס על כל מעסיהס בנדק ובמססט סיודה סיהיה הענין כן בסאר חייס בעלי חייס כ
 כי אולי כבדל בזה האדס לפי דעתו להיותו בעל סכל ולזה ראונו סיהיה כפקד על כל מעסיו ואמכס היה מ
 מחויב במי סיודה סהסס ית מסגית על סאר בעלי חייס ולא יסיגס דבר מהמקריס אס לא במספט סיודה זה
 באיסי האדס כי זאת סהסגזה תהיה יותר בנה סהוא יסר ככבר כמו סהתבאר בספר בעל חייס וסכלל הנה
 אין דהו סכיוחס לאדס מהמוס ברענותיו רק מה סכמכאו מבואר מדבריו או מתחייב מהס ולזה לא ססכמנו
 אכחנו סיהיה דעת בלדד בסגחה כמו דעת כת המעצזולה כמו סזכר הרב המודה זל ואחסב סמה סהניעו
 להניח דעת בלדד על זה האוסף הוא מה סמנח מדעות האכמיס המפורסמיס בזמנו בהסג זה ולפי סיהיה סת
 הציחסות מה בין דעת בלדד ודעת כת המעצזולה ייחס מפני זה דעת כת המעצזולה לבלדד וסכלל אס היו ד
 דיעות האכמיס הוס סזכר המורה על מספר חלקי הסותר אשר ימכאו בזה הדירוס היה ראוי סיפרסו דבריו א
 אלו האכמי' בדרך סיסכיומו ברעו סהס אעפי סלא יהיו כסטי דבריה מורי סיהיה כגלית סיהיה להס הדעת סה
 סהוא אלא סהוא מבואר סמספר הדעות סהס אשר לכך המעצזולה והאלטעריה יכאו מההיות סכמכחות למד
 למדברייס אשר קיימו בזה דיעותיהס בזירוש העולס ואיכנו ראוי סימכו כמו הדיעות סהס חלקי הסותר כי סה
 שמחסבה לא תפול בזמו הדיעות סהס תחלה והענין האמתי ירחיקס ולזה כמסכנו אכחנו בביאורינו זה חל מ
 מה סיוורו כסוטי דברי אל האכמי' וכרהה לנו מהס סדיעותיהס סהס על מספר חלקי הסותר סהס בזה הדירוס
 לבי מה סתספטוהו סחלוקה לאכמי' המטיבי' בנין וסנה כבאר בנה' במה סיבוא איך כמכאו דיעות אל האכמי'
 על מספר חלקי הסותר אשר בזה הדירוש וסנה דעת בלדד ואס הוא ככגד המוחס כבר ימכאו לו כני מן סת
 סהרהות כי הרבה פעמיס יגיע לאדס רע ויתבאר בסוף הענין כי הוא סיה להביא עלינו טובות או לסומרו מר
 מרע יותר חזק וסרבה פעמיס יגיעו לאדס טובית ויתבאר בסוף סהס סיו סבות הגעת הרע לו או למוכעו מטו'
 מטוב אחר יותר חזק ויען איוב ויאמ' ביאור מלית המעכה אכנס ידעתי כי כן ויסלס ויעמוד
 בטלוח המעתיק הריס עוקר הרי' ממקומס וזה טיעסוהו סהס ית באמצעות סירוס סהתנר בתוכס כמו סהגב

עֲנֵנִי כִּי עֲתָה לְעֹפֵר אֲשַׁכֵּב וְשִׁחַרְתִּנִּי וְאֵינִי גֵנִי :
 ויען בלדר השוחי ואמר : עד אן
 תמלל אלה ורוח כביר אמרי פיך : האל יעות מ
 משפט ואם שרי יעות צדק : אם בניך חטאו לו ו
 וישלחמ ביד בשעם : אם אתה תשחר אל אל וא
 ואל שדי תתחנן : אם וך וישר אתה כי עתה יעיר
 עליך ושלם גית צדקך : והיה ראשיתך מוצער ו
 ואחריתך ישגה מאד : כי שאל נא לדר רשון ובג
 ובגן לחקד אבותם : כי תמול אנהנו ולא גרע
 כי צל ימינו עלי ארץ : הלא הם יורוך יאמרו ל
 לך ומלבם יוציאו מלים : הוגאה גמא בלא בצ
 בצעה ישגה אחו בלי מים : עודנו באבו לא יקטף
 ולפני כל חציר יבש : בן ארחות כל שבחי אל ות

אכה תמלל דברים קשים כאלה כנגד ה' ותוכחא מפי
 מפיך רוח כביר כנגדו האם האם יעות משפט אין
 ספק סכל מה סיעטה הוא במשפט ובצדק. הנה אם
 חטאו לו בניך שלחם וצנירם מן העולם בעבור פ
 פטעיהם ואם היית מסחר אל אל סיריהמך ומתחנן
 לפניו ס' ס' לך אם חטאת או אם וך וישר אתה כ
 כמו סאתה אומ' עתה יבוא אלי הטוב העמיד בסלחם
 כפסך והיה הרע סהבית אליך לטוב לפי סבלדר הי
 היה חושב כמו סיתבאר מדבריו כי הרעות יבאו לט
 לטובים הטר לא קדס להם מרי וענן להוסוף עליה'
 טובה במה סעתיך ומה סנחטוב אותך רע הוא טוב
 אלא סאכחנו לא כדע סתעזור החכמה האלהי אשר
 חייבצ הגעצ הטוב לו בכמו אלג הסבנית ולכקויס א
 אשר קדס להם מרי מעט יבאו רעות חלוסות וכאם'
 יסובו לסס ית' יחסכו לטוב והאל לזכור מה הדל ב
 בין הרעות אשר יבאו לטובים והטובות אשר יבאו
 לרעים כי הטובות אשר יבאו לרעים הם רעות ואם
 לא כסער חופץ היוצת רעות והרעות אשר יגיעו ל

לטובים הם טובות ואם לא כסער בזה לקטורנו בהסנת החכמות האלדיו וכתיב ראיה מן המקבל ואמר כי סאל
 כח לדור הקודמין וכוכן אל מה סחקרו אבותיהם כי אכחנו כבטריך לקבל בזה עדות מהס לפי סתמול אכחנו
 נלא כדע העכביס אשר ינטרכו לזמן ארוך לעמוד עליהם מן החוס לקובר זמכנו הלא הם יורוך האמת ואמ'
 לך מה סתפרסס להם מן החוס עס מה סהוניאון מסכל הנה הגמא לא יגדל בזולת טיט רל' סהו כריך ללחות
 רב ולא יסגא במח האחו בלי מוס מסקי אותך תמיד ובעוד סזה הנמח בלחותו ורעככנתו בזולת סיכרת ויקטף
 הנה הוא יוצס קודס יצוט כל כמח אחר וכן הענין בסוכחי אל סכבר יגיעס רע סכליס לגמרי מעל מקומס ו
 ובחשבס להיות בסלוס ותאבד תקות הרסע כבד תכרית תקותו וביציו אשר הוא בנות בו בזוקן יהיה חלוס כמ
 כמו חריגת העכביט סהוא בתכלית החולסס הנה הוא כסען ובנות על חוק ביציו ויחסב להתחוק בו ולא יתקי
 יתקייס הבית סהוא ובכלל הנה כל מה סיבטח עליו סיהיה לעור לו יאבד ממנו חמות כמו האחו והגמא סיב
 סייכסו סתאוס עס המכא הלחות אשר היו כזוניס ממנו בו ובהיות הענין כן הנה טובות הרסעיס הם רעות'
 וחולס אכחנו לא כדע האופץ אשר הם בו רעות וכפלת מפני זה כסכרתה הגעצ אלג הטובות אל הרסעיס
 ואחר סוכר חופץ החמסל בהיות טובות הרסעיס רעות בא להבית מסל ודמיון ברעות הדריקיס איך יתכן ס
 סיהיו טובות ואמר הנה העץ סהוא רענן והוא במקוס סהסמס רואה אותך וינחאת וינחנתו מטריסו על הג'
 אשר הוא כטוע בר לריבוי כמיחתו ויסתככו סרסיו על גל המיס עד סמריוב מזוכו ויסתעכו סרסיו בחבני הסלע
 חס יוכיאו מו' היא ממקומו בסלמות עד סלא יסאר מפניו דוסס סס כלל הנה זאת מעקירה אשר כעקר בצ
 בעקר זה האילן מהמקוס סהוא הוא מפוס דרכו ומעפר אחר יטעוהו בו יכמתו לו יוכקות באופץ יתד סלס
 ממה סתהיה כומחות לו סס ויסתעכו סרסיו ויסתככו וזה דבר מבואר כגלה מן החוס רל סקנת סכמחיס תה
 תהיה כמחתס יתד סלמה כסיעקרו ממקומתס ויטעו במקוס אחר וכן הנה רעות התס והיסר סאכחנו כחסב
 כחסכיתס רעות איכס רעות אכל חס טובות ובכלל הנה סמס לא ימאס תס אכל יסגית בו ויסמרהו תמיד ולא
 יכיל הרסעיס מהרעות כאשר הביאס עליהס כמו סיעמס וזה כקייס שקורס להס מרי מעט רל סהס כסיטוב
 כסיסובו לסס ית' יכילס מהרע סהוא ויחפכהו להס לטוב והנה חס היה עוסה

אֲשֶׁר בְּשַׁעֲרָהּ יִשׁוּפְנֵי וְהִרְבָּה פִּצְעֵי חָנָם : לֹא יִתֵּן
 יִתְּנֵנִי הַשֶּׁבַע רוּחִי כִּי יִשְׁבִּיעַנִי מִסְרֹרִים : אִם לִבִּי
 אֶמְיָץ הִנֵּה וְאִם לְמִשְׁפַּט מִי יוֹעֵדֵינִי אִם אֶצְדַּק
 בְּיִרְשֵׁיעֵנִי תָם אֲנִי וְיַעֲקֹשְׁנִי : תָם אֲנִי לֹא אֲדַע
 נַפְשִׁי אֲמַאֵם חַיִּי : אַחַת הִיא עַל פֶּן אֶמְרָתִי תָם וְרֹ
 וְרָשָׁע הוּא מְבַלֵּה : אִם שׁוֹט יָמִית פֶּת־אֹם לְמִסַּת
 נְקִיִּים יִלְעָג : אֲרִץ נִתְּנָה בְיַד רָשָׁע פְּנֵי שִׁפְטִיָּה יִבֵּ
 יִבְסֶה אִם לֹא אֵיפָה מִי הוּא : יוֹבֵי קְלוּ בְנֵי רֵץ בִּ
 בְּרָחוּ לֹא רָאוּ טוֹבָה : חָלְפוּ עִם אֲנִיּוֹת אֵיבָה בְּנֶשׁ
 בְּנֶשֶׁר יִטּוֹשׁ עָלָיו אֲכָל : אִם אֶמְרוּ אֶשְׁכַּחָה שִׁחִי א
 אֶעֱוֹבָה פְּנֵי וְאֶבְלִיגָה

ואעפ"י שהיה יותר טוב כמו שאמרתי לאנשים אמרו
 כפטם סימנותו מרחם ואיכנו בזה מיוחס עול למס ית'
 וזה טזה היה אמנם ממנו מנד סלא היה אפשר שיה
 סיהיה עניין פירו האדם מסודר ממנו באופן יות'
 סלס ובכלל הכה הוא מבוא' שאין ראוי לאדם לריב
 עם הסם ולהטיח דברים נגדו כי איך יתכן שינדק
 אנוס עם אל' בריבו עמו הנה אעפ"י שיחפון לריב ע
 עמו לא יעכנו במוס דבר מדבריו ועוד כי הוא חכס
 בתכלית החכמה ויכול בכל מה שירצהו ולזה ראוי ל
 לירא מהריב עם מה שהוא בתכלית החכמה והתוקף
 הנה מריב כוחו עקר הרוס ממקומו ולא הכירו המון
 האנטי' מי הוא שהפכס באפו לפי סבת העתקתס
 ממקומו כעלמת מהס והנה הסם ית' הוא הסבה בזה
 בהסתלסלות הסבות לל טהוא הסבה הראסונה וזה
 אמנס יהיה בסבת האצר האיר הקיטורי בצטן הארץ
 סיף הוה ממנו רוח ידחה ההר ההוא ויגביהו עד ס

ס' צדק הארץ ויבא הרוח ואז יתפוך ההר בעת נוסלו ולזאת הסבה בעינה הוא מניד הארץ ממקומה ויתנוודדו
 העומדי אשר היו כסמכים עליה רל' סמלמטה יבוא לה התנוודדות ראסונה בסבת הרוח הנעט סס ובסבת התנו
 התנוודד הארץ הסמוכה לארץ הארץ אשר עליה הוא אומ' לסמט ולא יורח וזה יהיה בעת דבקו
 עם הירח ולא היה ליריות מרחב לפי הכראה ואעפ"י שהסמט חזק האור עד סמרן אורו ימנע הראו הכוכבי הנה
 ימנע הראות הירח אורו ממנו ולא יאיר ובה יקרה בסאר כוכבי לכת שייעדר אורס כסיסתירו אותס הספלי'
 מהס הוא נוטה סמיס לברו בזולת אמעני בינו וביניהס בעת הצריאה ואלס היסודות ומה שהורכב מהס ברא
 בראס באמצעו הגרמי' הסממיס והוא לברו נוטה הגסס שידרק על במותי יס והוא הסמיס וכוכבו הסולכיס
 באזור גלגל המזלות או נוטיס ממנו מעט לכפון ולדרוס כמו כוכבי לכת והכוכביס הקיומיס אשר ביב' מזלות
 והוא עוסס הצורות הצפוניות והדרומיות אשר בג' גל המזלות והנה צריאת' מהפלא מה סלא יעלס וזה כי אלג
 הכוכבי' עם היותס מטבע אחד בעיננו יעסו פעולו' מתחלפו' בזה העולס הספל וספר איוב מאלו הצורות עם ו
 והוא בנות עיט וכסיל וכימה סהס סתי צורות מעידות על תגבורת חוס וקור דכוני לומ' טכסיל מעיד על רנ
 רוב הקור וכימה על רוב החוס וחדרי תימן סס הצורו' הדרמינו' ובכלל אס באנו לספר כסללות' לא כוכל כי ס
 הוא עוט' הגדולות עד אין קר וספלאו' עד אין מספר וזה מבואר למי סענין בטבע זה המציאו' ובפרט באבני
 הבעלי חייס ואופן הספעס' מהתחלת' הנה בלמת' הוא יעצור עלי ואס לא אראו ויעבו' לכני תמיד ולא חביץ
 לו כי כבודו מלא עולס והוא עם כל דבר מכבדאיו כי הוא הנימוס והסדר אשר בו יתקייס דבר מהמציאו' בא
 באופן' מה כמו טבארב' במה סאין ספק בו בספר מלחמו' ה' אס יחתוף האדם ויסחיתו מי יסיבנו היס טס יות
 יותר גבוה ויותר חזק ממנו ומי יאמ' אליו מה תעסה הנה בלמת' אלנה לא יסיב אפנו כי הוא בלתי מקבל הסכו
 והתמור' ולזה יהיה מה שאמרתי לי סאתחנן אל' הסס' ית' להסיר מעלי הרע הזה מבואר הבטל העוזרי בגאונה ות
 ותקף טחחו תחתיו רל' סלא יעיל עורס כנגד הסס ית' אף כי אנכי אדבר ואריב עמו איך יתכן זה הנה אעפ"י
 סצדקתי לא אמנא בצממי דרך לדבר עמו ואיך אתחנן למטופטי אס חטאתי כמו סאתה מיטן אותי הנה אס
 קראתי אליו ומנאתי סהוא עונה אותי אעפ"י לא אלאמין כי יאזין קולי ואמנס אמ' זה לפי טהוא מבואר' לפי
 דעתו סהסס ית' בלתי מטגיח באיסי האדם לחסרונס והינתס הניס כפסדיס והנה התחוקה זאת האמונה אלנו
 מנד העיון עד שאעפ"י טיראה סהמוחס יחלוק עליה לא יסור ממנה וכאשר ססליס איוב ההתכנלות על מה ס
 סהיה מוכיח אותו בלדר במה סיהיה מריב עם הסס ית' ולא היה מתחנן לפכניו לאעצור דעתו טב להסיב על

האמר לחרס ולא יורח ובעד כוכבים ירחם : נט
גטה שמים לברו ודורד על כמתיים : עשה עש
כסיל וכימה וחררי תימן : עשה גדלות עד אין ח
חר ונפלאות עד אין מספר : הן יעבר עלי ולא
אראה ויחלף ולא אבין לו : הן יחתף ומי ישיבני
מי יאמר אליו מה תעשה : אלוה לא ישיב אפות
תחתו שחחו עזרי רהב : אף כי אנבי אענגו אבח
אבחרה דברי עמו : אשר אם צדקתי לא אענת
למשפטי אתחנן : אם קראתי ויענני לא אאמין
כי יאזין קולי :

המרגין מניד ומכיע יתפלגון יתנוודו ויתנועעו ל
לחרס הוא הסמט יחצוס יסגור עד שלא יראו
הכוכבים ההם אס בעמוד קנצס תחת קנצ
ויהיה שב אל כוכבי לכת לבד או סיסצרו בחור הסמ
הסמט ויהיה שב אל הכוכבים או יהיה הרצון באמר
ובעד כוכבים יחצוס ולא בעד כוכבים יחצוס דל ס
סל כך יעדר חור הסמט בעצ הלקות עד שיראו ס
הכוכבים ודורך על במותי יס ענינו טהוא כוטה ס
הגמס טידרוך על במתי יס והוא הסמט וכוכבים ס
הסולכיס בחור גלגל המזלות או כוטיס ממנו מעט
לכפון ולדרוס עט כסיל וכימה סס כורת בגלגל ס
הכוכבים הקיימים וחדרי תימן סס הכרות הדרומי
ויחליף ויעבור הן יחתף חסר וענינו סן יחתף האר
החדס אס ירצה ולא ימנח מי סיסבינו ממעסו ס

סצחו סגלו עיזרי רהב סס העזריס ביהות ותוקף למפוכטי אתחנן בצמח והרצו בו ואף אתחנן אל סס הכס
ח ס קראתי ויענני לח אתמין כי יאזין קולי להיותי כי וימחד ביחס חלי וסוסכני וכתתני חנס בלי עון יתס חני
לח חדע כסטי רנוכו לומר חכני חכס וצס עד סלח חדע בעכמי כסטי דל סאין ככריס כחותיה באברי חס ס
סוט ימית סצחוס ענינו חס סבט הרטע ימית סצחור סבלדר חומר הכס הרטע החוא ילעג לרעות חסר ינסס
הסס בהס הכקויס לסי טהוא ימוצ תקף ולא יאריך ברע החוא והכקויס יתמידו ברע טהוא חכניות ח בזה הוא מ
מענין רצון והס חכניות סיסבינו רנוכס בהס הסולכיס בים להסחית כי סס ינטרכו סילכו במהירות חל חסר
ירכו יטוס יעוף סחי דברי כגעי כעיס ואבליגה ואחוק ויהיה בידד חו יהיה ונח ויהיה סרוסו וחחוק לבי
כל עכבותי כל הכעסוס חסר לי חו בסחצ צטבלני דל תככיס גוסי לסחצ כי לא חיס כמוני דל הכס חין סס
חיס כמוני סאוכל לדב עמו כקטה ככריסה סחי דברי כעסי הופעת עכוינו ההבטה וההסגחה חו יהיה עכוינו
חוריס חוחר דל סויגע לרטעיס בעכסס חריך וחריך עד סיסלימה על דעתך חכל ידיעתך ואין מידך מניל
והין מנגעך מניל חו יהיה סרוסו סלח ימנח מי סיסביך ממעסיך עכבותי כי רנוי כטעס עכבותי כסך ווהב
טחס הכלמיס חסר מעוויוריס לסי הנורה חסר ירצו לססותיה ורמו בזה חל כח המעויר חסר כתן הסס
בזרע ומהענין הזה חמרנו דל חין מעכבין את הקטן ותבלעני ותסחיתני כחלב תתיכני רמו בזה חל הזרע ח
חסר ממנו ההניה דל זרע האסה סחוא כתך תחלה וכגרי וחחר כן יקפיהו ויעמידהו חזוס הטבעי חסר בזרע
הזכר כמו סחצבאר בטבעיו יתסוככני תכסני כי העכמות והגדיס סס מחוץ סביב האברי הככדי סכנימיס
וכיה סס כסמרי בזופן מה עס סבעמנו יהיה לגוף קיווס ועמידה ובגדיס תסלמנה תנועו האברי החלקיות וס
וסקידתך והרצון סה סקידתך חסר סמץ בהנחתי ססעולרצ למסול על הכחות סמתפעלו הכס ססקידו ההות
סמרה רוצי בקרבי כי לולי זה לא היה יכול להתקיי כלל חס סחחדס לדקות חומרנו יתפעל בקלות ויפסד לולי
דבוי הכליס חסר סס הסס ית לעזור בממירתו חזמן האפסרי וסמריכני במסמ ובמחסר ורחה מקור והרצון ב
בזה חכני סבב קלון ורחה עניו תמיד ויגחה דל מי יתן ויבדל חכאב הבא חלי עד סצנויכני כסחל סימות כס
בזעס חחצ חבל חתה תסיב להכוצי מכה חחר מכה וצראה פלחיק בי עדיך כגעיך גלו דמיון מה בלסון חרמי
הסחצת כקדחת עדיפת חליפות מעניו כריסה וכבא רבוי וחל המכע מהבית חלי חלו חנגעיס וסית ממני וס
והרסה ממני ואבליג וחחוק חו וחחוק לבי עיפתה חוריס ולא סררי דל סאין בזרץ דבר סומ סדר ויוסי בבי
בצנייני הפרטי ורובע וצאיר ביחור דברי המענה עגה חיוב וחמ חמנס ידיעתי כי כן דל על מה סח
סחכצתי וחמרת עד חן תמלל חלה לח תהסוב סחמרתי מה סחמרתי לריב עס חסס חבל חמרתי זה לסי דע
דעת חליכו וחולס חני חחטב גס כן סהסס לח יעווצ מטכט ולזה גורתי סהוא בלתי מסגיק באוסי חחדס כד
כדי סלח חייחס ח'יו עול וחולס סס חסס ית עכויניהס לסי מה סימסוך מכוועל הגרמיס הסממיס

הלא כל פועל אהב מה שפועלהו כל סכן טלח תמ
ימאסו ואש טוב לך שזופיע על ענת רסעי רל מי
טיגיע אליה זהרך בענת עד סילימהו הנה זה תכל
תכלית העול אש היו אלו הענייני מגיעי מהסס ית
על הכוונה כמו שאתם אומרי רל סימאס הטובים נ
ויבוא ההנלחה אל הרעי עד טלח יבצר מהס כל אש
אשר יזמו לעסו ואיך אפסר כך טתהיה מטגית בעכ
בצניוני האדם הפרטיוס ההיולאני אש כראות אנוס
תראה אשר לו כחות כפסיס היולאנוס יטיג בהס
הדבר במה טהוא פרטי כמו כח הדמיון והחוס וטח

דעיני בשר לך אם כראות אנוס תראה: הדימי
אנוס ימך אם שנותך בימי גבר כי תבקש לעו
לעוני ולחטאתי תדרוש: על דעתך כי לא ארש
ארשע ואין מידך מציל: יריך עצבוני ועשוני ו
יחד סביב ותבלעני. זכר נא כי בחמר עשיתני ד
ואל עפר תשיבני: הלא כחלב תתיבני וכגבינה
תקפיאני: עור ובשר תלבישני ובעצמות וגידים
תשובבני

כחות הכפסיות אשר ינהגו מנה: ס הכימי אנוס ימך וסנותיך כסנות גבר עד סתדע הענייני הזמני הפרטיוס
וצבאם לעוני ולחטאתי תדרוש ואיך אפסר סיסיג הדבריו הזמני מי סאי לו יחס כלל עם הזמן הנה איך יתכן
סצבאם עון וחטאה אכל ידעתך כי לא ארשע אש היה סתסגית בצרטי האדם וצבין אל כל מעטיהס כמו
טחא רעיו והכחבת אותי עם זה מכאוב חוק ממית עד טחין מידך ונגעך אשר הבאת עלי מציל רל טלח חוכ
אוכל להנצל ממנו במוס פכיס הלא יריך ציורו אותי ויעסוני בעת ההויה זה הציוור הנפלא אשר באצרי גופי
והתקטר קנתס בקנת והסצעפס קנת מקנתס באופן סכבר כלאו הטכלי האנטי להסיג אופן החכמה בואת
הבריאה בסלמות ועסית אותי יחד סביב בעת הבריאה רל סהתחלת ההויה היתה מאמצע והוא הלב ואחר כי
ציורת אצרי סביב יחד ואעפ סקנתס יסלמו קודס קנת לפי סאי אפסר טיתחוו האצריס נפרדיס כמו סהתב
סחצבאר בצפר צעלי חויס ועצה תב עני וצטחיתני זכר כא כי כחומר וכעפר הויתי בעת סעסיתני ועצה למה
תסצוקק להסיב אותי אל העפר וצבטל ממני פעולתך הנפלאה הלא בעת ההויה התכתי תחלה כחלב ואח כן
הקפאת אותי כגבינה ואולס אמ זה חיוב כי הזרע אשר כתהוה ממנו והוא דס הנקבה כתר תחלה ואחר כן הק
הקפואו החוס אשר בורע הזכר עד הכח האלוהי לתת לו צורה ותימונה כמו סהצבאר בצפרי חויס עור נ
ובאר הלבנות אותי האצריס הפנימיס לסומרס ובעצמות וגידים תכסה האצריס הפנימיס לסומרס ולהיות
לי עמידה וקיוס ולהקסר האצריס קנתס בקנת ולתת להס מהתחלתס המזון והחוס והתנועה עד סהמחאת בני
הזייס וחמר עסית עמדי להסיב בי

סהמחאת בני מאצרי וכחוצי הכפסיות ולא די סהמחאתני בזה האופן הנפלא אלס ססמת בי פקידה ססמרה
דחוי וחיי רל סכנת מנוי וסולטנות לצורתני על כחותי המתפעלו עד סיסמר בזה מציאותי כי סמדת מניחות
כל מורכב הוא כאשר יגצרו כחותני הפועלות על המתפעלות וכבר הוכנו באדם כלים רבים וכחות כפסיס ר
רבים תסלס בהס זאת הטמירה בסעור האכסרי כסלא היה סס מונע מנר רוע ההנהגה או זולת זה מהדברים
אשר היו סבה אל סימות האדם בלא עצו הלא אלה הענייני אשר לאדם במה טהוא אדם נפנת בלבך להיותס
באתי פרטיוס ולא זמניס והס ארובי החכמה בצרוחתני וסמירת מציאתני הזמן האפסרי רל סחית מסיני באד
באדם באלו הענייני האנוסיס ידעתי כי זאת ההסגחה היא עמך ואולס במקרוס אשר הס פרטיוס וזמניס ל
לא יתכן סתהיה מסיני אלה סס ית אעפ טאורה סזטאתי האס ראני סתסמרני במסמר ובמאסר באלו המכ
המכאוביס תמיד ולא תכני לעולס מעכסי אש רסצתי אח לי ואס כדקתי אוי לי גס כן כי לא אוכל לסאת ר
רסעי להיות טבע קלון מהחרפות אשר חרפוני ריעוי בהס ולראותי בעני ונפסלותי מי יתן ויגדל מאור הר
הרע סעפה עוסה לי עד סכנידת הסחל מה סינוד תנודני פעס אחת ולא תטנה רל סתמיתני תכף חך אחת
אחה תשוב לביר אחי צדה אחר צידה ולתת בני מכות ונגעיס רביס להפליא זה אחר זה תחדס כגעיק כגדי ות
ותרצה כעסך עמי כנגז וקלון רל סהס רעיס מאור ורביס עד סהנגעס מכריתיס ורבי גדול מהס עמי נח
ו זס ככה את עוסה לי הנה יתר טוב לי טלח הוצאתני מרחס ולא תראני עין והויתי כאלו לא הויתי ולת
יבאתי לאניר העולס עד טמבטן לקבר אוכל כי חיוב היה רואה טטוב לאדם הקסה יוס טלח כצרא כמו סקד
ולמה תרדפני כמו אלו הזרדפות אש העניין כמו סחמ ריעי סיסיג הרעות המגיעות מאתך

יגרתו כל עצבתי ידעתי כי לא תנקני: אנכי אר
ארשע למה זה הכל אינני אם התרחצתי במי
שלג והזבותי בכור כפי. אז בשהת תטבלני ותע
ותעבוני שלמותי: כי לא איש כמוני אענני גבוא
יחדו במשפט: לא יש בינינו מוכיח ושת ידו על ש
שנינו: יסר מעלי שבטו ואימתו אל תבעתני: אר
אדברה ולא איראנו כי לא בן אנכי עמדי: נקטה
נפשי בחיי אעזבה עלי שוחו אדברה בכר נפשי:
אמר אל אלוה אל תרשיעני הודיעני על מה תר
תריבני: הטוב לך כי תעשק כי תמאס יגיע בפיך
ועל עצת רשעים הופעת

במה סתיה מניח פאש היה איוב וך יסר היו אלו הר
הרעו הב' או' אליו טובו באחרי ואמ' הנה מכתי אכוס'
מאוד על לא חמס בכפי כי הסס יכתת אותי בסער'
והרב' פכעני על לא כסע ועל לא חטאת וזה בתמיד
בתמידו עד ס' לא יתכני הסב רוחי כי יסביעני תמי'
מקרו מריס ויזך ראוי סיקראו כמו אלו הרעות המ
המפוגלו טובות הלח אס הסס ית' יעסה מה טיעסה
לי מן הרעות מנד הכח והתוקף אשר לו בזולת שמי
טמיר' סיהיה במספט ידעתי טהוא תמיך ויוכל לעטו
הכל כמו טיהפוך ההיס והארנו בכוחו ובגבורתו
זה בהסתדלו הסבו' כי הוא הסבה בראסונ' בכל מה
טיחדס ובזולתו לא יעסה דבר ואס יעסה זה מנד
המספט כמו סאתה אומ' מי יודיעני עמו ונקרבה י
יוד למספט כי ידעתי טהוא עוסה לי עוול אס העב
העניין בדבריך אבל מה אעסה והנה אס דקתי פי
וסימני הסב בצניו בטמעני דברי הנני תס ופי יצוא

לחשוב טאני עקס והנה אומ' זה איוב כנגד חבריו שהיו מסימי' אותו חוטא על דבורו הנה באמת תס חני ואכס
עד ס' לא ארע בענמי כפטי ר'ל ס' אין ככרין כחותיה באיברי ולזה אמאס חיו כי איכס חיוס על דרך האמת וב
ובדיות העניין כן הנה לא חקרה סיהיו אלו הרעות להביא טובות אחרות כמו סאתה אומ' כי הנני מרגיס בעב
בענמי טאני תס ואכס בזלו הרעות אחת היא הדרך אשר יזקו בה הטוביס והרעיס ועל כן אספוט סאין ה
הבדל ביה בין תס והרעע כמו ס' מית' ובאמת כי בלדד אומ' בזה מאמ' חסר לפי פאש היה כדבריו היה ראוי
ס' סיהינה רעות הדיוק מזלות מן רעות הרעע: כי התחלות הדברי' ההפכיים ראוי סתהיינה הפכיות לפי טהס
יבואו אל תכליות הפכיות ואס אמרת טיט בזה הבדל: כי רעות הרעעיס הס באופן סיבלס פתאוס והנקייס ל
לא יבואו להס רעות לכלותס אבל יבואו עליהס יסורין ומכאובות להביא עליהס טוב כמו ס' כרת בדבריך ה
הנה באמת לא יתכבל בזה הסס ית' מהעוול וזה סיותר רע מה סיבוא לכדיקס ממה סיבוא לרעעיס לפי סניד
ס' ס' דקיס טוקדיס ברענותס זמן חרוך והרעעני יכלו תכף ולזה אמ' אס סבט ימית הרעעני פתאוס הנה הרעע
הוא ילעג למס' הנקייס וליסוריה' לפי סיותר קל לסביל מה סבא עליו מהרע לקונר זמנו ממה סבא
מהרע לנקייס ועוד ימכא בזה עול אס היו אלנו הטובות והרעות מכוונות מהס' ית' וזה סכבר ימכאו קצת' הר
הרעעני מכליחי' מאוד עד סכל הארץ כתנה בידס פני סופטי הארץ יכסו ר'ל טיעלימו עין מחמסיהס ואס לא
איכא מי הוא סיכויבני ויחלוק על המוחס ויאמ' טאין זה אמת' או' סאותס הטובות הס רעות הנה ימי עס נדק
נדקתי ותס לבבי הלכו במהירו' בלא חמדה כמו סילכו במהירו' האניו המתקנו' בתכלי' התיקון ביס וכמו
סיעיכף הססר במהרות כסיבקס האוכל אס אמרת' אסכח והענוב כעסי ואתחזק מעט הנני ירא מאוד כל הכ
הכעסיד אשר לי הס סכבר ידעתי כי לא תנקני באחרית מאלנו הרעות הנה אס רסעתי למה זה הכל איוב ל
להתחנן לכפי הטס כמו סאתה מיועץ אותי הנה אעפ' סהתרחצתי במי ס' לג להסיר לכלוך החטאי' ההס והזיכו
והזכותי כפי הנקי' לא יועיל לי לפי סמכאובי הס באופן סלא יועיל לי טובי אל הסס אס היה סרסעתי לפי
סהס כוכי אל המות ולזה כטאקרה סהמלט בהתחכני אל הסס יגיעני המות ויביאני אל סתיעבוני סלמנותי לה
להיני מית הנה הסס ית' איכנו חיס כמוני עד טאוכל לענו' אותנו ולבוא יחדיו במספט ולא יש בינינו גס כן
מוכיח יסת ידו בין סכינו ויספוט מה ינדק הנה יסיר מעלי סבטו בדרך סלא תבעתני אימתו או' אדברה על מ
מה טהביא עלי מהרע על לא חמס בכפי ולא איראנו כי לא כן הנני עמדי כמו סאתס חוסבי' סרסעתי וזה
ס' חני יודע בצנמי סלא חטאתי הנה מרוב מכאובי ככרתה כפסי בחיי אעזוב עלי דבר סברי ואסיה במרידות
כפטי עס הסס ית' אס העניין כדבריכס סיהיו לי הרעות המגיען ממנו על הכוונה הראסונה אומ' אל אלוה
אל תעניטני הודיעני על מה תעעס ותריב עמי כי אין בי חטא תוכל לתלו' בו כעסך עמי הטו' לך כי תעטו' האר

ו אל זה ההקם רמו באמרו העיני במר לך אט כראנ'
חכום תראה והמופת הטני סדרו כן הסס ית'
אינו זמני ומתקוב להיתו בלתי היולאני וכל סיסיג
הדברים הפרטיים הזמניים מנד מהס פרטיים וזכ
וזמניס הוא זמני ומתניעע לפי סיחויוב העיתו היול
היולאני אחר טהוא יקבל הדברים אשר יסיגה קבול
היולאני ויוליד בתמונה הסנית סהסס ית' לא יסיגה
הדברים הפרטיים ואל זה ההקם רמו באמרו הכימי
אכום ימין ואס סכוניך כימי גבר ואולס איוב יודה
סהסס ית' מסגיח במיכוס להיתס בלתי זמניים ולזה

בטרום אלך ולא אשוב אל ארץ חטך ועלמות :
ארץ עיפתה כמו אפל עלמות ולא סדרים ותפע
כמו אפל : וען צופר הנעמתי ויאמר
דבר דברים לא יענה ואס איש שפתים יצדק :
בדיך כמים יחרישו ותלעג ואין מברלים ותאמר
וד לרחמי ובר הייתי בעיניך : ואולם מי יתן
אלונה דבר ויפתח שפתי עבך

ימצא באלו הנמצאות הספלות הסדר והיוסר במה טלהס מנד הטבע המיני ומצא בהס הערבוב והעדר הסד
הסדר במה סהס בו פרטיים ולזה אמ' במציאת הפרטי באלו העניינים הספליס אשר בעולס ההניס וההססד ס
טאמרו הוא אוכל לפי סלא ימצא בזיזס הנמצאים בו סרור ויוסר וען צופר הנעמתי ויאמ' ביחור מלות
המענה הרוב דברים בדיך כזכך לקחי כימוסי והנהגתי אשר אני מתנהג בה ובר כקי לתוסיס
לפי הסדור והכימוס אשר יסדר ממנו העונסס במרו מרי כי יסס לך אלוה מעוכך דל כי הסס ית' העלס
ממך וסכח אונך דברים רבים עוית בהס ואין אנה מסער סיהיס לך בהס' עון ואולס אמ' זה לפי סהוא סיה
רונה כי האדס יחטא כסלא יעסס טוב תמיד להסדל ולהסכל ולדעת הסס ית' כפי סיכולת ולזה סהסוב סוית
סויתך דריק והנך חוטא חס האופן מהעון באלו העליוס הסס ית' מן האדס דל סלא גראו באופן יוכל להס
להסיג זה חס כי האדס לקצרו מהסיג ענמו באופן סלס לא ידע מה סאססר לנ לעסות מן הטוב ססר הוא חו
חוטא לפי דעת צופר אס יקבר מזה או סיהס הדנון כי יסס ילוה סיהס פרו מעוכך מעונסך על דרך גדול עו
עוכי מנסוא וטעס כי הסס ילוה בעבורך וינח עד עת קן מעונסך ואינו רונה להסרע ממך יחד כן ימית'
מדה מדתה דל מדת מה סנין הגובה והעומק הו יסיה סב אל חכמת הסס סוכר באמרו ויגד לך תעלמוות חכ
חכמה יחלוף יכרת ויסגיר ויסס במסגר ובבית כלל ויקהל ויאסוף סיאסוף אכסיס במקוס אחד או במדינה א
אחת בזולת סיסויס במסר יורא חן ולא יתבונן דל וירא חן ואסר לא יתבונן בדרכי הסס להסניל
ולדעת אונתו או הוא גס כן עון או ירנח בזה כי הסס ידע אכסיס סוא ומרמה ואסר ראה חן דל אשר טעה בע
בעיוניו וידע גס כן סיים אשר לא יתבונן להסכיל בדרכיו והכ' זכר בזה האופ' סני מיני הסכלות הסכנל'
אסר הוא קניין והוא אשר יטעה עיונו והסכלות אשר הוא העדר והוא אשר לא יסדל להתבונן הנמצאות ויס
ויהיה וירא חן מעכיון ההסגחה הסכלית כטעס ולבי ראה הרבה חכמה ודעת נבוב חלול ילבב יסכילועיר פ
פרא ועיר ופרא דל סהוא כמסל כבהמות בצצת הנלדו תסא פניך ממוס החלויס והמכות אשר חולית בהס מו
מוצק חזק עמל תסכח עמל סרנות אשר באו עליך תסכח תעופה תאיר ותזהיר מכהס כמו מהס מפס דחנה
ביחור דברי המענה ענה צופר הנעמתי ואמ' התחסנ' סלרבוני דצרוך יצבר ממני מענה חו תחסו'
סצדק כזכך יחריסו רבי דבריך באמת אנה הרבית לכזב עד סכזכך יחריסו האכסיס ולא ימצחו מענה ו
ודבר הלעגת לעגס רביס כנגד הסס ואין מכליס אונך מריעי על זה ואמרת סההנהגה סהתנהג' בה סיה
וכס וסאנה בר ונקי בעיני ססס אס סיה סיסגיח באלו העניינסיס ואולס מי יתן אלוה דבר ויכתח סכתי עמך
ויגד לך תעלמוות חכמה וסדוריה אשר יתחויב ממנה הבאת העונס על מרי ומרי כסיעור הסר ימצח עכיו כ
כי לפי הסדר והכימוס סהוא סיה ראוי סיגייעך הסס מהרע כפליס על מה סהביא עליך ודע כי הסס ית'
ולוה בעבורך ויכח מעונסך עד עת קן כי אינו רונה להסרע ממך יחד כן ימיתך ולזה רונה להביא עליך ר
דעה אחר רעה כסיעור סתוכל לסקל והוא מה סכתרעמת בו במרחיק או סיהס הדנון בזה הנך מפרעס על ר
רבי סמכתבות הסר באו עליך אבל יוצר מהס הכפל ראוי סיגייע עליך על מה סמרית לפי הכימוס החל

חיים וחסד עשית עירי ופקדתיך שמרה רוחי וא
 ואלה צפנת כל בברך ידעתי כי זאת עמך : אם ח
 חטאתי ושמרתני ומעוני לא תגנני : אם רשעתי
 אל לי לי ועדקתי לא אשא ראשי שבע כל יון ורא
 וראה עניי : ויגאה בשחר תצודני ותשב תתפלא
 בי : תחדש עדיך גגרי ותרב כעסך עמדי חליפות
 ועבא עמדי : ולמה מרחם הוצאתני אגוע ועין ל
 לא תראני : באשר לא הייתי אהיה מבטן לקבר
 איהל : הלא מעט ימי וחדל ושית ממני ואבליגח
 מעט

הלא מעט ימי וחדל ממני אם תרצה סארה ציוב
 בטרם תמות ותסיר ממני חלו המכאובים והנגעים
 אשר חליצי בהם ואתחזק מעט בטרם אלך במקום
 סלח חסוב דל אל המות והשעדר והוא אשר ארץ חן
 חוסך וכלמות הכה זה המכילות הסכל ימנח עיפתו
 ואורו חסוך כאופל וזה סבו ימנח כל המות והשעדר
 וכל ימנח בו סרור והגבלה במה טימנח בו מחיים
 אבל האור שהוא הוא חסוך כמו אופל וזה מחוייב בו
 מנד פחיתותו והסרובו

זה באור דברי המשנה

והכלל העולה מהדברים הוא שאיוב לא היה מריב ע
 עם הסם בייחס אליו עול במה סיבא מהרענו לאיסי
 האדם אבל היה מרחיק זה בייחס אליו הרעות אל הס
 החגלה המסודרת מהכוכבים וחולס מה שהתרעס

אל הסם הוא למה לא סדר בכמו חלני האכסוס הקסי יוס סלח יתהו כי זה היה יוצר טוב להם בייחס לזה התה
 התרעס לסגנה אל הסם ית' חן ללחות וקנור וחולס מה סכמסך בדבריו מהתרעס אל ה' ית' על הרענו הבמו'
 עליו הוא לפי טהם ית' סדר זה הסדר אשר מהגרמים הסממיים הסר צי מהשדר הנדק והיוטר מה סכבר זכרו
 חיוב דל סתם ורסע הוא מלה חן הוא לפי דעת רעיו סיראו סהסס ית' הוא מסגח באיסי האדם וסס בהס ס
 הרענו והטובות במספט ועיד כי מה סהיה טוען חיוב מעניכיו סלח חטא היה נעלס מרעיו : ולזה היה חן
 חיפסר סיאמרו לו סאינס מאמיכס כזה ולזה היה חוסק סיהיה מתיוכח עם ה' ית' חס היה חיפסר סאס היה ס
 סירע מעסה האדם היה ידוע לו כדק חיוב וקס לבבו נחס היה עם זה מגיע לו כמו חלני הרעות סממיות היה
 עול ולזה היה סיפט חיוב סה ית' בלתי יודע חלני הרברים הפרטויס וסכבר עזבס והחיוס תחת ממסלת גרמיס
 הסממיס לסמרס כפי מה סאיפסר והנה באר חיוב סמה סאמ' בלדד סהרעות סל נקייס הס טובות נחס לא
 בסער כן הוא כנוב מנד החוט כי חין הבדל בין הרעות סלכדיקיס והרעות ה' סר לרסעיס אבל הס חחדות' ב
 במין וזה היה חיפסר חס היה הענין כמו סיאמ' בלדד וזה סהדברים אשר תכליתיהס הפכו ראה סיהיו
 מתחלפוס במין החלדי חלח חס היה זה במקרה כמו סכמנח בדבר אחד בעינו סיהיה סבה לדבר והככו חלח
 סזה סבה לאחד מן סהפכויס בענס ולתאר במקרה ובוה האופן ימנח לחוס החמוס והקרר וימנח לקרר הק
 הקרר והחמוס כמו סכבר ברעיו מהחיותות ועוד כי כבר נתבאר לחיוב מרעותיו סהס ממותות ומוליכו חל
 מות כמו הענין ברעות אשר לרסעיס עם התבאר לו מענמו סהוא היה תס ויסר ועוד סאס היה הענין
 כן היה הרע סיגיע חל הנדיקיס יותר קסה וחלע' סנדה סיהיה תכליתו לטוב לפי סהרע המגיע לרסעיס ומ
 ימיתס סתחוס ולא ירגיסו ברע כי חס זמן מועט וחנ' ס הנקוי יתמיד להס הרע זמן ארוך והוסיק להפלי'
 חיוב על מה סהתחכס ה' בבריות האדם בתכלית מה סאיפסר מן סלמות וטוב סהסגחה חוקי רחוי סיסדר
 כוזת הבריות הכבדות באכסוס הקסי יוס אשר סודר להס ממערכת הכוכבים בגחס מרחס מקריס קסוס ו
 ומסדי חותס ומה תועיל להס זאת הבריות הנפלה חס רחוי בחק הפועל סלס סיעסה פועל הטלה דל
 סיעמיק ויפליח כוזת הבריות והוא בענמו יסדר תקף מה סיפסידה חלח יוצר טוב לכמו חלני האכסוס סלח י
 י היו כבדמיס והנה הביא חיוב כזה המחמד סכי מופתיס חוקיס יבטל בהס סיהיה סהס ית' יודע חלני העני
 העניכיס הפרטויס המופת הרסוסן סרורו כן סהס יתברך חין לו כח מן הכחות אשר יוסג בהס הד
 ה' בייס הפרטויס כי חין לו כח היולאני כמו סהתבאר במופת בטבעיות ואלדיות וכל מי סאין לו כח מהכחו'
 חסר יוס... בהס העניכיס הפרטויס לא יסיגס ויחוייב מזה סהסס יתברך חינו יודע חלני העניכיס הפרטויס

כי הוא ידע מהי שוא וירא און ולא יתבונן ואיש
 גבוב ילכב ועיר פרא אדם יילד אם אתה הכינ
 הבינות לבד ופרשת אליו בפיד אם און בידך
 הרחיקהו ואל תשכן בארלך עולה:

מסגר ומבצר ולא יכלם וקנתם לא יענה כסיסום
 כסיסומם במסגר אבל יקהלם ויאספם אל מקום
 אחד או אל מדינה אחת מי הוא סיכל להטיב על ק
 עכיונו ולומ' לו שהוא עשה עוול כמחכביר העונם
 על קנתם יותר מקנת עם היות לפי הכרחה מריוס
 טווח און יחשוב כאשר יגיעהו יותר מעט מהעונם ס

שהוא יותר רב המרי און יחשוב כאשר יגיעהו יותר מהעונם שהוא נקי ויוסר כי אלו הם נדדי המבוכה והבל
 והבלבל הכה אי אפשר לו ליוחס מפני זה עוול לפס ית' כי הוא ידע אכמי הטוא והמרמה ועניסם על פעולו
 פעולותיה הרעות וידע אשר ראה לבו און בעיונות דל' אס טעה בעיונות ועניסהו על הסתדלותו מחקור ב
 בעניינים באופן הראוי עד סקרהו הסבוט וידע גם כן אשר יתבונן בדרכי הטס כדי סיטכיל וידע ארצו ויעני
 ויעניסהו על סכלותו וזה שהאס נברא נבוב וחלול ומוכן להטכיל כדי טילבב ויטכיל דרכי הטס כי הוא נמס
 כמטל כבהמית בעת הודלו ונתן לו הטס ית' שלמותו בכוח והמחיל לו הכלים אשר בהם קפסר סיניחהו אל
 הכו ב! ולזה יענט אס לא יטדל בו כפי מה סראוי ולזה יעלם ממנו הרבה מאלג העניינים וכחשוב במי שהו
 רטע שהוא כדיוק כי מי טלא ראינו אותנו עוטה רטע נחמם נחפצהו נקי וכדיוק והוא אינו כדיוק וכקי בחק הטס
 אס עוטה הטוב האפסרי לו לפי כוונתו ולזה יתכן טכחטב באכסי' טיהיה מריס טוה עם היותו בלתי טוה וכח
 וכחשוב מכני זה במה טהוא יטר טהוא עוול מזורף לזה העלם ממני העונם הראוי במרי מרי ופעמים יהיה
 מה סכחשוב בו טיהיה עכסו יותר מעט רב וכחטב מפני זה טיהיה העדר הסדור כמחל באלג העניינים הכה
 אס איה הכינות לבך אל הטס ית' ופרשת אליו כפיך דל' סתתקרב אליו כפי היכולת כסתטכיל דרכיו און ירכ'
 בזה אס איה הכינות לבך לטוב אל הטס כחי היכולת ותתפלל אליו כפי היכולת סירחמך והיית מרחיק מידך
 און אס הוא כיריך וזה אס בדעות אס במעשים ואולם הרחקת האון בדיעות הוא לעצוב הדיעות הנפסדות ה
 שהס והרחקת האון במעשים יהיה כסתטיביהו לראוי לו עד סלא תטכון באהלך עולה הכה און פסלק עצמך
 מאלו המבאובות והנגזים אשר חולית בהם והיית חזק ולא תירא הכה מה טעמלת בו מהמון והגניס טחבד ת
 הסכח עד סכמו המיס טיעברו במהירות ויסורו כן יהיה זכרך אלג הדברים אשר יגיעוך בזכרך חותס ויגוף
 לך זמן טוב יותר כהיר ומזהיר מזהרי ותוסף אורך תמיד ככוקר תהיה סאורו הולך וחזק כל מה טהיה כמחל
 ובטחת כי יט תקוה דל' סלא תפחד סתחבד סתקייס ההס כמו טהייה עוטה מקדס אבל תהיה לך תקוה ובטחון
 סירחמך ויהי סחד מסולק ממך עד סאס תחפור בסדה בזולת גדר וכסני לבטח תטכב סס ורבת וחיך מחרי
 ויגע מעונס הנלקתך עד סרביס וככבדים יחלו ככיד ואולם הרטעיס ואס להס הנלקות הכה הס ביגון ופחד
 כל ימיהס עד טעיניהס תכלינה מרוב היגון ומרוב ספחד אשר להס לא ימחאו מכוס כי לא ימחאו מקוס יהט
 יבטחו ב! ולא תהיה תקנותס סיבאוס טוב אבל הס מקווס סיבאוס רע ויראו ממנו עד סתפח כפטס מהדחנה
 והבדל העולה מהדברים הוא סנופר יסכיס לבלדר כמה סיחמ' סהטובות והרעות הנופלות באיסי הא

האדם סס כולס מיגבלות ומסודרות מהסס ית' לפי מעטה אים ואיס ואולם יתיחד בהתרת הסכק מסר
 יקריה בזאת ההנחה מצד רוע הסדור הנמחל בזוס בטובות איסי האדס ורעתס וזה סבלרד התיר זה הסכק כט
 כסאמ' סמה סכחטבהו רע במה סיבוא מהטוב לרטעיס הוא רע ואס לא כפאר ואולם כופר התיר זה הסכק כ
 כסאמ' סרוע זה הסדור אשר כראו באלו הטובות והרעות הוא לקטורינו מהסיג האמת בזה וזה סנופר ירהס
 טבאלך הכנות פרטיות יוחס בהס אים אים ולפי סיעור מדרגת ההכנה אשר לאדס יחוייב טההינה פעולתיו
 אשר יהיה בהס כדיוק וכטיקצר מזה הכה הוא רטע לפי סהוא קצר מעטיית הטוב האפסרי לו נלעפ' סלא ברא
 בראו טעטה פועל מגונה אבל היה פעולותיו כולס טובות ולזה כחטב בו טיהיה כדיוק וכתמה חיך חלג עליו
 הרעות

ויגד לך תעלומות חכמה כי כפלים לתושיה וד
ודע כי ישה לך אלוה מעוניך : החקר אלוה תט
תמצא אם עד תכלית שריו תמצא גבהי שמים
מה תפעל עמקה משאול מה תדע : ארבה כואר
מארץ מדה ורחבה מני ים : אם יחלף ויסגיר ויה
ויקהיל ובי ישיבנו

כי אינו רוצה להפרע ממך יחד פן ימיתך ולזה רוצ
רוצה להביא עליך רעה בספור שתוכל לסבול והוא
מה סכרעמת בו במראיך או יהיה הרצון בזה הכך
מתרעם על רבוי המכאובות אשר באו עליך אבל יו
יותר מהם הכפל ראוי סיגע עליך על מה שמרית
לפי הנימוס האלוהי אשר יסודר ממנו העונם למרי
מרי ולזה לא תבטח שתשיר מכת הטס ממך עדיין
והכך לסכלותך ביה הנימוס האלוהי חושב סיגסם

לך הטס ית' עול במה סחפליא והיב' מכותך ואין העניין כן ודע גב' כן כי אתה עוית הרבה ואם אינך מסערי
בזה כי יתכן שיהיו לך עונות ידע הטס ית' בזה שזה עונות וענין היותם עונות כעלם ממך ונסתר ולזה תח
תחשוב במה טיבא עליך מהעונם טבא על לא חמם בכפיך ואין העניין כן וזה כי נוסר היה רואה מהטס יע
יענום האדם אם יקצר מעשיית הטוב אשר אפסר לו לעשותו כחילו תאמ' אם יקצר מהתבונן בפועלות. הטס
ובדרכיו כפי היכולת וזה המיעור איננו ידוע לאדם לפי שלא ידע טבעו בסלמות ולזה לא יסער מה שאפסר
לו לעטו נן מהטוב ואולם הטס ית' אשר בראו ידע זה ובהיות העניין כן הנה יסיג' הסכלות בזה הדרוש מסנ
זרדים והזר האחד שאינך יודע טעוריו המרי ונעלמים ממנו ופעמים יהיה המרי אשר הוא יותר חלוט

אכלינו יותר רחוק אבל הם ית' וכתמה מפני זה חוק הגיע לאדם אשר עטה המרי היותר חלוט יותר מהעונם
והטני סבכאן אכמים רבים תחשוב בהם שזה נקיים והם רשעים על אשר קצרו מעשיית הטוב האפסרי ל
להז ואפסר סכאמ' סהרצון באמרו ויגד לך תעלומות חכמה שאי אפסר לאדם שידע מי הוא צדיק או רשע וז
זה כי לפי הכנת האדם לקבול הסלמות ינטרך סתיוונה פעולתיו אשר יהיה בהם צדיק ולזה מי סהיה מוכן
לקביל הסלמות חלק גדול ולא דרך בקבול הסלמות הוא ודרך אל קביל סלמות למטה מהסלמות אשר היה מ
מוכן לקבל אותן הנה יהיה האדם רשע אבל הטס והאדם סקבל מהסלמות חלק מועט ולא היה מוכן אל
סיקבל ממנו יותר הוא צדיק בעיני הטס וזה האופן מהכונה הסר ייוחד בזה אחד לאכמים כעלם ממנו ולו
ולזה כחשב ברשע סיהיה צדיק וצדיק סיהיה רשע כי אכחנו לא כדע מה סהיה מוכן אליו אחד מהם מקבול ה
הסלמות ולזה אמ' נוסר סבט היה אפסר סיגיד הטס ית' לאינוב תעלומות חכמת ההכנה הזאת אשר נברא בזה
היה יודע כי כפליים מהסלמות אשר קבל היה ראוי שיקבל לפי ההכנה הזאת ולזה ייסב חיוב סהיה צדיק והוא
רשע באמת ויסורם אמרו ודע כי ישה לך אלוה מעונך לפי הפרום הראשון וזה הפרום הוא טיאות אכלנו בז
בזה הפסוק ואיך תחשב בזה הסודי המגיע מהטס ית' לאיסי האדם מהטבו והרעות. סיהיה בלתי יוסר האס לך
חכמה כחכמת הטס עד סצדע מדרגת אחד מהאכמים סצוכל לדעת מה ראוי סיגיע להם מהטס ית' מהטובות
והרעות על מעשיהם עד סכאמר לא ימצא העניין כפי מה סצחשוב צגור סזה עול הנה באמת אי אפסר לא
לאדם שידע זה כי לא ימצא האדם חקר אלוה יסיג הטס ית' עד תכלית ההסנה ואיך אפסר סצסיג אופן חכמ
חכמת הטס והנה לא תוכל להסיג מעטיו כי לא תוכל להסיג מקום הגבוה אשר יגבילוהו הסמים ולא מקום ה
העומק אשר הוא עמוק מסאול והוא מרכז הארץ הנה מדת מה סבין הגבוה והעומק אינו קו אחד לבד אבל ל
לו רוחב יותר מרוחב היס כי הוא מכל צדדי המרכז עד הסמים ואם לא תוכל להסיג בסלמות המעלה והמטה
אשר כועל הטס ית' רל סלא צדע ארכו ורחבו והמקומות אשר פעל יכלה אליהם איך צדע חכמת הטס ואפס
נאפסר סהוא אמ' סהרצון בזה ואיך אפסר לך סצסיג אופן זאת החכמה אשר יסודר ממנה זה הסודי הנמצא
לאיסי האדם בטובות והרעות והנה הוא גבוהה ממך גובה כפלא
כמו גובה סמים והיה עמו
עמוקה יותר מסאול ומדתה ארוכה מארץ והיא רחבה יותר מהיס המקרה בארץ אם יגיע הטס ית' לאכמים ס
עונמים מצחלפים על מריס עד סצכתס יברות וקצתס יענה אותס כסיסימס

והלו פניך רבים ויעניו רשעים תכלינה ויבנוס א
אבר בגודם ותקוותם מפח נפש:

לפי שהרע הכנתו פחותה בעשיית הטובות ביחס
אל הכנת הדריק ומה שכרחה סיגיע מהטובות לקט
לקצת הרשעים הכה חס פיהם רשעים מצד קנודם
מעשיית הפעולות הטובות הכה נוסר יתיר הספק ב

בזה כשיאמר מהם דריקים לסי סלא הוכן להם טיקבלו מהסלמות פעור יותר גדול ואם היו רשעים מצד עצ
ענותם הפועלות המגובות הכה נוסר יתיר הספק בזה ויאמר מהם חונס כמלטים מהפחת חסר הוא רע ככל
כפלא ולפי שהפח הוא דבר בלתי מורגס כחשב בזמן אלו סלא יגיע סוס רע ודי להם בזה העונס אעס' טפ
טפעולותיהם מגובות מאוד לפי שמדרגת הבקתם היא פחותה ויאמ' גס כן במה סאמר זה טהס לך יענסו הס
כבר יענסו בניהם הבאי אחרים ודי להם בזה העונס לפי מחסבתו כי הטוב חסר תכלית רע הוא רע ואלס
בלדד יראה כמו סאמרנו סמה סכחסנו רע חינו רע לפי סהוא יביא אל תכלית טוב ומה סירחה מהטובות לר
לרשעים הוא רע לפי סהוא יביא אל תכלית רע וכבר המסיל בזה מעמח החסו והגומח כמו טביארנו סלא יועיל
רעננות' ולחיות' סלא ייבמו בקלות והוא מבאר סאין בבחן נד סליטי מהמחלוקת על סוקר זה המוח' חסר
התאמת מן החוס לפי סאס כזלוק בו צנוסא ונטוא יחד יסמר הספק בעיניו וזה מבאר בכנסו דל חס כחמר
סמי סכחסב חותנו דריק והוא רשע והספך ומה סכחסבנו טוב הוא רע והספך וזה כי לך יתחדס מזה מהמ' זולת
המח' חסר חייב הספק ואלס חסר זה הספק חסר יהיה כסנודה בזאת הטענה הוא סיאמ' סתנו הטובות וס
והרעות חסר כמחש מגיעות לחכמים בזולת יוסר חונס מגיעות מאת דסס ית' חבל יונחסו לסבס חקרת כחי
כחלו תאמ' ספתינו והאולת כמו סירחה חליפו והוא מבאר סהיתר זה הספק חסר יהיה כסנודה בזאת הטענה
הוא גס כן באחד מסני דרדוס חס סנחמ' סהסגח' האכוסית היא בכל אחד מן האנסיו' יך לך בכל דבריהס ח'
סנחמ' סהסגח' האיסית היא בקצת האנסים ובקצתם לך ואלס מי סירחה סאין דבר מהטובות והרעות מ'
מוגבל ומסודר מהסס ית' הכה מפני סכבר יראה בטובות והרעות ההס סידור בהכרח לפי סכבר הגיע לנו ידו
ידיעה בהס חו בחלנס חו בקסס חס צנביא' חאין בבחן דבר אחר יתכן סינחס חלינו זה הסידור זולת המערכת
חסר לכוכבים בעת הלילה חייב צבעל זה הדעת סיאמין סזאת סהגבלה היא מצד הגרמי סממניו וקלס לך
יועיל בה סנדק ולא יזיק בה הרשע כי סכל מוגבל באדס בגוחו מרקס חמו וזאת סחלוקה היא על דעת חונס
וחלס מי סירחה סקצתס מוגבל לפי דק האדס ורשעו מהסס ית' וקצתס בלתי מוגבל לכי סזאת סהסגחה ל'
לך ת' וזה לכל האנסיו' חך לקצת' הראיו' לך לפי מה סית' באר במה סאמר זה הוא חליהו וזה הוא סהמת בעצמו
כמו סית' באר במה סיבוא והכה חליפו היא מתקרב לזה הדעת סהמת' כי הוא היה מודה סככחן רעות חונס מ'
מוגבלו מהס' ית' והס הרעו' חסר תהייכ' לנו מצד האוולת והפתינו חלא סחינו ראני סכרעס עליה כי חין ראני
בהס סיקרת' רעות לפי סהאדס כברא מסולל מכל הטוב' והקנייכ' חאס לך יסתדל להגיע להס בסבו המביאות
חותס חין לך צחוכ' עליה חס לך יגיעו חלא סבזה סנד לך חותרו כל סספקו לכי סככה' לך כוכל לייחס כל ס'
הרעות חסר כראה סיכול בהס העדר הסדר אל הפתינו והאיו' ומה סכנהג מנהג' ועוד סחס הוצנו סמזה ס'
סנד יתיר הספק ברעות מה נעסס בהעדר הסדר הכמו' בטובו הכסארת' זמן חרוך וכמחא מהס הרבה לסיס'
אחר ואל חו זה דבר כייחסנו אל האוולת והפתינו כי מה סיגע מן הטוב' בזה הווכן לך יסמר כי חס זמן מוע'
מועט ולא יהיה מאדיו דל סלא יתכן מגיעו בזה האוסן טובו רבות לרשע כמו סירמו' בחוס מהס וזה גס
כן חסר סיסוסק ברעו' המגיעו הרבה לטובים דל סאי חסר סיניהכו אל האוולת והפתי' כי מה סהות בזה ס'
התואר הוא מעט כי היה מניאות' מקרי ובהזדמן ולזה היה דעת חליפו יותר חסר בחוסן מדעת בלדד וכו'
וכוסר יותר סלס בחוסן אחר חולס היותו יותר חסר לפי סהרב' מהספקו' חסר הביחנה' חל וס הדעת סס כסא'
כסארנו עמו מה סאין כן בדיעו' בלדד וכוסר ואלס היותו יותר סלס כי הוא לך היה מכחיס המורה חבל היה
מכוין בזולת הכחסת המוחס סיתיר הספק' במספ' כל חכס ועוד כי ססודס חסר ממנו המטיך דעתו הוא נמ'
בעצמו ואלס טעה במה סאמר ססורס הוא וזה כי הוא ססער סדוא בטל סינחסו כל הטוב' והרעו' חל גמ'
גיו'ל ועונס מאת הסס לכי מעסה האד' כמו סית' בח' מן החוס והיה בטל גס כן סלא יהיה בהס דבר מוגבל מהת'
האדס לפי מעס' האד' לפי מה סיגורה' החוס כמו סזכר חליפו בזה ססער במה סטע' על חונס הכה בהכרח סיהיה
קצת' מינו' אל חס' לפי דק האד' ורשע' וקצת' בלתי מינו' חלי' ואלנו לך חמ' חליפ' ית' מזה הטיעו' היה מתנייב הי'
היות מאמרנו חמת

בִּי אִזּוּ תִשָּׂא פְּנֵיךָ מִמּוֹם וְהִייתָ מִצַּק וְלֹא תִירָא : ב
 כִּי עָתָה עָמַל תִּשְׁבַּח בַּמַּיִם עֲבָרוּ תִזְכָּר : וּמִצַּהֲרָה
 וּמִצַּהֲרִים יָקוּם הַלֵּל תַּעֲפֶה בִּבְקָר תִּהְיֶה : וּבִטַח
 וּבִשְׂחֹת בִּי יֵשׁ תִּמְקֹה וְחִפְרֹת לְבִטָּח תִּשְׁכַּב : וּרְבִצ
 וּרְבִצָּה וְאִין מִחֲרִיד

וכבר יתכן שימצא איש מה יעסה מעט מהטוב והו'
 כדיוק לפי שלא הוכח לו שיקבל מהטלמות יותר מזה
 הטעור וכחשב בו שלא יהיה כדיוק מצד מעוט הטוב
 הכמות בפעולותיו ולזה כתמה על רצוי הטובות המ'
 המגיעות לו וכך ראוי שכנין הענין בפעולות המגו'
 המגוכו' רל' שמדרגת הבנתו חסרה יהיה עכשו חלוט
 על הפועל המגובה מאד לפי שהוא ימנעהו מהטלמ'
 הפחות שיהיה מוכן אליו ושמדרגת הבנתו אליו טל

פלמה יהיה עכשו רב על הפועל המגובה לפי שהוא ימנעהו מהטלמות הכבד שהוא מוכן אליו ובהיות הענין
 כן הנה יהיה קבורכו מהשיג האמת באלו הטובות והרעות איך ראוי שיהיה הענין בהם משני כדדים האחד מצ'
 מצד טאכחנו לא כדע אופן התחלפות מדרגת הככת הנוכחית אשר יתחייב ממנה טעור העונם במרי מרי ול'
 כתמה במי שמריה מרי מעט לפי מהשבנתו וכראיה לו מהעונם יותר ממי שהפליג יותר במרי לפי מחשבנתו ו
 והצד הב' שכבר יתכן שיהיה לאדם עון ופסע ולא כטעור בזה וכתמה איך יגע לו רע וזה שהוא יראה שכבר יהו
 יהיה מרי אש יבטל האדם מהסתדל במוטכלות כפי מה שאפשר ואש יעלה בידו דעת בלתי ככון בעיוניות מצ'
 מצד קבורו מחקור בדברים כפי מה שראוי לפי שהם ית' בראו בעל טכל לזא' הכונה ובכל' הנה הוא מרי אכל
 צופר אש יקצר האדם מעטויות הטוב האפשר לו לפי הבנתו והוא מבואר שמה הצד ומצאו רבי' הם רשעים ל'
 לא כטעור בזה ובהיות הענין כן הנה לא ימנע טלא ימצאו אנשים טוויש במריש לפי מחשבנתו ויתחלפו עכשו
 עונמיהם הבאים אליהם מה יתעלה חלוף כפלא עד שקצתם ימית וקצתם יענם סיוטמו במסגר וקצתם לא ת'
 ימים העונם סיוטמו במסגר אבל סיקהילו ויאספו חוצם אל עיר אחת או אל מדינה אחת והסבה בזה כי מי
 סכחטב בהם טהם טוי המרי הם מתחלפים בו מאד ואכחנו לא כטעור ואולם מה סכרחה מהטובות לקצת הטע'
 הרשעים הנה צופר יתיר הספק בזה ויאמר טאיכס כמלטים מרעות לפי טהם עש מה טלהם מההחלחה
 יפחדו פחד תמיד שתבואש סנאה ויהיו בפחד וכאב לב תמיד ודי להם בזה העונם מצד פחיתות מדרגת הככת'
 ואחר שהתייטב זה כאמר שכבר כאמרו בזה הספר כל חלקי הסותר אשר אפשר שתפול בהם המחטבה למשכני'
 בזה הדיוט וכתמיד בחלק חלק מהם אחד מאלו אנשים אשר כחלקו בזה הספר וזה טלא ימנע העני' מחלוקת
 אש שיהיה כל מה שישיג האדם מטוב ורע מוגבל ומסודר מהטט ית' לפי מעטיו אש טלא יהיה דבר ממה שישיג
 האדם מטוב ורע מוגבל ומסודר לפי מעטיו רל' טלא יועיל לו באלו הטובות והרעות הבאות עליו אש יעסה ד
 טוב ולא יזיקהו בהם אש יעסה רע אש שיהיה קצתם מוגבל ומסודר לפי מעטיו האדם וקצתם לא וזאת החלוקת'
 הכרחית ולפי טמי טירחה טכל הטוב והרעות הבאו' לאדם הם מוגבל' ומסודר מהטט ית' שיגהו ספק מצד ה
 החום לפי מה שיחטב שכבר התאמת החום סותר זה המאמר והוא שקצת הצדיקים יגיעם רע יותר ממה שיטי'
 שיגיע לקצת הרשעי' וקצ' רשעי' יגע טוב יותר מלקצת הצדיקי' הוא מבוא' סזה הספק יותר אש בסכודה בון
 הטענה אש בטחלק עליה ואולם המחלוקת עליה הוא מצ' כדדי' ל' אש מצד המחלוקת על טופא זה המאמר'
 והוא מה שיאמר אותו צופר אש מצד המחלוקת על כסואו הוא מה שיאמר אותו בלדר ואולם החלוק על כסואו
 הוא שיאמר טמי סכחטבהו כדיוק איכנו כדיוק ומי סחוטב' רשע איכנו אש היה רשע הנה מדרג' כרס' חלוט' מצד
 חולטת הבכת' וזה מי סכחטב' כדיוק איכנו כמלט מהמרי כי כבר חטא בבלתי עשותו הטו' האפשרי לו בעיוניות
 ובזה התיר הספק ברע המגיע לכדיקי' ומה סכח' סיגע יותר מהרע לקצת הצדי' ממה סיגיע לקצת הרשעי'
 הנה הוא יתיר הספק בזה כסא' טאכחנו לא כדע טעורי העונם הראוי' לפי מרי מרי כי לא כוכל להשיג טעו'
 חכמ' הטט אשר יסדר ממנה זה הסדר והנה המרי ל' אשר כחטב אותו כדיוק ומסוך לו עונם יותר עכשו ע'
 מהמר' ל' אשר כחטב אותו רשע והו' מבואר לבעל זה הדעת סיכוח האפשרי' עטויות הטוב איכנו סוה בכל האנסי'
 טאש היה האפשרי' סוה היה בהכרח מרי הרשעי' יותר עכו' לפי שכבר ככלל בו המרי אשר לכדיקי' והוא
 טלא עטו הטוב האפשרי' להם בעיוניות ויטעור הספק למה יגיע מן הרע יותר לקצת הצדיקי' ממה סיגיע לקצת
 הרשעי' עש היות' למטה מהם בהטגו' העיוניות ואול' כסיכוח האפשרי' מתחלף לפי שההכנו' אשר לאיש בעיון הם
 מתחלפו' כבר אפשר שיאמר טמרי הצדיק הוא בלתי עשותו הטוב האפשרי' לו והוא יותר חזק ממרי הרשע אש

הרבה ממנו וחדל וישלם חרלו וזמנו ויחליף יום
יוסף להזמין גזע אחר רמיט בלעז לא תחדל לא
תמכע מלחמית קביר בד ופורה בראכה בלעז ויח
ויכרית ויחלוט הטעם שלא יוסף להחליף כמו מע
סעוסה העץ אבל הוא נכרית וכלה לגמרי תסית ל
לי חוק ותזכרני דל תסית לי סדר וטבע סאסוב לח
לחינת עוד כמו העניין בעץ ואז תזכרני להטיב לי
בבאי מדת ימי חליפתי תחייתי לא תסמור לא תמתי
תמתין מעניין ואביו סמר את הדבר על חסאתי
על ענסי כדרך מחטאת סדוס חתוס בצרור פטעי
הטעם פטעי חתוס וסתיס ויזרור בצרור כדרך סל
סלא יסורי הפסע עס מה סיגינע עלי מהעונס בענו
בעצורו אבל יסאר פטעי תמיד ותטפול על עוני ו
ותחבר ותוסף עון על עוכי הר כוסל יבול דל ההר
סנפל יבלה ויפסד תסטוף ספיחיה עפר הרך הרנר
בזה כמו ססחקו המיס האבניס וכתינו אותס עד ס
סלא יהיה מציאות לאבניס ההס וכמו סרסטוף סבו
סגלת המיס ספיחיה סלעפר הרך עד סססור זמי
זמיחת ססזיפוס ההס ויאבדו כן תקות אנוס האב
האבדת או יהיה ספיחיה ספיך ממטר סוחף וסרצון

בישישם חבמה וארד ימים תבונה: עמו חכמה
וגבורה לו עצה ותבונה: הן יהרס ולא יבנה יסג
יסגר על איש ולא יפתח: הן יעצר במים ויבשו ו
וישלהם ויהפכו ארץ: עמו עז ותושיה לו שוגג ו
ומשגה: מוליך יועצים שולל ושפטים יהולל:
מוסר מלכים פתח ואסר אזור במתניהם: מול
מוליך בהגם שולל ואיתנים יסלק מסיר שפה
לנאכנים וטעם זקנים יקה: סופר בוז על גריב
גריבים ובוזות אפיקים רפה: מגלה עמקות בני
חושך ויזא לאור צלמות: משגיא לגוים ויאבד
ויאבדם שוטח לגוים וינהם: כסיר לב ראשי עם
הארץ ויתעם בתהו לא דרך: ימששו חושך ו
ולא אור ויתעם כשבור: הן כל ראתה עיני סמ
שמעה אזני ותכן לה: בדעתכם ידעתי גם אני ל
לא נפל אגבי מכם:

בזה סכמו סרסטוף כל אחד מסעיפי המיס עפר הארץ ותאבדהו כן תקות אנוס האבדת תתקפוהו תנחמהו
יכבדו ירבו כטעם עס כבד וינערו דל ימעטו תאבל תכאב ותנעטע ביאורי דברי המענה
עגה איוב ואמ' באמת כי אתה במדרגת העס וסחמון ועמכס תמות חכמה ותעדר לפי סאתס מכחיסי'
המוחס ואס לא יעסה סורס מהמוחס לא יהיה לחכמה דרך הלל ידעתס סגס לי לבב וסכל כמו
כמוכס ואיכני חסר מכס ואת מי מן האכניס לא ימצא לבב וסכל כמוכס הכני סחוק ולעג לריעי המנליח מ
מאוד עד סמרוב הכלחתי קורא לחלה ויענהו בכל מה סיקירא אליו דל סלא יבצר ממנו כל חסר סחלו סיכיו
לרוב הכלחתי ולוה יכחך וילעג על כדיוק תמיס כמוני והנה אמ' איוב כנגד כופר או כנגד כל רעיו הנה למיס
למחסבת האיס ההוא ססלינו וססאכץ יהיה האיס הככון למועדי רגל כמו לפיד האס סיסחת עכמו וזולתנו כס
כסיקריבו אליו אבל הוא גם כן בזו בעיניס וסרחקו ממנו מנד המיאוס וסבזיון וסחר ססחרעס איוב על' כו
כופר ממה סבוה אותו סב לטעון על דבריו זמה סאמ' ססרסעיס ואס' נראה אותס מכליחיס הנה איכס כמל
כמלטוס מהרעוץ לפי סכבר יבאל' סחר תמיד ולא ימצאו מנוח וססחרו בו ואת איוב טועץ על דבריו ססחוס יס
יס' זה וזה סכבר ימצאו סודדיס סייעמדו בסלוח באוהליס ואין בהס פוס בניין חוק וזה יורה על היוקס בני
בנחוס סלא י יקוס מזיוק וימצאו גם כן למרגיון אל העובדיס הכלמיס חסר עסנו ידיהס סהוא הקסה סבענונ'
מקומות חוקיס מאוד יבטחו בהס ויהיו כקויס מפחד ולזה הוא מנאר סדברי כופר הס בלתי כדיוקיס ואס חס
חטבת אתה כופר להפליג בספור חכמות הטס ית' הנה לא יבטרך לקחת עדות על הכלבת חכמתו מהמעלה וס
והמטה כמו סעסית אתה אבל אספר לך מחמתו מעניכני מצואריס יותד מעידויס על חכמתו ממה סספר ב
וזה סאס תסאל הבהמות ועוף ססמיס ודגי היס והבעלי חיס סהניס בבטן הארץ הס ינרוך חכמת הס ית' ב
זמה סבה ביוקית מהסלמו והזכמ' אסר ילאו ססכלי האכני' מדעת אופץ חכמ' הויה בסלמו' מי לח ידע ת
בכל חלה כי יד' סעסיה ואת אסר בידו כפס כל חי ורוח כל צמר איס והנה הכדיל האד' מבין סאר בעלי חייס
להיו' בריאת יות' סלימה כסלא וירצ' בזה סלא יסכל אחד מהמו' האכני' כי יד' סעסית חלנו הכברתו מנד ססלמות
הזמנ' בצריאת ויהיו סיוית' תצמד' אס היה מיוחס סתהנות' אל הקרי והסודמ' כמו סססבו קנת הקודמי' וכל כס
טכץ סכסס והסכל ססחלץ היא בהכרח מבור' היא סכל כמו סספת' בס' בעלי חיו' וסולס סנרור' המוגיוית
היה חפס' לאד' סיטע' בהס וחסנו' ססחללת' הקרי וסודמ' לפי סכבר יחסנו' סביסודו' דיו' סיתרכבו ויתחדסו' מהס
מגו' ואס הוא מבור' למעיו' בחכמ' הטבעי' והאלוהי' סזה גה כן בלתי חפס' סיטלס בזה ססדנו' היסר' לא

וען איז וואָר אַמאָס בִּי אַתֶּם
עם ועמכם תמות וזבחה: גם לי לבב במוכם ל
לא נפל אנבי מכם ואת מי אין בבו אלה: שחק
לרעהו אהיה קורא לאלוה ויענהו שחוק צדיק
תמים לפיר בון לעשתות שאנן גבון למועדיו רג
רגל: ישליו אהלים לטודים ובטחות למרגיו
אל לאשר הביא אלוה בידו: ואולם שאל נא ב
בהמות ותורן ועוף השמים ויגד לך: או שיה ל
לארץ ותורן ויפירו לך דגי הים מי לא ידע בכ
בכל אלה ביד ידוד עשתה זאת: אשר בידו נ
נפש כל חי ורוח כל בשר איש: חלא און כלים
תבחן יחד אבל ישעם לו

ואמנש טעה כסלא הצדל באופן שלס' מה סיוחס
אל הטס ית' מאל' הטובות והרעות ממה סלא יוחס ח
אליו ולזה לא עמד טעמו בו כסטען עליו איוב במ'
סטען לספור דעתו כמו סיתבאר במה סאחר זה וע
ועוד כי דעת אליפז היה דורך אל האמת ואס אינו
בעצמו אמת כי הוא כבר סס הסתדלתו להתיר סס
הספקות בזולת הכהטת המוחס ומי סמנהגו זה סה
המנהג סנה כסטעיר בספקות סנופלות בדעתו מנ
מנר המוחס יחקור בנר אחד סיכית דעתו יתירו בו
הספקות בזולת הכהטת המוחס ואלולס בלדר וספר
אמרן מאל' בלתי מבואר ולא סכיתו למוחס יוסס ח
אבל סתירו סספק כסאמרן סאלו סדבריו סעלמיס
ממנו ואס סעכוין כן איך ידעו סאלו סדבריו סס
ביוסר וסדר מי סגיד להס זה וסנה אין להס מאזני
סבזינה ולא דיו להס בסודס אסר סעלו בו סימנע'
מססיג האמת בזה סדרוס אבל מי טמנהגו זה סמנ

המנהג' לא יתכן סיטיג האמת בסוס דבר כי אס נמיס סהתלה לידיעה מה סכרסס אונתו מהדבריו סמוחסיס
לא יהיה לידיעה דרך וען איוב ויאמר ביאור מלכות סמענה אבגס כי אקס עס סחוק לעב
לפיר סנא מעכוין לפידיוס ויהיה אמרו לפיר בון לפיר ובו לעסנו למחסבת מעכוין עטתנותיו זאפסר סתהי'
למד לפיר מסמסס ויהיה עכוינו מי סהנא ככון לפיר ואיר סנא כבזה למחסבית ססאכנ וכן מי סהנא ככון למו
למוצדי רג! וכפל סעכוין במלות סוכות לסודיוס לצוסיס חמס וסודיוס סאכס' ובוטונות חסר מלת' מוסכנו'
דערנון בזה סכדי ימכחו מוסכנות למרגיו אל' סיבטחו בזיותס בהס ולא יפחדו מסוס דבר לחטר הביא אלוד
בידו דל עובדי סנלמיס סיכיתו סלמיס בידס ויסצחו להס אן ירעה בזה סבירו הביא סהמניא ח'יה דל סידיו
עסו ספסל ואחר יסגור לו יסצחה ולא יפסח עכוין כי ספסל סהנא מעסס ידיו כדרך סאמרן למעסס ידיו יס
יסצחו לחס' עסו סנבנותיו בהמות וצורך תלמדך כל אחד מהס סיחי דברי יסגור על אס ולא יפסח דל ס
סכדי יסיס אים במסגר ולא ינח ממסרנו לעולס סוג ומסגה סני סריס צעכוין אחד מולך יעננס סולל
דל סהנא מולך סולל כל אחד מהיענניס כחסר ירעה ואפס' סיס סוצי סענה לא יעיל להס טוב ענתס ינול
יסולל מעכוין סוללוצ' וסכלוצ' מוסר מלכיס חוסר סמלכיס' פסח סתיר כהניס סריס וכמוסו וצגי דוד כהניס
הי וחיכניס חוקיס יס' א' ינות לבחמניס סס סאכמיס סהסריוס לדבר צחות אן ירעה בזה סאכמיס סכאמניס
לטוב טעמס וחכמתס' וקניס חכמי' מווח אסיקי' רסס וזוק חוקי' סחליט אן ירעה בזה ואזיר סחוקי' סתיר וסנא
מעכוין ולמוח' תמוד יסגריה מסגנא לגוי' מדבס' ס'סח מסר' לא כופל סנבי' מכס לא חסר סנבי' מכס חליל
מלה כגורית מן אל ועכויו' סבל' סלאל' אס בעבור אל ולו' סדבריו רמיה ואס בעבריו סדבריו רמיה סאלנו סתנסס
סעכתחתו ורומתנו לגבי חומר גביכס לגבי חומר כמסלו גפונותכס' ויעבור עלי מה דל ויעבור עלי מהרעות
מה סיהיה אס מעט ואס סרבה ואחתי וסגדתי' אחרים ואגע סעפס אס אחרים אגע לחנוק סכאב ואמכח מר
מירגע בסגרי עכוינו מכאובי כפך מכתך' סערוך' סעבור' כי סכתוב עלי מרורת' דל סתה גזר עלי גריות' מ
דעית וקסית בסד' סנא כלי מכלי סמסר סחוסרין בו רגלי סנאסר בדרך סלא יוכל ללכת סנה ואנה ספיט
ב'עו' סתתרה' סוב אל ססר' וסרנון בו רגליו סנא כאלו כחקק עס סריס רגליו ער סיהיה סחקק בו כסעור רג
רגליו צממוס כדרך סיממנו בו בדוחק ולפי זה סדרוס יהיה סר נקבה ואין זה זר בלסון כי כמה סמות יביו
יבואו בלסון זכר ויסמנו' בהס לסון נקבה ולפי זה ספרוט יתכן סיסוב גס כן אמרו ססמור כל סרחותי' ח
אל ססר לפי סהנא כחסר בה ולא יוכל לנחט ממנה וללכת באסר ירעה' כרקב כעכוין סנקרב סיכלה' בק'ו'
כנין כפרח חמל ויכית כי ספרח ככרת בקלות זמן קיומו מעט' אס סרונניס ימיו דל אס ימיו קצוביס ומג
מוגבליס כמו סמבואר בעכוינו סכיתו ויטליס זמנו סעה מעליו סרפה ממנו

יָרִיב עִמָּדִי בִּי עֵתָה אַחֲרֵי־שׁוּבִי וְאֶגִּיעַ אֶדְךָ שְׁתֵּי־אֵל
 תַּעַשׂ עִמָּדִי אִם בּוֹפְנִיךָ לֹא אֶסְתֵּר׃ כַּפְּדֵךְ כַּמְלִי הֲדָר
 הֲרָחֵק וְאִמְתֵּד אֶל תִּבְעֵתַנִּי׃ וְקִרָא וְאֶנְכִּי אֶעֱנֶה א
 אִם אֲדַבֵּר וְהִשִּׁיבֵנִי׃ כִּמְהָ לִּי עֲוֹנוֹת וְחַטָּאוֹת בִּשְׁעֵי
 בִּשְׁעֵי וְחַטָּאתַי הוֹרִיעֵנִי׃ לִמְהָ בְּנִידֵךְ תִּסְתִּיר וְתִהְיֶה
 וְתִחַשְׁבֵּנִי לְאֹיֵב לְךָ׃ הֲעֵלָה גִדְף תַּעֲרִץ וְאֵת קֶשֶׁת
 יָבֵשׁ תִּרְדֵּף׃ כִּי תִכְתֹּב עָלַי כִּירוֹרוֹת וְתוֹרִישֵׁנִי

ויאבדש פעם אחת וכעס פוטח לגיט ומפורס דל
 טהוא מגלה אותם מעל אדמותם ופעם ינחם אל א
 אדמתם ממיר סכל האנסי המכהיגס את העם עס
 טוב הנהגתם עד סלפעמים יתעם וילכו בתוהו ולא
 בדרך ככון ימסמו חוסך ולא אור בכל מה סיכונו
 אליו ויתעה אותם כתעות הסכור

הנה כל אלן הענייני
 ויהם איוב אל הטם ית בהסתלמלות הסבות דל טהם
 מסודרים לפי דעתו מהגרמיוס הסממיוס ויוסמו אל
 הטם ית מפני היותו הסבה הראסונ לכל מה סימנ

וינקת אלן הדברים סוכר איוב יהיה קצת ראיה על סאלן הענייניס הס מוגבלים ומסודרים מנד המערכת ט
 טאס לא היה העניין כן הוא מן הסלח למה תמכע בעת מה מהחכס חכמתו ומהמנהיג הטוב טוב הנהגתו ומ
 ומהגבורה הסידור הראוי לו בגבורתו וכך העניין בטאר מה סספר בניהג בזה המנהג אמ איוב לבלדד וכופר
 הן כל אלה הענייניס ראתה עיני וסמעה אזני לא אביא עדות מזולתי כמו סעסה בלדד באמרו סאל כל לדור
 ראסון וכוכן לחקר אבותס הנה כדעתכס מפעולות הטס ונפללותיו ידעתי גס אני איכני ססר בזאת הידיעה
 מכס ואלס אני ארצה לדבר עס סדי ולהתווכח עמו אס הוכל באוסף אסר זכרתי דל למה לא סבב באנסיס
 הקסי יוס לפי המערכת סלח יתסו או סימתו מרחס ויהיה יתרי טוב להס מהתהותס לכקמה מהס כי המות יו
 יתרי טוב מהחיוס לכמו אלן האנסיס או למה סס בטובות איסי האדס ויעתס זה הסדור אסר ימטוך בנ מהע
 מהענוול עד סאין הבדל בן בין דרוק לרסע וזה כי הוא לא יבא עמי בהתווכחי עמו כי אס בטענות חמתיות א
 אס היה אסרי זה ואלס עמכס לא ארצה להתווכח כי אתס טופלי סקר בטענותיכס ובתנחמותיכס אתס רן
 רופאי הבל מי יתן החרס תחריסון בזה הויכוח ויהיה לכס לחכמה דל סכבר תסמרו בטתיקתכס מסינחס אלני
 אליכס מנד דברכס הכוזבים והסריוס סמענו כל התוכחותי עמכס וריבות ספתי אסר ראוי סתדברו בעבור
 הטס מה סאתס מסעריס טהוא עולה ורמיה להיות לו התנכלות טהוא אינו עוסה ענוול אסר ראוי סתסאו סכ
 סניו ותססאו דברים אסר לא כן להריק ממנו סיעסס ענוול אסר ראוי במה סאתס מסעריס טהוא כוזב אסר
 אתס מתווכחיס בעצור אאל וטועניס טענות כחנות למען ינדק הטוב כי יקור הטס ית אתכס אס אתס מה
 מהתלויס בו כהתל באנוס דל סבאדס היה אסר סיכסס האדס ססע ארצו בדברי סקר לכבות קלונו ואלס
 בסס ית איכנו ראוי אכל הוא עון חוק כי זה סיביא להאמין לטוען בעצור הטס טהוא עוסה ענוול לפי טהוא
 מסערי במוס טענותיו אסר יקיס בהס סהס לא יעות מספס הלח הטס יוכיח אתכס אס בדבר סל סתרי תססו
 סניו ואלס אמ זה לפי טהס סתדלו לסאת סני הטס ית בדבר סלסתר עד סבלדד אמ סמה סנחסס סיהיו ר
 רעות סס טובות אלא סזה יסרי ממנו ולא כדע אוסן חכמת הטס בזה מפני מה סס טובות וכופר אמ סכבר
 יסרי ממנו אוסן חכמת הטס אסר יתחיב ממנו סיעור העונס במרו מרי בו הוא לבדו יסערי וידע מדדגת מה
 אסרי יעסה איוס ואיוס כי בזה הבדל לפי מדדגת סככת האכסיס וזאת המדדגה ידועה לו לבדו והמסל סאין מרי
 מי טהבכתו פחותה בעיון אס בטל זמן מה מהסתדל בעיון במרי כמי טהוא מוכן יתרי בעון אס בטל זמן הה
 סהוא מהסתדל בעון עד סכבר אסר טהיה מרי איוס המוכן בעיון מאוד אס בטל זמן מועט מהסתדל בעו
 בעיון יתרי עכוס ממרי ספחות הבנה בעיון אס הרג סנפס או כיוף ולמה לא תיראו מהסס ית מלהתל בן כמו
 אלן הסתוליס הלח סאתו ראוי סתבעת אתכס וסחדו היה ראוי סיכול עליכס הנכס פחותיס מאוד בעיון ע
 עד סזכרוניכס סס מתמסליס לאכרי ולגוף חומר כמסלו גופותיכס דל כי אתס פחותיס כמו עפר ואסר ולזה
 העליתס חרב בירכס בזאת החקירה אסר אכחנו מתווכחיס בה חריוסו ולא תדברו ממני וחדבריה אני לברי
 ועבור עלי מה סיעבורי מהרע ולא תחוסו לכחמי מה העון אסר עסיתי סימטוך לי זה הענין הנפלח ט
 סאסא בסרי בסניו דל סלח כסאר לי בסרי רק בסורס סניו

אולם אני אל שרי אדבר ודוּכַח אל אל אחפון
 ואולם אתם טגלי שקר רפאי אליל כלכם : מי
 יתן החרש תחרישון ותהי לכם לחכמה : שמעו
 נא תוכחתי ורבות שפתי ההשיבו : הלא תדברו
 עולה ולו תדברו רמיה : הפניו תשאון אם לאל
 תריבון : דטוב כי יחקר אתכם אם כהתל באנו
 באנוש תהתלו בו : הוכח יוכיח אתכם אם בסת
 בסתר פנים תשאון : הלא שאתו תבעת אתכם ו
 ופחדו יפל עלכם : זכרוניכם משלי אפר לגבי ח
 חכר גביכם : החרישו בכני ואדברה אני ויעבר
 עלי מוה : על מוה אשא בשרי בשני ונכשי אשים ב
 בכפי : חן יקטלני לא איחל אך דרבי אל פניו ו
 אוכיח : גם הוא לי לישועה כי לא לפניו חנף יב
 יבא . שמעו שמוע כדתי ואחתי באוניכם : הנה
 נא ערכתי משפט ידעתי כי אני אצדק : מי הוא י

אלא כסיהיה התנוות מתחלה היא סכל הלא חזן
 תבחן הדברים כי היא הסומעת אותם והחיד יטעם
 האוכל ויטיג הבדלי הטעמים ורצה בזה כי מהחוט כ
 נקח התחלה וטורט על מוה טכקור בו ולזה תמצא
 גיטיס חכמה ואורך הימים יהיה סבת התבונה מ
 מזד טבאורך הזמן יתבאר לאדם מהחוט ד
 דברים רבים יעמוד מהס על אמיתת מה סיחקור
 עליו וזה חומ' כנגד כופר שהיה נעיר ממנו לומים
 או כנגד טכיס מדעיני כי כבר אמ' במה טאחר זה וע
 ועתה טחקו עלי נעירים ממני לומים ולזה הטיב א
 חליכו במענה הבא אחר זה גם סב גס יטיט בנו וא
 וחמ' חיוב כי לפי מה סהתבאר אכלנו מהדברים המו
 המוחטים התבאר לו טעם הטס ית' ימצא תכלית ה
 החכמה למה טיראה מטוב הסדר והיוטר בתעלותיו
 אשר אי אפטר בהס טלמות ית' ועס הגבורה כי א
 אכחנו לא כראהו לנאה מעטות מה טאפטר עטיותו
 לפי החכמה ולו ענה ותבונה וזה סבמה טימטוך ר
 רע מה בבריאותיו מהכרח החומר ימצא לו טוב הע
 הענה בבריאה ההיא להמציא מה סיסור הכזק ההוא
 כמו טהתבאר למי סעיין בספר בעלי חיים ולו הת

התבונה במה סביר מהגרמים הטממים כי בריאתם מיוחסת אל התבונה באמרו כוכן סמים בתבונה והסבה
 בזה כי מה סבריותו וינידתו תהיה בעבור עכמותיו יוחס אל החכמה כמו הבריאות הספלות יחולס תמוכת ה
 הגרמים הטממיס וכמותס ומרחקס מהארץ ותכונתס הוא בעבור זולתס וזה יוחס אל התבונה כי התבונה ה
 הית היונת דבר מדבר זולתו והנה הגרמים הטממיס היו בזה האופן מהתמה והיציאה מהמרכז ובה הכ
 המרחק ובה הכמות ובה הסיעור מהמהירות והאיחור בתנועתס להטליס החיות אשר בזה העולם הסכל כמו
 סביארנו במה סאין ספק בו בזממי מספר מלחמות ה' פעס ימטוך מפעולות הסס סיהרנס בניין מה ולא יב
 יבנה ופעס יטיס חיס במאסר ולא יבא ממאסרו לעול' והוא הכך העניין הראסו' באופן מה וזה כי זה המקאסר
 יבנה ולא יחרנס ואמכס יוחס זה איוב לסס ית' בהסתלטות הסבות לפי טממנו היתס באופן מה זאת ההגבלה
 והסדור אשר באלו העניינים מזד הגרמים הטממיס פעס יעבור במיט חיבסו ופעס יטלחס עד סמרבוויס י
 יהפכו ארץ עמו עון ותוסיה רל' עמו היכולת והסדור והיוטר אשר סודר ממנו זה המציאות המוחסי ולו יוחס
 מה סיהיה סונג בזה העולם הסכל רל' סלא יסמר הסדר והיוטר והמסגה והס הכוחות הסופעות בזה העולם

מהגרמים הטממיס סימטוך מהס פעס סיתבלבל בו הסדר והיוטר והסונג מהמרכב מהחומר והצורה הוא
 מוליק יועניס מסולליס וערומיט ולא יועילס טוב ענתס והסופטיס עס רוב חכמתס יסימס הולליס רל' סי
 סיעסו פעולות ההלליס והוא ית' יתיר בקצת העיתיס המאסר אשרו צו המלכיס האכמיס אשר תחתיהס ו
 ייחסור מאסר במתכי המלכיס רכוכי לוח' סיסור הממסלה מהס ויעברו זולתס הוא מוליק האדוניס וסריס עס
 חוקס מסולליס וערומיט ולא תועילס גבוריתס והרחקיס יס' א ויעות מנימוס גבוריתס רל' סלא יתכהגו בעני
 בעניין הגבורה כראהו ויכחחו מפני זה מסיר ספה לאכמיס הנאמניס בדבריהס לטוב טעמס וחכמתס עד טל
 סלא ימכחו מענה וטעס זקניס יקח רל' סבצקת העיתיס ימנע מהזקניס עס רוב חכמתס כתיכת הטעס בדב'
 המבאר טעמו להס לפעמיס יספקו בו על הנדיביס והס האכמיס המכובדיס וחוק החזקיס החליט' מן החו
 החוסך והעדיר הוא מגלה ומציא לחור ההויה אשר היה כח עליה רל' סמן החומר הנפדר הצורה יגלה הצורה
 סממנת בו ככח וינתיא אותה אל הכועל' וזה האופן ינתיא לאור כלמות הנה הוא מסגי' לגיט פעס ויאבר

יָרִיב עִמָּדִי כִּי עָתָה אֲחִירִישׁ וְאֶגִּיעַ : אֲדָךְ שְׁתִּים אֶל
 תַּעַשׂ עִמָּדִי אִו כִּפְנֵיךָ לֹא אֶסְתֵּר : כַּפְדֵּי כַּעֲלֵי הַדָּ
 הַרְחֵק וְאִבְתָּדֵךְ אֶל תִּבְעֵתָנִי : וְקִרָא וְאִנְכִי אֶעֱנֶה א
 אִו אֲדַבֵּר וְהִשִּׁיבֵנִי : כִּמְהָ לִּי עֲוֹנוֹת וְהִטְאוֹת בְּשַׁע
 בְּשַׁעֵי וְהִטְאוֹתַי הוֹדִיעֵנִי : לִכְמָה בְּגִיד חֲסָמִיר וְהִתְחַשֵּׁ
 וְתִחַשְׁבֵנִי לְאִוִּיב לָךְ : הֲעֵלָה גִדְף תַּעֲרֹץ וְאֵת קֵט
 יָבֵשׁ תִּרְדֹּף : כִּי תִכְתֹּב עָלַי כִּירוֹרוֹת וְתוֹרִישֵׁנִי

ויאבדס פּעסא אחרת וכעס פוטח לגוים ומפורס דל
 טהור מגלה אותם מעל אדמותם ופעם ינחם אל א
 אדמתם ממיר סכל האכסו המכהיגיס את העם עם
 טוב הנהגתם עד סלפעמים יתעם וילכו בתיהו ולא
 בדרך ככון ימסו חוטף ולא אור בכל מה סיכוונ
 אליו ויתעה אותם כתענות הסכור

הנה כל אלן העכוניו
 ויחם איוב אל הטם ית בהסתלמלית הסבות דל מהס
 ממסודרים לפי דעתו מהגרמים השממים ויחסו אל
 הטם ית מפני היותו הסבה הראסונ לכל מה סימכ

ומקצת אלן הדברים סוכר איוב יהיה קצת ראיה על שאלו העכוניס הם מוגבלים ומסודרים מצד המערכת ט
 טאס לא היה העכוין כן הוא מן הפלא למה תמנע בעת מה מהחכס חכמתו ומהמכהיג הטוב טוב הנהגתו ומ
 ומהגבור הסודור הראוי לו בגבורתו וכך העכוין בטאר מה מספר בניהג בזה המכהג אה איוב לבלדד וכפר
 הן כל אלה העכוניס ראיה עיני ושמעה אזני לא אביא עדות מזולתי כמו טעסה בלדד באמרו סאל נא לדור
 ראסון וכוכן לחקר אבותס הנה כדעתכס מפעולות הטס ונפללותיו ידעתי גס אכי איכני הסר בזאת הידיעה
 מכס ואלס אכי ארצה לדבר עם סדי ולהתווכח עמו אס הוכל באופן אסר זכרתי דל למה לא סבב באכסיס
 הקסי יוס לפי המערכת סלא יתהונו או סימתו מרחס ויהיה יתרי טוב להס מהההותס לכקמה מהס כי המות יו
 ויתרי טוב מהחייס לכמו אלן האכסיס או למה סס בטובות איסי האדס ורעתס זה הסדור אסר ימטוף בו מהע
 מהענוול עד סאין הבדל בו בין דיק לרסע וזה כי הוא לא יבא עמי בהתווכח עמו כי אס בטענות אמתיות א
 אס היה אפסר זה ואלס עמכס לא ארצה להתווכח כי אתס טופלי סקר בטענותיכס ובתנחמותיכס אתס רי
 רופאי הבל מי יתן החרס תחריסון בזה הויכוח ויהיה לכס לחכמה דל סכבר תסמרו בטתיקתכס מטיחס אלי
 אליכס מצד דברכס הכוזבים והחסריס סמענו נא התוכחותי עמכס וריבות ספתי אסר ראוי סתדברו בעבור
 הטס מה סאתס מסעריס סהוא עולה ורמיה להיות לו התכבלות סהוא איכנו עוסה ענוול אסר ראוי סתסאו סכ
 פניו ותספאו דברים אסר לא כן להרחיק ממנו סיטסה ענוול אסר ראוי במה סאתס מסעריס סהוא כוזב אסר
 אתס מתווכחוס בעצרי אאל וטועניס טענות כחבות למען יבדק הטוב כי יחקור הטס ית אתכס אס אתס מה
 מהתליס בו כהתל באכוס דל סבאלס היה אפסר סיכסה האדס פסע אהצנו בדברי סקר לכסות קלוננו ואלס
 בטס ית איכנו ראוי אבל הוא עון חזק כי זה סיביא להאמין לטוען בעבור הטס סהוא עוסה ענוול לפי סהוא
 מסערי במוס טענותיו אסר יקיס בזה סהס לא יעות מספס הלא הטס יוכיח אתכס אס בדבר סל סתר תסאו
 פניו ואלס אה זה לפי סהס הסתדלנו לסאת פני הטס ית בדבר סלסתר עד סבלדד אה סמה סנחטס סיהיו ר
 רעות סס טובות אלא סזה יסתר ממנו ולא כדע אופן חכמת הטס בזה מפני מה סס טובות וכפר אה סכבר
 יסתר ממנו אופן חכמת הטס אסר יתחייב ממנו סיטור העונס במרי מרו בו הוא לבדו יטערי דרע מדריגת מה
 אסר יטסה איס ואיס כי בזה הבדל לפי מדריגת הכנת האכסיס וזאת המדרגה ידועה לו לבדו והמסל סאין מרי
 מי סהבכתו סחותה בעיון אס בטל זמן מה מהסתדל בעיון במרי כמי סהוא מוכן יתרי בעון אס בטל זמן סה
 סהוא מהסתדל בעון עד סכבר אפסר סהיה מרי האיס המוכן בעיון מאוד אס בטל זמן מועט מהסתדל בעו
 בעיון יתרי עכוס ממרי ספחות הצבה בעיון אס הרג הכפס או כיאף ולמה לא תיראו מהטס ית מלהתל בו כמו
 אלן הסתגליס הלא סאתו ראוי סתבעת אתכס וסחדו היה ראוי סיכול עליכס הנכס סחותיס מאוד בעיון ע
 עד סזכרוניכס סס מתמסליס לאפר ולגוף חומר כמסלו גופותיכס דל כי אתס סחותיס כמו עפר ואפר ולזה
 העליתס חרב בידכס בזאת סחקורה אסר אכחנו מתווכחיס בה חריוסו ולא תלברו ממני וחדברה אכי לבדי
 יעבור עלי מה סיטערי מהרע ולא תחוסו לכחמי מה העון אסר עטיתי סימטוף לי זה הענין הנכלל ס
 סאסא בסרי בסכוי דל סלא כסאר לי בסר רק בסורט סכוי

אולם אני אל שרי אדבר והוצח אל אל אחפוף
 ואולם אתם טגלי שקר רפאי אליל כלכם : מי
 יתן החרש תחרישון ותהי לכם לחכמה : שמעו
 נא תוכחתי ורבות שפתי הקשיבו : הלא תדברו
 עולה ולו תדברו רמיה : הפניו תשאון אם לאל
 תריבון : דטוב כי יחקר אתכם אם כהתל באנו
 באגוש תהתלו בו : הוכח יוכיח אתכם אם בסת
 בסתר פנים תשאון : הלא שאתו תבעת אתכם ו
 ופחדו יפל עלכם : זכרוניכם משלי אפר לגבי ח
 חבור גביכם : החוישו כמני ואדברה אני ועבר
 עלי מוה : על מוה אשא בשרי בשני ונכשי אשים ב
 בכפי : הן יקטלני לא איחל אך דרבי אל פניו ו
 אוביח : גם הוא לי לישועה כי לא לפניו חנף יב
 יבא . שמעו שמוע כדתי ואחתי באוניכם : הנה
 נא ערכתי משפט ידעתי כי אני אצדק : מי הוא י

אלא כסייהם התהוותם מתחלה הוא סכל הלא חזון
 תבחן הדברים כי היא הסומעת אותם והחיד יטעם
 האוכל ויטיג הבדלי הטעמים ורצה בזה כי מהחוט כ
 נקח התחלה ושורט על מוה טכחקור בו ולזה תמצא
 ביטיסים חכמה וחורך הימים יהיה סבת התבונה מ
 מצד סבאורך הזמן יתבאר לאדם מהחוט ד
 דברים רבים יעמוד מהם על אמיתת מה סוחקור
 עליו וזה חומ' כנגד כופר שהיה צעיר ממנו לומים
 או כנגד טנים מרעיו כי כבר אמ' במה טאחר זה וע
 ועתה טחקו עלי צעירים ממני לומים ולזה הסיב א
 חליפז במענה הבא אחר זה גם סב גס יטיט בנו וא
 וחמ' חייב כי לפי מה שהתבאר אכלנו מהדברים המו
 המוחטים התבאר לו טעם הטעם ית' ימצא תכלית ה
 החכמה למה טיראה מטוב הסדר והיוטר בפעלותיו
 אשר אי אפטר בהם טלמות ית'ר ועס הגברה כי א
 אכחנו לא כראהו לנאה מעטות מה טאפטר עטיותו
 לפי החכמה ולו ענה ותבונה וזה סבמה טימטוך ר
 רע מה צדיותיו מהכרח החומר ימצא לו טוב הע
 הענה צדיותה היא להמציא מה סיסור הנזק ההוא
 כמו שהתבאר למי עיין בספר בעלי חיים ולו הת

התבונה במה סברא מהגרמים הטממים כי בריאתם מיוחסת אל התבונה באמרו כוכן סמים בתבונה והסבה
 בזה כי מה סבריותו ויזירתו תהיה בעבור עכמותיו יוחם אל החכמה כמו הצדיות האסלות ואלוה תמונת ה
 הגרמים הטממים וכמותם ומרחקם מהארץ ותכונותם הוא בעבור זולתם וזה יוחם אל התבונה כי התבונה ה
 הית היונחת דבר מדבר זולתו והנה הגרמים הטממים היו בזה האופן מהתמה והיציאה מהמרכז ובוה הכ
 המרחק ובוה הכמות ובוה הסיפור מהמחירות והאחר בתכונותם להפליס ההיות אשר בזה העולם הספל כמו
 סביארכו במה סאין ספק בו בחמסי מסכר מלחמות ה' פעם ימסוך מפעולות הפס סיהרנס בגיון מה ולא יב
 יבנה ופעם יסיס חים במאסר ולא ינא ממאסרו לעול' והוא הכך העכיון הראסו' באופן מה וזה כי זה המאסר
 יבנה ולא יחרנס ואמכס יוחם זה חייב לסס ית' בהסתלסלות הסבות לפי טממנו היתה באופן מה זאת ההגבלה
 והסדור אשר באלו העכיונים מצד הגרמים הטממים פעם יעבור במיס חבסו ופעם יסלחם עד סמרצוים י
 והסכו ארץ עמו ענו ותוסיה רל' עמו היכולת והסדור והיוטר אשר סודר ממנו זה המציאות המוחסי ולו יוחם
 מה סיהיה סונג בזה העולם הספל רל' סלא יסמר הסדר והיוטר והמסגה והס הכוחות הסופעות בזה העולם
 מהגרמים הטממים סימטיך מהס פעם סיתצלצל בו הסדר והיוטר והסונג מהמרכב מהחומר והצורה הוא
 מוליק יעכיס מסוללים ועירומיס ולא יועילס טוב ענתס והסופטיס עס רוב חכמתס וסימס הנוללים רל' סי
 סיעסו פעולות ההללים והוא ית' יתיר בקצת העיתיס המאסר אשרו בו המלכיס האכמיס אשר תתקיהס ו
 יוחסור מאסר במתכי המלכיס רכוכי לוי סיסור הממסלה מהס ויעברו זולתס הוא מוליק האדונויס וסריס עס
 חוקס מסוללים ועירומיס ולא תועילס גבורתס והרחקיס וס'ף ועיות מנימוס בגריתס רל' סלא יתכנהגו בעכני
 בעכנין הגבורה כראוי ויכסחו מפני זה מסיר ספה לאכמיס הנאמניס בדבריהס לטוב טעמס וחכמתס עד סל
 סלא ימכחו מענה וטעס זקניס יקח רל' סבקצת העיתיס ימכע מהזקניס עס רוב חכמתס נתינת הטעס בדב'
 המצאר טעמו להס לפעמיס יספוך בו על הכדיביס והס האכמיס המכובדיס וחוק החוקיס החליס 'מן החו
 החוסך והעדר הוא מגלה ומנציא לחור ההויה אשר היה כח עלויה רל' סמן החומר הנפדר הצורה יגלה הצורה
 סכמתאית בו בכח וינציא אותה אל הסועל וזה האופן ינציא לחור כלמות הנה הוא מסגיא לגביס פעס ויאבד

מי יתן בשאול תצפנני תסתירני עד שוב אבך ת
 תשיח לי חק ותוכרני : אם ימות גבר היחיה כל
 ימי צבאי איהל עד בא חליפתי : תקרא ואוכי א
 אענך למעשה ירך תככף : כי עתה צעדי תספר
 לא תשבור על חטאתי : דתום בצרור בשעי ותב
 ותטפל על עוני : ואולם הר גופל יכול וצור יעת
 יעתק במקומו : אבנים שחקו בים תשטף ספיחיה
 עפר ארץ ותקות אנוש האבדת : תתקפהו לנצח
 ויהלך בשנה פניו ותשלחהו : יכבדו בניו ולא יד
 ידע ויצערו ולא יבין למו : אד בשרו עליו יכאב
 ונפשו עליו תאבל :

ואם תפוס לי חק ותחייני לא אריאג בזה החלי חס כ
 כטימות יחי האדם חולי תהי מערכתי יתיר טובה
 מי יתן ותקרא ואוכי אענך ותוכח עמך האם דא
 דאוי טתכסוף להטחית מעסה ידיך כי עתה צעדי
 תספור לא תמתין על עכסי דל סאינך כותץ לי מר
 מרביע מאלו המכאובים כלל חתום בצרור פסעי ע
 עד סלא יסור עם מה סחלו עלי מהמכות והנעשים
 אבל הוא קיים תמיד ולא די בזה אבל טאתה מוסיף
 לי עון על עוני וחולט כמו סההר חסר נפל והצור
 חטר נעתק ממקומו יכלו יפסדו ולא יסובו לקדמו
 וכמו האבנים מטחקו אותן המים טנפסדו ולא יסו
 יסובו לקדמותן וכמו ספיחיה סל עפר ארץ חסר ת
 תטפטט המים ויפסדו ולא יסובו לקדמותן לעולט.
 כן תקות חנוס אובדת דל סלא יסוב לחיות אחר
 מותו תכבחהו הספעלות הממית כנח כבחי ויעדר
 ותמכס אמר זה לסי סהמות הוא כטיכחהו הכחות ה
 המתפעלות הכחות הסועלות כמו סהתבא בטבעיו
 וכאמר יסכה פניו דל סהסוף פניו וידרוך להפסד
 ותסלחהו סלוח עולמי הנה אחר המות לא ירגיש א
 בחי' הנה כבר ירבו ויכבדו בכיו ולא ידע או יצער
 יכאב וירגיט בדברים המצערים אותו דל בעור סהיה חי
 ונכסמו בעת סהיה עליו תאבל ותכעס למכאובים ס
 סיקריו חמכס אחר המות לא יהיה בזה הפעלו והרגם לא
 לנכסמו ולא לצפרו והנה אמ' איוב כל זה לפי דעת
 רעיו סיראו סאלו המכות חלו עליו לעונם על מריו והוא
 ירחיק זה סאס היה הענין כן לא היה סירדפהו
 האל בצמו חלו סהרדפות לפי סהוא היה צדיק ויסר
 ואס היה סחטא הוא מעט וצהיות הענין כן הוא מבאר ס
 סכבר יעסה לו ה' ית' עול אס ימיתהו באלו המכאובות
 חסר הס מוליכו אל המות לפי מה סהתבא לו מענוכי
 על מרי מועט חסר חסמס לו חס סיקספס סכרו בצדק
 וסינסר חסר עסה בי הוא לא יסוב לחיות אחר מ
 מותו בדרך סיוכל או להטיב לו הסס ית' על סנוב חסר
 כסס .

האדם דברי מאלו הדברים סהיה מרגים בזה בצעור
 וימעטו ולא יבין למו אך בסרו בעת סהיה עליו יכ
 יכאב וירגיט בדברים המצערים אותו דל בעור סהיה חי
 ונכסמו בעת סהיה עליו תאבל ותכעס למכאובים ס
 סיקריו חמכס אחר המות לא יהיה בזה הפעלו והרגם לא
 לנכסמו ולא לצפרו והנה אמ' איוב כל זה לפי דעת
 רעיו סיראו סאלו המכות חלו עליו לעונם על מריו והוא
 ירחיק זה סאס היה הענין כן לא היה סירדפהו
 האל בצמו חלו סהרדפות לפי סהוא היה צדיק ויסר
 ואס היה סחטא הוא מעט וצהיות הענין כן הוא מבאר ס
 סכבר יעסה לו ה' ית' עול אס ימיתהו באלו המכאובות
 חסר הס מוליכו אל המות לפי מה סהתבא לו מענוכי
 על מרי מועט חסר חסמס לו חס סיקספס סכרו בצדק
 וסינסר חסר עסה בי הוא לא יסוב לחיות אחר מ
 מותו בדרך סיוכל או להטיב לו הסס ית' על סנוב חסר
 כסס .

זה באור דברי המענה
 הוא סאיוב גנה
 והכלל העולה מהדברים
 דעת צופר ובלדר לפי סהס היו מכחיסים המוחס ואמ' סהס
 היו מצטלוס הודיעה לפי סכאמר לא כעסה המו
 המוחס סורט והתחלה לא יהיה בכלן לודיעה דרך וגנה
 צופר על חסר היה מבזה אותו להיות צופר סלאכץ ו
 נסליו והוא היה ככון למועדי רגל ואחר כן הביא ראיה
 מהחוס לסתור דברי צופר והוא סאכחהו כמחא מן ה
 הרסעיס המצליחים מי סאיין להס פחד כלל וספס כו היה
 בלתי חסר בצופר סידע מכענלות הס ונכפלאותיו
 ספצור חסר הוא היה יודע אותו בזה כי הוא היה צעיר
 ממנו ואורך הזמן יוסוף חמות בדברי מצד מה סיוסג
 בו מהמוחס ולפי סלא התבאר מהחוס לצופר מה סראחי
 בואת סחקירה היה טובה בזה המבוקס זה האופן מה
 מהטענות ואחר כן גנה צופר ובלדר על חסר היו מכנלס
 הס' ית' מעסוית העול בצמו חלו הטענות הטובות
 כי זה ממה סיורה סהס יאמינו סה' ית' עוסה עול אבל
 ירנו לסאת פניו בזה האופן כמו סוכסה האדס כסע א
 חוהצ באי זה כד סיוכל ואחר כן הביא ראיה מחחק
 מכאובו לסתור דעותיה לפי סלא היה לו כסע והיה עס
 זה כעכס בזה העונס הכפלה ואחר באר ואמ' סלא
 יאסימהו אדס על זה הדעת סהיה לו ואמ' סלפי זה הדרך י
 יהיה סוא עב וד אלדי ועסות כדק וחמד סהוא יראה
 סראחי לאדס סינהיב גופו ונכסמו במכהגי המסובחיס כדי
 סתגיע לכפס סכלחת ותוסע במס ית' ואחר כן הביא סתי
 טעכו האחת יסתור בה סהיה הס' ית' מסגיח באיס
 האדס רוב יסתור בה בייחוד דעת צופר חמכס
 הריאסוכ' הוא סהאר מאד פחות ונכו ולזה לא יתכץ
 סיטגיח ה' ית' באיסי האד עס היותו בתכלי הכבוד לא
 תחמוצ זאת המענ' חלוסה אבל הוא סילנסופית

עונות נעורי : ותשם בסד רגלי ותשמור
כל ארדתי על שרשי רגלי תתחקה : והוא כרקב
יבלה כבגד אכלו עש : אדם ילוד אשה קצר ימי
ימים ושבע רגו : כצוץ יצא וימל ויברח כצד ולא
יעמוד : אף על זה פקחת עיניך ואתי תביא במש
במשפט אתך : מי יתן טהור מטמא לא אחד : א
אם חרוצים ימיו מספר חדשיו אתך חקיו עשית
ולא יעבר : שעה מעליו ויחרל עד ירצה בשביר
יומו : כי יש לעץ תקוה אם יכרת ועוד יחליף ויב
וינקתו לא תחרל : אם יזקין בארץ שרשו ובעפר
ימות גזעו : מריח מים יפריח ועשה קציר כמו גט
נטע : וגבר ימות יחדש ויגוע אדם ואיו : אלומו
מים מני ים ינחר יחרב ויבש ואיש שכב ולא יקים
עד בלתי שמים לא יקיצו ולא יעורו משנתם :

על דרך ואתמלטה בעור טכני וכפטי קלה להפרד מ
ממני כאלו היא בכפי הכה ה' ית' ימיתני בלא ספק ל
לא איחל שאכל מזה המכאוב ועם כל זה אסתדל
בכל עני להוכיח דרכי אל לפניו לפי שזאת ההנהגה ה'
היא מנובחת לפי החק האכטי והעפ' שלא אחטיב ס'
ס'יהיה לי תועלת בזה להזילני מאלו הרעות ומה שכ
סנקרח לו איחל בואו יהיה הבאור בו ככה לעפ' עימ
סימיתני ה' איחל לו שצופיע בו כפטי חבל דרכי הו'
הוכיח בכל עני לפניו כי לא לפניו חנף יבא חבל הכ
הכדיקים יבאו לפניו וינטעו בו תשובת עולמית טמ
סימנו סימנו מלתי מאמרי והגדתי הכה ידעתי כי הכ
חני חזקת חס ערכתני מטפטט עש מי סיבא עמי בט
בטענות כודקו' מי הוא טיריב ויתוכח עמי כי עתה
חס חקריט חגיע מיוזק המכאוב אהה ה' אל תעט ע
עמי טכני חלו הדברים שאזכור לך חקר זה לא אירא
מלהתנח עמך חס היה חכט זה הרחק ממני מכתך
דל סלח תכני במכתך עד התצדד המטפטט וחזר ח'
אימתך עד סלח תבעתני ויס צתמו טענותי ואחר ט'
טצסיר ממני חלו טתיס המוכעו חותי מלהתוכח זה
העונט הכפלא הודיעני פטעי וחטאתי כי איני יודע
בעצמי לא עונט ולא חטאת למה תצטור פניך ממני ותחטבני לחיוב לך עד סכל הסתדלותך הוא להרע לי ה'
החס רחמי לך סתדוקף וצטבור בריחה ספלה כמוני טדומה לספלות' ולחולסת' לעלה כדף ולקט יבט כי תכתי'
עלי חלו סמרורית חסר תעכטיכני בהט ותורטיכני עתה העונות סחיותי עונט' בצעורי כי איני יודע בעצמי חט
אחר עד סאתה מטסיס בסד רגלי סתסמור ססד הזאת חסר כחסריס בה רגלי כל אריותי בדרך סלא חוכל לל
ללכת חנה ואכה כחסר ארצה על סרסי רגלי תתחקה זאת ססד בדרך סחקיקתה מנוממת צמנו טעור רגלי
ולזה לא חוכל להסירס ממנה ולהניע רגלי ממקומס רוצה בזה סכבר כסצרה דרכו ויבצרו ממנו מטאלותיו ו
ולא יוכל להסיג חחק מהט ומה כחסנו זה העלה כדף והקט יבט דל האדס והוא כרקב יבלה ועלה בקלנו כמו
הבגד סחכלו עט אדס ילוד חסה דל טבריותנו מטפס סרונה והוא דס הכקבה והוא עט זה קצר ימים וטבע' ר'
רננו ורעה חנה הוא כמו ציץ סמדה סכחסר יבא יכרת ויברח כמו כל סאיץ לו עמידה וממס סלא יתקייס ח'
חגס ה' ית' חף על בריחה ספלה כזאת תפקח עיניך ותביא חותו במטפטט עמך על סלא עסיתני כל ימי טוב בלי
הססן כמו טהיה חומר כוסר היתכן לך סתעכנוס חותני על חסר לא עסיתני מה טאי חססר לאדס לעטותנו וחו
וחק חססר טיהיה מוזאת הבריחה ססחוקתה סטמחה בטומחת סכחות סחמרות מה טיהיה טהנר' ולא יעסה דבר
דק סיסכיל חוקך כמו סמלחכיס חנה איץ חסר סיוכל לעטות טסור מטמח בזה חחוכן חו ירצה סלא ימבח ח'
חחד מן האכטיס סיהיה טהנר בזה חחוכן חסה ה' ית' חסר סימיו קצוביס הרפה מעליו ויטליס קלדו וזמנו עד
חסר יבז הגענו סימות מות טבעי וירצה חוס החול חו כמו ססכ' סיקוה חוס סיסלי בו סכירותנו כדי סיפרע
מטעולתנו חזה כי בצת חוקנה המוסלב' ירצה האדס חנות ויחטקהו כחומרנו עד חסר לא יבאו ימי הרעה והגיעו
טניס חסר תחמר חון לי בהס חכך חזה כי יש לעך תקוה אחרי סכרתו חו חסר זקנותו חו חסר מותו וחולס ה'
האדס כטמת כבר ככרת לגמרי חקדה מכו תקוה סיסנוב לחיות ולזה רחמי סתעזבהו ויסלי ימיו והכה כמו חסר
חולו מיס מכו יש והנהר כטיחרב ויבט ולא יסחר בהס מהמי חסה כחיו על סיטובו בו חמיס חסה'
לא יתכס כן האדס כטמת לא יקו לעול כי לא יסחר לו דבר יהיה כחיו על סיטובו בו חיות האכטוייס עד ט'
טיכסרו ססמיס לא יקונו סמתיס ולא יעוררו ססכתס דל סלא יחונו חסר מותן כמו סלא יכסדו ססמי' מי יתן
יהיה חכסר ויחי האדס חסר מותו ויהיה סאלתי סתעככני בטחול ותסתירני סס עד טוב חכך

ושמים לא זכו בעיניו: אף כי נתעב ונאלח איש
 שתהו במים עולה אחיד שמע ליוזה חזיתי ואם
 ואספרה: אשר חכמים יגידו ולא כחדו מאבותם
 להם לבדם נתנה הארץ ולא עבר זר בתוכם:
 כל ימי רשע הוא מתחולל ומספר שנים נצפנו ל
 לעריץ: קול פחדים באזניו בשלום שודד יבואנו
 לא יאמין שוב בני חשד וצפוי הוא אלי חרב נו
 נודד הוא ללחם איה ידע כי נכן בידו יום ח
 חשד: יבעתהו צר וביצוקה תתקפהו במלד עת
 עתיד לכידור: כי נטה אל אל ידו ואל שדי יגתב
 יתגבר: ירוץ אליו בצואר בעבי גבי בוגיניו:
 כי כסה פניו בחלבו ויעש פיומה עליו כסל: וישכן
 ערים נבחרות

ואחסוב סאלפז היה יותר ימים מאזוב ואולם שאר
 ריעיו היו בעירי ממנו או נוסף לבדו היה בעיר מנו
 ממנו המעט ממך התכחמו סכחמך בהם אלן האב
 האכטיס רל בלדד ונוסר עד סקרחת להם רופאי ח
 אליל האם מה טענו לקיים טחמס ית מצין אל כ
 כל מעסה האדם וטופט אותנו עליהם הוא דבר ט
 טל להט וטל סצר עמך עד סקרחת חות טופלי סקר
 וקראת סצר אלן הטעות והוא מה שאמרת להם ח
 חס בסצר פני תשאון חיד לקחת לבך ורמוז עיניך
 להטיב אל אל ריחך והוכחת מפיך מלין כנגדו חיד
 יתחטוב טתהיה כקי וכדיק עד טלת יתכן סיגינך ע
 עונם הכה חי חפס' באדס לחסרנו טיהיה כקי וכדיק
 וחך תחטוב חיותך כמלט מחסרון הלא בעיני ה' חי
 חין כמלט מחסרון כי גס המלחכי והגלגלי יטיגס
 חסרון מה לפי טמחנות ינטרך אל מניחות אחר יט
 יטפע ממנו ועוד בהם חסרון כפלא ביחס אל הטס
 ית כמו טבארנו בחמיטי מספר וקלחמו ה' ולזה לא י
 ימחא הסלמו כי חס בטס ית ובהיות העניין כן חי

חיד חטבת עמך כקי מחסרון עם חיותך כתעב וכמאם וסותה כמוס עולה כי האל זה דרכו ולזה חין לך ו לה
 להרעע על הטס ית על זה העונם בלי ספק חי חפסר מזולת סמריית ואס חינוך מטער בזה כי יתכן טחטה
 בדברים רבים הם חטא חכל הטס מחד טלמותו וחינוך חוסב בהן טיהיו חטא הכה חגידך מה טרתיי בחוס מ
 ומה טיגידוהו החכמי ולא כחדו במה סקבלנו בזה מהחוס מאבותם כי לא אביא לך עדות ממה טיגידוהו הפחו
 הפחותי כי חין לסמוך עליהם אבל למה סהגדו הסלמי חסר להם לבדס נתנה הארץ מרוב חכמתם וסלמות'
 ולא עבר זר ב צוכס הלא הם יגדו וראיתי גס כן בעיני כי הרפע ואס הוא מכליח הוח מתחולל כל ימיו רל טי
 טיחחון חיל וכחב לב כל ימיו לראותו וכחדו סיגינעהו רע ומספר הסכי אשר כפככו לתקיף החומס האכטי יהי
 בכל אחד מהס קול פחדים באזניו סיגינעהו רע והכה בהיותו בסלו הסודד והצר לו בדרך יחמין טוב מהחוס
 מהחוסך והכרה היא הלא חרב יראה אותנו בדרך סיפלנו עליו ממנו חומות מות הלא הרפע הוא כודד
 ללחם חכה ימנחנו כי חין לו לחס לאכול ידע כי נכון בידו יוס חוסך וצרה גדולה ולזה הוא בכחב לב פמיד כ
 צר ומנוקה יבעתהו תתחוק המנוקה עליו ותחכום אותנו כמו המלך סיתקוף ויחכום האיס סהוא עתיד להסכט
 בכידור והס האכטי הכדודי לטביעה סיקסרו ראטי צין ברבס וידיהס ורגליה בדרך טיהיו כמו הכידור עד טל
 טלא יוכלו בטוס פכיס להככל מהטביעה מפני שהרפע כטה אל אל ידו חטב להתגבר על הס חנה הטס ית יר
 ירוץ אליו להכותו בצוארו במקו סהיו מגניו יותר חזקי חותר עביס להראותו כי לא תועיל גבורתו כנגד הטס
 מסכי סכסה הרפע ככיו בחלבו מרוב הסומן וסכן בערים חרבות רל סכנה אותס וסכן סס וסכן בביצס חס
 חסר לא היו נחטבים אבל היו עתידים להיותס לגליס ככיס וצנה אותס מחדס כדי סיוכל לבטוח יותר בהס ט
 סיהיו חזקיס ולהיותס לזכר לו חנה יעכס סלא יעסר ולא יעמוד עסרו חסר בעצרו היו מסמין עכמו ולא יטה
 לחכמי הארץ טלמותס רל הבטיכס חסר עסה לא יטארו אבל יחדבו ויפלגו לא יסור מני חוסך חכרות יונקתו
 אשר היתה כומחות מאוד בהיותו בעסרו. עד טהיה בתכלית הסומן והדטכות תייבס סלהבית חכרות הבחות ע
 עליו עד טיגינעהו מחיטו סרוח פיו יגינעהו ויסורו ממקומו בעבור טלת היה מאמין זה הטיס הכתעה בטות
 ובהבלי העולם כי ימות ותהיה טוא והבל תמורתו רל סלא היה מתפחד מהמות הכה יהיה עכמו סימות בלח עו
 עתו ותכרת יונקתו בלא עתו וכפנתו חסר איננה רעכנה יסור בקלות הפרת והכך סהנצית הרפע לעטית
 חכרי כמו הגסן טיחמוס וסחית בסרו

וען אליפו התימני ויאמר: החכם יענה דע
 דעת רוח וימלא קודים בטנו: הוכח בדבר לא יס
 יסבון ומלים לא יעיל בם: אף אחת תפר יראה
 ותגרע שיחה לפני אל: כי יאלף עונף פיך ותב
 ותבחר לשון ערומים: ירשיעך פיך ולא אני ושפ
 ושפתייך יענו בך: הראשון אדם תולד ולפני גב
 גבעות חוללת: הבסוד אלוה תשמע ותגרע אל
 אליך הכמה: מה ידעת ולא גרע תבין ולא עמנו
 הוא: גם שב גם ישיש בנו כביר מא ביך ימים
 המועט ממך תנחמות אל ודבר לאט עמך: מח
 יקחד לך ומה ירובון עיניך: כי תשיב אל אל
 רוחך והוצאת כפיך מלין: מה אגוש כי יוכה וכי
 יצדק ילוד אשה: הן בקדשו לא יאמין

וכבר הסתמנו בה הפלסופים וחייבו ממנה מה ית
 לת ידע כי אם עצמו נאוסף הבאור בה כי הפ' ית' אם
 יקנה כמו חלו הידיעות הנה יחסוב סיחויב מזה טי
 טיטלס הנכבד בפחות וזה בתכלית הגנות ועוד מה
 מהסמחה והסלמו' יהיה יותר למסיג במיוסג חכלו ה
 היוצר נכבד ולפי מהמסיג הסלס יעסה פעולתו כיו
 ביותר סלס מאפסר הנה יחסוב סיחויב מזה סלא י
 יסיג ה' כי אם הענינו היות' נכבדי' נלזה ספטון מהוא
 לח וסיג כי אם עצמו נאולס האמת בזה כבד בא
 בארכוהו במלח' ה' והטענה הסנית סלא יתכן סיענס
 החדס על אשר לא יעסה מה שאי אפשר לו עסייתו
 ולפי ס'ני אפשר לו לאדס סיעט' הטוב תמיד להיותו
 חמרי ד'ל שאי אפשר לו ס'יטכיל ויתבונן תמיד בפע
 בפעולו ה' ית' הנה לא יתכן סיענס על זה נאחד כן
 זכר מהסלגת המכאונ' מהוא היה בחדר המות עליו
 נהנה הצוכחות טהיה לו עס הט' ית' בזה המענה הוא
 לפי דעת חלו האנסיס החולקי' עמו לפי דעתו ובו
 טענה על דבריה כמו סקדס וען אליפו התימני

ויאמר ביאור מלות המענה
 ילמד ויודיע ערומים האנסיס המדעיס בערמה ובמרמה ותגרע אליך חכמה עד שתהיה סכרה לך סין לזרי'
 אהך תכחמות אלה האנסי' דל בלדר ונפד' לאט סת' נלהט רהיך רנוך' נחלה' נקעב וכמאס אחך' חגידך
 מתחולל מעכין חיל כילדה לעריץ הוא הרפע ונקראת כן להיותו תקיף ועד ין מאאר האנסיס וכפוי הוא חלי
 חרב ד'ל סכבר ויראהו חרבו והטעס סכבר יעבור עליו חרבו ויפלו ממנו חומות מות' יתקפהו כמלך עתיד
 לכידור' יתחוק המנוק' עליו ותסובבהו כמלך סעתי' ומזמן למלחמ' חו יהיה הרבון בו תכנחמו המנוק' ותחוק
 עליו כסתקיף המלך ויהנס האיס מהוא עתי' להספט בבידור והס האנסי' הנדוני' בטבע' סכאר ידנו לטבע'
 במהרה יקסרו ראסס בין ברכס וידיהס ורגליהס כמו הכדור עד סלא יוכלו בסוס פכיס להנכל בטוביה
 גנבי גבי מגיניו במקוס סגטו יתר עביס ויתר חוקוס' פימה עליו כסל סיעסה פינת על כסלו מרוב סומץ' א'
 חסר התעדרו לגליס חסר היו עתידים להיו גלי' בנסי' מכלס' סלמותס מעכין ככלותך לבגוד' בסוא כתעה ד'ל
 החיס הכתע' בטוא ובהבלי העול' להמסך אחריהס כי סוא יהיה תמורתו' כי תמורתו' תהיה הבל וסוא ד'ל סכבר
 יכסר ויעדר' תמלא תכרת' והוא סב אל יונקתו סוכר' ונכפתו הוא כמו יונקתו ד'ל פהרתו יחמוס יגלה' בסרו
 בוסר סלו' כפתו כמו פרחו חלהי סחד סכנוי' מטחד'

זו ביאור מלות המענה
 ענה אליפו נאמר היתכן לחכס סיטעון טענו' כחצות חסר' חסר דבריו הכל ורוח' חס'
 מחק החכס סי' יוכח בדבריו וטענו' בלתי מועילנות בהחמתת מה סירנה החמתות הנה לא תוכל להתנכל סלא ת
 תעסה עון גדול באלו הדבריו כי אחת תפר מהמון יראת ה' כי מהמון לחולסת סכל לא ייראו מעסות הרעות
 חלו' מדחגה סן יעניס' ה' נלזה כסתחמ' סלא יועיל הסדיק סלא יבאו חלו הרעות למי סמערכתו בעת חלידה
 סי' באהו חתס מפר יראת ה' מההמון נחתה גס כן מונע מהתפלל לפכיו על הרעו' הבאו' לחיס כי התפל' עליהס
 טוח ובטל לפי דבריו' והנה דבריו יודיעו לחנסי' עונך כי אחת בואר בדבריו לטון ערומי' ומדבריו בערמה הנה
 לא חכטרך הני לומ' סחתה רטע ועל זה בחה חליך הרעה הזאת כי פיך וספתייך יעידו בך סחתה רטע' מה זה
 סהתפחרת ביסיטית נוקנה חס' כביראת קודס ארס הראשון ולפני בריאת הגבעות' הלא חס' כופר הוא בעיר
 לימים הנה לת ומכע מפכיו זה סיגי'ע לו מהחוס מה סיספי' בזה הדרום וזה סיתכן סקבל' עדות מההנסיס יותר
 קדומי' ממך עד סקבן חליו מה סכתפרס' מזה מהחוס ומן ארו' נלזה חס' חונך רחשון לכל האנסי' תהיה טענת'
 בזה בטל' האס סמעט בסוד חלנה נכלה לך לבד עד סתהיה לך החכמ' נחין לזרי' חתך' מה ידעת מפעולנות ה'

אבו טרף וישטבני חרה עלי בעניו צרו ילטוש עי
 עיניו לי: פָּעָרוּ עָלַי בְּפִידֵם בְּחֶרְפָּה הִבּוּ לְחַיֵּי יוֹחַ
 יוֹחַ עָלַי יִתְמַלְאוּן: יִסְגְּרֵנִי אֵל אֵל עוֹיֵל וְעַל יְדֵי
 רְשָׁעִים יִרְטְנֵנִי: שָׁלוּ הַיְיִתִּי וַיִּפְרְפְּרֵנִי וְאַחַז בְּעַרְפִּי
 וַיִּפְצַצְצֵנִי וַיִּקְיַמְנִי לוֹ לְכַטְרָה: יִסְכּוּ עָלַי רַבִּיּוּ יִפְלֹ
 יִפְלֹחַ בְּלִיּוֹתַי וְלֹא יִחְבַּל יִשְׁבֹּךְ לְאַרְץ מִרְרָתִי: יִפְ
 יִפְרַצְנִי פְּרִץ עַל פְּנֵי פְּרִץ יִרוּץ עָלַי כְּגִבּוֹר: שְׁקַת
 תְּפַרְתִּי עָלַי גְּלוּדִי וְעַלְלִיתִי בְּעַפְרֵי קִרְנֵי: פְּנֵי חֶבֶר
 חֶבֶר כְּבֹדָה כִּנִּי בְּכִי וְעַל עַפְעַפֵּי צְלָמוֹת: עַל לֹא ח
 חֶכֶם בְּבִי וְחֶפְרָתִי זָכָה: אֶרֶץ אֵל תִּכְסֵּי דָמִי וְאֵל
 יְהִי בְּקוֹם לְזַעֲמָתִי: גַּם עָתָה הִנֵּה בְּשָׂמַיִם עֵדֵי וְשׁ
 וְשָׁרְדֵי בְּכֹרוֹמַיִם מְלִיצֵי רַעֵי אֵל אֱלֹהֵי דְלִפְּהַ עֵינֵי
 וַיִּזְכַּח לְגִבּוֹר עִם אֱלֹהֵי וּבֶן אֲדָם דָּרְעָדוֹ: כִּי שָׁנֵת
 בְּסִפְרֵי יֵאָתְרוּ וְאַרְחָ לֹא אֲשׁוּב אֲדַרְדֹּךְ: רוּחִי הִבְלִיחַ
 יָמִי נֹעַבְוּ קִבְרִים לִי: אִם לֹא דְתוֹלִים עֲבָדֵי וּבָה
 וּבְדַמְרוֹתָם תִּלָּן עֵינֵי: שִׁימָה נָא עֲרַבְנִי עִבְדְּךָ מִי ח
 הוּא לִידֵי יִתְקַע:

כמו אלה הדברי פעמי רבות הנה כולכם מכחמים
 תכחמוני עמל' וכזב האש ימנא קץ לדברי רוח ועמ
 ועמל כמו מהם דבריכם או מה יחזק דעתך מה מט
 שתטענן ותענה הנה אין בדבריך מה שיתחזק
 דעתך בו גש אנכי היותי מדבר בכס לו היותם כמ
 במקומי אחזיר עליכם במלין לנחם אתכם ואניעה
 חליב' כמו ראשי לכוד לכס ולהיות מיצר בנרתכם או
 אש היה העניין כן אחזק אתכם בדברי ומה שאנוד
 לכס בדברי להפליג על ספור חזוק סבירכם יחסוך
 כאיכס מכס כי הרצה יתפייס מי שהוטבר כאמר
 וכודו לו ויספרו בחזוק סברו וסיפור מה שאבד ממ
 ממנו הנה אש אבד לא יחסוך כאני או אש אהדל
 מהדבור לא יועיל לי ולא יסור דבר מצרתי אך עט
 עתה הלאני הטס סס כל אברי פוממים חוני צריך
 לעד אחר על צרתי כי הקמטי סני מרוב הכחיסות י
 יעידו עליה וכחסת' ודלותי יעיד על חזוק סברי ומ
 ומכחובי אך הסס ית' טרף אותי ויטממני תכלית ה
 הסמאה והגיעני להיות חרפת אדם ובזוי עס עד סך
 סברי חרף עלי צמינו לכעסו לי ולטוס עיניו לי לע
 לענין אותי צעין רעה הרחיבו עלי פיהם במרפותי
 בצרפותיה אסר הם מקריפו אותי הכו לקוי ימד עלי
 יתקבצו כל סוכאי והנה אמ' זה לפי מה שאחשוב ככ
 כנגד ריעני שהיו מחרפי ומבזי אותן ימסור אותי הסס
 ית' ביד סקרן ועל ידי רסעי הטס אותי ממה שהחתי בג
 מליו היותי ויפרכני הסס ונתצני ואחז במעפי ויסברני
 ויקמני לו למטרה לירות בו חיובו יסוצג עלי מורי הקצי אסר לו יבקע כליותי ולא יחמול יספוך לארץ מרדתי ו
 והנה אמ' זה כנגד המכות והמכחובי אסר חילו בו ויפרכני הסס פרץ על פני פרץ רל מכה אחר מכה ירוץ עלי
 כגיבור להכו אותי בכח ותוקף מכות רבות על מה שהגדלתי ממכותי תפדתי סק שהאז בגד קסה והנה הוא מ
 מכחיב ומצער אותי ועוללתי ראשי בעפר ואסר וכל זה מרוב היגון כי בסבת היגון יחגרני האנס' סק ויעלגו ע
 עפר על ראסס פני כמלאו חומר וליבלוך מרוב הצבי חסכו ראותי עד סעל עפעפי צלמות כל חלני הצרות בא
 באזני על לא חמם בכפי וגם תפילתי היתה זכה סלא היותי מתפלל למס ית' קודס צא חלי הצרה הזאת חס סא
 סחיוב כמו סזכרנו היה כבוד תחלה צאת החקירה וזה רוצה לצאת מידי סתיהן ולזה היה מקריב קרבנות או
 אל הסס ית' לכפר בעד צניו ארץ אל תכסי דמי והחמם הנעסס לי בסבת זה הסידור המסודר מהסס ית' חן יה
 יהיה הרבון בו תכסי דמי והחמם הנעסס לי אש חמת מה שיחמדו ריעני סתהימה חלני הרענו מאת הטס ית' על
 צד העונס ואל תהי מקוס להסתר טס צערי על החמם הנרסה לי גס עתה הנה צממס עידי סהחמת חתי אס
 היה טיהיה הסס ית' יודע אילן הדברי הפרטי' כמו סאת' חומרי אהס ריעני המליני עמי אל חלוה תדמע עיני וח
 וחלני דבריו ולא עמכס סאס היו דבריו עמכס הוא מבוחר סלא יהיה טענה עליכס מה סהסכר מן החמם ה
 הנעסס לי חס היה העכו' כדצריכ' טיתחמרו סאיכוכ' מאמיני אותי צמה סאני אמ' טאין חמם צכפי והולס דב
 דברי עס הטס ית' טאס היה העניו כדצריכ' רצוני סיהיה הסס ית' מביץ אל כל מעסה האדס הוא היה יודע הא
 סאמ' צזה ולזה תהיה מזה הצד טענה למס ית' לבאר סאס היה מסג' באיסי האד' צמנו החוסץ סאת' חומרי' הוא
 עוטה עמי עול וחמם מי יתן סיוכל להתווכ' האד' עס הטס ית' כמו הוויכח סיהיה צין חד' לרעהו כי מסכר הס
 הטכני הנסארו' לי לחיות יהיו באיס עתה ואמות או תחייה רוחי כי ככרתי ונסחתי ימי סלא חטלימ' ויהיו עתה ק
 קצרי לי אש אין ריעני המליני לי אנסי מהתלות עמי ולזה אברח מלהתווכח עמכס וצמה סחומרי' להמרקס

הוא לידו יתקע:

בתים לא ישבו למו אשר התעתרו לגלים : לא י
 יעשר ולא יקום חילו ולא יטה לארץ מגלם : לא
 יסור מגי חשך יונקתו תיבש של הבת ויסוד ברוח
 פיו : אל יאמן בשו נתעה כי שוא יהיה תמורתו :
 בלא יזמו תמלא ובפתו לא רעננה : יחמם בגפן
 בסרו וישלך כזית נצתו : בי עדת חנף גלמוד וא
 ואש אכלה אהלו שהד : הרה עמל וילד און ובט
 ובטנם תכין מרמה : ויען איוב ויאמר :
 שמעתי באלה רבות מנחמי עמל בלכם : הקץ
 לו ברי רוח ומה ימריצך כי תענה : אנכי בכם א
 אדברה לו יש נפשכם תחת נפשי אחבירה עליב
 עליכם במלים ואניעה עליכם כמו ראשי : אאמו
 אאמיצכם כמו פי וניד שפתי יחשך : אם אדברה
 לא יחשך כאבי ואחרלה מזה מגי יחלך אך ע
 עתה הלאני השמת כל ערתי ותקמטני לעד הי
 יהיה ויקם בי בחשי בפי יענה

וכזית סיטליך נצתו במעט סבה הכה קצון החנפים
 סוכו להיות גלמוד לפי מהם ישחיתו קצת קצת ולא
 יטלס הקצון ביניהם ואם אכלה האהלים הצנועים
 משומד ועול לפי מהם יחטבו ויסתדלו תמיד בעול
 ואון ומחטבתם תכין מרמה ולזה יעניס ה' ית' בזמן
 חלו הענינים זה ביאור דברי המענה
 והכלל העולה מהדברים שהוא היה מגנה איוב
 על אמרו שלא חטא והוא מעיד שכבר חטא כי הוא
 בדבריו חלה יפר יראת ה' מהאנשי וימנע מהתפלל
 חליו בעת הצרה אשר עש התועלת טבו להחליט מ
 מהרע הכה בו מהתקון המדיני והיטרה אל הכלות
 הכבש שלא יעלס והביא ראיה מהחוט על היות חלן
 הרעוע מסודרות מה ית' לפי מעט האדם למה טי
 טימנח מהרעות לרשעי אשר לא כפקד מהס איט
 טלא יטיגוהו רעות חס מנד הפסד חס בזולת זה וז
 וזה ממה טיגרה כי חלן הרעות חס לרשעים מפני
 היותם רשעים ועוד טאכחנו כראיה העונס הביא
 עליה כנגד מריס מדה כנגד מדה וחלן היה מוגבל
 בגיחו מרחס לח היה חסטר זה חלא חס כאמ' טכבר
 הונבל גס כן אז טיגיה האיש הזה עוטה מרי דומה
 לעונס המוגבל לבח עליו וזה בתכלית הבטון : כי חס
 היה הענין כן תבטל הבחירה ויהיו הענינים כו'

מחנינים והנה זה הוא לבד מה שהוסף אליפו לטעון בזה המענה
 ביאור מלות המענה

רל מה יחזק מה טענת בדבריך : אלאיכס בזמן פי אחזק אתכס בדברי וניד ספתי יחשך מה טאכנד לכס
 בדברי יחשך באכס מכס הסמות כל עדתי : סמת כל אברי סוממי וזא אמרו הלחני הסמות כל עדתי : פעס
 לנכח פעס סלא לנכח עד אמרו מסכני אהריך כרונה הבואכי המלך חדריו ותקמטני לעד היה מענין קמ
 קמטני כי חס עדות על הכחיסות והלכות ילטום עוכני לו יעיין חותי בעין רעה ויהיה ילטום מגזרת חרבו יל
 ילטום רל יבויק ויחריד פערן פתחו וסרחיבו פה עליו עליו יתמלאון : יתקצבו יסגורכי : ימסרכי עיול סקרין : יי
 ירטני יטה חותי ממה סחייתי בו והוא כטעס ירט הדרך והס סני סרטי בענין אחד רל ירט ורטו ויטרפרכי :
 סברכי וכתני מגזר פני התפוררה ארץ וכן וספככני מגזרת וכפטיס יפונץ סלע : למטרס : כמטר להך והוא
 הרוטס סמכיקיס מורי חניס לירות בו רבין מורי חכני אשר לו והוא מגזר וימדרוהו ורבו יפלת יבקע גליו
 הוא הקרוס סיעלה על המכה כאמר הגלדה המכה ועוללתי בעפר קרני רל העלתי עפר על ראסי : חמרערו
 כמלאו חומר ולכלוך וסחדי ועדי דלפה עיכי : תדמע עיכי : חובלה נסחת : כדעכו ככרתו : התולי : מניזי מהתלן
 ובז באקל ענומיס סהס חכסי עונס : ובהמרותס : ובהכעסתי חותי מענין מרו ועצבי חת רוח קדמו : תלץ עיני
 רל טעיני רוחה הכעססס ולנה סס : סימה כא ערבני עמך : סימה כא לבך בי להסיב על דבר בהתוכחי עמך ו
 ותן לי ערב אוכל לבטוח בו סתסיב על דברי כי תסוקתי היא להתוכח עמך לא עס חלן האכסיס : לידי יתקע :
 הוא מענין תקיעת כף לקייס כל דבר : לחלק מענין ספתי חלקות רעיס מחטבות ורעיוכיס כטעס בכת לרעי
 למסל עמיס להיות למסל בגיסי : יתפתי ארון כענין תפתאי האמו בדניחל לפכני : קדס : וינורי מרסביתי יסו
 יסומו יתמהו : יתעורר יתמה ויקבל התפעלן רב : זמותי כתקן : מחטבותי כפססן : מוריסי לבבי מחטבותי : רפדתי
 ינעני הצעתי ערסו : בדי סאול לירכתי סאול : חס יחד על עפר כחת חס ינחמו יחד על עפר והכונה בסאול ה
 השל טבמקומו : זה ביאור מלות המענה

זה ביאור דברי המענה

עכה איוב סיניתי

ויען בלדד הסיקוי ויאמר ביחוד מלת המענה
 עד אכה תשימין קכני כמו קנין ואמ' זה לפי ס
 סאיוב היה אומ' דברי רבי במענה אחד וכמי
 וכסיחטב טיכלה המאמ' להיותו לתכלי' אחד מדבריו
 יתחיל בטענה אחרת ולזה יסי' תכל' ו' רביס לדבריו
 וכאלו אמ' עד הי' זה מקום מהוויכוח תסתדלו ברבוי
 הדברי' והעונ' וזה כי יתכן סבינו' הרחמן יוכרו כ
 כל טענותיה' וממאמ' האומ' וחי' לא ינטרכו לזכר'
 טענות חדשות לקיים דבריה' אך יסתדלו לבד להתי'
 הספקות במה טענו' החולקי' עמה על דעתס' ויו
 ויעתק כור ויסתלק הנור יד עך יחסוך יכרו עניין
 צרות בעדי' חוכו פטיעות כואו ותסליכהו ותעזנהו
 מצבה רשת נמיס פריץ חבלו החבל סיקסור בו דגל
 רגליו וילכד בו ומלכודתו הוא הפח סילכד בו חוכו
 זרעו כטעס ראשית חוכו בדי עורו יאכל בדיו בכור
 מות יאכל חוכו הגדול סבאלתי' הממת' וכתק' יסל
 יסלק מלק בלהו' אל החוק והקסה סבכל הבלהוצ' מ
 מבלי' לו מפני ס לא היה סלנו חבל גולג ימל קצירו י
 יכרתו עכסיו וכידוהו יסליכוהו נסמו תמחו טערי ס
 סביה ביחוד דברי המענה ענה בלדד
 ויאמ' עד הי' זה מקו' תאריכו דבריכ' ותסימו קן
 למלכס תצונו אנתכו מה טכאמ' ואחר כדבר ונענה

ואיה איפו תקותי ותקותי כמי ישורנה: בדי שאלת
 תרדנה אם יחד על עפר נחת: ויען
 בלדד השחי ויאמר: עד אנה תשימון קנצי לכולי
 למלין תבינו ואחר נדבר מדוע נחטבנו כבהמה
 נטמינו בעיניכם. טרף נפשנו באפו ה' למענך תע
 תעוב ארץ ויעתק צור ממקומו: גם אור רשעים
 ידעד ולא יגה שביב אשו: אור חשך באהלו ונרו
 עליו ידעד: יצרו צעדי' אוננו ותשליכהו עצתו: כי
 שלח ברשת ברגליו ועל שבכה יתהלך: יאחו ב
 בעקב פח יחוק עליו צמים: טמן בארץ חבלו ומו
 ומלכדתו עלי' נתיב: סביב בעתהו בלהות והוצ
 והפצוהו לרגליו. יהי רעב אנו ואיד נכון לצלעו
 יאבל בדי עורו יאגל בדיו בכור מות: ינתק מאה
 מאהלו מבטחו ותצעידהו למלך בלהות: תשכן
 באהלו מבלי' יורה על גוהו גפרית מתחת ש
 ש' שיו יבשו וממעל ימל קצירו:

אחר ט' חזן חכו יודעי' דבר לפי דבריו מדוע נחטבנו כבהמ' והיכנו טמאי' בעיניך ומרוחקי' עד סממת' אנתכו
 פחזתי' בפחתי' הבעלי' חיי' ואול' אמ' זה לפי טכבר' אמ' חיוב עליה' סזכרוכ' מטלי' עפר וסלא ימכת' ככס חכס וס
 וטה' כפן לבס מטכל' אתה האיס סמרוב כעסו טורף ומסחית' נכסו האס בעבור העדו' סאתה מעיד עליך מע
 מעכניך כטפוט סהארץ כעזבת' ויסר' הסס מהמקו' אשר עיניו ילכו סס רל האס נסכוט מפני העדר הסדר' ה
 הנספל בקנייך לפי דבריו סחין הסס ית' מסגית' באיסי' האד' אחר סאכאנו כמכת' זה העכנין הולך בסאר' הא
 האכסי' על הסדר סזכרונו רל סהכדוקי' טיבוא' רע הוא בעביר' טוב אחר יותר' טוב מהטו' הקוד' הו סהרסס' הו
 ההוא הוא טוב בעצמו ואס לא כטערי' ותמכא' סיבאל' לרסעי' ומכ' אנת' ולא סהכדוקי' והס' חסי' חומ' סחין העכנין
 כן חין לכו להאמין אנתך על זה חבל' כחמין סכבר' מרית' בדרך' סרהני' לך זה העונס' חו סחין הרע' הבא
 חליך ממית' אנתך והאל' בלדד בספור' הרעו' הנספלנו לרסעי' לחמת' דעתו טיה על כד המטכט
 ואמ' שלח דיו ביענות' הגפסיו' הבאו' לרסעי' חבל' גס' חורס' ידעך' וחסך' רל סאחר' עכ' ומחטבות' ירסוך' וילכו
 בחסך' גבל' הדברי' אשר יצרו חות' בעדי' כחו יהיה כרו' עד סלא ימכת' בעצמו יכולת' ללכת' באשר ירצה ועכנו
 תסליכהו ותעזבהו עד סלא יפול' עצתו כי אס ביותר' רע כי סולח' ברשת' ברגליו עד סלא יפול' עצתו כי אס בי
 ביותר' רע כי סולח' ברשת' ברגליו עד סלא יוכל' ללכת' אכה ואכה ועל רשת' יתהלך' וילכד' סס הפח יאחו בעק'
 בעצקו עד סלא יוכל' ללכת' יחוק עליו חיס' תקיף ופריץ' ויתקפהו טמון באר' החבל' אשר ילכד' בו ומלכודתו ס
 טמו' עלי' כתיב אשר ילך בו עד סלא יוכל' לראותו ולהסמר' ממנו חבל' ילך להלכד' בו והי' לא יטער' סביב מכל' ס
 כדדיו בעצת' בלהות' חוקות' והסיכחו' ממקומו' לברוח' אכה ואכ' ברגליו ולא יסיה' לו כהמ' לרכוב' עליה' יהי רעב ו
 זרעו סלא יהי' לו דבר' לתת' לאכול' לזרעו' ומכה ככוכס' לבא' ללעו' יאכל' זה הרע' עכסי' עורו ובריו רל סלא יס
 יטאר' בחלקו עורו חלק' סלס' יאכל' חוכו הגדול' סבכלי' הממת' יסלק' מאהלו מבטחו עד סלא יהיה' צוטו
 בו ותצעידהו עצתו אל' המקו' סהיה' לו סס החוק' סבבלהות' תסכון' הבלה' באהלו מפני' סלא היה' סלנו חבל'
 בבאו בעוסק' ואל

כי לכם צפנת משכיל על כן לא תרוזמו : לחלק
 יגיד רעים ועיני בניו תכלנה
 יחציגני למשל עמים ותפת לפנים אהיה : ותכה
 מבועש עיני ויצרי בצל כלם : ישמו ישראלים על זא
 זאת ונקי על חנף יתעורר : ויאחו צדיק דרכו וש
 וטהר ידים יסיף אמן : ואולם כלם תשבו ובאו ב
 נא ולא אמצא בכס חכם : ימי עברו זמתי נתקו
 מורשי לבבי : לילה ליום ישימו אור קרוב מפני
 חשך : אם אקוה שאול ביתי בחשך רפרתי יצועי
 לשחת קראתי אבי אתה אמי ואחתי לרמה :

ולהענינו רוחה עיני ולנה טהר לל שאין בעינינו א
 אשר הם מכעיסים אותי ומדברים כנגדי בעלמית
 ממני אהיה ה' טהר לבך לטמוע דברי ולהטיב עליהם
 כי תטוקתי להצוכח עמך אש היה איפסר זה לדעתי
 טענה לא תלך בהצוכחך עמי כי עש דבר אמת לא
 באענות כוזבות כמענינים אלנו האנשים ואש היה א
 איפסר תן לי ערב שאוכל לבנות בו סתשלים התוכ
 הצוכח עמי הנני מס צוקק מאד מי אמנא סיתקע
 לדי לקים טיהות התוכה ביני ובינך אש היה איפסר
 וכל זה אמר חוב להורות מהאמת אתו ולמאסו הט
 הטענות הפחותו טטוענין לו רעיו הנה לבס כפכת
 משכל ואין בהם תבוכה ולא דעת כי היה ראוי שלא
 ועלם מהס כי על דברים כאלו התבוננו והמרמונ

לא תרומם מי סחליק אליך יגיד המסבני העולו בלבו כדי שיככל אותך שזיך עוטה עול אבל תעביזונו על
 מה סיתל כהתל אנוס עד טעיני בניו תכלנה וחציגני ה' להיות למשל ולטבנה תחת אשר הייתי קודם זה להס
 לאדון ולסר עד טכהתה עיני מהכעס מהס מכעיסים אותי בלעגה עלי ומחטבותי ככל דל שלא אוכל להחזיק
 ולהקטב בהס מרוב דאגתי יטמונו ויתמהו ישראלים על זאת הרעה ההוה לצדיקים על לא חמם בכפיאט ונקי ית
 יתעורר על חנף ויתמה מדוע דרכו נלחה עש רוב עונותיו וכטעיו ויאחו עש זה צדיק דרכו הטובה ומי טהות
 טהור ידים וסיף אומץ ללכת בדרכי ה' ואעפ' שאין בזה גמול גופיי אבל יעשו להוסיף נפסס כי זה כל פרי הא
 האדם וזו תשובה על מה שאמר אליפו אף אתה תפר יראה וזה טהר טענים אינש ויראים כלל ה' והצדיקים לא י
 יכנו יראת ה' מפני זה אבל יאחו דרכס כדי שתגיע להס הנלחת הכפס ויוסיפו אומץ בדרכס הטובה לבנותס
 הצלי זה העולס מפני רוע הסדור הכפסל בקנינו והנלחותיו מפני זה כל כונת בהנלחת הכפס ואללס כולכס
 תסובו ובאו כן ולא אמנא בכס חכס ולזה ספסותס שאני מפר יראה הנה מרוב מכאובי על לא חמס בבטי בא
 בחתי עד קני כאלו ימי עברו מחטבותי נתקו ממני מהס מורסי סכלי כי הסכל כסירנה לקורר הדברים יירט
 תחלה המחטבה הלקי הסותר סתפול בהס והטענות המקיימות והמבטלות אותס הנה מחטבותי המבולבלות
 עתה יסימו הדברים מהיו מבוארים לי ונגלים כאור היום חטובי ובעלמי כלילה האור מהיה קרוב חלי וחזק ה
 הראות יסימו כלילה מפני חסך הצרות על מה סאתס מכמית אותי סאחריתי טסגא מאד הנה סטיבכס מולי
 אש אני בחזק המכאוב עד סאקרה סיהיה ביתי סאול ואמות וארפד יצועי בחוסך ואקרא לסחת חבי אתה חנו
 ואחותי לרמה לדעתי שאין לי להמלט מן המות על זה הכאב האנוס הנה חיה אפוא תקותי ומי יראה מהס
 אקוה סאראה זה הטוב הגפסי אחר המות או אמר זה כנגד מה סהיו אומריו סההבדל בין הירט ייס והטובים כ
 כטיבאס צרות סהרסע לא יאמין סיב מני חסך ואולס הצדיק יבטח סה יסיר המכאוב ההוא ממנו הנה לדבני
 המכות האלו והמכאובים סחולתי בהס אש ינחמו יחד על עפר תירדנה ותכללנה לכבדס לורכתו סחול דל למ
 למרכז הארץ כי לא תוכל הארץ להכיל ולסאת אותס ואיך אוכל אני לסבלס ולחיות אחר כצלס והמכס חמי
 זה על הסלגה והגזומא זה ביאור דברי המענה

ה' סאיוב יס צור דברי אליפו ציה סהיה ראה מן החוס מהעונס הצא לרסעיס וגור מפני זה סכל הרעות
 הסוסלות בייסי האדם הס במסבט לפי מעסיה ויהא סזחת הגור בלתי צודק לפי סכבר נמכאו בו חלו הרעות
 שאין לו תקוה לחיות אחריהס על לא חמס בבפינו ואש אמר יאמ' הנה זאת הטענ' לא יודה בה אליפו ולזה חיי'
 טענה יליו הנה ססוצת איוב בזה כי דבריו הס עש ה' סהוא יודע האמת כמו סאמ' איוב אש היה סיהיה פוקד
 הארש על כל מעטיו כמו סאמ' רעיו ומה סגב' אליפו אותו סהיה מפר ירא' באמרו כמו חלו הדברי הנה סתככל
 מונס יזה ובי' סאינו צודק אבל העכין בהפך וזה סהרסעני איוב יראי ה' עד סיתכן סיאמ' סהוא היה מפר יראת
 ה' והנה יקי' לא יסירו מסני זה מלסחזק בדרכי ה' לפי סתכלית איוב הגמול הגופני אלא ססארות הכפס : ולא די
 סל' סהר' ימכני זה הרעו מדרך הטוב אבל יסיפו אומץ להסתרל בסלמוותס הנפסי לבנותס חלו הקניכיס ו
 והסלחות הגופניות לרוע הסדור הכפסל בהס והיותס סכל

בעבור מה שארץ רואי כי מהמות והפגעים לאמצא
להמיכ כי הכל במשפט ותצילון מזה ראוייה
טאני הייתי חונט דעו באמת כי אלזה עוותני והקיף
עלי דמתו ללכדני על לא חמס בצפי הזן אזעק חמס
על כנגני וקרתי אשר באו בסבת מערכת הכוכבים
בעת הלילה שלח ברין ואין עוכה אותי חסוע ולא
אמתא מטפט גאר הסס המסדר זה הסודור חרתי ע
עד שלא אוכל להסיג חפני ועל הכתיבות טאני מכ
מכונן אליהם הסך ימים ולא אוכל ללכת סס הוני
מעלי הפטיט במה סהסיגי מאכדון קניינו ויסר זר
זרעי טהיה עטרת ראסי כמו סאמ עטרת זקניס ב
בני בניס הרס אותי סביב במכותיו ססלח לא
לאבד קניינו ובגי עד טאני כחשב כאילן הלכתי ויו
ויסע בזה הפועל כעץ תקותי רל טאין לי תקוה כמ
כמו טאין תקוה לעץ כסכתצוהו סביב לעקרו מטר
מסור מן הארץ אשר היה מטתרס טס כי הוא אל
אלו יוכח כן ימות בלא ספק וכף אני כסחוסריו ממ
ממני קנייני אשר היה בהס קני דנקי הנני כחשב ל

יתצני סביב ואליך ויסע בעץ תקותי ויחר עלי א
אפו ויחשבני לז כצרוי יחד יבאו גדודיו ויסלו
עלי דרכם וידנו סביב לאהלי: אחי מעלי הרחי
הרחיק וידעי אך זרו בניני: חדלו קרובי ומידעי
שכחוני גרי ביתי ואמהותי לזר תחשבוני גברי
הייתי בעיניהם: לעבדי קראתי ולא יענה כמו פ
פי אחחנן לו רוחי זרה לאשתי וחנותי רבני בט
בטני: גם עוילים כאסו בי אקומה וידברו בי תע
תעבוני כל בתי סודי וזה אהבתי נהפכו בי: בעור
בעור ובבשרי דבקה עצמו ואתבלטה בעור שני
שיני: חנני חנני אתם רעי כי יד אלוה נגעה בי:
למה תרדפוני כמו אל ומבשרי לא תשבועו: בני
יתן אפו ויכתבוני כלי בני יתן בספר ויחקו: בעט ב
ברזל ועפרת לעד

למת ויחר עלי אפן להכותי אחר זה באלו המכות הכסלאות וחשבני כאלו הייתי אחד מצריו לרדוף אותי בכל ע
ענו על לא חמס בצפי יחד יצואו גדודי הצרתי בי ויסללנו עלי דרכס דל סדרכס סלולה ודרכה לבח חני מרוב
ההצמדה ויחכו אלני הגרודי סביב לאלהי הנה מרוב הצרתי האר לי כהפכו עלי חסי ואחיותי וקרובי ומידעי
לזרי עד טרחקן ממני ומכחוני כי בזנוט רגלי ומתא הרבה סייעלימו עיניהם מהס אוהביהם וקרוביהם ויטכחו
אותס ולא זה לבד אכל האכסי הגרי בביתי וחס אוכלי לחמי וכפחותי חסכו אותי לזר ככרי הייתי בעיניהם לע
לעבדי קראתי ולא יענה ואף גס זאת סאתחנן לפכיו בדבדי למלות סחלתי ולא חנונו כדרך סיבזה אדס
עבדו הנה עס כל זה לא יענה רוחי היא זרה לאסתי עס היותי האנן אותה מאר כדי סאטמיד ממנה בניס גס ה
האכסיס סכחותיס בעלי העוול מאסנו בי אקומה לפניהם ולא יבסנו עס זה מלדבר בי חרפות ובוזיס כל חכמי
סודי תעבוני ואלה העומדי עמי והס רעי אשר אהבתי כהפניו בי לסונאיו וחרפוני חרפות רבות הנה לרוב כחי
כחיטתס דבקה עצמי יחד בסרי וצבארי באלו אין בי צמר כלל ולא כסאר בי עור סלס נקובוהו העכמות
רק הדבק לסורס סיני סיחוא דומה לעור יחכוני יחכוני אתיס ריעי כי מכת הסס נגעה בי ללא כסע למה קר
תרדפוני כמו אלה האולכי המחדפי אותי ונרצה חס הסס יודף אותי בצמו אלני המכות למה תרדפוני כמוהו
עד טמבטרי לא תשבועו מרוב סכאתכס אותי מי יתן איכסא ויכתבוני מלי בדרך סייעמדו לככת ומולס חמ' זה

לסערו סודיני כודקי ואעפ' סריעני היר מרחיקי אותס בסעכוניציה הכחצות ואין לאח סיחמ טאני סחאתי כט
כטלח סהצדלתי לדעת האס כפי הכולת כמו סאמ בלדד על אוצ באמדו וזה מקוס לא ידע חל כי חני ידעתי
מי טעגל כפטי ומגע לה ההצלחתה אשר הוא חיי וקויס לככת וידעתי האחרון אשר על עפר יקוס והוא הפס
ית וקרואו אחרון להינתן לאחרון אכל חקרתיכו כי אכחכו כתיחל מן המאומר וכלך ממנו אל הקוד וחמס הי
הנז ראטין במכילאות ואסמר טיהיה אמרו ואחרון על עפר יקוס מורה על הכנחות והקינס על דרך אמרו חכ
אחי ראטון ואני אחרון ואולס הביאורי הראטון הוא ביאות יותר מכד הענין ומכד הלסון ועל כל זה ירבו מכ
מכותי עד טאמר סכקבו עורי עברי עממי עס היותי רואה הסס ומסיג אותנו יותר מבטרי וחמ' זה לפי סככר ה
היו מיחסיס לו טזטז כסלא ידע הסס ית כמו סקדס במענה הקודס הנה מה סקדס מסכור הרעות היה
דבר כגלה ואולס הרע המסיג אותי אשר אני אחזה לי לבד הוא סאני סאמר בו מרוב חלוי כלו כליניתי קוך בו
גופי הנה היה ראני לכס סתאמרו למה כרדוף אותי ויחה כמנח בו סורס דבר רל סרחני לנ להתרעס על
טאני מתרעס ולטשוט לפני זה טאין הסס ית מטגית באיסי האדס לדעתכס היותי כדקי ויסר נרמני סייע
סמס שרמיה ב ישיס באמה חקיקתי היר ענניני כח שערב ע ע קן מישיס על לכו יסעני ויר ענניני
סמס שרמיה ב ישיס באמה חקיקתי היר ענניני כח שערב ע ע קן מישיס על לכו יסעני ויר ענניני

זכרו אבד מני ארץ ולא שם לו על פני חוץ: יהד
 יחדפוהו מאור אל חשך ומתבל ינדהו: לא גין לו
 ולא נכד בעמו ואין שרוד במקוריו: על יוכו נשמו
 אחרנים וקדמנים אחו שער. אך אלה בשבנות
 עול וזה מקום לא ידע אל: ויען איוב
 ויאמר: עד אנה תוגיון נפשי ותדבאונני במלים
 זה עשר פעמים תבלימוני לא תבשו תהכרו לי:
 ואף אמנם שגיתי אתי תלין משוגתי: אם אמנם
 עלי תגדילי ותוכיחי עלי חרפתי: דעו אפן כי אל
 אלוה עותני ומצודו עלי הקוף: הן אצלק חמס
 ולא אענה אשוע ואין משפט: ארחי גדר ולא אע
 אעבר ועל נתיבתי חשך ישים: כבודי מעלי הפ
 הפשיט ויסר עטרת ראשי:

ולזה יזורה על כוהן גפרית לסרפו ויחריב מתחת סר
 סרטיו יבטו וממעל ימל קצירו עד טיכרת קצירו לג
 לגמרי ולא יסאר לו לא פורס ולא ענף והרצון בזה
 סכבר יכרת הוא וזרעו. זכרו אבד מני ארץ יהדפאו
 הועות הבאות עליו מאחר ההים אל חסך ומתבל י
 יכידוהו ויסליכוהו לא יסאר לו לא כין ונח ככר ולא
 יהיה שרוד בציתו על יוס העול והרטע הבח עליו כ
 כמו אלן הנרות יתמהו הבאים ויתמהו הקודמי עד
 טחחוס מער בזה הכה אלן מסכנות ההים העול וזה
 מקום האים אשר לא ידע והסכל ה' וזה ככר כמנח
 כמטך בחוס לכי דעת בלדד וחולס הרעות הבאות
 לכדיקים חכס מזה המין כי חכס מכלן הותו סלח
 יסאר לו זכר.

זה ביאור דברי המענה
 והכלל הקולה מהדברים הוח
 סבלדד מסיב למה סכבר אמר אליו איוב סעונס ה
 הרטעים והטובים הוא אחד בעינו והוח ממרו חחת
 היא על כן אמרתי קס ורטע הוא מכלה סחין העני
 כן אבל כמנח בחוס עונס הרטעים מתחלף מאד ל

לעונס הטובים והפליג מפני זה בזכירת הרעות סומנחן
 מגיעות לרטעים ולפי סכמו אלן הרעות הנפלאות ת
 תמנחה מגיעות לפי מאמר בלדד לרטעים לבד הכה זה יראה ססבת הגעתס להס הוא רטעס ולזה לא יבטל
 מזה הכד מה סחניח בלדד להתיר הספק על מה סכראה אותנו מדוע הסדור באלו העכונים ואמר ה'עפ סחיוב י
 יטעון מכד מה סהגע אליו סחין העכין כן סחין ראוי לבטל זאת הגוריה הנמנחת לפי דעתו כודק בחוס מפ
 מפני מה טיטעון. איוב מדעתו סחיסמר סחטא חינוב וחס לא עטה עול מפני סלח הסתדל לידע הסס כפי הי
 היכולת כי זה גס כן חט חכלנו ולזה אמר זה

וען איוב ויאמר
 תוגיון מעכין יגון תהכרו לי תלעיגו לי חן יהיה מעכין עוות פכיס ומכודו יסתו כבודי הנכי ויסע. מעכין כ
 כסיעה גדודיו גדודי הנרות ויסולנו עלי דרכס כאלורח הנכוכה והסלולה לרוב ההליכה בה זרו ממני. היו כזרי
 וחנותי לבני בטני הרצון בזה עס היותי חוכן אותה מאד בעבור בני בטני רל כדי טאעמיד ממנה בני חן יהיה
 חנותי מקור כמו הסכת חנות אל והרצון בזה טהמתי חוכן אותה בעבור טאעמיד ממכ בניס זר הוא לה ואינה
 מתרנה לי כלל ואיסמר סהיו לו עתה בניס כי לא ידענו הזמן אשר היה מעת אבדן בני עד עת התוכחו
 עס רעיו ויהיה פירוס ומה סחני חוכן בני הוא זר להס עיוליס אכסו עול וחמס ואתמלטה בעבור סני רל סלח
 כסאר לי עור כי חס הדבק בעור סני יד אלן מכת הסס ויחוקן. ויכתבו יחצבו יחקקו כקפו כסברו סדון. סיס
 דון. והוח סס בטקל בון והרצון בזה בעבור מה סחתס ידעיס לפי דבריכס סיס דין ומספנו על כל המעסה

גורו לכס מהכעיס אותי ככמו אלן חרפות סחתס מחרפי אותי ויהיה תדעון חוס וחס הוא לטון עתיד וכמוהו
 ימנחו רביס בלסונכנו חן יהיה דון תאר בטקל סובי מלחמה ויהיה הרצון בזה בעבור מה סחתס יודעיס לכי
 דבריכס סחדס כדון על כל מעסיו חס טוב וחס רע ראוי לכס סתירחו מהכעיס אותי בזה החופן כי זה עון
 כסלח זה ביאור דברי המענה
 ענה איוב ואמר עד אנה תתנו יגון לכפמי
 ותדכוני אותי במלכס אלה סחתס מבוס אותי בהס ואין בהס טענה כודקת לאמת דעותיכס אבל הס מליס
 לבד וזה עמר פעמיס דברנו אחד לאחד ובכל מענה סהסיבותס לי תכלימוני בדבריכס חן אמר עמר על כד
 הרבוי כי לח דברו עמו כי חס חמסה פעמיס ולא תבוסו לאמר לי כאלו הדברים ותעיוזו פניכ לי ואף חמס
 יהיה כדבריכס ססגיתי מה לכס עלי תהיה סלי מסוגתי והניחו אותי חס חמס עלי תגדילו מסוגה ותוכיחו ע
 עלי חרפתי

בציר יחצבון ואני ידעתי גאלי חי ואחרון על ע
 עפר יקום ואחר עזרי נקפו זאת ומבשרי אחזה
 אלוה אשר אני אחזה
 לי עני ראו ולא זר בלו בליותי בחקי כי האמרו
 מה נרדף לו ושרש דבר נמצא בי גורו לכם מפ
 מפני חרב כי חמה עונות חרב למען תדעון שדון
 וען צפר הנעמתי ואמר לכן שעיפי ישיבני
 ובעבור חושי בי מוסר בלכותי אשמע ורוח מביני
 מבינתי יעגני הזאת ידעת בני עד מגי שים אר
 אדם עלי ארץ בי רגנת רשעים מקרב ושמחת
 חנף עדי רגע אם יעלה לשמים שיאו וראשו ל
 לעב יגיע בגללו לנצח יאבד ראיו ואמרו אין
 בחלום יעוף ולא ימצאהו ויד כחזיון לילה עי
 עין שזפתו ולא תוסיף ולא עוד תשורבו מקומו

בכיס הקטנים יסאו בתוף וככור יסאו רכה כאלו היה לפניהם תוף וככור מרוב הסמחה וברגע סאול יחצו ו
 ובזמן קצר ימותו וזה כלו מרוב ההכלה סלא יגיע כענין המות כפגע בן בתפלל אליו יד
 ידעך יכבה ויחסך חבלים צידים ומכאנבים אוננו גולתו כידו חידו ומחמת סדי יסתה לל מטפס חמתו או יה
 יהיה חמת כחוד יהיה הרצון בזה מחמת הסס יסתה ויערל לל סיסתה כום התרעלה חונכנו כחצכו ונגבלו ויה
 יהיו חסך חמה סני טרסי בענין אחד בעצם תומו בתוקף סלמותו עסיכיו הס הטדים ומוח עצמותיו יסוקה
 לל סכל אחד מעצמו מלא מוח מרוב הסומן והדסנות יתמוסו מענין חום יחסך ימכס האים הרע סלא יגי
 יגיע אליו האיד עבדות מענין עבדים ועל גדים יסקוד לל סהוא יהיה סוקד לעמוד על הקבר תקרא הקבר ג
 גדים להתקבץ עליו עפרי ואצבים יגבה על הארץ כנודת גדים ואפטר סיהיה גדים כמסמחה וירכה בזה ס
 סהוא יעמוד בחון בקבר אכל הגדים סהוא במדה רגב כחל בקיעי המיסור אחר סוא קבו סס ותסובצביכ
 כסתי מעל לל על תסובצביכס כסארו כחצנת וצטלות

ענה איוב ואמר לרעיו סמעו סמוע מלתי והחריסו ותיי זאת תגחמותיכס
 סתקחמוני בה רכוכי לומר אס תחריסו על דברי בי ונתר טובה יהיה לכם סתיקותיכס מתסובצביכתס אחר סח
 סחיתס מכעיסים אחתי בה מעט כפלא סבלו דברי ואככי אדבי ואחר דברי מה סתסקוט סמייית לבבי תלעיג
 על דברי אס תרכה וסכה אחר זה ככגד כופר האס סחיו לאדס סאוכל להסיבו בהסתרלותי ומדוע לא תקצר
 רחמי אחר סדברי עס ססס אסר לא אוכל להסיב אפר ממני איתס רעי סביטו אלי ותמהו וסימו יד על כה
 מרוב סתמה והוא סיהיה אים תס ויסר כמוכי מוכה באלו סמכות סכפלות על לא ססס ועל לא חמס אס בל
 באתי לזכור רוע ססדור סכופל באלו סעכניס בליסי האדס סכה כבהלתי ואחו בצרי סלכנת ובעתה איך אפ
 אפסר סיהיה לרטעים מה סתמכל להס מטוב סהכלמה

והכלל העולה מהדברי הוא כי כופר על מה שספר
 בו איוב דבריו בעבור ההכלה הכמחאת לרטעים ו
 והיותם כקוי עס זה מפקד והוא אמרו יסליו אהליו
 לסודדים יטיב סהוא לא ידחיק סלא תמכא זאת סה
 ההכלה לרטעי ומן מועט אבל אחריתו לרע ואס
 לא יהיה זה הרע בימיו ככר יהיה בימי בכיו והוא א
 אמרו בכיו ידכו לליס ולזה ראוי סלא יקרא זה ס
 ההכלה אחר סאחרית רע ובוה ססב בלדד להמלט
 ממה סכרהה אונתו מהסכלה לרטעים והוסוף לקמת
 דבריו טסכל במטפט מפכי מה סכרהה אונתו מהרע
 מהרעות לרטעים הוא מדה ככגד מדה והוסוף עתה
 גס כן לאמת דבריו סאיוב היה חוטא מפכי סהיה א
 אומר לאל דברים סלא כהוגן יוען איוב
 ויאמר ביאר מלות סמעכה מלתי
 אמרי סאוכי סבלוני לל סבלו דברי והסמו והתמהו
 עתקו סזקיכו מעכין עתיק יומין ולא יגעיל ולא יו
 יוכיח הזרע חון מרחס תפלט פרתי תלד לזמן רחוי
 והוא מעכין ותסג ולא תפליט עייליה עול ימיס לל

בכיס הקטנים יסאו בתוף וככור יסאו רכה כאלו היה לפניהם תוף וככור מרוב הסמחה וברגע סאול יחצו ו
 ובזמן קצר ימותו וזה כלו מרוב ההכלה סלא יגיע כענין המות כפגע בן בתפלל אליו יד
 ידעך יכבה ויחסך חבלים צידים ומכאנבים אוננו גולתו כידו חידו ומחמת סדי יסתה לל מטפס חמתו או יה
 יהיה חמת כחוד יהיה הרצון בזה מחמת הסס יסתה ויערל לל סיסתה כום התרעלה חונכנו כחצכו ונגבלו ויה
 יהיו חסך חמה סני טרסי בענין אחד בעצם תומו בתוקף סלמותו עסיכיו הס הטדים ומוח עצמותיו יסוקה
 לל סכל אחד מעצמו מלא מוח מרוב הסומן והדסנות יתמוסו מענין חום יחסך ימכס האים הרע סלא יגי
 יגיע אליו האיד עבדות מענין עבדים ועל גדים יסקוד לל סהוא יהיה סוקד לעמוד על הקבר תקרא הקבר ג
 גדים להתקבץ עליו עפרי ואצבים יגבה על הארץ כנודת גדים ואפטר סיהיה גדים כמסמחה וירכה בזה ס
 סהוא יעמוד בחון בקבר אכל הגדים סהוא במדה רגב כחל בקיעי המיסור אחר סוא קבו סס ותסובצביכ
 כסתי מעל לל על תסובצביכס כסארו כחצנת וצטלות

הכלל העולה מהדברי הוא כי כופר על מה שספר
 בו איוב דבריו בעבור ההכלה הכמחאת לרטעים ו
 והיותם כקוי עס זה מפקד והוא אמרו יסליו אהליו
 לסודדים יטיב סהוא לא ידחיק סלא תמכא זאת סה
 ההכלה לרטעי ומן מועט אבל אחריתו לרע ואס
 לא יהיה זה הרע בימיו ככר יהיה בימי בכיו והוא א
 אמרו בכיו ידכו לליס ולזה ראוי סלא יקרא זה ס
 ההכלה אחר סאחרית רע ובוה ססב בלדד להמלט
 ממה סכרהה אונתו מהסכלה לרטעים והוסוף לקמת
 דבריו טסכל במטפט מפכי מה סכרהה אונתו מהרע
 מהרעות לרטעים הוא מדה ככגד מדה והוסוף עתה
 גס כן לאמת דבריו סאיוב היה חוטא מפכי סהיה א
 אומר לאל דברים סלא כהוגן יוען איוב
 ויאמר ביאר מלות סמעכה מלתי
 אמרי סאוכי סבלוני לל סבלו דברי והסמו והתמהו
 עתקו סזקיכו מעכין עתיק יומין ולא יגעיל ולא יו
 יוכיח הזרע חון מרחס תפלט פרתי תלד לזמן רחוי
 והוא מעכין ותסג ולא תפליט עייליה עול ימיס לל

7

הכלל העולה מהדברי הוא כי כופר על מה שספר
 בו איוב דבריו בעבור ההכלה הכמחאת לרטעים ו
 והיותם כקוי עס זה מפקד והוא אמרו יסליו אהליו
 לסודדים יטיב סהוא לא ידחיק סלא תמכא זאת סה
 ההכלה לרטעי ומן מועט אבל אחריתו לרע ואס
 לא יהיה זה הרע בימיו ככר יהיה בימי בכיו והוא א
 אמרו בכיו ידכו לליס ולזה ראוי סלא יקרא זה ס
 ההכלה אחר סאחרית רע ובוה ססב בלדד להמלט
 ממה סכרהה אונתו מהסכלה לרטעים והוסוף לקמת
 דבריו טסכל במטפט מפכי מה סכרהה אונתו מהרע
 מהרעות לרטעים הוא מדה ככגד מדה והוסוף עתה
 גס כן לאמת דבריו סאיוב היה חוטא מפכי סהיה א
 אומר לאל דברים סלא כהוגן יוען איוב
 ויאמר ביאר מלות סמעכה מלתי
 אמרי סאוכי סבלוני לל סבלו דברי והסמו והתמהו
 עתקו סזקיכו מעכין עתיק יומין ולא יגעיל ולא יו
 יוכיח הזרע חון מרחס תפלט פרתי תלד לזמן רחוי
 והוא מעכין ותסג ולא תפליט עייליה עול ימיס לל

ויזקינו גם גברו בעומו: ובכח ויהיה זרעם נכון עמ
עמם לפניהם רל טיטבו בטלום בהסכמה אחת והו
והוא לפניהם ונחמתיהם הם לעיניהם עד טיטמחו
בהם תמיד צדיהם ישלם עד שלא יגיע בו פחד ואין
מכת המס עליהם כלל רל שלא יגיע טום רע סור
טורו עבר ולא יגעיל וינטיא הזרע לחוץ פרתו תלך
לזמן רחוי ולא תסכל אך יחיה העגל וזה מסל על ר
רביי הכלתם בקניניהם בכל העניינים ישלמו בני
בניהם הקטנים וילכו כצאן טילכו תקף וילדיהם יר
ירקרון מרוב הטמחה יטורכה מרוב טמחתם כא
כאלו היה לפניהם קול עוגב יבלו בטוב וימיהם רל ס
טלא יראו רע כל ימיהם וינאו להם המות צריג זול
זולת צער וזה כלו מטוב ההכלה ואם תאמר מי הו
היו חלני המנליחים בזה האופן תדע באמת כי הם ה
היו הרעים שבאנשים עד שאמרו לחל סור ממנו וד
נדעת דרכיך לא תפצנו והלכו תמיד בדרכי רשע וב
נבזו הסם ית ואמרו מה טדי כי נעבדנו ומה נועיל
כי נתפלל אליו ונבקש ממנו צרכינו הנה באמת ע
עם כל זה לא אטבח הרשעים אבל רחוקה ממני עב
ענתם ואעפ' סמנחון מנליחים בזה האופן מההכל
מההכלה וזה כי זאת ההכלה אינה רבית להם כ
כמו העניין בהכלת הנפש אבל היא חוץ מהם

ומה נועיל כי נפגע בו: הן לא בידם טורם עצת
רשעים רחקה מני: כמה נר רשעים ידעך ויבא
עלינו אידם הכלים יחלק באפו: יהיו כתבן לפ
לפני רוח וכמוץ גנבתו סיפה: אלוה יצפן לבניו
אזנו ישלם אליו וידע: יראו עיניו בידו וכחמת ש
שדי ושתה: כי מזה חפצו בביתו אחריו ובספר חר
חדשיו היצו: הלא אל ילמד דעת והוא רמים יש
ישבט: וזה ימות בעצם טובו כלו שלאנן ושליו:
עטיניו בלאו דלב וכות עינתי יסקה: וזה ימות
בנפש מרה ולא אבל בטובה: יחד על עפר ישבב
ישבבי ורמה תבסה עליהם: הן ידעתי מחשבות
מחשבותיכם ומזמות עלי תחכמו: כי תאמרו אי
איה בית גדיב ואיה אהל משכנות רשעים: הלא
שאלתם עברי דרך ואותתם לא תנכרו: כי ליום
אד יחשך רע ליום עברות יבולו: מי יגיד על פ
פניו דרכו והוא עשה מי ישלם לו: והוא לקברות
יובל ועל גדיש יסקר:

ולזה אמ' טטוב אינו בידם ולזה לא ירד אחריהם צמותם כמה מהזמן ימנא סידעך כר הרשעים ובה עליהם
אידם ויחלק להם המס חבלי ומכאובו באפו ובקפנו עליהם ויהיו כתבן לפני רוח וכמוץ גנבתו סופה להדחות
מרעה אל רעה כמו טאת מסטרי מצנייני הרשעי הלא זה ימנא מעט וזה מהגדתי מטוב הנחת הרשעי ימנא
הרבה ולזה היה המס חולק על הרוב עם מאמריכו ואין לך התככלן במה שאמר שאם לא יבנא העונם
לרשע יבא לבניו ויכפון הסם להם חטא גולתו וזה טכבר היה ראוי טיסלם העונם אליו בעצמו וידע כי תחת
מרותו יטיגאו זה העונם וראו עיני החוטא אידו ורעתו ויסת' מחמת המס ויערל כי אי זה עונם יהיה לו במה
טגייע לבניו אחר מותו וזה מס' חדטיו אשר היה לו לחיות סגבלו וכלו ובהם לבד יגיע לו הנער והכתב ח
חמס אחר המות לא ירגיש בענייני המצטרי והמהני הלא ילמד האד דעת להסתכ' חייך ראוי טתיה הכהנת המ
המס ית' בזה העולם עד טיהיה הכל צדק וצמטט וחיך חפסר זה רל סילמד המד' לחל דעת והנה הוא בחבמ'
יסטוטו סמנחאי העליוני כמו המלחכי והגרימי הסמימי ויכהיג' בזאת ההנהג' הכפלה אשר לא יוטג אופן החכמה
בה ראה מה הגיעך מהטעות בצפנדך בדרכיו בזה האופן עד שאמר' מההכלה אשר תכליתה לרע היה רע הכ
יתחייב מזה טלא יעס' המס רק רע לכדיקי ולרשעי וזה שאמ' ימות בעצם סלימות' והיה סלחכך וסלינו כל ימיו
עד טטדיו מלאו חלב מרוב הטומן וכל אחד מעמיו יסוקה צמנח רל טהוא מלא מוח וזה אשר ימות בכפס מ
מיה לא חכל בטובה כלל הנה תכליתם יחד אל מות וימיה תכסה עליה ולפי טהמות' טהיה תכלית' היה רע הכ
הנה יקרה מזה טיהיה כל מה סקירה להם צמיהם רע היו אלנו האכסי' נדיקי' או רשעי' הנה בהרחיקך העול' מה
מהמס תיחסהו לו וזה בתכלית הבטול והגכנו הנה ידעתי מחטבותיכ' והמוזמו הרעי' סאתם חומסי בעבורי וב
וצוגדי מלבכס רל סאתם תפדלו לחסוב במחטבת חמס לטעון עלי ולעסוק האמת ממני או יהיה הרבן בא
באמרו ומזימות עלי תחמוסו סאתם בהיותכס חוקרים בזה הדרום אשר אכחנו מתוכחי' בו לא תקחו כל המח
המחטבי' המקבילו אשר תפולכה בזה הדרום אבל תחמוסו ותגולו קנתם בעבורי ולא תפכו אל המקטבה אשר
תפול לאמת דעתי

לא מים עיף תשקה ומרעב תמנע לחם ואיש ז
 זרוע לו הארץ ונשוא פנים ישב בה אלמנות ש
 שלהתי ריקם וזרעות יתומים ידבא על בן סכיב
 סביבותיך פחים ויבהלך פחד פתאום או חשך
 לא תראה וספעת מים תבסך הלא אלוה גבה
 שמים וראה ראש כוכבים כי רמו ואמרת מה י
 ידע אל הבעד ערפל ישפט עבים סתר לו ולא
 יראה וחוג שמים יתהלך

ראש כוכבי העליון בגלגלי טימחאו בו כוכבי והוא
 בגלגל המזלות או יקרא ראש כוכבים המקו סיהיו ב
 בו הכוכבים הנכונים תמיד בתנועתם הא
 האמצעית כי מקום הוא בתכלית הרוממות והגבוה
 כמו שביארנו בספר מלשמות ה' והנה גובה המקו ה
 הוה יעמדינו ועל אמתת מרחק הכוכבי מן הארץ ב
 בתכלית מה שאפשר מקוטן הסיעור כמו שביארנו
 שם קמטנו כמתו מן העולם ונחר יונק יסודס רל ו
 ביסוד ומעמד טבע תוך נהר רב הוא מי המצול אס
 לא ככחד קימכו באמת כאשר מת האיס אשר הקימ
 הקימכו והעמידוכו והוא כח אכלה פארית בעלי הד
 הדעת היות והס אנסי סדוס הסכן הרגל כטעס ה

ההסכן הסכתי וסלס ותעמוד צמלום תבנה רל תסוב להצנות אחרי ההרסך באלו הסגעי אשר קרו לך או תהי
 תהיה תבנה מגורת צביס רל סיהיו לך צביס ומזה הענין גס כן ולנכי גס אנכי ממנה בנר זהב ובנר נחל
 נחלים אופיר רל סבהונתו הנור נחלים בצפע וצדביו כן יטביע הסס ית לך זהב אופיר והיה סדי בצריך הר
 הרצון סיהיו רב זהבך על דרך כקול סדי סמורה על החוקק וההפלה תועפות לסון חוק כדרך תועפות ראס
 לו או יהיה מענין הכפל כד מתרגס ומפלת ותעוף וצריך תסלים רל סלס יצבר ממך דבר מהדברי אשר תס
 תספדל בעסוייתס ותאמר גיה רל סתעמוד בגובה ותוקף ולא יגעך רע וסח סיניס ימלט אי נקי הנקי ימלט
 קזכותו אי גדול ביאור דברי המענה עגוז אלפסו התימני ואל האס האדס מועיל להסס ית כ
 כאשר יועיל על עצמו המסכיל המוסר דרכיו עד סיענמ הסס ית הרסע תקף עסותו רסעו מצד סיכסס לס
 לסס ית יגמול סוב לצדיק תקף עסותו סוב מנד התועלת סהגיע לסס ית הכה אינ הענין כן כי מה סיעסס
 ססס ית מזה אינו כי עס על נד הקסר והקנינה להטיב אל האנסי ולסרס עד סיגיעו אל הנלחת הנפס אשר
 בעבוד כבדאו לא לצורך עצמו ולזה יקרה סירריך לרסע זמן אריך לבלתי קבלו ספעולות ברע אשר יעסוהו
 וכדי סיתן הרסע אל לצג לעזוב דרכו כזה הזמן האריך וסוב אל הסס ולא יאריך לצדיק כדי סלס ולך בדרך
 הרע אשר החל להתנהג בה ולזה אינ סלס אס תמנח ההנלחה לרסע זמן אריך והיא הטענה אשר ססבת לחת
 לספור בה דבריכו החסך לסס ית כי תצדק להועיל לו תועלת כי תתס דרכיך עד סתגמול סוב לצדיקס תקף
 עסות סדק והינסר כדי סיעועילו המיראתך אונך סצויקסו בעסותך הרעו יוכיחך ויבא עמך במספט הנח א
 אינ הענין כן אבל מה סיעססו הסס ית מזה הוא להועיל לצבי אדס ובהיות הענין כן הכה יאריך הסס לרס
 לרסע להועיל לו ואלס לא יסוב תוך הזמן אשר מאריכוהו יגיעהו הענכס הראוי ובו נותרו כל הססקות סהיה מ
 מהספך בהס על דבריכו וולת מה סטעבת סאתה תס וסר ובלו אלך אלו הרעות הרבות ולא כמספט ולזה אס
 אסיבך באמת אינ דבריך כודקי וזה סלסי אורך כי באמת רעתך סהביא הסס עליך היא רבה כמו סאתה א
 אומ אבל אינ זה עוול כי אינ קך לענוכתיך עד כי רעתך היא כסיעור עונותיך או תהיה הכוננה ברעתך ובעב
 ובעונותיך אחת בעינה איה לוקה מסכון מאסיד חנכס ונגרי האנסי מחוסרי בגרי תפססס להיות לך למ
 למסכון עד סיוכרחו ללכת ערומי ומותו בקרה חס עון פללי האיס היעף והנמא לא תסקסו אפי מוס להסיב
 רוחו אליו ומחאיס הרעב תמנע לחמך עד סימותו כנמא וברעב ואלס איה הייתה מכבד האנסי התקיסס ו
 והאדוני אשר הס כסואי פני להאכילס ולהסקות כאלו היו אדוני בביתך ואלס החלומי כמו אלמנות ויתומס
 לא ססגחת בהס לתת להס דבר ולא להנילס מעוסקיה ואלו העונות חוקי לאין קן על כן סביבותיך פחיס מ
 מכל נדדיך ללכדיך ולבהלך פחד הנרה סתאו או יבוא לך חוסך המכאובי עד סלס תוכל לראות וסספת מי
 הצרות תקסך על כן לא תירעס אס יגיעך כמו אלו הצרות הרבו כי עונות אשר זכרתי סלס היית כמלט מהס
 סנו אלה באמת הסס ית בגובה סמוס כי סס נראת ינסר פעולת למעל הנמכאי אשר סס וראה העליו סבגלג
 סבגלגלי סבו כוכבי כי סס רמי מאור ואל אמ זה כי מצד הסתרת קצת קצת ירעבו העליון מהס ומנד חלוק ה
 הכמות אשר בתנוכותיה ירעבו כמה מחוייב סיהיה מרחק זה הגרס הסממי

ביתקו לו רגבי נחל ואחריו כל אדם יושך ולבן
 ולפניו אין מספר ואיד תגחמוני הבל ותשובתי
 ותשובתיכם נשאר מעל ויען אליפו
 התימני ואמר הלא יסבן גבר כי יסבן עלימו
 משביל: החפץ לשדי כי תצדק
 ואם בצע בי תתם דרכיך: המיראתך יו
 יוכיחך יבוא עבך במשפט: הלא רעהך רבה וא
 ואין קץ לעונותיך: כי תחבל אחיך חנם ובגדי
 ערומים תפשיט

ואמנם אמר זה לפי סדרך החוקר בדבר החקירה
 שלימה טיחח כל חלקי הסותר אשר תפול עליהם ה
 המחטבה ואחר זה יברור הכודק מהבלתי כודק ואם
 לא לקחם כולם לא תטלם לו החקירה ולזה אמר היום
 מריעיו היו לוקחים המחטבות החלוקות עליו והיו חו
 חומסים המחטבות המחטבות לדעתו והנה זה הפ
 ה זירו הוא היותר ככון לפי מה שאמרו: והוא זכר
 בבאן המחטבה אשר לקוחה לאמת דעתם וזכר חס
 אחר זה המחטבה אשר חמסו: ואמר הנה ידעתי
 המחטבה אשר בזיתים דעתכם בה צמה שאמרתם
 מהרשע הינו כמלט מהפחד כי תאמרו הנה בית כדי
 כדיב ותיה הנהל מסכנות רשעים רל סהדו להעדר

ממנו הפחד לא יתקל בזכיות החוקים אבל יספיק לו האהל להיות לו למחס ולמסתור מורס וממטר ואולם
 הרשעים ינטרכו לזכיות החוקים מרוב הפחד והנה הפחד הוא עונם הרשעים כמו טקדס מדבריכם אלו ט
 סכבר צארתי לכם מהחוט טאין זה כודק והנה חמסתם מהסבה אחרת כודקת היא הורסת דעתכם והיא מה
 טחמרתו יסליו אהלים לסודדים ועוד הלא שאלתם עובדי דרך סיודעים קורות הזמן והאותנות והרשמים
 סיגידו מזה לפי המוחם לא תכחיסו וזה טעה יספרו כי כבר יקרה כעמים רבות טל יוס איד רל סבינס איד
 בעיר או במדינה יחטך האים הרע מסיגע אליו האיד ויככל לרוב הכלחתי מביץ טמר אנשים וליוס סיובלו ה
 העבירות בארץ אשר הוא בה יחסך מהס ויככל מהס וזה סינסוף לו בטחון ויסיר ממנו הפחד ואחר סהרע לא
 יגיע אליו בימי מי יגיד על פכיו מחותו רשע להוכיחו ולומ טעל זה בא אליו זה העונס על חטאת האב לבניו
 אשר לא עשו זה החטא כמו שאמרת והוא לקביות יובל אחרי מותו ועל הקבר יסקוד תמיד עד הפסדו עדכיו
 ומתקו לו בקעי המיסור אשר הוא קביר בהס רל סלא ירגיס בטוס רע אחר מותו ואחריו ימסוך המות לכל א
 אדם טהוח סיפס ולפכיו מסך אנשים אין מספר: ובהיות הענין כן הנה ימצא זה הרשע כקי מכל עונס או א
 חס תקרא המות עונס הנה אין כקי ממנו זה העונס: וכבר התבאר טאין ראוי סיקרא עונס לו מה סיקרא ל
 לבניו אחריו כי לא יגיע לו מזה בער: וזה כבר התבאר בספר המדות רל טאין ראוי סיקרא בלתי מצליח מי ט
 סיבחו הרעות לאהביו וקרוביו אחריו: ואיד תכחמוני הבל במה שאמרתם טאם אטקר אל אל ואסוב אליו יסו
 יסורו מעלי המכות האלה והנה כל תסובתיכם כסארו כוזבות וטולות: זה באור דברי הקענה

והכלל העולה מהדברים
 הגזרה הכללת שהתאמת מן החוט להס מפכיו מה סקרא לאיוב הוא בטל סכבר הביא ראיה מהחוט מוזלתו סו
 סוקרת דבריהס והיא רוב הסכלחה הסמכאת להרבה מן הרשעים עד סלא יראו ברע בחויהס ולא יכחדו פחד
 חבל כבר יככלו בהרבה מהרעות הנפולות לאנשים אשר הס חבלס וצאר סזה יותר כמצא ממה סהיו הס מע
 מעידים מדעות הרשעים כי מה סהיו מעידים מזה אינו כמצא דק על המעט: וציאר סמה סהיה טוען כופר
 בזה סה ית' אס לא יענוס הרשעים בעצמם כבר יגיעס העונס אחרי מנתס והוא סכבר יענסו בניהס: ולזה ר
 ראוי סלא תקרא כמו זו הסכלחה אחרי סתכליתה לרע הוא בתכלי הגנות: לפי סמזה הסד יתחייב סלא יגיע
 לאחד מהאנשים כקיים רשעים דק רע אחר סתכלית כולס הוא המות ותכלית כל הקנינוס הוא אל הספסר:
 ויהיה אס כן הסס ית' עוטה עול אחר סיענסו כל האנשים כדוקים ורשעים עס סהוא מצואר בבכסו סאין ע
 עופס לרשע במה סיגיע לבניו אחריו כי הוא לא ירגיס בזה ויהיה עול גס כן צחק הסס ית' סיענסו הבנים על
 עון אביהס והס בעצמם לא חטאו לו ואולם מה סאמ' בתורה סוקד עון אבות על בניס הוא בחונן אחר א
 חין הנה מקוס הביאור בו
 ביאור מלות המענה
 ימיל בצע תועלת יתתס מענין תס וסר יתחבול תקח מסכון: וזרועות יתומים ידוכאו: כל אחד מזרועות
 היתומים

ושיית על עפר בצר ובצור נחלים אופיר: והיה
 שדי בצריך וכסף תועפות לך: כי אז על שדי תת
 תתענג ותשא אל אלוה פניך: תעתיר אליו ויש
 וישמעך ונדריך תשלם. ותגור אמר ויקם לך וע
 ועל דרכיך נגה אור: כי השפילו ותאכר גיה וש
 ושח עינים יושיע: ימלט אי נקי ונבלט בבור כפ
 בפך: ויען איוב ויאמר: גם ה
 היום כרי שיהי ידי כבדה על אנחתי בני יתן ידע
 ידעתי ואביצא אהו אבוא עד תכונתי:

ואולם ברם הרסע היה אכסר לפסק סיוק באופן
 מה לפס ית לפי שהוא מפסיד ומסחית פועלו הסס
 במה שהוא מוסיף לטאר האכסר והטועל ינטער כסית
 כסיסחיתו פועלתיו לפי מה שיחשב ואכסר סכאמר
 טחליפן לא ביאר המטפט האחד מאלו הסני אבל ח
 הניח כל אחד מהם על ס הוא מבואר בעצמו ואולם
 מה שהיה טוען איוב ממה סבאו עליו מהמכות והטב
 והפגעי להפליא בלא פסע הנה חליפן יסיב על זה
 סכבר חטא איוב חטאי כפלתי ואט לא הרגס בזה
 מהס סכבר היה לוקח למסכון בגד האכסר חסרי הב
 הצגרי והסארו ערומי והיה מקיר בקרה ולא היה כנ
 כותן לפני הנחמ מים ולרעב לחס והיו מתני ברעב

ובנחמ ואולם העטירו והתקייפו הי' מכבד מאוד ומאכיל וממסקס וזה היה בתכלי הבנות וזה טחס לא היה כותן
 דבר מהזכו לאיס מן האכסר היה לן התככלל מה שלא היה מטיב לעניים והוא כי החבתי ממונן היתה הסבה המ
 המוכעת לו סכאנתו הענייט והנדקה ואולם כסיהם מפני נכותן לעטירי ובלתי כותן דבר לענייט היה מבואר
 כי מסכאנתו הענייט והנדקה היה כמנע מזה ומחס שלא היה חוכן חלמנו במה שהיו מבקשות ממנו להכילן
 מיר עוסקיה ולא היה עזר אות' ומחס סכבר חטא במה שהיה אונן טחמס עזב את הארץ והוא עזן כלילי כ
 כי בבמו זה העניין חטאו אכסרי דור המבול ואכסרי סרוט ועמורה ועל זה הגיע מהעונס מה סכבר הגיע והבי'
 רחיה חליפן על מהס פוקד הארס על מעטיו ממה סקרה לא נסי דור המבול שלא כונל מהס חיס כי חס נח
 ובתי' כי הוא לבדו היה בדיק בדור ההוא ומה סקרה לאכסרי סרוט ועמורה סחס היה העניין לפי המערכת היה
 בתכלי הזרן פיסכיס במקרה בזה הרצוי הנפלא הרסע לרוע המערכ' ולזה כתן ענה חליפן לחיוב פיסוב חל ה
 הסס ית הטובה כפלאה לא יסערה ויען איוב ויאמר בואר מלות המענה גם היום מדי סיקי ה
 הרצון בזה שהמרתי והפלגתי בכעסי להרעס על סברי תרעומת רב ידי מכתו תוכחות דברי התוכחן יסיס בי
 הרצון בזה יסיס בי כח כוכח עמי מתוכח עמו וחפלה עממי אן נעסי קדס מזרח ומחר מערכ סמחל כפון ול
 ולת אחז ולא חרחה יעטוף וכסה ויעלי ימין דרוס באסרו פסיעתו ולא חט ולא חטה ולא חמיט ולא חסור ממ
 ממנה והנה ספתיו דבק עס ולא חט והרצון ולא חטה מנות ספתיו ולא חמיט חן יהיה ולא חט דבק עס דרכו
 סמרתי ועס מנות ספתיו יהיה דבק' ולא חמיט ויהיה חן ולא חט נוספת כמו חן ואיה וענה במחד בעניין חחד וכפ
 וכפסו אנותה ורצוננו ככספה חקי המכטרך חלי כי המכטרך חלי יקרה חק כאמרו הטריפנו לחס חוקי כנמתי
 ככרתי מפני חוסך המקרו' הרעו ומפני כסה חופל והיה מכסה ומעלי מפני חופל הנרו' החלן דל סלח הייתי רו
 רואה אנות יחב'נ יקחו למסכון חובאו דל סיטו מדרך להחבא מפני הרסעי' כן יעסיקו' הן פרחו' במדבר סה
 סחס חיות רעות ויעמדו סס לטרוף כן חלנו הרסעי' מבקסי' תמיד לטרוף האכסרי' ערבה לו לחס לכערי' דל מה
 מהמדבר יוכיח הסס לו לחס ולכערי' מן העוסק אסרי יעמוק האכסרי' הבאי' סס כלילנו תבואתו ילקסו ימקרו
 בקרה בטוחה הקור מורס הרוס ורטבו מהמיס הנספכי' מההרו' יתחללנו הענייט' אסר הכסיטו' חלנו הרסעי' כי
 ה' יעמדו מפני זה חבל ההרו' להיות להס למהס ומבלי מחסה רבון נור מפני סחין להס מיהס חבקו הנור
 הנרו' להיות להס למגן יגלנו מסוד היתוס ולא ירחמו עליו ועל עני יחבלו דל מה סעל עני והוא לבוסו ספרי
 יתכסה בזה יקחו למסכון ערוס חלכו מבלי לבוס סס סכבו סילכו הענייט' ערומי' מבלי לבוס ריעבי' נטחו עומ'
 וסילכו ריעבי' האכסרי' כוסאי עומ' רצוני סלא יכח' לחכול חמנו בין סורותס יכעירו דל האכסרי' העוסי' הפמן ב
 בין סורות חבר ואסר דרכו בקבי' לעסו' היון ומכחו ולא יכחו' הרסעי' לסרו' מהסמן והיון חבל יגלנו חותס מ
 מהס מעיר מתוס ינחקו מן העיר ינעקו האכסרי' מפני חמס הנעטה להס חללי' הרנוג' קטוע תנעק תפלה דבר
 בלא טעס כמורדי אור שהיו מורדיס בטס ית' שהוא אור העולם ואכסר סיהיה הרצון בזה אור היום והוא ית'
 יתר ככון לפי מה סספר מענייטס

הארח עולם תשמר אשר דרכו מתי אין אשר ק
 קבוטו ולא עת נהר יוצק יסודם האמרים לאל
 סור ממנו ומה יפעל שרי לבנו והוא מלא בתיה
 בתיהם טוב ועצת רשעים רחקה מני יראו צדי
 צדיקים וישכחו ונקי ילעג לבנו אם לא נבחר קי
 קימנו ויתרם אכלה אש הסגן נא עמו ושלם
 בהם תבואתך טובה קח נא מפיו תורה ושם א
 אמרו בלבבך אם תשוב עד שדי תבנה תרחיק
 עולה מאהליך

סתה ראשון לכל הגלגלי טבחה כוכבי לכל הפחות
 וכסהקפנו בזה מזה הסד מחתנו רוס אלנו הכוכבים
 עתים מאד או ירעה בראש כוכבים גובה גלגל תנו
 תנועת האורך בכוכבים המבוכה אשר חלנו ימנח
 תמיד הכוכבים מכני תנועת האורך תמיד כי רמו
 מאד אלנו הגבוהים כמו שבארתי בחמישי ממלחמ' ה'
 התשוב כי בעבור זה המרחק העצום אשר בינינו ו
 ובין השמים טמס כבוד ה' עלם ממנו מה שיבטח
 בכחן ואמרת מה ידע אל ממעמי האדם הצעד ער
 ערפל המבדיל בינו וביניהם יוכל לספוט אותם ול
 ולראות מעטיהם הלא העבים מבדילי בינינו ובינו
 ולא ירא מעטיו אבל יתהלך בחוג שמים וסס תהיה

הסגרתו ולמה תאמר כמו אלנו הדברים האם דרך אנשי העולם תסמור סדרנו בו אנשי העולם בימי המבול
 וקראתו אורח עולם לפי טעמו אז כל העולם בזה זולת כח ובינתו אשר נכל בצדקתו סכרתו טרם יומם והיה
 ביסוד נהר יוצק עד שטבעו כלם הלא הם חטאו בזה בעיניו מהם היו אומרי לאל טהור סר מהם ובלתי מסגור
 בהם ואלא יפעל בהם ה' דבר והוא מלא בתיהם טוב והעליות העלמה רבה ועם כל זה לא הודו לו על הטוב
 שהספיע להם הנה אל הרשעים ודרכם סדרנו בזה הוא רחוקה מאד ממנו או יהיה אמרו ענת רשעים רחקה
 מני סב אל מה טהור איוב ענת רשעים רחקה מני והרצון ואיך תאמר סענת רשעים רחקה ממך ואתה צומר
 דרך אלנו הרשעים וענתם מהיו חוטבים מה ית' עזב את הארץ הנה כאשר ראו הצדיקים ענטש כן סמחו והם
 כח ונכחו כי על כן סרו האנשים האלו מאחרי ה' ונקי ילעג להם והוא כח הנה באמת כאשר נבחר האיש אשר
 הקימנו והוא כח תקף אכלה מאחרי האנשים אשר היו על זה הדעת והם אנשי סדוס ועמורה וזה כלו ממה סר
 ס'ית אמת מיוכו סאלנו הרעות היו על כד העונם סאם היה מנר המערכת איך קרה סיהיה יחד ברבים כמו זה ה
 הרביי וסיהיו כלם רשעים ואיך קרה סיכנל כח ובינתו והוא לבדו היה צדיק ביניהם ובהיות הענין כן הנה אי
 ייענך סתרגל עמך על ה' ית' רל סתלך בדרכיו ואז יהיה לך סלוס הלא אס תלך בדרכיו תביאך טובה
 קח נא משיו הכימוס הראוי סיתנהג בו האדם ההולך בדרכי ה' וס'ס אמרי ה' ב' בך והיו סיכין ולבך ל
 ללכת בהם כל יומי אס תשוב עד סדי תבנה אחר סכתך ה' והרם אותך באלו הדבר אשר הביא עליך תרחק
 עולה מאהליך אס לך דבר מאחר סלא כדון וירבה ה' עסריך בעבור זה עד סתפסית על עפר זהב מירוב העומר
 וכ'ונא' מה סהיה לך מקדס הנה אס היות מתנהג בזה היות מתנהג על ה' ית' בהבנת דבקות' וכאשר תחא אל
 חלוה סכין ותצתיר חליו יסמעך בכל מה סתפסאל ממנו ותפסל רל סלא יבנר ממך דבר מאלו הדברים אשר
 תסעדל בהם וזה גס כן אמרו ותגורר אומר וקס לך ה' ועל דרכיך וגה אור ספך מה טהור איוב מתרע' ממנו
 ב' מרו אחי גדר ולא אעבור ועל כתיבותי ספך יס'ס אס היות נהג בו תמנח סכאסר הספילו סאר האנשים
 ובאו בספלות הדבר תאמ' גיה רל סתתעלה מהם ותכנל חס כי ה' יושע מי סהנא סח עינים כמוך הנה יגיע
 מההנלחה לך עד סימלט בבור כסין אי גדול הראוי העונם עליו וזה כי האיש הנקי ימלט בזכותו אי גדול

זה ביאר דברי המענה והכלל העולה מהדברים הוא סמה
 סהיה איוב טוען ממה סיראה לרשעים מההנלחה זמן ארוך מחייב סלא יהיה לכל מוגבל ומסודר מה ית' חס
 טחמנס היה מחוייב סיכנס הרסע חלו היה מגיע בזה הזק לה ית' כדי סיכיל עכמו מההזק אבל למה סהנא מנו
 מבואר סלא יגיע הזק כלל לסס ית' ב'סע סיכנס הרסע הוא מבוא' סמה סיכנס ה' מזה רל לספוט האדם על
 מעטיו חיכו רק להועיל לבני האדם ובחי' הענין כן לא ימנע סלא תתמיד הנלח' הרסע לפי סהס' כנר יאריך
 לו עכסו כדי סיכנס חלו וחולס סלא יגיע הזק לסס ית' ב'סע הרסע וביארו חליכס מהסך זאת הגור' והוא אס
 לה יגיע תועלת לה' בצדק הכד' ק הנה לנו יגיע לו נוק מרסע הרסע וחולס הוא מבואר סלא יגיע תועלת לה'
 ית' בצדק הכדיק הנה אס כן הוא מבואר סלא יגיע הזק ב'סע הרסע והנה זה ביאר חליכס על זה החוסן לכי
 סהיה מבואר חלנו סלא יגיע תוע'ת לסס ית' בצדק הכדיק לפי סהנא מועיל לעכמו בלבד

ושיית על עפר בצר ובצור נחלים אופיר: והיה
 שדי בצריך ובסוף תועפות לך: כי או על שדי תת
 תתענג ותשא אל אלוה פניך: תעתיר אליו ויש
 וישמעך ונדריך תשלם: ותגור אמר ויקם לך וע
 ועל דרכיך נגה אור: כי השפילו ותאמר גיה וש
 ושח עינים יושיע: ובלט אי נקי ונבלט בבור כפ
 בפך: ויען איוב ואמר: גם ה
 היום כרוי שיהי ידי כבדה על אנותי כיו יתן ידע
 ידעתי ואמוצא אהו אבוא עד תבונתו:

ואולם ברסע הרסע היה אכסר לפסק פיזיק באופן
 מה לפס ית לפי סחוא מפסיד ומסחית פועלו הסס
 במה סחוא מוזיק לסאר האכסוי והטועל ינטער כסיח
 כסיסחיתו פפולתיו לפי מה סיחסב ואפסר סכאמר
 טחליפו לא ביאר המטפט האחד מאלו הסכו אבל ת
 הניח כל אחד מהס על ס הוא מבואר בענמו ואלוס
 מה סחיה טוען איוב ממה סכאו עליו מהמכות והפג
 והפגעי להפליא בלא פסע הנה חליפו יסיב על זה
 סכבר חטא איוב חטאי כפל מי ואס לא הרגוט בזה
 מהס סכבר היה לוקח למסכון בגר האכסוי חסרי הב
 הצגוי והסארנו ערומי והיה מתיר בקריה ולא היה נכ
 כותץ לפכי הזמח מים ולרעב לחס והיו מתיו ברעב

ובזמא ואלוס העטירי והתקייסי הי' מכבד מאוד ומאכיל ומסקס וזה היה בתכלי הגנות וזה טחס לא היה כותץ
 דבר מהונו לחיס מן האכסוי היה לו התכנלו מה סלא היה מטיב לעכיס והוא כי החבתו ממנו היתה הסבה המ
 המונעת לו סכאתו העכייס והצדקה ואלוס כסחיה מפזר וכותץ לעטירי ובלתי כותץ דבר לעכייס היה מבואר
 כי מסכאתו העכייס והצדקה היה כמנע מזה ומחס סלא היה חונן אלמנו במה סהיו מבקסות ממנו להכילן
 מיד עוסקיה ולא היה עוזר אותי ומהס טכבר חטא במה סהיה חונן טחס עזב את הארץ והוא עון כלילי כ
 כי בזמן זה העכייץ חטאו אכסוי דור המבול ואכסוי סרוס ועמורה ועל זה הגיעס מהעונס מה סכבר הגיע והבי'
 רהיה חליפו על סהסס פוקד הארס על מעטיו ממה סקריה לא נסי דור המבול סלא כנבל מהס חוס כי חס נח
 ובי' כי הוא לבנו היה צדיק בדור ההוא ומה סקריה לאכסוי סרוס ועמורה סחס היה העכייץ לפי המערכת היה
 בתכלי הזרנו סיסכיס במקריה בזה הרצוי הנפלא הרסע לרוע המערכ ולזה כתץ ענה חליפו לחיוב סיסוב אל ה
 הסס ית הטובה כפלאה לא יסערה ויען חיוב ויאמר ביאור מלות המענה גם היום מדי סיחיה
 הרצון בזה סחמרתיו והפלגתי בכעסי להתרעס על סברי תרעומת רב ידי מכתי תוכחות דברי התוכחו יסיס בי
 הרצון בזה יסיס בי כח כוכח עמי מתוכח עמו והפלטו עממי או כעסי קדס מזרח ומחר מערכ סמחל כפון ול
 ולת לחו ולא חרטה יעטוף וכמה ויעלי ימין דרוס באסרו פסיעתו ולא חט ולא חטה ולא חמיט ולא חסור ממ
 ממנה וזה ספתי דבק עס ולא חט והרצון ולא חטה מנות ספתי ולא חמיס חו יהיה ולא חט דבק עס דרכו
 סמרתיו ועס מנות ספתי יהיה דבק ולא חמיס והיה חו ולא כוספת כמו חו ואיה וענה בחדד בעכייץ חחד וכפ
 וכפסו חוותיה ורצונו ככספה חקוי המצטרך חלי כי המצטרך חלי יקרא חק כאמרנו הטריפכו לחס חוקי ככמתי
 ככרתי מכני חאסך המקדוי הרעי ומכני כמה חופל והיה מכמה ומעלי מכני חופל הכרו החלן דל סלת הויתי רו
 רחאה חותס יחב'ו יקחו למסכון חובאו דל סיטו מדרך להחבא מכני הרסעי כן יעסיקו חן כרתו במדבר סה
 סהס חיות רעות ויעמדו סס לטרוף כן חלנו הרסעי מבקסי תמיד לטרוף האכסוי ערבה לו לחס לנעדי דל מה
 מחמדבר ינבוא סס לל לחס ולכערינו מן העוסק חסר יעמוק האכסוי הצחי סס בלינו תבואתנו ילקסו יחארו
 בקרה בטאה הקור מורס הרוס ירטבו מהמיס הנפסכו מהסריו יתחללנו העכייכו חסר הכסיטו חלנו הרסעי כי
 ה ז יעמדו מכני זה חבל הריו לחיות להס למהסיה ומבלי מחסה רבון בור מכני סחין להס מרסה חבקו הנור
 הנורו לחיות להס למגן יגלו מסוד היתוס ולא ירחמו עליו ועל עני יחבלו דל מה סעל עני והוא לבוסו הרסו
 יתכסה בה יקחו למסכון ערוס הלכו מבלי לבוס סס סכבו סילכו העכייכו ערומי מבלי לבוס ורפבי נסחו עומ'
 וסילכו רעבי האכסוי כוסחי עומ' רכוכי סלא יניח לחכול חמנו בין סורותס ינחירו דל האכסוי העוסי הסמן ב
 בין סוריות חבר ואסר דרכו בקבי לעסו היוץ ומכחו ולא יכחו הרסעי לסחו מהסמן והיוץ חבל יגלו חותס מ
 מהס מעיר מתיס ינחקו מן העיר ינעקו האכסוי מכני חמס הנעטה להס חללי הרוני תסוע תנעק תפלה דבר
 בלא טעס כמורדיו חור סהיו מורדיס כסס ית סחוא חור העולס ואפסר סיהיה הרצון בזה חור הווס וסחא ית
 יוצר ככון לפי מה סססר מענינס

הארץ עולם תשמר אשר דרכו מתי אין אשר ק
קמטו ולא עת נהר יוצק יסודם האמרים לאל
סור ממנו ומה יפעל שדי לבנו והוא מלא בתיה
בתיהם טוב ועצת רשעים רחקה מני וראו צדי
צדיקים וישמחו ונקי ילעג לבו אם לא נבחר קי
קיימנו ויתרם אכלה אש הסגן נא עמו ושלם
בהם תבואתך טובה קח נא מפיו תורה ושים א
אמרו בלבבך אם תשוב עד שדי תבנה תרחיק
עולה מאהליך :

סחוף ראטון לכל הגלגלי טבחה כוכבי לכל הפחות
וכטהקפנו בזה מזה הנד מחאנו רוס אלנו הכוכבים
עצים מאד חו ירצה בראש כוכבים גובה גלגל תנו
תנועת האורך בכוכבים המבוכה אשר חלנו ימנא
תמיד הכוכבים מפני תנועת האורך תמיד כי רמו
מאד אלנו הגבוהים כמו שבארתי בחמיסי ממלחמ'ה
התחשוב כי בעצרי זה המרחק העכוס אשר בינינו ו
ובין השמים טמס כבוד ה' יעלם ממנו מה שיפסח
בכאן ואמרת מה ידע אל מומעסי האדם הצעד ער
ערפל המבדיל בינו וביניהם יוכל לספוט אותם ול
ולראות מעטיהם הלא העבים מבדילי בינינו ובינו
ולא ירא מעטינו אבל יתהלך בחוג שמים וסס תהיה

הסבחתו ולמה תאמר כמו אלנו הדברים האם דרך אנשי העולם תסמור סדרכו בו אנשי העולם בימי המבול
וקראתו אורח עולם לפי טעמו חו כל העולם בזה זולת כח ובינתו אשר ככל בצדקתו סככרתו ערס יומס והיה
ביסוד כהר יונק עד מטבעו כלס הלא סס חטאו בזה צעינו סהס היו אומרי לאל סהוא סר מהס ובלתי מסגית
בזה וסלא יפעל בזה ה' דבר והוא מלא בתיהם טוב והעליות הכלה רצה ועס כל זה לא הודו לו על הטוב ס
טמספיע להס הנה אל הרמעי ודרכס סדרכו בזה הוא רחוקה מאד ממני חו יהיה אמרו עצת רשעים רחקה
מני סב אל מה סאמ' חיוב עצת רשעים רחקה מני והרכון ואיך תאמר סעצת רשעים רחקה ממך ואתה בוחר
דרך אלנו הרשעים ועצתס סהיו חושבים סה' ית' עוב את הארץ הנה כאמר רחוק הצדיקים עכסס כן סמחו והס
כח וצכו כי על כן סיו האנשים האלנו מאחרי ה' ונקי ילעג להס והוא כח הנה באמת כאמר כבחר האיש אשר
הקיימנו והוא כח תקף אכלה מאחרי האנשים אשר היו על זה הדעת והס אנסי סדוס ועמורה וזה כלו ממה סר
ס' ית' זמת מיונו סאלנו הרעות היו על כד העונס סאס היה מצד המצרכת איך קרה סיהיה יחד ברביס כמו זה ה
הרבי וסיהיו כלס רשעים ואיך קרה סיככל כח ובינתו והוא לבדו היה צדיק ביניהם ובהיות העכין כן הנה חו
היעצך סתרגל עמך על ה' ית' דל סתלך בדרכיו ואו יהיה לך סלוס הלא חס תלך בדרכיו תביאיתך טובה
קח כח מסיו הנמוס הראוי סיתנהג בו האדם ההולך בדרכי ה' וסיס אמרי ה' ב' בך והיו עיניך ולבך ל
ללכת בזה כל הומו חס תסוג עד סדי תבנה אחר סכתכך ה' והרם אותך באלו הצר' אשר הביא עליך תרחיק
עולם מאחליך חס לך דבר מאחר סלא כדיו וירצה ה' עסריך בעצרי זה עד סתפית על עפר זהב מרוב העוסר
וב' ונח' מה סהיה לך מקדס הנה חס הוית מתנהג בזה הוית מתנהג על ה' ית' בהכת דבקות וכאמר תחא אל
חלוה סכין ותצתיר חליו יסמעך בכל מה סתפסאל ממנו ותפסל דל סלא יבצר ממך דבר מאלו הדברים אשר
תסדל בזה וזה גס כן אמרו ותגור אומר וקס לך ה' ועל דרכיך ונה אור ספך מה סאמ' חיוב מתרע ממנו
ב אמרו אחי גדר ולא אעבור ועל כתיבותי חסך יסיס חס הוית כנהג בו תמנא סכאמר הספילו סאר האנשים
ובאו בספלות הצר' תאמ' גיה דל סתפעלה מהס ותככל וזה כי ה' יוטיע מי סהוא סח עיניס כמוך הנה יגיע
מההכלה לך עד סימלט בטור כפיך חו גדול הראוי העונס עלינו וזה כי האיש הנקי ימלט בזכותו חו גדול

זה ביאור דברי המענה והכלל העולה מהדברים הוא סמה
ט היה חיוב טוען ממה סיראה לרשעים מההכלה זמן ארוך מחויב סלא יהיה לכל מוגבל ומסודר מה' ית' חו
ט חמס היה מחויב סיענס הרמס חלו היה מגיע בזה הזק לה' ית' כדי סיניל עמנו מההזק אבל למה סהוא מנו
מביאר סלא יגיע הזק כלל למס ית' ברמס סיעסס הרמס הוא מנא' סמה סיעסס ה' מזה דל לספוט האדם על
מעסיו חיונו רק להועיל לבני האדם ובהיו העכין כן לא ימנע סלא תתמיד הכלה הרמס לפי סהס' ככר יאריך
לו עכסו כדי סיסוב חליו וחולס סלא יגיע הזק למס ית' ברמס הרמס וביארו חליפו מהסך זאת הגור' והוא חס
לה יגיע תועלת לה בצדק הנד ק הנה לנו יגיע לו נוק מרמס הרמס וחולס הוא מביאר סלא יגיע תועלת לה
ית' בצדק הנדיק הנה חס כן הוא מביאר סלא יגיע הזק ברמס הרמס והנה זה ביאר חליפו על זה החוסן לפי
סיהיה מביאר חלנו סלא יגיע תועלת למס ית' בצדק הנדיק לפי סתנא מועיל לעמנו בלבד

ואל הדרך לבני בתחלוניו אשר חלה בני ואורא תמיד
 מהיום הבא סלא אכאב בו כאב חנוס וסדי חבהלני
 מפני סלא טמת מכס' קודם בא חסך הכרות ויהי
 מכסה ממני חופל המכאובים אשר לא אוכל לסאת
 אותם ואחר זה החל איוב לספור דעת אליפו מן הח
 החיקט ואמר מדוע מסדי לא יהיו כעלמי העניינים
 הזמנים וידעויו לא חזו לו ימים רל סלא ראו לו יחס
 אל הזמן ולזה היא מצאחר סהוא ית' בלתי יודע באלו
 העניינים הזמנים ואחר כן החל איוב לספור דעת
 אליפו מן החום סככל הסס ית' על ההכלח' הנמצאת
 לרעעים זמן ארוך במה שאמר כי מפני טאין זה ה
 התוכחת מהסס ית' כי אס להועיל לאנסי הארץ הכ
 זכה סיתכן' סיאריך עונס הרסע זמן ארוך והחל א
 איוב לספור דבריו מהחום ומה סאלו הרעעים אס
 אשר ספר בהכלחתם היו מסיגים גבול וגוליס הער
 העדר ורועים סס בקרקע סגול וזה רטא כפלא וזה
 והיו כוהגיס חמור היתומים ולוקחים למסכון סור א
 אלמנה אשר בהס היו חורמים ומסיגים די טרפס ע
 עד סיהיו סבת מותס ברעב הענייני וטו מדרכס ל
 לפחדס מהס ס לא יתרגס יחד חובאו מפניהס
 עני ארץ הכה אלו הרעעים הס חיות רעות במדבר

בשדה בלילו יקצרו וכרם רשע ילקשו: ערום יל
 ילנו בלילי לבוש ואן כסות בקרה כורם דרים
 ירטבו ומבלי מהסה חבקו צור: יגדלו כשור יתו
 יתום ועל עני יחבלו: ערום הלכו בלי לבוש ורע
 ורעבים נטאו עמר: בין שורתם יצהירו יקבימ ד
 דרכו ויצמאו: מעיר מתים ינאקו ונפש הללים
 תשוע ואלוה לא ישים תפלה: חמה היו במרדאי
 אור לא הכירו דרכיו ולא ישבו בנתיבותיו: לאור
 יקים רצח יקטר עני ואביון ובלילה יהי כגנב וע
 ועין נאף שמרה נסף לאמר לא תשורני עין יסת
 וסתר פנים ישים: החר בחשך בתים יזכס התמ
 חתמו לבו לא ידעו אור: כי יחדו בקר לבו צלמו
 צלמות לא יכיר בלהות צלמות: קל הוא על פנ
 פני בים תקלל הלכתם בארץ לא יפנה דרך כ
 בדמים ציה גם חס יגדלו בימי שלג שאל דטאו

לטרוף באשר ימכאו הס יונאים למלאכתס לבוקר לסחר לטרוף מן המדבר יוציא לחס כל אחד מאלו הרעעו
 לו ולכערו כי יהרגו האנסיס העובדים סה ויקחו אשר להס בהיותס צמדה בלילו ותבואתו יקצרו ואס אינו ס
 סלחס ולא דיי סהס יניחו סדה הרסע ולא יגעו בו אבל גס כרמו סהוא מוכן בקלות לאכול ממנו ואחרו חלק
 וילקחו מלקחת ממנו לפי סהס אוחזים הרסע ולזה לא יגעו באשר לו אס לא באשר לא ימכאו במקום אחר ע
 ערוס ולינו בני הארס בלילה מבלי לבים רל סיגולו מהס כסות לילה ולא יהיה להס כסות להתכסות בו בקור ו
 אלו העטקיס ילכו להסתר מהרוח בין סלעי ההרים וירטבו סס מזרס ההרים והלחות הנמצא בהס ומבלי יח
 מחסה חבקו כור להסתר סס מרוב טודדות האנסיס יגולו היתוס ויקחו למסכון הבגד אשר על העניס ובוה
 חרופן יסבבו סילכו הענייניס מבלי לבום לגולס מהס כסות יוס וסבבו סילכו רעבים האנסיס אשר כסאו ע
 עומר כי יגזלו אותו מהס ולא יהיה להס לאכול הכה האנסיס אשר בסודות ביה הבד יעסו סמכס ואשר יקביס
 דרכו לעסות ייכס ינעקו האנסיס על החמסיס אשר עסו להס ונפס החרוגיס הוץ לעיר תנעק אל אל ואיך וא
 תאמ' סהסס לא יסיס בכל אילו הדברים דבר מבלי טעס וזה סאחר סאלו הרעעיס ממתים רבים מן האנסי'
 בחיב ונערוס ונצמא ומכליס אותס בכל עון הכה הזה ראו בחק הסס ית' אס היה סוקד האנסיס להועיל להס
 סלא יאריך לכמו אלו הרעעיס כדי סיציל מידס אלו האנסיס אשר יהרג אותס כי הרחמנות על אלו הרעעיס
 היא אכזריות בחק הטוביס הכה לא תוכל לככל הסס ית' על זה צמוס פניס ולדעת איוב גס כן יהיה זה חסרון
 בחק הסס ית' בסדרו הסדור אשר מנד הכוכבים סימסוק' ממנו זה העול והחמס הלא אלו האנסי' היו במורדי
 אור רל סימדרו באור היום המסמח האנסיס וסס יראגו בבואו לא הכירו דרכיו ולא יסובו בנתיבותיו אבל הת
 הרחקו ממנו בכל עון ועסו מעסיהס בלילה כדי סלא יראו אותס האנסיס בעביר האור יקוס הרובח הסכס
 קודס סאור היום ויהרג עני ואביון אשר ימכאוס בדרך יונאים למלאכתס ובענס הלילה יהי גבז לגנוב מ
 מה סיוכל להס צרו אז מהאנסיס וצין הכואף המתינה בוא הערב לאמר אז לא תראני עין חסיס לי חוסך הל
 הלילה ססצר פניס חצר האחד מהס בקירות הבתים אשר יומס טמו אותס בהס כדי סיכורס בלילה ונגבו הכ

אערכה לפני משפט ופי אמלא תזכחות : ארעה
 כלים יענני ואבינה מה יאמר לי : הכרב בה יריב
 עמדי לא אך הוא ישים בי : שם ישר נכח עמו ול
 ואפלוטה לנצח משפטי : הן קדם אהלוד ואנני ו
 ואחור ולא אגין לו : שמאל בעשותו ולא אחז ו
 יעטוף ימין ולא אראה : כי ידע דרך עמדי בחנני
 כזהב אצא : באשרו אתזה רגלי דרכו שמרתי ול
 ולא אט : כצות שפתיו ולא אמיש כחן : צפנתי ו
 אמרי פיו : והוא באחד ומי ישיבני וגפשו א תה
 ויעש : כי ישלים חקי וכדונה רבות עמו על כן מי
 בפני אבדל אתבונן ואפחד ממנו יאל הדרך לב
 לבי ושדי הבהלני : כי לא נצמתי מפני חשך ומפ
 ומפני כסה אפל : מדוע משדי לא נצפנו עתים וי
 וידעיו לא חזו ימיו : גבלות ישיבו עדר גזלו ורעו
 חמר יתוכים ינהגו יחבלו שור אלכנה : יטו אב
 אבינים מדרך יחד חבאו עניי ארץ : הן פראים
 במדבר יצאו בפעלים משחרי לטרף ערבה לול
 לחם לנערים :

לאור יקום הרונח בעצור האור יקום הרונח בבקר
 הסכס קדם יגיע אור היום להרוג הענני והאבונני
 כגב הכף כוספת וכמוהו כאיש אמת שמרה כסף ה
 המתיכה הערב תטורכי תרחני חתר מענין מחתרי
 יומם חתמו למו אשר חתמו להם ביום כי יכיר בלה
 בלהות בלמות בבא העת אשר יכיר חים את רעהו ו
 והוא כשחור היום הוא להם כמו בלהות בלמות קל
 הוא על פני מים קל הוא לברוח בבא הבקר על פני
 מים ושם יתחבא כדי שלא ימכה יגולו מימי סלג : ש
 סהם יסחיתו אותם בקלות עד טירחה כאלו גולוס
 שחול חטאו וכך יסחית שחול בקלות האכטי טחטאו
 רחם חושב תרגמו רחם מתקו רמה רמה תאכלהו
 יעצק לה רועה עקרה מטבר עקרה יקום ולא יא
 יחמין בחיו יקום כל אחד מהאבירי ולא יחמין בחי
 בחיו לירחתי מהרסע רומנו מעט פועל עב וענינו
 כססו חלו האכטי והרחיקו מעט לא ימנה חז הרם
 ב יר חבל יהיה עיניהו על הרסעים להרגס והמכו
 פועל עבר מבנין הכועל ופרטו כחך והיה כחך ונו
 ומנך שני סרסים בענין והוא מענין וימנו בעוכס
 ככנ יקפנון ככל אחד מהאכסים אשר לא כדיתו בר
 ברית עמה יקפנו הרסעי פיהם שלא ינעקו ויהרגו
 ימלו יכרתו לחל להבל ולדבר טחינו זה
 ביחור מלנת המענה ביחור דברי המענה
 ענה אינו ואלו גס היום שמרתי

והסלגתי צבעתי להרעס תרעומת רב כבדה מכתי יוצר מאכחתי ולזה אל תאסמוני אם הגדלתי והוספתי נה
 לה רעס על מכהו מי יתן ידעתי חפוח ה וחממנהו מאבז עד תכונתו סחם היה איפס זה היותי עורך לפיו
 מספט והייתי מתוכח עמו בועכו חוקר נא חדעה מה סוענני וחכמה מה סיהמ לי ואדע האמת מזה הקיר
 כי בזמנ לא יבז עמי בכמו חלו הכזבי אשר אחס בחיס עמי עד סהתה העללתי סכבר חטאתי בחלל ה
 החטאים סזכרתי סחני כקי מהס לפי האמ האס כאות לסס ית סיריב עמי ויתקפני ברוב כחו הנה חין זה רהני
 נך חס הוא ימים כי כח לעמוד לכניו ולהתוכח הנה בזה סנד היה היסר מתוכח עמו חס יגיעהו דבר לא במס
 במשכט והייתי ככול לכנח מסופטי כי ה ית כטיסמע כי הדין עמי היה מסיב אפן ממני אבל מה חעטה סחני
 לא חוכל למנח ה בטוס נד חלק במזרח לבקסו והיפנו חלק במערב ולא המנחהו גס כן חלק בכסות מסר
 סס עוטה מעסיו הכס חמי אשר ב רץ לפי טסס הייסוב עס כל זה לא חוכל לראותו יכסה דרוס ממני כי חין
 טס יסיב והמים מקיפס בו ולא חוכל לראותו טס הנה חס ידע ה הדרך אשר דרכתי בה ובחנני היותי יונח ב
 כקי בלי סיב כזהב לפי סבהסורו חתה רגלי סמרתי דרכו ולא אשר ממנה דל הכימוס האכנסי אשר יתנהג בו
 כל טס מממנו סס חיו לא סרתי וסמרתי המרי פי יוצר ממה טחני סומרי ההנהגה סהיא חקי לסמור חיו יכ
 כמו המחכל והמטתה סכרתי והדומה להס והוא כאסר היה בענין חחר מי יסיבנו ממנו והנה לא יטתנה רצו
 רכינו חין סס יוצר חוק ממנו יכריחאו על זה חבל הוא סליט במה סירצאו עד סכל אשר אותה רכנו עסה ה
 ינה סגיש מרוב יכולתו וחכמתו סהס חקי בבירחתי ד סהמניא בי כל האבריס והכליס אשר ינטרכו למני
 ימחיתו כי חו חלה סנסלחן תמנחה רבית עמו בסחר בריותיו על כן מפניו אבהל לעונס מעלתו אתבונן
 יסלחיתו וחירת ממנו וזה חמ חיוב להסיב חל חליכו במה טייחס לו מהדעת אשר היו לאכסי דור סמגל נא
 מהסני סרוס כי חליה לו מרסע חבל היה ירא מה מנד סתבונותו במעסיו סכלחיס ואל

יבמה יצדק אנוש עם אל ומה יזכה ילוד אשה : הן
 עד ירח ולא יאהיל וכוכבים לא זכו בעי
 בעיניו : אף כי אנוש רבה וכן אדם תולעה :
 ויען איוב ויאמר : כמה עזרת ללא כח הש
 הוֹסַעַת זרוע לא עוז : כמה יעצת ללא חֲכִימָה ותו
 ותוֹסִיף לרַב הוֹדַעַת :

ואחר שהעניין כן מהם ית' בזה האופן' מן הסלמו' א
 איך יתכן שיכדק האד' עם אל ויזכה הכה' זה בלתי א
 חסר כי לסלמו' הסס ית' יחסב למרו מה סאיכו מרו
 לפי מחסבו' האדס' הן הירק נמנח חסר אכל הסס ו
 ית' עד סלפעמי' יסור אורו כאלו ת'אמ' בעת הכגור ע
 כאסר הירח בראס התלי או בזכב ויעדר אז הפועל
 הנמסך מאתו מנד אורו וכוכבים לא זכו בעיניו ל
 עד טפעמי' יספרו קצתס בעמוד תחתיהס קצת מע

ויעדרו אז פעולתיהס בזה העולם הספל הש באלו עם סלימותס נמנח חסרון בחק הסס ית' כס' בחק
 האד' שהוא רמה ותולמה ודבר' העולה מהדבריו הוא שאין ראוי סנחסב סעסה הסס עם מה סיראס
 בו מהסלמו' והגבורה דבר סלא כהוגן אלא טרוע הסדור הנפול דרעו' אסר תמנחנה לאיסוי האדס סיחסב בה
 בהס סחס בעבור טוב להיותס מכלות ומביאות אל מות והוא מה טהיה מתרעס עליו איוב לפי דעת בלדר הו
 מנד סהאדס לחסרוכו לא ירגוש במה סיחסב אסר מרי בחק הסס ית' מנד סלמותו כי האדס הוא חסר מאוד
 בחק הסס ית' והוא מבואר סזה בתכלית החלוטה כי אין ראוי סיעכס האדס על מרי לא יסוער בו לאדס סא ס
 סיעסה בעני' אחר במה סהו' אדס ולזה לא ענהו איוב על זה דבר אבל גה דבריו ואסר סנחמו סהרנון כנאן
 סחין ראוי סיוחס לטס ית' עם סלמותו מה סהוא עול וחסרון בחק האדס אסר הוא בתכלית החסרון בחק הס
 הסס ית' ולזה ראוי סנספטו סהסס ית' בלתי עוזב איסוי האד' להיות' בעלי טכל וסופט אותס על כל מעסיהס ו
 ומה סנמנחו בלתי סומר הסדור הראוי בטובו' איסוי האדס רעיות' נייחסהו אל סכלותיונו לבלתי סעדיכו במקרו'
 ההס כי הרבה מה סנחסוב במקרו' סיהיו רעים יהיו לטוב כמו סאמ' בלדר במה סקדס' ולא הנרך איוב להסיב
 על דבריו לפי שאין בהס טענה נוספת על מה סקדס' לו מהדבריו וכבר קדמה קסוב' איוב על כל הטענו' ההס
 ויען איוב ויאמ' ביאור' מלות המענה בזה עזרת ללא כח ותסיה הנמוס והסדור האלוהי הנמנח
 בכמנחות' וכסמת' מי יבאה ממך וכסס מי יבאה ממך והרנון מה למדת' בנין' האדס במאמריך כי מי סילמוד ח
 חבירו דבר' דומה כאלו עוסה נפסו בדבר המגיע לכפס בלימוד ההוא כי הנפס תסלס ותעסה בלימוד המיסל
 המוסכלו' ותהיה היא והמסכלו' אסר תס' גי' דבר אחד ולזה אמ' ואת הנפט אסר עסו בדרך והס הנכסס חסר
 מטכוס חברה וסרה לעבודת' הסס ית' ולהסגת' האמת הרפאי' הס גרגרי הזרע וקראס רפאי' להיות' קודס הזרע
 במתי' ומנח להס כח כפסי כסנזרעו וזה פלא גדול ואמ' זה כמתי' אסר ומנחו בקרקצו' היס והנהרו' כמו האמ'
 האלמ' גומה סדומה לו ממה סינמח תחת המיס וזה פלא גדול סיגיע פועל הסס ית' באמצעו' הגרמי' הסממיס
 לבמו' אלו המקומו' ולא ימכעוס המיס והארץ אסר עליהס מסיגיע סס פועל אלו הכוכבי' או ירנה ברפתי' הרו
 הד וממיס וחס המחצבים כמו המתכות וסאר הדבריס ההיס בצטן הארץ מתחת מיס ותחת סוכניהס מנד ה
 האידיס אסר ומנחו סס הכוכבים כמו סהתבאר בטבעיות וקראס רפאיס להיותס כמתיס סאין בהס כח כע
 הנכסי כלל וסנה זה הביאור ויתר גאות' מנד הלסן
 כי לפי הביאור הדי

הראסון היה ראוי סיאמ' הרפאיס ינמחו יחוללנו יבראו' וסוכניהס ומתחת סוכניהס סאול הוא המטה במוחלס
 והוא מדרכי האדס ואמ' זה על כד הגומח והסלגה רכוכי סאכילו במקוס ההוא יגיע פועל הסס ית' כאלו היה
 ערוס סלא יהיה למעלה ממנו גסס יכסוהו וימכעוהו מקבול פיעל הגרמיס הסממיס וקרא המקוס ההוא אבד
 חבדון גס כן להיות' ויתר רחוק מקבול הג רמיס הסממיס מכל מקומות הארץ ולזה היה כעדר הסלמות' ויתר
 מטאר חלקי הארץ כי המות' והאבדון יוחס לכעדר הנורה והסלמות' על בלי מה על מה סאין לו מניהות' בעב
 בענמותיו' והוא מרכז הארץ כי עליו נתלית הארץ כמו סהתבאר בטבעיות' מאחו פכי כסא מאחו ומעבה האוויר
 אסר על פכי רקיע הסמיס אסר נקרא כסא באמרו הסמיס כסאי' פרטו עליו עכנו ובוה האוסף פרס עליו עכ

ישבדחו רחם מתקו רמה עוד לא יזכר ותשבר כ
בעץ עולה: רעה עקרה לא תלד ואלמנה לא
ישיב: ומשך אבירים בכחו יקום ולא יאמין בה
בחיי: יתן לו לבטח וישען ועיניהו על דרביהם
רזמו מעט ואיגנו והמכו בכל יקפצון וכראש שב
שבלת ימלו ואם לא אפן מי יבויבני וישם לא
כולתי: ויען בלדד השוחי ויאמר
המשיך ופחד עמו עושה שלום במרומו: היש כוס
מספר לגדודיו ועל מי לא יקום אזרחו:

הנמצא שם הנח כל אלני האנשים לא ידעו בטוב הא
האור למאסס בו כי יחדיו יהיה להם הבקר כמו כל
מות וכאשר יבא אור הבקר אשר יוכל להכיר או אי
איש את רעהו ולראותו הוא להם כמו בליות כלמו
כי אז יבאלו וינסו כדי שלא ימצאו קל הוא הרטע
לנוס בבא היום על פני המים כדי שלא ימצאו החל
החלקה אשר הם הנלכים בה בארץ היא מקללת דל
סהם לא ילכו במקום אשר יעבד בו ויזרע ולא יכנה
אחד מהם דרך כרמים כדי שלא ימצאו שם עובדי
הכרמים אבל ילכו במקומות המרבים להסתיר שם
מחאנשים הנה חלה הרטעים עם רוב מרים לא יג
יעש שום עונם בחייהם אבל ימותו בקלות כי כמו

שהניה והחוס יגלנו מימי הסלגים ויפסידו בקלות בדרך שלא יאמר מהם רטעס כן יטחית טאול בקלות אלנו
האנטי' אשר חטאו יסכחנו כל אחד מאבריו ותאכלהו רמה באלו הוא דבר מתוק לה עוד לא יזכר שמו ויטבר
בקלות בעץ העולה בלא צער ובוה הוא מבואר שלא יתנבל'ה' ית' במה שאמרנו אליהם הנה זה האיש הגיעהו אל
אכזריותו עד שהיה מטבר העקרה שלא תלד עם היותה מרת נכפס. והיה מטבר גם כן האלמנ' אשר לא מטוב
המטיב לה עם מרירות נכססה לא היה חומל עליה כחן היה רב עד שהיה מוסך התקייסו בבחן ויהרגו יקום
כל אחד מהם ולא יאמין בחייו מיראתו ממנו והיה כותץ לו מתנה לבטח והיה כסען שלא יתקחו ועם זה לא היו
היה כסמר הרטע מהזיק להם אבל היה עיניהו על דרכיהם לרדוף אחריהם או יהיה הרצון בזה סוה הרטע היה
כותץ ידו לבטח והיה כורת ברית עמו וצל זה היה כסען האחד שלא ידע לו ועם כל זה היו עיניו לרדוף אחרי
אחריהם להזיק להם והתרחקו מעט אלנו האנשים והנה אין הרטע בעיר והוא כמו אלנו האבירים אשר רדף אח
אחריהם כסאר כל האנשים אשר לא ברית עמו יקחם הרטע ויקפון פיהם כדי שלא יטעקו ויהרגו בקל
כראם סבולת סתכרת במהירות ועם כל אלנו הרעות לא נראה לו סיעע לו עונם בחייו ולא במוצו כאשר זכר
נלוח הוא מבואר שאין התנבלות לה' ית' במה שאמרנו אליהם שהיא יאריך לרפעים ואמ' אינו אש תרנה לחלוק
על זה מי הוא אשר יכזיבני וישם לאל מלתי כי לא יוכל סוס אדם לחלוק על דברי להיות החום מעיד שהענין
ברברי זה ביאור דברי המענה והכלל העולה מהדברים הוא

סאינו יסיב לאליפו שמה שיחם לו מהעונות הוא סקר וכזב כי כבר אחזה רגלו תמיד ללכת בדרכי ה' ושאין ה
התנבלות לה' ית' במה שאמרנו אליהם כי מפני שאין ה' מוכיח הרטע כי אש להועיל לבני אדם יתכן שייעמידו צ
בהנלחתם ויאריך להם העונם זמן ארוך אולי יסובו וזה שאנחנו כראה מהרשעי רבי ההנלחה שיהם עונים
חמסים גדולים גרמים להמית האנשי ברעב ובצמא והם גם כן מהאנשים הנאפים וגנב' בליה מה סיוכלו
ולא חסה פניס על האלמנות והעקרו הכרדכות מהסתתס וסכבר יגיע מרוב עפרים ומרים סיכרתו ברית עם
אנשים כדי שיטענו ויטענו בהם ואחר ימיתו ונמה יאריך ה' לבחון אלנו הלא היה ראוי סיכל' אותם תקף שלא
ימיתו שאר האנשים הלא יתן טוב סימותו אלנו כדי סיכנלו את האחרים מידם ועוד שאנחנו כראה בכמו א
אלו הרטעים שלא יגיע עונם כלל בחייהם ובמות' ימותו מיתה קלה בלא צער. ואיה איכה העונם המגיב
לאלו האנשים על מרים הלא זה בלו ממה סיורה שאין האדם כפקד על מעסו מאת ה' ית'

ויען בלדד השוחי ויאמר
נפחד והיראה כמו נפחד ינחק יקום יעמוד אוריהו אורו יאהיל ואור
המענה ביאור דברי המענה ענה בלדד השוחי ואמר הסולטנות והיראה אאר עם ה'
עושה הסלס במערבות הסמים עד מיסכימו כלס להתנועע תמיד התנופו' המוגבלות להם עד סיטלס מכלל
מכללותם בעולות ה' ית' צחק עולם הספל ולא יטנו את תפקידם ליראתם ממנו ולחזק ממסלתו עליהם והנה
זה ממה סיורה על גדל ה' ית' וגבורותיו הים מספר לגדודי הסמים וחילותיו ועל מי מהנמצאות לא יקום או
אורו וזהו הנה כלס סוסעית מאתו לא כפקד מהם איש

1

קצות דרכו ומה שמך דבר נשמע בו ורעים גבור
 גבורתו מי יתבונן : ויסף איוב
 שאת משלו ויאמר : חי אל הסיר משפטי וסדי המ
 חמר נפשי : כי כל עוד נשמתי ברוח אלוה בא
 באפי : אם תדברנה שפתי עולה ולשוני אם תה
 תהנה רמיה : חלילה לי אם אצדיק אתכם עד א
 אגיע לא אסיר תוכתי כמני : בצדקתי החזקתי
 ולא ארפה לא יחרף לבבי מימי : יהי ברשע או
 אויבי ומתקוממי בעל : כי מה תקות דנף כי יבצ
 יבצע כי ישל אלוה נפשו : דענקתו ישמע אל כי
 תבא עליו צרה : אם על שדי יתענג יקרא אלוה
 בכל עת : אזרה אתכם ביד אל אשר עב שדי ל
 לא אכחד : הן אתם כלכם חזיתם ולמה זה הב
 הבל תדברו :

ימסול על אשר לו תטיגהו כמים בלהות תטיגהו בלהה בלי הפסק כמו סיגרו בסטף וכלי הפסק ק
 קדש רוח קדיש וישגהו מצניין סערה מידו ממכתו עליומו כפינו ומקום לוחב יונקו ויש מקום
 ב ורץ חסר יונקו הוהב וינחמהו משה ואלבן ינקה כחוסה רל סמאלבן ינחמו ותיכנו בעת מה כחוסה והנה הבר
 הברזל החזק חניירוב לעז או יהיה אבן ינקה אבן חזק מגרית והיית מונק והרנון סמאלבן חוק כחוסה פרץ נח
 כחל גדל מעש גר מהמקום שהיה גר צו האדם דלו גבהו וכמהו דלו עיני למרוס עיט עוף סזפתו דחתהו מי
 היה הוא מין אחד מן העוף הדריכהו דרכו צו בני סחץ בני גאה וקוקף והם פריני החיות סחל הריה בחלמי
 בצור החזק בצרות בהרי מבכי כהרות מהולת הנהרות והגרתם חבם עמר וסצס סגור זהב תסולה הערוך
 בצצס חופיר בזהב חופיר ראמות וגבים הם מרגליות יקריות ומסך חכמה מכניניס ומטיבת החכמה וההסתד
 וההסתדלו בהסגתה יתיר כבחר מכניניס פטרת כום היא פטרה הנמצאת בארץ כום והיא יקרה בצצס טחור
 בזהב צרוף וכקי תסולה תערוך ודרך מכהג מיגבל ומסודר לחזיו קולות לבדיק אשר הוא סבה לקולות ורעמי
 חו יהיה לחזיו קולות הס וו והרנון לחזיו וקולות ויספדה סמה בספר וכתב אותה לחק ולכימוס ביחור דב
 דברי המענה באשר ראה איוב סאיז אחד מרעיו עינה אליו דבר הוסוף לטאת מסו על עניינ
 עניינו ואמר חי הסס אשר הססיר מספטי בסדרו טובות האדם ורענותיו בזה האופן אשר סדרס דל מנד הגרס
 הגרמיס הסממיס חו יאמר חי הסס אשר הססיר מספטי אס העניין כדברכס סינחאו מאתו הטובות והרענות לב
 לבני האדם במספט לפי מעסיהס וחי שדי אשר המר כפסי כי כל עוד בחייס חייתי לא תדברנה ספתי עול ומ
 ומימה להורית לדברוכס חלילה לי אס אנדיק אתכס לומ סהאמת אתכס במה סאתס הומריס עלי סכבר סט
 סגתי עד סאמות לח חסיר תומתי ממני לומ סחכי רסע וחוטא כמו סאתס חומרי עלי בצדקתי החזקתי לומר
 סחכי כדיק ולא ארפה ולא יטה לבבי מימי מזה הרעת אשר חני בו ומה סאתס חומריס עלי סחכי עורר לרס
 לרסני במה סחכי חומ סהסס ית עזב את הארץ כי לפי זה הרעת לא יעיל הנדק על הרסע וזה ממה סוירה ס
 סחכי לא כס ירתי מלחטות חלילה לי מזה יהי כרסע חויבי ומצקוממי בעול ואפסר סהרנון גס כן במה סקד
 לו מהרבריס זאת סכוונה בעינה והיא סחוא יאמר כי חי הסס עס האמיני סהאדם חינו כענס לפי מעסיו לא
 חטאתי חמי בספתי לומר דבר עול ומרמ חלילה אס אנדיק אתכס כסארסע גס עתה סהגע לי

הנה חלו הרברים אשר ספרתי הס קצת דרכי הס
 הסס ומהמעט דבר סנסמע צו הססור ואולס תקוקף
 גבורתי וכללחותיו לא ימכה מי סיבין חותס
 וזהב רל העולה מהדברים מבואר ולא רנה חינוב
 להסיב על דברי בלדד יותר מזה הסיע
 הסיעויר לפי מה סזכרנו במענה הקודס ובכלל אס
 חיס מסיב חותו עליהס לא יהיה כי חס כפל דברים
 לפי סכבר הסיע על זאת הטענה במה סקדס וסת
 וס ר חותה מהחוט ויסף חינוב סאת מטלו ויחמ
 ביחור מלות המענה חו חל הסיר מספטי
 לו יחרוף יטה ומזה העניין והיא ספח
 טססה כחרפת לחיס רל סהיא כוטה מנד עבודת ל
 לכד חירות כמו סזכר הרב מורה דק יבצע יגול י
 יטל יעמיד בסלונה חורה חלמד עריני הס סתקיפי
 סחומסיס סחר האנסו להסענ על תקפס וגבורתס
 שריו הס בניו כי הס סמריוס הנסאריס מן סמד
 וכסף כקי יחלוק האיס חקי יחלוק כססו יחוריהו ת
 תחת סמר קפץ חותו הרסע והרנון בזה כי חקי ימ
 ימסול על אשר לו תטיגהו כמים בלהות תטיגהו בלהה בלי הפסק כמו סיגרו בסטף וכלי הפסק ק
 קדש רוח קדיש וישגהו מצניין סערה מידו ממכתו עליומו כפינו ומקום לוחב יונקו ויש מקום
 ב ורץ חסר יונקו הוהב וינחמהו משה ואלבן ינקה כחוסה רל סמאלבן ינחמו ותיכנו בעת מה כחוסה והנה הבר
 הברזל החזק חניירוב לעז או יהיה אבן ינקה אבן חזק מגרית והיית מונק והרנון סמאלבן חוק כחוסה פרץ נח
 כחל גדל מעש גר מהמקום שהיה גר צו האדם דלו גבהו וכמהו דלו עיני למרוס עיט עוף סזפתו דחתהו מי
 היה הוא מין אחד מן העוף הדריכהו דרכו צו בני סחץ בני גאה וקוקף והם פריני החיות סחל הריה בחלמי
 בצור החזק בצרות בהרי מבכי כהרות מהולת הנהרות והגרתם חבם עמר וסצס סגור זהב תסולה הערוך
 בצצס חופיר בזהב חופיר ראמות וגבים הם מרגליות יקריות ומסך חכמה מכניניס ומטיבת החכמה וההסתד
 וההסתדלו בהסגתה יתיר כבחר מכניניס פטרת כום היא פטרה הנמצאת בארץ כום והיא יקרה בצצס טחור
 בזהב צרוף וכקי תסולה תערוך ודרך מכהג מיגבל ומסודר לחזיו קולות לבדיק אשר הוא סבה לקולות ורעמי
 חו יהיה לחזיו קולות הס וו והרנון לחזיו וקולות ויספדה סמה בספר וכתב אותה לחק ולכימוס ביחור דב
 דברי המענה באשר ראה איוב סאיז אחד מרעיו עינה אליו דבר הוסוף לטאת מסו על עניינ
 עניינו ואמר חי הסס אשר הססיר מספטי בסדרו טובות האדם ורענותיו בזה האופן אשר סדרס דל מנד הגרס
 הגרמיס הסממיס חו יאמר חי הסס אשר הססיר מספטי אס העניין כדברכס סינחאו מאתו הטובות והרענות לב
 לבני האדם במספט לפי מעסיהס וחי שדי אשר המר כפסי כי כל עוד בחייס חייתי לא תדברנה ספתי עול ומ
 ומימה להורית לדברוכס חלילה לי אס אנדיק אתכס לומ סהאמת אתכס במה סאתס הומריס עלי סכבר סט
 סגתי עד סאמות לח חסיר תומתי ממני לומ סחכי רסע וחוטא כמו סאתס חומרי עלי בצדקתי החזקתי לומר
 סחכי כדיק ולא ארפה ולא יטה לבבי מימי מזה הרעת אשר חני בו ומה סאתס חומריס עלי סחכי עורר לרס
 לרסני במה סחכי חומ סהסס ית עזב את הארץ כי לפי זה הרעת לא יעיל הנדק על הרסע וזה ממה סוירה ס
 סחכי לא כס ירתי מלחטות חלילה לי מזה יהי כרסע חויבי ומצקוממי בעול ואפסר סהרנון גס כן במה סקד
 לו מהרבריס זאת סכוונה בעינה והיא סחוא יאמר כי חי הסס עס האמיני סהאדם חינו כענס לפי מעסיו לא
 חטאתי חמי בספתי לומר דבר עול ומרמ חלילה אס אנדיק אתכס כסארסע גס עתה סהגע לי

את מי הגדתה מלין ונשמתי מי יצאה ממך: הר
 הרפאים יחוללו בתחת מים ושביניהם: ערום ש
 שאול נגדו ואן כסות לאבדון: גטה צפון על תח
 תהי תלה ארץ על בלימה: צרר מים בעביו ולא
 נבקע ענן תחתיו: מאחו פני כסה פרשו עליו ענן
 עננו: חק חג על פני מים עד תכלית אור עם ח
 חשך: עמודי שמים ירופפו ויתמהו מגערתו: בב
 בכחו רגע הים ובתכונתו מחץ רהב: ברוחו שמי
 שבנים שפירה חוללו ידו נהש בריח: הן אלה קצ

מאחו פני כסא מאחו ומעבה האויר אשר על פני
 רקיע השמים אשר כקרא כסא כאמרו הסמי בסמי.
 פרטו עליו עננו ובוה האופן פירס עליו עננו כי ב
 בהיעבות האויר הוא יתחדש ממנו הענן כמו שה
 שהתבאר בספר האותיות חג הגביל ויחסו למחונגה
 לכי שהמחונגה מגבלת תכליו הסטח העגיל המתחד
 בסבתה ירוספנו יתנועעו ויודעו רגע נח מחץ ר
 רחב יכה מה שיגבה מהיס על הארץ לל סטבט של
 שלח יגבה היס על חלק הנגלה מן הארץ ברזונו שם
 שמים שסרה ברזון ה היו הסמיס בזה האופן מהיו
 מהיופי והשלמות אשר הם בו חוללה בראה נחש ב
 בריח הוא דמות הנחש הנראה סובב בגלגל המזלות
 והיו העגול החלבי שמן מכהו מעט ורעס גבורותיו

גדו גורויו

זה באור מלות המענה

באור דברי המענה

ענה מיוב וממר לדעתך בריסחה לפי מהשבתך בחלונ מ: מריס אשר אמרת הכה איך להס כח לעזור לדעתך ו
 ולהתכנל מהם ספקות אשר ספקתי על דבריך ומה יענת עס לבדך להטיב על הספקות אשר ספקתי לך מחין
 הכמה וחיפוח כימוס ה' בגמכות וסדרו אשר הודעת לרוב לל שמה שהגיד ממנו הוא מעט מזער חת מי
 הגדת חלונ הדברים ומה למדת הוצנו בזה הלל חכי יודע יותר ויותר מנימוס כעולות ה' וגבורותיו ונכלחותיו
 הלח המחכבים יברא ה' מתחת המים ותחת הדברים הטוככים בארץ וזה בתכלית הפלת לל סיגיע טס בטון
 הארץ בזה האופן מהעומק פועל הגרמים הסממיס הטופע מה הכה המטה במחלט והוא מרכז הארץ הוא ל
 לפני ה' כאלו הוא ערוס ואין לו כסות עס כסותו חותו חת הארץ עד סכבר יגיע פועל ה' ית' סס עס עמקו ה
 הכה ה' ית' כוטה הנפון ר' סר סס היסוב על תוהו כי הוא כטען על מרכז הארץ אשר אינו כי חס כקודה ותולה
 הארץ על בלי מה לל שהיא כטענת ונסמכת על הנקודה שהיא מרכזה לל דבר חוץ ממנה כמו שהתבאר
 בביציות וזה בתכלית הפלת הכה הוא גורר מים בעננו ולא נבקע ענן תחת כהסר יוליכוס הרחות עד ה
 הגיעס הל המקוס אשר ירד סס המטר הכה ה' ית' סבה שיאחו האויר אשר על פני השמים ויתעב מזד הקרירות
 וחן פירט עליו עננו כי בזה האופן יהיה חמת הענן וספר לזה לפי טעמלס ענינו מן המון האכטיס גר חק
 על כלי המים ס' לא יעבור גבילו בדרך שירחה זה החלק הנגלה מן הארץ בצד הנפוכי תמיד ויתחוו בו חלונ שה
 שה יוצ עד שהמקוס שיכלה בי האויר עס החסך בכל יוס לל שהיה קנת כל יוס מימי: סנה אויר וקנתו חטך
 וזה דבר ימחך עד מרחב סו מעלות וכה דקיס ועד סס נמסך הייסוב לפי מה שספרו הקודמים ואו' סס י
 יהיה יוס אחד בטנה חין בי לילה ולילה חחר כגדו חין בו יוס ומסס והילך יתוכף זה הפעור מעט מעט עד
 שיגיע הל מה שתחת הקוטב הנפוכי ויהיה סס ססה חדסיס בטנה חין בהס לילה וחס ימות הקמה וססה חד
 חדסיס חין בהס יוס וחס ימות הגממיס עמודי שמים ונענו ויודעו וחס חלקי הארץ אשר ירעסו מגזרת
 ה' צבא הרעס חסר סב ויהונת חסות תחת הארץ בסבת האויר העסני הנענר סס וקרחס עמודי שמים להיות
 השמים כסמכ' על הארץ כמו שהתבאר בספר השמע עכס ה' וגבורתו נח היס ולל ירוץ על הארץ כדי ס' לא
 יטבעו החוים טס ונבטכות ה' הכה מה שיגבה מהיס על הארץ ויפסידוהו וזה כי להיות סחר המימות מתערב
 במי היס והולכות סס היה רחו שיגבה מי היס על חלק הנראה מהארץ ויטבע חלל סה' ית' סבב בתכונתו
 שיכלה השמש וסחר הכוכבים בחומס מימי היס כשיעור מה סיבא חליו מנהרות עד סלל יתוסף בזה היס כלל
 ברזון ה' וזכמתו היו השמים בזה היופי והשלמות אשר הם צו בביריות עד סחי חופסר להמתס בחופן חחר
 יר' טלס להגיע לזה המציאות הספל מה שינטרך חליו הגעתו מהס בראה ידו ויזרה העגול החלבי הסר בגל
 בגל הכוכבים הקיימים אשר בו מן הפלת והעלס מה סכבר התבאר בספר האותיות ונהה הנכחו המרטו ב
 בכל זה מחמר טלס בזמ' סי מספר מלחמות ה'

ואנו לא חלקתי עמכם בזה אבל בוארתי בזה שום
לא ימצא בכל הרשעים אבל כבר ימצאו בזה מכל
מצליחי לא ישיגו שום עונם ואמכ' כי היתה אנלי
הסבה צדע סיקרה לרשעי ולטובי כי לכל אלן הענ
העניינים הנמצאי בזה העולם הספל ימצא קץ ונג
וגבול וזה סכבר ימצא בקצת העיני במקו' מה מהא
נשארו סוכא ממנו הכסף להסתדסו אז סס וכך י
ימצא בארץ מקום אשר יזקו הזהב ויוציאו מסו ו
וכן ימצא במקו' מה מהארץ טוויטאו ממנו הברזל
להסתדסו סס אז ויבק האבן כחוסת והוא הברזל ה
החזק דל סכבר ויוציאו מסס בעת מה לפי שהסס
ית סס קץ להעדר ההויה אשר במקומו מהארץ וכ
וכאשר יצוא קצס יעשו סס כל ההויות האלו נסס ג
גס כן קץ לכל תכלית אשר הוא חוקר ומבקס לכל
סיסתהויה אבן אופל וכלמות דל החומר הראסו' אס
אשר עמו ההפדרי' כולס והוא סוף כל הדברים ההו
ההויה או קרא אבן אופל וכלמות' היסוד הארצוי כי
הוא בתכלית מהעד' בזה אל סאר הנמצא המוחסו'
בקצת העיניס פרץ כחל ויגדל מאכל המקו' שהיה
גר האדס סס קודס זה להויותו יצסה לפי סליוכס ה

מקום ספיר אבניו ועפרות זהב לו נתיב לא יד
ידעו עיש ולא שזפתו עין איה: לא הדריכהו בני
שחץ ולא עדה עליו שחל. בחלמיש שלח ידו הפ
הפך משרש הרים: ביצרות יאורים בקע וכל יק
יקר ראתה עינו: מבכי נדרות חבש ותעלמה יצי
יציא אור: והחכמה מאין תמוצא ואי זה מקום כי
בינה: לא ידע אנוש ערכה ולא תמוצא בארץ הח
החיים: תהום אמר לא כי היא וים אמר אין עמו
עמדו: לא יתן סגור תותיה ולא ישקר כסף כח
מחירה: ולא תסלה בכתם אופיר בשרם יקר וס
וספיר: לא יערבנה זהב וזכוכית וחנוורתה כלו
פו: רמות וגביש לא יזכר ומשך חכמה בפנינים
לא יערבנה בטרת כוש בכתם טהור לא הסלה
והחכמה מאין תבוא ואי זה מקום בינה ונעלמה
מעייני כל חי ומעוף השמים נסתרה:

המקום ההוא קץ וגבול וימצא גם כן הפך והוא שהמים החזקי הנסכחי מני רגל ונבאו מאנוס עד סלא עבר
אדס סס לרב עמק יכונו ויכלו ויסוב המקו' ההוא אשר היה צו הכהר ההוא כבר תמצא ארץ שתצא ממנה לח
לחם להויתה טובה לזריע וכבא קצה יחתך ספתיה כמו אס סיסרפכ' ויבסה עד סלא יעבר בה ולא יזרע כבר
ימצא מקום אשר אבניו סס ספיר ולא ימצא עפרו זהב ויבואו סס האנטי' תמיד לקחת הספירי' או הזהב וצבוא
קצו יהיה הרב עד שאפילו החיות לא יבואו סס צבוא קץ ההרו' החזקי וסלא הטס ידו ויהפכ' מטורס בסבת הרו
הרוח הנסיד' בצטן הארץ צבירי החזקי בקע יאור בקצת העיני' צבוא קצס וקודס זה ראתה העין כל יקר אשר
בהס להויתה יבסה והפך זה כי בקצת העיני' עבר הסס הזלת הכהרו' ומה סיהיה כעלס בקרקע יוצא לאור ות
וצדאסו בעין ובהוית העניין כן דל סיס קץ ותכלית לכל אלנו הדברי' החמרו'ס הוא מבוחר סאי' ראוי סתקרא
ההכלאה באלנו הקניוני' אחרי' לפי סכלס יאברו צבא קצס ובוה העניין סו'ס הרסעי' לכדיקי' ואחר סלכדיקי'
ההכלאה אמתית והיא הכלל הנכסס' מה סאינו לרסעי' והס סו'ס בהכלל האחרת לרסעי' הוא מבוחר סאי' מסבס
הצדק על הרסע והנה אינו החל לספר מעלת החכמה והבינה וקוסי המצאה וסלא יגע בה כי אס ביראת' סס
הסס וסור מרע ולזה הוא מבוחר גס כן סכבר יצנה הרסע ויסובס הצדק בזה הצד והחל ואמ' ודהחכמה
מאי' תמצא לאר' יואי זה מקו' הבינה סיקח האל' הויתה מס' הכה היא כעלמ' מהאד' עד סלא ידע ערכה ולא סמ
תמצא בחלק מהארץ ולא בזהו ולא ביס אשר הוא מקיף בסאר חלקי הארץ ואול' אמ' זה סלא יחסו' חוטב סיהו
סיהיה במוחסו' דיי בהקבא' החכמה כי כבר סתבאר בספר הנכסס סאי' בהס דיי בקניין המוסכלו' וסיהו צריך ס
סיהיה צבאן סכל סוכל צנו' להפיג זה הכימו' והסדו' אשר לכמצאו' כפי מה סהוא עליו והוא העניין סיהיה בו ז
זה הכימו' והסידור אחד' וסזאת המדרגה לא תמצא בסלמות כי אס לסס ית' לצדו ולזה לא ידע ערך החכמה ב
צסלמו' רק בסס ית' ואולס יתחלפו מדרגת האנסי' בחכמ' לפי התקרב' אל זה הכימו'ס המוסכל' אשר בנכסס הסס
ית' ורקס ממנו ואמ' סלרוב מעלת החכמה לא יתן זהב תחתיה ולא יסקל כסף מחודה ולא תערו' בזהב חופיר
ולא בסו' יקר וספיר ולא יסוה לה זהב וזכוכי' לצבה ולא תמורת' כלי פז ראמו' ונב'ס אשר סס אבני' יקרית' מ
מאוד לא יזכר אחד מהס לפני החכמה ומסובת החכמה והסעדלו' בקנייניס ינתר ערב וינתר יקר מפניניס

זה חלק אדם רשע עם אל ונתחלת עריצים משדי
 יקחו: אם ירבו בניו למו חרב וצאצאיו לא ישבע
 ישבעו לחם: שריו במות יקברו ואלמנתיו לא
 תבכינה: אם יצבר בעפר כסף ובחמר יבין מלב
 מלבוש יבין ועדיק ילכש וכסף נהי יחלוק: בנה
 בעש ביתו ובסופה עשה גוצר: עשיר ישכב ולא י
 יאסף עיניו פקח ואיניו: תשיגהו כמים בלהות ל
 לילה גנבתו סיפה: ישארו קדים וילך ושערהו
 ממקומו: וישלך עליו ולא יחמל מידו ברוח יברח
 ישפה עלימו כפימו וישרק עליו ממקומו כי יש לב
 לכסף מוצא ומקום לזהב יקו: ברזל מעפר יקח
 ואבן יציק נחושא: קץ שם לחשך ולכל תכלית
 הוא חקר אבן אפל וצלמות: פרץ נחל מעם גר
 גר הנשכחים בני רגל דלו מאגוש נעו: ארץ ממ
 ממונה יצא לחם ותחתיה נהפך כמו אש

כ

מה שהגיע מהרעות ללא מספט כי אז יראה לכל ס
 סדרקתס במה סאמרתס עלי סאכי רסע הכה עד יו
 יוס מותי לא אסור תומתי וכדקתי ממני ולא יטה ל
 לבני מהדרך הטוב אסר החוקתי בו מימי ויהי אויבי
 ומתקוממי כעול וכרסע ואולס חת זה לסכחתו ה
 העול והרסע וזה כי למה יטובז מפני זה הדעת אס
 אסר חכי בו הרסע והעול מה תקות חנף כי יגזל
 ויעסה חמס ואס הוא סיכח ה' אותו בטלחה ולא יעני
 ועניסוהו היבטח טבבא עליו כרה ויכלהו ה' ממכה ב
 בבעקו חליו הלא זה בלתי איפסר לפי זה הדעת ולא
 לדעתכס כי אינו מתענג ודבק בו עד סיוכל להפס
 להתפלל אל ה' ככל עת סירבה ותסמע תפלתו כאמ
 כאמרו ותתענג על ה' ויתן לך מטאלו לכך ובהיות
 הענין כן ראו חייך ראה לכס לספט סאכי מסבז
 הרסע והעול הלא הרסע גס כן מוכן לפי דעתי לר
 לרעות כפי הכדיק ואין לו תכלי אחר זולת ההכלחה
 המדומה אסר הוא ככון סתאבד ממנו בבא יוס איד
 אידו ולא יהיה לו אז המלט מזה בסוס פניס ואולס
 הכדיק בבא יוס אידו תאבד הכלתו המדומה ותסמ'
 הכלתו האמיתי והיא הכלחת הכפס ואיפסר סכאמ'
 סהרנון באמרו אס על סדי ותענג וגו' האס על סדי

יתענג זה הרסע כסדרבק בו תמיד נפסו במה סיסכיל ממנו ויקרא לחלוה בכל עת להסכיל ולדע' אותו להיות
 עמו תמיד עד שתגיע לו הכלחת הכפס הוא מבאר סזה בלתי איפטר כי לא תגיע הכלחת הכפס עם המדות ה
 הפחותו כמו שהתפרסם ונתבאר במה סאין ספק בו הנכי מלמד אתכ' מה סבד האל אסר עם סדי אינו מעלי'
 מכס כי באמת הוא עוב איסי האדס אל הסדור המוגבל מצד המערכ' הנה חייך תאמינו מפני זה סאכי מסבז
 הרסע והנה ואתס חזיתס כלכס וספירתס סכבר הגיע לכס מהחוס סזה חלק אדס רסע מאל ונחלת ההקייס
 הרסעיס אסר יקחו מסדי רל סכבר יגעו להס רעות ככלאות כמו סספר אחר זה ואתס ידעיס סכל רחיותי
 על דעתי חכי לוקח מהחוס וכאסר היה זה גס כן סלפי המוחס יראה סכבר יגעו מן הרעות הנכלאות לרסע'
 חבל סאכי חלקתי עמכס במה סאמרת' סלא ימלט רסע סלא יקרה לו כך וטענתי סכבר יראה מהחוס סגיגע
 לקת הרסעיס הכלחה ולא יגיעס סוס עונס עד יוס מותס חייך תאמינו סאכי מסבז הרסע ולמה זה חבל תה
 תהבלו לומר סאכי בוצר אורח הרסעיס אסר היו בדר המבול ואנסי סדוס ועמורה הנה כמו סספרת' יקרה
 הרבה סאס ירצו בני הרסע ויהי תכליתס למות בחרב וכאחיו לא יסענו לחס הסרידיס

ממנו והס בניו יקברוס במותס סלא יעזבו' עד סתבא כפסס לגמרי ולא תבכינה על מותו ומות בניו לרסעתו
 וחכי חלמניתיו אס יעבור כעפר כסף וכיין מלבוס ללבוס עד סימצא לו בספע כהחומר הנה יכין הלבוס וא
 ואיס כדי ילצטהו והכסף אסר קבץ יהיה לכיו וחלקהו ויפזרהו באסר ירעה בנה ביתו כעס דל סביתו יהרס
 בקלות כבית העס וכסוכה אסר עסה נוצר הכרמיס אסר אין לה קיוס עסיר ימות ולא יאסף לקצור אך יסחב
 סזיב והסלך בקצירת חמור כל כך ימות ויכלה במעט זמן עד סבזמן אסר יוכל האדס לסקוח בו עיניו והפך
 מיט לאין תסיגהו כמיס בלהות דל סיבאו עליו בסטף ובמרונה וכלילה תנגבהו סופה ירוח קדיס ויכיעהו ממ
 ממקומו לסחדו מהרעות הבאות עליו ולא יוכל להמתין עד אור הבקר אבל ינוס בלילה יסלך עליו ה' מכותיו
 ומכאוביו ולא יחמל ממכתו ברוח קדיס יברח ויחסב להמלט יספוק על סבדו כפינו כל לים ויסרוק עליו ממ
 ממקומו לרוב התמה על רוב מה סיקרהו מהרע הנה זה הוא מה סספרת' סכבר ימצא הרבה סיקרה לרסעיס
 חלו הרעות'

מתלעות הם הטיכי אשר יטרפו ציט הצעלי חיוט צ
בעלי המתלעות והנה אמר זה דרך מטל להורות מה
סחוא היה מכניע ומכריחו להסיב מה סחיה חומס ב
בקצרי בצנפני וקסתי וכח ונבורתי תחליף תתחדם
ויחלו והמתו וידמו ויטתקו לא יטנו לא יטתד
ויטדלנו לקחת ענה אחרת תטוף מלתי תול א מרתי
והטעם שיטאלו קנתה קנת מה טחמ חיוב ויחמרו
קנתס לקנת מאמרי ופיהס פערי למלקוס ופיהס
פערו לטאל ענתי כמו סיקוה האל למלקוס ויבק
ויבקטו לא יטילון לא יחסרו חור פני רל סלח יקל
יקלו בי מפני טחקי אליהס ולא תסור ירחתי מעל
פניהס כלח זמן בחסד ונכפן בלמוד בסנת הסר
הסרונס והרעב אשר להס יהיו יהיו בלי הצדה הע
העורקי צויה אמס סוואה ומסואה הרודפי הרץ צויה
וצאי אליה ורודפי מקו החוסך והני סקראו המס ו
ורודפי המקומו הטומומו רל מקוס המדבר והס סק
סקרא סוואה ומסואה הקוטפי מלוח עלי סיחי מר
מרוכ הסרונס הס כורתי עטב נקרא טמו מלוח על
האילן לא כל העטב ההוא העכ סהין העטב ההוא
טיאות לאכילה וסרס רתמיס לחמס הס עטב נקרא
כך או יהיה לחמס מקור ותיהס הלמד מסחסת ויהי
ענמנו לחמס ענמס כי יטטרך להס מה סיחממס ב

כאשר הייתי בימי חרפי בסוד אלוה עלי אדלי ב
בעוד שדי עבדי סביבתי נערי ברהקן ליכי ברכה
יצור יצוק עבדי פלגי שכן בצאתי שער עלי נר
קרת ברחוב אבין מושבי ראוני נערים ונחבאו
וישישים קבו עבדו ערים עצרו בכל ס וכף ישי
ישימו לפידס קול נגידים נחבאו ולשונם לחכ
לחכס דבקה כי און שכנה והאשרני ועין ראת
ראתה ותעידני כי אמלט עני כשוע ויהום ולא
עור לו ברכת אבד עלי חבוא לב ללכנה ארג
ארגון צדק לגשתי ולגשני כבעיל ויניף כעפ
משפטי עינים הייתי לעיר ורגלים ללכה אני
אב אנכי לאביונים וריב לא ידעתי אחנרדו וא
ואשברה בתלעות על וכשניו אשלך טרף ואם
ואמר עם בני אגוע ונהול ארבה ימים שרשי פ
פתוח אדלי כים וטל ירין בקצירי כבודי הדש ע
עבדי וקשתי בידי החלף לי שבעו וידלו וידכו
לכו עצתי

בצביר עמדם במקומו הקרי באין מחסה מן ג יגיסו מ

מתוך העיר יגרטו בערוץ כחלי הס הכקיק סעוסה הנחל סבצותיו הוקי עפר וכיפי מחלו עבר ונקרות הס
סלעיו בין סיחי ינחקו בין האילכו ינעקו תחת חרול יסופהו תחת הקוני יתכגעו ויתכגעו להנכס הקונים בצט
בבטל ויהיה יסופחו מעכין ספחת או יהיה ביחו יסופחו יתחככו ויתחצרו מגורת כפחני כח ככהו ונכפין ככ
ככה רוח והרכון סחס סכלי ונכנעו יתר מן ההרץ נגינת הייתי ללעג להס כמו חני מנגינת למלה סלח ידב
ידברו כי אס בי לא חטכו רוק לא כמענו לרוק כסרחו חותי מרוב צותס חותי יתרי מעכין מיתדיה סתח הת
סתיר ורסן מפני סלחו והתירו מפני על ימין פרחס יקומו על ימיני יקומו ילדי והנה נקראו הילדי כן נהמס
להמנא הפרח בתחלת הויות הפרי ובוה המרו רבו זל פרחי כהונה סלחו דחו ויסולו וידריכו להנתי יועילו לסב
לסציו יעורו כפרץ רחב סיציאו עליו חמוס בטטף כן יצואו עלי כדיבתי ככסי וקרח הנכס כדיב כי יגיע מכני

מכדיבתי עד סיגיע חקו לכל אחד מהחיצוני וקרח גס כן יסוע לפי סהיה מוסיע וסומרת חוקו מדת ימיו כמו
סהצבתי בטבעיו יתסתך כפסי יסתפכו חיי נקר נקב ועורקי הדוכקי לח ינחו רל סלח סקיט תטיעת כנל
עס הטיכ לחוזק המכאו ורוב החוס הככרי אשר בו יתחכס יסתכה כפי כתנתי יחזרני כמו ס סו פי הכנת הת
הנאר כן יסוב בי חלוי הורני לחומ הסליכני לטיט וחל העפר עמדתי טתקתי והתבונן בי ונח תבונן בי צעו
בצונס ידך תסטמני בתוקף כחך תסכאכני ותמוגני תוסיה חתה תמוג ותסיר ממני הקוטי והנימו וסר הייתי
מתכהג בי בית מועד לכל חיי הבית אשר כועד לכל חי והוא הקבר בעי טרסו בעה בטקל ג רי ועכייכו בטחמון
בפידו באידו סוע כעקה ותפיל או יהיה מעכין כדיבו עי מה דאג רותחו מעכין רתיהס ולח דמו ולח כחו מ
מהרתיחה בלא חמה בלא טמס והרכון סחין חיותי קודר מפני סטוכני הטמס לתני טקול קול כהי וכן קול ב
צנו יעכה סחר מעכין סחרו חרה כתיבס וככר אס זר וככרי וקחס ותמה מחוס כמו מוס בלה חוף חני יהיה
כמו מאומו והרכון בזה אס דבק בכסי דבר מגול וחמס וכאכאי יטרסו והמחי אשר לי בקרקעותי יעקרו סס
מסרס או יריכה בזה והכני אשר חני עתיד להליד ימותו ויעקרו מן העול והביחו הרחשו יתר ככון

אֲבִדוֹן וְיָמִית אֲמָרוּ בְּאָזְנֵי שְׁמֵעֵנוּ שְׁמַעְהָ : אֲלֵדֶם
 וְיִבִין דְּרִכָּהּ וְהוּא יִדַע אֶת מְקוֹמָהּ כִּי הוּא לְקַצוֹת
 הָאָרֶץ יָבִישׁ תַּחַת כָּל הַשָּׁמַיִם יִרְאֶה : לַעֲשׂוֹת לָרוּ
 לְרוּחַ בְּשָׁמַיִל וְיָמִים תִּכַן בְּמִדָּה : בַּעֲשָׂתוֹ לְמִטְרַח
 חֶק וְדֶרֶךְ לַחַיִּי קוֹלוֹת : אִזְרָאָה וְיִסְפְּרָה הַבִּינָה ו
 וְגַם דִּקְרָה : וְיִאֲבֹר לְאָדָם הֵן יִרְאֶת אֲרֻנִי הִיא ח
 חֲכָמָה וְסוּר מֵרַע בִּינָה : וְיִסָּף אִיּוֹב שְׂאֵת
 בּוֹשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר : כִּי יִתְגַּבֵּי בִירְחֵי קָדָם בִּימֵי א
 אֱלוֹהֵי יִשְׁמְרֵנִי : בְּהִלּוֹ גֵרוֹ עָלַי רֵאשִׁי לְאוֹרוֹ אֶלְךָ
 חֲשָׁד

65

לא יסוה לחכמה הפטרה הנמצאת סהיא יקרה מאד
 כזהב טהור לא תערך ואלס אמר זה להורות כי קב
 קנין החכמה יותר יקר מכל הקנינים האחרים ולזה
 לא יעזוב המסכיל הדריסה בחכמה מפני ההסתדלן
 בקנין אלו ההצלחות המדומות והוא גם כן יותר ע
 ערב לפי טהין יחס אל הערבות המגיע לנו בקניני
 המדומים עם הערבות המגיע לנו בהסתדלותינו ב
 בחכמה והחכמ' מאין תבא רל אי זה דבר יהיה הכלה
 והצעה אל הגעת החכמה לנו ואי זה מקום שתגיע
 לנו הבינה ממנו והנה היא כעלמת מעיני כל חי ומ
 ומעוף השמים כסתרה עם הגביהו לעוף ויתכן סיר
 סיראה למרחוק אברון ומות אמרו באזנינו שמענו
 שמע החכמה רל מצד ההעדר והמות הנמצא לאלו
 החיים ובכלל מצד החסרון הנמצא בחומר הראשון

סלחם כספוט טבאלן סבה היא טכל תקנת לו אלו הצורות וכדורך מפני זה אל הקיריה בטבע המוטכל אשר
 אכלו הידיעה בצלמות בזה הכימוס אשר לכמחנות כי הוא יעטה כל הנמצא . ויביט לקנות הארץ לעשות פס
 מעשהו ותחת כל השמים יראה לעשות לרוח מסקל ומיס תכן במדה רל סהוא יסתדל סיהיה סכני בין היסודו
 יהיה האור והמים בסעור הראוי וכן הענין בסאר היסודות כי זה הסווי אמנס יהיה בהס מב כדדים מפ
 מפני הסווי סביניהס בעצמס בצמות ובאיכות ומפני הסווי סבסבית הפועלות אותס בטובס בסבוב כי בזה יס
 יסמר הסווי סבין היסודות והוא ענין בתכלית הפלא והחכמה בעשותו למטר חק וכימוס סלח יהיה ביותר מהר
 מהראוי ס לא יגבר היסוד המימי יותר מהראוי ובעשותו דרך ומכאג לחזויו ולרעמי' עד סלא יגבר האס והרן
 יותר ממה טראוי הנה ביסודי העולס על זה המכהג והחק ראה החכמ' וכתב אותה רל ססס אותך לחק ולכימו'
 והכינה וחקרה עד ססדר אותה באופן סלס ואמר לאדם הן יראת ה' היא אל סתגיע החכמ' לו וסווי מרע
 הוא הצעיר אל הגעת הבינה ולפי סאי איפסר סתגיע סלמות הנפס עם סתערתה בצלחות הגפכיות וזה מביאר
 בפסו ולזה הוא מצואר סלא יסובח העול והרטע לפי דעת איוב כי הוא מונע סלחת הגעת הנפס אשר הוא
 סלחה האכוסית

זה ביאר דברי המענה

מהרצדים הוא סאיוב סתכלל בזה סאמרנו לו סכבר יראה מדעתו בענין סהסגז' סהוא מסבח הרסע ומתהלל
 בו אחר סאיובו מאמין סיגיע עונס לרסעים בסבת רסעס וחזו מה סהגיע הרסעים הקודמים אל סיתכסגז' ב
 בצכוכת הרסע רל האמינס סה' ית' עזב את הארץ והוא יאמ' בצכוכה בזה סה' לילה לו מרסע סיבאר מפני זה ה
 הדעת הרסע והעול וזה סח'עפ' סכודה סכבר יקרה סתהיה לרסע סלחה מה אין ראה מפני זה סיחסק ענינו
 כי הוא מוכן למקרי הזמן אין לו להמלט מהס פניס כמו סענין בצדיק וזה סאיוב היה מאמין סהענין
 אחר בצדיק והרסע ברעות וסטובות המדומות בסהס ימצאו רסעים רבי' יגיעו להס רעות כסלחות עם סמוט
 סמטבע אלו סהצלחות סיפסדו בסוף סהכרה להינות חמיות ובהיות סענין כן רל סהרסעי' והצדיקוס פניס
 בענין ז' ת' סהצלחה המדומה והיתה לצדיקי' סלחה ככחית ערבה וקרה מאל והוא סחכמה והבינה אשר היא
 סלחת הנפס אשר לא תגיע אליה אלא ביראת ה' ובהסמר מהרטע והעול הוא מצואר סיתר כבאר מאל לפי
 דעת איוב סדק מהרסע

וינסף איוב סאת מסלו ויאמר

ביאלו כרו. בהחיר כרו. חרפיו. כערותי והוא מענין חרף כי אז יחל זמן הדיע' בחמה בצמאה יבוק. יהיו כובעי'
 ממנו סער עלי קרת. בסער סעיר על הקרוה רל על סעיר קול כגודי' כחבאו' גם סגודי' סתקו לבס'ס ממנו
 ועין ראתה וצעידכי. והעין סראתה היתה מגלת ומנסאת אותי וצעידכי מענין עד לאומס. או יהיה כירוסו
 סעין אשר ראתה סעידה על כדקתי ותס לבבי ארכין אעמיד בצמחה וצרכנה

ולא יחרב ביתי והייתי בטרם יאריכו ימי עד סיומה
מספר ימי חיי כחול אשר על שפת הים לרוב וחמר
כי בזכות זה פירטי פתוח אלי מים וטל ולין בקברי
הל שלא יפסד לי ההון אשר ממנו הייתי כוזב ותבא
לי טובה מכל כדדי וזממתי תמיד ואגדל בקנייני כ
כסמות האילן אשר יבוא לי המון מלמעלה ומלמטה
והייתי בוטח סוהיה כבודי מתחדש עמי תמיד לל סל
סלא דיי טיקויס די כבודי אבל יתוסף תמיד לטו
לטוב פעולתי וכחיי וגבורתי יתחזק תמיד הנה הכב
הכבודי והשרי שמענ שמענ אלי כשהייתי מדבר לע
לעשות כדברי והס היו מיחלי ומקוי לדברי קודם ד
דברי ויחריסו עד שתבוא ענתי ובבוא דברי לא יסנו
לקרית ענה אחרת אבל יקבלו ויקיימו ואלו
ואליהם תטוף מלתי סוף אמרו האחד לאחד מה סוף
סוף מרתי אני והס היו מיחלי לענתי כמו סוף האד
הארס למטר נפיהם יפתחו לסוף ענתי כמו סוף
טיטאלו האנסי למלקום מהס ית הנה כאשר אסח
אסחק ואלעג עליהם היו כאלו ס בלתי מאמינים
סאני מסחק ולא היו משילים ומחסרים מפני זה יר
יראתי אשר היתה על פניהם לסחוק עלי ולהקל די
כאשר רניתי לבחור דרכם וללכת עמהם הייתי יום
יושב בראש והייתי סוכן ביניהם כמלך בגוד סוף
נורא וכאיש המכס אבליס סהס נותני לב לסמוע
דבריו להסיר מעליהם יגיסס או יהיה ביאורי אבחר

ברב כח ותחפש לבושי כפי כחנתי ועורני דרני
לחמר ואתמשל בעפר ואפר אשוע אלד ולא ת
תענני עמדתי ותתבונן כי תהפך לאכור לי בע
בעצם ידך תשטמני תשאני אל רוח תרכבני ו
ותמוגגני תושיה כי ידעתי מות תשיבני ובת מועד
לכל חי אד לא בעי ישלח יד אם בפידו להם שו
שוע אם לא בביתי לקשי יום עגמה נפשי לאב
לאביון כי טוב קותי ויבא רע ואיחלה לאור ויבא
אפל מעי רתחו ולא דמו קדמוני ימי עני קדר
הלבתי בלא חמה קבתי בקהל אשוע אח הייתי
לתנים ורע לבנות יענה עורי שחר כיעלי ועי
ועצמי חרה מני חרב ויהי לאבל כגורי ועוגבי ל
לקול בבים ברית ברתי לעיני ומה אתבונן על
בתולה ומה חלק אלוה מכועל ונהלת שדי כמו
מכרומים הלא איד לעול ונבר לפועלי און ה
הלא הוא יראה דרכי ובל צעדי יספר אם הלב
הלבתי עם שא ותחס על כרמה רגלי

דרכם אני הייתי בחר להס הדרך אשר ילכו בה כדבר דבר ממה פיעסוהו כי הס יבקסו ענה ממני והייתי יום
יושב ביניהם ועתה התהפך הזמן עד סלעג אלי אנסי בעירי ממני לימי אשר אבותיה היו כחוקי כל כך עד
סחייתי מואס אותס לסית עס כלבי סאני לסמוע אותס כי היו פחותי בכל דבר וס כח וגבורה לת היו טוים כ
כלל עד סלפחיותות אבד הזמן עליהם כי אין בהם תועלת כלל כל כך הס פחותי עד שיהיו גלמוד מחין חבר
חברה בסבת החסרון והכסף אשר היה להס תמיד
להסתר סס לכסות קלונס ומרוב החסרון והרעב היו כודתי מלונ על האילן לאכלו וסודם רתמי היה לחמס ו
ומונק עס היות אלו הדברי בלתי כאותי להיו מזון לאד מתוך העיר יגרסו מרוב בייסס אותס יריעו עלימו בה
בהכנסס סס כמו סודיעו על הגב ולזה היו סולכי כקיק סחל להסתר סס מהרנח ובחורי עפר ובחורי ססל
הסלעי בין האילנות יבעקו מהרעב והערוס תחת הקוצים והחרולי יתנגעו ויתנגבו להכנס בקלות הקוצים ב
באמר להיות ערומי הנה אלה האנסי אשר סחקו עליהם בני אנסי כבלים ובני חנסי בלי סס ר' סאר לח כ
כאשר להס לפחיותות אשר ככענו וספלו מתר מן חארץ והנה אמ' זה לפי מה סאחטב כנגד נוכר ובלדד כמו
סזכרנו ביח סקר ועצה כגונת הייתי ללעג וסחוק עלי כל היו ואחי להס למלה כי לת היו מדברי כי חס כבויכ
בהיוותי עס היות בעירי ממני לימי והיות בני פחותי זה האופן מהפחיתו קעבו אותי כרחקו ממני והקינ
בי כל כך עד סכחיט' בי היו רוקקי למחס אותי והסבה בכל זה כי סס ית פתח היתר הקטר היו כקרסי בו ס
האנסי קודם זה לירחת ממני ויעכני מפני זה כל אחד מהס ורסן הירח אשר היתה להס סלחו ויסירו מכני ע
על ימיני יקומו ידיו ורחו רגלי להסיל אותי וידרכו עלי ארחו איד מרוב התמדה להזיק לי היתה הדר' חטר דר
דרכו בה להזיקני סלול ודרכו כמו הדר' סידרכו בה רבי כאשר רניתי להסתדל בדבר מה נתסו נתיבתי עד ס
סיבבר ממני אשר יומצי הנה הס עורני לסברי דל להוסף סברי ואלו האנסיס

אחרי דברי לא ישנו ועלימו תטף מלתי ויחלו כ
 נבשר לי ופיהם פערו למלקוש אשחק אלהם
 לא אמינו ואור פני לא יפילון אבחר דרכם וא
 ואשב ראש ואשכן כמלך בגרוד כאשר אבליים י
 ינחם ועתה שחקו עלי צעירים מכוני רימים אש
 אשר כאסתי אבותם לשית עם כלבי צאני גס
 כח ידיהם רמה לי עלימו אבד כלח: בחסד ובכ
 ובכפן גלמוד הערקים ציה אמש שאה וכשאה:
 הקטפים מלוח עלי שיה ושרש רתמים לחמם .
 כן גו וגורשו ורעו עלימו כנגבו בערוץ נחלים
 לשכן זרי עפר וכפים: בין שיחים ינחקו תחת ח
 דורול יספחו: בני נבל גם בני בלי שם נכאו מן
 הארץ: ועתה גנינתם הייתי ואהי להם למלה:
 תעבוי רחוקי מני ומפני לא חשכו רוק: כי יתרו
 פתח ויענני ורסן מפני שלחועל ימין פרחת יקומי
 רגלי שלחי ויסלו עלי ארחות אידם: נתסו גתיב
 גתיבתי לחותי ויעילו לא עור למו: כפרץ רחבי
 יאתיו תחת שואה התגלגלו: ההפך עלי בלהות
 תרדף כרוח גדיבתי וכעב עברה ישועתי: ועתה
 עדי תשתפך נפשי ואחזוני ימי עני לילה עצמי
 נקר בעלי וערקי לא ישבון

תטחן לחחר אסתי הוא מענין טחינה ציחוס זמה
 דבר כעור פלולי נטפט טננמו לחוז העון תסרס
 תעקר ויכונכו ברחס אחד דל ספועל אחד כונן חז
 חותכו ברחס סנונרכו בו ועיני חלמנה חכלה טחת
 סחמנע ממנה מסאלות לבה גדלני גדל עמי ומס
 ומסחתו ומרומוותו כסלי מבטחי ולכתס ולזהב ח
 חור כי יחל סמס כי יחיר וכמוהו נר יחור חסך בע
 בעריכיה ויפת מענין פתוי והספה בכיר בחיר וי
 והפענו' וסממתי והרננ' האס התעורר להתנוע' תנוע'
 הגל והסמחה בחלה בקללה מתי חללי חכסי חללי
 לחורח לדרך כדי סארה האורחיס בבוא' וחלספס
 הביתה בחובי בסצרי אערון המון רבה הייתי יכול
 לסבול המון רב ויהלכביס' וכו' מססחות יחכני הא
 האיס הנבזה סבמספחו וכנועני ויבוכי חז ירעה בזה
 האיס סהוא ממספחו הינדר כבדות תני סמני והוא
 מגר'ת והתניתי תני יענני ועיד לי חז יהיה הרננ' ב
 בתני תלות ויהיה חסר חלף ויהיה ביאור יענני יענה
 חותי בהתוכחי עמו על טענותי כי כבר חסך חוב ז
 זה כמו סזכר במה סקדס חענדנו חקסרכו ספח
 הפחתי הדאגתי בחסיה הוא מין ממני סחוח מגר'ת
 ויעס בחלופיס והרננ' בזה סכאשר יורע בחרננ' לח
 תנחית במחה אבל ינמחו בה קונים וחרוליס

זה ביאור מלנת המענה
 חמסיה חוב חוב לטחת מטלן מתככל
 סלח חטא ומתרעס על רעיו המיחסי לו עול ורעס
 וחל' מי יתן חותי בחוסף סהייתי בימיס הקודמים ח
 חסר היה סס' סומר חותי דל סהייתי מנלוח כאסר
 היה כרו מאיר על ראסי עד סלאורו הייתי חולך בח
 בחסך וחיר לי כסהייתי בגערותי בחזרת ה עלי חללי

דל סלמוכ סנלחתי הייתי כעור בכל מה סארהנו בעור סהיה ה עמי היו סביבתי כערי לסמס חותי ברחון ד
 דרכי בחמאה מרוב סנלחה סבחה והנחית לי ה סמן מנור הנה חז כאסר ינחתי בעסר על הקריה וסככתי חז
 מוס' ברחוב רחוכי כעריס וכחבחו לבספס ממני ויסיסוס קמו עמדו לכבדני ססרו והנגודו חסר היו מדברו
 מנעו דבייהס בבחי מירחפס ממני וכל סכן סאר האנסיס לפי ססחון חסר סמעס סעולתי וכדקתי היתה מ
 מחטר'ת חותי והעין סרחה חותי מעידה על כדקתי ותס לבבי חז סכבר הייתי ממלט סעכי כסהיה מסוע מ
 מהחמס הנעסס לו והיתוס חטר'לס היה לו עוזר וחאוס האובד ממדירותו ועכו היתה בלח ברכתו עלי דל סה
 סהיה מברך חותי במה סהייתי חונכו והלמנה המרת כפס הייתי מעמיד בסמח מרוב הטבתי לה כדק לבסתי
 ומרוב סקדי בו וי' באני דל סהוא בל חלי סאלבססו חז כסהתחוק חזת סתכונה בלב האדס יבאו סעניס והמ
 והמדורי חלנו ויהיה סבת חל סיחויק יותר בוחת סתכונ' והנה לבסתי מספט חוסר כמעיל וכניף סיסובבו האיס
 ויקיפו בו עיניס הייתי לעור ורגליס לפסח חני דל סהייתי עוזר חותס ומסליס חסרונס כפי היכולת הנה
 הייתי להביניס כחב להוסיע חותס מחמוסיסס ומסלי' חסרונס כפי היכולת וכאסר לא ידעתי חריב חקרהו
 לחת ו וכאסר מחל'י סחמ'ת סייתי מכרית סעול בחזקת חיד להסיב חל סעסוק מה סהיה חומסו ומכני הינת
 מכסי בזה חמופן מחיוטר והנדק הייתי בנטח סחמות עס הינתי בקני דל סלח ימותו בני בחיי

אם שמתי ודב כסלי ולכתם אמרתי כבפתי : א
 אם אשמח כי רב חילי וכי כביר כיצאה ידי : אם
 אראה אור כי יהל וירח יקר הולך ויפת בפתח
 לבי ותשק ידי לפי : גם הוא עון פלילי כי כחשתי
 לאל ממעל אם אשמח בפיד משנאי והתעוררתי
 כי כיצאו רע : ולא נתתי לחטא חבי לשאל באה
 באלה נפשו : אם לא אמרו מתי אהלי מו יתן מ
 מבשרו לא נשבע : בחוץ לא ילין גר דלתי לאר
 לא ח אפתח : אם כסתי צאדם פשעי לטמון בח
 בחבי עוני : כי אערץ דבון רבה וכוז משפחות יח
 ידני יאדם לא אצא פתח : כי יתן לי שמע לי ה
 דן תו טדי יענני וספר כתב איש ריבי : אם לא ע
 על שכמי אשאנו אענדנו עטרות לי : מספר צע
 צעדי אגידנו כבו נגיד אקרבנו : אם עלי אדכתי
 תועק ויהד תלמידי יבביון :

הסס כי מה חלק חלום ממעל ונחל סדי ממדומי למי
 טיעטה כמו זה הפועל הלא לעול דהוי סימנא חיד
 וחיד זר ונכרי לפועלי חן ולמה בא חלי זה האיד ה
 הכברי הלא הסס י ירא דרכי חס הלכתי בדרכי סוף
 וטקדו וחס מהרה רגלי ללכת על דבר מרמה כחמר
 יסקלי הסס במחזני נדק אז ידע תומתי ולזה הוא מ
 מנאר סלא הייתי ראוי אל טיגיש חלי זה הפונט ח
 הס נטפה חסורי מני הדרך היסרה והלך לבי חחר
 עיני לרסוק ולחמוד מה סאינו שלי ובבטי דבק דבר
 מנול תנאחי זאת הקללה סמה סחורע בקרקעותי ו
 יאכל חחר והאכחזי חסר לי בקרקעותי יסורסו וי
 ויעקרו חס נפתח לבי על חסה בעול בעל ועל פתח
 רעי חרבתי לבח חליה תבואתי זאת הקלל ויהי סח
 סתטח לחחר חסר ויסכבו עמה חנטי אחרי וחולס
 זכר הטחוכ כי הוא היתה אז מהעברו המיוחדו חסר
 תעבוד בהס חסה לבעלה והוא מבואר טלח ויהי מ
 מחסה לזולת בעלה כמו חלו העברו חס לא בסבת
 העוני המוסלג חו בסבת הכיחוף והנה זה המכנה הי
 היה כמטך עד זמן רזל ולזה זכרו הטחוכה בעבודות
 סהחסה עוטה לבעלה וחפסר סתיהה זאת הקללה ו

סימנא יתיהה חסותו לזה לחסה ולזה חמ סתעסס לחחר זאת העבודה סלא היתה בזמן שהוא כי חס מהחסה ל
 ל בעלה ויהיה חסה חחר וזלחו וסנגלה ולזה חמ ועליו יכרעון חרתי כי הוא זמה והוא עון פלילי חס הייתי מ
 מסדל לכיחוף עד חסר רעיו כי חס היה עד חבדון תחכל וקכלנה וקסרס ותעקר כל תבואתי חס הייתי ח
 חומר חת חסר לרעי והיה דבק בבטי דבר מחבריי סלא בדון דל סכבר היה נסמר מחלו הרעו לירחתי מהע
 מהעונס חסר היה חוסב טיגיש למי סהיה עוטה חותס חסר חסר חסר עבדי וחמתי בהתנוכהס עמי
 חזר ספלותס וחונס ידי הלא בחמת הייתי נסמר מזה לירחתי טיגיש עונס מהסס ית כי מה העסה כי יקוס
 חל לספוט חותי וכי יפקוד ויבדוק עכיינו ויבחס מה חסיבכו חוי זה התנבלות יהיה לי הלא מי סעסני בבטן
 הוא גס כן עטהו ופועל אחד בעינו והוא חסס ית כונן חותכו ברחס ולזה חן רחמי לי סאתגאה עליו עד סחמ
 סחמהס מספטו בריבו עמי חסר הייתי חונס מחפץ דלי ועיני חלמנה חכלה סחמנע ממנה מסאלנו לבה והי
 דחייתי חוכל סתי לבדי מזולת סחאכיל ממכו ליתו הנה חן העניין כן כי מנעורי הייתי ביהת התכונה סהיה גי
 גדל עמי היתוס כאלו הייתי חב לו ומעת בחתי מבטן חמי הייתי מכחס החלמנה ומדריך חותה חל מה סיהות
 לה לכי כחי וכחסר דחייתי מי סהיה חונד מחסרון הלבוס וחביון סחין לו לבוס בחמ בריכוני חלכו כי חנסה
 מערומן ומגו כבטי היה מתחמס כי הייתי חלבוס חותנו חסר הייתי מניף על יתוס ידי להכותו לחוסיעני כי הר
 חרחה בסער חנטי ענודי לי ולזה חירא ממכו הנה חס הייתי עוטה כן תבואתי זאת הקללה דל סתפול כ
 כחיסי מסכמה וחורעי תסבר חקנה סלה הנה מכל זה הייתי נסמר לפחדו טיגישני חסס חידו ומדומותו לא
 חוכל להמלט ממכו חסר סמתי זהב תקותי ונתתי פמחה בלבי כי רב חולי וכי מנאה ידי מעוסר הרבה וסהון
 עד סחפכח חסס ית מעסרי חס הייתי רוחה סחמס כחסר יחיר ויהיה סחלך ממכו חיקר וחאור הבח לו מהס
 חט זס כחסר יחיר ויהיה סהון ממכו חיקר וחאור הבח לו מהסמס יהיה נפתח לבי על זה חפי בסר להחמי
 כי סחמס הוא החלום להחלול חל הירח זה חאור ולהגלות סעולתיו בזה העולס סספל והיתה נוסקת ידי לפי כ
 כפי סח חונטי חפי מה טהרהרתי בלבי חלא בחמת הייתי נסמר מזה דל סלא להרהר בלבי בזה הדבר כלל ל
 לפי סהוא עון פלילי כי הייתי מכחיס לחל ממעל חס עסייתי כן כי חין לחדס סיתיר לעכמו לספק צמו זה ה
 העניין כי חולי לקנור דעתו יעלס ממכו חמת ויבא להכחיס סיהיה החלנה כמחא ח

ישקלני במאזני צדק וידע אלוה תומתי : אם תט
 תטה אשרי בני הדרד וואחר עיני הלך לבי ובכ
 ובכפי דבק מאים : אורעה ואחר יאכל וצאצאי י
 ישרשו : אם נפתח לבי על אשה ועל פתח רעי א
 ארבותי : תטחן לאחר אשתי ועליה יכרעון אחר
 אחרים : כי הוא ומה והוא עון פלילי : כי אם הוא
 עד אבדון תאכל ובכל תבואתי תשרש : אם אמ
 אמאם משפט עבדי ואמתי בריבם עמדי : ומה א
 אעשה כי יקום אל ובי יפקד מה אשיבנו : הלא
 בבטן עשני עשהו ויבוננו ברחם אחר : אם אמנע
 מחפץ דלים ועיני אלמנה אכלה : ואכל פתי ל
 לבדי ולא אכל יתום ממנה : כי מנעורי גדלני כ
 כאב ומבטן אמי אגחנה : אם אראה אובר מבלי
 לבוש ואין בסוית לאביון : אם לא ברבני הלציו
 ומנו כבשי יתחמם : אם הניפותי על יתום ידי כי
 אראה בשער עזרתי : כתפי משכמה תפל ואורעי
 מהנה תשבר : כי פחד אלי איד אל ומסאתו לא
 אוכל

ואלו האנשים היו בני נבל ולא היה עוור להם לפתח
 לפחיתות או יהיה ביאור אמרו להנתי ועילגו כאלו
 הגיעם תועלת לסברי ולזה ירצו להזיקני כפרך ר
 רחב סיעברו בן המיס בסטף ובמסירי כן יבאו אליו
 חלג הפחיתו להכחיבני תחת הסואש הבזה עלי התג
 התגלגלו לבא הלי בבח להוסוף מכאוב על מכאוב
 נהסכו עלי בלחות תרדוף כל אחד מהם כרוח כפסי
 ותרדוף כפסי כמו העב סתעבור בקלות ועתה הגי
 הגיעני מחוזק המכאובו עד סכאלו כסתעכו קח אכ
 חללי וכסלכו ויחזו אותי ימי עוני הסך מה פחיתותי
 חוסס סיתמיד ה' הסלחתי ויארין ימי לטוב מעמי .
 לילה נקר החולי עצמי מעלי ופודקי לא תכוח תכו
 תנועתם כלל עם הסוכה מחוזק המכאוב והחוס הכ
 הכברי אשר בתוך גופי ואמנס אמ זה לפי סדפק ה
 האים היטן אינו דופק בחזק כמו דפק האים הער
 מפני הכנס החוס הטבעי בעת הסוכה בפנימי הגוף
 כמו שהתבאר בטבעיות ברוב כח החולי יסתנה ת
 תמיד לביטוי מצד הלחה הסריחה היוצאת מכל גופי
 ומטכפת תמיד בגדי כפי כותנתי סימוכב נואר כן
 יאזרני חלוי סביב גופי ויסובבני הסלכוכי החולי ל
 לחומר וכמסלתי כעפר ואפר כאלו איז בי חיו ועל
 זה החמם הנכנס לי אזעק חליך ולא תעכח אותי או
 אש עמדתי וסתקתי מלצועק חליך הכה לא תצנכ
 בי להסגית חלי ולחניל אותי תהסך לאכזר לי עד ס
 סתכני באלו המכות האכזריות ותסנח אותי בתכלית הסנחה להכות אותי בבחך מכת ארוב תגביה אותי ותרבי
 ותרביכני על הרוב סיבלכלני ויניעני הרעות חזקו ותסוד ממני התוסיה סהייתי מתנהג בה מרוב הסבלול זה
 והערבוב אשר ערבב סכלי זה המכאוב הכה ידעתי כי אל מות תסיבני ולבית אשר הוא נועד לכל חי והוא הק
 הקבר והעם סאלו האנסי מכמני אותי תכחומי הבל אך לא יסלח יד לעוור מן המות הצני והדריסה סידרין
 החדס מה ואעם סבאיד המות ימכחו לאנסי כעקה אל ה' עד סהוא כמו מפורסס לכולס סהצעה אל ה' תועיל
 הכה חין כח בזה המפורסס סיסתנר דעתי אשר יחויבהו החוס וההקס כמו סקדס רבני סחין התפילה מועילה
 בזה וחיפסר סכאמ סהרנן בזה כי העם סנניחם לסס ית בהסתלסלג הסבגת סהוא יביאני אל מות הכה סאמ
 הות יסלח בעי ובחממון סבת לחלו הנמכחו הספלות ואעם סבסידון סבא עליהם ימכח לכמכאות כדיבות דל
 סביה החוסן יגיע כדיבות הפועל להיות בזה העולם הספל כי סהאיה לא תהיה דבר כי אש בהפסד לדבר אחר
 הכה לא כסכוט מפני זה סההפסד ככונן לעכמו חבל הוא בלתי מבחן וסהאיה היא מכוכת ואלו היה חיפסר לצ
 לנודות החל סתעמודכה בחמריהס לכנח לא היה מונעס מזה ה' חבל ימיס כהס כלוס לסמוד מניאותס כפי
 מה סחיפסר החס לא ככיתי לקסי ינס ועגמה כפסי לאביון להיות מנר כצרתס כי יבא חלי זה העונס סבבל
 העניכי חסר קייתי סיבא טוב בא רע וכאסר הייתי מוחל לחור יוצא חלי חופל הצרות מעני דותחו בחוס סמחין
 ולא כחו מרתיחה ובהוכי ימי העוני מרוב הצרות חלכתי קודר בלא חמה טסופתכני מרוב צרתי לא חבוס לצעק
 בקהל חת הייתי לתכין ורע לבנות יעכה לקונן תמיד ולעורר כהי עוררי כסתקר מעלי מעונס חוס ועכמי
 כתיבס מרוב הינבס וכסכך לחבל כנורי ועונב לקול כוכיס הלא באמת אש לא הייתי מנר כצריה . הקסי יוס
 ההנכוכיס אש הייתי טמח לאידס היה ראו סיבאו חלי חלו העונסיס אכך חני הייתי מנר מאד כצריס ולמה
 כחוכי הצרות סאלה הכה כרתי ברית לעיני סלח להסתכל על בתולה להסתדל לסכב עמה ליראתי מעונס ה'

אמרתי ימים ידברו ורב שנים יודיעו חכמה אכן
רוח היא באנוש ונשמת שדי תבינם : לא רבים י
יחכמו וזקנים יבינו משפט : לכן אמרתי שמעיה ל
לי אחיה דעי אף אני : הן הוחלתי לדבריכם אוי
אזין עד תבינותיכם עד תחקרון מלים : ועדיכם
אתבונן והנה אין לאיוב מוכיח עונה אמרוי מב
מכם : פן תאמרו מצאנו חכמה אל ידפנו לא א
איש : ולא ערך אלי מלין ובאמריכם לא אשיבנו
חתו לא ענו עוד העתיקו מזהם מלים : והוחלתי
כי לא ידברו כי עמדו לא ענו עוד : אענה אף
אני חלקי אחוה דעי אף אני : כי מלאתי מלים ה
הציקתני רוח בטני :

רצום עד דעתם בו כי היה כדיוק ויסר כי זאת הטע
הטענה היתה סבה שלא מצאו מ צנה בענין איוב
על עצמו שהוא היה כדיוק ויסר וזליו המתין חס
יעכסו חבירו וכראותו כי אין עונה אליו ויחר אפו
ויעץ אליה בן ברכה הבווי ויחמ' ביאו מלות המענה
צעיר אנו לימי ואת יסימי מחות דעי מהגיד דע
דעתי הוחלתי המתכתי אזין כמו אזין העתיקו מ
מהם מלין הסירו מהם סדיבור ונסאר כמו אלמים
עמדו סתקו הציקתני מגורת מנוק דל סהיה נר
רוחי בקרבי לרוב תאותי להסיב על דבריו כיון כא
כאוב וין כאובות חדסי יבקע ויבקע בקלנו עמו הוד
הגודו החדסי סיבקעו בקלות כסיסימו בהם היון וי
גירוח לי כמו ורוח לסאול אכנה לא סמו לכסותו ב
עכנו אחר כדי סלא אומ' ביאו כנגדו אבל יקראחו
בסמו ויחמ' עליו ביאו מה סיתבאר לי מהמוס כדי
בדעו ציו וכדבריו יסאני יסרפני מגורת ויסאס דוד

ואכסיו ערכה ערוך דבריו קורתי נברתי ואכסו כמו וכפי והרנון בו ידי ומכתי והוא כנגד מה ס
סאל איוב כסך מעלי הרחק וואמתך אל תבעתני זך כקי וכך חף והוא מענין מה סאמר דזל כזיר לא יחפוף
את ראשו יתנולף עלילו והסרו ממנותיו דל סהוא יעליל אותו ססרתי ממנותיו או ירעה בזה סהוא ימכא בע
בעבורי מה סיסיר אותי ממבוקסי עד סלא אוכל לעסות אחר מהס' בסד הוא מאסר יסמו בו רגלי הנאסר י
ירעה אלזה מאנוס מגורת רבי וככדיו' והרנו סהסס ית יותר ככבר מאוד מהאל' יסרנה יראנה וצמוסרס ב
במאסרס וייסוריה וגיה וגוף או ירעה בו וגאיה ורוב עצמו איתן וברוב עצמוי מכאוב איתן והרנון וברוב א
אבריו מכאו' חזק וזהמתו מענין מאנוס והרנון סנפסו תביאחו למאנוס בלחסי מראוי ממראה וספנו וגבשו ראו
נראו סדעשו מענין פדיון רטפס התלחלח וכרטב עלומיו בעוריו בדרוע' בסמחה או בתפלה ונעשה יסר' או
הוא מענין הבטה והסגה ואללפך ואלמדך ביאו דבריו העעכ' עגה אליהו בן ברקאל הבווי
על קצת דברי זכר בזה המעכ' סאמר איוב ויחמ' ויחמ' ויסימי על כן יראתי מהגיד דעי לכס כי
אמרתי סאורך הימי יתן דעת לאכסו' לעכנו הראוי בדבריו ורוב סני יודיעו חכמה אכן לפי מה סאכא מכס ה
הוא מבואר שאין הענין מצד היסיוסות אכן רוח והכנה הוא באנוס עד סיחכ' אים בוא' הסב והסכע הבא לאכ
לאכסו' מהס' ית' תביכ' וצטימ' חכמי לאורך הווי ויסימו' לא הככדיו יחכמ' ולא יבינו זקני' מספט דל סאין סבת
החכמ' והביכ' היסיוסו' והכבוד ובהיות הענין כן כמעכתי להסיב על דבריו ויחמ' ויחמ' ויסימי לך
סמעס לי ואחוה דעי אף אני המתכתי לדבריו' אזין ואסמע דבריו' מולת סאענה עד סאסמע תצונתיכ' ית
נחקרו מלין להסיב לאיוב ועדיכס' איתבונן לראו' חס' תעכנו אותו והנה אין מכס מי סיענה על דבריו איוב א
אולי תתכבלו ותאמרו מבאנו חכמה בסתיקת' אל ידפנו ולא אים דל לא יטרך לאד' סירדפנו ויהדפנו על חט
חטאיו כי רוי בזה סיחדפנו הסס' הנה איוב לא ערך אלי מליס ובאמריכ' בזה כזכרתי והוא אמרכס ממה סו
סזכרתי והוא אמרכ' אל ידפנו לא אים וראוי לי סאסתקן ולא אסיבנו ולי התכבלו יותר מכס בסתקי' כי לא ער
ערך אלי מלי' לדבר עמי ואססר סיהיה הרנון באמרו ובאמריכ' לא אסיבנו סאני אסיבנו כאמריכ' אינס באמ
כאמריכס כי לא אבוא אליו בטענו' כוזבית כמו סעסיתס והיה זה סבה סלא מצאת' מענה וראו דעי איוב מהס
מהסיב לו העתיקו והסירו מהס מליס והוחלתי זמן מה אולי ידברו וסתקו ולא עכנו מזמן ארוך התעוררתי ל
לעכנו חלקי כי מלאתי מלי' וטענו' להסיב כל איוב מרוב תאותי להסיב כאלו אני במנו' ונער עד אסיב הכה ב
צונו כאוב וין אסר לא כפתח עדיין והוא מלא וכאובו' חדסי' סהס נקבי' בקלנו' כן יבקע בטני בקלנו' להוציא ה
יטענו' והראות אסר לב' מלא מהס ותאר זה הענין בצקיע' להראות כאלו יכריחוהו סידוע אליו בואת הסאל'
לעכנו אל איוב כי טענ' המוסכלנו' כן הוא בטענו' דל סלא יוכל להמכע המסיג מסידיע מה סיסיג לזולתו לא

ל

אם בַּחַח אֶבְלִיתִי בְּלִי כֶסֶף וְנִפְשׁ בְּעֵלְיָהּ הַפְּחֹתִי :
 תַּחַת חֲטָא יֵצֵא הוֹחַ וְתַחַת שְׁעָרָה בְּאִשָּׁה תָּמוּ דַבַּר
 דְּבַרְי אִיּוֹב וְיִשְׁבַּתּוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה
 בְּעֵצוֹת אֶת אִיּוֹב כִּי הוּא צְדִיקָה בְּעֵינָיו וַיַּחַר אֵף אֵל
 אֱלֹהִים בֶּן בְּרַכְיָאֵל הַבְּבוּי מִמְשַׁפְּחַת רָם בְּאִיּוֹב ח
 חָרָה אַפּוֹ עַל צְדָקוֹ נִפְשׁוּ מֵאֱלֹהִים וּבְשִׁלְשֶׁת
 רַעְיוֹ חָרָה אַפּוֹ עַל אֲשֶׁר לֹא מִצְאוּ מַעֲנֶה וַיִּרְשָׁעוּ
 אֶת אִיּוֹב וְאֵלֶיהוּ חָבָה אֶת אִיּוֹב

בְּדַבְרִים כִּי זְמַנִּים הָמָּה מִכְּנֻי לְיָמִים
 וַיֵּרָא אֱלֹהִים בֶּן אֵין מַעֲנֶה בְּפִי שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים ו
 וַיַּחַר אַפּוֹ : וַיַּעַן אֱלֹהִים בֶּן
 בְּרַכְיָאֵל הַבְּבוּי וַיֹּאמֶר : צַעִיר אָנִי לְיָמִים וְאַתֶּם יֹשֵׁ
 יוֹשִׁימִים עַל בֶּן זְחִלְתִּי וְאִירָא מַחִית עֵי אַתְכֶם :

האש הויתתי סמך באיך מטכאני והצפוררתי לגל ולט
 ולסמוך כי מצאו רע הנה לא כתתי לחטוא חכי לזכו
 אותנו לרע ולקללנו כל סכן שאהיה סמך לאידו או י
 יהיה הרבון באמרו והצפוררתי כי מצאו רע סז ס
 טכבר הטיגני הפעולות ונער כי מצאו רע להיותו
 מנר בצרתי והעפ סהיה מטכאני באמת היו מטכאני
 אותי חכמי אהלי עד שמרוב טכאנתס אותי אמרו מי
 יתן מבשרו לנו וכחכל ולא נוכל להיות טכני מרוב
 תסוקתנו לאכלו ולכלותו חזת הסכאה היתה מנד ה
 הטרחתי אותס בעבודת האורחוס כי בחוץ לא היה
 לן גר והויתתי פותח דלתי על אש הדרך כדי טיכנסו
 העובדי להטיבס בביתי האש כסיתי כסאר האכטיס
 פסעי לטמונ בהס בסצרי עוכי עד סלא חטב לי עון
 במה סהיה לי עון סלא באמת לא עטיפי זה כי לא ח
 חטאתי כלל סאצטרך לזה או יהיה פי סהס קרה ט
 סכסעתי כנגד אי זה טיהי לה כסיתי פסעי להצכל
 בדברי סקר אך הודיתי חמ' כי הויתתי בחוסן מהגבו

מחגבור והכח עד סאוכל לערוך המון רבה הנה אז כסיהס מריב עמי היס ספל וכגו מצו מטסר סתקתי ולא
 אענה לו דבר ולא חנא מפתח בתי לריב עמו להצדקתי מהמחלוקת מי יתן טומע לי על זה החמס הנעטה ל
 להגיע אלי אלס המחלוקת סלא כדין או יהיה פי כי אערון המון רבה וגו' תחת אסר היה לי נח מקדס לערוך ה
 המון רבה הנה עתה כהכך עלי הזמן עד עמי סהוא מוצו מספחו וחייתי ואל זה כנגד רעיו סהיו מבזיס מותו
 עד חסר ספר עליהס סהס צני כבל והנה מרוב צונתס אותי סתקתי ולא אוכל לנח' פתח כדי טאללט מבזיכ'
 מי יתן לי טומע לי סיסמע ויחקור אש הענין כמו סהס אומרי סלכני חטאתי ועל רוב חטאי בלא אלי הצרה ה
 הנה ססומן והאות אסר לי על דקוי הנה סדי יהיה עדי סלא חטאתי אס יסגיח בזה ויהספר סכרס אים ריבי ה
 הטוען על דברי הנה גס כן לי לעד מנד המוס והטעו' אסר בטענותיו ו' זה אלהב מחד הספר ההוא עד סעל
 סכמי חס' אותנו וחקסור אותנו עטרנ' לי הנה אש היה טומע לי יגיד לי מספר נעדי לא העליס כדי סירמה ה
 החמת ויסכנט כפי מה סרתי וחקרבונו כמו סיקרב האדס האדון לפי סהוא עדות על דקתי ותס לבבי ויס
 מי ספי תני מוג' אנה ויהיה חס' אלף ואס היה כן יהיה הביאור הנה תאותי טיעכני ה' על ריבי עמו גס תאותי
 ס' כתוב בס' אים ריבי כל טענותיו וטענותי כי ככר ספתוקק איוב ואל' מי יתן חפוא ויכתבון מלי חס לא על
 סכמי הית' כוס' זה הספר והקסרנו לעטרנ' לי להצדקתי אותנו ואיכסר טכאמ' סהרצון באמרו מספר נעדי חג
 ואגיד לאים ריבי כדי סיכתו בס' וחקרבונו כאלו היה אדון לי והעפ' סהוא אים ריבי חס הית' זועק אלי הדמתי
 ר' להייתה כגולת רהויתי מפיח כסם בעליה ואס תלמיה עלי יבביון לעסות סכירן סהורס אותה ולאכול כחה

ב'י כסף תבא אלי זאת הקללה הוא טיכא אחר הודע הנורע בו קוץ ודירר
 זה ביתור דברי המענה והכלל העולה מהדברים הוא טמה סאל' סלא חטא כלל גס לא היה ציטח
 סיהיה האדס כפקד על מעסיו טריס הגיעו זה העונס אבל היה ירא ח' ס' ספקדהו על מעסיו כמטפט ינזה לא
 יתכן ס' אמרו סיהי' זה העונס בל' אליו על חטא אסר לו בהאמיכו טה' עזב חכמי האר' ולא יבין הל כל מעסיה'
 נלזה הצרעס מה טחכך זמנו מתכלי הטוב אל תכלי הרע על לא חמס בבפינו ויסצתו סלס' האכמי סהלה מעכנ
 ח' חיוב כי הוא צריק בעיניו בי' יור דברי זאת הפרס' וינחו סלסט רעי חיוב מעכנתו לפי יהיה
 צדיק בעיניו ולא מצאו לו טענה יוכלו בה לסייס סכ' הוכח במספט ויחר אף אליהו בן ברב' הבחי סהי' מבני
 ביז בן חמי אברה' באמרו ח' עון צבורו וגו' יהיה ממפת' אים אחד מור' בוז ססמו רס' בחיוב וברעיו חרה אסו
 ב' חיוב על אסר הנדיק עכמו יות' מה' ובג' רעיו על אסר לא מצאו מיצ' לחיוב ויהיה זה סבה סהרסיענו ח' חיו'
 להט' ד' דברי כנגד ה' או יהיה אמרו וירסיענו ח' חיו' כי הוא כעס עליה על אסר הרסיענו ויחסו אלי חטאיס

ואמנם היה זה הגלוי צעת היסוּכה להסיר אדם מע
מעטה הנפש הרגשת או ולהסיר פועל החומר אשר
מגבר יכסה ויעלי טבע הטכל הפועל רל' כי החומר
לא יערבב או לסכל להיות הנפש בלקי טרודה בהם
בהטגות החוֹסיות ובוה האופן יחטך הטס ית' נפס
היסר מן טחת ויחסוך כפסו מעבור בחרב ואלס ה
הדרך הטנית הוא טמי סלא הגעה מדרגתו אל טיק
טיקבל טפע הטכל כסיוודיעהו הרע הנכון לבוא ע
עליו הכה הטכל להטחדתו בו התחדות מה יכלה
יכלהו מזה הרע באופן אחר רחוק מזה והוא טיוכי
טיוכחנו במכואבו לסמרו סלא ילך בדרך אשר היה
נכון ללכת בה ולמות ועל זה הדרך אמר אודך ה' כ
כי אכפת בי ישוב אפך ותנחמני ונארו רזל על כ
נד המטל במו טרונכו ללכת במדבר או בים עס כ
טוירה מה ונגף רגלו באבן עונדו בדרך ונשמר הס
מהחליה סס וזאת הטוירא טבעה בים או כאבדה ב
באופן אחר הכה הוא מצואר טזה הרע בא עליו לט
לטוב לו והכה כמו טהטבע טס כחות טבעיות בקצ
בקצת בעל חיים לברוח מהבעלי חיים המזיקים או
חותם בראותם אותם ואס לא קדם להס ההרגס כ

לא יוב לו : ישם בסר רגלי ישמר כל ארחתי : הן
זאת לא צדקת אענך כי ירבה אלוה מאנוש : כד
כדוע אליו ריבות כי כל דבריו לא יענה : כי בא
באחת ידבר אל ובשתים לא ישורנה : כהלום ח
חיוון לילה בנפל תרדמה על אנשים בהנומות
עלי משכב : או יגלה און אנשים ובמזכרם יחתם
לדסיר אדם מעשה וגוה כגבר יכסה : יהשך נפ
נפשו בני טחת וחיתו מעבור בשלח : ודוכח בכב
במכאוב על משכבו ורב עצמיו איתן : ודחמתו חי
חיתו לחם ונפשו מאכל תאוה : יכל בשרו כראי
ושפי עצמותיו לא ראו : ותקרר לטחת נפשו ודחית
וחיתו לממתים : אם יש עליו בלאך בליץ אהר
בני אלה להגיד לאדם ישרו ויהננו ויאמר פדעח
פדעחו בדרת טחת ביצאתי בכר

כטהטס מזיקים אבל סס ריחם דרך מטל מגיכה אכלס עד טינוסו מפני זה חגע להס התועלת המכון אשר ל
לא נסו בעבורו והוא הטמיר מהטרף כן האך להיותו בתכלי הטלמונ' ביחם אל סאר בעלי חיים כאשר היה לו
התחדו מה בטכל הפועל מנד הטבע האיטי יטגח בו ויסבב סבו' להזילו מרעתו ואס לא ירגס ויטער סהס
לחבלחתו ואלספס טויהס ראס טפורו הדר' הטני' אמרו להסיר אדם מעטה הטכל הפוע' ממנו להיותו טרוד
בעכייכי הגופני ובהטגות סאר כחו הנפ' כמו החוט והמחשב' והדמיו' והחומר יכסה ויעלי ממנו זה האופן מן ה
ההגדה למעוט התחדותו בטכל הפועל הכה יחטוך חותו מן הרע הכפלא הנכון לבוא עליו כסיוכחו במכאו'
על מטכבו ערס דני כמו סקדס או אכסר טויהס פרו' אמרו להסיר אדם מעס' כי זאת ההודע' תהיה כדי סיכוי'
האר' המעט' הרע אשר היה מתכחג בו ויכסה ממנו גאותו ויטתיר' רל' סיכנע לבצו בראותו הרע הנכון לבא ע
עליו עד סלא יסתבך האיט' היסר במעטי המגוני' אשר החל להתכהג בהס ויסור ממנו סלמותו והבואורים הר
הראטוני' יוצר ככוני' מנד העניין ויוכחחו במכאו' על מטכבו וברוב איברי' יהיה מכאוב חזק ותקעב כפסו
הלחס בטבת החלי ונפסו תקעב מאכל כתאוה לבריא' יכלה בשרו מר' או רל' סלא יראה בו מריב הכחיות ו
ויגבהו ויבאלו העכמו' אשר לא היה כראו' קודס החלי הכה זאת ההודע' בזה האופן תהיה לאל' אס יגיעהו התח
התחדו מה בטכל הפוע' בדרך טויהס עליו מלאך מליץ הקטנ' סבהלנו' להגיד לאל' מה טיפויסר בו ויסמור
מן הרע ובוה האופן יחון חותו ויחמ' להזיל חותו ולפדעו מרדת טחת מנא' כנפ' והוא הכאבת זה המכאו' והכה
בסוף העכין יבריא ויסוב רעכנ' ורטוב יוצר ממה טהיה בעת הנוער וישוב ככחו ובעריחתו טהיה בימי נעור
נעוריו ויחטוך לזה מן התועל' גס כן טבעת חליו יתן אל לבו להתפלל לטס ית' וירצה חוהו מר' הטס י
ית בוזת התפל' ויחנעק' מפני טהוא יסתדל לדבק בטס ית' ולסו' או ובוה האופ' יסיב הטס ית' לאל' נדקתו כ
כי חעפ' טהרע נכון לבוא לכדיק מנד המערכ' אשר או אכסר מזולתו הטס ית' סס בו כלי חל טיכנל מהרע
ההוא ויסיב לו נדקתו יטגח הטס על אנטי' ואסר יחמ' הטאתי וטעויתי הדרך היסר ולא טוה לי וייט' דרכיו
אל הטס ית' בדה כפסו ממות וצראה כפסו באור החיים הכה כל' אלנו ההודענו' יעט' הטס ית' טתי פעמיס א
או סלס עס גבר להטיב כפסו ממות כדי טיחור באור החיים רל' להוכיחו כאכר יתחיל בדבריו הבלתי כ
כיאוצי' כי הטכל הפוע' כמו טיסגוז על המתאהד עמו להזילו מהרעות הכוכוכו' לבוא עליו מנד המערכת

ל

הנה בטני בין לא יפתח כאבות חדשים יבקע
אדברה וירוח לי אפתח שפתי ואענה אל נא א
אשא פני אישואל אדם לא אכנה כי לא ידעתי
אכנה כמעט ישאני עשני ואולם שמע נא איוב
מלי וכל דברי האזינה הנה נא פתחתי פי דברה
לשוני בחכי ישר לבי אמרי ודעת שפתי ברור מ
מלוי רוח אל עשתני וגשמת שרי תחיני אם ת
תוכל השיבני ערכה לפני התיצבה הן אני בפי
כפיך לאל מחמר קרצתי גם אני הנה אימתיל
לא תבעתיך ואבפי עליך לא יכבד אד אמרת
באזני וקול מלין אשמע זך אני בלי פשע חף אב
אנכי וליא עון לי הן תנואות עלי ימצא ויחשבני

לא אכבד פני אים להחניף אותי ואל אדם לא אכנה
לל סלא אכנה אותי להחניפו סלא אומ' בביאור דברי
כנגדו כי לא הונחתי בזאת התכונה הפחות מיראתי
סאס אתנהג בה יסרפני ה' ויכלני והנה אמ' זה כנגד
דעי איוב סלא רצו לומ' בביאור מה שאמרו כנגד א
איוב אבל כנו והעלימו כמו שתמצא טאמר בלדרד ב
בריכותו לומ' סלא הסתדל איוב להסיג ולדע ה' כראת
חך חלה מטכנות עול וזה מקוש לא ידע אל וזמר
זופר בריכותו לומ' טכבר חטא איוב בטהוית דבריש
כנגד ה' זה חלק רשע מאל ונחלת אמרו מאל ולא ר
רצו לומ' בביאור שאיוב חטא באלו הדברים ואולס
שמע כל איוב מלי הנה כל פתחתי פי לדבר חליך וי
ויהיו מאמרי היוסר המצוייר והדע' אשר יגורו ספתי
יהיה ברור ונקי מן הטעמה לל סלא חנא חליך ב
בטענות אסער בהס טהס כחצות כמו טהיו עוטיס
רעיק ועל זה כעסת עליה והראית סמאל יגבר עלי'
היכוח עמהס מזה הנד והיית חוסק טיהיה חיפסר בט'

ית' סיתוכח עמך כמו סיתוכח אדם עם רעהו וסוסור ממך כפני ויראתו אל תבעתך הנה הגנת אל מה טהיית
חוסק סאני אדם כמוך ורוח אל עטני ולא חנא חליך כי אס בטענו' זודקו' אס תוכל הסיבני על דברי ערוך
דברי ריבך והתיצב לפני הנה אני כפיך לדבר בעבור אל ולהתוכח עמך לל סאני אדם כמוך ואין לך חימה מ
ממני ומכתי לא יכבד עליך כי לא אכך חך אמרת באזני סאתה זך ונקי בלי עון הנה ה' ימנעני ויסירני
מכל מה סאני חפץ להגע חלני לל סגדר דרכי ויחסבני לאיוב למנוע ממני מבוקסי כטיססתדל האדם למנוע
מחויבו מבוקטו יסס בסד רגלי ויסמור כל אורחותי לבלתי אוכל להסיג אחד מהדברי אשר הסתוקק חליהס ו
ועל זה כתרעמת על ה' ית' בסדרו מניחות האדם ורוע הסדור עד סאמרת טיותר טוב היה אחר סאי חיפסר מן
מוזלת רעות מנד המערכ' סיסבב ה' סימותו האכסו הקסו יוס מרחס ויחסת זה לסס ללאות א לקטור הן זאת
הטעב' לא כדקת לפי מה סאענה אותך טה' ית' ככבד מאל יותר מהאדם ולזה ראוי סכתסכן בזה ולא כטלח ד
דבריכו בתקל' המחסבה לענותו על מה ססדרהו מזה כי בזה מחבמ' והסלמו' מה סלא יעלס וזה כי למה טיהיה
האדם הינת' סלס טכאל סכמנאו' סיסגיא בו הטעב יותר ולזה כסאתתו כל הגרמי' הסמיס בסדור הנהגתו עוס
כבר יקרה מזה רע מה סבמקרה זה הרע גם כן הסתדל ה' ית' בהסרתו כפי היכולת ולזה ברא האל בעל סכל
וזה כי הסכל ימסול על זה הסדור המסודר מהמערכ' וממנו תהיה הבחירה אל הטוב כאסר היה סלס והנה הב
הבחירה סתהיה מאתו מנכח הבחירה אשר תהיה מצד המערכ' אס ירצה האדם להמסך אחרי סכלו ועוד כי וי
סיסלס הסכל עד טיהיה לן דבקנות מה עם הסכל הפועל כבר יסגיא בסמירתו מאלו הרעו' הסכל הפועל חס
סודיעהו חלו הרעו' טריס בואס כדי סיסמור מהס אס כמד אחר כמו סיזכו' חליהו אחר זה מדוע חלינו ריבות
האס מפני סלא הודיע אותך זה הרע כדי סצקס ענה להסככל ממנו אחר סאתה יסר לב הנה כל דבריו אשר
יודיע לאדם היסר כדי סיככל מהרע הנכון לבא עליו מנד המערכ' חך תהיה בזאת ההודיעה מדרגות לפי הן
התחלף מדרגו המקבלי' כי בדרך אחת ידבר אל והוא סצגיש ההודיע' בחלוס לאסר הגיע מדרגתס מהסתחדות
בסכל הפועל אל סיוכלו לקבל ההודיעה בזה החוכן ובדרך סנית ידבר לאסר לא יראה הדרך הראסונה מ
מנד מעוט הסתחדותו באכל הפועל והוא ביאר סני חלו הדרכי' אחר זה והנה בחלוס ובחזון לילה בצפול
תדדמה על חנסיס בענת סיסן כי אז תכוח הנכסס המדגסת מפעולותיה ויהיה חיפסר מפני זה באיס סלס ל
להצבדד סכלו מבין סאר כמות הנכסס ויתאחד בעבר הפועל אז יגלה ה' אחן חנסיס ובמסרס אשר יתקוש ל
לפי המערכת לבא עליהס כדי סיככלו ממנו בלקסס ענה עליו כי הבחירה האנוסית מוסלת בזה הסדור כמו
סקדס ויהיה זה גם כן סבה סיראו מה' ית' יותר ויסוב חליו בכל עון

ל

חֲבֵמָה: ויען אֵלֵיהוּא ויאמר
 שָׁמְעוּ חֲבֵמִים מְלֵי יוֹדָעִים הֲאֵזִינוּ לִי: כִּי אֵזֶן מִלֵּ
 מַלְיָם תִּבְחָן וְחָדַד יִשְׁעֵם לְאֵבֶל: מִשְׁפַּט נְבֻחַדְרֶשֶׁת
 לָנוּ נִדְעָה בִּינֵינוּ מִה טוֹב כִּי אָמַר אִיּוֹב צְדָקָתִי וְאֵ
 וְאֵל הַסִּיר מִשְׁפָּטִי: עַל מִשְׁפָּטִי אֲבֹזֵב אֲנִישׁ חֲצִי ב
 כְּלֵי פֶשַׁע מִי גִבֹר כְּאִיּוֹב יִשְׁתַּחֲוֶה לְעַג בְּכֵמִים וְאֵר
 וְאֵרַח לְחֻבְרָה עִם פְּעֻלֵי אֵין וְלִלְכֶת עִם אֲנָשֵׁי רֶשַׁע
 רֶשַׁע: כִּי אָמַר לֹא יִסְבֵּן גִּבֹר בְּרִצּוֹתָו עִם אֱלֹדִים
 לָבֵן אֲנָשֵׁי לִבָּב שָׁמְעוּ לִי חֲלִלָה לֵאלֹהֵי מִרְשָׁע וְיִטְרוּ

הככל מהרע אשר היה נכון לבוא עליו וכמו זאת ה
 ההודעה מפורסמת מאוד מן החוט ואמריו דול גם
 בסבתה א' ע' ג' ד' א' לא חוי מזליה חוי וראוי ספר
 ספרע אתה המעיון סבבמו זה האופן יתיר זה הספ
 הספק כמה טוכיה התורה בהגעת הרענו לנו כסלא
 נלך בדרכי הספ ובהגעה הטובו כסלך בהס כמו
 סוכר בביתו ובקללו ובה סבכל האומה יהיה מוסג
 מוסגז כסיהיה הולך בדרכי הסס וכאמר וכל לנח'
 מהדרך הטוב אז תהיה נכון לבוא ע' י' רע מנד המ
 המערכת תגיע ההו דעה לכלל ההוא באחד מסני א
 אלו הדרכי אשר זכר מה סאס היה ביניה כביא תגיע
 אליו ההודעה והוא יגיע לכלל האומה ואם לא הכה
 יביא אל הכלל ההוא יסורין ומכאובו אס להגילס מה

מהפחיתות הנפסוי אשר החלו להסתכך בו ולזה אמ' התורה כסיב אז על הכלל כמו אלו הרעות לא ויהסור אל
 הקרי אבל ואמינו סה' בא מאת הסס ית להוכיח ולהעתיק מהרע אמ' ואס תלכו עמי קרי ובה האופן הקרי
 התקיים ב'א הטובו לנו כאמר נלך בדרכי הסס ית' ונדבך בו על דרך ההסגה לא מנד המערכ לבד ובא הר
 הרענו לנו כאמר כסור מהס וכבר ביארה התורה סבסוף הענין יהיה העונס הספר פניס דל סור ההסגה ה'א
 האלוהי' אבל לא יגיע אלינו רע אס לא הרע הנכון לבוא מנד המערכ אמ' והספרתי פני מהס וזה מהגעת ה
 הרענו על דרך ההסגה להוכיח האנסי לא יהיה תמיד כמו סוכר אליהו ב'ה המעכ' ויע' אל' ה' נח מ' ב'ה' דב
 מל' המעכ' שבעו חמ' מלי' אנים חני אביטה מכתי יסבן יועיל מי פקד עליו ארנה מי ע
 ע'ל' סגור וסדר אלו העניני הכמח' בארץ אשר ביצירתס מן הסלימו והס'ג' החכמה מה טלא יסוער' ומי
 ס' תבל כולה ומי סדר אלו בכל'ס אשר בארץ י'בוס ימס'ל סוע נדיב ועסיר יגיעסו יתכודדו ויתכועעו: ו
 יעבירו ועדרו מן העולס אביר תקיף ימיס עוד יסדר ויגור מה סיעטה בעתיד ירוע כבירי' וסביר' תקיפס
 מעבדיס מעסיהס ספקס הכה אנ'ס כסאתי לא אחבל סלחתי לא אסחית וסלימנה לעסות אבי מגזרת אבה
 הרבון בו רבנו או יהיה קריאה אל הס' ית' על תסיבת באנסי און על סהוא מסי' למס תסובו כענין אנס
 אנסי און יסבוק כפיו ויתרעס מהס' ב'ה' דברי' המעכ' דשי' אליהו על קצת דברי' וסכר ס'אמ' אייב
 סמעו חמ' מלי' וידעי' האזינו לי כי און מלין תבחן כמו ס'החך יטע' האוכ' או רבה ב'ה ס'ה' יטעו' על א
 אייב מהדברי' המריסי' לא סיסתור המוהס כמו ס'היו עוסי' ריעי אייב כבמר' לנו המספט והאמת ולא כבמר'
 דעת אחד על אחד אס לא מנד העיון והחוס או מנד אחד מהס אבל כספרל לדעת אי זה מהדיעו' הוא יתיר
 טוב כי אמ' אייב צדקתי ואל הסיר מספטי על מספטי סיספטני הסס באלו המכאובו אס אכזב באמרי סנדק
 סנדקתי הכה על דרך האמ' אכוסה מכתי בלי פס' מי גב' חכס וסלס כאייב אמ' דברי' לעג כא' ו רכה ב'ה ב
 המאמ' באלו הלך להתחב'עס פועלי עון ואכסי רסע כי ואמ' סלא יועיל לאדס ברבותו דר' היסר יאמרו בו
 בו סהלך עס אלי' באמרו את האלהי' התהלך כח לבן אכסי סכל סמעו לי חלילה לאל מעטו רסע ועל ה
 כי הוא יסלס לאדס פעל' רע גמול פעלו על דרך וכסכיר יקנה פעלו וימצי' לאדס כדרכיו דל ס'טג'ח בטוב
 בטובי' ויסמר' והרסעי' יהיו כעזבי' למקרי הזמן הרעיס והכוכוס לבוא עליהס מנד המערכת אמנס ס'רסס י
 ית' לא יעסה רסב ולא יעונת מספט הוא מוצאר ממה ס'אמ' מי הוא עליו סגור וסדר כל אלו הכמחיות הנפל'א'
 אשר בארץ ב'ה ס'ידורי הנפל'א אשר בו מהיוס' והזכמה מה ס'לא יתכן לאדס ס'סיג ממנו כי ה'ס מעט ומי
 סרי זולתו זה העולס כלו הלא באמת הוא לבדו ב'הו וסבחו עומד וסמר' תומר' נחס היה חפץ רעע להביא
 רע ב'ה העולס סלא בדין היה אסמר' ס'אסוף אליו חוי זה העולס יחד ויפסידהו

רָסַפְשׁ בְּשׂוֹן בְּנֵעֵר יִשׁוּב לִימֵי עֵלְוֵמוֹ יַעֲתֵר אֵל
 אֱלֹהֵי יִרְצֶהוּ יִרְאֵהוּ פָּנָיו בְּתַרְוֶעָה וְיִשָּׁב לְאִגּוּשׁ צַדִּיק
 יִדְבָּקוּ יִשׁוּר עַל אַנְשִׁים וְיִאֲכַר חַטָּאתָיו וְיִשְׁרֵהוּ
 הַעֲיִתִי וְלֹא תִּשָּׁה לִי פֶדְחַ נַפְשִׁי מֵעֵבֵר בְּשַׁחַת וְחַיִּיתִי
 וְחַיִּיתִי בְּאֹר תִּרְאֶה הֵן כָּל אֱלֹהֵי יַעֲלֵה אֵל פְּעָמַיִם
 שְׁלֹשׁ עִם גִּבֹר לְהַשִּׁיב נַפְשׁוֹ כִּנְי שַׁחַת לְאֹר בְּאוֹ
 בְּאוֹר הַחַיִּים הַקָּשָׁב אִיּוֹב שָׁמַע לִי הַחֲרַשׁ וְאִנְבִּי
 יִשְׁכַּח יֵאֵם יֵשׁ מִלִּין הַשִּׁיבֵנִי דָבָר כִּי חֲפַצְתִּי צַדִּיק
 צַדִּיק יֵאֵם אֵין אַתָּה שָׁמַע לִי הַחֲרַשׁ וְאִי־לִפְדֹּחַ

כן יסגוף בני להגיל אונתו מהדרכים אשר ימנעוהו
 מהגנת אל הסלמות והם פעולות הרסע טכל מה ש
 סיחזיק בהם ירחיקוהו מה' ית' לפי שהם גס כן מוגב
 מוגב' ית' מצד המערכת ולא יסגוף בו להביא עליו י
 יסורין לסמרו מפעול' ית' הרסע ית' מג' פעמים כי
 אחר כן טבה זאת התכונ' קנין חזק ולא יסור ממנה
 לעולם הקסב איוב טמע לי ה' הרס ואלככי הדבר אס
 יש לך מלין להסיב על דברי הסיבני דבר כי הנכיח
 חפץ טצדק אס יהיה האמת אהך ואס לך טענות
 להסיב על דברי טמע לי ה' הרס ואלככי הדבר אס יש
 לך מלין להסיב על דברי הסיבני דבר כי הנכיח חפץ
 טצדק אס יהיה האמת אהך ואס לך טענ' להסיב
 על דברי טמע לי ה' הרס ואלככי חלמדך חכמה והידיע'

זה ביאור דברי המענה

האמתים בזה הדיוט

מהדברים ש'ליתנהו יראה ס'טובות והרעות הם מוגב'ות ומסודרות מצד המערכת וזה יוסר הספק בהגלחה
 הנמצאת ברשעים כי אין ראוי ס'פלא אס יסבב ה' ית' מצד זה הטבע אשר סם הגרמים הסממיי' שיגיעו טובות
 לאנשים היו רשעים או כדויקים כי אס היה אוסר שלא יגיע מהם לכמהות הספלו' לא היה מקצר ה' מזה לכי
 סביבנו הייחסינה צמה ס'המניא היא הגנת הטוב כמו שלא יפלא על מה ט'הסגיה ה' צ'שמירת הכחותי' והנזנה
 להם המזון והכלים הט' בו יסיגהו עס הנותם טורפים ומסחיתי' זולתם והיותם בלתי ראויים להגיע טוב להם
 מפני צדקה לפי שהם בלתי מתוקרים בצדק כן אין ראוי ס'פלא אס יגיעו טובות מה' ית' בזה ה' ית' ודברי ח'
 חליהו הוא ב'תי מבואר כלל מדבריו כאלו לא תוכל להקיר הספק בו לחטבו ס'הענין מבואר בתל' העיון שלא
 קהיה מזה הצד טענה על ה' ית' ולזה נסאר זה הספק לאיוב כמו סכבאר צמה אחר זה צמה טדבר עס ה' ית' ו
 והס' הרע לא יחויב מפני זה סיבא לכדויקים כי ה' ס'ט בהם כלי יסמרו בו מאלו הרעות והוא הסכל אס יתכ
 יתנהג בו לפי מה ס'הווי צדק ס'יתאחד התאחדו' מה צ'סכל הפועל כי כס'היה הענין כן תגיע ההודעה לאדם
 צדק ס'יסמר מחילו הרעות בפנים סונס לפי מדרגתו בהתאחדות המדרגה היותר גבוהה היא ס'תגיע לו זאת
 היודעה בחלוט וצוה גס כן מדרגות רבות לא זכרס והמדרג' היותר ספלה היא שלא יהיה צ'ח זה האדם ס'יגיע
 לו ממנו סוס הודעה לרוב הקס' סכלו ככוחת החמדינות ולא נגיע לו התבודדו' מבין סאר חלקי הנכס' כראוי
 לפי ס'אפשר בו זאת היודעה כמו סכזכר בספר החום והמוחס אצל יהיה תכלית ההודע' לו צמה ס'יחבב הסכל
 הפועל לסמרו מרע מוחס מסודר המוגבל מצד המערכת אס לסמרו מרע כספיי' סיבאו עליו מכאובי' וחלוי'
 יסמרו מהנפילה ברע ההוא אס יהיה מוחס או יכנע צהס לבבו אס היה כספיי' ואמר סזה ספר יהיה לסמירה
 מרע כספיי' לא יהיה מה' ית' יותר מס'סה פעמים והוא מבואר סכמו אלו האנשים יחסבו כדויקים אחר שהם צ'
 בהתחלת הרעיה אל הרסע ג' א יתחוו דרכו עדין ויקרו להם מהרעות על צד התוכחת שלא יקרה לרשעים ו
 ולזה יסול סזה ומנוכה בהמנא יותר כאלו הרעות יותר לכדויקים צמה ס'צ'מנאנה לרשעים וצוה הקיר חליהווא
 הספק צמה ט'ספה איוב מהגלחת הרשעים ומעיוכס הטובים המוגבל להם לפי המערכת כי אין עול בחק הספ
 אחר שהוא המניא להם כלי להכצל מהרע ואין ראוי גס כן סימנע ה' מצריאת האדם צוה הקאר אשר הוא כ
 כפלאה צ'שמירהו רע מה יקרה ממנה עס שהוא הערים להמציא צכו כלי כוכל להכצל בו מהרע מצורף לזה ס
 ס'חליהווא י' אה טצוה הרע גס כן קועלת מה והוא הוכחת הרשעים לכלותם כמו ס'יתבאר וזה גס כן כמנא צ'
 ביאור ה' אל איוב וצ'מאר טלמה אמר כל פעל ה' למענהו וגס רסע ליוס רעה ואחסוב ס'תהיה המדרגה הא'
 ראמנעית בין ספיי' אלו המדרג' סיקרה לאדם סחד על ענין מה היה ראוי לצ'א עליו רע מה ולא יסיג בו יו
 יותר מזה הטעור ומפני זה הסיעור מן ההודעה יהיה כסמר מעטות הדבר ההוא

מִיָּדָא : כִּי פִעַל אֲדָם יִשְׁלַם לוֹ וּבְאִוָּחַ אִישׁ יִמְצִיא
וְיִצְיָאֵנּוּ : אֵף אֲמַנִּים אֵל לֹא יִרְשִׁיעַ וְשָׂדֵי לֹא יַעֲוֶה
כִּשְׁפָט : מִי פִקֵּד עָלָיו אֲרִיצָה וּמִי שָׁם תִּבְלָה בְלָה :
אִם יִשִּׁים אֱלֹהֵי לְבָבוֹ רֹחוֹ וּנְשַׁמְתּוּ אֱלֹהֵי יֶאֱסֹף : יְדוּ
יִגְוַע כָּל בָּשָׂר יַחַד וְאָדָם עַל עֵפֶר יִשׁוּב : וְאִם בֵּין
בֵּינָה שְׂמִיעָה וְאֵת הָאֵיזִינָה לְקוֹל מְלִי : הָאֵף שׁוֹנֵא
כִּשְׁפָט יַחֲבִישׁ וְאִם עֲדִיק פִּבִּיר תִּרְשִׁיעַ . הָאֵמֵר לְמוֹ
לְמַלְךְ בְּלִיעַל רִשְׁעֵי אֵל גְּדִיבִים : אֲשֶׁר לֹא נִשְׂאֵשׁ
פְּנֵי שָׂרִים וְלֹא נִבְרַשׁוּעַ לְפָנֵי דָל כִּי מַעֲשֵׂה יִדְוִי בְּ

וַיִּגְוַע יַחַד כָּל חַי וְאָדָם עַל עֵפֶר יִשִּׁים וְאֵלֵּים זֶה אֵיזִינוּ
אֲבָל כִּמְכָא ה' מַסְגִּיחַ בְּנוֹ הַסְּגָחָה כְּסִלְלָהּ לְהַעֲמִידוֹת
תְּמִיד עַל מַתְכוּכְתּוֹ וְזֶה יִתְּנֵהּ סֵלָא יִוָּחַם לְמַסַּי יִתְּ
הַרְסַע וְהַעוֹל . וְאִם תִּרְכַּח לְהַבִּין סַמְעַ דְּבִרֵי הַגִּס טוֹ
טוֹכָא מַסְפַּט יִוָּסוּל בְּזֵה הַעוֹלָם הַכְּמַכָּא בְּנוֹ הַמַּסְפַּט
וְהַסְדַּר בְּכִלְיָת מַחַ סְאִיפְסָר בְּרִיחָת הַכְּמַכָּא חֲסִי
בְּנוֹ וּבְפִרְט בְּכַמְחִי וּבְכִלְי חִיִּים וְאִם רִחְוֵי לִיחַם רַטְעַ
אֵל מִי טַחוֹל חוֹץ הַנְּדָק חֲסִי בְּהַנְּהַרְוֹ זִחָת חֲסִי סַר
סַר בְּאִיִּסֵי הַעוֹלָם מִן הַיּוֹם גַּר סֵלָא כִכֵּר בְּזֵה טְרִיִּים
וְלֹא כִכֵּר בְּזֵה בִין כְּדִיב לְדַל לְפִי סַהֵס כִּלְס מַעֲטֵי יִדְוִי
וְלִזְזָה תְּמַכָּא טַבְבָּא יִוָּחַם יִוָּחַתוֹ כְּרִיגַע וְכִמוֹ טִיעוֹר הַ
הַעֲתָה חֲסִי יַחֲלַק הַלִּילָה בְּסַמְי חַכְאִין טְאִיכְנוֹ בּוֹמִין אֵל
אֵלָא כִמוֹ הַנְּקוֹדָה בְּקוֹן יִמְכָּא סִיתְכּוֹעַעוֹ עַם אַחַר וְיַעַ

וְיַעֲבִדוּ מִן הַעוֹלָם וְיִחַבְדוּ בְּבֵא יִוָּחַם וְיִסִּיר אֲלֵנוּ הַמְקָרִים חֲסִי וְיִתְּנֵהּ הַאֲבִיר סִימְסוֹל בְּזֵה הַעַם עַמְהַם וְכָל אֵל
חֲסִי יִוָּחַתוּ יַחַד מְזוּלָת סִיחֻלוֹ עֲלֵיהֶם יִדְוִי : אֲבָל בְּרַכּוֹן ה' וְגַרְתּוֹ בְּזֵה הַרְעַ בָּא לְהַס מַנְדַּר רַטְעַ לְהַעֲדֵר הַסְּגָחַ
הַחֲלָדִית מַסְפַּט זֶה מַחַס וּבְהַסְפֵי יִרֵוּ ה' פְּכִינֵי מַחַס יִהִיוּ מַטְרֵה לְמַקְרֵי הַזִּמּוֹן כְּסַחֲמֵי אַחַר זֶה וְיִסְתַּר פְּכִיִים וְיִוָּי יִסְבִּיכּוּ
עַל גְּוֵי וְעַל אֲדָם יַחַד וְכָל זֶה הוּא לְפִי טְעִיבֵי ה' עַל דְּרַכֵּי אִיִּים וְהוּא רֹחַה כָּל צַעֲדֵי וְסִיתְכַן סִיחֵינֵי מַמְכּוֹ צְדִיקֵי
וְרִטְעִיִים וְלִזְזָה הִיִּה הַרְעַ הַנּוֹסֵל בְּמַקְרֵה מַנְדַּר הַסְּדוֹר חֲסִי בְּמַעֲרַכַת כִּמוֹ וְיִכּוּן לְעִנּוֹס הַרְסַעִים כִּי הַרְבֵּה מַחַ
סִיטְעִיל ה' בְּצַנְיִיִים חֲסִי מַנְדַּר הַהַכְרַח סִיגִיעַ לְהַס תּוֹעֵלַת כִּמוֹ סַהֲבָאָר בְּסַפֵּר צַעֲלֵי הִיִּים : אִין הַנְּדָק וְחִין צַ
צַלְמִית לְיִסְתַּר טַח פּוֹעֲלֵי חוֹן מִיד ה' יִתְּ עַל רַטְעַס כִּי בְלָה סַפֵּק יִנְיַעַס עִוּוֹט גַּח צַעֲנִיִים הַחֲמִירִים לְתוֹר הַ
הַסְּגָחָה הַחֲלָדִית מַחַס הַנֵּה לֹא עַל חִיִּים יִגְוֹר וְיִסְדַּר מַחַ סִיטְעַה צַעֲתִיד אֲבָל הַכָּל בְּבַחֲרֵתוֹ כְּדִי סִיכּוֹל כָּל אִיִּים
לְלַכַּת חֵל אֵל בְּמַסְפַּט וּבִינְסִיר וְלֹא יִמְכַעוּהוּ מִזֶּה מַחַ סְסַדֵּר הַמַּעֲסִים וְהַכּוֹנֹת הַכְּפִסִּינֵי מַנְדַּר הַמַּעֲרַכַת כִּי זֶה
הַסְּדוֹר כִּמוֹ סַחֲמִיכּוֹ יִמְסִיל בְּנוֹ הַסְּכָל יִסְבִּיר ה' תְּקִיבִים רַבִּים עוֹסְקִים בְּנֵי הָאֲדָם לְחִין חֲקֵר וְיַעֲמִיד אַחֲרֵים כִּ
יִמְכָּא בְּמַקְוִים לְעַסִּית עַמְהַס רַע כִּמוֹ הַרְעַ הַנְּעַסָה לְקוֹדְמֵי זֶה אֲמַנִּים הוּא מַפְנֵי הַסְּתַר פְּכִיִים וּמַפְנֵי זֶה יִכִּיר
לְאֲנַסִּים כְּעוֹלֹתֵיהֶם כִּי הַס הִיוּ הַרְעוֹת בְּרִחוֹתֵהֶם הַעִנִּים הַבָּא לְרַס עַד טִידְכָּאוֹ וְיִחַבְדוּ בּוֹמִין מוֹעַט כִּמוֹ הַרְגַע
חֲסִי יַהֲפֵךְ בְּנוֹ ה' לִיִּים כִּי אִין בִּין הַיּוֹם וְהַלִּילָה חַמְעֵי וְהַנֵּה כִכֵּר הַכָּה אֲוָתֵס בְּמַדְרַגָּה חֲסִי רִחְוֵי טִיבֵי בְּזֵה
הַרְסַעִים בְּמַקּוֹס רִחְוִיִים הַרְעַ הַמְגִיעַ לְאֵלֵי הַרְסַעִים וְיִרְאוּ כִי הַס בְּעַנְמַס סַבְּבוֹ סִיגִיעוֹ הַרְעוֹ לְהַס
מַסְפַּט סִי רַס מַחֲרִי ה' וּבְלִתֵּי הַסְּכִילֵס דְּרַכֵּינֵי עַד סַפְרֵה הַסְּגָחָה מַחַס וּבְזֵה תּוֹעֵלַת לְטוֹבֵס חֲסִי הִיוּ עִיטְקִים
אֵלֵי הַרְעִים וְהַס הַדְּלִים וְהַעֲנִיִים חֲסִי הִיוּ צוֹעְקִים לְמַסַּי יִתְּ מַפְנֵי חִינְתֵס עַסְוִקִים וְאִיפְסָר סַנְחֵאֵר סַחֲלִיִּהֵאִיר
יִרְחֵה כִי בְּבִאֵן סַחֲי סַבּוֹת לְהַגַּעַת הַרְעַ לְרַסַעִים הַאֲחַד מַנְדַּר הַעֲדֵר הַסְּגָחָה הַחֲלָדִית מַחַס לְרַס סַבּוֹת סוֹרִס מַ
מַמְכּוֹ וּבְלִתֵּי הַסְּכִילֵס דְּרַכֵּינֵי וְיִבְאֵוּ מַפְנֵי זֶה הַרְעוֹת הַמוֹגְבִּלוֹת מַנְדַּר הַמַּעֲרַכָּה לְהַס וְהַסְפַּט הַסְּגָחָה הַחֲלָדִית אֵל
חֲסִי עַל הַטּוֹבֵי סִיתְכַן כְּסִיטְגִיחַ הַסְּכָל הַפּוֹעֵל עַל הַאִיִּים הַטּוֹב סִיטְגִיחַ מַחֲכּוֹ כָּל טוֹב וְיִבְאֵוּ מַפְנֵי זֶה לְהַס הַרְעוֹ
הַיִּתְיָבֵי לְזֵה מַנְדַּר הַמַּעֲרַכַת לְהַס וְהַסְפַּט הַסְּגָחָה הַחֲלָדִית חֲסִי עַל הַטּוֹבִים כִּי יִתְכַן כְּסִיטְגִיחַ הַסְּכָל הַפּוֹעֵל עַל
הַיִּים הַטּוֹב סִיטְגִיחַ מַמְכּוֹ כָּל דְּבַר יִוָּקְהוּ וְיִכְלֵה מַפְנֵי זֶה אֵל אֵלֵי הַרְסַעִים וְיִכּוּן אֵל הַטּוֹבָה לְטוֹבִים בְּעַנְמוֹ וְזֶה
הִיא דַעַת תּוֹרֵתֵינוּ בְּלִי סַפֵּק רַל סַהֲרַעוֹת יִבְאֵוּ לְרַסַעִים בְּחִחַת מַסְפַּי אֵלֵנוּ הַסְּבּוֹת וְלִזְזָה בָּחוּ הַרְעוֹת עַל מַ
מַכְרִים בְּצַבִּיר יִסְרָחֵל וּזְוֹלָת מַמַּח סַכּוֹכֵר בְּתוֹרָה סִיכְחָג זֶה הַמַּכְחָג וְכִזְכֵּר בְּתוֹרָה גַּס כִּן הַנְדַּר הַסְפַּט מַהֲבִחַת הַעַ
הַעוֹכֵס עַל הַרְסַע רַל סוֹר הַסְּגָחָה הַחֲלָדִית מַמְכּוֹ וְחִינְתּוֹ מַסִּילָח וְנַעֲזֵב לְרַעוֹת הַכּוֹנֹת לְבֵא עֲלֵינוּ חֲמַר וְהַסְפַּט
וְהַיִּתְיָבֵי סַחֲי מַחַס לִי כַקֵּס וְסַלֵּס וְגַר וְהַסְפַּט יִתְּ כְּחֲסִיר יִסְקִיט הָאֲדָם בְּסַמְרֵוּ אֲוָתוֹ בְּהַסְּגָחָה עֲלֵינוּ מִי הוּא חֲסִי
וְרִטְעֵהוּ וְיַעֲכִיטְהוּ

במנוח לטעמו ואם לא הטיבנו ליהנות וקצרה מהמנוח
מירדברים הנכבדים קבלית הטלח צמנחא כמחא כ
כל סכך סלח יסוקנו ליהנות וקצרה במה טהול למטה
מה ונהו הבאת הטוב לטובים והבאת הרע לרעים
וכל סכך טלח ילח להמנע הבנות האנשים הקסי י
יום ולח יקצר מהסינ הס המות הוא כבחר מחוים ל
לכמו חלני האנשים אם לא והנה יבחר חליהונו באופ
באופן סני טלח ית' סכך ברסע ויעוול יניח תחלה
בבז דבריו כאלו הנה הוא מבוחר בנפשו טלח
הבאת הטוב בלא מספט עול כאלו תאמר ה

דבעידך ישלכנה כי מאסת כי אצנח חמור
אני ומה ידעת דבר: אנשי לבב יאמרו לי גבר
חכם שמע לי: איוב לא בדעת ידבר ודבריו לא
בהשכל: אבי יבזק איוב
עד נצח על תשובת באנשי און: כי יסוף על הט
חטאתו פשע בינינו ישפק וירב אמרו לי לא:
וען אליהו יאמר: הוואת חשבת לביש
לבושכא אמרת צדיק כאל:

ל

הבאת הטוב לרעים המסודר להט מנדר המערכת לפי מהו ירחי טלח בזה עול כי זה הטוב יצוא להט על
זד ההטחה הכוללת אשר הט' ית' מטגית האדם דל מנדר הסדור אשר מהגרמים הטמימים וזה יהיה להט מא
מאשר הט' ארס כולד בעת אשר היה בו מנב הכוכבים זה המנב לא מנדר מה שהט אלני האנשים והוא מבוחר ס
טלח רלוי סימנע הטס מהטגית במין האנשים זה האופן מההטחה מפני הרסעים אשר אפשר טיהו בו וא
ואלס היה עול ורסע אט היה מגיע להט טוב מנדר מה שהט רסעים או מפני הטבע המיטי ויאהר סהתיסב
זה הנה כבאר מדברי חליהו טלח ית' סכך רסע וזה טלח היה סכך רסע הנה יחוייב לפי דעת חליהו טלח
טיהיה הט' דלתו להביא רע בלא מספט לאלו הנמצאי הספלי באמצעו המערכ' וזה כי הבא החוב בלא מספט
בזה האופן חייבו רסע ועול כמו סקדס והנה אם היה סכך בהבאו' הרע היה מסקי' זה המניחו' הספל ברע לכי
מה סנמנ' לסס ית' מעוכ' הכח וחיכול ועוד סעמיד' זה הנמנח וקיומו הוא בטס ית' וכאשר לא יסבב הטס בטת
באמירתו יפחד תקב ויאהר זה כמנח מקביל הכמטך וכאמ' חבל חין זה המניחו' הספל כספר וכסחת יחד ויחוייב
מזה מקביל הקוד' והוא טלח ית' סכך רסע וזה המופת רימו חליו חליהו באמרו חס יטי חליו לבז ריחו וכ
וכסחתו חליו יאסוף לבאר מה סהקדי' ויחמ' חף אמכ' אל לא ירסיע ויחמ' ואל' על עפר יטוב טלח היה דעת ח
חייב סזה העול חייכו כמנח רק באד' וילח יחוייב טיהיה סכך להביא רע בלא מספט כי חס לאד' הוא' מבוחר
טלח היה סכך ית' בהבא' הרע לאד' היה מפסיד המין האנסי ברע ולפי סלח ביאר חליהו בביתור סז
טהביא הטוב בלא מספט לרסעי' מנדר המערכ' חייכו עול כמאר זה הספך לחייב אחר דברי חליהו דל מדוע
כמנח ההנלח לרסעי' כמו סכבא' בביתורינו דברי חייב עס הטס ית' והנה הרע אשר יגיע הנמצאי' הספלי במק
במקרה' מנרמי' הטמימי' כבר יחמ' חליהו טלח ית' סכך רסע ועול לפי טג' תועלת לענוס הרס
הרסעי' על רסעס ויקבלו בזה תוכחת סאר האנסי וימלטו גס כן הטובי' מיד הרעיס באבד' וזכר עס זה חליהו'
מכבר יביא הטס רע לרסעי' לזאת הסבה לבד' ואם לא היה מקוייב להט מנדר המערכ' להציל הדקי' מידס וז
יזה כלו דק ויאר ויע' חליהו ויחמ' בוחו מלו' המעכ' הוואת חטבת למספט' בדקי' מאל' ס
טלחי בדקי' יותר מהאל' יסכנו יועיל וסור ויחמ' מרוב עוסקי' חעיקו ממה טטעכת סימנחו רוב עוסקים יזעי

יחייקו חותס עוסקיה' יס'ענ' מרונ' דבי' זועקו מגבורת דביס ותקפס אשר יעסקוס. זמירות דברי סבא מלכי
חלפיכו כמו מאלפיכו והרנון בו מלמדיונו ותחולל לו ממנין תחלת' בפס' ברבני' ופנה פיהו יכבוד ורבה
ביתו דברי המעכ' ענה חליהו על קצת דברים זכר באמרס חייב ויחמ' האס חטבת טיהיה מאמ
באמר ככז חמרך סחתה בדקי' יותר מהטס ית' במה סהביא עליך מהמכות והנגעים כי הוא הביאס לך על לא
פגע כי תאמר מה יועיל לך כי תתס דרכיך מה תועיל מעונסך כי אמרתה תס ורסע הוא מכלה והבאת רחיה
מהחוט במה סימנח מהרסעים סיטחיתו זולתס ואין מוחה בידס וספרת בזה זה הספוד הארוך אשר במענה
גס הונס מרי סיחי' חני' אסיבך מלין על זאת הטענה

תחת רשעים ספקם במקום ראים אשר על כן
 סרו מאחריו וכל דרכיו לא השבילו: להביא עלי
 עליו צעקה דל וצעקת עניים ישמע: והוא ישקי
 ישקיט ומי ירשיע ויסתר פנים ומי ישורנו ועל גוי
 ועל אדם יחד: ממלך אדם חנף ממוקשי עם: כי
 אל אל האמר נשאתי לא אחבל: בלעדיו אחזה
 אתה חורגי אם און פעלתתי לא אסוף:

ומסחר כחות הנכס הוא מביאר מהחטא אשר יהיה
 בדעות הוא יותר ענוש מהחטא אשר יהיה בפעולת
 המדותיות כאלו תאמ' הגנבה והגל ומה סידמה לזה
 וכל סנף כסכתלנו בדעות שהוא חסר היה בו הטעות
 הסלמוות האכזריות בגלל המדיני והמדעי כמו הע
 הענין בזה הדיוט אשר טעה בו איוב זה האופן מה
 מהטעות אמנם סכבר נקלה בו הסלמו' המדיני הוא
 מביאר ממה סקדס וזה שאמנם לא ימנעו מעשיית
 הרסע והעול אלא ליראתם סיגיעס עונס על זה וא
 ואמנם יתבאר סכבר נקלה בו הסלמוות המדעי מט

מסני כדדוס הנד האחד במקרה הוא כסידעו האמנים סבהסלימס סכלס והנחאת אותנו מהכח אל הפועל ימ
 ימלטו מאלו הרעות אשר מנד המערכת כמו מהתבאר מדברי אליהוא יסדלנו להסלים סכלס נהנד הסני
 בענס זה כי הסלחה האנושית תהיה במוסכיל האדס ה' ית' כפי מה שאיפטר וזאת הגורה מוסכס עליה מהסל
 מהסלנוסופי ובעלי התורה האלדית והוא כמו מבוארת בהפסס למי סהתפ' סף וידע ענין הסכל ומה הוא סיס
 ט' סכינ' ולפי סהסג' הסס ית' האיפסדי לנו תגיע לנו בסנסים מעסינ' ואופן פע'יו בהס ויותר מה שאיפטר
 ס'ס'יג מהס סס אלו הדברי אשר בזה העולס הסכל הנה כאסר תעלס ממנו הסהנתו אות' וכטע' בוזת הסהנה
 זה האופן מהטעות טעה איוב המנע ממנו הסהנה במס ית' האיפסדי לנו ובהיות העני' כן הוא מבוא' מדברי
 איוב בלתי כדקיס במה סהיה אומר סנדק האל הסיר מספטו והנד הסני הוא סאליהוא יבאר סה' לא יסדל'
 בעסיית הרסע והעול אבל ירחיקהו בכל האופני' ולזה אין ראוי סהוא סדר בטובות איסי האדס ורעותס סדור
 בלתי סומר נדק ויוסר כמו סהיה אומ' איוב אמנס סה' איכנו ספך ברסע ובעול וזה יתבאר בחפוט וכנניע לזה
 המופת הקדמה אחת מחוייב הודאתה וזה סכל הדברי הסמכאי פעל אותס ה' ואחר סהנעס זאת סהקדמה על
 סהיה אמיתית בלי ספק ומחוייבת הסודרה בה לבעלי התורות האלדיות ולבעלי העיון ואמר כסכחפס בכלל
 בסדור אשר סדר ה' בו המציאות הזה מבאנו בו מהנדק ויוסר וההטבר והחניכ' מה סלא יס'ער ר'ל כסחקרנו
 בסלמוות הסמכא בינורת מן הסמכאות עד סלא היה איפסר הסמכאס באופן יותר סלס ר'ל סאי איפסר סהיה
 להס מהסלמוות בענמ' יותר מהסמכא להס ואי איפסר סיס' ימו קנת' קנת' יותר ממה סמכא להס מהסלמתס
 קנתס קנת' והעודס קנתס בקנת' ועל אלו סתי המקומות רמו' א' יהוא באמרו מי סקד עלי' ארצה ומי סס ת
 תבל כ'ה ר'ל סהוא זכר סה' הוא הפועל סדור העולס וטען סס עס זה בזה ספסיק סזה ססרור יורכו סאין סס'
 ספך ברע רהוא מה סחקדיס וזמ' אמנס אל לא ורסיע וסדי לא יעו' מספטו וביאר זה מזה ססררי אשר סדרי
 הסס בעולס ובהיות הענין כן הוא מבואר מנד אלו הסעולות פעל אותס הסס סאיכנו ספך בעסיית הרסע
 והעול לא היו פעולותיו על האופן סהס בו מהנדק והיוסר כי לא יבא ממי סהוא ספך רסע והעול נדק ויוסר
 כי אס מעט ובמקרה ואין לאומר סיאמר סהוא פועל המניס והס סכמכא בהס בדיאנו' ס הנדק והיוסר ואי
 ואיכנו פועל האיסיס לפי סהמיניס אינס דבר יותר מהאיסיס אבל סס האיסיס בענמס וחולס באיסיס דבר כ
 כוסף על הטבר המני' והס המסיגיס סהילאני אשר היו בהס פריטויס כמו סהתבאר במה סאמר הטנע ואחר
 סתייסב זה כלו הוא מבואר סאין ססס ספך רסע ועול ומה סכמכאנו בלתי סומרי נדק ויוסר בטובות איסי
 האדס ורעותס ראוי סכחקור איך איפסר זה מזולת טכויחס לסס רסע ועול ואס לא כוכל להסיג ראוי סכויחס
 אותו אל קנורכו לא סכחליט סמאמר מסני רוע ססרור הסמכא לפי מה סכחסוב בטובות איסי האדס ורעותס
 ס'סס סדר זה הענין באופן סמר כמו סהיה אומר איוב ואס אומר סאיוב לא יחס זה הקנין אשר היה מתרע
 עליו לסס לרסע ועול אבל יחסהו ללחות וקנור וזה לא יכטל מזה הנד הנה אליהו בטל נס כן זה סמאמ' כסכ
 טעכצו זאת וזמ' אמנס סה' לא ירסיע ולא יעו' מספטו מנד קנורו ולאותו מהסמכא זה ססרור הסמכא בטובות
 ליסי האדס ורעותס באופן יותר סלס זה מבואר לפי סהוא לבדו המני' זה סמכאות בכללנו וסדר אותו בזה ס
 ססררי הסלחא אשר חות מורה על סתכלית העונס והחכמה

ולזה הוא מצוה שיהיה בענין זה סבת הגנת הרע
לחס לא הארכה שיאריך הסם ית' לרסע וכו' הותר
הספק בזה הטענה והנה מה שטען איוב על ריעוני
במה שהס' אמרתי שהסם ית' פוקד האדם על כל מע
מעטיו ויודע חותם וביאר סוה בלתי אכסר מצד ה
החוש והענין כמו שקדם הוא מצוה שכבר הותר
הספק בו במה שהניח אליהו בזה הדיוט וזה שהוא ל
לא יכיר שהסם ית' ידע אליו הדברי הפרטויס מצד מ
מה שהס' פרטויס ולזה אמ' אף סוה לא יסמע אל
ואמנם ויראס כולם מצד אחד כמו שביארנו באופן

שם ויעקו ולא יענה מפני גאון רעים אך שיא ל
לא ישכוע אל ושדי לא ישורגה: אף כי תאמר לא
תשורגו דין לפניו ותחולל לו: ועתה כי אין פקד
אפו ולא ידע בפש מאד: ואיוב הבל יפצה פיהו ב
בבלי דעת בלין יבביר ויסף
אל יהוא ואמר: בתר לי זעיר ואחוד כי עוד לא ל
לא לזה בלויס: אשא דעי למרחוק ולפעלי אתן
צדק

סלס בהסר מלחמות ה' וכו' הותר הידיעה אשר לו בהס' תגיע ממנו לכביאי' באמצעו המדמה הידועה באלו העני
העניינים הפרטויס טרם בואס' והוסף אליהו להוכיח איוב מפני שהו' עשה גזרה כוללת שהסם ית' עוב איסי
האדם וסכחס' מפני מה שמכא' מהרעו' במין האנוסי' אשר הוא מעט מאוד ביחס אל הטובו' הכמכאו' בו לזה א'
איך ראוי סכחליט' המאמ' מפני הענין הכמכא' באדם על המעט שהס' ית' ענוב' האד' וסוכח' אבל ראוי סכחקור
בזה הענין המעטי הכמכא' לאי זה דבר כופל ליחס אותנו מזולת מה סככטל מה סוראה מהסגח' הסם הכפלא' א'
באיסי' האד' מפני הטובו' הכמכאו' בהס' על הרוב ביאן מלג' המעט' בתר לי זעיר המתן לי לע
מעט ואחוק ואגידך כביר רב ההסגח' כביר כח לב רב הכנת הסכל להסיג המוסכלו' יגרע ימנע ויעבדו ויע
ויעבדו הסם ית' בשלח יעבדו בחרב וכרתו ולא יסועו ולא יתפללו וחייתס' בקדטי' ונפסס' בהיותס' נערי' סאו
ראויס' להיותס' קדסי' מפני ריחית' הטבע או יחלץ יכל' הסירך ומזה הענין ויסייתס' מפי זר מפי הנד והמנוק
דל סלא תהיה בפיו למאכל מוצק הוא מענין מנוק ונחת סולחנך ומה סירד בסולחנך מלאה פועל יוצא א'
אעפ' שהו' מנכין הקל וכמהו' ומלאו את המקו' הזה דס נקויס' פן יסייתך בספק פן יסירך מן העול' בספק ו
סועך עסרך והו' מעני' לא נכר סוע לפני דל צר זהב מגורית והיה סדי בצריך' תסאף תביט ותסכי'
לעלות לכרו' ומזה הענין כעלות גדיס' בעיתו' תחתס' במקומס' סורדו הביטו והסיגו סגיא

סגיא כח או הוא סגיא וכפלא' במציאתו יגרע ימנע נטפי מוס הגרת המיס וזה בסבת היוסס' יזקו מטר לאידו
יזלו מהס' להיות סס בבח מטר דל סיעטס' מהס' איד' לח אשר הוא מוכן להיות ממנו מטר מפרסי' עב' מני ספר
הפריסיות אשר לעב' והרצון בזה כי כבר יתחדטו עביס' מתחלפסיס' זה מזה עד סמקצתס' יהיה מטר ומקצתס' י
יהיה רוח ומקצתס' ענייניס' אחריס' כמו סזכר אחר זה תסואה' סוכתו הרצון סוכתו עכנו והרצון יבזה המיית עה
עכסו והו' הרעס' אורו סמסו ומזה זר ואור למכביר לרוב כפיס' עכניס' ומזה הענין וסכותי' כפי כסה אור הו'
הו' האיד' הקיטורי' שהו' מלהב בקלות ובמעט סנה' במסגיט' כממסס' וסוגע' ריעו' הו' האיד' האחר' שהו'
דעו וסבירי' מקנה אף על עולה קנין אף על האיד' הקיטורי' סדרכו לעלות למעלה ויתר ויעתק' והגא' הו' ס'
סס מענין הגייה והרצון בו וקול והו' הרעס' יסריהו' הו' כמו יסרו' והטעס' שהו' יתיסר' לרדת תחת כל הסמי
הסמיס' עד סיסמע' סס צבל המקומות אשר העכ' עליהס' ואמנס' אמ' זה לפי שהכל הו' תנועה מגעה אל הוס'
הסמע' באמצעות האור המקבל צורת התנועה ההו' או יהיה הרצון ביסריהו' ילחלחו' והטעס' שהו' ילחלח' הע'
העכ' וירד ממנו המטר והצריך היוצא ממנו ירד למטה על כפפות הארץ וזה סלא מסני' כדדיס' האחד' סינא'
אס' מהמקום אשר יהיו סס המיס' והסני' סירד למטה ולא יעקבס' מטלית' עוון' מטלית' עוון' ותהיה הו' כוסכת' ו
יתרוס' יסגור ויתסס' עד סלא יוכל איס' לכאת' מרוב המטר מן החדר תבוא סוכה מחדר העכ' תבוא הרנח וזה
והיה כאשר היה נעצר בו איד' הסכי' לו כי יקרה לזה המורכב סיהיה ממנו הרנח כמו שהתבא' בספ' האותיות

ענין ענין ענין
ענין ענין ענין

כי תאמר בזה יסכן לך בזה או עיל כדמאלי: אני
אשיבך מלין ואת רעיון עמך: אם תשאת בזה ת
תפעל בו ורבו פשעיו בזה תעשה לו: אם יזיקת
בזה תתן לו או בזה מיד יקח: לאיש כבוד רשע
רשעו ולבן אדם עדיקות: מרב עשוקים יזעקו
ישועו מורוע רבים: ולא אמר איה אלוה עשי נת
נתן זמירות בלילה: מלפניו מבדמות ארץ ומעו
ומעוף השמים יחבמו:

ואת רעיון עמך על אשר לא מצאו מענה להצור ה
הספק הזה ואולם אמר זה לפי מליפו החל להצור
הספק הזה במאמר שאין רשע מוזק למה ית' ולא כ
צדק מהצדק מועיל לו ולזה יתכ' שאריון לרשע כמו
סקדס במענה החל יסכון גבר וכאשר טען איוב ע
על זאת ההנחה מה שטען במענה גס היום מרי טי
טיחי לא מצא מענה אחד מהם על דבריו כי מה שה
שהטיב בלדד לא יתיר בו זה הספק כלל ולא הטיב
אחר זה אחד מרעיו על דבריו אלה כלל הצנו טמי
נראה איך גבה ממך במקום ובמדרג' אף כי ה' רחוק
מאל מדרג' ינו ובהיות הענין כן מה יזיק לו
פסעינו וחטאינו ומה יועיל לו צדקנו והלא רשענו

וצדקתנו הוא לנו לבד ולכן התועלת והזקק בהם והנה תועלת הזקק הוא ההגעה אל האשרו הנכסס בעצמות
והשמירה מהרעות הגופיות מנדר ההסגחה האלדית ועוכס הרשע הוא בעצמו אבדן הנכסס וההמסר אל הרעות
הגופיות במקרה מנדר העדר ההסגחה האלדית. ואולם מה שיחשוב מרוע הסודר מפני המצא רוב עטוקים יזני
יזניקו אותם עוטקיהם וישועו העטוקים מכח העוטקים אשר הם רבים והוא מה שטענת במענה גס היום מ
מרי טיחי על זה המאמר שזכרתי כאשר אמרו אליפו קדע באמת כי הסבה בזה העדר ההסגחה האלדית מהשו
מהעטוקים לפי שלא יסתדלו לדבקה בו ולא אמר אחד מהם הויה חלנה עוטי לחקור בו להטכיל ולדעת אותנו
אשר הוא כותץ אלנו הטבחים הנפלחים בזה העולם החסוך רל סממניא בהם עניכוס נפלחי יזכר וישובח בהם
והוא מלמדנו חכמה ובינה וזה הלמוד וההבנה הוא לנו יתרון על שאר בעלי חיים ולא נהנו אל לבס להוציא
הכנתם זאת אל הפועל עד שיטיגו ה' ית' כפי היכולת זה סבה שיזעקו העטוקים אל ה' ית' מפני גאון רעים הע
העוטקים אותם ולא יענש ה' לא סה' ית' יסמע זה הטוא והחמם וירא אותנו ויהיה מסודר ממנו כי איכנו מסניח
באלו הדברים הפרטיים מנדר סהס פרטיים ואולם ידע אותם כלס איס לא נעדר באופן אחד כמו סביארכו
בספר מי' ובביאורנו לספר החוט והמוחם אבל אכחנו סבת זה החמם כסנסוב מדרכי ה' ית' ולא כסתדל ללכת
בדרכיו ולהסכיל אותנו בדרך סתיה ההסגחה האלדית בגו אף כי תאמר כי לא תוכל לראות ה' כאמרך סמאל
בעניותו ולא אחז ונ' היסר מעסיך צדן לפכני ותקוה לו סיוטיב אחריתך ועתה הנה איך מה ספקד אשו
ולא ידע איוב צדני הרע מאד כי כבר איפסר סיהיה רע יתיר מהרע סהגיע לו לאין סעור ולזה היה לו לירא
סיוסיף ה' רע על רעתו אבל איוב להבל יפתח פיהו לדבר כנגד ה' ובבלי דעת ירבה דברים כנגדו או יהיה הגי
הביאור באמרו ועתה כי איך פקד אשו ועתה מה סצטענו מהחמם הנראה לפי המוחם סכעסיס תחת הטמם
הנה עס סאיכס חמסיס כמו סכזכר כי אכחנו סבת הנה זה מעטי מאד ולא ימצא מזה רבני ולזה הוא מבואר
סלא היה לך לסטוט מפני זה הענין סימצא על המעט ביחם אל הטוב הנמצא בזה העולם הספל סיהיה ה'
ענסה עול וסלא יועיל לאדס מאלו הרעות כי תתוס דרכיו אבל אתה תדבר מה סתדבר ותטענו כנגד ה' בבלי

דעת' זה ביאור דברי המענה
והכלל העולם מהדברים
הוא סאליחו יסיב על מה סהיה טוען איוב מההנלחה הנמצאת לרשעים זמן ארוך עס הכאיבס שאר האכסי'
בכל מיני ההכאה והזק סהרשע לא יזיק לסס ית' בעסותו הרשע ולזה לא יחוייב סיעניססו תקף מרועו ואס
אמר אומר סהסס ית' לא ימלט מהעול בהאריכו לרשע עד עת בא העת אשר תמוט רגלו לפי המערכת מפני
סהנא מוזיק לאכסיס רביס תקף זה הזמן כמו שטען איוב הנה יסיב אליהו כי אלו האכסי' לא יזקו על יד הרשע
חלא מפני סלא הסתדלו לדבקה בסס ית' כפי היכולת כמו סקדס יוצא להס על ידס חס הרע סמסודר להס
מנדר המערכת או הרע הבא על צד ההסגחה לא זולת זה וזאת היא הסבה סלא יבא לאכסיס רע מהרשעים כי
חס על המעט עס היות כונתס להרע והס מסתדליס בזה בכל אופני ההסתדלות

הנה בזה האופן גלה אונס למנסי כי בזה יוסרו מוד
מדרכם הרע אשר החלו לדרוך בו ואמ' הטס ית' מפ
מפני זה כי בי יסובן מאון חס ישמעו חל מצות ה
הסס ויעברו אותן יבלו ויהס בטוב וטובה בענימי
דל טלא יגיעס סוס יע כי להדבק בסס ית' תיה ה
הסגתו בהס וסמרס מכל רע ואס לא ישמעו ויח
ויחזיקו בדרכס הרע אשר החלו לדרוך בו יגיעס מ
מהרע סיעברו בחרב בבוא יוס אידס וימיתו בלא ד
דעת ולא יהיה לה סארי וחרסעו לא דוי טלא ישמעו
לסור מדרכס הרע אבל יאסימו לסס ית' ויאמרו כי
בזכר וכעסו הגיעס מה טהגיע לא מנר מעסיהס ו
ו זה לא ינעקו ויתפללו אליו כי אסרס הנה תמות ב

ויס לא ישמעו בשלח יעברו ויגיעו בגלי דעת :
והנפי לב ישיכו אף לא ישועו כי אסרס תנת ב
בנער נפשם וחיתם בקדשים : יחליץ עני בעניו
ויגל בלחץ אונס : ואף הסיתך כפי צר רחב לא
מוצק תחתייה ונחת שלחנך מלא דשן : ודין
רשע מלא את דין ומשפט יתכבו : כי חכה פן יסית
יסיתך בשפק ורב כפר אל יטך : היערוך שועך
לא בצר וכל מאמצי כח : אל תשאף הלילה לע
לעלות עמים תחתם :

בנער נפסס וחייתס תמות בהיותס נערי' ואמכס אמ זה על הדרך זו באמרו ומקסה לבו יסול ברעה כי מי
סהוא בזאת התכונה מהקסמת לבו הוא מוכן לרעות ולמקרי' וינר מההכסי האחרי' וכאלו זאת התכונה תמהר
קנו הנה הסס ית' ויכל העני מרעות רבות בעניין אשר הביא עליו ויגלה חוץ הלוחזיס לסוב חל הסס ית'
וירחמ' ואף היה מסיר אות' מזה הרע אשר הביא עליך מנר ומנוק חל רחב סאין טוס ברות תחפיה והיה מסיס
מה סיכוח על סולחנך והוא המטה או הכליס מלאיס דסן לרוב עסרך והכלחךך חס היית סוב חל הסס ית' ו
ו ינר אותן בכל כחך אבל אתה מלאת דין רסע והדין והמספט סיתמכו איסי החדס ויסעדוס דל הדין והמט
והמספט טבא מהסס ית' לאיסי האדס על האופן טקדס סבו קיוס העולס אתה ממלא אותך דין רסע בייסוך
לסס ית' עול באלו הדברים וזה בתכלית הגבות דל סיהיה מגיע מסכלוךך עד סתטיס הדין והמספט סיתמכו
אכסי העולס דין רסע ועול והיית בזה במדרגת הרסעיס סיסמינו אף ולא יסוועו כי אסרס כי חמת הסס פן
תסיתך ותכלך בהכחות כפלאות עד סלא יבי'ך מזה רב כופר ולא יהיה נעריך עסרך ללקחו כופר על היכמה
היזא לא זחב ולא מאמיני כח סיס לך לא ינילך חל תביט ותסתכל הלילה בהיות לבך פנוי על מסכבך
בענין הרעות הבאות לאיסי האדס כמו כריות עמיס במקומס הסמר חל תפנה חל מה סתוייס בו חוץ
לסס ית' כי על זה הרעות בזרת בסבת עוני דעתך וסכלוךך דל טסוטט לבקס דאיות מהחוס על היות החמ
החמס כמנח ברעות איסי האדס וכאלו חמר חל תסתכל באלו הענייניס אשר יבואוך לחסוב סהסס עוסס ב
עול באלו הרעות הבאות לאיסי האדס פן יסיתך ויכ'ך בהמותו במכה אכזרית אשר לא יוכל אותך ממכה לח
זחבך ולא גבוריתך אף תאמר כי באלו הרעות רוע סדורי הנה הסס ית' יסגב האדס בכוחו להבילו מאלו הרע
הרעות הנכונות לבא עליו ומי כמותו סיוריס הדרך היסריס אשר בזה ינכל מאלו הרעות הנכונות לבא עליו כ
כאמר היה האדס באופן סתוכל להגיע אליו זאת ההסגתה וכאמר היה זה כן הנה לא הגיע החסרון מנר הסס
ית' חבל מנר המקבל ומי הוא עליון עליו סיבתך דרכו ומכחג בפעולתיו סיוכל לומר אליו בזה העניין פעלת
עולה חל הוא על הכל ויכל ברואיס בבוחו ולזה דארי סתרחק מסכיהס אליו עול כי לח כוכל לבחון דרכו
ויהסיג אותה עד סגבל ענמינו סוסטיס לסכוט סכבד פעל עולה בדבר מה כי נטגבה דעתו מאוד וירחי ס
סכייחס מה סירחה ממנו סכבד פועל עולה חל קצרינו וסכלותינו זכר להסגיא פועל הסס ולרומס חוהו
מה סחניסו האכמיס מפליאות פעולתיו במנחיות הטבעיות מה סכל ידס חוץ בו באלו הנחבאות הסכלות סה
סכבד באמנותס בהקדמות מנוחיות ומיוחדות ומה סהביט האדס מרחק ברמיס ססממיס סיבוא מהס בס
בהקדמות רחוקות כי באלו הענייניס תוסג מסעורי חכמת הסס ויוסריה מה סאיין לו קך ואס פעלו הוא כך ה
סנה הוא מבואר סהסס ית' סגיח ונסלא מאוד במציאותו ולא כוכל לדעת סעור מדיגתו והוא כנתי

כי אכנס לא שקר מלי תמים דעות עמך חן א
 אל כביר ולא ימאס כביר כח לב לא יחיה רשע
 ומשפט עניים יתן לא יגרע מצדיק עיניו ואת מל
 מלכים לכסא וישיבם לנצח ויגבהו ואם אסור
 אסורים ביקים ילכרון בחבלי עני ויגר להם פ
 פעלים ופשעיהם כי יתגברו ויגל אונם למוסר
 ויאמר בי ישובין מאון אם ישמעו ויעברו יבלו ו
 ימיהם בטוב ושניהם בנעמים

וממזרים קריה לל סכבר והיה קור חזק מן הרחוקות
 המזרים ומפזרים האידים והם הרחוקות הצפוניות כ
 כמו סכבר בספר האותיות או יהיה ממזרים מענין
 זרם והיה ממזרים כמו מזרים כמו הענין בתומך פ
 שהוא כמו תומך או יהיה מורכב מפועל הדגוש והפ
 והפעיל כי כבר ימצאו רבים מורכבים מסני בניני
 מכסמת אל מרצון אל במוצק מוגר מנוק וזה יהיה
 כאמר יקפא הטל והיה ממנו הכתב ברי מענין ב
 בירר וטרסו ביה וזא במקל מרי ומרצון בזה כי גש
 זה הביורר אשר יהיה לחלקי האיד עד סיתפז ויותך
 קודם סיתפזה ממנו המטר יטריח עב לל סכבר ימ
 ימצא עב לפעמים לא יתהו ממנו טוס דבר אבל
 יתפזר ויותך ולזה אמר יטריח לל סמניאו כמו זה העב הוא טורח ועמל אחר שלא יגע ממנו טוס תכלית בסוס
 אלנה עליהם בגזר אלנה עליהם סיהיה עניכס בזה האופן והופיע והאיר והוא מקור וזה יהיה כסילה האיד
 הקטורי מפלסי עב כמו מפרסי וכבר קדם ביאורו כראי מוצק במראה נתך והוא המראה של זכוכית שהיא פ
 ספיריית והנה אמר על הסחקים מהם חזקים ומהם גש כן ספיריית כראי מוצק לא יערוך מפני חוסך לא כ
 כוכל לסדר דבריו ולערך אותם לפני ה' ית מפני החסך אשר אנחנו בו מפני הטבע החמרי וקצורנו מהסיג
 פעולות ה' ית על הסלמות יבולע יסחת בהיר זך מבהיק סדי לא מצאנוהו וגו' הרצון בו סדי לא מצאנוהו לא
 כוכל להסיג אותו הוא סגיא בח וסגיא מספט וסגיא לעשות רב בדקה ולא יעסה רע ויענה האכסמי כאמרנו לא
 ענה מלבו יראה יסגיא או יהיה הרצון בו יכבד ויסא פכיס ויחניף
 זה ביאור מלכות

המענה ביאור דברי המענה
 אחר אשר ענה אליהו סלטת מענים
 צמספר מה סמטיגו אליפו ובלדר על איוב או במספר המענים על אחד מהם סאמר איוב סלא ענוהו חבירי ו
 וראה סאין איוב עונה אליו הנסיף אליהו להסיב על דברי איוב וטענותיו אמר המתן לי מעט ואגידך האמת כי
 עוד לי דברים וטענות בעבור ה' ית לבאר שהוא מסגיא באיסי האדם הדבקים בו אסא דעי מעניכיס רחוקים
 ואתן דק לפועלי ואמכס אמ' זה כי סהקדמות אשר יבאר מהם מזה הדיוס סר רחוקו כמו סהתבאר אמכס
 סדברי איכס כחביט זה ממה סיתבא ממה סאתה מודה בו וזה סאתה מודה צמס סהוא סלס הדעות לל סהוא י
 יודע נימוס הכמחאות וסדורס במלמות לפי סהוא פועל אותם ובהיות הענין כן הכה סתבא סאין ה' ית מואס
 האדם עד סלא יהיה מסגיא בו מנד היותו מואס אותו כמו סאמרית מה אנוס כי תגדלנו וכי תסיף אליו ללך ו
 וזה סהמס ית הוא רב הדעות והאדם הוא רב כח סכל הדעות כי הוא כחי על סגית זה הנמוס אשר לכמחאות
 ולזה הוא מבואר מזה סוד סיס לו יחס מה אל ה' ית מזה סנד וצברט כאמר יסתמס צבחן זה הוסיאסו לפועל ו
 ובהיות הענין כן איז ראוי סימאסו ה' ית ואלולס היתה זאת סהקדמה רחוקה כמו הידיע' תאל' צמס ית וצכו
 בסתוף ה' לל בקודם ובאיתור ולזה הוא מבואר סהמס לא יסתדל להחיות סרסע לא סקי' סכפטיגו גל' סחייס
 הגפטיס אמכס סלא יחיוכו סחייס סכפטיס הוא מבואר וזה סאי איפסר סתגייע סכלחת סכפס לרטעיס ולל
 יחיוכו גס כן סחייס סגופטיס כי איז בו דבר יהיה ראוי בעבורו סתהיה בו סהסגיא סאלרית ויתן מספט העני'
 והעסוקיס בזה סאופן כי להיות סרסעיס מסולקיס למקריס יתכן סיבא אודס ויכללו מהס או יהיה הרצון ב
 בעניס דריקיס וענוס כי כמחן ימצאו רביס בספר תהלים וירצה בזה סה' יתן מספט סנדריקיס סראוי להס
 בהסגיתו בזה סכל עכניסס לא יגרע ה' ית מנדיק עיכו אבל יסגיא בזה ויכלס מהדעות סככונו לבא עליהס
 ויוסיבס עס סמוסליס סעליוכיס לכסא הקיוס וסכחיו' לל סיתן להס מקוס בין סמלאכי וסס יתקיימו לכח
 ויתגבה מדרגתס מחד וסס יקריה בטוביס סיהיו סמריס בויקי' וסככלי ברזל או יהיו כלכדי' בסכלי סעוכי וסדל'ן
 סכה הוא מהס להגיד להס פעלס סאיכנו יסר וכבר יתגברו ספעיהס אס יחזיקו בזה ספועל ויסתצכו בו

בס' כי בם ירין עמים יתן אצל למבביר על כפים
 בסה אור ויצו עליה במפגיע: יגד עליו רעו מקנ
 מקנה אף על עליה: אף לזאת יחדר לבי ויתר מ
 במקומו: שמועו שמוע ברגו קולו והגה מפיו יצא
 תחת כל השמים ישרהו וא רז על כנפות הארץ
 אחריו ישאג קול ירעם בקול גאווה ולא יעקבם
 כי ישמע קולו: ירעם אל בקולו גפלאות עשה ג
 גדולות ולא גרע: כי לשלג יאמר הוא ארץ וגש
 וגשם מטר וגשם מטרות עזו: ביד כל אדם יחתו
 יחתום לדעת כל אנשי מעשהו: ותבא חיה כמו
 ארב ובמעונתיה תשכן: מן החדר תבא סופה ומ
 ובמזורים קרה:

ופע' תסבב הויית הרוח אשר הוא מייצב מרצון ה
 האל יתן מקצת האידיו קרח ויתן רחב המים המים
 טבעטס מהם הקרח במקו' מוכק וכי' והוא הקרח ו
 והכפור וקראו רחב מים לפי שהוא מתהנה מהטל ו
 והוא ברנחב עד שאינו יורד טפות אצל הוא כמו לח
 לחות סיתלחלח האויר אף יטריח עב לביריה ולסזו'
 דל שלא יבא ממנו טוס דברי אז יתך ויתפזר עכץ א
 אורו ואל' אמ' עכץ אורו לפי שהייתר ככזן סבעכני'
 טיקרה בהם המקרה זה הם העכני רוצי האיד הקוט
 הקטני אשר הוא קרח אור כמו סקדס כי ליבסו
 מקרה לו טיתסו מכיכזן הטמט קודס טיתתונה ממנו
 הנומר ובעלל הכה העכץ מתהפך מסבות בתח בולת
 השס הנפלחו עד טיהו ממנו כל אלו הדברי המתח
 המתחלפי אשר זכרנו והסבה בזה כדי טיפעלו כל
 אשר יבנה הטס ית' על פני תבל ארצה פעט לחזיק
 כמו הדקוי טימיתו האכסי באש הכוסל בהס או המ

המטר כטיהיה מזיק ופעט לחכרח ארצו להמניא מ'כא דסא ופעט ימניאנו להסד דל ליתרון הטוב ואס חין
 צריך למחוי' האזיכה זאת איוב עמוד והתבוכן נפלאות אל התדע הסבה איך גור הסס על העכני' טי'סרו מכס
 אלו העכני' בזה האופן הידע' מה הסבה אשר קבל בה האור והחלבות האיד הקיטורני הנעצר בעכנו האס תו
 תוכל לדעת על אופני' מפלסי עב אשר יתחלפו לכמה גוונים נפלאו' הסס וחכמתו בהס' התדע למה יהיו בגדך
 חמיש' כאשר תסקוט הארץ מפאת דרו' דל כסלא יהיה הסמט מתכונע בפיהה הדיומית ותהיכה תנועתו במזל
 ביולות הנפונות כי אז יהיה החוס בחלק המיוסב והנה ביריעי' סבת זה החוס בקרבת הסמט מהפאה הנפונות
 מהקיי' מה שלא יעל' למי טעיון בטבעיו' וכאשר ביאר' זה בבאורנו לחכמ' הויה והסלמנו הסבה בזה בחמיסי
 מספר מ'חמו' ה' האס תרקיט עמו' הסמיס סזס חוקי' בתכלי' החזוק עד סלא יתפרד דבוקס צטוס פניס
 והס ספרייס כמו הרואי הכיך דל הזכוכית טיעבור האור בו איה איוב סחוסב להתנוכח עס הסס הודענו מה
 כאמ' לו כסנתנוכ' עמו בזה העכיון הנה לא נוכל לערו' דברי' כנגדו מפני חסך הסכלו' כמו סלא יוכל להתנוכח
 מי סלא ידע דבר בחכמ' אחת עס היודע בחכמה הויה איך נוכל לדבר עמו היסופר לו כי אדבר בדרך טיעכני'
 ויפלט התנוכחו' ביני לבינו ואז אמ' איס דברי ריבות על הסס והתנוכח עמו כאשר היה מבולע וכסחת במכות
 ובמכאובי' עד טאתה תחסוק להתנוכח עמו והוא כאלו אמ' חנסה לים מכאובו' להתנוכח עס הסס ויענהו עד
 טאתה תכסוף לזה התנוכחו' וסב עתה לבאר אופן אחר מעכיון האידיו והוא סבקצת העיתו' יהיה העכץ חזק סלא
 יראה האור אשר הוא בחזר חך בסחקי' דל טאיז סבת העיד' האור סילקה הכוכב כי הוא בחזר בסחקי' אצל ר
 העכ' יהיה סבה סלא ירא' האור עס חזקו ועס כל זה לא יהיה מהס מטר אצל העבור הרוח ותטהר העכ' ותפזר'
 או תוליכס אל מקו' אחר ובזאת הסבה יפלט על הרוב עכיון המטר ולזה זכרו לפי סזה מן הזרות אס כמסס ו
 הסועל אל הרוחות לבד כמו סזכרנו במענה הסני מזה הספק' מנפון זהכ יאתה דל סיבואו ממנו רוחות מפ
 מסורת האידיו ומטהרות את האויר ומזקקות אותס כזהב וזה כלו בעבור פועל הסס ית' אשר הוא כורא הוד' ו
 זאסטר טנאמ' סהרזון בזה כי מפאת צפון לפי סמס הייסוב יבא דע' ככבר יקר כזהב על הסס ית' סהוא כורא
 הוד כי סס העעלי חווס והמחוי' אשר בצריאתס מהחכמה הנפלאה העונס להמניא באחד אחד מהס כל מה
 סאפטר מהכלי' אשר יפלט בהס מניאתס ויסמור הזמן האפסרי בהס עד סנוכל להסיג לזה דבר יקר ונכב
 ככבר מהסס ית' ובעלל הכה יראה ממה סביא' אותו באלו הכביאי' כי סדי אשר לא מנאכחו ולא נוכל להסיג מ
 מדרגתו הוא סגיא כח לעסנו' וסגיא כח לעסנו' רב נדקה וחסד לפי סלא יקצר מהמניא באחד אחד מהס

השמר אל תפן אי און כי על זה בחרת מעני הן
אל ישגיב בנחו וכו' כמוהו בורה: כו' פקד עלי
דרבו וכו' אמה פעלת עולה: זכר בו תשגיא פעלו
אשר שררו אנשים כל אדם חזו בו אנוש יביט מ
מרחוק

הן אל שגיא ולא גרע מספר שני ולא חקר: כו' י
גרע נטפי בים יקו כטר לאיוו אשר ילו שחק
שחקים ירעפו עלי אדם רב אף אם יבין מפרשי
עב תשיאות סבתו הן פרש עליו אורו ופרשי הים

לא סר ולא יסור ואיך יתכן סיגנה האדם אשר תמ
תמול בואו ה' ית' אשר לא סר ואיך יתכן לאדם שיח
שייחס גנות לכמהא אשר הוא בתכלית המעלה והכ
והכבוד עד שלא תושג מדרגתו והנה החל חליהוא
לספר מנפלאות ה' ואמר טכזר יגיע מחוזק הסגות
ה' וכפלהותיו עד סבעת היובם המופלג טיגריע הסס
וימנע נטפי מיס אז ועלנ אדיס באלו המקומות הי
היבטויס סיזיל מהס המטר ברבוי עד טירעכו עלי א
אדם רב וזה בתכלית הפלא האס יבין האדם איך י
יפרטו מפרטי העב המתחלפי קצת מקצת חלוק רב
וחופן הטהוותו והמון העכניס וקולס עד טמקצתס
יהיה המטר יורד בכחץ ומקצתס מטר יורד בזעף ומ

ומקצתס קולות וברקיס ומקצתס קרח ומקצתס סלג ומקצתס יהיה רוח ומקצתס לא יהיה דבר איך יתפזר ויסורי
הנה ה' פרט בעבור העלאת האידים אורו וככונו וכסה אז האיד פרטי היס ולזה הוא כפלא כהמטר היו האידים
משועל אחד והוא הנכוץ אשר יהיה מהסמוס דרך מס' ומקומר אחד על הרוב והוא מי היס איך יקרה טיתחלסו
האידו זה החופן מהחלוק אמנס סדר ה' זה בזה החופן כי בעכניס יטכוט העמיס פעס ויסרס ברענות ויסר יב
יבאו להס מנדס ופעס יתן חוכל באמצעותס וספר תחלה האיד אשר יתהוו ממנו הקולו והברקו' למה סיהיה
מהפלא בעינינו ואמר על העכניס כסה אור האיד הקטורי אשר הוא אור בבח קרוב לפי סיהיה מתלהב במעט
מהסבה כמו סהצבאר בספר האותות והוא מפוזר ביניהס חנו הסס אל האיד והוא במה סיפגיע חלקיו קצתס
לקצת וידבקסו והוא הקור אשר בעכנ אשר הנא עכזר בתוכו כי החלקיס החמיס יברחו מהפכס ויתקבצו צפו
בעומק העכנ כמו סהצבאר בספר האותות כאמר הגיד עליו האיד הקר סהוא ריעו מה טהגיד דל טעבה פנו
העכנ ועכר בתוכו האיד הקטורי בדרך סלא יוכל לעלות ולצאת אז יהיה קנין אף וכעס על האיד העולה בזה
בהתקבץ חלקיו ויתבקע העכנ ויבא ויתלהב מדי בלאתו מהעכנ חה הוא הכעס עד מסל אף על זה המקור יחדר
לבי חתר ממקומו סמעו סמוע בחוזק קולו והדבור אשר יבא מפיו דל הרעס סהוא חזק וכפלא עד סתחך כל
הסמיס הנא מתיסר ללכת ולהסמע מאורו הנא הברק יתכועע ויורד על כנפות הארץ וזה גס כן פלא כי מדיך
האס הוא סיפגיפע למעלה ואחרי הברק יסאל בקול הרעס ירעס בקול גמוכו ולא יאחרס דל הקולות סלא
יסמעו אחר הברקיס בזמן מועט כאמר היה קולו באופן סהיה נסמע חה כי הסבה ברעס והברק אחד כמו ס
סכזכר בספר האותות אבל כי הרעס יסמע אחר הברק זמן מה לפי סהמוכט יגיע אל אראו' בזולת זמן והקול
יגיע אל חוס הסמע בזמן לפי סהגעטו אליו יהיה בתכועה ממקוט סהכאה אשר תחדס הקול עד חוס הסמע ו
והיא תהיה בזמן בהכרח והנה יקרה כסיהיה מקוט הברק והרעס סמוך סיראה הברק ולא יסמע הרעס לרחקו
ממנו כי תכלה התכועה קודס הגעה אל חסנו ולזה אמר סכאמר יסמע קול הרעס לא יהיה ססמעו מחומר
מחד מהראות הברק ירעס אל בקול זה העכנ כפלאות עוטה גדולות וכפלאות אשר כוכל להסיג הוא פעס יו
יובא מהאיד סלג ויורד סלג בארץ ופעס יהיה ממנו גסס מטרי' עוון גסס מטר דל סוירד בתוקף גדול וכבר
סהצבירו בספר האותות סבות כל זה ואיספר סכאמר סהרצון באמרו וגסס מטר טכפעס יבא ממנו גסס ומטרי'
דל סלא יהיה המטר יורד מחלקי העכנ מתחלף קצתו לקצתו וכעמיס יבא ממנו גסס מטרי' עוון דל סיבאו
ממנו מטרי' מתחלפיס עד סוירד מקצת חלקי העכנ מטר גס ומקצתו מטר דק כמו סיקרה הרבה בעכניס א
אמר יורד מהס הברד ויהיה הגסס בתוקף כל כך עד סיסגור בעדה כל אדם עד סלא יוכל לצאת ולדעת בכל
אכסו מעסהו דל סכיריו מה סס עופיט ואיפה סס וגס החיה תחבא מרוב הגסס וססכון במעונותיה ולפעמי'
יבא מחדר העכנ הסופה דל הרוח סחוקה חה בהיות האיד הקר מתדבק עם החוס ויבקס זה לרדת חה לעלות
ויתהוה מזה הרוח כמו סכזכר בספר האותות ומהמקוט אשר הנא מורס דל סהוא סבת הזרס והסנף

ועתה לא ראו אור בהיר הוא בשחקים ורחם עב
 עברה ותטהרם: כמעפן זהב יאתה על ארזה נור
 נורא הוד: שדי לא מצאנוהו שגיא כח וכשפט ו
 ורב צדקה לא יענה: לכן יראה אנשים לא ירא
 יראה כל חכמי לב: ויען ידוד א
 את איוב בן הסערה ויאמר: מי זה כחשיך עצח
 במלין בלי דעת: אור נא כגבר חלציך אשאלך
 והודיעני: איפה היית ביסודי ארץ הגר אם ידעת

ל

ספצ'לס אשר החלו להחזיק בו הוא רע ומנעו ממנו
 וזה כי בנח עליהם הרע סופספסו במעסיה ויסיבו
 חל לבש במה היתה החטאת הזאת ואח יקבלו תוכח'
 בזה ויסובו אל הסם ית' והיו מוסגחים ממנו וכסמ
 נכסמרו עד סיבלו ימיהם בטוב וטכיה' כנעימי' ואם
 לא יקבלו תוכחות ימותו בבלי דעת כי פעולות הר
 הרסע' מונעו' הסגת המוסכלו' בלי ספק ובהיות הע
 העכויץ בן הוא מבואר שאם היה איוב סב אל הסם
 ית' היה ככל מאלו הרעו' הבאות לאיוב על זה האופן
 דל על דר' ההסגחה להוכיחו מן המרו המעטו אשר
 החל להסבך בו היה מתרעס איוב והיה חוסב היותו
 היותו נדויק לפי מה שהסגיתו מהמרו היה מעטו וכל

ובלתי מוסג אליו והח' כן גכה אליהו איוב על יחסו העול והרסע' לסם ית' בזה הסדר אשר סדרו מפני הרע
 הרעיות שימסכו ממנו דל מהסדר אשר מהגרמי' הפממיים' לפי סבו יסלס הדין והמספט סיתמכו העולם ה
 ויעמידוהו זה כי באופן זה לבד אשר היה אפסר היה אפסר פיניע לרסעי' רע מהחוס על הרסע והעול סיע
 סיעסוהו כי הסם ית' לא יעסה רע בעצמות' כמו שבוארנו בפתיחת זה הביאור וכאלו יסלס התקון המדיני בו
 בזה הרע הנפול בזה העולם מן ההכרח ואלס הנדויקי' אין להם לירח מיר לו הרעו' כאמר ים' דלנו לדבקה בטס
 ית' כפי החס ואמ' אל איוב במחמ' כולל סכבר היה לו להסגיא פועל הסם מהנפלו' אשר הוסגו לאנסי' במעטיו
 ולזה היה ראוי לספוט סזה הסדור הוא בתכלית הסלמו' האפסרי' ואם כמחאת בו חסרון מה הוא לפי מחס' תו
 ולא לפי האמת וזה שאיר אשר הוא ראסית' ההיות' ובכלל כאמר העניין כנבראיו ראוי לנו לספוט מהסם י
 ית' סג' כח מספט' רב נדקה ומרע לא יבוא ממנו על הכונה הראסונה' ויען ה' את איוב מן הסער' מלות
 המענה בו סס ממדיה מי גור וסדר מדת הארץ סתהיה בזה האופן והנה ממדיה סס ובל בסקל מכרי' ס
 ס זול' ויהי' סד מדה והרנון בי מדותיה וקנות' גבוליה' יאנו מי כטה עליה קו דל לבנותה ולחדסה באופן אשר היה
 עליו ואלס אמר זה כי ממנהג' הבוכי' לכנות' קו על בניכנס' אדניה עומדו' צדן יחד מענין רכנה ויכך' סתס
 וסגר' עגיו מירח' כנחתו מירח' ובהולדו וערפל' חתולתו וענן' מלבוסו והטעם כפול והוא מענין והחל לא
 חצלת' ואסבור' עליו חקי' ואגזר' עליו גברתי' ופי' יסית' בג'ון גליך דל ואל זה הסיעור מהג'ון יסוס גליך מ
 מי סהוא פועל אותס והוא רוח' כאלו כמ' סלגובה הכלי' סיעור' וכלה אליו לפי סהי'ס לא יוסוף סיעורו ולזה לא
 יגברו הגלי'ס יוצר' בעת אחת לתוספת' סיעור' הי'ס וה'ס בצנח'ס ג'ס כן מ'גבלי' במיעור'ס עד סלא יכחו מגבול'
 אשר הגביל' הסם ית' לה'ס ובו'ס יהיה כסמדי' החלק' הכגלה מהארץ סלא יבואו מי הי'ס עליו ואפסר' סיהיה הרנו'
 בזה ועד זה המקו' יסוס הרוח בג'ון ונובה גליך ולא יעבור הגל אותו המקו' אבל יפסד ויסוב לקדמותו' כהתכ
 כהתכועעו' אבל ספת הי'ס ובו'ס יהיה כסמר' זה המכילות' אשר בחלק' הנראה מן הארץ ואפסר' סתהיה בית' בג'א
 בג'ון כוספת' חרבה סהרוח יסית' ג'אן הגלי'ס בהניעו' אותס' עד מקו'ס מונבל' לא יעברו אותו כמו סקד'ס ידע
 ידעת סח' מקומו הודעת' מקומו הודעת' מקו'ס סלסחרי' והוא המקו'ס סורח ממנו הסמס' ואלס אמ' זה לפי ס
 סהסמס' לא יורח תמיד בתקו'ס אחד אבל יתחלף מקו'ס זריחתו דרך מסל אל הנד' הדרומי דל סיתקרב אליו
 תמיד מהתכועעו' מראס סרטן עד ראס גרי' ומראס גרי' עד ראס סרטן הדבי' הכוך ובו'ס האופן יתחדסו' הת
 התקופות הארבעה ובה'ס תועלת' להמניא' אלו הנמחאות' הספלות' לסמו'י' מניחתס' הזמן האפסרי' כמו סה'תב
 סה'תבארי' בטבעיות' והנה זכר הסמס' מבין סאר הכוכבי'ס להראות' כעלתו יוצר' באלו הנמחאו' אשר חנליו

מנשמת אל יתן קרח ורחב מים בנוצת אף ברי
 יטריח עב יפיץ ענן אורו ודוא בסיבות כתרפך
 בתחלתו לפעלים כל אשר יצום על פני תבל א
 ארצה: אם לשבט אם לארצו אם לחסד ימציא
 ימציאהו: האזינה זאת איוב עכוד ודחבונן גפלו
 נפל אות אל: התרע בשום אלוה עליהם והופיע
 אור עננו: התרע על מפלשי עב מפל אות תמים
 דעים: אשר בגדיך חמים בהשטיש ארץ מדרום
 תרקיע עמו רשחקים חזקים כראי בוצק: הודיע
 הודיענו כזה נאמר לו לא נערך מפני חשך: הים
 היספר לו כי אדבר אם אמר איש כי יבלע:

מה שאיפשר שימציא בהם על כד היותו טוב ולא י
 יענה שלא יעשה רע כי אכחנו נראה היותו מסתדל
 בכל כמו באלו הנבדחים להגיע הטוב אליהם והוא
 והוא על דרך אמרו כי לא ענה מלבו או יהיה אמרו
 לא יענה סמנוב כמו לא יאחר לעסו המספט ורוב
 הדקה אבל יעשהו תקף בהמצא המקב! בזולת איך
 איחור לכך יראו ממנו האנסו כי לא יראה כל חכמי
 לב דל סלא יסגיו בכלם להנילם מהרע אבל באשר
 ידבקו בו ובינת הדבקות או יהיה פי אמרו ולא יראה
 כל חכמי לב סלא ישא להם פנים ולא יסדרם להזכ
 להחניף אותם אך תקף סתמצא בהם רעה יוסרם כ
 כדי סיעזבו הדרך ההוא כמו סקדס

זה ביאור דברי המענה והכלל העולה
 מהדברים הנא סתליהו יבאר סלא ימנע מפני היות
 האדם פחות וכבודו ביחס אל הסס היותו מטגיה בו
 אבל יבאר סהוא ראוי סיתגיה בו והכוח בביאור זה

האחת עם היותה מצארת בצנפסה כבר הודה בה והוא סה'ית' הוא תמים דעות דל
 סהוא יודע כל המוטבלות וואת הסקדמה כבר הודה איוב באמרו עמו חכמה וגבירה וג' והסקדמה הסכית מח
 מחויב למי סידע טבע סכל האדם סודה בה והוא סהאדם הוא כביר כח לב דל סהוא רב ההבנה להטיגוהמו
 המוטבלות עד סהוא כחוי' על כלם באופן מה ובהיות הענין כן דל סה' הוא רב המוטבלות בפועל והאדם רב
 המוטבלו בכח והיה מבואר ממה סבפועל סהוא יסלס מה סבבא וינציאהו אל הפועל כפי מה סאיפשר והיתה
 היציאה אל הפועל במוטבלות ימצא בה הפועל והמתפעל אחד באופן מה הוא מבואר סכבר יגיע לאדם בזה
 האופן התאחדות מה ודבקות בסס ית' ומה סזה דרכו הוא מבואר סאיין ראוי סימאססו ה' אבל ראוי סתהיה סה
 הסגנ' בו כפלאה מצד התאחדות סזה והדבקות ולפי סזה סהתאחדות הוא מפני מה סהגיע לאדם מן המוטב
 המוטבלו בפועל לא מצד הכח אשר הוא הטבע המיני הוא מבואר סראוי סתהיה סהסגנ' באדם המוטב מצד
 הטבע האיסי וצבאן סתבאר סאיין ה' ית' עוזב איסי האדם על כד המקאום והפחיתו' אבל יסגיו במסכילי ממנו
 ו'פי סהרסע הוא ממה סימנע סניב' המוטב' ו' כמו סזכר איוב במה סקדס הוא מבוא' סהסגנ' לא תהיה ברסעי'
 אבל יהיו מטרה לחכי המקרי הרעים סככוכיס לבא עליהם מצד המערכת וצערד מהס סכלת סכפס וזהו סע
 העונס המגיע על רסעס בעצמות דל סערד מהס סכלת סכפס 'ואולס העונס האחר והוא המסרס למקריס
 הרעים סככוכיס לבא עליהס הוא המקרה וסכית כאלו כוון ה' כדי סיג' בו רע מוקס לרסעי' ויוסרו בהה סאר
 האכתי' וימלטו מרעקס ואל סני מיני העונס סזכרנו רמו' אליהו בממרו ולא יחיה רסע דל סלא יסתדל ה' לה
 להחיותו החיט סכפסיוס ויהיה על זה כי זכר הנדיקוי סני מיני סגמול המקבלי' לאלו 'האחד הוא ססגנתו בהס
 אשר ימלטו בה מהמקריס הרעים סככוכיס לבא עליהס' והוא אמרו לא יגרע מצדיק עינו והסני הוא סכלת
 סכפס והוא אמרו ואת מלכיס לבסא ויוסיבס לככא ויגביו וצבאן סתבא' איוב המציאות ה'וסר כאלו סככוכיס
 אשר היה חוטב איוב סימנא בהס סחמס וראוי סלא יעלס ממנו סואת סהסגנ' והסמיד' תסתכס וצתחלף לפי
 סת' לף הדבר אשר בעבורו היתה סהסגנ' דל סאסר ידבק ויתאחד יותר בסס תהיה סהסגנ' בו יותר וזה מבוא'
 למעיין בדברינו אלה והנה יוכוח אליהו לאיוב על אשר לא פספס צמעסיו על יוסוריון הבאים אליו ולא
 סב אל ה' כי הוא יראה סאס היה סיהיה איוב דיוק בזה האופן סאמר כבר יתכן סיביא ה'עליו' אלו יוסוריו' על
 כד סהסגנ' להסיבו מהמרי המועט סהכל להחזיק בו והוא סהנדיקויס כסהאלו להס להס' צבך במרו מה יגיע
 להס ה' ית' רעות על כד סהסגנ' כמו סקדס וכאלו סגיד להס' בזה סמכאוב אשר סככוכיס

הבאת עד נבכיים ובחקר תהום התהלכת: רב
 הגגלו לך שערי מות ושערי צלמות תראה: הת
 התבוננת עד רחבי ארץ הגד אם ידעת כלה: א
 אי זה הדרך ישכן אור וחשך איזה מקומו: כי ת
 תקחנו אל גבולו וכי תבין נתיבות ביתו ידעת כ
 כי אז תולד ומספר ימיו רבים הבאת אל אוצרו
 אוצרות שלג ואוצרות ברד תראה אשר חשבתי
 לעת צר ליום קרב ומלחמה: אי זה הדרך יחל
 יחלק אור יפץ קדים עלי ארץ

ועם כל זה יצול להטגת הסם ית' בנמצאות תפלה
 תפלקנה תסבירה ותכתתנה חבליה' זריהם יחלמו
 מעניין בריאות והחלימוני והחיוני בצר בחוץ פרא
 חיה כמנחת במדבר והיא אוכל עשב כבהמה ערוד
 חמור הבז ערבה מדבר מלחה ארץ מלחה והוא מד
 מדבר גש כן תפולת עניין המייה יתור מן ויתורו
 את הארץ והוא סם בצקל יבול רים ראש אבוסיך ה
 הוא האבום שאוכלת בו הבהמה: התקטור רים בתל'
 עבותו הרבון בו אש בצבית תקטור רים בתלס לקר
 לקרוט בתלמי הסדה כמו העניין בסור והחמור וז
 וזולתם מהצבלי חיים סתריסו בהס' יסדר מגזרת ו
 סדה והוא הקריסו כמו יפתח יסדר אדמתו ככף ר

רכיב סם עוף: או יהיה אפסר סיהיה סם העוף רכניס מדבר מכנף העוף ההוא נעלסה סמחה ועלזה אברה
 כנף סלה חסירה סם עוף וכונה רל כוכת העוף ההוא תזורה תדרסנה ותדמסה והיה מגזרת יוזר את הגזס הק
 הקטיו בניה חסיר מדמיונה כתיכת לבה לצניה וסכחה אותס ססה סכח אותס והעליס ממנה תמרוה מעניין
 הגבהה רעמה חוזק ועוז הקול והנהלה היונחה ממנו התרעוטנו כארבה התבוא לני הרעס והנענוע אשר הנא ר
 הרעס כארבה הוא אימה לסמענו יחפרו בצמק יחפרו רגליו בעמק כמנהג הסוסיס כסך כלי מלחמה תרנה ת
 תצק מגור ותעבור הריכ' במחכ' אספה הוא כלי סוסימו בו חסיוסי חנית וכידון הס כלי זין ברעס ורובו יגמא
 ארץ ברעס ותכופס חזקה ובחמה ירוץ עד סידמה כאלו הוא מגמא ארץ ובלעס לחוזק המדונה האח מ
 מעניין סמחה יאבר יעוף ולפי סהעוספו' בכנף אמ' יאבר כן סס כנף ומנודה סלע חזק וגבוה ספר אוכל יב
 יבקס ויחפס האוכל סיהיה כיוון ממנו מגזרת ויחפרו את ארץ ועלעו ובלעו חללי הרובי' ביאו דברי המעכ'
 ענה ססס את איוב מן החסך והסער' ואמ' ואולס ויחם זה המרהה אל ססערה לפי סהנבואי' כסתבוא' להס
 הנבואה יהיה סס ביניהס מסך מבדיל מנד חמור מלקבל בסלמות סספע האלסי ולזה תמנח סתייחם הנבוא'
 אל הערפל או אל החוסך והסערה אשר הוא האיר הרב החוסך מי זה אשר עצתו וטענתיו הס חסוביס ואפלי'
 מבלי דעת אתה סססת להתנוכח עמי ועתה אזר כח חלכך כאדס המתנוכח' לסאלך והודיעני סאלתי אחר סא
 סאתה סופט על מעסי ראה ארך תוכל לספוט את מעסי ואיכך יודע ומסיג אותס והוא מבואר סהסופט ראו
 סתיהס חללו ידיעת מה סהוא סופט איפס היית סתדע חוסך החכמה ביסדו ארץ הגד אס ידעת בינה מי
 סס מדתה בזה הסעור כי תדע חוסך החכמ' בזה והטעס כי בהיות מדתה בזה הסעור מן החכמה עד סאס הית'
 יותר קטנה היה כסמר העולס כי העולס ישמור בסיווי אשר ביסודות בבמות ובאיכות כמו סהתבאר בסבטיית
 או מי כטה עליה קו כדרך הצגיס כאמר ותחילו לבנות והרובן בזה מאי זה דבר הייתה התקלת המייתס ואמכ'
 אמ' זה להעלס העניין בסבת הנויית ארץ לפי סהיה אל העדר קבול המתפעל באלו סתי סביות והס ססבה
 המיוחסת אל העדר בסניס מה והעולס מתקווס במציאות סהסבוס וכאל' התבאר בזה סאפי' מה סמינחם אל ה
 סהכרה והעדר יסתמס בו ססס ית' לתועלת כפי מה סאפסר עד סיסלס בו זה המציאות סספל או יהיה פו' מי
 כטה עליה קו לקחת מדתה בהתחונתה כמו סיעסו הצוניס והיס העניין כפול על מה אדניה הוטבעו או מי יר
 ירה אבן פנתה אשר היא כסמכת עליו כי בזה מהחכמה מה סלא ועלס כי היא כסעכת על מרכזה סהיה כקוד'
 כי סנקודות כולס מתדמות אכל הייתה ססבה בזה מה סהמנתי' בכוכבי אור אשר סס מסבחים ומרכיסי
 לפני תמיד רל הגלגליס אשר בהס הכוכביס כי כאמר כמנאו אלג הכוכביס מרכניס ומסבחים לפני כי על כל

כינה מי שם ממדינה כי תדע או מי נטה עליה ק
 קו: על ביה אדניה הטבעו או מי ירה אבן פנתה
 ברן יח: כוכבי בקר ויריעו כל בני ארדים: ויסד
 בדרתים ים בגיחו מרחם יצא: בשומי ענן לבי
 לבשו וערפל חמלתו: ואטבר עליו חקי ואשים
 ברוח ודרתים: ואמר עד פה תבוא ולא תוסיף ו
 ופא ישית בגאון גליך: המימך צוית בקר ידעת
 ידעתה שחר מקומו: לאחו בכנפות הארץ ויגער
 רשעים ממנה תתחבך בחמר חותם ויתיצבו כ
 כמו לביש: ויפגע מרשעים ארם וירוע רמה תש
 תשבר

וינערו: ויסורו ויצרחו להחבא תתהפך כחומר חות
 רכ החומר והטיט טיעטו בו החותם סירכו מהוא מו
 מוכן בקלות לקבל החותם ההוא כן תתהפך סבול
 הטמם להמסך ממנו פעולות מתחלפות מימי חלוק
 מנבו כבבי ים מעמקי ים: רחבי ארץ הכה רוקב הא
 הארץ הנה מרחקה מהקו הסנה והנה המקום סיהיו
 בו הלילה ויוס טוים תמיד ולזה יתנו לארץ ב' רחבי
 האחד מהקו טונה עד תכלית הכפון והסני מהקו ה
 הסנה עד סוף הדרום חסבתי לעת צר מנעתי חות
 לי ואצרתי חותם להסתמם בהם לעת צר רל להגיע
 הרע לראוי לני אי זה הדרך יחלק אור אי זה הדרך י
 יחלק אור הסמם עד טילך פעם בתכונתו היומית
 בדרך אחד וביום אחר בדרך אחר ויפור מקום זריו
 זרחתו עליו ארץ כשהתבאר למי סעיין מעט בזכר
 התכונה ואיפטר סיהיה הרצו באור האיד הקטנורי

אשר יתהוו ממנו הלהבות בקולות ויהיו קדים רוח קדים והוא יתיר נכון כי לפי הבחור הראסון יהיה בכח
 כפל דברים טכבר זכר זה הענין בעינו במה שאמ' המימך צוית בקר מי פלבג לסטף תעלה וגו' מי חלק לט
 לטטף המים מקום יפול בו וקרא המקום תעלה והיא הפירה והרצון בו מן המטר בזה האופן סימטור בזה ה
 המקום ולא במקום אחר עד שיטלמו בזה האופן הנומחים בהמטורו פעם במקום אחד ופעם במקום אחר
 וזה שאם היה המטר כלו במקום אחד תמיד לא יסלם צמח לא בימקו ההוא מכר רבוי הלחות ולא בזולתו מוכר
 היובט וזה מבואר בכספו ומי פס חק ומכאן לברק ולרעמים ויהיה אמרו לחזיו קולות כאלו אמ' לחזיו וקולות
 או ירצה בזה מי סס דרך לחזיו הסר יתהוו ממנו הרעמי סירד למטר ארץ הכך תכונתו הטבעית סנאה ומ
 ומכאן מדבר ומקומות חרבים: אגלי טל טפי הטל יתחבאו ירצה סהס יקפאו ויסתר ענין הסימות אשר ב
 בהם ויהיו מים בכח לא בפועל מעדנות הס מיכי הענוג סימכאו צבבת כימה רל בהמצא הסמם סס כי אזי
 יתיר חוס הזמן האילנות ויתנו פריס ונהה כימה היא צורה אחת במזל טלה או מוטכות כסיל מה סיעצרהו ו
 וינסבחו כסיל סהוא מהצנורו הדרומי וצחינת הסניס במזל סהוא בו ימנעו האילנות מנתיכ' בהם לרוב הקור
 מזרות היא צורה אחת מצנריות דרומיות ואחשוב סלא היתה כראה בארץ אשר היה בה איוב כי אס זמן מועט
 עים היא צורה מהצנריות הצפוניות ואינה כסת' כלל באקליס אשר אכחנו בו תכהס תכהס: מסטרנו מענין
 וטוטר ומוסל והרצון בזה אס תמיס ממסלת השמים בארץ: בטונות מענין טח מראות עיניה והרצון בלבג
 הטונות והסתומות: לסכח הוא מענין הססגה וההסקפה תרגס ויסקף ואס כי והוא הסכל ההילאני: מי
 יספר מענין מספר כמו אספר כל עצמותי ונבלי סמיס הס הגממי הארציים הטפלי מלמעלה למטה: צקת
 עפר למינך מגו בהתכסות העפר עס היותו חזק ורגביס הס גיסי העפר מוטם בלעז: והרצון סחלקי האר
 י ובקו עד סלא ים: ר פכני ציניהס וחית כפיריס תמלא: ונכסס האריות תמלא להמציא להס טרף כי נכסס יי
 ריקה בהעדר טרפס: יסוחו יספלני יסענו ינעקו יעלי סלע בוק: אסטאייז בלעז והיא עולה לראס הסנע בג
 בסעה סכורעת לילד וה' ית' מזמין לה נסר סמקבל חותנו הולד בבכפיו ומזיל אותה סלא יפול כן אמרו רזכ ו
 ואס הענין אחת הנה פי זה הכסוק כן ואס לא הנה יהיה הרצון בזה לפי מה סאהסוב סזה הצעל חי אינו כווד
 כי אס בקוסי גדול ולזה יהיה טולד בתכלית הסככה לולי החגרת ה' ית' להמציא הולדים באופן מהחזוק טלח ית
 ימורו בעת הלידה: חולל אילות הוא מענין חבלי יולדה ואמרו רזל כי האילה רחמה צר ולא תלד אס לא הכטה
 כזס ברחמה: וה' יצ' סגב סיבא חליה כחם בעת הלידה להכימה ברחמה ותלד ואס לא תמצא הענין כן יהיה חי
 הרצו לפי מה סאיסוב סזה הצעל חי אינו טולד כי אס בקוסי כיעלי סלע ולזאת סהס יהיה הולד בתכלי הסככ'

מִי פֶלֶג לְשֹׁטֵף תַּעֲלֶה וּדְרֹךְ לַחֲזוֹן קָלוֹת : לְהַמְטִיר
לְהַמְטִיר עַל אֶרֶץ לֹא אִישׁ מְדַבֵּר לֹא אָדָם בּוֹ :
וְהַשְׂבִּיעַ שָׂאֵה וּמִשְׂאֵה וְלִהְצַמִּיחַ מוֹצֵא דָשָׂא : ה'
הִישׁ לְמִטְרָא אֲבָ וּמִי חוֹלִיד אֲגִלִּי טַל : מִבְּטָן מִי ו'
יֵצֵא הַקֶּרֶחַ וּכְפָר שָׁמַיִם מִי יִלְדוּ : כְּאֵבָן מַיִם יִתַּח
יִתְחַבְּאוּ וּפְנֵי תְהוֹם יִתְלַבְּדוּ : הַתְקַשֵּׁר מֵעַדְנוֹת ב'
בִּימָה אִזּוּ מִשְׁבּוֹת כְּסִיל תִּפְתַּח : הַתּוֹצִיא מוֹרוֹת
בַּעֲתוֹ וְעֵשׂ עַל בְּנֵיהֶם תִּנְחַם : חִירְעַת חֲקוֹת שָׁמַי
שָׁמַיִם אִם תִּשִּׁים מִשְׁטַרְוּ בְּאֶרֶץ : הַתְרִים לְעֵבֶק

כל זה המלאכים וזה היה בעצת המלא הגרמיים השם
השמימיים או היה זה בטבע על זאת הנקודה להיות
או אמרתי ומי הוא אשר יסך צדלתי יש בעצת התהו
התהויתו עד סיהיה סס חלק נגלה בארץ להתהות בו
אלו הכברתי אשר בארץ ולא יעברו הים בו ויכסכו
טזה היה כפל מאד ומה שאי אפשר שתכתן בו הסב
טבעית כמו שביארנו במלחמת ה' וגם אחרי כן ש
סמרתו זה המציאות בטומי העכץ והערפל מבסח'ה
היה תמיד ר'ל שאר השמים ועלה ממנו אדום תמי'
יחסרניהו עד שלא יעבור גבולו בסבת השמש הבאוס
עליו מהכחיות כי הוא יספר באלו האדום בסיפור
מה שיתוסף בסבת הכחיות ובוה האוסף גזרתי עליו
חקי ואשים בריח ודלתיס לפני הים שלא יעבור גבו
גבולו ואומ' עד פה תבא ולא תוסיף ובוה הנצח וכלה גאון גליך לפי שלא יתוסף גיבה הים כלל בסבת מה טו
סזכרנו המימיק כחית בקר והודעת לסחר המקו' חסר יודח בו ממנו וחולס אמר זה לפי שהשמש לא ירח בכל
ינד ממקום אחד אבל תתחלף מקום זריחתו מזד תנועתו בגלגלו הנסלמת בסנה ותתחדסנה ביה תקופות ה
הסנה אשר להס רוסס חזק במציאות אלו הדברים ההינד הנפסדים ובסמירת' זמן מה כי בסבת אלו התקופות
יגבר אחד מההפכים פעמית יכנ בהס פעס אחר פעס עד סיטלס בזה הסדר והיוסר לאלו הנמצאו וייתחדסו
לזאת הסנה מהפועל האחד פעולות רבות מתחלפות מזד התחלף יחסו אל הארץ אשר סס פעולותיו גס יתח
יתחדסו לזאת הסנה מהפועל האחד ההינה וההפסד כי קורבתו ממנו הוא סבה להינה ומרחקו סבה להפס' וזה
מקום פלא וחכמה נפלאה ולזה אמ' סכבר יתחלף מקום הזריחה לסמס לאחוז בבכפות הארץ ר'ל סיהיה פעס
בתכלית הנטיה לכפון והוא בהיותו בראס סרטן ופעס בתכלית הנטיה לדרוס והוא בהיותו בראס גדי ואלו ה
הזלנטיס עס סיט להס מבוא גדול בהיותו וסמירת הנמצאות הנה יגיע מהס רע במקרה מזד התגבורת באלו
העציס ובי גס כן עס סהוא מן ההכרח תועלת להכער הרסעיס מן הארץ וזה סכבר יתחדסו מזאת הכטיה פ
פעולות מתחלפות מהכוכבים כמו הקומר סיקבל החותמות והצורות בתמורה פעס אחר פעס ועמדו כלבוס
סילבסו האדס פעס ויפטיטו פעס ולא יעמוד עליו זמן ארוך ובזאת התמורה אשר לכמנאות מזד חלוק
מזבי הכוכבים וחלוק מזבי קצתס מקצת ימכע מרסעיס אורס והכלחתס חרוע רמה אשר לרסעי' תסבר וזה
כי אס היה כולד הרסע בעת סיהיה לפי המספט אשר יומר עכינו תמיד ויהפוך מענין לענין מזד הקחלוק
הוראות הכוכבים ומספטס בו עד סיסבר זרועו וכחו עד סיכלה הבאות עד נגבי יס וג' סתדע עמקס הנפלס
עס זה יגיע סס פועל הגרמיס הסממי' להיות ההיות הנמצאות בו הנגלו לך סערי מות וסערי כלמות ר'ל ס
סתדע אי זה מקום מרכז הארץ וכלמות וסאנל להיותו רחוק מהתהו סס דבר עס סהאר' היא בתכלי' מהעדר
עד סאינ' בזמנאות המונחות מה סהוא במדרגת מחסרות והעדר ולזה הניחו בעלי התורו' הארץ באלו היא
התומר הראסון כמו סזכר הפלוסוף בסני ממה סתרי הטבע ובאמ' גס כן בתור' כי עפר איתה ואל עפר תסונ
האס התבוככת מנתיבות הטמס סתדע מה סיקרה במקומות סרחס גדול מהארץ מאד הגד אס ידעת כל הא
הארץ אי זה מקום מהארץ יסכנן האור סס זמן ארוך וחסך אי זה מקומו בעת היות סס האור כי כתבאר בר
בראיות ברורות כי מסו מעלות וכס דקיס רוחב עד כ' מעלות ימצאו מקומות יהיה בהס יוס אינ' בו לילה גס ח
חדס או חדסיס עד סיכלה הענין בסוף אל מקום יהיה בו ססה חדסיס יוס וססה חדסיס לילה האס ידעת זה
הענין מהסמס איך הוא כי תנהיגו אל גבולו וכי תבין כתיבות בתינו עד סתדע מה סיתחייב מתנועותינו

עצם כל זה הולדים כנולדים ליתרון הסגותי במצוא
ויכלתי לעשות כל המצטרך ולזה אמר התספור ירחי
ורחיס תמלאנה שתמלאנה הריונס בהם וידעת שת
לדעתה כדי שתגילס אז וזה מהס מרוב צער הולדה
ועונר רחמם תכרענה בבא להם חבליהם דל סלא ו
יתחזקו לעשות עצמם כדי סילדו ובוה תכתתנה וצ
ותטבירה ילדיהם וזה כי הם מסלחית חבליהם וניר
וניריהם ולא יעסן עצמיס בבואם כדי סילדו כמנהג
ס'ור בעלי חיים ועס זה ימנא מיתרון הסגותי טיב
סיבדואו בניהם עד סלא ינטרכו לאמס ויגדל בחוץ
במה ימציאוהו מהמוץ ולא ינטרכו סתומינהו להס
אמס אבל ינאו ולא סנו למו מי סלא כרא חפסי ס
סלא יהיה בייתי והיה תחת ממסלת האדם ומסרות ערוך

גבורה התלביש צוארו רעמה: דהרעיסני כאר
בארבה הוד נחרו אימה יחפרו בעמק ישיס בב
בבכ יצא לקראת נשק: ישחק לפחד ולא יחת ו
ולא ישוב מפני חרב עליו חרנה אשפה להב חני
חנית וכידון ברעש ורג: יגמא ארץ ולא יאמין כי
קול שופר: בדי שופר יאמר האח ומרחוק יריח
מלחמה רעם שרים ותרועה הכבינתך יאבר
נך יפרט כנפיו לתמן אם על פיך יגביה נטר וכי
ירום קנו סלע ישכן ויתלונן על שן סלע וכינודה

כי פתח ויתיר סלא ימסול האדם בו אמר סמתי מסכנו במדבר ובארץ מליח הנה לחזקו יסחק וילעג להמון
קריה ולא יירא מהס ולא יסמע תסואוץ כנגס דל סאין מי סיכנס אותו ומסול כי לחזקו והוא סלא חיק סס מ
מסכנו במדבר לפי סאיכו טורף אבל הוא אוכל עשב ונמח האדמ: עד סיחכס הריס סירעה בהס במדבר וא
ומח: כל עשב ידרוש ולזה הוא מבואר טכמו זה בעצל חיים לה יטלס לו מזונו כי אס מחזק הסגותי לפי סהו
ע הוא במקום לא יעבד בו ולא יזרע ואין האדם ממציא לו מזונו והנה יסלס לו בזה הארץ מזונו עד סהוא במ
במדנה מהחזק ולזאת הסקה לפי מה סאחסב וזכר חזק הראס וסיות מסכנו במדבר לפי סאיכו טורף אבל א
אוכל עשב ולזה אמר הירבה הראס לעבד אותך וילין על אבוסיך כדי סתמנא לו מאכלו כמו סענין בעצלי
חיים הבייתיים האס העבות אסר תמיס על הראס תוכל לקפור אותו בתלס כדי סיחרוס ויסדר האדמ' התבט'
בו כי רב כחו ותעזוב אליו כל עבודת הסדה דל סתעסס בו כמעסס הסור והחמור התאמין בו כי יסיב זרעך
וגררך יאסיף אל ביתך אס תעמוס התבואה עליו הנה עס אכלו עשב היה מסכנו במדבר וסס אמציא לו מזונו
בדרך סיהיה בזה החזק אסר הוא בו הנה כנף עוף אחד טמן רכניס הוא בעלסס דל סליופיה תמיס העוף סה
ההוא עלו וסמח בהביטו בה ואחסב בזה העוף סהוא נקרא סגון בלעז ס'סמח ויתענג ביופי כנפיו וכונתו ואס
אבריה סלחסידה אסר אינסי יפות תסימה בעלסס ואמ' זה בתמייה מה ססבה אסר בעבירה רבה סמחת זה העוף
ססמה חסידה עד סלא תתן אל לבה לסמור מה סתולדיהו כי תעזוב לארץ ביניה ועל עפר תחמס אותס ל
לנקעס ולא כתנה אל לבה לסוס ביניה במקום נסמר וסכא מרוב סמחתה כי רגל תזור בינתה וסית הסדה ה
ססביח ססס ית' אותה בכיה להניחס במקום סיפסדו ולא יחיו לה ותמיס יגיעה לריק ולא תפחד ותתן אל לבה
סביניה ככוכי להעסד בזה האוס כי ססס ית' סכח אותה סכמ' והתבול' אסר בזה סענין לסאר בעלי חיים ול
ולא כתן לה חלק בבניה ההוא כעת במרוס תגביה לעוף תלעג לסוס ולרובו דל סלא תירא מסוס דבר ועס
כל זה ימנאו הבניס ססס כסמרי עד סיסמור בזה מציאות סמין סהוא מחזק הסגות ססס ית' באלו הדברים
התתן לסוס סכנת סגורה התלביס בוארן הרעס והנחלה סיונח' ממנו האתה מסכב סירעס זה הרעס אסר
הוא רועס כארבה ותמיס עטוסו אימה לסמעו יחפרו רגליו בעמק מהכותו בהס בארץ כדרך סוסמיס יסיס
בכת סיס לו ולא יירא מלכאת לקראת כלי המלחמה יסחק וילעג לעכניכס המסחדיס במלחמה ולא ית' ולא י
ישוב מפני חרב בעצרו תצעק האספה אסר סס חניכס ולהב חנית וכידון כי הוא יהיה סבה סיעסו פעלותי
וסכת העדר פחדו מן הארב ברעס ובחמה ירוץ בכח עד סהוא כאלו מגמא הארץ וכונעה ולא יאמין כי בקו
בקול קול סופר דל סלא יירא מקול סופר אסר יריש' בו במחנה למלחמה כדי סופר יסמח ומרחק ירגיס
מלחמה

התקשר רים בתלם עבתו אם ישדד עמקים אח
אחריד: התבטח בו כי רב כחו ותעזב אליו יגיע
יגיעד: התאמץ בו כי ישוב זרעד וגרנד יאסף:
כנף רננים גערסה אם אברה חסידה ונעה: כי
תעוב לארץ בציה ועל עפר תחמם: ותשבח כי
רגל תודה ומית חשדה תרושה: חקשית בניה ל
ללא לה לרוק יעה בלי פחד: כי השוה אלוה ב
חכמה ולא תלק לה בכינה: בעת בכרום תבור
תמריא תשחק לטוס ולרבבו התתן לטוס גבור

מי סט בלבבות הסתומות החכמה או מי סנתן לסכל
החדס בינה להסכיל הדברים אשר בשמים ואמנם
אמר זה שהחדס נברא מסולל מכל חכמה ולזה הוא
נפלא איך יתכן לו סילמד חכמה לסי סכל למידה ו
ולמוד ינטרך החדס בו לדיעה קודמת כמו שהתב
סיתבאר ברשסון מספר המופת יואחר סאין לו יד
ידיעה קודמת הוא מהפלא איך יתכן טיהיה לו ידיעה
ואולם ה' ית' סט בו כלום להגיע אליו החכמה החוס
והדמיון והכח המחשב והזכר כמו שהתבאר בספר
הנפס והנה הענין בדיעה אשר תתחדס באמנעות
אלו הכחות הוא נפלא מאד וכך הוא נפלא איך יטכ
יסכיל החדס הענינים אשר אין לו מהחוס התחלה
להכנס בהם כי אס הקדמות רחוקות כמו הענין ב

במה סיחקד ממנו מענין הגלגלים ונוריותיהם דל הסכלים הנפרדים ואיפסר שיאמר אומר שהוא קרא חכמ'
ההקדמות הראשונות ובינה התולדות המתחייבות מהם אלא שהביאור הראשון יותר נכון כי החכמה מיוחסת
אל מה שיתבאר לבג בהקדמות עצמיות ומיוחסות והבינה מיוחסת אל מה שיתבאר לבג בהקדמות רחוקות וזוה
ה' בחכמה יסד ארץ כוכן סמים בתבונה וזה שהארץ נמצא מה סבה עביר עכמה וימסך מהכחות סבה מה סמי
סימסך חיוב נגלה כאלו תאמר המסך החוס מהמסך וההכחות נולדת זה מהאכיות הנמסכות לאיכות איכות מ
מהס ואולם הסמים לא נמצא מסבה מיוחסת המרכז הכוכבים וסיעורי התנועות וסיעורי הנטיה נולדת זה
ממה סיכהג מנסגס עביר עצמותס כסבארנו בספר מי נלא ימסך מהכחות סבה מה סימסך חיוב נגלה כא
כאלו תאמר המסך מהס החוס והקור וטאר האכיות כי אין בהם מה שיתקסם לאלו האכיות כמו שהתבאר בט
בטבעיות ולזה יתס זה הסדור סבאמים באלו הענינים אל התבונה כי התבונה היא הנחלת דבר מדבר שהוא
בעצמו באופן מה מזה כי ידיעה המנעת מהמופת האמיתי היא מנעת מהדבר שהוא בעצמו כמו שהתבאר
במלאכת ההגון מי יספר מספר הסחקים בחכמה לסמי מספרס בזה האופן שהוא בתכלית הסלמות להסלי
זה המציאות הספל צד סחסרה אחת מהתנועות הנמצאות לכוכב כוכב מן הכוכבים היה בלתי איפסר סיסל
זה המציאות הספל זכי יסכיב ויניח באמצע העולם הגומים הנפלים מן הסמים דל החלקים הארציים עד ס
סיתחלקו חלקי העפר בזה האופן מן האופן מן החוק סהס צי לרוב הכבדות ובקספתס המרכז וחלקי הארץ ו
ידובקו התדבקות רחק ואולם אמר זה לפי שהסחקים מרכזים מתחלפים כמו סביארכו במה סאין ספק בו ב
בספר מלחמות ה' ולזה נפלא למה ינחון חלקי הארץ במרכז אחד מהאלו הגלגלים יותר מהמרכזים החקרים
האס תנאר ללבא סדף תסלים מוזן הכסידים כי יכענו באעונותיהס ויסוב נסכה למו ארצ לטרוף מסיניע ל
ספר כא איך יסלס להס מונס בזה האופן שהוא מיוחס אל הקרי אס לא מוטב ההסגחה והחכמה ססררתי המ
המציאות באופן סיסלס להס מונכ' מי יכין לעורב צידו עד סיסמר מיכנ ולא ימות ברעב וזה כי ילדי העורב
יתעו להפדר מונס ויכעקו אל אל דרך מסל לתת להס אכל' כי אין להס זולתו סימציאות להס כי אס העורב
מכין להס מונס אכל הוא סוכא אותס בהתחות' אס מפני סטבעו הטבע זה דל סאין לו זאת האהבה הדמיוני
ל צניו אס מפני היות כותס לבנה בתחלת הענין והסוב מפני זה סאינס צניו כמו סאמריו קנת הקודמים ו
ולזה הוא מבואר שהמכא להס מונס הוא מיתרון ההסגחה והחכמה יידיעת עת לדת יעלי סלע ותסמור עת
בס הקיל ותבלים לאילות ללדת והרצון בזה לפי מה סאחסוב סאלו לנער לידתס יהיה הולד בתכלית הסכנה

עד שכבר יגבלו מהרצ בנות בואו לסכינה כמו ט
סוכר באמרו מדוע רשעים ימיו כי ליום היר יחסך
רע והנה הכד האחד מדברתי ויחא מה סטענתי מה
מהרע סימנא כוסל לכדיקי הכה מניח ועוזב אותו
ולא העכה לך דבר עליו לפי שכבר התבאר לי התר
התר הספין בו ממה סוכר אליהו בבואור
וזכרו הסס ית צקנור בזה המענה להיותו סומך על
מה סוכר בארו אליהו לאיוב ואלס הטענה הטכית
לא הותר עדיין הספק בה בבואור לא צדברו אליהו
ולא בדברי הסס ית ואיכו מוסיק לטעון לך דברים
וזלתי הטענה היא והיא ההלחה הנמצאת לרשעי
זמן אריך חסר הוא עול אס היו הטובות והרעות מ
מגינות לאנסי מהסס ית אן ליאות וקנור אס היו ה
בזה כעזבים אל הסדור אשר מהגרמים השממיים א

וישן ידוה את איוב מן סערה ויאמר : א
אור נא כגבר חל ציד אשאלך והודיעני : האף
תפר כששטי תרשיעני למען תצדק : ואם זרע כ
כאל לך ובקול כמוהו תרעם : עדה נא גאון וג
וגבה והוד והדר תלבש : הפץ עברות אפך ורא
וראה כל גאה חשפילהו : ראה כל גאה הבניע
הבניעוהו והודך רשעים תחתם : טמנם בעפר יח
יחד פניהם חבוש בטמון : וגם אני אודך כי תוש
תושיע לך ימינך : הנה נא בהמות אשר עשיתי
עמך חציר בבקר יאבל :

אשר סדרו בזה האופן ולא היה לו יכולת לסדרו באופן יותר מתוקן להגיע לאיס כמעטיו וכפרי מעלליו
ועץ ה' את איוב מן הסער ויחא ביאור מלית המעכ
אזר כאל כגבר חלניך תרעם תעסה קול חז
חזק ומרעים כמוהו סאני עושה להיותי הגבה במוחלט הספן פור והדוך רשעים תחתם סבר וכתת הר
הרשעי במקומ' חבוש בטמון חבסס במאסר וכצדבא אן ידכה בזה סימיתס ויחביאס בעפר והוא מחבא הקבר
בהמות הוא בעל חיים סמו כן ואוכו וכחאו בצדווי הוא הטבור יחפו זכבו יניע זכבו בחפזה ומהירות והנה הכדי
תמורת הזין כי סס ממוכא אחד גדיי פחדיו יסורג גדיי ביניו יסתעפנו ויסתרגו אפיקי כחוסס סס חתכות חזק
חזקות מנחשת והוא הברזל הקסה אנוירו בלעז גרמיו כמטיל ברזל עצמו כחתיכת הברזל והעניין כפול במל
במלות סוכות הענוסו הענוס חותו ביל כמו יגול יסחקו סס סלא ייראו ממכו לפי טאיכו טורף כאלים אילכות
וכקראו כאלים להיותס בעלי כל נביעה טיט ורקק יסוכוהו כאלים כללו יהיו לו לסוכה האילכות והיו לו לכל
יסבוהו ערבי כחל הא' יקיפו אותו סוכב ערבי כחל להיות לו לכל יעסיק יגול לו מימיו ולא יחפזו ולא יתנו
יתכועע הכהר בחפזו ימו סיהיה עוסה בראשונה יגיה ירדן אל פיהו והו מגורת בגיוו מרחס בעיניו יקחנו ב
במוקסים יקב אף ידמה בעיניו סיקח כל הכהר ויסתה אותו עד סיספיל אותו בסתתו יגיע לתחתית הכהר וי
יכונן אפו במוקסים הנמצאים סס אן יסוב על לחתן ואמ' האס ידכה בעיני האדס סיוכל לקחת אותו כמו סו
סיקח סאר הדגיס ולנקוב אפו במוקסים ללכדו בחכה הוא הרסת סכדיס עו הדויגיס וכחבל הסגיע לסוכו ה
החט בחבל סתסגיע בוס תוכל למסיך לויתן ולכוד הותו כסייתחכך החוח אשר בראס החבל לסוכו הגמון הוא
החוח אחד טנדין עו הדגיס תקוב תקוב יכרו יסעדו מגורת כרה גדולה חברים סס הסו רוס המחברים יחד
יחכוהו יחלקוהו ככעכיס סוקרים התמלא התכרות בסוכות הוא חרב סכוריתס בו עורות הדגיס הגדולים וכו
ובלכל הוא חרב סכוריתס בו ראסי הדגיס הגדולים אל מראיו ונטל כסירתה האדס עכמי זה הדג ינטל ויח
ויסלך בארץ לרוב הפחד לא חכוד בו יעורינו לא ימכא חכוד וחזק סיוכל לעורר אותו ולהכיעו ממקומו ואס
ואסלס ואסלס לעמות מה סנסאר סלא עסאו הקודס לי בדי כחותיו ונבורתיו אן יהיה הרבון בזה חיבריו בו
חיבריס בבעלי חיים כמו חברים באילן וחזן ערכו כמו וחן ערכו והרצון בו ויפסי סדרו אשר באיבריו ויכר
ויכירתו רסכו הוא חרסן סמסימין בפה הבהמה להנהיגה באמר ידכו גאוו אפיקי מוכיס המסיל הקסקסיס
למגיכיס לגלס ואמ' אפיקי להורות על חוקס ואמ' גאוו להורות על גבהס ועכיס

ח

כַּשֶׁם חֶבֶר אָכַל לְבִירְדוֹה עֵינָיו יִבִּישׁוּ וְאַפְרָחוּ יַע
 יַעֲלֶעוּ דָם וּבְאִשׁר חֲלָלִים שָׁם הוּא : וַיַּעַן
 יְדוּה אֶת אִיּוֹב וַיֹּאמֶר : הֲרַב עִם שְׂדֵי יִסּוּר מוֹכִיחַ
 אֱלֹהִים יַעֲנֶנָּה : וַיַּעַן אִיּוֹב אֶת יְדוּה
 וַיֹּאמֶר : הֲזֵן קָלְתִּי מִה אֲשִׁיבְךָ יְרֵי שְׂמַתִּי לְמוֹ פִּי :
 אַחַת דִּבַּרְתִּי וְלֹא אֶעֱנֶה וּשְׁתִּים וְלֹא אוֹסִיף :

לתאונתו בה ורעם טרום ותרועתם במלחמה ידגים
 מרחוק וירון סס ואולס זכר ענין הסים להתבאר
 סזאת התכונה טס ה'ית' לעבודת האדס בענין המל
 המלחמות עד סהוא לא יתרחק מן החרב עס היות
 בטבע כל בעל חי להתרחק מהמויק וזה כלו הוא מח
 מחזוק הסגח ה'ית' בזה הסמנח המביכתך יעוף הכך
 מהפאה הספונית בימי הקור ויפרוס ככפיו לפאת ד
 דרוס מהרובע המיוסב להתרחק מתגבורת הקור ה
 האס ידע זה העוף בהתחלפו וטמה סיתקרב יותר אל

מטוה הנוס הוא יותר חס עד סיעוף טס הלח זה כלו מיתרון הסגחת ה'ית' טסס בזה זאת התכונה מוטצע ל
 להיות כסמרים בה האס על פיך יגביה הכסר לעוף ועל סאר העופות ירוס קנו עד סעל סן סלע ומכודה יס
 יסכון ויתלכון ונאמנס היה זה כן כי מטס יוכל לראו מרחוק הטוף וימנח לו בזה האופן מזוכו עד סאפרוחיו
 יעלעו דס הטוף אסר יבוא חליהס ובאסר ימנחו חללים טס הוא לקחת מנגף החללים לאכול האס זה הכסר ב
 בעל סכל עד טידע סבל מה סיגביה לעוף יוכל לראות יותר הדברים הרחוקים הלח ה'ית' מיתרון חכמתו והס
 והסגחתו סס טבעו באופן סיערב לו האויר ההוא הגבוה וימטך לו מזה זה התועלת

זה בראוי דברי המענה והכלל העולה מהדברים הוא מה'ית' הוכיח איוב על דעת
 מה סהיה סופט במעסיו סים בהס חסרון וקצור דל במה סהיה מתרעס למה הכיח ה'ית' איסי האדס לזה הס
 הסדור אסר מהגרמים הסממיס סימסך חליו זה מהעול מה סימסך עד סימנח דדיק רדע לו רטע וטוב לו ו
 ואס לא היה איפסר לסס ית' סיסדר זה באופן יותר טלס למה ברא האנסיס הקסי יוס כי אמנת נבחר להס ו
 ואמר חליו ה'ית' סאין ראוי לו לספוט זה המספט לפי סהוא בלתי מטיג פעולות ה'והסופט בדבר ראוי סתהיה
 חכלו ידועה במה סהוא סופט עליו ועוד כי מה סספר ה' מפעולותיו סנעלמון לאיוב הוא ממה סיתבאר ממנו
 סעס ה'תכלית החכמה והגבורה לעסות לו מה סאיפסר מן ההטבה לזה המציאות הספל וסהוא מסגיא בן כפי
 מה סאיפסר בן תועלת להגיע עונס לרסעיס וסוא חמרן ויכערן רסעיס ממנח והנה זה מורה כי לכדיקיס לא
 יגינן חלו הרעות ולזה אמר רסעיס כי הרסעיס לבד הס הכזוקיס בו כמו סביאר חליהוא ובה תועלת לטאר
 האנסיס סיקבלו מוסר וייראו מה'ית' ותגיע להס הנלחת הנפס והנה כמו טסס הטבע בגומחיס כח דוחה מה
 סהוא בלתי נאות לטבעס כדי סלא זוקן בהס האנסיס וזה אמנס היה צדע הנמסך במקרה מזה הסדור הנמ
 הכמסך מהגרמים הסממיס סהוא מכון להזיק לרסעיס כמו סקדס ויפן ה'את איוב
 הרוב עס סרי יסור מוכיח חלח יענה וכראות ה'סלא היה איוב ע
 ויחמר עוכה דבר ואמר האס הוא לקיחת המוסר מהרע הבא לאדס סיריב סנוסה בו עס ה'ית' ואס ראוי במי סיריב
 עס ה'ית' סיעכחו ה'ית' על התוכחת והטענה ההיא ועס כל זה עסיתי לפניס מסורת הדין להסיב על דבריק
 חו ירעה בזה ואס מי סאלנה מוכיח אותנו יענה על התוכחת וטווח דבריס כנגד ה'ית' חו ירעה סמי סמתוכח ר
 רחוי סיעכה על תוכחתו כסידבר עמו ולזה ראוי לך להסיב על דברי חו להדות בהס.

הן חכי נקלה מאד ביחס אליך ומה אסיבך על ד
 דבריק חלה סמתי ידי למן פי הנה פעס אחת דברתי עמך ואיני עוכה על דברך וסכית אדבר ואראה ל
 להסיב על דבריק ולא אוסיף וסיה פי וסתיס סכית וכמוהו וסלס עסרה סנה מרדו לפי דעת קצת המפרסי
 טכדי מרדו בסנה סהיתה אחר הסתיס עסרה סנה סעברו בהס את כדר לעומר חו יהיה הרבון בזה הנה אס
 הייתי טיען סהרסע והעול כמנח בטובות ורעות המגיעות לאנסיס מסני כדדיס הנד האחד מפני הרע סי
 סימנח מגיע לכדיקיס והנד הסני מפני הטוב סימנח מגיע לרסעיס

פליץ הדריקו כוונתו ברעות ההם כאלו ידרכו צד
בנדק כפי הראוי ראה כל גאה וחכניע אנו
כמו שאני עושה באמצעות זה הסדר וטבר וכתת
היטעו במקום המתיש יחד כמו שאני עושה בקצת
העיתים עד שתהפך עליהם הארץ ויטמנו יחד בע
בגפר וזה אם מצד המערכת אם מצד ההסגרה לה
להכיל מכל רע אכסו יראי הסס ולמנוע טוב מהרס
מהרסו וטמי טלא יסדר המכיל בזה האופן תוכל
אז ליהם לו עול אנו ליונות וקצור להיות מתבאר אם
תכלך מהו חפסר מצד כחך זה אבל מה תדמה כ
לפניו ש תוכל לטפוט אם היה חפסר סיהיה נכח
טלמות יות במעסיי הכח יגיע מעצם כחי סכבר
עמיתו חיה אחת טמה בחמות הי בתכלית הכח והיא
אובלת עסב בנקר ומנח לה כח גי במקומו חסר

היכרות ברית עמך ת חנו לעבד עולם דהתשה
דתשחק בו בצפור ותקשרנו לבערותיך יכרו ע
עליו חברים יחצוהו בין כנענים ורחמלא בסבו
בסבות עורו ובצלצל דגים ראשו שים עליו כפ
כפך זכר מלחמת אל הוסף : הן תוחלתו נכונה
הגם אל מראיו וישראל אכור כי יעורנו ומי הו
הוא לפני יתיצב מי הקדימוי ואשלם תדת כל ה
השמים לי הוא : לא אחריש בדיו ודבר גבורות
וחן ערכו : מי גלה פני לבושו בכפל רסנו מי יבא
דלתי פניו מי פתח סביבות שינוי אמה

הם חלימי בטאר הבעלי חיים עד שבמיתנו ומנח לה כח וכחו ומנח גש בטאר בטנו יגיע זכנו בחמה והוא צ
בתכלי הגובה והגדל כמו ארו גדי בינו יסורגו ויסתבבו מרוב גדלם עצמיו הם חוקים כמו חקית הכחוסה נ
הוא מבחר דרכי אל בבריאותיו חלה לחזוק ותוקף מי טעסו לבר יוכל לנכחו לא זולתו מרוב כחו וגבורת הכח
הזרים יכתיחו בעבורו יוכל יזון ממנו בזולת עבודה אנוסית וכל חית הסדה יסחקו סס ולא ייראו ממנו כי אץ
טורף הצחוסו סיוכל לטכב תחת האילנות ובסתר קנה ובינה הקנה גדל סס האלכו להיות לו לכל האם יקיסו
יקיבוהו ערבי כחל עד סיהיה כלס מנן לו הכח זה בלתי חפסר כי לגדלו בטתותו בכהר יעסקו טלא ימהר לר
ליזן כבר אטוכה לרוב חסרו מימיו יטמא כי וכניע כל הירדן לפיהו עס גדול הכהר ידמה בעיניו סיקח כל ה
הכהר ההוא עד שיטפיל חסו לתחתית בטתותו ויגיע במקומו חסר סס והנה חמ זה על כד ההפלגה להנדות על
גילו וספר זאת הבריאה הכסלחה להרות על טלא יקצר הסס ית מהגיע הטוב כפי מה שאפסר בבריאת ברי
צדימה וזה כי גש באיברו החלוסי בטבע מבעלי חיים סדרתי כח וגבורה בבעלי חיים חסר חפסר בו זה וסד
וסדרתי לו מזונו וטמיותו מהאוי המקיף ואם לא כמנח לו מנן האילנות לפי סכבר סמתי בו כח חוק על טלא
יתפעל מהאוי המקיף ולזה הוא מבגאר טלא תהיה עליו טפכה ממה סימנח מההכלחה לרסעים עד סיסמרו מ
מהרע בעצ בואו לאחרים כמו טטעץ איוב באמרו כי ליוס חיד יוסך רע וזה כי עקר הכוונה האלהית היא ל
להטיב כל כמנח כפי מה שאפסר ואם היה חפסר לו סיסמוי האדם מכל רע לא היה מקצר מזה והנה הרסע
כשיסמר מהרע הוא מצד המערכת לבר ואולם הנדיק יסמור בעצמו וזה הוא ההבדל בין סמדת הנדיק מהס
התוכל למטוך לניתן ברסע כמו הענין בסאר הדגים ואם בחבל חסר תסקיע ביד לכוד תוכל למסך אותנו כ
כא סצבך החוח בראס החבל בלסוכו התוכל לסיס חגמון באפו לבדו ותקנז לחיו בחוח בדרך סתקחנו היר
הירצה אליך תקנכוס להותך מוסל עליו ואם ידבר אליך רכות היכרות ברית עמך ותקחנו לעבד עולם הת
התנחן בו כמו סיכחן האדם בייסור ותקסנו לנעיותך להסעסע בו כמו סיסעסמו בקצת העופות האם
יסעדו יחד בצבורו הסוחרי וחלקתו ביניהם התכרות עורו בחרב סכורתים הדיוגים עורות הדגים ואם תכרו
ראשו בחרב סכורתים ראס סאר הדגים הכה אם תדנה לפיס אליו כפיך לכדו לח תוסיק לזכר מלחמה כי ה
הוא בלי ספך ימיתך הן תקותו כבובה ממי סרונה לכוד אותנו כי גס אל מראה זה הדג לגדלו תגיע אליו יראה
וחרדה עד סיוטל וינסלך לארץ ולא תסאר בו כסמה מרוב החרדה לא ומנח אכור וחוק בעולם סיוכל לעורר
אותו ולהלס בו ואם העניין כן בואז הבריאה חסר במיט

ל
ל

הנה נא כחז בכתבני ואנו בשרירי בטנו : יחפוץ
 זנבו כמו ארו גידי פחדו ישרגו : עצמיו אפיקו ג
 גחשה גרמיו כמטיל ברזל : הוא ראשית דרכי א
 אל העשו יגש חרבו : כי בול הרים ישאו לו וכל
 חית השדה ישחקו שם : תחת צאליים ישכב בסת
 בסתר קנה ובעצה : יסבהו צאליים צללו יסבהו
 ערבי נחל : הן יעשק נהר ולא יחפז יבטח כי יגי
 יגיח ירדן אל פיהו : בעיניו יקחנו כמוקשים ינה
 ינקב אף : תמשך לויתן בחבה ובחבל תשקיע ל
 לשונו : התשים אגמון באפו ובחוח תקוב לחיו :
 הירבה אליך תחנונים אם ידבר אליך רכות :

סגור חותם צר. אמ' סהקסקסיס מדובקיס וסגוריס
 וחתומין צמר זה הדג חותם צר צדריך סלא יבא רוח
 ביניהם עטיטותיו. הוא מעני' עטום' בעפעפי סחר
 הוא המקום מהאופק סזרח ממנו הסמם טהוא מא
 מאיר טרם זרוח הסמם כמו טעה וחומם טעה' לפי
 לפידים לפידו אמ' כידודי אמ' ככזבי אמ' ותמלטו יב
 יבאו וילכו ממנו מגו' והמליט זכר. כדוד כפוח. כסיר
 דניתח ואגמון הוא דוד ג. ול' כפסו כטימתו תלטה
 תבעיר ותלהיב אותם מגו' ולהט אותם היום הבא. ת
 תדוץ. מענין סמחה דלצה כמו דלצה מפלי בטרי.
 הם חסדי במדת הכופלים ונפרדים קצתם מקצת כ
 כמאר הדגים ואמ' דבקו סהם דבקיס בו ינוק מגור
 והיות מוצק וענינו חזק כפלת תחתית הוא
 האבן הספל מטתי חבני הרחיס. או יהי פלח תחתית
 החלק מהאבן סהוא חבל המרכז כי הוא ראוי סיהיה
 היותר חזק סבאצניס מסאתו מרוממותו ותקפו יגו

יגרו אלס יוראו חוקים מסבירי יתחטאו ממטרי לב סיגיענס בסבת הפחד יכתקו דרך כקציהס לעטות כו
 כולתם. מסיגחו המסיג אותי בלי תקום בלי תעמוד ותתקיים כי לחזקו תסבר החרב כסיחסבו להכו בו חנית
 מוע וסריה הם כלי זין ואמר סאס יכיהו באי זה סיהיה מהס לא תתקיים החרב ולא יוקחו כחוסה' אכארו
 בלעזו בן קסת הוא החץ קלע הוא כלי כמו חגירה סממליכין בו האבניס 'תותח' אמרו בו סהוא כלי בצל ית
 יתדות מחודדות סכדין בו הדגיס ועל סהכלי חד מחד אחד וירביס מחד אחד אמר כחסבו והככו סתותח הוא
 כלי גדול סממליכין בו האבניס גדולות להסיל החומות והבניניס החוקיס ויהיה הענין בזה סכקט כחסבו לו
 אצבי תותח לרעס כידון הוא קול תנועת הרומח כסממעכעין אותו להכות חדודי חרם סלעיס חרופי' דומיס
 לחריסוס חרופיס ליצמס. והנה יסכב עליהס ולא ירגיס בהס. ירפד יציע. ויסכב עליהס חרוץ' דבר חד כורת
 מכולה מן ירדו במצולות. כמרקחה כסיר מיסמו בו המרקחות סהוא דותח יחטוב תחוס לסיבה' הנה הרואה
 יחטוב תחוס לאיס סיבה מחזק הלובן למענט המיס הכסאריס סס כי רבה המיס יסימו אותס קודריס מסלו.
 מענין מסל ודמיון או יהיה מענין ממסלה העסו אמר עסו לבלי חת לבלי חתת ומורא רל סלא יורא מוטס
 דבר סחת גיבה וחזק' זה ביאר מלות המענה

ענה ה' את איוב בצבואה כסראס סהוא מחוי'
 ביאר דברי המענה
 לדין בדעתו ואמ' אזור נא כגדר חלצוך והצבונ' להטיב על דבדי אסאל' והודיעני האף תפר מספטי ססדרתי
 אותו בתכלית היוםר ותריסיעני ליחס לי ליאות או עול למען תצדק ותאמר סכבר בעכסת על לא חמס בכפיך
 האס כח כאל לך ובקול חזק כמותו תוכל להרעיס עד סתוכל להסיג ענין כחו ותאמ' סיס בו לאות וקצור הלא
 הכח נאמר במתוף ה' לבד לזה לא תוכל להסיג כח ה' וגבורתו
 ה' לבס גאון וגיבה כמו הענין במס ית' סהוא הגבוה במחלט לפי סאין גבוה כמותו אצל כל סאר הכמצאות ס
 ספלות ממנו וכחס כאל מכחו ולזה לא יהיה יחס בין כח סאר הכמצאיס וכח ה' ית' לפי סכח ה' ית' הוא מעצמו'
 גסאר הכמצאיס הוא להס מולתס ולבס חוד וסדר סיהיה בפעולותיך תכלית היוםר וההדר כמו הענין בפעולו'
 הסס ית' וזה כי ליתרון כחו לא קצר מהמצוא כל כמצא ביותר סלס סבבניס סכך עבדות אפך ופזר אותס בד
 צדריך סתספיל כל גאה צדריך סאני עוסה ואלס אמר זה כי לא יתכן בפעל הסלס סיעס' רע ולולי זה הסדורי
 סהתחייב ממנו רע מה סבמקרה לא היה מניע העוסם לאכסי הגאוה והרעס בעניניס הגיפויס סבו תועלת כפ
 כפלא לומר האכמיס ולהצילס מרעות האכמיס הרעסו רל סלא ויקוס וכבר יחס זה העונם לאכמי הרעס זה
 והגאוה לבד כי כבר הוצאר במה סקדס

והעולם הטוב והישר והנכון והנמשל על כל בני
העולם לא אלו הברייתו יורה על המלכות באלו הפני
העולם ושאני ראוי שלא ייחם לפועלם ליהנות וקצו
כמו מעמי אלה והכבוד העולה מהד
מהדברי הנה הם ית' הנכות
אויב על מה שהיה מיוחס מהעול לטעם יז' באלו הטו
הטובות המוגעו לרשעי והיה מסור המסעט והיוסר
ומה שנגע מהשם ית' לאיסי האדם מהטובות והרע
והרעות להכדין עמנו במה שיגעוהו מהרעות דל'
סוף יום אומ' מהשם ית' עוב איטי האדם אל הסדר
השר מהגרימי הסממי ויגעו אליהם מהס טובות או
רעות לפי הנחיתם בעת הלידה ולא יוכלו מהרע

בשיגורו חרב בלי תקום חנית מסע ושריח יחשי
יושב לתכן כרוח לעץ רקבון נחושא לא יברש
יבריהנו בן קשת לקט גהפכו לו אבני קלע כקט
נחשבו תותח וישהק לרעש בידון תחתיו חרודי
חרש ירפר חרוץ עליו טיש ירתח כסיר מצולה
ים ישים כמקחה אחריו יאיר נתיב יחשב תה
תהום לשיבה אין על עפר משלו העשו לבלי ח
חת את כל גבה יראה הוא מלך על כל בני ש
שחץ

עשות הטוב והישר ולא ימנע מהס הטוב עשות הרע והעול ואמ' אליו איך תוכל לדעת פעור כחי וגבור
וגבורתי עד שיפייסם לי ליהנות וקצו הלא הכח והגבורה כאמ' באדם ובסם ית' בסתוף הסס לבד כמו שהתבא'
בוה סקדס מדבריכו בזה המענה ובחיות העניין כן איך אפשר סתהיה ידועה אליך גבורתי עד סתספוט
עליה טיש בה ליהנות וקצו הלא הגיע מגדירתי עד סעש היות כוונתי תמיד בעסיית הטוב ימסוך ממה ססדר
ססדירתי מזה רע מה במקרה והוא כמו מכונן ממני להגיע העונס לרשעי עד סימנח הסלמו בפעולתי בכל
הפניס סאפסר וזה ממה סיורה סאין בפעולתי ליהנות וקצו כמו סאפה אומ' ועוד סכבר אגיע רע לרשעי
ב'תי מחויב להס מנד המערכת להסגדתי כדק' כדי שלא יזקו בהס עד סכבר אמית יחד מספר רב מהרס
מהרסו כמ' סספר אליהו ואיך תוכל לזויר כחי וגבורתי והנה תמנח מהבעל חיים אמר עסייתי מה סהס בתכ
בתולית הכח וסאפסר בהס להמניח להס מונס והמניח בהס דברי טומריס חותס כפי מה סאפסר עד סקכת'
לח יויקס סוס מוזן באופן מהאופכי כמו סספר מלויץן וזה ממה סיורה על יתרון כחי וגבורתי וסלא אקצו
מהמניח בממנח ממה מה סאפסר בו מהטוב לפי הככת ההומר ולא היה אפשר באדם סימנחו בו איבריס סן
טומרי חותו מכל חוק מוזן כמו העניין מלויץן לח הייתי מקצר מזה אבל למה סהיה זה בלתי אפשר הוכנה ל
לו סיורה מנד המערכת ולזה אס יסמר בעת מה ססע מהרסע הצא לזולתו לח תהיה מזה טענה עלי וזה סא
סאס היה אפשר סיסמרהו ממנו כל האכס' לח הייתי מקצר והנה סמתי כלי באכס' אמר אינס נסמרי מזה ס
הרוע מנד המערכת להגילס ממנו והוא סכל בו בו כסמרי אס ידבקו בסכל ספועל כפי מה סאפסר ויען
איוב חת ה'ואמ' עגוה איוב חת ה'ואמ' ידעתי עתה כי כל דבר תוכל לעשות ואיך ראוי סייוחס אליך לי
ליאות וקצו ולא יצור ממך סוס מוזימה וסכמה על מה סאמרת מי זה מעלים ענה בלי דעת הנה באמ'
לכך הגרתי מה סהגרתי מנד סלא הייתי מבין במעסך כי סס היו כפלאות ממני ולא אדע עכניכס סל כן טעו
טעיתי במה סטעכתי מזה ועל מה סאמרת סמע כח ואכני אדבר אסאלך והודיעני הנה מתחלה הייתי סומע ע
מניין ססגדך בזה העולם לסמוע חון מזולת ראייה אמתיית ועתה עיני דאתך וכתחמת לי בזה במה סאין ס
ססח כי חופן הנהגך זה העולם ואופכי ססגדך בו לפי מה סאפסר בממנח נמנח על כן אמרס מה סהייתי
בו ויהרעות ונחמתי על מה סהבאבתני בו עד סיסבתי בתוך עפר ואפרי לדעתי כי בטלי סער הגדול הזה עלי
וכסאס צדל לדבקה בטס ית' יסנר ממני הרע זה ואחר זה אמ' הסס ית' לאלופן טיחלה כפי איוב טיתפלל לטס י
ית' עליו ועל ריפיו כי לא דברו ככונה לטס ית' כמו סדבר איוב אחר סטב אל האמת והודה לדברי הסס ית' וזה
סבדריה ככנס מהמוס והטענות מה סכברי סתבאר עד סכבר היו טועני טענות היה ידוע אליהס ססס כוזב
כוזבות כדי סיכדיקו הסס ית' ואולס איוב אס לח הגיעה בתחלה אל הדעת האמתי הנה לח היה טוען דק מה
סהיה נודק לפי מחטבתו ולהתבאר לו סככאן רוע סדור באלו הטובות והרעות היה מניח סהסס ית' בלתי יור
יודע אלן הדברים הפרטים

גאיה אפיקי מגינים סגור חותם צר : אחד באחד
 יגשו ורוח לא יבא ביניהם איש באחיהו ידבקו
 יתלכדו ולא יתפרדו : עשישותיו תרדל אור ועיניו
 כעפעפי שחר : כפיו לפידים יהלכו כידודי אש
 יתמלטו . מנחריו יצא עשן כדוד נפוח ואגמוז : ג
 נפשו גחלים תלהט ולהב מפיו יצא : בציארו ילין
 עז ולפניו תדין ראבה : מפלי בשרו דבקו יצוק ע
 עליו בל ימוט : לבו יצוק כמו אבן ויצוק כפלחת
 תחתית משתו יגורו אלים בושברים יתחטאו

סמס בעלי חיים יותר חסדים כמו שהתבאר בספר
 בעלי חיים מי הוא סתיוכב לפני יהיה לו כח ככחי
 הלא זה ממה סורה סלא קנרתי מהמניא טוב כפי
 מה שאיפסר בכברא . מי הוא סהקרימני לעסן קצת
 הכבראות ואסלי'אני לכרא הסאר עד סתוכל לומר
 סקצתס סס בצכלית הסלמות והנה בקצתס ימנא
 הסרון לפי סהס מסני פועלי מתחלפי' הנה צחמת
 סז כלס מפועל אחר כי קצת כל הסמים לי הוא . ו
 נלזס יחויב סיהיה סלמו' נמסך בכל פעולותי כמו
 ס י'א בזלג הכבראים סלא סתתס לא תסער הנה ל'
 לא חסריס מהזכיר אופן ספלאה באיברי זה סבעל
 חייס נחלקיו ודבר גבורותיו וינפי ססדורי אסר ביני
 ציבוריו מי ג'ה פני לבוס זה סדג לספטיט איתנו מו
 ממנו מי יבא בסל רסנו לסתנו פני מי הוא אסר יפתח דלתי פניו
 סלא סביבות פניו יסילו חימה כפלאה על
 סאלס הנה ססקסותיו סס בצכלית סעובי וסחוק כמו סמניכיס יסגרו אחר באחד חותס צר עד סרוח לא יבא
 ביניהס לסתדבק אחר באחד מעטויסו תדלק ותבער אס ליתרון חומו כאלו אס יבא מקדבו ועיניו סס מאורו
 כמו ספעפי סר מפני יבאו לפירי אס ליתרון חומו ויתמלטו ממנו כידודי אס סלא מכחיריו יבא עסן ליתרו'
 סביסול סנעסס ככנימי גוסו בבלי סבסול כמו סינא עסן מדור דותח ואגמוז כסימתו תלהיב גחלים ותבעורס
 ונא מפני להב מחיוץ חוס
 סוארו סהנא חלוס בסאר בעל חי לצורך סנעסס איתו . סס ילן עוו וכח
 חוק לפניו תתסך דאבה לסמחה בי חין דאבה לפניו ולא ימנא דבר סיכאיבהו ויבערסו חלקי בסרו סכפרדי'
 קצת ספרד כסאר סדגיס סס סדכקיס וחוקיס עד סכסרו הוא חוק עליו בדרך סלא ימוט ולא יומר קצת חלקי
 בסרו מקצת לבו הוא חוק כלבן והוא חוק כמו האבן סספל מסני אבני סרויס סהנא סיותד חוק מאימתו ויר
 ורוממותו יגורו חוקיס . ממסברי לב סיגנעוס ממנו יתקנו דרך נקביסס כמנהג סמתכחדי סחד חוק כי ספחד
 מדרכו סינעסס זה לחולסת חכח סמחוק אן מי סיסינכו חרב לסכותו לא תתקיי כי הוא יותר חוק מהחרב ולזה
 לא יזיקאו לא חנית ולא מהב ולא סריה . סנה הוא יחסוב לתבן גדול ויחסוב כחוסס לכך רקבון מרוב תקסו
 וקויסי פענ'תו מהחרב לא יברייחכו חן כי לא יוכל להזיק איתו ואבני קלע כחסבו לו כקס ואבני תותח כחסבו
 לו לקס וילעג ללעג סרומח כסמנענעין איתו לסכות תחתיו סלעיס חריפיס וחזותכין והוא יסכב עליוס עס
 גדלו ולא יזיקאו לקוסי עורו יניע תחתיו דבר כורית חד אכל סטוט אסר הוא רך ועס כל זה לא חוק צו ואל'
 אחר כי הוא אכל טוט כי אלגו הנה אכל דבר קסה לא הנה פלא אס לא יחוק בו כי סדפי סהנא הקסה יסמריהו
 ורתית כסיר מנ'ות הוס ורתית הוס כרתנו ססיר סמרקחה כרתנוענו ציס יסאור מקוס פניו אחריו עד מי
 סיראה תחתית הוס הנה סרונ' תהוס אחר עבר ב'לניתן יחסבה לאיס סיבה מרוב סלובן כסבת מינעוט סמיס
 סכס'רו סס . חין על ספר מי סירמה לו אסר עס' איתנו ככריאותו באופן סלא יחת מוס' דבר יבאיבהו כמנו
 סענון בלניתן את כל גבוה ויראה יבוה והוא מוסל על כל סבריות הגדולות אסר ב'ס ואלס אחר זה לסמנא
 סס בריות כפלאות כגדל וחוק . ואיפסר סיהיה סרבוז בזה ואיך תאמר סאין על ספר סולטנות סס יתב'
 וסגחתו כי הוא עובס אל סמערכת אכל סבריות אסר עסס באופן סלא יחתו מוסס מקדה והס הגרימיס ס
 סממייס כהס ימוסל ויסגוח כהס וינסיגס ויראה כל גבוה מהמנעלות כמו עולס סגלגליס ועולס ססכליס ס
 סכפרדיס והוא מלך ומוסל על בני סגובה לא על סכבראות סספלו' סלא זה ססכרתי מענון אלגו סבריותו יורס
 על ססלמות סאלו ספעולות וסהנא רתף סלא יוחס לפועלס לללות וקנר כמו סעסית אתה

ויען איוב את ידוד ויאמר ידעתי כי כל
 כל תוכלי ולא יבצר ממך מוימה: מי זה מעלים
 עצה בלי דעת לבן הגדתי ולא אבין נפלאות מ
 נוכחי ולא אדע: שמע נא ואנכי אבר אשאלך ו
 והודיעני: לשמע און שמעתיד ועתה עיני ראתך
 על בן אמוס ונחמתי על עפר ואפר:

ויהי אחר דבר ידוד את הרברים דאלה
 אל איוב ויאמר ידוד אל אליפו התימני חרה אפי
 כד ובשני רעיד כי לא דברתם אלי נכונה בעבד
 בעבדי איוב: ועתה קחו לכם שבעה פרים ושבע
 ושבעה אילים ולכו אל עבדי איוב והעליתם על
 עלה בעדכם ואיוב עבדי יתפלל עליכם כי אם
 פניו אשא לבלתי עשות עמכם גבלה כי לא דבר
 דברתם אלי נכונה בעבדי איוב: וילכו אליפו ה
 התימני ובלדד השוחי צופר הנעמתי ויעשו כא
 כאשר דבר ידיה אליהם וישא ידוה את פני איוב
 וידוד שב את שבות איוב בהתפללו בעד רעהו ו
 ויסף ידוד את כל אשר לאיוב למשנה: ויבאו אל

הפרטני כדו סיהו לנו הצנצלות כזה וכבר ביאר מחד
 הענין היונתו בלתי יודע חותם ולזה הוא נבואר תח
 סאעס' מדעצ איוב היה כנזבי הכה הוא היה יוצר קר
 קרב אל הדעצ האמתיצ מדעצ אליפו ובלדד נהפס
 ונופר כי הוא היה בנו על סרטי צודקיס ומה שה
 סהניחו איוב הוא נודק לפי האמת בכל האנשים ח
 אשר לא תדבק בהם ההסגזה האלקית והם הרביטו
 ולא חלק עמו אליהו כי אם באנסי' אשר תדבק עמו
 ההסגזה כמו שבארנו ולזה אמר הסס ית' לאליפו ט
 סלא דברו אליו הוא ובלדד ונופר נכונה כאיוב חני
 ירצה באמרו כי לא דברתם אלי נכונה סלא דברתי
 בעבורי להיות לי הסנצלו מרוע הסדור הנמכא בט
 צנזבות והרענות נכונה כאיוב כי הוא ואם לא היה נ
 מסיג האמת בזה בטלמות היה מנצל חותי מהעול ב
 בטענה נודקת בי נכז מה ואולס אליפו ובלדד נכופ'
 היו מנצלין מהס' יתעלה העול בטענות כזו בנות חס
 מנזאר ממה סזכרנו מדבריהם וספר אחר זה סכבר
 התפלל איוב לס' בעד ריעיו ואחרי' איוב טו מראטי'
 וארדך ימיס כתן לו ובניס ובני בניס עד ארבעה ד
 דורות הכה זה הוא ממה סנראה לנו בביאור זה הס
 הספור ונבטח סלא חסר ממנו מכונותיו הסוללות
 וכחשוב סלא נפל מהחלקיו גס כן ואם היה סו מעט
 ובלתי מנצל הכונה הסוללת כסלס

אליו כל אחיו וכל אחיותיו וכל יודעיו לפנים ויאבלו עמו לחם בביתו וינדי לו וינחמו אתו על כל הרע
 הרעה אשר הביא ידוד עליו ויתנו לו איש קשישה אחת ואיש נוס זהב אחר: וידוד ברד את אחרית איוב
 איוב מראשיתו ויהי לו ארבעה עשר אלף צאן וששת אלפים גמלים ואלף צמד בקר ואלף אתונות: וי
 ויהי לו שבענה בניס ושלוש בנות: ויקרא שם האחת ימימה ושם השנית קציעה ושם השלישית קרן חבו
 הפוד: ולא נמצא נשים יפות כבנות איוב בכל הארץ ויתן לחם אביהם נחלה בתוך אחיהם: ויהי איוב
 איוב אחרי זאת מאה וארבעים שנה ויראה את בניו ואת בניו בניו ארבעה דרות: וימת איוב זקן ושבע
 ימים

נשלם ספר איוב ברוך הגותן ליעף כח

מישראלים אהבתי : שחורה אני ונאווה ב
 בנות ירושלים פאהלי קדר כיריעות שלמה : אל
 תראיני שאני שחרחרת ששופתני השמש בני אמו
 נחרו בי שמוני נטרה את הכרמים ברמי שלי לא
 נטרתי : הגידה לי שאהבה נפשי איכה תרעה או
 איכה תרבץ בצהרים שלמה אהיה כעטיה על
 עדרי חבריך : אם לא תדעי לך היפה בנשים צ
 צאי לך בעקבי הצאן ורעי את גדיתיך על משב
 בשבנות הרעים : לססתי ברכבי פרעה
 דביתיך רעיתי : נאוו לחייך בתורים צוארך בח
 בתרוזים : תורי זהב נעטה לך עם נקודות הבס
 הבסקף : עד שהבולך במסבו גרדי נתן ריחו :

מישראלים אהבתי : אהבה עזה אהבת מיסור בלי
 עקובה ורכסיס אשר אהיבך חכי ואבגיך באותן
 הימי זהו פסומו לפי עניינו ולפי דוגמתו הם מזכירי
 מזכירי לפכיו חסד נעורים ואהבת כלולות לבתם
 אחריה במדבר ביה וכלמות וגם נדה לא עמו לפי
 והאמינו בו ונצלוחו לא אמרו הייך כנא לט
 למדבר לא מקום זרע ומזונות והלכו אחריו והוא ז
 זיקף ענכו בון עודם היום גלים ושמים צו אף לפי
 עוכים ונרתם מסתעמעי בתור וטס מזכירי דודו
 מיון ומיסור אהבתי אף שחורה חכי ונאווה וגו' אתם
 רעיותי לא אקל בעיניכם אם עובני חמי מפני סח
 סחרות טבי כי סחורה חכי על ידי סמס זכני הסמס
 נכ וזה חכי בחתך איברים כאיס אם חכי סחורה כח'
 כחלי קדר חמסחורים מפני הגממים ט הם פרוסי
 תמיד במדברות קלה חכי להתכבד ולהיות כיריעות
 שלמה דוגמה זו חומרת כנסת ישראל לאומות
 סחורה חכי במעסיי ונאווה במעסה אבותי ואף במעסי

יש מהם כאיס אם יש עמי מעסה העגל יש בי זכות קבלת תורה וקודם לאומות גבית ירוסלים על סס סהיא פ
 עתידה ליעשות מטרכולין להולן כמה טביבא והקאל ונתתי חותם לך לבנות כמו עקרון ובנותיה חל תראוכי
 חל תסכלו בי לביון שאני סחחרות שאין סחחרתי וכיעורי ממעי חמי חלא על ידי סויפת הסמס סחחרת סחר
 סחרות עתיד להצלבן כסאעמוד בכל בני חמי כזרו בי בני מזרים סגדלויני ועלנו עמי בערב רב הם ח
 חחרונו בהסיתם ופיתוים עד סטמוני כנטרה את הכרמים וסס סופני הסמס והוסחרתי כלומ נתכנוני עובדת
 חלויס חחרים וכרמי סהיה לי מאבצתי לא כטרתי מזינו פרנסים כקראים במקרא בלסון כרמים סכ' ונתת
 לה את כרמיה ומתרג'ית פרנסהא וכן לא יפנה דרך כרמי הגידה מי סאהבה כפסי איכה תרעה כחכךי
 בין הזויבס הללו אשר הם בתוכס ואיכה תרביצס כנהדים סהיא בער לכאן שלמה אהיה כע'ונג'ואס תחמר
 ויה איכפת לך איך זה כבודך סהיה חכי כאבילה עוטה על ספת על עדרי חביריך חכל עדר סאר הרועים סה
 סהס רועי כאן כמותך כלומ בין גרודי האומות הסמוכין על חלויס חחרים ויפ להם מלכיס וסר'י מנהיגיס
 חותם אם לא תדעי לך זו היא תסובת הרועה אם לא תדעי לך להיכן לרעות כחכך את היפה כנמי סחדל לו
 הרועה להנהיג אותם כחי לך בעקבי הנאן הסתכלי כססיעו דרך סהלכו הנאן והעקביס ככרוס טרנס כלומ
 וכן הרבה במקרא ועקבותך לא כורעו כחמסו עקבותך והוא יגוד עקב יסוב על עקבינו ואתנו הדרך לבי רעיו
 את גדיתיך בין מסכנו סאר הרועו סאת חכל חו סדוגמא אם לא תדעי לך כנסיותי ורעיותי היפה כסאר
 אומות איכה תרעי ותכננלי מיד המניקיס לך להיות ביניהם ולא יאבדו בנייך התביכני בדרכי אבותיך הרמסו
 הרמסוכי סקבלו תורתי וסמרו מנותי ולכי בדרכיה ואז בסכר זו רעי את גדיותי חכל סרי האומות וכן ירמי'
 ח' חכי לך כיוכי סתי לבך למסלה וגו' לסוסתי כרכ' פר' וגו' למד זו כמו למד לקול תתו המון מים וכמו למ
 למד לריח סמניך לקבנות סוסיס הרבה סאספתי מחנותי לכאת לקראתך כרכני פרעה להוטיעך כמו סכ'
 דרכת בים סוסין סוסיס הרבה סס דימיתך לרעיותי סס הרליתי לכל סרעיותי את לסוסתי קבנות סוסי דימי
 דימיתך לרעיותי סס הרליתי לכל סרעיותי את לסוסתי קבנות סוסי דימי סל' ארסמחי כמו חוכי דימו להרנ'
 דח' דימיתך רעיותי סתקתך מעקתך סכ' ואתס תחריסו ואת מנחתי כספר אגדה כי קיסטתיך סס כקיסוטיס
 כחיס כאוו לחייך בתורים סורית כומי זהב כנארך כחרחי ענק זהב ומרגלמי חרנות כפתילי זהב סל בזית היס
 תורי זהב כעסה לפני כח פרעה סאטיאכו ואחזיק לבו לרדוף אחריך עם כל סנח גנזי אונרונ'יו כדי סנעסס
 לך תורי זהב קיסוטי זהב עם כקודות הכסף סחיו בידך ככר סחנחתי ממכרי טגדולה סויתה בזית היס מבזת
 מכרי כקודו סמיל כל' כלי כסף חמודי וענקודי כזכריו וגכיס עד סחמלך במסיבו מסיבה כנסת ישראל

שיר השירים אשר לשלמה

ספר שיר השירים
תהלה למספיל ומרים

יִסְקַנִּי מְנַשִּׁיחוֹת פִּיהוּ בִּי טוֹבִים רֵדִיד מִיּוֹן לְרִיחַ
שְׁמַנֵּיךְ טוֹבִים שָׁמֶן תוֹרֵה שְׁמַךְ עַל בֶּן עֲלֻכּוֹת א
אֲהַבֶּיךָ מִשְׁכָּנִי אֲחַרֶיךָ נְרוּצָה הִבִּיאֲנִי הַמֶּלֶךְ
חֲדָרָיו נְגִילָה וְנִשְׁמָחוּהָ בְּךָ נִבְכְּרָה רֵדִיד מִיּוֹן מִט

אחת דבר אלדוים סתים זו סמפתי מקרא אחר יוצא
לכמה טעמי וסוף דב' איז לך מקרא יוצא ממסמעו
ואעפ' סדברי הנביאים בדונמא צריך לטב' הדונמא
על אופנה ועל סדרה כמו סהמקראות סדורים זה
אח' ר' זא' דאיתי למסר זה כמה מדרסי אגדה ים סדורים על מדרס אחד' וים מפחדים בכמה מדרסי אגדה
וע' מקראות לבי' ואינם מתיסבים על לסון סדר המקראות
ליוסב ביאורים על הסדר והמדרסות רבותי קבענוס מדרס אים במקומו . אומר אני סראה סלמה ברומ הקדם
סעתידין ישראל לגלות גולה אחר חורבן אחר חורבן ולהתאונן בגלות זה על כבודה הראסון ולזכור אה
אהבה ראסונה אשר היו סגולה מכל העמים לאמר אלכה ואסונה אל איסי הראסון כי טוב לי אז מעתה וזכרו
את חסדיו ואת מעלס אשר מעלו ואת הטובות אשר אמ' לתת להס באחרית הימים ויסד הספר ברומ הקדם ב
בלסון אסה ברומה באלמנות חיות מפתוקקת על בעלה מפתוקקת על דודה מזכרת אהבת נעוריה ומודה על
סעמיה אף דודה צר לו בצרתה מזכיר חסדי נעוריה . ויוסיה וכסרין פעלוס
אשר בהס נקטר עמה
באהבה עזה להודיע כי לא מלבז ענה ולא סלוחיה סלוחין כי היא אסתו והוא איסה

שיר המירוס אשר לסלמה סכנו ד'זל כל סלמה האמור בצור הסירוס קדם מלך סהסלנס סלנו סיר סהוא
על כל הסירוס סכ' להקבע מות עדינו ועמו כנסת ישראל אמ' ר' עקיבא לא היה העולם כדי כיוס סנתן בי' ס
סיר הסירוס לישראל סכל הכתובים קדם וסיר הסירוס קדם קדמים אמ' ר' אלעזר בן עזריה למה סדבר דומה
למלך סנטל סאה סלחטי וכתנה לכתוס אמ' לו עסס כך וכך סובין כך וכך מוסן ועסה לי מתוכה גלוסקא'
אחת מעלה כך כל הכתובים קדם וסיר הסירוס קדם קדמים סכולן ירות סמים וקובל עול אהבתו ומלכותו
וסקני מנשיקות פיהו זה הסיר בסייה בגלותה ואלמנותה מי ויתן וסקני סמלך סלמה בטינו סים מקומות סנו
סכוסקין על גב איד ועל הכתף ואני מתאווה וסוקקה להיות כוהג עמי כמנהג הראסון כחתן אל כלה פה אל
פה כי טובים דודיק מיון מכל מסתה ומכל עונג וסמחה ולסון עברי כל סעות עונג וסמחה נקרא על היון
בענין סכ' אל בית מסתה היון דאסתר בצור לא יסתו יין והיה כנור ונבל תוף וחליל ויון מסתיהס זה ביאור
וסמעו וכאמ' דגמתו על סס סנתן להס תורה ודבר עמס פניס בצניס ואותן דודיס עדין ערבים עליה מכל
סעסוע ומובטחים מלתו להופיע עליהס עוד ולצאר להס סוד טעמיה וססתר צפונותיה כדי לקיוס את דברו
והו' וסקני מנשיקות פיהו לריוס סמכיך טובים סס טוב נקרא על סס סמן לריוס סמכיך סהריוו בהס חפסי
אדך אשר סמעו סמעך הטוב בעסותך כוראות במצרים סמן תוריק סמך אומרין עלי' אתה סמן אשר תוריק
תמיד להיות ריוס ערב סלך יוצא למרחוק סכן דרך סמן ערב כל עת סהיא בכלות חתומה איז ריוו כדף'
על כן עלמות אהבוך בא יתרו לקול הסמועה וכתגיד אף רחב הזונה אמר' כי סמענו את אשר הוביס ה' ועל
ידיכס אמרו כי אלדיכס הוא אלדוים בממים עלמות בתולות לפי הדבור סדמהו לבחור סהסובתו מחבבתו ול
ולסי הדונמא העלמות הן האומות מסכני אחריך אני סמעתי מסלוחין רמו חבה סאמ' למסכני ואני אמרתי
אחריך ברומה להיות לך לאסה הביאני המלך חדריו וגם היוס עוד לי סמחה וגילה את אשר כדבקתי לך

הדברי הוא התחיל ואח' הביאני המלך חדריו ולא סי
 אפר שיחך פקדס במצרי כלסון חיבה ועכסיו חזר
 ואח' מסיכ' זו סאמרק' לכס סמסכני דודי ורצתי א'
 אחריו כך היית' כנאם הייתי לגאולה עד תס א'
 ארבע מאז סכה סנאמר' בין סבתיי וקול דודי סנה
 זה בא לפני הקץ כמדלג על הסרי ומקפץ בגבעות
 דומה בקלל מרונתו סמיהר לבא ככס ועופר סאני
 סאילי עופר סילב סמור' סכה עומד וגומ' סמור' הייתי
 ליסב עניכ' עור ימי רביס סכה סה סה סה סה סה
 מניך מן סלונט' סמאי את סעסני לנג סכ' סה סה
 סאיתי את עוני עמי וג' עכה עניית לסון סעקת קו
 קול יס בניין סב לסולס ועכו סלני וג' ואח' לי על י
 ידי מסה קומי לך סעלה סתכ' מעוני מצרי כו סכה
 ססני עברי וג' סין עכסיו טורח סדרך סתיו סוריף
 סניסני סרסו סארץ קרבו ומי סחמה ססאילכו מוכסו'
 פריח סולכי סרכי סתעכני לראות' ועת' סומיר סעע
 ססעסני סותכין סמיר וקול סתור כמסמנו סורי וכו'
 יוכה סרך סעסני סהיות מסורדין ומכססני סמי פ

האילים הגה זה עמדי אחר כהלנו משגיח מן חזלונות ס
 מצייך מן סחרסם: ענה דודי ואמר לי קומי לך
 רעיתי יפתי ולכי לך: כי הגה ססלו עבר סגסם
 סלף סלך לו: סנעניס נראי סארץ עת סומיר סה
 סגיע וקול סתור נשמע סארצני: סתאנה סנסה
 פניה וסגפניס סמדר נחני ריח קומי לך רעיתי
 יפתי ולכי לך: יונתי סנחני ססלי סתור סה
 סמדרנה סראני את סראיך ססמעני סקולך
 כי סולך ערבו סמראיך נאוח: סחוו לגי סועלים
 סועלים קטניס סחבלים סרמיס וכרמיני סמדר
 דודי לי ואני לו סרעה בסושניס: עד שיכוח סיו
 סיום ונסו סעללים סכ' סמי לך דודי ל' צבי או ל'
 לעפר סאילים על סרי סתור:

פיסן סתאיכ' סכטה פגיה כמסמנו סגפני סמדר בסכספל

ספרי וסעכני מוכדלי זה מוח וככרין כל עכסה לענמה קרדין סמדר כל סענין מוח לסי ססוטו לסון סיבת
 פיתיו ססחור סרעה סרוסני ללך סחרינו
 קומי לך זריו עכמך ויסאלו סיס סחית רעסו כי סכה ססני עבר סילני סרבע סחית סכה סילגת למכוס ססנו
 מססולר יכחק סגסם ססח סרסחיתיו סל סתיו סלף וסלך לו כלומ' סמאי וסס סכה סל קופי ססיעכד כגורו ע
 עלכס מססולרה סריס סקפו סמסריס ססיעכור סל יסרס' לכך כקראת סריס על סוס סמריס סניכני כרסו
 סארץ סרי מסה וסחרין מוכני לכס לכל סרכיה ועת' סומיר סגיע סחית עתיד' לומ' סירה על סיס וקול סתור
 קול סתור סגנול ד' ס' קול ססגיע זמן יסחית' סתאיכ' סכטה סניה סגיע זמנו סל סכורי ל' קרבו סתעכסו סארץ
 סגכני סמדר קרב זמן כסכו סיון ד' ס' כסריס סכס סכטו וסכטו לפני מעפני סוכי סריסו ריח טוב קומי לכי
 סתו יוד יסירה קומי לך לקבל עסרת סדבריו ד' ס' סתאיכ' סכט' סניה סילנו סוסעי יסר' סכלו ססלונס ימי ספילה
 וסגכני סמדר כתנו ריח סילנו סנססריס סחס עסו סתעכני וסקעכלו יוכתי סגני ססלע זה סחמר על סחית סע
 סנה סדרך סרעה סחריה וססיע סוכיס על סיס זסין מקוס לכנס לפניהס מסני סיס גלס לסכסני מסני סיות
 רענית למה סיה דומה סחית סעה ליונה ססחריס מסני סכך וככססה לכקיקי ססלע וסיה סכסם כוסף לסניס
 סרי סכסם סחל לסון סרי סכך סח' סחסי את סרסרין סעליך למי סח סכסה סעני סרה סס
 ססמיעני סח קולך וסעקו בני יסר' סחגני ססלע כקיקי וסח לסון ססר דומה וסגו וסכעו וסיה סחית סחית סחור'
 למכריס לסחג וססח' רביס קורס לסס סגני וכך קסה קנה וכך וסכרי סדריה סדרגה קלויס סלע סדרגת זו
 למעלה מו ססתר כסעופין סרץ ססכסני סמגדליס וסופכיס סעפר למעלה לסגביה סתל סכס עופין סחית מ
 סדרגת זו למעלה מו ססתר סמדרגה סעמיה סיס סה סריס וככססס סס סריס ועופות סחג לכי סועליס
 סמע סק סח סקלס סיה סח וסספס זהו סחור לכי ססועליס סללו סקסניס עס סגדוליס סחף סקטכוס סחכ
 סחבליס כריס סגור סריס סמדר ססעכניס דקיס כסחית' סת יסרסל קלרת זכר סיה טו סחפתו וסיו סמכרי'
 סכססין ל' סחית וסחססין סח סוכריס וסחכוק טמון וסח בן סכה סו סכתיס וסן מביסן סגור מביט מצרי
 סתכוק יסרסל עוכסו ממקוס סטמון סס וסיו סופסין סחני ומסלכין ליסר' ולמה קרסן סועליס סה ססועל
 סזה מביט וסכסה לסחרינו ל' סריח סח' מצריס מביט' סחריס סכסה מסני בני יסרסל סועליס קטניס כתו ס
 ססר וו על סס סהיה כסרע סחס סמדר סעעלנו סל מקוס דודי לי וסכני לך סח כל סרכי סבע ממני לא סיה
 סלס לי עסו ססס קדסו סגורית עסו מסכך סקריכו עולות לא סעע וסחיה סחית וסכני לך כל סרכי ס

צדור המור דודי לי בין שדי ילין : אשכול הכפר
 דודי לי בכרמי עין גדי : הנך יפה רעיתי
 הנך יפה עיניך יונים : הנך יפה דודי אף געים א
 אף ערשנו רעננה קרות בתנו ארזים רהיטנו ב
 ברותים : אני חבצלת השחרן שושנת העמקים :
 בשושנה בין החחים כן רעיתי בין הבנות : בתפו
 בתפוח בעצי היער כן דודי בן הכנים בעלו חמ
 חמדתי וישבתי ופריו מתוק לחבי : הביאני אל בי
 בית היין ודגלו עלי אהבה : סמכוני באשישות ר
 רפדוני בתפוחים כי חולת אהבה אני : שמאלות
 תחת לראשי וימיני תחבקני : השבעתי אתכם ב
 בנות ירושלים בצבאות או באילות השדה אם
 תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ :
 קול דודי הגה זה בא מדלג על ההרים במק
 במקץ על הגבעות : דומה דודי לצבי או לעפר

ואו כל זה גיליתי טוב ואני גילתי רע כי בעוד
 סמל במסיב כרדי כו חלוק להבאים כי קלקל בסו
 צדור המור דודי לי דודי נעסה לי כמי סיס לו צדור
 בזיקו ואמ' הרי לך צדור זה סיתן לך ריח טוב מן ה
 הראסון שאבדת כך הקבה כתרגה על מעסה העגל
 מנח כפרה ואמ' הצדור מוסך סובא מסכך וכפר
 על זה העגל בין סדי ילין אעפ' סמעלתי בו אמר
 לסכך בין סדי בין סני בדי הארון אטכל הכופר י
 יס בוסס ססמו כוסר כמו כפרים עס נרדים סהוא
 עטוי כמין אטכולת' בצרמי עין גדי סס הוא מכו
 ורתיתי באגדה סאותן הכרמים עטוי פירות ארבעה
 או חמסה פעמים בסנה ודוגמא מחילנות סמחל לו
 הקבה על כמה נסיונות סנסיתין במדבר הנך יפה
 רעיתי אכי הויתי בוסה בקלקולי והוא חוקני בדברי
 רנויים לומ' סלחתי כדברך והרי את כלה סהיא יפה
 ועיניך יוכיס כלה עעיניה כעורים כל הגוף כריך ב
 בדיקה עיניה כחות איך גיפה כריך בדיקה והדוגמא
 מחלתי לך עונך והרי את יפה סס בצעטה ויפה סס
 בצממ' יפה במעסה אבות יפה בצניכ' עיניך יוני
 בדיקים סכך סדבוקו כי כיונה זו סמכרת את בן זו
 זוגה ואינה מניח' סצדוק' לאחר כך ויאספו אליו כל
 בני לו סלא טעו בעגל ועוד הנך יפה במלאת ה
 המסכן סכ' והנה עסו כאמר בזה ה' את מסה וגו'

הרי סקלסס על כך הנך יפה דודי לא הונסי עלי אלא סלך אתה הוא היסה אף נעים סעברית על פטעי והס
 והסרית סכינתך בתוכנו והו קלום סל ירדת האס במנ וירא כל העס וירובו אף ערסינו רעננה על ידי כני
 כצימותך הנה רעננה ערסינו בצניכו ובצנותיכו סהיו כקצבים הליך פה סכ' ויתקהל העדה וג' המסכן קרני מ
 מטה כמו סכ' הנה מטתו סלסלמה וכך המקדס כמו סכאמ' בצדור המטות אסר לפני ה' על סס סהוא פריין ור
 ורביין סל ישראל קורות צניכו ארויס סבא מסכן הוא זה רהיטנו לא ידעתי אס לסון קרסיס הס חס לסון
 צדיקי הס אף ידעתי סלסון מסכה רהיטי ביתו סל ארס מעירים בו אני חבצלת הסרון היא סוסכת העמקים
 והיא כלה מסוסכת הסרים לפי סמרטבת תמיד סחיך כח חמה סולטת סס בסוסנה בין החוחיס סמנקבים או
 אותה כן רעיתי בין הבנות מפתות אותה לרדוף אחריהס להיות כמותן עובדין לחלדים אחריס והיא עומדת
 באמונתה בתפוח אילן סלתסוחיס כסהוא בין אילני סרק חציב מכולס סהוא טוב בטעס וריח כן דודי בין
 הבגוס בין הבחורים והדוגמא כן הקבה בצדור מכל החלדים לפי צבלו חמדתי היטבתי ומדר' אגדה סכל בורחי
 מענין לבי סחיך לו כל כך ציחו כל סחמו מעל הקבה במתן תורה ואכי צבלו חמדתי ויסבתי הביחני חל בית
 היין חל סהל מועד ססס כצנו פרטיה וציחוריה סל תורה וקבוצתו סדגלני עלי אהבה עורכי זוכרת ואוהבת
 חרצו סמכוכי באסיסות כמדת החוליס באסיסי עכבים או באסיסי סלת כקויה רפדוני רפודתי סציבותי בת
 ב'פוחיס לריח טוב כדרך החוליס כי חולת אהבה אני לאהבני כי במאתי לו בגלותי רפידה לסון מצע הוא כ
 כמו ירפד חרוץ עלי טיט סמאלו תחת לראסי במדבר וימינו תחבקני דרך סלסת ימיס לתור מנוחה ובמקוס
 סמנוחה מוריד מן וסליו כל זאת אני זוכרת עתה בגלותי ססבצתי אתכס חומות העולס בצבאות או בחילנות
 הסדה סצהיו ספקר ומחכל כצבאס וחיליס אס תעירו ואס תעוררו את אהבה אסר צני לרודי לסנוחה ול
 ולחליפה לבקס ממני להסנות אצריכס עד סתחפץ בכל עמד סהיא תקועה בלבי והוא חפץ צי עד סתחפץ
 כמו עד סהמלך במסבו אס תעירו אס תסניחו כמו ויהי עריך ופסריה לערך יס מדרטי אגדה ואינס מתיס'
 על סדר הדבירי כי רוחה אני סכצבא סלמה על יניאת מנרים ומתן תורה והמסכן וביאת האר' ובית הבחירה
 ובית טני וחרבנו קול דודי חוזר המסורר על הראסונו כארס סקנ' בדביו חוזר ואומ' לא אמרתי לכס ראסי

מבעד לצבחהך שערך כעדר העוים שגלו מח
 מהר גלעד: שניך בעדר הקצובות שעלו בין הר
 הרחצה שבלם מתיאמות ושבלה אין בהם: כחו
 בחוט השני שפתותיך ומדברך נאוח כפלח הר
 הרימון רבתיך מבעד לצבחהך: כמגדל דוד צא
 צאורך בניו לתלפיות אלף המגן תלוי עליו כל
 שליטי הגברים: שני שדיך כשני עפרים תאמי צ
 צביה הרעים בשושנים

מבעד לכמתך פערך כעדר הרחלו הקילום הזה די
 דומה לקילום חמה הכלהבת לחתן מפני לקסוריוך
 שערך כאה ומבהיק בנאור ולבנות כסער עוים ל
 לבנות הוודו מן הסרי וסערין מבהיק מרחוק והו
 והדומה סדימה כנסת יסר לכך זו היא מצפנים ל
 למחנותיך ומסכנותיך אף הריקי סבך מלאי מנות
 חביבין עליו כיעקב ובניו סגלסו לרדת מהר הגלעד
 בטאסיג לבן סס ד' א' באותן סנבאו על מדיון בעבר
 היירן מהיא ארץ הגלעד ולסו זה במדרס סיר המי
 הסירי מבעד לכמתך היא לסון מצפני סכל בעד ס
 סמקרא דבר המסיך והמגין כגר דבר אחר כמו ובעד

כוכבי יחצו הארץ בריחיה בעדי העבר ערפל ומבעד הוא הדבר סבפני לאותו בעד לכך הוא או מבעד כמתך
 לסון דבר המנומני זו הסבכה והקיסורי הממנמו את הסער סלא יפריח לבאת ולא יתכן לפדם כמתך לסון
 נומת סתחא התינו מסודסת בתוכ סתא כן היה לה להיו דגיסה כסתיא כסמכת להי לפועל בה פעולת נקבה או
 לוו לפועל בה פעולת זכר כמו תיו סבת בסבתו ותיו סל כמתך סתיא רפה על ברחנו באה במקו הה יהא סס
 קיסורי כמה וכסיהו סמוך לתו לזכר או לכקב תהסך הי בתינו כגון ספחה מהסך לומ ספחתו ספחת וכן אחת
 אחתו אחת ערניה ערנית ערנית וכן זה כמה כמת ונמת כמתו סגלסו סקרחו גבא מתורג גלום סנייך
 כעדר הקצובין אין קילום זה בלסן כווי אחת סנייך דקות ולבנו וסדורו על סדרן ככמר וסדר עדר הרחלים הב
 סכרכו מסחר הכאן בקצב ומניין כמסרו לרועה חכס והגין להזחר בזמרון סעוסין אותן לכלי מילת ומסמרון
 אותן מעת לדתן סלא יתלכלך הזמר וירחמי אותן כל יום סכלס מתאימו לסון מתוס אין מתוס בבסרי כלג
 תמימו חכטרינס בל וסכולה סוס סיכול ומוס אין בהס נכאמר הדוגמ אחת על סס גיבירי יסר הכורתינ ואוכ
 ואוכלי אויביהן בסניה סביבית והרי הס מתרחקי מן הגול סל יסר ומן הערמו להלכלך בעביר וכאמ קילום זה
 על סכיס עסר אלף אים סנבאו על מדיון בקצב ומניין סלא כחמד אחד מהן על העריו סכ לא כפקד ממכו א
 חיס ואף על הירחיר הלב הביאו כפיתו על הגול לא כחסדו סהעיר עליה הכת וקחו את כל הסלל וביאו אל מ
 מסס ותל אלעזר הכהן וגו ולא חבדיו אחד מהן פריה אחת או חמור אחד כחוט הסני ססתותך כאו להבטיח ול
 ולסמו הבטחתן כמו טעסו סמרגלי לרחב הזוכה סתמרו לה את תקות הסני וגו ומדברך דיבורך והרי הוא מג
 מוגרת הכדברי כך אכל הקירו או כדברו ודאי ה' וג' רקתך הוא גובה הפני סקורי בל כומילס אכל סעכס ודומ
 לפלח חני רימון מבחון סהוא אדו וסגלגל הרי קילום ככמי אחת והדוגמ פירסו רבותי ריקנים סבך מלאיס
 מכות כרימו מבעד לכמתך מצפני לקיסוריו כמגדל דוד כוארך קומה זקופה כח באסה והדוגמ כמגדל דוד הו
 מבורך כיון סהיא מקוס חוזק ועופל ומבגר כך הוא כוארך זו לסכת הגוית סהיא חוקו ומבצרו סל יסר אותן
 המגדל בניו להיו סכלמסתכ בו ללמו כורתינו וכוי מלאכת תכוכתו והוא מוגרת מלפנו מבהמו ארץ והתו
 בצלסיו כמו תיו תרמית ובצבני אלף המגן תלמי עליו כך מכהג סרי לתלו מגיכ וסלטיה בכותלי המגדלי סלטי
 חספתות סכוכי בהן חני כמו חביו חני מלאו הסלטי ודומה לו לסכת הגוית סמס הורא יוכאה סהתור מגן ל
 ליסרת ויס לומ אלף מגן כמו מגן האלף על סס דבר כח לאלף דרי כל סלטי הגיבורי מנינו ססתלמי נקראתי
 על סס רבי וסלטי כעכוי סכ כחני ביד גיבור טכוכי כן כני הכערי אסרי הגבר אסר מלא אספתו מהס סני
 סרייך סמכיקי אותך זה מסס וארין כסני עפרי תאמי כבייה דרך כבייה להיו יולדת תאומי כך היו סכיהס
 סוין סקולי זה כזה ד' א' סני סרייך על סס סני סלוחו תאמי כבייה סהיו מכווכו במדה אחת וחמס דברו על זו
 מכווכין דיבור כנגד דיבור אככי כנגד לא תרנח סהרוכח ממעט את הדמו לא יהיה כנגד לא תכאף סהזוכה
 אחר ע' ז' דרך אסה המכאפ תחת אסה תקח את זרי לא תסא כנגד לא תוכו סהגכ סוכו לסבע לסקר זכור כנג
 כנגד לא תענה סהמחלל את הסבת מעיד סקר בבדראו סלא סבת במעס בראסי כבד כנגד לא תחמוד סהחמד
 סוסו להניד בו סמקל אותו ומכבד למי סאין אביו הרועי את באכס בסוסני מדרכי אותן כדרך כוחה ויטרה

על משכבי בלילות בקשתי את שאהבה נפשי ל
 בקשתי ולא מצאתי אקומה נא ואסובבה בעיר
 בשוקים וברחובות אבקשה את שאהבה נפשי ב
 בקשתי ולא מצאתי
 מצאתי השמרים הסבבים בעיר א
 את שאהבה נפשי ראיתם: כמעט שעברתי מהם
 עד שכצאתי את שאהבה נפשי אחזתי ולא ארפ
 ארפני עד שהבאתי אל בית אמי ואל חדר חור
 חורתי: השבעתי אתכם בנות ירושלם בצבאות
 או באילות השדה אם תעירו ואם תעוררו את ח
 האהבה עד שתחפץ: מי זאת עלה מן המד
 המדבר בתימרות עשן מקטרת מור ולבנה מה
 מכל אבקת רובל: הגנה משתו שלשמה ששים
 גברים סביב לה מגברי ישראל: כלם אחי חרב
 מלמדי מלחמה אש חרבו על ירכו מפחד בליל
 בלילות: אפיריון עשה לו המלך שלמה ש
 מעצי הלבנון: עמודיו עשה בסף רפידתו זהב מ
 מרכבו ארגמן תוכו רצוף אהבה מבנות ירושל
 ירושלם: צאנה וראנה בנות ציון במלך שלמה
 בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתנתו וביום שם
 שמת לבו: הגד יפה רעיתי הגד יפה עיני
 עיניך יונים

תצנתי מאלדים אחרים. הרועה כאנו במרעה טוב
 ויפה עד סיפוח היום מוסב למקרא סלמעלה ממנו
 דודי לי ואני לו עד זמן סגרה העין וסופתני הסמס
 כחם היום וגבר הסרב חטאנו בעגל חטאנו במרגלי
 ונסו הכללים זכיות המגינות עלינו ופרקתי עולו ס
 סוב דמה לך דודי גרמתי לו להסתלק מעלי על הרי
 המופלגים ממני. על הרי בתר לסון חלוקה והפלגה
 על מסכני בלילות בנד לי סיספתי באפילה ל' ח' טג
 פכים סהיו ישראל כוופים בקשתיו ולא מצאתיו סכ'
 כי איכני בקרעכס כי לא אעלס בקרעך. אקומה כ
 נא ואסובב בעיר. ויחל מסה ואתפלל אל ה' מצאוני
 הסומרים אלנו מסה ואהרן את סאהבה נפשי ראית'
 מה מצאתס בפני. כמעט סעברתי מהס קרוב לפרו
 לפריסתס ממני לסוף מ' סנה. עד סמצאתי סהיה ע
 עמי בימי יהושע לכבוט ל' מלכיס אחזתי ולא חר
 חרפינו לא מצאתי בו רפיון עד טהביאותיו אל מס
 מסכן סילה בסביל כל זאת סעסה לי. סטבעתי את
 אתכס בנות ירוסלים סאמו' בהיותי גולה ביניה סס
 תעירו ואס תעוררו סהבצ דודי ממני על ידי פתני ו
 והסטה לסוב מאחריו. עד סתחפץ בעוד סתחפוך ס'
 חליני מי זאת עול' מן המדבר כססחייתי מהלכ' במדל'
 והיה פמוד סאס גסעכן סורגיס נכסי ועקרביס וסו
 וסודפינ סקונסיס והביקניס לפסות הדך יטר והיה
 סעכן והעסן עולין ויחאו חותץ סאנומת סהיה מת
 מתמר מעל מזבח סכנימי ומתמסות על גרלתי נז
 וחומ' מי זאת כלומ' כמה גרלה היא זאת העולה מן
 המדבר מקוסדת מור על סס ענן הקטור סהיה על
 מזבח סכנימי גבחה חוקף כתמר רובל בסס המוכר

כל מיני בסמי חבקת על סס סכונסין חותס וסוחקיס אחתס הדק כחבק' הגה מטתו סלסלמה סהל מועד והא
 והארין סהיו כוסאי במדבר ססיס גבוריס ססיס רבוא מגבורי ישראל נבא לבד פחותין מוכני עסריס
 ויחריס על כני ססיס מלומדי מלחמ' מלחמתה סלחתיס וכך הכסני ססוכב' חותס חכני סביב למסכן מלומדין
 סדר עבודת' חיס חרב על ירכו כלי זיין הוא מסורת וסימני סמעמודי על ידן סמסרה סל' ססתכח' מפחד
 בליל' סין סכחנה חבאו עליס כרו' וכך הוא חומ' כסקו כ' כן יאכף וגו' סכריון עסה לו זה סהל מוע' סכקבע
 כמסכן סילה רסידתו מוסככו ומסככו על סכפודי סהוא זהב מרכבו ארגמן. זה סמרוכת סהיה תלמי ויוכב על
 כלונסות מעמוד לעמוד תוכו רכוף סדור כ' כפת סהב חרון וכסוד' ולולאו' מבנות ירוסלי' אלג יטרסל ירחין
 וסלמי לסקבה בנות ציון. בגיס סמכנימי במילה נכפסלין נכניות' בעטרה סעטריס לו סמנ' סמוסל לך מסל ל
 למה הדבר דומה למלך סהיה לו בת יחידה והיה סחבבה ביותר לא זו סחבבה עד סקרא' בתו סמעי בת וראי לא
 זו סחבבה עד סקרא' חותי רעיתי לא זו סחבב' עד סקרא' חמי סכ' סמעי חלו עמי ולחומי סאמי. בתי נלחמי
 עמד ר' סמעון וכסקו. על ראסו. ביוס חתונתו מתן תור' סעטרהו למלך וקסלו עולו. נכוס סמת לבו זה ס
 סמת סמיני למלות' סכתכך סמסכן. סכך יפה רעיתי קלוסן ירטו וערבו עליו קרבנותיה' עד סיפוח היום
 כחטאו לפכני בימי סכני ופכס' עיניך יוניס גוכך ומראיתך כיונה סזו הדביקה כבן זוגה וכססוחטין חותה
 כוסטת כוארה ואינה מפרכת כך אתה כתת סכס לסכול עולו.

אני יסכה כשהייתי סלוח וסקטה בקית ראסון כוא
כואסתי מעבוד הק' כישוכה וכדמת ולבי עד הק' סהו
טהוא נור לבבי וחלקי עד לסומריכי ולהטי לי קול ו
דודי דוסק מסרה סכינתו על הכביאי ומזחיר על י
ידיהס הסכס וטלנח פתחי לי אל תגרמי סאסעלק מ
מעליך סרהטי כמלא טל לסון אדס טבא בלילה ס
דוסק על פתח אהובתו או' כן בטביל חיבתך באתי ס
הלילה בעת הטל או הגמס והדוגמ סרהטי כמלא טל
סאכי מ'ל רבון כחת רוח אברה' חביך סערבנ עלי מ
מעס ו כטל וסככי בא אליך טעון צרכו וסילו סכר
מעסי טובי אס תסובי אלי קוונתי רסיתי לילה אף
צדי הרבה קוונת מיני פורעכיו וכרביבי עלי עסב
וכרסיסי מלקוס קוונת סן דביקי סערנ הרחם המ
המדובקי יחד סקורין פלולס ולפי סאחן המקרא
ב'סון טל ומטר אהן בלסו ראש וקוונת

ס'דרך טל ומטר ליה

לאחז בסיער ובקוונת ויט לפרס טל ורסיסי לי' סכיהס

אני ישנה ולבי עד קול דודי דודי פתחי לי אהתי
רעיתי יונתי תמתי סרהטי נכילי טל קוונתי דע
רסיסי לילה: פשטתי את כתנתי איכנה אלבש
אלבשנה רחצתי את רגלי אככה אטנפס דודי
טלח ידו מן החר וימעי המו עלי: קמתי אני לפת
לפתח לדודי וירי נטפו מור ואצבעתי מור עובר
עד בפות המנעול: פתחתי אני לדודי ודודי חמק
עבר נפשי יצאה בדברו בקשתיהו ולא מצאתיהו
קראתיו ולא ענני: מצאתי השמרים הסבבים ב
בעיר חבוי פצעוני נשאו את רידי מועלי שמר
שמרי החומות

לעוב סכר מכות קלות הכחן ליעטו כטל וסכר מנוצ חמורו הקסו כטורח רסיסי לילה פסמתי את כתונתי כלן
כבר לימדתי לעכמי דרכי אחרי לא אוכל לסוב חליך עוד כעניי סכ ומחז חלכנו לקטר למלאכ הסמי' סהי
חדרכי הללו ישרי צינח ס ולסון פסמתי את כתונתי רחנתי חת רגלי לסון תסוב האס סמכס סאח ס רוכה לסת
לשתוח לבצע הדלת לפי ספתח הק' בלסון אכ' יסיכ קול דודי על הדלת בעת מסכב ססיכ בלילה דודי סלח יד
ונהסכו עלי המון מועי לסוב לאהבתו ולפתוח לו קמתי לפתוח לו וירי כטפו מר כלומ בלב סלס ובכסס חסינת
כמוקסעט עכמה להתאשב על איט' בריו טוב מר עובר רוח עובר ומתפסט לכל בר ודודי חמק כסתר וככסה
מוככי כמו חמוקי יריכך וכן עד עתי תתחמקי יס צרי וצכסי מחמ' בוס' על סמעל' בי כפסי יכחה בדגרו וחמ'
לא אבא אל ביתך כי מתחל לא אבית לפתוח בקסתי וגו מנאוכי סומרי' ססובבי בעיר וספסין גכבין סהולכי
בלילה סכוני פכצונו סבלו בי חבור' ב'ל פכע לסון כלי זיץ הוא רידי עדיי המרודד ומדוקע עלי וכן כל סעכו
סעניין לסון אשת כעורי סמתאוככ' על בעל כעורי ומבקסתי וו היא הדוגמ דודי סלח ידו מן סחור כסחמרכי
דיחצתי את רגלי ולא אפתח לך לא ססוב מעו סבמרכי בה סלח ידו וסר' כקמתי בימי אהן וסביח עלי חיל גר
ציכו ויטב ממכו סבי גדול ויסיג סקח בן רמניהו ביהוד' מחה ועסרי חלף ביוס אחר מועי הוא עלי בא חזקיהו ו
וסב בכל לבבו להק' וכל דורו סלימו לח קט דור ביטר' כמות כמו סמפירס בחלק בדקו מדן ועד באר סכע ולא
מנאו עס סארץ מגבת ועד אכטוכי לא מנאו איס וסר' ס זיץ בקיאי' כהילכו סומ' וסררה וסר וירי כטפו מור
זג' ואף וססיהו כחמ' בו וכמוהו לא היה לפכינו מלך כי רחה פורעכו סבא על מנטה ועל אמון לקוי סלח ידו מן
סחור מועי סמו פתח לדודי ודודי חמק עבר לא ביטל גיורת' סכ בחזקי' סנה ימיס באוס וכסא כל סטר ב
בביתך וגו' ומכני' אסר תוליד אילן דניח' חכני מיס' ועזריה ואף ביססיהו על ירי חולדה סכביחה סכני מביח ר
דעה אל המקו סזה ואל יוסבי וגו' וכמוהו לא היה לפכינו מלך אף לא סב' ס' מחרו אכנו סגדול אטר חרה ביהודה
על כל כעסי' אסר סכעיסו מנס' ויחמ' ס' גס את יהוד' אסיר מעל פכני כאטר ססירות' את יסר' מאסתי את סעיר
סולת כפסי יכחה מועי בדברו דבר זה בקסתי ולא מנחתיו ואס תחמ' וסלחה ירמי עומר ומתכבא בימי יחיקי'
וכדקיהו סבו אלי ואסוב אליכ' לא לבטל את סגיר' חלח להקל מן ססורעכו ולהכין מלכות' בסוב מן סגולה לכנ
לאין כטיס' ולבנות' מאין סרוס מנאוני' סומרי' ככוכד ככר וחילונתי ססובג' בעיר לכקו כקמתי סל מקוס
כסאו את רידי בית המקדס סומרי' סמונו אף מלאכי סטר' סהי סומרי' חומתיה כעניין סכ' על חמוקיך ר
ירורס' וגו' סס הכיתו בו את סאור סכ' ממוס סלח אס וגו'

עַד שִׁפּוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַעַלְלִים אֵלַי לִי אֵל הָרַח
וְהַמּוֹר אֶל גְּבַעַת הַלְבָנָה: כֹּלֵךְ יִפְחַר רְעִיתִי וּמוֹם
אֵין בְּךָ: אֲתִי מִלְבָּנוֹן כֹּלֵה אֲתִי כִלְבָנוֹן כֹּל
תְּבִיאֵי תִשׁוּרֵי מְרָאשׁ אֲמִנָה מְרָאשׁ שְׁנִיר וְחַרְמוֹן
מִמְעוֹנֹת אַרְיוֹת מִהַרְרֵי גְמָרִים: לִבְבֹתֵינוּ אֲחֹתִי
כֹּלֵה לִבְבֹתֵינוּ בְּאֶחָד מְעִינֶיךָ בְּאֶחָד עֲנֵק מִצּוֹא
מִצּוֹא אַרְנֶיךָ: מִה יִפּוֹ דוֹרֶיךָ אֲחֹתִי כֹלֵה מִה שְׂבִי
דִּידֶיךָ מִיּוֹן וְרִיחַ שְׁמֵנֶיךָ כֹּמֵל בְּשָׁמִים: נִפְתַּח חֲבֹפֵי
תַטְפָּנָה שְׁפֹתֶיךָ כֹּלֵה דְבַשׁ וְחֹלֵב תַחַת לְשׁוֹנֶיךָ
וְרִיחַ שְׁלֵמֶיךָ כִּרְיַח לְבָנוֹן: גֵּן נִעוֹל אֲחֹתִי
כֹּלֵה גֵל נִעוֹל מְעִין חֲחִים: שְׁלַחֶיךָ פְּרִדֵּם רְמוֹנֵי
רְמוֹנִים עִם פְּרִי מְגָדִים כְּפָרִים עִם גְּדִידִים: גֵּר
גֵּרָד וְכַרְבֵּם קָנָה וְקָנְמוֹן עִם כָּל עֵצֵי לְבָנָה מִרְמֵ
וְאֲחֵלוֹת עִם כָּל רֵאשֵׁי בְשָׁמִים מְעִין גְּנִים בְּאֵר
מִים חַיִּים וְנֹזְלִים מִן לְבָנוֹן: עוֹרֵי צִפּוֹן וְבֹאֵי תִי
תִימָן חִפְיָחֵי גְנֵי יוֹלוֹ בְשָׁמוֹ יִבְאֵהוּ דוֹדֵי לְגִנּוֹ וְיִאֲכֹל
פְּרִי מְגָדֵינוּ: בְּאֵתֵי לְגִנֵי אֲחֹתִי כֹלֵה אֲרֵיתֵי מְרִיעַ
עִם בְּשָׁמֵי אֲכֹלֵתִי יַעֲרִיעַ עִם דְּבַשֵׁי שְׁתִּיתֵי יָגֵי עִם
חֲלָבֵי אֲבֵרֵי רְעִים שְׁתוּ וְשִׁבְרוּ דוֹדִים

77

עַד שִׁפּוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַעַלְלִים אֵלַי לִי אֵל הָרַח
וְהַמּוֹר אֶל גְּבַעַת הַלְבָנָה: כֹּלֵךְ יִפְחַר רְעִיתִי וּמוֹם
אֵין בְּךָ: אֲתִי מִלְבָּנוֹן כֹּלֵה אֲתִי כִלְבָנוֹן כֹּל
תְּבִיאֵי תִשׁוּרֵי מְרָאשׁ אֲמִנָה מְרָאשׁ שְׁנִיר וְחַרְמוֹן
מִמְעוֹנֹת אַרְיוֹת מִהַרְרֵי גְמָרִים: לִבְבֹתֵינוּ אֲחֹתִי
כֹּלֵה לִבְבֹתֵינוּ בְּאֶחָד מְעִינֶיךָ בְּאֶחָד עֲנֵק מִצּוֹא
מִצּוֹא אַרְנֶיךָ: מִה יִפּוֹ דוֹרֶיךָ אֲחֹתִי כֹלֵה מִה שְׂבִי
דִּידֶיךָ מִיּוֹן וְרִיחַ שְׁמֵנֶיךָ כֹּמֵל בְּשָׁמִים: נִפְתַּח חֲבֹפֵי
תַטְפָּנָה שְׁפֹתֶיךָ כֹּלֵה דְבַשׁ וְחֹלֵב תַחַת לְשׁוֹנֶיךָ
וְרִיחַ שְׁלֵמֶיךָ כִּרְיַח לְבָנוֹן: גֵּן נִעוֹל אֲחֹתִי
כֹּלֵה גֵל נִעוֹל מְעִין חֲחִים: שְׁלַחֶיךָ פְּרִדֵּם רְמוֹנֵי
רְמוֹנִים עִם פְּרִי מְגָדִים כְּפָרִים עִם גְּדִידִים: גֵּר
גֵּרָד וְכַרְבֵּם קָנָה וְקָנְמוֹן עִם כָּל עֵצֵי לְבָנָה מִרְמֵ
וְאֲחֵלוֹת עִם כָּל רֵאשֵׁי בְשָׁמִים מְעִין גְּנִים בְּאֵר
מִים חַיִּים וְנֹזְלִים מִן לְבָנוֹן: עוֹרֵי צִפּוֹן וְבֹאֵי תִי
תִימָן חִפְיָחֵי גְנֵי יוֹלוֹ בְשָׁמוֹ יִבְאֵהוּ דוֹדֵי לְגִנּוֹ וְיִאֲכֹל
פְּרִי מְגָדֵינוּ: בְּאֵתֵי לְגִנֵי אֲחֹתִי כֹלֵה אֲרֵיתֵי מְרִיעַ
עִם בְּשָׁמֵי אֲכֹלֵתִי יַעֲרִיעַ עִם דְּבַשֵׁי שְׁתִּיתֵי יָגֵי עִם
חֲלָבֵי אֲבֵרֵי רְעִים שְׁתוּ וְשִׁבְרוּ דוֹדִים
אֲכַרְהֶם חֲקָרֵת עֲנֵק הַאֲדָם הַגְּדוֹל בַּעֲנֻקֵי מִה יִפּוֹ דוֹרֶיךָ אֲחֹתִי כֹלֵה כָּל מְקוֹם סֵהֲרֵיתִי לְךָ סֵה הִיבֵה יִפֵּה
הֵיחַ בְּעֵינֵי גִלְגַל סִילָה כּוֹז וְגִבְעוֹן וְצִית עוֹלָמִי הוּא סִימֵר הַבְּבִילִי מִכּוֹחַ וּסְאֵר וְיַעֲוִדִים מְקוֹם טִהוֹנָה טֵה
טְכִיכָה לְיִסְרָחֵל רִיחַ שְׁמֵנֶיךָ סֵה טוֹב כִּפְתֵי מִתּוֹק תְּטוֹפֵת סִפְתֵיךָ כֹּלֵה טַעְמֵי תוֹרָה וְרִיחַ שְׁלֵמוֹתֶיךָ מִנְחֵה
הַכֹּהֵן בְּסִלְמוֹתֵי צִנִּית תְּכַלֵּת בְּגָדֵי כַהֲנֹת אֲסוּר סַעֲטוֹן גֵּן כַּעֲוֹל עַל סֵה כִּינֵינֹת בְּנוֹת יִסְרָח גֵּל כַּעֲוֹל יִסְרָח
לְפָדְסוֹן לְסוֹן מְעִין כִּמוֹ גִּלְגַל עֵלְמִי יוֹלֵל לְסוֹן סַעֲרֵי כִּמוֹ טְרוֹנֵק גִּלְגַל סִלְחֵיךָ חֶרֶץ יִבְסֵה וְכִמְאֵל קִרְחֵי בֵּית הַסֵּלְחֵי
וְכִרְיַח לְחִסְקוֹת תְּמוֹד וְשִׁדָּה בֵּית הַבַּעַל יִפֵּה הַיִּמְכָה וְכֵאֵן קֵלֶם וְחֵמֵי יוֹסֵי סִלְחֵיךָ הַרִיבֵם מִלְּאֵי כָּל טוֹב כְּפָרְדֵם רִי
כְּפָרִישׁ עִם כִּרְדֵי מִיכֵי בְשָׁמִים מְעִין גְּנִים כָּל זֶה מוֹסֵב עַל סִלְחֵי וּמְקַלְסֵן כִּמְעִין הַמְסָק אֲוִתֵן וְהַדּוֹגֵם עַל סֵה
טְבִיל טוֹהַר טְבִילֵי יִסְרָח טוֹבֵלוֹ וְכּוֹזֵלֵי מִן לְבָנוֹן מִמְקוֹן כִּקְיוֹ בֵּאֵן עוֹרֵי כִּפּוֹ אֲחַר סַעֲרֵב עֲלֵי רִיחַ אֲחֵי מִכּוֹן אֲתֵי
הַרְזוֹן כִּפּוֹן וְצִימָן לְהַפִּיחַ בְּגִבְךָ לְכֹחַ רִיחַ טוֹב מִרְחוֹ וְהַדּוֹגֵם עַל סֵה סֵהֲגִלֵינִי מִתְקַבְּצוֹ וְהַגִּי מִבֵּיתֵי אֲוִתֵּנוּ
מִכֹּחַ לִירְנֵסֵלֵי וְצִימֵי הַבְּנִין הֵינִי יִסְרָח כְּקִבְצֵי סֵה לְמוֹעֲדֵי וְלִרְגְלֵי וְיִסְרָח מְסִיבֵן יִבְאֵהוּ דוֹדֵי לְגִנּוֹ אֵשׁ אֲחֵה סֵה הַ
הַכֵּל סֵה בְּאֵתֵי לְגִנֵי בִימֵי חֲנוּכַת הַבֵּית אֲרִיתִי לְקַטְטֵי וְהוּא לְסוֹן מִסְכָּה כְּמִלְּאָה אֲוִרָה וְסִלְיֵי וְחֵף הוּא לְסוֹן מְקָר
וְחֵרָה כָּל עוֹבְדֵי דֶרֶךְ וְכֵאֵם עַל סֵה הַקְטָרֵת סֵהֲקִטְרוֹ הַנְּסִימֵי קִטְרֵי יִמִּיד עַל מִזְבֵּחַ הַחִיבוֹן וְכֵתִקְבֵּל וְהוּא דְבַר
סֵהֲזִכּוֹ כּוֹחַ לְדוֹרֵנוּ וְעַל כֵּן כֵּאֵם אֲרִיתֵי אֲכֹלֵתִי יַעֲרִיעַ יִסְרָח סֵהֲזִכּוֹ בְּקִנִּים סֵהֲ בִיעֵרֵת הַדְּבַשׁ וְיַעֲרֵת הוּא לְסוֹן
קִיָּה וְצֵסֵס בְּסוֹף תְּרַגּוֹ וְסִינֵינֵה בִיעֵרֵת וּמוֹנֵצִין הַדְּבַשׁ וּמְסִלְיִכִין הַעֵץ וְאֲחֵי מְרִיבֵי אֲכֹלֵתִי הַקְּנֵה עִם הַדְּבַשׁ
סֵהֲזִכּוֹ רִחוֹ עִם הַרְחוֹ קְטָרֵת כְּדָבָה וְסַעֲרֵי חֲטָאֵת סֵהֲקִרְיָנוּ הַנְּסִימֵי וְחֵן חֲטָא קְרִיבָה כְּדָבָה סֵהֲזִכּוֹ יִנְיֵי הַסֵּה
הַנְּסִיכֵי וּמְתָקוֹ וְנָחוֹ מִחֵלֵב אֲכֹלֵנוּ רֵעֵי בְּאֵהֵל מוֹעֵד אֲהֵרֵן וְבְכִינֵי וְצִבְיֵת הַעוֹלָמִי הַכְּהֵנִי סֵהֲזִכּוֹ וּסְכֵרֵנוּ דוֹדֵים הַלּוֹ
יִסְרָחֵל זֹנְבֵי בְּסֵר זֹנְתַת הַסֵּלְמִישׁ סֵהֲקִרְיָנוּ לְחֲנוּכַת הַמִּזְבֵּחַ

5

היפה בנשים אנה פנה דוד ונבקשו עמו : דוד
 דודי ירד לגנו לערוגת הבושם
 לרעות בגנים וללקט שושנים אני
 לדודי ודודי ליהרעה בשושנים : יפה את ר
 רעיתי בתרצה נאווה בירושלם אימה בנדגלות :
 הסבי עיניך בנגדי שהם הריהבוני שערך בעדר
 העזים שגלשו מן הגלעד : שניך בעדר הרחלים
 שעלו מן הרחצה שכלם בתאימות ושכלה אין ב
 בהם . בבלח הרמון רקתך מבעד לצמתך : ששי
 ששים המה מלכות ושכנים פילגשים ועלמות
 אין מספר : אדת היא יונתי תמתי אדת היא לא
 לאמה ברה היא ליולדתה ראוה בנות ויאשרוה
 מלכות ופילגשים ויהללוה : מי זאת הנשקפה
 כמו שחר יפה כלבנה ברה בחנה אימה כנדג
 בנדגלות

ויובל תמכרו ממכר להויעך כמה קטה אנקה סל
 טביעי כדאי במס ערכין וסוכה וכגון יפקוד ה' אים
 על העדה זו את קרצני לחמי לאיטי עד סאתה מס
 מפקדני על בני סקוד חוצם עלי וכן כמה לכך כל
 כחמ סוקיו עמודי סם מיוסדי מרחשו כלבגון המסת
 המסתכל ומתבונן בדברי מונא בהם פרחי ולולבי
 כיער הזה סמלבלב כך דברי תורה ההונה בהן תמי
 מחדם בהם תמיד טעמי בחור כבחר כארזי הנבחר
 לבנין לחחק ולגנה וחכו ממתקי דבריו עריבים וס
 וסרט לכסם לא תתנו בארצכ' אכי ה' כחמן . לסלס
 סכר יס חיק מתוק מזה אנה הלך דודך למה
 הכיח אותך עזובה אלמנה אנה בנה דורך כסחר
 והסרה ריחו על כורס וכתן רמות לבנות הבית וח
 והתחילו לבנות בלו ואמרו להם אנה פנה דודך ח
 אס חור הוא אליך כבקטב עמך כעניין סג' ויסמעו
 סרי יהודה ובנימן כי בני הגאול' בגו את ההיכל וג'
 ויגשו ורובבל וג' כצבה עמכ' כי ככס כדרום לחלסיכ'
 וכונת לרעה כדי להסבית מן המלאכ' והס מסיבין ד
 דודי ירד לגנו בנה לכו לבנות היכלו ויהיה סס עמנו
 לערוגת הבושם מקוט מקטור הקטור לרענו בלבו ב
 בגוי אסר כפוכו סס אות' סלא עלנו מן הגולה מסרה

סכיכתו עליהסבבתי כנסיו ומדרסו' ללקוט סופסי סומע ומקסיב כדבריו בתורתו ללקוט זכותיהן לכותבן ב
 בספר זכרון לפכיו כעניין סכ' אז כדבריו וגו' ומה סאתס אומרי לבקסו : עמנו ולבנו עמנו אכי לדודי ולא חתס
 לו ולא תבנו עמנו כעניין סכ' לא לכס ולא לנו לבנות בית חלסינו וח' ולכס אין חלק ונדקה וזכרון בירוסלו'
 סרועה בנאסני הרועה בלכו במרעה טוב יפה את רעיתי כתרעה והק' מקלס' על זאת יפה רעיתי כסאת רעיו'
 לי כך הוא בדרס' בסופרו כאלה את עתה כאסר כירוסלו' חיומי מלאכי אימתך מוטיל על
 ענייתס סלא להלח' ולהסביתכ' מן המלאכ' כמו סכ' בצורא הסובי עינך מנגרי כבחורי סארוס' עדיב' עליו ועי
 ועיניה כחות וסומד לה הסובי עינך מנגרי כי בדלותי אותס' לבי מתגלה עלי ורוחי גסה בי ואיני יכול להתא
 להתאפק הרהיבוני הגיטו לבי ויהב' עמל ואון
 לכס ארון וכפרית וכרוב סהס הרהיבוני בבית ר'אסון להרות חיה יתירה עד סמעלת' בי סערך בעדר הרח
 הרחלו הקטובי מרחי סבסס יס סבז הרבה סינך קסיכו וגבירי סבך כולס למנוה בעדר הרחלו הרחל הזה כול
 כולה קדום במרה לתכלת במרה לקרבן קרניה לסופרו סוקיס לתלילי מעייה לכנורית עורה לתוף חבל כמסל'
 לכלבי הגוי סאי' לה קדוסה כלוס ססי המה מלכות אברה וינחאי ויכו בני קטורה סס עסרה יסמעל' ובני בני
 יעקב יב' עמו יו' בדבריו הימי סרי סטיס ואס תלמ' כל מהס תמכע סחזל אסת אברה מן המנין וסמכוס סלב
 סלבגי נח ובני יצחק ובני עד אברה כל תולדו ינחאי סתיב סמוכי תמנחי וכסס סהמלכו סהס כסי המלך יתי
 יתירו כדולה על סילגמוי בך היו אברה וינחאי ויכו סמוכי וגדולי ויתירו בהסיונו על חכל כאסר תרה סגרי בת
 מלכי היתה תמכע בת סלטוני הית' וכעס' פילגס לעסו ואו' אל עמק סווה וגו' הוסס כולס בעינה אחת והמליכו'
 עלויה ועלמוי אין מסס' למספח' הרב' כחלקו כל אלה אחת היא יוכתי ומכול' אחת היא סכבאר' לינכ' תמה סחיה
 תמימ' עס בן זוגה אחת היא לאמ' לבכסוית' הרבה מחלוק' בבתי ככסיו ומדרסו' כולס לבס' להבין תורה על מכנ'
 מכוכ ועל אמיתת' ברה היא לי' לרת' יעקב ראה אותה מטה שלומ' בלי פסול וחד' מקילס' למקו' סכ' ויסתחו יסר'א'
 על ראס סמע' ראה כדולה ויחסי' ומה הוא קילוסן מי זאת הנשקפ'
 כך בית המקד' גיב' מכל המקום כמו סחר הולך ומתיר מעט מעט כך היו יסר' בבית סכי בתחל' ורובבל פחת יה
 יהוד' ולא מלך וסין אסועבדי' לסרס' ולין ואחר כך כנחו בית סמונחאי ונעסו מלכי חיומ' בנגרי' כנגלות' סל

ודלת ראשך קליע טענית כזירך כלה במנות כקלי
כקליעת חרמון דלת ראשך על סס טהקליעה מוד
מודלת על גובה הראש מלך חסור ברהטום סמו סל
מקום קסור בל תליה סכ כז' אלהיו על ראסו דהטו'
קוראין לתלתי האזרות סקוסריבה' החגורה דא'
מלך חסור ברהטו' הק' כקסר' באהבה במנות סאתס
דכוס לפכיו מה יפית ומה נעמת אחי ספרטו קילוס
כל אבר ואבר כלל כל דבר יפית כילך ומה נעמת
לידבק בך אהבת הנוגת להפענג טה זאת קומתך
דמתה לתמר ראינו כח קומתך בימי כביכד ככר סכ
טכל האומות היו כורעות ונופלות לפכיו הנלס ומה
עומדת בקומה כתמר הנה וטדיך לאטכלות דכיואל
חכמי מישא' ועזרי' סהיו לך כסדיס לכיק מהט דמו
לאטכלות סמסטיעות מטקה כך ספיענו להניק ול
וללמד כל טחיז יראה כיראתכס עד כאן קילסו הא
האומות מיכן ואלך דבר טכינה לגלות יסרא' טבין
האומות אמרתי אעלה בתמר מתפאר חני בין חויל
חיילות ס' מעלה בכס סאתעלה ואתקדס בתחנוני'
יגל ידוכס סתקדסו סמי בין האומות אחזה בסנס
בכנסניו ואני אחזו ואלדבק בכס סנסניס ענפיש וי
ויהיו כל סדיך ועתה סאתת את דברי סלא תתפתי
אחר האומות ויהיו הטוביס וסחכמי סדיך עומדיס

דמתה לתמר ושדיך לאטכלות: אמרתי אעלה
בתמר אחזה בסנסניו ויהיו נא שדיך כאטכלות
הגפן וריח אפרך כתפוחים: וחבדך כיון הטוב הו
הולך לדודי למשרים דובכ שפתי ישנים: אני ל
לדודי ועלי תשוקתו: לכה דודי נצא
הסדה גלינה בכפרים: נשכימה לכרמים נראה
אם פרחו הגפן פתח הסמדר הגיעו הרמונים ש
שם אתן את דודי לך: הדודאים נתני ריח ועל
פתחיו כל מגדים חדשים גם ישנים דודי צפנ
צפנתי לך: מי יתנדך באח לי ינקה שדי אמי אבנ
אמצאך בחוץ אסקך גם לא יבזו לי: אנהגך
אביאך אל בית אמי תלמדני אסקך כיון הרגח
בועסיס רמוני: שמאלו תחת ראשי וימינו תחבקני
השבועתי אתכם בנות ירושלם מה תעירו ומה ת
תעזרו את האהבה עד שתחפץ: מי
זאת עליה מן המדבר כתרפקת על דודה

באמונת להסיב דברי למפתי אותך סילמדו מהס הקטני סבהס וחכך כיון הטוב יהיו הזרי בתסובות' סיהיו
כיון הטוב סולך לדודי למיסרי זהירה חני להסיב לכס סאתעמור באמונת' סיהיה חכו הולך לפכיו דודי לאהבת
מיסור סיהיא מן הלב ולא ברמייה ועוקבה כיון הטוב סהוא דובכ ספתי וסני אף אבותי בקבר יסמחו בי וי
ימדו על חלקך וכך היא התשוב' חני לדודי וגס הוא מסתקק לי לך דודי כנא סדה דרסו רבותי בעירובין ת
אמרה כנס' סר רבונ ס' עולס אל תדיכני כיוסכי כרכיס סיס בהס גול ועדין' אלא כיוסבי פרוז' סהן בעל
חומנות ועוסין בתורה מתוך הדחק וכלינה בצפרי' בכופרי' בא וארחך בני עסיו סהספעת' להס טובה כטכי
כסכימה לכרמי חילנו בתי כנסיו ובתי מדרסו' כראה אס פרהס הגפן חילנו בעלי מקרא פתה ססמדי' כסספריח
כופל רענכבי בכרי' הוא פתית ססמדי' ולהס דימה בעלי מסכה סהן קרובי' ליהכנו מהס בהיראנו התורה הכנו הר
הרימוני כסיהן גמדין וסכך סביבות כופל הכנו כפל כנו ולהס דימה בעלי תלמוד סהן בחכמה גמורה ורהנין
להורית סס ארץ את דודי לך סס ארחך כבודי וגודלי סכח בני וצנתי הדודאי' כתנו רח דודאי' התכני הטוביס
והרעות כענין סכ' הראכי ה' וסכה סני דודאיס תאניס יג' הדור אחד תאניס טובת מאיר והדור האחד תאני'
רענ' מאור חילו פופעי יסר עכטו סניהס כתנו ריח כולס מבקטו' פניך ופתחיו כל מגדי' יס בידנו סכר מנ
מנוצ הרבה חדסי' וגס יסני' סחדסו סופרי' עס היסני' סכתבת' עלי ספתי לך לסמך ולעבודת' ספתי' בלבי
ד' א' ספתי להראו לך סקיומתי' מי יתנך כאח לי כסתבא לכחמני כדרך סעסה יוסף לאחיו סגמלוהו רעה וכא'
בו רכסס אותס אמחך בחוץ אסקך אמחא כביאך מדברי' בסמך ואחבק' ואכסס' גס ירעתי כי לא יבזו לי כי
כדוי היא אהבת' סתהא אהבת' סובבת' לחור אחי' אל בית אחי' אל בית המקדס תלמדני כאסר הנרגלת' לעסות
באהל מיעד אסרך מיון הירק כסכי' עסיס יין מתוק סמאלו תחת לראסי' סתבעתי אהכס עכסיו כנסת' יסר'
מי זאת כמה ססוב' זאת סכתעל' לסבב' דיבור' כלפי' סחמו' אעפ' סחני קובל' ומתאוככ' דודי מחוק בדי' והוא לי'
למשע בגלותי' לפיכ' ססבעת' אהכ' מה תעידו ומה תעידו כי לא יעיל לכס ומי זאת הק' ובית דינו אמרי' על
כסס' יסר' מי זאת ססוב' זאת סכתעלת' מן המדב' בכל מתכת טובו' טס כתעלת' במתן תור' ובדיבי' טכינ' וכרא'
חיבת' לכל ועודכ' מ'רסק' בגוף' על דוד' מתחבר' על דודה מוד' סהו' חבירתי' ודבק' בו רפק' בלסו' ערב' חצר

אל גנת אגוז ירדתי לראות באבי הנחל לראות
 הפרחה הגפן והציו הריומונים: לא ירעתי נפשו
 שמתיני מרפבות עמי נדב: שובי שובי השולמית
 שובי שובי ונחזה בך מה תחזו בשולמית במחול
 במחולת המחנים: מה יפוי פעמיך בנעלים פתג
 גדיה חמוקי ירכיך כמו חלאים מעשה ידי אמן:
 שררך אגן הסהר אל יחפר חמוג בטנך ערמת
 חטים סוגה באושנים: שגי שדיך בשני עפרים ת
 האמי צביה: צוארך ממגדל השן עיניך
 ברכית בחשבון על שער בת רבים אפך במגדל
 הלבנון עפה פני דמטה: ראשך עלך כפרמל
 ודלת ראשך בארגמן מלך יאסור ברחמים: מה
 פית ומת נעמת אהבת בתענגים: זאת קומתך

אל גינת אגוז ירדתי שיר זה מדברי סביכה הכה בל
 בחתי אל מקדש סני אליך. לראות באיבי הנחל מה
 לוחלוחית מעטים נחשש ארחה בך. הפרחה הגפן
 אש תפריחו עלי תלמידים ומופדים וסוכים הכנו ה
 הדמונים מקומי חכמת חלואי זכיות למה כמסלוי
 ישראל לאגוז מה אגוז זה ארחה רחוק ארחה כולה ואין
 עיקר אלא מה שיש בתוכו שבענו מחלו מלא מגיר
 חגירות של אכל כך ישראל כנומים במעשיה ואין
 תלמידים מבהם פיפדים ואין מתפארים להכריו על
 מבהם ביקתו ארחה מוזה ארחה מלא חכמה ועוד כ
 פמה מדרסות לדבר מה אגוז זה כופל בטיט מה שב
 שבאון כמאם ואין מה סבתוכה כמאם ואף ישראל
 גליל לבין האומות מלקין מלקיות הרבה ואין מע
 מעשיהם כמאסין. לא ירעתי ככסת ישראל מתאוכס
 לא ירעתי להזהר מן החטא שאעמוד בכבודי ובגרו
 ובגדולתי וכפסלתי במסאת חכס ומחלוקת סגבר במ
 במלכי בית חסמוני הנרקנס ואריסטובלוס עד סה
 סהביא אחד מהם קלך דומי וקיבל מידו המלכות וכ

וכעסה לו עבד ומאז כפשי סמתני להיות מדפעת להרכיב עלי פתיצות שאר אומות. עמי נדיב כמו עם נדיב
 היורד ותיירה כמו יור סוכני סנה גנבותי יוש וגאבותי לילה רבתי עם סוכני פוזי הפולמית אומרים אלי סוכ סו
 מאחרי המקום הטולמית הסלימה באמונתה סוכני סוכני חלונג נכחה כך נניב מנב כניבים וסלטוכים
 כמו ואתה תחזה מכל העם כך דים ר' תפחומא דברי אחר נכחה כך כתפון אליך מה גדולה כתן לך והיא או
 מה תחזו בסולמית מה גדולה אתם יכולין לפסוק לי פתחא סוה לגדולתי אפול לגדולת דגלי מחלו מדרי מה י
 יפוי פעמיך בנעלים הם אמ' לה למה חפכים חלו פתדקוי בנו בסביל פוי וחסיבות פראינו כך בעמך ביוסף
 מה יפוי פעמיך בעליות רגלים חמוקי ירכיך קבצת פדי זהב קרוי חלאים כתם חללי בלסון פרב רחל דים
 ירסוהו על נקובל הסיתין של כסכים סנעמו מספת ימי בראשית עגולים פמו הדרך פמו חליות הברי. מעקה
 ודי חמן ודי הקבה פמסכת סכה חמן כמו חומן קלולסו פלהקבה וסראל מקלפין חומן מלמעלה למטה התמי
 מתחילין מראשו כתם פו וירדין ובאין עד סוקין פמודי פם לפי סהס פאיוס לרצות להוריד סכינתו מן הע
 העליונים לתחתיוס והוא מוכה קלוסה מלמטה למעלה מה יפוי פעמיך חלונג דגלים ופולה זמנה עד הראס
 ראשך עלך במרמל סהוא פול למסכה חלונג סירך חגן הסהר טבורך פאגן של מוס כלוליס סרוחנים בהס ו
 והוא עגול ועטול מאבני סיס ובלסון ערבי קרוי סהר ועל סס סהסבור עגול מוסלני לחגן עגול והדוגמא על
 פס לסכת הגות היוספת בטבור הארץ והקלוס הזה אינו מקלוס כוי חסה בקלוס העליון לפי סהעליון דודה
 מקלסה וזה ריעותיו מקלסות חותה על סס מעפיה למו הגופה את להתחצר עמנו אל יחסר החג לא יכלה מ
 מוסס מסקה דל לא יפלה ממך סוס דברי הורחה. סוכך ערימת חמיס סהכל בריעוס לה סוגה בסופכים גרדיה
 בצד מוסכים די לה בצד קל ואין אחד מבש פורך ליכנס בו חרי חתן ככנס לחופ לבת מוגנג לחבת חתונתו
 לא ליזקק לה אמר' לה דט טפה כחדל רחיתי חרי הוא סוכך פכת לבד אחר אי זה כחש כככו ואי זה פקרב ע
 עקצנו חרי סהיס עוצר בדרך רחה סכור' בראס התאכה פסס ידו ליטול אמ' לו של וסראל' סס מוסך ידו בסביל
 הגול סני סדיך סני לחות ויה חלף ופסן גדול' בנאריך סהיכל וסמנח סהס וקופיש ונבזיהס ולסכת הגות גס
 הוא סס פסויון לחוק ולמגדל עוז פניך' ברכות אסר בזפסן סמוסכו מוס פן עינוך על פשרי בת רביס'
 חכמוך כסיהס בסער' ווסלוי העיר ר' עש ועסיקי בחססן תפוסות ומולות חפמתס מופפת כבריכת מוס' אפ
 אפ' כמגדל' חומר' אפך לסון פני ותרע סמקלס מלמס למעלה עינו בריכות ואחר פן חתמ' וכן סאומות מק
 מקלס חות מנח' חוק לעומת מנחס' כוס פני דחם רחית' בחדר' חסית וער' חלפ' פספ' פלמ' סהענומד עלי וכ
 כופה נמולה כח' גתי יס בדמוסק' דא' פכך מנסו לבא סער' ורוס' עד דמוסק' סעתיך' לה' חייב' עד דמוסק' ראסך
 כפרימל חלונג תפול' של ראס סהן חוקין ומירתי' כפלפ' חרי' פפרימל חות' ראס' חרי'

הַיּוֹסֵפֶת בְּגֵיטָהּ אֶתְּ לִכְנֹסֶת יִשְׂרָאֵל אֶתְּ הַיּוֹסֵפֶת בְּגֵלָה
בְּגֵלָה יוֹעֵז בְּגֵיטָהּ מִלְּאֲחֵי כְּנִיסוֹת וַיִּוְסַע בְּבֵיתוֹ כְּנִיסוֹ
כְּנִיסוֹת וַיִּדְרֹסוֹת חֲבֵרֵי מִקְסֵיבֵי מִלְּאֲחֵי הַסֵּר 'אוֹת'
הַסֵּמִיּוֹת יֵאָחַר כִּי יִקְדִּיטוּ הֵם מִן בְּרִין יֵחַד כְּכִי ב
בְּקָר אֵילָן יִשְׂרָאֵל וַיִּרְעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים בְּרַח דְּרֵי מִן הַגֵּלָה הַזֹּאת וַיִּדְרִיכוּ מִבְּנֵיכֶם וַיִּדְרֹסוּ לָךְ לְבָבִי לְמַאֲדָּה סב
סְבֵלָה וַחֲסֵרָה מְכִינֶתְךָ עַל הָרֵי בְּסִמִּיטָה יִשְׂרָאֵל הַיּוֹסֵפֶת וְכֵת הַמִּקְדָּשׁ מִיָּבֵשׁ בְּמַחֲרָה בְּיָמֵינוּ חֹזֵק

הַיּוֹסֵפֶת בְּגֵיטָהּ אֶתְּ לִכְנֹסֶת יִשְׂרָאֵל אֶתְּ הַיּוֹסֵפֶת בְּגֵלָה
בְּגֵלָה יוֹעֵז בְּגֵיטָהּ מִלְּאֲחֵי כְּנִיסוֹת וַיִּוְסַע בְּבֵיתוֹ כְּנִיסוֹ
כְּנִיסוֹת וַיִּדְרֹסוֹת חֲבֵרֵי מִקְסֵיבֵי מִלְּאֲחֵי הַסֵּר 'אוֹת'
הַסֵּמִיּוֹת יֵאָחַר כִּי יִקְדִּיטוּ הֵם מִן בְּרִין יֵחַד כְּכִי ב
בְּקָר אֵילָן יִשְׂרָאֵל וַיִּרְעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים בְּרַח דְּרֵי מִן הַגֵּלָה הַזֹּאת וַיִּדְרִיכוּ מִבְּנֵיכֶם וַיִּדְרֹסוּ לָךְ לְבָבִי לְמַאֲדָּה סב
סְבֵלָה וַחֲסֵרָה מְכִינֶתְךָ עַל הָרֵי בְּסִמִּיטָה יִשְׂרָאֵל הַיּוֹסֵפֶת וְכֵת הַמִּקְדָּשׁ מִיָּבֵשׁ בְּמַחֲרָה בְּיָמֵינוּ חֹזֵק

החַתּוּת הַחַיִּים עִירַרְתִּיךָ שְׁמָה חֲבֵלְתִיךָ אִמְרֵךָ וְשִׁמְךָ
 וְשִׁמְךָ הַפְּלִיאָה יִלְרִתְךָ : שְׁמֵנִי בַחֲוֹתֶם עַל לִבְךָ כַח
 בַּחֲוֹתֶם עַל זְרוּעֶיךָ כִּי עֲזָה כְמוֹת אֲהַבָּה קִשָּׁה בַשׁ
 כְּשֶׁאֵזַל הַנְּאֻז רִשְׁמִיָּה רִשְׁפִּי אֵשׁ שֶׁלֹּהֲבַת יָהּ : מִי
 מִיּוֹם רַבִּים לֹא יוֹכְלוּ לִכְבוֹת אֶת הָאֲהַבָּה וְנִדְהוּ
 וּנְהָרוּת לֹא יִשְׁטַפּוּהָ אִם יִתֵּן אִישׁ אֶת כָּל הוֹן בֵּיתוֹ
 בֵּיתוֹ בְּאֲהַבָּה בּוֹ יִבְוִי לֹו אַחֻוֹת לָנוּ קִטְנָה
 וְיִשְׂרָיִם אֵין לָהּ כֶּה גַעֲשֵׂה לְאַחֻוֹתֵנוּ בְּיוֹם שִׁירְבֵר
 בָּהּ : אִם חוֹמָה הִיא גִבְנָה עֲלֶיהָ שִׁירַת בְּסָף וְאִם
 דִּלְתָהּ הִיא נִצּוֹר עֲלֶיהָ לִיחַ אֲרוֹ : אֲנִי חוֹמָה וְשִׂירֵי
 כְּמַגְדְּלוֹת אִו הָיִיתִי בְּעֵינָיו כְּמַצָּאתָ שְׁלוֹם
 בְּרַם הָיִיתָ לְשִׁלְמָה בְּבַעַל הַמּוֹן נִתַּן אֶת הַכְּרִים לִ
 לְנִטְרִים אִישׁ יָבִיא בְּפִרְיוֹ אֶלְךָ בְּסָף : בְּרַמִּי שְׁלִי
 לְפָנֶי הָאֶלְךָ לְךָ שְׁלָמָה וּמֵאֵתֶיךָ לְנִטְרִים אֶת פִּרְ
 פְּרִי

תחת התפוח עיררתיך שמה חבלתיך אמריך ושמי
 ושמי הפליאה ילרתיך : שמני בחותם על לבך כח
 בחותם על זרועיך כי עזה כמות אהבה קשה בש
 כשאזל הנאז רשמיה רשפי אש שלהבת יה : מי
 מיום רבים לא יוכלו לכבות את האהבה ונדרו
 ונהרו לא ישטפוהא אם יתן איש את כל הון ביתו
 ביתו באהבה בו יבוי לו אחות לנו קטנה
 וישרים אין לה כה געשה לאחותנו ביום שירבר
 בה : אם חומה היא גבנה עליה שירת בסף ואם
 דלת היא ניצור עליה ליח ארו : אני חומה ושירי
 כמגדלות או הייתי בעיניו כמצאתא שלום
 ברם היתה לשלמה בעל המון נתן את הכרים ל
 לנטרים איש יביא בפירו אלך בסף : ברמי שלי
 לפני האלך לך שלמה ומאתיך לנטרים את פרי

עמנו היא קטנה ומקטנת עצמה וכל האומות כענין סכ בגלות מצרים סדים נכחו בהגיע קץ הגולה חבל
 זאת סדים אין לה לעת עתה עדיין לא הגיע עתה עת דודים מה כעס לאחותינו ביום סידוד בה כשהאומות
 מהלחסיס עליה להכחידה כענין סכ אמרו לנו וכחידם מנוי חס חומה היא חס תחזק ביראתה ובאמונתה
 להיות כנגדם בחומת נחשת סלח יכנסו בתוכה דל סלח תתחזק בה וחס לא יבאו בה דל לא תתפתה להם נב
 נצנה עליה טוידת כסף נחיה לה כענין טור מבצר לכתר ולכני ונצנה עליה את עיר הקדם ובית הבחירה ונחש
 דלת היא להיות חס בחיס בה היא בהס כנור עליה לוח ארז נסים בדלתיה נסדים סל עץ ארז הנרקבים והז
 ויתולעת גיריתן ואוכלתן וכנסת ישראל אומרת חני חומה חזקה באהב דודי וסדי כמגדלות חלו בתי כנסתי
 ובתי מדרסות המניקין את ישראל בדברי תורה או באמרי זאת הויתי צעניו כמנחת סלח ככלה הנמנחת
 סלמה מונחת סלח בגית בעלה כרס היה לסלמה זה כנסת ישראל סנחל כי כרס ה' נבאות בית ישראל צב
 צבבל המון צירוסלס סהיא רבת עס והמון רב צבכל לסון מיסורי כמו בעל גד בבקעת הלבנון כתן את הכ
 הכרס לכוטרים מסרס ליד אדוניס קסיס צבל יון מדוי ארדס צמדריס סיר סירי מנחתי סמך לכוטרי סהס
 סמלכיות חיס יבוא צפרינ אלף כסף כל מה סיוכלו לבנות מהס גולגליות וארכנויות ואכסריות סבל גצ מהס
 לחגיא אל ביתס כרמי סלי לפכני ליוס הדיון יבואס הקבה צמספט ויאמר כרמי חעם סנתתיו בידכס סלי סח
 ולפני צא כל מה סחטפתס להס את פרינ ולא נכחד ממני את סגביתס מהס והס אומריס האלף לך סלמה ח
 חלף כסף סגבינו מהס סבל כחזיר לך ומאתיס לכוטריס את פרינ ועוד נוסף עליה הרבה מסלנו ונתן להס
 לרחסיהס ולחכמיהס כענין סנחמר תחת סנחסת אביא זהב נג' חיס לפרס ומאתיס לכוטריס את פרינ כדיו
 סנחסת מן סחקדס סמסלס קרן וחומס חף חנו כסלס על קדס ישראל לה ראסית תבואתו קרן וחומס חומסו
 סל קרן ומאתיס סן חומסו סל חלף וחותן תפלמוין לתלמדי חכמיס סכ ליוסבי לפכני ה' והיא סקריס ואתננה
 ח

הַיּוֹסֵפֶת בְּגִישׁ אֶקְאוּ לַכַּסֵּת יִסְר' אֶת הַיּוֹסֵפֶת בְּגֹל
בְּגֹלָה רְיֹנָה בְּגִישׁ סָל אַחֲרָיוֹת וַיּוֹסֶטֶת בְּבִתִּי כְּנִיסוֹת
כְּנִיסוֹת וַמְדַרְסוֹת חֲבָרִי מְקַסִּיבִי מִלְּחֵבִי הַסֵּר 'אֹמ'
הַסְּמִיבִי וְאַחַר כֵּךְ יִקְדִּישוּ הַסֵּ סָל בְּרֵן יַחַד כְּכֹבֵי ב
בְּקָר אֵילָן יִסְרָאֵל וַיִּרְיֶנּוּ כָל בְּנֵי אֱלֹהִים בְּרִיחַ דְּרֹדִי מִן הַגֹּלָה הַזֹּאת וּפְדִינוּ מִבִּינֵיהֶם וְדַמָּה לָךְ לְנָבִי לְמַהֲרֵי סָב
סְגֹלָה וְאַסְרִיהַ סְכִיכְתָךְ עַל הָרִי בְּסִמִּיט' שׁוֹאֵת הַר הַמְּוֹרִיָּה נִבְתַּת הַמִּקְדָּשׁ סִיבְנָה בְּמַהֲרָם בִּימֵינוּ חֹזֵק

החַתּוּת וְחַפּוּחַ עִירֻרְתִּיךָ שְׁמַח חֲבֵלְהֶךָ אִמְךָ וְשִׂמְ
 וְשִׂמְחָה חֲבֵלְהֶךָ יִלְדֶתְךָ: שְׂמֵנִי בְּחֻמֹתֶם עַל לִבְךָ כַח
 בְּחֻמֹתֶם עַל זְרוּעֶיךָ כִּי עֹזָה כְּמוֹת אֲהַבְהָ קִשְׁהָ בִשׁ
 כְּשֶׁאֵוֹל קִנְיָאָה רִשְׁעִיָּה רִשְׁפִי אֵשׁ שֶׁלֹּהֶבֶת יָהּ: כִּי
 מִיָּם רַבִּים לֹא יוֹכְלוּ לִכְבוֹת אֶת הָאֲהַבָּה וְנִהְרֹו
 וְנִהְרֹוֹת לֹא יִשְׁטַפּוּהָ אִם יִתֵּן אִישׁ אֶת כָּל הוֹן בֵּיתוֹ
 בֵּיתוֹ בְּאֲהַבָּה בּוֹז יִבְוֹוּ לוֹ אַחֻזֹת לִנְוֹ קִטְנָה
 וְיִשְׂרָיִם אֵין לָהּ כֹּה גַעֲשֶׂה לְאַחֻזֹתֵנוּ בְיוֹם שִׁדְרָבָר
 בָּהּ: אִם חוֹמָה הִיא נִבְנָה עֲלֶיהָ טִירַת בְּסָף וְאִם
 דִּלְתָּ הִיא נִבְנָה עֲלֶיהָ לִוּחַ אֲרוֹ: אֲנִי חוֹמָה וְיִשְׂרָיִ
 כְּמִגְדָּלוֹת אִוּוּ הֵייתִי בְעֵינָיו כְּמִצָּאת שְׁלוֹם
 כְּרֵם הֵיחַ לְשִׁלְמָה בְּבַעַל הַמֶּזֶן נָתַן אֶת הַכְּרֵם לִ
 לְגִטְרִים אִישׁ יָבִיא בְּפִרְיוֹ אֶלְף בְּסָף: כְּרֵמִי שָׁלַי
 לְפָנַי הָאֶלְף לְךָ שְׁלֵמָה וּמֵאֵתִים לְגִטְרִים אֶת פִּרְ
 פִּרְיוֹ

תחת חתפוח עיררתיך לשון חיבת בעורוים אסת המ
 המעוררית את דודה בלילה בתכונות עלי מסכב ומ
 ומחבבתו ומכנסתו שמה חבלתך אמך הרי אמרנו
 הקבה קראה אס והייתי לך לאס שמה חבלה ולדת
 חבלתך באו לך חבלים ממך בני יכאוכי יכאוכו ממני
 שימני בחותם בטביל אותה אהבה תחתמני על לבך
 טלא תסכחני ותראה כי עזה כמות אהבה אהבה ס
 ס אהבתך עליו כנגד מיתתי סאני כהרגת עליך יק
 קמה כשאלו הקנאה סכתקנאו ב אומות העולם ב
 בטבילך קנאה בכל מקום לשון אחוזת לב לכקוס א
 את נקמת דבר רמסיה רמסי אס רמסיה סל אס
 חוקה הבאה מכח סלהבת סל נהינס טעס זקף גדול
 הנקור על רמסי מלמדנו על תיבת אס סהיח דבוק
 לסלהבת יס מים רבים לא יוכלו לכבית על סכינה
 לסון רמסיהס נופל עליהס מים רבי לא יוכלו לכבני
 כלומר לא יכבו מים רבים האומות ונהרות מריהס
 ומלכיהס לא ימטפנה על יד חווק ואימה ואף על ידי
 פתח והסתה אס יתן אים את כל סון ביתו להמיר ו
 ולהחליף אהבתך צו יבוו לו כל חלה הקבה וביית ד
 דינו מעידיס על כנסת ישראל טכן היא מתרפקת
 על דודה עצה אחוזת לנו בתחונני מתאחה ומתחבר

עמנו היא קטנה ומקטנת עצמה מכל האומות כענין סכ בגלות מצרים סדיס נכוכו בהגע קן הגולה חבל
 זאת סדיס אין לה לעת עתה עדיין לא הגיע עתה עת דודיס מה נעס לאחתיכו ביום סידוד בה כסהאומות
 מתלחסיס עליה להכחידה כענין סכ אמרו לנו וככחידס מגני אס חומה היא אס תחזן ביראתה ובאעונתה
 להיות כנגדס כחומת נחסת סלא יכנסו בתוכה רל סלא תתחתן צס והס לא יבאו בה דל לא תתפתה לחס נב
 נצנה עליה טוירת כסף נהיס לה כעין צור מצבר לכתר ולגני ונצנה עליה את עור הקדם וביית הצחירה ונאס
 דלת היא להיות סס בחיס בה והוא בהס כנור עליה לוח ארו נסיס בדלתיה נסריס סל עץ ארו הנרקביס והס
 ויתולעט גיריתן ואוכלתן וכנסת ישראל אומרת חני חומה חוקה באהב דודי וסדי כמגדלת חלו בתי כנסני
 ובתי מדרסות המניקין את ישראל בדברי תורה או באמרי זאת הויתי בעיניו כמונחת סלוס ככלה הכמנחת
 סלמה מונחת סלוס בגית בעלה כרס היה לסלמה זה כנסת ישראל סנאל כי כרס ס בבאות בית ישראל בב
 בצבל המון צירוסליס סהיא רבת עס והמון דב בעל לסון מיסורי כמו בעל גר בבקעת הלבנון יתן את סכ
 הכרס לנוטריס מסרס ליד אדוניס קסיס בצבל וון מדי ארוס במדרס סייר הסיירי מבאתי סמך לנוטרי סהס
 סמלכיות חיס יבוא בפריו אלף כסף כל מה סיוכלו לגבות מהס גולגליות וארנוניות ואכפרות סבל גבו מהס
 לחצויל אל ביתס כרמי סלי לפני ליוס הדין יביאס הקבה במספט ויאמר כרמי אקס סכתתיו בידכס סלי סול
 ולפני בא כל מה סחטפתס להס את פריו ולא נכחד ממני את סגביתס מהס והס אומריס האלף לך סלמה א
 חלף כסף סגבינו מהס סכל כחזיר לך ומאתיס לנוטריס את פריו ועוד נוסוף עליה הרבה מסלנו ונתן להס
 לרחסיהס ולחכמיהס כענין סנאלמר תחת סכנסת אביא זהב וגו ריס לסרס ומאתיס לנוטריס את פריו כדין
 הנכחה מן סהקדם סמסלס קרן וחומס אף חנו נסלס על קדם ישראל לה ראסיית תבואתו קרן וחומס חומסו
 סל קרן ומאתיס סן חומסו סל חלף ואתן תסלמוין לתלמידי סכמיס סכ ליוסבי לסני ס יהיה סקריס ואתננה

כפר קהלת

דברי קהלת

בן דוד מלך בירושלים כל מקום סכ דב דברי אינו חלא דברי תוכחות כמו חלה

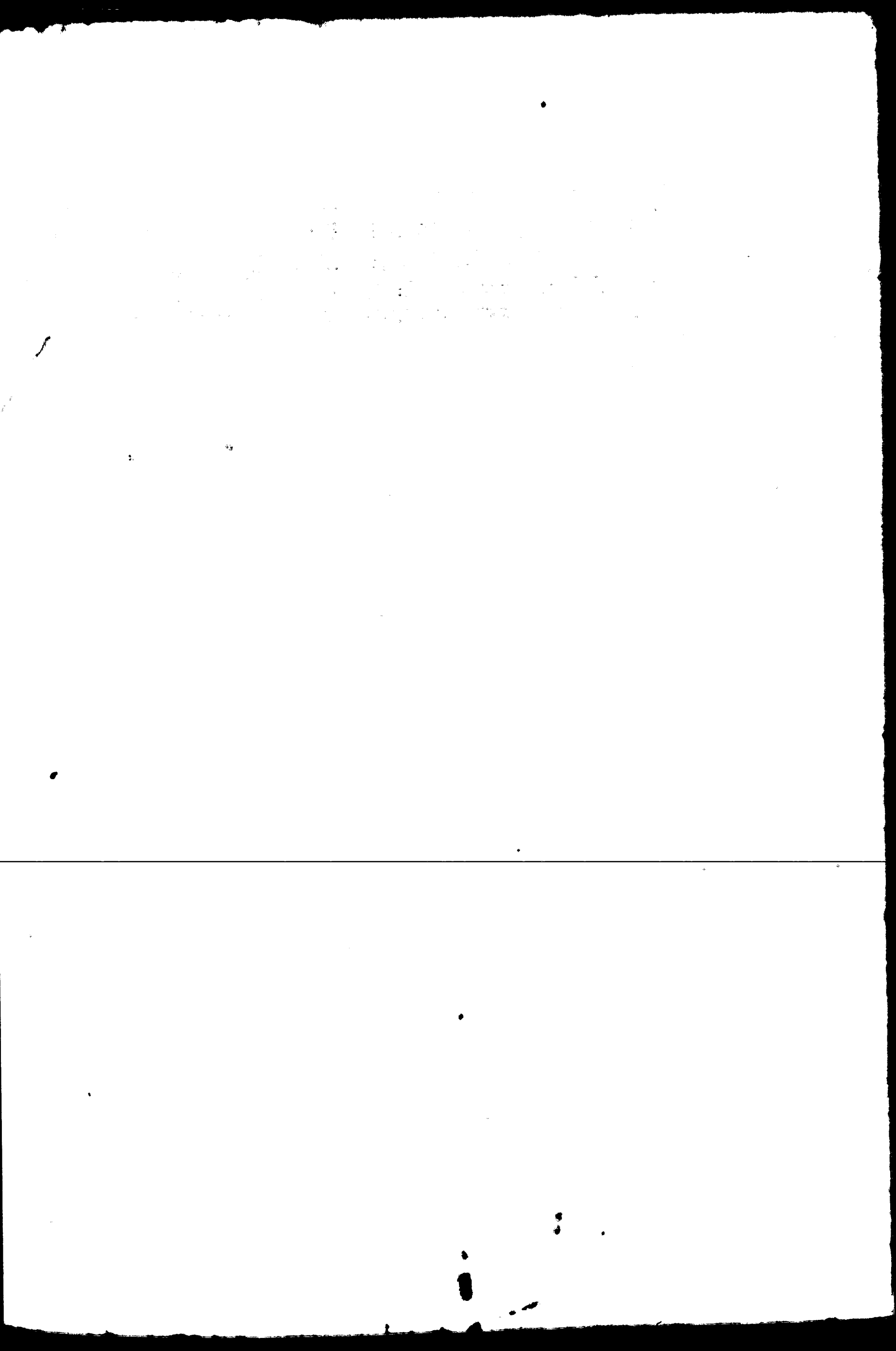
הדברים אשר דבר מסה דברי עמו סמחו את הדברי פריץ הבסן וגו דברי ירמיהו סאלנו נא וראו את יולד זכר חלא דברי דוד ובנו בליעל קו בקוץ מכר כלסס דברי קהלת חרס הסמס כל הנכלי הולכי אל היס כינה את הרעשי כחמה וכלבנה ויס ס חזן מתן סכר לה כך סנויה בספרי ולמדתי מסוס טהעכיון מדבר בישעי והמסיל לתגצרת החמה ס ססופה לסקוס ד' ח' כל הנכלי סמלכו אל היס מהתל בנבדי עו וחומר סונוס המסתחוי למיס סגריס סיס נהס ממש לפי סרואין את היס הגדול סכל סכ הנכלי הולכי בו זסו אינו מלא ואינו יודעין להבין כי אל המקוס סהנכלי הולכו סס סס ללכת ס סמימי הנחרות הולכו לתוך היס סס מיש ענמס סהלכו כבי סס נובעו מתחת התנחס והולכו למעל מן הרקיע ער היס וסווריס וסובעו לפיכך חין הנחרות פוסקי ואין היס מלא ולא מפני סיס בהן מ ממש קהלת סקיהל חכמות הרבה וכן במקו חחר קיראנו חגור בן יקח סאגור כל סבינה וקיהס חיס חו סהיה חומר כל דבינו בהקל מלך בירוסליס עיר החכמה הכל הכלי חמ קהלת קהלת קורח תגר וחמ על כל סבינת יסודת ימי בראסוי הכל סל הכלי חו

דבר

קהלת בן דוד מלך בירושלים: הכל הכלים אמר קהלת הכל הכל הכל: כה ירוון לאדם בכל עמלו שיעמל תחת השמש: דוד הול הולך ודור בא והארץ לעולם עבדת: וזרח הש השמש ובא השמש ואל מקומו שאף וזרח הוא שם הולך אל דרום וסובב אל צפון סובב סבב הולך הרוח ועל סביבתיו שב הרוח: כל הנחלו הנחלים הולכים אל היס והיס אינו מלא אל מקום שהנחלים הולכים שם הם שבים ללכת כל הדברים יגיעים לא יוכל אס לדבר לא תשב תסבע עין לראת ולא תמלא און משמוע

כזה שהיה הוא שיהיה וכזה שנעשה הוא שיעשה ואין כל חדש תחת השמש: יש דבר שיאמר ראה זה חדש הוא כבר היה לעלמים אשר היה כלפני בדפנינו: אין זכרון לראשונים וגם לאחרנים שי שיהיו לא יהיה להם זכרון עם שיהיו לאחרנה:

הכל כקוד חטף ס' כפי סהוא דבוק כלומ הכל סל הכלי כנגד סבע ימי בראסוי מה יתרון סכר ומועד תחת סהתם תמורת התגר סהיה קרוייה חור סכ כי כר מנה ותרס חור כל עמל סהוא מחלוף בו את התגר מה סכב סכר בו דור הולך ודור בא כל מה סהרעשי יגיעו ועמלו לנול אינו מכלס את מעסיו כי הדור הולל ודור חחר בא ונוטל הכל מיד בניו כעכיון סכ בניו ידונו דלי וסחרץ לעול עימדת מה סס המקימי סס סענויס הנמוכיס חמני בי עמס לחרץ כעכיון סכ ועכוס ירסו חרץ ומדרס ד' תכחז חו כל בדוקי חרץ יסר כקראנו חרץ חתם תהיו לחרץ חפץ ורח סאמס וגו דור הלך כחמר תזרח סמס סחרי וצספע ערבית והולך כל הליל וסואפת לס לזוב אל מקו סיוכא מסד אצמול סצורח סס גז היו סרוח רוחו סל סמס חלכט' בלעז כמו על חמר יהיה סמ סמה סרוח ללכת ועל סביבותיו סב גס חחר כל סהקוף וססיבוב ססבב אצמול חו מקיף וסובב כל הינוס הולך דרוס וסובב אל כפון הולך אל דרוס לעולס בניס וסובב אל כפון לעול' בליס סובב סובב הולך פני מורח ומ חגרב ססצמי מחלכתן ופעס סובבתן חף הרעשי כל ססמטן זורחת סופה לסקיע כל סהס הולכו ומתגבריס סונן לסוב אל מקו כחצן מקו סטנופ' בא אל מקוס סטנופו ילכו וכן כל הנכלי הולכו חל היס והיס אינונ מלא לפי סאינון כסחרין לתוכו מי חוקיכו גיבה חו מכל העול כו' כעכוי ס' סקור למי היס ויספכס ומיכין חדס סופך מלמעל למטח וסכריי מחוקיכו וחודרי וסובעו וזה חו חל מקוס סהנכלי הולכו סס סס סביס קף הרעשי כל עומצ סבחו ילכו כל הדברי יגיעו וגו לא תסבע עין לחאו ולא תמלא חון לסמוע מיסב על מה יז יתרון אס חרליף חו עסן חצור לרבי דברי' באל' חרי חן יגיעו לא חוכל להסיג את כולס חאס במראית ח חיצו בא לעסוק עיכו לא תסבב חאס כסמייעת חון חוכו לא תמלא חמה סהיה חו סיהיה בכל דבר סהיה למד חלישי סממס חין בו חידוס לא יהי חל מה סהיה כבי סכריא חמס' ימי בראסוי חכל סהנה בתגרי מונח

וגדלתי ודוספתי מכל שהיה לפני בירושלם אף
 חכמתי עמדה לי: וכל אשר שאלו עיני לא אצל
 אצלתי מהם לא מנעתי את לבי מכל שמחה כי
 לבי שמח מכל עמלי וזה היה חלקי מכל עמלי:
 ופניתי אני בכל מעשי שעשו ידי ובעמל שעמלתי
 לעשות ודנה הכל הבל ורעות רוח ואין יתרון ת
 תחת השמש: ופניתי אני לראות חכמה והוללות
 וסבלות כי נח דאדם שיבוא אחרי המלך את א
 אשר כבר עשוהו: וראיתי אני שיש יתרון לחכמה
 מן הסבלות כי יתרון האור מן החשך: דחכם עיני
 עיניו בראשו והכסיל בחשך הולך וידעתי גם א
 אני שמקרה אחד יקרה את כלם: ואמרתי אני ב
 לי כי במקרה הכסיל גם אני יקרני לכה חכמת
 חכמתי אני או יותר ודברתי בלבי שגם זה דבר
 כי אין יתרון לחכם עם הכסיל לעולם בסכר
 הימים הבאים חבל נשכח ואיך ימות החכם עם
 חכסיל: ושנאתי את החיים כי רע עלי המעשה
 שנעשה תחת השמש כי הכל דבר ורעות רוח:
 ושנאתי אני את כל עמלי שאני עמל תחת השמש
 שאניחני לאדם שיהיה אחרי ובי יודע דחכם זה
 יהיה או סבל ושלט בכל עמלי שעמלתי ושחכם
 וכחכמתי תחת השמש גם זה דבר: וסבותי אני
 לראש את לבי על כל העמל שעמלתי תחת הש
 השמש: כי יש אדם שעמלו בחכמה ובדעת

בסבלות בצדיים סדומים לו לסבלות שאמרתי להם
 איניאל ואוכל כמו לביסת פעטנו וכלאי הכרס סה
 שהסטן ואומות העולם מסיבין עליהם וכן הוא אנו
 אומר טוב אשר תאחזו בזה וגו' על סחול סנדמה לו
 בענין סבלות סכנות להרוג מאים ועד אסה והיא
 מצות המקוש וקורא אותן סבלות הגדלתי מעסי ב
 בימי גדולתי עץ כל כרי סהו סלמה מכיר ברכמתו
 את גדי הארץ אי זה גיד ראח ליטע בו כילפלין חר
 חרובין רמונים סכל גדי הארץ באי צני'
 סמס מסתיתו טל עולס סכ' מנין מכלל יופי לכ'
 נאמ' עץ כל פרי מדרס תנחומ' צדיכות מיש צברי'
 סל דגיס טהורין בקרקע סגולת מלכיס גנוי מלכ
 מלכיס זהב וכסף ואבן יקרה סהמלכיס מסגלין בג
 בנכזיתן יחאדיכות סגולת כל סוחרים סדיס וסר'
 מיני זמר יסדה וסדות מרכבות עגלות כב אף חכמ
 חכמתי עמדה לי גם חכמתי לא חכמתי בסבל כל
 המעטים האלה לסון אחר עמדה לי ולא סכחתי ד
 דבר אחר עמדה לי לעזרה בכל אלה: לא אכלתי לא
 דחקתי להבדל מהם וכן יואכל מן הרוח כמכורה ס
 סמדליקין ממכה כרות הרבה ואינה סמירה כלום י
 וזה היה ח קי מכל עמלי אחרי עסוהי כל אלה אין
 לי מכולס הלא זה רב וסמואל חד אמ' מקלג וחד א'
 אמ' קודו מקירה סל חרס ססותה בה ומדרס אגדה
 סותרו בבתי כנסיות ובבתי מדרסו ותלמידיו יוער
 כומח עניס עמי הארץ למלאכת סדות וכרמים י
 וכתיתי עתה בכל מעסי ורואה אני סאין יתרון בהס
 כי מכולן אני חסר: וכתיתי אני לראות החכמ' סוכה
 חני מכל עסקי להצננן צתורה: והוללות וסבלות ע
 עונס עבדות כי מה הנה לאדם סיבא אחרי המלך
 להתחכן לו על גזירה סגורו עליו וכב' עסוהו לגזירה
 טובה לו להתכונן במעסיו תהלה ולא ינטרף לבדם
 מן הסבלות והוא הרעס: עיניו בראסו בצחל הדב'
 מסתכל מה יהא בחוסו י דעתי גם אני סמסונגן הרכס

מן הכסיל יודע אני ססניהס ימותו: ואמרתי אני בלבי כלומר לפי ססניהס מתיס סלא אחרהר בלבי מעתה כמ
 במקרה הכסיל גם אני יקרני ולמה אחיה כדוק יותר: ודברתי בלבי סאס אחרהר כן סבל הוא: כי אין זכרון
 לחכם עם הכסיל לעולם סאחר מיתקס לא יזכרו סניהס יחד סזה זכרונו לסנובה חס זכרונו לקללה: בסכר
 הימים הבאים בסבל סאתה רואה את הרסציס סהיו כבד וסנליוח מחד ובימים הבאים אחריהס כסכמה גברי
 גבירתס והסלחתס: ואיך ימות החכם עם הכסיל אני דאיתי כדוקיס מכלוחיס במיתתן ומתולין לבניהס כד
 כדכתי' וזכרתי את צריתי יעקב: וסנאתי את החיים מתכנא על דורו סל רחבעס סהיו רסעיס: גם זה סבל גם
 זה אחר מן הסבלים סכבראו בעולס ססחכס יגע והכסיל ירס: לראס את לבי סלא ליגע וליעמול: כי יס ארס
 כססונו מסעו: ומדרס תנחומא מכסו כלפי הקבה סכ' ועל דמות סכסא דמות כמראה ארס: כ

אני קהלת הייתי מלך על ישראל בירושלם : ינ
ונתתי את לבי לדרוש ולתור בחכמה על כל אש
נעשה תחת השמש הוא ענין רע נתן אלדים לב
לבני האדם לענות בו : ראיתי את כל המעשים
שנעשו תחת השמש והנה הכל הבל ורעות רוח
בועית לא יוכל לתקון וחסרון לא יוכל להמנות
דברתי אני עם לבי לאמר אני הנה הגדלתי וזה
והוספתי חכמה על כל אשר היה לפני על יושלי
ירושלים וליבי ראה הרבה חכמה ודעת : ואתנה
לבי לדעת חכמה ודעת הוללת ושכלות ידעתי
שגם זה הוא רעיון רוח : כי ברוב חכמה רוב פע
בעס ויוסף דעת יוסף מכאוב : אמרתי אני בלב
בלבי לכה נא אגסכה בשמחה וראה בטוב והנ
והנה גם הוא הבל : דשחוק אמרתי מהולל ולש
ולשמחה מה זאת עשה : תרתי בלבי למשך בין
את בשרי וליבי נהג בחכמה ולאחז בסכלות עד
אשר אראה איזה טוב לבני האדם אשר יעשו ת
תחת השמים מספר ימי חייהם : הגדלתי מעשי
בנית לי בתים נטעתי לי כרמים : עשיתי לי גנות
ופרדסים ונטעתי בהם עץ כל פרי : עשיתי לי ב
ברכות מים להשקות מהם יער צימח עצים : קנ
קניתי עבדים ושפחות ובני בית היה לי גם מקנ
מקנה בקר וצאן הרבה היה לי מכל שהיה לפני
בירושלם : בנסתי לי גם בסף וזהב וסגלת מלכ
מלכים והמדינות עשיתי לי שרים ושרות ותענוגות

2

בה חרוסי טעמי תמיד כענוי סכ' דריה ירווך בכל
עת מהרד הזה סהפינות ממסמ' בו טעם וכך מנינו
בזמנת חגיגה סאמ' ד' אלעזר דברי סלא טמעתן
האנון במעט המרכבה ים דבר סלא בא לידך תחת
הסמס טיחמ' לך האומ' עליו דאח דבר זה חדס הוא
ואינו חדס סכבר' היה לעלמי' טעברו לפכינו : איך
זכרון לראסוכי' לכך דומה להיות חדס לאחר' סיהי
טיהיו אחרינו לא יהיה להט זכרון בדור' סיהיו באח
באחרינו' להט ומד' אגר' לורסו ככגר איצור זכר עמ
עמלק וסופס' סל זכר ארוס ולא יהיה טריד לבית ע
עטו אני קהלת מלך על כל יסר' ולבסוף על מקלנו
סיהיו כאמ' הויתי מלך בירוסלי' אבל עכסיו אינו מל
מלך וכתתי את לבי לדרוש בתורה היא החכמה ול
ולתבונן בה על כל מעסה הרע סאמ' למעלה סכ
סנעס' תחת הסמס ובינותי בה סהוא עניין רע' אס
אסר כתן הקב' לפני בני האדם את הקיים ואת הטו
הטוב ואת המות ואת הרע עניין רע' להט לעכו' בני
ים לפרסו לסון פיון ומחסבה ויס לפרט לסו' מענון
ודיה וכך לענות צו כתן' אלהים סכיו לפניה רעות
רוח סבר רוח כמו רועו וחותו טלכט סוף המעשה
בא לידי כאב לב מענות בחיים לא יוכל לתקן מסמ
מסמת סמי סטריה בערב טבת יאכל בטבת וירבו
פירסו על הבא על הערנה סהוליד ממור או על
תלמיד הסורס מן התורה סהוא כסר מתחילתו ונת
ונתענות וחסרון לא יוכל להמנות עמס בקבול סכר
ודברתי אני עם לבי עכסיו סירדתי מגדולתי אני כ
נותן אל לבי לומר מי יאמ' סאבא לגורה זו אני סכ
הנה הגדלתי חכמה והוספתי ואתנה עכסיו לבי לרע
לדעת את טוב החכמה מה סוספה ואת טוב ההוללת ו
וסכלות סיעמוס וטירוף דעת לסון עיריבוב כמו מ
מהול במיס סכלות סטות ידעתי עתה סגס החכמה י
יס בה סבר רוח כי ברוב חכמה רוב כעס אדם סומך
על חכמתו ואין מתרחק מן החיסו' בא רוב הכעס' ל
לחקב' אני ארבה סוסיס ולא אסיב את העס מצדיו
וסוף הסיב לא ירבה לו כסו' ולא יסור לבבו והדי נכתב עליו כסו' הטו את לבבו וכך הוא אומ' על רוב חכמתו כ
נחס הגבר לאיתאל ואוכל אמרתי בלבבי הנאיל וכך הוא אחרל מן החכמ' ואעסוק במסת' תמיד אככסה לסון מ
מסך יין לסתות כמו מסכה ונה עיריבוב מוס' בין לקונדיטון ודאה בטוב כמו ורחות בטוב ויהיה גס הוא ה
הבל סהדי ראיתי בבבוא' הרבה קלקלן באין מתק' סחוק בלסכר מת מתק' מסתיה אכסו דוד המבול כסטכו
מכני רוב הטובה לסחוק אמרתי מהולל ומעורבב בצבי ואכקה ולסמח' מה טוב עוססה הרי סוספה תונגה תרתי בל
בליבי חקרתי בליבי לסחוק בכלן במסחה ובחכמ' ובסכלו' ולמסוך ולערך במסת' היון את בסרי כל סעודת עו
עונג קרמיה על סס יין ולבי נהג בחכמ' אף בסרי כמסך בין לבי מתגלגל לסחוק בחכמ' ובתורה ולאחזו בסה.

אֶת־הַבַּל עֲשֵׂה יִפְחַ בְּעֵתוֹ גַּם אֶת־הָעוֹלָם נִרְן בִּ
 בְּלִבְּךָ מִבְּלִי אֲשֶׁר לֹא יִמְצָא הָאָדָם אֶת־דַּבְּרֵי־עֲשֵׂה
 אֲשֶׁר עֲשֵׂה הָאֱלֹדִים מִרֵּאשִׁי וְעַד סוֹף יִדְעֵתִי כִּי אֵי
 אֵין טוֹב בָּם כִּי אִם לְשִׁבוּחַ וּלְעֲשׂוֹת טוֹב בְּהֵיוֹ :
 וְגַם כָּל הָאָדָם שִׂיאֲכַל וְשִׁתָּה וּרְאָה טוֹב בְּכָל עֵ
 עֲכָלוֹ בְּתַת אֱלֹדִים הוּא יִדְעֵתִי כִּי כָל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
 יַעֲשֵׂה הָאֱלֹדִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם עָלְיוֹ אֵין לְהוֹ
 לְהוֹסִיף וּמִכִּנּוֹ אֵין לְגַרֵעַ וּדְאֱלֹדִים עֲשֵׂה שְׂיִירָאוּ
 כִּלְפָנָיו : בְּהַ שְׁהִיָּה כְּבָר הוּא יִוָּאֲשֶׁר לְהִיֹּת כְּבָר הַ
 הִיָּה וְהָאֱלֹדִים יִבְקֹשׁ אֶת־נִרְדָּף : וְעוֹד רֵאִיתִי הַחַ
 הַדָּת הַשְּׁבִישׁ מִקוֹם הַמִּטְבֵּשׁ שִׁבְהַ הַרְשַׁע וּמִקוֹם
 הַצִּדִּיק שִׁבְהַ דְרִשַׁע : אִמְרָתִי אֲנִי בְּלִבִּי אֶת־הַצִּדִּיק
 הַצִּדִּיק וְאֶת־הַרְשַׁע יִשְׁבֹּשׁ הָאֱלֹדִים כִּי עַתָּה לְכָל
 חַפְצֵי וְעַל כָּל דְּמַעֲשֵׂה שָׁם : אִמְרָתִי אֲנִי בְּלִבִּי עַל
 דְּבַרְתִּי בְּנֵי הָאָדָם לְבָרֵם הָאֱלֹדִים וּלְרֵאוֹת כֹּחַ
 שָׁדָם בְּהִבְהִיָּה לָהֶם : כִּי מִקְרָה בְּנֵי הָאָדָם וְ
 וּמִקְרָה הַבְּהִמָּה וּמִקְרָה אֶחָד לָדָם כְּמוֹת זֶה בֶּן
 כְּמוֹת זֶה וְרוּחַ אֶחָד לְכָל וּמוֹתֵר דָּאָרֶם כֵּן הַבְּהִמָּה
 הַבְּהִמָּה אֵין כִּי הַבַּל הַבַּל : הַבַּל הוֹלֵךְ אֶל כְּבוֹם
 אֶחָד הַבַּל הִיָּה כֵּן הָעֶפֶר וְהַכֵּל כֵּב אֶל הָעֶפֶר :
 כִּי יוֹדַע רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעֶלְיָה הִיא לְכַעֲלָה וְרוּ
 וְרוּחַ הַבְּהִמָּה הַיּוֹרֵדֶת הִיא לְכַטָּה לְאָרֶץ :

יפה בעיניו צננת הטובה יפה הוא לבוא תסלוס גמול
 מעסה הטוב ובעת הרעה ראוייה היא לתסלוס מעס
 מעסה הרע גם חכמת העולם נתן בלב הצריות לא
 נתן הכל בלב אחד אלא לזה קצת ולזה קצת אמר ל
 לא ימצא האדם את כל מעסה האלדים לדעת אתו ו
 ולא ידע עת פקודתו ובמה יבטל כדי שיתן לב לטוב
 ויאח' היום אמות ולכ' כת' העול' חסר וי' לסון העלמ'
 טאס י' ע' סמיתתו קרובה לא יבנה בית ולא יטע כר
 כרס לכך הוא אומר את הכל עסה יפה בעתו סיס
 עת למיתת דבר יפה הוא ססומך האדם לומר סמא
 עדיין מיתתו רחוק ובונה בית וכוטע כרס וזחוא יפ
 יפה יפה טבעלס מן הצריות ידעתי עתה הואיל ונע
 ונעלס עת פקודה כי אין טוב לצריות כי אס לסמנח
 בחלקו ולעשות הטוב בעיני בוראו בעוד סהוא חי
 ורחם בטוב תורה ומצוות ידעתי כי כל אסר יעסה ה
 הק' במעסה בראסית הוא ראוי להיות לעולם ואין ל
 למנותו לא בתוספות ולא בגידוע וכסנסתנה האלדי'
 עסה וכיה ס' סתנה וייראו מלפניו סבעת אמיס כס
 כסכה הילוך התמה בדור המבול לזרנח במערב ולס
 ולטקוט במזרח כדי סיוראו מלככיו חמה זרחה לאח
 לאחריה י' מעלות בימי חזקיה ובימי אחז נתקצר הי
 היום כדי סלח יחא כספר כל זה עסה כדי סלא יחא
 כסכר כל זה עסה כדי סיוראו מלפניו לפיכך אין ס
 טוב לאדם אלא לעסוק במצוות ולירא מכנת מה' ס
 סהיה בימיס סלככינו ככר סוא ראיכנו סו סמענ
 סנוענוסו מחאריס סראונו סאלדיס יבקס את נרדף
 יעקב כרדף עסו נרדף ואלב את יעקב ואת עסו סכ
 טכתי וסר להיות עוד באחרונה היא גרמת מה ס
 טכר היה כן יהיה באחרונה אין סקבה מסנה מידו
 מדותיו ולעולס האלסיס יבקס את כרדף לפרוע מן

הרודף לפיכך אס יתרונו סלעוסה הרע כאסר האל עמל הרז סוכנו להסתלס מקוס המסכס ראיתי בדוח סקנר'
 מקוס לסכת הגוית בירוסלס סהוא מלחתי מסכס סמה טכטו רפע סכ ראסיה בטחר וסכטו ראיתי סמה הר
 הרפע סס יסכו ככוכדככר וחילנתיו סהיו דכין את יסראל אמרתי אחי בלבי באותו העת נותן זמן לכל מעסה
 להטפט לכך אחי אומר את הכל סופס האלדיס לאחר זמן ואלעס סמתעכב הרבה סופו לבוא אלא
 סעת לכל חפך ועל כל מעסה סעסה האדם יספטונו בבוא עת פקודתו סס באותו העת נותן זמן לכל סמעט
 להסכט אככא דחוטרי מלי ואבי דרו חוסבגא אמרתי אחי בלבי כראתי זאת על דברת בני
 האדם סארס סאחזו להס מידת גאוה לכהוג בסרריה ורצנות כי מקריה בני האדם הוא טעס הדבי סנתן הק' מ
 מקריה ופגע לבני האדם גיט מקריה אף בבמה ומוקריה אחר לסכיהס סזה מת נוס מת ומוקר האדם מן ה
 הבמה אין כי סכל סב אל העפר וסכל כהסך להיות סבל ועפר מי יודע כמו מי יודע יסוב מי הוא מנין נוח

וּבְכִסְרוֹן וְלֵאדָם שֶׁלֹא עָמַל בּוֹ יִתְנֶנּוּ חֵלְקוֹ גַּם זֶה דָבָר וְרַעְיָה רַבָּה: כִּי מִה הוּוּהוּ לְאָדָם בְּכָל עָמָל עָמְלוֹ וּבְרַעְיוֹן לְבוֹ שְׁהוּא עָמַל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: כִּי כָל יָמָיו מִכֹּאבִים וּבָעַס עֵינָיו גַּם בְּלֵילָה לֹא שָׁב שָׁבַב לְבוֹ גַּם זֶה הֵבֵל הוּא: אִין טוֹב בְּאָדָם שִׁיא שִׁיאֵבֵל וְשִׁתָּה וְהִרְאָה אֶת נַפְשׁוֹ טוֹב בְּעָמְלוֹ גַּם זֶה רֵאִיתִי אֲנִי כִי מִיד הָאֱלֹדִים הוּא: כִּי מִי יֵאבֵל וּמִי יִחַיֵּשׁ חוּץ מִמֶּנִּי: כִּי לְאָדָם שְׁטוֹב לְפָנָיו נִתָּן חֶכְמָה וְדַעַת וְשִׁמְחָה וְלַחֲסֵא נִתָּן עֵינִן לְאִסּוּף וְלִכְנוּס לְתַת לְטוֹב לְפָנָיו הָאֱלֹדִים גַּם זֶה הֵבֵל וְרַעְיָה רוּחַ: לְפָל זְמַן וְעַת לְכָל חֶפֶץ תַּחַת חֲשָׁמִי דְחֲשָׁמִים: עַת לְלִדְתָּ וְעַת לְמוֹת עַת לְטַעַת וְעַת לְעֵזוֹר גְּטוּעַ: עַת לְהִרְוֹג וְעַת לְרַפּוּא עַת לְפִתּוֹץ וְעַת לְבָנוֹת: עַת לְבָכוֹת וְעַת לְשָׁחוֹק עַת סְפוֹד וְעַת וְעַת רִקּוֹד: עַת לְהַשְׁלִיךְ אֲבָנִים וְעַת בְּנוֹס אֲבָנִי אֲבָנִים עַת לְחַבּוֹק וְעַת לְרַחוֹק מִחֶבֶק: עַת לְבַק לְבַקֵּשׁ וְעַת לְאֲבֹד עַת לְשָׁמוֹר וְעַת לְהַשְׁלִיךְ: עַת לְקַדּוֹעַ וְעַת לְתַפּוֹר עַת לְחֲשׂוֹת וְעַת לְדַבֵּר: עַת לְאַהֲוֹב וְעַת לְשִׁנּוֹא עַת מְלַחֲמָה וְעַת שְׁלוֹם:

וּבְכִסְרוֹן וְלֵאדָם שֶׁלֹא עָמַל בּוֹ יִתְנֶנּוּ חֵלְקוֹ גַּם זֶה דָבָר וְרַעְיָה רַבָּה: כִּי מִה הוּוּהוּ לְאָדָם בְּכָל עָמָל עָמְלוֹ וּבְרַעְיוֹן לְבוֹ שְׁהוּא עָמַל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: כִּי כָל יָמָיו מִכֹּאבִים וּבָעַס עֵינָיו גַּם בְּלֵילָה לֹא שָׁב שָׁבַב לְבוֹ גַּם זֶה הֵבֵל הוּא: אִין טוֹב בְּאָדָם שִׁיא שִׁיאֵבֵל וְשִׁתָּה וְהִרְאָה אֶת נַפְשׁוֹ טוֹב בְּעָמְלוֹ גַּם זֶה רֵאִיתִי אֲנִי כִי מִיד הָאֱלֹדִים הוּא: כִּי מִי יֵאבֵל וּמִי יִחַיֵּשׁ חוּץ מִמֶּנִּי: כִּי לְאָדָם שְׁטוֹב לְפָנָיו נִתָּן חֶכְמָה וְדַעַת וְשִׁמְחָה וְלַחֲסֵא נִתָּן עֵינִן לְאִסּוּף וְלִכְנוּס לְתַת לְטוֹב לְפָנָיו הָאֱלֹדִים גַּם זֶה הֵבֵל וְרַעְיָה רוּחַ: לְפָל זְמַן וְעַת לְכָל חֶפֶץ תַּחַת חֲשָׁמִי דְחֲשָׁמִים: עַת לְלִדְתָּ וְעַת לְמוֹת עַת לְטַעַת וְעַת לְעֵזוֹר גְּטוּעַ: עַת לְהִרְוֹג וְעַת לְרַפּוּא עַת לְפִתּוֹץ וְעַת לְבָנוֹת: עַת לְבָכוֹת וְעַת לְשָׁחוֹק עַת סְפוֹד וְעַת וְעַת רִקּוֹד: עַת לְהַשְׁלִיךְ אֲבָנִים וְעַת בְּנוֹס אֲבָנִי אֲבָנִים עַת לְחַבּוֹק וְעַת לְרַחוֹק מִחֶבֶק: עַת לְבַק לְבַקֵּשׁ וְעַת לְאֲבֹד עַת לְשָׁמוֹר וְעַת לְהַשְׁלִיךְ: עַת לְקַדּוֹעַ וְעַת לְתַפּוֹר עַת לְחֲשׂוֹת וְעַת לְדַבֵּר: עַת לְאַהֲוֹב וְעַת לְשִׁנּוֹא עַת מְלַחֲמָה וְעַת שְׁלוֹם:

מִה יִתְרוֹן הָעוֹשֶׂה בְּאִשֶּׁר הוּא עָמַל: רֵאִיתִי אֶת הָעֵינִן אֲשֶׁר נִתָּן אֱלֹדִים לְבָנֵי הָאָדָם לְעֵנוֹת בּוֹ:

וּמִי אֵל ה' וְנִצְתָר לְחַס וְרַפְאֵל עַת לְכִרְוֹן חֲמוֹת עֵיד כַּסְבִּיגוֹר עֲלֵיהֶם סְכָאֵם וְחֲמוֹת יְרוּסְלוֹס מְפוֹדֶת וְעַת לְבָנוֹת סָכְ וּבְנִיתֵיהֶם כִּימֵי עוֹלָם עַת לְבָנוֹת בְּתַמְעָה בְּאֵב וְעַת לְסַחֲוֹק אֵז יִמְלֵא סִחוֹ פִיכּוֹ עַת סְפוֹד בִּימֵי אֲבֵי וְעַת רִקּוֹד בְּחֲתָנִים וּכְלוֹת עַת לְהַסְלִיךְ אֲבָנִים בְּרוּי יִסְרָמֵל מִסְלָכִים תַּסְתַּכְכָּה אֲבָנִי קִדְס וְגוֹ וְעַת כְּטִיט אֲחִיטַס מִן הַגּוֹלָה וְחֲסִיטַן ה' אֲלֵדִים כְּכֵאֵן עָמּוֹ כִי אֲבָנִי כּוֹז מִתְכוּסְכוֹת עַל אֲדַמְתּוֹ עַת לְחַנוֹק כִּי כֹאסֵר יִדְבַק הָאֲזוּרִי וְגוֹ וְעַת לְרַחוֹק מִחֶבֶק וְרִיחֹק ה' אֶת הָאֲדָשׁ עַת לְבַקֵּס סָכְ וְאֶת הָאוֹבְדוֹת אֲבַקֵּס לְעֵינִין כְּדָחִי יִסְרָאֵל וְעַת לְאֲבָרִס בְּגוֹלָה סָכְ וְאֲבַדְתָּ בְּגוֹשׁ עַת לְסַמּוֹר סָכְ יִבְרַכְךָ ה' וְיִסְמַרְךָ כַּסְאֶתְסָ עוֹסִי רִצּוֹנִי וְעַת לְהַסְלִיךְ סָכְ וְיִסְלִיכֵס אֵל אֶרֶץ אֲחֵרֵת כִּיֵּס הַזֶּה עַת לְקַרְוֵעַ מַלְכוֹת בֵּית דָּוִד סָכְ וְאֶקְרַע אֶת הַמַּמְלָכָה וְגוֹ וְעַת לְתַפּוֹר סָכְ וְהִיוּ לְאֲחֵדִים בִּידֶךָ וְלֹא יִחַצּוּ עוֹד לְסַתִּי מַמְלָכוֹת עוֹד עַת לְחַסוֹת כְּעַמִּיט סָאֲדָס סוֹתַק וּמִקְבֵּל סָכְ וְהָרֹס אֶרֶץ חֲכָה סְכָתִיחֵד הַדִּיבּוֹר עָמּוֹ סָכְ וְדַבֵּר ה' אֵל אֶרֶץ וְגוֹ וְגוֹ וְסָכְרֵס אֵל תַּסְתָּ וְגוֹ וְעַת לְדַבֵּר אֵז יִסִּיר מִסָּה וְתַסִּיר דַּבְרֵיהֶם וְדַק בֵּן אֲבִיבּוּעַס וְגוֹ קָחוּ עִמְכֶס דַּבְרֵיִס עַת לְאֲהוֹב וְאֲהַבְךָ וְעַת לְסַנּוֹא סָכְ כָּל רַעְיָתֶס בְּגַלְגַּל עַל כֵּן סְכָאֵתִיט מִה יִתְרוֹן חֲנוּסָה מִה יִתְרוֹנִי סָל עוֹטָה הִרַע בְּכָל אִסִּיר הוּא עָמַל גַּם הוּא עֵתוֹ יֵבֵא וְהַכֵּל תֵּאָבֵד הַעֵינִין הַמְכַהֵג לְעַנּוֹת לְהַתְהַהֵג

מומלך זקן וכסיל זה יצר הרע מסולט בכל איברי כי
 מבית הסורים כי המקום הטובות וסריות יצא וצא
 ונחם קדומו וסודו כי גם במלכותו כולד רם כממלך
 האדם הרע המסכן דח' כי מבית הסורים יצא כי הי
 היכל המסכן פוטו שיאמרו עליו סינא מבית האסור
 למלוך מתוך עונמו ויוסורין הסודי כמ' האסורים ט
 סהרי מצינו ביוסף ממלך כסינא מבית הסודי כי גם
 במלכותו כולד רט כי כפר ויגו הוא סימלך סהרי
 גם במלכותו כהפך ממנהג הטרה ומקטין פכמו ח
 חכל החכמים במדת הרמי וכפן ועיר כרא אדם יולד
 כעטס ולסון הוא הוא וראיתי את כל החיים מנחתי
 במדרס זה דוני המבול וחמו לי לבי סכך דרם בעל
 חגדה את המקראו רחיתי את כל החיים זה דוני חמו
 המבול סכ' גג סכל חמו עס היכל הסני סיתקיים ת
 תחת חותו הדור הס כח וצניו חין קן לכל העס סרו
 ורביז הי יוצר מדתי כמ' ספ' זרעס ככון לפניהס חס
 חסס זו היתס מתעפרית יולדת לג' ימים סכ' יסלחו כ
 כנאן עמליהס לכל חסר היס לפניה חין קן לכל הי
 סטוב חסר היס להס וסכל חסר וכרגע סחול חמחו ג
 גם החסרונים לא יסמחו זה דני ספלגה לח יסמחו ג
 גם בטוב חסיתן להס גם זס סופס להכל ורעיון רוח
 כסחדס מבוהל חסר יצרו סמור רגלך היאך תלך
 אל בית האלדים חס להביא כדבית וסלמים הוא הטו
 סטוב וסמור עכמוך סלא תכמרך ללכת בחבאת חט
 חטאות וסמנות וקרב לסמוע דברי סקבס הוא טוב
 מתת חכסילים זכח סוחסוחו ויביאו קרבן כי חוכס י
 יודעיס לעסנות רע חין סכסיל מבין סחוא עוסס רע
 לעצמו יסוכית דבר לפני האלדים לדבר קסות כלסי
 למעלה כי הוא בסמים וחתה על הארץ וספי חלס
 חלמעלה וגיבור חלמס חיתת חלס על גבור וכל

הסורים יצא למלך כי גם במלכותו כולד רש :
 ראיתי את כל החיים חכיהלבים תחת השמש ע
 עם הילד חשני אשר יעמד תחתיו : אין קן לכל
 חעס לכל אשר היס לפניס גם האחרנים לא
 יסמחו בו כי גם זה הכל ורעיון רוח : שבר רגל
 רגלך כאשר חלך אל בית האלדים וקרוב לס
 לשמע מתת חכסילים זכח כי אינם יודעיס לע
 לעשות רע : אל תבהל על פיך ולבך אל ימור
 להוציא דבר לפני האלדים כי האלדים בסמים
 ואתח על הארץ על כן יהיו דבריך מעטים : כי
 בא החלום ברב ענין וחול כסיל ברב דברים :
 כאשר תדר נדר לאלדים אל תאחר לסלכו כי
 אין חפץ בכסילים את אשר תדר שלם : טוב אס
 אשר לא תדר מסתדור ולא חסלם : אל תתן א
 את פיך לחשיא את בסרד ואל תאמר לפני חס
 חבלאך כי שנגח היא למה יקצף האלדים על
 קלך וחבל את מעשה ידך : כי ברב חלמת וחב
 וחבלים ודברים הרבה כי את האלדים ירא : א
 אם עסק רש וגול מספס וצדק תראה בסדינח א
 אל תתמה על החפץ כי גבוה מעל גבה סמר ו
 וגבוהים עליהם : ויתרון ארץ בכל היא מלך לס
 לסדה געבר : אהב כסף לא ישבע כסף

ה

סכן גבור למעלה נחלס למעס כי בא חלס ברב ענין כי דרך חלכו לבוא בהורחיו סחדס מעיון ומהרס
 דרך קול כסיל לבוא ברוב דברים בהרבותו דברים מוכח כסילות מסיו כי לח יחדל כסע לכך חני חומר יסיו
 דבריך מעטים חין חפץ בבסילים חין חפץ להק' ברעיס סנודרין ולא מסלמין חל תתן את פיך בנדר
 לחטויא את בסריך סיסקר על בניך חל תאמר לפני חלמלך סליח חבא חליך לתבוע כדקס ספסקת בדברים כ
 כי סגנה היס כסגנה ססקתיה כסבור יחתי טחיה וכלת בדי ליתן וחבל את מעסס ידיך מנות סחיו סודך כבד ח
 איבדתס כך היס במדרס על קולך בסניל קולך כי ברב חלמות כחסר יאמרו לך חלמות וכביאס חבל ודברי
 הרבה לפרוט מהקבס כי את האלדים ירא סיי כי מסמס בלסו חלח
 עוסק רט חס תראה במדינה טחס עוסקין את הרמי וגזולין את חמספט ואת חנדיק חל תתמה על חסנו סלה
 סלהק כסיביא עליהן חרע כי גבוה מעל גבוה סומר ורואה את מעסיה וגבוה יס עליה סעוטי סלוחתו סל חק'
 יודיס תקיפה וגול מספט גול סל מספט לפי סחא דבאק כקוד קמך קטן עא חס תראה סחס עוסקין יטריס
 וגזולין מספט ורואה אתה חדיק בא לעיר סחק' מספיע להס טובה וחוכו כפרע חחן חל תתמה על חחפץ סל
 סלמקיס כי כן דרכו להאריך חסו כי גבוה מעל גבוה סומר חמתין עד סתתמלא סאתן וגבוהיס עליהס לי
 לישרע חס' בבוא עץ סקודת' סומר כמו לח תסמור על חטאתי ויתרוארץ יתרה על יוסבי חקר' סחס 7

וראיתי כי אין טוב בואשר ישמח האדם במעשיו
 כי הוא חלקו כי מי יביאנו לראות במה שיהיה א
 אחריו ושבתי אני ואראה את כל העשקים אשר
 אשר געשים תחת השמש והנה דמעת העשוקים
 ואין להם מנחם ומיד עשקיהם כח ואין להם מ
 מנחם: ושבתי אני את הבתים שכבר מתו מן הח
 החיים אשר המה חיים עריגה: וטוב משניהם א
 את אשר ערן לא היה אשר לא ראה את המעש
 המעשה הרע שנעשה תחת השמש: וראיתי אני
 את כל עמל ואת כל כשרון המעשה כי הוא קנ
 קנאת איש מרעהו גם זה הבל ורעות רוח: הכ
 הכסיל חובק את ידיו ואכל את בשרו: טוב מלא
 כף נחת ממלא חפנים עמל ורעות רוח: ושבתי
 אני ואראה הבל תחת השמש: יש אחד ואין שני
 גם בן ואח אין לו ואין קץ לכל עמלו גם עינו ל
 לא תשבע עשר ולמי אני עמל ומחסר את נפשי
 מסופה גם זה הבל וענין רע הוא: טובים השני
 השנים מן האחד אשר יש להם שבר טוב בעם
 בעמלם: כי אם יפלו האחד ימים את חברו ואי
 לו האחד שיפול ואת שני להקימו: גם אם ישב
 ישבבו שנים וחס להם ולאחד איד יחס: ואם י
 יתקפו האחד השנים יעמדו נגדו והחוש המסלם
 לא במהרה ינתק: טוב ילד במסכן ותבם ממלך:
 זקן ובסיל אשר לא ידע להזדר עוד: כי מבית ה

ונריך מלא להצנח כבוד כבהמה סאינה מקטרת פ
 על מעסיה יראיתי בכל אלה כי אין טוב לאדם מא
 מאשר ישמח במעסיו ביגיע כפיו ישמח ויאכל ולא
 להרחיב במחול כפסו לאמר להתעמר להרבות לא ל
 לו כי הוא חלקו יגיע כפיו הוא החלק הכתן לו מן ה
 הסמים ובו ישמח כי מי יביאנו לראות לאחר סמת
 ביה סהיה אחריו חס ונליון גס חס בצופר סחסף
 הוא והנחת להס וסבתי אני ואראה ברנח הקדם את
 כל העשוקים הנעשים בגהינם כמעסי אשר נעשים
 תחת הסמם תחת חליפה טל תורה ינחה דמעת הע
 העשוקים בוכים על נפשות העשוקות ביד מלאכי
 מסחית ואכזרי וכן הוא אומ' עוברי בעמק הבבא אי
 חילו יורדי גהינם ואף מדרם זה נדרם בספרי יומיד
 עוסקים כח עוסקיהם מכרימים ותוקפים אותם ב
 צבא סכבר מתו עד סלא סלט בהם ינר הרע הזה ל
 לדחות מאת הקבה כגון אבות הראשונים סלא כע
 כעכה מסה אלא על ידיהם וכגון דוד אבי סלא כעכ
 כעכתי בעמרים וארבעה רככות עד סאמיתי צריה
 לחברי דוד עבדך עדן עדין אשר לא ראה המעס'
 דאיתי במדרם קהלת חילו תסע מאו' וסבתי וארבע'
 דורות סעלתה במחסבה להבריאות ולא כצדאו יראו
 יראיתי חסו את כל עמל הן העבדיות סהן עמל בעי
 בעיני הקבה ואת כל כשרון המעסה סאינו לסס ס
 סמים אלא לקנאת חס מרעהו. הכסיל חובק את י
 ידיו ואינו יגע אלא אוכל מן הבול ואוכל את בשרו
 ליום הדין סרואה צדיקים בבבד והוא כידון כך כד
 כדרם בספרי טוב מלא כף נחת להיות קונה ככוס
 מועט ומיגיע סהיה בהס נחת רוח ליוצרו. ממלא
 יחסים ככסיל רביס בעבודה סהוא עמל ועצבות ר
 דים בפניו המקום תחת הסמם כמו תחת הסמים. י
 יס אחד ואין סני יס אחד עוסה דסיין יחיד גם בן ו
 מאת איון לו חס תלמיד חכם אינו קונה לו סותפים ו
 יוצא לבדו ללמוד ואין קץ לכל עמלו יגע בגרסא
 ואס סוחר עמל כחוקמשיא גם סיכו לא תסגע עופר לא יהיה ס בצע טעמי תורה סהרצה תורה למד אדם מ
 מתלמידיו ולענין הממון ולמי חסו עמל מאחר סאינו מעמיד תלמידים ואינו כוסא חסה ומוליד בניס טוב
 סוכים סמנים לכל דקר מן האחד לפי יקנה לו אדם חבר ויסא לו חנה. אשר יס להס ריוח יותר בעמל הרבה
 מכחה נעמית בטנים סחין היחיד מתחיל בה לבדו כי חס יפולו כמוסמעו ולענין המענה חס תקפה עליו מ
 נסכה חבירו מחזירה לניחו חס יכסל סלא דקדק את אסר סמע מפי רבו בא חבירו ומעמידו על האמת ואי ל
 לו וני לו כמוסמעו ולענין זכר ונקבה מתחממי זה מזה ומולידו. חס יתקפו האת חס בא ליסטם עליו לתקפו
 חס סנים חס יעמדו נגדו וכל סכן חס ססה חס כי חנוט המסולס לא במהרה ינתק דא' מי סהוא תלמיד חכם
 וכו' וכן בני חין תורה פוסקת מזרעו דא' המסולס במקרא ובמטנה ובדרך ארץ לא במהרה ינתק טוב ילד
 זה ינר טוב ולמה נקרא סמו ילד סאינו בא באדם עד יג סנה מסכן סאיין סאכרים סומעין כמו לינר הרע

עומר ונכסיו כיוסמנו ולא ימלטנו לאנוכל ממנו
 טיהח סמח בחלקו למנוח קורת רוח בעונתו כי סי
 טיהח לעסוק ולהרבות הון בענין סכאמ' והוא בנותו
 לא יסבע יגס ים לומ' לא ימלטנו הקבה לעפות כד
 נדקח בעולם הזה ולאנוכל הטובה לעולם הבא אלא
 חים נכרי יטול אותנו ויאכלנו ויעטה ממנו כד קח
 טוב ממנו הפכל של אמה כי הפכל בהבל בא לא רח'
 טובה ולא כתאוח לא ואיך לו להנעטר ואילנו חיה ח'
 חלף פנים פעמים דהינו חלפים מנה מה יתרון לו
 הוחיל וטובה לא ראה הלא סופו לסוב אל העבר כס
 כל עמל האדם לפיהו כדי טיקנה ויאכל בעולם הזה
 ונענול הבא וזה לא נהנה בחייו יגס הנפס לא תמלא
 בצנייה כלומ' זה חסוי תאיתו לא מלא בהנחה מועט'
 כמו המלאמו ככסי לסון הסגת תחות מהלך ככס מ'
 ממאכל ומספה הסוף כככס מה יתרון בחכמתו מנ
 מטחיס היה כסיל ומה לעני הסרון מן העמיד סחין
 לו קורת רוח וגס הוא יודע להלך בארץ אצל החיים
 טוב מראה עיני טוב היה והוכמר לזה לראות ע'
 לפניו חריו מרח עיני גס זה הבל הוא הנתן לרסע
 מה סהיה ככד נקר סמו חסינו וגד' סהיה לו בחייו
 ככד נקרא סמו נח לו סס בסרר ועתה חלף נכוד
 נכודע טהוח חדס ולא אל וסוכו סימות ולא יוכל לד'
 לדון עם סתקיף עם מלאך סמות סהוא תקיף ממנו
 כי יט דברי הרב סכתעסק בהס בחייו כסחוק המלא
 המכבי קופין ופילין מה יותד לו מטמת כי מי יודע
 מעסי טובי ומה טוב לאד לעסו בחייו סיהיה טוב לו
 לענגס הארוך מספר ימי חיי הבלו סחס מעט ויעס'
 לחות' מעסי במעה מועט טהנ' חי זמן קצר ככל עוף
 עובר אעפי סחמ' לכל סתס ולא פי ככל כותל או בב'
 ככל דקל טהן קבועי כי מי יגיד לאדם אס יתקיים
 הון כמה סרבן מעטק לבניו חחריו טוב סס מסמן
 טוב יותד טוב לאדם ססס מסמן טוב טוב ללכת אל
 בית אכל מידה סנוהגת בכל
 מלכת אל בית מספה סהוא מיר
 מידה סנוהגת בחיים כחטר הוא סוף כל האדם בסב
 בטביל טהחבב הוא כוף כל האדם לבנא לידי כך למ
 למויפה לפיכך החי יתן אל לבו רל' וסחי יתן אל לבו
 הדבר הזה סחס לא עכסיו יגמול סמד זה לא יגמול
 לו עוד טוב כעס מסחוק מי סמידת הדין רודפ'
 חחריו אל ינעטר טוב היה לאנסי דור סמבול חס' ס'
 ס' צבה הרפה להס פכיס זעמוות מסחוק מסחוק להן

עשר ונכסים וכבוד והשליטו לאכל מכנו ולשא
 ולשאת את דלקו ולסכח בעגלו זה כתת אלדי
 אלדים היא: כי לא הרבה יזכור את ימי חייו כי
 האלדים בענה בשמחת לבו: יש רעה אשר ראי
 ראיתי תחת השמש ורבה היא על האדם. איש א
 אשר יתן לו האלדים עשר ונכסים וכבוד ואינג
 חסר לגפשו ככל אשר יתאוה ודא יסד' שנו האל
 האלדים לאכר מכנו כי איש נכרי יאכדנו זה ח'
 דבל ודלירע הוא: אם יוליד איש מאה ושנים ר'
 רבות יהיה ורב שיהיו ימי שניו ונפשו דא תשבוע
 בן הטובה וגם כבירה לא היתה לו אכרתי טוב
 מכנו הנפל: כי בדבל בא ובהשך ילך
 ובחשך שבו יככה: גם שבו לא ראה ודא י'
 ידע נחת לזה מזה: ואלו חיה אלף שנים בעמים
 וטובה לא ראה הלא אל מקום אחד הבל הולך
 בל עמל האדם לפיהו וגס דגש לא תכלא:
 כי מה יותר להכם בן דכסיל כה לעני יודע לה
 להלך נגד החיים: טוב מראה עינים כדלך נפ'
 נפש גם זה דבל ורעות רוח: כה שהיה נכר נק'
 נקרא שמו ונודע אשר הוא אדם ודא יוכל לדין
 עם סתקיף מכנו: כי יש דברים הרבה מרבים י'
 דבל כה יותר לאדם: כי מי יודע כה טוב דאד
 לאדם בחיים כסגר ימי חיי הבלו ויעסם כצל א'
 אשר מי יגיד לאדם כה יהיה אחריו החת דכסס
 טוב סם כשמן טוב ויום דמות מיום ה' לרו: ט'
 טוב ללכת אל בית אבל מלכת אל בית כשתה
 באשר הוא סוף כל האדם והחי יתן אל לבו: טו'
 טוב כעס כשהוק כי ברוע פנים יטבלב: לדרב
 חבמים בבית אבל ולב כסדים בבית סגדה. ט'
 טוב רשמוע גערת חכם מאיש טובע סיר כסדים
 כי כה ל' הסירים תחת הסיר בן שחוק דכסיל וג

וְכִי אֶהְיֶה בְּדַמּוֹן לֹא תָבוֹא אֲנִי גַם זֶה הַכֹּל בְּרִבּוֹת
 הַטּוֹבוֹת רַבּוֹ אֲכַלְיָה וּמֵה בְּשֶׁרוֹן לְבַעְלִיָּה כִּי אִם
 רֵאוֹת עֵינָיו: כַּתּוּבָה שְׁנַת הָעוֹבֵד אִם מֵעַשׂ וְאִם
 הָרִבָּה יֵאָבֵל וְהַשְּׁבַע לְעֵשִׂיר אֵינְנו מְנִיחַ לוֹ לְיִשְׁרָאֵל
 יֵשׁ רַעַה חוֹלָה רֵאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ עֵשֶׂר שָׁמוֹר
 לְבַעְלִיו לְרַעְתּוֹ: וְאֵבֵד הָעֵשֶׂר הַזֶּה בְּעֵנִין רַע הֵ
 וְהוֹלִיד בֶּן וְאֵין בִּידוֹ מְאוֹמָה: כְּאֲשֶׁר יֵצֵא מִבֶּטֶן
 אָמוֹ עָרוֹם יָשׁוּב לְלִבָּת כְּשָׁבָא וּמְאוֹמָה לֹא יֵשֵׁא
 בְּעַמְלוֹ שִׁילָךְ בִּידוֹ: וְגַם זֶה רַעַה חוֹלָה כָּל עַמ
 עַמְתָּ שָׁבָא בֶּן יֵלֵךְ וּמֵה יִתְרוֹן לוֹ שִׁיעֵמַל לְרוּחַ:
 גַּם כָּל יְמֵיו בַּחֲסָךְ יֵאָבֵל וּכְעַס הָרִבָּה וְחִלּוֹ וְקַצַּ
 וְקִצָּף: הִנֵּה אֲשֶׁר רֵאִיתִי אֲנִי טוֹב אֲשֶׁר יָפֵה לֹאֵב
 לְאֹכֹל וּלְשִׁתּוֹת וּלְרֵאוֹת טוֹבָה בְּכָל עַמְלוֹ שִׁיעֵמ
 שִׁיעֵמַל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ מִסֵּפֶר יְמֵי חַיָּו אֲשֶׁר נָתַן לוֹ
 הָאֱלֹהִים כִּי יִהְיֶה מְלָאךְ: **בְּיָמֵי מִשְׁתַּדְּלָן**

מִתְגַּאֲסִים וּמִכְעִימִים לְהַקְבֵּה כָּל הַיּוֹם כָּל דָּבָר עוֹסֵם
 עוֹסֵם סְלִיחוֹתָיו לִיפְרַע וְאִפְּי עַל יְדֵי יְתוּסִין כְּדָבָר ס
 טַעֲמָה לְטִיטוֹם מֶלֶךְ לְסֵדָה כְּעַבֵּד הַקְּבֵה עוֹסֵם טוֹב
 פּוֹעֵל לְכַיִן לְתַבּוּעַ עַל־בְּנוֹת מִמַּחְרִיבֵי וְלִסְלַס טַכָּר
 לְכַבִּיָּה אֲחוּב כַּסָּף אֲחוּב מִנְהָ לֹא יִפְצַע מֵחַס וְיֵמֵה
 הַחוּב מִנְהָ רְבִית לֹא תְבוּאָה וְאֵין בָּאֵחַ מֵחַס מִנְהָ
 מְנוּיִימָה וְכִיבֵרֶת כְּגוֹן כְּנִיין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְכִיבֵת הַכֹּ
 הַכְּסָפָה וְסָפֵר תּוֹרָה כֹּהֵל גַּם זֶה הַכֹּל כֶּךָ כְּדָרְסֵי טַכָּי
 הַפְּסוּקִים הַלְלוּ בַּמִּדְרָשׁ דָּא וְיִתְרוֹן אֲרֶץ כָּל הַיּוֹם ט
 טַכָּר עַבְדוּתָם עַל הַאֲדָמָה הוּא חֲסוּב עַל הַכֹּל טַכָּפֵי
 מֶלֶךְ כְּרִיךְ הוּא לְהִינֵף כְּעַבֵּד לְסֵדָה אִם עֲסָתָה פִּירוֹן
 יֵם לֹא מֵה יֵאָכֵל וְאִם לֹא הוּא בְּרַעַב אֲחוּב כַּסָּף לֹא י
 יִפְצַע סֵלֵא לְהוֹזִיָא כַּסָּף וְיֵמֵה אֲחוּב בְּחִמּוֹן בְּחִמּוֹן ל
 לֹא יִקְבֵה תְבוּאָה גַּם זֶה הַכֹּל דָּא וְיִתְרוֹן אֲרֶץ כָּל הַיּוֹם
 סַכָּרָן סַל יִסְר' צַבֵּל דְּבִירֵי תּוֹרָה הוּא בִּין בְּמִקְרָא בִּין
 בְּמַסְכָּה בִּין בְּתַלְמוּד מֶלֶךְ לְסֵדָה כְּעַבֵּד מֶלֶךְ בְּמִקְר'
 וְכַמְסָנָה עוֹרְכֵי כְּרִיךְ לְהִינֵף כְּעַבֵּד לְבַעַל תַּלְמוּד סַמ
 סַמְסָדֵר לְפָנֵי הַיְהוּדִים אִיסוּרֵי וְהִיתָר וְטוֹמָאָה וְטַהֲרָה
 וְדִינֵין אֲחוּב כַּסָּף אִינְנו פִּצְעַ בְּחִמּוֹן תּוֹרָה לֹא תְבוּאָה
 פִּיט לֹא מִקְרָא וּמַסְכָּה וְאֵין לֹא תַלְמוֹ מֵה הַכֹּהֵן יֵם לֹא

כָּל אֵלֶּה בְּיִקְרָא רַבָּא: בְּרִבּוֹת הַטּוֹבוֹת סִיפְרֵי אֶל מְטִיבִין מְעַסִּיחִים רַבּוֹ אֲוֹכְלֵי מִתָּן סַכָּר הַמְּצוּת וּמֵה כַּסְרֵין לְב
 לְכַעֲלִיָּה כָּל הַטּוֹבֶת מְעַסִּיחִים כִּי אִם רֵאוֹת עֵינָיו טְרוּאָה סַחַס כְּפּוֹסִיס לֹא וְנַחַץ רוּחַ לְכַכִּינֵי סַחַמ וְכַעֲטָה רַכּוּנוֹ
 וְכַן לְעַכְשִׁין הַקְּטָר הַקְּרִבְנֹת הַטּוֹבוֹת סַמְבִּיאֵי כְּדָבוֹת הַרְבֵּה רַבּוֹ הַכְּהֻכִים אֲוֹכְלִיָּה וּמֵה כַּסְרֵין לְבַעֲלִיָּה הַקְּבֵה כִּי
 סַכְּסָה רַכּוּנוֹ מִתְּקֵה סַכַּת הַעוֹבֵד עוֹבֵד הַאֲדָמָה יֵסֵן וְטַכְתּוֹ עַרְבָה עֲלֵיו בִּין סַחַמ אֲוֹכְלֵי מַעֲטָ בִּין סַחַכְלֵי הַר
 הַרְבֵּה כִּי כְּבִר הַיְהוּדִים בְּכַךְ וְהַסְּבַע לְעַטִּיר אִיכְנוֹ מְנִיחַ לֹא לִיסוּן כָּל הַלְלוֹת מַהֲרָה בְּעַכְשִׁינֵינוּ דָּא מִתְּקֵה סַכַּת הַ
 הַעוֹבֵד אֲלֵדִים אִם מַעֲטָ יְמֵי סַכִּינֵי וְאִם הַרְבֵּה יֵאָכֵל סַכְרֵין הַמּוֹעֵט כַּמְרֻבָּה מִסָּה פִּירְכָּם אֵת יִסְרָאֵל אֲרִבְעִים ע
 סַכָּה וְסַמּוֹחֵל מַעֲטָ וְכַחֵמ וְסַמּוֹחֵל בְּקֹנֵי אִי טַמִּי כֶּךָ כְּדָרְסֵי בְּטַכְחֻמָּא וְהַסְּבַע לְעַפְסִיר בְּעַל סַמּוֹעֵן אִיכְנוֹ מְנִיחַ לֹא
 לִיסוּן בְּצַבֵּר סַכֵּי דְּנַבְּבָה טַכְתִּי יִסְכִּיס כָּל תַּלְמִידֵי חַכְמִים סַחַמֵי דְּכַר מִפִּינֵי טַכְתּוֹתֵינוּ דְּוַבְּבֵי בְּקִצְרֵי עוֹפֵר סַמּוֹר
 לְבַעֲלֵינוּ לְרַעְתּוֹ כְּעַסְרֵין סַל קִרַח סַעַל יְדֵי כְּתַגָּאָה חִירֵד לְסַחֲוֹל וְאֵין בִּידוֹ מְאוֹמָה אֵף זְכוּת אֲבוֹתָ סַכָּל עוֹמֶת ס
 סַכָּה אֲוִתָּן מִמּוֹן בֶּן הַלֵּךְ וְחִלּוֹ כְּמוֹ וְחִלּוֹ יְהוֹ יִתְרוֹת כְּמוֹ ז' סַל חִינֵין אֲרֶץ וְגַם זֶה רַעַה חוֹלָה עוֹד מְלַבֵּד קִרַח ר

רֵחִיתִי חוֹלָה רַעַה בְּטַחֵר בְּנֵי אֲדָם אִיכְסֵי אֲבוֹרִים וְאִיכְסֵי סַמּוֹרֵי לְרַעְתּוֹ כָּל עוֹמֶת סַכָּה לִידוֹ כֶּן יֵלֵךְ וְי
 יִכְלֵה מִידוֹ וְלֹא גַמֵּל בָּהּ חַסֵּד וְיֵמֵה יִתְרוֹן לֹא יִשְׁעֵמַל וְטוֹרִית לֹאֵין גַּם כָּל יְמֵיו בַּחֲסָךְ יֵאָכֵל וְכַעֲטָה וְחִלּוֹ סְדוּאָגָה
 בְּכָל יוֹם עַכְשִׁינֵינוּ בָּאוֹ סוֹלְלִים לְבוֹז וְלֹא סַקֵּט לְבָנוּ וְרוּגוֹ הוּא לֹא זֶה רַעַה מִקְּוֹלָקְלָת לְאֲכֹל וְלַסְתּוֹת וְלִרְאוֹת טוֹבוֹת
 לְעַסְקָה בְּצוּרָה סַחִיָּה לְקַח טוֹב וְאֵל יִקְבֵּץ הוֹן רַב אֵלֵל בַּחֲלָק הַכְּתָן לֹא יִסְמַח כִּי הוּא חֲלָקוֹ וְהַסְּלִיטוֹ בְּחִינֵי לְאֲכֹל
 מִמֶּנּוּ בְּחִינֵי וְלַטָּחֵת אֵת חֲלָקוֹ בְּמִנְתּוֹ טִיכּוֹהוֹ לְעַסְקָה בְּצוּרָה וְכַמְצוּת בְּחִינֵי כְּדִי סִיקְבֵּל סַכָּר כִּי לֹא הַרְבֵּה
 יִזְכּוֹר סַחֵין אֲוִרֵךְ יְמִים בְּעוֹלָם הַזֶּה יִזְכּוֹר אֵת יְמֵי חַיָּו כִּי מַעֲטָ הַסֵּ וְלֹא הַרְבֵּה וְלֵמָּה יִטְרַח לְאֲסוּף הוֹן יִטְרַח ב
 בְּדָבָר הַעוֹמֵד לֹא לְעוֹלָם הַבָּא כִּי הַחֲלָדִים מַעֲכָה בְּמַחֲתָ לְבָנוּ עֵנָה לֹאֵה בְּעוֹלָם בְּמַחֲתָ לְבָנוּ סַמּוֹחֵל לְעַסְקָה טוֹב
 בְּחִינֵי וְיִחִיתִי בַּמִּדְרָשׁ אֲגִידָה זֶה אֲחַקְנָה סַמְדִּירֵךְ אֵת יִסְרָאֵל לְעַלּוֹת לְסִילָה בְּרִגְלִים וְבְדִירֵךְ סַחִיָּה מַעֲלָה אֲוִתָּס'
 בְּטַכָּה זֶה לֹא הִיָּה מַעֲלָה אֲוִתָּס לְסַנָּה אֲחֵרֶת כְּדִי לְפָרֵס אֵת הַדְּבָר וְלַהֲרַגְלֵס לְפִי יוֹחֲסוֹ הַכְּתָנוֹ וְעַלֵּה הַאִים הַהוּא
 מַעֲרִירֵי מַעֲכָה כְּקוֹד פִּתַח קָטָן לְכַךְ אִכְנִי מַחְרָסוֹ סַס רַבִּי כְּמוֹ אֵין מַעֲכָה בְּשִׁין בְּמַחֲתָ לְבָנוּ פַּחִיָּה סַמּוֹחֵל בְּרִגְלֵי
 וְרֵבָה הוּא עַל אֲדָם בְּהַרְבֵּה אִכְנִי אֲדָם גַּם הוּא כְּוַחֲתִי

מַעֲשֵׂרָה שְׁלִישִׁים אֲשֶׁר הָיוּ בְּעִיר: כִּי אָדָם אֵין עַ
 צְדִיק בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה טוֹב וְלֹא יִדְטָא: גַּם לִבִּי
 לְכָל דְּדַבָּרִים אֲשֶׁר יִדְבְּרוּ אֵל תִּתֵּן לִבְךָ אֲשֶׁר לִי
 לֹא תִשְׁמַע אֶת עֲבֹדְךָ מִקַּלְלֶךָ: כִּי גַם פְּעָמִים רַבִּי
 רַבּוֹת יָרַע לִבְךָ אֲשֶׁר גַּם אַתָּה קָלַלְתָּ אַחֲרָיִם: כִּי
 כָּל זֶה גִּסְתִּי בַחֲכָמָה אִמְרָתִי אַחֲבִיבָהּ וְהִיא רַחוּק
 רַחוּקָה מִמֶּנִּי: רַחוּק כִּיָּה שְׁהִיָּה וְעַמֵּק עַמֵּק מִי יִמֵּי
 יִמְצָאוּ: סִבְתִּי אֲנִי וְלִבִּי לְדַעַת וְלִתּוֹר וּבִקְשׁ חֵב
 חֲכָמָה וְחִשְׁבוֹן וְלִדְעַת דָּשַׁע בְּסֵל וְהִכְבַּלְתָּ חוֹלֵל
 אֹרְלוֹת: וּמוֹצֵא אֲנִי מִרַחֲמֵיךָ אֶת הָאִשָּׁה אֲשֶׁר
 הִיא מִצֹּדִים וְהִרְבִּים לִבָּהּ אֲסוּרִים יָדִיהָ טוֹב לִי
 לִפְנֵי הָאֱלֹדִים יִמְרָט בִּכְמוֹהָ וְהִטָּא לְכַד בָּהּ: רֹא
 רֹאֵה זֶה מִצְאָתִי אִמְרָה קִדְדַת אַחַת לְאַחַת לְכַע
 לְמִצְאָ חִשְׁבוֹן: אֲשֶׁר עוֹד בִּקְשָׁה נִבְשִׁי וְלֹא מִצְאָ
 מִצְאָתִי אָדָם אַחַד כִּאֲלֶפֶּי מִצְאָתִי וְאִשָּׁה בְּכָל אֶרֶץ
 אֱלֹהִים לֹא מִצְאָתִי: לְבַד רֹאֵה זֶה מִצְאָתִי אֲשֶׁר עַ
 עֲשָׂה הָאֱלֹדִים אֶת דָּאָדָם יִשָּׁר וְהִמָּה בִקְשָׁה חֲסֵפֶה
 חֲשִׁבוֹנוֹת רַבִּים: כִּי בְהַדְבָּרִים

אל תרסע הרבה אפי' רסע מעט: למה תמות בלא ע
 שתך כסאול סכ' וימת סאול במעלנו אשר מעל בנוב
 עיר הכהנים ועמלק טוב אשר תאלונו בזה: אחונו צנ
 צנדק וברסע חס תחמ' לך סבג'א הנדק צנר סאול
 לרסע כגון סאמ' סמואל לסאול לא יקל צעניך לס
 לסקפק צנ' ינח את כולס ידי סניהס יקח סחכמס ס
 סהיח הנדק וססכלו סהיח הרסע: סחכמס תפסו לס
 לסחכס לסי סאמ' לס תרסע הרבה חס רסעית וספנס
 לס תוסוף עליו אלא ספסס במעסי ותסח תוהח סל
 סחטא חמ' סחכמ' תפסו לסחכס לסנב בַּתְּסוֹבָה-מַעֲסָר'
 סליטוי מסינו יוסיהנו סכ' עליו וכמוהו לס סיה לסכני
 מלך וגו' סרי עמדה לו סחכמתו ספספס במעסינו וסו'
 לו מעטרה מלכו ססרסיענו ולס סבו מרדכס-ססר ס
 סיו בעיר ירוסליס רחבעס סציה סחזיה יוסס סמסי'
 סחו מנסה סמון יסויקי' צדקיהו סדס סין צדק לסי
 צדק לספסס במעסינו גס לכל סדבריס לסי ססאל
 קיבל לסון הרע על כוב עיר סככני' ועליו סאמ' סל
 תרסע סרבה סמ' לכל סדבריו ססר ידברו סולכי רכי'
 סל תצן לבך לקבלו ססר סין טוב ססר תטס סונך
 לסמוס סל עבדך מקללך דח מעסר' סליטוי סילוני'
 דבריו סחכני' מת סחכס ב' עיכני' מדאיך סנתו דבר'
 עבד' ב' סוכני' מסמיעו סנתו דבריו רעו' ב' ידיו סמוס
 וגול ססס ב' רגליו מוליכי סנתו לעבד' וסיו ולצו דס
 סחכמ' תפסו לסחכס זס כח מי סליטוי' דורות סלכני'

דח לחנס זס סברסס מי סליטוי' דבריו סמסמסו את סגוף על ידו סככל' יסחמתו עמדה לו לססס סלס ככטרך
 לסחכל מ' וסס נח' לילה כל סכני' סללנו במדרס גסוכי יכול לססב עליהס את סמקר' סל סחרינו: כל זס ניסיתו ב
 סצריה סמרתי סחכמה לרעית סת זן וסיה רחוקס ממכני נמה סיה זן רחוק מה ססיה סת סדבריס הרחוקי' ססיו צ
 ביצירת סרסס' ועמוק עמוק מי ימצאנו סאיך לי רסנת לסדהר צהן מה למעלה וסס למטה מה לסכיס
 וסיה לסחור: לקור וצקס סכמה פרסית וססבון קץ סגמולה ולרעית רסע בסל לעמוד: על כוף רעית סל מסנות
 וסכנות וסוללות מעורבב סכלו מוטועמס סבה-נמוכס סכו מר ממון ססס ססיה קטס מי דבריו סקסי' סכברסו
 בעולס כדחי' צבס' צר' ס' ססותכני' נחמתי לבה ל' מכמור' כמו יגירסו צהרמון ססרי' ידס סססחוק' צהדס סרי
 סיה כקטר מקטרי עבותות ססורי' טס דבר כמו קטורי' כמו ויססו סכורע ק' סורי' כך כ' מכיס' סמר קהלת
 וגו ככ מנות ססנדקי' עוסיס ועבירו ססרסעי עוברס כ' מכיס' לכני סקצה סרית סכ סחית עד סמנטורכות ל
 לססבין גדול כך כ' רבותי' במככת סוטס סמדה קהלת סמר' ככסו סמסכל סמקב' סחכמ' קהלת ל' כק' סיה
 כססות סומ' צנסן זכר מוסב על קביץ וסו סלמה וצמדס מכי' סמר' ירמיה בן אלעז רנח סקר' ככמי' מעיח'
 וצ' כק' סתי' עזרי' ומפלטי כ' וכתי' כ' סת' עזרתי כתי' רגלי' מצסר' וכתי' מבסרת רגלי' סיון ססר עוד צקס'
 ככסי' ססיה צכטי' ולס מכחתי כ' כולן דעתן קלה עליון סדס סחד' סחלף ככנה סכעולס סלף כככסי' למדר'
 סין יונסי' מהן לסכלוח רחמיך למסכ' סלח ק' וסק' סכככסי' למסכס סין רחמיך מה' לסלמוד סלתי' וסו' סכככסי'
 לסלמוד סין סכלוחי' אלא סחד' סרי' סחד' סחלף לכך סת' צרו' ליזסר בה לבד רסס זס מכחתי סצחית לעולס ס
 תקלה על וס סמר עטה סחלדי' וגו' מי כסחכס מי בעול' ססנב חכס כסלדי' ומי יודע כסרין סל דבר' כמו ס
 סוכי' בדפיסל מתוך סחמתו ססיה סכס וירס ס כגלנו לו רזי' ססריס מי כמסס עוסס ס

וגם זה חבר כי העשק יחולל חכם ואבד את ל
 לב מתנה: טוב אחרית דבר מראשיתו טוב ארד
 רוח מגבה רוח: אל תבהל ברוחך לבעוס כי כ
 בעס בחיך בסילים יגוח: אל תאמר מזה היה שח
 שהימים הראשנים היו טובים מאלה בי לא מח
 מחלמה שאלת על זה: טובה תבמה עם גדלה
 ויתר לראי השמש כי בעל החכמה בעל הפסג
 ויתרון דעת החכמה תחיה בעליה: ראה את בע
 מעשה האלדים כי מי יוכל לתקן

את אשר עתה: ביזם

טובה היו בשופ וביום רעה ראה גם את זה דע
 לעבת זה עשה האלדים על דגרת שלא ימצא
 האדם אתיו מאמה: את הכל ראית בימי הכל
 הבלי יש צדיק אבד בעדקו ויש רשע מאריך בר
 ברעתו: אל תהי צדיק הרבה ואל תתחכם יותר
 למה תשומם: אל תרשע הרבה ואל תהי סבל ל
 למה תמות בלא עתך: טוב אשר תאחז בזה וג
 וגם מזה אל תנח את ידך כי ירא אלדים יצא א
 את כלם: החכמה תעו לחכם

פאילו הראה להם פנים ונפשות קימעה היו חריות
 למנוט טוב היה לארפיה אם עכנג אביו על מח מהי
 עונסה מסחוק מהראיה לו וסוף כהרג עליו ויטב לב
 יספך לב האל לחיטוב דרכיו לב חכמי בבית אבל מ
 מחסבות על יוש המית ולב כסילי בבית סמחה אינך
 חריות מיוס המית ולבס ביהא פאולס קול הסירו
 עני קונים תחת הסיר סלכמסת הפסו על הצברית
 קונים הן מקטקפין תחתיה גם זה אבל סהק מסר
 לבריות להיות יגיעין ומקטריין פהס כי סעוסק סוה
 יחולל חכס כססכסיל מקטרי חת החכס מעבר דע
 דעתו וגם הוא ככסל דתן ואבדים קינטרו את מסה
 לומ ירא ויפסו ופירבבוהו ואיבדו את לבו וגרמו לו
 סהקסיד כפגד הקצה סחמ'הצל לא סכלת וכענט
 בדבר סהסיבו עתה תראה ולא תראה מלמדת לח' מ
 מלכיס לב מתכה לב חכמה סהיא מתכה ל
 לחדס סכ' ה' יתן חכמה ענד יס ככיס אחרות חף המ
 סמפריין סמקרתות זה מזה וכן הוא חומר ברסס
 סמקרא מחובר למקרא סלפכו טוב אחרית דבר מ
 מרססיתו כמסמעו ברסס הדבר חין יודעין מה יס
 יסא בסופו חבל כסמחריתו טוב כגמ בטובה דח טוב
 אחרית דבר בזמן סהיא מרססיתו טוב כסיתכוכו ל
 לטובה כססתחיל בר' מוקיר סיי קרי ודריס במיני ד
 אל סע בן חבויה במדרס קסלת חרך רוח סמארין
 דוגו וחינו ממחר לריב חל תבסיל חל תמחר חל ת
 תחמ מה סיה וגו' אל תתמה על הטובה סהיא בחה ל
 לכדיקוי הרסוכי ברור סמבול ברור יהוסע כי לח
 מ' חכמה סאלת סהכל לפי זכות הדור' טובה חכמה חכמתן עומדת להס עם כחלת זכות אבותן כי טובה הוא ה
 סזכמ' ניתר כרומה ססמס יתרון היא סחממה לכל סבריות רוחי ססמס סס כל סבריות כדעתן סנודר מרנחי ס
 סחמה ססור חף בסומין לח כתיבן זה חלח במי סחמה רוחה חותנו כי בכל סחמה בכל סכסף מי סחוח בכל סיו
 סחכמה יסנו בכל סכסף ססחכמ' גורמי לעוסר סיבת' ויתרון דעת ועוד חכמ' יגיד על סכסף ססחכמ' תהיה בע
 סכלית דחה חת מעשה הקצה היחך הוא מתקן הכל לפי ספעולה סלאדס גן עדן לכדיקיס ג' סנס לרסעיס ד
 דחה לך בחי זה מהן תדבק כי מי יוכל לתקן חמר מיתת חת הדבר אשר עיוות בחיוו ביוס טובה ביוס סיס
 בדרך לעסות טובה סיה בעוסי הטובה וכיוס רעה כסעבות רעה על הרסעיס תהיה מן הרנחיס סכ ניכחו ורחו
 סגרי סחכסיס ולא תהיה מן סכרלסין וסין דרחון גם חת זה לעמת סטובה וסכר סעולתה לעומת סרעה וסכר
 סגנותה סמר לח ימנח חרס מחנמה להרהר חמר הקצה יס כדיק חובד חעס סהוח חובד עדיין הוא עומד כס
 כ' דקן מעשה ביוסף בן סיכסס סכסן סעלתה לו כימח ברב'ו קראו לרופא לחתך רגלו אמר לו כססתה מביס
 ל' נט ספסרה סודיעני וכן עסה קרח לבנו חמ' לו בני עד כחן סוית חויב לייטפכ כיון סחין כחן מיטמח כחן
 מן סחי מחבין ח' תהי כדיק הרבה כטחול סדימה להיות כדיק וריחס על חגג ארסע וחל תתחכס יתיר לדון י'
 קל נחמר ס' סנות ומס על כסס חחת אמרה תורה הבח עגלה כני'

אשר חטא עשה רע מאת ומאריך לו כי גם יודע
אני אשר יהיה טוב ליראי האלדים אשר יראו מ
מלפניו: וטוב לא יהיה לרשע ולא יאריך ימים
בצל אשר איננו ירא מלפני האלדים: יש הכל
אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים שמגיע
אליהם במעשה הרשעים: ויש רשעים שמגיע א
אליהם במעשה הצדיקים אמרתי שגם זה הכל
ושבחתני אני את השמחה אשר אין טוב לאדם
תחת השמש כי אם לאכל ולשמח והוא ילוגו ב
בעמלו ימי חייו אשר נתן לו האלדים תחת השמ
השמש: כאשר נתתי את לבי לדעת חכמה ולרא
ולראות את הענין אשר נעשה על הארץ כי גם
ביום ובלילה שגה בעיניו איננו ראה: וראיתי א
את כל מעשה האלדים כי לא יוכל האדם למצ
למצוא את המעשה אשר נעשה תחת השמש ב
בשל אשר יעמל האדם לבקש ולא ימצא וגם א
אם יאמר החכם לדעת לא יוכל למצא: כי את
כל זה נתתי את לבי ולבד את כל זה אשר הצ
הצדיקים והחכמים ועבדיהם ביד האלדים גם
אחבה גם שנאה אין יודע האדם הכל לפניו:
הכל כאשר לכל מקרה אחד לצדיק ולרשע לט
לשוב ולטהור ולשכח ולזבח ולאשר איננו זוכ
זוכת בטוב בחטא הגשבע כאשר שבועה ירא:

אמר חטוא עושה רע לפי טרואין סחוטא עוסה ר
מאות ואלפים רעות ומאריך לו הקבה ואינו כפרע
ומנו כי גם יודע אני אף בכל זאת שאינו ממחר לו
ליפרע מן הרשעים יודע אני סוף כל אחד ליתן ס
טכרו וטוב לא יהיה לרשע לפי שאינו ירא מלפני
האלדי ים הכל דבר המבזיל את הבריות אשר ים כ
רשעי שמגיע אליה טובה כמעשה הצדיקי אמרתי ס
שגם זה הכל סכברא בעול ירבותי ולדרסונו לצד
אחר ואינו מתישב על טי המקרא: הסמחה סיהא
סמח בחלקו ועוסק בתורה ולא יחא סטוף אחר הרב
הרבות הן וגול ומרמה סכל מי סאינו סמח בחלקו
ועוסק בתורה ויהא סטוף אחר סממון בא לדיני ע
עברות גול ומרמה ואונאה וסאינו סמח בחלקו לעכ
לענין חכמת סתנו סטוף אחרי חסד חים לאכול ו
גל סתנו ולסמח בחלקו מדדים חגדה כל חכילה ותת
נשתי סבקהלת אינו אלא סמחת תורה כענין סכא
לכו טכרו ואכלו ויהא ילכוו יתחבר עמו כענין סכ
סכאמ ויהא לפניו דבלי ימי חייו אשר נתן לו יעס
כן וסוף המקרא מוסף על ראשו ומקרא מסודס הוא
אין טוב לאדם ימי חייו אשר נתן לו האלהי כי חס
לאכול ולסתות ולסמח והוא ילכוו בעמלו כהסר כ
אין זה מסמח לסון דוגמא כמו כאמר תעסו כן יעסו
אלא לסון זמן כמו כאמר בא יוכף כאמר כלו לאכר
לאכול אף זה כן כסחיתי כותן לצד לדעת ולתור או
ורחיתי את כל מעשה האלדי סיכה בעיניו אינו רר
דואה הרסע הסטוף אחר סממון העריות וראיתי
את כל המעשה האלהי שממר לבדיות כי לא יוכל ה
החדס למנחא אין הצדיות יכולות לעמוד על סוף ד
דרכיו סל הקבה מה סכר כל מעשה סכעסס תחת ס
סממס סרואין רשעים מבליחין וצדיקים ימדיון א
אמר יעמוול האדם לבקש במציל סרואיתו הרבה עם
עמלוס לבקש ולמנחא עד סוף המדה ואינו יכולס

ולבד ולבד את כל בריתי אשר הצדיקי והחכמי ועבדיה ביד הקבה חס הוא עמר הוא טופטס כדי להטיבס
בחמונה גם חבדה גם סכחה אין יודעין סאר הצדיות אין חכדיון ליתן לב כמה יאחבו למקוס נבמה יסכחו
הכל כאמר לכל הכל הס כותני ללבס כאמר מוע לכל האדם מקרה אחד ססוף סכל למנות כל זה סכל יודעין
ואעסכ סכל בחריץ להס דרך הטוב טיודעין פים סכרס לעולס הבא ביניהס לצדיק כגון כח לרסע סרעס
כס זה ככלע חס ככלע לטוב זה מסס ולטהור זה סארן ולטמא חילו מרגליס חילו אמרו סכחה סלארץ יסרחל
וחלו חירו ככותה חילו לא ככסו ולזבח זה יאטיחו ולאמר אינונו זוכו זה אחאב סביטל יסרחל לעלות ברגל
זה מת בחי ויה מת בחי כטוב זה דוד כחוטא זה כביכר ככר זה ככה בית המקדס וזה סחריבו זה מלך מ סכח
וזה מלך מ סכח הנסעס זה צדיקן סכסע לסקר סכ וגם במלך ככוד ככר מרד אשר סכסעו סאלדים

וכי יודע פשר דבר חכמת אדם תאיר פניו ועו פנ
 פניו ישנא. אני פי בלד שמור ועל דברת שבועת
 אדרים: אל תבהל מפניו תלד ואל תעבד בדב
 בדבר רע כי כל אשר יחפץ יעשה: באשר דבר מ
 בלד שלטון מי יאמר לו מה תעשה: שמר מצות
 לא ידע דבר רע ועת ומשפט ידע לב חכם: כי ל
 לכל חפץ יש עת ומשפט כי רעת האדם רבה ע
 עליו: כי איננו ידע מה שיהיה כי כאשר יהיה כי
 יגיד לו: אין אדם שליט ברוח לבלוא את הרוח
 ואין שלטון ביום המות ואין משלחת במלחמה
 ולא ימלט רשע את בעליו: את כל זה ראיתי ונת
 ונתן את לבי לכל מעשה אשר נעשה תחת הש
 השמש עת אשר שלט האדם באדם לרע לו: וב
 ובכן ראיתי רשעים קבורים ובאו וממקום קדוש
 יהלכו וישתבחו בעיר אשר כן עשו גם זה הבל:
 אשר אין נעשה פתגם מעשה הרעה מדרה על
 בן מלא לב בני האדם בהם לעשות רע:

פסרה בין ישראל לאביהם מצאמיס ועו פניו יסוב
 מסאר הדניות עת כי יראו מגסת אליו כי קרן עור
 פניו אחי כי מלך סמור לפי אחי יכול לסמור פי מל
 מלכו טל עולם סהיא הטובה בכולן ועל דברת סבו
 סבועת אלדים סנסבעו בחורב לסמור מנותיו דא
 אחי נכון לסמור פי מלכי האומות המוסלים בנו בנ
 בגולגוליות וארכוניות ועל דברת סבועת אלדים וב
 ובלבד סלא יעבירנו את הסבועה סנסבעו למקום
 ועל דברת ואכל דברת סבועת אלדים אטמור פי ה
 המלכים וכך מנינו בחכמיה מישאל ועזריה סאמר
 לכבודכנר לך אמרין מלכא כבודכנר לא סססין
 אכחכא על דכא פתגס להצבותך אס מלכא למה כ
 כבודכנר ואס כבודכנר למה מלכא אלא כך אמר
 לו לך לך אכחכא אמרין דאכת מלכא עלכא לעבודת
 מלכים וגולגוליות אך על דכא סאחה אומר לנו לע
 לעבד עו אחה כבודכנר ולא מלך ואחה וכלכא סו
 אל תבהל מפניו אל תהי נבהל לומר סתלך מס
 מכניו ותצרח למקום סאינו סליט ואל תעמו בדבר
 רע לעסוק בדברים רעים כי בכל אסר יבא להכריע
 ממך רפות ויכולת בידו לעסות כאשר דבר מלך ס
 סלטון סאביל אסר דבר המלך סקבה מוסלת סיא ו
 ומי יאמר לו מה תעסה ואס סומר ממה אחה לא ת
 תדע רעה ולא תצוהך ועת ומסכט סאכ יודע סיס
 עת קבוע לכקודת רטעי ומסכט יס להקבה לספרע

מהס כי לכל חפץ סהארס עוסה חפצו ועובר על דת יס לו להפרע ממנו ומסכט ופורענות מוכנת כי רעת ה
 הזרס רבה עליו כאשר רעת הארס רבה וסאחתו גרוסה או בלה סקודתו כי מסמס בלסון כאשר כמו כי יהיה
 להס דבר כי איננו יודע מה סיהיה כססרסע עוצר סעבירה אינו כותן אל לבו למה סעתיד סקבה להצילו במ
 במסכט ואני לנו בבך כי כאשר יהיה ספורענות מי יגיד לו להמלך ולסול בו ענה פתע פתאוס יבואינו אין
 חרס סליט ברומ לכלנא ולמנוע ממנו את הרומ סבוכו סלא יטלנו מלאך המות. ואין סלטון סל סוס מלך
 בינה מותו בכל מקום אחה מוכח ומלך דוד ובינס מותו כאמ ויקרבו ימי דוד למות ואין מסלחת בעלחמה זו
 לומר ססלח את בני או עברי במקומי את כל זה ראיתי האמור למעלה וראיתי עת אסר סלט ארס בזבירו וג

וגבר עליו וסוסו כהכך לרעתו עמלק כתגבר על ישראל ואחריתו עדי אובד כן פרעה כן כבודכנר כן ככ
 סכחריב ובנו יאן ככביאה זו ראיתי רסעיס קבריס סהין ראויין להטמן בעפר סהין כבוים בין סאר אומר סכ
 עליהס זה העס לא היה וסנו צבית סקבה ססוא מקום קדום ובלכתס מסס לארצס סיו מסנחין בעירס אסר
 כן עסו צביתו סל מקום אל תיקרי ויסתכחו סלח ויסתכחו כך דרסו רזל ולעניין סמכס כך כדרס באגדה ו
 וסוסו סיס צבס סמס וזכרס בתוך העיר ענמה אסר עסו בה טכ וקצתי את כל סגויס אל עמק יסופטו במק
 במקום סנאסכו לפניו יפרע מסס וכך סוא אומר ה' בעיר סלאס תבזה גס זה אחד מן סהבלים סנמסרו ליגב
 את סבריות סאין סקבה ממחר להפרע מעוסי הרע וסבריות סבריס אין דין ואין דין אסר אין כעסה סקב
 מעסה הרעה מסרה סאין סקבה ממחר להפרע מענפה הרעה ועל כן סס סבריס אין דין ומלכ לבס בקרס
 לעמות הרע.

לעת רעה כשתפול עליהם פתאום : גם זה ראוי
ראיתי חכמה תחת השמש וגדולה היא אלי : ע
עיר קטנה ואנשים בה בעש ובא אליה מדף גר
גדול וסבב אתה ויבנה עליה מצודים גדולים :
וביצא בה איש בסכך והכם וכלש הוא את העיר
בחכמתו ואדם לא זכר את האיש דמסכן ההוא
ואמרתי אני טובה חכמה מגבורה וחכמת הכס
המסכן בזויה ודבריו אינם נשמעים : דברי חכ
חכמים בנדה נשמעים מוענת מושל בכסילים :
טובה חכמה מכלי קרב וחוטא אחר יאבד טובת
הרבה : יבובי מות יבאיש יביע שמן רוקה יקר מ
מחכמה ומכבוד סבלות מעש : לב חכם לימינו
ולב כסיל לשמאלו : וגם בדרך כשהסכל הולך
לכו חסר ואמר לבל סכל הוא : אם רוח המוכל
תעלה עליך מקומך אל תגח כי מרפא יניח חט
הטאים גדולים : ויש רעה ראיתי תחת השמש כ
בשגרה שיצא מדפני השליט : נתן הסכל כבוד
במרומים רבים ועשירים בטפל יטבו : ראיתי ע
עבדים על סוסים ושירים הולכים בעבדים על ה
הארץ : הופר גומץ בו יפול ופרץ גדר ישכנו נח
נחש : כסיע אבנים יעצב בהם ובוקע עצים יסכ
יסכן בהם : אם קנה הברזל והוא לא פנים קלקל
וחילים יגבר ויתרון הכשר חכמה : אם יטף דב
דנחש בלא לחש ואין יתרון לבעל הלסון : דבר
דברי פי חכם חן וטפתות כסיל תבלעני :

ואדם לנו זכר לא היה חוסכו לכלום ואמרתי חנו צ
ברחותי כן טובה חכמה בנחת כשמעים הרי מטה כ
כסר כמה פכים עדיין גורותיו קיימין על יטראל
וכמה חומות העלם גורו סמד על יט' וחיץ דבריהם
קיימין טובה חכמה כמ' סכ' ותבא אפס אל העס בח
בחכמתה יותר מכלי קרב סהיו בידם להלחם עס יו
ינחב וחוטא אחר יובד טובה הרצה הרי סהיו יט' מ
מחנה כדוקים ומחנה דמעים בא אחד וחטא ועסח'
מרוצין כחכא סחכרועס כולץ לחובה זנוב מות כג
כגן בימי ההורף טחין בזובין כח' סמן רוקח ומ
ומעורב בשמים הוא מבחיש ומעלה קנף אסקו
חטקומח בלעז ונכחין בו כמין חבעוועות וזה הו
הו מסמענו טליכע הרי דבר קל הספיד דבר חסוב
טף יקר מחכמה ומכבוד סכלות מעט לבחש לימי
לימינו חכמתו מוזמנת לו לדרך המיומנת לו
ולב כסיל לסמאלו לעקסו מן הדרך ה
המיומנת לו ואמר לכל סכל הוא סכלותו גרס לו טיח
טיחמרו הכל סכל הוא חס רוח מוסל בעולס תעלה
עניך לדקדק אחרך במידת הדין מקומך אל תנח
מידתך הטובה אל תנח לאמר מה יועיל כדקתי לו
גי מרשח ד' קדוק הדין בייסורין הבאיש עליך מרס
מרשח הוא לעוונותיך ויכוח הטחיש גדוליס כסגנה
טינח מלפני הסליט כמסמעו כך הק אמר ואין לה
להסיבו לתן סכ' במרומי רביס זו היא כסגנה ינח
מלכני השניט כמסמעו כך הק אמר ואין להסיבו כ
כתן הסכל במרומי רביס זו היא כסגנה הינח מלפני
השניט סיתן הרסע במרומי גובה ועתידין לפסוט י
יד צהיכנו ולטוס חותותס חותות ועסיריס בסכל י
יסבו יט' טהיה גדולה סלהן עתידין ליסב בספל סכ'
יסבו לחרץ רחיתי עבדוס על סוכיס יסן כסדיס ס
זה העס לח' היתעלנו על סוכיס ולהליך

מסורי בקולרי בסבי כעבדי גומ' גומא בי יכול פעמי'
טהוא כנפל בני יט' לך חורס רעה נסוכה לסוב עליו
ופורץ גדר סייג חכמי לעבור על דברי יטכנו כחס
מיתה בידי סמיס אלא לפי סדיצר בלס' כריצת גדר אף כסיכת כחס בלסון זה סדר ברוי וכרני מסיע חכמים
יעצב בהס ייגע בהס כמו בעצבון תאלכנה יסכן בהס מתחמס בהס חף סעוסק ב'רדיס ובמנות יחנה ומחנה מה
מהן אה קהה סברול חרבנות והוא לא כניס קלקל איכן לסוטין ומרוטי להיניצ להן בריק חעפכ' וחילני' יגבר
מעציר הוא במלחמה את גיבורי סחיליס ויתרון הכסר חכמה ומעלות כמרון יס עוד לחכמה יתיר מן סברול
חס יטף הכרס חת האיס בלח להס מחמת סלח כחסו סחבר סלח ליסוך ומך יתרון לחבר הרסע סהיה ינול ולל
ל וחטו נחח לחסו דברי כי חכס חן על סומעי וכסומעס לו סכוסל גדולה ע'יה וספתות כסיל תבלפכו
זה הינסית את חבירו לסורו מדריך הטובה כגון בלעס ספרין גדר סל חומות סעול סגדרו ענמן
בעריצת מדור המבול ואילך והוא יעץ להן להיניצ מעקירין כנתיסן לזנות

וחרע בכל אשר נעשה תחת השמש כי מקרה א
 אחר לכל וגם לב בני האדם כלא רע והוללות
 כלבכם בחייהם ואחריו אל המותם : כי מי אשר
 יחבר אל כל החיים יש בטחון כי לכלב חי הוא
 טוב מן האריה המת . כי החיים יודעים שימתו
 והמתים אינם יודעים מאימה ואין עוד להם שב
 שפר כי נשבת זכרם : גם אהבתם גם שנאתם ג
 גם קנאתם כבר אברה וחלק אין להם עוד לעו
 לעולם בכל אשר נעשה תחת השמש : לך אבל
 בשמחה לחמד ושתה בלב טוב יגד כי כבר רצ
 רצה האלדים את מעשיך : בכל עת יהיו בגדיך
 לבנים ושמן על ראשך אל יחסר : ראה חיים ע
 עם אשה אשר אהבת כל ימי חי הבלך אשר נת
 נתן לך תחת השמש כל ימי הבלך כי היא חלק
 חלקך בחיים ובעמדך אשר אתה עמל תחת ה
 השמש : כל אשר תמצא ירך לעשות בכחך עשה
 כי אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה בשאול אשר
 אתה הולך שמה : שבתו וראה תחת השמש כי
 לא לקלים המרוץ ולא לגברים המלחמה וגם
 לא לחכמים לחם וגם לא לגבונים עשר וגם ל
 לא לירעים חן כי עת ופגע יקרה את כלם : כי ג
 גם לא ידע האדם את עתו

בדגים שנאחזים במצודה רעהו

ובצפרים האחוזות בפה בהם יקשים בני האדם

כאשר סבועה ירא זה פמסון סכ הסבועו לי אס תפ
 תפגעו בי גם אתם למדנו שהיתה סבועה חמורה לך
 זה מת בכיקור עיניו זה מת בכיקור עיניו . על כן
 לב בני האדם מלאי רע טאמ אין דין כורענות לרם
 לרפעים אין הכל אלא לפי המקרא פעמים לנדויק
 ופעמים לרסע ואחריו אל המותם וסופן יודוים לב
 לגניכס כי מי אשר יחנוד אל כל החיים יש בטחון
 כי בעודן קיים חסי הוא רסע ונתחצר לרפעים יש
 בטחון סמא יסוב לכפי מותו . כי לכלב חי הוא טוב
 מן האריה המת ופניהס רפעי טוב היה לכבוד ארז
 שהיה עבר רסע ונתגייר קודם מיתתו מנכבדכנר
 רבו סנקריא אריה סכ עלה אריה מסובכו ומת בים
 ברסעו הוא בגניכס ועברו בגן עדן ורבותי דרסו
 לעכיון מחתכין הנבילה בסבת לפני הכלבים ומת
 המוטל בחמה אסור לטלטלו אלא אס כן הכיוו עלי
 עליו כבר אן תיטוק כי החיים יודעים סימותו ואולי
 יסיצו אל לבס יוס המיתה ויסונו מדרכס אבל המת
 אינן יודעים מאומה ואין עוד להם סכר פעולה ס
 סיפסו מן המיתה ואילך אלא מי סטרס בערב סבת
 יאכל בסבת . גם אהבתס סאהב פתי ולכונ גם סנא
 סנאחטס ססנאן דעת . גם קנאחטס ססנאנאן להקבל
 במעסה ידחט . וחלק אין להס תועיל להס זכות
 בן ובת לאותס רפעים סעברו לז לך אכול וגו אבל
 אתה הנדיק אסר כבר רצה הקבל מעסקי סטובס ו
 ותזכה לעולם ססא בכל עת יהיו בגדיך לבני סתקן
 ענמך כל סעה ביפעסה טוב סמא תמנת הוס ותכ
 בסלס ומסל סלמה סחכס את סדבי לאנפיש ססז
 ססזמניס סמלך לסעודה ולא קבצ להס זמן אס סכ
 חכס הוא מיר מכבס כסותו מרוץ וכן מחר עד סיכ
 סיכנס צסעודה כל פעה יהיו בגדינל לבני והוא רוחך
 נסוק . ראה חיים עס אסס ראה וסבן ללמוד אומנו
 לחתפרכס ממנו עס אסס עס תלמוד תריה סבידך .
 כי הוא חלקך בחיים בעולם הוס להתפרכס מן ס

האומנות ובעולם הבא סיגעת סניהס מסכחת עון . כל אסר תמכא ירך לעסו רכנן קונך בעוד סאתה בבחך
 עסה כי אין מעסה בשאל לזכותך ואס עסית כן אין לך סוס ססבון
 ולא ססבון לכדיקיס ססיכנו סססבון אין דין וססבון להס כך כדרס במדרס וסבא לפותרו בלא סירוס סוקר
 כמסמעו ססבון ל' מחסבה מי יוכל עסות להסטר מן סדין סבתי ודאה כסו זכור . לא לקליוס סמארוץ לא עמד
 קלותו לעסחל מסהגע סקורתו ולא עמדו גבורתו לאבבר מסבא ימוו וגס לא לחכמיס לחס כגון חני סהיה
 לי ליוס ס' כור סלת וגו ועכסיו זה היה חלקי מכל עמלי מקל אן מקודה וגס לא לבבוכיס עסר כגון ארוב ויסו
 מקסנו סבעת אלפי סאן וגו וכסבאח רעתו את חכוכי אתס רעי וגס לא ליודעיש חן הרי מסס רבי' לא
 יסח חן בצבלתו סיכנס לארץ . כי עת וסגע כמסמעו דח' ספגיעה וסתיכסה יהו רגילין כהן סלא יבאו לדברי
 סלנו במכודה רעה גרועה וכלוסה נפי רבותי היא חכה סאיכה אלא כמין מחט ורג גדול כלבד בה כהס יוקסי'
 בני האדם במסול קטן וחלם בעת כקודת רעתס כסבא עתס ליטול הרעה סתאוש'

בעצמים בבטן המלאה ככה לא תדע את מעש
 מעשה האלדים אשר יעשה את הכל : בבקר זר
 זרע את זרעך ולערב אל חמך ידך כי אינך יודע
 אי זה יבשר הוה או זה ואם שניהם כאחד טובו
 טובים : ומתוק האור וטוב לעינים לראות את ה
 השמש : כי אם שנים הרבה יהיה האדם בכלם
 ישמח ויזכור את ימי החשך כי הרבה יהיו כל ש
 שבא דבר : שמח בחור בילדותך וישיבך לבך
 בימי בחורותיך והלך בדרכי לבך ובכראת עיני
 עיניך ידע כי על כל אלה יביאך האלדים בכח
 במשפט : והסר בעם מלבך והעבר רעה מבטך
 מבשרך כי הילדות והשחרות הכל : והזכר את פ
 בראיך בימי בחורותיך עד אשר לא יבאו ימי ח
 הרעה והגיעו שנים אשר תאמר אין לי בהם ח
 חפץ : עד אשר לא תחשך השמש והאור והחיות
 ודבוכים ושבו העבים אחר הגשם :

עצמים בבטן המלאה דברים הנסגרים והנעצמים
 בזהן שהיא מלאה והעם סבולטת בחוץ כעצמים חי
 איכלקרים בלעז כח עונם עיניו ככה לא תדע וגו'
 אף גזירותיו סלה קצת לענין עניות ועסירות כך ה
 הם עלומות ממך ולא תמכע מן החסר לדאג סו
 סמא אהסיר כבסיי ואלעני לא אעסו בתורה ואתבטל
 ממלאכתו ואלעני לא אסא אסא סיהי לי בניס ואנט
 ואנטרך להנציא עליון בבקר זרע את זרעך למדת
 תורה בילדותך למוד בזקנותך נסאת אסא בת בני
 בניס בילדותך תסא בזקנותך כי אינך יודע אי זה י
 יסירי אס תלמידים ובניס סבילדותך אן לא
 לזותס סבזקנותך סהרי אבין סלמיס בגות סילת ס
 הזונה וסלס ס בגות סהיא לבניו וכולן מתו בחייו
 וזקנותו הוליד את עובד וכתקיים לגינתוק האור
 אורה סלתורה וטוב לעיניס לראות את הסמס ככו
 בולן יסמח יהי סמח בחלקו ובלבד סזכור את ימי
 החסך ויטיב מעסיו ויככל מוזן סמת בחור וגו' באר
 כאדס האומר לעברו ולבגו עמה כי כעס אחת תפר
 תפרע חכל אף כאן החכס אומר סמח בחור בילך
 בילדותך והלך בדרכי לבך ובגות תהיה כי על כל י
 יביאך הסופט במסמט והסר בעם עבירות סת
 המכעיסין להן והעבר רעה יצר הרע מבשרך סיה

סיהא לב צמר והסחרות נערות סדאס האדס שאור צמי עלומיו חכור את את בילדך יסתתן דין ורסבין לס
 לבניו וזכיר את בורך קברך מקוד עבר רימה ותלעיס חכור את בארך באר סנבעת ממקורה היא טיפה כר
 ס יזה סבגרת ממכס עד אשר לא תחסך הסמס אמרו רבותינו זל כדחת סהיא מאירה ומנהבת באדס בחור
 ג סמוזיק' היא מעלת קמטין ואז מנהבת והאור זה החוטט סהוא תואר קלסתר פניס והירח זו כסמה סהיא מ
 אא רה לאדס סכיון סניטלה ממכו אין לו מאור עיניס והכוכבים סלנו סלסותות וסכו סעביס אחר הגסס ת
 תבוא כהיית סמאור אחר דמעית סבלי ומכמה צרות סעברו עליו סזוענו ורתיו סומרי סבית סילו סכלעות וס
 והכיליס סמניען על סלל סגוף וסעתעותו תאזונו עוית סקורין קרנכא' אנס' חיל סלו סמוקיס סגוכו כסען
 עליסס וסאלו סאורנות סילו ססניס כי מעטו לעת סזקה רוב סכיו כסירות סרשות בארנות סילו סעיניס וס
 וסוכירו דלתיס צזיק סלו סקציו כספל קול סמכס כסיסכל קול ריקיס סמוקיס מאכל סבמעיו וסוא סקור
 סקורקבן וסמסס ויקוס לקול כפור סאפ' קול כפור מכערותו מסטקין ויסחן כל בגות ססיר כל קולות
 סל סיר דומות עליו כסיסס ולפי ספסט הוא כמסמע' יסחן וסכלו כל סריס וסרות יסיו ספלי כעיניו וכן כדיו'
 יגלעדי אמר לדוד אס אסמ' עוד כקול סריס וסרות יסעתתיס בדרך אימות וסות סרבה יס לו בדרך סעתתי'
 עסן כסול כונו גלגליס יוכך ססקד לסון סכנו סרמוניס סהרי אין סאלף כקראת כס' כסמ' סכמיס זל' זו היא
 סקלעוס' סא סקא בלעז' סעכס סירך תקוע כס' וסוקנותו כסרו כיוס והעכס כולט כמין כן באילן סהוא כולט
 ססקד אילן סל סקדיס כלומ' סתקסון סזקנה עליו כססקד זה סממהר להנין לכני כל סאילנות

תחלת דברי פיהו סבלות ואחרית פיהו הורלות
 רעה: והסכל ירבה דברים ולא ידע האדם מה
 שיהיה ואשר יהיה מאחריו מי יגיד לו: עמל הבס
 הכסילים תיגענו אשר לא ידע ללכת אל עיר:
 אי לך ארץ שמלכך נער ושריך בבקר יאכלו:
 אשריך ארץ שמלכך בן חורים ושריך בעת יאב
 יאכלו בגבורה ולא בשתי: בעצלותם ימדחם
 המקרה ובשפלות ידים ידלוף הבית: לשחוק עו
 עשים לחם ויין ישמח חיים וחכמה יענה את ה
 חבל: גם במדעך מלך אל תקלל ובחורי מש
 מסכבך אל תקלל עשיר, כי עוף השמים יוליך
 את הקול ובעל כנפים יגיד דבר: שלח לחמך
 על פני חמים כי ברב הימים תמצאנו: תן חלק
 לשבעה וגם לשמנה כי לא תדע מה יהיה רעה
 על הארץ: אם ימלאו העבים גסם על הארץ י
 יריקו ואם יפול עץ בדרום ואם בעפון מקום שי
 יפול העץ שם יהוא: שמר רוח לא יזרע וראח
 בעבים לא יקצור: באשר אינך יודע מה דרך ה
 הרוח

יא

תחלת דברי פיהו סבלו כסאמ' לו הקצה מי האנסו
 האלה עמך הים לו לומר אתה ידעת והוא אמר בלק
 בן צפור מלך מואב שלח אלי כלומ' אש בעיניך חנו
 כבזה חשוב חנו בעיני מלכי ארץ ואחרית פיהו הור
 הוללות סיעמוס וסיעבוד ועירבוב לך איצנך זאת
 והסכל ירבה דברים טהיה מצפאר בעצמו י
 סהוא ידע דעת עליון כי לא ידע האדם מה טהיה
 אחר זמן טהרי הלך ליטול סכרו במדין ולא ידע ס
 סיפול צורב ולפי פסוטו הסכל ירבה דברים גזור ו
 זאומ' מתי אעסה כן לפלו ואינו ידע מה יהיה מחר
 ואמר יהיה מאחריו מי יגיד לו כלומ' לאסוף דבר ס
 סאינו ידע מה טהיה לאחר זמן אלא אף טהיה עכ
 עכטיו מאחריו סלא כנגד עיניו אלא אחורי ערכו
 מרחוק כריך מי סיגיד לו עמל הכסילים תיגענו
 הכסילות גורס להס עמל המייגען אשר לא למד ד
 דרכי מבוזות העיר ומיוגע ליכנס דרך פתחים ובה
 ובצעי המיס ונגע בטובע רגליו בבין כלומ' עכלותו
 סל עחזי התורה גורס להס יגיעת עמל בנהיכ' אשר
 לא ידע ללכת אל כתיב האמת לפרוט מן העבירה ל
 לפי סלא למד תורה סכ'ר לרגלי דבדיך יאי לך ח
 ארץ בזמן סמלכך ודייכך מצהגיס בנערות בגבו
 בגבורה ולא בספי טעוסקין בגבורת החכמה והביכ'
 ולא בספיות היין בעצלתים ומך המקרה סאדס מ
 ימתעצל ואינו מתקן פרצה קטנה טבתקרת ביתו י
 ימך המקרה יטפיל בגיין המקרה את הבית ומסכך
 עליו ידלוף וטפוף דלף גסמיס כלומ' טישראל מת
 מתעמלוס בתורה ה'ס נמקיס ומתלוססין ערוס חרב ומך למחוק ענוסיס לחס לחז וות מזמוטו חתניס ומליכיס
 עיסיס סעודה גדולה קרמה לחס כמה דאת אמר בלסצר מלכא עבד לחס רב ויין מסקין אשר בסעוד' יסמח
 חייס נהכסף וענה את הכל אש אין כסף אין סעודה לפי לא יתעצל אדס מן המלאכ' כדי טיהיה לו מה להוני'
 גס במדעך חטי' במחסבתך בלא דיבור גס חפי מלך אל תקלל אל תרגז למלכו סלעולס דא' כמסמנו מןך
 בצר ודס עוף הסמיס גוף הנסמה סכנתוכה כך ססוטו לעוף אל הסמיס ובעל ככפיוס מלאך המלכה חותך סכ'
 כי מלאכיו יצוה לך ולפי מסענו העוטידיס והסביס סמא יסמענו ויגידו סלח לחמך עטה טובה והסד לאדס סי
 סיחמ' לך עליו סלא תראנו עוד כאדס המסליך מזוכותיו על פני המיס דאה מה כאמ' בירתו קראן לו ויחבל
 לחס וסבור טהוא חיס מצרי ולא יראנו עוד מה היה סוכו כעסה חותנו ומלך על ישראל והכניסו תחת ככפי ה
 הסכינה וזכו בני בני ליטב בלסכת הגיית תן חלק לסבעה חלקת מלחמך ומעצמ' לסבעה סכריכ' חסד וחלק
 עוד לסמוכה סיבאו אחריהס חאל תאמ' די לי כמה סעמיתו כי לא תידע וגו' סמא לימיס הבאיס תנטרך לכולס
 וריזל חמ' אילו סבעת ימי ברואסית תן אחד מהן חלק ליוצר לכוח בסבת וגס לסמוכת ימי מילה אס ימלאו הע
 העבים אס דאית עביס מלאיס גסס דע סכופן וריקו על הארץ במקוס סהטובה סומחת וכיכרת סס סופה לכ
 לכוח כן דע סאס יפול עץ וגו' אס יסכון חכס וצדיק בעיר מקוס סיסכון חככס סס ויני כראיס אחדי מותו
 חכמותיו ותפלוס טובה ליוסבי המקוס על מנהג הטוב סהדריכ' בדר' יסר' יפול יסכו' כמו על פני כל אחיו כפל
 העץ סמגין זכותו כעץ המסך על הארץ סומר רוח ממתין ומנפה מה יזרע פעמי' ממתין ואינו בא ורואה ב
 בעביס נותן עיניו בעביס וכספודרין ידא לקצור מפני הגסמי' כאמר אינו ידע זה מקר' מסור' מראסו לסוטו

ויסתכל החבב זה כלמו של כביכדכנר רומיה סתיון
חמין סותיים חמין סית' ואס איז עביו סס חינו יכ
יכול לעמוד ואת חמרת חוקמיה בבקעת דורא אר
ציוי מעמידין חותו ונופל עד סהבואו זהב סל ירוס
ירוסליס וספכו דימוס על רגליו לקוי מה סכ' וזהבס
למס יהיה יתפר האביונה זו זכות חבות תופר מסע
מסענת חבחות סלכס ויהיה חביונה מלסון חב פרד
פרדיום בלעז' כיו הולך האדס ישראל סנקראון כאן
אדס חתס' אל בית עולמו מבבל באו ולבבל חזרו ת
תרח חביהס מעבר הכהר היה וספרו בסוק הסופרי
גלות יכניה קדמה לגלות נדקיהו חת עסרה סנה ו
וכסגלה כבוכדכנר חת גלות נדקיהו בקולרין היו
יוכחיס גלות יכניה לקראת כבוכדכנר על כרת עס
טחר בני העיר לקלסו טחוא גבור מכליח והיו רואין
הסחת הסבוין וסואלי חיס על קרובו מה נעסה ב
והיו מסיבין להס חסר למות ואסר לקרב' והיו מקל
מקלסין צידס חת וביד' חמרת מספקין ומטפחיס
על חחיהס ועל כניהס עד אסר ירתק חבל הכסף ו
סלסלת היחוסין ותרונן גולת הזהב' חלו דברי תורה
הכחמדי מזהב יתסבר כד על המבוע' כדו סל ברוך

אל בית עולמו וסבבו בשוק הסופרים: עד אשר
לא ירתק חבל הכסף ותרין גלת הזהב והטבר ב
בד על המבוע ונרין הגלגל אל הכור: וישוב דע
העפר על הארץ כשריה והרוח תשוב אל האלה
האלהים אשר נתנה: הבל הבלים אמר הקוהל
הקוהלת הבל הבל: ויתר שהיה קהלת חכם עו
עוד למד דעה את העם ואון וחקר תקן כוטלים
הרבה: בקש קהלת למצא דברי חפץ וכתוב יוש
יוטר דברי אמת דברי חכמים כדרבנות וכבשבר
וכמשברות נטועים בעלי אספות נתנו כרעה אחר
ויותר מהמה בני הזהר עטות ספרים הרבה אין
קץ ולהג הרבה יגעת בשר: סוף דבר הבל נשמ
נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו שמר כי זה
כל האדם: כי את כל מעשה האלדים יבא כם
במשפט על כל געלם אם טוב ואם רע: חוק

על מבועו של ירמיהו ססכיהס גלו לבבל וססון מלימודס בענוי הדרך תחלה גלו למצריס סהגלס ימכין בן
קרח וכסחריב כבוכדכנר חת מצריס הגלס לבבל ונרון הגלגל אל הכור זו בבל סהיא זוטו סל עולס' ויסוב
העפר אל הארץ כסחיה מבבל היו ולבבל חזרו והרוח תסוב זו רוח הקדס רוח סנסתלק רוח הקדס גלו הבל
הבלוס חת הקהלת חני רואה בעולס קבוצת החכמה הכל הבל כל מה סנברא בססת ימי בראסית' ויתר סהיה
קהלת ויתר ממה סנכת' בספר זה היה קהלת חכס' וסחוא עסס חזונים לתורה כקופס זו סאין לה חזכיס ליחוס
צחס' ובל ועסס לה חזכיס' סתיקן עירובין לסויג סמירת סבת' ותיקן כטולת ידוס סויג לטהרה' וגזר על סכני'
סויג לעריות' בקס קהלת כתי' חת לבו וחזר על הדבר ומכחו דברי חפץ הלכה למסה מסכני וכתי' יסר סבכתב
והכבואיס' דברי חכמיס סויג סעסו לתורה בגורית להרחיק אדס'מן העבריה' כגון חכילת קדפיס עד ססמר
זחס חמרו עד חנות' כדרבנות' מה דרבן זה מכוי' חת ספרה לתלמיה חף דבריהס מכוכיס חת האדס לדרכו
חייס' וכמסמרות כטועיס' מה מסמר זה קבוע חף דבריהס קבועיס' ומה כטועיה פרה ריבה חף דבריהס פריס
ורביס' למכח' צחס טעס' בעלי חסופות מסמריס סיס להס גולגולת חסופס וגסה' כך פי' דונס בן לברט כת
כתינו מרועה אחד כל דבריהס דברי אלדיס חייס חוא חמרו ורועה אחד כתכין' מסס מפי הגבורה' וכמסמרות
כתינו צאין טחתינה כד' ספרי' כעכין מסמרו' כחוכה ולויה' ויתר מהמה בני הזהר ויתר מיוסר דברי חמית' סכ
סכתובי' בספרי' חכוכרי' למעלה' בני הזהר לסמור פי' חכמיס ואס תאמר חס יס צהן כורך למה לא ככתבנו' ע
עסות ספריס הרב' איז קץ' חס באנו לכתו' לא סספקנו' ולהג הרבה' להג לסון דבור' ואין לו דמיו' בתורה' ואף
לתת לב לגירס' חכילות' ויתר ממה סאין הלב מסיג יגיעה היא סאין להסיג' חל' יחמ' חואיל' ולא חוכל לגמור
חמלאכ' למה חתחיל' חף סוף דבר' חכל כסמע מה סתוכל עסס ולכך לסמיס' כי זה כל אדס' כי לדבר זה כברא
כל האדס' כי חת כל מעסה סחאדס' עוסס' יביא חאלדיס כמספט ולכך כקוד מעסה סתח' חטעס עליו לפי ס
סאינו דבוק לסס' על כל נעלס' חפי' על ספונג' חס טוב' ואס רע' חפי' ככסל' כמנה' כגון כותץ' נדקס לעני' ב
כפריס' סוף דבר' הבל כסמע חת חאלדיס ורא' וג'.

קתלת

ביום שיזועו שמרי חבית והתעותו אנשי החיל וב
ובטלו הטחנות כי מעטו והשכו הראות בארבו
בארבות וסגרו דלתים בשוק בשפל קול הטחנות
ויקום לקול הצפור וישחו כל בנות השיר גם
מגבה יראו ותחתים בדרך וינאץ השקר וחס
ויסתבל החגב ותפר דאביונה כי הולך האדם

ויסתבל החגב אילנו הפגזות סתהינה דמות עליו
משא כבד ותפר סתהינה זו חמדת כמים סתהינה כזק
כזקק לתאות הנשים סתהינה תאנה אשר לא ירתק
חבל הכסף זה חוט הסדרה סתהינה לבן ככסף ובמותו
חסר מאו ומתרוקן ויבס ומתעסק בתוך החליות ו
וכעסת כסלמלת ירתק לסון רתוקות ותרין גולת
הזהב זו אמה סתהינה מקלחת מים ונובעת כמעין כ
כמו גולת עליות ותרין לסון ריבנה ותסבר כל
על המצב זה כרם סתהינה כבה וכבקע במותו וירין
מדרם אגדה חכור את בוראיו בימי בחורתי סבב

הגלגל אל הבור ותרין גלגל העין בתק גומתו

קיימת בעוד סתהינה קיימת סל בה ובחור אותו מכל סבטי ישראל בעוד סתהינה קיימת סל בה כי בו בחר ה'
אלריך מכל סבטי בעוד סתהינה בית דוד קיימת סתהינה בוד עהדו בעוד סתהינה קיימת סתהינה
בה העיר אשר בחרתי בה בעוד סתהינה סתהינה קיימת סתהינה עתה בחרתי והקדשתי הבית הזה בעוד סתהינה
סישראל קיימים סתהינה בך בחר ה' אלריך עד אשר לא יבאו ימי הרעה אילנו ימי הגולה עד אשר לא ת
תספך הסמס וז מלכות בית דוד סתהינה כסמס כגדי והאור זה תורה סתהינה אור וסתהינה זו סתהינה
סתהינה דתכן סתהינה היתה כחצי גרין עגולה והכוכבים אילנו הרבנים סתהינה ומנדיקי הרבנים ככוכבים
לעולם ועד וסבו העבים אחר הגמט ציה אחר ציה ביום שיזועו סתהינה אילנו מסתהינה כהונה ולויה
והתעמתו אנשי החיל אילנו הכהנים סתהינה גברי כח אמר ר' אבא בר כהנא כב' אלף לויס הכיף אהרן ביום אה
אחר אמר ר' חנינה סתהינה הזה דבר קל והכין ורקה יותר מסלמים אמה ובטלו הטחנות אילנו מסתהינה גב
גדולות מסתהינה סל ר' עקיבה וסל ר' חייא וסל ר' אנטוניא וסמכו הרואות בארבות יסתכח התלמוד מן הלב ו
וסגרו דלתים כגון דלתים כחוסתא בן אלכסן סתהינה פתוחין לרוחה בספל קול הסתהינה על ידי סלל כתעסקו
בתורה ויקום לקול הצפור זה ככוכב אמר ר' לוי מ' סתהינה היתה בת קול יוצאה ומפוצצת בטלטין סל כבו
ככוכב אמר ואמרת עבדא ביםא זיל חרוב ביהא דמריך דבגי מריך לא סמעין ליה וסתהינה כל בנות הסוד בסתהינה
לא יסתהינה גס מנצח מראו מניצחו סל עולם מרא וידאג לבו טן יעסה בו כאמר עסה בראסונוס והתקיים
בדרך מתקן כך יבקם לן אותות ומופתים וימחיש אס יצליח בדרך סילך סתהינה כי עמד מלך בכל על אס סד
הדרך לקסוס קסס קילקל באנוס סאל בתרבים דאה בבבד וינאץ הסקר תנמח כבואתו סל וימחשו סתהינה
מקל סקר אנו ראה אמר ר' אלעזר הסקר הזה מסעה סתהינה מנין עד סתהינה פירות כה' יוס כך מין בתמו

עד ט' באב אחד ועשרים יום

איכה

יִשְׁכַּח בְּדַד הָעִיר רַבְתִּי עִם הַיְתָח בְּאֵל מְנַה רַבַּת
 רַבְתִּי בְּגוֹיִם שָׂרְתִי בְּמַדִּינֹת הַיְתָח לְכֶסֶם:
 בְּכֹו תִבְכֶּה בְּלֵילָה וּדְמַעְתָּה עַל לְהִיָּה אֵין לָהּ מִ
 מְנַחֵם מִכָּל אַחֲבֵיחַ כָּל רַעִיָּה בְּגָדוּ בָּהּ הָיָו לָהּ
 לְאֹיְבִים: גַּלְתָּה יְהוּדָה מֵעֵנִי וּמִרַב עֵבֶר
 עֲבָדָה הִיא יִשְׁכַּח בְּגוֹיִם לֹא מִצָּאָה מְנוּחַ כָּל רַד
 וּדְפִיָּה הַשִּׁיגוּה בֵּין הַמְצָרִים: דְּרָכֵי צִיּוֹן אֲבֵלוֹת
 מִבְּלֵי בָאִי בְּזָעַד כָּל שַׁעֲרֵיהָ שׁוֹמְמִין כְּהִנִּיָּה נֹאנָה
 נֹאנָחִים בַּתְּלוּלֹתֶיהָ נְגוּתָהּ וְהִיא מֵר לָהּ: הָיָו צָרִיָּה
 לְרֹאשׁ אֹיְבֵיהָ שְׁלוֹ כִי יְדוּהָ הוֹגָה עַל רַב־פְּשַׁעֶיהָ
 עוֹלְלוּהָ וְהִלְכוּ שָׁבִי לִפְנֵי צָר וַיִּצְא מִן בֵּית צָר
 צִיּוֹן כָּל הַדְּרָה הָיָו צָרִיָּה כְּאֵלִים לֹא מִצְאָה מֵר
 מִרְעָה וַיִּלְכְּוּ בְּלֹא כֹחַ לִפְנֵי רֹדֶף זְכָרָה י
 יְרוּשָׁלַיִם יָמֵי עֲנִיָּה וּמִרְדִּיָּה כָּל מוֹחַדִּיָּה אֲשֶׁר הָיָו
 הָיָו בְּיָמָי קָדֶם בְּנִפְוֹל עֲמָה בִיד צָר וְאֵין עוֹזֵר לָהּ
 רֹאוּהָ צָרִים שָׁחֲקוּ עַל מִשְׁבַּתֶּיהָ: חָטָא חֲטָאָה יֵר
 יְרוּשָׁלַם עַל כֵּן לְגַדְחָהּ הִיתָה כָּל מִכְּבֹדֶיהָ הוֹיִלוּחַ
 כִּי רָאוּ עֲרוֹתָהּ גַם הִיא נֹאנָחַה וַתִּסָּב אַחֲזֹר: טֵם
 טִמְאָתָהּ בְּשׁוֹלְיוֹהָ לֹא זְכָרָה אַתְרֵיתָהּ וַתִּרְדַּד פְּלֹאִי
 פְּלֹאִים אֵין מְנַחֵם לָהּ רֹאֵה יְדוּהָ אֵת עֲנִיָּי כִי הִגַּדְ

איכה יטבה בדר העיר סתתה לסעבר רבתי עם פת
 סתתו רבת עם כח מלחתי מספט סתת מלאת מספט
 מספט וכן סתתי במדינות סתת סתת במדינות גכה
 תבכה וגו' כבי סלה דומה לוח סבוכה בליה סאין ס
 סכיניו רואין אונתו על כן און מנחמין אונתו סזה ס
 סבוכה בונס באון כל יודעיו ומנחמין אונתו ומסתק
 ומסתקין דמענותיו סלא ירדו על לחייו אכל סבוכה
 בליה סולך ונכסה עד סלמענותיו יורדין על לחייו ו
 ואין מנחל לו מנחמין אף כאלן בביה סלכיון דומה ל
 לאסה סבוכה בליה ומרוב גביהה דמענותיה יורדין
 על לחייה ואין לה מנחס מכל אנהיה ולא דיו סלא
 נוחמניה אלא כל סהיו רעיה לסעבר פכסיו סיו לה
 לאויבוס בני בגל וכל כסדיס אסר ענבה עליהן ה
 סס גלן ערותה וסס סחרינו את מקדסה וכן בני יו
 מכרי סהיו אנהיה סכ וסונזי אל בני מנדיס סכיניך
 וגדלי בסר סס סיו לאויבוס וסס נסתיפנו בסחריבן ה
 סבית גלתה יהודה מעוני ומרוב עבודה לא סגלתה
 יהוד מחמת עוני סהיו עבודין למלכ סארץ סלא סה
 עוסר כפוטרה סלארץ יס סארץ יס כקראת דלתות
 סעמס ורכולת סגויס אלא זה סתרונו מינס סגלתה
 יהודה ויסבה בגויס לא מנחה מנח מעוני ומרוב ע
 עבודה סהיו ממלכו סגויס מסעבדין לה כל רודפיה
 ססיגיה בין המנדיס כססיו כודדין וסורחין אכל ס
 סכיניהן מכני חרה סאויב סאויס סכיניהס ומ
 ומגלין עליהס ומסגדין אונתן כעכמין סכ' בסוואב י
 יגרו בך כדחוי מואב סהיו סתרי למו וכס סתרי כידחי
 כידחיס כודד אל תגלו דרכי כיון וגו' כל סעריה סו
 סוממיס כל סעריס סהיו סס מקוס קיבוצס כמו יר
 ירוסלס וכוב ונבעון פכסיו סוממין בסולתיה כ

כוננת כמ' כונני ממועד וסוף לסו' יגון סיו בריוס לראס סמנדיס לה כעסו ראס סכ' סן ארץ כסדיס זה סעס לא
 סיה וכדי סיחריב ירוסלס כעס' ראס סוגה כמו סגה בני איוס סתרי יסנדיס סליו כמו סלי סייתי וינח מן בית כיון
 וילכו בלא כח לכני רודף מלמד סכסמלח גבור הרודפי עליה סעס סחטפת סתח כקבר וסו סטר סניו סכוכי
 וגו' און עוף ואין כוסל בו זכריה ירוס' בימי עוכיה ומורדיה כל מחמודיה אסר סיו מימי קדס סכז מנחג סה
 סארס סיוכר בימי עוכני ימי ססוכה סהיו לו וכזן אסר איוב מי יסכני כידחי קדס אף כאלן ירוסלס כ זכרית בימי
 עוכיה ומירודיה כל מחמודיה אסר סיו לה ראוה כריס סחקן על מסבתיס על סספת ממנה כל טובה סטא
 סטאה וגו' כל מכבדיה לסעבר סזילנה פכסיו כיו ראו ערותה
 כסיגלן סאומות ערותה כל מעסוס מדמה אונתה לאסה זוכה כססופטין אונתה מספט כואכרת סענובת סלוק כ
 כעוריה ואת כרית אלריוס סבהה סומחתיה בסוליה דיכרו סכביחיס כקי סוליה סיה מקוס ערותה וכס סתרי ב
 בהיות בסלונתה סומחתיה בסוליה סהיסי מנחה סתת בעלה סאו בית ס' סוין אל אלריוס סתרוס לא זכריה
 כיו מריה סיה בסחריתיס יתיר סלאיס כמו וסכלת ס' את מכונך

ב

אנחתי ולבתי דחי: איכה יעזב

באפו ירוח את בת ציון השליך משמים ארץ תפ
תבארת ישראל ולא זכר הדום רגליו ביום אבן
יבלע ארזי ולא חמל את כל נאות יעקב הרסג
בעברתו מבצרו בת יהודה הגיע לארץ חלל מ
במלכה וסריה: גרע בחרי אף כל קרן ישראל ח
השיב אתור ימינו מפני אויב ויבצר ביעקב כאש
להבה אכלח סביב: דרך קשתו כאויב ניצב ימינו
בצר ויהרוג כל מחברי עין באהל בת ציון סגד
כאש חבתו: הויה ארזי כאויב בלע ישראל בלע
כל ארמנותיה שחת מבצרו וירב בבת יהודה ג
תאניה ואניה: ויתבס כגן סבו סהת בערו שבח
ירוח בציון כועד ושבת וינאץ בועס אפן כלד ו
זכהן: ונח ידוה מזבתו נאר כקדשו הסגיר ביד
אויב חובות ארמנותיה קול נתנו בבית יהוד כיז
ביום כועד: חסב יהוד להסחית חובת בת ציון
נשח קו לא השיב ידו מכלע ואבל חיל והומה ו
יחדיו אמלדו: טבעו בארץ סעריה אבד ושבר ב
ברחיה מלכה וסריה בגוים אין תורח גם נביא
נביאיה לא מצאו תזון מיהוד: ישבו לארץ ידמו
זקני בת ציון העלו עפר על ראסם חגרו

סקים הורידו לארץ ראסם בתולות ירוסלים:
כלו בדמעות עיני חמרמרו בעי נשכך לארץ כב
בבדי על שבר בת עמי בעטף עולל וזנק ברחבו
ברחבות קריה: לאכתם יאמרו איה דגן ויין בח
ברת עשפם כחלל ברחבות עיר בהשתפך נפסם
אל חיק אבתם: כזה אעידך ומה אדמה לך ח
הבת ירוסלים מה אסוה לך ואנתכך בתולת ב
בת ציון כי גדול כים שברך מי ירפא לך: נביא
נביאך חורדך שוא ותפל ולא גרו על עונך

להשיב שבותך ויחור לך משאות שוא ומדוחים: ספקו עליך כפים כל עברי דרך סרקי ויגיעי ראסם
על בת ירוסלים הזאת העיר שיאמרו כלילת יופי כשוש לכל הארץ: פצו עליך פיהם כל איבך סרקי

איכה יעזב יאסלז לסון עביס: המליך מסמים ארץ
פיון מהגזיהס עד לסמים הסליכס כחרץ בבת אחת
ולח מעט מעט הדום רגליו סרסרף מרגכותיו והח
בית הנוקדם כחות יעקב בית יעקב לסון כנה: הגיע
לארץ הספילס לארץ: חלל ממלכ וסריה חילו וסר
סחי קרליון ממלכת כחני וסריה מדרס חגדה חילו
סריס סל מעלה סהחליכס הממוכה על סחור מיכה
על סמים וסחליף כל סממוכי לפי סחינ ברסעי וסר
בעלי טס המסורס ובגותיס מיסביטנו חת סרי מעל
להנולס חחס ומחיס ומחרב עכסיו נססיה מסביט
חת סר סחט כסמו מסיב סח חין ממסלה זו כידיו ו
וכן כולס: ססיב חחור ומיכו פסס עכמו כמסיב חילו
ימינו מהלכס בעד בגיו דרך קסתי לפי סכן דרך
קסיות סהס חוקיס לסוס חת רגיו על סס כססח
דריכ עכך ככת לסון דריכה נכב ומיכו ככר ומוטך
בה סחך וסרר ג יורב בבת יהודה סככת יסור
תחסיס כציר ויללס יורב סילוד כקוד קמך קטן ססח
סרבה חת חקריס יורב סעס ויעכמו כקו חדק ססוס
ל רבה חת עכמו וכן כל תיבה ספעל סנה סח כגון
ככה קכה סנה כסחח מחוסר סח ומדב לעכמו כקוד
בחירך כגון ויפן פרעה וכסחח מדבר על חקריס כ
כקוד קמך קטן כגון ויפן זכב חל זכב חגל יאדה פ
מעל חדמתו ויחמוס לסון כרייה כמו ויחמוס כגון
כזרו כחמוס עקבך כגון כמו סגוזין ירקות סגנה
סונו מסוכתו סוכו בסין כתי פטיכך חמתו מעל כ
כגיו כ וורבן סבית כך כדרס במדרס קינות סחית מו
מוערו בית קדם חקדטיס ססס סיס כועד לכניו סכ
וכעתי סמה לכני וסר: מלך וכסן כדקיס חמלך וס
וסריה כסן גדול כחל כול וכן כחית סרית עכרך
ביום מועד סחינ סמחיס ומסוריס כתוכו כקול רס
כך כתנו סחויגיס בחורבנו כקול סמחיס חסבה לסס
לססחית זס ימיס רביס סעלתיס על דעתנו כך סכ כו
על חכיו ועל חמתו סיתס לי העיר הזחת לססיר מעל
פכיס כטה קו סל מסכטו ליסרע על סונחיו: מב' פ פ
סססחית חיל ויחומס סריה וכר סריה: חומס כחוכס
סכנגד חומס גכנה: טכגון כהרץ סעריה מדר לפי
סחלקו ככוד לחרון סכ סחו סעריס רחטיכס לכיס
לח סלטו כסס סונחיו: חין תור חין כה מריס חורס

להשיב שבותך ויחור לך משאות שוא ומדוחים: ספקו עליך כפים כל עברי דרך סרקי ויגיעי ראסם
על בת ירוסלים הזאת העיר שיאמרו כלילת יופי כשוש לכל הארץ: פצו עליך פיהם כל איבך סרקי

כי הגדיל אויב ידו פרש צר על כל מחמדיו בראתי
 גוים באו מקדשה אשר צויתיה לא יבאו בקהל
 לך: כל עמה נאנחים מבקשים להם נתנו מח
 מחמדיהם באביל לחשיב נפש ראה ידו וחביש
 וחביטה כי היתיו זוללה: לוא אריכם כל עברי
 דרך הביטו וראו אם יש מבאוב כמבאובי אשר
 עולל לי אשר הוגה ידוה ביום חרון אפו:
 במרום שלח אש בעצמותי וירדנה פרש רשת לך
 לרגלי חשיבני אחור נתנני שוממה כל היום דוח
 נשקר על פשעי בידו השתרגו עליו על צוארי ח
 הכשיל כחי נתנני ידוה בידי לא אוכל קום
 סלה כל אבירי ארצי בקרבי קרא עלי מועד לש
 לסבר בחורי גת דרך ידוה לבתולת בת יהודה
 על אלה אני בוכיה עיני עני ירדה מים כי רחוק
 ממני מנחם משיב נפשי היו פני שוממים כי גבר
 אויב: פרשה ציון ביריה אין מנחם לה צוה ידות
 ליעקב שביביו צריו היתה ירושלם לנדה בנייהם
 צדיקה הוא ידוה כי פיהו מריתי שמעו נא כל הע
 חזמים וראו מבאובי בתולותי ובחורי הילכו בש
 בשבי: קראתי למאהבי המה רמוני כדני וזקני ב
 בעיר גועי כי בקשו אבל למו וישיבו את נפשם:
 ראה ידוה בי צר לי מעי חמרמרו נהפך לבי בק
 בקרבי כי כרו מריתי בחיץ שבלה חרב בבית ב
 כמות: שמעי כי נאנחה אני אין מנחם לי כל אנ
 אויבי שמעי רעתי ששו כי אתה עשית הבאת יום
 קראת ויהיו כמזני: תבא כל רעתם לפניך ועולל
 למו באשר עוללת לי על כל פשעי כי רבות אנה

סכים סקראת על ידי כביל לבא כמכד כנר על ירוסלים
 בביתו של חותנו רסע וחומרת עבדא כסא קוס חרוב ביתא
 לכניך של חותני ועולל למו וסעול למו כאמר פעלת לו

היוספת במלות סלא כסתה כ
 כף רגלה סנג על הארץ פרסה כיון כדיה סביה
 כיון כדיה כמו סלא פרס לרעב לחמך כדיו סוא
 ס כי כיה מריתי אמ חכמי זל בסבת יאסיהו סיה מל
 מדבר בלחם הטע ירמיהו את חזינו וסמע ססיה מט
 מצדיו עליו את הדיו ואמ כדיו סוא ס קראתי ל
 למאהבי המה רימוני חומות סרבתי בסן ללחבה ח
 חותם כגון בני אסור וכני סבל כמו סאמ סכביל ח
 חאל בני אסור סגבה וכן אל בני סבל סס סרעו לי
 יתיר מכל חחומות ראה ס כי כר לי מעי חמרמרו כ
 כאותה ססנינו כחמרני בני סעיה וסתרוננו מעי רתח
 רתחו סמעו כי כאלחה חני ונג כל חייב סמעו רעתי
 סהיתה גוריה גוריה מלתך סבאת יוס קראת מכמה
 סכניס סקראת על ידי כביל לבא כמכד כנר על ירוסלים
 בביתו של חותנו רסע וחומרת עבדא כסא קוס חרוב ביתא
 לכניך של חותני ועולל למו וסעול למו כאמר פעלת לו

סתם תפלתו. סתם חלונות הרקיע בפניה. נתיבותי
 עוה יום כוונתי לכאף איני מוכח הדרך סלולה דרך
 יסרה מסני האורבים וחנף דרך עקלתון דוב הורב
 הוא לי הקבה כהפך לי לדוב אורב דרכי כורר קוץ
 אותם מפזר קונים ברכי ויפסחני לסון פיסוק יג
 רגלים מהעובר על דרכים מאינן מוכנן צריך להר
 להרחיב צעדיו וים דוגמא בלסון תלמוד החי מאץ
 דפסח דיקלף ויניבני כמטרה העמידכי לכבד חניו ל
 לירות צי כמטרה בני סמפתו חכים סנותנים בתוך
 מטפת סקורין קוקחרו בלעז. ויגרם ויסבר. וגרסה כ
 כפסי דוגמתו. וכן גרס ברמל בהפך חכמים דקיס ס
 סבתוך העפר סהיו לסין עיסתן הגונים בתוך הגו
 הגמו מחופרי ברקע והמפץ ככנס לתונה כטחמר
 הקבה ליחוקל עמה לך כלי גולה לטפות בו וללוס ב
 בתוכו כדי ס למדו הן ויעטו כן נפנין סכ והיה יח
 יחוקחל לכס למנסת והס היו מטחקי עליו ולא ספן
 כן כוף טמפתגרו סניסה הכפיסני ככה חותי בחכר
 וים דומה גמסכה פיסון הגול במדה יחמר הכד כ
 כנחי חמריני בלבי מרוב כרותי אבד עולמי וסברי
 ומרודי ניעכועי זכור תזכור כפסי חת עונכי ומרודי
 ותטוח עלי כן כטוטנו כפי סטת המקרח ומדרס חב
 חגדה ידעתי סכוכך לזכור חת העטנו לי חבל תפוח
 עלי ככסי עד זמן הזירה חת חטיב חל לבי חמר
 טחמו לבי כבי חבדה תיחולתי מה חטיב חת חל לבי ח
 חסדי ה' כי כח תמכו וכח העניין עד מה יתאונן וגו'
 כי לח תמכו כמו חסס תמכו לגוע. כמו ולח כליונ
 בעונכינן חדסיס נבקרירס מהחדסיס חס חסדיך מי
 מינסי נינסי רבה חמונתך גדולה חת הבגחתך ודבר
 הוא ספקייס ותטמור מה סהבחהתכני חלקי ה' חמר

ויגרש בחצץ שני הכפיסני באפר: ותונח כשלום
 נפשי נשיתי טובה: ואמר אבד נצחתי ותורלתי כי
 ביהוד: זכר עניי וכרדתי לענה וראש: וזכור תזכור
 ותשוה עלי נפשי. זאת אשיב אל לבי על כן אוח
 אוחל: הסדי יהוד כי לא תכנו פי לא כלו רחמי
 חרשים לבקרים רבה אמונתך: חלקי יהוד א
 אמרה נפשי על כן אוחל לו: טוב יהוד לקויו ל
 לגבש חדרשני. טוב ויהל ודומס לתשועת יהוד
 טוב לגבר כי ישא עול בנעריו: יסב בדר וידוס
 פי נטל עליו: יתן בעפר פיהו אולי יס תקוה: יתן
 לכבהו לחי ישבע בהרפה: כי לא ינח לעולם י
 יהוד: כי אם חוגה וריחם ברב חסדיו: כי לא עג
 ענה מלבו ויגה בני איש: לדכא תדת רגליו כל
 אסירי ארץ: להשות כשפט גבר נגד פני עליון:
 לעות אדם בריבו אדגי לא ראה: כי זה אבד ות
 ותהי יהוד לא צוה: מפי עליון לא תצא דרעות
 והשוב: כה יתאנן אדם חי גבר על חטאיו: נחם
 נחבשה דרבינו ונחקרה ונשובה עד יהוד: נשא
 לבבינו אל בנים אל אל בשמים:
 נחנו בשענו וכרינו אתה לא כלהת: סבתה
 באף ותרדבנו הרגתה לא תבלת:

כפסי ה' מכת חלקי בדין הוא טחוחל לן. טוב חחיל דומס נינן סל חחיל יתיר כמו וליה ועכה טוב סחחיל חדס
 וידוס ויכסה לתטופת ה' יסב בדר וידוס מי סחירע לו אכל וניה יסב גלמוד ויכס לטובה. וידוס לסון המתכה
 כמו יתמרנו חכינו דומו דיהוכתן. יתן בעפר פיהו חף באספה כלומ יחא סותק ומקבל יתן למכהו לחי יביט בי
 ביסורין וגדוסיס ויכס. ס. כי כטל עכוני כי בעל חגרות כסח עליו גזירה זו כמו כבד חחבן וכטל חחול. כי לח
 יוכח לעוכס ה' ולכך טוב לידוס. כי חס חוגה חחדס סמבית עליו יגון בסביל עוכו וחמר כך וריחם ברוב חסדיו
 כי לח עינה מנצו ומרעוכנו. כי העון גורס חוגה ויגה לסון תוגה חס לדכא תחת רגליו מוסב על כי לח ענה
 מלבו להיות מו כח תחת רגליו ולח להטות מסכט גבר וגו' נח לענות אדם בריבו זה הדבר הקבה לח כזה. ומ
 ומכי עליון לח תכח וגו' חמר ר' יוחנן מינסי טחמר הקבה רחסי כתיני לפכך חיוס חת חחייס וחח סטוב לח ינחת
 טובה ויעס חפיו חלח הרעה בחא חחיליה על העטוי הרעה לעוסה חרעה וסטובה לעוסה סטובה לבי מה ית
 יתחונן ויתרעס חתח על חטחיו כסח לבבנו חל כפיס עס כפי לסכור לבנו עמה חל כפי סמקוס דח חל כפיס
 חח העכסיס חח סממיס וכך על כפיס ככה חור ומדרט רבותי כטח לבבינו בחחית להקבה כחדס סרוחך נקח ל
 כפי סממליך מידו כל טיכף וקודה ועוזב ירוחסי ויסמודה וליכנו עוזב כטובל וטרך ביו.

ויחרקו שן אמרו בלענו אך זה חיוס שקוינוהו מ
מיצאנו ראנו

עשה אדני אשר זמם בצע אמרתו אשר צוה מ
מימי קדם הרס ולא חמל וישכח עליך אויב חר
הרים קרנו צריד צעק לכם אל אדני חובת ב
בת ציון חורווי בנחל דמעה יומם ולילה אל ת
תתני פוגת לך ואל תרם בת עיניך קומי רני
בלילה לראש אשמרות שפכי במים לבד נכח פ
פני ידוד שאי אליו בפיד על נפש עוללך העטוף
העטופים ברעב בראש כל חצות ראה ידוד ות
נחביטה למי עוללת כח אם תאבלנה נשים פרי
פרים על לוי טפוחים אם יחרג במקדש אדני כ
בהן ונביא שכוו לארץ חצות נער וזקן בתולות
בתולתי ובוזרי גבלו בחרב הרגת ביום אפיך
טבת ולא חמלת תקרא ביום מועד מגורי מס
מסביב ולא היה ביום אף ידוד פליט ושריד אשר
טפחת ורביתי אויבי כולם אב

אני הגבר ראה עני בשכט עברתי אויתי נהג ויו
וילך חטך ולא אור אך בי ישוב יחפך ידו כל
חיוס בלח בשרי ועורי שבר עצמתי בגוה עליו
ויקף ראש ותלאה במחשבים הושיבני כמתי עז
עולם גדר בעדי ולא אצא הכביר נחשתי גם
כי אזעק ואשע סתם תפילתי גדר דרבי בגוית נ
בתבותי עיו חוב אורב הוא לי ארי במסתרים
דרבי סורר ופשתני שמני שזכום דרך קשתו ויצו
ויצביני במטרה לחץ הביא בכל יותי בני אשפתו
הייתי שחוק לכל עמי נגינתם כל חיוס חשביע
השביעני במחזרים הרוני לענה

גד נביאיה לא מנאו חזון מה מיוס סגלן מה אפידך
ומה חסוה לך ואכחמד שאוכל לנח ואלא לחומה של
פלגית חודע כח סאירע לך ומי גרס לך כל הדעה
הזאת כביחך סחון לך סוח ותפל כח סחמי יחזקאל
חומר אל טחי תפל וטחי תפל הוא חומר סחין סיר
מעורב עו סחין מדבק בקיר אלף שיש טחין חותו
צבותל ומקר בזה רוח גדולה ומסלת חותו אף כאן
כביחך חזו לך סוח ותפל סחון לך מסאות סוח לא
לחמ טלג יהיה לנו ולא גלגו על עונכ לא גלגו חרדיך
להטיב סבות כדי סתסוב סכ נסב חלדי את סבותך
ומדוחי סהדיוו חתכס מדרכי המקו ספקו עלי כפי
נג טרקו חכיע רחם כמו יפס ויפרק פנו עליך סיה
כל חועי מפכי הקרו כח לעין לפי סהס חמרנ גסה
מה סלל רחו בעין לכיכך הקרו כח לעין עסה
ס נג גכע חמרנו חמר כוח מימי קרס הסלי דברנו
סכנה מימי קרס סהיתת גורה מימי משה סכ יהסי
ססמינותי חת מקדסי בצע סת הסלי כח יהיה כי יכ
יבצע ס את כל מעסחו בתחלה לא צעקו אלי בלבס
אלא בבוא עליה כרה ונקס צעק לבס אל ה אל ת
צתכי כונג לסו מענר כמו עני ביגיה ולא תדמה
מחין סכונות קומי רחי גליל כח כלום ליל תסעה כ
באב זכרי זאת כל סכה רחי כסס סקררי רח כסיסחו
בני חרס קולס וירנו כאמר יגלג כך קררי רון כסי
כסינתן חרס חת קולו צבכי כי רון לסו סמון וקול ס
בסחון סוח הן למסופ הן לקינה כדמתרגמ ותעבר
סרכה במחנה ראה ה למי עוללת כח כסס סעוללת
לי כלום סנטמע עס סתאכלנה נפיש פרוס כסס ס
סנס רחמניו צלנו ילדיהן להברות למנו חו סיהרג
במקדס ה כהן וכביא כסס סכרהג כסני על עבודת
תקרא כסס מועד מגרי מסביב תקרא מועד לסבור

בחורמי חסר טיבתי ריבתי חסר גדלתי נפסיס ט
טוכיס ריבתי בל אחי וכילס חני סגבר ר
רחס עני סיה מתאונ ורמיה לנח חני סגבר ראה עני
חבל סכביאס סנתכבחו על חרבו חביט סכבולן ל
לא נחריב חביט בימיה כי חס בימי חך בי יסוב וספך
ידו כל חיוס בילה בסרי כח לבול עץ חסגור כנה ע
עלי מנודן ויקף ראס ותלאה הקיפני מלענה וראס
ותלת לס יגיעות ועיכות חוסיבני כמתי עול כמתי
כמו יהיה לך ה לארי עולס מעולס חפסי סחוסיצני במחסכיס
נלח גדר בעדי סיה לנו קסה לכחת כל סכן סחוסיצני במחסכיו נגדר בעדי ולא עוד אלף חפסי סגדר בעדי סיה
סכביד נחסתי נחסי טחני חסור בהן ככדי סס כל כך טחוני יכול ללכת בהן חפסי חס חוסבי לחחור ורפסי לח
גדר בעדי סמח תלמ חס חכקס חסס חת ה ומחתי סחרי חדתו מוכיח מחסגרי חסיר ומכית כלל יוסבי חטך

ויגדל עון בת עמי בחטאת סדום ההפוכה כמו ד
 רגע ולא חלו כה ידים: זכו נזיריה משלג צחו מ
 בחלב אדמו עצם מפניגים ספיר גורתם: חסד
 משחור תארם לא נברו בחוצת צפר עורם על ע
 עצמם יבש היה פעץ: טזבים היו חללי חרב מח
 מחללי רעב שהם יזבו מדקרים כתנובות שדי:
 ידי גשים רחמניות בשלוי ילדיהן היו לברות למא
 בשבר בת עמי: בלח יהוד את חמתו שפד חרוץ
 אפו ויעת אש בעיון ותאכל יסדתיה: לא האמינו
 מלכי ארץ וכל ישבי תבל כי יבא צר ואויב כשע
 בשערי ירושלם: בחטאת נביאיה עונות כהנית
 הסופכים בקרבה דם צדיקים: געו עורים בחצ
 בחצות נגאלו בדם בלא יוכלו יגעו בלבשיהם
 סורו טמא קראו למו סורו סורו אל תבעו כי נצו
 גם געו אברו כננים לא יספו לגור: בני יהוד ח
 חלקם לא יסוף להביטם פני כהנים לא נשארו
 מהנים לא חגגו: עודינו תכלנה עינינו אל עורת
 שדתינו הבל בעפיתנו צמינו אל גוי לא יושע:
 צדו צעדינו מלכת ברחבתינו קרב קצנו בלא י
 ימינו כי בא קצנו: קלים היו דפינו כגשרי סמי
 על חררים דלקנו במדבר ארבו לנו: רוח אפינו
 משיח יהוד נלכד בשחיתתם אשר אמרנו בצל
 נחוח בגוים:

ויגדל עון בת עמי וג' פורענותם הוכיח עליהם סג
 סגדול עונ' מסל הדום ההפוכה כמו רגע סחרי סדו'
 לא כחטכה צרתה צרע אחרונהפכה ולא חלו בה יד
 ידים על מוכאים על ידי מלאכים נהפכה יום מדרם
 אגדה ואינו מיושב על סדר המקראות. וזו נזיריה ס
 סריה כמו נזר וכתר ומוסב על בת עמי' אדמו עצם
 מפניגים אותם שהיתה מראיתם הדום מפניגים וגו
 נגורתם כמו ספיר יחסך מסחר תארם טחור הוא פ
 פוחס עצם למון מראה כמו וכעצם הסמים לטוהר
 קולור בלעז צפר כתחבר ואין לו דמיון' מהם יזבו
 מדוקרים חללי הרעב היו כפחוס מריח תכובו הסד'
 מהיו האויבים צוליס צפר על העסבים חוץ לחומה
 נהרית נכנסם לתוך כפוחי הרעב בעיר וכרים נבקעת
 נפרסם זב נהרו זו מיתת נוול יותר מהרונג חרב' מדו
 מדוקרים מבוקעים. בין כפיח רעב בין ביקוע חרב
 קרוי דקירה מתכונות סדי מרפוס ועטבים ממלק
 ממלקטים ואוכלים רב סרסם ומאוס. לבידת למחבל
 כמו לא ברן אתם לחם להצרות את דת' בלה ה' את
 חמתו אשר בערה בו כעיה סכיס עתה בלה אותנו בה
 בהנקמו מהס' לא האמינו עלבי אר' מסחור סכחרי'
 צבוע' ככיו. מחטאות נביאות סל סקר' היתה לנו שר
 הרעה הזאת' כענו עגרים בחונות כמהיו העגרים חל
 חולכים בסונן היו כעיס נרגליהם נמחוס בדם סה
 ההרוגים מהיו הרמפוס הרגיס בתוכה נגאלו בדם
 בתלכלכו בדם צד סלא יוכלו הקדושים אליהם ליגע
 בלבוסים והיו קרואים פורת מעלינו טמאים המלכ
 המלכותבים. כי נכנו לסון שרחון וליכלוך כמו מרא
 מראתו בנפחה דמתורג באוכליה. כך חדרו מנחם
 גס כענו כממנו צדס' לא ינסינו לגור ביכותינו עוד
 מני ה' חלקם הפגים וצומות חלקתם ופרידס בגו'
 למען אשר פני כהנים כסחו בהיות בסלמות עודינו
 תכליכה עיכינו כמבאת הרעה היו עיכינו כופות אל
 חל פרעה מהיה הבל סכ' ומצרוס הבל וריק יעזרו סהיו עבטוחיס לעזור אותנו ולא באו סכ' הנה חל פרעה ס

היובא ממצרוס וגו' מצינו במדרם קינות סהיו צאוס בים בספינות רחן הקבה לים והניף לככיה כודות נפחוס
 כמיני ארס ככערוס בים אמרו זה לזה אילנו הס אבותי' סטבעו בים מחמת היהודים ואכחנו יכאים לצורתם ע
 עמדו וחררו לאחריהם צפינו חכינו. כדו בעדינו ארבינו ארבו את בעדינו כמו ואמר לא כדה ואתה נודה את
 ככסו לקחתה אפית ס' הוא יואמיסו כמו סכ' בדברי' הימי' יקונן ידמיהו על יואמיסו בסחיתות סחטרו להס'
 2

סכותח בענן לך מעבור תפלה: סחי וכאוס תם
 תשימו בקרב העמים: פצו עלינו פיהם כל
 איבינו: פחד ופחת היה לנו השאת והשבר: בלב
 בלגי מים תרד עיני על שבר בת עמי: עיני
 נברה ולא תדמה מאין הפוגות: עד ישקיף וירא
 ירוה כשמים: עיני עוללה לגבשי מכל בנות עיר
 עירי: צוד צדוני בצפור אויבי חנם: צבתי
 בכור חיי וידו אבן בי: צפו מים על ראשי אמדתי
 נגורתי: קראתי שמך ירוה כבור תחתיות: קולי
 שמעת אל תעלם אונך לרוחתי לשועתי: קרבת
 ביום אקראך אמרת אל תירא: רבת אדגי
 ריבי נפשי גאלתי חיי: ראית אדגי עותתי שפטה
 משפטי: ראית כל נקמתם כל מחשבתם לוי:
 שמעת חרפתם אדגי כל מחשבתם עלי: שפתי ק
 קמי והגיונם עלי כל היום: שבתם וקמתם הבי
 הביטה אני מנגינתם: תשיב דהם גמול ידות
 כמושה יריהם תתן להם כנגת לב תאלתך ל
 להם: תרדף באף ותשמידם מתות שמי ידיו:
 איכה יועם וזב ישנא הכתם המזכ תשתפכנה א
 אבני קרש בראש כל חצות: בני ציון היקרים ת
 הנסל אים בפו איכה נחשבו לגבלי חרש מעשה
 ירי יוצר: גם תבין הרצו טד הניקו גוריהן בת ע
 עם לאבור ביענים בכדבר: דבק לשון יונק אל
 חבו בצמא עיללים שאלו לחם פרש אין להם:
 האכלים למעדנים נשמו בחצות האמנים עלי
 תלע חבקי אשפתות:

בקנו פסענו ומרינו ואתה לא סלחת אכחנו עטנו
 את סלנו טחין ארס סלא יאטא חבל אתה לא עטית
 את סלך טחתה כקראת מרבה לסלוח ואתה לא סלח
 סלחת סחי ומחוס לס טילטול וכסתתס מעל האדמש
 סמתרג ותיטלטלון תסימכו אתה מסיס ארתכו דברי
 הנה הנה הסמת מגו אסר אס סחו עריס עיני כגיה
 עוג מאין הסגות מאין מעבור עיני עוללה לכפסי
 עונינו סנו חלה צמתו צבור חיי וחצפ סצמתו צבור
 חיי טחיני יכול לעלות מתוכו לא סתנו לבס גס לוא
 עד טידו אבן בי ככו מיס על ראסי סצומן סבא חר
 ארס צמיס עד ארכובותיו חו עד מתניו עדיין יא ת
 תקוה חבל אס צכו המיס על ראסו חו תאצד תקונו
 ואומר אבדה תקותי חבל חכי חייני עוסה כן חלא ח
 חפס טצפו מיס על ראסי וחכו יכול לומר כגורתי ח
 חס וסלוס לית חנא מוביד סברי חלא קראתי סמך
 ח מציר תחתית מגלות ארוס סכמסל לסחול תחתית
 קולי כבד כטכפתעכדו במצריס חל תעלס חונך ל
 כרחתני בגלות חרוס קרבת ביוס חקראיך מברו
 מצריס חסר ויחכנו בני ישראל רחית ס עות
 עינתתי עיוות סכעסה לי תתן להס מגינת לבי כמו
 חסר מיגן צריך תללות סהבחת עלי תבוא להס וכן
 תמנא בסוף כן חלף צית סחור על סחומות לפיס
 צהן ואומר כן כטס סעסית לי כך עסס לה
 איכה יועס וזב כו יחוסך כדמתרגס כל סתוס לא ע
 עמחקי וסצר איכה יחוסך יוסיון ותוארן סלבני חו
 ציון סהיס קלסתר פניהן מצחיב כוזה ויסכס חכת
 סכתס סטוב ואיכה יסתנון חו כניהן סלבני חו
 סהיס דומה לבתס סטוב תסתפכנה חבני קודס חכ
 סכחניס סחי מלובסין צחמן ואפור סהיו חבני קוד
 קובעוס בס צבי חו סקריס סהיו חבני קובעוס ח
 צס צבי חו סקריס סויו כניהס מכהילות כמרחה
 כו חך כסכך תוארן לכלי חרס מעסה ידי יוצר מיכ
 מיכ ואלוך חולך ומסרם מי גרס להס סיועס חר
 מרתיס גס תנין חלכו כמו וחלכו את חאצביס תני
 ח כסרנחה גריו מרחוק מוסך סדין מחיקו ו
 ומרחה חותן להס כדי סיבואו ויכנו חבל צת עמי
 לאכור כיעינה חו סאכזרת על כניה לפי סכמקו סדיחן מחמת הרעב דבק לסת יונק ונגו סורס חין להס כונע
 חין להס כל זה גרס סכמסך תוארס חאובליס למעדניס ונגו חאמוניס עלי תולע חכוסין עד עכסיו תולעת
 סני כבוא עליס כרה חוכנו חספתות להסתמס בזה לפי סחאסכה חמה סו וכן מצריס ככראסית רבא חמון
 מנסס

שפוט המוסטטים לפני מלך סאל סהיו הדורות מת
 מתפרנסין על ידי מוסטטים ובימי אבנן היה סאלמרו
 רבתי אבנן זה בועז וילך האים עסיר גדול היה ופ
 נפרנס את הדור וינא מארץ יסדאל לחונה לארץ מ
 מפני ברות העין סהיה עיכנו כרה בענייט הבאים ל
 לדחוקו לכך נענסו אפרתיס חסובים וכן בן תמו ב
 בן נוף אפרתי אבגיטס ראה חסיבותס סהרי ססיל
 עגלון מלך מואב את סתו למחלון דאמ' מר רות בת
 עגלון היתה דא' אפרתיס בית לחס קרנייה אפרתי א'
 אים נעמי למה נאמ' מכאן אמ' איך אים מת אלא ל
 לאסתו גס סכיהס מהנ גס בתחלה לקג בממונס ו
 ומתו גמליהס ומקניהס ואחר כך מתו גס סס ונחא
 מן המקוס למה נאמ' הרי נאמר ותסב מסדי מואב
 ומהיכן תסוב אס לא תנא מן המקוס סהיתה סס א'
 אלא מגיד סיכיהת כדית מן המקוס נכרית ועוסה רי
 רונט סכה זינה פנה הדריה סל עיר פנה סנחה וכן ו
 ויכא יעקב ונכא סנב כי זקנתו מהינ' לאים סאלנסא
 לו ואליר בניס ותגסאנו להס סאינסכס אסורית להס
 לפי סלס עסה מחלון קידוסין בהס סככריות סיו ו
 נלא כתיגירו ועכסיו סן באות להתגייר כמה סכ כי
 חתך כסוב לעמך מעתה נהיה לעס מחד כי אמרתי
 יש לי תקנה לינטס עוד לחיט וילדתי בני' וגס הייתי
 הלילה לחיט ויניגר מכן סהריתי הלילה וגס ילדתי ב
 בניס זכריס

ותאמר נעמי שכנה כנתי למה תלכנה עמי העוד לי בניס כנעי ויהיו לכם לאנשים שכנה בנתי רכן
 כי זקנתי כהיות לאיש כי אפרתי

א' שפט השפטים ויהי רעב בארץ וילך איש מבית
 לחם יהודה לגור בשדה מואב הוא ואשתו ושני
 בניו ושם האיש אלימלך ושם אשתו נעמי ושם
 שני בניו מחלון וכליון אפרתיס מבית לחם יהוד
 יהודה ויבאו שדי מואב ויהיו שם: וימת אלימלך
 איש נעמי ותסאר היא ושני בניה: וישאו להם ג
 נשים כואכיות שם האחת ערפה ושם השנית רו
 רות ונשבו שם כעשר שנים: וימתו גם שניהם ס
 כחלון וכליון ותסאר האשה כוסני ילדיה וכאיש
 וכאיש: ותקם היא וכלותיה ותשכ כסדי מואב
 כי פקד יהוד את עמו דתת להם להם: ותצא בן
 חמקום אשר היתה שמה ושתי כלהיה עמה ותל
 ותלכנה בדרך לשוב אל ארץ יהודה: ותאמר נ
 נעמי לשתי כרותיה לכנה שכנה אשה לבית אמ
 אמה יעש יהוד עמכם חסד כאשר עשיתם עם ח
 חמתים ועמדי: יתן יהוד לכם ומצאן כניחה א
 אשה בית אישה ותשק להן ותשאנה קולן ותבב
 ותבכנה: ותאמרנה לה כי אתך נשוב לעכך: ו
 לי בניס כנעי ויהיו לכם לאנשים שכנה בנתי רכן

ויהי בימי

שישי ושכחי בת ארום יטבת בארץ עויץ גם עלי
 עליך תעבר כוס תשבדי ותתערי: תם עונך בת
 ציון לא יוסף להגלותך פחד עונך בת ארום ג
 גלה על חטאתך: זכור ידוה מה היה לנו
 חבישה וראה את חרפתנו: נחלתנו נהפכה לזר
 לזרים פתינו לגכרים: יתמים היינו ואין אב אמ
 אמתינו כאל מנות: מימינו בכסף שתינו עצינו ב
 במחיר יבאו: על צוארינו נרדפנו יגענו ולא הנ
 חנח לנו מצרים נתנו יד אשור לטבע לח אבתי
 חסאו ואינם ואנחנו עונותיהם סבלנו: עבדים
 בושלו בני מרק אין מידם: בנפשנו נביא לחמנו
 מפני חרב המדבר: עורנו כתנור נכמרו מפני וז
 זלעפות רעב: נשים בציון ענו בתלות בערייהו
 יהודה: שרים בידם נתלו פני זקנים לא נהדרו:
 בחורים טחון נשאו ונערים בעץ כשלו: זקנים
 משער שבתו בחורים פנגינתם: סבת משוש
 לבנו נהפך לאכל מחלנו: גפלה עשרת ראשינו
 אוי נא לנו כי חטאנו: על זה היה דוה לבנו על
 אלה חשבו עינינו: על הר ציון משבם שועלים
 חלכו בו: אתה ידוה לעולם תשב בסאת לדורו
 חזר: למה לניצח תשכחנו תעובנו לארץ ימים
 השיבנו ידוה אליך ונשובה חרס ימינו בקדם כי
 אם מאוס מאסהנו קיצפת עלינו עד מאד

סיסי ומחוי צת ארום על אכלים בני יהודה אך דעי
 כי גם עליך תעבר כמ' על יס' תסברי ותתערי ודומ'
 ותעבר כדה אל וגו' וסתית ומכית כל הכוס עד טתע
 שתערי כל הכוס ואני לאומות העולם מעדיין לא ט
 טעמנו הכוס

ועתידין לסתותה ואשרהן יס' מסתנו כזר ולא
 יוספנו עוד לסתותה תם עונך כופל עליו לט' גילוי ע
 כמס פחמר ישעיה ונלקתה הארץ את דמיו
 ולא תכסה עוד על הרוגיה זכור ה' מה היה לנו כב' ס
 פסוקין הן ככנגד אלף בית ו' אלפא ביתין הן חיכה
 יטבה חיכה יעם חכי הגבר ג' אלפא ביתין זכור ה'
 מה היה לנו הס כב' פסוקין ככנגד אלפא ביתין לקיו'
 מה טפ' חסדתי אתכס גם חכי סבב על חטאתיכס מו
 מימנו בכסף טתינו לא תחמר מימי חריוס חלא ח
 חפי מימינו יגענו על ממוכינו ולא הונח לנו חלא ב
 באין האומות לכוטלין חותנו מצריס כתנו יד הסון מ
 מודגסת כמו כתנו יד

סנתכנו להס יד סנסמפי' וככפכין להן חסור לסבוע
 לחס וגם חל בני חסור קסרכו חסבה לסבוע חנלס
 לחס יתומיס חיינו חין חב חין חב כת' כלומ יס חב
 חחין עתה עוור בי רחק ממנו בעוכיכו חבתיכו חטח
 חטחמו חאיכס כלומ חעפ חאיכס סכנר מתו להס חכ
 חכחמו עונותיהס סבלנו עורינו כתנו ככמרו נקב'
 חער וכחחן קמטין קמטין כאילו כסרף בתכנר ח
 חס נסיס בניון עינו בתולות בערי יהודה בתולת כ
 כת' חסר מלמד סחת עינו על הר ציון ססמס מני
 מניח כל חרות הנזכרות סעברו עליהן וככל זה חו
 חינו חומר על זה היה דוה לבינו חלא על ציון ססמ
 ססמס לימד סקסס להס חרבן הבית מכל חרות ס
 סעברו עליהס סנעלס הלכו בן דמסו וכוססו בו ס

חילכו כת' ד' דמו כהכא דתכין חילך בחן כדו ערבה כיהרין הוא סיסר רבינו גרסון זל דמו בו סנעלס וכחי
 ונחרם למחרסות ססיכנו ס חילך

גענו לך יאעב ט'

הטבה עם נעמי כקודת הטעם למעלה תחת הטין ל
לפי שהוא לסוף עבר ותאמר חלקטה נח לקט בסב
הסבלים וחספתי בעמרי טכחה סל עמרים ונמית
והלכת אל הכלים ואם תצמחי לסתות אל תכלמי מל
מלבא ולסתות מכלי המים אשר יסאבון כעריני לא
איהי כחפת ספקותיך איני חסובה בחפת הספחות
סלך וטבלת סלך בחומ מכאן סהחומץ יפה לטרב
ויצבוט לה ויוסט לה ואין לו דמיון אלה בלסון מס
מסנה חמורים ותיך ונית הכביתה וגם סול תפולו
לה טכח תטכחו עסו ענמיכס כאלו אהס סוכיס ת
הרגס סגנה סלוקתא וכן על הפל דל לסון כי יסל
זיתך הכבתיס עמרים קטניס ויס דוגמתו בלסון מ
מסנה סנחן כבתיס או כריכות

הסלה עם נעמי משדה מאב ותאמר אלקטה נ
נא ואספתי בעמרים אחרי הקצרים וחבא ותעבו
ותעבד מאו הבקר ועד עתה זה טכחה הבית כוע
מעס ויאמר בעו אל רות ולוא שמעת בתי אל
תלכי ללקט בשדה אחר וגם לא תעברי מזה וכ
וכה תדבקי עם גערתי עניד בשדה אשר יקצ
יקצרון והלכת אחריהן הלא צויתי את הנערים
לבלתי נגעו וצבת והלכת אל הכלים וסתית
מאשר ישאבון הנערים ותפל על פניה ותשתחו
ארצה ותאמר אלי כדוע מצאתי חן בעיניך להביני ואנכי נבריה ויען בועז ויאמר לה הגד הגד לי
כל אשר עשית את חבתך אחרי מות אישך ותעובי אביך ואכד וארץ מורדת ותלכי אל עם אשר לא
ידעת תמול שדשם וישראל יחוד בעלך ותהי משכרתך סלמה מעם יהוד אלרי ישראל אשר באת לח
לחסות תחת כנפיו ותאמר אבצא חן בעיניך אדני כי נהבתני וכי דברת על לב ספרתך ואנכי לא א
אהיה כאחת שפתתך ויאמר לה בועז לעת האכל גשי הלם ואכלת כן הלהם וטבלת בתך כדמין ו
ותשב מצד הקצרים ויצבט לח קלי ותאכל ותשבע ותתר ותקם ללקט ויצו בועז את נעריו לאמר גם
בין העמרים תלקט ולא תכליכיה וגם של תשלו לה מן העצמים ועובתם ולקטה ולא תגערו בה
ותלקט בשדה עד הערב ותחבט את אשר לקטח ויהי כאיפה שעורים ותשא ותבא העיר ותרא חמות
חמותה את אשר לקטה ותוצא ותחן לה את אשר הותרה משבעה ותאמר לה חמותה איפה ליקבת
היום ואנח עשית יהי מבירך ברוד ותגר לחבתה את אשר עשתה עכו ותאמר עם דאיש אשר עשיתי
עכו היום בועז ותאמר נעמי לבלתה ברוד הוא ליהוד אשר לא עב חסדו את החיים ואת הבתים ות
ותאמר לה נעמי קרוב לנו האיש מגאלינו הוא ותאמר רות המאביה גם כי אבר אלי עם הנערים א
אשר לי תדבקי עד אם בלו את כל הקציר אשר לי ותאמר נעמי אל רות כדתח טוב בתי כי תצאי ע
עם גערתי ולא יפגעו בך בשדה אחר ותדבק בנערות בועז דלקט עד כלות קציר השערים וקציר ח
החטים ותשב את חמותה ותאמר לה נעמי חמותה בתי הלא אבקש לך כגוח אשר יטב לך ותהו
הלא בועז מודעתנו אשר היית את נערותינו הנה הוא זורה את גורן השערים דלירה ורדעת וסכת וש
וסכת שמלותיך עליך וירדת הגרן אל תודעי לאיש עד בלתו לאבל ולשתות

ויש לי תקוה גם הייתי הלילה לאיש וגם ילדתי
 בנים: הלהן תשברנה עד אשר יגדלו
 הלהן תעגנה לבלתי ה
 היות לאיש אל בנתי כי מר לי מאד אבכם כי יצא
 יצאה בי יד ידוה: ותשנה קולן ותבכינה עוד ותש
 ותטה ערפה לחמותה ורות דבקה בה: ותאמר
 הנה שבה יבמתך אל עמה ואל אלהיה שובי א
 אחרי יבמתך: ותאמר רות אל תפגעי בי לעוב
 לעובדך לשוב מאחריך כי אל אשר תלכי אלך
 ובאשר תליני אליו עמד עמי ואלהיך אלהי: בא
 באשר תמותי אמותי זשם אקבר כה יעשה ידוד ל
 לי וכה יוסף כי המות יפריד ביני וביניך: ותרא
 כי מתאמצת היא ללכת אתה ותחדל לדבר אל
 אליה: ותלכנה שתיהם עד באנה בית לחם ויה
 ויהי כבאנה בית לחם ותהם
 כל העיר עליהן ותאמרנה
 הזאת נעמי: ותאמר אליהן אל תקראנה לי נ
 נעמי קראן לי מרה כי הבר שדי לי מאד: אני מ
 מליאה הלבתי וריקם השיבני ידוד למה תקראנ
 תקראנה לי נעמי וידוד ענה בי ושתי הרע לי: ות
 ותשב נעמי ורות המואבית בלתי עמה השבת
 משדה מואב והמה באו בית לחם בתחלת קציר
 שעורים: ולנעמי מודע לאישה איש גבור חיל מ
 ממשפחת אלימלך ושמו בועז: ותאמר רות המ
 המואבית אל נעמי אלכה נא השדה ואלקטת
 בשבלים אחר אשר אמצא חן בעיניו ותאמר לה
 לבי בתי: ותלך ותבא ותלקט בשדה אחרי הקצ
 הקצרים ויקר מקורה חלקת השדה לבועז אשר
 ממשפחת אלימלך: והנה בעז בא מבית לחם ו
 ויאמר לקצרים ידוה עמכם ויאמרו לו יברכך
 ידוד: ויאמר בעז לנערו הנצב על הקצרים

הלהן תסברנה סמא להן תכפינה עד אשר יגדלו ל
 לסון סברו על ה' אלדיו תעגנט לסון איסור כמ' פגש
 עוגה וטם פותרין לסון עיגון אל בנתי חללי
 כי יכאח בי יד ה' אמר ר' לוי כל מקום סכ' יד ה' מכת
 דבר היא ובכיון חב לכללן חנה יד ה' הויה אל תפגעי
 בי אל תפגעי מיכץ אמרו גר סבא להתגייר, מו
 מודין מקצת עונסין סאס בא לחזור וחזור סמתוך
 דכיים סל רות אתה למד מה אמרה כעמי לרות לסון
 לכו ללך חוץ לתחום ענתה רות באמר תלכי אלך א
 אמר לכו להתיחד עס מי סאינו איסה אמרה באמר
 תלכי אליו אמרה עמינו מובדלין בתריג' מכות אמ
 אמרה עמי עמי עמי בגימטריא תרי' סון וג' אותיות
 סל תיבז הר' תריג' אמרה כעמי אמר לכו לעבוד עו'
 אמרה רות אלדי אמרה ארבע מיתות כמסרו לבי די'
 די' אמרה באמר תמותי אמות אמרה סכי קברות מ
 ונתקכין לבית די' אמרה וטס אקבר כה יעשה ה'
 לוי כחם סתחיל להרע לוי להמית את אישי ולהורידנו
 מנכסיו חס יפריד כי חס המות וגו' ותחדל לדבר אל
 חליה מיכץ סאינ מרבין עליו ואין מדקדקין עליו
 ויתלכץ סתיהן אמר ר' אבהו בוא וראה כמה חביבין ס
 הגרים לפני הקב"ה כיון סכתנס דעתה להתגייר הטכ
 הסויה אתנה סכתוב לכעמי הזאת כעמי בתמיה הזאת
 כעמי סחיתה רגילה לבאת בבבוס ובפרדים חזיתה
 מה עלתה לה לכו טיכתתה הוצה לארץ חבי מלחה ס
 הלכתי בעומר ובבבוס דא' סחיתה מעוברת וס ענה
 בי העיר ברסעתי דא' ענה בי מדת הדין כמ' וענת
 גאון יס' בתחילת קציר ספורים בקצירת העומר סכ
 סכת מדבר ולכעמי מודע קרובו וסמו בועז אמר ר'
 רבתינו זל אלימלך וסלמון חבי בועז וכלוכי אלמנ
 אלמוני הנאל ואבי כעמי כולץ בני כהסון בן עמוכ'
 היו חלכה כל ססדי בלאת מסדו סעיר ותלך ותלקט
 עד כדון לא חולת אתת סכת ויתבא ואחר כך ותלקט'
 חלח סחיתה מסמנת דרכיה קודס סככסס לסדה ס
 חלכה ובלחה וחזרה לעיר כדי לעסות סימכין וכו' ורין
 בדרך סלח קטעה ססבילי כסבאס לסנובי' ויקר מקרה
 כל מי ססו רחא חותני' סיה מריק קרי למי סכער' סזא'
 וכי דרכו סלכעז לסאל בגסו' חלח דבר חכמה וס
 ככיעות רחא כה סתי סכליס לקטס סלס חניה
 ולקטת וסיתה מלקטת עומד סוכבת מיוסס סלח ת
 וסססס

חיו ה' אמרה לה בדברים אהם מוכיחני קפץ וכסבב
לה מאינו מוכיח בדברים יום מרבתי אומרים ליו
ליוצרו כסבב טהיה יצרו מקטרגו אהם כנוי והיה
כנויה בא עליה כסבב טלא יבא עליה כי אש על ידי
כיסואין וימד פס מעוריס חי איכסר לומ' פס סאין
סאין דרבה לסת כמסוי זה חלח סס מעוריו מוס'
ורמו לה מעתיד לכתת מומה בן סכתבך בסס בר
ברכני ורנח חכמה וביכה ונגוריה רנח רצת מדת א'
ויבא בועז לעיר מי חת בתי מה עמי כך מה עמית נ'
וכן מי לך כל המחנה הזה פלנוי אלמוני לא חוכיר
הכה טמו לפי סלא חבה לגאול פלנוי מתרג' בנבואי'
כסי וטנויר' מוכסה וטעל' לסון כי ופלא וכמו היכלא
מה דבר חלמון וובלי סס' ומחת רנת המאביה אהם
כריך לקנות והיה חיכה מתרבה חלא חס כן תפאכה
בן אסחית חת כחלתי לתת פגס בורעי סכה נח יבא
עמוני ומחבי בקהל ה' וטעה בעמוני ולה בעמונית
על הגחולה זו מכירה יתמורה זו חליכון' טלף חיס
נעלו זהו קביץ כמו סאכו קוכיס בסודר במקו נעל'
וכחלקו חכמי ישראל בדבר מי כפן למו ים אומרים
ב ליו טל קוכס וטעו כפן לגאול ים אומרים קוכין
בכליו טל מקכה וגואל כפן לבועז' וואת התפודה מ'
מוטט העדות להקיס סס המת על כחלתו מתוך ס'
סאסתי ינחא ונחא בכחלתו ואומרים זו היא חסתו
טל וחלון' וטמו כזכר עליה מיד נעמי היא רנח הכל
לרית וברטותה חני בא' כרחל וכלאה העפ סמסבט
יהודה סיו ומבכי לאה מודיס סס על רחל סהיא עיק'
עיקרה סל בית והקדימו רחל ללאה' וקרא סס כלו
יגדל סמך כבית פרץ טיכחו ממנו' יולד בן לכעמ'
לח המרו יולד בן לבועז העפ סהף הוח סיו בכו חל'
חלח כל זמן ססמו טל וולד קייס מעלה עלי' כחלו
יבא ממעיה

ויאמר דגאל לבעו קגה לך ושלף נעלו: ויא
יאמר בעו לזקנים וכל העם עדים אתם היום
כי קגיתו את כל אשר לאליכילך ואת כל אשר ל
לכדלון וכליון כויד נעמי וגם את רוח המאביה
אשת כחלון קגיתו לוי לאשה להקים סס הכת
על גחלתו ולא יברת סס הכת מעם אחיו ומשע
יכסער כמוכו עדים אתם היום: ויאמרו כל הע
העם אשר בשער והזקנים עדים יתן ידו את ה
האשה הבאה אל ביתך כרהל ונלאה אשר בני
שתיהן את בית ישראל ועטה חל באפרהה וקר
וקרא סס בבית להם: ויהי ביתך כבית כרץ א
אשר ילדה תכר ליהודה כן חורע אשר יתן יהוד
לך כן הנערה הזאת: ויקח בעו את רות ותהיל
לו לאשה ויבא אליה ויתן יהוד לה דריון ותלד
בן: ותאכרנה הנשים אל נעמי ברוך יהוד אשר
לא הסבית לך גאל היום ויקרא סכו בישראל:
והיה לך למשיב נפש ולכלכל את שיבתך כי כ
כלהך אשר אהבתך ילדתו אשר היא טובה לך
כשבעה בנים: ותקח נעמי את הילד ותשיתוהו ב
כחיקה ותהילו לאבנת: ותקראנה לו הסכנות
סס לאמר ילד בן לנעמי ותקראנה סמו עובר ה
דוא אבי ישי אבי דוד:

ויהי בשכבו וידעת את המקום אשר ישכב שם וב
 ובאת וגלית מרגלתיו ושכבת וחוא יגיד לך את
 אשר תעשין ותאמר אליה כל אשר תאמרי אלי
 אעשה ותרד הגרן ותעש ככל אשר צוהה חחמו
 חמותה ויאבל בעו וישת וייטב לבו ויבא לשכב
 בקצה הערמה ותבא בלש ותגל ברגלתיו ותשכ
 ותשכב ויהי בהצי הלילה ויחרד האיש ויל
 וילפת וחנה אשה שכבת מרגלתיו ויאמר מי את
 ותאמר אנכי רות אמתך ופרשת כנפיד על אמ
 אמתך כי גאל אתה ויאמר ברוכה את לידוח
 בתי הישבת חסדך האחרון מן הראשון לבלתי
 לכת אחרי הבחורים אם דל ואם עשיר ועתה
 בתי אל תיראי כל אשר תאמרי אעשה לך כי יוד
 יודע כל שער עמי כי אשת חיל את ועתה כי אמ
 אבנם כי אם גאל אנכי וגם יש גאל קרוב ממני
 ליני הלילה והיה בבקר אם יגאלך טוב יגאל ו
 ואם לא יתפץ לגאלך וגאלתיך אנכי חי ירוה ש
 שכבי עד הבקר ותשכב מרגלתיו עד הבקר ות
 ותקם בטרם יביר איש את רעחו ויאמר אל יודע
 כי באה האשה הגרן ויאמר הבי הכטפתת אשר
 עליך ואחזי בה ותאחו בה וימד שש שעורים ויש
 וישת עליה ויבא העיר ותבא אל חמותה ותאמר
 מי את בתי ותגד לה את כל אשר עשה לה האיש
 ותאמר שש השעורים הן לה נתן לי כי אמר אלי

אל תבאי ריקם אל תמתך ותאמר שבי בתי עד אשר תדעין איד ופל דבר כי לא ישקט האיש כי אם כ
 בלה הדבר היום ובעו עלה השער וישב שם והנה הנזאל עבר אשר דבר בעו ויאמר סורה שבה בה פ
 גלני אלמני ויסר וישב ויקח עשרה אנשים מוקני העיר ויאמר שבי פה וישבו ויאמר לגאל חלית הש
 השדה אשר לאחינו לאלימלך מכרה נעמי השבה מטרה מואב ואני אמרתי אגלה אנך לאמר קנח
 נגד הישבים ונגד זקני עמי אם תגאל גאל ואם דא יגאל הגידה לי ואדע כי אין זולתך לגאול ואנכי
 אחרוך ויאמר אנכי אגאל ויאמר בעו כיום קנותך השדה מיד נעמי ומאת רות המואביה אשת הנת
 קנית להקים שם הכת על נחלתו ויאמר הגאל לא אוכל לגאל לי פן אשחית את נחלתי גאל לך א
 אתה את גאלתי כי לא אוכל לגאל וזאת לפנים בישראל על הגאולה ועל התמורה לקיים כד ובר
 של איש נעלו ונתן לרעהו וזאת התעודה בישראל

והיו מכורך בעל הסדה סכסא לך פכי ללקט במדה
 את החיי ואת המתי סון ומפרנס את החיים וניטפל
 בצרכי המתיס מודעתנו קרובינו הכה הוא זורה ס
 טורה את המון הלילה טהיה סדור פרו בגביה וגזל
 והיה יסן מס לסמור גרנו ורחנת מטיטף ען סלך ו
 נסכת חילו מננות נסמת סמלנתיך חילו בגרס סל
 סלסכת וירדת הגרן וירדתי כף זכותי תבא עמך אל
 תיודעי לחיס לבועו ותרד הגרן ותעם סיה חמרה ו
 ורחנת נסכת נסמת סמלנתיך עליוך ואחר כך וירד
 וירדת הגרן סיה לא עטתה כן אמרס הפוגע בי כט
 כסחני מקוטטת יאמר ונכה סיה לסיכך ותרד הגרן
 תחילה וחרך נך ותעם ככל אשר נותה חמותה ח
 כל אשר תאמרי אלי קרו ולא כת
 כת' חמ' סמח יבא חחד מן הכלבי ויודע נך והעככ'
 עלי לייסב הדברים ויחכל ו סת וייטב לבו בתורה ב
 ב.ט נכמת ויחרד חחיס כסביר טר סיה וביקס לזע
 לזעוק וחחזתו וליפכתו בורונותיה חלפת ויחח כמו
 חלפת סמסון והכה ססה ופרסת ככפיך ככף בגיך
 לכסותי בעליתך וסן לסון כיסואיך כי גוחל נחלת מי
 חייסי כמו סכ ונח גוחלו סקרוב חליו וחמותי וחני ס
 כרונות למכור וחתה עליך לקנות וקנה גס חותי ע
 שמה סיוכר מס חמת על נחלתו כסחבוח ססדה יח
 יאמרו זה סיה חסת מחלון מן סרחסון אשר עסית
 את חמותך נעתה כי חמנס חס כת ולא קרי כלומ ח
 מטמע ספק ודחי יס גוחל קרוב ממני חמר יהוסע
 בן לני סלמון חלומלך וטוב חחיס סיו מהו חסר ל
 לחחיו לחלמלך לעס ס קורח חדס לרדוד חחיו
 כעכיון סכ ויסמע חכרס כי כסבה חחיו חלח
 חכרסס דרו סיה כך סיה סיעו לחלומלך בן חחיו ו
 קרובו סלמחלון חכל סוב סיה קרוב יתר סהנח חחיו
 חכו קרוב ממנו סחנח חח חחני בן ליני סלילה

סיה חת לכה בלח חיס
 חיה חת לכה בלח חיס
 חיה חת לכה בלח חיס

אחשורוש מלך כדס היה ממלך תחת כורש בנות ס
 טבעים סכה טל גלות בבל הוא אחשורוש הוא ברס
 ברטעו מתחלתו ועד סוכני המלך ממלך תחת כורש
 ולא מזרע המלכה היה מהודו ועד כוס סעומדין זה
 חבל זה וכן כי הוא רודס בכל עבר סכה מתפסח עד
 עזה ססבת המלך נסכתקיים המלכות בידו ורבותי
 טירסו בעל במסכת מגילה ספרתמיס פלטוניס כל
 פרים וימי רבי עטס להס חוסתה גינת חביתן
 מקוס כטעי ירקות ביתן כטוע בחילכות סור כרסס
 ותכלת מיכי בגדי כטעני פרים והיו להס למטעות ס
 מחוז בחבלי בון מתורגמין כפתי לי בון וחרגמן וס
 כרסס להס על גלילי כספ ועל עמודי סס מטות ז
 זחב וכספ ערך ליסב עליהס לסעודה על רכפת קר
 קרקע טל בהט ומס וגו מיכי חכניס טובו כי רבותי
 ולפי מטעני סמקרא כך סמס נהסקות ולהסקות
 סוכניס מטוניס זה מזה ויין מלכו הרבה ורבותי אמ
 סהסקה כל אחר גאחר ויין סהוא זקן ממנו כדת לפי
 פיס סעודו סכנפיין את סמסונין לסתנו כלי גדול ויס
 סחינו יכול לסתותו כי אס בקומי גדול חבל כאן אי
 חונס יסר ל יסוד כלנו כי כן תכן וסיה לעסות כר
 כרכון איס נמיס לכל אחר רכונג על כל רב ביתו
 על כל רב ססעודה סר הטבחיס וסר האופיס וסר ה
 סמסקיס בינס ססביעי רבותי אמרו סבת היה וסמ
 וסמחן המלכה רבותי אמרו ספרקה גה כרעת כדי
 סממחן וסדרג סהיתה מפסטה כנות יסרס ערומות
 ועוסה בהן מלככה כטבת וכטר עלי סססחט ערומ
 כטבת ויקנוף המלך לפי ססלכה לחמר חלני רברי
 גכתי

א ויהי בימי אחשורוש הוא אחשורוש המלך מהודו
 מהודו ועד כוש סבע ועסרים ומאח כורנה: כי
 בימים ההם כשגת המלך אחשורוש על כסא מ
 מלכותו אשר בשושן הבירה: בשנת שלוש למ
 למלכו עשה משתה לכל שריו ועבדיו חיל פרס
 ומרי הפרתמיס ושרי המדינות לפניו: בהראתו
 את עשר כבוד מלכותו ואת יקר תפארת גדולת
 גדולתו ימים רבים סמוניס ומאת יום: ובמלא
 ובכלאת הימים האלה עשה המלך לכל העס
 הנמצאים בשושן הבירה למגדול ועד קטן כוש
 משתה סבעת ימים בחצר גינת ביתן המלך: הו
 חור כרסס ותכלת אחוז בחבלי בון וארגמן על
 גלילי כספ ועמודי שס כטות זדב וכספ על רב
 רצפת בהט ושס ודר וסחרת: והשקות בכלי זהב
 וכליס מכליס שונים ויין מלכות רב כיד המלך
 והכתיה כדת אין אנס כי כן יסר המלך על כל
 רב ביתו לעשות כרצון איס ואיסי: גם
 וסתי המלכה עשתה משתה נסיס בית המלכות
 אשר למלך אחשורוש: ביום השביעי כטוב לב
 המלך ביון אמר למהומן בותא חרבונא כגתאו
 ואכנתאו ותר וכרכס סבעת סריסיס הכסרתהס

את פני המלך אחשורוש: להביא את וסתי המלכה לפני המלך בכתר מלכות להראות העמיס והסר
 והסריס את יפיה כי טובת כראה היא: והכאן המלכה וסתי לבוא בדבר המלך אשר ביד הסריסיס ו
 ויקצף המלך מאד וחכתו בערה בו:
 המלך לפני כל ידעי דת ודין: והקרוכ אליו כרשנא סתר אדכחא תרשיס כרס כרסנא ממוכן טבעת ס
 שרי פרס ומרי ראי פני המלך הישבים ראשונה במלכות: כדת מה לעשות במלכה וסתי על אשר לא
 עשתה את מאמר המלך אחשורוש ביד הסריסיס ויאמר ממוכן לפני המלך והסריסיס לא
 על המלך לברו עתה וסתי המלכה כי על כל הסריסיס ועל כל העמיס אשר בכל כדינות המלך אח
 אחשורוש: כי יצא דבר המלכה על כל הנסיס להכנות בעליהן בעיניהן באכרס המלך אחשורוש א
 אמר להביא את וסתי המלכה לפניו ולא באה:

מצילת

ואלה תולדות פֶּרֶץ פֶּרֶץ אֶת הַצֶּרֶן וְהַצֶּר
 סמו ים לו חלק בזה ובגא ושלמון הוליד למה שלמה
 ולמה שלמון עד כאן עסו סולמות לנסיאות מיכן ו
 ואילך עסו סולמות למלכים וזו סכ' אמרתי אנה ב
 באתי מגילת ספר כתוב עלי וזו מגילת רות ספר זה
 סמואל סכת' בו ראיתי בבגיו לי מלך יוסי הוליד א
 את דוד למה כת' בא דבת' ביה ביטי והאים בימי סאו
 סאוול זקן בא באנטיס אמר ר' חייא בר' אבא כל רח
 ראטי סמוקין סל רות ולין חוץ מת' סמוקין מטני סנדבקה לבגי ברית סכיתכה לת' ימ' ס ולמה וויין וויי לדור טב
 סגיבויין ירדין אמר ר' ועירח סמגילת סואת חין כח לא טסרה לא טומאס ולמה נכתבה ללמודך כח גמילות
 חסדיס ולמה קויין מגלה וזו בחג סבועות לבי סמגילת זו כולה סמר וסתרת בולה סמר פכ' ותיור' סמר על לסוכ'
 נכיתכה בחג סבועות

ואלה תולדות פֶּרֶץ פֶּרֶץ אֶת הַצֶּרֶן וְהַצֶּר
 וְהַצֶּרֶן הוֹלִיד אֶת רֵם וְרֵם הוֹלִיד אֶת עַמִּי גִדְבָּ:
 וְעַמִּי גִדְבָּ הוֹלִיד אֶת נַחֲשׁוֹן וְנַחֲשׁוֹן הוֹלִיד אֶת טָל
 שְׁלֵמָה: וְשְׁלֵמָה הוֹלִיד אֶת בְּעָז וּבְעָז הוֹלִיד אֶת
 עֻבְדִּי: וְעֻבְדִּי הוֹלִיד אֶת יוֹסֵי וְיוֹסֵי הוֹלִיד אֶת דָּוִד:

נדויקיס סנתן להס רמו וסועה דוד ומרדכי
 דוד גס את הארי ואת הדוב הכה עבדך את'
 לא בא לידי דבר זה אלא שאסמוך עליו להלחם עם
 זה וכן מרדכי אמ' לא אידע לנדקת זו סתלקח למס
 למסכב ערל אלא טעתידה לקוט להוסיע ישראל. ל
 לכי לדעת מה יהא בסופה יד זמן. כל אשר תאמר
 מיני זמר בחדם העטירי עת טהגף נהנה מן הגוף
 וימן הקצה חותני העת כדי להצבה עליו מכל הנסיס
 חפי הכעולות סוף נסיס בעולות קבץ ונחמה למד
 למדינות עמה לכבודם הכיח להס המס מעליהס בא
 באותה סכה יניתן מסאת פלח לה דרונות וכבלונות
 כדי לפתותה חילי תגיד מספתה וחלפ' כן איך אס
 אסתר מגדת מולדתה נצחקבן בתולו סכית לקנאות
 חותה וחלפ' כן איך אסתר מגדת מולדתה לפי סמרי
 טמרדכי יוטב בטער המלך המורוה על כן לסלוח
 יד במלך להטקונו סס המות וידע הדבר למרדכי מ
 מספרים דבריהס בלסון פרס וחינס יודעיס סהוא
 מכיר טבעיס לסון סהיס מיוסני לסכת הגוית ויכת'
 בספר דברי הימים הטובה מעסה מרדכי למלך אחרי
 הדברים הא' טנכרחת רכוחה זו להיות קטועה לי
 לישראל גדל המלך חת המן טהקנה מקדים רפואה
 למכתן ס' ימר כורעיס להמן טעסה עכמו חלוח
 לפי ומרדכי לא יכרע ולא יסתחוס היעמדו דברי מ
 מרדכי האומ' סלא יסתחוס כי הוא יהודי והוזה מפני

אחשורוש מקץ היות לה כדת הנשים שנים עשר
 חדש כי כן ימלאו ימי מרוקיהן ששה חדשים בט
 בשמן הזר וששה חדשים בכשמים ובתמרוקי ח
 דנשים: ובוה הנערה באה אל המלך את כל א
 אשר תאמר ינתן לה לבא עמה מבית הנשים עד
 בית המלך: בערב היא באה ובבקר היא שבה
 אל בית הנשים שני אל יד שעטגו סרוס הגלך
 שמר הפלגשים לא תבא עוד אל המלך כי אם
 חלץ בה המלך ונקראה בשם: ובהגיע תר אכת
 אסתר בת אביחיל דד מרדכי אשר לקח לו לבת
 לבוא אל המלך לא בקשה דבר כי אם את אשר
 יאמר הגי סרוס המלך שמר הנשים ותהי אסתר
 בשאת חן בעיני כל ראיה: ותלקח אסתר אל המ
 המלך אחשורוש אל בית כלטתו בחדס העשי
 העשירי הוא החדש טבת בשנת שבע לכלכותו:
 ויאהב המלך את אסתר ככל הנשים ותסא חן ו
 וחסד לפניו ככל הבתולות ויטס כתר כלכות ב
 בראשה וימליכה תחת ושת: ויעס המלך משת
 משתה גדול לכל שריו ועבדיו את משתה אסתר
 והנחה לכדינות עשה ויתן משאת כיד המלך: ובהקבץ
 בתולות שנית ומרדכי ישב בשער המלך: א
 אין אסתר מגדת מולדתה ואת עמה באשר צוה עליה
 מרדכי ואת כאמר מרדכי אסתר עשה כאשר ח
 היתה באמנה אתו: בימים ההם ומרדכי ישב בשער
 המלך קצף בנתן ותרט שני סרוס המלך משכרי
 הסף ויבקשו לשלח יד בכלך אחשורוש: ויודע הדבר
 למרדכי ויגד דאסתר המלכה ותאמר אסתר ל
 למלך בשם מרדכי: ויבקש הדבר וימצא ויתלו שגירס
 על עץ ויכתב בספר דברי הימים לפני המלך:
 אהר הדברים האלה גדל המלך אחשורוש את דמן
 בן המדתא האגני וינשאהו ויטס את כסאו מע
 מעל כל השרים אשר אתו: וכד עבדי המלך אשר
 בשער המלך כורעים וכסתחוס להמן כי כן צוה לו
 המלך ומרדכי לא יכרע ולא יסתחיה: ויאמרו עבדי
 המלך אשר בשער המלך לומר מרדכי כדוע אתה עו
 עובר את מצות המלך: ויהי כאמרם אליו יום יום
 ולא שבע אליהם ויגידו להמן לראות היעמדו דב
 דברי מרדכי כי הגיד להם אשר הוא יהודי: וירא
 להמן כי אין מרדכי כרע וכסתחהו לו ויכלא דמן
 דם חמה: ויבו בעיניו לשלח יד במרדכי לבדו כי
 דגידו לו את עם מרדכי ויבקש דמן להטמיר את
 כל היח היהודים אשר בכל מלכות אחשורוש עם
 מרדכי:

ל

בא

והיום הזה תאמרנה שרות פרס וכדי אשר שמעו
את דבר המלכה לכל שרי המלך וכדי בזיון וק
וקצף: אם על המלך טוב יצא דבר מלכות כל
מלפניו ויכתב בדתו פרס ומדי ולא יעבור אשר
לא תבא ושתי לפני המלך אחשוורוש ומלכותה
יתן המלך לרעותה הטובה כמנה: וגשבע פתג
פתגם המלך אשר יעשה בכל מלכותו כי רבה
היא וכל הנשים יתנו יקר לבעליהן למגדול וע
ועד קטן: ויטב הדבר בעיני המלך והשרים ויע
ויעש המלך כדבר ממוכן. וישלח ספרים אל כל
מדינות המלך אל מדינה ומדינה ככתבה ואל
עם ועם כלשונן לחיות כל איש שרר בביתו ומד
ומדבר כלשון עמו: אחר הדברים האלה כשך
חמת המלך אחשוורוש זכר את ושתי ואת אשר
עשתה ואת אשר נגזר עליה: ויאמרו נערי המל
המלך כשרתיו יבקשו למלך נערות בתולות ש
טובות מראה ויפקד המלך פקידים בכל מדינות
מלכותו ויקבצו את כל נערה בתולה טובת מר
מראה אל שושן הבירה אל בית הנשים אל יד ה
הגא סרים המלך שמר הנשים ונתן תמרוקיהן
: והנערה אשר תיטב בעיני המלך תמלך תחת
ושתי ויטב הדבר בעיני המלך ויעש כן: איש יהו
יהודי היה בשושן הבירה ושמו מרדכי בן יאיר ב

ב

יודעי העת: לבי סודעו סלא היו גומרי דוכה להדינה
וקפץ אחד מהם ממוכץ לפני המלך והשרים ואמר
כרנונו טל מלך היוטביס ראסוכה סהיו סריס קודס
סככנס אחסורוס במלכות: כי יצא דבר המלכה פי
כי יצא לחוץ דבר המלכה לסבנות כל הכסיס יהיו מ
מקילין בעליהן מוולזלין: באמרס סן המלך אחסו
ססוא מלך לא כהגס אחסונו כו כבוד וכל סכץ אחסונו
תאמרנה סריות גס אחסו לא כחלוק כבוד לבעלינו: ו
וכדי בזיון וקצף ומרובה יהיס סביון וסאקנף בבעינו
וכדי כמו כרי גחולתנו יצא דבר מלכות סתנוה להור
לסורגה סדבר יסמע בכל מלכותך יכתב בדתו סר
ומדי סכסרנה וסתי על דבר סלא באת לפני המלך.
ומדבר כלסון עמו לא כספתי: וספקד המלך סקויס
לפי סכל סקיד וסקיד ידועות לו כסיס סספות סכמ
סכמדיכסנו נערה סתולה סלא כבעלה וסנתן סמרון
סמרוקיהן דבר סספיץ כו את סכסר כדי לססיר את
ססיער ולעדן את סכסר כמו ומרוק וסנתף כמיס:
מרוקו סרמחיס ומדבר כלסון עמו וכספס את ססתו
ללמוד לסוכו זכר את וסתי ואת יספיה וכסעכב סמ
סמרוקיהן דכיס סמכסנתין כמו ומרוק וסוטרף:
סמן ועדב ומיכי כסמין סמטהרין ומסדכין את סב
סכסר סיס יהודי על סגלה עס גלות יהודה כל סוץ
סגלו עס מלכי יהודה סיו כקראיס וסרואיס כין סגו
ספי סס מסכט אחר סיס וסרואיס מסכט יהודה סיס
ומיכי מסכט כגמן רכסתיכו דרסו מה סדרסו לול
לכס לכס ללסס יוכסל את סמרוקיה זריו ומסר
סיה כסלה סתר מכולץ סרסויות לסס ללס וכך עוס
לכולץ אטר לא סגיד כדי סילסרנו ממסספת כוסיס
סיה סלחוס סלס ידענו ססיה סרסויות ממסספת סול
סיו מחוקקו כס נמה ועסס כס זה אחר מסכו

בן שמעי בן קיש איש ימיני: אשר הגלה במרושלים עם הגולה אשר הגלתה עם יכניה מלך יהודה א
אשר הגלה נבוכדנצר מלך בבל: ויהי אמן את הדסה היא אסתר בת דודו כי אין לה אב ואם והנער
והנערה יפת תאר וטובת מראה וכמות אביה ואמה לקחה מרדכי לו לבת: ויהי בהשבע דבר המלך ו
ודתו ובהקבץ נערות רבות אל שושן הבירה אל יד הגי ותלקח אסתר אל בית המלך אל יד הגי סמר
הנשים: ותיטב הנערה בעיניו ותשא חסד לפניו ויבהל את תמרוקיה ואת מנותיה לתת לה ואת שבע
הנערות הראיות לתת לה מבית המלך וישנה ואת נערותיה לטוב בית הנשים: לא הגידה אסתר א
את עמה ואת מולדתה כי מרדכי צוה עליה אשר לא תגיד: ובכל יום יום מרדכי כותהלך לפני חצר
בית הנשים לדעת את שלום אסתר ומה יעשה בה: ובהגיע תר נערה ונערה לבא אל המלך אחשוורוש

ואת פתשגן כתב ודת אשר נתן בשושן להשמיד
נתן לו להראות את אסתר ולהגיד לה ולצות ע
עליה לבוא אל המלך להתחנן לו ולבקש מלם
מלפניו על עמה ויבא החד ויגד לאסתר את ד
דברי מרדכי ותאמר אסתר להרד ותצוהו אל
מרדכי כל עברי המלך ועם מדינות המלך יוד
יודעים אשר כל איש ואשה אשר יבוא
אל המלך אל החצר הפנימית אשר לא יקרא א
אות דתו להכית לבד מאשר יושיט לו המלך א
את שרביט הזהב ויהי ואני לא נקראתי לבא א
אל המלך זה שלושים יום ויגידו למרדכי את
דברי אסתר ויאמר מרדכי להשיב אל אסתר א
אל תדמי בנפשך להכליט בית המלך מכל היה
היהודים כי אם תחריש תחרישי בעת הזאת ריו
רוח ויחצלה יעמוד ליהודים במקום אחר ואת
ובית אביך תאבדו ומי יודע אם לעת כזאת הגע
הגעית למלכות ותאמר אסתר להשיב אל מרד
מרדכי לך כנוס את כל היהודים הנמצאים ב
בששן וצמו עלי אל תאכלו ואל תשתו שלשת י
ימים לילה ויום גם אני ונערותי אצום כן ויבן

טס הדת נתנה בציר פרס חכמף מי חכמף אל תד
קדמי בכפסך אל תחי כבודה להעלט ביום ההריגה
בבית המלך שאין את רובה להכן עמך עכסיו על
הספק לבח אל המלך סלח ברשות חל תדמי תחסכי
כמו כאשר דמיתי לעשות ומי יודע אם לעת כזאת ו
וגו ומי יודע אם יחפץ בך המלך לסנה הבא טהוא
ומן ההריגה בעת הזאת טהוא היה עומד בניסן ומן
ההריגה בחדר לסנה הבאה הגעת למלכו אם תגשי
לבדלה טחף זה עכסיו אשר לח נדת סעד עכסיו
ביונס ועכס ו ברנן וכאשר אבדתי אבדתי וכאשר
החלתי לחבור אלך וחמותי ומדרם אנגיה כמה סא
סאבדתי ממי חבז חובר ממך סמעכטו סלמי נבעל
ברנן לגי חמי חסויה לך ועבור מרדכי על דת ל
להצעות ביום ראסון סל פסח סהתענה יד בניסן
ויו וז טחרי בוג ככתבו ססכרי מלכות בגדי מלכות
נדבותי חמיו סלבצתה רוח הקדס כדאפרי ורנח ל
לכטה חת עמסח עד חמי המלכו דבר טהוא בזמנכ
המכות הוא ביו המקדס סהתחייג לבבותי בימי כו
כורס ומת וכ בזל המלחכ ואחסנרוס גח הוא בטל
המלככה נסאטו סל מקדח חף חס פסחלי חמי סמל
המלכות חפן לך יבא המלך והמן חמ רבותי בדבר
זה טעמי סרבה מה דאפה חסתר סווימנה חת חמן כ
כדי לקחמו גמלך ובארי סהמלך יחסוב סהוא חסוק
חל סה ויסרגו חל סהמספה חל סהעודה כקדחת על ס
סיין סהוא עיקר ומחר חעטה כדבר המלך סכספס
מחמי כל סימס לגלות לך עמי ומולדתי

אבוא אל המלך אשר לא כדת וכאשר אבדתי אבדתי ויעבר מרדכי ויעש ככל אשר צוהה עליו אסתר
ויהי ביום השלישי תלבש אסתר מלכות ותעמד בחצר בית המלך דבנימית נכח בית המלך ורכלך י
יושב על כסא מלכותו בבית המלכות נכח פתח הבית ויהי כראות המלך את אסתר דכלכה עכדת
בוצר נשאה חן בעיניו ויושט המלך לא אתר את שרביט הזהב אשר בידו ותקרב אסתר ותגע בראש
השרביט ויאמר לה המלך מה לך אסתר המלכה ומה בקשתך עד חצי דכלכות וינהן לך ותאמר
אסתר אם על המלך טוב יבוא המלך והמן היום אל המשתה אשר עשיתי לו ויאמר המלך מהרו א
את המן לעשות את דבר אסתר ויבא המלך והמן אל המשתה אשר עשתה אסתר ויאמר המלך לא
לאסתר במשתה היין מה שאלתך וינתן לך ומה בקשתך עד חצי הכלכות ותעש תען אסתר ותאמר
שאלתי וב שתי אם מצאתי חן בעני המלך ואם על המלך טוב לתת את שאלתי ולעשות את בקש
בקשתי יבוא המלך והמן אל המשתה אשר אעשה להם ומחר אעשה כדבר המלך ויצא המן ביום ח
ההוא שמח וטוב לב כראות המן את מרדכי בשער המלך ולא קם ולא זע מכני ויכלא המן על כר

בחדש הראשון הוא חדש ניסן בשנת שחם עשר
 עשרה למלך אחשורוש הפיל פור הוא הגורל ל
 לפני המן מיום ליום ובחדש לחדש שנים עשר
 הוא חדש אדר : ויאמר המן למלך אחשורוש
 ישנו עם אחד נפוד ומפורד בין העמים בכל מד
 מדינות מלכותך ודתייהם שונת מכל עם ואת ד
 דתי המלך אינם עושים ולמלך אין שוה להניח
 להניחם : אם על המן טוב יכתב לאבדם וע
 ועשרת אלפים ככר כסף אשקול על ידי עשי המ
 המלך אבה להביא אל גנאי המלך : ויסר המלך א
 את טבעתו מעל ידו ויתנה להמן בן המדתא ה
 האגבי צורר היהודים : ויאמר המלך להמן הב
 הכסף נתון לך והעם לעשות בו כטוב בעיניך
 ויקראו ספרי המלך בחדש הראשון בשלשה עשר
 יום בו וכתב בכל אשר צוה המן אל אחשורוש
 המלך ואל הפחות אשר על מדינה ומדינה ואל
 שרי עם ועם מדינה ומדינה ככתבה ועם כלטובו בשם
 המלך אחשורוש נכתב ונתתם בטבעת המלך : ונגלה סגרים ביד הרצים אל כל מדינות המלך לה
 להשמיד להרג ולאבד את כל היהודים מנער ועד זקן טף ונשים ביום אחד בשלשה עשר לחדש שנים
 עשר הוא חדש אדר ושללם לבו : פתגם הנהג להנתן דת בכר מדינה ומדינה גלו ללכל העמים ל
 להיות עתידים ליום הזה : הרצים יצאו דחופים בדבר המלך והתנתגה בשושן הבירה והבלך והמ
 והמן ישבו לשחות והעיר שושן נבוכה : ומרדכי ידע כל אשר געשה ויקרע מרדכי את בגדיו וילבש
 שק ואפר ויצא בתוך העיר ויעקז עקה גדולה ומרה : ויצא עד לפני שער המלך כי אין לבא לפני ש
 שער המלך בלבוש שק ובכל מדינה ומדינה מקום אשר דבר המלך ודתו מגיע אבל גדול ליהודים
 ויום ובכי ומספד שק ואפר יצע לרבים : ותבא ינה גערות אסתר וסריסיה ויגידו לה ותתחלחל המל
 המלכה מאד ותשלח בגדים להלביש את מרדכי והסיר שקו מעליו ולא קבל : ותקרא אסתר להתך
 כיסוי המלך אשר העמיד לפניו ותצוהו על מרדכי לדעת על מה זה ועל מה זה : ויצא התך אל מר
 מרדכי אל רחוב העיר אשר לפני שער המלך : ויגד לו מרדכי את כל אשר קרה ואת פרשת הבקף א
 אשר אמר המן לשקול על גנאי המלך ביהודים לאבדם

הפיל פור הפיל מי שהפיל ולא פורם מי ומקדח קצר
 הנה הגורל הכתו מפר הוא הגורל כלמון עברי הפי
 הפיל הגורל בחיזה חודם יכלית מיום ליום בחיזה יו
 יום בחודש ואת דתי המלך לתת מס ועבדות המלך
 אין סוה אין חופס כלום אין צנע יכתב לאבדם יכ
 יכתב בספרים לטלוח לסרי המדינות לאבדם ויסר
 המלך חת טבעתו הוא מתן כל דבר סימחילנו למלך
 להיות מי שהטבעת בידו סימט בכל דבר המלך ונסל
 עמסנות ספרים ויהי כסלמים ספרים איסטרות טרמ
 טרמים בלעז והוא מצוירת כלתס כלחמתי נגליתי כ
 כדמתי נמלסה עמר נחדס טכיס עמר

ביום שלמה עמר לחותו חדס
 שחו סני עם לקדמי הסכה סתעגן הכתב לסון חרמי
 סיפור סכתב דריסכמס לסכתן דת סיווי סכתב הנת
 חומר לסכתן חק גזירת המך גלויה לכל עם דבר זה
 וחדת כתנה בטוסן סבירה מקוס טהיה המך טס כי
 כיתן חק ביום ביום שלמה עמר בחדר לכן סוסן
 כבוכה סיהודיס סבה ומרדכי ידע בעל סמנוס חמל
 לו סהסכיומו עליוכיס לכך מפני סהסכיונו נכלס כי
 בימי כבוכד כנר נסכסנו מסעודת חסמורוס חין ל
 לבוא חין דרך חרן לבא אל טער ממלך בלבוט טק
 דבר המלך ונתו נסהסלוקיס נוכחי סספרים עובדי

שרי עם ועם מדינה ומדינה ככתבה ועם כלטובו בשם
 המלך אחשורוש נכתב ונתתם בטבעת המלך : ונגלה סגרים ביד הרצים אל כל מדינות המלך לה
 להשמיד להרג ולאבד את כל היהודים מנער ועד זקן טף ונשים ביום אחד בשלשה עשר לחדש שנים
 עשר הוא חדש אדר ושללם לבו : פתגם הנהג להנתן דת בכר מדינה ומדינה גלו ללכל העמים ל
 להיות עתידים ליום הזה : הרצים יצאו דחופים בדבר המלך והתנתגה בשושן הבירה והבלך והמ
 והמן ישבו לשחות והעיר שושן נבוכה : ומרדכי ידע כל אשר געשה ויקרע מרדכי את בגדיו וילבש
 שק ואפר ויצא בתוך העיר ויעקז עקה גדולה ומרה : ויצא עד לפני שער המלך כי אין לבא לפני ש
 שער המלך בלבוש שק ובכל מדינה ומדינה מקום אשר דבר המלך ודתו מגיע אבל גדול ליהודים
 ויום ובכי ומספד שק ואפר יצע לרבים : ותבא ינה גערות אסתר וסריסיה ויגידו לה ותתחלחל המל
 המלכה מאד ותשלח בגדים להלביש את מרדכי והסיר שקו מעליו ולא קבל : ותקרא אסתר להתך
 כיסוי המלך אשר העמיד לפניו ותצוהו על מרדכי לדעת על מה זה ועל מה זה : ויצא התך אל מר
 מרדכי אל רחוב העיר אשר לפני שער המלך : ויגד לו מרדכי את כל אשר קרה ואת פרשת הבקף א
 אשר אמר המן לשקול על גנאי המלך ביהודים לאבדם

לכוכבים תכתף לי כפסי ס' א' אהרן בסל
 במלטה עמר באדר סגרת גזירה על עמי ומולדתי ו
 ועמי יכתף לי בכקסתי סלח יארג ואם תאמר מה א
 איכפת לך כי איככה אוכל וראיתי כי אין הנר מוח
 בנזק המלך סלחן ידף אחר הכאת' הים לנ לממ מכו
 אותם לעבדים ולספחות וקבל הממוץ און החיים אונ'
 להיות לך לעבדים הם וורעס. ויאמר המלך אחסורו
 ויאמר כל מקום שכ' ויאמר ויאמ' אינו אלה לידרס ו
 נמדרסו סל זה סבת הלה הים מדבר עמה על ידי סל
 סלח ועכטיו טידע סממספחת מלכיס הים דבר ע
 עמה הוה בצממו כי בלטה נגמרה הרעה והסנאה ו
 והקמה והמן כוסל על המטה המלאך דחפו על המ
 המטה אשר אשר עליה ודרכן הים לוסב בסעודה
 על כדן על המטות כמו טאמ' בראש הססר מטו' זהב
 וכסף לבני הנוטת' הגם לכבוט לסון תימה הוה לכ
 לכבוט לאנוס בחזקה כמו וככבסה הארץ גס הנה ה
 ספץ גס רעה חזרת עסה סהכין עץ לתלות מרדכי
 ס' כיל המלך מסס המות' מה הוה לה הויך הוה קרוב
 לה להעביר את רעת המן סלח תקי' עטתו הרע'
 להטמיר את כל היהודים' הכה בית המן פתתי למרד'
 ומעצת ס' רנאי טאמי ספץ טיהודי נכ' מה סתאמ'
 ויאמ'נו סכל כי נחתתי הוה נפי' אין חקס דריכיס לה
 להסיבס. חלח כתבו ספרי' אחרים נטוב צעיכ' אין
 להסיב ולעטו מתב סמל' בזיון נכתב באותיו סלח

עודם בדברים עמו יסריסי דמלך דגישו ויבדלו
 להביא את דמן אל המשתה אשר עתה אסתר
 : ויבא המלך ודמן לשתות עם אסתר המלכה :
 ויאמר המלך לאסתר גם ביום השני במשתה ה
 היין מה שאלתך אסתר המלכה ותנתן לך ומה
 בקשתך עד חצי המלכות והעש : ותען אסתר ה
 המלכה ותאמר אם כיצאתי חן בעיניך המלך ו
 ואם על המלך טוב תנתן לי נפשי בשאלתי ועמי
 בבקשתי : כי נמכרנו אני ועמי להשמיד להרג ול
 ולאבד ואלו לעבדי ולשפחות נמכרנו והרבתתי
 כי אין הצר שוה בנזק המלך :

ויאמר המלך אחסורו ויאמר לאסתר המלכה
 כי הוא זה ואי זה הוא אשר בלא לבו לעשות נן
 והאמר אסתר איש צר ואויב המן דרע הוה והמ
 ודמן נבעת מלפני המלך והמלכה : והמלך קם
 בחמתו מנגיתה היין אל גינת הבית והמן עמד
 לבקש על נפשו מאסתר המלכה כי ראה כי נלת
 בלתה אליו דרעה מאת המלך : והמלך שכבג
 מנגנת הבית אל בית משתה היין ודמן נפל על

המשח אשר אסתר עליה ויאמר המלך הגם לכבוט את המלכה עמי בבית הדבר יצא כפי דברך ופני
 המן חפו : ויאמר חרבונה אחד בן הסריסים לפני המלך גם הנה העץ אשר עשה המן למרדכי אשר ד
 דבר טוב על המלך עמד בבית המן גבה חכמים אכה ויאמר דברך תלוהו עלי : ויהלו את המן על
 העץ אשר הבין למרדכי וחמת המלך שכבה :

ביום ההוא נתן המלך אחסורו לאסתר
 המלכה את בית המן צרר היהודים ומרדכי בא לפני המלך כי הגידה אסתר מה הוא לה . ויסר המל
 המלך את טבעתו אשר העביר כדבן ויתנה למרדכי ותשם אסתר את מרדכי על בית המן : ותוסף א
 אסתר ותדבר לפני המלך ותפל לפני רגליו ותתחנן לו להעביר את רעת המן האגגי ואת כח
 מחשבתו אשר חשב על היהודים : ויוטט המלך לאסתר את שרביט הוודב ותקם אסתר ותעמד לפני
 המלך : ותאמר אם על המלך טוב ואם כיצאתי חן לפני וכשר הדבר לפני המלך וטיבה אני בעיניו
 וכתב להשיב את הספרים כחשבת המן בן המדתא האגגי אשר כתב לאבד את היהודים אשר ככל
 מדינות המלך : כי איככה אוכל וראיתי ברעה אשר ימצא את עמי ואיככה אוכל וראיתי באבדן מורד

מרדכי חימה. ויתאפק המן ויבא אל ביתו וישלח
 ויבא את אהביו ואת זרת אשתו: ויספר להם המ
 המן את כבוד עשרו ורב בניו ואת אשר גדלו המ
 המלך ואת כל אשר נשאו על השרים ועבדי המ
 המלך: ויאמר המן אף לא הביאה אכתר המל
 המלכה עם המלך אל המשתה אשר עשתה כי
 כי אם אתי וגם לכחר אני קרוא לה אם המלך
 וכל זה איננו שוה לי בכל עת אשר אני ראה את
 מרדכי היהודי יושב בשער המלך: ותאמר לו זר
 זרש אשתו וכל אהביו יעשו עץ גבה חמשים אם
 אמה ובבקר אמר למלך ויתרו את מרדכי עליו
 וביא עם המלך אל המשתה שבת ויטב הדבר ל
 לבני המן ויעש העץ ברילה הוא נרדח
 שנת המלך ויאמר להביא את ספר הזכרונות דב
 דברי הימים ויהיו נראים לבני המלך: וימצא
 כתוב אשר הגיד מרדכי על בנתו: תרש כניס

ויתאפק כתחוק לעמוד על כעסו כי ירא להכנס אל
 סלח ברשות ויאפק איטטניר בלעז מייב סוה חיבי הס
 לכל אשר לי בכל עת וגומ' המרו רבותינו סהיה רוח
 מראה לו סטר סמכר עכמו לעבד על חוסר מזכות
 בספקמט ראסי גייסות מדרכי נהמן במלחמה אחת
 כדדה סנת המלך בלילה החנה כדדה סנת המלך אח
 אחסורנוס יט אומרים טס הל לבו סוימנס
 אספר חת המן סמח כתכה עיפיה בו גישרגו
 להביא ספר הזכרונות דרך המלכי נטסנתס כידדת
 לאמר לפכ הס מסלים וסיחות וסנתס חזרת עליהס
 ררבותיכו אמרו מתוך טסס לבו על המן אמר אי או
 אכסר סלח ידע חוס ענתס סהוא חוהבי ויגלה לו
 חזר וחמר סמח כבר עטס לו חוס טובה ולא גמלתי
 חלץ חוסטין לי לכיכך וחמר להביא וגומר ונתן ס
 העבוס ויסוס על יד חוס וחת הכתר לא הזכיר סרוא
 סרחה עיכו סל מ'ך כרה על סמחר סיפכ ב
 הכתר ב'חוס חוס ויטב מדרכי יסבלסוק ולקענינו
 אבל נחפוי ראס ורבותי כרסו הדברי במסנת מוגלה
 אשר סחילות אמרה חומס זו כמסלו לכוכביס ולעס
 ולעסר כטסס ירדתי ירדתי עד עכר ונסהן עליס עד

ס יסי המלך מטמרי הסף אשר נקשו לשלחיר כמלך אחשוורוש: ויאמר המלך מה נעשה יקר וגדול
 וגדולה למרדכי על זה ויאמרו נערי המלך משרתיו לא נעשה עמו דבר: ויא

ויאמר המלך מי בחצר והמן באל: צר בית המלך הוויצונה לאו
 לאמר למלך לתלות את מרדכי על העץ אשר הכין לו: ויאמרו נערי המלך אליו הגה המן עמר בחצ
 בחצר ויאמר המלך יבוא: ויבא המן ויאמר לו המלך מזה לעשות באיש אשר המלך חפץ ביקרו ויאמר
 המן בלבו למי יחפץ המלך לעשות יקר יותר מכני: ויאמר המן אל המלך איש אשר המלך חפץ ביק
 ביקרו יביאו לבוש מלכת אשר לבש בו המלך וכוס אשר רכב עליו המלך

ויאשר ניתן כתר מלכות כראשו ונתן הלבוש והסיס על יד איש משרי המל
 המלך הפרתמים והלבשו את האיש אשר המלך חפץ ביקרו והרכיבהו על הסוס ברחוב העיר וקראו
 לפניו ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו: ויאמר המלך להמן מדר קח אתו לבוש ואת הסוס כ
 כאשר דברת ועשה כן למרדכי היהודי היושב בשער המלך אל תל דבר מכל אשר דברת: ויקח המן
 את הלבוש ואת הסיס ולבש את מרדכי ורכיבהו ברחוב העיר ויקרא לפניו ככה יעשה לאיש אשר ח
 המלך חפץ ביקרו וישב מרדכי אל שער המלך והמן נדחף אל ביתו אבל ותפוי ראש: ויספר המן לו
 ל רש אשתו לכל אהביו את כל אשר קרהו ויאמרו לו חבמיו וורש אשתו אם מורע היהודים מרדכי
 אשר החלית לנפל לפניו לא תוכל לו כי נפל תפול לפניו

בגילה

וּבְשׁוּשַׁן הַבִּירָה חֲרָגוּ הַיְהוּדִים וְאֶבֶד חֲמֵשׁ מֵאוֹת
אִישׁ:

פֶּרְשֵׁנִיָּה

וְאֵת

דַּלְפּוֹן

וְאֵת

אַסְפֵּתָא:

וְאֵת

פֹּרְתָא

וְאֵת

אַדְלִיא

וְאֵת

אַרְדֵּתָא:

וְאֵת

פֶּרְמִשְׁתָּא

וְאֵת

אַרְסִי

וְאֵת

אַרְדֵּי

וְאֵת

וַיְזַתָּא:

וְאֵת

עֶשְׂרֵת בְּנֵי חֲמֵן בֶּן הַמְדֵּתָא צָרַר הַיְהוּדִים חֲרָגוּ
וּבְכֹזֶה לֹא שָׁלְחוּ אֶת יָדָם: בַּיּוֹם הַהוּא בָּא מְסַפֵּר
הַחֲרוּגִים בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה לִבְנֵי הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר הַ
הַמֶּלֶךְ לְאַסְתֵּר הַמַּלְכָּה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה חֲרָגוּ הַיְהוּדִים

מֵאֵה סֹלֶתֶךְ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר כֵּן הוּא כְּאִסּוּר דְּבִרְתָּ אֲבָל
לְפִי סְהִיַּת בְּכַחַן כְּתוּרְאָו הַיְהוּדִים סְבָמוֹסָן לַחֲרוּג
כֹּל כֵּךְ בְּמַכְלוּמָם לְכֵן יִכְתֹּן גַּם מִחֵר לְכָלִּית אֲחַשׁ מֵ
סְכַמְתִּי וְיִכְתּוּב מִדְּרָכֵי בְּתַחֲלֵי דְבִרְתָּ הוּא זֶה וְעִכְסִין
סַרְרֵי מִן וַיְהִי בַיּוֹם אֲחַסְמוּרֹס עַד סוּף כְּלוּמֵ בְּסַפְרִישׁ
נִסְתַּלְחָו אַחַר לְהַסִּיב הַרְאִמוּכִים וְאַחַד פִּיֵּה
סִיחָרְגַּ הַיְהוּדִים סְנֵחִיָּה לְפִי מֵלַח הוּא פְּכֹחֵי לְחַדִּיעַ
הַרְאִמוּכֹת מִדְּוֵב חֲרָנוֹת וְגַם אֲחֲרֻנוֹת לֹא הוּא לְהַס
פְּכֹחֵי מִדְּוֵב מִחִירֻת אֲגִרֵת אֲבָל עֲתָה כוֹדִיעַכֶּס עַל
מֵה סְפּוֹרַעְכָּנוֹת וְעַל מֵה סִימוּעָה יוֹסֵלַח סְפִרֵי וְיִכְתּוּב
בְּהַס חֲכַל־מִכּוֹת אֵילָנוּ מִיכִי מֵאֲכָל כְּמוֹ וְלַחֲמֵס יִתֵּן מִ
מִכָּה אַחַת אֲחִישׁ־מִתְכּוֹת אֵילָנוּ מִעֹתִי אֶת אִסְרֵי הַחֲלוּ
לְעַסּוֹת כִּי כְּבִר הַתְּחִילָנוּ לְעַסּוֹת הַדְּבַר־יְמֵי סְפּוֹרִישׁ כִּי
כַחַן בְּסוֹסָן כִּי חֲמֵן בֶּן הַמְדֵּתָא וְעֲתָה כוֹדִיעַכֶּס עַל
מֵה סְתַחֲלוּ הַגְּזִירָה וְנִסְתַּלְחָו אֲגִרֻת הַרְאִמוּכֹת כִּי
בְּכַחַן עַמְרֵי רִסַּע אַחַד וְחֲמֵן סָמוֹ וְחַסְבַּעַל הַיְהוּדִים
לְאַבְדָּס וְעִכְסִין פִּירִיסָנוּ לְכֶס עַל מֵה סְתַחֲלוּ הַגְּזִירָה
וְעֲתָה כוֹדִיעַכֶּס הוּאֲךְ בְּטֵלָה הַגְּזִירָה וְנִסְתַּלְחָו אֲגִרֻת
הַאֲחִרוּכֹת וְנִבְחֹשׁ לְפַכֵּי הַמֶּלֶךְ כַּקּוֹדֵשׁ בְּהַגְּלוּ לְפִי
סָמֵס גַּמֵּר הַמֶּלֶה כְּלוּמֵר יֵם לְכֹו אַחֻת בְּבִית הַמֶּלֶךְ

הַיְהוּדִים וְאֶבֶד חֲמֵשׁ מֵאוֹת אִישׁ וְאֵת עֶשְׂרֵת בְּנֵי חֲמֵן בְּשָׂאָר מַדְיָנוֹת הַמֶּלֶךְ מֵה עֶשְׂו וְכֹה שְׂאֵלְהֵךְ וַיִּנְתֵּן
לָךְ וְכֹה בְּקִשְׁתְּךָ עוֹד וַתַּעַשׂ: וַתֹּאמֶר אִם עַל הַמֶּלֶךְ טוֹב יִנְתֵּן גַּם מִחֵר לַיְהוּדִים אֲשֶׁר בְּשׁוּשַׁן לַעֲשׂוֹת כִּי
כִדַּת הַיּוֹם וְאֵת עֶשְׂרֵת בְּנֵי חֲמֵן יִתְּלוּ עַל הָעֵץ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהַעֲשׂוֹת כֵּן וְחֲנַתְּן דַּת בְּשׁוּשַׁן וְאֵת עֶשְׂרֵת
בְּנֵי חֲמֵן תֵּלּוּ: וַיִּקְהָלוּ הַיְהוּדִים אֲשֶׁר בְּשׁוּשַׁן גַּם בַּיּוֹם אַרְבַּעַה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר וַיַּחֲרָגוּ בְּשׁוּשַׁן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
מֵאוֹת אִישׁ וּבְכֹזֶה לֹא שָׁלְחוּ אֶת יָדָם: וְשָׂאָר הַיְהוּדִים אֲשֶׁר בְּמַדְיָנוֹת הַמֶּלֶךְ נִקְהָלוּ וַעֲבָדוּ עַל נַפְשָׁם וְנוֹ
וְנוֹחַ מֵאִיְבֵיהֶם וַחֲרוּג בְּשִׁנְאֵיהֶם חֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים אָלֶף וּבְכֹזֶה לֹא שָׁלְחוּ אֶת יָדָם: בַּיּוֹם שְׁלֹשָׁה עָשָׂר לַח
לְחֹדֶשׁ אֲדָר וְנוֹחַ בְּאַרְבַּעַה עָשָׂר בּוֹ וַעֲשָׂה אֵתּוֹ יוֹם מְשֻׁתָּה וְשִׂמְחָה: וְהַיְהוּדִים אֲשֶׁר בְּשׁוּשַׁן נִקְהָלוּ בְּשֵׁל
בְּשֵׁלֶשֶׁה עָשָׂר בּוֹ וּבְאַרְבַּעַה עָשָׂר בּוֹ וְנוֹחַ בְּחֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ וַעֲשָׂה אֵתּוֹ יוֹם מְשֻׁתָּה וְשִׂמְחָה: עַל כֵּן הַיְהוּדִי
הַיְהוּדִים הַפְּרוּשִׁים הַיְשָׁבִים בְּעָרֵי הַפְּרוּזוֹת עָשִׂים אֶת יוֹם אַרְבַּעַה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר שִׂמְחָה וְשִׂמְחָה וַיּוֹם
טוֹב וּמְשַׁלַּח מְנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ: וַיִּכְתֹּב מְרִדְכֵי אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל כָּל הַיְהוּדִים אֲשֶׁר
בְּכָל מַדְיָנוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחִישׁוּרוֹשׁ הַקְּרוּבִים וְהַרְחֹזְקִים: לְקִים עֲלֵיהֶם לְהִיֹּת עָשִׂים אֶת יוֹם אַרְבַּעַה עָשָׂר
לְחֹדֶשׁ אֲדָר וְאֵת יוֹם חֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ בְּכָל שְׁנָה וְשָׁנָה: בַּיּוֹם אֲשֶׁר נָחוּ בָהֶם הַיְהוּדִים מֵאִיְבֵיהֶם וְהַחֲדָשׁ
אֲשֶׁר גַּהֲפָךְ לָהֶם כַּיּוֹגוֹן לְשִׂמְחָה וּמֵאֲבָל לַיּוֹם טוֹב לַעֲשׂוֹת אוֹתָם יְמֵי מְשֻׁתָּה וְשִׂמְחָה וּמְשַׁלַּח מְנוֹת אִישׁ
לְרֵעֵהוּ וּמְחַנּוֹת לְאֲבִיוָנִים: וַקִּבְּלוּ הַיְהוּדִים אֶת אֶדְר הַחֲלוּ לַעֲשׂוֹת וְאֵת אֲשֶׁר כְּתַב מְרִדְכֵי אֵלֵיהֶם: כִּי
חֲמֵן בֶּן הַמְדֵּתָא הֲאֲנִי צָרַר כָּל הַיְהוּדִים חָשַׁב עַל הַיְהוּדִים לְאַבְדָּס וְהַפְּלוּ פִּיר הוּא הַנִּזְרָל לְדִבְכֵם וְ

ויסתיר

כלסוננו הוא הדבור ביד הרצים רוכבי סוסים סנה
 להם לרין ומללס לבזו כאשר נכתב בראשונות והם
 בזוה לא סלחו את ידס סהראו לכל סלא כעס' לסוס
 ממוז' סתסנג איגרת מסרס מבוהלים ממארין חו
 חותס לעסות מהרה לפי סלא היה להס ככאי סהיה
 להס להקדים רציס סראסוניס ולהעבירס תכריך ב
 בז' טלת סעסוי להפעטף בו מתייהדים מתגיירים
 ועוסי המלכח סתס לפי סהיו ממוניס לעסות כרכי ס
 סמלך במסזן סבירה סהיה לו לחוס חמס מחנו חיס
 וכל סכן בסחר המדינות והפס' סהדבר קסס ואת ע
 עסרת בני סמן ראיתי בסדר עולס חילג עסרה סכ
 סתצו סמנה על יעצוי סודה נירוסליס ומה סיה ס
 סמנה לבטל סעוליס מהגולה בימי כודס סהתחילג
 לבנות סבית והלטיכו עליהס הכותיס וסחדילגס וכ
 וכסמת כירס ומלך מחסורנו וססנסת סמן דלגו ס
 סלא יתעסקו חתס סבירוסלי ככגיון וסלחו כסס
 מחסורוס לסרי עברי סהיר לבטלס וצוה לא סלחו
 את ידס סלא יצן סמלך עין כרה כממוז

בטבעת המלך וישלח ספרים ביד הרצים בסוסים
 רכבי הרבש האחשתרנים בני הרמכים : אשר נתן המלך ליהודים אשר בכל עיר ועיר להקן לו ולעמוד
 על נפשם להשמיד ולהרג ולאבד את כל היל עם ומדינה הצרים אותם סף ונשים וטללים לבז. ביום
 אחד בכל מדינות המלך אחשורוש בשלשה עשר לחודש סנים עשר הוא חודש אדר : פתגן הכתב לה
 להנתן דת בכל מדינה ומדינה גלוי לכל העמים להיות היהודים עתידים ליום הזה להנגם מאיביה
 מאיביהם : הרצים רכבי הרבש האחשתרנים יצאו מבהלים ודחופים בדבר המלך והדת נתנה בשוש
 כשישן הבירה : ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות תכלת וחור ועטרת זהב
 גדולה ותכריד בוז וארגמן והעיר שושן צהלה ושמחה : ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר : וב
 ובכל מדינה ומדינה ובכל עיר ועיר מקום אשר דבר המלך ודתו מגיע שמחה וששון ליהודים כשתה
 ויום טוב ורבים מעמי הארץ מתיהדים כי נבל פחד היהודים עליהם : ובסנים עשר חודש הוא חודש אדר
 אדר בשלשה עשר יום בו אשר הגיע דבר המלך ודתו להעשות ביום אשר שברו איבי היהודים לשלט
 בהם ונהפוך הוא אשר ישלשו היהודים חמה בשנאייהם : נקהלו היהודים בעריהם בכל מדינות המ
 המלך אחשורוש לשלח יד במבקשי רעתם ואיש לא עמד בפניהם כי נפל פחדם על כל העמים : וכל
 שרי המדינות והאחשדרפנים וחפחות ועשי המלאכה אשר למלך מנשאים את היהודים כי נבל פחד
 מרדכי עליהם : כי גדול מרדכי בבית המלך ושמעו הולך בכל המדינות כי האיש מרדכי הולך וגדול
 : ויכו היהודים בכל איביהם כבת חרב וחרג ואבדן ועשו בשנאייהם כרצנם :

במרדתי : ויאמר המלך אחשורוש
 לאסתר המלכה ולמרדכי היהודי הנה בית המ
 זמן נתתי לאסתר ואותו תלו על העץ על אשר
 שלח ידו ביהודים : ואתם כתבו על היהודים כ
 כטוב בעיניכם בשם המלך וחתמו בטבעת המ
 המלך כי כתב אשר נכתב בשם המלך ונתתים
 בטבעת המלך אין להשיב : ויקראו סופרי המל
 המלך בעת ההיא בחדש השלישי הוא חודש סיון
 בשלושה ועשרים בו וכתב ככל אשר צוה מרדכ
 מרדכי אל היהודים ואל האחשדרפנים וחפחות
 ושרי המדינות אשר מדאדו ועד כוש שבע ועשר
 ועשרים ומאה מדינה מדינה ומדינה ככתבה וע
 ועם ועם כל שונו ואל היהודים ככתבם וכל שונ
 וכל שונם : וכתוב בשם המלך אחשורוש וחתם
 רכבי הרבש האחשתרנים בני הרמכים : אשר נתן המלך ליהודים אשר בכל עיר ועיר להקן לו ולעמוד
 על נפשם להשמיד ולהרג ולאבד את כל היל עם ומדינה הצרים אותם סף ונשים וטללים לבז. ביום
 אחד בכל מדינות המלך אחשורוש בשלשה עשר לחודש סנים עשר הוא חודש אדר : פתגן הכתב לה
 להנתן דת בכל מדינה ומדינה גלוי לכל העמים להיות היהודים עתידים ליום הזה להנגם מאיביה
 מאיביהם : הרצים רכבי הרבש האחשתרנים יצאו מבהלים ודחופים בדבר המלך והדת נתנה בשוש
 כשישן הבירה : ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות תכלת וחור ועטרת זהב
 גדולה ותכריד בוז וארגמן והעיר שושן צהלה ושמחה : ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר : וב
 ובכל מדינה ומדינה ובכל עיר ועיר מקום אשר דבר המלך ודתו מגיע שמחה וששון ליהודים כשתה
 ויום טוב ורבים מעמי הארץ מתיהדים כי נבל פחד היהודים עליהם : ובסנים עשר חודש הוא חודש אדר
 אדר בשלשה עשר יום בו אשר הגיע דבר המלך ודתו להעשות ביום אשר שברו איבי היהודים לשלט
 בהם ונהפוך הוא אשר ישלשו היהודים חמה בשנאייהם : נקהלו היהודים בעריהם בכל מדינות המ
 המלך אחשורוש לשלח יד במבקשי רעתם ואיש לא עמד בפניהם כי נפל פחדם על כל העמים : וכל
 שרי המדינות והאחשדרפנים וחפחות ועשי המלאכה אשר למלך מנשאים את היהודים כי נבל פחד
 מרדכי עליהם : כי גדול מרדכי בבית המלך ושמעו הולך בכל המדינות כי האיש מרדכי הולך וגדול
 : ויכו היהודים בכל איביהם כבת חרב וחרג ואבדן ועשו בשנאייהם כרצנם :

בסנת סלם

בשנת שלם

למלכות יהויקים וגו' וכי איפסר לומר כן ושלם הוא
 מלך בסנת ארבע למלכות יהויקי סכ' בסנה הרביעי
 ליהויקי בן יחסיהו מלך יהודה הוא הסנה הראשונה
 לכבוכדנצר מלך בבל ומה תל' בסנת סלם למרדו
 ויהי לו יהויקים עבד סלם פניס ויסב וימרוד בו ומ
 ומרד בו סלם פניס ובסנת ג' סמרד בו והוא סנת ס
 סמנה לכבוכדנצר דאמר סכס ראשונה כיצם נכ
 ניכנה סנייה עלה וכיצם יהויקים וגו' ומקנת כלי בית
 האלדים ומקנתן כשאריו כמו סכ' בירמיה כה אמר
 ה' אל העמודי ואל הים ואל המכונן ואל יתר הכלים
 אשר הגלה כבוכדנצר וגו' ויביאם אל חרץ סנער בית
 אלחיו לקלס לעזו שלני הביא סס את הסביה כול' קף
 האכטוס ואת הכלים הביא בית האונכר' הפרתמיס דו
 דוכסין ואמר כח בהס לעמוד פו רבו' סמעמירין
 בסנכרכיס לכקניהס וללמדס ספר מוסף על אסר
 כח בהס-וימן לסון הזמנה פת בג' הנה סס מאכל ב
 בלסון כטדיס ויס פותריס פת בג' לחס לבן ואין כ
 נדחה כן סהרי כחמ' יהי המלכר כוסא פת בג' ונו
 ונותן נהס זרעוניס ואין זרעוניס חליפיו לחס אלס
 חליפיו תבסיל בלטטר על סס עזו סל בבל סקרני בל
 סכ' דסמיס בלטסכר בהס חלהיס יתגאל לסון ליכל
 ליכלוך סר הסריס סהיה סר סל מסרתי המלך אסר
 מכה מסר סומין-בנילכס דוגמת' ולסון ססכה הוה
 בן גילני וחייבתס חת רחסי תהיו גרמי' לי להתחייב
 להציו רחמי המלכר הסודר את המכות ואת הקערני'
 כס לסון כסיון ימן סורעוניס מן ס' סכניות-תחת ס'
 ספת בג' וכחשר קראה לכי מה סתראה עסה כוסא
 חת סת בג' כנטלנו לעכמו להביחו סובחו לככנו

למלכות יהויקים מלך יהודה בא נבוכדנצר מ
 מלך בבל ירושלם ויצר עליה : ויתן אוגי בידו
 את יהויקים מלך יהודה ומקצת כלי בית האלד
 האלדים ויביאם ארץ סנער בית אל היו ואת הכ
 דכלים הביא בית אוצר אל היו : ויאמר המלך ל
 לאשפנו רב סריסיו להביא מבני ישראל וכורע
 הכלוכה ומן הפרתמיס ילדים אשר אין בדם
 כל נאום וטובי מראה וכטכילים בכל הכמה וי
 וידעי דעת ומביגי מדע ואשר כח בהם לעכד בה
 בהיכל המלך וללמדם ספר ולטון כשרים : וימן
 להם המלך דבר יום ביזמו מפת בג' המלך ומי
 וכיין כשתיו ולגדלם שנים שלש ומקצתם יעמ
 יעמדו לפני המלך ויהי בהם מבני יהודה דניאל
 דניאל חנניה מישאל ועזריה : ויסם דדם שרה
 הסריסים שמות ויסם לדניאל בלטטר ולחנני
 ולחנניה שרדך ולמישאל מישך ועזריה עבד כ
 ננו : ויסם דניאל על לבו אשר לא יהגאל בפת
 בג' המלך וכיין כשתיו ויבקש כשר הסריסים א
 אשר לא יהגאל : ויתן האלדים את דנ אל דרס
 לחסר ולרחמיס לפני שר הסריסים : ויאמר שר
 הסריסים לדניאל ירא אני את אדני המלך אשר
 מנה את מאכלכם ואת כשתיכם אשר לכה ירא

יראה את פניכם וזעפים מן הילרים אשר כגידלכם וחיבתם את ראשי לך : ויאמר דניאל אר הכל
 המלצר אשר מנה שר הסריסים על דניאל חנניה מישאל ועזריה : נס נא את עבדיך ימים עשרה ויהיו
 לנו מן הזרעים ונאבלה ומים ונשתה : ויראו לפניך מראינו ומראה הילדים האכלים את פת כג הכל
 המלך וכאשר תראה עשה עם עבדיך : וישמע להם לדבר הזה וינכם ימים עשרה : ומקצת ימים עשר
 עשרה נראה מראיהם טוב וכריאי כשר מן כל הילרים האכלים את פת כג המלך : ויהי המלצר נשא
 את פת בג' ויין כשתיהם ונותן להם זרעונים : והילרים האלה ארבעתם נתן להם האלדים מדעוח
 והשבל בכל ספר וחכמה ודניאל הבין בכל חזון והלמות ולמקצת הימים אשר אכר המלך להביאם
 ויביאם שר הסריסים לפני נבוכדנצר וידבר אהם הג' דך ולא נמצא ככרם כדניאל

מגילה

ונבואה לכני המלך ביטלה הנזירה כאשר שלחנו לכ
 לכס באיגרות האחרונות אמ עס הספר יהמלך אמ
 אמר והוסיף על דברי הספר אשר שלחנו אליכ כבר
 וסוב מחסבתו הרעה על ראשו וכן נעשה סתנו או
 אותנו ואת בכיו על העץ ומה ראנו על ככה מה ראה
 מרדכי סתקנא בהמן על ככה לכי טהיה עבדו וכ
 נכאכר לו בכרוסה טל לחס לפיכך לא כרע לו ולא
 הסתחזה ומה הגיע אליהם ותלו אותנו ואת בכיו והס
 עמו כאשר אמר להם מרדכי סקיימו וקבלו ועל כל
 הכלים חילו הגרים ולא יעבדו ולא יפסוקו כזכרים
 נכעטים כזכרים זן מקרא מגילה וכעמים סמחה ומ
 נמטתה ויום טוב מכות מתכות ומספחה ומספחה מ
 מתאספין יחד ואוכלין ושותין יחד וכך קבלו עליה
 סימי הפורים לא יעבדו ולא כבואה הוא סאמר לא
 יסוף מזרעם כמ קול גדול ולא יסף ולא כסק ותכת
 ותכתב אסתר חת כל תקף חזק כגומר כל כח וחזו
 וחזו טהיו יכולין מרדכי ואסתר לעשות לקיס את
 ימי הפורים עמו

ולאבדם : ובבאה לפני המלך אמר עם הספר
 ישוב מחשבתו הרעה אשר חשב על היהודים ע
 על ראשו ותלו אתו ואת בניו על העץ : על כן ק
 קראו לימים האלה פורים על שם הפור על כן
 על כל דברי האגרת הזאת ומה ראו על ככה ומ
 יבוא הגיע אליהם : קימו וקבלו היהודים עליהם
 ועל זרעם ועל כל הנלוים עליהם : לא יעבדו לה
 להיות עשים את שני הימים האלה ככתבם : וכו
 וכמונס בכל שנה ושנה והימים האלה נזכרים
 ונעשים בכל דור ודור משפחה ומשפחה מדינה
 ומדינה ועיר ועיר וימי הפורים האלה לא יעברו
 מתוך היהודים וזכרם לא יסף מזרעם :

ותכתוב אסתר המלכה בת אביהל ומרדכי היה
 היהודי את כל תקף לקים את אגרת הפורים הז
 הזאת חשנית ושלח ספרים אל כל היהודים אל
 שבע ועשרים ומאה מדינה מלכות אהשורוש ד
 דברי שלום ואמת לקים את ימי הפורים האלה
 בזמניהם כאשר קים עליהם מרדכי היהודי וא
 ואסתר המלכה וכאשר קימו על נפשם ועל זרע
 זרעם דברי הצומות וזעקתם : ומאמר אסתר ק

קים דברי הפורים האלה ונכתב בספר : ושם המלך אחשורוש כס על הארץ ואיי הים : וכל מע
 מעשה תקפו וגבורתו ופרשת גדלת מרדכי אשר גדלו המלך הלא הם כתובים על ספר דברי הימים
 לכל מי מדי ופרס : כי מרדכי היהודי משנה למלך אחשורוש וגדול ליהודים ורצו לרוב אחיו דרש טוב
 לעמו ודובר שלום לכל זרעו :

כל קבל דנא מלכא בנס וקצף סגיא ואמר להו
להוברה לכל חבימי בכל ויהא נפקת וחבימיא
בתקטלין ובעו דניאל וחברוהי להתקטלה:

בארין דניאל התיב עטח וטעם
לאריון רב טבחיא די בלכא די נפק לקטלא לח
לחבימי בכל: ענה ואמר לאריון שליטא די כל
מלכא על מה דתא מהחצפא מן קדם מלכא או
ארין מלתא הודע אריון לדניאל: ודניאל על ו
יבעה מן מלכא די זמן ינתן לה ופשרא להחויא
לכלכא: ארין דניאל לביתיה א

אזל ולחגניה מישראל ועזריה חברוהי מלתא הוד
הודע: ורחמין למבעא מן קדם אלה שמיא על
הוא דנה די לא יהוברון דניאל וחברוהי עם שא
סאר חבימי בכל ארין לדניאל

בחזו די ליליה רזא גלי ארין דניאל בריד לא
לאלה שמיא: ענה דניאל ואמר להוא שמה די א
אלהא מצרד מן עלמא ועד עלמא די חכמתא ו
וגבורתא די לה היא והוא מהטנא עדניא וחכמיא
מחעדא מלכין ומחקם מלכין ירב חכמתא לח
לחבימין ומנדעא לידעי בינה: והוא גלה עמיק
עמיקתא ומכתרתא ידע מה בחשוכא ונהורא ע
עמה שרא: לד אלה אברתי מהודה ומטבח אנ
אנה די חכמתא וגבורתא יהבת לי וכען הודעת
הודעתני די בעינא מנד די מלת כלכא הודעתנ

הודעתנא כל קבל דנא דניאל על על אריון די בני מלכא להוברה לחבימי בכל אזל וכן אמר להל
לחבימי בכל אל תהובר העלני קדם מלכא ופשרא למלכא אחוה:

אריון בהתבהלה הנעל לדניאל קדם מלכא וכן אמר לה די השכחת גבר די מן בני גלוהא די יהוד
די פשרא למלכא יהודע: ענה מלכא ואמר לדניאל די שמה כל שטאצר האיהך כול להודעותני הלא
חלמא די חזית ופשריה: ענה דניאל קדם מלכא ואמר רזא די מלכא שאל לא חבימין אספין חרטמין
גורין יכלין להחוייה למלכא:

מלכא בנס וקצף סגיא היה המלך בזעם ובקצף גדל
כס זעף כמו והנס ונעפוס והא איכון כסיסין. ואמר
לחבימיא. ויאמר להאביר יונו זן סל ואמר כתעכמו בן
מכחם ודונם מכחם דחק עכמו לתת בית סל בנס ב
פישור התיבה ולא פתר בנס לסון טמות הדברי אללא
לסון פעל רגו וקצף הרבה ואל להוברה זן סל ואמר
דחקו לכתור בן ודונם חומר טאי איפסר להיות בית
טל בנס יסוד התיבה אללא סס דברי הוא ויאמר בזעפו
זה אבירי. וכן המקראות קברי לסון הוא ודיתא כפ'
כפצת דת גודת המלך יונא במדיכ. ובעו מן דיאל
חבריה להתקטלא וכתבסו דניאל וחבריו לישרג.
ומדרם תכחומא דרם נאחרן לא אחתי דחויניה ואל
נאחרן לא אחתי בהס חלבוט באוריס ותומיס אינו כ
כאן טיגד לך. אמר להס כל כך הית כת באחתי הבית
וכתס לי עצה להחריבו מיד כעס וכוה להרגס באל
בארין תרגוס סל אז. התיב עטח וטעם הפיב עטח ו
וטעם לאריון טס אדס רב טבחיא טר הסורג' את
החוייבס הרונה מהחצפא חכוסה מהירס מה זס ט
סדת המלך חכוסה להרגו ארין מילתא הודע אריון
לדניאל סקנף המלך על סאין כותר חלומי. על וב
ובעא בא ובקס רוי גלי הסודות מגלה גלי עמיקתא
גלי עמיקתא מהטכא מסכה מהעדא מסיר מלכוס
על סהבין מתוך החלוט טמלכות כבוכדנצר פוסקת
ומלכות מדי ופרס עומדת והוא גלי עמיקתא על ס
סגלה לו העומק הזה. כל קבל דנא כל עומת זן סכג
טכנלה לו הסוד דניאל על על אריון בא אלל אריון
דמי מלכא טהסקיד המלך העלמי חכמיסני ארין.
או בכתבהלה בבהלה וציוהרות. הנעל חכמיס דניאל
גלות די יסוד גלות יסודה האיתך כחל'יסך יכול נו
גורין סס מין בעל טדיס. רעיונך על מסכב סליקו
ההמרך מה סאציה מההרר ציוס מה יהוס אמרו על

יוסכב עליו.
הודעתנא כל קבל דנא דניאל על על אריון די בני מלכא להוברה לחבימי בכל אזל וכן אמר להל
לחבימי בכל אל תהובר העלני קדם מלכא ופשרא למלכא אחוה:
אריון בהתבהלה הנעל לדניאל קדם מלכא וכן אמר לה די השכחת גבר די מן בני גלוהא די יהוד
די פשרא למלכא יהודע: ענה מלכא ואמר לדניאל די שמה כל שטאצר האיהך כול להודעותני הלא
חלמא די חזית ופשריה: ענה דניאל קדם מלכא ואמר רזא די מלכא שאל לא חבימין אספין חרטמין
גורין יכלין להחוייה למלכא:

חנניה מישאל ועזריה ועמדין לפני המלך : וכל
 דבר חכמת בנה אשר בקש מהם המלך וימצא
 וימצאם עשר ידות על כל החרטמים האשפים
 אשר בכל מלכותו : ויהי דניאל עד שנת אות ל
 לפרט המלך :
 למלכות נבוכדנאצר חלם נבוכדנצר חלומות ו
 ותחפץ רוחו ושנתו נהיתה עליו : ויאמר המלך
 לקרא לחרטמים ולאשפים ולמכשפים ולבשרי
 להגיד ללך חלכתיו : ויבאו ויעמדו לפני המל
 המלך : ויאמר להם המלך חלום חלמתי ותפע
 ותפעם רוחי לרעת את החלום : וידברו הבשרי
 הבשרים למלך ארמית מלכא לעלמין חיי אמר
 חלמא לעבדך ופשרא נחוח : ענה מלכא ואמר
 לבשראי מלתא בני אודא : הן לאתהודענני חל
 חלמא ופשרה הדמין תתעבדון ובתיכון נולית
 יתשמון : והן חלמא ופשרה תחחון מתנן ונכוב
 ונכובה ויקר שגא תקבלון מן קדמי להן חלמא
 ופשרה החוני : ענו תניגית ואמרין נלכא חלמא
 יאמר לעבדתי ופשרה נחחוח : ענה מלכא ואמר
 מן יציב ידע אנא די עדנא אנתון ובגין כל קבל
 די חויתון די אודא בני מלתא : די הן חלמא לא
 תהודענני חדה היא דתבון ומלה כדבא ושחיתת
 הודמנתון למאמר קדמי עד די עדנא ישתגאל
 להן חלמא אמרו לי ואנדע די פשרה תחחונני :
 ענו בשראי קדם מלכא ואמרין לא איתי אנש על
 יבשתא די מלת מלכא ויכל להחוויה כל קבל די
 כל מלך רב ושליש מלא בדנא לא שאל לכל ח
 חרטם ואשף ובשראי : ומלתא די מלכא שאל י
 יקירה ואחרן לא איתי די חוניה קדם מלכא ל
 להן ארדין די בדרהון עם בשרא לא איתוהו :

החרטומים אילנו ססואלי בטימו מתיש כדא סחוק
 טמיה סחוק עכמות והאסכיס אילנו סדווקי בזול
 כך מפו בתפחומ יהי דניאל בגדולה בבבל עד סכ
 חתת לכורס המלך לדבריו האומ התיך זה דניאל נקר
 סמו חתיך סתכונה מגדולתו נדריכו חכו למו טוח
 כורס הרמסון סלכני אחסורוס וכלדברי האומ סכל
 דברי מלכות נחקכין על פיו כאמר טכורס זה הוא
 דריוס הסני טאקר אחסורוס ובימי דריוס המדיס
 טהסליכונה לגיב חרין לא ירד מגדולתו טכ ודניאל
 דנת הכלח במלכות דריוס ובמלכות כורס פרהסיה
 למדכו טבימי כורס הסני היה בגדולה ובטנת סתיס
 לכבוכדנצר חלס נגו איפסר לומר כן חלס בטנת ט
 סתיס לחורבן הגית כך סכניה בסדר ענולס : וקראו
 למלכות כבוכדכ על טס טהדיס זרועו ליכנס לתוך
 דביר מלכו טלעולס כהויקה לסון טבירן הוא כמו
 כמו הנה על הנה הנה ותיך ותיך ותיך טעס דוחו בפרעה
 כאח ותיכעס סלס כעלס ממכו חלס כתירון החלוסו
 וכמו סכעלס ממכו גט החלוס כפל חת סלסון ותיך
 ותיכעס לטעימה לעלמין חיי לעולס חיה מלכא
 מכי אזרס הדבר ממני התיך הן לא תהודענכני חלמ
 וסיסריה טס לא תודיענכי החלוס ופקדונכ : הדמין
 תתעבדון איבירי טעסו ורצה יס בתלמוד הדמו לי
 הדמי דחיותא במסכת גיטין גולוי אספה יתסמו ל
 יהיו סומות לאספתות נהן חלס כבוכה דורנו
 לחן חך החוני הגידוכי תכינות סכית כהחיה כגיר
 מן יציב בלמית חכי יודע דבעדנא חנתון זכין בל
 בחנתה טעה חתס כמכרי למוצ : כל קבל די חויתון
 כל כגד סמתס רחאי סהלך ממכי הדבר ואת כופליס
 הדבר להגיד לכס די הן חילמא ופסריה אסר חס ה
 החלוס ופקדונכו לא תודיענכי חתת היא דתכס למוצ
 ימלא כוכבא וסחיתת דבר כוכב ונספת תכיכו עכמיכ
 לומ לפכני עד די עדכא יסתני עד אטר יסתנה טעת
 כלומ קודס כטות כללי ערב סיסתנה מועד הבקר
 חך החלוס חמרנ לי מה סחלמתי וחדע סהפתינו כל
 סכן סתגידנו לא איתי לא יס כל קבל כל כנגר כלו
 תסובתיכו חמת היא סלס היה מלך מעולס ססאל
 כדבר הזה ואסף הדוחק בזול יקירה כבדה : ואחר
 לא איתי חין חיס חמר חמר יגיד לבד מלככי לחן
 חלהין חך המלככי חמר מדורס עס בטרי וטס חונס
 כל קבל דנא לעומת התסוכה הזאת :

ומכונ רביעא הוא טל צפירולא כאמר רחית
 הטוקים סהס רביעייה לראש ג' חזה ולמעיש והס
 כל צרול יחדיק וחטל כנ' א' מדיק ומורד כל מיני
 מתכות הללו שראיתם בכלם תדיק ותרוש כך תדוק
 מלכות **צפיר** ותרושך את כל האומות חקף די פחר
 חיה טל ינדר מלכו פ' וגאח תהני מלכו חלוקה תהי'
 כני מלכיה ימלכו ממנה כאחד האחד חזק והאחד יח
 חלט'מן החזק מומכב הצרול יהיה כמלך החלט' כל
 קבל די חזיתא וגו' כל עומת שראית הצרול המעור'
 צהרם הטוט מתערבצין להון מורע אינשא וגו' יומת
 מתחלקי יהיו עם שאר האומות ולא יהיו שלמים וכ
 וכדקיס עי'ם באמת ולב שלם ודתיסה טונות מד
 מדתי שאר אומות. הא כדי פרולא לא יתערב וגו' יומת
 הלז כמו שאין צרול כדבך יסה עם החרש ביומיהו'
 די מלכין אלך בימיהם טל מלכיה הללו בעוד מלכ
 מלכותן טל **צפיר** קיומת יקום אלה סמיה מלכיה
 יעמיד הקב' מלכות אשר לעולם לא תתחבל והיא
 מלכות מלך המטיח' תדיק ותסף תדוק ותבלה כל אי
 כל חילו המלכיה כל קבל די חזיתא וגו' כל עומת שרא
 שראית טכתפרקה אבן מן ההר סהדיקה את הל סכ
 הצלם זה פתרון טמלכות החמיסית תבלה ותרושך
 את כולם. ומה די להון אחרי דכה מה סיהיה אחרי ז'
 זאת המלכות טלך יציב חילמא אמת הוא החלוס'
 אמר לכסכת ליה רכ' לעטותו חלנה'מן קטוט באמת
 ומרי מלכי' ארוכי הארוכי. רוח דנח סקר זה לדניאל
 רבי גדל על כל הטריס'. ומכי על עבודת מלכו בצל
 וישקר על כל כרכי המלכות את חכני מיטאל ועזרי'
 עבד כלס דידחב מ'אן לבו לעסות כלס טל זהבי צב
 בכקעת דניח' סס מקוס' אחסדרכניח דוכסין פחנ
 פחונת' סלטונס' אדרגוריא גרזרי' וגו' כולס סס
 אומות סס לחככת כלמת תחלת עבודתו וכרווח ק
 קרא בחיל' הכרוז ינח בכח גדול'. לכו'ן אמרין עם
 עממי' העמי' והלטונ' די בעידכא די פטמעון קל ק
 קינח מטרונקית' קול הקרין סודקת מן אסרק' כהס'

ואצבעת רגליא בנדן פרול ומנדן דכף בן קצת
 בלכותא תהו תקיפא וכנה תהו ת ירא ודי
 חזיתא פרולא מערב בדכף טינא כהערבין להו
 להון בורע אנשא ולא להון דבקין דנה
 עם דנה היא כדי פרולא לא מתערב עם הספא
 : ובזמיהון די מלכיא אינון יקום אלה שמיא כל
 בלכו די לעלמין לא תתחבל ומלכותא לעס א
 אחרן לא תשתבך תדק ותסף כל ארין מלכותא
 והיא תקום לעלמיא : כל קבל די חזיתא די מטו
 כטורא אתגורת אבן די לא בידין ודוקת פרולא
 גחשא חספא כספא ודהבא אלה רב הודע למל
 למלכא מה די להוא אחרי דנה ויציב הלכיא וט
 ומהימן פשריה : בארין מלכא
 נבוכדנצר גדל על אנפודו ודניאל סגיד ובנח'
 וגיחוחין אמר לנסכא לה : ענה מלכא לדניאל ו
 ואמר מן קשט די אלריבון הוא אלה ארין ומר
 וברא מלכין וגלה רוזין די יבלת למגלא רוא דנ
 דנה : ארין מלכא לדניאל רבי וכתנן רברבן שג
 סגיאן ידב לה והשלטה על כל מדינת בבל ורב
 סגנין על חכמי בבל : ודניאל בעא מן מלכא ומ
 וימני על עבדתא די מדינת בבל לשדרך מישרך
 ועבד נגו ודניאל בתרע כלכא :

נבוכדנצר מלכא עבד צלם די דהב רומח אמין
 שיתין פתיה אמין שית אקימה בכקעת דורא בט
 בכדינת בבל : ונבוכדנצר מלכא שלח למכנש
 לאתשרפניא סגניא ופחותא אדרגוריא גרזרי

דחבריא תפתיא וכל שלטוני מדינתא למתא לחנכת צלמא די הקס נבוכדנצר מלכא :
 בארין מתכנשין אחשרפניא סגניא ופחותא אדרגוריא
 תפתיא וכל שלטוני מדינתא לחנכת צלמא די הקס נבוכדנצר מלכא וקימין לקבל צלמא די הקס נ
 נבוכדנצר : וכרוז קרא בחיל לבון אמרין עממיא אמיא ולישניא בערנא די תשמעון קל קרנא כטרו
 משרוקיתא קתרוס סגכא

וגלי רויא הודעך . וְהַקְבֵּה מַגְלַה רוּיִס סוּדֵיֶעךָ אִטֵּר
 יֵהיֶה יֹאכֵל לֹא בַחֲכָמָה וְגו' וְאִכֵּי לֹא מֵרִיב חֲכָמָה ט' ט'
 בַּי מִסְאֵר הַבְּרִיּוֹת כַּגְּלָה לִי הַסּוּד חֹזֵה לְהֵן עַל דְּבִרַת
 דִּי פִטְרָא לְמַלְכָא אַף לְפִי טְהַקְבֵּה רוּיִס לְסוּדֵיֶע
 יְהוּדַעוּן יוּדַעוּךָ מִן הַסְּמִיִּס וְרַעֲיוּנֵי לְבַבְךָ תַּכְדַּעוּ
 וְהַסְּוִרֵי לְבַבְךָ טַלְתֵּיהּ מִסְרַהֲר תַּמִּיד אֵת אִטֵּר יִקוּס
 אַחֲרֵיךָ . תַּכְדַּע תַּדַּע חוּי הֵיֶת רַעֲוֵהֶה הֵיֶת יִכְלֵמָא דַּכֵּן
 רַב יְהַכְלֵס אִסֵּר כֵּן הֵיֶה גְדוּל וַיִּוִּיה דְּחִיל . וְתוֹרֵרוּנוּ
 כִּרְאֵי . דְּדַהֲב טַב טַב זֶה טוֹב חֲדוּהֵי חוּזֵה סְלוֹ וְדַרְעוּהֵי
 וְדַרְעוּתֵי־סוּקוּהֵי דִי פִרוּל סוּקוּיִן טַב בְּרוּל מִנְהֵן דִּי
 פִּרוּל וּמִנְהֵן דִּי הַסְּף מְהַס טַב בְּרוּל וּמְהַס טַב מְרַס .
 דִּי הַתְּגוּרֵת אַבְן הַטֵּר כַּחֲתָכָה וּכְבֻדְלָה אַבְן מִן הַר
 אֶחָד דִּי לֹא בִדִּין אִסֵּר לֹא בִדִּי כִי אִסֵּר מֵאֲלִיָּה . וּמַחַת
 לְכַלְמָא וְהַכְתָּה אֵת הַכְּלָס בְּאֲדִין דִּקוּן כַּחֲדָא אִו הוּר
 הוּדַקוּן יֶחַד כֹּל מִיכֵי מְרַכּוּ וְחַרְס סֵהִיָּה בְּנִי וְהוּוּ כַּעֲוִיר
 מִן אֲדִרֵי קִיטֵט וְהֵיֶה כַּמוּךְ מִגְּרַכּוּת הַקִּיץ וְנִשְׂאָה הַמוּן
 דִּנְחָא וְתַסְאָ אִתְּסֵה הַרוּחַ וְכֹל אֲחֵרֵי לֹא הַסְּתַכַּח לְהוּן
 כַּלּוּמָא לֹא כוּדַע מְקוּמֵס הַרְאֵטוּן וְלֹא כִיכֵר טַהֲוֵי מַעַן
 מַעֲנֻלֵס נַחֲוֵת לְטוּר רַב כַּעֲסִיַּת הַר גְּדוּל . דְּכַא חֲלֵמָא .
 זֶה הַחֲלוּס טַחֲלֵמֵת וְכַסְרֵי כַאֲמֵר לָךְ וְכַתְּרוּנוּ כַאֲמֵר לָךְ
 מִלְכָּא מִלְכֵיָא פִי רַבּוּתֵי־כֹל מִלְכָּא מִלְכֵיָא חֲאֲמוּר בְּדִכֵּיָא
 חוּל חוּץ מוּזֵה סְכִיכְנַג הַקְּבֵּה וְכַן כַּתְּרוּנוּ מִן מִלְכֵי
 הַמִּלְכִּיִּס טַהֲוֵנָא חֲלָרֵי הַסְּמִיִּס מִלְכֵיָה הַכִּינֵה חוּץ כַּתֵּן
 לָךְ וְהַסְּלַטְךָ בְּכַלְהוּן סַחֲסִי גוֹז' עַל סוּס סַלֵּא יִכְכַּף
 וְהַעֲנֹף סַלֵּא יִפְרַח הֵיֶה עֲנֻסֵי רַכּוּנוּ כַּמָּה טַב וְגַם אֵת
 חֵיַת הַסְּדֵה כַּתְּתֵי לוֹ לַעֲבָדֵי־אֶתְּ הֵיֶה רִיָּסֵא דְּדַהֲבֵא
 רִיָּסֵס הַזֹּהֲב טַב כֹּלֵס פִּרְאִיַּת אֲתֵּה הֵיֶה סַמִּלְכֵיָת חוּקֵא
 וְקִיִּימֵת וְהֵיֶה חַסוּבָה מְכּוּלָּן וְכַתְּרֵךְ תִּקּוּן מִלְכּוּן אַחֲרֵי
 אֲרַע מִיכֵךְ וְאַחֲרֵי מַלְכוּת בַּלְסַנֵּר כַּכֵּךְ תִּקּוּס מִלְכּוּן ט'
 פִּתְטוּל אֵת הַסְּרִירָה מְכַכֵּךְ כַּמוּכָה וְסַלְהָה מִמִּלְכוּת ג'
 ט' לָךְ אֲרַע תַּחֲתוּכָה וְכַמוּכָה כַּמוּ סַחֲכַף כַּמוּךְ וְסַלְהָה
 מִן הַזֹּהֲב . וְכַמוּ פִּרְאִיַּת סַחֲחֻזָה סַהֲנָה אַחֲרֵי הַרְמֵט ט'
 סַהֲנָה טַב כַּכֵּף לָךְ תַּהֲא מִלְכּוּן מִדִּי וְכַרְס אִסֵּר אַחֲרֵי
 מִלְכּוּת בְּבַל סַלְהָה מִמִּלְכּוּן כַּכּוּדְכַנֵּר וּמִלְכּוּן תְּלִיַּתֵּח'
 אַחֲרֵי אַחֲרֵי דִנְחַסֵּא חַסִּיכֵא כַּחֲטָא וְהֵיֶה מִלְכּוּן יִין
 אַכְסַכְדֵּרִיס מוּקְדוּן .

די פרוזלא מהדק וחטל כל א וכפרזלא די כרעע כל אילין תדיקו ותרוע : ודי חזיתיה רגליא ואצבעיהא מ
 מנהן חסף די פחר ומנהן פרזל מלכו פל יגא תהוא ומן נצבתא די פרזלא להוא בה כל קבל די חזיתא
 פרזלא מערב בחסף טינא :

ברם איתי אלה בשמיא גלה רוין והודע למלכא
 נבוכדנצר מה די להוא באחרית יומיא חלמך ו
 וחזי ראשך על משכבך דנה הוא : אתג
 אנת מלכא רעיוניך על משכבך סליקו מה די ל
 להוי אחרי דנא וגלי רויא הודעך מה די
 להוי ואנה לא בחכמה די איתי בי מכל חייה רוה
 דנא גלי לי להן על דברת די פשרא למלכא יהו
 יהודעון ורעיוני לבכך תנדע : אנת מלכא
 חזה הוית ואלו צלם חר שני צלמא דכך רב ויווח
 יתיר קאם לקבלך ורוה דחיל : הוא צלמא ראש
 ראשה די דהב טב הדוהי ודרעוהי די כסף מעווח
 מעוהי וירכתה די גהש שקוהי די פרזל רגלוהי
 מנהן די פרזל ומנהן די חסף : חזה הוית עד די ה
 התגורת אבן די לא בדין ומחת לצד מא על רב
 רגלוהי די פרזלא וחטפא והדקת המון : באדין
 דקו כחדא פרזלא חטפא נחשא כספא ודהבא ו
 והו כעור מן אדרי קיט ונשא המון רוחא וכל א
 אתר לא השתבח להון ואבנא די מחת לצלמא
 הות לטור רב וכלאת כל ארעא : דנה חלמא ופ
 ופשרה נאמר קדם מלכא
 אנת מלכא מלך מלכיא די אלה שמיא מלכותא
 חסנא ותקפא ויקרא יהב לך : ובכל די דירין בני
 אגשא וחיות ברא ועוף שמיא יהב בידך והשלט
 והשלטך בכלהון אנת הוא ראשא די דהבא : וב
 ובתרד תקום מלכו אחרי ארע מגד וכלכו תלי
 תליתאה אחרי די נחשא די תשלט בכל ארעא :
 וכלכו רביעאה תהוא תקיפא כפרזלא כל קבל
 די פרזלא מהדק וחטל כל א וכפרזלא די כרעע כל אילין תדיקו ותרוע : ודי חזיתיה רגליא ואצבעיהא מ
 מנהן חסף די פחר ומנהן פרזל מלכו פל יגא תהוא ומן נצבתא די פרזלא להוא בה כל קבל די חזיתא
 פרזלא מערב בחסף טינא :

התמלי חמה כתמלא חמה וכלם חכמהו אימתיני. ופ
ופרכוף סכני כטתכה עכא ואמר למוח חתוכא כוחו
ואמר להנית כבסן ולחממו חד טבעה על די חזא ל
למזויה להסיקו. ולגברי חילא דבחייליה יולחכמי גבו
גבורי כח טבחינו. חמ לכפתא לטדרך וגו כזה לחסו
חותם טרחה טהיו מחזקים לענותו קטה וחמ גבורי
חס חילנו וזה לגבורים טבחינו לחסור חותם גבורי
חילך האכמיס החלה חכמה מיטחא ועזרה. ככיתו
בסר בליהן. נקסרו בבגדי מעטפות טלחס פסטוהון
וכרבליהון מיכו מלבוסי מלסות פהיו להס והפסכ
סהיו יוכחין לידון לככי חזנו דטע בדיכי מיתיה לא
טיכו בגדיהס להטפיל גדולגס מבחן למדו רבותיכו
טחפ. בטעת הסככה לח יסכה אדס מן סטררה טהו
סהחוק בה וכרבליהון יט לנו דגמח בדברי אימיס ו
ודוד מכורבל במעיל בוך ורמינו לגו חתון כורח. וס
נהטלכו לתוך כבסן חס בוערה כל קבג דכא כל עו
עומת זה. וח. נוכח חזה יתירח והכבסן הוכק נחמד מ
מחד גבר ח חילך וגו חכמיס הגבוריס חטר קסרו
חת חכמה מיטחא ועזרה והסלינוס לכבסן. קטל ס
המון טביבת דנורח הרג חותס כח טביב חס. מכס
מוכפתין קסורין. פנה תמה וקס בהתבהח ועמד ב
בבההיעכי וחמ עוכי וחומרס למחך יציבת מלכא
חמת הדבר המלך פרין מהלכין בגו כורח. מתפדין
מחסוריהון והל. ין בתוך חחט וחבל לח חיתי בהון
זחכנה לח יט בהס. וזויה דרביעח נתחלו סל דביעי
דמי לבר חלסין דומה למלחך סרחיטי כסהייתי טס
טלקריב כסטרפו חוכלוסיו סכ ויכת מלחך ס. ויך
במחנה חטור וגו וכבוכדכר היה סס וכנוכט בתוך
צ. גרס סכמלטו מחס. סוקו חיתו טחו ובחו ולח חמר
להס ענו ובחו מחלן למדכו טכף קרקעית הכבסן ו
הוסוס לחרך ט. ח יטרונו לעלות בחדין נפקין חס
חע. סכמנחין ככס העסמי להס לח מלח ככס לחלול
במלכות לכמת טלח ברמות. ומתכנטין מחסורככי
וגו ד חומר כמכו למענה בחסיפ הרחטוכ ס. ח כמכו
בחן חזר טוריה דת. בריח גברי תפתחי הס חס גבורי
חחיל חטר הרג טביב סהט בהסניכ חת חכמי וחבריו
לחוריחון לגביית חלך רוחין חת חכמיס חכמה ח
חכמי וחסיני וי לח ס. ט. ע. כורח בגטמהון חסר לח ס
סנט חחט בגכ. וטער רחטיהון לח חיתחריך לח כ
בחרך לח סכו לח כסתנו חמרמיה. לח ערת בהון.
לח טרה בתוכס. וי התרחיכו עליהו חסר בטחו פלין ומלת מלכא טכיו ודבר המלך סיכו פלח קיימו

ולצלם דדבא די הקיבת לא נסגד : באדין גבוכ
גבוכדנצר התג לי חוכה וצלם אנפודהי אכתני
על שדרך מישך ועבד נגו ענה ואמר לכוזא לא
לאחונא חד שבעה על די חזה למויה. ולגברין
גברי חיל די בח ליה אמר לכפתא לטדרך מיט
מישך ועבד נגו לכרמא לאתון נורא יקודתא :
באדין גבריא אלך כפיתו בסר בליהון בטשהון ו
וכרבליהון ולבושיהון ורמינו לגו אתון נורא יקי
יקודתא : כל קבל דנה מן די מלכא כדהעפה ואת
ואחונא אוה יתירא גבריא אוך די דסיקו לטור
לטדרך מישך ועבד נגו קטיל חמין טביבא דנו
די נורא : וגבריא אלך תלתיהון טורך מישך ו
ועבד נגו נגלו לגוא אחון נורא יקודתא ככפתין
: אדין גבוכדנצר מלכא תוה וגם בהתכד לה ע
ענה ואבר להדברוהי דלא גברין תלתא רמינא
לגו אתון נורא טכבתין ענין ואברין למלכא יצי
יציבא מלכא : ענה ואמר הא אנא חוה גברין א
ארבעה שרין מהלכין בגו נורא וחבר דא איתי
בהון וריה די רביעאה דמה לבר אליהן :
באדין קרב גבוכדנצר לתרע אתון נורא יקודת
ענה ואמר טדרך מישך ועבד נגו עבדוהי די אל
אלהא עלאה פקי ואתו באדין נפקין טדרך מיס
מישך ועבד נגו כון גו נורא : וכתפנטין אחרד
אחסדרפניא סגניא ופחותא והדברי מלכא חוין
לגבריא אלך די לא טלט נרא בגטמהון ושער
ראשהון לא חתהרך וסר בליהון לא טנו וריח נור
לא עדת בהון : ענה גבוכדנצר ואמר בריך אדה
אלדהון די טדרך מישך ועבד נגו די טרח כדא
מלאכה ושויב דעבדוהי די דתרחיצו גרוהי

ומלת מלכא טכיו ודבר המלך סיכו פלח קיימו

פסנתרין סומפניא וכל זני זמרא תפלון ותסגדון
לצלם דהבא די הקים נבוכדנצר מלכא : ומן די
לא יפל וינגוד בהשעתא יתרכי לגו אתון נורא
יקודתא כל קבל דנה ביה זכנא כדי שמעין כל
עממיא קל קרנא משדוקיתא קתרוס כבכא בכנ
פסנתרין וכל זני זמרא נפלין כל עממיא אמיא ו
ולשניא סגדון לצלם דהבא די הקים נבוכדנצר
מלכא : כל קבל דנה ביה זכנא קריבו גוברין
כשדאין ואכלו קרציהון די יהודאי ענו ואמרין
לנבוכדנצר מלכא מלכא לעלמין חיי : אנת מל
מלכא שכת טעם די כל אנש די ישמע קל קרנא
בישרקיתא קתרוס שבכא פסנתרין וסומפניא וכל
זני זמרא יפל ויסגד לצלם דהבא : ומן די לא ים
יפל ויסגד יתרכי לגו אתון נורא יקודתא : איתי
גוברין יהודאין די מנית יתהון על עבדות מדינת
בבל שדרך מיסד ועבדנגו גבריא אלך לא שמו
עלך מלכא טעם לאלהד לא פלחין ולצלם דה
דהבא די חקיכת לא סגדון : כארין נבוכד
נצר ברנו וחמא אמר להיתיה לדרך מיסד וע
ועבד נגו בארין גבריא דלך דתיו קדם מלכא :
ענה נבוכדנצר ואמר להון הצדא שדרך מיסד
ועבד נגו לאלהי לא איתכון פלחין ולצלם
דיה די הקסת לא סגדון : כען הן
איתכון עתידין בעדנא די תשמעון קל קרנא מש
בישרוקיתא קתרוס שבכא בס תרין וסומפניא ו
וכל זני זמרא תפלון ותסגדון לצלמא די עבדת
והן לא תסגדון בהשעתא תתרכין לגו אתון נ

קתרוס שבכא נגו כלן מיכי זמר הן כדמתרגל למינ
לזכיה איתון נורא גומא סעוסין לסרוף חכיס לס
למיד נחוא כבסן סנכל המקרא כל קבל דכא כל ענ
עומת זו סחזוהרו במנות המלך על כן בהוימנא ב
בזמן סממעו כל כלי זמר סהין לסימן סיבאו המס
המסתחויס להסתחות כפלין עממיא וגכל קבל דכ
דכא כל עומת זו טראו סוכאי יהודי טעה להלסין
עליהן קריבו גברין כמדאין ואכלין קרציהון הל
הלט כו עליהס לא תלך רכיל מתרגמי לח תיכול קו
קורנא נחוא חני סכן היתה דת טל הנלכו רכיל לא
לאכול לוגמא במקוס סמלסיכי סס נחוא סימן קין
דביהס סמאותס טעה וחילך ים עליהס לברר דב
דביהס ולחמת לטון הרע פאמרנו נאותס סעוד כן
כקר חכילת קורצין לסון קורץ בעיכיו סהוא לסימן
לסון הרע ענו ונאמרנו נוראו נחמרו וכל עכיה סבמ
טבמקרא לסו קול רס הוא סמת טעס גזירת דבר ח
איתי ים יהודאין מטבט יהודה לא סמו עליך טעס ל
לא סמו לתת ענה לעכמס לחוס על גזירתך אמל
להיתח כה להביא לכניו חילך חלס סתינו האבאו סה
הכדח סמת גזירתי כדית נטמח ודבר רק הוא בעי
בעיניכס חקס סדרך מיסד ועבד נגו חמי לאלה
איכס עובדיס ים סל הכדח לסון תמיחא די חקמית
חסי הקימותי כען סל איתכון עתידין עתה סכנס
עתידו על כרחכס לקבל זו עליכס הן לא תסגדון
נחס לא תסתחמו תתרגמו תהיו מוסלכין לגו לתק
ומן הוא חלחא ומי הוא סוס חלחא סיכיל איתכ מירי
למלכא נבוכדנצר למה סחכר סמו כאן חלא כך ח
חמי לו חס לקבל עליכו גזירתך לתת חסיס נארנונו
חתי מלך עלינו חס לככור בהצבא נבוכדנצר חתי
בעיניכו חין לחסיב לך כי חמננה מוכן וסגד בעיני
יכול לסיובא יכול להנילכו חכל כיה ומן איתון כור
מן סכנסן הן לא חס לא יחכוז להניל חעכ כן י
י יע לחני לך ידוע יהיה לך חת

נורא יקודתא ומן הוא אלה די ישובנכון מן ידי ענו שדרך מיסד ועבד נגו ואמ
ואמרין למלכא נבוכדנצר לא חסחין אנתא
על דנה פתגם להתבותך : הן איתי אלהבא דיאנתנא פלחין יכיל לשוביתנא מן אתון נורא ים
יקודתא ומן ירך מלכא ישוב : והן לא ירוע ליהווי לך מלכא די לאלהד לא אנתנא פלחין

להן מלכא באמת אתה המלך ממע לעצתי מלכוי עז
 עצתי כמו אישך תרגו אימלטיך יסכר עלך עצתי
 תיטור בעיניך לטמוע לה יחטאיך בנדקה כרוק ושנו
 ועונותיך מעל כולריך פרוק בחכמת העניים הסן ת
 תהו ארכא לסלותך חלוי תהיו סהות לסלומך פלא
 תמהר הרעה לבא ומה ראה דניאל להפילו ענה ענו
 טובה לאותו דמע חלא ראה יסראל עניי ספלו גלה
 היו מקוריס על ספתחיס וספולו ענה לחננס חמ לנו
 ענייס סללו סהגלות רענייס סס פרנסס נכן עמס
 סתח סונרופיו וסיה ספרנסס כל סניס עסר חדפ
 כולא מטא כל ספתרון סוז סגיע על ככודכנר סח
 מהלך סוז סולך סיה סלל דל סיא וגו סמע קול סעכ
 סענייס סבאס על ספתח ונעקיס חמ סוז סול סח
 ססמון סוז חמ לו עכדיו סולו סענייס סבאס על ס
 ספתח ונעקיס סקבעת לסס עת כרנסס חמ סלל
 דל סיא וגו וסס סויתו סכור סונרופיו לסרנס סעניי
 ססוכן סויתו כוכה כל ספלטרון סחילו מעתה סני
 ספרנסס

ורטמיא די אנא ידעת די רוח אלדין קדיסין בד
 וכל דו לא אנס לך חווי דלמי די חוית ופטרס א
 אמר וחוו ראשי על משכבי חוזה חוית ואלו איל
 א לן בגו ארעא ורומה שגיא רבא אלנא ותקף
 ורומה ימטא ל שמיא וחוויתו לסוף כל ארעא
 עפיה שפיר ואנביה שגיא ומזון דכלא בה תחתה
 תחתהי תטלל חוית ברא ונעבדו דרון צפרי
 שמיא ומניה יתון כל בשרא חוזה חוית בהווי ר
 ראשי על משכבי ואלו עיד וקדיסין בן שמיא נחית
 קרא בחיל וכן אמר גדו אלנא וקציצו עגפודי
 אתרו עפיה ובדרו אנביה חנד חויתא בן תדתו
 תחתוהי וצפריא בן עגפודי ברם עיקר שרשוהו
 בארעא שבקו ובאסור די פרול ונהי כדתאה די
 ברא ובכל שמיא יצטבע ועס חויתא הלכיה בע

בעשב ארעא לבבה מן אנשא ישנון ולבב חויה יתיהב לה ושבעה עדנין יתלפון עלוהי בגוית עירין
 פתגמא ומאמר קדיסין שאלתא על דברת די ינדעין חייא די כלים עלאה במלכות אנשא ולמן די יצ
 יצא יתגנה ושפל אנשים יקים עלה דנה דלמא דות אנה כלכא נבוכדנצר ואנת בלכטסאצר פטר
 פטרס אמר בל קבל די כל תבימי מלכותי לא ינלין בשרא להוד עותני ואנהה כול די רוח לדין כד
 קדיסין בך די שמה בלכטסאצר אסתובם בשעה חדה ורעוניה יכחל

יכו לנה ענה מלכא ואמר בלכטסאצר חלמא ופטרס אל יבהלך ענה בלכטסאצר ואמר כראי חלכא ל
 לשאך ופטרס לערד אלנא די חויתח די רבא ותקף ורומה ימטא ל שמיא וזותהו כל ארעא ועפי
 ועפיה שפיר ואנביה שגיא ומזון דכלא בה תחתהי תדור חוית ברא ובעגכודי יסכנן צפרי שמיא אנת
 הוא מלכא די רבת ותקפת ורביתך רבת ומטת ל שמיא ושלטנך לסוף ארעא ודי חוזה בלכא עיר וכד
 וקדיסין נחת מן שמיא ואמר גדו אלנא וחבלוהי ברם עיקר שרשוהו בארעא שבקו ובאסור די פרול ונ
 ונחש בדתאה די ברא ובטל שמיא יצטבע ועס חוית ברא חלקה ער די שבעה עדנין יתלפון עלוהי
 דנה בשרא מלכא וגויתת עלאה די מטת על מראי מלכא חלך שרדין מן אנשא ועס חוית ברא ל
 לחוא כדרך ועשבא בתורין לך יטעמון ומטל שמיא לך מצבעין ושבעה עדנין יתלפון עלך עד דית
 תנדע די שליט עלאה במלכות אנשא ולמן די יצא יתגנה ודי אמרו לכשבק עקר שרשוהי די אלנא
 כלכותך לך קימה מן די תנדע די שלכן שמיא להן כלכא מלכוי ישבר עלך וחטיד בצדקה פרק ועני
 ועיתך במחן ענין הן תהוה ארבה לשלותך כלכא כטא על נבוכדנצר כלכא

לקצת ירחון תרו עשר על היכל מלכותא די נבל סחלך חוזה ענה מלכא ואמר חלא דא סיא ככל ר

דניאל

והבנו גיוסמיהוון ומסרו גופם להן לאלהיהן וולתי לא
 לאלהיה ומני סיס טעם ומאתי סימת דבר כלומר נ
 ומס חק די יומר סלנו אסר ואתר מטגה כלומר סוס
 דבר טנות סל גנאי הדמין יתעבד איברי יעם כלום
 יתקכוהו איצרון וביתיה כולי יסתוס וביתו לאססהו
 יוטס די יכיל להעלא כדכא אסר יוכל להעיל כוחת ס
 סנלח סנלח וסגדיל חותס ככוכדכנר מלכ לכל ע
 עממית זס טוטס כתב איגרת ככוכדכנר המלך סוס
 סוחל לסלס לכל העמיס ספר קדמי להחוי טוט לה
 להגיד סלה סוית בביתי ודחלכני ואויס עלי וססחו
 וספחידני ועד אחרין עד אסר באחרונה סוכא לכני
 דניאל בסוס אלדי כעז סל כבל כל סמה תססר סס
 לסון חכמה סוס בלסון ארמית אמרית אמרתי כל ר
 דז לא חכס לך כל סר לא נאכס לא ככחד מהך רב
 רבא חלכא גדל סאילן וסוחוק וכתעכס יומטח לסמ
 לסמית סיס מניע ססמיס עסיה טפיר עככו סחא וס
 ואיכביס סגית וסרין רב ומזון לכולח ביה וכדי מזון
 לכל בדיה בניטלל לסון כל דרי מדור יתוזן לסון
 מזון חוית סוית רנאה סיתי וסילו עיר וקדיס מלחך
 וקראו עיר על סס סהוא ער תמיד ותמיד סוס ככו
 כסועל יתוסעץ קרא בחיל כועק ככס גגון חלכא
 קוננו חלכא אצרו עסיה ססירנו וסיל עכסו וכדו
 איכביס וסכינו פרוי כבוד חוית יכדו סחיות מתחת
 ברס עיקר פריסו סכיון וכסו די כרול וכסס
 בדיתאס וכסמיו ברזל וכספת כלמ תכו רגליו
 כככלי ברזל וכספת כסס סמניחין חותו באכר כך
 ככלוהו כככליס כעסס ססדה כלמ סחון סלא יונו
 מסס ויכטכס יסו סרי תמיד לסון טכילה חלקה ח
 חלקו סכעה ערניס סכע סניס יחלסון עלחויע

ומלת כל בא שניו ויהבי גשמהון די לא יפלחון
 ולא יסגדון לכל אלה להן לאלהוון: ומני שים
 טעם די כל עם אמה ולשן די יאמר שלו על אל
 אלהוון די שרדך מישר ועבד נגו הדמין יתע
 יתעבד וביתיה נולי ושתוה כל קבל די לא איתי
 אלה אחרן די יוכל להעלה כדנה בארין מלכ
 מלכא העלה לשרדך משך ועבד נגו במדינת ב
 כבל: נבוכדנצר מלכא לכל עבממית אמית
 ולישניא די דירין ככל ארעא מלמכון ישגא: א
 אתיא ותמחיא די עבד עמי אלהא עליא שפר קוד
 קדמי לחתיא: אתוהי כמה רברבין ותמהוהי כ
 כמה תקיפין מלכותה מלכות עלם ושלכניה עם
 דר ודר: אגח נבוכדנצר שלה חוית בביתו ורענן
 בהיכלי: חלם חוית וידחלנגי וחרהרין על כשכ
 משכבי וחזוי ראשי יבהלנגי: ומני שים טעם להנ
 להנעלה קדמי לכל חבימי ככל די פשר הלבא
 יחודענני: בארין על לין חרטמית אספית כשדאי
 וגזריא וחלמא אמר אנה קדמיהון וכשרה לא ס
 מהודעין לי ועי אחרן על קדמי דניאל די טמח
 בל טשצר כסם אל חוירוח אלהין קדישין בי
 בה וחלמא קדמיהו אמרת: כל טשאצר רב חרט

7

נבוכדנצר עליון סאלתא גזירה על ידי סנמלכין כחך קודם סיגדו גזירה קורין חותיה סאילה על דבית די
 יכדענן חייא עד אסר ידענו כל חויס חת סדבר נלמחן דינכא למי טירנה כסריה ספרונכו אמרי וסכס כהל וס
 נמחה יכול חטתמס ספק ורעיונכסו מחסבותיו ובהלכניה סחיה ידח לכתור לנ סחלוס מרי אדוכ אמרו רבית מר
 מרי חילמח לסכחך קודם סוס תלה עיכני להק אס חלנוס זס יתקייס על סכחך זס נזס תא לככוכ כנר אמר ו
 וסלח יסרח סכחי סופסר סיקללס לערך לסכחך כמו וסו ערך דמטע על מרו מלכא אסר סגוע על המלך
 נך טרדין מבני חכסח וסותך יטרדו מתוך כני אדס לך מנכעין חותך יטכילו וסר אמרו להכני עיקר סת
 ססס בלך מלכותך עד די תכדע די סלטין סמיון מאחר סתדע סזעלמניס סולטין כעולס

מסתרוין נפתחיס ונפריס וארכובתיה צרכיו נקטן
מקיסות ודופקות בחיל גכח להעלא להכני כתבא
דכא סכתב סוזא חרגונא ילבס כמספט ספרתמיס
והמניכא רביד וענק ותלתא במלכות סלים במלכו
יהיה מוטל כלומ' בסלים המלכות עללין נכנסים
סגיא מתבטל הרבה מתפחד מסתבטין נחפזין מל
מלכותא לקבל מלכא וגו' המלכה כלפי סממס דבר
המלך וטריו לבית המסמס נכנסה איתי גבר במלכו
במלכותך ים חדס במלכותך אמר רוח חלדיס בו ב
גחמת חלדין מלכויס הקימיה הקימו ומכסו סר
על כונס כל קבל וכו' כלפי אמר רוח יתירט ודעת
והטבל פותר חלומות וסגרת חידות ומתיר קסדי סו
ספוס כל סתר נמכת בו דניאל הן תיכול נחס תי
תגל נחמרן הכ לחקר תן די הוא נבא חסרי הוא
חפץ סוס מחת מחייה וכדי רוס לבניס וכאמר רס
לבנו סודא סויד סרמיס סעדין מיכיס ססירן ממנו
טרוד נגיס כל קבל די כל דנא ידעת כל עומת אס
חסר כל זה ידעת סאירע לאבוך נהיה לך להינ' ורא
מלכני סמקניס

אדין מלכא זיוהי שנוהי ורעיונהי יבדלונה וקט
וקטרי חרציה משתרוין וארכבתיה דא לדא נק
נקטין: קרא מלכא בחיל להעלה לאשפיא כשר
כשדאי וגוריא ענה מלכא ואמר לחכימי בבל ד
די כל אנשי די יקרה כתבא דנה ופשרה יהווינני
ארגונא ילבש והמניכא די דהבא על צוארה ות
ותלתו בכלכותא ישלט:

אדין עללין כל חכימי מלכא ולא כהלין כתבא
למקרא ופשרה להודעא למלכא: אדין מלכא
בלשאצר שגיא כהבדל זיוהי טנין עלוהי ורבר
ורברבנוהי מסתבטין: מלכתא לקבל מלי מלכ
מלכא ורברבנוהי לבית משתאי עללת ענת מל
מלכתא ואמרת מלכא לעלמין חיי אל יבהלוך
רעיונד' זיונד' אל ישתנו: איתי גבר בכלכותך די
רוח אלדין קדישין בה וביומי אבוך נהירו וסבל

ושברתנו ותבמה כהכמת אלדין הסתבתת בה ובלכא נבוכו נצר אבוד רב הרטמין אשפין כשר אין גו
גורין הקימה אבוד כלכא: כל קבל די רוח יתירא וכנדע ושכלתנו כפטר הלמין ואהיית אחידן וכשר
ומשרא קטרין השתבתת בה בדניאל די כלכא עם שמה בלכשאצר כען דניאל יתקרא ופשרה יהוה
באדין דניאל חועל קדם כלכא ענה כלכא ואמר לדניאל אנת הוא דני

דניאל די מן בני גלותא די יהוד די התי מלכא אבי מן יהוד ושבעת עלך די רוח אלדין קדישין בד' ו
ונהירו ושכלתנו ותבמה יתירא השתבתת בד' וכען חועלו קדמי הכימיא אשפיא די כהבא דנה יקרון
ופשרה להודעותני ולא כהלין פטר כלתא לו תייה: ואנא סבעת עלך די הכל פטרין למבשר וקטרין
למשרה כען הן תכל כתבא למקרה ופשרה להודעותני ארגונא תלבש והמניכא די דהבא על צוארך
ותלתא במלכותא תשלט:

באדין ענה דניאל ואמר קדם כלכא כתנתך לך ל
להיין ונבזביתך לאחרן חב ברם כתבא אקרא לכלכא ופשרה אהודענה: אנת כלכא אלהא עליא מ
כלכותא ורבכותא ויקרא והדרא ירב לגבוכר נצר אבוד: ומן רבותה די ירב לה כל עמימיא אמיא ולט
ולשניא הוו זעין ודחלין מן קדמוהי די הוה צבא הוה קטל ודי הוה צבא הוה מהא ודי הוה צבא הוה
טרים ודי הוה צבא הוה משפיל: וכדי רם לבבה ורוחיה תקפת להודה הנחת מן כרסא כלמתה ויק
ויקרה העדיו מנה: ומן בני אנשא טריד ולבבה עם חתא שוי ועם עדריא כדורה עשבא כתורין יטעמ
יטעמנה ומטל שמיא גטמה יצטבע עד די ירע די שליט עליא בכלכות אנשא ולמן די יצבא יתקם על
עלה: ואנת ברה בלשאצר לא השפלת לבכך כל קבל די כל דנה ידעת: ועל כרא שמיא התרוככתו

עוד מליכתא וגו' כן ריש תכחמו וליקר הדרי ולכבוד
תפחתי טרדן מגרסין מילתא ספת הגור כלתה
חזיו כמו כלתה חלין הרעס גסמי גופו סעריה כנס
כנסרין דמא סערי בכפמי כסרי גדל על גופו נטפרו
עזותרתי וכסור כזופור ולקח יומי לקץ יומי סקבעו
לני לכחף סבעת הסמיס עיני לסמיה כטלות עיני ל
למאי כספתי ומדפי עלי יתוב ודעתי חזרה

לעילנה ברכות ואת שעלין ברכתי כלת חסימי' את
חמרו רבותי שתי הידגא דיומא לת טמיה חתק חרתח
סגרתה בשמח ומיכביה עביד בקיל טמיה וכדוכונו
ענפה ככבא ססמיס ולא חיתי דימחא בדיה ולא יס
חמר ימחה בדרו ביה זמחא באותו הזמן וליקר מל
מלכותי חזרי ולכבוד מלכותי חזרתי וזיוי ותוחר כני
עלי מדברי ורברבני יבעון וחזתי יועבי וסרי היו מב
מבקטין ומכפין סחמוכ סתקנת סוככתי רבגו יתור
יתירה סספת לי וגדולה יתירה מן הרחמוכה סתמ
כתוספה כי חמרו רבותיכ סרכב על חרי וקטר תנין
בראסו ואורחתיה דין ודרכיו סספט ודי מהלכין ג
בגיה וחמר מתהלכין בגאוח יכול להספיל בלסרי
מלכא בכנו סיה ומלך לאתר חניל מדנוך סמל' חמר
גבכד ככר עכד לחס רב עפה סעור גדולה חנינו
בספרי יומיון סכלח צו ביוס עס דריוסו חמדי וכור
נכח המלחמה ולעדי' עסה מסתיה כמו סכתכב ע
עלין יסעיה פרוך סמולחן כפה סככות חכל וסתת
ק' ססריס וגו' סכתין סמסתיה חזרו חויביו על ס
סעיר ולכדוה לקבל חלכא חמרת סתי כנגד חלף ח
חוס סיה סותיה יין חמרי בטעס חמרת חמר בעכט
היין סנסתכר צו להתיא להבית די סכפק חמר חוני
סגלתיס לסון מלכא בלסון חרמי כמו וסמגל יוסכט
חכלג חתינו חובלו די סכפקו חמר חוניאן ככקו חכב
חכבע יכחן חכבעות יד חרס מן ססמיס לקבל מס
ככרספת למול סמכריס חמר לככי סמולח על גירח
על סוד סיה סכותל כמו בחככי גיר והוא דומה לסו
לסיר חויהי סכחסי תוחרו כסתכה עלין ורעיוכני מח
סיוסכותיו וקטרי חרביה מסתרין חזור חלכני כסתח
וקטרי חרביה קטרי מתכני

שגלתי ורחנתה: באדין חיתי ומאני דחבא די הנפיקו מן הכלא די בית אלהא די בירושלם ואמתיו
כהון מלכא ורברכנוהי שגלתה ולחנתה: אשתיו חמרא ושבחו לאלהי דחבא וכספא נחשא פרולאא
אעא ואבנא: בה שעתא נפקו איבען די יד אנש וכתבן לקבל נברשתא על גירא די בתל היכלא די
כלבא ומלכא חזינן פס ידו די סמסון

רבחה די אנא בניתה לבית מלכו בתקף חסני ו
וליקר הדרי: עוד כלתא בפס בלכא קל מן שמי
שמיא נפל לך אמרון נכוכד נצאר בלכא מלכו
מלכותא עדת כנך: ומן אנשא לך טרדין ועס
חיות ברא מדורד עשבא כתורין לך יטעמון ו
ושבעה עדנין יחלפון עליך עד די תנדע די סלי
סליט עילאה במלכות אנשא ולמן די יצבא יתב
יתנינה: בה שעתא מלתא ספת על נכוכד נצאר
זמן אנשא טרדי ועשבא כתורין יאכל וכטל שמי
שמיא גסמיה יצטבע עד די שעריוח כנשרין רבת
וטפרוהי כצפרין: ולקצת יומיא אנה נכוכד נצאר
עיני לשמיא נטלת ומנדעי עלי יתוב ולעיליא ב
ברכת ורחי עלמא שכחת וחדרת די שלטניה ש
שלטן עלם ומלכותה עם דרודר: וכל דארי א
ארעא כלא חסיבין וכמצביה עבד כחיל שמיא ו
ודארי ארעא ולא אית די ומחא בדיה ויאמר לו
ליה מה עבדת: ביה זמנא מנדעי יתוב עלי וליה
וליקר מלכותי חזרי וזיוי יתוב עלי ולי חזרתי ור
ורברבני יבעון ועל מלכותי התקלת ורבו יתירה
חוספת לי: כען אנה נכוכד נצאר מסבחו זמרתם
ומהדר למלך שמיא די כל מעבדוהי קטט וארה
וארחתיה דין ודי מולכין בגויה יכול לחשפלא
בלשאצור מלכא עבד להם רב לרברכנוהי אמ
אלף ולקבל אלכא חמרא סתי: בלשאצור אמר
בטעם חמרא להיתיה למאני דחבא וכספא די
הנפק נכוכד נצאר אבוהי כן היכלא די בירושל
בירושלם וישתון בהון מלכא ורברכנוהי שגלת
שגלתיה ולחנתה: באדין חיתי ומאני דחבא די הנפיקו מן הכלא די בית אלהא די בירושלם ואמתיו
כהון מלכא ורברכנוהי שגלתה ולחנתה: אשתיו חמרא ושבחו לאלהי דחבא וכספא נחשא פרולאא
אעא ואבנא: בה שעתא נפקו איבען די יד אנש וכתבן לקבל נברשתא על גירא די בתל היכלא די
כלבא ומלכא חזינן פס ידו די סמסון

ל

על איסור מלכא על בטול איסור המלך סוף. יציבא
 מילתא חמת הדבר לא סס עלך טעם לא כתיב לב ו
 וענה לחוס על גיורת. בענא בענותיה מתפלל תפלתו
 כדי מילתא סמע כאשר סמע הדבר סג' בליט עלו'
 הרבה הרע בציטו סהיה אוהב את דניאל וקסה עליו
 מיתתו ועל דניאל סס כל לסזנותיה סס דוחי לדחז
 הרבר להכילו ונאומ' איכי מאמין לכס כל איכי יודע
 דוגמתו אך עכיונו יורה עליו פתרונו. ולי כל ממוז
 ועד מעלי סמס ועד בא סמס היה מסתדל להכילו
 אבל כסהגיש זמן תפלתו וסוכ לא היה פתחו סס
 להכילו די מלכא יסקס אשר המלך יגזור ויעמיד את
 חין לארס לסנותו והיתייית חבן חדא וסוכא חבן את
 חזת וככל ארץ בכל חין חבן כי חס לבניס וגו' למ
 למדכו סחין חבן בבבל ולפי סעה הביאה מלאכיס
 מארץ ישראל וסומת על סוס גובא וסומת על פי
 הגוש. בעוקתיה בטבעתו כרי סלא זיזוה ויסליכו ע
 עליו חבניס להרגו די לא תסנה נבו בדניאל כלומ'
 סלא יעסו לו היוק סלא כרכונו וכת סות לן בטעכי
 ודחון סלחן ב'סון מסנה כך פי דוכס לת הכניס ל
 לפניו סלחן לאכול וסיכתיה כדת וסכתו כדדה בס
 בטפריסא בעלות הסחר והרבה ים ב'הרג' יוכ' יקוס
 כנהח עמד לחור הבקר ולא בסלס סעות כסאר ע
 מלכיס וכסתהלא לגוב חריות חול

ובבבלה לחכורת חריות הלך חבלה לא
 עבדית סוס דבר כיסוד ומקר לא עסייתי סגיא טאב
 בעיכיה הרבה חוטב בעינו ואת דניאל כזה לסעלג'
 מן סבור סימין בחלדיה אשר סאמין סאלדי

ואנש עד יומין תלתין להן מנד' מלכא יתרא
 לגוב אריותא כען כלכא תקום אסרא ותרסם
 כתבא די לא להשניה כדת מדי ופרס די לא תע
 תעדה כל קבל דנה מלכא דריושרס כתבאו
 ואסרא. ודניאל כדי ידע די רסם כתבא על לבי
 לביתיה וכיון פתיחן לה בעליהה נגד ירוסלסו
 זמנין תלתה ביזמא הוא ברד' על ברכוהי ומצל'
 ומצל'א ומודה קדם אלה כל קבל די הוה עבד
 מן קדמת דנה: אדין גבריא אלד' הרגישו והשב
 וחשבחו לדניאל בעא ומתתנן קדם אלה: כא
 באדין קריבו ואמרו קדם מלכא דלא אסר רש
 רשמת די כל אנש די יבעה מן כל אלה ואנש עד
 יומין תלתין להן מנד' מלכא יתרא לגוב אריו
 אריותא ענה מלכא ואמר יציבא מלהא כדת ס
 מדי ופרס די לא תעדא: באדין ענו ואמרו קדם
 מלכא די דניאל די מן בני גליותא די יהוד לא ס
 סס עלך מלכא טעם ועל אסרא די רשמת וזמנ
 וזמנין תלתא ביזמא בעה בעותה: אדין מלכא כ
 כדי מלתא סמע שגיא באש עלוהי ועל דניאל ס
 סס כל לשזכרתה ועד מעלי שמטא הוה כשתדר
 להצליתה: באדין גבריא אלד' הרגישו על כל

מלכא ואמרו ל מלכא דע מלכא די דת למדי ופרס די כל אסר וקיס די מלכא יתקם לא להשניא: בא
 באדין מלכא אמר והיתיו לדניאל ורמיו לגבא די אריותא ענה כלכא ואמר לדניאל אלד' די אנת
 פלח לה בתדירה הוא ישזבנך: והיתית אבן חרא וסמת על פס גבא ותתבחה מלכא בעוקתה ובעוקת
 רברבנוהי די לא תשנא צבו כדניאל: אדין אול מלכא להכלה וכת סות ודחין לא הנעל קדמוהי וסנ
 ושנתה גדת עלוהי: באדין מלכא בשפרפרא יקום בנגהא ובהתבהלה לגבא די אריותא אול: ובמק
 ובמקרבה לגבא לדניאל בקל עציב זעק ענה מלכא ואמר לדניאל דניאל עבד אלהא היא ארדך די
 אנתה פלח לה בתדירא חיביל לשזכותך מן אריותא: אדין דניאל עם מלכא מלל מלכא דעלמין הו
 חיי: אלדי שלח מלאכה וסגר פיס אריותא ולא חבלוני כל קבל די קדמוהי וכו' השכחת לי והי קד
 קדמך מלכא חבילה לא עבדת: באדין מלכא שגיא סאב עלוהי ולדניאל אמר לדנסקה מן גובא יח
 וכל חבל לא השתבת בה די חמין באלדיה: ואמר מלכא והיתיו גבריא אלד' די אכר וקרצוהי דניאל

וּלְמַנְיָא דִּי בֵּיתָהּ הִיתָּו קְדָמְךָ וְאַנְתָּה וּרְבִירְבִינִי
שְׁגַלְתָּךְ וּלְחַנְתָּךְ חֲמַרָא שְׁתִּין בְּהוּן וְלֵאלֹהֵי בֵּס
כִּסְפָא וְדַהְבָא נַחְשָׂא פְרוּזְלָא אַעָא וְאַכְנָא דִּי לֵא
חֻזְקָא וְלֵא שְׁמַעִין וְלֵא יַדְעִין שְׁבַחְתָּ וְלֵא לֵאלֹהֵי דִּי ג
נְשַׁמְתָּךְ בִּדְיָה וְכָל אֲרַחְתָּךְ לִיָּה לֵא הַרְרֵת : בֵּא
בְּאֲדִין מִן קְדָמוּהִי שְׁלִיחַ פָּסָא דִּי יָדָא וְכַתְבָּא דְנָה
רְשִׁים : וְדָנָא כְּתָבָא דִּי רְשִׁים מִנָּא מִנָּא תְקַל וְפ
וּפְרַסִין : דְנָה פְשָׁר מְלֵתָא מִנָּא מִנָּה אֱלֹהֵי מְלָכוּ
מְלִכּוּתְךָ וְחַשְׁלָמָה : תְקַל תְקַלְתָּ בְּמַאֲזֵנִיָּא וְחַש
וְחַשְׁתְּכַחַת הַסִּיר : פְּרַס פְּרוּכְתָּ מְלִכּוּתְךָ וְיַהֲיִיבְתָּ
לְמַדֵּי וּפְרַס : בְּאֲדִין אֲמַר בְּלִשְׁאַעֲרָא וְהַלְבִּשׁוּ לְדָנָה
לְדִנְיָאֵל אֲרַגְוָנָא וְהַמְנִיכָא דִּי דַהְבָּא עַל צוּאֲרָה
וְחַכְרוּ עֲלוּהִי דִּי לְהוּא שְׁלִישׁ תְּלֵתָא בְּמַלְכוּתָא
בְּהַ בְּלִיָּא קְטִיל בְּלִשְׁצָאֵר כְּלָבָא בְּשַׁדְּאֵי : וְדִרֵי
דִּרְיוּשׁ מוֹדִיָּא קָבֵל מְלִכּוּתָא כְּבָר שְׁתִּין שְׁנִין וְתֵר
וְתֵרְתֵן : שְׁפָר קָרָם דְרִיוּשׁ וְהַקָּם עַל מְלִכּוּתָא ל
לְאַחַדְרַפְנִיָּא מֵאַה וְעֵשְׂרִים דִּי לְהוּן כְּבָל מְלָכוּ
מְלִכּוּתָא : וְעַל מִנְהוּן סְרַכִּין תְּלֵתָא דִּי דִנְיָאֵל ח
חַד מִנְהוּן דִּי לְהוּן אַחַשְׁדְרַפְנִיָּא אֲלִין יַהֲבִין לְהוּן
טַעְמָא וּמְלָכָא לֵא לְהוּן נְזִיק : אֲדִין דִּנְיָאֵל דְנָה
הוּהּ מִתְנַצַּח עַל סְרַכִּיָּא וְאַחַשְׁדְרַפְנִיָּא כָּל קָבֵל ד
דִּי רוּחַ יִתִּירָא בְּהַ וּכְלָבָא עֵשִׂיתָ לְהַקְמוּתֵיהָ עַל
כָּל מְלִכּוּתָא : אֲדִין סְרַכִּיָּא וְאַחַשְׁדְרַפְנִיָּא הוּוּ בַע
בַּעִין עַל הַלְשַׁבְחָא לְדִנְיָאֵל מְצַד מְלִכּוּתָא וְכָל
עַל הַ וְשַׁחֲתָהּ לֵא יִכְלִין לְהַשְׁכַּחְתָּהּ כָּל קָבֵל דִּי מ
מַחֲיָבִין הוּא וְכָל שְׁלֵו וְשַׁחֲתָהּ לֵא הַשְׁתַּבַּחְתָּ עֲלוּ
עֲלוּהִי אֲדִין גְּבַרְיָא אֲלֵךְ אֲמַרִין דִּי לֵא נַחְשַׁכּוּ
לְדִנְיָאֵל דְנָה כָּל עַל הַן הַשְׁכַּחְנָא עֲלוּהִי בְרַת
אַלְהֵיהָ : אֲדִין סְרַכִּיָּא וְאַחַשְׁדְרַפְנִיָּא אֲלִין הַרְגִישׁ
הַרְגִישׁוּ עַל מְלָכָא וְכֵן אֲמַרִין לִיָּה דְרִיוּשׁ מְלָכָא
לְעַלְמִין חַיִּי : אַתִּייעְטוּ כָּל סְרַכִּי מְלִכּוּתָא סְגִיָּא
וְאַחַשְׁדְרַפְנִיָּא הַדְּבַרְיָא וּפְחוּתָא לְקִימוּהָ קִים מְלָכָא וְלְתַקְפָּהּ אֲסַר דִּי כָּל דִּי יִבְעָא בַּעוּ מִן כָּל אֱלֹהֵי וְאַנְ

טַלְחַ פְּסָא לִידָא כַּסְתְּלַח כָּף סַל יָד וְכַתְבָּא דְנָה רְשִׁי
וְהַמְכַתְבָּה הוּהּ כְּתָב וְדָנָא כְּתָבָא דְרְשִׁי וְזֵה הַמְכַתְבָּא ח
אֲסַר חֻקְךָ מִנָּא מִנָּא אֲלֵהָא כְּלֹמַר מִנָּה חַסְבֹן מְלָכוּ
מְלָכוּתְךָ וְהַסְלַח חַסְבֹן קָן סַכְסַק לְמַסַךְ מְלָכוּתָא ח
אֲבִיו וְרַעְיוֹ וּמִנָּה סַכְסָד הַסְלִימָה תְקַל תְקַלְתָּ בְּמִזְנֵ
צְמֹזְנִיָּא : זֵהוּ פִירְוִסוּ נַסְקֵלְתָּ בְּמַחְזִיקִים לִכְנִיָּו ו
נְכַמְנַחַת חַסְדָּא בְּכָל נְדָקָה פְרַס פְּרִיסַת מְלָכוּתְךָ וְנ
וְגַמְלָא כְּלֹמַר פְּרַסִין מִסְמָא פְּרַסִין הַתְּחֵד פְּרִיסַת
מְלָכוּתָא כַּסְתְּבָּה מְלָכוּתְךָ וְהַסְלִימָה סַכְסָדָא לְמַדֵּי וְפְרַס
כְּבָר סְנִין טַעִין וְתֵרְתֵן לְמַה מִנָּה סְנִינְתִּיָּו לְוַמֵּר ל
לָךְ צִיּוּס שְׁנַכְכַם נְכֹכָד כְּבָר לְהִיבָל מְלָךְ
דְרִיוּשׁ מְגַלְתָּ יִכְנִיָּה עַד כַּחַן טַפִּיס וְטַפִּיס סַכְסָד דָּא
דְאֲמַר מֵר גְּלוּ צִיּוּמֵי יַהֲוִיכִין בְּצַבְעָא לְכִיבִישׁ יַהֲוִיקִים
סַחִיָּא סַמְכָא לְכְבוֹכָד כְּבָר כַּסְפִּיּוֹרֵוּ לְכְבוֹכָד כְּבָר טַל
סַפִּיסִים וְצַבְעָא סַחִירֵי אַרְבַּעִים וַחֲמַס מְלָךְ וְעַסְרִים ו
נְתַלְתָּ דֵאֲנִיל מְדוּרָךְ כְּמוֹ סַחֲמִירֵוּ רַבְּרִיכֵוּ בְּמַסְתָּ מ
מְגִילָה וְטַפִּיסִים סַעֲבִירֵוּ לְבַלְסַזְרֵוּ הַרִי סַפִּיסִים וְטַפִּיסִים ו
עַשִׂילָא מִינְהוּן וְלַמְעַלָּה מַהֵס דִּילְהוּן אַחַשְׁדְרַפְנִיָּא ו
וְנַגְמִירָא טַיְהִיּוֹן חַסְפִּירְכִיָּים הַלְלוּ מְתַנִּים לְחַס עַנְהָ לְס
לְסַלְסֵי הַסְחַרְכִּין וּמְלָכָא לֵא לִיָּהוּי נְזִיק וְהַמְלָךְ לֵא י
יָהָא כַּסְפָּד לְטוּס דְבַר מְלָכוּתָא הַמְנוּטֵל עַלִּיָּהֵס לְעַסְוֵת
דְכַיָּאֵל דְכַא דְכַיָּאֵל זֵה מְתַכְכַח וּמְתַבְּרָד וּמְלָכָא עַסְוֵי
עַסְוֵיָּת וְגַמְלָא וְהַמְלָךְ הִיָּה חוּסַס בְּלַצוּ לְחַקִּימוּ עַל כְּוַל
הַמְ צַעִין עִילָא הִיָּו מְצַקְסִין עַלִּילָה לְמַנְזָא לְדְכַיָּאֵל
בְּדַבַּר הַמְלָכוּתָא סִיּוּכְלוּן לְהַלְטִין עַלִּין אֲמַרִין דִּי לֵא כ
כַּסְפָּכָא וְגַמְלָא אֲמַרִין צַבִּיָּהֵס לֵא כַּמְכָא עַלִּילָה בְּדְכַיָּאֵל
לֵא הַ סַכְסָכָא עַלִּיהִי אֲבָל כַּמְכָא עַלִּין עַל יְדֵי תוֹרַת
אֲלֵהִיו חַס כֹּכָל לְבַקַּס מַחַת פְּכִי הַמְלָךְ סִיגְוִיר טוּס
בְּזִרְיָה לְהַעֲבִירֵוּ עַל תּוֹרַתֵוּ וְהוּא לֵא יִקְיִיס חַת
מַכְוֵת הַמְלָךְ נַחֲרֵי עַלִּילָה וְרִגְוִיסוּן מִיַּסְמַסוּן עַל הַמְל
הַמְלָךְ אַתִּיעְטוּ כְּוַעֲבֵי לְקִיּוּסִים קִיּוּסִים מְלָכָא וְהַחֻקְךָ בְּ
צִרִית הַמְלָךְ צַבַח לְפִי סַמְחַדְסֵי בְּחַתָּה לְמוֹלְךָ מְמַדִּיָּו
וּמְמַדִּיכָּה אַחֲרִית חַתָּה וְנַרְיָךְ חִיוּן דְבַעַתָּ בַּעוּ אֲסַר
יִבְקַט טוּס בְּקַסָּה זְוַלְתֵי מַמְךָ הַמְלָךְ לְגִיב אַרְחָא
אַרְיוּתָא לְבַגְרֵי סַחֲחֻוֹת הַמְלָךְ סַח תְּקִיַס אִיסְרַסֵי תַע
תַעֲמִיד אִיסְרַד חוּק זֵה דִּי לֵא לְהַסְמִיָּא טַלָּא לְסַכְוֵי כְרוּ
עַדִּי וּפְרַס כַּסְפָּר דִּתֵי מַדֵּי וְפְרַסֵי דִּי לֵא תַעֲדֵי הַטְרַלְתָּ
תַעֲמִיד כְּדִי יַדַע כַּחֲסִיר תַדַע וְכִוִּין חֲלוּכוֹתָא בְּעִילְתִּיָּה
בְּעִילְתִּיָּתוּ כְּגַד יַיּוּסְלִיס לְכַד צִיַת הַמְקַדְסֵי וְאַעֲפֵי סַחֲרַב
כְּמוֹ סַחֲמֵר טַלְמַה וְהַתְּכַלְלוּ דִּרְךָ אַרְבַּכְסֵי וְגַמְלָא כְּכָל
אֲסַר הִיָּה עוּסָה לְכַנִּי וְחַת הַרְגִיסוּן מִיַּסְמַטוּן וְתַכְסוּ

וְאַחַשְׁדְרַפְנִיָּא הַדְּבַרְיָא וּפְחוּתָא לְקִימוּהָ קִים מְלָכָא וְלְתַקְפָּהּ אֲסַר דִּי כָּל דִּי יִבְעָא בַּעוּ מִן כָּל אֱלֹהֵי וְאַנְ

סחכעו לכוני וזכיקו לכוני כחלג חויר ללגן עונ
 עוכו עמו וסער ראפיה כעמר נקי מנקה עכמו מ
 מן הזכיות טים לאומו לפכיו ומסלס להס כל סכרס
 בעולס הזה דיכור סל אס כור לניק אס צוערס נג
 נגד וכפיק מוסך ויכח יסמסוכיה לעתי יומין דיכח
 יתיב סמספס כתיסב לפכיו וספרין פתיחו סספרי
 כפתחו סטרי הרעות והעבירות סעטו מן קל מליא
 מקול הדברים סבגות סהי מדצית עלתס חמתו
 סל עתיק יומין עד די קטלית חיותא והנד גסמית
 חנד גיסס יל קידת חיסח למאכולת אס היא אסו ס
 סל יעקב והיס צית יעקב אס יסארי חיותא סעדיו ס
 סל זכיותו ולסאר מלכיו ססיו מן ססמית ממסלת
 והרסח בזיון יהיבת להון וזמן כיתן להס בחייס עד
 ינד מועד מלחמת גב ומגוני הרסח המכנס ככר ח
 חיסס חני ינד מלך סמסית ועד עתיק יומי סהיס
 יסב במספס נדן את סאומות מטח הגיב וליה יהיב
 טלטן ולזותו בן אדס כיתן ממטל רב סאומו דמס
 לחיות ויסר חל דמס בנן אדס על טהס עכוכיס ות
 ותמימית נחלס ס די לח יעדה ססר לח יסור חתכ
 חתכרית ריחי לסון כי יכרה ולסון חרמי ועברי סו
 סויס בו כלומ כסחז מתוך עומק כריותה בגו כדכח
 בעך תיקו כרתיק סלו כלומ ככהלס ריחי בעך סג
 סגוף סחלוס סחז קרבת על חר מן קמית קרבתו ח
 חנל חחד מן סעומדים סס לפכיו עתיק יומי ס
 ויכח חכעס מיכיס והחמת סחלתי ממכו על חרב
 מלכיות ויזבלון מלכותא קדיסי עליוני חילג יסר
 סוטל סמלכות מאדוס סהי סיה רביעית חרין ס
 צב ליכיצח חו חפכתי לעמרי על החמת מן חחיס
 הרביעית דסנז סכיא מכלסון דחולא יתירס חטר
 סית סטוכס מכולס כורח מאר ונכלח מן קדמס
 תלת גסלג מסכיס טלג הרסונות וקרסח דיכן ועי
 ועיכין לה וסרין חטר כוחת ועיכיס לה ככתוב לח
 למעלה חוי חניצ בזל ני הרסון סספרתי למעלה
 עס קדיסין עד יסר ח

לה רכרבן אכלח ומדקח ושאר ברגליה רפסח
 והיא משניה מן כל חותא די קדמיה וקרנין עשר
 לה: משתכל חיות בקרניא ואלו קרן אחרי ועיר
 ועירה סלקת ביניהן ותלת מן קרניא קדמיתא ג
 אתעקן מן קדמיה ואלו עינין כעיני אנשא בקר
 בקרניא דא ופס ממלל רכרבן: חוה חיות עד די
 כרסון רמיו ועתיק יומין יתיב לבושה כתלג חור
 ושער ראשה בעמד נקא כרסיה שביצין די גור
 גלגלוהו גור דלק: נהר די גור נגד ונפק מן קד
 קדמוהי אלף אלפין יסמטנה ורבו רבון כדמוהי
 יקומון דינא יתיב וספרין פתיחו: חוה חיות בא
 באדין מן קל מליא רכרבתא די קרניא ממללא
 חוה חיות עד די קטילת חיותא והיבד גסמה ויח
 ויהיבת ליקודת אשא: ושאר חיותא העדיו שלס
 שלטנהון וארבא בחיין יהיבת להון עד זמן ועד
 ועדן: חוה חיות בחווי ליליא וארו עם ענני שמי
 שמיא כבר אנש אתא חוה ועד עתיק יומיא כסא
 וקרמיהו הקרבוהי: ולה יהב שלטן ויקר ומלכו
 וכל עממיה אמיא ולשניא לה וכלחון שלטנהו
 שלטן עלם די לא יעדח ומלכותה די לא תתח
 תתחבל: אתכרית רוחי אנה
 דניאל בגו נדנה וחזוי ראשי וכהלגני: קרבת
 על חר מן קאמיא ויציבא אבעה מנה על כל דנ
 דנה ואמר לי ופסר מליא יהודעינני: אלין חיות
 חיותא רכרבתא די אנין ארבע ארבעה מלכין
 יקומון מן ארעא: ויקבלון מלכותא קדישו עלין
 עליונין ויחסנון מלכותא עד עלמא ועד עלם עלמיא: אדין צבית ליצבא על חיותא רביעיתא די דות
 שניא מן כלהן דחילא יתירא שניה די פרזל וספריה די נחש אכלה ומדקח ושאר ברגליה רפסח: וע
 ועל קרניא עשר די בראשה ואחרי די סלקת ונפלה מן קדמיה תלת

די דניאל וילגוב אריותא רמו אינון בנידו ונשיהון
ולא כמו לארעית גבא עד די שלטו בחון אריות
אריותא וכל גרמיהון חדקו: באדין דרוש מלב
מלכא כתב לכל עממא אמיא ולשניא די דארו
דארין בכל ארעא שלמכון ישגא: מן גרמי שים
מעס די בכל שלטן מלכותי להון זעין ודחלין מ
מן קדם אלהה די דניאל די הוא אלהא חיא וקני
וקים לעלמין ומלכותיה לא תתחבל ושלטניה ע
עד סופה: משזיב ומציל ועבד אתין ותמחין בש
בשמיא ובארעא די שזיב לדניאל מן יד אריותא
ודניאל דנה הצלח במלכות דרוש ובמלכות כו
כורש פרסיא בשנת חדא לבלשאצר מלך
בבל דניאל חלם חזא וחזוי ראשה על משכביה
כאדין חלמא כתב ראש מלין אמר: ענה דניאל
ואמר חזה הוית בחזוי עם ליליא וארו ארבע דו
רוחי שמיא מגיחן לימא רבא: וארבע חיון ורבר
רברבן סלקן מן ימא שנין דא מן דא: קדמיתא
כאריה וגפין די נשר לה חזה הוית עד די מריטו
גפיה ונטילת מן ארעא ועל רגלין כאינש הקים
הקימת ולבב אנש יהיב לה: וארו חיוה אחרי צב
תניגה דמיא לדב ולשטר חר הקימת ותלת עלע
עלעין בפמה בין שנה ובן אמרין לה קומי אבלי
בשר שמיא: באתר דנה חזה הוית אחרי בגמר ול
ולה גפין ארבע די עוף על גביה וארבעה ראשו
ראשין לחיותא ושלטן יהיב ליה: באתר דנה ח
חזה הוית בחזוי ליליא וארו חיוה רביעאה דחיל
דחילה ואיבתני ותקיפה יתירה ושנין די פרזל ל

7

די חכלו קורדוהי אשר הלמינו עליו ולא מטית לאר
לארעית גובא לא הגיענו לתחתית הכור עד טמסלו
בהם האריות וכל עכמותיהם הדיקו די דירין בכל
ארעא אשר גרים בכל הארץ ומלכות כורש אשר מ
מלך אחר דרוש טלח מלך דרוש המדי חלח טנה ח
חית וכחרג במלחמה כאשר כתוב בספר יוסף בן ג
גודיון והמליכו את כורש חתנו עליהם בתוך החיל
באדין חלמא כתב אז החלוש כתב מילאטי הדכיש
אמר נחרו ושרי ארבע דנחי סמית וגומר ארבע דנחי
רמות כוסכות באות מארבע רמות העולם וכלחמ
עס היס הגדול וסוערות אותנו וארבע חיון ארבע ח
חיות סניין דא מדא מסוכות זו מוז קדמיתא כח
כחריה וגפין וכמר היא כאריה ככפי כמר זו היא מל
מלכו בכל טהית ממוסל באותה פעם וכך ראה אותה
ירמיה סכתמר עלה אריה מסכתו ואומר סנה כמר
ידאס וגומר עד דמריטו גפיה כמרטו ככפיה זו היא
רמו למפלחה ונטילת מן חרעא כסתלק מן חרין
רמו סתתבטל סמלכות ולבב חיש לטון חלמות כמו
ידעני גויה חנוט המה כלה אחרי אחרית יתכייח טע
טעלת סכנייה מן היס דמיא לדוב זה רמו למלכות ס
פרס סתמלקך אחר בכל טאוכלין וסותין כדוב ומס
מסורבלין כמר כדוב ומדלין סיער כדוב ומין לה
להס מנחה כדוב סאף זאב נקראת מלכות פרס טכ
סנאל לכך סכס אריה מייער זאב ערביה יטודס ול
לסמר קד הקימס ולכד אחר עמדה רמו כסכסך מ
מלכות בכל תמתין פרס סנה אחת סתמלקך מדי ו
ותלת עילעין בפומה וסלס כלענו רבותינו סירט
סלס מדינות סין תמיד מורדות בה ומסלימות עמה
פעמים בולעצין ופעמים בולטצין וזהו בפומה בין
טיניה פעמים חוץ לסיכיס וכעמים בתוכך ולחי חו
תלת עילעין סלס מלכד סעמודל כרס כורש וחאס
נאחסורוט ודריוס סכנה הבית צמר סגיא כמר סרב
הרבה ארבעה גפין וארבעה ריסיין סס ארבעה מת
ממזריס סחלק להס חלבסנדרוס מוקדון במותו ח
את מלכותו כמו סכתב בספר יוסף בן גודיון סחחי
סזאת סמליסית היא מלכות יון וקראתה כמר על סס

סחיתה גזרת גירית על ישראל מנומרות ומסוכות זו מוז וסלטן יהב ליה הממסלה כיתכס לה בחזוי לליא ביל
בליה אחרת ססלס ראסוכות ראה בליה אחר על סס סהיא סקולה ככגר סלסטן בוקרא רבה וסיכין פרזל
ס סכיוול לה ומרקס מדיקה וסוחקת סרק וסאר מותרי אכילתא וקריכין עטר עמר קריכות זה סירס לג המלא
המלחך ססס עטרה מליכיס סיעמדו לרומי קודס לחסססיכו ססחריב הבית וחלני כמו וחרו לסון והנה ממל
ממלכ רברבן דברי גזנה סוא טטוס סחירף וגודף וככסם להיכל בעזות סכניס דיכרסון רמיו כסחות סוטלו וכ
נכקכו ליטב למסכט אחר לדין ואחר ליסרתל ועתיק יומין הקצה ינסב למסכט על המלכות הזו ועל סלכניה

ונתמרמר אליו וילחם אליו לטון כעם מדי חזות ארץ
 קרבע מראה ארבע קרבים ותגדל יתר ותגדל מאד.
 אל הנגב היא מצרים שהיא בדרומה טל חרץ יסרח
 ואל הכני ארץ ישראל סכרחת בני טל כחלת בני
 צבאות גויס עד צבא הסמים הם ישראל סכמסלו ב
 בכוכבים וסמים הוא בית המקדס שהוא ביתו טל ה
 סר הנבא כלטי הקבה חירף וממנו הורם התמיד וע
 ועל ידי גדודיו וחילותיו מטלח כידון קיסר כמו טל
 סחמרו דול במסכת גטין ונבא תכתן על התמיד
 כסע גומז מועד כתן להיות התמיד מסולק בסבל
 כסע טומס היא עז כלומ סתחא עז כתכת סדוסלים
 ביטל התמיד וכף היא קרויה בסכ הזה בכמה מקומות
 טכ עד מתי החזון התמיד והפסע סומס וחומ מעת
 האמר התמיד לתת סקוז סומס ונבא זמן כמו הלל
 צבא לאנוס עלי ארץ ותסלך חמת חרכ תורת חמת
 הטפילה אחד קדום אחד מן סמל חכי ויחמד חותו
 מלהך לסלמוכי הרי תיבה זו כסתיס לכלוכי חלמוכי
 וינכ תרגס כסכר סמואל כסי וטמיר סלנו סון כו
 יסלח חלמוכי חלמון חבלי ססי סלח יודעי מה הוא
 ומח סמו לסלמוכי סמדבר למלהך שהיה מדבר ונת
 גזירות צבא סמועד הכיתן על התמיד בכסע יעד מ
 מתי חזון חמר על התמיד להיות מסונק והפסע ס
 סומס חמר יהי כתכת תחתיו כסע סומס עז סה ס
 חכן דומס סומס לטון חלס ונבאל כמו חסותומס
 כסעה חדל חמכ סס סכעתי ימיס מסמיס צתוכס
 כמו חלס תת וקדם ונבא מרמס לתת חת סכון ס
 המקדס ואת סמיס חמר סכיל לארץ כמו סכתב
 למעלה ותפוכ ארעה מן סנבא ומן סכונביס וקדם
 ונבא וינ יתירה והרעה יס במקדל כרדס וככוסוס
 ויף בלטון בני חדס יס מדריס כן

לבני האבל וירץ אליו בחמת כחו: וראיתו כגי
 כגיע אל האיל ותמרבר אליו ויך את דאיל ו
 וישבר את שתי קרניו ולא היה כח באיו לעבד ל
 לפניו וישל כהו ארעה וירכסו: ולא היה כציל
 לאיל מידו: ועציר העוים הגדיל עד כאד וכעצ
 ובעצמו נשברה הקרן הגדולה ותעלינה חזות
 ארבע תחתיה לארבע רוחות השמים: וכן האח
 האחת כהם יצא קרן אדל כצעירה ותגדל יתר
 אל הנגב ואל המזרח ואל הצבי: ותגדל עד צב
 צבא השמים ותבל ארעה מן הצבא וכן כוכבי
 הכוכבים תרכסם: ועד שר הצבא הגדיל וכמנ
 ומכנו הרס התמיד והשלך ככון כמדשו וצנא
 תנתן על התמיד כפסע ותשלך אכת ארעה וע
 ועשתה והעליחה: ואשמעה אהד כדוש כדבר ו
 ויאמר אהד כדוש לכלוכי כדבר עד כתי חתו
 החזון התמיד והפסע סמס תת וקדש וצבא כר
 כרכס: ויאמר אלי עד ערב כקר אד פים וסד ש
 כאות ונצורק קדש: ויהי בראתי אני דניאל את
 החזון ואבקשה בינה והנה עכד לנגדי כבראח
 גבר: ואשמע קול אדם כין אולי ויקרא ויאמר ג
 גבריאל הבן להלו את הבראה: ויבא אצד עם
 עמדי וכבאו נכעתי ואפלה על פני ויאמר אלי ח
 דבן בן אדם כי לעת קץ החזון: וכדברו עמי נר

נרדמתי על פני ארעה ויגע בי ועמדני על עברי: ויאמר הנני מודיעך את אשר יהיה בארצות דנים
 כי לבועד קץ: דאיל אשר ראית בעל הקרנים כלכי מדי ופרס: והעציר השעיר כלד יון והקרן הגדול
 והנשברת ותעמדנה ארבע תודתיה
 ארבע כל כיות כגוי יעמדנה ולא כבהו ובאחרית מלכותם כדלם הפסעים יעכד כלד עו פנים וכבין
 חירות: ועצם כחו: לא כבהו ונבלאות יסחית והעליח ועשה והכחית עצומים וגם קדשים:

וקרנא דבן ועינין לה ופס ממלל רבבן וחזוה רב
מן חברתה:

וקרנא דבן עבדא קרב עם קדישין ויכלה לחון:
עד די אתא עתיק יומיא ודינא יהיב לקדישי עליו
עליונין וזמנא משה ומלכותא הדסינו קדישין: כ
בן אמר חיותא רביעיתא מלכו רביעיא תהוה ב
בארעא דיתשנא מן כל מלכותא ותאכל כל אר
ארעא ותדושנא ותדקנא: וקרנא עשר כנה מל
כל כותא עשרה מלכין יקומין ואחרן יקום אחרי
אחריון והוא ישנה מן קדמיא ותלתא מלכין יה
יהשפיל: ומלין לעד עליא ומלל ולקדישי עליו
עליונין יבלא ויסבר להשניה זמנין ודת ויתיהבן
בידה עד ערן ועדנין ופלג ערן: ודינא יתב ושלט
ושלטנה יתערוך להשמדה ולהובדה עד סופא:
ומלכותא ושלטנא ורבותא די כללות תחות כל
שמיא יהיבת לעם קדישי עליונין כל כותיה בלב
מלכות עלם וכל שלטניה ליה ופלחון ושתמטון
עד כה סופא די כלותא אנא דניאל שגיא רעונו
יבחרנני וזיוו ישתגון עלי וכלתא בלבי נטרתי:

בשנת שלוש למלכות בלשצאר המלך חזון נרא
נראה אלי אני דניאל אחרי הנראה אלי בתחל
בתחלה: ואראה בחזון ויהי בראותי ואני בשושן
חבירה אשר בעלם המדינה ואראה בחזון ואני
הייתי על אוכל אויל: ואשא עיני ואראה והנה א
איל אחד עמד לפני האוכל ולו קרנים והקרנים
גבהות והאחת גבהה מן השנית והגבהה עלה
באחרונה: ראיתי את האיל מנגח ימה וצפנה וב
ונגבה וכל חיות לא יעמדו לפניו ואין מציל מידו
מידו ועשה כרצונו והגדיל: ואני הייתי מבין והג
והנה צפיר העוים בא מן הבערב על פני כל הא
הארץ ואין נגע בארץ: וד צפיר קרן חזות בין עי
עיניו: ויבא עד האיל בעל הקרנים אשר ראיתי עמד

ורכב יהיב לקדישי עליונין ונקמה כתן להם ממנה
כן אמר כן עכבי המלאך שחזר לי החלוט וקרנא
עשר והקרנים עשר אשר רחית לה זה סתרוכן מנח
מלכותא מאותה המלכות ואחרן יקום אחריון והא
ואחריון יקום אחריון הוא טיטוס לכד עילאס בלכו
למעלה ולקדישי עליוניס יכלה יטריח ויניק ויסבר
להסמיח זמנין ודת דמה בלבן להצבירם על כל מן
מונדיהם ודתיסם עד עידן עידנא וסלב עידן קרן
שפוט הוא כאשר כחמד לכיחל סתוס הדברים וח
דתיס ודדסונו הראסוניס חיס לפי דעתו וכל הקב
הקבו כלן חיס לפי דתו עוד כאשר רחיתי כתוב צמס
רב סעדיס חס חלף סלס מאות וסלמיס וחמס סניס
החמוד בחוף הספר אשרי המחכה וביע לימיס יוס
ושירוס המונעד עד עת סני עתיס וחכי עת ואמר סי
סעדיתיס חס חרבע מאות וסמוניס סמוניס: כתיס
מומריס עד סכבנה הבית חרבע מאות וספר ימי
מקדס רחסון חרי סמוכה מאות וספסיס ועוד חכי
העת הזה חרבע מאות וארבעיס וחמס חרי חלף ח
חל חלה חסוב מעת חוסר חתמיד עד סוב זכו חתמ
חתמיד חל מקומו וחוח חוסר חתמיד סס סניס לככ
כפני חארבן חיס קנף רחיס בספר זה ועוד יס מ
נובחיין רחיס חחכבון זה הספר חספיד סני מחס ח
חספר חספיד בגימטריח חלף וריכח יתיב וחדון ח
חתיסב לכני חמקוס וסלכוכ יתעדון וממסלתו סל
חונת מלכות יסירו מן הסמיס ויספסעונו יחו כטמ
כסמונין למכות לעסותה עד כחן סגיא רעיוכ
רעיוכי ובהלכני הרבה היו מחסבותי מבהלות חותי
בלבי כסרית בלבי כפכתי אחרי הנראה אלי בתחלה
החכוס החמוד למעלה סכרחה לו בסכה אחת לבגס
לבגסכר על אוכל חלי על חסר סטמו חלי ולו קרני
קרניס רמו למלכית מדי ופרס

והחית גבוה מן הסמיית רמו למלכות פריס סגדולה
חמלכות מדי סמלכות מדי לח חיתה חלח סכה אחת
סכחמר ויהי כסכת חחת לדרינוס המדי וסמיכו כסדר
עולס לח מסיכו סכה למדי בהתנויס חלח ח בלב
וחבובה עולה באחרונה רמו חוח סתקדוס מלכות
מדי למלכות פריס חיתי מבין חיתי מסתכל בו כפי
כיר יעיר ואין כוגע בארץ דומה חיה למדלג באו
בתור קרן חונת קרן גדולה למראה עין

6

בשנת ארבע לדריוש בן אחשורוש מורע כדו אש
 אשר הנולד על מלכות כשדים : בשנת ארבע למ
 למלכו אני דניאל בינתי בספרים כספר השנים
 אשר היה דבר יהוד אל ירמיה הנביא לכלאות
 לחרבות ירושלם שבעים שנה : ואתנה את פני
 אל ארגי האלדים לבקש תפלה ותחנונים בעו
 בצום ושק ואפר : ואתפללה ליהוד אלדי ואתור
 ואתודה ואמרה אנא יהוד האל הגדול והנורא ש
 שבר הכרית והחסד לאהביו ולשמרי מצותיו :
 חטאנו עוינו והרשענו ומרדנו וסור ממצותיך ומ
 ומשפטיך : ולא שמענו אל עבדיך הנביאים א
 אשר דברו בשמך אל מלכינו שרינו ואבותינו וא
 ואל כל עם הארץ : לך ארגי הצדקה ולנו בשת
 הפנים כיום הזה לאיש יהודה ולשבי ירושלם ו
 ולכל ישראל הקרובים והרחוקים בכל הארצות
 אשר ודחתם שם במעלם אשר מנלו בך : יהוד
 לנו בשת הפנים לכל כינו לשרינו ולאבותינו אש
 אשר חטאנו לך : ליהוד אלדינו הרחמים והסלי
 והסליחות כי מרדנו בו : ולא שמענו בקול יהוד
 אלדינו ללכת בתורתיו אשר נתן לבנינו ביד ע
 עבריו הנביאים : וכל ישראל עברו את תורתך
 וסור לבלתי שמוע בקולך ותתך עלינו האלה ו
 והשבעה אשר כתובה בתורת משה עבד הארד
 האלדים כי חטאנו לו

ומראה הערב והצוקר אשר כאמר לך בחלום העליון
 ומת הוא סתום החזון אל תפרסמו והנתימיו בלבך
 בו לימים רבים יבא בהייתי לסון הויה כלומר כנטע
 כנטעתי על הפורענות הזה וכדכתי את כל מלאכ
 המלך סחייתי ממנחה על פקודת עבודת ממטלת מ
 ולנות צבל סמיכסו כבוכדנצר חביו כיוו טחמור ב
 צבלת הספר והטלטיה על כל מדינת צבל : ואסתו
 ונסת מרע על המראה ואת צבל על החזון ואין מבין
 כי טחמי מסתומם כי הייתי מתחזק לפני הסרים דר
 דריוש בן ארסורוס לא זהו ארסורוס סבימי המן כ
 כי הוא מלך פרס היה וזהו דריוש המדי אשר הומלך
 על מלכות כטרים כטנהרג בלסחצר כמו סכתוב וד
 ודריוש סגדי קבל מלכותא בינתי באכרי נסתכלתי
 בחטבות מסר הסכים הייתי כבור על מה סכי בל
 ירמיהו לפי מלאת צבל סבעים טנה חקוד אתכס
 דתיטי סספקידה הזת היה בנין הבית וסבני סס
 כליס בשנת אחת לדריוש המדי מטטטה בגל ידה
 כל יסחל סכיבס כביכדנצר את יהויקים להיות לנו
 עבר ויהא הייתה טנה סכיה לכבוכדנצר דאמ מר ס
 טנה דאטונה ריבס כינוה סכיה עלה וכיבס יהויקי
 כז והסוב מאתה טנה ועד כאן וצמחס והף במס
 צמסכ סדר עולס כימסה החטבון וטכינו טס בסכ
 מרע בלסחצר הרי טכניס טנה מינש סמלך כבוכדנ
 סבעיס חסר חתץ מינש סכיבס יהויקים ועוד טנה
 חותץ צבל עמד דריוש המדי והסליס ונטרהייתי ס
 טחין סגחולה ממחרת לבח סכנותי וכתתי לב לסכי
 לס בידת החטבון וידעתי סלת היה לי למנות לכיבס
 יהויקים חלח למלחות להרבות ירוסליס סבעי ס
 כטימלמו סבעיס לגלות כדקיהו סכנו חרבה ירוסליס
 ועוד יס טימסה עטרה טנה ססגלית הזאת הייתה ביק
 טנה לכיבס יהויקים כמו טטכינו כדרך עולס גלו
 כסביב גלו כטמסה עטרה גלו כצטע עטרה ופירסו
 ריבתי כמסכת מגילה גלו גלות יכניה כצבע לכיבס
 יהויקים טה ח צטע עטרה לכבוכדנצר יסחל הגדול והנורא ולא אמ גבור אמ גויס מסתעברי ככינו חליס גב
 גבורותיו וסור הלכנו הלך וסור לבנו ממכותי לך ס הכדקה כלומ ממסכטי ומספורענות סצבאת עלינו הדי
 והכדק עמך ולנו בשת כי חככו גרמנו לנו כיום הזה כאטר חנו רוחיס הווס : לה חלדינו הרחמים והסלירית
 טנה כיבסו כבוכינו ונתך ע יכו וצטע עלינו כמו לא כתך חרנה וצדג חוכקלום לח מטח לארעא חלח וס
 והסכ ע יסלח סברי חסר ססעעכנו בהרב ויהא חס לא קטמע ונו כל הקללו הכתובו טס כאס כעסו כירוסלי
 ירגו ויהא ססלח סברי חסר ססעעכנו בהרב ויהא חס לא קטמע ונו כל הקללו הכתובו טס כאס כעסו כירוסלי

דניאל

ועל שכלו והעליה מרמה בידו ובלבבו יגדיל וב
ובשלוה ישתית רבים ועל שר שרים ועמד ובאפ
ובאפס יד ישבר : ומראה הערב והבקר אשר נא
גאמר אמת הוא ואתה סתם החזון בי לימים רב
רבים : ואני דניאל נהיית ונחלת ימים ואקום ו
ואעשה את מלאכת המלך ואשתומם על הברא
המראה ואין מבין :

עד ערב בקר אלפי ושלם מאות ונזמ' ראיתי פתח ב
בסס רב סעדיה לדבר וכבר עבר ופתח עד ערב בק
בקר עד סיבא אותנו הערב סכ' בו והיה לפת ערב ו
יהיה אור ובטוחים אנו כי דבר ינודינו יקום לעולם
ולא יופר ואומר אני כי הערב והבקר האמור כאן
גימטריא הוא ויום זכר לדבר מטכי טעמי האחד טו
ס' היו חסבון זה מכונן עם חסבון אחר טבטיף הספ
הספר והפיני טאמר גבריא' לרכי' למטה בעניין ו
ומראה הערב והבקר אשר כאמר אמת הוא וחס כח
רמו חסבון תלוי בו למה חזר וכפל אותנו לומר חמ

אמת הוא והחזוה כנפשו למתן ולמתן הדבר יאף לא בלסון סתום וצ' צו' כחמ' ואנו כוחיל להבטחת מלכינו קץ
אחר קץ ובצבני קץ הדורם כדע כי טעה במדרסו והבא' אחריו יתור וידרום דרך אחרים לפתור ערב בקר
גמטריא שלהם חמט מאות וסבעים וארבע ועוד אלפים ושלם מאות וסבעים

וארביב וכדק קודם יבשר עון ישראל לבטל גיורו מרפסן מדרסן מאו
גלו גלו' ראמונה למצרים עד יגאלו ויושעו תטועת עולמים במלך המשיח וחסבון זה כלה לבוקף אלף ומאתים
ותשעים ולא יתיר סיבא מלך המשיח ויסיר סיקון הסומם והתמיד הנסר פס סכים לפני חרבן בית סוכי
והועמד כלס בהיכל כמו ססכינו במסכ' תעני' וספ סני' ס' תבתי' אין בידו ראייה מפורס' אך יס דחית ססביע
סלס לא ביטל התמיד לפני חרבן וכן סיבא דניחל על טיטוס וחני הסביע יטבית זבח ומנחה כלומר מקצת
הסביע סלכני החורבן יבטלן הקרבנות כך מפורס' למטה בעניין בחזון על הראסונות כיבד מכונן חסבון ע
ערב בקר אלפים ושלם מאות מיוס רדת ישראל למצרים להיות כלה לסוף אלף ומאתים ותשעים ליוס סהנור
התמיד מאתים ועטר היו במצרים ארביב מאות וסמוניס מיוס באתס עד בכין הבית וארבע מאות ועטר היו
הבית וסבעים סכס גלות בבל וארבע מאות ועסרי' בית סיכני' תן עליה אלף ומאתים ותשעים סל קץ הימין ס
הרי אלפים וסמונה מאות וסמוניס כח מהס סס סניס סהנור התמיד לפני חרבן סלח מנה הבתוב חלף ומ
ומאתים ותשעים חלף למצת הנסר התמיד הרי לך מכיין ערב בקר ואלפים ושלם מאות ענד כוכף בחסבון ח
אסרי המחכה ויוע לימוס וגומר' וארבעים וחמס סכס יתירין על אלף מאתים ותשעים לומר סלחסבון הרת
הראסון יבא מלך המשיח ויחזור ויתכסס מהן אותן ארבעים וחמס סכיס ור' אלעזר הקליר יסר בסיונו ויתכס'
מהס טבעים ססס הן ארבעים וסתיס וס לומר הטלס סכיס טלח באלו לכלל סבוע לא מנה ואבקטס בינה
הייתי מתאנה סיכינו לי מן הסמיס בין אולי בין הנסר ויקרא האדס ויאמר למלאך אחר גבריא'ל הבן להלו' ח
את המראה פרט לזס את החזון כי לפת קץ ימיס רביס ימי החזון הזו כדדמת' לסון אונס וסמונון אכטומוין
בלעו' על עמדי על מעמד רגלי כי למועד קץ כי לזמן קץ ימיס רביס מלכי מדי נסרס סתי קרניס סתי מלכנו

מלכות כמו ססירס למעלה המלך הראסון הוא חלכסכדוס מוקדון סהרג את דריוס בן חסצר' כמו סמכ' כו ב
באשר יוסף הכהן והנסערת אסר ראית סכסבריה ותעמדנה חרגע תחתיה כמו סכתב בספור החלוס למענה ח
ארבע מלכיות אסר תעמדנה מאותנו גוי סחילק חלכסכדוס מוקדון מלכותנו במותנו לארבע ילדים ויוסף הכה
הכהן קראס בהפירו ארבעה ראסי כמר' ולא בני המלך היו ולא ככחו ולא יהו האחרוניס ככת המלך הראסון
כי חלסיס ממנו יהיו ובאחרית מלכות יון כהתס ספוסעיס כהגיע זמן סיתמון רסעי ישראל סבבית סיכני ועמ
ועמד מלך עו סכיס הוא טיטוס ועכס כמו ולא בנבירה כי אס בחלקלקות כמו סגכורס בסוף וכסלחות יסחי'
ובהטלח וכלא יסחית אומות וחבליח יעשה חככו והסחית עכומיס אומות רבות ועס קדוסיס ישראל ועל ס-לו
וחבליח מרמה בידו ועל ידי סהזא מאכיל בכל אשר יפכה ומבליח יחזיק במרמה סכידו ובלבו יתגאה ובסכנה
יסחית רביס במרמה ובחלקלקות יסחית רביס יוסיביס חתנו בגריות ושלום ועל סר ססריס יעמוד כלכני למע
למעלה יאוח דכיס זהו פירוס חזלוס' הכתוב למעלה ועד סר הכבא הגדיל ובאפס יד ישבר' ובחין כח יסני'
ע' ירי יתוס ח'לס סכס' יוני' ס' סכס' בזנא' וז' ס' סכס' בזנא' ג' ט' י

והדרע ותשכל בן מוצא דבר להשיב ולבנות ירוג
ירושלם עד משיח נגיד שבעים שבעה ושבעים
ששים ושנים תשוב ונכנתה רחוב וחרוץ ובצומ
העתים : ואחרי השבעים ששים ושנים יכרת מוש
משיח ואין לו והעיר והקדש ישחית עם נגיד חב
הבא וקצו בשטף ועד קץ מלחמה נהרצת שומם
שוממות : והגביר ברית לרבים שבוע אחת והצו
השבוע ישבית זבח ומנחה ועל כנף שקוצים מוש
משומם ועד בלה ונהרצת תתך על שומם :

בשנת שלש לברש כלד פרס
דבר נגלה לדניאל אשר נקרא שמו בלששאצרו
ואמת הדבר וצבא גדול ובין את הדבר ובינה לו
במראה : בימים ההם אני דניאל הייתי כתאבל
שלשה שבעים ימים : להם חכדות לא אכלתי ו
ובשר ויין לא בא אל פי וסוד לא סכתי עד בלא
כלאת שלשת שבעים ימים :

וביום עשרים וארבעה לחדש הראשון ואני הי
הייתי על יד הנהר הגדול הוא הדקל : ואשא את
עיני וארא והנה איש אחד לבוש בדים ובתניו ח
תגורים בבתם אופו : וגויתו כתר שיש ובגיו כמר
כמראה ברק ועיניו בלפידו אש וזרעתו וזרבלת
וברגלתיו בעין נחשת קלל וקוד דבריו בקול ה
הבון וראיתי אני דניאל לבדי את המראה והא
והאגשים אשר היו עמי לא ראוי את המראה

בצאת אחת לדרינט המדי סהיה דניאל עומד צה כס
כמאמר לו החון כלנו סבעים לכנוט יהויקיס צא
מהם סמכה עסרה סכה סקדמה ככום יהויקיס לקר
לחרבית ירוסלים כמארנו חמטי וסתיס סכה לא עבר
איס ביהודה סס חמטיס וסתיס סכה חמר מינס סס
החרבן עד סחורו בימי כורט סרי סבע סמיטות וס
וסלפ סמיס וסבועיס וסמיס חסוב וככנתה העיר ב
ברחוקותיה וכחרונותיה סס חריטיס פפעמיס סביב
החומה לחזוק העיר סקודין כומי וצנוק העתיס וס
ובאותן העתיס יהיו צנוק וככריס כי בצעבוד מלכי
פרס ויין ודומיסיס יהיו ויטריחון עליהם צמיעבוד ק
קטס וחכפ ססס סמיס וסמיס סבעיס ועוד חרבצ
סמיס סכותרו מן ספבוע סמיני סהיה תחילתו ככ
ככ אצת סלס סמיס צתוך חמס ס וסתיס סל מסך ס
הגולה לא כמכו כחן אותן חרבע סמיס לפי סכס ס
מכס כחן חלס סבועיס וחרי חתה מונח סמתחלה ס
הצחיל לונכות סבועיס סבעיס וסוף כספירס עתי
עתיס ומספטיס לא מכס חלס סמיס ותטע חלס
סביע כחלק מקצתו לכחן ומקצתו לכחן יהוה לא ס
הזכיר חלס סבעיס ססלמיס וצנוק העתי וצנוקס
יהיו באותן העתיס ואחרי אותן סבועי יכרת מסיח
וחרג חריפס מלך יהודה סהיה מוסל בימי החורבן
ואין לו כמו וחכנו מסיח איכו חלס סר וגדול העיר
והקדס ואת העיר והמקדס יסחית עס כגיד הבא על
עליה יאח טיטוס וסמכסו וקכו בצטף וספכו לקללה
ולחבדן סטף כח מלכותו על די מלך סמיס ועד
קץ מלחמה סל גג ומוגג תי סעיר כחרסת וסממת
והגביר בריץ לרביס ברית לסרי וסרחל סבע חחר
יכו יחס צתגברת ברית סלס עד סבע סמיס וצתוך
ססבע יכר חת צריתו וסביץ זכח וסכסה וסס סחמ
בחון סרלסון וססלנה יסחית חרביס מתוך צרית
סלס יסחיתס ועל ככף סקונסיס מסומס ככו סל ג
גכחי עו סחל סלנו ועו מ סכגכס סגו ותיעוביס

יכח חת המסומס חת עו סהית כחלמת ואכן דומס ככף לסמן גיבז כככף עוף סכורח עד כלה וכחכנה תתך
על סומס ותתי ס ממסלת ססיקון סזס עד ינס חמר תתך עליה כלה וכחכנה סגור עליה ביד סמסיח יתתך
על סומס תניע ותדר כליון חרוץ על עו ועו עובדיה וככח גדול וזמן חרוץ יבא וסכן חת חרבר ולהבין חת
הרבר כגלה לו סחון וביכה לו במרחה וחין סתיבז סזחית סס דבר כמו חס ידעת ב כס חלס סס יסיר כמו כוכ
סגי לפי סטעס כביץ ופי כמו סכן סייתי מתחבל כסר חיתי סביטל כורט מלככת סבית סכנה להחיל וחר
על פי כתיב סרי יהודה וככימן רחוס בעל טעס וסמסי סוכר כמו סכתי בסכ עזר ס ס סבעי ימי סס יח סכ
מסכף ח לדרינט סמרי חמר סס בלכו לחטוב ע סמי סגולה כמו סכתי למעל עד סכנת סתי לדרינט סכרסי כן
חחר סככ סכו וג סמי סרי לל ידעתי חס סכיה סתחיל כספעכו חן מסך קבלת כדר סמניקונו סמיס ל
לחחר סככין לחס חמודו לחס כחי כמו סמצרוב סחמודו לכיץ עככס חככו כזגורה סל קצכנת וסכ ומכין יח
יקרס וגויתו כתרסיס סי רבתי במסכ חולין וסכו גדו ב חלכי כרסה כמדתי יס ססמו כרסיס וסתי ימס ס
חכרי קלל כרוף כקול סמון קצכו סמון רב סקול כסמע למחרת וסחכמי סחי עמו רבתי ק חג זכרי סגמס

ויקם את דברו אשר דבר עלינו ועל שכנינו אשר שפטנו להביא עלינו רעה גדולה אשר לא נצטתה תחת כל השמים כאשר נעשתה בירוש בירושלם: כאשר כתוב בתורת משה את כל דר הרעה הזאת באה עלינו ולא חלינו את פני ידו ידוד אלהינו לשוב מעונינו ולחשביל באמתך: וישקד ידוה על הרעה ויביאה עלינו כי צדיק ידו ידוה אלהינו על כל מעשיו אשר עשה ולא שמע שמענו בקולו: ועתה ידוה אלהינו אשר הוצאת את עמך מארץ מצרים ביד חזקה ותעש לך שם כבודם הזה חטאנו רשענו: אדגי ככל צדקתך ישב נא אפך וחמתך מעירך ירושלם הר גדוד כי בחטאינו ובעונות אבותינו ירושלם וענך לח לחרפה לכל סביבתנו: ועתה שבע אלהינו אל תפלת עבדך ואל תתגביו ודאר פניך על מגדש מקדשך השמים למען ידוה דטה: אלהינו ושמע פקח עיניך וראה כמבתינו ודעיר אשר נקרא שמך עליה כי לא על צדקתנו אנתנו כפ מפילים תתגביו לפניך כי על רחמיך הרבים: אדגי שמעו אדגי סלחה אדגי הקשיבה ועשה א אל תאחר למען אלהי כי שמך נקרא על עיר עירך ועל עמך: ועוד אני מדבר ובתפלל ובתוד וכתודה חטאתי וחטאת עמי ישראל ומפיל תהנ תחנתי לפני ידוה אלהי על הר קדש: לדני: ועוד אני מדבר בתפלה והאיש גבריאל אשר ראיתו בחזון בתחלה מעף ביעף נגע אלי בעת כנחתי ע ערב: ויכן וידבר עמי ויאמר דניאל עתה יצאתי להשכילך בינה: בתחלת תחניניך יצא דבר וא דאני באתי להגיד כי חמדות אמה וכן בדבר ותבן במראה: שבעים שבעים נחתך על עמך ועל עיר קדשך לכלא הפשע ולדתם חטאת ולבאר עון ולתביא צדק עולמים ולחתום חזון ונביא ולמסח קדש קדשים

ויסקד וימהר כי כדק כי הדין עמו ויבציתו חמדת צדיק הקבה וכדקה היא עלינו סמיחר והקדים סתי פנים למניין ונוסכתם בגימטריא סמכה מאות וחמ וחמשים וספים והם גלו לסוף סמכה מאות וחמשים לביאתם לארץ ועתה ה' חלדינו מתודה חנו כי חטא חטאנו רשענו לחרפה לגידוף לכל סביבותינו. לכל סכנינו כלומר מחרפים חותנו למען ה' למען סס הקדוש סנקרא עלינו סנאמר מקדס ה' כוננו ידך וי וראה סוממותינו וסוממות העיר סנקרא סמך עלו עליה כי לא על כדקותינו חכחנו מפילים תחוננו להטיב כי על רחמיך באנו ה' סמעה אל תחוננו ה' סלחה לחטונותינו ה' הקסיבה חונך לנעקותינו וע ועטה בקסתינו ואל תאחר על הר קדס חלוי בעד הר בית חלוי סיבכה בתחילה בימי בלסנר כמו סכ סכתנו למעלה מועף ביעף היה מועף חלי בכריחה וכטיסה ויבן ויבנו בתחלת תחונך חלה יבא דבר חמת מהקבה ה' להגד לך כי חמדות אלה דברי חמד ים כך להקב וכן בדבר ותן לבדבר ס סבועים סבועים נחתך על ירושלם מיוס הרבן בימי כדקיה עד טיהא בסמייה סהוא יהיה לכלה כסע ולה ולהתס רטאת סיקבלו גמר פורענותם בגלות עינו טיטוס וטיעבוד אדוס כדי סוכלו סכעיהם ניתמו הט חטאתם ויתכפר עונס כדי להביא עליהם כדק סלמ סלימה ולמסוח להס קו סיס הקדשים חחרון והמ כ והמזבחות וכלי הקדס סיביחו להס על ידי מן המ סמנין ומניין סבועים סבועים (וארבע מאות ויטע ותסעים סכה גלות בכל סבועים ובית סכי חרבע מח מחות ועסו ים ותדע ותסכיל מן מונח דבר מן מן מונח הדבר הזה אסר יבא בתחילת תחונך להגד לך תדע ותסכיל להסיב ולכנות ירושלם עד מס ח פגיד זמן מיוס סכיתן זמן מיוס חחרבן עד בא כור כורס מלך פרס סאמר הקבה עליו סהוא יסוב ויבנ עירו וקראו מסיון ונגידו סנאמר כה אמר ה' למסי למסיון לכורס ונגמר הוא יבנה עירו ונלותי יקבן סבועים סבועים סנע סמיטות סלימות יהיו בגולה קודס סיבא כורס ועוד יהיו יותר סלס סנים חלא מן סלס סלמה ססנע לא כימנו

דאני באתי להגיד כי חמדות אמה וכן בדבר ותבן במראה: שבעים שבעים נחתך על עמך ועל עיר קדשך לכלא הפשע ולדתם חטאת ולבאר עון ולתביא צדק עולמים ולחתום חזון ונביא ולמסח קדש קדשים

ונחזקתו של דריוס בעשרת ימיו כל מלכותו להלחם
 עש מלכו יון ועמד מלך גבור כאן הוא חלכסכדרו
 מוקדון ועסה כדרכו בדרינוס מלך פרס ויסרגנו וי
 ויקבל מלכותו ויסעעברו פרסיים ליוניס ובעמדו
 תעבר מלכותו סימות ותחץ לארבע רוחות השמים
 כתוב בספר יוסף בן גוריון טחילק מלכותו למרבע
 ראסיס ממספתתו הס ארבעה ראסי כמר טראח דכ
 דניאל נארן חנא אחר ככמר נארבע ראסי לחנא
 העטיל זה במזרח וזה במערב וזה בסון וזה בדרוס
 וכן בחזון הראשון ותעליכה חנות ארבע תחתיה ב
 בקרניס טל כפיר הסעיר ולא לחמרינו ולא תבא
 הממטלה לבניו אלת לבני מספחתו אחרינו איכנ כנ
 נופל אלת לסון צביס וכן הוא חומר נטאל אפקס
 צבנות ואחריתכס כסירן דוגה וית נצנתכון בדוגות
 ציירין ולא כמטלו אשר מסל ולא תהא מלכות סל
 אילן חזקה כיון מלכות חלכסכדרוס מוקדון כי תח
 תכס מלכותו ליחלק לארבעה ראסי הללו ולאחריו
 מלבד אילן ויחזק עלך הנגב הראס אשר ימולך ב
 בנגב יחזק מן הראס סכנגדו מן המולך בכסון ומ
 ומן סריו לעטות מיסרוס כסרת סלוס ביכנ ובין ת
 חביה ולא תעבר נגו וילככה מלך הכסון ותת מבי
 מביאיה ואת אב ה וולדה בכל עת כרת ולא תעבור
 זרועס מביאיה ולא יסיה להס כח לעמוד לבניו ולא
 יעמוד אביה לבניו לא הוא ולא זרועו הס גבירי כחנ
 וכתן ביד מלך כסון היא ומביאיה וסיוולדה הוא ת
 אביה ועמד מכר מרסיה בן יוסב על כנו כסרת
 המלוכה ויבא על החיל על מלך כסון במעו מלך
 כסון כלנו במעונו ובמעוריו ועסה בהס כלומר זה
 והכלית בהס כסיכיהס מרסיה ובה במלכות מלך ה
 הנגב סהא חבי אביה יסוב על אדמתו וסיה מכריס
 כמו סחמור למעלה כסבי יציה מכריס וכניו סל מ
 מלך הכסון יתגרו ויבא בא כמו והלך הלך כנו סל
 מך הכסון יבא בה כסוף ועבר אל ארץ הכנג ויס
 ויסוב ויתגרה במלך הכנג וכעיר מעו מבעריו וית
 ויצמרמר מלחם ב.עס וניתן הסמו טל מלך הכסון
 צדו ונטאל הסמו סל מלך הכסון להסתנות מאר
 כי ידמו בלבבס להסתבר במלחמה והטיל רבנות
 רביס בחיל מך הנגב ולת יגו ופבל זאת לא היה כ

ועמד מלך גבור ומשל כמשל רב ועשה כרצונו
 ובעמדו תעבר מלכותו ותחץ לארבע רוחות ה
 השמים ולא לאחרינו ולא במטלו אשר כשל כי
 תנתש מלכותו ולאחרים מלבד אל ה ויחזק מל
 מלך הנגב מן שריו ויחזק עליו וכשל כמשל רב
 כמשלתו ולקץ שנים יתחברו ובה מלך הנגב
 תבא אל מלך הצפון לעשת מישרים ולא תעצ
 תעצור כח הזרוע ולא יעבד וזרעו ותנתן היא ומ
 ומביאיה והיולדה וכחזיקה בעתים ועמד כניצר
 שרשיה כנו ויבא אל החיל ויבא כמעו מלך הצ
 הצפון ועשה כדס ודחיקה ונגס אל הירס עם נס
 נסיכהס עם כלי חמדתס ככף וזרב בשבי יביא
 מצרים והוא שנים יעמד ממלך הצפון ויבא ב
 במלכות מלך הנגב ושב אל אדמתו וכניו יתג
 ותגרו ואספו הכון חלים רבים ויבא כו וכסף וע
 ועבר וישב ויתגרה עד כעשה ויתמרמר מלך הנ
 הנגב ויצא ונלהם עמו עם מלך הצפון והעמיד
 הכון רב ונתן הכון ביו ונטאל הכון ורס לב
 לבבו והפיל רבאות ולא יעו ושב מלך הצפון ו
 והעמיד הכון רב מן הראשון ולקץ העתים שני
 שנים יבא כו בחיל גדול וברכוש רב ובעתים ה
 ההס רבים יעמדו על מלך הנגב ובני פריצי עם
 עכך ינטאו להעמיד חזון ונכשלו ויבא מלך ח
 הצפון וישגד סלרה ולכד עיר מבצרות וזרעות
 הנגב לא יעמדו ועס מבחריו ואין כח לעמד וי
 ויעש הבא אליו כרצונו ואין עמד לפניו ויעמד ב
 בארץ הצבי וכלה בידו וישם בניו לבא בתוקף
 כל מלכותו וישרים עמו

כנחון המלחמ טלו וכני פריצי עמך ינטאו להעמיד חזון ונכשלו ראיתי מכור צמס רב כעדיה זל חנותי האיס
 עם חניריו ואין כח לעמוד לפני מלך הכסון ואעפ סיס כחן ויו יתירה דרך המקרמות לדפי כן מדיה ואין
 סס מלוכה יקראו כסבר יסעיה בארץ הצבי בארץ יסרחל וכנה צדו וכלה חת סחרץ באוכלוסיו ויסס ככני לת
 למל' הכסו לבח בצוקף כל מלכו של מלך הכג ויסרו עמו ויסר עמו עס מל' הכנג וילת מלך הכסו באות היא

אבל חרדה גדולה נפלה עליהם ויברחו בהחב
 בההבא ואני נשארתי לבדי ואראה את המראה
 הגדלה הזאת ולא נשאר בי כח והודי נהפך על
 עלי למושחית ולא עצרתי כח : ואשמע את קול ד
 דבריו וכשמעי את קול דבריו ואני היתי נרדם ע
 על פני ופני ארצה : והנה יד נגעה בי ותניעני ע
 על ברכי וכפות ידי : ויאמר אלי דניאל איש חבד
 חמודות הבן בדברים אשר אנכי דבר אליך ועמ
 ועמד על עמוד כי עתה נלחתי אליך ובדברו
 עמי את הדבר הזה עמדתי ברעיד : ויאמר אלי
 אל תירא דניאל כי מן היום הראשון אשר נתת
 את לבך להבין ולהתענות לפני אלהיך נשמעו
 דבריך ואני באתי בדבריך : ושר מלכות פרס ע
 עמד לנגדי עשרים ואחד יום והנה מיכאל אחד
 השרים הראשנים בא לעורני ואני נותרתי עם
 אצל מלכי פרס : ובאתי להבינך את אשר יקרה
 לעמך באחרית הימים כי עוד חזון לימים : ובד
 ובדברו עמי בדברים האלה נתתי פני ארצה ונא
 ונאלכתי : והנה כדמות בני אדם נגע על שפתי ו
 ואפתח פי ואדברח ואמרה אל העמד לנגדי אד
 ארני במראה נהפכי צירי עלי ולא עצרתי כח : ו
 והיך יוכל עבד ארני וח לדבר עם אדני זה ואני
 נעתה לא יעמד בי כח ונשמה לא נשארה בי : וי
 ויקף ויגע בי במראה אדם ויחוקני : ויאמר אל
 תירא איש חמודות שלום לך חוק וחוק ובדברו
 עמי התחוקתי ואמרה ידבר אדוני כי חוקתני :
 ויאמר הידעת למה באתי אליך ועתה אשוב לה
 לי להם עם סר פרס ואני יוצא והנה שר יון בא
 : אבל אגיד לך את השרטום בכתב אמת ואין
 אחד בתחוק עמי על אלה כי אם מיכאל שרכם
 ואני בשנת אחת לדריוש המדיע

אבל חרדה גדולה נפלה עליהם אמרו רבותינו אדם
 אעפ"י שאדם אינו רואה דבר שהוא כבעת ממוזן
 טברקיע רואה לכך כבעת כהפך למסחית להסחיתו
 ודרך מקראות לדבר כן כמו מאזניש מטכיש היו מ
 מטכיש בהסכמת הבקרי ולא עצרתי כח כלומר לא נ
 ככנסתי כלומר כל כחי הלך מקרבי עצרתי יטונם
 בלע כרדס אנטומיץ בלע מרוב פחד ותניעני כאל
 המניח את היסן להקיצו איש חמודות איש טסור על
 עמודך על מעמד רגליך פלחתי חליך נפלחתי חליך
 מאת המקום מרעיד מרתת טרכבלט בלע פאכי בא
 בחתי בדברים באפי בפליחות זו בסביל דבריך ירב
 רבותינו דרסו במסכת יומא ואני בחתי לתוך הסרג
 הסרגוד על יד שהיתי מגרם מתוכו לכנני נלחם
 עמדי בריקיע ססוחל חרך מלכה לסרם לספנד א
 חתכ הרי טבעי ואחד יום טהוא עומד לכנני הסרם
 כלומר החסובים בנכסים ואני כותרי סס לסתק את
 סרי פרס כי עוד חזון להגיד לך סלא חוגד לך ויבא
 עוד לימים הרבים שנתכיש למועד כהכנני כירי עלו
 חילנו דאסו איברים עצמות כל אבר ואבר התקופים
 מוסכס כדלת הסובבת על גיריה כחוד המסתן ניר
 קרדנכיל בלעז נהסכו להסמט ממקומם מרוב רתת
 עבד אדוני זה על עצמו הוא חומר עבד ועל המלחך
 הוא חומר אדוני כלומר ואיך יוכל עבדך זה לדבר
 עמוך ופתח אסוב להלחם עם סרי פרס ודעתי כי או
 אוכל חך בבא עת מלכות יון ידעתי שאני אבא וסו
 יהוא יכנס לאחר סלמים וארבע סנה לכניין סיעמו
 סיעמו אלכסנדרום מוקדון כי אעפ"י שהיו ישראל
 מוסעבדים למלכות פרס באותן הימים עבדה נח
 בוחס עברו בחון ולא הכבדו עליהם כי כתכס הקב
 הקב"ה לרחמים עליהם אבל מלכי יון הטילו עליהם
 עול קסה את הרסוס ככת סטר הגזירה נאמת הוא ו
 נאין אחד בכל השמים העליונים מצחוק עמי לצור
 לעורני על כל אלה כי חס מיכאל וגו' ואני בסכ' אח'
 לדרינן סמדי בגבל מלכות בבל והתחילה ממסלת
 מדי ופרס מאת המקום להכביר עול ממסלת חומו
 חומונתס עליכס ואני גבריהל צמדתי להחזיק ולמע
 ולמענן לנ למי אל סרכס סנה עוד סלמס מלכיס ו
 וגומ רשותינו אמרו בסדר עולם זה כורס מחסורנו
 ודרינן סכנה סבית דביעי למדי אבל ב
 בספר יוסף בן גריון כתוב ססיה בן לכורס סס
 טמלך תחתיו לפכני מלקך חסורוס וסמו כמבוסס

עמדי למחזיק ולמעו לו : ועתה אמת אגיד לך הנה עוד שלשה כולבים עומדים לפרס והרביעי יעשיר
 יעשיר את כל יבנתיה ויעליו יעירי וכל קת מלכות יג

ובזן המשכילים יבשלו לצרף בהם ולברר וללב
וללבן עד עת קץ כי עד למועד : ועשה ברצונו
המלך ויתרומם ויתגדל על כל אל ועל אל אל
אלים ידבר נפלאות והצליח עד בלה זעם כי נח
נחרצה נעשתה ועל אלדי אבותיו לא יבין ועל
חבורת נשים ועל כל אלוה לא יבין כי עד כל
יתגדל : ולא לזה מעוזים על כנו יכבד

ולאלוה אשר לא ידעהו אבותיו יכבד בזהב וב
ובבספובאבן יקרה ובחמודות : ועשה למבצרי ג
מעוזים עם אלוה נבר אשר יכיר ירבה כבוד ות
והמשילים ברבים ואדמוה יהלק בכחור : ובעת ק
קץ יתנגח עכו מלך הנגב וישתער עליו כדך ח
הצפון ברכב ובפרשים ובאניות רבות ובא באר
בארצות ושטף ועבר : ובא בארץ הצבי ורבות י
יבשלו ואלה ימלטו כידו אדום ומאב וראשית ב
בני עמון : וישלח ידו בארצות וארץ מצרים לא
תהיה לפלטה : ומשל בכבני הזהב ודבסף וב
ובכל חמודות מצרים ולבים וכוסים במצעדיו :
ושמועות יבדל ודו כבודו ומצפון ויצא בחמה ג
גדולה להשמיד ולהחרים רבים : וישע אד ל' א
אפדנו בין ימים להר צבי קדש ובא עד קצו ואין

יחטבו עליו מחטבות יתכללו עליו להסילו על ידיו ס
סוחר טיטחרו את סריו לבגוד בו כמו סוחר מסייס
ו זוכלי סת בני יטברוהו סת בגו מאכלו ינוטל פרס
מטולחנו וסניס המלכיס סר דומי ונגיד ברית הא
האמור למעלה הוא סודיקוס סיתחצר לעזרתו כדי
טיעזור גס הוא על אריסטובלום המלך סבירוסליס
לבבס למרע על בני עמך להרע ליאדה ועל סלחן
אחד על אריסטובלום יתלחסו כזכיס ולא יכלחוטי
טיתמחרו ישראל ברס להטחיתס באותן הימים כי
עוד למועד לחורבן למלאות סבועיס סניס האמור
בספר זה ואותו המועד בימי אגריסס בן אגריסס מו
מורע סורודום ויסב סר דומי לחרבו מעל מלך הנג
הנגב ברכוס גדול ולצבו על ברית קדס להפיר בריתו
מעל ישראל ונעסה כלומ וסנליח וסב לחרבו למועד
לחרר זמן ולא תהיה הביאה הזאת מנלחת ברמסוכ
כמו סאמור למעלה ועמד מכבר סרטיס וגו סהני
מלך הסבון על מלך הנגב ובאחרונה זו סעס סנייס
סחמרכו יסוב לחרבו ברכוס גדול וכחו להלחס בג
נייס ספינות כתייס רומייס גדודיס ממלכות רומי
טימדרו בו וככאה וכסצר קנתי וסב וזעס על ברית
קדס יתן לב ויתבוכן ססבו מברית ודת קדס ותרד
סנחת חנס ומחלוקת בבית סני כמו סכתי בספר יו
יוסף בן גריון ויססכו דס כקי ועל זה יבטיח ויודיע
טיכליח ויפיר את בריתו מעמס ויתגר בהס חרועי
מוכנו יעמורנו יסלח סריו ועכדיו לירוסליס יחללנו
מעון בית המקד' ומריסעי ברית' וסניף סריוני וסר'
סיתחברו עמו וירסיעו בריתס לחבריהס והיו מסו
מסומדיס ועס יודעי חלדיו וכסרי ישראל סיוחיקו

בברית חלדיהס כ' ומר יחזיקו ברסס ולא יעוצוה ועסו את תורתס ומסכילי עס סחכמיס סבחס כגון סל בית
רבן וסכמי סדורית יבכו לרביס ידרסו לעס חרץ את סתורה ויחמכו ידיסס להחזיק בה וסכסלו בגלות נחרב
וכדבר וברעב ועזרנו על ידי סוחר נחמוץ סיתנו לחויביסס יכסו לנרף חותס יכסכו ביסכוץ הקיסין סלכרס
סיתכו לכ לברסס וללכגס ולרעית חותס יוכוככו בהס ויעסו כרנח מ'ך אדוס יוסנליח עד כלה זעס עד סוב
חף סקבה מישראל כי כחרנה נעספה כספכלה גוריתו כי כמו כחסר ועל חלדי חבוקיו לא יתן לב ל' גס
חלדי חברהס ינחק ויעקב חבוקיו חמדת נטיס ככסת ישראל סיפס בגפיס וכללדי מעוס לחלדי הכרוביס ח
חטר כרת עמס ברית על ככס יכבדס כי יחניף את סחמונת לחיות ככופיס לו נעסה בנייכיס למבצרי מעוס
עס חלחי ככר חסר סכיר ירבה כבוד סרריס חסר ויחא בלבו להכיר חת ככיסס ולהחניף יחאס לחס כבוד וס
חזונה וחלק להס במחיר ברמיס קליס ונעית קבי סתקרב הגאולה ויסתער עליו מלך הסכוץ לסו סעריס
על מלך הנגב ונעית חחית יעמוד מיכאל וספתס כאלס סירחס סקבה דן בעכמו וסומו סיומך חסר חומס גר
גדולה כו בסביל ישראל ויחיס נרה גדולה בסמליא סל מעלה וקסגורית בתלמידי חסמי סוחי וכונוי דכווי

והצליח ועשה וכת הנשים יתן לו להשחיתה
 ולא תעמד ולא לו תהיה: וישם פניו לאיים ולב
 ולכד רבים והשבית קצין חרפתו לו בלתי חרפת
 חרפתו ושיב לו: וישב פניו למעוזי ארצו ונבשל ו
 ונפל ולא ימצא: ועמד על בנו מעביר נוגש הדר
 בלכות ובימים אחדים ישבר ולא באפים ולא ב
 במלחמה: ועמד על בנו נבזה ולא נתנו עליו הז
 חוד מלכות ובא בשלוח והחזיק מלכות בחלקל
 בחלקלקות: וזרעות השטף ישטפו מלפניו וישב
 וישברו וגם נגיד ברית: וכן התחברות אליו יעש
 יעשה מרכה ועלה ועצם כמעט גוי: בשלוח וב
 ובמשמני מדינה יבוא ועשה אשר לא עשו אבותיו
 ואבות אבותיו כזה ושלל ורכוש לדם יבזור ועל מ
 מבצרים יחשב מחשבתיו ועד עת: ויער כחו ולב
 ולבבו על מלך הנגב בחיל גדול ומלך הנגב י
 יתגרה למלחמה בחיל גדול ועצום עד מאו ולא
 יעמד כי יחטבו עליו מחשבות: ואוכלי פת בגו י
 ישברוהו וחילו ישטף ונפלו חללים רבים: ושניה
 ושניהם המלכים לבבם למרע ועל שלחן אחד
 כוב ידברו ולא תעלה כי עוד קץ למועד: וישב
 ארצו ברכוש גדול ולבבו על ברית קדש ועשה ו
 ושב לארצו: למועד ישוב ובא בנגב ולא תהיה
 כראשונה ובאחרונה: ובאו בו ציים כתים ונבאה
 ושב וזעם על ברית קדש ועשה ושב ויבן על עזבי
 ברית קדש: וזרעים ממנו יעמדו וחללו המקדש
 המעוז והסירו התמיד ונתנו השיקין משומם: ומ
 ומרשיעי ברית יחגיף בחלקות ועם ידעי אלהיו
 יחזיקו ועשו: ומשכילי עם יבינו לרבים ונבשלו
 בחרב ובלחבה בשכי ובבוה ימים: ובהבשלים י
 יצורו עור כעט ונלוו עליהם רבים בחלקלקות:

ועסה והצליח וכת הנשים יתן לו להסחית זאת הג
 כנסת ישראל היפה בכמים וזכה מלך הצפון למר כ
 בבאו להחיותה ואני אומ' שהוא אנטיוכוס הרס' מלך
 יון סגור סמד על ישראל וזכה לפוליוכוס סר בבאו
 להרוג את כל הקורא סמו יהודי כמו טכת גמטרי י
 יוכף הכסף ולא תעמוד עצמו זאת ולא לו תהיה בת
 הכמים כי עמד מתתיהו בן יוחנן וכדק עולנו מעל
 כל ישראל והטבית מהס חרפתו והטבית הקנה א
 חת גידוכיו זאת חרפתו שהיה מחרף הקבה זאת יסר
 ישראל כמו סכתוב בספר יוסף והסיבה עליו טחכה
 טחכהו בסחין רע בעורו בדרך סהלך לכוני על ירו
 ירוסלים והכריתו בצרנו ונסארנו איבריו ואמר לעבד
 לעבריו להטיבו לאנטוכיא ולא הספיק לבא טס עד
 סמת בתחלואיס רעים למעוזי ארצו לסוב אל עיר
 מצבריו ועמד על בנו מעביר כוגס ויחזק על צמי
 צמיסו בחר המודעית מתתיהו בן יוחנן המעביר כוג
 כוגסי יון מעל ישראל והוא הדר מלכות כי סר וגיבנו
 וגיבנו יהיה הוא וכל זרעו אחרינו כמי חסמוניס וכמי
 וכמיס אחדים יטבר וב מיס מעמיס תסבר מלכות
 מלכותס ולא באמיס סל אומה אחרת ולא במלחמה
 כי מהס ובחס יקכאו אריטובלונס והרקנוס על רבר
 המלכה ועמד על בנו כבזה מתחזק אז על מעמדס
 מלכות ~~סנאמר~~ סנאמר כו בזוי חתה מאד ועמד
 ועמדו רמייס וסלנו מלכות מיניס חרועות הסטף
 ונבארי מלכות יון סהיו מלכניהס סוטפיס וחוקיס
 וסטפן מלכני מלכות רומי ויסברו נגס כגיר ברית ו
 נגס מלך ישראל סיכרית עמס ברית גס הוא סוכו
 סיסטוף מלכניו כי יעברו רמייס על הברית סט
 ויספנו עליהס כמו סאמרנו רבותי עסרין וסית סני
 סכין קמו בהמנרתיהו בהדי ישראל וחדר איטפעברו
 בהן ומן הצחברות חליו יעסה מרמה ומן הסותכי
 סיסתף רומי עס ישראל יעסה מרמה סלח יגלה מח
 מחסבה רעה סבלנו ועלה ממקומס וענכס בכל
 מקומות ססביבות ארץ יהודה בארס בעמו
 ובמואב במעט גוי לא ונטריך לחיל ככ כי יעו
 יעזרי חותנו מלך יהודה וכן כתוב בספר יוסף כזה ו
 וסלל מיכוס להס יצורי יחזק לכל המקבלים עולס ע
 עליהס עד סיכצמו סכל במנפס ובחלקלקות יבזרי
 כמו יפזרי וכן ביזר עמיס וכל מצברי חנומות יחסו
 יחסוב מחסביתיו והסויב ראסי גייסותיהס עד עת ס
 סיהא סכל ככוס תחתיהס ולא יעמד מלך הנגב כי י

בבבכת אחת

ובבבנת אחת

לכורם מלך פרים סדר ספר זה סדור ומסוך אחרם
 ספר דניאל כמפורסם בב' בתרא והמלה מוסבת מזה
 לזה סכ' בדניאל בבבכת אחת למלכו אכז' דכיה' בינוני
 בבפרים מספר המכוס אחר היה דבר ה' אל ורמיהו
 הנביא למלאות לחריצת ירוסלים סבבוס סנה וכן ה'
 חולכת ומספרת כל הפרסה בחרבן הבית וזמן גלות
 בבל ואת ודיוני אחר התורה על חטאות ישראל וית
 וצחלת סדר ספר זה כך הוא סלאחר סנהרג בלסנר
 מלך דריוס המדי סכ' ודריוס מדה קביל מלכותא ו
 וגו' ולאחר מיתת דריוס מלך זה כורם מלך פרים וב
 אחת למלכו הם ימו סבבוס סנה לפקדת גלות בבל
 מיוס טגלה יהויקים סכ' לפי מלאת לבבל סבבוס
 סנה אסקוד אתכס וגו' סחזרו ישראל מגלות בבל ל
 לארץ ישראל ובחנותה סנה בבבכת אחת לכורם יסדו
 ישראל יסוד בית המקד' וסרי יהודה ובעימן הלסיכו
 עליהם לכורם מלך פרים וכה לבאל המלאכס סלא
 לבכות עוד בבלין בית המקדס והיו ישראל באלוס ס
 טלא בבו הבית כל מלכות כורם ואחסורוס ס
 ס ולך אחריו עד סנת סת' למלכות דריוס בן אח
 אחסורוס מלך פרים סבבוס הבית בימיו והיו בטלוס
 סמכה עסרה סנה למלאות לחריצת ירוסלים ע' סכ'
 מחרבן הבית טגלה כדקיה ומגלות יהויקי' עד גלות

לכורם מלך פרים לכלות דבר יהוד ספי ורמיה
 העיר יהוד את רוח כורם מלך פרים ויעבר קול ב
 בכל מלכותו וגם במכתב לאמר: כה אמר כור
 כורם מלך פרים כל ממלכות הארץ נתן לי יהוד
 אלדי השמים והוא פקד עלי לבנות לו בית בירו
 בירוסלם אשר ביהודה: מי בבכם מכל עמו יהי א
 אלדיו עמו ויעל לירוסלם אשר ביהודה ויבן את
 בית יהוד אלדי ישראל הוא האלדים אשר בירוס
 בירוסלם: וכל הגשאר מכל המקומות אשר בו
 הוא גר ישם ינשאחו אנשי מקמו בכסף ובוזהב ו
 וברכוס ובבהמה עם הנדבה לבית האלדים א
 אשר בירוסלם: ויקמו ראשי דאבות
 ליהודה ובנימן והכהנים והלוים רבל העיר הא
 האלדים את רוחו לעלות לבנות את בית יהוד
 אשר בירוסלם: וכל סביבותיהם חוקו בידיהם
 בכלי כסף וזהב ברבוס ובבהמה ובמגדנות ל
 לבד על כל התנדב:

כדקיה סכחרב הבית היו סמכה עסרה סנה ועכסו בבבכת אחת לכורם מלך פרים סמלימו ע' סנה מגלו יהויקים
 סגלו ישראל לבבל ובכך כתיקיס המקרא סכ' כו לפי מלאת לבבל סבבוס סנה אסקוד אתכס וגו' חו היא ספק
 ספקיה סחזרו ישראל על אדמתס ובבו יסוד צנין הבית חע' סלא כניר פכסיו כמכא סהיו כב סנה מגלות
 כדקיה סכחרב הבית עד סנה אחת לכורם מלך פרים וסמכה עסרה לאחר סנה אחת לכורם סהיה סנת סת'יס
 לדריוס מלך פרים סוסלמו סבבוס סנה לחריצת ירוסלים מגלות כדקיהו עד סת'יס לדריוס ססתחילו ישראל
 לבכות הבנין וגמדהו וכן מוכיח בהדי עולס ונאס מגילה ובספר זה באמר בהדתי לכלות דבר ה' מכי ירא
 ירמיה לזמן אחר סוסלס דברוסל סה' אחר דבר יהמיהו הנביא סכ' כו לפי מלאות לבבל וגו' אחת רוח רכז
 קול כרוו הכרוו בבל מלכותו וגם במכתב ואף מכתבו סלא בבל מלכותו על דבר זה לאמר וכה אמר להס כהכ
 בהכרוו הכרוו אחר הכרוו ובאגרת מכתבו אחר סלא בבל מלכותו כה אמר כורם מלך פרים וגו' סאני מלך וס
 נסלין על כל סממלכות והוא פקד עלי כוה עלי על ידי יסעיה הנביא לבנות לו בית המקדס בירוסלים כמה ט
 סכ' סס' יסעיה סאומר ככורס דועי וכל סכבי יס' יס' ולאמר לירוסל' יס' תבנה והיכל תוסד כה אמ' ל' לסיינו
 לכורם אחר סחוקתי בימיכו וגו' וכבר כאל כבאחז ע' על ידי יסעיה אחר ביהודה בירוסלים אחר במדי' יהוד'
 מי כהס כך היה מכרוו וכתיב לכל סממלכות מי כהס מכל עמו סל הק' יהי סק' כעזרו ויעלה לבנו ביתו אחר
 צירוס יס' וכל הכסאר וכל יהודי הכסאר במקומו סלא לעלות מחצת סחי' לנ ממון יכסחזרו מנה אכז' לאכ
 ל' סכ' מקומו סיעניקומו וינטחזרו בגסף ובוזהב ורכוס ובהמות למען יוכל לעלות לירוסלים עס סנדב' אסר
 יכדבו סכסו מקומו לבנין הבית מן כה חמ' כורם עד כאן הכרוו הכרוו וסליחו חגרת לכל העיר עס כל חו
 חוקס סהעיר ה' רוחו לעלו ולבנו עלו לירוסל' לבנו הבית וכל סביבותיהם וכל סחזרו סה' ו סכביה' סל וסדל
 סיענו וסחזרו ידו סיסור'יס בוזהב ובכסף ומתכות סללו למען יוכלו לעלות לירוסלים

א

ל

ובעת ההיא יעמד מיכאל השר הגדול העמד ע
 על בני עמך והיתה עת צרה אשר לא נהיתה מ
 בהיות גוי עד העת ההיא ובעת ההיא ימלט
 עמך כל הגמצא כתיב בספר: ורבים מימי אד
 אדמת עפר יקיצו אלה לחיי עולם ואלה לתרפו
 לתרפות לדראון עולם: והמשבילים יזהירו כוח
 כוח הרקיע ומעדיקי הרבים בפוכבים לעולם
 ועד: ואתה דניאל סתם דבריך והתם הם
 חספר עד עת קץ ישמשו רבים ותרו בה ודעת: ו
 וראיתי אני דניאל והנה שנים אחרים עמדים א
 אחד הנה לשפת היאר ואחד הנה לשפת היאר:
 ויאמר לאיש לבוש חבדים אשר כמעל למימי הי
 היאר עד כתי קץ הפל אות: ואשמע את האיש ש
 לבוש חבדים אשר כמעל למימי היאר וירם ימינ
 ימינו ושמאלו אל השמים וישבע בחי העולם כי
 למועד מועדים וחצי וכבלות נבקד יד עם קדש ת
 תבלנה כל אלה: ואני שבעתי ולא אבון ואמרה
 אנני מה אחרית אלה: ויאמר לך דניאל כי סת
 סתמים ותתמים דברים עד עת קץ: ותבררו וי
 ויתלבנו ויצרפו רבים והרשיעו רשעים ולא יבינו
 כל רשעים והמשבילים יבינו: ובעת היסר התמ
 התמיד ולתת סיקוף שמם ימים אלה וכאיתם ו
 ותשעים: אשרי המהמה ויגיע לימים אלה שלש
 באות שלשים וחמשה: ואתח לך לקץ ותגות ות

צבעת ההיא יעמוד מיכאל וסתתם כאלם סודתת הק
 סקצה דן בעצמו וחומר סיחך יאבר חומה גדולה כ
 כזו בטביל ישראל והיתה עת צרה בפמליה סלמפל
 קטיגוריה בתלמידי הכמי בזוי ובזוי דבזוי כמו
 טאמרנו רבותינו באלג צפרק אחרון סל כתובות ימ
 ימלט עמך ~~המלכות~~ וימלטו ישראל כל ה
 הכמנח כתוב בספר הרי זה מקרא קצר כל הכמנח
 כתוב בספר הזה על ידי החלומות סכתב בו עד דק
 דקטילי: חיותה ויקבלנו מלכותה קדימי עלינוס ה
 הכל יתקיים ורבים מימינו עפר יקיצו יחינ המתים
 והמשבילים מעסקו בתורה ובמנות יזהירו כוחה ה
 הרקיע וככלות כפץ עם קודם כסתכלה כח יד ע
 עם ישראל כי אזלת יד ואסם ענור ועזוב ולא אבינ
 לח ידעתי מה הנה מועד מועדים וחכי מועד מה א
 אחרית אלה סוף החסבונות הללו עד עת קץ עד אם
 אסר תקרב הגזולה יתבררו ויתלבנו החסבונות הא
 האלה ויכטרף בהם רבים להבינם והרשיעו רשעים
 את החסבונות להשכס סלח כמספט וכסוכלו יאמרו
 יאמרנו חין עוד גזולה ולא יבינו אותם כל ר
 רשעים והמשבילים יבינו אותם בבא עת קץ ומעת הו
 הוסר התמיד כדי תת סיקוף מסומס תחתיו ימים
 אלף מתים ותשעים סנים הם מיוס הוסר עד
 סוב בימי מלך המסיח נחמסון זה מכונן עם חסבנ
 חסבון חרבע חכמים וסס מחות מיוס גלותם למס
 למצרים עד גזולה חרובה גלות מצרים מאתים וע
 ועסר מיוס נחמס על בניין ראסון חרבע מאות ו
 נסמוכים ימי הבניין חרבע מאות ועסר גלות צבל ס
 סבעים ימי בית סיני חרבע מאות ועסרים הרי אלף
 נחמס מאות ותשעים והתמיד הוסר לכנו חרבע ס
 סס סנים הרי מיוס גלותם למצרים עד הוסר התמ
 התמיד אלף נחמס מאות ותשעים נחרבע כמכונן ע
 ערב ובקר בגימטריה ואלפים ושלם מאות אסרי סו

ותעמד לגורלך לקץ הימין

המחכה וגומר הרבעי נחמס סנים נוסכוס על הסבון העליון
 סעקיד מלך המסיח לסתכסות מהס אחר סנגלה ויסוב ויגלה וכץ מנינו צמדרס דות וכץ יסר ד' אל'עזר ויתכ
 ויכסס מהס סבועים ססס לך לקץ תכטר לבית עולמך לגורלך נקבל חלקך עם הנדיקים לקץ הימין לקץ ה
 הימים כמו צמחרו הימים וחין לכרס הימין לסת הימנית ססרי: וח מכי צמסודת הגדולה צמיטת תיבות המ
 המחחרין צבון זקופה בסוף תיבה המסמסת צמקוס מס ולית כוותהון כגון ועליה יכרעון אחרין יקוס ולא יא
 עמין צחין נקץ הימין קח לך חטין יחרדו חחין למחות מלכין

הנתינים. עכסין הנה מונח אותם נתינים מהיו חוט
חוטבי עניס וסוואבי מיש לעד ומסס יונא פרכסת
בני עבדי סלמה עבדי היו לסלמה שמלך וסללו בני
מבני בנימין ואלה העולים מתל מלח וגו' ואי זה
עעסה הניש להס ולא יוכלו להגיד וגו' לפי סלדנו
יחס סלחס ולא ידעו חס מישראל חס. בני דליה וגו'
גס חס בכלל אלה העולים מתל מלח כל אחד מבני
ברזילי הגלעדי לקח חסס פקרא על סמס. ויהי כ
פקרא סמו סל ברזילי על סמס לפי סחס לקחו מב
מבנזיו אלה כהניס סללו סמתיסס סחיה להס
להתייחס בזותו כקב יחוסן. ספרססס הוא כחמיה
בן חכליה וסמדי רבותינו סנקרא סמו ספרססס
ססתיירו לו חכמי לספות יון כסך סל גויס על סמר
היה מסקה למלך מקדס סקדסיס סטאות וסממות
כסאר כהניס עד עמוד כסן וגו' כארס סחומר לח
לחכיו עד ימות סמסיח לא יעלה דבר זה. וסניו
יכול לספני עד עמוד כסן לאוריס וסומיס בבית ס
סני לפי סמניכו כפרק רססון סל יומל. טחיה בית
סני סמר מאוריס וסומיס.

בני נבו חמשים ושנים: בני מגביס מאה חמשים
וששה: בני עילס אחר אלה מאתים חמשים וא
וארבעה: בני חרים שלס מאות ועשרים בני לו
לוד חרוד ואזנו שבע מאות עשרים וחמשה: בני
יריחו שלס מאות ארבעים וחמשה: בני סנא
סנאה שלס אלפים ושס מאות ושלשים: דכה
דכהניס בני ידעיה לבית ישוע תשע מאות שס
שבעים ושלס: בני אמר אלה חמשים ושנים:
בני גסחור אלה מאתים ארבעים ושבעה: בני
חרים אלה ושבעה עשר: הלויס בני ישוע וקדמי
וקדמיאל לבני הודויה שבעים וארבעה: הסמר
חמסוררים בני אסף מאה עשרים וסמונה: בני
חשויערים בני שלום בני אטר בני טלמון בני עק
עקוב בני חטיסא בני שובי הכל מאה שלשים ו
ותשעה: הנתינים בני ציחא בני חסופא בני טב

שבעות בני קירוס בני סעוה בני פרוץ: בני לבנה בני הגבה בני עקוב: בני הגב בני סלמי בני חנן:
בני גדל בני גחר בני ראיה: בני רצין בני נקודא בני גום: בני עזא בני פסח בני בסי: בני אסנה בני ס
מעוניס בני נפוסים: בני בקבוק בני חקופא בני חרור: בני בעלות בני כחידא בני הרסא: בני ברקו
ברקום בני סיסרא בני תבוח: בני גסיח בני חטיפא: בני עבדי סלמה בני ספי בני דסופרת בני ברודא
בני יעלה בני דרקון בני גדל: בני שגשיח בני חטיל בני פכרת הצבויס בני אמי: כל הנתינים ובני ע
עבדי סלמה שלס מאות תשעים ושנים:
אדן ואמר ולא יוכלו להגיד בית אבותם וזרעם אם מישראל הם: בני דליה בני טוביה בני נקודא סס
מאות חמשים ושנים:
ובבני הכהנים בני חביה בני הקוז בני ברזילי אטר לכח ככנות

ברזילי הגלעדי אשה וקרא על שמס: אלה בקשו כתבם חמתיססס ולא נמצאו ויגאלו כן הכהנה
ויאמר חתרסססא להם אטר לא יאכלו מקדס הקדשים עד עמוד כסן לאוריס ותמים: כל הקהל ס
באחד ארבע רבוא אלפים שלס מאות וששים: מלבד עבדיהם ואמהותיהם אלה שבעת אלפים סל
שלס מאות שלשים ושבעה ולהם מסררים ומסררות מאתים: סוסירס שבע מאות שלשים וששה פר
פרדיהם מאתים ארבעים וחמשה: גמליהם ארבע מאות שלשים וחכשה חכורים סטה אלנים שבע
מאות ועשרים:
ומראשי האבות כבאם לבית יהוד אשר בירושלים התנדבו לבית ח
האלרים להעמידו על מבונ: בכחם נתנו לאוצר המלאכה והכ דרבמניס שס רבאות ואלף וכסף ס

והמלך בורש הוציא את כלי בית ירוח אשר הו
הוציא נביכד נער מירושלם ויתנם בבית אלהיו
ויוציאם בורש מלך פרס על יד מתרדת הגזבר
וספרם לששבצר הנשיא ליהודה: ואלה המספר
מספרם אגרטלי זהב שלשים אגרטלי כסף ארף
מהלפים תשעה ועשרים: כפזרי כסף משנים אר
ארבע מאות ועשרה כלים אחרים ארף: כל כלי
כלים לזהב ולכסף חמשת אלפים וארבע מאות
הכל העלה ששבצר עם העלות הגולה מבבל ל
לירושלם: ואלה בני המדינה ה
העולים משבי הגולה אשר הגלה נבוכדנצר מ
מלך בבל לבל ושובו לירושלם ויהודה איש
לעירו: אשר באו עם זרובבל ישוע נחמיה שריה
רעליה מרדכי בלשן מספר בני רחום בענה מס
מספר אנשי עם ישראל
בני פרעס אלפים מאה שבעים ושנים: בני שפט
שפטיה שלש מאות שבעים ושנים בני ארח ש
שבע מאות חמשה ושבועים: בני פחת מואבל
לבני ישוע יואב אלפים שמנה מאות ושנים עשר
בני יילם ארף מאתים חמשים וארבעה בני ז
זתא תשע מאות וארבעים וחמשה בני זבי ש
שבע מאות וששים: בני בני שש מאות ארבעי
ארבעים ושנים: בני בני שש מאות עשרים ושלשה:

5

לכר כל התכרוב כל זאת היו עומים סביבו היהודים
לכר מה פהם מתכרבים מענמם לבניין הבית ונת
זיתנס בבית אל היו אשר כתגם נבוכד נצר בבית עו
סלנו על יד מתרדת הגזבר כך סמו סל גזבר אשר לכ
לכורם וכחו כורם להנשיא הגזבר הזה מנה אותם
ומסרם לסבצר למען יסאס ויוליכס לירושלם וא
ואמרנו רבותינו הוא סבצר הוא רכישל ולמה נקר
בקרית סמו סבצר סעמד בסס ברית הנשיא ליהו
ליהודה הוא הנשיא לסבצ ממסרם סל כלי בית ס' אג
אגרטלי מוני כלי סס מחלפס סס סכניס והוא לסו
לסון בית החלפות סעל כן ססיו כותכין בה ססכני
ססכנין סיתה נקרית לסכת בית החלפות כפזרי מ
מזריקס ונקראו כפזרי בלסון קנוז כמאן דכפרי י
ירי בגלימיה דחבריה על סס סהמקבל דס במזרק
סיה מקנח ניכנות סרס סכתון על ידס בסכת סמו
סמזרק מסניס סניוס כלס אחרס סל מין אחר כל
כלס עתה כולל ססכון סמכנין וסאיכין מכונין כול
כולו במכנין אחר אבל ססכוכין הוא מוכה סעלוצ ל
לסון יסעל ואלה בני סמדינה אלה בני ישראל ממ
סמדינת ארץ ישראל סעולס עתה מן ססני אשר
בגונה בירוסלם ויהודה ובני יהודה חזרו כל אחד נ
נחד לעירו אשר בלו בני סמדינה סללו בתחלה כר
כסר גלו מישראל לבל עס ורובכל וגומר מספר
סרסון סה קמונה בגודל וסס ארס הוא ומספר ס
ססיני סה סתחה ודכוק הוא על אכסי עס ישראל
סללו בני ארס גדולס וססוכיס סיו נסאקריס סיו מ
מסוכיס אחריס ועל כן מכאיס אחריס לכר בני
סרעס ועמר סמסרריס סלניס סיו מסודריס וכן ס
ססופריס סס סלני ססיו סוערי בסערי בית המקד'

בני עזר ארף מאתים עשרים ושנים בני אד
אדניקם שש מאות ששים וששה בני בני אלפים חמשים וששה: בני עדין ארבע מאות חמשים וארבע
וארבעה: בני אשר ליחזקיה תשעים ושמנה: בני בני שלש מאות עשרים ושלשה: בני יורה מאה ושני
ושנים עשר: בני חסם מאתים עשרים ושלשה: בני גבר תשעים וחמשה: בני בית לחם מאה עשרים ו
ושלשה: אנשי נטופה חמשים וששה: אנשי ענתות מאה עשרים ושמנה: בני עמון ארבעים ושנים: ב
בני קרית ערים כפירה ובארות שבע מאות וארבעים ושלשה: בני הרמה וגבע שש מאות עשרים ואח
ואחד: אנשי מכסם מאה עשרים ושנים: אנשי בית אל וחעי מאתים עשרים ושלשה

חסדן על ישראל וכל העם הריעי תרועה גדולה
 בהלל ליהוד על הוסד בית יהוד :
 ורבים מהכהנים והלויים וראשי האבות והזקנים
 אשר ראו את הבית הראשון ביסדו זה הבית בע
 בעיניהם בבים בקול גדול ורבים בתרועה בשמ
 בשמחה להרים קול : ואין העם מכירים קול תר
 תרועת השמחה לקול בכי העם כי העם מריעי
 מריעים תרועה גדולה והקול נשמע עד למרחו
 למרחוק : וישמעו צרי יהודה ובנימן כי בני הגול
 הגולה בנים היכל ליהוד אלהי ישראל : וישו
 אר זרובבל ואל ראשי האבות ויאמרו להם נבנ
 נבנה עמכם כי ככם גדרש לאלדיכם ולז אנחנו
 זבחים מימי אסרחדון מלך אשר המעלה אתנו
 פה : ויאמר להם זרובבל וישוע ושאר ראשי הא
 האבות לישראל לא לכם ולנו לבנות בית לאל
 לאלדינו כי אנחנו יחד נכנה ליהוד אלהי ישראל
 ישראל כאשר צונו הכלך כורש מלך פרס : והי
 עם הארץ מרפים ידי עם יהודה ומבהלים אות
 אותם לבנות : ומכרים עליהם יועצים להפר עצ
 עצתם כל ימי כורש מלך פרס ועד מלכות דריו
 דריוס מלך פרס : ובמלכות אחשורוש בתדלת
 בתלותו כתבו שטנה על יושבי יהודה וירושלם :

7

בזרם הסני הוא חרם אורי מהסני כל חנין סבלו
 מהסני לירוסלים לכנח ולומ סירה לפני הצונים ב
 בסעת בנין יסוד הבית לכנח סני כניחיס הלנו הס
 כינחי סירה כמו למכנח מזמור לדוד ויסדו מסקל
 חזק מן יסוד כמו ויסב טירניתהס כן ויסבו מן יסב
 ויסדו מן יסד ומסמנותן ויסדו ויסב במסקל חזק
 בסתי יודין אחת פעולה ואחת סל יסוד נפתרון היו
 מייסדים מייסבים : והצונים מייסדי את יסוד היכל
 ה בטעה טהיו מכניס באירתס והעמידו הכניס
 מוטעיס בגדי כבור וחכונרות בדיהס לתקוע בהס
 ואלהיס ב.י חסף מסורדיס במנלתיס כמו כלכלי ס
 ס וע כל סיריה : ע. ידי דוד טהיו אומרי ומסורדי
 טירונ סל דוד מלך ישראל : ויענו לסון עניית ומי
 כמו ותען להס מריס ובחזרות ובחזרות : כי טובל
 לחזרות לה : וחל העס סחר עס ישראל על הוסד כל
 הסמחות הללו היו עומי על בנין היסוד חסר הסד
 בבית ה.כ.ס. ו ביסוד סלו מן סס דכ סל יסוד יחמר
 יסודו כמו מן חרם חרסו מן קרם קרסו זה הבית ס
 סהיו רחין בנין בית זה היו ביכין מתקן סהיו זכרי
 זכריס חרנו בנין גדול סל בת ראסון ורביס חסר
 לא ראו בנין גיץ ראסון היו סמחיס ומריעין בסס
 בס יחה בקול גדול מרוב שמחת סי סלו מבלותן ו
 וחן העס מכיריס חוצן הסנמעין לא היו מכיריס
 קול תרועת הסמחה מפני קול ב.י העס סהיו העס
 הסתחיס היו מריעיס תרועה גדול וקול ספני כסמע
 יו ר וינצר עד למרחוק : כרי יהודה סס סחנמו חסר
 סנו ב סכריב בארץ ישראל כמו סכ יבא מלך א
 חטוי מכל ומכותה : וסנו ומחמת ומסרני מוסב
 חותס כצרי סומרון תחת בני ישראל : ויאמרו ככנח
 ע זכס היו חומריס כך למען תבטל מלחכת הבית
 על ידח סלח לבנות עיר : מני אסרחדון מלך חסור צנו סל סכריב סלח סכריב סוסיס סס סהינתן

חור ריכך וסרחר בנין וימלך אסרחדון בנו תחתיו סכ ניהי הוא מסתחה צית כ ס יך חלהיו וחדרמלך וסר
 וסרחר בה ו סכוסו בחרב וגו וימלך אסרחדון בנו תחתיו : כי סכסו חלת סכינו לבדינו ככנח כי זה מסמס
 ב סקוד חלת יעס הארץ סס כרי יהודה ובנימן : מדכיס לבטלס ממלחכתס לבנות כמו מלבנות וכן עד כי ס
 חלל נסגור נס ברין כתיב בס ופתיונו כחלו כת גסין סהס טוכריס יועיס כדי לבטל המלכח : כל ימי מ
 מלכות כורס ומלכות חסורוס חסר מלך אחרינו עד סנת סתיס לדריוס סמלך אחר אחסורוס סית המלכח
 ביולה ובזלכות חסורוס סמלך אחר כורס סזנת אחסורונס סלקח ססתר כתבו סמכ ס. א לבנו בית סמקוס

מנים חמשת אלפים וכתבות כהנים מאה :

וישבו הכהנים והלוים וכן העם והמשררים וח
 והשערים והגתנים בעריהם וכל ישראל בערו
 בעריהם ויגע החדש השביעי ובני ישראל בער
 בערים ויאספו העם באיש אחד אל ירושלים
 ויקם ישוע בן יוצדק ואחיו הכהנים וזרובבל בן
 סאלתיאל ואחיו ויבנו את מזבח אלרי ישראל ל
 להעלות עליו עלות ככתוב בתורת משה איש ח
 האלדים : ויבנו המזבח על שכונתו כי באימח
 עליהם מעמי הארצות ויעלו עליו עלות ליהוד
 עלות לבקר ולערב ויעשו את תג הסכות ככתו
 ככתוב ועלת יום ביום במספר כמשפט דבר יום
 ביומו : ואחרי כן עולת תמיד ולחדשים ולכל
 מועדי יחוד המקדשים ולכל המתנדב נדבתו ל
 ליהוד : ביום אחד לחדש השביעי החלו להפיל
 להעלות עלות ליהוד והיכל יהוד לא יסד ויתנו
 בסף לחוצבים ולחדשים ומאגל וכשתה וסמן
 לצידנים ולצרים להביא עצי ארזים מן הלבנון
 אל ים יפו ברשיון כורש כלך פרס עליהם :
 ובשנה השנית לבאם אל בית האלדים לירושל
 לירושלם בחדש השני החלו זרובבל בן שאלתי
 סאלתיאל וישוע בן יוצדק ושאר אחיהם זכהנ
 הכהנים והלוים וכל חבאים מהשבי ירושלים וי
 ויעמדו את הלוים מבן עשרים שנה ומעלה לנ
 לנעת על מלאכת בית יהוד ויעמד ישוע בניו וא
 ואחיו קדמיאל ובניו בני יהודה באחד לנעת על
 עשי המלאכה בבית האלדים בני חננד בניהם
 ואחיהם הלוים : ויסדו חבנים את היכל יהוד ויעמדו
 במצולתים להלל את יהוד על ידי דוד כלך ישראל ויענו
 בהלל ובהודות ליהוד כי טוב ביד עולם ח

כל הקהל כשאין מלכ פש הכתובים וישתכיס והלון
 היה בזה חסד חסדן זה ובני ישראל המכונים למעלה הם
 של סבג יהודש ובנימן וחותם אשר בחסרו מחסבן
 זה שלת תמנאס למעלה הם היו מסאר הסבטים וכ
 וכן שפורם בסדר עולם כל הקהל כלאחד ארבעי
 רבוא וגו' ובפרטן אינן אלא סלטים אלקי יוכן הם
 אלא מעלנו מסאר הסבטים מלבד עבדיה ואמהותיה
 סלא היו בכלל הקהל ולהם אמוריים ומסוריות מא
 מאתים לפי שהיו עולם בסמחה מצבל לארץ יסר
 בבנין חבית בכחם כפי כחם וממונס דרכמונס
 פס עטבע של זהב ויגב והגיפי החדש הסביעי הוא
 חדש פסרי ובני ישראל אשר היו בצרים מה עסנו
 עיחסנו כלם לירושלים ויכינו המזבח על מכוונתו
 כדי להקריב עליו קרבנות פסרי פיו ויהא מעמי ח
 הארצות סלא וקנתרונס וסלא ולסינו למלך ובני ח
 המזבחות לעלות עליו עולות למען ישמעו ויבינו ח
 העמים בדבר אשר עמרו על פי המלך ועל כן יאנ
 ומענו מלקנטרס לבנין חבית לערב ולבקר תמיד
 סל סחר ותמיד סל בין הערבים ועולת יוס יוס במ
 במספר קרבנות חג ביום חרס כאספנו ולאחר כן
 עלאחר הסכות היו מקריבים קרבנות בכל יום עולת
 התמיד לבקר ולערב ולחדשים ולראשי חדשים היו
 מקריבים קרבנות סל ראשי חדשים ולכל מועדי ח
 ולסאר מועדות קרבניהם ולכל המתנדב ולכל חות
 המתנדבס נדבותיהם היו מקבלים הכהנים חותם
 להקריבם ומיום אחד בתפרי התקילן להקרי קרבנו
 ופדין לא ככנה חבית לבנידונים ולנדרים בני נדר ונ
 ונדון חומכיס לבנות חבית ברסיון לסון רסות חג
 חגורת רסס סחרי מן חבה יאמר חביון ומן חבה ית
 ואמר חביון ומן חזה חויון ומן רעה רעיון ומן חבה
 חביון ומן רסס יאמר רסות חמו מן עכה עכנות ומן
 סבה סבות ומן ראה ראות ומן זכה זכות כמנאו רט
 רסות רסיון באין ויוכאין מגזירה אחת לפי סער ח
 חדיקדוק ולסון אחד הם ומנחם חביון לסון חרסת
 ספתינו ולא לקדק בניורתו ולעכ כן סכי סכיס הל
 סלני קרובים זה לזה במסמעותם
 ויסדו חבנים את היכל יהוד ויעמדו חבנים בחצרות והלוים בני אסף
 במצולתים להלל את יהוד על ידי דוד כלך ישראל ויענו בהלל ובהודות ליהוד כי טוב ביד עולם ח

ידוע לחי מלכא דברי ידוע הוא למלך דיהודאי אס'
היהודים טע'ג מאתך אליכו באו לירושלים קריתא
מורדת ותכונות הם בונים וסוריא טכיללו והחמו'
יברו ואוסיא הכתלים יחטאו כמו אס מחנו טהס ת'
תופרים ומחברים הכתלים והעס זה כען ידוע
ידוע יהיה למלך אסר אס העיר הוא תבנה
דך זאת וסוריא יסככלון והחמוצ יחיו מיוסדות
מכרה בלו והלך ייכני עסיס הס וכסף גלגלת לא ית'
יכנו לא יתנו עוד מס ולפתוס הולכין תהנוק ומ'
ומס המלכין תיזין ס' א יתנו עיר מס למלכיס כען
כל קבל דימלח היכלא ומלכא עצה כל כנגד דברי
זה אסר חרבן היכלא אכר רונס לה חריב וערוצ מ'
מלכא ובזיון דימלח לסון חורבן וסימון כמו ארץ
מלחה לא תסב מלכא אכר רונס לאתרי ולחריב
נצרות מלכא ובזיון המלך לא אריך אינו הגון לנו
לראות אריך הגון כמו אריך לא ארוך במסכת סנא
סוגא על דנא על זאת טלחנו והודענו למלך די יבן
יב זך חטר יבקר וידרוס הדוריס בספר הזכרונות טל
אביצ' המלכיס ותהסכח ותמנא במסר הזכרונות
וצלע כי העיר הוא מורדת ומזק' המלכיס והמיד
והמדכנות ואסדרר עבדין בצלוח ומיד היו עוס

די יבקר בספר דברניא די אבותך ותהשבח בס
בספר דברניא ותגדע די קריתא דך קריא מרד
מרדא ומדנוקת מלכין ומדינן ואשתדור עבדין
בניה מן יוכת עלמא על דנא קריתא דך החרב
החרבת: מהודעין אנחנא למלכא די חן קריתא
דך תתבנא וסוריא ישתכללון לקבל דנא חלק
בעבר נהרא לא איתילך: פתגמא שלח מלכ
מלכא על רחום בעל טעס ושמיס ספרא ויאר
בניתחון די יתבין בשמרין ושאר עבר נהרא של
שלם ובעת: נשתינא די שלחתון עלינא מפרש
קרי קרמי ומני שים טעס ובקרו והשבחו די יקר
קריתא דך מן יוכת עלמא על מלכין מתגשאת
ומרד ואשתדור מתעבד בה: מלכין תקיפין הוא
על ירוסלם ישלטין בכל עבר נהרא ומנדה כל
בלו והלך מתיהב להון:

עושים יוסביה טהיו ישראל מורדין במלכי האומות מן יומת עלמא מימרת העולם מימס קדמוניס כך היא מ'
מכאנא למרוד במלכי העמים על דנא על כך היתה העיר הוא חריבה מהודעין אנחנא למלכא מהדיעין אכ
אכחכו למלך די חן קריתא דך אס' אס העיר הוא תבנה וחומותיה מעסדין לקבל דנא כנגד כך וכאבל כ'
כך חין לך חלק בכל עבר הנאר לפי טארץ ישראל יחיו מורדין כך ויחחו הכל מידכס בעבר נהרא הוא כל ה'
הארץ ס' כל ארץ ישראל טהיא עבר הנאר לאותן סכבל פצגמא טלח מלכא דברי טלח המלך על רחום בעל
טעס חל רחום המוכיר וסמטי הסופר ולסאר סייעותיהס ה'וסביס בערי טומרון ולסאר האומות אשר בעבר
הנהר לכד ארץ ישראל טלס ובנת מקומות הס ובנת כמו ובנעצ פעמיס קוראו כך ופעמיס כך כנצונה כת
כתב המצות חס' ס' חצ' א' לכו היא מפורס וקרי לכו ומני טיס טעס ומאצי היתה סימת דבר טיווי אשר
כיופי נהקו והשבחו וברקו במסר זכרונות המלכיס ומכחו כצוב אשר העיר הוא מימו' העיל' הית' מתכסא'
ו נצמת על כל מלכי האומות ומרד נארבנות היא עסח בה למרוד במלכי העמים ומלכי תקיפין ומלכיס חוקי'
היו בירוס' יס טהיו מוסל'יס וסליטוס בכל עבר הנאר סל כד ארץ ישראל כמה סכאמר בסלמה כי הוא רדה
בכל עבר הנאר ונומר ותמיד וכסף גלגלת היא כתון להס סחי האומות מעלון להס מס כען סימו טעס עת
עצה סימו דבר להכריז בארץ לבאל אכסיס הללן מן סבנין והעיר הוא ירוסלם לא תבנה עד אשר ממני י'
יוסס הדבר לבנות העיר על דעתי ורסותי מהירין חנו ס'ג חסירין תהא לעשות דיחוי וסנגז ס'ג

וּבְנֵי אֲרִתְחַשְׁתָּא כְּחַב בְּשָׁלֵם מִתְרַדֵּת טְבָאֵל ו
 וְשָׂאֵר בְּנֵיהֶו עַל אֲרִתְחַשְׁתָּא מִלֶּדְךָ פְּרִס וּבְתַבְּחָה
 הַנְּשִׁתִין כְּתוּב אַרְמִית וּמִתְרַגְּם אַרְמִית :
 רְחוּם בְּעַל טַעַם וּשְׁמִשֵׁי סְפָרָא כְּתָבוּ אֲגָרָה חֲדָה
 עַל יְרוּשָׁלַם לְאֲרִתְחַשְׁתָּא מִלְּבָא בְּנִמָּא : אֲרִין
 רְחוּם בְּעַל טַעַם וּשְׁמִשֵׁי סְפָרָא וְשָׂאֵר בְּגוֹתְחוֹן דִּי
 דִּינִיָּא וְאַפְרַסְתָּמִיא שְׂרַפְלִיא אֲרַסִּיא אֲרַכִּיָּי בְּב
 בְּבִלִיא שׁוּשַׁנְבִיא דְהוּא עֲלִמִיא : וְשָׂאֵר אֲוִיָּא דִּי
 דְהִלִי אֲסַנְפֵר רַבָּא וְיִקִּירָא וְהוֹתֵב דְמוּ בְּקִרְיָא דִּי
 שְׂמִרִין וְשָׂאֵר עֵבֶר נְהָרָא וּבְעֵנַת דְנָה פְּרִשְׁגָן אֲג
 אֲגִרְתָּא דִּי שְׁלַחוּ עֲלוּהִי עַל אֲרִתְחַשְׁתָּא מִלְּבָא
 עֵבֶר דִּי אֲנִשׁ עַר נְהָרָא וּבְעֵנַת : יִדְע
 לְהָא לְמַלְכָּא דִּי יְהוּדִיא דִּי סְלִיקוּ מִן לִיתְךָ עַל
 עֲלִינָא אֲתוּ לְיְרוּשָׁלַם קְרִיתָא מִרְדֵּתָא וּבְאִישְׁתָּא
 בְּנִין וְשִׂרְיָא שְׁבַלְלוּ וְאִשִּׁיא יְחִיטוּ : כְּעַן יִדְע לְהוּ
 לְהוּ לְמַלְכָּא דִּי הֵן קְרִיתָא דְךָ תְּחַבְּנָא וְשִׂרְיָא
 יִשְׁתַּבְּלִין מְגִדָּה בְּלוּ וְהִלְךְ לֹא יִתְנוּ : וְאַפְתּוּס
 מִלְכִין תְּחַנְזִיק : כְּעַן כָּל קַבְלֵי דִּי מִלַּח הֵיבְלָא מִל
 מִלְחָמָא וְעִרְתָּ מִלְּבָא לֹא אֲרִיד לְנָא לְמִחְזָה עַל
 דְנָה שְׁלַחְנָא וְהוּדִיעְנָא לְמַלְכָּא :

על יוספי ירוסליס לה' מיניס ולקנתים ס'א יבגוה
 חבית ובימי ארתחשסתא הוא כורס מלך כרס מניין
 אחתיות טל כורס עולות למניין אחתיות דריוס וכן ס
 סנינו במסכת ראס הטנה הוא כורס הוא דריוס הו
 הוא ארתחשסתא כורס על סס טמלך כסר היה חי
 ארתחשסתא על סס המלכות ונמרד עולס מנחתי
 דריוס הוא ארתחשסתא וכל המלכות כולה נקדחת
 ארתחשסתא וכו' כתב בסלס כתב מכתבו בדבריו סל
 סלס מחדת טבאל טס ארס הוא מנרי יהודה וכן
 ובניין ונאר ככותיו חבורותיו וסיעותיו על ארתת
 ארתחשסתא אל ארתחשסתא וכתב הנסתון וכתב
 האגרת כתוב ארמית דחוס בעל טעס דחוס היה מו
 מזכיר ובעל דברים לסדר המכתב וסמסי ספרא וט
 וסמסי היה סופר סמסי בכו סל המן היה וכן דרך
 המקרא להזכיר סופר ומזכיר סניה בחדר לפי סהס
 זקוקים : זה לזה האחד מסדר ומזכיר והסופר כותב
 סכ' אליחורף ואחיה בני סיטא סוכרס וסוסט בן א
 אחילוד המזכיר ובמקום אחר נאמ' ויבא אליקים ב
 בן חלקיהו וגו' וסכנא הסוסרילאח בן אספ המזכיר
 כתב אגרא סללנו סניס דחוס וסמסי כתבו האגרת
 באסר בני אליהס מתחדת טבאל וכולס היו מוסבי
 בצרי סומרון על ירוסליס על אודות בניין בית ה
 המקדס אס' בירוס'יס ככומא באסר נאמר והוא
 דוגמת לסון תלמוד כדבענן למימר קמן ארין סס
 ארס זה רחוס בעל טעס מזכיר ובעל דברים ונאר
 ככותותן ונאר סיעותיהס : ככ' יא ואפ'סתינא וגו' ה
 סללנו סמות סל אומות טהסיב סכחריב בערי סמרון
 אפרסיא סס פרסיוס אסר הוסיב סכחריב בערי סמ
 סומרון ארכיויא סס בני ארץ סכ' ארץ ואכד וכלנא' צב' ייא סס בני צבל סוסכניא בני טוסן הציריה עלמיא
 בני עילס מכל האומות סללנו הוסיב סכחריב בחרץ ישראל וכולן היו מטיביס מחיס בס' יחנצ המכתב חוס ו
 ונאר אומיא ונאר האומות אסר הגלה סכחריב כולס סכחריב בחרץ ישראל וקירא סהיה מלך גדול ו
 ונכובד טכ' כה אסר המלך סגדול מלך אסר : ויחנצ סמו וסוסיב אונצס בקיריא דסמרון בעריס אסר סביבות
 סמרון ונאר האומות אסר בעברי סכחריב לפי סכחריב כהר פרת מחסיק בין ארץ ישראל לצבל כמנאו אונצ' אונ
 חומצ טלכד ארץ ישראל היו בגברי סכחריב כהר לפי סכחריב כהר פרת מחסיק בין ארץ ישראל לצבל כמנאו אונצ' אונ
 מס'מיס בטלחונצ המכתב חוס דכח פרטגן זהו פתרון האגרת פרטגן כמו פתסגן סכתב די סלחו עלחוי
 סמר סלחו סליו אל א'תחשסתא עברך חנס עבר נהר'א ובענצ' עברך הו אסר בעברי סכחריב ונאנס בענצ' כל
 סזימות המכאות כחן ככללות צבלל זה סכולן היו לצד ארץ ישראל סהוא עברי סכחריב לחונצס ססוכניס בצבל
 נזאו פחלת המכתב עברך חנט עברי נהר'א וגו' עד לא חיתי לך'

וכך היה כתוב בתוכה של אגרת שלמה כלל כל המ
הטלח יחיה לו ידוע ליהוי מלכא דבר ידוע יהיה למ
למלך די אולכא אסר הלכנו אל ארץ יהודה המדי
המדינה לבית אלה הגדול והוא מתבנה וסוף הבית
בניו מרביא בלעז ואע מתטם בכתליה ועניס כתוב
כתובים ומסומים בכתלים כדי להחזיק רבניו למען
יעמד ימים רבים ועבודתא דא ומלחכת זמא אספר
אספרנא מתעבדא מהרה היתה נעשית אספרנא א
איש פלויטוס מנט בלעז ומלחכת בדיחוס והנבלח מ
מעסה זה בדיחוס ארין אז כסריחוכו הבנין סא פו
לוקניס חלס כמא חמרכא להן כאסר נאמר עם
במנוך חמרכו אליהם מי סס לכון מי סס לכס דב
דבר זה הבית הוא לבנותו וכת יס הללו למסר ואוס
ואסרנכ בנין חומת לבניס לתחוס ואף סמותס
ס! בניס ס זלכו להס כדי להודיעך די ככתוב אסר
ככתוב סמותס סאכסס א' יך די בראשיתוס אסר עם
בעכמס וברטנצס קמו לבנות הבנין וכמא סתגמ'
וכמו סבאמר הדבר התיבוכא סטיכו לנו דבר אכס'
סימו חכסו סס עבדיס סל א' הו ססמיס וארץ וכו
וענין ביצח ואכו בנין הבית אסר סה בני קודס ל
לכן סניס רבות ומלך לישראל רב ומלך גדול סהיס
לישראל הוא סלמיס המלך ככס חותנו ויסד חותנו להס
וע. ס ו מזני אסר הכעיסו חלמי ססמיס מסר חות
חיתס ביר מלך בכל הכסרי וחבית חוס חמריב וחית
ס' סס הגנה לככל ב'יס חך בסנת חת לכורס מלך
בכל סוס כורס בדבר זה לבנות הבית ואף כלי סקור
ס' ודס סל ססך ורוב חסר הוכיח ככוכד ככר מן סס
סחכל סנירונליס והוליס להיכו סככל הוכיח חו
חיתס כורס מהגל מלך בכל ומסרס ליד ססכנר ס
ססמו כך ויב' סימן והוליק חותס סססן סימו סוס
ס'
והקרת סמו פ' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס'
לסככר חנה סכליס קח ולך חורג חותס כזיכל א'
חסר בירוסליס ומאז ועד עתה היה הבית בניו ולא כ
כניר הבנין ועתה וכען אס על המלך טוב יהיס ס'
הדבר ידוע ומב' קר בבית גזיו סל מלך
חסר בכל חס יס סמעסס חוס אסר כפי כורס ינא ד
דבר לבנות בית זה בירוסליס ורעות מלכא ורנון ס'
המלך על כן יסלח חליכו עליכא עליכו עד כחן מכ
מכתב חמריס אסר סלח סתכאי וסצר כזוני בארין
אז כאסר סגי סמכתב ליד דריוט

וכדנה כתיב בגוה לדריוס מלכא שלכא כלל
ידוע להוא למלכא די אולנא ליהוד כד
מדינתא לבית אלה רבא והוא מתבנה אכן גל
גלל ואע מתטם בכתליא ועבודתא דך אספרנ
אספרנא מתעבדא ומצלח בידהם ארין שאלנ
שאלנא לשביא אלך כנמה אמרנא להם מן ש
שם לכם טעם ביתה דנה למבניא ואשרנא דנה
לשכללא ואף שמודתהום שאלנא להם להודיע
להודעותך די נכתב שם גבריה די בראשיהם
וכנמה פתגמא התיבוכה למכר אנחנא חמו עכ
עבודתו די אלה שמיא וארעא וכנין ביתא די חו
הוה בנה בקרבת דנה שנין שניאן ומלך לישראל
לישראל רב בגוה ושכללה להן מן די חרגיו
אברהנא לאלה שמיא ידב חמו ביד כוכד ניצר
מלך בכל כסריא וביתח דנה סתרו ועמה הגלו
לבבל ברס כסנת חדה לכורס מלכא די ב
בבל כורס מלכא שם טעם בית אלהא דנא לכנ
לבניא ואף מאניא די בית אלהא די דהבא וכס
וכספא די כוכד ניצר דנפק מן היכלא די בירוס
בירוסלם והיכל חמו להיכלא די בבל דנפק ח
חמו כורס מלכא מן היכלא די בבל ויהיבו לסס
לשכבצר סמו די פחה סמח ואמר לח אל ס'
כאניא סא אול אות חמו בהיכלא די בירוסלם
ובית אלהא יתבנא על אתרת ארין ססכ
סשכצר דך אתא ידב אשיא די בית אלהא די בי
בירוסלם וכן ארין ועד כען מתבנא ולא סליס
וכען חן מלכא טב יתבקר בבית גנויא די מלכ
מלכא חמה די בבבל חן איתי די מן כורס מלכ
מלכא שים טעם למבנא בית אלהא דך בירוס
בירוסלם ורעות מלכא על דנה יסלח עלינא

בען שמיו טעם לבטלה גבריא אלד וקריאת
 דד לא תתבנא עד מגי טעמה יתשם : וזהרין חו
 שלו למעבר על דנה למה ישגא הבלה להזקת
 מלכין : ארין מן די פרשגן נשתונה די ארתחשם
 ארתחשסתא מלכא קרוי קדם רחום ושמישי ספר
 ספרא וכנותהון אולו בבחילו לירושלם על יהוד
 יהודיא ובטלו המו באדרע וחיל : בארין בטלת
 בטלת עבדת בית אלהה די בירושלם וחות בט
 בטלה עד שנת תרתן למלכות דרוש מלך פר
 פרס : והתנבי חגי נביא וזכריה בר עדוא נביא
 על יהודיא די ביהוד ובירושלם בשם אלה ישר
 ישראל עליהון : בארין קמו ורובבל בר שאלתי
 שאלתיאל וישע בר יוצדק ושריו למבנא בית א
 אלהה די בירושלם ועמהון נביאיה די אלהא מ
 מסעדין להון : ביה ומנא אתא עליהון תתני פח
 פחת עבר נהרא ושתר בוזני וכנותהון וכן אמרין
 להם מן שם לכם טעם ביהא דנה לבנא ואשר
 ואשרנא דנה לשכללא : ארין בנמא אמרנא לה
 להם מן אינן שמהת גבריא די דנה בנינא בנין
 ועין אדהם הות על שבי יהודיא ולא בטלו ח
 המו עד טעמא לדרוש יהד וארין יתיבון נשתני
 נשתנה על דנה : פרשגן אגרתא די שלח תת
 תתני פחת עבר נהרא ושתר בוזני וכנותיה אפר
 אפרסביא די בעבר נהרא על דרוש מלכא : פ
 בתגמא שחר עליה

ה

רמוניה בלעו למעבר על דכא לעמות כל כך למח
 יסגא מדוע יגדל מעסה הטחפה בעיר הזאת להזיק
 המלכים עד כאן יתשובת כורש אשר השיב ארין או
 די פרגטן מן פתרון כתב הנסתון של ארתחשסתא
 המלך הוא כורש היה המעסה הזה קרוי קדם מהיה כ
 כתב הנסתון הזה קרוי לכפי רחום ושמישי נאיעותו
 נאיעותיהם והלכו במרוצה ובבהלה לירושלם אל מי
 היהודים הימו הם בארין או היתה בטלת מלכות כנ
 בנין בית אלשי אשר ברומלם עד סכת סתים לדר
 לדריוס מלך פרס סאחר כורש מלך אחסורוס מלך
 אסתר ואחר אחסורוס מלך דרוס כנו של אחסורוס
 פהא בן אסתר ובסכת אחז לכורש מלך פרס
 עד סכת סתים לדריוס יח טכה פהאלימו סבעים ס
 טכה לחרבנות ירוסלם טהרי מחרבן הבית טגלה נד
 בדקיהו עד סכת אחת לכורש חמשים וסתיס טכה כ
 במכוריס בסדר עולם ויח טכה מסכת אחת לכורש ע
 עד סכת סתים לדריוס נמכחו סבעים טכה סלימוס
 ובסכת סתים לדריוס התחילו לבנות סבנין עד סג
 סגמרוהו והתכבא חגי כבואה ועתה בסכת סתים לר
 לדריוס כתכבא חגי וזכריה הנביאים אל היהודים א
 אשר בארין יהודה בירושלם במס אלדי ישראל אלני
 אליהם לבנות בנין הבית בלת רפות המלך דרוס
 על יהודתי אל היהודים עליהון אליהם בארין או וס
 סרין התחילו לבנות ביתו של הקבה אשר בירושלם
 ועמהון נביאין של הקבה עומדין ומסיעין להם ב
 ביה ומכא אתא עליהון באותו זמן באו עליהם הללו
 ברי יהודה לקצרי ולחלטין עליהם על עסן סבנין
 פחת עבר נהרא סלטון של עבר הנחר וכנותהון
 נאיעותהון וכן אמרין להון וכך הו אנמריש להם מ
 מי סס מי כוח לכס דבר הבית לבנות ואוסרנא כמ
 כמו ואוסיא דכא לסכללכא והכת יס האלה לייסר י
 יחטנו בנין חומות לבניס חבירי מכחש ארין או כ
 כמא כאשר כאמר אמרנא להון אמרנא להם ליסר
 לישראל אותנו ברי יהודה ובנימן מן איבון מי סס
 סמנת האכמיס די דכא אשר סבנין זה סס בניס ועין אליהם ועי הקבה טהוא אליהם היתה על זקני יהו
 היהודים לעלגת בתלכות סבנין נח בטלו סימן ולא בטלו סס את הבינים עד טעמא לדריוס נח נחסיבי ז
 נחני היהודים דבר לחותן סכריס טלח יבטלו את סבנין עד אשר ילך הדבר לדריוס המלך וארין יתיבון ואל
 יסיבנו היהודים כתב הנסתון על כך על פסוקתו סל דרוס פרסגן פתרון כסתגן האגרת וכנותיה וכיעותיהו א
 תפרסיה חומה טהיו ביעותיהם על דרוס המלך עלהו חלני וכדכא כתב כגיה

זוכו סיס טעם וממני סיס ציוני וסימית דברי זה אפי' כל אדם אשר יטבח דבר זה יתכסח יחריב עניני מבייתו מיחריב ביתו יתכסח כמו וכסחיתס מן האדמה וזקיף יתמחא עלוהי ועץ לתלוייה יחא גבוה עליו טיפלה על העץ ובתו כולו יתעבר חסכה כולו עניו טנוף ולמחיראות ואלדא די סכץ סמיה ואלדוי אסר טיכץ טמו טס ימגר ויסגר כל אותו מלך וכל אותו ע עם אסר יטלח ידו להזריב ולהסחית ציתו זה סל ס' אסר צירוסליס סמתי טעם ציוני דבר זה אסר ועס' הבניין מהרה עד כאן תסובתו סל דריוס ככמא כ כוסר נאמרי אספרכת עברו מהרה עסו וסבי יחוד יחוריא וזקני היחודים היו בצניץ במלאכתו צבואת חגי וזכריה וכו' ויסדו את הבניין מן ציוני סל אלדוי יטראל ומרסות כורס מלך פרס הרטון אסר חוכל יסוד הבניין צימיו ומרסות דר וס זה מלך פרס ואר ארתקסססא הוא דריוס וכקרא ארתקססס' על סס סודינא וסמל... מץ כו כל מלכי פרס היו כקראיס כך נאמר כל מלכי מצרים כקראיס פרעה וסביא בית דכא וסוף תפלוס ציוני זה היה עד יוס הסליסי לחדס אדר טהיא סכת טט לדריוס המלך וכמחא בנין סב סביץ היה ארבע טנים וקאדיצו לחכוכת סבית זה ק קרבית סלנו וקאימו כהניא בפלגתסון סהיו סהניס חלוקיס בצבידותס וליוס במסמרותס את ספסח עכסיו עסו יסרחל את ספסח ביד צניסן זה סבא אחר אדר הרטסון סהוסלס הבניין צו וססו ונעמס ולכל סנבדל סס הגיט סנבדלנו מטומאת ס העמיס לידבק ביסראל וסס לב מלך אסר עליוסס וזקבא סב לב מלך אסר על יסרחל היוסביס צמ צממס'תו בארץ אסר להחזירס ולסו ע במלאכת ס סבניין עאחר סדבידס סל' סל בניין סבית . ארת ארתקסססא הוא דריוס . ויתן לו סמלך דריוס כיד ס אלדיו עליו נאמרו רזל עזרא הוא מ חכי . צסכת סכס סל סכס אחר קטלנא סג' לארתיסססא סול דר וס . בחדס סמייסי הוא חדס סב' כו צחקר לחדס בנין סיתס קחלת ע . ויתס מכבל וכחקר לחדס סב צחו לירוסליס .

בששחה כו שמחם יחוד וססב לכ סלך אסיר עליוסם לחוק ידיוסם במלאכת בית האלדים אלדויסר ישראל :
ואחר הדברים האלה במלכות ארתחשכתא מלך פרס עזרא בן שריה בן א
אמריה בן חלקיה : בן שלום בן צדוק בן אחיטוב : בן אמריה בן עזריה בן מריות :

זכני סיס טעם די כל אינש די השנא פלגמא ד דנה יתנסח אע מן ביתה וזקיף יתמחא עלוהי וב ביתה נילו יתעבר על דנה : ואלדא די שכין סמ שמח תמה ומגר כל מלך ועס די יטלח ידה לה להשניא לחבלה בית אלדא דד די בירוסלס א אנה דריוס שמת טעם אספרנה יתעבר .

אדין תתני פדת עבר נהרא סתר בוזני וכניתהון לקבל די טלח דריוס מלכא פנמא אספרנא עב עברו : וסבי יהודיא בנין ומצליוחין בנבואת הגי גביאה וזכריה בר עדוא יבני וסכללו מן טעם א אלה ישראל ומטעם כורס ודריוס וארתקססא מלך פרס : וסציא ביתא דנה עד יוס תלתא ליר לירח אדר די סנת סית למלכות דריוס מלכא :
ועברו בני ישראל פהניא ולואי ו יסאר בני גלותא חנכת בית אלדא דנה בחודות : וזקריבו להנכת בית אלדא דנה תורין מאה ד דברין מאתן אמרין ארבע מאה וצפירי עזין לח לחטיא על כל ישראל תרי עשר לכנין שכמי יס ישראל : וזקיימו כד ניא בפלגתהון ולואי במחל במחלקתהון על עבדות אלדא די בירוסלס ככ ככתב ספר משה : ויעשו בני הגולה את הפסח בארבעה עשר לחדס הרטסון : כו ח הטהרו הכהנים והלויס כאחד כלס טהורים ו יסחטו חפסח לכל בני הגולה ול אחידם הכהני ולדסם : ויאבלו בני ישראל השבים מהגולה וכל הנבדל מטמאת גוי הארץ אליהם לדרס ליהוד אלדוי ישראל : ויעשו חג המצות שבעת ימים בס בששחה כו שמחם יחוד וססב לכ סלך אסיר עליוסם לחוק ידיוסם במלאכת בית האלדים אלדויסר ישראל :
ואחר הדברים האלה במלכות ארתחשכתא מלך פרס עזרא בן שריה בן א אמריה בן חלקיה : בן שלום בן צדוק בן אחיטוב : בן אמריה בן עזריה בן מריות :

י

בארין דרוש מלכא סם טעם ויקרו בבית סיפר
 ספריא די גנויא סתחתין תמה בכבל : והשתבח
 באחמתא בכרתא די במדי מדינתא מגלה חד
 חדא וכן כתיב בגוה דברונה בשנת חדה לב
 לכורש מלכא כורש מלכא סם טעם בית אלהא
 די בירושלם ביתא יתבנא אתר די רבחין רבחין
 ואשהי מסובלין רומיה אמין שתין פתיה אמין ש
 שתין : נדבכין די אבן גלל תלתא ונדבך די אע
 חדת ונפקתא מן בית מלכא תתיהב : ואף מאני
 בית אלהא די דהבא וכספא די נביכד נער והגפ
 חנפק מן היכלא די בירושלם והיכל לכבל יהבי
 יחתיבון ויהד להיכלא די בירושלם לאתרה ות
 ותחת בבית אלהא בען תתני פחת עבר נחר
 נהרה שתר בזוני וכנותהון אפרסביא די בעבר נ
 נהרא רחוקין הון מן תמה : שבקו לעבדת בית
 אלהא דך פחת יהודיא בית אלהא דך יבגון ע
 על אתרה : ומני טים טעם למה די תעבדון נעם
 שבי יהודיא אלך למבנא בית אלהא דך ומבנס
 ומנכסי מלכא די מדת עבר נהרא אספרנא נפק
 נפקתא תהוח כתיחבא לגבריא אלך די לא לב
 לבטלא : ומה חשון ובני תורין ודכרין ואמרין
 לעלון לאלהא שמיא חנשין מלח חמר ומשח ב
 במאמר כחניא די בירושלם להוא פתיהב להם
 זום ביום די לא שלו : די להון מהקרבין ניתוחין
 לאלה שמיא ומצלן לחיו מלכא ובעוהי :

סם טעם כזה המלך הדבר ובקרו ובקרו בבית סם
 הספרים שהאונות סם בבבל והסתכח באמתה ונ
 וכמחא המכתב סל מגולה אחת סם באמתה סתרו
 כן אכסי הספרין הוא כלי הספרים לאגרות ולגיוני
 ולגיונים : והעמידהו מגורת חמת מיש והאלף אסר
 בתיבה אינה עיקר כיתר המלים אסר בטאר לסון א
 ארמי בבירתא באותה ברה אסר במדי המדינה וכן
 הים כתוב בתוכה זכרון מלה בית אלהי בירושלם מ
 מה יחא עליו הבית יבנה אתר שהוא מקום סובבים
 סם זבא ואוסוהי כמו ואוסיא יחוטו רומיא חמין סת
 סתין יוש הבית ססים אמה וססים אמה רחבו כדג
 כדכין לסון כתלים וקירו הכתלים היו סל אבן גל
 גלל גלל מרבירא בלעז וכותל סל עץ חרם מבטניס
 כעניין בניין הבית אסר בנה סלמה וכספת והונחה
 לכודך הבית ולסאר דביוס אסר לבית תכתן להס ב
 בבית המלך ואף מאכוי ואף כלי הקודס סל בית האל
 האלהי סל זבב וכסף אסר כביכד ככר הוציאס מן הו
 היכל שבירושלם והולוכס לבבל וכתכו והיכל אסר ה
 הולך ויהך וך כל המעסה הזה להיכל אסר בירושל
 בירושלם למקומו ותחת יהוי מוכח בביתו סל הקבה
 בען תתני וגומר זו היא תסובה אסר הסיב דריוס א
 אל תתני וסתר בזוני די בעבר כסרל לכד ארץ וסר
 ישראל שהוא עבר לאותן סבבבל רחוקים הון מתמה
 רחוקים תהיו מטס מבניין בית המקדס סלא תרכו
 ודי עוסי המלאכה ידך פחת יהודאי טלכטי תיהודי
 ועסו דבר זה ולסבי יהודאי ולזקני היהודים אכוי מנו
 מכוס בית אלהא דך בית אלהי זס ומכוי טים טעם ומ
 נמכוי יהיה כיוי זס למאי דיתעבדון לאותנו בניין מל
 מלאכה אסר תעסו עס זקני היהודים האלה לבנות
 ביתו סל הקבה מככסי מלכא מככסי המלך יהוי עוס
 עוסיס הבניין אסר די מדתעבר כסרל מן המס סל
 עבר הכהן אסר למלך מתת מס כמו מנדח בלוי והי
 וחלך אספרכא מהמה יבנה הבניין אספרכא אוסס
 אוספלונטמכט בלעז כספתא תהיו מתחייבה הוכחה
 תהיה כיתכת לאכטיס האלה אסר לא יתבטלו ממלא
 ממלאכת ומה חסון ומה סיהו חוטטין ובכוי תורין ו
 רבני בקר ואיליס וככטיס לעלות לאלהי הסמים נחט
 נחטין לסלתות ומלך לקרבנות ויין לככטיס וסמן
 למכחות כסרל ואמרו הככטיס אסר בירושלם יהיו כ
 כותן להס דבר יוס ביומו די לא סלנו בלא דיחוי סנד
 סכדימכר בלעז וילחון למען אסר יהיו מקריבטי כיתחייס
 בלעז וילחון למען אסר יהיו מקריבטי כיתחייס על חמ מלך ובכוי

ומכאן חכא וממכא חכא דריוט המלך יוכא ציוני ורמות
לכל הגזירי אשר בעבר הכהר לכד ארץ ישראל ה
המקבליס מסיס שלי מן החומות חסר כל דבר סיס
סיטאל לכס עזרח הכהן כוסר התורה סל הקנה מ
מהרה יעסה שלח יעכבי את טאלתו עד מאה ככריס
סל כסף לקנות קרבנות ומאה כורין חטין למכחות
ועה מאה מדות יין לכסכיס ומאה סל סיון לבלול
מכחות ומלח לקרבנות כעניין סכ' וכל קרבן מנח
סכחתיך בתלח תמלח די לא כתב ומלח טחין כתוב
כז מדה יתנו ככל הנודך כל די מן טעס כל אשר י
יהיה מרמותו סל הקנה נתייני ועסה בזיוון בחותס
המלך לביתו סל הקנה אדרזדא חותס בלסון ערבי
די למח ליהוה ח
אשר למח יהיה קנף על מלכות המלך וכניו ועל כן
יתנו המכריס כל זרכי המלך ולכון מהזרעין ולבס
מודיעיס אשר כל הכהניס והלניס המסוריס נחנת
וחתוכיס טהס חוטבי עניס סונוכי מ ס למזבח ופ
ועובדיס בבית זה סל הקנה לח יטלוט חרס עליהס
להסליך עליהס מס וכהך גולגלת חלח יהיו בני חור
חורין מעבודת המלך ונחנת עזרח בירמת חלדך די
צורך יתד מן הטוסטיס והו יוכס מהס דכין כל ס
כל העס סבעבר הכהר לכד ארץ ישראל
עס יודעי התורה ודי לא ידע והטוסט חסר לא ידע
לסכות תוריעו לו הטוסט לעסותו וכל די לא ליהי
עבד וכל אשר לא יהיה עוסה דתו סל הק ימות מס
מהרה סלא יעכב הדין והמססט דינה סדין יעסה
חמו מן המעכב מספט אס למססט יהדיג יסן לס
לסרוסי אס לאכדו מן העולס אחת ואת דיעו ואת
מוסכתו לפורוסי דוידדכינד סן לענות סככיס ל
לעכשו בממון ולאסורין חו ליוסרו ביוסודי עד כאן
מכתב האגרת אשר נתן דריוט סמל לעזרח הסוסר
למען יטאלו בירושלים להראותו חל הכהניס והיוני
נגזירי המלך למען יחוקו לקייס המנות ולעבוד ה
בבית המקדס ולטמוד המנות כמססט צורך סך
כתב עזרא בספרו כאסר סרן הודח הקנה ויעניו
הס סבעה רוחי כני המלך סן סכע יעטוסי סלמעל
כיד ס חלדיו פליו ולקחתי מיסרח סנסקרי סבער
ראסי חבות וגוטיס לעלות עמי מצבל

ופלחי בית אלהא דנה מנרה ב יוהלך לא שלי
שליט למרמא עליהום : ואנת עזרא ברכסת אל
אלרך די צורך מני שפטין ודינין די להון דאני
דאינין לכל עמא די בעבר נהרא לכל ידעי דתי
אלרך ודי לא ידע תהודעין : וכל די לא להוא ע
עבד דתא די אלרך ודתא די מלכא אספרנא די
דינא להוא מתעבד מנה סן למת סן לשרשי סן
לענש ניכסין ולאסורין : ברוך
יהוד אלדי אבותינו אשר נתן כזאת בלב המלך
לפאר את בית יהוד אשר בירושלים :
ועלי הטה חסר לפני המלך וועצונו כל שרי ח
המלך הגבורים ואני החזקתי כיד יהוד אלדי
ואתבצח מישראל ראשים לעלות עמי :
ואלה ראשי אבות הם ודתיחשם הנדלים עמי ב
בסלכות ארתחסתא המודך מכבל : מכני פנח
פינחס גרשם מבני איתמר דניאל מבני דיד חס
חטוסי : מכני טכניה מבני פרעס זכריה ועמו דתי
דתיוחס לזכרים מאה וחמשים : מכני נרת כוא
כואב אליועני בן זרדיה ועמו כאתיס הזכרים
מבני טכניה בן יחזיאל ועמו שלט מאות הזכרים
ומבני עדין עבד בן יונתן ועמו חמשים הזכרים :
ומבני עולם יסעיה בן עתליה ועמו טבעיס חוכ
הזכרים : ומבני טפסיה זכריה בן מיכאל ונמוס
סמניס הזכרים : ומבני יואב עבדיה בן יחזיאל ו
ועמו כאתיס ושכניה עשר הזכרים : ומבני
שלמית בן יוספיח ועמו מאה וטשים הזכרים :
ומבני בני זכריה בן כבי ועמו עשרים ושכניה ו
הזכרים : ומבני עוגד יחנן בן גיטן ועמו כאה
ועשרת הזכרים : ומבני אדניקס אהרנים ואדה
ססתס אל יבלט יעיאל ושכניה ועבדס טטיס ח
הזכרים :

וסוד המעלה תחולת העלייה ביד אלהיו כאשר סגלו
 חנניו וד הקבה טהורה ידו טוה עליו להגלותו נד
 בדרכו כי עזרא על כן הלך והגליה בדרכו כי עזרא
 הכין לבבו וגימדינות טעם לדבריו מה פרסגו מן
 הכספות וזה פתסגן הכתב וחקיו על ישראל ואת חן
 חקיו אשר עתה על ישראל לטמרן ספר דתיו ספר
 הצורה מני סס טעם ממני יבא הרעות כי כל אשר
 נדבה רוחו איתו מן הכהנים והלויים ולכת בירוסלם
 ולכו עמך כל קביל בטביל כך מאת שמלך וספעתו
 ינעניו רוחם פני המלך לבקר על יהודי כו' ולדרוט
 אל סיהודים אשר בירוסלם אשר הם עמוקים ונתן
 בתורתו סל הקבה אשר בידך ולהולך כסף וזהב טל
 מלך ינעניו אשר התקדשו לאלהי ישראל אשר מטכ
 מטכנו ונתינו בירוסלם וכל כסף וזהב כל נדבת כס
 כסף וזהב אשר תמנח במדינת בטל עס סאר נדבת
 העס והכהנים אשר מתקדשים לביתו טל הקבה אשר
 בירוסלם תנליך הכל לירוסלם כל קביל דנא ובטביל
 כך סל עבודת המקדס מהרה תקנה בכסף זה בקוי
 תוליס חכמים ומכנות וכספים ותקריבם על המזבח
 סל הקבה ומה דיעלך ואשר ייטיב לך ולאחריך במו
 במותר הכסף וזהב לעשות ברכוננו סל הקבה פעמו
 וכלים הכתבים לך לעבדותו טל הקבה טלס למני
 הקבה בירוסלם וסאר חסות וסאר נדבות שרת
 סצנטרך לצנען לביתו סל הקבה לקנות אשר יחיו
 לך ליתן הדמים תתן מאור המלך

בן ורתיו בן עוי בן בקי: בן אבישוע בן פנחס בן
 אלעזר בן אהרן הכהן הראש: הוא עזרא עלת
 מבבל והוא ספר מהיר בתורת משה אשר נתן ו
 יהוה אלדי ישראל ויתן לו המלך ביד יהוה אלדי
 אלדיו עליו כל בקשתו: ויעלו
 בני ישראל ומן הכהנים והלויים והמשוררים ות
 והשערים והנתינים אל ירושלם בשנת שבע לא
 לארתחשסתא המלך: ויבא ירושלם בחדש ה
 החמישי היא שנת הסביעית למלך: כי באחד ל
 לחדש הראשון הוא יסד המעלה מבבל ובאחד
 לחדש החמישי בא אל ירושלם ביד אלדיו הטוב
 הטובה עליו: כי עזרא חכין לבבו לדרש את תו
 תורת יהוה ולעשות וללמד בישראל חק ומשפט
 וזה פתסגן הנשטון אשר נתן המלך ארתחשסת
 ארתחשסתא לעזרא הכהן הספר ספר דברי מצ
 מצות יהוה וחקיו על ישראל ארתחשסתא
 מלך מלביא לעזרא כהנא ספר דתא די אלהא
 שמיא גמיר ובפנת: מני שים טעם די כל מתנד
 מתנדב במלכותי מן עמא ישראל ובהנהו ולו
 ולויא למתד לירושלם עמד יהך: כל קבל די מן קדם מלכא וסבעת יעטחי שליח לפרקרא על יהוד
 ולירושלם כדת אלחד די בידך: וההכלא כסף וזהב ויבא ויעטחי להתנדבו לאלה ישראל די ב
 בירושלם מסבגה: וכל כסף וזהב די תחשב בכל מדינת בכל עם והתנדבות עמא ובהניא מתנדבין
 לבית אלהחום די בירושלם: כל קבל דנה אספרנא תקנה בכספא דנה תורין דכרין אמרין ומנתתחון
 ונסביחון ותקרב חכו על מדכחא די בית אלהם די בירושלם: ומח די עליך ועל אחריך ייטב בשאר
 כספא וזהבא למעבד כרעות אלהם תעבדון: ומאניה די מתיהבין לד לפלחן בית אלחד השלם ק
 קדם אלהא בירושלם: וסאר חסות בית אלחד די יפל לך למנתן תנתן מן בית גטי מלכא: ומניאנ
 אנה ארתחשסתא מלכא שים טעם לכל נזכריא די בעבר נהרה די כל די וישאלגבון עזרא כהנא ספר
 דתא די אלה שמיא אספרנא יתעבד: עד כסף בכרין מאה ועד תעסין בורין מאה ועד חבר בתין מאה
 ועד בתין משח מאה ומלח די לא כתב: כל די מן טעם אלה שמיא יתעבד אדרודא לבית אלה שמיא
 די למח לחזא קעף על מלכות מלכה ובהנהו: הלים מהודעין די כל

כהניא והוא זמריא תרעיא נתניא

לפני שרי זכהנים והלויים ושרי האבות לישראל
 לישראל בירושלם הלשבות בית ידוע: וקבלי
 הזכנים והלויים משקל הכסף והזהב והכלים ל
 להביא לירושלם לבית אלדינו: ונסעו מנה
 מנהר אחוא בשנים עשר לחדש הראשון ללכת
 ירושלם ויד אלדינו היתה עלינו ויעילונו מכף א
 אויב ואורב על הדרך: ונבא ירושלם ונשב שם
 ימים שלשה: וביום הרביעי נשקל הכסף והזהב
 והכלים בבית אלדינו על יד מרמות בן אריה ה
 הכהן ועמו אלעזר בן פנחס ועמוס יוזבד בן יש
 ישוע ונועדוהו בן בניו הלויים במספר במשקל ל
 לכל ויכתב כל המשקל בעת ההיא: הבאים מ
 מדין בני הגולה הקריבו עלת: לאלדי ישראל

המלך הללו עולי גולה ספרו מנות דדיוס המלך לב
 לבדולי המלך רנאי ככיו וכחנות כמו וסחות עבר סכ
 הכהר חותץ סל כל ארץ ישראל סן בעט הכהר כב
 בכל ונמאו סהיו מכסאין ומסיעין חלה סדכריוס חס
 חסר ספרו דתי המלך והסריוס סל ישראל לאמר וכ
 וכן אמרו לי היתה במעל זה ראטונה סהס התחילו
 למעול מעל לסתחתן בגווי הארצות מסומס עלוב ו
 וסומס כמו סבעת ימים מסמים בתוכס מתעניתו
 שלא אכלתי חותו עס כתכו ככתכו דגס חנון תחת ח
 חסרון חנון כמו כי עליוך כסעככו כהיוס חזי כמו
 טכרחה היוס חזי סכבר גלו עשרת סמכטיוס: ועדיין
 נסחרו בבבל הרבה מן סגוליס ועתה כמעט דגע ו
 לפי טעה תחנה כמו חכיו ולתת לנו יתד לקצוע חו
 חותכו בדרך ישראל יתד כמו ותקעתיו יתד במקוס
 כחמן מחס מעט חיוס מונכטיוס כי עבדיוס חככו ל
 לדיוס מלך פרס לא עזככו ולא עזב חותכו חט לס
 לסון מפעיל כמו וטעו הטע עליוכו חסרו גדר סהיו

גדרי גדר לסמור מנותיו

ישראל פרים שנים עשר על כל ישראל אילים תשעים וששה בכשים סבעים וסבעה וצפורי ת
 חסאת שנים עשר הכל עלה לידוד: ויתנו את דתי חמלך לאחשדרפני חמלך ופחות עבר דגהר ונשא
 ונשאו את העס ואת בית האלדים: ובבלות אלה נגשו אלי חשרים לאמר לא נבדלו העס ישראל זה
 והכהנים והלויים מעמי הארצות כותעבותיהם לכנעני החתי הפרזי היבוסי העמני המואבי המצריווה
 והאמרי: כי נשאו סבנותיהם להם ולבנותם והתערבו זרע הקדש בעמי הארצות ויד חשרים והסגנים
 חיתת במעל חזה ראטונה: ובשמעו את הדבר חזח קרעתי את כגדי ומעילי ואמרטה מסער ראשווק
 וקני ואשבה מסומס: ואלי יאספו כל חרד בדברי אלדי ישראל על מעל הגולה ואני יושב מסומס עד
 למנחת הערב: ובמנחת הערב קסתי מתעניתי ובקרעי בגדי ומעילי ואכרעה על כרכי ואפרטה כפוי א
 אל ידוע אלדי: ואומרה אלהי בשתי ונבלתי להרים אלדי פני אליך כי עונתינו רבו למעלה ראסוא
 ואשבותינו גדלה עד לסמים: מימי אבותינו אנונו באשמה גדולה עד היום חזה ובעונותינו נתנו אנ
 אנונו מלכינו כחנינו ביד מלכי הארצות כחרב בשכי ובכות וכבסת פנים כחיוס חזה: ועתה כמעט ר
 רגע היתה תחנה סאת ידוע אלדינו להשאיר לנו פליטה ולתת לנו יתד במקום קדשו להאיר עינינו א
 אלדינו ולתתינו מתיה מעט בעבדותינו כי סקדים אנונו ובעבדותינו לא עובנו אלדינו ונט עלינו חסר
 לפני מלכי פרס לתת לנו מתיה לרומס את בית אלדינו ולעמוד את חרבותיו ולתת לנו גדר ביהוד
 ביהודה ובירושלם: ועתה מזה נאמר אלדינו אחרי זאת כי עובנו מצותיך אשר צויתח ביד עבר
 עבדיך הנביאים לאמר הארץ אשר אתם באים לרשתה ארץ נדה היא כגרת עמי הארצות כותעבותי

ומבני כגו עיתי וזכור ועמו

שבעים הזכרים : ואקבצם אל הנהר הבא אל אחוא ונחנה שם ימים שלשה ואבינה בעם ובכ ובכחנים ומבני לוי לא מצאתי שם : ואשלחה ל אל יעזר לאריאל לשמעיה ולאלנתן וליריב ול ולאלנתן ולנתן ולזכריה ולמשלם ראשים ולוי ולוייריב ולאלנתן מבנים : ואצוה אותם על א ארו הראש בכספא המקום ואשימה כפיהם דב דברים לדבר אל ארו אחיו הנתינים בכספא ה המקום להביא לנו משרתים לבית אלדינו : ויב ויביאו לנו ביד אלדינו הטובה עלינו איש שכל מ מבני מחלי בן לוי בן ישראל ושרביה וכניו ואחיו שמונה עשר : ואת חשביה ואתו ישעיה מבני מר מררו אחיו ובניהם עשרים : ומין הנתינים שנתן דוד והשרים לעבודת הלוים נתינים מאתים ועש ועשרים כלם נקבו בשמות : ואקרא שם צום על הנהר אחוא להתענות לפני אלדינו לבקש מבנו דרך ישרה לנו ולטפנו ולכל רבושנו : כי בושתי לשאול מן המלך חיל ופרשים לעזרנו מאויב ברך כי אמרנו למלך לאמר יד אלדינו על כל מבקשי הטובה ועוז ואפן על כל עוביו : ונצומח ונבקשה מאלדינו על זאת ויעתר לנו : ואבדילה משרי הכהנים שנים עשר לשרביה חשביה ועמה ועמה מאחיהם עשרה : ואשקלה להם את ה חכסף ואת הזהב ואת הגלים תרומת בית אלדי אלדינו והרמו המלך ויועציו ושריו וכל ישראל הנמצאים : ואשקלה על ידם כסף בכרים שש מ מאות וחמשים וכלי כסף מאה לכברים זהב מא מאה בכר : וכפורי זהב עשרים לאדרכונים ארף וכלי נחשת מצהב טובה שנים חמדת בזהב : וא אמרה אליהם אתם קדש ליהוה והכלים קדש והכסף והזהב נדבח ליהוה אלדי אבותיכם : שקדו ושמרו ער תשקלו

ואלה ראשי אבותיהם של עולמים והתיחמם ואת יוחסם אשר היו מתייסים בהם אריתמסתא הוא דר דריוט מצני סכניה מצני פרעט מטמסתא אחת הוא זכריה היא רחם המטמסתא ועט סלון היו מתייחמים הזכרים של מטמסתא עבד בן יונתן אחוא אל אחיו הכהר ונחנה סט והיונו חונכים סט ואבינה בעט לת לתתו לב להצין בעט אשר נקבנו עמי ואשלחה לת לחליעזר וגומ ואכנה חותם וגומ סלחתיס וכוחתיס לדבר אל ארו סהוא גדול וחטוב אשר בבספיה דהוסי גדולים מצניס יוכמיס היו ואשימה בפיהם ס טמתי בפיהם דברים : דבר בטלמחתי אל ארו וחיו טחס כתיכיס ומיוטביס בבספיה להביא לנו משרתי לויס מחותו מקוס לעבד בבית המקדס בבספיה ט טס מקוס מבגל אל ארו ואחיו טס ארס הכתיכיס כ כמו הכתיכיס ועל כן ככתב במו בר ס אלדינו כאט היתה הכלחתי סל הקצה עלינו איס סכל חכס מבני מחני וגמר כולס סללו לנו ומן הכתיכיו ומן העבדי כתיכיס סנתן דוד המלך ושרי ישרה עלן עמהם ל להפענות ליטב בתענית דרך ישרה סוליכנו המקו המקוס לסלס כי ביסתי סהרי כתיכיסתי מן המלך סלח דכיתי לסאול לו רכב ופרמיס כדי לתוירנו כי חמרנו סהרי בכר חמרנו אל דריוט המלך סהקבא מטיב למפקסיו וטוכף אפן וחמתו על עוזיו ועתרי לנו וקבל תשילתנו טבחנו לירוסלים לסלום : ואבדי וחבר לה : ואשר היותי סס על כהר אחוא סבדלתי מ משרי הכהנים וסאלתי להס חכסף והזהב ליתן בא בתוכרית ס סהרימו אשר הרימו סהמנאויס וכל כסף מחה לככריס בכר סכל כלי וכפרי מורקיס כו לחדרכניס חלף אדרכניס היו בעמריס ככרי כסף ח זהב סלון מונחב סל כחסת מונחב מן המטבע סל כחסת סבה לסון נקבה קורא לכחוסת סניס סני כל כליס חמודות כחשב הכליס חמודות בלסון חליהס לחותן פרי כהניס סלסכנות בית ס כדי ליתן בלסכו הבית בסניס עטר לחדס סרסון בסניס עטר לנו לכיסן ויד אלדינו היתה עלינו להכליחנו על סדרך חמר סלכנו עליס במספר במסקל לכל מספר סכל כאמר קבלונו כן היה נסקל כולו כאמר פרעהו ס חבאי מהסבי בני סגל אשר בלו בעט עזרת סקריבו עולות סכל עולה חודחת סעה היתה ניתנו את דתי

ואמרה אליהם אתם קדש ליהוה והכלים קדש והכסף והזהב נדבח ליהוה אלדי אבותיכם : שקדו ושמרו

יעמדו באשרינו לכל ההלל וכל אשר בערינו ח
 החשיב נשים נבריות יבא לעתים מומנים ועמה
 ועמחם זקני עיר ועיר ושגשיה עד לחשיב חרון
 אף אלדינו מבני עד לדבר הוה: אך יונתן ב
 בן עשה אל ויחזיה בן ת הוה עמדו על זאת ומשו
 ומשלם ושבתו הלו עורם: ויעשו בן בני הגולה
 ויבדלו שרא חכחן אנשים ראשי האבות לבית
 אבתם וכלם בשמות וישבו ביום אחד לחדש ח
 העשירי לדיוש הדבר: ויכלו בכל אנשים ההש
 החשיבו נשים נבריות עד יום אחד לחדש הרא
 הראשון: וימצא מבני הבחנים אשר השיבו נשי
 נשים נבריות מבני יסוע בן יועדק ואחיו מעשיה
 ואליעזר ויריב וגדליה: ויתנו ידם להוציא נשי
 נשיהם ואשמים איל צאן על אשמתם: ומבני ח
 אמר חנני ויבדיה: ומבני חרים מעשיה ואליה
 ושמעיה ויחזאל ועויה: ומבני פשחור אליעני ס
 מעשיה ושמעאל נתנאל יוובד ואלעשה ומן ח
 הלויים יוובד ושמעי וקליה הוא קליטה פתחיה
 ויחזיה ואליעזר: ומן המשוררים אלישיב ומן חסערים שלום ושלם ואורי: ומישראל מבני פרעש רמי
 רמיה ויחזיה ומלכיה ובניה: ומבני עילם מתניה וזכריה ויחזאל ועבדי וירמות ואליה: ומבני זתוא אליוע
 אליועני ואלשיב מתניה וירמות ויבד ועיוא: ומבני בני יחזחן חנניה ובי עתלי: ומבני בני מסלם
 מלך ועדיה ושוב ושאל ירמות: ומבני פתח מאב עדנא וכלל בניה מעשיה מתניה בעל אל ובינו ומנ
 ובנשה: ומבני חרם אליעזר ושיח מלכיה שמעיה שמעון: ובנימין מלך שמריה: ומבני חסם מתני מת
 מתתה וזכר אליופלט ירמי מנשה שמעי: מבני בני מערי עמרם ואואל: בניה כריה בלהי יניה מרמות
 אלישיב מתניה מתני ויעשי: ובני ובני שמעי: ושלמיה ונתן ועזריה מכנרבי ששי שרי: עזראל ושלמיהו
 שמריה: שלום אמריה יוסף: מבני נבו יעואל מתתיה וזכר ובינא ידו ויאל בניה: כל אלה נשאו נשים
 נבריות ויש מהם נשים וישמו בנים: דברי נתמיה בן חבליה ויהי בחדש כסלו שנת עשרים ואני היית
 בשוין הבירה: ויבא חנני אחד מאחי הוא ואנשים מיהודה ואשאלם על היהודים הפלטה אשר נשא
 נשאו מן חשבי ועל ירושלם: ויאמרו לי האנשים אשר נשאו מן חשבי שם במדינה ברעח גדולה וח
 יחזפה וחומת ירושלם מפורצת ושעריה געתו באש: ויהי כשמעתי את הדברים האלה ישבתי ואבכה וא
 ואזאבלה ימים:

תודה וירי חשפת נשמים סתגאמיש יודיט עלוכו נ
 נחמלכזה רחיקת פבדיה זן חוף חתה יכול לתקן כל
 כך בהשירות לכל הקהל עם כל הקהל האומיב חטר
 הוסיב עד להסיב חטר יוסיב חרוננו של הקצה מעלי
 מעלנו עמדנו על זאת לקטל על דבר זה עזרס הח
 החזקנו ידעס לדרינוס גיכלנו בכל וחסלימו חת תיקון
 חמעסס מן האנסים חטר האסיב נמיס נכריות כי
 הונחילוס לחדס הראסון עד יוס אחד בניסן ידס פ
 ענתס כמו הכס יד יואב בכל זאת על חשעתס הודת
 חורית סעס חיתס ומבני חמר כל חלנו כהניס עד . נ
 ומן חלויס ונגמר יוס חזס נמיס ויסימו בניס יוס
 מקנתן ססיו לחס חזס בניס וחכל חונחילוס חנמיס
 וחבניס דברי נחמיס ונגמר חכאן כתב נחמיס ס
 סזר זה סנת עסריס לדרינוס חמלך סחוא חריתחסת
 חריתחסתח נבמסכת ראס חסנה סנת עסריס לגוי
 לבזריס סוה מן סנת סכחח למטה ויהי נחדס כוסן
 סנת עסריס לחריתחסת ונגמר חין מוקדס ומחוח
 ב'ס דבר זה חינו יכול לפצור ולומר וחסריסיות מו
 מוכיחו נ סוף חריתו מעסס סל פריס סכיה לח חית
 חיצה כי חס בזב כ מעסס זה סל פריס חת רחסונ
 רחסונה חחד מחחי חחד מחזירי נחמלס על חסון
 חסודיס סחלצי לחס על ענין פליטת סיהגריס חס
 חנסחריס בירוסליס מן חסני סל בכל

כרה והגעלה והורדתם את הארץ לביכס עד עולם
 מאחרי כל שבא עליכו אחרי כל זמנא הרע אשר
 הגיע עליכו כמעשיכו הרעים. חסכת למטה מעוניכו
 מנעת מעונותיכו עד למטה סכפתו עוניכו על כפ
 כפרת גלותיכו וים לפותיכו בענין זה מנעת פנמך
 מלגבות עוניכו וגבית ממנו למטה מן הצונות ולא
 פרעת ממנו ככל קטאתיכו הנסוב אס כסוד. הלא
 תאנף בגו בתמיא מתקיימת כי אין כח מעמי טובי
 כנו לפינור ולהקיי לפני על עבדיה זו כח כמנו כני
 נכוסב ים תקנה לישראל על כך טהם יכולים להנתיא
 כמיאס הנכריות והכולד מהם ולהנתיא כל הציים הנ
 הנולדים מן הנסיס הנכריות צונות ה' בעצתו וברצ
 נצרכונו של הק' והקרדים צונות אלדים יראי סמי
 ינתיאנש וכתורה יעסה העוטה המעס' הזה אשר ינני
 אסתי וצכני הנכרית. ואכחנו עמך להיות מכימיא
 עמך קול כרונו לסלסת הימים לסוף ס' סת הימים.
 קדם התמיני הוא קדם ככליו. מרעיריש על הדבר
 מתויראיש היו ממכסול עברה זאת מהגמיאס ומן ה
 הגמיאס הוירדיש עליהם טס היו רועדים ועלנבים.

בתועבותיהם אשר מלאוה מפיה אל פה בטמא
 בטמאתם: ועתה בנתיכם אל תתנו לבניהם וב
 ובנתייהם אל תשא לבניהם ולא תדרשו שלום
 שלוםם וטובתם עד עולם למען תחזקו ואבלת
 ואבלתם את טוב הארץ והארשתם לבניהם עד
 עולם: ואחרי כל זאת הבא עלינו
 כמעשינו הרעים ובאשמתינו חגדולה כי אתה
 אלדינו חשבת לביטה מעונינו ונתת לנו פליטת
 בזאת: הנשוב להפר מצותיך ולהתחתן בעמי ה
 חתועבות האלה הלא האנף בני עד בלה לאין
 שארית ופליסח: יהוד אלדי ישראל
 צדיק אתה כי נשארנו פליטה כהיום הזה חננו ל
 לפניך באשמתינו כי אין לעמד לפניך על זאת:
 ובהתפלל עזרא ובהתודותו בכה ומתנפל לפני
 בית האלדים נקבצו אליו מישראל קהל רב מא

מאד אנשים ונשים וילדים כי בכי העם הרבה בכה: ויען שכניה בן יחיאל מבני עולם ויאמר לעזרא
 אנחנו מעלנו באלדינו ונשב נשים נכריות מעמי הארץ ועתה יש מקוה לישראל על זאת: ועתה נכרת
 ברית לאלדינו להוציא כל נשים והנולד מהם בעצת יהוד והחרדים במצות אלדינו וכתרה יעשה:
 מום כי עליך הדבר ואנחנו עמך חזק ועשה:
 וכל ישראל לעשות בדבר הזה וישבעו: ויקם עזרא מלפני בית האלדים וילך אל לשכת יהודגן בן א
 אלישיב וילך שם לחם לא אכל ומים לא שתה כי מתאבל על מעל הגולה: ויעבירו קול ביהודה ובין
 ובירושלם לכל בני הגולה להקבץ ירושלם: וכל אשר לא יבא לשלשת הימים בעצת השרים והוקנ
 והוקנים יחרם כל רבושו והוא יבדל מקהל הגולה: ויקבצו כל אנשי יהודה ובנימן ירושלם לשלשת
 הימים הוא החדש התשיעי בעשרים בחדש וישבו כל העם ברתוב בית האלדים ברעידים על הדבר
 ומהגשמים: ויקם עזרא הכהן ויאמר אליהם אתם מעלתם ותשיבו נשים נכריות להוסיף על אשבת
 ישראל: ועתה תנו תודה ליהוד אלדי אבותיכם ועשו רצונו והבדלו מעמי הארץ ומן הנשים הנכריות
 : ויענו כל הקהל ויאמרו קול גדול כן כדברך עלינו לעשות אבל דעם רב והעת גשמים
 ואין כח לעמד בחוץ והמלאכה לא ליום אחד ולא לשנים כי הרבינו לפשע בדבר הזה:

ואתי תשוב וטע לזני המלך וישלחני אתנה לו
 זמן ואמר למלך אם על המלך טוב אגרות ית
 יתנו לי על פחות עבר הנדר אשר יעבירוני עד
 אשר אבוא אל יהודה ואגרת אל אסף שמר ח
 הפרדס אשר למלך אשר יתן לי עצים לקרות
 את שערי הבירה אשר לבית ולחמות העיר ולב
 ולבית אשר אבוא אליו וימן לי המלך ביד אלד
 אלדי הטובה עלי ואבוא אל פחות עבר הנדר
 ואתנה להם את אגרות המלך וישלח עמי המ
 המלך שרי חיל ופרשים וישמע סנבלט החרני
 וטיח ה נבר העמוני וירע להם רעה גדולה אש
 אשר בא אדם לבקש טובה לבני ישראל ואבו
 ואבוא אל ירושלים ואהי שם ימים שלשה ואמו
 ואקום לילה אני ואנשים מעט עמי ולא הגדתו
 לאדם מה אלדי נתן אל לבי לצאת לירושלים
 ובהמה אין עמי כי אם בהמה אשר אני רכב ב
 בך ואצאה בשער הגיא לילה ואל פני עין התנ
 התנין ואל שער האשפות ואהי שבר בחמת ירוש
 ירושלים אשר הם פרוצים ושעריה אבלו באש
 ואעבר אל שער העין ואל ברבת המלך ואין מק
 מקום לבהמה לעבר תחתי ואהי עלה בנחל ל
 לילה ואהי שבר בחומה ואשוב ואבוא בשער הג
 הגיא ואשוב והסגנים לא ידעו אנה הלכתי ול
 ומח אני עשה ליהודים ולכהנים ולחרים ולית
 וליתר עשי חמלאבה עד כן לא הגדתי ואמר א

ואת כלל ואמרים לפני המלך בתפילתי כן יחי רכונ
 מלכתי אלדי הסמים סתמלח סאלתי ובקסתי אשר
 תמלחתי סצתן לי רמות לעלות לירוסלים ולבנותה
 ויזמר לי המלך ב זבח סדבר אל המלך היתה אסת
 אסתו המלכה יושבת אכלו והסגל אסתו המלכה כע
 כענין סכאמר סגלתי ולחכתי סכן כנסג המזרח
 לבנות המלכה אכל הסגל כסוי ושלגסוי כמו מלכו
 מלכות ושלגסויס עד מתי יהיה מהלכך מתי
 תרעה סיהא מהלכך ומסעך ומתי תשוב ומתי דעת
 דעתך לחזור וישלחני כצן לי רמות ללכת ואתנה כ
 כצן לי זמן לחזור אגרות יתנו לי סופריך על רמו
 רמותך ודעתך חותמות בחותמך לפחות סעבר ס
 סהר סל כד חרץ ישראל אשר יעבירוני ויתירונו
 לטלס עד אשר אבא לירוסלס אשר במדינת יהוד
 יהודה ואגרת סל יוסף ותמלח אגרת סל יוסף סומר
 הפרדס ממנה סיה על סיעריס אשר למלך לקחת
 מסקל חוק לעטות תקרות יקרות לסערי ברית סר
 הנית סהרי בית סצקדס ככני ככני כנ אכל סערי ס
 חומת סעיר וסערי סנית סחזר אשר סביב בית סר
 סנוקדס לא בנו ולחומת סעיר ולעסות קורות לחות
 לחומת סעיר ולבית אכלו ולעסות בית אשר יו
 יוסב ב ויצן לי המלך למען יתיירני בסלס סרי סו
 חיל ופרשים סלח עמי לכבדי למען אלק לסלס וי
 וישמע סנבלט ונימר כאשר סמעו סבאתי לבקס ט
 טובה על ישראל ולבנות חומות וירוסלס וירע כענו
 בניכסס כו סיו יהודה ובנימן ואהי סס סלסס
 סיוני בירוסלס ימים סלסס ולסיף סלסס ימים קמ
 קמיו בלילה אכני ואכסיס מועטס עמי ולא סגדתי
 לסוס אדס אשר כצן הקבה בלב ובהמה אין עמי כ
 כו כל סכסיס מונגויס אשר עמי סלכו בדגליהס א
 אכל אכני סיוני רוכב על בהמה סלא סיו רוכס לרכו
 לרכוב על סוסיה למען יהיו ונכאוס מן סעיר כצן
 כו כענה בלא וריעת אדס ואס סלכו לסכור ולסכיל
 חנות סעיר בלילה

אלהם אתם ראים הרעה אשר אנחנו בך אשר ירושלים חרבה ושעריה נצתו באש לכו ונבנה בית הומו
 חומת ירושלים ולא נהיה עוד חרפה ואגיד להם את יד אלדי אשר היא טובה עלי ואף דברי המלך
 אשר אמר לי ויאמרו נקים ובנינו ויחזקו יריהם לטיבה וישמע סנבלט החרני וטביח העבד העמני וג
 וגסס הערבי ויעיגו לנו ויבזו עלינו ויאברו מה הדבר הזה אשר אתם עשים העל המלך אתם כורדי
 ואשיב אותם דבר ואמר להם אלדי השמים הוא יצליח לנו ואנחנו עבדיו נקים ובנינו ולכם אין חלק
 וצדקה חכרון בירושלים ויקום אלישיב הכהן הגדול ואחיו הכהנים ויבנו את שער הצאן המה קדשו
 קדשו ויעמדו דלתותיו ועד מגדל המאה קדשו

ואהי עם ומתפלל לפני אלדי השמים ואמר אנ
 אנא יהוד אלדי השמים האל הגדול והגורא שבו
 שמר חברית והחסד לאהביו ולשמרי מצותיו: ת
 תחי נא אונך קשבת ופיניך פתוחות לשמע אל
 תפלת עבדך אשר אנכי מתפלל לפניך וקם ול
 ולילח על בני ישראל עבדיך ומתודה על חטאו
 חטאות בני ישראל אשר חטאנו לך ואני ובית א
 אבי חטאנו: תכל חבלנו לך ולא שמרנו את ה
 המצוות ואת החקים ואת המשפטים אשר צוית
 את משה עבדך: זכר נא את הדבר אשר צוית
 את משה עבדך לאמר אתם תמעלו אני אפיץ א
 אתכם בעמים: ושבתם אלי ושמרתם מצותי וע
 ועשיתם אתם אם יהיה נדחכם בקצה השמים
 משם אקבעם והביאתים אל המזבח אשר בחר
 בחרתי לשכן את שמי שם: והם עבדיך ועבדך א
 אשר פדית בכבוד הגדול וביודך החזקה: אנא י
 יהוד תחי נא אונך קשבת אל תפלת עבדך ואל
 תפלת עבדיך התפעים ליראה את שמו והצלי
 והצליחה נא לעבדך היום ותנהו לרחמים לפני
 האיש הזה ואני הייתי משקה ללוד: והיה בחדש
 ניסן שנת עשרים לארתחשסתא המלך יין לפניו
 ואשא את היין ואתנה למדך ולא הייתי רע לפניו
 ויאמר לי המלך מדוע פניך רעים ואתה אונך
 חויה אין זה כי אם רע לב ואירא הרבה מאד:
 ואמר ללוד המלך לעולם יהיה מדוע לא ירעו
 פני אשר העיר בית קברות אבתי הרבה ושעריה
 אכלו באש:
 ויאמר לי המלך על מה זה אתה מבקש ואתפלל אל אלדי השמים: ואמר ל
 למלך אם על המלך טוב ואם יסב עבדך לפניך אשר תשלחני אל יהודה אל עיר קברות אבתי ואב
 ואבננה: ויאמר לי המלך והגדל ישבת אצלו עד מתי יהיה במהלךך

ב

הפליטה על סם שכלנו מגלות בבל ועל ידו ושני
 ועל ענין העיר סאלתי אליהם ויאמרו לי סבינו לי
 על ראשון ראשון ועל אחרון אחרון תחלה על עני
 היהודים ואחר כך על ענין החומות ומעריה הנשא
 חכמארים סם נג' אותם היהודים אשר כסארו סם צ
 במדכת ירוסלים סם כתונים צרעה גדולה ובמדכת
 לפי סחאומות מבחוז וסוללי אותם וחומת ירוסלים
 מפורצת וחומת העיר היו פרוצה ומעריה סר
 סרופים באם כקדמתן מישראל לא בנו חומת העיר
 ומעריה כי אש בניין בית המקדש לבדו נבנו כמנ
 כפרתו וניס כמנ ימוס אכא לסון בקסה ותכסה קס
 קסכת כמו קוסבת כי כאמר יאמר מאהוב אוהב כן
 יאמר מן קסב קוסב וקוסבת: הכול פס דבר לסון
 הסרחה וחית כנקדת בחטף פתח ואיני יכול לפוצרו
 לסון פעול סאס כן הים לו לינקד חית בקמץ גדול
 חבלנו לסו יסחצה כמו חבלה לא עבדת וכן חצרו
 מנחם יאס יהיו נדחש בענין סכ אס יהיו נדחך ו
 נג' אכא ס' יהי נא אונך קשבת בתפלת תפלתו אמר
 לסון זה סל תרבה וכן לאחר תפלתו אמר לעבדך ס
 קס כך היה מתפלל על עבדו לפני האיש הזה לפ
 לבני המלך מסקה כמו מסקה למלך מצרים וזה
 ספרסתי למע ס כדברי רבותינו התרשעה הוא כח
 כחמיה לארתחשסתא הוא דריוס ועל סם המלכות
 בקרא כך יין לפניו הביאו יין לפני סמך בחצר ו
 ואשא את היין ואכני כסאני וכתיבה למלך וכן הו
 הוא המנהג סביב יין בחצר המלך אינו נושא לבנו
 לבנותו למלך אבל סר המסרף נושא וכותבו למלך
 ולא היותו רע לפניו ואני לא היותו רגיל להיות רע ל
 לפני ברס פכיס: ואצה א כך חולה חין המעסה חו
 הזה כי אס רוע לב סיס בלבך עלי להמיתני בסס ס
 חמות בטתית כוס זה ואירא הרבה מאד על כך ס
 סלח ועליל עלי סמלך עלולה: מדוע לא ירעו פני
 אשר העיר ירוסלים סהיא בית קברות אבתי הרבה
 על מה זה את מבקש אי זה דב תבק ממני ואעס לך

ועל ידם החזיק

פסכתו כמו לסכתו לסכה אחת היה סס בחמץ לחן
 לחומה בן הכרטי חים הנריף ונקרא על אומנותו
 ובין עליית הסכה לסער הכאן ונמר כך היו בנין
 החומה מסביב בזה אחר זה לכני חסיו וחיל סומרון
 ססיו כרי יסודה סאמללוס לסון חלסות וריסיון מה
 סיסודיס מרוע כך סיו עוסיס ועזבו להס וכי סס ס
 סבוריס אסר ועזבו ויניחו להס סאמות לבנות סוב
 סובזו סא סובזו להס סח זכסיס סדיד כמו ססס
 סבוריס סוכלו ביוס אס סכלו ויסליון מלסכתס אס
 אסר סחילו ביוס אסר לומר סלס יניחו סאמות לב
 לבזור סח כניכס סחיו אס וסיו ויסקנו ויחזירו סל
 סאכיס לקדמתן לסיות קסות מן סער וסס סרוס
 סרוסות וסאכיס סיו סרוסות וסעסס עסר כך סיו
 מלעניס ומסלונכיס על בנין סחומה ססיו בניס
 מן סאכיס סרוסות לסרן מן סאס כססר כסרסס
 ורסלס מעדמת ענין חמרס וסלס וסוביס סע
 סעמוכי סכלו טוביס סיס סכלו סל סכלט ויחמר וכ
 וכן סיס אומר ומלעיוג גס אסר סס כניס אף סבנין
 סזס אסר סס כניס אס ועלס סועל על סבנין לס
 לסרן חומת סעיר מה יסל עליו לומר סחין לכנין
 סקסס וכל מי סירסס ינול וסרן סו סמע סלריכס
 כססר סמעתי לעגס עליונו ססללתי ספילס זסח
 בסרן סכיס סיגלו מעל סרמסס כססר גליוני וסל ס
 סכסס כמו וסל סכסס דוגמת וסוד אסר סל סגל כמו
 סל סגלס כני סעיסו ססר סעיסו כגד סכניס לסל
 לסלגועס וסקסר כמו סקססס וככנית סחומה ער
 סכיס סו סיס לכ סעס להנו ומסו לעסו ככנין ססוס

מלטיה הגבעוני וידון המרנתי אנשי גבעון והם
 וחמצפה לכסא פחת עבר הנדר: ועל ידו החזיק
 עזראל בן הרחיה צורפים ועל ידו החזיק חנני ה
 בן הרקחים ויעבו ירושלים עד החומה הרחבה
 ועל ידם החזיק רפיה בן חור שר חצי פלך ירוש
 ירושלים: ועל ידם החזיק ידיה בן הרוכף ונגד ב
 ביתו ועל ידו החזיק הטוש בן חשבניה: מדה שני
 שנית החזיק מלכיה בן חרים וחשוב בן פחת כו
 מואב ואת מגדל התנורים: ועל ידו החזיק שרו
 שלום בן הלוחש שר חצי פלך ירושלים הוא ובג
 ובנותיו: את שער הגיא החזיק חנון ויושביו ונוח
 חמח בניו ויעמידו דלתותיו מנעליו ובריהיו וא
 ואלף אמה בחומה עד שער הטפות: ואת שער
 האשפות החזיק מלכיה בן רכב שר פלך בית ח
 הכרם הוא יבננו ויעמיד דלתותיו מנעליו ובריה
 ובריהיו: ואת שער העין החזיק שלון בן כל חזה
 שר פלך המצפה הוא יבננו ויטלנו ויעמיד דל
 דלתותיו מנעליו ובריהיו: ואת חומת ברכת הס
 השלח לגן המלך ועל המעלות היודרות מעיר
 דוד: אחריו החזיק נחמיה בן עובדי שר חצי פל
 פלך בית צור עד נגד קברי דוד ועד הכרעה הע

העשויה ועד בית הגיבורים: אחריו החזיק הלויים רתום בן בני של ידו החזיק חשביה שר חצי פלך ק
 קעילה לפלכו: אחריו החזיק אחיהם בוי בן חננד שר חצי פלך קעילה: וחזק על ידו עזר בן ישוע שר
 המצפה מדה שנית מנגד עלות הנשק המקצוע: אחריו חחרה החזיק ברוד בן זכיה מדה שנית מן המס
 המקצוע עד פתח בית אלישיב הבהן הגדול: אחריו החזיק מרמות בן אוריה בן הקוץ מדה שנית מפת
 מפתח בית אלישיב ועד תבלית בית אלישיב: ואחריו החזיקו הפנהנים אנשי הככר: אחריו החזיק בני
 בנימן וחשוב נגד ביתם אחריו החזיק עוריה בן מעשיה בן ענניה אצל ביתו: אחריו החזיק בניו בן חנ
 חננד מדה שנית מבית עוריה עד המקצוע ועד הפנה: פלל בן אוזי מנגד המקצוע והמגדל היוצא מב
 מבית המלך העליון אשר לחצר המטרה אחריו פדיה בן פריעס והנתינים היו יושבים בעופל עד נג
 נגד שער המים למזרח והמגדל היוצא: אחריו החזיקו התוקעים מדה שנית מנגד המגדל הגדול הי
 היוצא ועד חומת העופל:

ועד מגדל חננאל ועל ידו בני אנשי יריחו ועל
 ידו בנה זכור בן אמרי ואת שער הדגים בנו ב
 בני הסנאה המה קרוהו ויעמידו דלתותיו מנעול
 מנעוליו ובריחו ועל ידם החזיק מרבות בן
 אריה בן חמוץ ועל ידם החזיק משלם בן ב
 ברכיה בן משיבאל ועל ידם החזיק צדוק בן
 בענא ועל ידם החזיקו התקועים ואדיריהם
 ויהי הביאו ציארם בעבודת ארניהם ואת שער
 הישנה החזיקו יודע בן בסח ומשלם בן בסודיה
 המה קרוהו ויעמידו דלתותיו ומנעוליו ובריחו :

ולאחר בית פרעותיה למען יהיו בני העיר להטוים ומ
 ומסכימים בצנה אחת עם כחמים לבנות חומות הע
 העיר וכן מוכיח המעשה בהקד הפרעה ולאחיה גם
 בעשר הגיח יבאתי באותו שער בלילה עם האכס
 אסר עמי ולמד ארצו מקום שהוא עץ תמים ולחנות
 סער האסמנות שבחומות העיר וחייטי פורץ בחומה
 והחומה היתה נוחה להפילה ולפרוץ בה לפי שהיתה
 פרוצה באם אסר חס פרונקס סהס אותם מקומות
 היו פרונקס חס פרונקס בזה יתיר ואצנור אל שער ה
 העין רייתי לעבור אל אותן מקומות שבחזן
 העיר ובאותן פרנות ואין מקום באותן פרנות לע
 לעבור ביניהם רוכב על סזין פרנות קטנות ואחי
 עולה והייתי עולה מחד אחד והייתי סוכר כחמיה ע
 עם האכסים אסר עמי ואסנובואבא וכאמר חזרתי

בארצו דרך הגיח והגויס אסר בניו לא היו יודעין להיכן הלכתי ואת המעשה אשר עשיתי עד כך ואמר
 אליהם ולמחר אמרתי להם ולא נחיה עוד חרפה טלא יהיו כריכו ביוזם וסללו אותנו כידי האלרי אשר נתן
 לי חן וחסדקה לפני המלך לטובה הכל כתכוננו לטובה לבנות חומת העיר ומגדליה וילעגו כאמר סמענו סה
 הנריס בכין חומת העיר היו מלציגוס עליכו העל סמלך חס על סמלך ממרים לבנות חומת העיר כדי למרוך
 בו ולכס אין חלק מה לכס בצביון חומת העיר חומת כי אין לכס ח'ק בה סער הנאן כך סמו סל סער המ
 המה קדסוהו לאות סער בדריסת העיר דלדויתיו סל סער ועד מגדל המחז כך סמו סל מגדל ועל ידו אכלו
 ירו בסמוך לו חניצו בביון סל הנאן בכנ אכסי יריחו סך היה מכהגס סללו היו בינוס כאן בחומת העיר עד
 קטלוס בנינוס סמו על עליהם והאחרים היו בוכים סמוך לצביון הרסטון וכך היה מכהגס בזה אחר זה עד ס
 סבנות כל החומה ונכליו כמו ועליו מטה מכסה וכן פתרונו סמוך לצביון ירו וסמקרא לא דקדק בלסטו
 בעמים סהוא אמר על ידו ובעמים סהוא חומ עלינו ואחריו החזיק ואת סער הדגים כך סס סער המה ק
 קרוהו כ'נו סקירות וקירות על סער קרוהו מסקל חוק כמו המקרה במיס עליותיו וקוף סל קרוהו אינה ר
 דמוה לינקד בהירק בצביון זה מכבי ר' סל אחרים כמו בדרך חרף עסאו וברפתיה והית לגוה ורתיה בארנו
 מנעוליו מסגריה חוזן לבנות הבית הצקועים כך היו כקראים על סס מקומס סהיה תקוע ואדיריהם עסורים
 סל תקוע לא סהיו נחרס לא ס יצו בעידנו סל הק לבנות חומת הגיר ואת סבר היסנה כך סמו יועזבו
 את ירוסליס וילחוס עסר עד סחומה כירחבה כדי להחזיקה סר חני סלך ירוסליס סר על חני העס סבדוסלס
 סלך לסין דוכסית ומלכות וכגד ביתג נגל חלקו לבנות סה ס ביתו סמוך לאותו חומת העיר מדה סנית אינו
 ניסל לניר לסן מדה בצביון סער ואת מגדל סכמריס גס הוא צנה אותנו מגדל ססמו כך כל סמגדליס
 סללו סכסרטה היו בכויס בחומת העיר ס'ביצ סיה ובנותיו סלוס ובנותיו החזיקו לבנות סביון עד סער האס
 סחסית וסער סחסות לא סיה בכלל סר סלך סמכסה סר ודוכוס סמכסה סהוא יבכנו סהוא סיה בינה אותנו וי
 ויט לבנו וסוז סיה מסבך אותנו לסון מטללתא וואת חומת ברכת ססילוח סהיה כוטה לכד בן המלך ועל סמע
 ס'בלות סס היו מכורים מקומות סללו בית כור סס מקוד ספלכנו מחוצה בריכה חני סלך צנה בביון זה לס
 יפלכו כף דגוסה כאסר יאמר מן מלך מלכו מן עבד עבד עבדו כן יאמ' מן ספלך ספלכו סחיהס הלויס מ
 מכגד עלות סנסן מכגד אותנו בית צנה בביון כגד ביתס סהיה סמ בסמוך לחומה וסכתינוס היו יסביס בענ
 בעוסל סכתינוס היו יסביס באותו מחוז והיו כוכיס ארצו מחוז סלחס סמוך לחומה עד כגד סער סעס סל ס
 כד סמורס וסמגדל סיוסא מגדל אחר סיה בחומה סהוא יוכס וכולט מככיס סיוס לכגד ציקו כל אחר סיה ב
 צנה כגד ביתו וססן בן סלף סמסי כניס הרבה סין לנ לכלף וססן סהוא סמסי מדה סמסי סכתי

כי חנה אויבך ה' כי חנה אויבך יאבדו עורו עורו
 דבורה עורי עורי דברי סור לא לנו הלא לנו וחרף
 ואקוץ כאשר ראיתי האויבים באים קמתי לדבר אל
 החורים והסגנים לזרזם להלחם באויבינו על אחיכ'
 בסביל אחיכם כי נודע לנו הדבר אשר באו להלחם
 בנו ונשב כלנו חזרנו כלנו ממקום סכאסכנו יחד ל
 לקראת האויבים כל אחד ואחד במלחמתו לבנין ה
 הזומא ויחי מן היום ההוא ומאזנו יום והלאה היו ח
 חני הגבורים ענושים בבנין הזומא ושאר חני סגני
 הגבורים היו מזוינים בכלי זינא לסמוד אחיכם במל
 ב גלאה וסדמחיס ולי יתירה כמו ואיש ועבד והם
 והשרים היו מצויים אחרי כל סגני יהודה להניח זא
 זמרים בתלחמה הבונים בחומ וגי אונן סהיו ביני
 וחנן סהיו עומדים ונוסאים המסאות ביד אחת הי
 היו עושים מלחמתן וביד אחת היו נוטאים כלי זין
 השלח כלי קרב כמו מעביר בסלח וכן חברו מנחם
 והבונים כיכר הס בונים סהיו כלם חגרי חרב אים
 חרבו על מתניו ובגדיהם חלבי הוא היה קדיר חלבי ה
 הרבה לחם בגו ילחם בגדינו אים יכערו כל אחד
 נחמד יין סבוכים נחמד חדר עמו ילכו בתוך ירוש
 ירושלים והלילה היו למחר והיו עושים למלאכה
 כחזק סלח היו ישיב כלום אין חנו פוסטי בגרנו
 תמיד היונו ודמים במשמר הים סלחו המים מוסב
 על חים סל מעלה כמו ינח עתק מפיכס אין חים מ
 ממנו טוט בגדיו לרחוק אונס במים וככל לסון ה
 הוא על אשר חכמו פוסטים סלחו ופסאנו כמו נ
 נכסא חץ בגדיו דמקורגס וסלח ותיני כעצת העס
 נכסיהם גדולה דלת העס העכיים היו כועקים מאד
 ח! אחיכם היהודים בסביל אחיכם היהודים עסירים
 יוש חסר חמרים כוצן טעה לדבריו למח היו כועקי
 ים יחש ברלת העס סהיו חנו אחיכנו רבים
 עס בגינו ובנותינו נקחה דגן ועצת ים לנו למכור
 בגינו ובנותינו ליקח מחס דגן למען נחיה כך היו
 כונקים על היהודים עשירים סלא היו רוכי לפרכס'
 ויא אס' חומ סדוכנו וגו' וים מחס בגינים טחי מ
 מותחוכים וזו סדוכ ורמיש כצן לאחריס ערבין ו
 ונכסון ליקח דגן לנוונותינו ברעב אחרי סאין מן
 מוצרים לנו העס חיס מנכסים לפרכס' וים מ

אל תזכם והרגנים והשבתנו את המלאכה ויהי
 כאשר באו היהודים הישבים אצלם ויאמרו לנו
 עשר פעמים מכל המקומות אשר תשובו עלינו ו
 ואעמיד מתדתינת למוקום מאחרי להזמיה בצחי
 בצחיחים ואעמיד את העם למשפחות עם חרבו
 חרבותיהם רמחיהם וקשתיהם : וארא ואקום
 ואמר אל החרים ואל הסגנים ואל יתר העם אל
 תיראו מפניהם את אדגו הגדול והנורא זכרו זה
 והלחמו על אחיכם בניכם ובנותיכם נשיכם ונת
 ובתיכם : ויהי כאשר שבעו אויבינו
 כי נודע לנו ויפר האלדים את עצתם ונשב כלנו
 אל החומה איש אל מלאכתו ויהי כן היום ההו
 ההוא חצי נערי עשים במלאכה וחצים מחזיקים
 ברמחים והמגינים והקשתות והשרינים והשרים
 אחרי כל בית יהודה : הבנים בחומה ודנשאים
 בסבל עמשים באחת ידו עשה במלאכה ואחת ג
 מחזקת השלח : והבונים איש חרבו אסורים על
 מתניו ובונים והתוקע בשופר אצלי : ואמר אל ה
 החורים ואל הסגנים ואל יתר העם המלאכה ה
 הרבה ורחבה ואנחנו נפרדים על החומה רחוק
 רחוקים איש מאחיו : במקום אשר תשבעו את ק
 קול השופר שמה תקבצו אלינו אלדינו ילחם ל
 לנו : ואנחנו עשים במלאכה וחצים מחזיקים בר
 ברמחים מעלות השחר עד צאת הכוכבים : גם
 בעת ההיא אמרתי לעם איש ינערו ילינו בתוך י
 ירושלים והיו לנו הלילה משמר והיום מלאכה :
 ואין אני ואחי ונערי ואנשי המשמר אשר אחרי א
 אין אנחנו פשטים בגדינו איש שלחו המים :

ה

ויהודים ויש אשר אמרים בנינו ובנותינו אנחנו רבים ונקחה דגן ונאכלה ונחיה : ויש אשר אמרים
 שרתינו וכרמינו ובתינו אנחנו ערבים ונקחה דגן ברעב : ויש אשר אמרים לוינו כסף למדת המרד ש
 שרתינו ובתינו : ועתה בלשאר אחינו בשרינו כבניהם בנינו והנה אנחנו פשטים את בנינו ואת בנותינו
 בנותינו לעבדים ויש מבנותינו נכבשות ואין לאל ידנו ושרתינו וכרמינו לאחריים : ויחר לי כיאד

כי עלתה ארובה סככת חומה ארובה צנין חומה
 ותרופה כי חלנו הפרוכים להסתם חסר התחילו חג
 חכמי העיר שהיו פרוכים עד עתה מאין חומה היו
 עתה סתומי צנין חומה ולעסות לו תועה לעסו
 לו צנין חומה קלקול והסתם תענה כמו מדברי
 אל ה' תענה עליו על הצנין מפניהם מפני האוי
 האויבים ויאמר יהודה כך היו אומ' ומתאוננים אל
 חכמי יהודה בכל כח הסבל הסובלים ועומסים אל
 האבנים והעצבים לצנין חומה ככסלן כחם טחין
 צחם כח לבנות מפני האויבים והעפר הרבה ועדין
 יש טיט וחמר הרבה ליתן בצנין חומה למי
 טעדין המלאכה גדולה עלינו לבנות ואכחנו לחנו
 כוכל לבנות בחומה מפני סחד האויבים ויאמרו בני
 צרינו כך היה בחומה מספר וסוף. לא ידעו ולא ידעו
 ידעו כך היו אומ' צרינו עלינו לא ידעו ולא ידעו
 יסראל בנו עד אשר כבא פתאום לתוכם ובהרגו
 אונס ובדבר הזה כסות וכבול הצנין. ויהי כאשר
 באו היהודים ועתה כחספו הצרי אשר כחצו יחד
 לבא להלחם בנו עם היהודים אשר היו בינותם באו
 בארבותם ואונס יהודים אשר כחצו עמהם באו
 לפני החיל כדרך חכמי המלחמה לדבר אלינו ובענין
 הזה הערימו היהודים עם האויבים. ויהי כאשר באו
 היהודים היוצאי אלכלס וגו' ויאמרו לנו עמר פעמים
 להלחם באויבינו כי הם באים למלחמה וכך אמרו
 לנו מכל המקומות שהיו כפוני סם בצנין חומה
 אכה ואכה תהיו זהירות להיות כאספים יחד להלחם
 עמנו ואלעמיד מתחצות לחומה כאשר סמעתו דב
 דבריהם העמדתי מתחצות לאותו מקום סביב לירן
 לירוסלום מאחרי לחומת העיר. בצחוקים מסכחות
 מן העם מגמורים סבהם עם כלי זין סלהם להלחם
 באויבינו כאשר יבאו ואלעמיד מתחצו וגו'. ואלעמיד
 את העם וגו' מקרא זה דוגמת והיו המי אשר תקם
 פן יאורו והיו לדם ביצת כי הכה אויבך ה'

מעל לשער חסיס החזיקו הכהנים איש לנגד
 ביתו: אחריו החזיק צדוק בן אמר נגד ביתו
 ואחריו החזיק שמעיה בן שבניה שמר שער המז
 הכוזר: אחריו החזיק חנניה בן שלמיה
 וחנן בן צלף הששי מדה שנית אחריו החזיק מ
 משלם בן ברכיה נגד גשבתו: אחריו החזיק מל
 מלכיה בן הצרפי עד בית הנתינים והרבלים: נג
 נגד שער הכפיק ועד עלית הפנה: ובין עלית ה
 הפנה לשער הצאן החזיקו הצרפים והרבלים:
 ויהי כאשר שמע סנבלט כי אנחנו בני אלה הח
 החומה ויחר לו ויכעס הרבה וילעג על היהודים
 ויאמר לפני אחיו וחיל שמואל ויאמר מה היות
 היהודים האמללים עשים היעזבו להם היוצאי
 היכלו ביום היות את האבנים מערמות העפר ו
 והמה שרופות: וטוביה העמוני אצלו ויאמר גם
 אשר הם בני אלה יעלה שועל ופרץ חומת אבן
 אבניהם: שמע אל דינו כי היינו
 בזה והשב חרפתם אל ראשם ותגם לבזה באר
 בארץ שביה: ואל תבס על עונם וחטאתם מלפ
 מלפניך אל תמחה בי הבעים לנגד הבנים: וג
 ונבנה את החומה ותקשר כל החומה ויהי לכל
 לעם לעשות: ויהי כאשר שמע סנ
 סנבלט וטביה והערבים והעמנים והאשדודים
 כי עלתה ארובה לחומות ירושלים כי החלו דב
 הפרעים לחסותם ויחר להם מאד: ויחשדו כלם
 יחדו לבא להלחם בירושלים ולעשות לו תועה
 ונתפלל אל אלהינו ונעמיד משמר עליהם יום וליילה מפניהם: ויאמר יהודה כסל בת הסבל והעם
 והעפר הרבה ואנחנו לא ניכל לבנות בחומה: ויאמרו צרינו לא ידעו ולא יראו עד אשר כבא אל תו

7

גם חצני נערתיו ואמר ככה ינער האלדים את
כל האיש אשר לא יקים את הדבר הזה בביתו
ומיגיעו וככה יהיה נעור ורק ויאמרו כל הקהל
אמן ויהללו את ידוה ויעש העם כדבר הזה: גם
ביום אשר צוה אתי להיות פחם בארץ יהודה
משנת עשרים ועד שנת שלשי

שלשים ושתיים לארתחשסתא המלך שנים שתי
שתיים עשרה אני ואחי לחם הפחה לא אכלתי:
והפחות הראשונים אשר לפני הכבדו על העם
ויקחו מהם בלחם ויין אחד בסף שקלים ארבעי
ארבעים גם נעריהם שלשו על העם ואני לא ע
עשיתי כן מפני יראת אלדים: וגם במלאכת הח
החומה הזאת החזקתי ושדה לא קנינו וכל נערי
קבוצים שם על המלאכה: והידודים והסגנים
מאה וחמשים איש והבאים אלינו בן הגוים יאש
אשר סביבתנו על שלחני: ואשר היה נעשה ליו
לי ש אחד שור אחד צאן שש בררות וצפרים נע
נעשו לי ובין עשרת ימים בכל יון להרבה ועם זה
לחם הפחה לא בקשתי כי כפרה העבדה על ה
העם הזה: זכרה לי אלדי לטובה כל אשר עשית

י

עשיתי על העם הזה: והיו כאשר נשמע לסנבלט וטוביה ולגשם הערבי וליתר אויבינו כי בנית את ח
החומה ולא נותר בה פרץ גם עד העת ההיא דלתות לא העמדתי בשערים וישלח סנבלט גשם אלי
לאמר לכה וניעדה יחדו בכפירים בבזעת אונו והמה חשבים לעשות לי רעה: ואשלחה עליהם מלא
מלאכים לאמר מלאכה גדולה אני עשה ולא אוכל לרדת למה תשבת המלאכה כאשר ארפה ויודת
וירדת אלכם: וישלחו אלי כדבר הזה פעמים ואשיב אתם כדבר הזה: וישלח אלי סנבלט כדבר הזה
פעם חמסית את נערו ואגרת פתוחה בידו: כתוב לך בגוים נשמע וגשמי אמר אתה והיהודים חשבים
למרוד על בן אתה בונה החומה ואתה הוה להם למלך כדברים האלה: וגם נביאים העמדתי לקרא
עליך בירושלים לאמר מלך ביהודה ועתה ישמע למלך כדברים האלה ועתה לכה ונועצה יחדו: ו
ואשלחה אליו לאמר לא נהיה כדברים האלה אשר אמר כי מלבד אתה כודאם כי כלם מיר
נראים אתנו לא אשר ירפוידיהם מן המלאכה ולא תעשה ועתה חוק את ידי: ואני באתי בית שמעיה

הוא אשר אמר לנו כסף וים מהם אשר אומרים כ
כבר לנו כסף מחזירים על ט. ותינו וכרמינו לפ
לפרוע מה המלך ומעכסיו אין לנו כלום לנודך פ
כרכסיו למדת המלך למס המלך כמו מכה בלו נ
וחלך ועתה כבאר אחינו בפרינו ועכסיו אנו חסוני
חסונים ומינחם ס כאחינו מהם עטורים כבניהם
מהם חסונים ומינחם בנינו והנה אנחנו כוננים
ועצה יש לנו להיות כוננים ונותנים בנינו וכוונתנו
לחזרים על מונותנו וים מונותינו
מהם ככסות לחזרים לעבדות ואין לאל ידינו ואי
ואין לחל ידינו ואין כח בידנו לפדותם וסדותינו
וכרמינו לחזרים אך סדות וכרמים מסרנו ביד אח
חזרים לסרנסתנו ומה כחל מעתה כי אי לנו במה
להצטרם וימלך ויועץ לבי בעממי ואריבה נתוכח
כצוכתי עם החזרים והסגנים מהם העטורים מה
משה איש בחינו חצם כום ס מדוע חצם כך עושים
היה לפיכך הענינים הללו ואצם מלגים להם ממוכ
ממוכס לכבוש בניהם וכוונתיהם וסדותיהם וכרמייה
וכרמייה וכוונתיהם ואצן עליהם קלה גדולה הקהל
הקלצני ואשפיתי עליהם קלה גדולה לנעוק עיני
עניהם כפי לבי טע ואמרה להם וכן אמרתי להם פ
אנחנו קנינו כבר אל חזינו סימנים אשר בשנים
מד העים סזין כמכרים להם כפי עני באותו ממוכ
סבידנו וגם חצם צמרו לגוים את חזיהם הסכסוי
הכבשים תחת ידיכם לעבדים ונמכרנו כנו

כאשר שמעתי את דבריהם ואת דברי האלה
 וימלך לבי עלי ואריקה את החרים ואת הסגני
 הסגנים ואמרה להם משא איש באחיו: אתם נ
 נשאים ואתן עליהם קהלה גדולה: ואמרה לה
 להם אנחנו קנינו את אחינו היהודים דנכבדים
 לגוים כדי בני וגם אתם תמכרו את אחיכם וגם
 ונמכרו לנו ויחרישו ולא מצא דבר: ואמר לא
 טוב הדבר אשר אתם עשים הלא ביראת אלדי
 אלדינו תלכו מחרפת הגוים אויבינו: וגם אני
 אחי ונערו נשים בהם כסף ודגן נעוזה נא את
 המשא הזה: השיבו נא להם כהיום שדתייהם
 כרמייהם זיתיהם ובתייהם ומאת הכסף והדגן ו
 וחתירוש וחיצהר אשר אתם נשים בהם: ויאמרו
 נשיב ומהם לא נבקש בן נעוזה כאשר אתה או
 אמר ואקרא את הכהנים ואשביעם לעשות כד
 בדבר הזה גם היצני ניערתי ואמרה ככה ינער
 האלדים את כל האיש אשר לא יקים את הדבר
 הזה מיגיעו וככה יהיה נעור ורק ויאמרו כל הקה
 הקהל אמן ויהללו את יהוד ויעש העם כדבר הז
 הזה: גם מיום אשר צוה אותי להיות פחם באר
 בארץ יהודה משנת עשרים ועד שנת שלשים וש
 ושתים לארתחשסטא המלך שנים שתיים עשרה
 אני ואחי לחם הפחה לא אכלתי: והפחות הרא
 הראשנים אשר לפני הכבדו על העם ויקחו מה
 מהם בלחם ויין אחר כסף שקלים ארבעים גם
 בעריהם שלטו על העם ואני לא עשיתי בן ספני
 יראת אלדים: וגם במלאכת החומה הזאת החז
 החזקתי ושרה לא קנינו וכל גיזרי קבוצים שם
 על המלאכה: והיהודים והסגנים מאת וחמשים
 איש והבאים אלינו מן הגוים אשר סביבתינו על

א ויבטו קצת פעמים

מביתנו

יום אשר אומרים לנינו כסף ויום מחדש חסד אומרים
 כבד לנינו כסף מאחרי על סדונו וכרמינו לסדונו
 מה המלך ומעבדיו אין לנו כלום לבורך פרנסונו
 למדת המלך למש המלך כמו מכה בלגו חלק ועצ
 ועצה כבשר אחינו בסדונו ועבדיו אנו חסודים ומו
 ומזוסה כאח כנו סהד עשירים יכבדים בכינו כנו
 כבדיהם סהס חסודים ומיחסיים כמו כן מיחסיים ב
 בכינו ונהנה אכחנו כובדים ועצה ים לחיות כובדים
 ונכבדים בכינו ובכונתנו לאחריים על מזונותינו ויום
 מבכונתנו ככבדות וכבד ים קצת מבכונתנו סהן כ
 ככבדות לאחריים לעבדות ואין לחיל ירינו ואין כח
 בידינו לפדותם וסדונו וכרמינו לאחריים אף סדו
 וכרמינו מסרנו ביד אחריים לפרנסתנו ומה נוכל מ
 מעתה כי אין לנו צמה להתפרנס וימלך ויועץ לפי
 בצנתי ואריבה כתוכחתי על החורים והסגני סהס
 העשירים מסא איש באחיו אצד כנסיס מדוע אצס
 כך עוסיס סיה לכס לפרנס העבדים הללו ואצס מל
 מלניס להס ממון לכבדים בניהם ובכונתיהם וסדוניהם
 וכרמייהם ובניהם ואצן עליהם קחלה גדולה יקהל
 הקהלתו ואשפתי עליהם קחלה גדולה לכעור עליה
 כדי לביטס ואמרה להם וכן אמרתי להם אכחנו
 קנינו וכבד את אחינו היהודים אשר בסביב מיד הגו
 הגוים סהיו כמכריו להם כדי בנו באוצנו ממון סבי
 סבדונו וגם אצס במכרו לגיזס את אחיכ
 הנכבדים תצת יריכס לעבדי וכמכרו לנו והמזוסס
 יבא לידי כך סיהנו מכוריס לנו מיד הגוים לז טוב
 סהדי הרע סזה בעיני סק: ויחרישו סתקו וכתבניסו
 ולא ידעו מה להסיב מחריפת מכני חרפת הגוים ס
 סהס אויבינו וגם אני ואחי ונערי כנסיס בהס ממנ
 ואכחנו כעוזה וכמחל כל סהלונות הללו כנסיס כ
 כמו והגוסה בל לקחת ססיבו כל ואף אצס תעסו כ
 כמוכי למחול להס כל חובותיהם ומאת הכסף ורוב
 הכסף סהס חייביס לכס עד סצירונו והדגן ויג: וי
 ויאמרו כסיב וחס אמרו להסיב ולמחול סכל לעסות
 כדבר סזה סיהנו מוחלי גם סס סס גד חנני נעירתי
 אף אחי בגדי נעירתי חכני כמו וסביאנו את כסך כח
 בצדק כנצרתי איסקרנלני בלע: כמו סתבערו מעסר
 ככה ינצרונו סק מן סעולס ומכסו כל אונס סלא
 יחו מוחלני חובותיהם כנעור ורק בלא ככבוס אסר
 כזה אונתי המלך כפחיס כמו כחה סלטון דוגת רקס
 רק וסנת עסרני למלך דריוס כי אז עליה מנבל סכניסי
 כחלס כיסן סנת עסרני ונג: סניס סתיס עסרה סכס

אני ואחי אחי וחברי אשר באו עמי
 לחם הפחה לא אכלתי לחם סהוא למאכל הפחה מס
 שהעם כותבים אותנו אל הפחה מן המם הכבדו מס
 אל העם וייקחו ויהיו לנקודים מהם במבול המם לחם
 ויין אחד כתיבת ארבעים סקלים כסף וכך היו רגלי
 רגלים בכל טנה גס כעריה של פחות החומה חומת
 העיר החזקתי העם קתי לעסוק בה תדיר וטדה לא
 קנינו וצדנות של היהודים מהם בונים החומה לא
 לא קנינו אחי ובי וסיעתי על עסק דוחקן מהיו פו
 עוסקין בבנין החומה אבל היותי כותן לחם ומזון
 כדי לבנות הבנין על המלאכה לבנות תדיר מאה
 וחמשים איש היו אוכלים על סלחנו לבד הגרים הב
 הבאים אלינו מן הגים סוף הם היו אוכלי על סלחנו
 ואשר היו כעסה ובכל יום ויום היו אוכלי על סלחנו
 סור אחד וסם חלן וכפרים הרבה ברחות פתרונו ל
 לשי ענינו סם חלן עטויות כענין סם חמם חלן
 עטויות כעטו לו לסון תקון כמו ובן הבקר אשר ע
 עטה ובין עטרת ימים ובכל יום היו סותי יין הרבה
 כדי סיעור ספוק סל עטרת ימים ועד זה ובאביל
 כל מעטה זה סחיתי מוכיא הוכאה כל כך לחם סל
 מס הראוי לפחה לא צדסתי ולא סאלתי מן העם ס
 סחרי בבדה וחוקה עבודת הבנין עליהם

בן דליה בן מדישכאל והוא עזר ואמר גוער א
 אל בית האלדים אל תוד ההיכל ונסגרה דלת
 דלתות ההיכל כי באים להרגך ולילה באים ל
 להרגך ואמרה האיש כמוני יברח ומי כמוני א
 אשר יבא אל ההיכל וחי לא אבוא ואכירה ורג
 ידנה לא אלדים שלחו כי הנבואה דבר עלי וטו
 וטוביה וסנבלט שכרו למען שכור הוא למען א
 אירא ואעשה בן וחסאתי והיה להם להם רע ל
 למען יחרגוני זכרה לי אלדי
 למה זה ולסנבלט כמעשיו אלה וגם לנועדיה ה
 הנביאה וליתר הנביאים אשר היו מיראים אותי
 ותשלם החומה בעשרים וחמשה באלול לחם
 לחמשים ושנים יום והי כאשר
 שמעו כל אינינו ויראו כל הגוים אשר סביבתנו
 ויפלו כואד בעיניהם וידעו כי מאת אלרינו נעשת
 נעשתה המלאכה הזאת גם בימים ההם מרבי
 מרבים חרי יהודה אגרותיהם הולכות על טובי
 טוביה ואשר לטוביה באות אליהם כי רבים בי
 ביהודה בעלי שבועה לו כי חתן הוא לשכניה בן
 ארת ויהונתן בני לקה את בת משלם בן ברכיה

אלה בני ישראל ונמר הכניס עט ויוצב לאמר זה
מטבי הגילה ישוע הוא ישוע בן יסונדק הכהן הגד
הגדול שבכנות הללו פעמים הם מכונים עט חסכו
טל מעלה ופעמים טלויס מכונים זה כנגד זה ולא ד
דקדקו המקראות בזמניות כל כך אלא הכלל סויה
לכאן ולכאן טכאמר כל הקל כאלה וכל זה סך ל
כונן האומר ולא דקדק בזמנין הפרטיות כל כך ה
הכל משרם למעלה

ומקצת ראשי האבות נתנו למלאכה התרשמו
נתן לאוצר והב דרכמונים אלף מורקות חמיש
חמישים בתנות כהנים שלשים וחמש מאות : וכו
ומראשי האבות נתנו לאוצר המלאכה והב דר
דרכמונים שתי רבאות וכסף כנים אלפים וסא
וטאיתים : ואשר נתנו שארית העם והב דרכמונ
דרכמונים שתי רבוא וכסף מנים אלפים וכתנות

כהנים ששים ושבעה : וישבו הכהנים והלויים והשערים והמשרדים ומן העם וחסדנינים וכל

ישראל בעריהם ובע החדש השב עי ובני ישראל בעריהם : ויאספו כל העם כאיש אחד אל הרחוב א
ואשר לפני שער המים ויאמרו לעורא חספר להביא את ספר תורת משה אשר צוה יהוד את ישראל :

ויבא עורא הבחן את התורה לפני הקהל מאיש יעד אשה וכל מבין לשמוע כיום אחד לחדש השביעי
ויקרא בו לפני הרחוב אשר לפני שער המים מן האור ועד מחצית היום נגד האנשים והנשים וחסדניני

והמבנים ואוני כל העם אל ספר התורה : ויעמד עורא הספר על מגדל עץ אשר עשו לדבר ויעמד א
אצלו מתתיה ישמע ועניה ואוריה וחקיה ומעשיה על ימינו ומשמאלו פריה ומישראל ומלביה וחשם ו

וחשדנה ובריה משלם : ויפתח עורא הספר לעיני כל העם כי מעל כל העם היה ויבפתחו עמדי כל
העם : וברך עורא את יהיה האלדים הגדול ויעני כל העם אמן אמן במעל ידיהם ויקדו וישתחו ליה

לידיה אפים ארצה : וישע ובני ישראל ימין עניב שבתי חודיה מעשיה קליטה עוריה יוודר חנן פליח
והלויים מנינים את העם לתורה והעם על עמדם : ויקראו בספר בתורת האלדים מפרס ושום שכל וי

ויבני במקרא : ויאמר נחמיה הוא התרשמו וועורא הבחן הספר והלויים המבנים את העם לכל העם
היום קדוש הוא ליה האלויים אל תתאבלו ואל תלבו כי ביום כל העם כשמעם את דברי התורה

ויאמר להם לבי אלו משמנים וישלחו סתקים ושלחו מנות לאין נכון לו כי קדוש היום לאדנינו ואל
תניבו כי חרות ידיה היא מעובם : והלויים מחשים לכל העם לאמר חסי כי היום קדוש ואל תעצבו

ולבי כל העם ל יבל ולשתות ולשלח ולעשות סמחה גד להכי הבינו בדברים אשר חודיעו להם : וי
וביום השני נאספ ראשי האבות לכל העם הכהנים והלויים אל עורא הספר ולהשביל אל דברי התו

התורה : ויאמרו כתיב בתורה אשר צוה יהיה ביד משה אשר יסבו בני ישראל בסבות בחג בחדש השני
השביעי : ואשר ישמעו עבדו קל בכל עריהם ובירושלם לאמר

בני פרעוץ אלפים מאה ושבעים ושנים: בני שפטיה שלש מאות שבעים: בני ארח שש מאות חמישים ושנים: בני פחת מואב לבני ישוע ויואב אלפים ושמונת מאות שמונה עשר: בני עילם אלף מאתים חמשים וארבעה: בני זתוא שמונה מאות ארבעים וחמשה: בני זכאי שבע מאות וששים: בני בניו שש מאות ארבעים ושמונה: בני בניו שש מאות עשרים ושמונה: בני עוגר שלש מאות עשרים ושנים: בני אדניקם שש מאות ששים ושבעה: בני בניו אלפים ששים ושבעה: בני עדין שש מאות חמשים וחמשה: בני אטר לחוקיה תשעים ושמונה: בני חסם שלש מאות עשרים ושמונה: בני כצוי שלש מאות עשרים וארבעה: בני חריף מאה שנים עשר: בני גבעון תשעים וחמשה: אנשי בית להם ונטופה מאה שמונים ושמונה: אנשי ענתות מאה עשרים ושמונה: אנשי בית עזמיה ארבעים ושנים: אנשי קרית יערי יערים בגלילה ובארות שבע מאות ארבעים ושלושה: אנשי דרכה וגבע שש מאות עשרים ואחד: אנשי מכמס מאה עשרים ושנים: אנשי בית אל והעי מאה עשרים ושלושה: אנשי נבו אחד חמשים ושנים: בני עילם אחר אלף מאתים חמשים וארבעה: בני חרים שלש מאות ועשרים: בני ירחו שלש מאות וארבעים וחמשה: בני לד חריר ואנו שבע מאות ועשרים ואחד: בני סנאה שלשת אלפים תשע מאות ושלושים: הכהנים בני ידעיה לבית ישוע תשע מאות שבעים ושלושה: בני אמר אלף חמשים ושנים: בני פשחור אלף מאתים ארבעים ושבעה: בני חרים אלף שבעה עשר: הלויים בני ישוע לקדמיה ללבני להוד יה שבעים וארבעה: המשררים בני אסף מאה ארבעים ושמונה: השערים בני שלם בני אטר בני טלמון בני עקיב בני חטיא בני שיבי מאה שלשים ושמונה: דנתניים בני ציחא בני חשיפא בני טבעות: בני קרום בני סיעא בני פרוץ: בני לבנה בני חגבא בני שלמוי: בני חנן בני גג גדל בני גתר: בני ראיה בני ריצן בני נקודא: בני גזם בני עזא בני פסח: בני בסי בני מעונים בני נפיש נפישים: בני בקבוק בני חקופא בני חרחור: בני בצלית בני כוזרא בני חרשא: בני ברקום בני סיס סיסרא בני תמוח: בני נציח בני חטיפא בני עבדי שלמה בני סטי בני ספרת בני פרידא: בני יעדא בני דרקון בני גדל: בני שפטיא בני חסיל בני פכרת הצבויים בני אמון: פל הגתניים ובני עבדי שלם שלמה שלש מאות תשעים ושנים: ואלה העלים כיתל מלה תל חרשא כרוב אדן ואמר ולא יכלו להגיד בית אבותם וזרעם אם מישראל דם: בני דליה בני טוביה בני נקודא שש מאות וארבעים ושנים: וכן הכהנים בני חביה בני הקוז בני ברולי אשר לקח מבנות ב' זלי הגלעדי אשר ויקרא על שכם: אלה בקשו כתבם הכתיהשים ולא נמצאו ויגואלו מן הכהנה: ויאמר חתרתא להם אשר לא יאכלו מקדש הקדשים עד עמד הכהן לאורים ותמים: כל הקהל כאחד ארבע רבוא אלפים שלש מאות וששים: מלבד עבדי דם ואמדתיהם אלה טבעת א אלפים שלש מאות שלשים ושבעה ולהם משררים ומשררות מאתים וארבעים וחמשה: גמלים ארב ארבע מאות שלשים וחמשה חמרים ששת אלפים טבע מאות ועשרים:

וכן כיצד חזקו לרבים כענין אמוני לטוב העבר
 לשכוננו ועליהם ישיבנו כמדת טובה חזק סגור
 סזכנו רחמי ללבלב כי אש לעשות טובה ועלי תמרים
 לבלב ועלי עץ עמוץ וזו הדם חרמי ללבלב כמדת
 במדת טובה יום ביום בכל יום ויום ואדמה עליו
 העלו עפר על ראש מכל בני כפר ומכסיתם הכפר
 הכבדיות כמו סכאמר למעלה מעלה הלוי מעלות
 היו עם סלויס עומדים עם עליהם בשעה שואמרו
 מיהם מן העולם ועד תכליתו יחזק בידך ויכריעו עם
 כבודך עכסיו דברו הלוי כלפי סכוכה בתפילה ויב
 ויכריעו עם כבודו כי הוא גדול ומדומם על כל בר
 ברכה ותפילה כי כל סכוכות ותפילות סלויס ו
 נסמת טעמו למעלה בסוף לפי סממנותו בלסוף עב
 עבר כי חזרו כי חרסו עליוס עם רכון בלעז יום
 יומם בכל יום ויום ודבר כמו ולדבר כמו סכאמר מ
 ען סממם סממך את קולו לידך לרעבם מן רע
 רעב ואמר לרעבם כמו מן כמו לכמחם אשר נסא
 נסאף את ירך בששעה כמו אשר נסאף את ידו ל
 לתת חותם

ואתה ברחמיך הרבים לא עזבתם במדבר את
 עמוד הענן לא סר מעליהם כיומם להנהותם ב
 בהדרך ואת עמוד האש בלילה להאיר
 להם ואת הדרך אשר ילכו בה ורוחך הטובה
 נתת להשכילם וכנגד לא כנעת מפידם ומים נ
 נתת להם לצמאם וארבעים שנה כלכלתם ב
 במדבר לא חסרו סלכותיהם לא בלוי ורגליהם
 לא כצקו ותתן להם ממלכות ועממים ותהלך
 ותחלקם לפאה ויירשו את ארץ סיחון ואת ארץ
 מלך חשבון ואת ארץ עוג מלך הבשן ובנידם
 חרבית בכוכבי השמים ותביאם אל הארץ אשר
 אמרת לאבותיהם לבוא לרשת ויבאו הבנים וו
 ויירשו את הארץ ותבנע לפניהם את ישיבי האר
 הארץ הכנענים ותתנם בידם ואת מלכיהם וא
 ואת עממי הארץ לעשות בהם כרצונם וילכדו

ערים בצרות ואדמה שמנה ויירשו בתים מלאים כל
 לרב ויאבלו וישבעו וישמנו ויתעדנו פטיבך הגדול
 ואת נביאיך הרגו אשר העידו בם להשיבם אליך ועשו
 נאצות גדולות ותתנם ביד צריהם ויצרו ל
 להם וביעת צרתם יצעקו אליך ואתה מסמם תשמע
 וברחמיך הרבים תתן להם מסעים וישיעום מ
 מיד צריהם ויבנוח להם ישיבי לעשות רע לפניך
 ותעזבם ביד אויביהם ויחדו בהם וישיבו ויעמדו
 ואתה מסמם תשמע ותצילם ברחמיך רבות עתים
 ותעד בהם להשיבם אל תורתך והמה הנידו ול
 ולא שמעו למצותיך וכמשפטך חטאו כם אשר יעשה
 אתם אדם חיה בהם ויתנו כסף סדרת וערפם
 חזשו ולא שמעו ותמשוך עליהם שנים רבות ותצור
 בם ברוחך מיד נביאיך ולא האויב ותתנם ביד ע
 עמי הארצות וברחמיך הרבים לא עשיתם כלח ולא
 עזבתם אתה ועתה אלדינו האל הגדול הגבור והנורא
 שומר חברית והחסד אל ימעט לפניך את כל התלואה
 אשר מצאתנו למלכינו לשרינו ולכהנינו ולנביאינו
 ולאבותינו ולכל עמך מימי מלכי אשור עד היום
 הזה ואתה צדיק על כל הבא עלינו כי אמת עשית
 ואנחנו הרסענו ואת כלכינו שרינו כדנינו ואבותינו
 לא עשו תורתך ולא הקשיבו אל מצותיך ולעשותיך
 אשר העדות בהם והם במלכותם ובטובך הרב אשר
 נתת להם ובארץ הרחבה והשמנה אשר נתת לפניהם
 לא עמדו ולא שבו ממעל לידם הרעים הנה אנחנו
 היום עבדים ודארץ אשר נתת לאבותינו לאבל את
 פריה ואת טובה הנה אנחנו עבדים עליוח ותבואתה
 מרובה למלכים אשר נתתה עלינו

צאו ההר והביאו עלי זית ועלי עץ שמן ועלי וד
 הדם ועלי תמרים ועלי עץ עבות לעשות סבות
 ככתוב: ויצאו העם וביאו ויעשו להם סבות אי
 איש על גגו ובחצרותיהם ובחצרות בית האל
 האלדים וברחב שער המים וברחב שער אפרי
 אפרים: ויעשו כל הקהל השבים בן השבי סבו
 סבות וישבו בסבות כי לא עשו מימי ישוע בן נון
 בן בני ישראל עד היום והוא ותהי שמחה גדול
 גדולה מאד: ויקרא בספר תורת האלדים יום כ
 ביום בן היום הראשון עד היום האחרון ויעשו ח
 חג שבעת ימים וביום השמיני עצרת כמשפט: וב
 וביום עשרים וארבעה לחדש הזה נאספו בני יש
 ישראל בעזם ובשקים וארמוה עליהם: ויבדלו ז
 זרע ישראל מכל בני נבר ועמדו ויתירו על חט

ביום אחד לחדם הטבעי הוא יום של ראש הסנה מ
 מן האור של תחלת היום אל ספר התורה היו כל הע
 העם מטיס אזניהם אשר עמו לדבר חוקי מגדל כן
 עמו לסס כך לקרית ספר התורה כי מעל כל אדם
 היה ועל כן ראוהו כלם וצפתיו עמדו כל העם וכא
 וכאשר פתחו לקרית ספרו כל העם עמדו לסון סת
 סתיקה כמו עמדו ולא ענו עוד במעל ידיהם כמנו
 כמניא ידיהם סנסחו כפיס להודות לחקא ככניין
 סכחמר ניפרנס כפינ ססמיס מביכיס את העס סהו
 סהיו מתרגמיין את העס דברי תורה על עמדם סהו
 סזיו על דגליהס וסוס סכל וסוס לסין ספול סוס
 סדום כי יוס ראס ססנה סוא כי ביכיס כל העס מס
 מסכי סלס קיימו סתורה כראוי לאין ככון לו לענו
 סחין מזומן לו מאלכו מחסיס סיו מזחירי לכל סע
 סעס לחסנת סלס יכנו עוד סהו לסון סתיקה כמו וי
 ויהס כלב וכיוס ססני סל ראס ססנה וסמר יסמיעו
 ננוו סמר יסמיעו קול לחוג את חג ססוכות

חטאניהם וענית אבותיהם: ויקמו על עמדם ויקראו בספר תורת יהוה אל הים רביעית היום ורביעי
 ורביעית מת דים ומשתחיים ל יהוה אל הים: ויקם על מעלת הלויים ישוע ובני קדמיאל שבניה בני
 שרביה בני כנני ויועזר בקיל גדול אל יהוה אלדיהם: ויאמרו הלויים ישוע וקדמיאל בני חשבניה שרב
 שרביה הודיה שבניה פתחיה קימו ברכי את יהוה אלדיכס בן העולם עד העולם ויברכו שם כבודך
 ומרוכס על כל ברכה ותהלה: אתה הוא יהוה לברך אתה עשית את השמים שמי השמים וכל צבאם
 הארץ וכל אשר עליה הימים וכל אשר בהם ואתה בוחיה את כלם וצבא השמים לך משתחיים: ואת
 אתה הוא יהוה האלדים אשר בחרת ב: ברם והוצאתו באיר כשרים ושמת שמו אברהם: ומצאת את
 לבבו נאמן לפניך ופרות עמו הכרית לתת את ארץ הכנעני חחתי האמרי והפרזי והיבויס והגרגשי לת
 לתת לזרע ותקם את דברך כי צדק אתה: ותרא את עני אבותינו במצרים ואת זעמת שמעת עלי
 ים סוף: ותתן אותות ומופתים בצרעה ובכל עבדיו ובכל עם ארצו כי ידעת כי הזידו עליהם ותעש ל
 לך שם כהיום הזה וחס בקעת לפניהם ויעברו בתך הים כיבשה ואת רדפייהם השלכת במיצולות
 כמו אבן במים עזים: ובעמיד ענן הנהתם יומם ובעמוד אש לילה להאיר להם את הדרך ולכו בה
 ועל הר סיני ירדת ודבר עמם משמים ותתן להם משפטים ושרים ותורות אבות חיים ומצות טובים
 ואת שבת קדשך הודעת להם ומצות וחיים ותורת צוית להם ביד משה עבדך: ולחם משמים נתת
 להם לרענם ומים מסלע הוצאת להם לצבאם ותאמר להם לבא לרשת את הארץ אשר נשאת את
 ידך לתת להם: והם ואבותינו הזידו ויקשו את ערפם ולא שמעו אל מצותיך: ויכאנו לישוע ולא זכ
 זכרו נבלי אתיך אשר עשית עמם ויקשו את ערפם ויתנו ראש לסוב לעבדותם במצרים ואתה אלוה
 ס ליחות חנן ורחים ארך אפים ורב חסד ולא עזבתם: אף כי עשו להם עגל מסכה ויאמרו זה אלה
 אליך אשר העלית מצרים ויעשו נאצות גדולות:

ובכל זאת ובכל הרעה שזאת הבאה עלינו אכחנו כמי
כנתיש איכה להקבה להא זין ולבטוח צי וכנתיש
וחכנו כנתיש בספר לקבל מלבנותו עלינו למען
תהיה לנו לעדים ועל החתומים עתה ועל חתום
סדינו גדולים וחשובים טבנו חתומים על ספר ק
קבלת המנוח נחמיה הצרפתי טס אחד הוא נחמיה
והן ספרים דצרפתי הוא נחמיה למען נקרא טמו
ה צרם צ מה צירו לו חכמים לסנות זין של גויס לפי
ס הוא מסק למלך וכל הכבוד סכנוליס מתורת ה
העמים לסנות דבוקים ומחובדים אל תורתו של ה
הקבה לסמור מנותיו על אחיהם עש אחיהם חריו
חריוהם גדולים מהם הרקנות סנחיות סברי תב
תבואה כמו בצרי אשר הם טובים וביוס קדם של
ינד טוב ונטש את הטכה הסביעית כענין שנאמר
והסביעית תסמטנה ונטטתה ומטא כל יד הסמטת
מלוח בסביעית וכל עלזכה בית חריונו לענות מן
ברף הפלנו כמה יבא כל אחד קרבן העמים תקרוב
תק' ונת של עני המערה למזבח כפי חריונו טזי
פ הוא בית קדושת חריונו ובחוריו כל פרי עץ החילן
הם מדברי חמיהם נכית לכהניס חל לסנות כי טס
הס רגיל ס
יהודה עתיה בן עזיה בן זכריה בן אמריה בן ששטח בן מהללאל מבני פרוץ ומעשיה בן ברך בן כל
חזה בן חיה בן עדיה בן יודיב בן זכריה בן השלני כל בני פרוץ הישבים בירושלם ארבע מאות שש
ששים וששנה אנשי חיל ואלה בני בנימן סלא בן משלם בן יועד בן פדיה בן קוליה בן מעשיה בן אי
איתאל בן ישעיה ואחריו גבי סלי תשע מאות עשרים וששנה ויואל בן זכריה פזיר עליהם ויהודה בן
הסנאא על העיד כשנה מן הכהנים ידעיה בן יודיב יבין שריה בן חלקיה בן משלם בן צדוק בן מ
קרויה בן אחיטוב נגד בית האלדים ואחיהם עשי חמלאכה לבית ששנה מאות ועשרים ושנים ועדי
ועדיה בן ירחם בן פלליה בן אמצי בן זכריה בן פשחור בן מלכיה ואחיו ראשים לאבות מאתים אר
ארבעים ושנים ועממשי בן עזראל בן אחזי בן משלמות בן אמר ואחיהם גבורי חיל מאה עשרים וש
וששנה ופזיר עליהם זכריאל בן הגדולים ומן הלויים שמעיה בן השוב בן השביה בן בוני ושבתיון
ויזבד על המלאכה החיצונה לבית האלדים כראשי הלויים וכתניה בן מיכה בן זכריה בן אסף רא
ראש החלה יהודה לתפלה ובפקיה משנה מאחיו ועבדה בן שמוע בן גלל בן ידיתן כל
הלויים בעיר הקדש מאתים שנים וארבעה והשוערים עקיב טלמון ואחיהם השמרים בשערים מא
מאה ששים ושנים ושאר ישראל הכהנים הלויים בכל ערי יהודה איש בנחלתו ודגתינים ושבים ב
בעל

בכל ערי עברתינו ויהיה הכהן בן אהרן עם הל
הלויים בעשר הלויים והלויים יעלו את מצר הז
המ אשר לבית אלרנו אל הלשכות לבית האוג
האוצר כי הלשכות יביאו בני ישראל ובני הלוי
את תרומת חרדן התירוש והיזקה ושם כלי המ
המ קדש והבהנים המשרתים והשוערים והמשור
והמשוררים ולא נעזב את בית אל חינו וישבו ש
שרי העם בירושלם ושאר העם הפילו גודלות ל
להביא אחד מן העשרה לשבת בירושלם עיר ה
חדש ותשע הדות בערים ויברכו העם לכל ח
האנשים המתנדבים לשבת בירושלם ואלה
ראשי המדינה אשר ישבו בירושלם ובערי יהוד
יהודה ישבו איש באהלתו בעריהם ישראל דבני
הכהנים והלויים ודגתינים ובני עבדי שלמה ובני
בירושלם ישבו מבני יהודה ומבני בנימן מבני
יהודה עתיה בן עזיה בן זכריה בן אמריה בן ששטח בן מהללאל מבני פרוץ ומעשיה בן ברך בן כל
חזה בן חיה בן עדיה בן יודיב בן זכריה בן השלני כל בני פרוץ הישבים בירושלם ארבע מאות שש
ששים וששנה אנשי חיל ואלה בני בנימן סלא בן משלם בן יועד בן פדיה בן קוליה בן מעשיה בן אי
איתאל בן ישעיה ואחריו גבי סלי תשע מאות עשרים וששנה ויואל בן זכריה פזיר עליהם ויהודה בן
הסנאא על העיד כשנה מן הכהנים ידעיה בן יודיב יבין שריה בן חלקיה בן משלם בן צדוק בן מ
קרויה בן אחיטוב נגד בית האלדים ואחיהם עשי חמלאכה לבית ששנה מאות ועשרים ושנים ועדי
ועדיה בן ירחם בן פלליה בן אמצי בן זכריה בן פשחור בן מלכיה ואחיו ראשים לאבות מאתים אר
ארבעים ושנים ועממשי בן עזראל בן אחזי בן משלמות בן אמר ואחיהם גבורי חיל מאה עשרים וש
וששנה ופזיר עליהם זכריאל בן הגדולים ומן הלויים שמעיה בן השוב בן השביה בן בוני ושבתיון
ויזבד על המלאכה החיצונה לבית האלדים כראשי הלויים וכתניה בן מיכה בן זכריה בן אסף רא
ראש החלה יהודה לתפלה ובפקיה משנה מאחיו ועבדה בן שמוע בן גלל בן ידיתן כל
הלויים בעיר הקדש מאתים שנים וארבעה והשוערים עקיב טלמון ואחיהם השמרים בשערים מא
מאה ששים ושנים ושאר ישראל הכהנים הלויים בכל ערי יהודה איש בנחלתו ודגתינים ושבים ב
בעל

א

בַּחֲטָאתֵינוּ וְעַל גְּוִיַּתֵינוּ מִשָּׁלִים וּבְבַהֲמֵינוּ כִּרְצוֹנָם וּבְצַרְהָ גְדוּלָה אֲנַחְנוּ:
 וּבְכֹל זֹאת אֲנַחְנוּ בְּרֵתִים אֲמִנָה וּבְתֻבִים וְעַל הַחֲתוּם שְׂרִינוּ לְוִינוּ וּבְהֵנֵנוּ וְעַל הַחֲתוּמִים נַחַם נַחֲמִיהָ הַתְּרַשְׁתָּא בֶן חֶבְלִיָּה וְצַדִּיקִיהָ: שְׂרִיָּה עוֹרֵי עוֹרִיָּה יִרְמִיָּה: פֶּשְׁחוֹר אֲמַרְיָה מְלִכִיָּה: חֲטוּשׁ שֶׁבִנְיָה מְלִיָּךְ: חֶרֶם מִרְמוֹת עֲבָדִיָּה: דְּנִיאֵל גִּנְתוֹ גִּנְתוֹן פְּרוּךְ: מִשָּׁלִם אֲבִיָּה מִיָּמִין: מַעֲזִיָּה בְּלִגֵּי שְׂמַעִיָּה אֵלֶּה הַכֹּהֲנִים: וְהַלְוִיִּם וְיִשׁוּעַ בֶּן אֲזַנְיָה בִּנְיָ מִבְּנֵי חֲנַנְדָּר קַדְמִיאֵל: וְאַחִיהֶם שְׂבַנְיָה הוֹדִי חוֹדִיָּה קְלִיטָא פְּלֵאִיָּה חֲנָן: מִיָּכָה רַחוּב חֲשִׁבִיָּה:

בַּמִּירֵי בַסְבִּיל מִרֵי סִלְהֵס בְּהַדְרִיךְ כִּמְנוּ בְּדִרְךְ לִבְאֵה כִּמְנוּ לַחֲיוֹת לְכַד זֹוִיָּת אַחַת מִן הַלְקִיס בְּלִי לַחֲצַע לַחֲצַעֲרַפַּ עַם גִּוֵּי הַחֲרִיבִיָּת וְתַכְכַּע וְהַכְכַּעֲתִי וְאַחַת מִן הַסְמִיִּם תַּסְמִינַע הַיִּיִץ סוּמַע וְתַמְשׁוֹךְ עַלִּיהֶם מִן רַחֲמִיִּם סִלְא לְהַסְחִיִּתָם עַל כָּל הַבָּא: עַל כָּל מַעֲסָוִי וְסוּרִיךְ הַרְעִישׁ אֲמַר בָּאוּ עַלִּינוּ הִכָּה אֲנַחְנוּ עוֹנְדִיִּים עַלִּיָּה סִאֲנַחְנוּ מַעֲלִיִּם מִסֵּ לְכָל הַאֲוִמוֹת: וְצַצִּיָּתָה סֵל אֲרִיץ יִסְרָאֵל מִרְבֵּה מַעֲדָנֵי מַחֲכִלִּים לְמַלְכֵי הָאוּ הַאֲוִמוֹת אֲמַר נִתַּת עַלִּינוּ פֶּהֶם מוֹסְלִים בְּנוּ:

זְכוֹר שְׂרַבְיָה שְׂבַנְיָה: הוֹדִיָּה בְּנֵי בְנֵי: רֵאשֵׁי הָעַם פְּרַעַשׁ פַּחַת מִזֶּאֱבַ עֵינִים וְתוֹא בְּנֵי: בְּנֵי עוֹגֵד בְּבֵי: אֲרַנְיָה בְּנֵי עֲדִין: אֲטַר חוֹקִיָּה עוֹזֵר: הוֹדִיָּה חֲשֵׁם בְּצִי: חֲרוּף עֲנֹתוֹת נִיבִי: מַגְבִּיעַשׁ מִשָּׁלִם חוֹזֵר: מִשׁוֹ מִשׁוֹזְבָּאֵל צְדוּקַת יְדוּעַ: פֶּלְטִיָּה חֲנָן עֲנִיָּה: הוֹשַׁע חֲנַנְיָה הַשּׁוֹב: דְּלוּחַשׁ פֶּלְחָא שׁוֹבֵק: רַחוּם הַסְבַּנְיָה מַעַ מַעֲשִׂיָּה: וְאַחִיָּה חֲנָן עֵנָן: כָּלֹד חֶרֶם בַּעֲנַח: וְשֶׁאֵר הָעַם דְּכַהֲנִים הַלְוִיִּם הַשְּׂעָרִים הַמְּשַׁרְרִים הַגִּנְתִּיִּים וְכָל הַגְּבַדְלֵי מַעֲמֵי הָאֲרֻצוֹת אֵל תּוֹרַת הָאֲלֹהִים נְשִׂיָּהם בְּנִיָּהם וּבְנֹתֵיהֶם כָּל יוֹדַע כִּיבִין: כִּהְיוּקִים עַל אַחִיהֶם אֲדִירִיָּהם וּבָאִים בְּאֵלֶּה וּבְשִׁבְעִיָּה לְלֶכֶת בַּחֲזוֹת הָאֲלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה בְיַד מֹשֶׁה עֶבֶד הָאֲלֹהִי הָאֲלֹהִים וְלִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת אֵת כָּל מִצְוֹת יְהוָה אֲרַנְיָה וּמִשְׁפָּטָיו וְחֻמּוֹ: וְאַשֶׁר לֹא נִתַּן בְּנִתְּנֵנוּ לְעַמֵּי הָאָרֶץ וְאֵת בְּנֵיָּהֶם לֹא נִקַּח לְבְנֵינוּ: וְעַמֵּי הָאָרֶץ הַמְּבִיאִים אֵת הַמִּקְחוֹת וְכָל שֶׁכַר בְּיוֹם הַשַּׁבָּת לְמַכּ לְמַכֵּר: לֹא נִקַּח מֵהֶם בְּשַׁבָּת וּבְיוֹם קֹדֶשׁ וּנְטוּשׁ אֵת הַשְּׂנֵה הַשְּׂבִיעִית וּמִשָּׂא כָּל יוֹד: וְהַעֲמַדְנוּ עַלִּינוּ מִצְ מִצְוֹת לְתַת עַלִּינוּ שְׁלִישִׁית הַשְּׁקֵל בַּשָּׁנָה לְעִבְדוֹת בֵּית אֲלֹהֵינוּ לְלֶחֶם הַמַּעֲרֶכֶת וּמִנְחֹת הַתַּמִּיד וְלַעוֹל וְלַעוֹלוֹת הַתַּמִּיד הַשְּׂבִעוֹת הַחֲדָשִׁים לְמוֹעֲדִים וּלְקַרְשִׁים וּלְחֻטָּאוֹת לְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכָל מְלֵאכֶת בֵּית אֲלֹהֵינוּ: וְהַגְּזֵרֹת הַפְּלִנֵי עַל חֶרֶבֶן חֲעִצִּים הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְהָעַם לְהִבְיֹא לְבֵית אֲלֹהֵינוּ לְבֵית אֲבֹתֵינוּ לְעֵתִים מוֹכְמִים שְׁנָה בְּשָׁנָה לְכַעַר עַל מוֹכַח יְהוָה אֲלֹהֵינוּ כְּכַתוּב בַּתּוֹרָה: וְלֹה וּלְהִבְיֹא אֵת בְּכוֹרֵי אֲדָמָתֵנוּ וּבְכוֹרֵי כָּל פְּרִי כָּל עֵץ שָׁנָה בְּשָׁנָה לְבֵית יְהוָה: וְאֵת בְּכוֹרוֹת בְּנֵינוּ וּבְהֵמַת וּבְהֵמַתְנוּ כְּכַתוּב בַּתּוֹרָה וְאֵת בְּכוֹרֵי בְקָרֵינוּ וְצִאֲנֵנוּ לְהִבְיֹא לְבֵית אֲלֹהֵינוּ לְכַהֲנִים הַמְּשַׁרְתִּים בְּבֵית אֲלֹהֵינוּ: וְאֵת רֵאשִׁית עֲרִיסוֹתֵינוּ וְתֵרוּמוֹתֵינוּ וּפְרִי כָּל עֵץ תִּירֵשׁ וְיִצְהָר נְבִיא לְכַהֲנִים אֵל לְשִׁכּוֹת בֵּית אֲלֹהֵינוּ וּמַעֲשֵׂר אֲדָמָתֵנוּ לְלְוִיִּם וְהֵם הַלְוִיִּם הַמַּעֲשִׂרִים

מחלקות יהודה לבנימן היו מחלקין במחלקותם א
אחד נחם בחירץ יהודה ובנימן ויטוב הוא יטוב כה
כהן גדול בימי ישיע טהיו ראשים בימי יהוסב כהן
גדול חרות מן כלו טיר לומר טירה למשמדות כמו
טמכנו ברברי הימים טהלוים היו חלוקים לעשרים
ו זרבעה משמדות ויטוב טוליד חת ויקים כל זאלנו
טבמקרא זה היו כהנים גדולים ובימי ויקים טהיו
כהן גדול היו כהנים הללו היו ראשי ראשי בית אב
למטמדותם לטירה מרים למשמדות טל טרים היו מר
מרים ראש בית אב ולמשמדות טל ורמים טיה חנניה
ראש בית אב וכך כלם וחת חמר לא כרם כל העטרי
העטרים וזרבע משמדות לא דקדק המקרא בכך
למכותם כלם הלויים בימי חלוטב הלויים היו ראשי ב
בית אבות במשמדותם בימי חלוטב על מלכות בימי
מלכות דריוס טיה דבר זה ועד ימי יוחנן כל אותן ט
טהיו ראשי אבות עד ימי יוחנן כהן גדול מכיון טט
ברברי הימים מטמר לעמת מטמר טהיו חלקים במ
במשמדות לומר טירה
טערים מטמר טערים היו בעטמר טלהם לטמור
טערי טכניז באסיפ כמו בטסי טעערים אלה בני

למליכו יונתן לשכניה יוסף: לחזים עדנא לברי
למרות חלקי: לעדו זכריה לגנתון מטלם: לא
לאביה זכרי למנימן למיעדיה פלטי לבלגה ש
שבוע לשמיעיה יונתן וליוריק מתני לידעיה ע
עזי: לסלי קלי לעמוק עבר: להלקיה חשכיה לי
לידעיה נתנאל: הלויים בימי אלישיב יודע ווחנן
ויוחנן וידוע כתובים ראשי אבות והכהנים על ט
מלכות דריוס הפרסי: בני לוי ראשי האבות כת
כתובים על ספר דברי הימים ועד ימי יוחנן כן א
אלישיב: וראשי הלויים חשכיה שרביה וישוע בן
קרמיאל ואחיהם לנגדם להלל להודות במצו
במצות דוד איש האלדים מטמר לעמת מטמר
מתניה ובקבוקיה עדיה מטלם טלמון עקובו ט
טמרים טוערים מטמר באספיה חטערים אלה
בימי ויקים בן ישוע בן יצחק ובימי נהמיה דפת
הפתח ועזרא הכהן הסופר: ובחנכת חומת י

ירושלים בקשו את הלויים מכל מקומם להביאם לירושלים לעשות חנכה ושמחה ובתרות ובסיר כיו
טצלותם נבליש וכבנרות: ויאספו בני המשדרים ומן הכפר סביבות ירושלים ומן חצרי נשפתי: ומבית
דוגלגל ומטורות גבע ועומות כי חצרים בני להם המטרים סביבות ירושלים: ויטרו הכהנים והלוי
והלויים ויטרו את העם ואת האערים ואת החומה: ואעלה את טרי יהודה מעל לחומה ואעמידה ט
שתי תורות גדולות ותהלכות לימין מעל לחומה לשער האשפות: וילך אחריהם הושעיה ותצי שרי יהו
יהודה: ועוריה עזרא ומטלם: יהודה ובנימן ושמעיה וירמיה: ומבני הכהנים בחצרות זכריה בן יונ
זכיר בן אסף: ואתו שמעיה ועזרא מללי גללי טעני נתנאל ויהודה חגני בכלי טיר דוד איש האל
האלדים ועזרא הסופר לעניהם: ועל שער חעין נגדם עליו על מעלות עיר דוד במעלה לחומה מעל
לבית דוד ועד שער המים טורת: והתודה חטמת החוללת לטו אל ואני אחריה ותצי חעם מעל לה
להחומה מעל למגדל התגרים ועד החומה הרחבה: ומעל לשער אפרים ועל שער הישנה
ועל שער הדגים ומגדל חגנאל ומגדל חמאה ועד שער הצאן ועמדו בשער המטרה: ות
ותעמדנה שתי התורות בבית האלדים ואני ותצי חטגנים עמי: והכהנים אליקים בעשיה בנימן כביה
אליועני זכריה חנניה בחצרות: ובעשיה ושמעיה ואל שר ועזי ויהוחנן ומלכיה ועילם ועזר ושמעיה
המטרים וירחיה הפקיד: ויזכו ביום החוא זכחים גדולים ויטמחו כי האלדים טמחם טמחה גדול
גדולה וגם חנשים וחלדים טטחו ותטמע טמחת ירושלים עד למרחוק

המצטרפים בכל ערו עבודתו סכנו לי מעטרותיהם
 בכל ערי ישראל את מעטרי מן המעטר טהור הלוי
 מעטרים מן המעטר ומצאיהם ארצו לכחשים שלא
 היו עוזבים את בית המקדש אחד מן העטרים טהור
 סביב ישראל למען ישבו בירושלים לסמור העיר מן ה
 האויבים ואלה ראשי המדינה אשר ישבו בירושלים
 הוא טב בסמוך ובירושלים ישבו בני יהודה וגו' ועני
 יהודה עתה חנור ומכרם כלום מבני יהודה אמריה
 וכל הפרסם איכה מונה כי את הגדולים והחשובים
 טבאם כנגד ממונה ומסנה הכניד בית מן אלהים
 ממונה על הבית עוסה מלאכה לבית נחבוייה טהור
 עובדים עבודות הבית וקרבנותיו ראשים לבית ה
 ראשי בית אב ממספחז טהורים ופקיד עליהם ממ
 ממונה עליהם על המלאכות החיוניות אשר לבית כ
 כגון בנייני בדיק הבית ועני המערכה טהור מצאיהם
 מבחור ראש התחלה יהודה לתפלה הוא היה ראש ו
 וממונה וגדול ולהודות בתפלה ובזיונות סיריניהם
 טל לויס יהודה כמו יודה זה ככנסת בתורה שלא לנ
 לכורך כמו יוסף יהוסף הסוערנה ממונה על סערי
 המקדש חיס כחלתו כל אחד בחלתו היו יוספים
 בעוסף מקדש אחד אשר בירושלים לכבוד מלאכת ע
 על מלאכת הבית ממונה כגון בנייני בדיק הבית וסא
 וסאר דברים טמוכיאים ממון ליעטר הבית כענין
 סכ ושכתי ואחבר על מלאכה החיוכנה וגו' כי מנו
 המלך עליהם והמלך היה מאמין עליהם בהם על ה
 המסגרים להוציא ממון מאונר המלך דרויס בכל
 יום ויום כדי לעסות כרכי הבית ליד המלך הוא היה
 חבר לענת המלך דרויס לכל הדברים אשר לעס ל
 לדבר עליהם אל המלך

וציחא וגשפא על הנתנים : ופקיד
 הלויים בירושלים עוי בן בני בן חשביה בן מתני
 מתניה בן מיכה מבני אסף המשרדים לנגד מל
 מלאכת בית האלדים : כי מצות המלך עליהם ו
 ואמנה על המשרדים דבר יום ביומו : ופתחיה ב
 בן משעלאל מבני זרח בן יהודה ליד המלך לב
 לכל דבר לעם : ואל החצרים בשלתם מבני יהו
 יהודה ישבו בקרית הארבע ובנתיה ובדיבן ובנ
 ובנתיה ומקבצאל וחצריה : ובישוע ובמוליה וב
 ובבית פלט : ובחצר שועל ובבאר שבע ובנתיה
 ובצהלג ובמכנה ובנתיה : ובעין רמון ובצרעה
 ובירמות : ונח ערלם וחצריהם לביש וסדתיה
 עוקח ובנתיה ויחננו מבאר שבע עד גיא חנם : וז
 ובני בנימן מגבע מכמש ועיה וביתאל ובנתיה :
 ענתות נב ענניה : חצר רמה גתים : הריד צבעים
 נבלט : לר ואנו גיא החרשים : ומן הלויים מחלק
 מחלקות יהודה לבנימן : ואלה
 הבהנים והלויים אשר עליו עם זרובבל בן שאלת
 שאלתיאל ישוע שריה ירמיה עזרא : אמריה מל
 בוליד חטוש שבניה רחם מרמות : עדוא גנתוא
 אביה : מימין מעדיא בלגה : שמעיה ויודיב ידעו
 ידעיה : סלוא עמוק חלקיה ידעיה אלה ראשי הפ
 הבהנים ואחיהם בימי ישוע : והלויים ישוע בניו
 קדמיאל שרביה יהודה מתניה על הירות הוא וא
 ואחיו : ובקבוקיה ועני אחיהם לנגדם למשמרות
 : וישוע הוליד את יויקים ויוקים הוליד את אלי
 אלישיב ואלישב את יודע : ויודע הוליד את יונ
 יונתן וינתן הוליד את ידע : ובימי יחזקיהם היו
 בהנים ראשי האבות לשריה מריה לירמיה חנני
 חנניה לעזרא משלם לאמריה יהוחנן :

יב

הערימות חלומות של תצואה. ואעיר העירותי והתר
 והקרתי בהם סלא לעשות ביום מכרם ניד בים סהין
 מוכרי מונן וניד כמו ויתן להם כדה לדרך והכורי
 סוקרים ס' נור מביאים דגים למכור. ויהי כאשר כ
 כללו סאמר נטו הנללים סל ערב הסבת. בשערים
 כיתו לכגור דלתות העיר סלא יפתחו עד למחר סו
 הסבת סיבאנו הרובלים בעיר למכור סוקרתן סלא
 יחללו ישראל את הסבת על ידוהם. וליכנו והיו לניס
 הרובלים והסוקרים ביום הסבת מחוץ לירושלם פעס
 אחת וסתי פעמים כדי סיבאנו בני ישראל לסתוח
 הסערים ולקחז מהם בסבת. נאמרה אליהם הקרתי
 באותם הרובלים אס תסנו אס תוסנו לעשות פעס
 סכיים מן העת מן אותנו יוס והלאה לא באו ביום ה
 הסבת הסיבנו נסיס אסר נסאנו להם נסיס נכריות
 חנו מדבר הרבה מבניהם היו מדברו לסון ססודו
 כאמותס. נאכה כתי להם מלקות להלקותס כדי ל
 לסוכיתס. גס נכריות לסמאיתן יונבני יודע חתן ל
 לסבלס נמר היודיס והכרתיסו מעלי למען לא
 יהיו רגיל ברובלים בסביל חתנו לראות את העיר
 ואת מונאיה ואת מונאיה זכרה להם הטובה אסר ע
 עסנו. לעציס לעציס היו כוריתס עניס למערכה ע
 ולככריות סהיו מביאים בכורים בכרק אחד לכל ד
 דבר ודסי קבעתי זמנו. כסלס סכר עזרא

וכל יהודה הביאו מעשר הדגן והתירוש והתענה
 לאוצרות. ואוצרה על אוצרות של מיה הכהן וצ
 וצדוק הספר ופדיה מן הלויס ועל ידם חנו בן
 זכור בן מתניה כי נאמנים נחשבו ועליהם לחל
 לחלק לאחיהם. זכרה לי אלדי
 על זאת ואל תמח חסדי אסר עסיתי בבית אלדי
 ובמספריו: בימים ההמה ראיתי ביהודה דרכים
 גתות בשבת ומביאים הערמות ועבסים על הח
 החמרים ואף יין ענבים ותאנים וכל נשא ומכי
 ומביאים ירושלם ביום השבת ואעיר ביום מכר
 מכרם ציד. והערים יסבו בה מביאים דאג וכל
 מכר ומכרים בשבת לבני יהודה ובירושלם: וא
 ואריבה את חרי יהודה ואמרה להם מה הדבר
 הרע הזה אשר אתם עשים ומחללים את יום ה
 השבת: הלא כה עשו אבותיכם ויבא אלדינו על
 עלינו את כל הרעה הזאת ועל העיר הזאת: וא
 ואתם מוסיפים חרון על ישראל לחלל את יום
 השבת: ויהי כאשר עללו סערי ירושלם לבני ה

השבת ואמרה ויסגרו הדלתות ואמרה אשר לא יפתחום עד אחר השבת ומנערי העמדת על השערי
 לא יבא משא ביום השבת: וילינו הרבלים ומכרי כל ממכר מחוץ לירושלם פעס ושתים: ואעידה ב
 בהם ואמרה אליהם מדוע אתם לגים נגד החומה אם תשנו יד אשלח בכס כן העת היא לא באו
 בשבת: ואמרה ללויס אשר יהיו מסהרים וביאים שמרים השערים לקדש את יום השבת גם זאת זכר
 זכרה לי אלדי וחוסה עלי ברב חסדך:
 גס בימים ההם ראיתי את היהודים הוסיבו

נשים אסודריות עמוניות מואביות: ובניהם חצי מדבר אסודרית ואינם מכירים לדבר יהודית וכלשו
 וכלשון עם ועם: ואריב עםם ואקללם ואכה מהם אנשים ואכופים ואשביעם באלדים אם תתנו כ
 בנותיכם לבניהם ואם תשאו מבנותיהם לבניכם ולכם: הלא על אלה חטא שלמה מלך ישראל וב
 זבגוים הרבים לא היה מלך פמהו ואהוב לאלדיו היה ויתנהו אלדים מלך על כל ישראל גם אתו ג
 החשיאו הנשים הנכריות ולכם הנשמע לעשות את כל הרעה הגדולה הזאת למעל באלדינו להס
 להשיב נשים נכריות: ומכני יודע בן אלישיב הכהן הגדול חתן לסנבלט החרני ואבריהו מעלי: ז
 זכרה להם אלדי על גאלי הכהונה וברית הכהונה והלויס: וסחרתים מכל נכר ואעמידה כשכרות
 לכחנים וללויס איש בכל אבתו. ולקרוב העצים בעתים מומנות ול בכורים זכרה לי אלדי לטובה:

ויקרא אלם היו טוערים בלמי ויקרא ובחכמת חיות
 ונוטלים בתסלום חומה לקדם את העיר ובתודות
 ובחולדות ומן שכר אשר סביבות ד:סלום מן המ
 המטורדים ויטהרו תחלה טהרו את עמון ואחר כך
 טהרו את אחרים ואת הטערים ואת החומה ס' את
 תחיה טומאה שם בעיר מעל לחומ' סקדם את העיר
 ושלכו הטרים ובית דין וסכסכים והלויים עם סתי ת
 תודות סביב לעיר הכל כמפורס במסכת סבועות
 כדי לקדם את העיר סתי תודות סתי לחמי תודה כל
 לחס ולחס קרוי תודה ונתחלכות לימין אשר יבאוג
 מן העיר כדי לסביבה הלכו לכד ארבע יתודה ובכיוון
 סני סרים היו נאחיו חבדיו סכסכים ועל טעיר הציץ
 הלכו סביבות העיר ונגרס עלו ולכניה עלו מטעיר
 הציץ למעלות סל עיר דור ואותן מעלן היו לחומה
 והתודה סכסכת ההולכת למול תודה אחרת סהיא ס
 סכית לחברתה היא ההולכת כנגד חברתה בסנה ולא
 זו אחר זו ואנו אחרים ואנו הויתו הולך אחרים סל
 תודה ועמדו סס היו עומדים סלל לילך ונתר סתי
 התודות סכסכו אותם לבית המקדס בחזכונות היו
 תוקעין מתוך סמחתן ויפקידו לסוף סקידות סכס
 סכסכות כמו הלכות סל בית המקדס ליכנס סכס
 ובאותן הלכות היו כותבים כל מתנות סל כהנים
 ולויים ומס' היו חולקין ביניהן מנחות כמו מנות
 לכהנים וללויים כהנים היו כותבים הראוי להם סעו
 סעומדים ומסמסים סס לפני הק' בקרבנו והודאו
 מנחת כמו מנות ומקדישים ללויים והיו כותבים סס
 סמעט ללויים והם היו כותבים מעט מן המעט ו
 וכותבים לכהנים כל ערב כל תערוכות סחומו' כמו
 וגד ערב רב עלה אתם ולפני מכן ומקודם לכן
 קרוב לטובים היא אליהם סכהן קרוב לטוביה סכיו
 סל סכבלט ונתן סס סכהן כליו סל טוביה יועס ל
 חליטב לכהנים סס היו כותבי קודם סכסתי ליהוסל
 מנות סל ס מנות הראויות ללויים ובכל זה ובכל סס
 סמצס סס סכתי סל סמלך חזרתי לבבל כסאלתי
 סכתן לי רשות לחזור לירוסלים לסלום ואומרה סו
 סויתו לטעיר ויטהרו הלכות וגי' מנחות מנות סל
 סכס סלל סכגי יס'אל סס סמתנות על כן סכסו
 וסלכו להם סכס וסכס לסלול מתנות סל סל סס עוס
 עוס קיס כל כך בעבודתם ואקבס קבתי את סכס
 סכסכים והלויים להעמיד על מסמיו בעבודת' וכל
 יס'אל סו מנח' להם סתי מתנות סו כסמכים סו
 לסלוק סמתנות בניס'ס

ואקבצם ואעמידם על עמדם

ויפדו ביום ההוא אנשים על הנספות לאוצרו
 לאוצרות לתרומות לראשית ולמעשרות לבגוס
 כחם לשרי הערים מנאות התורה לכהנים וללו
 וללויים כי שמחת יהודה על הכהנים ועל הלויים
 העמדים : וישמרו משמרת אלריהם וכשמרת ה
 הטהרה והמשררים והשוערים כמצות דויד של
 ושלמה בנו כי בימי דויד ואסף מקדם ראשי המ
 המשררים וסיר תהלה והודות לאלדים : וכלי
 ישראל בימי ורובבל ובימי נחמיה נתנים מניות
 המשררים וחשערים דבר יום ביומו ומקדישים ל
 ללויים והלויים מקדישים לבני אהרן :

ביום ההוא נקרא בספר משה פאזני העם ונמצא
 כתיב בו אשר לא יבוא עמוני ומאבי בקהל הא
 האלדים ער עולם : כי לא קדמו את בני ישראל
 בלחם ובמים ושבר עליו את בלעם לקללו ויה
 ויחפך אלרינו את הקללה לברכה : ויהי כשמעם
 את התורה ידלו כל ערב מישראל : ולפני כן
 מזה אלישיב דכהן נתון בלשכת בית אלרינו קר
 קרוב לטוביה ויעשו לו נשכה גדולה וסס היו ל
 לצנים נתנים את המנחה הלבונה והכלים ומוע
 ומעט חדגן התירש והיעהר מצות הלויים והמ
 והמשררים והשוערים ותרומת הכרנים : ובבל
 זה לא הייתי בירושלם כי בשנת שלשים ושתים
 לארתחשסתא מלך בבל באתי אל המלך ובקץ
 ימים נשאלתי מן המלך : ואבוא לירושלם ואבי
 ואבינה ברעה אשר עשה אלישיב לטוביה לעשו
 לעשות לו נשכה בחצרי בית האלדים : וירע לי
 מאד ואשליכה את כל כלי בית טוביה החוץ מן
 הלשכה : ואמרה ויטהרו הלשכות ואשיבה סס
 כלי בית האלדים את המנחה והלבונה :

ואדעה כי מניות הלויים לא נתנה ויברחו איש ל
 לשרהו הלויים והמשררים עשי המלאכה : וארו
 ואריבה את הסגנים אמרה מדוע נעזב בית האלדים

דברי חיים

אדם שת' אנוש: קינן מהל'אל יחד: חנוך מתוש
 מתושלח למך: נח שם חם ויפת: בני יפת גמר ו
 ומדי ויון ותבל ומשד ותירס: ובני גמר אשכנז ור
 וריפת ותוגרמה: ובני יון אלישה ותרשישה כיתי
 בתים ודודנים: בני חם כוש ומצרים פוט וכנען
 ובני כוש סבא וחוליה וסבתא ורעמה וסבתכא ו
 ובני רעמא שבא ודרן: וכוש ילד את נמרוד הוא
 החל להיות גבור בארץ ומצרים ילד את לו
 לודים ואת ענמים ואת להבים ואת נפתחים: ו
 ואת פתרים ואת כסלחים אשר יצאו משם פל
 פלשתיים ואת כפתרים: ובנען ילד את צידון בב
 בכרו ואת חת: ואת היבוסים ואת האמרי ואת הג
 הגרגשי: ואת החוי ואת הערקי ואת הסיני ואת
 הארודי ואת הצמדי ואת ההמתי: בני שם פילם
 ואשור וארפכשד ולוד וארם ועויץ וחול וגתר ומ
 ומשד: וארפכשד ילד את שלח ושלח ילד את ע
 עבר: ולעבר ילד שני בנים שם האחד פלג כי ב
 בימיו נפלגה הארץ ושם אחיו יקטן: ויקטן ילד א
 את אלמונד ואת שלף ואת חצרמות ואת ירח:
 ואת הדורם ואת אוזל ואת דקלה: ואת עיבל וא
 ואת אבימאל ואת שבא: ואת אופיר ואת חילח
 ואת יובב כל אלה בני יקטן: שם ארפח
 ארפכשד שלח: עבר פלג רעו שרוג נחור תרח:
 אברם הוא אברהם: בני אברהם יצחק וישמעל
 אלה תולדותם בכור ישמעאל נביות וקדר וארב
 ואדבאל ומבשם:

אדם שת' אנוש כתב ספר זה בתוך סמנה עם
 עמרה טנה שבין כורם הראשון לכורם בן אסתר ו
 וכדי לייחס דוד והלויים וסופרים נחמסוררים הארץ
 העמידם דוד שתחיל למכות מאדם עד סבא לתולד
 לתולדות אברהם סמנה בארץ חבל בכל תולדו
 תולדות שאר אומות קצר והם יבס מאל למרגבית ט
 סנפלה בן החול' אדם ממסמם בחול וכברו בכבדה
 עד סמנחא המרגלית ומסמכחה נוטליך החול ונטול
 המרגלית נלפני כבודו של יצחק ויחסו בני עסו ובני
 וטמאל ובני קטורה וגם הזכור בני טעיר החורי לפ
 לשי סתכה חרבה לעסו בחסבת יצחק וגם ייחס ת
 תמנע להודיע גדולתן של אברהם כמה היו תחבים
 להרצן ברעו תמנע בת חלופים היתה סכאמר ואז
 נחמות לוטן תמנע ולוטן מחלופי ינשבי סעיר היה
 חמיה איני זוכה ליכסא לו הלוחי נחיה סלגס ס
 טנאמר ותמנע היתה סלגס לחליפו טת וחכום קין
 וחבל לא העמדו תול' ות בני יפת גמר בני סס הי
 היה לך להזכיר תחילה חלח מסליך הטמל תחיה ב
 בדרך קצרה ססכנו וריפת ובחומם כתיב ר פת היו
 רפאית עס ישראל כתמלאו דופי לגרית טבהס ובכ
 ובני סעיר וגמר מוכה מסמחז סללו חכמי תמנע
 להודיע מסמחז סל אברהם וגדולתו סמפורט למ
 למינלה ובני יון חליסה ולא הזכיר בני נוגוג מדי ל
 לשי טלח ויאלו מהס דאטי אומות חלח ככ סומנו כן
 בקראו על סמס ודורכיס נלחלן כתיב וירדכיס לשי
 סרודיס בישראל כטמטאיה וכסיד ישראל תקפה ח
 חומר בני דודינו חתס החל להיות גביר לעשות גבו
 גבורות ומלחמות דח' להמרד כל העולם על סזכה'
 בעצת דוד סלגה לודיס ועכמים נלחמס וכולס בכ
 בכר' דחמר ר' חייבן בר כהנה כל מנדוס חיינה חל
 חלח ביס בר' חסר ינחן מסס פלספוס סהרו ס
 סתרסוס נכסלרוס מחלפין כסותיהס חילנו לחילנו
 למטכב וכנען ילד וגמרי סניס עטר הס עס כנען
 נחיינו דכתיב יכב גבולות עמים למסר בני ישראל'

סבאוש סניס יחיו כי בימיו כס' גה הארץ כחלקו סנות הארץ טער סלג חתה מוכא סנותן ארבע מאות חו יות
 ינתי ובזלג ובדורות סאזריכין חו חתה מוכה חלה סני מאות יקטן לפי טחיה מקטין עכמו זכה להעמיד כל
 חילנו המסמחז טס ארפכסד סלח אעס סמכס כבר בני טס חור למנותס עד סבא אברהם חרס הוא סכקר'
 אברהם בכור יסמנאל כפיות מוכה תולדות לשי תולדות יצחק כדי לקצר כהס סלגס אברהם בלסון גנחי מס
 מסני כבודו של יצחק

דברי הימים

ובני איתן עזריה לרץ פסוק לכתוב כן כמה סנאמ' ובעי דן חומיש ואת כלוב הוא כלב דכתיב בסמוך ו כלב בן חנרן וכיוצא בו כתיב על כלב והוא כלבי ומתרגמין מדבית כלב מכלב היה כי נבל היה וסב וסבור שתס' לו המלוכה שלקה סמואל מסאול וא ואמר מן ירחמאל לא תשוב מלוכה סנסא גויה כ' ו סמני' ודוד ססוא מזרע רס הוא ימלך ו סוכא מריות און בכל הבסיס סרואני למלך וי אס אונתו וחסן סאמר נבל מי דוד ומי בן יסי ה' נס' רבו עבדים סאתפרכיס על אדוניסס נטיא בת יהודה ה הזכיר ססוא נטיא מסני כבוד וסלמן הנליר את בנו בועז רגוצ' כנ' אום אכבן זה ביצו ותי' אכני דשא סלמיה מת בביאצלארץ ואז נולד בועז ססוא אכבן ואכבן ססנו יסרחל אחר יפתח ומיניא את מכריס ע עד יפתח ס'ס' מאות סכס וואמרן רבותיכו לחאר ע סכס בועז על דות מיר מת נמכס ססוליר עובר בן ס'ס' מאות סכס נכתיב הלכך מאס יולד ויס' לו נומר אמת ססס היה ולכך נקרא אכבן ססיה סכ עכל כל סכוכניס לפי סכחורה ס'כס' וכלו ונכסכ' ו יסאסי סוליר דוד יסי מלח בת' להגיד ססנא גיבור ח חיל דוד סטביעי מנח מרגלית לפיך לח מנח ס'ס' ססביעי כרניס ואביגיל הנוכרנו לפי סגבוריס יכחו מסס ולכבוד סל דוד יצר סיסמבאלי בסמואל כתי' יס'אללי אלא לפי סס' דר בארץ יס' מעזל כיונכ' בו חיתי הג' נ' וכך ויקח חירס מכור וחביו חיס כרו נר ורביציו דרסו סס'ר חרבו כיסמבאל כסרנו לסס'ל חת דוד מקהל לפי סכס מריות סוליר חת עוכס' כך סמיה סכאמר ותימצ' עוכס' וצלד' לנ' חת סר' חס' וחס' וחסונ' סכל' אחר וחחר סולירו בסמנח סניס דסח' ב' בסיל'ו סמרגליס ססיה סכס' סכיה לנינח'ת מכריס כתיב בכלב בן א'ביציס סכס' חכני בסלוח חותי סס' מסס' ואז נולדו כלס דסח' בכלחל ססוא חחר' ס עט' עסס' סמסכ' כמנח כלב סוליר עוכס' בסמנח סכני' וסכ' עסריס' וסכ' ידיעות וסכ' עסרה חור נחר סוליר חורי לס'נכס' וחורי בכלחל לסמנח סרי עסרי עסריס' וסס' נכתיב ואת כל חיס חכס' לב' ואין חיס סחות מיג סכס' סרי לט סניס' כן מכל בן סורר' וסו ויווריס' ומצ' סס' סניס' סולירו וחחר כך סל' חחרון חל' בית מכיר לקחת לנ' ס'גס' נחעס' ססיה דצן בן ססיס' סכאמר כתיב לנ' לפ'גס' מסני כבוד מסס' מסס'ח'ת יהודה ויהי לנ' עסרי' וס'לט' בני' בני' כתיב' חות' לואי' לפי סכס' חחר' מכניציה' ויקח גסו' נאר' ר'ינ'

ותמר בלתו ילדה לו את פריץ ואת זרח כל בני י יהודה חמשה: בני פריץ חצרון וחמול: ובני זרח זפרי ואיתן וחימן וכלב ודרע כלם חמשה: ובני ובני ברמי עבר עובר ישראל אשר מעל בחרם: ובני איתן עזריה: ובני חצרון אשר נולד לו את י ירחמאל ואת בליבי: ורם הוליד את עמינדב ע ועמינדב הוליד את נחשון נשיא בני יהודה: ונח ונחשון הוליד את שלטא ושלטא הוליד את צעז ובצעו הוליד את עובר ועובר הוליד את ישי: ואי וישי הוליד את בכרו את אליאב ואבינדב השני ושמעא השלישי: נתנאל הרביעי רדי החמישי: ואצם השישי דוד השביעי: ואחתייהם צרויה וא אבשי ויואב ועשהאל שליח: ואביגיל ילדה את עמסא יתר הישעאלי וכלב בן חצרון הוליד את עוכבא אסה ואת ידיעות ואלה בניה ישר ושיבב וארדון: ותמת עוכבא ויקח לו כלב את אפרת ות ותלד לו את חור: וחור הוליד את אורי ואורי הו הוליד את בצלאל: ואחר בא חצרון אל בת סס' סכיר אבי גלעד והוא לקחה והוא בן ששים שנ שנה ותלד לו את סגוב: וסגוב הוליד את יאיר ויהי לו עשרים ושלס ערים בארץ הגלעד: ויקח גשור וארס את חות יאיר מאתם את קנת ואת ב בנתיה ששים עיר כל אלה בני מכיר אבי גלעד ואחר מות חצרון בכלב אפרתה ואשה חצרון א אביה ותלד לו את אסחור אבי תסוע ויהיו בני ירחמאל בכור חצרון הבכור רס' ובונה וארן וא ואצם אחיה: ותהי אשה אחרת לירחמאל ושמה עטרה היא אם אונם: ויהיו בני רס' בכור ירחמאל ירחמאל מעץ ויסין ועקר: ויהיו בני אונם שס' וי

אב

ותמר בלתו ילדה לו את פריץ ואת זרח כל בני י

כשמוע וירומא משא דוד ותיבא : יטור נפיש וקד
 ו ימיה אלה חם בני ישמעאל : ובני קטורה ביל
 פילגש אברהם ילדה את זמרון ויקשן זמרון ומדי
 והורין וישבק ושוח : ובני יקשן שבא ודדן : ובני מ
 זמרון עיפה ועפר וחגוד ואלדעה כל אלה בני ק
 קטורה : וילד אברהם את יזחק בני
 יצחק עש וישראל : בני עשו אל יפו רעואל ועוש
 ועלם וקרח : בני אליש תימן ואומר צפו וגעתם
 קנו ותבנע ועמלק : בני רעואל נחש
 זרח שמה ומזה : ובני שעיר לוטן ושובל ועבעון ו
 וענה ודישן ואצר ודישן : ובני לוטן חרי ודומם
 ואחיות לוטן תמנע : בני שובל עלין ומנחת ועיבל
 שפי ואינם ובני צבעון איה וענה : בני ענה דישון
 ובני דישון חמרן ואשבן ויתרן וברן : בני אצר פ
 בליהן ועין יעקן בני דישון עוץ וארן
 ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מ
 מלך מלך לבני ישראל בלע בן בעור ושם עירו
 דנהבה : וימת בלע וימלך תחתיו יובב בן זרח מ
 מבצרה : וימת יובב וימלך תחתיו חושם מארץ
 זתיבני : וימת חושם וימלך תחתיו הד בן בדר
 חמבה את מדין בסדה מואב ושם עירו עוית : וי
 וימת הדד וימלך תחתיו שמלה ממשרקה : וימת
 שילה וימלך תחתיו שאול מרחבות הנגה : וימ
 וימת שאול וימלך תחתיו בעל חנן בן עכבור : וימת בעל חנן וימלך תחתיו דוד ושם עירו פעי ושם א
 אשתו מהיטבאל בת מטרד בת מי זחב : וימת הדד ויהיו אלופי אדום אלוף תבנע אלוף גלוה אלוף י
 יתת : אלוף אחליבמה אלוף אלה אלוף פינן : אלוף קנו אלוף תימן אלוף מבצר : אלוף בגדיאר א
 אלוף ערם אלה אלופי אדום : אלה בני ישראל ראובן שמעון לוי ויהודה יששכר ובלון דן זקף ובנ
 ובנימן נפתלי גד ואשר : בני יהודה ער ואונן ושרה שלשה נולדו לו מבית שוע הכנענית
 ויהי ער בכור יהודה רע בעיני יהוד וימתה :

סחיה עיקר הבי ת נבני מדין עיפה וגו' חמסה ראש
 אבות היו ומחס ינאלו חמסה מלכי דכתי' ואת חמסת
 מלכי מדין הרגו על חלליהם עסו וישראל לא כתב
 יעקב מפני כבוד דוד כאן מונח תמנע בבני חלית
 מלמד סבא על אסתו סל סעיר ויבאתה מביניהם ת
 תמנע וכסגולה נעשית פלגמו וחסו ואחות לנטן תמ
 תמנע ולא מנחה עס בני סעיר סהיתת אחותו מן ה
 האש ולא מן האב ואיה וענה כאן קורחו בנו סל כ
 צבעון ולמעלה קורחיו אחיו מלמד סבא צבעון על
 חמו והוליד ממכ ענה חמרן ואסבן ובחומם חמרן
 ברלית בתחלה היו חמודים ולבסוף היו מנוערים כח
 בחומר ואלה המלכים וגו' סמכה היו וכבדו העמיד
 יעקב סמכה מלכים סבטלו מלכות עסו בנייהם ותי
 נאילו הן סאול ואיסבוסת דוד וסלמה רחבעם אב
 אחיה חסו יסוטטט ובימי יורם כתי' בימיו פסע אדו'
 מתחת יד יהודה וימלכו עליהם מלך ובימי סהול כ
 כתי' מין מלך באדום ככב מלך יובב בן זרח מבצרה
 לכי סהעמיד מלך לאדום עתיד ללקות עמה סככי
 זכא לה סמכה מדין בסדה מואב סבאו מדין על מ
 מואב למלחמה וסלך מלך אדום לעזור את מואב מ
 מואב אכי למדין סהיו מואב ומדין מריבים זה בזה
 ובימי בלעס עסו סלוס לקטור על ישראל בת מי זה
 זהב עטיר סיה ולא סיה זהב חטוב בעיניו מגד יאל סו
 סיה דומי רע בעיני ס' מסחית זרעו איתן וסיומן כל
 כלכל ודרדע חכמים סיו ביותר ובימי סלמה סיו כח
 כמו סכ' ויחכס מכל האדס מתימן האזרחי וסיומן וכ
 גלכל ודרדע וסאזרח כמו וסאזרח וסאלף יתורס כח'
 וסאזוכיחו כסרות כרמי בנו סל זרח עכור סכך סמו
 ונקרא סך לכי סמעל בזרס וככלו ישראל על ידו ו
 נעכרן.

ויהי ער בכור יהודה רע בעיני יהוד וימתה :
 ויהי ער בכור יהודה רע בעיני יהוד וימתה :

ב

בני שלמה היו יוסבי בת לחם ומז' העיירות מונח והו
 וחולך פטושי כך שמה כמו סמניכו בענה הכנוסות
 הכנוסות ויחמי המכחז כך שמה כדכתיב ויגלס חל
 מכחז וממטשחז סופרי יוסבי יעבן שמה מוסל ע
 עליהם כדכתיב למטה ויהי יעבן כער מחיו תרע
 תרעתיס שמעתיס סמות בית חב המס הקני יוסבי
 קין והוא עיר דכתיב הקין והגבעה ותמכע ער
 ערס עטר יעבן סס עיר ומל יספכר היתה דכתיב
 הרביצ והקסיון נאבין הס הקניס כרוניס ויתכסו ל
 לכורף מצרגוס לקנה דכתיב לטביגל כתי בשמואל
 ובשמואל כלל לפי סכסלס דוד חחר מיקת ככל וחי
 סו הוס מותו טחוט בן ככל וקרחו סני טמות סהל
 סללו דכתיב וכלב דן חותי ונרסיכו כלפי חב מדרס
 תכיומה ויכו לעגלה זו מיכל סהיתה חביצה עליו כ
 כעגלה וכחן מוכה סמוקיו חליסמע חליסלט וכסמו
 ובשמואל מיכו מוכה חלת חר חליסלט וחד חליסמע
 ויכול סהיות סטכיס מתו וכחן מוכה כלס ככודו
 טל דוד וכני סלמה עד ינחם יט סמוכה דורו לסי ס
 טרחה דוד סהיס זרעו כלס בימי ינחם על ידי עתלו
 עכליה כמ סכתיב בספר מלאכיס נתפלל עליו סכ
 סחמר לוככז על ססמינית סוסיפ ס בי גמר חסי
 חסיר וכמלך ינחם ומן ינחם ועד יוסיסו סמכ' דורו'
 סגס עליו כתפלל לפי סדלס בניו לאכדון זה כסרדג
 וזה כקרני עיכו כדכתיב בזומור חחר ססמינית ס' ח'
 אל כחפך תוכיחי וגומר וכני יהויקיס יכוכיס ועד ו
 עכני יט סמוכה עסרס דורית בן דורית וכניס וכ
 וככגדס חמר דוד סמכ עסרס צוסכחזת מן צרוך
 חזס ס' חלס' חלדי יסדחל עד ולחוק לכל סיס יח' יס'
 תיעוצ ועכני סול חלך המסיס סכחמ' ועס עכני
 סמיל ליסכ חסר תיבס חחז וחסריה יוסכ חסר
 חמסס סיו לכד מוטלמיס חחזתס וכני סמעיה וכו
 וגמר וסיו ולת מכה רקס וכך מוכיו ככמה מקומן
 כספר זה לידותון גדליסו וכרי ויסעליס חסביסו מת
 מתתיו ססס ועדין לא כולד סססי וכך כזמור

ותלד שעף אבי מדמנה את שבי אבי מכבנה א
 ואבי גבעה ובת כלב עשא: אלה היו בני כלב
 בן חור בכור אפרתה שופל אבי קרית יערים: ש
 שלמא אבי בית לחם חרף אבי בית גדר: ויהו
 בניס לשופל אבי קרית יערים הראה חצי חכני
 חכנחית ומשפחות קרית יערים היתרי והפותי
 והטובתי והמשרעי מאלה יצאו הצרעתי והאס
 והאשתאולי: בני שלמא בית לחם ונטופתי עט
 עטרות בית יואב וחצי המנחתו הצרעתי ומשפ
 ומשפחות ספרים ישיבי ועבין תרעתיס שיעתיס
 סכתיס המה הקניס הבאים כחמת אבי בית רכ
 רכב ואלה היו בני דוד אשר נולד לו כחברון ה
 הבכור אמנון לאחיוצם היריאלית שני דניאל
 לאביגיל הכרמלית: השלישי לאפסלום בן מע
 מסכה בת תלמי מלך גשור הרביעי אדניהו בן
 חגית: החמישי ששטיה לאבישל הששי יתרעם ל
 לעגלה אשתו: ששה נולד לו כחברון ומלך ס
 שם שבע שנים ושסה חרשים ושלסיס ישלס סג
 שנה מלך בירושלם: ואלה נולדו לו בירושלם
 שמעא ושוכב ונתן ושלמה אררטה לבת שעב ב
 בת עמיאל: ויבחר ואלישמע ואליהלם: ויגה ונ
 ונפג ויהויע: ואלישמע ואלידע ואליהלט חשעה
 כל בני דוד מלבד בני פלגשים ויבחר אחים: ו
 וכן שלמה רחביים אביה בנו אסא בנו יהויכיס
 בנו יורם בנו אחזיהו בנו יואס בנו יאביציהו בנ
 בנו עזריה בנו יוחס בנו אחז בנו חזקיה בנו כנ
 מנשה בנו אבון בנו יאשיהו בנו: בני יאשיהו הבכור יוחנן השני והויקיס השלישי יצדקיהו הרביעי ש
 שלום: ובני יהויקיס יכניה בנו יצדקיה בנו: ובני יכניה אסור שאלהיאל בנו: ומלכירם ופדיה ומנאיער
 יקמיה השמע ונדביה: ובני פדיה זרובבל ושבעי וכן זרובבל משילם וחנניה ושלמית אחת וחשבה
 ואהל וברכיה וחסריה יושב חסד חמש וכן חנניה פלטיה וישעיה בני רפיה בני ארנן בני עבדיה בני
 שבניה

דברי הימים

ידע ובני שמי נדרב יאבישור : ושם אשת אבישור
אבישור וילדו לו את אחבן ואת מלד : ובני נד
נדרב סלד ואפים וימת סלד לא בנים :

ובני אפים ישעי ובני ישעי שיטן ובני שיטן אחלי
ובני ידע אחי שמי יתור יונתן וימת יתור לא בנים :

ובני יונתן בלתי וזוא אלה היו בני ירחמאל : ולא
יהיה לשיטן בנים כי אם בנות ולשיטן עבד בוצרי

ושמו ירחע : ויתן שיטן את בתו לירחע עבדו לא
לאשה ותלד לו את עתי : ועתי תוליד את נתן ונ

נתן תוליד את זבד : וזבד תוליד את אפלל ואפ
ואפלל תוליד את עבד : ועבד תוליד את יהוא וי

יהוא תוליד את עריחו : ועריחו תוליד את הרץ
והרץ תוליד את אלעשה ואלעשה תוליד את ס

ססמי וססמי תוליד את שלום : ושלום תוליד יק
יקמיה ויקמיה תוליד את אלישבע : ובני

בלב אחי ירחמאל מושע בכרו הוא אבי זוף ובני
ברשה אבי חברון : ובני חברון קרח ותפח ורקם

ושמע : ושמע תוליד את רחם אבי ירמיהם ורחם
תוליד את שמי ובן שמי מעון ומעון אבי בית צו

צור : ועיפה פילגש כלב ילדה את חרן ואת מוצ
מוצא ואת גוז וחרן תוליד את גוז :

ובני יחזי רגם ויותם וגישן ופרש ועיפה ושעף : פ
פילגש כלב מעכה ילד שבר ואת תרחמה ותלד

סמוכים זה לזה ונצמזתה אל ארץ ישראל בדכתיב
ארש מקדס : ובני הסופטים כסחטתו ישראל כנסו
חילו העירות עד סבא דוד וסחטתו בכלב חפרת
העיר כקרא כך על סס כלב ואפרת חסדו ותלד לו
אפחור לאחר מיתת חברון : בעל אבי תקוע עיר ס
טטמה תקוע ירחמאל בכור חברון לפי סחטתו
במטפתו סל כלב כתב בכור חברון : הבכור רס בכ
ב. ורס סל ירחמאל ותחי אסא חפרת לירחמאל לפי
כסוטו ישראלית היתה היא חס חוכס כמו סכ עד ס
סקמצי דבורה סקמצי חס בישראל ובירוס : מי דיע
די כמות מכרס גייה סאה וסמה כערה סלקחה לרעע
להכעירן בה ולסון חוכן סכל וכלס כמו חוכן מן ל
לת חכלתי בחוכו ממכור כמתחוכים ספר בוצרי ל
לומר סלת סיה סגין למלכות סהדי יוכד בן חנן
סכתן בתו לירחע עבדו לחסה כמו סמכרס וסלך
ועוד יכח ממכו יסמעאל בן כתנים בן חלשמש סה
ססרג גדליה בן חיקס : ולת סיה לסיסן כניס כיה
חס כנות : לירחע עבדו לחסה מלת דרסו רבוקינו
בצך בגיה סחר עבדן וצן לו ובירוסלמי דיבונת
כס חל קלמן בגר עד חמס עסרה דורס וסו סו דו
דורס מבר סכ כגייר ירחב סוכרי עד יסמעאל בן
כתנים ורבוני דרסו וכי חיסס סיסמעאל בן חליטע
אורע סמלכ סיה וסלת מירחמאל בל ולת מלך חלת
סעביר מורעו למנך ובני כלב אחי ירחמאל כתב
אחי ירחמאל סלת קחמר כלב אחר סנא סהדי כתב
קכת תולדות כלב למעלה ומה סמיחם לסירוגין בן
דרך כל סספר סיה לייחס כחן מעט ומססיק בייחס
סל אחר וסוזר לייחס סל קססון וסול אחי זוף יוט
מיסע סיה סר סל אחי זוף וסל בני מריסיה וסל בני
חברון ועיריות חילו כתובות בספר יסוסע יאבי ירק
ירקעס סר סל עיר ירקעס ובני יסרו אחר ונכני עי
עיפה ומה סלת סוכיר אחי לפי סחיבו מוכיר סוס

לרס יתולדותס סל בני עיפה ומלמכה וסנסכה סמות עיריות סן : ובע כלב עכסה עקטיחל לקחה לחסה כס
בסטר סוס ייס בני כלב בן חיר בן אחר סיה לחיר וממכו יכח סובל וסלמת חיר בכור חפרת ולת בכור לכ
לכלב סרומה מכתת מוכח יס בחרן מכתת סמה וזה מוסל על חנייה ובסמוך מפרס מוסל על סחרת ומסס
נ נסס ז קריית יוסב קריית יעיל כרעה וסל כחול בני כרעה וסל סחול כחן מסמב סל בני דן סיו וסול דכתי
ב. וססן וסל רוח סססן לסעמו במחכה דן בין כרעה ובין חסל סחול סמות עיריות וסגבול סביכוסס סל דן
סחל וסוח סכ מערוער מוססכתת סדכי יסול לסיות סהלך לגיר בחלק בני יסודה :

דברו חיים

וגדלים וגדלים אבנים לאלהות המלך באותן עתות
עוונות לפי שהיו עושים מלאכתו ובני שמעון וגו'
ונגמר לפי שמעון סמוך לחלק יהודה הקדימן לר'
לראונן הרבו בני עד ובני יהוד לא הרבו בני בני
יהודה ולפי שמועטי' היה קבלם יהודה לחיות חלקו
כי שמעון לא היה לו חלק בארץ סכאמר לחלקם ב'
ביעקב ומכיון כבר חלקם לחצוניה סופרים בבתי
כנסיות ומכיון שקבלם יהודה סכאמר וחבל בני זה
יהודה כחלק בני שמעון כי היה חלק בני יהודה בתו
בתוך חלקתם ומה סכאמר ויעל הגורל לבני שמעון
גורל שילכו מי יקבל יין סכאמר שמעון בחלקו וכ'
נכסל בחלק יהודה ויסע בני שמעון בבאר סבע א'
אלה עריות עם מלך דוד ומצאך דוד בהסגו בני
יהודה לברם בני שמעון וחלקם ודוד סמע להם וג'
וגרסם וכמו כן בקסו על כך אך סלח רנה מחנות
סכאמר דוד סכאמר ממסכח יהודה ממי ר' אלעזר בר'
יוסולס וכך פירס ר' מסולס בר' לוי חמיר מסה הדר'
ממוכזייל וחזריהס כפרים ערו פרוי וסכאמרס ל'
לפי סמכה כבר מקצת סיהס סלח סיו רק אוקס לכ'
לכך סיעוד סיו סילו בני סיהס מסוכב וימלקי ופולס
סכוכרי פרוי לרוב ולא סיה להס מקוס ליסככיס סס'
סיוסכיס סס לסניהס בני קס סיו מוסכיס בסלוח ו'
ולא כוזרו כסכאמר סילו עליהס סארית הפליסה מה
סכסכר מהכריתת דוד כי סוף סככור ומה סלח סמל'
סמלככה ממכו לפי סחלל יכועי סכיו ומה סככסה ל'
ליוסף לא לעכיון סמלככה להתייהס לבכורה סכרי
סודה גבר סכאמר וסכאמר סמלככה לבכרת ממכו וסככ'
וסככרה ליוסף חלק בבניה סככסה לו לסככ בני

בני שלא בן יהודה ער אביו לכה ולע' ח אביו כר
מרשה וממשפות בית עבדת הבין לבית אסבע
ויקום ואנשי בוכא ויאש ושרף אשר געלו לבו
למואב וישבו לחם וידברום עתיקים דככה היו
היצרים וישבו נטעים וגדרה עם המלך במלא
במלאכתו ישבו שם בני שמעון נמואל וכוון ירו
יריב זרח שאול : שלום בנו מנשם בנו משמע ב'
בנו : ובני משמע חמואל בנו זבור בנו שמעי בנו
ולשמעי בניס ששה עשר וקנות שש ולאחיו אין ב'
בנים רבים וכל משפחתם לא הרבו עד בני יהו
יהודה : וישבו בבאר טבע ומולידה ונחצר שיעל :
ובב' יחה ובעצם ובתולד : ובבתואל ובהרמה וב'
ובציקלג : ובבת מרכבות ובחצר סוסים ובבית
בראי ובשערים אלה עריות עד מלך דוד : והע'
וחצרותם עיטם ועין רמון ותכן ועשן ערים חמ'
חמש וכל חצרותם אשר סביבות הצרים האלה
עד בעל זאת כשבתם והתייהס לרם : ומסוכב
וימלך ויוסה בן אביה : וואל ויהוא בן ישיביה
בן שריה עשיהאל : ואליועני ויעקבה חשוחיה וע'
ועשיה ועדיאל ושימאל ובניה : ויוזא בן שפע' ב'
בן אלון בן יריה בן שמרי בן שמעיה : אלה הבא
הבאים בשמות נשיאים במשפחתם ובית אבתיה
פרצו לרב : וילכו למבוא גדר עד למזרח הגיא לבקש מרעה לצאנם : וימצאו מרעה שמן טוב והא'
והארץ רחבת ידים ושקטת ושלוה כי מן חם היושבים שם לפנים : ויבאו אלה הכתובים בשמות בניו
יחוקיהו מלך יהודה ויבוא את אלהיהם ואת המעונים אשר נמצאו שמה ויחרימם עד היום הזה וישבו
תחתיהם כי מרעה לצאנם שם : ומתם מן בני שמעון הלכו להר יעיר אנשים חמש מאות ופלטיה ונ'
ונעריה ורפיח ועוואל בני ישעי בראשם : ויבוא את שאריות הפלטה לעמלק וישבו שם עד היום הזה : וכ'
ובני ראובן בכור ישראל כי הוא הבכור ובחללו יציעי אביו נתנה בכרתו לבני יוסף בן ישראל ולא ל'
להתייחס לבכרה : כי יהודה בכר באחיו ולנגיד ממנו והבכרה ליוסף : בני ראובן בכור ישראל ח'
חגוד ופלוא חצרון וברמי : בני יואל שמעיה בנו גוג בנו : מיכה בנו ראיה בנו בעל בנו :

ל

דברי הימים

וּבְנֵי שִׁלְוָה שְׁמֵעִיָּה וְיָנִי שְׁמֵעִיָּה חֹטִישׁ וַיְגֵאֵל וְגַם
 וְהַרְיָה וַיְנַדְרִיָּה וְשֹׁשֶׁט שִׁשָּׁה : וּבֶן נַעֲרִיָּה אֱלִיעֶזֶר וְיָנִי
 וְהַדְרִיָּה וְעֹרִיָּה שְׁלֹשָׁה : וּבְנֵי אֱלִיעֶזֶר הַדְרִיָּה וְהַדְרִיָּה וְהַדְרִיָּה
 וְאֱלִיעֶזֶר וְפַלְיָה וְעֶקֶב וַיֹּחֲנָן וְדָלְיָה וְעֲנַנִּי שְׁבַע
 בְּנֵי יְהוּדָה פֶּרֶץ חֶצְרוֹן וְבַרְמִי וְחֹזֶר
 וְשִׁפְלָה : וְרַעְיָה בֶן שֹׁבֵל הַלֵּוִי אֶת יֵהוּת וַיְהִי הוּא
 הַלֵּוִי אֶת אַחִיו וְאֶת לְהַד אֵלֶיהָ כִּשְׁפָחוֹת הַצֹּר
 הַצֹּר עִתָּהּ : וְאֵלֶּה אֲבֵי עֵטָם יִזְרְעֵאל וְיֹשֵׁ
 וַיְהִי וַיְרַבְּשׁוּם אַחֲוָתָם הַעֲלֵל לְפָנָיו : וּפְנֹאֵל אֶ
 אֱלִיעֶזֶר וְעִיר אֲבֵי חֹשֶׁה אֵלֶּה בְּנֵי הַדָּר בְּכֹר אֶפְ
 אֶפְרַיִם אֲבֵי מִית לְחָם : וְהַאֲשָׁחֹר אֲבֵי תְּקוּעַ מִי
 שְׁתֵּי נָשִׁים חֲלָאָה וְנַעֲרָה : וְהַלֵּר לֹו גַעֲרָה אֶת אַח
 אֶרְוֹת אֶת הַפֶּר וְאֶת תִּזְמוֹנִי וְאֶת הָאֲחֻשְׁתָּרִי אֵלֶּה
 בְּנֵי נַעֲרָה : וּבְנֵי חֲלָאָה צָרַת וְצָחַר וְאַתָּן : וְקוֹץ
 הַלֵּוִי אֶת עֲנֹב וְאֶת הַצִּבְבָּה וְכִשְׁפָחוֹת אַחֲרָחֵל
 בֶּן חֲרוּם : וַיְהִי יַעֲבֹץ נִבְכָר מֵאֲחָיו וְאָמוּ קְרָאָה שֵׁ
 שָׁמוּ יַעֲבֹץ לֵאמֹר מִי יִלְדֵתִי בְּעַעֲבֹב : וַיִּקְרָא יַעֲבֹץ
 לְאֵלֶיךָ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִם בְּרַךְ תִּבְרַכְנִי וְהַרְבִּיתִּי
 אֶת גְּבוּלֵי וְהַיְהוּה יִדְךָ עָמִי וְעָשִׂיתָ מְרַעָה לְבִלְתִּי
 עֲצוּבֵי יַמָּה אֱלֹדִים אֶת אֲשֶׁר שָׂאֵל : וְבִלְוֹב
 אֲחֵי שִׁפְחָה הַלֵּוִי אֶת מַחִיר הוּא אֲבֵי אֲשֶׁתוֹן : וְאֶ
 וְאֲשֶׁתוֹן הַלֵּוִי אֶת בֵּית רָפָא וְאֶת פֶּסַח וְאֶת תַּחֲנֵן
 תַּחֲנֵן אֲבֵי עִיר נַחַשׁ אֵלֶּה אֲנָשֵׁי רֵבָה : וּבְנֵי קֶנֶז
 עֲתָנְיָאֵל וְשִׁרְיָה וּבְנֵי עֲתָנְיָאֵל חֲתָת : וְכַעֲוֹנָתִי הוּ
 הַלֵּוִי אֶת עֲפְרָה וְשִׁרְיָה הַלֵּוִי אֶת עֲפְרָה וְשִׁרְיָה
 הַלֵּוִי אֶת יוֹאָב אֲבֵי גִיא חֲרָשִׁים כִּי חֲרָשִׁים הָיוּ :
 וּבְנֵי בִלְבָב בֶּן יַפְנֵה עִירוֹ אֵלֶּה וְנַעֲמָם וּבְנֵי אֵלֶּה וּקְנֹז : וּבְנֵי יִדְרָל לֵאלֹהֵי זֵיף יִזְפָּא תִירְיָא וַיִּשְׁרַד לֹו בֶּן עֲרָא
 יֵתֵר וּמֵרֵד וְעֶזֶר וְיִלְוֹן וְתַדְרָר אֶת מְרִים וְאֶת שְׁמַאי וְאֶת יִשְׁבָּח אֲבֵי אֲשֶׁתְּכִמֹּעַ : וְאֲשֶׁתוֹ דִּידְרִיד יִלְדָה אֶת
 יִרְדָּא אֲבֵי גְדוֹר וְאֶת חֶבֶר אֲבֵי שׁוֹכֹו וְאֶת יְקוֹתְיָאֵל אֲבֵי זְנוּחַ וְאֵלֶּה בְּנֵי בְתִיָּה בֵּת פְּרַעָה אֲשֶׁר לְקַח כְּרֵד :
 וּבְנֵי אֲשֶׁת הַדְרִיָּה אַחֲוֹת נַחַשׁ אֲבֵי קַעִילָה דְגַרְמִי וְאֲשֶׁתְּכִמֹּעַ דְּכַעֲבָתִי : וּבְנֵי שִׁימוֹן אֲמִנֹן וְרַגְנָה
 בֶּן חֲנָן וְתִילּוֹן וּבְנֵי יִשְׁעִי זֹחַת וּבֶן זֹחַת :

ד

וּבְנֵי חֲלָאָה צָרַת וְצָחַר וְאַתָּן : וְקוֹץ הַלֵּוִי חֲרוּם
 סְמוּכִיר בְּנֵי קוֹץ חֲעָפִי טַעֲדִיּוֹן לֹא הַזְכִּיר קוֹץ עֵ
 עִכְמוּ כִךְ מִכַּהֵן יָחַם סָפִי זֶה וְלֹאסְחֹרִי אֲבֵי תְּקוּעַ וְגַ
 לְמַעַלָּה כִתְבֵן לְכֹן סְהוֹלִידְתֵנוּ אֲבִיָּה אֲשֶׁת חֲכֵרֹן וְכַאֲן
 הַדְרִיעֵכֹן תְּוִלְדוּתֵנוּ וְקָרָא סָמוּ יַעֲבֹץ דּוּגְמֵ בֶן אֲוֹנִי וְאֶ
 וְאֲבֵי קֶדֶ לֹו צְכִימָן וְהַרְבִּית גְּבוּלֵי צְכִימָנִי וְעָסִיתָ לִ
 לְהַעֲלֵבִי מִרַעָה לְכַלְתִּי עֲכָבִי מֵלֹא יִרְעַע לִי סוֹס כּוֹץ
 וְהוּא כְרֵד מֵה סְכַרְדִּי יִזְבָּא אֲלֵיהֶם אֲסִיר פֶּאֵל הוּא ס
 סֵלֶס כְּדִרְוִי וְכִלּוֹב אֲחֵי סוֹחַס מִסְפַּח קָא חֲסִיב צְקוֹנֵר
 לְסוֹן וְלֹא הַזְכִּירָן לְמַעַלָּה וְכֵן בְּנֵי קֶנֶז וּבְנֵי מַעֲוֹנָתִי
 וְכֵן מִכַּהֵן הַסְסֵר יַעִיר נַחַשׁ כִךְ פֶּסַח הַעִיר וְהַחֲנָה טֵר
 עֲלִיהָ אֵלֶּה אֲנָשֵׁי רֵבָה הַמִּקְוֵס רֵבָה וְסֵס הַמִּסְכָּה מ
 מִכּוֹנָה אֲנָשֵׁי רֵבָה גִיָּא חֲרָשִׁים עִמָּךְ סְסֵאָה כִךְ עַל
 סֵס סָזִין בֵּה חֲרָשִׁים וּבְנֵי כִלְבָב בֶּן יַפְנֵה בֶּן סִפְוֵה
 מַעֲבַת מִרְגָלִים וְאַעֲפֵס : בֵּה יָחַם לְמַעַלָּה קֶזַת מִיָּת
 מִתְּוִלְדוּתֵנוּ חֹזֶר עֲדִיּוֹן לְהַזְכִּיר מִתְּוִלְדוּתֵנוּ וְלִמְעַלָּה
 הַסְסִיקוֹן בְּמַסְפַּחָה אַחֲרַת וְקֶנֶז כִךְ סָמוּ צֵד אֲוֹתִיָּה
 וְאֲחֵרֵן הַיְהוּדִיָּה מִסְנַט יִהוּדָה הִיָּתָה כְּמוּ אֲסִיקוֹן סֵלֶב
 כִלְבָב וְרַצְוִתִי דִרְטוֹן הִיא בְתִיָּה בֵּת פְּרַעָה וְעַל סְכַפְרָה
 צֵבֹו קְרָאָה כֵן אֲבֵי גְדוֹר פֶּסַח הַעִיר סָכֵךְ פֶּמַה סָכָה
 כִּיחֹסֵעַ חֲלָחֵל וְכֵת צֹר וְגְדוֹר וְכִזְכִּרָת צְסֵרָה כִּיחֹת
 יִהוּדִי וְכֹחַ גַּם הִיא עִיר וְרַצְוִתִי דִרְטוֹן כֵּל חִילֵי הַסִּיָּה
 עַל מִסַּח סְגַרְלָתוֹן בְּתִיָּה מִדֵּר הוּא כִלְבָב עַל סֵס סִיָּה
 סִיָּרֵד צְעַנַת מִרְגָלִים וּבְנֵי סִילָה בֶּן יִהוּדָה לְמַעַלָּה
 יוֹחַם בְּנֵי זֵרַח וּבְנֵי חֵרֶץ כְּדִי לְחַם בְּנֵי חָמֵר טְרוֹד יוֹ
 מֵהַם וְעַכְסִין חוֹזֵר לְחַם סִילָה בְּנֵי עֲכֹו עֲבֹודָה יִבֶּן
 יִרְעִיעֹת הִינּוּ עוֹסִים לְמַקְדַּם וּבְנֵי סִילָה הִינּוּ יוֹנָקִים וְ
 וְאֲנָשֵׁי כּוֹזְבָא עַד וְאֲנָשֵׁי בֵּית לְחַם כִלְבָב מִצְנֵי סִילָה וְ
 וְהַדְרִיָּים עֲתִיקִים מֵלֹא קָאָם לְכִי טֵהֲקִיָּל לְיִחְסָן
 לֹא הִינּוּ אֵלֶּה לְאֲנָשֵׁי דוֹרֵנוּ לְכִךְ כֹּאֵם עֲתִיקִים סָזִין מִי
 מִיָּמִים קְדִמוֹנִים וְרַצְוִתִי חֵמֵ זֶה יָחַם וְסָרְף זֶה חֵמֵל
 מִחֲלוֹן וְכִלְיוֹן סִנְסָאוֹ מוֹאֲבִיָּתִי הַיּוֹכְרִים יוֹקִים וְאֶחָ
 וְאֲנָשֵׁי כּוֹדִיבָא וְנִסְבֵי בֵּית לְחַם הַס יוֹכְרֵי חוֹמֵר לְחַל
 לְמַלְאָה חֵמֵלךְ וְגַם הִינּוּ עֲנַזְרִים בְּנֵי יִיָּה סֵל חֵמֵל
 וּבְנֵי יִדְרָל לֵאלֹהֵי זֵיף יִזְפָּא תִירְיָא וַיִּשְׁרַד לֹו בֶּן עֲרָא
 יֵתֵר וּמֵרֵד וְעֶזֶר וְיִלְוֹן וְתַדְרָר אֶת מְרִים וְאֶת שְׁמַאי וְאֶת יִשְׁבָּח אֲבֵי אֲשֶׁתְּכִמֹּעַ : וְאֲשֶׁתוֹ דִּידְרִיד יִלְדָה אֶת
 יִרְדָּא אֲבֵי גְדוֹר וְאֶת חֶבֶר אֲבֵי שׁוֹכֹו וְאֶת יְקוֹתְיָאֵל אֲבֵי זְנוּחַ וְאֵלֶּה בְּנֵי בְתִיָּה בֵּת פְּרַעָה אֲשֶׁר לְקַח כְּרֵד :
 וּבְנֵי אֲשֶׁת הַדְרִיָּה אַחֲוֹת נַחַשׁ אֲבֵי קַעִילָה דְגַרְמִי וְאֲשֶׁתְּכִמֹּעַ דְּכַעֲבָתִי : וּבְנֵי שִׁימוֹן אֲמִנֹן וְרַגְנָה
 בֶּן חֲנָן וְתִילּוֹן וּבְנֵי יִשְׁעִי זֹחַת וּבֶן זֹחַת :

כך המרים בשפרי נבדלים וזוא עניניהו סיה צו
הזקיהו כמו סכאמר בסוף הספר ויאמר אליו עזר
עזריהו סכהן הוא נגמר ועוד בן אחימעץ סכתו
סכתוב כאן והוא אמריה סכהן בימי יחוספט דכתי
דכתוב לעכנין יחוספט לקמן והנה אמריהו כהן הק
הוא עליהן נגמר ואי איספר לומר סזהו אמריהו
בן עזריהו סכתוב כאן סחרי עזריה חבא סיה בימי
חזקיהו יחוספט סקדס לחזקיהו כמה דזרית ומס ס
סמס סמו לקריתו אמריה כמו כן מניכנו בעניניה ס
האלך סקנייהו במלכיה עזריהו ודרך מקראות לנו
לומר כן וסריהו הוליד נגמר בסוף חרבן הבית סיה
נמנה עסר כהניס בבית ראסון מדרוק ועד כאן וס
ויהודק סלך בהגלות נגמר והוא לא סמס בכחונה
גדולה כסעלו מבבל אך יחוסט כן יהודק סימס ב
בכחונה גדולה כסעלו מבבל עס זרובבל וכן לא כ
כעסס עזרא כהן גדול באותן סימס סחרי חסיו סל
יהודק סיה לפי סאמר כך סניס סרבה עלה וכבר מ
מנחה ליהוסט בכחונה גדולה ירוס צנו חלקסה ס
צנו חלקסה סיה אבי סמואל הריוני וצני סמואל
סבכור ואל סמו סספר סמואל וססיני חביה ודנמס
עזרנמסו כי אס ססס וסחמור ססור נאלה סעמיד דו
דוד אותן סמפרס והולך סימן סמסורר בן יואל וס
ואחו יוסף סעומד על ימינו ומניח סרון בבית עוב
עובד ארוס לעיר דוד סיה ציון אן סילג סמסור
סמסוריהו סמנה והולך וכן כתוב בספר זה סעוב
סס אס סרון ברית ידוס לחסף ולחזיו לסרית ועוב
ועובד ארוס בן ידותן סיו סיעריס כן סעמידס דו
דוד סילג סמסוריהו וסילג סמסוריהו והו סכאמר
מעכסיו כסססוס על עבודתס

ואבישוע הוליד את בקי ובקי הוליד את עוי ועו
ועוי הוליד את זרחיה וזרחיה הוליד את מריות
מריות הוליד את אמריה ואמריה הוליד אחיהו
אחיטוב ואחיטוב הוליד את צדוק וצדוק הוליד
הוליד את אחימעץ ואחימעץ הוליד את עזריה
ועזריה הוליד את יוחנן ויוחנן הוליד את עזריה
הוא אשר כהן בבית אשר בנה שלמה בירושלם
וילד עזריה את אמריה ואמריה הוליד את אחי
אחיטוב ואחיטוב הוליד את צדוק וצדוק הוליד
הוליד את שלום ושלום הוליד את חלקיה והל
וחלקיה הוליד את עזריה ועזריה הוליד את ס
סריה וסריה הוליד את יהוצדק ויהוצדק הוליד
בהגלות ידוה את יהודה וירושלם ביד נבוכד נ
צצר בני דו גרסס קדח ומררי ואלה סכות
בני גרסס

לבני וסמעי ובני קדח עמדיס ויצהר וחברון ועו
ועויאל בני מררי מחלו ומישי ואלה מספחותג
חליו לאבותיהם לגרסוס לבני בנן יתת כנו וס
זסס בנן ויאח בנן ערו בנן זרח בנן יאתרי בנן
בני קדח עמינדב בנן קרח בנן אסיר בנן אלג
אלקנה בנן ואביאסף בנן ואסיר בנן תחת בנן או
אוריאל בנן עזיה בנן ושאל בנן ובני אלקנה

עמשי ואחימות : אלקנה בנן צפני בנן ינחת בנן : אליאב בנן ירחם בנן אלקנה בנן : ובני סמואל ובני
ואביה : בני מררי מחלו לבני בנן שמעי בנן עזיה בנן : סמעא בנן תניה בנן עזיה בנן : ואלה אשר ה
העמיד דוד על ידי שיר בית ידוה סכנחה הארון : ויהיו מסרתים לפני מסכן אהל מועד
כסיר ער בנות שלמה את בית ידוה בירושלם ועמדו כמספסס על עבודתם : ואלה העמידים ובניה
ובניהם מבני הקהתי הומן המסורר בן יואל בן סמואל : בן אלקנה בן ירחם בן אליאב בן תוח בן צ
צוף בן אלקנה בן מתת בן אלקנה בן יואל בן עזריה בן צפניא : בן תחת בן אסיר בן אביאסף בן קר
קרח : בן יצהר בן קדח בן לוי בן ישראל : ואחיו אסף העומד על ימינו אסף בן כרביהו בן שמעא : בן
מיכאל בן בעזיה בן סלכיה : בן איתי בן זרח בן עזריה : בן איתן בן זסס בן שמעי : בן יתת בן גרשו
גרסוס בן לוי : ובני מררי אחיהם יגל ססמאל איתן בן קסי עבדי בן מליד :

דברי הימים

בני יואל דורו קא חסיב בלרה בני הוא אביו מל סנס
 חוסע בן פלירי תלגת פלכאסי סהיה לכני סכרריב
 וב מי כקח בן רמליהו הים ככתו כזפר מלכו וב מי
 חוסע הים פלכאסי ובימי חזקיה סכרריב ורבונינו
 פילכול סכרריב בני בעל מעון קראו חותו הסס ס
 סהיה לחס קורה סבאו ליד ישראל אכל מסבאו ליד
 לידס הסבי סמותס סכ מוסבות סס כי כבז ובעל מע
 מעון סמות עז הס סגראיס הס בני סגר ואינס דר
 דיום אלא באהליס לכגדס אכלס כמו ואלכה לכגד'
 ולבית אבית ראסי הים ויטור נפיש מכני וסמעאל
 היו וכל סעמחס חומה אחרת סבאו לעזרס ונעפור
 ויעפרו ויגלס לרחובני לא פיל כאן באי זה מקוס וב
 ובאי זה זמן ובמלכוס פיל בסנת סתיס עטרה לארן
 דכתי עליו עלה טלמכאסי גטבטיס גלו מעטרת ס
 סבזויס בסנה סכית לכקח ויך מלך חטור את עין
 ואת דן ואת כל ארן כספלי וזה הים בסנת ד לחזו
 ובסנת סכי עסר לארן הגלה רחובז וגר סהס סמכה
 סכיס וכל ובר על סמרן וכלכדה לכוק גטביס וג
 גלנו בעטרה סכיס כלס וחזו סכ ביטעי בעת חראסו
 חקל ארבה כספלי חקל חף בטביס סלז הגלה ח
 אלא סכיס סכטיס אכל האחרון הכבוד טאט הכל כח
 כמי סמכבר הבית עזריה הוא אסר כהן בבית אסר
 בנה סלמה אי איכסר לומר כן סהרי סדוק עבר יח
 ראסוכה בימי סלמה אלא לפי סלח הכיס עוזיה המל
 המלך להקטיר ומחר ענמו על קרנשת הססי

בארה בני אשר הגלה תלגת פלכאסי מלך אס
 אשר הוא נשיא לראובני ואחיו למשפחותיו ב
 כה נחש לתולדתם הראש יעאל וחבריה ובלע
 כי עז בן שמע בן יואל הוא יושב בערער ועד נב
 נבו ובעל מעון ולמורח ישב עד לבא מדברה ל
 למן הנחר פרת כי מקניהם רבו בארץ גלעד ו:
 ובימי שאול עשו מלחמה עם ההגראים ופלו ב
 בידם וישבו באהליהם על כל פני מורח לגלעד
 ובני גד לגדס ישובו בארץ הבשן עד
 סלכה יואל הראש ישפס המשנה ויעני שפט ב
 בכזן ואחיהם לבית אבתיהם מיכאל ומשלם
 ויכע וינרי ויעבן ויזעועבר שבעה:
 אלה בני אבית ל בן חזרי בן ירוח בן גלעד בן מיכאל
 בן ישי בן יחזר בן בוז אחי עבדיאל בן גוגיר
 ראש לבית אבתם וישבו בגלעד בבשן ובבנת
 ובבנת וכל כגרישו שרון על תצאותם כלם ה
 דתיחשו בימי יותם מלך יהודה ובמי ירבעם ס
 מלך ישראל:
 בני ראובן וגדי וחצי
 שבט מנשה מן בני חיל אנשים נשאי מגן וחרבו
 וירכי קשת ולכדי מלחמה ארבעים יארבעה א

אלף ושבע מאות וששים יצאי צבא ויעשו מלחמה עם דרגראים ויטור ונפיש ונודב ויעזרו עליהם וי
 וינתנו בידם ההגראים וכל שעמדם כי לאלדים ועקו בכיריה וינעחור לדם כי בטחו בו וישבו ביק
 מהגרים גמליהם חמישים אלף וצאן מאתים וחמישים אלף ודכרים אלפים ונגש אדם כאה אלף:
 כי תללים רכיס נפלו כי מהאלדים המלחמה וישבו תחתייהם עז הגולה: ובני חצי שבט מנשה

ישבו בארץ מבשן עד בעל חרמון ושניר וחר חרמון המה רבו: ואלה ראשי בית אבתם ועפר
 וישעי ואל יואל ועזריאל וירמיה והזרויה ויחדיאל אנשים גבורי חיל אנשי שמח ראשים לבית אבותם:
 ויבערו בארדי אבתיהם ויזנו אחרי אלדי עמי הארץ אשר השמיד אלדים כפנידם ויער ארדי ישראל
 את רוח פול מלך אשר ואת רוח תלגת פלכאסי מלך אשר ויגלס לראובני ולגדי ולחצי שבט מנשה
 ויזאס לחלח וחבור והרא ונהר גזון עד היום הזה: בני לוי גרשון קהת ויכררי: ובני קהת עמרם
 יצהר חכרון ועזיאל: ובני עמרם אהרן ומשה וכרים: ובני אהרן נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר: אל
 אלעזר הוליד את פינחס פינחס הוליד את אבישוע:

שמונת קוראים וצורעים למעלה לא הזכיר מטעם
שמעין ופאן הזכיר אשר יקרא ולבני קהת הכותרים
ולבני גרסון עומסות בני בני מטעם מכסה כפל ל
לבני גרסון הגורל בבני מטעם מכסה שבבני היו לב
לבני מררי הכותרים ממטה זבולון סתם לבני מרר
מררי כאלו בגורל פרים הכותרים חלק זבולון ראו
ראובן וגד יסוב ושמרון ונתן כתיב יוצב ומרון וכ
וכקרא יסוב על סס פכתים בני ללמד תורה סכאמר
ומבני יסבר יודעי ביכה לפיתוס מספרים בני דוד
עשרים וסכיס אלף אורתן סיכאו מתולע בלבד ובני
עוזי היו לו אלף גבורי חיל סל דוד עד אלף כל המס
המסתות סל בני יסבר עם בני תולע ובני עזי והיו
והיונו דכתיב זה והתחוס כל יחוס יחד וידעאל א
אסאל וסוסים וסוסים בני עזי וצור סכתוב יחוס
בסתק אס מפל בנימן אס לאו דהא כתיב בסמוך
ומכיר לקח אסס לחוסים ו' סוסים ולכך כתב לבד
לבדס בני כסתלו וגימר עזרא לא מנה יתד מבני
כסתלי וסעס בירוסלמי בסוף מנילה לפי סמנא ס
סערים ובכל אחר היה כתוב בני יחוס מנה סמנא
כתב מנה סלא מנא לא כתב לפיכך היום בדילוג ב
בספר זה בדוב מקומות מה סלא כתב סספר חבר
בספר עזרא מראה לדבר וכל ישראל התחוסו בכת
בסתובס על ספר מלכי ישראל כלו כל יחוסם כתו
כתוב בדברי הוים סגלה עמסס למלח ומכיר נמר ג
גזן וערי מדי דכתיב והורה סגלו לבבל מנא סס ע
עזרא סגלה עמסס לבבל ספר ומסס

ובמסחה אשר את מטל ואת מגרשיה ואת עדרון
ואת מגרשיה ואת חקק ואת מגרשיה ואת רחב
ואת מגרשיה ובמסחה נפתלי את קדש בגליל ו
ואת מגרשיה ואת חבון ואת מגרשיה ואת קרית
קריתים ואת מגרשיה לבני מררי הגותרים ממ
ממטה זבולון את רמונו ואת מגרשיה את תבור
ואת מגרשיה ומעבר לירדן ירחו למזרח הירד
חירדן ממטה ראובן את בצר במדבר ואת מגר
מגרשיה ואת יהצה ואת מגרשיה ואת קדמות ו
ואת מגרשיה ואת מופעת ואת מגרשיה ובמטה
גד את ראמות בגלעד ואת מגרשיה ואת מהנים
ואת מגרשיה ואת חשבון ואת מגרשיה ואת יעו
יעור ואת מגרשיה ולבני יששכר תולע ופואה ו
ישכ ושארן ארבעה ובני תלע עזי ורפיה ודיא
ודיאל וחמו וישם וסמואל ראשים לבית אב
אבתם לתולע גבורי חיל לתולדתם מספרם בו
בימי דוד עשרים ושנים אלף ושס מאות בני ע
עזי ורחיה ובני יורחיה מיראל ועבדיח ואל יש
ישיה חמסה ראשים כלם ועליהם לתולדתם ל
לבית אבתם גדודי צבא מלחמה שלשים ושס
ושסה אלף כי חרבו נשים ובנים ואחידם לכל
מספחות יששכר גבורי חילים שכנים ושבעה א
אלף התחשם לכל בנימן בלע ובבד ודיעאל
שלשה ובני בלע אצבון ועזי ועזיאל ורימות יע
ועירי חמסה ראשי בית אבות גבורי חילים וזהו
והתחשם עשרים ושנים אלף ושלשים וארבעה
ובני בכר זמרה ויעס ואליעזר וארז ועזי ועמרי ורמות ואביה וענתות ועלכת כל אלה בני בכר ידרי
והתחשם לתולדתם ראשי בית אבתם גבורי חיל עשרים אלף ומאתים ובני ידעאל בלהן ובני יבל
בלהן יענא ובנימן ואהוד וכנענה וזיתן ותרשים ואחישחר בל אלה בני ידעאל לראשי דאבות גבו
גבורי חילים שבעה עשר אלף ומאתים יצאי צבא למלחמה ושס וחפים בני עיר חשם בני חר : ב
בני נפתלי יחצאל וגוני ויצר ושלם בני בלהה בני מבשה אשריאל אשר ילדה פילגשו האדמיה ילד
ילדה את מכיר אבי גלעד

דברי הימים

העומד על ימיו כל הימים ובני הכהנים באמצע כ
 כתובים לכל עבודת המסך לסוערים ולהפסיק וכת
 וכתו בחפז הזה דכתיב ושלמים כדוק בנו אחימען
 בנו מנחם אחת מהיו עד ימי שלמה שהיו כדוק סי
 טימם ראשונה בימי שלמה בבית עזלמים מוטבותם
 לטיירותם בוגולם ערים סנותנים לכהנים בני יוחנ
 על פי הגורל וכסבת יהודה שילכו גורל תחלה וכסנו
 לכלב על פי מטה את חדרון ואת לבנה עיירות סו
 סמכרם והולך פהם היו מחלק סמעון וימנוה נב
 בנימן את גבע צאי ו העיירות ככל הגורל על סבט
 בנימן כל עריהם יב עיר ואליו נטו ו הנהגם ולעמ
 קסת הכותרים חילו הלויס סנצו סהה סהה סהה סהה
 מטה חני מנסה הוא אורו הזו סצט סהה סהה סהה סהה
 חלקו לכד ירוסליס בגורל ערים עסר לא מטה סהה
 סבט סכסס ויתנו בגורל מטה בני יהודה כל ילכו ס
 סלסה סבטוס כהל הגורל לכהנים ולמעלה לא חוב
 הזכיר מטה סמעון וכאן מזכירו אשר יקראו עטו
 בסמות .

בן חשׁוּיָה בן אַמְצִיָּה בן חֶלְקִיָּה : בן אַמְצִי בן בנ
 בני בן שמר : בן מחלי בן מישי בן מררי בן לוי :
 ואחיהם הלויס נתונים לכל עבודת משכן האל
 האלדים : ואהרן ובניו מקטירים על מזבח העול
 העולה על מזבח הקטרת לכל מלאכת קדש ה
 הקדשים ולבצר על ישראל ככל אשר צוה משה
 עַד הַאֲלֹדִים : ואלה בני אהרן אל
 אֶעֱרֹר רְנִי פִּנְחָס בְּנִי אֲבִישִׁיעַ בְּנִי : בקי בנו עזי
 בני זרחיה בנו : כריות בנו אמריה בנו אחישוב ב
 בני ירדק בני אחימען בנו : ואלה
 מיוזבחים ליערותם כגבולם לבני אהרן למשפ
 למשפחת הכהנים ביהם היה הגורל : ויהנו לה
 להם את חדרון בארץ יהודה ואת מגרשיה סבי
 סדיבניה : ואת שדה הניר ואת חצריה נתנו ל־
 לרלב בן זפנה :

ולבני אהרן נתנו את ערי המקלט את חדרון ואת לבנה ואת מגרשיה ואת
 יתר ואת אשתמע ואת מגרשיה : ואת חילו ואת מגרשיה אח דביר ואת מגרשיה : ואת עשן ואת מגרשו
 מגרשיה ואת בית שמש ואת מגרשיה : ומכטה בנימן אח גבע ואת מגרשיה ואת קדמת ואת
 מגרשיה ואת ענתות ואת מגרשיה כל עריהם שלש עשרה עיר במשפחתיהם : ולבני קדמת
 הנותרים במשפחת המטה ממוצית חצי מטה מנשה בגורל ערים עשר : ולבני גרשום במשפחתם
 מנשה יששכר וממטה אשר וממטה נפתלי וממטה מנשה בבשו ערים שלש עשרה : לבני ברוי
 למשפחתם ממטה ראובן וממטה גד וממטה זבולן בגורל ערים שתים עשרה : ויתנו בני ישראל לל
 הלויס את הערים ואת מגרשיהם : ויתנו בגורל ממטה בני יהודה וממטה בני שמעון וממטה בני בני
 בנימן את הערים האלה אשר יקראו אלהם בשמות : וממספחת בני קדמת ויהי ערי גבולם מ
 מנשה אפרים : ויתנו להם את ערי המקלט את שכם ואת מגרשיה כהר אפרים ואת גור ואת מגרשו

מגרשיה ואת יקמעם ואת מגרשיה ואת בית חורון ואת מגרשיה : ואת אילון ואת מגרשיה ואת גתר
 רמון ואת מגרשיה : וממספחת מטה מנשה את ענר ואת מגרשיה ואת ברעם ואת מגרשיה למשפחת
 לבני קדמת הנותרים : לבני גרשום במשפחת חצי מטה מנשה את גולן בכשן ואת מג
 מגרשיה : ואת עטרתות ואת מגרשיה : וממטה יששכר את קדש ואת מגרשיה את דברתו
 ואת מגרשיה : ואת ראמות ואת מגרשיה ואת ענם ואת מגרשיה :

ובתפלה כסא כף סמוכם ומחוסים הנלדו זו אף מ
טעם שני חסדו וחן נספך כולן עד ינכר היו בני אל
תלשע ויקים חכמי כולן עד סיוע היו בני סושי וג
נגענו וגו' ואלו הפסוקים עד כל חלה בני אכל כסו
כפולח בזה הספר אך סוף ייחוסן סויה סחלוקות
הברטיות במקצת וכן פירש והיוטבים ראסונה חט
אשר בלחוסים ופרטה סחלוקות ומן החכמים יקדים
ואוריכו כן ומן החכמים סעמיה כל חילן הפירסויו
כתובי בספר עזרא וכתובי בעזרה ואלה ראסי המדי
המדינה אשר ישבו בירושלים ומפרש בחוף מגילה י
ירושלמי סלמה ספרי מנח עזרא ספר נענוים ספר
דחמוני ספר החכמים וכתבו לברי האחד וקיימו ל
דברי ססס וכן סרטה סגרים ייחוסן סרבה מנחו פ
כסוכתו סלמה עטלו אף המועטים וקיימו אף הדבי
והמועטים עזרא ונגיע וכתובי יסכו והוכרף לכתול
סני סבלים לפי סחלוקת יחוס במקצת וכן פירש סו
סוסי גס רחוק ס וגו' מנח ונגיע חלוקות זו מו
במקצת לפי חוקך לכתובי כולן בברית מנח סלח כ
כתובי כולן בזה ספר סני סעזיס לפי סכעזרת מנח
מונח יחוס לכהניס עד סירע ססיה חחר ידע ס ובס
נכסר עזרא סין לנ למכנע וליתח חותכ סלחחר עו
עזרא רק חותכ סזין בבית ראסון מריכ בעל מסיב
מסיבוס ואלל ססס בניס חמר רבוציכו סין חכל
לריסיה דקרא לחכל לסוסו חרבע מלס גרלי טעני
מירסו וכל ישראל כפיחוסן עקר ייחוסס סיה כתוב
עמזס למקצת סגל

ואת יעקב ואת שפיה ואת מרמה ואלה בני ראש
ראשי אבות ומחסיס חוליד את אביטוב ואת א
אלפעל ובני אלפעל עבר ומססס וסנד הוא כ
בנה את אמו ואת לד ובנייה ופרטה ושמע חס
חמה ראשי האבות ליטבי אילון חמה חכריו
את יושביגת ואחיו שסן ורמות חכריו וערה
וביכאל ויטה ויחזא בני סריעה וחכריו וסלס
וחוקי וחבר וישמרי ויד איה ויכב בני אלפלס
ויקים וזכרי וחברי ואליעני וצלתי ואל יאל וע
ועריו וזכר איה וסטרות בני שמעו וישפן ועבר וא
ואליאב ועבדן וזכרי וחנן וחנניה ועלים וענת
וענת תיה ויפדיה ופניאל בני שסן וסמטרי ושח
ויסחריה ועתייה ויערשיה ואליה זכרי בני ירח
ירחם ואלה ראשי אבות לתלדותם ראסי אל
אלה ישבו בירושלים ובגבעון ישבו אבי גבעו
גבעון ושס אשתו מעכה ובנו חכבור עבדן וצו
וצור וקיש ובעל ונדב וגדור ואחיו וזכר ומקלו
ומקלות חוליד את שמאח ואף חמה נגד אחיה
אחיהם ישבו בירושלים עם אחיהם ונר חוליד
את קיש וקיש חוליד את שאול ושאול חוליד את
יהונתן ואת מלכי שיע ואת אבינדב ואת אשעל
ובני מוכה פיתון ומלך ותארע ואחו ואחו חוליד את יהערה ויהוערה חוליד את עלמת ואת עזמות
ואת זמרי וזמרי חוליד את מוצא ומוצא חוליד את בנעא רפה בנו אל עשה בנו אצל בנו ואל אצל שס
שס בניס ואלה שמותם צוריקם בברו וישמעאל וסעריה ועבדיה וחנן כל אלה בני אצל ובני עשן

6

אחיו אולם בכרן יעוש חסני וליפלט השלטי ויהיו בני אולם אנשים גבורי חיל דרכי קשת ומרבים בני
בנים ובני בנים מאה יחמשים כל אלה שבני בנימן וכל ישראל התיחשו והנם כתובים על ספר כל
מלכי ישראל ויהודה הגלילי ככל במעלים והיוסבים הראסונים אשר באחזתם בעריותם ישראל דכ
חכהנים הלויים והנתינים ובירושלים ישבו מן בני יהודה ומן בני בנימן ומן בני אפרים ומנשה עתי
בן עמיהוד בן עמרי בן אמרי בן בנימן בני פרץ בן יהודה ומן השלונגי עשיה חכבור ובניו ומן בני
זרח יעואל ואחיהם שס מאות ותשעים

דברי הימים

ומכיר לקח אשה לחפים ולשפים ושם אחתו בע
מעכה ושם השני צלפחד ותהינה לצלפחד בנו
בנות ותלד מעכה אשת מכיר בן ותקרא שמו פ
פרש ושם אחיו שרש ובניו אולם ורקם ובני אול
אולם בן אלה בני גלעד בן מכיר בן כנשה : ו
ואחותו המולכת ילדה את איש הוד ואת אביעזר
ואת מולה ויהיו בני שמירע אחין ושכם ולקחי
ואניעם : ובני אפרים שותלח וברד
בנו ותחת בנו ואלעדה בנו ותחת בנו : וזכר בנו ו
ושותלח בנו ועזר ואלעד והרגום אנשי גת הגול
הגולדים בארץ כי ירדו לקחת את מקניהם : וית
ויתאבל אפרים אביהם ימים רבים ויבאו אחיו ג
לנחמו : ויבא אל אשתו יתהר ותלד בן ויקרא א
את בריעה כי ברעה היתה בביתו : ובתו שארה ו
ותכן את בית חורון התחתון ואת העליון ואת או

וכתב משה ממנא אשר ילד וגו' כלומר אסתר דונמא א
אשר ילדה אותה לפני במצרים והרגום אכסי גת הכ
הכנענים בארץ אכסי גת היו בקיאים בתולדת האר
שממנה נולדו כסבלו בני אפרים לא היו בקיאים ב
לפי הרגום וכעגסו על סמיסרו הקץ לכאת בחוקה ו
והיינו דכתיב חיל אחז יוסבי כלסת בית חורון סארה
חילו סתי עיירות חורון סארה על סס העיר ורפס
בנו סל בריעה ועל ידי בני מכסה סמוך להס כמו א
איש על דגלו וסו' אגו ברזית סר סל אותה עיר ר' לו
אומ' סהיו בנותיהס כלות וכסולות לכחסיס סמיסחי
בסמן סמססה לפי סבסלקס סיה רנב סמן דכתיבו
וטובל בסמן רג'ו וססמן מעדן סבס' וסל' ר' סמין
וסמן ססככני סמי סס ססורוכי לכע' סמי. ובניו
את בלע לפי סרסס לויסס ער סלול סתחיל למכות
מכניסן וכסן קורא אותס סמית סחריס ס' א סרס
אותס למעלס כי עזרל סבס ספריס כמו סס' למע
למעל' ויגלס סל מכסר ומכר כי בנימן וסחיס סגל'
מכסר מדינה סיה יוססר' סוליד סול סיס ססר מן ס
סגל'ס ולססר ססלס אותס מן סגל'ס סוליד את כל
סלס

אין שארה : ורפח בנו ורשף בנו ותחן בנו : לעדן בנו עמיהוד בנו אלישמע בנו : בן בני יהושע בנו : וא
ואחוזתם ומשבזתם ביתאל ובנותיה ולמורח נערן ולכערב גור ובנתיה ושכם ובנתיה עד עיר ובנתיה
יעל ידי בני מנשה בית שאן ובנתיה תענד' ובנתיה מגדו ובנתיה דור ובנתיה באלה ישבו בני יוסף ב
בן ישראל : בני אשר ימנה וישיה וישוי ובריעה וסרח ארתם : ובני בריעה דבר ומלכיאל
הוא אבי ברזית : וחבר הוליד את יפלט ואת סומר ואת חותם ואת שועא אחוזתם : ובני יפלט פסד' ופ
ובמדל וישית אלה בני יפלט : ובני שמר אחי ירהגה וחפה וארם : ובני דלם אחיו צופח ויכנע ושלם
ועמל : בני צופח סוח וחרגפר ושועל וברי וימרה : בער והוד ושמא ושלשה ויתרן ובארא : ובני יתר יפנ
יפנה ופספס וארא ובני עלא ארח וחניאל ורציא כל אלה בני אשר ראשי בית האבות ברורים גבורי
חילים ראשי דנשיאים והתוחשים בעבא במלחמה כספרם אנשים עשרים וישש אלה

ובנימן הוליד את בלע בכרו אשבגל השני ואחרת דשלישי נזחה דרביעי ורמא דהמישי ויהיו רבים ל
לבלע אדר וגרא ואביהוד ואבישוע ונעמן ואחוז וגרא ושפופן והורם ואלה בני אהוד אלה ראשי
אבות ליושבי גבע ויגלום אל כנחת ונעמן ואחיה וגרא הוא הגלם והוליד את עזא ואת אחירד ו
ושחרים הוליד בקדה מואב מן סלחו אותם חוטים ואת בערא נשוי ויולד מן חרש אשתו את יוכבא
ואת צביא ואת מישא ואת מלכם

דברי הימים

והבנין יבנו יבנו אביו גבעון ועאל ושם אשתו מעב
 מעכה: ובנו הבכור עבדון וצור וקיש ובעל ונרו
 ונדב: וגדור ואחיו וזכריה ומקלות ומקלות הול
 הוליד את שמאם ואף הם נגד אחיהם ישבו ביר
 בירושלם עם אחיהם: ונר הוליד את קיש וקיש
 הוליד את שאול ושאל הוליד את יהונתן ואת מ
 בלכי שוע ואת אבינדב ואת אשבעל: ובן יהונתן
 מריב בעל ומריב בעל הוליד את מריב: ובני מ
 מיכה פיתן ומלך ותחריע: ואחיו הוליד את יערה
 ויערה הוליד את עלמות ואת עזמות ואת זמרי וזב
 וזמרי הוליד את מוצא: ומוצא הוליד את בעא
 ורפיה בנו אל עשה בנו איצל בנו: ולאצל ששה
 בנים ואלה שמותם עזריקם בכורו ושעאל ושע
 ושעריה ועבדיה וזמן אלה בני איצל: ופלשתים
 נלחמו בישראל מפני פלשתים ויפלו חללים ב
 בהר גלבע: וידבקו פלשתים אחרי שאול ואחר
 ואחרי בניו ויכו פלשתים את יהונתן ואת אבינד
 אבינדב ואת מלכישוע בני שאול: ותכבד המלחמה על שאול וימצאוהו המרים בקשת ויחל מן היום
 הזרים: ויאמר שאול אל נשא כליו שלף חרבך ודקרני בה פן יבאו הערלים האלה והתערלו ביו
 ולא אבה נשא כליו כי ירא מאד ויקח שאול את החרב ויבל עליה: וירא נשא כליו כי מת שאול ויבל
 גם הוא על החרב וימת: וימת שאול ושלשת בניו וכל ביתו יחדיו מתו: ויראו כל איש ישראל אשר בע
 בעיניו כי נסו וכי מתו שאול ובניו ויעזבו עריהם וינסו ויבאו פלשתים וישבו בהם: ויהי כמחרת ויבאו
 פלשתים לפשט את חללים וימצאו את שאול ואת בניו נופלים בהר גלבע: ויפשיטוהו וישאו את ר
 ראשו ואת כליו וישלחו בארץ פלשתים סביב לבשר את עצביהם ואת העם: וישבו את כליו בית אל
 אל הים ואת גלגלתו תקעו בית דגון: וישמעו כל יבש גלעד את כל אשר עשו פלשתים לשאול: ויק
 ויקמו כל איש חיל וישאו את גופת שאול ואת גופות בניו ויביאום יבשה ויקברו את עצמותיהם תחת ה
 האלה ביבש ויצמו שבעת ימים: וימת שאול במעלו אשר מעל בידו על דבר ידוה אשר לא שמר וג
 וגם לשאול באוב לדרוש: ולא דרש בידוה וימתהו ויסב את המלוכה לדוד בן ישי: ויקבעו כל ישראל
 אל דוד חברונה לאמר הנה עצמד ובשרך אנחנו: גם תמול גם שלשם גם בהיות שאול כלך אתה
 המוציא והמביא את ישראל ויאמר ידוה אל דוד לך

והבנין יבנו יבנו אביו גבעון ועאל ושם אשתו מעב
 מעכה: ובנו הבכור עבדון וצור וקיש ובעל ונרו
 ונדב: וגדור ואחיו וזכריה ומקלות ומקלות הול
 הוליד את שמאם ואף הם נגד אחיהם ישבו ביר
 בירושלם עם אחיהם: ונר הוליד את קיש וקיש
 הוליד את שאול ושאל הוליד את יהונתן ואת מ
 בלכי שוע ואת אבינדב ואת אשבעל: ובן יהונתן
 מריב בעל ומריב בעל הוליד את מריב: ובני מ
 מיכה פיתן ומלך ותחריע: ואחיו הוליד את יערה
 ויערה הוליד את עלמות ואת עזמות ואת זמרי וזב
 וזמרי הוליד את מוצא: ומוצא הוליד את בעא
 ורפיה בנו אל עשה בנו איצל בנו: ולאצל ששה
 בנים ואלה שמותם עזריקם בכורו ושעאל ושע
 ושעריה ועבדיה וזמן אלה בני איצל: ופלשתים
 נלחמו בישראל מפני פלשתים ויפלו חללים ב
 בהר גלבע: וידבקו פלשתים אחרי שאול ואחר
 ואחרי בניו ויכו פלשתים את יהונתן ואת אבינד

ויש ע.ס. ש.ל

א

דברי הימים

ומן בני בנימן סלוא בן משולם בן חוריה בן הס
הסנאה יובניה בן ירוחם ואלה בן עזי בן סברי
ומשלם בן שפטיה בן רעואל בן יבניה ואחיהם
לתלדתם תשע מאות וחמשים וששה כל אלה א
אנשים ראשי אבות לבית אבתיהם : ומן הכהני
הכהנים ידעיה ויהויריב ויבין : ועוריה בן חלקיה
בן מטלם בן צדוק בן מריות בן אחישוב נגיד בני
בית האלדים : ועדיה בן ירוחם בן
פסחור בן מלכיה ומעשי בן עריאל בן יחזרה בן
משולם בן משלמית בן אמר : ואחיהם ראשים ל
לבית אבתם אלף ושבע מאות וששים גבורי חיל
כל אבת עבודת בית האלדים . ומן ה
הלויים שמעיה בן חשוב בן עזריקם בן חשביה ב
מן בני מררי : ובקבקר חרש וגלל ומתניה בן מו

ועזריא סלח גלה עמיהם ללא מנח כל ייחוסם ומקנת
טמאת טבב חבל בגלות יהודה שגלה עמיהם לבבל כ
כל ייחוסם טמאת פתיהם טב טבב . ועד שער המל
מן יחם עד מהלכה עד סער טממו סער המלך מוז
מן יחם המה סכונעיים סלח נ חיו סומרי סכויס ל
לחל סלח יכנס חרס בלא דמות חלח סכניס בעב
צנבדקס ופטרס בן אלעזר מן הלויס הוא לפניס
ה עמו אמרו רבתי הוא פנחס סכסן ועל פלח סקי
בדר יפתח כס לקה סכיכה סימנו . צאמוכס : נקיו
צק ויס ימעץ חל עץ מוסף סבעה לסבעה כל מסמ
יוסמרה לסבעס ולבקר לפתוח צ סנות פאנרין מ
מכל מלכה רק לסנדר עליהס ינשב על הוא יוסב
חיס ציסת סולן לסון מריב צב ימפי ציסת יס לדר
לדרוס טעסה מריבה עס בעל סכקרא כוסס מסע
מסעברו יס אל לבצל כקרא סבעל צוסת סכ לקטר
לבצת וכן מניכו בנבעון פעמי קוריסו ירנבעו וכן
כייטב על חיס ציסת וכך כלי יכחק בר טמוחל מנרב
מכרכונכא

כיכה בן זכרי בן אסף : ועבריה בן שמעיה בן גדל בן יו יתון וברכיה בן אסף בן אלקנה היושב בהר
בחצרי גטנפתי : והשוערים שלים ועקיב וטלמון ואחימן ואחידם טלום הראש : ועד הנה בשער המל
המלך מורחה המה השערים למחנות בני לוי : ושלוס בן קרח בן אביסף בן קרח ואחיו לבית אביו
רקרחים על מלאכת העבודה שמרי הספים לאדל ואבתיהם על כחנה יהוד שכריד כבא : ומינהס בן
אלעזר נגיד היה עליהם לפנים יהוד עמו : זכריה בן פשלמיה שער ביהח לאדל מעד : כולם הברורים
לשערים כספים מאתים ושנים עשר המה בחצריהם התיחשם הבה יסר דוד ושמואל הראה באמוג
באמונתם : והם ובניהם על השערים לבית יהוד לבית האדל למשמרות : לארבע רוחות יהיו השערי
השערים מורח ימה צפנה ונגבה : ואחיהם בהצריהם לבוא לשבעת הימים פעה אל עת עם אה
כי באמינה המה ארבעת גפורי השערים הם הלויים והיו על הלכות ועל האצרות בית האלדים : ו
וסכיבות בית האלדים ילינו כי עליהם משמרת והם על הפפתח ולבקר לבקר : ומדהם על פלי העבר
העבודה כי בכספר יביאום ובכספר יוציאוים : ומדהם מנינים על דבלים ועל כל בלי הקדש ועל הסדת
וחיין והטמן והלכנה והבשמים : ומן בני הכהנים רקחי המרקחת לבשמים : ומתניה מן הלויים הוא
הכבוד לשלם המרחי באמינה על כעשה החבתים : ומן בני הקהתי מן אחיהם על לחם הכערכת ל
להבין שבת בשבת ואלה המשררים ראשי אבות ללויים כל שבת פטורים כי יוגום ולילה עליהם במ
בכל אבה אלה ראשי האבות ללויים לתלדותם ראשים אלה ישבו בירושלם

סלם מן הסלמים סלמה אלה ראשית עליהם ונכונ
 פלמתי סוכט בניצ לתה כסמלחמה וזינד עדין
 סלמני מוחקיס בה סיטראל היו תחת ידס בימי ס
 פמסון וסמחל עד טכא דוד וכתיב סצמזקו נהיו ל
 לצמסיס פלמתיס סן תעבדו לעבדיס כלסר עבדו
 להס מי יסקנו מוס מבאר בית לתס לפיכך כתלוח
 להס סחיק רגיל בהס סמסס סיה דוד וכן מנינו סס
 בהסי ינסיפון בהלני סמלכה סניסאת חוץ מלרץ
 מולדתה וכלתה ואלמנו סרונסאס חין לה תקנה עד
 סתריחץ וצחנה צמקומה וינסך חותס לה בר קפרא
 חמר חג סמכות סיה ונסכך על סמזכ ורבותינו די
 דרסו סחילה סוכרך לסחול סמכהדרין בבית לתס
 וינסך לידנה כך מקובלנו כל סמוסר עמנו למיקה
 על דברי תורה חין חומרי סלכה משינ חלמר
 ססמיה דגמר בכספותס סבולוס מסרו עמסס למי
 למיקה ראס סלמה חילו סכקנו ולנס סלמה י
 יכ סיני סגבירתו כגד סלמה חכל חינו כן כי חס
 מן סניס סלמה סנו ככד סלח סניצ חלני ולו ס
 טס לגבירת ססניס ומה סלח מכה כחן יואב סחיס
 דלס לכולס וסר בן חוס חיל וצמחול כתיב בן חני
 חוס חני חרס זייל כקרת חוס חני חרמל גבוריס בני
 צבני כח סחרי וחף סל חילי סחרץ פצלת רב פפי
 פעליס סעולת סל גבורת בניס ססלג כלפי עיני ס
 חליס כסכא חרס כגדו וסחמר בניס ססלג חין חרי
 מוכה בהמוץ צחוץ לחכול סחיון סמזת לפי סחא
 סחרץ מכוסס מסלג וזיו חריוץ רעיניס וספסל לא
 כמעט מליכנס בתוך סבור חיס מרה מרובה גנבסו ו
 וחזרך לחיוץ כמרד חכל כסחר חרס ידועס מדרתו
 כחמר מנוד חרניס חוס סעץ סגורכיס בו חרס סר
 חרוק ולו סס סלמה יכא סמו סחול גבור כלחר מ
 מן סלמה סוכורי למעלה מן סלסי גבירי חל
 סלסיס לא בא לכלל גבוריס ונבירי חיל סך כחו
 כחזק סלמעלה עור

ואבישי אח יואב היא היה ראש השלטה והוא עו
 עורר את חניתו על כלט כמאות הרל ולא סס כ
 בשלטה: מן השלטה בשנים נכרד ויהי לתס לט
 לטר ועד השלטה לא בא: בני חן יהוי
 יהודע בן איש חיל רב פעלים מן קבצאל הוא
 חכה את שני אריאל מואב והוא ירד ודכה את ח
 חארי בתוד חבור ביום השלג והוא חכה את ח
 חאיש חמצרי איש מדה חמש באמוה וכיד חמצר
 חמצרי חנית כמנור אורגיס וירד חליו בשבט וי
 ויגול את חנית מיד חמצרי ויחרנהו בחניתו: ע
 אל העשה בניחו בן יהודע ולו סס בשלטה דגס
 חגבוריס: מן השלשים חנו נכבד הוא אל חסל
 חשלטה לא בא וישיטהו דוד על מסמעתו:
 ונכרי החלילס עסחאל חמי יואב חלרנן בן דוד
 דודו מבית לחס: שמות חחרורי חלץ חבלוני:
 עירא בן עקס חתק עי אביעור הענתותי סכפי
 חחשתו עילי חאחוחי: כחרי חנטופתי חלד בן
 בענח חנטופתי: חיתי בן ריבי חנגבעת בני
 בנימין בנייה חפרעתוני: חורי חנגחלי געס
 אביאל חערבתי: עזמות חבחרומי חליחכא ח
 חשעל בני: בני חסס חגוזני חנתן בן סגה חחרר
 חחררי: אחיאם בן שגר חחררי חליפל בן חורי
 חחר חמכרתי אחיה חבלני חצרן חכרכלי גברי
 בן חובי: חאל חמי חתן כוכדר בן חגרי חלק ח
 חעמוני חחרו חברתי חשא כלי יואב בן צרויה:
 עירא חיתרי גרב חיתרי חרית חחתי חכר בן א

יב

חחלי עדינא בן שווא חראיבני ראס לראיבני ועליו שלשים חנן בן מעבה ויחבט חמתני עיחי
 העשפתי שמע ועיאל בני חותם הערערי יריעאל בן שמרי ויחא חתיו חתיצי חליאל חמתיס וירי
 וירי ויחפיה בני חלנעס ויתמה חמואבי חליאל ועובר ועשיאל חמצביה ואלה חבאים אל חו
 חוד לחקלג עור עצור ספני שחול בן קיס וחמה בגבוריס עורי חמלחמה נסקי קאל חיימיניס וימטכל
 וימסחיליס באבניס ויחציס בקשת מאחי שחול סכנימן: חראס אחיעור ויחא בני חשמעה חדבע
 חגבעתי ויחאל ופלט בני עזמת ויברבה ויהוא הענתתי: ויחמעה חגבעוני חבור בשלסוס ועל חסרסי

דברי הימים

אתה תרעה את עמי ישראל ואתה תהיה נגיד ע
 על עמי ישראל : ויבאו כל זקני ישראל אל המל
 המלך חברונה ויכרות להם דוד ברית בחברון
 לפני יהוד וימשחו את דוד למלך על ישראל בד
 בן יהוד ביד שמואל וילך דוד ו
 ישראל ירושלים היא יבוס וסם היבוס ישבי
 יבוס ויבארו יבוס לדוד לא תבא הנה וי
 את מצרת ציון היא עיר דוד ויאמר
 יבוס בראשנה יבוס בראשנה יהיה לראש ולשר
 בראשנה יואב בן צרויה יהיה לראש : וישב
 דוד במצד על כן קראו לו עיר דוד : ויבן העיר מ
 מוסביב מן המלוא ועד הסביב ויואב יהיה את ש
 שאר העיר : וילך דוד הלוח וגדול ויהוד צבאות
 עמו : ואלה ראשי הגבורים אשר ל
 לדוד המלחוקים עמו במלכותו עם כל ישראל
 להמליכו בדבר יהוד על ישראל :

ואלה מספר הגבורים אשר לדוד ישבעם בן ח
 חכמוני ראש השלישים הוא עורר את חניתו על
 שלש מאות חלל בפעם אחת : ואחריו אלעזר בן
 דוד האחוזי הוא בשלשה הגבורים : הוא היה
 עם דוד בפס דמים והפליטתים נאספו שם למל
 לכל חמה ותחי חלקת השדה מלאה שערים זה
 והעם נסו מפני פלשתים : ויתיצבו בתוך החלק
 החלקה ויצילוה ויכו את פלשתים וישע יהודת
 השועה גדולה : ויחדו שלשה מן השלישים ראש
 על הצור אל דוד אל מערת עדלם ומחנה פלש
 פלשתים הנה בעמק רפאים : ודוד אז במיצדה ונציב פלשתים אז בבית לחם : ויתאו דוד ויאמר מי
 ישקני מים מכור בית לחם אשר בשער : ויבקעו השלשה במחנה פלשתים וישאבו מים מכור בית לח
 לחם אשר בשער וישאו ויבאו אל דוד ולא אבה לשתותם וינסך אותם ליהוד : ויאמר חלילה ליהוא
 כאלדי מעשות זאת הדם האנשים האלה אשתה בנפשתי כי בנפשתי הביאום ולא אבה לשתותם
 אלה עשו שלשת הגבורים :

תרעה את עמי-אמ' להם דוד אתם אומרים לי אתה
 תרעה את הדבר תלוי בי כי ה' רועי לח חכם ודגמי
 מניכו כשחמ' לדוד לא תכח עוד תפנו למלחמה ולא
 תכבד את כר וטרחל חמ' דוד כי אתה תחיי כרו ה' יע
 חסדי ויכרות להם דוד ברית לעטו להם כחץ המלך
 ולהלחם מלחמתם לפכיה' והלח' לח היה המעבן ב
 בחברון אלה כסכוריתין ברית חו סוס תכחי עוטים
 טס והמקום קרוי טס לעד נגן לפכיה' במחפה יוב
 נכן מכרם וילך דוד מיד כסעטה כדרו לעפנת מל
 מחמה סלת יחמרו דחג הוה לחחוס ועד עכסיום
 פהיה כנכה טחול היה גורם לח תבד הכה גלח טירט
 למה ובספר סמואל מפורס כי חס הסירך מן העו
 העוריים והסכחי יראו ינצבי יבוס סלת יבנו לעמוד
 לפכיה' דוד וכתבו עוריים וכס' חוס לפכיה' סער העיר ו
 יחמרו לא יכנס עד ילחם עם חילו ולדוד היה גנחו
 לחחוס הוה בענמו עמם וחמ' כל מכה היבוס ויגע
 בבנו בגובה המגדל וגם יסליל ויסור חמס העוריים
 יהיה לרמט ולסר וכתי' על כן יחמרו ענר וכסח לח
 יבא עוד חל חבית כלומ' גנחי הוה לדוד חס יבא עו
 ענר וכסח לביתו טמח יחמ' עם חילו כלחס דוד ויב
 נרבי טלמה לח פי כן : מן המלח עד מסביב וצאמו
 וכסמואל כתי' וכיתו יוקף חומה כמוכה וממלחמת
 חותה עפר וגבוה הצל באמכעו ומסעע וסולך לכל
 רוח וחות קרוי מילח ועליו בכה דוד ביתו וחנותו ח
 סמינת טהיה סביב למכודס היה סחר העיר כנוי ומ
 נמחזיק בדק החומה ודוגמתו בבירת היחיו את החב
 סחבניס מעפר יסמ'טיס גבורים כמנו וסלטיס על
 כולו על טלס מחנת חלל וכסס הוה סחב וכחן סח
 סכן בן דודו כך טמו היה בטלסס הגבורים חחדת
 מהס וחילו הטלסס גבורים מכולס (הגבורים מנוי
 סמואל דכתי' ואחריו וסלן לח זכר חלת סמניס כ
 בשס דמי' סס מקנש וכסמואל כתי' בענון חחר מל
 מלחח טעוריס וכסלטיס רכנו להניחה במס

ויהודיע הנגיד לאהרן ועמי שלשת אלפים ושבע מאות : וצדוק נער גבור חיל ובית אביו שרי שרים עשרים ושנים : ומן בני בנימן אחים שאול שלשת אלפים ועד הנה מרביתם שמרים משמרת בית שאול : ומן בני אפרים עשרים אלף ושמונה מאות גבורי חיל אנשי שמות לבית אבתם : ומחציו מטה כנשח שמנה ועשר אלף אשר נקבו בשמות לבא להמליך את דוד : ומבני יששכר יודעי בינה לעיתים לעת מה יעש יעשה ישראל מאתים וכל אחיהם על פיהם : מזבולן יצאי צבא ערכי מלחמה בכל כלי מלח מלחמה חמשים אלף ולעבד בלא לב לב ומנפתלי שרים אלף ועמם בצנח וחנית שלשי שלשים ושבעה אלף : ומן דדני ערכי מלח מלחמה עשרים וכמנה אלף ושש מאות : ומאשר יצאי צבא לערך מלחמה ארבעים אלף : ומעב ומעבר לירדן מן הראבני והגדני וחצי שבט מנשה מנשה בכל כלי צבא מלחמה מאה ועשרים אלף : כל אלה אנשי מלחמה עוררי מערכה בלב לבב שלם באו חברונה להמליך את דוד על כל ישראל וגם כל שרית ישראל לב אחד לכלי להמליך את דוד : ויהיו שם עם דוד ימים שלשה אבליים ושתיים כי הבינו להם אחיהם : וגם הקרבים אליהם יששכר וזבולן ונפתלי מביאים להם בחמרים ובגמלים ובפחדים : ובבקר מאכל קמח דבילים וצמקים ויין ושמן ובקר וצאן לרב כי שמח שמחה בישראל : ויועץ דוד עם שרי האלפים וחמאות לכל נגיד : ויאמר דוד לכל קהל ישראל אם ערתי עליכם טוב ומן ידוה אלדינו נפרצה נשלחה על אחינו הנשארים בכל ארצות ישראל ועמם הכהני חזקנים וחללים בערי מגרשיהם וקבצי אלינו : וגםבה את ארון אלדינו אלינו כי לא דרשנהו בימי ש שאול : ויאמרו כל קהל לעשות בן כי ישר הדבר בעיני כל העם : ויקהל דוד את כל ישראל מן שיח שיחור מצרים ועד לבאת חמת להביא את ארון האלדים מקרות יערים אשר ליהודה להעלות משם את ארון האלדים : וידו יושב חברובים אשר נקרא שם : וירכיבו את ארון האלדים על עגלה חדשה מ מבית אבינדב ועוא ואח : ונהגים בעגלה :

ויהודיע הנגיד לאהרן ועמי שלשת אלפים ושבע מאות : וצדוק נער גבור חיל ובית אביו שרי שרים עשרים ושנים : ומן בני בנימן אחים שאול שלשת אלפים ועד הנה מרביתם שמרים משמרת בית שאול : ומן בני אפרים עשרים אלף ושמונה מאות גבורי חיל אנשי שמות לבית אבתם : ומחציו מטה כנשח שמנה ועשר אלף אשר נקבו בשמות לבא להמליך את דוד : ומבני יששכר יודעי בינה לעיתים לעת מה יעש יעשה ישראל מאתים וכל אחיהם על פיהם : מזבולן יצאי צבא ערכי מלחמה בכל כלי מלח מלחמה חמשים אלף ולעבד בלא לב לב ומנפתלי שרים אלף ועמם בצנח וחנית שלשי שלשים ושבעה אלף : ומן דדני ערכי מלח מלחמה עשרים וכמנה אלף ושש מאות : ומאשר יצאי צבא לערך מלחמה ארבעים אלף : ומעב ומעבר לירדן מן הראבני והגדני וחצי שבט מנשה מנשה בכל כלי צבא מלחמה מאה ועשרים אלף : כל אלה אנשי מלחמה עוררי מערכה בלב לבב שלם באו חברונה להמליך את דוד על כל ישראל וגם כל שרית ישראל לב אחד לכלי להמליך את דוד : ויהיו שם עם דוד ימים שלשה אבליים ושתיים כי הבינו להם אחיהם : וגם הקרבים אליהם יששכר וזבולן ונפתלי מביאים להם בחמרים ובגמלים ובפחדים : ובבקר מאכל קמח דבילים וצמקים ויין ושמן ובקר וצאן לרב כי שמח שמחה בישראל : ויועץ דוד עם שרי האלפים וחמאות לכל נגיד : ויאמר דוד לכל קהל ישראל אם ערתי עליכם טוב ומן ידוה אלדינו נפרצה נשלחה על אחינו הנשארים בכל ארצות ישראל ועמם הכהני חזקנים וחללים בערי מגרשיהם וקבצי אלינו : וגםבה את ארון אלדינו אלינו כי לא דרשנהו בימי ש שאול : ויאמרו כל קהל לעשות בן כי ישר הדבר בעיני כל העם : ויקהל דוד את כל ישראל מן שיח שיחור מצרים ועד לבאת חמת להביא את ארון האלדים מקרות יערים אשר ליהודה להעלות משם את ארון האלדים : וידו יושב חברובים אשר נקרא שם : וירכיבו את ארון האלדים על עגלה חדשה מ מבית אבינדב ועוא ואח : ונהגים בעגלה :

דברי חיים

וירמיהו יח יחאל יוחנן ויוזבד הגדול : אל עתיו
ויריבות ובעליה ושמהיה וששטיהו החרופי : א
אלקנה ושיהו ועוראל ועור ושבעם החרחים :
ויעאלה וזכריה בני ירוחם מן הגדוד : ומן הגדי
גבדלו אל דוד למצד מדבריה גברי החיל אנשי
צבא למלחמה ערכי צנה ורמח ופני אריה פניה
גיהם וכצבאים על ההרים למחר :

וירמיהו עברית השני אליאב השלישי : משכנ
בית צנה הרביעי ירמיה החמישי : עתי הששי אלו
אלה השביעי : יוחנן השמיני אלזבד התשיעי :
וירמיהו העשירי מכבני עשתי עשר : אלה
מכבני גד ראשי הצבא אחד למאה הקטן והגדול
לפי אף : אלה הם אשר עברו את הירדן בחדש ח
דרשון והוא ממלא על כל גדולתו ויברוחו את
כל העמים למזרח למערב : ויבאו

כי בני בנימין יחדו עד למצד הרוד : ויצא דוד
לפניהם וישאמר להם אם לשלם באתם א
אלי דעור ירמיה לי עליכם לבב ליחוד ואם לר
לדמיחני לצרי בלא חמס בבני ירא אלרי אבות
אבותינו וירמיה : ורוח לבשה את עמשי ראש
דשלישים לך דוד ועמד בן ישי שלום לך ושל
ושלום לעורך כי ערך אלריך ומקבלם דוד ו
ניתנם בראשי הגדוד : וממנשה נפלו על ד
דוד בבאו עם פלשתים על שאול למלחמה ול
וירמיהו כי בעצה שלהו סרני פלשתים לאב
למנוח בראשינו ופול אל אדניו שאול : בלכתו א
אלו נפלו עליו ממנשה ערנה ויוזבד ודע
וירמיהו ומיכאל ויוזבד ואליהוא ועלתו ראשי ה
דשלישים אשר למנשה והמה עזרו עם דוד על

דודוד כי גבורי חיל כלם ניהו טרים בצבא : כי לעת יום ביום יבאו על דוד רעורו עד למחנה גדול
במחנה אלרים : ואלה מספרי ראשי החלוצ לזבא באו על דוד חברונה להסב מלכות שא
שאול אליו כפי ידוד : בני יהודה נשאי צנה ורכח ששת אלפים ושכונה מאות חלוצי צבא : בן בנימין
שמעון גבורי חיל לזבא שבעת אלפים ומאה :

עצור כוסקי כחבא מוויכין ימימיכיש ומסמי יום ענ
מוריש חניש וורקיס חבניש בקלע לכנישם ולאחרי
ולאחריהם מאחי שאול כולץ אחיו היו מאיש אחד מ
מבנימין ומנינו באן בכור דוד סאלפ מאחי שאול ה
היו לא באו אלא בחינו ועל הסליסי הוא ראש עליהם
לממד המדבר למכודים כסנכבא מסני שאול דכתיב
ויכול במכודת עין גדי ויקומו זופי וילכו לפני שאול
סבאו להלפין עליו וככבויס קליס במרונתן על סה
ההרים כסכרין חותן אחד למאה הקטן סבה ירדוף
מחש מאה והגדול חלף בחדס הראסון הוא כיסן ס
סחז כספרי הסלגים ויברוחו את כל העמקיש עשרו
בירדן ובקטון עד עמקי המיס למזרח ולמס
ולמערב ועשרו חוסכויס ביבסה לגויס חוסכויס כע
בעמקיש ויבחו מן בנימין ויהודה עד לממד דוד למ
למכודה אשר דוד כחזו וכחבא סס והציון עמחס ע
עמסל בן אחיע דוד וגס שאר יסודה קרובי דוד סל
סלס יחסס דוד סבאו למוסרו ביד שאול ליחד כהו
כלכו לאחד בלס חמס ככפי סלס גמלתי רעה ורוח
לכסה את עמסאי רכון ולא רוח כביחס קספן עמס
עמסי ואל תחלס לך דוד ועמך בן ימי כהיס לעורה
כי עורך ה אלריך ולא תחויק לכונסובה על זה כי מ
מאת המקוס הוא ויקבלס דוד לאותס בני בנימין יכ
כסלנו על דוד לעזרי חותן

כהרג שאול ונביו כי ביבסה סלחחו כיוסוריס כחפר
סמואל בראטיכו ופול אל חרכי שאול על ידי סיהרן
חונתני דוגיית כסלנו על דוד על סה
הגדוד זה היס כססלחחו סלסתיס וחור לסקלגומס
עמלקי סססטו על העיר ונסכי כטיי כי יוס כוס י
יבאו ספתרוכו חין לסחרך ולהזכיר על הבאיש לעז
לעזרו כי מדי יום ויום באו לעזרו וסרבו לבא כמחכ
אלדים על ידי חובת המקוס כקגדל סמחנה כחמור
מריכה אלדים זה ומרוב חילונס קורס חותנו כן בני
יהודה ואלפים וז' מחנץ אתה מנכא מסל סכט יסוד
סחוצ מכל ססכויסי אלא לכי סכני יהודה ככר סמ
סמליכוסו כחכרון ולא חיו כריכויס לבא חבל סאר ס
סכטיס סכר עכסני חיו עס סאלו סוסרכו עתה להי
לסמליכו חלונסי כבא מיוכתי העס לכבא וחד עסרי
זריוסי

כי לעת יום ביום יבאו על דוד רעורו עד למחנה גדול
במחנה אלרים : ואלה מספרי ראשי החלוצ לזבא באו על דוד חברונה להסב מלכות שא
שאול אליו כפי ידוד : בני יהודה נשאי צנה ורכח ששת אלפים ושכונה מאות חלוצי צבא : בן בנימין
שמעון גבורי חיל לזבא שבעת אלפים ומאה :

במלכות מסמיעים כלי סיר עמו להשמעת קול ס
טובין עלינו במחל ולסוף יירט הכלכל סהוא מן אר
ארבע סס זיע קול בא אל סהרים ירקרון וגמר יע
ועמוד סלויס את סימן בן יואל וגמר סימן ואסף
ואיתן סין מסוררים בדרך צבית סהרון ועמסס א
חיהס סנסכיס סלא עסו כמותן סין סוערים בעו
בגור סהרון בדרך ומוכה וסולך וכריה כך סמו וס
והמסוררים סימן לסחר ססעמיד דוד את סהרון ב
בצוק סהוסל סטר כטס לנ סילנ סיה סמוכה וסולך מ
מסוררים וט כסס מלותס סהין סוערים בעור סל
סהרון בדרך על עלמות כלי סיר זס מכנכין עליו א
לותן מומריס למכסס על עלמות על ססמינית מכ
מכנכין בו וסיהו סיה סר על סלויס במסס ככסיו
צסמיות ססיר יוסוד מייסד ומובין לותן על ססיר
ועל סניגון סס לסריס סס לסספיל כי מבין סול ל
לסון זס כוסל על למוד ססיר כדכתיב וסין מספריס
עס אחיס מלומדי סיר לה כל המבין מלתיס וסס
וסמכה וסתיב וספילו גריל מסמר כנגד מסמר כקס
כקסן כגדול מבין כולס סלמוד

ועש דוד כאשר צוה האלדים ויבו את בנינה פ
פלטתים כנגבעין ועד גזרה :

ויעצ שם דוד ככל הארצות וידוה נחן את פהרו
על כל הגוים ועשלו בתים בעיר דוד ויבן מק
מקום לארון האלדים ויט לו אהל : או אמר דו
דוד לא לשאת ארון האלדים בי אם הלויס כי
בס בחר ידוה לשאת את ארון ידוה ולסרדו עד
עולם : ויקהל דוד את כל ישראל אל ירושלם ל
להעלות את ארון ידוה אל מקומו אשר הכין לו
ויאסף דוד את בני אהרון ואת הלויס : לבני קה
קהת אוריאל השר ואחיו מאה ועשרים : לבני מ
מררי עשיה השר ואחיו מאתים ועשרים : לבני
גרשום יואל השר ואחיו מאה ושלשים : לבני אל
אליצפן שמעיה השר ואחיו מאתים : לבני הכרן
כרון אליאל השר ואחיו שמנים לבני עזיאל

עמינדב השר ואחיו מאה ושנים עשר : ויקרא דוד לצדוק ולאביתר דכרנים וללויס לאוריאל עש

עשיה ויואל שמעיה ואליאל ועמינדב : ויאמר להם אתם ראשי האבות ללויס התקדשו אתם ואהיכם ו
והעליתם את ארון ידוד אלדי ישראל אל הכנותי לו : כי למבראשונה לא אתם פרץ ידוד אלדינו בני
כי לא דרשנוהו במשפט : ויתקדשו הכהנים והלויס להעלות את ארון ידוד אלדי ישראל וישאו בני י
הלויס את ארון האלדים כאשר צוה משה כדבר ידוה בכתיפס במטות עליהם : ויאמר דוד לסרי הל
הלויס להעמיד את אחיהם המסוררים בכלי שיר נבלים יכנרת ומצלתיס כשמיעים להרים כקול לס
לשמחה : ויעמידו הלויס את הימן בן יואל ומן אחיו אסף בן ברכיהו ומן בני מררי אהידס איתן בן ק
קושיהו : ועססם אחיהם המסנים וכריהו בן ועזיאל וסמרמות ויחיל ועני אליאב וכניהו ומעשיהו
ומתתיהו ואליפלהו ומקניהו ועבד אדום ועזיאל השוערים : ודהמסררים הימן אסף ואיתן כמצלתיס נ
נחשת להשמיע : וכריהו ועזיאל וסמרמות ויחיל ועני ואליאב ומעשיהו וכניהו כנבלים על עלכות
ומתתיהו ואליפלהו ומקניהו ועבד אדום ועזיאל ועזיהו בכנרת על השמינית לניצח : וכניהו שר הל
הלויס כמשא יסור במשא כי מבין הוא : וברכיהו ואלקנה שערים לארון :

ושכניהו ויושפט ונתנאל ועמשי וכריהו וכניהו ואליעזר הכהנים מחצצרים בחצצרות לפני ארון הא
האלדים ועבד אדם ויחיה שערים לארון : ויהי דוד וקני ישראל ושרי האלפים ההלכיס להעלות את
ארון ברית ידוה בן בית עבד אדם בשמחה :

דברי הימים

ודוד וכל ישראל משחקים לפני האלילים בכל ע
 עו ובשירים ובכנרות ובנבלים ובתופים ובמזל
 ובמצלותים ובחצצרות: ויבאו עד גזרן בידן ויש
 וישלחו עמא את ידו לאחו את הארון כי שמטו ה
 דהקר: ויחר אף יהוד בעזא ויבהו על אשר שלח
 ידו על הארון וימת שם לפני האלילים: ויחר לר
 ליהוד כי פרץ יהוד פרץ בעזא ויקרא למקום הה
 זמזא פרץ עזא עד היום הזה: וירא דוד את ה
 האלילים ביום ההוא לאמר היך אביא אלי את
 ארון האלילים: ולא הסיר דוד את הארון אליו
 אל עיר דוד ויטהו אל בית עבד אדום הגת: וי
 וישב ארון האלילים עם בית עבד אדום בביתו ש
 שלישי חרשים ויברך יהו: את בית עבד אדום ו
 ואת כל אשר לו: וישלח חזקם מלך צר
 בלאכים אל דוד ועצי ארזים וחרשי קיר וחרשי
 עצים לבנות לו בית: וידע דוד כי הבינו יהוד ל
 למלך על ישראל כי נשאת למעלה מלכותו בע
 בעבור עמו ישראל: ויחך דוד עוד נשים
 בירושלם ויולד דוד עוד בנים ובנות: ואלה שמ
 שמות הילודים אשר היו לו בירושלם שמוע ושו
 ושיבב נתן ושלמה: ויבחר ואלישוע ואלפלס: ונ
 ונדה ונפג ויעיע ואלישמע ובעלדע ואלפלס:
 וישמעו פלשתים כי נמשת דוד למלך
 על כל ישראל ויעלו כל פלשתים לבקש את דוד
 דוד וישמע דוד ויצא לפניהם: ופלשתים באו וי
 וישטו בעמק רפאים: וישאל דוד באלילים לא
 לאמר האעלה על פלשתים ונתתם בידו ויאמר

ל

עגלה חדשה לפי מצא כמו כן לפלשתים כשהבינו ה
 הארון בעגלה חדשה אבל כשהבינו אותה יושב לבין
 הביאנום הלויים בכתף ועזא ואחיו בני אבינדב נוס
 נוסגים את העגלה ככתף בספר סמואל ואחיו הוא ה
 הולך לפני הבקר ליסרן בדרך יסרה: ועזא בבר הע
 העגלה וסוף לחיזהו סוף תהסך ליסול: גרן כידון
 סס מקוס: כי סמנו הבקר סמנו ונסיסוהו וכן קרב
 יונתן בסמואל ארו מרגנהו תרניא ותרניא ונדרה ירו
 ותרמרג ידיו ועל אסר סלח ירו כעגס: טהיה לנלך
 לדרוש קל וחומר: אם נוסאיו נסא עכמו לא כל סס
 טבן ובסמואל כתו: על הסל פתרוכו על הסוגה סג
 סגתי בנה סיה דר קודס לכך ולנו סיה סיה סוכר נס
 קודס לכך עם הסוערים ויברך ס' ונו: אסתר וסמנה
 כלותיה ולרו ססה ססה בקרם אחד סס' סמס וסמס
 לעובד אדום ויסלח חזקם מלך נור למוד סיה סמס
 הזה להיות הרהב סבט יהודה כן עסס העדולמי ליה
 ליהודה צד חרסי חנוכיס כי סבינו ה' למלך כסרואו
 פלסטיס כן סוף מלכי האומות סולמיס לו דורן כי
 כמסח דוד למלך על כל ישראל סלל הוצן סבע סני'
 סמלך בחברון לא ססו פלסטיס סמל סמל סמל סמל סמל
 סול סביסו סר סך מעתה סמלך על כולס באלוב
 לבקס את דוד סעד עכסיו סיו מסעבדיס ביסרואל
 כל ימי סמסון וסאלול ודוד עד הנה: בסמסון ספוב
 כי מוסלס סנו פלסטיס וכן בסמואל ספוי סתחוקו ו
 וסיו לאכסיס פלסטיס סן סעבדו לצבדיס כסר ע
 עבדו לכי ירוד על ידו אוריס וסמיני סיה סלרס: בעל
 סרניס על סס סמארע נקרא ססרן מיס סמתבר
 סמתברניס סילך וסילך כן ססו סנה וסנה כי סס ס
 סלויס מפני סבענט ע' סס ססרניס סיהו בעגלה חדסה
 וסיונו דסתי ססיוך לא ססס ססרן ונו סמו' ססל
 סכאסיס מלקציל סלכא: את קול סעדה סרססי סב
 סב' סאסי סס סמל' סכיס סעורניס ונעודס סרססי ס
 סילכוס ססר סני סולח לעזרך לא ססס ס' סל סבי
 סביסו סותו ססרף ולכך סרף ס': בסמוטות סולות סס
 סול סמוכ בסמוטות על ססססיס:

לו יהוד עליה ונתתים בידך: ויעלו כבעל פרצים ויכס שם דוד ויאמר דוד פרץ האלילים את איבי כי
 בידו כפרץ מים על כן קראו שם המקום ההוא בעל פרצים: ויעובי שם את אלריהם ויאמר דוד ויש
 ויספו עוד פלשתים ויפשטו בעמק: וישאל עוד דוד באלילים ויאמר לו האל
 האלדים לא תעלה אחרים דסכ בעליהם ובאת להם כמול הבקאים: וידו כשכעד את קול סעדה
 סעדה סרססי סב' סאסי סס סמל' סכיס סעורניס ונעודס סרססי ס
 סילכוס ססר סני סולח לעזרך לא ססס ס' סל סבי
 סביסו סותו ססרף ולכך סרף ס': בסמוטות סולות סס
 סול סמוכ בסמוטות על ססססיס:

זכרו לעולם כריתו דבר צוה לא יאמר דור אשר כ
 ברת את אברהם ושבועתו ליצחק ועמידה ל
 ליעקב לחק לישראל ברית עולם : לאמר דך א
 אתן ארץ כנען חבל נהלתכם : בהיותכם מתי מ
 מספר כניעת וגרים בה : ויתחלבו כגוי אל גוי ו
 ומממלכה אל עם אחר : לא הניח לאיש לעסקם
 ויזכח עליהם מלכים : אל תגעו כמשיחיה ובגביא
 ובגביאי אל תרעו : שירו לידוה כל הארץ בשרו
 ביום אל יום ישועתו : ספרו בגוים את כבודו ב
 בכל העמים נפלאותיו : כי גדול ידוה ומהולל
 מאד ונורא הוא על כל ארדים : ביבל אלדי הע
 העמים אד'לים וידוה שכנים עמה דוד ודדר ל
 לפניו עו וחדוה במוקבו : דבו לידוה בשפחה ע
 עמים דבו לידוה כבוד עו : דבו לידוה כבוד שם
 שמו שאו בנהוה ובאו לפניו דשתדו לידוד בדר
 בחדרת קדש : הילו מלפניו כל הארץ אף תבון
 תבל כל תמוט : ישמחו השמים ותגל הארץ ויא
 ויאמרו בגוים ידוה כדך : ירעם הים ומלאו יעל
 יערץ דשדה וכל אשר בו : או ירגנו עצי היער מ
 כלפני ידוה כי בא לשפט את הארץ : דודו לידו
 לידוה כי טוב בי לעולם חסדו : ואמרו הושיענו
 אלדי ישעינו וקבצינו וזהצילנו מן הגוים להודות
 לשם קדשך להשתבח בתהדרהך : כדך דח
 אלדי ישראל כן העולם ועד העולם ויאמרו כל
 העם אמן ודל לידוה :

אילו לא הניח הקב"ה לעסקם סמא תאמר לפי שלא
 הרגישו בה לא עסקו לכך כאמר ויזכח עליה מלכ
 מלכיה כי ודאי פרעה ואבימלך רכו לעסוק אציהם
 וכן אבימלך ליצחק ולבן ליעקב והוכיחם הקב"ה וא
 ואמר להם אל תנגנו במסיחיי בדכתיב וינגע אלדי
 את פרעה וגומד וכתיב ויבא אלדי אל אבימלך ב
 בחלום הלילה ואמר לו הנך מת וגומד ולבן כתיב
 ויבא אלדי אל לבן הארמי בחלום אל תגעו במטח
 במסיחי איך המומד מסיס פה כמו בספר תילים
 בכל הפמים כפלאותיו פעם עם הארון כסגלה
 לארץ פליסתיס אלילים תוהו מעסה ידי אדם ויהוד
 מעיס עסה אבל באלילים כתיב לעסות אלילים חיל
 אילמים ככזאת סבוקו סוד וחדר לפניו והאלילים
 אינם כן אלא מוטלים כמס' סבו לידוה מספחות ע
 עמים ומה תתנו כבוד ועו' סבו לידוה כבוד סמו מ
 מסמנות מסיו יסוד סחא ארון כי כסיו כן תהל
 תהלתו בחדרת קודש סוד וחדר לפניו חילו מלכני
 כל הארץ כסדאגו ממכו ואיכס חו'איש או יתכן
 העולם וית' ייס מ'ך בשר ודם כסיראין ממכו סמר
 הארץ מתקיימת וחיכה מתמוטטת ידוה סהחזיר לנג
 את הארון ורעם הים ומלאו ברית סבו כי בא לסנו
 לסנא את הארץ יעסה נקמה בפלסתיס סודו ל
 לידוה כי טוב סחון זה ואמרו הושיענו וברוך ידיד
 אלדי ישראל אינם ממומר סירו לידוה כל חרפוה
 אלא מהוהו לידוה קראו בסמו כן תמא בתילים א
 ורעפ' סיס לסס סכסך מתחיל בהוהו לידוה כי טוב
 ודומה סחא אחר ואינו כן אלא לפי סלסון חרין
 המומד סל סודו לידוה וגבולו גדול סהרי אינו יס
 מסיס אלא ער ברין ידוה אלדיס אלדי יסר
 וסחאל חלקו לסכיס מתחיל באמצעו בהוהו ליהוד כ
 כי טוב וכיכא בזה מנינו באיוב סדאס סהוכרדי בב
 בענינו חלק סמעכה וכתיב ויוסף טאת מס' ובעני
 ובעניו זה דרך לעסות באידיה ואמרו הושיענו הל
 אלדי וסעינו בתלים לעול מהאי דקרא מסעני בס

באנאי סל ישראל ויחלכוס אויביהם וכסוב ויצן אונס לרחמים ולכך אמר דוד הים יענו וקבצינו מן הגוים כ
 באמר עסה להס בתלים איך בתוב תיבה סל וחמרו לסרית זה סמיר דבר יוס' בינו ערבית וסחריית ועוב
 ועובר אדוה ואחיה אף אילו עזב עס יוסף לסמר לסועריס לחיון ואז סדוק סכסן סהיה ראס לחיו כהנו
 כהניס דוד לעבוד עבודת סקרבנות בנבצון אבל עם הארץ לא הכיח רק לניס וסאר ברמיס מובחריס לסמר
 סקרבנות לפני המוצח וכני ידותון לסער סועריס היו למסכך ולססוף בככת אר' בעיס לדוד עסאן רחמיס
 למסורריס סכאמר לידותון בני ידותון וגומד ססס על יני אביהס

דברי חיים

ויהי בעזר האלדים את הלויים נשאי ארון ברית
יהוד ויזכו שבעה פרים ושבעה אלים ודויד מב
מזכר כל במעיל בויץ וכל הלויים הנשאים את הא
הארון והמשררים ובניהו השר המשא המשררי
המשררים ועל דויד אפוד בר: וכל ישראל פעלו
בעלים את ארון ברית יהוד בתרועה ובקול שופ
שופר ובתצרות ובמצלותים משמיעים בגבלים
ובנרות: ויהי ארון ברית יהוד בא עד עיר דויד ומו
ומכל בית שאול נשקפה בעד החלון ותרא את
המלך דויד מרקד ומשחק יתבו לו בלבה:
ויביאו את ארון האלדים ויצגו אתו בתוך הא
האהל אשר נטה לו דויד ויקריבו עלות ושלמים
לפני האלדים: וכל דויד מהעלות העלה והטל
והשלמים ויכרך את העם בשם יהוד: ויחלק לב
ל איש ישראל מאיש ועד אשה לאיש בכר לח
לחם ואשפר ואשישה ויתן לפני ארון יהוד מן ה
הלויים משרתים ולהזכיר ולהודות ולדלל לידו
ליהוד אלדי ישראל: אסף הראש ומו
ובשנהו זכריה יעואל ושמואל ויהואל ומתת
ומתתיה ואליאב ובניהו ועבד אדם ויעואל בכלי
גבלים ובנרות ואסף במצלותים משמיע: ובני
ובניהו ויהואל הכהנים בהצרות המוד לפני
ארון ברית האלדים: ביום ההוא אז נתן דויד בר
באש להודות ליהוד ביד אסף ואחיו:
דודו ליהוד קראו בשמו הודיעו בעמים על ידיתו
שירו לו זמרו לו שיתו בכל נפלאותיו: התהלכו
בשם קדשו ישמח לב מבקשי יהוד: דרכו יהוד ו
ועזו בקשו פניו תמוד: זכרו נפלאותיו אשר עשה
מגותיו ומשפטיו פיהו: זרע ישראל עבדו בני יעקב
בחיריו: הוא יהוד אלדינו בכל הארץ משפטיו:

י

ויהי בעזר אלדים מאלף אמ רבנו צ"ט הארון היה בו
כוסא ענמו מכורבל לסון יכרבלתסון דדניאל דוג
דוגמת כרבלתא דתרכגיל וליפי סדוד היה משורר כ
כמו הלויים לבש כמו ביסא סכ' על דוד אפוד בר כח
כאפוד של אהרן כמין סני לבד ס אחד לפניו ואחר
לחומר ומגיע עד מתניו והיה האפוד ארוג ממכו וח
וזגרו בו ויכרך את העם בטס ה' כאותו סקקדח על
הארץ כמו סמפור למעלה ואספר אחד מפטה בט
ביר ואשישה אחד מפטה בהין מלסון אסיטי ענב'
ולזכיר ולומ אותו מומנר סכתו בו מומנר לדוד לזון
להזכיר ולהודות דודו לה קראו בשמו ולהלל מומנרי
סמתתו יס גס הללויה ביד ו סף ואחיו יוסף מתחיל
סודו לה קראו בשמו ואחר ו היו מתחילים כל אחיו
וכן מנינו בעזרת ומתניו בן זכריה בן יוסף ראש ה
ה צמיל יוסף לתפלה קראו בשמו אל ה עלילותיו מע
מעשה גבירותיו בכל נס אותיו שהפליא עש הארץ
במק פלסטיס וכן ויטרכה הסדות ו א חזרו לאחור
לחזוריהס אלכל בניהס חסר כלנו בבית וכן כרץ ענ
בעזא ושיר זה כעסה בארון וכל יוס וינס היו חומ
אותו על תמיד של סחר ועל של בן העריבים היו חו
סירנו לה כל הארץ בס"י מיוס אל יוס וסופתו סחור
מומנר אחר ויוסף גס כן על הארון וכן סכ כן בטר
בכרמטי דבא ויטרכה הסדות מוס טירה אמ ר' כחמו
חומ סודו לה קראו בשמו ר' אליעזר חומ טירנו לה
כח הארץ התהללו בטס קדשו סכל סמחמין בו טיע
ביעזר חו וכומו סכ חין כה חלד יכו בכל קרמינו ח
חליו דרסו ס ועזנו הוא הארון דכתי אתה וארון ענ
עורך וכתי ויתן לסבי עזו זכרו נפלאותיו וגו' חתס
זרע ישראל עבדו לך ארץ את ארץ כנען כרת ברית
את אברהם יוסק ויעקב בחיותכס מתי מכפר חונ
כטבע ליתן לכס את האר' סאלנו היו רוב עס לת חיה
דבר גדול כל כך חס עס רב יתכסנו את הארץ חס
תחמ רביס היו ולא מתי מספר תל כמעט ונגריס בה
חס מיוסמס היו בתוכה אינו דבר תימה חלח היוג
גריס כדכתי אשר גר טס אברהם ו
וינסק חלס תחמ תוסביס תכ ויתהלכו מגוי אל גוי
סחף בארץ לא סחו חלח מעט אברהם ה'ך לזכיר
ויעזב היה בבית לבן כ' סנה לח ס לח ס' עזקס
חצ'ס סצובי דרטיס סעובריס לכחן ולכחן סדרת
לסויק ולהעליל חוצ'ס

ותקח אתי את זרעך אחריו אשר יזוהי בכניך דר
והזינותי את מלכותו : הוא בנה לי בית ובגנתי
את כסאו עד עולם : אני אחיה לו לאב והוא יהא
יהיה לי לבן וחסדי לא אסיר מעמו כישר חסיד
הסירותי מאשר היה לפניך : והעמדתיו בביתי
ובמלכותי עד העולם וכסאו יהיה נכון עד עולם
: ככל הדברים האלה ובכל החזון הזה כן דבר
נתן אל דוד : ויבא המלך דוד וישב ל
לפני ידוד ויאמר מי אני ידוד אלדים ומו ביתי בי
הביאתני עד הלום : ותקטן זאת בעיניך אלדים
ותדבר על בית עבדך לברחוק וראיתי בתורח
הארץ המעלה ידוד אלדים : ובה יוסף עוד דוד
אלך לבכור את עבדך ואתה את עבדך ידעת :
יהוה בעבור עבדך וכלבך עשית את כל הגדול
הגדולה הזאת להודיע את כל הגדולות : ידוד א
אין כבוד ואין אלדים ואלתך ככל אשר שמענו
באזנינו : ומי בעמד ישראל גוי אחד בארץ אש
אשר הדרך האלדים לפדות לו עם רשים לך ש
שם גדולות ונוראות לגרש מפני עבד אשר פדי
פדות מכבדים גוים : ותתן את עבדך ישראל לך
לעם עד עולם ואתה יהוד חיות להם לאלדים
ועתה יהוד הדבר אשר דברת על עבדך ועל כי
ביתו יאמן עד עולם ועשה כאשר דברת : ויאמן
ויגדל שמך עד עולם לאמר יהוד צבאות אלדים
ישראל אלדים לישראל ובית דוד עבדך נכון ל
לפניך : כי אתה יהוד גלית את און עבדך ל בני
לבנות לו בית על כן מצא עבדך להתפלל לפני
לפניך : ועתה יהוד אתה הוא האלדים ותדבר
על עבדך הטובה הזאת : ועשה האלת דברי
את בית עבדך ל הית לו לגלים לפניך כי אנו

ותכן מלכותו מאד והסדי לא חסיד מעמו אף כסוף
כסופטא להעבירי המלכה וכתיב בסמואל ובתענות
ובתענות והוכחתי וחדר כתוב וחסדי לא חסיד מע
מעמו כאשר היה לפניך זה טאול סמטא מהעברתי
ממנו המלכה ומה סלא כתב כאן ובתענות סלא
רנה להזכיר בגלתי זרע דוד מסכי כבוד דוד כי הב
חילון מטה הרועים עד הלום לזכות מלכותו ותכן
ותקטן זאת בעיני המלכות סכתת לי על בית עבדך
להמליך בני אחרי להרחיק ולהעמיד מלכותי לזמן
ארוך ורחוק שאמיה להעמידו עד עולם וראיתי פ
בתורה אדם המעלה העמדתני בסמו של חסיד גר
גדולים אשר בארץ ובלסון מסכה ראש תור ידוד בת
במסכת סוכה בתור אדם כתורת האדם כמו סהראו
טהרה לחדש הראסון הצעירים לבא מענו וזאת
כתיב בסמואל וזאת תורת האדם מה יוסף עוד לדוד
סזאת עבדך לסאול ככיד וזאת את עבדך ידעצ מה
בלבבו דבר חזר סכת נב לכל דרכי כמו יודע כדוק
נפא בהמזן ובסמואל כתיב ומה יוסף עוד לדבר ס
מליך ידוד אלדים אין וזלך ועל הסמלחז סעמי
סצטית לי מנת עבדך חן להצלל לפניך חס לא
חזה בעמך היות חומר לי לבכות לי בני ולח היה
דעתי סכתת לי הטובה הזאת על זרעי ולכך מתפלל
ותמן וקבל וגומר לחמת דבר חזה סנת החלשים ס
סליט ויס כדך כח לקיים כי חזה ידוד בירכתני ומ
ומכרתך יכיר חת ב עבדך לעולם יהיו אחרי כ
כן ואתה סחמר לו סלא לבנות בית חמר דוד סבת
וחמר לעני כני הכל והזקק לעסות מלחמה בסוכ
בסמאני להקדם סללס בחמת המלחמה להניבני
בסחר סרת להעמיד כמו ולהסיוג גבולו לגבול סחר ס
סרת דונחא ואלסלנד לקח ויטב לו בחיו חמר בעמ
בצמח חמך וקרא לו יד חבלנס כירנס כח גבול
חבלנס סרת ידו כמו סכתוב חחריו בצגור סו יד
טמי מסי ר יצחק צי סמוחל מניירבונח ויעקר מסו
מסוס לא ירבה לו סיסס ועוד סמנינו סתוב בילוס
בילוס חת סוסיהס יעקר מאה רכב כדי סירכתנו
מוצי רכב חית ארבע סוסיס כמד סכאני מרבעה כ
כסס מחות ככף וכוס כמיטס ומתה כאן למדנו
סירכב ארבע סוסיס

יח

יהוד ברכת ומברך לעל סעיהו אחרי כן וידאית

על הודות ושלל לה' כאלמר יטב דוד בביתו בשמואל
 כתי' זה הכיח לו מסביב סרו קיים מה שכת' וזהו זה
 בהכיח ס' נג' וזהו המקום אשר יבחר ס' נג' יתחת יר
 וריעות כדכתי' וארון ברית ס' תחת סיריעה ויהי כל
 בליטה הסוף אמ' ס' לכפץ חותו טאחי מטלחך אלינו כ
 כדרן הוא סמא יקפון ליטבע לרגות לי בית ויאמר
 זריו הוא לך ואמור לו קודם טיסבור פועלים כך מ
 מפור' במדרס ואהי מאהל לאהל מג'גל לנוכ מכוב
 לטיילס וממטכן למסכן הדבר דברתי בצמי אפי'
 ס' סייזי הולך מאהל לאהל כויתי לפוש מן הסופט ו
 ויין הריעיס לבנות לי בית ואף הש בתחמבתס טע
 סעלה כל כך כה אמ' ס' כבאו' לפי סעלה במחמבת'
 לבנות לי ביתי חסלס לך הסכר ואכרית כל אויבך ו
 ונג' מן סנוז כוס רועיס וגרנות כאן כסס הגדוליס
 כמו סכתוב למעלה ויבא טס דוד על כל סמדינות
 ע'א כסס הגדוליס זאבות יטאומ מגן דוד וסמתי
 מקוס עור חני חפץ להסקיט סלס וסקט את עמי ב
 בימי בנג' ויסבו איס תחתיו דא כסס הרג סאל כסו
 וסיראל ויסבו פלס יס תחתס לכלותו ולעכותו ולמי
 מיוס חסר כויתי סופטוים על ערי ישראל לת סיס ל
 להס מנחה כמוך אסר סכנעתו כל אויבך לפכוד
 ע'א למימיס אסר כויתי מחובר לעליון ולס וסיסו ל
 לעכותו כאלמר ציראסוכס קודס ססופטוים וכאלמר ע
 עסס מימי ססופטוים עד כאן כן יעסס עתה וסכניס
 דהכיחתי לך ינצר וינצ' עד סתכנס מכולס ובית יבנה
 לך ס' בסכר סרניס לבנות לו בית הוא יבנהו לך ויך
 ויקיס לך בן יוסב על כסאך ודבר סמקיס כנו חמי
 חזיו קרוי בית כי מלאו ימך אל תדאג סיקרני
 ימך להקיס זרפך אחריך חלס ימלאו ימך קדס ו
 נמתי כן נהק מנתי את זרפך כתי'

ויעוב שס לפני ארון ברית יהוד לאסף ולאחיו
 לשרת לפני הארון תמיד לדבר יום ביומו ועב
 ועבד אדם ואחיהם ששים ושמונה ועבד אדם בן
 יריתון והסס לשערים ואת צדוק הכהן ואחיו ח
 הכהנים לפני משכן יחוד בכמה אשר בגבעון
 להעלות עלות ליחוד על מזבח העלה תמיד לב
 לבקר ולערב ולכל הכתוב בתורת יהוד אשר צ
 צוה על ישראל ועמם הימו ויריתון ושאר הב
 חברורים אשר נקבו בשמות להודות ליהוד ביל
 לעולם חס יו ועמם הימן ויריתון חצצרות וס
 וזבול יס למשכיעים וכלי שיר האלוים ובני יד
 יריתון לשער וילכו כל העס איס לביתו ויסב
 דוד לבקר את ביתו ויחי כאשר ישב
 המלך בביתו ויאמר דוד אל נתן הנביא הנח א
 צנכי וישב בבית הארוים וארון ברית יהוד תחת
 יריעות ויאמר נתן אל דוד כל אשר בלבך ע
 עשה כי האלדים עמך ויהי בלילה
 והוא יהי דבר אלדים אל נתן לאמר לך ואמ
 ואמרת אל דוד עבדי כה אמר יהוד לא אתה ת
 תבנה לי הבית לשבת כי לא יסבתי בבית מן ח
 היום אשר העלתי את ישראל עד היום הזה ואח
 ואהיה מאהל אל אהל וממשכן בכל אשר דת
 ותהלכתי בכל ישראל הדבר דברתי את אחי
 ספטי ישראל אשר ציתי לרעות את עמי לאמר
 למה לא בניתם לי בית ארוים ועתה כה תאמר
 לעבדי לדוד כה אמר יהוד צבאות אני לקחתי

לקחתיך מן הנוה מן אחרי הצאן להיות נגיד על עמי ישראל ואהיה עמך בכל אשר הלכת ואכרית
 את כל אויבך מפניך ועשיתי לך שס כשם הגדולים אשר בארץ ושבתי מקום לעמי ישראל ונטעת
 ונטעתיהו ושכן החמיו ולא ירגו עוד ולא יסיפו בני עולה לכלת כאשר בראשונה ולכיכום אשר צו
 צייתי ספטים על עמי ישראל והפנעתי את כל אויבך ואגיד לך ובית יבנה לך יהוד ויהי כי מלא
 ומך ללכת עם אבתיך וז

דברי חכמים

מן ארץ נהריש ונגמרי ארמיש היבש וארש מצש עק
עיקר הוא האומה לברה בטדס חלקו חילוני לטכוס
אבמי חסר יוד בכל הספר הזה ובספר סמואל לבר
מכ' סיפאיו מן הכלל על פי המסורת והטעם לפי כ
כמים יוד מסומע אביו ישי הוא כדוד בן ברניא חמו
בצ ישי סופך ובסמואל כתיב סוכך אמר רבתינו
סחיה ג'ול כסוכך וסיה סופך לעת שאת המלכיש כ
העם שיש והתבואה לחאכיל לסוסיס עטרת מלכ'ת
תועבת בני עמון מלכס סמו לסון מלך ואיתי סגי
סגיתי כטלה ותיחי על ראש דוד ואמר רבתינו אכן
סואבת סיה בו ויש מפרס כי מנחג ישמעאלים הוא
לתלות הסתר למעלה מראשו סל מלך והוא יוסב כ
כנגד תחת הכסא והו על ראש דוד מגרה וחרניס
מיני וסודוס סד מגרה הוא ברזל מלא חריניס כמ
כתיב לימא ויסר ארצן לסון ייסרין ויהי אחרי כן ב
בסמואל מכניס סוד מלחמה ארצ סל פלטיס אל
אלא מואס דכתיב כה ויעף דוד לא חזיד כאן מסכ
מכני כתיבו וסוד כתי ייסבי כגוב מילדי סרפס וכת
וכתיב ויאמר להכות דוד אלא טעורו אביסי סיכוי ב
בסמואל כתיב סף

ויגלחם וישרת את מדויהם ביומי יעד המשיעה
וישלחם: וילכו ויגידו לה' יוד על האנשים וישלח
לקראתם בי היו האנשים נבלמים מאד ויאמר ה
המלך שבו ביריחו עד אשר יצמח זרנכם ושבת
ושבתם: ויראו בני עמון כי התבאשו עם דוד
וישלח חנין ובני עמון אלף ביכר כסף לשכר לה
להם מן ארם נהרים ומן ארם מעבה ומינבה ר
רכב ופרשים: וישברו להם שנים ושלישים אלף
רכב ואת מלך מעבה ואת עמו ויבאו ויהנו לפני
מידבא ובני עמון נאספו מעריהם ויבאו למלחמ
למלחמה: וישמע דוד וישלח את יואב את כל
צבא הגבורים: ויצאו בני עמון ויערכו כל חמה
פתח העיר והמלכים אשר באו לבדם בשדה: ו
ירא יואב כי היתה פני המלחמה אליו פנים ואח
ואחור ויבחר מכל בחור בישראל ויערד לקרא

לקראת ארם: ואת יתר העם נתן כיד אבישי אחיו ויערכו לקראת בני עמון: ויאמר א
אם תחוק ממני ארם והיית לי לתשועה ואם בני עמון יחוקו ממך והושעתך: חוק ונתחוקה בעד עם
עמינו ובעד ערי ארדנו וידוה הטוב בעינינו יעשה: ויגש יואב והעם אשר עמו לבני ארם למלחמה וינו
וינוסי מגניו: ובני עמון ראו כי נס ארם ויניסו גם הם מפני אבישי אחיו ויבאו העירה ויבא יואב ורוכל
ירושלם: וירא ארם כי נגפו לפני ישראל וישלחו מלאכים ויצאו את ארם אשר מעבר דנגר ושופ
וסיפך שר הצבא הדרעור לפניהם: ויגד לדוד ויאסף את כל ישראל ויעבר הירדן ויבא אליהם ויער
ויערד דוד לקראת ארם מלחמה וילחמו עמו: וינס ארם מלפני ישראל ויהרג דוד מארם שבעת אל
אלפים רכב וארבעים אלף איש רגלי ואת שופך שר הצבא המת: ויראו עבדי הדרעור כי נגפו לפני
ישראל וישלימו עם דוד ויעבדוהו ולא אבה ארם להושיע את בני עמון עוד: והי לעת תשוב
תשיבת השנה לעת צאת המלכים וינהג יואב את ארץ בני עמון ויבא ויצר את רבה ודוד ישב בירחו
בירושלם ויך דוד את יואב רבה ויהרסה: ויקח דוד את עטרת מלכם מעל ראשו וימצאה מסקל כבר
זחב ובה אבן יקרה ותהי על ראש דוד וישלל העיר הוציא הרבה מאד: ואת העם אשר כה הוציא ויער
בטגרה ובחריצי חברה ובמגרות וכן יעשה דוד לכל ערי בני עמון וישב דוד וכל העם ירושלם:
ויהי אחרי כן ותעמד במלחמה כגור עם פלשתים

7

דברי הימים

דומסק היא דומסק דוגמ' סרצ'ט סהוא סבט' ויסס
 דוד בארס בסמואל כנבים סלטי תיק סל חניס מ
 מלאו סמלטיס תועו הוא מלך חמת וחדרעור הנלך
 להלחם עליו לחמת ואז סכהו דוד כמו סכתו למעל'
 נכל כלי זהב וגו' דכתי' בסמואל ובידו היו כלי כסף
 יח אלף ובצחילים כתי' סניס עסר אלף וסתיס
 מלחמות היו כנבים סלטוניס עוסה מססט ונדק'
 מסך צכמו מלכאת במלחמה והניח יואב לכאת צכ
 ביהא סמזכור אי זה דין בא ראסון לפני המלך לפני
 לפוסקו ראסון סוספר כותב על הכרתי וספלתיו סו
 סומו היו כדכתי' בני כרתיס והיו עס דוד וחס גבויו
 חיל ועליה בנייהו בן יהוידע ובן מניכנו בסמואל וכ
 נכל עבדיו עובדיס על ידו הכרתי ורפלתיו וכל סגני'
 עס מלות איס יבני דוד היו ראסיס תמיד לעסוץ ס
 סורכו סל מלך כי עסה עמי ססר במדרס ר' תכחומ'
 דרסו רבתי' ביהא דוד הוסיב אביו וסמו וסוהו צמ
 צמחון מלך מואב ויאמר חל מלך מואב יסב נא אבי
 וסמי אכסס וסרגיס ולא כתי' מהס דק אליהו וס
 וסחי ססוכר במחלוקת וצכטי' ליהודס וסליהו
 ססחי דוד כי אליהו ציח אל כחס מלך בני עמון ו
 וקב' ונס דוד בסביל כך כתפ' אל צהס ויתר מסס'
 סחינו סכ' וימדרס צחבל ססכב סיתס ארצה סניס
 חב יס וגו' וסא כתי' לא תדרוס סלומס וטובצס מל
 מדיהס מלבוסס' סון מדיו' צחני עד סתקיתסס כ
 כמו ססנסי סת ערני' מנריס'

ויך את מואב והיו מואב עבדים לדוד נשאי מג
 מנחה ויך דוד את הדרעור מלך צובה חמתח
 בלכתו להציב ידו בנהר פרת וילכד דוד ממנו
 אלף רכב ושבעת אלפים פרשים ועשרים אלף
 איש רגלי ויעקר דוד את כל הרכב ויתר ממנו
 נאה רכב ויבא ארם דרמשק לעזור להדרעור
 ויך צובה ויך דוד בארם עשרים ושנים אלף
 איס ויסס דוד בארם דרמשק והיו ארם לדוד
 עבדים נשאי מנחה ויסע יהוד להוד בכל אשר
 הליך ויקח דוד את שליטי הודב אשר היו על ע
 עבדי הדרעור ויביאם ירושלם ומטבחת ומבון
 ערי הדרעור לקח דוד נחשת רפה מאד בה לק
 עשה סלסח את יס הנחשת ואת העמידים ואת
 כלי הנחשת ויסמע תועו מלך חמת
 כי הבה דוד את כל חיל הדרעור מלך צובה וי
 ויסלח את הדרס בנו אל המלך דוד לשאל לו
 לשלום ולברכו על אשר נלחם בהדרעור ויכחו
 כי איס מלחמות תעו היה הדרעור וכל כלי זהב
 וכסף ונחשת גס אתם הקריש המלך דוד ליהו
 ליהוד עם הכסף והזהב אשר נשא מכל חגזים ג

מאדום וממואב ומכני עמון ומפלשתים ומעמלק ואבשי בן ערויה הבה את אדום בגיא המלח שכונ
 שמונה עשר אלף ויסס באדום נציבים והיו כל אדום עבדים לדוד ויסע יהוד את דוד בכל אשר
 הליך וימלך דוד על כל ישראל והיו עסה משפט וצדקה לכל עמו ויואב בן ערויה על הצבא והחש
 ויהושפט בן אחילוד כוכיר וצדוק בן אחיטוב ואבימלך בן אביהר כהנים וישא סופר ובניהו בן
 יה ידע על הכרתי והפלתיו ובני דוד הראשנים ליד המלך ויהו אחרי בן וימה נחש כלך
 בני עמון ומלך בנו תחתיו ויאמר דוד לעשה חסד עם חנון בן נחש כי עשה אביו עמי חסד ויסלח
 דוד מלאכים לנחשו על אביו ויבאו עבדי דוד אל ארץ בני עמון אל חנון לנחמו ויאמרו שרי בני ע
 עמון לחנון המכפר דוד את אביך בעיניך כי שלח לך מנחמים הלא בעבור לחקר ולחפך ולרגל ח
 חארץ באו עבדי אליך ויקח חנון את עבדי דוד ויגלהם

י

כי לי מאלו שאיני יכול להיות ביחוד ציונות מס' לאון
לארץ סאנייריס לו רכונך סצקבר אלל קבר אביך
אלל אבי נוטל עליך אחת מסלם וכן בשמים תתחז
עפתתן באחת מסני מסלם אבי נוטל עליך כנגד
אוחן סהאלת על סאלל כי אה ידוד ינסיכו און יומני
ובל ימני און בת אחמה ירד ונאססה אלה כל ביד יד
ינה כי רביס רחמינו הוא הדברי ולא חרוב וסרעב
סחדבר גש פנא מחור לעסיריס אונריו פירונת אונר
ר אלכסנדרי אמר דוד אה אבי בונר את חרוב עב
עסמינו ישראל יאמרנו הוא בונט בנבמדיו סהוא לא י
ינות ואלריס ימותו ואלל אבי בונר רעב יאמרנו הוא
ביטח בנמרנו אכירי דבר סחכל סונן בו כי רביס
רחמינו אלל אונרס לא ירחמו כטויה על ירוסליס וי
ידע סנא לכנף אלל סמלאך עמר כנגדו ואלריו
כנגד נריו אמר הלכו כל לעזרי כי אה לכרינו ואלל
סנאן סמובליס לסחיטת כנאן מתחבאס לקויה
לך עמי כל סחדריך חבי כמעט רנב ער יעבור זני
וכרוב ואתס לא תנאו וסמורגיס כמון למורג חרוץ
נריוס סדסיס בו את סתבולות ובמסכת עז עמח ל
דקורקסא דדסי סתתא מסקל סט מרות ססמואל כ
כתיב ככף סקליס חמסיס אה כינד נוטל אכל סב
טבט חמסיס סקליס הרי סס מאות סקליס וכתן לו
כסף כומי סהב מדי סיהא לכל ישראל חלק כמוב
במובז ויאמר יחוד למלאך ויסב חרבו כלומר להס
לרסיכו וכן ויאמר יחוד אל סדג ויקח את יתה ללכת
לכניו

ואם שלשה חדשו נספה מפני ידוד יחוד אונר
למשנת ואם שלשת ימים חרוב יד דודבר בארץ
ומלאך יחוד מסחית ככל גבול ישראל ויתחזר
ראה מה אשיב את שלחי דבר ויאמר דוד אל
גד ער לי מאד אפלה נא ביד ידוה כי רביס רחמי
רחמינו וביד אדם אל אפל ויתן ידוה דבר בישר
בישראל ואלל מיסדאל שבעים אלף איש וישל
וישלח האלדים מלאך לירושלם להשחיתוה וב
ובהשחית ראה ידוה וינחם על הרעה ויאמר למ
למלאך חמסחית רב עתה הרף ידך ומלאך
ידוה עמד עה גרן ארנן היבסי וישא דוד את ע
עיניו וירא את מלאך ידוה עמד בין הארץ ובין
השמים וחרבו שלופה בידו נטויה על ירוסלם
ויאל דוד וחקנים כבסיס בשמים על פניהם וי
ויאמר דוד אל האלדים הלא אני אמרתי למ
למאות בעם ואני הוא אשר חטאתי ורע הרעו
הרעותי ואלה העזאן מה עשו ידוה אלדו תחיו נא
ידך בי ובבית אבי ובעמך לא למגפח ומלאך
ידוה אסר אל גד לאמר
כיו ע
יעלה דוד להקים מזבח לידוה בגרן ארנן היבו

היבסי ויעל דוד בדבר גד אשר דבר בשם ידוה וישב ארנן וירא את המלאך וארבעת בניו עמו בת
מתחבאים וארנן דש חטים ויבא דוד עד ארנן ויבט ארנן וירא את דוד ויצא מן דגרן וישתחו לידו
אזים ארצה ויאמר דוד אל ארנן תנה לי מקום דגרן ואבנה בו מזבח לידוד בכסף כלא תנהו לי ות
ותעזר חמגפה בעל דעם ויאמר ארנן אל דוד קח דך ועש אדגי המלך דטוב כיניני ראה נרתי דב
חבקר לעלות וסמורגיס לעצים ויחששים למנחה הכל נתתי ויאמר המלך דוד לארנן לאבי קנה א
אקנה בכסף כלא כי לא אשא אשר לך לידוה העלות עליה חנם ויתן דוד לארנן במקום שלי זה
זהב מסקל שש מאות ויבן שם דוד מזבח לידוה ויעל עולות ושלמים ויקרא אל ידוה ויענהו באש כן
השמים על מזבח העלה ויאמר יחוד למלאך וישב את חרבו אל נדנה בעת ההיא בראת דוד כי ענ
ענהו ידוה בגרן ארנן היבסי ויזבח שם ומשבן ידוה אשר עשה כשה במדבר ומזבח העלה בעת ההיא
בכמה אשר בגבעון ואלל דוד ללכת לפניו לדרש אלדים כי נצעת מפני חרב מלאך ידוה

דברי חיים

מילדי הרפה הרפאים אחי גלית ואחי יסבי אלחנן
 בן יערי אחד מגבורי דוד דת' הוא דוד וקורו בן א
 אלחנן טחננו אל' דא' בצפר סמואל וקטל דוד בן י
 ימי מהו פרכות פרכות בית המקדס דמבית לחם ס
 טמה היו אורגים פרכות למקדס סקרנו יערי
 כמנור אורגים עץ סכנרין צי האריגה אחי גלית ה
 הגתי כראש סאין זה גלית הפלפתי ועוד היה לנו
 להזכיר שהוא מילדי הרפה כמו סמזכור לעיל ובסמ
 ובסמוך חיס מדה מדה היה כריך מחמת גדלו ובס
 ובסמואל כתי' סס וסס מספר סהיו זו בהר זו ואסמ
 ואסמעי קרא רבותא סכל כך היה יכול להכיל והיה
 חזק ליקח חרב צידו בר' לכך כתב בסמואל ידיו וי
 נרגלין סהייתי אומ' סס וסס מן הידים או מן הרגלי'
 ואס כת' עסריס וארבעה בלבד הייתי אומר חמסה ב
 בזה וסבעה בזה כן מסרם בצבורות ויעמד סטן על
 ישראל העם סאין כבוד דוד בטר' סה או ממ' כתיב ב
 בסוטה סבנה מוצח ועכנה ס' מספר מסקד אס מס
 מספר למח מסקד סני אנפריות עסה גדולה וקטנה
 אמ' ארתיכו הקטנה ואס יקצוף ארתיכו הגדולה לכך
 כתב מסקד לסון חסרון כך כדרס בפסיקתא' אלף
 אלפים ומאה אלף ובסמואל כתי' סמנה מאות אלף'
 כאן כתי' מספר לסון מכיון דכתי' ניהי כל ישראל יל
 להראות כבוד דוד סחיל גדול היה לו ולס' לא כתב
 מספר כל מה סמנה דכתי' ניהי ישראל סמנה מאות
 אלף וכתי' כאן ויהודה ארבע מאות וסבעים אלף ול
 ולסס כתי' חמס מאות אלף ויביכו סלמה לא סיכין'
 ולנו ובנימן לא פקד אמ' באילנו אחי יכול להטמט מד
 מדוד סלנו לא כמנה עס הסבעים דכתי' כו לא התפ
 התפקדו בתוך בני ישראל ובנימן כבי חסר ונתמ
 וכמעט צילגס בגבעה י' העבר כא את ענון עבדך
 מלח ו' לומר סהעון סלס וד' מלאים במקרא והסני
 הן בענון חגלתי כדמפ' בויקרא רבה' חפי חסידים
 בלוס מתכוין אלא להנחת ענונו בעצת תסמיס ולא
 לקוליד עונות עונותיו י' כדוכו את הרסע בהסרתי
 ח' וסס ומכחכו עון לענין ארבעה מכרעיס כסבאו
 למחנה ארס'

או הבה סבכי החשתי את ספי מילדי הרפאים ו
 ויבנעו: ותהי עוד מלחמה את פלשתים
 ויד אלחנן בן יעיר את לחמי אחי גלית הגתי וע
 ועץ חניתו כמנור ארגים: ותהי עוד פ
 מלחמה בגת ויהי איש מדה ואצבעתיו שש ושש
 עשרים וארבעה וגם הוא נולד להרפה: ויחרף
 את ישראל ויכהו יהונתן בן שמעא אחי דויד: א
 אל נלדו להרפא בגת ופלו ביד דויד וביד עבד
 עבדיו: ויעמד שטן על ישראל ויסת את
 דויד למנות את ישראל: ויאמר דויד אל יואב א
 ואל שרי העם לכו ספרו את ישראל מבאר שבע
 ועד דן והביאו אלי ואדעה את מספרם: ויאמר י
 יואב יוסף יחוד על עמו כהם מאה פעמים הלא
 אדני המלך כלם לאדני לעבדים למה יבקש זה
 ואת אדני למה יהיה לאשמה לישראל: ודבר ה
 המלך חזק על יואב ויצא יואב ויתהלך בכל יס
 ישראל ויבא ירושלים: ויתן יואב את מספר מפקד
 העם אל דויד ויהי כל ישראל אלף אלפים ומא
 ובמאה אלף איש שלף חרב ויהודה ארבע מאות ו
 וסבעים אלף איש שלף חרב ולוי ובנימן לא פק
 פקד בתוכם בי נתעב דבר המלך את יואב: ויר
 וירע בעיני האלדים על הדבר הזה ויד' את יסר
 ישראל: ויאמר דויד אל האלדים חטאתי מאד א
 אשר עשיתי את הדבר הזה ועתה העבר נא את
 עוון עבדך כי גסבלתי מאד: וידבר יהוד
 אל גד הזה דויד לאמר: לד' ודברת אל דויד לא
 לאמר: כה אמר יהו
 יהוד שלוש אני נטה עליך בחר לך אחת מהנה ואעשה לך: ויבא גד אל דויד ויאמר לו כה אמר יהוד
 קבל לך: אם שלש שנים רעב

כ"א

רבו למעלה מעשר שבטות הנה מספר בני לוי מבין
עשרים שנה תיקון מסמרות אלא לכסבה שלמ' בנו
סחיו מזמנוס לו כי מעמדם ליד בני אהרן היו מס
מסויעין לכחניס כדכתיב וילוו עליך לסרתיך ועל ס
ה'סנת היו ממניס להביא קרבנות מסד אל הכהנ
הכהניס הקרבנות לעתות תמידיו יוס וגס להסטיט ס
היו מסייעים כמו סמניכו בחקיהן סכאמר מן הכהנ
הכהניס היו כמעט ולא יבא להסטיט את כל העולות
ויחוקוס את אחיהס הלויס ועל ס סרת לכל קדם ס
סאס חס וסלנוס סטמח סבית וכליו נהיו הלויס ממ
ממוניס לטרתו כדכתיב בחוקיהן ויקבלו הלויס להו
להניח לכל קדרון חונה ולסולת זהו סכאמר
למעלה נהיו ממניס על היון ועל סמולת ונמר ולכ
ולכל עולות סהיו מביאין הקרבנות מן סלסכה ולכ
ולבני אהרן סתרון אל בני אהרן על מחלוקתס וב
בניס לא היו להס הא סה היו להס בניס לא כהנו א
אלעזר ואתמר סחס היו קו מן ורהי סלדבר יחנוד
יחנודק ויחנודק ועודו בן סיה היו יכסילו מן רגל'
כעס יחנודק כחן גדול ולא עורא ואחימ'ך הוא סח
אחימ'ך כיון גדול כמו ססירס בחמק ויחנודק לעס
לעסירס ואחימ'ך מסמרות ראסיס לבית אבות ססח
עטר מצחילה בתסכן סילה לא היו מסמרות יק ס
סמנה מאלעזר וסמנה מאיתמר כדמסורס במסכת
העניית ועכסו ראה דוד סהיו בני אלעזר רביס והע
ועמיר סבנה עאר מסמרות וסל איתמר העמיד ו
היוו כדכתיב בית אב אזד אזנו לא לבור נחה אחיו
ולאיתמר

בני קהת עמרים יציהר חפרון יחזיאל ארבעה ב
בני עמרם אהרן ומשה ויבדל אהרן להקדישו ק
קדש קדשים הוא ובניו עד עולם להקטיר לבני
יהוה לשרתו ולברך בשמו עד עולם ומשה איש
האלדים בניו יקראו על שבט דלוי בני משה ג
גרשום ועליעזר בני

גרשום שבואל הראש: ויהיו בני אליעזר רחביה
הראש ולא היה לאליעזר בנים אחרים ו
ובני רחביה רבו לבעלה: בני יציהר שלמית הר
הראש: בני חפרון יהוה הראש אמר יהוה השני יח
יחזיאל השלישי ויקמעם הרביעי: בני עזיאל כו
מיכה הראש וישיה השני: בני מררי מחלי ומושי
בני מחלי אלעזר וקיש: ויבית אלעזר ולא היו לו
בנים כי אם בנות וישאים בני קיש אחיהם: בני
מושי מחלי ועדר וירמות שלשה: אלה בני לוי ל
לבית אבותיהם ראשי האבות לפקודיהם בכנס
במספר שמות לגלגלתם עשה המלאכה לעבר
לעבדת בית יהוה מן עשרים שנה ומעלה: כי
אמר דוד הניח יהוה אלדי ישראל לעמו וישכן בי
בירושלם עד לעולם: וגם ללוים אין לשאת א
את המשכן ואת כל בליו לעבדתו: כי בדברי ד

דוד האחרנים הנה מספר בני לוי מן עשרים שנה ומעלה: כי מעמדם ליד בני אהרן לעבדת בית יר
יהוה על החיצות על הלשכות ועל שרת לכל קדש ומעשה עבדת בית האלדים: וללחם המערכת
ולסלת למנחה ולרקוקי המצות ולמחבת ולמרבת ולכל משרה ומרה: ולעמד בבקר בבקר ולהודו
להודות ולהלל ליהוה וכן לערבי: ולכל העלות עלות ליהוה לשבחות לחדשים ולמועדים במספר ב
כשש ע' יום תמיד לפני יהוה: ושמו את משמרת אהל מועד ואת משמרת הקדש ומשמרת בני יש
אהרן אחיהם לעבדת בית יהוה: ולבני אהרן מחלקותם בני אהרן נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר: ויב
ישת נדב ואביהוא לפני אחיהם ובנים לא היו להם ויבנהו אלעזר ואיתמר: ויחלקם דוד וצא
ועזוק מן בני אלעזר אחימלך מן בני איתמר לפקדתם בעבדתם: וימצאו בני אלעזר רבים לראשי
הגברים מן בני איתמר ויחלקום לבני אלעזר ראשים לבית אבות ששה עשר ולבני איתמר לבית אבו
אבתם ששנה ויחלקום בגרולות אלה עם אלה כי היו ושרי קדשו ושרי האלדים מכני אלעזר ומכני
איתמר ויכתבם שמעיה בן נתנאל הסופר מן בלוי לפני המלך והשרים

ללכת לפניו לפני אונתו מוכח סויה בצעון יחזמו
 מוכח לעולה מכאן ואילך לא יקריב אלא בזה לכנ
 לככוס את הגרים סכתגיריו ולא רכח לסעבר ישראל
 צעבודת סרך נלמחברות סמחברות ומחזיקים בנ
 סממרים נהדלקצ נחמרים מזור סני נער ורך בן
 סני נער סנה סיה לכך נאמ ורך סחרי יחוסע סני
 בן מסני סרבה קרוי נער בתחלת מ סנה סל מדבר
 נחול מלך אחרי מסה סמכה נעמרים סנה סלא סיה
 כי אס מלח נער סכיס להגדיל למעלה סחגביהו ס
 ס'מה מלח נעמרים סמה

ויאמר דויד זה הוא בית יהוד האלדים וזה מוכח
 לעלה לישראל : ויאמר דויד לכנס א
 את הגרים אשר בארץ ישראל ועמד חצבים ל
 לנצוב אבני גזית לבנות בית האלדים : וברזל
 לרוב למסמרים לדלתות השערים ולמחברות ח
 הכין דויד ונחשת לרוב אין מסקל : ועצי ארזים ל
 לנץ מספר כי הביאו הצידנים והצרים עצי ארז
 לרוב לדויד : ויאמר דויד שלמה בני נ

נער ורך והבית לבנות ליהוד להגדיל למעלה לסם ולתפארת לכל דארצת אבינה נאלו ויכן דויד
 לרוב לפני מותו : ויקרא לשלמה בנו ויצוהו לבנות בית ליהוד אלדו ישראל ויאמר דויד לשלמה
 בני אני הנה עם לבני לבנות בית לסם יהוד אלדו ויהי עלי דבר יהוד לאמר דם לרוב שפכת ומלחמו
 גדלות עשית לא תבנה בית לשמי כי דמים רבים שפכת ארצת לפני : הנה בן נולד לך הוא יהיה איש
 בניחה והניחותי לו מכל אויביו מסכיב כי שלמה יהיה שמו ושלום ושקט אתן על ישראל בימיו : הוא
 הוא יבנה בית לשמי וחוא יהיה לי לבן ואני לו לאב ודכינותי כסא מלכותו על ישראל עד עולם : עת
 עתה בני יהי יהוד עמד והצלחת ובנית בית יהוד אלדיך כאשר דבר עליך : אך יתן לך יהוד שכל יב
 ובינה ויציד על ישראל ולסמור את תורת יהוד אלדיך : או תצליח אם תסמור דעשות את החקים ו
 ואת המשפטים אשר צוה יהוד את משה על ישראל חוק ואמץ אל תירא ואל תחת : והנה בעניי הבינו
 הכינותי לבית יהוד זהב כפרים מאה אלף וכסף אלף אלפים כפרים ולנחשת ולברזל אין ס
 מסקל כי לרוב היה ועצים ואבנים הכינותי ועליהם תוסיף : ועמד לרוב עשי מלאכה חצבים וחרשי א
 אבן ועץ וכל חכם בכל מלאכה : לודב לכך ורנמת ולברוד אין נספר כוס ועטה ויהי יהוד עמד :
 ויצו דויד לכל שרי ישראל לשור לשלמה בנו : הלא יהוד אלדיכם עבכם והניח לכם כסביב נתן כי
 בידי את יושבי הארץ ונכבשה הארץ לפני יהוד ולפני עמו : עתה תנו לבבכם ונפשיכם לדויד ליהוד
 אלדיכם וקומו ובנו את מקדש יהוד האלדים להביא את ארון ברית יהוד וכלי קדש האלדים לבית ח
 הובנה לסם יהוד : דויד זקן ושבע ימים וימלך את שלמה בנו על ישראל : ויאסף את כל

שרי ישראל והכהנים והלויים : וספרו הלויים מבן שלשים שנה ומעלה ויהי כספרם לגלגלתם
 לגברים שלשים ושמנה אלף : מאלה לנצח על מלאכת בית יהוד עשרים וארבעה אלף וכטרים וסם
 וטפטים שש אלפים : וארבעת אלפים שערים וארבעת אלפים כהללים לידוד בכלים אשר עשיתו
 להלל : ויתלקם דויד מחלקות לבני לוי לגרשון קדח ומררי : לגרשני לעדן ושבעי : בני לעדן הראש
 יחואל והתם ויאל שלשה : בני שמעי שלמית וחזיאל והרן שלשה : אלה ראשי האבות ללעדן : ובני ש
 שמעי יחת זינא ויעוש ובריעה אלה בני שמעי ארבעה : ויהי יחת הראש וזיה השני ויעוש ובריעה
 לא הרבו כנים ויהיו לבית אב לפקודה אחת :

דברי חמים

הוא ואחיו ובנים סגורים הם נזכרים במסנות אחד סוף
היא ובניו של סביהם סגור רפח היו בכד מסמדות
סל לנס כינח לכל מסמדות יב ואחיו קורא
אחיס קונצירוס בלבו ולא אחיס ממס סגורים הוא
זכור בכניו סל יוסף הרביעי ליני סגור סל ידנין ס
סחמיס כנייהו ל יוסף כד כגל סגור! מזה מזה למח
למחלקות לסופרים איך חזרים חלילה אלא כנגד
ספריס חלקוס וסוב ספילו גירלות מי לסער הזה ות
מי לסגור האח כמו סגורם לפנים לקרחיס ססל
לאסלמיהו מן בני קרח מן בני יוסף בן קרח כתיב ל
מ עלה וסלגס בן קורא בן אביאסף בן קרח ואחיו
ובית אביו הקרחיס על מלאכה עבודה סומרי סמיסו
סמיפוס לאסל וסגור כי ברכו ידוה אלדיס וכך כתיב
למעלה ויברך יהוד אלדיס את בית עובד אדום וכל
אשר לו וכל סממסלים לבית אבותס מוסלים היו על
זרי אביהס וכך ממסל מסלים רב דרכיאל איס חיל
חיל בכח לא למלחמה אלא כמו איס פלוני ססובוכ
וכך אכי אומר איס עבוד חיל דכתיב בטיב מסמדות
מסמדות לעומת אחיסס הלגס ראסי כד מסמדות

כל מדוי שיר ליהוד כל הזמן מאתים סמנים וש
ושמנה: ויפילו גזרות ססמרת לענת כקטן כג
בגדול מבין עם תלמיד: ויצא הגורל הראש
הראשון לאסף ליוסף גדליהו השני הוא ואחיו
ובניו שנים עשר: השלישי זכור בניו ואחיו שנים
עשר: הרביעי ליצדי בניו ואחיו שנים עשר: החמ
החמישי נתניהו בניו ואחיו שנים עשר: השישי ב
בקיהו בניו ואחיו שנים עשר: השביעי ישראל
בניו ואחיו שנים עשר: הסמיני ישעיהו בניו ואחיו
שנים עשר: התשיעי מתניהו בניו ואחיו שנים עש
עשר: העשירי שמעי בניו ואחיו שנים עשר: עש
עשתי עשר עזראל בניו ואחיו שנים עשר: השנים
עשר לחשביה בניו ואחיו שנים עשר: לשלטה
עשר שבואל בניו ואחיו שנים עשר: לארבעה עש
עשר מתניהו בניו ואחיו שנים עשר: לחמשה עש
עשר לירמיות בניו ואחיו שנים עשר: לשבעה עשר ליסכקט
ליסכקשה בניו ואחיו שנים עשר: לשמנה עשר לחנני בניו ואחיו שנים עשר: לתשעה עשר למלות ב
בניו ואחיו שנים עשר: לעשרים לאל יאתה בניו ואחיו שנים עשר: לאחד ועשרים להזתיר בניו ואחיו ש
שנים עשר: לשנים ועשרים לגדלתי בניו ואחיו שנים עשר: לשלשה ועשרים למחזיאות בניו ואחיו ש
שנים עשר: לארבעה ועשרים לרוממתי עוד בניו ואחיו שנים עשר: למחלקות לשערים לקרחיס מסל
מסל מיהו בן קורא מן בני אסף: ולמסל מיהו בנים זכריהו הבכור ודיעאל השני זכריה השלישי יהניא
יתניאל הרביעי: עולם החמישי יהוחנן הששי אליהו עיני השביעי ולעובד אדום בנים שמעיה הבכור י
הזכור השני יואח השלישי ישבר הרביעי נתנאל החמישי עמיעל הששי יששבר השביעי פעלת השמיני
כי ברכו אלדים ולשמעיה בנו נולד בנים הממסלים לבית אביהם כי גבורי חיל המה בני שמעיה
עתני ורפאל ועובד אלזבד אחיו בני חיל אליהו וסמכיהו כל אלה מבני עובד אדום דמה ובנידם ואח
ואחיהם איס חיל בכח לעבודה ששים ושנים לעבד אדום: ולמסל מיהו בנים ואחיהם בני חיל עכנוד ע
עשר: ולחוסה מן בני מררי בנים שמרי הראש כי לא היה לו בכור ושימהו אביהו לראש: הלמידו ח
השני טבליהו השלישי זכריהו הרביעי כל בנים יאחיס לחוסה שלשה עשר לאלה מחלקות השוערים
לראשי הגברים מסמרות לעמת אחיהם לשרת בבית ידוד: ויפילו גזרות כקטן בגדול לבית אבות
אבותם לשער ושער: ויגל הגורל מורחח לשלמיהו וזכריהו בני יוסף בסבל הפילו גזרות ויצא גורל

ומחלקות הכבוד היום משיע לדודי האחוזי על מחלון
 מחלקות הכסף ראשי כול' בניהו' היה ראש ולא כה
 כהן גדול ויום מספר' סהוא היה כהן גדול ואינו כן
 סהרי דוק כהן גדול גבורי הסליסיה היה ככבר הרי
 הרביעי הוא עסאל אלא סהרג אבנר וסיה זכריה ב
 בנו תחתיו סמת הזרחי ועל סבאי וסראל לראונבני
 נגד עד עכסיו מכה ראשי סמח'ו מכאן ואילך מכה
 ראש סרי יב סבטי ומאה וסלמיס סחין כתיב כאן
 סריס לא מסבט אסר ולא כסא דוד מספר' מבין
 עשרים סכה ולמטה כמניין סמחלקות סל וסראל ו
 וג' במניין סלויס כססעמידס כו כה אסר יודי לה
 לרבי' וגומר ואין אים יכול למנות כולן וסזל למכ
 למנות ארצס סין עסריס ולמעלה ולא כלזה ולא ג
 גמר קבץ על וסראל ואעפ' סלא מנ' ארצס אלא מ
 מקצתן לפי סבלה ברעצו סמיכה אף כולן ועבר ע
 על כו אס יוכל לסנר אף עסר סארץ ולא עלה סמ
 סמספר כמספר דברי סימיס מנין סכצוב בסמנאל
 וסראל סמכה מחות אלה אים ואים יסודה סמס מא
 מחות אלה ולא על סמניין כמו סכצוב למעלה וים
 וסראל אלה אכסיה וסבניס אלה סוכרות סמלך כ
 כסף וסב ולגדולת דוד מוכה כל אילני ס' ד' אמוכיס
 ועל אילני סוכרות בסדה וין וסמן וצמאה וסאר מ
 מיני מגריס סגדלי' בסדה לאונרץ בעריס ובככריס
 ובמגדליס בלעו גריניון לעבודת סהדמה מוכה לח
 לחרוס סקרקנות ונותן להס סבקר וכלי סמחריס ו
 ועל סכרמיס לעזור ולומר ארצס על סותיס למסוק
 ועל סגמליס יוד ע בטיב עסקו סל גמליס ועל סבא
 סכאן סגריס יסבני אסליס ורועי סאן עס בכי סמ
 סמלך אומן סלהס ומלמדס אומנות כורטורא

וארבעה אלף :
 החמישי לחדש החמישי השר שמהות הזרח ועל
 מחלקתו עשרים וארבעה אלף : השישי לח
 לחדש השישי עירא בן עקש דתקוע ועל מחלקת
 מחלקתו עשרים וארבעה אלף : השביעי ל
 לחדש השביעי חלץ הפלוגי מן בני אפרים ועל
 מחלקתו עשרים וארבעה אלף : השמיני
 לחדש השמיני סבבי חשתי לזרחי ועל מחלקת
 מחלקתו עשרים וארבעה אלף : התשיעי
 לחדש התשיעי אביעור הענתתי לבני ימיני ע
 ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף : העשירי
 העשירי לחדש העשירי מהרי הנטופתי לזרחי וע
 ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף : עשתי
 עשר לעשתי עשר החדש בניה הפרעתוני מן בני
 אפרים ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף : ח
 השנים עשר לשתים עשר החדש הלרי הנטופתי
 לעתניאל ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף : ו
 ועל שבטי ישראל לראבני נגיד אליעזר בן זכרי
 לשמעני שפטוהו בן מעכה : ללוי חשבוהו בן ין
 צדוק : ליהודה אליהו מאחי דוד ליששבר עמרי
 בן בויאל : לזבולן ישמעיהו בן עובדיהו לגנתל
 לגפתלי ירימות בן עוריאל : לבני אפרים הושע
 בן ע ויהו לחצי שבט מנשה וואל בן פדיהו :
 לחצי המנשה גלעדה יוד בן זכריה לבנימן יעשיאל בן אבנר : לרן עזאל בן ירוחם אלה שרי שבטי
 ישראל : ולא נשא דויד מספרם למבן עשרים שנה ולמטה כי אמר יהוד להרבות את ישראל כמכובי
 השמים : יואב בן צרויה החל לכנות לא כילה ויהי בואת קעף על ישראל ולא עלה המספר במספר
 דברי חיים למלך דויד : ועל אוצרות המלך עומות בן עריאל ועל האוצרות בשדה בערים ובכפר
 ובכפרים ובמגדלות יהונתן בן עזיהו : ועל עשי מל אבת השרה לעבדת האדמה עזרי בן כלוב : וע
 ועל סכרמיס שמעי הרמתי ועל שבכרמיס לאצרות חין זכרי השפמי : ועל סותיס והעקמיס אשר בש
 בשעלה בעל חנן סגדרי : ועל אוצרות השמן יועס : ועל סבקר הרעים בשרון שטרי השרוני ועל סבקר
 סבקר בעסקי שפט בן עדלי : ועל סגמליס אוביל הי סכעאלי ועל סאתונות יחדיהו סמרנות : ועל ס
 סצאן וין סהגרי כל אלה שרי הרבוש אשר למלך דויד : ויהונתן דוד דוד יועץ איש מבין וספר סואווח
 ויחיאל בן סכמוני עס בני סמלך : ואחיתפל יועץ למלך וחושי הארכי רע סמלך : ואחרי אחיתפל יח
 יהודיע בן בניהו יאכיתר ושר צבא למלך יואב :
 ויקהל דויד את כל שרי ישראל סר

כח

דברי חיים

זו למורח ולמפריב ולצפון ולדרום מיסב קראו צפ
 בממירת בית עולמים ורבותי פירשו אותם בסומרי
 הארון קודם שכבנה הבית לכל סער העזרה לאסות
 לאסותים לסון סיפוס. לפר בר מפני בתלמ כלפי
 אונרות בית אלדוס היה ממונה על מעות סקונן צ
 בהם פרכי הבית וקרבנות ראשי אבות. ללעדן סגרי
 סגרסוני וחילי טהיה וחילי ראם לבני לעדן כמו
 סכתו למעלה בני לעדן הם הדאם וחילי ויאל סל
 סלטה וכראה לי פתרון בני וחילי וגם אחיו היו ממ
 ממונים על אונרות בית ה' הרבה אונרות היו בעזרה
 כל אחד לתיקוניו וכל אחד היה ממונה על אחד מה
 מהאונרות דא' היה ממונה על הממונים למלאכה
 החינוכה למלאכה סענוסי חוץ לעיר ציפריס ובהר
 ובהרים ולכרות ארוס ולחכוב אבנים ולחרום סדו
 סל הקדש מעצרי לירדן מערבה לכד ארץ ישראל ול
 ולעבות המלך אף הם ממוני היו יוספי כחלת המלך
 וחכריו והן כתי בסמוך לכל דבר האלדוס והמלך צ
 בסכת הארבעים כל אינן האסבונות היו בסכה האר
 הארבעים לכל דבר העלונות הוא תקן דוד מסנה
 ראסונה סל מלכונה הצאה והיוצאת חדס בחדס יס
 ישראל היו חלבי ציב חלקים וכל חלק מסמם ומס
 ומסרנס המלך ועבדיו חדס והמלך נותן יציאות ו
 וכמו כן מנינו במלכים סנים עסר כניסיו סיו לס
 לסלמה למחלקות האחת עשרים וארבעה ואעפ"ס
 טהיו ישראל יותר מסנים עסר פעמים עשרים חלק
 דוד לא בחר חלק אכסו חיל ועסירוס יוכלו להכניח
 עסקימס צטביל עסקי המלך ולא עניוס סצריכיס ל
 להסכרנס מוגיעס מן בני פרוץ מפני סדוד יבא יון
 פרוץ מנחון זה להיות ראש לכל סרי הכבאית

גורלו צפונה: לעבד אדם נגכה ולבניו בית
 האספים: לשפים ולמטה למערב עם סער שלה
 שלכת במסלה העלה משמר לעמת משמר: למז
 למורה הלויס ססח לצפונה ליום ארבעה לנגב
 לנגבה ליום ארבעה ולאספים שנים: לפר
 לפרבר למערב ארבעה למסלה שנים למערב:
 אלה מחלקות השערים לבני הקרחי ולבני מור
 מררי: והלויס אחיה על אצרות בית האלדים ו
 ולאצרות הקדשים: בני לעדן בני הג
 הגרשני ללעדן ראשי האבות ללעדן הגרשני יח
 יחיל: בני יחילי ותם ויאל אחיו על אצרות ב
 בית יהוד: לעמרמי ליצהרי לחברני לעזיאל: ו
 ושבואל בן גרשום בן משה נגיד על האצרות:
 ואחיו לאליעזר רחביהו בנו וישעיהו בנו ויזרם ב
 בנו וזכרי בנו ושלמית בנו: הוא שלמית ואחיו ע
 על כל אצרות הקדשים אשר הקדיש דוד המל
 וראשי האבות לשרי האלפים והמאות ושרי הצ
 הצבא: מן המלחמות ומן השלל הקדישו לחזק
 לבית יהוד: וכל ההקדיש שמואל הראה ושאר
 בן קיש ואבנר בן נר ויואב בן צרויה כל המקדי
 המקדיש על יד שלמית ואחיו: ליצהרי
 כנניהו ובניו למלאכה החיצונה על ישראל לש
 לשטרים ולשפטים: לחברני חשביהו ואחיו בני

חיל אלה ושבע מאות על פקדת ישראל מעבר לירדן מערבה לכל מלאכת יהוד ולעבדת המלך: לח
 לחברוני ידיה הראש לחברוני לתלדתי לאבות בשנת הארבעים למלכות דוד נדרשו ויביצא בדם ג
 גבורי חיל ביעזר גלעד: ואחיו בני חיל אלפים ושבע מאות ראשי האבות ופקידם דוד המלך על ה
 על הראובני והגדי וחצי שבט חמנטי לכל דבר האלדים ודבר המלך: ובני ישראל למספרם
 ראשי האבות ושרי האלפים והמאות ושטריותם המשרתים את המלך לכל דבר המחלקות הבאה וה
 והיוצאת חדס בחדס לכל חדסי השנה המחלקת האחת עשרים וארבעה אלה: על המחלקת
 הראשונה לחדס הראשון ישבעם בן זכריאל ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלה: בן בני פרוץ הראש
 לכל שרי הצבאות לחדס הראשון: ועל מחלקת החדס השני דודי האחותי ומחלקתו ומקלות
 הנגיד ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלה: שר הצבא השלישי לחדס השלישי בניהו בן יהונדע הב
 הבקן הראש ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלה: הוא בניהו השלישי ועל השלישי מחלקתו אביוב
 עמוזבד בנו: הרביעי לחדס הרביעי עשהאל אחי יואב וזבדיה בנו אחריו ועל מחלקתו עשרים וארבע

כל זה מה שמואל לדוד לזבח במסקל לזבח במסקל הזבח כמה
היה מסקל שבכל כלי במסקל כל מנורה ומנורה ע
עשרים מנורות של זבח עשה כרותיה לזבח בלעז ב
בעבודה מנורה ומנורה מסקל כלי עבודת מנורה מ
מלקחיה ומסותיה במסקל פולחנות ועשה סולחנו
סולחנות של זבח עשה בזה כל המערכת לערוך
עליו לחם הפנים בכל סוף לחם לסולחנות לחם הכס
הכסף סולחנות היו בעזרה ועליהם היו הקרבתות היו
המולגות והמורקות הכל במסקל כפזרים כלי טרת
עשה מקנאים את הכלים לסוף כיפר ידיו בגל מח
דחבריה וכל כברה קנז דהטא הוא המרכבה שהם
טעמיה רוכב עלים לפזרים כמה סכמתר ויו
הרובים פזרים כנפים למעלה וגימיר דכל בכרובם
סכום כל המסקל שבכל כלי וכלי עלים הסקל כך ח
חל דוד וסוף הרעה הסכלני נחמתי כל מלחמת
העבית אורך ורוחב וגימיר סדרם סוף חל מן העני
העזרה כמו טעמיה הר הבית חמש מאות אמה ודר
ודרם אורך הזנה מאה ורוחב חמשים ב"ח
בזמנים טני פעמים חמש סהם עשרים וחמש יו
מאות לכשתעשה רכונות יהיו חמש מאה אמה על
תק אמה ויהי מיוש בשילוק קרבה של בית חנוכה מ
מתחיל מנחה את אפרים ואפרים את מנחה חוק ו
ואחז על ידי כן יתקיים מלכותך כמו שאמר והכנו
והכינוני את ממלכתך עד עולם יתרוץ לעשות יו
מנתי וגומיר הכל סדרתי וזמנתי לך והערים ממנו
על הפעלים לכל דברך לכל כוונת בני חמר ואלו ה
היו לא רי לבנותיו ועוד טהיה בן כער ורך בן סני
סני עשר היה והמלכה גדולה וחס תחמר תקטין
הצית אי אכסר כי לא לאדם הצירה אלא לידוד חל
אלדים ואמיו ושמי השמים כי לא יכלבלבו והעפ
ואשב אל תהיה כי בכל הנינותי וגומיר לא יהיה ט
גומיר רבכל כך אבני טהיה חל החצנים היו מוסב
מוטבים בקופו של זבח ובכלי הכסף ואבני הסים ול
ולסוננות ברכותי לבית אלדים מדוב רכון סרתי
לכנות צית ידוד סגולה קבוצת זהב וכסף הכף מוז
מוזק לבן הרבה לטות קירות הבית המזוק בין כ
כסף בין זהב טוח הוא לטות אונתו טאיכו מזוק בי
ביר חרטים אומנים ומי מתכדב מה שאמר למעלה
הוא אשר הכינותי מכל מקום מי טירכה להצדד ל
למלאות ידו היום להביא כסף וזהב וכל דבר לבניין
יבא ויתכדב דוגמא כל כדיב לב למלאות כמו ומלח
מעלה ועד עולם : לך ידוד הגדולה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ גג

סכמים על ארץ ברית יהיה הכל ככתב מידו
ידוד על השביל כל מלאכות התבנית ויאמר ד
דוד לשלמה בנו חזק ואמץ עשה אל תירא ואל
תחת כי ידוד אלדים אלדו עמך לא ירפך ולא ו
יעובך עד לכלות כל מלאכת עבודת בית ידוד
והנה מוחלקות הכרנים והלויים לכל עבדה בית
האלדים ועמך בכל מלאכה לכל נדיב בחכמות
לבד עבדה וחסרים וכל העם לכל דברך
ויאמר דוד המלך לכל חקחל שלמה
בני אחד בחר בו אלדים בער ורד והמלאכה גדו
גדולה כי לא לאדם הבירה בי לידוד אלדים : ו
ובכל בחי רכנותי לבית אלדו הזהב לזרב הכס
והכסף לכסף והנחשת לנחשת הברזל לברזל
והעצים לעצים אבני שדה וכלואים אבני פזר ו
ורקמה וכל אבן יקרה ואבני שיש לרב ועוד בר
ברצותי בבית אלדו יש לי סגולה זהב וכסף נת
נתתי לבית אלדו למעלה ככל רביניתי לבית
אלדו למעלה ככל רביניתי לבית דקדש שרל
שרשת אלפים כברי זהב מזהב אופיר ושבעת א
אלפים כבר כסף מוזק לטוח קירות הבתים :
לזרב לזרב ולכסף לכסף ולכל מלאכה ביד ח
חרשים ומי מתנדב למלאות ידו היום לידוד :
ויתנדבו שרי האבות ושרי שבטי ישראל ושרי ח
האלפים והמאות ושרי מלאכת המלך : ויתנו
לעבודת בית האלדים זרב בכרים חמשת אלפי
אלפים ואדרכונים רבו וכסף בכרים עשרת אל
אלפים ונחשת רכא ושמונת אלפים בכרים וכו
וברזל מאה אלף בכרים והנמצא אתו אבנים
בתנו לאוצר בית ידוד על יד יחיאל הגרשני : וי
וישמחו העם על התנדבם כי כלב שלם התנדב
התנדבו לידוד וגם דוד המלך שבח שמהה גדו
גדולה : ויברך דוד את ידוד לעיני כל הקהל ו
ויאמר דוד כבוד אלה ידוד אלדו ישראל אבני
מעלה ועד עולם : לך ידוד הגדולה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ גג

כ"ט

שְׁרֵי הַשְּׁבִטִים וְשְׁרֵי הַמְּחֻלְקוֹת הַמְּשֻׁרְתִים אֵת חַ
הַמְּלִיךְ וְשְׁרֵי הָאֱלֹפִים וְשְׁרֵי הַמְּאֹת וְשְׁרֵי כָל רֵבִו
רַבִּישׁ וּמִיָּנַח לְמִדָּךְ וּלְבָנוּ עִם הַסְּרִיסִים וְהַגְּבוּ
וְהַגְּבוּרִים וְלִבְלֵ גְבוּר חֵיל אֶל יְרוּשָׁלַיִם : וַיִּקְרָם דָּו
דָּוִד הַמְּלִיךְ עַל רַגְלָיו וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּנִי אֲחֵי וְעַמִּי
אֲנִי עִם לְבַבִי לִבְנוֹת בַּיִת מִנִּיחָה לְאַרְוֹן בְּרִית יְהוָה
יְהוּד וְלַיְהוּדִים רַגְלֵי אֲלֵדִינוּ וְהַכְּנִינוּתִי לִבְנוֹת : וְהוּ
וְהָאֱלֹדִים אָמַר לִי לֹא תִבְנֶה בַיִת לְשִׁבְי פִּי אִישׁ פִּי
כֹל הַמְּאֹת אֲתָה וְדָמִים שִׁפְכֶת וַיִּבְחַר יְהוּד אֲלֵדִי
יִשְׂרָאֵל כִּי מִכָּל בַּיִת אָבִי לְהִיוֹת לְמִלְךְ עַל יִשְׂרָאֵל
יִשְׂרָאֵל לְעֹלָם כִּי בִיהוּדָה בָּחַר לְנֶגֶד וּבְבֵית יְהוָה
יְהוּדָה בַּיִת אָבִי וּמִכֵּנִי אָבִי כִּי רִצָּה לְהַמְּלִיךְ עַל
כָּל יִשְׂרָאֵל : וּמִכָּל בְּנֵי בְרִים בְּנִים נָתַן לִי יְהוּד
וַיִּבְחַר בְּשִׁלְמֹה בְּנֵי לְשִׁבֶת עַל כִּסֵּא מְלָכוּת יְהוּדָה
עַל יִשְׂרָאֵל : וַיֹּאמֶר לִי שִׁלְמֹה בְנֶדְךָ הוּא
יִבְנֶה בַיִתִּי וְהִצְרֹתִי כִּי בָחַרְתִּי בּוֹ לִי לְבֶן וְאֲנִי אֵה
אֵהִיָּה לּוֹ לְאָבִי : וְהַכְּנִינוּתִי אֶת מְלָכוּתוֹ עַד לְעֹלָם
אִם יִחֻק לַעֲשׂוֹת מִצְוֹתַי וּמִשְׁפָּטַי כִּיּוֹם הַזֶּה :
וְעַד הַלְּעִינִי כָּל יִשְׂרָאֵל קָהָל יְהוּד וּבְאֹזְנֵי אֲרֵדִינוּ
שָׁמְרוּ וְדָרְשׁוּ כָּל מִצְוֹת יְהוּד אֲלֵדֵיכֶם לְמַעַן תִּיר
תִּירְשׁוּ אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה וְהִנְחַלְתֶּם לְבָנֵיכֶם אַח
אַחֲרֵיכֶם עַד עֵלָם : וְאֵתָה שִׁלְמֹה בְּנֵי
דַע אֵת אֲלֵדִי אָבִיךָ וְעַבְדְּהוּ בְּלִבְשָׁלֵם וּבְנֶפֶשׁ ח
הַצִּיצָה כִּי כָּל לְבַבֹת דּוֹרֵשׁ יְהוּד וְכָל יֶעֶר מִחֻשְׁבוֹ
מִבֶּן אִם תִּדְרָשְׁנוּ יִמְצָא לְךָ וְאִם תַּעֲזֹבְנוּ יִגְיָחֲךָ
לְעַד :

קוּמוּ הָאֲרֵכִי קָרִית סֹפֵר תִּרְגִּי קָרִיתָא דְאֲרֵכִי . וְדָרְשׁוּ
דְּבִרְתֵי בְּכַת שֶׁבַע טָזַל לְחוּטֵי הָאֲרֵכִי יִכְפֹּן יִסּוּב יִקְב
יִקְב הַן סָק לְתַת לֹו מְרוּכָה לְחֻטָּאוֹ . אִמֵּן לֵה הַן רִיעַ ס
סִחֲלֶךְ סוּסְבִינֹו לְמַרְעֵהוּ אִסְר רַעִיָּה וְיִתִּי סוּסְבִינֹו .
נִאֲחַר חֲזִיתָ וּפֶלֶא אַחַר טַמַּת הַעֲמִיד הַקִּדוֹד יִתְיַדַע וְא
נִמְכַר עַד סִבְחָן . סְרֵי יִשְׂרָאֵל כְּגִיד וְסְרֵי הַמְּחֻלְקוֹת ס
סְרֵי סֵל מְסֻרְתֵי הַמְּלֶךְ סֵהוּא סֵר עַל עַסְרִים וְאַרְבַּ
נִמְרַעֲנָה אֲלֵפֵי וְסְרֵי כָּל רַכּוּס וּמִקְנֵי סֵהִינֹו כָּל הַלֹּוֹת
חֲזִינוּתִי וְהַפְּרִמִּים וְהַזִּיתִי וְעַל הַבְּקָר וְשֹׁאֵר הַבְּהֵמוֹת
לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל כְּגִד כְּאֹרֶחַ וּבְאֹזְנֵי אֲלֵהִינֹו כָּל וְאֵמַר
לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל חֲתָם כְּכֹסֵי הַיָּיִן לְפָנֵי הַאֲלֵדֵיכֶם סְמוּרֵי
וְרִסְוֵהוּ כָּל יִשְׂרָאֵל וְעַבְדוֹ בְּלִבְבֵי סֵלֵם בְּלִבְלֵ אֵל
כְּתִם טַמְטַמַּע טִנִּי לְבַבִּית דּוּגְמָתֵךְ כֵּן יִכְדֵּי הַקְּלִיר טִרְי
לְבַבִּית נֶךְ כְּחֹדֵר סֵ . וְכִינֹוֹא בְּדָבָר כְּתִי וְהִיָּה לְבַבְכֶם
סֵהֵם עִם אֲלֵדֵיכֶם סֵלְמִים לֹא כְּאִם אֲלֵה סֵלֵם סֵנִי
הַלְבַבִּית יִהְיֶה לְבַבִּית חֹדֵר יִכָּל לְבַבִּית דּוֹרֵם סֵ טִנִּי לְבַבִּית
טָל חֹדֵם יִכָּר טוֹב וְיִכָּר חֹדֵר וְכָל יִכָּר מִחֻשְׁבוֹת מִבֶּן
קָדֵם טִכְיִנֵּר יִכָּר חֹרֵעַ מִבֶּן כָּל מֵה סֵאֲדֵם עַתִּיד לֵ
לִי טוֹב יִמְכִיר נֶךְ וְלֹא כְּתִי אֲעֻזְךָ לְטוֹן קִטָּה הוּא כ
כְּמוֹ וְכֵה מִזְבִּיחֵי כִי סֵ בָחַר בְּךָ לֹא מִכֵּנִי סֵהוּא מֵם
מִסּוּבָח מִסְמֵר חֲכָמִים כִּי אִם בְּטַבִּיל רַחֲמִינוּ וְלִכְךָ חֹן
חֹן וְעֵטָה בַיִת לְמָרוֹן סִנְקִרָא מִקְדֵם דְּכִתִּי וְכַסְעוֹ ה
סִקִּיָּים כִּסּוּסֵי הַמְּקַדֵם אֲבָל סֵלְמָה אִמֵּן הִנֵּה סֵמִים
וְאֵמִי סֵמִים לֹא יִכָּלְכָלוּךְ יִכָּבְבִית הַאֲלוֹם אֲרֵכִי וְרַח
מִדְּחִי וְנִיבְהִי וְכֵן הַסִּיכָל וְגַו וְכַסְרִיכִין מִקּוֹן סֵאֲרִיר
הַקְּדֵם מִוְכָחִים לְבַיִת סְפִירֹוֹת לְכַפִּי וְלְפָנִים . וְהַסְמֹן
וְסִמְמוֹל סֵלְמוֹד לֶן דְּכִתִּי הִנֵּה . יִסֵּר דּוֹד וְסִמְמוֹל ה
דְּרַמָּס וְיִתְמֵר הִנֵּה בְּנִית בְּרַמָּה וְרַבִּיתִי סִי טֵהִינֹו עֹן
עֹסִיָּין בְּכִינֹו סֵל עֹנֵם הוּא בַיִת סֵמִקְדֵם וְלִמְד
לֹו בְּחֻזָּה טַעַה מֵה סֵאִין סֵלְמוֹד יִכּוֹל לְלַמּוֹד כִּיָּה ס
טִכִּים וְאֹזְרֹת הַקְּדֵם ס מִקּוֹס טֵהֵתִמִּיד הִינֹו יִמְרָל
וּמְחֻלְקוֹת סִכְחָטִים וְהַלְוִים סֵהִינֹו לְעַסְרִים וְאַרְבַּע מֵם
יִסְמִרוֹת

רֵאָה עֲתָה כִּי יְהוּד בָּחַר בְּךָ לִבְנוֹת בַּיִת לְמִקְדֵשׁ חֹזֵק וְעֵשָׂה : וַיִּתֵּן דָּוִד לְשִׁלְמֹה
בְּנֵי אֵת תְּבִנֵית הָאֱלֹהִים וְאֵת בִּתּוֹ וּגְנוּכִיו וְעֵלִיתּוֹ וְחֹדְרֵיו הַפְּנִימִים וּבְתֵי הַכְּפָרֶת : וְתִבְנִית כָּל אֲשֶׁר עַשׂ
הָיָה בְּרוּחַ עֲמוֹ לְחִצְרוֹת כֵּת יְהוּד וְלִכָּל הַלְּשָׁבוֹת סְכִיב לְאַצְרוֹת בַּיִת הָאֱלֹדִים וְלְאַצְרוֹת הַקְּדוּשִׁים :
וְלְמִחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִים וְלִכָּל מְלָאכֶת עֲבוֹדַת בַּיִת יְהוּד וְלִכָּל כְּלֵי עֲבוֹדַת בַּיִת יְהוּד : לְזָהָב בְּמִשְׁקַן
בְּמִשְׁקַל לְזָהָב לְכָל כְּלֵי עֲבָדָה וְעַבְדָּה לְכָל כְּלֵי הַכֶּסֶף בְּמִשְׁקַל לְכָל כְּלֵי עֲבָדָה וְעַבְדָּה : וּבְמִשְׁקַל לְכָל
לְבָנֵיהֶם וְזָהָב וְנִרְתִיָּהֶם זָהָב בְּמִשְׁקַל מִנּוֹרָה וּמִנּוֹרָה וְנִרְתִיָּה וְלִכְנִיָּת הַכֶּסֶף בְּמִשְׁקַל לְכִנִּירָה וְנִרְתִיָּה
בְּעֶסֶת מִנִּירָה וּמִנּוֹרָה : וְאֵת זָהָב מִשְׁקַל לְשִׁלְחָנוֹת הַמְּעֻרְכֵת לְשִׁלְחָן וְשִׁלְחָן וּכְסָף לְשִׁלְחָנוֹת הַכֶּסֶף
וְחָמֵל לְגִית וְדְמוּרָקוֹת וְהַקְּשׁוֹת זָרָב טָהוֹר וְלְכַפּוֹרֵי זָהָב בְּמִשְׁקַל לְכַפּוֹר וְכַפּוֹר וְלְכַפּוֹרֵי הַכֶּסֶף בְּמִשְׁקַל
דְּכַפּוֹר וְכַפּוֹר : וְלְמוֹבַח הַקְּטָרֶת זָהָב מִזְקָק בְּמִשְׁקַל : וְלְתִבְנֵית הַמְּרַכְבָּה הַמְּרוּבָּים זָהָב לְפָרִשִׁים וְסִבְבֵּ

במדרס קהלת צוחן לבב מי סיס לו סני לבנות טוב
 ורע ומסרס תרצה לב היסר חני ביוסר לבני ידעתי
 סהתנדבתי עעך חס ביוסר לבב או מחמת ס
 סריחתי סהתנדבו בסמחה חותס הנמכחו סרי סס
 ססבאס וסרי סחל לקות לסרי סל סרי וסחמות רכס
 סרכוס חבל עסורי ישראל סבבל עיר ועיר לא
 סתנדבו סחס סתנדבו כל ישראל חן סתדבה סנדבה
 סמרי חלס לעולס סמור כדבה חלס מכוה רבה חסר
 סכיותי חכל וכלל לסלמ לבנות סכיותי סכיוטו כל
 בלעז למחיר סיוס סחל חבל סחיתו סיוס סדבר דוד
 כל דבריו לא סיה לסס סכחל להקריב וסחיס לדוב
 חעסי סכבר כתב חובחן לה וסחיס חור וכתב כך לס
 לסמך לקרא סל חחיו וסכלו לסתו וימליכוהו סכ
 טכית לסלמה ככר סמליכוהו סעס חחית כמו סכח
 סכחמ בזלכיס ויקח כדוק חת סך ססמן מן סחחל
 וימח חת סלמה וסחוריות סכרס חעס סחין מוסח
 מוסחין מלך בן מלך כוה דוד למ סחו כדי לסוכית
 מלבי סל חל וסכיו בן חגית לכגיד על מסכן סכרר
 על סס סחל יוכח ונח לסכיהס חסר יוכחוס וסר
 יוכחס ולכדוק סכחן מסיחו להיות כחן גדול על כס
 כסח ס וסמדרס מפרס כסחו סיה כלככה מלח כחמ
 כחמסס עסר לחדס כו סחכיהס ועד סלמה חמסס
 עטר דורית וסו סכ כסחו כסמס כגדי וכירח יוכן יל
 לעולס חס חקיה רוכה לחותו ירח יחי כירח חסר יכ
 יוכן ומסלמה וחילך כחמססו סמלכיס כלככה סמח
 סמסרת וסלכפת עד כדקיסו סכח ועכוי כדקיסו עו
 עור וסמסו חלני כל ישראל לא כסחול סכחמ וסני
 בלעז חמרו מה יוסיענו זה וכן דוד סלח מלך מתח
 מתחילת חלח בחכרון וסגבוריס חסר לדוד כח סיו
 עס חלוכיסו כתכו יד חמוכסס תקעו כף חל כף סל
 לעובדו בלב סלס חוד מלכו וססו סכח סל חו
 חומיס חגין למלכות דוגו וכתתה מהודך עכיו סר
 סרססוכיס וסחחורוכיס יקרניו מתחילתו ועד סוכו
 ועל דברי גר כחמסס סמגכה על סמכס ליסרלל גר
 גרולתו כסודו וסעתיס חסר עכרו עליו כרית וכן ח
 חמר דוד כידך עיתותי סכילכו מיד חויבי ומרודסי ו
 ועל ישראל כרה סעכרו עליה ועל כל מלכות
 סחרך סנגכס סמקוס כסכחו על ישראל כמו כסכח
 כסכחריב מכלסכיס וסחר חומות ויחמר סמוחל חל
 כל ישראל לא לפולן חלל לסרי סחלכיס וסחחות וג
 וגי חותן סחקחיל דוד ומה לכס סולט עמו לכמה ח
 חסר כנגעון וררך מקרחת לדבר כן חו לקצר

בני המלך דוד נתנו יד תחת שלמה המלך ויג
 ויגדל ידוד את שלמה למעלה לעיני כל ישראל
 ויתן עליו חור מלכות אשר לא היה על כל
 מלך לפניו על ישראל ודוד בן ישי מלך על
 כל ישראל ארבעים שנה בחכרון מלך שבע שני
 שנים וברושלים מלך שלשים ושל
 ושלש: וימת בשיבה טובה שבע ימים עשר ושב
 וכבוד ומלך שלמה בנו תחתיו: ודברי דוד המל
 המלך הראשנים והאחרנים הנם בהימים על
 דברי שמואל הראה ועל דברי נתן הנביא ועל ד
 דברי גר החזה: עם כל מלכותו וגבורתו ודעתו
 ודעתים אשר עברו עליו ועל ישראל ועל כל כימ
 ממלכות הארצות: ויתחזק שלמה בן דוד ע
 על מלכותו וידוד אלדיו עמו ויגדלוהו למעלה וי
 ויאמר שלמה לכל ישראל לשרי דארפים ודבאי ו
 והמאות ולשופטים ולכל נשיא לכל ישראל רא
 ראשי האבות: וילכו שלמה וכל הקהל עמו לבמ
 לבמה אשר בגבעון כי שם היה אהל בוער האל
 האלדים אשר עשה משה עבד ידוד במדבר: אב
 אבל ארון האלדים העלה דוד מקרת יערים כ
 בדבין לו דוד כי נטה לו אהל בירושלים: ומזבח
 דנחשת אשר עשה בצלאל בן אורי בן חור שם
 לפני משכן ידוד וירשהו שלמה ודקדל: ויעל ש
 שלמה שם על מזבח דנחשת לפני ידוד אשר לא
 לאהל בוער ויעל עליו עדות אלף: כלילה הדוא
 נראה אלדים לשלמה ויאמר לו שאל כה אתן ל
 לך: ויאמר שלמה לאלדים אתה עשית עם דוי
 דוד אבי חסד גדול והמלכתני תחתיו: עתה ידו
 אלדים יאמן נא דברך עם דוד אבי כי א
 אתה המלכתני על עם רב כעפר הארץ: עתה
 חכמה ומדעתן לי ואצאה לפני דעס דזה ואבו
 ואבואה כי מי ישפט את עמך דזה הגדול: ויאמ
 ויאמר אלדים לשלמה יען אשר היתה זאת עם

כ"ג ע

דברי הימים

ומלא יד אהרן ויד בניו דיבוא ותקרב קרבנות על
 יד יחאל הגרסוכי שהיה כגיד על האונות דכתיב
 למעלה בנו יחאל רתס וינאל ואחיו על האונות
 בית אלדיס כגיד ומגיד טכינו כולס מרצון ככסס
 ולא מפני סמתיס אחר מחצירי אס לא ה' מתכד'
 סיחה גדולה יתר מכלס לפי טבעל המעסה היה כ
 כיונא בוי-הריס כולג מפני ה' זה סיני יתר מכולס ל
 לפי טבעל מעסה היה סירד עליו ה' באט- ויברך דו
 דוד אס ה' מחמת הטובה אלדי יסר אל אבינו ולת ה'
 הוכיר אביהס ויחן לפי טיעקב כדר גס הוא סנא'
 וידר יעקב כדר מכור צב- אמ דוד כמה כדריס כד
 כדריס כדדתי חנו ועמי וכל הנודר צריך להזכיר וס
 יסר אל בהדרו וכן אסר לאביו יערב מעולס ועד עו
 עולס אמ דוד ייתרו שהיה בר אמ צרוך ה' אסר הנזיל
 ואני חוסיף לברך מעולס ועד עולס לך ה' הגדולה
 הממוז הזה טקניתי לבניין הבית אסיה כתי לוי זו הג
 הגדולה כדכתי' ה' בעבור עבדך ובלבך עסייתי אס כ
 כל הגדולה הזאת והגבירה שהגברתי לכנח אויבי ו
 ו בוי סולס לבנות הבית טכ גס הותס הקדוים המל'
 דוד לה סכסס וזה אסר כסא מכל הגיוס מארוס ומ
 וממוחב וגו' והתכחרת יכי סזיכהו לקבץ ממוז ל
 לבניין הבית סכ פחר מקוס ותי' והבית לבנות לה
 להגדיל למענה לטס ולתכחרת והכנח סנתן לוי כנ
 כנחן על חו צי לכנח ולטללס כי כל צממיס סוף
 גל סכן בארץ לכך אסיה כתיכ כל התוסבות ערוז
 הוא עומד כח ג' מד כססיוס כל תהלתיו אמ סירד ל
 לה סיר חרס כל הטריס חרמיס כאילנ לא סכחו
 מעולס כך מנאתי ברוסלמי דחגיגה וכן פי' ר' אלעז'
 בר מאיר עוסר וכבוד כופליס על ממוז כמו עסא
 עסא אס כל הכבוד כתינו כן דגוסה להניא כון סל
 סליטית כמו וכתל' כי גרוס חכמו לפניך אין לנו ח
 חלק בארץ אלא לגור כמו גרוס ותוסביס אסיה עמ
 עמדי ככל אבתי גס ה' היו גרוס ותוסביס יכנל ו
 ימינו זה כל עוף הפחת ולא כנל האילן העומד ימי'
 און סכיס

לך ידוד הממלכח והמתנשא לכל לראש: והעש
 והעשר והכבוד מלפניך ואתה מושל בכל וביר
 ובירך כח וגבורה ובירך לגדל ולחזק לכל ועת
 ועתה אלדינו מודים אנחנו לך ומהללים לטס
 תפארתך: וכי מי אני ומי עמי כי נעצר כח להת
 להנרב כזאת כי מסך הכל ומידך נתנו לך:
 כי גרוס אנחנו לפניך ותושבים בכל אבותינו ב
 בעל ימיני על הארץ ואין מקוה: יהוד אלדינו כ
 כל ההמוז הזה אשר הבינו לבנות לך בית לט
 לטס ק יסך מידך הוא ולך דכל: וידעתי אלדי
 כי אתה בוחן לבב ומשרים תרצה אני ביסר ל
 לבבי ההנרבתי כל אלה ועתה עכך הנמצאו פ
 פה ראיתי כשמהה להתנרב לך: יהוד אלדי אב
 אברהם יצחק ויסר אל אבותינו שמרה זאת לעל
 לעילס ליצר מחשבות לבב עמך והבן לבבס א
 אליך: ולשלמח בני תן לבב שלס לשמור מצות
 מצותיך עדותיך וחקיך ולעשות הכל ולבנות ה
 הבירה אשר הבינותי: ויאמר דוד ל
 לכל הקהל ברכו נא את יהוד אלדיכס ויברכו
 כל הקהל ליהוד אלדי אבותיהם ויקרו וישתחוו
 ליהוד ולמלך: ויזבחו ליהוד זבחים ויעלו עלות
 ליהוד למחרת היום ההוא פריס אלה כבסיס א
 אלה ונסביהם הזבחים לרב לכל יסר אל: ויאכל
 ויאכלו וישתו לפני יהוד ביום ההוא בשמחה גד
 גדולה וימליכו שגית לשלמה בן דוד וימשחו לו
 ליהוד לנגיד ולצדוק לכהן: ויסב שלמה על כס
 כסא יהוד למדך תחת דוד אביו ויצלח וישמעו
 אליו כל יסר אל: וכל השרים והגברים וגם כל

חמיש מניח פתותי יא' סיכאו מן הסבולת כנרין מי
 מירה ביבט כתוש מדת הלך והיא מחוקת שלם סאי
 סאוש לחירס חני חירס טאני טלנחך היה חומר בן
 חסה חלמנה מסבט דן וחביו חיס חרי היה יוסב צב
 צבור דוגמה עובד חדוש חגיתי סהיה לו יוסב בנת
 ויה סכתוב במלכיש בן חסה חלמנה מסבט כפתלי
 ולפיכך יחסה טחוא מסבט דן וכפתלי לפי סכתוב
 צחקל דנני חלרוס וכתיב כפתולי חלרוס כפתלתי ח
 חמרה מעתה חס תפתח חחתי על צבלאל
 סיכא מיהודה בנה גש חני חתפאר על זה סיכא מדן
 וכפתלי יסעסוק צבניין חבית מפי ר חליפור בר חחי
 מאיר רפסודות הס דוכרות ובלסון חסככו וולן
 וולוס רזיל טקוסרוס זה חכל זה עניס ומכפיש על
 פני חמיס ומוליכין חותו כמו סמוליכין חספינה וי
 ניספר טלמה כבר כתוב למעלה טבעיס חלף לפי ס
 טהססיקו חדר וכתיב כאן סמתחיל הבניין לחזכיר
 הבניין חגריס מלח סני יודין לפי טמכאן בטעתי
 ומעסה כסבנה ויחמר דוד לככוס חת חגריס בוד ח
 חחד חטר כראה סס חקצה צהעבר חמגפה חספר חכ
 חכין חר חמריה במקוס טחמר דוד כמו סחמר למ
 למעלה זהו חת חלרוס וזה מוכח העולה ל' סחאל וי
 ויחל לבנות בחדש סטני חוא חויר חכל חמי חחורף
 לח תתחיל סחין רחוי לכך וצביסן חוי חיספר לחתח
 לחתחיל מפני חספח צביכו כראה חס בחדש חסיכו
 חוסר חחל במדה דחטונה לפי חיס חמות חל חבית
 חל רחב חחולס סחוא עסרה חמות חל חבית חל חר
 רחב חחולס סחוא עסרה חמות חמזרח למערב וי
 ויחב חמות עסריס חחיכל וחדביר וחחולס חסר וע
 על פני חחורף חוריכו טל חולס היה חדרוס לככון
 וטערו חכמיס על פני רחב חבית סחוריכו צרוחב ח
 חחיכל סחוא עסריס חמירה חתיירה לעולס חרף כי
 חחבו טל חולס לח היה כי חס עסרה חמות חמזרח
 למערב חמפריס במלכיש רחב חולס חבית עסר ח
 חמות על פני חבית ונבזה חחה ועסריס וצמלכיש כ
 כתיב וט' חמות קומתו מקרקע חבית עד קירוי ע
 עליה חרסונה טלטיס ויוסס ועד חגג עסריס חר
 טחרי עליוץ היו טס דכתיב צת גג ואת ק רותיו וש
 ועליוץיו ויבטיחו חכמייה חחאכל וחדביר חופה זה
 זהו סקרני חבית וחחולס חופה עץ צרוסיס מתחיל
 מתחילה חופהו בעץ כדי סיתקויס טיחת זהב עליה
 עליהס על ידי חמריס חויר בעצס חולכית בעץ ח
 דקליס ועמלכיש וקלע עליהס מקלעות וחמורות

ובכרוז ובארגון ובכרמיל ותכלת וידע לפתח פ
 פתוחים עם החבמים אשר עמו ביהודה ובירוש
 ובירושלם אשר חכין דוד אבי ושלח לו עני אר
 ארויס ברושים ואלגומים מהלבנון כי אני ידעת
 ידעתי אשר עבדיך יודעים לברות עני לבנ
 לבנון והנה עבדי עם עבדיך ולהכין לי
 עצים לרב כי חבית אשר אני בנה גדול וחפלא
 והנה לחטבים לברתי העצים נתתי חטים ככות
 לעבדיך כרים עשרים אלף ושערים כרים עשרי
 עשרים אלף ויין בתים עשרים אלף ושמן בתים
 עשרים אלף ויאמר חורם נהך צר בכתיב וישל
 וישלח אל שלמה באחבת ידוה את עמו נתנד ע
 עליהם מלך ויאמר חורם כרוך ידוד ארדי ישר
 ישראל אשר עשה את השמים ואת הארץ אשר נ
 נתן לדוד המלך בן חכס יודע שכל ובינה אשר
 יבנה בית לידוד ובית למלכותו ועתה שלהתי א
 איס חכס יודע בינה לחורם אבי בן אשה מן ב
 בנות דן ואביו איס צרו יודע לעשות כזהב וב
 ובכסף בנהשת בכרוז באבנים ובעצים בארגון
 בארגמן בתכלת ובבין ובכרמיל ולפתח כל פ
 פתח ולהשב כל מרשבת אשר ינחן לו עם חכמי
 חכמיך וחכמי אדני דוד אביך ועתה דחטים ו
 והשערים חשמן וחיון אשר אמר אדני ישלח לע
 לעבדיו ואנחנו נברת עצים מן חלבנון ככל צר
 צרכך ונביאם לך רפסודות על ים יפו ואתה ח
 תעלה אתם ירושלם ויכפר שלמה כל האנשים
 חגריס אשר בארץ ישראל אחרי חספר אשר ספ
 ספריס דוד אביו ויבזזאו מאה וחמשים אלף וש
 ושלשת אלפים ושס מאות ויעש מהם טבעיס א
 אלף סבל ושמונים אלף חצב כקר ושלשת אלפי
 אלפים ושס מאות מניצחים להעביד את העס
 ויחל שלמה לבנות את בית ידוד בירושלם בדר
 חמזרח אשר נראה לדוד אביו אשר חכין במחוס דוד בגרן ארנן חזיביס ויחל לבנות בחדש השני
 בשנת ארבע למלכותו

לִבְבָד וְלֹא שְׁאֵלֶת עֶשֶׂר נְכֹסִים וְכָבוֹד וְאֵת נַפְשׁ
 שְׁנֵאִיד וְגַם יָמִים רַבִּים לֹא שְׁאֵלֶת וְתִשְׁאַל לְךָ
 חֲכָמָה וּמִדַּע אֲשֶׁר תִּשְׁפֹּט אֶת עַמִּי אֲשֶׁר הִמְלַכְתִּי
 הַיְכַלְכְּתִיךָ עָלָיו : הַחֲכָמָה וְהַמִּדַּע נָתַן לְךָ וְעֶשֶׂר
 וְנִכְסִים וְכָבוֹד אֵתָן לְךָ אֲשֶׁר לֹא הָיָה כֵּן לְמַלְכֵי
 הַיְהוּדִים אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ וְאַחֲרֶיךָ לֹא יִהְיֶה כֵּן : וַיָּבֵא
 שְׁלֹמֹה לַבַּיִת אֲשֶׁר בְּגִבְעוֹן יְרוּשָׁלַם מִלְּפָנֵי אֱהוֹיָהוּ
 מוֹעֵד וַיִּמְלֹךְ עַל יִשְׂרָאֵל : וַיֵּאסֹף שְׁלֹמֹה
 רֶכֶב וּפָרָשִׁים וַיְהִי לוֹ אֶלֶף וָאַרְבַּע מֵאוֹת רֶכֶב וְשֵׁשׁ
 וְשָׁנַיִם עֶשְׂרֵת אֶלֶף פָּרָשִׁים וַיִּנְיַחֵם בְּעֵרֵי הָרֶכֶב וְעַם
 וְעַם הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלַם וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת הַכֶּסֶף וְאֶת
 וְאֶת הַזָּהָב בִּירוּשָׁלַם כְּאֲבָנִים וְאֶת הָאָרְזִים נָתַן
 בְּשִׁקְמֹים אֲשֶׁר בְּשִׁפְלַח הָרֶב : וּמוֹצֵא הַסִּיסִים אֲשֶׁר
 אֲשֶׁר לְשִׁלְמוֹה מִמִּצְרַיִם וּמִקֵּיָה סוּחָרֵי הַמֶּלֶךְ מִקֵּו
 בְּקִיָּה יִקְחוּ בְּמַחֲוֵר : וַיַּעֲלוּ וַיּוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם מִרְבַּב
 מִרְכָּבָה בָּשָׁשׁ כִּיאוֹת כֶּסֶף וְסִיסִים בַּחֲמִשִּׁים וּמֵאָה ו
 וְכוּ לְכָל מַלְכֵי הַחַוְתִּים וּמַלְכֵי אֲרָם בִּידֵם יּוֹצִיאוּ
 : וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לְבָנוֹת בֵּית לֵשֶׁם יְהוּד וּבֵית לְמֹל
 הַמְּלָכֹתוֹ : וַיִּסְפֹּר שְׁלֹמֹה שְׁבַעִים אֶלֶף אִישׁ סָבָל
 וּשְׁמֹנִים אֶלֶף אִישׁ חֶצֶב בְּהָר וּמִנְצַחִים עֲלֵיהֶם שֵׁשׁ
 שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת : וַיִּשְׁלַח שְׁלֹ
 שְׁלֹמֹה אֶל חוֹרֵם מֶלֶךְ צֹר לֵאמֹר כֹּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִי
 עִם דָּוִד אָבִי וְתִשְׁלַח לוֹ אֲרָזִים לְבָנוֹת לוֹ בֵּית ל
 לְשִׁבֵת בּוֹ הִנֵּה אֲנִי בֹנֵה בֵּית לֵשֶׁם יְהוּד אֲלֵדִי ל
 לְהַקְדִּישׁ לוֹ לְהַקְטִיר לְפָנָיו קִטְרֹת סָמִים וּמַעֲרֹב
 וּמַעֲרֹבֶת תְּמִיד וְעֹלֹת לְבָקָר וְלַעֲרֹב לְשִׁבְתוֹת וְל
 וְלַחֲדָשִׁים וְלַמוֹעֲדֵי יְהוּד אֲלֵדִינוּ לְעוֹלָם זֹאת עַל
 יִשְׂרָאֵל : וְהַבֵּית אֲשֶׁר אֲנִי בֹנֵה גָדוֹל כִּי ג
 גָּדוֹל אֲלֵדִינוּ מִכָּל הָאֲלֵדִים : וּמִי יַעֲצֹר כַּח לְבָנו
 לְבָנוֹת לוֹ בֵּית בִּי הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַיִם הַשָּׁמַיִם לֹא יִכְלַב
 יִכְלַל וְהוֹזֵמִי אֲנִי אֲשֶׁר אֲבָנֵה לוֹ בֵּית בִּי אִם לְהַקְטִיר לְפָנָיו : וְעַתָּה שְׁלַח לִי אִישׁ חָכֵם לַעֲשׂוֹת בּוֹדְבֹו
 וּבְכֶסֶף וּבְנַחֲשֶׁת

ב

כִּמוֹ וַיֹּאמֶר ה' לְרַב וַיִּקְרָא אֵת יִזְכָּר וַיִּתְּמֵהוּ
 לְמַלְאָךְ וַיִּסַּב חֲרָבֹו אֶל כְּרֻכָּה כִּי סָס הִיָּה חֹהֵל מוֹעֵד
 הַמִּסְכָּן סַעֲטָה מִסָּה עֲרַח חֲכָמָה וְדַעַת לְטַפְלוֹת אֵת ה
 הַעַם הַזֶּה כִּי אִפְסֵי חֲכָמֵי לֹא יִכְלֹו לְטַפְלוֹת כָּל טַפְלֵי אֵת
 שְׂאֵלֵי כְעַר וְדָךְ טַקוּדֵם טִיגְמוֹר דִּין זֶה יִבְאֵ דִין אַחֵר
 וַיִּמִּי יִסְפִּיק לְכָל אֵילָנוֹ אֲשֶׁר לֹא חָכַם וּכְבוֹן : וְעֶסֶר וְכֹכ
 וְכִכְסִים וְכַבּוֹד אֲבָל אֲרִיכּוֹת יָמִים תֵּלֵה אֲשֶׁר יִטְמֹר מ
 מִנּוֹתֵי וּחֲקֵי כִמוֹ טַכְתּוֹ בְּמַלְכִים אֶלֶף וָאַרְבַּע מֵאוֹת
 בְּמַלְכִים כִּזִּי אֶלֶף וְסָבַב אֶלֶף וְדִ מֵאוֹת בְּעֵרֵי הָרֶכֶב
 וְגַ מֵאוֹת עַם הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלַם וְכוּ פִי כֵּן וַיִּנְחַם בַּעַ
 וְבַעֲרֵי הָרֶכֶב וְעַם הַמֶּלֶךְ הִיָּה עוֹד רֶכֶב אֶחָד בִּירוּשָׁלַם
 וְבַמִּקּוֹם אַחֵר חוֹמָה בָּזָה הַסִּפֵּר אֵין כֶּסֶף כַּחֲסָב וַיִּמִּי ס
 סִלְמָה לְמֵאוֹת פִּי רַבּוֹ כֵּאֵן קוּדֵם טַחֲטָא כֵּאֵן לֵאחַ
 טַחֲטָא בְּבַעַ פְּרִיעָה וּמִנְחָה הַסּוּסִים אֲשֶׁר לְשִׁלְמוֹה הִיָּה
 מִמִּצְרַיִם וּמִקֵּיָה אֲסִיפֶת סוּחָרֵי הַמֶּלֶךְ לְשִׁלְמוֹה בְּמִצְרַיִם
 הִיָּה קוֹנִים סוּסִים בִּיחֹוֹר יוֹסִי וְסוּסִים בְּחַמְשִׁים וּמֵאָה ל
 לְמַדְנֹו טַחֲמִרְכָּבָה אֲרִבַּע סוּסִים : וְכֵּן לְכָל מַלְכֵי הַת
 הַחַוְתִּים וְלְמַלְכֵי אֲרָם בִּידֵם יּוֹצִיאוּ כָּל סוּחָרֵי שְׁלֹמֹה ו
 יּוֹצִיאוּ סוּסִים מִמִּצְרַיִם : אִישׁ סָבָל כּוֹסֵאֵי אֲבָנִים מִן
 הָהָר וְשְׁמֹנִים אֶלֶף אִישׁ כָּלֵם הִיָּה גִרִים גְּרִימוֹס טַנֵּת
 סַכְתֵּי גִרִים מִחֲמַת כְּבוֹד שְׁלֹמֹה : וַיִּסְכְּרוּ שְׁלֹמֹה אֵת כָּל
 הַגִּרִים וַיִּמְכְּרוּ מֵאֵה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְסִלְטַת אֲלָפִים ו
 וְשֵׁשׁ מֵאוֹת מִכְּחָזִים עֲלֵיהֶם סָרִיסִים הַכְּכָבִים עַל הַמֶּלֶךְ
 הַמְּלָכָה חֲרוּדִים בְּצַב וְהָהָה סַכְתּוֹ בְּמַלְכִים סָרִיסִים הַכְּכָבִים
 סַלְטַת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת אֲרִבַּע מֵאוֹת אֲרִבַּע מֵאוֹת וְשֵׁשׁ
 כֵּאֵן הִיָּה מִמְּנִיָּה עַל הַכָּל : כִּי הַסַּלְטַת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ
 מֵאוֹת הִיָּה כָּל אַחַד מִמֹּנֵה עַל אֲרִבַּעִי וַחֲמִסָּה וְשֵׁשׁ
 מֵאוֹת הַכּוֹסֵי כָּל אַחַד מִמֹּנֵה עַל ה' מֵאוֹת : וְאַחַר כֵּן
 סִי רַבִּי שְׁלֹמֹה לְסַס לְעוֹלָם זֹאת עַל יִשְׂרָאֵל הִיָּה לְהַס
 לְהַקְדִּישׁ קִרְבַּנְּ בַּחֲנוֹת בֵּית : וְהַבֵּית אֲשֶׁר אֲנִי בֹנֵה
 גָּדוֹל וְסִמָּה תִּחְמֵ לְהַקְטִין אֲנִי חוֹמָר וְאִיִּבּוֹ כְּרִיךְ אִיִּבּוֹ
 אִיִּכְסָר כִּי גָדוֹל אֲדוּכִיִּבּוֹ וַיִּמִּי יַעֲכֹר כַּח אֲעֵבֵ טַחֲמֵ
 לְךָ סַחֲבִית גָּדוֹל אֶל תַּחֲסוּב סִאוּכָל לְעַטְנוֹתֵי גָדוֹל כִּדִי
 סִיִּקוֹן כִּי מִי הִנֵּה סִיִּכָּל לְדַחֲוֹק וְלַעֲכֹר כַּח עַכְמוֹ וְל
 וְלַבְּנוֹת לוֹ בֵּית חֲרָבִי לוֹ כִּי הַסּוּסִים וְשָׁמַיִם הַסּוּסִים וְגַ
 כִּי אֲשֶׁר לְהַקְטִיר לְשִׁבְתּוֹ אֲנִי עוֹסֵה חֲבִית : וּבְאַרְבָּעֵי תִי
 תִרְגּוֹ טַל אֲרַבְּעִין וְכִרְמִיל תִּנְלַעַת סָנִי : לְפַתַח סַתְּנוּסִים
 סִינְדֵּס לְבִיִּיר בְּוִרְיָת בְּאַבְנֵים כִּמוֹ סַתְּנוּסִים חֲנוּתִים

וְעַתָּה שְׁלַח לִי אִישׁ חָכֵם לַעֲשׂוֹת בּוֹדְבֹו
 וּבְכֶסֶף וּבְנַחֲשֶׁת

סביב יחמיש באמה קוניתו וקו ששים באמה יסב
 יסב אתו סביב ודמות כדורים תחת לו סביב סב
 סביב סביבים אותו עשר באמה מקופים את זה
 הים סביב שנים טורים הבקר יצוקים במצוקתו
 עומד על שנים עשר בקר שלשה גושים צפונה ו
 ושלשה פנים נגבה ושלשה פנים מזרחה והים ע
 עליהם מלכודתה וכל אחוריהם ביתה וע
 ועביו טפח ושפתו במעשה טפח כוס פרח אשנת
 מחזיק בתים שלשת אלפים יביל

ע! ראש העמודים מעשה טפח צאלס וים מפרס
 סכל אחד היה ודאי יז' אמות וחכי אלא שהכותרת הי
 היה על העמוד היה עובר חכי האמה הטולי למטה
 במקום דבוקה על העמוד והנפים אסר על ראשו ה
 הוא כותרת אסר עסוי כמו חגן וקרני גולת
 הכותרת שהיה ביצ קיבולו וקורא לו במלכים וכ
 נכן לפנים באמון והסבבות סתים לכסות את גולת
 כותרת אסר על אסר העמודים כפת לסוף
 צפוי והיא לסוף כותרת סבראש העמוד וגובה חמש
 אמות הכותרת ניתן בארטרות הדמוכים של כחסת
 תקובין בארטרות והארטרות מקיפות הכותרים בני
 במלכים ופני טורים סביב על הסבבה האחת לכסות

הכותרת אסר על ראש העמודים על פני העמודים על פני
 העמודים לאלול שהיכל אחד ממשאל בעזו יכין כקרא על סד מלכות בית דוד טכמסל ליר
 לירח סכאמר וכירח יכון לעולל וצונו שהיה עז וגבור כשמש לרוך וסד שלו כמ טס סמחל כי מידוד סחלתי
 סחלתי ובה סכאמר זה ינחמנו דבר אחר חירס שהיה מדן עסה העמודים כמו סכאמר ויכר את סני העמודי
 וקרא אחד יכון על טס סכא מסמטון שהיה מדן סכאמר בו וילפת סמטון את סני עמודי הצוק חסר הבית
 ככון עליהס וסלמה קרא הסיני בעזו על טס זקנו מוכך טריטיוין בלעז מספתו אל ספתו באמכעיתו סכל רר
 רוחב כלי עגול הוא קומתו ועומקו וקו סלסיס בזמה סכל סיט בהיקיפו טלסה טכחיס יס בו רחב טכח הקו
 הקיסו ל' וירוחב ב' ודמות בקרים תחת לו כורת בקר ינח ממנו לעמוד על ו ואחר ס בו כמו סכתוב הבקר יכו
 ינקים במצוקתו סביב סובבים ארתו עשר באמה איכנו מפורס כאן מה ססובב את הים חבל במלכים מפורס
 דכתיב ובקציכון מתחת לספתו סביב סובבים אותו וגומר סני טורים ספקעים וחן כגון סצוסיין לרגלי כסוכ
 הסוכות סקריין סומייט עגולין לכני ומצרגם כורת בייעיס והיו חילו ספקעים כסלט אמות תחתיו שהיו מרוב
 מרוכבות העגולות אי איסר לו להביל ח' שיש קת כמו שהס חמסיס מקוח טזרה אלא בעניין זה ועליו עת
 מרובעות ותחתונות עגולות אי איסר כבר כתב עגול סביב לספתו לכך הוא אומר בספקעים הללו עשר ב
 באמה מקיטין את הים סביב סכמקו ריבועו הקיסו חרבעיס אמה עשר אמה לכל רוח חבל במקום עיגולו מי
 איסר לו יכר עשר באמה סביב סניס טורים היו מפקעים ינקויס ביניקתו הכל מוכך יחד לא סחבר לו סס
 ספקעים אחר יניקתו על ידי מסמרית או על ידי סולדורא וכל אחוריהס סל בקרים הללו ביצה אל תחת הים
 היו אחוריהס פונין סככסון לקראת סכדרוס וסל מזרח לקראת מערב ועביו טכח סוליו ודוסכנותיו סככל פו
 שיה דרך מרודד ומרוקב כמעשה ספח כוס טסותין בו שהוא אכוייר בו פרח סוסכנה מחזיק בתים חלפוס בת
 יכיל ועירפ' רבתינו סמידה היבס הוא גרס סליס בבית הקיבול ואלפייס בת במידת הלח סס סלסת חלכיס סו
 סאיס סכאמר והבת תוכן אחד להס (איסר) הוא סלס סאיס כמכאן קן אמה מקוח טזרה סחריבניס מחות מו
 מאה מקוואות וזעסורי מחות חמסיס מקוואות אף כטכחלק סכלי לפי מדה ססערן חכמיס אמה על אמה ברו
 צרוס סלס אמות למקוח תמכא כן לסלס אמות המרובעות מאה מקוואות ולסכיס סגולות חמסיס מקווי
 מקוואות סזמרובע יתר על העגול רביעיית כיריסי עסרה לכך מכור טל מסה לרחנה בהס קרוס יריס ורב
 מעשה מנורת סכאמר כפתורים פרחיס גבעיס מטוקרים טבעיס הרי לכל עסרה מנורת סבעה כירת וססע
 כירת כנגד סבע כוכביס כך הוא במדר' סייס חמין לדרוס מנרה גדולה וחמש מסמיעות לככון מזריקס סו
 סאריק בהס את הדס על המזבח

כאלו כדבוקין יחד על ידי ציור הסדרות' על סדר
 סדרות ממש של זהב עסה ודבק הכרות בהן יחד
 לבן יקרה סקע ודבוק אבנים יקרות יחד בזהב בקיר
 בקירות הבית לתפארת זהב פרוקיש סט מקוש רבו'
 דרסו בנכב סדומה לדס פרוס אדוס נהסיפוס סיפו
 הבית סהיו סל אבנים וקירותיו מוסב על הסיפוס כ
 בלומ קירות הסיפוס ויעט את הבית קדם קדסו סו
 היה לו לכתוב כ על כ אלח לפי סכת למעל נחולס
 על סני רומב הבית אמות כ כת כאן ויחפשו זהב
 אף בקירות בית קדם הקדסו חכה תחלה בעכוס ג
 מנחירוס כמו סהיכל סכ במלכוס מבן עסרוס אמ'
 מירכתי הבית בבלעות ארוס אבל לא סוכור כאן ע
 ען בקדם הקדסו טחסר סוז מתכוין להסעדל ל
 למנות כבוד הבית סוזו כבוד סלמה ידע סכתב כ
 כאן וינף את האבנים לבן יקרה ובספר מלכוס סני
 אינו כות לכברוס כמו מכרוס למסמדות סהיו טע
 כועניס בקירות לחזק זהב על הקיר כעכועניס כיו
 הנחלסוס והכפיעות דמתורגס בניח דמות ילדוס ה
 היה להס וכן דרסו רבתי כרוכוס כרביח ומעניס
 סמץ סיו כמו סמכורס במלכו נחשו זהב ולא סוכור
 כאן מוסוס כבוד וככתי הכרוכוס ארכס לכסון ולד
 לדנוס סיו פרוסות והכנף חמט אמות כמנלו סכנ
 הככפוס מחזיקות כל סחלל מקיר אל קיר והגוף סו'
 חכמוס סככס סיה עומד ולפי פסוטו סיה בילט גוטו
 חוז מככפיו כעוף הפורס ככפיו לחוז וקומצס מפ
 מפרס במלכוס קומת הכרוכ עסר בחמ ויהס עומדו
 על רגליהס בקרקעית הבית כדפרס וכסיהס אל סני
 הבית ראסו אל הבית כלפי פני ולא זקוף כלפי
 כלפי חוז ומסתכליס זה את זה דכתי וכסיהס סוס אל
 אל אחיו וככפיהס סיו פרוסות וסוככוס על סחרון ו
 סככרת וחוז סילנו חותס כרוכוס סעסס מסס כיו סו
 חותס סיו מדוכיס ככפורת וסילו עומדוס ברגליה'
 בקרקעות הבית ויעס את הכרוכת פרוס סיה ככגדו
 סכתח בחמה טורסקין סבו ככנסין לכפי ולפניס ו
 ויתן עליו כרוכוס ויעס לכפי הבית עמודיס טנוס כ
 חולס סיו ומכוכו העמודיס סכיס אמות כל אחד ו
 נחחד סני אמות להס חנך ובמלכו כתי וינר את
 סני העמודיס כרסס סמנה עסרה אמה קומת סעו
 העמוד סו רבי סלמה ונמן סניה כאחד וסב וחלקס
 לסניס ואמה ססוריס כאן סני אמה בכל אחד ביה
 כרססו ססניה דומה למלכת סאר העמוד כמוס
 טאמור טס כעכין

ואלה חוסד שלמה לכנות את בית האלדים הא
 הארץ אמות במדה הראשונה אמות ששים ורח
 ורחב אמות עשרים וזאלס אשר על פני האר
 הארץ על פני רחב הבית אמות עשרים והגבה
 מאה ועשרים ויעשהו מפנימה זהב טהור : ואת
 הבית הגדול חפה עץ ברזים ויחפשו זהב טהור
 ואת רבית הגדול חפה עץ ברזים ויחפ
 ויחפשו דב טהור ויעל עליו חמרים ושרשרת : ו
 וינף את הבית אבן יקרה לתפארת וזהב זהב
 פרוס : ויחף את הבית הקירות והספים וקירותיו
 ודלתותיו זהב ופתח כרוכוס על הקירות : ויעש
 את בית קדש הקדשים ארכו על פני רחב הבית י
 אמות עשרים ורחבו אמות עשרים ויחפשו זהב ט
 טהור לככרוס שס מאות : ומשקל למסמרות לש
 לטקלים חמשים זרב ודעליות חפה זהב :

ויעש כבית קדש הקדשים כרוכוס שנים מעשה
 צעצעים ויעבו אתם זהב : וכנפי הכרוכוס ארכ
 ארכס אמות עשרים כנף האחד לאמות חמש מ
 מגעת לקיר הבית והכנף האחרת אמות חמש מ
 מניע לכנף הכרוכ האחר : וכנף הכרוכ האחר
 אמות חמש מניע לקיר הבית והכנף האחרת א
 אמות חמש דבקה לכנף הכרוכ האחר : כנפי ה
 הכרוכוס האלה פרשים אמות עשרים ודס עמד
 עמדים על רגליהם ופניהם לבית : ו
 ויעש את הפרכת תבלת וארגמן וכרמיל ובוץ ו
 ויעל עליו כרוכוס : ויעש לפני הבית עמדים

שנים אמות שלשים וחמש ארץ והצפת אשר על
 ראשו אמות חמש : ויעש שרשרת בדביר
 ויתן על ראש העמדים ויעש רכגיס מאה ויתן ב
 בשדשרת : ויקם את העמודים על פני החיכל א
 אחד מימין ואחד מהשמאל ויקרא שם הימני יב
 ימן ושם השמאלי בעו : ויעש מובח הגחשת

עשרים אמה ארכו ועשרים אמה רחבו ועשר אמות קומתו :
 משפתו אל שפתו עגול סביב

ויעש את הים בוצק עשר באמה
 גר

וכינח בזה לא מצינו כתוב לטוס מלאכה לא כסף ו
 ולא וזה אכל כרספת לא כתן באוננות טהור צדל
 ואינו כדרי לכך מעיר דוד היו כיון סס כתנו כטהב
 כטהביתו מבית עובד אלוט בחג הסוכות חת חוהל
 מועד טעסה מעסה מטה וגכוו סלמה כמו סטנינו
 בתוספת דסוטה חסר באוהל מועד עכיון אחר ב
 באוהל חסר פטה לארון ככפי הכרובים חתן פעס
 פעסה סלמה העומדים על רגליהם בקרקע ואין ח
 חילו כרובים סל כפורת טעל הארון חל מקוס חל
 הארון מקיר חל קיר כמו טאמרנו למעלה בעכיון
 וירמו רחמי הבדים בפרספ סכנגר הסתח סבאמ ט
 טרסקין יכול יהיו סוקעין בה ויוכחין תלמוד לו
 לומר לא יראו החונטה חל כינד דוחקין וכולטין כט
 כסני דדי חסה בעכיון סכאמר בין טדי ילין ויהי ב
 בנחת הכהנים וגומר מיד כתוב במלכים והענן מל
 מלא וכן הפסיק ביכתיס בדבר אחר חין לסון למח
 למחלקות חלא כולן היו סוין חן אמר סלמה כטר
 כסרחה הענן סכן לפי סדרכו להיות טרוי בערפל
 דכתיב ומטה כגס חל הערפל חסר סס החלדים וב
 נכספרי מפורס טכך חמר עתה רוחה חני סהסכיכ
 טהסכינה סרויה סמה בבית חסר בכיתי טהרי כן
 הבאיה לבח ולסכנון בו מתקן הענן וערפל היכן ח
 חומר כי בענן חרחה בית זכול מדור לסברך עול
 עולמיס טמסכבהר לא הותרו הכמות לא טרחה סכ
 סכיכה צמקוס חחר חסר דבר כפיו טיתן לו בן פי
 טיבכה הבית ובידו מלא קייס דברו בידו הטוב

ויבא שלמה את קרשי דוד אביו את הכסף ואת
 הזהב ואת כל הכלים נתן באוצרות בית יהוה :
 אז יקהל עלמה את זקני ישראל ואת כל ראשי
 המטות נשיאי האבות לבני ישראל אל ירושלם
 להעלות את ארון ברית ידוד מעיר דוד היא ציון
 ויקהליו אל הכלד כל איש ישראל בחג הוא הח
 החדש השביעי : ויבאו כל זקני ישראל וישאו ה
 הלויים את הארון : ויעלו את הארון ואת אהל
 מועד ואת כל כלי הקדש אשר באהל העלו את
 אתם הכהנים הלויים : והמלד שלמה וכל עדת
 ישראל הנועדים עליו לפני הארון מזבחים צאן
 ובקר אשר לא יספרו ולא ימנו מדב : ויביאו חכ
 חכהנים את ארון ברית יהוה אל מקומו אל דבי
 דביר הבית אל קדש הקדשים אל תות כנפי דב
 דברובים : ויהיו דברובים על הארון ועל בדי
 מלבעלה : ויאריו הבדים ויראו ראשי הבדים
 מן הארון על פני הדביר ולא יראו החוצה ויהי
 שם עד היום הזה : אין בארון רק שני דוד הוה א
 אשר נתן משה בחרב אשר ברית ידוד עם בני יש
 ישראל בצאתם ממצרים : ויהי בצאת הכהנים
 מן המדש כי כל הכהנים דנמצאים דתקדשו אי
 אין לשמור למחלקות : והלויים המשוררים לכלם לאסף להימן לידותון ולבניהם ולאזיהם מלגשי
 מלבשים בויך במצלתיים וכנבלים וכנרות עמדים מורח למזבח ועמיהם כהנים למאה ועשרים כוד
 מחצצרים בחצצרות : ויהי באחד למחצצרים ולמשרדים להשמיע קול אחד לדלל ולהודות לידוד
 זכורים קול בחצצרות ובמצלותים ובכרי השיר ובהרל לידוד כי טוב כי לעולם חסדו והבית כראע
 ענן בית ידוד : ולא יבלו הכהנים לעמד לשרת מפני הענן כי מלא כבוד ידוד את בית האלדים : אז
 אמר שלמה ידוד אמר לשכן בערפל : ואני בניתי בית זכול לד וככון לשבתד עולמים : ויסב הכרד א
 את פניו ויברך את כל קהל ישראל וכל קהל ישראל עמד : יאמר ברוד ידוד אלדי ישראל אשר דבר
 בפיו את דוד אבי וביריו מלא לאמר : מן היום אשר הוצאתי את עמי מארץ מצרים לא בחרתי בעיר
 מכל שבטי ישראל לבנת בית להיות שמי שם ולא בחרתי באיש להיות נגיד על עמי ישראל : ואבחר
 בירושלם להיות שמי שם ואבחר בדוד להיות נגיד על עמי ישראל : ויהי עם לבב ריוד אני לבנות מי
 בית לשם ידוד אלדי ישראל :

מקום

פירוש סגפס
 מקום כתיב יסו
 כתיב

ויעש חירום עשה ויתן חמשה מימין וחמשה מ
 שמאל לרחצה בידים את מעשה העולה וידיו
 בים ימים לרחצה לכבדים בו : ויעש
 זאת מנחת הזהב עשר כמשבטם ויתן בהיכל חמ
 חמט מימין וחמט משמאל : ויעש שלחנות
 עשה וינת בהיכל חמשה מימין וחמשה משמאל
 ויעש מורקי זהב מאה : ויעש חצר הכבדים
 והחורה הגדולה ודלתות לעזרה ודלתותיהם צ
 צפה נחשת : ואת הים נתן מכתף הימנית קדמה
 ממול נגבה ויעש חירום את הסירות ואת היעים
 ואת המורקת ויכל חירום לעשות את המלאכה
 אשר עשה למלך שלמה בבית הארדים : עמדו
 עמדים שנים ודגלות והכתרת על ראש העמדי
 שמים והשבכות שמים לכסות את שתי גלות ה
 הכתרות אשר על ראש העמדים : ואת הרמונים
 ארבע מאות לשת השבכות עני טורים רמנים
 לשכבה האחת לכסות את שתי גלות הכתרות נ
 אשר על פני העמדים : ואת המכינות עשה ואת
 הבירות עשה על המכינות : את הים אחד ואת
 העקר שנים עשר תחתיו ואת הסירות ואת היעו
 דניים ואת המולגות ואת כל בליהם עשה חור
 חירום אבני המלך שלמה לבית יהוד נחשת מרו
 מרוק בכבר הירדן וצקם המלך בעכי האדמה
 בין סבזת ובין צרדתי : ויעש שלמה כל הכלים
 האלה לרוב מא : כי לא נתקד בשקל הנחשת :
 ויעש שלמה את כל הכלים אשר בית הארדים ו
 ואת מזבח הזהב ואת השלחנות ועליהם לחם ה
 הפנים : ואת הכנורות גרותיהם לבערם כמש
 לפני הדביר זהב סגור : והפרח והנרות והמלקח
 והמלקחים זהב סגור הוא מכלות זהב : והמומ
 והמזמרות והמזרקות והכפות והמחנות זהב סג
 סגיר ופתח הבית דלתותיו הפנימיות לקדש הקד
 הדרשים ודלתי הבית להיכל זהב : ותשלם כל
 המלאכה אשר עשה המלך שלמה לבית יהוד

חצר הכבדים עזרת כבדים ועזרה גדולה היה עזרת
 ישראל מכתף הבית הימנית מסוך מצד הדרום לכך
 הנכסין והיו קדמה ממול נגבה מקצוע מזרחי כפונות
 כנגד חויר שבין כותל כפונות שבין הבית לבין כות
 כותל העזרה וכד כפונות קרוי מול נגב לכך היה מ
 מסוך כל כך לפי שאין נראה סיהיו טובלים כנגד ס
 כתח האולם של נחשת לדטן המזבח יעוש מגריפני
 של נחשת סקורין רישוליי לחתות את הדטן בהס לת
 לתת לתוך הסירות גולות הכותרות שתרכבו גולות ס
 טל כותרות החלל טל אגן התחתון קרוי גולה כמו ס
 טכיל למעל והסבכות אילנו אגנים העליונים סכסו ח
 אגן העליון על אגן התחתון ובית קיבולו למטה ס
 פנים טורים רימונים לסבכה אחת ובכל טור היה מ
 מאה רמונים כמו סכיל יעוש רמונים מאה וחיו מחור
 מירודים בטלטה ומקיפין הסבכה הסמכות פנים
 עטר מרוק והס היו ככי סקורין ובמלכים מפורט מל
 מלאכתן : ואת הסירות חור וכתבן כאן להגיד סהן
 של נחשת מרוק ופי כמו מרוק הרמחים ומרוק וסו
 וסוטף במים ובמלכים כתי ממורט במעבז האדמה
 תרגו בעובי גרגסותא וכך מנהג להזיקו ובין נרדת
 ובמלכים כתי נרדה הוא מקומו של ירבעם בן נבט
 סכיל אפרתי מן הנרדה וסס אמו ברועה לפי שצדי
 וסמא האהל כמנרע : אלמנה טגרים לישראל להיות
 אלמן מאלדינו מפי דבי קלונימוס זהב סגור פו ריב
 בפעה סנפתח לימכר כל החנויות כסגרין וית' זהב
 טוב סמי טיט לו ממנו סוגרו לפזר לכורך עכמו ו
 והפיר עכמו של מכורות והכרות בזוכים סנכתנס ב
 בהס הסמן והפתי' והמלקחים סמרימין בהן את
 הפתילה מתוך הסמן וכולנו זהב מזוקק ונרוק : והמ
 והמזמרות כלי זמרה המזרקות לזרוק בהס הדס עלו
 המזבח והכפות לבזוכי המכנרה והמחנות להרוס ב
 בהס תרומת הדטן והגוליס להוליך ממזבח החיכוך
 למזבח הסכנימי להקטיר סס קטרת את קדסי דוד א
 אבני את הכסף ואת הזהב אשר הקדיש דוד שלארב
 רנה שלמה לתת מאותו הקדש לבכנין הבנין יס מייכ
 מחכמי יס-אל אומ' לפי טהיה יודע טהפנו ליחידם
 סלא יהיו האומות אומ' קסה יראתם סלקחה נקמה מ
 מהבית סכככה מחמס ונול טגול דוד מהס וס אומ'
 כך אמ' שלמה רעב היה בימי אבני שלם סכיס וסיה לו
 לבזבו ההקדשות האילנו להחיות בהס עכני ישראל ונ
 נכראין דברי האומי טלא בזבו סהרי נכחסת כתיב
 נצבן ערי סדר עזר לקח דוד נחסת מאד בהעשה ג
 שלמה את יס הנחסת :

להגדיר את סמך מחיבת ארש לנכדך על הרעה והטעות
 והטעות מן הסמים כי תענס למען תענס כי מסס
 מסמס בלסון כי תור' הדרך הסונה יבינו אי זה הט
 גרס ענורת גמיים והיו ככונים דרכס ככונים וטוב
 וטובים כמו בימי דוד סהיה רעב טלס טכיס ואמר ל
 לו הקצה על טאול ועל בית הדמים והוקענוס ו
 וכתיב וישצר אלדים לארץ ירקון טאין הטבואה
 עולה בקניס לעטות סיכולת אשר תדע את לבנו ע
 על ידי סתתן לרסע כדרכיו יבשין סירעת לבנו וא
 נאמר חטא לך למען יראך יטוב מדרכו הרעה כל
 אשר יקרא אליך הנכרי ובסר' הוא אומר וכתתה לו
 כדרכיו לפי סיסראל שכיר בהקצה וידע סיכולת צו
 בידו ואס אינו עוסק רכונו תולה מדבר בחטא וחוט'
 על הקצה כסאין תפילתו נסמעת ואומר בית מסמו
 הולך באוף העולם נתינופתו גמיה דרכים ובחתי זה
 והסללתי בצוננו ולא מחאתי בו ממס כמס סאין מ
 מוט צנו' לפיכך ועסית ככל אשר יקרא אלנך הנכ
 הנכרי דרך העיר לכד ירסליס פונים ועסית מס פ
 מספוטס נקמתס מאוניבים דבר אשר נרכיהס כמו ל
 לעטות מספט עברו מספט עמו ישראל לכניח להט
 לחטלטל עוד כמו עד עתה מסילה לכוב ומנוב לגב
 לגבטון וארון עורך טעסית צו נפלחות ועוונת בטל
 בתלסטיס כן דרסו ירוד וענוו הוא הארון וחסידיך
 הלויס יטמחו בטוב רובי טובות ומעמיס חניתן להס
 בטכר מסומדין את הארון ומטמייס על מסמרית
 מסמריתס כמו סחלקס דוד כל מסמיה ומסמיה ב
 בטבוע סלו

וסלחת ונתת לאיש ככל דרכו אשר תדע את ל
 לבבו כי אתה לברך ידעת את לבב בני ואדם
 למען יראוך ללכת ברחמיך כל חימי אשר ימי
 חיים על פני האדמה אשר נתתה לאבותינו ונבט
 אל הנכרי אשר לא מעמד ישראל הוא ונבא באר
 בארץ רחו קה למען שמך הגדול וידך החזקה
 וזרועך הנטויה ונבאו והתפללו אל הבית הזה
 ואתה תשמע בן השמים ממכון שבתך ועסית כ
 ככל אשר יקרא אליך הנכרי למען ידעו כל עמ
 עמי הארץ את שמך וליראך אתך כעמד ישראל
 ישראל ולדעת כי שמך נקרא על הבית הזה אט
 אשר בניתו כי יצא עמד למלחמה על איבויב
 בדרך אשר תשלחם והתפללו אליך דרך העיר
 הזאת אשר בחרת בה והבית אשר בניתו לשמך
 ושמעת בן השמים את תפילותם ואת תחנונם וע
 ועסית מטפטם כי יהטאו לך כי אין אדם אט
 אשר לא יחטא ואנפת במ ונתתם לפני אויב וש
 ושבים שוביהם אל ארץ רחוקה או קרובה זה
 והשיבו אל לבכם בארץ אשר נשבו שם ושבו
 והתחננו אליך בארץ שבים לאמר חטאנו העו
 העוינו והרשענו ושבנו אליך בכל לבם ובכל נ
 נפשם בארץ שבים אשר שבו אתם והתפללו דרך ארצם אשר נתתה לאבותם והעיר אשר בניתו לש
 לשמך ושמעתה בן השמים ממכון שבתך את תפילותם ואת תחנוניהם ועסית מטפטם וסלחת לע
 לעמד אשר חטאו לך עתה אלדי יהו נא עיניך פתוחות ואניך קשבות לתפלת המקום הזה עתה
 קומה ירוד אלדים למנוחתך אתה וארון עיך כחניך ירוד אלדים ולכשו תשועה וחסידיך ישמחו בטוב
 ירוד אלדים אל תשב פני משיחך זכרה לחסדי דוד עבדיך

ז

והאש ירדה מהשמים ותאכל העלה והזבחים וכבוד ירוד כלא את הבית ולא יכלו הכהנים לבא אל
 בית ירוד כי סלא כבוד ירוד את בית ירוד וכל בני ישראל ראים כרדת האש וכבוד ירוד על הבית ויב
 ויברעו אפים ארצה על הרצפה וישתחוו והודות לירדה פי טוב כי לעולם חסדו והמלך וכל העם זב
 זבחים זבח לפני ירוד ויזבח המלך שלמה את זבח הבקר עשרים ושנים אלף וצאן מאה ועשרים
 אלף וחנכו את בית האלדים והמלך וכל העם והכהנים על משמרותם עמדים והלויס בכלי סירי
 ירוד אשר עשה דוד המלך להודות לירוד כי טוב כי לעולם חסדו כהלל דוד בידם והכהנים מחמצי
 מחמצרים נגדם וכל ישראל עמדים ויקדש שלמה את תוך החצר אשר לפני בית ירוד כי עשה שם הע
 העלות ואת חלבי השלמים כי מזבח הנחשת אשר עשה שלמה לא יכול לכלי את העלה ואת המנחה
 את החלבים

ויאמר יהוד אל דויד אבי יען אשר היה עם לבבי
 לבבך לבנות בית לשמי השיבות כי היה עם לב
 לבבך רק אתה לא תבנה הבית כי בנד היוצא
 מחלציד הוא יבנה הבית לשמי ויקם יהוד את
 דברו אשר דבר ואקום תחת דויד אבי ואשק על
 כסא ישראל כאשר דבר יהוד ואבנה הבית לשם
 יהוד אלדי ישראל : ואשים שם את הארון אשר
 שם ברית יהוד אשר ברית עם בני ישראל : ויעמד
 לפני מזבח יהוד נגד כל קהל עדת ישראל ויפר
 ויפיש בפיו : כי עשה שלמה כדור נחשת ותגהו
 בתוך העזרה חמש אמות ארכו וחמש אמות רח
 רחבו ואמות שלוש קימתו ויעמד עליו ויברך על
 ברקבו נגד כל קהל ישראל ויפרש בפיו השמימה
 ויאמר יהוד אלדי ישראל אין פסוד א

מן היום וברית את זו דבר אל דוד אבי כי עמם סכמה
 עמם שלמה כדור נחשת עליו כדי שיהא לכלי ומקד
 זה אינו במלכים סומר הצרית והחסד ממתיץ ונכונ
 וסומר הצרית והחסד לקיים אצטחתי האמנם לסון
 תימה שלמה סבור שלא ירד סכינה לכך אמר ופנית
 אל תפלת שלא בכיתיו אלא להתפלל וראיה דכתיב
 ואתה תשמע מן השמים מכון סבתך דא יודע היה
 ססכינה סרויה בו א לא כך אמ' הכה השמים לא יכל
 וכלכלוך אבל חבת דוד וישראל סימנס סוכתו בו
 ולכך ופנית ונא אל הרכה נעקה כמו והעביר הרכה
 קומי רוכי וגש כי וכוונ אינוכי סומע אל רכתס אס
 יחטא אים לרעהו סיהא חייב סבועה וכאצט לטקר ו
 גאתה תשמע להטיב לכדיק כדדקינ סלא לעכסו על
 הסבועה אס מוקיקו הסבועה חנס וכאצט באמת ו
 כדאמר בסוטה אס יחטא אים לרעהו סיבעול אסרנ
 וכסא בו אלה יתחייב סבועה כסס סחמים בודקינ א
 אותה כך בודקינ ארצו ובא האלה לפנו מוזבחך וסע
 וסעמיר הכהן את האסה לכני ס'לית דרכה בראסה
 ונבדע בטנה ולהכדיק כדדיק ונקתת וכורעה זרע ונ
 וכסא בו לסון סביעה

לעבדיך ההלכים לפניך בכל לבם : אשר שמרת לעבדך דויד אבי את אשר דברת לו ותדבר בפניו
 ובידך מלא את כיום הזה : ועתה יהוד אלדי ישראל שמר לעבדך דויד אבי את אשר דברת לו לאמר ל
 לא יכרת לך איש מלפני יושב על כסא ישראל רק אם ישמרו בניך את דרכם ללכת בתורתו כאשר ג
 הלכת לפני : ועתה יהוד אלדי ישראל יאמן נא דברך אשר דברת לעבדך לדויד : כי האבנים ישבאל
 אלהים את האדם על הארץ הנה שמים ושמי השמים לא יכלכלוך אף כי דבית הזה אשר בניתו : ופ
 ופנית אל תפלת עבדך ואל תחנתו יהוד אלדי לשמע אל הרנה ואל התפלה אשר עבדך כתלל לפ
 לפניך : להיות עיניך פתחות אל הבית הזה יומם ולילה אל המקום אשר אמרת לשום שכך שם ל ש
 לשמוע אל התפלה אשר יתפלל עבדך אל המקום הזה : ושמעת אל תחנוני עבדך ועמך ישראל אש
 אשר יתפללו אל המקום הזה ואתה תשמע ממקום שבתך מן השמים ושמעת וסלחת : אם ירסא איש
 לרעהו ונשא בו אלה להאלתו ובא אלה לפני כוזבחך בבית הזה : ואתה תשמע מן השמים ועשית וש
 וישפט את עבדך להשיב לרשע לתת דרכו בראשו ולהצדיק צדיק לתת לו כצדקתו : ואם

יגד עמך ישראל לפני איב כי יחטאו לך וסבי והודי את שמך והתפללו והתחנונו לפניך בבית הזה
 ואתה תשמע מן השמים וסלחת לחטאת עמך ישראל והשיבותם אל הארמה אשר נתת להם ולאב
 ולאבתיהם : בהעצר השמים ולא יהיה מטר כי ירסאו לך והתפללו אל המקום הזה והודו את שמך
 מחטאתם ישובו כי תענם : ואתה תשמע השמים וסלחת לחטאת עבדך ועמך ישראל כי תורם אל
 הדרך הטובה אשר ילכו בה ונתתה מטר על ארצך אשר נתתה לעמך לנחלה : רעב כיו
 יהיה בארץ דבר כי יהיה שרשון וירקון ארפה וחטיל כי יהיה כי יצר לו אויבו בארץ שעריו כל נגע וב
 וכל מחלה : כל תפלה כל תחנה אשר יהיה לכל האדם ולכל עמך ישראל אשר ידעו איש נגעו ומכא
 ומכאבו ופרש בפיו אל הבית הזה : ואתה תשמע מן השמים מכון שבתך

במה כמו למה עמרי טנה וסבצ מניס לבית ה' ואת כ
 ביצי סלם עמרי טנה כמו סלמו במלכו תדמור במלכ
 כתי תמור וממור בצראטי רבה סהמרו עכמן לרעה
 על ישראל לבסוף סהעמידו עליהם קסתו וקלע ולא
 זכרו ספר פעסה להם ערי סמסכנות קרוי בית או כ
 אונרין ערי מנור לפי סהיו על סספר סונרכו סונק ל
 למלכת בנינו וחגרי פוסיס סמלכ' סמסיס ומל
 ומלתי ובמלכי כתי חמט מלתי סנססי טס סיו גרוס
 ממוכיס על סלמט אלפי וסלם מלתי סירודיס על ס
 סבעני אלף כוסל סבל וסמניס אלף סונכ סר סהרי
 סס כתי למעלה לבד מסרי סנכניס לסלמה ססר ע
 על סמלכ' סלמט אלפי וסלם מלתי ובספר סזה
 וסס מלתי ולא סונרך למכונתס כלן מלתי סלם מל
 מלתי כמו במלכי ומכס כלן לבד חמסיס ומלתיס
 ואלתיס סיו ישראל ממוכיס על סלר ענוס סמלכ' ס
 כמו בערי סמסכנות מעיר דוד סול בנין סלס סול
 סוסיב סכתי במלכי וביסל עיר דוד עד כלתי לבכ
 לבנות את ביתו במה לסון כקיס סמו וסרן אלדי
 כלקס מוסר בית ה' ליוס סוסרו בזרית כתרנוס י
 מגילת ססר כתובי מקנתן ומלכ סלמן סר בני
 אבוסי וסלר מעדני כמו סמפורס במלכי מוסכ ע
 עבדי לפ סיו על סלמן סכל סלר מוסכ קנוס סל
 סלכוסס סל סוסני בעמיס לפני סלך

וישליך מעל פניו ואתנהו למשל ולשנינה בכל ח
 העמים: והבית הזה אשר היה עליון לכל עבר
 עליו יסם ואמר במה עשה ידוד ככה לארץ הוא
 הזאת ולבית הזה: ואמרו על אשר עזבו את ידו
 ידוד אלדי אבותיהם אשר הוציאם מארץ מצרי
 מצרים ויחזיקו באלדים אחרים וישמחו להם וי
 ועבדום על כן הביא עליהם את כל הרעה הזאת
 הזאת: ויהי מקץ עשרים שנה אשר בנה שלמה
 את בית ידוד ואת הערים אשר נתן חורם לשלמ
 לשלמה בנה שלמה אתם ויושב שם את בני ישראל
 ישראל: וילך שלמה חמת צובה ויחזק עליה: וי
 ויבן את תדמור במדבר ואת כל ערי המסכנות א
 אשר בנה בחמת: ויבן את בית חורן העליון וא
 ואת בית חורן התחתון ערי מיצור חומות דלתים
 ובריות: ואת בעלת ועת כל ערי המסכנות אשר
 היו לשלמה ואת כל ערי הרבב ואת ערי הפרשי
 ואת כל חשק שלמה אשר חשק לבנות בירושלמי
 וכל בנין וכל ארץ כמשלתו: כל העם הנותר ס

מן החתי והאמורי והפרזי והחתי והיבוי אשר לא מישראל חמה: מן בנייהם אשר נותרו אחריהם באר
 בארץ אשר לא כלום בני ישראל ויעלם שלמה למס עד היום הזה: ומן בני ישראל אשר לא נתן שלמ
 שלמה למס עד היום הזה: ומן בני ישראל אשר לא נתן שלמה לעבדים למלאכתו כי חמה אנשי מל
 מלחמה ושרי שלישי ושרי רבבו ופרשו: ואלה שרי הנצבים אשר למלך שלמה חמשים ומאתים ה
 הרדים בעם ואת בת פרעה העלה שלמה מעיר דוד לבית אשר בנה לה כי אמר לא תשב אשה לי בכ
 בבית דוד מלך ישראל כי קדש חמה אשר באה אליהם ארון ידוד: או העלה שלמה עלות לידוד
 על מובת ידוד אשר בנה לפני האולם: כדבר יום ביום להעלות כמצות נוסה לשבתות ולחדשים ולמ
 ולמועדות שלש פעמים בשנה בחג המצות ובחג השבועות ובחג הסוכות: ויעמד כמשפט דוד אביו א
 את מחלקות הכהנים על עבדתם והלויים על משמרותם להלל ולשרת נגד הכהנים לדבר יום ביומו
 והסערים במחלקתם לשער ושער כי כן מצות דוד איס האלדים: ולא סרו מצות המלך על הכהנים
 והלויים לכל דבר ולא צרות ותכן כל מלאכת שלמה עד היום מוסד בית ידוד ועד כלתו שלם בית ידוד
 או אמר שלמה לעציון גבר ואל אילות על שנת הים בארץ אדום ושלח לו חורם ביד עבדיו אגות
 ועבדים ירעוים ויבאו עם עבדי שלמה אופירה וקחו משם ארבע מאות וחמשים כבר ודב ויביאו אל

ויניש שלמה את החג בעת ההיא ששעת ימים וכו'
 וכל ישראל עמו קהל גדול מאד כלבוא חמת ע
 עד נחל מצרים ויעשו ביום השמיני עצרת כי ח
 חגגת המזבח עשו ששעת ימים והחג שכעת ימי
 ימים וביום עשרים ושלשה לחדש השביעי שלח
 את העם לאהליהם שמחים וטובי לב על הטוב
 דמזבח אשר עשה יהוד ליהוד ולשלמה ולישרא
 ולישראל עמו ויכל שלמה את בית יהוד ואת ב
 בית המלך ואת כל הכא על לב שלמה לעשות
 בבית יהוד ובביתו הצליח וירא יחיד
 אל שלמה בלילה ויאמר לו שמעתי את תפלתך
 ופחדתי במקום הזה לי לבית זבח: הן אעצר ה
 דשמים ולא יהיה כטר והן אצוה על חגב לאבו
 לאכול הארץ ואם אשח דבר בעמי ויבניו עם
 עמי אשר נרא שמי עליהם ויתגלו ויבקשו פני
 וישבי מדרכיהם הרעים ואני אשמע מן השמים
 ואסלח לחטאתם וארפא את ארצם: עתה עיני
 יהיו פתוחות ואני קסבות לתפלת המקום הזה:
 ועתה רחמי והקדשתי את הבית הזה להיות ש
 שמי שם עד עלם יהיו עיני ולבי שם כל הימים:
 ואהא אם תלך לפני כאשר הלך דוד אביך ול
 ולעשות ככל אשר צויתך וחקי וכפשי תשמור
 ודקימותי את כסא מלכותך כאשר ברתי ל ויד
 אביך לאמר לא יכרת לך איש מושל בישראל: ו
 ויום תשיבון אתם ועיבתם חקותי ומצותי אשר נ
 בתי לפניכם והלבתם ועבדתם אלהים אחרים
 והשתחיתם להם: ונתשתים מעל אדמתי אשר
 בתי להם ואת הבית הזה אשר הקדשתי לשמי

והודות לה כי טוב כי לעולם חדרו צהלל לוד ביום
 כלי סיר טהור אומרים בו הלל מחזרים מסוררים
 ברכוכרות סכ' ובני אהרן יתקעו בחנכרות את תוף
 החצצר לריים ככתבן דברי ר' יהודה קדם את ר'
 רבפת העזרה בקדושת מזבח להקטיר על הרצפה כי
 מזבח הכרסות מזבח הצבאים לס' עשה תחת מזבח
 הכרסות קטן מחיל את העולה ואת המנחה סדרבו
 להביא חמ' ליה ר' יוסי ואלא כבד נאמ' א' א' עולות יצ
 ועלה סלמה על מזבח הכרסות מעשה מסה וכסאקה
 מזבח אמות ולמניין עולות זה ס' הצבאים גדול מסל
 מסה סהמזבח ס' מסה מקום מערכתו חמה על חנו
 חמה וזה היה מקום מערכתו כד' חמה על כד' חמה ס'
 חרי ס' סלמה ד' מאות וסנצנים וסס על סל מסה א'
 חס כן מהו קדם המלך את תוף המזר סקצנו צומו
 מזבח הצבאים וירוב' לרצפה וקטן מרכיב בשל מסה
 כאדם האומר ננס סל' סהול לעבודה מלביא חמת
 סהול בצפונה סל ארץ ישראל עד נהל מצרי' סהול
 בדדומה ככתוב באלה ר' יעי סבצת ימים סל חנוך ו
 וסבצת ימים סל חנה וצ' כמחא סאכלו וסצנו ביום
 הכפורים יצבוט עשריה וסלס הוא קטועי לחג וצת
 ובמלכים כתב' ביום סס וימי סלח את העש הא כינר
 ביום ססמינו כחן לה' רשות וסלח את העש היוסבי'
 פצוץ הצרנס ולמחר סלכו כלס יר' דוד מפרס סנס
 סבסמיני נטלנו דמות והמצינו אותנו היום וחזרו ונט
 ונטלנו רשות עוד פעס סנייה' אסר עשה ס' לוד סז
 סהודיע סמרל' ו על עונותינו כדאית' בספת סנסס
 סלמה להכניס הארון בבית קדם הקדשים ודבחו
 הסעדים זה בזה ולא כפתחו עד סאמר וסרל' ס'
 דוד עבדך ולסלמה ס' ס עליו מה סאמ' לו הקדש
 צוץ הינח מלכיד הוי יבנה הבית לסמי וליסרמל
 עמו סמחל להס על עו סאלנו ביום סנספוריס ס'
 ס סתה בת קול ואל' כלרס מזומני לחיי העולם הבא
 חן יעבור סמיס וגי ס' קולו ססינו הק' כס' ר' סה
 סהתפלל עליהס אס ייה ענור לבו סס וסחל' לו
 וסהא ססינתי סריה צ' ס' אס כעסו מתענר צהס
 יהיו עכויס ואל' לבי וי' ססי ואת הבית הזה אסר
 הקדס' לסמי קנח ר' ימי וציוניכ' אס לא ססמעו
 לי ומה סאמ' ורסימותי אצ' מקדסיכס ולסכינה קר
 קרנו ולסועי יסכרו סרעוץ הבחנה עליו ויסכר קרנו וסספעי ולסין סכינה ר' הוא לסון דימר כמו וסכניס
 והבית הזה אסר היה עליון כל זמן ס' א' חטאתס מסחטאנו כל עובר ימוס ויסרוק ימוס יתמ' כמו וסממו עליה
 כסמו חסרניס יסרוק ניכנלחרי כן דרך הרגאה חרובן פתאוס לסרוק.

עליהם כמו מקלות זהב מסוף פסוטיץ לזמין ולמלא
 ולסמאל וסמיס חריות סל זהב ח' כסף כחטב לפיכ
 לשיכך חין כסף בחזר מהס חניות תרטיס סזינות
 אפריקיא ססחביס וקנפיס ותוכיס וסן דפיל וטוסי
 כנטי כלי זין ארבעי אלף חרות וצמלכיס כתיב חר
 ארבעת אלפי חרות סוסיס פי רבותי ארבע אלף ח
 חרות וכל חמת ארבעאלף אצטבלאות ארבעיס ח
 חכל דויד סמלך מ' סנה לא חיו על כל ישראל כי צר
 בצחילה מלך בחברון סבע סניס וצירוסליס מלך ל
 לב' סנה אבדך סקסה צמחיס וצטורח מלחכנו קטני
 עבה ממתני חכבע קטנה סלי חעמיס לסון ויעמוס
 עקריביס חגלונטויר סיצוקטיס כעקריבי ציר חחיה
 חס לוני סחמ' לירבעס לתת לו עסרה סצטיס להע'
 מלך עליהס וחס סחל' לא יסור טבט מיהודה

חמלך שלמה זהב וכל כלי בית יער חלבנון זהב
 סגור אין כסף נחשב בימי שלמה לכאומה: כי א
 אניות לחלך חלכות תרשיש עם עברי חורס אח
 אחת לשלוש שנים תבואנה אניות תרשיש נסאו
 נשאות זהב וכסף שנהביס וקופיס וחוכיסיס: ויגד
 ויגדל חמלך שלמה מכל מלכי הארץ לעשר וח
 וחכמה: וכל מלכי הארץ מבקשיס את פני שלמו
 שלמה לשמע את חכמתו אשר נתן האלדים כל
 בלבו: וחס מביאים איש מנחתו כלי כסף וכלי ז
 זהב ושמלות נשק ובטמיס סוסיס ופרדים דבר ש
 שנה בשנה: ויהי לשלמה ארבעת אלפיס ארות
 סוסיס ומרכבות ושיניס ויניחם בערי הרב ועס חמלך בירוסלם: ויהי מוטל בכל ו
 חמלכיס כן הנחר ועד ארץ פלסתיס ועד גבול מצרים: ויתן חמלך את חכפ בירוסלם כאבניס וא
 ואת הארויס נתן כשקמיס אשר בשפלה לרב: ומציאים סוסיס ממצרים לשלמה ומכל הארצות: ש
 ישאר דברי שלמה הראשניס והאחרוניס הלא הם כתוביס על דברי נתן הנביא ועל נבואת אחיה הש
 חסילוני וצחנות יעדו החוזה על ירבעס כן נבט: וחלך שלמה בירוסלם על כל ישראל ארבעיס שנה
 וישב שלמה עם אבתי ויקברהו בעיר דוד אביו וחלך רחבעס בנו תחתיו:

וילך רחבעס סכמה כי שכם באו כל ישראל לחמלך אתו: ויהי כשטע ירבעס כן נבט והוא במצרים
 אשר ברח מפני שלמה חמלך וישב ירבעס במצרים: וישלחו ויקראו לו ויבא ירבעס וכל ישראל וידב
 וידברו אל רחבעס לאמר: אביך הקשה את עלינו ועתה הקל מעבודת אביך הקשה ומעלו חכבר אט
 אשר נתן עלינו ונעבדך: ויאמר אליהם עוד שלשת ימים ושובו אלי וילך העם: ויעץ
 חמלך רחבעס את הזקניס אשר היו עמדיס לפני שלמה אביו בהיותו חי לאמר איך אתם נועזים לה
 להשיב לעם הזה דבר: וידברו אליו לאמר אם תחיה לטוב להעם הזה ורצייתם ודברת אליהם דבר
 דברים טובים והיו לך עבדים כל הימים: ויעזב את עצת הזקניס אשר יעצו ויעץ את הילדים אשר
 גדלו אתו העומדים לפניו: ויאמר אליהם מה אתם יועזים ונשיב דבר את העם הזה אשר דברו אלי
 לאמר הקל מן העל אשר נתן אביך עלינו: וידברו אתו הילדים אשר גדלו אתו לאמר כה תאמר ל
 לעם אשר דברו אליך לאמר אביך חכבד את עלנו ואתה הקל מעלינו: כה תאמר אליהם קטני עב
 עבה כמותני אבי: ועתה אבי העמיס עליכם עול כבד ואני אוסף על עלכם אבי יסר אתכם כשוטיס וא
 ואני בעקריביס: ויבא ירבעס וכל העם אל רחבעס ביום השלישי באשר דבר חמלך לאמר
 שובי אלי ביום השלישי: ויענס חמלך קסה ויעזב חמלך רחבעס את עצת הזקניס: וידבר אליהם בע
 בעצת הילדים לאמר אבי חכבד את עלכם ואני אוסף עליו אבי יסר אתכם בשוטיס ואני בעקריביס

שלמה: ומלכת שבא שמעה את
שמע שלמה ותבא לגסות את שלמה בחירות בי
בירושלים בחול פבד מאד וגמלים נשאים בשמ
בשמים וזהב לרב ואבן יקרה ותבוא אל שלמה
ותדבר עמו את כל אשר היה עם לבכה: ויגדל
לה שלמה את כל דבריה ולא נעלם דבר משלמ
משלמה אשר לא הגיד לה: ותרא מלכת שבא
את חכמת שלמה והבית אשר בנה: ומאכל של
שלחנו ומושב עבדיו וביעמד משרתיו ומלבושיו
ומלבושיהם ומשקיו ומלבושיהם ועליותו אשר י
יעלה בית יהוד ולא היה עוד בה רוח: ותאמר א
אל המלך אמת הדבר אשר שמעתי בארצו על
דברך ועל חכמתך: ולא האמנתי לדבריהם ע
עד אשר באתי ותראינה עיני והנה לא הגד לי ה
חצי מרבות חכמתך יספת על הסמועה אשר ש
שמעתי אשרי אנשיך ואשרי עבדיך אלה העמד
העמדים לפניך תמיד ושמעים את חכמתך: והי
יהוד אלהיך ברוך אשר חנן כך לתתך על כס
במאז למלך יהוד אלהיך באהבת אלהיך את

ועליותם אשר יעלה בית ה' דרך מבוא סהכין מביתו
לבית המקדש שהיה עולה בן לבית: ולא היה בה עוד
רוח סבורה היתה קודם שלא היו חכמים כבארנה סה
סיהא למזרח וסס היו מסתכלים במזל' כמו סמנינו
בראש הסנה סלכנו בכל סרו סמסוכים למזרח סכ'
בנסעס מקדס וימכחו בקע' בארץ סכער לא מכסו
סיהרא אלא סמנה עטרה סענות ולכני מערבא עם
עסרים וארבע סענות וזהו דכתי' ותרב חכמת סלמה
וכי' סס' לסרים לכני לנו ומאלפזר למסוררים סירי'
לטיול לכני סמלך כדכתי' ויהי סירי חמסה ואלף
כז ויאמרו כל סררים וססריות בקונתיסס על ויאטו
יאסיהו-נתן למלכת סבא כתיבה זו הי' למדת חכמי'
סס מאות וסמסס' ככז למעלה סהביאו מאופיר ומ
ומלכת סבא כתנה מלה ועסרים סרי לך עסרים וא
וארבעה יסרים אך במלכוס כת' באותן סהביאס מ'
מאופיר רק ארבע מאות ועסרים: סהגריאס סדוא
סדואגיס לעבדו ממדינה למדינה ונתיכיל להס זהב
סכר תיור וססוררים מביאו להס ממון לקנות כנה
מקפת האדס מסלט ריחוקיו כמו ככנה רכון סעטר
סעטרנו-זהב דק וכוז לסריקיע מרוב ססיביותו סנט
סנטוס כחיט-סס מאות זהב סמנה סהזנב סוא דינר
בית יעד סלכנון סוא הבית הגדול סבנה סלמה' סן
פיל זהב טוב מבהיק כמרגלית סס מעלות מדינת
לעלות מרות מזה ומזה לסמוך דינעות עליהס

ישראל להעמידו לעולם ויתנד עליהם למלך לעסות כשפט וצדקה: והתן למלך מאה ועשרים נכר
ככר זהב ובשמים לרב מאד ואבן יקרה ולא היה בכסם שהוא אשר נתנה כלכת שבא למלך סלכה
: וגם עבדי חירם ועבדי שלמה אשר הביאו זהב מאופיר הביאו עצי אלגומים ואבן יקרה: ויעש המל
המלך את עצי האלגומים כסלות לבית יהוד ולבית המלך וכנרות ונבלים לשרים ולא נראו כדס ל
לפנים בארץ יהודה: ותמלך שלמה נתן למלכת שבא את כל הפצה אשר טאלה כד'בד אכר דביאה
אל המלך ותתן ותלך לארצה היא ועבדות: ויהי כשקל הזהב אשר בא לשלמה בשנה
אחת שס מאות וסשים ושס ככרי זהב: ל'בד מאנסי התרים ודסחרים מביאים וכל כלבי ערב ופחות
הארץ כביאים זהב וכסף לשלמה: ויעש המלך שלמה מארים ענה ודב שחוט שס כאות ודב עהוט
יעלה על הענה האחת: ושלט מאות כגינים ודב שחוט שלט כאות ודב יעלה על הכגן האדת ויהנם
דמלך בבית יער הלכנון: ויעש המלך כסא שן גדול ויצפהו זהב טהור: ושס מעלות
לכסא וכבש בזהב לכסא מאחזים וידות מזה ומזה על מקום השבת וינים אריות עמידים אצל הידות
וינים עשר אריות עמידים שס על שס המעלות מזה ומזה לא נעשה כן לכל ממלכה: וכל כלי כשקה

אבי חיל נמו ואביחיל ראונו ושמענו בתי אליאב ו
 ונעשית מלכה ובה טעה שמואל הרואה סאמ' אף כ
 נגר ה' מסיחו כסא עביר ימי את בני לפניו ויפרוץ
 פאר בניו לכל ארץ יהודה כמו ובית אביהם פרנו
 לרוב טיפן מנינו במדרם סיר הסורים הוא פרעה כ
 ככה נקראו טטף לפי טהיה סוקק ומתאזה כל ימיו ט
 לכסא הטן טעטה טלמה חתכו ועכסיו עלה ולקחו ו
 את הכל ואת הכל לקח הוא הכסא התביב מן הכל ונ
 וכסאם הרבים כנפא'ים חותו לפניו לכבוד ואחר כן
 יסיבוא אל תא הרבים טהרבים עומדים סס תמיד ע
 עת' היו כנפא'ים חותו לפניו לפי טהיה דואב ממלך
 מכרים ונמלך ישראל ויתחוק המלך רחבעם ומכר'
 לינה התחוק לפי כסאחמיל למלך היה בן אחר ואר
 וארבעים טנה והיה בן כח' מבאן אתה למד טהיה ב
 בן טנה כטומת דוד טהרי טלמה מלך ארבעים טנה
 כדוכרי טמעיה כל כביא כותב ספרו מה טהיה מתכ
 בטנת לירבנש טנה אחת אחר טמת ירבעם ג' טנים
 מלך כדכתיב במלכים בטנת כ' לירבעם מלך אס' ו
 והטלט טנים מעצמן לא היו סלמין

ואת שמריה ואת זהם: ואחריו לקח את מעכה ו
 בת אבשלום ותלד לו את אביה ואת עתי ואת זו
 וזו ואת שלמית: ויאהב רחבעם את מעכה בת
 אבשלום מכל נשיו ופילגשיו כי נשים שמנה עש
 עשרה נשא ופילגשים טשים ויולד עשרים ושמו
 ושמנה בנים וטשים בנות: ויעמד לראש רחבע
 רחבעם את אביה בן מעכה לנגיד באחיו כי לה
 להמליכו: ויבן ויפרץ מכל בניו לכל ארצות יהו
 יהודה ובנימן לכל ערי המצרות ויתן להם חמו
 חמוזן לרב וישאל חמוזן נשים: ויהי בהבין מלכו
 מלכות רחבעם ובחזקתו עוב את תורת יהוד' ופ
 וכל ישראל עמו: ויהי בשנה דחמישית
 למלך רחבעם עלה שיסק מלך מצרים על ירו
 ירושלים כי מעלו ביהוד'. באלף ומאתים רבב ב
 יבטשים אלף פ'רטים ואין מספר לעם אשר באו

י ב

עמו ממצרים לובים סיבויים ובוטשים: וילכד את ערי המצרות אשר ליהודה ויבא עד ירושלים: ושמעיה
 הנביא בא אל רחבעם ושרי יהודה אשר נאספו אל ירושלים מפני שיסק ויאמר להם כה אמר יהוד את
 אתם עובתם אתי ואף אני עובתי אתכם ביד שיסק: ויבנעו שרי ישראל והמלך ויאמרו צדיק יהוד: ופ
 ובראות יהוד כי נבנעו היה דבר יהוד אל שמעיה לאמר נבנעו לא אשחיתם ונתתי להם כמעט לפלט
 לפליטה ולא תתד חמתי בירושלים ביד שיסק: כי יהיו לו לעבדים וידעו עבודתי ועבודת ממלכות ה
 הארצות: ויעל שיסק מלך מצרים על ירושלים ויקח את אצרות בית יהוד ואת אצרות בית המלך
 את הכל לקח ויקח את מגיני הזהב אשר עשה שלמה: ויעש המלך רחבעם תחתיהם מגני נדשת והט
 והפקיד על יד שרי הרצים השמרים פתח בית המלך: ויהי כדוי בוא המלך בית יהוד באו הרצים ונט
 ונשאום וחשיבום אל תא הרצים: ובהכנעו שב ממנו אף יהוה ולא להשתחית לבלה וגם ביהודה היו
 דברים טובים: ויתחוק המלך רחבעם בירושלים וימלך כי בן ארבעים ואחת שנה רחבעם
 בסלכו ושבע עשרה שנה מלך בירושלים העיר אשר בחר יהוד לשום את שמו שם מכל שבטי ישראל
 ושם אמו בעמה העמונית: ויעש הרע כי לא הבין לבו לדרוש את יהוד: ודברי רחבעם הראשנים והאח
 והאחרונים הלא הם כתובים בדברי שמעיה הנביא וערו החוזה להתיתש וסלחמות רחבעם וירבעם
 כל הימים: וישבב רחבעם עם אבתיו ויקבר בעיר דוד ומלך אביה בנו תחתיו:

י ג

בשנת שמנה עשרה למלך ירבעם ומלך אביה על יהודה: שלש טנים מלך בירושלים ושם אמו טיפ

ולא שמע המלך אל העם כי היתה נסבה מעם
 הארדים למען הקים יהוד את דברו אשר דבר
 ביד אחיהו הטלויני אל ירבעם בן נבט וכל ישר
 ישראל ראו כי לא שמע המלך להם ושיבו הע
 דעם את המלך לאמר מה לנו חלק בדוד ולא
 נתתה לנו בבן ישי איש לאהליך ישראל עתה ר
 ראה בידך יד וילך כל ישראל לאהליו ובניו
 ישראל הישבים ביידי יהודה ומלך עליהם רח
 רח העם : וישלח המלך רחבעם את
 הדרם אשר על הכס וירגמו בו בני ישראל אבן ו
 וישת והמלך רחבעם התאמץ לעלות במרכבה
 לטוס היטלם : ופשעו ישראל בבית דוד עד היום
 הה : ויבא רחבעם ירושלם ויקהל את
 בית יהודה ובנימן מאה ושמונים אלף בחור עש
 עשה מלחמה להלחם עם ישראל להשיב את ה
 המלכה לרחבעם : ויהי דבר יהוד אל שמעיהו איש הארדים לאמר : אמר אל רחבעם בן
 שלמה מלך יהודה ואל כל ישראל ביהודה ובנימן לאמר : כה אמר יהוד לא תעלו ולא תלחמו עם
 אחיכם שובו איש לביתו כי מאתי נהיה הדבר הזה וישמעו את דברי יהוד וישבו מלכת אל ירבעם :
 וישב רחבעם בירושלם ויבן ערים לכיצור ביהודה ויבן את בית דודם ואת עיטם ואת הק
 ת : ואת בית צור ואת שוכו ואת עדלם : ואת גת ואת כרשה ואת זוף : ואת צדורם ואת לכיש ואת
 עוקה : ואת צרעה ואת אילון ואת חברון אשר ביהודה ובבנימן ערי כערות : ויחזק את הכערות ויתן
 בהם גגדים ואצרות מאכל ושמן וזין : ובכל עיר ועיר צנת ורנחים ויחזקם לדרכה כאשר היה לו יהו
 יהודה ובנימן : והכרנים והלויים אשר בכל ישראל התיצבו עליו ככל גבולם : כי עובו
 הלויים את מגרשיהם ואחוזתם וילכו ליהודה ולירושלם כי הזניחם ירבעם ובניו טכחו ליהוד : ועמד
 לו כהנים לבמות ולטעירים ולעגלים אשר עשה : ואחריהם מכל שבטי ישראל הגתנים את לבבם ל
 לבקש את ידוד אלדי ישראל באו ירושלם לזבח ליהוד אלדי אבתיהם : ויחזקו את מלכות יהודה ויא
 ויאמנו את רחבעם בן שלמה לשנים שלש כי הלכו בדרך דוד ושלמה לשנים שלש : ויקת
 לו רחבעם אשה את מחלת בן ירימות בן דוד אביחיל בת אליאב בן ישי ותלד לו בנים את יעוש וא

וא

לא יוד ממלכתו עד כי יבא ס לה עד כי יבא רחב
 רחבעם לסכס סממוך לסילה ולל יקחת עמיס לה
 להמליכו סס תחלק המלכה ולא יסארו סס רח טני
 סבויס ואלן ססכס סמוך לסילה סכ סכס סג ס
 בסילה מימיס ימימה במסילה העולה לביתחל סכס
 ובירמיה כתר מסכס ומסילה ומסומרון קרועי בנת
 בגדים וחומ ויאסוף יהוסע חף כל ישראל סכמה וכ
 וכתיב בהמוך תחת האלה בסילה ראה ביך בית המ
 שמקדם לך לבד יהיה וימליך עליוס היה לו לומר מ
 מלך ודוגמא ואסר לא סס אל דבר ה' יעזוב וכך ויהי
 לי ליטועה הדורס הוא אדונורס ובימי סלמה כקרא
 לסון גרלה ו כסעו מ' דו כמו ב מיו פסע מלך מוא
 מואב אז תכסע לבנה ובנימן העומדים על הגבול
 סיירה ובנימן היו סמוכים זה לזה ערים למנורס
 סכ' מיס לחוזק כענין סכאמ' ואחריב ככף פעמי ו
 ו חרוי מנור ועיירנת חילן סחוק מפני סמנורו בויס
 וסראל כגדים טדים לסימרון ומנורית מאכל ס' ס' ס'
 גריזון סאס יבא ישראל במנור לא ירעיבו את הע
 העיר מנרסיסן סהיו בין סבויס כהניס כומדיס
 ואחריהם אחר הכומדיס סכניס וס' יס
 אמר אל רחבעם בן
 כה אמר יהוד לא תעלו ולא תלחמו עם
 וישמעו את דברי יהוד וישבו מלכת אל ירבעם :
 וישב רחבעם בירושלם ויבן ערים לכיצור ביהודה ויבן את בית דודם ואת עיטם ואת הק
 ת : ואת בית צור ואת שוכו ואת עדלם : ואת גת ואת כרשה ואת זוף : ואת צדורם ואת לכיש ואת
 עוקה : ואת צרעה ואת אילון ואת חברון אשר ביהודה ובבנימן ערי כערות : ויחזק את הכערות ויתן
 בהם גגדים ואצרות מאכל ושמן וזין : ובכל עיר ועיר צנת ורנחים ויחזקם לדרכה כאשר היה לו יהו
 יהודה ובנימן : והכרנים והלויים אשר בכל ישראל התיצבו עליו ככל גבולם : כי עובו
 הלויים את מגרשיהם ואחוזתם וילכו ליהודה ולירושלם כי הזניחם ירבעם ובניו טכחו ליהוד : ועמד
 לו כהנים לבמות ולטעירים ולעגלים אשר עשה : ואחריהם מכל שבטי ישראל הגתנים את לבבם ל
 לבקש את ידוד אלדי ישראל באו ירושלם לזבח ליהוד אלדי אבתיהם : ויחזקו את מלכות יהודה ויא
 ויאמנו את רחבעם בן שלמה לשנים שלש כי הלכו בדרך דוד ושלמה לשנים שלש : ויקת
 לו רחבעם אשה את מחלת בן ירימות בן דוד אביחיל בת אליאב בן ישי ותלד לו בנים את יעוש וא

במדבר ספר עזרא נקרא כך אלדו חבתי ולא כעמר
 בצעירי העמים סדרטו לאלדי אחרים ולא דרסו ל
 לאלדי חבתי ילם עורכו הארץ לפכינו בעוד שאנו ו
 והמלכים לפכינו ולאחר אות עמר סני סניו בטקט
 כל ימי כמו סכתוב במלכי אבל ארבע סניס היו בס
 במלנו סביסא מלך בסכת ג' לאסא ומה סכתו לאטה
 נמלחמה היתה עוד סלסי וסס למלכות אסא ויכולין
 אנו לומ לשי אותה מלחמ סביסא עס חבתי אבל ס
 קסס כמו סכתו בסכת לו לאסא עלה בעסא ונו
 וכל הענין כי מעתה יס לומ סלס הוס לנו מלחמה ע
 עד עתה אך בסדר עולס מסורט סיטב אל יענור א
 חנוט חותך אל יהא חנוט מעורביס לכנודך כ
 כמו זז יענור בעמי לא יענודך לסון וענר את ססס
 סממיס וימיס רביס ליסראל קודס סכתי לא כהן
 מורה סלין אדס סנאלס סוראס ודד תורה כענין

ויעש אסא הטוב והישר בעיני יהוה אלדיו: ויסר
 את מזבחות הנבר והבמות וישבר את דמזבחות
 ויגדע את האשרים: ויאמר ליהודה לדרוש את
 יהוה אלדי אבותיהם ולעשות התורה והמצוה
 ויסר מכל יהודה את הבמות ואת החמנים ותש
 ותשקט הממלכה לפניו: ויבן ערי מצודה ביהו
 ביהודה כי שקטה הארץ ואין עמו מלחמה כשנ
 בשנים האלה כי הניח יהוה לו: ויאמר ליהודה נ
 נכנה את הערים האלה ונסב חומה ומגדלים ד
 דלתים ובריחים עודנו הארץ לפנינו כי דרשנו
 את יהוה אלדנו דרשנו וינח לנו מסקיב ויבני ה
 ויצליחו: ויהי לאסא חיל נשא צנה ורמוח

סכאמר יורו מסטיך לויקב

סיהודה שלס מאות אלה ומבנימן נשאי מגן ודרבי קסת מאתים וסבונים אלה כל אלה גבורי חיל: וי
 ויצא אליהם זרח חבוישי בחיל אלה אלהים ומרכבות שלס כאות ויהא עד מרשה ויצא אסא לפניו וע
 ויערבו מלחמה בניא צפתה למרשה: ויקרא אסא אל יהוה אלדיו ויאמר יהוה אין ענדי לעזור בין רב
 לאין כח עורנו יהוה אלדנו כי עליך נשענו ובסמך באנו על החמון הזה יהוה אלדנו אתה אל יעזור
 עמך אנש: ויגף יהוה את חבויסי לפני אסא ולפני יהודה וינסי חבויסיס: וירדפס אסא והעם
 אשר עמו עד לגרר ופל מכויסיס לאין להם מחיה כי נסברו לפני יהוה ולפני מחנהו וישאו סלל הרב
 הרבה מאד: ויבו את כל הערים סביבות גרר כי חיה פחד יהוה עליהם ויבו את כל הערים כי בזה ר

רבה היתה בהם: וגם אהלי מקנה חבו וישבו צאן לרב וגמלים וישבו ירושלם: ועזריהו בן
 עוזר היתה עליו רוח אלדים: ויצא לפני אסא ויאמר לו שמעוני אסא וכל יהודה ובנימן יהוה עמכם ו
 בהיותכם עמו ואם תדרשו ימצא לכם ואם תעוּבו יעזב אתכם: וימים רבים לישראל ללא
 אלדי אמת וללא כהן מורה וללא תורה: וישב בצר לו על יהוה אלדי ישראל ויבקשו וימצא להם: ו
 ובעתים ההם אין שלום ליוצא ולבא כי מהומת רבות על כל ישיבי הארצית: וכתתו גוי בגוי ועיר בע
 בעיר כי אלדים המסם בכל צרה: ואתם חזקו ואל ירפו ידיכם כי יש סבר לפעלתכם:

ובשבע אסא הדברים האלה והנבואה עדר הנביא התחזק ועבר הסקוצים מכל ארץ יהודה ויבנין ו
 ומן הערים אשר לבד מהר אפרים ויחדש את מוזב יהוה אשר לפני אולם ירוד: ויקבץ את כל יהודה

מיכיו בן אוריאל מן גבעה ומלחמה היתה בי
 בין אביה ובין ירבעם: ויאסר אביה את המלחמ
 המלחמה בחיל גבורי מלחמה ארבע מאות אל
 אלה איש בחור וירבעם ערך עמו מלחמה בשמ
 בשמנה מאות אלה איש בחור גבור חיל: ויקם
 אביה מעל להר עמרים אשר בחר אפרים ויאמ
 ויאמר שמעוני ירבעם וכל ישראל: הלא לכם ל
 לדעת כי יהוד אלהי ישראל נתן ממלכה לדוד
 על ישראל לעולם לו ולבניו ברית מלח: ויקם
 ירבעם בן נבט עמד שלמה בן דוד וימרד על א
 ארניו: ויקבצו עליו אנשים רקים בני בליעל ויה
 ויתאבדו על רחבעם בן שלמה ורחבעם היה נ

נער ורד לבב ולא התחזק לפניו: ועתה אתם אמרים להחזיק לפני ממלכת יהוד ביד בני דוד וא
 ואתם המון רב ועמכם עגלי זבח אשר עשה לכם ירבעם לאלילים: דלא הו חתם את ביהני יהוד את
 בני אהרן והלויים ותעשו לכם כהנים כעמי הארצות כל הבא למלא ידו בפר בן בקר ואילים שבעה ו
 והיה כהן ללא אלילים: ואנחנו יהוד אלדינו ולא עובדיהם וכהנים משרתים ליהוד בני אהרן והלויים
 במלאכת: ומקטירים ליהוד עלות בבקר בבקר ובערב בערב וקטרת סמים ומערכת להם על השל
 השלחו הטהור ומנורת הזהב ונרתיה לבער בערב בערב כי שמרים אנהנו את משמרת יהוד אלדינו
 ואתם עובתם אתו: ודנה עמנו בראש הארדים וכהניו וחיצרות התרועה לדריע עליכם בני ישראל
 אל תלחמו עם יהוד אלדי אבותיכם כי לא תצליחו: וירבעם הסב את המארב לכא מאחריהם ויהו
 לפני יהודה והמארב מאחריהם: ופני יהודה והנה להם המלחמה פנים ואחור ויצעקו ליהוד והכהני
 והכהנים מחיצרים בחיצרות: ויריעו איש יהודה ויהו כהריע איש יהודה והאלדים נגף את ירבעם
 וכל ישראל לפני אביה ויהודה: וינסי בני ישראל מפני יהודה ויחנם אלדים בידם: ויכו בהם אביה
 ועמו מכה רבה ויפלו חללים מישראל חמש מאות אלה איש בחור: ויבנעו בני ישראל בעת ההיא וי
 ויאבצו בני יהודה כי נשענו על יהוד אלדי אבותיהם: וירדף אביה אחרי ירבעם וילכד ממנו ערים א
 את ביתאל ואת בנתיה ואת עפרין ובנתיה: ולא עצר כח ירבעם עוד בימי אביהו ויגפהו יהוד וימת:
 ויתחזק אביהו וישא לו נשים ארבע עשרה וילד עשרים ושנים בנים ושש עשרה בנות:
 ויתר דברי אביה וירכיו ודבריו כתובים במדרש הגבאי ערו: וישכב אביה עם אבתיו ויקברו אתו בעי
 בעיר דוד וימלך אסא בנו תחתיו בימיו שקטח הארץ עשר שנים

נער ורד לבב ולא התחזק לפניו: ועתה אתם אמרים להחזיק לפני ממלכת יהוד ביד בני דוד וא
 ואתם המון רב ועמכם עגלי זבח אשר עשה לכם ירבעם לאלילים: דלא הו חתם את ביהני יהוד את
 בני אהרן והלויים ותעשו לכם כהנים כעמי הארצות כל הבא למלא ידו בפר בן בקר ואילים שבעה ו
 והיה כהן ללא אלילים: ואנחנו יהוד אלדינו ולא עובדיהם וכהנים משרתים ליהוד בני אהרן והלויים
 במלאכת: ומקטירים ליהוד עלות בבקר בבקר ובערב בערב וקטרת סמים ומערכת להם על השל
 השלחו הטהור ומנורת הזהב ונרתיה לבער בערב בערב כי שמרים אנהנו את משמרת יהוד אלדינו
 ואתם עובתם אתו: ודנה עמנו בראש הארדים וכהניו וחיצרות התרועה לדריע עליכם בני ישראל
 אל תלחמו עם יהוד אלדי אבותיכם כי לא תצליחו: וירבעם הסב את המארב לכא מאחריהם ויהו
 לפני יהודה והמארב מאחריהם: ופני יהודה והנה להם המלחמה פנים ואחור ויצעקו ליהוד והכהני
 והכהנים מחיצרים בחיצרות: ויריעו איש יהודה ויהו כהריע איש יהודה והאלדים נגף את ירבעם
 וכל ישראל לפני אביה ויהודה: וינסי בני ישראל מפני יהודה ויחנם אלדים בידם: ויכו בהם אביה
 ועמו מכה רבה ויפלו חללים מישראל חמש מאות אלה איש בחור: ויבנעו בני ישראל בעת ההיא וי
 ויאבצו בני יהודה כי נשענו על יהוד אלדי אבותיהם: וירדף אביה אחרי ירבעם וילכד ממנו ערים א
 את ביתאל ואת בנתיה ואת עפרין ובנתיה: ולא עצר כח ירבעם עוד בימי אביהו ויגפהו יהוד וימת:
 ויתחזק אביהו וישא לו נשים ארבע עשרה וילד עשרים ושנים בנים ושש עשרה בנות:
 ויתר דברי אביה וירכיו ודבריו כתובים במדרש הגבאי ערו: וישכב אביה עם אבתיו ויקברו אתו בעי
 בעיר דוד וימלך אסא בנו תחתיו בימיו שקטח הארץ עשר שנים

ואת אסא ואת נחש

ביום המעשבת בית המישר מעט מ' אלה המהמכת כי
עד למצותי בהלוי נכח רגליו ועד קדקדו וזכי
מזי בסמי' בירקח בסמי' דוגמא מעסה רוקח ויסר
ויסרבו לו בסמי' סרסו וכעסו עפר וזרנו עליו כמו סו
סרסו על המלכי הראשונים ולא האחרונים סמסעו
ביעסה בת טבע ולמנוצ ישראל דא' כל מלכי סמדו
סמדוד ועד יהושפט סרסו לכך כתיב בדרכי דוד א'
אזינו מלא היה לו אלא לב אחד לאזינו סבסמי' ויגב'
לבו דוגמי' אשר נשא לבו אותנה לבן חיל כך סמו'
ועמסה הלוי' סמורס ומלמדי' תורה לרבי' וס'
והסרי' סלכו עמסה בהכרח את העס ולרדותס כד'
כדי מלא ימרו את העס סיהס כיונכ בדבר סוסטיס
וסוטי'

ויביעס אסא אל הראה ויתנדרו בית דומי' כתיב כי
בזעף עמו על זאת וירצן אסא סו העס בעת ה'
זהיא ויגבה דברי אסא הראשונים והאחרונים
הגם בתובים על ספר המלכים ליהודה ולישר
וישראל: ויחלה אסא בשנת שלשים ותשע לכל'
למלכותו ברגליו עד למעלה הליו וגם בחליו ל'
לא דרש את יהוד כי ברפאים: וישכב אסא עם ז'
אבתיו וימת בשנת ארבעים ואחת למלכו: ויקב'
ויקברהו בקברתיו אשר ברה לו בעיר דוד וישבו
וישכיבוהו במשבב אשר מלא בשמים ויגים כרק

מקחים במרקהת מעשה ויסרפו לו שרפה גדולה עד למאד:
ויתחוק על ישראל: ויתן חיל בכל ערי יהודה הביצרות ויתן נעזבים בארץ יהודה ובערי אפרים אשר ל'
לבר אסא אביו: ויהי יהוד עם יהושפט כי הלך בדרכי דוד אביו הראשנים ולא דרש לבעלים: כי לאל'
לאלדו אביו דרש במצותיו הלך ולא כמעשה ישראל: ויכן יהוד את ממלכה בידו ויתן על יהודה ג'
טנחה ליהושפט ויהי לו עשר וכבוד לרב: ויגבה לבו בדרכי יהוד ועוד הסיר את הבמות ואת האשרים
מיהודה: ובשנת שלוש למלכו שלח לשריו לבן חיל ולעבדיה ולזכריה ולנחנאל ולמיכיהו
ללמד בערי יהודה: ועמהם הלוי' שמעיהו ונחניהו וזבדיהו ועשה אל ושמירמות ויהונתן ואדניהו וט'
וטוביהו וטוב אדניהו הלוי' ועמהם אלישמע ויהורם הבדנים: וילמדו ביהודה ועמהם ספר תורת ח'
יהוד ויסבו בכל ערי יהודה וילמדו בעם: ויהי פחד יהוד על כל ממלכות הארצות אשר סביבות יהודה
ולא נלחמו עם יהושפט ומן פלשתים מביאים ליהושפט מנחה וכסל משא גם הערבאים מביאים לו
צאן אלים שבעת אלים ושבע מאות ותישים שבעת אלים ושבע מאות: ויהי יהושפט הלך
וגדל עד למעלה ויכן ביהודה בירניות וערי מס'נות: ומלאכה רבה היה לו בערי יהודה ואנשי מלחמ'
גבורי חיל בירושלים: ואלה פזרתם לבית אבותיהם ליהודה שרי אלים עדנה השר ועמו גב

גבורי חיל שלש מאות אלה: ועל ידו יהונתן השר ועמו מאתים ושמונים אלה ועל ידו עמסיהו
בן זכרי חמתנדב ליהוד ועמו מאתים אלה גבור חיל: ומן בנימן גבור חיל אלידע ועמו נשקי
קשת ומנן מאתים אלה: ועל ידו יהוזבד ועמו מאה ושמונים אלה חלוצי צבא: אלה
חמשרתים את המלך מלבר אשר נתן הסלך בערי המבצר בכל יהודה:
עשר וכבוד לרב ויתחתן לאחאב: וירד לקץ שנים אל אחאב לשמרון

ויבנינו והגרים עמנו בארץ ויבנה : ומשמע
 ומשמעו כי נב' ועליו מושראל לרב בראתם כי
 יחד אהריו עמו : ויקבעו ירושלם
 בחדש השלישי לשנת חמש עשרה למלכות אסא
 ויבנו ליהוד ביום ההוא מן השלל הביאו בקר
 שבע מאות וצאן שבעת אלפים ויבאו בכרית ל
 לדרש את יהוד אלהי אבותיהם בכל לבבם ובכ
 ובכל נפשם וכל אשר לא ידרש ליהוד אלהי יש
 ישראל יבאת למזן קטן ועד גדול למאיש ועד אש
 אשה וישבעו ליהוד בקול גדול ובתרועה ובחוצ
 ובתצרות ובשופרות וישמחו כל יהודה על הש
 השביעה כי בכל לבבם נשבעו ובכל רצינם בק
 ב' שה וימצא להם וינח יהוד להם כיסביב : וגם
 בועכה אם אסא המלך הסירה מגבירה אשר עש
 עשתה לאשרה מפלצת ויכת אסא את מפצלת
 מפלצתה וירק וישרף בגחל קדרון : והבמות לא
 סרו מושראל רק לבב אסא היה שלם כל ימיו ו

ויבנו עמנו סבאת סווצץ ישראל אל ה' מתוך
 ברתם וימנא להם סחוסיעס מיד סכותיס ובעת ס
 ססס ברחבסס עלה ססס מלך מנרסס וימי חגה ס
 כמו סכצו למעלה וכתוב ויכתת' חוקו לדרום בגל'
 הסירה מגבירה מהות גביר אשר עססס מככלת' ח
 אמר רבי כמן מפלי לכנות כמין זרות עסס לר' וסו
 והתה כככלת' לו בכל יסס והבמות לא סרו בעד עת
 עתה העפי סכססרן הבמות מסככסס הבית וסו עכו
 עכוסיס עליו ברת כככת' לו לכולכות ססס עלה בעס
 כככסס חו סכסס ססרני קבר בעסס כככת עסריס ו
 וסס למלכותו סכסס' כמלכיס סככת ססס מאחב וקור'
 סלמיס וסס כ'לקוס סמלכות דתנא כהדר עולס וס
 וסעכסס חת זרע דוד למען זחת זחת ככגד זחת לו'ס
 סכסס כככתן סלמס כככת פרעה סככסס כככת הרבי
 למלכו ורכגדו כגורס גורס זנ למלכותו ליחלק ורס
 ורסוים התה סמלכות לחזור לסס' סלמיס סכסס וסס
 בימי סכסס כככת יו למלכותו אלה סקלקל לס'סס סו
 סוחד למ'ך מרס לא כמך על הקכס גמו סכסס ס
 כככין דרמסס דמסס וכוו סככט סרביט על כן כמ
 כמלכו חיל מ'ך חרס ולח יכלת לו ולא כססו מלך
 חרס לסתגרנס כככסס ולא חו כדו חמו סופלו כדו
 וככלו סססס כיד ככלת סלמסר מלך חסור

ויבא את קדשי אביו וג' דשיו בית דאלדים כסף וזרבי יגלים : וכן דכד' לא ד'יהוד נד ענת טרשים וחמ
 וחמש למלכות אסא : בשנת שלשים וטש למלכות אסא ערה בעשא כלך ישראל על יהודה ו
 ויבן דרכי לבו הית יוצא וכו' לאסא מלך יהודה ויצא אסא נכף וזרבי בא צרוה בית יהוד ובית ה
 הכלד ושרחאל בן דוד כדך ארס הוישב בדרכשק לאכר : בריה ביני ובינך וכן אבי וכן אב' ה
 הנה ש'חתי לך ככף יודב' ד' דפר את בריהך את בעשא מלך ישראל ועלה בער' : וישכע בן הוד
 אל המלך אסא וישלח את שרי החילים אשר לו אל ערי ישראל ויכו את עיון ואת דן ואת אבל מים ו
 ואת כל כסכנות יורי נכפלו : ויהו כשכע בעשא ויחדל כככנות את דרכה וישבת את מלאכתה : ואסא
 המלך לקח את כל יהודה וישאו את אבני הרמה ואת עצייה אשר כנה בעשא ויבן בהם את גבע ואת
 חמיע' : ובעת החיא בא חנני הראה אל אסא מלך יהודה ויאמר אליו בהשענד על
 מלך ארס ולא נשענת על יהוד אלהיך על כן נמלט חיל מלך ארס כידך : ודלא דבוסיס ודרוביס ו
 דיו לחיל לרב לרכב ולפרשים להרבה מאד ובהשענד על יהוד נהנס בידך כי יהוד עיניו כשטכות
 ככל דירקן לדתחוק עם לבבם שלם אליו נסכלת על זאת כי כעתה יש ענד' כו דכות :

ויבא את קדשי אביו וג' דשיו בית דאלדים כסף וזרבי יגלים : וכן דכד' לא ד'יהוד נד ענת טרשים וחמ
 וחמש למלכות אסא : בשנת שלשים וטש למלכות אסא ערה בעשא כלך ישראל על יהודה ו
 ויבן דרכי לבו הית יוצא וכו' לאסא מלך יהודה ויצא אסא נכף וזרבי בא צרוה בית יהוד ובית ה
 הכלד ושרחאל בן דוד כדך ארס הוישב בדרכשק לאכר : בריה ביני ובינך וכן אבי וכן אב' ה
 הנה ש'חתי לך ככף יודב' ד' דפר את בריהך את בעשא מלך ישראל ועלה בער' : וישכע בן הוד
 אל המלך אסא וישלח את שרי החילים אשר לו אל ערי ישראל ויכו את עיון ואת דן ואת אבל מים ו
 ואת כל כסכנות יורי נכפלו : ויהו כשכע בעשא ויחדל כככנות את דרכה וישבת את מלאכתה : ואסא
 המלך לקח את כל יהודה וישאו את אבני הרמה ואת עצייה אשר כנה בעשא ויבן בהם את גבע ואת
 חמיע' : ובעת החיא בא חנני הראה אל אסא מלך יהודה ויאמר אליו בהשענד על
 מלך ארס ולא נשענת על יהוד אלהיך על כן נמלט חיל מלך ארס כידך : ודלא דבוסיס ודרוביס ו
 דיו לחיל לרב לרכב ולפרשים להרבה מאד ובהשענד על יהוד נהנס בידך כי יהוד עיניו כשטכות
 ככל דירקן לדתחוק עם לבבם שלם אליו נסכלת על זאת כי כעתה יש ענד' כו דכות :

ס

ויאמר תפסו וגו' ואם היו כב' אי סקר אין פתח כוס
 נוסל בזה אלא מה שהם בודים מלב' ועוד כתי' האי'
 פה כבוא לה מקובלני סאין סני כביאי מתכבאין כל
 בלסון אחר אמר עליו רעה לפי סאמ' לו יען סלחת
 איס קרמי וגו' יסרה מכהו דרך בזיון ולכך חזר יוד
 בגדי בגדי מלכות פתח טערי סומרון היו יושבים חו
 לעירס נסח מנחו מרגלי מלך ארס סאמ' מכונו סח
 טחוא לבדו יכול במלחמה ועל כן כוה לו לא תלחמו
 חת קרון ואת גדול כי אס מלך ישראל לב
 לבדו עלו וסל' חו לא חו להס בסס ס' כפונס על ס'
 סרסיס כדרך לבדו כהיס לבית מנוס לא ארכיס
 לאלס מלכס יסרג יסונו איס וגו' סאחאכ יסרג לבדו
 נסל כב' ס' ס' מלכסי ככלס מסמאלו וכי יס ימין ו
 נסמאל לפסני אלא מילו

מיו פיס לבוצ ואלו מסמאיליס לחוצה זס אומי
 ככס וזס חוני' אכני אכפכו יסרוז חוה הוה סמלאך כד
 כדכתי' עושה מלאכיו רוחות ירבותי פי' רוח כבושה
 כפי כל כביאיו סכלס אמרו עלה והכל סך רוח
 סיסרג אכאכ וסטיבו כפי סיס כותן חו סמח דרך מ
 מקראות לדבר כן יסונו רטעיס לסאלה ויחמ' מלך
 יסמאל אל יסנפס התחפס וכא במלחמה וכן אכני ח
 אכפס את בגדי מלכותי סלא יכירוני

סאס יכירוני יסרוני אלי להלחם וסעליך
 לא יבאו סודעו סלא מלך אכיה אלא מלך יסרה חז
 ויסבץ יסנפס אל ס' מ' סכריו דג' לסיון עזרה
 נלכך סביחו ואיס מסך זס סיה כעמן ואינו כרהה ס
 סהרו ארמי ס יס והנז סכסו כלס מתכוין כמכס סכ
 סכיון לאחר ואלו סמלך כוה לא תלחמו כי אס במל'
 יסמאל לבדו ייס לכרס סיסמאל סיה יסיה מתכון לר
 לרנות במחנה ארס ויך מלך יסמאל כין הדבקיס כין
 ססריון לכני ססיו עסונו קלפסן קלפסן כענכ סכח
 נסריון קסקסיס והקליסין על כקבי ססריון נסותת
 נסותמין אנתו והס קריון לבקיס דח' כין אותה רכוע
 רכועה ומערכה ראסוכה תוכיאי והוטיכני כמער
 כמערכות אחרונות כדי סלא יסרו יסמאל כמכתו ני

ויברחו ותחולת בפילה כיסה
 החוה ויאמר אל המלך יהושפט הרשע לעזור ולשנאי יהוד תארב ובואת עליך קצף כלפני ידוד : א
 אבל דברים טובים נמצאו עמך כי בערת האשרות מן הארץ והכנות לבכך לדרש האלדים : וישב י
 יהושפט בירושלם וישב יצא בעם מבאר שבע עד הר אפרים וישבים אל יהוה אלדי אבותיהם : ויעב
 יעמד שופטים כארץ בכל ערי יהודה הבעורות לעיר ועיר :

ויגש צדקיהו בן כניניה ויב' את מיכיהו על דלתו
 ויאמר אי זה הדרך עבר רוח יהוד כאתי לדבר ו
 אתך : ויאמר מיכיהו הנך ראה ביום זהווא אס
 אשר תבא חדר בחדר לדחבא : ויאמר מלך יש
 ישראל קחו את מיכיהו והשיבוהו אל אכון שר ה
 העיר ואל יואש בן המלך : ואמרתם כה אמר ה
 המלך שימו זה בית הכלא והאכלוהו להם לחין
 ומיס לחץ עד שובי בשלום : ויאמר מיכיהו אס
 שוב תשוב בשלום לא דבר יהוה כי ויאמר שמעו
 עמים כלם : ויעל מלך ישראל והושפט
 מלך יהודה אל רמת גלעד : ויאמר מלך ישר
 ישראל אל יהושפט התחפס יבא במלחמה ואת
 ואתה לבש בגדיך ויתחפס מלך ישראל ויבא ו
 במלחמה : ומלך ארס צוה את שרי הרבכ אשר
 לו לאמר לא תלחמו את דקטן את דגדול כי א
 אס את מלך ישראל לבדו ויהי כראות שרי הר
 הרבכ את יהושפט והמה אמרו מלך ישראל הו
 הוא יסבו עליו להלחם וזעק יהושפט וידיד עז
 עורו ויסיתם אלדים מכניו : והי כראות שרי הר
 הרבכ כי לא הוה מלך ישראל ויסונו כח חריו :
 ואיס מסך בקסת לחמוניך את כרד ישראל כי
 בין הדבקים ובין השרין ויאמר לרבכ דכך ידך
 והוצאתני מן המהנה כי דהליתי יתעל המלח
 המלחמה ביס ההוא ומלך ישראל הוה כעכד
 במרכבה נכח ארס עד הערב ויכת לנת בא ה
 השבש : וישב יהושפט מלך יהודה אל ביתו
 בשלום לירושלם : ויצא אל פניו יהוא בן חנני ה

ס

וירושלם בעם אחריו מנחת הסוכות במקל ובכבוד
 עד סיקבלו עליהם דין הסוכה ויהי סח' ה' בזכותו
 סלמדו תורה וכסף מסא מטאת ברכיות מגדלים ג
 גדלים לחזק לסון בירה וערי המסכות לתת בתו
 בתוכו תבן ויין ועל ידיו אכלו ויהי לסכה סטליסית
 ויסלח אחאב הידעתס כי לנו רמות גלעד סהרי כס
 כסהצב יעקב אבינו מס סגל ויקרא לו גלעד ועוד
 אבותינו לקחו אות בימי מסה וסרמות מטובי אחר ה
 הכהר אל רמות ג' עד מלך ארס הים מתחזק ביד ה
 דרוס נא ואל תדרוס ביד כביאי סבגל סאסס בטוח
 ארבע מאות איש כביאי אומות סס סהרי זה אחר ס
 סקבן סכביאים אלס כמו סאמ' לו יהוסב ועוד רכ
 רכתיב וסתי רוח סקר כבי כל כביאי

ויזבח לו אחאב עאן ופקר לרב ולעם אשר עמו
 ויסיתחו לעלות אל רמת גלעד: ויאמר אחאב מ
 מלך ישראל אל יהושפט מלך יהודה התלך ע
 עמי רמת גלעד ויאמר לו כמוני כמוך ובעמד ע
 עמי ועמד במלחמה: ויאמר יהושפט אל מלך י
 ישראל דרש נא כיום את דבר יהוד: ויקבץ מלך
 ישראל את הנבאים ארבע מאות איש ויאמר אל
 אליהם הנלך אל רמת גלעד למלחמה אם אח
 אחרל ויאמרו עליה ונתן האלדים ביד המלך:
 ויאמר יהושפט האין פה נביא ליהוד עוד ונדרשה
 מיתו: ויאמר מלך ישראל אל יהושפט עוד איש
 אחד לדרוש את יהוד מאתו ואני שנאתיהו כי אי
 אינני מתנבא עלי לטובה כי כל ימיו לרעה הוא

מיכיהו בן ימלא ויאמר יהושפט אל יאמר המלך כן: ויקרא מלך ישראל אל סדים אחד ויאמר מהרי
 מיכיהו בן ימלא: ומלך ישראל יהושפט מלך יהודה יושבים איש על כסאו מלכשים בגדים ויושבים
 בגרן פתח שער שומרון וכל הנבאים מתנבאים לפניהם: ויעש לו ידקיהו בן כנענדה קרני ברזל ויא
 ויאמר כה אמר יהוד באלה תנגח את ארס עד כלותהם: וכל הנבאים נבאים כן לאמר עליה ראמות
 גלעד והצלח ונתן יהוד ביד המלך: והמלאך אשר הלך לקרא למיכיהו דבר אליו לאמר הנה דברי
 דנביאים פה אחד טוב אל המלך והי נא דברך כאחד מהם ודברת טוב: ויאמר מיכיהו חיהו יהוד כי
 את אשר יאמר אליו אתו אדבר: ויצא אל המלך ויאמר המלך אליו מיכה הנלך אל ראמות גלעד ל
 למלחמה אם אחרל ויאמר עלי והצלחתי ונתנו בידכם: ויאמר אליו המלך עוד כמה פעמים אני כש
 מיכיהו אשר לא תדבר אלי רק אמת בשם יהוד: ויאמר ראיתי את כל ישראל נבצים על ההרים כ
 כצאן אשר אין להם רעה ויאמר יהוד לא אדנים לאלה ישובו איש לביתו בשלום: ויאמר מלך ישראל

ישראל אל יהושפט הלא אמרתי אליך לא יתנבא עלי טוב כי אם רע: ויאמר לכן שמעו
 דבר יהוד ראיתי את יהוד יושב על כסאו וכל צבא השמים עמדים על ימינו וסמאלו: ויאמר יהוד מי
 יפתח את אחאב מלך ישראל ויעל ויפל ברמות גלעד ויאמר זה אמר ככה וזה אמר בכה: ויצא הרוח
 וישמד לפני יהוד ויאמר אני אפתנו ויאמר יהוד כמה: ויאמר אצא והייתי לרוח שקר בפני כל נביאי ו
 ויאמר תפתה וגם תיפל צאו עשה כן: ועתה הנה נתן יהוד רוח שקר בפני נביאיך אלה ויהוד נתן עלי
 עליך רעה:

אל העצור כי לא לדים ל: מעליו להחוק ברכס מ
הע שרדיטכס למעלה הינין סס מקיס האמינו במ
הבטיח להם להלחם ותמנח כונח בזה ביטעיהו אפ
לא תאמינו כי לא תאמינו לא מסא לא יוכלו לסאת
מרנע המסא ס' לעמק ברכה כך נקרא לפי סמס
עמס ברכו ה' על הטובה אשר עמס להם בנבלים ו
ובכנורות ובחצונרות ג' כנגד ג'

ויחזיאל בן זכריהו בן בניה בן יעזאל בן כ
מתניה הלוי בן בני אסף הינה עליו רוח יהודי כ
בתוך הקהל: ויאמר הקשיבו כל יהודה וישבי
ירושלם והמלך יהושפט כה אמר יהודה לכם אפ
אתם אל תיראו ואל תחתו מפני הדמיון הרב ה
הזה כי לא לכם המלחמה כי לא לדים: מחר ר

דוד עליהם הנם עליהם במעלה הציץ ומצאתם אתם בסף הנחל פני מדבר ירואל: לא לכם להלח
להלחם בזאת התיצבו עמרו וראו את ישועת יהוד עמכם יהודה וירושלם אל תיראו ואל תחתו מחר
צאו לפניהם ויחוד עמכם: ויקר יהושפט אפים ארצה וכל יהודה וישבי ירושלם נפלו לפני יהוד להט
להשתנות ליהוד: ויקמו הלויים בן הקהתים ומן בני הקרחים להלל ליהוד אלרי ישראל בקול ג
גדול למעלה: וישכימו בכקר ויצאו למדבר תקוע וביצאתם עמד יהושפט ויאמר שמעוני יהודה וישבי
ירושלם תאמינו ביהוד אלדיכם ותאמינו האמינו בנביאיו והזליחו: ויעץ אל הסת ועמד משרדים ל
ליהוד ומהללים להדרת קדש ביצאת לפני החלוץ ואמרים הזרו ליהוד כי לעולמו הסרו: ובעת החלו
ברנה ותחלה נתן יהוד מארכים על בני עמון מואב והר שיעיר הבאים ליהודה ונגפו ויעמדו בני עמ
עמון ומואב על יושבי הר שיעיר להחרים ולהשמיד וככלותם ביושבי שיעיר עזרו איש ברעהו למשחית
ויהודה בא על המצפה למדבר ופגו אל ההמון והנם פגרים נפלים ארצה ואין פליטה: ויבא יהושפ
יהושפט ועמו לבו את שילם וימצאו בהם לרב ורכיט ופגרים וכלי חמדות וינצלו להם לאין משא
ויהיו ימים שלשה בזוים את השלל כי רב הוא: וביום הרביעי נקחלו לעמק ברכה כי שם ברכו את יד
יהוד על כן קראו את שם המקום ההוא עמק ברכה עד היום: וישבי כל איש יהודה וירושלם ויהושפט
בראשם לשוב אל ירושלם בשמחה כי שמחם ידוד מאזיביהם: ויבאו ירושלם בנבלים ובכנורות וב
ובחצונרות אל בית יהוד: ויהי פחד אלדים על כל מלכות הארצות בשמעם כי נלחם דוד עם אויבי

ישראל: ותשקט מלכות יהושפט וינח לו אלדיו מסביו: וימלך יהושפט על יהודה בן שרשים וחכיש טטי ושמריס וממס
שנה מלך בירושלם ושם אמו עזובה בת שלתי: וילך בדרך אלו אסאל אסר ממנה לעשות הישר ב
בעיני יהוד: אך הבמות לא סרו ועוד העם לא הבינו לבבם לאלדי אבותיהם: ויתר דברי יהושפט דר
הראשונים והאחרונים הנם כתובים בדברי יהוא בן חנני אשר העלה על ספר מלכי ישראל: ואחר
בן אתחבר יהושפט מלך יהודה עם אחיהו מלך ישראל הוא הרשיע לעשות: ויחברו עמו לעשות
אניות ללכת תרשיש ויעשו אניות בעציון נבר: ויתנבא אליעזר בן דדוהו ממרסה על יהושפט לאמר
בהתחברך עם אחיהו פרץ יהוד את מעשיך וישברו אניות ולא עצרו ללכת אל תרשיש וישכב יהושפ
יהושפט עם אבותיו ויקבר עם אבותיו בעיר דויד וימלך יהורם בן חזקיהו: ולו אחים בני יהושפט עו
עזריה ויחזיאל זכריהו ועזריהו ומיכאל ושפטיהו כל אלה בני יהושפט מלך יהודה

שמריס וממס

ס

וַיֹּאמֶר אֵל דְּשֹׁטֵימִים רְאוּ מָה אַתֶּם עֹשִׂים כִּי לֹא
 לְאָדָם תִּשְׁפֹּטוּ כִּי לַיהוָה וְעַמְכֶם בְּדַבַּר מִשְׁפָּט :
 וְעַתָּה יְהִי פֶחַד יְהוָה עֲלֵיכֶם שְׁמְרוּ וְעִשׂוּ כִּי אֵין עִ
 עִם יְהוָה אֱלֹדֵינוּ עוֹלָה וּמִסָּא פָּנִים וּמִקַּח שָׁחַד :
 וְגַם בִּירוּשָׁלַם הַעֲבֹד יְהוֹשִׁפָט בֶּן הַלְוִיִם וְהַכֹּהֵן
 וְהַכֹּהֲנִים וּמְרַאשֵׁי הָאֲבוֹת לְיִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפַּט יְהוָה
 וְלָרִיב וּישְׁבוּ יְרוּשָׁלַם : וַיֵּצֵאוּ עֲלֵיהֶם לֵאמֹר כֹּה תִ
 הָעִשׂוּן בִּירְצַת יְהוָה בְּאִמוּנָה וּבְלִבְבֵי שָׁלָם : וְכָל
 רִיב אֲשֶׁר יָבֹא עֲלֵיכֶם בְּאַחֲכֶם הַיֹּשְׁבִים בְּעִרְיָה
 בְּעִרְיָהם בֶּן דָם לְדָם בֶּן תּוֹרָה לְמַצְוָה לְחֻקִים
 וּלְמִשְׁפָּטִים וְהוֹדִרְתֶם אֹתָם וְלֹא יִאֲשְׁמוּ לַיהוָה ו
 וְהִיָּה קִצְף עֲלֵיכֶם וְעַל אַחֲיֵיכֶם כֹּה תַעֲשׂוּן וְלֹא תִ
 תִּאֲשְׁמוּ : וְהִנֵּה אֲמַרְיָהוּ בֶן הַקֵּן הִרְאָה עֲלֵיכֶם לְכָל
 דְּבַר יְהוָה וּבְדִיָּהוּ בֶן יִשְׁמַעְאֵל הַגִּגִּיד לְבֵית יְהוָה
 יְהוּדָה לְכָל דְּבַר הַמֶּלֶךְ וּשְׂטָרִים הַלְוִיִם לְפָנֵיכֶם
 חֲזָקוּ וְעִשׂוּ וְהָיָה יְהוָה עִם הַטּוֹב : וַיְהִי א

אֲחֵרֵי כֵן בָּאוּ בְנֵי מוֹאָב וּבְנֵי עַמּוֹן וְעַמְהֶם מֵהַעַם
 מִיַּעֲבֹנִים עַל יְהוֹשִׁפָט לְמַלְחָמָה : וַיָּבֹאוּ

וַיִּגְדְּרוּ לַיהוֹשִׁפָט לֵאמֹר בָּא עֲלֵיךָ הַמּוֹן רֹב יַמְעַב
 מַעֲבָר לַיָם מֵאֲרָם וְהִנֵּם בְּחִצְצוֹן תָּמַר הִיא עֵין
 גְּדִי : וַיִּרְא וַיִּתֵּן יְהוֹשִׁפָט אֶת פָּנָיו לְדָרֵס לַיהוָה וַי
 וַיִּקְרָא צֹם עַל כָּל יְהוּדָה : וַיִּקְבְּצוּ יְהוּדָה לְבַקֵּשׁ

מִיְהוָה גַּם מִכָּל עַרְוֵי יְהוּדָה בָּאוּ לְבַקֵּשׁ אֶת יְהוָה : וַעֲמַד יְהוֹשִׁפָט בְּקֹדֶשׁ יְהוּדָה בִּירוּשָׁלַם בְּבֵית יְהוָה לִפְנֵי
 הַחֲצֵר הַחֲדָשָׁה : וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹדֵי אֲבֹתֵינוּ דִּלָּא אֲתָה הוּא אֲרָדִים בְּשָׂמִים וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכָל מַמְ
 מַלְכוֹת הַגּוֹיִם וּבִידֶךָ כַח וּגְבִירָה וְאֵין עִמָּךְ לְהִתְיַצֵּב : הֲלֹא אַתָּה אֱלֹדֵינוּ הוֹרַשְׁתָּ אֶת יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ ח
 הַזֹּאת מִלְּפָנֵי עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְתַתְּנָה לְזֹרַע אֲבֹרָהֶם אֶהְבֶּךָ לְעוֹלָם : וַיִּשְׁבוּ בָּה וַיָּבִינוּ לָךְ בָּה מִקֹּדֶשׁ לְשִׁמְךָ
 לֵאמֹר : אִם תָּבֹא עֲלֵינוּ רַעַה חֲרָב שְׁפוּט וּדְבַר וְרַעַב נַעֲמְדָה לְפָנֵי הַבַּיִת הַזֶּה וּלְפָנֶיךָ כִּי שָׁכַדְתָּ בְּבֵית הַזֶּה
 הַזֶּה וַיִּזְעַק אֱלֹדֵי מִצְרַתְיָו וַתִּשְׁמַע וַתּוֹשִׁיעַ : וְעַתָּה הִנֵּה בְנֵי עַמּוֹן וּמוֹאָב וְדָר שַׁעִיר אֲשֶׁר לֹא נָתַתָּ לְיִשְׂרָאֵל
 לְיִשְׂרָאֵל לָבוֹא בָחַם בְּבוֹאֵם מֵאֲרָץ מִצְרַיִם כִּי סָרוּ מֵעֲלֵיהֶם וְלֹא הִשְׁמִידוּם : וְהִנֵּה הֵם גְּבָלִים עֲלֵינוּ ל
 לָבוֹא לְגַרְשֵׁנוּ מִירוּשָׁתְךָ אֲשֶׁר הוֹרַשְׁתָּנוּ : אֲלֹדִים הֲלֹא תִשְׁפֹּט בָּם כִּי אֵין בְּנֵי כַח לְפָנֵי הַמּוֹן הַרְבֵּה הַזֶּה
 הָבֹא עֲלֵינוּ וְאַנְחָנוּ לֹא נִדְעַ מַה נַּעֲשֶׂה בִּי עֲלֵיךָ עֵינֵינוּ : וְכָל יְהוּדָה עֲמָדִים לְפָנֵי יְהוָה גַּם טָפְסִים נִשְׁיָהֶם
 וּבְנֵיהֶם :

וַיַּעֲמֹד סֹכְטִים לֹא תַטַע לָךְ אֲסִירָה וְסִמְךָ עַל סֹכְר
 סֹכְרִים כִּי לֹא לְאָדָם תִּשְׁפֹּטוּ אִם הַטִּיף אֶת הַדִּין חַיִּיב
 חַיִּיבֵת בּוֹרְאֵךְ לְמַלֵּם מֵה סֹגְלֵת וְעַמְכֶם הוּא יוֹסֵב ב
 בְּדִין וְדִבְנוּ סָלָא יִאֲמֵר הַדִּין מֵה לִי בְּצִרְהוֹזוֹן תָּל וְעַמ
 וְעַמְכֶם אֵין לָן לְדִין אֲלֹא מֵה סֵעִיכֵינוּ רִנְאוֹת לְמַסֵּ'
 ה' וְלָרִיב מִסִּפֵּט נֹסֵף בְּדִיכֵי מִמוֹנוֹת כְּדַכְתִּי בִירוּסָה
 וְהִיָּה לְכֶסֶל לְחֻקֵּי מִסִּפֵּט וְרִיב בְּדִיכֵי כִפְסוֹת וּחִבְלוֹת
 סָכ וְכִי וְרִיבּוֹן אֲנֹאִים בֶּן דָם לְדָם בֶּן דִּין לְדִין רֹב
 רִנְיָהֶם סוֹבֵג לְמוֹד וְהִיָּה קִצְף עֲלֵיכֶם סָלָא הַזֹּהֲרָתָם
 אֲוִתָּה וְלֹא תִאֲסַמוּ סִאֲרֵי אִם יִקְבְּלוּ אֲוִהֲרֵתְכֶם מִכָּל מ
 מִקּוֹס עִסִּיתֶם מֵה סֵעֲלִיכֶם עִם הַטּוֹב וְהִיָּסֵר מֵהַעַמּוֹ
 מֵהַעַמּוֹנִים וְהַעֲמַלְקִים וְנִקְרָאוּ כֵן עַל סִסְכֵנוּ לְמוֹנֵס
 וְכִסּוֹתָם לְסָס עַמּוֹנִים וְכֵן מוֹדִיחַ לְמַטָּה דַכְתִּי וְנִבְעַת
 הַחֲלוֹ בְּרִיכֵי וְהָר טַעִיר הַבָּאִי מִיְהוּדָה וְהָיָה עֲמַלְק
 וְהוּא סִיסֵר הַקְּלוֹר זְכוֹר עֵרִיץ בְּעַמּוֹנִים נִחְבָּא פִרְץ
 כְּרַמֵי עֵין גְּדִי סַעֲמָרִי הַסִּקָּר עֵרִיץ בָּא לְפָרוֹץ הַכְרִים
 יִסְרָאֵל כִּסְבָּא לְעֵין גְּדִי וְאַתָּה מוֹסֵל וְאַתָּה מוֹסֵל וְת
 וְתַתְּנָהּ בְּזִמְסֵלְתֶךָ עֲלֵיהֶם וְעוֹיִסִים וְאֵין עִמָּךְ לְהַתִּיב
 אֵין מִי סִיכָל לְעַמּוֹד לְכַסִּיךָ דָּא אֵין לְעַכְבֵּ לְעוֹרֵי אֵין
 אֲוִסְכֵנוּ כִי כְבֵר הַדְּבִיקוֹנוּ וְנִתְקַרַב לְהַלְחָם וְנִתְנַחַ לְזֹר
 לְזֹרַע אֲבֹרָהֶם סִאֲרֵי בְסִר וְדָם הַטּוֹתָן מִתְנַחַ מִחֲזִיקָה
 בִּיר הַמִּקְבֵּל כְּכַגֵּד כָּל הַבָּא לְגַמּוֹד קָל וְחַוְמֵי אֲתָה וְס
 וְסִמָּא תִאֲמֵר לֹא נִתְתִי אֲרָץ לְהַנְרִימֵם לְבַנְיָהֶם כָּל הַי
 הַיָּמִים לְכָךְ נִאֲמֵר לְעוֹלָם וְתִשְׁמַע וְתוֹשִׁיעַ כֵּן הַסִּפֵּל
 וְהַנְרִימֵם וְאַף כְּגַב עִמָּךְ וְגַ' וְאַתָּה תִשְׁמַע מִסִּמְיֹס וְהַב
 וְהַבְטַחְתֵנוּ לְעַסוֹת כֵּן סַמְעֵתִי תִפְלֵתְךָ גּוֹמְלִים עֲלֵיךָ
 רַעַה לֹא דִין סִאֲרֵי עֲלֵיהֶם לְגַמּוֹל טוֹבָה אֲלֹא סִבָּאִים
 לְגַרְשֵׁנוּ גַם טַפְסִים סִכְלָס בְּרַחֵן מִן הַעִירוֹת

וַיִּקְבְּצוּ יְהוּדָה לְבַקֵּשׁ אֶת יְהוָה : וַעֲמַד יְהוֹשִׁפָט בְּקֹדֶשׁ יְהוּדָה בִּירוּשָׁלַם בְּבֵית יְהוָה לִפְנֵי
 הַחֲצֵר הַחֲדָשָׁה : וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹדֵי אֲבֹתֵינוּ דִּלָּא אֲתָה הוּא אֲרָדִים בְּשָׂמִים וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכָל מַמְ
 מַלְכוֹת הַגּוֹיִם וּבִידֶךָ כַח וּגְבִירָה וְאֵין עִמָּךְ לְהִתְיַצֵּב : הֲלֹא אַתָּה אֱלֹדֵינוּ הוֹרַשְׁתָּ אֶת יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ ח
 הַזֹּאת מִלְּפָנֵי עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְתַתְּנָה לְזֹרַע אֲבֹרָהֶם אֶהְבֶּךָ לְעוֹלָם : וַיִּשְׁבוּ בָּה וַיָּבִינוּ לָךְ בָּה מִקֹּדֶשׁ לְשִׁמְךָ
 לֵאמֹר : אִם תָּבֹא עֲלֵינוּ רַעַה חֲרָב שְׁפוּט וּדְבַר וְרַעַב נַעֲמְדָה לְפָנֵי הַבַּיִת הַזֶּה וּלְפָנֶיךָ כִּי שָׁכַדְתָּ בְּבֵית הַזֶּה
 הַזֶּה וַיִּזְעַק אֱלֹדֵי מִצְרַתְיָו וַתִּשְׁמַע וַתּוֹשִׁיעַ : וְעַתָּה הִנֵּה בְנֵי עַמּוֹן וּמוֹאָב וְדָר שַׁעִיר אֲשֶׁר לֹא נָתַתָּ לְיִשְׂרָאֵל
 לְיִשְׂרָאֵל לָבוֹא בָחַם בְּבוֹאֵם מֵאֲרָץ מִצְרַיִם כִּי סָרוּ מֵעֲלֵיהֶם וְלֹא הִשְׁמִידוּם : וְהִנֵּה הֵם גְּבָלִים עֲלֵינוּ ל
 לָבוֹא לְגַרְשֵׁנוּ מִירוּשָׁתְךָ אֲשֶׁר הוֹרַשְׁתָּנוּ : אֲלֹדִים הֲלֹא תִשְׁפֹּט בָּם כִּי אֵין בְּנֵי כַח לְפָנֵי הַמּוֹן הַרְבֵּה הַזֶּה
 הָבֹא עֲלֵינוּ וְאַנְחָנוּ לֹא נִדְעַ מַה נַּעֲשֶׂה בִּי עֲלֵיךָ עֵינֵינוּ : וְכָל יְהוּדָה עֲמָדִים לְפָנֵי יְהוָה גַּם טָפְסִים נִשְׁיָהֶם
 וּבְנֵיהֶם :

7

לפני

שרמי כמו הרומי ובהרבה מקומו האלף חסידים כמו
ולעמסא תמירי כי על יום טוב באנו ועזריהו בן יח
זמן אחזיהו דכתיב במלכי ואחזיהו מלך יהודה ירד תפ
תפוסת ערבוה לסון מצבוססת בדעיק מאת חסס
באלו ערביה זח
בן אחאב ועל ידו כך כהרגו עמו סהרגס יהוא ובני
אחו אחזיהו כבר סהרגו בימי יורם אביו כמו סאמר
למעלה וגם בניו וכסיו ולא כסאר לו בן והוא לא ל
נתחבא בצמרון פי רבתי בחלק סהיו קודר ה
סחזכרות וכוזב סבו תתתיהס ומתחבא טס בצמרון
מפני סרי יהודה לעסוף סעועבה סזאת לפי סיוטבי
סומרון עובדי עז סיו ונדבר לסון דבר על ידו כס
כסוף וסס סמות הרגס ובמלכיס כתיב ונאמר וכתפ
ונתפלל דור סוטתור מחס ונטתור יואס סכאמ' על
ססמיכות מוזמר לדרד עד דור סמיני כי מסלמה וע
וער יואס סמנה דורות וואמ' סוסיעה ס' כי גמר חסיר
בן המלך בן יהורם אחזיהו המומתים מסמע
סמתיס סהולכיס על ידי סוריס ולא לאלתר
וואן מדת כסוף וסס סמות בזדר סמנות סירגס במד
עוסתא בעזרה סדר בסכ'בה סכהניס דורטויר כל'
דא בעלית בתי סק ס' כמו סכאמ' וואי סתס בבית
ס' מתחבא סס סניס ועליו סמר דוד כי וסכני ססוכ
בסוכס בהתי סאלו וקורי סונו סדר סמנות על סס
בין סדי ולין זסוא סיסר סקלירי כבץ סדר סמנות ס
סורבן בית סקקדס וכפר עליוס ויכרות כל סקל ס
בית ססוא בעזרה ססליסית מכס סאי ססכת סמ
סיו מתחדשות בכל סבת וסבת כ'סוכס וליוס סחת ככ
ככססז נסחת יוכ'סז וכוה סמסמר סככסס וסיוסל לס
לסחלק בסלסס חלקיס ססרי בסמוך כתי' סאי ססב
ססבת עס יוכאי ססבת לסערי ססויס סער סליסי'
סיה סס וסוא סחד מסערי ובמלכי כתי' וססליסס
בסער סחד סרי' סאי מבית סמלך לבית סמקדס וזס
ססער סקרי סויס סיה סחד סער סריס וססליסית
בבית סמלך ס' לא יעמוד איס על סמלך לסרגו וססל
וססליסית בסער סיסוד ובמלכיס סור על סס סורי
סמסריין סמנרעיס סס על סס סורי סמא יסמר
מסמית ס' סלא יכוא בית ס'

ויעש הרע בעיני ידוד ככית אחאב כי חמה היו לו
יועצים אהרי מות אביו לביטחית לו גם בעצתם
הלך וילך את יהורם בן אחאב מלך ישראל לכו
למלחמה על חזאל מלך ארם ברמות גלעד ויכ
ויכו הרמים את יורם: ויסב להתרפא ביזרעאל
כי חמכים אשר הכהו ברמה בהלחמו את חזאל
מלך ארם ויבאו אל יורם בן אחאב כי
יהודה ירד לראות את יהורם בן אחאב כי
ביזרעאל כי חלה הוא: ומאלרים היתה תבוסת
אחזיהו לבוא אל יורם ובכאו יצא עם יהורם א
אל יהוא בן נמשי אשר משחו ידוד להכרית את
בית אחאב: ויהי בהשפט יהוא עם בית אחאב וי
וימצא את שרי יהודה ובני אחזיהו כשרתי
בשרתים לאחזיהו ויהרגם: ויבקש את אחזיהו וי
נלכדהו יהוא בתחבא בשכרון וביאהו אל יהוא
וימיתו ויהכרהו כי אמרו בן ידושפט הוא אשר
דרש את ידוד בכל לבבו ואין לבית אחזיהו לעצ
לעצר כח לממלכה: ועת ליהו אם אחזיהו ראת
ראתה כי מת בנה ותקם ותדבר את כל זרע ה
הממלכה לבית יהודה: ותקח יהושבעת בת הנ
המלך את יואש בן אמציהו ותגנב אתו מתוך ב
בני המלך המומתים ותתן אתו ואת כנקתו בה
בחדר הבטות ותסתריו יהושבעת בת המלך י
יהורם אשת יהודע הכהן כי היא היתה אהות א
אחזיהו מפני עת ליהו ולא המיתתהו: ויהי אחס
בבית האלרים מתחבא שש שנים ועת ליהו כלב
מלכת על הארץ ובשנה השביעת התחנן י
יהודע וקח את שרי חמאות לעזריהו בן ירוחם
ולישמעאל בן יהוחנן ולעזריהו בן עבד ואת מע
בועסיהו בן עזריהו ואת אלישפט בן זכרי עמו בבית:
ויסבו ביהודה ויקבצו את הלויס מכל ערי יהודה
וראשו האבות לישראל ויבאו אל ירושלם: ויכרת כל הקהל
בבית האלרים עם המלך ויאמר לו
להם הנה בן המלך ימלך כאשר דבר ידוד על בני דוד: זה
חדבר אשר תעשו השלישית מכס באי ה
השבת לכהנים וללויס לשערי הספים: והשלישית
בשער היסוד וכל העם בזה
בחדרות בית ידוד

מלך ארם ויבאו אל יורם בן אחאב כי

ד

ויתן להם אביהם מתנות רבות לכסף ולזהב ול
ולמגדנות עם ערי מצרות ביהודה ואת הממלכה
הממלכה נתן ליהורם כי הוא הבכור ויקם יהו
יהורם על ממלכת אביו ויתחזק ויהרג את כל א
אחיו בחרב וגם משני ישראל : בן שלשים ושתי
ושתיים שנה יהורם במלכו ושמנה שנים מלך בי
בירושלם : וילך בדרך מלכו ישראל כאשר עשו
בית אחאב כי בית אחאב היתה לו לאשה ועשה
הרע בעיני יהוה ולא אבה יהוה להשחית את בני
בית דוד למען חברית אשר ברית לדוד וכאשר י
אמר לתת לו ניר ולבניו כל הימים : בימיו פשע
אדום מתחת יד יהודה וימליכו עליהם בלדך : וי
ועבר יהורם עם שריו וכל הרכב עמו והיו קם ע
לילח ניד את אדום הסבב אליו ואת שרי הרכב
ויפשע אדום מתחת יד יהודה עד היום הזה אז ת
תפשע לבנה בעת ההיא מתחת ידו כי עוב את י
יהוה אלדי אבותיו : גם הוא עשה במות כערי יהו
יהודה וזון את יושבי ירושלם וידח את יהודה :
ויבא אליו מכתב מאליהו הנביא לא
לאמר כה אמר יהוה אלדי דוד אבך תחת אש
אשר לא הלכת בדרך יהושפט אבך וברדכי א
אסא מלך יהודה וילך בדרך מלכו ישראל ו
ותזנה את יהודה ואת יושבי ירושלם כהונות
בית אחאב וגם את אחיך בית אבך הטובים מ
מלך הרגת : הנה יהוד נגף בגבה גדולה בעמ
בעמך ובבניך ובנשיך ובכל רבישך : ואתה
בתלים רבים במחלה מעיך עד יצאו מעיך מן
החלי ימים על ימים : ויער יהוד על יהורם את
רוח הפלשתים והערבים אשר על יד כושים : וי
ויעל ביהודה ויבקעה וישבו את כל הרבים הנמצא לבית המלך וגם בניו ונשי ו
ואם יהואחו קטן בניו : ואחרי כל זאת נגפו יהוד במעיו לחלי עד לאין מרפא : והיו לימים מימים ובעת
צאת הקץ לימים שנים יצאו מעיו עם חליו וימת בתחללים רעים ולא עשו לו עמו שרפה בשרפת אב
אבתיו : בן שלשים ושתיים שנה היה במלכו ושמנה שנים מלך בירושלם וילך בלא הבדה ויקנהו ב
בעיר דוד ולא בקברות המלכים : וימליכו יושבי ירושלם את אחויהו בנו הקטן תחתיו כי כל הראשני
הראשנים הרג הגדוד הבא בערבים לכחנה וימלך אחויהו בן יהורם מלך יהודה : בן ארבעים
ושתיים שנה אחויהו במלכו ושנה אחת מלך בירושלם ושם אמו עתליהו בת עזרי : גם הוא הלך בד
בדרך בית אחאב כי אמו היתה יועצתו להרשיע :

יהודה ויושבי ירושלם ויהושפט בדרך אחא ישר בעיני
ס' אלא באותו דרך טאסא הרשיע במה שהוכיח כסף
וזהב מאוכרתינו וסלח אל מלך חירוש ובעת של ה
הרואח וכתבו אל המהפכת לא עברו בלתי המלכה ש
פסע אדום דוד הכרית כל זכר בארץ אדום ויכבד
במש כנציון והיו למם ועכסין בימי ארש פסעו והא
והמלכו עליהם מלך פועה מלכוס מלכו לאדום ל
לפני מלך מלך לבני ישראל ושמנה מלכוס מלכו
בישראל שבטלש טאלו ואשבוסת דוד וכלמה רחב
רחבעם אביו אחא יהושפט ולא היה מלך לאדום נש
וסכתנו במלכוס סאלך מלך אדום עם יורש צן אח
אחאב ויש יהושפט למחמה לא מלך היה אלא כני
סאלך הוא נקרא מ'ך והמלך היה במקום נציון הסו
סמוכים אלא טהיו עד עכסין סבבו ובעזרתו דוד
הסמוכים לספר חז פסע לבנה סל יהודה היתה ונ
ועומדים אכל בטל טכאלו ואת כחלת מטה בני יהוד
כגבה קצביאל ויעוד ולבלה ונסראו סמרדו באדום
מרדו נש הס וזון כמו וזכו אחרי אלהי ככר הארץ כ
באליהו לאחר פעלה לרקיע כתב לו כצואה זו ויבן
ויבצעו כמו וכבקיענה ובעת זאת הקץ כמו סאלמי
לו הכביא ולא עשו עמו סריפה טלא רנה סמקוס ל
לכבדו טהרי בטרי ססרוי מן סתולעים בלא חמלס
בלא טוב בן מב' סנה אחויהו במלכו ובמלכו כתיב
כב וכל ימי יהורם אביו מ' סנה היו ולא היו יותר סכ
סכאלו בן לב' סנה היה במלכו וח' סנה מלך וסאלך ח
אופסר להיות גדול מאביו ב' סניס לאלה בן כצ' סני
היה ואותן מב' מיוס טהביא אבי' בת סל עמרי ליוס
ליהושפט כנו והס כגורה גורה על בית דוד טהכלה
עם בית אחאב וכן הוא אמר נאח' ס' היתה קצויה א
אחויהו לבא עם ארש ונ' ובסכת ל' ללחו לאסא
כסאל סנה בלא סנה לאסא הלך עמרי וסנינו בסר
בסדר עולס סמלך מלכות סל' מיה סהרי סס סניס
קודס לאסא לבן מלך על חני העס וכסנטא אחא
בתו לבן יהושפט דכפי ויתחזן לאחאב סזו היתה א
אחות אחאב כפעלה עמרי והרג את קצני בא והסוב
עסכת לא לאסא עד מות אחויהו ותמכא מב' סניס
וון הגורה היתה קודס טנולר יהורם אביו כך סנו'
בסדר עולס ובעוספתא דסיטה

ויעל ביהודה ויבקעה וישבו את כל הרבים הנמצא לבית המלך וגם בניו ונשי ו
ואם יהואחו קטן בניו : ואחרי כל זאת נגפו יהוד במעיו לחלי עד לאין מרפא : והיו לימים מימים ובעת
צאת הקץ לימים שנים יצאו מעיו עם חליו וימת בתחללים רעים ולא עשו לו עמו שרפה בשרפת אב
אבתיו : בן שלשים ושתיים שנה היה במלכו ושמנה שנים מלך בירושלם וילך בלא הבדה ויקנהו ב
בעיר דוד ולא בקברות המלכים : וימליכו יושבי ירושלם את אחויהו בנו הקטן תחתיו כי כל הראשני
הראשנים הרג הגדוד הבא בערבים לכחנה וימלך אחויהו בן יהורם מלך יהודה : בן ארבעים
ושתיים שנה אחויהו במלכו ושנה אחת מלך בירושלם ושם אמו עתליהו בת עזרי : גם הוא הלך בד

ואל יבא בית יהוד כי אם הכהנים והמשרתים ל
 ללוים המה יבאו כי קדש המקדש וכל העם ישמרו
 משמרת יהוד והקיפו הלויים את המלך סביב א
 איש וכליו בידו והבא אל הבית יומת והיו את ה
 המלך בבאו וביצאתו ויעשו הלויים וכל יהודה כ
 ככל אשר צוה יהוידע הבחן ויקחו איש את אנש
 אנשיו באי השבת עם יוצאי השבת כי לא פטרו י
 יהוידע הבחן את המחלקות ויתן יהוידע הבחן
 לשרי המאות את החניתים ואת המגנות ואת ה
 השלטים אשר למלך דויד אשר בית האלדים :
 ויעמד את כל העם ואיש שלחו בידו מבית הבית
 הימנית עד כתף הבית השמאלית למזבח ולבית
 על המלך סביב ויוציאו את בן המלך ויתנו על
 עליו את הנזר ואת העדות ומליכו אתו וימשהו
 וימשחוהו יהוידע ובניו ויאמרו יחי המלך

וכלנו בירו כלנו מלחמתנו כי לא פטר לא כתן יהוידע
 הכהן רשות למשמרת היונה ללכת אל עם הכהנים א
 איש סלחו בירו חרבו לסון ובעד הסלח הכזר והעט
 והעטרה והעדות ספר תורה עמו סכתוב והיתה עמו
 ורבותי דרסו הכזר הוא העדות סכל הראוי למלכות
 הולמתנו על עמדו הוא מעמד המלך בבית ה' קסר
 קסר מרד מרד ים כאן הוציאו הנביאנו אונת מבית
 המקדש אל מבית הסדרות לבית

המלך ולא תכחשו לכאת דרך מוצא העזרה אל העי
 העיר סן יצמח עורוים מתחברוים אליו והבא אליו
 לעזרתה יומת צחצח וישימו לה ידיים מקום לנוס ומ
 ובין כל העם ובין המלך סעובדים למלך סקודות ל
 למלך ממונים לסמור משמרתן כהלכתן כי עתליו
 בטלס סדרי המשמרות לבית ולא יבא טמא לא סינו ע
 מניחוס לזככם טמא טס לכורף טוס דבר כל ימינו
 יהוידע ובמלכוס כל ימינו אסר הנריחו יהוידע הכהן
 אכל מסמת יהוידע מערס בסמוך סבלו סרי יהודה
 לססתחות לו ולעסותו אמרו סככס לבי קדסי סקר'
 מסוכן טעה אחת לאות ואתה כמבאת טס סס סניס
 כרי אחת לסיות אליו

ותשמע עתליהו את קול העם הרעים והמהללים את המלך ותבוא אל העם בית יהוד ותרא וחננה
 המלך עומד על עמודו במבוא והשרים והחצצרות על המלך וכל עם הארץ שמח ותזקע בחצצרות
 והמסוררים בכלי השיר ומזייעים להלל ותקרא עתליהו את בגדיה ותאמר קטר קטר : ויוצא יהוידע
 הבחן את שרי המאות פקודי החיל ויאמר אליהם הוציאוה אל מבית הסדרות והבא אחריה יומת בח
 בחרב כי אמר הבחן לא תביתוה בית יהוד וישימו לה ידיים ותבוא אל מבוא שער הסוסים בית המל
 המלך ויביתוה סם : ויכרת יהוידע ברית בינו ובין כל העם ובין המלך להיות לעם ליהוד :
 ויבאו כל העם בית הבעל ויתצוהו ואת מזבחתיו ואת עלמיו שברו ואת מתן בהן הבעל הרגו לפני ה
 המיבחות : וישם יהוידע פקדת בית יהוד כיד הכהנים הלויים אשר חלק דויד על בית יהוד להעלות ע
 עלות יהוד ככתוב בתורה משה בשמחה ובשיר על ידו דויד : ויעמד השערים על שערי בית יהוד ולא י
 יבא טמא לכל דבר : ויקח את שרי המאות ואת האדירים ואת המושלים בעם ואת כל עם הארץ ויור
 ויורד את המלך מבית יהוד ויבאו בתוך שער העליון בית המלך וישיבו את המלך על כסא הממלכ
 הממלכה וישמחו כל עם הארץ והעיר שקטה ואת עתליהו המיתו בחרב : כן שבע שנים
 יאש במלכו וארבעים שנה מלך בירושלם וסם אמו צביה מכאר שבע : ויעש יואש הישר בעיני יהוד כ
 כל ימי יהוידע הבחן : וישא לו יהוידע נשים שתיים ויולד בנים ובנות : והיו אחרי כן היה
 עם לב יואש לחדש את בית יהוד : ויקבץ את הכהנים והלויים ויאמר להם צאו לערי יהודה וקבצו מ
 מכל ישראל כסף לחזק את בית אלדיכם מדי שנה בשנה ואתם תמיהרו לדבר ולא מיהרו הלויים דא

היה אנוס והגמון נקם חילו לרוח יהוה
בביתו

את יהוד אלדי אבתיהם ואת יואש עשו שפטים
ובלכתם ממנו כי עזבו אתו במחללים רבים הח
התקשרו עליו עבדיו בדמי בני יהודה הכהן ויה
ויהרגו על משתו וימת ויקברו בעיר דוד ולא
בקברות המלכים : ואלה המתקשרים
עליו זכר בן שמעת העמונית ויהוהבד בן שמרית
המואבית : ובניו וירב המשא עליו ויסוד בית הא
האלדים הנם כתובים על מדרש ספר המלכים
וימלך אמציהו בנו תחתיו : בן עשרים

75

פעמה ללום סנלחש עט המלכיש רחם ספרו בלעש
לקלל את ישראל ויפרעו מינאם כפוי טובה טל יתנו
והיודע וחרג את זכריה בנו כך מדרש בחפרי עט י
וישראל עט כל בני אפרים כל ישראל קורא על סט
אפרים לפי מירבעם היה מסבט אפרים והחטוף רח
ראסון את ישראל וגם אחריו היה למנוקס סחי ענב
עובדים לעגלי זבב כי אט בוא אתה עמה פי אט ל
לא תאמיץ לדבריו אתה עמה נכסה ובוט אתה ועמה
וחזק למלחמה לעבור בלא קול אפרים ותכנס נלהב
ללהכסיל אט יבאו עמך כי יעץ אלדיס להסחית סו
העכה טחסיאנו להסגרנית במלך ישראל

וחמש שנה מלך אמציהו ועשרים ותשע שנה בדרך כירושלם ושם אביו יהועדן מירושלם : וימש דישר
בעיני יהוד רק לא כלבב שלם : ויהי כאשר חזקה המכלכה עליו ויהרג את עבדיו המכים את המלך
אביו ואת בניהם לא המית כי בכתוב בתורה בספר משה אשר צוה יהוד לאכר לא ימותו אבות על בני
בנים ובנים לא ימותו על אבות כי איש בהטאו ימותו : ויקבץ אמציהו את יהודה ויעמידם
לבית אבות לשרי האלפים ולשרי המאות לכל יהודה ובנימן ופקדם למבן עשרים שנה ומעלה וימצ
וימצים שלש מאות אלף בחור יוצאי צבא אחו רבות וצנה : וישבר מישראל כאה אלף גבור חיל במ
במאה בבר כסף : ואיש האלדים בא אליו לאמר המלך אל יבא עמך צבא ישראל כי אין יהוד עם יש
ישראל כל בני אפרים : כי אם בא אתה עשה חזק למלחמה וכשילך האלדים לפני אויב כיש כח בא
באלדים לעזור ולהכשיל : ויאמר אמציהו לאיש האלדים ומה לעשות למאת הכבר אשר נתתי לגדוד
ישראל ויאמר איש האלדים יש ליהוד להת רד הרבח מזה ויברילם אמציהו להגדוד אשר בא אליו
מאפרים ללכת למקומם ויחר אפם מאד ביהודה וישבו למקומם בחרי אף : ואמציהו התחזק
וינהג את עמו וילך גיא המלח ויך את בני שעיר עשרת אלפים : ועשרת אלפים חיים שבו בני יהודה
ויביאם לראש הסלע וישליכום מראש הסלע וכלם נבקעו : ובני חגוד אשר השיב אמציהו
מלכת עמו במלחמה ויכשטו בערו יהודה מסמרון ועד בית חורון ויכו מהם שלשת אלפים ויבזו כוח
רבה : והי אחריו בוא אמציהו מהכות את אדומים ויבא את אלדי בני שעיר ויעמודם לו לא

לאלהים ולפניהם ושתחוה ולהם יקטר : ויחר אף יהוד באמציהו וישלח אליו נביא ויאמר לו למה דר
דרשת את אלדי העם אשר לא הצילו את עםם מידך : והי בדברו אליו ויאמר לו הליועץ למלך נתב
נתניך חדל לך למה יכוד ויחדל הנביא ויאמר ידעתי כי יעץ אלדים להשתחית וכי עשית זאת ולא ג
שמעת לעצתי : ויועץ אמציהו מלך יהודה וישלח אל יואש בן יהואחז בן יהוא מלך ישראל
לאמר לך נתראה פנים : וישלח יואש מלך ישראל אל אמציהו מלך יהודה לאמר החוח אשר בלבנו
שלח אל הארז אשר בלבנון לאמר תנה את בתך לבני לאשה ותעבר חית השדה אשר בלבנון ותרמס
את החוח : אמרת חנה הכית את אדום ונשאך לכך להכביד עתה שכה בביתך למה תתגרה ברעה
ונבלת אתה ויהודה עמך : ולא שמע אמציהו כי מאלדים היא למען תתם ביד כי דרשו את ארזי אדו

בזרעו ירוסלמי כי נגזר לנו מלכא עוד בין הצריות
 דוגמא ואת חמר נגזר עליה בשרה הקבוצה ולא במ
 המלכים ועוד היום מסמיתים כדכתיב רק חכמות ל
 לא סרו וכחורסים בעירי בירינות לסון צויה מע
 בן המלך בן אחד היה אשר נקצו בצמות מלאמו בנ
 בני אפרים עזריו בן יוחנן וגו' מערומיהם לסון ע
 פרוס וערוה כי הפרוע לסון כי פריעו אחרן ויצא
 עליו יצבלת מכורם במ' כים ססלח אליו לפערה וינר
 לנלפי ססלח אליו סחלק אחו את בית ה' ואת בית ה
 סמ' דילא חוקו והגלה קוריה וכת דכין מ'ך ארס סמ
 סמית לו היה לו לפערה לחסוב לו ערוס ס'כדו פליס
 פליסיתס ויסגור בית ה' והנביאו את הלעה עז' חכבו
 סכרית כבולן כתיב כהן תמיד לאלהי ישראל אבל ל
 לאלהים אחרים העלו

השביח אשר סביתם מאחיכם כי חרון אף יהיה
 עליכם : ויקמו אנשים מראשי בני אפרים
 עזריהו בן יהוחנן ברכיהו בן מסלמות וחזקיהו
 בן שלם ועמשא בן תרלי על הבאים מן הצבא
 : ויאמרו להם לא תביאו את השביח דנה כי לא
 לאשמת יחוד עלינו אתם אמרים להסיף על יה
 חטאתינו ועל אשמתנו כי רבה אשמה לנו וחרון
 אף על ישראל : ויעזב החלוץ את השביח ואת
 הבזה לפני השמים וכל הקהל : ויקמו האנשים ו
 אשר נקבו בשמות וחזקיהו בשביח וכל מערמידם
 הלבישו מן השלל וילבשם וינעלם ויאכלם ויש

ויסגרו וינהלום בחמורים לכל כושל ויביאום ירחו עיר התמרים אצל אחיהם וישבו סכרון
 בעת ההיא שלח המלך אחז על מלכי אשור לעזר לו : ועוד ארזים באו ויכו ביהודה ויטבו סביו :
 ופלשתים פששו בערי השפלה ירנגב ליהודה וילכו את בית שמש ואת אילון ואת הגדרות ואת
 סובו ובניתיה ואת תמנה ובנותיה ואת גבוז ואת בנותיה ויטבו שם : כי הכניע יהוה את יהודה כעבור ו
 אחז מלך יהודה כי הפריע ביהודה וכעול בעל ביהוד : ויצא עליו תלגת פלנאמר מלך אשור ויצר לו
 ולא חוקי : כי חוק אטו את בית יהוה ואת בית המלך והטרים ויתן למלך אשור ולא לעזרה לו : ובעת
 הצר לו ויוסף למעול ביהוד הוא המלך אחז ויזבח לאלהי דרמסק המכים בו ויאמר כי אלדו מלכי א
 ארם הם מעזרים אתם להם אזבח ועירוני והם היו לו להכשילו ולכל ישראל : ויאסף אחז את כלי ז
 בית האלדים ויקצץ את כלי בית האלדים ויסגר את דלתות בית יהוד ויעסלו סבדות בכל פנה ביר
 בירושלם : ובכל עיר ועיר ליהודה עשה במזת לקטר לאלהים אחרים וזעם את יחוד אלרי אבתו :
 ויתר דבריו וכל דרכיו הראשנים והאחרונים הגם בתוכים על ספר מלכי יהודה וישראל : ויסבב אחז ע
 עם אבתו ויקברוהו בעיר בירושלם כי לא הביאוהו ל : וברי מלכי ישראל וימלך יחזקיהו בני תוזתו :

ויהי יחזקיהו מלך בן עשרים ותמוס שנה ועשרים ותשע שנה מלך בירושלם ושם אמו אכיצ בת זכריהו
 : ויעש הישר בעיני יהוד בכל אטד עשה דוד אביו : הוא בשנת הראסונה למלכו בתרס הראסון פתח א
 את דלתות בית יהוה ויחוקם : ויצא את הכהנים ואת הלויס ויאספם לדחוב המזבח : ויאמר להם סם
 שבעוני הלויס עתה התקדשו וקדשו את בית יהוד אלרי אבתים ודוציאו את הגדה מן המדש : כי כיע
 מצלו אבתינו ועשו דרע בעיני יהוד אלדינו ויעזבוהו ויסבו פניחם ממסבן יהוד ויתנו ערף : גם סגרו ד
 דלתות האלם ויכבו את הגרות וקטרת לא הכטירו ועלה לא העלו בקדש לאלרי ישראל : וידו כנף
 יחוד על יהודה וירושלם ויתנם לו עוזה לשמח ולשרקה כאשר אתם ראים בעיניכם : ודנה גפלו אבת
 אבותינו בחרב ובנינו ובנותינו ונשינו בשבי על זאת : עתה עם לכבי לכרות ברית ליחוד אלרי ישראל :
 יאכ סמא חרון אף : בני עשה אל תאלו כי בכס בחר יהוד לעמד לפניו לשרתו ולהיות לו כשרתים ו

דכתיבנו בחצבולות תעשה לך מלחמה חמעול בראס
סגה היא ולסון מעולה כוכל בו סאין כאה למלך ל
לפדת המלך הכבוד וגו' מקמרת להקטיר בה רנה
לפנות הכהן המונע להקטיר בבית הירכסית עסה
בית בבית הקטרת כמ' דלת אלה במתוס חפסי

ענין כל המעשה בכת חיל לעור למלך על האויב :
יכן לדם עזיהו לכל העבא בגנים ורכחים וכ
לדמים ושריפות וקטנות ולאבני קרעים : ועש
ביר עזיהו חשבונות מחשבת הושב להיות על ה
זינגדלים ועל הפנות לירות בחצים ובגבנים ג
גזילת ויצא שמו עד למרחוק כי הפליא להעור

עד ברחוק : ובחזקתו גבה לבו עד להשתחית וימעל ביהוד אלו ויבא אל היכל יהוד להקטיר על כזבת
דקטרת : ויבא אחריו עזריהו הכהן ועמו כדנים ליהוד שבנים בני חיל : ויעמדו עם עזיהו המלך ויא
ויאמרו לו לא לך עזיהו להקטיר ליהוד כי לבדנים בני ידון דמקדשים להקטיר צא מן דכדנים כי
בעלת ולא לך לכבוד מיהוד ארדים : וינקה עזיהו ופידו מקטרת להקטיר ובעפז מן דכדנים והצרע
והצרעת ורחח במצחו לפני הכדנים בבית ידוד כגד לזכות ד' כרת : ויצא אליו עזריהו כהן הראשו
ויכל הכהנים ודנה היא מצרע במצחו ובהודו הי משם וגם הוא נודף : וצאת כי נגעו ידוד : וידי עזריהו
המלך מצרע עד יום מותו וישב בית חפשיה מצרע כי נגזר בבית ידוד ויהם בנו על בית המלך שופ
שופש את עם דארץ ויתר דברי עזיהו הראשנים ודאחרנים כלה יעידו בן אמוץ דנביא : וישכב
עזיהו עם אבתיו ויקברו אתו עם אבתיו בשדה הקבורה אשר למלכים כי אמרו מצרע הוא וימלך יו
יהם בנו תחתיו :

ויפך

כז

ושם אמו ירושה בת צדוק : ועש ה' ער בעיני יהוד נכל אשר עשה נידו צביון קלא בא אל דיבל א
יהוד ועוד העם משחיתים : הוא ננה את שער בית יהוד דעליון ובהובת העפל בנה לרב : וערים בנה
בחר יהודה ובחרשים בנה בירניות ומגדלים : והוא נלהם עם כדך בני עמון ויהוק עלידם ויהנו לו
בני עמון בשנה החיא מאה כבר כסף ועשרת אלפים כרים דכיים ועערים עשרת אלפים זאת השיבו
לו בני עמון ובשנה השנית והשלישית ויתחוקו יהם כי : דכין דרכיו לפני ידוד אלדיו :
יתר דבריו יהם וכל מלחמותיו ודרכיו דגם כתובים על ספר מלכו ישראל ויהודה : בן עשרים
וחמש שנה כמלכו ושש עשרה שנה מלך בירושלם : וישכב ידוד עם אבתיו ויקברו אהו בעיר דוד וימ
וימלך אחי בנו תחתיו :

כח

בשנה הששית בעיני ידוד כדוד אביו : וימלך בדרכיו בלכיו ישראל וגם נכבחה עשו דבערים : והוא דכשיר
כניא בן הנם יבער את בניו באש כתועבות דגזים אשר הזריש ידוד כפני בני ישראל : ויזבח ויקטר
בבמות ועל דגבעות ורדת כל עין רענו : ויהגדו ידוד אודיו כיד כדך אדם ויכו בו ישיבו מכנו שביה
גדול זיבא דרמשק וגם ביר מלך ישראל נתן ניד בו מבח גדולה : ויחרג פקח בן רמליהו ביהודה
מיד ועשרים אלף כים אהר דכל בני חיל בעזכם את יהוד אלדי אנוהם : וידרג זכרי גבור אנרים
את מעשיהו בן המלך ואת עזריהם נגיד הבית ואת אלקנה משנה דמלך : וישבו בני ישראל מ
באחיהם מאתים אלף נשים בנים וכןות וגם שלל רב בזו כדס יציאו את דשלל לסמרון : וכס
דיה נביא ליהוד עדר שמו ויצא לפני העבא דכא דלסמרון ויאמר להם דנה בחמת יהוד אלדי אבותינו
על יהודה נחנם בידכם ויתדרגו בם בועף עד לשמים הגיע : וסתה בני יהודה וירושלם אהם אנרים
לכבוש לעבדים ולשפחות לכם בלא רק אתם עמכם אשמות ליהוד אלדיכם : ועתה שמעונו ודשיבו

למלכותו כי לא יוכלו לעשותו כפי החיל בנתן לא ה
 המקדשו להיות די לישראל להקדיש פסחיהם ועוד
 סחלוים עד החוס עמיה סבטיס כי לא לרוב עם
 עשו סכלמו לפי סלא התקדשו ונפריסנו בדבר לפי
 סאחו הניתן מכסו וחוקיה מוד סמלך נסכה ראס
 ראמונה בחדס הרסמון אמר להס התקדסו והתקד
 כולם הכהנים וחוקיס מקבלה ואלך מניה וחלויס
 החיוט הנסכיה היו סורטיס במקוס הנעלוס ומק
 ומדמיס לסס לפי סלא היו הנעלוס טטוריס סאכל
 סא לריו דמי מאס ס' סאוב יכפר בעד כל לבני סכין
 לדניס אילו המקראות חינוכיוס חינוס סיהו ליוב
 יכפר בעד מי סכל סכין לדרוס הסס לעסות כססו
 כי נדרס כסלטי וסתי מדנה ולא בטורית הקודס וס
 ואל סלא סטורו סריו בני אכרי ומכסה בלו מרחו
 ולא יכלו התמחה

עד כלות המלאכה ועד יתקדשו הכהנים כי הל
 הלוים ישרו לבב להתקדש מהכהנים יגם עליה
 לרוב בחלבי השלמים ובנסכים לעלה ותכון עב
 עבדת בית ירוד ויטמוח וחוקיה וכל העם על ה
 החכין האלדים לעם כי בפתאם הוד הדבר
 ויטמוח וחוקיהו על כל ישראל ויהודה יגם אגרות
 כתיב על אפרים ומנשה לבוא לבית יהוד בירוש
 בירושלים לעשות פסח ליהוד אלדי ישראל ויע
 ייעין המלך ושרו וכל הקהל בירושלים לעשות
 הפסח בחדש השני כי לא יכלו לעשתו בעת ה
 ההוא כי הכהנים לא התקדשו לכדי והעם לא
 נאספו לירושלים וישר הדבר בעני המלך ובע

ועניו כל הקהל ויעמדו דבר להעביר קול בכל ישראל מבאר שבע ועד חן לבוא לעשות פסח ליהוד
 אלדי ישראל בירושלים כי לא לרוב עשו בכתוב וילכו הרצים באגרות מיד המלך ושרו בכל ישראל ו
 יהודה ובמזות המלך לאמר בני ישראל שיבו אל יהוד אלדי אברהם יצחק וישראל וישב אל הגלית
 הנשארת לכם מבפ מלכי אשור ואל תהיו באבתיכם וכאחיכם אשר מעלי ביהוד אלדי אבותיהם וית
 ויתנם לשמה באשר אתם ראים עתה אל תקשו ערפיכם באבתיכם תנו יד ליהוד ובאו למקדשו אט
 אשר הקדיש לעולם ועבדו את יהוד אלדיכם וישב מכם חרון אפו כי בשובכם על יהוד אחיכם ובנ
 יבניכם לרחמים לפני טוביהם ולשוב לארץ הזאת כי חנון ורחום יהוד אלדיכם ולא יסיר פנים ככם
 אם תשובו אליו ויהיו הרצים עתרים מעיר לעיר בארץ אפרים ומנשה ועד זבולן והיו כסחיקים
 עליהם ימל עינים בם אך אנשים מאשר ומנשה ומזבולן נבגעו ויבאו לירושלים גם ביהודה היתה
 יד האלדים לתת להם לב אחד לעשות מצות המלך והשרים בדבר יהוד ויאספו ירושלים עם רב לע
 לעשות את חג המצות כחדש השני קהל לרוב מאד ויק ויסירו את המזבחות אשר בירושלים ואת כל
 המקדשות הסירו ושלחו לנתל קדרון ויטחטו הפסח בארבעה עשר לחדש השני והכהנים ודל
 והלוים נבלמו ויתקדשו וביאו עלות בית יהיה ויעמדו על עמדם כמספטם בתורת משה איס האלדים
 הכהנים זרקום את הדם מיד הלוים כי רבת בקהל אשר לא התקדשו והלוים על שחיסת דפסחים נ
 לכל לא טהור להקדיש ליהוד כי מרבית העם רבת מאפרים ומנשה וישכר וזבולן לא רטהרו כי אט
 אלו את הפסח כלא בכתוב כי התפלל וחוקיהו עליהם לאמר יהוד רטוב יכפר בעד כל לבני דכין
 לירוש האלדים ירד אלדי אבותיו ולא כטהרת הקדש וישבע יהוד אל וחוקיהו וירפא את דעם

ומכשירים : ויקמו הלויים מחדת בן עמישי ויו
 ויאל בן עזריהו מן בני הקהתי ומן בני מררי קו
 קיש בן עבדי ועזריהו בן יהלאל ומן הגרשני ויו
 יואה בן זמה ועדן בן יואח : ומן בני אליצפן שמ
 בן יעריאל ומן בני אסף זכריהו ומתניהו : ומן
 יחזקאל ושמעי ומן בני ידותון שמעיה וע
 יואאל : ויאספו את אחיהם ויתקדשו ויבאו במצ
 המועות המלך בדברו יהוד לטהר את בית יהוד
 ויבאו חכמים לפנימה בית יהוד לטהר ויזיאו ו
 את כל השערים אשר מצאו בהיכל יהוד לחצר
 בית יהוד ויקטלוהו ימים להוציא להלך קורן ח
 חיצה יתירו באחד לחדש הראשון לקדש וביום
 שמנה לחו שב יו לאולם יהוד ויקדשו את בית י
 יהוד ליומים שבעה וביום ששה עשר לחדש הרא
 הראשון בלו ויבאו פנימה אל חוקיהו המלך וי

אל תסילו לסון לסון סניח ויבא חכמים לפנימס
 ויאכל הלויים לא נכנסו לחצר ביום ה מזבח מעמד הל
 כלויים לימים סמכה טמנה סחוח כל כך לפי טחוח כ
 ויר הכלמים בכתלים והוצרכו להסחיתם סככו וסך
 והקדשו מפנים במסכת עז הקדשנו סהקדשו סחר
 אחזים תחתינו לחסאת על המלחה סנרחת סעה סו
 היתה סחרי סתיב בצו כביר אין אלס בן בקר לעול
 לעולה וסעיר סגס לחסאת סזרס סלח בן לכל יסר
 לפרט על ססור כדלח כניסו סר על הלויס במסח ע
 יסוד וגי ובגי סחרון יתקעו בחכונרו וסו להל להסו
 סודו לה קראו בסמו דוד וסר דכתי למעל ביוס ה
 סחוא אז כתי דוד כראס להודו לה ביר חסה וסחי ב
 ביר זכחי ועולו ותודו כאלכלין לבעליס וכל כריב לב
 קצת מסח מי סית דב לבו להביא עולה וקדשים זב
 זבחים סכאלויס סח למצב עדיין לא כתקדשו סכ
 אלס למעט ועוד יתן סו סכניס כל ססאר כי כל
 ימי סמלכויס סרסעיס כס סצרו וכסצא חוקיה עדיין
 לא יכלו לטהר מיד סוה סוה בסנה ראסוכס למלכו
 על סכרויס ומנסה לבי סעדיין לא גיו ער טס למל
 סמלכו

ויאמרו סחרנו את כל בית יהוד : את מזבח העלה ואת כל בריו ואת שלחן המערכת ואת כל כליו : ו
 וכל כל הכלים אשר הניח המלך אחו במלכותו במעלו חכמי והתקדשו והגם לפני מזבח יהוד :
 וישבם וחוקיהו המלך ויאסף את שרי דעיר ועל בית יהוד : ויביאו פרים שבעה ואילים שבעה וכ
 וכל שים שבעה ויצפירו עוים שבעה לחטאת על המזבח אבה ועל דמקדש ועל יהודה : ויאבדו רבוי סו
 אחרן ככהנים להעלות על מזבח יהוד : וישחטו הבקר ויקבלו הכהנים את הדם ויזרקו המזבחה : וי
 וישחטו דאליס ויזרקו הדם המזבחה וישחטו הכבשים ויזרקו דם המזבחה : ויגיקו את סעירי הדט
 דחטאת לפני המלך ורקהל ויטמנו ויהם עליהם : ומשחטום דכדניס וידטאו את דכס המזבחה ו
 כל לכל ישראל וכל ישראל אמר המלך העדה והחטאת : ועמד את דלויס בית יהוד במזלותים כנבליס ו

כי לכל ישראל

ובבנות בניצית דויד וגר חוח המלך ונתן הנביא כי ביד יהוד המציה ביד נביאו : ועמדו הלויים ב
 ככ יד יד והכהנים בחצרות : ויאמר חוקיהו להעלות העלה למזבח זבעת החל דעלה סחל סור
 יהוד והחצרות ועל ידי כלי דויד מלך ישראל : וכל הקהל משתהוים והשיר מסרר וחחצרות כחצ
 מחצרות חל ער לכלות העלה : וככלות להעלות כרעי המלך וכל הנמצאים אתו וישתחוו : ויא
 נאמר וחוקיהו המלך והשרים ללויס להלל ליהוד בדברו דוד ואסף חחוח ויהללו עד לשכחה חוקיהו
 וישתחוו : ויען וחוקיהו ויאמר עתה מלאתם ידכם לירוד גשו חביאו זבחים ותודות לבית יהוד
 ויביאו הקהל זבחים ותודות וכל גריב לב עלות : ויהי מספר העלה אשר הביאו הקהל בקר שבעים א
 אילים מאה כבשים מאתים לעלה ליהוד כל אלה : וחקדשים בקר שס מאות וצאן שלשת אלפים : ו
 בק חכהנים היו למעט ולא יכלו להפשיט את כל העלות וחוקים אחיהם הלויים עד כלות המלאכת

והנותר מן אכילתו את המזון ה' ה' מל ערימו
 סאתה רוחה לסוס בהם באימהם במחלק
 היו ממוכס לקבל התרומות והמעשר מאת ישראל ו
 ובהם מפסיקים לאותם הצומדים בעריהם סעדין
 לא הגיעה מסמיותם גש להם היו מפסיקים אילו ה
 האנשים אשר נקצו בסמיות למעלה לכל דבר
 זכהנים ואחי לזכרים קטנים ולכסיהם ולבניהם וב
 ובנותיהם שלח לרוב כלי נוינות הסיד במונתו סזס
 כנוין להקב לכפי מזבח אחר אותן סבצורה אנו ואל
 וחביתיו פול מלך אסור תגלצ פלאסר ויתפלל חזקי
 במ' כי מסודם תפילתו יוכחי מעיו סד צבי סהכו א
 חותם בחיב מפי טס מענו סתמר לסנחאן בכני עו
 סלנו בית כסודך אס יכילחו סלח ביצ בסודך א
 אס יכילחו סלח יהרגיו סדי סעלכו סעצנו בניהם
 על יד ססס ילכו

יחזקיהו האלף ושריהו נגיד בית האלדים :
 וקורא בן ימנה הלוי השוער למורחה על גבולות
 האלדים וקורא בן ימנה הלוי השוער למורחה על
 גבולות האלדים לתת תרומת יודו וקדשי הקדש
 החדשים ועל ידו עדן ומנימן וישוע ושמעיהו אנו
 אמריהו ושכניהו בערי הכהנים באמונה לתת ל
 לאחיהם במחלקות כגדול בקסון מלבד התיח
 התיחסם לזכרים מבן שלש שנים ולמעלה לב
 לכל הבא לבית יודו לדבר יום ביומו לעבדתם
 במשמרתם במחלקותיהם ואת התיחס הכהני
 לבית אבותיהם וחלויים מבן עשרים שנה ולמע
 ולמעלה במשמרתיהם במחלקותיהם : ולהתי

ולהתיחס בכל ששם נשיהם ובניהם ובנותיהם לכל קהל כי באמונתם יתקדשו קדש : ולבני אהרן הב
 ח התיחס בשדה מגרש עריהם בכלי עיר ועיר אנשים אשר נקבו בסמות לתת מנות לכל זכר בכהנים ל
 ולכל התיחס בלויים : ויעש כזאת יחזקיהו בכל יהודה ויעש הטוב והישר והאמת לפני יהוד אלדיו : וב
 ובכל מעשה אשר החל בעבדת בית האלדים ובתורה ובמצוה לדרש לאלדיו בכל לבבו עשה וחזקו
 אחרי הדברים והאמת האלה בא סנחריב מלך אשור ויבא ביה דחנין על הערים הבצורות
 ויאמר לבקעם אליו : וירא יחזקיהו כי בא סנחריב ופגיו למלתשה על ירושלם : וועץ עם סריו וגבדיו
 לסתום את מימי העינות אשר מוחץ לעיר ועוררהו : ויקבצו עם רב וסתמו את כל המעינות ואת הנחל
 השוטף בתוך הארץ לאמר למה יבאו מלבי אשור ומצאו מיס רבים : ויתחזק חכן את כל החומה ה
 הפרוצה ועל על המגדלות ולחיצה החומה אחרת ויהק את המלאו עיר דוד ויעש שלח לרב ומגנים
 : ויתן שרי מחמות על העם ויקבצם אליו אל רחוב שער העיר וידבר על לבכם לאמר : חזקו ואמנו
 אל תראו ואל חחתו מפני מלך אשור ומלפני כל החמון אשר עמו כי עמנו רב מעמו : עמו ורוע בסר ו

ועמנו יהוד אלדיו לעורנו ולהלחם כלחבותינו וסככו דעם על דברי יחזקיהו מלך יהודה :
 אחר זה שלח סנחריב מלך אשור ירושלימה והוא על לכישוכל ממשלתו עמו על יחזקיהו מלך יהודה
 ועל כל יהודה אשר בירושלם לאמר : בה אמר סנחריב מלך אשור על מה אתם בטחים ויושבים בס
 במצור בירושלם : הלא יחזקיהו מסית אתכם לתת אתכם למות ברעב ובצמא לאמר יהוד אלדיו יצ
 יצילנו מבקף כלך אשור : הלא הוא יחזקיהו חסיר את במתיו ואת מזבחתיו ויאמר ליהודה לירושלם ו
 לאמר לפני מזבח אחר תשתחוו ועליו תקטירו : הלא תדעו מה עשיתי אני ואבתי לכל עמי הארצות ה
 היכל יכלו אלדיו גווי הארצות להציל את ארצם מדי : מי בכל אלהי הגוים האלה אשר החריבו אב
 אבתי אשר יכל להציל את עמי מדי כי יוכל אלדיו אתכם להציל מדי : ועתה אל ישיא אתכם טו
 חזקיהו ואל יסית אתכם כזאת יאל תאמינו לו כי לא יוכל כל אלוה כל גווי ומלכ להציל עמו מדי
 ומיד אבותי אף כי אלדיו לא יצילו אתכם מדי : ועוד רבו עבדיו על יהוד האלדים ועל יחזקיהו ע
 עזרו וסגרים בתב לחרף לידו אלדיו יסדאל ואלאמר עליו לאמר

ויעשו בני ישראל הנמצאים בירושלים את חג החמצות שבעת ימים בשמחה גדולה ומחוללים לידוד יום ביום הלוי והכהנים בכלי עז לידוד ודבר יחזקיהו על לב הלויים שכל טוב לידוד ואכלו את לשבות בבית ידוד ויבניו המועד שבעת הימים מוזכרים וזכוי שלמים ומת וידוד אלדי אבותיהם ויועצו כל דקה ליעשות שבעת ימים אחרים ויעשו שבעת ימים שמחה כי חזקיהו מלך יהודה הרים לקהל אלף פרים ושבעת אלפים צאן והשרים הרימו לקהל פרים אלף וצאן עשרת אלפים ויתקדשו כהנים לרב וישמחו כל קהל יהודה והכהנים והלויים וכל ג הקהל הבאים מארץ ישראל והיושבים ביהודה ויהי שמחה גדולה בירושלים כי כימי כלנה בן דוד מלך ישראל לא כזאת בירושלים ויקמו הכהנים הלויים ויברכו את דעם וישמע בפקולם ותבא תפלתם למען קדשו לשמים ויבכלות כל זאת יצאו כל ישראל הנמצאים לע

פתיחה

וידוד

מישראל ויהי יום

ל

ולא היה להם פנאי וסחוק לטור בכלי עז בחזנות בחזנות על לב הלויים תחומין דבר על לבש וחז וחוקס לעבוד ללויים ברבוי סיר טבל זה הלמון נופל לענין סירה כדכתי למסלמיהו וזכריה בני יעצו בט בטבל ומתודים הם זכרי תודה שהביאו על האם שב שבצת הימים אחרים להוסף סכבר עבדו כתי ימי סלח עלנו לרגל כל ימי אחז וכמלכים הרסעו הריס לקהל מכאני ומבקרנו נתן להם ואכלנו יחד לא כזאת בירושלם לא היה כזאת הטמחה איש בפי עבודתו אי חילנו לסירות ואילי סיר ולסוערי מנת המלך מן רכוסו לעלות מאלו וכדי סילמדו העם ממנו לנת תרומה ומעשר למען יחזקו על ידי כך יעסון בתר ברבין וטנים להם לאוכלי תרומה ובפרוץ הזר מ מכי רמיק וכו' סל כפרים וכל קבוצת יסדה להבי פירות סחין ורק בפרק הנזכר מן הירק ומעשר ק קדסו מעשר מן המעשר סהלוים כותנים לכהנים עדימית מוכנים כל העדימון ל סוד כל תפלת דבר נקרה יכור ודו בעזרא באחד למדס הוא יסוד המע המעלה ונג ויבירו סנתן כלבס להביא מאז עמו ס סנתנס וידדס חזקיהו דרס וכנס לירע אס לקחוס מהן תבואה כל כך מהל תרומה להביא אכילת קב קבע ולא עראי בדרך עמו ונתן להם רונ לכיכ הרב מעשר וסתרומה

ל ערי יהודה ויטברו דמצבות ויגדעו ואשרים וינתצו את דבמות ואת דמזבחות ככל דודה ובנין ו ובאפרים ובמנשה עד לבלה ויטבו כל בני ישראל איש לאחותו לעריהם ויעמד יחזקיהו את מח כחל ות הכרנים והלויים איש כפי עבדתו לכהנים וללויים לעלה ולשלמים לשרת ולהיות ויהללו בשערי מוצנית ידוד ומנת למלך מן רכוסו לעלות לעלות הבקר והעדב והעלות לשבתות לוד ולחדשים ולכפרים בכחוב בתורת ידוד ויאמר לעם ליושבי ירושלם לתת כנת הכרנים וד לויים דכע למען יחזקו בתורת ידוד וכפרץ הדבר הרבו בני ישראל ראשית דגן תירוס ויצהר ודבש וכל תב תבואת שדה ומעשר הכל לרב הביאו ובני ישראל ויהודה היושבים בערי יהודה גם דם בעשר כנר ו וצאן ומעשר קדשים חמ קדשים לידוד אלדיהם הביאו ויתני ערמות ערמות בחדש השלישי יהליו הערמות ליסוד ובחדש השביעי כלו ויבאו יחזקיהו והשרים ויראו את דערמות יברכו את ידוד ואת עמו ישראל וידרס יחזקיהו על הכהנים והלויים על דערומות ויאמר אליו עזריהו הכין הרא הראש לבית צדוק ויאמר סחל התרומה לביא בית ידוד אכול ושבע והותר עד לחוב כי ידוד ברך את עמו ותג תראת המון חות ויאמר יחזקיהו להבין לשבות בבית ידוד ויבניו ויביאו את התרו התרומה והמעשרות קדשים באמונה ועליהם נגיד בנניהו הלוי ושמעי אחיהו כסנה ויחיל עזריהו ונתת וצפד ל וירמות ויובד ואל אל ויסכיהו ומדת ובניהו פקידים מיד בנניהו ושנע אחיו במכר

סעודה כתרן הודתה על סחמיכו למלכות והפלה חי
נה אך כתפלל ובעתך ודברי חזמים כחוס נחבן וס
טחיני בימיו ככיתו בתלכיס כתיב כגן ביתו לח זכה ל
ליקבר עם אבותיו וחממיס כורת חזמה הנסמיכו למ
למעלה מחס גובה ומטחמים לו על פני הקביוס ה
הזנכיס להס טחס וזכחיס להס כחויסה דרף על מ
מוכחזותיס כחן כתקייס עה שומר הכנאל לירבעס
סנה בן כולד לבית דוד יחס הו סמו חכח עלקו עכ
עכמות ארס נאח כחני הכמות סמקסריס

אשר השמיד יהוה מפני בני ישראל : וידבר
ידוד אל מנשה ואל עמו ולא הקשיבו ויבא ידוד
עליהם את שרי הצבא אשר למלך אסור וילכד
וילכדו את מנשה בחזים ויאסרוהו בנחשתיס
ויוליכחו בכלה : ובהצער לו חלה את פני ידוד א
אלדיו ויכנע מאד מלפני אלהי אבותיו : ויתפלל
אליו ויעתר לו וישמע תחנונו וישיביו ירושלים

למלכותו וירע מנשה כי ידוד הוא האלדים : ואחריו בן בנה חומה תיצונה לעיר דוד מערכה לגיהון כ
בנה וילבוא בן גר חגים וסכה לגעל וינביתו מאד וישם שרי חיל ככל הערים הכצרות ביהודה :
ויסר את אלהי הנכר ואת דסמל מקיית ידוד וכל המזבחות אשר בנה כהר פיה ידוד וכירושלים וישלך
חצה לעיר ויבן את מיבט ידוד ויזבח עליו זבחי סלמים : תודה ויאמר ליהודד לעבוד את ידוד אלדיו
ישראל : אבל עור העס זבחים כממות רק לירוד אלהים : ויתר דברי מניסה ותפלתו אל אלהיו וד
ודברי החזים המדברים אליו בשם ידוד אלהי ישראל הנח על דברי מלכי ישראל : ותפלתו והעדר ל
לו וכל חטאתו ומעלו והמקמות אשר בנה בהם כמות והעמיד האשרים והפסילים לפני דבנע דנכר כ
כתובים על דברי חזוי : וישבב מנשר עם אבותיו ויקברוהו ביתו וכדף אמון בנו תחתיו : בן עשרים
ישתיס שנה אמון במלכו ושתים שנים מלך בירושלים : ויעש הרע כעיני יהוד כאשר עשה מנשה אביו
ולכל הפסילים אשר עשה מנשה אביו זבח אמון ויזבדס : ולא נכנע מלפני יהוד כהכנע מנשה אביו כ
כי הוא אמון הרבה אשמה : ויקשרו עליו עבדיו וימותוהו בביתו : ויכו עם הארץ את כל הקשרים על
המדף אמון ומל כו עם הארץ את אשיהו בנו תחתיו : בן שמונה שנים יאשיהו במלכו ושתים ו
ואחת שנה מרדף בירושלים : ויעש הישר בעיני דוד ודד ודד בדרכי דוד אביו ולא סר ימון וסמאל :

52

ובשמונה שנים למלכותו עידני נער החל ללדוש לאלהי דוד אביו והשתים עשרה שנה החל לטור
את יהודה וירושלים מן הכמות ידאשרים והפסילים והמסעות ויביתו לפניו את הזבחות הרעילים ה
והחמנים אשר למעלה מליהם גרע והאשרים והפסילים והמסעות שבר והתירן על פני דקריבים
הזבחים להם ועצמות כדנים שרף על מזבחותם ויטור את יהודה ואת ירושלים : וקשרי מנשה ויאפ
ואפרים ושמעון וער גפתלי כחרבותיהם סכיב : וינתץ את המזבחות ואת האשרים והפסילים כרת לח
להדקכל החמנים גרע ככל ארץ ישראל וישב ירושלים : וכשנת שמונה עשרה למלכו לטור דאר
הארץ והבית שלח את שפן כו אצליהו ואת סעשיהו שר הציר ואת יואח בן יואחז המזכיר לחזק את כ
בית ידוד אלהיו : ויבאו אל חלקיהו דכדו הדול ויתני את חכספ המוכא בית האלהים אשר יספו ה
הלויס שמרי חספ מיד מנשה ואפרים ומכל ש ארית ישראל ומכל יהודה ובנימין וישבו ירושלים : ויהנו
על יד עשה המלאכה המפקדים כבית יהודה ויתנו אתו עשי המלאכה אשר עשים בבית יהוד לכדוק פ
ולחזק הבית : ויתנו לחרשים ולבנים לקנות יכני מחצב ועצים למתברות ולקרות את דבתיצ אשר
השמותו מלכי יהודה :

כאלה גוי הארצות אשר לא העלו עמם מידו
 כי לא יעול אליו יחזקיהו עמו מידו ויגדלו בקו
 כקול גדול יהודית על עם ירושלים אשר על הח
 החימה לראם ולבהלם למען ילכו את העיר
 וידברו אל אלרי ירושלים כעל אלרי עמי הארץ
 מושה ירי האדם: ויתפלל יחזקיהו ה
 המלך וישעיהו בן אמץ הרביא על זאת ויחזקיהו
 הזמין: ושלח יהודי מלאך ייבחר כל
 ג יר חיל ונגיד ושר במחנה מלך אשר וישב בב
 בתי פנים לארצו ויבא בית אלרי וביעניו מע
 מן ים הפילהו בחרב: וישעיהו
 את חזקיהו ואת ישי ירושלים מיד סנחריב כלך
 אשר ומיד כל ינהלם מסביב: ורבים מהאים
 מנחה ליהודי לירושלים ומגדנות ליחזקיהו כלך

בזמנו חז ג' וישיא לפני מלכו של סנחריב מנופת כ
 כתן לזוהו מהור במלכי כי נבז לבי טהרהו בית
 ככחה ומסכנו זה כופל בארצות תבואה כראון יך
 דרך לאסוף כסף חזב במדבר וארצות אינטבלאות
 גדולות ייאל חוקיה וכן ומלכוי סרי המ' יג' ערבו
 לבנו האלריס חיאך קרא כדרס מוסי לוי עובד ל
 לה כדי לכסיתו על ידי סלחיו מלך ככל אשר ט
 סלרס הליו לדרום המנופת והוא לח עמד כנסיון ח
 אלף הראה בית ככרה כמו סמפורס במלכי מ' ינו
 סלחיס על סס סלחיס בצביר סולחס במעלה כ
 ביוטב אלל דוד וסלחיס בצ' בבא קמא וכביד עשו
 לו סלחיס חלכוי כקף וסלחיס חמת חבילוח לעילוס
 לעולס לנידול כחל אלל גיוון כמו סלחיס במערב
 עיר דוד הלח מנירון כמו סלחיס למעלה מסל למטה
 לעיר דוד וס' לב לעולס סביב חומה לחוץ על חוץ
 ויסלח חונה לעיר חו גלח לפיכך ככסל בהס חמון
 ביוטב לכל הסלחיס אשר צפה מנסה חביב וכו' ח
 חמון ויעבדס זבתי הסלחיס

יהודה וינשא לעני כל הגוים מאחריכן בימים דהם חלה יחזקיהו עד למות ויתפלל אל יהוה ויאמ
 ויאמר לו ומיפת נתן לו ולא כגמול עליו דשיב יחזקיהו כי גבה לבו ויהי עליו קצף על ידודה וירושל
 וירושלים ויפני יחזקיהו בגבה לבו הוא ויושבי ירושלים ולא בא עד יחס קצף ירוך בימי יחזקיהו כגבה
 לבו הוא ויושבי ירושלים ולא בא עליהם קצף ירוך בימי יחזקיהו וירי ד' חזקיהו דער יבד דרבוד מא
 ואיצרות עשה לו לכסף ולזהב ולאבן יקרה ולכסף וכל המגנים ולכל כלי חמדה ומסכנות לתבוא
 דג ותירוש ויצדד וארות לכל כדמה ובהמה וחדרים לאורות וערים עשה לו ומכנה צאן ופקר לרב
 כי נתן לו אלרים רבוש רכ מאד והוא חזקיהו סתם את מוצא מימי גיוון עליון וישרם לז' מ' מ' מ'
 לעיר דוד ויצ' יחזקיהו ככל מעשה וכן כמליצי שרי בל המשלחים עליו לירושל ומופת אשר היה
 בירי ע' ו' האל'ים לנסות לדעת כל בלבנו ויתר דברי יחזקיהו וחסדיו דגם כתובים ברזון יס
 ושיעורו כי יאמץ הנביא על ספר מלכי יהודה וישראל וישבב יחזקיהו עם ארץ וירושל וכו' במעלה קב
 קברי בני דוד וכבוד עשו לו כמותו כל יהודה וישי ירושלים ויכדך כנשה בנו תחתי: כן
 שתיס עשרה שנה מנשה במלכו יחזקיהו ויחמש שנה מלך בירושלים ויעש הרע בעיני יהוד כתי עבות ח
 הנזים אשר הוריש יהוד מפני בני ישראל וישב חבן את הבמות אשר נתן יהוה ויהו אביו ויקם מזבחות
 ליעלים ויעש אשרות וישתחו לכל צבא השמים ויעבד אתם: ובנה מזבחות בבית יהוד אשר אמר יח
 בירושלים יהיה שמי ע' לם: ויבן מזבחות לכל צבא השמים בבתי הצרות בית יהוד: והוא העביר את
 בניו באש בגי בן הנם וענן ונחש וכסף ועשה איב וידעוני הרבה לעשות הרע בעיני יהוד להכעיסו:
 וישם את פסל הסמל אשר עשה בבית האלרים אשר אמר אלרים אל דוד ואל שלמה בנו בבית דוד
 ובירושלים אשר בחרתי מכל שבטי ישראל אשים את שמי לעולם: ולא אסף להסיר את רגל ישראל
 מעל האדמה אשר העמדתי לאבותיכם רק אם ישמרו לעשות את כל אשר צויתים לכל התורה והחק
 והמשפטים ביד משח: ויתע מנשה את יהודה ויושבי ירושלים לעשות רע מן הנזים

ל

דברי ספר הנביא הקדוש סבנו בזה אל דברי הנביא
לפי סבתו שס אתה כנתי סוק כלכס אחף כל יסר
ומקטן יעד גדול יכל לבנו כנגד לבך וככל כפס
פסח לס שיהי המלכי רסעי לא עסאחון כמססט קו
קנו את חרון הקודש לפי פסוט סחרי מנסה ואחו ד
קעבירוחו וטמו פסילי תחתי וכוה להחזירו למקומו
ורב אח' כוה ללנו לגנוז סס אי לכס מסא בכתף אי
מוטל עליכ' סוס טורח לפי עבדו את ה' בסיר ואת
עמו לכפמי את הפסזי, ולסוחטט כמו סאמ' צעניין

ועמד את כל הנמצא בירושלים ובנימן ויעשו ש
ושבי ירושלים בכרית אלדים אלדי אבותיהם :
ויסר יאשיהו את כל התועבות מכל הארצות א
אשר לבני ישראל ויעבד את ה' דנמצא בישר
בישראל לעבד את יהוד אלדיהם כל ימיו לא
סרו מאחרי יהוד אלדי אבותיהם : ועש יאשיהו
בירושלים פסח ליהוד וישחטו הפסח בארבעה ע
עשר לחדש הראשון : ויעמד הפדנים על משמר

ל

משמרותם ויחוקם לעבודת בית יהוד : ויאמר ללוים המבנים לכל ישראל הקדושים ליהוד חנו את א
ארון הקדש בבית אשר בנה שלמה בן דוד מלך ישראל אין לכם משא בכף עתה עבדו את יהוד אה
אלדיכם ואת עמו ישראל : והבני לבית אבותיכם במחלקותיכם בכף דוד מלך ישראל והבנה סמ
שלמה בנו ועבדו בקדש לפלגות בית האבות לאחיכם בני העם וחלקת בית אב ללוים : וישחטו דפ
הפסח והתקדשו והבינו לאחיכם ליצוה פדבר יהוה ביד משה : וירם יאשיהו לבני העם צאן כרשים
ובני עזים וכל לפסחים לכל הנמצא למספר שלשים אלף ובקר שלשת אלפים אלה מרכוש המלך :
וישדו לגרבה לעם לפדנים וללוים הרימו חלקיה וזכריהו ויחיאל נגידו בית האלדים לכהנים ג
נתנו לפסחים אלפים ושש מאות ובקר שלש מאות : וכנניהו ושמעיהו ונבנאל אחיו ויחשידיהו ויעיאל ו
ויוזבד שרי חלוים הרימו ללוים לפסחים חמשת אלפים ובקר המש מאות : ויתכן דעבודה ועבדו דכח
הכהנים על עמדם והלוים על מחלקותם המצות המלך : וישחטו הפסח ויזרקו דכדנים מידם ודלוים
מפשיטים : ויסירו הערה לתתם למפלגות לבית אבות לבני העם לדקריב לידיד ברהוב ובהגר משה
וכן לבקר : ויבשלו הפסח באש במשפט והקדשים כשלו בסירות ובידורים ובצלחות וריצו לכל בני ח
העם : ואחר הכינו להם ולכהנים כי הכהנים בני אהרן כהעלות תעולה והחללים סד לילה והלוים ו
הכינו להם ולכהנים בני אהרן : והמזררים בני אסף על מעמדם במצות דוד ואסף והיכו וידתון חזה
המלך והשערים לשער ושער אין להם לסיר מיל עבדתם כי אחיהם הלוים הכינו להם : ותכוז כל ע
עבודת יהוד ביום ההוא ליצוה הפסח והעלות עלות על מיבת יהוד כמצות המלך יאשיהו : וישחטו בני
ישראל הנמצאים את הפסח בעת ההיא ואת חג המצות שבעת ימים : ולא נעשה פסח כמהו בישראל
מומי שמואל הנביא וכל מלכו ישראל ולא ישי בפסח אשר עשה יאשיהו והכהנים ודלוים וכל יהודח
וישראל הנמצא וישי ירושלים : כשמנה עשרה שנה למלכות יאשיהו נעשה הפסח הזה : אחרי כ
כל זאת אשר הבין יאשיהו את הבית עלה נכו מלך כערים להלחם בכרפמיש יל פרת ויצא לקראתו
יאשיהו : וישלח אליו מלאכים לאמר מה לי ילך מלך יהודה לא עליך אתה היום כי אל בית מלחם
מלחמתי ואלדים אמר לבדלני

והאנשים עשים באמינה במלאכה ועליהם מפק
 מצדיקים יחת ועבדיהו הלוים מן בני מררי וזכרי
 וזכריה ומשלם מן בני הקהתים לנצח והלוים כ
 כל מכין בכלי שיר ועל הסבלים ומנצחים לגל
 עשי המלאכה לעבדה ועבדה ומחלוים סופרים
 ושטרים ושערים ובהוציאם את הכסף המובא
 בית יהוד מצא חלקיהו הכהן את ספר תורת יהו
 ביד משה ויען חלקיהו ויאמר אל שפן הספרם
 ספר התורה מצאתי בבית יהוד ויתן חלקיהו
 את הספר אל שפן ויבא שפן את הספר אל חם
 המלך וישב עוד את המלך דבר לאמר כל אשר
 נתן ביד עבדיך הם עושים ויתבי את הכסף ה
 דגויצא בבית יהוד ויתנהו על יד הכהנים ועל
 יד עשי המלאכה ויגו שפן הספר למלך לאמר
 ספר נתן לי חל ויהו הבהו ויקרא בו שפן לפני ה
 המלך ויהי כשמע המלך את דברי התורה ויקר
 וקרא את בגדיו ויצו המלך את חלקיהו ואת א

סמקטריגוס בחי סתם סנס תוירו מחרב ומסני סכ
 סל סכחרב בחר הוה ביתם לפי סהיו מעט עול
 עוללות כתיוראו ליטב אלא בחר המוכיר אחוה דין ס
 בוא לכניו ראסון ולקרנות טרונויר בל כל מבין עסט
 תלמיד סופרים כותבים את הכסף הכמכת ולא היו
 מוכלים אחיו וסנטרים במלאכה מנח חלקו במלאכ
 כתיב סמכאו אמון תחת כדבך כססרף אחוה את ה
 ה יורה את ספר תורת ה מסנה תורה את הספר ה
 אל סתן נתן לו לקרנות לבני המלך לפי סחמלך סל
 סלחן לחזק סבית ססיב לו כך ויתכנו סניקו דריסו
 ה ועונו ראה כתי יולך ה אותך ואת מלכך כככה ל
 לפי סחחמה היא חס כופחת בסי לכתך כמו ויחך
 חמתי ביקוס חס ולא תככה אל חולדה רבותי סו
 מפני סחכסי רחמניות חס לכך לא סלה אל ירמיס
 ואל ירמיהו לא חיה סס לפי סחלך להחזיר עטרת ה
 ססכסיה סומוי סכגדיס כגרו מלכו חו כגרו כחוכ
 כמסנה בבית ססער סער יס כעזרת כס ס ססמו ס
 סער חולדה ולסכה אחת היתה לסכה סנוכ ל סכת
 סגנית ויס פורסי כמסנה חוץ לרניה חן סחי סניו
 סחיומת סחול מסנה לעור וסחסכה אל קברותך ו
 סמלוס וסלל כחדג ולא תראינה כחרבן הבית

אחיקם בן שפן ואת עבדו בן מלכה ואת שפן דס פר ואת עשיה עבד המלך לאמר לכו דרשו את יוה
 יהוד בעדי ובעד דנשאר בישראל ובעתודה על דברי דכפר אשר נביצא כי גדולה חבת יהוד אשר נת
 נתכה בו על אשר לא סמרו אבותינו את דבר יהוד ככל הבתוב על ספר הוה וילך חוה
 חל ידו ואשר המלך אל חלדה דגביאה אסת טלוס בן תוקרת בן דסדה סמר הכגדים ויהי יסנת
 ביר טלם כמסנה וידברו אליה כואת ותאמר להם כה אמר יהוד אלדי ישראל אמרו לאיש אשר סד
 סלח אתכם אלי כה אמר יהוד חוני מביא רעה על המקום הוה ועל יושביו את כל האלות הרתיבות
 על הספר אשר קראו לפני מלך יהודה תהת אשר עובדי וינסרו לאלדים אחרים לכען הכעיסני ו
 בכל מעשה ידירם ותתך חכתי כמקום הוה ולא הככה ואל מלך יהודה דסלה ארנס לדרסניה
 בידוד כדת זמרו אליו כה אמר יהוד אלדי ישראל הדברים אשר שמעת יען רך לבבך וחכנע מלפני
 אלדים בשמעך את דבריו על המקום הוה ועל יושביו ותבוע לפני ותקרע את בגדיך ותבך לפני וגם
 אני שמעתי נאם יודי הגני אוסיפך על אבתך ונאספת אל קברותיך בשלום ולא תראינה עיניך ב
 בכל הרעה אשר אני מביא על המקום הוה ועל יושביו ושיבו את המלך דבר וסלח
 המלך ויאסף את כל זקני יהודה וירושלם ועל המלך בית יוד וכל איס יהודה ויוסבי ירושלם והכ
 והכרנים והלוים וכל העם כגדול ועד קטן ויקרא באזניהם את כל דברי ספר הברית הנבצא בית י
 יהוד ויעמי המלך על עמלו ויכרת את הברית לפני יהוד ללכת אחרי יהוד ולסמר את מצותיו ועדת
 ועדתיו וחקיו בכל לבבו ובכל נפשו לעשות את דברי הברית הבתובים על דספר הוה

ויבאחו בבל מלכיהם במלכיהם מיכא יהויכין אליו
 מרובו ולא למלחמה ויעם הרע בעיני ה' ומה הרע
 סלא ככנע מפני ורמיה ומכורם ביום ההוא
 חס יבא אל המלך אשר מסרתי באלהים סלא ימר
 ומרד בו סמו סמכו בחזק ויבא חותנו בחלה והו' מר
 מרד סמלח למלך מצרי ויקח לו סוסי וגו' ולא מניכר
 סמלח רק בסמי דברי ויטאלו בית ה' בסקובותיהם ו
 וגו' עד לאוי מרסח כל המבזה תח' חין רפוא' למכתו
 מלך כשרי כבוכדנצר וכסר' הס' חומה ספלה סכאמ'
 זה העש לא היה ונמסרו ביד דכתי' ואני אקניא בל' ע
 עש על בחור ובתול' הוא חו' סכ' בחזק' זקן בחור וב
 ובתול' תהרגו למסחי הגדולי והקטני חות' סגלו סל' ח
 גלו' בבלו יהויקי' ויהויכין עד רכת הארץ את סבתות
 פייסס המקוס על הסמיטו סלא סבתו בעור עליס
 זה סאמ' מסה כל ימי סמי' תסבו למלאו סבגי' סנה
 בגלו' בבל' סה היו כנגד סנות סמיט' ויובל סה בסמי'
 סהבטיסו ישראל בארסס לפטו המקו' עד סגלו סחי
 ד' מאן סנה וסלמי סנה ג' מאו' ותסעי' היו מססכסכו
 לארץ עד סגלו עסרת סבטי' ואסס מוסח בה' מסו'
 מאתי' וצטרי' וסלם' יסמלך ירבע' עד סגלה
 הסעס בן אלס ובימי סוכטי' מאס ואסר עסר סנה ;
 וססאר ס' וימין וככי יהוד' ארבעי' וסס סכ' מסגלו
 עסרת ססבגי' עד חורבן ירוסלם' סכ' ליחזקל ואת סכ'
 סכב על סדך הסמחל' וגו' ארבעי' יוס' וססאת' את עין
 יהוד' וג' וכסו' זו כסמר' בסכס' כ' ליהויכין ואת' כך ס
 סהו סס סמי' עד גלות סדקיה סרו מו' סנסס מססס סה
 סה היו ועסס ססובס לב' סנה וכל סכו רסענו עסריס
 וסס' ססרי סתי' ככל אסר עסס אסח' ואסח' מלך ככ'
 וסל' חינו' ס' צי' ויאל' ליהויקי' ויאל' לסדקיהו סל' חסוב
 כד' מאו' ולו' סנה' כסס סמיטין ויובלו' סססן סר
 כד' מאו' סנה ססי' וד' יובלו' יס' ס' סכות סמיטס סרי ס'
 ססי' וס' וסכס' יובל' האחרון כססס להס ובענוסס גלו'
 סרי סבטיס ססס מקודס סל סמיטס סלא מכו יסר
 יסרסל סמיטות ולפי גלו' סבטי' סנה לקיס מה סכא'
 ח' פריסס הארץ את סבתותיהס וססכס' ח' לכורס מלך
 סרס כסססרסג בלססר ססרסגו דריוס סכ'

ולתשובת השנה שלח המלך נבוכד נגיד חבאר
 והעם כלי חמדת בית יהוד ויבדד את צה
 צדקיהו אחיו על יהודה וירושלם : בן עשרים
 ואחת שנה צדקיהו בכלכו וארת עשרה שנה מ
 מלך בירושלם : ויע' הרע בעיני יהוד אלדיו לא
 נבנע מלפני ירמיהו הנביא מפי יהוד : וגם במל
 במלך נבוכד נאצר כרד אשר השביעו באלדים
 ויקס את ערפו ויאמך את לבכו משוב אל יהוד א
 אלדיו ישראל : גם כל שרי הכהנים והעם הרבו
 למעל מעל ככל תעבות הגוים ויטמאו את בית
 יהוד אשר הקדיש בירושלם : וישלח יהוד אלדיו
 אבותיהם עליהם ביד מלאכיו השכם וסלוח מי
 חמל על עמו ועל מעונו : ויהיו כל עיבים , במלא
 במלאכיו האלדים ובוים דבריו וימתעתעיהו
 בנכאיו עד עלות חמת יהוד בעומר עד לאין כר
 מרפא : ויעל עליהם את מלך כשדים ויחרג כח
 בחוריהם בחרב בבית מקדשם ולא חמל על כח
 בחור ובתולה זקן וישס חמל גתן בידו : וכל מל
 בית האלדים הגדלים והקטנים ואצרות בית ה'
 יהוד ואצרות המלך ושריו הכל הביא בגל : ויש
 וישרפו את בית האלדים וינתצו את חוכת ירוש
 ירושלם וכל ארמנותיה שרפו כאש וכל כלי כח
 מחמדיה להשחית : ויגל השארית מן החרב אל
 ככל ויהיו לו ולבניו לעבדים עד מלך בבלות פ
 פרס : למלאות דבר יהוד בפי ירמיהו עד רצתה
 הארץ את שבתתיה כל ימי השמה שבתה למל
 למלאות שבעים שנה : וכשנת אחת לכורש
 מלך פרס לכלות דבר יהוד בפי ירמיהו העיר ח
 יהוד את רוח כורש מלך פרס ויעבר קול בגל מ
 מלכותו וגם בסכתב לאמר :

חרל לך מאלרים א שר עמי ואל ישחיתך ו
 חסב יאשיהו פניו ממנו כי להלחם בו התחפש ו
 ולא שמע אל דברי נבו מפוי אלרים ויבא להלחם
 בבקעת כנודו : ויזרו הזורים למלך יאשיהו ויאמ
 ויאמר המלך לעבדיו העבירוני כי החלתי מאד :
 ויעבירוהו עבדיו מן המרכבה וירכבוהו על רכב ה
 המשנה אשר לו ויוליכוהו ירושלם וימת ויקבר ב
 בקברות אבותיו וכל יהודה וירושלם מתאבלים
 על יאשיהו : ויקונן ירמיהו על יאשיהו
 ויאמרו כל השרים והשרות בקינותיהם על יאש
 היום ויתנים לחק על ישראל והנם ב
 כתובים על הקינות : ויתר דברי יאשיהו וחסדיו
 בכתוב בתורת יהוד : ודבריו הראשנים והאחרני
 דנם בתיבים על ספר מלכי ישראל ויהודה :
 ויקחו עם דארץ את יהואחו בן יאשיהו וימליכוהו
 תחת אביו בירושלם : בן שלש ועשרים שנה יואח
 יואחו במלכו ושלשה חדשים מלך בירושלם : ו
 ויסרהו מלך מצרים בירושלם ויענש את הארץ
 מאד כסר כסף ויבקר זהב : וימלך מלך מצרים
 את אלתיקים אחיו על יהודה וירושלם ויסב את ש
 שמו יהויקים ואת יואחו אחיו לקח נבו ויביאהו מ
 מצרים : בן עשרים וחמש שנה יהויקים
 במלכו ואחת עשרה שנה מלך בירושלם ויעש ה
 הרע בעיני יהוד אלהיו : עליו עליה נבוכד נאצר
 מלך בבל ויאסרהו בנחשתים להוליכו בבלח :
 ומכלי בית יהוד הביא נבוכדנצר לבלל ויתנם
 בהיכלו בבלל : ויתר דברי יהויקים ותעבותיו אש
 אשר עשה והנביא עליו הנם בתיבים על ספר מ
 מלכי ישראל ויהודה ומלך יהויכין בנו תחתיו :
 בן שמונה שנים יהויכין במלכו ושלשה חר
 חדשים ועשרת ימים מלך בירושלם ויעש הרע
 בעיני יהוד :

לפלגו למחלוקת וירם הפסטי מסלו לסוף כסיהו
 ובקר לסלמי חגיגה ויבטלו את הססר לסוף עלי חזו
 המלך כל אחד היה חתה בני ישראל הנמכר שהיה
 ינטיחו מלך על כל ישראל מה סחור מן הסכטי על
 ידי ירמיהו לא כעשה פסח כמחו שהיו בס ישראל ב
 ביחד עוטי פסח בירוסלים סמינס טכחלקה המלכו
 עסרה טבטי עוטי לסס עזו ברוז ובבי חל ואף נחתי
 ירבעם היו עוטי בסילה וסני הטבטי צירוסלו מומי
 סמואל אף הו החוירס למוטב וקצנס המנסת להס
 להלחם עס מלך אסור לפי סמכרו בדרומה לארץ
 יב אל נכחר פרת לכסון והיה פרעה ברוך לבא ול
 לעבור דרך ארץ ישראל ויבא לקראתו דרט כתי וח
 וזרב לא תעבור בארצו וכפי סל סלו וכעכס סלס
 כמלך בירמי מפי אלרו טנגור להלחם במלך אסור
 ויבא הקבה כורעכו על מצרו כמו סחמ יסעיה וכס
 וכסכתי מצרו במכרים וימת עליו התכבה עמוס וה
 והצחתי הסמס בטהרו סמת בתי סנותיו בן לט סכ
 סנה ואס בנגור סמני סנה וימליכוהו ותעפי סהיה
 אחיו יהויקים גדול ממנו ויסרהו מפורס במלכי סח
 סחסרו ברבלת בארץ חמת ויעכסס כתן מס עלי כ
 כמו ועכסו חותו מאס כסף ויסב סמותס דרך מלכי
 לסכנו סמות מטרתיהס כמו ויקרא פרעה סח יוסף
 כפכת פעכח ויקרא מטה ליהוסע בן כון יהוסע על
 עלה ככוכד כנר ומלך מנרוס לא יכול להסיב
 לפי סכנחו מלך בבל במלסמז כפכת סרביעית לית
 ליהויקיס ונסדר עולס מנינו וכי אכסר לומר כן וה
 והלא כתי ביום דניאל כסכ ג למלכית יהויקיס אלא
 סכת ג למדרו סכ יהי לו ליהויקיס עכד סלס סניס
 ויסב וימרוד כו ומרד כו סלת סניס וכסכת ג למרד
 עלה עליו והי סכת ח לככוכד כנר דאמר מר סנה
 סנה ראסונה ככס כנה סניה ככס יהויקיס וג סניס
 עכדו וג סנה מרד וככוכד כאכר לא מלך כי
 אס כפכת ד ליהויקיס בן יאסיהו מלך יהודה היא ס
 סנה ראסונה לככוכד כנר ותועצותיו סכא על חמו
 נכמכא עליו כתוכת קעקע

15

פה אמר בורש מלך ארם כל ממלכות הארץ נתן
לי ידוה אלדי השמים והוא פקדו
לגנות לו בית בירושלים אשר ביהודה מי בכם
מי עמו יהי ארדיו עמו ועל

שנאת ודרינוס מלאת קביל מל וצא ולאחרי
דרינוס ממדי מלך זא כורש מלך פרס כסמיה ב' סס
בלמדי ורמבם אחת לא הוסלמו סבעי ססה לפקידה
בכל מינוס סכבא כסמיה כסמיה סמיה לסינה לנ
בעו וכסוכד כסר סכס לנ יהויקים סנה סניה למלכו
זחוא מלך הרבעים וחמס סניס ואויל מדורך בנו

מלך כג סנה סיי סמיס וסבב סניס ובלסמדי מלך סמיה וסכסה אחת לדרינוס סיי סמניס ואז מלך כורש
מלך פרס כמכא סנה אחת לכורש הוא סבביס סנה לכסום יהויקים וזחן סכמא בודמיה לפי מלאת לבבל סס
סבביס סנה אפקר אחכס סחורו מוג'ות צבל לארץ ישראל ולחותה פעה בסכת א' לכורש יכדו ישראל אחת סב
סביצ ויהי ספקידה סעפי סלא כגוריה סמלאכה וסבכין עכסיו סרדי כרי יהוסה וצנימן סלסכו עליהס לכור
לכורש מלך פרס וכוה אחסורום סלקז סכתי סמלך אחריו לכקל סמלאכה וסכמית בטלה יח סנה עד סכתי
א צדי לדרינוס סכבכה סביצ בימיו לקיס מה סכמאר בדניאל ל' מלאת לחרבות סבביס סכס מחרבן סביצ
סכס סכקידה כו מן סכרבן עד סכתי אחת לכורש לא היו רק סניס וסמורס סנה ונגות כדקיה סיה סכמנה
עצי סנה לכביס יהויקים סהי ססע עמרה לככסר ככר לכנות דבר ה' מכו ורמיהן לזמן אשר סוסלס דב
הכורש חר סלכסו סלכסו קול כרוו סכריו על מלכותו ונס כמכת סוסלס בכל מלכותו על דבר
ה לאמור וכן אמר לסס כסכריו סכרוו אשר סכריו וסכגרת סכככו כה אח' כורש כתי ס' לי סא
סכסו יס'ק וסלכ וסח סקר עמי כנה על ידי וסעיה סכביא לככות לו ביצ סמקדס בירוסל'יס כמנו סמ' יסעיה
ס'עג' לכורש רועי וגי' וכל סכני יסל'יס ולסמור' לירוסל'יס קכנה וסוסל' קוסריו וגי' בירוסל'יס אשר כמדיכ' יחו'
מי צבל סמ' ס'ק'יס יחו בעזרי ויעל לככות ביצו סעיר ירוסל'יס ואמן יכנה בתהרס בימיכו תחורי סעטרה
לסכידת סכסרה כו מכוין קס'ה חנה ורבר ה' מירוסל'יס

וסכבא אשר לו דומיה קיאלה אחר וכל כסכריו סככו סל'יס בכל סלימות בלי יחס לזולתו כו און בלתי ולו ארץ
סככל אשר הוה סודיתו לנו לסל'יס סמלאכה מלאכה סקור' כססעה לחדס בירח סאיכניס סכתי זמר לאל'ק ס
סכסי כתיא סככולי ע' ידי סמנאל קי'י'א בן כמר חבי סמנאל מרומא זכל
סח רכנה דיתי ער כסל'י לסרנוק לעמיה דכתי קטלימתקטלי בעגלא וכוזמן קדיב אמן ואמן

27
24
41

360 ff (45 cahiers à 8 ff)

128 (5)
25

entendu les 1-3. 34 206
282 317

... 359-60 marque un f. no m. r. e.